

ОПИСАНІЕ

ЛИТУРГИЧЕСКИХЪ РУКОПИСЕЙ,

ХРАНЯЩИХСЯ

ВЪ БИБЛИОТЕКАХЪ ПРАВОСЛАВНАГО ВОСТОКА.

ТОМЪ I.

ТУПИКА.

ЧАСТЬ ПЕРВАЯ.

Памятники патріаршихъ уставовъ и ктиторскіе монастырскіе
Типиконы.

Доцента Кіевской духовной Академіи

АЛЕКСѢЯ ДМИТРІЕВСКАГО.

КІЕВЪ.

Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, Мих. ул., № 4-й.

1895.

ОГЛАВЛЕНИЕ.

	Стран.
Оглавление	I—II
Предисловіе	I—CXLVII
Типикъ великой константинопольской церкви IX—X в. по рукописи Патмосской библіотеки № 266 съ дополненіями, въ видѣ примѣчаній, изъ различныхъ рукописей.	1
Дополнительныя примѣчанія къ Типикону великой церкви.	152
Чинъ вечерни, утрени и литургіи по уставу великой церкви изъ рукописи XV в. русскаго Андреевскаго скита на Аѳонѣ.	164
Канонарій по рукописямъ Синайской библіотеки X—XI в. № 150 и по стрывку тойже библіотеки IX—X в.	172
Завѣщаніе пр. Саввы Освященнаго по рукописи XII—XIII в. № 1096 Синайской библіотеки	222
Ἑσπερίαι пр. Θεοδώρα Студита по рукописи Аѳоно-Ватопедской библіотеки XIII—XIV в. № 322 (956) съ вариантами по Миню въ 99 т.	224
Διακόποιαι пр. Αθανασία Αἰωνσкаго по рукописи XVI в. Аѳоно- Иверской библіотеки № 754 (228).	238
Синаксарь или Типиконъ константинопольскаго Еввергетидскаго монастыря по рукописи XII в. № 788 библіотеки Аѳинскаго университета	256
Типиконъ константинопольскаго Пандократорскаго монастыря по ру- кописи 1749 года библіотеки Халкинской богословской школы въ Константинополѣ № 85	656
Типикъ монастыря св. Маманта (прологъ, глава 40 и подписи) по Халкинской рукописи 1749 года № 85	702
Типикъ мало-азійскаго Богородичнаго монастыря «τῶν Ἱλίου Βερῶν, ἡτοι τῶν Ἐλεῦσιων» по рукописи Патмосской библіотеки 1162 года № 265 съ вариантами изъ Типика монастыря св. Ма- манта по Халкинской рукописи № 85	715

Типикъ Михайло-архангельскаго монастыря на горѣ пр. Авксентія по рукописи Халкинской библіотеки 1749 г. № 85	769
Типиконъ XII—XIII в. Туринской университетской библіотеки № 216	795
Типиконъ 1205 года Барбериновской библіотеки въ Римѣ III № 69.	823
Типиконъ XIII в. Валичелліановской библіотеки въ Римѣ D. № 61.	833
Типиконъ 1583 года Барбериновской библіотеки III № 102 (236).	—
Типиконъ 1292 года Ватиканской библіотеки № 1877	836
Типиконъ XIII в. Вѣнской Императорской библіотеки № 127 или № 326, или № 144	893
Типиконъ 1552 года Барбериновской библіотеки III № 78	895
Типиконъ XVI в. Ватиканской библіотеки № 1609	898
Типиконъ 1300 года Кресто-ферратской библіотеки близъ Рима А. II № 7	899
Опечатки, поправки и дополненія	I—XXV

ОПИСАНІЕ

ЛИТУРГИЧЕСКИХЪ РУКОПИСЕЙ,

ХРАНЯЩИХСЯ

ВЪ БИБЛИОТЕКАХЪ ПРАВОСЛАВНАГО ВОСТОКА.

ТОМЪ I.

ТУПИКА.

ЧАСТЬ ПЕРВАЯ.

Памятники патріаршихъ уставовъ и ктиторскіе монастырскіе
Типиконы.

Доцента Кіевской духовной Академіи

АЛЕКСѢЯ ДМИТРІЕВСКАГО.

КІЕВЪ.

Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, Мих. ул., № 4-й.

1895.

ОГЛАВЛЕНІЕ.

	Стран.
Оглавленіе	I—II
Предисловіе	I—CXLVII
Типикъ великой константинопольской церкви IX—X в. по рукописи Патмосской библіотеки № 266 съ дополненіями, въ видѣ примѣчаній, изъ различныхъ рукописей.	1
Дополнительныя примѣчанія къ Типикону великой церкви.	152
Чинъ вечерни, утрени и литургіи по уставу великой церкви изъ рукописи XV в. русскаго Андреевскаго скита на Аѳонѣ.	164
Канонарій по рукописямъ Синайской библіотеки X—XI в. № 150 и по стрывку тойже библіотеки IX—X в.	172
Завѣщаніе пр. Саввы Освященнаго по рукописи XII—XIII в. № 1096 Синайской библіотеки	222
Ἑσπερίαι пр. Θεοδώρα Студита по рукописи Аѳно-Ватопедской библіотеки XIII—XIV в. № 322 (956) съ вариантами по Миню въ 99 т.	224
Διακόποιαι пр. Αθανασία Αἰωνσкаго по рукописи XVI в. Аѳно- Иверской библіотеки № 754 (228).	238
Синаксарь или Типиконъ константинопольскаго Еввергетидскаго монастыря по рукописи XII в. № 788 библіотеки Аѳинскаго университета	256
Типиконъ константинопольскаго Пандократорскаго монастыря по ру- кописи 1749 года библіотеки Халкинской богословской школы въ Константинополѣ № 85	656
Типикъ монастыря св. Маманта (прологъ, глава 40 и подписи) по Халкинской рукописи 1749 года № 85	702
Типикъ мало-азійскаго Богородичнаго монастыря «τῶν Ἱλίου Βερῶν, ἡτοι τῶν Ἐλεγμῶν» по рукописи Патмосской библіотеки 1162 года № 265 съ вариантами изъ Типика монастыря св. Ма- манта по Халкинской рукописи № 85	715

Типикъ Михайло-архангельскаго монастыря на горѣ пр. Авксентія по рукописи Халкинской библіотеки 1749 г. № 85	769
Типиконъ XII—XIII в. Туринской униуерситетской библіотеки № 216	795
Типиконъ 1205 года Барбериновской библіотеки въ Римѣ III № 69.	823
Типиконъ XIII в. Валичелліановской библіотеки въ Римѣ D. № 61.	833
Типиконъ 1583 года Барбериновской библіотеки III № 102 (236).	—
Типиконъ 1292 года Ватиканской библіотеки № 1877	836
Типиконъ XIII в. Вѣнской Императорской библіотеки № 127 или № 326, или № 144	893
Типиконъ 1552 года Барбериновской библіотеки III № 78	895
Типиконъ XVI в. Ватиканской библіотеки № 1609	898
Типиконъ 1300 года Кристо-ферратской библіотеки близъ Рима А. II № 7	899
Опечатки, поправки и дополненія	I—XXV

ПРЕДИСЛОВІЕ.

Церковный уставъ или Типиконъ, называвшійся у насъ въ древнее время „Окомъ церковнымъ“, занимаетъ въ кругѣ богослужебныхъ книгъ православной церкви первенствующее мѣсто. Его историческая судьба находится въ тѣсной неразрывной связи съ исторіею православнаго богослуженія вообще, а по этому нисколько неудивительно, что исторія Церковнаго устава служила предметомъ научныхъ разысканій сзиздавна изслѣдователей западныхъ и нашихъ русскихъ. Помимо извѣстной диссертациі: „De libris et rebus ecclesiasticis Graecorum dissertationes“. Paris 1646 an. pag. 3—16 знаменитаго ученаго XVI в. Льва Алляція, посвятившаго этой книгѣ краткій очеркъ, на западѣ мы имѣемъ и специальную монографію по этому предмету, принадлежащую ученому библіотекарю и іеромонаху Гротаферратскаго монастыря Теодору Тоскани подъ заглавіемъ: „Ad Typica Graecorum ac praesertim ad typicum cryptoferratense S. Bartholomaei abbatis animadversiones“. Rom. 1864 an. У насъ въ русской литературѣ въ самое недавнее время появился по тому же вопросу обширный трудъ покойнаго даровитаго проф. московской дух. академіи И. Д. Мансветова: „Церковный уставъ (Типикъ) его образованіе и судьба въ греческой и русской церкви“ М. 1885 г. Кромѣ того, не мало у насъ имѣется и краткихъ журнальных статей, замѣтокъ и очерковъ, такъ или иначе касающихся исторической судьбы нашего Церковнаго устава, принадлежащихъ перу видныхъ у насъ представителей научной мысли, какъ напр. епископа Порфирія Успенскаго, архимандрита Антонина, архіепископа владимірскаго Сергія, автора „Мѣсяцесловъ востока“ М. 1876 г. и др., но полной, систематической и научно-обработанной, на основаніи всесторонняго изученія первоисточниковъ,—исторіи настоящей богослужебной книги мы и доселѣ еще не имѣемъ.

Левъ Алляцій имѣлъ въ виду дать въ своей книгѣ, обнимающей исторію всѣхъ богослужебныхъ книгъ греческой церкви и другихъ нѣкоторыхъ церковныхъ предметовъ, лишь общій очеркъ, не входя

въ детальныя разсмотрѣнія всѣхъ вопросовъ, касающихся судьбы греческаго Церковнаго устава, къ чему, нужно правду сказать, онъ едва ли и былъ вполне подготовленъ. Въ лучшихъ сравнительно условіяхъ находился послѣдующій западный ученый о. Тоскани, но, какъ показываетъ и названіе его труда, онъ главною цѣлью ставилъ для себя познакомить читателей съ Типикономъ св. Варѣоломея, основателя Гротаферратскаго монастыря, а о греческихъ Типикахъ говоритъ на столько, на сколько ему это было необходимо, чтобы указать связь съ ними Типикона св. Варѣоломея. Нельзя никакимъ образомъ требовать обстоятельной исторіи Церковнаго устава отъ еп. Порфирія, арх. Антонина, арх. Сергія и др., которые касались даннаго вопроса случайно и мимоходомъ. Не даль, наконецъ, такой исторіи Церковнаго устава и проф. И. Д. Мансветовъ, отъ котораго, судя по заглавію его книги, скорѣе всего можно было бы ожидать этого. Причина, какъ откровенно сознается въ „предисловіи“ авторъ, кроется въ томъ, что онъ началъ писать свою исторію всего на всего „съ десяткомъ греческихъ списковъ“ Типикона московскихъ книгохранилищъ, и при томъ, нужно прибавить, всѣ эти списки были одной и той же редакціи. Проф. Мансветову „остались неизвѣстными матеріалы для исторіи греческаго устава въ его древнѣйшую пору,—въ переходный періодъ отъ краткихъ записей до образованія полныхъ письменныхъ его изложеній“. Но въ дѣйствительности покойному профессору осталось неизвѣстнымъ и много такого, о чемъ онъ и не догадывался въ свое время.

Вотъ почему мы, когда отправлялись въ разрѣшенную намъ высшимъ начальствомъ заграничную командировку въ 1887—88 учебномъ году и послѣ, во время неоднократныхъ экскурсій по востоку и западу, по личному почину, поставили для себя по отношенію къ нашему Церковному уставу выполнить двѣ задачи: 1) описать и изучить возможно полно и обстоятельно тѣ греческія рукописи, которыя такъ или иначе относятся къ Церковному уставу и которыя уясняютъ намъ историческое прошлое и нынѣшній составъ данной книги, съ преимущественнымъ вниманіемъ къ тѣмъ рукописямъ, которыя касаются его исторіи въ древнѣйшую пору христіанской церкви, когда нашъ Церковный уставъ еще только вырабатывался въ кодексъ правилъ, регулирующихъ строй

православнаго богослуженія, и когда записи Уставовъ или Типиконѣвъ въ нынѣшнемъ смыслѣ этого слова еще не существовали; 2) провѣрить личнымъ осмотрѣмъ всѣ тѣ рукописи и данныя для исторіи Церковнаго устава, которыя были обнародованы и извлечены на свѣтъ Божій изъ книгохранилищъ востока и запада прежними путешественниками и учеными, чтобы имѣть возможность выполнѣ самостоятельно и безъ предубѣжденій судить, какъ о самыхъ памятникахъ, такъ и о научной ихъ цѣнности для исторіи настоящей богослужебной книги. Результаты во всѣхъ отношеніяхъ, говоримъ безъ самообольщенія, превзошли наши ожиданія. У насъ въ рукахъ накопилось, такимъ образомъ, много новаго, весьма цѣннаго и любопытнаго матеріала для исторіи нашего Церковнаго устава, заключить который въ рамки одной, хотя бы то и объемистой книги, въ настоящее время нѣтъ никакой возможности. Въ виду этого мы рѣшились обширныя матеріалы, имѣющіе отношеніе къ исторической судьбѣ Типикона іерусалимскаго, связаннаго по своему происхожденію съ обителью пр. Саввы Освященнаго, и святогорскаго аеонскаго отложить печатаніемъ до второй части этого тома, а настоящую первую часть посвятить исключительно матеріаламъ двухъ отдѣловъ изъ древнѣйшей исторіи Церковнаго Типикона: *памятникамъ патріаршихъ уставовъ и ктиторскимъ монастырскимъ Типикамъ*. Дать самостоятельное и видное мѣсто въ предпринятомъ нами изданіи матеріаламъ этихъ двухъ отдѣловъ послужили для насъ слѣдующія, по нашему мнѣнію, выполнѣ уважительныя причины.

Выше мы замѣтили, что нашимъ предшественникамъ „остались неизвѣстными матеріалы для исторіи греческаго устава въ его древнѣйшую пору, — въ переходный періодъ отъ краткихъ записей до образованія полныхъ письменныхъ его изложеній“. Памятники, которые мы теперь обнародуемъ въ настоящей первой части своего „Описанія“, разыскивались и изучались нами главнымъ образомъ съ тою цѣлью, чтобы восполнить этотъ существенный недостатокъ. Нѣкоторые изъ этихъ памятниковъ, какъ напр., патмосская рукопись Типика великой церкви, аѣииская рукопись Еввергетидскаго Типикона и др. содержатъ въ себѣ цѣльное систематическое изложеніе богослуженія византійской церкви на цѣлый годъ и именно въ его древнѣйшую и важнѣй-

шую пору образованія. Слѣдовательно, научная литургическая важность данныхъ матеріаловъ внѣ всякаго сомнѣнія. Это съ одной стороны. Съ другой, какъ памятники патріаршихъ уставовъ, или памятники устава великой константинопольской ¹⁾ церкви въ частности, будутъ ли это цѣльныя рукописи (какъ напр., напечатанная у насъ патмосская рукопись № 266), или краткія извлеченія изъ Евангелій, Апостоловъ, Профитологіевъ и другихъ богослужебныхъ книгъ древнѣйшаго времени (какъ, напр., напечатанныя у насъ примѣчанія и дополненія къ патмосской рукописи), такъ равно и ктиторскіе византійскіе Типиконы до XIII в. включительно имѣютъ, помимо спеціальнаго литургическаго значенія, громаднѣйшій научный интересъ вообще. Въ этого рода памятникамъ мы находимъ обширный историческій матеріалъ, проясняющій намъ судьбы весьма многихъ древнѣйшихъ и знаменитѣйшихъ монастырей, храмовъ и другихъ монументальныхъ сооружений главнымъ образомъ Константинополи и его окрестностей, о коихъ или вовсе не имѣлось свѣдѣній въ исторической литературѣ, или же эти свѣдѣнія были отрывочныя и невѣрныя. Здѣсь, кромѣ того, мы почерпаемъ разнообразныя данныя по агіологіи, топографіи, археологіи, по исторіи культуры и религіознаго быта древней Византіи. Вотъ причина, почему большинство памятниковъ печатается у насъ почти цѣликомъ, съ весьма незначительными пропусками, о которыхъ будетъ замѣчено въ своемъ мѣстѣ ниже. Важное научное значеніе настоящихъ памятниковъ съ этой стороны было сознано уже давно, и изданіемъ ихъ занимались такіе ученые запада, востока и наши русскіе, какъ *Монфаконъ* (Типикъ 1114 г. императрицы Ирины), *Сава* (уставъ 1077 г. византійскаго вельможи Михаила Атталиата), профессора *Миклошичъ* и *Мюллеръ* (*Acta et diplomata monasteriorum et ecclesiarum orientis t. II Vindob. 1887 an.*) *Georgius Musaeus* (Γρηγόριος Πακουριανός, μέγας δομέστικος τῆς δόσεως καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ Τυπικὸν τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Πετριζουτισσῆς. Lips. 1888 an.) *іеродіаконъ Кириллъ Воѣνъ* (Типикъ Патмосскаго монастыря св. Іоанна Богослова,

¹⁾ Богослуженію древней іерусалимской церкви мы посвятили самостоятельную книгу: „Богослуженіе страстной и пасхальной седмицъ во св. Іерусалимѣ IX—X в.“ Каз. 1894 г.

данный въ XII в. пр. Христодуломъ, напечатанный въ 'Ακολούθια ἱερὰ τοῦ Χριστοδοῦλου. Ἀθῆν. 1884 ἐτ.), проф. И. Е. Троицкій (Автобіографія имп. Михаила Палеолога и отрывокъ изъ устава, даннаго имъ монастырю св. Дмитрія. Спб. 1885), проф. И. Д. Мансветовъ (Святого отца нашего Іоанна прозвитера, игумена Пательареи, устава монастыря его. См. Типикъ М. 1885 стр. 442—445) Даниичъ (Типик. Хиландарскаго мон. св. Саввы сербскаго въ Гласник. кн. XX); I. Иречекъ (Типикъ Студенецкаго монаст. того же Саввы въ Гласник. кн. XI) и др. Издаваемые теперь нами литургическіе памятники, появляясь въ печати въ первый разъ, по своему интересу не только не стоятъ ниже уже извѣстныхъ въ наукѣ, но въ большинствѣ значительно превосходятъ эти послѣдніе (какъ напр., Типики Пандократоровскій, Евергетидскій и др.) и, слѣдовательно, вполне оправдываютъ наше отношеніе къ нимъ въ данномъ случаѣ.

Сообщимъ теперь о каждомъ изъ памятниковъ, составляющихъ содержаніе настоящей первой части нашего Описанія, библиографическія и другія необходимыя свѣдѣнія, чтобы рельефнѣе представить нашимъ читателямъ научное значеніе каждаго изъ нихъ въ отдѣльности.

I. Первый отдѣлъ нашего Описанія отерывается изданіемъ *Типикона великой константинопольской церкви*, извлеченнаго нами изъ пергаменной рукописи X в., которая хринится въ Патмосской библіотекѣ съ весьма давняго времени¹⁾, но которая стала извѣстна намъ лишь послѣ выхода въ свѣтъ книги покойнаго І. Саккеліона „Πατριακή βιβλιοθήκη“. Ἀθῆν. 1890 ἐт., весьма кратко описавшаго ее (σελ. 136). Настоящему памятнику мы дали первое мѣсто потому, что доселѣ въ наукѣ не было извѣстно *цѣлаго* Устава великой церкви, и всѣ свѣдѣнія объ особенностяхъ этой практики мы черпали частію изъ книги „De ceremoniis aulae Byzanti-

¹⁾ Въ инвентарѣ 1201 г. патмосской библіотеки, недавно обнаруженномъ въ „Bizantinische Zeitschrift“ проф. Крумбахера французскимъ ученымъ Дилемъ (Band I, Heft 3—4, s. 521), эта рукопись записана такъ: „Ἑτερον βιβλίοπουλον Τοπικὸν τῆς Μεγαλῆς Ἐκκλησίας“.

нае“, приписываемой императору Константину Багрянородному, частию изъ сочиненій литургиста XIV в. Симеона Солунскаго, частию же, наконецъ, изъ Тактикона Никона Черногорца, писателя XI в. Только въ самое послѣднее время наши ученые обратились за матеріаломъ подобнаго рода къ синаксарямъ при Апостолахъ и Евангеліяхъ¹⁾, писанныхъ въ Византіи въ древнѣйшее время. Нечего и говорить, что рукопись Патмосской библіотеки, какъ первенецъ въ своемъ родѣ, заслуживаетъ полнаго вниманія со стороны людей, интересующихся почему бы то ни было состояніемъ богослуженія въ древне-византійской церкви. Въ ней мы имѣемъ послѣдовательное, правда краткое и по мѣстамъ отрывочное, изложеніе службъ всего церковнаго года, т. е. по Минеямъ и Тріодямъ постной и цвѣтной. Научный интересъ этого весьма драгоценнаго и любопытнаго памятника въ другихъ отношеніяхъ съ достаточною полнотою и обстоятельностью представленъ профъ Новороссійскаго университета Н. О. Красносельцевымъ, которому содержаніе настоящей рукописи сдѣлалось извѣстно главнымъ образомъ по копіи, приготовленной для настоящаго изданія, — въ солидной спеціальной монографіи подъ заглавіемъ: „Типикъ св. Софіи въ Константинополѣ IX в. Одесса. 1892 г.“.

Краткостію изложенія настоящаго Типикона нужно объяснить то обстоятельство, что, при изданіи его, мы рѣшили (сожалѣемъ, что эта мысль явилась у насъ не съ самаго начала) восполнять его содержаніе въ подстрочныхъ, а послѣ въ „дополнительныхъ“ примѣчаніяхъ, тѣми свѣдѣніями изъ практики великой константинопольской церкви, какія мы извлекли изъ восточныхъ рукописей, а именно: Апостоловъ, Евангелій, Профитологіевъ и др. Благодаря этимъ „дополнительнымъ“ даннымъ, практика великой церкви можетъ быть изучаема съ болѣею обстоятельностью, и самыя данныя являются предъ читателями не разбросанными, въ виду ихъ нахожденія въ самыхъ разнообразныхъ по содержа-

¹⁾ И. Д. Мансветовъ. Церков. Уставъ стр. 142—243; *Ивановъ* Опис. рукописныхъ греческихъ Евангелій и Апостоловъ, принадлежащихъ когда-то Таврической дух. семинаріи, а нынѣ хранящихся въ Церковн.-археол. музеѣ при кiev. дух. Академіи. Извѣст. импер. Спб. археолог. общества т. I (новая серія) и др.

нію рукописяхъ, но изложенными примѣнительно къ порядку церковнаго года. Нѣкоторые изъ подобныхъ дополненій внесены съ оговоркою въ текстъ памятника, такъ какъ они удачно восполняютъ наличныя деффе́кты данной рукописи. Такимъ дополненіемъ мы считаемъ вставку въ описаніи обряда воздвиженія св. Креста въ службѣ 14 сентибря, заимствованную нами изъ пергаменнаго Апостола X—XI в. № 12 лавры св. Аѳанасія на Аѳонѣ (стр. 5).

Патмосская рукопись № 266, содержащая въ себѣ Уставъ великой константинопольской церкви, писана весьма небрежнымъ почеркомъ безграмотнаго писца (ὁπ' ἀμαθοῦς γραφέως), какъ выразился покойный І. Саккеліонъ, а поэтому переполнена массою ореографическихъ ошибокъ, въ сильной степени затрудняющихъ чтеніе ея текста. Отсюда понятны и тѣ приемы, какіе мы вынуждены были допустить, при копированіи и изданіи настоящей рукописи. Желая облегчить свой трудъ при списываніи, мы сокращали тексты Священнаго Писанія, хорошо извѣстные нынѣ и стоящіе въ рукописи въ качествѣ прокимновъ или аллилуарныхъ стиховъ, и не выписывали начальныхъ словъ изъ апостольскихъ и евангельскихъ чтеній, а также стиховъ причастна, если чтенія эти и причастны оказывались сходными съ нынѣ указанными въ дѣйствующемъ Типиконѣ. Такъ какъ, въ силу безграмотности писца, подверглись наиболѣе всего искаженію имена собственные, т. е. имена святыхъ, царей, игеменовъ, названія городовъ, мѣстностей, рѣкъ и т. п., то, чтобы сдѣлать читателямъ текстъ издаваемой рукописи вполнѣ понятнымъ, мы рѣшились придерживаться того правописанія этихъ наименованій, какое находили въ современномъ данной рукописи памятникѣ, въ извѣстномъ „Menologium Graecorum Basilii Porphyrogeniti imperatoris“ (Mign. Patrol. Cours. Complet. t. CXVII). Въ нѣкоторыхъ случаяхъ мы обращались съ тою же цѣлью къ „Μηνολόγιον τῶν ἐθαγγελίω ἐορταστικόν, sive Kalendarium ecclesiae Constantinopolitanae Steph. Anton. Morcelli Rom. 1788 an.“ въ двухъ томахъ, а иногда даже къ книгѣ Никодима Святогорца: „Συναξαριστὴς τῶν ὁσδέκα μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ“ ἐκδ. ἐν Ζαχύνθ. 1868 ἐτ. въ 3 томахъ. Но, и при всѣхъ этихъ пособіяхъ, нужно сознаться откровенно, далеко не всѣ ореографическія и палеографическія трудности описываемой рукописи были побѣждены нами. Въ самомъ изданіи памятника нерѣдко можно встрѣчать вопросы-

тельные знаки и при томъ не только противъ собственныхъ именъ, но даже противъ обычныхъ словъ текста рукописи, или совершенно не дающихъ смысла, или же смыслъ не вполне ясный и удобовразумительный.

II. Типиконы іерусалимской редакціи обыкновенно начинаются изложеніемъ суточныхъ службъ, тогда какъ единственный пока списокъ Устава великой церкви объ этихъ службахъ ничего не говоритъ, и подробнаго изложенія ихъ порядка, по этому уставу, доселѣ не было извѣстно въ наукѣ. Желая восполнить указанный недостатокъ, мы рѣшились напечатать по рукописи XV в. библиотеки русскаго Андреевскаго скита на Аѳонѣ и чинъ этихъ службъ съ такимъ заглавіемъ: „Τάξις, γινομένη ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τοῦ ἑσπερινῷ, τοῦ ὀρθρου, τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ λειτουργίᾳ καὶ ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ἐπισκόπου“¹⁾. Изданный нами чинъ суточныхъ службъ въ подстрочныхъ примѣчаніяхъ мы дополнили вариантами, заимствованными главнымъ образомъ изъ Ватопедской аѳонской рукописи № 297 (931) подъ названіемъ: „Παπαδικὴ τέχνη“.

III. Заключеніемъ перваго отдѣла служить уже хорошо извѣстный въ наукѣ Синайскій Канонарь IX—XI вв. подъ названіемъ: „Κανονάριον σὺν Θεῷ, ἀρχόμενον ἀπὸ τὸ ἅγιον Πάσχα μέχρι τοῦ ἁγίου σαββάτου, καὶ ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου μέχρι μηνὸς Αὐγούστου“. Канонарь этотъ по рукописи Синайской библиотеки № 150 X—XI в. (изъ цѣльнаго Евангелія) и по отрывкамъ IX—X в., найденнымъ тамъ же въ хламѣ, въ первый разъ обнародовалъ на русскомъ языкѣ покойный архимандритъ Антонинъ. Хотя ученый переводчикъ и заявилъ въ предисловіи, что данный Канонарь онъ передаетъ „въ точномъ переводѣ на русскій языкъ“²⁾, но, по справкамъ съ оригиналами, оказывается, что этотъ Канонарь не только не можетъ считаться „возможно точнымъ переводомъ“³⁾, но даже и полнымъ изложеніемъ ихъ содержанія, такъ какъ изда-

¹⁾ Чинъ архіерейской хиротоніи, какъ не имѣющій никакого отношенія къ Типикону, мы опустили.

²⁾ Труд. Кіев. дух. Акад. 1874 т. II стр. 493.

³⁾ Тамъ же стр. 489.

тель не довелъ изложенія памятей цѣлыхъ двухъ послѣднихъ мѣсяцевъ—іюля и августа по списку Б., остановившись на 6 числѣ августа мѣсяца, чѣмъ обрывается Канонарь IX—X в. по списку А. „Въ настоящее время я, замѣчаетъ о. Антонинъ, не могу дать себѣ отчета, почему я, составляя Канонарь по двумъ спискамъ или отдѣльнымъ редакціямъ, остановился тамъ, гдѣ окончился Канонарь А (древнѣйшій), и не продолжалъ вести его до конца мѣсяца по Канонарю Б. Думаю (?), что текстъ сего послѣдняго прекратился еще ранне, чѣмъ Канонаря Б., ибо за весь іюль мѣсяцъ въ замѣткахъ моихъ ни раза не сдѣлана ссыла на Канонарь Б.“¹⁾ На самомъ же дѣлѣ оказывается, что о. Антонинъ почему-то игнорировалъ мѣсяцы іюль и августъ по списку Б., гдѣ существуютъ нѣкоторыя памяти, не отмѣченныя имъ въ своемъ сводномъ Канонарѣ, какъ напр., подъ 16 іюля свв. Антіоха, Анны и Киріака, подъ 26 Симеона столпника и великомученика Іерусалима и подъ 27 Ѳерапонта (стр. 219), а въ августѣ мѣсяцѣ послѣ 6 числа положены еще памяти подъ числами 11, 14, 15, 29 и 31 (стр. 220—221).

Синайскій Канонарь заключаетъ въ себѣ не только весьма обильный агіологическій матеріалъ, но и переполненъ чрезвычайно любопытными и обширными замѣчаніями литургическаго характера изъ практики древне-византійской церкви, которыя хотя и заинтересовали издателя, но объяснить которыя онъ оказался не въ силахъ, и поэтому вынужденъ былъ ограничиться недоумѣніями и вопросами²⁾ по поводу ихъ. Архимандритъ (нынѣ архіепископъ владимірскій) Сергій, воспользовавшійся агіологическимъ матеріаломъ этого Канонаря въ своемъ капитальномъ трудѣ: „Полный мѣсяцесловъ востока“ М. 1875 г., замѣтилъ указанныя нами „опущенія“ по отношенію къ списку его Б. у арх. Антонина и высказалъ мнѣніе, что, „по обилію въ немъ западныхъ святыхъ“, видно „не малое римское вліяніе“ на этотъ Канонарь³⁾. Проф. И. Д. Мансветовъ, имѣя въ виду упомянутыя обширныя извлеченія изъ Церковнаго устава, о

¹⁾ Тамъ же стр. 488.

²⁾ Труд. Кіев. дух. Акад. т. II, 1874 г., стр. 490 прим. *; 491 прим. *; 445, прим. ** и *** и др.

³⁾ Полный Мѣсяц. востока т. I стр. 75.

томъ же памятникѣ, заявилъ, что „основа обряда въ Синайскомъ Канонарѣ тождественна съ записью студійскою, но въ частностяхъ расходится съ нею и въ нѣкоторыхъ подробностяхъ службы приздничной указываетъ на иной источникъ и на иные служебные порядки. Синайская записъ была назначена не для монастырскаго упогребленія, а для службы въ церквахъ мірскихъ“¹⁾.

При близкомъ, однако, знакомствѣ съ характеромъ литургическихъ особенностей Синайскаго Канонаря и находящихся въ немъ памятней святыхъ, сопоставляя этотъ памятникъ съ Типикономъ великой церкви, который напечатанъ у насъ подъ № 1 по Патмосской рукописи № 266, не остается никакого сомнѣнія въ томъ, что мы имѣемъ здѣсь дѣло съ памятниками устава великой церкви константинопольской. Особенности въ службѣ воздвиженія креста (стр. 196] слич. стр. 5), въ канунъ Рождества Христова (стр. 206 слич. стр. 35), въ службахъ великаго поста (стр. 185—190 слич. 110—127), страстной седмицы (стр. 191—193 слич. стр. 127—135) и пасхальной недѣли (стр. 173—177 слич. стр. 135—141), за немногими незначительными особенностями, тѣ же самыя, какія мы видимъ въ Типиконѣ великой церкви, при чемъ по мѣстамъ въ обоихъ памятникахъ замѣчается даже тождество въ изложеніи (стр. 196 сравн. стр. 5; стр. 187 сравн. стр. 118; стр. 191—193 сравн. 131—134 и др.) Что же касается въ частности памятней святыхъ, которые дали основаніе арх. Сергію видѣть въ настоящемъ памятникѣ вліяніе западнаго календаря²⁾, то, послѣ указаннаго сопоставленія, обнаруживается, что тѣже памяти можно находить и въ мѣсяцесловахъ православнаго востока. Вотъ почему мы и рѣшили Синайскіе Канонари помѣстить въ первомъ отдѣлѣ вслѣдъ за Типикономъ великой константинопольской церкви.

При изданіи Синайскаго Канонаря, мы держались слѣдующаго приѣма. Въ основу его мы положили списокъ поздняйшій X—XI в., находящійся при Евангеліи № 150, какъ списокъ полный и хорошо сохранившійся въ рукописи. Другой же списокъ этого Канонаря той же бібліотеки, но болѣе древняго времени IX—

¹⁾ Церковн. Устав. М. 1885 г. стр. 69—70.

²⁾ Мѣсяц. востока ч. I стр. 75—76.

X в., мы напечатали всюду въ подстрочныхъ примѣчаніяхъ къ первому, отмѣчая самымъ тщательнымъ образомъ всѣ имѣющіяся разночтенія, чтобы интересующіеся подобаго рода памятниками могли имѣть вѣрныя и ясныя понятія о содержимомъ въ обоихъ спискахъ.

Второй отдѣлъ первой части нашего Описанія мы посвящаемъ, такъ называемымъ, „кѣиторскимъ Типиконамъ“ (Τυπικά κητορικὰ), которые въ періодъ времени съ IX в. по XIII в. были, можно сказать, почти единственными регуляторами богослуженія и внутренняго строя жизни въ византійскихъ монастыряхъ, построенныхъ въ громадномъ количествѣ императорами, императрицами, патріархами и знатными вельможами. Такъ какъ „кѣиторскіе Типиконы“ выработались изъ тѣхъ духовныхъ завѣщаній (διαθήκη, ὑποτάσις, διατάσις и т. п.), какія оставляли монастырямъ создатели или кѣиторы ихъ, и которыя въ нерѣдкихъ случаяхъ принимали видъ настоящаго устава, долженствовавшаго, послѣ смерти кѣитора, руководить братію не только въ повседневной монастырской жизни, но и при отправленіи церковнаго богослуженія въ обители, то настоящій отдѣлъ памятниковъ мы и начинаемъ *завѣщаніями* игуменовъ, и затѣмъ переходимъ уже къ „кѣиторскимъ Типиконамъ“ въ собственномъ смыслѣ.

IV. Важнѣйшимъ и самымъ древнѣйшимъ изъ завѣщаній нужно считать „правила“ (τὰς παραδόσεις), которыя пр. Саввою Освященнымъ, основателемъ близъ Іерусалима „лавы его имени“, были „введены въ монастыряхъ“, имъ основанныхъ, и передъ смертію его „вручены на бумагѣ“ (δοὺς ταύτας ἐγγράφως) ученику и преемнику его по игуменству Мелиту ¹⁾. Правила эти, именовавшіяся иногда и „древнимъ закономъ“ (παλαιὸς νόμος) ²⁾, считались въ наукѣ утраченными до послѣдняго времени и о содержаніи ихъ дѣлались учеными разнаго рода предположенія и догадки. Счаст-

¹⁾ Cotelierius. Ecclesiae Graecae monumenta. Paris. 1686 an. t. III pag. 353.

²⁾ Ibidem pag 229.

ливый случай помогъ намъ отыскать эти правила въ греческомъ подлинникѣ въ двухъ рукописяхъ Синайской бібліотеки № 1096 XII—XIII в. и № 531 XV в., по которымъ мы и печатаемъ ихъ въ нашемъ изданіи. Всѣ бібліографическія свѣдѣнія о настоящемъ драгоценномъ памятникѣ и доказательства относительно подлинности и принадлежности ихъ пр. Саввѣ Освященному изложены нами въ спеціальной статьѣ: „Киновіальныя правила преп. Саввы Освященнаго, врученныя имъ предъ кончиною преемнику своему игумену Мелиту“, которая помѣщена въ качествѣ второго приложенія къ отчету о заграничной командировкѣ въ 1887—88 учебн. году подъ заглавіемъ: „Путешествіе по востоку и его научные результаты“. Кіев. 1890 г. стр. 171—193. Всѣ изложенныя нами въ этой статьѣ свѣдѣнія, но кратко, и текстъ правилъ цѣликомъ, съ нѣкоторыми, впрочемъ, поправками, которыя мы теперь вполне раздѣляемъ и отмѣчаемъ въ концѣ настоящей книги въ корректурныхъ дополненіяхъ и поправкахъ, были перепечатаны *К. Куртцемъ* въ журналѣ: „Bisantinische Zeitschrift“ 1894. Band III, Heft I, s. 167—170.

V. Монастырь Студійскій, основанный въ VI в. сенаторомъ Студіемъ (μοναστήριον Στοδίου), имѣлъ въ Константинополѣ такое же совершенно значеніе, какое обитель пр. Саввы Освященнаго въ Палестинѣ. Нынѣ извѣстны въ наукѣ два изложенія богослужебныхъ порядковъ и дисциплинарныхъ строгихъ правилъ монастырской жизни этой обители: въ Ὑποτάκτικῳ и въ уставѣ патріарха Алексѣя (1025—1043), и оба они ставятъ въ связь описываемые ими порядки съ личностію и авторитетомъ знаменитаго поборника православія, церковнаго піиты и проповѣдника Θεодора Студита († 826), игумена этой обители. „Многія и различныя утвердились въ честныхъ монастыряхъ отъ древнихъ временъ преданія (παράδοσις), говоритъ анонимъ Ὑποτάκτικῳ, а, и одни изъ нихъ управляются и ведутся въ царство небесное одними уставами (ὁποτοπισμοί), другіе—другими. Одно изъ всѣхъ (преданій) есть преданіе, содержаемое нами, которое мы приняли отъ великаго отца нашего и исповѣдника Θεодора, и не одни мы, но и многіе изъ лучшихъ монастырей избрали (и содержатъ) его, какъ совершен-

нѣйшее, устрояющее и излишества и недостатки. Посему и мы нынѣ, повинувась отеческимъ приказаніямъ, преклонили себя къ послушанію, *чтобы предать его писмени* (ταύτην ἐν χαρταῖς εἰς ἄλλοτον μνήμην ταῖς μετέπειτα γενεαῖς καταλιπεῖν) въ не-преходящую память родамъ¹⁾). Патріархъ же константинопольскій Алексѣй даетъ понять указанную связь самымъ заглавіемъ къ своему изложенію: „*Оставникъ расматрѣй. о браннѣхъ же. и о питии мнихѣ. о вѣщѣхъ инсмъ чиноѣ. и о прѣбывающихъ и къ цркви въшеде. оставленъ оубо не по писанію къ монастыри стѣднѣхъ прѣбывымъ оцмъ нашимъ исповѣдникымъ Ѳеѡдорымъ. бывшимъ въ немъ нгсѣмъ. прѣданъ же писаниемъ. ѿ Альѣна іѣго и вселены патріарха. въ поставленѣхъ имъ монастыри. къ имъ бжтвныа мѣре*“²⁾).

Важное научное значеніе обѣихъ названныхъ сейчасъ записей оцѣнено по достоинству уже многими учеными изслѣдователями и повидимому не подлежитъ спору. Намъ желательно теперь лишь указать на то, что къ этимъ двумъ записямъ, нынѣ извѣстнымъ въ наукѣ, должна быть присоединена третья, составляющая весьма важный варіантъ первой записи греческой, встрѣчающаяся во многихъ рукописяхъ восточныхъ книгохранилищъ, и доселѣ почему-то совершенно обойденная предшествовавшими изслѣдователями Церковнаго устава, хотя она и была извѣстна нѣкоторымъ изъ нихъ³⁾). Эту третью запись богослужебныхъ и монастырскихъ правилъ студійскаго монастыря мы и помѣщаемъ вслѣдъ за правилами пр. Саввы Освященнаго по Ватопедской рукописи XIII—XIV в. № 322 (956) съ указаніемъ варіантовъ по первой извѣстной уже въ наукѣ записи. Основательныхъ причинъ на это имѣется у насъ достаточно.

¹⁾ Card. A. Mai. Novae patrum bibliothecae t. V. Rom. 1849 an. pag. 111; слич. проф. Голубинскаго. Исторія русской церкви. т. I, пол. II, Моск. 1881 г. стр. 671—672.

²⁾ Опис. ркн. М. Синод. библ. Отд. III, ч. I. М. 1869, стр. 256—257.

³⁾ Мансвет. Церковный уставъ стр. 410, 404.

Первая запись съ заглавіемъ: „ὑποτίτῳσις καταστάσεως τῆς μονῆς τῶν Στωδίου“ сдѣлалась извѣстна въ наукѣ по изданію ученаго кардинала Анжелло Май въ его „*Novae patrum bibliothecae*“ (t. V. 1849 an. pag. 111—125), откуда она потомъ была перепечатана Ми-немъ въ „*Patrol. Curs. Complet*“ (t. 99 pag. 1704 и дал.). Запись эта, состоящая изъ 38 небольшихъ главъ, съ подраздѣленіемъ на семь отдѣловъ или параграфовъ съ особыми заглавіями, обратила на себя вниманіе ученыхъ изслѣдователей только лишь своими загла-віями этихъ параграфовъ, которыя, по ихъ мнѣнію, „не соотвѣт-ствуютъ ихъ содержанію и большею частію относятся къ одному ближайшему параграфу, между тѣмъ какъ слѣдующіе имѣютъ свое особое содержаніе. Такъ, напр., за введеніемъ слѣдуетъ такое загла-віе: „какимъ образомъ поступаемъ мы въ собраніяхъ святаго, слав-наго и тридневнаго воскресенія Спасителя нашего. О древѣ (т. е. о билѣ)“¹⁾. Но этому заглавію соотвѣтствуетъ только второй пара-графъ, а въ третьемъ и слѣдующихъ рѣчь идетъ о службѣ Пяти-десятницы, петрова поста и разныхъ служебныхъ замѣчанія. Слѣдую-щая рубрика о святой čtyредесятницѣ еще менѣе оправдываетъ свое названіе и включаетъ болѣе половины статей не относя-щагося содержанія“ и т. д. Поэтому проф. Мансветовъ сдѣлалъ предположеніе, что эти заглавія надписаны „позднѣйшимъ собира-телемъ на основаніи болѣе выдающихся статей устава, для боль-шого удобства въ пользованіи и для выдѣленія статей болѣе важ-ныхъ“¹⁾). Но отмѣченный недостатокъ въ ὑποτίτῳσις'ѣ по изда-нію кардинала Май, къ сожалѣнію, не единственный. При внима-тельномъ чтеніи его, мы наталкиваемся на другія странности, присутствіе которыхъ нельзя объяснить ничемъ инымъ, кромѣ неисправности текста. Въ концѣ параграфа: „περὶ τῆς ἐν διακονίᾳς συμμετρίᾳς“ мы находимъ, напр., совершенно неотносящееся къ данному заглавію, слѣдующее весьма странное изложеніе чина ве-ликаго водоосвященія въ навечеріе Богоявленія. „Нужно знать, читаемъ мы въ ὑποτίτῳσις'ѣ, что въ навечеріе свѣтовъ (т. е. Бо-гоявленія), послѣ отпуста божественной литургіи, мы принимаемъ антидоръ, причащающіеся ополаскиваютъ уста, но антидора не вкушаемъ. Когда священникъ спрячетъ сосуды, идегъ во святыя

¹⁾ Церковн. устав. стр. 98, прим. 1.

врата и, сдѣлавши начальный возгласъ (*καὶ ποιήσας εὐχήν*), выходитъ съ братіями къ водосвятной чашѣ (*εἰς τὸν λουτήρα*), *при пѣніи*: „Во Иордани крещающуся Тебѣ, Господи“. Во время пѣнія сего, диаконъ произноситъ великую ектенью, послѣ которой священникъ начинаетъ молитву освященія. По окончаніи водоосвященія и кропленія братій св. водою, поется тропарь гласъ 8: „Гласъ Господень на водахъ вопіетъ глаголю“, *стихъ 1* „Море видѣ и побѣже“, *стихъ 2* „Что ти есть море, яко побѣже“. По троекратномъ пѣніи сего тропаря, возвращаясь въ церковь, поемъ тропарь гласъ 4 „Одѣйся свѣтомъ божественнѣ“. Послѣ троекратнаго пѣнія этого тропаря, бываетъ молитва отъ священника, и оканчивается это божественное славословіе¹⁾. Хотя точно такое же изложеніе водоосвященія на канунѣ Богоявленія мы находимъ и въ превосходномъ пергаменномъ кодексѣ 1086 г. Синайской библіотеки № 401, тѣмъ не менѣе мы не сомнѣваемся, что настоящее изложеніе страдаетъ неправильностями и отступаетъ отъ существовавшей въ церкви византійской практики. Въ самомъ дѣлѣ, всѣ многочисленные и извѣстные намъ списки чина великаго водоосвященія, не исключая и напечатанныхъ у насъ, по уставу великой церкви (стр. 41) и по Типикону Евергетидскаго монастыря въ Константинополѣ (ств. 380—381), въ изложеніи порядка его, *при выходѣ для водоосвященія, указываютъ пѣть* „Гласъ Господень на водахъ“, а *при погруженіи креста въ воду,— тропарь* „Во Иордани крещающуся Тебѣ, Господи“. Нигдѣ доселѣ въ извѣстныхъ намъ чинахъ великаго водоосвященія мы не видѣли указаній на тропарь: „Одѣйся свѣтомъ божественнѣ“, сложенный для пѣнія, при возвращеніи послѣ водоосвященія въ церковь, вмѣсто котораго въ большинствѣ случаевъ стоитъ тропарь: „Днесь Троица въ единцѣ Божества“.

Еще большими несообразностями поражаетъ насъ изложеніе статьи о постѣ (глав. 30) въ великую субботу. „Во святую субботу, читаемъ мы въ Ὑποτάξεις, по изданію А. Май, въ одиннадцатомъ часу начинается вечерня (τὸ λοῦμα), и когда совершится отпустъ, ѣдимъ сыръ и рыбу и яйца (ἐσθίμεν τυρόν καὶ ἰχθὺς καὶ

¹⁾ Novae Patrum bibliothecae t. V, pag. 123—124.

ωά) и пѣмъ по три (красовули вина)¹⁾. Это замѣчаніе находится въ прямомъ противорѣчіи съ практикою древне-христіанской церкви, основанною на точномъ указаніи относительно настоящаго поста въ книгѣ Постановленій апостольскихъ²⁾, и со всею позднѣйшею практикою церкви православной, записанною въ многочисленныхъ и самыхъ разнообразныхъ спискахъ Церковнаго устава или Типикона³⁾. Для насъ весьма важно отмѣтить здѣсь и слѣдующіе

¹⁾ Ibidem. pag. 122.

²⁾ Constitut. Apostol. lib. V, caput 15. (I. B. Cotelierius. Patres apostolici. Lut.—Paris. 1672 an. pag. 255. «Разрѣшати постъ повелѣлъ Онь (т. е. Господь) въ седьмой день, кѣмъ пропоетъ пѣтухъ, въ самую же субботу повелѣлъ Онь поститься не потому, что должно поститься въ субботу, когда закончено твореніе, но потому, что должно поститься въ ту только субботу, въ которую Создатель былъ еще подъ землею».. «Во всякую субботу, исключая одной (т. е. предназначенной), и во всякій день Господень, составляя собранія, радуйтесь».

³⁾ Покойный проф. М. духовной Академіи И. Д. Мансветовъ обратилъ вниманіе на эту статью о разрѣшеніи поста въ великую субботу, но далъ ей нѣсколько своеобразное толкованіе. «Чрезвычайно снисходительное, совершенно непонятное со стороны теперешней практики, правило студійскаго устава (по Ὑποτάκσει у Май) о полномъ (?) разрѣшеніи поста въ великую субботу нашло себѣ мѣсто и въ полныхъ студійскихъ уставахъ(?), напр., въ Синод. ркп. № 330—380. Но кто-то изъ лицъ пользовавшихся этимъ спискомъ, замѣчаетъ г. Мансветовъ, нашелъ подобное указаніе невозможнымъ для исполненія и вытеръ соблазнительныя слова, отчего получилось слѣдующее невразумительное чтеніе: «въ великую же субботу да боудуть чисти хлѣби. сирѣчь питы великия. и да помазаны боудуть маслѣмъ. и давѣзьметъ кѣждо отъ мнихъ по половинѣ. да ѣдятъ же... (тутъ какое то слово вытерто, но его можно разобрать: и рыбы) и обоѣ брашно. сочиво же и зелиѣ съ маслѣмъ (затѣмъ опять выскоблены какія то слова, но ихъ можно разобрать и видно, что было написано: сырѣ же и яицѣ) отци оубо въ тѣ днь не взбранили соуть. мы же за не кѣ вечероу быти литургии же и обѣдоу. на доспѣхъ приходить. повелѣния оубо не творим. разоумъ же вѣносимъ. іако таковыхъ огрѣбати. аще ли игоуменуо годиться прѣдѣставити и ѣсти. того не бѣронимъ» (л. 211). Такимъ образомъ, по уставу, можно было въ великую субботу, послѣ вечерни

два любопытные и известные намъ факта: во первыхъ, что въ лучшихъ спискахъ Ὑποπόρωσις'а, каковъ несомнѣнно упомянутый списокъ синайской рукописи 1086 года подъ № 401, смущающая насъ фраза: „ἐσθίοντες δὲ τὸν καὶ ἰχθὺς καὶ ὦα: καὶ πίνοντες ἀνά γ'.“ совершенно отсутствуетъ, и во вторыхъ, что въ Διатόπωσις'ѣ преподобнаго Аѳанасія Аѳонскаго, создавшагося на основѣ Ὑποπόρωσις'а, приписываемаго Θεодору Студиту, настоящая фраза не только не отразилась, но, напротивъ, мы видимъ постановленіе о постѣ великой субботы совершенно противоположное, изложенное въ духѣ общепринятой въ церкви православной практики относительно сего, и даже съ достаточно основательною мотивировкою. „Во святую субботу, пишетъ пр. Аѳанасій Аѳонскій, въ половинѣ двѣнадцатаго часа начинаемъ вечерню. По отпустѣ трапеза не отворяется (ἡ δὲ τράπεζα οὐκ ἀνοίγει), потому что митурія оканчивается поздно, и чтобы сытостію не обременить желудка и мысли. Мы довольствуемся однимъ благословеннымъ хлѣбомъ, выпивая по двѣ красовули вина въ нарѣикъ“ (стр. 253).

Этихъ двухъ отмѣченныхъ нами примѣровъ, кажется намъ, достаточно для того, чтобы мы имѣли право скептически относиться къ известному въ наукѣ Ὑποπόρωσις'у, по изданію Анжелло Май, но мы можемъ указать и другія основанія для сего. Такъ, напр., если сопоставить изложеніе службъ въ Θομιно воскресенье и въ понедѣльникъ той же недѣли по Ὑποπόρωσις'у Май

ѣсть сыръ, яйца и рыбу, но въ виду поздняго времени оказывалось неудобнымъ и оставлено на волю настоятеля. Отголосокъ этого обычая, впрочемъ, въ то время уже оставленнаго, слышится въ слѣдующемъ замѣчаніи Синод. устава № 382—905 о пищѣ въ великую субботу: «скорома же и рыбы нѣми навъкли ясти въ тую субботу, слопенскаго ради нашего новаго просвѣщенія». (л. 315) Замѣчаніе это принадлежитъ славянскому редактору (нужно имѣть въ виду, — ркп. XV в.) студійскаго устава и было внесено имъ на мѣсто неудобнаго правила о пищѣ, которое читалось въ подлинникѣ. Удержать эту странную статью ему показалось соблазнительнымъ, и онъ вычеркиваетъ ее во имя религіознаго чувства новопросвѣщеннаго славянскаго общества». Митрополитъ Кипріанъ въ его литургической дѣятельности. М. 1882 г. стр. 163—164.

съ тѣми же службами въ Διὰ τόπωσις'ѣ пр. Аѳанасія Аѳонскаго, то сразу станетъ очевидно, что въ первомъ изложеніи нѣтъ ясности, полноты, замѣтна кака-то путаница, приводящая читателя въ недоумѣніе, особенно если сопоставленія мы продолжимъ и по другимъ извѣстнымъ намъ памятникамъ съ особенностями студійской практики. Между памятниками однородными усматривается даже противорѣчіе: по 'Υποτόπωσις'у Май, какъ и нынѣ, въ недѣлю Θομину поется воскресная служба и читается первое воскресное евангеліе (стр. 228 прим. 4), тогда какъ въ въ Διὰ τόπωσις'ѣ Аѳанасія Аѳонскаго въ недѣлю Θομину совершается служба обычная, а вся воскресная служба переносится на понедѣльникъ (стр. 247). Продолжая сопоставленія названныхъ мною памятниковъ еще дальше, нельзя не замѣтить, что въ отдѣлѣ: „περὶ τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς“ въ 'Υποτόπωσις'ѣ есть немало излишествъ и повтореній сравнительно съ Διὰ τόπωσις'омъ. (Слич. стр. 231, прим. 7 и стр. 250—251).

Наконецъ, если мы обратимъ вниманіе на множество орѳографическихъ и палеографическихъ погрѣшностей въ извѣстномъ нынѣ 'Υποτόπωσις'ѣ, затрудняющихъ пониманіе его смысла даже и для лицъ глубокообразованныхъ и хорошо знакомыхъ съ языкомъ настоящаго памятника, то станетъ вполне понятно наше недовѣріе къ нему. Наименѣе удовлетворительными въ этомъ отношеніи въ 'Υποτόπωσις'ѣ нужно считать главы 28 и 30. Конецъ 28 главы читается такъ: *Σημεῖον δὲ τέλους τῆς ἀναγνώσεως ταύτης ἐστὶν ὁ ἦχος τῶν κληρίων ἐν τῇ ὑστάτῃ μαχειρίᾳ, πάντων ὁμοῦ ἐπὶ τῶν παραδίφων ἐρρίπτομένων, сѣ* съ указаніемъ прямо на рукопись, откуда Май взялъ текстъ 'Υποτόπωσις'а, въ такомъ видѣ: „Ita cod.“¹⁾ Въ синайскомъ кодексѣ 1086 г. № 401 тоже мѣсто читается болѣе правильно: *Σημεῖον δὲ τοῦ τέλους τῆς ἀναγνώσεως ταύτης ἐστὶν ὁ ἦχος (χο)χλιαρίων ἐν τῇ ὑποστάτῃ μαχειρίᾳ, πάντων ὁμοῦ ἐπὶ τῶν παροφίδων ἐπιρρίπτομένων*. Что же касается 30 главы, то мы остановимся здѣсь на несуществующихъ словахъ: *ἀπίεφθα* и *ἐνκρασιν*, которыя приводятъ въ полное недоумѣніе желающаго выразумѣть текстъ 'Υποτόπωσις'а. Проф. Е. Е. Голубинскій, приложив-

¹⁾ Novae Patrum bibliothecae t. V. pag. 120.

шій къ своей „Исторіи русской Церкви“ переводъ этого Ὑποπόσις'а, первое слово оставилъ безъ перевода съ русскою транскрипціею: „апіефты“ и съ оговоркою въ примѣчаніи, что подобнаго „слова мы не находимъ ни у Пассова, ни у Византія“. Только при помощи латинскаго перевода (*pira costa*), почтенный профессоръ догадался о значеніи даннаго слова¹⁾, тогда какъ въ другихъ спискахъ это слово, или, вѣрнѣе, два слова читаются раздѣльно: ἄππια и ἐφθά, и смыслъ ихъ вполне ясенъ—варенныя груши. Второе слово проф. Голубинскій переводитъ: „евкратонъ“ и считаетъ его „поврежденнымъ“ въ греческомъ текстѣ²⁾, тогда какъ и это слово состоитъ, какъ и первое, изъ двухъ словъ: ἐν и κρασίον, или, вѣрнѣе, κρασίον, и смыслъ ихъ тоже ясенъ—по одной красовули вина.

Всѣ эти и подобные имъ недочеты побудили насъ обратить серьезное вниманіе на этотъ весьма важный литургическій памятникъ, встрѣчающійся въ рукописяхъ въ двухъ совершенно различныхъ по составу и изложенію редакціяхъ. Присматриваясь ближе къ обѣимъ редакціямъ Ὑποπόσις'а, мы замѣтили, что одна изъ нихъ хорошо извѣстна въ наукѣ по изданію А. Маи и встрѣчается въ рукописяхъ довольно часто, а другая, рѣже встрѣчающаяся къ рукописяхъ, совершенно неизвѣстна, хотя по интересу своихъ текстуальныхъ особенностей стоитъ нисколько не ниже первой. Въ этой послѣдней мы нашли и болѣе систематическое расположение матеріи, входящихъ въ составъ Ὑποπόσις'а, и болѣе соотвѣтствій между заглавіями и содержаніемъ рубрикъ, которыя они обнимаютъ; нѣтъ здѣсь ненужныхъ повтореній, какими обилуетъ первая редакція; статья о Богоявленскомъ водоосвященіи стоитъ въ качествѣ добавочной, какъ и слѣдуетъ, въ концѣ Ὑποπόσις'а, а самый порядокъ водоосвященія изложенъ согласно съ обычною практикою византійской церкви; статья о пищѣ въ великую субботу не заключаетъ въ себѣ отмѣченныхъ выше несообразностей (Τῷ δὲ ἁγίῳ σαββάτῳ ὥρας ια'. ἀρχεται λοχικόν, καὶ ὁποῦ σώσει ἢ ἀπόλυσις, ἐσθίοντες δὲ ἄρτον καὶ ὁπόρας, πίνοντες καὶ οἶνον, ποτήρια δύο); на своемъ

¹⁾ Истор. русск. церкви т. I, полов. II стр. 667.

²⁾ Тамъ же.

мѣстѣ и въ надлежащемъ порядкѣ стоитъ служба понедѣльника *Θομινой* недѣли; наконецъ, въ текстѣ этой редакціи гораздо болѣе правильности сравнительно съ первою. Но вторая редакція *Ἑποτόπωσις* а, текстъ которой мы издаемъ по древнѣйшей аеоноватопедской рукописи XIII в.—XIV № 322 (956), имѣетъ еще одно важное преимущество: въ текстѣ ея мы находимъ весьма много существенныхъ дополненій, о которыхъ первая редакція ничего не знаетъ и которыя приобрѣтаютъ особенную цѣну въ нашихъ глазахъ потому, что эти дополненія до буквальности иногда сходны съ подобными статьями въ Типиконѣ XII в. патріарха константинопольскаго Алексѣя, положившаго, какъ мы сказали, въ основу своей записи порядки Студійской обители. Сдѣлаемъ для примѣра нѣсколько сопоставленій по обѣимъ записямъ, т. е. по *Ἑποτόπωσις* у аеоноватопедской рукописи № 322 (956) и по рукописи М. Синодальной библіотеки № 380—330.

Первая особенность напечатанной нами редакціи *Ἑποτόπωσις* а заключается въ подробномъ описаніи обряда цѣлованія монаховъ на заутрени въ первый день Пасхи. Это описаніе совершенно опущено въ первой редакціи А. Маи.

(стр. 227) Δεῖ εἰδέναι, ὅτι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὄρθρου τῆς λαμπροφόρου κυριακῆς γίνεται ὁ ἀσπασμὸς οὕτως· εἰς τῶν λευϊτῶν, τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ ὑπαλλάσσων στολὴν καὶ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον λαμβάνων, ἵσταται εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου. Εἰσερχόμενος οὖν ὁ καθηγούμενος καὶ τὸ ἅγιον ἀσπάζόμενος εὐαγγέλιον, εἶτα καὶ τὸν διάκονον, ἵσταται πλησίον αὐτοῦ. Εἰδ' οὕτως οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες κατὰ τὴν ἰδίαν ἑκάστος τᾶς μετὰ λαμπάδων ἀλλήλους ἀσπάζονται, καὶ τὸ Χριστὸς ἀνέστη προσφθεγγόμενοι, ἀντιφθέγονται πάλιν οἱ ἀσπάζόμενοι τὸ

(л. 37 об.) Чинъ же цѣлованія выкажетъ ниже, станеть прѣдъ прѣградю олтаря. на деснѣхъ сграницѣ днако держѧ сѣгоє еѡа. потомъ ¹⁾ минеть перкоє нгоѡмѣ. и сѣгоє еѡаніє цѣлокакъ станѣ. и тѣ ²⁾ на лѣкнѣхъ сгсронѣ. клнзѧ днакона посемъ прихсдѧтъ къѧ ³⁾ крѣпа съ кѣкциами. перкоє ⁴⁾ цѣлоѡюіє еѡаніє. посемъ нгоѡмина. и прочюю ⁵⁾

¹⁾ Варіанты по рукописи М. Синод. типогр. библи. № 142 (285): посемъ ²⁾ Опущено это слово. ³⁾ Тоже ⁴⁾ первѣе и ⁵⁾ и прочаи братиѧ.

Καὶ γὰρ ἀνέστη. Τῶν ταξιαρχῶν τὴν εὐταξίαν ταύτην ποιουμένων καὶ στοιχηδὸν πάντων ἱσταμένων. Ὅτε φθάσωσι μέχρι τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἀνατρέχουσιν ἕως τῶν αὐτῶν βασιλικῶν πυλῶν· καὶ οὕτως λοιπὸν καὶ τὸ τοῦ ναοῦ ἕτερον μέρος ἀναπληροῦσι, καὶ τὸ Χριστὸς ἀνέστη μεγαλοφώνως πάντων λεγόντων, ἐπισυνάπτουσι καὶ τὸ Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ. Εἰδ' οὕτως ἀνέρχεται ὁ κανονάρχης, εἰ τύχη, ἢ ἕτερος τῶν ἀδελφῶν ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ ἀναγινώσκει τὸν τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγον, οὗ ἡ ἀρχὴ· Εἴτις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀναγνώσεως ἀγγεληδὸν πάντων συναθροισθέντων, καὶ τῷ Κυρίῳ εὐχαριστησάντων, καὶ τὰς τρεῖς προσκυνήσεις ποιησάντων, γίνεται εὐχὴ ὑπὸ τοῦ καθηγουμένου καὶ ἡ τοῦ ὁρίθρου τελεία ἀπόλυσις.

Слѣдующія два замѣчанія нашего 'Υποτύπωσις': о литургіи на первый день Пасхи и о крестномъ ходѣ въ поведѣльникѣ находятъ себѣ соотвѣтствующія параллели также въ уставѣ патріарха константинопольскаго Алексѣя по рукописи М. Синод. библ. № 390—330.

(стр. 227) Δεῖ εἰδέναι, ὅτι εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν τὰ κατὰ συνήθειαν φαλλόμενα ἀντίφωνα, τὸ Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ τὰ ἑξῆς, οὐ λέγομεν, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πα-

бравію. Свѣщія же прѣже начатїа канна. и до сѣкончанїа ¹⁾ дерзѣ. по цѣловании же стоащии вси бравіи. чѣтеть слѣдѣ ꙗко ѿбождена. злѣодѣтъ на стѣдѣ пасхѣ. (л. 38) ꙗко ѿже начало. иже кѣто блѣгочестнѣх и хѣлюбнѣх ²⁾. по чѣтении же кѣкають екѣнїа. кѣ нѣн же поминають ³⁾ ѿбождених и бравіа. глѣюще ⁴⁾. Глѣ поминаюх. прѣже трїишѣ. по семѣ. іѣ. по сѣ ⁵⁾ ꙗко ѿбождение .:

¹⁾ Прибавлено: цѣлованиа ²⁾ бо-голюбивъ ³⁾ поминають ⁴⁾ глѣюще ⁵⁾ Нѣтъ этого слова.

(л. 38) Быва же словѣхъ. кѣтѣньїа антѣхъ бѣ великоу нѣ. (л. 38 об.) кѣзѣ антѣ. (кн)одѣтъ кѣтѣньаго олтарѣ. сѣвѣршають ꙗко по сѣ. и апѣх. и алѣ. и

ραδεδομένα. Ὅμοίως καὶ εἰς πᾶσαν ἐτέραν δεσποτικὴν ἐορτὴν οὕτως ποιούμεν. Τὸ προκείμενον δὲ καὶ τὸν ἀπόστολον καὶ τὸ ἀλληλουάριον. ἔσωθεν τοῦ βήματος ὁ διάκονος λέγει, ὁμοίως καὶ ὁ πρωτοπρέτορος (πρωτοπρεσβύτερος) τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον.

(стр. 228) Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὥρα δευτέρᾳ τῆς ἡμέρας, χρούων τὰ τρία ὁ κανονάρχης, συναγόμεθα ἐν τῷ ναῷ τοῦ μεγάλου Προδρόμου, καὶ τὰς ἱεράς διπλοῖδας οἱ ἱερεῖς περιβαλλόμενοι, αἶροντες τοὺς τιμίους σταυροὺς καὶ τὰς σεπτὰς καὶ ἀγίας εἰκόνας πάντες οἱ ἀδελφοί, κυκλεύομεν τὸν ἑναγχον τῆς μονῆς ὄντα ἀμπελῶνα, τὸ Χριστὸς ἀνέστη πάντες μεγαλοφώνως λέγοντες. Εἰδ' οὕτως ἀπερχόμεθα εἰς τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης, καὶ γινομένης ἐκτενοῦς, ἀπερχόμεθα εἰς τὸ ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, κακεῖ ἐκτενῆν ποιούμετες, ἀνδυποστρέφομεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Προδρόμου. Πρὸ δὲ τῆς εἰσόδου τῆς λιτῆς σημαίνει ὁ κανονάρχης, καὶ γίνεται ἡ ἑναρξίς, καὶ εἰσοδεούντων τῶν ἱερέων, τελεῖται ἡ θεία λειτουργία.

Въ изданной нами редакціи Ὑποτύπωσης а мы читаемъ (стр. 228) неизвѣстное кардиналу А. Маи замѣчание: „Деѣ εἰδέναι, ὅτι

εἰ^α. нже (ω) нгоδ^име чѣтѣ. блнзъ прѣвѣстола стоа. дѣбѣма днако^има сѣа полы стѣацѣма н дѣржацѣма іѣа : Антѣ. вѣнѣ олтарѣа по^итѣ. ѿ лѣ іаже со^иу си: (т. е. Пасхи). (л. 39) Н се же вѣдѣти ютѣ. іако по мнновѣннн блнклѣ нѣ. не вѣнодѣрь олтарѣа кѣтомоѣ. прѣ. н аплѣ. н алѣ. н е^иа. глѣтѣ. нѣ вѣнѣ олтарѣа. подѣдѣржацѣмоѣ оуѣтаѣѣ.

(л. 40) Вѣ тѣ днѣ (Рѣн. Тѣн. библ. № 285 вѣ по^инѣлнн). прн. б. чѣ. днѣ клѣплѣ. вѣ блнло тѣн кѣлѣтѣ (тамѣ жо г-шѣ) сѣвнѣа^итѣ вѣсѣ бѣлѣ вѣ цѣбѣ н по^имѣ. вѣ чнстнтелѣскѣа обѣа^икѣшнѣсѣ (тамѣ жо обѣа^икѣшнѣсѣ) рнзѣ. блѣаѣтѣ по^ичлѣтнѣ. снѣѣ. по хрѣтѣх. н по^исѣ. ходо^ицѣ сѣ крѣтѣ. обнхо^идѣ околѣ моно^иастѣрѣа по^инѣ. Хѣсѣ вѣкѣрѣ. н лнѣ вѣ грѣсѣ. н сѣ Гн по^имѣ. вѣнѣгда же сн блѣаѣ. клѣплѣтѣ. н крѣто^имѣ вѣзѣрацѣшнѣсѣ. ннчннѣаѣтѣ. (л. 41) лн^итѣрѣ. н сѣтѣа^ирѣаѣтѣ вѣ цѣ^икѣн слѣѣ. іа^икѣ іакоже н вѣ блн^ико^идѣ нѣ.

τῇ τρίτῃ τῆς διακαινησίμου δίδομεν (εἰς) τοὺς ὀρίζομενους λαβεῖν τὸ ἅγιον καὶ μέγα σχῆμα ἀδελφούς“. Въ уставѣ патріарха Алексѣя не только говорится о подобномъ же обычаѣ, но положена на этотъ случай и особая служба. Вотъ какими чертами она описывается въ названномъ памятникѣ: (л. 41) Оног^о ж^е ел^ек^ст^и (Въ ркп. № 285 типограф. библ. читается яснѣе: В^ъ с^инок^си^и ж^е подо^бн^ые) по^до^бн^о. іако аще хотѣ^х. в^ъ в^ъ. поро^зд^ын^ыа (Тамъ ж^о: праз^дн^ый) н^е. н^ѣк^ини ѿ б^ра^та. великою ск^лом^о о^ук^рас^ит^ис^я. по^етъ. в^ъ по^н. в^ър^ъ. по с^ти^хѣ^ра^хъ пас^хы. с^тѣ^ра. ꙗ^ко ск^лом^о. г^ла. к^ѣ. п^ѣ. югда ѿ др^ѣва та^ко. и к^ѣ. п^ѣн^ѣ (об.) в^ъж^те^нн^ѣ ск^лом^о. на о^ун^и. г^ла. к^ѣ. Ѳео^дана. по к^ѣ. пас^хы. в^ъск^рс^ѣн^іа д^нѣ. а с^тѣ^ра. по х^вал^ит^е Г^ла. пас^ха с^рѣна^а. и пр^ѣс^л. та^ко по^ѣ. и в^ъ велико^у н^е.

Выше мы имѣли уже случай отмѣтить, что издаваемый нами списокъ 'Υποτύπωσις'а въ отличие отъ изданнаго кардиналомъ Май содержитъ, между прочимъ, указанія и относительно того, что въ понедѣльникъ Ѳоминой недѣли должна была совершаться служба воскресная, а наканунѣ, въ самое воскресенье, обычная служба. Въ нашемъ 'Υποτύπωσις'ѣ мы читаемъ: Τῇ χοριακῇ ἐσπέρας ἀρχόμεθα, τὸ Μακάριος ἀνὴρ καὶ τοῦ πρώτου ἡχοῦ ἀναστασίμου¹⁾... и далѣе: Τῇ δὲ ἐπαύριον εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὸν ἐξάφαλμον, ψάλλομεν τὸ Θεὸς Κύριος εἰς ἡχὸν πρῶτον καὶ τροπάριον. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος, καὶ ἐν κάθισμα ψαλμοὺς καὶ τρισάκις ἀναγινώσκομεν. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀναγνώσεως εὐθὺς ἀναβαθμοὶ εἰς ἡχὸν πρῶτον, προκείμενον ἀναστάσιμον, Πᾶσα πνοή καὶ εὐαγγέλιον, εἶτα τὸ '὘ν ταῖς νοξί καὶ τὸ 'Ανάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ὁ πεντηκοστός καὶ εὐθὺς ὁ κα^νὼν (стр. 228—229). Если это замѣчаніе 'Υποτύπωσις'а мы сопоставимъ съ полнымъ изложеніемъ службы на понедѣльникъ Ѳоминой недѣли въ уставѣ патріарха Алексѣя, то увидимъ, что хотя въ изложеніи и есть разности между обоими памятниками, но особенности самой службы и въ томъ и другомъ однѣ и тѣже. Вотъ какъ описывается настоящая служба въ ркп. М. Синод. библ. № 380—380 л. 45 об.: В^ъ по^нѣ^лн^ѣ. ан^тип^ѣ. на о^ун^и по п^ѣл^ѣм^ѣ.

¹⁾ По уставу патріарха Алексѣя, положено 9 стихирь на „Господи воззвахъ“, т. е. высшая норма, какая полагается, по его записи, только наканунѣ воскресныхъ дней. Рк. М. Синод. библ. № 380—380 л. 45 об.

поѣтъ Бѣ Гѣ, гла. а. Камень знаменанъ. на сла. и ны. Гакрилоу.
 провѣрявшаю. посѣ. поѣтъ. въторая. ка. Исповѣмъ тебѣ Гѣ. и
 поѣтъ сѣ въкрѣ гла. а. а на сла. и ны. б. и потомъ (46) начь-
 нѣтъ чѣнне спѣва. указаніе Злодѣтъ. ѿ Іѿ. стѣ. еѣа... Почини
 же поѣтъ степенна. гла. а. посѣ поѣтъ прѣ. Нынѣ въкрѣноу гла.
 Гѣ. Вѣа. дыханіе. и чѣа еѣа. въкрѣ. а. еднны нже на десяти
 оченнѣ. посѣ гла. Въкрѣнне хѣо видѣхъш. и ѿ. пѣмъ. посѣ. поѣтъ
 б ка. едннъ въкрѣ. гла. а. тѣ. антипасхы тѣго. гла. твореніе
 Андрѣа. стѣапѣмъ огньнѣмъ. (Въ тип. библи рки. № 285 тѣ. канѣ
 въкрѣннѣ).

Замѣчаніе нашего 'Υποτύπωσις'а о томъ, что въ службѣ св.
 Пятидесятницы ничего не поется изъ Октоиха и даже не чи-
 тается воскресное утреннее евангеліе, а все положено праздни-
 чное (стр. 230); находить себѣ мѣсто и на страницахъ Устава
 патріарха Алексѣя (Рки. М. Синод. библи. № 380—330 л. 60 об., 61).

Отмѣчая, такимъ образомъ, особенности изданнаго нами
 списка 'Υποτύπωσις'а и сопоставляя ихъ съ подобными особен-
 ностями въ извѣстномъ уставѣ константинопольскаго патріарха
 Алексѣя, мы не только указываемъ надлежащее мѣсто этому
 списку 'Υποτύπωσις'а рядомъ съ названнымъ уставомъ патріарха

A. Mai. Biblioth. Patrum t. V p.
112—113.

Meyer. Die Haupturkunden s. 130—
131 слич. стр. 246.

Ἰστέον, ὅτι μετὰ τὸ παρελθεῖν
 δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτός, ἤτοι
 τὴν ε'.*) ὥραν, ἀρχομένης τῆς
 ζ'. πίπτει τοῦ ὕδρολογίου τὸ σύσ-
 σημον, καὶ τῇ τούτου σημασίᾳ
 ἐγείρεται ὁ ἀφυπνιστής,
 καὶ περιέρχεται τοὺς κοι-
 τῶνας μετὰ φανοῦ, προ-

Ἰστέον, ὅτι μετὰ τὸ παρελθεῖν
 τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτός, ἤτοι
 τὴν θ'. ὥραν, ἀρχομένης τῆς δε-
 κάτης, πίπτει τοῦ ὕδρολογίου τὸ
 σύσσημον, καὶ τῇ τούτου σημασίᾳ
 ἐγείρονται παραυτίκα καὶ σημαί-
 νουσι τὰ ξύλα, καὶ τῶν ἀδελφῶν
 πάντων ἀθροισμένων ἐν τῷ νάρ-

*) Подчеркнутыя слова представляютъ особенности изложенія въ
 каждой редакціи.

Алексѣя, научная репутація котораго уже достаточно прочно установлена, но тѣмъ самымъ разсчищаемъ для себя и возможный, по нашему мнѣнію, путь къ болѣе или менѣе вѣроятному опредѣленію времени происхожденія обѣихъ записей или редакцій даннаго памятника.

Διατόπωσις св. Аѳанасія Аѳонскаго, какъ мы сказали, созданъ на основѣ Ὑποτόπωσις'а, приписываемаго преп. Θεόδору Студиту. При сопоставленіи обѣихъ памятниковъ, эта зависимость становится внѣ всякаго сомнѣнія и можетъ быть доказана многочисленными примѣрами, приводить которые здѣсь мы считаемъ излишнимъ¹⁾. Для насъ въ настоящемъ случаѣ важно лишь констатировать два несомнѣнныхъ факта: а) что Διατόπωσις Аѳанасія Аѳонскаго, по изложенію и даже тексту, гораздо ближе стоитъ къ Ὑποτόπωσις'у въ редакціи кардинала Май, чѣмъ въ редакціи, нами издаваемой и б) что Ὑποτόπωσις въ нашей редакціи, какъ мы уже огчасти и указали выше, гораздо ближе стоитъ къ другой записи порядковъ Студійскаго монастыря въ изложеніи патріарха константинопольскаго Алексѣя, въ свою очередь значительно расходящейся съ Ὑποτόπωσις'омъ кардинала Май. Чтобы убѣдиться въ этомъ, мы считаемъ достаточнымъ сдѣлать здѣсь сопоставленіе текстовъ пасхальной службы по всѣмъ нынѣ извѣстнымъ *четыремъ* записямъ студійскихъ богослужебныхъ порядковъ.

Ватопедск. ркп. XIII—XIV в. № 322
(956) слич. стр. 225—226.

Ἰστέον, ὅτι μετὰ τὸ παρελθεῖν δευτέραν φυλακὴν ἢ καὶ τρίτην, ἦτοι τὴν ἐννάτην ὥραν, πίπτει τοῦ ὕδρολογίου τὸ σύσσημον, καὶ τῇ τούτου σημασίᾳ, ἐγείρεται ὁ ἀφουγκιστὴς ἅμα τῷ κανονάρχῳ, καὶ λαμβάνουσιν ἅμφω

Ркп. М. Синод. библи. № 380—330
л. 36—37.

Вѣдѣти есть, яко по прѣш-
стѣни третѣяа стража пощн.
рекше д. чл. падають¹⁾ зна-
мение водныхъ члвх. посемь

¹⁾ Ркп. Спб. дух. Акад. (Соф. собр.) № 1136: пападаютъ.

¹⁾ Примѣры сходства обѣихъ памятниковъ представлены арх. Сергіемъ въ «Мѣсяцесловѣ востока» т. I. стр. 42—43, 117; И. Мансветов. Церков. Устав. стр. 65—68; Христ. Чтен. 1888, № 9—10 стр. 494—496; Ph. Meyer. Die Haupturkunden für die Geschichte der Athosklöster. Leipz. 1894, s. 17—18 и др.

τρεπόμενος τοὺς ἀδελφοὺς
 εἰς ἐξανάστασιν τῆς ἐωθι-
 νῆς δοξολογίας· σημαίνουσι
 δὲ παραυτίκα καὶ τὰ ξύλα ἄνω
 τε καὶ κάτω καὶ τῶν ἀδελφῶν
 πάντων ἀθροιζομένων ἐν τῷ νάρ-
 θηκι τοῦ κυριακοῦ, καὶ προσευχο-
 μένων ἡσυχῇ, ὁ ἱερεὺς τὸ πύ-
 ριον μετὰ χειρας ἐπιλαβόμενος,
 θυμιᾷ πρῶτον τὸ ἱερὸν βῆμα· κα-
 κεῖθεν διὰ τῆς ἔμπροσθεν κιγκλί-
 δος ἐξελθὼν, διέρχεται τὸ βόρειον
 κλίον τοῦ ναοῦ, καὶ φθάσας
 τὴν βασιλικὴν πύλην, θυμιᾷ τοὺς
 ἀδελφούς, καὶ εὐθέως ἀνατρέχει
 διὰ τοῦ νοτίου μέρους, ὅθεν
 ἐξῆλθεν· οἱ τε ἀδελφοὶ κατό-
 πιν αὐτοῦ εἰσέρχονται εἰς τὸν
 ναόν. Αὐτὸς δὲ τὸ πύριον ἀπο-
 θέμενος εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, ἐξελ-
 θὼν ἵσταται κατὰ πρόσωπον τοῦ
 ἱλαστηρίου καὶ ἄρχεται τροπάριον,
 ὁ ἦχος πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη
 ἐκ νεκρῶν· ὅπερ μετὰ τὸ φιλθῆ-
 ναι τρίτον παρὰ τ' ἐκείνου καὶ
 τῶν ἀδελφῶν, λέγει ὁ πρεσβύτε-
 ρος στίχον· Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποί-
 ησεν ὁ Κύριος· οἱ ἀδελφοὶ δὲ τὸ
 τροπάριον, στίχ. β'. Συστήσαθε
 ἑορτὴν ἕως τέλους. Καὶ πάλιν ὁ
 λαὸς τὸ τροπάριον δοξάζει. Καὶ
 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτου,
 ἄρχεται εὐθὺς ὁ κανὼν, καθότι
 ἐξάψαλμον πᾶσαν τὴν ἐβδομάδα
 ταύτην οὐ φάλλομεν· γίνονται δὲ
 δύο ἀναγνώσεις, καὶ ὁ ν'. ἀπὸ

θηκι τοῦ κυριακοῦ, καὶ προσευχο-
 μένων ἡσυχῇ, ὁ ἱερεὺς τὸ θυμια-
 τήριον μετὰ χειρας λαβόμενος,
 θυμιᾷ πρῶτον τὸ ἱερὸν βῆμα,
 κακεῖθεν λαμπάδος ἔμπρο-
 σθεν αὐτοῦ προπορευομέ-
 νης, διὰ τῆς ἔμπροσθεν κιγκλί-
 δος ἐξελθὼν, διέρχεται τὸ βόρειον
 κλίτος τοῦ ναοῦ διὰ τῶν ἀγίων
 μ'. καὶ φθάσας τὴν βασιλικὴν πύ-
 λην, θυμιᾷ τοὺς ἀδελφούς, καὶ
 εὐθέως ἀνατρέχει διὰ τοῦ νοτίου
 μέρους, οἱ τε ἀδελφοὶ κατόπιν αὐ-
 τοῦ εἰσέρχονται εἰς τὸν ναόν,
 λαμπάδας κατέχοντες. Αὐ-
 τὸς δὲ εἰσέρχεται διὰ τοῦ δε-
 ξιοῦ εὐκτηρίου, καὶ τὸ θυμια-
 τήριον εἰς τὸ ἅγιον ἀποθέμενος
 βῆμα, ἐξελθὼν ἵσταται κατὰ πρό-
 σωπον τοῦ ἱλαστηρίου καὶ ἄρχε-
 ται τροπάριον, ἦχος πλ. α'. Χρι-
 στὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ὅπερ μετὰ
 τὸ φιλθῆναι τρίτον παρὰ τ' ἐκεί-
 νου καὶ τῶν ἀδελφῶν, λέγει ὁ
 πρεσβύτερος στίχον· Αὕτη ἡ ἡμέρα,
 ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, οἱ ἀδελ-
 φοὶ δὲ τὸ τροπάριον. Εἴτα πάλιν
 ὁ ἱερεὺς στίχον β'. Συστή-
 σαθε ἑορτὴν ἕως τέλους. Καὶ
 πάλιν ὁ λαὸς τὸ τροπάριον δοξά-
 ζει. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν
 τούτου, ἄρχεται εὐθὺς ὁ κανὼν,
 καθότι ἐξάψαλμον πᾶσαν τῆς ἐβ-
 δομάδα ταύτην οὐ φάλλομεν. Γί-
 νεται δὲ ἀνάγνωσις μία
 ἀπὸ τῆς τρίτης· ἀπὸ γὰρ
 τῆς ς'. τὸ κοντάκιον φάλλ-

τῆς β'. ἀναγνώσεως. Καὶ μετὰ
τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὄρθρου, γί-
νεται ὁ ἀσπασμός καὶ ἡ ἀπόλυσις.

λομεν, ὁ δὲ πεντηκοστός μετὰ
τὸ κοντάχιον. Μετὰ δὲ τὴν
συμπλήρωσιν τοῦ ὄρθρου, γίνεται
ὁ ἀσπασμός, τῶν ἀδελφῶν
τὸ Χριστὸς ἀνέστη ψαλ-
λόντων. Εἷτα ἀναγινώσκε-
ται τὸ Ἀναστάσεως ἡμέ-
ρα, καὶ εὐθὺς συναπτὴ
καὶ ἀπολύει.

καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ
 Τριάδι πάντοτε νῦν. Καὶ
 εὐθέως ἀπάρχεται τροπάριον,
 ἤχος πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη.
 Καὶ οὕτως ὁμοφώνως τῶν
 ἀδελφῶν πάντων φαλλόν-
 των, εἰσέρχονται εἰς τὸν ναόν.
 Ὁ δὲ ἱερεὺς, ἀνατρέχων διὰ τοῦ
 νοτίου μέρους (καὶ) θυμιῶν, εἰσέρ-
 χεται εἰς τὸ θυσιαστήριον. Καὶ τὸ
 πυρεῖον ἀποθέμενος, τῶν ἀδελ-
 φῶν ἐκ τρίτου τὸ Χριστὸς
 ἀνέστη λοιπὸν εἰρηκότων,
 ἵσταται ὁ ἱερεὺς κατὰ πρόσω-
 πον τοῦ ἱλαστηρίου, λέγων στίχον.
 Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ
 Κύριος, συστήσαθε ἑορτὴν ἐν ταῖς
 πυλάζουσιν ἕως (τέλους) καὶ δο-
 ξάζει, τῶν ἀδελφῶν καθ'
 ἕκαστα τὸ Χριστὸς ἀνέ-
 στη φαλλόντων. Καὶ μετὰ
 τὴν συμπλήρωσιν τούτου, ἄρχεται.
 Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, καὶ εὐ-
 θὺς Ἀναστάσεως ἡμέρα, καθότι
 ἐξάψαλμον τῇ ἐβδομάδι ταύτῃ οὐ
 φαλλομεν. Γίνεται δὲ ἀνάγνωσις
 μία ἀπὸ τοῦ Θεολόγου· Ἀνα-
 στάσεως ἡμέρα, καὶ ἡ ἀρχὴ δεξιᾶ,
 καὶ εἰς τὴν ζ'. ᾠδὴν τὸ κοντάκιον,
 Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεα-
 σάμενοι, καὶ ὁ ν'. καὶ ἀπολύει
 τοῦ ὁρθροῦ ἡ ἀκολουθία.

нѣки странѣ пѣ. цркве. въ цркѣна¹⁾
 въхода дѣлѣн. брѣя же позади
 него въхода въ цркѣ. самъ же
 кадиальницю положивъ. въ сѣгн
 олтаре въшѣдъ. етанѣ прѣ жьрт-
 вьникъмъ. попѣки же трѣ триш-
 да ѿ лѣн глѣ. пѣ. сгн. ѿ. Съ
 днѣ нже сѣткорм Гѣ въздрадоу-
 нмъсѣ. а лѣ. Хсѣ въскрьс. сгн. б.
 Сѣстаките праздникѣ въсѣнѣ-
 ющнхъ до роу олтарекуныхъ ·
 а лѣ. трѣ. Хсѣ въскрь. поѣ. сгн.
 рѣтѣ. а лѣ. тѣ трѣ. погѣ. пѣ.
 погѣ. трѣ. а н грѣкнымъ жѣ.
 таковыи бо конѣ. ѿ лѣн при-
 речетъ²⁾. пакы же ѿ пѣ. прире-
 каютъ³⁾. тѣ. начинание кана.
 быкаютъ поютъ. їрмѣ. н сгнхн.
 почетыришь. оуѣтаклаютъ на ко-
 нждо пѣ. по. ї. тї. сгнхѣ. на
 четкѣртѣн. же н на 3. по двѣ-
 деѣ⁴⁾ сгнхѣ. по. ї. нже пѣ.
 поютъ. упѣ⁵⁾ глѣ. д. Варнѣши
 одѣро іаже о Мрѣн. а въ. к. мѣ.
 порѣнни сгн. пѣкѣ. поютъ. по-
 гѣ. глѣ. трѣ. въскрьѣ⁶⁾. Сѣѣтъ-

¹⁾ Въ црвныя ²⁾ приріцається
³⁾ приріцається ⁴⁾ по дванаде-
 сѣте стиха. ⁵⁾ упокоі ⁶⁾ Нѣтъ
 этого слова.

лѡбѣ възкрѣн. посѣ. чѣтѣть сѡ¹) бѡсловѣца Григоріа. възкрѣннѣ днѣ.
 по ѿ. иже пѣѣ поють. кѡ. гла. ѿ. Аще и въ грѣхъ сѣи. стоици
 бѣа дозѡкончаннѣ. пѣваго нѡ. посѣ. възкрѣннѣ хѡ кидѣкѣ. г-шь.
 ки помилѡуи бѣ. гла. 2). свѣ. гла. ѿ. Пажтнѡ оуѣзѡвѣ. иже въ
 кѡ нѣ. поють. посѣ. пою. хвалѣ Гѣ. и поють. стѣра. гла. ѿ. самс-
 гла по двѡи³). днѣ. спннѣ мирѡв. тѣ. възкрѣннѣ днѣ плодѣ сътворѣ-
 рнѣ. тѣ. свѣтълаго и славынѣ. а на сѣ. и ны. пѣваго стѣрѡв. по-
 сѣ. поють. оуѣзѡвѣ пѣѣ по тихѡв. сѣ въ вышнѣхъ бѡу. понемѣ.
 бѣвають днѣконнѣ. ѿ днѣкѡ. и ѿ по. мѣтка. посѣ поють. стѣрѣ.
 гла. ѿ. Пасха сѣеннаѣ.

Если мы теперь припомнимъ вышеуказанные примѣры сход-
 ства 'Υποτόπωσις'а, нами издаваемого, съ уставомъ патріарха Але-
 ксѣя по рукописи XII в. М. Синод. библіотеки № 330—380,
 весьма рѣзко отличающіе обѣ намъ извѣстныя редакціи 'Υποτόπω-
 σις'а одну отъ другой и полнотою состава и даже изложеніемъ; если
 мы, наконецъ, обратимъ вниманіе на то, что нѣкоторыя статьи
 'Υποτόπωσις'а, напечатаннаго кардиналомъ Май, совершенно опу-
 щенны въ редакціи, нами издаваемой (какъ, напр., главы 14 и 15),
 и по своимъ особенностямъ и изложенію стоятъ въ довольно близ-
 комъ отношеніи къ Διὰ τόπωσις'у преп. Аѡанасія Аѡонскаго (слич.
 стр. 231, прим. 7 и стр. 249—250), то связь этого послѣдняго
 съ 'Υποτόπωσις'омъ кардинала Май для насъ становится нѣ вся-
 каго сомнѣнія. А такъ какъ Διὰ τόπωσις пр. Аѡанасія Аѡонскаго
 появился не задолго до кончины сего отца, которая, какъ пола-
 гаетъ Meyer, послѣдовала между 997 и 1011 годами⁴), то есте-
 ственно заключать отсюда, что списокъ 'Υποτόπωσις'а, который
 былъ положенъ въ основу его, появился гораздо раньше этого
 времени. Говоря иначе, 'Υποτόπωσις въ редакціи кардинала Май
 мы считаемъ, слѣдовательно, старше 'Υποτόπωσις'а, нами напеча-
 таннаго, который, какъ мы думаемъ, въ свою очередь явился на
 свѣтъ не позже *первой половины XI столѣтія*, потому что всѣ

¹) Слово ²) Нѣтъ этого слова ³) по двоичи. ⁴) Haupturkunden für die Geschichte der Athosklöster s. 25, 273.

особенности этой редакціи отразились, какъ мы уже знаемъ, въ уставѣ патріарха Алексѣя, написанномъ для основаннаго имъ монастыря въ Константинополѣ, по всей вѣроятности, около 1034 года, когда была освящена главная соборная Успенская церковь.

Указавъ, такимъ образомъ, научное значеніе обѣихъ редакцій 'Υποτόπωσις' а, приписываемаго преданіемъ преп. Θεодору Студиту, весьма часто встрѣчающихся въ рукописяхъ, намъ остается выразить сожалѣніе лишь о томъ, что мы, въ бытность нашу на Синаѣ, не воспользовались превосходною рукописью 1086 г. № 401 для исправленія или даже для новаго изданія 'Υποτόπωσις' а въ редакціи кардинала Май, а ограничились только отмѣтками изъ нея нѣкоторыхъ важнѣйшихъ и любопытнѣйшихъ варіантовъ ¹⁾). Питаемъ крѣпкую увѣренность, что этотъ пробѣлъ будетъ восполненъ въ недалекомъ будущемъ другими изслѣдователями и издателями твореній преп. Θεόδора Студита.

VI. Изъ сказаннаго выше объ отношеніи 'Υποτόπωσις' а Θεόδора Студита къ Διατόπωσις' у ²⁾ преподобнаго Аѳанасія Аѳонскаго само собою становится яснымъ, какое важное значеніе имѣетъ въ научномъ отношеніи этотъ памятникъ. Необходимость изданія его

¹⁾ См. наше «Путешествіе по востоку и его научные результаты». Отчетъ о заграничной командировкѣ въ 1887—88 учебн. году. Кіев. 1890. стр. 145—145, прим. 1.

²⁾ Διατόπωσις пр. Аѳанасія Аѳонскаго составляетъ часть Типикона сего отца подъ заглавіемъ: «Τυπικὸν ἤτοι Κανονικὸν τοῦ ὁσίου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ». Первая часть его съ приведеннымъ заглавіемъ трактуетъ о построеніи лавры на Аѳонѣ и о первоначальномъ устройствѣ здѣсь монашеской жизни, а вторая съ заглавіемъ: «Ἡ Διατόπωσις τοῦ ὁσίου καὶ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου» составляетъ собственно уже завѣщаніе сего отца, въ которомъ говорится о поставленіи и избраніи игумена, объ эпитропѣ лавры, о взаимномъ братолюбіи среди монаховъ, объ управленіи лаврою, о благотворительности ея, о порядкахъ богослуженія и объ устройствѣ монастырскаго быта въ ней. Первая половина этого Типикона и начальная часть Διατόπωσις' а были напечатаны по Иверской рукописи Гедеономъ Мануиломъ въ его книгѣ: 'Ο Ἀθῶς. 1885 ετ. ἐν Κωνσταντ. σελ. 245—272.

въ свѣтъ, слѣдовательно, внѣ всякаго сомнѣнія. Но можно указать и другія резонныя побужденія къ тому же. *Διατόπωσις* Аѳанасія Аѳонскаго до самаго послѣдняго времени былъ извѣстенъ въ наукѣ только въ *русскомъ переводѣ*¹⁾ покойнаго отца архимандрита Антонина и при томъ съ большими *пропусками* въ текстѣ, зависѣвшими отъ неисправности оригинала, съ котораго онъ былъ сдѣланъ. Нѣсколько пропусковъ въ переводѣ мы замѣтили въ началѣ *Διατόπωσις*'а, но ихъ гораздо больше въ той части, которая описываетъ богослуженіе лавры пр. Аѳанасія Аѳонскаго. Напр., здѣсь не окончена служба въ субботу передъ Пятидесятницею, совершенно опущена служба вечерни въ праздникъ Пятидесятницы, службы суточныя въ постъ св. апостоловъ (стр. 248—249) и т. п. Не удивительно по этому, что въ свое время мы не могли согласиться²⁾ со многими изъ тѣхъ отличій *Διατόπωσις*'а Аѳанасія Аѳонскаго отъ *ὑποτόπωσις*'а пр. Θεοδора Студита, какія указаны были проф. Мансветовымъ въ его диссертациі: „Церковный уставъ“ стр. 66—68.

Напечатавъ въ настоящемъ Описаніи *Διατόπωσις* пр. Аѳанасія Аѳонскаго по Иверской рукописи XVI в., какъ единственно доступной намъ, съ присоединеніемъ варіантовъ для нѣкоторыхъ частей его, взятыхъ изъ рукописей Каирской патріаршей библіотеки и библіотеки русскаго Пантелеимоновскаго монастыря на Аѳонѣ, мы, когда появилась въ недавнее время книга Meyer'а подъ заглавіемъ: „Die Haupturkunden für die Geschichte der Athosklöster Leipz. 1894“, въ которой автору ея удалось издать цѣликомъ завіщаніе преподобнаго Аѳанасія Аѳонскаго по недоступнымъ доселѣ кодексамъ скевофілакіи Аѳонской лавры³⁾, сличили свой списокъ съ этимъ послѣднимъ и нашли у себя весьма существенныя пробѣлы. Въ виду серьезныхъ критическихъ приѣмовъ, какіе приложены были г. Мейеромъ, при изданіи настоящихъ важнѣйшихъ памятниковъ литургической письменности X в., и авторитетности

¹⁾ Замѣтки поклонника св. Горы Кіев. 1864 г. стр. 173—182; 199—212.

²⁾ Христ. Чтен. 1888 № 9—10 стр. 489—492.

³⁾ *Διατόπωσις* пр. Аѳанасія Аѳонскаго г. Ф. Мейеръ издалъ по двумъ рукописямъ—Иверской № 754 (228) XVI в. и Лаврской 1814 г.

оригиналовъ, мы и рѣшили въ своемъ Описаніи въ концѣ книгъ, „въ корректурныхъ опечаткахъ и дополненіяхъ“, напечатать поправки къ завѣщанію пр. Аѳанасія Аѳонскаго, позаимствовавъ ихъ изъ новой книги Мейера.

VII. Отдѣлъ „кѣиторскихъ Типиконовъ“ въ собственномъ смыслѣ начинается рукописью Аѳинской національной библіотеки № 788 съ заглавіемъ: „Συναξάριον σὺν Θεῷ, ἧτοι Τυπικὸν ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας τῆς εὐαγοῦς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος, ἀρχόμενον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου, περιέχον πᾶσαν ἀκολουθίαν μέχρι συμπληρώσεως Αὐγούστου ὡσαύτως

Послѣднюю рукопись онъ именуетъ «официальнымъ спискомъ» (officielle Abschrift des kanonikon), очевидно, потому, что въ припискѣ къ ней рукою дидаскала Проконія замѣчено, что этотъ списокъ — Ἰσὸν ἀπαράλακτον τῆς ἱερᾶς διαθήκης τοῦ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν ἁγίου Ἀθανασίου καὶ κτήτορος τῆς ἱερᾶς μονῆς καὶ μεγίστης λαύρας κ. т. л. (Науртурkunden. s. 271). Этому списку издатель отдаетъ предпочтеніе предъ Иверскимъ, такъ какъ, по его предположенію, оригиналомъ для него послужилъ Cod. № 2 самаго начала XI столѣтія, хранящійся въ лаврской скевофилакии и, быть можетъ, писанный даже рукою самаго пр. Аѳанасія (Ebend. s. 273), тогда какъ текстъ Иверской рукописи заимствованъ изъ другого полнаго кодекса XI в. № 1 той же скевофилакии (s. 272—273). Въ частности, вторую часть Διατάξεις α литургическую (περὶ ἱερῶν ἀκολουθιῶν), болѣе всего интересную для насъ, Meuer издалъ въ своей книгѣ подъ № 3 съ добавочнымъ заглавіемъ «Ἐπιτάξεις καταστάσεως τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου» (s. 130—140) по Иверской рукописи № 754, но послѣ, однако, провѣрки, при помощи «друга своего» (durch meinen Freund), іеромонаха лавры и перваго секретаря Кинота въ Кареи, о. Хризостома, по оригиналу, хранящемуся въ лаврской скевофилакии въ кодексѣ подъ 1 № (s. 271). Несомнѣнно, о. Хризостомъ, къ которому и мы лично обращались съ подобною же просьбою неоднократно, но всякій разъ безплодно, оказалъ своему нѣмецкому «другу» не одну только упомянутую услугу, но и ознакомилъ его съ двумя любопытными кодексами лаврской скевофилакии, которые, по откровенному признанію г. Мейера, «*вовсе* не показываются» (s. 272) и которые тѣмъ не менѣе оказались въ его книгѣ теперь подробно описанными (s. 272—273).

καὶ τῆς ἁγίας τεσσαρχικοστῆς ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων“. Какъ показываетъ приведенное заглавіе, рукопись эта заключаетъ въ себѣ полный Церковный уставъ съ подробнымъ изложеніемъ службъ на каждый день года, т. е. по Синаксарю и Трїодямъ Постной и Цвѣтной. Въ наукѣ подобный ктиторскій уставъ былъ извѣстенъ доселѣ лишь въ славянскомъ переводѣ по рукописи XII в. М. Синодальной библіотеки № 330—380, данный патріархомъ константинопольскимъ Алексѣемъ (около 1034 г.) основанному имъ монастырю въ Константинополѣ, но на православномъ востокѣ Евергетидскій уставъ, сколько намъ извѣстно,—пока единственный представитель подобного рода памятниковъ. Въ восточныхъ книгохранилищахъ, правда, не мало встрѣчается копій и оригиналовъ ктиторскихъ уставовъ, но всѣ они состоятъ изъ одной части, такъ называемаго, пролога, трактующаго о времени основанія того или иного монастыря, о ктиторахъ и благотворителяхъ, объ имущественныхъ владѣніяхъ, о внутреннемъ монастырскомъ устройствѣ жизни въ нихъ и т. п. Въ описываемомъ Евергетидскомъ Типиконѣ эта часть устава носитъ названіе: „Ὁ πρόλογος τοῦ Τυπικῶς“, или частіе—„Ἐκδήσις καὶ ὑποτύπωσις τοῦ βίου τῶν ἐν τῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εὐεργετίδος μοναχῶν“ и занимаетъ положеніе въ концѣ его, а не въ началѣ, какъ говоритъ надписаніе, очевидно, по недоразумѣнію переплетчика рукописи, помѣстившаго не на свое мѣсто эту часть устава. Что же касается изложенія особенностей церковныхъ службъ и притомъ на цѣлый годъ, то въ большинствѣ этого рода памятниковъ мы его не находимъ; все дѣло въ нихъ большею частію ограничивается краткимъ указаніемъ руководиться въ богослужебной практикѣ или общепринятыми уставами—Студійскимъ и Іерусалимскимъ, или же Типиками какихъ либо извѣстныхъ монастырей или храмовъ. Такъ напр., въ Типиконѣ 1162 г. Богородичнаго монастыря τῶν Ἠλίου Βορῶν указывается „τὸ νῦν φαλλόμενον Στοδιτικὸν Συναξάριον“ (стр. 728 и др.), въ Типиконѣ 1210 г. Нила, игумена Богородичнаго монастыря Махерады—на Типикѣ обители пр. Саввы Освященнаго (κατὰ Παλαιστίνην¹⁾), въ Типиконѣ Авксентіевского монастыря—на іерусалимскій

¹⁾ Miklos. et Muller. Acta et diplomata monaster. t. II, pag. 401, 412.

уставъ (τὸ ἱεροσολομικὸν Τυπικόν) (стр. 785), въ Типикѣ монастыря св. Маманта—на Типикѣ Евергетидскаго монастыря (стр. 728 прим. 1; 758 прим. 5; 760 прим. 3), въ Типиконѣ Пандократоровскаго монастыря для храма Богородицы Милостивой—на уставѣ великаго дворцоваго храма или *Εκκλησίαστα* (стр. 678) и т. д. Но Типики Евергетидскій и Алексѣевскій не были исключительными явленіями въ ряду этого рода памятниковъ. Между ктиторскими уставами древней Византіи извѣстны нынѣ и такіе, въ которыхъ мы находимъ ясныя указанія на существованіе отдѣльных самостоятельныхъ изложеній церковно-богослужебныхъ порядковъ, практиковавшихся въ опредѣленномъ монастырѣ, специально для него одного написанныхъ ктиторомъ его. „Τὰς δὲ δοξολογίας πάσας, τὰς τε νοκτερινὰς καὶ ἡμερινὰς, пишетъ въ своемъ уставѣ вельможа Михаилъ Атталиатъ, θέλω γινέσθαι κατὰ τὸ Τύπικόν μου, ὅπερ ἰδίως συνεγραψάμην“¹⁾. „Τὴν μὲν οὖν τοῖς θείοις ὁμοίως ἀκολουθίαν τῆς εὐαγθοῦς ταυτησί μόνῃς βουλόμεθα προβαίνειν, говоритъ императоръ Іоаннъ Комнень въ уставѣ Пандократорскаго монастыря, κατὰ τὸ γεγονός παρ’ ἡμῶν ἐκκλησιαστικόν Τυπικόν (стр. 657). Есть основаніе думать, что подобные Типиконы или Синаксари были въ монастырѣ императрицы Ирины²⁾, въ Хиландарскомъ аѳонскомъ монастырѣ³⁾ и въ др. Подтвержденіе того, что подобныхъ ктиторскихъ богослужебныхъ Типиковъ было много въ древнее время въ Византіи, мы находимъ въ Тактиконѣ Никона Черногорца, писателя XI в., который, при составленіи своей сводной таблицы особенностей различныхъ уставовъ, несомнѣнно пользовался подобными Типиками. Къ сожалѣнію, до нашего времени они не сохранились и въ извѣстныхъ книгохранилищахъ православнаго востока не встрѣчаются. Вполнѣ естественно по этому, что Евергетидскій Типиконъ въ греческомъ оригиналѣ и Алексѣевскій уставъ въ славянскомъ переводѣ, какъ представители этого рода памятниковъ цѣлой эпохи, пріобрѣтаютъ въ нашихъ глазахъ особенную цѣну и исключительный интересъ.

¹⁾ Ibid pag. 314.

²⁾ Ibid pag. 357.

³⁾ Типикъ или Уставъ одъ светога Саве у Београд. 1866 стр. 13, 15, 18.

Въ нашей литературѣ относительно времени основанія монастыря Богородицы Евергетидской и личности ктитора его существуютъ два противоположныхъ мнѣнія. Одни (проф. Н. П. Кондаковъ) называютъ ктиторомъ его Василія Протасекрета¹⁾ и время построенія обители относятъ къ X или началу XI столѣтія, а другіе (П. Савваитовъ) болѣе правильно считаютъ таковымъ игумена этого монастыря Павла²⁾, но не знаютъ ни мѣста, гдѣ монастырь находился, ни времени, когда онъ былъ построенъ. Оба эти мнѣнія основаны на одномъ источникѣ—на книгѣ: „Constantinopolitana Christiana“ Дюканжа³⁾, который самъ точно не указываетъ ни времени построенія Евергетидскаго монастыря, ни имени его ктитора и приводитъ выдержки изъ рукописей, подтверждающія и то и другое мнѣніе. Въ издаваемомъ теперь въ свѣтъ полномъ спискѣ Евергетидскаго Типикона, по рукописи библіотеки Аѳинскаго университета, мы почерпаемъ самыя достовѣрныя свѣдѣнія о всемъ, что касается первоначальной судьбы данной обители. Вторая глава пролога его прямо и категорически называетъ ктиторомъ монастыря приснопамятнаго и блаженнѣйшаго Павла Евергетидскаго, который, покинувъ родину, родителей, родственниковъ и друзей, прибылъ въ Константинополь (εἰς βασιλίδαν ταύτην μεγαλόπολιν) и здѣсь въ загородномъ (προάστειον), пустынномъ (τὸ ἀγρίδιον) мѣстечкѣ, доставшемся ему по наслѣдству (ἐκ γονικῆς αὐτῷ κληρονομίας), на собственные средства основалъ монастырь въ іюнѣ мѣсяцѣ 6556=1048 года, четвертаго индиктіона (стр. 615—616). На загородное положеніе Евергетидскаго монастыря указаніе мы находимъ и во второмъ путешествіи св. Саввы, архіепископа сербскаго, въ Іерусалимъ (между 1233 и 1237 годами). По возвращеніи изъ этого путешествія въ Царьградъ, пр. Савва, какъ говорится здѣсь, „прежде пришедъ, поклонисе прѣсвѣтѣй *благодательнице*, прѣчистѣй *Богородици Еверготиси*, и отътоуду иде въ сръдоу града къ светому апостолу Аньдрѣи“⁴⁾. Нашъ паломникъ XII в.,

¹⁾ Византійск. церкв. и памятн. Констант. Одесса 1886 стр. 72.

²⁾ Путешествіе новгород. арх. Антонія въ Царьградъ. Спб. 1872. стр. 117—118, прим. 151

³⁾ Lib. IV pag. 59. edit. Venet. 1729 ap.

⁴⁾ Прав. Палест. сборн. т. II, в. II, стр. 75.

архіепископъ новгородскій Антоній помѣщаетъ этотъ монастырь также за городомъ, недалеко отъ знаменитаго монастыря Перивленто, находившагося въ мѣстности, именуемой „Трояндофилицею“ (Τριακονταφύλλου), въ сосѣдствѣ съ монастыремъ св. Мокія, расположеннымъ въ XII части Константинополя, вблизи золотыхъ воротъ. „А оттолѣ (т. е. отъ монастыря, гдѣ лежали мощи св. Стефана новаго) святая Богородица Вергетри метохіе... и въ этомъ монастыри жилъ Савва, сербскій князь, егда изыде отъ святыхъ горы“¹⁾).

Управлялъ пр. Павелъ малочисленную братією (ὀλίγους τινάς) своей обители пять лѣтъ, скончавшись въ 6562=1054 году 16 апрѣля. Умирая, пр. Павелъ свой маленькій (μικρόν) монастырекъ передалъ, по завѣщанію (ἐνδιαθήκῳ), ученику Тимоѳею, который пришелъ въ основанный имъ монастырь всего только черезъ два мѣсяца, по его открытіи, т. е. въ сентябрѣ мѣсяцѣ 6557=1048 г. На долю этого второго игумена настоящаго монастыря выпала уже задача выстроить въ немъ главный (χωριαχὸς ναὸς, μεγάλη ἐκκλησία) храмъ во имя Богоматери Евергетиды (Благодѣтельница), обновленіе котораго праздновалось въ обители 29 декабря (стр. 369), расширить и благоустроить монашескія келліи, снабдить церковными принадлежностями этотъ храмъ, росписать его живописью, позаботиться обо всемъ, что касается и внутренняго и вѣшняго его устройства и процвѣтанія (стр. 616). Кромѣ соборнаго храма, при томъ же игуменѣ были выстроены небольшой храмъ (τὸ εὐκτήριον τοῦ Σωτῆρος) въ честь Спасителя (стр. 481—571), такой же храмъ въ честь апостоловъ (τὸ εὐκτήριον или ναὸς τῶν ἁγίων ἀποστόλων) (стр. 366, 533) и храмъ въ братской усыпальницѣ (стр. 447). Нисколько по этому неудивительно, что игуменъ Тимоѳей, составитель настоящаго устава, прямо заявляетъ о себѣ, что этотъ маленькій (μικρόν) монастырекъ, доставшійся ему отъ его знаменитаго предшественника, изъ ничтожества и неустройства (ἀπὸ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἀτελοῦς) онъ привелъ въ великолѣпный видъ и сдѣлалъ извѣстнымъ (ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς τὰτον καὶ διαφανές) (стр. 616).

¹⁾ П. Савваитов. Путешествіе архіен. новгород. Антонія въ Царьградъ стр. 188—119; прим. 151, 152, 153.

Въ тѣхъ же видахъ благоустройства настоящаго монастыря и установленія строгаго порядка касательно всѣхъ сторонъ жизни его, нужно полагать, игумень Тимоѳей и составилъ для своей обители самостоятельный Типиконъ. Составитель о себѣ говоритъ всюду въ первомъ лицѣ (ἡλθον ἐγώ... καταλιπὼν μοι τὸ μοναστήριον и т. д.) (стр. 616) и завѣщаетъ торжественно праздновать память своего предшественника, ктитора монастыря, игумена Павла (стр. 646, 381). Но рукопись библиотеки Аѳинскаго университета не подлинный списокъ Еввергетидскаго Типикона, который составилъ во второй половинѣ XI столѣтія игумень Тимоѳей, а нѣсколько позднѣйшій по происхожденію, переработанный и дополненный уже послѣ его смерти. Это видно изъ надписанія пролога къ настоящему Типикону: „Ἐχθεσις καὶ ὑποτύπωσις τοῦ βίου τῶν ἐν τῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος, παραδοθεῖσα παρὰ Τιμοθέου μοναχοῦ, ἱερέως καὶ καθ' ἡγουμένου, γερονότου μετὰ τὸν κτήτορα τῆς αὐτῆς μονῆς“ (стр. 615). Здѣсь игумень Тимоѳей называется уже „бывшимъ игуменомъ“. Въ концѣ пролога, послѣ послѣдней статьи его: „Περὶ τοῦ ἀναγινώσκειν τὸν Τοπικὸν καθ' ἑκάστου μηνὸς ἀρχήν) и заключительныхъ словъ составителя Типикона: Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι (стр. 654), въ нашемъ списокѣ стоитъ новая дополнительная статья, предписывающая праздновать память втораго игумена обители Тимофея вмѣстѣ съ первымъ пр. Павломъ въ одинъ день, т. е. 16 апрѣля, такъ какъ кончина и втораго игумена совпала со днемъ кончины перваго (тамъ же). Эта дополнительная статья заключена тою же молитвою, что и весь прологъ: „Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης х. т. л. (стр. 655 слич. 654). Въ силу этой статьи въ самомъ Синаксарѣ подь 16 апрѣля мы уже читаемъ слѣдующее: „Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦμεν ἡνῶμενος τὰ μνημόσυνα τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν καὶ κτητόρων τοῦ τε μοναχοῦ κυροῦ Παύλου καὶ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Τιμοθέου“ и находимъ подробное изложеніе поминальной службы ихъ (стр. 446—447). Далѣе. Въ качествѣ преданія, идущаго отъ лица игумена Тимофея (Παρελάβομεν παρὰ τοῦ προεστῶτος ἡμῶν ἁγίου πατρὸς κυροῦ Τιμοθέου), который къ тому же называется и *святымъ отцемъ*, излагается въ Синаксарѣ статья о пищѣ и питъѣ въ субботу первой недѣли (стр. 519) и въ канунъ этого дня, а въ прологѣ заурещеніе употреблять вино

монахамъ въ теченіе всей первой недѣли и по средамъ и пятницамъ черезъ весь великій постъ (стр. 654).

Кому же принадлежитъ послѣдняя обработка Типикона Евергетидскаго монастыря, и къ какому времени можетъ быть приурочено окончательное редактированіе издаваемого вами списка? На основаніи добавочной статьи въ прологѣ мы съ достовѣрностію можемъ заключать, что окончательная обработка извѣстнаго намъ Евергетидскаго Типикона, его указанныя дополненія явились здѣсь при непосредственномъ и ближайшемъ преемникѣ второго игумена пр. Тимоѳея. Въ изложеніи правила о совмѣстномъ празднованіи памяти обоихъ ктиторовъ составитель его, онъ же и послѣдній редакторъ Типикона (стр. 654), говоритъ, что чтить память своей кончины игуменъ Тимоѳей просилъ и завѣщалъ ему, *еще при жизни* (ἐτι ζῶν καὶ προεῖπε καὶ ἐπιτέλεσε ἡμῖν). Такимъ образомъ, если бы Евергетидскій Типикъ намъ сохранилъ имя третьяго игумена обители и годъ кончины его предшественника, то мы весьма легко бы опредѣли время, когда настоящій Типиконъ получилъ свой нынѣшній видъ въ списокѣ Аѳинской національной библіотеки. Но такъ какъ ни то ни другое намъ не извѣстно, то приходится обратиться къ побочнымъ второстепеннымъ даннымъ, такъ или иначе помогающимъ удовлетворительному и возможно близкому къ истинѣ рѣшенію поставленнаго вопроса. Такихъ данныхъ мы имѣемъ достаточно.

Въ издаваемомъ нами списокѣ Евергетидскаго Типикона мы находимъ (стр. 614), между прочимъ, ссылку на Типиконъ неизвѣстнаго намъ монастыря нѣкоего Мануила (τὸ τῆς εὐαγγελιστῆς μονῆς τοῦ Μανουὴλ Τυπικὸν ἀπαγορεύει), въ которомъ, какъ мы полагаемъ, можно видѣть славнаго византійскаго императора Мануила (1143—1179) Комнена¹⁾, сына императора Иоанна Комнена. Въ другомъ, затѣмъ, извѣстномъ нынѣ Типи-

¹⁾ О храмоздательствѣ и устроеніи монастырей императоромъ Мануиломъ проф. Н. П. Кондаковъ сообщаетъ весьма скудныя свѣдѣнія. „Мануилу Комнену, знаменитому воителю и храбрецу, проводшему свое тридцати-семилѣтнее царствованіе въ войнахъ съ турками, кочевниками и христіанами, говоритъ онъ, кромѣ возстановленія монастыря его предка Мануила и церкви Ирины новой (имп. Маркіана) и большаго портика во Влахернахъ, украшеннаго мозаическими изображе-

конѣ монастыря св. великомученика Маманта 1158 года рекомендуется и неоднократно богослужение отправлять *по уставу Евергетидскому*. Ἡ ἀκολουθία ὀφείλει φάλλεσθαι, говорится здѣсь, κατὰ τὸ Εὐεργετινὸν Συναξάριον, κατὰ τὸν παρακολουθήσαντα τύπον καὶ συνήθειαν (стр. 728 примѣч. 1), или, какъ въ другихъ мѣстахъ того же Типикона: κατὰ τὸ σήμερον παρ' ἡμῶν ἐνεργοῦν Εὐεργετινὸν Συναξάριον (стр. 758 прим. 5; стр. 760 прим. 4). Такимъ образомъ, время редактированія Евергетидскаго Типикона въ его настоящемъ составѣ падаетъ на годы между 1143 и 1158, т. е. отъ начала царствованія императора Мануила Комнена до написанія Типикона монастыря св. Маманта. Само собою понятно, чтобы получить широкую популярность даже за стѣнами своей обители, коковою Евергетидскій Типиконъ, какъ увидимъ ниже, пользовался и въ дѣйствительности, нужно было не мало времени, это не могло случиться въ два—три года. Вотъ почему, относя составленіе Евергетидскаго Типикона ко второй половинѣ XI столѣтія, окончательное редактированіе и изложеніе его въ томъ видѣ, въ какомъ онъ дошелъ до насъ въ рукописи библиотеки Аѳинскаго національнаго университета, мы не простираемъ далѣе предѣловъ первой половины XII вѣка. Палеографическія данныя и украшенія этой весьма изящной и старательно написанной рукописи не стоятъ въ противорѣчій съ указаннымъ временемъ¹⁾.

Весь уставъ Евергетидскаго Богородичнаго монастыря, какъ мы сказали, состоитъ изъ двухъ частей: а) церковнаго устава въ собственномъ смыслѣ слова, и б) пролога, помѣщенного переплетчикомъ въ концѣ рукописи. Прологъ имѣетъ 43 главы, добавочную статью о поминовеніи второго игумена Тимофея и подписа-

ніями побѣдъ императора, принадлежитъ лишь законъ противъ излишествъ храмостроительства". Визант. церкви и памятники Константинополя стр. 73.

¹⁾ Извѣстный палеографъ покойный I. Саккеліонъ время написанія Евергетидскаго Типикона относитъ тоже къ половинѣ XII столѣтія (Τεῦχος... ἐπὶ λαμπρᾷ περιγραμνῆς κάλλιστα γεγραμμένον περὶ μεσοῦσαν ἰσως τὴν 13'. ἐκατονταετηρίδα). I. Σακκελ. καὶ Α. Σακκελ. Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος. Ἀθην. 1892 σελ. 141.

віе этого послѣдняго относительно употребленіи вина во время великаго поста. Въ 43 главахъ, кромѣ краткой исторіи основанія Евергетидскаго монастыря Павломъ Евергетидскимъ¹⁾ и его благоустройства при второмъ игуменѣ Тимоѳеѣ, излагаются правила касательно суточного богослуженія, пищи въ посты и въ обычные дни, поведенія монаховъ на трапезѣ, празднованія праздниковъ господскихъ и богородичныхъ, о должностныхъ лицахъ въ обители, ихъ избраніи, правахъ и обязанностяхъ, о времяпрепровожденіи монаховъ внѣ храма, правила о числѣ ихъ, объ одеждѣ и обуви для нихъ, о бани для монаховъ, о поминавленіи ктитора и умершихъ братій, о порядкѣ постриженія монаховъ, о раздачѣ милостыни у воротъ, о недопущеніи женщинъ въ монастырь, о больницѣ и больныхъ, о чтеніи Типикона въ началѣ каждаго мѣсяца. Однимъ словомъ, въ этихъ главахъ излагаются всѣ тѣ правила, которыя были необходимы для всякаго благоустроеннаго монастыря, а поэтому вполне естественно, что въ этой части настоящій уставъ сходенъ съ подобными же прологами извѣстныхъ намъ Типиконовъ Михаила Атталіата 1077 года и императрицы Ирины 1114 года, при чемъ по мѣстамъ сходство между этими памятниками дословное. Что же касается изложенія, то всѣ преимущества на сторонѣ Евергетидскаго Типикона, такъ какъ въ немъ мы находимъ большую систематичность и послѣдовательность, чѣмъ въ остальныхъ.

Синаксарь или Типиконъ, какъ показываетъ и вышеприведенное заглавіе этой части Евергетидскаго Типикона, обнимаетъ полный кругъ годичнаго церковнаго богослуженія, съ подробнымъ изложеніемъ порядка богослуженія на каждый день года. Типиконъ этотъ составленъ былъ спеціально для монастырскаго употребленія и противопоставляется Типикону или богослужебнымъ

¹⁾ Павелъ Евергетидскій извѣстенъ и какъ церковный писатель. Ему приписывается *Συναγωγή τῶν θεοφθόγγων ῥημάτων καὶ διδασκαλιῶν τῶν θεοφόρων πατέρων, ἀπὸ πάσης Γραφῆς θεοπνεύστου συναθροισθεῖσα καὶ οἰκειῶς καὶ προσφόρως ἐκτεθεῖσα εἰς ὠφέλειαν τῶν ἐντογχανόντων, παρὰ Παύλου τοῦ ὁσιωτάτου μοναχοῦ καὶ κτήτορος τῆς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εὐεργετίδος* (I. Σακκελίων. Πατριακὴ βιβλιοθήκη. Ἀθῆν. 1890, σελ. 199). Это сочиненіе было напечатано въ Венеціи въ 1783 г. въ 4 книгахъ.

порядкамъ, практикующимся въ церквахъ мірскихъ. Объ утреннемъ евангеліи въ понедѣльникъ страстной седмицы, напр., замѣчается: „εἰς τὸν ὄρθρον εὐαγγέλιον οὐ λέγεται, καθὼς ἔθος τοῖς ἐν χόσρῳ“ (стр. 544). Отсюда въ Синаксарѣ Евергетидской обители, послѣ изложенія, напр., обычнаго чина омовенія ногъ въ великій четвертокъ, положены еще „αἱ εὐχαὶ τοῦ ἁγίου ππτῆρος, αἱ γινόμεναι ἐν τοῖς μοναστηρίοις“ (стр. 549). Но главнымъ образомъ составитель устава Евергетидскаго монастыря, какъ самъ сознается откровенно (стр. 442), слѣдовалъ въ своемъ изложеніи церковно-богослужебныхъ порядковъ *уставу или Синаксарю великой церкви* (τῷ τόπῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀκολουθοῦντες, или εὐρομεν ἐν τῷ Συναξαρίῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας). И дѣйствительно, сопоставляя службы нашего Типикона съ тѣми же службами, по уставу великой церкви, въ издаваемой нами патмосской рукописи, мы замѣчаемъ громадное сходство между обоими изложеніями. Нужно по этому признать за положительный фактъ, что составитель Евергетидскаго Типикона создалъ его на основѣ патріаршаго константинопольскаго устава великой церкви. Въ издаваемой теперь нами рукописи библіотеки Аѳинскаго университета, мы, такимъ образомъ, получаемъ новый источникъ для знакомства нашего съ богослужебною практикою великой церкви въ Константинополѣ, источникъ, стоящій какъ бы на рубежѣ отъ патріаршихъ уставовъ къ ктиторскимъ, благодаря чему онъ и пріобрѣтаетъ въ нашихъ глазахъ еще большее значеніе и большую научную цѣнность.

Помимо устава великой церкви, составитель Евергетидскаго Типикона пользовался иногда уставами другихъ монастырей, напр., Типикономъ монастыря, построеннаго императоромъ Мануиломъ Комненомъ (стр. 614), Типиконами Олимпійской горы (стр. 443), которые были въ большомъ уваженіи на востокѣ за святость жизни своихъ обитателей иноковъ и строгость ихъ церковныхъ и монастырскихъ правилъ; въ нѣкоторыхъ случаяхъ для разрѣшенія недоумѣній относительно церковно-богослужебной практики составитель обращался съ вопросами къ нѣкому архіерею *Антонію* (стр. 442) (ἐπὶ μὲν καὶ δι' ἐρωτῆσεως τοῦ ταύτης ἀρχιερατεύσαντος Ἀντωνίου τοῦ ὁσιωτάτου ἀκριβῶς ἀνακαθόντες), который былъ современникомъ составителя устава, и котораго преемникъ игумена Тимофея въ прибавочной

статья пролога величаетъ такъ: „Ὁ πανσέβαστος σεβαστός καὶ μέγας δοῦκας, ὁ μοναχὸς κύρις Ἀντώνιος“ (стр. 654). Составитель Евергетидскаго Синаксаря—Типикона былъ хорошо знакомъ и съ Типикономъ извѣстнаго Студійскаго монастыря (τὸ Τυπικὸν τῆς περιωνόμου μονῆς τῶν Στουδίου), котораго держались въ богослужебной практикѣ многіе другіе византійскіе монастыри (стр. 603), и онъ по мѣстамъ гласно¹⁾ и не гласно пользуется этимъ уставомъ (стр. 355, 512, 606 и др.) для своего Типикона, но иногда вступаетъ съ нимъ въ прямое противорѣчіе и дѣлаетъ постановленія, идущія въ разрѣзъ съ практикою его. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ λοιπὰ μοναστήρια, ὅσα τὸ Τυπικὸν κρατοῦσι τῆς περιωνόμου μονῆς τῶν Στουδίου, οὐ φάλλουσι τὰ τυπικὰ ἐν ταῖς λειτουργίαις, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ'. ὥρας, τότε φάλλουσι τὰ τυπικὰ λαμβάνειν τὸ ἀντίδωρον. Ἡμεῖς δέ, замѣчаетъ этотъ Типиконъ, διὰ τὸ καθεκάστην σχεδὸν πάντας μεταλαμβάνειν τῶν θείων μυστηρίων, θέον ἐκρίναμεν φάλλειν τὰ τυπικὰ ἐν ταῖς κελλίαις αὐτῶν καὶ διακλύεσθαι τοὺς ἀδελφοὺς μετὰ τὴν τῆς θείας ἱερουργίας συμπλήρωσιν, πλὴν συντόμως καὶ ἔπειτα φάλλειν τὴν θ'. ὥραν. (стр. 603). Относительно пищи въ навечеріе Рождества Христова, если оно приходится въ субботу, говорится: „μετὰ δὲ τὴν τῆς πρωίας λειτουργίαν οὐκ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ, κατὰ τὸν τύπον τοῦ Στουδίτου, ἐσθιόντες ὁσπριον ἐξεστὸν ἄνευ ἐλαίου καὶ ὀπώρας, ἀλλὰ ἐν τῷ νάρθηκι, μετὰ τὸ φαγεῖν τὸ κατακλαστόν καὶ διακλύεσθαι ἀπὸ τῆς ἀγίας ὠρεᾶς, διανέμει ὁ κελλαρίτης πᾶσι πρὸς ἐν τεμάχιον ψωμοῦ, ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς ἐν βαυκαλίον οἴνου, ὡς ἂν ὀρίσῃ ὁ προεστώς, καὶ πλέον οὐδέν. (стр. 355).

Отмѣченнымъ нами фактомъ независимости и самостоятельности Типикона Евергетидскаго монастыря, даже въ виду общепризнаннаго въ Константинополѣ авторитета—Студійскаго монастыря, дается намъ понять, что Евергетидскій монастырь въ ряду другихъ византійскихъ монастырей своего времени занималъ не послѣднее мѣсто. Естественно по этому и другое не менѣе

¹⁾ „Οὕτω γὰρ διατάξαι ὁ Στουδίτης ποιεῖν, замѣчаетъ Типиконъ въ утренней службѣ на праздникъ Рождества Богородицы, 8 сентября, καὶ εἰς ταύτην τὴν ἑορτὴν τῆς Θεοτόκου, καὶ εἰς τὴν Ὑπαπαντήν, καὶ εἰς τὴν Κοίμησιν, καὶ εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν“ (стр. 265).

нѣе любопытное явленіе, что уставъ этого монастыря, по примѣру другихъ знаменитыхъ обителей, претендуетъ сферу своего вліянія перенести за монастырскую ограду и регулировать церковно-богослужебную практикою другихъ константинопольскихъ монастырей. Выше мы уже отмѣтили, что Типиконъ Мамантовскаго монастыря 1158 года прямо предписываетъ монахамъ въ богослужебной практикѣ руководиться уставомъ или Синаксаремъ Евергетидскаго монастыря. Но значеніе послѣдняго несомнѣнно простиралось и дальше. Если мы не будемъ имѣть въ виду Синаксаря, а обратимъ вниманіе на прологъ его и сопоставимъ этотъ послѣдній съ Типикономъ монастыря св. Маманта, даннымъ Теохарисомъ Каппадокійцемъ, то нельзя не замѣтить большого сходства между этими обоими памятниками, которое по мѣстамъ и въ цѣлыхъ главахъ простирается до положительнаго тождества. Несомнѣнно, составитель Типика Мамантовскаго монастыря, рекомендуя въ богослужебной практикѣ Синаксарь Евергетидскаго монастыря, не желалъ расходиться съ своимъ образцемъ и въ устройствѣ внутренняго монашескаго киновіальнаго быта, а потому заимствовалъ эти правила цѣликомъ изъ устава той же Евергетидской обители. Сходство между обоими Типиконами отсюда вполне естественное. Настоящій любопытный фактъ получаетъ въ нашихъ глазахъ важное значеніе и потому еще, что признаніе авторитета за Евергетидскимъ монастыремъ совершается такъ сказать, на глазахъ представителей важнѣйшихъ константинопольскихъ монастырей. Подъ уставомъ Мамантовскаго монастыря подписались иноки *Студійскаго монастыря*: архимандритъ и игуменъ Теофилактъ, икономъ Θεодосій, іерей Акакій, іерей Варнава и монахи Филаретъ, Михаилъ и Кириллъ, изъ монастыря *Перивленто*—протопопъ Павелъ и монахъ Θεодулъ и игуменъ монастыря *Филантропа* Аѳанасій (стр. 710).

Ниже мы будемъ имѣть случай говорить о полномъ почти тождествѣ, за исключеніемъ введенія (πρόλογος), 40 главъ и подписей, Типиконѣ монастырей св. Маманта и мало-азійскаго монастыря Богородицы „τῶν Ἱλίου Βερῶν, ἧτοι τῶν Ἐλεγκῶν“, что, по нашему мнѣнію, подтверждаетъ до нѣкоторой степени мысль нашу о зависимости этого послѣдняго Типикона также отъ Евергетидскаго устава. Но если въ указанномъ нами фактѣ зависи-

мость отъ Еввергетидскаго Типикона можно доказывать лишь съ большею или меньшею вѣроятностію, то вліяніе послѣдняго на извѣстный „Оставъ, сказаніе житія общаго въ монастыри прѣскитыи Богородице наставнице, здѣ написано и прѣданное камъ братіи и чѣда моя възакеленаи о Господѣ, мною грьшнымъ и смиреннымъ мнѣхомъ Савкѣ“, двукратно изданный въ свѣтъ Даничичемъ и покойнымъ архимандритомъ и намѣстникомъ Москов. Троице-Сергіевской лавры въ сербскомъ журналѣ „Гласник“, не подлежитъ уже ни малѣйшему сомнѣнію. Сходство между оригиналомъ и копіею здѣсь поразительное и простирается до того, что сохранены порядокъ и количество главъ. Впрочемъ, преи. Савва Сербскій въ своемъ Типиконѣ нѣкоторыя главы излагаетъ сокращенно сравнительно съ Еввергетидскимъ Типикономъ, нѣкоторыя совершенно опускаетъ, напр., ненужную статью для Аѳона: *περὶ τοῦ ἁγίου εἶναι τὴν μονὴν γυναικῶν ἀνεὺ τοῦ περιφανῶς τε καὶ ὑψηλῶς* и др. (стр. 650), а нѣкоторыя, по потребностямъ даннаго мѣста, составляетъ вновь, напр., 42 главу „о мальчальницѣ (скетитѣлиа Саввы), иже въ Карин“ (Типик. стр. 54). Сходство между Еввергетидскимъ Типикономъ и Типикономъ пр. Саввы Сербскаго особенно поразительно для насъ въ тѣхъ главахъ, которыя содержатъ историческія свѣдѣнія о самомъ монастырѣ и которыя по видимому должны бы быть наиболѣе оригинальны и самостоятельны. Для примѣра сопоставимъ 3 главу обоихъ Типиконовъ.

Περὶ τοῦ καίροῦ τῆς τελευτῆς τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν, τοῦ πρώτου κτήτορος, καὶ ὅτι ἐνδιαδήκως οὗτος κατέλιπε τὸ μοναστήριον ἐπὶ μικροῦ σχήματος τῷ ὁσίῳ πατρὶ ἡμῶν κορῷ Τριодίῳ, τῷ δευτέρῳ κτήτορι,

О вѣмени смръти прѣподобнаго отца Симеона и мнѣ.

¹⁾ Мы пользуемся этимъ уставомъ, по изданію Даничича, въ отискѣ изъ „Гласника“ кн. XX подъ заглавіемъ: „Типикъ или Уставъ одъ светого Саве, првога архіепископа и просветителя србскога, написанъ замонастирь Хилендаръ у светой гори Атонской“. у Београду 1866 года.

καὶ οὗτος ἐπὶ τοῦ νῦν ὄντος μεγαλοπρεποῦς τοῦτο κατεστήσατο σχήματος, καὶ περὶ τῶν ἐπικτηθέντων αὐτῷ.

Ἐνταῦθα τοίνυν, ὡς εἶπομεν, ἐξελθὼν ὁ μακάριος καὶ τὸν τόπον ἀφιερῶσας εἰς μοναστήριον, μικρά τε κελліα δειμάμενος, καὶ τινας ὀλίγους σὺν ἑμοὶ ἀποκείρας, τοὺς τε μεγάλους ἐκείνους καὶ ὑπερφυεῖς ἀγῶνας διηνοκῶς, καὶ πέντε μόνους χρόνους ἐπιβιούς, πρὸς τὴν αἰδίδιον μετετέθη μακαριότητα, τῇ ἐκκαίδεκάτῃ τοῦ ἀπριλίου μηνός, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ ἑξηκοστοῦ δευτέρου ἔτους, ἐνδιαθήκως καταλιπὼν μοι τὸ μοναστήριον ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἐκείνου καὶ εὐτελοῦς σχήματος, εἰς ὃπερ αὐτὸς αὐτὸ κατεστήσατο· ὃ δὴ μικρὸν οὕτω καὶ εὐτελέστατον ἑμοὶ καταλειφθέν, οἷον ἀνδ' οἴου γέγονε ταῖς τῆς Εὐεργετίδος μου πρεσβείαις καὶ ταῖς ἐκείνου ἀγίαις εὐχαῖς, ὅπως τε ἀπὸ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἀτελοῦς ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστατόν τε τοῦτο ἦρθη καὶ διαφανές· ναὶ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ ναὸς οἶος τῇ Θεομήτορι καὶ Κυρίᾳ ἡμῶν τῇ Εὐεργετίδι ἐξ αὐτῶν ἀνηγέρθη τῶν βάνθρωπων, κελліα τε, οἷα πολλῶ τῶν πρῶην ὠκοδομήθησαν κρείττονα, βίβλοι τε ὅποῖαι καὶ πόσαι, ὡσαύτως

Идѣ же малое крѣпкѣ пре-
быи въ мнѣ, тѣмъ оубо мѣ-
щеніи обаче величїа и величїе-
ственнїа подвиги прїидѣ, къ
вѣчному прїели се блаженствѣ,
мѣща фєрка въ. г.г. день
арх. (правильнѣ 1200) года,
завѣтѣмъ сѣтакѣ монастырь
ѣи на мнѣ. Азъ же велию скорбѣ
и бѣдѣ прїахъ. оубо отъ поб-
ѣдѣнїа, то кѣтъ отъ мало-
людїа въ немъ; дробго же
отъ безкожнїхъ разбоиникѣ.
съ малымъ во числѣмъ кратїи
сѣгахъ се. Къ тому же и пре-
подобныи мѣжъ нѣмѣнь Ме-
додїи отънде. самыи деиатыи.
Но коль благоволенїемъ Бого-
матере наставниче наше, и мо-
литвами отъца нашего Симеѣна,
отъ небакиннаго и малаго ве-
лїѣпно възрасте въ равнїство
съ прочїими. Гїи ѣко монастырь
нами отъ основанїа въсь сзда
се; а црѣковь окновихомъ тѣмъ
и пописахомъ; прїложихомъ же
книги; такожде и свѣтыи сѣсѣ-
ды, божїевенныи иконы и
рызы; завѣсы же и все одѣ-
шенїе; кѣмъ же и братїи на по-

ἱερά τε σκεύη καὶ θεῖαι
εἰκόνες, ἀλλὰ δὴ καὶ ἅγια
πέπλα καὶ ἔπιπλα, καὶ
ἀπλῶς ἄλλη πᾶσα κόσμησις
τοῦ πανιέρου ναοῦ, πρὸς δὲ καὶ
κτήσεις ἀκίνητοι πρὸς σύστα-
σιν τῆς μονῆς καὶ διαμονῇν
ἐπεκτῆθησαν, καὶ ὑμεῖς οἴδα-
τε, καὶ ἡ ἀλήθεια δείκνυσι, περὶ
ᾧ ἡμᾶς μὲν λέγειν οὐκ ἀναγ-
καῖον· ἔξεστι δὲ τῷ βουλο-
μένῳ μαθεῖν, τῷ βρεβίῳ
ἐγκύψαντι διδαχθῆναι σα-
φέστερον, ἡμᾶς δέ, τοῦ προ-
κειμένου ἐχομένους, πρὸς
τὴν ἀκολουθίαν τὸν λόγον
μετακλιτέον. Ἀλλ', ὦ Θεὲ
καὶ Κύριε τοῦ παντός, καὶ
ὦ πανόμνητε Μητὲρ τοῦ
Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σω-
τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, γένοιτο ταῦτα ἐνερ-
γά τε καὶ ἔμπρακτα ἡμῖν
τε καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἄχρι
τέλους τοῦ παρόντος αἰῶ-
νος ταῖς τιμίαις εὐχαῖς
τοῦ ὑμετέρου θεράπον-
τος, ἡμῶν δὲ πατρός τε
καὶ κτήτορος. Προσεχτέ-
ον τοιγαροῦν ἤδη τοῖς λε-
γομένοις· ἐπεὶ ἄρξασθαι
βουλόμεθα, ὅθεν ἄμει-
νον, ἄμεινον δέ, ἀπὸ τῆς
τὸ φῶς ἡμῖν ἐφαπλού-
σης ὥρας, ἥτις ἡ πρώτη τῆς
ἡμέρας ἐστί. Δεῖν δὲ οἶμαι
πάντως τοὺς περὶ ἔργων

τρεῖς τ' ἐλεεινὸς велико мощ-
но вѣ; о ннхъ же хотѣшымъ
камь извѣстнѣно образѣмѣти,
отъ хрисовола мощно вѣдѣть.
Мы же къ свѣдоуштемѣ пред-
ложенію слова прекланіемъ се. Но
Ты Боже и Господи вѣччєскнхъ,
и о прнѣтатѣ Матн Господа
нашего Ἰисова Христа, да вѣ-
доушъ снѣ дѣла же и дѣи-
ственнаѣ; намъ же и нже по
насъ до конца вѣка сего, чѣст-
нымн молитвами обгѣдника
вашего, отъца же нашего и ктн-
тора Симѣона, вѣниманымъ гла-
голанымъ, понеже чѣстн
и мамы болаша¹⁾; болаша
же намъ отъ свѣта прѣваго часа
дне прѣстирають се. Подѣлають
же, мѣннть се ми, знати о
дѣлѣ свѣта; сего радн
отъ свѣта начиннаю нзъ-
ясненнє творннн свѣ-
доушє²⁾.

¹⁾ Эти слова представляют вольный переводъ. ²⁾ Тоже самое.

φωτὸς τὴν ἐσθήτησιν ποιησομένους ἀκολούθως ἀπὸ φω-
τὸς ἄρξασθαι.

Само собою понятно, что въ главахъ, касающихся порядка
суточныхъ службъ, избранія должностныхъ лицъ, пищи въ посты
и т. п. сходство текстуальное въ обоихъ Типиконахъ еще болѣе
близкое, а иногда прямо тождественное¹⁾.

¹⁾ Весьма любопытенъ слѣдующій фактъ. Савва Сербскій строить
за Аѳонѣ свой Хиландарскій монастырь въ честь Богоматери, которую
онъ въ Типиконѣ почти всюду именуетъ „наставницею“ (стр. 1, 25,
27, 28 и др.), но въ 12 главѣ этотъ титулъ неожиданно измѣняется,
и Богоматерь называется—„благодательницею“ (По замѣчанію житія Си-
меона и Саввы, списаннаго Дометіаномъ,—„Евергетидица славенски бла-
годѣтельница“ л. 11 об.). Нарушившій независимость Хиландарскаго
монастыря, по замѣчанію Типика, „не тѣмъ повиненъ да боудеть
божественномуу тѣлоу и крови Господа Бога и Спаса нашего Иисуса
Христа, и Богоматере Господжи нашей благодательницы“ (ὁ μόνον ἑνο-
χος ἔσται τῷ θεῷ Σώρῃ καὶ Αἵματι τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ Θεομήτορι καὶ Δεσποίνῃ ἡμῶν τῇ
Εὐεργετίδι) и т. д. (Типик Саве стр. 26 слич. стр. 631). Оче-
видно, наименованіе это въ Хиландарскій Типикъ попало, по недо-
смотру переводчика или редактора, изъ его прототипа—Евергетид-
скаго Типикона. Но Типикъ св. Саввы Сербскаго въ изданіи г. Дани-
чича (Гласн. XX), которымъ мы пользуемся, значительно подновленъ
въ языкѣ, а посему дальше стоитъ отъ греческаго подлинника, чѣмъ
напр., „Типикъ св. Саве за монастырь Студеницу“, изданный I. Пречекъ
(Гласникъ кн. XL. 1874 г. стр. 132—181). Послѣдній былъ, конечно,
копіею Хиландарскаго Типика и въ большинствѣ главъ дословною
(Тамъ же стр. 137), а между тѣмъ оказывается, что онъ выдаетъ свое
происхожденіе болѣе ясно и откровенно, чѣмъ его оригиналь—Хилан-
дарскій Типикъ. Въ Студенецкомъ Типиконѣ пр. Саввы Сербскаго гре-
цизмы въ родѣ слѣдующихъ: по анафорѣ, метанію, фелагеденоу (φα-
γέδαιναν), скоупыне (σκιφότητος), красоволемъ и т. д. (Гласн. XL,
стр. 147 и далѣе) встрѣчаются постоянно, переводъ ближе къ грече-
скому оригиналу Евергетидскаго Типика (слич. главы одинадцатыя
обоихъ памятниковъ), и эпитетъ Богоматери—„благодѣтельница“ или
„благодѣтънице“ можно находить уже неоднократно (стр. 153, 154,
155, 157).

Отмѣченный нами фактъ зависимости Типикона аѳонскаго Хиландарскаго монастыря отъ Евергетидскаго станетъ для насъ вполне понятенъ, если мы припомнимъ, въ какихъ отношеніяхъ къ Евергетидскому монастырю находился ктиторъ Хиландарскаго монастыря архіепископъ Савва, сынъ Немани Стефана, великаго жупана Сербіи. Въ житіи сего святого, „списанномъ *Дометіаномъ*, іеромонахомъ Хиландарскимъ во святой горѣ Аѳонстѣй, ученикомъ святого Саввы“, монастырь Евергетидскій *дважды* называется „своимъ“ ¹⁾; въ этомъ монастырѣ пр. Савва останавливается всякій разъ, когда прѣзжаетъ по дѣламъ въ Константинополь ²⁾; изъ богоданнаго золота, которое ему указала „нѣкая жена благообразная и благоговѣйная“, св. Савва „едину часть даде въ Цариградъ монастырю пресвятыя Богородицы Евергетицы“ ³⁾; сюда, въ этотъ монастырь, „прежде пришедъ поклонисе“ ⁴⁾ архіепископъ Савва, по вторичномъ своемъ возвращеніи изъ путешествія въ Палестину и т. д. Все это говоритъ намъ за то, что у преподобнаго Саввы Сербскаго были особенныя и живыя связи съ константинопольскимъ Евергетидскимъ монастыремъ, дѣлающія вполне естественнымъ фактъ зависимости Хиландарскаго Типикона отъ Евергетидскаго.

Если же Хиландарскій Типикъ представляетъ переводъ Евергетидскаго, то тогда мы имѣемъ полную возможность изъ этого установленнаго теперь факта сдѣлать нѣсколько новыхъ и весьма важныхъ въ научномъ отношеніи выводовъ, которые вносятъ весьма

¹⁾ Житіе свв. сербскихъ просвѣтителей Симеона и Саввы, списанное *Дометіаномъ*, іеромонахомъ Хиландарскимъ во св. горѣ аѳонстѣй, ученикомъ святого Саввы, перваго архіепископа сербскаго, сокращено же и очищено *Кирилломъ Живковичемъ*, православнымъ епископомъ Пакрчкимъ и Славоній. Печатано въ Виеннѣ, въ славенно-сербской типографіи 1794 г. Пагинаціи въ книгѣ нѣтъ, а поэтому мы отмѣчаемъ листы 11 об., 28.

²⁾ Тамъ же л. 11 об., 28; Св. Путешеств. св. Саввы, архіеп. сербскаго въ Іерусалимъ (Прав. Палест. сборникъ т. II, в. II, стр. 25, 75) и П. Савваитов. Путешеств. новгородскаго архіеп. Антонія въ Царьградъ, срт. 118—119.

³⁾ Житіе свв. сербскихъ просвѣтителей, писанное *Дометіаномъ*. л. 12 об.

⁴⁾ Прав. Палест. сборн. т. II, в. II, стр. 75.

Типиконъ, т. I, ч. I.

существенныя поправки въ исторію перевода іерусалимскаго Типикона на сербскій языкъ. „Первыя положительныя извѣстія объ іерусалимскихъ порядкахъ службы въ славянскомъ мірѣ, говоритъ И. Д. Мансветовъ, идутъ изъ южно-славянскихъ земель и связываются съ именемъ Саввы Сербскаго. Для устроеннаго имъ Хиландарскаго монастыря онъ далъ уставъ, который можетъ считаться первымъ славянскимъ памятникомъ устава іерусалимскаго“¹⁾. Главнымъ основаніемъ для этого утвержденія проф. Мансветову послужило то обстоятельство, что въ уставѣ Саввы Сербскаго „упоминается о бдѣніяхъ“, которыя, „да выкають къ недѣли; и кладичныя праздники; и въ памяти прочіихъ великихъ свѣтыхъ, о нихъ же синаксарь набожитъ“²⁾. Но теперь основаніе это оказывается ненадежнымъ и не идущимъ къ дѣлу. 8 главъ „о бдѣніяхъ“ Хиландарскаго Типика соответствуетъ 8 глава „περί τῶν ἀγρυπνιῶν, πότε ὀφείλουσι γίνεσθαι“ Евергетидскаго Типикона, которая буквально читается такъ: „Καὶ τὰς ἀγρυπνίας δὲ κατὰ τὸν τόπον ὀφειλόμενον γίνεσθαι ἐν τε πάσῃ κυριακῇ ἑορτῇ καὶ ἐν λοιποῖν ἀγίων μνήμας, ἃς ἐκ τοῦ Συναξαρίου μαθησόμεθα“ (стр. 624). Принимая во вниманіе ссылку Евергетидскаго Типика на Синаксарь или Типиконъ церковной службы, мы обращаемся къ этому послѣднему и находимъ здѣсь статью „περί τῆς ἀγρυπνίας τῶν κυριακῶν“ (стр. 607), изъ которой убѣждаемся, что въ данной статьѣ рѣчь идетъ не о всеобщемъ бдѣніи въ вышеупомянутомъ значеніи этого слова, а объ *агrypниѣ*, которая ни въ какой связи не стояла съ обычными чинами вечерняго и утренняго богослуженія, составляла неотъемлемую принадлежность древнехристіанской церковно-богослужебной практики всего православнаго востока³⁾ въ періодъ времени до введенія здѣсь іерусалимскаго устава, связаннаго, по своему происхожденію, съ обителью пр. Саввы

¹⁾ Церковн. уставъ (Типикъ), его образованіе и судьба въ греческой и русской церкви стр. 265.

²⁾ Тамъ же стр. 265. прим. 1. Сн. Типикъ или Уставъ одъ св. Саве стр. 18.

³⁾ См. объ этомъ подробнѣе въ нашей книгѣ: «Богослуженіе страстной и пасхальной седмицъ во св. Іерусалимѣ въ IX—X в.» стр. 309—317.

Освященнаго. Отголоски этой агриции въ современномъ богослуженіи мы можемъ видѣть въ нашемъ параклисѣ или молебнѣ, а равно и въ службѣ, совершаемой нынѣ предъ началомъ пасхальной утрени и въ просторѣчиіи называемой „полунощницей“.

Итакъ, мы не только не находимъ въ Хиландарскомъ Типикѣ пр. Саввы Сербскаго какихъ либо „положительныхъ извѣстій объ іерусалимскихъ порядкахъ“, но и даже слабыхъ признаковъ знакомства его составителя съ уставомъ обители пр. Саввы Освященнаго. Напротивъ, изъ приведенной главы „о бдѣніяхъ“ и изъ другихъ мѣстъ того же Типика (главы. 35, 36 на стр. 44—47 слич. Еверг. Тип. гл. 35 и 36 на стр. 646—648, 446—448 и др.) мы получаемъ крѣпкую увѣренность, что объ этихъ порядкахъ, при изданіи своего Типикона, (что было несомнѣнно до его путешествія въ Іерусалимъ), пр. Савва не слыхалъ, и что первоначальный богослужебный порядокъ въ Хиландарской обители весьма вѣроятно былъ тотъ же, какой практиковался въ другихъ константинопольскихъ монастыряхъ того времени, или, еще ближе къ истинѣ, тотъ самый, который пр. Савва Сербскій изучилъ и вынесъ изъ „своей“ Евергетидской обители. Осылки въ Хиландарскомъ Типикѣ на „Синаксарь“ (Συναξάριον, ἡτοι Τοπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας) въ такихъ выраженіяхъ: „а о вечернѣмъ пѣніи синаксарь явлено показѹетъ“ (καὶ τὸν ἐσπερινὸν δὲ ὄμνον ἢ τοῦ Συναξαρίου διάταξις... ἀριθμῶς παρίστησιν) (Тип. одъ св. Саве стр. 13 св. стр. 620), или „якоже синаксарь являетъ“ (καθὼς τὸ Συναξάριον διέξεισιν) (Тамъ же стр. 15 св. стр. 621), или „а еже о свѣтыхъ постѣхъ, въ синаксарѣ съ испытаніемъ смотрѣти, и яко же показѹетъ, тако и хранити“ (περὶ δὲ τῆς τῶν ἁγίων νηστειῶν ἀκολουθίας τὸ Συναξάριον ὁμῖν ἀκριβέστατα ὑποθήσοι, καθὸ καὶ ποιητέον ἐν αὐταῖς πάντοτε) (Тамъ же стр. 18 св. стр. 624) и др., при полномъ почти сходствѣ ихъ по изложенію въ обоихъ уставахъ, даютъ основанія для подобнаго предположенія. Ничего по этому не будетъ удивительнаго, если кому либо изъ послѣдующихъ ученыхъ удастся гдѣ нибудь отыскать славянский, или, вѣрнѣе, славяно-сербскій переводъ и Синаксаря или Типикона церковнаго богослуженія Евергетидскаго монастыря, конечно, съ соотвѣтствующими и необходимыми дополненіями. Мы знаемъ, что Типиконъ этотъ былъ принятъ, какъ регуляторъ богослуженія

въ монастырѣ св. Маманта, еще болѣе естественно, при указанныхъ выше постоянныхъ связяхъ двухъ обителей, видѣть его въ той же роли и въ сербской Хиландарской обители.

Косвенное, но вмѣстѣ съ тѣмъ и достаточно вѣсское основаніе для того положенія, что Хиландарская обитель до XIV столѣтія была совершенно незнакома съ порядками іерусалимскаго богослуженія и въ своей богослужебной практикѣ руководилась своимъ особеннымъ Типикономъ, можно находить въ рукописномъ Никодимовскомъ Типиконѣ Бѣлградской библіотеки. Изъ обширнаго предисловія къ нему, писаннаго въ 1319 году, мы узнаемъ, что сербскій архіепископъ Никодимъ, бывший предъ тѣмъ игуменомъ Хиландарской обители, *въ первый разъ* познакомился съ іерусалимскимъ уставомъ, въ бытность свою въ Константинополѣ въ патріаршество Нифонта I (1313—1315), чрезъ патріарховъ іерусалимскаго Аѳанасія и антiохійскаго, „дрѣжащихъ чипикъ по обычаю святаго града ѵр(о8)салима, по о8чтако8 святаго Саки по8чтинѣжителѣа“. По вступленіи на архіепископскій престолъ сербской церкви, архіепископъ Никодимъ задумалъ сдѣлать переводъ этого устава на сербскій языкъ и ввести его въ богослужебную практику своей церкви. „Послахъ въ царьскыи градъ къ монастырѣ святаго прѣдтечѣ и крстителѣа ивана, говоритъ архіепископъ Никодимъ, и принесли ми бысть си Типикъ ѵр(о8)с(али)мскы, и приложихъ и къ нашъ языкъ штъ писмѣнь грѣчьскаго языка“¹⁾. Если бы въ Хиландарѣ знали о порядкахъ іерусалимскихъ, еще при жизни пр. Саввы, то не было бы надобности вновь переводить іерусалимскій уставъ и при томъ лицу, которое хорошо было ознакомлено съ порядками сербскаго аѳонскаго Хиландарскаго монастыря. Въ свою очередь не было бы никакой нужды и послѣ, въ 1331 году, игумену Хиландарскаго монастыря Гервасію давать наказъ нѣкому Роману²⁾ переписать Никодимовскую рукопись Типика для употребленія въ богослужебной практикѣ этого монастыря.

Типиконъ Евергетидскаго монастыря издается нами почти цѣликомъ и съ соблюденіемъ даже особенностей въ правописаніи.

¹⁾ Гласникъ друштва србске словесности. 1859, кн. XI, стр. 191.

²⁾ Мансвет. Церк. уставъ. стр. 268.

саніи нѣкоторыхъ словъ (напр., διακινῆσιμος вмѣсто διακινῆσιμος и др.) Мы позволили себѣ сократить лишь тропари, прокимны и антифоны, которые въ текстѣ ничего не представляютъ особеннаго сравнительно съ принятыми въ нынѣшнемъ Типиконѣ. Молитвы въ чинѣ омовенія ногъ (стр. 549) мы сличили съ подобными молитвами по Εὐχολόγιον'у Гоара edit. Venet. 1730 ap. и тоже, въ виду ихъ тожества, опустили въ своемъ изданіи.

VIII. Знаменитый „царскій“ (βασιλική μονή) Пандократорскій монастырь, не смотря на грандіозность и великолѣпіе своихъ построекъ, удивлявшихъ и поражавшихъ паломниковъ древности, и на то значеніе, какое онъ имѣлъ въ ряду другихъ извѣстныхъ константинопольскихъ монастырей, не имѣетъ до настоящаго времени обстоятельнаго историческаго очерка. Въ самыхъ послѣднихъ работахъ по изученію „византійскихъ церквей и памятниковъ Константинополя“ повторяется еще старое мнѣніе¹⁾, что основательницею этого монастыря была супруга императора Іоанна Комнена

¹⁾ Издаваемый нами Типиконъ Пандократорскаго монастыря, хотя настойчиво говоритъ объ императорѣ Іоаннѣ Комненѣ, какъ кти-торѣ его, и никакой роли въ этомъ дѣлѣ не признаетъ за благо-честивою его супругою императрицею Ириною, мы тѣмъ не менѣе не-прочь считать послѣднюю за создательницу и даже инициаторшу въ дѣлѣ построенія настоящаго монастыря. Основанія для этого мы на-ходимъ прежде всего въ трогательномъ разсказѣ Синаксаря, подъ 13 числомъ августа положившаго праздновать память императрицы Ирины, какъ основательницы Пандократорскаго монастыря (Μνήμη τῆς αἰδίδου καὶ παμμαρτίστου βασιλίσσης καὶ κτητορίσσης τῆς σαβασμίας μο-νῆς τοῦ Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ Εὐρήνης, τῆς διὰ τοῦ ἁγίου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομαθείσης Ἐένης μοναχῆς), а затѣмъ и въ самомъ Пандократорскомъ Типикѣ 1136 года. Описывая рѣдкія душевныя качества этой счастливой матери императрицы, подарившей своему супругу восемь человѣкъ дѣтей—четырехъ мальчиковъ и че-тырехъ дѣвочекъ, Синаксарь отмѣчаетъ въ императрицѣ глубо-кую искреннюю набожность и безпредѣльную любовь къ благо-творительности, плодомъ коихъ и явилось у нея горячее желаніе устроить прекрасный монастырь, который своими храмами и бла-готворительными учрежденіями при немъ—страннопримницами и бо-

Ирина, въ монашествѣ Ксенія, скончавшаяся въ 1124 году, а о монастырѣ сообщаются, при всемъ усилии изслѣдователя ихъ, свѣдѣнія далеко не полныя. На основаніи издаваемого нами Типи-

гадѣльными долженъ былъ превосходить всѣ другіе византійскіе монастыри (τὴν βασιλικὴν μονήν, τὴν ἐπονομαζομένην τοῦ Παντοκράτορος, αὐτὴ ἔκτισεν ἢ ἀοίδιμος ἐκ θεμελίων ὁμοίως καὶ τοὺς νῦν ὄρωμένους περιχαλεεῖς ναοὺς, καὶ τὰ ξενοδοχεῖα καὶ γηροκομεῖα, τὰ ὅποια ὑπερέβησαν τοὺς τε ἀρχαίους ναοὺς καὶ τὰ ἀρχαῖα ξενοδοχεῖα καὶ γηροκομεῖα, καὶ τὰ νέα, κατὰ τὴν τοποθεσίαν καὶ ὡραιότητα). Главнымъ архитекторомъ, подъ надзоромъ котораго производились эти сооруженія, былъ лично извѣстный императрицѣ архитекторъ *Никифоръ*, названный въ Синаксарѣ „новымъ Веселеиломъ“. Послѣ окончанія построекъ монастыря вчернѣ, когда наступили затруднительныя финансовыя обстоятельства, императрица рѣшилась привлечь къ дѣлу довершенія задуманныхъ сооружений этого монастыря и самого императора. Однажды, по разсказу Синаксаря, императрица Ирина, взявъ подъ руку императора, ввела его внутрь храма Пандократора, и павъ предъ нимъ на землю, преклонила голову къ самому полу и со слезами произнесла: „прими, государь, сей храмъ, сооруженный Богомъ, подъ свое покровительство“ (διὰ τὴν χάριν σου). Императрица не хотѣла подняться съ полу, пока не услышала изъ устъ царя согласія на ея просьбу. Тронутый слезами и горячею мольбою супруги, императоръ далъ обѣщаніе, которое и выполнилъ блистательно, поставивъ во всѣхъ отношеніяхъ настоящій монастырь въ число первенствующихъ (ἐπρώτους μεταξὺ ὅλων τῶν μοναστηρίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως) въ Константинополѣ (Συναξαριστής: τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὑπὸ Νικοδήμου Ἀγιορείτου ἐν Ζαχυνθ. 1868, т. γ'. сел. 240—242). Синаксарь прибавляетъ, что императрица, скончавшись въ Виоиніи, была погребена въ основанномъ ею монастырѣ (Αὐθ. сел. 242), или, какъ точнѣе указываетъ нашъ Типикъ, въ усыпальномъ храмѣ въ честь Архангела Михаила (стр. 658, 664, 677, 680).—Гробъ императрицы Ирины въ Пандократорскомъ монастырѣ, неоднократно и настойчивыя внушенія императора Іоанна Комнена монахамъ этого монастыря чествовать память своей умершей супруги (стр. 681 и др.) и различныя стяжанія—„διάφορα κτήματα“, оставленные монастырю (стр. 698), какъ гласитъ нашъ Типикъ, покойною императрицею,—все это факты, краснорѣчиво говорящіе, по нашему мнѣнію, за то, что она была связана съ монастыремъ не именемъ только, какъ супруга ктитора, но и болѣе интимными и живыми личными отношеніями, въ

кона Пандократорскаго Монастыря 1136 года мы констатируемъ теперь фактъ, что ктитормъ этого монастыря былъ императоръ Іоаннъ Комненъ, пожелавшій устроениемъ въ немъ великолѣпныхъ храмовъ и образцовыхъ благотворительныхъ заведеній 1) выразить благодарность Богу и пресвятой Богоматери за тѣ многократныя милости, которыя онъ получалъ отъ Нихъ, то въ видѣ блестящихъ побѣдъ надъ персами, скивами, далматами, лаками и другими народами, то въ видѣ неожиданныхъ и счастливыхъ раскрытій коварныхъ замысловъ и опасностей со стороны внутреннихъ и внѣшнихъ его враговъ, друзей и даже близкихъ родственниковъ (стр. 656); 2) приобрести постоянныхъ молитвенниковъ о своихъ грѣхахъ и о грѣхахъ другихъ многочисленныхъ членовъ своего дома (стр. 657), находящихся въ живыхъ и умершихъ (стр. 662—663) (въ числѣ послѣднихъ императоръ называетъ отца своего, бабушку, мать и *супругу* (τῆς μακαριωτάτης δεσποίνης καὶ συζύγου μου). (стр. 662, 679, 680, 681); и 3) при жизни создать себѣ памятникъ и указать мѣсто для погребенія себѣ, женѣ, своему сыну Алексѣю и членамъ своей фамиліи (667, 680, 681, 663). Въ виду столь высокихъ цѣлей даннаго сооруженія, Іоаннъ Комненъ не жалѣлъ богатствъ императорской сокровищницы и устроилъ во всѣхъ отношеніяхъ образцовый и даже блестящій монастырь.

На основаніи сказаній въ Синаксарѣ, краткихъ и отрывочныхъ замѣтокъ о монастырѣ Пандократора у нашихъ древнихъ паломниковъ очевидцевъ и описаній въ самомъ Типиконѣ литавій съ иконою Богоматери Одигитріи и всенощнаго бдѣнія на гробахъ императорской фамиліи и въ храмѣ Богоматери Милостивой (стр. 677), совершавшихся еженедѣльно въ пятницу и въ ночь на субботу, картина расположенія настоящаго монастыря рисуется въ такомъ видѣ. Монастырь былъ построенъ недалеко отъ храма св. апостоловъ, на возвышенномъ четвертомъ холмѣ, въ Х густо населенной (τὸ συγχωρμένον τῷ οἰκήσει) (стр. 695) части города, съ прекраснымъ видомъ на окру-

каществъ виновницы бытія даннаго монастыря и того цвѣтущаго положенія, въ какое онъ приведенъ, по волѣ ея, императоромъ Іоанномъ Комненомъ.

жающую мѣстность ¹⁾ и занимать довольно значительную площадь, опоясанную высокими стѣнами съ двумя воротами, изъ коихъ „заднія“ ²⁾ или „другія“ ³⁾ вели въ монастырь Пандократора (πόλη τῆς μονῆς) и были доступны лишь однимъ мужчинамъ (стр. 671), а „преднія“ или „первая“, находясь вблизи двери въ храмъ Богоматери Милостивой (ἀπὸ τῆς πόλης τοῦ ναοῦ τῆς Ἐλεούσης), открывались по нуждѣ иногда и для женщинъ, когда, напр., онѣ являлись въ монастырь для погребенія монаховъ родственниковъ, или для поминовенія ихъ (стр. 671). Фасадомъ монастыря служилъ фасадъ храма Богоматери Милостивой. „Надъ враты“ нарѣзка его находился и „Спасъ мусією утворенъ, великъ образомъ и высокъ“ (τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τὴν πρὸ τῆς πόλης τοῦ ὑάρθηκος). На открытой площади предъ храмомъ стоялъ фіалъ (φιάλη) съ водою для утоленія жажды путниковъ и богомольцевъ (стр. 677, 679).

Главный храмъ въ монастырѣ былъ посвященъ всецѣльной Премудрости Божіей (τῇ παντοδυνάμει σοφίᾳ σου) (стр. 656, 702) или Вседержителю и имѣлъ, кромѣ алтарнаго абсида съ углубленіемъ (μόαξ), еще два боковыхъ абсида (δεξιὰν ἀψίδα καὶ ἀρι-

¹⁾ Νικόδημοι. Ἀγιορειν. Συναξαριστῆς τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἑνιαυτοῦ τ. γ'. σελ. 241.

²⁾ О „преднихъ“ и „заднихъ вратахъ“ настоящаго монастыря говоритъ архіепископъ новгородскій Антоній (П. Саввант. Путешеств. въ Царьградъ XII стол. стр. 146 — 147).

³⁾ Болѣе обстоятельное описаніе Пандократорскаго монастыря и болѣе ясное указаніе на *двое воровъ* его мы находимъ у нашего паломника XIV в. Стефана Новгородца. „Идохомъ, пишеть онъ, къ Спасу великому монастырю, рекше Вседержителю. Внити во врата первая, и есть надъ враты Спасъ мусією утворенъ, великъ бо образомъ и высокъ, также и въ друія врата внити, тожь въ монастырь, видѣти зданіе чудно и красно, а церковь мусією удивлена изовну, аки сіяетъ“ (Н. Сахаровъ Сказан. русск. народа. Спб. 1849 т. II, к. VШ, стр. 54). Проф. Н. П. Кондаковъ ошибочно толкуетъ «другія врата» въ смыслѣ дверей „изъ 2 ю притвора внутри церкви“ (Визант. церкви и памятники Константинополя стр. 213), такъ какъ Стефанъ Новгородецъ категорически говоритъ о „другихъ вратахъ тожь въ монастырь“, а не въ церковь.

стерάν), называвшихся діаконниками (ἐν τοῖς διακονικοῖς). Храмъ на западѣ ограничивался притворомъ внутреннимъ (νάρθηξ), имѣвшимъ нѣсколько входныхъ дверей, изъ коихъ уставъ называетъ только красныя врата (ὡραῖα πόλαι), и вѣнчимъ (ἐξωνάρθηξ), а вверху покрытъ былъ куполомъ (τρούλλον) съ четырьмя малыми куполами (ἐπιθόλια) по бокамъ. Алтарь отъ храма отдѣлялся преградою (κιγκλίδες) (стр. 658) и иконостасомъ (τέμπλον), по бокамъ котораго были два небольшіе иконостаса (μικρόν τέμπλον), отдѣлившіе отъ храма боковые (τὸ δεξιὸν τέμπλον) абсиды. Въ храмѣ находилось нѣсколько иконъ, а именно: въ апсидѣ алтаря иконы Пандократора, Воскресенія и Распятія, въ правомъ апсидѣ—Тайной вечери (ὁ Δεῖπνος), въ лѣвомъ—Умовенія ногъ (ὁ Νιπτήρ), надъ красными вратами—Успенія Богоматери и нѣсколько иконъ въ куполѣ. Кромѣ того иконы были въ иконостасахъ большомъ и въ малыхъ и на двухъ аналояхъ (δύο προσκυνήσεις) по бокамъ храма (стр. 660—661). Стѣны заставлены были стасидіями, (стр. 659—660), которыя, по указанію епископа, занимались братіями по старшинству. Въ храмѣ для освѣщенія его имѣлся большой хоросъ (ὁ χορός) или металлическій кругъ съ 16 сосудами (κρατῆρες) для елсея, которые въ большіе праздники замѣнялись поликандилами (πολυκάνδηλα)¹⁾. Предъ иконами висѣли лампады (λαμπάδες), стояли подсвѣчники для одной свѣчи (μανουάλια и κηροπήγια), для трехъ свѣчей (трикάνδηλον), а въ большіе праздники предъ иконою Спасителя для 12 свѣчей (δωδεκαφώτια), (стр. 660—661).

Второй храмъ во имя Богоматери Милосердой²⁾ по устройству своему сходенъ съ первымъ, но имѣлъ на западной сторонѣ лишь одинъ притворъ, въ которомъ находились мозаическая икона

¹⁾ Украшеніе древнихъ византійскихъ храмовъ многочисленными кандилами было въ духѣ своего времени „Кандиль развѣшено многое множество несчетно въ святой Софіи, пишетъ паломникъ Стефанъ Новгородецъ, иная жъ въ предѣлѣхъ и каморахъ, а инии въ стѣнахъ и промежъ стѣнъ и въ улицахъ церковныхъ, идѣже иконы великія стоятъ, и ту кандила съ масломъ деревяннымъ горять“ (Сахаровъ. Сказан. русск. народа т. II, кн. 8, стр. 52).

²⁾ Обновленіе храма въ честь Богоматери Милостивой положено праздновать 11 числа августа мѣсяца. Въ Синаксарѣ праздникъ записанъ

Богоматери (ἐν τῇ διὰ μουσείου εἰκόνι τῆς Ἐλεούσης), противъ нея, надъ самою дверью нарѣикса (ἄνωθεν τῆς πύλης τοῦ νάρθηκος), ведущею въ храмъ, другая икона Предтечи и фіалъ (ἐτέρα φιάλη) съ текущею водою для народа, присутствующаго за богослуженіемъ. Въ храмъ съ различныхъ сторонъ вели семь дверей, надъ которыми висѣли семь иконъ (ἑτέρα κηρία ἐπτά, καθ' ἑκάστην δηλονότι εἰκόνα, τὴν ἱσταμένην ἐπάνω τῶν ἐν τῷ ναῷ διαφόρων πυλῶν, κηρίον ἓν). Изъ нарѣикса черезъ проходъ (ἡ εἰσοδοῦς-εξοδος), закрытый дверью, выходили въ открытые портики (εἰς τοὺς ἐμβόλους), примыкающіе непосредственно къ городскому портику¹⁾ (τοὺς παρακειμένους τῷ δημοσίῳ ἐμβόλῳ). При храмѣ были устроены и боковые портики (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τοῦ ναοῦ πλαγίῳ). На площади предъ храмомъ стоялъ фіалъ съ водою для усталыхъ отъ пути²⁾. Украшенія храма и обстановка также самая, что и въ храмѣ Пандократора. (стр. 677—678).

такъ: Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια τοῦ σεβασμίου καὶ περικαλλοῦς οἴκου καὶ θείου ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Ἐλεούσης (Συναξαριστής. т. γ'. σελ. 235). Почему *храмъ Богородицы Елеусы* у проф. Н. П. Кондакова превращенъ въ „монастырь“, и почему его построеніе онъ относитъ къ XI вѣку (если не ранѣе) (Визант. церкви и памятники Константинополя стр. 72)—все это для насъ непонятно.

¹⁾ О городскихъ портикахъ Константинополя и объ остаткахъ портиковъ храма Богоматери Елеусы см. у проф. Кондаков. Визант. церкви и памят. Констант. стр. 135—137, 211.

²⁾ Если вѣрно угаданы археологами остатки построекъ Пандократорскаго монастыря въ мечети „Зейрекъ-джами“ или „Килиссе-джами“, то они ближе всего относятся къ церкви Богоматери Милостивой, построенной императоромъ Іоанномъ Комненомъ при Пандократорскомъ монастырѣ и украшенной богатыми мозаиками. „Величественный фасадъ церкви“, описываетъ настоящую мечеть проф. Н. П. Кондаковъ, представляетъ высокую стѣну съ 7 глухими арками. Дверь въ средней аркѣ, которая нѣсколько больше размѣрами, ведетъ въ первый или внѣшній нартѣксъ, теперь крайне темный; *пять* дверей, ведущихъ изъ этого нартѣкса во второй, еще сохранили свои косяки изъ нестраго мрамора съ тонкою и сложною профилевою въ видѣ полуколонокъ. Второй нартѣксъ, еще темнѣе, освѣщается чрезъ двери и особые люнеты, продѣланные надъ дверями. Очевидно, что освѣщеніе первого притвора

Между названными двумя храмами (μεταξὺ τοῦ τοιοῦτου ναοῦ (т. е. Богородицы) καὶ τῆς μονῆς) былъ построенъ на подобіе храма Геркулеса (ἐν σχήματι Ἑρφου) небольшой храмъ (ἐκκληρίον) во имя Архистратига Михаила, предназначавшійся служить царскою усыпальницею (стр. 677). Храмъ этотъ былъ круглый съ тремя апсидами: въ двухъ изъ нихъ (εἰς τὰς δύο τοῦ Ἑρφου ἀψίδας) находились

нѣкогда было гораздо сильнѣе, слѣдовательно, что *арки фасада были сначала открытыми*, и замурованными лишь впоследствии, быть можетъ, уже при туркахъ. Между тѣмъ оба нартѣкса были богато отдѣланы и кромѣ мраморнаго пола въ нихъ и теперь можно видѣть выступающія изъ подъ стука части мраморной облицовки... Колоссальное изображеніе «мусіею» по грудь Спаса (у Ст. Повгородца — высокъ) въ люнетѣ надъ дверью и уничтожено было при туркахъ, когда пробили здѣсь два полукруглыхъ окна... Три двери внутренняго притвора ведутъ въ выпѣшнюю мечеть. Она занимаетъ одно правое или южное отдѣленіе — церковь тоже — прежняго храма. *Весь храмъ состоитъ изъ трехъ подобныхъ отдѣленій или церквей...* Получился крайне оригинальный планъ храма, крытаго *четырьмя* куполами, а именно праваго и лѣваго крыла — собственно церквей — крытыхъ каждый однимъ куполомъ, и срединной менѣйшей церкви, крытой двумя... Малые размѣры средней церкви и самая форма указываютъ, что эта церковь играла роль такъ наз. *хора* въ западныхъ церквахъ. Въ правой церкви куполь (безъ барабана) опущенъ при посредствѣ четырехъ парусовъ на колонны, которыя въ нынѣшнемъ оштукатуренномъ видѣ представляютъ романскіе столбы, раздѣленные полуколонками... ихъ капители имѣютъ видъ трапещій, на которыхъ легко различить чаши съ вѣтвями въ видѣ іоническихъ волютъ и окруженныхъ пальметтами... Три арки на западной сторонѣ открываютъ видъ *на мишкей или хоры*, помѣщающіеся надъ внутреннимъ нартѣксомъ; арки опираются на тонкія мраморныя колонки. И здѣсь, какъ въ гинекей Сергія и Вакха, подъ штукатуркою скрываются *мозаики*. Но отъ всѣхъ украшеній оставлены только мозаическій полъ и облицовка апсиды песгрными мраморами по рисунку св. Софій. Три арки, опирающіяся на столбы, открываютъ широко среднюю церковь. Имѣя квадратный планъ, она крыта двумя куполами: одинъ овальный куполь, расположенный по длинѣ церкви и другой овальный же, покрывающій абсиду и расположенный поперекъ. Въ алтарѣ любопытны двѣ пролетныя *арки, ведущія въ алтарь жертвенника и ризницу*, крытыя полукуполами. Третья церковь или

иконы Распятія и Воскресенія, а въ третьемъ (εις τὴν ἐτέραν ἀψίδα) святой гробъ (τὸν ἅγιον τάφον), съ иконою надъ нимъ Христа, являющагося Маріямъ, и имѣлъ купольное покрытіе (стр. 681). Въ храмъ къ императорскимъ гробницамъ вела дверь (εις τὴν εἰσοδоеξόδον), надъ которою стояла икона Христа. Кругомъ храма было развѣшено множество сосудовъ съ елеемъ или поликандиль (стр. 678, 681).

лѣвое крыло по своимъ пропорціямъ (она обширнѣе первой) и устройству купола на четырехъ широкихъ столбахъ любопытна близостью своею къ древне русскимъ постройкамъ, очевидно, усвоившимъ также и типъ монастырскихъ церквей Византіи. Церковь эта имѣетъ только *одинъ входъ* (въ настоящее время?) *съ сѣверной стороны*, и куполъ, какъ и въ первой, освѣщаетъ и покрываетъ собою ея переднюю часть; алтарь же образуется двумя большими арками и полукупольнымъ сводомъ абсиды. Подъ обнажившеюсяштукатуркою здѣсь видны фрески (церковь пострадала недавно отъ стоявшей въ ней воды) и антаблементы изъ краснаго мрамора съ рѣзными пьедесталами. Восточныя стѣны церкви весьма характерны по своему строенію и архитектурной декорации: онѣ столько же напоминаютъ средневѣковыя римскія базилики, какъ и постройки грузинскія: тонкія колонки и здѣсь обрамляютъ аркады вмѣстѣ съ пестрою профилевкою карнизовъ, поясовъ и пр.“ (Визант. церкви и памятн. Константинополя стр. 212 – 215). Сравнивая это описаніе мечети «Зейрекъ-джами», сдѣланное очевидцемъ и ученымъ археологомъ, съ краткимъ описаніемъ храма Богоматери Елеусы, на нашемъ памятнику, мы видимъ ясное сходство въ фасадѣ обѣихъ церквей, въ устройствѣ нарѣжковъ, въ количествѣ входныхъ дверей (мы думаемъ, что *седьмая* дверь съ южной стороны нынѣ заложена), въ дѣленіи на три корабля и въ украшеніи ихъ мозаиками, о которыхъ нашъ Типиконъ, при описаніи храма Пандократора, почему то совершенно умалчиваетъ. Другихъ архитектурныхъ и декоративныхъ подробностей нынѣшней мечети, съ такою обстоятельностью описанныхъ Н. П. Копдаковымъ, мы не касаемся, такъ какъ въ нашемъ Типиконѣ для ихъ сопоставленія мы не имѣемъ данныхъ. Замѣтимъ лишь, что существующій въ мечети «Зейрекъ-джами» *инеконъ*, устроенный на западной ея сторонѣ надъ внутреннимъ нарѣжкомъ, говорить тоже въ пользу нашего предположенія. Въ храмѣ Богоматери Милостивой, куда каждую недѣлю собирался во множествѣ народъ безъ

Въ монастырѣ, по уставу, должно быть не болѣе 80 монаховъ, изъ коихъ 50 постоянно (ἀδιαπάστως) пребываютъ въ храмѣ на молитвахъ, а остальные, отличающіеся высокими качествами ума и характера (τὴν φρόνησιν πολλοί, σεμνοὶ τὸ ἔθος), украшенные добродѣтелями, ревностные въ исполненіи своихъ обязанностей, назначаются на разныя монастырскія должности. Изъ этихъ лицъ выбираются икономы, еклесиархъ, скевофилаксы, хартофилаксы, заведующіе больницею (νοσοκόμος) и гостинницею (ξενοδόχος), а равно дохіарные и магазинщики (δοχειαῖοι καὶ ὠρειῖοι). Количество церковно-служителей было сравнительно не велико: два domestica, 6 іереевъ, 6 діаконѣ, два канонарха, два парадоместика, и одинъ часовщикъ (ὁ ὠρολόγος). Впрочемъ, количество діаконѣ и іереевъ, по желанію игумена, могло быть и увеличено. Въ штатъ монастырской прислуги міряне не допускались никоемъ образомъ. По уставу, „одни лишь монахи имѣли право обитать въ своемъ раю (αὐτοὶ μόνοι τὸ οἶκεῖον παράδεισον κατοικήσουσι), воздѣлывать и обрабатывать его“. Въ числѣ прислуги считались помощники еклесиарховъ (παραεκκλησιάρχαι), подтыкономы (παροικονόμοι), хлѣбопекы, садовники, повара и др. Четыре человека изъ штата прислуги (ἀπὸ τῆς τῶν δοουλεύτων μοίρας) были назначены на самыя черныя работы (πρὸς τὰς ἐσχάτας διακονίας), или, какъ поправляется составитель устава, „на первыя и богоравныя“ (τὰς πρώτας καὶ ἰσοθέους), а именно: мыть для братіи бѣлье и верхнія одежды, приготавливать ванны (τὰ σόματα ῥύψουσι τῷ λουτρῷ), прислуживать больнымъ и мыть скалки, тарелки и корчаги (ξέστας καὶ πίνακας καὶ χύτρες) (стр. 671 Сн. стр. 696).

Инымъ образомъ и совершенно на иныхъ началахъ, напоминающихъ, по описанію архіепископа Антонія¹⁾, устройство клира

различія пола для агрипній, потребность въ *гипекопѣ* была естественная, тогда какъ въ храмъ Пандократора, по уставу обители, женщины и хоти бы знатныя не допускались никоемъ образомъ, и въ гипекопѣ, слѣдовательно, не было никакой надобности. Монахи стояли въ храмѣ въ стасидіяхъ.

¹⁾ „Мапуиъ царь, нишетъ намъ паломникъ, испытывалъ по всей области греческой и повелѣлъ звати всѣхъ поновъ и давати имъ *по-репиру*, (ὁπέρπορον).. А у святыя Софіи 3000 поновъ: пятьсотъ *руиу*

при храмѣ св. Софіи, были составлены штаты духовенства при храмѣ Богоматери Милостивой. Здѣсь полагалось всего 50 клириковъ въ такомъ составѣ: 8 священниковъ, изъ коихъ два понедѣльно предстоятельствовали остальнымъ священникамъ (πρωτεύοντες τῶν λοιπῶν) и считались старѣйшими, 10 діаконѣвъ, 2 domestica, два лаосника, 16 пѣвцовъ, четыре канонарха, сироты или кандилантовъ (ὀρφανούς¹⁾) ἤτοι κανδηλάπτας) 8, и еще 4 сироты сверхъ штата (περισσούς) на случай, еслибы кто либо изъ штатныхъ кандилантовъ (τῶν ἐμβάθμων ὀρφανῶν) выбылъ (стр. 678). Эти сверхштатные сироты до времени исполняли роль писцовъ и оказывали разнаго рода услуги въ храмѣ многочисленнымъ богомольцамъ, присутствовали за богослуженіемъ въ торжественные дни, принимая участіе въ разнаго рода церемоніяхъ, и наблюдали вмѣстѣ съ жепщинами за храмомъ и прилегающими къ нему постройками. Сверхъ штатнаго числа клириковъ, полагались еще *четыре женщины*, почтенныя возрастомъ и благонравныя (ἑναὶ-κας σεμνὰς καὶ κοσμίᾱς καὶ τῇ ἡλικίᾳ καὶ τῷ ᾄδει πενιτωμένας), на обязанности которыхъ было служить при храмѣ и заботиться о благолѣпії его, а равно и о находящихся при немъ портикахъ и пристройкахъ (καὶ τὰ περὶ αὐτόν). Эти четыре женщины чередовались между собою такимъ образомъ: двѣ служили въ храмѣ одну недѣлю, а двѣ другія слѣдующую, но въ пятницу вечеромъ, когда предполагалось большое стеченіе народа, по случаю бдѣнія предъ

емлютъ, а полтретьи тысячи не емлютъ; а егда же умретъ попъ отъ пятисотъ, то отъ полутрети тысячи входитъ попъ на мѣсто его. (П. Савваит. Путешеств. арх. Антоція стр. 173—174). Въ этомъ извѣстїи, быть можетъ, есть и преувеличеніе, но сходство въ устройствѣ клира софійскаго и храма Богородицы Милосердой, по нашему памятнику, полное.

¹⁾ Совершенно тѣмъ же именемъ называются (τὰ ὀρφανὰ) прислужники или кандиланты въ уставѣ св. Софіи константинопольской (стр. 32, 34 и др.) и въ другихъ памятникахъ патріаршаго священнослуженія (стр. 157). Нужно полагать, что кандиланты св. Софіи и другихъ храмовъ Византіи удерживали за собою названіе „τὰ ὀρφανὰ“ или „οἱ ὀρφανοί“ потому, что они брались изъ общественнаго воспитательнаго дома (ὀρφανοτροφεῖον), находившагося несомнѣнно подъ покровительствомъ Великой церкви (стр. 18, 84).

иконою Богоматери Одигитрія, должны были находиться въ храмѣ на лицо всѣ четыре для разнаго рода услугъ богомольцамъ. (стр. 678). Этихъ-то женщинъ, какъ мы думаемъ¹⁾, арх. Антоній и называетъ „мироносицами“²⁾, по сходству тѣхъ обязанностей, какія выполняли онѣ и въ храмѣ Іерусалима при гробѣ Господнемъ, и въ Константинополѣ во св. Софїи и въ другихъ важнѣйшихъ храмахъ этого города. Всѣ клирики дѣлились также на двѣ череды: одна половина исполняла свои обязанности одну недѣлю, а другая другую (стр. 678).

Требуя, чтобы клиръ храма св. Богородицы Милостивой былъ „избранный“ (*κληῖρον ἐκλελεγμένον, μερίδα τιμίαν, ἀφωσίωμα καλλίστον*) (стр. 657), а священники и діаконы, въ частности, достойны всякаго уваженія (*ἀξιολογώτεροι*) (стр. 678), императоръ постарался и матеріальный его бытъ всячески возвысить и улучшить. По завѣщанію императора, клиръ получалъ вознагражденіе рогою и хлѣбомъ (*ρόγας καὶ ἀννόνας*)³⁾ въ такомъ количествѣ: первые два священника по 15 монетъ имперіи (*ὀπέρπυρα*)⁴⁾ и хлѣба по 25 морскихъ модіевъ, шесть обыкновенныхъ священниковъ по 14 имперіи и хлѣба по 25 морскихъ модіевъ, 10 діаконѣ по 13 такихъ же монетъ и по 24 морскихъ модіевъ хлѣба, столько же получали два dome-

¹⁾ См. подробнѣе объ этомъ въ нашей книгѣ: «Богослуженіе страстной и пасхальной седмицъ во св. Іерусалимѣ IX—X вв.». Каз. 1894 г. прим. 105, стр. 403—406.

²⁾ „И отъ того же олтари (т. е. надъ гробомъ Анны) подалече мироносица поютъ, пишетъ арх. Антоній, и стоитъ предъ ними икона велика пречистыя Богородицы держащи Христа; и шли слезы отъ очію ея на очі Христа Бога нашего. И даютъ воду, иже во олтари, на помазаніе всѣмъ челоуѣкомъ“. П. Савваит. Путешеств. стр. 62—63.

³⁾ Императрица Ирина въ 1114 году опредѣлила въ своемъ уставѣ, чтобы два іеромонаха евнуха, отправлявшіе богослуженіе въ ея монастырѣ, получали продовольствіе *τὸ αἰδέσιμον ἀπὸ τῆς πολιτείας*) изъ государственнаго казначейства. Miklos et Muller. Acta et diplomata monast. et eccles. orientis. t. II, pag. 346.

⁴⁾ Опредѣленіе цѣнности данной монеты и ся многоразличныхъ видовъ см. у П. Савваит. Путешеств. арх. Антонія въ Царьградѣ стр. 173, прим. 295. На наши деньги каждая имперіа стояла около 4 рублей.

стика и два лаосинакта, 16 пѣвцовъ—по 12 иперпиръ и хлѣба по 20 морскихъ модіевъ, 4 канонарха по 6 иперпиръ и хлѣба по 15 такихъ же модіевъ, столько же получали каждый изъ семи кандилантовъ или сиротъ, а четыре писца получали по 4 иперпиръ и по 12 морскихъ модіевъ хлѣба (стр. 679). Оклады съ теченіемъ времени могли быть и увеличены. Низшимъ служителямъ при церкви платилось понедѣльно (ἐβδομαδικόν) по одной иперпирѣ и въ пятницу за бдѣніе столько же. Къ указаннымъ окладамъ полагались для всего клира прибавки на праздники Благовѣщенія и Срѣтенія по 2 иперпиръ въ каждый праздникъ, въ дни поминовенія отца императора, самого императора и его супруги по три иперпиръ, а въ дни поминовеній матери и бабки императора—по двѣ иперпиръ. Въ случаѣ, если умретъ сынъ императора, царь Алексѣй, и будетъ похороненъ, какъ обѣщался, въ монастырѣ, то, при поминовеніи его, клиръ будетъ получать гонораръ также въ 3 иперпиръ (стр. 679—680).

При храмѣ въ честь Архангела Михаила не было особаго клира. Службы совершались главнымъ образомъ монахами монастыря съ участіемъ въ нѣкоторыхъ случаяхъ и клириковъ храма Богоматери. (стр. 679). Храмомъ этимъ завѣдывалъ епископъ монастыря, а всѣ заботы о немъ были возложены ктиторомъ на монастырь (стр. 681).

Два различные храма одного и того же монастыря не только имѣли особые штаты клириковъ, но и совершенно различные церковныя уставы (ἐκκλησιαστικόν Τυπικόν). Монастырю императоръ, по обычаю другихъ ктиторовъ, сочинилъ (κατὰ τὸ γεγονός πρὸ ἡμῶν ἐκκλησιαστικόν Τυπικόν) свой собственный Типиконъ (стр. 657, 664), подробное изложеніе котораго намъ остается неизвѣстнымъ, и узаконилъ въ богослужебной практикѣ руководиться имъ, а духовенству храма Богородицы Милостивой вѣнчать въ обязанность, при совершеніи богослуженія, держаться, по образцу великаго храма въ дворцѣ, посѣдованія *Αἰονοπολῖτα*. „Ὁρθεῖτε ψάλλεσθαι ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀγιοπολίτου, пишеть въ Типиконѣ императоръ, κατὰ τὸν τύπον τοῦ ἐν τῷ παλατίῳ μεγάλου ναοῦ“ (стр. 678). Это послѣднее замѣчаніе для насъ въ высшей степени драгоцѣнно. Оно до нѣкоторой степени даетъ ключъ къ разрѣшенію вопроса относительно того, откуда императоръ Іоаннъ Комнѣнъ беретъ для

клира основаннаго имъ храма Богородицы Милостивой образецъ. Это съ одной стороны. Съ другой, отсюда мы получаемъ теперь ясное и отчетливое понятіе о томъ, что такое „Ἀκολουθία τοῦ Ἀγιοπολίτου“¹⁾, или „Ἀκολουθία κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ Ἀγιοπολίτου“, или, наконецъ, просто „Ὁ Ἀγιοπολίτης“, выдержки изъ котораго мы часто встрѣчаемъ въ различныхъ богослужебныхъ книгахъ древней Византіи. Нѣсколько подобныхъ выдержекъ для образца мы пригели въ подстрочныхъ примѣчаніяхъ къ уставу великой церкви, изданному нами по патмосской рукописи (стр. 58 прим. 1; стр. 59 прим. 1 и др.). Теперь не подлежитъ сомнѣнію, что этимъ именемъ назывался придворный Церковный уставъ, практиковавшійся и въ нѣкоторыхъ императорскихъ монастыряхъ, какъ напр., въ Пандократорѣ и, по всей вѣроятности, въ другихъ.

Литургическія подробности Пандократорскаго Типикона не лишены интереса, но, къ сожалѣнію, они главнымъ образомъ касаются суточного богослуженія. Замѣчанія же о годичномъ богослуженіи въ немъ весьма скудны.

Монастырскій день въ обыкновенное время начинался съ полночи, когда братія пробуждались отъ сна для утренняго богослуженія, но въ праздники богослуженіе начиналось еще раньше, въ пятомъ часу ночи. Будитель (ὁ ἀφύπνιστής) съ возгласомъ: „Благослови и помолися о мнѣ, отче“, просилъ благословенія у игумена и затѣмъ ударялъ въ великое сборное било (μέγα συνακτήριον). Братія по звону собирались въ притворъ храма на полунощницу, во время которой пѣлись „непорочны“ съ раздѣленіемъ на три статьи, при чемъ, послѣ каждой статьи, произносили Трисвятое и два полунощные тропаря съ богородичнымъ (стр. 658).

По окончаніи полунощницы, изъ притвора братія шли въ храмъ, при чемъ каждый, помолившись предъ царскими вратами, становился на свое опредѣленное мѣсто, назначенное ему еkklesiάρχомъ. Разговаривать въ храмѣ, начинать пѣніе или чтеніе

¹⁾ А. Quirinus-Venetus. Diatribae ad prior. part. veteris officii quadragesimalis Graeciae orthodoxae. Romae 1721 an., pag. 173—176 и проф. И. Д. Мансветовъ Церковн. Устав. стр. 130 знаютъ „о послѣдованіи Агіополита“, но истиннаго смысла и значенія этого послѣдованія въ богослуженіи византійской церкви не выясняютъ.

раньше начальствующаго на клиросѣ, указывать ему, хотя бы кто зналъ порядокъ и лучше, строго возбранялось. Въ крайнемъ случаѣ вопросы дозволялись лишь во время каѳизмъ, но съ соблюденіемъ должной тишины. (стр. 660).

Очередной священникъ, остановившись предъ алтаремъ, получаетъ отъ еkkлiсiарха кадило и, покадивши трижды предъ рѣшеткою (ἐμπροσθεν τῶν κιχλίδων), удаляется въ алтарь и кадитъ трижды каждую сторону престола. По выходѣ изъ алтаря, священникъ, въ предшествіи ему одного чтеца съ открытою головою и съ лампадою въ рукѣ, отправлялся въ храмъ Архистратига Михаила къ императорскимъ гробницамъ, затѣмъ кадилъ икону Пандократора, другія иконы и священныя мѣста въ храмѣ и всѣхъ братій, стоящихъ въ стасидіяхъ. Во время этого кажденія, при жизни императора, монахи должны были пѣть за него Трисвятое и псалмы 19 и 100, что и нынѣ, и тропари: „Спаси Господи“, „Вознеси́ся на крестъ“ и богородиченъ: „Скоро предвари прежде поработиши ны“ и 15 разъ „Господи помилуй“. Послѣ смерти императора, чтеніе одного 19 псалма и указанныхъ тропарей было оставлено за здравствующаго императора, а по умершемъ монахи должны были пѣть другое Трисвятое, псаломъ 6, тропарь: „Со святыми упокой“ съ богородичнымъ: „Тя и стѣну и пристанище“ и молитву: „Помяни, Господи, усопшихъ православныхъ нашихъ царей и кѣтировъ“. Послѣ окончанія кажденія храма, священникъ становился предъ царскими вратами, кадилъ ихъ, произнося возгласъ: „Слава святѣй“ и читалось по срединѣ храма шестопсалміе. Братія безъ шума тихо повторяли слова читаемыхъ псалмовъ. Послѣ шестопсалмія пѣли или „Богъ Господь“ или „Аллилуія“, и затѣмъ читались каѳизмы (стр. 658—659). Ипакои, а равно и другія пѣсни пѣвцы пѣли всегда предъ царскими вратами (стр. 660). Первый часъ присоединялся къ утрени.

Часы третій и шестой предваряли литургію, а девятый совершался послѣ нея (стр. 664).

Для литургіи ¹⁾ готовились просфоры изъ чистой муки (σπειράλεως) въ 4 ексагія на каждый день: двѣ побольше—въ

¹⁾ Въ храмъ Богоматери Милостивой изъ монастырской пекарни (ἀπὸ τοῦ τῆς μονῆς ἀρτοποιοῦ) для совершенія литургіи отнускалось

честь Господа и Богоматери, третья въ честь дневного святого и четыре меньшихъ для поминовенія отца, бабки, матери и супруги императора. Изъ этой же муки пекли хлѣбъ и для игумена. Просфоры, разрѣзанныя на кусочки, раздавались монахамъ. По субботамъ, кромѣ того, готовились изъ пшеничной муки (ἐξ ἀλεούρου) и другія просфоры для поминовенія главнѣйшихъ членовъ императорскаго дома живыхъ и умершихъ и отдѣльная просфора за внука Алексѣя, сына севастократора Исаака (стр. 662—663). Съ тою же цѣлю по субботамъ устраивались три блюда колива. Просфоры и коливо для поминовеній лицъ императорской фамилии составляли неотъемлемую принадлежность литургій и въ дни годовичныхъ поминовеній: въ субботу мясопустную, въ субботу сырную и въ субботу пятидесятницы (стр. 663). Для поминовенія всѣхъ названныхъ въ уставѣ лицъ императорскаго дома на проскомидіи и литургіи—живыхъ и умершихъ имѣлись въ монастырѣ *диптихи*. (Тамъ же).

День монастырской жизни оканчивался вечернею и повечеріемъ, между которыми, по уставу монастыря, полагался ужинъ (стр. 667—668).

Само собою разумѣется, что для насъ гораздо большій интересъ въ научномъ отношеніи должны имѣть тѣ замѣчанія настоящаго Типика, которыя такъ или иначе касаются богослуженія годовичнаго и въ частности богослуженія, совершаемаго въ храмахъ Богоматери и св. Архангела Михаила, по уставу главнаго храма въ императорскомъ дворцѣ. Такихъ замѣчаній, къ глубокому сожалѣнію, весьма немного и, по изложенію, они отличаются краткостію и даже отрывочностію. Но это побуждаетъ насъ тѣмъ выше ставить цѣнность и значеніе этихъ свѣдѣній для исторіи византійскаго церковнаго обряда. И такъ, что же даетъ намъ Пандократорскій Типиконъ въ этомъ отношеніи?

ежедневно по три просфоры: господская въ два литра изъ семидала и двѣ поминальныя изъ чистой пшеничной муки (ἀπὸ ἀλεούρου καθαροτάτου) такого же вѣса. Изъ монастыря же шло и вино (vina) для литургіи (стр. 680). Въ храмѣ Архистратига Михаила литургія совершалась трижды въ недѣлю: по вторникамъ, четвергамъ и субботамъ

Здѣсь на первомъ мѣстѣ нужно поставить установленное императоромъ торжественное бдѣніе съ панихидою (ἀγρυπνία μετὰ παννυχίδος) съ вечера пятницы чрезъ всю ночь на субботу каждой недѣли. Эта панихида служилась за здравіе императора и живыхъ членовъ его дома, а равно и за умершихъ. Бдѣнію предшествовала торжественная литанія или крестный ходъ, на которомъ выносились церковныя знамена (στέφανον), иконы и главнымъ образомъ икона *Божіей Матери, называемая Одигитрія*¹⁾,

и всякій разъ на трехъ просфорахъ въ два литра изъ чистѣйшей пшеницы (стр. 681).

¹⁾ Это ношеніе иконъ и хоругвей въ крестныхъ ходахъ древней Византіи было дѣломъ весьма не легкимъ. Любопытную картину подобнаго хода съ иконою Богоматери, писанною рукою евангелиста Луки, взятую съ натуры, хотя и не безъ прикрасъ и преувеличеній, собственныхъ «бывалому» человѣку, мы находимъ у нашего паломника Стефана Новгородца. «Идохомъ во вторникъ къ святой Богородицѣ поклонитися *выходней иконѣ*, пишетъ нашъ паломникъ, ту бо икону евангелистъ Лука написа, понарови самую Госпожу дѣву Богородицу, еще сущей живу; *ту бо икону во всякій вторникъ выносятъ*. Чудно вельми зрѣти, како сходится народъ и людіе изъ иныхъ городовъ! Икона-жъ та велика вельми, окована гораздо, и пѣвцы предъ нею поютъ красно, а народи вси зовуть: Киріе елейсонъ! съ плачемъ. *Единому человѣку на плеча вставятъ раму, а онъ руцъ распростретъ, аки распятъ, также и очи ему запровержутъ(?)*, *видѣти грозно, по ходбищу мещетъ его семо и овамо, вельми сильно повертываетъ имъ, а онъ не помнится, куда его икона носить*. Потомъ другій подходитъ, и той тако-жъ, тажъ третій и четвертый подхватываютъ, и тѣи вси тако жъ. А они поютъ пѣніе съ дѣяки великое, и народъ зоветъ: «Господи помилуй!» съ плачемъ. Два діакона держатъ репиды, а иные кивотъ предъ иконою. Дивное видѣніе! Три человѣка вставятъ на плеча единому человѣку, а онъ аки простъ ходитъ изволеніемъ Божіимъ» (Сахар. Сказан. русск. народа, т. II, кн. VIII стр. 52—53). Очевидно, обыкновенное физическое изнеможеніе носильщиковъ было принято нашимъ набожнымъ паломникомъ за проявленіе особеннаго чуда отъ иконы. Сознавая тяжелый трудъ носильщиковъ иконы и цѣня его, императоръ Іоаннъ Комнень не забылъ о нихъ въ своемъ Типиконѣ. За всякій вышеозначенный крестный ходъ полагалось выдавать

читая императоромъ и хранившаяся во дворцѣ¹⁾. Въ совершеніи литаніи принимаютъ участіе клиръ и множество народа обоого пола. На встрѣчу изъ храма Богоматери выходила торжествен-

отъ монастыря 50 иперпиръ, изъ коихъ по две иперпиры выдавалось каждому изъ носильщиковъ (βασταχάρους) и служителей (λοιπὸς δοῦλος τῆς ἁγίας εἰκόνας) св. иконы. (стр. 681—682).

¹⁾ Описывая святыни, хранившіяся въ концѣ XII в. «во царскихъ златыхъ палатахъ», арх. Антоній говоритъ, между прочимъ, слѣдующее: „И иныхъ святыхъ мощей много во златыхъ полатяхъ цѣловали же есмь, и образъ пречистыя Богородицы Одигитріи, юже святыи апостолъ Лука написалъ, иже ходитъ во градъ“ (П Савваит. Путеш. арх. Антонія стр. 33, 94—95). Послѣднія подчеркнутыя слова даютъ намъ основаніе думать, что икона Одигитріи постоянно находилась во дворцѣ и отсюда торжественно выносилась всякій разъ, когда совершались съ этою иконою литаніи по городу въ тотъ или иной монастырь, въ ту или иную церковь. Арх. Антоній знаетъ о монастырѣ въ честь Богоматери Одигитріи, но указываетъ тамъ лишь мощи св. Спиридона, которыя въ въ этомъ «монастыри подъ олтаремъ лежатъ» (тамъ же стр. 112), и ни словомъ не упоминаетъ о пребываніи тамъ занимающей насъ иконы. Нахожденію этой иконы во дворцѣ вполне соотвѣтствуютъ и тѣ историческія свѣдѣнія, какія имѣются у насъ объ этой иконѣ, какъ въ описываемое нами время, такъ и въ послѣдующее. Императоръ Іоаннъ Комненъ прямо называетъ икону Одигитріи своею собственностію (τὴν θείαν εἰκόνα τῆς ὑπεράγγου Δεσποίνης καὶ Θεοτόκου μου Ὁδηγητρίας) (стр. 681) и, по свидѣтельству Никиты Хониата, питалъ къ ней особенное благоговеніе и почтеніе въ теченіе всей своей жизни. Съ этою иконою онъ ходилъ въ походъ противъ скивовъ и, когда «римскія фаланги изнемогали, онъ, ставъ предъ иконою Богоматери (τὴν τῆς Θεομήτορος εἰκόνα) и умоляющимъ видомъ взирая на нее, проливалъ слезы, болѣе горячія, чѣмъ потъ воиновъ“ (N. Choniat Ioan. Comnen. Genev. 1593 pag. 17) и получилъ отъ нее помощь. Послѣ побѣды надъ персо-армянами, императоръ приказалъ устроить для тріумфа чудную колесницу, «украсить по мѣстамъ даже камнями, хотя и не самыми дорогими», и впречь четыре прекрасныя лошади, шерстью бѣлѣе снѣга. Самъ царь не взошелъ на колесницу, но помѣстилъ на ней икону Богоматери, такъ какъ она была причиною его радости и восторга, отъ котораго онъ былъ внѣ себя, и ей, какъ непобѣдимой воеводѣ (ὡς συστρατηγέδι ἀράχῃ), вмѣстѣ съ нимъ начальствовавшей надъ войскомъ, онъ приписы-

ная процессія духовенства его и съ глубокимъ благоговѣніемъ и по-добающими почестями (μετ' εὐλαβείας ἀπάσης καὶ τῆς προσηκούσης τιμῆς) привѣтствовала крестный ходъ и чтимую икону. Послѣ этой встрѣчи, всѣ входили въ храмъ, гдѣ народъ и знаменосцы (τὰ σίγνα καὶ ὁ λαός) произносили сугубое моленіе „о прощеніи и оставленіи прегрѣшеній ктиторовъ“ и пѣлось по 15 разъ „Господи помилуй“ παρ' ἐκάστου σίγνου. Изъ храма Богоматери литанія направлялась въ императорскую усыпальницу къ святому гробу (ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν πρὸς τὴν ἀγίαν σορόν) (стр. 679), гдѣ совершались заукокойное Τρισάγιον или краткая литія и моленіе народа о грѣхахъ ктиторовъ съ пѣніемъ „Господи помилуй“ 30 разъ.

валъ побѣды. Назначивъ первымъ при себѣ вельможамъ вести за узду лошадей и *поручивъ близкимъ роднымъ попеченіе* о колесницѣ, онъ самъ пѣшкомъ шель впереди, неся крестъ (Αἰθ. σελ. 21). Но у позднѣйшихъ нашихъ паломниковъ XIV—XV вѣковъ икона Богоматери Одигитріи указывается уже въ монастырѣ ея имени. (Н. Сахар. Сказан. русск. нар., т. II, кн. VIII стр. 52, 61, 72, 101). Не лишнимъ считаемъ при этомъ отмѣтить здѣсь, что у этихъ паломниковъ монастырь Одигитріи или указывается въ сосѣдствѣ съ Пандократорскимъ монастыремъ, или записывается ими какое-то темное преданіе о пребываніи въ Пандократорскомъ монастырѣ даже самой иконы. Инокъ, напр., Игнатій Смолняпиновъ пишетъ слѣдующее объ иконѣ Одигитріи: «Въ 6 (день) поидомъ къ пресвятѣй Богородици Одигитріа и поклоншеся целовахомъ, и взяхомъ помиризмo и помазахомся радостьюю (радoстᾱγмата). И *идомъ въ великий честный монастырь Пандократоръ*» (Прав. Палест. сборн. т. IV, в. III, стр. 8). „Въ Одигитріи, пишетъ современникъ Смолняпинова дьякъ Александръ, есть икона святой Богородицы, выносять во всякій вторникъ и творить чудеса, кто съ вѣрою приходитъ и здравіе получаетъ. Писалъ же сію икону Лука евангелистъ. Нѣкогда были иконоборцы(?), и *сохраниши сію икону въ Пандократоръ монастырь* въ стѣнѣ и зажегше кандило предъ нею, 60 лѣтъ не угасло предъ нею“ (Н. Сахаров. Сказ. русск. народа т. II, кн. VIII, стр. 72). Очевидно, въ преданіи народномъ и въ позднѣйшее время хранились отголоски той духовной связи, какая существовала между монастыремъ Пандократора, иконою Божіей Матери Одигитріи и монастыремъ ея имени, и какую установилъ въ анализируемомъ нами Типиконѣ императоръ Іоаннъ Комненъ.

Икона Богоматери Одигитріи вносилась внутрь храма Архангела Михаила и помѣщалась вблизи императорскихъ гробницъ (πλυσίον τῶν τάφων ἡμῶν) (стр. 681), а знамена и прочія иконы или оставались въ храмѣ Богоматери, или даже въ его портикахъ и галлерейхъ, всю ночь освѣщенныхъ кандилами въ фанаряхъ и свѣчами (стр. 678). Манастивующій клиръ Пандократорскаго монастыря и духовенство храма Богоматери совокупно, въ присутствіи многочисленнаго народа, совершали поминальную агрипнію въ теченіе всей ночи, а на утро служили заупокойную литургію (стр. 681). Полный штатъ клириковъ, не исключая кандилаптовъ или сиротъ, исполняющихъ обязанности писцевъ, и женщинъ—мүроносицъ, былъ на лицо за этимъ богослуженіемъ (стр. 678). Не освобождались отъ настоящаго бдѣнія служащіе въ богоугодныхъ заведеніяхъ Пандократорскаго монастыря, больные и старцы, способные къ движенію и находящіеся въ богадѣльнѣ его. Послѣдніе проводятъ ночь въ храмѣ Богоматери и вмѣстѣ съ остальнымъ народомъ поютъ литію, состоящую изъ тропарей: „Помяни Господи, яко благъ, рабовъ твоихъ“, „;Со святыми упокой“ и „Предстательство теплое“, изъ сугубой ектењи съ пѣніемъ „Господи помилуй“ 40 разъ и заключенія: „Богъ да ублажитъ ктиторовъ“ (стр. 685). Храмы Богоматери, съ прилегающими къ нему портиками и галлерейми, и Архистратига Михаила были обильно освѣщены, а вокругъ послѣдняго всю ночь горѣли сосуды (κρατῆρες) съ елеемъ или поликандилы (стр. 678). Всѣ присутствующіе за богослуженіемъ имѣли въ рукахъ зажженные большіе факелы (μεγάλα φατλία) или свѣчи. (стр. 685). Послѣ литургіи, богомольцамъ, въ подкрѣпленіе силъ ихъ и какъ поминъ умершихъ, давались коливо, просфоры и вино (тамъ же), а участникамъ въ процессіи, клирикамъ, монахамъ, служащимъ въ заведеніяхъ, больнымъ и старцамъ—денежныя награды (стр. 681—682, 685 и др.). Затѣмъ, послѣ произнесенія сугубой ектењи объ императорѣ и пѣнія „Господи помилуй“, крестный ходъ съ иконою Богоматери Одигитріи, въ сопровожденіи также многочисленнаго народа, возвращался изъ монастыря обратно. (стр. 681).

Подобныя литаніи и поминальныя бдѣнія должны были совершаться и въ годичныя поминовенія супруги императора Ирины, его самого и его наслѣдника царя Алексѣя, конечно, послѣ смерти

этихъ послѣднихъ двухъ. При этомъ императоръ замѣтилъ, что относительно своего поминовенія онъ составилъ особую секретную бумагу (стр. 681).

Помимо этихъ торжественныхъ поминальныхъ службъ на гробахъ императорской фамилии, клирики храма Богоматери обязаны здѣсь каждодневно утромъ совершать Трисвятое, а вечеромъ панихиды за ктиторовъ монастыря. (стр. 681).

Кромѣ поминальныхъ дней, праздновались торжественно храмовые праздники и нѣкоторые другіе дни церковнаго года. Въ храмѣ Богоматери Милостивой съ одинаковымъ торжествомъ праздновались богородичные праздники успенія Богоматери, введенія во храмъ и рождества Богоматери (стр. 680). Въ Пандократорскомъ монастырѣ храмовымъ праздникомъ считался праздникъ Преображенія¹⁾, но, помимо его, по Типику, положено было праздновать пасхальную недѣлю, Рождество, Богоявленіе, недѣлю вайй, Пятидесятницу, Благовѣщеніе, три вышеупомянутые богородичные праздника, Срѣтеніе, память трехъ святителей, св. ало-столовъ, св. апостола Филиппа, св. Василия великаго, Григорія Богослова и великій четвергъ (стр. 661—662), когда игуменъ обители совершалъ омовеніе ногъ всѣмъ старцамъ и больнымъ, находящимся въ богадѣльнѣ и въ больницѣ обители (стр. 689, 695).

Бдѣніе (ἀγρουπνία) въ эти праздники начиналось также съ вечера и продолжалось чрезъ всю ночь. Совершалось оно обыкновенно полнымъ штатомъ духовенства и съ особенною торжественностію. Уклоненіе отъ присутствія на богослуженіи въ эти праздники на-

¹⁾ На праздникъ Преображенія византійскіе императоры совершали торжественные выходы къ вечерни и литургіи въ Пандократорскій монастырь. „Κατὰ τὴν τῆς θείας Μεταμορφώσεως ἑορτήν, говоритъ Куропалата, ἀπέρχεται (ὁ βασιλεὺς) ὡσαύτως εἰς τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ τοῦ Παντοκράτορος» (B. Niebuhr. Corp. Scriptor. Byzantin. Codin. Curopalat. De officiis. Bon. 1839 an. pag. 81). По Синаксарю, 4 числа августа мѣсяца въ этомъ же монастырѣ праздновали τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει περικαλλοῦς καὶ θείου ναοῦ τῆς βασιλικῆς μονῆς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Παντοκράτορος. (Νικοδημ. Ἀγιορειτ. Συναξαριστής, т. γ'. σελ. 222, ἐκδοσ. ὑπὸ Σ. Ῥαφτάνη ἐν Ζακύνθ. 1868 ἔτ.

казывалось штрафомъ или лишеніемъ прибавочнаго жалованья (стр. 680). Торжественность богослуженія, кромѣ того, выражалась въ обильномъ освѣщеніи (φωταΐα) храмовъ, нарѣнковъ и галлерей посредствомъ поликандиль съ большими свѣчами (стр. 677—678, 661), въ воскуреніи ѳиміама, *ксилалоя* (ξύλαλόη)¹⁾, въ употребленіи розовой воды (ρόδοστάγματα), которою поливали руки и лица молящихся (стр. 661), и въ приглашеніи для пѣнія (χαρίν φάλμφοδίας) голосистыхъ пѣвцовъ со стороны (стр. 680), чтобы они прекраснымъ исполненіемъ церковныхъ мелодій доставили эстетическое наслажденіе молящимся, собиравшимся во множествѣ на духовное торжество въ храмы обители. Императоръ, однако, строго возбранилъ монахамъ Пандократорскаго монастыря посѣщенія чужихъ монастырей и мірскихъ церквей съ подобною же цѣлью и называетъ ихъ вредными и позорными (стр. 672). Въ праздники совершалась артокласія, молящимся раздавались вино и коливо (стр. 685), а у воротъ обители хлѣбъ и деньги бѣднякамъ (стр. 661—662). Клирики храма Богоматери и приглашенные къ участию въ богослуженіи получали добавочныя деньги и хлѣбное жалованье, сверхъ положенныхъ по штату (стр. 679—680); не лишались въ эти дни награды и служащіе и находящіеся въ монастырскихъ богоугодныхъ заведеніяхъ (стр. 685).

Порядокъ устройства внутренней монастырской жизни въ Пандократорской обители былъ установленъ императоромъ на началахъ строгаго общежитія (κοινωβία). Признавъ монастырь вполне самостоятельнымъ и независимымъ отъ властей церковной и

¹⁾ Употребленіе *ксилалоя* (aloë syriana или asphalta), какъ смолистаго вещества съ весьма пріятнымъ запахомъ, при богослуженіи византійской церкви, было довольно рази распространеннымъ обычаемъ. Архіепископъ новгородскій Антоній даетъ намъ любопытную картину его воскуренія въ Софійскомъ храмѣ. «Церковь мощена краснымъ мраморомъ, описываетъ онъ этотъ храмъ, а подъ нею доплело, и подходятъ человѣцы, и учинено сквозѣ мраморъ проходи. И егда внидетъ царь во церковь ту, тогда понесутъ подъ исподъ много *ксилалоя темяна и кладутъ не угліе, и исходитъ воня проходы тѣми во церковь на воздухъ, и наполнится благоуханія вся церковь*» (П. Савваит. Путеш. Антонія въ Царьградъ стр. 93—94).

гражданской (μὴ ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, μὴ ὑπὸ ἀνακτορικὴν ἐξουσίαν, μὴ ὑφ' ἑτέραν ἀρχοντικὴν ἐξουσίαν τασσομένη, μόνῃ τῶν ἑαυτῆς ἀντιποιουμένη) въ распоряженіе всѣмъ, что принадлежитъ монастырю тѣлеснаго и безтѣлеснаго (δίκαια σωματικὰ ἢ ἀσώματα), императоръ во главѣ его поставилъ игумена (стр. 700, 696, 672), который избирался изъ всего наличнаго состава братства не только киріархическаго Пандократорскаго монастыря, но даже и изъ среды братства подчиненныхъ ему монастырей и его многочисленныхъ метоховъ. Въ виду могущихъ быть среди братства разногласій относительно достойнаго кандидата, по волѣ императора, здравствующій игумень обители избиралъ трехъ кандидатовъ, имена коихъ, въ присутствіи всѣхъ монаховъ, писались на бумажкахъ, которыя потомъ запечатывались и полагались въ скевофилакію. Имена избранныхъ кандидатовъ никому изъ братій не были извѣстны. По смерти игумена, всѣ братія собираются въ одно мѣсто и предъ ними вскрываются запечатанныя бумажки съ именами кандидатовъ. Если всѣ братія остановятъ свой выборъ на одномъ лицѣ изъ этихъ трехъ кандидатовъ, то это лицо и поставляется въ игумена, но если происходитъ разногласіе относительно личности достойнѣйшаго на осиротѣвшій тронъ, то всѣ братія сходятся въ главный монастырь для усердной и слезной молитвы къ Богу о томъ, что бы Онъ указалъ достойнѣйшаго править обителью. Въ этомъ случаѣ имена кандидатовъ пишутся на трехъ бумажкахъ, которыя полагаются въ алтарь на престолѣ подъ священными его покрывалами. Всѣ братія въ теченіи трехъ дней совершаютъ панихиды или бдѣнія, вечерни и литургіи. На третій день, послѣ литургіи, посылается въ алтарь неграмотный¹⁾ монахъ (γράμματα μὴ εἰδώς), который беретъ съ престола одну изъ трехъ бумажекъ, и имя кандидата, прочитанное вслухъ всего братства на бумажкѣ, рѣшаетъ споръ братства. Этотъ кандидатъ считается избранникомъ Божиимъ. Можетъ, однако, случиться, что изъ числа братства, окажется чело-
вѣкъ, который, хотя и не попалъ въ число трехъ кандидатовъ на игуменскій тронъ, но на самомъ дѣлѣ болѣе другихъ достойный

¹⁾ Въ монастырѣ Михайла Аггалиата въ этомъ случаѣ посылался въ алтарь невинный младенецъ (παῖδον ἄγνον καὶ ἄχαρον) Miklos. et Muller. Acta et diplomata monasterior. t. II pag. 310.

этого сана, и за котораго подадутъ голосъ двѣ части (τὸ διπλάσιον μέρος) всего наличнаго состава братства, то такого возродятъ на игуменство безъ всякаго избранія. Послѣ акта избранія немедленно совершается хиротонія въ игумена за литургією, которая служится, съ разрѣшенія патріарха (διὰ πῖπταχίου πατριρχικοῦ), однимъ изъ приглашенныхъ пребывающихъ въ Константинополѣ архіереевъ. Новопоставляемый, какъ знакъ своей власти, получалъ отъ иконы Пандократора игуменскій жезлъ. (стр. 673—675).

Игумень былъ главою монастыря, полновластнымъ господиномъ въ управленіи имъ и вмѣстѣ съ тѣмъ духовнымъ отцемъ, которому доступны были всѣ внутреннія помышленія подчиненныхъ ему собратій. Каждый инокъ обязанъ былъ открывать всѣ свои думы и внутреннія движенія сердца игумену и получать отъ него необходимое духовное врачеваніе. Не возбранялось, впрочемъ, братіи имѣть духовника и, помимо игумена, но изъ среды своего братства и непременно почтеннаго старца, опытнаго въ духовной жизни и получившаго право исповѣдывать братію чрезъ архіерейскую грамоту (διὰ τῆς ἀρχιερατικῆς σφραγίδος) (стр. 672—673). Но не смотря на обширныя полномочія, какими былъ надѣленъ императоромъ игумень Пандократорскаго монастыря, въ дѣлахъ касающихся монастыря онъ, однако, ничего не предпринималъ безъ совѣта съ представительными старцами. (стр. 696). Совѣтъ старцевъ при игуменѣ состоялъ изъ эконома, ектеліарха, хартофілакса (стр. 700, 671), носокома (завѣдывающаго больницей), ксенодоха (начальника гостинницы), дохіарнаго (завѣдующаго вещевымъ складомъ) и оріарія (начальника хлѣбныхъ складовъ) (стр. 696, 671), а также изъ экономовъ всѣхъ подчиненныхъ Пандократорскому монастырю обителей въ другихъ мѣстахъ города и внѣ его (стр. 696). Въ свою очередь и эти представительные старцы не имѣли права ничего дѣлать безъ воли и совѣта съ игуменомъ обители (тамъ же). Въ исключительныхъ случаяхъ и требовавшихъ особеннаго вниманія, по уставу императора, допускались въ этотъ совѣтъ великій друнгарій Никифоръ, протонотарій Никомидійскій Константинъ и доводилось до свѣдѣнія патріарха черезъ особое извѣщеніе (стр. 700).

Игумень пользуется полнымъ уваженіемъ и почтеніемъ, которыя должны были оказывать ему братія во всякое время и на всякомъ мѣстѣ (стр. 670). Какъ несущій на себѣ сложныя и мно-

горазличныя обязанности, игумень на общецратской трапезѣ ѣлъ особенный для него испеченный хлѣбъ (*ἡμερέσιον ἀφράτον*), пилъ лучшее вино и въ дни, когда братія вкушали рыбу, имѣлъ десертъ (*ὀψώνιον*) (стр. 675). Въ случаѣ отсутствія или смерти игумена, его мѣсто заступалъ экономъ.

Такъ какъ въ монастырѣ образъ жизни монаховъ былъ строго киновіальный, то братія получили полное содержаніе отъ монастыря. Каждому монаху полагалось выдавать на годъ двѣ рубахи, двѣ пары башмаковъ (*καλίγια ζυγὰς δύο*) и одинъ хлопчатобумажный иматій (*ιμάτιον βαμβάκηρον*), заключающій въ себѣ четыре литра хлопчатой бумаги. Кромѣ того, они получали на два года одну мантию и одинъ нагрудникъ (*ἐπιστήθιον*) (стр. 673). Относительно пищевого продовольствія въ уставѣ даются самыя подробныя наставленія, изъ коихъ видно, что столъ монаховъ состоялъ большею частію изъ трехъ блюдъ. Въ праздничные и скоромные дни имъ подавались рыба, яйца и сыръ, а въ постные—черепакожные, разнаго рода овощи и злаки съ елеемъ. Въ праздники пили вино, а въ постные дни смѣшеніе съ тминомъ (*εὐχρατον διὰ θυμίνου*) (стр. 668—670). Въ большіе праздники полагался десертъ и для братіи (стр. 661).

Обѣдъ въ обители происходилъ непосредственно послѣ литургіи. Получивъ антидоръ (*εὐλογία*), послѣ троекратнаго удара въ древо, братія направлялись въ трапезу съ пѣніемъ псалма: „Вознесу Тя, Боже мой“. Священникъ, совершившій литургію, шелъ впереди всѣхъ монаховъ и, занявъ мѣсто выше остальныхъ на правой сторонѣ стола, про себя произносилъ молитву: „Господи Боже мой, небесный и животворящій хлѣбъ, истинная пища всего міра, направляющій настоящую нашу жизнь и общавшій намъ причастіе будущей, Самъ благослови пищу вашу и питье и сподоби неосужденно причаститься ихъ насъ, славящихъ и благодарящихъ Подателя всѣхъ благихъ даровъ“, послѣ которой, дѣлая крестъ надъ столомъ, заключалъ возгласомъ: „Яко благословися и препрославися всечестное имя Твое“. Братія отвѣчаютъ: „Аминь“. Послѣ того, какъ сядетъ на свое мѣсто, во главѣ стола, игумень, садятся за столъ и братія. Священникъ, стоя, возглашаетъ: „Благословенъ Богъ“, и чтець на каѳедрѣ начинаетъ чтеніе. Когда будетъ поставлено на столъ первое кушавье, трапезарь (*ὁ τῆς τραπέζης διακονητής*) произноситъ: „Господи помилуй, помолися“. Священникъ

благословляетъ принесенную пищу. Игуменъ начинаетъ вкушать первымъ, а за нимъ и прочіе братія. Во время перваго кушанья разливается по стаканамъ вино или же теплое питье. Послѣ того, какъ всѣ окончатъ первое блюдо, игуменъ небольшимъ деревяннымъ молоткомъ (ξύλινῃ σφόρα μικρᾷ) ударяетъ по концу стола три раза. При первомъ ударѣ, братія встаютъ, испрашиваютъ общее благословеніе у игумена и садятся снова на свои мѣста, послѣ чего уже каждый благословляетъ свое питье только знаменіемъ креста. Въ отсутствіи игумена, замѣняетъ его экономя, а когда не бываетъ послѣдняго, то дѣлаетъ тоже очередной священникъ. Благословеніе священника требовалось и для второго кушунья (ὁ δεύτερος μίνος) и третьяго, если оно полагалось. Съ дозволенія игумена, въ праздничные дни, при обиліи яствъ (παράκλησις οἷσιν), полагалось выпивать и еще нѣсколько красовуль. По окончаніи стола, трапезарь приноситъ двѣ корзины: одну для кусковъ, а другую для ложекъ. Игуменъ и братія съ стихомъ: „Благословенъ Богъ, питай насъ“ бросаютъ куски хлѣба въ корзинку и читаютъ молитву: „Господи Боже нашъ, умножи избытки рабовъ твоихъ и насъ помилуй, яко святъ еси нынѣ и присно и во вѣки“. Трапезарь, по знаку игумена, начертываетъ корзиною съ остатками крестъ и произноситъ: „Великое имя“. Братія отвѣчаютъ: „Святые и единосущные и животворящіи Троицы“. Потомъ игуменъ благословляетъ всѣхъ, а трапезарь вмѣстѣ съ братією поютъ: „Милостивый и щедрый Господь“, послѣ чего читаются 121 и 83 псалмы, произносится благодарственная молитва священникомъ, и всѣ расходятся по келліямъ.

За первую трапезою слѣдовала вторая для прислуживавшихъ за столомъ и для бывшихъ на послушаніяхъ. Никто изъ монаховъ не имѣлъ права брать пищу или что либо изъ сѣдобнаго въ свою келлію (стр. 665—666).

Ужинъ слѣдовалъ непосредственно послѣ вечерни. Монахи входили въ трапезу, послѣ троекратнаго удара въ древо, съ пѣніемъ стиха: „Ядятъ убозіи и насытятся“ и, по благословеніи священникомъ трапезы, садились за столъ. Ужинъ состоялъ изъ хлѣба, капусты, плодовъ, смотря по времени года, и вина. Порядокъ во время ужина соблюдался тотъ же самый, какой описанъ на обѣдѣ. Послѣ ужина приносилась корзина для укруховъ съ словами: „Слава

Отцу и Сыну и Святому Духу“, на что братія въ одинъ голосъ (συνημμένως) говорили трижды „Господи помилуй“ и заключали словами: „Господи благослови“. Игумень читалъ молитву: „Христе Боже, умножи укрухи рабовъ твоихъ“ и благословлялъ укрухи. Трапезарь поднималъ корзину и, начертывая ею на игуменскомъ мѣстѣ (πρὸς τῷ ἄρτῳ τῆς τραπεζῆς) за столомъ крестъ, произносилъ громогласно: „Пресвятая Богородица, помогай намъ“ и затѣмъ читалъ стихъ: „Возвеселилъ ны еси, Господи, въ твореніи твоємъ“¹⁾. Игумень говорилъ заключительный стихъ и давалъ благословеніе еkkлiсiарху ударять къ повечерію. (стр. 667).

Столъ для больныхъ монаховъ отличался иными качествами (ἄρτῳ καὶ ἄρῳ, οἶνῳ καλλίστῳ) и въ немъ допускались, по усмотрѣнію игумена, отступленія отъ принятаго въ монастырѣ режима. Въ собственной келліи больной монахъ имѣлъ тщательный уходъ со стороны здоровыхъ братій. Въ случаѣ тяжкой болѣзни, больной помѣщался въ особой больничной палатѣ (τῷ τρικλίνῳ τῶν νοσοκομομένων) и пользовался услугами врача, приглашеннаго изъ страннопріимницы, и медикаментами аптеки ея. По нуждѣ, врачъ даже ночевалъ вмѣстѣ съ больнымъ, а поэтому въ палатѣ (τρικλινάριον), кромѣ шести кроватей съ полными приборами для больныхъ, стояла еще особая кровать для врача. По требованію врачей, къ услугамъ больныхъ во всякое время была готова хорошо обставленная всѣмъ необходимымъ монастырская баня (λουτρόν), въ которой могли мыться они сразу въ количествѣ шести человѣкъ, тогда какъ здоровые²⁾ монахи были лишены этого удовольствія въ теченіе всего великаго поста (стр. 666—667, 670).

Устроая свой монастырь съ строго-киновіальнымъ образомъ жизни, императоръ требуетъ отъ монаховъ его неукоснительнаго пребыванія на молитвахъ (ἐν ταῖς προσευχαῖς προσεδρίασιν ἀπερίσπασ-

¹⁾ Описанный нами чинъ дневной и вечерней трапезы, за весьма незначительными особенностями, сходенъ съ подобнымъ чиномъ въ уставѣ патріарха константинопольскаго Алексѣя. Ркп. М. Синод. библ. № 330 (380) л. 197—200.

²⁾ Здоровые монахи, по уставу Іоанна Комнена, мылись въ банѣ два раза въ мѣсяцъ, а въ посты рождественскій и филипповъ одинъ разъ въ мѣсяцъ (стр. 670).

στον), а поэтому рекомендуетъ имъ постоянно пребывать внутри монастыря, выходить не иначе, какъ по нуждѣ и съ благословенія всякій разъ игумена, къ вечеру непременно возвращаться въ обитель, не посѣщать торжественныхъ богослуженій внѣ монастыря, не избирать духовниковъ немонастырскихъ и т. д. (стр. 670, 672—673). Чтобы удалить отъ соблазновъ монаховъ, императоръ возбраняетъ входъ въ монастырь женщинамъ, хотя бы послѣднія были и знатнаго рода и безпорочной жизни, за исключеніемъ, впрочемъ, тѣхъ случаевъ, когда послѣднія приходили въ монастырь для поминокъ или похоронъ своихъ родственниковъ монаховъ, (стр. 671), требуетъ, чтобы никто изъ мірянъ не принимался для услугъ внутри монастыря, не дозволяя въ тоже время посылать монаховъ для работы въ метохи, внѣ обители (стр. 672, 696). Не удивительно по этому, что отъ вступающихъ въ число иноковъ Пандократорскаго монастыря требовался тяжелый (μετὰ ἀκριβοῦς ἐξετάσεως) искусь или испытаніе и богатство (περιούσιον τῆς ἀρετῆς) всякихъ добродѣтелей. Изъ другаго монастыря безъ свидѣтельства его игумена никто не принимался (стр. 670).

Императоръ Іоаннъ Комненъ, однако, хорошо сознавалъ, что не для всякаго монаха пригоденъ строго общежительный монастырскій режимъ, а посему въ подчиненныхъ Пандократорскому монастырю обителяхъ, находящихся въ городѣ и внѣ его, допустилъ для иноковъ иной образъ жизни, устроивъ штаты иначе, чѣмъ въ главномъ монастырѣ. Такими подчиненными монастырями Пандократорскому монастырю считались: обитель Носсіевъ (Νοσσιῶν), Монокастана (τῆς Μονοκαστάνου), Анеемія (τῶν Ἀνθεμίου), по ту сторону, противъ города, обитель Мидикарія (τοῦ Μηδικαρίου), Галакринонъ (τῶν Γαλακρινῶν) и Сатира (τοῦ Σατύρου). Изъ этихъ монастырей лишь обитель Носсіевъ имѣла киновіальное, по образцу Пандократорскаго монастыря, устройство, а остальные—*келліотское*, и братія ихъ дѣлилась на живущихъ внутри монастырей и внѣ ихъ (ἐσωμονῖται καὶ ἐξωμονῖται). Монастырь Сатира одинъ былъ подчиненъ вѣдѣнію патріарха. Императоръ во всѣхъ этихъ монастыряхъ учредилъ штаты, по которымъ въ монастырѣ Носсіевъ положено было 12 монаховъ и 6 слугъ, въ монастырѣ Монокастана 16 келліотовъ, но непременно живущихъ внутри монастыря, согласно уставу, уже выработанному ими прежде; мона-

ховъ келліотовъ на тѣхъ же правахъ жило 12 въ монастырѣ Анѳемія, 6 въ монастырѣ Мидикарія, 6 въ монастырѣ Галакринонъ и 18 въ монастырѣ Сатира. Всѣ эти монастыри обязаны были подчиняться игумену главнаго монастыря, но управлялись особыми экономами. Остатки доходовъ эти обители доставляли главному монастырю, но въ случаѣ недостатка въ чемъ нибудь обращались къ послѣднему за помощію и находили у него полное удовлетвореніе (стр. 675—676).

Но едвали не самыми любопытными для историка страницами анализируемаго Типикона нужно признать тѣ, на которыхъ весьма обстоятельно описываются устроенные императоромъ при монастырѣ страннопріимница съ больницею, домъ призрѣнія для стариковъ и психіатрическая лечебница. Эти страницы рисуютъ намъ самыми привлекательными чертами филантропическое значеніе древнихъ византійскихъ монастырей ¹⁾.

Страннопріимница (ξενών) съ больницею была устроена на 50 кроватей для постоянно находящихся въ ней больныхъ (ἀνὰ κλινένους ἀρρώστους), изъ коихъ 10 кроватей предназначались для страдающихъ ранами и получившихъ поврежденія, 8 кроватей—для больныхъ глазами, желудкомъ и нѣкоторыми другими острыми болѣзнями, 12 для больныхъ женщинъ, а остальные были предоставлены страждущимъ обыкновенными болѣзнями. Если количество больныхъ ранами, или глазами, или другими острыми болѣзнями не превышаетъ нормы, и остаются мѣста свободными, то они занимаются обыкновенными больными. Каждая кровать должна имѣть коверчикъ (τζόλιον), войлочный тюфякъ (πιλωτόν) съ подушкою и одѣяло (ἐσάπλωμα), а для зимы два лооникія (δύο λοονίκια). Всѣ эти кровати распредѣляются между пятью отдѣленіями, при чемъ въ каждомъ отдѣленіи положено было еще

¹⁾ Нужно полагать, что императоръ Іоаннъ Комненъ въ этомъ отношеніи подражалъ своимъ царственнымъ предшественникамъ. На основаніи свидѣтельствъ византійскихъ историковъ, подобныя филантропическія учрежденія съ такимъ же благоустройствомъ существовали и при другихъ знаменитыхъ монастыряхъ Константинополя, напр., при монастыряхъ св. Георгія въ Манганахъ, Перивлента и др. Н. Скабалановичъ. Византійское государство и церковь въ XI в. Спб. 1884 стр. 429—431.

по одной сверхъ-комплектной кровати (*παρχιράββατον*) на случай, еслибы всѣ мѣста въ больницѣ были заняты и настояла необходимость принять больного по крайности его болѣзни (*διὰ τὸ χαιεπεῖρον τῆς νόσου*). Сверхъ упомянутаго числа кроватей, при больницѣ существовало отдѣленіе на шесть кроватей съ тюфяками, имѣющими по срединѣ отверстія, для больныхъ, неспособныхъ двигаться или по причинѣ остроты и тяжести болѣзни, или, чаще, по причинѣ тяжелыхъ ранъ. Для больныхъ вообще и страдающихъ тяжкими болѣзнями, въ частности, имѣлись при больницѣ постоянно до 15 или 20 сорочекъ и верхнихъ одеждъ (*ἱμάτια*), въ которыя переодѣваютъ больныхъ, по ихъ поступленіи въ больницу, собственное же бѣлье и одежды ихъ моютъ и выдаютъ по выздоровленіи, при выходѣ изъ больницы. Негодное спальное бѣлье и остальные одежды ежегодно переменяются, тюфяки и подушки починаются, шерстяное (*μαλλίον*) расчесывается, разорванныя простыни переменяются и снова спиваются для дальнѣйшаго употребленія. Переменяемая одежда и постельное бѣлье, если годны къ употребленію, берегутся завѣдывающимъ больницею для больныхъ, а негодное раздается бѣднымъ (стр. 682).

На каждое изъ пяти отдѣленій въ больницѣ полагалось два врача, три штатныхъ фельдшера (*ὕπουργοι ἑμβάδιοι*), два сверхштатныхъ (*περισσοὶ ὕπουργοι*) и два служителя (*ὕπηρέται*). Женскимъ отдѣленіемъ завѣдывали два врача, одна акушерка (*ιάτριάνα*), четыре фельдшерицы штатныя (*ὕπουργισσαι ἑμβάδιοι*), двѣ сверхштатныя и двѣ прислуги. Ночью при больныхъ дежурили четыре фельдшера и одна фельдшерица, т. е. по одному лицу въ каждомъ отдѣленіи. Назывались эти дежурные *экскувиторами* (*ἐξκουβήτορες*). Изъ положенныхъ, по штату, въ няти отдѣленіяхъ врачей два первые называются *протоминитами* (*πρωτομήνται*), два слѣдующихъ за ними *приммикиріями* (*πριμικήριοι*), два помощниками (*ὀπίθονες*) ихъ и одинъ учителемъ врачебнаго искусства. Для приходящихъ больныхъ (*λόγῳ τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων ἀρρώστων*) были назначены четыре сверхштатныхъ врача, изъ коихъ два по внутреннимъ болѣзнямъ (*διαιτητικοί*) и два хирурга (*τραυματικοί*). Врачи хирурги приглашались и въ женскую палату (*εἰς τὸ γυναικεῖον*), когда кто либо изъ женщинъ нуждался въ ихъ помощи. Четыремъ врачамъ для приходящихъ больныхъ полагалось имѣть четырехъ штатныхъ фельдшеровъ,

четырехъ сверхштатныхъ, изъ коихъ двое посмѣнно дежурили по мѣсяцу въ монастырской больницѣ.

Всѣ врачи дѣлились на двѣ смѣны: одна половина ихъ управляла свои обязанности одинъ мѣсяцъ, а другая половина слѣдующій. Подобнымъ образомъ исполняли свою должность два протоминита и два приммикирія. Протоминиты посѣщаютъ больницу отъ начала мая до праздника Воздвиженія непременно каждый день, послѣ утренняго псалмопѣнія, при чемъ съ тщательнымъ вниманіемъ освѣдомляются о болѣзни каждаго, приписываютъ нужныя лекарства и дѣлаютъ необходимыя распоряженія относительно всѣхъ больныхъ. Въ свою очередь и каждый изъ приммикиріевъ обходитъ также ежедневно всѣ постели, спрашиваетъ со вниманіемъ и заботливостію каждаго больного о томъ, какъ онъ лечится, съ подобающимъ-ли усердіемъ и стараніемъ прислуживаютъ ему лица, на то назначенныя, и старается дурное исправлять, нерадивому дѣлаетъ замѣчанія, и немедленно удаляетъ все то, что совершается вопреки долга. Онъ смотритъ также за хлѣбомъ для больныхъ и за всѣмъ, что положено имъ выдавать ежедневно. Въ виду этого старшіе врачи, по Типику, и не должны имѣть на рукахъ своихъ отдѣленій, такъ какъ одного этого наблюденія имъ достаточно, вмѣсто всякаго дѣла (стр. 683).

Если изъ приходящихъ больныхъ окажется кто либо серьезно больнымъ, то врачъ, назначенный для приѣма таковыхъ, объявляетъ о немъ приммикирію, по приказанію котораго, приглашается къ больному другой врачъ, болѣе искусный, чѣмъ остальные (ὁ τῶν λοιπῶν ἐμπειρότερος). Послѣдній, послѣ тщательнаго діагноза, приписываетъ необходимое лекарство. Изъ числа штатныхъ врачей избирались завѣдующій больницею (νοσηκόμος) и старшій (ὁ μεζότερος). Имъ вмѣнялось въ обязанность имѣть все необходимое для больницы въ достаточномъ количествѣ и щедро издерживать не только для находящихся въ больницѣ, но и для приходящихъ больныхъ.

Въ виду тѣхъ заботъ и многотрудныхъ обязанностей, какія возложены были императоромъ на врачей больницы и служащихъ при ней, признано было необходимымъ пополнить штаты (τάγματα τῶν ἰατρῶν) врачей, фельдшеровъ и прочихъ служителей слѣдующими лицами въ такомъ количествѣ: начальникъ аптеки (ἐπιστήμων τοῦ ποιέμενου) одинъ, штатныхъ аптекарей (πρῆμυντάριοι) три, сверх-

штатныхъ два, одинъ швейцаръ (δοσιάριος), пять прачекъ (σαπώνιστραι), одинъ котельщикъ (λεβητάριος), два повара (μάγειροι), одинъ конюхъ (στράτωρ), ухаживающій за мелничными животными и лошадьми врачей, вовремя ихъ визитовъ, привратникъ (πυλωρός), второй хлѣбникъ (ὀψωνιάτωρ), два священника при больничной церкви, изъ коихъ одинъ, въ силу архіерейской грамоты, имѣлъ право исповѣдывать больныхъ, два чтеца, двѣ булочницы (μαγικήπῃσαι), четыре гробокопателя (νεκροθάπται), одинъ священникъ (ιερεὺς τῆς κηδείας) для совершения погребенія, одинъ наблюдающій за каналами (καναλοπλότης) и одинъ мельникъ (μυλοχαράκτης) (стр. 684).

Сверхъ указаннаго выше числа врачей, Типиконъ предписываетъ имѣть еще двухъ особыхъ сверхштатныхъ врачей (δύο ἰατροὺς περισσοῦς) для больницы внутри монастыря, въ которой лечились только больные монахи. Врачи эти избирались изъ сверхштатныхъ, положенныхъ по уставу (ἀπὸ τῶν ἐμβασμιωτέρων περισσῶν), и исполняли свои обязанности въ обители, чередуясь помѣсячно. Служба въ монастырской больницѣ была для нихъ переходною ступенью для полученія высшей штатной должности и большаго оклада жалованья при страннопріимной больницѣ. Сначала исполняли эти обязанности врачи женскаго отдѣленія, а потомъ сверхштатные врачи другихъ отдѣленій по порядку и старшинству (καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς κατὰ προκοπήν). Лекарства, пластыри, разнаго рода вспомогательныя средства и другіе необходимые для больныхъ предметы въ больницу монастыря доставлялись изъ больницы страннопріимницы. Въ виду этого, чтобы не имѣть никогда отказа, императоръ приказалъ выдавать ежегодно завѣдующему больницею, сверхъ положенныхъ суммъ на больницу, еще 20 монетъ иперпиръ (стр. 686).

На содержаніе пятидесяти человѣкъ больныхъ, четырехъ фельдшеровъ-экскувировъ, четырехъ служителей¹⁾, одной фельдшерицы, одной прислуги и котельщика выдавалось ежедневно по одному чистому хлѣбу вѣсомъ въ $\frac{2}{15}$ часть²⁾ морского мо-

¹⁾ Служители исполняли свои обязанности поденно, по четыремъ человѣкамъ каждый день, или по два на каждое отдѣленіе (стр. 687).

²⁾ Около $2\frac{2}{3}$ фунта на нашъ вѣсъ, такъ какъ цѣльный модій равняется нашимъ 40 фунтамъ.

дѣя на каждаго, на приварокъ (ὕπερ προσφαγίου) всѣмъ вообще отпускался одинъ морской модій бобовъ (ψάβατος) и другого сорта бобовъ (ὀσπρίου) такой же модій. Если есть горохъ (πίστος), то онъ выдавался въ двойномъ количествѣ (διμοίρον). На два блюда для приправы полагалось 100 головокъ луку (κρόμμυα) и достаточное количество (τὸ ἀρχοῦν ἔλαιον) елея. Иногда одинъ сортъ бобовъ замѣнялся зеленою или капустою (λάχανα). На вино и дисертъ каждому больному ежедневно выдавалось по одному аспру (ἀνὰ τραχὺ νόμισμα ἓν), а въ праздники нѣсколько больше. Въ воскресенье каждый больной получалъ на мыло для бани по три фоллія (φόλλεις τρεῖς) или овола (стр. 685—686), въ субботу, въ качествѣ помина по ктиторамъ обители, по одному аспру (стр. 685), въ великій четвертокъ, при омовеніи игуменомъ ногъ всѣхъ больныхъ, по одной трикефальной монетѣ (стр. 689) и въ храмовые праздники по одному трахею или аспру (стр. 685).

Что касается годичнаго содержанія больницы вообще, то оно было опредѣлено въ Типикѣ самымъ точнымъ образомъ до мелочей. Елея для приготовленія пластырей и другихъ лекарствъ, для освѣщенія храмовъ и жилыхъ помѣщеній больницы, а равно коридоровъ, отхожихъ мѣстъ, помѣщеній для врачей (εἰς τὴν καθέδραν τῶν ἰατρῶν) и для всего прочаго завѣдующему больницею отпускался въ количествѣ 69 морскихъ метровъ, изъ коихъ два метра было стараго елея и два новаго (ὀμφακίνου), медъ для лекарственныхъ надобностей и для сыты (σὺν τοῖς χυλαρίοις), которую пили во время праздника Преображенія и перваго ноябрю, когда праздновалась память св. Безсребренниковъ,—въ количествѣ 50 морскихъ метровъ, уксусъ на разныя надобности—въ количествѣ 40 метровъ и горючій дровяной матеріалъ (ξύλινης καυσίμης) для приготовленія кушаній, лекарствъ, соковъ и колива—въ количествѣ 20 писсъ. На покупку ладану и чистаго воску для церквей въ количествѣ 100 литръ опредѣлено было выдавать ежегодно двѣ иперпиры, на благовонное вино (οἶνονθίου)—три богородичныя монеты (θεοτοκία), на покупку чашекъ, тарелокъ—10 аспръ, хирургическихъ инструментовъ (ὕπερ ψυχαστήρων)—двѣ богородичныя монеты, на пріобрѣтеніе кандиль—одну богородичную монету, семидала ежемѣсячно въ количествѣ пяти монастырскихъ модіевъ, сахару на цѣлый годъ въ количествѣ 100 двойныхъ литръ (ζυγικὰς λίτρας), трехъ боченковъ (βουτία) винограду, двухъ

боченковъ гранатовыхъ яблокъ (ῥοιῶν), четырехъ боченковъ соку изъ дикаго винограду (σταφυλοζώρου ἀγριοσταφυλῶν) для питья во время названныхъ двухъ праздниковъ, ячменя въ количествѣ четырехъ морскихъ модіевъ для приготовленія по одному сладкому ячменному хлѣбцу на каждый день, на покупку свѣчей больнымъ, врачамъ и прочимъ служащимъ при больницѣ въ недѣлю вай и въ страстную седмицу—по двѣ иперпиры, для заготовки различныхъ лекарствъ, вспомогательныхъ средствъ, пластырей (ἐμπλάστρων) и прочаго, не включая сюда ядовитыхъ лекарственныя вещества (ἄνευ τῆς θηριακῆς καὶ τῆς μὲθριδάτης), въ началѣ лѣта выдавалось двѣ иперпиры, для двухъ церквей больницы—въ мужскомъ и женскомъ отдѣленіяхъ на просфоры отпускалось 10 морскихъ модіевъ хлѣба и вина 10 морскихъ метровъ. Но этимъ не ограничивалось содержаніе больницы при страннопримницѣ. Вторымъ послѣ носокома завѣдывающимъ лицомъ въ больницѣ былъ *старшій* (ὁ μείζων), который исполнялъ и обязанности келаря. Ему на содержаніе тойже больницы отпускалось 36 морскихъ метровъ елѣя, изъ которыхъ онъ выдавалъ ежедневно на приправу двухъ кушаній (μίσσους) для больныхъ, для теплыхъ ваннъ (λόγφ τῶν ποριῶν), клистировъ (τῶν κλοστήρων) и для всего другаго необходимаго въ больницѣ,—меду для жидкихъ мазей, пластырей и прочаго—50 морскихъ метровъ и 48 морскихъ метровъ въ пищу, уксусу—30 такихъ же метровъ, вина для винограднаго клею, теплыхъ ваннъ и повязокъ (καταπλάσμάτων)—36 метровъ, горчицы (λίνοκόκκου) 30 модіевъ¹⁾, соли 30 модіевъ, рису 8 модіевъ, полбы (ζειᾶς) 8 модіевъ, миндалю 18 модіевъ, на покупку мастики, смирны, ладану, аммоніака и прочихъ простыхъ лекарственныхъ веществъ, сверхъ того финиковъ, сливъ, яицъ, корпіи (στομπείων) и прочаго каждый мѣсяцъ—по три иперпиры, на приобрѣтеніе ежегодно манной крупы (καταστάτου) и студня (τρεμούσης) въ количествѣ трехъ модіевъ, свеклы и другихъ необходимыхъ припасовъ для соленія—одну иперпирную монету, на два постоянно кипящіе въ больницѣ котла—большой и малый вмѣстѣ съ кухнею ежемѣсячно выдается ему дровъ 40 морскихъ писсъ. Помимо всего этого, старшій получаетъ каждый мѣсяцъ одну колоду для лучины (δαδίου χορμίου ἐν), 12 монастырскихъ мо-

¹⁾ Счетъ всего идетъ на монастырскіе метры или модіи (стр. 688).

діевъ ячменя для ячменнаго бульона (ὕπερ χυλοῦ πτισάνης), для сухихъ ваннъ (τῶν ξηρῶν πυριῶν), для ячменной муки, ячменной крупы и прочаго, одинъ такой же модій пшеничной муки, полмодія муки изъ бобовъ (φαβατίνου ἀλεούρου), полмодія гороху, чечевицы, проса и четверть модія гороховой муки (ὀροβίνου); на покупку козьяго и свиного сала, гусинаго жиру, оленьяго мозгу и тому подобнаго выдается старшему одна иперпира, на покупку двухъ модіевъ маршированныхъ маслинъ цѣльныхъ и битыхъ (ὕπερ ἐλαίων κολουβάδων καὶ θλαστῶν), 4 модіевъ изюму, 12 модіевъ смоквъ, 50 литръ розовой воды, пуху для подушекъ (ὕπερ κλοκίων τρουλλίων), наволочекъ (θωρακιστηρίων), посуды (τζουχαλίων), табуретовъ (ξυλοσελλίων), губокъ, опилокъ, отрубей, тряпокъ, гребешковъ и прочаго на годъ—4 иперпиры, на песокъ (χουспῶν) и чистку больницы, которая должна была производиться служителями два раза въ мѣсяць,—половина иперпиры на годъ, для больничнаго большого камина (ἄρουρα μεγάλη) и двухъ малыхъ—въ хирургическомъ отдѣленіи (εἰς τὸ τραῦμα) и въ женскомъ (εἰς τὸ γυναικεῖον) выдавалось 20 возовъ угля (стр. 687—689).

Годичное жалованье врачамъ и другимъ лицамъ, служащимъ при больницѣ, выдавалось деньгами и хлѣбомъ. Два приммикирія, въ качествѣ руги, получали 4½ золотыя монеты, существующія въ обращеніи (τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν προτιμώμενα πάντων), на приварокъ (ὕπερ προσφαγίου) половину золотой номисмы и хлѣбомъ (ὕπερ ἀννόνας) 45 годовыхъ модіевъ; два первыхъ врача или протоминиты получали подобныхъ 7 номисмъ, на приварокъ половину номисмы и хлѣбомъ 38 модіевъ; два первые хирурга имѣли тоже содержаніе; другіе четыре послѣ нихъ получали по 6 золотыхъ номисмъ, на приварокъ по одной трети номисмы и хлѣба по 36 модіевъ; два врача женскаго отдѣленія получали тоже содержаніе; два монастырскіе врача получали по 4 номисмы, на приварокъ четверть номисмы и 30 модіевъ хлѣба; два врача по внутреннимъ болѣзнямъ и два хирурга, для приходящихъ больныхъ, какъ сверхштатные,—по 4 номисмы, на приварокъ по одной четверти номисмы и по 30 модіевъ хлѣба; завѣдующій больницею—номисмъ 8, на приварокъ двѣ части номисмы, хлѣба 50 модіевъ, ячменя 60 модіевъ и сѣна одну хиліаду; женщина врачъ (акушерка) вмѣстѣ съ приваркомъ—3 золотыхъ номисмы и 26 модіевъ хлѣба;

два помощника (δύο ἐπίτρονες)—по 3 номисмы, на приварокъ по $\frac{1}{6}$ номисмы и 28 модіевъ хлѣба; старшій (ὁ μείζων), исполнявшій и обязанности келаря—4 номисмы, на приварокъ $\frac{1}{3}$ номисмы и 46 модіевъ хлѣба; начальникъ аптеки (ὁ ἐπιστήμων τοῦ πηρέντου)—три съ половиною и одною третью золотой номисмы (νομίσματα ὅμοια τρία ἡμισυ τρίτου), на приварокъ $\frac{1}{3}$ номисмы, на вино и приварокъ для аптекарей, когда они заняты приготовленіемъ лекарствъ, денегъ 25 оводовъ или трахеевъ, хлѣба 42 годовыхъ модія, на сита одну богородичную номисму и въ маѣ мѣсяцѣ для ботаника (λόγῳ τοῦ βοτανολογίου) или собирателя травъ—шесть старыхъ иперпиръ и хлѣба девять модіевъ; 16 штатнымъ фельдшерамъ съ четырьмя фельдшерицами выдавалось по $2\frac{1}{2}$ новыя номисмы, находящіяся въ употребленіи, на приварокъ по $\frac{1}{6}$ номисмы и хлѣба по 24 модія; 8 сверхштатнымъ фельдшерамъ и фельдшерицамъ—по 2 подобныя номисмы, на приварокъ по $\frac{1}{12}$ номисмы и хлѣба по 20 модіевъ; тремъ штатнымъ аптекарямъ—по $3\frac{1}{3}$ подобныя номисмы, на приварокъ по $\frac{1}{6}$ номисмы и хлѣба по 24 модія; двумъ сверхштатнымъ аптекарямъ—по $2\frac{1}{2}$ номисмы, на приварокъ по $\frac{1}{12}$ номисмы и хлѣба по 20 модіевъ; тоже самое содержаніе получаютъ и 4 сверхштатные фельдшера, которые присутствуютъ при приѣмѣ приходящихъ больныхъ и прислуживаютъ въ больницѣ монастыря; 8 служителей и 3 женскія прислуги¹⁾ получаютъ по 4 номисмы, на приварокъ по $\frac{1}{4}$ номисмы, хлѣба по 30 модіевъ и мѣсячнаго жалованья каждый мѣсяцъ по 8 трахеевъ или оводовъ; два священника съ приваркомъ—по 6 номисмъ и хлѣба по 25 морскихъ модіевъ, вина по 28 подобныхъ метровъ, и мѣсячнаго каждый изъ нихъ получалъ четыре трахея; два чтеца съ приваркомъ—по 3 иперпиры новыя, хлѣба по 12 морскихъ модіевъ, вина по 9 метровъ и помѣсячно каждому выдавалось по 4 номисмы; швейцарь, въ качествѣ руги съ приваркомъ, получалъ три новыя номисмы, хлѣба 24 годовыхъ модія и мѣсячнаго каждый мѣсяцъ четыре трахея; котельщикъ—

¹⁾ На обязанности женской прислуги лежало, кромѣ ухода за больными, дѣлать мази, готовить пластыри и имѣть попеченіе о неугасимыхъ лампадахъ въ церкви больницы, объ освѣщеніи всего больницынаго зданія со всѣми принадлежащими ему службами (стр. 678).

три подобныя номисмы, на приварокъ $\frac{1}{4}$ номисмы, хлѣба 30 подобныхъ модіевъ и помѣсячно четыре трахея; два повара съ хлѣбникомъ—по 3 номисмы съ приваркомъ, хлѣба по 30 подобныхъ модіевъ и помѣсячно по 4 трахея; пять прачекъ по $1\frac{1}{2}$ номисмы, хлѣба по 12 подобныхъ модіевъ и помѣсячно по 4 номисмы (трахея), и сверхъ сего каждое воскресеніе на мыло для мытья бѣлья больныхъ, лежащихъ въ больницѣ, по 12 фолліевъ; священникъ для погребеній съ приваркомъ получалъ 3 новыя номисмы, хлѣба 20 модіевъ, ежемѣсячно по 4 трахея; 4 гробокопателя—по 2 подобныя номисмы, хлѣба по 12 модіевъ; привратникъ— $2\frac{1}{2}$ новыя иперпиры, на приварокъ одну шестую номисмы и хлѣба 25 годовыхъ модіевъ; два булочника (*δύο μᾶχιπες*)—по 4 иперпиры, на приварокъ по одной номисмѣ и хлѣба по 30 годовыхъ модіевъ; конюхъ, ухаживающій за мелничными лошадьми и исправляющій обязанности кучера, во время визитовъ врачей. — 4 подобныя иперпиры и хлѣба 24 подобныхъ модіа, къ тому же для продовольствія трехъ мельничныхъ лошадей выдается ему ячменя 547 годовыхъ модіевъ, сѣна три хиліады и достаточное количество мякины (*ἄχυρον*). Для печенія хлѣбовъ больнымъ и призрѣваемымъ старцамъ ежегодно отпускалось дровъ 180 морскихъ писсъ, на сита для булочной ежегодно по 2 богородичныя номисмы, для корытецъ (*σχαφίδιον*), льянныхъ покрывалъ и всего прочаго обихода,—три другія богородичныя номисмы. Мельникъ при двухъ мельницахъ (*ἐργαστήρια*) получалъ 2 иперпиры и хлѣба 16 годовыхъ модіевъ, а при одной половину всего; наблюдающій за каналами (*κκνολοπλότης*)—2 новыя иперпиры, на приварокъ $\frac{1}{6}$ подобной номисмы и хлѣба 25 монастырскихъ модіевъ; точильщикъ (*ἀκονητής*), который обязанъ былъ открывать кровь (*φλεβοτομεῖν*) больнымъ и заботиться о чистотѣ врачебныхъ инструментовъ (*τὰ ἱατρικὰ ἐργαλεῖα*), паходящихся въ больницѣ, такъ какъ въ больницѣ должны быть непременно всякаго рода ланцеты (*φλεβοτόμα*), желѣза для прижиганія ранъ (*σίδηρα καυστήρων*), зонды (*καθετήρ*), инструменты для зубовъ (*ὀδοντάχρα*) желудка, головы и прочіе необходимые на всякій случай, а также мѣдные рукомошники по одному для каждого отдѣленія, въ коихъ врачи омывають руки послѣ операцій,—получалъ полторы новыя иперпиры и хлѣба 12 годовыхъ модіевъ; дровосѣкъ (*κηλότομος*)— $3\frac{1}{2}$ новыя иперпиры, на приварокъ $\frac{1}{4}$ и хлѣба 30 го-

довыхъ модіевъ; лудильщикъ (ὁ χαλκοματᾶς) и бондарь (ὁ καδδαραῖς) получаетъ 2 подобныя иперпиры и хлѣба 20 модіевъ¹⁾ (стр. 689—692).

Врачи больницы и фельдшера съ фельдшерицами, кромѣ годовыхъ окладовъ, получали еще опредѣленные мѣсячные. Всѣмъ имъ ежемѣсячно выдавалось по пяти трикефальныхъ (триκέφαλα) номисмъ. Врачу протоминиту за помощь, оказываемую имъ приходящимъ больнымъ, выдавалась одна такая же трикефальная монета, а фельдшерамъ-эскувиторамъ—36 номисмъ трахеевъ. Сверхъ всего этого, въ храмовые монастырскіе праздники, въ другіе торжественные дни года и въ дни царскихъ поминовеній были добавочныя наградныя деньги для всего состава служащихъ лицъ въ больницѣ. Въ храмовой праздникъ Преображенія Господня въ монастырѣ врачамъ и прислугѣ выдавалось 50 номисмъ трахеевъ и 920 тетартировъ (νομίσματα τραχέα παντήκοντα καὶ τεταρτήρα ἐννεακόσια εἴκοσι); въ праздникъ Срѣтенія—309 номисмъ тетартировъ; въ 1 число ноября мѣсяца, когда празднуется память патроновъ медицины св. врачей безсребренниковъ Космы и Даміана—15 монетъ трахеевъ; въ великій четвергъ, когда игумень омываетъ ноги, врачамъ и всей прислугѣ, выдавалось 42 трахея (стр. 592), и на свѣчи, сверхъ того, три иперпиры (стр. 689); въ каждую субботу, когда совершалось царское поминовеніе, врачи и больничная прислуга получали четыре номисмы иперпиры; въ началѣ каждаго мѣсяца на коливо и просфоры по 6 модіевъ хлѣба, что въ годъ составляло 72 монастырскихъ модіа; въ три поминальныя субботы, т. е. въ мясопустную, сыропустную и Пятидесятницы, ради поминовенія братій, скончавшихся въ этой больницѣ, врачи и прислуга больницы всякую субботу получали хлѣба по 15 монастырскихъ модіевъ и деньгами по 250 фолліевъ (стр. 685).

Принимая во вниманіе всѣ эти получки и прибавки къ жалованью, а равно и то, что врачи, служащіе при больницѣ, пользовались даровою квартирою, освѣщеніемъ (стр. 687) и даже монастырскими лошадьми (стр. 684 — 691), не удивительно

¹⁾ Въ уставѣ прямо опредѣляется, что 5 монастырскихъ модіевъ и метровъ равняются четыремъ морскимъ, годовые (ἄννοια) три модіа—двумъ морскимъ (стр. 694).

нисколько, что императоръ совершенно возбранилъ имъ частную практику внѣ города, а особенно визиты къ лицамъ высокопоставленнымъ, начальственнымъ и приближеннымъ къ императору, за исключеніемъ, впрочемъ, тѣхъ случаевъ, когда послѣдуетъ на это распоряженіе самаго государя. Это дѣлалось императоромъ, съ одной стороны, въ виду того, чтобы врачи оставались всегда на своемъ посту при больницѣ и не довѣряли бы больныхъ кому либо изъ своихъ подчиненныхъ (διὰ συντέρων τινὰ τῶν ἱατρῶν), а съ другой, чтобы врачи эти не злоупотребляли больничными лекарствами, выдавать которыхъ на сторону строго возбранялось (стр. 693).

Попечительность свою о врачахъ императоръ простеръ до того, что взялъ на себя заботу даже о дѣтяхъ ихъ. Въ видахъ обученія ихъ врачебному искусству, онъ открылъ при больницѣ неофициальную школу (οὐ γὰρ ὡς ὀφφικίον τοποῦται πρὸ ἡμῶν τὸ διδασκαλίον) и назначилъ въ нее изъ опытныхъ врачей больницы учителя, который въ жалованьи былъ уравненъ во всемъ съ завѣдующимъ больницею, чтобы тѣмъ самымъ побудить его усердно и прилежно исполнять возложенныя на него обязанности. Достойнаго и усерднаго учителя императоръ рекомендуетъ награждать, небрежнаго въ исполненіи своей обязанности наказывать лишеніемъ жалованья и даже совершенно удалять отъ должности, съ замѣною другимъ болѣе старательнымъ (стр. 693).

При больницѣ въ отдѣленіяхъ мужскомъ и женскомъ были устроены церкви¹⁾, въ которыхъ для больныхъ совершались литургіи по средамъ, пятницамъ, субботамъ и воскресеніямъ, а также и праздничные дни (стр. 689); имѣлись двѣ мельницы, на которыхъ работали три лошади, булочная (μαχικεῖον) (стр. 686), а равно и другія заведенія, полезныя въ большомъ хозяйствѣ, какъ напр., слесарня, кузница, бондарня (стр. 692), баня, хорошо обставленная всѣмъ необходимымъ (стр. 670), и проч. Баня для больныхъ, по требованію врачей, была всегда готова къ услугамъ ихъ. Они посѣщали ее въ сопровожденіи фельдшеровъ и

¹⁾ На содержаніе этихъ больничныхъ церквей императоръ приказалъ отпускать въ годъ для просфоръ 10 морскихъ модіевъ хлѣба и вина 10 такихъ же метровъ. (стр. 688).

достаточнаго количества прислуги. Обыкновенно больные мылись въ банѣ два раза въ недѣлю (стр. 686).

Вторымъ филантропическимъ учрежденіемъ при Пандократорскомъ монастырѣ была богадѣльня (γηροκομείον) для увѣчныхъ, хромыхъ, безпріютныхъ и безпризорныхъ стариковъ въ количествѣ 24 мужчинъ. Сюда, по волѣ императора, не могли принимать стариковъ здоровыхъ, мужчинъ сильныхъ, монаховъ монастыря, людей знатныхъ господъ, или принадлежащихъ церкви, или рабовъ, однимъ словомъ, лицъ способныхъ къ труду и могущихъ снискивать себѣ пропитаніе. Каждому изъ призрѣваемыхъ старцевъ полагалось ежегодно выдавать 20 морскихъ модіевъ хлѣба, 18 такихъ же метровъ вина, 2 модія бобовъ, 50 литръ сыру, одинъ морской метръ елѣя, три морскія писсы дровъ, а въ качествѣ руги и на одежду—2 номисмы иперпиры. Въ дни поминовеній царской фамиліи и въ праздники они получали прибавку наравнѣ съ тѣми, которымъ была выдача у воротъ обители, а въ великій четвергъ, послѣ омовенія ногъ старцамъ, игуменъ раздавалъ по одной иперпирѣ на восемь человѣкъ, т. е. три иперпиры на всю богадѣльню.

Главнымъ надзирателемъ въ богадѣльнѣ былъ благочестивѣйшій (ὁ τῶν πολλῶν εὐλαβέστερος) монахъ обители, который обязанъ былъ со всякимъ стараніемъ наблюдать за призрѣваемыми. Въ распоряженіи завѣдующаго богадѣльнею были шесть служителей, которые за свой трудъ получали, въ качествѣ руги,—по 2 иперпиры, хлѣба по 20 морскихъ модіевъ, вина по 16 такихъ же метровъ, на приварокъ по 2 морскихъ модія бобовъ и сыру 50 литръ.

При богадѣльнѣ была церковь и свой особый священникъ. На содержаніе церкви (τοῦ ἐκκληρίου) положено было 2 морскихъ метра елѣя, вина 6 метровъ, на просфоры хлѣба 6 морскихъ модіевъ, роску 24 литръ и оиміама 6 литръ. Священникъ богадѣльни съ приваркомъ получалъ 6 иперпиръ, хлѣба 24 морскихъ модія, вина 18 метровъ, а чтецъ половину священническаго содержанія.

Призрѣваемые два раза въ мѣсяцъ мылись въ банѣ больницы. Въ случаѣ болѣзни кого либо изъ старцевъ, по заявленію священника богадѣльни, приглашали изъ больницы врача или же фельдшера, и принимались мѣры къ облегченію страждущаго. Въ случаѣ тяжелой болѣзни, старца переводили въ больницу, гдѣ онъ нахо-

дился до полного выздоровленія, когда снова возвращался въ богадѣльню. (стр. 694—695).

Умершихъ въ больницѣ и богадѣльнѣ хоронили или въ общей усыпальницѣ (ἐν τῇ κοινῇ ἀποθήσει τῶν σωμάτων) при церкви св. апостола Луки¹⁾, или въ другихъ усыпальницахъ города и по ту его сторону (καὶ ἐν τοῖς πέραθεν), поэтому императоръ Іоаннъ Комненъ приказалъ устроить въ монастырѣ Мидикарія, находящемся напротивъ монастыря Пандократора (ἐν τῇ πέραθεν ἡμετέρᾳ μονῇ τοῦ Μηδικαρίου), на землѣ его величиною въ 2 модія, усыпальницу съ храмомъ (εὐκτήριον) и окружить ее со всѣхъ сторонъ глиняною стѣною, покрытою оловомъ, съ одною лишь дверью для входа на кладбище. Въ этомъ храмѣ-усыпальницѣ одинъ изъ монаховъ монастыря Мидикарія въ пятницу долженъ совершать вечерню съ панихидою, а въ субботу заупокойную литургію по всѣмъ усопшимъ братіямъ. За свой трудъ онъ не получалъ особеннаго вознагражденія, кромѣ положеннаго по штату, за исключеніемъ лишь тѣхъ случаевъ, когда на это послѣдуетъ специальное распоряженіе погребаемыхъ на данномъ кладбищѣ. На содержаніе храма изъ монастыря Пандократора выдавалось ежегодно 12 литръ воску, полтора анноническаго метра елеса, 6 литръ ладану, на просфоры 6 монастырскихъ модіевъ хлѣба и столько же метръ вина (стр. 693—694).

Для братій, страдающихъ душевно (τῶν κατεχομένων τῇ ἰερᾷ νόσῳ), императоръ устроилъ психіатрическую лечебницу—третье богоугодное заведеніе. Такъ какъ часть города, гдѣ находился Пандократорскій монастырь, была густо населена жителями, то мѣсто для ея построенія избрано императоромъ вдали отъ города. Это дѣлалось, съ одной стороны, чтобы доставить больнымъ необходимые покой и тишину (εἶναι αὐτοῖς ἀνενόχλητον), а съ другой, уда-

¹⁾ О кладбищѣ при этой церкви упоминаетъ арх. Антоній въ своемъ путешествіи. «И странъ того (т. е. мощей свв. Кира и Іоанна) церкви святаго Луки, пишетъ нашъ паломникъ, идѣже *всѣхъ умершихъ погребаютъ*» (II Саввант. Путеш. въ Царьградъ стр. 122). Находилась эта церковь, построенная царицею Ириною Лейниавною (780—802), въ XII части города, недалеко отъ монастыря св. Мокія (тамъ же стр. 122, прим. 155, 159).

лить отъ глазъ сосѣдей, обитателей данной мѣстности, такихъ больныхъ, которые своимъ поведеніемъ могутъ причинять безпокойство и служить причиною соблазнительныхъ сценъ. Заботу объ этой лечебницѣ и продовольствіи въ ней больныхъ императоръ возложилъ на монастырь. (стр. 695).

Въ виду особенныхъ условій монастырской жизни описываемой обители и тѣхъ широкихъ филантропическихъ цѣлей, какія, по мысли царственнаго ктитора, она должна была преслѣдовать и исполнять, императоръ Іоаннъ Комнень, его покойная супруга Ирина и родственники императорской фамиліи позаботились обезпечить ее богатыми вкладами, припискою монастырю земель и угодій, приносящихъ хорошіе доходы. Типикъ императора Іоанна Комнена, данный монастырю въ 1136 году, подробно перечисляетъ многочисленныя имущественныя достоянія обители Пандократора и ея доходы. Эти достоянія состоятъ изъ пригородныхъ земель (τὸ προάστειον), дачъ (ἡ ἐπίσκηψις), гостинницъ (ξενοδοχεῖον), имуществъ (ὕποστασις), домовъ съ квартирами (οἶκος μετὰ καὶ τῶν ἐνοικιῶν αὐτοῦ), полей (χωράριον), виноградниковъ (ἀμπελώνων), мѣстечекъ или деревень, отдаваемыхъ подъ военные постои (χωρίον σὺν τοῖς προσκαθημένοις ἐκεῖσε ἐστρατευμένοις), соленныхъ варницъ (ἀλχηαί), торговыхъ рынковъ (ἐμπορεῖον), изъ десятинъ съ кабачковъ (ἡ δεκατέια τῶν οἰναρίων), банъ (τὸ λουτρόν), изъ деревень съ крестьянами (τὸ χωρίον σὺν τοῖς ἐκεῖσε προσκαθημένοις παροίκοις), изъ мельницъ (μολώνων), изъ цѣльныхъ благоустроенныхъ имѣній (κτῆματα), изъ доходовъ съ монастырей, подчиненныхъ Пандократорской обители, изъ дани (τὰ τελέσματα) митрополій Патрской, епископіи Мееонской, монастыря Моловотійскаго (τῆς μονῆς Μολιβωτοῦ) и т. д. (стр. 697—699). Мы, къ сожалѣнію, не можемъ точно указать, гдѣ находились всѣ владѣнія Пандократорской обители и опредѣлить имущественную ихъ цѣнность, но изъ Типика видно, что они были пригородныя, городскія, но большею частію иногороднія, какъ напр., въ Солунѣ, Аѳинахъ, Патрахъ и другихъ городахъ и на многочисленныхъ островахъ Средиземнаго моря. Съ теченіемъ времени, при преемникахъ императора Іоанна Комнена, метохи обители значительно увеличились, а, слѣдовательно, и матеріальныя средства ея постоянно возрастали.

Типикъ Пандократорскаго монастыря издается по извѣстной и единственно доступной намъ копіи, находящейся въ рукописи № 85 библіотеки Халкинской богословской школы въ Константинополѣ. Сюда эта копія была снята въ 1749 г. съ пергаменнаго автографа, хранившагося въ богатой библіотекѣ князя воеводы Николая Маврокордата, какъ гласить слѣдующая приписка, находящаяся въ концѣ названной копіи: „Ἀντεγράφη ἀπαραλλάκτως ἀπὸ χειρογράφου ἐν μεμβράναις βιβλίου, αὐτοῦ φημι τοῦ προτύπου Τυπικοῦ, σωζομένου ἐν τῇ πληρεστάτῃ βιβλιοθήκῃ τοῦ σοφωτάτου καὶ αἰδίου αὐθέντου Νικολάου βοεβόδα Μαυροκορδάτου τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατὰ μῆνα ὀκτώβριον ἰνδικτιῶνος δεκάτης τρίτης, ἔτους χιλιοστοῦ ἑπταχσιοστοῦ τεσσαραχιοστοῦ ἐννάτου ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας“ (л. 122). Гдѣ хранится эготъ автографъ въ настоящее время, мы не знаемъ. Всѣ пропуски въ копіи, отмѣченные въ нашемъ изданіи точками и оговоренные особыми примѣчаніями, нужно думать, принадлежать автографу, съ котораго была снята Халкинская копія 1749 года.

IX. Монастырь св. Маманта, Типиконъ котораго мы помѣщаемъ въ нашемъ Описаніи въ неполномъ видѣ, по указаніямъ византійскихъ источниковъ¹⁾ находился „ἐν τῷ Ἐηροχέρῳ“ (стр. 2), или „ἐν τῷ Ἐηροχέρῳ πόρτης“ (стр. 98), или, какъ опредѣляютъ точнѣе археологи, „внѣ городскихъ стѣнъ за Ксидокеркомъ, въ устьѣ Золотого Рога, или у Сладкихъ водъ, на морскомъ берегу“²⁾. Проф. новороссійскаго университета Θ. И. Успенскій (нынѣ директоръ археологическаго института въ Константинополѣ), издавшій въ свѣтъ нѣсколько главъ изъ настоящаго Типикона и обстоятельно ознакомившій насъ съ системою, такъ называемаго въ древней Византіи, харистикарнаго управленія монастырями, т. е. отдачи ихъ въ управленіе свѣтскимъ лицамъ, сдѣлалъ попытку точнѣе опредѣлить мѣстоположеніе даннаго монастыря. Рядомъ весьма остро-

¹⁾ Нашъ паломникъ XII в. архіеп. Антоній монастырь св. Маманта помѣщаетъ близъ „Златыхъ вратъ“ (П. Савваит. Путешеств. въ Царьградъ стр. 114), т. е. приблизительно тамъ же, гдѣ указываютъ его мѣстоположеніе и византійскіе источники.

²⁾ Н. П. Ковдаковъ. Византійскіе церкви и памятники Константинополя стр. 44.

умныхъ сопоставленій и сближеній разнаго рода историческихъ показаній относительно настоящей обители, онъ пытается установить, что монастырь св. Маманта „нельзя искать на той сторонѣ Золотого Рога, гдѣ былъ Влахернскій дворецъ, но на противоположной сторонѣ“ ¹⁾, и что онъ „лежалъ не на Золотомъ Рогѣ, а по направленію къ Босфору“ ²⁾. Но всѣ эти соображенія почтеннаго византолога нуждаются еще въ подкрѣпленіи фактами и свѣдѣтельствами болѣе положительнаго характера.

Изъ Типикона монастыря св. Маманта мы издаемъ прологъ и подписи, какъ матеріаль для исторіи монастыря, съ отмѣткою тѣхъ опущеній, какія мы замѣтили въ брошюрѣ *Θ. И. Успенскаго*: „Типикъ монастыря св. Маманта въ Константинополѣ“. Въ тѣхъ же видахъ мы напечатали цѣликомъ и 40 главу даннаго Типикона, совершенно опущенную въ названной брошюрѣ. Что же касается остальныхъ главъ, то въ виду тожества ихъ съ подобными главами въ Типиконѣ анатолійскаго монастыря Богородицы „τῶν Ἱλίου Βορῶν, ἡτοι τῶν Ἐλεγμῶν“, который мы по подлинной патмосской рукописи издаемъ цѣликомъ вслѣдъ за этимъ, мы сдѣлали сопоставленія тѣхъ и другихъ и отмѣтили всѣ замѣченныя нами особенности въ примѣчаніяхъ, въ качествѣ варіантовъ къ послѣднему Типикону.

Текстъ для издаваемыхъ нами цѣльныхъ главъ и пролога Мамантовскаго Типикона и для подстрочныхъ примѣчаній къ Типику монастыря „τῶν Ἱλίου Βορῶν“ мы беремъ изъ копій въ рукописи Халкинской библіотеки № 85, откуда позаимствовалъ текстъ этого устава для своей названной выше брошюры и проф. *Θ. И. Успенскій*.

Х. Типиконъ анатолійскаго Богородичнаго монастыря „τῶν Ἱλίου Βορῶν, ἡτοι τῶν Ἐλεγμῶν“, издаваемый нами по пергаменной рукописи 1162 года, хранящейся подъ № 265 въ Патмосской библіотекѣ, былъ составленъ въ царствованіе византійскаго императора Мануила Комнена нѣкимъ знатнымъ вельможею Никифоромъ Мистикомъ, который, на правахъ ктитора, далъ его упомянутому

¹⁾ *Θ. И. Успенскій*. Типикъ монастыря св. Маманта въ Константинополѣ. Одесса 1892 г. стр. 56, 58.

²⁾ Тамъ же стр. 59.

монастырю въ руководство. Монастырь, именовавшійся „τῶν Ἡλίου Βωρῶν“ или „τῶν Ἐλεγκῶν“ ¹⁾, находился въ Анатолиі въ оемѣ Опсикійской ²⁾, въ провинціи (ἐνορία) Катавола и былъ подчиненъ великой константинопольской церкви. Онъ пользовался нѣкогда извѣстностію и считался знаменитымъ (τὴν πάλαι ἐπιφανῆ καὶ ἐπίσημον), но съ теченіемъ времени, благодаря разнаго рода неблагопріятнымъ обстоятельствамъ, постигшимъ его, до того обѣднѣлъ, что сталъ называться просто обиталищемъ монашествующихъ мужчинъ (οἰκητήριον ἀνδρῶν μοναστῶν) (стр. 716). Тронутый печальнымъ состояніемъ когда-то славнаго монастыря, Никифоръ Мистикъ рѣшился возобновить его и съ этою цѣлью сначала, съ согласія патріарха константинопольскаго Константина Хліарина (Κωνσταντίνου τοῦ Χλιαρίνου), освободилъ его изъ подъ зависимости великой церкви, а потомъ выхлопоталъ для него у императора Ма-

¹⁾ Покойный I. Саккеліонъ, сообщая надписаніе даннаго Типикова въ греческомъ журналѣ „Πανδώρα“, пополнилъ свѣдѣнія о мѣстѣ нахожденія монастыря «τῶν Ἐλεγκῶν» воспроизведеніемъ надписи, найденной въ деревушкѣ *Курсунлу* (κατὸ τὸ χωρίον Κουρσουλοῦ (Ἐλεγκῶν), въ храмѣ монастыря св. Аверкія. Стихотворная надпись эта читается такъ:

Ἐνταῦθα κεῖται πορφυρόβλαστος κλάδος,
Κομνηνόφυτος, ἀρετῶν πασῶν τύπος,
Κοντοστέφανος Ἀνδρόνικος γεννάδας,
Καὶ λοῖσθον Ἀντώνιος ἐν μονοτρόποις.
Δουκὸς μεγάλου τοῦ μυριαρισσέως
Ἰωάννης ἐσφράγισμα πατρομητρόθεν
Μυριονύχων προγόνων βασιλέων.
Οἱ γοῦν ὁρῶντες τὴν σορὴν τοῦ κειμένου
Εὐχεσθε τούτῳ πρὸς ψυχῆς σωτηρίαν.
Τὴν δωδεκάτην εὗρεν ἰνδιχτιῶνα τέλος,
Τὴν εἰκάδα τρίτην τε φεβρουαρίου,
Ἐτῶν τρεχούσης ἐξάκις χιλιάδες
Ἐπτακοσίων καὶ δέκα σὺν ἑπτάδι.
(Πανδώρα 1866 ἐτ. том. 16, σελ. 284—285).

²⁾ Опсикійская оема съ главнымъ городомъ Никеей находилась по берегу Пропонтиды. Н. Скабалановичъ. Визант. государ. и церковъ въ XI в. стр. 204.

нуила Комнена особый хрисовуль на полное независимое самоуправленіе, убѣдивъ послѣдняго пожертвовать въ монастырь и обычную годовую милостыню (*σολεμνίαν δόσιν ἐτήσιον*) въ сто трикефальныхъ монетъ (стр. 717). Никифоръ Мистикъ поновилъ то, что пришло въ ветхость и разрушеніе, исправилъ, что испортилось, многое выстроилъ заново и, такимъ образомъ, украсилъ и привелъ въ благолѣпный видъ запущенный и пришедшій въ жалкое состояніе монастырь. Съ цѣлью увеличить доходность монастыря, заботливый ктиторъ постарался привести въ хорошее состояніе и снабдить всѣмъ необходимымъ и метохъ этого монастыря съ храмомъ св. Вассіана (стр. 724), находящійся въ Константинополѣ¹⁾. Въ видахъ же болѣе прочной внутренней организациі монастыря, желая точнѣе урегулировать каждую мелочь быта его и отношеній живущихъ въ немъ монаховъ, онъ написалъ и свой настоящій Типиконъ (стр. 717), предоставляя братіи его рѣ церковно-богослужебной практикѣ руководиться принятымъ во многихъ византійскихъ монастыряхъ *Студійскимъ Синаксаремъ* (*Σταυδῆτικὸν Συναξάριον*) (стр. 728, 736, 758, 760).

Типиконъ Богородичнаго монастыря „τῶν Ἁγίων Βορῶν“, какъ мы уже замѣтили выше, сходенъ съ Типикономъ²⁾ монастыря св. Маманта въ Константинополѣ. Сходство между обоими Типиконами весьма большее, но все же не полное. Счетъ главъ съ 1—32 включительно и съ 37—39 одинаковъ въ обоихъ Типиконахъ,

¹⁾ У Дюканжа указывается существованіе въ Константинополѣ монастыря „τῶν Ἑλεμῶν“ или „τῶν Ἑλεμῶν“ (Const.Christian. lib. IV pag. 129), но имѣетъ ли этотъ монастырь какую нибудь связь съ метохомъ св. Вассіана въ Константинополѣ, мы утверждать, по отсутствію точныхъ указаній, не рѣшаемся. Проф. Н. П. Кондаковъ указываетъ два монастыря св. Вассіана въ Константинополѣ (Визант. церкв. и памятн. Константинополя стр. 13 и 35), но въ какомъ отношеніи и они стоятъ къ данному метоху, опредѣленно сказать тоже ничего нельзя.

²⁾ Подлинникъ Мамантовскаго Типикона 1159 года, хранившійся нѣкогда въ патриаршей іерусалимской библіотекѣ (Мансветов. И. Д. Церковн. уставъ стр. 400 прим. 1), въ настоящее время находится въ Парижской національной библіотекѣ (H. Omont. Invent. Sommaire de manuscrit du Supplem. grec. de la biblioth. national. Paris. 1883 an. pag. 13 sn. Его же. Полн. каталогъ изд. 1886 г. ч. 1).

но съ 33—36 въ Типиконѣ монастыря св. Маманта счетъ главъ идетъ выше на единицу, потому что 33 главою считается 26 глава Типикона монастыря „τῶν Ἱερίου Βορῶν“. 40 глава Типикона Маманта близка по содержанію къ 49 главѣ Типика монастыря „τῶν Ἱερίου Βορῶν“, но въ изложеніи весьма значительно разнится отъ этой послѣдней (стр. 708—708). Въ силу указаннаго перемѣщенія въ Типикѣ монастыря „τῶν Ἱερίου Βορῶν“ счетъ въ главахъ съ 41—48 пониженъ на единицу противъ Мамантовскаго Типикона. Въ Типиконѣ монастыря „τῶν Ἱερίου Βορῶν“ совершенно новыми являются главы 48, 50, 51 и прологъ, своимъ содержаніемъ имѣющіе отношеніе къ исторической судьбѣ даннаго монастыря. Наибольшими вариантами или особенностями изложенія сравнительно съ подобными главами въ Мамантовскомъ Типиконѣ отличаются здѣсь главы 3, 26, 27, 28, 32, 33 (по Мамантовск. Типик. 34), 46 (тамъ же 46), 47 (тамъ же 48) и 49 (тамъ же 40), а остальные главы имѣютъ самыя незначительныя разности.

Отмѣчая выше тотъ любопытный фактъ, что Типиконѣ Мамантовскаго монастыря рекомендуетъ своимъ монахамъ руководиться въ богослужебной практикѣ *Синаксаремъ Евергетидскаго монастыря*, (стр. 728 прим. 1; 758 прим. 5; 760 прим. 3 и др.), какъ принятымъ уже и вошедшимъ въ обычай (κατὰ τὸν παρακολουθήσαντα τόπον καὶ συνήθειαν), и имѣя въ виду замѣчательное сходство въ порядкѣ главъ и даже въ ихъ изложенія въ Типиконахъ Мамантовскомъ и монастыря „τῶν Ἱερίου Βορῶν“, невольно является желаніе искать прототипъ обоихъ въ Типиконѣ Евергетидскаго монастыря, но ближайшее сличеніе всѣхъ трехъ памятниковъ приводитъ, однако, къ нѣсколько иному заключенію. Сходство съ Евергетидскимъ Типиконѣмъ, дѣйствительно, имѣется у обоихъ памятниковъ, при чемъ текстъ Мамантовскаго Типикона ближе стоитъ къ нему, чѣмъ текстъ Типикона монастыря „τῶν Ἱερίου Βορῶν“, но сходство можно видѣть только въ нѣкоторыхъ главахъ, при чемъ для сопоставленій нерѣдко нужно принимать во вниманіе двѣ и даже три главы Евергетидскаго Типикона, стоящія на далекомъ разстояніи одна отъ другой, къ тому же и не въ цѣльномъ видѣ, а съ значительными пропусками. Вотъ какія главы нашихъ Типиковъ мы нашли сходными съ Евергетидскимъ Типиконѣмъ: 2 глава равняется главамъ концу 13 и 14 послѣдняго Типикона, 4=12, 17=9, 23=33, 32=5, 33=26

и 41, 34=21 и 22, 35=9, 41=17, 44=14 и 17, 45=42 и прибавочной статьѣ, изъ которой заимствована молитва, 46=3, 4 и 6. Что же касается другихъ главъ Типиконовъ Мамантовскаго и монастыря „τῶν Ἱλίου Βοριῶν“, то они дословно почти сходны съ подобными главами въ Типиконѣ императрицы Ирины 1114 г. (Miklos. et Müller. Acta et diplomat. monaster. v. V, t. II, pag. 327, 382), какъ напр., главы 6, 8, 9, 10, 12 и 16 нашихъ уставовъ въ Ирнинскомъ Типиконѣ равняются главамъ 18, 20, 19, 24, 29 и 65, 20=49 и 50, 25=2, 26=53. При болѣе подробномъ сличеніи съ другими извѣстными ктиторскими Типиконами, несомнѣнно можно будетъ подыскать тождественныя главы и въ этихъ памятникахъ. Отсюда, слѣдовательно, ясно, что едва-ли возможно считать прототипомъ настоящихъ Типиконовъ Типикъ Еввергетидскаго монастыря. Вѣрнѣе, оба эти Типика, какъ и многіе другіе памятники подобнаго рода, представляютъ компиляцію или сводъ необходимыхъ въ монастырской практикѣ правилъ и наставленій, касающихся всѣхъ сторонъ монашеской жизни и выбранныхъ ктиторомъ обители, по личному вкусу, изъ другихъ извѣстныхъ ему ктиторскихъ уставовъ.

Текстъ Типика монастыря „τῶν Ἱλίου Βοριῶν“ мы беремъ изъ подлинной Патмосской рукописи № 265. Испорченныя главы 17 и 18, за отсутствіемъ верхнихъ половинокъ у четырехъ листовъ рукописи, мы восполняемъ по рукописи Халкинской библіотеки № 85 изъ Типикона монастыря св. Маманта, заключивъ сдѣланныя нами дополненія въ большія скобки.

XI. Послѣднее мѣсто въ ряду *византійскихъ* ктиторскихъ Типиковъ мы отводимъ въ нашемъ изданіи Типикону Михаило-архангельскаго монастыря на горѣ преподобнаго Авксентія, данному императоромъ Михаиломъ VIII Палеологомъ (1259—1282).

Монастырь въ честь чиноначальника безплотныхъ силъ архангела Михаила, воздвигнутый императоромъ Михаиломъ Палеологомъ, какъ полагаютъ¹⁾, около 1280 или 1281 года, находился въ епархіи Вионинской на островѣ Оксіи близъ Халкидона, напротивъ Константинополя. Расположенъ былъ этотъ монастырь на

¹⁾ Μ. Γεδεων. Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου Τοπικὸν τῆς ἐπὶ τοῦ βουνοῦ τοῦ Αὐξεντίου σεβασμίας μονῆς Μιχαήλ τοῦ ἀρχαγγέλου. Ἐν Κωνσταντ. 1895. σελ. 14—15.

горѣ св. Авксентія, въ мѣстности, удаленной отъ мірской суеты и городской сутолоки и съ давнихъ временъ пользовавшейся извѣстностію у всѣхъ любителей пустынной аскетической жизни. По словамъ Типикона, эта мѣстность считалась „вторымъ Пелусіемъ или Нитріею, или Тавенписіемъ или Скитомъ“ (стр. 772). Не удивительно поэтому, что на этой горѣ, со времени поселенія здѣсь (въ концѣ VIII столѣтія) знаменитаго отшельника пр. Авксентія, давшаго пастоящей горѣ и свое имя, жило всегда немало знаменитыхъ и великихъ подвижниковъ (περιφανεῖς ῥηστές), искателей царства небеснаго.

Знатная и даже родственная императорскому дому фамилія Палеологовъ съиздавна оказывала этой горѣ большее вниманіе. Еще дѣдъ¹⁾ императора Михаила Палеолога, великій дука Алексѣй, въ монашествѣ Антоній (стр. 772, 789), устроилъ здѣсь прекрасный монастырь, который, однако, благодаря разнаго рода неблагоприятнымъ обстоятельствамъ, пришелъ въ запустѣніе и полное разрушеніе. Возстановить данный монастырь и привести его въ благолѣпный видъ выпало уже на долю его счастливаго внука, византійскаго императора Михаила, сына великаго доме-

¹⁾ О предкахъ своихъ и знатности своего рода императоръ Михаилъ Палеологъ пространно говоритъ въ прологѣ къ уставу константинопольскаго монастыря св. Димитрія, написанному этимъ императоромъ для основаннаго имъ монастыря (И. Е. Троицкій. «Автобіографія Михаила Палеолога и отрывокъ изъ устава, даннаго имъ монастырю св. Димитрія». Спб. 1885. стр. 22—23). „Отецъ, писалъ этотъ императоръ, возводитъ родъ своихъ предковъ къ царицамъ и царскимъ зятямъ, а (мать) къ самимъ царямъ, такъ что Богъ издалека подготовлялъ для меня и знаменитость по роду (фамиліи) и основу нынѣшней власти. Относительно рода *Палеологовъ*, моего отцовскаго рода (оставляю ужъ въ сторонѣ материнскій явно царскій), если бы кто либо вздумалъ прослѣдить древле пачавшуюся знатность его, знатность съ теченіемъ времени все болѣе и болѣе возраставшую, такъ какъ (каждый) отецъ передавалъ ее своимъ дѣтямъ значительно увеличенною сравнительно съ тѣмъ, какою самъ получилъ ее (отъ своего отца); равно какъ и то, какъ представители этого рода вмѣстѣ съ дольнымъ благополучіемъ, прилагали попеченіе и о томъ, какъ жить для Бога“. Въ лѣтописныхъ книгахъ „записано не только то, какіе они получали чины и почести, какъ раздѣляли съ державными труды правленія,

стика Андроника, въ монашествѣ Арсенія, и Θεодоры Комненъ, въ монашествѣ Θεодосіи (стр. 787). Этотъ счастливый побѣдитель Персовъ, Мизовъ, Скиѳовъ, Италійцевъ и Латинянъ, возвративъ себѣ престолъ великаго Константина, а вселенскому патріарху храмъ св. Софїи съ кафедрою Златоуста, на которой предстоятельствовадь нѣкоторое время патріархъ чужеземецъ и хищникъ (προσεδρεύει πατριάρχης ἀλλογενῆς καὶ παρέγγραπτος) (стр. 771), рѣшилъ возобновить постройку своего дѣда. Побужденіемъ для него служили глубокая благодарность Богу и Его чиновачальнику небесныхъ воинствъ Архистратигу Михаилу, коего императоръ всегда чтилъ какъ своего патрона, за тѣ многоразличныя благодѣянїя, какія онъ получилъ отъ Нихъ въ своей жизни (стр. 769—772, 789—794), съ одной стороны, и съ другой, желаніе имѣть въ своей обители непрестанныхъ молитвенниковъ за себя и весь свой родъ.

Что касается матеріальнаго обезпеченїя даннаго монастыря, то оно во многомъ уступало другимъ современнымъ константинопольскимъ императорскимъ монастырямъ, особенно, если мы примемъ во вниманіе, что, по волѣ основателя его, остатки денежныхъ средствъ отъ годового содержанїя монастырь обязанъ былъ употреблять на выкупъ плѣнныхъ, на вспомошествованіе сиротамъ и на выдачу замужъ бѣдныхъ дѣвицъ (εἰς παρθένων, ἀπορίαν συνηγομένων, ἑννομον γάμον κοινωνίαν καὶ σύζευξιν) (стр. 785). По поводу доходовъ и матеріальнаго обезпеченїя монастыря, ктиторе въ Типиконѣ прямо заявляетъ, что онъ не обезпе-

какъ были осынаемы большими богатствами, какими они являлись воинами и полководцами и героями на войнѣ, но заключаются поучительныя указанїя и на сооруже́нія божественныхъ домовъ (храмовъ), священныхъ обителей и учрежденій, на пожертвованїя имѣній, на заботливость о бѣдныхъ, на попеченіе о немощныхъ, на поддержку нуждающихся всякаго рода, равно какъ и на то, какой они своими благочестивыми дѣлами приносили плодъ Богу, съ одной стороны, провозвѣщая ими Подателя, съ другой, приобретаая посредствомъ скоропреходящихъ и тлѣнныхъ благъ блага небесныя. Итакъ, этой знатности, сильно подвинувшейся впередъ, какъ сказано, благодаря приращенїямъ, которыя каждымъ дѣлались къ получаемому по наслѣдству, равно какъ и благочестїя, *сдѣлались наслѣдниками мой дѣдъ, великій дука, и мой отецъ, великій доместикъ*“.

чилъ его большимъ количествомъ денегъ (οὐδὲ πλεῖστα χρήματα κατεχενόσμεν), густонаселенными деревнями (οὐ πολυάνθρωπα χωρία), обширными имѣніями (οὐ πολυπλεῖθρα γήδια), большими и плодотворными полями (стр. 790) и т. п., такъ какъ былъ занятъ заботами и нуждами государственными, а посему попеченіе о монастырѣ возложилъ на своихъ царственныхъ преемниковъ, прося ихъ (стр. 792—793), а равно и патріарховъ константинопольскихъ (стр. 794) оказывать ему всякое покровительство и матеріальную поддержку.

Михаило-архангельскій монастырь, по уставу императора, былъ признанъ самовластнымъ и независимымъ относительно внутренняго управленія его игуменомъ, но послѣднему вмѣнялось, однако, въ обязанность воздавать должную честь почтенія іерархамъ Халкидонской митрополіи, имя которыхъ произносилось на ектеньяхъ и молитвахъ, и посылать имъ ежегодно денежную дань (προσσχέσθωσαν τοῖς τοιοῦτοις μητροπολίταις κατ' ἔτος καὶ τρία κανίσκια ἀνὰ ἓν καθὲν ὑπέρπερον ἀξιούμενα καὶ κηροῦ λίτρας τρεῖς) и по три литры воску¹⁾ (стр. 773—774). Въ богослуженіи монастырь руководился палестинскимъ²⁾ уставомъ (стр. 783), а относительно важнѣйшихъ сторонъ внутренней монастырской жизни имѣлись предписанія въ уставѣ³⁾ ктитора-императора, которыя во многомъ походили на

¹⁾ Почти въ такое же подчиненіе по отношенію къ константинопольскому патріарху, но безъ денежныхъ и другихъ вещественныхъ взносовъ въ его пользу, поставилъ императоръ Михаилъ Палеологъ и монастырь св. Димитрія (Троиц. Автобіографія стр. 36).

²⁾ Палестинскимъ уставомъ пользовались въ богослужебной практикѣ и иноки монастыря св. Димитрія или Келливаровъ (Byzant. Zeitschr. V. IV, H. I, s. 45).

³⁾ Время составленія или написанія даннаго Типикона ктитормъ можно относить къ послѣднему году жизни императора Михаила Палеолога. Въ обращеніи къ преемникамъ своимъ онъ говоритъ: „Ἐπεὶ δὲ οὖν οὕτως ὑπὲρ τῶν Ῥωμίων ἀγωνιζόμενος, ἔφθασα καὶ αὐτός, ὡς τὴν ἀνθρώπινην ἀσθενεῖαν περιχέμενος, πολλῶν ἁμαρτιῶν ἐπιφορτίσαι τῇ ἐμῇ ψυχῇ φροῦτόν κ. т. λ. (стр. 792). Чувствуется въ этихъ словахъ послѣдняя воля умирающаго.. Историческіе факты, которые рассказываетъ императоръ въ своемъ Типиконѣ, не противорѣчатъ указанному времени. (См. И. Е. Троицк. „Автобіографія Мих. Палеолога“. стр. 45).

подобныя правила въ другихъ извѣстныхъ ктиторскихъ Типиконахъ, какъ напр., въ Ирининскомъ, Евергетидскомъ, Михаила Атталіага, Пандократорскомъ и др. Разсматривая, поэтому, издаваемый нами Типиконъ Михаило-архангельскаго монастыря на горѣ св. Авксентія съ этой стороны, мы должны сказать, что онъ немного привноситъ новаго для византійской исторіи вообще и для нашихъ спеціально литургическихъ цѣлей въ частности, но изданіе его въ свѣтъ въ настоящее время, однакоже, не бесполезно и до нѣкоторой степени даже желательно¹⁾.

Какъ историческій документъ, написанный счастливымъ побѣдителемъ Латинянъ, подѣ сильнымъ и глубокимъ чувствомъ антипатіи къ этимъ заклятымъ врагамъ греческаго народа и православной церкви, которыхъ онъ называетъ „непримиримыми врагами, дикими звѣрями“ (ἀσπρόνδων ἐχθρῶν, ἀγρίων θηρῶν) и т. п. (стр. 794), Типикъ Михаила Палеолога не лишень значенія, и историки этой тяжелой эпохи въ жизни византійскаго государства не приминуть воспользоваться имъ для яркой и живой характеристики ея. Но это лишь одна сторона даннаго памятника. Типикъ этотъ получаетъ интересъ въ наукѣ съ другой стороны, какъ дополненіе къ двумъ другимъ извѣстнымъ нынѣ Типиконамъ, такъ или иначе связаннымъ съ именемъ императора Михаила Палеолога. Мы имѣемъ въ виду, во первыхъ, отрывокъ изъ Типика константинопольскаго монастыря св. Димитрія²⁾, написаннаго импера-

¹⁾ Нужно, впрочемъ, сознаться, что теперь, послѣ выхода въ свѣтъ брошюры М. Гедеона подѣ заглавіемъ: „Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου Τοπικόν τῆς ἐπὶ τοῦ βορρῶν τοῦ Ἀβσεντίου σεβασμίας μονῆς Μιχαήλ τοῦ ἀρχαγγέλου, ἐκδίδοντος τὸ πρῶτον“. Ἐν Κωνστ 1895 ἐτ., предварившей появленіе въ свѣтъ нашей книги всего нѣсколькими мѣсяцами, указанная нами выше потребность, само собою разумѣется, уже миновала, но исключить изъ настоящаго „Описанія“ Михаило-архангельскій Типикъ, прележавшій у насъ въ корректурныхъ листахъ болѣе двухъ лѣтъ, теперь уже не въ нашей волѣ.

²⁾ Монастырь св. Димитрія былъ основанъ предкомъ императора Михаила VIII Георгіемъ Палеологомъ, „человѣкомъ знаменитымъ и огненальнымъ по своему благочестію и божественной любви, знаменитымъ по своему разуму, и мужеству и военной опытности“. Во время «латинской тираниі» онъ «обращенъ былъ въ прахъ и пепелъ, такъ что

торомъ Михаилѣмъ Палеологомъ около второй половины 1282 г.¹⁾, изданный въ свѣтъ извѣстнымъ византинистомъ проф. Спб. духовной Академіи *И. Е. Троицкимъ* подъ не вполне точнымъ заглавіемъ: „Imp. Michaelis Palaeologi de vita sua opusculum necnon regulae, quam ipse monasterio s. Demetrii praescripsit fragmentum“. Petro-pol. 1885, такъ какъ почтенный издатель обычный *прологъ* (срав. стр. 769 'Ο πρόλογος, διήγησιν ἔχων εὐχαριστήριον, ὡς ἀπὸ τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν Θεόν), которымъ предваряется почти каждый киторскій византийскій Типикъ и главное содержаніе котораго въ большинствѣ случаевъ составляетъ жизнь и подвиги ктитора, принявъ за „автобіографію“, а, во вторыхъ, напечатанные недавно *Ф. Мейеромъ* въ „Byzantinische Zeitschrift“ 1885, В. IV, Heft I, s. 45—48 фрагменты изъ другого Типика того же монастыря, написаннаго, очевидно, въ силу завѣщанія императора Михаила VIII, сыномъ его Андроникомъ II (1282—1332) съ такимъ заглавіемъ: „Ἐκ τοῦ Τυπικοῦ τοῦ πιστοτάτου καὶ ἁγίου βασιλέως κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου καὶ κτήτορος τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τῶν Κελλιζάρων“²⁾. Въ первомъ изъ этихъ

едва можно было замѣтить лишь слабые слѣды того, что тутъ было», но, при императорѣ Михаилѣ VIII „возстановлено все это падшее и раскопанное щедрою рукою и иждивеніемъ и приведено въ первоначальное благолѣпіе“. (И. Е. Троицкій. Автобіограф. им. Михаила Палеолога стр. 31—32.

¹⁾ Основаніи для этой даты указаны И. Е. Троицкимъ въ «Автобіограф. имп. Михаила Палеолога» стр. 42. Ф. Мейеръ, ссылаясь на И. Е. Троицкаго, датируетъ Типикъ однако же такъ: «1282 или 1283» (Byzantin. Zeitschr. 1895. В. IV, Н. I, s. 52), вопреки точному указанію почтеннаго профессора, что Андроникъ «вступилъ на престолъ, по смерти своего отца, въ декабрь 1282 г., имѣя отъ роду 24 года» (Автобіогр. стр. 45).

²⁾ Происхожденіе названія «*Келливаровъ*», присвоеннаго монастырю св. Димитрія, объясняется въ Типикѣ этого монастыря Михаила Палеолога. „Считаю нужнымъ, говоритъ этотъ императоръ, чтобы всѣмъ было вѣдомо и твердо, разъяснить то, что съ монастыремъ пресловутаго въ мученикахъ Димитрія мною соединяется и дѣлается единымъ и находящійся въ Азій величайшій и честный монастырь *Келливаровъ*, который съ древнихъ временъ построенъ и почтенъ во имя пречистой *Богоматери*

Типиконовъ мы имѣемъ, собственно говоря, лишь двѣ только главы, а именно: а) „о томъ, что монастырь долженъ быть свободнымъ“ и б) „о монастырскомъ попечительствѣ и кто надъ нимъ попечитель“, при чемъ въ эту послѣднюю главу входитъ распоряженіе императора „о количествѣ (монаховъ), имѣющихъ обитать“ въ монастырѣ и въ принадлежащихъ ему метохахъ, и о качествахъ, необходимыхъ для игумена обители. Изъ второго же Типика императора Андроника мы узнаемъ предписанія о пищѣ и питъѣ для монаховъ, о леченіи больныхъ иноковъ, о количествѣ одежды на годъ каждому иноку и о монашеской нестяжательности. Издаваемый нами Типикъ Михаило-архангельскаго монастыря на горѣ св. Авксентія, хотя тоже, какъ и прочіе Типики времени Палеологовъ, безъ конца (не достаетъ, впрочемъ, одной или двухъ заключительныхъ главъ, не болѣе), но помимо указанныхъ главъ о самостоятельности и независимости монастыря, объ избраніи и посвященіи игумена и его качествахъ, какъ начальника и руководителя иноковъ, о пищѣ для монаховъ, содержитъ въ себѣ новыя главы, а именно: объ образѣ жизни монаховъ въ общежитіи, о количествѣ иноковъ, объ избраніи должностныхъ лицъ въ обители, о церковномъ чинѣ, о расходахъ обители, объ устройствѣ молчальницъ для молчальниковъ, о приѣмѣ въ монастырь приходящихъ и о недопущеніи въ него женщинъ, о поминовеніи ктиторовъ и братій, о празднованіи храмоваго праздника и обращеніе къ бу-

(такъ называемой) *Нерукотворенной*... Вслѣдствіе этого монастырь *Келливаровъ* и находящійся въ *Константинополѣ* монастырь великомученика *Димитрія* отнынѣ и на всѣ грядущія времена будутъ не двумя различными монастырями, а составлять одинъ и тотъ же... Оба монастыря не должны быть разлучаемы и раздѣляемы. Въ силу этого мое царское величество напередъ объявляетъ и указываетъ, что подлежащій мой уставъ долженъ считаться уставомъ для обоихъ монастырей, какъ бы въ дѣйствительности они составляли одинъ монастырь, и дѣйствію его одинаково подлежать, какъ *свято димитріевцы*, такъ и *келливаринцы*, такъ что мое царское величество желаетъ и постановляетъ, чтобы впредь ни первые безъ вторыхъ, ни вторые безъ первыхъ не мыслились, и чтобы не было между ними различія даже въ наименованіяхъ“. (И. Е. Троицк. Автобіогр. стр. 33—34).

дущимъ царямъ и патріархамъ покровительствовать обители. Этими главами, такимъ образомъ, восполняются другіе Типики, и внутренній строй жизни константинопольскихъ монастырей временъ Палеологовъ, слѣдовательно, обрисовывается съ достаточною полнотою и рельефностію.

Текстъ Типика Михайло-архангельскаго монастыря на горѣ Авксентія мы позаимствовали изъ рукописи Халкинской бібліотеки 1749 года № 85, которая, какъ оказывается теперь, представляетъ дословную копію бумажной рукописи конца XV столѣтія № 160, хранящейся въ бібліотекѣ святогробскаго полворья въ Константинополѣ (въ Фанарѣ). Текстъ настоящаго Типикона по этой послѣдней рукописи напечатанъ *Гедеономъ* Мануиломъ въ особой брошюрѣ подъ заглавіемъ: „Μιχαήλ τοῦ Παλατολόγου Τυπικὸν τῆς ἐπὶ τοῦ βουνοῦ τοῦ Αὐξεντίου σεβασμίας μονῆς Μιχαήλ τοῦ ἀρχαγγέλου“. Ἐν Κωνστ. 1895. Такъ какъ текстъ оригинальной рукописи значительно исправилъ копіи, то въ „дополненіяхъ, поправкахъ и опечаткахъ“ въ концѣ настоящей книги мы и сдѣлали необходимыя поправки къ нашему изданію.

Заглавіе нашей книги повидимому исключаетъ всякую мысль о западныхъ, такъ пазываемыхъ, ктиторскихъ или студійскихъ Типикахъ, но изъ нижеслѣдующаго станетъ вполнѣ понятно, почему мы не могли пройти молчаніемъ этого рода литургическихъ памятниковъ и вынуждены были самымъ существомъ дѣла отвести имъ въ настоящей книгѣ немало мѣста. Причина этого обстоятельства кроется въ слѣдующемъ. Обозрѣвая завѣщанія пр. Θεοδωρα Студита и пр. Αθανασία Αθωνскаго, а равно и всѣ въ настоящее время извѣстныя въ печати, и при томъ въ немаломъ количествѣ, византійскіе ктиторскіе Типиконы, мы постоянно наталкивались на фактъ существованія въ богослужебной практикѣ древней византійской церкви *Типика или Синаксаря славнаго Студійскаго монастыря*. Помимо уже извѣстныхъ намъ Ὑποτύπωσις'а, который связываетъ свое происхожденіе прямо съ этою обителью, и Διατύπωσις'а пр. Αθανασία Αθωνскаго, какъ всецѣло создавшагося на основѣ Ὑποτύπωσις'а, неоднократно и весьма

опредѣленно говорятъ о студійскомъ Типикѣ или Синаксарѣ литургистъ XI столѣтія Никонъ Черногорець¹⁾, ктиторскій Типикъ XI столѣтія патриарха константинопольскаго Алексѣя, извѣстный въ славянскомъ переводѣ по рукописи М. Синодальной библіотеки № 330 (380)²⁾, издаваемые нами Типиконы Еввергетидскій (стр. 265, 355, 512, 603, 606 и др.) и Богородичнаго монастыря „τῶν Ἱλίου Βορῶν“ (стр. 728, 736, 758, 760) и Типикъ 1143 года Льва, епископа Аргоса и Навплия³⁾. О студійскомъ уставѣ упоминаютъ рѣшительно всѣ рукописные и старопечатные Типиконы іерусалимской редакціи или обители пр. Саввы Освященнаго, начиная съ XII в., отъ котораго мы имѣемъ первые памятники этой редакціи, вплоть до послѣдній выходъ этой книги съ печатнаго станка московской синодальной типографіи. Такое весьма внушительное количество авторитетныхъ свидѣтелей и рѣдкое ихъ единодушіе краснорѣчиво говорятъ сами за себя и не возбуждаютъ въ насъ и тѣни сомнѣнія въ достовѣрности ихъ историческаго показанія. А между тѣмъ рядомъ съ этимъ фактомъ намъ приходится констатировать другой, въ высшей степени

¹⁾ По свидѣтельству этого авторитетнаго писателя, въ его время существовали уже «различные» списки студійскаго устава. „Потребно есть вѣдати, говоритъ Никонъ Черногорець въ своей сводной таблицѣ Тактикона, якоже изначала сущая со мною братія свѣдѣть, яко *различны Типики студійскіе* и іерусалимскіе; *причтохъ и собрахъ и несоласишася единъ къ другому, ниже студійскій съ другимъ студійскимъ*, ни іерусалимскій съ другимъ іерусалимскимъ“. Ркп. Соловецкой библ. (Каз. дух. Акад.) № 593 л. 11 об.

²⁾ Многочисленныя указанія такого рода можно видѣть у Горскаго и Невоструева въ Описан. ркп. М. Синод. библ. отд. III, ч. I, стр. 249, 250, 256, 269.

³⁾ Διατακόμεθα, говорится въ этомъ Типиконѣ о монастырскомъ богослуженіи, τελεῖσθαι ἐκόντοτε δοξολογίαν ἀπαρλεῖπτως καὶ σπουδαίως καὶ μετὰ τῆς ἀρμοζούσης προσοχῆς τε καὶ νήψεως κατὰ (τὸ) Στοудиωτικὸν Συναξάριον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας. (Miklos. et Müller. Acta et diplomat. monaster. t. II, pag. 183). Περὶ τῆς κατὰ τὴν τράπεζαν διαίτης, говорится въ другомъ мѣстѣ того же Типикона, τὸ Στοудиωτικὸν Τοπικὸν κρατήσεται. (Ibid. pag. 184, 185).

любопытный, фактъ, что до насъ не сохранилось и въ наукѣ доселѣ не извѣстно ни одного полного списка чистаго студійскаго Синаксаря или Типика. На основаніи тщательныхъ и многочисленныхъ личныхъ розысканій, намъ извѣстно теперь, что такихъ Типиконовъ не имѣется въ знаменитѣйшихъ и богатѣйшихъ книгохранилищахъ православнаго востока: на Синаѣ, Аѳонѣ, въ Иерусалимѣ, Каирѣ, на Патмосѣ, въ Константинополѣ, въ метеорскихъ монастыряхъ (тоже національная Аѳинская библіотека, куда собраны нынѣ рукописи этихъ монастырей) и въ другихъ менѣе важныхъ библіотекахъ. Если довѣряться существующимъ въ печати каталогамъ или ученымъ описаніямъ важнѣйшихъ европейскихъ библіотекъ Рима, Вѣны, Парижа, Лондона, Мюнхена и др. городовъ, то нѣтъ никакой надежды отыскать такіе Синаксари или Типиконы и въ этихъ библіотекахъ.

Неоднократная попытка прежнихъ русскихъ ученыхъ, какъ напр., Горскаго и Невоструева¹⁾, церковныхъ историковъ арх. Филарета черниговскаго²⁾, митрополита московскаго Макарія³⁾, и проф. Голубинскаго⁴⁾, архіеп. владимірскаго Сергія⁵⁾, проф. Малсветова⁶⁾ и многихъ другихъ рукописъ м. Синодальной библіотеки № 330 (380), а съ нею и однородныя рукописи № 333 (381) и № 905 (382) той же библіотеки⁷⁾, № 285 и № 287 Типографской библіотеки⁸⁾ и № 1136 Соф. библ. (Спб. дух. акад.)⁹⁾, считать за представителей или даже прямо „уставами студійскими“

¹⁾ Опис. рки. М. Синод. библ. отд. III, ч. I, стр. 239—274.

²⁾ Истор. русской церкви М. 1857, изд. 3, період. I, стр. 157—158.

³⁾ Истор. русской церкви. Сиб. 1868. изд. 2, т. II, стр. 62 и прим. 104.

⁴⁾ Истор. русск. церкв. т. I, полов. II, стр. 323.

⁵⁾ Полн. Мѣсяц. востока т. I, стр. 122—128; Прил. стр. 35—52.

⁶⁾ Церковн. уставъ (Типикъ) стр. 118.

⁷⁾ Описан. рки. М. Синод. библ. отд. III, ч. I, стр. 270—276.

⁸⁾ Арх. Сергія. Полный Мѣсяц. востока ч. I, стр. 122—128; Прилож. стр. 35—52.

⁹⁾ Н. Оudinцовъ Порядокъ обществ. и частнаго богослуж. въ древней Россіи до XVI в. изд. 2, 1881 г. Сиб. стр. 25—52.

въ славянскомъ переводѣ, должна быть нынѣ оставлена навсегда. Въ рецензіи на книгу проф. Мансветова, на основаніи положительныхъ данныхъ, мы установили за несомнѣнный фактъ, что рукопись м. Синод. библ. № 330 (380) должна быть отнесена „къ отрасли ктиторовскихъ уставовъ“ ¹⁾ и есть ни болѣе ни менѣе, какъ ктиторовскій Типикъ патріарха константинопольскаго Алексѣя (1025—1043), а однородныя съ нею рукописи другихъ библіотекъ—копіи или списки съ нея съ самыми незначительными вариантами. Издаваемый нами по Патмосской рукописи полный списокъ Типика великой церкви, который даетъ намъ теперь возможность дѣлать сравненія церковно-богослужебныхъ особенностей въ обоихъ памятникахъ, не оставляетъ въ насъ нисколько сомнѣнія въ правильности нашего заключенія относительно названной рукописи. Нужно при этомъ добавить и то, что проф. Мансветовъ въ своемъ изслѣдованіи „О церковномъ уставѣ“ склонялся, хотя и нерѣшительно, къ той же самой мысли ²⁾.

Высказывалась, между прочимъ, въ нашей литературѣ мысль, въ первый разъ давно, что Типикъ студійскій видѣлъ на Синаѣ патріархъ іерусалимскій Нектарій (XVII в.), и что „тотъ уставъ сохранялся на горѣ Синайской“ будтобы до времени этого патріарха ³⁾, и вторично, въ посмертномъ трудѣ епископа Порфірія Успенскаго „Востокъ христіанскій. Исторія Аѳона ч. III, отд. II, Спб. 1892 стр. 388“, что въ ризницѣ Аѳоно-Ватопедскаго монастыря хранится „уставъ, написанный на пергаментѣ съ надписью: „Уставъ Студитовъ“ (τῶν Στουδιτῶν) (Тамъ же см. стр. 379). Оба эти извѣстія мы тщательно провѣрили на мѣстѣ ⁴⁾, а по поводу второго въ частности мы предпринимали на Аѳонѣ даже нарочитую поѣздку, но наши розыски въ обоихъ случаяхъ были безуспѣшны. Типика или

¹⁾ Хрисг. Чтен. 1888 № 9—10 стр. 499—502.

²⁾ Церковн. устав. стр. 122.

³⁾ Филаретъ, арх. чернигов. „Истор. обзоръ пѣснопѣвцевъ и пѣснопѣн. греческой церкви“. Черниг. 1864 г. стр. 307.

⁴⁾ О нашихъ розысканіяхъ студійскаго Типика въ Синайской обители см. подробнѣе въ нашемъ „Путешеств. по востоку и его научные результаты“. Отчетъ о заграничной командировкѣ. Киев. 1890 стр. 132—137 и всѣ примѣчанія къ этимъ страницамъ.

Синаксаря Студійскаго монастыря въ обѣихъ знаменитыхъ обителяхъ православнаго востока мы не нашли. Благодаря, однако же, этимъ поискамъ, относительно устава Синайскаго монастыря намъ удалось установить самымъ положительнымъ образомъ, что таковымъ въ обители еще съ 1214 года былъ свой особенный Типикъ, создавшійся на основѣ Типика обители лавры преподобнаго Саввы Освященнаго (Τυπικὸν κατὰ τὸν τύπον τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις μονῆς)¹⁾. Что же касается сообщенія преосв. Порфирія, то, не отыскавъ на мѣстѣ никакихъ слѣдовъ существованія подобнаго Типика, хотя своимъ любопытствомъ возбудили интересъ даже и въ средѣ иноковъ этой обители, ревностно намъ помогавшихъ въ нашихъ поискахъ, мы пришли къ несомнѣнному для себя убѣжденію, что пр. Порфирій самъ лично не видѣлъ такого списка Типикона, чѣмъ и нужно объяснить тотъ фактъ, что въ своей исторіи онъ не сообщаетъ ни подробнаго заглавія интересующаго насъ Типика, ни какихъ либо выдержекъ изъ него, весьма важныхъ для литургики, а позаимствовалъ свое свидѣніе изъ книжки Никодима Святогорца: „Ὁμολογία τῆς πίστεως“²⁾, въ которой данное извѣстіе не отличается ясностію и опредѣленностію, а потому мало возбуждаетъ въ насъ къ себѣ довѣрія.

Итакъ, на востокѣ въ монастыряхъ и богатыхъ книгохранилищахъ его намъ не удалось отыскать не только цѣлыхъ списковъ Студійскаго Синаксаря или Типикона, но даже какихъ нибудь фрагментовъ или отрывковъ его. Волею не волею поэтому приходилось возложить всѣ свои надежды на западъ, на бібліотеки Рима и его окрестностей, такъ какъ въ литературѣ запад-

¹⁾ А. Дмитріевскій. Путеш. по востоку стр. 132.

²⁾ Αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ διάταξις (т. е. чинъ поминовенія), говоритъ Н. Святогорецъ, ἀποραλλάκτως φέρεται καὶ ἐν τῇ μεμβραίνῃ Τυπικῇ τῆς ἱερᾶς βασιλικῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς μονῆς τοῦ Βατοπεδίου, τῇ εὐρίσκομένῃ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῇ τοῦ σκευοφυλαχίου, ὅπερ ἐπιγράφεται, ὅτι εἶναι τῶν Στουδίτῶν“ Ἐν Βενετ. 1819 ет. σελ. 24. Весьма жаль, что Никодимъ Святогорецъ не привелъ самый „διάταξις“ цѣликомъ, тогда мы могли бы сказать, съ чѣмъ мы имѣемъ дѣло въ данномъ случаѣ.

ной, еще изъ XVI столѣтія идутъ положительныя свѣдѣнія, что списки Типиконѡвъ студійской отрасли тамъ имѣются въ нѣсколькихъ экземплярахъ. У большинства, впрочемъ, западныхъ ученыхъ, какъ напр., у Льва Алляція¹⁾, Дюканжа²⁾, Квирина-Венеты³⁾ и др. эти списки извѣстны болѣе подъ именемъ „*Τυπικὰ κτητορικὰ*“, каковое наименованіе за ними и мы удержали въ нашемъ изданіи, и только у Θ. Тоскани⁴⁾, кардинала А. Май⁵⁾, кардинала Питры⁶⁾ и о. Ант. Рокки⁷⁾, а за ними и у нашихъ русскихъ ученыхъ—арх. Сергія⁸⁾, проф. И. Д. Мансветова⁹⁾ и др. они именуются прямо „*студійскими*“. „Тоскани въ изслѣдованіи своемъ объ уставахъ говоритъ, пишетъ арх. Сергій, что онъ имѣлъ подъ руками 7 экземпляровъ студійскаго устава, употреблявшагося въ монастыряхъ италійскихъ и сицилійскихъ“¹⁰⁾. Намъ, слѣдовательно, чтобы пополнить указанный выше пробѣлъ, приходилось теперь обратиться къ этимъ памятникамъ „студійскаго устава“ итальянскихъ библіотекъ и, хотя бы то и на основаніи ихъ только, уяснить себѣ главнѣйшія особенности и отличія уставовъ студійскихъ сравнительно съ уставами, хорошо намъ извѣстными, іерусалимской редакціи. Это, конечно, первая и главная потребность для ученаго изслѣдователя исторической судьбы Церковнаго устава или Типикона. Но въ наукѣ православнаго богослуженія назрѣвала все съ большею и большею настойчивостію и другая не менѣе важная потребность—изучить указанные „семь экземпляровъ студійскаго

¹⁾ De libris et rebus ecclesiast. Graecorum dissertationes. Paris. 1646 an. pag. 11—12.

²⁾ Glossarium edit. 2. Vratislav. 1891 an. col. 1623.

³⁾ Diatribae ad priorem partem veter. officii quadragesimalis Graeciae orthodoxae. pag. 26.

⁴⁾ Ad Typica Graecorum pag. 6 et c.

⁵⁾ Novae patrum bibliothecae. Rom. 1849 an., t. V, pag. 102—103.

⁶⁾ Spicileg. Solesm. Paris. 1858 an. t. IV, pag. 455.

⁷⁾ Codices Criptenses. Rom. 1883, pag. 210.

⁸⁾ Полн. Мѣсяц. востока т. I, стр. 121—122.

⁹⁾ Церков. устав. (Тиник.) стр. 397—398.

¹⁰⁾ Полный Мѣсяц. востока т. I, стр. 121; conf. Th. Toscani. Ad Typica Graecorum pag. 6—9.

устава“ западныхъ библіотекъ кому либо изъ православныхъ богослововъ непосредственно, такъ какъ сужденія о нихъ въ нашу богословскую литературу проникали главнымъ образомъ черезъ упомянутые труды Θ. Тоскани, кардинала Питры, Льва Алляція и др., которые, однако, не смотря на высоко-научный авторитетъ именъ ихъ, спеціалистамъ казались не вполне обстоятельными, а въ нѣкоторыхъ отношеніяхъ даже поверхностными. Въ виду такихъ научныхъ и весьма важныхъ по своимъ послѣдствіямъ потребностей, мы и рѣшили совершить двукратное путешествіе на западъ съ цѣлью осмотрѣть не только библіотеки Рима и его окрестностей, гдѣ работали главнымъ образомъ перечисленные нами ученые запада, но и по всей Италіи, гдѣ существуютъ большія книгохранилища, побывавъ съ тою же цѣлью проѣздомъ черезъ Вѣну и въ ея императорской библіотекѣ. Результаты этого двукратнаго путешествія на западъ въ смыслѣ нашей главной задачи мы и предлагаемъ теперь благосклонному вниманію нашихъ читателей.

Въ дѣйствительности, по нашимъ личнымъ розысканіямъ, оказалось, что западныхъ, такъ называемыхъ, ктиторскихъ или студійскихъ списковъ Типикона *не семь*, а цѣльныхъ *девять*. Къ перечисленнымъ кодексамъ у Тоскани мы можемъ теперь присоединить весьма важный въ научномъ отношеніи кодексъ XII—XIII в., хранящійся въ Туринской университетской библіотекѣ подъ № 216 (стр. 795—823) и рукопись императорской Вѣнской библіотеки XIII в. № 127 или № 326, или № 144, (стр. 893—897). Туринскій кодексъ Типикона, описанный весьма поверхностно І. Пазиномъ¹⁾ и съ большою сравнительно, конечно, обстоятельностью проф. Дилемъ²⁾ (Ch. Diehl), не подвергался спеціальному об-

¹⁾ Codices mss. bibliothecae regii Taurinensis Athenaei. Taurin. 1749 an. pars. I, pag. 308—309.

²⁾ Melanges d'archéologie et d'histoire. 1886. fascicul. III—IV, pag. 176—178, 183—186. Описание Типика Туринской библіотеки № 216, сдѣланное проф. Дилемъ, можно назвать обстоятельнымъ лишь въ относительномъ смыслѣ. Строго говоря, проф. Диль самого списка Туринскаго Типика и не описываетъ, такъ какъ онъ, по его мнѣнію, представляетъ воспроизведеніе (qu'un reproduction des livres liturgiques grecs déjà con-

слѣдованію со стороны западныхъ ученыхъ, занимавшихся интересующими насъ Типиками. Что же касается кодекса Вѣнской

pus) греческихъ, уже извѣстныхъ литургическихъ книгъ, и самъ по себѣ не заслуживалъ бы никакого вниманія (*il ne mériterait aucune attention*), если бы монахи св. Николая Казулянского не сдѣлали въ немъ кой какихъ замѣчаній по полямъ, относящихся спеціально къ исторіи монастыря“ (*Melang. pag. 177*). Въ виду этого, проф. Диль всецѣло обращаетъ вниманіе на ту сторону Типикона, которая главнымъ образомъ проясняетъ историческую судьбу Николо-Казулянского монастыря, находившагося на южномъ берегу Италіи, на полѣ гидрунтинскомъ, близъ маленькаго городка Отранте. Въ этихъ видахъ, конечно, онъ и занялся въ своемъ описаніи весьма обстоятельнымъ анализомъ *ὑποτίπωμα*’а, даннаго названному монастырю третьимъ игуменомъ его (1153—1190), монахомъ Николаемъ въ 1161 году (*Melang. pag. 183—186*). Достоинно, однако, замѣчанія слѣдующее обстоятельство въ упомянутомъ анализѣ проф. Дили. Туринская рукопись № 216 имѣетъ *ὑποτίπωμα* Николая Казулянского неоконченнымъ. По отсутствію нѣсколькихъ листовъ въ рукописи, онъ обрывается на 23 главѣ, такъ что мы, для пополненія недостающаго (стр. 822—823), должны были обратиться черезъ почтеннѣйшаго проф. Новороссійскаго университета А. А. Павловскаго къ Барбериновской рукописи III № 69. Тогда какъ проф. Диль не только не отмѣчаетъ упомянутаго деффекта въ рукописи, но въ изложеніи его содержанія идетъ даже дальше и указываетъ такія статьи, которыя въ *ὑποτίπωμα*’ѣ или „*Κανὼν*’ѣ *περὶ βρώσεων καὶ πόσεως*“ повидимому и не должны быть. „Еще одно было предписано (?) монахамъ, читаемъ мы у проф. Дили, когда онъ выходитъ изъ монастыря, то долженъ во всемъ сохранять надлежащую скромность—не говорить, не подымать глазъ, „при появленіи женщинъ и на другіе бесполезные предметы“, но всегда ходить съ молитвою и съ опущенными глазами. Если онъ не наблюдаетъ этихъ правилъ, то будетъ удаленъ изъ общины на 14 дней. На игумена лежала обязанность побуждать соблюдать эти суровыя правила и строго взыскивать за малѣйшія уклоненія. Самыя мелкія подробности быта не должны ускользать отъ него: поварь, который сожигаетъ дрова неэкономно, долженъ получить отъ него выговоръ. Но составитель (очевидно, завѣщанія?) не ограничился этими простыми предписаніями; властному игумену богатаго монастыря онъ начерталъ и болѣе высокія обязанности. Игуменъ живетъ просто, какъ и его монахи; онъ не носитъ роскошной одежды, не собираетъ золота, не при-

библіотеки, который у Несселя подъ № 127¹⁾, а у Лямбеція под № 327²⁾ и № 144³⁾ имѣлъ самое общее описаніе, въ кругъ западныхъ Типиковъ вводится теперь въ первый разъ нами. Всѣ извѣстные нынѣ списки Типикона западныхъ библіотекъ, за исключеніемъ рукописи Гротта-ферратской библіотеки, при ближайшемъ

обрѣтаетъ собственнаго имущества; когда выходитъ изъ монастыря, онъ безъ нужды не ѣздитъ на мулахъ или лошадахъ, но, по примѣру Христа, идетъ иѣшкомъ; не имѣетъ ни для себя, ни для монастыря въ своемъ распоряженіи слугъ, памятуя, что человѣкъ, сотворенный по образу Божію, не долженъ быть порабощаемъ. Особенно онъ долженъ заботиться о достоинствѣ своего монастыря. „Ты не будешь чествовать болѣе, чѣмъ свойственно общинѣ, лицъ знатныхъ и власти имѣющихъ и не будешь бояться жертвовать жизнію до пролитія крови, чтобы сохранить законы и заповѣди Божіи. Этимъ прекраснымъ и сильнымъ правиломъ заканчиваются правила поведенія(?), предписанныя игумену“ (pag. 185—186). Откуда взяты эти «правила поведенія игумена» проф. Дилемъ, мы не знаемъ. Можно было бы предположить, что Туринская рукопись была полною, когда ею пользовался названный профессоръ, но въ этомъ мы сомнѣваемся, потому что слѣдующая статья, для которой заглавіе: «Διάταξις τῆς προσκομιδῆς», к. т. л. (стр. 823) мы позаимствовали изъ вышеуказанной Барбериновской рукописи № 69, въ Туринскомъ кодексѣ не имѣетъ начала и у I. Пазина въ его описаніи рукописей Туринской библіотеки не указана (Codices ms. biblioth. Taurinens. pars. I, pag. 309), а имѣется лишь слѣдующая за нею: «Περὶ τῶν προηραμένων». Отмѣченное опущеніе у Пазина и возможно лишь подъ условіемъ отсутствія начала статьи съ указаннымъ надписаніемъ. Нужно поэтому думать, что эти „прекрасныя и сильныя правила поведенія игумена“ заимствованы проф. Дилемъ изъ другого болѣе полного кодекса и хорошей сохранности. Такъ напр., подобныя предписанія о поведеніи монаховъ въ обители и вѣ ея можно видѣть въ ркп. Барберинов. библіотеки III № 102 л. 146.

¹⁾ Catalogus sive Recensio specialis omnium mss. graecorum biblioth. Caesariae Vindobon. Vindob. et Norimberg. 1690 an, pag. 213.

²⁾ Comment. de augustissima biblioth. Caesarea Vindobon. Vindobon. 1778 an. lib. V, pag. 603.

³⁾ Ibidem. not. 1.

нашемъ знакомствѣ съ ними, сами собою распались на двѣ группы или редакціи, главныя характеристическія особенности которыхъ и внѣшнія и внутреннія обозначались весьма рельефно.

ХІІ. Въ составъ первой группы входятъ а) рукопись Туринской библіотеки ХІІ—ХІІІ, представляющая списокъ съ еще болѣе древней рукописи, писанной въ 1174 году третьимъ игуменомъ Казулянскаго монастыря монахомъ Николаемъ (1153—1190) (стр. 795); б) рукопись Барбериновской библіотеки Ш № 69, писанная, по побужденію шестого игумена (1201—1220) Казулянскаго монастыря іеромонаха Никодима, іеромонахомъ (Ἱεροθέου μοναχοῦ καὶ ἀναγνώστου θύτου) Іеровеємъ въ 1205 году¹⁾ (стр. 283); в) рукопись римской Ватиканской библіотеки D № 61 ХІІІ в., бывшая въ употребленіи у духовенства Неретинскаго діецеца (стр. 833) и d) вторая рукопись Барбериновской библіотеки II № 102, писанная священникомъ города Солента Стефаномъ Рипою (Ῥήπα) въ 1583 году съ одного древняго кодекса, находившагося у архіепископа Солента Гидрунтинскаго діецеца Антонія Аркудія, и въ томъ же году въ іюлѣ и октябрѣ мѣсяцахъ по частямъ пересланная въ Римъ, въ качествѣ необходимаго матеріала, при печатаніи тамъ въ 1598 году Антоніемъ Аркудіемъ извѣстнаго „Анѳологія“ (стр. 833—836).

Характернымъ представителемъ этой группы памятниковъ несомнѣнно нужно признать, имѣя въ виду отмѣченную дату—1174 годъ, древній Туринскій кодексъ съ слѣдующимъ заглавіемъ: „Τυπικὸν τὸν Θεῷ, ἧτοι διὰ τῆς [τοῦ ὅλου χρόνου]²⁾ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ ἀκολουθίας τῶν τε δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τῶν ἐπισήμων ἁγίων καὶ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τοῦ τε ἁγίου Σάββα, καὶ τοῦ Σπουδίου καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ Ἁγίου Ὁρους, οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ μέρος τι τῆς παραδόσεως τοῦ ὁσίου.

¹⁾ О поправкахъ въ этой датѣ см. у Toscani. Ad Typica Graecorum pag. 7, not. 8; conf. Bullet. critiqu. № 9, 1887, pag. 176, not. 1.

²⁾ Слова, заключенныя въ скобки, мы беремъ изъ кодекса 1583 г. Барберинов. библ. II № 102.

τάτου πατρός ἡμῶν Ἰωσήφ, [τοῦ κτήτορος] τῆς [ἁγίας] μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου τῶν Κασούλων, δηλοῦσα¹⁾ καὶ διακρίνουσα τάς τε ὀφειλομένας καὶ παραδεδομένας νηστείας καὶ γονυκλισίας, πῶς τε καὶ πότε ὀφείλουσι γίνεσθαι καὶ πότε οὐ. Καὶ πρῶτον μὲν ἐν κεφαλαίοις τισὶν ἐν ἐπιτομῇ ταῦτα²⁾ προδηλοῦν, ἔπειτα δὲ καὶ τρανοτέρως κατὰ τάξιν ἐν τῷ ἰδίῳ καὶ προσφύρῳ [τόπῳ καὶ] καιρῷ διαλαμβάνειν“.

Это надписаніе, за исключеніемъ самыхъ ничтожныхъ варіантовъ, имѣлось, нужно полагать, и во всѣхъ прочихъ деффектныхъ въ настоящее время рукописяхъ первой группы. Подтверженіемъ этого можетъ служить совершенно одинаковый составъ этихъ кодексовъ. Какъ видно изъ приведеннаго сейчасъ заглавія, списки этой редакціи, указывая на свою эклектичность изъ многихъ извѣстнѣйшихъ Типиконовъ православнаго востока, въ тоже время настойчиво заявляютъ и о томъ, что они кое-что (μέρος τι παραδόσεως) привнесли на свои страницы и изъ преданій или обычаевъ знаменитаго отрантскаго Николо-Казулянскаго монастыря южной Италіи.

Монастырь Николо-Казулянскій находился на самой восточной оконечности полуострова Калабріи, „посредствомъ котораго, кажется, какъ замѣчаетъ проф. Диль, что Италія какъ бы простираетъ длань къ Греціи“,³⁾ и былъ построенъ выходцами греческими въ 1099 году, при содѣйствіи и помощи извѣстнаго воителя Боэмунда, принца тарентскаго и антїохійскаго. Основателемъ монастыря, первымъ его игуменомъ и заботливымъ устроителемъ во всѣхъ отношеніяхъ былъ *Ιωσιφς* († 1125), цѣлыхъ 26 лѣтъ державшій бразды правленія въ созданной имъ обители. Этому дѣятельнѣйшему и просвѣщеннѣйшему игумену Казулянскій монастырь обязанъ тою высокою ролью, какую онъ игралъ въ исторіи гуманизма, какъ разсадникъ греческаго просвѣщенія по всей Италіи, и тою прочною внутреннею организаціею, какую онъ получилъ въ видѣ особеннаго διατάξις⁴⁾. Неудивительно поэтому, что

¹⁾ Въ той же рукописи Барбер. библи. № 102 нѣтъ словъ: δηλοῦσα х. т. л. до Καὶ πρῶτον μὲν ἐν κεφαλαίοις х. т. л.

²⁾ Тамъ же: πάντα вмѣсто ταῦτα.

³⁾ Melang. d'archeolog. et d'histoir. 1886, f. III—IV, pag. 173.

⁴⁾ Καὶ ταῦτα μὲν ἄλλοι, замѣчается въ Типикахъ о повечеріи ве-

Николо-Казулянский монастырь всегда благоговѣнно чтилъ память своего ктитора на ряду съ другими главнѣйшими благодѣтелями монастыря, какъ напр., Рожеромъ великимъ († 1101), Рожеромъ II, королемъ обѣихъ Сицилій (1130—1154), и др., ежегодно торжественно праздновалъ его память 8 сентября (ἡ κοίμησις), нетлѣнные его мощи, 8 октября въ 1127 году перенесъ (ἡ ἀνακομῆδὴ τοῦ λειψάνου) изъ усыпальницы въ монастырскую церковь и положилъ въ особо для нихъ устроенномъ гробѣ (εἰς τὸν λάρνακα), что было повторено потомъ (ἡ δευτέρα ἀνακομῆδὴ) и 16 іюля въ 1196 году¹⁾. Преемники игумена Иосифа—Викторъ (1125—1153) и особенно Николай (1153—1190), прославившійся своею ученостію и любовію къ книжнымъ занятіямъ, явились дѣятельными продолжателями трудовъ своего знаменитаго предшественника и въ значительной степени упрочили славу своего монастыря. Отъ послѣдняго мы имѣемъ теперь въ Туринской рукописи № 216 цѣльный списокъ Типикона, написаннаго имъ въ 1174 году, и Ὑποτάξεις относительно пищи и питья монаховъ въ Николо-Казулянской обители, составленный имъ въ 1161 году (стр. 795, 818—823). Въ томъ же духѣ и направленіи, безъ сомнѣнія, шла дѣятельность въ обители и при послѣдующихъ игуменахъ: Каллиникѣ (1190—1195), Иларіонѣ (1195—1201) и Никодимѣ (1201—1220), хотя опредѣленныхъ свѣдѣній объ этихъ игуменахъ мы и не имѣемъ. Впрочемъ, о послѣднемъ игуменѣ намъ извѣстно, что, по его инициативѣ, писалъ въ 1205 году Типиконъ, хранящійся нынѣ въ Барбериновской библиотекѣ III № 69, іеромонахъ Героѳей (стр. 823). При игуменѣ Нектаріѣ (1220—1235), безъизвѣстномъ и своими литературными трудами, монастырь Николо-Казулянский, остававшійся доселѣ, благодаря покровительству могущественныхъ своихъ защитниковъ принца Боэмунда, его супруги Констанціи, временно управлявшей пре-

ликой субботы, ἀλλὰ ἡμεῖς δέ, καθὼς προεγράψαμεν, οὕτω καὶ ποιῶμεν, κατὰ τὴν τοῦ ἁγιοτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ διατάξιν, τοῦ κτήτορος τῆς ἁγίας μονῆς τῶν Κασούλων (стр. 830). Рки. Тур. библ. № 216 л. 153; Барберин. библ. № 69 л. 78; Vallicell. bibl. № 61 л. 145; Барбер. библ. № 102 л. 130.

¹⁾ Pasin. Codices bibl. Taurinens. pars. 1, pag. 308—309; Melang. d'archeolog. fasc. III—IV, pag. 179—181.

столомъ за малолѣтствомъ своего сына Боэмунда II († 1130), принца тарентскаго и антiохійскаго, Рожера великаго, Рожера II (1101—1154), короля обѣихъ Сицилій, его сына Вильгельма (1154—1166) и его супруги Ельвиры (правильнѣе—Маргариты), ихъ сыновей герцога Рожера и короля Вильгельма II (1166—1189), исполнѣ самостоятельнымъ и независимымъ во всемъ, что касается его внутренняго устройства, былъ подчиненъ отрантскому архіепископу Танкреду и началъ платить римской церкви опредѣленную денежную пѣню (*payait à l'église de Rome un cens déterminé*). Въ правленіе Карла Анжуйскаго (1265—1285), ревностнаго защитника римской куріи и весьма нерасположеннаго къ греческимъ монахамъ¹⁾ (стр. 791), подчиненіе настоящаго монастыря Риму выразилось еще опредѣленнѣе. 19 ноября 1267 года римскій кардиналъ Рандульфъ освящалъ храмъ Николо-Казулянскаго монастыря снова и на мѣсто игумена Василия (1259—1267) поставилъ новаго игумена Іакова I (1267—1275), какъ лицо, по всей вѣроятности, болѣе преданное римскому первосвященнику (стр. 796). Эти факты, а равно и то, что годичная плата монастыремъ Риму значительно возросла къ этому времени (*à cinq onces d'or et cinq taris par an*), ясно свидѣтельствуютъ, что монастырь Николо-Казулянскій въ концѣ XIII столѣтія потерялъ свою независимость и окончательно подчинился власти папѣ²⁾.

Греческіе выходцы-монахи, поселившіеся въ южной части Аппенинскаго полуострова, въ основанныхъ ими монастыряхъ во всемъ, что касается внутренняго устройства этихъ монастырей и богослужебныхъ порядковъ въ нихъ, слѣдовали примѣру покинутой ими родины. По обычаю знаменитѣйшихъ обитателей Византіи, греческіе италійскіе монастыри создали свои уставы церковной службы или Типики, позаимствовавъ для нихъ содержаніе главнымъ образомъ изъ извѣстнѣйшихъ уставовъ православнаго востока. Какъ въ вышеприведенномъ заглавіи, такъ и въ содержаніи Типиковъ первой редакціи, повсюду мы находимъ ясныя

1) И. Е. Троицкій Автобіогр. Михаила Палеолога стр. 8, 29—30.

2) Въѣшняя историческая судьба Николо-Казулянскаго монастыря изложена нами главнымъ образомъ по статьѣ проф. Дилиа: «*Le monastère de s. Nicolas di Casole près d'Orante, d'après un manuscrit inédit*». *Melang. d'archeolog. et d'histoir.* 1886, fasc. III—IV, pag. 177—182.

указанія на знакомство ихъ составителей съ извѣстными уставами византійской церкви св. Саввы Освященнаго, пр. Θεοδώρα Студита, святой Аѳонской горы (стр. 828, 829), великой константинопольской церкви (стр. 828) или иначе патріаршаго (ἀρχιερατικὸς τοῦ πατριαρχικοῦ Τοπικοῦ) Типика (стр. 832), неизвѣстнаго намъ Типика (κεφάλαια τῶν παραλειπομένων) Іоанна Постника (стр. 834) и др.¹⁾ Составители Типиконѣ на западѣ были хорошо осведомлены и относительно той роли, какая была предоставлена въ византійскихъ монастыряхъ ихъ ктиторахъ или основателямъ, которые, какъ мы знаемъ, безпренятственно могли вводить въ богослужебную практику своихъ монастырей особые обычаи, неизвѣстные другимъ монастырямъ. На этомъ основаніи и въ западныхъ Типиконахъ настоящей редакціи отведено нѣкоторое мѣсто практикѣ Казулянскаго монастыря, создавшейся подъ вліяніемъ Διάταξις'а перваго игумена монастыря Іосифа и извѣстной въ Типикѣ или подъ именемъ его преданій (παράδοσις), или даже преданій церкви (ἡ ἐκκλησία ἡμῶν или ἡ ἐκκλησία τῆς ἡμετέρας ρονῆς) Казулянскаго монастыря (стр. 813, 814, 828, 833 и др.). Необходимо при этомъ отмѣтить, что во всѣхъ этого рода мѣстныхъ казулянскихъ особенностяхъ ничего нѣтъ такого, чтобы стояло въ противорѣчіи съ практикою греческой византійской церкви и напоминало бы о какихъ нибудь чуждыхъ православной церкви вліяніяхъ.

Кромѣ отмѣченныхъ—заглавія и титлотвія къ практикѣ Николо-Казулянскаго монастыря, въ Типикахъ первой редакціи не-

¹⁾ Есть основаніе думать, что составитель западнаго Типика первой редакціи былъ знакомъ и съ древнѣйшимъ іерусалимскимъ святогробскимъ Типикомъ. «Ἰστέον, говорится въ одномъ прибавочномъ правилѣ, ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Παλαιστίνῃ ὅλην τὴν ἐβδομάδα τῆς διακαινησίμου ψάλλεται εἰς τὸν ὄρθρον τὸ Ἀνάστηθι Κόριε καὶ τὰ ἐωθινὰ εὐαγγέλια κατὰ τάξιν». (Ркп. Барберин. библи. № 69 л. 125 и № 102 л. 148). Дѣйствительно, по древнему уставу святогробскаго іерусалимскаго богослуженія, было положено всю пасхальную недѣлю на утрени читать евангелія. См. въ нашей книгѣ: „Богослуж. страстной и пасхальной седмицъ въ Іерусалимѣ въ IX—X в.“ стр. 198, 202, 206, 208, 212, 214; прим. 134, стр. 419.

лишне обратить вниманіе и на постоянно неизмѣнный составъ всѣхъ списковъ ея. Содержаніе Типика предваряють особыя главы въ количествѣ 28, заключающія въ себѣ замѣчанія общаго характера касательно суточного и годичнаго богослуженія (Нѣкоторое подобіе нынѣшнихъ „Марковыхъ главъ“). Главы эти въ самыхъ рукописяхъ стоятъ безъ надписей, а въ двухъ кодексахъ (Барбериновскомъ № 69 и Валличелліановскомъ № 61), по отсутствію въ нихъ начальныхъ листовъ, вовсе не имѣются, хотя въ существованіи ихъ и здѣсь едва ли можно сомнѣваться. Характернымъ для нихъ надписаніемъ нужно признать то, какое даетъ Типикъ Лаврентіанской бібліотеки ¹⁾ во Флоренціи № 15, писанный въ 1336 году чтецомъ Іоанномъ Ставалери (тоѿ Σταβαλέρη) изъ мѣстечка Сарагусы (ἐκ χωρας Σαραγούσας). Надписаніе это читается такъ: „Κεφαλαια ἐνεπιτόμως δηλοῦντα τὴν συνήθειαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως τοῦ Ἀγίου Ὁρους“ ²⁾. Мы отмѣтили почти всѣ особенности изложенія настоящихъ главъ по Лаврентіанскому списку сравнительно съ изложеніемъ ихъ въ рассматриваемыхъ кодексахъ Типика первой редакціи (стр. 797—809 въ прим.). Слѣдующую часть обозрѣваемыхъ Типиковъ, послѣ отмѣченныхъ главъ изъ Типика Святой горы, составляетъ весьма краткій Мѣсяцесловъ съ памятями и службами лишь на дни великихъ праздниковъ и особенно чтимыхъ въ православной церкви святыхъ (стр. 809—817), при чемъ службы праздника Благовѣщенія помѣщаются во всѣхъ кодексахъ этой редакціи въ третьей части, между службами тріоднаго круга (стр. 828). Третья часть всегда надписывается такъ: „Συναξάριον, σὺν Θεῷ ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ τελέωντος καὶ τοῦ φариσαίου μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων“ и, по составу службъ и ихъ текстуальнымъ особенностямъ, всюду одинакова (стр. 817, 833, 834). Къ названнымъ тремъ главнымъ частямъ присоединяется четвертая

¹⁾ Описаніе этого кодекса см. у Bandini A. M. Catalog. cod. graec. manuscr. biblioth. Mediceo-Laurentianae. Florent. 1764—70 an. t. I, pag. 485 и у проф. Н. Θ. Красносельцева «Свѣдѣнія о нѣкоторыхъ литургическихъ рукописяхъ Ватикан. библи.» Каз. 1885. стр. 23—25.

²⁾ Ркп. Лаврент. библи. № 15 л. 169. об.

дополнительная, которая, благодаря неполнотѣ и деффедамъ въ рукописяхъ, далеко не во всѣхъ кодексахъ сходна по составу. Самымъ полнымъ въ этомъ отношеніи нужно считать Барбериновскій кодексъ III № 102 (236) (стр. 834—835), а самымъ краткимъ Валличелліановскій кодексъ D. № 61, въ которомъ послѣдняя часть совсѣмъ отсутствуетъ (стр. 833).

ХШ. Въ составъ второй редакціи западныхъ Типиковъ входятъ а) рукопись Ватиканской библіотеки № 1877, писанная въ 1292 году Павломъ Коринѳяниномъ, уроженцемъ итальянскаго города Траины (Τραῖνα), жившимъ сначала въ монастырѣ св. апостоловъ въ Агрѣ (ἐκ μονῆς Ἀγροῦς), а потомъ поселившимся (κατοικός) въ древнѣйшей Богородичной обители Мили (τοῦ Μῆλι), для которой и изготовленъ имъ былъ (κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐκκλησίαν τῆς αὐτῆς μονῆς τῆς ὑπεραρχίας Θεοτόκου τοῦ Μῆλι) настоящій Типикъ (стр. 886); б) рукопись XIII в. № 127, или № 326, или № 144 Вѣнскаго библіотеки (стр. 893); в) рукопись Барбериновской библіотеки III № 78, писанная въ 1558 году нѣкимъ Георгіемъ изъ Константинополя для кафедральнаго храма города Бовы (Βοός), стараніемъ и на средства клириковъ этого храма, въ правленіе епископіею Акилы Пратзи (Ἀκύλα Πράττι) (стр. 895) и d) вторая рукопись Ватиканской библіотеки № 1609, писанная въ XVI столѣтіи тоже Георгіемъ и подаренная папѣ Сиксту V для Ватиканской библіотеки Еммануиломъ, хореепископомъ Родоса, въ 1585 году (стр. 898).

Такъ какъ перечисленные списки Типиконовъ второй редакціи большею частію безъ начала, или не имѣютъ надписаній, то послѣднее, какъ наиболѣе характерное для памятниковъ этой группы, мы можемъ указать въ Ватиканской рукописи XVI в. № 1609, въ которой это надписаніе читается такъ: „Σὸν Θεῷ Τοπικόν, περιέχον τὴν ἀπασαν ἀκολουθίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κατὰ τὰς ἑωρῆς Θεοδώρου τοῦ Στοδίτου καὶ λοιπῶν“ (стр. 898), считая въ тоже время самымъ виднымъ и болѣе древнимъ представителемъ Типиковъ этой второй редакціи рукопись той же Ватиканской библіотеки № 1877, написанную въ 1292 году. Последняя рукопись № 1877, какъ видно изъ обширной приписки къ ней (стр. 836), связываетъ свое происхожденіе съ древнѣйшею сициліанскою обителью Богородицы „τοῦ Μῆλι или Μίλι“.

Монастырь этотъ находится въ деревнѣ Фломаріи (in pago Flomariæ) на рѣкѣ (in fluvio Mili) Мили, къ югу въ семи миляхъ отъ города Мессины. Основанъ онъ былъ около 1089 года, въ память побѣдъ надъ Сарацинами, Рожеромъ, великимъ графомъ Калабріи и Сициліи († 1101), и предоставленъ для поселеній игумену Михаилу и его соотечественникамъ выходцамъ—грекамъ изъ Византіи, которымъ этотъ владѣтель всегда покровительствовалъ¹⁾. Памятникомъ такого рода благодѣяній могутъ служить пожертвованія и сигилліоны, данныя Рожеромъ великимъ этому монастырю²⁾ и др. Монастырь Богородицы Милійской (τοῦ Μῦλῆ), возникшій, хотя и нѣсколько раньше по времени, но почти при одинаковыхъ условіяхъ, какъ и знаменитый монастырь Николо-Казулянскій, жилъ съ нимъ совершенно одинаковою историческою жизнію и раздѣлялъ ту же печальную участь, т. е. въ концѣ концовъ подпалъ подъ власть римскаго первосвященника. Разница въ судьбѣ обѣихъ обителей лишь та, что Милійскій монастырь продолжаетъ свое существованіе и до настоящаго времени³⁾, тогда какъ Казулянскій монастырь представляетъ изъ себя нынѣ лишь одиѣ печальныя руины⁴⁾.

¹⁾ D. Rocchi Pirri. Sicilia sacra. edit. noviss. Lugd. Batavorum 1720 an. vol. II, col 1229—1230; Rodota. Dell' origine progresso e stato del rito greco in Italia. Roma 1760, t. II, pag. 200. (Мансветов. И. Д. Церковн. уставъ (Типикъ) стр. 398); Th. Toscani. Ad Typica Graecorum pag. 8, not. 3.

²⁾ Донъ Рокки Пирри указываетъ сигилліонъ, данный этому монастырю, Рожеромъ великимъ въ 1092 году. (Sacra Sicilia vol. II, col. 1231).

³⁾ Th. Toscani. Ad. Typica Graecorum pag. 8, not 3. *Extat etiam hodie hoc monasterium ordinis s. Basilii M. nostrae congregationis Italo-graecae, non procul ab urbe Messana.*

⁴⁾ Melang. d'archeolog. et d'histoir. 1886 fasc. III—IV, pag. 173. Монастырь Николо-Казулянскій разрушенъ Турками въ 1483 году. На мѣстѣ его была устроена маленькая часовня, росписанная живописью, напоминающею о происхожденіи и преданіяхъ монастыря, но нынѣ и она превращена мѣстными крестьянами въ сѣноваль (en grenier à foin) и близка къ окончательному паденію.

Впрочемъ, сколько позволяютъ намъ судить объ историческомъ прошломъ сициліанскаго Богородичнаго Милійскаго (τοῦ Μῆλι) монастыря и его значеніи въ ряду другихъ южно-италійскихъ греческихъ монастырей описываемые нами Типики второй редакціи, мы должны по справедливости сказать, что это прошлое далеко не было такъ славно и блестяще, какъ у монастыря Николо-Казулянскаго. Этимъ только, по нашему мнѣнію, и можно объяснить тотъ фактъ, что въ Ватиканскомъ кодексѣ № 1877 мѣстные обычаи Милійскаго монастыря, кѣтиторская его практика, не нашла себѣ никакого мѣста и не отразилась на его страницахъ даже хотя бы то и въ слабой мѣрѣ¹⁾, если не имѣть въ виду нѣкоторыхъ именъ святыхъ сициліанскаго и вообще западнаго происхожденія (стр. 844, 856, 858, 860, 861, 862) въ Синаксарѣ его, не удержавшихся, однако, даже въ Синаксаряхъ другихъ списковъ Типика той же редакціи (см. варианты тамъ же). Это во первыхъ. Во вторыхъ, здѣсь же причина и того, почему этотъ кодексъ Ватиканской библіотеки въ ряду списковъ той же редакціи далеко не имѣлъ того обезличивающаго и подавляющаго значенія, какое мы видимъ въ кодексѣ Туринской библ. № 216 по отношенію къ однороднымъ съ нимъ памятникамъ. Среди памятниковъ второй группы каждый почти кодексъ имѣетъ свои особенныя памяти, свои богослужебныя отличія и иногда довольно значительныя разности въ изложеніи однихъ и тѣхъ же службъ (См. стр. 837—892 въ вариантахъ). Отмѣчая, такимъ образомъ, двѣ характерныя особенности въ Типикахъ второй редакціи, мы не можемъ не указать и на третью болѣе существенную и важную черту ихъ. Списки этой категоріи, заявивъ скромно въ надписаніи (Ркп. Ватик. библ. № 1609), что они заключаютъ въ себѣ „Τῶν τικόν, περιέχον τήν ἀπασαν ἀκολουθίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κατὰστάσεως Θεοῦ ὁροῦ τοῦ Στοῦδίτου καὶ λοι-

¹⁾ Можно было бы нѣкоторое указаніе на мѣстную практику Богородичнаго Милійскаго монастыря видѣть въ обычаяхъ готовить въ пятницу первой недѣли поста коливо и вкушать рыбу въ предпразднество и попразднество праздника Благовѣщенія, но и подобныя указанія въ уставахъ обезличены надписаніемъ: «Κεφάλαια, διαλαμβάνοντα» к. т. л. и ссылкой на извѣстные авторитетные уставы православнаго востока. (стр. 863).

πῶν“, не болѣе двухъ разъ называютъ въ числѣ „прочихъ“ извѣстнѣйшіе уставы—великой церкви, іерусалимскій, студійскій, свято-горскій—аѳонскій (стр. 855, 863) олимпійскій, (стр. 855 прим.) и имя того самаго архіерея Антонія (δι' ἐρωτήσεως τοῦ ἀρχιερατεύσαντος τοῦ Ἀντωνίου δσιωτάτου) (стр. 853, 855 прим. 1), отвѣтами ко-его пользовался и составитель Евергетидскаго Типикона (стр. 442), съ которымъ памятники описываемой нами редакціи иногда имѣютъ большое сходство (стр. 853, 855 прим. 1, 866, 877) въ изложеніи нѣ-которыхъ службъ. Однимъ словомъ, присматриваясь внимательно къ спискамъ этой редакціи западныхъ Типиковъ, нельзя не замѣтить, что они почти всецѣло тяготеютъ къ Типикамъ восточнымъ визан-тійскимъ и воспроизводятъ на своихъ сраницахъ ихъ богослужебный строй и порядокъ, не отводя мѣста ктиторской практикѣ даже и въ той незначительной долѣ, какая дана ей въ западныхъ Типикахъ первой редакціи. Въ этомъ отношеніи о Типикахъ этой редакціи нельзя не произнести того приговора, который начерталъ нѣкій анонимъ на выходномъ листѣ Ватиканскаго кодекса XVI в. № 1609, а именно: „συνάξαν ἐκ τῶν ἀνατολικῶν (Τοπικῶν)“.

Помимо всего этого, въ Типиконахъ второй редакціи можно указать и на другія особенности, но касающіяся уже состава ихъ. И здѣсь, какъ и въ памятникахъ первой редакціи, составъ Ти-пикона предваряется также особою статьею, которая хотя имѣется нынѣ и не во всѣхъ спискахъ этой редакціи, но присутствіе ея въ нихъ раньше, когда были списки въ полной сохранности, едвали можетъ подлежать сомнѣнію (стр. 872 прим. 3, 894). Статья эта, надписываемая такъ: „Κεφάλαια ἐν ἐπιτόμῳ δηλοῦντα τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως“ (стр. 836), въ изложеніи, однако же, имѣетъ значительныя особенности¹⁾ сравнительно съ подобною

¹⁾ Для образца мы сдѣлаемъ сопоставленія текстовъ одной и той же статьи въ обѣихъ редакціяхъ.

Ркн . Турин. библи. № 216 (стр. 806).

Περὶ τῶν ἀποδείπνων. Τὰ ἀπό-
δειπνα ποιούμεν οὕτως· ἀρχόμενοι
ἀπὸ τοῦ σαββάτου τῆς διακαινησίμου
φάλλομεν τὸν κατὰ συνήθειαν ἐξάφαλ-

Ркп. Ватик. библи. № 1877 л. 4 об.—5.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ ἀπόδει-
πνα ποιούμεν οὕτως· ἀρχόμενοι ἀπὸ
τοῦ β'. (;) τῆς διακαινησίμου φάλλομεν
τοὺς γ'. φαλμούς, ἡγοῦν τὸ Κύριος

же статьею въ Типикахъ первой редакціи. Синаксарь, составляющій вторую часть Типикона, отличается обиліемъ памятей, указываемыхъ на каждый день по нѣскольку. Имена святыхъ, за весьма незначительными исключеніями, какъ мы уже замѣтили выше, византійскаго происхожденія. Замѣчательно здѣсь то обстоятельство, что даже въ позднѣйшее время существованія греческихъ монастырей на Аппенинскомъ полуостровѣ въ XVI в., когда эти монастыри находились уже въ подчиненіи у римскаго первосвященника и когда вліяніе богослужебной практики католической церкви на практику этихъ монастырей было безспорно сильное, Синаксари Типиконѣвъ западныхъ ¹⁾ не даютъ мѣста именамъ и праздникамъ западной церкви на ряду съ именами и праздниками церкви православной византійской. Разительный примѣръ этого мы видимъ въ рукописи Барбериновской библіотеки 1552 года III № 78, содержащей въ себѣ Типикъ каѳедральнаго собора города Бовы въ Калабріи. Здѣсь латинскій Мѣсяцесловъ, или „*Ἀκολουθία καὶ τάξεις τοῦ Μηνολογίου κατὰ Λατίνων*“ (стр. 896—897), необходимый въ прак-

μον, καὶ τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, καὶ τὸν ν'. καὶ τὸ τριψῆδιον τῆς ἡμέρας τῆς ν'. Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τὰ τριψῆδια φάλλονται καθημερινὰ μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων, μὴ ποιοῦντες μετανοίας· ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς μ'. τῶν Ἀγίων Πάντων φάλλομεν τὸν Ἀρμον καὶ τὸ Δόξα ἐν ὕψιστοις Θεῷ, καὶ τὸ Κύριε Παντοκράτωρ. καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς στάσεως α'. μετανοίας β'. εἰάν οὐκ ἔχωμεν ἐορτὴν δια μέσου ταύτης τῆς τεσσαρακοστῆς. Τὸν αὐτὸν τόπον ποιοῦμεν καὶ τῇ μ'. τοῦ ἁγίου Φιλίππου, μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τῶν ἁγίων ἀποστόλων τὴν τεσσαρακοστὴν

φωτισμός μου, τὸ Ὁ Θεὸς εἰς τὴν θαῖναι, εἶτα τὸ Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, τὸν κανόνα, τὸ Ὁ Θεὸς οἰκτιρῶν, τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεύς· Ὅτι σοῦ ἐστὶ, τὸ ἀπολυτίκιον καὶ ἀπολύει. Ταῦτα φάλλομεν οὕτως μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων... Ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς μ'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων φάλλομεν τοὺς συνήθεις γ'. ψαλμοὺς α'. ὡς τὸ Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι με, καὶ τοὺς λοιπούς, τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, τὰ συνήθη τροπάρια τῶν μ'. τὸν κανόνα, τὸ Τρισάγιον, εἶτα τοὺς ψαλμοὺς τοὺς γ'. ἀπὸ τῶν δέκα (καὶ) δύο τοῦ μεγάλου ἀπο-

¹⁾ Проф. Диль на основаніи Типика Туринской библіотеки и другихъ данныхъ сдѣлалъ такое заключеніе объ обители св. Николая Казулянскаго: *jusqu'aux derniers jours de l'abbaye ils célébrèrent les fêtes de l'Église grecque.* (Melang. arch. 1886, f. III—IV, p. 183).

тиѣ названнаго собора стоитъ въ рукописи особнякомъ, въ концѣ ея, какъ добавочная статья. Третья часть Типиковъ этой редакціи—трїодная имѣетъ неодинаковое надписаніе и озаглавливается, то „Ἀκολουθία τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου“ (стр. 863, 895), то „Τῇ κυριακῇ, ἐν ᾗ ἀναγινώσκεται τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου“ (стр. 894), то „Συναξάριον σὺν Θεῷ τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου ἕως τῆς κυριακῆς τῶν Ἀγίων Πάντων“ (стр. 898). Въ дополнительной части мы находимъ весьма немного статей, которыя главнымъ образомъ касаются пищи во время постовъ (стр. 894), поклоновъ въ церкви и въ келліяхъ и дней, когда готовится коливо (стр. 898)

Чтобы еще рельефнѣе представить характеристическія особенности обѣихъ редакцій описываемыхъ Типиконовъ, войдемъ въ разсмотрѣніе важнѣйшихъ отличій въ службахъ ихъ круга годичнаго и повседневнаго.

Службы круга годичнаго въ обѣихъ редакціяхъ Типиконовъ излагаются большею частію сходно, но далеко не тождественно. Въ Типикахъ второй, напр., редакціи службы Синаксаря излагаются значительно проще и короче, чѣмъ въ памятникахъ

ἕως τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις, τὸ Κύριε Παντοκράτωρ. Εἰς δὲ τὸ ιβ'. ἡμέρας ἀναλαμβάνομεθα πάλιν τὴν ἀκολουθίαν, ἣν ποιοῦμεν μετὰ τὸ Πάσχα ἕως τῶν Ἀγίων Πάντων, λέγοντες μετὰ τὸν κανόνα, τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις, καὶ τὸ Τρισάγιον. Τὸ δὲ αὐτὸ ποιοῦμεν καὶ πάσας τὰς κυριακάς, ἡγουν τὰ σάββατα ὀψέ, καὶ τὴν ἐβδομάδα τῆς τυρινῆς, καὶ πάντα τὰ ὀκταήμερα. Εἶτα πάλιν μετὰ τὸ δωδεκαήμερον καὶ τὰ ὀκταήμερα τῶν Φώτων ἀναβάλλομεν τὴν ἀκολουθίαν, τὴν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἕως τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου ἕως τῆς παρασκευῆς τῆς ἀπόκρεω.

δείπνου τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις, τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐ σιωπήσωμεν ποτέ· Κύριε, Παντοκράτωρ, καὶ ἀπολύει. Τὸ αὐτὸ ἀπόδειπνον ψάλλομεν καὶ τῇ μ'. τοῦ ἁγίου Φιλίππου, καὶ τὸν ἄλλον δὲ πάντα καιρὸν ὁμοίως οὕτως ψάλλομεν ταῦτα, ἐκτὸς μόνον ὅτε καταλιμπνομεν τοὺς ς'. ψαλμοὺς καὶ τοὺς μετὰ τὸν κανόνα καὶ τὸ Κύριε Παντοκράτωρ.

первой редакціи. Примѣры этого можно видѣть въ службахъ на Рождество пресвятыя Богородицы (стр. 809 и прим. 2—11, 810 и прим. 1—7), на праздникъ Воздвиженія креста Господня (стр. 811 сн. стр. 839), Рождества Христова (Th. Toscani. Ad Typica Graecorum pag. 44—51) и Благовѣщенія (Ibid. pag. 56—65). Крупную особенность въ Синаксаряхъ Типиконѣ обѣихъ редакцій составляетъ празднованіе предпразднествъ и попразднествъ съ разрѣшеніемъ на все не только для дванадесятихъ праздниковъ, но и для дней великихъ и чтимыхъ святыхъ, какъ напр., апостоловъ Іоанна Богослова и Андрея, св. Николая чудотворца, праведной Анны, матери пресвятой Дѣвы и др. (стр. 813, 814, прим. 6, 843 и прим. 2, 845). Въ службахъ тріодныхъ сходными по изложенію можно считать отчасти службы предъуготовительныхъ недѣль (Th. Toscani. Ad Typica Graecorum pag. 52—55), совершенно почти сходными службы страстной седмицы, начиная съ утрени великой пятницы вплоть до Пятидесятницы (стр. 880—889 сн. 830—832; Toscani. Ad Typica pag. 66—70). Разности здѣсь состоятъ, по первой редакціи, въ особыхъ псалмахъ для часовъ великой субботы и въ повечеріи для кануна Пасхи (стр. 829—830), а по второй, въ болѣе подробномъ изложеніи обряда христосованія и вообще конца утрени на Пасху (стр. 886—887). Но существенныя особенности обѣихъ редакцій мы видимъ въ службахъ постовыхъ, начиная съ понедѣльника первой седмицы. По первой редакціи, всѣ суточные службы на первой недѣли великаго поста совершаются обычныя, но съ чтеніемъ евангелій чрезъ всю недѣлю на всѣхъ часахъ, не исключая и перваго; литургія преждеосвященныхъ даровъ совершалась каждый день черезъ весь великій постъ, за исключеніемъ понедѣльника и вторника первой недѣли, когда могли править эту службу въ епископіяхъ и великихъ церквахъ только архіереи; на литургіи въ первую недѣлю поста послѣ Трисвятаго читался Синодикъ: „Ἐποφαιόμενη πρὸς Θεόν“; въ великій четвертокъ совершались часы съ особыми псалмами и чинъ омовенія ногъ¹⁾ въ концѣ литургіи (стр. 825—829). По

¹⁾ Чинъ омовенія совершался послѣ возгласа священника: «Яко ты еси освященіе». При пѣніи тропарь: „Егда славнии“, священники съ лампадами и кадиломъ выходили въ нарѣикъ храма,

второй редакціи, всѣ службы первой недѣли—*пѣсенныя* ¹⁾ (ᾠσμη-
τικὴ ἀκολουθία); совершеніе литургіи преждеосвященныхъ даровъ
каждый день не обязательно; по пятницамъ черезъ весь годъ, за
исключеніемъ господскихъ праздниковъ, совершался „ἡ τὰς τῆς
προεβείας“ или параклисъ въ честь Богоматери; на шестомъ часѣ
съ понедѣльника второй недѣли черезъ весь великій постъ братія,
занятые работами (ὅσοι ἐργόχειρα ἐργάζονται), сходятся въ храмъ
для слушанія поученій Θεодора Студита, а въ Типикахъ первой
редакціи, вмѣсто этого, съ понедѣльника первой недѣли до четверга
недѣли вайй, за псключеніемъ субботъ и воскресеній, послѣ третья-
го часа канонархъ, имѣя на головѣ куколь, а въ рукахъ жезлъ
(ῥάβδος), произноситъ предъ трапезаремъ сильнымъ голосомъ (βοῶ
μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς) слѣдующія слова: „Господи, благослови.
Братія и отцы, будемъ внимательны къ себѣ самимъ, потому что
умираемъ; вспоминаемъ и о вѣчномъ мученіи“ (стр. 826); нака-
нуиѣ вербнаго воскресенія предъ пѣніемъ „Господи возвахъ“

гдѣ совершался чинъ омовенія. Пѣлись стихиры омовенія на 6 съ
припѣвами: „Окропиши мя уссопомъ“, „Сердце чисто“ и „Неотвержи
мене“, за которыми слѣдовала ектенья, молитвы: „Κύριε ὑπεράγαθε, ὁ
ἀπρόσιτος“ и на главопреклоненіе двѣ: „Δέσποτα Κύριε τῆς δόξης, ὁ
ὑποδείξας ἡμῖν μέτρα ταπεινώσεως“ и „Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κατὰ τὸ πολὺ
ἐλεός σου χενώσας“ и читалось евангеліе отъ Іоанна на омовеніе ногъ.
Лица, которымъ омывались ноги, были слѣдующіе: ἐν πρώτοις τὸν πολω-
ρόν, εἴτα ἀναγνώστην ἕνα καὶ διάκονον ἕνα, καὶ πρεσβυτέρους δ' . καὶ μοναχοὺς
ἰδιώτας δ' . καὶ τὸν οἰκονόμον, καὶ ἔσχατον πάντων τὸν ἐκκλησιαρχὴν, ὁμοῦ ἱβ' .
κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἱβ' . ἀποστόλων. Ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων νίπ-
ται οὖν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκράτσει τῇ λεντίφ καὶ σφραγίζει τῇ
χειρὶ καὶ ἀσπάζεται αὐτούς. Игуменъ читалъ потомъ второе евангеліе,
пѣлись тропари: „Κύριον φωνεῖτε, ὦ μαθηταί“, „Νιφθέντες πόδας“ и „Με-
γάλων χαρισμάτων“ съ припѣвами: „Окропиши мя“, „Сердце чисто“ и
слава и нынѣ, при чемъ всѣ входили въ церковь, и читалась заамвон-
ная молитва. Ркп. Турин. библ. № 216 л. 140—143; Барбер. библ. №
69 л. 58 об.—63; № 102 л. 121 об.—123.

¹⁾ Объ этого рода службахъ см. у Мансветов. „Пѣснѣнное по-
слѣдов.“ Прибавл. къ твор. свят. отецъ 1880 кн. Ш—IV (ч. 26). сн.
„Богослуженіе страстной и пасхальной седмицъ во св. Іерусалимѣ въ
IX—X в.“, стр. 254—260.

перемѣнялись хоры; четыре евангелиста читались на часахъ въ первые четыре дня страстной седмицы и оканчивались въ великій четвертокъ на девятомъ часѣ; часы и на страстной седмицы въ первые три дня совершались пѣсеннаго изложенія, а въ четвергъ съ тремя псалмами и съ ектеньями великою и просительною; омовеніе ногъ происходило между вечернею и литургіею, послѣ пѣвіи стихиръ на „Господи воззвахъ“, предъ малымъ выходомъ съ евангеліемъ; въ праздникъ Пятидесятницы полагался чинъ пѣсенной вечерни (стр. 866—880, 889—892), но безъ чтенія апостола и евангелія, о чемъ упоминаютъ нѣкоторые (стр. 832 прим. 1) изъ Типиковъ первой редакціи.

Что касается особенностей повседневныхъ службъ, то обѣ редакціи Типиконѣ обнаруживаютъ въ этомъ отношеніи замѣчательную солидарность между собою почти до мелочей. Чтобы сгруппировать эти особенности, необходимо противопоставить ихъ хорошо извѣстной намъ практикѣ іерусалимскаго устава, Типикона великой церкви и ктиторскихъ уставовъ древней Византіи.

Изъ повседневныхъ службъ западные Типики обѣихъ редакцій совершенно не знаютъ *малой вечерни и всенощнаго бдѣнія*, которыя практикуются широко нынѣ подъ вліяніемъ устава іерусалимскаго; не упоминаютъ они и о *паннихидахъ* или *аириніяхъ*, которыя уставъ великой церкви и всѣ византійскіе ктиторскіе Типики предписываютъ совершать наканунѣ воскресныхъ дней, господскихъ, богородичныхъ, въ честь особенно чтимыхъ святыхъ и храмовыхъ праздниковъ, но за то въ нихъ указываются нѣсколько чинѣвъ *повечерій* и *полунощницъ* съ, такъ называемыми, *ктиторскими псалмами*¹⁾ и всѣ остальные службы, извѣстныя въ нынѣшней практикѣ и по другимъ древнѣйшимъ уставамъ. Высшая цифра стихиръ „на Господи воззвахъ“ для великихъ

¹⁾ Χρὴ εἰδέναι. говорится въ Типиконѣ монастыря τοῦ Μῆλι относительно утренней службы въ понедѣльникъ Θομῆς, ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον ἀρχόμεθα πάλιν τὸ μεσονύκτιον, ψάλλομεν δὲ τὸν Ἀμωμον καὶ τοὺς δύο ψαλμοὺς τοῦ κτήτορος, τὸν ιθ'. καὶ τὸν κ'. μετὰ καὶ τῶν ἀπελυτικίων αὐτῶν, χωρὶς σαββάτων καὶ χοριακῶν καὶ ἑορτῶν μεγάλων. Ркп. Ват. библ. № 1877 л. 236 об. Вѣн. библ. № 127 л. 102; Варбер. библ. № 78 л. 164.

праздниковъ и дней воскресныхъ—*восемь*, а для обыкновенныхъ дней ихъ можетъ быть даже и *четыре*. На утрени въ великіе праздники полагается одна каѳизма для чтенія, но за то поются три антифона псалмовъ, избранныхъ примѣнительно къ празднуемому событію, и поіелелей. Тропарей на канонѣ въ утреннихъ службахъ положено неодинаковое число: читалось ихъ и 8, и 10, и даже 14, какъ нынѣ. На литургіи поются антифоны не только въ дни дванадесятихъ праздниковъ, но даже и въ дни памяти великихъ святыхъ. Въ послѣднемъ случаѣ перѣдко указывается иѣтъ повседневные антифоны: „Благо есть“ и т. д.

XIV. Послѣдній девятый списокъ западнаго греческаго Типикона имѣетъ слѣдующее пространное надписаніе: „*Συναξάριον σὸν Θεῷ, ἡ γοὺν Τυπικόν, Κανὼν ἅριον, περιέχον τοῦ ὅλου χρόνου τὴν τῆς ἐκκλησίας ἀκολουθίαν τῆς τε στιχολογίας καὶ τῶν κανόνων, καὶ ἀναγνωσμάτων, καὶ ποίας τῶν ἡμερῶν σχολάζομεν ἀπὸ τοῦ συνήθους καμάρου, καὶ εἰς ποίας τῶν ἁρίων μνήμας ἐπιτελοῦμεν ἀργίαν τῶν ὥρων καὶ μετανοίας ποιοῦμεν* περιέχει δὲ καὶ ἄλλα τινὰ τὰ εἰς τὴν συναξιν τῆς ἐκκλησίας συντελοῦντα, ὅπερ ἀνακαίνισθη ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ, τοῦ τυπωθέντος παρὰ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βαρθολομαίου τοῦ νέου τοῦ Ῥουσιανίτου, δι' ὀρισμοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου πατρὸς κυροῦ δευτέρου Βλασίου, καθηγουμένου τῆς περιβλέπτου μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἐπονομαζομένης τῆς Κρυπτοφέρρης, ἐν ἔτει τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως ἑξάκισ χλυστῷ ὀκτακοσιστῷ η΄. τῆς δὲ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως χλυστῷ τριακοσιστῷ ἰνδικτιῶνος δεκάτης τρίτης“.

Приведенное заглавіе говоритъ само за себя и съ достаточною ясностію даетъ намъ понять, что въ этомъ кодексѣ мы имѣемъ настоящій *книжторскій Типикъ* Богородичной Гротта-ферратской обители, происхожденіе котораго связывается съ игуменами этой обители Варфоломеемъ Русіанитомъ и Власіемъ II.

Гротта-ферратскій или Крипто-ферратскій Богородичный монастырь находится въ Тускуланумѣ близъ Фрашкати, въ недалекомъ разстояніи отъ Рима (не болѣе 30 верстъ). Основателемъ его считается монахъ Ниль, происходившій изъ знатной и богатой древне-византійской фамиліи Мелена (*Malenarum seu Malai-*

porum), переселившейся вмѣстѣ съ другими выходцами изъ Византіи въ Россано, богатѣйшій городъ Калабріи. Родился онъ около 910 года и до 30-лѣтняго возраста прожилъ въ родномъ городѣ, посвящая время наукамъ, когда, наконецъ, рѣшился поступить въ въ Меркуріевскую обитель недалеко отъ Россана. Любя, однако, уединеніе, онъ покинулъ этотъ монастырь и на близъ-лежащихъ горахъ основалъ свой монастырь въ честь Михаила архангела, въ которомъ и прожилъ цѣлыхъ 17 лѣтъ. По разрушеніи его Сарацинами, пр. Нилъ долго скитался по другимъ чужимъ обителямъ, пока, наконецъ, не рѣшился вмѣстѣ съ двумя своими учениками и будущими, какъ полагають, преемниками по игуменіи въ Гротта-ферратскомъ монастырѣ, Павломъ и Варооломеемъ младшимъ отправиться въ Тускуланумъ. Здѣсь сначала онъ поселился въ греческомъ монастырѣ св. Агаты, но потомъ, испросивъ въ подарокъ у владѣльца Тускуланума Григорія, который весьма полюбилъ пр. Нила, участокъ земли близъ деревушки Кристо ферраты, передавшей имя и основанной обители, заложилъ свою собственную обитель, которую, однако же, ему не удалось окончить, такъ какъ 25 сентября 1004=6513 года онъ скончался. Благоустроили эту обитель и старались обезпечить ее имущественными владѣніями, дающими средства на содержаніе живущихъ въ ней монаховъ, ученики пр. Нила, игумены Павелъ и Варооломей младшій. Особенно много потрудился въ этомъ отношеніи послѣдній, уроженецъ тоже города Россана, членъ также знатной греческой фамиліи. Онъ устроилъ въ обители въ 1025 году (стр. 905) прекрасный храмъ въ честь Богоматери, существующій съ нѣкоторыми измѣненіями и до настоящаго времени¹⁾.

Этому-то, третьему послѣ Нила, игумену Варооломею и приписываетъ Гротта-ферратскій Тирикъ 1300 года составленіе и введеніе въ богослужебную практику особаго ктиторскаго Тиникона (ἐκ τοῦ παλαιῶ Τυπικῶ, τοῦ τοπωθέντος παρὰ τοῦ ὁσίου πατρὸς

¹⁾ Краткая исторія Гротта-ферратскаго Богородичнаго монастыря изложена нами по весьма обстоятельному сочиненію ученаго бібліотекаря этой обители, іеромонаха Антонія Рокки: «De coenobio Cryptoferatensi ejusque bibliotheca et codicibus praesertim graecis commentarii». Tuscul. 1893 an. pag. 1—18.

ἡμῶν Βαρθολομαίου τοῦ νέου τοῦ Ῥουσιανίτου). Хотя въ житіи сего отца, написанномъ его учениками, правда, на этотъ фактъ нѣтъ даже и слабаго намека, по сомнѣваться въ томъ, что первоначальный Типикъ Богородичной Гротта-ферратской обители вышелъ изъ рукъ третьяго игумена этого монастыря, у насъ нѣтъ достаточныхъ основаній. Напротивъ, какъ намъ кажется, вполне естественно было заботливому игумену, довершившему дѣло своего знаменитаго предшественника, игумена Нила, созданіемъ превосходнаго храма въ обители въ честь Богоматери, позаботиться и о болѣе прочной внутренней организаціи этой обители и урегулированіи въ ней богослужебныхъ порядковъ путемъ составленія, по обычаю древнихъ византійскихъ ктиторовъ, особаго ктиторскаго Типикона. О Тоскани склоняется къ той же самой мысли и въ своемъ изслѣдованіи о западныхъ уставахъ представляетъ и другія соображенія въ пользу ея¹⁾. Здѣсь нѣсколько непонятнымъ и даже страннымъ можетъ казаться лишь тотъ фактъ, отмѣченный въ надписи, что ктиторскій Варооломеевскій Типикъ, по опредѣленію игумена той же обители Власія II, въ 1300 году *возобновляется* (ἀνακαινίσθη), а не переписывается (ἀπεγράφη) слово въ слово, что было бы болѣе естественно, но и этотъ странный на первый взглядъ фактъ становится вполне понятнымъ, при ближайшемъ знакомствѣ съ историческими обстоятельствами жизни данной обители.

Выше всякаго сомнѣнія, что первый ктиторъ Гротта-ферратской обители пр. Нилъ, какъ уроженецъ юга Италіи и питомецъ тамошнихъ греческихъ монастырей, въ основанной имъ обители ввелъ и въ жизни монашеской и въ церковно богослужебной практикѣ тѣ самые порядки, къ какимъ онъ привыкъ съ дѣтства на родинѣ, и ихъ строго соблюдалъ въ своемъ монастырѣ. За это говоритъ тотъ краснорѣчивый фактъ изъ жизни пр. Нила, что онъ, поселившись въ Тускуланумъ и категорически заявилъ: „Haec requies mea est in sacculum sacculi: neque hinc futurum est, ut quisquam me deducat“, не смотря на настоятельные убѣжденія его друзей и знатныхъ римскихъ патриціевъ, къ нему весьма рас-

¹⁾ Ad Typica Graecorum pag. 9—11; Conf. A. Rocchi. De coenobio Cryptoferratensi pag. 53—54.

положенныхъ, посѣтить гробницы св. апостоловъ Петра и Павла, *никогда во всю свою жизнь не былъ въ Римѣ*¹⁾. При такой силѣ воли и характера, а также настойчивости, трудно допустить какія бы то ни было *стороннія вліянія* въ основанной пр. Ниломъ обители. Болѣе повидимому благопріятныхъ условій для этихъ вліяній могло быть въ правленіе третьяго игумена Гротта-ферратскаго монастыря, Варѣоломея младшаго Россанскаго, вступившаго на игуменію, послѣ кратковременнаго правленія обителью его предшественника Павла. Этотъ игумень въ своихъ отношеніяхъ къ римскому престолу, на которомъ въ то время возсѣдали Іоаннъ ХІХ (1024—1033) и Венедиктъ ІХ (1033—1048), не слѣдовалъ осторожной политикѣ своего учителя, но пользовался дружбою папъ и въ необходимыхъ случаяхъ для обители даже ихъ услугами. Онъ не только посѣщалъ Римъ, но участвовалъ на одномъ латеранскомъ соборѣ въ 1044 году и въ числѣ игуменовъ подписался вторымъ: „Bartholomaeus abbas s. Mariae Grottaferrata“ (sic)²⁾. Но эти дружественныя сношенія съ Римомъ, при игуменѣ Варѣоломеѣ, какъ оказывается, не повліяли на измѣненіе строя монашескаго и богослужебнаго въ обители Гротта-ферратской, установленнаго ея основателемъ пр. Ниломъ, которому, какъ ученикъ и его питомецъ, Варѣоломей Русіанитъ въ своей жизни желалъ не только слѣдовать и подражать во всемъ, но даже и соревновать³⁾. Подтвержденіе для сего мы находимъ въ самомъ Типиконѣ Гротта-ферратскаго монастыря и въ другіхъ данныхъ. Оріентируясь въ содержаніи Типикона, трудно не замѣтить, что въ службахъ общихъ всѣмъ извѣстнымъ греческимъ Типиконамъ западнаго происхожденія, какъ напр., на дванадесятые праздники и дни важнѣйшихъ святыхъ существуетъ большое сходство. Въ частности, въ изложеніи этихъ службъ Кристо-ферратскій Типикъ ближе всего стоитъ къ Типиконамъ второй редакціи. Въ этомъ наглядно можно убѣдиться изъ сравнительной таблицы (Specimen comparationis diversorum Typicorum orientalium atque Italo-Graecorum, quorum pleraque hactenus inedita), приложенной Θ. Тоскани къ его сочиненію:

¹⁾ A. Rocchi. De coenobio Cryptoferratensi. pag. 14.

²⁾ Ibidem. pag. 17—18.

³⁾ Ibidem pag. 16.

„Ad Typica Graecorum“ (pag. 44—77), если мы будемъ имѣть въ виду въ этой таблицѣ колонки первую, третью и четвертую¹⁾. Въ томъ же самомъ убѣждаютъ насъ и богослужебныя Минеи и другія церковныя книги, употреблявшіяся въ практикѣ XI—XII столѣтій Гротта ферратскаго монастыря и доселѣ хранящіяся въ его библіотекѣ²⁾, которыя, по содержанію своему и богослужебнымъ особенностямъ, совершенно расходятся съ Типикономъ игумена Власія II, краснорѣчиво свидѣтельствуя въ тоже время объ иныхъ порядкахъ въ обители въ древнѣйшее время³⁾.

Но въ дальнѣйшей исторической жизни Гротта-ферратской обители обстоятельства сильно измѣняются: она теряетъ свою самостоятельность и подчиняется Риму. Когда, послѣ смерти Иларія, вступилъ на игуменію Власій II (1282—1303), то за утвержденіемъ своимъ въ этомъ званіи онъ долженъ былъ уже обратиться къ папѣ Мартину IV (1281—1285), который теперь титуруетъ игумена Гротта-ферратскаго монастыря уже не „delectissimus in Christo filius“, какъ называлъ въ своихъ письмахъ папа Венедиктъ IX пр. Варѣоломея⁴⁾, обращеніе, практиковавшееся папами, какъ мы знаемъ, и по отношенію къ другимъ независимымъ монахамъ греческихъ монастырей Патмоса⁵⁾, Си-

¹⁾ Служба праздника Благовѣщенія въ Гротта-ферратскомъ Типикѣ имѣетъ сравнительно больше отличій отъ Типиконовъ второй редакціи, но это произошло несомнѣнно отъ тѣхъ измѣненій, какія въ этомъ Типикѣ произвелъ игуменъ Власій II, положившій въ ней и особую литію въ концѣ утрени съ латинскою молитвою (τὴν τῶν Λατίνων εὐχὴν) Th. Toscani. Ad Typica Graecorum pag. 62—63 not. λε'.

²⁾ A. Rocchi. Codices Cryptenses. Rom. 1884 pag. 289—306, 309—324 et caet.

³⁾ Typicum s. Bartholomaei, etiam quale nunc habemus a Blasio II anno MCCC renovatum, говоритъ Θ. Тоскани, veram rationem prae se fert officii ordinandi, XI saltem saeculo, apud Graecos in Italia et magna Graecia: vetustissima Menaea, aliique libri ecclesiastici Graecorum illius aetatis, id aperte demonstrant. Ad Typica Graecorum pag. 39.

⁴⁾ A. Rocchi. De coenobio Cryptoferratensi. pag. 17

⁵⁾ Miklos. et Müller. Acta et diplomata monasterior. et ecclesiarum orientis. Vindob. 1890 an. t. III, pag. 402—403: А. Дмитріевскій. Патмоскіе очерки Киев 1894 стр. 67, прим.

ная¹⁾ и пр., но уже своимъ *vassallomъ* (*vassallus*), *феодаломъ* (*feudalis*) и т. п.²⁾. Этому покорному слугѣ римскаго первосвященника весьма естественно ничего другого и не оставалось дѣлать, какъ переформировать внутренній монастырскій бытъ и богослужебный строй въ управляемой имъ обители по обычаямъ церкви западной.

Весьма понятно, не могъ теперь исполнять своего прямого назначенія и употреблявшійся доселѣ въ практикѣ этой обители Типиконъ, написанный игуменомъ Варѳоломеемъ. Сообразно съ установившимися въ обители новымъ режимомъ жизни и новыми богослужебными порядками, игумену Власію II необходимо было *не переписать* только (*ἀπεγράφη*) механически этотъ Типикъ, какъ совершенно справедливо замѣчаетъ Θ. Тоскани³⁾, но пересмотрѣть его отъ начала до конца и передѣлать заново (*ἀνακαινίσθη*). И такимъ-то образомъ, изъ подъ пера этого игумена въ 1300 году появляется *новый* Типиконъ, въ которомъ на древней основѣ, принесенной въ обитель ея первыми игуменами—ктиторами съ юга Италіи, изъ монастырей калабрійскихъ, на ряду съ службами, ничѣмъ не отличающимися отъ подобныхъ службъ въ другихъ западныхъ греческихъ Типиконахъ, создаются и записываются новыя службы, происхожденіе которыхъ прямо ведется изъ Рима, вводится въ практику, неизвѣстныя дотолѣ, латинскія литаніи съ чтеніемъ латинскихъ молитвъ, апостоловъ и евангелій и т. д. Такъ напр., 1 ноября, по Типикону Власія II, „κατὰ τὴν ἀγιοτάτην ἐκκλησίαν τῆς Ῥώμης μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν Ἀγίων Πάντων καὶ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Κασσίου“ (стр. 904); 2 числа того же мѣсяца „μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν χειροτεμένων, κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἀγιοτάτης ἐκκλησίας Ῥώμης, διὰ τὸ λαμβάνειν ἡμᾶς ἐλεηροσύνας“ (очевидно, изъ Рима) (стр. 905); 17 декабря на праздникъ обновленія Гротта-ферратскаго Богородичнаго храма совершается „τὴν τῶν Δατίνων λιτανείαν“ съ чтеніемъ латинскихъ молитвъ, а на литургіи въ тотъ же день читается апостоль и евангеліе на ла-

¹⁾ Еп. Порфирій Успенскій. Второе путеш. въ Синайскій монастырь въ 1850 году. Спб. 1856 стр. 267.

²⁾ A. Rocchi. De coenobio Cryptoferr. pag. 51.

³⁾ Ad Typica Graecorum pag. 12.

тинскомъ языкѣ (тамъ же); въ праздники Рождества Христова, Пасхи, Пятидесятницы, Успенія и когда пожелаетъ игумень „ἐν τῇ λειτουργίᾳ τὴν ἀκολουθίαν Γραικῶν καὶ Λατίνων συννεμένην“ (стр. 905—905); господскихъ праздниковъ считается 14 (стр. 908); въ концѣ Синаксаря записывается „Διάταξις καὶ διατύπωσις τοῦ ὁφφικίου, ἧγουν τῆς ἀκολουθίας τοῦ τιμίου καὶ ἀχράντου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ“ (тамъ же); относительно каждодневнаго, въ теченіи всего великаго поста, совершенія литургіи преждеосвященныхъ даровъ, якобы несуществующаго по древнему обычаю (παλαιὰν συνήθειαν), замѣчается: „ἀλλ’ ἡμεῖς, διότι ἡ ἐκκλησία τῆς Ῥώμης καθ’ ἐκάστην ψάλλει τελείαν λειτουργίαν, προηγιασμένα ψάλλοντες καθ’ ἐκάστην, χωρὶς σαββατοχουριακῶν καὶ τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων μ’. καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ“ (стр. 908); говорится объ особыхъ молитвахъ на каждой постовой службѣ (тамъ же), о чтеніи апостола и евангелія на латинскомъ языкѣ во время литіи въ недѣлю ваій (стр. 909), объ особомъ водоосвященіи предъ чиномъ омовенія ногъ (тамъ же) и т. д. и т. д.

Относительно пищи иноковъ мы находимъ въ этомъ Типикѣ немало указаній, идущихъ совершенно въ разрѣзъ съ восточными и остальными западными Типиконами. Такъ напр., на праздникъ Воздвиженія креста Господня столъ положенъ такой же, какъ и на праздникъ Рождества Богородицы, а это значитъ, что иноки, кромѣ двухъ блюдъ изъ овощей, ѣли *свѣжій сыръ, яйца и рыбу* (τορὸν χλωρὸν καὶ ὠὰ καὶ ἰχθύας) и пили хорошее вино (ὕποχερασίαν κκλήν) (стр. 904); въ постъ св. апостола Филиппа утромъ монахи вкушали зелень съ сыромъ (δύο λάχανα μετὰ τορίου) и бобы, хорошо перетертые, а вечеромъ—яйца съ перцемъ, свѣжій сыръ и яишницу (ὠὰ μετὰ πιπερίου καὶ τορὸν χλωρὸν καὶ ὠὰ τογανισμένα) (стр. 905); въ великій четвертокъ разрѣшали на рыбу (стр. 910) и т. д.

Въ текстѣ изложенія службъ появляются слова совершенно новыя, чуждыя греческому византійскому лексикону, и занесенныя прямо изъ латинскихъ книгъ и западной богослужебной практики: αὶ κκμπάναι (стр. 900, 902 и др.), κκπιτόλιον (стр. 902, 903 и др.), κκπίτвлон (стр. 909), πλοῦβιον, какъ верхняя одежда для игумена (стр. 900) и простого монаха (стр. 901) и др.

Наконецъ, на ектеньяхъ поминается папа въ такой формулѣ:
 „Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ πριωτάτου καὶ ἀγιοτάτου ἡμῶν πατρὸς ὁ
 θεῖνος πάπα Ῥώμης κ. τ. λ. (стр. 903).

Послѣ всего этого трудно теперь согласиться съ заключеніемъ
 О. Тоскани, что Власій II въ Кристо-ферратскомъ Типиконѣ сдѣ-
 лалъ *передѣлки и измѣненія весьма легкія*. „Ex hactenus dictis pa-
 tet, заключаетъ онъ послѣ двухъ трехъ примѣровъ, и притомъ не-
 характерныхъ, допускаемыхъ имъ передѣлокъ, *Blasium aliquas im-
 mutationes in Typicum induxisse, sed eas esse levissimas nec ad offi-
 cii substantiam spectare*“¹⁾. Напротивъ, мы лично приходимъ къ вы-
 воду совершенно противоположному, а именно, что Типикъ Крип-
 то-ферратскаго монастыря, вышедшій изъ-подъ пера Власія II,
 совершенно измѣнилъ свой характеръ (substantiam) и получилъ
 иной видъ. Власіевскій Типикъ 1300 года—*западный* въ узко-
 спеціальномъ значеніи этого слова, или, вѣрнѣе, *греко-уніат-*
скій. Покорный „вассалъ“ римскаго первосвященника не знаетъ
 другого образца и иныхъ преданій, кромѣ римской церкви,
 и только на основаніи ся практики и обычаевъ старается переу-
 строить и богослужебный порядокъ и монашескій строй жизни
 въ управляемой имъ обители. Преданій, коими руководились
 предшественники Власія II и греческіе монахи другихъ итальян-
 скихъ монастырей, преданій, происхожденіе которыхъ связывалось
 съ извѣстнѣйшими византійскими уставами—великой церкви, сту-
 дійскимъ, іерусалимскимъ и др., онъ какъ бы и не подозреваетъ,
 совершенно умалчивая о нихъ въ своемъ Типикѣ. Если онъ
 оставляетъ въ Типиконѣ нѣкоторыя службы безъ существенныхъ
 измѣненій, какъ напр., для праздниковъ дванадцатыхъ и круга
 тріоднаго, то это онъ дѣлаетъ по необходимости, такъ какъ въ латин-
 ской церкви были составлены на эти дни иныя службы, совершенно
 отличныя отъ греческихъ, и ввести ихъ въ практику Гротта-фер-
 ратскаго монастыря значило бы порвать окончательно связь съ по-
 рядками, которые практиковались въ обители почти двѣсти лѣтъ. Но
 и въ этого рода службахъ Власій II допустилъ, однако, всѣ воз-
 можныя измѣненія: онъ ввелъ латинскую терминологію, предпи-
 салъ латинскія литаніи съ чтеніями апостола и евангелія на ла-

¹⁾ Ad Typica Graecorum pag. 13—14.

тинскомъ языкѣ и особія латинскія молитвы и допустилъ въ монашеской трапезѣ отступленія, сообразно съ практикою римской церкви. Намъ остается, слѣдовательно, пожалѣть, если, конечно, не было все это сдѣлано съ какою нибудь преднамѣренною цѣлью, что о. Θ. Тоскани въ своемъ изслѣдованіи рѣшился разсматривать Типикъ Гротта-ферратскаго монастыря параллельно и въ связи не только съ другими извѣстными греческими Типиконами западнаго происхожденія, съ которыми у него имѣется хотя нѣкоторая связь, но даже съ Типиконами чисто византійскими—іерусалимскимъ, св. Горы и современнымъ Типикономъ великой церкви, съ которыми онъ ничего почти не имѣетъ общаго. А, нужно правду сказать, сравнительная таблица (*Specimen comparationis*) Типиконъ у Θ. Тоскани составлена такъ искусно и такъ соблазнительно, что трудно было даже и такимъ серьезнымъ нашимъ ученымъ, какъ арх. Сергій и покойный проф. М. дух. Академіи И. Д. Мансветовъ, устоять предъ искушеніемъ, чтобы подъ вліяніемъ ея не поставить Гротта-ферратскій Типиконъ на ряду съ другими Типиконами западнаго происхожденія и не воспользоваться имъ для характеристики богослужебныхъ порядковъ, имѣющихъ якобы связь съ обителью пр. Осодора Студита. На нашъ взглядъ, сложившійся теперь подъ вліяніемъ всесторонняго изученія Гротта-ферратскаго Типика, изслѣдователь исторической судьбы православнаго Церковнаго устава съ спокойною совѣстью, безъ всякаго ущерба для дѣла, можетъ совершенно игнорировать этотъ греко-уніатскій Типикъ.

Несомнѣнно такого же характера и такой же научной цѣнности для православнаго литургиста и тѣ цѣльные или даже въ видѣ отрывковъ существующіе на западѣ Типиконы, происхожденіе которыхъ, по словамъ о. Антонія Рокки, связывается съ Типикономъ игумена Власія II (*quaedam exemplaria plus minus absoluta ex illo conficeretur*). Изъ такихъ Типиконъ о. Рокки называетъ а) Типикъ 1583 года, переписанный гротта-ферратскимъ монахомъ Павломъ Бевилаквою и, спустя пять лѣтъ, кардиналомъ Санторомъ посланный въ Мессинскій монастырь; б) Типикъ сокращенный (*compendium*) 1595 г., переписанный монахомъ той же обители Лукою (*Lucas de Felicibus*) для Монтесанскаго (*Montis-sani*) монастыря и хранящійся нынѣ въ Римѣ въ Кезанатенской

(in bibliotheca Casanatensi) библиотекѣ; с) Типикъ 1605 года, переписанный, по заказу пріора монастыря Киріака Марчеллина, іеромонахомъ Мессинскаго монастыря Арригіемъ (Arrighius) для употребленія у тригонскихъ монаховъ (in usum monachorum Trigonensium) и представляющій едвали не копію Типикона 1583 года, посланнаго въ Мессину; d) Типикъ XVII вѣка, хранящійся въ Суррентинской семинаріи и, наконецъ, е) Типикъ 1861 года, переписанный съ Власіевскаго Типикона руками многихъ иноковъ Гротта-ферратскаго монастыря для извѣстнаго ученаго кардинала Іоанна Баптисты Питры, занимавшагося, между прочимъ, и греческими Типиконами и желавшаго издать этотъ Типикъ цѣликомъ съ своими комментаріями ¹⁾).

Въ интересахъ полноты, для спеціалистовъ считаемъ нелишнимъ отмѣтить и то, что Кристо-ферратскій Типикъ игумена Власія II не остался въ безызвѣстности. Помимо Θ. Тоскани, посвятившаго этому Типикону больше прочихъ и мѣста и вниманія, разсматриваемый нами Типиконъ немалую частію своего содержанія вошелъ въ слѣдующую книгу римскаго изданія 1772 года ²⁾ подъ заглавіемъ: „Ὁρολόγιον σὺν Θεῷ ἀγίῳ, κατὰ τὴν ἑκπαλαί τάξιν τῆς μονῆς τῆς Κρυπτοφέρρης, περιέχον μὲν ὁμὴν σὺν τῷ Ψαλτηρίῳ Τοπικόν καὶ πᾶσαν τὴν ἔξω τοῦ χοροῦ ἀκολουθίαν, κατὰ τὴν ἐσχάτην συγχώρησιν τῆς ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, εἰς χρεῖαν τῶν τῆς Ἰταλίας μοναζόντων τοῦ οὐρανοφάντορος καὶ πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου. Ἐξάρχων“ и значительно меньше въ другую тоже римскаго изданія 1683 года подъ заглавіемъ: „Λειτουργικὸν σὺν Θεῷ ἀγίῳ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τοπικοῦ τῆς πανσέπτου μονῆς τῆς Κρυπτοφέρρης, καὶ μὴν καὶ ἔθος τῶν Ἰταλογραικῶν μοναζόντων τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου“.

Послѣ всего выше изложеннаго, исключая совершенно греко-уніатскій Гротта-ферратскій Типикъ, относительно восьми списковъ Типикона западнаго итальянскаго происхожденія мы должны сказать, что они *не могутъ быть относимы ни къ категоріи пол-*

¹⁾ А. Rocchi. De coenobio Cryptoferratensi. pag. 57.

²⁾ Ibidem pag. 153, not. 3. Первое изданіе этой книги было сдѣлано въ 1677 году.

ныхъ и чистыхъ списковъ студійскаго устава, ни даже къ категоріи настоящихъ ктиторскихъ уставовъ, какъ эти послѣдніе представляются намъ въ многочисленныхъ и извѣстныхъ въ наукѣ спискахъ византійскаго происхожденія. Лучшей характеристики, чѣмъ та, какая дается имъ въ надписаніи этихъ Типиковъ обѣихъ редакцій, по нашему мнѣнію, сдѣлать трудно. „Τυπικόν, ἥτοι διάταξις τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ ἀκολουθίας, гласитъ наиболѣе характерное надписаніе, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τοῦ τε ἁγίου Σάββα καὶ τοῦ Στουδίτου καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ Ἀγίου Ὁρους... καὶ μέρος τι τῆς παραδόσεως τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ, (κτῆτορος) τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου τῶν Κασούλων“, или короче: „Τυπικόν Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου καὶ λοιπῶν“. Т. е. это Типиконы не одного какого нибудь автора или отца церкви, а многихъ или, лучше сказать, всѣхъ извѣстнѣйшихъ въ православной церкви лицъ, заявившихъ себя трудами по Церковному уставу; это *Типиконы сводные*, компилятивные или, какъ выражается Антоній Аркудій, воспользовавшійся Типиконами первой редакціи для своего Анеѳологія ¹⁾ 1598 года: „Τυπικὸν συντεθέν καὶ συλλεχθὲν κατὰ τὴν τάξιν τοῦ παλαιοῦ καὶ καθολικοῦ Τυπικοῦ“. Здѣсь, а особенно въ кодексахъ второй редакціи, въ извлеченіяхъ изъ различныхъ Типиконовъ (о нѣкоторыхъ, какъ напр, о Типиконѣ великой церкви, Олимпійской горы и др. надписаніе совсѣмъ умалчиваетъ, выражаясь неопредѣленно: καὶ λοιπῶν), дѣйствительно, мы видимъ у составителя ихъ большое знакомство съ практикою Студійскаго монастыря, на-

¹⁾ Полное заглавіе этой въ высшей степени любопытной и рѣдкой нынѣ книги такое: «Νέον Ἀνθολόγιον πληρέστατον τε καὶ ἀκριβέστατον εἰς τὸ τὰς νοχθημέρους κανονικὰς ὥρας τε καὶ θεήρεις ἀναγινώσκειν, συντεθέν καὶ συλλεχθὲν, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ παλαιοῦ καὶ καθολικοῦ Τυπικοῦ τῆς παραδόσεως τῶν ἁγίων πατέρων τοῦ τε ἁγίου Σάββα καὶ τοῦ Στουδίτου, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ Ἀγίου Ὁρους, οὐ μὴν ὁ ἀλλὰ καὶ μέρος τῆς παραδόσεως τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου τῶν Κασούλων. Ἐν Ῥώμῃ 1598». Мы для своихъ цѣлей (стр. 835—836) пользовались экземпляромъ, принадлежащимъ римской Барбериновской библіотекѣ.

сколько мы можемъ судить о ней на основаніи доступныхъ намъ источниковъ, негласныя извлеченія изъ 'Υποτύπωσις'а Θεοδора Студита, Διατύπωσις'а пр. Аѳанасія Аѳонскаго¹⁾ и быть можетъ даже и изъ самыхъ студійскихъ Синаксарей непосредственно, но сказать, что и всѣ особенности богослужебной практики, содержащіяся въ Типиконахъ западныхъ, или тождественны, или же,

¹⁾ Чтобы подтвердить свою мысль, постараемся указать нѣсколько примѣровъ подобнаго рода извлеченій путемъ сопоставленій одинаковыхъ мѣстъ и въ памятникахъ несомнѣнно студійскихъ и въ спискахъ западныхъ Типиконѣ обѣихъ редакцій. Такъ напр., отсутствіе всенощныхъ бдѣній, агрипній и панихидъ и указанія на нѣсколько видовъ повечерій, кромѣ, извѣстныхъ нынѣ, малаго и великаго, въ обѣихъ редакціяхъ западныхъ Типиконѣ приводятъ насъ къ мысли о томъ, что въ этомъ несомнѣнно сказалось на составителяхъ этихъ Типиконѣ вліяніе практики Студійской обители. Въ 'Υποτύπωσις'ѣ Θεοδора Студита и Διατύπωσις'ѣ пр. Аѳанасія Аѳонскаго мы видимъ тоже самое (стр. 229 прим.). Тропарей на канонѣ 8 и 10 полагается на утрени въ Διατύπωσις'ѣ пр. Аѳанасія Аѳонскаго (стр. 249). Иѣсенные часы на первой и страстной седмицахъ великаго поста, по уставамъ второй редакціи (стр. 870—872, 879), можно поставить въ параллель съ слѣдующимъ замѣчаніемъ 'Υποτύπωσις'а: „Послѣ того, какъ братія отдохнутъ (т. е. послѣ утрени), предъ разсвѣтомъ еkkлiсiархъ ударяетъ въ било, и когда всѣ соберутся въ церковь, то поетъ первый часъ съ каѳизмою, но безъ чтеній на немъ, а на третьемъ шестомъ и девятомъ часахъ читаемъ. На каждомъ антифонѣ или слава совершается молитва священникомъ и диакономъ“ (стр. 231, прим. 7) Указаніе на собраніе всѣхъ монаховъ, находящихся на работахъ, къ слушанію катихизическихъ поученій пр. Θεοδора Студита (стр. 877) сходно до нѣкоторой степени съ правиломъ Θ. Студита читать эти поученія въ нѣкоторые дни (стр. 231 прим. 7; стр. 237). Въ Типиконахъ второй редакціи замѣчаніе о перемѣнѣ хоровъ за вечернею наканунѣ вербнаго воскресенія предъ иѣніемъ «Господи воззвахъ» (стр. 878) и въ Типиконахъ первой редакціи о чтеніи еkkлiсiархомъ на третьемъ часѣ воззванія: „Братія и отцы, будемъ внимательны къ себѣ“ и пр. почти дословно сходны съ подобными замѣчаніями въ 'Υποτύπωσις'ѣ и Διατύπωσις'ѣ (стр. 237, 233 и прим. 1, стр. 250). Можно указать и другіе примѣры.

по крайней мѣрѣ, создались и образовались на основѣ студійской, мы не имѣемъ права, такъ какъ эта практика Студійской обители во всемъ своемъ объемѣ пока еще неизвѣстна. Нельзя далѣе считать, за исключеніемъ, конечно, Кристо-ферратскаго Власіевскаго кодекса, *ктиторскими* въ строгомъ смыслѣ этого слова не только западныя Типиконы второй редакціи, но даже и первой. Правда, въ этихъ послѣднихъ мы находимъ *нѣкую малую часть* (μέρος τι) обычаевъ, занесенныхъ на страницы Типиконъ на основаніи преданій, идущихъ отъ преподобнаго Іосифа, ктитора Николо Казулянскаго монастыря, но они, во первыхъ, составляютъ и на самомъ дѣлѣ незначительную и какъ бы даже случайную часть въ Типиконѣ, а во вторыхъ, всегда точно отмѣчены въ такихъ выраженіяхъ: „ἡ ἐκκλησία ἡμῶν“ (стр. 814), или „ἡ ἐκκλησία τῆς ἡμετέρας μονῆς“ (стр. 813), или „κατὰ τοῦ ἀγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ διατάξιν“ (стр. 830). Ктиторъ Казулянской обители или кто либо изъ его преемниковъ принятый ими въ богослужебную практику Типикъ не рѣшились, какъ это дѣлалось въ византійскихъ монастыряхъ, связывать съ извѣстнымъ опредѣленнымъ авторитетнымъ лицомъ, каковымъ могъ быть самъ ктиторъ, или какой либо выдающійся благодетель обители, а предоставили ему право называть себя такимъ именемъ, какое ему принадлежитъ по происхожденію, т. е. Типикономъ, составленнымъ на основаніи преданій св. отецъ пр. Саввы Освященнаго, пр. Θεодора Студита, другихъ (καὶ λοιπῶν) отцевъ, въ числѣ коихъ и пр. Іосифа Казулянскаго, по *большой частію* (καὶ τὸ πλεῖστον) на основаніи практики святогорскаго аѳонскаго устава. Западные Типиконы и первой даже редакціи, слѣдовательно, ни больше ни меньше, какъ компилятивныя сборники, представляющіе сводъ весьма разнообразныхъ по происхожденію правилъ относительно богослужебной практики и монастырской дисциплины.

Итакъ, надежды наши видѣть цѣльные списки Типикона или Синаксаря Студійскаго монастыря на западѣ не оправдались. Изъ непосредственнаго личнаго разсмотрѣнія всѣхъ извѣстныхъ намъ Типиконѣ въ библіотекахъ Италіи и Вѣны мы вынесли для себя несомнѣнное убѣжденіе, во первыхъ, въ томъ, что такихъ Синаксарей и тамъ нѣтъ, а во вторыхъ, что въ этихъ Типиконахъ мы имѣемъ теперь новыя и весьма убѣдительныя доказа-

тельства существованія въ древней богослужебной практикѣ византійской церкви студійскихъ Синаксарей. На основаніи описанныхъ Типиконовъ западнаго происхожденія можно положительно утверждать, что студійскій Синаксарь не только широко практиковался въ древней Византіи и въ многочисленныхъ монастыряхъ православнаго востока, но даже далеко за предѣлы Византіи на западѣ, у грековъ, жившихъ въ, такъ называемой, Великой Греціи, на югѣ Италіи, въ богослужебныхъ памятникахъ которыхъ слѣды этой практики не исчезли окончательно и до настоящаго времени. Результаты нашихъ поисковъ въ этомъ отношеніи, нужно сознаться, не блестящи, особенно если имѣть въ виду, что на эти поиски потрачено цѣлый десятокъ съ лишнимъ лѣтъ и много настойчиваго кропотливаго труда. Отъ души желая большаго успѣха, а главное счастья въ розыскахъ слѣдующимъ за нами излѣдователямъ того же вопроса первостепенной важности, такъ какъ безъ опредѣленнаго и яснаго рѣшенія—что такое студійскій Синаксарь и каковы его отличительныя особенности,—дальнѣйшая работа надъ историческою судьбою нашего Типикона невозможна, мы утѣшаемъ себя сознаниемъ, что на этомъ тяжеломъ пути въ рѣшеніи вопроса о студійскомъ уставѣ, загроможденномъ и невѣрными свѣдѣніями, и предвзятыми мнѣніями, и поверхностными сужденіями неспеціалистовъ, легко довѣрившихся авторитетамъ, мы поработали не напрасно и сдѣлали кое-что для облегченія ихъ дальнѣйшихъ трудовъ...

Получивъ въ результатъ своихъ розысканій почти одни только отрицательные выводы, намъ не хотѣлось бы оставить въ безпомощномъ положеніи тѣхъ, кому вопросъ о студійскомъ уставѣ и его особенностяхъ сравнительно съ уставомъ іерусалимскимъ „вѣдать надлежитъ“. (Разумѣемъ нашихъ преподавателей литургики въ семинаріяхъ, которые обязаны дать отвѣтъ на этотъ вопросъ существующею программой, одобренною Учебнымъ Комитетомъ при св. Синодѣ). Имъ рекомендуемъ мы, при рѣшеніи даннаго вопроса, руководиться тѣмъ авторитетнымъ мнѣніемъ, какое высказалъ на этотъ счетъ многосвѣдующій изслѣдователь восточнаго богослуженія, извѣстный писатель XI столѣтія. Никонъ Черногорецъ въ своемъ сводномъ первомъ словѣ Тактикона. Само собою разумѣется, что при этомъ необходимо игнорировать тѣ критическія замѣчанія, какія сдѣлалъ по поводу мнѣнія Никона Черно-

горца въ своей диссертациі проф. И. Д. Мансветовъ¹⁾), такъ какъ эти замѣчанія большею частію и невѣрны сами по себѣ, и не довѣрять Никону Черногорцу, пока не будутъ отысканы настоящіе списки студійскаго Синаксаря, мы не имѣемъ никакого права. Также должны быть оставлены безъ вниманія мнѣнія о студійскомъ уставѣ преосв. Филарета, арх. черниговскаго, и Θ. Тоскани²⁾), какъ невѣрныя, а въ нѣкоторыхъ случаяхъ представляющія плодъ простаго недоразумѣнія этихъ авторовъ. Для лицъ, желающихъ самостоятельно оріентироваться въ столь интересномъ и важномъ вопросѣ, мы предлагаемъ, хотя сложный и трудный, но пока единственно возможный и вѣрный путь изученія важнѣйшихъ особенностей практики Студійскаго монастыря, а именно: для болѣе обстоятельнаго ознакомленія съ особенностями службъ постовыхъ и чрезъ всю пятидесятницу, по уставу студійскому, къ памяткамъ несомнѣнно студійскаго происхожденія—Υποτύπωσης'у Θεοδώρα Студита и Διὰ τὴν πόλιν'у пр. Аѳанасія Аѳонскаго слѣдуетъ присоединить Тріоди также несомнѣнно студійскаго происхожденія. Такія Тріоди мы знаемъ—греческія въ Синайской библіотекѣ X в. № 735, 1099 года № 741³⁾ и № 742 и въ Аѳоно-Ватопедской библіотекѣ XI в. № 316 (927), на славяно-русскомъ языкѣ въ Московской Синодальной типографской библіотекѣ XI—XII в. № 255 и № 254⁴⁾ и Московской Синодальной библіотекѣ XII в. № 319 (423) и, наконецъ, на болгарскомъ въ Императорской слоб. публичной библіотекѣ изъ недавно поступившаго въ нее собранія Верковича XII—XIII в. № 102, такъ называемая, Орбельская Тріодь⁵⁾. Для изученія студійскаго Синаксаря или Мѣсяцеслова

¹⁾ Церковный уставъ (Типикъ) стр. 76—79; Сп Христ. Чтен. 1888 № 9—10, стр. 510—522.

²⁾ Тамъ же.

³⁾ Надписаніе этой Тріоди такое: Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τοῦ Τριῳδίου τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς μέχρι τῆς χοριακῆς μεγάλης, ποίημα Ἰωσήφ καὶ Θεοδώρου.

⁴⁾ Заглавіе рукописи слѣдующее: Тріодъ сирѣчь Трьпѣкныа съ Кѣмъ починаемъ. ѿ недѣль цркѣныхъ до кѣмъ сѣхъ нѣмѣа селужякоу исполнено. чкорню дкою. Нивифа и Θεωδώρα.

⁵⁾ Рукопись надписывается такъ: Οὐκὴν починаῖ Τριῳδὶ διήμισιοι ποστὰ. πρὸ τῶ μνηστηρίου οὐ φαρσεν. чкорjenje Θεωδώρα. и Нивифоко к

имъ оказать несомнѣнную услугу катихизическія поученія пр. Θεοδора Студита и сохранившіяся до нашего времени въ немаломъ количествѣ, такъ называемыя, студійскія Минеи, которыя, какъ говоритъ арх. Сергій, „немного отличались отъ Минеи великой церкви“¹⁾. Благодаря нашему изданію цѣльнаго устава великой церкви, знакомство съ студійскимъ Синаксаремъ, слѣдовательно, теперь облегчается до послѣдней степени. Что же касается особенностей самыхъ синаксарныхъ службъ этого устава, то для интересующихся ими здѣсь предстоитъ работа весьма сложная и кропотливая. Для этой цѣли изъ извѣстныхъ нынѣ ктиторскихъ византійскихъ уставовъ, близко знакомыхъ съ богослужебною практикою Студійской обители, каковы напр., Типиконы XI в. Еввергидскій и патріарха константинопольскаго Алексѣя необходимо выбрать самымъ тщательнымъ образомъ все то, что отмѣчено въ нихъ слѣдующими оговорками: „Ὁὗτως διατάχεται ὁ Στουδίτης ποιεῖν“ (стр. 265), или „ὡς ἀπερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ. κατὰ τὸν τύπον τοῦ Στουδίτου“ (стр. 355), или „τὰ λοιπὰ μοναστήρια, ὅσα τὸ Τυπικὸν κρατοῦσι τῆς περιωνόμου μονῆς τῶν Στουδίου οὐ φάλλουσι κ. τ. λ.“ (стр. 605), или „монастырєкѣ студникоуѣмѣ обычєи єсть хєдити минихомѣ“²⁾ и т. д., или „такє оуко студнискєи монастырь празднуєть“³⁾, или „єдина же студниєкєи цр҃квы инакє нєслижє поєци“⁴⁾ и т. п. Такого рода замѣчаній разсѣяно весьма много въ Типиконѣ патріарха Алексѣя. Для той же цѣли могутъ быть приняты во вниманіе и тѣ доступныя теперь данныя, которыя извлечены нами изъ западныхъ Типиконовъ обѣихъ редакцій, особенно если, для большей безопасности въ заключеніяхъ, будутъ

нѣ. книжє чтєтєсѧ. ѿ δєλωνѣ (τοῦ τελώνου) и фарсию. Орбельская Тріодь въ филологическомъ отношеніи описана въ „Отчетѣ Императорской публичной библіотеки за 1891 годъ“ Спб. 1894, стр. 25—27, но эта рукопись заслуживаетъ весьма обстоятельнаго описанія и изученія со стороны литургистовъ. Это пока единственный, сколько намъ извѣстно, памятникъ практики студійскаго устава и у Болгаръ.

¹⁾ Полный мѣсяц. воттока ч. 1 стр. 155.

²⁾ Описаніе рєп. М. Синодальной библ. Отд. III ч. I, стр. 250.

³⁾ Тамъ же.

⁴⁾ Тамъ же стр. 244.

предварительно сдѣланы сопоставленія этихъ данныхъ съ другими однородными въ памятникахъ несомнѣнно студійскаго происхожденія ¹⁾. Послѣ такой нелегкой работы, въ награду у изслѣдователя особенностей богослужебной практики студійскаго Синаксаря получится весьма достаточный матеріалъ, которымъ можетъ удовлетвориться, пока не будутъ обнародованы настоящіе цѣльные списки такого Синаксаря или Типикона, и даже требовательный спеціалистъ.

Въ заключеніи своихъ предварительныхъ руководящихъ объясненій мы считаемъ для себя,

1) пріятнымъ долгомъ выразить глубокую благодарность высокочтимымъ профессорамъ С.-Петербургскаго Университета И. В. Помяловскому и Казанскаго Д. Θ. Бѣляеву, своимъ добрымъ словомъ и драгоценными для насъ во многихъ отношеніяхъ совѣтами оказавшимъ намъ помощь и поддержку въ настоящемъ нашемъ трудѣ.

2) настоятельною потребностію извиниться за отсутствіе въ такой книги, какъ настоящая, указателей хотя бы то и личныхъ именъ. Потребность въ такомъ указателѣ мы хорошо сознаемъ и намѣрены, если, впрочемъ, позволятъ матеріальныя средства, восполнить этотъ недостатокъ *во второй части* настоящего тома. Огнести указатель туда насъ побуждаютъ, съ одной стороны, громадный размѣръ первой части, а съ другой стороны, соображенія научнаго и экономическаго свойства. Вторая часть будетъ посвящена матеріаламъ, относящимся къ исторической судьбѣ Типикона іерусалимской редакціи (во всѣхъ развѣтвленіяхъ ея) и святогорскаго аѳонскаго, слѣдовательно, однороднымъ матеріаламъ съ издаваемыми теперь особенно въ Мѣсяцесловѣ или Синаксарѣ. Дѣлать особый указатель потомъ и ко второй части настоящего тома было бы неэкономично во многихъ отношеніяхъ. Желая соединить обѣ части въ одно цѣлое, мы и въ продажу пускаемъ ихъ вмѣстѣ.

3) печальною необходимостію принести повинную особенно предъ тѣми изъ нашихъ читателей, которые имѣютъ, какъ говорится, „несчастный“ глазъ, невыносящій корректурныхъ опечатокъ во всякой книгѣ, а въ изданіи памятниковъ особенно. Много

¹⁾ Примѣры подобнаго рода сопоставленій мы указали выше на стр. CXLI, примѣч. 1.

было обращено вниманія на эту сторону настоящаго изданія и предлагались всѣ возможные для сего средства¹⁾, но избѣжать опечатокъ, къ глубокому сожалѣнію, намъ не удалось. „Скорбный“ листъ настоящей книги съ опечатками—на лицо. Мы утѣшаемъ себя лишь тѣмъ сознаниемъ, что эти опечатки²⁾ большею частію незначительны и легко исправимы, съ одной стороны, а съ другой, въ нѣкоторыхъ и немалочисленныхъ даже случаяхъ это—не „*eg-rata*“, но въ собственномъ смыслѣ слова „*addenda et corrigenda*“, вызванныя разнаго рода обстоятельствами, неизбежными, при печатаніи обширнаго труда въ теченіи нѣсколькихъ лѣтъ. Во всякомъ случаѣ, нисколько не самообольщаясь на счетъ безупречности своего изданія, мы позволяемъ себѣ обратиться къ нашимъ читателямъ слѣдующими словами одного стариннаго послѣсловія: „Отцы и братія, иже ся гдѣ будемъ описали, или переписали, или не дописали, чтите, исправливая, Бога дѣля, а не клените, завеже книги ветшаны, а умъ молодъ не дошелъ“.

Кіевъ. 1895 года

25 сентября.

1) Съ этою цѣлью для помощи, при корректированіи, были приглашены студенты нашей Академіи—природные греки (въ настоящее время уже оба кандидаты богословія) *Діамантопуло* Адамантій, нынѣ учитель Смирнской евангелической гимназіи и о. іеродиаконъ *Ириней* (*Пантолеонъ*), окончившій курсъ только—что въ истекшемъ учебномъ году. Во все время печатанія книги, оба эти корректоры держали вторую и третью корректуры, а мы лично первую и четвертую и въ нѣкоторыхъ случаяхъ даже пятую.

2) Просимъ прощенія у нашихъ читателей за слѣдующія, часто повторяющіяся въ книгѣ опечатки, которыя теперь трудно даже исправить, а именно: ἐχτενῆν вм. ἐχτενῆν, ἐχτενοῦς вм. ἐχτενῆς, ὑηροχομεῖον вм. ὑηροχομεῖον, Ὑῖος вм. Ὑῖος, Ἀσατε вм. Ἀσατε, хѣхеї и хѣхеїсе вм. хѣхеї, хѣхеїсе, ἐξαγίου, вм. ἐξαγίου, ἦχος вм. ἦχος, εἶτα вм. εἶτα, οἶα (женск. родъ) вм. οἶα и т. п. и за не вполнѣ выдержанную пунктуацію особенно въ первыхъ восьми листахъ книги.

ΟΤΔΨΛΨ ΠΕΡΒΥΨ.

Παмятники патріаршихъ типиконѡвъ.

Α) Типикъ великой константинопольской церкви IX—X в.

Рукопись № 266 патмосской библіотеки въ 4 долю листа, 241 листъ, писана на пергаменѣ мелкою небрежною скорописью X вѣка. Время написанія этой рукописи по почерку письма и внутреннимъ историческимъ признакамъ установлено уже покойнымъ греческимъ палеографомъ Іоанномъ Саккеліономъ (Πατμιακὴ βιβλιοθήκη. Ἀθην. 1890 ἐτ. σελ. 136) и профессоромъ новороссійскаго университета Н. Θ. Красносельцевымъ (Типикъ церкви св. Софїи въ Константинополѣ (IX в.), Одесса. 1892, стр. 9—16). Рукопись не имѣетъ начала и въ нѣкоторыхъ мѣстахъ деффектна въ срединѣ. Орфографія рукописи принадлежитъ, по замѣчанію I. Саккеліона (Πατμιακ. βιβλιοθ. σελ. 136), писцу невѣждѣ (ὕπ' ἀμα-θοῦς γραφέως).

.... στίχος α' Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, στίχος Οἰκοδομῶν Ἱερουσα-λὴμ, ὁ ἀπόστολος· Πρὸς Κολοσσαεῖς· Ἐνδύσασθε ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ. Ἀλληλούια, ἦχος πλ. α', στίχος α' Σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ Θεός, στίχος· Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ιη' Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ. Καὶ γίνεται ἡ ἔκτενης καὶ ὑποστρέφει ἔνθα βούλεται λειτουργῆσαι καὶ κεῖ τελοῦντ' αὐτὰ τοῦ ὁσίου. Ἀντίφωνον τῆς λειτουργίας τὸ α', ψαλμός α'. Ταῖς πρεσβεΐαις τῆς Θεοτόκου. Ἀντίφωνον β', ψαλμός λ'. Ἀλληλούια τριπλοῦν. Ἀντί-φωνον γ', ψαλμός ξδ'. Σῶσον ἡμᾶς, Ὑιὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς, φάλλοντάς σοι. Καὶ λέγεται εἰς τὴν εἴσοδον τὸ προγεγραμμένον τροπά-ρι(ον), ἦχος α' Ὑπομονῆς στύλος γέγονας. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Εὐφ-

ρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου. Ο ἀπόστολος· Πρὸς Τιμόθεον. Τέχνον Τιμόθεε, οἱ καλῶς διακονίσαντες. Ἀλληλούια ἥχος β', Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφ. μέ. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

β'. Ἀθληταὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μάμαντος ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ τοῦ βασιλέως, τῆς Παφλαγόνων χώρας, πόλεως Γάγγρας, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, ἐπὶ Ἰουστίνου καὶ Τιβερίου καὶ Μαυρικίου τῶν βασιλέων ἐν Κωνσταντινουπόλει γεννηθεὶς χαράκτης πρώην τὴν τέχνην ὑπάρχων. Καὶ μνήμη Ἐλεάζαρου τοῦ ἱερέως καὶ Φινεές, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου γενομένου Κωνσταντινουπόλεως Παύλου νέου. Εἰς τὸν Ν' λέγομεν τροπᾶριον, ἥχος πλ. β'. Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου. Καὶ μετὰ ἕτερον στίχον ἀλλάσσομεν ἥχος α'. Ἐν τῇ τῶν τρόπων ἀπλότητι, ποικίλως πολιτευσάμενός, ἱεραρχικῶς κανόνι τὸν Παῦλον ἐχαρακτήρισας καὶ ζήσας οὐ γὰρ ἐαυτῷ, ἀλλὰ Χριστῷ καὶ τῇ ποιμνῇ σου, πρὸς τὴν ἀγῆρω ζωὴν ἀποστολικῶς μετεσκήνωσας. Πάτερ ὅσιε, πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον ἥχος βαρὺς· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος· Πρὸς Ἑβραίους. Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς. Ἀλληλούια ἥχος β', Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται. Εὐαγγέλιον· Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον κεφ. λβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς· ὁμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι. Εἰς δὲ τὸν ἅγιον Μάμαν, Φιλίππου (?) καὶ Θεοδώρου ἐν τῇ Ξηροκέρκῳ. Τροπᾶριον ἥχος γ'. Ἀθλοφόροι ἄγιοι πρεσβεύσατε. Προκείμενον ἥχος α'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος. Πρὸς Κορινθίους. Ἀδελφοί, ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς. Ἀλληλούια, Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον· Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς· ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

γ'. Ἀθληταὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀνθίμου, ἐπισκόπου Νικομηδείας ἐν τῇ χώρᾳ, ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Βασιλίσσης, ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως καὶ Ἀλεξάνδρου ἡγεμόνος, οἰκοῦσα ἔξω Νικομηδείας, ὑπάρχων (?) χρόνων δ', καὶ τοῦ ἁγίου Ἀριστίωνος, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοκτίστου συνασκητοῦ τοῦ Μεγάλου Εὐθυμίου καὶ Στεφάνου Τριγλίας. Τροπᾶριον ἥχος δ'. Καὶ τρόπων μέτοχος. Προκείμενον ἥχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός. Ὁ ἀπό-

στολος· Πρὸς Εβραίους. Ἀδελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν. Ἀλληλούια ἤχος α', Σωτηρία τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου. Εὐαγγέλιον Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον κεφ. κγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

δ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαβύλα, πατριάρχου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης καὶ δ' νηπίων, καὶ ἐτέρου μάρτυρος Βαβύλα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ πρὸ νηπίων, ἐπὶ Νουμεριανοῦ βασιλέως, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ὡκεανοῦ, Θεοδώρου, Ἀμμιανοῦ καὶ Ἰουλιανοῦ ἐπὶ Μάξιμιανοῦ βασιλέως, ἐκ κόμης καλουμένης Σκανδαύλης, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ερμιόνης ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως μία ὑπάρχουσα τῶν δ' θυγατέρων Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ κρατεῖ μετὰ Τραϊανὸν Ἀδριανὸς, ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πετρωνίου καὶ Χαρτινῆς πλησίον τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ καὶ Μωσέως τοῦ νομοθέτου.

ε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχαρίου, πατρὸς τοῦ Προδρόμου Ἰωάννου ἐν τῷ Καταβόλῳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀβδίου ἐκ πόλεως Ἐργώα τῆς Περσίδος μαρτυρήσας(ντος) ὑπὸ τοῦ ἀρχιμάγου, καὶ τῶν ἁγίων Βουθαήλ καὶ Βαιεβᾶς (?), τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ Ζαρβιλίου.

ς'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐδοξίου, Ρωμύλου πρεποσίτου, Ζήνωνος καὶ Μακαρίου ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Φαύστου πρεσβυτέρου, Βιβουδιανοῦ καὶ μονάζοντος Διονυσίου ἀναγνώστου, Κυριακοῦ ἐπακολούθου τοῦ μεγάλου Φαύστου, Ἀνδρονίκου στρατιώτου, Θεοκτίστου ναυκλήρου, Ἀνδρέα Κουρικτουριανοῦ κὺρ Σαραπάνβονος βουλευτοῦ, Κυριακοῦ δημότου ἄνδρα, Πελαγίας καὶ Θέκλης παρθένων ἀδελφῶν, καὶ Καλοδότης γυναικὸς Κύρου, ἐγκύμονος οὔσης ἐπὶ Δεκίου βασιλέως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ σὺναξις τοῦ ἀρχιστρατήγου ἐν τῷ Ἀ.

Листа не достаеѣтѣ.

[π. 5] θ'. Μνήμη τῶν δικαίων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης καὶ Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβηριανοῦ ἐπὶ Αἰκινίου βασιλέως ἐν πόλει Σεβαστείᾳ ἐν τῇ τάξει ὑπάρχων τῶν σινατόρων καὶ ἀλείπτῃς γενόμενος τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων ἐπὶ Λυσίου ἡγεμόνος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χαρίτωνος ἐν τῷ δευτέρῳ. Ἐἰς τὸν Ν' λέγομεν καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς λειτουργίας τροπάριον ἤχος πλ. α'. Ἀγιωτέρα τῶν χειροβίμ, ὑψηλοτέρα τῶν οὐρανῶν. Προκείμενον, ἤχος β'. Εὐφράνθητε εἰς Κύριον, στίχος· Μακάριοι ὧν ἀφείδθησαν αἱ ἀνομίαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Εβραίους· Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ,

δικαιώματα. Ἀλληλουία ἤχος α'. Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου. [οδ.] Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον οθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς εἰ-
 τοῦ μαθηταῖς· οὐδεὶς λύχνον ἄψας... Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

ι'. Ἡ προσκύνησις τῶν τιμίων ξύλων καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυ-
 ρος Βαρυφουβᾶ κατὰ τὸν καιρὸν, ὃν ἔπαθεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χρι-
 στὸς ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου ἡγεμόνος καὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων γ' παρθένων ἀθλοφόρων καὶ γνησίων
 ἀδελφῶν Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας ἐπὶ Μαξιμιανοῦ
 βασιλέως, οἰκοῦσαι ὡς ἀπὸ σημείων δύο τῶν ἐξερχομένων ζευγμάτων
 τῶν πυθίων, διαβληθεῖσαι Φρόντονι ἄρχοντι τῆς χώρας.

ια'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Διοδώρου καὶ Διδύμου ἐκ Λαο-
 δικείας τῆς Συρίας [π. 6] διαβληθέντες τῷ ἄρχοντι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰας τῆς περσίσης ἐπὶ Σαβω-
 ρίου βασιλέως τῶν Περσῶν αἰχμάλωτος ληφθεῖσα ἐκ κάστρου Βηζᾶδης
 μετὰ θ' χιλιάδων χριστιανῶν, καὶ τῆς ὁσίας Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξαν-
 δρείᾳ, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Πέτρου, ἀρχιεπισκόπου
 Νικαίας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δημητρίου καὶ τῆς
 γυναικὸς αὐτοῦ Εὐανθίας καὶ Δημητριανοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῶν.

ιβ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αὐτονόμου ἐπισκόπου Πρεναίστου
 ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κουρνούτου ἐκ πό-
 λεως Ἰκονίου πρόεδρος (?) γενόμενος χωρίου Συροάλου ἐπὶ Περνίου ἡγεμόνος,
 καὶ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

[οδ.] Σαββάτῳ πρὸ τῆς Ὑψώσεως ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους
 Ἀδελφοί σοφίαν λαλοῦμεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. 4β'. Εἶπεν ὁ
 Κύριος· ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ.

Κυριακῇ πρὸ τῆς Ὑψώσεως ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἰδετε πηλί-
 κοις ὑμῖν γράμμασι... Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. κδ'. Εἶπεν ὁ Κύ-
 ριος· οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν...

ιγ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μακροβίου Καππάδοκος, Γορδια-
 νοῦ τῆς Καππαδόκων ἐπαρχίας, Ζωτικοῦ, Λουκιανοῦ καὶ Οὐαλεριανοῦ
 ἐπὶ Λικινίου βασιλέως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου Ἀγκύρας Γαλατίας
 καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ὀλυμπιδώρας τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ
 Ἰωάννην [π. 7] κεφ. ρκβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Τῇ παραμονῇ τῆς Ὑψώσεως ἑσπέρας μετὰ τὸ Κύριε ἐκέκραξα
 γίνεται εὐχὴ συναπτῇ μετὰ τῶν αἰτήσεων καὶ λέγει προκείμενον ἤχος

πλ. α' Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν... στίχος' Ἐνεδύσατο Κύριος, Ἀνάγνωσμα α' τῆς Ἐξόδου· Ἐξῆρην Μωσῆς τοὺς Ὑιοὺς Ἰσραὴλ... Τέλος· ἐγὼ γὰρ εἰμὶ Κύριος ἰώμενός σε. Προκείμενον ἦχος δ'· Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε, στίχος· ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς... Ἀνάγνωσμα β' Παροιμιῶν· Ὑιὲ μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου... Τέλος· ὡς ἐπὶ Κύριον ἀσφαλῆς. Προκείμενον ἦχος α'· Ὁ Θεὸς ἡμῶν βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, στίχος· Ἵνα τι ὁ Θεὸς ἀπώσω... Ἀνάγνωσμα γ' Ἡσαΐου· [οδ.] Τὰ δε. λέγει Κύριος, ἀνοιχθήσονται αἱ πόλαι σου Ἱερουσαλὴμ... Τέλος· ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει τροπάριον ἦχος α' Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...

ιδ'. Ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πάπα ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως πόλεως Λαρνανδίων τῆς Λυκαόνων ἐπαρχίας, Μάγνου ἡγεμονεύοντος.

Εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, λεγομένου Τρισαγίου, γίνεται εἴσοδος τοῦ πατριάρχου καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ εἰ(σ)έρχονται τὰ τίμια ξύλα, βασταζόμενα ὑπὸ τοῦ σκευοφύλακος, ὀφισκευόντων τῶν διακόνων μετὰ κηρῶν καὶ ἀποτίθενται ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ¹⁾, καὶ ἀνέρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβονι, ψάλλοντες τὰ ὑποτεταγμένα τροπάρια ἀνά τρίτον, δεχομένου τοῦ λαοῦ ἕως τῆς δεούσης ὥρας, τοῦ ἡλίου ἀνατείναντος, καὶ ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ ἄμβονι, βασταζομένων ἔμπροσθεν αὐτοῦ τῶν τιμίων ξύλων σὺν ταῖς θήκαις αὐτῶν, καὶ ἐπαίρει ὁ ἀρχιεπίσκοπος τὸ ὠμοφόριον, καὶ βάλλει μετάνοιαν ὁ πατριάρχης καὶ οὕτω ἐγειρόμενος ἐπαίρει τὸν σταυρὸν καὶ ὕψοι, συνόντος αὐτῷ τοῦ συγχέλου ὕψισθεν διὰ τὸ περιστέλλειν τὸν χιτῶνα αὐτοῦ καὶ κράζοντος τοῦ λαοῦ τὸ· Κύριε ἐλέησον, λέγεται τροπάριον ἦχος α' Σῶσον, Κύριε, τὸ β' ἦχος β'· Τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν τῆς σῆς ἀγαθότητος, τὸ γ' ἦχος πλ. β'· Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον τοῦ σταυροῦ σου, τὸ δ' ὁ αὐτὸς ἦχος· Σήμερον τὸ προφητικὸν πεπλήρωται, τὸ ε' ἦχος δ'· Ὁ ὕψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ. Καὶ γίνεται εἴσοδος καὶ ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου λέγει· Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, προκείμενον ἦχος βαρύς· Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, στίχος· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Апостолъ и евангеліе, что нынѣ. [л. 8] Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς. Εἰς δὲ τὸ λυχνικὸν προκείμενον ἦχος βαρύς· Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ... στίχος· Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου.

¹⁾ Въ рукописи не достаетъ листа, а по этому дополняемъ эту службу изъ Апостола X—XI Лавры св. Аѳанасія № 12.

Σαββάτῳ μετὰ τὴν ὕψωσιν ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, βλέπετε τὴν κλῆσιν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. οδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐρωτᾷ τις τῶν φαρισαίων...

Κυριακῇ μετὰ τὴν ὕψωσιν μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Συμεὼν, ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, δευτερός ἐπίσκοπος μετὰ Ἰάκωβον καταστάς, ὅστις ἦν καὶ ἐξάδελφος αὐτοῦ, υἱὸς γεγονὸς Κλ(ε)ωπᾶ καὶ Μαρίας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὁ γὰρ Κλ(ε)ωπᾶς καὶ ὁ Ἰωσήφ ὁ χρηματίσας [οδ.) κατὰ σάρκα πατὴρ τοῦ Κυρίου ἀδελφοὶ νόμιμοι ὑπῆρχον. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τροπάριον ἤχος δ'. Καὶ τρόπων μέτοχος... Προκείμενον ἤχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, εἰδότες, ὅτι οὐ δικαιούται... Ἀλληλουία ἤχος πλ. β', Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφ. πέ [π. 9) Εἶπεν ὁ Κύριος, ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν... Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ισ' Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικήτα ἐπὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως Κωνσταντίνου ὑπάρχων ἐκ τῆς βαρβάρων πέραν τοῦ Ὄστρου ποταμοῦ τοῦ Δανουβίου, ἐκ τῶν οἰκούντων ἐκεῖσε Γοτθῶν ἐπὶ Ἀθαναρίχου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ εὑρεσις τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου, καὶ μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων ἡμῶν τῶν συνελθόντων ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ ς' συνόδῳ. Εἰς τὸν Ν' λέγομεν τροπάριον ἤχος δ', τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν εἴσοδον· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιὼν ἀεὶ μεθ' ἡμῶν... [οδ.) Προκείμενον ἤχος πλ. β'· Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, στίχος· Μακάριοι ὧν ἀφείδθησαν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν... Ἀλληλουία ἤχος α', Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου... Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. λβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς εἰαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου... Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ισ'. Μνήμη τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου Μαρτίνου, ἀρχιεπισκόπου τῆς τῶν Ῥωμαίων ἁγίας τοῦ Θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου ἐγγόνου Ἡρακλείου, ὅστις Κωνσταντῖνος [π. 10) ἐν Σικελίᾳ ἐν τῷ τῆς Δάφνης λουτρῷ μαχαίρᾳ τελευτᾷ. Καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως, Πρίσκου ἀνθυπάτου τῆς Εὐρώπης ἐκ πόλεως Χαλκηδόνος, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Σεβαστιανῆς ἐπὶ Δομετιανοῦ βασιλέως ἐκ Σεβαστῆς (?) Φρυγίας ὁρμωμένη, μαθήτρια Παύλου τοῦ θεσπεσίου ἀποστόλου, καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Μελιτίνης ἐκ Μαριανουπόλεως τῆς Θράκης ἐπὶ Ἀντωνίου βασιλέως καὶ Ἀντιόχου ἡγεμόνος ταύτης πόλεως. Συναγό-

μεθα δὲ ἐν τῷ ἀγίῳ αὐτῆς οἴκῳ ἐν τῷ Πετρίῳ. Εἰς δὲ τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἰσόδον τροπάριον ἤχος γ'. Ὡς ἀμίαντον τὸ σῶμα κεκτημένη τῶν αἱμάτων τὰ μύρα [οδ.] προχέεις, πανεύφημε, δῶρον ἔχουσα τοῦτο, ἀένανον παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ταῖς πρεσβείαις σου παρέχοντος ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Προκείμενον· Θαυμαστὸς ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὅσοι Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, Ἀλληλουία ἤχος πλ. δ', Ἐλεον καὶ κρίσιν ἄσομαι. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. οδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐρωτᾷ εἰς τῶν φαρισαίων. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ιβ'. Ἀθλησις τῆς ἀγίας Ἀγαθοκλείας ἱκέτιδος Νικολάου τινὸς ἀπὸ Χριστιανοῦ καὶ Παυλίνης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἄθλησις τῆς ἀγίας μάρτυρος Λουκίας τῆς χήρας, καὶ τοῦ ἀγίου [π. 11] μάρτυρος Γεμινιανοῦ τοῦ πνευματικοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων ἐκ πόλεως Ῥώμης. Τελειοῦνται δὲ ἐν Σικελίᾳ ἐν πόλει ἐπιλεγομένη Μηνόβλα (?).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἀγίων μαρτύρων Χαραλαμπίου, Παντολέοντος καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν ἐν τῷ δευτέρῳ, καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων Μύρωνος, Ἡρακλείου ἐπισκόπου Ταμασοῦ τῆς Κύπρου καὶ τῶν ἀγίων γυναικῶν Σοφίας καὶ Εἰρήνης.

ιγ'. Ἀθλησις τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἀριάδνης ἐπὶ Ἀδριανοῦ καὶ Ἀντωνίου τῶν βασιλέων χριστιανὴ μὲν, δούλη δὲ ὑπάρχουσα Τερτάλου τινὸς πρωτοπολίτου τῆς Πρυμῆσεων πόλεως, Φρυγίας Σαλουταρίας, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐμενίου τοῦ θαυματουργοῦ, ἐπισκόπου Γορτύνης, καὶ ἄθλησις τοῦ ἀγίου μάρτυρος Κάστορος (οδ.) καὶ Θεοδώρας.

ιδ'. Ἀθλησις τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος Ἰανουαρίου, Βενεβέντου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν, Ὅσσου διακόνου πόλεως Μεσσήνης, Πρόχλου διακόνου πόλεως Ποτέλης, Εὐτυχίου τὲ καὶ Ἀκουστίου διακόνου καὶ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ Φαίστου καὶ Δισιδερίου ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καὶ Τιμοθέου Ἀρχιεπισκόπου γῶρας, καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων Τροφίμου καὶ Δορυμέδοντος καὶ Σαββατίου ἐπὶ τῆς βασιλείας Πρόβου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἀγίων μαρτύρων ρν' Ἀπηλέως, Νείλου, Πατερμουθίου, Ἡλίας καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν ἐν Καισαρείᾳ καὶ οἱ μὲν ρ' Αἰγύπτιοι ὑπῆρχον, οἱ δὲ πεντήκοντα παλαιστῖνοι, καταδικασθέντες ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς γῶρας.

κ'. Ἀθλησις τῶν ἀγίων μαρτύρων Εὐσταθίου [π. 12] τοῦ στρατηλάτου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἀγαπίου καὶ Θεοπίστης τῆς τούτων μητρὸς καὶ γυναικὸς αὐτοῦ ἐπὶ Τραϊνοῦ βασιλέως ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας Θεοτόκου συνέφθασεν δὲ καὶ ἡ μνήμη τῶν ἁγίων Θαλαιλέου καὶ Ἀρτεμιδώρου ἐν τῷ Κοσμιδίῳ. Προκείμενον ἦχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ, στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ. Ἀλληλουία, Σωτηρία τῶν δικαίων. Εὐαγγέλιον· Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς [οδ.] προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Τὸ αὐτὸ δὲ λέγεται εἰς πολλοὺς μαρτύρας Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κα'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου ἐκ Πέργης τῆς Παμφυλίας ἐπὶ Ἀντωνίου βασιλέως καὶ Θεοδώρου ἡγεμόνος. Ἔτερος καὶ προγενέστερος ὑπάρχων, χρόνων ο' παρὰ τῶν ἁγίων Θεοδώρων τῶν ἐν Ἀμασειᾷ μαρτυρησάντων καὶ ἐν Εὐχαΐτοις καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ τιμωμένων, καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ ἱεράρχου Κοδράτου τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἰσαὰκ, ἐπισκόπου τῆς Κύπρου, καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μηνᾶ πόλεως Ἀκροπόλεως.

κβ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φωκᾶ ἐν Σινώπῃ τῇ πόλει. Ὅτε ἡ περιστερὰ [π. 13] ἐκαθίσθη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, στέφανον ἐπιθεῖσα ἐπ' αὐτὴν καὶ λέγουσα αὐτῷ· ποτήριόν σοι κεκέρασται καὶ δεῖ σε αὐτὸ ἐκπιεῖν, οὗ καὶ κατηξιώθη, τυχεῖν ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως ξίφει καὶ πυρὶ τελειωθείς. Καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προσφύτου Ἰωνᾶ καὶ τοῦ ὁσίου Ἰωνᾶ πρεσβυτέρου καὶ Σαββαΐτου πατρὸς Θεοδώρου καὶ Θεοφάνους τοῦ ποιητοῦ καὶ ὁμολογητοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Πρίσκου καὶ Νικολάου ἐν Βλαχέρναις.

κγ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰραΐδος τῆς Αἰγυπτίων χώρας, ἐν τόπῳ ἐπιλεγομένῳ Ταμμᾶ ἐπὶ Κουλικιανοῦ (Λουκιανοῦ) ἡγεμόνος καὶ τῶν ἁγίων γυναικῶν Ξανθίππης [οδ.] καὶ Πολυξένης τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, θυγατέρων τοῦ πρώτου τῆς Σπανίας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κλαυδίου Καίσαρος. Ἡ δὲ Ξανθίππη γυνὴ ὑπῆρχε Πρόβου, ἀνδρὸς βασιλικοῦ καὶ τὴν ἀρχὴν κρατοῦντος τῆς Σπανίας, μαθήτρια δὲ ἦν αὕτη ἡ Ξανθίππη τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὸ νέον ἔτος καὶ ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἐλισάβετ, ὅτε συνέλαβε τὸν προσφύτην Πρόδρομον καὶ βαπτιστὴν Ἰωάννην.

κδ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος ἐν γυναίξί Θεόκλης, πόλεως Ἰκονίου, μαθήτρια Παύλου τοῦ ἀποστόλου ἐπὶ Ἀλεξάνδρου πρώτου τῆς πόλεως Ἀντιοχείας τῆς Πισιδείας ἄγεται εἰς τὸ θυριόμαχον, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Πέρσης. Τροπᾶριον ἦχος δ'. Ἡ τῷ λόγῳ μαθητευθεῖσα τῷ [π. 14] Παύλῳ, Θεόκλητε, καὶ τῇ πίστει στηριχθεῖσα τῷ Πέτρῳ,

πανεύφημε, πρωτομάρτυς ἀνεδείχθης καὶ πρώταθλος ἐν γυναίξιν, ἐπέβης ἐν τῷ πυρὶ μὴ μιανθεῖσα τῆς φλογός, θῆρες καὶ ταῦροι ἔπτηξαν ἐν τῷ τύπῳ τοῦ σταυροῦ, πρέσβευε, ἀπόστολε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον ἦχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος· Πρὸς Τιμόθεον. Τέκνον Τιμόθεε, παρακολούθηκάς μου. Ἀλληλούια ἦχος πλ. α', Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. σξη'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ὥμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. [οβ.) Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κε'. Ἀθλησις τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἰας ἐκ κάστρου Βηζαϊδέων προσαγορευομένου, ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἄθλησις τοῦ ἀγίου μάρτυρος Παφνουτίου μοναχοῦ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως. Αἰγύπτιος τὸ γένος ἐν ἐρημίαις μονάζων, ὑπάρχων ἐκ Γεντουρίας πόλεως. Καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων Σαβινιανοῦ καὶ Παύλου καὶ Τάττης γνησίων ἀδελφῶν ἐν πόλει Δαμασκῷ, καὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης τῆς μετονομασθείσης Σμαράγδου, καὶ τοῦ ὁσίου Θεοφίλου ἀρχιεπισκόπου Ἐφέσου καὶ Ῥωμανοῦ μάρτυρος.

κς'. Ἡ κοίμησις τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ ἐν Πάτμῳ νήσῳ. Συναγόμεθα δὲ ἐν τῷ ἀγίῳ ἀποστολίῳ, τῷ ὄντι πλησίον [π. 15) τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Εἰς τὸν Ν' λέγομεν τροπάριον ἦχος β'. Ἀπόστολε Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἠγαπημένε. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται.— Ἀνάγνωσμα καθολικῆς ἐπιστολῆς Ἰωάννου· Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται. Ἀλληλούια ἦχος α', Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. 4ς· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐφάνέρωσεν [οβ.) ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κζ'. Ἀθλησις τῶν ἀγίων μαρτύρων Καλλιστράτου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ τὸν ἀριθμὸν μὲν στρατιωτῶν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ, καὶ ἄθλησις τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἐπιχάρως ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καὶ Καισαρίου ἡγεμόνος καὶ ἐπάρχου ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει.

κη'. Ἀθλησις τῶν ἀγίων μαρτύρων τῶν Καλβιτινῶν Ἀλφειοῦ, Ἀλεξάνδρου, Ζωσίμου, Νίκωνος, Νέωνος, Ἡλιοδώρου καὶ Μάρκου ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐν τῇ πόλει Ἀντιοχείᾳ τῆς Πισιδίας, Μάγνου ἡγεμόνος, καὶ μνήμη τοῦ θεοφόρου μοναχοῦ καὶ ὁμολογητοῦ Χαρίτωνος καὶ καθηγητοῦ τῆς ἐρήμου ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ [π. 16) βασιλέως, ἐκ τῆς πόλεως Ἰκονίου τῆς Λυκίων ἐπαρχίας ἤχθη τῷ ὑπατικῷ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἀγίων μαρτύρων Καλλινίκου, Εὐσταθίου Ῥωμαίου καὶ συνοδίας αὐτῶν ἐν τῷ Προμοσόντῳ.

κθ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κυριακοῦ ἀναχωρητοῦ τῆς λαύρας τοῦ Σουχᾶ ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου. Ἀθλησις τῶν ἁγίων Ν' μαρτύρων τῶν Παλαιστινῶν καὶ τῶν ἁγίων Τρύφωνος, Τροφίμου καὶ Δορυμέδοντος πλησίον τῆς ἁγίας Ἀννης ἐν τῷ δευτέρῳ, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀναστασίας τῆς ἀσκητρίας καὶ Πετρωνίας μάρτυρος.

λ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγάλης Ἀρμενίας καὶ Γαϊανῆς [οδ.] καὶ Ριψιμίας καὶ τῶν σὺν αὐταῖς ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως, κρατοῦντος τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, καὶ βασιλεύοντος τῶν Παρθῶν Ἀρταξάνου τοῦ υἱοῦ Ἀσοῦρ, ἀδελφοῦ ὑπάρχοντος Κουσαρῷ βασιλέως Ἀρμενίας. Δολοφονεῖται καὶ ἀποκτείνεται ὁ αὐτὸς Ἀρτάβανος, ἀδελφὸς Κουσαρῷ βασιλέως Ἀρμενίας παρὰ Ἀρτασῆρ υἱοῦ Σασάν βασιλέως Περσῶν, σατράπου πρότερον ὑπάρχοντος τοῦ Ἀρτασῆρ τῆς τῶν Παρθῶν ἐπαρχίας, βουλῇ δὲ καὶ συνέσει τῶν ἐν Περσίᾳ στρατοπεδάρχων ἐλομένων ἐπ' αὐτοὺς βασιλεύσειν αὐτὸν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Μαρδόνου, Μιγδονίου, Δωροθέου καὶ Ἡνδοῦ καὶ Στρατονίκου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἁγίων γυναικῶν καὶ Γλυκερίου πρεσβυτέρου [π. 17] καὶ Θεοφίλου διακόνου ἐν τῷ οἴκῳ τῶν ἁγίων μ' μαρτύρων. Προκείμενον ἦχος δ'· Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολοσσαεῖς· Ἀδελφοί, ἐνδύσασθε ὡς ἐκλεκτοί. Ἀλληλούια ἦχος δ', Σωτηρία τῶν δικαίων. Εὐαγγέλιον· Εἶπεν ὁ Κύριος· γρηγορεῖτε ὅτι οὐκ οἴδατε. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μὴν Ὀκτωβρίους ἔχων ἡμέρας λα', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ια' καὶ νύξ ὥρας ιγ'.

Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνανίου, ἐπισκόπου γενομένου πόλεως Δαμασκοῦ, ὅντινα κατέστησαν οἱ κορυφαῖοι ἐπίσκοπον (οδ.) τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅστις καὶ Παῦλον τὸν ἀπόστολον διὰ ἀποκαλύψεως βαπτίζει καὶ προσαχθεὶς Λουκίῳ τῷ ἡγεμόνι μετὰ πολλὰς βασάνους λιθοβολεῖται. Καὶ τοῦ ὁσίου Ῥωμανοῦ, τοῦ μελωδοῦ τῶν κοντακίων, ὠρμητο δὲ ἐκ Συρίας τῆς Ἐμισσηνῶν πόλεως, διάκονος γενόμενος τῆς ἐν Βηρυτῷ ἁγίας Θεοῦ ἐκκλησίας, τῆς λεγομένης Ἀναστάσεως, καταλαβὼν δὲ Κωνσταντινούπολιν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀναστασίου βασιλέως, κατέμενεν ἐν τῷ ναῷ τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Κύρου, ἐν ᾧ καὶ τὸ χάρισμα ἔλαβεν τῶν κοντακίων παρὰ τῆς παναγίας Θεοτόκου, ὡς εἶναι τὸν ἀριθμὸν τῶν ποιηθέντων κοντακίων παρὰ αὐτοῦ περὶ τὰ χίλια.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δομνίνου Πέρσου καὶ τοῦ ὁσίου Ἀβρααμίου τοῦ ἀσκητοῦ. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς [π. 18] τὴν

εἰσοδὸν τροπάριον ἤχος πλ. β'. Τὸν πρὸ τοῦ Παύλου ἀπόστολον ἀρχαιότατον καὶ τῆς αὐτοῦ πίστεως καθηγησάμενον, τὸν μέγαν ἐν ἱεράρχαις καὶ μάρτυσιν Ἀνανίαν ὕμνοις τιμήσωμεν, ὡς σὺν αὐτῷ ὑπὲρ ἡμῶν ἀδιαλείπτως πρεσβεύοντα σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον ἤχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ'. Τῷ λόγῳ Κυρίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ις'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ εἰστίχαι ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν. Κοινωνικὸν· Ἀγαλλιᾶσθε. [οδ.].

β'. Ἀθληταὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ ἐπὶ Δεσίου βασιλέως· πᾶσαν μαχητὴν ἐπιστήμην μαθητευθεὶς, ἡγρεύθη δὲ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν παρὰ Ἰουστίνης τῆς παρθένου, ἥτις ἦν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ πρὸς δάφνην.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Δαμετίου. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς.— Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἀναμνησθεσθε τὰς προτέρας.— Ἀλληλούια ἤχος α'. Στόμα δικαίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. σπβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Κοινωνικὸν· Ἀγαλλιᾶσθε.

γ' Μνήμη τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ μάρτυρος [π. 19]. Οὗτος ὑπῆρχεν εἰς τῶν ἐν Ἀθήναις ἐνδοξῶν βουλευτῶν, νόμος γὰρ ἐννέα κριταῖς καθεῖσθαι ἐν τῷ βουλευτηρίῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου· τὰ παρανόμως πραττόμενα μετὰ τοῦτο ὑπὸ Να' ἀρχόντων ἐκρίνατο. Φασὶ δὲ τινες ὅτι ἐν πυρὶ τοῦτον οἱ Ἕλληνες ὀλοκαυτώσαντες καὶ τὰς βίβλους σὺν αὐτῷ κατέκαυσαν. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τροπάριον ἤχος δ'. Χρηστότητα ἐκδιδάχθεις. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐν ταῖς [οδ.] Ἀθήναις ἐκδεχομένου τοῦ Παύλου. Ἀλληλούια ἤχος δ', Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ρμς'. Εἶπεν Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην ὁμοίᾳ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Κοινωνικὸν· Εἰς μνημόσυνον.

δ'. Ἀθληταὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βδαύτου (?) καὶ Καλλισθένους τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφέσου τῆς Ἀσίας, δοῦξ δουκῶν γεγονώς καὶ ἔπαρχος ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πέτρου Καπιτωλέων καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκεφυμά, Λέοντος, Ἰσιδώρου ἐν Ποταμοῖς καὶ τῶν ἁγίων Νεοφύτου, Γαῖου, Γαῖνου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοστένου καὶ Διογένους.

ε'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Μαμέλχθης [π. 20] ἐκ Περσίδος ἱερεία ὑπάρχουσα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ἦντινα οἱ Ἕλληνες μετὰ πλείστας βασάνους λιθοβολοῦσιν ἔτι τὰ ἐμφώτια τοῦ ἁγίου βαπτίσματος περιβεβλημένην.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων ἐπισκόπων Σαβίνου τοῦ μικροῦ καὶ Ἱεραΐδος πόλεως Μέμφεως καὶ τῶν ἁγίων γυναικῶν Χαριτίνης καὶ Μαλφείδας ἐν Περσίδι.

ς'. Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ, ἐν Ἰνδία διδάσκοντος διεβλήθη Μισδαίῳ βασιλεῖ, ὅστις παρέδωκεν αὐτὸν εἰς στρατιώτας, οἵτινες ἐν τῷ ὄρει ἀναγαγόντες ἐλόγγευσαν αὐτὸν. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἵσοδον τροπάριον ἦχος γ'. Ἀπόστολε ἄγιε, (οἩ.) прокименъ, апостолъ и евангеліе, что нынѣ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ζ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου πριμικηρίου τῆς σχολῆς τῶν γεντηλλίων καὶ Βάκχου τῆς αὐτῆς σχολῆς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ σεισμοῦ ἐν τῷ νέῳ παλατίῳ, λειτουργεῖ ἐκεῖ ὁ πατριάρχης καὶ εἰς τὴν εἵσοδον τροπάριον ἦχος πλ. α'. Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου μαρτύρων τεῖχος ἀκαταμάχητον ἡμῖν δωρησάμενος, Χριστέ ὁ Θεός, ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις βουλὰς ἐθνῶν διασκέδασον, τῆς βασιλείας τὰ σκῆπτρα κραταίωσον, ὡς μόνος [π. 21] ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος. Προκείμενον ἦχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Εβραίους· Ἀδελφοί, οἱ ἅγιοι πάντες. Ἀλληλούια ἦχος δ', Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. σΝ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

η'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Πελαγίας τῆς ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καὶ ἐτέρας Πελαγίας ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπὶ Νουμεριανοῦ βασιλέως, ἦντινα καὶ ὁ Χρυσόστομος ἐγκωμίῳις ἐτίμησεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας Ταΐσίας ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἀρτέμονος πρεσβυτέρου καὶ ὁμολογητοῦ καὶ τῶν ἁγίων [οἩ.] μαρτύρων γυναικῶν Ἀννης καὶ Ἐλισάβετ.

θ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰουβεντίνου καὶ Μαξίμου ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐν τῇ τάξει ὑπάρχοντες τῶν ἀσπιδηφόρων πλησίον βασιλέως πεζαῖτεροι βαδίζοντες. Καὶ τῆς ὁσίας Πηπλίας τῆς διακόνου ἐν Ἀντιοχείᾳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δωροθέου, ἀρχιεπισκόπου Τύρου καὶ μνήμη Ἀβραάμ τοῦ πατριάρχου καὶ Ἀὐτ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ, καὶ Ἰάσονος ἐπισκόπου Δαμασκοῦ καὶ τοῦ ὁσίου Πέτρου.

Ἐκκλησίαι τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας, γνησίων ἀδελφῶν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐν Νικομηδείᾳ τῇ πόλει, ἡγεμονεύοντος Μαξιμίνου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βασιανοῦ πλησίον τῆς ἁγίας Ἀννης.

ια'. Κοίμησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ζηναΐδος καὶ [π. 22) Φιλονίλλης τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἐκ Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας, αἵτινες, ὥς φασιν, συγγενεῖς ὑπῆρχον Παύλου τοῦ ἀποστόλου, ἐκ χωρίου Δημητριάδος, ἡ δὲ Ζηναΐς τῇ τέχνῃ ἦν ἰατρίνα. Καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Στεφάνου τοῦ Σαβαΐτου καὶ γραπτοῦ καὶ ἀρχιεπισκόπου γενομένου πόλεως Νικαίας, καὶ μνήμη τῆς ἁγίας ζ' συνόδου. Ὁρος τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων γενομένων Κωνσταντινουπόλεως Νεκταρίου, Ἀρσακίου, Ἀττικοῦ καὶ Σισινίου. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος· Θεοφόροι κυβερνῆται λαῶν, τῷ τῶν ὅλων κυβερνήτῃ Θεῷ, ἐκτενῶς πρεσβεύσατε, ἱεραρχικῶς ὁδηγοῦντες [οβ.) καὶ νῦν τὴν ποιμένην ὑμῶν ἄνωθεν εἰρήνην ἀεὶ αἰτήσασθε καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων. Ἀλληλούια ἤχος β', Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. λβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

ιβ'. Ἐκκλησίαι τῶν ἁγίων μαρτύρων Ταράχου, Πρόβου καὶ Ἀνδρονίου ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως συσχεθέντες ἐν Πομπηίουπόλει τῆς ἐν [π. 23) Ταρσῷ Κιλικίας καὶ Μαξίμου ἡγεμόνος, καὶ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς παρθένου ἐπὶ Δεκίου βασιλέως καὶ συγκαθέδρου αὐτοῦ Βαλλεριανοῦ ἐκ τῆς πόλεως Ῥώμης, ἡγεμονεύοντος Βόρβου, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Δομνίνης ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐκ τῆς Ἀ(να)ζαρβέων μητροπόλεως, ἐπὶ Λυσίου τοῦ ἡγεμόνος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων Διδώρου καὶ Ἀνδρομάχου.

ιγ'. Ἐκκλησίαι τῶν ἁγίων μαρτύρων Παύλου, Κάρπου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν ἱατρικὴν τέχνην, καὶ ὁ μὲν ἅγιος Κάρπος ἐπίσκοπος ἦν, ὁ δὲ Πάπυλος διάκονος, χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κάρπου, ἐπὶ Δεκίου βασιλέως καὶ ἀνθυπάτου τῆς Ἀσίας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Μαρτυρόχου, Φλωρεντίου πόλεως Θεσσαλονίκης.

ιδ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ναζαρίου [οδ.), Γερβασίου, Προτασίου καὶ Κελσίου ἐπὶ Νέρωνος τοῦ βασιλέως ἐν τῇ Ῥώμῃ.

ιε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιανοῦ πρεσβυτέρου ἐξ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καταλαμβάνει τὴν Νικομηδείων πόλιν, τῇ καλλιγραφικῇ τέχνῃ εὖ μάλα ἐπιστάμενος, κατέλειπεν εἰς τὴν Νικομηδείων ἐκκλησίαν βίβλους τρισὶν σελιδίοις γεγραμμένην παλαιὰν τε καὶ νέαν Διαθήκην, ὅστις αἰμοκτονεῖται ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τελευτᾷ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Σαβίνου, ἐπισκόπου ἐν τῷ ἁγίῳ Μωκίῳ.

ισ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Λογγίνου τοῦ ἑκατοντάρχου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ τελειωθέντων δύο στρατιωτῶν ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος, Καππαδόκης [π. 24) τῷ γένει.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ μεγάλου καὶ θαυματουργοῦ Μαλοῦ καὶ Ἀντιγόνου μάρτυρος καὶ τοῦ ἁγίου Θεοφάνους.

ιζ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Χρυσάνθου καὶ Δαρίας ἐπὶ Νουμεριανοῦ βασιλέως, ὅπως συγκλητικοῦ ὀνόματι Πολεμίου ἐκ πόλεως Ἀλεξανδρείας, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Ὡσηέ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Λεοντίου, Δοματίου, Δομνίνου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν πλησίον τοῦ δευτέρου, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλινίκου.

ιη'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. Ἀντιοχεὺς τῷ γένει οὗτος ἦν, ἱατρὸς τέχνῃ ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος γ'. Ἀπόστολε ἄγιε, πρέσβευε [π. 25) Прокли-менѣ, апостолѣ и евангелие, что нынѣ. Ἀλληλούϊα ἤχος πλ. δ' Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοί. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ιθ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σαδῶθ, ἐπισκόπου καὶ σὺν αὐτῷ τελειωθέντων ρκ' ἁγίων ἐν Περσίῃ ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως τῶν Περσῶν, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀμφιλαχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου ἐν τοῖς χρόνοις Οὐαλεντιανοῦ τοῦ μεγάλου καὶ Οὐάλεντος τῶν βασιλέων παρατείνας μέχρι Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου [οδ.) Ἰωήλ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Οὐάρου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μνάσωνος, ἐπισκόπου Κύπρου καὶ Μοδέστου, ἐπισκόπου τῶν Ἱεροσολύμων.

κ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κορνηλίου τοῦ ἑκατοντάρχου ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης Ἰταλικῆς τοῖς χρόνοις τῶν ἁγίων ἀποστόλων πρῶτος ἐξ ἔθνων πιστεύσας τῷ Χριστῷ, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ θαυματουργοῦ μάρτυρος Ἀρτεμίου ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου. δοῦξ καὶ

ἀγουστάλιος, Ἀλεξανδρείας γεγωνὸς καὶ Πατρίκιος διαπρέφας ἐν διαφόροις ἀξιώμασιν ἀπὸ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων νεοφανῶν μαρτύρων Ἀνδρέου, Στεφάνου, Παύλου, Πέτρου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. Προκείμενον ἤχος δ' Ὁ τοῖς ἁγίοις τοῖς, στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον. [π. 26] Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνὴρ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος. Ἀλληλούια ἤχος πλ. β', Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφ. σδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κα'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Δασίου, Γαῖου καὶ Ζωτικοῦ ἐν Νικομηδείᾳ τῇ πόλει, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παρίωνος ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐκ Γαζαίων πόλεως, κόμης Θαβαθά, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ μαθητευθεῖς. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἵσοδον τροπάριον ἤχος β'. Τοῦ ὁσίου σου, Κύριε, τὴν μνήμην ἐορτάζοντες. Προκείμενον [οδ.]. ἀποστοлъ и евангеліе, что нынѣ. Ἀλληλούια, Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κβ'. Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ ἱσαποστόλου πατρὸς ἡμῶν Ἀβερκίου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως τῆς Φρυγίας Σαλουταρίας ἐπὶ τῆς βασιλείας Μάρκου καὶ Ἀντωνίνου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἡρακλείου καὶ ἱερομάρτυρος Ἀλεξάνδρου ἐπισκόπου.

[π. 27] κγ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος εὐγενεστάτης Θεοδότης καὶ Σωκράτους πρεσβυτέρου ἐπὶ Ἀλεξάνδρου βασιλέως ὑπάρχουσα τῆς Ποντικῆς χώρας ἐν ἀσκητηρίῳ αὐτὴν προσηλώσασα ἐπὶ Σίμπλικίῳ ἄρχοντι, τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς λείψανον κεῖται ἐν τῇ Νικαέων πόλει, καὶ τῶν ἁγίων ζ' παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Δεκίου βασιλέως, φανερωθέντες δὲ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινου—πόλεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐγκαίνια ἐπιτελοῦμεν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου κατὰ σάρκα, συνέφθασεν δὲ καὶ τοῦ ἁγίου Ζαχαρίου τοῦ ἱερέως καὶ Συμεῶν τοῦ δικαίου. Συναγόμεθα δὲ ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ἀποστολίῳ, τῷ ὄντι ἔνδον τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς παναγίας Θεοτόκου πλησίον τῆς ἁγιωτάτης [οδ.] μεγάλης ἐκκλησίας. Εἰς τὴν εἵσοδον τῆς λειτουργίας τροπάριον ἤχος δ' Ἀρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰῶνιοι καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. Προκείμενον ἤχος

δ' Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἄγλασμα, στίχος· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρζα' Ἀδελφοί, ἅγιοι κλήσεως ἐπουρανίου. Ἀλληλούια ἥχος α', Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. 4β' Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετο τὰ ἐγκαίνια. Κοινωνικὸν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κδ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀρέθα καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ τετρακισχιλίων σιγ'. Οὗτος ὑπῆρχεν πρῶτος τῆς πολεως Νεγρᾶς ἐν Αἰθιοπία κειμένης ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ [π. 28] τοῦ φιλοχρίστου Φίληκος ἐπισκοποῦντος τῆς Ρωμαίων ἐκκλησίας, τῆς Ἱερουσαλήμ Ἰωάννου, Ἀντιοχείας Εὐφρατίου, βασιλεύοντος Ἐλεσβαᾶν ἐν Αὐξούμῃ τῇ πόλει τῆς Αἰθιοπίας, τῶν Ὀμηριτῶν δὲ Δουναὰς ἑβραῖος παρανομώτατος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Μάρκου, Σωτηρίχου, Οὐαλεντιανοῦ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καταχωσθέντες τοῖς λίθοις ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῇ γῇ, κατετέθησαν δὲ τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα ἐπὶ τὴν Θάσον τὴν νῆσον.

κε'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου ἀναγνωστῶν καὶ νοταρίων καὶ μαθητῶν τοῦ ἁγίου Παύλου ὁμολογητοῦ καὶ πατριάρχου ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ ἀρειανοῦ. Τούτους ἀνεῖλεν Φίλιππος ὁ ἑπαρχος τῇ ἑαυτοῦ [οδ.] μαχαίρᾳ καὶ ἐτάφησαν ἐν τῇ Μελανδησίᾳ πόρτῃ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νέστορος ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Οὐάρου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἁγίων ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, στρατευόμενος ἐν Αἰγύπτῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων Οὐαρίου καὶ Χρυσαστίου καὶ τῆς ὁσίας Ταβιθάς ἐν Ἰόππῃ. Εἰς τὸν Ν' λέγομεν τροπάριον ἥχος α'. Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων, ἃς ὑπὲρ σου ἔπαθον δυσωπήθητι, Κύριε, καὶ πάσας ἡμῶν τὰς ὁδύνας, ἴασε, φιλάνθρωπε, δεόμεθα. Προκείμενον ἥχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, Θεοῦ [π. 29] ἐσμὲν συνεργοί. Ἀλληλούια ἥχος δ', στίχος· Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ρμε' Εἶπε, ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς οὐδὲν συγκεκαλ. Κοινωνικὸν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

κς'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου ἐκ τῆς Θεσσαλονικέων πολέως ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀρτέμιδώρου καὶ Γλύκονος. Συναγόμεθα δὲ ἐν τῷ ἁγίῳ μαρτυρίῳ, τῷ ὄντι ἐν τῷ δευτέρῳ. Καὶ εἰς τὴν εἰσο-

δον λέγομεν τροπάριον ἤχος γ'. Ἀθλοφόρε ἅγιε, πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ. Προκείμενον δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς [οδ.], στίχος. Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς τὸν Τιμόθεον κεφ. ρνδ'. Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι. Ἀλληλούια ἤχος πλ. α', Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον κεφ. ρλη'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπενεχθείσης ἡμῖν φοβερᾶς ἀπειλῆς τοῦ σεισμοῦ, ἧς παρ' ἐλπίδα πᾶσαν ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς, ἡμεῖς δ' ἔτι τοῦ κόσμου ἰνδικτ. θ' ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου. Ἐωθεν μέντοι συντρέχομεν ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ οὕτως λιτανεύοντες ἀπερχόμεθα ἐν τῷ φόρῳ, ἐκεῖσε τὰς συνήθεις ποιούμεν εὐχὰς, καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς λιτῆς παραγινόμεθα ἐν τῷ σεβασμίῳ (π. 30) ναῷ τῆς ἁγίας ἀχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῷ ὄντι ἐν Βλαχέρναις, τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ καὶ μυσταγωγίᾳ ἐκεῖσε ἐπιτελοῦντες. Περὶ ὥραν α' κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ γίνεται εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου, καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς λιτῆς ταύτης τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν. Καὶ δοξάζουσιν οἱ ψάλλται ἐν τῷ φόρῳ καὶ ἐν Βλαχέρναις τὸ αὐτὸ τροπάριον. Ἀντίφωνα δὲ οὐ γίνονται, ἀλλ' εὐθέως τὸ Τρισάγιον. Τὸ προκείμενον ἤχος πλ. β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, στίχος. Πρὸς σέ, Κύριε, κεκράξομαι, ὁ Θεός μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους. Ἀδελφοί, ὃν ἀγαπᾷ Κύριος [οδ.] Ἀλληλούια ἤχος πλ. α', στίχος. Ὁ Θεὸς ἀπόσω ἡμᾶς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ξβ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβάντι τῷ Ἰησοῦ εἰς πλοῖον. Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου.

κζ'. Ἀθλησις τῆς μάρτυρος Καπετωλίνης καὶ Ἐρωτηίδος τῆς αὐτῆς οἰκέτιδος ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως καὶ Ζιλικινθίου ἄρχοντος τῆς Καππαδόκων χώρας.

κη'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος τοῦ Νέστορος ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Χοζεβίτου ἐκ Θηβαίων τῇ κατ' Αἴγυπτον, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς Στεφάνου τοῦ σαββαΐτου, ἀνηψιοῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Διομήδους ἐν Λεύκῳ πόλει καὶ τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ, καὶ μνήμη Φηρμιλιανοῦ [π. 31], ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας καὶ Μελχίονος σοφιστοῦ, πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας. Οὗτοι καθεῖλον Παῦλον Σαμοσατέα, καὶ ἐγκαίνια τοῦ ἁγίου Ζαχαρίου ἐν τῷ Παραδεισίῳ.

κθ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σάββα στρατιώτου καὶ τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Στεφάνου, Βαρνάβα, Ἰωσήφ, Τροφίμου, Δορυμέδοντος, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, Σάββα, Βάσσης, Ἀβραμίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν ἐν τῷ ὀρφανοτροφείῳ, καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Κλεώπα καὶ τοῦ ὁσίου Παύλου τοῦ Θηβαίου τοῦ πρώτου μοναχοῦ καὶ εὐλαβοῦς πάνυ, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Μίνη καὶ Μιναίου ἐν τῷ ἐβδόμῳ. Λειτουργεῖ ἐκεῖ ὁ πατριάρχης καὶ εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον τροπάριον ἤχος δ'. Ἀρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὁμῶν, καὶ ἐπάρθητε [οδ.] πύλαι αἰώνιοι καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. Προκείμενον ἤχος δ'. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, στίχος· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου. Ἀλληλουία ἤχος δ', Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὅρεσι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ρξς'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας, Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

λ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐκ πόλεως Αἰγαίας τῆς Κιλικίων ἐπαρχίας καὶ τοῦ ἁγίου Μαρκιανοῦ, ἐπισκόπου Συρακούσης τῆς Σικελίας, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Κλαυδίου, Ἀστερίου καὶ μάρτυρος Νέωνος καὶ Νεονίλλης [π. 32] ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καὶ Αυσίου ἡγεμόνος τῆς Κιλικίων ἐπαρχίας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κοριακοῦ, ἀρχιεπισκόπου γενομένου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Εὐτροπίας μάρτυρος. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου ἐκτήσω τὸν μισθόν σου, πάτερ ὅσιε, ταῖς προσευχαῖς ἀδιαλείπτως προσκαρτέρησας, τοὺς πτωχοὺς ἀγαπήσας καὶ τούτοις ἐπαρκέσας, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρξζ'. Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς. Ἀλληλουία ἤχος πλ. α', Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον [οδ.] κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα... Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

λα' Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἐπιμάχου. Οὗτος ἦν ἀνὴρ ἀγροῖκος, ὥρατος δὲ τῇ ὕφει ἐκ τῆς Αἰγυπτίων χώρας, πόλεως τοῦ Πηλουσίου ἐπὶ ἡγεμόνος Ἐπιλιανοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη Λεοντίου φιλοσόφου καὶ τὰ ἐγκαίνια τῶν εὐκτηρίων τοῦ πατριάρχου. Ψάλλομεν καὶ ἀναγινώσκομεν τὰ προγεγραμμένα εἰς τὰς κ' τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Μὴν Νοέμβριος, ἡμέρας ἔχων λ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ι', ἡ νύξ ὥρας ιδ'.

α'. Τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν θαυματουργῶν καὶ ἱατρῶν, τῶν υἱῶν Θεοδότῃς, τῶν καὶ ὁσίως κοιμηθέντων [π. 33) καὶ κατατεθέντων ἐν τόπῳ καλουμένῳ Φερεμάν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Κυριαίνης ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐκ Ταρσοῦ τῆς Κιλικίων ἐπαρχίας, ἐπὶ Μαρκιανοῦ ἡγεμόνος τῆς αὐτῆς χώρας, ἣτις μετὰ πολλὰς βασάνους ἀπαχθεῖσα ἐν πόλει Ῥώσῳ ἐκεῖ τῷ πυρὶ παραδίδεται σὺν τῇ ἁγίᾳ μάρτυρι Ἰουλιανῇ, ὑπάρχουσα ἐκ τῆς Ῥώσου, καὶ τῶν ἁγίων Ἰωάννου ἐπισκόπου καὶ πρεσβυτέρου τοῦ ἐπικαλουμένου Ζηλωτοῦ, τὸ ἐπὶ κλην υἱὸς Μαρίας, ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως ἐν Περσίδῃ, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καισαρίου, καὶ τῶν ἁγίων Δασίου, Σάββα, Σαβίνου, Ἀγρίππα, Ἀδριανοῦ, Θωμᾶ καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν, καὶ τῶν ἁγίων γυναικῶν Δομνίνης καὶ Δόμνης καὶ Κυριακῆς μάρτυρος. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τροπάριον ἤχος α'. Οἱ σοφοὶ τῆς οἰκουμένης ἱατροί, [οδ.) ἐκ Θεοῦ λαβόντες τὸ συμπαθές, πρεσβεύσατε καὶ νῦν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν βοώντων· Κύριε, σῶσον τὸν λαόν καὶ τὴν πόλιν σου, καὶ τῶν συνεχόντων δεινῶν ἐλευθέρωσον διὰ τῶν Ἀναργύρων τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον ἤχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους κεφ. 4ς'. Ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐστέ σῶμα Χριστοῦ... Ἀλληλούια ἤχος β', Ἰδοὺ δὴ τί καλόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. οθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητάς... Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

β'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων Ἀκινδύνου, Πηγασίου. [π. 34) Ἀνεμποδίστου, Ἀφθονίου καὶ Ἐλπιδηφόρου καὶ ἐτέρων ἐπταχιχλίων κη' καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐκ Περσίδος ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀττικοῦ, Εὐδόξιου. Ἀγαπίου, Μαρίνου, Ὠκαιοῦ, Εὐστρατίου, Καρτερίου, Νικοπολίτου, Σταυρακίου, Τοβήλ καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. Οὗτοι στρατιῶται ὑπῆρχον ἐν Σεβαστείᾳ ἐπὶ Δικινίου βασιλέως, διὸ καὶ βασανίζονται ὑπὸ Αὐξάνοντος ἄρχοντος Σεβαστείας καὶ Μαρκέλλου δουκὸς καὶ Μάρκου καὶ τοῦ Ἀγρικολάου καὶ μετὰ πολλὰς βασάνους πυρὶ παρεδόθησαν.

γ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀκεψιμᾶ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, Ἰωσήφ πρεσβυτέρου καὶ Ἀειθαλᾶ (οδ.) διακόνου, ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως ἐν Περσίδι, Ῥωμαίων δε Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, κολάζονται ὑπὸ Ἀδαρχοσχάρ τοῦ ἀρχιμάγου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ.

δ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πορφυρίου ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ βασιλέως, ἁσιανὸς τὸ γένος ἀνατραφεὶς ἐν τῇ Ἐφεσίῳ πόλει ἐν τῇ θεατρικῇ θυμέλῃ, κολάζεται ὑπὸ Ἀλεξάνδρου κόμητος πρωτεύοντος τῆς Καισαρέων πόλεως τῶν Καππαδόκων, ὅφ' οὗ τῇ προστάξει μετὰ πολλὰς βασάνους τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνεται. Καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Νικάνδρου, ἐπισκόπου Μύρων καὶ Ἑρμαίου πρεσβυτέρου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου, ἐπισκόπου Ἀγκύρων καὶ ὁμολογητοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων (π. 35) Δασίου, Σεβήρου, Ἀνδρωνᾶ καὶ Θεοδότου καὶ Θεοδότης μάρτυρος.

ε'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων καὶ ὁσίων μαρτύρων Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δομνίνου τοῦ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀγαθαγγέλου, καὶ ἱερομάρτυρος Καστορος ἐπισκόπου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐγκαίνια τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἐν τῷ Σπαρακίῳ. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι πᾶσα ἡ ἀκολουθία γίνεται καθὼς προεγράφη εἰς τὴν κθ' τοῦ ὀκτωβρίου μηνὸς χωρὶς τοῦ εὐαγγελίου, ὅδε γὰρ ἀναγινώσκεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν κεφ. σκε'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱερικὴν Κοινωνικὸν Ἀγαλλιᾶσθε.

Τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς κοινίας ἀναγινώσκεται ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους Ἀδελφοί, ἔχοντες παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον. (οδ.) Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ρ45' τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

ς'. Μνήμη τοῦ ἁγίου Παύλου ὁμολογητοῦ, ἀρχιεπισκόπου γενομένου Κωνσταντινουπόλεως, θρέμμα δε καὶ νοτάριος γενόμενος τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἀλεξάνδρου τοῦ μετὰ Μητροφάνη, ὄντινα Παῦλον οἱ ἄριανοὶ κατέπνιξαν.

Συνέφθασε δὲ καὶ ἡ μνήμη τῆς μετὰ φιλανθρωπίας κατενεχθείσης κοινίας. Συναγόμεθα δὲ ἐν τῷ ἀποστολίῳ τῶν ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου, τῷ ὄντι ἐν τῷ τρικόγχῳ. Ἐωθεν μέντοι συντρέχομεν ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ οὕτως λιτανεύοντες ἀπερχόμεθα ἐν τῇ εἰρημένῃ συνάζει. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὁρθοῦ

γίνονται ἀντίφωνα γ'· τὸ α' Ἐλέησον ἡμᾶς, φιλάνθρωπε, καὶ βοήθησον ἡμῖν, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ β' Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου, το γ' ἀπλοῦν δεικνόν. [π. 36) Καὶ κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ γίνεται εὐχή τοῦ Τρισαγίου, καὶ ἐν τῷ φόρῳ δοξάζομεν, καὶ μετὰ τὸ δεῖξασθαι αὐτοῦ τὸν λαὸν καὶ πληρῶσαι, εὐθὺς γίνεται ἀντίφωνον α' ψαλμός ριθ', Ἐλέησόν με, τὸ β' ψαλμός ρκ', Ἀλληλούια ἀπλοῦν δεικνόν, τὸ γ' ψαλμός ρκα' μετὰ τροπαρίου ἤχους πλ. α'. Κύριε, ἡμάρτομεν καὶ ἡγομήσαμεν, προσπίπτομεν ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ποιεῖ ὁ ἀρχιεπίσκοπος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ ἀπέρχονται οἱ ψάλται τῆς λιτῆς καὶ δοξάζουσιν ἐν τῇ τρικύγχῳ, καὶ εἰθ' οὕτως γίνονται ἀντίφωνα γ', καὶ εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον λέγομεν τροπάριον ἤχους γ'. Θεῖας πίστεως ὁμολογία ἄλλον Παῦλόν σε [οδ.). Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Κύριος ἰσχύϊν τῷ λαῷ αὐτοῦ, στίχος· Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱοὶ Θεοῦ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα. Ἀλληλούια ἤχος πλ. β', Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ρμέ· Εἶπεν Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς οὐδὲν συγκεκαλυμμένον. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

Τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ ἡ ἀκολουθία· Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρα'. Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν [π. 37) ἀρχιερεὺς. Ἀλληλούια ἤχος α', Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον... Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ρμς'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς πᾶς, ὅστις ὁμολογήσει. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε...

ζ'. Ἀθληταίς τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀντωνίου καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ Μελασίππου καὶ Κασίνης ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐν Ἀγκύρᾳ τῇ πόλει, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Αὔκτου καὶ Ταυρίωνος καὶ Θεσσαλονίκης, καὶ τῶν ἁγίων λγ' μαρτύρων τῶν ἐν Μελιτινῇ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη Ἀθηνοδώρου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τροπάριον ἤχος α'. Τὰς ἀλγυδόνας τῶν ἁγίων. [οδ.) Προκείμενον ἤχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρσε'. Ἀδελφοί, τοσοῦτον ἔχοντες περιεκείμενον ἡμῖν. Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ', Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. σ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

η'. Τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ καὶ μνήμη τῶν ὁσίων Ματρώνης καὶ Μαρώνης ἐπὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου καὶ Βερήκας ἐκ Πέργης τῆς

Παμφύλων ἐπαρχίας. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τροπάριον ἤχος β'· Ἀρχιστράτηγε Θεοῦ, λειτουργεῖ θείας δόξης. Προκείμενον· Ὡς ἐμεγαλύθη τὰ ἔργα σου, στίχος· [π. 38] Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου. Ἄλλο προκείμενον ἤχος βαρύς· Κύριος ἰσχύϊ τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει, στίχος· Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱοὶ Θεοῦ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρνθ'. Ἀδελφοί, εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς. Ἀλληλούια πλ. δ', στίχος· Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, στίχος· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ριζ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει. Κοινωνικὸν Ἀγαλλιᾶσθε.

θ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη ἐπὶ Μάξιμιανου τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ὁσίας Εὐστολίας, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ ἀλφαίου, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ὀνησιφόρου καὶ Πορφυρίου, Χριστοφόρου, Μαύρας καὶ Τιμοθέου [οδ.), καὶ τὰ ἐγκαίνια τῶν Πόρτασίου καὶ ἁγίων μαρτύρων Ἀρτέμονος καὶ Ναρσή.

ι'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀντωνίου ἐπαρχίας τῶν Σύρων λιθοτόμος τὴν τέχνην, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Νηρέως καὶ Καλλιπίου, καὶ μνήμη Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου βασιλέως καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὁρέστου.

ια'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μηνᾶ ἐπὶ Μάξιμιανου βασιλέως τῆς Αἰγύπτου χώρας, στρατιώτης τοῦ Νουμέρου τοῦ λεγομένου Ρουταλιαχὸν ἐν τῷ Κοτυαεῖῳ Φρυγίας Σαλουταρίας ὑπὸ Ἀργυρίσκου ἡγεμόνος, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Βίκτωρος καὶ Στεφανίδος. Οὗτος ἐμαρτύρησεν ἐπὶ Ἀντωνίου τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως καὶ Σεβαστιανοῦ δουκὸς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ἡ δὲ ἁγία Στεφανίς ὑπῆρχε στρατευομένου γυνὴ οὖσα ὡς ἐτῶν ις', ἥστις παρ' αὐτὰ [π. 39] χηρεύσασα καὶ μακαρίζουσα τὸν ἅγιον Βίκτωρα ἐν τῷ πάσχειν, κελεύσει τοῦ ἡγεμόνος σχοινίοις τὰς χεῖρας ἐκτανθεῖσα καὶ ἐν δύο φοινίξιν βίαν καμφθεῖσιν πρὸςδεθεῖσα τῶν φοινίκων καὶ αὖθις πρὸς τὴν ἑαυτῶν ἀνακλινάντων ὁρμὴν διέσπασαν τὴν ἁγίαν εἰς μέρη δύο.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας τοῦ ἐλεήμονος, κύπριος τὸ γένος, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς Θεοδώρου τῶν Στουδίων. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τροπάριον ἤχος πλ. α'. Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου μαρτύρων. Προκείμενον ἤχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, [οδ.) στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον κεφ. ρνα'. Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμῶ ἐν τῇ χάριτι. Ἀλληλούια ἤχος πλ. α', στίχος· Φῶς ἀνέτειλεν. Εὐαγγέλιον

κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρλη΄. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ιβ΄. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Μαρτίνου, ἐπισκόπου Φραγκίας τοῦ θαυματουργοῦ ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως ἐν Ῥώμῃ, κόμης πρώην τὴν ἀξίαν τυγχάνων, καὶ μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανοῦ καὶ Λεοντίου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀρσακίου καὶ Βίκτωρος καὶ ὁσίου Νείλου καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ εὐκτηρίου τοῦ ἁββα Κύρου ἐν τῷ Σπαρακίῳ [π. 40).

ιγ΄. Κοίμησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου. Γέγονεν ἐκ πόλεως Ἀντισχείας υἱὸς Σεκούνδου, στρατηλάτου Συρίας, ἡ δὲ μητὴρ αὐτοῦ Ἀνθοῦσα ἐκαλεῖτο, παιδεύεται παρὰ Λιβανίῳ καὶ Ἀνδραγαθείῳ τὰ πολλὰ μαθητευθεὶς τὸ διακονικόν, ἡσυχάζοντι αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ ὄντι, ἐν μέρει τῆς πόλεως ὄντι ἀποκρύψῃ ἅμα Βασιλείῳ τῷ μεγάλῳ. Καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Μίλη, ἐπισκόπου καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Ἐβόρη παπᾶ καὶ Σεβόη διακόνου ἐπὶ Μισθοφάρῃ βασιλίσκου πόλεως Μηξιγέρδας, μετὰ τὰς πολλὰς βασάνους ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ὁ αὐτὸς Μισθοφάρης ἐθανάτωσε τὸν ἅγιον κατὰ τοῦ στήθους μαχαίρᾳ, ὁμοίως καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λιθολεύστους ἐποίησαν [οδ.].

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀντωνίου, Νικηφόρου, Ζεβινᾶ, Γερμανοῦ, Βαναθᾶ, ἐν Καισαρείᾳ ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως. Τροπᾶριον ἦχος δ΄. Ἡ τοῦ στόματός σου.—Прокименъ, апостолъ, евангеліе и причастенъ, что нынѣ.

[π. 41) ιδ΄ Ἀθλησις τοῦ ἁγίου καὶ πνευφήμου ἀποστόλου Φιλίππου καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ὑπατίου, ἐπισκόπου Γαγγρῶν τῆς Παμφλαγόνων ἐπαρχίας. Οὗτος ἦν ἐπὶ Κωνσταντίου υἱοῦ Κωνσταντίνου εἷς τῶν τιμ' πατέρων τῶν ἐν Νηκαίᾳ πάσῃ ἀρετῇ κεκοσμημένος, καὶ Ἰουστιανοῦ καὶ Θεοδώρας καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Θωμᾶ πατριάρχου. Ἐν τῇ ἁγίᾳ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ εἰς τὸν Ν' λέγομεν τροπᾶριον ἦχος γ΄. Ἀπόστολε ἅγιε... Ἄλλο ἦχος γ΄. Τῆς ἐκκλησίας θρέμμα γέγονας καὶ ἐκ νυκτὸς ὀρθρίσας πρὸς Κύριον, ἀνεδείχθης, πάτερ ὅσιε, σταυρῷ τὴν πόλιν τοιχήσας, λαὸν κινδύνων [οδ.] λυτρωσάμενος, ταῖς ἀγρύπνοις σου δεήσεσι, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Ἄλλο ἦχος γ΄, προσόμοιον τὸ· Θείας πίστεως, Ἰουστιανοῦ καὶ Θεοδώρας· Ἔργοις λάμπαντες ὀρθοδοξίας πᾶσαν σβέσαντες κακοξίαν, νικηταὶ τροπαιοφόροι γεγόνατε, τῇ εὐσεβείᾳ τὰ πάντα πλουτήσαντες, τὴν ἐκκλησίαν μεγάλως κοσμήσαντες, ἀξίως ἤυρατε Χριστὸν τὸν

Θεὸν δωροῦμενον τῷ κόσμῳ καὶ ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Прокименъ, апостолъ и евангеліе, что нынѣ. Ἀλληλούια ἥχος πλ. δ', Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι... Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

[л. 42) ιε'. Ἀθληταί· τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβιβου¹⁾ ἐν Ἐδέσσει μαρτυρησάντων ἐπὶ Ἀντωνίου δουκὸς, ὁ δὲ ἅγιος Ἀβιβος ἐμαρτύρησεν ἐπὶ Λικινίου βασιλέως, διάκων τὴν τάξιν. Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δημητρίου τοῦ εἰς τὰ Δαβουδὴν μαρτυρησάντος ἐπὶ Μαξιμιανοῦ καὶ Μαξιμίνου τῶν βασιλέων καὶ Πουπλίου ἡγεμόνος ἐν χωρίῳ Δαβουδῇ, ἀπὸ πόλεως Ἀμισσοῦ ἀπέχοντος μίλια κδ'.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ ὁσίου Βαροῦχ. Τροπᾶριον ἥχος α'. Τὰς ἀλγυθόνας τῶν ἁγίων. Προκείμενον ἥχος δ'· Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. [οβ.) Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους κεφ. ρξγ'. Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε. Ἀλληλούια ἥχος πλ. δ'· Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι... Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρλγ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ιε'. Ἀθληταί τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαρλαάμ ἐξ Ἀντιοχείας τῇ ἡλικίᾳ γεγηρακώς, προσαχθεῖς τῷ ἄρχοντι τῆς χώρας θεολογικῶς τὰς ἀποκρίσεις ἐποιεῖτο.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐφυσίου, Νεάρχου, Καρτερίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. Εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον λετοουργεῖ ὁ πατριάρχης, καὶ εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον λέγομεν τροπᾶριον ἥχος γ'. Ἀπόστολε ἅγιε, πρέσβευε. [л. 43) Προκείμενον, апостолъ, евангеліе, аллилуія и причастенъ, какъ и въ другія апостольскія памяти.

ιε' Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, ἀρχιεπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ. Οὗτος ἦν ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ τοῦ βασιλέως. Εἰς τὸν Ν' τροπᾶριον ἥχος δ'· Ἐν προσευχαῖς γρηγορῶν. [οβ.) Προκείμενον ἥχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ, στίχος·

¹⁾ На полѣ записанъ этимъ святымъ тропарь: Тропᾶριον ἥχος δ'· Οἱ τῆς Ἐδέσσης προστάται καὶ πρόμαχοι θαυματουργεῖτε ἐν κόσμῳ μεγάλως τοῖς θαύμασιν, τὴν γὰρ κόρην μητρικαῖς χερσίν ἀπεδώκατε, καὶ τὴν παράνομον Γότθον δικαίᾳ κρίσει κατὰκρινον ἀπεδείξατε, ταῖς πρὸς Θεὸν πρεσβείαις δωρίζασθε ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'. κεφ. ρθ'. Ἀδελφοί, γρηγορεῖτε. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. οθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἑβ' μαθητάς. Κοινωνικὸν Ἀγαλλιάσθε.

ιη'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πλάτωνος. Οὗτος ἦν ἐκ τῆς Γαλάτων χώρας ἐξ Ἀγκύρας τῆς μητροπόλεως, ἀδελφὸς ὑπάρχων τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀντιόχου, παρέστη Ἀгриππίνῳ τῷ ἡγεμόνι, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ῥωμανοῦ καὶ νηπίων ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως [π. 44 καὶ Ἀσκληπιάδου ἐπάρχου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ζαχαρίου καὶ Ἀλφαίου καὶ Ζα(χ)χαίου.

ιβ' Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ θαυματουργοῦ Ἀζίου. Οὗτος ἦν ἐκ τῆς Ἰσχυρών χώρας, στρατιώτης τῇ τάξει ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀνθίμου, Θαλλελαίου, Χριστοφόρου καὶ Εὐφημίας καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Δασίου, Παγχαρίου καὶ Ἀζη.

κ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Δασίου ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐν πόλει Δοροπόλεως, καὶ τοῦ ὁσίου Γρηγορίου τοῦ νέου θαυματουργοῦ τοῦ δεκαπολίτου, καὶ τῶν ἐν Περσίδι τελειωθέντων ἁγίων Νηρσᾶ, ἐπισκόπου ἐτῶν π', Ἰωσήφ, μαθητοῦ αὐτοῦ ἐτῶν πε', ἀμφοτέρω ἐπίσκοποι καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη [οθ.] τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως Μαξίμου, Ἀλεξάνδρου, Ἀνατολίου Γενναδίου καὶ Πρόκλου. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος δ'. Θεοφόροι κυβερνῆται λαῶν. Προκείμενον ἤχος πλ. β'. Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, στίχος Μακάριοι ὦν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρθ' Ἀδελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. λβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς Ὑμεῖς ἔστε τὸ φῶς. Κοινωνικὸν Ἀγαλλιάσθε.

κα'. Συναξίς τῆς ἁγίας Θεοτόκου, ὅτε ἀπεδόθη [π. 45] ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς, προσενεχθεῖσα ἐν τῷ ναῷ Κυρίου τριετίζουσα.

κβ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Στεφάνου καὶ Μάρκου ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καὶ Μάγνου ἡγεμόνος, ἐκ πόλεως Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας.

κγ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀρχίππου καὶ Φιλήμονος τοῦ στρατιώτου αὐτοῦ ἐπὶ Νέρωνος βασιλέως, μαθηταὶ γεγονότες τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ἀποστόλου, οἵτινες ἐμαρτύρησαν ἐν Κολασσαέων πόλει τῆς Φρυγίας πλησίον τῆς Λαοδικείας, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σισινίου

καὶ Μενίγνου, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Προκοπίου τοῦ ἐν Περσίδι, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Μυρόπης καὶ Ἑλένου, ἐπισκόπου Ταρσοῦ.

κδ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Κικιλίας καὶ τῶν σὺν αὐτῇ ἁγίων Βαλεριανοῦ καὶ (Τι)βουρτίου ἐν Ῥώμῃ τελειωθέντων [οδ.] ἐπὶ Ἀλμωκίου ἐπάρχου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, ἐπισκόπου Ἀκραγάντου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φιλομένου.

κε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κλήμεντος, ἐπισκόπου Ῥώμης τοῦ μεγάλου. Οὗτος ἦν μαθητὴς καὶ διάδοχος τῶν ἀποστόλων, καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πέτρου Ἀλεξανδρείας ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως, περὶ οὗ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ἀπέστειλε πέντε τριβούνους εἰς τὸ λαβεῖν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μερκουρίου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ τῶν βασιλέων, ὁρμώμενος ἐκ γῆς ἀνατολῶν καὶ στρατευόμενος ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν μαρτυσίων, ἦν δὲ ἐτῶν κε' εὐήλιξ, ὥραϊος, τῷ εἶδει ῥοδινός, τῇ ὁράσει ξανθόκομος διεβλήθη τῷ Δεκίῳ. Καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Αἰκατερίνης. Αὕτη ὑπῆρχεν τῆς μεγαλωνόμου πόλεως Ἀλεξανδρείας θρέμμα, θυγάτηρ [π. 46] βασιλίσκου τινός, ὀνόματι Κόστου, πάνυ οὕσα ὥραία καὶ τῷ κάλλει ἀμώμητος, καὶ ὑπερμεγέθης τῇ ἡλικίᾳ, καὶ ὅλῳ τῷ σώματι ἀστεία, καὶ χριστιανῇ πιστοτάτῃ ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξεντίου τοῦ τυράννου. Αὕτη πᾶσαν παιδείαν ἑλληνικὴν καὶ ῥωμαϊκὴν ἀκριβῶς ἐγγυμασθεῖσα, φημί δὴ Ὁμήρου σοφοῦ καὶ Βηργιλίου τοῦ Ῥωμαίων μεγίστου ποιητοῦ, Ἀσκληπιοῦ τε καὶ Γαληνοῦ τῶν ἱατρῶν, Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος, Φιλιστίωνος καὶ εὐσεβίων φιλοσόφων, Ἰαννῇ καὶ Ἰαμβρί τῶν μάγων, Διονυσίου καὶ Συβίλλης, καὶ ὅσοι ῥητορικοὶ ἐφευρέθησαν τῷ κόσμῳ οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν γλῶσσαν τῶν ὀβ' ἐθνῶν τὴν διάλεκτον μαθούσα, εἰς ἐκπληξιν ἔφερεν οὐ μόνον τοὺς ὁρῶντας αὐτήν, ἀλλὰ καὶ τοὺς [οδ.] ἀκούοντας τὴν φήμην τῆς παιδείας καὶ τῆς σοφίας αὐτῆς. Προκειμένον ἤχος βαρὺς· Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους κεφ. ρλε'. Ἀδελφοί, ἡμῶν τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς. Ἀλληλούια ἤχος δ', στίχος· Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσίν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρλη'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. Κοινωνικὸν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κς'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἐξ Ἀραβίας καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς Ἀνθίμου, Λεοντίου καὶ Εὐπρεπίου. Ἴατροὶ τὴν τέχνην καὶ ἀδελφοὶ γνήσιοι ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, ἰώμενοι ἐν τοῖς ἀνθρώποις πᾶσαν [π. 47] μαλακίαν καὶ ἐν τοῖς κτήνεσιν, ἡγεμονεύοντος δὲ Λυσίου τῆς Αἰγέων πόλεως, ὅστις καὶ βάσανίξει αὐτούς, ρίπτει τούτους ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ἐξεληθόντας παρα-

δόξως, εἴτα κελεύει φρύγανα καὶ ξύλα ἐξάψαι καὶ ριφθέντες ἄφλεκτοι διαμένουσι, σταυροῦνται καὶ λιθοβολοῦνται καὶ οἱ λίθοι ὑπέστρεφον κατὰ τῶν ριπτόντων, καὶ κελεύει Νουμέρα δ' τοξεῦσαι αὐτούς, οἱ δὲ τὰ βέλη ἀναλύσαντες αὐτοὶ οὐκ ἠδίκηθησαν, εἴτα τὸ ὁ τύραννος καὶ ξίφει τέμνει τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀλυπίου τοῦ Κιονίτου ἐπὶ Ἡρακλείου βασιλείᾳ ἐξ Ἀδριανουπόλεως τῆς Παφλαγόνων χώρας, καὶ τοῦ ὁσίου Ἀκακίου τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐμφερομένου ἐν τῇ Κλίμακι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου [οδ.) ἀποστόλου Σύλα, ἐπισκόπου Κορίνθου.

κζ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου, ἐν τοῖς χρόνοις Ὀνωρίου καὶ Θεοδοσίου βασιλέων Ῥωμαίων ἦν οἰκῶν ἐν Βηθλαβὰ τῇ πόλει ἐν χώρᾳ τῶν Περσῶν.

κη'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Εἰρηνάρχου ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως καὶ Μαξίμου ἡγεμόνος πόλεως Σεβαστείας· νέος ἦν τῇ ἡλικίᾳ, δῆμιος πρότερον ὑπάρχων, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Στεφάνου, Πέτρου καὶ Ἀνδρέου ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου, υἱοῦ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου. Ἄνδρες διαλάμποντες ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ τῇ μοναχικῇ πολιτείᾳ.

κθ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φιλομένου, ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ βασιλέως, τὸ γένος Λυκαέων, ὁδοιπóρος, σιτοδότης τῆς χώρας τῶν Γαλάτων, διαβάλλεται [π. 48) Φήλικι τῷ ἡγεμόνι Ἀγκύρας καὶ ἐρωτηθεὶς ὡμολόγησεν αὐτὸν εἶναι χριστιανόν, ἡλοῦται σιδήροις χεῖρας καὶ πόδας καὶ αἰκίζεται σφοδρῶς, εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διὸς λεπτήνι (?), τοῦτον κρεμασθεὶς σπαθίζεται, βάλλεται ἐν χαλκῷ κλιβάνῳ ἀβλαβῆς ἐξέρχεται, ἤλωσαν αὐτοῦ κεφαλὴν, χεῖρας καὶ πόδας καὶ ἤλασαν ἕως λ' σταθίων καὶ ἐάσαντες ἐκλιπόντα εὐχεται ὁ ἅγιος τοῦ προσδέξασθαι αὐτοῦ τὸ πνεῦμα. Ἀποστέλλονται πρὸς αὐτὸν τρεῖς ἔφιπποι λευκοφόροι καὶ ἀσπάζονται αὐτὸν καὶ φωνή ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· εἰσηκούσθη ἡ δέησις σου καὶ εὐθέως παρέδωκε τὸ πνεῦμα καὶ κηδεύεται ὑπὸ πιστῶν ἀνδρῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παραμόνου τοῦ ἐν τῷ γέρῳ, καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰωάννου τοῦ ἐν Περσίδι, καὶ τοῦ ἁγίου [οδ.) Οὐρβανοῦ, ἐπισκόπου Μακεδονίας καὶ Διουυσίου, ἐπισκόπου Κορίνθου, καὶ τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων Σεργίου καὶ Βάκχου πλησίον τῆς ἀετοῦ γιστέρης.

λ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου καὶ πρωτοκλήτου ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἀδελφοῦ Πέτρου τοῦ Κορυφαίου τῶν ἀποστόλων. Εἰς τὴν εἰσοδὸν λέγομεν τροπᾶριον ἥχως γ'. Τῆς νοητῆς θαλάσσης τοὺς ἀνθρω-

ποβόρους ἰχθύας ἐσαγγήνευσας ἀνδρίᾳ καὶ συνέσει ἐπιβάς τῇ ταραχῇ τῶν κυμάτων καὶ τούτους ἐκ βάθους εἰδωλικοῦ ἀναγαγὼν, προσήγαγες τῷ Δεσπότη τῶν ὅλων, αὐτὸν ἰκέτευε, ἀπόστολε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Апостолъ, провидѣнъ и евангеліе, что нынѣ, а аллилуаріи и причастенъ, какъ и въ другія апостольскія памяти.

[π. 49) Μὴν Δεκεμβρίου, ἡμέρας ἔχων λα΄, ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας θ΄, καὶ ἡ νύξ ὥρας ιε΄.

α΄. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Ἀνανίου ἐκ πόλεως Ἀρβιήρ τῆς Περσίδος τῷ σχήματι λαϊκὸς χριστιανὸς καὶ συσχεθεὶς ὡμολόγησε, καὶ μετὰ τὰς πολλὰς βασάνους κείμενος νεκρὸς, ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εἶπε· ποιήσατε εὐχὰς πρὸς τὸν Θεόν, ὁρῶ γάρ κλίμακα, φθάνουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ πυροειδεῖς ἄνδρας λέγοντας μοι· Ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν καὶ εἰσάγομέν σε εἰς πόλιν πλήρη φωτὸς καὶ εὐφροσύνης, καὶ οὕτως παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ [οδ.) τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου Ναοῦμ τοῦ προφήτου, καὶ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων Ὁνησίμου Ἐφρεσου καὶ Σολομῶνος, καὶ τὰ ἐγκαινία τοῦ ἁγίου Τρύφωνος καὶ Χριστοφόρου πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης ἀρχαίας καὶ νέας.

β΄. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Ἀβιβου ἐπὶ Λικινίου τοῦ βασιλέως, διάκων τάξει, ἐκέλευσε πυρὶ παραδοθῆναι, καὶ τούτου συσχεθέντος ἐν Θελσέν τῇ κώμῃ, ἐποίησαν τὸ κελευσθὲν, καὶ περιβαλόντες ὀθόνην καὶ ἔλαιον μεμουρισμένον ἀλείψαντες, ἔθηκαν μετὰ Γουρία καὶ Σαμωνᾶ ἐν τόπῳ λεγομένῳ Βηθελακήκλα (?) σαββάτῳ, δευτέρᾳ Δεκεμβρίου μηνός.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου Ἀββακούμ τοῦ προφήτου, καὶ μνήμῃ τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν τῶν ἐρημιτῶν ἐν Αἰγύπτῳ· Ἰωάννου, Ἀνδρέου, [π. 50) Ἡρακλαίμονος καὶ Θεοφίλου, καὶ μνήμῃ τοῦ ὁσίου Μωσῆ τοῦ ὁμολογητοῦ.

γ΄. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἐπισκόπου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἐστεφάνουν ἀκάνθαις, ἔτυπτον κατὰ κόρης, ἐπεκερτόμουν ἐγχεύαζον ἔλεγον, ρίπτεται ἐν θαλάσῃ πρὸ ἐπτὰ σημείων τῆς Φάρου, ἐξέρχεται σῶος καὶ ἀγθεὶς τῷ ἄρχοντι τέμνεται τὴν κεφαλὴν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Θεοδο(ύ)λου. Οὗτος ἐγένετο ἐν Κύπρῳ ἐκπαιδόμενος ἀκολουθήσας τῷ Χριστῷ. Καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Σοφονίου, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰνδῆ καὶ Δόμνας, Σε-

λεούκου, Μάμαντος καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν μ' ἐν Σοφριαναῖς καὶ Γλυκερίου μάρτυρος.

δ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Βαρβάρας ἐπὶ [οδ.) Μαξιμιανοῦ βασιλέως καὶ Χριστοδοῦλης καὶ Μυρόπης, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου γραπτοῦ καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Προκείμενον ἤχος δ'. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὅσοι πνεύματι τοῦ Θεοῦ. Ἀλληλούια ἤχος α', Σωτηρία τῶν δικαίων. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. σξς'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

ε'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θεοφόρου Σάββα. Οὗτος ἦν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐκ χώρας τῶν Καππαδόκων, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀβερκίου. [π. 51) Τροπάριον ἤχος β'. Τοῦ ὁσίου σου, Κύριε, τὴν μνήμην ἐορτάζομεν. Ζήτει τὴν ἀκολουθίαν πᾶσαν τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου.

ς'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ, ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος δ'. Κανόνα πίστεως. Прокимень, апостолъ и евангеліе, что выше преподобнымъ.

[οδ.) ζ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Ἀθηνοδώρου ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐκ Μεσοποταμίας Συρίας, μοναχοῦ, παρέστη Ἐλευσίῳ ἀρχοντι καὶ ἐκτείνεται μέσῳ δύο στυλῶν καὶ καὶ κανδήλας πυρὶ καιομένας φλέξει αὐτόν, μεθ' ὧν ἄλλας δ' κανδήλας προσέφερόν αὐτόν, μίαν κατὰ στόματος καὶ μίαν κατὰ τῶν μηρῶν καὶ δύο κατὰ τῆς καρδίας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου, ἐπισκόπου Μεδιολάνου, ἀνὴρ· ἀξίεπαινος, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρίσκου, Μαρτίνου καὶ Νικολάου, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀβραμίου.

η'. Μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ [π. 52) ἐπισκόπων Ἰωάννου, γενομένου Κολωνείας καὶ Σωφρονίου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου, καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Θεοτόκου τῶν Κουράτωρος.

θ'. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἀννης, ὅτε συνέλαβε τὴν παναγίαν Θεοτόκον, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς Πατάπλου. Οὗτος ἦν Θηβαῖος πρὸ γένει πλησίον τῆς χώρας. Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων Σωσιθέου, Ναρσῆ καὶ Ἰσαάκ. Ἡ ἀκολουθία πᾶσα μηνὶ Σεπτεμβρίῳ θ'.

ι'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Ἐρμογένους καὶ Εὐγράφου. Τούτων τῶν ἁγίων μαρτύρων τὸ μαρτύριον συγγράφεται ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐγενίου καὶ τοῦ ἁγίου Μαρίνου ἐν Καισαρείᾳ.

ια'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀειθαλᾶ καὶ Ἀφειῖ. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐν Περσίδῃ, [οβ.] καὶ ὁ μὲν Ἀειθαλᾶς ὑπῆρχεν ἱερεὺς τῶν εἰδώλων. Καὶ τοῦ ὁσίου Δανιήλ τοῦ στυλίου ἐν τῷ Ἀνάπλω.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Βικεντίου καὶ Εὐμηλιανοῦ ἐν τῷ Καστελίῳ καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Πέτρου, ἀσκητοῦ γενομένου, καὶ Ἀκεφηνᾶ τῶν ἐν Περσίδῃ μαρτυρησάντων.

ιβ'. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος, ἐπισκόπου Τριμυθούντων τῆς Κύπρου· ἦν ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου καὶ Κωνσταντίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ὁσίου Ἀμφιλοχίου, ἐπισκόπου Ἰκονίου.

ιγ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐστρατίου Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Ὁρέστου καὶ Μαρδαρίου ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τῶν δυσσεβῶν (?).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Λουκίας τῆς παρθένου καὶ μάρτυρος ἐν Συρακυσῇ [π. 53] τῆς Σικελῶν νήσου ἐπὶ ἄρχοντος Πασχασίου καὶ πῆς ἁγίας μάρτυρος Κυριέννης. Εἰς τὴν εἰσοδὸν τροπᾶριον ἤχος πλ. δ'. Φιλοσοφῶν ἐν ταῖς γραφαῖς ῥητορικοῖς ἔπεσι τοὺς ἀγῶνας τῶν ἄθλων ἐκόσμησας, ἐμμελετήσας νηπιόθεν ταῖς τῶν μαρτύρων νίκαις, πίστει τρόπαιον ἤγειρας· ἐν γὰρ τῇ τάξει διαπρέφας, καὶ τῶν πόνων ἐραστής, ἐν τούτοις ἤρπασας μάρτυρος τὸν στέφανον, διὸ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Προκείμενον ἤχος δ'. Θευμαστὸς ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους κεφ. ρια'. Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ. Ἀλληλούια ἤχος δ', Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. [οβ.] Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. σν'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ιδ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου, Λευκίου καὶ Καλλινίκου ἐπὶ Δεκίου βασιλέως καὶ Κουμβρικίου ἡγεμόνος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Φιλήμονος καὶ Ἀπολλωνίου καὶ τῶν μετ' αὐτῶν πλησίων τῶν ἐλλενικῶν, καὶ τοῦ ἁγίου Ὑπατίου, καὶ μνήμη τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπενεχθείσης ἡμῖν φοβεράς τοῦ σεισμοῦ ἀπειλῆς. Ἐωθεν μέντοι συντρέχομεν ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ οὕτως λιτανεύοντες ἀπερχόμεθα ἐν τῇ εἰρημένῃ συνᾶξει, ἀναφέροντες δὲ τῷ πατριάρχῃ καὶ ἐν οἷς δὲ ἀντιφώνῳ ἐπιτρέψει εἰσερχόμεθα ἔσω, καὶ κατέρχεται ὁ [π. 54] πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ ἀντίφωνα γίνεται εὐχή τοῦ Τρισαγίου, καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται τῆς λιτῆς

ταύτης τροπάριον ἤχος πλ. α΄. Κύριε, ἡμάρτομεν καὶ ἡνομήσαμεν, πρᾶσι-
πίπτομεν, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ δοξάζουσιν ἐν τῷ φόρῳ, καὶ λέγει ὁ διά-
κονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ εἰδ' οὕτως ἄρχονται οἱ ψάλται τῆς
αὐτῆς λιτῆς, καὶ εἰς τὸν ἅγιον Θύρσαν ὁμοίως δοξάζουσιν. Ἀντί-
φωνα δὲ οὐ γίνονται, ἀλλ' εὐθὺς τὸ Τρισάγιον, τὰ Προκείμενον ἤχος
πλ. β΄. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν, στίχος. Πρὸς σὲ Κύριε κεκράξομαι. Ὁ
ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρκζ'. Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν
ἐλέει. Ἀλληλούια ἤχος δ', Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον [οδ.] κατὰ
Ματθαῖον κεφ. μθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβάντι τῷ Ἰησοῦ εἰς πλοῖον.
Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

ιε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου ἐκ πόλεως Ῥώ-
μης ἐπὶ Ἀδριανοῦ βασιλέως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ὁσίας μάρτυρος Σωσάννης ἐπὶ Μαξιμιανοῦ
βασιλέως.

ις'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Μα-
κρίνου βασιλέως συγκλητικὸς Ῥώμης παῖς τὴν ἡλικίαν. Καὶ τοῦ ἁγίου
μάρτυρος Βάκχου, τοῦ μαρτυρήσαντος ἐν τοῖς χρόνοις ἡμῶν (780 γ.)
ἐν Παλαιστίνῃ ἐπὶ Εἰρήνης καὶ Κωνσταντίνου, ὁρθοδό-
ξων καὶ φιλοχρίστων βασιλέων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρόμου, Ἰλά-
ρεως καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν, καὶ μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν
Μέμνονος, ἐπισκόπου Ἐφέσου καὶ Μοδέστου, ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων,
καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χριστοφόρου ἐν
τῇ οἰκίᾳ τῶν Προμούντων.

[π. 55) ιζ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν Ἀνανία, Ἀζαρία,
Μισαήλ καὶ Δανιήλ τοῦ προφήτου, καὶ τῶν ἁγίων Πατερμουθίου, Κόπρι
καὶ Ἀλεξάνδρου, μαρτυρησάντων ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου.

ιη'. Ἀθλησις τοῦ ὁσίου Φλώρου. Οὗτος ὁ τῆς Ἀμισηγῶν ἐκκλη-
σίας ἐπίσκοπος γεγονὼς ὑπῆρχεν ἐπὶ βασιλέως Ἰουστίνου τοῦ νέου
καὶ Τιβερίου καὶ Μαυρικίου, οὗτινος ὁ πατήρ καὶ αὐτὸς ὁμώνυμος
Φλώρος ἐκαλεῖτο καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Εὐφημία. Καὶ τῶν ἁγίων μαρτύ-
ρων Φωκᾶ, Ἑρμούλου, καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Θεοτόκου
τῶν Χαλκοπρατείων. Ἐωθεν μέντοι συντρέχομεν ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ με-
γάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ οὕτως λιτανεύοντες, ἀπερχόμεθα ἐν τῇ εἰρημένῃ
συνάξει. Ἐσπέρας εἰς τὴν παραμονὴν κατέρχεται ὁ πατριάρχης, [οδ.]
ὥς προσύνηδες καὶ εἰσοδεύει, καὶ μετὰ τὸ προκείμενον καὶ τὰ γ' ἀντί-
φωνα μικρὰ γίνεται εὐχὴ συναπτῇ μετὰ τῶν αἰτήσεων, καὶ λέγονται

ἀναγνώσματα γ', τὸ α' Βασιλειῶν τρίτης· Ἔστη Σολομῶν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου, τὸ β' Παροιμιῶν· Ὁ Θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσε, τὸ γ' Σολομῶντος· Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον. Οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἄμβωνι λέγουσι τροπάριον ἤχος βαρὺς· Χαῖρε κεχαριτωμένη. [π. 56] Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει ὁ ἀρχιεπίσκοπος· Σοφία καὶ ἀνέρχεται προανάγνωσις καὶ γίνεται ἡ παννυχὶς κατὰ τάξιν, τὸν δὲ ὄρθρον ποιούμεν ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ εἰς τὸν Ν' λέγομεν τροπάριον ἤχος δ'· Ἀρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρητε πύλαι αἰώνιοι καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης. Καὶ περὶ ὥραν γ' ἐξέρχεται ἡ λιτὴ ἐκ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται τὸ· Χαῖρε κεχαριτωμένη. Καὶ κατέρχεται ὁ πατριάρχης διὰ τοῦ Μολυβουργοῦ εἰς τὴν Μῆλην εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν νάρθηκα, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ φαλλομένου τροπαρίου ἄρχεται τὰ ὄρσανά· τό· Ἀρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. Καὶ ἀνοίγεται ἡ ἐκκλησία καὶ δοξάζουσιν οἱ ψάλλται. Ἀντίφωνα δὲ σὺ γίνονται, ἀλλ' εὐθὺς τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον [οδ.] ἤχος δ'· Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, στίχος· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου. Ἀλληλουῖα ἤχος δ', Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ρξς'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

ιβ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων· Πρόμου, Ἀρεως καὶ Ἡλία. Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἐπὶ ἄρχοντος Φερμιλιανοῦ καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Τιμοθέου, διακόνου ἐν Μαυριτανίᾳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐτυχίου Θεσσαλονίκης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀνδρῶν σ' καὶ γυναικῶν σ', καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Βονιφατίου καὶ Ἑρμολάου.

κ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου [π. 57] τοῦ θεοφόρου. Οὗτος ἦν διάδοχος τῶν ἀποστόλων τῆς Ἀντιοχείας ἐκκλησίας. Καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐγενίου καὶ Μακαρίου ἐπὶ Ἰουλιανοῦ παραβάτου ἡλεγκσαν αὐτοῦ τὴν ἀσέβειαν, τείνονται ἐν τισι κίσιν. Καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μιχαὴλ τοῦ συγγέλου τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλεως καὶ ὁμολογητοῦ. Τροπάριον ἤχος δ'· Καὶ τρόπων μέτοχος, πτο η̅η̅η̅, προκείμενον ἤχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός.—Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρξγ' [οδ.] Ἀδελφοί, ἔχοντες ἀρχιερέα. Ἀλληλουῖα ἤχος β', στίχος· Ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφ. 4δ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς Καπερναοὺμ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Κυριακῇ τῶν ἁγίων πατέρων. Προκείμενον ἥχος βαρύς· Καυχῆ-
σονται ὅσοι, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολοσσαεῖς
κεφ. ρμ'. Ἀδελφοί, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ. Ἀλληλουία ἥχος πλ.
α', στίχος· Ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ.
σα'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τινὰ κώμην. [π. 58)
Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Σαββάτῳ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, что нынѣ.

Κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. Μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων
ἡμῶν Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ τῶν ἁγίων γ' παιδῶν Ἀνανία,
Ἀζαρία καὶ Μισαήλ καὶ Δαυὶδ τοῦ προφήτου. Ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ με-
γάλῃ ἐκκλησίᾳ εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἥχος β'. Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας
ἐδικαίωσας τὴν ἐξ ἐθνῶν δι' αὐτῶν προμνηστευσάμενος ἐκκλησίαν σου
καυχῶνται ἐν δόξῃ οἱ ἅγιοι, ὅτι ἐκ σπέρματος αὐτῶν ὑπάρχει καρπὸς [οβ.)
εὐκλεῆς ἡ ἀσπύρως τεκοῦσά σε ταῖς αὐτῶν ἱεσίσαις. Χριστὲ ὁ Θεὸς, ἐλέη-
σον ἡμᾶς. Ἄλλο ἥχος β'. Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως. Прокимень, апостолъ
и евангеліе, что нынѣ. Причастіе: Ἀγαλλιᾶσθε—одинѣ.

[π. 59) κα'. Ἀθληταὶ τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἰουλιανῆς ἐκ πόλεως
Νικομηδείας ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θε-
μιστοκλέους ἐκ Μύρων τῆς Λυκίας, ποιμὴν προβάτων ὑπάρχων. Ὁ ἅγιος
Διοσκουρίδης ἐζητεῖτο ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος, οἱ δὲ στρατιῶται ἀνῆλθον ἐν
τῷ ὄρει ζητοῦντες αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς Θεμιστοκλῆς· εἰ οὖν ἐκείνον ζη-
τεῖτε, ἰδοὺ ἐγὼ ἀντὶ ἐκείνου χριστιανὸς ὢν ἀπολογήσομαι. Καὶ ἄθληται
τῶν ἁγίων Εὐβρότου, Πολιεύκτου, ἱατροῦ Καισαρέως.

κβ'. Ἀθληταὶ τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἀναστασίας καὶ τῶν σὺν αὐτῇ
ἁγίων γυναικῶν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ἁγίου Καπίτωνος.
ἐπισκόπου Χερσῶνος [οβ.) ἐπὶ Θεοδοσίου μεγάλου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ
ἄθληται τῶν ἁγίων μαρτύρων Χρυσόγονου, ἐπάρχου Σαλονίκης καὶ
τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν Θεοδότης σὺν γ' παιδίῳ· Ἀγάπης.
Εἰρήνης, Χιονίας. Προκείμενον ἥχος δ'. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς, στίχος·
Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας κεφ. Ἀδελφοί, πρὸ τοῦ
ἐλθεῖν τὴν πίστιν. Ἀλληλουία ἥχος δ', Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέ-
λιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ρζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς
εἰς τὰ μέρη Τύρου. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κγ'. Ἀθληταὶ τῶν ἁγίων ι' μαρτύρων ἐν Κρήτῃ ἐπὶ Δεκίου βα-
σιλέως· Ἀπὸ μὲν τῆς μητροπόλεως Γορτύνης πέντε ὧν ἐστὶ· Γελάσιος
καὶ Εὐνικιανός, ἐκ τοῦ ἀνωτέρου μέρους τῆς μητροπόλεως ὑπάρχοντες,
τοῦ καλουμένου Ἑρμέου, [π. 60) ἀπὸ δὲ Κνωσοῦ Ζωτικός, ἀπὸ δὲ τοῦ

Ἐπινεικίου Πανόρμου, Ἀγαθόπους, ἐκ δὲ Κυδωνίας Βασιλείδης, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἡρακλείου Εὐάρεστος. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγίων μ' ζητεῖ μαρτίῳ θ'. Καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας. Περὶ ὥραν γ' κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ γίνεται εὐχή τοῦ Τρισαγίου, καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἄμβωνι τὸ τροπάριον ἤχος δ'. Ἡ πόλις σου, Θεοτόκε, ἡ ἐν σοὶ βασιλεύουσα μεγάλων λυτρωθεῖσα διὰ σου περιστάσεων, σοὶ ὕμνον εὐρωστίας προβάλλεται, τὴν ἀρίαν σου ὡδὴν φθεγγομένη. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς καὶ μόνος πολυέλεος. Καὶ ἤνίκα ἐξέλθῃ ἡ λιτὴ ἐκ τῆς ἐκκλησίας, εὐθέως ἀσφαλίζεται ἡ ἐκκλησία, καὶ ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ, καὶ δοξάζουσιν οἱ ψάλλται τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον καὶ πάλιν ἄρχεται τροπάριον ἤχος πλ. δ' [οβ.) Τὴν πόλιν ἡμῶν, Κύριε, ὡς τῆς οἰκουμένης ὀφθαλμὸν ἐκ πάσης σου δικαίας ἀπειλῆς ἐλευθέρωσον καὶ τοῖς σκήπτροις τῆς βασιλείας αὐτῆς διὰ παντὸς κατακόσμησον, βαρβάρων ἀποστροφὴν καὶ τῶν κινδύνων ἀπαλλαγὴν διὰ τῆς Θεοτόκου δωρούμενος. Καὶ ὅτε φθάσῃ ἡ λιτὴ εἰς τὸν νάρθηκα πλησίον τῶν μεγάλων πυλῶν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τροπαρίου, εὐλογεῖ ὁ πατριάρχης καὶ ἄρχεται τὰ ὄρφανὰ τό· Ἄρατε πύλας, καὶ εἰσέρχεται ἡ λιτὴ, καὶ γίνεται εὐθὺς εὐχή τοῦ Τρισαγίου. Προκείμενον ἤχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς. Ἀλληλούια ἤχος α', Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. 4β'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἐγένετο τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι. [π. 61) Καὶ ἀντὶ τοῦ· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν, ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ γίνεται ἡ παννουχὶς κατὰ τὴν τάξιν. Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι ἐὰν συμβῇ ἐν σαββάτῳ ἢ ἐν κυριακῇ φθάσαι ἡ παραμονὴ τῶν ἐγκαινίων, γίνεται ἐν τῷ λυχνικῷ τό· Κλῖνον, Κύριε, τὸ τελευταῖον καὶ τό· Κύριε ἐκέκραξα, καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ πατριάρχου, καὶ τὸ προκείμενον, καὶ τὰ γ' ἀντίφωνα τὰ μικρά, γίνεται εὐχή συναπτὴ μετὰ τῶν αἰτήσεων, καὶ λέγονται ἀναγνώσματα γ'· τὸ α' Βασιλείων γ', τὸ β' Παροιμιῶν, τὸ γ' Παροιμιῶν. Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, τὸ δὲ λοιπὸν ψάλλομεν καθὼς προεγράφη εἰς τὰς ιη' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὰ ἐγκαίνια τῶν Χαλκοπρατείων. Ἐξαποστειλάριον προεόρτιον τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, πρὸς τό· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις· Βηθλεὲμ εὐτρεπίζου.

κδ'. Ἡ παραμονὴ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, καὶ ἄλλῃσις τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐγενίας. Αὕτη ἦν ἐπὶ [οβ.) Κομόδου τοῦ βασιλέως, ὑπὲρ-

χε δὲ θυγάτηρ Φιλίππου ἐπάρχου Ῥώμης, καὶ τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ἀχα-
 ικοῦ. Ἐσπέρας ἀρχόμεθα τό· Κλῆνον, Κύριε, τὸ τελευταῖον καὶ τό· Κύριε
 ἐκέκραξα, καὶ λέγεται τροπάριον ἤχος πλ. β΄. Θεὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα
 ἐγνωμεν, Θεοτόκε, πρέσβευε αὐτὸν, ἰκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς
 ἡμῶν. Καὶ μετὰ τὸ εἰσοδεῦσαι τὸν πατριάρχην, ὁ ψάλτης λέγει προκειμέ-
 νον ἤχος πλ. β΄. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, στίχος· Ἐνεδύσατο ὁ Κύριος. Καὶ
 οἱ διάκονοι στέκουσιν ἐν τῇ σωλῆα ἕως ἄρξονται τὰ ἀντίφωνα τῆς λειτουργ-
 γίας, καὶ μετὰ τὸ προκειμένον καὶ τό· Κύριε ἐλέησον γίνεται εὐχὴ ἀντι-
 φώνου καὶ γίνονται τὰ γ΄ ἀντίφωνα τὰ μικρὰ ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ λέγεται εἰς
 τὸ δόξα τοῦ β΄ ἀντιφώνου τροπάριον ἤχος πλ. β΄. Τὴν ὑπερένδοξον τοῦ Χρι-
 στοῦ Μητέρα. Καὶ μετὰ τοῦτο γίνεται εὐχὴ συναπτὴ μετὰ τῶν [π. 62] αἰτή-
 σεων καὶ δίδοται· Σοφία καὶ γίνεται καθέδρα, καὶ οὕτως ἀναγνώσματα
 ζ΄ τὸ α΄ ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανόν,
 τὸ β΄ Ἀριθμῶν τὸ ἀνάγνωσμα· Ἐγένετο πνεῦμα ἐπὶ Βαλαάμ, τὸ γ΄
 Μιχαίου· Τάδε λέγει Κύριος· συνάξω τὴν συντετριμμένην. Καὶ μετὰ
 τοῦτο λέγουσιν οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι τροπάριον ἤχος πλ. β΄. Λαθὼν
 ἐτέχθης. Τοῦτο δὲ λέγεται καὶ γ΄ στίχοι πς΄ ψαλμοῦ κατὰ στίχον, δεχο-
 μένου τοῦ λαοῦ ἀπὸ τοῦ Μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς. Στίχος α΄· Οἱ θεμέλιοι
 αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι, στίχος β΄. [οδ.] Καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι καὶ Τύρος
 καὶ λαὸς τῶν Αἰθιοπῶν, στίχος γ΄· Κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν,
 καὶ δοξάζει καὶ λέγει μίαν περισσὴν, καὶ οὕτως ἀναγινώσκειται ἀνάγνωσ-
 μα δ΄ Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἐξελεύσεται ῥάβδος, τὸ ε΄ ἀνάγνωσ-
 μα Ἱερεμίου· Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν οὐ λογισθήσεται, τὸ ς΄ Δανιήλ·
 Εἶπε Δανιήλ τῷ Ναβουχοδονόσωρ. Καὶ πάλιν μετὰ τοῦτο λέγουσιν οἱ
 ψάλται τροπάριον ἤχος πλ. β΄. Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ οὗ Παρθένου,
 στίχος α΄ ψαλμὸς 4β΄· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν [π. 63], στίχος β΄· Ἐπῆ-
 ραν οἱ ποταμοί, Κύριε, στίχος γ΄· Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσ-
 σης ἕως τέλους τοῦ ψαλμοῦ καὶ ἡ περισσὴ, καὶ μετὰ τοῦτο ἀνέρχεται
 ἀνάγνωσμα ζ΄ Ἡσαΐου· Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, καὶ εὐθέως γίνεται συ-
 ναπτὴ καὶ ἀντίφωνα γ΄ ἐν τῷ ἄμβωνι· τὸ α΄ Ἀντιλαβοῦ μου, Κύριε,
 τὸ β΄ ψαλμὸς β΄, Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὸ γ΄ ψαλμὸς κδ΄,
 Ἀλληλούια τριπλοῦν δειλινὸν καὶ λοιπὸν γίνεται εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου
 καὶ εὐθὺς τό· Τριάγιον. Καὶ εἰσέρχονται οἱ διάκονοι ἐν τῇ σωλῆα εἰς
 τὸ ἱερατεῖον, καὶ γίνεται ἡ καθέδρα τοῦ συνθρόνου. Δέον δὲ γινώσκειν,
 ὅτι· ἐὰν οὐκ ἔστι νηστεία, ἀνέρχεται Εὐαγγέλιον ἐν τῷ συνθρόνῳ, καὶ
 κάθεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ εὐωνύμῳ μέρει, καὶ λέγεται προκειμένον
 ἤχος α΄· Κύριος εἶπε πρὸς με· [οδ.] Ὑιὸς μου εἶ σὺ, στίχος· Αἴτησαι

παρ' ἐμοῦ. Καί μετὰ (ταῦτα) ἀνέρχεται ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Προσέθετο Κύριος λαλήσαι τῷ Ἀχαζ. Προκείμενον ἥχος πλ. β'. Εὐξασθε καὶ ἀπόδοτε Κυρίῳ, στίχος· Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ριζ'. Ἀδελφοί, πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως. Ἀλληλοῦα ἥχος πλ. α', στίχος· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Δέον γινώσκειν, ὅτι ἐὰν ἐστὶ νηστεία εἰς τὴν παραμονὴν ταύτην, εὐθὺς μετὰ τὸ Τρισάχιον ἀνέρχεται τὸ β' προκείμενον καὶ εὐθὺς [π. 64] ὁ ἀπόστολος, καὶ κομφίζεται τὸ α' προκείμενον καὶ ἡ προφητεία. Εἰ δὲ φθάσῃ ἐν σαββάτῳ ἢ ἐν κυριακῇ ἢ παραμονῇ, λέγεται πᾶσα ἡ ἀκολουθία κατὰ προεγγραφήν ἕως τοῦ εὐαγγελίου καὶ τῆς ἐκτενοῦς καὶ ἀπολύει. Καὶ ἀνέρχεται προανάγνωσις τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ ἐτέρων πατέρων ἕως τῆς παννυχίδος. Τοῦτο δὲ ἔστω γινώσκων πᾶς ἱεράρχης, ὅτι ἐὰν οὐκ ἐστὶ νηστεία οὐκ ἔξεστι καθέζεσθαι ἐν τῷ συνθρόνῳ, ἀλλὰ πλαγίως εἰς ἕτερον σκάμνον, εἰ δὲ ἐστὶ νηστεία γίνεται ἡ καθεδρὰ ἐν τῷ συνθρόνῳ.

κε'. Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα γέννησις ἐκ τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου Μαρίας. Ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὸν ὄρθρον ποιῶμεν ἐν τῷ ἁμβωνί. καὶ κατέρχονται τὰ γ' ἀσκητήρια καὶ ψάλλουσιν ἀντίφωνα ιη' σὺν τοῦ μεγάλου (τῷ μεγάλῳ) καὶ λέγομεν τροπάριον ἥχος πλ. δ'. Τὸν ἐν ἀρχῇ λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν [οδ.] σαρκὶ τεκούσης σου, Θεοτόκε Παρθένε, στρατείας ἀγγέλων ἐπὶ γῆς ποιμένες ἐθεάσαντο, οὐράνιον ὕμνον τῷ τεχθέντι βοῶσας. μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς ὡς Μητέρα Θεοῦ μεγαλύνομεν. Εἰ δὲ ἐστὶν ἡ β' ἐβδομάς τροπάριον ἥχος πλ. δ'. Τὸν αἰδιον τοῦ Πατρὸς ἐν ἀρχῇ λόγον σωματωθέντα ἀφράστως ἐκ σοῦ Θεομητορ, χορὸς ἀγγελικὸς οὐρανόθεν ὕμνησε καὶ ποιμένες ἐπὶ γῆς ὁρῶντες φόβῳ ἐδόξαζον τὸ ἀκατάληπτον μυστήριον, διὸ καὶ ἡμεῖς, οἱ σωθέντες τῷ τόκῳ σου, κατὰ χρέος μεγαλύνομεν. Ἄλλο εἰς τὸ Θεὸς Κύριος καὶ εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἥχος δ'. Ἡ γέννησις σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἐξαποστειλάριον [π. 65] Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν. Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα γ' τὸ α' ψαλμὸς ρί', Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὸ β' ψαλμὸς ρια', Σῶσον ἡμᾶς, Ἰτε Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς, καὶ εἰς τὸ δοῦξα Ὁ μονογενὴς Ἰῖδς. Καὶ εἰσοδεύει ὁ πατριάρχης καὶ ὁ διάκονος προσεβάλλει τὸ εὐαγγέλιον εἰς τοὺς μέσους πυλῶνας. Ἀντίφωνον γ' ψαλμὸς ρδ' καὶ λέγομεν τὸ προγεγραμμένον τροπάριον· Ἡ γέννησις σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἀντὶ τοῦ Τρισαχίου· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε.

Προκείμενον ἥχος πλ. δ'. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι, στίχος·
 'Αλαλάξατε τῷ Κυρίῳ. 'Ο ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας κεφ. ρκα'. 'Αδελφοί,
 ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου. 'Αλληλοῦια ἥχος α', Οἱ οὐρανοὶ
 διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. δ' [οδ.] Τοῦ
 'Ιησοῦ γεννηθέντος. Κοινωνικόν· Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος. 'Εσπέρας
 εἰς τὸ λειτουργικὸν προκείμενον ἥχος βαρὺς· Τις Θεὸς μέγας κ. τ. λ.

κζ'. Συναΐξις τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις, καὶ ἄθλησις τοῦ πλή-
 θους τῶν καέντων ἐν Νικομηδείᾳ καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐθυμίου τοῦ
 Σάρδης ἐπὶ Θεοφίλου βασιλέως. Δειττουργεῖ ὁ πατριάρχης, καὶ
 λέγομεν τροπάριον ἥχος βαρὺς· Χαῖρε κεχαριτωμένη. Εἰς τὸ δόξα ἥχος
 β'· Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Προκείμενον ἥχος γ'. Μεγαλύνει ἡ ψυχή
 μου, στίχος· 'Οτι ἐπίβλεψεν, [π. 66] апостолъ и евангеліе, что
 нынѣ. 'Αλληλοῦια ἥχος πλ. δ', στίχος· 'Εκ γαστρὸς πρὸ 'Εωσφόρου. Κοι-
 νωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

Σαββάτω μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν. Апостолъ и евангеліе, что
 нынѣ. 'Αλληλοῦια ἥχος πλ. δ', 'Εκ γαστρὸς πρὸ 'Εωσφόρου.

Τῇ κυριακῇ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν μνήμη τῶν ἁγίων καὶ
 δικαίων Δαβὶδ τοῦ προσφύτου [οδ.] καὶ Ἰωσήφ τοῦ δικαίου καὶ Ἰακώ-
 βου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου. Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν ἥχος β'
 Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ. (Μαρτυρικόν)· Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητῆς ἀνεδέξω.
 δίκαιε, τὸ Εὐαγγέλιον, ὡς μάρτυς ἔχεις τὸ ἀπαράτρεπτον, τὴν παρρη-
 σίαν ὡς ἀδελφόθεος, τὸ πρεσβεῦειν ὡς ἱερεὺς, ἰκέτευσε Χριστῷ τῷ Θεῷ
 σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον ἥχος β'. Εὐφρανθήτε ἐπὶ Κύ-
 ριον στίχος· Μακάριοι ὦν, апостолъ, аллилуаріѣ [π. 67] и евангеліе,
 что нынѣ.

Случай, если будетъ два воскресенія между праздникомъ и
 отданіемъ, изложенъ согласно съ нынѣшнимъ Типикономъ.

κζ'. 'Αθλησις τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στε-
 φάνου ἐν Κωνσταντιναιῖς, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώ-
 ρου σαββαΐτου καὶ πρεσβυτέρου, ἀδελφοῦ μακαρίου Θεοφάνους τοῦ ὁμο-
 λογητοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἐν τῇ 'Ραίθου(ῶ)
 ἀναιρεθέντων. Τροπάριον ἥχος δ'. Βασιλεῖον διὰ δὴμα, [οδ.] προκείμενον·
 Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός. 'Ο ἀπόστολος Πράξεις·
 'Εν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Στέφανος πλήρης χάριτος. 'Αλληλοῦια ἥχος
 δ', Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. συνπ'. Εἶπεν ὁ
 Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης· Κοινο-
 νικόν· 'Αγαλλιᾶσθε.

κη'. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ [π. 68] Στεφάνου. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος γ'. Τὸ στόμα σου ἐκπλά-
 τύνας ἐν δόγμασι καὶ καρδίᾳ μελετήσας τὴν σύνεσιν θεολογίαν ἐξηρεῦξω
 σωτήριον, διὰ τοῦτο ὠραιώθης ἐν κατορθώμασιν, καλλιγραφῶν ἡμῖν τοὺς
 νόμους τοῦ πνεύματος. Θεῖον δώρημα, πάτερ ὅσιε, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν
 ψυχῶν ἡμῶν. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος·
 Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. Ἀδελφοί, οὐχί
 αὐτός τις λαμβάνει τὴν τιμὴν. Ἀλληλούια ἤχος πλ. β', Μακάριος ἀνὴρ ὁ
 φοβούμενος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος ἐγὼ
 εἰμὶ ἡ θύρα.

κθ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων νηπίων τῶν διὰ Χριστὸν
 ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ ἀσεβοῦς ἀναιρεθέντων καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
 Μαρκέλλου [οδ.] μονῆς τῶν ἀκοιμητῶν. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐκ πόλεως Ἀπα-
 μείας τῆς Συρίας καὶ τοῦ ὁσίου Ζωτικοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ πάντων χρι-
 στιανῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν λιμῷ καὶ μαχαίρᾳ καὶ ἐν θαλάσῃ καὶ
 ἐν κρύει καὶ ἐν πικρᾷ δουλείᾳ τελειωθέν(των). Εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν
 εἰσοδὸν τροπάριον ἤχος δ'. Τοῦ τεχθέντος κράτος πτοούμενος καὶ τῶν μάγων
 τὸ ἀγενὲς ἐνθυμούμενος ὁ Ἡρώδης τοῖς στρατιώταις ἔλεγεν· Βηθλεὲμ
 τοὺς παῖδας ἀνέλετε ἀνταρσίας ἀναμένων περιστάσιν, ἡγνῶει γὰρ τὸν
 ἑαυτοῦ δημιουργόν, ὅτι Χριστὸς ὁ Θεὸς ὑπάρχει, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.
 Προκείμενον ἤχος δ'. Ἀίνεῖτε παῖδες, στίχος· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου. Ὁ
 ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρξ'. Ἀδελφοί ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζό-
 μενοι. Ἀλληλούια ἤχος δ', στίχος [π. 69] Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγ-
 γέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ζ'. Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων. Κοινωνι-
 κόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

λ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀνυσίας ἐπὶ τῆς βασιλείας Μα-
 ξιμιανοῦ ἐκ πόλεως Θεσσαλονίκης καὶ μνήμη Λεοντίου ἀρχιεπισκόπου
 καὶ τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων μ'.

λα'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ζωτικοῦ πρεσβυτέρου καὶ
 ὀρφανοτρόφου καὶ τοῦ ὁσίου Γεωργίου τοῦ Κυπρίου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ
 ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰνδῆ καὶ Δόμνης καὶ τοῦ πλήθους τῶν
 ἐν Νικομηδείᾳ καέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἡ ἁγία Δόμνα ὑπῆρχεν ἐπὶ
 Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἱέρεια τυγχάνουσα τοῦ ἐνδοδεκαθύτου τοῦ ἐν τῷ
 παλατίῳ, ἐντυγχάνουσα δὲ ταῖς [οδ.] Πράξεσιν τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ
 ἐπιστολαῖς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ καὶ βαπ-
 τίζεται παρὰ Κυρίλλου, ἐπισκόπου Νικομηδείας ἅμα Ἰνδῇ εὐνούχῳ καὶ

έτέροις πολλοῖς δώδεκα ἔτη ζοῦσα κατὰ τοὺς χρόνους ἐπισκόπων Νικομηδείας Ἑλλάδος, Κλήμης, Κύριλλος.

Μὴν Ἰαννουάριος ἡμέρας ἔχει λά, ἡμέρα ἔχει ὥρας ι', ἡ νύξ ὥρας ιδ'.

α'. Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ ὀκταήμερος τῆς κατὰ νόμον περιτομῆς αὐτοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου. Οὗτος ὁ μέγας ἀρχιερεὺς τοῦ Χριστοῦ Βασίλειος, ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας γεγωνὺς ἤχησεν καὶ ἐπαιδεύθη τὰ θεῖα διαλάμψας ἐπὶ τε Κωνσταντίου καὶ Ιουλιανοῦ τοῦ παραβάτου [π. 70] καὶ μὴν καὶ Οὐάλη τῶν δυσσεβῶν βασιλέων. Εἰς τὴν εἰσοδὸν καὶ εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος α'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος. Прокименъ, апостолъ и евангеліе, что нынѣ. Ἀλληλούια ἤχος βαρὺς. Στόμα δικαίου λαλήσει σοφίαν. [οβ.) Κοινωνικόν. Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος.

β'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου. Οὗτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουλιανοῦ ἐξ Ἀγκύρας, πίστιν ὀρθὴν κεκτημένος κατὰ τὴν Βηρυτὸν καὶ παρῆναι πάντας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Συλβέστρου, ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγάλης πόλεως Ῥώμης ἐπὶ Κωνσταντίνου μεγάλου βασιλέως, ὅστις καὶ βαπτίζει τὸν αὐτὸν βασιλέα, καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων παρθένων Συγκλητικῆς καὶ Σάρας θεογνοῦς.

γ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γορδίου ἐκ Καισαρείας Καππαδοκίας ἐπὶ Λικινίου βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεογένους ἐπισκόπου ἐπὶ Ζηλικινθίου τοῦ τριβούνου καὶ τοῦ ἁγίου προφήτου Μαλαχίου καὶ Ἰνδικῆς καὶ τῆς ἁγίας Θωμαΐδος [π. 71).

Σαββάτω πρὸ τῶν ἁγίων θεοφανίων ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον κεφ. ρμθ'. Τέκνον Τιμόθεε, δίδωκε δικαιοσύνην. Τέλος αἰώνων Ἀμήν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε. Δέον γινώσκειν ὅτι ἐὰν φθάσουσι β' σάββατα μετὰ τῶν β' ἑορτῶν τῇ παρασκευῇ εἰς τὴν νηστείαν ἀναγινώσκεται τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο.

Κυριακῇ πρὸ τῶν ἁγίων φώτων. Апостолъ, евангеліе и кинoникoнъ, что нынѣ.

δ'. Τοῦ ἁγίου Θεοπέμπτου ἐπισκόπου καὶ Θεωνᾶ μάρτυρος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Ζωσίμου μοναχοῦ καὶ Ἀθανασίου, κομενταρησίου καὶ τῆς ὁσίας καὶ μακαρίας Συγκλητικῆς καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοκτίστου καὶ ἡγουμένου.

ε'. Ἀθλήσεις τῆς ἁγίας Ἀπολιναρίας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Γρηγορίου τοῦ ἐν τῷ Ἀκρίτᾳ καὶ τοῦ ἁγίου Λουκιανοῦ, ἐπισκόπου καὶ Θωμᾶ, καὶ ἡ παραμονὴ τῶν φώτων. Ἑσπέρας μετὰ τὸ γενέσθαι τὰ γ' ἀντίφωνα τὰ μικρὰ γίνεται εὐχὴ συναπτὴ μετὰ τῶν αἰτήσεων καὶ ἀνέρχονται τὰ ἀναγνώσματα ὑποτεταγμένα τὸ α' Γενέσεως. Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός, τὸ β' τῆς Ἑξόδου. Εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν, τὸ γ' τῆς Ἑξόδου. Ἐξῆρε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς, καὶ λέγουσιν οἱ ψάλται τροπάριον ἦχος πλ. β'. Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ. [π. 72] Τοῦτο δὲ λέγουσι γ' καὶ γ' στίχους ἐκ τοῦ ξς' ψαλμοῦ, στίχοι. Ὁ Θεός οἰκτηρῆσαι ἡμᾶς, στίχος β'. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ Θεός, στίχος γ'. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι καὶ κατὰ στίχους δέχεται ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ Φιλάνθρωπε δόξα σοι. Καὶ δοξάζει καὶ λέγει μίαν περισσὴν, καὶ εἶδ' οὕτως ἀνέρχεται ἀνάγνωσμα δ' Ἰησοῦ τοῦ Ναβῆ. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς Ἰησοῦν, ἀνάγνωσμα ε' Βασιλειῶν δ'. Εἶπεν Ἡλίας τῷ Ἐλισαῖ ἐκείνῳ, ἀνάγνωσμα ς' Βασιλειῶν δ'. Παρεγένετο Νεεμὴν ἄρχων Συρίας. Οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι τροπάριον ἦχος πλ. β'. Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις [οδ.], στίχος α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, στίχος β'. Ἐπῆραν οἱ ποταμοί, στίχος γ'. Θαυμαστοί οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης καὶ δοξάζει καὶ λέγει περισσὴν, καὶ εὐθὺς ἀνέρχεται ἀνάγνωσμα ζ' Ἠσαΐου. Τάδε λέγει Κύριος λοῦσασθε. Δεῖ δὲ εἶδέναι ὅτι μέχρι τούτου ἀναγινώσκουμεν, μὴ εἰσερχομένου τοῦ πατριάρχου ἐκ τοῦ παλατίου, ἐὰν δὲ εἰσέλθῃ καὶ παρακρίνεται τοῦ μὴ ὑποστρέψαι ἀναγινώσκονται καὶ ἕτερα ἀναγνώσματα. Ἀνάγνωσμα η' Γενέσεως. Ἀναβλέψας Ἰακώβ, εἶδε παρεμβολήν, [π. 73] ἀνάγνωσμα θ' τῆς Ἑξόδου. Κατέβη ἡ θυγάτηρ Φαραὼ, καὶ εὐθὺς προκείμενον ἦχος βαρὺς. Ὁ Θεός τῶν δυνάμεων ἐπίστρεψον ἡμᾶς, στίχος. Ὁ ποιμένων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχεε, ἀνάγνωσμα ι' Κριτῶν. Εἶπεν Ἡλίας πρὸς τὸν λαόν, ἀνάγνωσμα ιβ' Βασιλειῶν γ'. Εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως Ἰεριχὼ. Χρὴ προσθῆσαι τὴν δευτέραν εἴσοδον τοῦ πατριάρχου, καὶ ὅτε δοθῇ καιρὸς τῶν ἀντιφώνων, γίνεται εὐχὴ, λέγονται ἀντίφωνα γ'. τὸ α' ψαλμὸς κς', [οδ.] Βοήθησόν με, τὸ β' ψαλμὸς κη', Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὸ γ' ψαλμὸς ριγ', Ἀλληλούια τριπλοῦν. Προκείμενον ἦχος γ'. Κύριος φωτισμός μου, στίχος. Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου. καὶ γίνεται ἡ καθέδρα τῶν ἱερέων. Καὶ εἰ μὲν ἐστὶ νηστεία καὶ μέλει γίνεσθαι προσκομιδῇ, εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, ἐλεύθερος ὢν ἐκ πάντων. Ἀλληλούια ἦχος β', στίχος α'. Ἐξηρεῦξάτο ἡ καρδίᾳ μου, στίχος β'. Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ς'. Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ. Κοινω-

νικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Ἐν δὲ τῷ τέλει τῆς λειτουργίας ὁ διάκονος σὺν ἀπολύει τὸν λαόν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ· Ἐν εἰρήνῃ προσέλθωμεν, δίδεται Σοφία, [π. 74] καὶ ἐπιτίθουσιν ὁ ἀρχιεπίσκοπος τὸ ὠμοφόριον τῷ ἀρχιεπισκόπῳ ἔμπροσθεν εἰς τὸ ἐσώτερον τῆς ἀγίας τραπέζης σὺν (μετά?) διακόνων καὶ μανουαλίων καὶ θυμιατοῦ, καὶ ποιεῖ ὁ ἀρχιεπίσκοπος εὐχὴν συναπτὴν, καὶ οὕτως εὐλογεῖ ὁ ἀρχιεπίσκοπος τὰ ὕδατα, καὶ μετὰ τὸ εὐλογῆσαι ἄρχονται οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἁμβωνί τροπάριον ἤχος πλ. δ'· Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, καὶ ψάλλοντες αὐτὸ εἰσερχόμεθα σὺν τῷ πατριάρχῃ εἰς τὸν λουτήρα, καὶ ποιεῖ ὁ ἀρχιεπίσκοπος εὐχὴν συναπτὴν καὶ ὁ πατριάρχης ποιεῖ τὴν τοῦ ὕδατος εὐχὴν καὶ εὐλογεῖ τὰ ὕδατα καὶ εὐθὺς γίνονται ἀναγνώσματα γ'· τὸ α' Ἑσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος, εὐφράνθητι ἔρημος διψῶσα, [οδ.] ἀνάγνωσμα β' Ἑσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος, οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ, ἀνάγνωσμα γ' Ἑσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος, ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης. Καὶ μετὰ ταῦτα ψάλλοντες τὸ αὐτὸ τροπάριον εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ναόν, καὶ λέγει ὁ διάκονος τὸ· Ἐν εἰρήνῃ προσέλθωμεν. Εἰ δὲ φθάσῃ ἐν σαββάτῳ ἢ κυριακῇ ἢ παραμονῇ, εἰσερχονται δύο εὐαγγέλια, καὶ τὸ ἐν τίθεται ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ καὶ τὸ ἄλλο τίθεται (σιν) ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ σὺνδρονον, καὶ οὕτως γίνεται πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς προεγράφη. Ἀπὸ δὲ τοῦ Τρισαγίου λέγεται προφητεία Ἑσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος, καιρῷ δεκτῷ, καὶ οὕτως τὸ προκείμενον ἤχος γ'· Κύριος φωτισμός μου, [π. 75] στίχος· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου. Ὁ ἀπόστολος καὶ τό· Ἀλληλούια, τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἡ ἔκτενής, καὶ οὕτως πᾶσα ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ, καθὼς προεγράφη· ἡ δὲ νηστεία γίνεται τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν λέγεται προκείμενον ἤχος βαρύς· Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου, στίχος· Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον α'· Τέκνον Τιμόθεε, δίωκε δικαιοσύνην. Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ', στίχος· Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρεψον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

ς'. Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ βάπτισις. [οδ.] Εἰς τὸν ὄρθρον εἰς τὸν Ν' λέγεται τροπάριον ἤχος δ'· Σήμερον Τριάς ἐν μονάδι θεότητος ἔδειξεν ἡμῖν τὴν αὐτῆς ἀγαθότητα. Πατὴρ γὰρ ἠκούετο οὐρανόνθεν φθεγγόμενος, Υἱὸς ἐγνωρίζετο ἐν σαρκὶ βαπτιζόμενος, Πνεύματος ἁγίου ἐδηλοῦτο παρουσία, ἣν ἐκ πίστεως λαβόντες, πάντες κράζομεν συμφώνως· ὁ ἐπιφανεὶς Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι. Ἡ ἀκολουθία τῶν νεοφωτίστων καθὰ προτέτακται εἰς τὴν ἁγίαν Ν' καὶ λοιπὸν

τὰ ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας· τὸ α' (ψαλμὸς) ριγ'· Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ, Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, ἀντίφωνον β' ψαλμὸς ριδ'· Ἠγάπησα ὅτι εἰσακούσεται, Σῶσον ἡμᾶς, Ὑιὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ, καὶ εἰς τὸ δόξα Ὁ μονογενὴς Ὑιὸς, ἀντίφωνον γ' ψαλμὸς ριζ'· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, [λ. 76) καὶ μετὰ τοῦτο τροπάριον ἤχος α'· Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτίζομένου σου, Κύριε. Καὶ εἰσερχομένης τῆς εἰσόδου, στίχος· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν, τροπάριον ἤχος δ'· Σήμερον Τριάς ἐν μονάδι. Ἀντὶ δὲ τοῦ Τρισαγίου λέγομεν· Ὅσοι εἰς Χριστὸν. Προκείμενον, ἀποστολὴ [οβ.) аллилуарій, евангеліе и причастенъ, что нынѣ. Вечеромъ (Εἰς τὸ λυχνικόν) прокиментъ большой: „Богъ нашъ на небеси“ съ стихами, что нынѣ.

ζ'. Σύναξις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀπολλῶ. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος β'· Πρόδρομε προφῆτα καὶ τῆς ἐρήμου πολίτα, ὁ τῆς θείας τοῦ Πατρὸς ἀκούσας φωνῆς, ὁ τὸν Ὑιὸν καὶ Κύριον βαπτίσει [λ. 77) καταξιώθεις, ὁ τοῦ ἁγίου Πνεύματος αὐτόπτης γενόμενος καὶ πᾶσι κηρύξας μετανοίας ἄφειν, καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὴν ἴασιν αἰτησαι διὰ τῶν ὑδάτων καὶ τῶν πρεσβειῶν σου, ἵνα λάβωμεν παρὰ Κυρίου τὸ μέγα ἔλεος. Προкиментъ, ἀποστολὴ, аллилуарій и евангеліе, что нынѣ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Σαββάτῳ μετὰ τὰ φῶτα. Ἀποστολὴ и евангеліе, что нынѣ.

[οβ.) Κυριακῇ μετὰ τὰ φῶτα. Ἀποστολὴ и евангеліе что нынѣ. Ἀλληλουῖα ἤχος δ'· Ἰδοὺσάν σε ὕδατα... Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

η'. Ἀθληταὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοφίλου διακόνου καὶ Ἑλλαδίου λαϊκοῦ καὶ Εὐγενίου καὶ τῆς ἁγίας Τατιανῆς καὶ Δομνίκης.

θ'. Ἀθληταὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυεύκτου καὶ τοῦ μεγάλου σεισμοῦ ἐπὶ Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ βασιλέων.

ι'. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Νύσσης ἐπισκόπου, [λ. 78) ἀδελφοῦ τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δομετιανοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς, τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Τροπάριον ἤχος δ'· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων. Προκείμενον ἤχος πλ. β'· Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, στίχος· Μακάριοι ὦν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους κεφ. ρλ'. Ἀδελφοί, ἐν ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν. Ἀλληλουῖα ἤχος β', στίχος· Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφαλ. λβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστέ τὸ φῶς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ια'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πέτρου τοῦ Ἀβσελάμου. [οδ.) Οὗτος νέος ὑπῆρχε τῇ ἡλικίᾳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου πλησίον τοῦ Ταύρου καὶ τῶν ἁγίων Μάρκου καὶ Ἀγαπίου. Ζῆτει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου δεκεμβρίου ς'.

ιβ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Τατιανῆς ἐπὶ βασιλέως Ἀλεξάνδρου ἐκ πόλεως Ῥώμης, διακονίσσης τὴν τάξιν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μεορτίου. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως. Καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Μάρκου, ὁ καὶ Ἰωάννης κληθεὶς, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδώρας.

ιγ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἑρμούλου καὶ Στρατονίκου ἐπὶ Λικιννίου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἐν τῇ Ραίθου ἀναιρεθέντων ὁμολογητῶν.

ιδ'. Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων τῶν ἐν Σινᾷ τῷ ὄρει τελειωθέντων, ὧν ὁσιος Νεῖλος [π. 79) τὸν βίον συνεγράψατο διηγούμενος καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν Θεοδούλου υἱοῦ αὐτοῦ Παύλου Ἰωάννου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς, ὧν ὁ ἀριθμὸς π', καὶ τοῦ ἁγίου Παφνουτίου καὶ τοῦ ὁσίου Στεφάνου, τοῦ κτίσαντος τὴν μονὴν τοῦ Χηνολάκκου. Προκείμενον ἦχος βαρὺς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος, στίχος· Τί ἀντοποδώσω τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. Ἀδελφοί, πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν. Ἀλληλουία ἦχος δ', Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ιγ' Οἱ μακαρισμοί. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ιε'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου ἐν τοῖς χρόνοις Δεκίου καὶ Βαλεριανοῦ τῶν διωκτῶν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Ἰωάννου, ὁποῦ (εἶχε) τὸ χρυσοῦν εὐαγγέλιον [οδ.), υἱοῦ Εὐτροπίου τοῦ συγκλητικοῦ, καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Χριστίνης ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καὶ Δομετιανοῦ κόμητος τῆς Κουρικιοτῶν πόλεως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Καρτερίου καὶ Βαβύλου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας καὶ τῶν νηπίων καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἐλπίδίου καὶ Δάνακτος ἀναγνώστου καὶ Ἑλένης, καὶ μνήμη Λέοντος τοῦ μεγάλου βασιλέως.

ις'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου, ἐν ᾗ προσκυνεῖται ἡ διὰ Χριστὸν ἐπιτεθεῖσα αὐτῷ ἄλυσις ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πανσοφίου. Οὗτος ὁ γενναῖος στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, υἱὸς μὲν ὑπῆρχεν εὐγενῶν καὶ θεοφίλων γονέων. Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δάνακτος, καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Σπευσίππου, Ἐλασίππου καὶ Βελεσίππου καὶ Νεονίλλης [π. 80) μάμης αὐτῶν, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀννης. Καὶ κατέρχεται ἀσκητή-

ριον· καὶ οὕτως ποιούμεν τὸν ὄρθρον· Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος δ'· Τὴν Ῥώμην μὴ λιπών. Καὶ περὶ ὥραν β' ἐξέρχεται ἡ λιτὴ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, ψαλλομένου τοῦ αὐτοῦ τροπαρίου, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον, καὶ δαξάξουσιν οἱ ψάλλαι τὸ αὐτὸ τροπάριον. Ἀντίφωνα δὲ οὐ γίνονται, ἀλλ' εὐθὺς τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον ἤχος δ'· Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Апостолъ, [оѳ.] аллилуаріѣ и евангеліе, что выше. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

ιζ'. Ἀθληταί τῶν ἁγίων γ' παίδων Σπευσίππου, Ἐλασίππου καὶ Νεονίλλης τῆς μάμμης αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν μαθητῶν τῶν ἐν Καππαδοκίᾳ, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου, Αἰγύπτιος τῷ γενεῖ, καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ὀνησιφόρου. Τροπάριον ἤχος δ'· Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν. [п. 81] Прокименъ, апостолъ, евангеліе и причастіе пренеподобному.

ιη'. Μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων γενομένων Ἀλεξανδρείας Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας Εὐσεβίας τῆς μετονομασθείσης Ξένης. Тропарь, [оѳ.] евангеліе и апостолъ святителямъ, что выше.

ιδ'. Ἀθληταί τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεοδοῦτου ἐπισκόπου Κυρηνίας τῆς Κύπρου καὶ Λουκιανοῦ καὶ Παύλης καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν καὶ Εὐφρασίου μάρτυρος.

κ'. Ἀθληταί τῶν ἁγίων μαρτύρων Οὐαλεριανοῦ, Κανδίδου, Ἀκύλα καὶ Εὐγενίου ἐν Τραπεζοῦντι ἀθλησάντων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθληται τῶν ἁγίων μαρτύρων [п. 82] Βάσσου καὶ Εὐσεβίου, Εὐτυχίου καὶ Βασιλείδους ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰνῶ, Ῥημᾶ, Πινῶ, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς Εὐθυμίου πρεσβυτέρου γενομένου. Τροπάριον εἰς τὸν Ν' ἤχος α'· Εὐφραίνου ἔρημος. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους β' κεφ. ρν'. Ἀδελφοί, ὁ Θεός ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς. Ἀλληλούια ἤχος δ', [оѳ.] στίχος· Δίκαιος ὡς φαίνει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ρια'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

κα' Ἀθληταί τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νεοφύτου ἐκ Νικαίας τῆς πόλεως Βιδυνῶν ἐπαρχίας, Θεοδώρου καὶ Φλωρεντίου· Γονέων χριστιανῶν ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Ζωσίμου ἐπισκόπου Συρακούσης τῆς Σικελῶν νήσου· Οὗτος γονέων ἦν τῶν

ἐν αὐταρχείᾳ βιούντων. Καὶ τοῦ ὁσίου Μακαρίου καὶ ἁθληταῖς τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἀγνῆς.

κβ'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Τιμοθέου, πρωτοεπισκόπου γενομένου Ἐφέσου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἁθληταῖς τῶν ἁγίων μαρτύρων Βικεντίου καὶ Ἀναστασίου Πέρσου. [π. 83) Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος δ' Χρηστότητα ἐκδιδαχθεῖς. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον κεφ. ρη' Τέκνον Τιμόθεε, χάριν ἔχω τῷ Θεῷ. Ἀλληλούια ἤχος α', στίχος· Σωτηρία τῶν δικαίων. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ 4γ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὅστις ὁμολογήσει. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κγ'. Ἀθληταῖς τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος Ἀγκύρας καὶ Ἀγαθαγγέλου καὶ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ στεφανίτου. Τροπάριον ἤχος δ' Κλήμα ὁσιότητος. [οδ.) Προκείμενον ἤχος δ' Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν, στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους κεφ. ρλζ'. Ἀδελφοί, ἡμῶν τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς. Ἀλληλούια ἤχος δ', Δίκαιος ὡς φοῖνιξ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ριγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κδ'. Ἀθληταῖς τῶν ἁγίων μαρτύρων Παύλου καὶ Πανσιρίου καὶ Θεοδοτίωνος ἐν Κλεοπατρίδι μαρτυρησάντων ἐπὶ Διοκλητιανοῦ, καὶ ἁθληταῖς τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἑρμογένους καὶ Φιλήμονος [π. 84) ἐπισκόπου Καρπάθου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν Χρυσοπλόκης καὶ Θεοδούλης.

κε'. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ. Τροπάριον ἤχος α' Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς. Προкименъ, апостолъ и аҗнаҗариѣ, что нынѣ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. κγ' οἱ μακαρισμοί. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κς'. Τοῦ ἁγίου Εὐνοφῶντος καὶ τῆς συμβίου καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ Ἀρχαδίου καὶ Ἰωάννου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Δομετίου καὶ Παφνουτίου καὶ τοῦ γενομένου σεισμοῦ ἐν τῷ Ἐξακινίῳ. Ἔωθεν μέντοι συντρέχομεν ἐν τῷ σεβασμίῳ οἴκῳ τῆς ἀχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Μετὰ τὸν ὄρθρον κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ γίνεται εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου, καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλαι ἐν τῷ ἄμβωνι τροπάριον ἤχος πλ. α' Ἀνέτειλας, Κύριε, τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ δικαίως ἐπαίδευσας ἡμᾶς, καὶ μετὰ φόβου πάντες σοι προσπίπτομεν λέγοντες Ἄγιε, ἄγιε, ἄγιε Δέσποτα Σωτὴρ ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἐν

τῷ [π. 85) φόρῳ δοξάζουσιν οἱ ψάλται καὶ ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον καὶ οὕτως πάλιν ἄρχονται τῆς λιτῆς καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὴν λιτὴν ἐν τῷ Ἑξακονίῳ, δοξάζουσι καὶ ἔτι οἱ ψάλται καὶ εὐθὺς ἄρχεται τὸ Τρισάγιον. Προκείμενον ἦχος βαρὺς· Κύριος ἰσχύει τῷ λαῷ, στίχος· Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος. Ἀλληλουία ἦχος πλ. α', στίχος· Ὁ Θεός, ἀπώσω ἡμᾶς καὶ καθεῖλες ἡμᾶς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ξθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμβάντι τῷ Ἰησοῦ εἰς πλοῖον. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

κζ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀνανίου πρεσβυτέρου καὶ Πέτρου κλειδοφύλακος καὶ ἐτέρων ζ' στρατιωτῶν, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τοῦ λειψάνου αὐτοῦ [οδ.) ἡ ἐπάνοδος ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πολυχρονίου, Βαρδανίου καὶ Ἑρμογένους. Ζήτηι τὴν ἀκολουθίαν γ' τοῦ Νοεμβρίου.

κη'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ. Οὗτος ἦν ἐξ ἀνατολῶν σύρος τῷ γένει γονέων εὐσεβῶν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβου τοῦ ἡσυχαστοῦ, καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πλουτοδώρου. Τροπᾶριον ἦχος α'. Μετανοίας· θεμέλιος ὑπογραμμὸς κατανύξεως προτροπὴ καὶ παράκλησις πνευματικῆς τελειώσεως, ὁ ἰσάγγελος βίος σου ὑπάρχει, μακάριε, ἐν προσευχαῖς καὶ νηστείαις καὶ δάκρυσι, πάτερ Ἐφραίμ, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ζήτηι τὴν ἀκολουθίαν μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ' τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου.

κθ'. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ τιμίου λειψάνου [π. 86) τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Σαρβήλου ἱερέως καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Βαβαίας παθόντων ἐν Ἑδέσῳ. Ζήτηι τὴν ἀκολουθίαν Δεκεμβρίου κ'.

λ'. Τοῦ ἁγίου Βαρσιμαίου ἐπισκόπου Ἑδέσσης, τοῦ φωτίσαντος Σάρβηλον τὸν ἱερέα τῶν Ἑλλήνων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰππολύτου ἐπισκόπου Ρώμης, καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων ις' μαρτύρων καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Περγῆτου καὶ Θεοφίλου τοῦ νέου.

λα'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ θαυματουργῶν Κύρου καὶ Ἰ(ω)άννου καὶ τῶν γ' παρθένων Θεοδότης, Θεοκτίστης, Εὐδοξίας καὶ τῆς τούτων μητρὸς Ἀθανασίας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Οὐίκτωρίνου, Οὐίκτωρος, Νικηφόρου, Κλαυδιανοῦ, Διοδώρου, Σαραπίωνος, Παππίας ἐπὶ Δεκίου βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Τρυφαίνης. Αὕτη ἦν ἐπὶ Καισαρίου [οδ.) ἡγεμόνος. Τροπᾶριον ἦχος

πλ. α' Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου μαρτύρων. Προκείμενον ἥχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, ἐκάστω δίδοται. Ἀλληλούια ἥχος δ', Ἐκέκραζαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. οθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητάς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μὴν Φεβρουάριος ἡμέρας ἔχων κή, ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ια' καὶ ἡ νύξ ἔχει ὥρας ιγ'.

α' Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τρύφωνος. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐκ Λαμφάκου κώμης τῆς Φρυγῶν ἐπαρχίας ἐπὶ τῆς βασιλείας Γορδιανοῦ ἐν [π. 87) τῷ σϛε' ἔτει ἀπὸ τῆς Αὐγούστου βασιλείας, δυετῆς οὖν γενόμενος καὶ χήνας βόσκων ἐπλήσθη Πνεύματος ἁγίου καὶ ἦν θεραπείων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν καὶ δαίμονας ἀπελαύνων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Βενδιμιανοῦ, μαθητοῦ τοῦ ὁσίου Αὐξεντίου. Τροπάριον ἥχος γ'. Ἀθλοφόρε, ἄγιε πρέσβευε. Προκείμενον ἥχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους κεφ. ξη'. Ἀδελφοί, τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεόν. Ἀλληλούια ἥχος δ', στίχος· Δίκαιος ὡς φοῖνιξ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ριζ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν. (Κοινωνικόν)· Ἀγαλλιᾶσθε.

β'. Ἡ ὑπαπαντή τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Περπετουάς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ [οδ.) Σατύρου, Ῥευκάτου, Σατορνίλου, Σεκούνδου καὶ Φιλικιτάτης ἐκ πόλεως Θουβριτανῶν τῆς Ἀφρικῆς ἐν Βλαχέρναις.

Ἐσπέρας εἰς τὴν παραμονὴν κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις, ὡς προσυνήθη καὶ μετὰ γ' ἀντίφωνα τὰ μικρὰ γίνεται εὐχή μετὰ τῶν αἰτήσεων καὶ ἀναγνώσματα γ' τὰ προγραφέντα εἰς τὸ γενέσιον τῆς ἁγίας Θεοτόκου, οἱ ψάλλται τροπάριον ἥχος α'. Χαῖρε κεχαριτωμένη, Θεοτόκε παρθένε. Τοῦτο δὲ λέγεται καὶ εἰς τὸν Ν' καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν προανάγνωσις. Εἰς δὲ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν εἰσερχόμεθα ἔσω καὶ εἰς ὃ κελεύει ὁ πατριάρχης ἀντίφωνον κατέρχεται καὶ εἰσερχεται εὐχή συναπτή καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται ἐν τῷ (π. 88) ἄμβωνι τὸ αὐτὸ τροπάριον τὸ· Χαῖρε κεχαριτωμένη καὶ δοξάζουσιν ἐν τῷ φόρῳ, καὶ ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ τροπάριον. Ἐν Βλαχέρναις ὁμοίως δοξάζουσιν, ἀντίφωνα δὲ οὐ γίνονται, ἀλλ' εὐθύς τὸ Τρισάγιον. Προκείμενον ἥχος γ'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρζς'. Ἀδελφοί, χωρὶς πάσης ἀντιλογίας. Ἀλληλούια στίχος α', Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦ-

λόν σου, στίχος β'. Φῶς εἰς ἀποκαλύψιν ἐθνῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. γ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνήγαγον οἱ γονεῖς τὸ παιδίον. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

γ'. Μνήμη τοῦ δικαίου Συμεών, τοῦ δεξαμένου [οδ.) τὸν Κύριον καὶ Ἀννης τῆς προφῆτιδος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀδριανοῦ τοῦ ἐν Καισαρείᾳ. Προκείμενον ἥχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρξθ'. Ἀδελφοί Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεὺς. Ἀλληλούια ἥχος πλ. α', Φῶς ἀνέτειλεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. γ' Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. Ἐξαποστειλᾶριον Τῶν οὐρανίων ἀφ' ἱδῶν κατεμετρήσας τῇ χειρὶ.

δ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Παππίας, Διοδώρου [π. 89) καὶ Κλαυδιανοῦ. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐκ τῆς Ἀτταλέων πόλεως τῆς Παμφυλῶν ἐπαρχίας ἐπὶ Δεκίου βασιλείας.

ε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀβραμίου τοῦ Πέρσου καὶ τῆς ἁγίας Ἀγάθης.

ς'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας Νομεριανοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Φάυστης καὶ τῶν σὺν αὐτῇ Εὐλασίου ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου Βαρσανουφίου, καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Φαύστου καὶ Βασιλείου τοῦ ἐν τῷ Δαρείῳ καὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν Ἑμέσῃ.

ζ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων γ' μαρτύρων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ μαρτυρησάντων. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐκ τῶν δ' προδικτύρων, ὅς' ὦν κατεσχέθησαν ἐκ προστάγματος Διοκλητιανοῦ βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμφάκου. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σαραπίωνος [οδ.) τῆς Κύπρου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοπέμπτου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

η'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν καὶ Λουκαρίωνος μανάζοντος. Αὗται ὑπῆρχον ἀδελφαὶ νόμιμοι παρθενίαν ἀσχοῦσαι, τοῦ σὺν ἡγεμόνος διερχομένου δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ ἐνθα κατέμενον, αὗται ἄνωθεν διὰ τῆς θυρίδος παρακίψασαι ἐφάνησαν αὐτῷ χριστιανὰς ἐαυτάς ἀποκαλοῦσαι. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Φιλαδέλφου καὶ Πολυκάρπου, καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου Μακαρίου ἐπισκόπου Πάφου τῆς Κύπρου καὶ τῆς ὁσίας Θεοδοσίας.

θ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικηφόρου. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ Οὐαλεριανοῦ καὶ Γαλλιανοῦ τῶν βασιλέων, λαϊκὸς τῇ τάξει. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη Φιλαργίου ἐπισκόπου τῆς Κύπρου καὶ Παγκρατίου ἐπισκόπου τοῦ Ταυρομενίου.

ι'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Χαραλάμπους [π. 90) ἐπισκόπου Μαγνησίας, Πορφυρίου, Δαύκτου, Θεοκτίστου καὶ τῶν ἁγίων γ' γυναικῶν, καὶ μνήμη Ἀναστασίου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων.

ια'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλασίου ἐπισκόπου Σεβαστείας καὶ τῶν σὺν αὐτῷ γυναικῶν, καὶ ἡ εὗρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Ζαχαρίου τοῦ πατρὸς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ. Προκείμενον ἦχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους κεφ. ρξζ'. Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν. Ἀλληλουία ἦχος δ', Δίκαιος ὡς φοῖνιξ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. λβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἔστε τὸ φῶς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

[οβ.) ιβ'. Μνήμη τῆς ἁγίας Μαρίας τῆς ἐπονομασθείσης Μαρίνου, πατέρα ἔχουσα Εὐγένιον. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πλωτίνου καὶ Σατουρνίνου καὶ Μελετίου πατριάρχου Ἀντιοχείας.

ιγ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου Μαρτινιανοῦ. Οὗτος ἦν ἀπὸ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης γονέων χριστιανῶν, ὅστις ἀπὸ ἐτῶν ιη' καταλιπὼν τὴν πόλιν, κατέλαβε τὴν ἔρημον. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης, οὓς μέμνηται Παῦλος ὁ ἀπόστολος, καὶ Εὐλογίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

ιδ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Αὐξεντίου τοῦ θαυματουργοῦ. Οὗτος ἦν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ βασιλέως ἐν τῷ λε' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φιλίππου ἐπισκόπου Γάζης.

ιε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ὁνησίμου, [π. 91) μαθητοῦ γενομένου τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ἀποστόλου, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Παφνουτίου καὶ Εὐφροσύνης.

ισ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων τῶν ἐν Μαρτυροπόλει καὶ τοῦ ἁγίου Μαρουθᾶ τοῦ ἀνεγείραντος τὴν πόλιν ἐπ' ὀνόματι τῶν μαρτύρων, κλῆμα χώρας ἐστὶ Σοφανινῶν λεγομένον, κείμενον κατὰ ἀνατολὰς ἀναμέσον Ἀρμενίας καὶ Περσίδος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Παμφίλου, Οὐάλεντος, Παύλου, Πορφυρίου, Σελεύκου, Θεοδούλου, Ἰουλιανοῦ καὶ ε' Αἰγυπτίων Ἡλίας, Ἱερεμίας, Ἡσαΐας, Σαμουήλ, Δανιήλ. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἦχος γ'. Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ δοξάζων τοὺς δοξάζοντάς σε διὰ γὰρ τῶν ἱκεσιῶν τῶν ἁγίων σου Τυπικόν.

μαρτύρων, ἐποίησας θαυμάσια ἀνεκδιήγητα καὶ ταῖς δεήσεσιν αὐτῶν ἔδειξας ἡμῖν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου ἐπισυνάγαγε τοὺς ἀδελφούς [οδ.] ἡμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν, μόνη φιλάνθρωπε. Προκείμενον ἤχος δ΄· Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους. Ἀδελφοί, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον. Ἀλληλούια ἤχος δ΄, στίχος· Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. Ν΄. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Κοινωνικὸν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ιζ΄. Μνήμη τοῦ ὁσίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ καὶ Μαξιμίνου τῶν βασιλέων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Αὐξιβίου ἐπισκόπου Κύπρου καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοστηρίκτου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Μαριάμνης, ἀδελφῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου.

ιη΄. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λέοντος [π. 92] πάπα Ῥώμης καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Ἀγαπητοῦ ἐπισκόπου Σιναίου καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θωμᾶ καὶ Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

ιβ΄. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μαξίμου, Θεοδότου καὶ Ἀσκληπιοδότου, καὶ Ἡσυχίου, καὶ Σωφρονίου ἐπισκόπου, καὶ τοῦ ἁγίου Τιμοθέου τοῦ ἐν Καισαρείᾳ.

κ΄. Τοῦ ἁγίου ἐπισκόπου Σαδῶχ καὶ μετ' αὐτοῦ τελειωθέντων ἁγίων τὸν ἀριθμὸν ρη΄ ἐν Περσίδι ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως ἐν πόλει Ἀλήκης. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Ἀρχίππου, μαθητοῦ Παύλου τοῦ ἀποστόλου, καὶ τοῦ ἁγίου Λέοντος ἐπισκόπων γεγονότων, καὶ Κεντέου ἐπισκόπου Πισιδείας, καὶ Εὐτροπίου, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀνίνα, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀγάθωνος ἐπισκόπου Ῥώμης.

κα΄. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Εὐσταθίου τοῦ μεγάλου Ἀντιοχείας καὶ τοῦ ὁσίου καὶ θαυματουργοῦ Τιμοθέου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ [οδ.] ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀνθούσης, καὶ μνήμη Ἰωάννου πατριάρχου τοῦ ἀπὸ σχολαστικῶν καὶ Ζαχαρίου Ἱεροσολυμιτῶν.

κβ΄. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Ἀθανασίου τοῦ Παυλοπετρίτου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τελεσφόρου ἐπισκόπου Ῥώμης καὶ Συνετοῦ μάρτυρος καὶ μνήμη Θωμᾶ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

κγ΄. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παλυχάρπου ἐπισκόπου Σμύρνης. Οὗτος ἦν δεύτερος μετὰ τοὺς ἀποστόλους μαθητευθεὶς τῷ Θεολόγῳ. Ζήτει τὴν ἀκολουθίαν τῇ κυριακῇ τῆς β΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν χω-

ρίς τοῦ ἀποστόλου καὶ τοῦ εὐαγγελίου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους κεφ. ρλ'. Ἀδελφοί, ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρδ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν.

[π. 93) κδ'. Ἡ εὐρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου προφήτου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος δ'. Ὡς θεῖον θυσασύρισμα ἐγκεχυμένον τῇ γῇ Χριστὸς ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλὴν σου ἡμῖν, προφῆτα καὶ Πρόδρομε, πάντες οὖν συνελθόντες ἐν τῇ ταύτης εὐρέσει ἄσμασι θεηγόροις τὸν Σωτῆρα ὕμνοῦμεν τὸν σώζοντα ἡμῶν τὴν ζωὴν ταῖς ἰκεσίαις σου. Прокиментъ, апостолъ и евангеліе, что нынѣ. [οβ.) Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κε'. Μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ταρασίου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀλεξάνδρου μαρτυρήσαντος ἐν Δριζιπάρῳ τῆς Θράκης. Οὗτος ἦν ἐκ πόλεως τῶν κατὰ Ῥώμην ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως καὶ Τιβερίου ἡγεμόνος. Καὶ τοῦ ἁγίου Μαρχέλλου ἐπισκόπου Ἀπαμείας τῆς Κύπρου καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ριγίνου καὶ Ἀντωνίου μάρτυρος.

κς'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης καὶ τῆς ἁγίας Ἀσθῆς καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.

κζ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Βασιλείου καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ θεοφόρου Μαρκιανοῦ.

[π. 94) κη'. Τοῦ ἁγίου Νέστορος ἐπισκόπου ἐπὶ Δεκίου τοῦ βασιλέως καὶ Ποπλίου ἡγεμόνος ἐκ Πέργης τῆς Παμφυλίας συλληφθεὶς ὁμολογεῖ τὴν πίστιν παρρησίᾳ ἐπὶ τοῦ ἄρχοντος Εἰρηναρχοῦ, τοῦ δὲ ἄρχοντος τῷ ἡγεμόνι ἐμφανίσαντος τὴν ἀναφορὰν τοῦ βουλευτηρίου καὶ ἀναδιδάξαντος τὰ περὶ τῆς πίστεως αὐτοῦ, ἀναγκασθεὶς θῆσαι ἔφη· εἰ τὸ σῶμά μου πολυπλόκοις βασάνοις καὶ πυρὶ ἀναλώσεις οὐ μὴ ἀρνήσομαι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, διὸ κρεμασθεὶς σπαθίζεται καὶ ἐρωτηθεὶς· τί ἄρα αἰρεῖται συνεῖναι τῷ Χριστῷ ἢ τοῖς ἔλλησιν, μετὰ χαρᾶς ἔφη· Μετὰ τοῦ Χριστοῦ μου καὶ εἰμὶ καὶ ἔσομαι. Σταυρῷ οὖν καθηλωθεὶς ἐνουθέτει τοὺς παρεστῶτας χριστιανούς λέγων· τέκνιά μου, παρκαλῶ ὑμᾶς ἀνεξάρνητος ἔστω [οβ.) ἡ ὁμολογία ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν Χριστὸν μὴ ἀρνησώμεθα τὸν δι' ἡμᾶς παθόντα, καὶ εὐξάμενος καὶ τὸ· Ἀμήν ἀναπέμφας, ἀπέδωκε τὴν ψυχὴν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀβερκίου καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων Εὐβούλου καὶ Νυμφᾶς.

Μὴν Μάρτιος ἡμέρας ἔχων λ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας β', ἡ νύξ ὥρας ιβ'.

α'. Ἀθλησις τῆς ἀγίας μάρτυρος Εὐδοκίας τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν. Αὕτη ἦν ἐξ Ἡλιουπόλεως τῆς ἐπαρχίας Λιβανησίας Φοινίκης ἐπὶ τῆς βασιλείας Τραϊανοῦ. Καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων Νέστορος καὶ Τριβιμίου εἰς τὸ Συλλέον (?). Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἀγίων μαρτύρων Μαρχέλλου καὶ Ἀντωνίου, Σιλβέστρου καὶ Σωφρονίου καὶ τῆς ἀγίας Ἀντωνίνης.

β'. Ἀθλησις τοῦ ἀγίου Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης. Οὗτος ὠρμεῖτο ἐκ τῆς [π. 95] Σαλονικῶν πόλεως πλουσίων καὶ εὐγενῶν γονέων υἱὸς ὑπάρχων, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ὀνωρίου καὶ Ἀρκαδίου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἀγίων μαρτύρων Τρωαδίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ ἐπὶ Δεκίου μαρτυρησάντων καὶ τῆς ἀγίας μάρτυρος Εὐθαλίας, καὶ μνήμη Ἀνδρονίκου καὶ Ἀθανασίας καὶ τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Παρμενᾶ ἐνὸς ζ' διακόνων.

γ'. Ἀθλησις τῶν ἀγίων μαρτύρων Εὐτρόπιου, Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ συνστρατιῶται καὶ συγγενεῖς τοῦ ἀγίου μάρτυρος Θεοδώρου γενόμενοι. Ὁ μὲν Εὐτρόπιος καὶ Κλεόνικος ἐξάδελφοι αὐτοῦ, ὁ δὲ Βασιλίσκος ἀνεψιὸς, καππαδόκες τῷ γένει, καὶ οἱ μὲν γ' συνήθλησαν, καὶ οἱ δὲ οὐο τελιοῦνται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὁ δὲ Βασιλίσκος ἐάθη ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, ὃν ἐν τῇ φρουρᾷ [οδ.] τελειοῦται καὶ αὐτὸς ὕστερον μηνὶ Μαΐῳ ιβ'.

δ'. Ἀθλησις τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἡραΐδος καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων Ἀρχελαίου, Κυρίλλου καὶ Φωτίου καὶ τοῦ ὁσίου Γερασίμου.

ε'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μάρκου μοναχοῦ. Οὗτος ὁ ὁσιος νεώτερος ὢν παλαιὰν καὶ καινὴν πᾶσαν γραφὴν ἐκστηθίσας ἡξιώθη πνευματικῶν χαρισμάτων, ἐξέθετο δὲ λόγους περὶ νόμου πνευματικοῦ καὶ περὶ μετανοίας, καὶ περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιοῦσθαι, καὶ περὶ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος, καὶ περὶ σώματος καὶ ψυχῆς, καὶ πρὸς Νικόλαον ἐπιστολὴν, καὶ πρὸς σχολαστικὸν ἀντιβολὴν περὶ τελειότητος βίου, καὶ κατὰ Σαββατιανῶν καὶ κατὰ Μελχισεδεκίων, [π. 96] ἀσκήσας ἐν τῷ μονήρει βίῳ ἔτη ξ' τελευτᾷ ὢν ἐτῶν ρ', ἐξ οὗ δὲ ἀπεταῖσται οὐκ ἔπτυσσε χαμαί. Ἀκρωμένον δὲ τοῦ Παφνουτίου, οὗτος διηγῆσατο, ὅτι ἔλεγεν ἑαυτῷ διαμαχόμενος τῷ διαβόλῳ· τί θέλεις, κακὸγῆρε, ἰδοὺ καὶ οἶνον μετέλαβες καὶ ἐλαίου, λοιπὸν τί θέλεις ποιῆσαι σοι, πολυψάγε, κοιλιόδουλε, φιλήθονε ἑαυτὸν. Οὗτος ἐνυβρίζων εἶτα ἔλεγε καὶ τῷ διαβόλῳ· συγγεγῆρακάς μοι, διάβολε, ἐν διαφόροις ἀσθενίαις τοῦ σώματος, ἐπερρίψα ἑαυτὸν εἰς τὸ θέλημά σου καὶ οἶνον καὶ ἐλαίου μετέλαβον, μὴ καὶ ἀκμὴν τί σοι χρεωστώ; οὐδὲν εὐρήσεις ἐν ἐμοὶ ὅτι θέλεις συλῆσαι. Καὶ

άλιν ὁ ὅσιος ὄνειδιζων ἑαυτὸν διελέγετο· δεῦρο λοιπὸν, λῆρε, πολυφάγε, φαγόγηρε ἕως πότε ἔσομαι μετὰ σοῦ. Διηγῆσατο δὲ καὶ τοῦτο ὁ αὐτὸς Παφνούτιος· ὅτι μίᾳ ἡμερῶν καθεζομένου αὐτοῦ ὕαινα θηρίον, λαβοῦσα αὐτῆς τὸν σκύμνον τυφλὸν ὄντα, ἤνεγκε, τῇ κεφαλῇ κρούουσα τὴν θύραν τῆς αὐλῆς, εἰσῆλθε καὶ ρίπτει ἑαυτὴν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσάγει τὸν σκύμνον αὐτῆς τυφλὸν ὄντα, τοῦτον λαβὼν ὁ ἅγιος καὶ πτύσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἐπεύξατο καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ θηλάσασα αὐτὸν λαβοῦσα ἀπήνεγκεν. Τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κώδιον μεγάλου προβάτου ἤνεγκε τῷ ἁγίῳ καὶ θεασάμενος τὸ κώδιον ἔλεγε τῇ ὑαίνῃ· οὐ λαμβάνω παρὰ σου. Ἡ δὲ ὕαινα, κλίνασα τὴν κεφαλὴν ἕως τοῦ ἐδάφους [π. 97) ἐγονυπέτει καὶ πρὸς τοῖς ποσὶ τοῦ ἁγίου ἐτίθη κώδιον. Αὐτὸς δὲ ἔλεγεν αὐτῇ· ἐὰν ἀπὸ τοῦ νῦν συνθῇ μηκέτι λυπεῖν πένητας, οὐ λαμβάνω τὸ κώδιον. Ἡ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦτο ἔνευσεν τῇ κεφαλῇ. Ὡς δὲ καὶ ἡ μακαρία Μελανία εἶπεν, ὅτι παρὰ τοῦ ἁγίου ἐγὼ ἔλαβον τὸ κώδιον ξένην τῆς ὑαίνης. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐλογίου ἐν Παλαιστίνῃ, καὶ μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Γρηγορίου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου Ἀδριανοῦς.

ζ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κόνωνος τοῦ κηπουροῦ ἐπὶ Δεκίου βασιλέως ὁρμώμενος ἐκ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας. Οὗτος, ἐλθὼν ἐν τόπῳ τινὶ λεγομένῳ Καρμενᾷ γαιηπονῶν καὶ ἐπαρδεύων κῆπον, συλλαμβάνεται ὑπὸ Ποπλίου ἡγεμόνος τῆς Παμφυλίας. Καὶ τοῦ ἁγίου [οδ.) μάρτυρος Κόνωνος τοῦ ἐν Ἰσαυρίᾳ. Οὗτος ἦν ἐπὶ χρόνοις τῶν ἁγίων ἀποστόλων· ἀπὸ κώμης λεγομένης Βυδανῆς, ἀπεχούσης ιη' σταδίου τῆς Ἰσαύρων πόλεως, γονέων ὑπάρχων Νέστορος πατρὸς καὶ Νάδας μητρὸς προσαγορευομένων. Καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ἱεραρχῶν τῶν ἐπισκοπησάντων ἐν Χερσῶν· Βασιλέως, Εὐγενίου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἐλπιδίου, καὶ Αἰθερίου, καὶ Καπίτωνος, καὶ Ἐφραίμ τῷ ις' ἔτει τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ εὐρεσις τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μβ' μαρτύρων τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ μαρτυρησάντων· Θεοδώρου, Κωνσταντίνου, Καλλίστου, Στρατηλάτου, Θεοφίλου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

ζ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀρχαδίου, Νέστορος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος [π. 98) καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐβούλου καὶ Ἰουλιανοῦ ἱατροῦ, καὶ τοῦ ὁσίου Δομετίου.

η'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Διονυσίου καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἑρμοῦ, οὗς μέμνηται Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ, καὶ τοῦ ὁσίου καὶ ὁμολόγητοῦ Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας.

θ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μ' μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ πόλει. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐκ Καππαδοκίας ἐν νουμέρῳ ἐνὶ στρατευόμενοι ἐπὶ τῆς βασιλείας Λικινίου, ἡγεμονεύοντος Ἀγρικολάου, πλησίον τοῦ χαλκοῦ τετραπύλου. Λειτουργεῖ ἐκεῖ ὁ πατριάρχης καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς λειτουργίας τροπάριον ἤχος α'. Τὰς ἀλγυδόνας τῶν ἁγίων. [οβ.] Прокименъ, апостолъ и евангеліе, что нынѣ. Ἀλληλούια ἤχος δ', Ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς ὁ Θεός, στίχος· Ἐθου θλίψιν ἐπὶ, κοινωνικὸν Ἀγαλλιᾶσθε.—Ταῦτα δὲ ἐὰν φθάσῃ ἐν σαββάτῳ ἢ κυριακῇ. Εἰ δὲ ἐν νηστείῳ ἡμέρᾳ φθάσει εἰσοδεύει ὡς καθημέραν καὶ λέγονται τὰ δύο προκείμενα καὶ τὸ Κατευθυνθήτω καὶ ποιεῖ ὁ διάκονος τὴν συναπτὴν, καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου καὶ λέγεται τὸ Τρισάγιον καθεξῆς ἕως τοῦ εὐαγγελίου, καθὼς προεγράφη. Χρὴ οὖν γινώσκειν ὅτι τελεία (λειτουργία) οὐ γίνεται, ἀλλὰ τὸ Νῦν [π. 99] αἱ δυνάμεις, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Παύλου ἐπισκόπου Πλουσιᾶδος.

ι'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κοδράτου, Διονυσίου, Κυπριανοῦ, Ἀνέκτου, Παύλου, Κρήσκεντος. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐκ Κορίνθου ἐπὶ τῶν βασιλέων Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ, ἡγεμονεύοντος Ἰάσωνος τοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔθνους. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Σωφρονίου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων καὶ τοῦ ἁγίου Πουπλίου.

ια'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πιονίου πρεσβυτέρου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Δεκίου βασιλέως πρεσβύτερος καθολικῆς ἐκκλησίας Σμύρνης.

ιβ'. Μνήμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου πάπα Ῥώμης. Οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως, πρῶτον μὲν μοναχὸς ἡγούμενος γεγονώς ἐν Ῥώμῃ τῆς ἐπονομαζομένης [οβ.] Κλειοσκαύρῃ, καλλιγράφος ἄκρος. Καὶ τοῦ ἁγίου Θεοφάνους τῆς Σιγριανῆς.

ιγ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σαβινιανοῦ. Οὗτος ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ὑπάρχων ἐξ Ἑρμουπόλεως τῆς Αἰγύπτου, πρῶτος καὶ εὐγενὴς τῶν ἐκεῖσε ὑπαρχόντων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀφρικανοῦ, Πουπλίου καὶ Τερεντίου ἐν τῷ Πιερρίῳ, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σαβίνου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

ιδ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Βενεδίκτου ἀρχιμανδρίτου Ῥώμης, ὅστις κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν μεθερμηνεύεται εὐλογημένος. Οὗτος ἦν ἐκ τῆς Ῥωμαίων χώρας Νουρίας λεγομένης. Οὗτος ἔτι νήπιος ὢν, γονεῖς καὶ οὐσίαν καταλείψας, ἐξῆλθε μετὰ τῆς τροφοῦ αὐτοῦ εἰς ἔρημον τόπον, κά-

καὶ ἀσχοῦντος [π. 100) ἔλαβε τὴν χάριν τῶν ἱαμάτων. Τούτου ἡ τροφὸς μαγίδιον λαβοῦσα ἐν χρήσει πρὸς τὸ καθαρῖσαι σῖτον, πεσὼν ἀφ' ὕψους ἐκλάσθη εἰς δύο, ὅπερ λαβὼν καὶ εὐξάμενος ἀνεκατέστησε σῶον, ὅπερ μαγίδιον διέμεινε κρεμάμενον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ ἔτη πολλὰ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀθληταῖς τῶν ἁγίων μαρτύρων Σατουρνίνου, Περπετουάς, Φιλήτης καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν ἐν Ῥώμῃ μαρτυρησάντων καὶ τῆς Χριστίνης τῆς Περσίδος.

ιε'. Ἀθληταῖς τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀγαπίου, Ἀλεξάνδρου, Διονυσίου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Διονυσίου, Τιμολάου, Ῥωμόλου καὶ Πλησίου ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλείως. Καὶ ὁ μὲν Ἀγάπιος ἦν ἀπὸ Γάζης, Τιμόλαος δὲ ἐκ τοῦ Πόντου, Διονύσιος ἐκ Τριπόλεως τῆς Φοινίκης, Ῥωμόλος διάκονος ἦν τῆς Διοσπολιτῶν ἐκκλησίας, Πλήσιος δὲ καὶ δύο Ἀλεξάνδροι ἀπὸ Αἰγύπτου. Οὗτοι δέσαντες ἑαυτῶν τὰς χεῖρας, προσῆλθον ἐκόντες Οὐρβανῷ ἡγεμόνι τῆς Καισαρέων πόλεως χριστιανούς ἑαυτούς διαπρυσίως εἶναι βῶντες, ξίφει τούτων ἀποτέμνει τὰς πανολβίους κάρας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀθληταῖς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικάνδρου, καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀριστοβούλου, ἀδελφοῦ τοῦ ἁγίου Βαρνάβα τοῦ ἀποστόλου.

ισ'. Ἀθληταῖς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ. Οὗτος ἦν ἐκ τῆς Ἀναζαρβέων πόλεως τῆς δευτέρας τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας, ὡς γινόμενος βουλευτοῦ, μητέρα ἔχων χριστιανὴν καὶ παιδευθεὶς πάσῃ παιδίᾳ τῶν ἱερῶν γραμμάτων, καὶ γεγονὼς ιη' χρόνων προσῆλθε Μαρκιανῷ Λιγαταρίῳ ἡγεμόνι. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη Ἀλεξάνδρου πάπα Ῥώμης.

ιζ'. Ἀθληταῖς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου, καὶ μνήμη (π. 101) τοῦ ἀνθρώπου Ἀλεξίου καὶ τοῦ μεγάλου σεισμοῦ¹⁾).

ιη'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

ιθ'. Ἀθληταῖς τῶν ἁγίων μαρτύρων Χρυσάνθου καὶ Δαρείας.

¹⁾ Въ апостолахъ XI—XII в. патриаршей библ. въ Иерусалимѣ № 53 л. 161 об. и XIV в. № 285 л. 236 об. замѣчено: Тῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη ἐπιτελοῦμεν τῆς φοβερᾶς ἀπειλῆς σεισμοῦ. Δεῖ εἰδέναι ὅτι εἰς τὴν τριθέκτην καὶ ἀντὶ ἐνορδίνου ἕτερον ἀναγινώσκει Ἡσαΐου. Ἐπίβλεψον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Κύριε καὶ ἴδε, καὶ ἀντὶ τῆς Παροιμίας ἀναγινώσκειται Δανιήλ· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὡς ἐξῆγε. Προκείμενον ἀντὶ τοῦ ἐνορδίνου ψάλλεται ἤχος πλ. δ'. Μὴ ἀποστρέψης τὸ πρόσωπόν σου. Ἀπόστολος· Ἀδελφοί, ὃν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει. Ἀλληλοῦβια ἤχος δ', ὁ Θεὸς ἀπόσω ἡμᾶς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβάντι τῷ Ἰησοῦ εἰς πλοῖον.

κ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων ζ' μαρτύρων γυναικῶν τῆς Ἀρησοῦ· Ἀλεξανδρίας, Κλαυδίας, Εὐφρασίας Ματρῶνης, Ἰουλιανῆς, Εὐφημίας καὶ Θεοδοσίας.

κα'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Φιλήμονος καὶ Δομνίνου Σαλονικέου.

κβ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Καλλινίκης καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Βασιλίσσης, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Βασιλίσσης¹⁾, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κυρίλλου ἐπισκόπου Κατάνης, καὶ μνήμη Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἦχος δ'· Τὸ ἄπλαστον τοῦ Ἰακώβ, Μωσέως τὸ πρᾶνον, τοῦ Δαβὶδ τὸ ἀκάκιον, ἱεροπρεπῶς ἐνδυσάμενος γέγονας καὶ τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς [οβ.) ἀπεικόνισμα τῆς πρὸς πάντας ἀγάπης ὁμοίως ἔχων πλούσιον, πάτερ ὅσιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον ἦχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν. Ἀλληλουία ἦχος πλ. α', Φῶς ἀνέτειλεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κγ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Δομετίου καὶ Πελαγίας μάρτυρος καὶ Ἀκύλα ἐπάρχου καὶ Θεοδοσίας.

κδ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης.

κε'. Ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς παναχράντου ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν [π. 102) Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις. Περὶ ὧραν τρίτην ἐν τῇ ἁγίᾳ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ συντρέχοντες καὶ οὕτω λιτανεύοντες ἀπερχόμεθα ἐν τῷ φόρῳ, ἐκεῖσε τὰς συνήθεις ποιούμεν εὐχὰς καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς λιτῆς ἀπερχόμεθα ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις. Ἐσπέρας εἰς τὴν παραμονὴν κατέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις ὡς προσυνήθη, καὶ εὐθὺς ἄρχεται ἡ λειτουργία ἡ καθημερινὴ μηδενὸς πρατιθεμένου ἀναγνώσματος διὰ τὴν μνήμην, καὶ γίνεται ἐκεῖσε ἡ παννυχὶς κατὰ τάξιν. Εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἦχος δ'· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον. [οβ.) Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον καὶ τὴν τριδέκτην γίνεται εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου καὶ ἄρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ εἰς τὸν φόρον δοξάζουσιν. Ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον καὶ εἰθ' οὕτως ἄρ-

1) Здѣсь, очевидно, нужно читать: τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου.

χονται οἱ ψάλλται τῆς αὐτῆς λιτῆς καὶ εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα δοξάζουσι¹⁾, καὶ εὐθὺς ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ συνθρόνῳ. Προκείμενον δὲ οὐ λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς ἀνέρχεται τὸ α' ἀνάγνωσμα τῆς Ἑξόδου. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις εἰσῆλθε Μωσῆς. Προκείμενον ἦχος δ'. Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀνάγνωσμα β' Παροιμιῶν· Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ. Προκείμενον β'. Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου²⁾, στίχος· Κύριε ἐκέκραξα. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· [π. 103] Ἀδελφοί, ὁ ἀγιαζών. Ἀλληλούια ἦχος α', Καταβήσεται ὡς ὑετός. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. β'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις συνέλσβεν Ἑλισάβετ, ἡ γυνὴ Ζαχαρίου. Κοινωνικὸν· Ποτήριον³⁾. Δεῖ εἰδέναι ὅτι αὕτη ἡ ἀκολουθία γίνεται, ὅταν εἰς ἡμέραν νηστείας φθάσῃ ὁ εὐαγγελισμός, εἰ δὲ ἐν σαββάτῳ ἢ κυριακῇ⁴⁾ φθάσῃ λέγονται ἐν τῇ παραμονῇ τὰ δύο ἀναγνώσματα τὰ προγεγραμμένα τῆς Ἑξόδου καὶ ἡ Παροιμία καὶ ἕτερον ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Ἡ σοφία ὤκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον. Τὸ αὐτὸ δὲ λέγεται καὶ εἰς τὸ γενέσιον τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐορτὰς αὐτῆς.

Εἰ δὲ κυριακῇ⁵⁾ τῆς βαϊοφόρου⁶⁾ φθάσῃ γίνεται οὕτως· Εὐθέως κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς [οδ.] πλαγίας εἰς τὸ

1) Рукнп. патриаршей іерусалимскої биб. № 53 и № 285: Ἀκολουθία τοῦ εὐαγγελισμοῦ. Χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἐὰν φθάσῃ ὁ εὐαγγελισμός εἰς νηστιμον ἡμέραν ψάλλεται τὸ· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου, τὸ· Κύριε ἐκέκραξα καὶ τὰ στιχηρὰ καὶ ἀντὶ τοῦ στίχου τοῦ θεοτοκίου εἰς τὸ δόξα εἰσοδεῖται καὶ λέγει τροπάριον ἦχος δ'. Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον. Τρισάγιον δὲ οὐ λέγεται, ἀλλ' εὐθέως ἡ Ἑξόδος κ. τ. λ. — 2) Τοῦ το (τ. ε. Κατευθυνθήτω) δὲ ψάλλεται καθεζομένων τῶν ἱερέων. — 3) Κοινωνικὸν· Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών. Καὶ οὕτως τελειοῦται ἡ θεία λειτουργία μετὰ τῆς προσκομιδῆς. — 4) Ἑτέρα ἀκολουθία τοῦ εὐαγγελισμοῦ εἰς τὸν ἐκκλησιαστήν ἐὰν φθάσῃ ἡ παραμονὴ τοῦ εὐαγγελισμοῦ εἰς ἡμέραν σαββάτου ἢ κυριακῆς, κατέρχεται ἡ πρεσβεία ἐν τοῖς Χαλκοπρατεῖοις ὡς προσυνήθη παρασκευάσασθαι καὶ ψάλλεται τὸ· Κύριε ἐκέκραξα καὶ τὰ τρία ἀντίφωνα τὰ μικρὰ, εὐχὴ συναπτὴ, καὶ ἄρχονται τὰ προγεγραμμένα γ' ἀναγνώσματα εἰς τὴν κοίμησιν καὶ εἰς τὴν γέννησιν, καὶ εἴθ' οὕτως καταβασία καὶ ὁ ἀπόστολος. — 5) В рукописныхъ апостолахъ патриаршей іерусалимскої библіотеки имѣется изложеніе службѣ Благовѣщенія въ субботу Лазаря: Ἑτέρα ἀκολουθία ἐὰν φθάσῃ ὁ εὐαγγελισμός τῷ σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου μετὰ τὸ βαπτίσαι τὸν πατριάρχην ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ, ψάλλονται τὸ τροπάριον ἦχος α'. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, καὶ ὑποστρέφει ἐν τοῖς Χαλκοπρατεῖοις καὶ ψάλλεται ἡ καταβασία· Σήμερον τῆς σωτηρίας (по рукнп. № 53: ἀντίφωνα

θυσιαστήριον, καὶ γίνεται εὐχή τοῦ Τρισαγίου, καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἄμβωνι τροπάριον ἦχος α'. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν καὶ εἰς τὸν φόρον δοξάζουσι τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ ποιεῖ ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ μετὰ τοῦτο ἄρχεται τροπάριον ἦχος δ'. Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον. Καὶ κατέρχεται ἡ λιτὴ εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα καὶ δοξάζουσι καὶ κεῖσε καὶ λοιπὸν τὰ ἀκολουθία.

Εἰ δὲ καὶ εἰς μεγάλην ε' φθάση γίνεται οὕτως *). Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς τριθέκτης καὶ τὴν κατάπαυσιν τῆς ἁγίας τραπέζης, ἐξέρχεται ἡ λιτὴ καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ φόρῳ καὶ ὑποστρέφει εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα, καὶ δοξάζουσι καὶ κεῖσε οἱ ψάλλται καὶ εὐθὺς τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ προκείμενον, ὁ ἀπόστολος, τὸ Ἀλληλούια, τὸ εὐαγγέλιον, καὶ τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ εὐχή συναπτὴ [π. 104) μετὰ τῶν αἰτήσεων, καὶ τὸ Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

ψαλμὸς 4α'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, ψαλμὸς 4γ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα, τροπάριον. Σήμερον τῆς σωτηρίας) καὶ εἰσοδεύει καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τὸ αὐτὸ, καὶ εὐθὺς ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου. Ὅσοι εἰς Χριστὸν καὶ οὕτως τὸ προκείμενον, ὁ ἀπόστολος, τὸ Ἀλληλούια, τὸ εὐαγγέλιον. Καταλιπὼν ὁ πατριάρχης ἐκεῖσε πρεσβυτέρους καὶ διακόνους ποιεῖν τὴν πασαν ἀκολουθίαν, καὶ ἀπελθὼν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τελεῖ τὴν θείαν λειτουργίαν.—⁶⁾ Ἐτέρα ἀκολουθία ἐὰν φθάσῃ ὁ εὐαγγελισμὸς τῇ κυριακῇ τῆς βαυφοῦρου, ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ πάντων ψαλλόντων ὡς προγεγραπται. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, καὶ εἰς τὸ ὑποστρέφειν ψάλλονται. Σήμερον τῆς σωτηρίας, καὶ εἰθ' οὕτως ποιεῖ ὁ πατριάρχης τὴν προγεγραμμένην ἀκολουθίαν, καθὼς καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

*) Πληρουμένης τῆς τριθέκτης ἀποσμήχεται ἡ ἁγία τράπεζα, καὶ ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ ψάλλουσα τροπάριον. Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, καὶ εἰθ' οὕτως ὑποστρέφει ἐν τοῖς Χαλκοπρατεῖοις, ψάλλουσα τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ εἰθ' οὕτως γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ εὐαγγελισμοῦ μέχρι τοῦ εὐαγγελίου. Καὶ ἄφει ἐκεῖ ὁ πατριάρχης πρεσβυτέρους καὶ διακόνους τοῦ τελέσαι τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ ἀνέρχεται ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ποιεῖ τὴν ἀκολουθίαν τῆς θείας λειτουργίας μετὰ τῆς προσκομιδῆς. Ἀντὶ δὲ τοῦ χερουβικοῦ ψάλλεται εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας. Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ.—Εἰς δὲ τὸν ἁγιοπολίτην ψάλλονται τὰ στιχηρὰ τοῦ εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς μεγάλης πέμπτης καὶ τὰ ἀναγνώσματα, ἀποστόλους β', εὐαγγέλια β', χερουβικόν. Τοῦ δείπνου σου. Χρὴ εἰδέναι καὶ τοῦτο, ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ εἰς τὸ Ἰωβ λέγεται. Φῶς Χριστοῦ φαίνει, κοινωνικόν. Τοῦ δείπνου σου.

Εἰ δὲ καὶ εἰς ἀγίαν παρασκευὴν¹⁾ φθάσῃ ἢ ἐν ἀγίῳ σαββάτῳ²⁾ ὁμοίως γίνεται ἡ ἀκολουθία. Καὶ εἰ μὲν ἔστι παρασκευὴ περὶ ὥρας 5' χρὴ ἀπόλυσιν, εἰ δὲ καὶ εἰς ἅγιον σάββατον ταχύτερον.

Εἰς δὲ τὴν ἀγίαν κυριακὴν³⁾ τελεῖται οὕτως· Μετὰ τὸν ὄρθρον κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ γίνεται εὐχὴ τοῦ Τρισαχίου, καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἁμβωνί τροπάριον ἡχος δ'· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν. Καὶ ἐξερχομένης τῆς λιτῆς ἐκ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, εὐθὺς ἀπέρχεται εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα, καὶ ὅτε εἰσέλθῃ, εὐθὺς ἄρχονται τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον, ὁ ἀπόστολος, τὸ Ἀλληλούια ὡς προέγρχεται. Καὶ ὁ πρεσ-

- 1) Ἐτέρα ἀκολουθία ἐὰν φθάσῃ ὁ εὐαγγελισμὸς τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ παρασκευῇ. Χρὴ εἰδέναι, ὅτι γίνεται ἡ τριθέκτῃ ἐν τῇ ἀγίᾳ Εἰρήνῃ καὶ ἡ κατήχησις, καὶ ἀνέρχεται ἡ λιτὴ εἰς τὸν φόρον, ψάλλονται τὸ· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν καὶ ὑποστρέφει ἐν τοῖς Χαλκοπρατεῖοις ψάλλουσι τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ εὐαγγελισμοῦ ἕως τοῦ ἀγίου εὐαγγελίου, καὶ ἀφίει ἐκεῖ ὁ πατριάρχης ἐγκαθήμενος πρεσβυτεροδιακόνους καὶ ποιοῦσι τὴν θεῖαν λειτουργίαν μετὰ τῆς προσκομιδῆς. Καὶ ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῇ προγεγραμμένῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἀγίας Εἰρήνης καὶ ποιεῖ τὴν ἀκολουθίαν τῆς θείας λειτουργίας ἄνευ τῆς προσκομιδῆς. — Ὁ ἀγιοπολίτης ψάλλεται τὰ στιχηρὰ τοῦ εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς μεγάλης παρασκευῆς καὶ ἀντὶ τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν εὐαγγελίων. Χρὴ εἰδέναι, ὅτι καὶ τῇ ἀγίᾳ παρασκευῇ εἰς τὸ Ἰῶβ λέγεται· Φῶς Χριστοῦ φαίνει. Εἰς δὲ τὸν ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου λέγομεν τοὺς β' ἀποστόλους καὶ τὸ β' εὐαγγέλιον. Οὐ τελειοῦται μετὰ τῆς προσκομιδῆς ἡ θεία λειτουργία. —
- 2) Ἐτέρα ἀκολουθία τοῦ εὐαγγελισμοῦ. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ἐὰν φθάσῃ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν ὑπαλλαγὴν ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ, ψάλλουσι τροπάριον· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν καὶ οὕτως ὑποστρέφει ἐν τοῖς Χαλκοπρατεῖοις ψάλλουσι τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ γίνεται ἡ προγεγραμμένη ἀκολουθία, καθὼς τῇ ἀγίᾳ παρασκευῇ. Καὶ ἀνελθὼν ὁ πατριάρχης ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ποιεῖ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μεγάλου σαββάτου. Ἐὰν δὲ προσθήσῃ οὐδὲν ἤμαρτεν ἀπὸ τὸν ἀπόστολον καὶ τὰ ἐξῆς — 3) Ἀκολουθία ἐτέρα τοῦ εὐαγγελισμοῦ. Χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἐὰν φθάσῃ ὁ εὐαγγελισμὸς τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ τοῦ πάσχα. Ἀπὸ τὸν ὄρθρον ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ πάντων ψαλλόντων τροπάριον πλ. α'· Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν ἐν τοῖς Χαλκοπρατεῖοις ψάλλεται· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, καὶ οὕτως γίνεται ἡ ἀκολουθία ἡ προγεγραμμένη, ὡς ἐν σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου. Ἀπὸ δὲ τοῦ εὐαγγελίου ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ποιεῖ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Πάσχα καὶ τὴν λιτήν.

βύτερος αναγινώσκει διὰ τὸ πάσχα αὐτὴν [οδ.) τὴν προτεταγμένην περιοχὴν τοῦ εὐαγγελίου καὶ λοιπὸν, ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον. Καὶ εὐθὺς ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ διὰ τὸ καταλαβεῖν αὐτὸν τὴν εἴσοδον τῆς λειτουργίας καὶ λοιπὸν. Εἰς ἐκ τῶν ἐβδομαδαρίων πρεσβύτερος οἷόν τινα ἐπιτρέψει ὁ πατριάρχης ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις τελεῖ τὴν θεῖαν μυσταγωγίαν. Οἱ ψάλλται τὸ κοινωνικὸν Ποτήριον σωτηρίου.

Εἰ δὲ τῇ β' τῆς διακαινησίμου ¹⁾ φθάσῃ γίνεται οὕτως· Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ γίνεται εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἄμβωνι· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν καὶ εἰς τὸν φόρον δοξάζουσι, καὶ πάλιν ἄρχονται τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ εἰσέρχεται ἡ λιτὴ εἰς τὰ Διακονίσσης, [π. 105) καὶ δοξάζουσι καὶ κεῖσε καὶ εὐθέως τὸ προκείμενον, ὁ ἀπόστολος, τὸ Ἀλληλούια, τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, καὶ τὸ· Κύριε ἐλέησον καὶ ἄρχονται ἐν τῷ ἄμβωνι· Χριστὸς ἀνέστη καὶ λοιπὸν. Ἀπέρχεται ἡ λιτὴ εἰς τοὺς ἀγίους Ἀποστόλους, καὶ γίνεται ἡ θεία λειτουργία καθιεξῆς.

Εἰ δὲ καὶ εἰς τὴν γ', ἡ εἰς τὴν δ', ἡ ε', ἡ πκρασκευὴν, ἡ εἰς τὸν σάββατον τῆς δικαινησίμου φθάσῃ ὁ εὐαγγελισμὸς γίνεται οὕτως· Εἰς τὴν παρχμονὴν κατέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις, ὡς προσυνήθη, καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ προκείμενον καὶ τὰ γ' ἀντίφωνα τὰ μικρὰ γίνεται εὐθέως συναπτὴ μετὰ τῶν αἰτήσεων, καὶ λέγονται ἀναγνώσματα τὰ προγραφέντα εἰς τὸ γενέσιον τῆς Θεοτόκου, οἱ ψάλλται τὸ τροπάριον ἐν τῷ ἄμβωνι· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν καὶ λοιπὸν ἡ παννυχὶς κατὰ τάξιν.

κς'. Ἀθληταί τῶν ἁγίων ἐν Γοτθίᾳ μαρτυρησάντων· εἰσὶν οἱ πρεσβύτεροι β' Βαφούης καὶ Οὐίρκας μετὰ β' υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων

¹⁾ Δεῖ εἰδέναι ἐὰν φθάσῃ ὁ εὐαγγελισμὸς τῇ β' τῆς διακαινησίμου ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ ψάλλουσι τροπάριον· Χριστὸς ἀνέστη καὶ οὕτως ἀνέρχεται ἐν τοῖς Διακονίσσης ψάλλουσι τροπάριον· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, καὶ ποιεῖ ἐκεῖ ὁ πατριάρχης τὴν ἀκολουθίαν μέχρι τοῦ εὐαγγελίου, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκτενοῦς ἀφίει ὁ πατριάρχης ἐκεῖσε πρεσβυτεροδιακόνους ἐγκαθέτους τοῦ ποιῆσαι τὴν θεῖαν λειτουργίαν, καὶ οὕτως ἀπέρχεται μετὰ τῆς λιτῆς ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις, ψάλλονται τροπάριον· Χριστὸς ἀνέστη, καὶ εἴθ' οὕτως γίνεται ἡ ἀκολουθία τῆς β' τῆς διακαινησίμου. Προκείμενον τοῦ λυχνικοῦ ἤχος δ'· Εὐαγγελίεσθε ἡμέραν, στίχος α'· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ, στίχος β'· Ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι.

β'. καὶ Ἀρπύλλας μονάζων, λαϊκοὶ δὲ Ἀβήπας, Κῶνστας, ἅγιος Οὐίας, Ἀγάθραξ, Ἡσκόης, Σύλας, Σίγητζας, Σουρίλλας, Σεμβλας, Θέρμας, Φίλγας καὶ γυναῖκες συναθλήσασαι αὐτοῖς· Ἄννα, Ἀλλάς, Κάρκα, Μωίκη, Μαμόκα, Οὐϊρκῶ, Ἀνιμάϊς. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Ἰουγγουρίχου βασιλέως τῶν Γότθων καὶ Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Οὐάλεντος καὶ Γρατιανοῦ, βασιλέων Ῥωμαίων. Οὗτος Ἰουγγουρίχος, κόψας ξύλα μετὰ τοῦ στρατεύματος, ἐνέπρησε τὴν ἐκκλησίαν τῶν χριστιανῶν καὶ κατέκαυσαν τούτους τοὺς ἁγίους. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (π. 106) ἄθλησις τῶν ἁγίων Σαβίνου, Κοδράτου καὶ Θεοδοσίου, μνήμη τοῦ ὁσίου Στεφάνου τοῦ ξυλινήτου.

κζ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰωάννου καὶ Βαρβχίου τοῦ Πέρσου.

κη'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ματρώνης ἐκ πόλεως Θεσσαλονίκης. Αὕτη θεράπαινα ὑπῆρχε Παντίλλης τινὸς Ἰουδαίας γυναικὸς στρατοπεδάρχου ἐν τῇ Σαλονικέων πόλει, ἣ τις καὶ τοὺς πλοκάμους ἔπλεκε τῆς κυρίας αὐτῆς, καὶ ἀκολουθοῦσα μέχρι τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων. ὑπέστρεφεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διαβάλλεται ὑπὸ τῆς κυρίας αὐτῆς ὥς χριστιανὴ καὶ τύπτεται ὑπὸ τεσσάρων ἀνδρῶν ἀφειδῶς καὶ φρουρὰ κατακλείεται μέχρι τεσσάρων ἡμερῶν, ἅσιτος διαμείνασα, ἐξάγεται πάλιν καὶ μάστιγι καταξέεται ἐπὶ πλείσταις ἡμέραις, καὶ τῇ φρουρᾷ ἐναπομείνασα [οδ.] εὐχομένη παρέδωκε τῷ Θεῷ τὴν ὁσίαν αὐτῆς ψυχὴν. Ταύτης ἡ Παντίλλα τὸ λείψανον, διὰ τινὸς Στρατονίκου ἀπὸ τοῦ τείχους ἐν δέρει ἐνειλήσασα, ρίπτει κάτω, ὅπερ οἱ χριστιανοὶ λαβόντες, κατέθεντο πλησίον τῆς Λεοφόρου. Μετὰ δὲ διωγμὸν Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος ἔνδον τῆς πόλεως εὐκτήριον οἶκον δειμάμενος τὸ ἅγιον λείψανον κατέθηκεν. Παντίλλα δὲ καὶ ὁ ταύτης ἀνὴρ εἰς ἐσχάτην πενίαν κατήντησαν. Εἰσελθούσης δὲ Παντίλλης ἐν τῷ ὑποληνίῳ τὸν ἐκ τῶν σταφυλῶν ἐκθλιβομένων οἶνον καταμαθεῖν ὀλισθήσασα καὶ ἐπὶ κεφαλὴν κατενεχθεῖσα καὶ τὸ σῶμα συντριβεῖσα, (π. 107) ἀπέρρηξεν τὴν ψυχὴν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἡρωδίου καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Εὐτυχίου ἐπισκόπου.

κθ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰωνᾶ, Βαρουχισίου. Οὗτοι μονάζοντες ὑπῆρχον ἐκ Περσίδος ἐπὶ Σαβωρίου, βασιλέως Ῥωμαίων Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰωάννου πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

λ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Ἀκακίου ἐπισκόπου καὶ ὁμολογητοῦ ἐπὶ Δεκίου βασιλέως καὶ Μαρκιανοῦ ὑπάτου καὶ τῶν ἁγίων καὶ ὁμολογητῶν καὶ μαρτύρων ἐπὶ Ἰουλιανοῦ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων παιδόντων Μάρκου τοῦ

Ἀρεθουσίῳ ἐπισκόπῳ καὶ Κυρίλλῳ διακόνῳ καὶ ἐτέρων πολλῶν ἐπὶ τοῦ παραβάτου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου Κυριακοῦ καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Κλίμακος [οβ.)

λα'. Ἀθληταί τῶν ἁγίων τῶν ἐν Περσίδι μαρτυρησάντων Ἀβδᾶ ἐπισκόπου καὶ Βενιαμὴν διακόνου καὶ ἐτέρων μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰσδιγέρδου τοῦ Περσῶν βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθληται τῶν ἁγίων λή μαρτύρων.

Μὴν Ἀπρίλιος ἡμέρας ἔχων λ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιγ', ἡ νύξ ὥρας ια'.

α'. Κοίμησις τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας τῆς ἀπὸ ἐταιριδῶν ὁσίως ἀσκησάσης κατὰ τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου.

β'. Ἀθληταί τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Καισαρείᾳ ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως, ἀδελφοὶ ὁμόμητροι, τῆς Λυδίας ὁρμώμενοι χώρας Βηρυτοῦ καὶ Παλαιστίνης, ἐνδημήσαντες παρὰ Παμφίλῳ, συνασκηθέντες [π. 108) τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυκάρπου.

γ'. Ἀθληταί τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας. Αὗται ὑπῆρχον ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐκ τῆς Θεσσαλονικέων ὁρμώμεναι πόλεως καὶ συλληφθεῖσαι παρέστησαν τῷ ἄρχοντι Δουλικίῳ ὅτι μὴ πισθεῖσαι Ἀγάπῃ καὶ Χιονίᾳ πυρὶ παραδίδονται, τὴν δὲ Ἀγίαν Εἰρήνην περιτυχὼν, ἔχουσαν ἱερὰ βιβλία καὶ διφθέρας καὶ πινακίδας, ἐν οἷς ἐμελέτων αἱ ἁγίαι, ὅθεν ταῦτα χάκειν μετὰ πολλὰς χολακείας πυρὶ παραδίδει. Καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδοσίας τῆς παρθένου. Αὕτη ἦν ἀπὸ Τύρου, ιη' ἔτος ἄγουσα τῇ ἡλικίᾳ παρίσταται Οὐρβανῷ ἄρχοντι Παλαιστίνης διὸ αἰκίζεται κατὰ τῶν πλευρῶν καὶ μαζῶν καὶ μὴ πισθεῖσα ῥίπτεται ἐν τῇ θαλάσῃ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθληται [οβ.) τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γλαυκοῦ Βιδυνίου καὶ τοῦ ὁσίου Νικήτα Μηδικίτου.

δ'. Ἀθληταί τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδόουλου καὶ Ἀγαθόποδος, ὁρμώμενοι ἐκ πόλεως Θεσσαλονίκης, Καπίτονα καὶ Μητρόδωρον ἔχοντες ἀδελφούς, καὶ ὁ μὲν Θεόδουλος νεώτερος ἦν ἀναγνώστης, Ἀγαθόπους δὲ γεραιὸς διάκων ἄγονται τοίνυν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν Φαυστίνῳ ἄρχοντι Θεσσαλονίκης, καὶ τούτῳ μὴ πισθέντες, μετὰ πολλὰς βασάνους ῥίπτονται ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ῥιφθέντων κηδεύονται ὑπὸ τῶν οἰχείων.

ε'. Ἀθληταί τῆς ἁγίας Φερφούτης ἀειπαρθένου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς καὶ τῆς παιδίσκης αὐτῆς. Αὗται ὑπῆρχον ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως ἐν Περσίδι, ἀδελφαὶ οὔσαι τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ ἐπισκόπου τοῦ ἐν Περσίδι [π. 109) μετὰ χιλίων μαρτυρησάντων καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων

Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ζήνωνος καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θέρμου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ μετὰ παιδίσκης.

ζ'. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Εὐτυχίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἐκ τῆς Φρυγῶν χώρας, ὁρμώμενος ἐκ χωρίου Θείας Κώμης, καὶ τῶν ἁγίων ρ' μαρτύρων τῶν ἐν Περσίδι. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον πλ. δ'. Πάντα πόνον ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ὑπέμεινας, πάτερ ὅσιε, καὶ ἐν διωγμοῖς περισσοτέρως, διὸ παρρησίαν ἔχων ἐν ὑψίστοις, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Прокиментъ, [οδ.] апостолъ, аллилуарій, евангеліе и причастенъ, что выше преподобнымъ.

ζ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλισπίου ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως καὶ Μαξίμου ἡγεμόνος, υἱὸς Θεοκλείας, γυναικὸς εὐσεβοῦς ἐκ Πέργης τῆς Παμφυλίας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ῥουφίνου διακόνου καὶ τῆς ἁγίας Ἀκυλίνης καὶ τῶν σὺν αὐτῇ μαρτυρησάντων σ'. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μ' μαρτύρων.

η'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Παυσιλύπου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Ἀδριανοῦ βασιλέως καὶ Πρέκκου ἐπαρχοῦ τῆς Εὐρώπης, διὸ τύπτεται ῥάβδοις τριακοσίαις καὶ ἐκδίδοται [π. 110] Πρέκκῳ τῷ ἐπαρχῳ, καὶ πολλὰ καταναγκασθεὶς οὐκ ἐπίσθη, ὅθεν δέσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον τελειῶσαι τῷ ἔϊφει, διαρρήξας δὲ τὴν ἄλυσιν ἀπέφυγεν ἀπ' αὐτῶν, καὶ διωκόμενος ηὔξατο, καὶ οὕτως ἀπέδωκε τὴν ψυχὴν, καὶ χριστιανοὶ μυρίσαντες τὸ ἅγιον λείψανον αὐτόθεν ἐκήδευσαν καὶ κατέβηκαν ἐν τόπῳ λεγομένῳ Δαύλῳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κελεστίνου πάπα Ῥώμης ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ νέου.

θ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαδίου, ἀρχιμανδρίτου. Οὗτος ἦν ἐκ Σίδος (?) ἐκ πόλεως Βηθλαπάτης γένους πλουσίου, μοναχὸς καὶ ἀρχιμανδρίτης συνελήφθη μετὰ ζ' μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ἐν φυλακῇ ἐβλήθη καὶ κατὰ κέλευσιν Σαβωρίου βασιλέως, ποιήσας μῆνας δ'. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων τῶν ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ τελειωθέντων ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως.

ι'. Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Τερεντίου, [οδ.] Ἀφρικανοῦ, Μαξίμου καὶ Πομπηίου καὶ ἐτέρων λς' τῶν περὶ τὸν μακάριον Ζήνωνα, Ἀλέξανδρον, Θεόδωρον ὁμοῦ μ' ἐπὶ Δεκίου βασιλέως, Φουρτουνατοῦ ἡγεμόνος ἐκ τῆς Ἀφρικῆς ὁρμωμένων τῶν ἀριθμῶν μ'. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ προφήτου καὶ ἀποστόλου Ἀγάβου.

ια'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου τῆς Ἀσίας τοῦ καὶ μυροροοῦντος. Οὗτος ἦν ἐπὶ Δομετιανοῦ βασι-

λέως, γεγηρακώς πάνθ ἐν τοῖς τῶν ἀποστόλων χρόνοις, ὅτε καὶ ὁ Θεολόγος Ἰωάννης ἐξόριστος εἰς Πάτμον τὴν νῆσον κατέβαλεν.

ιβ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Ἀρτέμιωνος ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως πρεσβύτου τῆς Λαοδικῶν πόλεως γηραιὸς καὶ ἱεροπρεπής.

ιγ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κρήσκεντος ἐν Μύροις τῆς Αὐκίας, γένους ἐνδόξου τῇ ἡλικίᾳ γεγηρακώς, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος [π. 111) Ἐλευθερίου τοῦ Πέρσου καὶ Ζωίλου Ῥωμαίου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδοσίου καὶ Βασιλίδος.

ιδ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Συμεὼν ἀρχιεπισκόπου Περσίδος καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, Ἀνανίας καὶ Αὐδελλὰ πρεσβυτέρου καὶ Φουσίκης καὶ ἐτέρων ρ'. Οὗτος ὁ ἅγιος Συμεὼν ἦν ἐτῶν ριζ' ἐπὶ τῆς βασιλείας Σαβωρίου ἐκ πόλεως Σαλήκ Σελευκείας ὁμοῦ καὶ Κτησιφῶντος τῶν πόλεων ὑπάρχων πατριάρχης. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων χιλίων μαρτύρων μετὰ τῶν ρν' τῶν περὶ τὸν ἅγιον Συμεῶνα ἀποφάσεως ἐξενεχθείσης, ἐν οἷς καὶ ὁ ἅγιος Ἀζάτος ὑπῆρχεν εὐνοῦχος. Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐρωτήθησαν ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως καὶ ὡμολόγησαν τὸν Χριστὸν, ἐσφάγησαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παρασκευῆς τῆς ἀναστασίμου ἕως ἡμέρας ι', ἐν οἷς καὶ Ἀζάτος ὁ εὐνοῦχος ἀνῆρέθη, ὃν ἡγάπα [οβ.) ὁ βασιλεὺς καὶ λυπηθεὶς ἐκέλευσεν ἕκτοτε μὴ ἀναιρεῖσθαι χριστιανούς, βουλομένους μαρτυρεῖν, οἱ δὲ τελειωθέντες πλεῖστα θαυματουργοῦσι ἐν οἷς κατέθησαν τόποις. Καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰακώβου πρεσβυτέρου καὶ Ἀζᾶ διακόνου, ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν, καὶ ὁ μὲν Ἰάκωβος ἦν ἀπὸ κόμης λεγομένης Φαρναθά, Ἀζᾶς δὲ ὁ διάκονος ἀπὸ κόμης Βιθνηρή. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυριακοῦ τοῦ φανερώσαντος τὸν τίμιον σταυρόν.

ιε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σάββα τοῦ Γότθου ἐπὶ τῆς βασιλείας Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου καὶ Οὐάλεντος καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου, καὶ μνήμη Βασιλίσσης καὶ Ἀναστασίας.

ις'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Λεωνίδους, Χαρίσσης, Νουνεχίας, Βασιλίσσης, [π. 112) Νίκης, Γαληνῆς, Καλλίδος καὶ Θεοδώρας, παθόντων ἐν Κορίνθῳ. Οὗτοι οἱ ἅγιοι ὑπῆρχον ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ Βενούστου ἡγεμόνος.

ιζ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀρδαλίωνος τοῦ μιμολόγου ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀγαπητοῦ πάπα Ῥώμης ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου βασιλέως.

ιη'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Βίκτωρος, Ζωτικοῦ, Ζήνωνος, Ἀκινδόνου καὶ Σεβηριανοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐπισκόπου Ἀντισχείας.

ιβ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Χριστοφόρου καὶ Θεωνᾶ καὶ Ἀντωνίου.

κ'. Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ Σινᾶ ὄρους καὶ τοῦ Παφνουτίου μοναχοῦ καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀναστασίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας τῆς Συρίας.

κα'. Μνήμη τοῦ ὁσίου Μαξίμου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἁθλησις [οδ.) Ἀπολλῶ καὶ Ἰσαακίου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀλεξάνδρας τῆς βασιλίσσης.

κβ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τῶν Συκεῶν τοῦ θαυματουργοῦ ἐπισκόπου Ἀναστασιουπόλεως. Οὗτος ὥρμητο ἐκ τῆς Γαλατῶν χώρας χωρίου Συκεῶν τελοῦν ὑπὸ Ἀναστασιουπόλεως τῆς πρώτης τῶν Ἀγκύρων ἐπαρχίας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ τοῦ πάλαι γεννηθεῖς. Καὶ μνήμη τοῦ ἀποστόλου Ναθαναήλ.

κγ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐκ Καππαδοκίας εὐγενῶν γονέων ὑπάρχων, τριβουνάτα πράξας, κόμης δὲ τὴν ἀσίαν. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος δ'· πρὸς τὸ· Ὁ ὑψωθείς. Γεωργηθεῖς ὑπὸ Θεοῦ ἀνεδείχθης τῆς εὐσεβείας γεωργὸς τιμιώτατος (нынѣ кондакъ). [л. 113) Προκείμενον ἤχος δ'· Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς ἁγίοις, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε, апостолъ, аллилуаріѣ и евангеліе, что нынѣ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. Δεῖ εἰδέναι ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἐν ἄλλαις ἡμέραις τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἀναγινώσκειται ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, Θεοῦ ἐσμέν συνεργοί.

κδ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Παισικράτους καὶ Βαλεντινός. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐκ Δωροστόλου τῆς Μοισίας, λεγιονάριοι στρατευόμενοι ἐπὶ Αὐλοζάνου ἐπαρχοῦντος. [οδ.) Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου Ἰωσήφ, Συμεῶν, Μάρθας καὶ Μαρίας, καὶ ἁθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐσεβίου, Νέωνος, Λεοντίου, Λογγίνου, Χριστοφόρου, Δημητρίου, Δάνοβος, Δονάτου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐν τῷ Κυπαρισσίῳ καὶ τῆς ὁσίας Ἑλισάβετ.

κε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σάββα τοῦ στρατηλάτου ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ βασιλέως ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει, στρατηλάτης τὴν τάξιν, τὸ γένος Γότθος λῆ ἐτῶν ὑπάρχων, λευκὸς ὑπὲρ χιόνα τῷ σώματι, ῥοδινὸς τῷ προσώπῳ, ἡ δὲ θρῖξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἦν ὡς τὸ χρυσίον, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ'). Καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Μάρκου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Οὗτος ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ πάσῃ τῇ Αἰγυπτίων χώρα Λιβύα τε καὶ Μαρτυρικῇ καὶ Ἀμονιακῇ καὶ Πενταπόλει [π. 114] ἐπὶ τῆς βασιλείας (Τιβερίου) Καίσαρος, ὅθεν καὶ Εὐαγγελιστὴν αὐτὸν ἐθέσπισαν οἱ ἅγιοι κανόνες ἡνίκα καὶ τὸ κατ' αὐτὸν εὐαγγέλιον συνεγράφατο ὑπαγορεύσαντος τοῦ Κορυφαίου. Καὶ μνήμη Μακεδονίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὰ ἐγκαινία τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου τῷ συγκειμένῳ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. Ποιοῦμεν τὸν ὄρθρον εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον καὶ κατέρχεται ἀσκητήριον καὶ λέγεται τροπάριον ἥχος δ', κατχβασία τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου ἥχος πλ. δ': Ὁ τῷ κορυφαίῳ Πέτρῳ μαθητευθεὶς καὶ τῷ τούτου θρόνῳ ἐνιδρυθεὶς ἱεραρχικῶς ὥσπερ ἥλιος τοῖς πέρασιν ἐξανέτειλας, τῶν Ἀλεξανδρέων καλλώπισμα γεγονώς, παμμακάριστε, τὰ γὰρ στίγματα τοῦ Χριστοῦ προθύμως ἐβάστασας, καὶ σταυρὸν ἐπὶ ὤμων λαβὼν αὐτῷ [οδ.] ἠκολούθησας, διὰ τοῦτο τιμῶντές σε φαιδρῶς ἐορτάζομεν καὶ συμφώνως βαῶμέν σοι· πρέσβευε τῷ ὑπὸ σοῦ εὐαγγελισθέντι Χριστῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Καὶ λέγεται τροπάριον ἥχος γ': Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κορυφαίου σου πέτραν προσαγορεύσας τὴν ἐκκλησίαν σου, ταῖς αὐτοῦ ἰεσάις ἀσάλευτον αὐτὴν διατήρησον, καὶ πρᾶσχου ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Τὸ προκείμενον, ὁ ἀπόστολος, ἀλληλούια, τὸ εὐαγγέλιον, τὸ κοινωνικὸν εἰς τὰς κθ' τοῦ ὁκτωβρίου μηνὸς εἰς τὰ ἐγκαινία τοῦ ὁρφανοτροφείου. Προκείμενον τοῦ ἁγίου Μάρκου, ὁ ἀπόστολος, ἀλληλούια, что нмнѣ. [π. 115] Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφ. νγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἑβ' μαθητὰς αὐτοῦ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

κς'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλέως. Οὗτος ἦν ἐπὶ Λικινίου βασιλέως ἐπίσκοπος τῆς Ἀμυσέων μητροπόλεως. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἥχος α'. Τοῦ ἀθλοφόρου σου τὸ λείψανον ἐδυσώπησε καὶ βυθὸς, ἐμοῦ δὲ πάντοτε Σωτὴρ. Προκείμενον ἥχος βαρὺς· Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ζήτει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου ὁπισθεν κγ'.

κζ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ποπλίονος, καὶ μνήμη Εὐλογίου ξενοδόχου ἐν τῷ ἁγίῳ Μωκίῳ καὶ τοῦ (οδ.) ἁγίου ἀποστόλου Ἰάσονος καὶ τὰ ἐγκαινία τῆς ἁγίας Εἰρήνης ἀρχαίας καὶ νέας.

κη' Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μξιμόν. Δάδχ καὶ Κιντιλιανού. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Μαξιμιανῷ βασιλέως καὶ Μξιμίνου καὶ Γα-

βίου καὶ Ταρχυνίου τῶν ὑπάτων ἐκ Δωροστόλου τῆς πόλεως τῆς δευτέρας Μοισίας. Ὁ δὲ ἅγιος Μάξιμος ἀναγνώστης ἦν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων Βιταλίου, Ζήνωνος, Εὐσεβίου καὶ Νεστάβου καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Σίμωνος τοῦ Κανανίτου, καὶ ἡ εὐρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασειας, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Κλήμεντος τοῦ ποιητοῦ.

κθ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Διοδώρου καὶ Ῥοδιοπιανοῦ διακόνων, ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως, πολλὰς ὕβρεις καὶ μάστιγας ὑπομείναντες ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφολετῶν καὶ πολιτῶν [π. 116] Ἀφροδισιέων τῆς Καριῶν ἐπαρχίας, τέλος ἐπ' ἀγορᾶς λιθολεύστοι γεγονάσιν.

λ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου. Ἦν υἱὸς Ἰωσήφ, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Χριστοῦ χρηματίσας, ὅστις καὶ Ὀβλίας ἐκαλεῖτο. ἐρμηνεύεται δὲ περιοχὴ παθῶν. Οὗτος ὁ μακάριος ἅγιος ἦν ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ οἶνον καὶ σύκερα οὐκ ἔπιεν, οὔτε ἔμψυχον ἔφαγεν. Τοῦτον Ἰουδαῖοι οὐκ ἠδέσθησαν οἱ μηδὲ προφήτας αἰδεσθέντας (ἰδοὺ¹) ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πάσχα τελειοῦται, ἀπὸ γὰρ τῆς πρώτης ἡμέρας ἕως τῆς Ν' πάσχα λέγεται. Ζῆτει τὴν ἀκολουθίαν πᾶσαν τῇ κυριακῇ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν.

Μὴν μάϊος ἡμέρας λ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιδ', ἡ δὲ νύξ ὥρας ι'.

α'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰερεμίου. [οδ.] Οὗτος ἦν ἐξ Ἀνχθῶθ καὶ ἐν Τάφναις τῆς Αἰγύπτου λίθοις βληθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἀποθνήσκει, κεῖται δὲ ἐν τόπῳ τῆς οἰκήσεως Φαραῶ, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἐδόξασαν αὐτόν, εὐεργετηθέντες δι' αὐτοῦ, ἠῤῥατο γὰρ καὶ αἱ ὀλοθρεύουσαι αὐτούς, ἀσπίδες ἀπέθανον καὶ τῶν ὑδάτων οἱ θῆρες, οὓς καλοῦσι μὲν Αἰγύπτιοι νεφῶθ, Ἕλληνες δὲ κορκοδεῖλους, καὶ ὅσοι εἰσὶν πιστοὶ Θεοῦ ἕως τῆς σήμερον εὐχονται ἐν τῷ τόπῳ ἐκεῖνῳ, καὶ λαμβάνοντες τοῦ χόματος τοῦ τόπου ἐκείνου δῆγματα ἀσπίδων θεραπεύουσιν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βατᾶ. Οὗτος ἦν ἐκ Περισίδος ἐκ κώμης Βηργαμῶν, ἐπὶ Ἰασοῦ ἀδελφοῦ Βαρζαναβᾶ, ἀρχῶν καὶ τελώνης Βατζιέως. Καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου ἐνὸς τῶν ζ' καὶ τοῦ ἁγίου Βάσσου καὶ ὅτε ἦλθον τὰ τίμια ξύλα.

[π. 117] β'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ζωῆς καὶ Ἐσπέρου, τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν Κυριακοῦ καὶ Θεοδούλου ἐπὶ Ἀδριανοῦ βασιλέως, ἰκέται μὲν ὄντες, χριστιανικῶς δὲ ζῶντες, ἀγορασθέντες

¹) Это мѣсто въ рукописи написано крайне неразборчиво.

ἐκ φυλῆς ὑπὸ Κατάλλου τινός καὶ Τετραδίας γυναικὸς αὐτοῦ, ἀποίκων Ῥωμαίων ὄντων ἐν Ἰταλίᾳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Οὗτος ἦν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ Κωνσταντίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ Ἰουλιανοῦ καὶ Οὐάλεντος βασιλέων. Ἡ ἀκολουθία πᾶσα Ἰανουαρίου ιη'.

γ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Τιμοθέου καὶ Μαύρας. Οὗτος ἀναγνώστης ἦν ἀπὸ κώμης Πεναπέων ἐπὶ Ἀρρίανου ἡγεμόνος Θηβαΐδος. Καὶ Μαύρας τῆς τούτου συζύγου, οὕπω ἡμέρας ἔχουσα χ' συναφθεῖσα αὐτῷ πρὸς γάμον.

δ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σιλβανοῦ ἐπισκόπου. Οὗτος ἦν [οδ.] ἐκ χώρας τῶν Γαζαίων ἐπίσκοπος, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Οὗτος ἦν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως, ἡγεμονεύοντος τῆς Ἀσίας Ἰουλιανοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀφροδισίου, Μηλδᾶ, Μακροβίου, Οὐάλλεριανοῦ, Γορδιανοῦ, Λεοντίου, Ἀντωνίνου καὶ τῶν ἐν Σκυθοπόλει ξ' καὶ τοῦ ἁγίου Ὀλβιανοῦ. Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου κρητός. Προκείμενον ἦχος· Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ, στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους, ἀλληλούια ἦχος, Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων πάντων.

ε'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης. Αὕτη ἦν θαγάτηρ μονογενῆς Λικινίου βασιλίσκου καὶ Λικινίας μητρὸς ἐν πόλει Μαγδῶ, Πηνελόπη παρὰ τῶν [π. 118] γονέων πρότερον ὀνομασθεῖσα. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Νεοφύτου, Γαΐου καὶ Γαΐνης καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαρβάρου καὶ Πελαγίας μάρτυρος.

ς'. Μνήμη τοῦ δικαίου Ἰώβ. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐκ τῆς Αὐσίτιδος χώρας Ἡσαῦ υἱῶν, υἱὸς πέμπτος ἀπὸ Ἀβραάμ καταγόμενος, ἔζησε μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ρο', ὅλα δὲ πάντα ἔζη ἔτη σμη'. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Δημητρίου, Δάναδος, Δανάτου, Θερινοῦ Νικῆτα καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν ἐν τῷ β', καὶ μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων Παχωμίου καὶ Ἰλαρίωνος καὶ τοῦ ὁσίου Μάμαντος πέραν Αἰνοχίαις (?).

ζ'. Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανοῖς φανέντος σταυροῦ ἐπὶ Κωνσταντίου βασιλέως, υἱοῦ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων τοῦ κατηχητοῦ. Ἐν αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ πόλει ἐν ἡμέραις τῆς ἁγίας Ν' [οδ.] μηνὶ μαΐῳ ζ' ὥρα γ' τῆς ἡμέρας ἐφάνη ὁ τίμιος σταυρὸς ἐκ φωτὸς ὁρῶντος παντὸς τοῦ λαοῦ, τὸν ὑπεράνω τοῦ ἁγίου Γολγοθᾶ ἐκτεταμένον μέχρι τοῦ ἁγίου ὄρους τῶν Ἑλαιῶν, ὅστις τῇ λαμπρότητι τῶν μαρμαρυγῶν τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας κατεκάλυψεν. Τῇ αὐτῇ

ἡμέρᾳ ἣ μετὰ θάνατον τῶν λειψάνων τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου.

ἡ'. Ἀθλήσις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀκακίου ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως Καππαδόκης τῷ γένει, στρατιώτης γενόμενος ἀριθμοῦ τῶν μαρτυσίων, προσαχθεὶς Φιρμιλίῳ τῷ ἄρχοντι, ὁμολόγησε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, διὸ τύπτεται πλείστας καὶ παρεπέμφθη Βιβιανῷ ἐτέρῳ ἄρχοντι, ὅστις ἤγαγεν αὐτὸν μεθ' ἐτέρων δεσμοτῶν ἐν τῷ Βυζαντίῳ, καὶ κατὰ βασιανισθεὶς ἐκπέμπεται ἐτέρῳ ἄρχοντι Φαλκιανῷ, ὅστις δέδωκεν αὐτῷ [π 119] τὴν διὰ τοῦ ξίφους ἀπόφασιν, καὶ κηδεύεται ὑπὸ ἀνδρῶν. εὐλαβῶν ἐν τόπῳ ἐπιλεγομένῳ Σταυρίῳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου μνήμη. Μανθάνομεν ἐκ τοῦ ἐγκωμίου Σωφρονίου Ἱεροσολύμων, ὅτι ὁ πατήρ τοῦ Θεολόγου ὁ Ζεβεδαῖος ἦν, ἡ δὲ μήτηρ Σαλώμη. θυγάτηρ Ἰωσήφ, τοῦ μνηστευσασμένου τὴν ἁγίαν Θεοτόκον· ὁ γὰρ Ἰωσήφ δ' υἱοὺς εἶχε καὶ τρεῖς θυγατέρας· Ἰάκωβον, Σιμεὼν, Ἰούδαν καὶ Ἰωσήν, θυγατέρας δὲ τὴν τε Ἑσθήρ καὶ τὴν Μάρθαν, καὶ τὴν Σαλώμην, ἥτις ἦν γυνὴ Ζεβεδαίου, μήτηρ δὲ Ἰωάννου, ἐντεῦθεν ὁ Σωτὴρ θεὸς ἦν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, ὡς ἀδελφὸς Σαλώμης τῆς θυγατρὸς Ἰωσήφ· ὅτι μόνον τὸν ἅγιον Πέτρον ὁ Κύριος ἐβαπτισεν οἰκίαις χερσὶ καὶ Πέτρος Ἀνδρέαν καὶ Ἀνδρέας Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Ἰωάννης δὲ καὶ Ἰάκωβος [οδ.] τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· ὅτι πάντων φυγόντων, Ἰωάννης ὁ ἀγαπητὸς ἐν τῇ παραδόσει καὶ ἐν τῷ σταυρῷ παρέστη καὶ εἰς τὸν τάφον πρῶτος τοῦ Πέτρου ἦλθε καὶ εἰσῆλθεν, ὅτι τὴν ἁγίαν Θεοτόκον εἰς τὰ ἴδια ἔλαβεν ὁ Θεολόγος· ὅτι ὄντος ἐπὶ τῆς γῆς τρεῖς μητέρας ἐσχηκώς· πρώτην τὴν Σαλώμην, ἐξ ἧς καὶ γεγέννηται, δευτέραν δὲ ὅτι τῆς βροντῆς υἱὸς ἐ χρημάτισε παρὰ τοῦ Κυρίου, τρίτην τὴν ἁγίαν Μαρίαν κατὰ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου· ὅτι τὴν ἁγίαν Θεοτόκον Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἐβάπτισαν, καὶ ὅτι μέχρι τῆς κοιμήσεως συνῆν αὐτῇ ὁ Θεολόγος καὶ μετὰ τὴν κοίμησιν αὐτῆς ἦλθεν ἐν Ἐφέσῳ· ὅτι Ἠλίβατον καλεῖται τὸ ὄρος, ἐν ᾧ ἱσταται ὁ ναὸς τοῦ Θεολόγου, ἐκ δούσεως δὲ ὁ ἅγιος [π. 120] Τιμόθεος, Μαρία δὲ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ οἱ ἑπτὰ παῖδες ἐν τῷ πλησίον Χειλέων ὄρει. Ἡ ἁγία Ἑρμιόνη, θυγάτηρ Φιλίππου, μία οὖσα τῶν δ' προφητῶν, θυγατέρων αὐτοῦ, κεῖται εἰς τὸ πλησίον ὄρος. Φίλιππος δὲ ἐστὶν ὁ εἷς τῶν ἑπτὰ διακόνων καὶ Ἄδικτος ὁ μάρτυς καὶ ἡ τούτου θυγάτηρ Καλλισθένη. Καὶ ἕτεροι μάρτυρες ἐπίσκοποι γεγονότες· Ἀρίστων, Τύραννος καὶ Ἀριστόβουλος, ὁ Παῦλος τῆς ἐρήμου πολίτης ἐκεῖσε κατέκειται. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος β'. Ἀπόστολε Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ. Проклименъ, апостолъ, аллилуаріѣ [οδ.] и евангеліе, что нынѣ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

θ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου προφήτου Ἡσαΐου. Οὗτος ὁ μαγαλοφωνότατος προφήτης ἦν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, θνήσκει δὲ πριονισθεὶς ὑπὸ Μανασσῆ τοῦ βασιλέως, υἱοῦ Ἐζεκίου, καὶ ἐτέθη ὑποκάτω θρυοῦ Ἀρωὴλ ἐχόμενα τῆς διαβάσεως τῶν ὕδάτων, ὧν ἀπώλεσεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς χώσας αὐτά, καὶ ὁ Θεὸς τὸ σημεῖον τοῦ Σιλωάμ ἐποίησε διὰ τὸν προφήτην, διότι πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ὀλιγορήσας ἤρξατο ποιεῖν ὕδωρ καὶ εὐθέως ἀπεστάλη ἐξ αὐτοῦ ζῶν ὕδωρ, διὰ τοῦτο ἐκλήθη Σιλωάμ, ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χρστοφόρου τοῦ καὶ Πρόβου. Οὗτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου γένους κυνοκεφάλων. [π. 121] Καὶ τῶν ἁγίων Ἐπιμάχου καὶ Γορδιανοῦ. Οὗτοι Ῥωμαῖοι ὄντες κατεσχέθησαν ὡς χριστιανοὶ παρὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν Ἑλλήνων καὶ πολλὰς βασάνους θέντες ξίφει τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν. Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κοδράτου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ ἐπὶ Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ τῶν βασιλέων ἐν τῇ Νικομηδέων πόλει καὶ ἀχθέντες τῷ ἀνθυπάτῳ Περινίῳ ὠμολόγησαν τὸν Χριστόν.

ι'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀλφιοῦ, Φιλαδέλφου, καὶ Κυπρίνου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. Οὗτοι ὑπῆρχον τῆς τῶν Βασκανῶν μὲν χώρας, πόλεως δὲ Πρεφακτῶν, εὐγενεῖς καὶ τῇ περιουσίᾳ λαμπροί, υἱοὶ γεγονότες Βιταλίου βάσκανος καὶ ἄρχοντος τυγχάνοντος τῆς αὐτῆς Πρεφακτῶν πόλεως, ἦσαν δὲ καὶ καλλιγράφοι καὶ γνώσει θείᾳ κεκοσμημένοι διὰ πολλὴν εὐφυότητα. [οδ'] ἀκροπαιδευθέντες διὰ Ὀνησίμου τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου, ἐμαρτύρησαν δὲ ἐπὶ Τερτύλλου ἡγεμόνος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἡσυχίου τοῦ ὁμολογητοῦ, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πρᾶος καὶ φερώνυμος ὄντως κληθεὶς Ἡσύχιος. Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Σίμωνος τοῦ Ζηλωτοῦ. Οὗτος πᾶσαν τὴν Μαυριτανίαν καὶ τὴν τῶν Ἀφρῶν χώραν διελθὼν, ὕστερον δὲ ἐν Βρεττανίᾳ ὑπ' αὐτῶν σταυρωθεὶς θάπτεται ἐκεῖ.

ια'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μωκίου πρεσβυτέρου γενομένου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καὶ Λαοδικίου ἀνθυπάτου τῆς Εὐρώπης τῆς Ἀμφιπολιτῶν δὲ πόλεως, ἀγίας Θεοῦ ἐκκλησίας πρεσβύτερος ὑπάρχων καὶ διδάσκαλος εὐσεβείας, υἱὸς ὑπάρχων Εὐφρασίῳ καὶ Εὐσταθίᾳ εὐγενῶν καὶ πλουσίων ὄντων. [π. 122] Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Διοσκορίδους. Οὗτος ὠρμητο ἀπὸ τῆς Σμυρναίων μητροπόλεως καὶ προσαχθεὶς τῷ αὐτῆς ἄρχοντι καὶ χριστιανὸν ἑαυτὸν ὁμολογήσας δέσμιος ἀπίχθη ἐν τῇ φρουρᾷ, καὶ πάλιν ἐρωτηθεὶς ἀπελογήσατο μετὰ πάσης σοφίας καὶ συνέσεως περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος εἰς αὐτόν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὰ γενέθλια τῆς πόλεως. Εἰς τὴν πα-

ραμονήν κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ ποιεῖ τὴν εἰσοδὸν, καὶ μετὰ τὰ γ' ἀντίφωνα τὰ μικρὰ γίνονται ἀναγνώσματα γ', τὸ α' Ἑσαίου. Τάδε λέγει Κύριος τῇ πόλει τῇ ἁγίᾳ, τὸ β' Ἑσαίου. Ἀγαλλιᾶσθω ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, τὸ γ' Ἑσαίου. Τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ τὸν Ἰσραήλ. Οἱ φάλται ἐν τῷ ἄμβωνι τροπάριον ἤχος δ'. Τῆς Θεοτόκου ἡ πόλις. [οδ.) Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος· Σοφία καὶ γίνεται ἡ παννουχίς κατὰ τάξιν, τὸν δὲ ὀρθρὸν ποιούμεν ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ εἰς τὸν Ν' λέγομεν τὸ προγεγραμμένον τροπάριον. Καὶ περὶ ὦραν α' κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ γίνεται εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου, καὶ ἄρχονται οἱ φάλται τὸ προγεγραμμένον τροπάριον, καὶ ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ, καὶ δοξάζουσιν οἱ φάλται, καὶ λέγεται εὐχὴ, ἀντίφωνον τὸ α' φαλμός με', Ταῖς πρεσβεύαις τῆς Θεοτόκου, τὸ β' φαλμός με', Ἀλληλούια ἀπλοῦν δαιλινόν, τὸ γ' φαλμός με' [π. 123) μετὰ τὸ τροπάριον ἤχος δ'. Ἡ κυρίως καὶ ἀληθῶς Θεοτόκος ἡ πρεσβεύουσα ὡς Μήτηρ ἐν παρ¹). Καὶ μετὰ τοῦτο ποιεῖ ὁ πατριάρχης εὐχὴν καὶ εἰρηνεῖ, καὶ εὐθὺς λέγει ὁ φάλτης προκείμενον ἤχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ἀνάγνωσμα Πράξεων τῶν ἀποστόλων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν. Ἀλληλούια ἤχος δ', στίχος· Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. λδ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς, καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ. [οδ.) Ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον καὶ πάλιν ἄρχονται οἱ φάλται τῆς λιτῆς τροπάριον ἤχος δ'. Τὴν πόλιν ἡμῶν, Κύριε, ὡς τῆς οἰκουμένης ὀφθαλμόν (что выше). Καὶ τῆς λιτῆς ὑπόστροφους καὶ εἰσερχομένων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δοξάζουσιν οἱ φάλται. Ἀντίφωνα οὐ γίνονται, ἀλλ' εὐθὺς τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον ἤχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων τῶν ἀποστόλων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Ἀγρίπας ὁ βασιλεὺς τῷ Παύλῳ ἔφη. [π. 124) Ἀλληλούια ἤχος β', Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ριε'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἐὰν ἀγαπάτε με. Κοινωνιὸν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

ιβ' Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου. Οὗτος ὁ μέγας καὶ θαυματουργὸς ἀρχιερεὺς τῆς τῶν Κυπρίων νήσου, γενόμενος Ἐλευθερουπόλεως γαιηπονῶν, ἔχων πατέρα καὶ μητέρα

Ἑβραίων ὄντων τῷ γενεῖ. Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γερμανοῦ πατριάρχου, υἱοῦ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Πατρικίου, ἀνδρὸς περιφανοῦς καὶ περιβοήτου, καὶ ἀρχὰς δημοσίας πλείστας διοικήσαντος ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὅτινα ἔχγονος [οδ.] Ἡρακλείου ὡς βασιλεῦσαι μέλλοντα ἀπέκτεινε, Γερμανὸν δὲ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τραχύτερον ὄντα εὐνούχησε καὶ ἐποίησε κληρικὸν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. Οὗτος ἐν πλείστοις χρόνοις κατήντησεν ἕως τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, καὶ πρῶτον μὲν χειροτονεῖται μητροπολίτης Κυζίκου, ὕστερον δὲ διὰ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν καὶ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν σοφὸν πάνυ καὶ λόγιον μετήγαγον ἀπὸ Κυζίκου εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐποίησαν πατριάρχην. Εὐφυῆς τε ὢν καὶ ἀσματικὸς ἐποίησε τροπολόγια εἰς τὰ πάντας ἑορτάς καὶ εἰς ἁγίους πλείστους πλήρη χάριτος Θεοῦ καὶ γνώσεως ὄντα, ἅτινα τῷ γλυκασμῷ τῆς ἡδονῆς ὑπὲρ κηρίον καὶ μέλι εὐφραίνουσι τὰ τῆς καρδίας αἰσθητήρια. Τοῦ δὲ βασιλέως Λέοντος [π. 125] τὰς ἱεράς βίβλους αὐτοῦ, ἃς περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως συνέταξε, πυρὶ κατακαύσαντος, μόλις βραχέα τινὰ διασωθῆναι τῶν αὐτοῦ ποιημάτων. Ταῦτα ἰδὼν ὁ μακάριος καὶ ὡς οὐδὲ ὠφέλησε λαλῶν ἔθηκε τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ καὶ ἐξελθὼν ἡσύχασε ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καταντήσας εἰς βαθυτάτον γῆρας, ζήσας περὶ τὰ ἐννεήκοντα ἔτη καὶ πρόσω· θάπτεται ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῆς Χώρας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀθλησὶς τῆς ἁγίας μάρτυρος Γλυκερίας ἐπὶ Ἀντωνίνου βασιλέως καὶ Σαβίνου ἡγεμόνος τῆς Εὐρώπης ἐν Τραϊανουπόλει. Τροπάριον ἤχος β΄. Τῶν ἱεραρχῶν σου, Κύριε, τὴν μνήμην ἑορτάζοντες, δι' αὐτῶν σε ὀψωποῦμεν, σῶσον τὰς ψυχάς. Προκείμενον ἤχος βαρὺς. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος. Τὶ ἀνταποδώσομεν. [οδ.] Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος. Ἀλληλουῖα ἤχος β΄, στίχος. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. 4γ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα. Κοινωνικὸν Ἀγαλλιᾶθε.

ιγ'. Ἀθλησὶς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀλεξάνδρου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐν Ῥώμῃ στρατιώτης ἐπὶ κόμητος Τιβεριανοῦ. Καὶ τοῦ ἁγίου Μεθοδίου ἐπισκόπου Πατάρων. Καὶ μνήμη τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Διακονίσις. Καὶ μνήμη Πολυβίου μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου.

ιδ'. Ἀθλησὶς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰσιδώρου ἐπὶ Δελίου βασιλέως ὥρμητο δὲ ἐκ τῆς μεγαλωνόμου πόλεως Ἀλεξανδρείας, στρατιώτης Ὀπίωνος τόπον ἔχων, ὅστις κατέλαβε μετὰ στόλου ἐν Χίῳ τῇ νήσῳ, ταξι-

αρχοῦντος Νουμερίου, τούτῳ διαβληθεὶς [π. 126) ὁ ἅγιος ὑπὸ Ἰουλίου Κεντυρίωνος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Παχωμίου καὶ Θεοδώρου ἡγουμένου. Οὗτος ὁ πατήρ ἡμῶν ὑπῆρχεν ἐκ τῆς Αἰγυπτίων χώρας Θηβαΐδος τῆς κάτω ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, γονέων Ἑλλήνων ὑπάρχων. Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαξίμου. Οὗτος ἦν μάρτυς ἀληθῆς χριστιανὸς καὶ διδάσκαλος τῆς εὐσεβείας γεγονὼς καὶ τὸν Χριστὸν κηρύξας πολλὰς ὕβρεις καὶ αἰχίας ὑπὸ τῶν ἀπίστων ὑπομείνας λιθόλευστος γενόμενος τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ἀνεδήσατο.

ιε'. Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχαρίου τοῦ ἐν τοῖς ιε'. Οὗτος ἦν υἱὸς Βαραχίου, ὅστις καὶ ἦλθεν ἀπὸ τῆς [οδ.) Χαλδαίων ἤδη προβεβηκὼς καὶ ἐκεῖ ὦν πολλὰ τῷ λαῷ προεφήτευσεν καὶ τέρατα πολλὰ ἔδωκεν εἰς ἀπόδειξιν. Οὗτος εἶπε τῷ Ἰωσεφ, ὅτι γεννήσει υἱὸν καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἱερατεύσει τῷ Κυρίῳ, οὗτος καὶ τὸν Σαλαθαήλ εὐλογεῖ ἐπὶ ὑῷ λέγων, ὅτι γεννήσει υἱὸν καὶ καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ζωροβάβελ, καὶ ἐπὶ Κύρου τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν ἔδωκεν εἰς νίκην περὶ Κροίσου τῶν Αὐδῶν βασιλέως καὶ ἕτερα πολλὰ προφητεύσας ἀπέθανεν ἐν γῇ· καλῷ καὶ μακρῷ καὶ ἐτάφη ἐγγὺς Ἀγγαίου τοῦ προφήτου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πέτρου καὶ Διονυσίου καὶ Χρηστίνης παρθένου, Ἀνδρέου καὶ Παύλου ἐν Ἀθήναις. Καὶ ὁ μὲν Πέτρος ἦν ἐκ Λαμφάκου πόλεως τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας, Παῦλος δὲ καὶ Ἀνδρέας ἐκ Μεσοποταμίας, [π. 127) ὄντες στρατιῶται, ἦλθον σὺν τῷ ἄρχοντι ἐν Ἀθήναις, ἐν αὐταῖς δὲ συνελήφθη Διονύσιος καὶ Χρηστίνα παρθένος ὥραία σφόδρα ὡς ἐτῶν ιε'. Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαχθισσόη καὶ Ἰσαακίου καὶ Συμεὼν ἐν Περσίδι ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου ἐν Ἀθήναις μαρτυρήσαντες. Οὗτοι προσήχθησαν τῷ ἄρχοντι καὶ μετὰ πολλὰς αἰχίας μὴ πεισθέντες πυρὶ παραδίδονται. Καὶ ἡ εὐρεσις τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνης ἐν Καμουλιανᾷς.

ισ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀβδᾶ καὶ Ἀβδησοῦ ἐπισκόπου καὶ πρεσβυτέρων ιε', καὶ διακόνων θ', καὶ μοναζόντων ς', καὶ παρθένων ζ' ἀπὸ πατρίδος Χασχάρ. Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀβδήσης ὁ ἐπίσκοπος [οδ.) ὦν ἐν Περσίδι διεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀνεψιοῦ διακόνου τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν. Καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰούδα ἀδελφοῦ Ἰακώβου, καὶ μνήμη τῶν ἁγίων ἀββάδων τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα τελειωθέντων καὶ τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων.

ιζ'. Ἀθληαὶς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σολόχωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως, αἰγύπτιος τῷ γενεῖ, στρατιώτης τὴν ἀσίαν.

ιη'. Ἀθληαὶς τῶν ἁγίων ζ' παρθένων καὶ Θεοδότου μάρτυρος ἐν Ἀγκύρᾳ. Αὗται αἱ ἅγαι παρθένοι ζ'. Τεκοῦσα, Ἀλεξανδρία, Κλαυδία, Φαεινή, Εὐφρασία, Ματρώνα, Ἰουλία ἀπὸ Ἀγκύρας τῆς Γαλατίας. Οὗτος ὁ ἅγιος Θεόδοτος ζευχθεὶς γυναικὶ χριστιανὸς ὢν τὴν τοῦ κατήλου ἐμπορίαν μετήρχετο καὶ τοῦτο ἐπετήδευσε διὰ τὸν βαρύτατον διωγμὸν [π. 128] τοῦ ἄρχοντος Θεοτέκνου κατὰ τῶν χριστιανῶν καὶ ὑπῆρχε λιμὴν τῶν διωκομένων ἀνυφόρατος. Καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἐπαφροδίτου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ καὶ Θεοδωρήτου πρεσβυτέρου, καὶ ἄθληαὶς Θεοδώρου πάπα Ῥώμης, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Μαρτινιανοῦ.

ιθ'. Ἀθληαὶς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πατρικίου, ἐπισκόπου Προύσης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων Ἀκακίου, Μενάνδρου, Πολυαίνου ἐπὶ Ἰουλιανοῦ ὑπατίκου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀκολούθου ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐκ τῆς Θηβαίδος τῆς Αἰγύπτου ἐν Ἐρμουπόλει.

κ'. Ἀθληαὶς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θαλλελαίου ἐπὶ Νουμεριανοῦ βασιλέως ὁρμώμενος ἐκ τοῦ Λιβάνου, γονέων Βερόοκιου καὶ Ῥωμυλίας προσαγορευόμενοι. Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀκλᾶ. Οὗτος ἦν ἐκ Θηβαίδος τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἀρρίανου ἡγεμόνος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Μάρκου τοῦ ἐρημίτου καὶ τοῦ ὁσίου Θαλασσίου. [οδ.] Καὶ τὰ ἐγκαινία τοῦ εὐκτηρίου τῶν ἁγίων πάντων ἐν Βούλῳ.

κα'. Τῶν ἁγίων καὶ εὐσεβεῖ τῇ μνήμῃ γενομένων βασιλέων ἡμῶν Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. Οὗτος υἱὸς ἦν Κωνσταντίου ἐπιλεγομένου τοῦ Χλωροῦ καὶ Ἑλένης τῆς ἁγίας ἐβασίλευσεν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ κατὰ τὸ εἰρητὴ ἔτος ἀπὸ χτίσεως κόσμου, ἀπὸ δὲ τῆς ἐν σαρκὶ ἐπιδημίας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἔτος τη', λβ' ἔτη ἐβασίλευσεν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς Αὐγούστου τῆς Ῥωμαίων βασιλείας βασιλεύσας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθληαὶς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μάρκου τοῦ μετὰ τῶν ἁγίων Καλυπίνου καὶ τοῦ ἁγίου Ἡρακλείου. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἔχουσ πλ. δ'. Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον. [π. 129] Прокимень, апостолъ и евангеліе, что нынѣ. Ἀλληλουῖα ἔχουσ δ', Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβίδ. Κοινωνίον Ἀγαλλιᾶσθε.

κβ'. Ἀθληαὶς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλίσκου. Οὗτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ ἀπὸ χώρας Χούμιαλὰ τῆς Ἀρμενίας, ἀνεψιὸς [οδ.] τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. Οὗτος συναθλήσας Εὐτροπίῳ τε καὶ Κλεονίκῳ, οἵτινες ὑπῆρχον συστρατιῶται τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου Βασιλίσκου, τελειωθέντων μόνος ἦν ἐν τῇ φυλακῇ καὶ οὗτος μετὰ πολλὰς βασάνους

ἐτμήθη τὴν κεφαλὴν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Σοφίας τῆς ἱατραίνης καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰούδα τοῦ Ζηλωτοῦ.

κγ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ θαυμαστῷ ὄρει. Οὗτος ὁ θαυματουργὸς ἦν ἐπὶ Ἰουστίνου παλαιοῦ, γεγέννηται δὲ ἐν τῇ Ἀντιοχείῳ μεγαλοπόλει, πατέρα ἐσχηκὼς τὸ ὄνομα Ἰωάννην, ὁρμώμενον ἐκ τῆς Ἑδεσσηνῶν πόλεως καὶ Μάρθαν τὴν ἀοίδιμον αὐτοῦ μητέρα τῆς εἰρημένης Ἀντιοχείας Συρίας οὖσαν θρέμμα. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Μιχαὴλ Συνάδου. Ζήτει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου μηνὶ Ἰανουαρίῳ ιζ'.

κδ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μελετίου στρατηλάτου, [π. 130) Ἰωάννου καὶ Στεφάνου κομήτιων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μυρίων καὶ χιλίων διακοσίων πεντήκοντα σὺν γυναιξὶν καὶ παιδίοις ἐπὶ Ἀντωνίου βασιλέως. Ὁ δὲ ἅγιος Μελέτιος καὶ Ἰωάννης καὶ Στέφανος ὑπῆρχον ὁρμώμενοι ἐκ τῆς Γαλατῶν χώρας διεβλήθησαν Μαξιμῷ τῷ ἡγεμόνι τῆς Ταβιανῶν μητροπόλεως.

κε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Θεράποντος ἐπισκόπου γεγονότος τῆς Κύπρου καὶ ἡ τρίτη εὐρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ.

κς'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀλφαίου ἀδελφοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀβερκίου καὶ Ἑλένης.

κζ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδώρου καὶ Διδύμου. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ καὶ Εὐστρατίου ἡγεμονεύοντες τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Ἀλυπίου καὶ Εὐβιώτου, [οδ.) Παύλου καὶ τῆς ἀδελφῆς Ἰουλιανῆς.

κη'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἑλικωνίδος ἐπὶ Γορδιανοῦ καὶ Φιλίππου βασιλέων ἐκ πόλεως Θεσσαλονίκης, Περίνιος δὲ δοῦξ τῆς Κορίνθου, ἐρωτήσας οὖν αὐτὴν· εἰ θύει τοῖς θεοῖς, αὐτὴ δὲ θεολογικαῖς φωναῖς κατέπληξεν αὐτόν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κρήσκεντος καὶ Παύλου καὶ Διοσκορίδους καὶ τοῦ ἁγίου Ναταλίου ῥωμαίου καὶ Σαλονᾶ.

κθ'. Μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τῆς πρώτης συνόδου καὶ περὶ τοῦ μακαρίου Ἀλεξάνδρου πάπα Ἀλεξανδρείας καὶ περὶ τοῦ δυσσεβοῦς Ἀρείου καὶ ὅπως ἤρξατο τῆς πρὸς αὐτὸν αἵρέσεως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδοσίας καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὀλβιανοῦ καὶ τοῦ ὁσίου Ἰσαακίου ὁμολογητοῦ.

[π. 131.) λ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Ἰσαακίου πρεσβυτέρου καὶ μοναχοῦ. Οὗτος ἦν ἐξ Ἀνατολῆς καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ Βυζάντιον ἐπὶ τῆς βα-

σιλείας Ουάλεν(τος), ὄντι ἀρρίανῳ ὑπήντησε τῷ Ουάλεντι ἐξερχομένῳ ἐπὶ τῷ κατὰ Γότθων πολέμῳ καὶ λέγει· Βασιλεῦ, ἀνοιξον τὰς ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων. Ὁ γὰρ αὐτὸς βασιλεὺς ἀρρίανὸς ὢν ὑπερμάχει τῶν αἵρετικῶν καὶ οὐκ ἐπείσθη ὑπακοῦσαι, καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν ὑπαντήσας λέγει αὐτῷ· βασιλεῦ, ἀνοιξον τὰς ἐκκλησίας, ἐπεὶ οὐχ ὑποστρέφεις. Ὁ δὲ βασιλεὺς θυμωθεὶς ἤρξατο καλᾶζειν αὐτόν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐσεβίου, Ῥωμανοῦ, Χαραλάμπου, Χρηστίνης καὶ τοῦ πλήθους τῶν ἁγίων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ καυθέντων ἐν ἐκκλησίᾳ. Καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εὐφημίας ἐν Δεξιουκρατιανᾷς πλησίον τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου.

[οδ.) λα'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἑρμείου ἐπὶ Ἀντωνίου βασιλέως ἐν Κομάνοις τῇ πόλει στρατιώτης γεγωνὸς γηραιὸς καὶ λευκὸς τὴν τρίχα, ἀχθεὶς δὲ Σεβαστιανῷ τῷ δουκὶ θλάττεται τὰς σιαγόνας καὶ ἀφαιρεῖται τὸ δέρμα τῆς ὀψεως αὐτοῦ σὺν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτοῦ, βάλλεται ἐν καμίνῳ πυρὸς, ἐξέρχεται ἀβλαβῆς, δίδουσιν αὐτῷ φάρμακα καὶ ἄπαξ καὶ δις καὶ μένει ἐξ αὐτῶν ἀβλαβῆς, ἐκσπᾶται τὰ νεῦρα πάντα, βάλλεται ἐν ἐκπυρωθέντι ἐλαίῳ καὶ ἀφαιροῦσιν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ ἡμέρας γ' κατὰ κεφαλῆς κρεμάσαντες καὶ λαβὼν τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν ἐτμήθη τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ καὶ ἐτέθη ἐν Καππαδοκίᾳ ἐν τόπῳ λεγομένῳ Κομάνη.

[π. 123). Μὴν Ἰούνιος ἡμέρας ἔχων λ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας θ'.

α'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων, ὧν ὁ ἀριθμὸς μύριοι τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπὶ Δεκίου μαρτυρησάντων, καὶ τοῦ ἁγίου Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου καὶ τοῦ ὁσίου Ὑπατίου. Ὁ μὲν θεῖος Ἰουστῖνος ἦν ἀπὸ Φλαβίας Νεαπόλεως τῆς Συρίας, υἱὸς Πρίσκου τοῦ Βακχείου, ὃς ἐλθὼν ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Ἀντωνίου τοῦ βασιλέως, τούτῳ λίβελον ἐπιδέδωκε κατὰ τῆς πλάνης τῶν ἐλλήνων καὶ ὁμολογίας τῆς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν τῶν χριστιανῶν. Οὗτος ὑπὸ Κρήσκεντος φιλοσόφου φθόνῳ βληθεὶς θανάτῳ παραδίδοται. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰουστίνου, Χαρίτωνος, Χαριτοῦς, Εὐελπίστου, Ἰέρακος, Παίωνος καὶ Λιβεριανοῦ ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Ῥουστικοῦ ἐπάρχου ἡρωτήθη παρ' αὐτοῦ· ἐὰν μαστιγωθῆς [οδ.) καὶ ἀποκεφαλισθῆς πέπεισαι, ὅτι μέλλεις ἀναβαίνειν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἰουστῖνος εἶπεν· Ναί. Ῥουστικὸς ἐπαρχὸς εἶπε· τοῦτο οὖν ὑπονοεῖς, ὅτι ἀναβαίνεις εἰς τὸν οὐρανόν, ἀμοιβάς τινας χρηστὰς ἀποληψόμενος. Ἰουστῖνος εἶπεν· οὐχ ὑπονοῶ, ἀλλ' ἀκριβῶς πεπληροφύ-

ρημαί. Καί νομίμως ἀθλήσαντες ἐτμήθησαν τὰς κεφαλὰς. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων Ἑρμούλου καί Στρατονίκου ἐν τοῦ Πόσεως (?).

β'. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρός ἡμῶν καί ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Νικηφόρου καί τοῦ ὁσίου Γερασίμου, καί ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀκακίου καί τῆς συνοδίας αὐτοῦ, καί μνήμη τοῦ ὁσίου Ἑράσμου καί τοῦ ἁγίου Πύρου, ἐπισκόπου. Ζήτει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Χρυσοστόμου μηνὶ Νοεμβρίῳ.

γ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Λουκιλλιανοῦ, Παύλης καί τῶν σὺν αὐτοῖς δ' νηπίων Κλαυδίου, Ὑπατίου, Παύλου, Διονυσίου (π. 133) ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ βασιλέως. Ἱερεὺς τῶν εἰδώλων, πολιὸς τὴν τρίχα, τὴν οἶκшин ἔχων ἀπὸ μιλίων β' τῆς Νικομηδείων πόλεως ἐπὶ Σιλβανοῦ κόμητος, καί τοῦ ἁγίου Ἀχυλᾶ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

δ'. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρός ἡμῶν Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, υἱὸς ὑπάρχων Δομετίου. Οὗτος ὁ Δομέτιος ἀδελφὸς ἦν Πρόβου τοῦ βασιλέως, καί οὗτος εἶχε δύο υἱοὺς Πρόβον καί Μητροφάνην. Οὗτος ἐξ ἐλλήνων πιστεύσας καί βαπτισθεὶς, ἐλθὼν εἰς τὸ Βύζαντιον, εὗρεν Τίτον, ἐπίσκοπον τοῦ Βυζαντίου, ὃς ἐκράτησε τὴν ἐπισκοπὴν ἔτη λ' καί μῆνας ς'. Τοῦτον χειροτονήσας τὸν Δομέτιον Τίτος καί εἰς κληρὸν ἐλθόντα μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἐπίσκοπον τοῦ Βυζαντίου καθιστᾷ καί τούτου δὲ κ' καί δ' ἔτη πρὸς μῆσιν, καί τελευτήσαντος Πρόβου (106.) ὁ αὐτὸς Δομετίου υἱὸς διαδέχεται τὴν ἱερωσύνην ἕως πληρώσεως ἐτῶν ιβ', καί μετὰ τὴν τούτου μετástασιν Μητροφάνης, ὁ ἀδελφὸς τοῦ αὐτοῦ Πρόβου καί Δομετίου υἱὸς, ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου καθίσταται ἔτη ιε' πρὸς μῆνας τῇ ἱερατείᾳ, ἐφ' οὗπαρ Κωνσταντῖνος ἔνεκεν τῆς πρὸς Λικίνιον παρατάξεως καταλαβὼν τὸ Βυζάντιον καί ἀρεσθεὶς τῇ τοῦ ἀνδρὸς σεμνότητι καί τῇ τῶν τρόπων εὐκοσμίᾳ τε καί θέσει, κατανοήσας τε, ὡς ταῖς εὐχαῖς τοῦ μεγάλου Μητροφάνους ἐγκρατὴς τοῦ κατὰ Λικίνιον πολέμου ἐγένετο τοῦ πολέμου, εὐθὺς τὰ τῆς Ῥώμης βασιλεία εἰς τὸ Βυζάντιον μετατίθησιν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μυροφόρων Μαρίας καί Μάρθας. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος δ'. Πρωτοτόκον βασιλείας πατὴρ ὀρθοδόξου λατρείας ποιμὴν ἀνεδείχθης, (π. 134) ὅσαι, καί τῆς ἐκκλησίας τῆς πάντων μητρὸς ἐφάνης φωστὴρ, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος Παύλος· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Παῦλος καί Βαρνάβας. Ἀλληλουῖα ἤχος δ', Δί-

καιος, ὥς φρίνιξ ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

ε'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων ἰ' μαρτύρων· Μαρκιανοῦ, Νικάνδρου, Ἀπόλλωνος, Λεωνίδους, Ἀρείου, Γοργίου, Ὑπερεχίου, Σεληνιαδός, Εἰρήνης καὶ Πάμβωνος. Οὗτοι ὑπῆρχον τῷ ἐν Αἰγύπτῳ ἄρχοντι διὰ τὸ μὴ ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν λιμῷ καὶ δίψει καὶ καύσωνι παραδοθέντες, [οδ.] τὸν ἁγῶνα τοῦ μαρτυρίου τετέλεκαν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου. Οὗτος ἐπίσκοπος γεγονώς Τύρου, ἀρχαῖος ἀνὴρ καὶ πνευματοφόρος ἐν τοῖς χρόνοις Δικινίου καὶ Κωνσταντίνου γεγονώς. Οὗτος ἐπὶ διωγμοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, καταλιπὼν τὴν ἰδίαν παροικίαν ἀπεῖλ· ἐν τῇ Ὀδυσσουπόλει κάκει διεσώθη, καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν τῶν τυράννων, κατέλαβε τὴν ἰδίαν πόλιν Τύρον καὶ ἦν ἡθύνων τὴν ἐκκλησίαν μέχρι Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, καὶ πάλιν κατέλαβε τὴν Ὀδυσσουπόλιν καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομείνας ταῖς βασάνοις ἐναπέθανεν ἐν γῇρει βαθυτάτῳ, ζήσας ρζ' ἔτη. Οὗτος καὶ συγγράμματα καταλέλειπε, γέγονε δὲ καὶ πολλοῖς τὸ διὰ εὐφυσίαν καὶ ἐπιμέλειαν [π. 135] ῥωμαϊκὴν τε καὶ ἐλληνικὴν γλῶσσαν ἐπιστάμενος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη Ἐπιφανίου πατριάρχου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Κόνωνος καὶ Χριστοφόρου τοῦ Κυνοκεφάλου, καὶ ἡ ἔλευσις τῶν βαρβάρων¹⁾. καὶ λιτὴ ἐν τῷ κάμπῳ. Ἑσπέρας εἰς τὴν παραμονὴν ἀναφέρομεν τῷ πατριάρχῃ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀντιφώνου εἰσερχόμεθα ἔσω, καὶ κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ψαλλομένου ἀντιφώνου γίνεται εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου καὶ ἄρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Ἀνυμνοῦμέν σε, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι εἰσήκουσας τῆς τεκούσης σε Παρθένου μητρὸς καὶ διεφύλαξας πόλιν εἰς σὲ καταφεύγουσαν κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος. Καὶ εἰς τὸν φόρον δοξάζουσι, καὶ ὁ διάκονος [οδ.] τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ πάλιν ἄρχονται οἱ ψάλται τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ εἰς τὴν χρυσίαν πόρταν δοξάζουσι καὶ λοιπὸν προκείμενον²⁾ ἤχος βαρὺς· Κύριος ἰσχὺν τῷ λαῷ αὐτοῦ, στίχος· Ἐνέγκάτε

¹⁾ Въ рукоп. апостолахъ патриаршей іерусал. библ. № 53 и № 285: Μνήμη ἐπιτελοῦμεν τοῦ κάμπου τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπενεχθείσης ἡμῖν φοβεράς ἀνάγκης ἐν τῇ τῶν βαρβάρων ἐπιδρομῇ, δι' ἣν ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Рукоп. Апостолъ синайск. библ. XI—XII в. № 286: Μνήμη τῆς ἐπιλεύσεως τῶν βαρβάρων ἡ λιτὴ ἐν τῷ κάμπῳ—²⁾ Ἐν τῷ τριβουναλίῳ λέγεται προκείμενον ἤχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, στίχος· Οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ ὁ Κύριος.

τῷ Κυρίῳ υἱοὶ Θεοῦ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους Ἀδελφοί, ὃν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει. Ἀλληλούια ¹⁾ ἤχος πλ. α', στίχος. Ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ξθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβάντι τῷ Ἰησοῦ εἰς πλοῖον. Δεῖ εἰδέναι ὅτι ὁ πατριάρχης ἀναγινώσκει καὶ γίνεται ἡ τάξις ὡς προγέγραπται καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εὐαγγελίου κηρύσσει ὁ διάκονος. Πρόσχωμεν. Γνωρίζομεν τῇ ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ, ὅτι κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συγγένειαν συντρέχοντες ἀπερχόμεθα ἐν τῷ προφητείῳ (π. 136) τοῦ Προδρόμου ²⁾ τῷ ὄντι πλησίον τοῦ ἐβδόμου, τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἐκεῖσε ἐπιτελοῦντες, πάντες συνδράμωμεν. Ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον καὶ εὐχὴ συναπτῇ. Εἰς δὲ τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν γίνονται ἀντίφωνα γ', καὶ εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον λέγομεν τροπάριον ἤχον β'. Μνήμη δικαίου. Προκείμενον ἤχος δ'. Θαυμαστὸς ὁ Θεός, στίχος. Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους. Ἀδελφοί ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει. Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ', στίχος. Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ρκγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πρὸς ἡλθον τῷ Ἰησοῦ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες. Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς (οδ.) Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε ³⁾ τὸν Κύριον.

ς'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων παρθένων Μαρίας, Μάρθας καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν καὶ Ζηναΐδος μάρτυρος.

ζ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδότου Ἀγκύρων ἐπὶ Θεοτέκνου ἡγεμόνος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Ἀντίμου πρεσβυτέρου καὶ Στεφάνου καὶ τῆς Σεβαστιανῆς.

η'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Νικάνδρου καὶ Μαρκιανοῦ. Οὗτοι στρατιωτικῆς τάξεως ὄντες ἐπὶ Μαξιμιανοῦ ἡγεμόνος ἐξετασθέντες καὶ φρουρᾷ βληθέντες τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου τοῦ Εὐχαϊτῶν ἐπὶ Λικινίου βασιλέως, γεννηθεὶς μὲν ἐν Εὐχαϊτοῖς, ἐν δὲ τῇ Ἡρακλείᾳ κατοικήσας, πᾶν εὐμορφος ὑπάρχων τῇ βλέπει καὶ πάνσοφος τῇ γνώσει, καὶ σχολαστικός (π. 137) καὶ συνήγορος βασιλεῦσι γεγονώς, ὃν καὶ βρουορήτορα προσηγόρευσαν, νέος μὲν τῇ ἡλικίᾳ, παλαιὸς δὲ τὴν φιλόθεον αὐτοῦ

¹⁾ Ἀλληλούια ἤχος δ, Μνησθήτω τῆς συναγωγῆς σου, στίχος. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν.—²⁾ Ἀπὸ δὲ τοῦ τριβουναλίου ἕως τὸν ἅγιον Βαβύλον τροπάριον ἤχος πλ. α'. Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου μαρτύρων. Въ рукоп. Синайск. библ. № 286: ἐν δὲ τῷ ναῷ τοῦ Θεολόγου προκείμενον. Σῶτον Κύριε, στίχος. Πρὸς σε, Κύριε.—³⁾ Ἀγαλλιᾶσθε.

πράξιν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τῷ Σωσθενίῳ τοῦ πηγαδίου. Ἡ ἀκολουθία τῷ α' σαββάτῳ τῶν νηστειῶν.

θ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης. Ἀντωνίνα ἦν ἀπὸ κόμης Β(κ)ροδάμμων ἐπὶ Φήστου ἡγεμόνος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῆς ὁσίας Πελαγίας τῆς ἀπὸ ἐταιρίδων. Αὕτη ἦν ἀπὸ μιμᾶδων ἐκ πόλεως Ἀντιοχείας, πρώτη τῶν μιμᾶδων καὶ ὀρχηστρίδων καὶ τῆς πορνίας δεινὸν καταγώγιον, ἣτις ἀκούσασα τῆς διδασκαλίας τοῦ ἁγίου Νόνου τοῦ ἐπισκόπου, ρίψασα ἑαυτὴν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἐξωμολογήσατο τὰς ἁμαρτίας αὐτῆς. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ ἐν τῷ Σωσθενίῳ, καὶ ἄθλησις Ἀλεξάνδρου, [οδ.] ἐπισκόπου Βιδυνίας Προύσης. Τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Βασιλείου Ἰανουαρίῳ α'.

ι'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τιμοθέου τοῦ ἐν Προύσῃ. Οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ τυράννου διώκτου τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ, ἐν αἷς ἡμέραις ἐσκίρτα ὁ διάβολος ἐν τοῖς ὀργάνοις αὐτοῦ τοῖς ἀρχαίοις κινούμενος, ὅθεν καὶ διὰ ὀράκοντος μεγάλου τὴν ἐξαπολὴν ἐλυμαίνεται. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων Θεοφάνους καὶ Πανσέμνης ἐξ Ἀντιοχείων τῆς πόλεως ἐξ ἐλλήνων φύς γονέων Ἡ δὲ Πανσέμνη πόρνη ὑπῆρχε πρότερον.

ια'. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα. Οὗτος ὁ καὶ υἱὸς τῆς Παρακλήσεως ὑπῆρχεν ἐκ φυλῆς τοῦ Λευῖ, ὅθεν Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ Σαμουὴλ, γεννᾶται δὲ ἐν Κύπρῳ, ἐκεῖσε τῶν γονέων αὐτοῦ τὴν οἶκον ἐχόντων. Οὗτος πρῶτος ἐν Ἱερουσαλὴμ [π. 138] καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπῆλθεν εἰς Κύπρον ὑπὸ Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων λίθοις ἐκτάνθη καὶ πυρὶ παρεδόθη, ὃν Μάρκος συγκομίσας ἔθετο ἐν σπηλαίῳ, καὶ πλεύσας εἰς Ἐφεσον πρὸς Παῦλον ἀνήγγελε τὴν κοίμησιν Βαρνάβα, ὃν καὶ ἔκλαυσεν ὁ Παῦλος ἐπὶ πολὺ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Ὁνούφριου Αἰγύπτιον ὄνομα. Οὗτος ἦν ἐκ Κοινοβίου, λεγομένου Ἐρητήτου, διαχειμένου ἐν ἐρήμῳ πόλεως τῆς τῶν Θηβαίων χώρας. Προκείμενον ἡχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι. Ἀλληλούια ἡχος α', Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ. [οδ.] Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. Νς'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συγκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς ιβ' μαθητάς αὐτοῦ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ιβ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀντωνίνης ἐκ πόλεως Νικαίας τῆς Βιδυνῶν ἐπαρχίας ἐπὶ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξίμου καὶ

Πρισιλλιανου ἄρχοντος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου Τριφυλλίου καὶ Ζήνωνος ἐπισκόπου.

ιγ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀκυλίνης ἐπὶ Διοκλητιανου βασιλέως ἐκ πόλεως Βίβλου τῆς Παλαιστίνης, θυγάτηρ Εὐτολμίου τινὸς ἀνδρὸς περιφανεστάτου, πενταετῆς βαπτισθεῖσα ὑπὸ Εὐθαλίου ἐπισκόπου, δεκαετῆς γενομένη διαβάλλεται Οὐαλισιανῷ τῷ ἀνθυπάτῳ παρὰ Νικοδήμου τινός. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη Εὐλογίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιπάτρου, ἐπισκόπου Βόστρων [π. 139].

ιδ'. Τοῦ ἁγίου Ἐλισαίου τοῦ προφήτου. Οὗτος ἦν ἐξ Ἀμελμούθ, ἐκ τῆς γῆς τοῦ Ρουβὶμ, καὶ ἐπὶ τούτῳ γέγονεν ὅτι ἡνίκα ἐτέχθη ἐν Γαλγάλοις ἡ δάμαλις ἡ χρυσὴ ἡ ἐν Σιλῳμ ὁξὺν ἐβόησεν, ὥστε ἀκουσθῆναι ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς διὰ τῶν δηλῶν, ὅτι προφήτης ἐτέχθη ἐν Ἱερουσαλήμ σήμερον, ὅτι καθελεῖ τὰ γλυπτὰ καὶ συγχλάσει τὰ χωνευτὰ· πολλὰ δὲ τεράστια ἐποίησεν ὁ Θεὸς διὰ χειρῶν τοῦ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου καὶ θανὼν ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ ἐν Σεβαστοπόλει. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Μεθοδίου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ τὴν ὀρθοδοξίαν ἀνεγείραντος καὶ τὴν πλάνην ἀποδιώξαντος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις [οδ.] τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυρίλλου, ἐπισκόπου Γορτύνης τῆς Κρητῶν νήσου, ἐπὶ Μαξιμιανου βασιλέως καὶ Ἀδριανου ἡγεμόνος. Προκείμενον ἤχος β'. Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι, στίχος· Μακάριοι ὧν ἀφένθησαν αἱ ἀνομίαι. (Ὁ ἀπόστολος καθολικῆς ἐπιστολῆς Ἰακώβου· Ἀγαπητοί, μακροθυμήσατε. Ἀλληλούια ἤχος δ', Εὐφράνθητε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ιθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ιε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δουλᾶ ἐκ τοῦ Ζεφυρίου πραιτωριάδος, ἐπαρχίας Κιλικίας ἐπὶ Μαξιμιανου ἡγεμόνος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βονιφατίου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Διοκλητιανου βασιλέως μὲντερώς (?) συγκλητικῆς τινος ὀνόματι Ἀγλαῖδος ἐν Ῥώμῃ, θυγατὸς τινος ἀνθυπάτου, πολλῶν χρημάτων κυριεύουσα· Ἦν δὲ οὗτος ὁ Βονιφάτιος συγκοινωνῶν τὴν κυρίαν αὐτοῦ πρὸς σωματικὴν ἁμαρτίαν, τρία δὲ εἶχεν ἀγαθὰ· φιλόξενος, εὐμετάδοτος καὶ ἐλεήμων. Καὶ μνήμη τῆς ἁγίας Θεοτόκου πέραν ἐν τοῖς Μαρινακίου.

ισ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Τύχωνος, ἐπισκόπου Ἀμαθούντων, πόλεως τῆς Κύπρου. Οὗτος γεγέννηται ἐκ φιλοχρίστων καὶ εὐσεβῶν γονέων.

ις'. Τοῦ ἁγίου Ἀμῶς τοῦ προφήτου. Οὗτος ἐγεννήθη ἐν Θεκοῦν τῇ Ζαβουλὼν, ἐστὶ δὲ πατὴρ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, Ἀμασίας δὲ ἱερεὺς Τυπικόν.

Βεθλήλ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ [οδ.) ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουήλ, Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐκ Περσίδος, ἀδελφοὶ ἐνὸς πατρὸς, ὥραῖοι μὲν τῷ κάλλει, νέοι τῇ ἡλικίᾳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ Ἀλεξίου ἐπὶ Ἀρχαδίου καὶ Ὀνώριου τῶν βασιλέων.

ιη'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λεοντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ὑπάτου καὶ Θεοδούλου, Ποπλίου, Δομετιανοῦ. Οὗτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Οὐεσπασιανοῦ.

ιβ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ζωσίμου. Οὗτος ἦν στρατιώτης ἐπὶ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θαδαίου καὶ τοῦ Ἀρχιστρατήγου πλησίον τοῦ φόρου.

κ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀσυχρίτου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, καὶ μνήμη Ἰωσήφ τοῦ ἀναχωρητοῦ.

κα'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ [π. 141) καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ τελειωθέντων ἁγίων.

κβ'. Μνήμη τοῦ ἁγίου Εὐσεβίου, ἐπισκόπου Σαμοσατών ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως. Οὗτος ἦν ἀνὴρ ἱεροπρεπῆς καὶ ζηλωτῆς τῆς ὀρθοδοξίας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ζήνωνος καὶ Ζήνας. Οὗτος ὁ Ζήνων ὑπῆρχε στρατιώτης τῆς Φιλαδελφίας τῆς Ἀραβίας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων, Πομπιανοῦ, Σατορνίνου, Γαλακτίωνος καὶ Ἰουλιανῆς.

κγ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, Δημητρίου διακόνου καὶ Ἀθανασίου ἀναγνώστου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐστοχίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Οὗτος Εὐστόχιος πρεσβύτερος καὶ Γαϊανὸς καὶ τὰ τρία [οδ.) νήπια Πρόβη, Λολλὸς καὶ Οὐρβάσιος ὑπῆρχον ἐκ πόλεως Οὐσάδων καὶ τῆς ἁγίας Ἀγριππίνης καὶ Βάσσης.

κδ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὁρεντίου καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. Οὗτοι οἱ ἄγιοι ὑπῆρχον ζ' ἀδελφοί, οἵτινες καλοῦνται Ἐρῶς, Ὁρέντιος, Φαρνάκιος, Φέρμος, Φιρμῖνος, Κυριακὸς καὶ Λογγῖνος ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ Προδρόμου τὸ χαροποιὸν γενέθλιον. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Ὁ Ἰωάννης προῆλθεν ἐκ κοιλίας, καὶ ὁ γεννήτωρ ἐλύθη ἀφωνίας, ἐγράφετο ἐν δέλτῳ ὁ τῆς ἐρήμου κήρυξ, ἠγάλλετο τὸ γένος ἐπὶ τῇ ξένῃ κλήσει, ἡ στείρα τὰ μητέρων ἐκαυχάτω, βαστάζουσα τὸν παῖδα ἐν ἀγκάλαις, θαυματουργέ Κύριε, δόξα σοι. Ἄλλο εἰς τὴν εἴσοδον τῆς λειτουργίας ἤχος δ'. Ἱερεὺς καρποῦται δι' ἀγγέλου τὸ θαῦμα, [π. 142) ἡ στείρα βλαστάνει τὸν Πρόδρο-

μον τοῦ λόγου, Ἰωάννην τὸν κήρυκα καὶ σωτήριον ὁδηγόν, ὃθεν καὶ ἡμεῖς ἐροτάζοντες αὐτοῦ τὴν γέννησιν τὸν Σωτῆρα δοξάζομεν. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, νῦν ἐγγύτερον ἡμῖν ἡ σωτηρία. Ἀλληλούια ἦχος δ', στίχος α'. Εὐλογητός Κύριος ὁ Θεός, στίχος β'. Καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. α'. Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν. [οδ.) Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε, ἕτερον· Εἰς μνημόσυνον.

κε'. Ἀθλησις τῆς ἀγίας μάρτυρος Φευρονίας. Αὕτη ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐκ πόλεως λεγομένης Ἡβης. Καὶ τῶν Σαρακινῶν καὶ τῶν Ῥοῦν (?) ἢ ἔλευσις¹⁾ καὶ λιτὴ ἐν Βλαχέρναις. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὀρθρου κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ γίνεται εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου, καὶ ἀνέρχονται οἱ ψάλλται τῆς λιτῆς ἐν τῷ ἄμβωνι. Τροπᾶριον ἦχος πλ. δ'. Ἀνυμνοῦμέν σε, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν (см. выше) καὶ εἰς τὸν φόρον δοξάζουσι, καὶ πάλιν ἄρχονται τῆς αὐτῆς λιτῆς, καὶ [π. 143) ἐν Βλαχέρναις ὁμοίως δοξάζουσιν. Ἀντίφωνα δὲ οὐ γίνονται, ἀλλ' εὐθὺς τὸ Τρισάγιον, προκείμενον ἦχος α'. Κύριος κραταιὸς καὶ δυνατὸς, στίχος· Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει. Ἀλληλούια ἦχος α', στίχος· Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ξθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβάντι τῷ Ἰησοῦ εἰς πλοῖον. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κς'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Γοτθίας. Οὗτος ἦν ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαυροῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μάρκου καὶ Μαρκίας καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ῥούφου, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεράποντος, καὶ [οδ.) τοῦ ὁσίου Δαβιδ Θεσσαλονίκης. Καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἐν τῷ Ῥησίῳ.

κζ'. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ ὁσίου Σαμφῶν τοῦ ξενοδόχου. Ἐν τῷ μεγάλῳ αὐτοῦ ξενῶνι λειτουργεῖ ἐκεῖ ὁ πατριάρχης καὶ εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον, τροπᾶριον ἦχος πλ. δ'. Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου ἐκτήσω τὸν μισθόν σου. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος·

¹⁾ Рукоп. патриар. иерусал. библ. № 53 и № 285: Μνήμην ἐπιτελοῦμεν, δι' ἣν ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ὁ Θεός, διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης κυκλωσάντων ἡμῶν Σαρακινῶν.

Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους β΄. Ἀδελφοί, ὁ σπείρων φειδομένων. Ἀλληλούια ἤχος δ΄, Δίκαιος ὡς φοῖνιξ. [π. 144) Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ρνα΄. Εἶπεν ὁ Κύριος μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποῖμνιον. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον.

κη΄. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κάρπου ἐπισκόπου, Παπύλου δικόνου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίχης ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ εὐρεσις τῶν ἁγίων λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου, καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ ἱατροῦ. Ψάλλομεν καὶ ἀναγινώσκομεν, καθὼς προγέγραπται εἰς τὴν λα΄ τοῦ Ἰανουαρίου μηνός.

κθ΄. Τῶν ἁγίων καὶ κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Ἐν τῷ ὁρφανοτροφείῳ τῇ παραμονῇ εἰς τὸ λυχνικὸν γίνονται ἀναγνώσματα γ΄, τὸ α΄ καθολικῆς ἐπιστολῆς Πέτρου. Ἀδελφοί, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου, τὸ β΄ τοῦ αὐτοῦ. [οβ.) Ἀγαπητοὶ ἀναζωσάμενοι, τὸ γ΄ τοῦ αὐτοῦ. Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὑμᾶς, ὡς παροίκους. Εἰς τὸν Ν΄ τροπᾶριον ἤχος πλ. α΄. Ποία φυλακὴ οὐκ ἔσχε σε δέσμιον. Προκείμενον ἤχος πλ. δ΄. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους. Ἀδελφοί, ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ. [π. 145) Ἀλληλούια ἤχος α΄, Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ξθ΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Κασαρείας. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

λ΄. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου, Παύλου, Ἀνδρέου, Σίμωνος, Θωμᾶ, Ἰακώβου, Μάρκου, Λουκᾶ, Ματθαίου, Ἰωάννου, Βαρθολομαίου καὶ Φιλίππου, ὅτι εἰς Ἀντιόχειαν πρῶτον ἐθέσπισαν καλεῖσθαι χριστιανούς, ὅτι εἰς ἓνα τάφον ἐν Ῥώμῃ κεῖνται Πέτρος καὶ Παῦλος. Τροπᾶριον ἤχος δ΄. Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι. Προκείμενον ἤχος δ΄. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις, στίχος. Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. [οβ.) Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους. Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Ἀλληλούια ἤχος α΄, Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. κθ΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε.

Μὴν Ἰούλιος ἡμέρας ἔχων λα΄, ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιδ΄, καὶ ἡ νύξ ἔχει ὥρας ι΄.

α΄. Μνήμη τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ τελειωθέντων. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Καρίνου βασιλέως, ἱατροὶ τὴν τέχνην, οἵτινες ἐθεράπευσαν οὐ μόνον ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα κτήνη, μηδὲν παρὰ τινος κομιζόμενοι, διαβάλλονται τῷ βασιλεῖ, καὶ στρατιωτῶν [π. 146) ἀποσταλέντων, οἱ τῆς χώρας ἀρπάσαντες κα-

τέκρυψαν, συλλαμβάνουσιν ἐτέρους ἀντὶ αὐτῶν ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, καὶ γνόντες οἱ ἅγιοι παρέδωκαν ἐχυτούς. Ἀναγκάζει αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν, πρὸς ὃν οἱ ἅγιοι εἶπον τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς πλάνης. Τοῦ δὲ βασιλέως ἀπαναινομένου, διεστράφη ὁ τράχηλος αὐτοῦ καὶ ἤλθε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τῶν νώτων αὐτοῦ, καθεζομένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀναβόησας εἶπε· μέγας ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν, καὶ οὕτως ἐπίστευσε πᾶν τὸ περιστὸς πλῆθος, καὶ ἐπιρρίψας τὴν πορφύραν ἐπάνω τῶν ἀγίων, ὁ βασιλεὺς ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ πανοικί καὶ ἰαθεὶς ἀπέλυσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἴδια μετὰ τιμῆς. Μετὰ ταῦτα ὁ ἴδιος αὐτῶν ἐπιστάτης φθόνῳ εἰς αὐτοὺς [οδ.] βληθεὶς, ἀνήγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὄρος, ὡς δῆθεν ἱατρικῶν βοτάνων συλλογὴν, καὶ κεῖ λίθοις τούτους κτήνει, ὧν τὰ σώματα κατέκρυψεν ἐν τῷ παρακειμένῳ τῷ ὄρει ἀγαθῶν καὶ οὕτως ἐταλειώθησαν εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τρεῖς συζυγαί εἰσὶ Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς ὀνομαζόμενοι· οἱ ἐκ τῆς Ἀραβίας τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ, καὶ οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ, λίθοις φονευθέντες ἐπὶ Καρίνου βασιλέως, καὶ οἱ τῆς Θεοδότης υἱοί, ὁσίως κοιμηθέντες. Ἡ ἀκολουθία προσεγράφη μηνὶ Νοεμβρίῳ λ'.

β'. Περὶ τῆς ἐσθῆτος τῆς Παναγίας Θεοτόκου, τῆς ἀποκειμένης ἐν Βλαχέρναις. Ἐπὶ Λέοντος βασιλέως καὶ Βερίνης, πατρίχιος β' Γάλλιος καὶ Κάνδιδος [π. 147] ἀδελφοὶ καὶ προσγεγεῆς Ἀρδαβουρίου καὶ Ἀσπαρος, πόθῳ τῆς προσκυνήσεως τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις τόπων, ἐξορμήσαντες τοῦ Βυζαντίου, κατέλαβον τὴν Παλαιστίνην. Γενόμενοι τε ἐν τοῖς Γαλιλαίας τόποις, εὗρον ἐν τινὶ οἴκῳ ἑβραίαν γυναῖκα γεγηρακυῖαν, πλήθη τε ἀσθενῶν ἐκεῖσε κατακειμένων, ἐν ἐτέρῳ δὲ δωματίῳ φώτων πολλῶν καὶ θυμιαμάτων προσαγωγὴν, καὶ μαθόντες ὅτι περ ἡ τιμία ἐσθῆς τῆς Θεοτόκου ἐκεῖ τεταμιεύεται, συγχωρηθέντες δὲ παρὰ τοῦ γυναιόου, ἐν αὐτῇ τῇ θέσει παννύχιον στάσιν ποιῆσαι, ἔλαβον τὰ μέτρα τῆς Σοροῦ, ἐκ ξύλου δὲ ἦν, καὶ ὄχοντο ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα. Κατασκευάσαντες δὲ ἕτερον Σορίον, καταλαμβάνουσιν εὐθὺς τὸ γύναιον, καὶ τὸ κειμήλιον ἀρπάσαντες, [οδ.] προέπεμψαν διὰ τῶν οἰκείων ἀνθρώπων. Ὡς δὲ κατέλαβον τὴν βασιλεύουσαν πόλιν, ἀπέθεντο τὸ ἱερὸν θησαύρισμα, ἐν ἰδίῳ προαστείῳ Βλαχέρνας ἐπονομαζομένῳ. Δεινόμενοι δὲ, πρὸς τὸ λαθεῖν, ἱερὸν ναὸν τῶν ἀγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Μάρκου, καὶ μὴ ἰσχύσαντες ἐπὶ πολὺ κρύπτειν, γνωρίζουσι τῷ βασιλεῖ τὸ μυστήριον. Ὁ δὲ βασιλεὺς χαρᾶς πλησθεὶς, ὠκοδόμησε τὸν ναόν, ἐνθα ἀπόκειται ἡ τιμία Σορός, καὶ κατέθετο ἐν αὐτῇ τὸ τίμιον Παλίον, περιελίσσας αὐτὸ πορφυρίδι, καὶ ἐν ἡλεκτρίνῳ Σορίῳ, σφραγίσαι βασιλικαῖς κατασφα-

λισάμενος, ὁ καὶ μέχρι καὶ νῦν ὑπάρχει, φυλακτήριον τῆς πόλεως καὶ
 θησαύρισμα ἱαμάτων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος
 Κοΐντου. Οὗτος γεγέννηται μὲν καὶ πεπαίδευται τὴν εὐσέβειαν ἐν Φρυγίᾳ,
 [π. 148) καταλαβὼν δὲ τὴν Αἰολίδα κώμην, ἔλαιον τοῖς δεομένοις καὶ
 ἴασιν τοῖς ἐκ πνευμάτων πονηρῶν χειμαζομένοις παρεῖχεν, ἐπὶ Αὐρηλι-
 ἀνου βασιλέως καὶ Ῥούφου ἡγεμόνος. Καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Ἰουβενάλιου,
 ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων. Οὗτος ἐγένετο ἐν τοῖς χρόνοις Θεοδοσίου τοῦ
 μικροῦ, ἀρχιερατεύσας μετὰ Κύριλλον τρίτος, φθάσας ἕως τῆς βασιλείας
 Μαρκιανοῦ καὶ Λέοντος, εὗρεθεις καὶ ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ συνόδῳ, συγκαθέδ-
 ρος γενόμενος τῶν χλ' πατέρων, ὃ τινι καὶ ὁ βασιλεὺς Μαρκιανὸς ἐγεγῆθη
 ἐπὶ τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ ἱερωτάτῃ πολιᾷ καὶ καταστάσει. Μετὰ τὸν ὀρθρον
 παραγίνεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ, καὶ γινομένης
 εὐχῆς συναπτῆς, ἄρχονται οἱ ψάλλται τῆς λιτῆς τροπάριον ἦχος πλ. δ'.
 [οβ.) Θεοτόκε παρθένε, τῶν ἀνθρώπων ἡ σκέπη, ἐσθῆτα καὶ ζώνην.
 Καὶ ἀπέρχεται ἡ λιτὴ ἐν Βλαχέρναις καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Σορόν,
 καὶ δοξάζουσι καὶ εὐθέως τὸ Τρισάγιον. Προκείμενον ἦχος γ'. Μεγα-
 λύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν
 ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ
 πρώτη σκηνή. Ἀλληλούϊα ἦχος πλ. δ', στίχος· Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς
 τὴν κατάπαυσίν σου, [π. 149). Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. γ'. Ἐν ταῖς
 ἡμέραις ἐκείναις ἀναστᾶσα Μαριάμ. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

γ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων Μάρκου καὶ Μαρκιανοῦ, ἐπὶ Μαξίμου,
 ἐπάρχου, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀνατολίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινου-
 πόλεως, ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ υἱοῦ Ἀρκαδίου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν
 ἁγίων μαρτύρων Θεοδότου καὶ Θεοδότης, Ἀσκληπιάδος, Διομήδους
 καὶ Εὐλαμπίου καὶ Γολινδοῦχ.

δ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὑακίνθου. Οὗτος ἦν ἀπὸ Καισα-
 ρείας ἐκ πρώτης τῶν Καππαδοκῶν ἐπαρχίας, Κουβικουλάριος δὲ ὢν, καὶ
 ὑπηρετῶν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ ἐν Ῥώμῃ, εἵκοστόν τε
 ἄγων ἔτος, διαβάλλεται τῷ βασιλεῖ, ὡς τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα ἐπικαλού-
 μενος. Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου ἐπισκόπου Κυρήνης τῆς κατὰ
 Λιβύην [οβ.). Οὗτος ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐκ πόλεως Κυρήνης,
 ἐξ ἧς ἦν Σίμων ὁ Κυρηναῖος, ἦν δὲ ὁ μακάριος εὐηλιεῖ, τετραγωναῖος,
 γηραιὸς καὶ ὥραϊος εἰς ὑπερβολήν, πάσῃ δὲ παιδείᾳ ἀσκηθεὶς γέγονε
 καλλιγράφος ἄκρος, πλοῦτον πολὺν κομισάμενος ἐκ ταύτης τῆς τέχνης,
 καὶ βίβλους πολλὰς ταῖς ἐκκλησίαις ἀποθησαυρίσας εἰς τὸν Ἀβραάμ
 καὶ εἰς τὸν Γεδεών· εἰς τὰς λαμπάδας, καὶ διαφόρους Ψαλμούς, νομίμῳ

δέ γάμῳ προσομιλήσας, ἔσχεν υἱὸν καὶ ἐκάλεσε Λέοντα. Οὗτος ὁ Λέων θηριώδης ὢν τοῖς τρόποις καὶ ἀποστάτης τοῦ Θεοῦ γενόμενος, συνδιαϊτώμενος Διγνήταν τῷ ἡγεμόνι ὄντι εἰδωολάτρει, διέβαλε τὸν ἴδιον πατέρα Θεόδωρον, ὡς βίβλους ἱεράς ἔχοντα, καὶ πάντας δι' αὐτῶν ἐπιστρέφων Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας. [π. 150] Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδότου Λιβύης καὶ Δονάτου ἐπισκόπου. Καὶ μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Μάρκου καὶ Ἀνδρέου Ἱεροσολομίτου, καὶ Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ ὁσίου Συμεὼν τοῦ στυλίου. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης μηνὶ Ἰανουαρίου ια'.

ε'. Μνήμη τῆς ἁγίας Μάρθας, μητρὸς τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυμαστοῦ ὄρου. Αὕτη ἦν εὐλάβης καὶ φοβουμένη τὸν Θεόν, αενάως τῇ ἐκκλησίᾳ σχολάζουσα καὶ τὴν παναγίαν Θεοτόκον ὑπερτιμῶσα, καὶ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύουσα, ἐπισκεπτομένη ἀρρώστους, καὶ τεθνεῶτας ἐπιμελουμένη καὶ σάβανα παρέχουσα, ὡσαύτως καὶ τοὺς βαπτίζομενοὺς ἐχορήγει, καὶ τοὺς μὴ ἔχουσιν ἐδίδου, εἰρηνεύουσα τοὺς πάντας πρὸ ἐνιαυτοῦ δὲ τῆς κοιμήσεως [ΟΒ.] αὐτῆς, εἶδε πλῆθος στρατιᾶς ἀγγέλων λαμπάδας κατέχοντας καὶ λέγοντας αὐτῇ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἐρχομένῳ ἐλευσόμεθα καὶ ληψόμεθά σε, εἰς τὴν ἡτοιμασμένην σοι αἰωνίαν ἀνάπαυσιν. Καὶ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀγνῆς. Αὕτη ὑπῆρχεν ἐκ πόλεως Ῥώμης γένους λαμπροῦ. Αὕτη πρόσφορον ἔχουσα τὸν βίον τῷ ὀνόματι πολλὰς γυναῖκας πρὸς αὐτὴν ἐπιούσας ἐδίδασκε τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας, μετανοεῖν τε ἐφ' οἷς ἔπραξαν, καὶ γινώσκειν Χριστὸν προετρέπετο. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἄρχων, ἐκέλευσε παραστῆναι αὐτὴν τῷ βήματι. Καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Κωπρίλας, μαρτυρησάσης ἐν τῷ Πολυδώρῳ. Αὕτη ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, ἐκ πόλεως Κυρήνης τῆς [π. 151] κατὰ Λιβύην χριστιανῶν γονέων καὶ εὐγενῶν ὑπάρχουσα, ζευχθεῖσα ἀνδρὶ ἔτις ἄγουσα ιδ', καὶ τοῦτω συζήσασα ἔτη β' ἡμισυ, ἔμεινεν ἐν τῇ χηρείᾳ ἔτη κη', νόσῳ δὲ τῆς κεφαλῆς κινδυνεύουσα, ἀπῆρχετο πρὸς Θεόδωρον ἐπίσκοπον Κυρήνης ἐν φυλακῇ ἐγκεκλεισμένον καὶ βασανιζόμενον καὶ αἰετὰς τῆς νόσου καὶ ἦν μετὰ τῶν ἐκεῖσε παρθένων Λουκίας καὶ Ἀρόας, ἀκούουσα τῆς διδασκαλίας τοῦ ἐπισκόπου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, μαρτύρων τῶν ἐν Σκυθοπόλει.

ς'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Λουκίας τῆς παρθένου καὶ Πίξου Βικαρίου καὶ ἄλλων πλείστων παθόντων ἐν Καμπανῷ. Αὕτη ἡ Λουκία ἐτέρα παρὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ τῆς Καμπανῶν χώρας [ΟΒ.] τῆς κατὰ Ῥώμην, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀσθίνου, ἐπισκόπου Δυρρά-

χίου, ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως καὶ Ἀγρικολάου ἡγεμόνος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀρχίππου, Φιλήμονος, πέραν ἐν τῷ Πτωχίῳ, καὶ τῶν ἁγίων Ἀπολλωνίου, Ἀλεξάνδρου, καὶ Ἐπιμάχου καὶ τοῦ ἁγίου Ὀνησίμου.

ζ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Περιγρίνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Λουκιανοῦ, Πομπίου, Ἡσυχίου, Παππίου, Σατορνίνου καὶ Γερμανοῦ. Οὗτοι ὑπῆρχον ἀπὸ Ἰταλίας ἐκ τοῦ λεγομένου Πανθέου, πλησίον τοῦ καλουμένου γενναίου ποταμοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας Τραϊανοῦ καὶ Ἀγρικολάου ἡγεμόνος, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰσαύρου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Βασιλείου, Ἰννοκεντίου, Φήλικος, Ἑρμίου καὶ Περιγρίνου. Οὗτος ὁ ἅγιος Ἰσαυρος καὶ διάκονος τῶν Χριστοῦ μυστηρίων, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ γεγέννηνται ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ τῆς βασιλείας Νουμεριανοῦ. Τῇ [π. 152) αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐσταθίου, Πολυκάρπου, καὶ Εὐαγγέλου ἐν Σιβονίᾳ καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Κυριακῆς.

η'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Προκοπίου. Οὗτος ἦν ὁ μάρτυς ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως, καὶ ὥρμητο δὲ ἐκ πόλεως ἥτοι Ἱερουσαλήμ, πατὴρ μὲν χριστιανοῦ ὑπάρχων υἱὸς ὀνόματι Χριστοφόρου, μητὴρ δὲ Θεοδοσίας ἑλληνίδος τῇ θρησκείᾳ, ἐπικέκλητο δὲ ὁ ἅγιος ὑπὸ τῶν γονέων Νεανίας, ὁ δὲ Κύριος ὠνόμασε Προκόπιον. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀβδᾶ καὶ Σάββα. Προκείμενον ἦχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, στίχος. Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον Τέκνον Τιμόθεε, πιστὸς ὁ λόγος. Ἀλληλούϊα ἦχος δ', στίχος. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. [οδ.) Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. με'. Εἶπεν ὁ Κύριος προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε.

θ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὁρέστου. Οὗτος ὁ ἅγιος ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ, ἐκ πόλεως Τυάνου τῆς Καππαδόκων ἐπαρχίας, ἐπὶ Μαξίμου ἡγεμόνος, ἰατρὸς ὢν τὴν τέχνην, καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης μητροπολίτου Γορτύνης πρὸς ζ' ἰδὼν ἰουλιον ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Πατερμουθίου, καὶ Κόπρι, καὶ Ἀλεξάνδρου, ἐν τοῖς χρόνοις Ἰουλιανοῦ ὑπῆρχον ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ κατ' Αἴγυπτον. Καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Παγκρατίου.

ι'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων με' μαρτύρων τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας μαρτυρησάντων, ἐπὶ Λικινίου τοῦ βασιλέως καὶ Λυσίας ἡγεμόνος, [π 153) ὧν οἱ πρῶτοι τῆς Νικοπόλεως πιστοὶ καθωμολόγησαν ὑπάρχοντες οὗτοι Λεόντιος καὶ Μαυρίκιος, Δανιὴλ καὶ Ἀντώνιος. Καὶ

τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βιάνορος καὶ Σιλουανοῦ. Οὗτος ἦν τῆς Παισιδῶν ἐπαρχίας καὶ κατεσχέθη ὑπὸ Σεβηριανοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἰσαύρων πόλεως τῆς Εὐφρασίας. Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀπολλωνίου ἐκ πόλεως Σάρδεις, καὶ ἄχθεις Περενίῳ τῷ ἄρχοντι, ὡμολόγησεν ἑαυτὸν εἶναι Χριστιανόν, καὶ ἀναγκαζόμενος ὁμῶσαι τὴν τύχην τοῦ βασιλέως ἔφη· οὐκ ἔστιν ὁμῶσαι, καὶ μάλιστα βασιλέα φθαρτὸν καὶ θνήσκοντα, καὶ μὴ γινώσκοντα ποιητὴν τοῦ κόσμου· ἡμεῖς ὁμνύομεν εἰς τὸν Προαιώνιον βασιλέα καὶ Θεόν, τὸν ποιήσαντα τοὺς βασιλεῖς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ λαβὼν τὴν ἀπόφασιν, ἐσταυρώθη ἐπὶ ξύλου σταυροῦ, καὶ οὕτως ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ τῶν μυρίων τῶν ὄντων [οδ.] εἰς τὰ σπήλαια, οὓς ἔκαυσεν Θεόφιλος ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας διὰ Ἰσίδωρον. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μ' μαρτύρων Μαρτίου θ'.

ια'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρκιανοῦ. Οὗτος νέος ὢν ἐμαρτύρησεν ἐν τῇ Εἰκονιαίων πόλει, ὅστις ἐπὶ Περενίου ἄρχοντος ἐξέσθη τὰ νεῦρα καὶ τὰς παρειάς, μετὰ δὲ ταῦτα ἐτέθη ἐπὶ ἐσχάρας πεπυρακτωμένης, καὶ μαχαίρας τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κατακεντηθῆναι ἐκέλευσεν, καὶ μετὰ τοῦτο λαβὼν τὴν ἀπόφασιν ἐτμήθη τὴν κεφαλὴν μηνὶ Ἰουλίῳ ια'. Καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κινδέου πρεσβυτέρου. Οὗτος ἦν ἀπὸ κώμης λεγομένης Ταλμενίας Σίδης τῆς Παμφυλίας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ, τῷ γένει οὐμαναθεύς, ἐπὶ Στρατονίκου ἡγεμόνος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ σὺναξις τῆς πανευφήμου Εὐφημίας τοῦ Ὁρου. Ἡ ἀκολουθία προεγράφη ε' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός [π. 154].

ιβ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων Πρόχλου καὶ Ἰλαρίου. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως καὶ Μαξίμου ἡγεμόνος ἐν τῇ χώρᾳ Καλλιπποῦ πλησίον Ἀγκύρας, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Γολινδοῦχ τῆς καὶ Μαρίας. Αὕτη ἦν ἐκ Περσίδος συνοικήσασα ἀνδρὶ Ἀρχιμάγῳ, ἐπὶ βασιλείᾳ Περσῶν μὲν Χοσρόου, Ῥωμαίων δὲ Μαυρικίου. Αὕτη ἐν ἐκστάσει γενομένη εἶδεν ὀπτασίαν καὶ βαπτίζεται Γολινδοῦχ, μετονομασθεῖσα Μαρία καὶ καταδικάζεται παρὰ τε τοῦ ἀνδρός καὶ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ λήθης φρούριον ἐπὶ ἔτη ιη', μετὰ τοῦτο βάλλεται ἐν λάκκῳ, ἐν ᾧ ἦν ὀράκων μέγας, μηδὲν ὑπ' αὐτοῦ βλαβεῖσα τὸ σύνολον ἀσίτου τε ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐν τῷ λάκκῳ μενούσης, ἄγγελος ἀψάμενος τοῦ στόματος αὐτῆς ἔφη· ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ κυριεύσει σου πεῖνα, καὶ ἔκτοτε οὐδαμῶς [οδ.] ὠχλήθη ὑπὸ πείνης, ἔμαθε δὲ ἐν τῇ φρουρᾷ συριστὶ τὸ ψαλτήριον Ὁρμίσδρας δὲ ὁ υἱὸς Χοσρόου, ταύτην ἐκβαλὼν ἐτύπησεν, ὥστε μία μάλιστα, κατὰ τοῦ μαστοῦ αὐτῆς ἐνεχθεῖσα τοῦτον διέβρῃξεν, καὶ πάλιν ἡ θεία χάρις τοῦτον σῶον κατέστησεν. Ἄλλοτε πάλιν πλήσαντες σάκκον

καμινιαίας αἰθάλης καὶ πυρὸς ἐκεῖ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐμβαλόντες, εἰς τόπον τινὰ προσέβριψαν· κατακλείσαντες δὲ αὐτὴν ἐν φρουρᾷ ἀπέστειλαν ἄνδρας ἀσώτους πρὸς τὸ ἐμπαῖξαι αὐτήν, καὶ οὐκ ἔβλεπον αὐτήν, βουλλωθεῖσα οὖν τὸν τράχηλον, καὶ ἀπερχομένη τμηθῆναι τὴν κεφαλὴν, εἰς τόπον μεμακρυσμένον πρὸς τὴν βούλλαν πάλιν, κατὰ τὸ ἔθος τῶν Περσῶν ἀποκομισθῆναι τῷ βασιλεῖ εἰς πίστωσιν. Ἄγγελος γὰρ Κυρίου παρastas [π. 155] τῷ ἀπαγαγόντι αὐτὴν στρατιώτῃ, ἅπαξ καὶ δις παρακελεύσατο ἀπολῦσαι αὐτήν· τοῦ δὲ διὰ τὴν βούλλαν μὴ θέλοντας ὁ ἄγγελος ἀοράτως ἐκβαλὼν αὐτήν τοῦ τραχήλου δέδωκε τῷ στρατιώτῃ, καὶ τότε ἀπέλυσεν αὐτήν. Ὡς δὲ ἐλυπεῖτο ὡς μὴ καταξιωθείσα τυχεῖν τὸ διὰ ξίφους μαρτύριον, ἐπιστὰς οὖν πάλιν ὁ ἄγγελος σπάθην κατέχων, καὶ τὸν πόθον αὐτῆς πληροῦν ἐπαγγεिलाίμενος, πλήττει αὐτήν κατὰ τοῦ τραχήλου ὥστε καὶ τὴν τομὴν φαίνεσθαι, καὶ τῷ αἵματι τὰ ἑαυτῆς βαφῆναι ἱμάτια, ἅτινα καὶ ἰάσεις ἐπετέλουν. Ἐλθοῦσα δὲ ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ προσκυνήσασα τοὺς ἁγίους τόπους παρέβале μοναστηρίους, ἅτινα ἐνόσουν τὴν αἵρεσιν τοῦ δυσσεβοῦς Σευήρου· ὡς δὲ εἶπεν ἑαυτὴν τῆς καθολικῆς [οδ.] ἐκκλησίας εἶναι οὐκ ἐδέχθη εἰς τὴν ἑαυτῶν κοινωνίαν, ἤτησε δὲ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀποκαλυφθῆναι αὐτῇ, ποῦ ὀφείλει κοινωνῆσαι, καὶ ὁρᾷ Ἄγγελον τοῦ Θεοῦ δύο κατέχοντα ποτήρια, ἐν μὲν γέμον φωτὸς, τὸ δεύτερον σκότους· καὶ ἐρωτησάσης καὶ μαθούσης, ὅτι τὸ γέμον φωτὸς τῆς καθολικῆς ἐστὶν ἐκκλησίας, καὶ τούτῳ πρόσελθε, τὸ δὲ ἕτερον ἔκκλινον ἀπ' αὐτοῦ. Ἀκούσασα δὲ, ὅτι ὁ ἀπολύσας αὐτὴν στρατιώτης κατεσχέθη δι' αὐτὴν ἐν φρουρᾷ ἐδυσφόρει καὶ τῷ ἁγίῳ Δομιτιανῷ τῷ μητροπολίτῃ Μελιτινῆς ἔφη, ὅτι περ εἰ μὴ ἀπολυθῇ πάλιν ὑποστρέφω προθύμως καὶ ἑαυτὴν παραδίδω, ἵνα μὴ ἀντ' ἐμοῦ ἄλλος κρατῇται· ὁ δὲ μητροπολίτης, ἀναγαγὼν Χοσρόην τῷ βασιλεῖ Περσῶν, [π. 156] πάραυτα ἐδέεπισεν ἀπολυθῆναι καὶ πάντας τοὺς τοῦ γένους αὐτοῦ ἀνεκτοὺς εἶναι καὶ τοὺς χριστιανούς. Ὁ δὲ μητροπολίτης ἠνάγκαζεν αὐτὴν εἰσελθεῖν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ εὐξασθαι αὐτὴν τοῖς βασιλεῦσιν· ἡ δὲ ἔφη ἐγγὺς εἶναι τὴν μετástασιν αὐτῆς. Ἐλθοῦσα τοῖνον ἀναμέσον τοῦ Νιζτιβίου καὶ τοῦ Δαρὰς εἰς εὐκτήριον οἶκον τοῦ ἁγίου Σεργίου, εὐχαριστήσασα τῷ Θεῷ καὶ ὀλίγον νοσήσασα ἐκλείπειν, ἠῤῥατο οὕτω ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος καὶ τὰ ἐξῆς τῆς εὐχῆς, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὴν εὐχὴν ἐκοιμήθη. Συγγράφεται δὲ τὸ μαρτύριον καὶ τὴν μνήμην αὐτῆς Εὐστράτιος, πρεσβύτερος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις καὶ τὸν βίον τοῦ ἐν ἁγίοις Εὐτυχίου σινεγράφατο.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀνδρέου, [οδ.) Πρόβου καὶ τῆς ἁγίας Βερονίκης τῆς αἰμόρρου.

ιγ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεραπίωνος. Οὗτος ἦν ἐν τοῖς χρόνοις Σευήρου τοῦ βασιλέως, ἀνὴρ θεοσεβῆς καὶ ἀγαθός· οὗτος κατασχεθεὶς ὑπὸ Ἀκύλα τοῦ ἄρχοντος ὡμολόγησε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ παρεδόθη πυρὶ καὶ οὕτως ἐτελειώθη. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας Μυρώπης. Αὕτη ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου, μητέρα κεκτημένη χριστιανήν, ἣτις εἶχε τὰς οἰκῆσεις ἐν τῇ Ἐφεσίων πόλει, καὶ ἐπὶ τῇ Χίῳ τῇ νήσῳ· περιεῖθε τὰ ἐν Ἐφέσῳ κείμενα λείψανα τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ μαρτύρων ἡ Μυρώπη καὶ τούτων τὰ μύρα ἀρρυομένη, εἰκότως ἐξ αὐτῶν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἐκτήσατο. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἡρακλείου, Φαύστου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

ιδ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰούστου. [π. 157). Οὗτος ἦν στρατιώτης Νουμέρου λεγομένου Ταβαλέων ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Ὁνησίμου. Οὗτος ἕτερος παρὰ τὸν μαθητὴν Παύλου τοῦ ἀποστόλου, ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ ἀπὸ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, κώμης Καρυνῆς, κεκοίμηται δὲ ὁσίως ἐν Μαγνησίᾳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκύλα καὶ Ἰλαρίου.

ιε'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κηρίκου καὶ Ἰουλίττης μητρὸς αὐτοῦ. Αὕτη ὤρμητο ἀπὸ τῆς Ἰκονίου ὑπῆρχε δὲ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως διὰ δὲ τὸν ἐκεῖ διωγμὸν καταλαμβάνει Σελεύκειαν μετὰ τριετούς παιδός, καὶ ἐκεῖ ἐπικρατούσης τῆς ζάλης, ἔρχεται ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἐν ἧ ὑπῆρχεν Ἀλέξανδρος ἡγεμών, πικρός τις διώκτης, ὃν οὐ καὶ συνελήφθη. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀβωδίου νομέως (?) τοῦ Ἰουλιανοῦ. Οὗτος ἦν ἐν Τενέδῳ [οδ.) τῇ νήσῳ, καὶ ἐπὶ Ἰουλιανοῦ κρατηθεὶς καὶ πολλὰ καταναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν, ὡμολόγησε παρῆρσίᾳ τὴν θεότητα αὐτοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ ὁμολογητοῦ. Προκείμενον ἦχος δ'· Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'· Ἀδελφοί, ὅτε ἤμην νήπιος. Ἀλληλουία ἦχος δ', στίχος· Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ροζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσῆλθον τῷ Ἰησοῦ οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ις'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀντιόχου. Οὗτος ἦν ἀπὸ Σεβαστείας ἰατρός τὴν [π. 158) τέχνην, περιάγων τὰς πόλεις πάσας καὶ ἰώμενος τοὺς ἐν ἀσθενείαις, κρατεῖται ὑπὸ Ἀδριανοῦ ἡγεμόνος. Τῇ αὐτῇ

ἡμέρα ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Παύλου καὶ Οὐαλεντίνας καὶ Θεῆς. Οὗτοι Αἰγύπτιοι μὲν τῷ γένει ὑπῆρχον, ἐπὶ δὲ τῆς πόλεως Διοκαισαρείας ἀχθέντες, παρέστησαν Φηρμιλιανῷ ἄρχοντι καυστῆραι καὶ πυρὶ ἀφανίζονται, καὶ ἡ μὲν ἁγία Θεῆ ἐπὶ ξύλου τανυσθεῖσα ξέεται, ἡ δὲ ἁγία Οὐαλεντίνα ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς τῷ δικαστῇ ἐπιθεμένη καταστρέφει τὸν βωμὸν τῷ ποδὶ καὶ αὐτὴ ξέεται ἀφειδῶς. Παῦλος δὲ ἀχθεὶς καὶ βασανισθεὶς ἐπευξάμενος πᾶσι μεγάλῃ τῇ φωνῇ ὑπὲρ χριστιανῶν, ὑπὲρ Ἰουδαίων καὶ Σαμαρειτῶν, καὶ ἐτέρων ἐθνῶν, καὶ τοῦ παυθῆναι τὸν διωγμὸν, καὶ εἰς οἶκτον ἐκ τούτου καὶ δάκρυα ἅπαντας ἐκίνησε καὶ οὕτως ἐτμήθη [οδ.) τὴν κεφαλὴν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς τῆς ἐν Χαλκηδόνι τετάρτης συνόδου τῶν χλ'. ἁγίων πατέρων. Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν βασιλέων ἡμῶν Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Μαρκιανοῦ Αὐγούστων, συναχθεῖσα ἐν τῇ Χαλκηδονιέων μητροπόλει τῆς Βυθηνῶν ἐπαρχίας ἐν τῷ μυχτυρεῖῳ τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, ὥρισε τὴν ὁρθόδοξον πίστιν. Ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ εἰς τὸ λυχνικὸν γίνονται ἀναγνώσματα γ' ¹⁾, τὸ α' τῆς Ἐξόδου· Ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων· ποιήσόν μοι κατὰ πάντα, τὸ β' Βασιλειῶν γ'· Ὡκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς Σολομὼν, τὸ γ' προφητείας Ἰεζεκιήλ· [π. 159) Ἐγένετο πέμπτῳ καὶ κ' ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἡχος πλ. δ'. Τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τὰ δόγματα, πρὸς πνευματικὴν εὐφημίαν τὰ πέρατα, προτρέπονται σήμερον, μίαν τῶν πατέρων πίστιν διδάσκοντα, Θεὸν ἀληθῶς καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν Χριστὸν κηρύττοντα, πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα, τὸν αὐτὸν παθητὸν μὲν σαρκί, ἀπχθῆ δὲ θεότητι, οὕτω πιστεύοντες ψάλλομεν τὸ ἀλληλούια. Καὶ μετὰ τὸ Τρισάγιον ἀναγνώσκεται ὁ ὅρος, καὶ εὐθὺς προκείμενον ²⁾ ἡχος βαρὺς· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, [οδ.) στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφαί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ἡμῶν, Ἀλληλούια ἡχος δ', στίχος· Ὁ

¹⁾ Рукон. патриарш. ієрусал. библ. № 53 и № 285: τὸ α'. Γενέσεως· Ἀκούσας Ἀβραάμ ὅτι ἡχμαλωτεύθη, ἀνάγνωσμα β'. Δευτερονομίου· Εἶπε Κύριος πρὸς τοὺς, ἀνάγνωσμα γ' Δευτερονομίου· Εἶπε Κύριος Μωσῇ πρὸς τοὺς. Τροπάριον ἡχος δ'· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, στίχος α'. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡαῖν, στίχος β'. Οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν, στίχος γ'. Οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου.—

²⁾ ἡχος πλ. δ'. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων, στίχος· Ὅτι δίκαιος εἶ.

Θεός ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. λβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστέ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Τῇ μετ' αὐτὴν κυριακῇ μνήμῃ τῶν ἀγίων πατέρων τῶν κατὰ Σεβήρου τῆς ε'. συνόδου· Ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ εἰς τὸν Ν' καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τροπάριον ἥχος πλ. δ'. Φωστῆρας ἐν κόσμῳ φαίνοντας, καὶ λόγον ζωῆς ἐπέχοντας τοὺς πατέρας ἡμῶν ἀνέδειξας, δι' αὐτῶν τὴν ἐκκλησίαν ἐλάμπρυνας, καὶ τὸν εἰς ὕψος ἀδικίαν λαλήσαντα τῆς ἀληθείας ἐχθρόν, κατέβαλες ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, [π. 160) εἰρήνευσον τὴν ζωὴν ἡμῶν. Καὶ μετὰ τὸ Τρισάγιον ἀναγινώσκειται ὁ ὅρος. Προκείμενον ¹⁾ ἥχος β'. Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι, στίχος· Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τίτον· Τέκνον Τίτε, πιστὸς ὁ λόγος. Ἀλληλούια ²⁾ ἥχος δ', στίχος· Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρνγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρχας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἶπε· Πάτερ Ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

ιζ'. Ἀθλησις τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ἀθηνογένους. Οὗτος ἦν ἀπὸ Σεβάστειν, ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλείῳ, ἐπίσκοπος γενόμενος Πηδαχθόης. Οὗτος κρατηθεὶς ὑπὸ Φιλομάρχου ἡγεμόνος μετὰ ι' μαθητῶν ὑπομείνκτες [οβ.) τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς Χριστοῦ μαρτυρίας διὰ ξίφους ἐδέξατο. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀγίας μάρτυρος Μαρίνης. Αὕτη ἦν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας, ἐπ' Ὀλυβρίου ἐπάρχου, θυγάτηρ Αἰδεσίου ιερέως τῶν εἰδώλων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἀγίου Σπεράτου καὶ Βερονίκης ³⁾ ἀγίας μάρτυρος Θεοδ υἱῶν αὐτῆς.

ιη'. Ἀθλησις τοῦ ἀγίου μάρτυρος Αἰμιλιανοῦ. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐκ πόλεως Δωρωστόλου Μοισίας τῆς Θράκης δοῦλος ἐνὸς ἑλλήνος ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παρχβάτου καὶ Καπετωλίνου Βικαρίου, χριστιανός δε . . . καιρὸν ἐπιτήδειον . . . σφύραν εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ συνέτριψε πάντα τὰ ἀγάλματα καὶ τὰς θυσίας διεσχόρπισεν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ὑακίνθου τοῦ ἐν Ἀμάστριδι, ἐπίσκοπούσαντος [π. 161) τοῦ Ἡρακλείδους ἐν Ἀμάστριδι γεγέννηται ὁ ἅγιος μάρτυς Ὑάκινθος, πατὴρ μὲν Θεοκλήτου, μητὴρ δὲ Θεονίλλας. Ἄγγελος δὲ

¹⁾ Προκείμενον· Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος· Ἀσπτε τῷ Κυρίῳ.—²⁾ Ἀλληλούια ἥχος δ', Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν.

³⁾ Онуцѣнный мѣста вытерты настолько, что нѣтъ никакой возможности прочесть ихъ.

Κυρίου ὁφθεῖς ἔφη· Ὑάκινθον τὸν παῖδα προσαγόρευσον, καὶ δὴ τριετὴς γενόμενος ἀνέστησε παῖδα τεθνεῶτα, καὶ φιλοσόφου τινὸς τὴν γαμετὴν δυσεντερία κατεχομένην ἰάσατο, καὶ πλοίου ὑπὸ δαίμονος κρατουμένου καὶ μὴ κινουμένου, εἰσελθόντος ἐν αὐτῷ καὶ σφραγίσας, ἐνέβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ παιδίον ἐν τῷ λουτρῷ πνιγὲν δι' εὐχῆς ἀνέστησεν. Τέλειος δὲ γενόμενος συνήντησε τῷ μάρτυρι Φωκᾷ καὶ μετὰ τούτου καταλαβὼν τὴν Ἀμαστριν, ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Καστρισίου δὲ τινὸς ἡγεμονεύοντος ἐν τῷ Πόντῳ, ἄγεται πρὸς αὐτόν, τύπτεται δεινῶς, καὶ ἐκρίζοῦται σιδήρῳ τοὺς ὀδόντας, καὶ [οδ.) σύρεται σχοινίοις ἔξω τῆς πόλεως, καὶ τιτρώσκεται καλάμοις ὥστε γενέσθαι αὐτόν ἡμιθανή. Τῇ οὖν νυκτὶ γίνεται αὐτῷ ἐπιστάσια ἁγίων ἀγγέλων, ὑφ' ὧν θαρσοποιηθεῖς, εὐξάμενός τε ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ πάσης πόλεως, καὶ τῶν ἐν παντοίοις ἀνάγκαις, καὶ τῶν τελούντων τὴν μνήμην αὐτοῦ, οὕτως ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη γίνεται θαῦμα ἐτησίως ἐν Ἀμάστριδι. Ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ναοῦ αὐτοῦ μετὰ τὸ τελεσθῆναι τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ αὐθις τὴν ἐσπερινήν, ἀναδίδοται ὁ θεὸς χοῦς ἐκ τοῦ τόπου τῆς θέσεως τοῦ ἁγίου, ὃν ὁ ἐπίσκοπος λαμβάνων μεταδίδει τῷ λαῷ εἰς εὐλογίαν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Μαρκέλλου καὶ Δασίου καὶ Μάρωνος. Καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Καλλιστράτου. Ψάλλομεν καὶ ἀναγινώσκομεν καθὰ προεγράφη [π. 162) εἰς τὰς θ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

ιβ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δίου. Οὗτος ὥρμητο ἐκ τῆς Ἀντιοχείας χώρας ἐπὶ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, μαθητευθεὶς ἐν Εὐφραθᾷ καὶ Ῥωμανῷ, ἐσθίων δὲ διὰ δύο ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος ἄρτον, καὶ ἅλατι καὶ ὕδατι πληρῶν τὴν χρεῖαν τοῦ σώματος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ὁσίας Μακρίνας ἀδελφῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Αὕτη γέγονεν ἐξ εὐγενῶν καὶ εὐπαιδῶν πρωτότοκος τοῖς γονεῦσι γεννηθεῖσα. Μακρίναν δὲ αὐτὴν ἐπωνόμασαν κατὰ τὴν μάμην αὐτῆς, τοῦ γὰρ πατρὸς αὐτῆς Βασιλείου ἡ μήτηρ Μακρίνα ἐλέγετο. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Πανήδου [οδ.) τοῦ νέου ὁμολογητοῦ.

κ'. Ἡ πυρφόρος ἀνάβασις Ἰλίου τοῦ προφήτου. Οὗτος ἦν ἐκ Θέσβης ἐκ γῆς Ἀράβων, ἐκ φυλῆς Ἀαρών, οἰκῶν ἐν Γαλαάδ, ὅτι ἡ Θέσβη δῶμα ἦν τοῖς ἱερεῦσι δεδομένη, καὶ ὅτι ἔτεκεν αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· εἶδε Σοβὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὀπτασίαν, ὅτι ἄνδρες λευκοφανεῖς αὐτὸ προσηγόρευον καὶ ὅτι ἐν πυρὶ αὐτόν ἐσπαργάνουν, καὶ φλόγα πυρὸς ἐδί-

δουν αὐτῷ φαγεῖν, καὶ ἔλθων εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀνήγγειλε τοῖς ἱερεῦσι, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ χρηματισμὸς μὴ δειλιάσης, ἔσται γὰρ ἡ οἴκησις τοῦ παιδὸς φῶς, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἀπόφασις, καὶ κρινεῖ τὸν Ἰσραὴλ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν πυρί, καὶ οὗτος ἐστὶν Ἡλίας, [π. 163] ὁ τὸ πῦρ τρίτον καὶ τὸν ὑετὸν τῇ ἰδίᾳ γλώττῃ βαστάσας, καὶ νεκροὺς ἐγείρας ἐξ οὐρανοῦ κατενέγκας, καὶ εἰς οὐρανὸν ἐν ἄρματι πυρὸς ἀναληφθεὶς.

κx'. Κοίμησις τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Συμεὼν τοῦ σαλοῦ καὶ Ἰωάννου. Οὗτος ὁ διὰ Χριστὸν σαλὸς γεγονώς καὶ Ἰωάννης ὁ συνέκδημος αὐτοῦ ὑπῆρχον ἐκ Συρίας πόλεως Ἐδέσης τῆς ὀρεινῆς ἐπαρχίας ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τοῦ νέου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰούστου καὶ Μαθθία, καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Τροφίμου καὶ Θεοφίλου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

κβ'. Μνήμη τῆς ἁγίας μυροφόρου Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, ἔχουσα ζ'. δαιμόνια, ἀκολουθήσασα δὲ τῷ Χριστῷ, ἐκείνων μὲν ἡλευθερώθη, καὶ διηκόνησεν αὐτῷ μέχρι τοῦ πάθους, καὶ μυροφόρος γέγονε, καὶ πρώτη τὴν ἀνάστασιν ἅμα τῇ ἄλλῃ Μαρίᾳ, [οδ.] ἤγουν τῇ Θεοτόκῳ κατεῖδεν. Μετὰ οὖν τὴν θείαν ἀνάληψιν, γενομένη εἰς Ἐφεσον πρὸς τὸν Θεολόγον, ἐκεῖ ὁσίως κεκοίμηται, καὶ κατὰκειται πρὸς εἴσοδον τοῦ σπηλαίου, ἐν ᾧ οἱ ἅγιοι ζ'. παῖδες κεκοίμηνται. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φωκᾶ. Οὗτος ἦν ἐπὶ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως διαλάμπων ἐν ἀμέμπτῳ πολιτεία, ἀναχθεὶς καὶ εἰς πᾶσαν ἀρετὴν, καὶ πᾶσι τὰ πάντα γενόμενος προσήχθη Ἀφρικανῷ τῷ ἐπάρχῳ.

κγ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων Βιταλίου καὶ Ἀπολιναρίου ἐπισκόπων Ῥαβέννης, καὶ Εὐγενίου μάρτυρος καὶ Ἀπολλωνίου ἐπισκόπου Ῥώμης. Ἡ ἀκολουθία μὴνὸς Νοεμβρίου κε'.

κδ'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Χρηστίνης. Αὕτη ἦν ἀπὸ τῆς Τυρίων πόλεως, Οὐρβανῷ τινὸς στρατηλάτου θυγάτηρ [π. 164].

κε'. Κοίμησις τῆς ἁγίας Ἀννης μητρὸς τῆς Θεοτόκου. Αὕτη ἡ προμήτωρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν κατὰ σάρκα γενομένη, ἦν ἐκ φυλῆς Λευί, θυγάτηρ Ματθα τοῦ ἱερέως καὶ Μαρίας τῆς αὐτοῦ γυναικὸς ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· ὅστις Ματθὰν ὑπῆρχεν ἱερατεύων, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κλεοπάτρας καὶ Σαπώρου βασιλέων Περσῶν καὶ Αἰγυπτίων, πρὸ τῆς βασιλείας Ἡρώδου υἱοῦ Ἀντιπάτρου. Οὗτος ὁ Ματθὰν ὁ ἱερεὺς τρεῖς ἔσχε θυγατέρας, ὄνομα τῇ πρώτῃ Μαρίᾳ, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Σοβή, καὶ ὄνομα τῇ γ'. Ἄννα. Ἐγήμεν ἡ πρώτη ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἔτεκε Σαλώμην τὴν μαῖαν· ἔγήμε καὶ ἡ δευτέρα καὶ αὕτη ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἔτεκε τὴν Ἐλισάβετ εἰς γῆν τῆς Γαλιλαίας· ἔγήμε καὶ ἡ

τρίτη καὶ ἐγέννησε Μαρίαν τὴν Θεοτόκον· ὡς εἶναι τὴν Σαλώμην [οδ.) καὶ τὴν ἁγίαν Μαρίαν θυγατέρας ἀδελφῶν τριῶν θηλυῶν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῆς ἁγίας ἀοιδίου Εὐπραξίας. Αὕτη θυγάτηρ μὲν ἦν Ἀντιγόνου τινὸς συγκλητικοῦ, μητρός δὲ Εὐπραξίας, ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως, ὧτινι καὶ προγονῆς ἐτύγχανον. Ἀντιγόνου δὲ τελευτήσαντος, ἡ μήτηρ Εὐπραξία τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ παρέθετο φροντίζειν αὐτῆς ὡς ὀρφανῆς. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας καὶ μακαρίας Ὀλυμπιάδος. Αὕτη ἡ μακαρία Ὀλυμπιάς ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἀρχαδίου καὶ Ὀνορίου, θυγάτηρ ὑπάρχουσα Σελεύκου ἀπὸ Κωμητῶν, ἔγγονος δὲ Ἀβλαβίου τοῦ ἐπάρχου, νύμφη δὲ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας Νευριδίου τοῦ ἀπὸ ἐπάρχων, γυνὴ δὲ οὐδενός, ὥς ὅτι γὰρ ἦν νεάνις ἐχῆρευσεν (π. 165] παρθένος οὖσα, καὶ σύμβιος τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας, ἥτις ἀνδρικῶ φρονήματι τὰς ἀρετὰς ἡσπάζετο διαπρέπουσα ἐν τῷ βίῳ καὶ πόνοις καὶ ἀγῶσι, καὶ τῇ τῶν περιστάσεων ὑπομονῇ, ἐν προσευχαίᾳ τὴν ζωὴν διανύουσα, πολλὴν δὲ αὐτῇ περισσίσαν χρημάτων τοῖς θεομένοις διένειμεν, καθὼς οἱ εὖ παθόντες διηγῆσαντο. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν τῆς εἰ. συνόδου.

κς'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Ἑρμολάου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως, ἐκ τοῦ κλήρου τῶν Νικομηθεῶν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, πρεσβύτεροι ὑπάρχοντες, ὅτε ἅγιος Ἑρμόλαος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Ἑρμιππὸς τε καὶ Ἑρμοκράτης, περιλειφθέντες ἐκ τῶν καέντων ἁγίων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ [οδ.) ὑπὸ Μαξιμιανοῦ τοῦ Τυράννου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν πρεσβυτέρου γενομένου καὶ ἀρχιμανδρίτου Συμεῶν τοῦ στολίτου ἐπέκεινα τοῦ ἀνάπλου. Καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἱερουσαλήμ καὶ Ἀππίωνος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐγένετο ὁ πόλεμος εἰς Βουλγαρίαν καὶ ὁ θάνατος Νικηφόρου τοῦ βασιλέως καὶ ἄλλων πολλῶν ἰνδικτιῶνος δ'. ἡμέρας ζ'.

κς'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παντελεήμονος. Οὗτος ἦν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ Τυράννου ἐν τῇ Νικομηθεῶν πόλει πατὴρ μὲν Ἑλληνας, μητὴρ δὲ Εὐβούλας χριστιανῆς υἱὸς ὑπάρχων, παιδεύεται δὲ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην παρὰ Εὐφροσύνῳ ἀρχιατρῷ τοῦ βασιλέως. Ἑρμόλαος δὲ ὁ πρεσβύτερος τοῦτον κατήχησε τῷ λόγῳ τοῦ Θεοῦ καὶ βαπτίζει. Εἰς τὸν Ν'. (π. 166] τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Πρὸς· Τὴν σοφίαν καὶ λόγον. Μαρτυρήσας γενναίως ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ τὴν πίστιν. Προκείμενον ἤχος

βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον β'. Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι. Ἀλληλούϊα ἤχος δ', στίχος· Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ. [οδ.) Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. πγ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κη'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ. Οὗτος στρατιώτης ἦν καὶ ἀχθεὶς Κορνηλίῳ τῷ ἡγεμόνι Ἀγκύρας, καὶ τύφας καὶ ξέσας ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἀστραγάλους τρυπήσας καὶ σχοινία περιθεὶς, ἔσυραν αὐτὸν οἱ ὑπηρέται ἀπὸ τῆς πόλης τῆς πόλεως Ἀγκύρων ἕως τοῦ Σαγερέως ποταμοῦ, ἀκολουθοῦντος καὶ τοῦ ἡγεμόνος, καὶ βάλλουσιν αὐτὸν ζῶντα ἐν γλωσσοκόμῳ, καὶ ῥίπτουσιν εἰς τὸν ποταμόν. Ἐξέρχεται ὁ ἅγιος ἐπὶ τὴν ξηράν, μανθάνει ὁ ἡγεμὼν ὅτι ζῇ, καὶ λαβὼν μάχαιραν ἀνεῖλεν αὐτόν, ὁ δὲ ἅγιος εὐξάμενος, καὶ εὐχαριστήσας τῷ Κυρίῳ, παρέδωκε τὸ πνεῦμα ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Ἀκακίου. Οὗτος ἦν νέος τῇ ἡλικίᾳ ἐπὶ [π. 167) Λικινίου τοῦ βασιλέως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὰ ἐγκαίνια τῆς Θεοτόκου ἐν τοῖς Διακονίσεως. Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κυντιλιανοῦ, Δάδα, Μαξίμου εἰς τὰ Βιγλεντίας.

κδ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλινίκου, τοῦ ἐν Γάγγρᾳ. Κίλιξ μὲν τὸ γένος, ἀνὴρ δὲ ἀγαθὸς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, ὁδοιπορίαις χαίρων, καθάπερ ἔμπορος διὰ τὸν ἐπικείμενον διωγμὸν ὑπὸ τῶν ειδωλομανῶν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδότης ἐν τῷ κάμπῳ, καὶ τῆς ἁγίας Πελαγίας τῆς πόρνης.

λ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ στρατιώτου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου στρατευόμενος ἐν τῷ νουμέρῳ τῶν Ταϊφάλων, ὅστις ἀπεστάλη μετὰ καὶ ἐτέρων συστρατιωτῶν ἐπὶ τὴν Τραλιανῶν πόλιν τῆς Ἀσίας, πρὸς τὸ διωγμὸν ποιῆσαι κατὰ τῶν χριστιανῶν, [οδ.) καὶ αὐτὸς μὲν ἐφαίνετο τοῖς ἀνθρώποις διώκτης καὶ Ἑλλήνων φίλος· εἶχε δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅτε μὲν προσεμήνυε τοῖς χριστιανοῖς φυγεῖν τὴν ἀνάγκην τοῦ διωγμοῦ, ὅτε δὲ καὶ συσχεθέντας, κρύβδην ἀπέλυε καὶ τὰ εἰς δόξαν Θεοῦ εἰργάζετο, καὶ ποιῶν ἐλεημοσύνας εἰς τοὺς δεομένους καὶ τοὺς ἐν φυλακῇ ἐπισκεπτόμενος, ἐπήλειφέ τε πρὸς ὑπομονήν, καὶ παρεμυθεῖτο πάντας. Οὕτως οὖν ἐναρέτως βιώσας, καὶ ἐν Κυρίῳ κοιμηθεὶς, ἐτέθη ἐν τόπῳ καλουμένῳ Πανδέκτη, ἐνθα καὶ οἱ ξένοι ἐτίθεντο, ὁ δὲ Θεὸς παραδόξως

σημείοις τοῦτον ἐφάνέρωσεν, καὶ διὰ ἐτέρων θαυμάτων τοῦτον ἐδόξασε καὶ ἐτίμησεν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μάρμαντος καὶ Βασιλίσκου ἐν τῷ Ἐηροκέρκῳ πόρτῃς, καὶ τοῦ ἁγίου Βενιαμίν· καὶ Μηναίου [π. 168) πλησίον τοῦ παλατίου τοῦ Ἐβδόμου. Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου γενομένου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου, καὶ τοῦ εὐσεβεῖ τῇ μνήμῃ γενομένου ἡμῶν βασιλέως Θεοδοσίου.

λα'. Τὴν ἀνάμνησιν ποιῶμεν τῶν ἐγκαινίων τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις, ἐνθα ἀπόκειται ἡ παναγία Σορός. Τροπάριον ἤχος πλ. α'. Ἀγιωτέρα τῶν Χερουβίμ, ὑψηλότερα τῶν οὐρανῶν πανύμνητε. Προκείμενον ἤχος δ'. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, στίχος· ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἅγιοι κλήσεως ἐπουρανίου. Ἀλληλουῖα ἤχος β'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ρζγ'. (οδ.) Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐδοκίμου τοῦ ἐν Ἐξακιονίῳ. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου').

Μὴν Αὐγουστος ἡμέρας ἔχων· λα', ἡ ἡμέρα ὥρας ιγ', καὶ ἡ νύξ ὥρας ια'.

α'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μακκαβαίων, Ἐλεάζαρου καὶ τῶν ζ' παίδων καὶ Σολομονῆς τῆς τούτων μητρός. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων γ' παρθένων καὶ μαρτύρων Πίστεως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης, καὶ τῆς τούτων μητρός Σοφίας. Αὕτη ἦν ἐκ γένους μεγίστου, καὶ πλουσία σφόδρα, ἐπιδημήσασα ἐν τῇ Ῥώμῃ ἅμα τρισὶ θυγατρᾶσιν εὐπρεπεστάταις. Αὗται διαβάλλονται ὑπὸ ἐξάρχου τῆς πόλεως ὀνόματι Ἀντιόχου πρὸς Ἀδριανὸν τὸν βασιλέα. Καὶ [π. 169) παραστάσης τῷ βασιλεῖ, κελεύει τὴν Πίστιν θύσαι, καὶ μὴ πεισθεῖσαν ταύτην κελεύει ραβδίζεσθαι, καὶ σιδήρῳ τὰς σάρκας αὐτῆς τέμνεσθαι, καὶ μετὰ τοῦτο βληθῆναι εἰς ἐσχάραν, καὶ αὖθις εἰς τήγανον, λοιπὸν ἀποκαμῶν κελεύει διὰ ξίφους τὸ τέλος ἀπενέγκασθαι· ἡ δὲ Πίστις νουθετήσασα τὰ ἀδελφία αὐτῆς, καὶ καταφιλήσασα καὶ τὴν μητέρα, κλίνασα προθύμως τὸν αὐχένα τῷ ξίφει ἐτελειώθη. Ἄγουσι μετὰ τοῦτο τὴν ἁγίαν Ἐλπίδα καὶ κελεύει ὁ βασιλεὺς ταύτην ἀποδοθῆναι, καὶ τύπτεσθαι νεύροις ὠμοῖς, καὶ εἰς πῦρ βληθῆναι καὶ αὖθις κρεμασθεῖσαν ξέεσθαι, τότε ὁ τύραννος ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι αὐτὴν εἰς λέβητα, καὶ ὁ λέβης ὥς κηρὸς διελύθη καὶ οὕτως καὶ ταύτην τῷ ξίφει τελειωθῆναι· ἡ δὲ ἁγία Ἐλπίς [οδ.)

*) Рукон. Сивайск. библи. № 286 ла'. Ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου σταυροῦ.

ἔδραμε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς· καὶ ἠσπάσατο· λέγουσα· Εἰρήνη σοί, μήτηρ· εὐχου ὑπὲρ τοῦ τέκνου σου. Καὶ τῇ νηπιῷ ταύτης ἀδελφῇ περιπλακεῖσθαι ἔλεγε· σπεῦδε προθύμως, μὴ οὖν δειλιάσης. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐτελειώθη τῷ ξίφει. Ἡ δὲ τρίτη, Ἀγάπη, πολλὰ νουθετηθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς, προσαχθεῖσα τῷ τυράννῳ εἶπεν· ἀγνοεῖς, ὅτι ὁ αὐτὸς πατὴρ καὶ ἡ αὐτὴ μήτηρ ἐγέννησέ με τῶν προτελειωθεισῶν μου ἀδελφῶν καὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπαιδεύθην δόγμασιν· ἔσο εἰδὼς, ὅτι ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀνατραφέντες καὶ τοῖς αὐτοῖς τελειωθησόμεθα. Ταῦτα ἀκούσας ἐκέλευσεν αὐτὴν ἐπὶ κοντοῦ κρεμασθῆναι καὶ διὰ κακοτέχνων ὀργάνων ἐκτείνεσθαι· καὶ αὐτὴς κατασκευάζει κάμινον, καὶ βληθείσης αὐτῆς ἐξέρχεται ἀβλαβής· καὶ ἐξελθοῦσα κελεύει αὐτὴν τῷ ξίφει τελειωθῆναι. Καὶ [π. 170] καταφιλήσασα καὶ ταύτην ἡ μήτηρ· εἰποῦσά τε μνημονεύειν αὐτῆς, ἐτελειώθη ὑπὸ τοῦ ξίφους. Ἡ δὲ μήτηρ περιστείλασα τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα καὶ ζεύξασα καροῦχαν ἐξώρμησεν ἀπὸ μιλίων ιη΄, καὶ οἰκοδομήσασα ναόν, κατέθετο τὰ λείψανα τῶν αὐτῶν ἁγίων ἐκεῖ, ἐν ᾧ καὶ αὐτὴ ὁσίως κεκοιμηται. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ βάρπτισις τῶν τιμίων ξύλων· Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πολυεύχτου, Θεοδώρου, Κυρίλλου, Ἐλεάζαρου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν ἐν Βιγλεντίαις. Καὶ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ καὶ Μηναίου ἐν τῷ Ἐβδόμῳ. Εἰς τὸν Ν΄, τροπάριον· Οἱ τοῦ νόμου φύλακες, καὶ πρὸ τῆς χάριτος μάρτυρες, διάβολον καὶ τύραννον τῇ ὑπομονῇ τῶν βασάνων κατετροπώσασθε, θεσμούς πατρικούς καὶ στοργὴν [οδ.] ἀδελφότητος τῇ πίστει ὑποδείξαντες· διὸ μὴ παύσησθε πρεσβεύειν Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκειμένον ἤχος δ΄. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀποστόλος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως. Ἀλληλουῖα ἤχος α΄, στίχος· Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. πς΄. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐκ τοῦ μαθηταῖς· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

β΄. Μνήμη τῆς ἐπανόδου τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου ἐν τῷ Ζεύγματι πλησίον Κωνσταντινιᾶναις. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Στεφάνου πάππ· Ρώμης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Οὗτος ἦν ἐπὶ Οὐαλεριανοῦ καὶ Γαληνοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ εὐρεσις τῶν λειψάνων δι' ἀγγέλου τῶν ἁγίων μαρτύρων Μξιμιανοῦ, Δάδα, καὶ Κυντιλλιανοῦ. [π. 171] Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐν τῇ γόρᾳ τῆς Δευτερομουσίας ἐν πόλει Δοροστόλῳ παραστάντες δὲ Ταρκυνίῳ ὑπάτῳ ἠναγκάσθησαν

θύσαι, οἱ δὲ μὴ πεισθέντες βάλλονται ἐν φρουρᾷ καὶ αὐτοὶς τύπτονται δεινῶς, καὶ λαβόντες τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, ἤλθον εἰς τὸν ἴδιον τόπον, Ὁζιβίαν καλούμενον, καὶ κεῖ τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν, μηνὶ Ἀπριλίῳ (Ιουλίῳ;) κη'. εὐρέθησαν δὲ τὰ λείψανα δι' ἀγγέλου, μηνὶ Αὐγούστῳ β'. ἅτινα νῦν κατὰ κείναι ἐν τῷ οἴκῳ τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Βιγλεντίας, ἰάσεις πλείστας ἐπιτελούντων. Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις βασιλέως ἡμῶν Ἰουστινιανοῦ. Καὶ ἡ κοίμησις τῶν ἁγίων ζ'. παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

γ'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δαλμάτου. Οὗτος σχολάριος ὑπῆρχε στρατευόμενος ἐν τῇ β'. σχολῇ τῶν σχολαρίων ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως. Τῇ αὐτῇ [οδ.] ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμένης β'. συνόδου τῶν ἁγίων τν'. Θεοφόρων πατέρων ἡμῶν. Καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν Γοργιαναῖς. Καὶ μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων γενομένων Ἐφέσου, Ἰωαννοῦ τοῦ μοναχοῦ καὶ Ἰωάννου τοῦ νέου. Ἡ ἀκολουθία πᾶσα προεγράφη μηνὶ Ὀκτωβρίῳ α'.

δ'. Μνήμη τῆς ἁγίας Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφ. σκζ'. Τῷ κχιρῷ ἐκείνῳ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰακώβου. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

ε'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐσιγνίου. Οὗτος ἦν μὲν τὸ γένος Ἀντιοχεὺς στρατιώτης γεγονὼς ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ Χλωροῦ, πατρὸς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, καὶ ἐπ' αὐτοῦ Κωνσταντίνου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἕως Ἰουλιανοῦ τοῦ [π. 172] παραβάτου, διανύσας ἐν τῇ στρατείᾳ ἔτη ξ'. ζήσας τὰ πάντα ἔτη ρί'. σφόδρα γεγηρακώς. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰας ἕξω τῆς χρυσοῦς πόρτης καὶ ἐν τῷ ζ'. σκάλλῳ καὶ ἐπέκεινα τοῦ στενοῦ. Καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Χρηστίνης, καὶ τοῦ ἁγίου Θουθαήλ πλησίον τοῦ παλατίου.

ς'. Τὴν μεταμόρφωσιν ἐορτάζομεν τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ταῖς κατὰ τόπον ἀγιοτάταις ἐκκλησίαις. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βικεντίου ἐν τῷ κάμπῳ. Ἐν τῇ ἀγιοτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ παραμονῇ ἑσπέρας μετὰ τὰ γ'. ἀντίφωνα τοῦ λυχνικοῦ γίνονται ἀναγνώσματα γ'. τὸ α' τῆς Ἐξόδου. Εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἀνάβηθι πρὸς με. τὸ β' τῆς Ἐξόδου. Εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἐνώπιόν ἐνώπιόν. τὸ γ'

Βασιλειῶν γ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις [οδ.) ἐκείναις ἔρχεται Ἡλιοῦ, καὶ ἀπέρχοντα: οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἄμβωνι. Τροπάριον ἤχος βαρύς· Μετεμορφώ-
θης ἐν τῷ ὄρει, Χριστέ'). Τὸ αὐτὸ δὲ λεγέται καὶ εἰς τὸν Ν'. καὶ εἰς τὸ
γ' ἀντίφωνον τῆς λειτουργίας. Προκείμενον ἤχος δ'. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ
ἔργα σου, Κύριε, στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, στίχος β'.
Ἐξομολόγησιν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐνεδύσω. Ὁ ἀπόστολος καθολικῆς β'.
ἐπιστολῆς Πέτρου· Ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν.
Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ'. στίχος²⁾· Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ
γῆ [π. 173). Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ρβ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον. Κοινωνικόν· Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης
τοῦ προσώπου σου, Κύριε.

ζ'. Ἀθληταὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δομετίου. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ
Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου βασιλέως υἱοῦ Ἑλένης, Πέρσης τῷ γένει
ὑπὸ Ἀβάρου τινὸς χριστιανοῦ ἐν Περσίδι κατέλιπε τὴν πατρώαν ἀσε-
βειαν, μαρτυρεῖ δὲ ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη
τῆς ἐν εὐσεβείᾳ γενομένης ἡμῶν βασιλείσεως ἐν τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις
Εἰρήνης. Καὶ λιτὴ ἀπέρχεται ἐν Βλαχέρναις κατὰ τῶν βαρβάρων. Τρο-
πάριον ἤχος γ'. Ἔργοις λάμπαντες ὀρθοδοξίας. [οδ.) Προεγράφη μὲν
Ἰανουαρίῳ ιδ'. Καὶ³⁾ μνήμη τῆς ἐλευσεως τῶν βαρβάρων⁴⁾, ὅτε διὰ τῶν
πρεσβειῶν τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐβυθίσθησαν ἐν τῷ λάκκῳ.

¹⁾ Рукон. патр. ієрус. двѣдл. № 53 и 285 στίχος α'. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ
μου, στίχος β'. Ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν, στίχος γ'. Ὁ τιθεὶς. Εἰς τὸν ὀρθρον
εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. 4η'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς.
Τῇ ἐπαύριον εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλονται ἀντίφωνα καὶ εἰς τὸ· Δεῦτε ἀγαλ-
λιασώμεθα ψάλλεται ἡ καταβασία, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν εἴσοδον. Ἀντὶ δὲ τοῦ
Τρισαγίου Ὅσοι εἰς Χριστόν.—²⁾ Στίχος β'. Μακάριος ὁ λαός.—³⁾ Тамъ же
Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς παντελῶς βοηθείας δοθείσης ἡμῖν
παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ κατὰ τῶν πανταχόθεν κυκλωσάντων ἡμᾶς ἀθέων ἐχθρῶν. Τρο-
πάριον ἤχος πλ. δ'. Ἀνυμνοῦμέν σε, Χριστέ ὁ Θεός. Προκείμενον ἤχος α'. Ἄσω-
μεν τῷ Κυρίῳ, στίχος· Ἴππον καὶ ἀναβάτην. Ἔτερον προκείμενον· Κύριος κραταῖος
καὶ δυνατός, στίχος· Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ, στίχος· Αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν. Ὁ ἀπόστο-
λος· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει. Ἀλληλούια ἤχος α', Μνήσθητι τῆς συ-
ναγωγῆς σου, στίχος· Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον. Εἶπεν
ὁ Κύριος· ἔχετε πίστιν εἰς τὸν Θεόν. Κοινωνικόν· Ποτῆριον σωτηρίου.—⁴⁾ Рукон.
Синайск. двѣдл. XI—XII в. № 286. Μνήμη τῆς ἐπελευσεως τῶν ἀβάρων κατὰ
τοὺς καιροὺς Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ Σεργίου πατριάρχου. Τροπάριον ἤχος
πλ. β'. Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε.

η'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου τοῦ γέροντος ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως, ἡγεμονεύοντος Λυσίας τῆς Κιλικίας χώρας, ὑπῆρχε δὲ ἐκ τῆς Ἀναζαρβῶν πόλεως, κατάκειται δὲ τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον. ἔξωθεν τῆς Ἀναζαρβῶν πόλεως εἰς κτῆμα τὸ ἐπὶ κλῆν Ἰανδομῶν ἀπὸ μιλίων ε'. Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἐλευθερίου, Λεωνίδου καὶ τῶν νηπιῶν ἐν τῷ οἴκῳ τῆς ἁγίας Εἰρήνης, πέραν ἐν Ἰουστινιανᾶς, καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου εὐαγγελιστοῦ καὶ Θεολόγου Ἰωάννου ἐνδὸν τοῦ σεπτοῦ οἴκου τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Μαρινακίῳ.

θ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μύρωνος ἐπισκόπου Κρήτης καὶ θαυματουργοῦ. Οὗτος ὁ [π. 174] ἅγιος γεννᾶται ἐν Κρήτῃ τῇ νήσῳ ἐν Αὐρακίᾳ τῇ πόλει, τῇ οὔσῃ πλησίον Κνωσοῦ, ἐπὶ Δεκίου τοῦ βασιλέως, ἔξ εὐγενῶν φύς γονέων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀντωνίνου. Οὗτος ἦν Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν. προσαχθεὶς τῷ ἄρχοντι ἐξέσθη κρεμασθεὶς ἐπὶ ξύλου, ὅθεν λαβὼν τὴν διὰ πυρὸς ἀπόφασιν. ἐνουθέτει τοὺς παρестῶτας· Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, μὴ πάντοτε τὸ σῶμα δουλεύετε, ἀλλὰ μνημονεύετε ὡς ἐκ Θεοῦ ἡμῖν ἡ ψυχὴ δέδοται, καὶ ὡς σύγγενές ἡμῖν ἔσται πρὸς τὸ θεῖον, ταύτην καθαρὰν τῷ Δεσπότη παραστήσατε. Τελειωθείς δὲ ὁ ἅγιος, ὡς καθεύδων εὐρέθη μέσον τοῦ πυρὸς μηδὲν φλεχθεὶς. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων Ζωῆς καὶ Ἐσπέρου ἐν τῷ δευτέρῳ. Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου [οδ.] γενομένου ταύτης τῆς θεοφυλάκτου καὶ βασιλίδος πόλεως, Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης νέας ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις. Εἰς τὸν Ν'. τροπάριον ἦχος πλ. δ'. Τὰς ἐκκλησίας ἐν ἐλαίῳ ἐλίπανας, καὶ τῷ ποιμνίῳ ἡτοιμάσας τράπεζαν, τὸν πλοῦτον τοῦ Πνεύματος ἐν τοῖς ἀπόροις δαψιλευσάμενος καὶ πρακτικὸς ἐν ἀρχιερεῦσιν, ὅσις, κόσμος τῷ βίῳ γέγονας, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον ἦχος βαρύς. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν ἀρχιερεὺς. Ἀλληλοῦα ἦχος δ', στίχος· Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ [π. 175] μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν διὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μαρτυρησάντων.

ι'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Δαυρεντίου, Εὐστάτου καὶ Ἰππολύτου. Οὗτοι γεγονόσιν ἐπὶ Δεκίου βασιλέως. Καὶ ὁ μὲν ἅγιος Εὐστάτος ἀθηναῖος

ὑπῆρχε, καὶ τὸν τῆς φιλοσοφίας λόγον ἐν Ἀθήναις ἡσκήθη, παρ' ἃς καὶ γεγέννηται. Οὗτος παραγενόμενος ἐν τῇ Ῥώμῃ, χειροτονεῖται ἐπίσκοπος τῆς αὐτῆς πόλεως Ῥώμης, μετὰ τὸ μαρτυρῆσαι τὸν ἀγιώτατον Στέφανον. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ στρατηλάτου ἐν τῷ Τρικόγχῳ πλησίον τοῦ Καπιτωλίου.

ια'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐπλου, ὃς ἦν ἐν Σικελίᾳ τῇ νήσῳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ζήνωνας, Μακαρίου, Νεοφύτου, Γαΐου καὶ Γαϊανοῦ, Μαρκίου καὶ Μακαρίας ἐν τῷ ἐξαέρῳ οἴκῳ τῶν ἁγίων ἀναργύρων ἐν τοῖς Δαρείου.

ιβ'. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Φωτίου καὶ Ἀνικητοῦ, ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως (οδ.).

ιγ'. Τοῦ ὁσίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ. Οὗτος ὁ ὁσιος ἦν ἐπὶ βασιλέως Κωνσταντίνου ἐπιλεγομένου Πογωνάτου, ἐγγόνου Ἡρακλείου, ὅστις Κωνσταντῖνος ἐν Σικελίᾳ ἐν τῷ τῆς Δάφνης λεγομένῳ λουτρῷ, μαχαίρᾳ ἀνῆρέθη ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων. Ὁ οὖν μακάριος Μάξιμος ἐνδικος φιλόσοφος ἐχρημάτιζεν καὶ ἐν γνώσει τε καὶ λόγῳ καὶ βίῳ περιδοῦς ὑπάρχων. πρωτοασκρήτης γέγονεν ἀπὸ τῶν πρώην βασιλέων, σύμβολος ἀγαθὸς τοῖς πᾶσιν ὑπάρχων, ἐκάστοτε τὰ πρακτέα εἰσηγούμενος ὡς ἀγαθὸς καὶ θεῖος διδάσκαλος. Οὗτος τὴν τῶν Μονοθελητῶν κακίστην αἵρεσιν ἰδὼν πλατυνομένην καὶ κρατοῦσαν καὶ ἐγγράφως ἀνατεθεῖσαν ἐν νάρθηκι τῆς ἁγίας Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει καταλιπὼν τὰ βασίλεια γέγονε μοναχὸς ἐν τῷ μοναστηρίῳ Χρυσοπόλει, ἐν ᾧ καὶ ἡγούμενος γέγονε. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Παμφίλου (π. 176), Καπίτωνος ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας Εὐφημίας ἐν τοῖς Ολυμβρίου. Καὶ μνήμη τῆς ἐν εὐσεβείᾳ γενομένης Εὐδοκίας βασιλίσσης ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις, καὶ τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Σεργίου καὶ Στεφάνου.

ιδ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Μαρκέλλου ἐπισκόπου Ἀπαμείας. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ Θεοδοσίου βασιλέως ἐκ τῆς Κυπρίων ὁρμώμενος κήσου, ἐν ᾗ κοσμικῆς ἀρχῆς τοὺς οἵκους ἐμπιστευθεὶς, πάντας ἐξέπληξε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ σοφίᾳ τῆς περὶ πάντα δικαιοσύνης διαγωγῆς. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου προφήτου Μιχαίου. Οὗτος ἦν ὁ προφήτης, γεννηθεὶς ἐν Μωραθῇ ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ, πολλὰ ἐποίησε τῷ Ἰωασὰφ βασιλεῖ Ἰουδᾶ ὑπὸ δὲ Ἰωρὰμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀναιρεῖται, κρεμασθεὶς καὶ θανὼν (οδ.) ἐτάφη ἐν Μωραθῇ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ μονώτατος, σύναγγος τοῦ πολυανδρίου, καὶ ἐστὶν ὁ τάφος αὐτοῦ γνωσκόμενος ἕως

τῆς σήμερον ἡμέρας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκίου. Εἰς τὸν Ν΄. τροπάριον ἤχος β΄. Τοῦ ἱεράρχου σου, Κύριε, τὴν μνήμην ἐορτάζοντες. Τὴν δὲ λοιπὴν ἀκολουθίαν ζῆτει θ΄. τοῦ αὐτοῦ μνήμος.

ιε΄. Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τὰ γραφέντα θάύματα ἐν τῇ κοιμήσει τῆς παναγίας Θεοτόκου, αἰρετικοὶ νοθεύσαντες, ἐπὶ πλείστους χρόνους οἱ πατέρες παρεβλέψαντο, ὕστερον δὲ Ἰωάννης ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης ταῦτα ἐπισκεψάμενος τὰ μὲν βλαβερά ἔξω ἔβαλε, τὰ δὲ ὀρθὰ καὶ ψυχωφελῇ ἀρυσάμενος, σινεγράφατο τὴν ἁγίαν κοίμησιν αὐτῆς ἀκριβέστατα. Ἔχει δὲ οὕτως ἡ ἱστορία· Μελλούσης ἐκδημεῖν αὐτῆς ἐκ τοῦ τῇ δε βίου καὶ τοῦ σαρκίου τῆς δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἔτι τριῶν ἡμερῶν προϊσταμένων, ἦλθε πρὸς αὐτὴν ὁ μέγας ἄγγελος καὶ δέδωκεν αὐτῇ τὸ βραβεῖον. Τοῦτο δὲ ἦν κλάδος βαΐων [π. 177] φοινίκων, ὅπως κρατήσωσι καὶ ὑμνήσωσιν οἱ ἀπόστολοι λέγοντες ἔμπροσθεν αὐτῆς, ὅτι πολλαὶ δυνάμεις γενήσονται δι' αὐτοῦ. Καὶ ἐπορεύθη Μαριάμ εἰς ὄρος, ἣν ἰδόντα τὰ φυτὰ ἔκλιναν τὰς κορυφὰς καὶ προσεκύνησαν αὐτήν. Καὶ ἐλθούσης ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς, πάλιν ἐσεῖσθη ὁ τόπος, καὶ ἠῤῥατο τῷ Θεῷ λέγουσα· Κύριε, ὑπέσχου μοι σὺ αὐτὸς ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου. Εἶτα καλεῖ τοὺς συγγενεῖς αὐτῆς, καὶ τοὺς γείτονas καὶ προστάττει ἀνάψαι τὰς λαμπάδας καὶ παραμεῖναι αὐτῇ ἕως τρίτης ἡμέρας, ἐν αἷς παρῆναι καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς. Μετὰ δὲ ταῦτα καταλαμβάνει ὁ Ἰωάννης, καὶ διαλέγεται αὐτῇ μετὰ θρήνου, καὶ εἰσελθοῦσα μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ ταμεῖον αὐτῆς τῶν παρθένων ἔξω φάλόντων, ἔδειξεν αὐτῷ τὴν κηδεῖαν αὐτῆς, καὶ διετάξατο δυσὶ χήραις δοθῆναι τοὺς δύο χειτῶνας αὐτῆς, καὶ δείξας αὐτῷ τὸ βραβεῖον [οδ.] οὐκ ἠθέλησε δίχα τῶν ἀποστόλων δεῖξασθαι αὐτὸ ὁ Θεολόγος. Βροντῆς οὖν γενομένης, ἐχαλάσθησαν διὰ νεφέλης πάντες οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὴν θύραν καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἠῤῥαντο καὶ ἀπεκαλύφθη αὐτοῖς περὶ τῆς κοιμήσεως τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, συναθροισθῆναι αὐτούς, καὶ εἰσελθόντες πρὸς αὐτὴν ἠυλόγησαν αὐτήν, χάκείνη αὐτοὺς ἐδόξασε καὶ ὕμνησαν τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Κύριον, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν κηδεῖαν αὐτῆς. Καὶ καθεστῶτων προτραπείς Πέτρος, ἐδίδασκε τὰς παρθένας καὶ τοὺς παρόντας. Καὶ ἔωθεν τοῦ ἡλίου ἀνατειλαντος, ἐξῆλθε Μαρία ἔξω, καὶ ὑψώσασα τὰς χεῖρας ἠῤῥατο, καὶ εἰσελθοῦσα ἀνεπαύσατο ἐπὶ τοῦ σκίμποδος πληροῦσα τὴν οἰκονομίαν αὐτῆς. Καὶ ὁ μὲν Πέτρος ἐκαθέζετο πρὸς τὴν κεφαλῇ, ὁ δὲ Ἰωάννης πρὸς τοὺς πόδας, καὶ οἱ ἀπόστολοι κύκλῳ τοῦ κραββάτου. Καὶ περὶ τρίτην ὥραν [π. 178] βροντὴ γέγονε

καὶ ὁσμὴ εὐωδίας, ὥστε πάντας ὑπνω συσχεῖσθαι, δίχα τῶν ἀποστόλων μόνων, καὶ ἰδοὺ ἐπέστη ὁ Κύριος μετὰ Μιχαὴλ τοῦ Ἀρχιστρατήγου, καὶ ἡσπάσατο τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἰδοῦσα ἡ Παναγία ἐδόξασεν αὐτόν, ὅτι τὴν ἐπαγγελίαν ἐπλήρωσε, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν μακαρίαν αὐτῆς ψυχὴν μειδιῶντος καὶ ἀγαλλομένου τοῦ προσώπου αὐτῆς. Καὶ λαβὼν ὁ Κύριος τὴν ἁγίαν ψυχὴν αὐτῆς, πρέθετο εἰς χεῖρας Μιχαὴλ, περιελίσσας αὐτὴν ὡς ἐν δερρίσιν, ὧν οὐκ ἔξεστιν ἐξηγήσασθαι τὴν δόξαν. Ὁράθη δὲ ἡ τιμία ψυχὴ αὐτῆς λευκὴ ὡς φῶς, πεπληρωμένη ἐν πᾶσι μέλεσι τοῦ ἀνθρώπου, χωρὶς τοῦ ἄρρενος καὶ τῆς θηλείας καὶ κηδεύσαντες αὐτὴν οἱ ἀπόστολοι ἔστεφαν τῷ βραβείῳ τὸν κράββατον, καὶ ὕμνησαν ἔμπροσθεν αὐτῆς τὴν κλίνην βασιτάζοντες. Εἰς δὲ τῶν ἱερέων ἐκτείνας τὰς χεῖρας τοῦ κατεάξει τοῦ κραββάτου τὸ τίμιον αὐτῆς λείψανον, ἐξ ἀγκώνων ταύτας ἀφηρέθη [οδ.] καὶ ἐθέασεν ἐπὶ τοῦ κραββάτου, μετανόησαντος δὲ καὶ εὐξαμένου τοῦ Πέτρου ἐπέθηκεν τοῖς ὤμοις ταῖς ἐκκοπεῖσαι χερσί, καὶ κολληθεῖσαι ἰάθη. Καὶ δόντες αὐτῷ θαλὸν ἐκ τοῦ βραβείου ἀπέστειλαν εἰς Ἱεροσόλυμα ἐπιθεῖναι τοῖς ἄορασίᾳ τυφλωθεῖσιν ἱερεῦσιν. καὶ ὅσοι ἐπίστευσαν ἰάθησαν. Οἱ δὲ ἀπόστολοι ἀποθέμενοι τὸ σῶμα ἐφύλαττον τὸν τάφον ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, ἡκούετο δὲ φωνὴ τῶν ἀγγέλων ὑμνούντων ἕως τρίτης ἡμέρας. Εἰς δὲ τῶν ἀποστόλων ἀποληγθεὶς τῆς κηδείας τοῦ ζωαρχικοῦ σώματος, ὕστερον ἐλθὼν ἀνῆλξαντες τὸν τάφον οἱ ἀπόστολοι, ἵνα καὶ αὐτὸς θεασάμενος προσκυνήσῃ τὸ ἅγιον σῶμα, καὶ τοῦτο οὐχ εὔρον. Μετέθηκε γὰρ αὐτὸ Χριστὸς ὁ ἐξ αὐτῆς ἄνευ σποράς κατὰ σάρκα γεννηθεὶς, ὡς αὐτὸς μόνος ἐπίσταται. Δεῖ εἰδέναι ὅτι ἀπὸ τὴν ιε'. ψάλλομεν εἰς τὸν ὄρθρον ἀντίφωνα ι'. εἰς δὲ τὸ λυχνικὸν [π. 179] ἀντίφωνα ιε'. Συνθέμενοι συντρέχομεν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ οὕτω λιτανεύοντες ἀπερχόμεθα ἐν τῷ φόρῳ, ἐκεῖθεν τὰς συνήθεις ποιοῦμεν προσευχάς. Μετὰ τῆς αὐτῆς λιτῆς παραγινόμεθα ἐν τῇ εἰρημένῃ συνάξει, τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ μυσταγωγίαν ἐκεῖ ἐπιτελοῦντες. ἀπερχομένων δὲ ἡμῶν ψάλλομεν τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Μακαρίζομέν σε πᾶσαι αἱ γενεαί, Θεοτόκε. Ἐν δὲ τῇ παραμονῇ ἐσπέρας εἰς τὸ λυχνικὸν γίνονται ἀναγνώσματα γ'. τὰ κείμενα εἰς τὴν Γέννησιν. Καὶ εὐθέως ἀνέρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ ἀπάρχονται τροπάριον ἤχος α'. Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας. [οδ.] Καὶ μετὰ τοῦτο γίνεται εὐχὴ συναπτὴ καὶ τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ ἀπολύει ὁ ἀρχιδιάκονος καὶ λέγει· Σοφία, καὶ εὐθέως ἀνέρχεται προανάγνωσις, καὶ μετὰ τοῦτο γίνεται ἡ παννουχίς κατὰ τάξιν. Εἰς τὸν ὄρθρον καὶ εἰς τὸν Ν'. ὁμοίως λέγονται τὰ προγεγραμμένα τροπάρια

καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς λειτουργίας. Προκείμενον ἦχος γ'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, στίχος: Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Φιλιππησίους: Ἀδελφοί, τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν. Ἀλληλουία ἦχος δ', Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, στίχος β'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν κεφ. ρκβ'. [π. 180). Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην. Κοινωνικόν: Ποτήριον σωτηρίου.¹⁾

ις'.²⁾ Ἀθλησις τοῦ ἁγίου Διομήδους. Οὗτος ἦν ἐκ πόλεως Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας, γένους ἐπισήμου τε καὶ ἀγαθοῦ, ἰατρός τὴν ἐπιστήμην, ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ. Καταλείψας δὲ ὁ ἅγιος τὴν Ταρσὸν ἦλθεν εἰς Νίκαιαν, ψυχῶν καὶ σωμάτων τὰς νόσους διὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπικλήσεως ἰώμενος καὶ τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς ὄντας μάρτυρας ἐπιστηρίζων καὶ τούτων ἐπιμελούμενος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου, Λευκίου, Κορνάτου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν, πλησίον Ἑλενιανῶν. Καὶ ἐν δὲ τῆς Παναγίας Θεοτόκου πλησίον τοῦ Ξηρολόφου. Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἐγλόνος τοῦ ἀναχωρητοῦ. Καὶ μνήμη φόβου³⁾ τοῦ ἐν τῇ νέᾳ Ἱερουσαλὴμ πλησίον τῆς χρυσοῦς πόρτης καὶ [οδ.) λιτὴ ἀπέρχεται ἐν τοῖς ἐκεῖσε διὰ τὸν μετὰ φιλανθρωπίας Θεοῦ γενόμενον σεισμόν καὶ διὰ τὴν κατάλυσιν τῶν ἀθέων ἀγαρηνῶν. Ἐωθεν μέντοι συντρέχομεν ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ οὕτω λιτανεύοντες ἀπερχόμεθα ἐν τῷ φόρῳ, ἐκεῖσε τὰς συνήθεις ποιούμεν εὐχὰς μετὰ τῆς αὐτῆς λιτῆς παραγενόμεθα ἐν τῇ εἰρημένῃ συνάξει, τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ μυσταγωγίαν ἐκεῖσε ἐπιτελοῦμεν. Ἀπερχομένων δὲ ἡμῶν ἐν ταῖς ἐκεῖσε φάλλομεν τροπᾶριον ἦχος δ'. Εὐλογητός εἶ, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, ὅτι ἐθαυμάστωσας τὸ ἔλεός σου ἐν τῇ πόλει τῆς ἀχράντου σου Μητρὸς. Ταῖς γὰρ αὐτῆς

¹⁾ Рукоп. Апостолъ Пантелеимонов. аѳон. мон. библ. XI в. № 46: Καὶ γίνεται παράκλησις καὶ δίδεται εἰς τὴν τράπεζαν σταφυλὰς — ²⁾ Профитологiй рукоп. XII в., Евсигменскоѣ аѳон. библ. № 46. Τῇ παραμονῇ τῆς Ἐδέσεως ἀνακομισθείσης ἀχειροποιήτου θείας εἰκόνος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἦτοι τοῦ μανδιλίου. Καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ περιωνύμου ναοῦ τοῦ Σωτῆρος τῆς Χάλκης. Читаются четыре паремiи: двѣ изъ Второзаконiя и двѣ изъ Премудрости Соломона.— ³⁾ Рукоп. патрiарш. iерус. библ. № 285: Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ σειсмоῦ καὶ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν Σαρακηνῶν. Кромѣ тропаи: „Εὐλογητός εἶ, ὁ Χριστέ ὁ Θεός“, имѣется другой: „Τὰ πρόθεσιν τοῦ πάντα ἐνεργούντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος“. Иричастенъ: Ποτήριον σωτηρίου.

ἰκεσίαις ἐλυτρώσω ἐν τῷ βραχίονι σου τὸν λαόν σου τῆς προσδοκίας τῶν ἐθνῶν διδοὺς ἰσχύϊ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν ὡς φιλόανθρωπος. Καὶ πρότερον μὲν ἐξερχόμεθα ἔξωθεν [π. 181] τῆς χρυσῆς πόρτης, φάλλοντες τὸ αὐτὸ τροπάριον, κάκεισε δοξάζουσιν οἱ ψάλται, καὶ μετὰ τοῦτο γίνεται εὐχή συναπτή μετὰ τῶν αἰτήσεων καὶ τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ ἀπολύει ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ λέγει· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ, ὁ λαός· Σοὶ Κύριε, καὶ ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς, καὶ εἰθ' οὕτως ἀπάρχονται οἱ ψάλται τροπάριον ἦχος δ'. Τεῖχος ἀκαταμάχητον ἡμῶν τῶν χριστιανῶν, καὶ οὕτω φαλλόντων τὸ αὐτὸ τροπάριον ἀπερχόμεθα ἐν τῷ σεπτῷ ναῷ τῆς παναγίας Θεοτόκου, τῷ ἐπιλεγομένῳ τὴν Νέαν Ἱεροουσαλήμ καὶ εἰσοδεύει ὁ πατριάρχης, καὶ εἰς τὸ δόξα, λέγομεν τὸ προειρημένον τροπάριον, ἡγουν τῆς λιτῆς. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Τίς Θεός μέγας ὡς ὁ Θεός ἡμῶν, στίχος α'. Καὶ εἶπα νῦν ἡρξάμεν, στίχος β'. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύναμίν σου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑφεσίους· Ἀδελφοί, εὐλογητὸς ὁ Θεός καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. [οδ.] Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρλβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος, ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

ιζ'. Ἀθληταί τῶν ἁγίων μαρτύρων Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ Στρατονίκου ἐν Πτολεμαῖδι. Οὗτοι ἀδελφοί ὑπῆρχον εὐγενῶν τε καὶ χριστιανῶν γονέων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀθληταί τῶν ἁγίων μαρτύρων Στράτονος, Φιλίππου καὶ Εὐτυχιανοῦ. Οὗτοι ἐν Νικομηδείᾳ ὑπάρχοντες, καὶ ἐπὶ τῆς θείας ἀπρίοντες ἐδίδασκον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἀπέστησαν πολλοὺς τῆς πλάνης.

ιη'. Ἀθληταί τῶν ἁγίων μαρτύρων Φλώρου καὶ Λαύρου. Οὗτοι ὑπῆρχον ἀδελφοί δίδυμοι λιθοξόοι τὴν τέχνην, μαθηταὶ γεγονότες Πρόκλου καὶ Μαξίμου τῶν μαρτύρων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἑρμοῦ, Σεραπίωνος [π. 182] καὶ Πολυαίνου. Οὗτοι ἐν Ῥώμῃ διαβάλλονται ὑπὸ τῶν ἀπίστων ὡς χριστιανοί. Καὶ μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων γενομένων Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου καὶ Γεωργίου. Τροπάριον ἦχος δ'. Ὁ Θεός τῶν πατέρων ἡμῶν, ἄλλο ἰδιόμελον ἦχος δ'. Τὸ σῶμα ταπεινώσας. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν. Ἀλληλούια ἦχος β', Οἱ ἱερεῖς [οδ.] σου, Κύριε, ἐνδύσονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. λβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστέ τὸ φῶς. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

ιβ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλάτου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ τελειωθέντων βφ4γ'. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τιμοθέου ἐν Γάζῃ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θαδδαίου ἐν τῇ μονῇ τῶν Πρόβης, καὶ τοῦ ἁγίου Διομήδους εἰς Λευκὸν ποταμόν. Εἰς τὸν Ν'. τροπάριον ἦχος δ'. Ἀπόστολε ἅγιε πρέσβευε. Προκείμενον ἦχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους. Ἀλληλούια ἦχος α'. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς ιβ'. μαθητάς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. [π. 183).

κ'. Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐξ Ἀρμαθαίμ ἐκ φυλῆς Λευί. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας Φωτεινῆς ἐξ ὠπορτα. Καὶ μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις Παύλου τοῦ νέου καὶ Γεωργίου ἐπισκόπων τῆς βασιλίδος πόλεως.

κα'. Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Βάσσης καὶ τῶν γ'. υἱῶν αὐτῆς· Θεογνίου, Ἀγαπίου, καὶ Πιστοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκίου ἀπὸ Λιβύης κατὰ Κυρήνην.

κβ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ· Ζωτικῶ, Ζήνωνος, Θεοπρεποῦς, Ἀκινδύνου, καὶ Σεβηριανῆ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εἰρηναίου. Οὗτος ἦν ἐπίσκοπος Σιρμίου καὶ τῶν ἁγίων γυναικῶν Ἀνθούσης καὶ Ἀριάδνης.

κγ'. Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Εὐσταθίου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης. Οὗτος ἦν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Μελετίου ἀρχιεπισκόπου τῆς αὐτῆς μεγαλοπόλεως [οδ.) Ἀντιοχείας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐν ἁγίοις Καλλινίκου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς τὸν Ν' τροπάριον ἦχος γ'. Φιλοπτωχίαν πλουτήσας. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν. Ἀλληλούια ἦχος πλ. α', Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς· ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόսουνον.

κδ'. Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τατιανοῦ. Οὗτος ἦν ἐκ τοῦ Μαντινέου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεβήρου καὶ Μέμνονος τῶν ἐν τῇ Θράκῃ μαρτυρησάντων καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν τριάκοντα ἐνὸς ἁγίων μαρτύρων, ὧν τὰ ὀνόματα ἐστὶ ταῦτα· Ῥίων, Ἀνειτυλλιανός, Σαβῖνος, Εὐστάθιος, Στρατίων, Βοσβας. Οὗτοι εἰσὶ Βο-

ζάντιοι. Τιμόθεος δὲ καὶ Παλμάτιος, Μέστος, Νίκων, Δίφιλος, Δομέτιος, Μάξιμος, Νεόφυτος, Βίκτωρ, Ῥίνος, Σατορνίνος, Επαφροδίτης, Κέρκας, Γάιος, Ζώϊλος, Τύραννος, Ἀγαθός, Παρθένιος, Ἀχιλλεύς, Πανθήριος, Χρυσάνθος, Ἀθηνόδορος, Παντολέον, Θεόσεβρος, Γενέθλιος· οὗτοι θράκες ὑπῆρχον ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἐν ἀγίοις πατέρων ἡμῶν Μηνᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ ὁσίου μάρτυρος Γεωργίου τοῦ Λημνιώτου. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐκ παλαιῶν χρόνων τὴν ἀσκητικὴν παλαίστραν ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις ὄρεσι πηξάμενος.

κα΄. Τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Τίτου, ἐπισκόπου γενομένου Κρήτης, πόλεως Γορτύνης, μαθητοῦ γεγονότος [οδ.] τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Βαρθολομαίου ἡ καθόδος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Γενναδίου καὶ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων γενομένων ταύτης τῆς θεοφυλάκτου καὶ βασιλίδος πόλεως, Ἐπιφανίου, Μηνᾶ καὶ Ἰωάννου. Ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, εἰς τὸν Ν΄. τροπάριον ἤχος δ΄. Χρηστότητα ἐκδιδαχθεῖς, ἕτερον ἤχος δ΄. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. Προκείμενον ἤχος δ΄. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τίτον ἀπαρχῆς ἕως τέλους. τὸ δὲ εὐαγγέλιον, ὡς ἐγράφη εἰς τὴν ιη΄. τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

κς΄. Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις ἐτέρου μάρτυρος Ἀδριανοῦ ἐπὶ Λικινίου βασιλέως, [π. 185] καὶ ἄθλησις τοῦ ἀγίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

κς΄. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Λιβερίου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης. Οὗτος γέγονεν ἐπὶ Κωνσταντίνου βασιλέως ἀρχιεπίσκοπος Ῥώμης. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων κγ΄. μαρτύρων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ καὶ τῆς ἁγίας Ἀνθούσης. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Θεοκλήτου. Οὗτος ἦν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀξίαν ἔχων μαγίστρου, καὶ καταλιπὼν τὸν κόσμον ἀνῆλθεν ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ὀλύμπου, κἀκεῖσε ἀποταξάμενος καὶ ἀσκήσας ἔτεσι πλείστοις, ἐκοιμήθη.

κθ΄. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ὁσίου ἐπισκόπου Κορδουβίου καὶ ὁμολογητοῦ. Οὗτος ἦν ἀνὴρ ἀσκητῆς γνώσει θεῖα καὶ ἀρεταῖς ἐνθέοις καταλάμπων.

κθ΄. Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἱερομάρτυρος Φιλονίδου, ἐπισκόπου τοῦ Κουρίου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως καὶ Μαξίμου

ἡγεμόνος, ἀποκεκλεισμένος [οδ.] ἐν τῇ φυλακῇ μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀριστοκλέους καὶ Δημητρίου καὶ Ἀθανασίου· κἀκείνων τελειωθέντων οὐ μετὰ πολλὰς ἡμέρας ἐξέθετο λόγον ὁ μιαιφάνης Μάξιμος, ὥστε τοὺς χριστιανοὺς ὑπὸ ἀσώτων ἀνθρώπων μισῶνται τῇ φθορᾷ τοῦ σώματος αὐτῶν. Ὁ οὖν ἅγιος Φιλόνιδης μὴ θέλων τῇ παρανομίᾳ μᾶναι ἀνελθὼν ἐφ' ὕψηλοῦ τόπου, καὶ καταδήσας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον καλύψας τῷ αὐτῷ ἀναβολίῳ, καὶ ἐπὶ πολὺ προσευξάμενος ἔρριψεν ἑαυτὸν ὀρθιον κάτω, πρὶν ἢ δὲ τὸ σῶμα κατελθεῖν τὸ πνεῦμα παρέθετο τῷ Θεῷ. Εἰς τὸν Ν'. καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τροπᾶριον ἦχος πλ. α'. Ἡ τοῦ Προδρόμου ἐνδοξὸς ἀποτομή. [π. 186] Προκείμενον ἦχος βαρύ· Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου· στίχος β'. Προσελεύσεται ἄνθρωπος. Ὁ ἀπόστολος πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὡς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν ὁρόμον· Ἀλληλουῖα ἦχος πλ. α', στίχος· Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. νζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

λ'. Μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων γενομένων Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξάνδρου καὶ Ἰωάννου, καὶ τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ νέου πατριάρχου ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ ἁγίου Ἀκακίου ἐν τῷ ἐπτασχάλῳ.

λα'. Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν καταθέσεων τῆς τιμίας ζώνης τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν τῇ Σοφῷ τῶν Χαλκοπρατείων. Ἡ ἀκολουθία¹⁾ πᾶσα ἐγράφη εἰς τὰς β'. τοῦ Ἰουλίου μηνὸς καὶ οὕτως ἐπιτελεῖται.

[οδ.] Κανὼν τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἀναγνώσεων, Πράξεων ἀποστόλων, προφητικῶν, καὶ ἐκάστης ἀκολουθίας ἀπὸ τῆς κυριακῆς πρὸ τῆς ἀποκρέω μέχρι τῆς Ν' ἐπιδημίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς ἀποκρέω. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, πάντα μοι ἔξεστιν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφαλ.

¹⁾ Рукон. патриарш. иерусалимскоѣ свѣдл. № 285: Ἐτέρα ἀκολουθία γινομένη εἰς ἐγκαίνια ναῶν ἀποστόλων, προφητῶν καὶ ὁσίων. Προκείμενον ἦχος δ'. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει, στίχος α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, στίχος β'. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἅγιοι κλήρεως ἐπουρανίου. Ἀλληλουῖα ἦχος α'. Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν ταῖς ὄρεσι, στίχος β'. Δεδοξασμένα ἐλαλήθη. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

ρβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπος τις εἶχε δύο υἱούς.

Τῷ σαββάτῳ τῆς ἀποκρέω. Προκείμενον ἦχος πλ. β'. Δίκαιοι δὲ κληρονομήσουσι γῆν, στίχος· Ὁλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, πάντα μοι ἔξεστιν. Ἀλληλούια ἦχος β', Μακάριοι οὓς ἐξελέξω. [π. 187) Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. σμθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος, βλέπετε μὴ πλανηθῆτε. Κοινωνικόν· Μνήμη.

Τῇ κυριακῇ τῆς ἀποκρέω. Προκείμενον ἦχος γ'. Μέγα ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ὅτι ἀγαθός. Ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ. Ἀλληλούια ἦχος α', στίχος· ὁ Θεός. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφάλαιον σογ'. Εἶπεν ὁ Κύριος ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Τῇ τετάρτῃ τῆς τυροφάγου. Ἀπὸ τοῦ ὕμνου γίνεται προανάγνωσις ἐκ τῆς Παλαιᾶς μέχρι ὥρας ς', καὶ μετὰ τοῦτο γίνονται ἀντίφωνα γ'. τὸ α'. ψαλμός ἐν ᾧ ψάλλεται· Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὸ β'. ψαλμός, ἐν ᾧ ψάλλεται ἀλληλούια τριπλοῦν, καὶ γίνεται ἡ εἴσοδος τοῦ πατριάρχου, καὶ δίδει ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῷ ἀναγνώστῃ τῷ στιχολογοῦντι εὐλογίαν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ [οδ.) δοξάζει, καὶ γίνεται εὐχὴ συναπτῇ χωρὶς τῶν αἰτήσεων, καὶ ἀνέρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἁμβωνί καὶ λέγουσι τροπᾶριον ἦχος γ'. Βασιλεῦ ἅγιε πάντοδύναμε, ὃν πάντα φρίσσει καὶ τρέμει τὰ σύμπαντα, σῶσον ἡμᾶς· δύνασαι γάρ· συγχωρεῖν ἁμαρτίας, ὥς εὐσπλαγχνός. Καὶ λέγουσιν αὐτὸ γ'. καὶ δοξάζουσι καὶ μίαν περισσὴν εἰς τὴν σωλέαν καὶ λοιπὰ· Προκείμενον ἦχος β'. Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου, στίχος· Πρὸς σέ Κύριε κεκραξομαι. Ἀνάγνωσμα προφητείας Ἰωήλ· Τάδε λέγει Κύριος, ἐπιστρέφητε πρὸς με ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν. Προκείμενον ἦχος γ'. Ψάλλετε τῷ Θεῷ ἡμῶν ψάλλετε, στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ πάλιν ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ τὴν συναπτὴν εὐχὴν μετὰ τῶν αἰτήσεων. Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν. Ἐσπέρας εἰς τὸ λυχνικὸν μετὰ τὴν εἴσοδον ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης εἰς τὸ σύνθρονον, καὶ λέγει ὁ ψάλτης προκείμενον ἦχος [π. 188) πλ. α'. Θεός ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με, στίχος· Ὁ Θεός εἰσάκουσθον τῆς προσευχῆς μου. Ἀνάγνωσμα Ἰωήλ· Τάδε λέγει Κύριος· ἐξεγείρεσθω καὶ ἀναβάνετω πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἀντὶ τοῦ· Κατευθύνθητω, λέγεται προκείμενον ἦχος πλ. β'. Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, στίχος· Κύριε οὐχ ὑφώθη ἡ καρδία μου. Ὁ διάκονος τὸ· Εἰπω-

μεν πάντες, Κύριε ἐλέησον, καὶ τὴν τῶν κατηχουμένων εὐχὴν, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων, καὶ τό Πληρωθῆτω.

Τῇ παρασκευῇ τῆς τυροφάγου γίνονται ἀντίφωνα γ'. καθὼς προεγραψή τῆς τριτοεκτῆς, καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον ἀνέρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ λέγουσι τροπάριον ἡχος πλ. α'. Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ὁ τεχθεὶς ἐκ Παρθένου, φιλόανθρωπε. Προκείμενον ἡχος βαρὺς· Κύριος ἰσχύει τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει, στίχος· Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱοὶ Θεοῦ. Ἀνάγνωσμα προφητείας Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· Ἴδου ἐγὼ σῶζω τὸν λαόν μου. [οδ.) Προκείμενον ἡχος πλ. δ'. Εὐξασθε καὶ ἀπόδοτε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, στίχος· Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός. Ἐσπέρας προκείμενον ἡχος βαρὺς· Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἰ τὸ ἔλεός σου, στίχος· Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου. Καὶ ἀνάγνωσμα προφητείας Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, νηστεία ἡ τετάρτη. Προκείμενον ἡχος πλ. β'. Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, στίχος· Κύριε οὐχ ὑψώθη ἡ καρδία μου. Καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων.

Τῷ σαββάτῳ τῆς τυροφάγου. Μνήμη τῶν ὁσίων καὶ ἀσκητῶν, ἀκουσῶν, ἱεραρχῶν καὶ ἱερομαρτύρων. Προκείμενον ἡχος βαρὺς· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, τὰ τῆς εἰρήνης διώκετε. Ἀλληλούια ἡχος δ', Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφάλαιον μβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε [π. 189).

Τῇ κυριακῇ τῆς τυροφάγου. Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων Φλαβιανοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Λέοντος Ῥώμης. Καὶ μνήμη τῶν ἐν εὐσεβείᾳ γενομένων ἡμῶν βασιλέων Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας. Τὸ τελευταῖον τοῦ ἀμώμου εἰσερχόμεθα ἔσω καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητός, καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἀναστάσιμον, καὶ μετὰ γ'. στίχων, ἀλλάσσομεν καὶ λέγομεν τροπάριον ἡχος γ'. Θείας πίστεως ὁμολογία ἄλλον Παῦλόν σε ἢ ἐκκλησία, ζηλωτὴν ἐν ἱερεῦσιν ἀνέδειξε. συνεχθῶ σοι καὶ Ἀβελ πρὸς Κύριον, καὶ Ζαχαρίου τὸ αἷμα τὸ δίκαιον, πάτερ ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε δωρῆσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Καὶ πάλιν μετὰ β'. στίχων, ἀλλάσσομεν καὶ λέγομεν τροπάριον ὁμοιον· Στόμα γέγονας τῆς παρρησίας, ἔργοις ἔδειξας ὀρθοδοξίας, ὅτι πέποιθεν ὡς Λέων ὁ δίκαιος, τῆς ἀληθείας κηρύττων τὰ δόγματα καὶ προνομεύεις [οδ.) τῆς πλάνης τὰ σπήλαια, πάτερ ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε δωρῆσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Καὶ πάλιν μετὰ γ'. στίχων, ἀλλάσσομεν καὶ λέγομεν τροπάριον

ἤχος γ'. ὁμοιον· Κράτος ἔννομον τῆς βασιλείας, θείῳ νεύματι παραλαβόντες, ζηλωταὶ ὀρθοδοξίας γεγόνατε, σὺν Εὐτυχεῖ καθελόντες Διόσκορον καὶ σὺν ἐκείνοις βαλόντες Νεστόριον. Ὅθεν ηὔρατε πατέρων χορὸν θεόπνευστον, αἰτούμενον ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον ἡ προαναγνώσις, λέγονται δὲ εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα γ'. τὸ α'. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὸ β'. Σῶσον ἡμᾶς, υἱὲ Θεοῦ, τὸ γ'. τὸ προγεγραμμένον τροπάριον. Οἱ ψάλλται τὸ Τρισάγιον. Προκείμενον ἤχος πλ. δ'. Εὐξασθε καὶ ἀπόδοτε, στίχος· Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, νῦν ἐγγώτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία. [π. 190] Ἀλληλούϊα ἤχος πλ. δ'. Ὁ ποιμαίνων¹⁾ τὸν Ἰσραὴλ, στίχος· Ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφάλαιον μα'. Εἶπεν ὁ Κύριος, ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν. Κοινωνικόν· Δίνετε τὸν Κύριον.

Τῇ δευτέρᾳ τῆς α'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, τὸ τελευταῖον τοῦ ὄρθρου, εἰσερχόμεθα ἔσω, καὶ τὸ Εὐλογητὸς οὐ λέγομεν, ἀλλ' εἰς τὴν σωλέαν ἀρχόμεθα τὸν Ν'. καὶ λέγομεν τροπάριον ἤχος α'. Νηστεία τὸν Μωσέα θεόπτην ἀνέδειξεν, ἐν ἄρματι πυρίνῳ Ἠλίαν ἀνέλαβε, τὸν Δαυὶδ ἐκ στομάτων λεόντων ἐρρύσατο, τὸν Βαπτιστὴν ὑπὲρ πάντας προφῆτας ἐδόξασε· διὸ καὶ ἡμῖν δώρησαι, Χριστέ ὁ Θεός, δι' ἐγκρατείας τῶν ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν [οδ.] καὶ τὸ μέγα ἔλεος. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον γίνονται προαναγνώσματα μέχρι τῶν ἀντιφώνων τῆς τριτοέκτης, καὶ μετὰ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὴν εἴσοδον οἱ ψάλλται ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου λέγουσι τροπάριον ἤχος α'. Κύριε, Κύριε, ὃν πάντα φρίσσει. Καὶ μετὰ τοῦτο οἱ ψάλλται προκείμενον ἤχος α'. ψαλμὸς α'. Γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων, στίχος· Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν. Ἀνάγνωσμα α'. Ἠσαΐου· Ὁρασι, ἣν εἶδεν Ἠσαΐας υἱὸς Ἀμμώ. Προκείμενον β'. ψαλμὸς β'. ἤχος βαρύς· Δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ, στίχος· Ἵνα τί ἐφρούρῃαν ἔθνη. Ἑσπέρας προκείμενον ψαλμὸς δ'. ἤχος πλ. β'. Τοῦ Κυρίου ἡ σωτηρία καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, στίχος· Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός τὸν οὐρανόν. Προκείμενον δ'. ἤχος πλ. α'. [π. 191] Κύριος εἰσακούσεται μου, στίχος· Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Παροιμία Σολομώντος υἱοῦ Δαβὶδ. Καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων. Κοινωνικόν· Γεύσασθε καὶ ἴδετε.

¹⁾ Эти два стиха зачеркнуты писцомъ и на поляхъ записанъ одинъ стихъ: Ἐπίβλεψον ἐπὶ.

Τῇ γ'. τῆς α'. ἐβδομάδος εἰς τὸν Ν'. τροπάριον ἤχος βαρύς· Ἐν ἐτοιμῇ καρδίᾳ καὶ παθῶν ἐγκρατεία, ἀξιώσον ἡμᾶς, Κύριε, τῆς νηστείας τὸ δῶρον ἔκτελέσαι· ἵνα ἐν ἀγνείᾳ τηρήσαντες τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἀκατακρίτως προσκυνήσωμεν καὶ τὴν ἀρίαν σου ἀνάστασιν. Εἰς δὲ τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἤχος α'. Ὅτι πάροιχοί ἐσμεν ἐν τῇ γῇ. Προκείμενον ψαλμός ε'. ἤχος δ'. Πρόσχευς τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου, στίχος· Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισαι, Κύριε. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἐὰν θέλητε καὶ εἰσακούσητε μου. [οδ.) Προκείμενον ψαλμός ε'. ἤχος δ'. Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, στίχος· Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ὅτι ἀσθενής εἰμι. Ἑσπέρας προκείμενον ψαλμός ζ'. ἤχος πλ. β'. Κύριε ὁ Θεός μου, ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, στίχος· Ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με καὶ ῥῦσαί με. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Εἶπεν ὁ Θεός γενηθήτωσαν φωστῆρες. Προκείμενον β'. ψαλμός η'. ἤχος πλ. α'. Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Σοφία ἐν ἐξόδοις ὑμνεῖται.

Τῇ δ'. τῆς α'. ἐβδομάδος εἰς τὸν Ν'. τροπάριον τὸ προγεγραμμένον· Νηστεία τὸν Μωσέα θεόπτην. Εἰς δὲ τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἤχος δ'. Οἶδας τὸ πλάσμα ἡμῶν, οἶδας τὴν ἀσθενείαν ἡμῶν. [ιι. 192) Προκείμενον α'. ψαλμός θ'. ἤχος δ'. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, στίχος· Εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι. Ἀνάγνωσμα προφητείας Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἐκ Σιών ἐξελεύσεται νόμος. Προκείμενον β'. ψαλμός ι'. ἤχος πλ. β'. Δίκαιος Κύριος καὶ δικαιοσύνας ἠγάπησεν, στίχος· Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ. Ἑσπέρας ἤχος πλ. α'. Προκείμενον α'. ψαλμός ια'. Σὺ, Κύριε, φυλάξαις ἡμᾶς, στίχος· Σῶσόν με, Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὅσιος. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν. Προκείμενον β'. ψαλμός ιβ'. ἤχος πλ. β'. Ἐπίβλεψον εἰς ἀκουσόν μου, Κύριε ὁ Θεός μου, στίχος· Ἔως πότε, Κύριε, ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· [οδ.) Υἱέ, ἐὰν δεξιόμενος ῥῆσιν ἐμῆς ἐντολῆς.

Τῇ ε'. τῆς α'. ἐβδομάδος εἰς τὸν Ν'. τροπάριον ἤχος βαρύς· Ἐν ἐτοιμῇ καρδίᾳ καὶ παθῶν ἐγκρατεία. Εἰς δὲ τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἤχος γ'. Ὅρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν ῥῦσαι ἡμᾶς, Κύριε. Προκείμενον ψαλμός ιγ'. ἤχος δ'. Ἐν τῷ ἐπιστρέφαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, στίχος· Εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Ὑψωθήσεται Κύριος ὁ Θεός· μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ. Προκείμενον β'. ψαλμός ιδ'. ἤχος δ'. Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου, στίχος· Πορευόμενος ἄμωμος καὶ ἐργαζόμενος. Ἑσπέρας προκείμενον α'. ψαλ-

μός ιε'. ἤχος πλ. β'. Εὐλογήσω τὸν Κύριον, στίχος· Φύλαξόν με, Κύριε, ὅτι ἐπὶ σοί. [π. 193) Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς. Προκείμενον β'. ψαλμός ιε'. ἤχος δ'. Φύλαξόν με, Κύριε, ὡς κόρη, στίχος· Εἰσάκουσον, Κύριε, δικαιοσύνης μου. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Υἱέ, ἐμῶν νόμων μὴ ἐπιλανθάνου.

Τῇ παρασκευῇ τῆς α'. ἐβδομάδος τροπάριον εἰς τὴν τριτοέκτην ἤχος πλ. α'. Τὸν πολυαμάρτητον ἡμῶν βίον καὶ τὸν ἀμετανόητον τρόπον. Προκείμενον α'. ψαλμός ιε'. ἤχος βαρύς· Ἀγαπήσω σε, Κύριε ἡ ἰσχὺς μου, στίχος· Ὁ Θεός μου, βοηθός μου. Ἀνάγνωσμα προφητείας Ἑσαίου· Ἰδοὺ ὁ Δεσπότης Κύριος Σαβαώθ. Προκείμενον β'. ψαλμός ιη'. Κύριε, βοηθέ μου, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ. Ἑσπέρας [οδ.) προκείμενον α'. ψαλμός ιδ'. ἤχος πλ. β'. Ἐπακοῦσαί σου, Κύριε, ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, στίχος· Ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Ἐκάλεσεν Ἀδὰμ ὀνόματα. Προκείμενον β'. ψαλμός κ'. ἤχος δ'. Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου, στίχος· Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Ὁ Θεός τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσε τὴν γῆν.

Τῷ σαββάτῳ τῆς α'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφάλαιον κδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων. Τῷ αὐτῷ σαββάτῳ κηρύσσεται οὕτω· Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς ἀθλήσεως τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. Συναγόμεθα δὲ ἐν τοῖς Παρακίσι καὶ εἰς τὸν Ν'. τροπάριον ἤχος β'. [π. 194) Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα. Προκείμενον ἤχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον β'. Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφάλαιον κδ'. τὸ προγεγραμμένον. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Τῇ κυριακῇ τῆς α'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, κηρύσσεται οὕτω· Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων προφητῶν Μωσέως καὶ Ἀαρών, καὶ Σαμουὴλ¹⁾. Συναγόμεθα δὲ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.

1) Апостолъ XI в. рукоп. Пантелеим. мон. на Аѳонѣ № 86. Память этихъ пророковъ и царя Давида праздновалась въ великой константинопольской церкви, а литія въ память возстановленія иконопочитанія (недѣля православія) совершалась изъ Влахернскаго храма.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι εἰς τὸ γ'. ἀντίφωνον τοῦ ἀμώμου πρὸ β'. στίχων τοῦ εἰσοδεῦσαι λέγομεν τροπάριον ἤχος δ'. 'Ἡ σεπτὴ τῶν προφητῶν σου πανήγυρις, οὐρανὸν τὴν ἐκκλησίαν ἀνέδειξε, [οδ.) καὶ τοῖς ἀνθρώποις συγχορεύουσιν ἄγγελοι· ταῖς αὐτῶν πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, τὴν ζωὴν ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ κυβέρνησον, ἵνα ψάλλωμέν σοι· Ἀλληλούια. Εἰς δὲ τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἤχος β'. Καὶ ἐν πυρὶ παρὰ δειχθεῖς, καὶ ἐν σαρκὶ φανερωθεῖς, τὸ Μωσέως ἐδόξασας πρόσωπον, ταῖς ἐν νόμῳ ἱερατείαις, τὸν Ἀαρὼν τύπον τῆς καινῆς ἀνέδειξας χάριτος, ταῖς αὐτῶν ἱεσίσαις, Χριστὲ ὁ Θεός, δώρησαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Ἄλλο· Καὶ ὁ χορὸς τῶν προφητῶν μετὰ Μωσῆ καὶ Ἀαρὼν εὐφροσύνη εὐφραίνεται σήμερον, ὅτι πέρας ταῖς προφητείαις ἀγαγὼν, λάμπει ὁ σταυρός, ἐν ᾧ ἡμᾶς ἔσωσας· ταῖς αὐτῶν ἱεσίσαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· [π. 195) Ἀδελφοί, πίστει Μωσῆς μέγας γεγνόμενος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφάλαιον ιη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

Τῇ β'. τῆς β'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Εἰς τὴν τριτοεκτὴν τροπάριον ἤχος πλ. α'. Ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας ἡμῶν. Προκείμενον φαλμός κα'. ἤχος β'. Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον αἰνέσατε αὐτόν, στίχος· Ὁ Θεός ὁ Θεός μου, πρόσχες μοι. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἐπιλάμψει ὁ Θεός τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Προκείμενον φαλμός κβ'. ἤχος πλ. β'. Ἡ ῥάβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, στίχος· Κύριος ποιμαίνει με. Ἐσπέρας προκείμενον φαλμός κγ'. ἤχος α'. Κύριος κραταῖος καὶ δυνατός, στίχος· Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ. [οδ.) Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ. Προκείμενον β'. φαλμός κδ'. ἤχος δ'. Ἐπὶ βλεφόν ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με, στίχος· Πρὸς σέ, Κύριε, ἤρα τὴν ψυχὴν μου. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται.

Τῇ γ'. τῆς β'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Εἰς τὴν τριτοεκτὴν τροπάριον ἤχος β'. Ἀξίως ἀνυμνεῖν σε οὐκ ἔχομεν. Προκείμενον ἤχος δ'. φαλμός κε'. Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου, στίχος· Κρῖνόν με, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ὁ ἀμπελὼν Κυρίου Σαβχώθ οἶκος. Προκείμενον β'. φαλμός κς'. ἤχος γ'. Κύριος φωτισμός μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστής. [π. 196) Ἐσπέρας προκείμενον α'. φαλμός κς'. ἤχος β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, στίχος· Πρὸς σέ Κύριε κεκράζομαι, ὁ Θεός μου. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Εἶπεν Κάϊν πρὸς Ἀβελ. Προκείμενον β'. φαλμός κη'. ἤχος β'.

Κύριος ἰσχὺν τῷ λαῷ αὐτοῦ, στίχος· Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Υἱέ, ἐμῇ σοφίᾳ πρόσεχε.

Τῇ δ'. τῆς β'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν εἰς τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἥχος πλ. α'. Ὑψιστε ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν. Προκείμενον α'. ψαλμὸς κθ'. ἥχος πλ. β'. Πρὸς σέ, Κύριε, κεκράξομαι, στίχος· Ὑψώσω σε, Κύριε, ὅτι ὑπέλαβές με. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Ὑψωθήσεται Κύριος Σαβαώθ ἐν κρίματι. Προκείμενον β'. ψαλμὸς λ'. ἥχος πλ. β'. Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, [οδ.) στίχος· Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί με. Ἐσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς λα'. ἥχος β'. Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, στίχος. Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Ἐξῆλθε Κάϊν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ. Προκείμενον β'. ψαλμὸς λβ'. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός σου, στίχος· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Υἱέ, πῖνε ὕδατα.

Τῇ ε'. τῆς β'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν εἰς τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἥχος α'. Πεπτωκότας ἀνάστησον ἡμᾶς. Προκείμενον α'. ψαλμὸς λγ'. ἥχος πλ. β'. Ἐξεζήτησα τὸν Κύριον, στίχος· Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Ἐγένετο τοῦ ἔτους, οὗ ἀπέθανεν Ὁζίας ὁ βασιλεὺς. Προκείμενον β'. ψαλμὸς λδ'. ἥχος β'. Ἐξεγέρθητι, Κύριε, καὶ πρόσχε [π. 197), στίχος· Ὁ Θεός μου καὶ ὁ Κύριός μου. Ἐσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς λε'. ἥχος α'. Κύριε, ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ἔλεός σου, στίχος· Φησὶν ὁ παράνομος. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως. Προκείμενον β'. ψαλμὸς λς'. ἥχος πλ. β'. Ὑπόμεινον τὸν Κύριον καὶ φύλαξον, στίχος· Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Υἱέ, ποιεῖ ἃ ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι.

Τῇ πρᾶσκει τῆς β'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν εἰς τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἥχος α'. Ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ σοὶ προσπίτομεν, Κύριε. Προκείμενον α'. ψαλμὸς λς'. ἥχος δ'. Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, στίχος· Ὅτι τὰ βέλη σου. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀχαζ τοῦ Ἰωάθαν. Προκείμενον β'. ψαλμὸς λη'. ἥχος πλ. β'. Εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, [οδ.) στίχος· Εἰπα, φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου. Ἐσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς λθ'. ἥχος α'. Τὸ ἔλεός σου, Κύριε, καὶ ἡ ἀληθείά σου, στίχος· Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Νῶε ἦν ἐτῶν πενταχυσίων. Προκείμενον β'. ψαλμὸς μ'. ἥχος δ'. Ἐγὼ εἶπα, Κύριε, ἐλέησόν με, στίχος· Μακάριος ὁ συνιών. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Υἱέ, φύλασσε νόμους πατρός σου.

Τῷ σαββάτῳ τῆς β'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν προκείμενον ἥχος πλ. α'. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐφ' ἡμᾶς, στίχος· Ἀγαλλιᾶσθε

δίκαιοι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, βλέπετε μήποτε ἔσται ἐν τινι ὑμῶν. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντί. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφ. ιζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον, καὶ κεῖ προσηύχετο. [π. 198).

Τῇ κυριακῇ τῆς β'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν κηρύσσεται οὕτω Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς ἀθλήσεως τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Πολυκάρπου ἐπισκόπου γενομένου Σμύρνης. Συναγόμεθα δὲ ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ εἰς τὸν Ν'. καὶ εἰς τὴν εἴσοδον λέγομεν τροπάριον ἦχος δ'. Καὶ τρόπων μέτοχος, καὶ θρόνων διάδοχος. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Κατ' ἀρχὰς σὺ, Κύριε, τὴν γῆν εἰθεμελίωσας. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφάλαιον κ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναεὺν. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου τούτου εὐθὺς [οβ.) ἀναγινώσκεται τὸ προσφωνητικὸν τῶν κατηχουμένων. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Τῇ β'. τῆς γ'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν εἰς τὴν τριτοῦ ἐκτὴν τροπάριον ἦχος βαρύς· Σωτηρία ἡμῶν ὑπάρχεις, Κύριε. Προκείμενον α'. ψαλμὸς μα'. ἦχος δ'. Προσευχὴ τῷ Θεῷ τῆς ζωῆς μου, στίχος· Ὁν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος. Ἀνάγνωσμα Ἠσαΐου· Κύριον τὸν Θεὸν αὐτὸν ἀγιάσατε. Προκείμενον β'. ψαλμὸς μβ'. ἦχος πλ. β'. Σωτήριον τοῦ προσώπου μου καὶ ὁ Θεός μου, στίχος· Κρῖνόν με, ὁ Θεός, καὶ δίκασον. Ἐσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς μγ'. ἦχος δ'. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπικινεθίσόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, στίχος· Ὁ Θεός, ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Νῶε ἄνθρωπος δίκαιος τέλειος ὢν. Προκείμενον β'. ψαλμὸς μδ'. ἦχος πλ. δ'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἐξηρεύξατο ἡ καρδίᾳ μου. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Υἱέ, σὺ τὴν σοφίαν κήρυξον.

[π. 199) Τῇ γ'. τῆς γ'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν εἰς τὴν τριτοῦ ἐκτὴν τροπάριον ἦχος α'. Ἀσθενεῖς ἡμεῖς καὶ παρειμένοι ταῖς ἁμαρτίαις, ἴασαι τὰ συντρίμματα ἡμῶν. Προκείμενον α'. ψαλμὸς με'. ἦχος δ'. Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, στίχος· Ὁ Θεός ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις. Ἀνάγνωσμα Ἠσαΐου· Τὰδε λέγει Κύριος· γινώσκονται πᾶς ὁ λαός. Προκείμενον β'. ψαλμὸς με'. ἦχος γ'. Ὑάλλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν, στίχος· Πάντ' αὐτῷ ἔθνη. Ἐσπέρας προκείμενον ψαλμὸς μζ'. ἦχος πλ. β'. Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, στίχος· Ἐν πόλει Κυρίου. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Εἶπε Κύριος πρὸς Νῶε· εἴσελθε σὺ καὶ. Προκείμενον β'.

φαλμός μη'. ἤχος α'. Τὸ στόμα μου λαλήσει, στίχος· Ἀκούσατε ταῦτα πάντα. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Υἱέ, ἄκουέ μου καὶ μακάριοι.

Τῇ δ'. τὴν γ'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν εἰς τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἤχος πλ. δ'. [οδ.) Ὑπόστασις ἔργων ἐν ἡμῖν οὐκ ἔστι, Κύριε. Προκείμενον α'. φαλμός μδ'. ἤχος δ'. Θῦσον τῷ Θεῷ θυσίαν, στίχος· Θεὸς θεῶν Κύριος ἐλάλησεν. Ἀνάγνωσμα Ἠσαΐου· Ἔσται ὅταν συντελέσῃ Κύριος πάντα ποιῶν. Προκείμενον β'. φαλμός ν'. ἤχος πλ. β'. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, στίχος· Καὶ κατὰ τὸ πλῆθος. Ἐσπέρας προκείμενον α'. φαλμός να'. ἤχος δ'. Ἠλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, στίχος· Τί ἐγκραυχᾷ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατός. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Νῶε ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων. Προκείμενον β'. φαλμός νβ'. ἤχος α'. Ἐν τῷ ἐπιστρέφαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν, στίχος· Εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Υἱέ, ἐὰν σοφὸς γένῃ σεαυτῷ.

Τῇ ε'. τῆς γ'. ἐβδομάδος τροπάριον ἤχος βαρύς [π. 200) Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃς, φιλόανθρωπε, ποία σωτηρίας ἐλπίς ἡμῖν. Προκείμενον α'. φαλμός νγ'. ἤχος πλ. α'. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με, στίχος· Ὁ Θεός, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς. Ἀνάγνωσμα Ἠσαΐου· Οὕτω λέγει Κύριος· ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα. Προκείμενον β'. φαλμός νδ'. ἤχος βαρύς· Ἐνώπισαι, ὁ Θεός, τὴν προσευχήν, στίχος· Πρόσχε μοι καὶ εἰσάκουσον. Ἐσπέρας προκείμενον α'. φαλμός νε'. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ὅτι κατεπάτησέ με ἄνθρωπος, στίχος· Ὁλην τὴν ἡμέραν. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Ἐγένετο ἐν τῷ χιλιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε. Προκείμενον β'. φαλμός νς'. ἤχος βαρύς· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, στίχος· Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησον. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα.

Τῇ παρασκευῇ τῆς γ'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν εἰς τὴν τριτοέκτην [οδ.) τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Λόγῳ τὰ πάντα σὴ κατηρτίσω δυνάμει ὁ Θεός. Προκείμενον α'. φαλμός νς'. ἤχος πλ. β'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ὅταν, στίχος· Εἰ ἀληθῶς ἄρα δαιοσύνην. Ἀνάγνωσμα Ἠσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος ἐπ' ὄρους πεδινοῦ. Προκείμενον β'. φαλμός νη'. ἤχος βαρύς· Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ, στίχος· Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν. Ἐσπέρας προκείμενον α'. φαλμός νθ'. ἤχος δ'. Δός ἡμῖν βοήθειαν, στίχος· Ὁ Θεὸς ἀπόσω ἡμᾶς. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Ἐκάθησεν ἡ κιβωτὸς ἐν τῷ. Προκείμενον β'. φαλμός ξ'. ἤχος πλ. β'. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς δεήσεώς μου, στίχος· Ἀπὸ τῶν περάτων. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν.

Τῷ σαββάτῳ τῆς γ'. ἐβδομάδος· Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· [π. 201) Ἀδελφοί, ἀναμνήσκεσθε τὰς πρότερον ἡμέρας. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφάλαιον κα'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδε Λευὴν τὸν τοῦ Ἀλφαίου.

Τῇ κυριακῇ τῆς γ'. ἐβδομάδος¹⁾. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφάλαιον πέ'. Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν.

Τῇ β'. τῆς δ'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν εἰς τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἵχθος βαρὺς· Κύριε μὴ τῷ θυμῷ ἐλέγξης λαόν. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ξα'. ἵχθος α'. Ἐπὶ τῷ Θεῷ τὸ σωτήριόν μου, στίχος· Οὐχὶ τῷ Θεῷ ὑποταγήσεται ἡ ψυχὴ μου. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος Σαββάζθ· ὃν τρόπον εἶρηκα. [οβ.) Προκείμενον β'. ψαλμὸς ξβ'. ἵχθος δ'. Οὕτως εὐλόγησώ σε ἐν τῇ ζωῇ μου, στίχος· ὁ Θεός, ὁ Θεός μου πρὸς σέ ὀρθρίζω. Ἐσπέρας προκείμενον ψαλμὸς ξγ'. ἵχθος πλ. β'. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου, στίχος· Ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελοῦ Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Εἶπε Κύριος ὁ Θεός διανοηθεὶς. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ξδ. ἵχθος πλ. β'. Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός ὁ Σωτήρ ἡμῶν, στίχος· Σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ Θεός. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Υἱὸς δικαίος γεννᾶται εἰς ζωὴν.

Τῇ γ'. τῆς μέσης ἐβδομάδος. Προκείμενον εἰς τὸν ὄρθρον ἀντὶ ὑπακοῆς λέγομεν πρῶτον· Σήμερον τὸ προφητικὸν πεπλήρωται, καὶ οὕτως τὴν ἐνορδίνου ὑπακοήν. Ὡμοίως καὶ τῇ δ'. καὶ τῇ ε'. καὶ τῇ παρασκευῇ τὰς δ'. ἡμέρας, καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον ἡ προανάγνωσις καὶ τὰ ἀντίφωνα κατὰ τάξιν. Τὸ τροπάριον τῆς τριτοέκτης ἵχθος πλ. β'. Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν. [π. 202) Τοῦτο λέγεται γ'. καὶ δοξάζουσι. Τὸ δὲ αὐτὸ εὐρίσκειται εἰς τὰς δ'. ἡμέρας τῆς προσκυνήσεως, καὶ εἰς τὸν ν'. καὶ εἰς τὰ γ'. ἀντίφωνα τῶν τριτοεκτῶν, καὶ εἰς τὰς τριτοέκτας τῶν αὐτῶν δ'.

¹⁾ Рукоп. Пандтелеим. мон. на Афонѣ № 68. Τῇ κυριακῇ τῆς γ'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν τὴν προσκύνησιν ποιούμεθα τῶν τιμίων ξόλων. Ὅτε δὲ ἀπάρηται ἡ δοξολογία, ἀλλάσσουν οἱ ἱερεῖς καὶ λαμβάνει (ὁ ἀρχιερεὺς) τὸν θυμιατὸν καὶ θυμιά τὴν ἀγίαν τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον σταυρόν, εἶθ' οὕτως λαμβάνει αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐξέρχεται, προπορευομένης αὐτοῦ λαμπάδος καὶ ἀρχόμεθα τροπάριον· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ προτίθεται ὁ τίμιος σταυρὸς πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν καὶ εὐθὺς λέγομεν· Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν Προσκυνῶσι τε οἱ ἀδελφοὶ κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, ψάλλομεν δὲ στιχηρὰ ἰδιόμελα ἄχρις οὗ πάντες προσκυνήσουσιν.

ἡμερῶν λοιπὸν περισσὴ ἦχος α'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ξε'. ἦχος πλ. β'. Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἀπέστησε τὴν προσευχὴν μου, στίχος· Εὐλογεῖτε, ἔθνη, τὸν Θεὸν ἡμῶν. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Κύριε ὁ Θεός μου, δοξάσω σε. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ξε'. ἦχος πλ. β'. Εὐλογῆσαι ἡμᾶς, ὁ Θεός ἡμῶν, στίχος· Ὁ Θεός, οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογῆσαι ἡμᾶς. Ἑσπέρας προκείμενον ψαλμὸς ξε'. ἦχος πλ. β'. Ἀσατε τῷ Θεῷ ψάλλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, στίχος· Ὁδοποιήσατε τῷ. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Εἶπεν ὁ Θεός τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ξη'. ἦχος πλ. β'. Ἡ σωτηρία σου, ὁ Θεός, ἀντιλάβοιτό μου, στίχος· [οβ.) Ἰδέτωσαν πτωχοί. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Στόμα συνετοῦ.

Τῇ δ'. τῆς μέσης ἐβδομάδος τροπάριον τῆς τριτοέκτης ἦχος πλ. β'. Τὸν σταυρόν σου προσκυνούμεν. δ'. περισσὴ, ἦχος πλ. β'. Τὸν ζωοποιὸν σταυρόν. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ξθ'. ἦχος πλ. β'. Ἀγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν, στίχος· Ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Ἰδοὺ Κύριος ἀπὸ τοῦ ἁγίου τόπου. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ο'. ἦχος πλ. β'. Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα μὴ καταισχυνθεῖν, στίχος· Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί με. Ἑσπέρας προκείμενον ψαλμὸς οα'. ἦχος δ'. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεός τοῦ Ἰσραὴλ, στίχος· Ὁ Θεός τὸ κρίμα σου τῷ βασιλεῖ. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Ἦσαν οἱ υἱοὶ Νῶε. Προκείμενον β'. ψαλμὸς οβ'. ἦχος δ'. Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολληᾶσθαι, στίχος· Ὡς ἀγαθὸς ὁ Θεός τῷ Ἰσραὴλ. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Ἀνὴρ συνετός.

Τῇ ε'. τῆς μέσης ἐβδομάδος εἰς τὴν τριτοέκτην τροπάριον· Τὸν σταυρόν σου προσκυνούμεν. Περισσὴ. Σωτηρίαν εἰργάσω ἐν μέσῳ τῆς γῆς. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ογ'. ἦχος δ'. [π. 203). Ὁ δὲ Θεός βασιλεὺς ἡμῶν, στίχος· Ἵνα τί, ὁ Θεός, ἀπώσω εἰς τέλος. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἀκούσατε λόγον Κυρίου. Προκείμενον β'. ψαλμὸς οδ'. ἦχος δ'. Ἐγὼ δὲ ἀγαλλιάσσομαι εἰς τὸν αἰῶνα, στίχος· Ἐξομολογησόμεθά σοι, ὁ Θεός. Ἑσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς οε'. ἦχος πλ. δ'. Εὐξασθε καὶ ἀπόδате Κυρίῳ τῷ Θεῷ, στίχος· Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Αὗται αἱ φυλαὶ τῶν υἱῶν Νῶε. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ος'. ἦχος δ'. Φωνή μου πρὸς Κύριον, στίχος· Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Ἐπιθυμία εὐσεβῶν.

(Τῇ παρασκευῇ τροπάριον) ¹⁾ Τὸν σταυρόν σου προσκυνούμεν. περισσὴ, ἦχος α'. Ἀπὸ ὕψους ἀοράτως πολεμοῦντας ἡμᾶς, τῷ σταυρῷ

¹⁾ Этыхъ словъ въ рукописи не имѣется.

σου δυνατέ, σῶσον ἡμᾶς, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, ὡς φιλόανθρωπος. Προκείμενον α'. ψαλμὸς σζ'. ἦχος πλ. β'. Αὐτὸς δέ ἐστιν οἰκτίρμων, στίχος· [οδ.) Προσέχετε, λαὸς μου, τῷ νόμῳ. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Τὰδε λέγει Κύριος· ἐγγίξει μοι ὁ λαὸς οὗτος. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ση'. Βοήθησον ἡμῖν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, στίχος· Ὁ Θεός, ἤλθουσιν ἔθνη. Ἐσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς οθ'. ἦχος δ'. Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ, πρόσχες, στίχος· Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Εἶπε Κύριος τῷ Ἀβραάμ· ἔξελθε. Προκείμενον β'. ψαλμὸς π'. ἦχος δ'. Ἀγαλλιᾶσθε τῷ Θεῷ, στίχος· Λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Ἀκαχος ἀνὴρ πιστεύει παντί.

Τῷ σαββάτῳ τῆς μέσης ἐβδομάδος ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πεπεισμεθα περὶ ὑμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφάλαιον οδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῶν ὁρίων.

Τῇ κυριακῇ τῆς μέσης ἐβδομάδος, ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· [π. 204) Ἀδελφοί, τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγελιάμενος ὁ Θεός. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφάλαιον 4α'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνθρωπὸς τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀθλήσῃς τοῦ ἁγίου Δομετίου πέραν ἐν Συκαῖς.

Τῇ β'. τῆς ε'. ἐβδομάδος εἰς τὴν τριτοέκτην, τροπάριον ἦχος γ'. Ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπανεστήσαν ἡμῖν. Προκείμενον α'. ψαλμὸς πγ'. ἦχος δ'. Τὰ θυσιαστήριά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων, στίχος· Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Τὰδε λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων. Προκείμενον β'. ψαλμὸς πδ'. ἦχος δ'. Ὁδήγησόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὁδῷ σου, [οδ.) στίχος· Κλῆνον, Κύριε, τὸ οὖς σου. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Ἀβραάμ παρώκησεν ἐν γῇ Χαναάν. Προκείμενον β'. ψαλμὸς πς'. ἦχος δ'. Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών, στίχος· Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Φόβος Κυρίου πηγὴ ζωῆς.

Τῇ τρίτῃ τῆς ε'. ἐβδομάδος εἰς τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἦχος γ'. Ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεός Ἰακώβ. Προκείμενον α'. ψαλμὸς πζ'. ἦχος πλ. β'. Πτωχός εἰμι ἐγὼ καὶ ἐν κόποις, στίχος· Ὑψωθείς δὲ ἐταπεινώθην. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Τίνι ὠμοιώσατε τὸν Κύριον. Προκείμενον β'. ψαλμὸς πη'. ἦχος πλ. β'. Μακάριος ὁ λαὸς ὁ γινώσκων, στίχος· Ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου. Ἐσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς πδ'. ἦχος δ'. Κύριε, καταφυγὴ, στίχος· Πρὸ τοῦ ὄρη γεννηθῆναι. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἀβραάμ. [π. 205) Προκείμενον β'. ψαλμὸς 4'. ἦχος δ'. Ὁ κατοικῶν ἐν βοήθειᾳ, στίχος·

Ἐρεῖ τῷ Κυρίῳ ἀντιλήπτωρ μου. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Χεῖλη σοφῶν.

Τῇ δ'. τῆς ε'. ἐβδομάδος εἰς τὴν τριτοέκτην τροπᾶριον ἤχος γ'. Ἀνυπόστατος, Κύριε, ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλούς. Προκείμενον α'. ψαλμὸς 4α'. ἤχος δ'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, στίχος· Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρῶτ'. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Οὕτω λέγει Κύριος· ἐγὼ Θεὸς πρῶτος. Προκείμενον β'. ψαλμὸς 4β'. ἤχος πλ. β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, στίχος· Ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν. Ἑσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς 4γ'. ἤχος δ'. Θεὸς ἐκδικήσεων Κύριος, στίχος· Ὑψώθητι ὁ κρίνων τὴν γῆν. Ἀνάγνωσμα (Γενέσεως)· Ἐγένετο Ἀβραάμ ἐτῶν 4θ'. Προκείμενον β'. ψαλμὸς 4δ'. ἤχος πλ. β'. [οδ.) Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾄσμα καινόν, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν. Γιὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα.

Τῇ ε'. τῆς ε'. ἐβδομάδος εἰς τὴν τριτοέκτην τὸ τροπᾶριον ἤχος πλ. β'. Εὐσπλαγχνε, μακρόθυμε Παντοκράτωρ Κύριε, κατάπεμψον τὸ ἔλεός σου ἐπὶ τὸν λαόν σου. Προκείμενον α'. ψαλμὸς 4ε'. ἤχος πλ. β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ, στίχος· Εὐφρανθήτωσαν νῆσοι πολλαί. Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Οὕτω λέγει Κύριος ὁ ποιήσας τὸν οὐρανόν. Προκείμενον β'. ψαλμὸς 4ζ'. ἤχος πλ. β'. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾄσμα καινόν, στίχος· Ὅτι θαυμαστὰ ἐποίησεν. Ἑσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς 4η'. ἤχος βαρύς. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, στίχος· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Εἶπε Κύριος· κραυγὴ Σοδόμων. Προκείμενον β'. ψαλμὸς 4θ'. ἤχος πλ. β'. Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ, στίχος· Δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Ὁ δεχόμενος παιδεῖαν.

Τῇ παρασκευῇ τῆς ε'. ἐβδομάδος εἰς τὴν τριτοέκτην τροπᾶριον ἤχος πλ. δ'. [π. 206) Δεῖ εἰδέναι, ὅτι φάλλεται τὸ τροπᾶριον τοῦτο τῆς τριτοέκτης τοῦ Μαρτίου μηνὸς εἰς τὴν παραμονὴν τοῦ σεισμοῦ. Ὑπερῶννητος εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ σαλεύων τὴν γῆν, εἰς τὸ ἐπιστρέφαι καὶ σωθῆναι τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ, καὶ πάλιν στερεῶν αὐτήν, διὰ ἰδίαν ἀγαθότητα καὶ ἄφατον εὐσπλαγχνίαν, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ρ'. ἤχος πλ. β'. Ἐλεος καὶ κρίσις, στίχος (опущенъ). Ἀνάγνωσμα Ἡσαΐου· Οὕτω λέγει Κύριος, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ρα'. ἤχος δ'. Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς, στίχος· Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον. Ἑσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς ρβ'. ἤχος α'. Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν

Κύριον. Ἀνάγνωσμι α'. Γενέσεως· Ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ργ'. ἦχος δ'. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, στίχος· Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν. [οδ.) Ἀδελφοί ἐν ἀνάγκαις χρήσιμοι.

Τῷ σαββάτῳ τῆς ε'. ἐβδομάδος ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, οὐκ εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χριστὸς. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφάλαιον κβ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν κώμην.

Καὶ οἶαν ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν κελεύει ὁ πατριάρχης εἴτε τῇ μέσῃ, εἴτε τῇ μετὰ ταύτην ἐβδομάδι γίνεται ἡ παννυχὶς ἐν Βλαχέρναις οὕτως· Ἑσπέρας ἀπέρχονται οἱ δύο ἐβδομαδάριοι τῶν ἀναγνωστῶν ἐν Βλαχέρναις· καὶ ἡ μὲν μία ἐβδομάς ποιεῖ ἐκεῖ τὰ ἑσπερινὰ καὶ τὸ κονδάκιον, τὸν δὲ τριαδικὸν καὶ τὰ μεσονυχτικὰ ποιοῦσιν οἱ ἐντόπιοι, τὸν δὲ ὄρθρον ποιεῖ ἡ ἄλλη ἐβδομάς τῶν ἀναγνωστῶν. Ἀπέρχεται γὰρ ἐκεῖ ἀσκητήριον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ ψάλλομεν εἰς τὸν ὄρθρον ἀντίφωνα η'. τὸ α'. καὶ τὰς ζ'. ὠδᾶς. Καὶ μετὰ τὸ τελευταῖον λέγομεν τὸ εὐλογητὸς, καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον [π. 207) ἦχος πλ. δ'. Ἡ πόλις σου, Θεοτόκε, ἡ ἐν σοὶ βασιλεύουσα. Ἀλληλουῖα ἦχος πλ. β'. Τῆς Θεοτόκου ἡ πόλις τῇ Θεοτόκῳ. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον προαναγιγνώσκουσιν οἱ ἐντόπιοι ἀνάγνωσται. Τὰ ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας· τὸ α'. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὸ β'. Ἀλληλουῖα τριπλοῦν, καὶ εἰς τὸ· δόξα. Ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ, τὸ γ'. μετὰ τροπαρίου ἦχος πλ. α'. Ἀγιωτέρα τῶν Χερουβίμ, ὑψηλοτέρα τῶν οὐρανῶν, πανύμνητε, Θεοτόκον σε ἐν ἀληθείᾳ ὁμολογοῦντες, ἔχομεν ἁμαρτωλοὶ προστασίαν, εὐρίσκομεν ἐν καιρῷ σωτηρίαν, διὸ μὴ παύσῃ ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύουσα κραταίωμα καὶ καταφυγὴ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Προκείμενον ἦχος γ'. ὠδὴ τῆς Θεοτόκου· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι. Ἀλληλουῖα ἦχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. γ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀναστάσα Μαριάμ. Κανωνικόν· Ποτήριο σωτηρίου.

[οδ.) Τῇ κυριακῇ τῆς ε'. ἐβδομάδος ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, Χριστὸς παραγενόμενος. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφ. ριβ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς ιβ'. μαθητάς. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ζηνοβίου ἐν Συχαῖς.

Τῇ β'. τῶν βαΐων εἰς τὴν τριτοεκτὴν τροπάριον ἦχος πλ. δ'. Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι ψάλλεται τὸ τροπάριον τοῦτο τῇ ιε'. τοῦ Μαρτίου μη-

νός εἰς τὴν παραμονὴν τοῦ σεισμοῦ. Αὕτη ἐστίν, ὁ Θεός, ἡ φοβερὰ ἡμέρα, ἥς φθάσαι τὴν ἐσπέραν οὐκ ἐλπίζομεν, καὶ ταύτην ἰδεῖν ἡμᾶς, φιλανθρώπως κατηξιώσας, τρισάγιε, δόξα σοι. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ρδ'. ἤχος πλ. β'. Εὐφρανθήτω καρδίᾳ ζητούντων τὸν Κύριον, στίχος· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Οὕτω λέγει Κύριος ὁ ῥυσάμενός σε. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ρε'. ἤχος πλ. β'. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεός· Ἰσαάη, στίχος· Ἐξομολογεῖσθε [π. 208) τῷ Κυρίῳ ὅτι χρηστός. Ἐσπέρας προκείμενον ψαλμὸς ρς'. ἤχος δ'. Ἐξομολογεῖσθε [π. 208) τῷ Κυρίῳ, ὅτι χρηστός, στίχος· Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Ἐγένετο μετὰ τὸ γηρᾶσαι τὸν Ἰσαάκ. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ρς'. ἤχος βχρὺς· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, στίχος· Ἐτοιμή ἡ καρδίᾳ μου, ὁ Θεός. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν. Ὡς φυλάσσει ἐντολήν.

Τῇ γ'. τῶν βαΐων εἰς τὴν τριτοεκτην τροπάριον ἤχος πλ. β. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι φάλλεται τὸ τροπάριον ἤχος πλ. β'. εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ εὐαγγελισμοῦ. Ἀκαταμάχητον τεῖχος ἔδωκας τῇ πόλει ἡμῶν τὴν τεκοῦσάν σε παρθένον δι' αὐτῆς, Σῶτερ, ἀπὸ τῶν κύκλῳ συνεπιτιθεμένων κακῶν ἐξελοῦ δεόμεθα τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ρη'. ἤχος δ'. Βοήθησόν με, Κύριε ὁ Θεός μου, στίχος· Ὁ Θεός τὴν αἴνεσίν μου. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ δέδωκά σε. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ρθ'. ἤχος δ'. [οδ.) Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, στίχος· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Ἐσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς ρι'. ἤχος α'. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, στίχος· Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Εἶπε Κύριος πρὸς Ἰακώβ. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ρια'. ἤχος δ'. Ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος, στίχος· Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος. Ἀνάγνωσμα Παροιμιῶν· Υἱέ, ποιεῖν δίκαια καὶ ἀληθεύειν.

Τῇ δ'. τῶν βαΐων εἰς τὴν τριτοεκτην τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, ποιήσον μεθ' ἡμῶν. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ριβ'. ἤχος δ'. Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, στίχος· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Οὕτω λέγει Κύριος· ἀναβόησον ἐν ἰσχύϊ. Προκείμενον β'. Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ Κυρίῳ, στίχος [π. 209) Ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τῷ Κυρίῳ. Ἐσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς ριδ'. ἤχος δ'. Εὐαρεστήσω ἐνώπιον Κυρίου, στίχος· Ἠγάπησα ὅτι εἰσακούσεται. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Εἰσήνεγκαν τῷ Ἰωσήφ. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ριε'. ἤχος δ'. Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω, στίχος· Ἐπίστευσα διὸ ἐλάλησα. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Ὡς φυλάσσει τὸ στόμα αὐτοῦ.

Τῇ ε'. τῶν βαΐων εἰς τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἤχος βαρύς· Τῆς φωνῆς τῶν οἰκετῶν σου, Κύριε, μὴ ἐπιλάβῃ. Προκείμενον α'. ψαλμός ριζ'. ἤχος δ'. Αὕτη ἡ πύλη τοῦ Κυρίου, στίχος· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Οὕτω λέγει Κύριος· ὃν τρόπον εὑρεθήσεται. Προκείμενον β'. ψαλμός ριγ'. ἤχος δ'. Ὁδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον, στίχος· Νομοθέτησόν με, Κύριε, τὴν ὁδόν. Ἑσπέρας προκείμενον α'. [οδ.] ψαλμός ριθ'. ἤχος πλ. β'. Πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με, στίχος· Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Ἀπάρας Ἰσραὴλ, αὐτός. Προκείμενον β'. ψαλμός ρκ'. Κύριος φυλάξῃ σε ἀπὸ παντὸς κακοῦ, στίχος· Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Υἱὲ, ἐάν σοφὴ γέννηται ἡ καρδιά.

Τῇ παρασκευῇ τῶν βαΐων εἰς τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἤχος γ'. Ἀνυπόστατος, Κύριε, ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου. Προκείμενον α'. ψαλμός ρκα'. ἤχος δ'. Ἐνεκα τοῦ οἴκου Κυρίου, στίχος· Εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι. Ἀνάγνωσμα Ἑσαΐου· Εὐφράνθητι ἅμα Ἰσραὴλ καὶ ἔσονται εἰς ὄρασιν. Προκείμενον β'. ψαλμός ρκβ'. ἤχος πλ. δ'. Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον, στίχος· Πρὸς σὲ ἤρα τοὺς. Ἑσπέρας προκείμενον α'. ψαλμός ρκγ'. ἤχος πλ. β'. [π. 210] Ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου, στίχος· Εἰ μὴ ὅτι Κύριος. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Κατέπαυσεν Ἰακώβ. Προκείμενον β'. ψαλμός ρκδ'. ἤχος δ'. Οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον, στίχος· Οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀνάγνωσμα β'. Παροιμιῶν· Υἱὲ, ἀνοιγε τὸ στόμα λόγῳ Θεοῦ.

Τῷ σχιββάτῳ τῆς βαΐοφόρου μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ δικαίου Λαζάρου. Πρῶτ' τὸ τελευταῖον εἰσερχόμεθα ἔσω καὶ λέγομεν τὸ εὐλογητός, καὶ εἰς τὸν ν'. λέγομεν τροπάριον ἤχος α'. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον προανάγνωσις Πράξεων, καὶ γίνονται λοιπὸν τὰ βαπτίσματα. Καὶ στέκει ὁ ψάλτης ἔμπροσθεν αὐτῶν ψάλλον ψαλμὸν λα'. ἤχος βαρύς· Μακάριοι ὧν ἀφένθησαν αἱ ἀνομίαι, στίχος· Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐ μὴ λογίσῃται Κύριος. Ὅτε δὲ ἔλθῃ εἰς τοὺς μέσους πυλῶνας, ὁ ψάλτης λέγει στίχον β'. Εἶπα ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου. Καὶ ὅτε φθάσῃ πλησίον τοῦ ἁμβωνος ἀποδύεται τὴν φελονὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέρχεται [οδ.] εἰς τὸν ἁμβωνα, ψάλλον ἐνωρδίνως τὸν ψαλμὸν ἕως οὗ δώσῃ αὐτῷ ὁ διάκονος ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ λοιπὸν ἀνέρχεται πάλιν προανάγνωσις ἐκ τῶν Πράξεων· Ἀγγελὸς Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον. Καὶ ἀναγινώσκει ἕως τῶν ἀντιφώνων τῆς λειτουργίας καὶ λοιπὸν. Ἀντίφωνον α'. Ταῖς πρεσβεΐαις τῆς Θεοτόκου, τὸ β'. Ἀλληλουία, τὸ γ'. τὸ προγεγραμμένον τροπάριον ἤχος α'. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν

πρὸ τοῦ σοῦ πάθους. Καὶ οἱ ψάλλται ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκείμενον ἥχος γ'. Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτήρ μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες. Ἀλληλούια ἥχος πλ. δ'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφάλαιον 4δ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν τις ἀσθενὼν Λάζαρος. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Ἐσπéρας μετὰ τὰ ἀντίφωνα τὰ μικρὰ γίνεται εὐχὴ συναπτὴ μετὰ τῶν αἰτήσεων, καὶ λέγεται προκείμενον ἥχος πλ. α'. Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου, στίχος· [π. 211] Ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου. Ἀνάγνωσμα Γενέσεως· Ἐκάλεσεν Ἰακώβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. Προκείμενον ἥχος βαρὺς· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιᾶσθε λαοί, στίχος· Προσκυνήσατε αὐτὸν πάντες. Ἀνάγνωσμα β'. Προφητείας Σοφωνίου· Τάδε λέγει Κύριος· χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών. Προκείμενον ἥχος βαρὺς· Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ τὸν Κύριον, στίχος· Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς σου. Ἀνάγνωσμα προφητείας Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος· χαῖρε σφόδρα θύγατερ. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγουσιν οἱ ψάλλται τροπάριον ἥχος πλ. δ'. Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος, Χριστὲ ὁ Θεός.

Τῇ κυριακῇ τῆς βαΐοφόρου ποιοῦμεν τὸν ὄρθρον ἐν τῷ ἄμβωνι, καὶ λέγομεν τὸ εὐλογητὸς καὶ εἰς τὸν ν'. λέγομεν τὸ προγεγραμμένον τροπάριον, καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον γίνεται προανάγνωσις [οδ.] ἐκ τῶν Πράξεων. Καὶ τῆς λιτῆς εἰσερχομένης εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τῶν ἁγίων μ'. ἀντίφωνα δὲ οὐ γίνονται, ἀλλ' εὐθὺς ψάλλεται τὸ Τρισαγίον καὶ τὸ προκείμενον ἥχος δ'. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος, στίχος· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Φιλιππίσιους· Ἀδελφοί, χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε. Ἀλληλούια ἥχος α', στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾄσμα καινόν, στίχος· Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφάλαιον 4ζ'. Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Ἔτερον κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

Τῇ ἁγίᾳ μεγάλῃ δευτέρᾳ πρωτὶ τὸ τελευταῖον τοῦ ὄρθρου εἰσερχόμεθα ἔσω, καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἥχος δ'. Ὁ ἀπαθὴς τῇ θεότητι ὑπὲρ ἡμῶν δὲ τὰ πάντα σαρκὶ καταδεξάμενος, Κύριε, τὴν ἁγίαν ἐορτὴν τῆς σῆς ἀναστάσεως, ἐν εἰρήνῃ παράσχου ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν. Εἰς δὲ τὴν τριτοέκτην τροπάριον ἥχος πλ. β'. [π. 212] Ἐν ψυχῇ συντετριμμένη προσπίπτομέν σοι. Προκείμενον ψαλμὸς ρκε'. ἥχος

δ'. Ἐν τῷ ἐπιστρέφαι Κύριον, στίχος· Τότε ἐπλήσθη χαρὰς τὸ στόμα ἡμῶν. Ἀνάγνωσμα Ἰεζεκιήλ· Ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει. Προκείμενον ψαλμὸς ρκς'. ἤχος πλ. β'. Ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, στίχος· Ἐὰν μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν. Ἐσπέρας προκείμενον ψαλμὸς ρκς'. ἤχος πλ. β'. Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, στίχος· Εὐλογῆσαι σε Κύριος ἐκ Σιών. Ἀνάγνωσμα τῆς Ἐξόδου· Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ρκη'. ἤχος πλ. β'. Εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι Κυρίου, στίχος· Πλεονάκεις ἐπολέμησάν με. Ἀνάγνωσμα β'. Ἰώβ· Ἄνθρωπός τις ἦν ἐν τῇ γῶρᾳ τῇ Αὐσίτιδι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφάλαιον σμγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καθημένου τοῦ Ἰησοῦ.

Τῇ ἀγία καὶ μεγάλη γ'. πρῶτῃ τελευταῖον εἰσερχόμεθα [οδ.) ἔσω καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἤχος δ'. Ὡς ὁ ληστής ὁμολογῶν, ἀναβοῶ σοι τῷ ἀγαθῷ ἐν τῇ σῇ βασιλείᾳ, μνήσθητί μου, Κύριε, καὶ σὺν αὐτῷ συνανάστησον, ὁ ἐκουσίως δι' ἡμᾶς (παθεῖν) καταδεξάμενος. Εἰς τὴν τριτοῦν λέγομεν τροπάριον ἤχος α'. Τοῖς ἀμέτρως πτέουσι, πλουσίως συγχώρησον, Σωτήρ, ἀξιώσον. Σωτήρ, ἀκατακρίτως προσκυνῆσαι σοι τὴν ἀγίαν ἀνάστασιν, πρεσβείαις τῆς ἀχράντου σου Μητρὸς, μόνε πολυέλεε. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ρκδ'. ἤχος δ'. Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος, στίχος· Ἐκ βαθέων ἐκέκραξα. Ἀνάγνωσμα Ἰεζεκιήλ· Ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ ζῶα. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ρλ'. ἤχος δ'. Ἐλπιάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, στίχος· Κύριε, οὐχ ὑψώθη ἡ καρδιά μου. Ἐσπέρας προκείμενον α'. ψαλμὸς ρλα'. ἤχος πλ. β'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, στίχος· Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβίδ. Ἀνάγνωσμα α'. τῆς Ἐξόδου· Κατέβη ἡ θυγάτηρ Φαραώ. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ρλβ'. ἤχος δ'. Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, [π. 213] στίχος· Ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς. Ἀνάγνωσμα β'. Ἰώβ· Ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφάλαιον σς'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς· περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας.

Τῇ ἀγία καὶ μεγάλη δ'. εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Ἐν τῇ αὐτῇ Καϊάφα συνέστη σήμερον τὸ κατὰ σοῦ, Ζωοδότα, βουλευτήριον καὶ ἡνέσχου πάντων, ὡς ὑπὲρ πάντων σταυρούμενος. Εἰς τὴν τριτοῦν τροπάριον ἤχος πλ. β'. Σήμερον τὸ πονηρὸν συνήχθη συνέδριον. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ρλγ'. ἤχος δ'. Εὐλογῆσαι σε Κύριος ἐκ Σιών, στίχος· Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. Ἀνάγνωσμα Ἰεζεκιήλ· Εἶπε Κύριος πρὸς με· Υἱὲ ἀνθρώπου. Προκείμενον α'. ψαλμὸς ρλδ'. Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, στίχος· Ἀνεῖτε [οδ.) τὸ ὄνομα Κυρίου. Ἐσπέρας προκείμενον ψαλμὸς ρλε'. ἤχος δ'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ

τοῦ οὐρανοῦ, στίχος· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός. Ἀνάγνωσμα τῆς Ἐξόδου· Ἐν ταῖς ἡμέραις. Προκείμενον β'. ψαλμὸς ρλς'. ἤχος α'. Κύριε, τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα, στίχος· Ἐξομολογήσομαι σοι. Κύριε. Ἀνάγνωσμα β'. Ἰωβ· Ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. σος'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τοῦ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθθανίᾳ.

Τῇ ἀγίᾳ μεγάλη ε'. εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Σήμερον ὁ βασιλεὺς τῆς ζωῆς Ἰουδαίοις παραδίδεται σταυρωθῆναι, ἵνα τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸ κράτος, καὶ τῶν ἀνθρώπων τῷ γένει τὴν ἀνάστασιν δωρήσῃται. Καὶ εἰς τὰ γ'. ἀντίφωνα τῆς τριτοέκτης λέγομεν τροπάριον ἤχος πλ. β'. Προσκυνοῦμεν τὴν λόγχην τὴν νύξασαν τὴν ζωοποιὸν πλευράν τῆς σῆς ἀγαθότητος, καὶ τὴν ἀνεξιχνίαστόν σου συγκατάβασιν δοῦναι. [π. 214] Οἱ ψάλλται ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου λέγουσι τροπάριον ἤχος γ'. Ὁ ραπισθεὶς ὑπὲρ γένους ἀνθρώπων καὶ μὴ ὀργισθεὶς. Προκείμενον α'. ψαλμὸς πβ'. ἤχος α'. Καὶ γνώτωσαν ἔθνη, ὅτι ὀνομάσαι, στίχος· Ὁ Θεός, τίς ὁμοιωθήσεται. Ἀνάγνωσμα Ἱερεμίου· Κύριε, γνώρισόν με καὶ γνώσομαι. Προκείμενον β'. ψαλμὸς σε'. ἤχος πλ. δ'. Εὐξασθε καὶ ἀπόδοτε, στίχος· Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς τριτοέκτης γίνεται κατὰ πλυσιν¹⁾ τῆς ἀγίας τραπέζης. Ἐσπέρας μετὰ τὰ ἐσπερινὰ γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ νιπτήρος, καὶ λέγεται εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ριβ'. Πρὸ τῆς ἐορτῆς τοῦ πάσχα. Καὶ λέγει ἕως· οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστέ. Καὶ εὐθέως ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τῶν διακόνων βασταζόντων κηρούς, ἔρχονται πρὸς τὸν νιπτήρα²⁾. Καὶ νιπτο-

¹⁾ Апостолъ XII в. рук. русск. Пантелеимоновск. мон. № 252 и Апост. XI—XII в. Дюхларск. афон. м. № 27. Κατὰ πλυσιν, εἶτα ἐξέρχονται ἐν τῷ νάρθηκι καὶ γίνονται τὰ ἐσπερινὰ καὶ ὁ νιπτήρ, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχεται ὁ θυμιατὸς καὶ καθεξῆς ἡ ἐναρξὶς τοῦ λυχνικοῦ καὶ ἡ θεία λειτουργία. — ²⁾ В рукописи Пантелеимоновск. монасты. на Афонѣ XI в. № 68 чинъ омовенія ногъ великой церкви описывается слѣдующимъ образомъ: Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τῆς τριτοέκτης γίνεται ἡ κατὰ πλυσιν τῆς ἀγίας τραπέζης, καὶ μετὰ τὴν κατὰ πλυσιν ἐξέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔρχεται πρὸς τὸν νιπτήρα ἔξω τῷ νάρθηκι, τῶν διακόνων προσδεύντων αὐτῷ μετὰ κηρῶν καὶ μανουαλίων. Καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐν τῷ νάρθηκι ἄρχεται ψάλλειν τὸ λυχνικόν τοῦ ἀγιοπολίτου, καὶ μετὰ τὸ βῆθῃ τὸ προκείμενον· Βοήθειά μου, καὶ ἀναγινώσκει ὁ πρῶτος πρεσβύτερος εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Πρὸ τῆς ἐορτῆς τοῦ πάσχα. Καὶ ὅταν εἴπῃ· Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ Τυπικόν.

μένων τῶν ἀδελφῶν [οδ.) τοὺς πόδας ὑπὸ τοῦ ἱερέως, καὶ τῷ λεντίῳ ἀποσμήχοντος αὐτοὺς ἀπὸ ἐσχάτου ἕως τοῦ πρώτου, λέγοντος τροπάρια μετὰ τοῦ ἀμώμου τὰ ὑποτεταγμένα οὕτως· ἤχος β'. Μεγάλῃς εὐεργεσίας ἀπολαύειν. Ἄλλο ἤχος. πλ. β'. Ὁ νίψας τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἡμᾶς καθάρισον ἐκ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν. Ἄλλο ἤχος πλ. δ'. Ὁ λεντίῳ ζωσάμενος καὶ νίψας τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, Χριστέ ὁ Θεός. ἀπόπλυνον ἡμῶν τῆς ψυχῆς τὸν μολυσμόν, καὶ περιζῶσον ἡμᾶς σύνδεσμον πνευματικόν τοῦ ποιεῖν τὰς ἐντολὰς τῆς σῆς ἀγαθότητος. [π. 215) Καὶ μετὰ τὸ νίψασθαι πάντας εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον ὁ ἱερεὺς καὶ λέγει τὰ ἀκόλουθα τοῦ εὐαγγελίου· Ὅτε οὖν ἐνίψε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν. Καὶ εἴθ' οὕτως γίνεται εὐχὴ τῆς εἰσόδου τῆς λειτουργίας, καὶ εἰσοδεύει ὁ πατριάρχης καὶ μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου χωρὶς θυμιατοῦ καὶ μανουαλίων, καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ συνθρόνῳ. Τρισάγιον δὲ οὐ λέγεται, οὐδὲ προκείμενον ψάλλεται, ἀλλ' εὐθέως ἀνάγνωσμα α'. τῆς Ἐξόδου· Εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν· καταβάς διαμάρτυραι. Προκείμενον ἤχος δ'. Ἐξελοῦ με, Κύριε. ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ, στίχος· Οἵτινες ἐλογίσαντο ἀδικίαν. Ἀνάγνωσμα Ἰώβ· Εἶπε Κύριος τῷ Ἰώβ διὰ λαίλαπος. Προκείμενον β'. ἤχος βαρὺς· Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, ὁ Θεός, στίχος· Ῥῥσαί με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν. Ἀνάγνωσμα γ'. Ἡσαΐου· Κύριος δίδωσί μοι γλῶσσαν παιδείας. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, [οδ.) στίχος· Ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λοιπόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί,

τίθησι τὰ ἱμάτια, ἀποδύεται ὁ ἀρχιερεὺς τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῶν παρὰ τοῦ εὐαγγελίου λεγομένων ἕκαστα ποιεῖ ὅσον βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα. Καὶ βάλλει αὐτὸ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ, ᾧ ἦν διεζωσμένος. Καὶ κατὰ λόγον ἀναγινώσκων, ποιῶν σιγὴν, ἵσταται ἕως τελέσει τὴν ἀναγνώθην ὁ ἀρχιερεὺς. Νίπτει δὲ ὑποδιακόνων, πρεσβυτέρων καὶ ἐπισκόπων τρεῖς ἐξ ἑκάστης τάξεως. Εἰ δὲ μὴ ὧσιν ἐπίσκοποι ἀναπληροῦται ὁ ἀριθμὸς δι' ἀναγνωστῶν, ὑποδιακόνων, πρεσβυτέρων καὶ διακόνων. Καὶ μετὰ τὸ νίψαι πάντας καὶ ἐκμάσαι τῷ λεντίῳ, νίπτεται καὶ αὐτὸς ὁ ἀρχιερεὺς παρὰ τῶν νιψαμένων, καὶ μετὰ τοῦτο περιβάλλεται τὰ ἱερατικὰ ἄμφια καὶ ἀναγινώσκει ὁ αὐτὸς ἀρχιερεὺς τὰ ἐπίλοιπα τοῦ εὐαγγελίου· Ὅτε οὖν ἐνίψεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν. Καὶ μετὰ τοῦτο τελεῖται τὸ λυχνικὸν τὸ ἐπίλοιπον, καὶ εἴθ' οὕτως ἄρχεται ἡ ἐκκλησία τὸ λυχνικὸν τοῦ ἐκκλησιαστοῦ, καὶ γινομένης εὐχῆς εἰσοδεύει ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τοῦ εὐαγγελίου χωρὶς θυμιατοῦ καὶ μανουαλίου καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ συνθρόνῳ μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ ἱερέων.

ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου. Ἀλληλούια ἤχος πλ. β'. Μακάριος ὁ συνίων ἐπὶ πτωχόν, στίχος β'. Ὁ ἐσθίων ἄρτους μου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. Οἶδατε ὅτι μετα δύο ἡμέρας. Οἱ ψάλλται τὸ μυστικὸν ἀντὶ τοῦ. [π. 216) Οἱ τὰ Χερουβίμ, λέγουν· Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ σήμερον. Τὸ αὐτὸ λέγεται καὶ κοινωνικόν.

Τῇ ἁγίᾳ μεγάλη παρασκευῇ πρωτὶ τὸ τελευταῖον εἰσερχόμεθα ἔσω καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Σήμερον τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα. Καὶ εἰς τὸ γ'. ἀντίφωνον τῆς τριτοῦκτης λέγομεν τροπάριον ἤχος β'. Προσκυνοῦμεν τὴν λόγχην τὴν νύξασαν τὴν ζωοποιὸν πλευράν. Προεγράφη τῇ ἁγίᾳ ε'. Καὶ λέγομεν τροπάριον ἤχος α'. Σταυρωθέντος σου, Χριστέ. Προκείμενον ἤχος δ'. Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες, στίχος· Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἐντραπήτωσαν. Ἀνάγνωσμα α'. Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος· λήψομαι τὴν ῥάβδον μου. Προκείμενον β'. [οδ.) ἤχος πλ. α'. Σύ, Κύριε, φυλάξαις ἡμᾶς, στίχος· Σῶσόν με, Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὁσιος. Ἐσπέρας ἡ προανάγνωσις, καὶ τὰ γ'. ἀντίφωνα, καὶ εἰς τό· Κύριε ἐκέκραξα γίνεται εἴσοδος τοῦ πατριάρχου μετὰ τοῦ μεγάλειου χωρὶς θυμιατοῦ καὶ τῶνμανουαλίων, καὶ ἀνέρχεται εὐθὺς ἀνάγνωσμα α'. τῆς Ἐξόδου· Ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσὴν ἐνώπιος ἐνωπίω. Προκείμενον α'. ἤχος δ'. Δίκασον, Κύριε, τοὺς ἀδικούντας με. Ἡ δὲ εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ καὶ μανουαλίων σὺν κηρῶν (?) ιβ'. Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσιν. Ἀνάγνωσμα β'. Ἰώβ· Εὐλόγησε Κύριος τὰ ἔσχατα τοῦ Ἰώβ μᾶλλον. Προκείμενον β'. ἤχος δ'. Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, στίχος· Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου, πρόσχες μοι. Ἀνάγνωσμα γ'. Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου. Προκείμενον γ'. ἤχος πλ. β'. Ἐθεντό με ἐν λάκκῳ, στίχος· Κύριε ὁ Θεός τῆς σωτηρίας μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ. [π. 217) Ἀλληλούια ἤχος πλ. α'. στίχος· α'. Σῶσόν με, ὁ Θεός, ὅτι εἰσέβησαν ὕδατα, στίχος β'. Ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου, στίχος γ'. Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφάλαιον τιζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς. Τό· Κύριε ἐλέησον καὶ τὰ λοιπὰ τῶν προηγιασμένων. Οἱ ψάλλται τό· Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν. Καὶ τὸ κοινωνικόν· Γεύσασθε καὶ ἴδετε [οδ.).

Τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ σαββάτῳ πρωτὶ τὸ τελευταῖον εἰσερχόμεθα ἔσω καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητός, καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τὸ τροπάριον ἤχος βαρύς· Τὸ μνῆμά σου ἐφύλαττον στρατιῶται, οἱ δὲ ἄγγελοι ἀνομινοῦντές σε, Χριστέ ὁ Θεός, ἔλεγον· δόξα σοι. Καὶ μετὰ τὸν

ὄρθρον εἰς τὸ Τρισάγιον τοῦ· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ γίνεται εἴσοδος¹⁾ τοῦ πατριάρχου μετὰ τοῦ μεγαλείου καὶ τῶν ἱερέων. Καὶ μετὰ τὸ ἀνελθεῖν αὐτοὺς ἐν τῷ συνθρόνῳ, ἀνέρχεται προκείμενον α'. ἤχος δ'. Ἀνάστα, Κύριε, βοήθησον ἡμῖν, στίχος· Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὣσιν ἡμῶν, στίχος· Ἔργον, ὃ ἠργάσω, στίχος γ'. Ἡ χεὶρ σου ἔθνη ἐξωλόθρευσεν. Ἀνάγνωσμα α'. Ἰεζεκιήλ· Ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Ἀναστήθι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, στίχος· Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε. Ἀνάγνωσμα α'. πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. Ἀλληλουῖα ἤχος δ'. στίχος α'. Ἀναστήτω, ὁ Θεός, στίχος β'. Ὡς ἐκλείπει καπνός, [π. 218) στίχος γ'. Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. τνα'. Τῇ ἐπαύριον ἦτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευὴν. Ὁ διάκονος τό· μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ γίνεται εὐχὴ συναπτή, καὶ τὰς αἰτήσεις, καὶ τό· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν καὶ ἀπολύει.

Περὶ ὥραν δὲ ἕκτην εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ ἀλλάσσει τὴν ἐνδοτήν τῆς ἀγίας τραπέζης, καὶ μετὰ τοῦτο θυμιᾷ ὁ πατριάρχης, καὶ ἀνοίγεται ἡ ἐκκλησία, καὶ εὐθὺς ἐσπέρας προανάγνωσις οὗ γίνεται, ἀλλὰ τὰ γ'. ἀντίφωνα²⁾, τό· Κλῆνον, καὶ τὸ τελευταῖον, καὶ τό· Κύριε ἐλέησον. Καὶ εἰσοδεύει ὁ πατριάρχης μετὰ τῶν ἱερέων καὶ τοῦ μεγαλείου καὶ θυμιατοῦ καὶ μανουαλίων γ'. καὶ ἀνέρχονται εἰς τὸν σύνθρονον, καὶ εὐθὺς λέγεται προκείμενον ἤχος πλ. δ'. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι, στίχος·

¹⁾ Профитологія XIII в. Синайск. библ. № 9. Μετὰ (τό)· Ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ τὸ δόξα καὶ νῦν εἰσέρχονται ὁ ἀρχιεπίσκοπος σὺν τοῖς ἱερεῦσιν εἰς τὴν εἴσοδον μετὰ τοῦ εὐαγγελίου, καὶ εἶθ' οὕτως λέγει τροπάριον ἤχος β'. Ὁ συνέχων πέρατα. Εἶτα πάλιν λέγει τὸ αὐτὸ τροπάριον παρὰ τοῦ λαοῦ, εἶθ' οὕτως δόξα καὶ νῦν καὶ τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου· Καὶ ἀθανάσιος ζωῆς ἡμᾶς, ὡς Θεὸς ἀθάνατος. Καὶ πάλιν ὁ λαὸς τὴν ἀρχὴν· Ὁ συνέχων τὰ πέρατα, εἶτα περισσὴν μίαν οἱ ἀναγνώσται καὶ πάλιν ὁ λαός· Ὁ συνέχων τὰ πέρατα. Ὑαλλομένου δὲ τούτου, ἀνέρχεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐν τῷ συνθρόνῳ καὶ λέγει ἐν τῷ ἄμβωνι ἤχος δ'. Ἀνάστα, Κύριε.—²⁾ Рукоп. Афон. русск. Пант. м. № 252 и др. Τῷ ἀγίῳ σαββάτῳ ἐσπέρα. Λέγονται ἀντίφωνα β'. τὸ α'. καὶ τὸ τελευταῖον. εἶτα τό· Κύριε ἐκέκραξα μετὰ τοῦ τροπαρίου τούτου ἤχος πλ. β'. Τὴν ζωηφόρον σου ἔγερσιν δοξάζομεν. Ἄλλο ἤχος γ'. Τὴν σωτήριόν σου ἔγερσιν δοξάζομεν, φιλόανθρωπε. (Профит. Синайск. библ. XI—XII в. № 14. Εἶθ' οὕτως τῆς Ὁκτωήχου εἰς ἤχον σ'. εἶτα δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. α'. Σὲ τὸν ἀναβάλλομεν τὸ φῶς). Εἶτα εἰσοδεύει μετὰ τοῦ μεγαλείου καὶ μετὰ τὸ δοξάσαι ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ συνθρόνῳ καὶ εἰρηνεύει καὶ εὐθὺς λέγεται προκείμενον.

Ἀλλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα, στίχος β'. Εἶπατε τῷ Θεῷ, ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου. Ἐσπέρας ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως· Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός. Καί μετὰ πρῶτον ἀνάγνωσμα ¹⁾ εὐθὺς ἀπέρχεται ὁ πατριάρχης εἰς τὸν βαπτιστὴν καὶ βαπτίζει. Ἀνάγνωσις β'. Ἡσαΐου [οδ] Φωτίζου φωτίζου ἡ νέα Ἱερουσαλήμ. Ἀνάγνωσμα γ'. τῆς Ἐξόδου· Εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν· ὁ μὴν οὗτος. Προκείμενον α'. Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτὴρ μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου. Ἀνάγνωσμα δ'. Ἰωνᾶ· Ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν. Ἀνάγνωσμα ε'. Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ. Παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλαγαλι. Ἀνάγνωσμα ς'. τῆς Ἐξόδου· Ἐξάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοαχώθ. Καί εὐθὺς ὁ ψάλτης ἀντὶ προκειμένου, ὅταν εἶπῃ ὁ διάκονος· Σοφία, ἐκεῖνος λέγει ᾠδὴ τῆς ἐξόδου, καὶ ἀνέρχεται εὐθὺς· Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδοξῶς γὰρ δεδόξασται· καὶ πληροὶ τὴν ᾠδὴν ὅλην ἐν τῷ ἄμβωνι, κατὰ στίχον δεχομένου τοῦ λαοῦ, ἀπὸ ἐνάρξεως τοῦ α'. στίχον· Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ, καὶ δοξάζει καὶ μία περρισσή, καὶ εὐθὺς κατέρχεται καὶ ἀνέρχεται ἀνάγνωσμα ζ'. Σοφονίου· Τάδε λέγει Κύριος· ὑπόμεινόν μοι εἰς ἡμέραν ἀναστάσεως. Καὶ ἐὰν συμβῇ παρατεῖναι τὸν πατριάρχην εἰς τὸ βαπτίζειν, ἀπὸ τοῦ ζ'. ἀναγνώσματος, εὐθέως ἀναγινώσκειται ὁ Δανιὴλ, καὶ μετὰ τοῦτο· Εὐλογεῖτε. Εἰ δὲ ὡς προσεῖρηται παρατείνει ὁ πατριάρχης βαπτίζων, ἀναγινώσκειται οὕτως· ἀνάγνωσμα η'. Βασιλειῶν Γ'. [π. 219] Ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἡλιοῦ λέγων. Ἀνάγνωσμα θ'. Ἡσαΐου· Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ. Ἀνάγνωσμα ι'. Γενέσεως· Ὁ Θεὸς ἐπείραζε τὸν Ἀβραάμ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. Προκείμενον ἦχος πλ. β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, στίχος· Ἐνεδύσατο ὁ Κύριος δυνάμιν. Ἀνάγνωσμα ια'. Ἡσαΐου· Πνεῦμα Κυρίου ἐπὶ ἐμέ, οὗ ἕνεκεν ἔγχεσέ με· Ἀνάγνωσμα ιβ'. Βασιλειῶν· Ἐγένετο ἡμέρα καὶ διέβη Ἐλισσαῖς εἰς Σωμᾶν. Ἀνάγνωσμα ιγ'. Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ποῦ ἐστὶν ὁ ἀνάγων ἐκ γῆς. Ἀνάγνωσμα ιδ'. Ἱερεμίου· Τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται. Ἀνάγνωσμα ιε'. Δανιὴλ· Ἐτοὺς ὀκτωκαίδεκάτου Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς. Ὁ ψάλτης προκείμενον λέγων οὕτως· ὕμνος τῶν τριῶν παιδῶν καὶ ἄρχεται· Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον. Ὁ λαὸς ἀποκρίνεται· Ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτόν εἰς τοὺς αἰῶνας. Καὶ λοιπὸν στιχολογεῖ κατὰ [οδ.] στίχον ἕως τοῦ Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ

¹⁾ Тамъ же. Εἰς δὲ τὸ δεύτερον ἀνάγνωσμα τὸ Φωτίζου φωτίζου, κατέρχεται τοῦ συνθρόνου ὁ πατριάρχης καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ μέγα βαπτιστήριον καὶ ποιεῖ ἐκεῖ

Ἅγιον Πνεῦμα καὶ μόνον ἕως οὗ εἰσέλθῃ ὁ πατριάρχης εἰς τὴν εἴσοδον μετὰ τῶν νεοφωτίστων. Τοῦτο δὲ ψάλλοντες κατέρχονται οἱ ἱερεῖς¹⁾ ἐκ τοῦ συνθρόνου, καὶ ἀλλάσσουσι στιχάρια ἄσπρα. Τοῦ δὲ πατριάρχου χρίοντος τῷ μύρῳ τοὺς νεοφωτίστους, ὁ πρῶτος πριμικήριος τῶν ψαλτῶν λέγει· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε, ἀλληλούια, στίχος· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν εὐπρέπειαν. Χριστὸν ἐνεδύσασθε, Ἀλληλούια. Καὶ κατὰ στίχον ἕως οὗ πληρωθῇ ὁ ψαλμὸς λέγει· Χριστὸν ἐνεδύσασθε, ἀλληλούια. Καὶ ὅταν κινήσῃ ὁ πατριάρχης μετὰ τῶν νεοφωτίστων τοῦ εἰσελθεῖν τὴν εἴσοδον, ὁ β'. πριμικήριος τῶν ψαλτῶν, ἄρχεται ἔμπροσθεν αὐτῶν ψαλμὸς ἥχος βαρὺς καὶ λέγει· Μακάριοι ὧν ἀφείθησαν αἱ ἀνομίαι, στίχος· Μακάριος ἀνὴρ, ᾧ οὐ μὴ λογίσηται. Ὅτε δὲ ἔλθῃ εἰς τοὺς μέσους πυλῶνας, ὁ μὲν πατριάρχης γονυκλιτεῖ καὶ οὕτως εἰσέρχεται. Ὁ δὲ ψάλτης λέγει στίχον· Εἶπα ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ. Καὶ ὅτε φθάσῃ πλησίον τοῦ ἁμβωνος, κατέρχεται ὁ ἐν τῷ ἁμβωνί [π. 220) ψάλτης, καὶ ὁ ψάλλων τό· Μακάριοι ὧν ἀφείθησαν αἱ ἀνομίαι, ἀποδύεται τὸ φελώνιον αὐτοῦ καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν ἁμβώνα αὐτοῦ ἐφεξῆς τὸν ψαλμόν, ἕως οὗ δώσῃ αὐτῷ ὁ διάκονος ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν πατριάρχην εἰς τὸ ἱερατεῖον, δίδει εὐλογίαν τῷ ψάλτῃ, καὶ λέγει περισσὴν καὶ κατέρχεται. Εὐχὴ δὲ οὐ γίνεται, ἀντίφωνα οὐ λέγονται. Ἀντὶ δὲ τοῦ Τρισαγίου λέγουν· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Προκείμενον οὐ ψάλλεται, ἀλλ' εὐθὺς ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἀντὶ τοῦ· Ἀλληλούια ψάλλομεν πάλιν ἥχος βαρὺς· Ἀνάστα, ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν²⁾, στίχος α'. Ὁ Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, στίχος β'. Ἔως πότε τὰ βυπτίσματα. Ἐν δὲ τῷ συνθρόνῳ εἰς τὴν καθέδραν αὐτοῦ τίθεται τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἕως οὗ μέλλει γίνεσθαι ἡ β'. εἴσοδος.

1) Тамъ же. Ὅμοιως καὶ οἱ διάκονοι. Καὶ μετὰ τὸ τελέσαι ταῦτα ἔρχεται ἕτερος ψάλτης ἀπὸ τοῦ μεγάλου βαπτιστηρίου μετὰ τῶν νεοφωτίστων, προάγων καὶ ὀψικεύων τὰ νεοφώτιστα καὶ ψάλλον τὸ εἰς τὰ φωτίσματα προκείμενον ἥχος βαρὺς· Μακάριοι ὧν ἀφείθησαν αἱ ἀνομίαι, στίχος α'. Μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσηται, στίχος β'. λέγει εἰς τὰς ἀργυρὰς πλάς (Синайск. профит. XIII в. № 9 εἰς τὴν μέσῃν πολῶνα) ἥχος γ'. Εἶπα· ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου, στίχος γ'. λέγει ἐν τῷ ἁμβωνί ἥχος γ'. Καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου, φορῶν ἄσπρον χαμῖσιν, διώκων τὸν ψάλλοντα τό· Εὐλογεῖτε. Εἶτα ἔρχεται ὁ πατριάρχης μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἱερέων μετὰ καὶ τῶν βαπτισάντων διακόνων λευχειμονούντων, καὶ γίνεται ἡ β'. εἴσοδος ἡσυχῇ. Μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον εὐθὺς ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Συναπτὴ δὲ οὐ λέγεται, οὔτε εὐχὴ, ἀλλ' εὐθέως ἡ ἄνω καθέδρα καὶ ὁ ἀπόστολος, προκείμενον δὲ οὐχί. — 2) Профитол. Синайск. библ.

κρίνετε ἀδικίαν, στίχος γ'. Οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ συνήκην. Καὶ τούτου ψαλλομένου οἱ ἱερεῖς κάθονται ἐν τῷ συνθρόνῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. τιβ'. Ὁψὲ σαββάτου τῇ ἐπιφωσκούσῃ. Οἱ ψάλλται τὸν μυστικὸν ὕμνον· Οἱ τὰ Χερουβὶμ. Κοινωνικὸν τὸ μὲν ἀρχαῖον· Αἰνεῖτε, τὸ δὲ νέον· Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, καὶ ἀνέστη σῶζων ἡμᾶς. Ἀλληλουῖα. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἐὰν οὐκ εἰσι [οδ.] βαπτίσματα, μετὰ τό· Εὐλογητός λέγεται τό· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, καὶ προκείμενον· Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, στίχος· Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐ μὴ λογίσσεται, καὶ οὕτως ὁ ἀπόστολος καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τὰ εὐαγγέλια ἀναγινώσκονται οὕτως· ἀπὸ τοῦ πάσχα ἕως τῆς Ν'. τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον, ἀπὸ τῆς Ν'. ἕως τοῦ νέου ἔτους τὸ κατὰ Ματθαῖον, ἀπὸ τοῦ νέου ἔτους μέχρι τῶν νηστειῶν τὸ κατὰ Λουκᾶν, ἀπὸ τῶν νηστειῶν μέχρι τῶν βαΐων τὸ κατὰ Μάρκον.

Ἀρχοτελεῖται τῶν Πράξεων καὶ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου ἀπὸ τῆς ἁγίας ἀναστάσεως μέχρι τῆς πεντηκοστῆς.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλομεν ἀντίφωνα δ'. καὶ εἰς τὸ τελευταῖον τοῦ ἀμώμου λέγομεν κάτω νάρθηκος τροπᾶριον ἤχος γ'. Συγκλονουμένης τῆς κτίσεως, καὶ ῥηγνουμένου καταπετάσματος, τοὺς ἐν τῷ Ἄδει μοχλοὺς καὶ τὰς πύλας συνέτριψας, καὶ δήσας τὸν ἰσχυρόν, ἡγέρθη ὡς κραταιός, τὰς ψυχὰς ἀφαρπάσας ἐκ θήρας ὡς πρόβατα. Ὁ ἐκ φθορᾶς ἀναγαγὼν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός, δόξα σοι. Καὶ εἰσερχόμεθα ἔσω καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητός, καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπᾶριον ἤχος γ'. Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ [π. 221) ἄσωμεν τῷ ἀναστάντι ἐκ τάφου. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον προαναγνώσας ἐκ τοῦ Ἀποστόλου. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἕως τοῦ Ν'. ὁ Ἀπόστολος προαναγινώσκεται. Τὰ ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας· ἀντίφωνον α'. ψαλμὸς ξε'. Ἀλλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Καὶ ἀλλάσσουν· Πρεσβείαις τῶν ἁγίων. Ἀντίφωνον β'. ψαλμὸς ξε'. ἤχος β'. Ὁ Θεός οἰκτιρήσαι ἡμᾶς

XIII β. № 9. Ἀντὶ τοῦ· Ἀλληλουῖα ἤχος βαρύς· Ἀνάστα ὁ Θεός. Τούτου δὲ ψαλλομένου αἶρεται ἡ λευκὴ ὀθόνη, ἡ ἐφρηπλωμένη ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ παρὰ τῶν διακόνων, ἥτις εἰς τύπον ἐπιτελεῖσθαι παρεδόθη παρὰ τῶν θείων πατέρων τοῦ ἀποκυλισθέντος λίθου ἐκ τῆς θύρας τοῦ ζωαρχικοῦ μνήματος τοῦ θεανθρώπου Λόγου καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

καὶ εὐλογῆσαι ἡμᾶς. Σῶσον ἡμᾶς, Ἰῆ Θεοῦ. Ἀντίφωνον γ'. ψαλμὸς ξξ'. ἦχος πλ. α'. Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ. Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας. Καὶ ὅταν εἰσοδεύῃ τὸν στίχον τοῦτον λέγει· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ. Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλούια. Τὰ δὲ αὐτὰ ἀντίφωνα καὶ τό· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, καὶ τὸ κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, μέχρι τοῦ σαββάτου τῆς διακαινησίμου οὕτω ψάλλονται ὡς τὴν ἡμέραν τῆς ἀγίας κυριακῆς. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, στίχος· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, στίχος β'. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην, [οδ.] Ἀλληλούια ἦχος δ'. Σύ, Κύριε, ἀναστὰς οἰκτιρήσεις τὴν Σιών, στίχος β'. Κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. Ὁ διάκονος τὸ εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην τὴν ἀρχὴν· τὸ γὰρ ῥωμαϊκός(ν) ὁ διάκονος ἀναγινώσκει τὸ εὐαγγέλιον, καὶ τοῦ πατριάρχου εἰρηνεύοντος, ὁ ἀρχιδιάκονος λέγει· Σοφία καὶ ἐπιδίδοται τὸν (ῶ) πατριάρχῃ τὸ εὐαγγέλιον, καὶ λέγει ὁ πατριάρχης· Εἰρήνη πᾶσιν· Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἀγίου εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα, καὶ ὁ ἀρχιδιάκονος λέγει· Ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν. Καὶ τοῦ πατριάρχου ἀρχομένου λέγειν, ὁ διάκονος ὁ γρικὸς (γραικός), ἐστὼς ἐν τῷ ἄμβωνι, ἐκφωνεῖ κράζων τὰ λεγόμενα ὑπο τοῦ πατριάρχου οὕτως· Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος. Τὸ μυστικόν· Οἱ τὰ χειροῦ μυστικῶς. Δέον εἰδέναι. ὅτι γ'. λέγεται τό· Οἱ τὰ χειροῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε. Τὸ αὐτὸ δὲ ὅλην τὴν διακαινησίμου.

Ἐσπέρας ἐν τῷ λυχνικῷ εἴτε εἰς Μάρτιον μῆνα φθάσῃ ἡ ἀγία κυριακή, εἴτε εἰς Ἀπρίλιον, ψάλλονται ἀντίφωνα ιβ'. ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ α'. ψαλμοῦ, καὶ τῇ β'. τῆς διακαινησίμου προστίθεμεν ἀντίφωνον α'. καὶ γίνονται ιγ'. ἐν δὲ τῷ ὄρθρῳ τῆς αὐτῆς β'. ψάλλονται ἀντίφωνα ζ'. καὶ λοιπὸν ἕως τῶν ἀγίων πατέρων τῆς Ε'. συνόδου [π. 222] τῶν α'. εὐρεθέντων κατὰ Σεβήρην τοῦ δυσσεβοῦς, τῆς γενομένης κγ'. τοῦ Ἰουλίου μηνός. ἤτοι τῶν δαιμονίων ἀλλακτῶν τὰ αὐτὰ ζ'. ἀντίφωνα ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον. Η'. ψάλλονται δὲ ἐν τοῖς λυχνικοῖς μέχρι συμπληρώσεως τοῦ Ἀπριλίου μηνός τὰ ιγ'. ἀντίφωνα.

Τῇ αὐτῇ μεγάλῃ κυριακῇ ἐσπέρας εἰς τὸ λυχνικόν εἰς τό· Κύριε ἐκέκραξα λέγεται τροπᾶριον ἦχος β'. Ἐνδοξε ἀειπάρθενα Θεοτόκα Μήτηρ Χριστοῦ, προσάγαγε τὴν ἡμετέραν προσευχὴν τῷ Ἰῷ σου καὶ Θεῷ ἡμῶν. Ἐσπέρας προκείμενον ἦχος βαρύς· Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, στίχος α'. Καὶ εἶπα νῦν ἡρξάμην, στίχος β'. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, στίχος γ'.

Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύναμιν σου. Χρὴ γινώσκειν¹⁾, ὅτι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ λοχνηκοῦ ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τοῖς εὐκτηρίοις τοῦ Πατριαρχείου, καὶ γίνεται ὑπὸ τοῦ διακόνου τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ ἀναγινώσκει ὁ πατριάρχης τὸ εὐαγγέλιον τὸ ἀναστάσιμον τῆς πλευρᾶς ἕως· ἂν τινων κρατῇτε κεκράτηνται.

Τῇ β'. τῆς διακαινησίμου. Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Τὸ τελευταῖον εἰσερχόμεθα ἔσω καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητός καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἤχος β'. Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος καὶ τὰ θεσμά. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον ἀνάγνωσις οὐ γίνεται, ἀλλ' εὐθὺς γίνεται εὐχὴ ἀντιφώνου, καὶ γίνονται ἀντίφωνα γ'. εἰς τὴν σολέαν· τὸ α'. ψαλμὸς ριέ'. [οδ.) Ἐλέησον ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Τὸ ἀνταποκρινόμενον· βοήθησον ἡμῖν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ β'. ψαλμὸς ρκ'. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. τὸ γ'. ψαλμὸς ρκα'. Ἀλληλούια ἀπλοῦν δευλινὸν ἐνὸρδινον, ἕως οὗ εἰσέλθῃ ὁ πατριάρχης ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ διὰ τῆς πλαγίας, καὶ δίδει ὁ ἀρχιδιάκονος τὸ ἀνάγνωσμα εἰρήνην, καὶ ποιεῖ ὁ διάκονος εὐχὴν συναπτήν, καὶ ἀνέρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι, καὶ ἄρχονται τό· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Καὶ ἐν τῷ φόρῳ δοξάζουσιν οἱ ψάλται, καὶ ὁ διάκονος λέγει τό· μέγα Κύριε ἐλέησον, ποιεῖ ὁ πατριάρχης εὐχὴν, καὶ οὕτως εἰσερχόμεθα ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις, καὶ μετὰ τὸ δοξάσαι τοὺς ψάλτας τὴν λιτὴν γίνεται εὐχὴ. Ἀντίφωνα γ'. τὰ προγεγραμμένα τῆς ἁγίας κυριακῆς καὶ τὰ λοιπά. Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκείμενον ἤχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, στίχος α'. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, στίχος β'. Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεῦγεται ῥῆμα. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὑπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἀλληλούια ἤχος α'. Ἐξομολογῶνται οἱ οὐρανοί, στίχος β'. Ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων. [π. 223) Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. η'. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ μετα-

¹⁾ Апостолъ XII в. русск. Пантелеим. мон. № 252. Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἀρχαῖον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ λοχνηκοῦ ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τοῖς εὐκτηρίοις τοῦ πατριαρχοῦ καὶ λέγεται ὑπὸ τοῦ διακόνου ἢ μέλλουσα ἄκτενης, καὶ ἀναγινώσκει ὁ πατριάρχης τὸ εὐαγγέλιον τῆς πλευρᾶς τό· Οὐσῆς ὀφίας ἕως· κεκράτηνται, νῦν δὲ παρόντος αὐτοῦ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀναγινώσκεται τὸ εὐαγγέλιον ὑπὸ τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου ἢ τοῦ δευτερεῦοντος ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος.

λάβετε. Ὅμοιως δὲ καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἡ αὐτὴ λειτουργία γίνεται κατὰ τάξιν, χωρὶς τοῦ ἀναγνώσματος τῶν Πράξεων, ἀναγινώσκεται γὰρ ἐκεῖ οὕτως· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, σταθεὶς ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ια΄. Ἐσπέρας εἰς τὸ λυχνικὸν προκείμενον ἤχος βαρύς· Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, στίχος· Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, στίχος β΄. Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἐφυγεν, στίχος γ΄. Τί σοι ἐστὶ θάλασσα.

Τῇ γ΄. τῆς διακαινησίμου. Τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν Χαλκοπρατείσις. Ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὸ τελευταῖον εἰσερχόμεθα ἔσω, καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητός, καὶ εἰς τὸν Ν΄. λέγομεν τροπάριον ἤχος β΄. Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε παρθένε. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον ἡ προανάγνωσις. Ὅμοιως δὲ καὶ ἐν τοῖς Χαλκοπρατείσις τὸ αὐτὸ τροπάριον λέγεται. Τῷ δὲ καιρῷ τῶν ἀντιφώνων, κατέρχεται ὁ πατριάρχης εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα, καὶ λειτουργεῖ ἐκεῖ. Προκείμενον ἤχος γ΄. ὦδὴ τῆς Θεοτόκου· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν [οδ.] ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις σταθεὶς Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα. Ἀλληλουῖα ἤχος πλ. δ΄. στίχος· Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ιλθ΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὁ Πέτρος ἀναστάς. Ἐσπέρας εἰς τὸ λυχνικὸν προκείμενον ἤχος πλ. δ΄. Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, στίχος α΄. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν Θεόν, στίχος β΄. Ἀπηνέηνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου, στίχος γ΄. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἁγίῳ ἡ ὁδός σου.

Τῇ δ΄. τῆς διακαινησίμου. Τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις. Ἐν τῇ ἁγίᾳ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὸ τελευταῖον εἰσερχόμεθα ἔσω, καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητός, καὶ εἰς τὸν Ν΄. λέγομεν τροπάριον ἤχος β΄. Ταῖς μυροφόροις γυναιξὶ παρά. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον ἡ προανάγνωσις ἐκ τοῦ Ἀποστόλου καὶ ἀπέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν Βλαχέρναις καὶ γίνονται ἀντίφωνα γ΄. τὰ προγεγραμμένα τῆς ἁγίας κυριακῆς. Προκείμενον ἤχος πλ. β΄. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἐξηρεῦξάτο ἡ καρδίᾳ μου λόγον. Ἀνάγνωσμα Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὑπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι. Ἀλληλουῖα ἤχος β΄. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου, [π. 224] στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ιη΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ. Ὅμοιως δὲ καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. Προκείμενον, οἶον θέλεις. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν. Ἀλληλουῖα, οἶον θέλεις. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ις΄.

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ. Τὸ ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Στέφανος πλήρης. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου ἐν τῷ τρίτῳ. Ἐσπέρας προκείμενον ἦχος βαρὺς· Ἐνώτισαι ὁ Θεὸς τὴν προσευχήν μου, στίχος α΄. Πρόσχεσ μοι καὶ εἰσάκουσόν μου, στίχος β΄. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμέ, στίχος γ΄. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν ἐκέκραξα.

Τῇ ε΄. τῆς διακαινησίμου εἰς τὸν Ν΄. καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν λέγομεν τροπάριον ἦχος γ΄. Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια, ἀγαλλιάσθω τὰ ἐπίγεια. Καὶ μετὰ τὸν ὕμνον ἡ προανάνησις, ὁ ἀπόστολος. Τῇ ε΄. ταύτῃ καὶ τῇ ἐξῆς παρασκευῇ ἐν τῇ [ΟΒ.) μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ λειτουργεῖ ὁ πατριάρχης, καὶ λέγομεν προκείμενον ἦχος γ΄. Ψάλλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν, στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶπε Πέτρος. Ἀλληλούια ἦχος πλ. δ΄. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. κα΄. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἄνθρωπός τις ἦν ἐκ τῶν φαρισαίων. Ἐσπέρας εἰς τὸ λυχνικὸν προκείμενον ἦχος βαρὺς· Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου, στίχος α΄. Ὁ Θεὸς μου, βοηθός μου, στίχος β΄. Αἰνῶν ἐπικαλέσομαι τὸν Κύριον, στίχος γ΄. Ἦκουσεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ.

Τῇ παρασκευῇ τῆς διακαινησίμου εἰς τὸν Ν΄. τροπάριον ἦχος πλ. β΄. Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου σῶμα. Προκείμενον ἦχος δ΄. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, στίχος. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερόν. Ἀλληλούια ἦχος α΄. στίχος· Ἐντεινε καὶ κατευοδοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ιθ΄. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ. Ἐσπέρας [Π. 225) εἰς τὸ λυχνικὸν προκείμενον ἦχος πλ. δ΄. Ἐδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις, στίχος· Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς, στίχος β΄. Σκεπασθήσομαι ἐν τῇ σκέπῃ, στίχος γ΄. Οὕτω φιλῶ τῷ ὀνόματί σου. Ἀπολυτίκιον ἦχος πλ. α΄. Θεασάμεναι τὸν τάφον αἱ τίμαι γυναῖκες, καὶ ἀποθέμεναι τὸν θρῆνον, ἐν ἀγαλλιάσει ἐκήρυττον, ἡγέρθη ὁ Κύριος, ζῶν τῷ κόσμῳ ὀρωρησάμενος, ὥς ἔχων τὸ μέγα ἔλεος. Τὸ αὐτὸ φάλλεται καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἑσπέρας.

Τῷ σαββάτῳ τῆς διακαινησίμου εἰς τὸν Ν΄. τροπάριον ἦχος πλ. δ΄. Ὁ ἄδυτος ἡλῖος, ὁ γεννηθεὶς πρὸ Ἑωσφόρου καὶ ἐγερθεὶς ἀπὸ τοῦ τάφου, ἀνάτειλον, Κύριε, ταῖς καρδίαις ἡμῶν, τὸν ἀγιασ-

μόν καὶ το μέγα ἔλεος. Προκείμενον ἦχος γ'. Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτήρ μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις κρατοῦντος τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ. Ἀλληλοῦια ἦχος πλ. α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. κδ'. Τῷ κχιϞ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ¹⁾ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν τοῖς Σπαρακίου. Ἀπέρχεται ἐκεῖ ὁ πατριάρχης καὶ γίνονται ἀντίφωνα γ'. καὶ λέγει προκείμενον ἦχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις, στίχος· [οδ.) Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο ἐν τῷ τῶν Ἀπολλῶ. Ἀλληλοῦια ἦχος α'. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ. Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τὰ προγεγραμμένα. Ἐσπέρας εἰς τὸ λογικὸν προκείμενον ἦχος πλ. β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, στίχος α'. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε Κύριος τὴν οἰκουμένην, στίχος γ'. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Τῇ κυριακῇ τοῦ Ἀντιπάσχα πρωὶ εἰς τὸ τελευταῖον τοῦ ἁμώμου λέγομεν τροπάριον ἦχος γ'. Συγκλονουμένης τῆς κτίσεως. Καὶ εἰσερχόμεθα ἔσω καὶ λέγομεν ὁ Εὐλογητὸς καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἦχος βαρύς· Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον ἢ προσανάγνωσις. Τὰ δὲ ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας οὕτως· τὸ α'. ψαλμὸς 4α'. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὸ β'. ψαλμὸς 4β'. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, τὸ γ'. ψαλμὸς 4δ'. τὸ προγεγραμμένον τροπάριον. Οἱ ψάλλται τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον ἦχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ὅτι ἀγαθός. [π. 226] Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων. Ἀλληλοῦια ἦχος δ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. σιγ'. Οὕσης ὀφίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Τὸ ἀρχαῖον κοινωνικὸν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, τὸ δὲ νέον ἦχος πλ. δ'. Ἐπαίνει Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου Σιών²⁾ Ἐσπέρας προκείμενον· Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Προεγράφη εἰς τὴν ἁγίαν κυριακὴν τοῦ πάσχα.

1) Въ этотъ день по рукоп. Пантелеим. м. № 252. Εἰς δὲ τοὺς ὁδηγοὺς ἡγουν εἰς τὰ Προστασίους ἀπερχομένης τῆς λιτῆς, λέγει· Μεγαλῶναι ἡ ψυχὴ μου — 2) Τὸ αὐτὸ κοινωνικὸν ψάλλεται μέχρι τῆς δ'. τῆς μεσοπεντηκοστῆς. Κοινωνικόν· Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα ψάλλεται (отъ преподобенія) μέχρι τῆς ἀναληψίμου.

Τῇ δευτέρᾳ μετὰ τὴν διακαινήσιμον ἑβδομάδα πρῶτ' τὸ τελευταῖον εἰσερχόμεθα ἔσω, καὶ λέγομεν τό' Εὐλογητός, καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον καθημερινόν. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον ἀναγινώσκεται ὁ ἀπόστολος καὶ γίνονται ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας οὕτω· τὸ α'. ψαλμὸς 4α'. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὸ β'. ψαλμὸς 4β'. Ἀλληλούια τριπλοῦν, τὸ γ'. ψαλμὸς 4δ'. Ὁ μονογενὴς Υἱὸς, καὶ τὸ τροπάριον. Προκείμενον, οἶον θέλεις. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν, μετανοήσατε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ιη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Χρὴ οὖν γινώσκειν, ὅτι ἔως τῆς Ν'. ψάλλομεν καθημέραν τό' Εὐλογητός καὶ προαναγινώσκεται [οδ.) ὁ Ἀπόστολος καὶ γίνονται τὰ τὰς λειτουργίας ἀντίφωνα, καθὼς προεγράφη ψαλμὸς 4α'. 4β'. 4δ'. κατὰ τάξιν. ἀλλὰ γε καὶ χωρὶς τῶν ἡμερῶν τῆς Ν'. εἰς τὰ ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας οἱ αὐτοὶ ψαλμοὶ λέγονται, χωρὶς τῶν ἐπισήμων ἑορτῶν· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ἡ λειτουργία πᾶσα γίνεται, ὡς προτέτακται ἐν ταύτῃ τῇ β'. ἡμέρᾳ χωρὶς τῶν ἀναγνωσμάτων Πράξεων καὶ τοῦ Εὐαγγελίου.

Τῇ αὐτῇ β'. τῆς ἀγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις ποιοῦμεν τὸν ὄρθρον καὶ τὴν παννυχίδα ἐκεῖ ἔμπροσθεν τοῦ ἄμβωνος εἰς τὴν σολέαν. Καὶ μετὰ τὸ τελευταῖον λέγομεν τό' Εὐλογητός, καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἤχος δ'. Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε Παρθένε. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον ἡ προανάγνωσις καὶ κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ λειτουργεῖ ἐκεῖ. Τὰ ἀντίφωνα, τὸ πρῶτον, Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὸ β'. Ἀλληλούια τριπλοῦν. καὶ εἰς τὸ δόξα, Ὁ μονογενὴς Υἱὸς, τὸ γ'. τὸ εἰς τὸν Ν'. τροπάριον. Τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον ἤχος πλ. β'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἀκουσον, θύγατερ. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνειδὼν ὁ Πέτρος ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀλληλούια ἤχος β'. Ὁδὴ τῆς Θεοτόκου· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον [π. 227) κατὰ Ἰωάννην κεφ. ιη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ γάμος ἐγένετο. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι.

Τῇ γ'. τῆς β'. ἑβδομάδος. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις λαλοῦντων τῶν μαθητῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. κδ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· οὕτως ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον.

Τῇ δ'. Πράξεις ια'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θεωροῦντες Ἰουδαῖοι τὴν τοῦ Πέτρου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ιθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐκκληθότας πρὸς αὐτόν.

Τῇ ε'. Πράξεις ιβ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπολυθέντες οἱ ἀπόστολοι ἦλθον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. μα'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων.

Τῇ παρασκευῇ. Πράξεις ιγ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνὴρ τις Ἀνανίας ὀνόματι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. μβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους.

Τῷ σαββάτῳ Πράξεις ιδ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἰσῆλθον οἱ ἀπόστολοι εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. η'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἰδόντες οἱ ἄνθρωποι, ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς. Τῷ αὐτῷ σαββάτῳ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου. Ἐν δὲ τοῖς Χαλκοπρατείοις τὸ τελευταῖον τοῦ ὄρθρου εἰσερχόμεθα ἐν τῷ αὐτῷ εὐκτηρίῳ καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητός, καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπᾶριον ἥχος β'. Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητῆς ἀνεδέξω, δίκαιε. Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν προκείμενον ἥχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξανεστήσαν τινες ἀπὸ τῆς αἵρέσεως. Ἀλληλούια ἥχος α'. Σωτηρία τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου. [π. 228] Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην τὸ προγεγραμμένον. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε δίκαιοι.

Κυριακῇ γ'. Μνήμη τῶν ἁγίων Ἰωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας καὶ Μαρίας τῆς Μαгдаληνῆς, καὶ τῶν λοιπῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τοῦ Κυρίου. Ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὸ τελευταῖον τοῦ ὄρθρου, εἰσερχόμεθα ἔσω καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητός καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν, τροπᾶριον ἥχος β'. Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ. Καὶ μετατίθεται στίχος, ἀλλάσσομεν καὶ λέγομεν ισόμελον· Ταῖς μυροφόροις γυναιξί. Καὶ μετὰ β'. στίχους πάλιν ἀλλάσσομεν ισόμελον· Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορὸς σὺν μυροφόροις γυναιξί. Εἰς τὴν λειτουργίαν προκείμενον ἥχος βαρὺς· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν ὁδῇ, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Ἀνάγνωσμα Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν. Ἀλληλούια ἥχος α'. Μνήσθητι, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον κεφ. σζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

Τῇ β'. τῆς γ'. ἑβδομάδος. Πράξεις ις'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Στέφανος πλήρης χάριτος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. λζ'. [οδ.] Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν τις βασιλικός, οὗ ὁ υἱός.

Τῇ γ'. Πράξεις ζ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Φίλιππος κατελθὼν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. νβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν.

Τῇ δ'. Πράξεις ιη'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἰδὼν ὁ Σίμων, ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. νε'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐγὼ εἰμὶ ὁ ἄρτος.

Τῇ ε'. Πράξεις ιθ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἄγγελος Κυρίου ἐλάλησεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. νη'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους τοῦτο ἐστὶ τὸ θέλημα.

Τῇ παρασκευῇ. Πράξεις κ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὁ Φίλιππος εὐρέθη εἰς Ἀζωτον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ξγ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐγὼ εἰμὶ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

Τῷ σαββάτῳ τῆς γ'. ἐβδομάδος. Πράξεις κα'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρλῆ. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· [π. 229] Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπάτε.

Κυριακῇ δ'. Πράξεις κβ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. λη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔστι δὲ ἐν ταῖς Ἱεροσολύμοις.

Τῇ β'. τῆς μεσοπεντηχοστῆς. Πράξεις κγ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνὴρ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ξη'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ὁ πρώτων μου τὴν σάρκα.

Τῇ γ'. τῆς δ'. ἐβδομάδος. Πράξεις κδ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καταβάς ὁ Πέτρος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. σε'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

Τῇ δ'. τῆς δ'. ἐβδομάδος. Μεσοπεντηχοστῆς λέγομεν τροπᾶριον ἥχος πλ. δ'. Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς. Τὰ ἀντίφωνα λέγονται, προκείμενον ἥχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός. Ἀνάγνωσμα Πράξεων κε'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι εἰς τὰς πόλεις. Ἀλληλούια ἥχος α'. Μνήσθητι τῆς [οδ.] συναγωγῆς σου, στίχος β'. Οἷα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρός. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. σε'. Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν.

Τῇ ε'. τῆς δ'. ἐβδομάδος. Πράξεις κς'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνοίξας Πέτρος τὸ στόμα αὐτοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. πς'.

Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐγὼ εἰμὶ τὸ φῶς τοῦ κόσμου.

Τῇ παρασκευῇ. Πράξεις κζ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετε με.

Τῷ σαββάτῳ. Πράξεις κη'. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ ἐμῷ λόγῳ.

Κυριακῇ ε'. Πράξεις κθ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης. [π. 230) Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. λγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας.

Τῇ β'. τῆς ε'. ἐβδομάδος. Πράξεις λ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνιδὼν ὁ Πέτρος ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· Εἰ ὁ Θεὸς Πατὴρ ὑμῶν ἦν.

Τῇ γ'. Πράξεις λα'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Βαρνάβας καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπε Κύριος· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ἐάν τις τὸν λόγον μου ἀκούῃ.

Τῇ δ'. Πράξεις λβ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀναχθέντες ἀπὸ τῆς Πάφου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. μθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς.

Τῇ ε'. Πράξεις λγ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἰσῆλθεν ὁ Παῦλος σὺν τῷ Βαρνάβᾳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· εἰς κρίμα [οδ.) ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον.

Τῇ παρασκευῇ. Πράξεις λδ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξανέστησαν τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. σβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· διὰ τοῦτο ὁ Πατὴρ με ἀγαπᾷ.

Σαββάτῳ ε'. Πράξεις λε'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ιβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου.

Κυριακῇ ς'. Πράξεις λς'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο πόρευομένων τῶν ἀποστόλων. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Τῷ

καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλόν.

Τῇ β'. τῆς ς'. ἐβδομάδος. Πράξεις λζ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις διοδεύσαντες οἱ ἀπόστολοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. 4δ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι.

Τῇ γ'. Πράξεις λη'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐπιλαβόμενοι οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Παῦλον. [π. 31] Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρβ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συμβούλιον ἐποίησαν οἱ φαρισαῖοι.

Τῇ δ'. Πράξεις λδ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις κατελθὼν ὁ Παῦλος εἰς Καισάρειαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρη'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους ἕως τὸ φῶς ἔχετε.

Ἐσπέρας γίνεται ἡ παραμονὴ τῆς ἀναλήψεως. Καὶ ἀρχόμεθα τὸ Κλῆνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, τὸ τελευταῖον, καὶ τό· Κύριε ἐλέησον. Καὶ τοῦ πατριάρχου εἰσερχομένου μετὰ τὴν εἴσοδον, ὁ ψάλτης λέγει προκείμενον, ὁ διάκονος τὸ μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ μετὰ γ'. ἀντίφωνα τὰ μικρὰ γίνεται εὐχὴ συναπτὴ μετὰ τῶν αἰτήσεων, καὶ λέγονται ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίου. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγουσιν οἱ ψάλται τροπάριον ἡχος δ'. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Τὸ β'. τοῦ αὐτοῦ· Τάδε λέγει Κύριος· πορεύεσθε, διέλθετε, τὸ γ'. Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἡμέρα. Τὸ δὲ τροπάριον λέγουσι γ'. καὶ ἐκ τοῦ μς'. ψαλμοῦ στίχους γ'. στιχ. α'. Ἀπαντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, στίχος β'. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, στίχος γ'. Ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν. καὶ τὴν περισσὴν, καὶ λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος· [οδ.] Σοφία καὶ ἀνέρχεται προανάγνωσις ὁ ἀπόστολος ἕως τῆς παννυχίδος, καὶ λοιπὸν γίνεται ἡ παννυχὶς κατὰ τάξιν.

Τῇ ε'. τῆς ς'. ἐβδομάδος ἡ ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸν ὄρθρον ποιῶμεν ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητὸς καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τὸ προγεγραμμένον τροπάριον, καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον ἡ προανάγνωσις. Τὰ δὲ ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας οὕτως· ἀντίφωνον α'. ψαλμὸς μδ'. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, ἀντίφωνον β'. ψαλμὸς μς'. τροπάριον τὸ προγεγραμμένον, τὸ Τρισάγιον, προκείμενον ἡχος βαρύς· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, στίχος· Ἐτοιμή ἡ καρδιά μου. Ἀνάγνωσμα μ'. Πράξεων· Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην. Ἀλληλούια ἡχος β'. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. τμ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν. Κοινωνικὸν τὸ μὲν ἀρχαῖον· Ποτήριον σωτηρίου, τὸ δὲ νέον ἡχος πλ. δ'. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ.

Τῇ παρασκευῇ. Πράξεις μα'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρκζ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν [π. 232] ἡ καρδιά.

Σαββάτῳ ς'. Πράξεις μβ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνηγμένων τῶν μαθητῶν κλᾶσαι ἄρτον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρκζ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ.

Ἑσπέρas γίνεται ἡ παραμονὴ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς α'. συνόδου. Ἀρχόμεθα τό. Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, τὸ τελευταῖον, καὶ τό. Κύριε ἐκέκραξα, καὶ μετὰ τὰ γ'. ἀντίφωνα τὰ μικρὰ γίνεται συναπτὴ εὐχὴ καὶ ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. Γενέσεως· Ἀκούσας Ἀβραμ ὅτι ἡχμαλώτζεται Λώτ, τὸ β'. Δευτερονομίου· Εἶπε Μωσῆς πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· ἴδετε παραδédωκα ἐνώπιον ὑμῶν, τὸ γ'. τοῦ αὐτοῦ· Εἶπε Μωσῆς πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· ἰδοὺ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ὁ οὐρανός. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγεται τροπάριον ὑπὸ τῶν ψαλτῶν ἦχος πλ. δ'. Ὑπερδεδοξασμένος εἰ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν [οδ.]. Λέγουσι δὲ αὐτὸ γ', καὶ ἐκ τοῦ μγ'. ψαλμοῦ στίχους γ'. στίχος α'. Ὁ Θεός, ἐν ταῖς ὥσιν ἡμῶν, στίχος β'. Ἡ χεὶρ σου ἔθνη ἐξωλόθρευσε, στίχος γ'. Ἐσωσας γὰρ ἡμᾶς, καὶ τὴν περισσὴν. Καὶ λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος· Σοφία, καὶ ἀνέρχεται προανάγνωσις ἕως τῆς παννυχίδος, καὶ λοιπὸν γίνεται ἡ παννυχὶς κατὰ τάξιν.

Κυριακῇ ζ'. τῶν ἁγίων τη'. πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ. Τὸν ὄρθρον ποιούμεν ἐν τῷ ἄμβωνι, καὶ λέγομεν τό. Εὐλογητὸς καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τὸ προγεγραμμένον τροπάριον, καὶ ἄλλο τροπάριον ἦχος δ'. Ὁ Θεός τῶν πατέρων ἡμῶν. Καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον προαναγιγνώσκονται οἱ προσφωνητικοὶ τῶν ἁγίων συνόδων καὶ λοιπὸν τὰ ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας οὕτως· Ἀντίφωνον α'. ψαλμὸς μα'. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, ἀντίφωνον β'. ψαλμὸς μβ'. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ἀντίφωνον γ'. ψαλμὸς μγ'. τὸ προγεγραμμένον τροπάριον, τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον ἦχος δ'. Εὐλογητὸς εἰ, Κύριε ὁ Θεός, τῶν πατέρων, στίχος· Ὅτι δίκαιος εἰ ἐπὶ πᾶσιν. Ἀνάγνωσμα Πράξεων μγ'. [π. 233] Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἔκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἑφεσον· Ἀλληλούια ἦχος α'. Ὁ Θεός ἐν ταῖς ὥσιν ἡμῶν ἠκούσαμεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρν'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

Τῇ β'. τῆς ζ'. ἐβδομάδος. Πράξεις μδ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξεληθόντες οἱ ἀπόστολοι ἀπὸ τοῦ ὄρους. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρλβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά.

Τῇ γ'. Πράξεις με'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις παραλαβὼν ὁ Παῦλος τοὺς ἀδελφούς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρμς'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς.

Τῇ δ'. Πράξεις μς'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις ἀτενίσας ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρκη'. [οδ.) Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ ἐμὰ ἐστίν.

Τῇ ε'. Πράξεις μς'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρν'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἀμήν, ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα.

Τῇ παρασκευῇ. Πράξεις μη'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις ὡς ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς Ἰταλίαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ρνγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ εἶπε.

Τῷ σαββάτῳ τῆς Ν'. Πράξεις μδ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις διασωθέντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἐκ τοῦ πλοῦς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. σκς'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν καὶ λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ.

Ἐσπέρας γίνεται ἡ παραμονὴ τῆς ἁγίας Ν'. οὕτως· ἀρχόμεθα τό· Κλῆνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, τὸ τελευταῖον καὶ τό· Κύριε ἐκέκραξα, καὶ μετὰ τὰ γ'. ἀντίφωνα τὰ μικρὰ γίνεται εὐχὴ συναπτὴ μετὰ τῶν αἰτήσεων καὶ λέγεται προκείμενον. [π. 234) Ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. Ἀριθμῶν· Εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν· συνάγαγέ μοι ἑβδομήκοντα ἄνδρας, τὸ β'. προφητείας Ἰωήλ· Τάδε λέγει Κύριος· τὰ τέκνα Σιών, χαίρετε καὶ εὐφραίνεσθε, τὸ γ'. Ἰεζεκιήλ· Τάδε λέγει Κύριος· λήψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγουσιν οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἄμβωνι τροπᾶριον ἤχος πλ, δ'. Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Λέγουσι δὲ αὐτὸ γ'. καὶ ἐκ τοῦ ιη'. ψαλμοῦ στίχους. καὶ τὴν περισσὴν, καὶ λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος· Σοφία. Καὶ ἀνέρχεται προαναγνώσις ὁ ἀπόστολος ἕως παννυχίδος καὶ λοιπὸν γίνεται ἡ παννυχὶς κατὰ τάξιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἥτις ἐστίν ἡ ἁγία Ν'. ποιοῦμεν τὸν ὄρθρον ἐν τῷ ἄμβωνι, καὶ λέγομεν τό· Εὐλογητὸς καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τὸ προγεγραμμένον τροπᾶριον, καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον προαναγινώσκεται ὁ λόγος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ὁ εἰς τὴν ν'. Κατέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ καὶ ποιεῖ τὰ βαπτίσματα, καὶ ὅτε χρίσῃ τοὺς νεοφωτίστους τῷ ἁγίῳ μύρῳ, ἵσταται ψάλλτης πλησίον αὐτοῦ καὶ λέγει ψαλμὸν λα'. ἤχος βαρύς· Μακάριοι ὧν ἀφένθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ λοιπὸν [οδ.) ὀψικεύων αὐτοὺς, εἰσέρχεται μετὰ τὴν εἴσοδον μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,

στιχολογῶν ἐφεξῆς τὸν ψαλμόν. Καὶ ὅτε ἔλθῃ πλησίον τοῦ ἁμβωνος ἀποδύεται τὸ φελόνιον αὐτοῦ, καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ ἁμβωνί, στιχολογῶν ἕως οὗ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ἀρχidiaκόνου, καὶ λέγει τὴν περισσὴν, καὶ κατέρχεται. Καὶ εὐθέως ἀνέρχεται προανάγνωσις ἐκ τῶν Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἄγγελος Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον. Τέλος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Καὶ προαναγινώσκονται ἕως τῶν ἀντιφώνων· α'. ψαλμὸς ιη'. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, καὶ Πρεσβείαις τῶν ἁγίων. τὸ β'. ψαλμὸς ιθ'. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, καὶ εἰς τό· Δόξα, Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ, τὸ γ'. ψαλμὸς κ'. καὶ τὸ προγεγραμμένον τροπάριον. Καὶ ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν. Πράξεων Ν'. Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν. Ἀλληλούια ἦχος α'. Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. πθ'. Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Κοινωνικὸν ἦχος πλ. δ'. Τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν¹⁾).

Ἀρχοτελεῖται τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελίου σαββάτων καὶ κυριακῶν, αἱ ἀναγινωσκόμεναι ἀπὸ τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς μέχρι τῆς κυριακῆς πρὸ τῶν ἀποκρίων.

1) Нашъ памятникъ ничего не говоритъ о вечернемъ богослуженіи въ день пятидесятницы, но въ апостолѣ русскаго Пантелеимоновскаго монастыря № 68 мы находимъ этотъ чинъ въ полномъ изложеніи и съ весьма любопытными особенностями. Тῇ ἁγία ν'. ἐσπέρα σημαίνει ταχύτερον διὰ τὴν γονυκλισίαν. Τό· Κύριε ἐκέκραξα ἦχος δ'. τὸ στιχηρά· Παράδοξα σήμερον κ. τ. λ., δόξα καὶ νῦν, Βασιλεῦ οὐράνιε, εἰσοδος, Φῶς ἱλαρόν, προκείμενον ἦχος βαρύς· Τίς Θεὸς μέγας, στίχος· Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς. Ὁ διάκονος· Σοφία, ὁ ψάλτης προφητείας Ἱερεμίου ἀνάγνωσμα α'. Τὸ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο ἐπὶ Ἱερεμίαν. Ἀνάγνωσμα β'. Ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με. Ἀνάγνωσμα γ'. τοῦ αὐτοῦ· Τάδε λέγει Κύριος· ἐμνήσθη. Εἰ δὲ οὐκ ἔχει ταύτας, λέγε οἷα ἔχει ἡ προφητεία. Εἴτα λέγει ἀνάγνωσμα Πράξεων μγ'. Ἐκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἐφεσον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Οὕτως ὀψίας. Μετὰ τὸ εὐαγγέλιον ὁ διάκονος· Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης ψυχῆς... Κύριε παντοκράτωρ..., Ὁ μὴ βουλόμενος τὸν θάνατον.. Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴχου... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι... Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα. Ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τοῦ βήματος εἰς ἐπήκχον πάντων τὴν α'. εὐχήν, πάντων ἐπιγονυκειμένων, ἧς ἡ ἀρχή· Ἀχραντε, ἁμίαντε. Καὶ πρὸς τὸ τέλος τῆς εὐχῆς ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν. Εἴτα τὸ πρῶτον ἀντίφωνον. Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούζεται... Ταῖς πρεσβείαις. στ. α'. Ὅτι ἔκλινε τὸ οὖς., στιχ. β'. Ἐλεῆμων ὁ Κύριος.. Φυλάσσων τὰ νήπια. Ταῖς πρεσβείαις., δόξα καὶ νῦν, Ταῖς

[μ. 235) Τῇ β'. μετὰ τὴν Ν'. ¹⁾ κηρύσσεται οὕτως· Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπενεχθείσης ἡμῖν φοβερᾶς ἀπειλῆς τοῦ σεισμοῦ, ἧς παρ' ἐλπίδα πᾶσαν ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ὁ φιλόανθρωπος Θεός. Ἐωθεν μέντοι συντρέχομεν ἐν ταύτῃ τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ οὕτω λιτανεύοντες ²⁾ ἀπερχόμεθα ἐν τῷ φόρῳ, ἐκεῖσε τὰς συνήθεις ποιοῦμεν εὐχάς, καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς λιτῆς παραγινόμεθα ἐν τῷ σεβασμίῳ οἴκῳ τῆς ἀγίας Θεοτόκου, τῷ ὄντι ἐν Βλαχερναῖς, τὴν θείαν λειτουργίαν ἐκαῖσε ἐπιτελοῦντες. Καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου, κατέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ γίνεται εὐχὴ Τρισαγίου, καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται ἐν τῷ ἄμβωνι τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν. Προεγράφη εἰς τὰς κς'. Ὁκτωβρίου μηνός. Καὶ ἐν τῷ φόρῳ δοξάζουσιν οἱ ψάλλται, καὶ λέγει ὁ διάκονος τό· μέγα Κύριε ἐλέησον, καὶ πάλιν ἄρχονται οἱ ψάλλται τῆς αὐτῆς λιτῆς. Καὶ ὅτε εἰσέλθῃ ἡ λιτὴ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Βλαχερνῶν, δοξάζουσιν οἱ ψάλλται. Ἀντί-

προεβείαις. Ὁ διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα. Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν β'. ἧς ἡ ἀρχή· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν σὴν εἰρήνην. Καὶ πρὸς τὸ τέλος τῆς εὐχῆς ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ὁ ἱερεὺς ἐκφώνησιν. Εἶτα τὸ β'. ἀντίφωνον· Ἐπίστευσα διὸ ἐλάλησα.. Σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου. Τὰς εὐχάς μου τῷ Κυρίῳ.... δόξα, Ὁ μονογενὴς Υἱός.. καὶ νῦν, Τὴν ὑπερένδοξον τοῦ Χριστοῦ Μητέρα... ὁ διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα. Ὁ ἱερεὺς τὴν γ'. εὐχὴν ἢ ἀρχή· Ἡ ἀενάως βρόντα ζωτική. Καὶ πρὸς τὸ τέλος τῆς εὐχῆς λέγει ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν καὶ οὕτως τὸ γ'. ἀντίφωνον ἤχος γ'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον... Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός... Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ... Ἅγιος ὁ Θεός... Καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει... Ἅγιος ὁ Θεός. δόξα, Ἅγιος ὁ Θεός.. καὶ νῦν, Ἅγιος ὁ Θεός... Καὶ μετὰ ταῦτα τό· Καταξίωσον Κύριε, καὶ λέγει στιχηρὰ ἤχος γ'. Νῦν εἰς σημεῖον τοῖς πᾶσιν, στίχος· Καρδίαν καθαρὰν, ἄλλο· Νῦν τὸ παράκλητον, στίχος· Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ. Τοὺς δ' αὐτοὺς στίχους λέγει ὅλην τὴν ἑβδομάδα. Ἄλλο· Νῦν περιβάλλονται κράτος, δόξα καὶ νῦν, ἤχος π. δ'. Δεῦτε λαοί, τὴν εὐχὴν καὶ μετὰ ταύτην πάλιν ὁ διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες, ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν δ'. εὐχὴν Σὸν ὡς ἀληθῶς, ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, εἶτα λέγει τροπάριον· Εὐλογητός εἶ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡ ἐκτενὴς μετὰ τὴν αἴτησιν καὶ ἡ εὐχὴ τῆς ἀπολύσεως.—¹⁾ Апостолъ XII в. Пантеленм. аѡн. бѡбл. № 252. Εἰς δὲ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, ἀπερχομένης λιτῆς, ψάλλεται· Εἰς πᾶσαν γῆν. — ²⁾ Ркп. Пант. м. № 68. Τῇ β'. μετὰ τῆς ν'. λιτῆς εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς μεγάλης φιλανθρωπίας ἐπενεχθείσης ἡμῖν φοβερᾶς ἀπειλῆς τοῦ μεγάλου σεισμοῦ, τοῦ γινομένου ἐπὶ Μαυρικίου τοῦ βασιλέως.

φωνα οὐ γίνονται, ἀλλ' εὐθὺς τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον ἤχος πλ. β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον, στίχος· Ἦρὸς σέ, Κύριε, κεκραῖξομαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε. [οδ.) Ἀλληλούια ἤχος. πλ. α'. Ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ρπα'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁράτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

Τῇ δ'. μετὰ τὴν Ν'. Σύναξιν ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων ἀρχαγγέλων Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ. Συναγόμεθα δὲ ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτῶν οἴκῳ τῷ ὄντι ἐν τῷ νέῳ Παλατίῳ. Ἐωθεν μέντοι συντρέχομεν ἐν ταύτῃ τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ οὕτω λιτανεύοντες ἀπερχόμεθα ἐν τῇ εἰρημένῃ συνάξει, ψάλλοντες τὸ· Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ λόγος. Περὶ δὲ ὥραν β'. ἐξέρχεται ἡ λιτὴ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ παραγίνεται ἐν τῷ Παλατίῳ, καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον εὐθὺς τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον ἤχος βαρὺς· Κύριος ἰσχύει τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει, στίχος· Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεῖς. Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Τῷ σαββάτῳ μετὰ τὴν Ν'. κηρύσσεται οὕτω· σύναξιν ἐπιτελοῦμεν τῆς ἁγίας ἀχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου [π. 236) καὶ ἀειπαρθένου, καὶ τῶν ἁγίων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης. Συναγόμεθα δὲ ἐν τῷ ἐξαέρῳ ταύτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Καὶ εἰς τὸν Ν'. λέγομεν τροπάριον ἤχος βαρὺς· Χαῖρε, κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε, λιμὴν, καὶ εἰς τὸ γ'. ἀντίφωνον λέγουσιν· Ἀγιωτέρα τῶν Χερουβίμ. Προκείμενον ἤχος πλ. β'. Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε, στίχος· Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστίν. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Σωτηρία τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. σε'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· οὐδεὶς λύχνον ἄψας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι. Τῷ αὐτῷ σαββάτῳ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. λθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ αἰτοῦντί σε δίδου.

[οδ.) Ἐσπέρας εἰς τὴν παραμονὴν τῶν ἁγίων πάντων ἀρχόμεθα τὸ· Κλῆνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, τὸ τελευταῖον καὶ τὸ· Κύριε ἐκέκραξα, καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ πατριάρχου, καὶ τοῦ προκειμένου, καὶ τῶν γ'. ἀντιφώνων τῶν μικρῶν γίνονται ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. Ἠσαΐου· Τάδε

λέγει Κύριος· πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἄμα, τὸ β'. Σοφία Σολομῶντος· Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, τὸ γ'. τοῦ αὐτοῦ· Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγουσιν οἱ ψάλται ἐν τῷ ἁμῶνι τροπάριον ἦχος δ'. Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων σου.

Τῇ κυριακῇ μετὰ τὴν ἁγίαν Ν'. 1) κηρύσσεται οὕτω μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων πάντων τῶν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ, κατὰ διαφοροὺς καιροὺς μαρτυρησάντων ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐν ταύτῃ τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὴν παννυχίδα ἐπιτελοῦμεν. Εἰς τὸν ὄρθρον λέγομεν εἰς τὸν Ν'. τὸ προγεγραμμένον τροπάριον. Προκείμενον τῆς λειτουργίας ἦχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, [π. 237) στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. κεφ. 4γ. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· πᾶς ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι 2).

Σαββάτῳ β'. μετὰ τὴν Ν'. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, οἶδαμεν ὅσα ὁ νόμος λέγει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ν'. Εἶπεν ὁ Κύριος· μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε.

Τῇ β'. κυριακῇ μετὰ τὴν ν'. κηρύσσεται οὕτω μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου ἐν τοῖς Σπαρακίου, ὁ λεγόμενος Ῥοδισμός. Εἰς τὴν ἁγιωτάτην μεγάλην ἐκκλησίαν ἀναγινώσκεται οὕτως· ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, δοῦξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. κ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν.

1) Ркн. АΘОН. ПАНТ. М. № 68. Τῇ κυριακῇ τῶν ἁγίων πάντων λιτὴ εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων πάντων ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ κατὰ διαφοροὺς καιροὺς ἀθλησάντων — 2) Ркн. АΘОН. ПАНТ. МОН. № 252. Μετὰ τὴν κυριακὴν τῶν ἁγίων πάντων (ркн. № 68 τῇ δ'. μετὰ τοὺς ἁγίους πάντας) σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῇ παλαιᾷ Πέτρᾳ. Ἐξέρχεται δὲ ἡ λιτὴ περὶ ὥραν θ'. τῆς νυκτός, καὶ ψαλλοῦσιν ἐν πρώτοις τό· Ἐλέησον ἡμᾶς... Κύριε ἐλέησον ἕως τοῦ φόρου, ἀπὸ δὲ τοῦ φόρου· Μήτηρ Θεοῦ παναγία, τὸ τεῖχος τῶν χριστιανῶν... μέχρι τοῦ τεύχους τῆς χερσαίου πόρτας, ἀπὸ τῶν ἐκείσε δέ· Τεῖχος ἀκαταμάχητον..., Σὲ τὸ ἀπόρθητον τεῖχος... Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πηγὴν... Ἐλπίς τοῦ κόσμου... Πολλὰ τὰ πλήθη... Προστασία τῶν χριστιανῶν. Προκείμενον· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου.

Σαββάτῳ γ'. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, λογιζόμεθα πιστεῖν [οδ.) δικαιῶσθαι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ξα'. Πᾶς ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους.

Κυριακῇ γ'. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, δικαιωθέντες ἐκ πίστεως. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. μζ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁ λύχνος τοῦ σώματος.

Далѣе до листа 242 слѣдуютъ одни только указанія чтеній изъ Апостола и Евангелія для субботъ и дней воскресныхъ. Рукопись обрывается на 30 недѣли по пятидесятницѣ.

Дополнительныя примѣчанія къ типикону великой церкви.

1 сентября. Ркп. Пант. афон. м. № 68. Ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Συμεὼν τοῦ στολίτου, γίνεται δὲ καὶ συναξίς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείσις τῶν Μιασηνῶν. Ἐσπέρας εἰς τὴν παραμονὴν ἀπὸ τῶν στίχων προκειμένον ἤχος γ'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου, στίχος· Ὅτι ἐπίβλεψεν. Εἶτα ἀναγνώσματα, τὸ α'. Γενέσεως Ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος, τὸ β'. προφητείας Ἰεζεκιήλ· Οὕτως λέγει Κύριος· ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης, τὸ γ'. Παροιμιῶν· Ἡ σοφία ᾠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον. Καὶ μετὰ ταῦτα τροπάριον ἤχος β'. Χαῖρε κεχαριτωμένη Θεοτόκε παρθέने. Αὕτη ἡ ἀκολουθία ὀφείλει γίνεσθαι εἰς τὰ Θεοτοκία. Εἰς μέντοι τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ προκειμένου λέγονται τὰ ἀναγνώσματα τὸ α'. τῆς ἰνδίκτου πρόφητείας Ἡσαΐου· Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, τὸ β'. ἐκ τοῦ Λευιτικοῦ τὸ ἀνάγνωσμα· Ἐλάλησε Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων· ἐὰν τοῖς προστάγμασί μου πορεύσῃτε, τὸ γ'. εἰς τὸν ἅγιον Συμεῶνα Σοφίας Σολομώντος· Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι καὶ εὐθέως τροπάριον ἤχος β'. τῆς ἰνδίκτου· (1) πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγεται εἰς τὸν ὅσιον ἤχος α'. Ὑπομονῆς στόλος γέγονας ζηλώσας. Ταῦτα μὲν κατὰ τὴν ἐσπέραν λέγονται.

Ркп. кievск. археолог. музеи (бывшая таврич. сем.) Τάξις καὶ ἀκολουθία γινομένη τῇ α'. τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰνδίκτου, ἀπερχομένης τῆς λιτῆς ἐν τῷ φόρῳ καὶ καθεξῆς. Μετὰ τὸν ὄρθρον κατέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς πλαγίας ἐν τῷ ἱερατείῳ, καὶ γίνεται εὐχὴ συναπτῆς, πλην οὐ λέγει ὁ διάκονος· Εὐλόγησον δέσποτα, ἀλλ' οὕτως ἄρχεται· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ μετὰ τὸ ἐκφωνῆσαι τὸν ἀρχιερέα ἢ τὸν ἱερέα καὶ εἰρηνεύσαι αὐτόν, οὐ λέγει· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν ὁ διάκονος, ὁ ποιήσας τὴν συναπτὴν, ἀλλ' ὁ ἀρχιδιάκονος ἱστάμενος ὀπίσω τοῦ ἀρχιερέως. Οἱ δὲ ψάλλται λέγουσιν ἐν τῷ ἄμβωνι ἑναρεῖν τὸ μέγα Τρισάγιον. Τοῦτο ψάλλεται μέχρι τοῦ φόρου· Καὶ ὅτε ἀνέλθῃ ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ,

δοξάζουσιν οἱ ψάλλται τὸ αὐτὸ Τρισάγιον, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τοῦτο καὶ τὸν λαόν, ποιεῖ ὁ διάκονος εὐχὴν ἀντιφώνου, μὴ λέγει Εὐλόγησον δέσποτα, ἀλλ' Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, καὶ γίνονται ἀντίφωνα γ'. τὸ α'. Μακάριος ἀνὴρ, ὅς οὐκ ἐπορεύθη. Ἀντιλαβοῦ μου, Κύριε, στίχος β'. Καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν. Ἀντιλαβοῦ μου, Κύριε, στίχος Ὅτι γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων. Ἀντιλαβοῦ μου Κύριε, (στίχος δ'). Καὶ ὁδὸς ἁσεβῶν ἀπολείται. Ἀντιλαβοῦ μου Κύριε, δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, περισσὴ δὲ οὐ λέγεται. Ἀντίφωνον β'. Ἵνα τί ἐφρόβασαν ἔθνη. Ἀλληλούια δειλινὸν τριπλοῦν, στίχος β'. Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς. Ἀλληλούια, στίχος γ'. Δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ. Ἀλληλούια, στίχος δ'. Μακάριοι πάντες, δόξα καὶ νῦν. Ἀντίφωνον γ'. Σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ Θεός, ἐν Σιών, τροπάριον ἤχος γ'. Καταφυγὴ καὶ δύναμις, στίχος β'. Καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καταφυγὴ καὶ δύναμις, στίχος γ'. Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἡ ἐλπίς πάντων. Καταφυγὴ καὶ δύναμις, στίχος Εὐλογήσεις τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ. Καταφυγὴ καὶ δύναμις, δόξα καὶ νῦν τροπάριον ἤχος δ'. Ἡ κυρίως καὶ ἀληθῶς Θεοτόκος. Καὶ μετὰ τὰ ἀντίφωνα λέγει ὁ ἀρχιερεὺς τὰς προσυνήθεις ἐκτενεῖς δεήσεις οὕτως¹⁾ Ὑπὲρ τῆς οἰκουμενικῆς καταστάσεως καὶ εὐσταθείας τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως εἶπωμεν. Κύριε ἐλέησον γ'.²⁾ Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ εἶπωμεν. Κύριε ἐλέησον γ'. Ὑπὲρ τοῦ ἄσπιστον καὶ ἄφλεκτον καὶ ἀναίμακτον διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν εἶπωμεν. Κύριε ἐλέησον γ'. Καὶ σφραγίζει τὸν λαόν γ'. καὶ ἐκφωνεῖ Ὅτι ἅγιος εἶ, καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, καίθηται ἐν τῷ θρόνῳ. εἶτα ὁ διάκονος λέγει Σοφία, ὁ ψάλλτης τὸ προκείμενον Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος α'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς στίχος, β'. Οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ, ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον Τέκνον Τιμόθεε, παρακαλῶ πρῶτον πάντων ποιηθῆναι δεήσεις. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ Θεός, στίχος β'. Εὐλογήσεις τὸν στέφανον. Καὶ λέγοντος τοῦ διακόνου Σοφία, λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος Ὅρθοι ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, καὶ τοῦ λαοῦ ἡσυχάζοντος, σφραγίζει ὁ ἀρχιερεὺς τὸν λαόν γ'. καὶ λέγει Εἰρήνη πᾶσιν, εἶτα ἐκφωνεῖ ὁ ἀρχιερεὺς Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν, καὶ λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος Ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν. Καὶ τότε ἀπάρχεται τῆς περιοχῆς ὁ ἀρχιερεὺς, ὁ δὲ τῶν διακόνων δευτερέων ἐκφωνεῖ τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα³⁾. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς

1) Рку. аѠон. Пант. м. № 252. Ὁ δὲ ἱερεὺς σφραγίζει τὸν λαόν τρίτον καὶ λέγει. 2) Тамъ же: ὑπὲρ τοῦ συντριβῆναι τὸν σατανᾶν ἐν τάχει ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν. 3) Καὶ συναναγινώσκει μετ' αὐτοῦ ὁ ἀρχιδιάκονος Εἶτα γίνεται ἐκτενὴς ὑπὸ τοῦ διακόνου, ὁ δὲ ἱερεὺς εἰρηνεύει καὶ ποιεῖ τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλησίας καὶ ἐκφωνεῖ Εἴη τὸ πανάγιον ὄνομά σου.

τὴν Ναζαρέτ. Καὶ τοῦ διακόνου λιτανεύοντος τό· μέγα Κύριε ἐλέησον, σφραγίζει ὁ ἀρχιερεὺς τὸν λαὸν γ'. καὶ ἐκφωνεῖ· "Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος, Εἰρήνην παῖσιν, ὁ ἀρχιδιάκονος· Τὰς κεφαλὰς, καὶ ποιεῖ ὁ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας, ἐκφωνεῖ· Σὺν γάρ ἔστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλαι τοῦ τροπαρίου ἤχος β'. 'Ὁ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως καὶ κατέρχονται ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις, καὶ ἄρχεται ἡ λειτουργία, καὶ γίνονται τὰ ἀντίφωνα. Εἰς δὲ τὸ γ'. ἀντίφωνον ψάλλεται· 'Ὁ πάσης δημιουργός, καὶ εἰς τὸ δόξα καὶ νῦν τροπάριον ἤχος βαρύς· Χαῖρε κεχαριτωμένη, Θεοτόκε παρθένε, λιμὴν καὶ προστασία Προκείμενον ἤχος πλ. β'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματος, στίχος· "Ἀκουσον θύγατερ, στίχος β'. Καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς 'Ὁ ἀπόστολος· 'Ὁ ἀγιάζων οἱ ἀγιαζόμενοι. Ἀλληλούια ἤχος β'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου, στίχος β'. Ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν. Εὐαγγέλιον· Ἀναστᾶσα Μαριάμ. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου. Ἐν δὲ τῇ Μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου. Вѣ рукописномъ апостолѣ XII в. русск. Пантелеимонов. мон. на Аѳонѣ № 252, послѣ этого послѣдованія, замѣчено: καὶ κατελθόντες ἐν τοῖς Λαύσου (;), λαμβάνουσι καιρὸν δύο τῶν ἱερέων, καὶ ὁ μὲν εἷς κατέρχεται ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ποιεῖ τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἰνδίκτου καὶ εἰς τὸ τρίτον ἀντίφωνον λέγει· Ὁ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως, εἶτα Ὑπομονῆς στύλος, προκείμενον ἤχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος α'. Εἰσάκουσον ὁ Θεός, στίχος γ'. Προσελεύσεται ἄνθρωπος. 'Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολασσαεῖς· Ἀδελφοί, ἐνδύσασθε. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ, στίχος β'. Περυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ ρια'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς· πάντα μοι παρεδόθη. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. 'Ὁ δὲ ἕτερος πρεσβύτερος ὁ λαβὼν τὸν καιρὸν, προλαβὼν εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα ἄρχεται τὴν ἀκολουθίαν τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασηνῶν, καὶ δοξάζουσιν οἱ ψάλλαι. Ἀντίφωνα δὲ οὐ λέγονται, οὐ δὲ εὐχὴ τῆς εισόδου, ἀλλ' εὐθέως τό· Τρισάγιον, προκείμενον ἤχος πλ. β'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματος, στίχος· "Ἀκουσον θύγατερ, ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· 'Ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, εὐαγγέλιον· Ἀναστᾶσα Μαριάμ. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

13. Ркн. русск. Пантелеим. м. № 68. Εἰς τὴν παραμονὴν τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ ἡ προσκύνησις τελεῖται τῶν τιμίων ξόλων ὑπὸ τῶν γυναικῶν. Ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, τὸν σταυρὸν σου προσκυνούμεν, προκείμενον ἤχος βαρύς· Ὑψώθητι Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου. 'Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, βλέπατε τὴν κλῆσιν. Ἀλληλούια ἤχος α'. 'Ὁ Θεὸς ὁ διδοὺς ἐκ δικήσεως ἐμοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Ζήτει τῇ γ'. τῆς ς'. ἑβδομάδος εἰς τὴν μεσοπεντηχοστήν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Ркн. Синайск. библ. XI—XII в. № 286. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ταῖς τρισσaris ἡμέραις τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ ἐν τῇ Μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ

ψάλλεται εἰς τὸν Ν'. καὶ εἰς τὰ γ'. ἀντίφωνα τῆς λειτουργίας (Σῶσον Κόριε), καὶ ἀντὶ δὲ τοῦ Τρισαγίου ψάλλεται. Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ ἀντίφωνα οὐ λέγονται, ἀλλ' εὐθέως μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς ὑψώσεως, λέγουσιν οἱ ψάλλται ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν καὶ καθεξῆς ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς θείας λειτουργίας. Ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ ἀκολουθία γίνεται ἐν τῇ Μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἐν δὲ ταῖς ἔξω ἐκκλησίαις λέγονται ἀντίφωνα κατὰ συνήθειαν, εἰς δὲ τὸ γ'. ἀντίφωνον λέγεται τροπᾶριον τὸ προγραφέν. Σῶσον, Κόριε, τὸν λαόν σου.

19. Ркп. русск. Пантелеим мон. № 252. Ἐγκαινία τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ.

21. Тамъ же. Τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν τῇ Παλαιᾷ Πέτρᾳ.

25. Тамъ же. Ἡ λιτὴ τοῦ κάμπου διὰ τὸ Τρισάγιον καὶ μνήμη τοῦ σεισμοῦ. Καὶ ψάλλεται ἐν τῇ λιτῇ τὸ Τρισάγιον μέχρι τῆς χρυσοῦς πόρτης, καὶ μετὰ τὴν ἐκεῖσε γενομένην ἐκτενὴν ἱκεσίαν μέχρι τοῦ τριβουναλίου. Ἐν μὲν τῷ τριβουναλίῳ λέγεται προκείμενον ἥχος πλ. δ'. Μὴ ἀποστρέψης. Ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ὃν ἀγαπᾷ Κύριος. Ἀλληλοῦα ἥχος πλ. α'. Ὁ Θεὸς ἀπώσω, (στιχ. β'). Συνέσειςας τὴν γῆν. Εὐαγγέλιον· Τῷ καιρῷ ἐκεῖνφ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς πλοῖον. Εἰς δὲ τὸν ναόν Θεολόγου (κάτω), γινομένης τῆς θείας λειτουργίας, προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς πλούσιος ἐν ἐλέει. Ἀλληλοῦα, Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε. Εὐαγγέλιον· Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται. (Въ ркп. музеи при Кіев. духовн Академіи приѣвлено: μᾶλλον δὲ κατὰ Λουκᾶν ζῆται τοῦτο τῇ δ'. τῆς ε'. ἐβδομάδος Λουκᾶ. Ποτὲ δὲ λέγεται τὸ γεγραμμένον τῇ ἐπαύριον, τουτέστι τὸ τῆς μνήμης τοῦ Θεολόγου). Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

11 октябрия. Ркп. Синайск. библ. № 2 6. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας ζ'. συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον, ἀλλ' ἡ Μεγάλῃ ἐκκλησία ταύτην τὴν ἑορτὴν ἐπιτελεῖ ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, ποτὲ μὲν εἰς ταύτην τὴν κυριακὴν, ποτὲ δὲ καθὼς εἰς ἐκεῖνην ἔχει λάχειν ἡμέραν, εἰ μὲν ἔσωθεν τῆς δ'. τὴν ἔνθεν κυριακὴν, εἰ δὲ ἔξωθεν τῇ ἐκεῖθεν κυριακῇ.

26 Ркп. русск. Пантелеимоп. мон. № 252. Μνήμη τοῦ σεισμοῦ. Μετὰ δὲ τὸ γενέσθαι τὴν ἐκτενὴν ἱκεσίαν ἔξω τῆς πόρτας τῶν Βλαχερνῶν, ὑποστρέφει εἰς τὸν κάμπον τῆς Θεοτόκου, ἐν ᾧ ἐκτελής ἡ θεία λειτουργία ψάλλεται. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου βέιβροις καὶ εἰσοδεύει μετὰ τὸ Κύριε ἐλέησον. Εἴτα τὸ Τρισάγιον καὶ εὐθὺς προκείμενον ἥχος πλ. δ'. Μὴ ἀποστρέψης τὸ πρόσωπόν σου, στίχος α'. Ἡ σωτηρία σου ὁ Θεὸς, στίχος β'. Ἰδέτωσαν πτωχοί, ἀπόστολος· Ἀδελφοί, ὃν ἀγαπᾷ Κύριος, Ἀλληλοῦα ἥχος δ'. Ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς, στίχος β'. Συνέσειςας τὴν γῆν, εὐαγγέλιον· Τῷ καιρῷ ἐκεῖνφ ἐμβάντι. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

31. Ркп. Музеи кіев. дух. Акад. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐγκαινία τοῦ εὐκτηρίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τοῦ ἐν τῷ πατριαρχείῳ, ἐν ᾧ ἀπό-

κειται καὶ ἡ τιμία κεφαλὴ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀβερκίου Ζήτει Ἰουνίου κθ'.

5 ноябрь. Тамъ же. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Δομνίνου τοῦ ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης καὶ Ἀγαθαγγέλου, καὶ Κάστου ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος, καὶ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς φόροις. Ζήτει τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐγκαίνιων. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι πρὸ τῆς ζ'. τοῦ Νοεμβρίου εἴτε τῇ κυριακῇ τῇ πρὸ τῆς μηνύμης τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ, (τελουμένης ἐν τῇ Μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ καὶ ἀπλῶς ὁ εἰδὼς τὸν τύπον τῆς Ἐκκλησίας νοεῖτω) ἀναγινώσκεται εὐαγγέλιον τὸ λεγόμενον ὁ πλούσιος. Ζήτει κυριακῇ ε'. τοῦ Λουκά. Τὸ αὐτὸ ἀναγινώσκεται καὶ τῆς ζ'. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὴν λιτὴν ὑπὲρ τῆς μηνύμης τῆς κόνεως. Ркп. АѠН. Пантел. мон. № 252. Ἡ μηνύμη τῆς κόνεως. Ἀπέρχεται δὲ ἡ λιτὴ εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον τὸν ὁμολογητὴν πλησίον τῆς ἁγίας Βαρβάρας. "Εναρξαις τό· Ἅγιος ὁ Θεὸς μέχρι τοῦ φόρου, εἶτα τροπάριον· Κύριε ἡμάρτομεν. Καὶ εἶθ' οὕτως ὅτε πλησίον λέγει· Δόξα σοι Χριστέ ὁ Θεός. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει...

14. Ркп. Синайск. № 285. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μηνύμην ἐπιτελοῦμεν Ἰουστινιανοῦ καὶ Θεοδώρας τῶν βασιλέων. (Τροπάριον)· Ἔργοις λάμπαντες... ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία νεκρόσιμος. Ркп. Пантел. мон. № 252. Προκείμενον νεκρόσιμον· Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον. Ἀπόστολος· Ἀδελφοί, γνωρίζω ὑμῖν· Ἀλληλοῦα νεκρόσιμον. Μακάριος ἀνὴρ. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁ μὴ εἰσερχόμενος δια τῆς θύρας. Κοινωνικόν· Μνήμη δικαίου.

19 Ркп. АѠН. Пантелеим. м. № 252. Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἐν τοῖς κήποις πλησίον τοῦ ἁγίου Μωκίου.

Декабрь 3. Тамъ же. Τοῦ ὁσίου Θεοδούλου καὶ τῶν ἁγίων μ'. ἐν Σοφριαναῖς, ἥτοι ἐν τοῖς Δαρείου.

12. Ркп. Синайск. библ. № 286. Τὰ ἐπινίκια κατὰ Περσῶν.

22. Ркп. святогроб. іерусал. библ. № 285. Εἰς τὴν παραμονὴν τὰ ἀνοίξια τῆς Μεγάλης ἐκκλησίας τροπάριον ἤχος δ'. Ἡ πόλις σου Θεοτόκε, ἡ ἐν σοὶ βασιλεύουσα. Ἀπὸ δὲ τὸν φόρον τροπάριον ἤχος πλ. δ'. Τὴν πόλιν ἡμῶν Κύριε, φύλαξον. Ркп. Пант. м. № 262. Καὶ ὅτε ἔλθῃ ἡ λιτὴ πλησίον τοῦ Σωτῆρος τῆς μεγάλης εἰκόνος ἄρχονται τοῦ· Δόξα σοι Χριστέ ὁ Θεός ἕως τῶν ἀργυρῶν μεγάλων πυλῶν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, εἶτα λέγων τό· Ἀρατε πόλας. Κτὶ ἀπὸ τοῦ τροπαρίου φάλλομεν τροπάριον ἔξω τῶν βασιλικῶν πυλῶν ἤχος δ'. Ἀρατε πόλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. Καὶ ἔσωθεν λέγει· Τίς ἔστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς. Στίχος α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, στίχος β' Καὶ γὰρ ἐστερέωσεν τὴν οἰκουμένην, στίχος γ'. Τίς ἔστιν οὗτος, στίχος δ'. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τῶν ἀνοικίων, δόξα καὶ νῦν τροπάριον ἤχος δ'. Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος τὴν εὐπρέπειαν. Προκείμενον ἤχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, στίχος· Οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ. Ὁ ἀπόστολος· Ἀδελφοί,

εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή. Ἀλληλοῦα ἦχος α'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, στίχος· Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Ркп. Синайск. библ. № 286. Καὶ ὅτε κατέλθῃ ἡ λιτὴ πλησίον τοῦ Σωτῆρος τῆς μεγάλης εἰκόνος, ἄρχονται τοῦ· Δόξα σοὶ Χριστὲ ὁ Θεός, ἀποστόλων καθύμνημα ἕως τῆς ἀργυρέας πύλης τῆς Μεγάλης ἐκκλησίας, εἶτα λέγουσι τό· Ἀρατε πύλας, καὶ γίνεται ἡ εἰσοδος. Καὶ μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ κοντάκιον ἦχος δ'. Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος, εἶθ' οὕτως τὸ Τρισάγιον, προκείμενον ἦχος γ'. ὁ ἀπόστολος. Εἰ δὲ λάχῃ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ κυριακὴ τῶν ἁγίων πατέρων, γίνεται ἡ ἀκολουθία οὕτως· Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὁρθρου κατέρχεται ὁ πατριάρχης διὰ τῆς πλαγίας καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ γίνεται ἡ ἐναρξίς τῆς λιτῆς ἐν τῷ ἄμβωνι, καὶ κινεῖται ἡ λιτὴ. Καὶ ὅτε ἔλθῃ εἰς τὸ τρίτον ποταμὸν ὁ πατριάρχης, ἄπτουσι οἱ κανδηλάπται ἐκ τοῦ φατλίου τοῦ πατριάρχου καὶ ποιοῦσι τὸ φωτοδόριον· ἐπειδὴ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρθρου εὐθέως οβεννύουσι τὰ φῶτα τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἀπέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ, καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἡ ἀκολουθία, καθὼς προεγράφη. Ἀποστρεφούσης δὲ τῆς λιτῆς καὶ τῆς πύλης κλειομένης τῆς βασιλικῆς κατὰ τὸν τύπον τῶν ἐγκαινίων, γίνεται κατὰ τάξιν ἡ εἰσοδος.

23. Ркп. патриарш. іерус. библ. Ἀκολουθία τῶν ἐγκαινίων τῆς Μεγάλης ἐκκλησίας. Εἰς τὴν παραμονὴν τροπάριον ἦχος δ'. Ζήτει τὴν ἀκολουθίαν εἰς τὴν ἀνοίξιαν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Προκείμενον ἦχος δ'. Τῷ οἴκῳ σου πρόπει ἁγίασμα, στίχος· ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, στίχος· Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην. Ἀπόστολος· Ἀδελφοί, ἅγιοι κλήσεως. Ἀλληλοῦα ἦχος δ'. Σοὶ πρόπει ὕμνος, στίχος· Πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετο τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε.

24. Ркп. XI—XII в. библ. Саввы Освящ. № 62. Ἐρχεται τὸ λυχνικὸν καὶ τὸ ἐσπέρας εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα λέγεται τροπάριον· Θεὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν. Καὶ ἔρχεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τῶν ἱερέων καὶ διακόνων εἰς τὴν εἰσοδὸν μετὰ τοῦ εὐαγγελίου καὶ προσκυνεῖ ἐκείνῳ τῷ ἁγίῳ μετὰ μαγουαλίου, καὶ γίνεται ἡ καθέδρα κάτω, ἱσταμένων διακόνων ἐν τῇ σολεύᾳ, καὶ εὐθέως προκείμενον· Αἵτησαι παρ' ἐμοῦ καὶ δώσω κ. τ. λ.

Ркп. Синайск. библ. XIII в. № 9. Ἰστέον ὅτι αἱ μὲν λοιπαὶ ἐκκλησίαι τό· Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ ὁ Θεός, ψάλλουσιν ἀπολυτίκιον ἑπτὰ μόνον ἡμέρας, ἡ δὲ Μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἄχρι τῶν φώτων.

Ркп. Синайск. библ. № 286. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὅλον δώδεκα ἡμερῶν (отъ Рождества до Богоявления) ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς τέως ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν ταῖς λιταῖς αὐτῆς.

Январь 1. Ркп. Синайск. библ. № 286. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τροπάρια, ψαλλόμενα ἐν τῷ μεγάλῳ σεκρέτῳ, προκαθεζομένων τοῦ πατριάρχου μετὰ τῶν μητροπολιτῶν, ἦχος πλ. α'. Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου ἐφώτισας τὰ σύμπαντα,

τότε ἡ ἄλμυρά τῆς ἀπιστείας θάλασσα ἔφυγε. ἤχος πλ. α'. Ὑδωρ φλογίζων ἀμαρτημάτων τοὺς ἀνθρακας πνεῦμα ξηραίνων πλημμελημάτων τοὺς βύακας...

5. Ркп. русск. Пантелеим. м. № 252. Βαθυτέρα ἐρμηνεία περὶ τῶν ἀναγνώσμάτων. Δεῖ δὲ εἶδέναι, ὅτι ἐὰν τύχῃ παραμονὴ εἰς νηστείαν, ἀναγινώσκει τὰ ς'. ἀναγνώσματα μόνον, μὴ ἀνερχομένου τοῦ πατριάρχου ἐν τῷ παλατίῳ δηλονότι, εἰ δὲ ἀνέλθῃ καὶ παρατείνῃ τοῦ ὑποστρέψαι, ἀναγινώσκει καὶ τὰ ἑτερα, καθὼς ἐγράφη. Χρὴ εἶδέναι καὶ τοῦτο, ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἡ παραμονὴ ἐν σαββάτῳ ἢ κυριακῇ καὶ οὐκ ἔστι νηστεία, ἀνερχομένου τοῦ πατριάρχου τίθεται τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἐν τῷ συνθρόνῳ, ὁ δὲ πατριάρχης καθέζεται εἰς τὸ δεξιὸν πλάγιον τοῦ συνθρόνου καὶ κατωτέρω οἱ ἱερεῖς διὰ τὸ μὴ ἔξον εἶναι δύο καθέδρας ἐν μίᾳ ἡμέρᾳ λειτουργίας προηγησαμένης. Οὕτως καὶ τὰ Χριστοῦ γενέσεως καὶ κατ' ἐξαιρετον τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ. Ἰστέον καὶ τοῦτο, ὅτι τῇ παραμονῇ τῶν φώτων ἡ ὀπισθάμβωνος εὐχὴ οὐ γίνεται οὔτε λέγει ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθετε, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐκφωνῆσαι τὸν ἱερέα· Ὅτι σὺ εἰ ὁ ἁγιασμός, ἄρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι· Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Καὶ τοῦ ἀρχιδιακόνου λέγοντος τὰς αἰτήσεις, ποιεῖ ὁ πατριάρχης τὰς εὐχὰς καὶ τὴν τῶν ὑδάτων εὐλόγησιν τῇ χειρὶ καὶ οὐχ ὥς τινες μετὰ σταυροῦ καὶ ἀπολύει, ψάλλοντος τοῦ λαοῦ· Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου Κύριε, ἀνάγνωσμα γ'. τό ιδ'. τό ιε'. καὶ τό ις'. καὶ εὐθέως ἀνέρχεται ἡ παννυχὶς κατὰ τάξιν. Εἰς δὲ τὰς ἑξῶ ἐκκλησίας τῷ αὐτῷ ς'. ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγίων θεοφανίων. (Ркп. русск. Пантелеим. м. на Аѳонѣ № 68) ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῷ λουτρῇ μετὰ κηρῶν καὶ θυμιατῶν, ψαλλόντων τροπάριον ἤχος δ'. Φωνὴ Κυρίου. При погруженіи креста, священникъ произноситъ: „Во имя Отца и Сына и Святаго Духа“.

9. Ркп. русск. Пантелеим. мон. № 252. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ μεγάλου σειсмоῦ. Εἰς τὴν λιτὴν ἑναρξίς· Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου μέχρι τοῦ φέρου, ἀπεκεῖσε· Ἐπιβλέπων, ἄλλο Ὑπερόμνητος εἰ Χριστέ, εἰσοδεῖ μετὰ τοῦ· Κύριε ἐλέησον.

11. Тамъ же. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ σύναξις τῶν μυρίων ἀγγέλων.

24. Ркп. русск. Пант. мон. № 68. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

2 февраль. Тамъ же. Εἰ δὲ φθάσῃ (ἡ ὑπαπαντὴ) ἐν μ'. ἐσπέρα εἰς τὴν παραμονὴν λέγονται τοῦ Τριωδίου τὰ στιχηρὰ πρῶτον, εἴθ' οὕτως τῆς ἑορτῆς ὁμοίως καὶ τὰ ἀναγνώσματα, καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγησάμενων. Ἐὰν δὲ ἔστιν ὁ γὰρ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, γίνεται τελεία λειτουργία.

Ἐὰν ἐστὶ γὰρ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, γίνεται τελεία λειτουργία.

1 мая. Ркп. муз. кiev. дух. Акад. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας βασιλικῆς ἐκκλησίας.

Ркп. XVI в. Аѳинскаго Университета № 660. Ἀκολουθία τῶν ὥρων τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης παρχσκευῆς, ἣτις ψάλλεται ἐν τῇ Μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.

Δέγει δὲ ταύτην, ἤγουν τοὺς ψαλμοὺς ὁ ὑπομνηματογράφος, ἡ ὁ βεφερενδάριος, μετὰ ἱματίου καὶ ἐπεριπταρίου ἱστάμενος, τὰ δὲ τροπάρια κανοναρχεῖ ὁ πρωτοκανονάρχης, εἰδὲ μὴ, λέγει τὰ πάντα ὁ πρωτοκανονάρχης, ἱστάμενος ἐν ταῖς βαθμίαις τοῦ ἁμβωνος. Τοῦ ἱερέως ἐκφωνήσαντος τό· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρός, ἀποκρίνεται ὁ μέλλων ἀναγινώσκειν· Ἀμήν, εἶτα ἄρχεται οὕτως· Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ὡρα πρώτη. Βασιλεῦ οὐράνιε, Ἅγιος ὁ Θεός, Δόξα Πατρί, Παναγία Τριάς, Κύριε ἐλέησον, Δόξα Πατρί, καὶ νῦν, Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστίν, καὶ εὐθὺς· Ἀμήν, Κύριε ἐλέησον ιβ'. εἰς τὸ τελευταῖον· Κύριε, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς, Δόξα Πατρί, Καὶ νῦν, Δεῦτε προσκυνήσωμεν τῷ βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ, Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν, Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Ἵνα τι ἐφρύαξαν ἔθνη... Μακάριος ὁ συνιὼν ἐπὶ πτωχῶν καὶ πένητα... Ἐλεον καὶ κρίειν... Δόξα Πατρί, καὶ νῦν. Ἀλληλοῦδια (ἀλληλοῦια) Δόξα σοι ὁ Θεός, Ἀλληλοῦια ἀλληλοῦια Δόξα σοι ὁ Θεός. Ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια Δόξα σοι ὁ Θεός. Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον Χριστέ τοῦ Σταυροῦ σου, καὶ νῦν, Τί σε καλέσωμεν ὃ κεχαριτωμένη, καὶ εὐθὺς ψάλλουσι τὰ παρόντα ἰδιόμελα στιχηρὰ ἐκ β'. ἀνὰ μέρος οἱ δύο χοροί, ἤχος πλ. δ'. Σήμερον τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα. Καὶ ὁ ἕτερος χορὸς τὸ αὐτὸ ἄνευ στίχου, εἶτα λέγ(ουσι) στίχον· Διμερίσαντο τὰ ἱματία μου, καὶ λέγ(ουσι) τὸ ἕτερον· Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν, καὶ ὁ ἕτερος χορὸς τὸ αὐτό, λέγ(ουσι) καὶ τὸν στίχον· Ἐδωκαν εἰς τὸ θρῶμά μου χολήν, εἶτα Δόξα, ἤχος, πλ. δ'. Καὶ νῦν, πάλιν τὸ αὐτό· Τοῖς συλλαβοῦσι σε παρανόμοις... Καὶ εὐθὺς τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, ἤχος α'. Σταυρωθέντος σου Χριστέ, ἀνηρέθη ἡ τυραννίς. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, καὶ αὖθις περισσὴ τὸ αὐτό, εἶτα τὸ προκείμενον ἤχος δ'. Ἡ καρδιά αὐτοῦ συνήγαγεν ἀνομίαν ἐαυτῷ, στίχος· Μακάριος ὁ συνιὼν ἐπὶ πτωχῶν καὶ πένητα. Προφητείας Ζαχαρίου τὸ ἀνάγνωσμα· Τάδε λέγει Κύριος· λήψομαι τὴν ῥάβδον μου.. καθὰ συνέταξέ μοι Κύριος. Εἶτα ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς Παύλου τὸ ἀνάγνωσμα· Ἀδελφοί, ἐμοὶ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι... ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἀδελφοί, ἀμήν. Ὁ ἱερεὺς τὸ εὐαγγέλιον. Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου, Ἅγιος ὁ Θεός γ'. Δόξα Πατρί, καὶ νῦν, Παναγία Τριάς, Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα καὶ νῦν, Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστίν, ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν, καὶ εὐθὺς· Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα δεῦτε πάντες προσκυνήσωμεν... Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ εἰς τὸ τελευταῖον· Κύριε ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ, Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα καὶ νῦν, Τὴν τιμιωτέραν, Ἐν ὀνόματι Κυρίου Δέσποτα, εὐλόγησον. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς οἰκτηρῆσαι, ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν, καὶ εὐχή· Χριστέ, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν.

Ὡρα γ'. Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, Κύριε ἐλέησον, ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με.. Ἵνα τι ὁ Θεός, ἀπώσω εἰς τέλος... καὶ τὸν Ν'. ἤγουν, τό· Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα, Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλοῦια γ'. Κύριε ἐλέησον, γ'. Δόξα, Κύριε κατέκρι-

νόν σε Ἰουδαῖοι θανάτῳ, Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος, καὶ εὐθὺς τὰ παρόντα στιχηρά, ἤχος πλ. δ'. Διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων... Καὶ ὁ ἕτερος χορὸς τὸ αὐτὸ ἀνευ. στίχου. Εἶτα λέγει στίχον· Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ψάλλει τὸ παρόν· Πρὸ τοῦ τιμίου σταυροῦ... Καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ μετὰ στίχου· Ἔδωκαν εἰς τὸ θρῶμά μου χολήν, εἶτα Δόξα, τὸ παρόν, ἤχος, πλ. α'. Ἐλκόμενος ἐπὶ σταυροῦ.. Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ποροκείμενον, ἤχος, δ'. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος, καὶ ἡ ἀλγηδὼν μου, στίχος· Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με. Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα· Κύριος δίδωσί μοι γλώσσαν... ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς Παύλου τὸ· Ἀδελφοί, ἔτι Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν... καταλλαγὴν ἐλάβομεν. Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὸν ἄμβωνα. Κύριε ὁ Θεὸς εὐλογητός, Τρισάγιον, Δόξα καὶ νῦν, Παναγία Τριάς, Δόξα καὶ νῦν, Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν, καὶ εὐθὺς· Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ τελευταῖον· Κύριε, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ, Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα καὶ νῦν, Τὴν τιμιωτέραν τῶν, εἰς τὸ τέλος· Ἐν ὀνόματι Κυρίου Δέσποτα, εὐλόγησον, ὁ ἱερεὺς στίχος, ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν, εὐχή· Δέσποτα Θεέ Πατερ παντωκράτωρ.

Ὡρα ἕκτη. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ' Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς μου, πρόσχες μοι.. Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου. Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ Ὑψίστου.. Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλοῦβια, γ'. Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, Σωτηρίαν εἰργάσω. Καὶ εὐθὺς τὰ τροπάρια, ἤχος πλ. δ'. Τάδε λέγει Κύριος τοῖς Ἰουδαίοις· Λαὸς μου.. πάλιν τὸ αὐτὸ ἄστιχον, εἶτα στίχον εἰς ἤχον πλ. α'. Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς... Δεῦτε χριστοφόροι λαοί... Πάλιν τὸ αὐτὸ μετὰ στίχου· Ἔδωκαν εἰς τὸ θρῶμά μου, εἶτα Δόξα τὸ παρόν, ἤχος, πλ. δ'. Οἱ νομοθέται τοῦ... καὶ νῦν, τὸ αὐτὸ ἤχος, πλ. δ'. προκείμενον· Ἔδωκαν εἰς τὸ θρῶμά μου χολήν. Σῶσόν με ὁ Θεός, ὅτι εἰσῆλθοσαν ὕδατα. Προφητείας Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα· Ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου.. αὐτῶν παρεδόθη. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς Ἀδελφοί ὁ ἀγιάζων... πειραζομένοις βοηθήσαι, τὸ εὐαγγέλιον. Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν.. Τρισάγιον, Δόξα καὶ νῦν, Παναγία Τριάς, Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα καὶ νῦν, Πάτερ ἡμῶν. ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν, ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν, καὶ εὐθὺς· Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα... Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ τελευταῖον· Κύριε, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ὁ ἐν παντί, Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα καὶ νῦν, Τὴν τιμιωτέραν, εἰς τὸ τέλος· Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον Δέσποτα. Ὁ ἱερεὺς στίχος, ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν, καὶ τὴν εὐχήν· Θεέ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων...

Τρισάγιον, Δόξα καὶ νῦν. Παναγία Τριάς, Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα καὶ νῦν, Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν, ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν, Κύριε ἐλέησον ιε'. Δόξα καὶ νῦν, Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. καὶ εὐθὺς τοὺς ψαλμούς· Σῶσόν με ὁ Θεός, ὅτι εἰσῆλθοσαν... Ὁ Θεός, εἰς τὴν βοηθειάν μου πρόσχες... Κλῆνον Κύριε, τὸ οὖς σου... Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλοῦβια γ'. Δόξα, Βλέπων ὁ λησ-

τῆς, καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς, καὶ εὐθὺς τὰ παρόντα τροπάρια ταῦτα, ἦχος θαρὺς· Θάμβος ἦν κατιδεῖν, τὸ αὐτὸ ἄστιχον, στίχος· Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου, ἦχος β'. Ὅτε τῷ σταυρῷ προσήλωσαν... τὸ αὐτό, στίχος· Ἐδωκαν εἰς τὸ ἐρωμά μου χολήν, δόξα, ἦχος πλ. β'. Σήμερον κρεμάται.. Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Προκείμενον· Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, στίχος· Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα. Προφητείας Ἰερεμίου· Κύριε, γνώρισόν μοι καὶ γνώσομαι. . Εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἔχοντες παρῥησίαν.. Θεοῦ ζῶντος. Εἴτα τὸ εὐαγγέλιον Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην· Ἀγούσι τὸν Ἰησοῦν. Εἴτα ἀνάγνωσις εἰς λόγους τῆς ἐορτῆς, μεθ' ἧν· Μὴ δὴ παραδόψης ἡμᾶς, καὶ τὰ λοιπὰ συνήθως. Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν· Δέσποτα πολυέλεε Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μακροθυμήσας.. οἱ μακαριστοὶ χῶμα, τό· Πιστεῦω, Ἄνεσ, ἄφεσ, συγχώρησον, Πάτερ ἡμῶν, τὸ κοντάκιον, Κύριε ἐλέησον μ'. Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου, τό· Εὐλογήσω τὸν Κύριον, Τὴν τιμιωτέραν, καὶ γίνεται ἀπόλυσις.

Αἱ ὧραι τῶν Χριστοῦ Γέννων.

Μετὰ τὴν ἐκτενὴν τοῦ ὁρθρου· Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. καὶ εὐθὺς· Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισαι Κύριε... Ἐξηρεύεσθε ἡ καρδία μου... Μάγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα... Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούια γ'. Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, τροπάριον, ἦχος, δ'. Ἀπεγράφετο ποτέ, καὶ νῦν, Τί σε καλέσωμεν ὦ καχαριτωμένη. Εἰ δὲ οὐκ ἔστι νηστεία, λέγεται τὸ παρὸν τροπάριον· Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ, καὶ μετὰ τό· Τί σε καλέσωμεν, τὰ παρόντα τροπάρια Σωφρονίου Ἱεροσολύμων, ἦχος, πλ. δ'. Βηθλεέμ ἐτοιμάζου. β'... στίχος· ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαμνῶν ἤξει, Νῦν προφητικὴ πρόρρησις... στίχος· Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου δὶς, Δόξα ἦχος πλ. δ'. Τάδε λέγει Ἰωσήφ... καὶ νῦν τὸ αὐτό, καὶ εὐθὺς· Τὰ διαθήματά μου καταύθουνον, Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον λόγον, Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχὴ· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ. Χριστέ, τό φῶς τὸ ἀληθινόν καὶ ἀπόλυσις.

Μετὰ τὸν εὐλογητὸν, Βασιλεῦ οὐράνιε, Τρισάγιον, Πάτερ ἡμῶν, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. καὶ εὐθὺς οἱ ψαλμοί· Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσας ἡμᾶς... Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς... Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τό, Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούια γ'. Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, Ἀπεγράφετο ποτέ σὺν τῷ, καὶ νῦν, Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ εὐθὺς τὰ τροπάρια, ἦχος, πλ. β'. Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν... Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαμνῶν ἤξει, ἦχος πλ. δ'. Πρὸ τῆς γεννήσεως τῆς σῆς... στίχος· Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, Τὸ αὐτό, Δόξα, ἦχος, γ'. Ἰωσήφ εἶπέ ἡμῖν... Καὶ νῦν, τὸ αὐτό, καὶ εὐθὺς· Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός, Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον, Κύριε ἐλέησον μ'. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάση, Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ, Δέσποτα Θεέ, παντοκράτωρ Κύριε.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. Ὁ Θεός τὸ κρῖμά σου... Μνήσθητι Κύριε, τοῦ Δαβίδ... Ὁ κατοικῶν ἐν βοήθειά τοῦ ὑψίστου, Δόξα, Ἀπεγράφετο ποτὲ σὺν τῷ πρεσβύτῃ, καὶ νῦν, "Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρρησίαν διὰ τὰ, εἶτα τὰ ἰδιόμελα ἤχος α'. Δεῦτε πιστοὶ ἐπαρθῶμεν... Δίς, ἄστιχον, ἤχος α'. στίχος· Ὁ Θεός ἀπὸ Θεμάν, ἤχος α'. Ἄκουε οὐρανέ, καὶ τὸ αὐτό, στίχος· Κύριε, εἰσακήκοα τήν, Δόξα, ἤχος, πλ. α'. Δεῦτε χριστοφόροι λαοί... Καὶ νῦν, τὸ αὐτό, Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοὶ σου Κύριε, Τρισάγιον, Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν, Κύριε ἐλέησον μ'. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ, Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ, Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων.

"Ὡρα θ'. Τρισάγιον, Πάτερ ἡμῶν, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν, γ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου... Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε... Ὁ Θεός τήν αἰνέσιν μου μή... Δόξα καὶ νῦν, ἀλληλούϊα γ'. Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, Ἀπεγράφετο ποτέ, καὶ νῦν, Ὁ δὲ ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ εὐθὺς τὰ τροπάρια, ἤχος βαρύς· Ἐξεπλήττετο ὁ Ἡρώδης δις, στίχος· Ὁ Θεός ἀπὸ Θαιμάν, ἤχος β'. "Ὅτε Ἰωσήφ, Παρθένε... στίχος· Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, Δόξα, ἤχος, πλ. β'. Σήμερον γεννᾶται γ'. Προσκυνοῦμέν σου τὴν Γένναν Χριστέ γ'. δεῖξον ἡμῖν καὶ τὰ θεῖά σου Θεοφάνια. Καὶ νῦν, τὸ αὐτό, εἶτα, Μὴ δὴ παραδώγῃς ἡμᾶς, καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν αὐτῶν συνήθειαν. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ὁ κανονάρχης, πολυχρνεῖ τοὺς βασιλεῖς, τὸν ἀρχιερέα καὶ τὸν προσετώτα, λέγων οὕτω Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεός, τὴν ἀγίαν βασιλείαν αὐτῶν, εἰς πολλὰ ἔτη. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεός, τὴν κραταίαν καὶ ἀγίαν βασιλείαν αὐτῶν, εἰς πολλὰ ἔτη. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεός, τὴν θεοπρόβλητον, θεοφροόρητον, θεόστεπτον κραταίαν καὶ ἀγίαν βασιλείαν αὐτῶν, εἰς πολλὰ ἔτη. Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν, Κύριε, φύλαττε ι'. Φυλάττοι ὁ Θεός, καὶ τὸν πανοσιώτατον πατέρα ἡμῶν καὶ καθηγούμενον σὺν πάσῃ τῇ ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητι, εἰς πολλὰ ἔτη, καὶ εὐθὺς ἀπολύομεν. Αὕτη ἡ εὐφήμη γίνεται ὁμοίως καὶ τῶν Φώτων.

Αἱ ὥραι τῶν Φώτων.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισαι Κύριε... Κύριος ποιμαίνει με... Κύριος φωτισμός μου... Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα γ'. Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, Ἀπεστρέφετο ποτὲ ὁ Ἰερδάνης... Εἰ δ' οὐκ ἔστι νηστεία, λέγεται τό· Ἐτοιμάζου Ζαβουλών, καὶ νῦν, Τί σε καλέσωμεν ὦ κεχαριτωμένη, εἶτα τὰ τροπάρια, ἤχος, πλ. β'. Σήμερον τῶν ὁδῶτων... δις, ἄστιχον, ἤχος ὁ αὐτός. Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου, Ὡς ἄνθρωπος ἐν ποταμῷ... στίχος· Εἰδοράν σε ὕδατα, Δόξα, ἤχος ὁ αὐτός· Πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ ὁσῶντος... Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Τὰ διαβήματά μου καὶ τὰ λοιπὰ συνήθως. Ὡρα γ'. Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ... Ὅν τρόπον ἐπιποθεὶ ἡ ἑλπίς... Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου... Δόξα

καὶ νῦν, Ἀλληλούια γ'. Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα Ἀπεστρέφето ποτὲ ὁ Ἰορδάνης, καὶ νῦν, Θεοτόκε, οὐ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ εὐθύς τὰ ἰδιόμελα ἐκ δευτέρου, ἤχος, πλ. δ'. Ἡ τοῦ Προδρόμου, στίχος· Διὰ τοῦ(το) μνησθήσομαι.. ἤχος δ'. Ἡ Τριὰς ὁ Θεὸς ἡμῶν... στίχος· Εἶδοσαν σε ὕδατα ὁ Θεός, Δόξα ἤχος πλ. α'. Ἐρχόμενος μετὰ σαρκός... Καὶ νῦν, τὸ αὐτό, καὶ εὐθύς· Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός, Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, τὸ κοντάκιον· Ἐν τοῖς βρείθροις σήμερον, Κύριε ἐλέησον μ'. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ... Δέσποτα Θεὲ παντοκράτωρ, Κύριε Υἱέ, καὶ εὐθύς συνάπτομεν καὶ τὴν σ'. ὦραν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. καὶ λέγομεν· Ἰνα τί ὁ Θεὸς ἀπώσω εἰς τέλος... Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα... Ὁ κατοικῶν ἐν βοήθειᾳ τοῦ Ὑψίστου. Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούια γ'. Κύριε ἐλέησον γ' Δόξα, Ἀπεστρέφето ποτὲ ὁ Ἰορδάνης, νῦν, Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρρησίαν, εἴτα τὰ τροπάρια, ἤχος πλ. δ'. Τάδε λέγει Κύριος πρὸς Ἰωάννην... δις, στίχος, ἤχος πλ. ε'. Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς. Σήμερον ἡ ψαλμικὴ προφητεία.. στίχος· Εἶδοσαν σε ὕδατα ὁ Θεός, εἶδοσαν. Δόξα, ἤχος, πλ. α'. Τί ἀναχαιτίζη σου τὰ ὕδατα, ὦ Ἰορδάνη, καὶ νῦν τὸ αὐτό, καὶ εὐθύς. Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν, Τρισάγιον καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τάξιν. Ὁρα, θ'. Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, Κύριε ἐλέησον ιθ', Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν εὐπρέπειαν. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσαάκ... Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι... Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούια γ'. Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, Ἀπεστρέφето ποτὲ ὁ Ἰορδάνης ποταμός, Καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ εὐθύς τὰ τροπάρια ἐκ δευτέρου, ἤχος βαρύς· Θάμβος ἦν κατειδὶν, ἤχος θ'. στίχος· Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου, Ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον ὁ Προδρόμος... στίχος· Εἶδοσαν σε ὕδατα ὁ Θεός, εἶδοσαν, Δόξα, ἤχος, πλ. α'. Τὴν χειρὰ σου τὴν ἀψαμένην, τὴν ἀκήρατον κορυφὴν τοῦ Δεσπότου γ'. Καὶ νῦν τὸ αὐτό, εἴτα γίνεται ἡ εὐφήμη κατὰ τὴν συνήθειαν, μεθ' ἣν· Μὴ δὴ παραδώης ἡμᾶς εἰς τέλος καὶ τὰ λοιπὰ συνήθως, Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, τὸ κοντάκιον· Ἐν τοῖς βρείθροις σήμερον, Κύριε ἐλέησον μ'. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, Τὴν τιμιωτέραν, ὁ ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς, Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μακροθυμήσας. Οἱ μακαριστοὶ χῶμα, τὸ· Ἱστεύω, Ἄνεξ, ἄφες, Πάτερ ἡμῶν, τὸ κοντάκιον, Κύριε ἐλέησον μ'. Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, Εὐλογήσω τὸν Κύριον, Τὴν τιμιωτέραν καὶ γίνεται ἀπόλυσις.

Ἰστέον, ὅτι ἐν ταῖς δυοὶ ταύταις καὶ μόναις δεσποτικαῖς ἐορταῖς, γίνεται ἡ εὐφήμη, οὐ μὴν δὲ καὶ ἐν τῇ ἀναστασίμῳ, ψάλλονται γὰρ τότε ὕστερον τῆς θ'. ὦρας τὰ ἰδιόμελα, τῶν μὲν Χριστοῦ Γέννων τὸ· Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου, τῶν δὲ Φώτων· Τὴν χειρὰ σου τὴν ἀψαμένην, Δόξα, παρὰ τοῦ ἐναρξάμενου χοροῦ. Καὶ τούτου πληρωθέντος, εἰσέρχεται εἰς τὸ μέσον ὁ κανονάρχης καὶ ἀναγινώσκει ταῦτα μεγαλοφώνως καὶ λέγει καὶ τὴν εὐφημίαν, εἴτα ψάλλουσι καὶ νῦν, τὸ αὐτὸ πάλιν, οἱ δύο χοροὶ ὁμοῦ, ἕτεροι δὲ ψάλλουσι ταῦτα καὶ δίχορα.

В) Τάξις¹⁾ γινομένη ἐπὶ τε τῷ ἐσπερινῷ, τῷ ὄρθρῳ, (καὶ) τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ λειτουργίᾳ²⁾.

(По каноническому рукописному сборнику XV вѣка библиотеки русскаго Андреевскаго скита на Аѳонѣ).

Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρᾳ, μετὰ τὸ συναχθῆναι τὸν κλήρον, ἀπέρχονται εἰς τὸ κελλίον τοῦ μητροπολίτου καὶ λαμβάνει τὸ μονοβάμβουλον ὁ ὁστιάριος εἰ ἔνι, εἰ δὲ μή, ἕτερός τις τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ἅπτει τὴν λαμπάδα, καὶ προπορευομένου τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ἀρχιερέως, εἰσέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ προσκυνεῖ μέσον τῆς ἐκκλησίας ἱστάμενος, ἔπειτα ἀσπάζεται τὴν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἱσταμένην ἀγίαν εἰκόνα καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸ στασίθειον αὐτοῦ, καὶ φάλλουσιν ἐκ τρίτου οἱ κληρικοὶ μετὰ τὸ ἀναλθεῖν αὐτὸν ἐκεῖσε τό· Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν Κύριε, φύλαττε, μετὰ μέλους. Μετὰ δὲ τὸ συμπληρωθῆναι τοῦτο παρ' αὐτῶν, ἐπευλογεῖ αὐτοὺς ἐκ τρίτου ὁ ἀρχιερεὺς, ἐπιφωνούντων αὐτῷ τό· Εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα. Εἶτα γίνεται ἑναρξὺς τῆς ἀκολουθίας, τοῦ μὲν διακόνου ἐκφωνοῦντος τό· Εὐλόγησον δέσποτα, τοῦ δὲ ἱερέως ἡ Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ἡ Εὐλογημένη ἡ βασιλεῖα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν, καὶ ἐξῆς ἐκτελεῖται συνήθως ἡ ἀκολουθία. Εἰς δὲ τὸ δόξα, ἐνδύονται οἱ ἱερεῖς ἐντὸς τοῦ βήματος τὰ φαινόλια αὐτῶν καὶ οἱ διάκονοι καὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς προθέσεως, καὶ ἀπέρχονται πλησίον τῶν ὠραίων πυλῶν τοῦ ναοῦ, καὶ στιχηθὸν στάντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν διακόνων ἐκεῖσε κατὰ τάξιν, πυρρῆεται ὑποδιάκονος, κρατῶν θυμιατήριον καὶ μηχανάλια δύο, ἐνδεδουμένος χαμνύσιν· καὶ τὰ μὲν μηχανάλια τίθησιν ἔμπροσθεν αὐτῶν περὶ τὰ μέσα, τὸ δὲ θυμιατήριον δίδωσι τῷ δευτερεύοντι τῶν διακόνων, αὐτὸς

1) Въ оглавленіи настоящей рукописи этотъ чинъ обозначается такъ: Τάξις, γινομένη ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τε τῷ ἐσπερινῷ, τῷ ὄρθρῳ, τῇ θαίᾳ καὶ ἱερᾷ λειτουργίᾳ καὶ ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ἐπισκόπου. Упомянутое о чинѣ епископской хиротоніи имѣется и въ самомъ надписаніи даннаго памятника, такъ какъ въ немъ, послѣ чиновъ суточного богослуженія, изложенъ и порядокъ чина архіерейской хиротоніи, но мы опустили эти послѣднія слова, имѣя въ виду издать данный чинъ въ другомъ мѣстѣ. 2) Переводъ этого чина напечатанъ нами въ книгѣ: «Современное богослуженіе на православномъ востокѣ» вып. I. Кіев. 1891. г. стр. 44—54.

δὲ ἀπέρχεται καὶ ἵσταται ὀπίσθεν μεταξὺ τοῦ τε πρώτου τῶν ἱερέων καὶ τοῦ δευτερεύοντος τῶν διακόνων. Καὶ ἡνίκα πληρωθῇ τὸ στιχηρόν, ἐκφωνεῖ ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων, μικρὸν προβάς τὴν Σοφίαν ὕμνοι, σφραγίζων σταυροειδῶς μετὰ τοῦ θυμιατηρίου, (π. 323.) καὶ ἀπέρχονται οἱ ἑσχατοὶ διάκονοι καὶ λαμβάνουσι τὰ μανουάλια καὶ προπορεύονται τῆς εἰσόδου, καὶ γίνεται ἡ εἰσόδος μέχρι καὶ ἐντὸς τοῦ ἁγίου βήματος. Ὁ δὲ ὑποδιάκονος ὑποστρέφει ἀπὸ τοῦ μέρους, ὅθεν ἐξῆλθεν ἡ εἰσόδος, καὶ εἰσέρχεται καὶ αὐτὸς ἐκεῖθεν εἰς τὸ ἅγιον βῆμα. Ἐν ὅσῳ δὲ ἔρχεται ἡ εἰσόδος, προπορεύεται μετὰ τοῦ θυμιατηρίου ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων καὶ ἵσταται ἔμπροσθεν τοῦ στασιδείου τοῦ ἀρχιερέως καὶ θυμιατῶν αὐτόν, εἰτα ἀπέρχεται καὶ ἐνοῦται τοῖς ἱερεῦσι, καὶ πρῶτος οὗτος εἰσέρχεται αὐτὸς τὴν σολαίαν καὶ οὕτω τελεῖται τὰ τῆς εἰσόδου. Παλλομένον δὲ μετὰ ταῦτα τοῦ προκειμένου παρὰ τοῦ δομestίκου ἢ τοῦ λαοσυνάκτου ἐν τῷ ἄμβωνι, συνόντων αὐτῷ καὶ συμπαλλόντων καὶ τῶν ψαλτῶν, κάθηται ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ εὐρευνέντες ἐκεῖσε ἐπίσκοποι, κάθηνται δὲ ὁμοίως καὶ οἱ ἐξωκατάκλιτοι. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀκολουθίας, ψάλλουσιν ἄπκντες ὁμοῦ τὴν Στερέωσον ὁ Θεός, τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ Κύριε, εἰς πολλὰ ἔτη, διαφύλαττε τὴν ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν, ἔτι δὲ καὶ τὴν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν Κύριε, φύλαττε. Καὶ συμπληρωθέντος τούτου δοξάζει ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ γίνεται ἀπόλυσις ἀπὸ τοῦ ἱερέως, εἰτα ψάλλουσι συνήθως πάλιν οἱ κληρικοὶ μεγαλοφώνως τὴν Πολυχρόνιον ποιῆσαι ὁ Θεός, τὴν ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη, καὶ τὴν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν, Κύριε, φύλαττε. Καὶ μετὰ τοῦτο εὐλογεῖ αὐτοὺς ἐκ τρίτου ὁ ἀρχιερεὺς, ἐπιφωνούστων κάτωθεν πάντων τῶν εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα, καὶ κατέρχεται ἀπὸ τοῦ στασιδείου αὐτοῦ, καὶ προπορευομένων τῶν κληρικῶν μετὰ τοῦ μονοβαμβούλου, ὡς καὶ τὴν ἀρχὴν. ἀπέρχεται μέχρι καὶ τοῦ κελλίου αὐτοῦ, καθεῖσε συνήθως τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ εἰπόντος τὴν Εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα, ὁ ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ αὐτοὺς ἅπασι καὶ ἀπολύει. Τοῦτο δὲ ποιεῖ ὁμοίως καὶ ὅτε ἐξέρχεται τοῦ κελλίου αὐτοῦ πρὸς τὸ εἰς ἐκκλησίαν ἐλθεῖν, ἦτοι τῷ σαββάτῳ ἐσπέρα, τῇ κυριακῇ πρωὶ καὶ κατὰ τὰς ἐπισήμους τῶν ἑορτῶν.

Εἰς δὲ τὸν ὁρθρὸν λαμβάνουσι τὸ μονοβάμβουλον οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀρχιερέως, ἄπτοντες τὴν ἐν αὐτῷ λαμπάδα καὶ κατέρχονται μετὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰς τὸν ναὸν καὶ, ὅτε εἰσέρχεται, οἱ παρευρεθέντες ἐκεῖσε κληρικοὶ καὶ ὁ λοιπὸς λαὸς ἀπέρχονται εἰς συνάντησιν αὐτοῦ καὶ λέγουσι τὴν Εἰς πολλὰ [ὁδ.] ἔτη δέσποτα, καὶ εὐλογεῖ ἅπασι αὐτοῦ καὶ

ἀνέρχεται εἰς τὸ στασίδειον αὐτοῦ, καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν συνήθειαν. Εἰς δὲ τὴν μεγάλην δοξολογίαν γίνεται ἡ εἴσοδος πάλιν, ὥσπερ εἴρηται ἐν τῷ ἐσπερινῷ. Ψαλλόντων τῶν ἱερέων τό· Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, μέχρι τέλους¹⁾, πλὴν εἰς τὴν τοιαύτην εἴσοδον ἔμπροσθεν τῶν μανουαλίων προπορεύεται ἀναγνώστης μετὰ φαινολίου μεταξωτοῦ, κρατνῷ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ σταυρὸν μέγαν, καὶ ὁ μὲν ἀναγνώστης μετὰ τοῦ σταυροῦ ἵσταται μέσον τῶν μανουαλίων. Ὅταν δὲ ὑποστρέψωσιν εἰς τὸ βῆμα, αὐτὸς προπορεύεται καὶ ἔρχεται μέχρι καὶ ἐκτὸς τῆς σολαίας καὶ ἵσταται ἐκεῖσε. Εἰσελθόντων δὲ τῶν ἱερέων ἐντὸς τοῦ βήματος, ἀνέρχεται ἀναγνώστης μέχρι δύο βαθμίδων τοῦ ἁμβωνος καὶ λέγει μετὰ μέλους τό· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ. Πληρωθείσης δὲ τῆς μεγάλης δοξολογίας ἐντὸς τοῦ βήματος παρὰ τε τῶν ἱερέων καὶ τῶν διακόνων, ἀνέρχεται πάλιν ὁ αὐτὸς ἀναγνώστης καὶ ψάλλει μετὰ μέλους τὸ ψαλμὸς τοῦ Δαβὶδ, εἶτα τό· Ἀνάστηθι Κύριε, καὶ τοὺς λοιποὺς στίχους. Καὶ κατέρχεται ὁ τοιοῦτος ἀναγνώστης, καὶ ἀνέρχεται ὁ δομέστικος ἢ ὁ λαοσυνάκτης μέχρι καὶ τριῶν βαθμίδων τοῦ ἁμβωνος καὶ ψάλλει μετὰ τῶν λοιπῶν ἀναγνώστῶν τὸ προκείμενον, ἀλλὰ δὴ καὶ ψάλλει ὁ δομέστικος ἐπὶ τὰ τέλη ἡχίσμα. Ἐν ὅσῳ δὲ ψάλλει τὸ τοιοῦτον προκείμενον ὁ δομέστικος, ἐξέρχονται δύο ἀναγνώσται μετὰ μανουαλίων καὶ δύο διάκονοι.

¹⁾ Въ потной рукописи Παπαδικῇ τέχνῃ XIV в. библ. Ватопедскаго аѳонскаго монастыря № 297 (931) данный моментъ описывается нѣсколько подробнѣе и съ особенностями, полнившими литургическаго интереса. Предъ великимъ славословіемъ поется *потное* «Нынѣ и присно» и «Преблагословенна еси Богородице Дѣво» до словъ: «Воплощемудоси изъ Тебе», а далѣе читаемъ: Εἰσοδεύοντες, λέγει ὁ δομέστικος ὑψηλοτέρῳ φωνῇ· Εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ οὕτως εὐδωκήσας, καὶ ἀνέρχεται ὁ ἀναγνώστης μετὰ τοῦ σταυροῦ εἰς τὸν ἁμβωνα καὶ λέγει· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἄρχεται ὁ δομέστικος ἀσματικὸν ὕμνον· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, καὶ λέγουσιν οἱ ἱερεῖς τὸ ἐπίλοιπον. Ὁ δομέστικος· Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος καὶ τὰ δεσμά διαρρήξας, καὶ λέγουσιν οἱ ἱερεῖς τὸ ἐπίλοιπον. Εἶτα ὁ δομέστικος τό· Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ, καὶ πάλιν οἱ ἱερεῖς τό· Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος, ὁ δομέστικος γεγωντέρῳ· Ἀναστὰς. Ὑμνὸς τῷ Δαβὶδ καὶ εὐθὺς λέγει ἀναγνώστης· Ἀνάσθητι Κύριε, (στιχ.) Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε, (στιχ.)· Εὐφρανθήσομαι καὶ, θεισασαλονικαῖον· Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, ἡ μεγάλη δοῦλῃ· Ἀνάσθητι Κύριε (ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω) ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάθου τῶν πανήτων σου εἰς τέλος.

νοι, ὁπισθεν δὲ τούτων, ἔρχεται ὁ ἱερεὺς, κατέχων ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, ἐνδεδυμένος τὴν ἱερατικὴν ἄπασαν στολήν, καὶ ἀνέρχεται ἐπὶ ἄμβωνος ἀπὸ τοῦ ὁπισθεν μέρους καὶ κάθεται μετὰ τῶν διακόνων μέχρις ἂν πληρώσωσιν οἱ ἀναγνώσται μετὰ τοῦ δομειστικοῦ τὸ προκείμενον καὶ τότε Πολυχρόνιον ποιῆσαι τὴν ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν, καὶ τότε Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα. Ἡνίκα δὲ λέγουσι τότε Πολυχρόνιον ποιῆσαι καὶ τὰ ἐξῆς, ἀνίσταται ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ διάκονοι· καὶ οἱ μὲν διάκονοι κατέρχονται μέχρι βαθμιδῶν τριῶν, οἱ δὲ ἀναγνώσται μετὰ τῶν μανουαλίων ἵστανται εἰς τὴν δευτέραν βαθμιδα, καὶ ἐπάνω τούτων τίθῃσι τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ὁ ἱερεὺς. Καὶ λέγει ἀπὸ τοῦ ἁγίου βήματος ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων τότε Σοφία ὁρθοί ἀκούσωμεν (π. 324) τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου. Καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ὄνομα καὶ ἐξῆς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτου, ἐπαίρει ὁ εἷς τῶν διακόνων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ ἀσπάζεται τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ εὐλογεῖ αὐτόν, ὁ δὲ ἱερεὺς ἵσταται εἰς τὴν ἐσχάτην βαθμιδα τοῦ ἄμβωνος καὶ προσμένει μέχρις ἂν ἔλθῃ ὁ διάκονος. Καὶ ἂψ' οὗ ἔλθῃ οὗτος, εἰσέρχεται πρῶτον ὁ ἀναγνώστης μετὰ τοῦ σταυροῦ ἐντὸς τοῦ ἁγίου βήματος, εἶθ' οὕτως οἱ ἀναγνώσται, ὁ κατέχων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον διάκονος καὶ ὁ ἱερεὺς. Καὶ τοῦ ἐτέρου διακόνου τὰς ἐωθινὰς αἰτήσεις λέγοντος, οἱ ὄντες ἱερεῖς καὶ οἱ διάκονοι ἐντὸς τοῦ βήματος ἐκδιδύσκονται τὰς ἀλλαγὰς αὐτῶν καὶ ἐξέρχονται, μόνος δὲ ὁ ἱερεὺς, ὅς εἶπε τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, ἐναπομένει καὶ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν. Καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν γίνεται πάλιν ἡ πολυχρόνησις τῶν ἁγίων βασιλέων, καθὰ καὶ ὡς εἴρηται ἐν τῷ ἐσπερινῷ, καὶ ἐπευλογεῖ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ τότε ἐκ τρίτου, ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τελεῖται, καθὼς προσεγράφη ἐν τῇ ἀπολύσει τοῦ μικροῦ ἐσπερινοῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν δὲ κατέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς μετ' ὧν τῷχει καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ στασιδεῖον αὐτοῦ, καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν συνήθην. Καὶ μετὰ τὴν ὕψωσιν τῶν ἁγίων δώρων κατέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τοῦ στασιδαίου αὐτοῦ καὶ ἵσταται ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ διανέμει τὸ ἀντίδωρον πρὸς τὸν λαόν. Ἐπὶ δὲ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας γίνεται ἡ πολυχρόνησις τῶν ἁγίων βασιλέων κατὰ τὴν συνήθην καὶ ἡ πυχὰ τοῦ ἀρχιερέως εὐλόγησις εἰς τὸν λαόν.

Ὅτε δὲ μέλλῃ λειτουργῆσαι ὁ ἀρχιερεὺς, συνάγονται οἱ τε ἐξωκατάκλιτοι καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες τῶν διακόνων, καὶ ὅσοιπερ βούλονται, ἵνα λειτουργήσωσιν, ἐντὸς τοῦ στασιδαίου αὐτοῦ, καὶ ἐκδιδύσκονται τὰ στιχάρια αὐτῶν, ὡσαύτως καὶ ὁ κανστρίσις καὶ ὁ ἱερομνήμων, καὶ ἀλλάσσει

ὁ ἀρχιερεὺς τὴν ἀλλαγὴν αὐτοῦ παρὰ τε τῶν εἰρημένων δύο ἀρχόντων, τοῦ κανστρισίου λέγω καὶ τοῦ ἱερομνήμονος, καὶ ἐγχειρίζει ὁ ἀρχιερεὺς τῷ κανστρισίῳ τὸ κανστρίσιον καὶ ἀσπάζεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ὡσαύτως καὶ τῷ ἱερομνήμονι τὸ κοντάκιον καὶ ἀσπάζεται καὶ αὐτὸς παρακλησίως. Εἵτα ἐξέρχεται ἀπ' ἐκεῖσε καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῶν ὡραίων πυλῶν, κατεχόμενος ἀπὸ τε τῶν δύο μέρων παρὰ τῶν [οδ.] προτερόντων δύο ἐξωκατακύλων εἵπερ εἰσὶν, εἰ δὲ μή, παρὰ τε τοῦ κανστρισίου καὶ τοῦ ἱερομνήμονος. Ἐξερχομένου δὲ τοῦ ἀρχιερέως ἀπὸ τοῦ στασιδαίου αὐτοῦ, λέγουσιν οἱ ψάλλται μεγαλοφώνως τό. Εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα, καὶ εὐλογεῖ αὐτοὺς ἅπασι. Πρὸ τοῦ δὲ τὸν ἀρχιερέα καταντῆσαι εἰς τὸν τεταγμένον τόπον, καθὼς εἴρηται, ἀπέρχεται ὁ ἐπὶ τῆς ποδαίας ἔμπροσθεν, καὶ ὑφαπλὼν τὴν τεταγμένην ποδαίαν τῆς ἀλλαγῆς, ἀλλὰ δὴ τίθησι καὶ τὸ τεταγμένον σελλίον, καὶ κάθηται ὁ ἀρχιερεὺς, παρίστανται δὲ τούτῳ παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη οἱ μέλλοντες ἱερουργῆσαι διάκονοι κάκεισε (ποιεῖ,) εἵπερ βούλεται ποιεῖν ἀναγνώστας, ὑποδιακόνους καὶ ὑψφικαλίους. εἵτα γίνεται ἡ ἑναρξὶς τῆς θείας λειτουργίας. Καὶ γνωμένης τῆς ἀκολουθίας¹⁾ ἔρχονται μόνον οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου ἄνευ τοῦ ἱερέως τοῦ ποιήσαντος τὴν ἑναρξιν καὶ ἵστανται κατὰ τὴν συνήθη τῶν λοιπῶν εἰσόδων πλησίον τῶν ὡραίων πυλῶν. Καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου ἀπέρχεται ὁ χαρτοφύλαξ ἢ ἕτερος τῶν ἐξωκατακύλων μετὰ τοῦ κανστρισίου καὶ τοῦ ἱερομνήμονος, εἰ δὲ μή, ἕτερος ὁ φέρων τὰ πρωτεῖα τῶν εὐρισκόμενων ἐκεῖσε διακόνων μεθ' ἑτέρων δύο διακόνων, καὶ καλεῖ τοὺς ἐπισκόπους καὶ φέρων αὐτοὺς ἵστησιν ἐν τῷ τόπῳ ἄνωθεν, ἐνθα οἱ ἱερεῖς ἵστανται, ἐν ταύτῃ δὲ ἀπέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς ἐν τῷ

¹⁾ В той же Ватопедской рукописи № 297 (931) и в рукописи XV в. Афинского Университета № 899 излагается подробно и порядок изображительных в чинѣ литургіи великой церкви. В Ватопедской рукописи читаемъ: "Архεται прѡτον τὰ τυπικά καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου... τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ, ὕστερον (Αθην. ркп. пάλιν) λέγεται τοῦτο (Αθ. ркп. τὸ αὐτὸ γεγονωτέρω φωνῇ). Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου... εὐλογητὸς εἶ Κύριε. (Αθ. ркп. Καὶ μεθ' οὗ πληρωθῇ τοῦτο γίνεται μικρὰ συναπτὴ καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ἄρχεται τὸ δεῦτερον ἀντίφωνον δεῦτερος χορός.) Εἵτα γίνεται πάλιν συναπτὴ καὶ εὐθὺς οἱ μκαρισμοὶ κατ' ἤχον (изложенъ первый стихъ на всѣхъ восьми гласовъ). Εἰς τὴν εἰσόδον Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Τοῦ λίθου σφραγισθέντος... εἵτα γίνεται εὐφημὴ τῶν βασιλέων ἐντὸς τοῦ βήματος.

τεταγμένῳ τόπῳ τῆς εἰσόδου καὶ συνίσταται τοῖς ἐπισκόποις, ἱερεῦσι τε καὶ διακόνοις. Ἰσταμένων δὲ τούτων ἕκαστος, ἔρχεται ὁ ἱερεὺς ὁ τὴν ἑναρξιν ποιήσας μετὰ διακόνου. Καὶ ὁ μὲν διάκονος φέρει ἔμπροσθεν τοῦ στήθους τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, ὁ δὲ ἱερεὺς ἔπεται τούτῳ οὕτως· προπορεύονται δὲ τούτων ἔμπροσθεν ἀναγνώσται μετὰ μανουαλίων· καὶ οἱ μὲν ἀναγνώσται ἱστᾶσι τὰ μανουάλια εἰς τὸν τεταγμένον τόπον καὶ ἀπέρχονται, ὁ δὲ διάκονος δίδωσι τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον τῷ δευτερεύοντι τῶν διακόνων, καὶ ἀσπάζεται αὐτὸ ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὸ ἀσπᾶσθαι αὐτὸ εὐλογεῖ τὸν ἱερέα τὸν ποιήσαντα τὴν ἑναρξιν, εἰτα λέγει τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου ὁ ἀρχιερεὺς. Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν λέγει ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων πρὸς τὸν ἀρχιερέα· Εὐλόγησον δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον. Καὶ εὐλογεῖ μέσον, λέγων τό· Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Τότε μικρὸν προβάς τῆς [π. 325] στάσεως τῆς εἰσόδου ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων, ἢ μὴ ὄντος τοῦ τοιοῦτου, ἕτερος τῶν διακόνων λέγει μεγαλοφώνως, ἐγχαράττων καὶ σταυρὸν μετὰ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου τό· Σοφία ὀρθοί. Τότε ἀπέρχονται οἱ ἑσχατοὶ διάκονοι, ἐπαίροντες τὰ μανουάλια καὶ γίνεται ἡ εἴσοδος, πορεύομενοι δύο δύο. Ὅτε δὲ κινήσῃ ὁ ἀρχιερεὺς, ὄντων τῶν ἀναγνωστῶν παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη τούτου, λέγουσι τό· Εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα, πλήν φθέγγονται τοῦτο ἐκ τρίτου μέχρις ἂν ἔλθῃ εἰς τὴν σολαίαν. Ὅτε δὲ μέλλῃ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, κλείουσι τὰς ἁγίας πύλας αὐτοῦ, καὶ ἀσπάζεται ὁ ἀρχιερεὺς τὰς ἁγίας εἰκόνας, ὅποσαι τῶν ἁγίων εὐρίσκονται. Καὶ τότε λέγουσι μεγαλοφώνως οἱ ψάλται συνεχῶς τό· Εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα. Καὶ ἀνοίγουσι καὶ εἰσέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ ψαλλόντων τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου, θυμιᾷ ὁ ἀρχιερεὺς γύρωθεν τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Εἰτα λαμβάνει ἀπὸ τοῦ ὑποδιακόνου δικτήριον καὶ ποιεῖ σταυρὸν μετ' αὐτοῦ ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ προσκυνεῖ, καὶ γίνεται τοῦτο τρίτον, εἰτα δίδωσι τοῦτο τῷ ὑποδιακόνῳ. Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ εὐφήμη τῶν ἁγίων βασιλέων καὶ τοῦ ὄντος τότε ἀρχιερέως. Τότε λέγει ὁ δομέστικος εἰ ἔνι ἀπὸ τῶν τεταγμένων βαθμίδων τοῦ ἁμβωνος τό· Κύριε, τοὺς βασιλέας, εἰτα ὁ λαοσυνάκτης τό· Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν. Καὶ ἕτερος τῶν ἀναγνωστῶν τό· δόξα, εἰτα λέγουσι τὸ κοντάκιον. Καὶ ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων λέγει πρὸς τὸν ἀρχιερέα τό· Εὐλόγησον δέσποτα, τὸν τρισάγιον ὕμνον, προσφέρων διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ χειρὸς τὸ ἄκρον τοῦ ὠραρίου. Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς λέγει· Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν. Καὶ δείκνυσιν ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων πρὸς τοὺς ἑξω-

θεν ἵσταμένους τὸ ὠράριον αὐτοῦ. Καὶ ψάλλουσιν ἔξωθεν οἱ ψάλται τὸν τρισάχιον ὕμνον ἐκ τρίτου, καὶ λέγει ὁ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν τοῦ τρισαχίου, ψάλλεται δὲ καὶ ἐντὸς ὑπὸ τῶν λειτουργούντων ἅπασι. Καὶ ὁ ψάλτης ἐκτὸς τό· Εὐλογήσατε, κηρύττω δόξαν, καὶ οἱ ψάλται ψάλλουσι τό· δόξα μετὰ μέλους καὶ ἀργίας, καὶ τότε λαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς τὸ τρικῆριον ἀπὸ τοῦ ὑποδιακόνου καὶ ποιεῖ ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης, προκειμένου τοῦ ἀγίου εὐαγγελίου, σταυροὺς τρεῖς, καὶ προσκυνεῖ λέγων κατ' ἐν ἑκαστον προσκύνημα τό· Κύριε, Κύριε, ἐπίσκεψαι [οδ.] τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κατάρτισον αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σου. Καὶ πάλιν ψάλλεται ὁ τρισάχιος ὕμνος ἐντὸς τοῦ θυσιαστηρίου κύκλωθεν ἵσταμένων τῆς ἀγίας τραπέζης παρὰ τῶν ἱερουργούντων, καὶ οἱ ψάλται ἐκτὸς ψάλλουσι τό· δόξα αὐτῷ καὶ λέγουσι τὸν τρισάχιον ὕμνον μετὰ μέλους καὶ ἀργίας. Καὶ ἵνα φθάσῃ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ στῇ εἰς τὸ σὺνθρονον, τότε πάλιν ψάλλουσιν οἱ ἐντὸς τοῦ βήματος ἱερουργοῦντες ὁμοῦ τὸν τρισάχιον ὕμνον μετ' ἀργίας. Καὶ ὅτε λέγῃ τό· Ἅγιος ὁ Θεός, εὐλογεῖ ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ πάλιν εἰς τό· Ἅγιος ἰσχυρός, ὁμοίως, ὡσαύτως καὶ εἰς τό· Ἅγιος ἀθάνατος ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ τελειωθέντος τούτου καθίσταται ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ σὺνθρονον, οἱ δὲ ἐπίσκοποι καὶ ἱερεῖς μερίζονται ἐνθεν κάκειθεν παρισταμένων τῶν ἐπισκόπων. Καὶ λέγεται ὁ ἀπόστολος ἐπὶ ἁμβωνας. Καὶ εὐλογεῖ ὁ ἀρχιερεὺς τὸν πρῶτον ἐπίσκοπον ἢ ἱερέα, καὶ πληρωμένου τοῦ ἀπόστολου, λέγει ὁ εὐλογηθεὶς ἐπίσκοπος ἢ ἱερεὺς πρὸς τὸν εἰπόντα τὸν ἀπόστολον· Εἰρήνη σοι. Καὶ ψάλλουσιν οἱ ψάλται τό· Ἀλληλούια. Ἐν ὅσῳ δὲ ψάλλουσι τὸ τοιοῦτο, θυμιᾷ ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων τὴν ἀγίαν τραπέζαν γύρωθεν, τὸν ἀρχιερέα καὶ πάντας τοὺς ἱερουργούντας, τότε καὶ ὁ μέλλων εἰπεῖν τὸ εὐαγγέλιον, ὁ χρυσοφύλαξ, ἢ ἄλλος, ὁ ἔχων τὰ προτεῖα ἀπὸ τοῦ ὁφικίου, κατέρχεται ἀπὸ τοῦ ἀρχιερέως μετὰ δύο διακόνων καὶ ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης, καὶ προσκυνεῖ τρίτον, καὶ λαμβάνει τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ ἄφ' οὗ λάβῃ αὐτό, λέγει τῷ ἀρχιερεῖ· Εὐλόγησον δέσποτα, τὸν εὐαγγελιστὴν Ματθαῖον ἢ Μάρκον, ἢ Λουκᾶν, ἢ Ἰωάννην. Καὶ λέγει ὁ ἀρχιερεὺς· Ὁ Θεὸς διὰ πρεσβυτέρων τοῦ ἀγίου ἐνδόξου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου, ἢ Μάρκου, ἢ Λουκᾶ, ἢ Ἰωάννου δώρη σοι ῥῆμα τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνη(;) πολλὴν ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων. Καὶ ἐξερχόμενον τοῦ τοιοῦτου, προπορεύονται ἀναγνώσται δύο μετὰ μηχαναλίων, μετὰ τούτους οἱ διάκονοι, εἴτα ὁ εὐαγγελιστής, ὅποῖος ἐστὶ, καὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους τῆς σολαίας, καὶ ἀνέρχονται ἀπὸ τοῦ ὀπισθεν μέρους εἰς τὸν ἁμβώνα, καὶ ἵστανται εἰς τὸν τεταγμένον τόπον αὐτῶν. Ψαλλόντων δὲ τῶν ἀναγνωσιῶν τὸ

τελευταῖον Ἀλληλούια τοῦ ἀποστόλου μετὰ μέλους καὶ ἀργίας, ἀνίσταται ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τοῦ συνθρόνου καὶ ἐκδιδύσκει τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ, καὶ στρέφεται [π. 326) κατὰ ἀνατολὰς ἐκεῖσε ἱστάμενος καὶ λέγει τὸν ψαλμὸν, Κλῆνον, Κύριε, τὸ σὺς σου, μέχρι τέλους. Καὶ ὅτε εἴπῃ ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων τὸ Σοφία ὀρθοῖ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, τότε στρέφεται πρὸς τὸ εὐαγγέλιον ὁ ἀρχιερεὺς. Καὶ τελειωθέντος τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, λέγει ὁ ἀρχιερεὺς πρὸς τὸν εἰπόντα τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον τὸ Εἰρήνη σοι. Εἵτα κατέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ λοιποί, καὶ ὁ μὲν ἀρχιερεὺς ἀπέρχεται καὶ ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης, οἱ δ' ἕτεροι εἰς τὸν τεταγμένον τόπον αὐτῶν, ὁ δὲ εὐαγγελιστὴς φέρει τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καὶ ἀσπάζεται αὐτὸ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ εὐλογεῖ αὐτόν. Εἵτα γίνεται ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν συνήθην, τοῦ ἱερομνήμονος κατέχοντος τὸ κοντάκιον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ὑπερετοιδόντος δι' ὅλου αὐτῷ μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ συντηρήσεως εἰς τὴν τῶν ἱερῶν καὶ θείων εὐχῶν ἀποπλήρωσιν. Εἰς δὲ τὴν εἰσοδὸν τῶν ἁγίων δώρων ἀπέρχεται ὁ ὑποδιάκονος καὶ δίδωσι τῷ ἀρχιερεὶ καὶ νίπτει τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἀπέρχονται ἅπαντες. Ἄνευ μόνον τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν ἐπισκόπων, εἰς τὴν πρόθεσιν, καὶ λαμβάνει εἰς ἕκαστος ἱερὸν σκεῦος τῶν ἁγίων, ὁ δὲ εἰπὼν τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον κρατεῖ τὸν ἅγιον δίσκον, τὸν φέροντα τὸ Σῶμα τὸ Δεσποτικόν. Καὶ ἐξερχομένης τῆς ἀγίας εἰσοδοῦ ἀπεκείσε, προσπορεύεται ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων, ὃς καὶ προσφέρει εἰς μὲν τὴν δεξιὰν χεῖρα αὐτοῦ τὸ ἅγιον θυμιατήριον, εἰς δὲ τὴν ἀριστεράν μέσον τοῦ ἀγκῶνος αὐτοῦ τὸ ὠμοφόριον τοῦ ἀρχιερέως, ὀπισθεν δὲ πάντων τῶν ἁγίων ἱερέων ἐπιφέρει ὁ διάκονος ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ τὸν ἀέρα, κατόπιν δὲ τούτου καὶ ὑποδιάκονος φέρων ἐν ταῖς χερσὶ χερνιβόξιστον καὶ μαχθόλιον ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ. Καὶ γενομένης τῆς συνήθους ἀκολουθίας, εἰς τὰς μυστικὰς εὐχὰς ἐξέρχεται ὁ ὑποδιάκονος, σὺδὲν φέρων ἐν ταῖς χερσίν, ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ ἁγίου θυμιαστηρίου, καὶ ἵσταται ὀπισθεν τοῦ ἁμβωνος. Καὶ ὅτε ἐκφωνεῖ ὁ ἀρχιερεὺς τὸν ἐπινίκιον ὕμνον, ψάλλει ὁ τοιοῦτος ὑποδιάκονος μετὰ μέλους τὸ Ὅσοι πιστοί, ἐκ τρίτου. Καὶ πάλιν, ὅτε ἐκφωνεῖ ὁ ἀρχιερεὺς τὸ Ἀνάβετε, φάγετε, ὁ ὑποδιάκονος ψάλλει μετὰ μέλους πάλιν τὸ Ὅσοι πιστοί, ἐκ τρίτου, καὶ πάλιν ὅτε ἐκφωνεῖ ὁ ἀρχιερεὺς τὸ Ἐξεραίτως τῆς Παναχρίας ἀγγράντου, [οδ.) λέγει ὁ αὐτός ὑποδιάκονος ἐκ τρίτου τὸ Ὅσοι πιστοί, εἵτα εἰσέρχεται πάλιν διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, καὶ ἔκτοτε γίνεται ἡ συνήθης ἀκολουθία τῆς θείας λειτουργίας. Μετὰ δὲ τὴν μετάληψιν τῶν ἁγίων δώρων δίδωσιν ὁ ὑποδιάκονος

νος τῷ ἀρχιερεὶ καὶ νίπτει τὰς χεῖρας¹⁾ ... τὸ τοιοῦτον δὲ ἀπόνιμμα ὁ αὐτὸς ὑποδιάκονος φέρων ἀπέρχεται καὶ ἐκχέει εἰς τὸν ἀπο-
τεταγμένον τόπον, ἐνθα οἱ ἱερεῖς ἀπονίπτουσι. Τὴν ὑπισθάμβωνον δὲ
εὐχὴν, τὸ Ὅ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντας, λέγει ὁ τὴν προσκομιδὴν καὶ
τὴν ἐναρξίν τῆς θείας λειτουργίας ποιήσας. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν
τῆς εὐχῆς ταύτης, ἐπιτίθεται τοῖς αὐτοῖς ὁ ἀρχιερεὺς τὸ ὠράριον καὶ
διδώσει τῷ λαῷ τὸ ἀντίδωρον, καὶ γίνεται ἡ συνήθης ἀπόλυσις τῆς λει-
τουργίας παρὰ τοῦ ἱερέως τοῦ εἰπόντος τὴν ὑπισθάμβωνον εὐχὴν. Καὶ
μετὰ τὴν ἀπόλυσιν γίνεται ἡ πολυχρόνησις τῶν βασιλέων τῶν ἁγίων
καὶ ἡ λοιπὴ τάξις, ὡς εἴρηται ἐν τῷ ἐσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ. Ἐἵτα
εἰσέρχεται εἰς τὸ διακονικὸν καὶ ἐκδιδύσκειται τὴν ἀλλαγὴν παρὰ τῶν
δύο ἀρχόντων τοῦ τε κανστριεῖου καὶ τοῦ ἱερομνήμονος καὶ ἐνδύεται τὸ
συνήθες αὐτοῦ μανδύον, καὶ γίνεται ἐκεῖσε ἐν τῷ διακονικῷ τοῖς ἱεροου-
ργήσας μικρὰ τις παράκλησις, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ καλλίον αὐτοῦ.

С) Канонаріон сѣмъ Θεῶν, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἁγίου
Πάσχα μέχρι τοῦ ἁγίου σαββάτου καὶ ἀπὸ μηνὸς Σε-
πτεμβρίου μέχρι μηνὸς Αὐγούστου.

Настоящій Канонарь X—XI в. (V. Gardthausen. Catalog.
Codicum graecorum Sinaiticorum. Oxon. 1886 an. pag. 28) нахо-
дится при рукописномъ Евангеліи синайской библіотеки № 150,
писанномъ четкимъ красивымъ скорописнымъ почеркомъ. Состо-
ить этотъ Канонарь изъ 29 листовъ въ четверку, изъ коихъ 12
листовъ занимаетъ Канонарь тріодный, а остальные 17—синаксар-
ный. Данный списокъ Канонаря сокращенный и несомнѣнно пе-
редѣланный съ подлинника болѣе древняго происхожденія, како-
вымъ можетъ быть признавъ даже Канонарь IX—X в. той же
библіотеки, помѣщаемый нами въ вариантахъ къ первому. Въ
основу нашего изданія мы положили первый единственно потому,
что онъ сохранился цѣликомъ, тогда какъ въ Канонарь IX—X в.
не достаетъ многихъ листовъ. Этотъ послѣдній также въ 16 долю
листа и также состоитъ изъ двухъ тетрадокъ: въ первой 18 ли-
стовъ, а во второй 32 листа, по писанъ полууставомъ, переходя-
щимъ иногда въ скорописъ. Въ первый разъ открылъ эти Кано-

¹⁾ Это мѣсто въ рукописи вытерто.

нари и напечатали ихъ въ вольномъ изложениі на русскомъ языкѣ извѣстный ученый архимандритъ Антонинъ (Труды кiev. духовн. Акад. 1874 кн. II, стр. 189—216; 458—495), заявивъ почему то, однако, что это изложение его есть „точный переводъ на русскій языкъ“. (Стр. 193, 489).

Τάξις γινομένη εἰς τὸν ὄρθρον τοῦ Πάσχα.

Ἀλλάσσει ὁ ἱερεὺς καὶ θυμῷ τὸν λαὸν καὶ κατέρχεται εἰς τοὺ βασιλικοὺς πυλῶνας μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἄρχεται ὁ ἱερεὺς καὶ λέγει· Εὐλογημένη ὑπάρχει ἡ βασιλεία... Καὶ τοῦ λαοῦ λέγοντος· Ἀμήν, ἄρχεται λέγων μετὰ πάντων· Πάτερ ἡμῶν, καὶ τοῦ ἱερέως λέγοντος· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία... καὶ ὁ λαός· Ἀμήν. Ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος... Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει κατ' ἐαυτὸν τὴν εὐχὴν· Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ ἐξαναστήσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν νεκρῶν. Ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ... Τῆς Παναγίας ἀρχάντου. Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως· Ὅτι πρέπει, καὶ ὁ λαὸς τό· Ἀμήν. Ἀρχεται ὁ ἱερεὺς μόνος ψάλλον τό· Χριστὸς ἀνέστη ἕως τέλους, καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως. Καὶ μετὰ τοῦτο εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς, ψάλλον μόνος· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ἕως τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως. Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁμοίως τὸν στίχον· Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ στίχου λέγει· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζώην. Στίχος β'. Συστήσαθε ἑορτὴν ἕως· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸν λαὸν τὸ αὐτὸ τροπάριον, ἄρχεται πάλιν ὁ ἱερεὺς τό· Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ὁ λαός· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Ὁ ἱερεὺς· Κύριε, εὐλόγησον. Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι καὶ πληρὴ λέγει μετὰ τοῦ λαοῦ τρίτον καὶ λέγει τό· Κύριε, ἐλέησον. δόξα. Καὶ ἄρχονται αἱ ψάλλαι τὸν κανόνα. Μετὰ δὲ τό· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ. Καὶ μετὰ τό· Ἄγιος ὁ Θεός, λέγεται εἰσοδικὸν τροπάριον ἵλλα γ'. Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ. Προκείμενον· Ἀνάστηθι Κύριε ὁ Θεός μου. Στίχος· Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε.—Τὸ εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον σλ'. Διαγενομένου τοῦ σαββάτου.. Καὶ μετὰ ταῦτα ἵσταται ὁ ἱερεὺς, βασταζὼν τὸ εὐαγγέλιον, καὶ ἄρχεται ἀσπάζεσθαι τὸν λαὸν λέγων· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν καὶ τροπάριον· Εὐφρανέσθωσαν αἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ... Καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸ τροπάριον· Αἱ μυροφόραι γυναῖκες ἀπῆλθον ἐπὶ τὸ μνήμα τὸ ζωοποιόν καὶ εὐροῦσαι τοὺς ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, αἱ καὶ εἶπον πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; τί θρηνεῖτε τὸν ἀφθαρτον ἐν τῇ φθορᾷ; ἀπέλθετε, ἀπαγγείλατε, κηρύξατε τοῖς ἔθνεσιν· Χρι-

στός ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Καί μετὰ τὸ ἀσπάσασθαι πᾶς ὁ λαός(;) ἀλλήλους, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενὴν (καί) ἀπολύει.

Τὸ πρῶτὸ εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνον ψαλμὸς Ξε'. ἤχος β'. Ἀλα-
λάξτε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ.. Ταῖς πρεσβεΐαις τῆς Θεοτόκου. Εἶπατε
τῷ Θεῷ ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου. Ταῖς πρεσβεΐαις. Ἀντίφωνον β'. ψαλ-
μὸς Ξβ'. ἤχος β'. Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς... Σῶσον ἡμᾶς... Ὁ Θεὸς
οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογῆσαι ἡμᾶς.. Σῶσον ἡμᾶς... Τοῦ γινῶναι ἐν
τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου. Σῶσον ἡμᾶς. Ἐξομολογησάσθωσαν σοι λαοὶ ὁ Θεός.
Σῶσον ἡμᾶς. Δόξα καὶ νῦν. Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ.
Ἀντίφωνον γ'. ψαλμὸς Ξζ'. ἤχος πλάμιος α'. στίχος Ἀναστήτω ὁ Θεὸς
καὶ διασκορπισθήτωσαν. Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Ὡς ἐκλείπει κα-
πνὸς, ἐκλείπεται... ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δίκαιοι εὐφραν-
θήτωσαν. Χριστὸς ἀνέστη. Ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Χριστὸς
ἀνέστη. Ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ θυμῶν. Χριστὸς ἀνέστη. Καί
ἀντὶ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν.
καὶ εἰς τὸ δόξα, εἰσοδος, ἤχος γ'. Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ. Καί
ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, τὸ προκείμενον τοῦ
ἀποστόλου, ἤχος πλάμιος δ'. Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος,
στίχος Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός. Ἀρχεται ὁ ἀπόστολος·
Ἡράξεων τῶν ἀποστόλων· Τὸν μὲν πρῶτον λόγον.. Τέλος· ἕως ἐσχάτου
τῆς γῆς. Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα, ἤχος πλάμιος δ'. Σὺ ἀναστὰς οἰκτει-
ρήσεις τὴν Σιών. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφάλαιον α'. Ἐν ἀρχῇ
ἦν ὁ λόγος... τέλος· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένε-
το. Κοινωνικόν, ἤχος πλ. α'. Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε. Μέγα τὸ
μυστήριον τῆς σῆς, Χριστέ, ἀναστάσεως. Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε. Δεί-
πνῳ παραγέγονας ἐκὼν πάθος ὁ αἰθάνατος. Σῶμα Χριστοῦ μεταλά-
βετε. Τότε καὶ ὁ Ἄδης συναντήσας ἐπικράνθη, λογοθετούμενος ψυχὰς
ἀπαιτούμενος. Σῶμα Χριστοῦ. Τότε καὶ Μαρία ἡ μυρίσασα εὐφράνθη,
προσκυνήσασα Θεὸν πρὸ τοῦ μνήματος. Σῶμα Χριστοῦ. Εἶπατε τῷ
Πέτρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ὁ αἰθάνατος.
Σῶμα Χριστοῦ.

Εἰς τὸ λογιζικὸν προκείμενον ἤχος βαρύς· Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ
Θεὸς ἡμῶν, στίχος Ἐργώρισαι ἐν τοῖς λαοῖς. Τὸ αὐτὸ ἕως τῆς Ν'.
ἡμέρας.

Τῇ β'. τῆς διακκηνισίμου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων
ἀποστόλων. Εἰς τὸν ὕμνον ἐξηγεῖ(;) ἤχος β'. Ὅτε κατῆλθες πρὸς
τὸν θάνατον. Τὸ πρῶτὸ εἰς τὴν λειτουργίαν τὰ προγεγραμμένα ἀντίφωνα,

εἰσοδος, ἦχος β'. Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος .. Καὶ ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Τὸ προκείμενον, ἦχος πλάγιος δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγδοῦνται δοῶσαν Θεοῦ. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὑπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, τέλος· καὶ συνεψηφίσθη μετὰ τῶν ἀποστόλων. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια, ἦχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφάλαιον η'. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πρόποτε, τέλος· ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης. (Κοινωνικόν)· Σῶμα Χριστοῦ. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ Ὅσοι εἰς Χριστὸν, καὶ τὸ Σῶμα Χριστοῦ ψάλλονται μέχρι τοῦ σαββάτου τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος, τὸ δὲ Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἕως τῆς πεντηκοστῆς.

Τῇ τρίτῃ τῆς διακαιησίμου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸν ὄρθρον Θεὸς Κύριος ἦχος γ'. Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια ἀγαλλιάσθω... Τὸ πρῶτ' εἰς τὴν λειτουργίαν τὰ ἀντίφωνα καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν ἦχος β'. Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις Θεοτόκε παρθένε... Τὸ προκείμενον ἦχος γ'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν. Ὁ ἀπόστολος τῶν Πράξεων Ἀγγέλους Κυρίου ὤφθη τῷ Μωσεῖ ἐν φλογί, τέλος· Ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὁφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἕτερος ἀπόστολος τῶν Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις σταθεὶς Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα, τέλος· Καὶ ἔσται πᾶς, ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια, ἦχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι Κύριε. εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτός, στίχος β'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφάλαιον τλθ'. Ὁ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμε. τέλος· Καὶ ὥς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. Κοινωνικόν Σῶμα Χριστοῦ.

Τῇ τετάρτῃ τῆς διακαιησίμου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς Δεσποίνης. Εἰς τὸν ὄρθρον ἦχος δ'. Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα. Τὸ πρῶτ' εἰς τὴν λειτουργίαν λέγονται τὰ ἀντίφωνα. καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν ἦχος β'. Ταῦτ' μυροφόροις γυναιξὶ παρὰ τὸ μνήμα ἐπιστάς .. Ἄλλο· Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δικαίως ἐν Κυρίῳ, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος τῶν Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν λαόν. τέλος· τοῦτον τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια, ἦχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι Κύριε. εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου.

Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφάλαιον ις. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐστήκει.. τέλος· τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε.

Τῇ ε΄. τῆς διακαινησίμου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἀγίων ἀποστόλων Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἰακώβου. Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπᾶριον, ἦχος πλ. α΄. Τὸν συνάναρχον Λόγον Πατρὶ καὶ Πνεύματι. Τὸ πρῶτ' εἰς τὴν λειτουργίαν γίνονται τὰ ἀντίφωνα γ΄. κατὰ τὴν εἰσοδὸν ἦχος δ΄. Ταῖς πρὸς τὸ μνῆμα λαθραίως δραμούσαις γυναιξίν.. Προκείμενον, ἦχος δ΄. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε, στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος τῶν Πράξεων· Εἶπεν Πέτρος πρὸς τὸν λαόν· μετανοήσατε καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν, τέλος· Πολλὰ τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγένοντο. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφάλαιον κδ΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπός τις ἐκ τῶν φαρισαίων Νικοδήμους ὄνομα αὐτοῦ. Τέλος· Πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόκειται, ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε.

Τῇ ἑκτῇ τῆς διακαινησίμου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Πέτρου. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, τροπᾶριον, ἦχος πλ. β΄. Ἀγγελικαὶ δυνάμεις ἐπὶ τὸ μνῆμά σου... Τὸ πρῶτ' εἰς τὴν λειτουργίαν γίνονται γ΄. ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικόν ἦχος β΄. Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν... Προκείμενον, ἦχος α΄. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, στίχος· Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη. Ὁ ἀπόστολος ἐκ τῶν Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαντον εἰς τὸ ἱερόν. Τέλος· Περὶ πάντων καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦῖα, ἦχος πλ. δ΄. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ιθ΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ. Τέλος· Καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ, ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ.

Τῷ σαββάτῳ τῆς διακαινησίμου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, τροπᾶριον, ἦχος βαρύς· Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου τὸν θάνατον... Τὸ πρῶτ' εἰς τὴν λειτουργίαν τὰ ἀντίφωνα προγεγραμμένα, εἰσοδὸς ἦχος πλ. δ΄. Ὁ ἄδυστος ἥλιος ὁ γεννηθεὶς πρὸ ἑωσφόρου ἀνάτειλον, Κύριε, ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸν ἁγιασμόν καὶ τὸ μέγα ἔλεος. Προκείμενον, ἦχος γ΄. Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτήρ μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς

ζωῆς μου. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων τῶν ἀποστόλων τὸ ἀνάγνωσμα· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, κρατοῦντες τοῦ ἱαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην. Τέλος· Τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ἡμῶν. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦϊα, ἦχος β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν εὐπρέπειαν. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν. Τέλος· ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής ἐστιν. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε.

Τῇ νέᾳ κυριακῇ τοῦ ἀντιπάσχα. Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον, ἦχος βαρύς· Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος. Τὸ αὐτὸ καὶ ἀπολυτικίον ἕως τοῦ σαββάτου. Τὸ πρωΐ εἰς τὴν λειτουργίαν τὸ προγεγραμμένον τροπάριον· Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος. Προκείμενον, ἦχος γ'. Μέγα ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων, τέλος· Πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦϊα, ἦχος δ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον σια'. Οὕσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, τέλος· καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Κοινωνικόν, ἦχος πλ. α'. Ἐπαινέι Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεὸν σου Σιών. Ἀλληλοῦϊα.

Τῇ β'. μετὰ τὴν νέαν κυριακὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ ἁγίου προφήτου Ἡλίου καὶ ὑπάγωμεν μετὰ τὴν λειτουργίαν εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ καὶ γίνεται λειτουργία. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ιθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, τέλος· Καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ¹⁾.

Τῷ σαββάτῳ τῆς β'. ἐβδομάδος. Προκείμενον· Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀκούσαντες οἱ ἀπόστολοι εἰσῆλθον εἰς τὸ ἱερόν. Τέλος· Καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσι. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦϊα· Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον Ν'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἰδόντες οἱ ἄνθρωποι, ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς. Τοῦτον γὰρ ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν, ὁ Θεός. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

¹⁾ Позднѣйшею речею: Τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος λέγομεν τὰ ὅμνια τῆς ἑορτῆς...

Τῇ κυριακῇ τῆς β'. ἐβδομάδος μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων Ἰωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, καὶ Νικοδήμου καὶ τῶν ἁγίων μυροφόρων γυναικῶν καὶ μαθητῶν τριῶν τοῦ Κυρίου. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον, ἦχος β'. Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν... Τὸ αὐτὸ ἀπολυτίκιον ὅλην τὴν ἐβδομάδα. Ἄλλοι. Τῶν ἀποστόλων ὁ χορὸς σὺν μυροφόροις γυναιξίν, ἀγάλλονται συμφώνως. Τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ εἰσοδικόν. Προκείμενον εἰς τὴν λειτουργίαν. ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν, στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις πληθύνοντων τῶν μαθητῶν. Τέλος. Πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια, ἦχος β'. Δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον σκζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής. τέλος. Καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γάρ. Κοινωνικόν. Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε.

Τῷ σαββάτῳ τῆς γ'. ἐβδομάδος τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο ὁ Παῦλος μετὰ τῶν ἑνδεκα μαθητῶν. τέλος. Καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ρλη'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. τέλος. Ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δοῇ λατρείαν προσφέρειν.

Τῇ κυριακῇ τῆς γ'. ἐβδομάδος τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον. Τέλος. Γνωστὸς δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον λη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν ταῖς Ἱεροσολύμοις. Τέλος. Ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὕγιῃ. Τὸ δὲ εἰσοδικόν καὶ ἀπολυτίκιον τῆς ἐβδομάδος. Εὐφρανέσθω τὰ οὐράνια.

Τῇ δ'. τῆς Μεσοπεντηκοστῆς εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον, ἦχος πλάγ. δ'. Μεσούσης τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον εἰς τὸ ἑσπέρας ἦχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός. Προκείμενον εἰς τὴν λειτουργίαν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν, στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι εἰς τὰς πόλεις. Τέλος. Μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια, ἦχος α'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς· ἐλυτρώσω ῥάβδον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον σε'. Τῆς ἑορτῆς μεσούσης, ἀνέβη ὁ

Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. τέλος· Καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν χεῖρα, ὅτι οὐπω ἐληλύθη ἡ ὥρα αὐτοῦ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

Τῷ σαββάτῳ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων τῶν ἀποστόλων· Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς. τέλος· Καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐάν ὑμεῖς. τέλος· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον.

Τῇ κυριακῇ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων τῶν ἀποστόλων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι... Τέλος· Διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον λγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ. Τέλος· Ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός. Εἰσοδικόν καὶ ἀπολυτίκιον τῆς ἐβδομάδος ὅλης, ἦχος δ'. Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα...

Τῷ σαββάτῳ μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ. Τέλος· Ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον β'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει. τέλος· Ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε, ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ Πατὴρ, καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ.

Τῇ κυριακῇ μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον, ἦχος πλάγ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον Πατρὶ καὶ Πνεύματι. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰσοδικόν εἰς τὴν λειτουργίαν. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο πορευομένων τῶν ἀποστόλων. Τέλος· Καὶ ἠγαλλιᾶσατο πανοικεῖ πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον. πθ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλόν. Τέλος· Πιστεύω Κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.— Ἄλλο κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ρζ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς· μὴ ταράσσεσθε. Τέλος· Ἵνα δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ.

Τῇ πέμπτῃ. ἦγουν τιμῆμου(ς) τῆς Ἀναλήψεως. Ἐσπέρας εἰς τὸ λυχνικὸν τῇ παραμονῇ. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος, στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας. Καὶ γίνονται τὰ ἀναγνώσματα. Τὸ α'. Ἠσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐμφανὲς τὸ ὄρος. γ'. Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος· πορεύεσθε, περιέλθετε τὴν ὁδόν... Τὸ β'. τοῦ αὐτοῦ Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται Κυρίου, καὶ στήσονται οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ

ἡμέρα ἐκείνη, ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. Ἀπολυτίκιον ἕως τῆς Πεντηκοστῆς καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, ἦχος δ'. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου. Προκείμενον προεγράφη εἰς τὸ λυχνικόν. Εὐαγγέλιον ἐωθινὸν κατὰ Μάρκον κεφ. σλδ'. Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς πρῶτον πρώτῃ σαββάτου. Τέλος· Διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημειῶν. Εἰς τὴν λειτουργίαν λέγονται ἀντίφωνα γ'. Ἀντίφωνον α'. ψαλμὸς μδ'. Ἐξηρεῦξάτο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἐξηρεῦξάτο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὁξυγράφου· ὥραϊός.. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖρεσί σου, διὰ τοῦτο ἠυλόγησέ σε ὁ Θεός εἰς τοὺς αἰῶνας. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Δόξα καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις. Ἀντίφωνον β'. ψαλμὸς με'. Ὁ Θεός ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις. Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς (εἰς τοὺς οὐρανοὺς), ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια. Ὁ Θεός ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις. βοήθης ἐν θλίψεσι. Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα ἐν τῷ ταράττεσθαι τὴν γῆν.. Σῶσον ἡμᾶς.. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ. Σῶσον ἡμᾶς... Δόξα καὶ νῦν. Ὁ μονογενής. Ἀντίφωνον γ'. ψαλμὸς μς'. Πάντα¹⁾ τὰ ἔθνη κροτήσατε χειράς.. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν. Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ.. Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλαλαγμῷ... Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ... Ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ Θεός, ψάλλατε συνετῶς. Ἀνελήφθης.. Τὸ προκείμενον ἦχος βαρύς· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Θεός, στίχος· Ἐποίη ἡ καρδία μου. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάντων. Τέλος· Ὁ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια· Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου, ὁ βασιλεὺς μου, στίχος δεύτερος· Ἐπέβη ἐπὶ χειρουβὶμ καὶ ἐπετάσθη. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον τμ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν, ἔστη ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει. Τέλος· Αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν. Κοινωνικόν· Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

Τῷ σαββάτῳ τῆς ἐβδομάδος τῆς ἀναλήψεως. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνηγμένων τῶν ἀποστόλων, κλάσει

¹⁾ Отсюда начинается Канонарь по другой рукописи IX—X в.

ἄρτον. Τέλος· Καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ρξζ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν. τέλος· Καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.

Τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς, τῆς ἐβδομάδος τῆς ἀναλήψεως, μνημὴν ἐπιτελοῦμεν τῶν τιμῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ. Εἰς τὰ ἑσπερινὰ τῆς παραμονῆς, μετὰ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας γίνονται ἀναγνώσματα γ'. Τὸ α'. Γενέσεως· Ἀκούσας Ἀβραμ, ὅτι ἤχημαλώτεται Λῶτ ὁ ἀδελφιδόος... β'. Δευτερονομίου τὸ ἀνάγνωσμα· Εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· ἴδετε παρεδέδωκα. γ'. Τοῦ αὐτοῦ· Εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν· ἰδοὺ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ὁ οὐρανός, καὶ ὁ οὐρανός... Εἰς τὴν ἀπόλυσιν τροπάριον, ἦχος πλάγ. δ'. Ὑπερδεδοξασμένος εἶ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ φωστῆρας ἐπὶ γῆς. Τὸ αὐτὸ εἰς τὴν εἴσοδον 1). Εἰς τὴν λειτουργίαν προκείμενον ἦχος δ'. 2) Εὐλογητός εἶ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, στίχος· Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἔκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῖσαι τὴν Ἐφεσον. τέλος· σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα, ἦχος γ'. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν... Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ρηγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, εἶπεν. τέλος· Πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Τῷ σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις διασπέντες οἱ περὶ τόν. τέλος· Καὶ διδάσκοντα περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀκολούτως. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον σκς'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐφανέρωσεν ἑαυτόν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερούς... τέλος· Τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

Τῇ κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν παραμονήν. Προκείμενον, ἦχος βαρύς· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν, Κύριε, ὁδηγήσει ἡμᾶς ἐν γῇ εὐθείᾳ, στίχος· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Καὶ γίνονται γ'. ἀναγνώσματα· τὸ πρῶτον Ἀριθμῶν· Εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· συνάγαγέ μοι ἐβδομήκοντα ἄνδρας. Τὸ β'. Ἰωήλ· Τάδε λέγει Κύριος· 3) λήψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν καὶ ἀθροίσω ὑμᾶς. Τὸ γ'. Ἰεζεκιήλ· Τάδε λέγει Κύριος· τέκνα Σιών χαίρετε καὶ εὐφραίνεσθε.. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἑσπερινοῦ τροπάριον, ἦχος πλάγ. δ'. Εὐλογητός εἶ, Χριστέ ὁ Θεός

1) Ркп. IX—X в. εισοδικόν. 2) ὡδὴ τῶν τριῶν παίδων. 3) Вѣ ркп. IX—X в. порядокъ паремій пнѣшній.

ἡμῶν, ὁ πανσόφους τοὺς ἄλκιους. Εἰς τὸν ὄρθρον εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον ἦχος βαρὺς. Τοὺς ἀποστόλους ἐδόξασας σήμερον, ἐξαποστείλας αὐτοῖς τὸν Παράκλητον, ἐν τῷ ὑπερώφ τρανούντων, τὰ τῶν σῶν θαυμάτων μεγαλεῖα καὶ γλῶσσαι, ὥσει πυρὸς ἐν ἑαυτοῖς ἐδείκνυντο, δι' ὃ καὶ τὰ ἔθνη ἐφώτισαν, δοξάζειν τὸ κράτος σου, ὑπεράγαθε Κύριε, δόξα σοι. Τὸ πρῶν εἰς τὴν λειτουργίαν γίνονται γ'. ἀντίφωνον τὸ α'. ψαλμὸς ιη'. ἦχος β'. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ. Ταῖς πρεσβείαις. Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα... Ταῖς πρεσβείαις. Εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Τὸ θ'. ἀντίφωνον, ψαλμὸς ιθ'. Ἐπακούσαι σου Κύριε, ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως. Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ. Ἐπικούσαι σου Κύριε, ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. Σῶσον ἡμᾶς. Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν. Σῶσον ἡμᾶς. Μνησθεῖν πάσης θυσίας σου. Σῶσον ἡμᾶς. Δόξα καὶ νῦν. Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀντίφωνον γ'. ψαλμὸς κ'. ἦχος πλαγ. δ'. Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς... Εὐλογητός εἰ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφους.. Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς... Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ.. Εὐλογητός εἰ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.. Ὅτι προσέφθασαν αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος.. Εὐλογητός εἰ, Χριστὲ, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε.. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι. Τέλος. Ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις. τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα, ἦχος δ'. Τῷ Λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν καὶ τῷ Πνεύματι.. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον πα'. Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων. Τέλος. Ἀλλ' ἐξεῖ τὸ φῶς τῆς ζωῆς. Τὸ κοινωνικὸν ἦχος δ'. 1). Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με Κύριε.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀκολουθία εἰς τὴν γονυκλισίαν. Μετὰ τὸ Φῶς Ἰλαρόν. προκείμενον ἦχος βαρὺς. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου καὶ Πνεύματι ἡγεμονικῶ, στήριξόν με, στίχος. Μὴ ἀπορρίψῃς με 2) ἀπὸ τοῦ προσώπου σου καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον.

1) ἦχος πλ. δ'. 2) Выходо этого стиха стоит: Кардиан καθαράν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός.

Καὶ γίνονται γ'. ἀναγνώσματα τὸ α'. Ἡσαΐου· Ἐπίβλεψον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Κύριε. Τὸ β'. Ἱερεμίου· Τάδε λέγει Κύριος· θαρσεῖτε τέκνα. Τὸ γ'. Δανιήλ· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃς ἐξήγαγες τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Τέλος· Ἐπὶ τὴν πόλιν σου καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου. Ὁ ἀπόστολος Πράξιν· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἔκρινεν ὁ Παῦλος. Τέλος· Προέπεμπον αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια, ἦχος πλ. δ'. Ὑψώσω σε ὁ Θεὸς μου, ὁ βασιλεὺς μου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ρκη'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἐὰν ἀγαπάτε με, τὰς ἐντολάς μου.. Τέλος· Δόξῃ λατρείαν (προσ)φέρειν τῷ Θεῷ. Καὶ μετὰ τὸ εὐαγγέλιον οἱ ψάλλται¹⁾ τροπάριον ἦχος γ'. Νῦν εἰς σημεῖον τοῖς πᾶσι. Καὶ μετὰ τὸν στίχον λέγει ὁ διάκονος·²⁾ Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα... Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς γονυκλισίας· α'. Ἀχραντε ἀμίαντε³⁾. Ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνων· Σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν. Καὶ ἄρχονται οἱ ψάλλται τροπάριον ἦχος γ'. Νῦν τὸ παράκλητον Πνεῦμα. Καὶ μετὰ τὸ τροπάριον ὁ διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα. Ὁ ἱερεὺς τὴν β'. εὐχὴν· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν. ὁ τὴν σὴν⁴⁾... Ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον. Τῆς Παναγίας ἀχράντου. Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνων· Εὐδοκία καὶ ἀγαθότητι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ⁵⁾. Καὶ οἱ ψάλλται τροπάριον ἦχος γ'. Νῦν περιβάλλονται κράτος οἱ Χριστοῦ ἀφ' ὕψους ἀπόστολοι⁶⁾... Ὁ διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα. Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· Ὁ Θεὸς ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ ἰσχυρός. Ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἀνάστησον. Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνων· Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν⁷⁾· τὸ· Καταξίωσον Κύριε, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τοῦ ἐσπερινοῦ.

Τῇ ἐπαύριον τῆς Πεντηκοστῆς ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολῇ· Ἀδελφοί, ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε. Τέλος· Ἐν τῇ κηρυξίᾳ ἡμῶν τῷ Κυρίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ρπα'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁράτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων. Τέλος· Ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Τῷ σαββάτῳ μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον λθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· τῷ αἰτοῦντί σε δίδου· καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

1) ἄρχονται. 2) Онущенъ этотъ возгласъ діакона. 3) Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν. 4) Тоже. 5) Тоже. 6) Καὶ μετὰ τροπάριον ὁ διάκονος. 7) Καὶ μετὰ τὰς γ'. εὐχάς.

Τῷ αὐτῷ σαββάτῳ ¹⁾ τὸ ἐσπέρας εἰς τὴν παρχμονὴν τῶν ἁγίων πάντων. Προκείμενον ἦχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ, στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον. Καὶ γίνονται ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. 'Ησχύου· Πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα., τὸ β'. Σοφίας Σολομῶντος· Δικαίων φυγαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ τὸ γ'. τοῦ αὐτοῦ· Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐσπερινοῦ τροπάριον ἦχος δ'. Τῶν ἐν ὀλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων σου. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰσοδικὸν εἰς τὴν λειτουργίαν.

Κυριακῇ πρώτῃ εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον ἦχος πλ. δ'. 'Εξ ὕψους κατήλθες ὁ εὐσπλαγχες, εἰς τὸ τέλος τροπάριον· ²⁾ Τῶν ἐν ὀλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων σου. Τῇ αὐτῇ κυριακῇ τῶν ἁγίων πάντων προκείμενον εἰς τὴν λειτουργίαν ἦχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ, στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου. 'Ο ἀπόστολος πρὸς 'Εβραίους· 'Αδελφοί, οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως κατηγόνησαντο βασιλείας. Τέλος· 'Αφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγόν καὶ τελειωτὴν 'Ιησοῦν. Στίχος τοῦ 'Αλληλουῖα ἦχος πλ. δ'. 'Εκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον γ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· πᾶς, ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Τέλος· Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι. Κοινωνικόν· 'Αγαλλιᾶσθε δίκαιοι. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ ταύτης τῆς κυριακῆς ψάλλομεν τὸ Τρισάριον καὶ Θεοτόκε παρθένα. 'Ολη δὲ ἡ ἐξδομὰς νηστεύεται ἀπὸ παντὸς χριστιανοῦ καὶ οὔτε τυρὸς οὔτε ὦα ἐσθίονται ³⁾, καθὼς μᾶς ἐδιδάξασιν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι.

Далѣе слѣдуетъ указатель апостольскихъ и евангельскихъ чтеній на цѣлый годъ до великаго поста. Евангеліе отъ Матѳея читается до 16 недѣли, а евангеліе отъ Луки начинается отъ куріакѣ α'. ἀπὸ τὸ νέον ἔτος ἢ продолжается до предъуготовительныхъ недѣль великаго поста.

(Ἀπὸ τὸ Πάσχα) λβ'. Κυριακὴ ἀπὸ τὸ νέον ἔτος. 'Ο ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, δίδωκε δικαιοσύνην. Τέλος· Τῶν αἰώνων. ἀμήν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον σιδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι. τέλος· 'Ο δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

1) Μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. 2) Τὸ τροπάριον τὸ προγεγραμμένον 3) Οὔτε αὐγὰ ἐσθίονται, καθαρὰ γὰρ ἐστίν, ὡς αἱ διατάξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων διατάσσονται.

Σάββατον ιζ'. ἀπὸ τὸ νέον ἔτος. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, παρακαλῶ πρὸ πάντων. Τέλος· Ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον σμβ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς. Τέλος· ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

Κυριακὴ ιζ'. ἀπὸ τὸ νέον ἔτος. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατρεύω. τέλος· Κατὰ δύναμιν Θεοῦ τοῦ σώσαντος ἡμᾶς. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον σκη'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν· ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν. Τέλος· ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

Σάββατον ιη'. ἀπὸ τὸ νέον ἔτος. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, οἱ ἱκανῶς διακονίσαντες. Τέλος· Διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐμπνεύσεως ¹⁾. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον σμς'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τούτων γραμματεῖς. Τέλος· Ταῦτα λέγων ἐφώνει ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Κυριακὴ πρὸ τῆς Ἀποκρέω ²⁾. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον ³⁾· Παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ. Τέλος· Διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ρδ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Τέλος· Καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη.

Σάββατον τῆς Ἀποκρέω. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα. Τέλος· Καὶ ἐν τῷ Πνεύματι ὑμῶν, αἰνῶν ἐστι τοῦ Θεοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον σμθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· βλέπετε. Τέλος· Καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Κυριακὴ τῆς Ἀποκρέω. Προκείμενον εἰς τὴν λειτουργίαν ἤχος πλ. κ'. Σῶσον Κύριε, τὸν λαόν σου, στίχος· Πρὸς σέ, Κύριε, κεκραῶμαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ. Τέλος· Ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦ· Μακάριος ὁ συνιών ἐπὶ πτωχόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον σογ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ. Τέλος· Οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Τῷ σαββάτῳ τῆς τυροφάγου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, τὰ τῆς εἰρήνης διώχετε. τέλος· Διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ

1) Καὶ ἐντελέξεως. 2) Κυριακὴ ιη'. ἀπὸ τὸ νέον ἔτος πρὸ τῆς Ἀποκρέω.

3) Πρὸς Κορινθίους α'. Τὰ πάντα μοι ἔξεστιν.

δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον μβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέγετε τὴν ἐλεημοσύνην. Τέλος· Καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Τῇ κυριακῇ τῆς τυροφάγου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀρχιεπισκόπου γενομένου Φλαβιανοῦ¹⁾ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Λέοντος τῆς-Πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ τῶν ἁγίων βασιλέων Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας. Προκείμενον ἦχος δ'. Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν ὀλοκαυτώμασι, στίχος· Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, νῦν ἐγγώτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία. Τέλος· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς στήσαι αὐτόν. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια· Τα ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα. Ἄλλος· Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὣσιν ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. μα'.²⁾ Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν. Τέλος· Ἐκεῖ ἐσται καὶ ἡ καρδία ἡμῶν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου λειτουργεῖται ἀπὸ τῆς κυριακῆς τῆς τυροφάγου μέχρι τῶν Βαΐων³⁾, τῇ ἀγία ε'. καὶ εἰς τὴν παραμονὴν τῶν Χριστοῦ γέννων καὶ τῶν Φώτων. Καὶ καθὼς παρελάβομεν τῇ ἀγία τεσσαρακοστῇ εἰς ἡμέρας νηστείας οὗ γίνεται λειτουργία τελεία, εἰ μὴ μόνον εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν, καὶ εἰσοδεύει ὥραν ε'. καὶ εἰς τὴν μνήμην τῶν ἁγίων μ'. εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν καὶ μόνον⁴⁾.

Τῷ σαββάτῳ τῆς α'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως. Τέλος· Σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον κδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύετο ὁ Κύριος διὰ τῶν σπορίμων. τέλος· Καὶ ἀπεκχετεύθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὥστε ὡς ἡ ἄλλη.

Τῇ κυριακῇ τῆς α'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ γοῦν τῇ κλήσει τῶν κολουμβηθρῶν⁵⁾. Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων προφητῶν Μωσέως, Ἀαρὼν, καὶ τῶν λοιπῶν προφητῶν. Εἰσοδικόν εἰς τὴν λειτουργίαν ἦχος β'. Καὶ ὁ χορὸς τῶν προφητῶν μετὰ Μωσέως καὶ Ἀαρων εὐφροσύνῃ εὐφραίνονται σήμερον (см. выше Типикъ великой церкви). Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Ὁδήγησόν με ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, στίχος· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πίστει Μωσῆς μέγας γενόμενος. Τέλος· Ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶ-

1) μὲν τῆς. 2) μδ'. 3) Καὶ τῇ ἀγία ε'. ἡ αὐτὴ ἐξαιρέτως. 4) Нѣтъ—καὶ μόνον. 5) Τῇ κλήσει τῶν κολουμβηθρῶν.

σιν. Ἄλλος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος. Τέλος· Διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια, ἦχος πλ'. δ'. Εὐδόκησας, Κύριε, τὴν γῆν σου ἀπέστρεψας. Ἄλλος· Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. ιη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει Φίλιππον. Τέλος· Ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν ὕψος τοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλο κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ιε'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνήχθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἔρημον. Τέλος· Καὶ διηκόνουν αὐτῷ. Κοινωνικὸν ψάλλομεν τὰς κυριακάς τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς ἦχος β'. Τῆς ἁγίας σου τραπέζης προκειμένης καὶ τῶν ἀγράντων μυστηρίων μελιζομένων ἐνετείλω τοῖς ἁγίοις μαθηταῖς σου· λάβετε, φάγετέ μου τὸ Σῶμα, γεύσασθε, πίετε μου τὸ Αἶμα, ἐμπλήσθητε χαρὰς, λάβετε Πνεῦμα ἅγιον. Ἀλληλοῦια.

Τῷ σαββάτῳ τῆς β'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, βλέπετε μή (ποτε) ἔσται ἐν τινι ὑμῶν καρδιά. Τέλος· Μέχρι τέλους κατάσχωμεν. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον ιε'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον. Τέλος· Ἀ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

Τῇ κυριακῇ τῆς β'. ἐβδομάδος, ἡ γοῦν κυριακῇ τοῦ ἀσώτου καὶ τῶν ἐργατῶν. Προκείμενον τῆς λειτουργίας, ἦχος δ'. Τα διαβήματά μου κατεύθυνον, στίχος· Λύτρωσαί με ἀπὸ σηκοφαντείας ἀνθρώπων. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Κατ' ἀρχὰς σὺ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας. Τέλος· Εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια, ἦχος β'. Δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον κ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ. Τέλος· Ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν. Ἄλλο εὐαγγέλιον τῶν ἐργατῶν κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον σ'. Ζήτει τῶν ἁγίων μ'. καὶ ἕτερον τοῦ ἀσώτου κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ρε'. Δεῖ εἶδέναι, ὅτι ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου τούτου ἀναγινώσκεται τὸ προσφωνητικὸν τῶν κατηγουμένων.

Τῷ σαββάτῳ τῆς γ'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἀναμνησθεσθε τὰς πρότερον ἡμέρας. Τέλος· Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον α'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς, εἶδε Λεβὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου. τέλος· Ἄλλ' ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

Τῇ κυριακῇ τῆς γ'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν τῆς Σαμαρίτιδος. Προκείμενον ἦχος βαρὺς· Ἐκέκραξα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, στίχος· Ζήσεται ἡ ψυχὴ μου καὶ αἰνέσει σε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους·

Ἀδελφοί, ἔχοντες ἀρχιερέα. Τέλος· Κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦ· Ἐπαίνει Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον ¹⁾. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν ²⁾, κεφάλαιον πε΄. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν. Τέλος· Ἔως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθούσαν ἐν δυνάμει. Ἄλλο κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον λγ΄. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας. Τέλος· ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός. Ἄλλο κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον σα΄. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Τέλος· Τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Κοινωνικόν· Τῆς ἀγίας σου τραπέζης προκειμένης... Χοροστάσιμος. ἤχος βαρύς· Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ τελεσθήσονται ³⁾ πάντα τὰ περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου λέγει Κύριος.

Τῷ σαββάτῳ τῆς μέσης ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πεπείσμεθα περὶ ὑμῶν. Τέλος· Πρὸς ὑμᾶς ὁ λόγος ⁴⁾. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον οδ΄. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος. Τέλος· Καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

Τῇ κυριακῇ τῆς μέσης ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Προκειμένον ἤχος βαρύς· Ἀντιλαβοῦ μου κατὰ τὸ ἔλεός σου καὶ ζήσομαι, στίχος· Βοήθησόν μοι καὶ σωθήσομαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγελιάμενος ὁ Θεός. Τέλος· Ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα ⁵⁾. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον α΄. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν. Τέλος· Τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Ἄλλο κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον πθ΄. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Τέλος· Ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. Ἄλλο κατὰ Ματθαῖον, κεφαλ. σιθ΄. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν· ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευεν ἀμπελῶνα. Τέλος· Καὶ ἔστι θαυμαστὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. Χοροστάσιμος. ἤχος πλ. δ΄. Αἶθρον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη.

1) Ἄλλος ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ὡς τέχνη φωτός... Τέλος· ψάλλοντες ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τῷ Κυρίῳ. 2) Κατὰ Μάρκον. 3) Πληρωθήτω. 4) Καὶ κληρονομειῶν τὰς ἐπαγγελίας. 5) Ἄλλος ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ. Τέλος· καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦ, ἤχος γ΄. Εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς Κύριε, καὶ τῆς δεήσεως.

Τῷ σαββάτῳ μετὰ τὴν μέσσην ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἔχοντες παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων. Τέλος· Φοβερόν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφαλ. πβ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν κόμην... Τέλος· Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται.

Τῇ κυριακῇ μετὰ τὴν μέσσην ἐβδομάδα¹⁾ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου²⁾. Προκείμενον, ἦχος βαρύς· Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν, στίχος· Ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς καὶ καθήλες ἡμᾶς, ὁργίσθης. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεὺς. Τέλος· Εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια, ἦχος γ'. Κατ'ἀρχὰς σὺ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον ρια'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραλαβὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ιβ'. μαθητάς αὐτοῦ, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. Τέλος· Καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Ἄλλο κατὰ Ματθαῖον, κεφαλ. σογ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἐπὶ θρόνου. Τέλος· Οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. Καὶ ἂν θέλῃτε ἄλλο τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου³⁾ κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ρ4ς'. Χοροστάσιμος, ἦχος α'. Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν⁴⁾.

Τῷ σαββάτῳ τῶν βαΐων. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον, ἦχος α'. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ σοῦ πάθους. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου καὶ εἰσοδικὸν εἰς τὴν λειτουργίαν. Καὶ ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκείμενον, ἦχος γ'. Κυριος φωτισμός μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστής τῆς ζωῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, βασιλείαν ἀσάλευτον. Τέλος· Ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια πλ. α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν εὐπρέπειαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφαλ. δ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν τις ἀσθενὼν Λάζαρος. Τέλος· Καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι.

Ἑσπέραις εἰς τὴν παραμονήν. Εἰς τὸ λυχνικὸν προκείμενον, ἦχος δ'. Ἀγαλλιᾶσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ ὄρουμῳ, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυ-

1) Τῶν νηστειῶν. 2) Ἡ πρὸ τῶν βαΐων. 3) Ἄλλο· Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος. Τέλος· οὐδὲ ἓν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ πεισθήσονται. 4) Στίχος· Μεγαλύνει.

ρίῳ ἄσμα καινόν, καὶ γίνονται γ'. ἀναγνώσματα τὸ α'. Γενέσεως· Ἐκάλεσεν Ἰακώβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν. Τὸ β'. Σοφονίου· Τάδε λέγει Κύριος· χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιών. Τὸ γ'. Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος· χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιών. Τέλος· Καὶ Κύριος παντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ αὐτῷ. Τροπᾶριον ψάλλομεν τῶν ἐσπερινῶν¹⁾ τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ εἰσοδικόν εἰς τὴν λειτουργίαν, ἦχος δ'. Συνταφέντες σὺ διὰ τοῦ βαπτίσματος.

Ἀκολουθία, γινομένη τῇ κυριακῇ εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸ ψάλλειν τὸ κοντάκιον τῆς ε'. ὡδῆς, ψάλλονται οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ εὐθὺς προκείμενον, ἦχος δ'. Ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ἔθνη, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ε'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ἤγγισεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα. τέλος· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος²⁾.. Καὶ τὸν Ν'.³⁾ καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενὴν, καὶ εὐθὺς τὴν εὐχὴν· Κύριε ὁ παντοκράτωρ ὁ διὰ τῆς. Εὐχὴ ἄλλη· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ. Ἐκφώνως· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.. Καὶ εὐθέως ῥωγεύει τὰ βῆτα εἰς τὸν λαόν, καὶ ἄρχεται τροπᾶριον ἦχος βαρὺς· Καρποὺς δικαιοσύνης ἀναλαβόντες, ὡς οἱ παῖδες τοῦ κλάδου, Χριστῷ προὔπαντήσωμεν, ὡσαννὰ κραυγάζοντες ἐν ὑψίστοις, εὐλογημένος εἰ Σωτὴρ ἡμῶν. Στίχος· Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ ὄρουμοῦ. Καὶ λέγει τὸ αὐτὸ καὶ ἄλλα⁴⁾, καὶ ἄρχεται ἡ ἐβδόμη ὡδή. Τὸ πρῶτ' εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα οὕ λέγονται⁵⁾. Εἰσοδικόν· Συνταφέντες. Προκείμενον, ἦχος δ'. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος, στίχος· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Φιλιππησίους· Ἀδελφοί, χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε. Τέλος· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα, ἦχος πλ. δ'. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφαλ. ζ'. Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα. Τέλος· ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποιημέναι τὸ σημεῖον. Κοινωνικόν· Λίνεῖτε τὸν Κύριον, καὶ χοροστάσιμος, ἦχος α'. Οἱ ὄγχοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ὡσαννά⁶⁾).

¹⁾ Εἰς ἀπόλυσιν τοῦ ἐσπερινοῦ τὸ αὐτὸ καὶ τὸ Θεὸς Κύριος, ἦχος δ'. Καὶ εἰσοδικόν. ²⁾ Καὶ μετὰ τὸ εὐαγγέλιον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι. ³⁾ ψαλμὸν καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς διακονήματα καὶ εἰς τὴν ἐκτενὴν τοῦ πεντηκοστοῦ, λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· Κύριε ὁ Θεὸς παντοκράτωρ. ⁴⁾ οἷα θέλεις. ⁵⁾ γίνονται. ⁶⁾ На поляхъ тою же рукою замѣчено: Τῇ μεγάλῃ β'. Εἰς τὸν ὄρθρον εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. σιδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπανάγων ὁ Ἰησοῦς. Τῇ

Τῇ ἀγία καὶ μεγάλη ε΄. Εἰς τὸν ὄρθρον εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον σγ΄. Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἁζύμων.. Τέλος· Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ δεῖ εἰδέναι, ὡς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς τριθέκτης γίνεται ἡ κατάπλυσις τῆς ἀγίας τραπέζης. Ἐσπέρας εἰς τὴν λειτουργίαν εἰσοδικὸν ἤχος πλ. δ΄. Σήμερον ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης Ἰουδαίοις παραδίδεται. Τὸ αὐτὸ καὶ ἐξηγητικόν. Προκείμενον, ἤχος βαρύς· Ἐξελοῦμε Κύριε, ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ ἀπὸ ἀνδρῶν, στίχος· Οἵτινες εἰσελογίσαντο ἀδικίαν. Καὶ γίνονται ἀναγνώσματα γ΄. τὸ πρῶτον τῆς Ἐξόδου· Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς Μωσῆν, καταλαβὰς διαμάρτυρε, τὸ β΄. Ἰώβ· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Ἰώβ διὰ λαίλαπος. Τὸ γ΄. Ἡσαίου· Κύριος δίδωσί μοι γλῶσσαν. Τὸ προκείμενον μετὰ τὸν ἀπόστολον¹⁾, ἤχος βαρύς· Οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν, στίχος· Ἵνα τί ἐφρούραζαν ἔθνη καὶ λαοί. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου. Τέλος· Ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια, ἤχος· α΄. Μακάριος ὁ συνὼν ἐπὶ πτωχόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφαλ. σοδ΄. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· οἶδατε, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας. Τέλος· Καὶ παρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Καὶ ἀντὶ τοῦ· Οἱ τὰ Χερουβὶμ, τροπάριον ἤχος δ΄. Τοῦ θείπνου σου τοῦ μυστικοῦ. Τὸ αὐτὸ καὶ κοινωνικόν καὶ ἀντὶ τοῦ Πληρωθήτω.

Τῇ ἀγία καὶ μεγάλη παρασκευῇ. Εἰς τὸν ὄρθρον εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. τζ΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συμβούλιον ἔλαβον οἱ Φαρισαῖοι. Τέλος· Ἀπέναντι τοῦ τάφου. Ἐσπέρας εἰς τὸ λυχνικόν προκείμενον, ἤχος α΄. Δίκασον Κύριε, τοὺς ἀδικούντάς με, στίχος· Ἐπιλαβού ὄπλον. Καὶ γίνονται ἀναγνώσματα γ΄. τὸ α΄. τῆς Ἐξόδου· Ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωσῆν. Τὸ β΄. Ἰώβ· Εὐλόγησε Κύριος τὰ ἔσχατα τοῦ Ἰώβ. Τὸ γ΄. Ἡσαίου· Τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ Σιών σὲ ὁ παῖς μου.. Εἰς τὴν λειτουργίαν εἰσοδικόν²⁾ ἤχος β΄. Προσκυνούμεν τὴν λόγχην τὴν νύξασαν τὴν ἄχραντόν σου πλευράν. Προκείμενον, ἤχος β΄. Ἐθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, στίχος· Ἐμάχρυνας τοὺς γνωστοὺς μου.. Ὁ ἀπόστολος· Ἀδελφοί, ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μέν. τέλος· Καὶ τοῦτον

μεγάλη γ΄. εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον σμγ΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καθημένου τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ τοῦ. Τῇ μεγάλῃ δ΄. εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον σοε΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνήχθησαν οἱ ἄρχιερεῖς.

1) τοῦ ἀποστόλου. 2) Въ ркн. IX--X в. только и есть одно замѣчаніе изъ всей службы: εἰσοδικόν ἤχος β΄. Προσκυνούμεν τὴν λόγχην.

ἐσταυρωμένον. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια, ἦχος β'. Σῶσόν με Κύριε, ὅτι εἰσέληθον ὕδατα. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλ. τιζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συμβούλιον ἔλαβον. τέλος· Ἀπέναντι τοῦ τάφου. Ὁ διάκονος τό· Μέγα Κύριε ἔλεος (ἐλέησον). Οἱ ψάλλται· Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν. Τὸ κοινωνικόν· Γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι Χριστὸς ὁ Κύριος.

Τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ σαββάτῳ. Εἰς τὸν ὄρθρον εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον, ἦχος πλ. β'. Ἡ ζωὴ ἐν τῷ τάφῳ ἀνέκειτο¹⁾. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου, μετὰ τῆς Δόξης ἐν ὑψίστοις Θεῷ, ἀντὶ τοῦ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος, τροπάριον ἦχος β'. Ὁ συνέχων τὰ πέρατα. Προκείμενον ἦχος δ'. Ἀνάστα Κύριε, βοήθησον ἡμῖν, στίχος· Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν, καὶ λέγει ἀνάγνωσμα Ἰεζεκιήλ· Ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Ἀνάστηθι Κύριε ὁ Θεός μου, στίχος· Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, μικρὰ ζήτη. Τέλος Ἰνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἀνάστητω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθῇ τῶσαν. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλ. τνα'. Τῇ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευὴν. Τέλος· ἀσφαλίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας. Ὁ διάκονος τό· Μέγα Κύριε ἔλεος (ἐλέησον). ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς ἀπολύσεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἕκτη ὥρα γίνεται εἴσοδος τοῦ ἐσπερινοῦ. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνήσάτωσαν, στίχος· Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ γίνονται ἀναγνώσματα ιε'. τὸ α'. Γενέσεως· Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός. Τέλος· καὶ ἐγένετο πρωὶ ἡμέρα τρίτη. Τὸ β'. Ἠσαΐου· Φωτίζου, φωτίζου. τέλος· ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ. τὸ γ'. τῆς Ἐξόδου· Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ὁ μὴν οὗτος. τέλος· Πάσχα ἐστὶ Κυρίου. Προκείμενον ἦχος γ'. Κύριος φωτισμός μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστής. Ἀνάγνωσμα δ'. Ἰωνᾶ· Ἐγένετο λόγος Κυρίου. Τέλος· καὶ κτήνη πολλά. Τὸ ε'. Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ παρέλαβον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις. Τέλος· καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς οὕτως. Τὸ ς'. τῆς Ἐξόδου· Ἐξάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοχώθ. Τέλος· Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξῳ (γάρ¹⁾). Καὶ ψάλλον ὅλην τὴν ᾠδὴν εἰς ἦχον α'. Τὸ ζ'. ἀνάγνωσμα Σοφονίου· Τὰδε λέγει Κύριος· ὑπόμενόν με εἰς ἡμέραν ἀνχστάσεως. Καὶ μετὰ τὸ ῥηθῆναι τὰ προγεγραμμένα ἀναγνώσματα, εἴπερ

1) Καὶ εἰς τὸ δόξα, Θεοτόκε Παρθένε, ἰκέτευε τὸν Υἱόν σου. 2) Καὶ λοιπὰ ψάλλομεν τὴν ᾠδὴν ὅλην ἦχος α'. ᾠδὴ Μωυσέως.

παρατείνει ὁ ἱερεὺς ποιῶν τὰ βαπτίσματα, ἀναγινώσκονται ἐφ' ἑξῆς ἀναγνώσματα ἀπὸ τοῦ η'. Ὅτε δὲ πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν, ἀναγινώσκεται εὐθὺς τὸ ιε'. καὶ εἴθ' οὕτως ἄρχεται τῆς θείας λειτουργίας. Ἀνάγνωσμα η'. Βασιλειῶν γ'. Ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἡλιοῦ. τέλος· ἐν τῷ στόματί σου ἀληθινόν. Τὸ θ'. Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα· Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ. Τέλος· Κύριος ἐπὶ σοί. Τὸ ι'. Γενέσεως· Ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ὁ Θεός¹⁾ ἐπείραζε τὸν Ἀβραάμ. Τέλος· ὑπήκουσας τῇ ἐμῇ φωνῇ. Τὸ ια'. Ἡσαΐου· Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ. Τέλος· εὐφρανθήσονται ἐπὶ Κύριον. Τὸ ιβ'. Βασιλειῶν δ'. Ἐγένετο ἡμέρα καὶ διέβη Ἐλισσαιέ. Τέλος· τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ ἐξῆλθεν. Τὸ ιγ'. Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ποῦ ἐστὶν ὁ ἀναγαγών. Τέλος· Καὶ τῶν ὁδῶν σου μνησθήσονται. Τὸ ιδ'. Ἱερემίου(;) Τάδε λέγει· Κύριος· ἰδοὺ ἡμέραι. τέλος· οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. Τὸ ιε'. Δανιήλ· Ἔτους ὀκτωκαδεκάτου Ναβουχοδονόσορ. τέλος· Καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες. Καὶ δέχεται ὁ ψάλτης τὸ Εὐλόγεῖτε πάντα, ᾠδὴ²⁾ Η'. εἰς ἤχον πλ. α'. Καὶ ἀποκρίνεται ὁ λαός· Ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε καὶ λοιπὰ, καὶ ἄρχεται ἡ θεία λειτουργία. Τὸ εἰσοδικόν, Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος, καὶ ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκαίμενον ἥχος βαρύς· Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν, στίχος· Μακάριος ἀνὴρ, ᾧ οὐ μὴ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν. τέλος· ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Στίχος³⁾ τοῦ Ἀλληλούια, ἥχος βαρύς· Ἀνάστα ὁ Θεός, κρίνον τὴν γῆν. Ἄλλο⁴⁾· Ὁ Θεός ἔστι ἐν συναγωγῇ θεῶν. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον τυβ'. Ὁψὲ σαββάτου. τῇ ἐπιφωσκούσῃ⁵⁾. Τέλος· Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσαις τὰς ἡμέραις, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἵωνος. Ἀμήν. Κοινωνικόν, ἥχος δ'. Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, καὶ ἀνέστη σῶζων ἡμᾶς. Ἀλληλούια.

Κανωνάριον⁶⁾ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἐπισήμων ἀγίων.

Μὴν Σεπτέμβριος α'. Ἀρχὴ τῆς ἰνδικτου, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων μαρτύρων Καλλίστης, Εὐδόου καὶ Ἑρμογένους, καὶ Συμεῶν τοῦ

1) Въ ркп. IX—X в. отсюда начало паремии. 2) ψάλλεται δὲ εἰς ἤχον πλ. α'. καὶ δέχεται ὁ λαός· Ὑμνεῖτε... 3) ἀντὶ τοῦ Ἀλληλούια ἥχος πλ. α'.

4) Στίχος. 5) На этомъ обрывается первая тетрадь Канонари IX—X в.

6) Ркп. IX—X в. Канонари(ο)ν συνάξεων καὶ μνημῶν τῶν ἁγίων, ἀρχόμενον Τυπικόν.

στολίτου, καὶ ἡ φανέρωσις τῶν ζ'. παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ, καὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, καὶ τῶν ἁγίων μ'. παρθένων γυναικῶν. Τῇ ἐσπέρα προκείμενον ἥχος δ'. Εὐλόγησον τὸν στέφανον, στίχος· Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πάσα ἡ γῆ, καὶ γίνονται ἀναγνώσματα γ'. Τὸ α'. Σοφίας Σολομῶντος· Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ. τὸ β'. Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι. τὸ γ'. τοῦ αὐτοῦ· Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν¹⁾ ἥχος β'. τροπάριον· Ὁ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως. Τὸ αὐτὸ εἰς τὸ, Θεὸς Κύριος καὶ εἰσοδικὸν εἰς τὴν λειτουργίαν. Προκείμενον ἥχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολασσαεῖς· Ἀδελφοί, ἐνθύσασθε, ὡς ἐκλεκτοί. Τέλος· Ἄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ Θεῷ. Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα ἥχος α'. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ιη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ. Τέλος· τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

β'. Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καὶ Παύλου, ἐπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μάμαντος. Προκείμενον ἥχος δ'. Θυραστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους²⁾. Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφαλ. ρλβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή. Τέλος· Καὶ ἡ χαρὰ ἡμῶν πληρωθῇ³⁾.

δ'. Μνήμη Μωϋσέως τοῦ νομοθέτου καὶ ἁγίου μάρτυρος⁴⁾ Βαβύλα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τριῶν παίδων.

ε'. Τοῦ προφήτου Ζαχαρίου καὶ Θουθαήλ, καὶ Βεβαίας⁵⁾.

η'. Γενέθλιον τῆς ἁγίας⁶⁾ Θεοτόκου. Εἰς τὸν ἐσπερινόν⁷⁾ Δεδοξασμένα ἐλαλήθη, στίχος· Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πόλεις, καὶ γίνονται ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. Γενέσεως· Ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ. τὸ β'. Ἰεζεκιήλ· Ἔσται ἀπὸ τῆς. τὸ γ'. Παροιμιῶν· Ἡ σοφία φροδώμησεν ἑαυτῇ. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν⁸⁾ τροπάριον ἥχος α'. Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε. Τὸ αὐτό⁹⁾ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος καὶ ἀπόλυσιν¹⁰⁾. Προκείμενον εἰς τὸν

ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου ἕως μηνὸς Αὐγούστου, ἔχον πᾶσαν ἀκολουθίαν. Μῆν Σεπτέμβριος ἔχει ἡμέρας λ'.

1) τῶν ἐσπερινῶν. 2) Αποστολѣ не указанъ. 3) γ'. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Αἰμιλιανοῦ, Φαῦτιου, Εὐτύχου καὶ Καρτερίου, καὶ τοῦ ὁσίου Θεοκτίστου καὶ Ἰωάννου τοῦ καλυβίτου, καὶ Ἀνθίμου Νικομηδείας. 4) ἱερομάρτυρος. 5) καὶ τοῦ ἁγίου Εὐδοξίου καὶ Χριστίνης. 6) Παναγίας. 7) Προκείμενον ἥχος δ'. 8) τῶν ἐσπερινῶν. 9) ψάλλεται. 10) καὶ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὁρθρου καὶ εἰσοδικόν εἰς τὴν λειτουργίαν.

ὄρθρον ἤχος δ'. Δεδοξασμένα ἐλαλήθη, στίχος: Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πόλεις. Εὐαγγέλιον εἰς τὸν ὄρθρον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλ. γ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀναστᾶσα Μαριάμ. τέλος: καὶ ὑπέστρεφεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Προκείμενον εἰς τὴν λειτουργίαν ἤχος γ'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου, στίχος: Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους: Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ μὲν πρώτη. τέλος: κατεσκευάζοντο. Καὶ τῶν ἁγίων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης ἐστὶν ὁ ἀπόστολος οὗτος: τῆς (δὲ) Θεοτόκου πρὸς Γαλάτας: Ἀδελφοί, Ἀβραάμ δύο υἱοὺς εἶχεν. Τέλος: Χριστὸς ἡμᾶς ἡλευθέρωσεν. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια: Ἀκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλ. ρχβ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά, γονή. τέλος: Οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν. Κοινωνικόν: Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι.

θ'. Τῶν ἁγίων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης¹⁾, καὶ Σεβηριανοῦ μάρτυρος. Προκείμενον: Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους: Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ μὲν πρώτη σκηνή. Τέλος: μέχρι καιροῦ διορθώσεως. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια. πλ. δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι καὶ ὁ Κύριος. Ἄλλος: Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, καφάλαιον σε'. Εἶπεν ὁ Κύριος: οὐδεὶς λύχνον ἄψας. Τέλος: Οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιῶντες αὐτόν²⁾.

Τῷ σαββάτῳ τῆς Ὑψώσεως. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους: Ἀδελφοί, σοφίαν λαλοῦμεν. Τέλος: Ἄ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφ. 4δ'.³⁾ Εἶπεν (ὁ Κύριος) ὁ φιλῶν πατέρα. τέλος: οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Κυριακῇ πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Προκείμενον ἤχος γ'.⁴⁾ Ψάλλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν, ψάλλατε, στίχος: Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας: Ἀδελφοί, ἴδετε ποιήσεις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα. τέλος: μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια: Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, καφάλαιον κδ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς: οὐδεὶς ἀναβαίβηκεν. τέλος: ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

1) τῶν γονέων τῆς Δεοποιήσεως 2) ε'. Τοῦ ἁγίου Βαρυφαβᾶ καὶ Γοργονίου καὶ τριῶν πρεσβυτέρων, Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας ια'. Τοῦ ἁγίου Ζήνωνος, ἐπισκόπου Νεαπόλεως καὶ Πέτρου μητροπολίτου, καὶ τῶν ἁγίων Πρωτᾶ καὶ Ὑακίνθου. ιβ'. Τοῦ ἁγίου Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος καὶ Κορνότου, καὶ Νικοδήμου. ιγ'. Τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως, ἤγουν τὰ ἐγκαίνια αὐτῆς, τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ὀλβιανοῦ καὶ Μακροβίου καὶ Λουκίας μάρτυρος, καὶ Γεμηνιανοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς 3) 4ς'. 4) ἤχος δ'.

ιδ'. Ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. ἦχος γ'. Προ-
 κείμενον εἰς τὸν ἑσπερινόν· Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναν-
 τίων τῶν ἐθνῶν, στίχος· Ἀσάτε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ὅτι θαυμαστά.
 Ἄλλο· Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν, στίχος· Ὁ Θεὸς ἀπόσω
 ἡμᾶς καὶ καθήλας ἡμᾶς, καὶ γίνονται ἀναγνώσματα γ'.¹⁾ Εἰς τὴν ἀπό-
 λυσιν τῶν ἑσπερινῶν τροπάριον ἦχος α'. Σῶσον Κύριε, τὸν λαόν σου.
 Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Ἀκολουθεῖ τῆς ἀγίας ὑψώσεως
 τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. Μετὰ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις
 Θεῷ, ἀνέρχονται οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ ἄρχονται ψάλλειν πάντα τὰ
 ἀκόλουθα τροπάρια τῆς ἀγίας ὑψώσεως·²⁾ κάθισμα ἦχος α'. Σῶσον, Κύριε,
 τὸν λαόν σου. Ἄλλο, ἦχος β'. Τὸν ζωοποιὸν τῆς σῆς ἀγαθότητος σταυρόν.
 ἄλλο, ἦχος πλ. β'. Σήμερον τὸ προφητικόν. Καὶ ὁ λαὸς³⁾ ὁμοίως ἓνα
 ἕκαστον· καὶ εἰς τὸ τελευταῖον τροπάριον· Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον⁴⁾. Ἀνέρ-
 χεται ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ σταυρὸς καὶ ὁ θυμιατός, καὶ ποιεῖ τρεῖς γονυκλησίας
 οἷαν ἡμέραν ψιθᾷσι ἡ ὕψωσις, καὶ ἱστάμενος κατ' ἀνατολὰς σπραγίζει γ'.
 τὸν σταυρὸν σιγῶν καὶ ποιῶν τὴν α'. ὕψωσιν. Καὶ ἄρχεται ὁ διάκονος τὸ
 Κύριε ἐλέησον θαυμαστικῶς σὺν τῷ λαῷ τρίτον καὶ τὰ λοιπὰ⁵⁾· Κύριε,
 ἐλέησον παρακλητικά. Ἀρχεται δὲ τῆς ὑψώσεως τοῦ σταυροῦ ἀπὸ τοῦ
 στήθους, κράζοντος τοῦ λαοῦ τὸ· Κύριε ἐλέησον⁶⁾, ἕως ἄν ἔλθῃ ὁ σταυ-
 ρὸς σὺν τῇ ἐκτάσει τῶν χειρῶν τοῦ ἀρχιερέως ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς
 αὐτοῦ. Καὶ καταβιβάζοντος αὐθις τοῦ ἱερέως⁷⁾ τὸν σταυρὸν ἀπὸ τοῦ
 ὕφους, πληροῖ ὁ λαὸς κράζων τὸ· Κύριε ἐλέησον ρ'.⁸⁾ καὶ
 εἰς τὴν β'. ὕψωσιν, τὴν κατ' ἀνατολὰς, ὁμοίως⁹⁾ πρῶτον ὁ διάκονος ἄρ-
 χεται θαυμαστῶς γ'. καὶ ὁ λαὸς Ν'. θαυμαστῶς, καὶ Ν'. παρακλητικά,

1) Τὸ α'. τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα· Ἐξῆρε Μωσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
 ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς. τὸ β'. Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα· Γιὲ μὴ ὀλιγῶρει παι-
 δείας Κυρίου, τὸ τρίτον Ἠσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα· Τάδε λέγει Κύριος· ἀνοιχθή-
 σονται αἱ πόλεις. 2) τοῦ τιμίου σταυροῦ. 3) Этого замѣчания нѣтъ, и по-
 слѣдній тропарь непосредственно примыкаетъ къ предыдущимъ. 4)
 Ἄπαξ ὁ ἱερεὺς ἄνω, ἅπαξ ἀνὰ ἕκαστον· καὶ εἰς τὸ τελευταῖον τροπάριον τὸ·
 Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον, ἀνέρχεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ ἐμπρο-
 σθεν αὐτοῦ ὁ σταυρὸς καὶ ὁ θυμιατός. 5) Εἵκοσι ὁδο εἰς μέλος παρακλη-
 τικά. 6) Прибавлено: ἕτερα Κύριε. 7) ἀρχιερέως. 8) πενήντα (Ν'.) 9) ὁμοίως
 τὰ Ν'. κράζει τὸ· Κύριε ἐλέησον, ἀρχομένου πρῶτον τοῦ διακόνου ὡς ἐν ἀρχῇ, καὶ
 εἰς τὴν γ'. ὡσαύτως ἕτερα Ν'. Ἡ δὲ δευτέρα ὕψωσις κατὰ μεσημβρίαν, τρίτον
 καὶ αὐτή.

καὶ πληροὶ ρ'. 'Η δὲ β'. ὑψωσις γίνεται κατὰ μεσημβρίαν, ἡ δὲ γ'. πρὸς δυσμὰς¹⁾, ἡ δὲ δ'. εἰς τὸ ἀρχτικὸν μέρος²⁾, καὶ εὐθέως ἀρχόμεθα τῆς προσκυνήσεως τοῦ σταυροῦ, ψάλλοντες· 'Ο ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ ἐκουσίως, ἕως οὗ προσκυνήσει ὁλος ὁ λαός. Προκείμενον εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὁρθρου³⁾· 'Εγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον. Προεγράφη εἰς τὰ ἑσπερινά. Εὐαγγέλιον κατὰ 'Ιωάννην, κεφάλ. ρη'. Εἶπεν ὁ Κύριος· Πάτερ, δόξασόν σου τὸν Υἱόν. Τέλος· 'Ἰνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Τὸ πρωτὶ εἰς τὴν λειτουργίαν εἰσοδικὸν ἤχος δ'. 'Ο ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ ἐκουσίως. 'Αντὶ τοῦ Τρισαγίου, ἡχος πλ. β'. Τὸν σταυρόν σου προσκυνούμεν. Τὸ προκείμενον⁴⁾· 'Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, στίχος· 'Ο Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί. 'Ο ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· 'Αδελφοί, ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ. Τέλος· Χριστοῦ Θεοῦ. Στίχος τοῦ 'Αλληλούια ἡχος α'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἥς ἐκτίσω. Εὐαγγέλιον κατὰ 'Ιωάννην, κεφάλαιον ρπη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρσβύτεροι κατὰ τοῦ 'Ιησοῦ. Τέλος· Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε καὶ ἀληθινὴ ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. Κοινωνικὸν ἡχος δ'. 'Εσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς.

Σαββάτῳ μετὰ τὴν ὑψωσιν. Ζήτηι σαββάτῳ ιβ'. 'Αδελφοί, βλέπετε τὴν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλ. ρο'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅστις θέλει ὀπίσω μου. Τέλος· 'Ερχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Κυριακῇ μετὰ τὴν ὑψωσιν. 'Ο ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· 'Αδελφοί, εἰδότες, ὅτι οὐ δικαιοῦται. Τέλος· Καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλ. πε'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν. Τέλος· τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

ιε'. Τῶν ἁγίων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ 'Ελένης καὶ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ς'. συνόδου.

ις'. Τῆς ἁγίας καὶ πανευφήμου Εὐφημίας⁵⁾. 'Ὡς ἀναλλοίωτον τὸ σῶμα κεκτημένη τῶν ἱαμάτων τὸ μῦρον διαχέεις, πανεύφημε, δῶρον ἔχουσα τὸ ἀένναον παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ταῖς πρεσβείαις σου παρέχουσα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Προκείμενον ἡχος δ'. 'Απενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι, στίχος· 'Απενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ. 'Ο ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· 'Αδελφοί, ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος. Τέλος· διὰ 'Ιησοῦ

¹⁾ Τρίτον καὶ αὐτὴ ²⁾ Τρίτον ὡς αἱ λοιπαί. ³⁾ ἡχος δ'. ⁴⁾ ἡχος βαρβ. ⁵⁾ εἰσοδικὸν εἰς τὴν λειτουργίαν ἡχος δ'.

Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια ἦχος πλ. δ'. Ἐλεον καὶ κρίσιν ἄσομαί σοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον οδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἡρώτα τις τῶν φαρισαίων τὸν Ἰησοῦν. Τέλος· Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, πορεύου ἐν εἰρήνῃ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε¹⁾).

κ'. Τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου μάρτυρος καὶ Θεοπίστης καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, Ἀγαπίου καὶ Θεοπίστου. Προκείμενον ἦχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος²⁾ καὶ τὸ εὐαγγέλιον ζητεῖ εἰς μάρτυρας³⁾).

κγ'. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἐλισάβετ, ὅτε συνέλαβε τὸν Πρόδρομον, ἡγουν τὸ νέον ἔτος.

κδ'. Τοῦ ὁσίου Εὐσεβίου⁴⁾ καὶ τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος Θέκλῃς. Προκείμενον ἦχος δ'. Ἀπενεχθήσονται, στίχος· Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, νῆφε ἐν πᾶσι. τέλος· Τοῖς ἀγαπῶσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια· Ἐγὼ δὲ, ὡς ἐλαία κατὰκαρπος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφαλ. σζη'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἰ'. παρθένοις. Τέλος· Τὴν ὥραν, ὅταν ὁ Κύριος ἔρχεται⁵⁾).

κε. Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ ὁσίου Ἀρσενίου. Εἰσοδικόν ἦχος β'. Ἀπόστολε Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡγαπημένε. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν. Ὁ ἀπόστολος ἐκ τῆς καθολικῆς Ἰωάννου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου· Ἀγαπητοί, ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἐωράκαμεν. Τέλος· Τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρῖσει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια· Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον σκζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐφανερώσεν ἑαυτόν. Τέλος· τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν⁶⁾).

1) Далѣе слѣдуетъ: ιζ'. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Λουκίας τῆς χήρας καὶ τῶν ἁγίων Πίστεως, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Σοφίας, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐλαμπίου, Μύρωνος, Θεοκλείας. ιη'. Τῆς ἁγίας Ἀγαθοκλείας καὶ τοῦ ἁγίου Καστωρος καὶ Ἡρακληδίου. ιθ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος. 2) Πρὸς Ἐφεσίους· ἐνδυναμοῦσθε... τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφάλαιον σί'. 3) κα'. Τοῦ προφήτου Ἰωνᾶ καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσαὰκ ἐπισκόπου καὶ Συμεῶν ἀποστόλου. κβ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Φωκᾶ καὶ Πρίσκου, καὶ Θεοδώρας. 4) Нѣтъ этого имени. 5) κε'. Τοῦ ἁγίου Πάθμου καὶ Παφνουτίου 6) κζ'. Τῆς ἁγίας Ἐπιχάρως καὶ τοῦ ἁγίου Καλλιστράτου.

κη'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Χαρίτωνος¹⁾, (καί) τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγάλης Ἀρμενίας. Προκείμενον ἦχος β'. Οἱ ἱερεῖς Κύριε, στίχος· Μνήσθητι, Κύριε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ρμ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· οὐδέν ἐστι. Τέλος· Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ ποιεῖν²⁾).

Μὴν Ὁκτώβριος.

Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ἱερομάρτυρος³⁾ Ἀνανίου καὶ τοῦ ἁγίου Ἀρέθα καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ, τοῦ ποιήσαντος τὰ κοντάκια. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγῶνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἦν τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας. Τέλος· ὅτι οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦ· Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφαλ. ρις'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει. Τέλος· Ναὶ ὁ Θεός, ὅτι οὕτως ἐγένετο.

β'. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης τῆς παρθένου καὶ μάρτυρος.

γ'. Τοῦ ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου καὶ Ἀσαρίου⁴⁾ διακόνου καὶ μάρτυρος. Εἰσόδος ἦχος δ'. Χρηστότητα ἐκδιδαχθεῖς καὶ νήφων ἐν πᾶσι. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται ὁ δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκδεχομένου τοῦ Παύλου τὸν Σίλλαν καὶ τὸν Τιμόθεον. Τέλος· Καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦ· Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον⁵⁾ κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον σν'. Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐπιβαλοῦσι. Τέλος· Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς⁶⁾.

1) Καὶ Κ(В)αλεντίνου καὶ Ἀδελφίου. Имени Григорія, просвѣтителя Арменіи, и особенностей службы здѣсь нѣтъ, но все это изложено подъ 30 числомъ, когда, по Канонарю IX—X в., празнуется память этого святого. 2) κθ'. Τοῦ ἁγίου Πετρονίου μάρτυρος. 3) нѣтъ. 4) Καισαρίου. 5) Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κέφ. κγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. Τέλος· Ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἔτερον εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ρμ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Τέλος· ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. 6) δ'. Τοῦ ἁγίου Δομετίου καὶ Διο-

ς'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ ¹⁾).

ζ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάχχου ²⁾).

η'. Τῆς ὁσίας Πελαγίας.

θ'. Ἀβραάμ πατριάρχου καὶ Λώτ ³⁾).

ι'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας.

ια' Τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν πατριάρχου Νεκταρίου, Ἀρσακίου, Ἀττικοῦ καὶ Συσινίου, καὶ τῆς ἁγίας Βικτορίνης ⁴⁾). Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. ιβ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς. Τέλος· εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

ιγ'. ⁵⁾ Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Λουκᾶ. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ὁ ἀπόστολος ⁶⁾). Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ρις'. Εἶπεν ὁ Κύριος ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει. Τέλος· Ἐμπροσθεν αὐτῶν.

κα'. ⁷⁾ Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν, Ἰλαρίωνος. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφαλ. με'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ. Τέλος· Πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ.

κγ'. ⁸⁾ Τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου ⁹⁾).

κδ'. Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Πάπου ¹⁰⁾ ἐπισκόπου Σκύθρου τῆς Κύπρου, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Πλάτωνος

γένους καὶ Θεοτέκνου, καὶ Πέτρου Καπετόλεως. ε'. Τῆς ἁγίας Χριστίνης καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἱεροθέου.

¹⁾ Ζήτηι τὸν ἀπόστολον καὶ τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὴν νέαν κυριακὴν Ὁδης ὁψίας. ²⁾ Προκείμενον· Θαυμαστὸς ὁ Θεός. Στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος· Τίς ἡμᾶς, χορήσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. σν'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐκ τοῦ μαθηταῖς· Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Τέλος· ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσαθε τὰς ψυχὰς ἡμῶν ³⁾ Τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀλφραίου τοῦ ἀποστόλου. ⁴⁾ Нѣтъ зтого имени. ⁵⁾ ιβ'. Τῆς ἁγίας παρθενομάρτυρος Ἀναστασίας καὶ Δομνίνας. ιγ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Παύλου καὶ Κάρπου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίκης ιδ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ναζαρίου, Ἐρβασίου, Προτασίου καὶ Κελσίου. ιε'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λογγίνου τοῦ ἑκατοντάρχου. ις'. Τοῦ ἱερομάρτυρος Λουκιανοῦ καὶ Καλλινίκου. ιζ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Τερεντίου, Δομετίου καὶ Μαύρου καὶ τοῦ προφήτου Ὁσηέ. ⁸⁾ Πρὸς Κολοσσαεῖς· Ἀδελφοί, ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε ⁷⁾ ιθ'. Μνάσων ὁ ἐπίσκοπος καὶ προφήτης· Ἰωήλ. κ'. Κορνηλίου ἑκατοντάρχου καὶ Ἀρτέμονος ⁸⁾ κβ'. Τοῦ ἁγίου Ἀβερκίου τοῦ θαυματουργοῦ καὶ τῶν ἁγίων ἀναργύρων. ⁹⁾ καὶ τῶν ἁγίων ζ'. παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον με'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου... Τέλος· Πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ ¹⁰⁾ Этого и слѣдующихъ трехъ именъ нѣтъ. Подъ этимъ числомъ стоятъ памяти св. Прокла и Ареы,

καὶ Γλυκερίας, καὶ ἄλλῃσις τῶν ἁγίων Ἀρέθα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ρα΄. Εἶπεν ὁ Κύριος· μὴ φοβοῦ τὸ μίσχρον ποιῆμιον. Τέλος· ὅτι ὥρα οὐ δοκεῖται.

κε΄. Τῶν ἁγίων νοταρίων Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου¹⁾. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ρμε΄. Εἶπεν ὁ Κύριος· οὐδέν ἐστι συγκεκαλυμμένον. τέλος· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὃ δεῖ ποιεῖν.

κς΄. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δημητρίου Θεσσαλονίκης²⁾ καὶ Ἀρτεμιδώρου, καὶ τῶν ἁγίων ς΄. μαρτύρων, τῶν μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφαλ. ξθ΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβάντος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸ πλοῖον. Τέλος· Καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν.

λα΄.³⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας⁴⁾, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Κλαυδίου, Ἀστερίου καὶ Νέονος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον πθ΄. Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγώ εἰμι ἡ θύρα. Τέλος· μία ποιμήν, εἰς ποιμήν.

Μ ἢ ν Ν ο έ μ β ρ ι ο ς .

α΄. Τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ. Εἰσοδικὸν ἦχος β΄. Οἱ τὴν χάριν λαβόντες τῶν ἱαμάτων. Προκείμενον ἦχος δ΄. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α΄. Ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐστε σῶμα. Τέλος· Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια, ἦχος πλ. δ΄. Ἴδου τί καλόν, ἢ τί τερπνόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ϑθ΄. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς ιβ΄. μὴητάς. Τέλος· Δωρεὰν ἐλάβατε, δωρεὰν δότε⁵⁾.

β΄. Τῶν ἁγίων Ἀκινδύνου, Ἀφθονίου⁶⁾, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου.

1) Καὶ λοιπῶν μαρτύρων. 2) Καὶ εἰς τὴν μνήμην σειμοῦ, а остальныхъ именъ вѣтъ. 3) κς΄. Τῆς ἁγίας Καπετωλίνης καὶ τὰ καταθέσια τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου Ἰωάννου. κη΄. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Τερεντίου, Νεονίλας καὶ τῶν τέχνων αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ πρὸ Ἀντωνίου. λλ΄. Τοῦ ὁσίου πατρός Συμεὼν καὶ ἱερομάρτυρος Μαρκιανοῦ, ἐπισκόπου Συρακούσης, καὶ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου καὶ Κυριακοῦ πατριαρχῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφ. πε΄. Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγώ εἰμι ἡ θύρα. Τέλος· Μία ποιμήν, εἰς ποιμήν. 4) Ἡρακλείου, Ἐπιμάχου, Γερμανοῦ καὶ λοιπῶν καὶ τῶν ἁγίων Ῥωμανοῦ καὶ Νηοσίου, а другихъ именъ вѣтъ. 5) Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. 6) Πηγαίου.

ς'.¹⁾ Του ἁγίου Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ. Ζήτηι τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὰς κε'. τοῦ ὀκτωβρίου²⁾).

η'.³⁾ Εἰς τὴν σύναξιν τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ⁴⁾ καὶ τῆς ὁσίας Ματρώνης καὶ Μαρώνας⁵⁾. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἰ ὁ δι' ἀγγέλου λαληθεὶς. Εὐαγγέλιον προεγράφη εἰς τὰς ιη'. τοῦ ὀκτωβρίου, τὸ δὲ τῶν ἀσωμάτων κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον σνζ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὥσπερ ἡ ἀστραπή ἐξέρχεται. Τέλος· Οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν.

ια'.⁶⁾ Τῶν ἁγίων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου, Ἀθανασίου καὶ Στεφανίδου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας τοῦ Ἑλεήμονος⁷⁾).

ιγ'.⁸⁾ Ἡ κοίμησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου. Προκείμενον ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς, σου ἐνδύσονται, στίχος· Μνήσθητι Κύριε. Τὸν ἀπόστολον ζητεῖ εἰς ἱερεῖς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλ. πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα. Τέλος· Καὶ γενήσεται μία ποίμνη. εἰς ποιμὴν⁹⁾).

ιδ'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου τοῦ μικροῦ¹⁰⁾. Εἰσοδικὸν ἤχος γ'. Ἀπόστολε Φίλιππε, πρέσβευε. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἄγγελος Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον. Τέλος· Ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια ἤχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ιη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Τέλος· Καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Ἰὸν τοῦ ἀνθρώπου¹¹⁾).

ιε'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου καὶ τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν Σαμουνα, Γουρία καὶ Ἀβίζου. Ὁ ἀπόστολος¹²⁾ πρὸς Ἑφεσίους· Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ. Εὐαγγέλιον, κεφάλαιον ρλθ'.

1) γ'. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος (Ἀ)κεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ, Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων. δ'. Τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων Νικάνδρου ἐπισκόπου Μύρων καὶ Ἑρμέσου πρεσβύτου, καὶ τῆς ἁγίας Θεοδότης μάρτυρος. ε'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δομνήτου. 2) Καὶ Ὀλβίας μάρτυρος. 3) ζ'. Τῶν ἁγίων λγ'. τῶν ἐν Μελετίνῃ καὶ Ὀλβιανοῦ μάρτυρος. 4) καὶ τῶν ἁγίων Καρτερησίου. 5) ηβτб 6) θ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Σισοθέου, Ναρσίου καὶ Ἀγρυπνίου. 7) Μνήμη Θεοδώτου τοῦ μεγαλοβασιλέως καὶ Νίλου ὁσίου μάρτυρος μοναχοῦ. 8) Καὶ Θεοδώρου Στουδίτου. 9) ιβ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Μαρτίνου. 10) Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ τοῦ ἁγίου Μεγασίου ἐπισκόπου Ἀφρικῆς. 11) ετογο эпитета ηβтв. 12) Ζήτηι τὸν ἀπόστολον καὶ τὸ εὐαγγέλιον εἰς ἀποστόλους καὶ μάρτυρας.

ις'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ματθαίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον οα'. Προεγράφη εἰς ε'. σάββατον τοῦ αὐτοῦ εὐαγγελιστοῦ.

ιζ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ. Προκειμένον ἦχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός, τῆς φωνῆς. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἐκάστω διδεται τέλος· διαίρουσιν ἴδια ἐκάστω καθῶς. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια ἦχος δ'. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον οθ¹⁾). Προεγράφη εἰς τὴν μνήμην τῶν ἁγίων ἀναργύρων.

κα'.²⁾ Τῆς ἁγίας Θεοτόκου, ὅτε προσηνέχθη εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ τριετὴς οὔσα.

κδ'.³⁾ Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἀκρακάντου καὶ Γρηγορίου τοῦ Λυβίου. Ζήτει τὸν ἀπόστολον καὶ εὐαγγέλιον εἰς ἱερεῖς.

κε'. Τοῦ ἁγίου Κλήμεντος Ῥώμης καὶ Πέτρου πάπα Ἀλεξανδρείας, καὶ Μερκουρίου μάρτυρος, καὶ τῆς ἁγίας παρθενομάρτυρος Αἰκατερίνης. Προκειμένον ἦχος βαρὺς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Φιλιππησίους· Ἀδελφοί, ἡμῶν τὸ πολίτευμα. Τέλος· Ὡν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῃ ζώντων. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια Ὁ Θεός ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ρλη'. Εἶπεν ὁ Κύριος, ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. τέλος· Δόξη λατρεῖαν προσφέρειν τῷ Θεῷ Ἐτερον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας. Τέλος· Ἐξῆλθεν καὶ ἠκολούθει.

κζ'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Σύλλα⁴⁾ καὶ τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Πέρσου.

λ'.⁵⁾ Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου. Εἰσοδικόν⁶⁾ β'. Τὸν τῆς ἀνδρείας ἐπώνυμον. Προκειμένον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεός ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Τέλος· Μιμηταί

1) Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ. Τέλος· ὁωρεὰν δότε. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. 2) ιη'. Τῶν ἁγίων Ἰωάννου καὶ Ἀρκαδίου, καὶ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ιθ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πλάτωνος. κ'. Τῶν ἁγίων Μαξίμου, Ἀνατολίου καὶ Ἀγαπίου. 3) κβ'. Τῆς ἁγίας Κυρκιλίας ἐν Ῥώμῃ καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίας. κγ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Προκοπίου ἐν Περσίδῃ. 4) НѢТЬ ЭТОГО ИМЕНИ. 5) κη'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εἰρηγόρου καὶ Ναιρικίου βασιλέως. κθ'. Τοῦ ἁγίου Σατουρνίνου. 6) Ἀπόστολε ἄγιε.

μου γίνεσθε. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσια. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφάλαιον κ'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνω περιπκτῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν. Τέλος· Καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. Ἔτερον εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλ. ις'. Προεγράφη τῇ δ'. τῆς διακαινησίμου.

Μ ἢ ν Δ ε κ έ μ β ρ ι ο ς .

β'. 1) Ἀββακούμ προφήτου 2).

γ'. Σοφονίου προφήτου 3) καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Ἀρμενίας.

δ'. Τῆς ἁγίας Βαρβάρας καὶ Ἰουλιανῆς 4). Προκείμενον, ἡχος δ'. Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν. τέλος· Ἡμεν δεδουλωμένοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον μβ'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνω, ἡκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς. Τέλος· Ἰσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.

ε'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα 5) καὶ τοῦ ἁγίου Ἀβερτ(κ)ίου μάρτυρος, καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Χριστίνης. Προκείμενον ἡχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη. Τέλος· Ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια Τίμιος ἐναντίον Κυρίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλ. ρια'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς πάντα μοι παρεδόθη. Τέλος· καὶ τὸ φορτίον (μου) ἔλαφρόν.

ς'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιερέως Νικολάου ἀρχιεπισκόπου 6) (ἐν) Μύροις. Προκείμενον ἡχος β'. Οἱ ἱερεῖς Κύριε, ἐνδύσονται, στίχος· Μνήσθητι Κύριε, τοῦ Δαυὶδ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις. Τέλος· Δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια ἡχος πλ'. δ'. Δίκαιος, ὡς φοιτῇ ἀνθίσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον κγ'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνω, ἡκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί. Τέλος· Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

1) α'. Τοῦ ἁγίου Δημητρίου, Τρισχάλεως καὶ Καλλινίκης. 2) Τοῦ ὁσίου Ὀνισιφόρου. 3) прибавлено: Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαρισίου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Μελάνης, а имени Григорія пѣтъ. 4) καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Μανσοῦρ. 5) Только это одно имя, а остальныхъ пѣтъ. 6) Этого слова пѣтъ.

θ'.¹⁾ Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης, ὅτε συνέλαβε τὴν ἁγίαν Θεοτόκον. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον²⁾. Προκείμενον, ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς εἶχεν. Τέλος· Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν. Τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον γ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀναστᾶσα Μαριάμ. Τέλος· Καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

ιγ'.³⁾ Τῶν ἁγίων Εὐστρατίου, Αὐξεντίου καὶ Εὐγενίου, Μαρδοχείου καὶ Ὁρέστου⁴⁾. Εἰσοδικὸν ἡχος α'. Ὡς⁵⁾ καλοὶ στρατιῶται. Προκείμενον ἡχος δ'. Θαυμαστὸς ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑφρεσίους· Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ. Τέλος· Καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος ὃ ἐστι. Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα, ἡχος δ'.⁶⁾ Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφαλ. σν'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Τέλος· Κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Κοινωνικὸν ἡχος α'. Ἀγαλλιᾶσθε. Τὸ αὐτὸ εὐαγγέλιον λέγεται καὶ εἰς τὸν ἅγιον Εὐστάθιον.

ιζ'.⁷⁾ Τῶν ἁγίων γ'. παιδων Ἀνανία, Ἀζαρία καὶ Μισαήλ, καὶ τοῦ ἁγίου προφήτου Δαυὶδ καὶ τῶν ἁγίων προπατόρων. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον ἡχος β'. Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰσοδικόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολασσαεῖς· Ἀδελφοί, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ. Τέλος· Καὶ ἐν πᾶσι Χριστός. Ζῆτει αὐτὸ εἰς κυριακὴν κθ'. εὐαγγέλιον⁸⁾).

Τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. Εἰσοδικὸν ἡχος β'. Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας. Προκείμενον ἡχος δ'. Εὐλογητός εἶ,

1) ζ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων. η'. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης, ὅτε συνέλαβε τὴν ἁγίαν Θεοτόκον и т. д. 2) ἡχος α'. Προσόμιον· Χορὸς ἀγγελικὸς. Ὁ νέος οὐρανὸς ἐν κοιλίᾳ τῆς Ἄννης. 3) ι'. Τῶν ἁγίων καλλινίκων μαρτύρων καὶ ἀδελφῶν Ἀλφίου φιλαδελφίου καὶ Κυρίνου, καὶ τῆς ἁγίας Ἐπιφανῆς. ιγ'. Τοῦ ἁγίου Τερεντίου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ιβ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος καὶ τῶν ἁγίων ἑπτὰ παρθένων, τῶν ἐν Κορίνθῳ. 4) Καὶ τῆς ἁγίας Λουκίας τῆς παρθένου. 5) Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων σου. 6) ἡχος πλ. δ'. 7) ιδ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θόρσου, Λευκίου καὶ τῆς συνόδου αὐτοῦ. ιε'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἐλευθερίου καὶ τῆς ἁγίας Σωσάννης. ις'. Τοῦ ἁγίου Μαρίνου. 8) ιη'. Τοῦ ἁγίου Ἀπολλωνίου. ιθ'. Τοῦ ἁγίου Ῥωμίλλου. κ'. Τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου Θεοφόρου. κα'. Τοῦ ἁγίου Θεμιστοκλέους καὶ Ἰωάννου, ἀναχωρήτου. κβ'. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀναστασίας. κγ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν Κρίτῃ. κδ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀχαΐκου, καὶ Σκίνου καὶ

Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. Στίχος· Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πίστει παρῴκησεν. τέλος· Ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια ἦχος α'. Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ὥσιν ἠκούσαμεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον α'. Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τέλος· Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Τῇ παραμονῇ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. Προκείμενον εἰς τὸν ἑσπερινόν, ἦχος α'. Κύριος εἶπε πρὸς με, Υἱός μου, στίχος· Αἵτησαι παρ' ἐμοῦ καὶ δώσω, καὶ γίνονται ἀναγνώσματα η'.)

Δεῖ εἰδέναι. ὅτι ἐάν ἐστὶν ἡ παραμονὴ νηστεία, λέγεται τὰ η'. ἀναγνώσματα, εἰ δὲ ἐν σαββάτῳ ἢ ἐν κυριακῇ γίνεται ἡ παραμονή, οὐ λέγεται²⁾, καὶ εὐθέως ἀρχεται τῆς θείας λειτουργίας, ἔχων³⁾ χρεῖαν ψάλλειν εἰς τὸν στίχον. Οὕτως δεῖ ποιεῖν εἰς πᾶσαν παραμονήν. Προκείμενον εἰς τὴν λειτουργίαν ἦχος β'. Ἐκ γαστροῦ πρὸ ἐωσφόρου, στίχος· Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ τῆς δυνάμεώς σου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως. Τέλος· Σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια ἦχος α'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφαλ. γ'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἐξῆλθε δόγμα. Τέλος· Καθὼς ἐλάλησε πρὸς αὐτόν.

κε'. Τῶν Χριστοῦ γεννῶν. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπᾶριον ἦχος δ'. Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Τὸ αὐτὸ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὁρθρου καὶ εἰσοδικόν εἰς τὴν λειτουργίαν. Προκείμενον εἰς τὸν ὁρθρον ζῆτει εἰς τὸν ἑσπερινόν⁴⁾. Εὐαγγέλιον εἰς τὸν ὁρθρον κατὰ Ματθαῖον, κεφαλ. γ'. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις. Τέλος· Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Τὸ πρῶτον εἰς τὴν λειτουργίαν⁵⁾ ἀντίφωνον α'. ψαλμὸς ρια'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον. Ταῖς πρεσβείαις. Ἀντίφωνον β'. ψαλμὸς ρι'. Ἐξομολογήσομαι σοι Κύριε. Σὺ-

Εὐψυχίου. Τῷ σαββάτῳ πρὸ τῆς Χριστοῦ γέννης. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, προῖδουσα ἡ γραφή, ὅτι ἐκ πίστεως. Τέλος· καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ρξ'. Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Τέλος· καὶ ἀνακληθῆνται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

1) Въ ркп. IX—X в. указаны и самыя пареміи. 2) τὸ ὄγδοον ἀνάγνωσμα Ἡσαίου· Προσέθετο Κύριος λαλῆσαι τῷ Ἀχαζ.. 3) μὴ ἔχων 4) Κύριος εἶπε πρὸς με. 5) εἰσοδικόν εἰς τὴν λειτουργίαν· Ἡ γέννησίς σου Χριστέ.. ἦχος πλ. δ'. Χριστὸς ἐτέχθη ἐπὶ γῆς ἐν φάτνῃ, σπάργανα φορέσας. Προκείμενον и т. д. Обѣ антифонахъ не упоминается.

σον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου. Ἀντίφωνον γ'. ψαλμὸς ρθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεός. Ἀντὶ δὲ τοῦ Τρισαγίου, (ἤχος) πλ. δ'. Χριστὸς ἐτέχθη ἐπὶ γῆς ἐν φάτνῃ, σπάργανα φορέσας, τὰ δεσμὰ διαρρύζας τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν. Προκείμενον· Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι, στίχος· Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα. Τέλος· Καὶ κληρονόμοι Θεοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στίχος τοῦ Ἀλληλουία· Ὡμωσε Κύριος τῷ Δαυὶδ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον δ'. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ. Τέλος· Δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Κοινωνικόν, ἤχος βαρύς· Αὐτῶσιν ἀπέστειλε Κύριος. Προκείμενον εἰς τὰς η'. ἡμέρας ἤχου βαρέως ψάλλομεν· Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, στίχος· Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς.

κς'. Τῆς συνάξεως τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ Δαυὶδ τοῦ προφήτου, καὶ Ἰωσήφ τοῦ μνηστορος καὶ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου.

κς'. Τοῦ ἀγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου. Εἰσοδικὸν ἤχος γ'. Πρωτομάρτυς ἅγιε, πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι. Προκείμενον. ἤχος δ'. Ἐθῆκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, στίχος· Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ὁ ἀπόστολος Πράξεις· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Στέφανος πλήρης χάριτος. Τέλος· Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ. Στίχος τοῦ Ἀλληλουία ἤχος β'. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλ. σθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὃς ἐφύτευσεν. Τέλος· Καὶ ἐστὶ θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

κθ'. 1) Τῶν ἀγίων νηπίων καὶ Μαρκέλλου ἀρχιμανδρίτου, καὶ ἡ κοίμησις τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου 2). Εἰσοδικὸν ἤχος α'. Τὰς ἀληθόνας τῶν ἀγίων. Προκείμενον ἤχος δ'. Αἰνεῖτε 3) παῖδες Κύριον, στίχος· Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ὁ ἀγιαζὼν καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι. Τέλος· Δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι. Στίχος τοῦ Ἀλληλουία ἤχος α'. Ἐκέκραξαν 4) οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ς'. Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων. Τέλος· Ὅτι Ναζωραῖος κληθῆσεται. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

1) κθ'. Τοῦ ἀγίου Ἀνθίμου ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν ἀγίων δυσμυρίων καὶ τοῦ ἀγίου Στεφάνου θαυματουργοῦ 2) Объ успении св. Богослoна не упоминается. 3) Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου, ὁ Θεός, στίχος· Κύριε, ἐδοκίμασάς με καὶ ἔγνωσ με Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους. 4) ἤχος δ'. Αἰνεῖτε παῖδες Κύριον, στίχος· Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου.

Σαββάτω μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, δίδωκε δικαιοσύνην. Κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ριζ'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἡκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί. Τέλος· ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιουσιν.

Τῇ κυριακῇ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον. Τέλος· Εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ς'. Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων¹⁾. Τὸ αὐτὸ κεφάλαιον τῇ ἐπαύριον τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ τῶν ἁγίων νηπίων.

Σάββατον πρὸ τῶν Φώτων²⁾. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφάλαιον ς'.

Τῇ κυριακῇ πρὸ τῶν Φώτων. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν. Τέλος· Ἀκρογωνιαίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον α'. Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τέλος· Αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί.

Μὴν Ἰαννουάριος.

α'. Ἡ περιτομὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον³⁾. Προζείμενον ἤχος βαρύς· Τὸ στόμα μου λαλήσει, στίχος· Ἀκούσατε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολασσαεῖς· Ἀδελφοί, βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν. Τέλος· Τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. Ἄλλος ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν Ἀρχιερεὺς. Τέλος· ἔπηξε Κύριος καὶ οὐκ ἄνθρωπος. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἤχος α'. Δίκαιος, ὡς φοινὴ ἀνθίσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον γ'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ὑπέστρεψαν. Τέλος· Ἐν σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ. Ἄλλο εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα, δι' ἐμοῦ. τέλος· Καὶ γενήσεται μία ποιμνὴ εἰς ποιμῆν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

1) Τέλος· Ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου. 2) ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, οἱ καλῶς διακονίσαντες. Εὐαγγέλιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖνας παραγίνεται ὁ Ἰωάννης, Τέλος· ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 3) Προσόμοιον· Ἡλιοῦ ἐμιμήσω. Οὐρανοὺς διὰ πλήθους φιλάνθρωπίας Ἰησοῦ ὑποκλίνας ἐκ τῆς Παρθένου. Ὅμοιον· Ἰωσήφ ἐμιμήσω τὴν σωφροσύνην, τοῦ Δαβὶδ δὲ τὸ πρᾶν.

ε'. 1) Τοῦ δικαίου Ἰωσήφ, καὶ ἡ παραμονὴ τῶν Φώτων. Προκειμένον εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἤχος βαρύς· Ἰδωσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, στίχος· Φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι, καὶ γίνονται ἀναγνώσματα ιβ'. 2) καὶ εὐθύς 3) ἄρχεται τῆς θείας λειτουργίας. Προκειμένον εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς παραμονῆς· Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτὴρ μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἐλεύθερος ὢν ἐκ πάντων. Τέλος· Μήπως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ'. Ὁν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πηραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής. Τέλος· Ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἄλλο κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ς'. Ἐν ἔτει πέντε καὶ δακάτῳ. Τέλος· Εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

Εἰς τὸ ἁγίασμα εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια. Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος ἤχος α'. Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰσοδικόν εἰς τὴν λειτουργίαν, καὶ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου. Προκειμένον ἤχος βαρύς· Ἰδωσάν σε ὕδατα, στίχος· Φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον ε'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ. Τέλος· Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ ἠυδόκησα. Τῷ πρωὶ εἰς τὴν λειτουργίαν γίνονται ἀντίφωνα· ἀντίφωνον α'. ψαλμὸς ριγ'. ἤχος β'. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. Ταῖς πρεσβείαις. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οἴκου Ἰακώβ ἐκ λαοῦ. Ταῖς πρεσβείαις. Ἐγενήθη Ἰουδαία ἁγίασμα. Ταῖς πρεσβείαις. Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν ὁ Ἰορδάνης. Ταῖς πρεσβείαις. Δόξα καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις. Ἀντίφωνον β'. ψαλμὸς ριδ'. ἤχος β'. Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται. Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθεὶς. Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ. Ὅτι ἔκλινε τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοὶ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις. Σῶσον ἡμᾶς. Ἐλεήμων καὶ δίκαιος καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλεεῖ. Σῶσον ἡμᾶς. Δόξα καὶ νῦν. Ὁ μονογενὴς Υἱός. Ἀντίφωνον γ'. ψαλμὸς

1) β'. Τοῦ οἰοῦ πατρὸς ἡμῶν Σουλβέστρου πάπα Ῥώμης. γ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γορδίου. δ'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Κλεόπα καὶ Θεωνᾶ μάρτυρος. 2) Указываются и самыя пареміи. Послѣ седьмой пареміи замѣчено: «если есть время (ѣанъ єстьнъ ѡра), то читаются и прочія» т- е. чтенія. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἡ εορτὴ ἐν σαββάτῳ, ἢ ἐν κυριακῇ, ἢ ἐν δευτέρᾳ, ἐν παρασκευῇ γίνεται ἡ νηστεία. 3) εἰς τὴν παραμονὴν προκειμένον εἰς τὴν λειτουργίαν.

ριζ'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι. Ἐν Ἰορδάνῃ. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαρὼν, ὅτι ἀγαθός. Ἐν Ἰορδάνῃ. Δόξα καὶ νῦν. Τὸ αὐτὸ τροπάριον. Ἀντὶ δὲ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Πρακείμενον ἦχος δ'. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος, στίχος. Ἐξομολογεῖσθε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τίτον Ἀδελφοί(;), ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις. Τέλος. Κληρονόμοι γενηόμεθα, ἀκούετε λαοί, διὰ ζωῆς αἰωνίου. Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα πλ. δ'.¹⁾ Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ιγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραινέται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας. Τέλος. Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα. Κοινωνικὸν ἦχος βαρύς. Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις.

Προκείμενον τῶν ἐσπερινῶν εἰς τὴν η'. ἡμέραν ἦχος βαρύς. Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, στίχος. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ.

Τῇ ἐπαύριον τῶν Φώτων. Ὁ ἀπόστολος²⁾, εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ιγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον. Τέλος. οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ.

Σάββατον μετὰ τὰ Θεοφάνεια. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους. Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ. Τέλος. Καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἐστὶ ρῆμα Θεοῦ. Εὐαγγέλιον, κεφάλαιον ιε'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνῆλθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἔρημον. Τέλος. Καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

Τῇ κυριακῇ μετὰ τὰ Θεοφάνεια. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον. Τέκνον Τιμόθεε, ἀναμιμνήσκω σε. Τέλος. Διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ιη'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ὅτι Ἰωάννης παρεδῶθη. Τέλος. Ἦγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

ζ'. Σύναξις Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ καὶ τῶν ἁγίων Ἰουλιανοῦ καὶ Βασιλίσσης. Εἰσοδικὸν ἦχος β'. Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων. Προκείμενον ἦχος βαρύς. Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο Παῦλον διελθεῖν τὰ ἀνώτερα. Τέλος. Γλώσσαις καιναῖς καὶ ἐπροσφύττον. Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα ἦχος πλ. δ'. Δίκαιος ὡς φαίνεται ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ιγ'. Τῇ ἐπαύριον βλέπει

¹⁾ Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων.. ²⁾ Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι.

τὸν Χριστὸν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης. Τέλος· Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

η'. Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης καὶ Δομετιανοῦ Με-
λιτινῆς¹⁾, καὶ τοῦ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας γάμου. Προκείμενον ἥχος
πλ. δ'. Εὐφρανθήτε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε, στίχος· Μακάριοι ὧν
ἀφείδθησαν αἱ ἀνομίαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ἐν
ὧς ἐκάστω ἡμῶν. Τέλος· Εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος. Εὐαγγέ-
λιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον κγ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠκολούθησαν τῷ
Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί. Τέλος· Ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

ις'.²⁾ Μνήμη τῆς ἀλύσεως τοῦ Πέτρου τοῦ ἀποστόλου, Ἀντωνίου
καὶ Περσίππου, Ἐλασίππου καὶ Γαλακτίωνος μάρτυρος, καὶ τοῦ ἁγίου
Εὐρετοῦ καὶ Λέοντος βασιλέως.

ιζ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου καὶ Ἀντωνίνης³⁾ καὶ Νεο-
νίλης μάγης αὐτῶν. Προκείμενον ἥχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος
ἐν τῷ Κυρίῳ, (στίχος)· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπό-
στολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πείθεσθε τοῖς. Τέλος· Ὡς ἡ δόξα εἰς
τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα ἥχος πλ. δ'. Σωτηρία δὲ
τῶν δικαίων. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον με'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τόπον πεδινόν. Τέλος· Πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

ιη'. Τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων Ἀλεξάνδρείας
Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου⁴⁾, καὶ τοῦ ὁσίου Ἐφραιμίου ἐπισκόπου Μη-
λασῶν, καὶ τῆς ὁσίας Εὐσεβείας, καὶ Κυριακοῦ μάρτυρος. Προκείμενον
ἥχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου ἐνδύσονται, στίχος· Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυὶδ.
Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων. Τέ-

1) Этѣхъ двухъ первыхъ именъ нѣтъ здѣсь, но зато имѣются два
другія имени: τῶν ἁγίων Ἐλλαδίου καὶ Θεοφίλου. Опущенные подъ 8 чи-
сломъ святые показаны подъ 10, гдѣ имъ изложена и служба. 2) θ'. Τοῦ
ἁγίου Πολιεύκτου. ι'. (см. предыдущее прим.) ια'. Μνήμη τοῦ ὁσίου Θεο-
δώσου ἀρχιμανδρίτου τῆς ἁγίας πόλεως. ιβ'. Τῆς ὁσίας Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλε-
ξανδρείᾳ. ιγ'. Τοῦ ἁγίου Θεοδώτου ἐπισκόπου Ἀγκύρων καὶ Εὐγενίας μάρτυρος.
ιδ'. Τῶν ἁγίων Ἀββίδων τῶν ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει ἀναireθέντων. ιε'. Τοῦ ἁγίου
ιερομάρτυρος Βαβύλα καὶ τῶν ἁγίων Νγ'. παίδων, καὶ τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ
Καλυβίτου. Подъ 16 числомъ не указаны памяти святыхъ. 3) Этого и
слѣдующаго имени нѣтъ. 4) Только эти два имени указаны, а осталь-
ныя опущены.

λος· Τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια πλ. δ'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Τέλος· Ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν¹⁾.

κ'.²⁾ Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου καὶ Γερασίου³⁾, καὶ Μαξίμου ὁμολογητοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Σεβαστιανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους. Τέλος· Ἐν τῷ σώματι ὑμῶν φανερωθῇ. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ'. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον ρια'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρὸς. Τέλος· Καὶ τὸ φορτίον μου ἑλαφρόν ἐστι. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

κβ'.⁴⁾ Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Τιμοθέου ἐπισκόπου⁵⁾ Ἐφέσου καὶ μάρτυρος, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου καὶ Βικεντίου⁶⁾ διακονοῦ. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, χάριν ἔχω τῷ Θεῷ. Τέλος· Κατὰ δύναμιν τοῦ Θεοῦ τοῦ σώσαντος ἡμᾶς. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἤχος α'. Ἐξομολογῶνται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον 4γ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· πᾶς ὅστις ὁμολογήσῃ ἔνεκεν ἐμοῦ. Τέλος· Οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε⁷⁾.

κγ'.⁸⁾ Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ, Μακεδ(ς). Προκείμενον ἤχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἐνὶ ἐκάστῳ δίδοται ἡ φανέρωσις. Τέλος· Διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ, καθὼς βούλεται. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἤχος β'. Προσέχετε λαός μου, τὸν νόμον μου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφάλαιον κγ'.

1) Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι. 2) Τῶν ἁγίων Λουκιανοῦ καὶ Παύλης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ νηπίων, καὶ τοῦ ἁγίου Ἰαννουαρίου. 3) Имена св. Гера-сима и Максима опущены. 4) κα'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ζωσίμου, ἀρχιεπισκόπου Συρακουσῆς, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Νεοφύτου καὶ Ἀννης καὶ Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ. 5) Иѣтъ словъ: ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος Ἐφέσου. 6) Иѣтъ этого имени. 7) Εἰς μνήμην. 8) κγ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἱερομάρτυρος Κλήμεντος Ἀγκύρας καὶ Ἀγαθαγγέλου. κδ'. Τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Ἀρσενίου καὶ Ποιμένους καὶ Φιλήμονος ἐπισκόπου.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί. Τέλος· Ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

κζ'.¹⁾ Ἡ ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ Χρυσοστόμου. Προκείμενον ἤχος α'. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, στίχος· Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν. Τέλος· Κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια πλ. α'. Στόμα δικαίου μελετᾷ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον πθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα. Τέλος· Καὶ γενήσεται μία ποιμνὴ εἰς ποιμήν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

λα'.²⁾ Τῶν ἁγίων Κύρου καὶ Ἰωάννου. Προκείμενον ἤχος δ'. Θανμαστός ὁ Θεός.³⁾ Ἀδελφοί, ἐκάστω δίδοται. Τέλος· Διαιροῦν ἰδία ἐκάστω καθὼς βούλεται. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ'. Στόμα δικαίου μελετήσεται. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον πθ'.⁴⁾ Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα. Τέλος· Καὶ γενήσεται μία ποιμνὴ εἰς ποιμήν. Εἰς ἄλλο εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλ. ςζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἑβ'. μαθητάς. Τέλος· Δωρεάν ἐλάβετε, δωρεάν δότε⁵⁾.

Μ ἢ ν Φ ε β ρ ο υ ἄ ρ ι ο ς .

β'.⁶⁾ Ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Προκείμενον εἰς τὰ ἑσπερινὰ ἤχος βαρὺς· Νῦν ἀπολύεις, στίχος· Ὅτι εἶδον οἱ ὤφθαλμοί μου, καὶ γίνονται ἀναγνώσματα γ'.⁷⁾ Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τροπάριον ἤχος α'. Χαῖρε κεχαριτωμένη. Τὸ αὐτὸ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ εἰσοδικὸν εἰς τὴν λειτουργίαν. Προκείμενον ἤχος γ'. Μεγαλύνει⁸⁾ ἡ ψυχὴ μου, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, χωρὶς πάσης ἀντιλογίας. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ'. Νῦν⁹⁾

1) κς'. Τοῦ ὁσίου Ξενοφῶντος καὶ δύο αὐτοῦ τέκνων. 2) κη'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τοῦ Σύρου. κθ'. Ἡ μετακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου. λ'. Τῶν ἁγίων παρθένων Πίστειας, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Σοφίας. 3) ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους. 4) Одно только это евангеліе. 5) Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι. 6) α'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γρύφωνος καὶ Σιβέρου ἐν Κατάνῃ. 7) Указаны самыя пріеміи. 8) Ἰδῶσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. 9) Σαλπίζετε ἐν νεομηνίαις.

ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον γ'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἀνήγαγον οἱ γονεῖς τὸ παιδίον. Τέλος· Καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτῷ. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

γ'. Ἡ κοίμησις τοῦ πρεσβυτέρου Συμεών. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Νῦν ἀπολύεις, στίχος· Ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεύς. Τέλος· Εἰς τὸ λατρεῦειν Θεῷ ζῶντι. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἦχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον γ'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὃ ὄνομα Συμεών. Τέλος· Καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ¹⁾.

ε'.²⁾ Τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀγάθης τῆς παρθένου ἐν Κατάνῃ καὶ Θεοδούλης, καὶ Βασιλίσσης³⁾ μάρτυρος. Προκείμενον ἦχος δ'. Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ, στίχος· Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ καυχόμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω. Τέλος· Παρθένον ἀγνήν παραστήσετε τῷ Χριστῷ. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια ἦχος πλ. δ'. Ἀκουσον θύγατερ, καὶ ἴδε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον σξή'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις. Τέλος· Ὅταν ὁ Ἰῷς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

κδ'.⁴⁾ Ἡ εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου Σοφονίου πρεσβυτέρου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ρε'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς. Τέλος· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω⁵⁾.

1) Καὶ χάρις Θεοῦ ἡμῶν ἐπ' αὐτόν. 2) δ'. Τοῦ ἁγίου Κλαυδίου ὁμολογητοῦ καὶ Θαλαλαίου μάρτυρος. 3) ΗґІТБ. 4) ε'. Τῆς ἁγίας Φαύτης καὶ Μάρθας καὶ Μαρίας. ζ'. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου. η'. Τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου καὶ Φιλαδέλφου. θ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικηφόρου. ι'. Τοῦ ἁγίου Σωτηρίστου. ια'. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλασίου. ιβ'. Τοῦ ἁγίου Οὐζβανού(ς) μάρτυρος Πατάρων. ιγ'. Τοῦ ἁγίου Οὐστινιανοῦ καὶ Μαρτινιανοῦ. ιδ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Αἰξεντίου καὶ τοῦ ἁγίου Φιλήμονος καὶ Βαλεντίου. ιε'. Τοῦ ἁγίου Ὀνησίμου ἀποστόλου καὶ Παφνουτίου καὶ Προχόρου ἀποστόλου. ις'. Τοῦ ἁγίου Νίκωνος ἐπισκόπου καὶ τῶν ἁγίων τῶν ἐν Μαρτυροπόλει, καὶ Ἰουλιανῆς μάρτυρος. ιζ'. Τοῦ ἁγίου Λέοντος πάπα Ῥώμης. ιη'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χριστοῦ Νικηφόρου. ιθ'. Τοῦ δικαίου Γαμαλιήλ. κ'. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης καὶ τῶν ρκ'. ἁγίων μαρτύρων. κα'. Τῶν ἁγίων στρατιωτῶν Ῥώμης. κβ'. Τίτου ἐπισκόπου Βόστρων. κγ'. Πολυκάρπου ἐπισκόπου. 5) κε'. Τοῦ ἁγίου Εὐγενίου.

Μὴν Μάρτιος.

θ'.¹⁾ Τῶν ἁγίων μ'. μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ τῆς Καππαδοκίας. Τροπάριον εἰς τὸν ἐσπερινὸν καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος· Ὡς καλοῖ στρατιῶται. Προκείμενον εἰς τὴν λειτουργίαν ἤχος δ'. Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, στίχος· Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, τίς ἡμᾶς χορήσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης. Τέλος· Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια· Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον σ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ὥμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ. Τέλος· Ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

κδ'.²⁾ Ἡ παραμονὴ τοῦ εὐαγγελισμοῦ γίνονται ἀναγνώσματα γ'. Ζήτει εἰς τὸ γενέθλιον τῆς Δεσποίνης. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον γ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναστᾷσα Μαριὰμ. Τέλος· Καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Εὐρίσκεις³⁾ αὐτὸ δὲ καὶ εἰς τὴν παραμονὴν τῆς Κοιμήσεως καὶ τῆς λειτουργίας εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Γενέσεων καὶ Παροιμιῶν.

κε'. Ὁ εὐαγγελισμός. Εἰς τὸ εἰσοδικόν τῆς λειτουργίας καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος ἤχος δ'. Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον. Προκείμενον· Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ ᾄσμα καινόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ὁ ἀγιαζὼν καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι. Τέλος· Δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι. Στί-

κς'. Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης καὶ Ταρχίου ἐπισκόπου. κζ'. Προσκύνησις τοῦ χαλινού, οὗ ἐποίησεν ἡ ἁγία Ἑλένη καὶ τῶν ἁγίων κδ'. τλεφ. (ς) κη'. Τοῦ ἁγίου Μαρκελλοῦ ἐπισκόπου Συρίας.

1) α'. Τοῦ δικαίου Ἑλισβαῆμ καὶ Σωφρονίου ἐπισκόπου. γ'. Τῶν ἁγίων Κλεονίκου καὶ Εὐτροπίου δ'. Τοῦ ἁγίου Βασιλίσκου. ε'. Τοῦ Ἀμμᾶ (ς) Μάλχου ἀσκητοῦ. ς'. Τοῦ ἁγίου Κόνωνος ἀσκητοῦ καὶ Ἀνθίμου. ζ'. Ἀρκαδίου ἀρχιεπισκόπου. η'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Πολυκάρπου, Φιλαδέλφου ἐπισκόπου Κατάνης. 2) ι'. Τοῦ ἁγίου Σωφρονίου ἐπισκόπου. ια'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κοδράτου. ιγ'. Τοῦ ἁγίου Σαβίνου. ιδ'. Τῆς ἁγίας Φροντίνας. ιε'. Τῆς ἁγίας Ματρώνας. ις'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μοντανού. ιζ'. Τοῦ ἁγίου Ὀνησίμου καὶ Βαρσανουφίου ιη'. Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων. ιθ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Χρισάνθου καὶ Δάριος. κ'. Τοῦ ἁγίου Μαξίμου. κα'. Τοῦ ἁγίου Βενεδίκτου ἀρχιμανδρίτου καὶ Φιλήμονος. κβ'. Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Σικδέου (sic). κγ'. Τοῦ ἁγίου Θωμᾶ τοῦ νέου. 3) Замѣчаніе—не вполнѣ понято.

χρος τοῦ Ἀλληλούια ἤχος α'. Καταβήσεται, ὡς ὑετός ἐπὶ πόρον. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον β'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ Ζαχαρίου. Τέλος· Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου. Δεῖ εἰδέναι ταῦτα· ἡ ἀκολουθία γίνεται, ὅταν εἰς ἡμέραν νηστειῶν γίνεται ὁ εὐαγγελισμός, οἷον εἰς β'. ἢ εἰς γ'. ἢ εἰς δ'. ἢ εἰς ε'. ἢ εἰς παρασκευήν, εἰ δὲ ἐν σαββάτῳ, ἢ ἐν κυριακῇ οὐ λέγεται οὐδὲ ἡ Ἑξοδος, οὐδὲ ἡ Παροιμία, ἀλλ' εὐθέως μετὰ τὴν εἴσοδον δοξάσουσιν καὶ λέγεται τὸ Τρισάγιον, τὸ προκείμενον, τοῦ Ἀλληλούια. τὸ εὐαγγέλιον προεγράφη¹⁾.

Μὴν Ἀπρίλιος²⁾.

κγ'. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ Θεοδώρου³⁾ ἐπισκόπου Συκαιώτου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ρηγ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. Τέλος· Δόξη λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ⁴⁾.

κε'.⁵⁾ Τοῦ ἁγίου Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ⁶⁾ τῶν μαθητριῶν τοῦ Κυρίου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς Μακεδωνίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως⁷⁾.

1) κς'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Κοδράτου καὶ Θεωνᾶ. κς'. Τοῦ ἁγίου Μακαρίου, Ἰσαὰκ πρεσβυτέρου. κη'. Τοῦ ἁγίου Θεοδωρήτου μάρτυρος. κθ'. Ἰωάννου πατριάρχου Ἱεροσολύμων. λ'. Ἰωάννου τῆς Κλίμακος. λα'. Τοῦ ἁγίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων. 2) Μὴν Ἀπρίλιος ἔχει ἡμέρας λ'. α'. Γλυκερίου πρεσβυτέρου. β'. Τοῦ ἁγίου Ἐφριανοῦ καὶ Ἐδεσίου, ἀδελφοῦ αὐτοῦ. γ'. Τῆς ἁγίας Ακυλῆνης καὶ Θεοδοσίας μάρτυρος. δ'. Τοῦ ἁγίου Θεοδόλου. ε'. Τοῦ ἁγίου Βιταλίου. ς'. Τῆς ἁγίας Χιῶνης καὶ Ἀγάπης, Εἰρήνης. ζ'. Τῶν ἁγίων ρκ'. μαρτύρων. η'. Τοῦ ἐν ἁγίοις Κελεστίνου πάπα Ῥώμης. θ'. Τοῦ ἁγίου Πατερμουθίου καὶ Κύπρης ὁσιομάρτυρος. ι'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αὐξεντίου καὶ Ἰεζεκιὴλ προφήτου. ια'. Τοῦ ἁγίου Ἀντίπα μάρτυρος. ιβ'. Μνήμη Γερωντίου τοῦ πατρὸς τοῦ ἁγίου Γεωργίου. ιγ'. Τοῦ ἁγίου Μαρτυρίου. ιδ'. Τοῦ ὁσίου Ζωσιμᾶ καὶ Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. ιε'. Τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ, ὁποῦ τὸν σταυρόν(;) ις'. Λεωνίδους καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ. ιζ'. Τοῦ ἁγίου Ἀγαπίου πάπα Ῥώμης καὶ Μαρίνου μάρτυρος. ιη'. Τῶν ἁγίων ζ'. παιδων. ιθ'. Τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου. κ'. Χρυσίππου, πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων. κα'. Τῆς ἁγίας Ἀλεξανδρείας βασιλίσσης καὶ μάρτυρος. κβ'. Τοῦ ὁσίου Ἀλεξάνδρου. 3) Имени Θεοδора Сиккота нѣтъ. 4) Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα. 5) κδ'. Τοῦ ἁγίου Ἰννοκεντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. 6) Καὶ εὐαγγελιστοῦ. Другихъ памяти нѣтъ. 7) κς'. Τοῦ ἁγίου Θεοφίλου. κς'. Τοῦ ἁγίου Ζήνωνος. κη'. Τοῦ ἁγίου Εὐσεβίου. κθ'. Τοῦ ἁγίου Ἀκυνιάττου. λ'. Τοῦ ἁγίου Ἰακώβου ἀποστόλου.

Μ ἢ ν Μ ά ῖ ο ς¹⁾).

η'.²⁾ Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ὁ ροδισμός, ὅτε τὸ μάννα(;) καὶ τοῦ ἁγίου Βαρβάρου μάρτυρος ἐν Μεθῶνι, καὶ τῶν ἁγίων ἀρχαγγέλων Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ. Ὁ ἀπόστολος ἐκ τῆς καθολικῆς τοῦ Ἰωάννου τὸ ἀνάγνωσμα· Ἀδελφοί, ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφ. σβ'. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, εἰστέγκησαν παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ. τέλος· Καὶ ἀληθινὴ ἐστὶν ἡ μαρτυρία.

ιβ'.³⁾ Τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου, ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καὶ Φιλίππου τοῦ ἀργυρίου, καὶ Γερμανοῦ πατριάρχου, καὶ τοῦ ἁγίου Παγκρατίου Λαοδικίου, καὶ Γλυκερίου. Εὐαγγέλιον⁴⁾ κατὰ Ἰωάννην, κεφάλ. πη'. Ζήτει εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ(λ) ὁκτωβρίου⁵⁾.

Μ ἢ ν Ἰ ο ῦ ν ι ο ς⁶⁾).

ε'. Τοῦ δικαίου Νικοδήμου⁷⁾, τοῦ ἐλθόντος νυκτὸς πρὸς τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν(;) κεφάλαιον πθ'.

1) Μ ἢ ν Μ ά ῖ ο ς ἔχει ἡμέρας λα'. Ἱερεμίου τοῦ προφήτου. β'. Ζωῆς καὶ τῆς συνοδίας αὐτῆς. γ'. Ἡ εὐρησις τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τοῦ ἁγίου Θουθαήλ. δ'. Τῆς ἁγίας Εἰρήνης. ε'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Γαϊανοῦ καὶ Μελετίου. ς'. Τοῦ ἁγίου Παχωμίου, Ἀνδρονίκου καὶ Ἀθανασίας, καὶ ἡ πανόγρησις τοῦ ἀποστόλου Ἀνανίου. ζ'. Τοῦ δικαίου Ἰωβ καὶ Σαμουὴλ προφήτου, Δομετίου μάρτυρος.
2) Τὸ γενέσιον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ τῶν ἁγίων ἀρχιστρατήγων Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ καὶ τοῦ ἁγίου Βαρβάρου. 3) θ'. Ἠσαΐου τοῦ προφήτου καὶ τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου καὶ Ἀκακίου. ι'. Τῶν ἁγίων γ'. παίδων Ἀλφίου, Φιλαδέλφου καὶ Κυρίνου. ια'. Τῶν ἁγίων Μουκίου καὶ Παχωμίου. 4) Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου κατὰ Ἰωάννην κεφ. πε'. προεγγραφή εἰς τὰς λ'. τοῦ Ὀκτωβρίου. 5) Τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου. ιε'. Τοῦ ἁγίου Ἀφροδισίου. ις'. Τοῦ προφήτου Ζαχαρίου. ιζ'. Τῆς ἁγίας Σοφίας. ιη'. Ἐπαφροδίτου καὶ Μαρτινιανοῦ. ιθ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Πατρικίου καὶ Ρούφου. κ'. Τοῦ ἁγίου Χαλλελαίου. κα'. Μνήμη Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης, μεγάλων βασιλέων. κβ'. Βασιλίσκου μάρτυρος. κγ'. Τοῦ δαΐου Συμεὼν τοῦ εἰς τὸ θαυμαστὸν ὄρος. κδ'. Μελεσίου μάρτυρος. κε'. Ὁ ροδισμός τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. κς'. Ἰούδα ἀποστόλου. κζ'. Τοῦ ἁγίου Διδύμου. κη'. Τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τιη'. κθ'. Τῆς ἁγίας Θεοδοσίας λ'. Τοῦ ἁγίου (;) λα'. Τῆς ἁγίας Πετρονιλίας, θυγατρὸς τοῦ ἁγίου Πέτρου. 6) Μ ἢ ν Ἰ ο ῦ ν ι ο ς ἔχει ἡμέρας λ'. α'. Στρατονίκου καὶ Ἑρμούλου. β'. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἑράστου. γ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιανοῦ. δ'. Τοῦ δαΐου Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Ζήτει τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὰς λ'. τοῦ Ὀκτωβρίου. 7) Имя праведнаго Никодима безъ всякихъ опредѣленій. Нѣтъ указанія и евангельскаго чтенія.

κδ'.¹⁾ Τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰσοδικόν· Ἱερεὺς καρποῦται δι' ἀγγέλου... (См. выше Типикъ великой церкви). Προκείμενον ἦχος πλ. β'. Ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλε, στίχος· Καὶ γὰρ ὁ Κύριος δώσει. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, ἡ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθερά ἐστί. Τέλος· Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν²⁾. Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦια· Καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὤψιστου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφαλ. α'. Ἐπειδήπερ πολλοί. Τέλος· Μέχρις ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ³⁾.

κε'.⁴⁾ Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Εἰσοδικόν ἦχος β'.⁵⁾ Ὁ σοφίσας. Ὁ ἀπόστολος καὶ τὸ εὐαγγέλιον ζῆτει εἰς ἀπόστολον.

λ'.⁶⁾ Φιλονίδου ἐπισκόπου Κυρίου τῆς Κύπρου καὶ Περπετούας μάρτυρος, καὶ τῶν ἁγίων τῶν πέριξ καὶ τοῦ ἁγίου Παύλου. Ζῆτει τὸ εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ρξ'.

Μὲν Ἰουλίους.

α'. Τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ, καὶ Ἰουβεναλίου⁷⁾ ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων⁸⁾.

¹⁾ ς'. Τοῦ ἁγίου Δωροθέου. ²⁾ Ζ'. Τοῦ ὁσίου Ἀνθίμου καὶ Θεοδότου μάρτυρος. ³⁾ η'. Τοῦ ἁγίου Νικάνδρου. ⁴⁾ θ'. Νικασίου μάρτυρος. ⁵⁾ ι'. Τῆς ἁγίας Πελαγίας. ⁶⁾ ια'. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα. ⁷⁾ ιβ'. Τιμοθέου ἐπισκόπου. ⁸⁾ ιγ'. Τῆς ἁγίας Ἀγκυλίας. ⁹⁾ ιδ'. Τοῦ προφήτου Ἐλισαίου καὶ Ἰοῦστου μάρτυρος. ¹⁰⁾ ιε'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δουλαῖ καὶ Βίτου, καὶ Μουδέστου μάρτυρος. ¹¹⁾ ις'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουὴλ καὶ Σάβελ καὶ Ἰσμαήλ. ¹²⁾ ιη'. Τοῦ προφήτου Ἀμώς. ¹³⁾ ιθ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ζωσίμου. ¹⁴⁾ κ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀσυχρίτου καὶ Κρίσκεντος. ¹⁵⁾ κα'. Ροῦφου μάρτυρος καὶ Μάρκου. ¹⁶⁾ κβ'. Ἰουλιανῆς καὶ Σατουρνίνου. ¹⁷⁾ κε'. Ἀριστοκλέους μάρτυρος. ¹⁸⁾ Ἐλευθέρωσεν. ¹⁹⁾ Κοινωνικόν· Μνήμη δικαίου. ²⁰⁾ κε'. Τῆς ἁγίας Φευρωνίας μάρτυρος. ²¹⁾ κς'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰωάννου καὶ Παύλου τῶν Ῥωμαίων καὶ Γαλλικάνου. ²²⁾ κζ'. Τοῦ ἁγίου Μαρκελλίνου. ²³⁾ κη'. Τῆς ἁγίας Σεῖας ἐν Ταυρομενίᾳ. ²⁴⁾ ἦχος δ'. Οἱ τῶν ἀποστόλων. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγερῶνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὃ λαλῶ οὐ κατὰ Χριστὸν λαλῶ... Τέλος· ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις. Στίχος τοῦ ἀλληλοῦια, ἦχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. ρξ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε... ²⁵⁾ Τοῦ ἁγίου Παύλου. Другихъ памитейъ мѣстъ. ²⁶⁾ τοῦ Ἰουβελιανοῦ. ²⁷⁾ Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. οθ'. προσεγράφη εἰς τὴν α'. τοῦ Νοεμβρίου.

η'.¹⁾ Τοῦ ἁγίου Προκοπίου μάρτυρος πόλεως²⁾ Παλαιστίνης καὶ τῶν συν αὐτῷ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον ρις'. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὁ ἀκούων ὑμῶν ἑμοῦ ἀκούει.

θ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παγκρατίου μάρτυρος Ταυρομενίας.

ια'.³⁾ Τῆς ἁγίας Εὐφημίας⁴⁾ τῆς ἀρτοποιητρίας. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον οδ'.

ις'.⁵⁾ Τῶν ἁγίων χλ'. πατέρων⁶⁾ τῆς δ'. συνόδου καὶ τῶν ἁγίων⁷⁾ Ἀντιόχου, Ἀννης, καὶ τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ, ὅπου εὔρεν τὸν σταυρόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφ. λβ'.

κε'.⁸⁾ Τῶν δικαίων ἡ μνήμη⁹⁾ Ἰωακείμ καὶ Ἀννης, καὶ Συμεῶν¹⁰⁾ τοῦ στυλῖτου, καὶ τῆς ὁσίας Εὐπραξίας καὶ Ὀλομπιάδος¹¹⁾ καὶ Ἱερουσαλὴμ μεγαλομάρτυρος. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἶχε μὲν καὶ ἡ πρώτη σκηνή. Τέλος· Μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα¹²⁾. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον οθ'. Εἶπεν ὁ Κύριος· οὐδεὶς λόγον ἄψας. Τέλος· Οἱ ἀκούοντες καὶ ποιῶντες αὐτόν.

κς'.¹³⁾ Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος καὶ τοῦ ὁσίου Θεράποντος¹⁴⁾. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ

1) β'. Τὰ καταθέσια τοῦ μαφορίου τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις. γ'. Βαβύλου ἐπισκόπου μάρτυρος. δ'. Τοῦ ἁγίου ἐπισκόπου Δονάτου καὶ μάρτυρος. ε'. Κόνωνος καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κόνωνος. ς'. Φιλήμονος μάρτυρος καὶ Φωκᾶ. ζ'. Τῆς ἁγίας Κυριακῆς καὶ Βάσσης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς. 2) Этого слова нѣтъ. 3) ι'. Τῶν ἁγίων με'. μαρτύρων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ. 4) Только одно имя. 5) ιβ'. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Γολινδούχας. ιγ'. Ἡρακλείου μάρτυρος. ιδ'. Θεοδώρου μάρτυρος Πενταπόλεως. ιε'. Τοῦ ἁγίου Κηρίκου καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰουλίτης. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν κεφ. ρις'. Ἰδοὺ δίδωμι... 6) τῶν ἐν Χαλκηδόνι. 7) μαρτύρων Σινάτορος, Βιάτορος, Κασσιόδωρου καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Δομινάτας. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς.. 8) ις'. Τοῦ ἁγίου Περᾶτου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Μαρίνης, Ἀθηνογένους καὶ τῶν ι'. μαθητῶν αὐτοῦ. ιη'. Τῶν ἁγίων βλίων (;) φ'ις'. ιθ'. Τῆς ἁγίας Μακρίνης ἀδελφῆς τοῦ ἁγίου Βασιλείου, κ'. Ἡ ἀνάληψις τοῦ προφήτου Ἑλισαίου καὶ Ἡλιοῦ κα'. Τῶν ὁσίων πατέρων Συμεῶν σαλοῦ καὶ Ἰωάννου. κβ'. Τῶν ἁγίων μυροφόρων γυναικῶν καὶ Μαρίας τῆς Μαγδαλινῆς καὶ Φωκᾶ μάρτυρος. κγ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀπολλιναρίου καὶ πάπα Βιταλίου. κδ'. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Χρηστίνης καὶ Φαντίνου. 9) Ἡ κοίμησις. 10) Нѣтъ. 11) Прибавлено: Τῆς διακόνου τοῦ Χρυσοστόμου. Προκείμενον ἡχος πλ. δ'. Θαυμαστὸς ὁ Θεός... 12) Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦα ἡχος πλ. δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Ἄλλος· Σωτηρία τῶν δικαίων. 13) κς'. Ἰλῆμ (;) μάρτυρος καὶ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς. 14) Нѣтъ.

ἐν τῇ χάριτι. Τέλος· Μετὰ δόξης αἰωνίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην κεφάλ. ρλγ'. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. τέλος· Δόξη λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ¹⁾).

Μὴν Αὐγουστου.

α'.²⁾ Τῶν ἁγίων Μακκαβαίων καὶ Ἐλεάζαρ τοῦ πατρὸς αὐτῶν καὶ Σολομονῆς τῆς μητρὸς αὐτῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλ. πβ'.

ς'.³⁾ Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰσοδικὸν ἡχος βαρύς· Μετεμορφώθη ἐν τῷ ὄρει. Προκείμενον ἡχος βαρύς· Θάβωρ καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου, στίχος· Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν. Προκείμενον εἰς τὴν λειτουργίαν ἡχος δ'. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος ἐκ τῆς καθολικῆς ἐπιστολῆς Πέτρου· Ἀδελφοί, σπουδάσατε διὰ τῶν καλῶν. Τέλος· Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν⁴⁾). Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ρβ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραλαμβάνει. Τέλος· Ἔως οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. Κοινωνικὸν ἡχος δ'. Ἐν τῷ φωτί τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσώμεθα. Ἀλληλούια⁵⁾).

ια'. Τῶν ἁγίων μεγαλομαρτύρων Ζήνωνος καὶ Μακαρίας, καὶ Μαρτίνου, καὶ τὰ καταθέσει τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, καὶ ἡ σύναξις τῆς ἁγίας Εὐφημίας τοῦ ὁρους. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, κεφάλαιον οδ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἡρώτα τις τῶν φαρισαίων τὸν Ἰησοῦν. Τέλος· Πορεύου εἰς εἰρήνην.

ιδ'. Μεγαίου προσφύτου, καὶ ἡ ἀνάδειξις τῶν ἁγίων (:). Ὁ μαθητῆς τοῦ Κυρίου (:) καὶ τοῦ ἁγίου Μαρκελλοῦ ἐπισκόπου, καὶ ἡ παραμονὴ τῆς κοιμήσεως. Προκείμενον, ἡχος δ'. τῇ ἐσπέρᾳ· Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πόλεις Σιών, στίχος· Δεδοξασμένα ἐλαλήθη, καὶ γίνονται ἀναγνώσματα τὰ προγεγραμμένα εἰς τὴν ὑπαπαντήν.

ιε'. Ἡ ζωηφόρος κοίμησις τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Προεγράφη ἡ ἀκολουθία εἰς τὰς η'. Σεπτεμβρίου.

1) κη'. Εὐφημίου μάρτυρος καὶ Ἀντωνίνης. κθ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλινίκου. λ'. Ἰωάννου τοῦ στρατηλάτου. λα'. Προσκύνησις τιμίων ξύλων. 2) α'. Τῶν ἁγίων Μακκαβαίων. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον κεφ. πβ'. 3) β'. Δαλματίου καὶ Ταρασίου. γ'. Τοῦ ἁγίου Μαξίμου. δ'. Τῶν ἁγίων πατέρων σ'. τῶν ἐν Ἐφέσῳ. ε'. Μωσέως. 4) Στίχος τοῦ Ἀλληλουῖα· Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σοὶ ἐστὶν ἡ γῆ. 5) На зтомъ Канонарь IX -- X в. обрывается.

κθ'. Ἡ ἀποτομή τοῦ Προδρόμου. Εἰσοδικόν· Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὡς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν ὁρόμον· Τέλος· Οἵτινές εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. Στίχος τοῦ Ἀλληλούια, πλ. δ'. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον, κεφάλαιον νζ'. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ. Τέλος· Καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, ὅσα ἐποίησε καὶ ὅσα ἐδίδασκεν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

λα'. Τὰ καταθέσια τῆς τιμίας ζώνης τῆς Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις.

ОТДѢЛЪ ВТОРОЙ.

Κτιτορскіе типиконы

(ΤΥΠΙΚΑ ΚΤΗΤΟΡΙΚΑ).

Α) Восточные.

Α) Τύπος καὶ παράδοσις καὶ νόμος τῆς σεβασμίας λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα.

(По рукописи Синайской библиотеки XII—XIII в. № 1096).

Δεῖ φυλάττειν τὰ παρὰ τοῦ ὁσίου καὶ μακαρίου¹⁾ πατρὸς ἡμῶν Σάββα θεσπισθέντα·

Καὶ μηδὲν ἢ εὐνοῦχον ἢ ἀγένειον ἐν τῇ λαύρᾳ δεῦρεσθαι· γυναῖξί δὲ μὴ ἐξεῖναι εἰσερχεσθαι χάριν εὐχῆς ἐν τῇ λαύρᾳ, ἀλλ' οὐδὲ ἐν τοῖς μετοχείοις καὶ μάλλον ἐν τῇ δευτέρᾳ πύλῃ τοῦ μεγάλου μετοχείου. Ὅστις δὲ τῶν μοναχῶν τῇ λαύρᾳ εὐρευθῇ ἐν γυναικείῳ μοναστηρίῳ εἰσερχόμενος, ἐσθίων τε καὶ πίνων, καὶ μένων ἐν αὐτῷ, ἢ ἐναποτιθέμενός τι προσφάσει φυλακῆς, ἢ κουρεύων, ἢ λογισμὸς δεχόμενος, ἢ γράφων γυναῖξί καὶ ἀντιγραφόμενος, ἢ ὅλως γινῶσιν ἔχων μετὰ γυναικῶν, ἢ συντεχνίας ποιῶν, ἐκκοπτέσθω τῆς ἀδελφότητος, ὡς σκανδάλου αἵτις, οὐ μόνον χριστιανοῖς, ἀλλὰ καὶ ἔθνησις.

Μὴ ἔχειν δὲ ἐξουσίαν μήτε τοὺς Ἰβηρας, μήτε τοὺς Σύρους, ἢ τοὺς Φράγγους²⁾ λειτουργίαν τελεῖαν ποιεῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις αὐτῶν,

¹⁾ Ркп. XV в. Синайск. библ. № 531: Θεοφόρος ²⁾ ἢ τοὺς Φράγγους—
нѣтъ.

ἀλλὰ συναθροισζομένους ἐν αὐταῖς ψάλλειν τὰς ὥρας καὶ τὰ τυπικά, ἀναγινώσκειν δὲ τὸν Ἀπόστολον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσέρχεσθαι εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ μεταλαμβάνειν μετὰ πάσης τῆς ἀδελφότητος τῶν θείων καὶ ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων.

Ἐν δὲ τῇ θήκῃ τοῦ ἁγίου προλειτουργίαν ποιεῖν τὸν εἰς τοῦτο¹⁾ τεταγμένον πρεσβύτερον.

Μὴ ἔχειν δὲ ἐξουσίαν παντάπασί τινα ἐξελεῖν τῆς λαύρας ἐν σαββάτῳ διὰ τὴν προσδοκωμένην ἀγρυπνίαν, ἄνευ ἀνάγκης καὶ διακονίας τοῦ κοινοῦ, μετὰ δὲ τὴν ἀγρυπνίαν ἀπιάτω εἰς τὴν αὐτοῦ χρείαν μετὰ βουλῆς τοῦ προεστώτος, ἢ τοῦ ἐκκλησιαάρχου. Μὴ εὐρισκομένου δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιούσῃ ἀγρυπνία μηδὲν λαμβανέτω, ἀρκετὸν γὰρ αὐτῷ ἢ προλαβοῦσα ἐβδομάς ὅλη τοῦ διοικῆσαι τὰς δουλείας αὐτοῦ, καὶ τοῦτο, εἰ δυνατόν, ἅπαξ τοῦ μηνός.

Οἱ δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐξερχόμενοι καὶ οἱ ἐν αὐταῖς καθεζόμενοι, εἰ μὲν μετὰ βουλῆς καὶ εὐχῆς τοῦ προεστώτος τοῦτο ποιῶσι, λαμβανέτωσαν τὰς χρείας αὐτῶν. εἰ δὲ ἀβουλήτῳ ἐξ ἰδιορρυθμίας ἐξῆλθον, ὑποστρέφοντες μὴ δεχέσθωσαν.

Ὅστις δὲ προνοίᾳ Θεοῦ καὶ κρίσει πατριάρχου προβληθῇ ἢ μητροπολίτης, ἢ ἐπίσκοπος, ἢ ἡγούμενος εἰς ἕτερον μοναστήριον, εἴτε ἐν οἰωδῇποτε βαθμῷ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, μὴ ἔχειν ἐξουσίαν τῶν ἐν τῇ λαύρᾳ καὶ τῷ μετοχείῳ κελλίων αὐτοῦ, ἔτι ἢ ὅλῳ πωλεῖν αὐτά, ἢ χαρίζειν, ἀλλ' εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀγίας μονῆς, καὶ ἄλλοις ἀξίοις καὶ χρήζουσιν ἀδελφοῖς παρὰ τοῦ ἡγουμένου παρέσχεσθαι. Τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν τελευτώντων ὀφείλει τηρεῖσθαι, καὶ ἄνευ γνώμης καὶ θελήσεως τοῦ ἡγουμένου μὴ ἔχειν τινὰ ἐξουσίαν καταλιπεῖν τῷ αὐτοῦ μαθητῇ τὸ ἴδιον κελλίον.

Παροξυσμός δὲ ἂν γένηται μεταξὺ τινων ἀδελφῶν καὶ τοσούτον κατισχύσειεν ἡ κακία, ὥστε ἀλλήλους τύψαι καὶ χεῖρας ἐπιβαλεῖν, τοῦτους ἂν οὐκ εἰρηνεύωσι καὶ ὧσιν ἐν ἀγάπῃ τῆς μονῆς, ὡς ταραχοποιούς καὶ τῆς ἐντολῆς τοῦ Χριστοῦ ἄλλοτρίους, διώκεσθαι, ὁ ὅλον γὰρ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ὡς φησιν ὁ θεῖος ἀπόστολος.

Ὅστις δὲ εὐρεθῇ ἐκ τῶν ἀδελφῶν μεθῶν καὶ ὑβρίζων τινὰ, ἢ προπηλακίζων, ἢ ἐταιρείας καὶ συστροφὰς ποιῶν, ἢ διορθοῦσθω, ἢ διωκέσθω. Καὶ τῆς διακονίας ὡσαύτως ὁ εὐρισκόμενος κλέπτων, πανέσθω²⁾

¹⁾ Ἐν τούτῳ τεταγμένοις. ²⁾ Πανόςσθω

τῆς διακονίας, ἐπιτιμίαν λσμβάνων εἰς διόρθωσιν καὶ μετάνοιαν, καὶ τοῦ ἰδίου κελλίου μὴ ἐξιέτω, εἰ μὴ ἐν ταῖς ὠρισμέναις ὥραις τῶν συνάξεων καὶ προσευγῶν.

Τοὺς δὲ ἡσυχάσαι θέλοντας καὶ μήτε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ προσέρχεσθαι, μήτε πάλιν τελείως ἐγκλεισθῆναι καταδεχομένους βουλόμεθα ἐν ταῖς ἀγρυπνίαις καὶ μόνον τοῖς λοιποῖς συνεισέρχεσθαι. Ἐν δὲ ταῖς πόλεσι καὶ κώμαις καὶ μνήμας ἀγίων καὶ λοιπαῖς προόδοις παντάπασιν εἶργεσθαι, ἡσυχία γὰρ ἔργῳ μᾶλλον καὶ οὐ λόγῳ ὠφελῆσαι δύναται.

Τοὺς δὲ ἔξωθεν ἐρχομένους ξένους εἰ μὲν ἀρχὴν βούλονται τινες (ἐν) λαύρα βαλεῖν, ἐν ἑπτὰ ἡμέραις αὐτοὺς ὑποδεξάμενοι ἀναπαύσωμεν, εἰ δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει καθεζομένων ὑπάρχοιεν, ἢ τῶν εἰς προσκύνησιν περιβαλλόντων, ἀρκεῖ αὐτοῖς καὶ τῶν τριῶν ἡμερῶν ἢ ἀνάφυξις διὰ τὸ πλῆθος τῶν καθεκάστην ἐρχομένων πτωχῶν.

Ἐπεὶ δὲ ψθοροποιοὶ δαίμονες ἐν ταῖς προχειρήσεσι τῶν ἡγουμένων εἰσώθαι δειχωνίας καὶ στάσεις ἀναρύπτειν¹⁾ τῶν δύο γλωσσῶν, μεταξὺ Ῥωμαίων τε ψημὶ καὶ Σύρων, ἐκ μέσου τὸ σκάνδαλον ἐξελαύνοντες, διοριζόμεθα· μηδένᾳ τῶν Σύρων ἀπὸ γε τοῦ νῦν τῆς τοῦ ἡγουμένου ἐπιβαίνειν ἀρχῆς, οἰκονόμους δὲ καὶ δοχειαρίους καὶ εἰς τὰς λοιπὰς διακονίας προτιμᾶσθαι τοὺς Σύρους καὶ διαταττόμεθα καὶ ἀποδεχόμεθα, ὡς ἀνυστικωτέρους ὄντας καὶ δραστικούς ἐν ταῖς πατρά(ι)σιν αὐτῶν.....

В) Ὑποτύπωσις²⁾ σὺν Θεῷ καταστάσεως τῆς εὐαγεστάτης μονῆς τῶν Στουδίου.

(По рукописи Ватопедскої аѳонскої библіотеки XIII—XIV в. № 322 (956).)

Πολλῶν ὄντων καὶ διαφορῶν τῶν ἐν ταῖς ἱεροῖς μοναστηρίοις κρατηκυῶν ἄνωθεν παραδόσεων, καὶ ἄλλων ἄλλαις διοικουμένων τε καὶ διειδυνομένων πρὸς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν ὑποτυπώσεσιν, μία τίς ἐστι τῶν πασῶν καὶ ἡ κατ' ἡμᾶς κρατοῦσα παράδοσις, ἣν παρειλήψαμεν πρὸς τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ τοῦ Θεοδώρου·

1) Ἀνάπτειν. 2) Варианты заимствуемъ изъ Migne. Patrol. Curs. Complet. (Ser. graeca) t. XCIX col. 1704—1720. Ὑποτύπωσις καταστάσεως τῆς μονῆς τῶν Στουδίου.

καὶ οὐχ ἡμεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ πλείους τῶν ἐγκρίτων μοναστῶν ταύτην αἰροῦνται, ὡς ἀρίστην τε καὶ βασιλικωτάτην, καὶ τὰς ὑπερβολὰς καὶ ἐλλείψεις ἐκκλίνουσιν. Ἀμέλει καὶ ἡμεῖς σήμερον πατρικαῖς προσ-
αχθέντες ἐντολαῖς, ταύτην ἐν χάρταις εἰς ἄληστον μνήμην ταῖς μετέ-
πειτα γενεαῖς καταλιπεῖν, ὅση δύναμις, πρὸς τὴν ὑπακοὴν ἑαυτοῦς
καθήκαμεν, Θεοῦ δηλαδὴ παρέχοντος ἡμῖν ταῖς τοῦ ποιμένου ὑπὲρ
ἡμῶν προσευχαῖς τὴν κατάλληλον ἀρμογὴν τῆς τοῦ λόγου συνθέσεως
εἰς τὸ ἐκθέσθαι ὑγιῶς τὰ ὀνησιφόρα τε καὶ σωτήρια τοῦ Θεοφόρου πα-
τρὸς ἡμῶν ἐντάλματα, (π. 132] εἰς δόξαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ
καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ φυλακὴν τε καὶ σωτηρίαν τῶν ταῦτα μετὰ
πίστεως προαιρουμένων φυλάττειν. Ἐστω τοίνυν ἡ ἀρχὴ τῆς συντά-
ξεως¹⁾, ἐνθα καὶ ἡ ἀπαρχὴ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἐγένετο σωτηρίας.

Περὶ τοῦ ἁγίου Πάσχα²⁾ Ἰστέον, ὅτι μετὰ τὸ παρελθεῖν δευ-
τέραν φυλακὴν³⁾ ἢ καὶ τρίτην, ἥτοι τὴν ἐννάτην ὥραν πίπτει τοῦ ὑδρο-
λογίου τὸ σύσημον, καὶ τῇ τούτου σημασίᾳ ἐγείρεται ὁ ἀφυπνιστὴς ἅμα⁴⁾
τοῦ κανονάρχου καὶ λαμβάνουσιν ἄμφω εὐχὴν εἰς τὸν καθηγούμενον, καὶ ὁ
μὲν ἀφυπνιστὴς μετὰ φανοῦ περιέρχεται τοὺς κοιτῶνας, προτρεπόμενος
τοὺς ἀδελφούς εἰς ἐξανάστασιν τῆς ἐωθινῆς δοξολογίας· ὁ δὲ κανο-
νάρχης ἀπέρχεται τῆς τοῦ ξύλου κρούσεως ἐν τοῖς ὀρισμένοις τόποις⁵⁾.
Καὶ τῶν ἀδελφῶν πάντων ἀθροισζομένων ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ κυριακοῦ καὶ
προσευχομένων ἡσυχῇ⁶⁾ οἱ ἱερομένοι μόνον, οἱ τε διάκονοι καὶ πρεσβύ-
τεροι ἅμα τοῦ καθηγούμενου ἐνδοθεν εἰσερχόμενοι τοῦ ναοῦ, ὃν τινα ὀρί-
σει ὁ καθηγούμενος τοῦ θυμιᾶσαι, λαβὼν τὴν εὐχὴν αὐτοῦ καὶ τὰς χει-
ρας ἀπονιφάμενος, θυμιᾷ πρῶτον τὸ ἱερόν θυσιαστήριον· κἀκεῖθεν διὰ τῆς
ἐμπροσθεν κιγκλίδος, ἐξελθὼν, δεέρχεται τὸ βόρειον κλίτος⁷⁾ τοῦ ναοῦ,
ἐκκλησιάρχου μετὰ φαιδράς τῆς λαμπράδος προπορευομένου ἐμπροσθεν
αὐτοῦ, καὶ φθάσας τὴν βασιλικὴν λεγομένην πύλην καὶ τὸν τοῦ σταυροῦ

¹⁾ αὕτη οὖν Θεῶ, а дальнѣйшихъ словъ нѣтъ. ²⁾ Вмѣсто этого загла-
вiя стоитъ: "Ὅπως διοικούμεθα ἐν ταῖς συνάξεσι τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου τριημέ-
ρου ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Περὶ τοῦ ἔδλου. ³⁾ τῆς νυκτὸς, ἥτοι τὴν 9^η.
ὥραν, ἀρχομένης τῆς 9^η. πίπτει τοῦ... ⁴⁾ Онущены слова: ἅμα τοῦ κανονάρχου
до словъ: μετὰ φανοῦ περιέρχεται. ⁵⁾ σημαίνουνσι δὲ παραυτίκα καὶ τὰ ἐδλα ἄνω
τε καὶ κάτω вмѣсто неопредѣленной фразы текста. ⁶⁾ ἡσυχῇ, ὁ ἱερεὺς
τὸ πύριον μετὰ χειρας ἐπιλαβόμενος, θυμιᾷ πρῶτον τὸ ἱερόν βῆμα· κἀκεῖθεν
διὰ τῆς ἐμπροσθεν κιγκλίδος κ. τ. λ. ⁷⁾ κλίτον(;) τὸ τοῦ ναοῦ, καὶ φθάσας τὴν βασι-
λικὴν πύλην, θυμιᾷ τοὺς ἀδελφούς, καὶ εὐθὺς ἀνατρέχει δια τοῦ ναοῦ μέρους,

τύπον μέσον τῆς φιλίας ποιησάμενος, ἀπάρχεται θυμιᾶν τοὺς ἀδελφούς καὶ μετὰ τὸ πάντα θυμιᾶσαι. ἐνὸς τῶν λευιτῶν μεγαλοφώνως (οδ.] τό· Εὐλόγησον πάτερ, εἰρηκότες, ἐκφωνεῖ ὁ πρεσβύτερος· Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ Τριάδι πάντοτε νῦν. Καὶ εὐθέως ἀπάρχεται τροπάριον ἤχος πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη. Καὶ οὕτως ὁμοφώνως τῶν ἀδελφῶν πάντων ψαλλόντων, εἰσέρχονται εἰς τὸν ναόν. Ὁ δὲ ἱερεὺς, ἀνατρέχων διὰ τοῦ νοτίου μέρους (καὶ) θυμιῶν, εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον. Καὶ τὸ πυρεῖον ἀποθέμενος, τῶν ἀδελφῶν ἐκ τρίτου τό· Χριστὸς ἀνέστη. λοιπὴν εἰρηκότες, ἵσταται ὁ ἱερεὺς κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, λέγων σιγῶν· Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τούτοις πυκάζουσιν ἕως· καὶ δοξάζει, τῶν ἀδελφῶν καθ' ἕνα σιγῶν τό· Χριστὸς ἀνέστη ψαλλόντων. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτου, ἄρχεται· Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν καὶ εὐθύς· Ἀναστάσεως ἡμέρα, καθότι ἐξάψαλμον τῇ ἐβδομαδί ταύτῃ οὐ ψάλλομεν. Γίνεται δὲ ἀνάγνωσις μία ἀπὸ τοῦ Θεολόγου· Ἀναστάσεως ἡμέρα καὶ ἡ ἀρχὴ δεξιᾶ, καὶ εἰς τὴν ε'. ὡδήν τὸ κοντακίον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι. καὶ ὁ Ν'. καὶ ἀπολύει τοῦ ὁρθρου ἡ ἀκολουθία.

Δεῖ εἰδέναι¹⁾, ὅτι ἡ προλεχθεῖσα τῶν ἀδελφῶν συνήθροισις ἐν τῷ νάρθηκι καὶ ἡ τοῦ κανονάρχου καὶ ἀφυπνιστοῦ συνήθειά τε καὶ διακονία τῷ παντὶ παρεκτείνεται χρόνῳ ὡσάύτως καὶ ἡ τοῦ ἱερέως ἀκολουθία καθ' ἕκαστην ὁρθρινὴν σὺν αἵνῳ ἀνυπερθέτως ἐπιτελεῖται, παρεκτὸς τοῦ δοξάζειν ἐν τῷ νάρθηκι, εἰ μὴ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ. Μόνῃ δὲ ἡ λαμπροφόρος ἐβδομάς αὕτη διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν ἀγίαν ἀνάστασιν προεκρίθη ὑπὸ τῶν πατέρων διαλλάττειν τὴν συνήθειαν.

Ἔθεν ἐξηλθεν· οἱ τε ἀδελφοὶ κατόπιν αὐτοῦ εἰσέρχονται εἰς τὸν ναόν. Αὐτὸς δὲ τὸ πύριον ἀποθέμενος εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, ἐξελθὼν ἵσταται κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ ἄρχεται τροπάριον ὁ ἤχος πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Ὅπερ μετὰ τὸ ψαλλῆναι τρίτον παρὰ τ' ἐκείνου καὶ τῶν ἀδελφῶν, λέγει ὁ πρεσβύτερος σίχων· Αὕτη ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος· οἱ ἀδελφοὶ δὲ τὸ τροπάριον σιγῶν. β'. Συστήσασθε ἑορτὴν ἕως τέλος· καὶ πάλιν ὁ λαὸς τὸ τροπάριον δοξάζει. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτου, ἄρχεται εὐθύς ὁ κανὼν, καθότι ἐξάψαλμον πᾶσαν τὴν ἐβδομάδα ταύτην οὐ ψάλλομεν. Γίνονται δὲ δύο ἀναγνώσεις, καὶ ὁ ν'. ἀπὸ τῆς β'. ἀναγνώσεως· καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρθρου, γίνεται ὁ ἀσπασμός καὶ ἡ ἀπόλυσις.

1) Этого всего замѣчанія нѣтъ.

(π. 133] Δεῖ εἰδέναι¹⁾, ὅτι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὄρθρου τῆς λαμπροφόρου κυριακῆς γίνεται ὁ ἀσπασμὸς οὕτως· εἰς τῶν λεισιτῶν, τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ ὑπαλλάσσωσιν στολὴν καὶ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον λαμβάνων, ἵσταται εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου. Εἰσερχόμενος οὖν ὁ καθηγούμενος, καὶ τὸ ἅγιον ἀσπάζόμενος εὐαγγέλιον, εἶτα καὶ τὸν διάκονον, ἵσταται πλησίον αὐτοῦ. Εἴθ' οὕτως οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες κατὰ τὴν ἰδίαν ἑκαστος τάξιν μετὰ λαμπάδων ἀλλήλους ἀσπάζονται καὶ τὸ Χριστὸς ἀνέστη προσφθεγγόμενοι ἀντιφθέγγονται πάλιν οἱ ἀσπάζόμενοι τό· Καὶ γὰρ ἀνέστη. Τῶν ταξιαρχῶν τὴν εὐταξίαν ταύτην ποιουμένων καὶ στοιχηδὸν πάντων ἵσταμένων. Ὅτε φθάσωσι μέχρι τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἀνατρέχουσιν ἕως τῶν αὐτῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ οὕτως λοιπὸν καὶ τὸ τοῦ ναοῦ ἕτερον μέρος ἀναπληροῦσι, καὶ τό· Χριστὸς ἀνέστη μεγαλοφώνως πάντων λεγόντων, ἐπισυνάπτουσι καὶ τό· Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιέσθω ἡ γῆ. Εἴθ' οὕτως ἀνέρχεται ὁ κανονάρχης, εἰ τύχη, ἢ ἕτερος τῶν ἀδελφῶν ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ ἀναγινώσκει τὸν τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγον, οὗ ἡ ἀρχή· Εἴ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀναγνώσεως ἀγγεληδὸν πάντων συναθροισθέντων καὶ τῷ Κυρίῳ εὐχαριστησάντων, καὶ τὰς τρεῖς προσκυνήσεις ποιησάντων, γίνεται εὐχὴ ὑπὸ τοῦ καθηγουμένου καὶ ἡ τοῦ ὄρθρου τελεία ἀπόλυσις.

Δεῖ εἰδέναι²⁾, ὅτι εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν τὰ κατὰ συνήθειαν ψαλλόμενα ἀντίφωνα τό· Εὐλόγει (οἱ β.) ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ τὰ ἐξῆς· οὐ λέγομεν, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας παραδεδομένα. Ὅμοίως καὶ εἰς πᾶσαν ἐτέραν δεσποτικὴν ἐορτὴν οὕτως ποιούμεν. Τὸ προκείμενον δὲ καὶ τὸν ἀπόστολον καὶ τὸ ἀλληλουάριον ἔσωθεν τοῦ βήματος ὁ διάκονος λέγει, ὁμοίως καὶ ὁ πρωτοπρέτωρ (πρωτοπρεσβύτερος) τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι εἰς τὰ λυχνικά³⁾ τῆς ὅλης ἐβδομάδος ταύτης τὸ κατὰ συνήθειαν Προίμιον οὐ λέγεται, ἀλλ' ἡ μόνον τό· Χριστὸς ἀνέστη καὶ εὐθέως τό· Κύριε ἐκέκραξα, ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ἀπολυτικίῳ. Ἐν δὲ

1) О цѣлованіи упоминается, но подробнаго описанія самаго обряда нѣтъ. 2) Этого замѣчанія нѣтъ. 3) Εἰς δὲ τὰ λυχνικά ταύτης τῆς ἐβδομάδος λέγομεν τό· Χριστὸς ἀνέστη· καὶ εὐθέως τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, καὶ ἀπολυτικὸν τό· Χριστὸς ἀνέστη. Ὅμοίως ἐν τοῖς ἀποδείπνοις τὸν τρισάμιον ὕμνον, καὶ τὸ Κύριε ἐλέησον, ιβ'.

τῷ λυχνικῷ τῆς λαμπροφόρου κυριακῆς, γινομένης εἰσόδου, μετὰ τὸ προ-
κείμενον, εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Οὐσῆς ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Ἐν
δὲ τοῖς ἀποδείπνοις τὸν Τρισάγιον ὕμνον καὶ δώδεκα τὸ Κύριε ἐλέησον
μόνον λέγομεν.

Τῇ δὲ ἐπαύριον¹⁾, ὥρα δευτέρα τῆς ἡμέρας κρούων τὰ τρία ὁ κα-
νονάρχης, συναγόμεθα ἐν τῷ ναῷ τοῦ μεγάλου Προδρόμου, καὶ τὰς
ιεράς διπλοῖδας οἱ ἱερεῖς περιβαλλόμενοι, αἶροντες τοὺς τιμίους σταυροὺς
καὶ τὰς σεπτὰς καὶ ἀγίας εἰκόνας πάντες οἱ ἀδελφοί, κυκλεύομεν τὸν ἑναγχον
τῆς μονῆς ὄντα ἀμπελῶνα, τό· Χριστὸς ἀνέστη, πάντες μεγαλοφώνως
λέγοντες. Εἴθ' οὕτως ἀπερχόμεθα εἰς τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης, καὶ
γινομένης ἐκτενουῦς, ἀπερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου,
καὶ ἐκτενὴν ποιῶντες, ἀνθυποστρέφομεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου Προ-
δρόμου. Πρὸ δὲ τῆς εἰσόδου τῆς λιτῆς σημαίνει ὁ κανονάρχης, καὶ
γίνεται ἡ ἑναρξίς, καὶ εἰσοδευόντων τῶν ἱερέων, τελεῖται ἡ θεία λειτουρ-
γία. Ὡσαύτως καὶ τῇ Βαΐοφόρῳ καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ λιτανεύομεν, ἐὰν
τὸ κατὰστημα τοῦ ἀέρος καθαρὸν ᾖ.

Δεῖ εἰδέναι²⁾, ὅτι τῇ τρίτῃ τῆς διακαινησίμου διδομεν (εἰς) τοὺς
ὀριζομένους λαβεῖν τὸ ἅγιον καὶ μέγα σχῆμα ἀδελφούς.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τῷ σαββάτῳ³⁾ τῆς διακαινησίμου εἰς τὸ λυχνικὸν
ἀπαρχόμεθα ψάλλειν (πλ. 134] τὸ κατὰ συνήθειαν πάλιν Προσίμιον· Εὐλό-
γει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ εὐθέως τό· Κύριε ἐκέκραξα. Εἰς δὲ
τὰ ἀπόδειπνά· Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς σάβ-
βασιν οὕτως αἰεὶ ψάλλομεν.

Τῇ δὲ νέᾳ κυριακῇ⁴⁾ ἀπαρχόμεθα τὸν ἐξάψαλμον, τὸ δὲ Θεὸς
Κύριος λέγομεν εἰς ἤχον βαρὺν καὶ τροπάριον Ἐσφραγισμένου τοῦ μνη-
ματος, καὶ εὐθὺς ὁ κανὼν. Τῇ δὲ κυριακῇ ἐσπέρας ἀρχόμεθα τό· Μα-

1) Нѣтъ описанія крестнаго хода. 2) Нѣтъ этого замѣчанія. 3) τῷ
δὲ σαββάτῳ τῆς διακαινησίμου, καὶ τῇ κυριακῇ ὁπὲ τῆς λαμπροφόρου, εἰς τα
ἀποδείπνια ἀπὸ τοῦ· Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, καὶ ἐπένεινα. 4) Τῇ δὲ κυριακῇ τῆς
λαμπροφόρου ἄρχεται καὶ τὸ ἐξάψαλμον, καὶ λέγομεν τὸ Θεὸς Κύριος εἰς πλ.
δ'. καὶ εὐθὺς τοὺς ἀναβαθμοὺς εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· τό τε προκείμενον· καὶ τὸ
Πᾶσα πνοή, εἴτα τὸ εὐαγγέλιον, καὶ τό· Ἐν ταῖς νυξί. Καὶ μετὰ τὸν ν'. ἄρχεται
ὁ κανὼν, γίνονται δὲ ἀναγνώσεις β'.

κάριος ἀνὴρ ¹⁾ καὶ τοῦ πρώτου ἡχου ἀναστασίμου. Χρὴ δὲ εἰδέναι ²⁾, ὅτ' αἰ Μακάριος ἀνὴρ ἐν τοῖς λυχνικοῖς ³⁾ ἄρχεται εἰς ἡχον πλ. δ'. εἴτα ἡ δευτέρα ἐναρξίς καὶ ἡ τρίτη εἰς τὸν ἡχον τῆς ἡμέρας, τὸ δὲ ⁴⁾ Κύριε ἐκέκραξα εἰς τὸν ἡχον τῶν στιχηρῶν ⁵⁾ τῆς ἑορτῆς.

Τῇ δὲ ἐπαύριον ⁶⁾ εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, ψάλλομεν τὸ Θεὸς Κύριος εἰς ἡχον πρῶτον καὶ τροπάριον. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος καὶ ἐν κάθισμα ψαλμοὺς καὶ τρισάκις ἀναγινώσκομεν. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀναγνώσεως, εὐθὺς ἀναβαθμοὶ εἰς ἡχον πρῶτον, προκείμενον ἀναστάσιμον. Πᾶσα πνοὴ καὶ εὐαγγέλιον, εἴτα τὸ Ἐν ταῖς νυξίν καὶ τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ὁ πεντηκοστός, καὶ εὐθὺς ὁ κανὼν.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ἄχρι ⁷⁾ τῆς ἀγίας ἀναλήψεως προηγείται τριώδια ἀναστάσιμα τὸν τῆς ἡμέρας κανόνα, ὡσαύτως καὶ στιχηρὰ ἀναστάσιμα προηγείται τῶν λοιπῶν στιχηρῶν, παρεκτός τῶν σταυροσίμων, καὶ τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ἄχρι τότε καθ' ἐκάστην λέγομεν, προηγείται τοῦ πεντηκοστοῦ.

Ἰστέον, ὅτι ἕως τῆς ἀγίας Πεντηκοστῆς ὥρας οὐ ψάλλομεν, οὐδὲ γόνυ κλίνομεν ⁸⁾, πλὴν αἱ προσκυνήσεις παρὰ τῶν σπουδαίων, ἀντὶ τῶν

1) Καὶ τῇ κυριακῇ ἐσπέρα ἄρχεται τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Καὶ τῇ β'. εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλομεν πάλιν τὸ Θεὸς Κύριος, εἰς πρῶτον ἡχον, καὶ ἐν κάθισμα ψαλμοῦ, εἴτα τὸν κανόνα Ἀναστάσεως (ἡμέρα). γίνονται δὲ ἀναγνώσεις γ'. Ἐκ τότε τὰ ἀποδείπνια ὁλόκληρα ποιούμεν, πλὴν σαββάτου ἐσπέρας, καὶ ἑορτῆς δεσποτικῆς καὶ μνήμης ἀγίου, ἀργίαν ἡμῶν τῶν ἔργων ἢ καὶ τῶν ὥρων καὶ τῶν μετανοιῶν, ὅτε γίνονται προξενούσης. Ἐν ταύταις γὰρ ἀπὸ τοῦ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, καὶ ἐπέκεινα. Κάμνουσι δὲ καὶ αἱ διακονίαι ἀπὸ πρωῒ, τῇ γ'. τῆς β'. ἐβδομάδος ἀρχομένης. Ἔως δὲ τῆς ν'. ἐν τῷ λυχνικῷ προκείμενα ψάλλομεν ἐκάστης ἡμέρας. ²⁾ γινώσκειν ³⁾ Πᾶσι τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν ⁴⁾ Εἴτα ⁵⁾ τῶν στίχων. ⁶⁾ Все это изложено выше подъ воскресениемъ. (См. прим. 1) ⁷⁾ ὅτι ἄχρι τῆς Ἀναληψίμου ἑορτῆς προηγούνται τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ καθισμάτων τῶν τε κατανοητικῶν καὶ ἀποστολικῶν. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἕως τῆς Ἀναληψίμου, τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ λέγομεν, εἴθ' οὕτως τὸν Ν'. καὶ μαρτυρικὰ ἐν τῇ ψαλμῳδίᾳ ἐξ ἐκείνου δὲ οὐκέτι. ⁸⁾ Далѣ слѣдуютъ слова: ἄλλ' οὖν κανόνας νεκρωσίμους ἐν τοῖς σάββασιν ψάλλομεν καὶ ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ, εἰ τύχοι μνημόσυνον ἀδελφοῦ, ψάλλομεν. Δεῖ εἰδέναι, ὡς τῷ σαββάτῳ τῆς ν'. εἰς τὸ ἐξαποστειλάριον ψάλλομεν. Ἡ μνήμη τῶν κακοιμημένων, Κύριε καὶ τοῦτο ψάλλοντες κατερχόμεθα εἰς τοὺς τάφους τῶν ἀδελφῶν, κακεῖ ἱστάμενοι ψάλλομεν τὰ

γονυκλισίων ἐπιτελοῦνται, ὡσαύτως καὶ τὰ τῶν ὥρῶν προοίμια μετὰ Τρισάγιον ἐκάστης ὥρας ψάλλονται.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι καὶ πᾶσαι (οἱ β.) τὰς ἡμέρας ἀναστασίμους ἡγούμεθα, ἀλλ' οὖν κανόνας νεκρωσίμους ἐν τοῖς σάββασι ψάλλομεν καὶ ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ, εἰ τύχοι μνημόσυνον ἀδελφοῦ.

Ἰστέον, ὅτι τῇ ἀγίᾳ Πεντηκοστῇ εὐαγγέλιον ἐωθινὸν οὐκ ἀναγινώσκεται. οὔτε τι τῆς Ὁκτωήχου ψάλλεται, εἰ μὴ μόνον τῆς ἐορτῆς¹⁾.

Εἴτα εἰσέρχεται ἡ τεσσαρακοστὴ τῶν ἀγίων ἀποστόλων καὶ ἀρχόμεθα ψάλλειν καὶ τὰς ὥρας μετὰ καθισμάτων²⁾ πάντοτε. Μετὰ γοῦν τὸ τέλος τῆς ψαλμωδίας, λέγομεν τὸ Κύριε ἐλέησον εἰκοσάκις³⁾, καὶ βάλλομεν ἐν πρώτοις γ'. γονυκλισίας⁴⁾ ἱσταχῶς, ἅπαντες τῷ προεστώτι ἐπόμενοι, ἐν αἷς καὶ μικρὸν τὰς χεῖρας ἐκτείνομεν πρὸς τὸν Θεόν. Εἴθ' οὕτως ἄλλας εἴκοσιν, ὡς ἔχει τάχους ἕκαστος. Οὕτως οὖν καθ' ἐκάστην σὺναξιν. Εἰς δὲ τὸ ἀπόδειπνον γονυκλισίαι Ν'. καὶ εἰς τὸν ὄρθρον μ'.

Γνωστέον⁵⁾, ὅτι ἡμεῖς ψάλλομεν κανόνα, οἷον οὖν τὴν πρώτην ὥραν, ὃ καθεὶς ψάλλει λιτὴν, ὁπότε δὲ τὰ τρία καθίσματα ψάλλομεν, τὸ Ψαλτήριον καὶ τὸ Τριώδιον, τὴν πρώτην ὁμοῦ πάντες συναγόμενοι μετὰ καθίσμα(τος). ἀποδίδομεν τὴν ἰδ'. ὥραν. Ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ καὶ κανὼν ἂν ψαλθῇ τὴν πρώτην ὁμοῦ πάντες.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι εἰς ἕκαστον ὄρθρον μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀναγνώσεως ἐγείρομενοι δωδεκάκις λέγομεν τὸ Κύριε ἐλέησον καὶ οὕτως πάλιν ἄρχεται ἡ ψαλμωδία.

Δεῖ εἰδέναι, ὡς καθ' ἕκαστον σάββατον καὶ κυριακὴν, ὅτε οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς, ἥτοι ἐορτὴ δεσποτικὴ, ἢ μνήμη ἀγίου, τὸν ἀπόστολον ἀναγινώσκωμεν. Ἐν δὲ τοῖς σάββασι εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλομεν πρὸ τοῦ Ἀμώμου καθίσμα, εἴτα τὸν Ἀμωμον, εἴτα τὸν πεντηχοστόν, εἴτα τὸν

τῆς ἡμέρας στιχηρά, καὶ ἀπολύει ὁ ὄρθρος. Τοῦτο δὲ ποιούμεν καὶ τῷ σαββάτῳ τῆς Ἀποκρέου.

1) Этого замѣчанія нѣтъ, но имѣется служба вечерни Пятидесятницы. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ὁπὲ τῇ κυριακῇ τῆς ἀγίας Πεντηκοστῆς εἰς τὸ λογιζόμενον, ἐν ᾧ καὶ τὰς γ'. γονυκλισίας ποιούμεν, μετὰ τὸ προοίμιον εὐθὺς τὸ Κύριε ἐλέησον καὶ τῇ ἑωθῇ εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὸ ἐξάψαλμον τὸ Θεὸς Κύριος λέγομεν καὶ εὐθὺς τὸν κανόνα, καὶ ἀναγνώσεις β'. ἄρχομεν δὲ καὶ τὴν ἐβδόμηδα ταύτην μὴ ψάλλοντες ὥρας. 2) καθίσματος 3) λέγομεν τὸ Κύριε, ἐλέησον, Χριστέ, ἐλέησον. Καὶ βάλλομεν... 4) μετανοίας, 5) Этого замѣчанія нѣтъ.

κανόνα. Γίνονται δὲ ἀναγνώσεις γ'. Εἰς γὰρ τὸν Ἀμωμον οὐκ ἀναγινώσκουμεν. Ἀντὶ δὲ τοῦ ἐξαποστειλαρίου λέγομεν τό· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Αὕτη ἡ ποσότης τε καὶ ποιότης τῆς ψαλμωδίας διατείνει μέχρι τῆς ὑψώσεως τοῦ ζωοποιοῦ ζόλου.

(π. 135] Ἰστέον, ὅτι εἰς τὴν μεταμόρφωσιν¹⁾ καὶ εἰς τὴν κοίμησιν τῆς παναγίας Θεοτόκου, ἤγουν ὑψέ²⁾ εἰς τὸ λυχνικὸν τὸ μεθέορτον, μετὰ τὸ Προσίμιον εὐθὺς τὸ· Κύριε ἐκέκραξα. Καὶ τὴν ἔωθεν εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ (τοὺς) ἐξαψάλμους, πάλιν εἰς τό· Θεὸς Κύριος καὶ εὐθὺς ὁ κανών. ἀναγνώσεις δὲ δύο. Ὁμοίως εἰς τὴν ὑψωσιν³⁾ καὶ εἰς τὸ γενέθλιον τῆς⁴⁾ Θεοτόκου, ὁμοίως εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν⁵⁾, ὡσαύτως καὶ εἰς τὰ Φῶτα, ὡσαύτως εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου. Ἐν ἄλλαις δὲ ἑορταῖς πλὴν τῶν προγεγραμμένων, διπλῶς ἑορτάζειν οὐκ ἐνί. Ἀπὸ δὲ τῆς ὑψώσεως ἕως τῆς πασχαλίας⁶⁾ προστίθεται καὶ ἕτερον καθίσμα ἐν τοῖς ὄρθροις, καὶ τὰ τροπάρικα δὲ τοῦ καθίσματος διπλοῦνται, λεγομένου μεσοστιχοῦ. Γίνονται δὲ ἀναγνώσεις δ'. Ἐν δὲ τοῖς σάββασι τούτοις ψάλλομεν τὰ πρὸ τοῦ Ἀμώμου δύο καθίσματα, εἴτα τὸν Ἀμωμον, εἴθ' οὕτως τὸν κανόνα, γινομένων δὲ τεσσάρων ἀναγνώσεων. καθ' ὅτι εἰς τὸν Ἀμωμον οὐκ ἀναγινώσκουμεν⁷⁾).

¹⁾ τὴν μεταμόρφωσιν—пѣтъ. ²⁾ ὑψέ—пѣтъ. ³⁾ τὴν ὑψωσιν—пѣтъ. ⁴⁾ τῆς αὐτῆς⁵⁾ γένναν. ⁶⁾ ἕως τῆς μεγάλης μ'. ⁷⁾ Далѣе у Минея статья: περὶ τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, изъ которой главы съ 14 по 17 включительно нашъ списокъ Ὑποτύψεις'а опускаетъ совершенно. Онуцѣнные главы слѣдующія: ιδ'. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ μ'. ψάλλομεν καθίσματα δ'. καὶ τὸ τριψόδιον. Γίνονται καὶ ἀναγνώσεις δ'. Καὶ τῶν ἀδελφῶν μικρὸν ἀναπνευσμένων, περὶ τὸ διάφανσμα σημαίνει ὁ ἐκκλησιάρχης· καὶ πάντων συναθροισθέντων ἐν τῷ κυριακῷ, ψάλλομεν τὴν α'. μετὰ καθίσματος· οὐ μὴν καὶ ἀναγινώσκουμεν ἐν αὐτῇ. Ἐν δὲ τῇ γ'. καὶ δ'. καὶ θ'. ἀναγινώσκουμεν. Καθ' ἑκαστον ἀντίφωνον, ἤγουν ὁόξαν, εὐχὴ γίνεται παρὰ τε τοῦ πρεσβυτέρου καὶ διακόνου. Ποιοῦμεν δὲ μετανόιας εἰς μὲν τὰς ὥρας καὶ τὸ λυχνικὸν ἀνὰ λ'. Εἰς δὲ τὸ ἀποδείκνυν ρ'. καὶ εἰς τὸν ὄρθρον π'. ιε'. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τῇ μεγάλῃ ἑβδομάδι ὅλη ψάλλομεν τὰς ὥρας ὁμοίως ταῖς πρὸ αὐτῶν, πλὴν τοῦ ἁγίου σαββάτου· καὶ μετανόιας δὲ ποιοῦμεν ἕως ὅτου ἄρξῃται τὸ ἑωθινὸν τρισάγιον, ὅπερ λέγεται μετὰ τὸ στιχηρὸν τοῦ στίχου· μεθ' οὗ προκείμενον καὶ ἀπόστολον, καὶ προφητεῖαν, καὶ εὐαγγέλιον. ις'. Χρὴ γινώσκειν ὅτι δ'. καὶ παρασκευῇ καὶ κυριακῇ, τῶν ἀδελφῶν ἱσταμένων μετὰ πάσης εὐλαβείας, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου ἀναγινώσκεται ἡ κατήχησις τοῦ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου. Εἴτα λέγει τὰ παρ' ἑαυτοῦ ὁ

Ἰστέον¹⁾, ὅτι καὶ ἐπιστημονάρχαι εἰσὶν, εἰς οὓς τὰ σφάλματα τῶν μικροτέρων ἀδελφῶν ἀναφερόμενα, τὴν διόρθωσιν δέχονται· καὶ ταξιάρχαι δύο κατὰ χορὸν, εἷς²⁾ ὑφ' ὧν οἱ ἀδελφοὶ κοσμίως ἱστασθαι ἐν τοῖς χοροῖς ὑπομιμνήσκονται. Καὶ ἀφυπνιστὴς ἕτερος, ὁ ἐν ταῖς ἀναγνώσεσι τοῦ ὁρθρου, ἡρέμα περιερχόμενος τοὺς ἀδελφούς, καὶ τοὺς κοιμωμένους ἐξυπνίζων, ἀλλὰ καὶ ἐπιτηρηταὶ καθ' ἑσπέραν δύο τάσσονται ἀμοιβαδόν. οἷτινες μετὰ τὴν φωνὴν τοῦ ξύλου προτρέπονται τοὺς νοθεῖς συνδραμεῖν³⁾ εἰς τὴν τοῦ ἀποδείπνου σύναξιν, καὶ πάλιν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν⁴⁾ περινοστοῦσι τοὺς κρυπτοὺς τοῦ μοναστηρίου τόπους, καὶ τοὺς συνδυάζοντας εἰς ἀκαίρους συντυχίας (οδ.] διαλύουσι μετὰ τῆς προσηκούσης στυφότητος.

Χρὴ γινώσκειν, (ὅτι) κοινῶς⁵⁾ καθ' ἑκαστον ἀποδείπνον ὁ διὰ χειρῶν σταυροειδῆς ἀσπασμὸς γίνεται, σημεῖον τυγχάνων ἀποκαταλλαγῆς ἑκάστου πρὸς ἑκαστον, διὰ τὰς μεθημερινὰς συμβαινούσας προσκρούσεις.

Δεῖ εἰδέναι, ὡς τῇ παραμονῇ τῶν Χριστοῦ γεννῶν, καὶ τῶν Φώτων, καὶ τῇ ἀγίᾳ πέμπτῃ ὥφει, καὶ τῷ ἀγίῳ σαββάτῳ ὥφει ἀποδείπνον οὐ ψάλλομεν, ἀλλ' ἢ τὸ Τρισάγιον καθ' ἑαυτούς⁶⁾.

Ἰστέον, ὡς ἐν τοῖς ἀποδείπνοις τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς, πᾶσι σχεδόν, πῇ μὲν παρὰ τοῦ προεστῶτος, πῇ δὲ παρὰ τῶν προβεβηκότων καὶ λόγου μεμειραμένων⁷⁾ κατήχησις ἐν τοῖς ἀδελφοῖς γίνεται.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι καθ' ἑκαστον ὁρθρον ἐξέρχεται τοῦ χοροῦ ὁ ἡγούμενος ἐν τῷ ἄρξασθαι⁸⁾ τὴν τετάρτην ὥδην, καὶ καθεζόμενος εἰς τὴν ἐξαγγελίαν, δέχεται τοὺς ἀδελφούς προσιόντας, καὶ θεραπεύει ἕνα ἑκαστον πρὸς τὸ συμφέρον.

Χρὴ γινώσκειν, ὡς τῇ ἀγίᾳ τεσσαρακοστῇ τάσσεται ἀδελφὸς γηραιός, καὶ ἀπὸ τῆς τρίτης⁹⁾ ἀπέρχεται εἰς ἐκάστην διακονίαν, καὶ βα-

ἡγούμενος νοθετῶν τοὺς ἀδελφούς. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς κατηχήσεως, δοξάζουσιν, καὶ λέγεται τὸ Πάτερ ἡμῶν, καὶ εὐλογεῖτε, ἄγιοι, εὐλόγησον, πατερ, καὶ ἀπολύει. Οὕτως καθόλου τοῦ ἐνιαυτοῦ. ιζ'. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τῷ σαββάτῳ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ τρισσεύονται, εἰς δὲ τοὺς αἶνους δυσσεύονται. Ὁμοίως καὶ ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἐορταῖς.

¹⁾ У Миня эта глава (ιη'). и слѣдующая помѣщены въ статѣѣ: περὶ τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς ιη'.—κζ'. ²⁾ Εἷς—иѣтъ ³⁾ νοθεῖς συνδραμεῖν εἰς τὰ ἑσπερινὰ καὶ εἰς τὰ ἀποδείπνια. ⁴⁾ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἀποδείπνιου. ⁵⁾ ὡς ⁶⁾ ἢ τὸ Τρισάγιον εἰς τὸ τραπεζάριον. ⁷⁾ πεπειραμένων. ⁸⁾ Τοῦ ἄρξασθαι⁹⁾ ἀπὸ τῆς γ'. ὥρας.

λὼν μετάνοιαν λέγει· Ἀδελφοί καὶ πατέρες, ἀδελφοί καὶ πατέρες, προσέχωμεν ἑαυτοῖς. ὅτι ἀποθνήσκομεν, ἀποθνήσκομεν, ἀποθνήσκομεν¹⁾).

Ἰστέον, ὡς ὅτε δεχόμεθα ἀδελφούς, εἴτε ἀπὸ ἄλλου μοναστηρίου. εἴτε καὶ λαϊκοὺς πρὸς τὸ μονάσαι, ποιούμεν αὐτοὺς καθεσθῆναι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐβδομάδας δύο, ἢ καὶ τρεῖς πρὸς θεωρίαν καὶ πείραν τοῦ μοναστηρίου· καὶ εἰ ἐπιμένει τῇ κρίσει τοῦ λογισμοῦ αὐτοῦ, μετὰ τὸ διαμαρτύρασθαι αὐτῷ τὸν ἡγούμενον τὰ συμβησόμενα, τηνικαῦτα ἐπὶ κατηχήσεως εἰσάγει αὐτὸν καὶ συναριθμεῖ (π. 163] τῇ ἑαυτοῦ πόμνῃ· βάλλοντος τοῦ προσερχομένου μετάνοιαν τοῖς ἀδελφοῖς κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ ἡγουμένου, κἀκεῖνων ἐπευχομένων αὐτῷ.

Χρὴ γινώσκειν. ὡς καὶ ἀφορίστριαί εἰσι παρ' ἡμῶν, ἐν αἷς οἱ ἀπειθεῖς καὶ δυσήνιοι κατακλείονται, ξηροφαγοῦντες καὶ παιδευόμενοι τὴν ἀρετὴν· ἡ γὰρ διὰ μαστιγῶν παιδευσίς, ὡς τοῖς κοσμικοῖς ἀρμόζουσα. τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἀπόβλητος εἰκότως ἐκρίθη.

Δεῖ εἰδέναι. ὅτι ἐν αἷς ἡμέραις ἀργίαν ἄγομεν τῶν σωματικῶν ἔργων. κρούει ὁ βιβλιοφύλαξ τὸ ξύλον ἅπαξ, καὶ συνάγονται οἱ ἀδελφοί εἰς τὸν τόπον τῶν βιβλίων. καὶ λαμβάνει ἕκαστος βιβλίον, καὶ ἀναγινώσκει ἕως ὀφεί. Πρὸ δὲ τοῦ σημάντρου²⁾ τοῦ λυχνικοῦ, κρούει πάλιν ἅπαξ ὁ ἐπὶ τῶν βιβλίων, καὶ ἐρχόμενοι πάντες κατὰ τὴν ἀναγραφὴν ἀποστρέφουσιν αὐτά. Εἰ δέ τις ὑστερίσει εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς βίβλου, ἐπιτιμῶ ὑποβάλλεται.

Χρὴ εἰδέναι, ὡς ἡνίκα ἐννάτῃ³⁾ ποιούμεν ἀπὸ τῆς ἑκτῆς λειτουργεῖ ὁ πρεσβύτερος· εἰ δὲ ἑκτῇ⁴⁾ μέλλομεν ἐσθῆναι ἀπὸ τῆς τρίτης. Ἐὰν δὲ ἀργίαν ἄγομεν τῶν ὥρων καὶ κάμνομεν, ἡ μὲν θεία λειτουργία ὥραν τρίτην σημαίνει. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς, κρούει τὸ ξύλον τρεῖς, καὶ συνάγονται πάντες ἀδελφοί ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ μετὰ τὸ ψάλλαι τὰ τυπικὰ καὶ λαβεῖν εὐλογίαν, κατέρχονται⁵⁾ εἰς τὴν τράπεζαν.

Περὶ τῆς ἐν βρωμασι καὶ πόμασι ποσότητος καὶ ποιότητος, καὶ τῆς ἐν ταῖς τραπέζαις εὐταξίας.

Κατερχομένων⁶⁾ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὸ ἀριστῆσαι, ὁ στίχος ἐπὶ στόματος αὐτῶν⁷⁾ φέρεται. (οδ.] Κάθηνται δὲ κατὰ ἀκούβητον⁸⁾ θ'. οἱ

1) ἀδελφοί καὶ πατέρες, προσέχωμεν ἑαυτοῖς, ὅτι ἀποθνήσκομεν, ἀποθνήσκομεν, ἀποθνήσκομεν· μνημονεύωμεν καὶ τῆς ἐπουρανίου βασιλείας. 2) πρὸ δὲ τῶν σημαντήρων. 3) Ἐννάτην. 4) ἑκτὴν — шестъ 5) ἀπερχόμεθα. 6) ὑπερχομένων. 7) ὁ στίχος αὐτῶν ἐπὶ στόματος. 8) κάθηνται δὲ κατὰ τράπεζαν ἀκούβητον θ'.

ταξiάρχαι δὲ τὰς ἀναπληρώσεις τῶν τραπεζῶν ποιοῦνται· εὐτάκτως¹⁾, ἐκτὸς θυροῦ· βου. Γίνεται δὲ καὶ ἀναγνώσεις, τῶν ἀδελφῶν τὰ κουκούλια χειμῶνος²⁾ ἐπὶ κεφαλῇ· ἐχόντων. Σημεῖον δὲ τοῦ τέλους τῆς ἀναγνώσεως ταύτης ἐστὶν ὁ ἤχος τῶν χλιερῶν³⁾ ἐν τῇ ὑστάτῃ μαγειρίᾳ, πάντων ὁμοῦ ἐπὶ τῶν παροψίδων ἐπιρρίπτομένων⁴⁾. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ κεράσαι καὶ τὸ παραθῆσαι διὰ κρούσματος γίνεται.

Ἰστέον, ὅτι ἀπὸ τῆς πασχαλίας μέχρι τῶν ἁγίων πάντων τὰς δύο μαγειρίας, τὸ τε λάχανον καὶ τὸ ὕσπριον μετὰ ἐλαίου ἐσθίουμεν. Χρώμεθα δὲ καὶ ἰχθύων, καὶ τυροῦ, καὶ ὡοῦ· πίνουμεν δὲ τὰ ἄριστα γ'. ὥψε δὲ τρία⁵⁾. Κρούοντες τοῦ ξύλου, κατέρχονται⁶⁾ οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἐσθίουσιν ἄρτον, καὶ ἐὰν ἐπερίσσειε μαγειρία πρῶτ', ἐπίτηδες⁷⁾ γὰρ ἔδεσμα ὥψε οὗ γίνεται, κινὰ δὲ δύο.

Εἰς δὲ τὴν τεσσαρακοστὴν τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἰχθύας καὶ τυρόν καὶ ὡὰ οὐκ ἐσθίουμεν, πλὴν τῶν ἡμερῶν, ἐν αἷς⁸⁾ οὐ ψάλλομεν, τρώγοντες⁹⁾ δὲ τὰς δύο μαγειρίας, τὸ μὲν λάχανον μετ' ἐλαίου, τὸ δὲ ὕσπριον ἄνευ ἐλαίου ἐσθίουμεν· κινὰ δὲ δύο τὴν ἐννάτην¹⁰⁾ καὶ δύο ὥψε. Ἐν δὲ ταῖς ἀργησίμοις, ἐν αἷς ἡνιξάμεθα τυρόν ἐσθίειν καὶ τὰ λοιπὰ τὴν ἕκτην τρώγοντες, τρία πίνουμεν καὶ δύο ὥψε. Οὗτος ὁ τύπος τηρεῖται¹¹⁾ καὶ τὴν τεσσαρακοστὴν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου¹²⁾.

Ἀπὸ δὲ τῶν ἁγίων¹³⁾ ἀποστόλων τὴν μνήμην ἕως τοῦ ἁγίου Φιλίππου, τετράδ'α καὶ παρασκευὴν ἐννάτα· ποιοῦμεν, ἐν αἷς¹⁴⁾· πάλιν ὁ τύπος τηρεῖται εἰς τε τὰ βρώματα καὶ (π. 137) πόματα τῶν ἀμφοτέρων τεσσαρακοστῶν. Ἐὰν δὲ ἐμπέσῃ¹⁵⁾ ἐν αὐταῖς μνήμη ἁγίου, σχολὴν ἡμῖν ἐμποιοῦσα τῶν τε ὥρων καὶ μετανοῶν¹⁶⁾, ἰχθύων, εἴπερ χορηγοῖται¹⁷⁾ ἐσθίουμεν, κινὰ δὲ τρία τὸ ἄριστον καὶ ὥψε δύο.

Περὶ τῆς ἁγίας¹⁸⁾ τεσσαρακοστῆς.

Ἐν δὲ τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ μονοσιτοῦμεν, πλὴν σαββάτου καὶ κυριακῆς· ἐσθίουμεν τῇ πρώτῃ καὶ τῇ μεγάλῃ¹⁹⁾ ἐβδο-

¹⁾ Ποιοῦνται, καὶ εὐτάκτως, ἐκτὸς θυροῦ· βου. ²⁾ Χειμῶνος—нѣтъ. ³⁾ τῶν χλιερῶν. ⁴⁾ παραδίδων ἐρρίπτομένων. ⁵⁾ ὥψε δὲ τρία—нѣтъ. ⁶⁾ ἀπέρχονται. ⁷⁾ (ἐπίτηδες γὰρ ἔδεσμα τὸ ὥψε τῷ κοινῷ οὐ γίνεται) ⁸⁾ Ἐν αἷς ὥραν οὐ ψάλλομεν. ⁹⁾ τρώγομεν δὲ θ'. μαγειρίας β'. ¹⁰⁾ τῇ ἐννάτῃ. ¹¹⁾ τηρεῖται—нѣтъ. ¹²⁾ Прибавлено: διὰ δὲ τὴν σμικρότητα τῶν ἡμερῶν τῆς μ'. τοῦ ἁγίου Φιλίππου μονοσιτοῦμεν, πίνουμεν δὲ γ'. Ἀπὸ δὲ τῶν ἀποστόλων... ¹³⁾ нѣтъ. ¹⁴⁾ Ἐν αἷς πάλιν и т. д. до словъ: τῶν ἀμφοτέρων τεσσαρακοστῶν—нѣтъ. ¹⁵⁾ Ἐπεσεν. ¹⁶⁾ καὶ τυρόν καὶ ὡὸν καὶ ἰχθύων ¹⁷⁾ χορηγοῖται ἡμῖν ὁ Θεός, ἐσθίουμεν. ¹⁸⁾ прибавлено: μεγάλης. ¹⁹⁾ τῇ μέσῃ.

μάδι μονοτρόπως, ἤγουν φάβον¹⁾ ἐκζεστόν καὶ ἐρεβίνθιον²⁾, καὶ ἀλμαίαν χωρὶς ἐλαίου, καὶ ἰσχάδας ἀνὰ ε'. καὶ εἰ τύχοι, κάστανά καὶ ἄππια ἐφθιά³⁾ καὶ θαμάσκηνα. Τῇ δὲ δευτέρᾳ ἐβδομάδι καὶ τῇ τρίτῃ, πέμπτῃ τε καὶ ἕκτῃ ἄνευ τετραδοπαρασκευῆς⁴⁾ ἐσθίομεν οὕτως κόκκους ἐκζεστόους καὶ ἐλαίας⁵⁾ εἰς τὰ σκουτέλλια, καὶ μαγειρίαν ὀσπριον μετὰ λαχάνου⁶⁾ καὶ καρίου τριπτοῦ, ὁπώρας δὲ ἡ ἰσχάδας ἐν ταύταις οὐ τρώγομεν. Τὰς μέντοι τετραδοπαρασκευὰς ὁμοίως τῇ πρώτῃ ἐβδομάδι ἐσθίομεν⁷⁾. Πᾶσαν δὲ τὴν ἀγίαν τεσσαρακοστὴν εὐκρατον πίνομεν, χωρὶς τῶν ἀσθινοῦντων ἢ καὶ γερόντων, τὸ δ' εὐκρατον συνίσταται ἐκ τε πιπέρεως καὶ κυμίνου καὶ ἀνίσου καὶ θερμοῦ⁸⁾.

Ἰστέον. ὅτι⁹⁾ τῷ πρώτῳ σαββάτῳ ἀπὸ ὧς τῆς ἕκτης μετανοίας οὐ ποιούμεν, ἐσθίομεν δὲ τῇ αὐτῇ παρασκευῇ φάβα ἐκζεστόν μετὰ ἐλαιῶν ὀσπριων καὶ μαύρων, καὶ ἀλμαίαν καὶ κόλυβα, πίνομεν δὲ πάντες καὶ πρὸς ἐν κρασοβόλιον. Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸ ἄριστον ἐσθίομεν δύο μαγειρίας μετὰ ἐλαίου καὶ πίνομεν ἀνὰ δύο κρασοβολίων, καὶ τῇ ἐσπέρᾳ ἀνὰ δύο ὁμοίως. (ΟΒ.) Καὶ εἰς τὴν πρώτην κυριακὴν, καθ' ἣν ἡ τε τῶν ἀγίων προσφγτων καὶ ἡ τῆς ὀρθοδοξίας μνήμη ἐορτάζεται, ὡσαύτως καὶ τῇ κυριακῇ τῆς μεγάλῃς ἐβδομάδος, καθ' ἣν ψάλλομεν τὸν κανόνα τοῦ προσκυνητοῦ σταυροῦ, οὕτω καὶ τῷ σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου, οὕτω καὶ εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀγίων τεσσαράκοντα, πλὴν τότε ὥρας ψάλλομεν καὶ τὰς τρεῖς μετανοίας μόνως ποιούμεν καθ' ἑκάστην σύναξιν.

Εἰς δὲ τὴν εὐρεσιν τῆς τιμίας χάρας τοῦ δεσπότου ἡμῶν τοῦ Προδρόμου τρώγομεν δύο μαγειρίας λάχανον καὶ ὀσπριον, τὰς δύο μετὰ ἐλαιῶν καὶ πρόφαια κοκκοέλαια, πίνομεν δὲ ἀνὰ γ'. Τῷ αὐτῷ δὲ καὶ τῇ κυριακῇ τῆς βασιφοῦρου τύπῳ διοικούμεν, καὶ ὅτε ὁ μέγας κανὼν ψάλλεται. Τῇ δὲ ἀγίᾳ πέμπτῃ ἐσθίομεν μίαν μαγειρίαν ὀσπριον μετὰ καρίου τριπτοῦ καὶ ζεστά¹⁰⁾ κουκία¹¹⁾, πίνομεν δὲ καὶ πρὸς ἐν κρασίον¹²⁾. Τῷ δὲ ἀγίῳ σαββάτῳ ὥρας ια'. ἀρχεται τὸ λυχνικόν, καὶ ὅπου σώσει ἡ ἀπόλυσις, ἐσθίομεν¹³⁾ δὲ ἄρτον καὶ ὁπώρας, πίνομεν καὶ οἶνον ἀνὰ ποτήρια δύο.

1) φάβα. 2) ἐρεβίνθιον—нѣтъ. 3) ἀππεφθια. 4) ἄνευ τετραδοπαρασκευῆς—нѣтъ. 5) ἀλμαίαν. 6) λαχάνου—нѣтъ. 7) τὰς μέντοι, ἐσθίομεν—нѣтъ. 8) καὶ ἀνίσου θερμοῦ. 9) Этого и слѣдующаго замѣчанiй до словъ: Τῇ δὲ ἀγίᾳ πέμπτῃ ἐσθίομεν—нѣтъ. Вмѣсто нихъ находимъ: τῇ δὲ ἀγίᾳ β'. καὶ τρίτῃ, καὶ δ'. καὶ ε'. καὶ ς'. τὰ βρώματα ταύτης πρώτης ἐβδομάδος πίπτουσιν. 10) ζεστά 11) κουκία 12) πρὸς ἔνκρασιν. 13) ἐσθίομεν δὲ τυρόν καὶ ἰχθὺς καὶ ὡὰ (:) καὶ πίνομεν ἀνὰ γ'.

Περὶ τοῦ εὐαγγελισμοῦ.

Ἰστέον, ὡς ὥρα ἕκτη, τοῦ ξύλου κρούοντος, συναγόμεθα εἰς τὸν οἶκον τῆς παναρχάντου Θεοτόκου καὶ πρὸ τοῦ λυχνικοῦ ¹⁾, ἐπαίρομεν λιτὴν καὶ περικυκλεύσαντες τὸ μοναστήριον, ἐρχόμεθα ²⁾ καὶ φάλλομεν τὸ λυχνικόν. εἴτα γίνεται εἴσοδος καὶ λειτουργία τελεία. Ἐσθίομεν δὲ τότε ἰχθύας καὶ ἔλαιον καὶ πίνομεν ἀνὰ τριῶν.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τῇ μεγάλῃ ³⁾ ἐβδομάδι τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς καθ' ἑκάστην μετὰ τὸ ψαλθῆναι τὴν ἐννάτην, προτίθεται τὸ ζωοποιὸν ξύλον καὶ προσκυνοῦμεν πάντες.

Περὶ τῆς ἐν ταῖς διακονίαις συμμετρίας.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ μετὰ τὸ φάλλαι ἡμᾶς τὴν πρώτην ὥραν, (π. 138] ἡλίου ἤδη ἀνίσχοντος, ἀπέρχεται ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ διακονίαν. Στιχολογία δὲ γίνεται τοῦ ψαλτηρίου ⁴⁾ ὅλου ἐν αὐταῖς, πλήν τῶν καλλιγράφων, κάμνουσι τε ἕως τῆς ἐννάτης ⁵⁾, καὶ ἕκαστε ἰδιάζει ἕκαστος, ὡς βούλεται· θέλει μελετῶν, θέλει κοιμώμενος ἄχρι κρούσει τὰ τρία. Μετὰ γάρ τὸ κρούσμα συναγόμεθα εἰς τὸν ναόν, καὶ ποιήσαντες τὸ λυχνικόν, κατερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ πάλιν μετὰ βρῶσιν κάματος οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἡ μελέτη. Ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὅτε μὲν φάλλομεν ⁶⁾ ὥρας, κρούει τὰ τρία πρωτῆ, καὶ ἀπέρχεται ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ διακονίαν καὶ ἐνεργεῖ μέχρι ἀρίστου. Μετὰ δὲ βρῶσιν ⁷⁾ ἰδιάζει τῷ τρόπῳ, ὃ εἰρήκαμεν, ἕως ὥρας ζ'. Τῇ δὲ ἐβδόμῃ κρούει τὰ τρία καὶ πάλιν ἀπέρχεται ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ διακονίαν ἕως τοῦ λυχνικοῦ. Ὅτε δὲ φάλλομεν ὥρας, τελέσαντες τὴν πρώτην ὥραν πρωτῆ, ἀπέρχονται οἱ ἀδελφοὶ εἰς τὰς ἑαυτῶν διακονίας ἕως ὥρας ἕκτης καὶ τε ἔστιν ἐννάτη καὶ τε μὴ κάμνοντες. Καὶ μετὰ τὴν ἕκτην ἡσυχάζει ἕκαστος, ὡς εἴρηται, ἕως τῆς ἐννάτης καὶ τὰ ἐξῆς ⁸⁾.

1) Καὶ ἀρίσμένου τοῦ λυχνικοῦ, ἵστανται ἐκεῖ ὀλίγοι ἀδελφοὶ ἐκτελοῦντες αὐτό· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπαίρουσι λιτὴν κ. τ. λ. 2) ἐρχονται, εἰ εἴσοδος. 3) τῇ μέσῃ ἐβδομάδι τῶν ἁγίων νηστειῶν 4) ψαλτηρός. 5) Далѣе у Миня: Μετὰ δὲ τὸ λυχνικόν φάλλαι ἡμᾶς, καὶ δειπνίσαι, ἰδιάζει ἕκαστος ὡς βούλεται. Ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις и слѣд. 6) οὐ φάλλομεν. 7) ἰδιάζει ἕκαστος, ὡς βούλεται, εἴτε μελετῶν, εἴτε κοιμώμενος ἕως ὥρας η'. Τῇ δὲ η'. κρούει τὸ ξύλον γ'. καὶ πάλιν ἀπέρχεται εἰς τὴν ἑαυτοῦ διακονίαν ἕκαστος ἕως τοῦ λυχνικοῦ и т. д. 8) ἕως τῆς η'. но καὶ τὰ ἐξῆς—иѣтъ.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι κατὰ καιρὸν τῇ παραμονῇ¹⁾ τῆς βασιφοῦρου εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἀλλάσσονται οἱ χοροί, καὶ οἱ μὲν δεξιοὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ ἀριστερά, οἱ δὲ ἀριστεροὶ εἰς τὰ δεξιὰ.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἡνίκα κλάσῃ ἀδελφὸς σκευὸς εἴτε ὁστράκινον, εἴτε σιδήρεον, τῷ καιρῷ τοῦ ἀρίστου, ἐσθιόντων τῶν ἀδελφῶν, παρίσταται πλησίον τῆς τραπέζης τοῦ ἡγουμένου, τὴν τε κεφαλὴν τῷ ἑαυτοῦ περικαλύπτοντος κουκουλίῳ, (οδ.) καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ συντριβέν σκευὸς μετὰ χεῖρας φέρων εἰς ἐπιδειξίν τοῦ οἰκείου σφάλλματος²⁾.

Ἰστέον, ὡς ὅτε ψάλλομεν κανόνα εἰς τὸν ὁρθρον τὴν αὐγὴν κρούει τὰ τρία ὁ ἐπὶ τοῦ κανόνου καὶ ἀναστάντες οἱ ἀδελφοί, ποιεῖ ἕκαστος τὴν πρώτην λιτὴν καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν ἑαυτοῦ διακονίαν. Τρία δὲ κρούει καὶ ὅτε μέλλει ψαλθῆναι ὁ κανὼν καὶ εἰς τὴν τρίτην δόξαν τοῦ καθίσματος, ἔν' ἐπισυναχθῶσιν οἱ τὸ ψαλτήριον ἔτι μανθάνοντες. Ἀπὸ γὰρ ἐξαψάλμου ἐξέρχονται καὶ μελετῶσιν ἕως τότε· τρία δὲ κρούει πάλιν καὶ εἰς τοὺς αἶνους, ὅτε μέλλει κατήχησις ἀναγινώσκεσθαι τοῦ μεγάλου πατρὸς καὶ καθηγουμένου³⁾ τοῦ Θεοδώρου.

Περὶ⁴⁾ ποσότητος ἐνδύματων⁵⁾ τε καὶ ὑποδυμάτων καὶ καταστάσεως στρωμνῆς⁶⁾.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἕκαστος τῶν ἀδελφῶν ὀφείλει ἔχειν ὑποκάμισα δύο, μαλωτὰ ἱμάτια δύο⁷⁾, ἐπανωφόριον ἐν ἄμαλι, κουκούλια β', ἐπώμιον μικρὸν εἰς τὸ διακονεῖν καὶ ἕτερον τὸ τῆς ἐκκλησίας βαθυτέρον, ὅπερ νόμος ἐστὶ κεχρησθαι σαββάτιῳ ὁφείλει εἰς τὸ λυχνικὸν καὶ τῇ κυριακῇ εἰς τὸν ὁρθρον, καὶ πάλιν ὁφείλει εἰς τὸ λυχνικὸν ἕως⁸⁾ τὸ Καταξίωσον Κύριε, καὶ πρὸ τούτου γε εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν, ὡσαύτως καὶ ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς. Καὶ ἕτερον ἐπώμιον μαλωτὸν μέγα, καὶ ὑποδήματα δὲ κονδοτζάγρια, καὶ ἕτερα μακροτζάγρια καὶ κάλτσες,⁹⁾ εἰς δὲ τὴν κλίνην ἐχέτω ψάθιον¹⁰⁾ κιλίκην καὶ δύο μαλωτάρια.

1) Τῆς παραμονῆς. 2) Далѣе по списку Миня слѣдуетъ: Χρὴ γινώσκειν, ὅτι μετὰ τὸ στιχολογήσαι ἡμᾶς τὸ ψαλτήριον, εἰς τὴν γ'. δόξαν τοῦ καθίσματος κρούει τὰ γ'. ὁ ἐπὶ τοῦ κανόνου, ἔν' ἐπισυναχθῶσιν οἱ τὸ ψαλτήριον ἔτι μανθάνοντες, τοῦ ψάλλαι ἡμᾶς ὁμοῦ τὸν κανόνα, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐξαψάλμου... κ. τ. λ. 3) καθηγητοῦ. 4) Эта глава помѣщена въ концѣ Ὑποτύπωσης, здѣсь же находимъ замѣчаніе о навечеріи Богоявленія. См. стр. 238 въ примѣчаніяхъ 1—3. 5) ἐνδύματος. 6) στρωμνῆς καὶ τῶν τοιοῦτων. 7) Ἐπανωφόρια β'. μαλωτὸν ἐν, κουκούλια β'. 8) ἕως τὸ Καταξίωσον Κύριε—нѣтъ 9) καὶ καλίνην. 10) ψάθιον.

Χρή γινώσκειν, ὅτι ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων μετὰ τὸ ἀπολύ-
σαι τὴν θεῖαν λειτουργίαν, λαμβάνομεν τὴν εὐλογίαν, εἴτα διακλυόμεθα
οἱ κοινωνήσαντες, τὴν δὲ εὐλογίαν οὐκ ἐσθίομεν. Συστείλας δὲ ὁ ἱερεὺς τα-
σκεύη, ἔρχεται εἰς τὰ ἅγια θυρία καὶ ποιήσας εὐχὴν, ἐξέρχεται μετὰ
τῶν ἀδελφῶν εἰς τὸν λουτήρα. (πλ. 139] ψαλλόντων¹⁾ τροπάριον, ἤχος
δ'. Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Καὶ τούτου λεγομένου ἐκ τρίτου, καὶ
τῶν κατὰ συνήθειαν ἀναγνώσεων τελεσθέντων, γίνεται πρὸς τοῦ διακόνου
εὐχὴ συναπτὴ, ἧς τελεσθείσης, ἄρχεται ὁ ἱερεὺς τῆς εὐχῆς τοῦ
ἁγιασμοῦ. Μετὰ δὲ τὸ ἁγιασθῆναι τὰ ὕδατα καὶ τοὺς ἀδελφούς ῥαντι-
σθῆναι, ψάλλεται τροπάριον²⁾ ἤχος α'. Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου.
Κύριε. Μετὰ δὲ τὸ ψαλθῆναι τρίτον καὶ τοῦτο τὸ τροπάριον, εἰσερχόμεθα
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ψάλλοντες τροπάριον. Σήμερον Τριάς ἐν μονάδι θεότη-
τος. Τούτου οὖν τρισσευομένου, γίνεται εὐχὴ παρὰ τοῦ ἱερέως, καὶ κατα-
παύει ἡ θεία δοξολογία. Εἴθ' οὕτως κατέρχεται³⁾ ὁ στίχος εἰς τὸ τρα-
πεζάριον. Ὡσαύτως, δὲ καὶ τῇ ἀγίᾳ πέμπτῃ μετὰ τὸ κοινωνῆσαι καὶ
διακλυσασθαι, γίνεται ὁ νιπτῆρ, καὶ μετὰ τὸ ἀπονίψασθαι πάντας, κα-
τέρχεται⁴⁾ ὁ στίχος.

С) Ἡ διατύπωσις τοῦ ὁσίου καὶ μακαρίου πατρὸς
ἡμῶν Ἀθανασίου (τοῦ ἐν τῷ Ἀθῷ).

(По рукописи XVI в. библиотеки Иверскаго афонскаго мона-
стыря № 754 (228)).

Πατέρες καὶ ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι καὶ τίμιοι, καὶ τέκνα πνευματικά
καὶ ἐπιπόθητα, ἐπεὶδὴ ἐγὼ ὁ ταπεινὸς μοναχὸς Ἀθηνάσιος, ὁ πάσης
ἁμαρτίας ἀνάπλεως, ὁ παραχωρήσει Θεοῦ καθηγητὴς τῆς καθ' ἡμᾶς
λαύρας, τῆς ἐν τῷ ὕρει καθιδρομένης, ἥτις τὰ Μελανὰ προσαγορεύε-
ται· τὸ τοῦ θανάτου ἄδηλον τέλος δεδοιώτ καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ
ὥραν, καὶ ἐν παντί μὲν ὑφορώμενος τόπῳ, ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ τῆς

¹⁾ ψάλλον τὸ· Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε· καὶ τούτου λεγομέ-
νου γίνεται πρὸς τοῦ διακόνου εὐχὴ συναπτὴ. ²⁾ ὁ ἤχος πλ. δ'. Φωνὴ Κυρίου
ἐπὶ τῶν ὑδάτων βοᾷ λέγουσα· στιχ. α'. Ἡ θάλασσα ἴδε καὶ ἔφυγεν· στιχ. β'.
Τί σοὶ ἐστὶν θάλασσα, ὅτι ἔφυγες; καὶ μετὰ τὸ ψαλθῆναι γ' τοῦτο τὸ
τροπάριον, ἐξέρχόμενοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ψάλλομεν τροπάριον, ἤχος
δ'. Ὁ τὸ φῶς ἀναβαλλόμενος θεϊκῶς· τούτου οὖν τρισσευομένου η. τ. δ. ³⁾ ἀπέρχε-
ται ὁ στίχος εἰς τὸ τραπεζάριον. ⁴⁾ ἀπέρχεται ὁ στίχος εἰς τὸ τραπεζάριον.

θαλάσσης ὁδοιπορεῖα διὰ τὰ ναύαγια τὰ πολλάκις γινόμενα, κατὰ τὰ ἀνε-
φικτα κρίματα τοῦ Θεοῦ, δίκαιον ἡγησάμην τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ὑπό-
μνησιν διαθήκης ἐπέχουσιν¹⁾ τύπον, μᾶλλον δὲ μυστικὴν οὔσαν δια-
τύπωσιν ἔγγραφόν τε καὶ ἐνυπόγραφον καταλιπεῖν ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ
διαφυλάττεσθαι αὐτὴν παρὰ τοῦ μοναχοῦ Μιχαήλ καὶ ἐκκλησιάρχου ἐν
τοῖς τῆς ἐκκλησίας κατηχομένοις, καὶ μετὰ τὴν ἐμὴν τελευτὴν ἀποκα-
λύπτεσθαι πᾶσι τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα.

Βούλομαι²⁾ καθάπερ διὰ ζώσης φωνῆς, οὕτω καὶ διὰ τῆς παρού-
σης γραφῆς, πᾶσιν ἀποκαλύψαι τὰ τῆς ἐμῆς διανοίας καὶ τὴν φροντίδα,
τὴν διὰ μερίμνης ἔχων αἰετὰ μετὰ λύπης ὑπερβαλλούσης διήνυσσα πάσας
τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου· τὸ γὰρ πάντῃ ἀνέκτανον τῆς ἀσθενοῦς μου
ψυχῆς εἰς τὸ προΐστασθαι ἐτέρων ἀκριβῶς ἐπιγνούς, ὥστε μηδὲ τῆς
οἰκείας προστηκόντως ὀνηθῆναι ποτε φροντίσαι ψυχῆς, εὐχόμεν³⁾ τῷ
Θεῷ ἀδιαιρέτως φανερωσαί μοι ἀνθρώπων, τὸν δυνάμενον κατὰ το
θεῖον θέλημα αὐτοῦ, ἀξίως προΐστασθαι καὶ καλῶς διεξάγειν καὶ ποι-
μένειν τὰ λογικὰ πρόβατα τῆς ποιμένης αὐτοῦ, ἐτι ζῶντος ἐμοῦ, ὡς ἂν
αὐτὸς ἰδίως ὑποχωρήσαιμι καὶ μεριμνήσω καὶ φροντίσω τῶν πολλῶν
μου ἁμαρτιῶν. Οὐκ ἐπέτυχον δὲ τοῦ προκειμένου σκοποῦ, εἴτε ἐξ ἀνο-
νοίας καὶ τῆς περιεχούσης με ἀνοίας, ὡς ἀπὸ τῆς ἐμῆς εὐτελείας κρί-
νων καὶ ἐτέρους, εἴτε τοῦ Θεοῦ οὕτως οἰκονομήσαντος, μᾶλλον δὲ παρα-
χωρήσαντος, διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολλῶν μου κακῶν.

Διὰ ταῦτα τοίνυν βούλομαι⁴⁾ μετὰ τὴν ἐμὴν τελευτὴν καταλιμπά-
ναι ἡγούμενον ἐκ τῶν εὕρισκομένων εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ συ-
νοδίαν καὶ ἀδελφότητα τὸν λόγῳ καὶ βίῳ καὶ πράξει τῶν ἄλλων διαφέ-
ροντα, καθὼς καὶ τὸ χρυσοβούλλιον διαγορεύει τοῦ μακαριωτάτου καὶ
ἀοιδίμου βασιλέως τοῦ κυροῦ Νικηφόρου· „μὴ ἀλλαχόθεν ἡγούμενον προ-
χειρίζεσθαι ἐν τῇ λαύρᾳ, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ προσεδρευόντων ἀδελ-
φῶν καὶ φρονήσαι καὶ ἀρετὴ διαφερόντων“.

Ἐπὶ τούτοις ἐπισκήπτω πᾶσι τοῖς πατράσι καὶ ἀδελφοῖς καὶ πνευ-
ματικοῖς μου τέκνοις, καὶ παρακαλῶ πάντας διὰ τὴν ἐν Χριστῷ ἀγά-
πην καὶ ὁρκοῖς καθυποβάλλω ἀπὸ Θεοῦ καὶ τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεο-
τόκου, ὑπείκειν καὶ ὑποτάσσεσθαι τῷ ἐμῷ διαδόχῳ καὶ καθηγούμενῳ,
καθὰ⁵⁾ καὶ τῇ ἐμῇ ταπεινώσει⁶⁾, καὶ μετὰ ἀγάπης καὶ ὁμονοίας ἀλλή-

1) Варианты беремъ изъ рукописи XVII в. библиотеки русскаго Пантелеимоновскаго монастыря на Афонѣ: ἔχουσιν 2) прибавлено: γάρ 3) εὐχομαι 4) θέλω καὶ βούλομαι. 5) καθὼς 6) прибавлено: ὑπείχοντο.

λοις συνοικεῖν καὶ βαστάζειν τὰ βάρη τῶν ἀφελεστέρων¹⁾ οἱ δυνατώτεροι· πάσῃ δυνάμει καὶ προθέσει ἀγωνιζόμενοι ἕκαστος τῶν ἐκ Θεοῦ χάριν εἰληφότων, εἴτε λόγῳ, εἴτε ἔργῳ, διακυβερνήσαι ψυχάς, νοουθεσίαις καὶ παρακλήσεσι καὶ διδασκαλίαις στηρίζειν τοὺς ἀδελφούς· διαφυλαχθῆναι δὲ τοὺς τύπους, τοὺς τε ἐγγράφως ἐκτεθέντας καὶ ἀγράφως παραδοθέντας, ἐν τῇ ἀγίᾳ²⁾ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῷ ἀριστερίῳ καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἄλλαις διακονίαις, οὓς ἔθεντο μὲν οἱ ἅγιοι καὶ θεοφόροι πατέρες, ἡμεῖς δὲ οἱ ἀνάξιοι ἐκ τῆς ἐκείνων γραφῆς καὶ παραδόσεως μερικῶς ἐξελέψαμεν καὶ παραδεδώκαμεν, εἰς κανόνα καὶ τύπον τῆς καθ' ἡμᾶς λαύρας.

Περὶ ἐπιτροπῶν³⁾.

Ἐπὶ⁴⁾ τούτοις δὲ ἀφήμι ἐπίτροπον τὸν κύριον Ἰωάννην, ὃς πολλὸν χρόνον κοπιάσας διηκόνησε μετὰ πάσης ἐπεικειάς καὶ ταπεινώσεως, καὶ θέλω μετὰ τὴν ἐμὴν ἀποβίωσιν, αὐτὸν μὲν ὡς ἄτε πνευματικὸν καὶ τῷ ὄντι φρόνιμον, καὶ ἀγάπην ὑπερβάλλουσαν καὶ πίστιν ἔχοντα εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν ἀδελφότητα, καὶ ἐν τῷ ὄρει κατοικοῦντα, καὶ σὺν ἡμῖν τὸν βίον τῆς ζωῆς αὐτοῦ διανύσαντα καὶ συγγηράσαντα, εἰσιέναι ἐν τῇ λαύρᾳ, καὶ, εἰ δυνατόν, τελείως κατοικῆσαι σὺν τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ ἐμβιβάζειν καὶ ἐπαλείφειν πρὸς ὑπόμνησιν καὶ ὑποταγὴν τοῦ καθηγουμένου αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ, καὶ γοῦν συνεχέστερον παραβάλλειν τῇ ἀδελφότητι καὶ διευθετεῖν αὐτούς· καὶ μέλλων τελευτᾶν καταλιμπάνειν⁵⁾ ἀντ' αὐτοῦ ἐπίτροπον τὸν κύριον Εὐδόκιμον, τὸ πνευματικόν μου τέκνον καὶ ἐκεῖνου κατὰ σάρκα καὶ κατὰ πνεῦμα υἱόν· καὶ αὐτὸς πάλιν μέλλων τελευτᾶν, καταλιμπανέτω, εἴτε ἐκ τῆς αὐτοῦ λαύρας, εἴτε ἐκ τοῦ ὄρους, ἐὰν εὐρεθῇ λόγιος καὶ πνευματικὸς, κατὰ διαδοχὴν ἐπίτροπον ὁμοίως καὶ οἱ καθεξῆς.

Ἐτι⁶⁾ δὲ ἐβουλόμην τὸν βασιλέα τὸν ἅγιον καταλιπεῖν καὶ αὐτὸν ἐπίτροπον τῆς εὐαγροῦς λαύρας τῆς καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ τοῦτο μὲν τολμηρὸν ἡγησάμην τῷ ὁσεί· συσχεθεῖς, ἐπειδὴ αὐτός καὶ βασιλεὺς, καὶ δεσπότης καὶ κύριος, καὶ πατήρ, καὶ τροφεὺς οὐχ ἡμῶν μόνον, τῶν ἐλαχίστων καὶ τῶν

¹⁾ ἀσθενεστέρων ²⁾ τῇ ἀγίᾳ—пѣтъ. ³⁾ Заглавіе отъсѣтствуетъ ⁴⁾ На поляхъ въ Иверской рукописи замѣчено: Οἶμαι τὰ μετὰ ταῦτα δηλοῦν. ⁵⁾ καταλιμπανέτω ἀντὶ ἑαυτοῦ. ⁶⁾ Замѣтка на поляхъ въ Иверской рукописи: Περὶ Βασιλείου Βουλγαροκτόνου, φησὶν, υἱοῦ τοῦ Ῥωμανοῦ.

καθ' ἡμᾶς πατέρων καὶ ἀδελφῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων χριστιανῶν τυγχάνει, ἐξαιρέτως δὲ ὑπὲρ πάντας, κοσμικοὺς τε καὶ μοναχοὺς πλεῖον εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους καὶ ταπεινοὺς καὶ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς λαύραν τὴν παρ' αὐτοῦ εὐνοίαν ἐπεδείξατο καὶ πολυάνθρωπον ταύτην ἀπειργάσαστο, πλατύνας καὶ αὐξήσας αὐτὴν δι' εὐσεβῶν χρυσοβουλλίων αὐτοῦ, δι' ὧν καὶ τῶν ἄλλων βασιλείων, τοῦ τε κυροῦ Νικηφόρου καὶ τοῦ κυροῦ Ἰωάννου, ἐπεκύρωσε χρυσόβουλλα, καὶ, ἔξωθεν ἐκείνων, ἕτερα καὶ αὐτὸς ποιήσας ἡμῖν. Διὸ, ὡς εἴρηται, αὐτὸν μὲν οὐκ ἐτόλμησα τὸν ἀγαθὸν βασιλέα εἰς ἐπιτρόπον τάξιν καταλιπεῖν· τὸν δὲ εὐσεβεστάτον κύριόν μου καὶ τῷ ὄντι φιλόχριστον καὶ φιλομόναχον Νικηφόρον, τὸν ἐνδοξότατον πατρίκιον καὶ ἐπὶ τοῦ κανικλείου, ἀφίημι ἐπίτροπον καὶ προστάτην, καὶ ἀντικλήπτωρα τῆς ἐν Χριστῷ συνοδείας ἡμῶν καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς λαύρας, ἵνα διὰ τὸν τοῦ Θεοῦ μισθὸν καὶ τὴν ἡγιασμένην αὐτοῦ ψυχὴν προσλαμβάνηται καὶ συγκροτῇ καὶ συνεργῇ τὸν κύριον Ἰωάννην, τὸν πνευματικὸν ἡμῶν ἀδελφὸν καὶ πατέρα, τὸν Ἰβήρρα καὶ ὅλην τὴν ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητα ἐν πᾶσι τοῖς προσπίπτουσιν αὐτοῖς κατὰ τὸν βίον ἀναροῖς· καὶ αὐτὸς μὲν ἀγωνίσσεται περὶ τῶν προσκαίρων καὶ φθαρτῶν τοῦ βίου τούτου βοηθῆσαι αὐτοῖς. Αὐτὸς δὲ, ὃ τε κύριος Ἰωάννης ὁ Ἰβήρ καὶ πάντες οἱ ἀδελφοί, περὶ τῶν ἀφθάρτων καὶ αἰωνίων ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι ἀγαθῶν μετὰ πάσης προθυμίας καὶ σπουδῆς καὶ ἀγάπης ἀγωνίζονται, εὐχόμενοι ἀδιαλείπτως ὑπὲρ αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς πάλιν μέλλον μετὰλλάζει τὸν βίον, ἵνα καταλείπη ἐπίτροπον αὐτ' αὐτοῦ εἰς τὴν εἰρημένην εὐαγγῆ λαύραν, καὶ ἐφ' ἑξῆς ἕκαστος ἀπουπόμειν¹⁾ οὕτω ποιήτω ἵνα αὐτοί μεν, ἐν τῇ θεωφυλάκτῳ πόλει καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐκείσε προσπιπτούσαις ὑποθέσεσι καὶ διακονίαις τῆς λαύρας, γένωνται προστάται καὶ ἀντικλήπτορες διὰ τὸν τοῦ Θεοῦ μισθὸν καὶ τὰς τιμὰς αὐτῶν ψυχάς· οὗτοι δὲ, οἱ ἐν τῇ τάγματι τῶν μοναχῶν²⁾, ὡς ἂν ἐν τῷ ὄρει τυγχάνοντες καὶ γειτνιαζόντες, μᾶλλον δὲ συννηκόντες τοῖς κατ' ἐμὲ πατράσι καὶ ἀδελφοῖς, σπουδάσωσι πάσῃ δυνάμει, διὰ τὴν προσοῦσαν αὐτοῖς εὐλόβειαν καὶ ἀρετὴν, φροντίσαι, ὥς οἰκείων μελῶν διαφόρων ὄντων ἐν ἐνὶ σώματι τῆς ἡμετέρας ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος ἐν παντί πράγματι, πνευματικῷ τε καὶ σωματικῷ, καὶ ἀπολαμβάνουσι τὸν μισθὸν παρὰ τοῦ μεγαλοδόρου Θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὡς φυλάξαντες πίστιν καὶ ἀγάπην εἰς τὸν ταπεινὸν ἐμὲ καὶ πάσης ἀμαρτίας ὑπόχρεων, οὐ μόνον ζῶντος, ἀλλὰ καὶ μετὰ θανάτου μου. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἐπιτρόπων.

¹⁾ ἀποικοῦμενος ²⁾ μοναχικῶν.

Ἵμεῖς δὲ, πατέρες καὶ ἀδελφοί καὶ τέκνα πνευματικά. ἐὰν μετὰ πάσης προθυμίας καὶ γνώμης ἀγαθῆς σπουδάσγητε τὴν πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν ἀδιάστατον¹⁾ τηρεῖν, καὶ μὴ ἧ σχίσματα ἐν ἡμῖν. μήτε διχοστασίαι καὶ ἔριδες καὶ μερικαὶ φιλίας καὶ ἐταιρίαι. ἀλλὰ πίστις καὶ ἀγάπη καὶ στοργῆς διαθέσεις πρὸς ἀλλήλους καὶ τὸν καθηγούμενον. καὶ ἀκριβῆς φυλακὴ τῶν ἐλαχίστων ἐντολῶν καὶ τύπων καὶ κανόνων, τῶν παραδοθέντων ὑμῖν, πιστεύω τῷ Θεῷ, ὅτι οὐ μόνον τῶν ἐπιτρόπων τὰ σπλάγχνα διανοίξει ἡ αὐτοῦ ἀγαθότης, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἐτέρου ὑπερέχοντος προσώπου εἰς τὸ συμπαθεῖν καὶ συγκροτῆσαι. καὶ²⁾ συνεργῆσαι ὑμῖν πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ὑμετέρων ψυχῶν.

Καὶ προσέχετε ἀκριβῶς, ἀδελφοί, ἵνα, ἐὰν τις εὑρεθῇ ἐν ὑμῖν (ὅπερ οὐκ ἐπεύχομαι) πειρώμενος διασχίσει τὸ σῶμα τῆς ἀδελφότητος διὰ τε πιθανολογίας καὶ δολιότητος καὶ πονηρίας, τῷ τοιούτῳ μὴ συναναμίγυσθαι τινα ἐξ ὑμῶν, ὡς λυμεῶνα καὶ παλαιὰν ζύμην. ἵνα μᾶλλον αὐτὸς διασχισθῇ τῆς μερίδος τῶν σωζομένων. Εὐχαριζομένον γὰρ κατεύχεσθαι τῷ τοιούτῳ³⁾ τοιαῦτα πειρωμένῳ, ἵνα ἐξαλωθρευθῇ ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ ἐξαλειφθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ βίβλου ζώντων, καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφεῖν· ἀλλὰ καὶ ἐὰν εὑρεθῇ τις, ἀντιλαμβανόμενος αὐτοῦ, τῆς ἐκείνου ἔστω μερίδος καὶ κληρονομίας· οὓς ἐπισκῆπτω τῷ τε κυρῷ Ἰωάννῃ, τῷ ἐμῷ ἐπιτρόπῳ καὶ πάσῃ τῇ ἀδελφότητι, παρ' αὐτὰ ἐκδιωχθῆναι τῆς λαύρας.

Πρὸς δὲ τὴν λαύραν τοῦ κυροῦ Ἰωάννου καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς περὶ αὐτὸν τὴν αὐτὴν διάθεσιν καὶ πνευματικὴν ἀγάπην ἐντέλλομαι διαφυλαχθῆναι παρ' ὑμῶν, ἣν ἐβλέπετε τὸν ταπεινὸν ἐμὲ καὶ ἁμαρτωλὸν ἔχοντα καὶ διατηροῦντα, καὶ ὑμᾶς πολλάκις διδάξαντα καὶ κοινῶς ἐν ταῖς κατηχήσεσι, καὶ ἰδίως ἕκαστον· οὐ μόνον δὲ περὶ τοῦ κυροῦ Ἰωάννου καὶ τῶν κατ' αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ παντὸς ἄλλου οὐκ ἀγαπώντος μόνον καὶ τιμῶντος ὑμᾶς, ἀλλ' ἐνίστε καὶ ἐχθρανομένον καὶ θλιβόντος καὶ προξενούντος ὑμῖν πειρασμοὺς καὶ κακώσεις· μᾶλλον μὲν οὖν

1) ἀδιάσειστον διαπιτηρεῖν. 2) На полихъ въ Иверскоѣ рукописи: Οὐαί, λοιπόν, λαύρα τῶν Μελανῶν εἰς πολλὰ διασχισθεῖσα, οὐαί δὲ καὶ τοῖς σὲ διασχίσασιν καὶ διασχίζουσιν καὶ ἀποβουκολίζουσιν, διὰ κακῶν προφάσεων καὶ θελημάτων, ὡς ἅπαξ ἀφορισθεῖσιν αὐθεραίτως τοῦ κλήρου τῶν δικαίων διὰ τὴν τῆς ἐντολῆς παράβασιν· εἴθε ἀπεδίωξας ἀπὸ σοῦ τοὺς καχοὺς προστάτας καὶ λυμεῶνας παρ' ὃ συναπολεσθῆναι ὅλη αὐτοῖς. 3) τὰ.

καὶ ἀγαπᾶν χρὴ καὶ ἐλεεῖν, κατὰ τὴν τοῦ Θεοῦ πρόσταξιν, τοὺς ἐπιτι-
θεμένους ὑμῖν καὶ κακῶσαι ἐπιχειροῦντας, ὡς ἐκείνων μᾶλλον ἑαυτοὺς
ἀδικούντων, ὑμᾶς δὲ τὰ μέγιστα ὠφελούντων. Καὶ οἶδα, ὅτι ἐξ αὐτῶν τῶν
πραγμάτων διὰ πείρας ἐμάθετε καὶ ἐβεβαιώθητε, ἐκ πολλῶν τῶν συμ-
βεβηκότων ἡμῖν ¹⁾), ὅπως οἱ ἐπιχειρήσαντες κακῶσαι τὰ μέγιστα ἡμᾶς ὠφέ-
λησαν καὶ ψυχῇ καὶ σώματι. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν πρῶτον καὶ τοὺς ἡγουμέ-
νους καὶ ἀδελφοὺς τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγίου ὅρου οὕτω διατηρήσατε καὶ τὴν
ἀγάπην, καὶ τὴν εἰρήνην, καὶ τὴν ταπεινῶσιν, καὶ τὴν προσήκουσαν τιμὴν,
καθὼς καὶ τὴν ἐμὴν ἐθεωρεῖτε ταπεινότητα διαφυλάττουσαν.

Καὶ οἱ καλῶς διακονοῦντες καὶ εὐσεβῶς καὶ πνευματικῶς πρὸς
ὠφέλειαν τῶν οἰκείων ψυχῶν, εἴτε ἐν τῇ λαύρᾳ, εἴτε ἐν τοῖς ἔξω καὶ
ἔσω μετοχείοις, καὶ ἐν ταῖς νήσοις, ἔστωσαν ἀδιάδοχοι μέχρι βαθυτά-
του γήρους· καὶ μάλιστα οἱ μετὰ ζήλου τοῦ κατὰ Θεὸν σπουδάζοντες
ἀδιάκριτον τὴν ὑποταγὴν διαφυλάττειν εἰς τὸν καθηγούμενον καὶ διάδο-
χον τῆς ἐμῆς ταπεινώσεως, καὶ ἔφесιν ἔχοντες καὶ ἐπιθυμίαν μετὰ
πόθου εἰσοδιάζειν τὰς προσηγούσας ἐν τῇ λαύρᾳ χρείας τοῖς πνευμα-
τικοῖς αὐτῶν ἀδελφοῖς, ὡς ἐργασίαν ἔχοντες τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν τῆς
ψυχικῆς αὐτῶν σωτηρίας, διακονεῖτωσαν ἐν βίῳ παντὶ μετὰ τῆς τοῦ
καθηγουμένου καὶ ἐπιτρόπου γνώμης, οὐ μὴν δὲ κατ' ἐξουσίαν.

Τῷ δὲ ἐπιτρόπῳ μου, τῷ μοναχῷ Ἰωάννῃ τῷ Ἰβηρι, ἐντέλλομαι
καὶ ἐπισκήπτω ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ καὶ τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου.
ἵνα μετὰ τὴν ἐμὴν τελευτὴν οὕτω διατεθῇ πρὸς τε τὴν συνοδίαν καὶ
τὴν λαύραν καὶ εἰς πάντα τὰ περὶ αὐτήν, τὰ τε ἐντὸς τοῦ ὅρου, καὶ
τὰ ἐκτός, καθὼς ἀπαιτεῖ αὐτὸν ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν θείων πα-
τέρων ἢ διδασκαλίᾳ ²⁾). Καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς προσκαρτερεῖτω ἐν τῇ
λαύρᾳ ἡμέρας οὐκ ὀλίγας καὶ προσομιλῶν αὐτοῖς καὶ πᾶσιν ὁμοῦ καὶ
ιδίως ἐκάστῳ· καὶ εὐχάτ' ἐπιτελείτωσαν καὶ ἐκτενεῖς, καὶ ἀπροσωπολή-
πτως καὶ ἀπαθῶς, καὶ μετὰ πάσης ἐλευθερίας, ὡς τοῦ Θεοῦ ἐφορῶντος
καὶ γινώσκοντος τὰ κρύφια τῆς καρδίας ἐκάστου, οὕτω καὶ μετὰ τῶν
προκρίτων ἀδελφῶν καὶ λογιωτέρων καὶ πνευματικωτέρων, συμβουλευό-
μενος καὶ γυμνάζων ἐπὶ πολὺ καὶ βασανίζων τὰς τε γνώμας καὶ τὰς
κρίσεις αὐτῶν τε καὶ τῶν λοιπῶν, προχειρίζετω καθηγούμενον, ὃν ἂν ὁ
Θεὸς εὐδοκῇ, καὶ αὐτὸς πληροφορηθῇ μετὰ καὶ τῶν προκρίτων
ἀδελφῶν.

1) Ὑμῖν 2) αἱ διδασκαλῖαι.

Περὶ καταστάσεως ἡγουμένου¹⁾).

Μὴ ἔστωσαν δὲ οἱ ἀδελφοί, οὓς πρὸς συμβουλίαν μέλλει δέξασθαι ὁ ἐπίτροπος, πλείους τῶν πεντεκαίδεκα, διὰ τὴν προβολὴν τοῦ καθηγουμένου, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἔλαττον· οὐ δὲ γὰρ τοὺς ἄλλους, ὥς μὴ ὄντας πνευματικούς καὶ λογίους κωλύομεν τῆς συμβουλῆς. πάντες γὰρ Θεοῦ χάριτι, καὶ πνευματικοί, καὶ χρήσιμοι, καὶ φρόνιμοι ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν πολλῷ πλήθει διαφορῶν ὄντων τῶν ἰδιωμάτων καὶ τῆς γνώμης ἐκάστου, καὶ τῶν μὲν τοῦτον προκρινόντων, τῶν δὲ ἐκείνον, εὐλογον ἡγησάμεν καὶ δίκαιον, μὴ πολλοὺς, ἀλλ' εὐαριθμήτους, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται, ὑπάρχειν τοὺς ψηφίζομένους μετὰ τῆς βουλῆς τοῦ ἐπιτρόπου τὸν καθηγούμενον.

Ἡ δὲ προβολὴ αὐτοῦ οὕτω γενέσθω· ἵνα ἐπετελῇται παννυχίς τῇ ἑσπέρᾳ ἐν τῷ κυριακῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ μετὰ τὸν ὄρθρον, τῆς θείας λειτουργίας τελεσθείσης, μετὰ τὴν μετάδοσιν τῶν θείων ἁγιασμάτων καὶ τὴν εὐχὴν τοῦ ὁπισθάμβωνος, γινομένης ἐκτενοῦς, τὸ Κύριε ἐλέησον ν'. λεγέσθω, καὶ οὕτως ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου βαλλέτω μετάνοιαν ὁ προχειριζόμενος εἰς προεστῶτα καὶ ἐπιστραφεῖτω πρὸς τὸ ἄθροισμα τῶν μοναχῶν, καὶ βαλλέτω μετάνοιαν πρῶτον μὲν ὁ ἐπίτροπος, ἔπειτα δὲ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες. Καί, ὥς ἀνωτέρω εἴρηται, ὁ μὲν ἐπίτροπος συγκροτεῖται αὐτῷ καὶ συνεργεῖται πάσῃ δυνάμει, οἱ δὲ ἀδελφοί τὴν ὑποταγὴν ἐπιδεικνύτωσαν καθαρὰν καὶ ἀνόθευτον. Καὶ τοῦ χρόνου προβαίνοντος, ἐπισκεπτόμενος καὶ βλέπων ὁ κύριος Ἰωάννης ὁ Ἰβηρ τοῦ καθηγουμένου καὶ τῶν ἀδελφῶν τὴν τάξιν καὶ τὴν διαγωγὴν, πάντως ἐπιγνώσεται, τοῦ μὲν τὴν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν, καὶ στοργὴν, καὶ ἀγάπην, καὶ διάθεσιν, καὶ φιλίαν ψυχῆς, τὴν πρὸς τοὺς ἀδελφούς, τῶν δὲ τὴν ὑπακοὴν καὶ πίστιν, καὶ ἀγάπην, ἣν τὸν καθηγούμενον ἔχειν ἐκ ψυχῆς ἀγωνίζονται, ἥ καὶ τὰ ἐναντία τῶν εἰρημένων, ὥς ἂν τὰ μὲν προσήκοντα τῇ πνευματικῇ καταστάσει ἐπισφραγίσῃ, τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα, διορθώσῃ καὶ πρὸς τὸ εὐθὲς ὁδηγήσῃ, ἵνα τὴν ὑπὲρ τούτων μισθὸν ἀπολάβῃ παρὰ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Μετὰ δὲ τὴν τοῦ καθηγουμένου προβολὴν καὶ ἀποκατάστασιν ἰδέλω καὶ βούλομαι ἔχειν αὐτὸν πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δεσποτείαν καὶ κυριότητα κατὰ πᾶσαν ὑπόθεσιν καὶ εἰς τὰ πνευματικὰ καὶ εἰς τὰ σωματικά, παρὰ μηδενὸς τῶν ἀπάντων περικοπτόμενον ἢ ἐμποδιζόμενον καὶ μάλιστα κα

¹⁾ Этого заглавія нѣтъ

λῶς καὶ θεοφίλως καὶ Πνεύματι Θεοῦ διεξάγοντα καὶ ποιμαίνοντα τὴν ἐν Χριστῷ συνοδίαν. Εἰάν δὲ διὰ τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας φανερώσῃ αὐτὸν ὁ χρόνος ἐπὶ λύμῃ καὶ διαστροφῇ καὶ ἀπολείᾳ τῶν ψυχῶν τῆς ἀδελφότητος πολιτευόμενον, (ὅπερ ἀπεύχομαι¹⁾) μὴδὲ ἐν ὀνείρῳ εὑρεθῆναι τὸν καθηγούμενον), καὶ τοιοῦτος φωραθὲς ἀδιόρθωτος μένῃ, τότε ὁ ἐπίτροπος μετὰ τῶν ἐγκρίτων ἀδελφῶν συμβουλευόμενος καὶ τῆς οἰκείας διακρίσεως καὶ φρονίσεως, ποιεῖτω τὴν πρόνοιαν τῆς ἀδελφότητος, προχειρίζομενος τὸν θυνάμενον πρὸς σύστασιν εἶναι τῆς λαύρας καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν καὶ οὕτω διαρκεῖν μέχρι τέλους ζωῆς αὐτοῦ.

Θέλω δὲ καὶ ἐντέλλομαι τῷ καθηγουμένῳ καὶ τῷ ἐπιτρόπῳ καὶ πᾶσι τοῖς πνευματικοῖς μου ἀδελφοῖς, ἵνα τὸν κύριον Ἀντώνιον τὸν ἐμὸν, διαναπαύσῃ μέχρι τέλους ζωῆς αὐτοῦ, καὶ τὴν προσήκουσαν τιμὴν εἰς αὐτὸν ἀπονέμωσι, καὶ ὡς πνευματικὸν πατέρα ἔξωσι, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὡσαύτως τοὺς σὺν αὐτῷ, ὡς ἴδια μέλη περιέπωσιν. Ὁμοίως καὶ τὸν μοναχὸν Ἰωάννην τὸν καλλιγράφον, κατὰ τὸν τύπον καὶ τὴν τάξιν καὶ τὴν συνήθειαν, ἣν ἐπὶ τῆς ἐμῆς ταπεινώσεως ἐφύλαττον οἱ διακονοῦντες αὐτῷ, τὴν τοιαύτην καὶ μετὰ θάνατόν μου διατηρήσωσιν, ὅτε καθηγούμενος καὶ οἱ διακονηταί, καὶ πάντες οἱ ἀδελφοί, μᾶλλον δὲ καὶ πλεόν καὶ τὴν προσήκουσαν τιμὴν καὶ ἀγάπην ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιδεικνύτωσαν²⁾ εἰς αὐτόν. Ὁμοίως καὶ τὸν μοναχὸν Γεώργιον τὸν Ἰβηρα, καὶ εἰς τὸν μοναχὸν Γρηγόριον τὸν μαῖστορα, καὶ εἰς τὸν μοναχὸν Δωρόθεον, καὶ εἰς μοναχὸν Ἀντώνιον τὸν Κυμινιάτην, καὶ εἰς τὸν ἄββᾶν Σέργιον. Τὸν δὲ κύριον Θεοφάνην, τὸν πρεσβύτερον, πλεόν καὶ τιμῆς καὶ θεραπείας καὶ ἀναπαύσεως ἀξιώσατε καὶ διακονήσατε, παρ' ἧς ἡξιώθη παρὰ³⁾ τῆς ἐμῆς ταπεινώσεως. ἐπειδὴ καὶ πρὸς γῆρας καὶ πρὸς ἀδυναμίαν καταλήγει τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς γέροντας, τὸν τε κύριον Σωφρόνιον καὶ πάντας ὁμοῦ σπουδάσατε ἀφιδόνως ἐπιχορηγεῖν αὐτοῖς τὰς συνήθεις χρεῖας ἀγογγύστως καὶ προθύμως μετὰ πνευματικῆς διαθέσεως, ὅπως τὸν ὑπὲρ αὐτῆς⁴⁾ μισθὸν ἀπολάβητε πλουσίως ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Τῆς δὲ φιλοξενίας ὑμῶν πλειόνως ἐπιμελεῖσθε καὶ μὴ καταλύσῃτε τὸν τύπον, ὃν παραδέδωκα ὑμῖν, διὰ τοὺς ἐπιζενομένους καὶ παραβάλλοντας ὑμῖν διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης. Πάντες δὲ ὁμοῦ καὶ νέοι καὶ γέροντες, καὶ πρῶτοι καὶ ἔσχατοι τὴν εἰς τὸν καθηγούμενον ὑποταγὴν ἀνόθευτον διατηρῆσαι σπουδάσατε, ὑπεύχοντες τῷ λόγῳ αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν

¹⁾ εὐχεμαι. ²⁾ δεικνύτωσαν ³⁾ ἐπὶ ⁴⁾ ὑπὲρ αὐτῶν.

ὑπόθεσιν, ὡς ὄγε ἀντιτασσόμενος τῇ προτάξει αὐτοῦ, τῇ τοῦ Θεοῦ ἀνθίσταται διαταγῇ καὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ. Ἐν πάσαις ὑμῶν ταῖς προσευχαῖς μνημονεύετε, ὅπως εὐροιμι ἔλεος καὶ ἄφεσιν τῶν πολλῶν μου ἁμαρτημάτων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως¹⁾

Ὅπως διοικούμεθα ἐν ταῖς συνάξεσι τῆς ἁγίας καὶ ἐν δόξῳ τριημέρου ἀναστάσεως²⁾.

Ἰστέον, ὅτι μετὰ τὸ παρελθεῖν τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτός, ἦτοι τὴν θ'. ὥραν, ἀρχομένης τῆς δεκάτης, πίπτει τοῦ ὕδρολογίου τὸ σύσημον, καὶ τῇ τούτου σημασίᾳ ἐγείρονται παραυτίκα καὶ σημαίνουναι τὰ ξόλα. Καὶ τῶν ἀδελφῶν ἀθροισζομένων ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ κυριακοῦ καὶ προσευχομένων ἡσυχῇ, ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ. Θυμιατήριον μετὰ χειρας λαβόμενος, θυμιᾷ πρῶτον τὸ ἱερὸν βῆμα, κἀκεῖθεν, λαμπάδος ἔμπροσθεν αὐτοῦ προπορευομένης, διὰ τῆς ἔμπροσθεν κιγκλίδος ἐξελθὼν, δεέρχεται τὸ βόρειον κλίτος τοῦ ναοῦ διὰ τῶν ἁγίων μ'. καὶ φθάσας τὴν βασιλικὴν πύλην, θυμιᾷ τοὺς ἀδελφούς καὶ εὐθέως ἀνατρέχει διὰ τοῦ νοτίου μέρους. Οἱ τε ἀδελφοὶ κατόπιν αὐτοῦ εἰσέρχονται εἰς τὸν ναὸν λαμπάδας κατέχοντες. Αὐτὸς δὲ εἰσέρχεται διὰ τοῦ δεξιοῦ εὐκτηρίου, καὶ τὸ θυμιατήριον εἰς τὸ ἅγιον ἀποθέμενος βῆμα, ἐξελθὼν ἵσταται κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου καὶ ἄρχεται τροπᾶριον ἡχος πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ὅπερ μετὰ τὸ ψαλθῆναι τρίτον παρὰ τ' ἐκείνου καὶ τῶν ἀδελφῶν, λέγει ὁ πρεσβύτερος στίχον Ἀὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος. Οἱ ἀδελφοὶ δὲ τὸ τροπᾶριον. Πάλιν ὁ πρεσβύτερος β'. στίχον Συστήσασιθε ἑορτὴν, ἕως τέλους. Καὶ πάλιν ὁ λαὸς τὸ τροπᾶριον. Δοξάζει, καὶ πάλιν ὁ λαὸς τὸ τροπᾶριον. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτου, ἄρχεται εὐθὺς ὁ κανὼν, καθότι ἐξάφαλμον πᾶσαν τὴν ἐβδομάδα ταύτην οὐ ψάλλομεν. Γίνεται δὲ ἀνάγνωσις μία ἀπὸ τῆς τρίτης. Ἀπὸ γὰρ τῆς ζ'. τὸ κοντάκιον ψάλλομεν, ὁ δὲ πεντηχοστὸς μετὰ τὸ κοντάκιον. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρθρου γίνεται ὁ ἀσπασμός, τῶν ἀδελφῶν τό· Χριστὸς ἀνέστη, φαλλόντων. Ἐῖτα ἀναγινώσκειται ἡμέρας³⁾ καὶ εὐθὺς συναπτὴ καὶ ἀπόλυσις. Εἰς δὲ τὰ λυχνικά ταύτης τῆς ἐβδομάδος λέγομεν τό· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν καὶ εὐθὺς τό· Κύριε ἐκέκραξα καὶ ἀπολυτικὸν τό· Χριστὸς ἀνέστη. Ὅμοίως καὶ ἐν τοῖς ἀποδειπνίοις· Χριστὸς ἀνέστη, τὸν Τρισάγιον ὕμνον, τὸ Κύριε ἐλεησον κ'.

1) Прибавлено: Ἀμήν. 2) Въ рукописи Пантелеимовской библиотеки эта и слѣдующая статьи отсутствуют. 3) Такъ въ рукописи.

Τῷ δὲ σαββάτῳ τῆς διακαινησίμου εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄρχονται τὸν συνήθη ψαλμὸν καὶ εὐθὺς τό· Κύριε ἐκέκραξα· εἰς δὲ τὸ ἀπόδειπνον ἀπὸ τοῦ· Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς καὶ ἐπέκεινα.

Τῇ δὲ κυριακῇ τῆς λαμπροφόρου ἄρχεται τὸν ἐξάψαλμον καὶ λέγομεν τό· Θεὸς Κύριος (εἰς ἤχον) βαρὺν καὶ εὐθὺς τὸν κανόνα μόνον τῆς ἡμέρας· γίνεται δὲ καὶ ἀνάγνωσις μία, τὸ δὲ ἅγιον εὐαγγέλιον μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὕμνου. Καὶ τῇ ἑσπέρᾳ ἄρχεται τό· Μακάριος ἀνὴρ καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία καὶ τὰ ἀναστάσιμα τοῦ πρώτου ἡχου κατὰ τάξιν κυριακῆς· τὸ δὲ ἀπόδειπνον· Ὁ κατοικῶν καὶ τό· Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς καὶ τὰ ἑξῆς.

Τῇ δὲ δευτέρᾳ εἰς τὸν ὕμνον ψάλλομεν πάλιν τὸ Θεὸς Κύριος εἰς ἤχον πρῶτον καὶ ἐν κάθισμα ψάλλομεν, εἶτα τοὺς ἀναβαθμοὺς εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον, τότε προκείμενον καὶ τό· Πᾶσα πνοὴ καὶ εὐαγγέλιον ἐωθινὸν πρῶτον, εἶτα τὸν πεντηχοστόν, εἶτα τὸν κανόνα τὸν ἀναστάσιμον, καθότι τὴν δευτέραν ταύτην ἀπαρallάκτως ἀντὶ κυριακῆς ἐορτάζομεν· γίνονται δὲ ἀναγνώσεις β'. Ἐκτοτε καὶ τὰ ἀπόδειπνα ὁλόκληρα ποιούμεν, πλὴν σαββάτου ἑσπέρας καὶ ἐορτῆς δεσποτικῆς καὶ μνήμης ἁγίου, ἀργίαν ἡμῖν τῶν ἔργων καὶ τῶν ὥρων καὶ τῶν μετανοιῶν, ὅτε γίνηται, προξενούσης. Ἐν ταύταις γὰρ ἀπὸ τοῦ· Ὁ κατοικῶν καὶ ἐπέκεινα·

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι μετὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ ἀντιπάσχα, εὐθὺς ἀπὸ τὰ ἀπόδειπνα ἀρχόμεθα τῆς παννυχίδος καὶ μέχρι μὲν τῶν Ἀγίων Πάντων κανόνα μόνον ποιούμεν, καὶ μετ' ἐκεῖνον τὸν Ἀμωμον. Ἐκτοτε δὲ καὶ μέχρι τῆς ὑψώσεως ἕξ ψαλμοὺς προστίθεμεν, ἐν οἷς καὶ μετανοίας καὶ στάσεις γ'. Μετὰ δὲ τὴν ὑψωσιν ψαλμοὺς ιβ'. καὶ τὰς λοιπὰς ποιούμεν ἀκολουθίας μεχρὶ τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, τότε γὰρ καθ' ἕνα καὶ τὸν Τρισάγιον μετανοίας ποιούμεν μετὰ τῶν στάσεων.

Τῇ δὲ παραμονῇ τῶν Χριστοῦ γεννῶν καὶ τῶν Φώτων, καὶ τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ ὁψὲς, καὶ τῷ ἁγίῳ σαββάτῳ οὐδὲ ἀπόδειπνον ψάλλομεν, ἀλλ' ἢ μόνον (τὸ) Τρισάγιον.

Κάμνουσι δὲ καὶ αἱ διακονίαι ἀπὸ πρωῒ τῆς γ'. ἐβδομάδος β'. ἀρχόμεναι. Ἔως δὲ τῶν Ἀγίων Πάντων ἐν τοῖς λυχνικοῖς προκείμενον ψάλλομεν ἐκάστης ἡμέρας. Ἀχρι δὲ τῆς Ἀναληψίμου ἐορτῆς προηγοῦνται τὰ ἀναστάσιμα στιχηροκαθίσματα τῶν τε κατανοητικῶν καὶ ἀποστολικῶν καὶ μαρτυρικῶν ἐν τῇ ψαλμωδίᾳ, οὐ μέντοι τῶν σταυρωσίμων.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἐν τοῖς λυχνικοῖς πᾶσι τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν τοῦ τε Προδρόμου καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισημοτέρων ἁγίων, ἐν οἷς σχολὴν ἄγομεν ἐκ τῶν ἔργων, τό· Μακάριος

άνηρ ἄρχεται εἰς ἦχον πλ. δ'. εἶτα τό· Κύριε ἐκέκραξα εἰς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν τῆς ἑορτῆς, τὰς δὲ λοιπὰς ἀπάσας ἡμέρας τὰ· Πρὸς Κύριον εἰς τὸν φαλλόμενον ἦχον.

Ἰστέον, ὅτι ἕως τῆς Πεντηκοστῆς οὔτε ὥρας ψάλλομεν, οὐ δὲ γόνυ κλίνομεν, οὐ δὲ ἐν τοῖς σάββασι ψάλλομεν νεκρωσίμους κανόνας.

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τῷ σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς εἰς τὸ ἐξαποστειλάριον· Ἡ μνήμη τῶν κεκοιμημένων, ψάλλομεν καὶ τοῦτο ψάλλοντες ἀπερχόμεθα εἰς τοὺς τάφους τῶν ἀδελφῶν, καὶ κεῖ ἱστάμενοι ψάλλομεν τὰ τῆς ἡμέρας στιχηρὰ καὶ ἕτερα ὡσαύτως νεκρώσιμα, καὶ ἀπολύει ὁ ὁρθρος. Τοῦτο δὲ ποιούμεν καὶ τῷ σαββάτῳ τῆς Ἀποκριῶ.

Χρὴ γινώσκειν, ὅψῃ τῇ κυριακῇ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς εἰς τὸ λυχνικόν, ἐν ᾧ καὶ τὰς τρεῖς γονυκλισίας ποιούμεν, μετὰ τὸ Προοίμιον εὐθέως τό· Κύριε ἐκέκραξα· καὶ τῇ ἑῳθεν εἰς τὸν ὁρθρον μετὰ τὸν ἐξάψαλμον καὶ τὸ Θεὸς Κύριος, τὸν κανόνα εὐθύς λέγομεν καὶ ἀναγνώσεις β'. Ἄγομεν δὲ καὶ τὴν ἐβδομάδα ταύτην, μὴ ψάλλοντες ὥρας.

Εἶτα εἰσέρχεται ἡ τεσσαρακοστὴ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ ἀρχόμεθα ἔκτοτε ψάλλειν καὶ τὰς ὥρας μετὰ τῶν καθισμάτων πάντων, ἀνεμέντοι τῆς πρώτης καὶ τῆς ἐννάτης (ὥρας), ταύτας γὰρ τῇ μεγάλῃ μόνον στιχολογοῦμεν τεσσαρακοστῇ, τὴν μέντοι ἐννάτην καὶ τοῦ ἁγίου Φιλίππου. Μετὰ γοῦν τὸ τέλος λέγομεν τό· Κύριε ἐλέησον λ'. καὶ βάλλομεν ἐν πρώτοις τρεῖς μετανοίας ἱσοταχῶς, ἅπαντες τῷ προεστώτι ἐπόμενοι, ἐν αἷς καὶ μικρὸν ἐν τῇ γονυκλισίᾳ προσκαρτεροῦμεν, καὶ πάλιν ἀνιστάμενοι, τὰς χεῖρας ἐκτείνομεν πρὸς τὸν Θεόν· εἶδ' οὕτως ἄλλας β'. ἐπίσης καὶ αὐθις τῷ προεστώτι ἐπόμενοι. Ἐπειτα μεῖζονα στάσιν μετὰ εὐχῆς καὶ αὐθις ἀπόλυσις. Οὕτως οὖν καθ' ἐκάστην σὺναξιν τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ᾗ οὐκ ἄγομεν ἑορτὴν, τὴν μέντοι μεγάλην τεσσαρακοστὴν δώδεκα μετανοίας ἐτέρας καὶ ἐτέραν στάσιν προστίθεμεν.

Χρὴ γινώσκειν, ὥς, ἡνίκα ἀργῶς ἄγωμεν τῶν ὥρῶν καὶ τάχα κάμνωμεν, ἡ μὲν θεία λειτουργία, ἀρχομένης τῆς τετάρτης ὥρας, εὐλογεῖται, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς, κρούει τὸ ξύλον γ'. καὶ συνάγονται πάντες οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ μετὰ τὸ ψάλλειν τὰ τυπικὰ καὶ λαβεῖν εὐλογίαν, ἀπερχονται εἰς τὴν τράπεζαν. Ὅταν δὲ τὰς ὥρας ποιῶμεν, ἡ μὲν θεία λειτουργία μετὰ τὸ τὴν τρίτην ὥραν φαλθῆναι τελεῖται, ὁ δὲ στίχος πέμπτην ὥραν εἰσέρχεται, τῆς ἕκτης καὶ τῆς ἐννάτης ἐπὶ τὸ αὐτό, μετὰ τὴν λειτουργίαν, τῆς μὲν μετὰ καθίσματα, πῆς δὲ λιτῶς ψαλλομένων, τῇ μέντοι τοῦ ἁγίου Φιλίππου τεσσαρακοστῇ

ήνίκα θ'. ποιῶμεν, ἡ μὲν θεία λειτουργία ἀπὸ ς'. ὥρας τελεῖται· τὸ δὲ ἑσπερινὸν τὴν θ'. συνάπτοντες τὴν στιχολογίαν καταλιμπάνομεν.

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι διακοσίας μετανοίας καθ' ἑκάστην ἡμέραν ποιῶμεν ἐν ταῖς τοῦ νυχθημέρου ἀπάσαις συνάξεσι, τεσσαράκοντα μὲν εἰς τὸν ὁρθρον, ἀνά εἴκοσι δὲ ἐν ταῖς ὥραις, ἐν δὲ τῷ ἑσπερινῷ λ'. καὶ ν'. εἰς τὰ ἀπόδειπνα. Τῇ δὲ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ καὶ ταύτας ἐπαύξομεν, τὰς μὲν γὰρ τῶν ἀποδειπνίων καὶ τοῦ ὁρθρου διπλασιάζομεν, ἀνά δέκα δὲ ἐν ταῖς λοιπαῖς συνάξεσι προστίθεμεν.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι καθ' ἑκαστον ἑσπερινὸν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἔξ στίχους ἱστῶντες, τὰ στιχηρὰ τῶν ἀγίων δισσεύομεν, τὰ δ' ἄλλα οὐχί, τὰ δὲ τῶν ἑορτῶν καὶ τρισσεύομεν.

Ἰστέον, ὅτι καθ' ἑκαστον ὁρθρον μετὰ τὸ τὴν ἐβδόμην ὥραν πληρωθῆναι τὸ τοῦ ὑδρολογίου σόσημον πίπτει, τὰς μέντοι κυριακάς μετὰ τὴν ἑκτην, τὰς δὲ δεσποτικὰς ἑορτὰς πέμπτης ἀρχομένης.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι εἰς ἑκαστον ὁρθρον ὁκτώ μὲν στίχους ἐν ταῖς καθημεριναῖς, δέκα δὲ ἐν ταῖς κυριακαῖς καὶ ταῖς ἑορτασίμοις ἡμέραις ἱστῶμεν. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς ἀναγνώσεως, ἐγείρομενοι δωδεκάκις λέγομεν τὸ Κύριε ἐλέησον καὶ οὕτως ἄρχεται πάλιν ἡ ψαλμωδία. Αὕτη ἡ ποσότης καὶ ποιότης τῆς ψαλμωδίας διατείνει μέχρι τῆς ὑψώσεως τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ.

Ἰστέον, ὅτι εἰς τὴν κοίμησιν τῆς παναγίας Θεοτόκου, ἡγουν ὁφείει εἰς τὸ λυχνικὸν τὸ μεθέορτον, μετὰ τὸ Προσίμιον εὐθέως τὸ Κύριε ἐκέκραξα. Καὶ τῇ ἑωθεν εἰς τὸν ὁρθρον μετὰ τὸν ἐξάψαλμον πάλιν τὸ Θεός Κύριος καὶ εὐθὺς ὁ κανὼν, ἀναγνώσεις δὲ δύο. Ὅμοίως εἰς τὸ γενέθλιον αὐτῆς καὶ εἰς τὰ εἰσόδια, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν, ὡσαύτως εἰς τὰ Φῶτα, ὡσαύτως εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου καὶ εἰς τὴν ὑψωσιν· ἐν ἄλλαις δὲ ἑορταῖς, πλην τῶν γεγραμμένων, διπλῶς ἑορτάζειν οὐκ ἐνί. Ἀπὸ δὲ τῆς ὑψώσεως ἕως τῆς πασχαλίας προστίθεμεν καὶ ἕτερον κάθισμα ἐν τοῖς ὁρθροῖς, προστίθεμεν δὲ καὶ ἀνάγνωσιν ἱστῶμεν δὲ καὶ στίχους ἐν τοῖς κανόσι δέκα ἢ καὶ πλείους, ὥς ἂν ἡ τε ἡμέρα καὶ ὁ κανὼν ἀπαιτεῖ.

Περὶ τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς.

Ἰστέον, ὅτι τῇ δευτέρᾳ τῆς πρώτης ἐβδομάδος, διὰ τὸ ἀπὸ παρακλήσεως εἶναι τοὺς ἀδελφούς, δύο μόνον ἀντίφωνα ψαλμούς, καὶ β'. ἀναγνώσεις ποιῶμεν, καὶ τὰ τριῶδια· ἕκτοτε δὲ τρία καὶ ἀναγνώσεις

τρεις. Ἐγειρόμεθα δὲ πληρουμένης τῆς πέμπτης (ῥας). Εἴτα μικρὸν ἀπὸ τοῦ ὄρθρου ἀναπαυόμενοι, διαφασκούσης ἡμέρας, τῆς πρώτης ἀρχόμεθα. Εἰ μέντοι τύχοι τῇ δευτέρᾳ κανὼν ἐνιαύσιος, ἐν καθίσμα ψαλμοὺς μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἴτα τὸν πεντηχοστόν, εἴτα τὸν κανόνα καὶ τὰ τριώδια. Γίνονται δὲ καὶ ἀναγνώσεις β'. Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὡς ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ κανόνα εἶναι ψάλλωμεν, τὴν πρώτην ὁμοθυμαδὸν ποιούμεν μετὰ καθίσματος. οὐ μὴν ἀναγινώσκωμεν ἐν αὐτῇ, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ καὶ ἑκτῇ καὶ ἐννάτῃ ἀναγινώσκωμεν.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τῇ μεγάλῃ ἐβδομάδι μέχρι τῆς ἁγίας πέμπτης τὰς ῥας ψάλλωμεν καὶ τὰς μετανοίας ποιούμεν, ὁμοίως ταῖς πρὸ αὐτῆς· τῇ μέντοι μεγάλῃ πέμπτῃ, ὁμοίως καὶ τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ λιτῶς αὐτὰς ψάλλωμεν, τὰ δὲ τροπόρια τῶν ἁγίων παθῶν μετὰ τῆς λοιπῆς αὐτῶν ἀπάσης ἀκολουθίας ταῖς ῥαῖς συνάπτοντες λιτῶς αὐτὰς ψάλλωμεν.

Χρὴ γινώσκειν, ὡς τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ τεσσαρακοστῇ τάσσεται ἀδελφὸς συνετὸς καὶ ἀπὸ τῆς τρίτης ἀπέρχεται εἰς ἐκάστην διακονίαν, καὶ βαλὼν μετάνοιαν λέγει· Ἀδελφοί καὶ πατέρες, προσέχωμεν ἑαυτοῖς, ὅτι ἀποθνήσκομεν, ἀποθνήσκομεν, ἀποθνήσκομεν· μνημονεύσωμεν τῆς αἰωνίας κολάσεως. Οἱ δὲ εὐθέως τὰ ἐπὶ χεῖρας ἀφέντες, ἐγείρονται καὶ ποιοῦντες Τρισάγιον. πάλιν καθίζονται.

Ἰστέον, ὅτι καὶ ἐπιστημονάρχαι εἰς δύο, κατὰ χορὸν εἰς, ὅφ' ὧν οἱ ἀδελφοὶ κοσμίως ἵστασθαι ἐν τοῖς χοροῖς ὑπομιμνήσκονται. Οἱ αὐτοὶ δὲ μετὰ τὴν τοῦ ξύλου φωνὴν προτρέπονται τοὺς νοθεῖς συνδραμεῖν εἰς τὴν σύναξιν, ἀπαιτοῦσι τε τοὺς ἀπολειψθέντας λόγον τῆς ἀπολείψεως· καὶ τοὺς μὴ κατ' ἐπιταγὴν ἢ χρεῖαν ἀναγκαίαν καθιστερήσαντας διὰ μετριωτέρων ἐπιτιμιῶν πρὸς ἀνάνηψιν διαχειρίζουσιν. Ἔστι δὲ καὶ ἀφυπνιστὴς ἕτερος, ὃς ἐν ταῖς ἀναγνώσεσι τοῦ ὄρθρου, ἡρέμα τοὺς ἀδελφούς περιερχόμενος, ἐξυπνίζει τοὺς κοιμωμένους. Ἀλλὰ καὶ ἐπιτηρητὴς, ὃς τὰ τε κελλία καὶ τὰς διακονίας καὶ τοὺς λοιποὺς τόπους νύκτα καὶ ἡμέραν περινοστῶν τοὺς εἰς ἀκαίρους περιπάτους καὶ συντυχίαν συνδιάζοντας διαλύει μετὰ τῆς προσηκούσης στυφότητος καὶ τῆς θεούσης ἐπιτιμίας. Ἔστι δὲ καὶ θυρωρὸς, ὃς καὶ τὴν τῆς ἐκκλησίας κρατῶν εἴσοδον τοὺς μὲν ὑστεροῦντας ἐν τῇ ἀρχῇ λόγον τῆς ὑστερήσεως ἀπαιτεῖ, τοὺς δὲ ἀκαίρως ἐξιέναι βουλομένους μετὰ μίαν ἐξοδὸν καὶ δευτέραν κωλύει.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι δεχόμεθα ἀδελφούς ἀγνωρίστους εἴτε ἀπὸ ἄλλου μοναστηρίου, εἴτε καὶ λαϊκοὺς πρὸς τὸ μονάσαι, ποιούμεν αὐτοὺς καθεσθῆναι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐβδομάδας β'. ἢ καὶ γ'. πρὸς θεωρίαν καὶ πείραν τοῦ μοναστηρίου· καὶ εἰ ἐπιμένοι ἐν τῇ κρίσει τοῦ λογισμοῦ

αὐτῶν, μετὰ τὸ διαμαρτύρασθαι αὐτοῖς καὶ ἅπαξ καὶ δις τὸν ἡγούμενον τὰ συμβησόμενα, τηνικαῦτα ἐπὶ κατηγγήσεως εἰσάγει αὐτοὺς καὶ συναριθμεῖ τῇ ἑαυτοῦ ποίμνῃ, βάλλοντος τοῦ προσερχομένου μετάνοιαν τοῖς ἀδελφοῖς κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ ἡγουμένου, κἀκείνων ἐπευχομένων αὐτῶ.

Εἰδέναι δεῖ, ὡς ἀφορίστραι εἰσι παρ' ἡμῖν, κατὰ τὴν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου διαταγὴν, ἐν αἷς οἱ ἀπειθεῖς καὶ δυσήνιοι μετὰ πολλὰς νουθεσίας καὶ παραινέσεις κατακλείονται, ξηροφαγοῦντες καὶ τὴν ἀρετὴν παιδεύόμενοι. Οἱ δὲ μηδὲν τοίτοις σωφρονιζόμενοι, ἀλλὰ τοῖς αὐτοῖς καὶ μετὰ τὴν μικρὰν παιδείαν ἐπιμένοντες, ὡς νενοσηκότα μέλη τοῦ λοιποῦ σώματος τῆς ἀδελφότητος ἀποτέμνονται, ἵνα μὴ τῆς οἰκείας λώβης μεταδοῖεν ἐν τοῖς πλησιάζουσιν.

Καὶ τοῦτο δὲ γνωστέον, ὡς μετὰ βρακτηρίας ἴστασθαι, ἥ ὅλως εἰσιέναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡσαύτως καὶ τὸ τὰς γονυκλισίας ἐν σκαμνίοις ποιεῖσθαι καὶ μάλιστα εἰς τοὺς χοροὺς, πάντα παρ' ἡμῖν, ὡς ῥαθυμίας καὶ καταφρονήσεως Θεοῦ δεῖγμα καὶ αἴτιον, ἀποτέτραπται.

Περὶ τῆς ἐν βρώμασι καὶ πόμασι ποσότητος καὶ ποιότητος, καὶ τῆς ἐν ταῖς τραπέζαις εὐταξίας.

Δέον γινώσκειν, ὡς¹⁾ ἐν τῷ συσσίμῳ τοῦ κώδονος, ἀπερχομένων τῶν ἀδελφῶν εἰς τὸ ἀριστῆσαι, ὁ στίχος ἐπὶ στόματος αὐτῶν φέρεται, ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ τὸ ἐγερεθῆναι, μέχρις ἂν ἐν τῷ νάρθηκι ἀπελθόντες, ὑπὲρ ὧν μετέλαβον τὴν εὐχαριστίαν τελέσωσι. Κάθηνται δὲ κατὰ τὴν τάξιν, ἣν παρελήφασιν. Ἐπιτηρητὴς δὲ παριστάμενος τὰς ἀναπληρώσεις τῶν τραπεζῶν, ἐκτὸς θυροῦβου, ποιεῖται εὐτάκτως. Γίνεται δὲ καὶ ἀνάγνωσις, τοῦ ἐκκλησιάρχου δηλονότι ὀρίζοντος τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ τῶν μὴ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συμφυαζομένων ἀναγνωσθῆναι, μηδὲ καταλειφθῆναι προσέχοντος. Σημεῖον δὲ τοῦ τέλους ταύτης τῆς ἀναγνώσεως ὁ ᾠχος τῶν κοχλιαρίων²⁾, ἐν τῇ ὑστάτῃ μαγειρίᾳ, πάντων ὁμοῦ ἐπὶ τῶν παροψίδων ἐπιρρίπτομένων· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κεράσαι διὰ κρούσματος γίνεται καὶ τὸ παραθεῖναι διὰ συστήματος.

Ἰστέον, ὅτι ἀπὸ τῆς πασχαλίας μέχρι τῶν ἁγίων πάντων τὰς δύο μαγειρίας, τὸ τε λάχανον καὶ τὸ ὄσπριον μετὰ ἐλαίου ἐσθιόντες, τρεῖς λίτρας ἐν ἀμφοτέροις ἀρτύομεν· τὰς μέντοι δεσποτικὰς ἑορτάς, εἰ μὴ τύχοι προσφάγιον, καὶ ἐτέραν μίαν προστίθεμεν, ὡς προστιθεμένου δη-

¹⁾ ὡς: нѣтъ. ²⁾ κοχλιαρίων.

λονότι· καὶ ἐτέρου ἐφήματος. Χρώμεθα δὲ ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις καὶ ἰχθύων, εἰ τύχοι, καὶ τυροῦ, καὶ ὠνῶ· πίνομεν δὲ τὸ ἄριστον τρία. Ὅψις δὲ, τῷ συσσήμῳ τοῦ κρούσματος, ἀπερχονται οἱ βουλόμενοι ἀδελφοί καὶ ἐσθίουσιν ἄρτον, καὶ ἐάν τι ἄλλο ἀπὸ πρῶτ' ἐπερίσσευσεν, ἐπίτηδες γὰρ ἔδεσμα ὅψις τῷ κοινῷ οὐ γίνεται, κινῶν δὲ δύο.

Εἰς 1) δὲ τὴν μ'. τῶν ἀγίων ἀποστόλων β'. μὲν καὶ δ'. καὶ ε'. οὔτε ἔλαιον ἐσθίνομεν, οὔτε οἶνον πίνομεν, τάς δὲ λοιπὰς ἡμέρας τούτων ὁμοίως ταῖς ἄλλαις μεταλαμβάνοντες· ἰχθύων ἐγκρατευόμεθα, ἄνευ μέντοι κυριακῆς καὶ ἑορτῆς, ἀργίαν ἡμῶν τοῦ καμάρου καὶ τῶν ὠρῶν ἐμποιοῦσης. Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὡς 2), εἰ καὶ τάχα ἐν ταῖς προειρημέναις τρισὶν ἡμέραις τῆς ἐβδομάδος, ἔλαιον οὐκ ἐσθίνομεν, ἀλλ' οὖν αἱ κατὰ τὴν συνήθειαν μαγειρίαι, τὸ λάχανον, ψημί, καὶ τὸ ὕσπριον πάντοτε γίνεται.

Οὗτος ὁ τύπος καὶ τῇ τεσσαρακοστῇ τοῦ ἀγίου Φιλίππου, πλήν μέντοιγε τότε, ὁμοίως τῇ μεγάλῃ μονοσιτοῦμεν.

Ἀπὸ δὲ τῆς μηνύμας 3) τῶν ἀγίων ἀποστόλων ἕως τοῦ ἀγίου Φιλίππου 4), τετράθια καὶ ε'. οὔτε ἔλαιον, οὔτε οἶνον μετὰληψις γίνεται. Εἰ δὲ ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις προσπέσει ἑορτὴ δεσποτικὴ καὶ 5) μηνύμα ἀγίου, σχολὴν ἡμῶν ἐμποιοῦσα, καὶ τυρόν καὶ ὠνὸν καὶ ἰχθύας, εἴπερ χορηγοῖται ἐσθίνομεν, καὶ κινῶν δὲ ὁμοίως ταῖς ἄλλαις τρία τὸ ἄριστον καὶ ὅψις δύο.

Ἀπὸ δὲ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως μέχρι συμπληρώσεως τοῦ δωδεκαημέρου ὁμοίως διατεθώμεθα ταῖς ἡμέραις τῆς Πεντηκοστῆς. Ἐκτοτε δὲ ὁ τύπος πάλιν τηρεῖται τῶν ὀπισθεν ἡμερῶν μέχρι τῆς ἐβδομάδος τῆς τυρινῆς· ἢ γὰρ τῆς ἀποτυρώσεως ἐβδομάς ὅλη ἀπόλυτος ἔσται.

Περὶ τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς 6).

Ἐν δὲ τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ μονοσιτοῦμεν, πλήν σαββάτου καὶ κυριακῆς· ἐσθίνομεν δὲ τῇ πρώτῃ καὶ τῇ μέσῃ ἐβδομάδι μονοτρόπως, ἢ ἡγρὸν φάβαν, ἢ ἐρεβίνθι· ἐκξεστόν ἐστιν ὅτε καὶ ἀλμαίαν χωρὶς ἔλαιου, ἢ κάστανα, ἢ ἐτέρας τινας ὀπώρας ἐκξεστάς, τῇ δὲ β'. ἐβδομάδι, καὶ τρίτῃ ε'. εἴτε καὶ ε'. ἐσθίνομεν οὕτως· κόκκους ἐκξεστοὺς καὶ μαγειρίαν μετὰ καρύου τριπτοῦ, χωρὶς τετράθους καὶ παρασκευῆς· ἐν ταῖς

1) На полѣ въ Иверской рукописи замѣчено: Σημείωσαι, ὅτι κατὰ-
χρηταις μ'. τὴν νηστείαν ἐνταῦθα πάλιν. 2) ὡς--нѣтъ. 3) τὴν μηνύμα. 4) Σημεί-
ωσαι, ὅτι οὐδὲν φησι περὶ τῆς νηστείας τῆς Κοιμήσεως. Замѣтка на поляхъ
въ Иверской рукописи. 5) Прибавлено: ἢ καὶ. 6) Заглавія нѣтъ.

γάρ τὰ τῆς α'. ἐβδομάδος ἐσθίομεν βρώματα. Πᾶσαν δὲ τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν οἶνον οὐ πίνομεν, ἀνευ σαββάτου καὶ κυριακῆς, χωρὶς τῶν ἀσθενούντων ἢ καὶ γερόντων.

Ἰστέον, ὅτι τῷ πρώτῳ σαββάτῳ ἀπὸ ὧψέ τῆς ε'. μετανοίας¹⁾ οὐ ποιῶμεν· χρώμεθα δὲ τῷ τε σαββάτῳ καὶ τῇ κυριακῇ ἔλαιον καὶ οἶνον καὶ ἀνὰ δύο κράσεων εἰς τὸ ἄριστον καὶ πρὸς μίαν ὥσπερ ὡσαύτως καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς σάββασί τε καὶ κυριακαῖ· καὶ τῶν ἁγίων μ'. καὶ ὅτε τὸν ἀκάθιστον ψάλλομεν καὶ τὸν μέγα κανόνα. Τῇ δὲ μεγάλῃ β'. γ'. τε καὶ δ'. καὶ ε'. τὰ τῆς πρώτης ἐβδομάδος παρατεθήσονται²⁾ βρώματα τῇ μέντοι ἁγίᾳ ε'. καὶ ἔλαιον καὶ οἶνον ἐσθίομεν. Τῷ δὲ ἁγίῳ σαββάτῳ, μεσαζούσης τῆς ιβ'. ἀρχόμεθα τοῦ ἐσπερινοῦ, καὶ ὅπου σώσει ἢ ἀπολύσει, ἢ δὲ πρᾶπεζα οὐκ ἀνοίγει, διὰ γὰρ τὸ βραδέως³⁾ τὴν λειτουργίαν συμπράττειν⁴⁾, καὶ τὸ μὴ κόρῳ τὴν γαστέρα κατὰβαρῦναι καὶ τὴν διάνοιαν, τῇ εὐλογίᾳ μόνῃ ἀρχοῦμεθα. ἀνὰ δύο κράσεων μεταλαμβάνοντες ἐν τῷ νάρθηκι.

Περὶ δὲ τοῦ εὐαγγελισμοῦ.

Ἰστέον, ὅτι πληρουμένης ὥρας δ'. τὸ εὐλὸν κρούοντες, συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐπαίροντες λιτὴν, ἀπερχόμεθα εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, εἰ δὲ πάρεστιν εὐδία, καὶ εἰς τὸν Ἡρόδομον, καὶ κεῖθεν ὑποστρέφοντες ἀρχόμεθα τοῦ ἐσπερινοῦ στιχολογίας, χωρὶς, εἴτα εἰσοδὸς καὶ λειτουργία τελεία. Χρώμεθα δὲ τότε ἰχθῦας καὶ ἔλαιον καὶ οἶνον.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τῇ μέσῃ ἐβδομάδι τῆς ἁγίας μ'. προτίθεται τὸ ζωοποιὸν εὐλὸν τῇ ἁγίᾳ κυριακῇ μετὰ τὸν ὁρθρον, καὶ προσκυνοῦμεν πάντες, ὁμοίως καὶ τῇ δ'.⁵⁾

Καὶ ἡ μὲν τοῦ κοινῆς τῆς ἀδελφότητος τάξις ἐρρέθη ἤδη, ὃ δὲ καθεὶς ἅδειαν ἔχει κατὰ τὴν ἐνούσαν αὐτῷ ἰσχὺν καὶ προθυμίαν ἀγωνίζεσθαι, τῷ λόγῳ καὶ τῇ συμβουλῇ δηλονότι τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς καὶ ἡγουμένου.

Περὶ τῆς ἐν ταῖς διακονίαις συμμετρίας.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὴν πρώτην ἐβδομάδα τῆς ἁγίας μ'. καὶ τὴν μεγάλην ἀργυρῶσιν οἱ ἀδελφοὶ ἀπὸ τῶν ἔξω διακονούντων, σχολάζοντες τῇ ἀκο-

1) Прибавлено: κοινῶς 2) παρατεθήσεται 3) βραδύ 4) συμπράττειν 5) Прибавлено: καὶ παρασκευῇ.

λουθία τῆς ἐκκλησίας καὶ τῇ καθ' ἑαυτοὺς προσοχῇ καὶ ἀνχνιώσει, μὴ ἐξερχόμενοι εἰς τὰς ἔξω δουλείας, εἰ μὴ ἐξ ἀναγκαίου τι συμβαίνει καὶ προστάξει ὁ ἡγούμενός τινας τῶν ἀδελφῶν ἀπελθεῖν. Ὡσαύτως καὶ τὴν ἐβδομάδα τῆς διακαινησίμου ἀργοῦσιν, ἐξαιρέτως μέχρι τῆς δ'. τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς, μετὰ τὸ σημᾶναι τὴν πρώτην ὥραν, ἀπέρχονται οἱ τεταγμένοι εἰς τὰς ἔξω δουλείας, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν διακονίαν καὶ οἱ μὲν πλησίον τῆς μονῆς κάμνοντες, ἐν τῇ δοξολογίᾳ τοῦ λυχνικοῦ ἀθροίζονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ εἰσέρχονται εἰς τὴν τράπεζαν, οἱ δὲ μακρότερον ἀπερχόμενοι, ἔρχονται εἰς τὰ ἀπόδειπνα.

Τοῖς μὲν οὖν χαλκεῦσι καὶ βορδοναρίοις καὶ ναυπηγοῖς καὶ ξυλουργοῖς, ἐὰν κάμνωσι, δίδεται ἀπὸ τρίτης ὥρας ἄρτος καὶ οἶνος ἀνὰ δύο κρασσοβόλιων, πλὴν β'. καὶ δ'. ε'. ἐν ταύταις γὰρ οὐ βουλόμεθά τινα πίνειν οἶνον, πλὴν τῶν ἀσθενούντων. Οἱ δὲ εἰς τὰς λοιπὰς διακονίας ἐξερχόμενοι καὶ μὴ δυνάμενοι ἅπας τῆς ἡμέρας ἐσθίειν, λαμβάνουσι ἄρτον, ἐσθιόντες αὐτὸν μετὰ ὕδατος, οὐ μέντοι καὶ οἶνον. Τῇ δὲ ἐσπέρᾳ τίθεται αὐτοῖς καὶ οἶνος, εἴτε καὶ εἰς τὴν τράπεζαν τύχοι παρατεθῆναι. Μετὰ δὲ τὸ παρελθεῖν τὴν ἀγίαν τεσσαρακοστὴν τοῖς μὲν βορδοναρίοις καὶ χαλκεῦσι δίδεται πρὸ τοῦ ἀρίστου καθ' ἑκάστην ἄρτος καὶ πρὸς ἓν κρασσοβόλιον οἶνου, ὡς βαρεῖαν δουλείαν ἐγκεχειρισμένοις· ὡσαύτως καὶ τοῖς ξυλουργοῖς καὶ τοῖς ναυπηγοῖς, ὅτε ἔχουσι κόπον. Ὁμοίως δίδεται καὶ τοῖς ἀμπελουργοῖς πρὸς ἓν κρασσοβόλιον κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ κλάδου καὶ τοῦ βλασταλογητοῦ μόνον· ὡσαύτως καὶ τοῖς ἐν τῷ μαργιπέῳ δουλεύουσιν, ὅτε ἔχουσι ζύμην· οἱ δὲ λοιποὶ πάντες εἰς τὴν δίαίταν τοῦ κοινοῦ ἀρκείσθωσαν. Περὶ δὲ οἰκονομίας τινῶν μικροψύχων καὶ ἀσθενῶν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ προεστῶτος τὸ πᾶν κεῖται. Ἐν δὲ τῇ μ'. τῶν Χριστοῦ γεννῶν τετράδᾳ μὲν καὶ ε'. μὴ διδῶσθω οἶνος, πλὴν τῶν ἀσθενούντων ἢ καὶ εἴ τις ὁ προεστὼς διακρίνοι τοῦ λαμβάνειν οἶνον· τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἀγίας¹⁾ μ'. ἡγουν β'. καὶ γ'. καὶ ε'. ὅτε²⁾ μὲν μονοσιτοῦσιν οἱ ἀδελφοί, τότε τοῖς χαλκεῦσι καὶ βορδοναρίοις, ξυλουργοῖς τε καὶ ναυπηγοῖς δίδεται πρὸ τοῦ γεύματος ἀνὰ κρασσοβόλιον δύο. Ὅταν δὲ φθάσῃ μνήμη ἀγίου, ἀργίαν τῶν ὥρων ποιούσα³⁾, καὶ παρατίθεται δις ἡ τράπεζα, τρινηκαῦτα οἱ προειρημένοι τεχνῖται, πρὸς ἓν κρασσοβόλιον λαμβάνουσι κατὰ περίσσειαν, ἐὰν κάμνωσιν· εἰ δὲ τύχωσι μὴ ἔχοντες ἔργον, ἀρκείσθωσαν

1) τῆς αὐτῆς ἀγίας 2) ὅταν 3) ἐμποιούσα.

κάχεϊνοι εἰς τὴν δίαιταν τῆς ἀδελφότητος. Περί δὲ τῶν ἀρρώστωντων ἀδελφῶν τύπος ὠρισμένος οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἐκάστου ἀρρώστιας, ὀφείλομεν αὐτοὺς θεραπεύειν καὶ παραμυθεῖσθαι.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἐν αἷς ἡμέραις ἀργίαν ἄγομεν ¹⁾ τῶν σωματικῶν ἔργων, οὐκ εἰς ἀργολογίας καὶ γελοιασμοὺς δεῖ ταύτας ἀναλίσκειν ²⁾, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς εὐχὰς καὶ ἀναγνώσεις, ἵνα φωτισμὸν ψυχῆς καὶ χάριν πνευματικὴν ἐν ταῖς τοιαύταις ἑορταῖς καὶ μὴ κρίμα ληψώμεθα.

Δεῖ εἰδέναι, ὡς ἀρχαία παράδοσις καὶ νομοθεσία ἐστὶ τῶν πατέρων, ἵνα τοὺς λογισμοὺς αὐτῶν καὶ τὰς κρυπτάς πράξεις οἱ ἀδελφοὶ τῷ προεστῶτι ὀφείλωσιν ³⁾ ἀνατίθεσθαι, καὶ παρ' αὐτοῦ κανονίζεσθαι, ἥ ᾧτινι ὁ προεστὼς διακρίνοι.

Ἰδιόκτητα ⁴⁾ δὲ πράγματα καὶ πεκούλια ἢ νομίσματα, ἢ νομία, ἄνευ τῆς τοῦ καθηγουμένου βουλῆς καὶ γνώμης κεκτηῖσθαι τινι τῶν ἀδελφῶν οὐκ ἔξεστι· τοῦτο γὰρ παντελῶς ἀπηγόρευται παρὰ τοῖς θείοις ἡμῶν πατράσι καὶ τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ.

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ λάθρα ὑποχωρεῖν τῆς μονῆς πάντῃ ἀλλότριον τοῦ μοναχικοῦ ἐπαγγέλματος ἔκριναν οἱ ἅγιοι πατέρες· οὐκ ἔξεστιν οὖν τινι λάθρα ὑποχωρεῖν, ἀλλ' εἰ οὐκ ἀναπαύεται ψυχικῶς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς λαύρᾳ, ἀναγγειλάτω τῷ προεστῶτι ⁵⁾ τὴν αἰτίαν, καὶ ἐὰν εὐλόγως ζητῇ τὴν μετὰβασιν, ἢ παραδώσει αὐτὸν εἰς ἕτερον πνευματικὸν ἡγούμενον, ἢ ἄλλως πῶς οἰκονομήσει τὰ κατ' αὐτόν, ἵνα ἔσται καὶ ἡ ἀναχώρησις αὐτοῦ ἐκ τοῦ μοναστηρίου μετ' εὐχῆς καὶ εὐλογίας, καὶ μὴ ἀπηγορευμένη, κατηραμένη καὶ ἀφωρισμένη παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ὀφείλει ἕκαστος ἀδελφὸς ἔχειν ὑποκάμισα δύο, ἐπανωφορία δύο, μαλλωτὸν ἓν, κουκούλιον, μανδύας δύο, ἓν μικρόν, τὸ τῆς διακονίας καὶ ἕτερον, ὅπερ νόμος ἐστὶ κεχρηθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, βαρυμάνδῳ, ὑποδήματα, καλύβια καὶ τὸ ἔγκοιτον αὐτοῦ.

Ἐν τῇ πύλῃ τοῦ μοναστηρίου στεκέτω γέρων συνετός, ἢ εἰ καὶ μὴ γέρων, ἀλλ' ἐν συνέσει ἀγαθῇ, ἐπιστάμενος δεῖξασθαι ἀπόκρισιν ⁶⁾ καὶ ἀποδοῦναι ὅστις πυλωρὸς κελλίων ὀφείλει ἔχειν κατεγγυὸς τῆς πύλης. ἵνα τὸν ἐργόμενον πάντοτε παρευθὺς εὐρίσκειν παρὰ τίνι ἀποκριθῇσεται, καὶ ἵνα

1) ἔχομεν 2) καταναλίσκειν 3) ὀφείλουσιν. 4) На полѣ въ Иверскоѣ рукописи замѣчено: Εἴρηται περὶ τούτων ἀρκοῦντων ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ καὶ τίσι προσήκει τὸν καθηγούμενον ἐγχειρίζεσθαι τὸ ἀργύριον. 5) τοῖς προεστῶσι.

6) ἀπόκρισιν — нѣтъ.

μή τις κλοπὴ ἐκ τῶν ἔργων τῶν τεχνιτῶν γένηται καὶ παροδεύηται· οἱ γὰρ τὴν οἰανοῦν κλοπὴν ἐκ πράγματος τῶν ἔργων καὶ διακονιῶν τῆς μονῆς ποιοῦντες, τὸν θάνατον Ἀνανίου καὶ Σαπφείρας ὑποδέχονται· ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν σωματικῶς, οὗτοι δὲ ψυχικῶς σὺν τῇ ἀρχῇ τὸν θάνατον κληρονομίσουσι.

Ταῦτα οὖν πάντα τὰ παρ' ἡμῶν κανονισθέντα βουλόμεθα πάντῃ ἐν τῇ συνοδίᾳ¹⁾ ἀναγινώσκεισθαι, τοῦ μηδὲνα ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἀγνοῖαν προφασίζεσθαι. Δὴν δὲ ἡμῖν ὁ Κύριος, μετὰ πάσης πληροφωρίας ἀναδεξαμένους τὰ εἰρημένα, καρποὺς ἀξίους τοῦ Πνεύματος ἐπιδείξασθαι, Θεοῦ εὐδοκίᾳ καὶ συνεργείᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

D) ΣΥΝΑΞΑΡΙΟΝ σὺν Θεῷ. ἤτοι Τυπικὸν ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας τῆς εὐαγοῦς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ΤΗΣ ΕΓΕΡΓΕΤΙΔΟΣ, ἀρχόμενον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου, περιέχον πᾶσαν ἀκολουθίαν μέχρι συμπληρώσεως Αὐγούστου· ὡσαύτως καὶ τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων.

Рукопись библиотеки Афинскаго національнаго Университета № 788 въ полулистъ, или вѣриѣ въ малый (промѣръ I. Саккеліона 0,29 длина и ширина 0,21) листъ, писана вязнымъ, но весьма красивымъ почеркомъ конца XI или первой половины XII столѣтія, на тонкомъ изящномъ пергаментѣ, съ художественными вишѣтками и заглавными буквами предъ началомъ почти каждой новой статьи, входящей въ составъ Синаксаря или Типикона.

Μηνὶ²⁾ Σεπτεμβρίῳ α'. Ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεὸν τοῦ Στολίου, καὶ τῶν ἁγίων ρ'. γυναικῶν. Ἑσπέρας οὐ στιχολογοῦμεν. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν σ'. καὶ φάλλομεν στι-

¹⁾ πάντοτε ἐν τῷ συνοδικῷ. ²⁾ Въ рукописи, по поламъ ея, противъ каждаго отдѣла, начинающагося съ красной строки, киноварью написаны слѣдующія замѣчанія или какъ бы заглавія: ἑσπέρας, παννοχίς, ὄρθρος, λειτουργία, εἰ τόχοι κυριακή, εἰ ἐστὶ κυριακή, σημειῶσαι и т. п.

χηρὰ γ'. τῆς ἰνδίκτου εἰς ἥχον α'. πρὸς τό· Τῶν οὐρανίων ταγματῶν, καὶ γ'. τοῦ ὁσίου ἥχου πλ. α'. ἰδιόμελον· Ὅσιε πάτερ, καλὴν ἐφεύρες κλίμακα, καὶ τὰ τούτου προσόμοια πρὸς μίαν, δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, εἰσοδος, εἰς τό· Φῶς ἱλαρόν, πρόκειμενον τῆς ἡμέρας, εἶτα τὰ ἀναγνώσματα· τὸ α'. Ἡσαΐου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ. τὸ β'. Λευϊτικοῦ· Ἐλάλησε Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· τὸ γ'. Παραμιμῶν· Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι. Ζήτει ταῦτα εἰς τὸν διδόνον. ἐν ᾧ ἔχει τὰς προφητείας τῶν ἑορτῶν καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ στίχον, τῆς Ὀκτωήχου οὐδέν, εἰ μὴ ἔσται κυριακή, ἀλλὰ τῆς ἰνδίκτου εἰς ἥχον β'. πρὸς τό· Οἶκος τοῦ Ἐφραθα, στιχηρὰ δύο· Σοὶ τῷ βασιλεῖ. Μέγας εἰ ἀγαθέ, καὶ ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον τοῦ ὁσίου· Ἐκ ῥίζης ἀγαθῆς· Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἰνδίκτου ἥχου α'. Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἀπολυτίκιον μόνον αὐτὸ τὸ ἑσπέρας ἥχου β'. Ὁ πάσης Δημιουργὸς τῆς κτίσεως, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος, εὐλόγησον (οἶδ.) τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κυριε, φυλάττων ἐν εἰρήνῃ τὸν λαόν καὶ τὴν πόλιν σου, ἱκετεύοντας διὰ τῆς Θεοτόκου, μόνε φιλάνθρωπε. Ἔτερον τοῦ ὁσίου ἥχου α'. εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, δόξα καὶ νῦν· Ὑπομονῆς στόλος γέγονας, ζηλώσας τοὺς προπάτορας ὅσαι, τὸν Ἰωβ ἐν τοῖς πάθεσι, τὸν Ἰωσήφ ἐν τοῖς πειρασμοῖς, καὶ τὴν τῶν ἀσωμάτων πολιτείαν, ὑπάρχων ἐν σώματι· διὸ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸν κανόνα τῶν ἀγίων γυναικῶν ἥχου β'. Θεοφάνους, πρὸς τό· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου· Ἀπὸ γ'. ὠδῆς οὐδέν, ἀπὸ ε'. τὸ κάθισμα τῶν αὐτῶν ἀγίων, ἥχου α'. πρὸς τό· Τὸν τάφον σου Σωτήρ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰ δὲ τύχῃ παρασκευῇ, ἑσπέρας καταλιμπάνεται οὗτος ὁ κανὼν καὶ ψάλλεται νεκρώσιμος εἰς τοὺς τάφους τοῦ ἐνεστῶτος ἥχου, ὡς συνήθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον· Θεὸς Κύριος ἥχου β'. καὶ τροπάρια τῆς ἰνδίκτου β'. Δόξα καὶ νῦν, τοῦ ὁσίου ἥχου α'. Στιχολογούμεν κάθισμα ἓν, κάθισμα τῆς ἰνδίκτου ἥχου πλ. β'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον· Ὁ καιροὺς καρποφόρους· ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, ὁ βίος τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Συμεῶνα τὸν πᾶν. Κανόνες δύο· τῆς ἰνδίκτου ἥχου α'. Ἰωάννου μοναχοῦ εἰς ε'. καὶ τοῦ ὁσίου ἥχου πλ. β'. Ἰωάννου μοναχοῦ εἰς ε'. Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ πάντες. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἥχου πλ. β'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου αὐτοῦ. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ ἥχου β'. Τὰ ἄνω ζητῶν. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τοῦ ἥχου, οἶα ἂν τύχῃ ἡμέρα. Εἰς τοὺς αἶνους,

οὐδέν. Εἰς δὲ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, τῆς ἰνδίκτου ἐν καὶ δύο τοῦ ὁσίου, δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τῆς ἰνδίκτου πρὸς τὸ Ὁ ἐν Ἐδὲμ παράδεισος, Ὁκτώηχον γὰρ οὐδ' ὅλως ψάλλομεν.

Εἰ δὲ ἐν κυριακῇ τύχη, ἐσπέρας στιχολογοῦμεν Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν ἀναστάσιμα στιχηρὰ γ'. τοῦ ἦχου καὶ τῆς ἰνδίκτου γ'. καὶ δύο τοῦ ὁσίου, δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτὸ Θεοτοκίον. Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, εἴσοδος, προκείμενον καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Εἰς δὲ τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ θ'. ἦχου [π. 2] καὶ ἐν ἰδιόμελον τοῦ ὁσίου ἦχος θ'. Ἐκ ρίζης ἀγαθῆς, δόξα καὶ νῦν τὸ τῆς ἰνδίκτου ἰδιόμελον ἦχος α'. Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ δὲ ἀπολυτίκιον τῆς ἰνδίκτου.

Εἰς δὲ τὸ ἀπόδειπνον, τὸ ἀναστάσιμον καὶ τῆς ἰνδίκτου καὶ τοῦ ὁσίου. Ἐν τῷ ὁρθρῳ, τὸ ἀναστάσιμον θ'. Δόξα, τῆς ἰνδίκτου, καὶ νῦν τοῦ ὁσίου. Ἐσπέρας, ὁ κανὼν τῶν ἁγίων γυναικῶν. Ἀπὸ γ'. ψόδης τὸ κάθισμα αὐτῶν, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου, εἰς τὸ τέλος τῶν στιχολογιῶν ἢ ὑπακοὴ τοῦ ἦχου. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ ὁσίου. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ τὸ εὐαγγέλιον τῆς κυριακῆς. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος ὁ α'. τοῦ ἦχου εἰς σ'. τῆς ἰνδίκτου ἦχος α'. Ἰωάννου μοναχοῦ εἰς δ'. ὁμοίως καὶ τοῦ ὁσίου ἦχος πλ. δ'. εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ψόδης κάθισμα τῆς ἰνδίκτου, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου, ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν δ'. ἀναστάσιμα καὶ δ'. ἦχος πλ. δ'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, ἐν τῆς ἰνδικτιῶνος καὶ γ'. τοῦ ὁσίου, Δόξα, ἦχος θ'. ἰδιόμελον τῆς ἰνδίκτου. Ὁ ἐν σφρία τὰ πάντα δημιουργήσας, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι, ὅταν ἐπιστῇ ἑορτὴ, ἔχουσα ἀναγνώσματα, εἰς τὸ λογικόν οὐ στιχολογοῦμεν, γίνεται δὲ εἴσοδος εἰς τὸ Φῶς ἰλαρόν, καὶ ἡ θεία λειτουργία τελεῖται ἐν τῷ ναῷ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ψόδῃ τοῦ κανόνος τοῦ ὁσίου ἦχος πλ. δ'. ἢ σ'. Χιτῶνά μοι παράχου. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ τροπάριον τῆς ἰνδίκτου, δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τοῦ ὁσίου, προκείμενον ἦχος γ'. Μέγα ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ψαλμός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολασσαεῖς Ἀδελφοί, ἐνδύσασθε. Ζήτει κυριακῇ κ'. Ἀλληλουῖα ἦχος δ'. Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός, ἐν Σιών, στίχος θ'. Εὐλογήσεις τὸν στέφανον τοῦ ἐναντιοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ναζαρέτ. Κοινωνικόν ἦχος

α'. Εὐλογήσεις τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, καὶ τοῦ ὁσίου· Εἰς μνημόσυνον.

Εἰ δ' ἔστιν κυριακή, μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι, τροπάριον τῆς ἑορ-
του. Μετὰ τὴν εἴσοδον, δόξα καὶ νῦν τὸ κοντάκιον, προκείμενον καὶ
Ἀλληλούια τὰ προειρημένα τῆς ἡμέρας, ἀπόστολὸς τε καὶ εὐαγγέλιον,
ἀμφότερα προηγουμένα δὲ τῆς κυριακῆς, (οδ.) ἔπειτα τῆς ἡμέρας. Κοι-
νωνικὰ τῆς ἡμέρας τὰ προειρημένα.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος, καὶ τοῦ
ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ. Ἑσπέραις, ἡ στιχολογία, ὡς σύνηθες.
Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ μάρ-
τυρος γ'. πρὸς τὸ· Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, ἦχος πλ. δ'. καὶ ἕτερα
γ'. τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον ὅμοια τῶν αὐτῶν, δόξα καὶ νῦν· θεο-
τοκίον. Ἀντὶ προκειμένου Ἀλληλούια μετὰ τοῦ στίχου τῆς ἡμέρας, ἀπὸ
τοῦ προκειμένου στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπο-
λυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά, εἴτα τὸν κανόνα τῆς ἡμέρας
τῆς παννυχίδος.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ Τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Μετὰ τὴν
στιχολογίαν, κάθισμα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις, ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου
Συμεῶν, καὶ ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, τοῦ μάρτυρος, οὗ ἡ ἀρχή· Μάμας ὁ περιβόη-
τος. Κανόνας γ'. ἓνα τῆς Ὀκτωήχου καὶ ἕτερον τοῦ μάρτυρος ἦχος
πλ. δ'. Θεοφάνους· Ἀρματηλάτην Φαραῶ, καὶ ἕτερον τοῦ ὁσίου ἦχος
ὁ αὐτὸς Γερμανοῦ· Τῷ ἐκτενάζαντι· ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τοῦ
μάρτυρος ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ σ'. κάθισμα τοῦ ὁσίου ἦχος
γ'. ἑξαποστειλάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνων, στιχηρὰ τῆς
Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀνθίμου, καὶ τοῦ ὁσίου
Θεοκτίστου, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου. Ἑσπέραις, ἡ στι-
χολογία. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ
ἱερομάρτυρος γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ· Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ ἕτερα γ'.
τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τὸ· Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθεὶς, Δόξα
καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀντὶ προκειμένου Ἀλληλούια μετὰ τοῦ στίχου τῆς
ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν
παννυχίδα, κανὼν τοῦ ἡχου τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸν ὁρθρον· μετὰ τὴν στιχολογίαν καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου.
Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Τίς οὐκ οἶδε τὴν Νι-

κομήδειαν. Κανόνες γ'. εἰς τῆς Ὀκτωήχου, καὶ τοῦ ἱερομάρτυρος ἤχος πλ. δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἀσώμεν τῷ Κυρίῳ, καὶ τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον Θεοφάνους. Ἡ κεκομμένη, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τοῦ μάρτυρος ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ε'. τοῦ ὁσίου καὶ θεοτοκίου, ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πάσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βαθούλα, ἐπισκόπου Ἀντιοχείας. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου (π. 3] ἀνά θ'. ἤχος πλ. θ'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίου. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου θ', καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. θ'. Βήματι τυράννου παρέστης, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίου. Ἀπολυτίκιον ἤχος δ'. Καὶ τρόπων μέτοχος.

Εἰς τὸν ὕμνον Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον θ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίου. Μετὰ τὴν στιχολογίαν καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀναγνώσεις τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ Νουμεριανοῦ τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος γ'. Θείας πίστεως, καὶ θεοτοκίου, ἀπὸ ε'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Κανόνες γ'. οἱ δύο τῆς Ὀκτωήχου εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου ὁμοίως εἰς ε'. ἤχος πλ. θ'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου θ'. καὶ ἄλλο τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας. Προκείμενον τοῦ ἁγίου, ὁμοίως καὶ τὸ τροπάριον αὐτοῦ ἤχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους Ἀδελφοί, ὁ ἀγιαζὼν καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, Εὐαγγελιον κατὰ Λουκᾶν. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς Ἴδοὺ δίδωμι ὑμῖν. Ζήτει σαθρότατ' ε'. τοῦ Λουκᾶ. Κοινωνικόν Ἀγαλλιάσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχαρίου, καὶ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ἐπισκόπου Γορτύνης. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ προφήτου δ'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ ἕτερα θ'. τοῦ ἁγίου Κυρίλλου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τὸ Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίου. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον τῆς Ὀκτωήχου στιχηρὰ θ'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ προφήτου ἤχος πλ. δ'. Ἰερωσύνης

νομικῆς, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος δ'. πρὸς τὸ Κατεπλάγη Ἰωσήφ· Ἱερωσύνης στολισμόν, περιβαλλόμενος ὀσφέ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ὀλοκαυτώματα θεκτά, ἱερόπρεπῶς προσενήνοχας Ζαχαρίαν· καὶ γέγονας φωστήρ, καὶ θεατῆς μυστικῶν, τὰ σύμβολα ἐν σοὶ τὰ τῆς χάριτος φέρων ἐκδήλως πάνσοφς· καὶ ξίφει ἀναιρεῖς ἐν τῷ (οδ.) ναῷ τοῦ Θεοῦ, Χριστοῦ προφῆτα σὺν τῷ Προδρόμῳ, πρέσβευε τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς.

Εἰς τὸν ὁρθρον· Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον θ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Μετὰ τὴν στιχολογίαν καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ἐγκώμιον τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ Βεστήτορος, οὗ ἡ ἀρχὴ· Μύστα τῶν ἀρόρητων. Κανόνες γ'. ἰστώμεν στίχους ιβ'. εἰς τῆς Ὁκτωήχου· εἰς δ', καὶ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου εἰς δ'. ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, καὶ τοῦ προφήτου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον εἰς δ'. Θεοφάνους· Ὑγρὰν διοδεύσας. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τοῦ προφήτου ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, ἐξαποσταειάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου θ'. καὶ ἐν ἑκτῶν προσομοίων τοῦ προφήτου ἤχος δ'. Ἐδωκας σημεῖωσιν. Παιδίον ἐώρακας. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν· προκείμενον ἤχος βαρύς· Εὐφρὰνθῆσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, οὐχ ἐαυτῷ τις λαμβάνει. Ζήτηι Ἰουνίου ιδ'. Ἀλληλουῖα ἤχος πλ. α'. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος· οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι. Ζήτηι τῇ δ'. τῆς ια'. ἐβδομάδος. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μὲν τῷ αὐτῷ ε'. Ἡ μνήμη τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ εἰς τὸ θαῦμα τὸ ἐν ταῖς Χώναις. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁσωμάτου ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον γ'. ἐκ δευτέρου· Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, τῆς Ὁκτωήχου θ'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁσωμάτου ἤχος πλ. θ'. Συγχαρήτε ἡμῖν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος δ'. Τῶν οὐρανίων στρατιῶν.

Εἰς τὸν ὁρθρον, τὸ αὐτὸ τροπάριον θ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπὸ τῆς στιχολογίας κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ θαῦμα τοῦ ἁσωμάτου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Καὶ τὰ περὶ τῶν ἄλλων ἁγίων διεξέναι. Κανόνες θ'. εἰς τῆς Ὁκτωήχου εἰς δ'. καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου ἤχος δ'. Ἰωσήφ· Τῷ ὁδηγήσαντι πάλαι εἰς η'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τοῦ αὐτοῦ ἤχος θ'. Οἱ τῷ ναῷ σου τῷ σεπτῷ, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ ἤχος δ'.

Ἀρχιστράτηγε Θεοῦ. ἐξαποστείλαρίον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. (π. 4)
Εἰς τοὺς αἰνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον· στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο, καὶ
ιδιόμελον τοῦ ἁσωμάτου ἤχος· πλ. α'. Ὅπου ἐπισκιάσει, Δόξα καὶ νῦν,
θεοτοκίον. Ἀναγινώσκειται δὲ καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος
Εὐδοξίου καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ αὐτῷ ὄρθρῳ, οὗ ἡ ἀρχὴ· Τραϊανοῦ τοῦ
δουσεβούς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἐν τοῖς τυπικοῖς ᾠδῇ τοῦ κανόνος τοῦ
ἁσωμάτου ἡ ε'. Εἰς τὴν εἴσοδον τὸ τροπάριον, δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντά-
κιον αὐτοῦ. Προκείμενον ἤχος δ'. Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύ-
ματα, στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους·
Ἀδελφοί, εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεῖς. Ζήτει Νοεμβρίου εἰς τὴν η'. Ἀλ-
ληλούια ἤχος θ'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, στίχος
θ'. Ὅτι αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενήθησαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν
ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει. Κοινωνι-
κόν· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἐὰν τύχη ἐν ἡμέρᾳ σαββάτου τοῦ ἁσωμάτου,
οὐδὲν τῶν νεκρώσιμων ψάλλομεν. Εἰς δὲ τοὺς αἰνους, λέγομεν στιχηρά
μαρτυρικά τοῦ ἤχου, καὶ εἰς τὸ δόξα, τὸ ιδιόμελον· Ὅπου ἐπισκιάσει ἡ
χάρις, καὶ θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὸν στίχον, τὰ νεκρώσιμα, τοῦ ἤχου. Εἰς
δὲ τὸν ὄρθρον, ψάλλομεν κανόνα, εἰ λάχοι, κατανυκτικόν, εἴτε σταυρώσι-
μον, εἰ δὲ ἑτέρα ἡμέρα, τῆς Θεοτόκου εἰς δ'. καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου
εἰς η'.

Μηρὶ τῷ αὐτῷ η'. Προεόρτια τῆς γεννήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ
τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σώζοντος. Ἑσπέρας· μετὰ τὴν σιχολογίαν εἰς τὸ
Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε', καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου προ-
εόρτια θ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ· Τῶν οὐρανίων ταχυμάτων, δευτεροῦντες τὸ
ἐν, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. πρὸς τὸ· Ἐδωκας σημείωσιν, Δόξα καὶ
νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ τῆς
εορτῆς. Ζήτει ταῦτα εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Δόξα καὶ νῦν ἤχος δ'.
τῆς Θεοτόκου· Τὴν πάνσεπτόν σου γέννησιν. Ἀπολυτίκιον ἤχος α'.
πρὸς τὸ· Τοῦ λίθου σφραγισθέντος. Τεχθεῖσα παραδόξως στερωτικῶν
ἐξ ᾠδίνων, παρθενικῶν ἐκ λαγόνων ἐκύησας ὑπὲρ φύσιν, ὠραῖος φανεῖσθαι
γὰρ θλαστός, ἐξήνθησας τῷ (οδ.) κόσμῳ τὴν ζωὴν, διὰ τοῦτο αἱ δυνά-
μεις τῶν οὐρανῶν βοῶσί σοι, Θεοτόκε· δόξα τῇ προόδῳ σου ἀγνή, δόξα
τῇ κυήσῃ σου, δόξα τῇ παρθενίᾳ σου, Μητέρα ἀνύμνευτε.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν προεόρτιος. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς οὐδέν, ἀπὸ
ε'. κοντάκιον τῆς Θεοτόκου ἐκ τῶν συνήθων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἦχος α'. καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον ἐκ γ'. Μετὰ τὴν στιχολογίαν καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Σώζοντος, οὗ ἡ ἀρχὴ· Μαξιμιανοῦ τῆς Κιλικίας. Κανόνες δύο· τῆς ἑορτῆς ὁ προεόρτιος εἰς η'. ἦχος δ'. ποίημα Γεωργίου· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, καὶ τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυνθραῖον. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος δ'. ἀπὸ ε'. κάθισμα τῆς Θεοτόκου ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ· Τὸ προσταχθέν μυστικῶς. Ἀνανεώθητε Ἀδάμ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς. Ζήτηε εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. ἦχος θ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς ἦχος θ'. Δεῦτε, φιλοπάρενοι πάντες.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἦχου. Μετὰ τὴν εἴσοδον δόξα καὶ νῦν ἦχος α'. τὸ τροπάριον τῆς Θεοτόκου, προκείμενον ἦχος πλ. θ'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἄκουσον, θύγατερ. Ἀλληλούια ἦχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ποτήριον.

Μηρὶ τῷ αὐτῷ η'. Τὸ γενέθλιον τῆς Θεοτόκου. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱσθῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἦχος πλ. β'. Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις, [λέγομεν θ'. Εἰ καὶ θεῖον βουλήματι, λέγομεν γ'. Αὕτη ἡμέρα Κυρίου, λέγεται γ'. Δόξα καὶ νῦν τὸ πρῶτον)¹⁾ εἷτε εἴσοδος, προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἀναγνώσματα, τὰ εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου· τὸ α'. Γενέσεως· Ἐξῆλθεν Ἰακώβ, τὸ θ'. Ἰεζεκιήλ· Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, τὸ γ'. Παροιμιῶν· Ἡ σοφία ᾠκοδόμησεν. Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ ἰδιόμελον ἦχος δ'. Ἡ παγκόσμιος χαρὰ, στίχος· Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβὶδ, ἕως τοῦ· ἠῤῥατο τῷ Θεῷ Ἰακώβ. ἕτερος· Δι' ἀγγέλου προῤῥήσεως, στίχος· Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀληθῆναι, ἕως τοῦ· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἄλλος· Τὴν πάνσεπτόν σου γέννησιν, δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. θ'. Σήμερον στειρωτικά· πόλαι. Ἀπολυτίκιον ἦχος α'. Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε.

Εἰς τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας κανόνες δύο· (π. 5] ὁ εἰς ποίημα Λέοντος Δεσπότης ἦχος δ'. Ἀνοιξω τὸ στόμα μου εἰς ε'. σὺν τοῖς εἰρμοῖς, καὶ ὁ ἕτερος Ἰωσήφ· εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Γηθόμενος σήμερον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου·

¹⁾ Заключение въ скѣбки написано на полѣ рече

Προστασία τῶν χριστιανῶν, καὶ τὸν οἶκον. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἡ ἀνάγνωσις εἰς τὸ πανηγυρικὸν βιβλίον τῆς Θεοτόκου, λόγος α'. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη, εἴτα, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, σημαίνει καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ὁρθρου.

Εἰς τὸν ὁρθρον Θεὸς Κύριος ἦχος α'. τὸ τροπάριον ἐκ γ'. εἴτα ἡ στιχολογία. Κάθισμα τῆς ἡμέρας τὸ ἐνόρδινον, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἦχος δ'. πρὸς τὸ Κατεπλάγη Ἰωσήφ. Ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις, λόγος τοῦ αὐτοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Εἰ μετρεῖται γῇ σπιθαμῇ. Εἴτα λέγομεν κάθισμα ε'. τὸ Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸ Κατεπλάγη Ἰωσήφ. Ἡ παρθένος Μαριάμ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις λόγου τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄλλοι μὲν ἄλλας ἑορτῶν ὑποθέσεις. Ἐπειτα στιχολογοῦμεν τὸν πολυέλεον, κάθισμα ὁμοίως· Ἀναβόησον Δαβὶδ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, ἐπισκόπου Κρήτης, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀρχὴ μὲν ἑορτῶν ἡ παροῦσα πανήγυρις. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν. οἱ ἀνάβαθμοὶ ἦχος δ'. ἀντίφωνόν ἐν, προκείμενον ἦχος δ'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ, στίχος· Ἀκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε, τὸ Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωδινόν, τῆς Θεοτόκου· Ἀναστᾶσα Μαριάμ. Εἴτα ὁ Ν'. κανόνες θ'. τῆς ἑορτῆς ἦχος θ'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Δεῦτε λαοί. Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὗ λέγομεν, λέγομεν δὲ τοὺς εἰρμούς ἀνά θ'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνά δ'. καὶ ἕτερος κανὼν τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου εἰς ε'. ἦχος πλ. δ'. Τῷ συντρίψαντι πολέμους, ἔσχατον δὲ ἀμφότεροι οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὴν καταβασίαν τοῦ Σταυροῦ· Σταυρὸν χαράξατ Μωσῆ. Ἀπὸ γ'. ὥδης κάθισμα ἦχος πλ. δ'. Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς. Ἀγαλλιᾶσθω οὐρανός, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις λόγος εἰς τὴν μετάφρασιν τοῦ ἀγίου Ἰακώβου ἱστορικός, (οὗ ἡ ἀρχή· Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν ἰβ'. φυλῶν. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον ἦχος δ'. Ἰωακείμ καὶ Ἄννα, καὶ τὸν οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος, εἰ δ' οὖν ἕτερος πρὸς τὸ Γυναῖκες ἀκουτίσθητε. Ἀγάλλονται τὰ πέρατα. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν (οδ.) στιχηρὰ θ'. Ὁ τοῦ παραδόξου θαύματος! ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. θ'. ἰδιόμελον· Σήμερον ἡ στεῖρα Ἄννα, Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, ἐσπέρας, ἡ στιχολογία· Μακάριος! ἀνὴρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν γ'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα καὶ τὰ γ'. τῆς ἑορτῆς τὰ προγραφέντα ἦχος πλ. θ'. Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις, Αὐτὴ ἡ ἡμέρα Κυρίου, Εἰ καὶ θείῳ βούλῃματι ἀνά β'.

μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Εἰσοδος, προκείμενον, καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ προγραφέντα ἦχος δ'. Ἡ παγκόσμιος χαρὰ, ἕτερον. Δι' ἀγγέλου προῤῥήσεως, πρὸς μίαν τοὺς δὲ στίχους τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, Τὴν πάνσεπτόν σου γέννησιν, ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου.

Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα, κανόνας τοὺς προειρημένους τῆς Θεοτόκου.

Εἰς δὲ τὸν ὁρθρον· τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον εἰς τὸ Θεὸς Κύριος β'. Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Στιχολογούμεν τὰ β'. καθίσματα τῆς κυριακῆς. Ἐξομολογήσομαι καὶ ἀγαπήσω σε, Κύριε. Καθίσματα δὲ καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς, ὡς εἴρηται. Μετὰ τὸν πολυέλεον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ἀλλ' εἴῃκει ἡ ὥρα λέγομεν καὶ τὸν πολυέλεον, εἰ δὲ μὴ, μετὰ τὴν ἀναγνώσιν. οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου, τὰ γ'. ἀντίφωνα, προκείμενον δὲ, καὶ Πᾶσα πνοή, καὶ εὐαγγέλιον ἐωθινὸν τῆς Θεοτόκου μόνα. Οὕτω γὰρ διετάξατο ὁ Στουδίτης ποιεῖν καὶ εἰς ταύτην τὴν ἑορτὴν τῆς Θεοτόκου, καὶ εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν, καὶ τὴν Κοίμησιν, καὶ εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν. Καὶ τοῦτο, εἰ μὴ τύχη ἡ κυριακὴ τῶν Βαΐων, ἐν ταύτῃ γὰρ προτιμᾶται τὸ εὐαγγέλιον τῶν Βαΐων, εἰς δὲ τὰ Ἁγία τῶν Ἀγίων, τὸ ἀναστάσιμον προτιμᾶται, εἰ τύχη εἰς κυριακὴν. Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, ἀμφότερα εἰς πάσας τὰς ἑορτάς. Εὐαγγέλιον τοίνυν καὶ προκείμενον τῆς Θεοτόκου, ὡς εἴρηται, εἶπα Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ τὸν Ν'. Κανόνας δὲ ψάλλομεν γ'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. καὶ τῆς ἑορτῆς τὸν β'. ἦχον εἰς σ'. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν πλ. δ'. εἰς σ'. λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ᾄσωμεν, καὶ ἰστώμεν, ιε'. Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται, ἔσχατον δὲ τὴν καταθέσιν τοῦ Σταυροῦ οἱ δύο χοροὶ ὁμοῦ. Ἀπὸ γ'. ψόδῃς τὸ τῆς ἑορτῆς κάθισμα, ὡς εἴρηται, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἀνάγνωσις, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα (π. 6| καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ γ'. δευτεροῦντες τὸ ἐν Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, ἦχος α'. Δόξα καὶ νῦν, [Γ]περευλογημένη. ἀπολυτίκιον τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἑορτῆς ἦχος πλ. δ'. Μνήσθητι ἡμῶν, τροπάριον καὶ τριαδικὸν καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος γ'. ψόδῃ τῆς Θεοτόκου. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου, στίχος. Ὅτι ἐπέδωκεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους Ἀδελφοί, τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν. Ἀλληλούια ἦχος πλ. δ'. Ἀκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε, στίχος β'. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κόμην τινα. Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀνυστάσιμοι, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, προκείμενον καὶ ἀλληλούια τὰ εἰρημένα τῆς ἑορτῆς. ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον ἀμφότερα, προηγούμενα δὲ τῆς κυριακῆς. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς· Ποτήριον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. Τῶν ἁγίων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν. ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος α'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ τὰ τούτου προσόμοια, πρὸς μίαν, εἶτα τῶν δικαίων ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν γ'. Δόξα καὶ νῦν ἦχος δ'. Τὴν πάνσεπτόν σου γέννησιν. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἦχος θ'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ. Δεῦτε τὴν ἐκ Δαβὶδ, Σήμερον εὐκλεῶς, Ῥίξης τοῦ Ἰεσσαί, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος δ'. ἰδιόμελον· Στεῖρα ἄγονος ἡ Ἄννα σήμερον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς· Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς ἑορτῆς ἦχος δ'. Ἰωάννου Ἀσμοῦσι. Κύριε, ὁ Θεός μου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, οὐδέν. ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου, ἦχος θ'. Πρεσβεῖα θερμή.

Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰ μὴ τύχη κυριακῇ, ἐγειρόμεθα ὥρα θ'. διὰ τὸν κόπον. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς, ἐκ γ'. Οὐ στιχολογοῦμεν· ἀλλ' εὐθέως τὸν Ν'. καὶ κανόνας θ'. τῆς ἑορτῆς τὸν θ'. ἦχον· τὸ Δεῦτε λαοί, ὁμοίως καὶ τῶν ἁγίων εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, ἀνὰ ε'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν δικαίων, ἦχος πλ. α'. Ἀνάγνωσις· λόγος ὁ περισεύσας τῆς ἑορτῆς Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ. Λόγος Δ'. οὗ ἡ ἀρχὴ· Πάλιν ἑορτὴ καὶ πάλιν πανήγυρις. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον. ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος, ἡ τῆς ἑορτῆς· Ἀγάλλονται τὰ πέρατα. Εἰς τοὺς αἴνους, οὐδέν, (οδ.) εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων ταγμάτων. Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα. Δόξα, καὶ νῦν ἦχος πλ. θ'. ἰδιόμελον· Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς. ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τῶν δικαίων. ἡ ε'. Τὸ τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον ἦχος πλ. θ'. Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον· στίχος· Μακάριοι, ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ. Ἀλληλούια ἦχος α'. Σωτηρία τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος· Οὐδεὶς λόγον ἄψας. Ζήτει σαββάτω ε'. τοῦ Λουκᾶ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν τὸ Μακάριοι ἀνὴρ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ

τὰ γ' ἀναστάσιμα δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τῶν ἁγίων ἦχος δ'. εἰς δ'. Δόξα καὶ νῦν, Τὴν πάνσεπτόν σου, εἴσοδος, προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου, καὶ ἕτερα δύο πρὸς τὸ Ὄϊκος τοῦ Ἐφραθά. Δόξα καὶ νῦν τὸ ἰδιόμελον ἦχος δ'. Σταῖρα ἄγονος ἡ Ἄννα σήμερον. Ἀπολυτίκιον· Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε. Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸν κατανυκτικὸν τοῦ ἦχου εἰς σ'. καὶ τὸν προγραφέντα τῆς ἑορτῆς εἰς δ'. ἦχος δ'. Ἄσομαί σοι, Κύριε. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα κατανυκτικόν, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν χριστιανῶν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι καὶ τὰ καθίσματα, καὶ αἱ ἀναγνώσεις. ἅπαντα τῆς κυριακῆς, ὡς σὺνήθες· ὁμοίως καὶ οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοή, τὸ ἐωθινόν εὐαγγέλιον, ἅπαντα τῆς κυριακῆς. Κανόνας δὲ ψάλλομεν γ'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς σ'. καὶ τῆς ἑορτῆς τὸν β'. ἦχον εἰς δ'. ὁμοίως καὶ τῶν ἁγίων εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἑξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἰσθῶμεν ἡ'. καὶ λέγομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ τὰ δ'. τῆς ἑορτῆς τὰ εἰρημένα, ἦχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων ταγμάτων, Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη, ἀπολυτίκιον τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ οἱ ἀναστάσιμοι. Μετὰ τὴν εἴσοδον τροπάριον, τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, προκείμενον καὶ ἀλληλούϊα τῶν δικαίων τὰ εἰρημένα· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν ἀμφοτέρων, προηγούνται δὲ τῆς κυριακῆς ἅπαντα. (π. 7].

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. τῶν ἁγίων μαρτυρῶν Μηνოდώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰσθῶμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, β'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον β'. ψάλλομεν ἑσπέρας καὶ τὸν ἅγιον Σευηριανόν, στιχηρὰ β'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἦχος δ'. Ἡ παγκόσμιος χαρά. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἦχος β'. Ἡ προσορισθεῖσα παντάνασσα, ἀπολυτίκιον· Ἡ γέννησίς σου.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τῆς ἑορτῆς ἦχος δ'. ποίημα Γεωργίου Τριστάτας κραταιούς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἡ στιχολογία, κάθισμα ἐν, κάθισμα δὲ, εἰ τύχη ἡ ἡμέρα σταυρώσιμος ἢ ἀναστάσιμος, τοῦ ἦχου, εἰ δὲ μή γε, τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸν ἦχον, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τῶν

ἀγίων, οὐ ἡ ἀρχή· Οὐδὲ γυναῖξιν, οὐδὲ κόραις. Ψάλλομεν δὲ κανόνας β'. τῆς ἑορτῆς τὸν πλ. δ'. εἰς δ'. καὶ τῶν ἀγίων εἰς δ'. Ἰωσήφ, ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, καὶ δ'. τοῦ μάρτυρος. Ἀπὸ γ'. ὠδής, κάθισμα τῶν ἀγίων ἦχος δ'. ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. δ'. στιχηρόν προσόμοιον, πρὸς τὸ Δεῦτε ἅπαντες πιστοὶ πνευματικῶς εὐφρανθῶμεν, ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, μακαρισμοὶ ἦχος πλ. δ'. Οἱ καταλειφθέντες τῆς ἑορτῆς, τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, προκείμενον ἦχος πλ. β'. Μνησθήσμαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἀκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε. Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, ἀλληλουῖα ἦχος πλ. δ'. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀληθείαν, εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξανδραίᾳ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Τὴν ἐνδόξον καὶ ἄχραντον, εἶτα ἕτερα στιχηρὰ β'. τοῦ ἁγίου Αὐτονόμου, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου. Ζήτει ταῦτα εἰς τὰς ιβ'. τοῦ μηνός. Ἀφ' ἑσπέρας γὰρ ψάλλομεν καὶ τὸν ἅγιον Αὐτόνομον διὰ τὸ ἀποδίδειν εἰς τὰς ιβ'. τὴν ἑορτήν. Καὶ ἕτερα β'. τῆς ὁσίας, ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον. Δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελον Δε' ἀγγέλου προῤῥήσεως. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, ἦχος α'. Ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀπολυτίκιον· Ἡ γέννησίς σου. (οβ.)

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, ποίημα Λέοντος Δεσπότου· Γηράσαντα πάντα γινε.

Εἰς τὸν ὁρθρον ἀπὸ τῆς στιχολογίας κάθισμα τῆς ὁσίας ἦχος πλ. δ'. καὶ ἀνακινώσκομεν τὸν θῖον αὐτῆς, οὐ ἡ ἀρχή· Ζήνων(α) μὲν οὖν ἤδη, τὸν αὐτοκράτορα Ῥωμαίων. Καὶ ψάλλομεν κανόνας γ'. τῆς ἑορτῆς ἦχος β'. τῆς ὁσίας ἦχος δ'. Θεοφάνους· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, καὶ τοῦ ἁγίου Αὐτονόμου ἦχος πλ. δ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδής, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος δ'. ἀπὸ σ'. κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἱων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελον Δεῦτε φιλοπάρθενοι πάντες, ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδή τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τοῦ πλ. δ', ἢ γ'. ὠδή, τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, προκείμενον καὶ ἀλληλουῖα τῆς ἑορτῆς· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

ἀγίων, οὐ· ἡ ἀρχή· Οὐδὲ γυναιξίν, οὐδὲ κόραις. Ψάλλομεν δὲ κανόνας β'. τῆς ἑορτῆς τὸν πλ. δ'. εἰς δ'. καὶ τῶν ἀγίων εἰς δ'. Ἰωσήφ, ἦχος δ'. Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, καὶ δ'. τοῦ μάρτυρος. Ἀπὸ γ'. ὠδή, κάθισμα τῶν ἀγίων ἦχος δ'. ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἐξαπαστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. δ'. στιχηρὸν προσόμοιον, πρὸς τό· Δεῦτε ἅπαντες πιστοὶ πνευματικῶς εὐφρανθῶμεν, ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, μακαρισμοὶ ἦχος πλ. δ'. Οἱ καταλειφθέντες τῆς ἑορτῆς, τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, προκείμενον ἦχος πλ. β'. Μνησθήσμαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε. Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, ἀλληλουῖα ἦχος πλ. δ'. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν, εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τό· Τὴν ἐνδοξον καὶ ἄχραντον, εἰτα ἕτερα στιχηρὰ β'. τοῦ ἀγίου Αὐτονόμου, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, πρὸς τό· Ὡ τοῦ παραδόξου. Ζήτει ταῦτα εἰς τὰς ιβ'. τοῦ μηνός. Ἀψ' ἑσπέρας γὰρ ψάλλομεν καὶ τὸν ἅγιον Αὐτόνομον διὰ τὸ ἀποθίδειν εἰς τὰς ιβ'. τὴν ἑορτήν. Καὶ ἕτερα β'. τῆς ὁσίας, ἦχος δ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον. Δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελον· Δι' ἀγγέλου προρρήσεως. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, ἦχος α'. Ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀπολυτίκιον· Ἡ γέννησίς σου. (οβ.)

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν ἦχος δ'. πρὸς τό· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, ποίημα Λέοντος Δεσπότου· Γηράσαντα πάντα γε.

Εἰς τὸν ὄρθρον· ἀπὸ τῆς στιχολογίας κάθισμα τῆς ὁσίας ἦχος πλ. δ'. καὶ ἀναγινώσκομεν τὸν βίον αὐτῆς, οὐ· ἡ ἀρχή· Ζήνων(α) μὲν οὖν ἦδη, τὸν αὐτοκράτορα Ῥωμαίων. Καὶ ψάλλομεν κανόνας γ'. τῆς ἑορτῆς ἦχος β'. τῆς ὁσίας ἦχος δ'. Θεοφάνους· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, καὶ τοῦ ἀγίου Αὐτονόμου ἦχος πλ. δ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδή, κάθισμα τοῦ ἀγίου ἦχος δ'. ἀπὸ ε'. κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἐξαπαστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελον· Δεῦτε φιλοπάρεθνοι πάντες, ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικά καὶ ὠδή τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τοῦ πλ. δ', ἢ γ'. ὠδή, τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, προκείμενον καὶ ἀλληλουῖα τῆς ἑορτῆς· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου. Εἰ δὲ τύχη ἡ σαββάτω ἢ κυριακῇ, καὶ προκειμένον καὶ ἀλληλουῖα τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αὐτονόμου. Ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ, καὶ διὰ τοῦτο, ὡς εἴρηται, προφάλλομεν τὸν ἅγιον εἰς τὰς ια'. Τῇ αὐτῇ ἐσπέρα οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτήν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα ἤχος πλ. β'. τὰ ἐν τῇ ἑορτῇ· Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις, Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, Εἰ καὶ θεῖον βουλήματι, τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις. Προκειμένον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἤχος δ'. Ἡ παγκόσμιος χαρά. καὶ τὰ ἕτερα οὗο. (ὡς) καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ'. β'. Σήμερον στερωτικά· πύλαι, ἀπολυτίκιον· Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς ἑορτῆς ἤχος δ'. Γηθόμενοι σήμερον.

Εἰς τὸν ὁρθρον, ἀπὸ τῆς στιχολογίας κάθισμα ἤχος δ'. Ἀναθήσων Δαβὶδ. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις, τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Αὐτονόμου, οὗ ἡ ἀρχή· Τῆς Ἰσῆς ἀτοπίας εἶναι νομίζω. Κανόνες οὗο, τῆς ἑορτῆς, ἀνὰ σ'. τὸν β'. ἤχον, καὶ τὸν πλ. δ'. Ἀπὸ γ'. κάθισμα ἤχος πλ. δ'. Ἀγαλλιάσθω οὐρανός, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον, ἑξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος α'. πρὸς τό· Ὡ τοῦ παραδόξου, (π. 8.) πρὸς μίαν. Δόξα καὶ νῦν ἤχος δ'. Στεῖρα ἄγονος ἡ Ἄννα.

Εἰ δὲ τύχη κυριακῇ, προηγούνται τὰ ἀναστάσιμα πάντα. ψάλλονται δὲ μετ' αὐτῶν καὶ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐκεῖσε εἴρηται.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πάντα τῆς ἑορτῆς, ὡς εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. προσόρτια τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τοῦ ἁγίου Κορηλίου τοῦ ἑκατοντάρχου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ, ἤχος πλ. α'. πρὸς τό· Χαίροις γ'. Ζήτει εἰς τὴν ἑορτήν· καὶ γ'. τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκειμένον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Δεῦτε ἅπαντες πιστοί. Δεῦτε ἅπαντες πιστοί τὸ ζωοδώρητον ξύλον. Ζήτει αὐτὸ εἰς τὴν ἑορτήν. Ἀπολυτίκιον ἤχος β'. Τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν

τῆς σῆς ἀγαθότητος. Ζήτει εἰς τὴν Ὀκτώηχον σταυρώσιμον, τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνα τὸν προσεόρτιον τοῦ Σταυροῦ ἤχος δ'. Τριστάτας κραταιούς. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ε', κάθισμα σταυρώσιμον ἤχος θ'. Σωτηρίαν εἰργάσω, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τροπάριον ἤχος θ'. Τὸν ζωοποιὸν Σταυρόν, ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἐν. Μετὰ τὴν στιχολογίαν, πρὸς τὸν ἥχον κάθισμα σταυρώσιμον τῆς Ὀκτώηχου, οἷα ἂν ἡμέρα ἦ, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Κορνηλίου, οὗ ἡ ἀρχή. Μετὰ τὴν σωτήριον ἐπὶ γῆς τοῦ Λόγου. Κανόνες β'. τὸν προσεόρτιον, ἤχος δ'. κατὰ ἀλφάβητον Ἀγάλλου οὐρανὲ, εἰς γ'. καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. Ἰωσήφ, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος δ'. ἀπὸ ε'. κάθισμα ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ. Τὸ, προσταχθέν μυστικῶς. Ἐπὶ σταυροῦ σε κατιδὼν ἀνυψωθέντα. Ζήτει εἰς τὴν Ὀκτώηχον. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Τὸν ἀμνὸν καὶ ποιμένα. Ἐξηκοστειλάριον Ἄγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτώηχου γ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος πλ. θ'. Σήμερον προσέρχεται ὁ Σταυρός, ἀπολυτίκιον τὸ εἰρημένον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἡ γ'. ᾠδὴ τοῦ προσεορτίου κανόνος. Μετὰ τὴν εἵσοδον, Δόξα καὶ νῦν τροπάριον τὸ αὐτό. Προκείμενον ἤχος α'. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός σου, στίχος Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι. Ὁ ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Πράξεων Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνὴρ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ. Ζήτει τῇ θ'. τῆς δ'. ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα. Ἀλληλούια ἤχος α'. Ὁ Θεὸς ὁ διδούς ἐκδικήσας ἐμοί. (οδ.) Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος ὁ φιλὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Ζήτει τῇ γ'. τῆς ε'. ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα, ἀπὸ τοῦ μέσου. Κοινωνικόν Δίνετε τὸν Κύριον.

Σαββάτω πρὸ τῆς Ὑψώσεως, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας, ἤχουν προκείμενον καὶ ἀλληλούια καὶ τυπικὰ ἀπόστολος δὲ πρὸς Κορινθίους. Ἀδελφοί, σοφίαν λαλοῦμεν. Ζήτει σάββατον ιγ'. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. Εἶπεν ὁ Κύριος ὁ φιλὼν πατέρα ἢ μητέρα. Ζήτει σάββατον ζ'.

Κυριακῇ πρὸ τῆς Ὑψώσεως, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας. Προκείμενον τῆς λειτουργίας ἤχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, στίχος Δίνετε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας Ἀδελφοί, ἴδετε πενήτοις. Ζήτει κυριακὴ καδ'. Ἀλληλούια τῆς ἡμέρας τοῦ ἤχου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος οὐδεὶς ἀναθέσχευεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς. Κοινωνικόν Δίνετε τὸν Κύριον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. ἡ Ὑψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Τῇ ἐσπέρᾳ μετὰ τὸ κροῦσαι τὴν θ'. ἀνέρχεται ὁ ἐγκάθετος ἱερεὺς μετὰ τοῦ ἐκκλησιαάρχου καὶ διακόνου ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ ἡλλαγμένοι καὶ καταβιδάζουσι τὸν τίμιον σταυρόν, φάλλοντες ἡσυχῶς τροπάριον· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, καὶ ἀποτίθενται αὐτὸν ἔσωθεν ἐν τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ, εἴθ' οὕτως σημαίνει τὸ ἐσπερινόν. Ἐσπέρᾳ δὲ οὐ στιχολογοῦμεν. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν γ'. καὶ ψάλλομεν στηχηρὰ ἥχος πλ. θ'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι. Σταυρὸς ἀνυψούμενος, Μωσῆς προσεύχου σε. Σταυρὲ πανσεβάσμιε, τὰ γ'. ἐκ θ'. εἴτα ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον. Σήμερον ξύλον ἐφανερώθη, καὶ τοῦτο ἐκ θ'. Δόξα καὶ νῦν ἥχος πλ. θ'. Ὁ τετραπέρατος κόσμος, ἔπειτα εἰσοδός, προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα· τὸ α'. τῆς Ἐξόδου· Ἐξῆρε Μωϋσῆς, τὸ θ'. Παροιμιῶν· Γιέ, μὴ ὀλιγώρει, τὸ γ'. Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· Ἀνοιχθήσονται πόλαι. Εἰς τὸν στίχον, στηχηρὰ ἥχος πλ. δ'. Ὅνπερ πάλαι Μωϋσῆς, στίχος· Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ στηχηρόν, στίχος θ'. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς ὁ Θεός, ἄλλο· Τῶν προφητῶν αἱ φωναί, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἥχος γ'. Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀπολυτίκιον, ἥχος α'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου (π. 9.)

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἐὰν τύχη ἐν κυριακῇ ἡ ἑορτὴ αὕτη, οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλομεν, οὔτε στηχηρά, οὔτε κανόνας, οὔτε τι ἕτερον τῆς κυριακῆς, ἀλλὰ πάντα τῆς ἑορτῆς ἐν τῷ ἐσπερινῷ καὶ τῷ ὁρθρῷ καὶ τῇ λειτουργίᾳ· μόνον δὲ ἐν τῷ ἐσπερινῷ στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνὴρ.

Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸν κατανοκτικὸν κανόνα τοῦ ἥχου τῆς ἡμέρας τῆς παννυχίδος εἰς ε'. καὶ τοῦ Σταυροῦ ἥχος δ'. Γερμανοῦ· Ἄσομαί σοι, Κύριε, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τοῦ Σταυροῦ, ἥχος α'. τῆς Ὀκτωήχου· Τὸ ὄπλον τοῦ Σταυροῦ, Δόξα καὶ νῦν, Οἱ τὴν σὴν προστασίαν, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος ἥχος α'. τροπάριον· Σῶσον, Κύριε, λέγομεν θ'. Δόξα καὶ νῦν, Οἱ τὴν σὴν προστασίαν. Ἡ στιχολογία, τὸ κάθισμα τῆς ἡμέρας, κάθισμα εἰς τὸν ἥχον σταυρώσιμον τοῦ ἥχου, οἷα ἂν ἡμέρα λάχῃ. Ἀνάγνωσις, ἀπὸ μὲν τῆς παννυχίδος, εἰς τὸ γῆμα τοῦ Πράξαποστόλου κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν κυριακῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς στιχολογίας τοῦ α'. καθίσματος ἀνάγνωσις· Λόγος εἰς τὸ Πανηγυρικὸν Σωφρονιστῶν Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχὴ· Σταυροῦ πανήγυρις, καὶ τίς οὐ σκιρτήσῃς,

καὶ ἕτερος λόγος Παντολέοντος διακόνου· Πάλιν ὑφούτε σταυρός, τὰ β'. συνημμένως εἰς μίαν ἀνάγνωσιν· καὶ ἕτερος λόγος εἰς τὸ μικρὸν πανηγυρικὸν Ἀλεξάνδρου μοναχοῦ. Εἶτα στιχολογοῦμεν τὸ β'. κάθισμα· Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ· τὰ γ'. ἀντίφωνα εἰς τὸν ἐνεστώτα ἦχον, κάθισμα δὲ εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, προσόμοιον τοῦ αὐτοῦ ἤχου, ἢ τῆς τετραδῶς, ἢ τῆς παρασκευῆς, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτὸ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον λόγος τοῦ Χρυσόστομου, οὗ ἡ ἀρχή· Τί εἶπω, ἢ τί λαλήσω; Ἐπειτα ὁ Πολυέλεος εἰς ἦχον πλ. β'. κάθισμα εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Μόνον ἐπάγη, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, λόγος εἰς τὴν Μετάφρασιν τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, οὗ ἡ ἀρχή· Σταυροῦ πάντη γυρὶν ἄγομεν, εἰς δύοσεις β'. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν οἱ ἀναβιβαστοὶ ἦχος δ'. ἀντίφωνον ἓν. Εἰ δὲ τύχη κυριακῇ, τοῦ ἤχου τὰ γ'. ἀντίφωνα, προκαίμενον ἦχος δ'. Εἶδον πάντὰ τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Πᾶσα πνοὴ εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος· Πάτερ δόξασόν σου τὸν Υἱόν, τό· Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, οἷα ἂν ἡμέρα ἦ, καὶ τὸν Ν'. Εἶτα ὁ κανὼν ἦχος πλ. δ'. τοῦ κυροῦ Κοσμᾶ. Λέγουσι τοὺς εἰρμούς πρὸς μίαν οἱ χοροί, τὰ δὲ τροπάρια ἀνά δ'. ἐν αἷς (οδ.) ὡδαῖς εἰσὶ τρία, Δόξα καὶ νῦν, καὶ πάλιν τὰ β'. πρὸς μίαν, ἔσχατον δὲ ἀμφότεροι οἱ χοροί, τοὺς εἰρμούς ἅπασι, ὡς εἴρηται, ἐν αἷς δὲ εἰσὶ δύο τροπάρια ἀνά ε'. καὶ νῦν πάλιν τὰ αὐτὰ πρὸς μίαν.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι προηυτρεπισμένου ὄντος τοῦ τετραποδίου μετὰ καὶ ἐνδυτῆς προτιθέασιν αὐτὸ οἱ παρεκκλησιάρχαι ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ βήματος ἑξώθεν, ἐν τῷ ψάλλεσθαι τὸν Ν'. ἅμα δὲ τοῦ ἄρξασθαι τὸν κανόνα· Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς· τοῦ ἱερέως ἠλλαγμένου ὄντος μετὰ φελωνίου καὶ ἐπιτραχηλίου, ὁμοίως δὲ καὶ διακόνου, λαβὼν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ τίμιον ξύλον ὁ ἱερεὺς μετὰ τῆς θήκης αὐτοῦ, ἀνωθέν μικροῦ ποτηροκαλύμματος κειμένου τοῦ σταυροῦ, προπορευομένου αὐτῷ καὶ τοῦ διακόνου μετὰ τοῦ πυρείου καὶ τῶν μηχαναλίων τῆς εἰσόδου, ἐξέρχονται ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ κλίματος καὶ ἔρχονται μέχρι τοῦ βήματος εἰσδεύοντες, καὶ τιθέασιν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τετραποδίου ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου πλαγίως. ὡς εἴρηται, ἰστῶντες καὶ τοὺς δύο κηρούς τῆς εἰσόδου, ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἡμένους, καὶ εὐθὺς εἰσέρχεται διὰ τῶν ἁγίων θυρῶν ἐνδοθέν τοῦ βήματος. Ἐπειτα θυμιᾷ ὁ διάκονος τὸν λαὸν καὶ τὸν ναὸν ἅπαντα. Ἀπὸ δὲ γ'. ὡδῆς, κάθισμα ἦχος πλ. β'. Σήμερον τὸ προφητικόν, δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἀνάγνωσις λόγος, τὸ καταλειφθὲν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον

ἤχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ, καί, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, φάλλομεν καὶ καὶ τρεῖς οἴκους. Καὶ ἀνάγνωσις, λόγος τῆς εὐρέσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Τοῦ διακοσιοστοῦ τρίτου. Τῆς δὲ θ'. ὡδῆς τὰ τροπάρια ὅλα, καὶ τῶν δύο εἰρμῶν, ἀνά δ'. τοὺς δὲ εἰρμούς ἀνά θ'. Ἑξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος, ἡ τοῦ Σταυροῦ· Σταυρὸς ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης. Εἰς τοὺς αἶνους, στιχηρὰ προσόμοια ἤχος πλ. δ'. πρὸς τό· Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. θ'. Σήμερον τὸ φυτὸν τῆς ζωῆς, εἶτα Δοξολογία μεγάλη. Ταύτης δὲ φαλλομένης, ἀπέρχεται ὁ μέλλων ὑψῶσαι ἱερεὺς μετὰ καὶ διακόνων δύο, καὶ θαλόντες μετάνοιαν τῷ προεστῶτι, ἀπέρχονται καὶ ἀλλάσσουν τοῦ ἱερέως (π. 10] φοροῦντος τὴν στολὴν αὐτοῦ πᾶσαν μετὰ καὶ ἐπιμανίκων. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ Τρισαγίου, ἀρχομένου τοῦ λαοῦ τοῦ τροπαρίου· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, εὐθὺς ἐξέρχονται οἱ διάκονοι διὰ τῶν ἁγίων θυρῶν μετὰ θυμιατοῦ καὶ τοῦ ἱερέως· ἱσταμένου δὲ τοῦ ἱερέως ἐν τῷ τόπῳ τῶν φαλτῶν, αἶρει ὁ διάκονος τὴν θήκην ἐπὶ χειρᾶς, καὶ ἀναλαμβάνεται ὁ ἱερεὺς τὸν τίμιον σταυρὸν ἐξ αὐτῆς, ἐξ εὐθείας κειμένου τοῦ τιμίου ξύλου· εἶτα πάλιν τίθησιν ὁ διάκονος τὴν θήκην ἐν τῷ τετραποδίῳ καὶ ὑποστρέφει. Ἰστανται οὖν οἱ δύο διάκονοι, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων τοῦ ἱερέως, τοῦ ἐνὸς αὐτῶν τὸ πυρεῖον κατέχοντος· τοῦ δὲ λαοῦ πληροῦντος τὸ τροπάριον, ὁ ἱερεὺς σφραγίζειν ἀπάρχεται, τοῦ ἐκκλησιάρχου μετὰ τῶν συνισταμένων αὐτῷ εὐθὺς ἐκβοῶντος τό· Κύριε ἐλέησον, ἐκ γ'. μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς· καὶ καθ' ἕκαστον Κύριε ἐλέησον, σφραγίζει ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ ἐκ γ'. κατὰ ἀνατολὰς, ἤγουν εἰς γ'. μόνῃ Κύριε ἐλέησον. Εἶτα ἱσταται κατὰ μικρὸν, ὑψῶν τὸν σταυρὸν ἀμφοτέραις χερσίν, ἀνατείνων αὐτὰς εἰς ὕψος, ἕως τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἱσταμένων καὶ τῶν διακόνων, ὡς εἴρηται, ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων· ὁ δὲ ἐκκλησιάρχης μετὰ τὸ τέλος τῆς γ'. κραυγῆς καὶ σφραγίσεως ἅμα παντὶ τῷ λαῷ ἄρχεται τὸ Κύριε ἐλέησον ὁμαλώτερον μὲν, τραχύτερον δὲ ὁμῶς, ὡς τε τὰς προλεχθείσας τρεῖς πρώτας φωνὰς ἀπαρχῆς ἐκτὸς εἶναι τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἐκατοστῆς· ἀφ' οὗ δὲ πᾶς ὁ λαὸς τὰς φωνὰς κοινωνάμενος βοᾷν ἄρχονται, ἐξ αὐτῆς ἀριθμὸν δέχεται ἡ ἐκατοντάς. Ἠνίκα δὲ φθάσῃ εἰς ἑξ'. Κύριε ἐλέησον, ὕψοι πάλιν τὴν φωνὴν ὁ ἐκκλησιάρχης, ὡς, αἰσθόμενον τὸν ἱερέα τέλος λαμβάνειν τὴν ἐκατοστήν, ἐν ᾧ μέρει ἱσταται σφραγίζειν πάλιν ἐκ γ'. Αὐτοῦ δὲ ἐν ταύτῳ σφραγίζοντος, καὶ τοῦ λαοῦ τρισσῶς ἐκβοῶντος τό· Κύριε ἐλέησον, τελειοῦται ἡ ἐκατοντάς. Εὐθὺς δὲ ὁ ἱερεὺς, πρὸς τὸ νότιον μέρος σταθεὶς, σφραγίζει πάλιν ἐκ γ'. καθ' ἐν Κύριε ἐλέησον,

καὶ ἴσταται ἐκ τοῦ κατὰ μικρὸν ὕψων τὸν σταυρόν, συνησομένων αὐτῷ καὶ τῶν διακόνων, εἰς οἷον ἂν μέρος ἑαυτὸν ὑποκλίνῃ ὑποκλινομένων καὶ αὐτῶν, πρὸς τὸ ἴστασθαι ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων αἰεί. (οδ.) Οὕτως ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἑκατοστῆς, ἐν τε τῷ τέλει, καὶ ἐν ᾧ μέρει ἴσταται σφραγίζων ἐκ γ'. τοῦ ἐκκλησιαάρχου μετροῦντος καὶ ὑψοῦντος, ὡς εἴρηται, τὴν φωνήν. Εἵτα πρὸς δυσμὰς ὑποκλίνει, κἀκεῖσε ὡσαύτως σφραγίσας ἐκ γ'. ὑψοῖ κατὰ μικρὸν τὸν σταυρόν. Εἵτα τοῖς πρὸς τὸ ὄρειον μέρος ἑαυτὸν ἐμφανίζει, κἀκεῖ ὁμοίως ποιήσας, πάλιν ὑψοῖ πρὸς ἀνατολάς, τοῦ λαοῦ ὡσαύτως βοῶντος καθ' ἐν ἑκαστον κλίτος τὸ· Κύριε ἐλέησον ἀνά ρ'. συγκεφαλαιούμενα εἰς φ'. Πληρώσαντες οὖν, ὡς εἴρηται, τὴν πεντάκις ὕψωσιν, εὐθύς ἀρχόμεθα ψάλλειν τὸ κοντάκιον· Ὁ ὑψωθείς. Ὁ δὲ διάκονος, λαθὼν τὸ τετραπόδιον μετὰ τῆς θήκης, τίθει αὐτὸ ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως, καὶ ὁ ἱερεὺς εὐθύς τίθησιν ἐν τῇ θήκῃ αὐτοῦ τὸν τίμιον σταυρόν ἄνευ ποτηροκαλύμματος, καὶ, ἀσπασάμενος, εἰσέρχεται μετὰ καὶ ἐνὸς διακόνου τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου ἔσωθεν. Μετὰ δὲ τὸ κοντάκιον εὐθύς ἀρχεται ψάλλειν ὁ λαός· Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, Δέσποτα, ἐκ γ'. ἔπειτα τροπάριον ἦχος πλ. β'. Σήμερον τὸ προσφητικόν, καὶ πάλιν· Τὸν σταυρόν σου προσκυνούμεν, ἐκ γ'. εἵτα τροπάριον· Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον, καὶ πάλιν, Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν. Τούτων δὲ, ὡς εἴρηται, ψαλλομένων, ἀπέρχεται πρῶτος ὁ καθηγούμενος μόνος καὶ προσκυνεῖ, εἵτα καθεξῆς πάντες δύο δύο, ποιοῦντες ἴσως καὶ εὐτάκτως ἔμπροσθεν τοῦ τιμίου ξύλου ἀνά γ'. μετανοίας. Συνάγονται δὲ τῶν μοναχῶν οἱ ψάλλοντες εἰς τὸ δεξιὸν κλίτος, πλησίον τοῦ σταυροῦ, καὶ ἀρχονται ψάλλειν, προσκυνούντων τῶν ἀδελφῶν, στιχηρὸν ἰδιόμελον ἦχος β'. Δεῦτε πιστοὶ τὸ ζωοποιὸν ξύλον, Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. β'. Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὐθύς· Τὸν Σταυρόν σου ἐκ γ'. εἵτα ἐκτενής καὶ ἀπολύει. Προκαίμενος ἐκεῖσε τοῦ τιμίου σταυροῦ μετὰ κηρῶν δύο μέχρι τῆς λειτουργίας. Ψάλλομεν δὲ καὶ τὴν πρώτην ὥραν, οὐκ ἀναγινώσκομεν δέ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀντίφωνον τὸ α'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Τὸ β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε. Σῶσον ἡμᾶς, Γιε Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σταυρωθεὶς, ψάλλοντας. Τὸ γ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα (π. 11] ἦχος α'. τὸ τροπάριον· Σῶσον. Κύριε, τὸν λαόν σου. Εἰς δὲ τὴν εἰσοδὸν, οὗ λέγομεν τό· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, ἀλλὰ τὸν στίχον τοῦτον· Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν, Δόξα καὶ νῦν ἦχος δ'. τὸ κοντάκιον· Ὁ ὑψωθείς. Ἀντὶ δὲ Τρισαγίου, Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, χωρὶς συναπτῆς. Προκαίμενον ἦχος βαρύς· Ὑψοῦτε Κύριον, στίχος·

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ. Τέλος· Καὶ Θεοῦ σοφία. Ζήτηι τῇ ἀγία καὶ μεγάλη παρασκευῇ, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ μέσου. Ἀλληλούια ἦχος α'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, στίχος β'. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, συμβούλιον ἐποίησαν. Κοινωνικὸν ἦχος δ'. Ἐσημειώθη.

Σαββάτῳ μετὰ τὴν Ἰψωσιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, βλέπετε τὴν κλῆσιν ὑμῶν. Ζήτηι σαββάτῳ ιβ'. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με. Ζήτηι τῇ παρασκευῇ τῆς δ'. ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα.

Κυριακῇ μετὰ τὴν Ἰψωσιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, εἰδότες, ὅτι οὐ δικαιοῦται. Ζήτηι κυριακῇ κα'. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅς τις θέλει. Ζήτηι κυριακῇ γ'. τῶν νηστειῶν. Προκείμενον καὶ ἀλληλούια τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. μεθεορτῇ τοῦ Σταυροῦ, ἐν ᾗ καὶ ἀποδίδοται ἡ ἐορτῇ, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικήτα. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, οὐδὲ εἰς τὸν ὕμνον διὰ τὸν κόπον, εἰ μὴ ἐστὶ σάββατον ὀψέ, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν γ'. τοῦ Σταυροῦ, ἦχος. πλ. δ'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ τὰ τοῦτου προσόμοια πρὸς μίαν. καὶ γ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικήτα εἰς ἦχον δ'. πρὸς τὸν Ἐδωκας σημειώσιν, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τοὺς στίχους, τοῦ Σταυροῦ πρὸς τὸν Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ γ'. Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον ἰδιόμελον· Σύ μου σκέπη κραταιά. Ἀπολυτίκιον· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον.

Εἰ δὲ σαββάτῳ ὀψέ, ἡ στιχολογία· Μακάριος ἀνὴρ, καὶ ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. καὶ γ'. τοῦ Σταυροῦ, καὶ β'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἴσοδος καὶ προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου εἰς ἅπλῃ καὶ ἕτερα δύο τοῦ Σταυροῦ πρὸς τὸν Οἶκος τοῦ. Δόξα καὶ νῦν, Σύ μου σκέπη κραταιά. Ἀπολυτίκιον· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. (οδ.) Στίχους δὲ εἰς τὸν στίχον τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ τοῦ ὕμνου τοῦ Σταυροῦ λέγομεν, κἂν τε κυριακῇ ἐστίν, κἂν τε ἑτέρα ἡμέρα τὸν Ἰψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ, Ἰψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς ὁ Θεός. Εἰς τὴν παννυχίδα, οὐδὲν καταλιμπάνεται γὰρ ἄφ' ἐσπέρας ἡ παννυχίς, εἰ μὴ ἐστὶ σάββατον ὀψέ.

Εἰς τὸν ὕμνον ἐγειρόμεθα ὥρα θ'. εἰ μὴ ἐστὶ κυριακῇ· ψαλλομένης δὲ τῆς ἀκολουθίας ἐν τοῖς καλλιῖς, σημαίνει ὥρα ι'. Καὶ μετὰ τὸν

ἐξάψαλμον, Θεὸς Κύριος ἦχος α'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Εἰ δὲ κυριακή, τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ, καὶ ἅπαξ τοῦ Σταυροῦ, Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον. Οἱ τὴν σὴν προστυχίαν τοῦ γὰρ μάρτυρος κατχλιμπάνομεν. Ψάλλομεν δὲ κανόνας θ'. οὐδὲ γὰρ στιχολογοῦμεν εἰ μὴ ἐστὶ κυριακή τοῦ Σταυροῦ. Σταυρόν χαράξας εἰς η'. καὶ τοῦ μάρτυρος εἰς θ'. Θεοφάνους ἦχος θ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος. Λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἰστώμεν γὰρ ιθ'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἦχος α'. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ Νικητικὸς ἀγῶνας. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ, καὶ οἴκους, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, κἂν γ'. ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος, εἴτε τοῦ Σταυροῦ. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν, εἰς δὲ τὸν στίχον, λέγομεν στιχηρὰ τοῦ σταυροῦ γ'. ἦχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις πρὸς μίαν, ἃ καὶ προεόρτια ἐψάλλομεν, στίχους δὲ τοῦ Σταυροῦ τοὺς εἰρημένους, Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. θ'. Ἰδιόμελον Τῶν προφητῶν αἱ φωναί. Ἀπολυτίκιον Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου.

Εἰ δὲ τύχη κυριακῆ, ἐν τῇ παννυχίδι, τὸν κατανυκτικὸν τοῦ ἡχοῦ τὸν α'. εἰς ς'. καὶ τοῦ Σταυροῦ τὸν θ'. εἰς θ'. Ἄσوماί σοι, Κύριε, ὁ Θεός μου, τὰ δὲ λοιπά, ὡς σύνηθες κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἀγρυπνίας τῆς κυριακῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἐν τῷ τέλει τῶν στιχολογιῶν ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ, οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ τὸ ἐωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς κυριακῆς. Κανόνες γ'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς ς'. καὶ τοῦ Σταυροῦ εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς θ'. ἰστώμεν γὰρ ις'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ μάρτυρος καὶ ἡ ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ, ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, στιχηρὰ ἀναστάσιμα θ'. καὶ τοῦ Σταυροῦ τὰ εἰρημένα ἦχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, πρὸς μίαν, καὶ τὸ ἰδιόμελον ἦχος πλ. θ'. Τῶν προφητῶν αἱ φωναί, Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη, (π. 12] ἀπολυτίκιον τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ οἱ ἀναστάσιμοι μακαρισμοί. Εἰ δὲ οὐκ ἔστι κυριακή, οἱ μακαρισμοί τοῦ Σταυροῦ ἦχος θ'. Διὰ ξύλου ὁ Ἀδάμ. Εἰς τὴν εἴσοδον, τὸ τροπάριον τοῦ Σταυροῦ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον Ὁ ὑψωθείς. Τὸ τρισάγιον, προκείμενον ἦχος πλ. θ'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου· στίχος· Πρὸς σέ, Κύριε, κεκράζομαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους Ἀδελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων. Ζῆται Ἰουλίου ις'. Ἀλληλούια ἦχος α'. τοῦ Σταυροῦ Μνήσθητι τῆς συναγωγ[γῆς σου]. Εὐαγγέλιον τῆς κυριακῆς. Κοινωνικόν Ἐσημειώθη.

Εἰ δὲ ἐστὶ κυριακή, οἱ ἀναστάσιμοι μακαρισμοί, ὡς εἴρηται, καί, μετὰ τὴν εἰσοδὸν, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ, προκείμενον τὸ εἰρημένον τοῦ Σταυροῦ. Ἀπόστολος· κυριακή μετὰ τὴν Ὑψωσιν, ἀλληλούια τὸ αὐτὸ καὶ τῆς κυριακῆς, εὐαγγέλιον δὲ, κυριακή μετὰ τὴν Ὑψωσιν. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅς τις θέλει, ὅπερ λέγεται καὶ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ, οἷα ἂν ᾔ, τῇ ἐπαύριον τῆς Ὑψώσεως. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε, καὶ Ἑσχημειώθη.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος Εὐφρημίας τῆς πανευφύμου. Ἑσπέρας. μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἀγίας ἥχος δ'. Ὡς γενναῖον γ'. καὶ ἕτερα εἰς ἥχον πλ. α'. γ'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν ὁμοιον θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου θ'. καὶ τῆς ἀγίας ἰδιόμελον ἥχος πλ. θ'. Ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος, Δόξα καὶ νῦν. θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἥχος δ'. Τὸν νομφίον σου Χριστὸν ἀγαπήσασα τὴν λαμπάδα σου φαιδρῶς εὐτρεπίσασα· ταῖς ἀρεταῖς διέλαμψας, πανεύφρμε, ὅθεν εἰς ἐλήλυθα σὺν αὐτῷ εἰς τὸν γάμον, τὸ στέφος τῆς ἀθλησεως παρ' αὐτοῦ δεξαμένη· ἄλλ' ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, τοὺς ἐκτελοῦντας ἐν πίστει τὴν μνήμην σου. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον.

Εἰς τὴν παννυχίδα. ὁ συνήθης κανὼν τῆς Ὁκτωήχου εἰς ς'. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κάθισμα καὶ τὸ κοντάκιον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἥχος δ'. τὸ τροπάριον τῆς ἀγίας. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία, καὶ σήμερον κάθισμα ἐν. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις, τὸ μαρτύριον τῆς ἀγίας, οὗ ἡ ἀρχὴ· Διοκλητιανοῦ τὰ Ῥωμαίων σκηπτρα διέποντος (οδ.) Ὁ Ν'. κανόνες τρεῖς· τῆς Ὁκτωήχου τοὺς θ'. εἰς ς'. ἤρουν τοῦ πρώτου κανόνος· τὸν εἰρμόν καὶ τροπάρια γ'. εἰ τύχῃ κατανοητικῶς ἢ σταυρώσιμος· τὰ γὰρ μαρτυρικὰ τροπάρια καταλιμπάνομεν τῶν αὐτῶν κανόνων, τοῦ δὲ δευτέρου κανόνος τροπάρια θ'. εἰ τύχῃ τῶν ἀσωμάτων ἢ τοῦ Προδρόμου ἢ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, ἢ τῆς Θεοτόκου, καὶ τῆς ἀγίας εἰς ς'. ἥχος πλ. δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τῆς ἀγίας ἥχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον ἥχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς. Ἐν τῇ ἀθλήσει σου καλῶς. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου θ'. καὶ ἐν ἰδιόμελον τῆς ἀγίας ἥχος γ'. Ἀληθείας κρατῆρα, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν εἵσοδον, τὸ τροπάριον τῆς ἁγίας καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὅσοι πνεύματι Θεοῦ ἄγονται. Ζήτει σαῶσά τω ε'. Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἰπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠρώτησέ τις τῶν φαρισαίων. Ζήτει τῇ β'. τῆς δ'. ἐδόξαζεν τοῦ Λουκᾶ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Σοφίας καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, Πίστειως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης· ἔστι δὲ καὶ ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Φιλοθέου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γυναικῶν γ'. ἦχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Φιλοθέου, ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀντὶ προκειμένου, ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὸν ἐξάψαλμον ἀλληλούια τοῦ ἤχου καὶ τὰ τριαδικά.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας καί(;) στιχολογοῦμεν καθ' ἐκάστην ἡμέραν καθίσματα δύο, καὶ ποιῶμεν ἀναγνώσεις γ'. ἐγειρόμενοι ὥρα η'. Ἀπὸ τῆς α'. στιχολογίας, κάθισμα ἐν τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, ἀπὸ β'. στιχολογίας, ἕτερον κάθισμα τῆς Ὀκτωήχου, ὅσον τύχη, εἴτα στίχου λέγοντος, λέγομεν καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀναγινώσκει δὲ κατὰ τὸ ἔθος μετὰ τὴν στιχολογίαν, καὶ ἀπὸ γ'. ὁμοίως· καί, εἰ μὲν ἔχει ὁ ἅγιος, τῆς ἡμέρας, εἰ δὲ μὴ γε, τὸ κατὰ Ματθαῖον, ἡ ἐρμηνεία τοῦ Χρυσοστόμου, θέλλειν τὸ β'. Τὸ αὐτὸ γὰρ ἀναγινώσκομεν μέχρι τῆς κυριακῆς τῶν ἁγίων πατέρων πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Εἰ δὲ τοῦτο (π. 13] τελειωθῇ, πάλιν προτίθεται ἕτερον, τὰ Ἠθικά τοῦ Χρυσοστόμου. Καὶ κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, καὶ ἕτερος τῶν ἁγίων γυναικῶν, ἦχος α'. Θεοφάνους· Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου Φιλοθέου ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Κύματι θαλάσσης, τοὺς γ'. ἀνὰ δ'. τροπαρίων μετὰ τοῦ εἱρμού. Ἀπὸ γ'. φθῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων γυναικῶν ἦχος α'. Ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τὸ μαρτύριον αὐτῶν εἰς δύοσεις δύο. Ἀπὸ ε'. κάθισμα τοῦ ἁγίου Φιλοθέου. Ζήτει τὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Φιλοθέου ἐν τῷ τέλει τοῦ Μηναίου· ἀναγινώσκειται δὲ καὶ ὁ βίος αὐτοῦ, εἰ ἔστιν. Ἐξαποστειλάριον, τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτο-

κίον. Εἰς τὴν α'. ὥραν, μετανοίας ιε'. τὰς μὲν α'. τρεῖς ἀργάς, τὰς δὲ ἑτέρας ιθ'. συντομωτέρας. Οὕτως γὰρ ὀφείλομεν ποιεῖν καὶ εἰς πάσας τὰς ὥρας, ὅτε ψάλλεται ἀλληλούια· ἐν γὰρ τῷ τέλει τοῦ ἑσπερινοῦ, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς παννουχίδος καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ ὄρθρου, οὕτως ὀφείλομεν ποιεῖν, ὅτε ψάλλεται ἀλληλούια, ὡς εἴρηται, τὰς μὲν πρώτας γ'. ἀργάς, ὡς τε λέγειν, ἐν τῷ ἐκτείνειν τὰς χεῖρας ἱστάμενον, τό· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, ἐκ γ'. ἐν μὲν τῷ κλίνειν τὰ γόνατα χαμαί, τό· Ἡμαρτόν σοι, Κύριε, συγχώρησόν μοι, ἐκ γ'. εἰς δὲ τὰς ἑτέρας ιθ'. λέγειν ἅπαξ ἱστάμενον μὲν, τό· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, ἐν δὲ τῷ πίπτειν χαμαί, ἅπαξ ὁμοίως τό· Ἡμαρτόν σοι, Κύριε, συγχώρησόν μοι. Καὶ οὕτως μὲν ποιεῖν, ὅτε ἔχομεν ἀλληλούια, ὅτε δὲ ἔχομεν Θεός Κύριος, ποιῶμεν γ'. μόνᾳ προσκυνήματα καὶ αὐτά, καὶ τὰ αὐτὰ λέγομεν μετανοίας γὰρ οὐδόλως ποιῶμεν ἐν τῷ κοινῷ, ἀλλὰ μόνᾳς ταύτας, ὡς εἴρηται, τὰς γ'. προσκυνήσεις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ προκείμενον καὶ τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Συμεῶν, τοῦ συγγενοῦς τοῦ Κυρίου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Ὡς γενναῖον· τὰ γ'. πρὸς μίαν, καὶ ἕτερον πρὸς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τό· Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἀπὸ α'. στιχολογίας κάθισμα τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, ἀπὸ β'. στιχολογίας ἕτερον κάθισμα, καὶ μαρτυρικόν, καὶ θεοτοκίον. Αἱ ἀναγνώσεις· ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Θεοφάνους· Ἀσوماί σοι, Κύριε ὁ Θεός μου, ἀνά δ'. (οδ.) Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ, ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος, καὶ τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Σωσάννης. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν μαρτύρων γ'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τό· Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, καὶ

ἔτερα τῆς ἀγίας, ἦχος πλ. θ'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Αἱ στιχολογίαι, καὶ τὰ καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου, ὡς σύνηθες. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τῶν ἀγίων, οὗ ἡ ἀρχή· Πρόβου τοῦ δυσσεβοῦς, εἰς δύοσεις δύο. Ὁ Ν. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, καὶ τῆς ἀγίας ἦχος πλ. θ'. Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Πρὸς τὸν ἡχον δὲ προηγέται ἕκαστος αὐτῶν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἀγίας ἦχος δ'. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος αὐτῆς· ἀπὸ ε'. κάθισμα τῶν ἀγίων ἦχος α'. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχοῦ. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. τοῦ μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ. Ἑσπέρας, οὗ στιχολογούμεν· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἀγίων ε'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν, τὰ ἕξ πρὸς μίαν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου θ'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀγίου ἦχος πλ. θ'. Ἀδαμάντινε τῇ ψυχῇ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἦχος δ'. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου, ὡς σύνηθες. Ἡ ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τῶν ἀγίων, οὗ ἡ ἀρχή· Τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα. Κανόνες γ'. οἱ δύο τῆς Ὁκτωήχου εἰς ε'. ὡς εἴρηται, καὶ τοῦ ἀγίου ὁμοίως εἰς ε'. ἦχος δ'. Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἀγίων, ἦχος πλ. δ'. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ, ἀπὸ ε'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον ἦχος θ'. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τοὺς αἵνους, ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἀγίων πρὸς τὸ Ὡς γεννάει γ'. δευτεροῦντες τὸ ἐν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων, τῆς Ὁκτωήχου στιχηρὰ θ'. καὶ τῶν μαρτύρων ἰδιόμελον ἦχος πλ. δ'. Τὴν στρατοπεδάρχίαν· καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, (π. 14] τροπάριον τῶν ἀγίων καὶ θεοτοκίον, προκείμενον ἦχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε. Ζήτηι κυριακῇ κζ'. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγ-

γέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν, ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν. Ζήτηι τῇ γ'. τῆς ιβ'. ἐδδομάδος τοῦ Λουκᾶ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε, ἡ Εἰς μνημόσυνον.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι καὶ τοῖς σάββασιν δύο καθίσματα λέγομεν· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, καὶ τὸν Ἀμωμον. Καί, εἰ μὲν τύχη ἐορταζόμενος ἅγιος, ψάλλομεν καὶ τὸν Ἀμωμον μετὰ τῶν ἀλληλουαρίων τοῦ ἤχου, εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἐορταζόμενος, χωρὶς τῶν ἀλληλουαρίων, ψάλλονται καὶ τὰ τροπάρια αὐτοῦ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰωνᾶ, καὶ τοῦ ὁσίου Ἰωνᾶ τοῦ πρεσβυτέρου, πατρὸς τοῦ κυροῦ Θεοφάνους τοῦ ποιητοῦ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ προφήτου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τό· Ἐδωκας σημειώσιν, καὶ ἕτερα γ'. ἤχος β'. πρὸς τό· Ἀγγελος μὲν τὸ Χαῖρε, τὸ α'. ἀπαξ, τό· Κήρυκα μετανοίας, τὸ ἔσχατον δὲ, τὸ εἰς τὸν ὅσιον· Ὡς ἄγγελος ἐν κόσμῳ, δεύτερον. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου, ὁμοίως δὲ καὶ ἀπὸ τῆς β'. σὺν τῷ μαρτυρικῷ καὶ θεοτοκίῳ. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου τοῦ Χρυσοστόμου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου τοὺς δύο εἰς σ'. ὡς σὺνηθες, καὶ τῶν δύο ἁγίων εἰς σ'. δευτεροῦντες τὸ α'. τροπάριον ἤχος β'. Θεοφάνους· Ἐν βυθῷ κατέστρωσε. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ προφήτου ἤχος δ'. ἀπὸ σ'. τὸ προσόμοιον τῆς Ὁκτωήχου, ἑξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Κοδράτου, καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φωκᾶ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τό· Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς, καὶ γ'. τοῦ ἱερομάρτυρος εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκειμένον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοιον ἓν, ἤχος α'. πρὸς τό· Τῶν οὐρανίων ταχυμάτων, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ἀπόστολε ἄγιε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο· τὰ καθίσματα (οδ.) τῆς Ὁκτωήχου, ὡς εἴρη-

ται. Ἀνάγνωσις τοῦ ἱερομάρτυρος τὸ μαρτύριον, οὗ ἡ ἀρχή· Ἱερὸς μὲν καὶ θεσπέσιος· Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ ἀποστόλου ἦχος θ'. Ἰωσήφ, καὶ τοῦ ἱερομάρτυρος ἦχος δ'. Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀποστόλου ἦχος γ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τοῦ ἱερομάρτυρος ἦχος πλ. δ'. Ἑξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον· Ἀπόστολε ἄγιε. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγροῦνται δόξαν Θεοῦ. Ἀλληλουῖα ἦχος α'. Ἑξομολογήσονται. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἄρχεται ὁ Λουκᾶς ὁ εὐαγγελιστὴς ἀναγινώσκεισθαι ἀπὸ τῆς κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν· τότε γὰρ καὶ ἡ ἰσημερία γίνεται, ὃ καλεῖται νέον ἔτος· ἢ ὅτι ἀπὸ τῆς κγ'. τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ἀναγινώσκεται, σαββάτῳ δὲ καὶ κυριακῇ, τοῦ Ματθαίου, οἷα τύχωσιν. Εἴτα σαββάτῳ καὶ κυριακῇ, ιγ'. ἢ ιδ'. ἢ ιε'. καὶ οὐκ ἄρχεται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ χρόνου, σαββάτῳ α'. τοῦ νέου ἔτους ἢ κυριακῇ, ἀλλὰ ἀναγινώσκεται ὁ Ματθαῖος ἐνωρδίνως, ὡς εἴρηται, ἐκ τοῦ περιτετέοντος αὐτοῦ, εἴτα λέγεται σαββάτῳ καὶ κυριακῇ πρὸ τῆς Ὑψώσεως, καὶ πάλιν σαββάτῳ καὶ κυριακῇ μετὰ τὴν Ὑψωσιν· ἐπεὶ ἄρχεται ὁ Λουκᾶς σαββάτῳ α'. καὶ κυριακῇ α'. τοῦ νέου ἔτους, προαρχόμενος ἀπὸ τῆς παρελθούσης θ'. τοῦ χρόματος.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. Ἡ σύλληψις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Ἑσπέρας, οὗ στιχολογούμεν· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἦχος δ'. πρὸς τό· Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, καὶ ἕτερα γ'. ἦχος πλ. θ'. πρὸς τό· Ὁλην ἀποθέμενοι, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο, καὶ ἰδιόμελον τοῦ Προδρόμου ἦχος πλ. θ'. Ἐκ στερεουούσης σήμερον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον πρὸς τό· Ταχὺ προκατάλαβε. Ἡ πρόφητις οὗ τίκτουσα στεῖρα εὐφράνθητι.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν Ὀκτωήχου ἦχος δ'. Τριστάτας κραταιούς. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ε'. κάθισμα τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα (π. 15) τῆς Ὀκτωήχου μαρτυρικόν. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ θ'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ Προδρόμου ἦχος δ'. πρὸς τό· Κατεπλάγη· Θυμιῶντι ἐν ναῶ. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνά-

γνωσις· λόγος εἰς τὴν Σύλληψιν. Ζήτει εἰς τὸ πανηγυρικὸν τὸ μικρόν, τὸ δεύτερον. Κανόνες γ'. τῆς Ὑκτωήχου εἷς, εἰς δ'. οἷος ἂν λάχῃ, εἴτε κατανυκτικός, ἢ σταυρώσιμος, ἢ τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ Προδρόμου εἰς γ'. ἦχος πλ. β'. Θεοφάνους· Ὡς ἐν ἡπείρω. Ἀπὸ γ'. ῥόδῃς, καθίσμα τοῦ αὐτοῦ ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ἀγγελικαὶ δυνάμεις, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον ἦχος α'. πρὸς τὸ Χορὸς ἀγγελικός. Εὐφραίνεται λαμπρῶς. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν δ'. καὶ λέγομεν στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Τριήμερος· γ'. δευτεροῦντες τὸ ἐν, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὑκτωήχου γ'. καὶ Θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ τοῦ κανόνος τοῦ Προδρόμου ἡ γ'. ῥόδη, τροπάριον τοῦ αὐτοῦ, καὶ Θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκκις, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν. Ζήτει κυριακῇ ιε'. Ἀλληλόγια ἦχος πλ. α'. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετό τις ἱερεὺς ὀνόματι Ζαχαρίας. τέλος· Τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. Ζήτει Ἰουνίῳ κδ'. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Ἰστέον, ὅτι, ἐὰν τύχῃ ἡ ἡμέρα αὕτη τοῦ Προδρόμου ἐν σαββάτῳ, στιχολογοῦμεν τὸν Ἀρωμαὸν μετὰ τῶν ἀλληλουαρίων τοῦ ἡχοῦ, ψάλλομεν δὲ καὶ τὸν κανόνα τὸν νεκρώσιμον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος Θέκλας. Ἐσπέρα, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἁγίας ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς, γ'. καὶ ἕτερα γ'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Κύριε, εἰ καὶ κριτηρίῳ, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, ὡς σὺνήθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα ε'. Τὰ καθίσματα τῆς Ὑκτωήχου, ὡς σὺνήθες. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ Ἄρτι τοῦ μεγάλου τῆς ἀληθείας Παύλου. Κανόνες γ'. τῆς Ὑκτωήχου οἱ δύο, εἰς ε'. καὶ τῆς ἁγίας ὁμοίως εἰς ε'. ἦχος πλ. δ'. Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ, Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἀπὸ γ'. ῥόδῃς, καθίσμα τῆς ἁγίας ἦχος πλ. δ'. καὶ Θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ αὐτῆς κοντάκιον, ἦχος πλ. δ'. ἰδιόμελον, ἔξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἶνων, στιχηρὰ τῆς Ὑκτωήχου δύο καὶ ἰδιόμελον τῆς ἁγίας ἦχος πλ. δ'. Λεόντων ὁρμάς, καὶ Θεοτοκίον. (οδ.)

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τῆς ἁγίας καὶ θεοτοκίου. Ὁ ἀπόστολος καὶ τὸ ἀλληλούια τῆς ἁγίας, προκείμενον ἤχος δ'. Θωμᾶς τὸς ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον β'. Τέκνον Τιμόθεε, παρηκολούθηκάς μου. Ἀλληλούια ἤχος α'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Παύλου καὶ Τάττης, καὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἑσπέραις, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν μαρτύρων γ'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τό· Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, καὶ ἕτερα γ'. τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης, ἤχος πλ. α'. πρὸς τό· Ὅσιε πάτερ, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τῆς ὁσίας. οὗ ἡ ἀρχή· Ἄρτι τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα. Κανόνες γ'. εἰς τῆς Ὁκτωήχου, καὶ τῶν μαρτύρων ἕτερος ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους, καὶ τῆς ὁσίας ἤχος πλ. α'. Ἰωσήφ, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. κάθισμα τῆς ὁσίας ἤχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον ἀπὸ σ'. κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος δ'. πρὸς τό· Ὁ ὑψωθείς. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. ἡ Μετάστασις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἑσπέραις, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου ἤχος α'. πρὸς τό· Τῶν οὐρανίων ταγμάτων· τὰ γ'. ἀνὰ β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος β'. Ἀπόστολε Χριστῷ τῷ Θεῷ ὑγαπημένε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεός Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τοῦ Θεολόγου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον· Τὰ μεγαλεῖά σου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ ὑπόμνημα τοῦ Θεολόγου, οὗ ἡ ἀρχή· Ὅτι

μή πολὺ τῶν ἀγγέλων. Κανόνες ε'. εἰς τῆς Ὀκτωήχου εἰς δ'. καὶ τοῦ ἀποστόλου εἰς γ'. ἀνά β'. χωρὶς τῶν θεοτοκίων· τὰ γὰρ θεοτοκία πρὸς μίαν λέγομεν ἀεί, ἦχος β'. Ἐν θυθῷ κατέστρωσε, (π. 16] Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀποστόλου ἦχος πλ. δ'. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ ιδιόμελον. ἦχος β'. Τὰ μεγαλεῖά σου, ἑξαποστειλάριον Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν δ'. ἦχος πλ. δ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. πρὸς τό· Ὡ τοῦ παραδόξου, δευτεροῦντες τὸ ἔν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο καὶ τοῦ ἀποστόλου ιδιόμελον, ἦχος α'. Ποταμοὶ θεολογίας. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἡ ε'. τροπάριον τοῦ αὐτοῦ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον, προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος Καθολικῆς ἐπιστολῆς Ἰωάννου· Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν. Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλιστράτου. Ἐσπέρα, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τοῦ μάρτυρος γ'. εἰς ἦχον α'. πρὸς τό· Τῶν οὐρανίων ταχυμάτων, καὶ ἕτερον ἔν εἰς ἦχον πλ. δ'. Ὡ τοῦ παραδόξου, καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Τὴν τοῦ Χριστοῦ ποιμένην ὅσαι ἡμέραι. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου ἀνά δ'. ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ· Ἄσμα. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος δ'. ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Χαρίτωνος. Ἐσπέρα, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου ἦχος δ'. πρὸς τό· Ἐδωκας σημειῶσιν, γ'. ἀνά δύο, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο, καὶ ιδιόμελον τοῦ ἁγίου ἦχος δ'. Θεοφόρε Χαρίτων, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἦχος πλ. δ'. Ἐν σοί, πάτερ, ἀκριβῶς

διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβὼν γὰρ τὸν σταυρὸν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττων ἐδίδασκες τὸ ὑπερορᾶν σαρκὸς· παρέρχεται γὰρ, ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου. Διὸ (οδ.) καὶ μετὰ ἀγγέλων συναγállεται τὸ πνεῦμά σου. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχή· Πολλὰ τῆς διδασκαλίας. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου τοῦς δύο εἰς ε'. καὶ τοῦ ὁσίου ὁμοίως εἰς ε'. ἤχος δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο, καὶ ἕτερον προσόμοιον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. Χαίροις· καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον, ἤχος βαρύς· Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ πνεύματος. Ζῆτει σαββάτω κζ'. Ἀλληλούια ἤχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος. Εὐαγγέλιον, ζῆτει εἰς ὅσιν, εἰς τὸ Μηναλόγιον τοῦ εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ· Τί ὁμᾶς καλέσωμεν, ἄγιοι· καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχή· Τοῦς εὐλογοῦντάς σε, φησὶ πρὸς τὸν Ἀβραάμ. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου δύο, καὶ τοῦ ὁσίου εἰς, ἀνὰ δ'. ἤχος πλ. δ'. ποίημα Στεφάνου· Ἄσμα. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ γ'. τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Γρηγορίου τῆς μεγάλης Ἀρμενίας. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἀνὰ δύο ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ· Ὅλην ἀποθέμενοι, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. Εἰς τὸν ἄδυτον γνόφον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Καὶ τρόπων μέτοχος.

Εἰς τὴν παννυχίδα, ὡς σύνηθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Τῆς Περσῶν ἀρχῆς. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου (π. 17] οἱ δύο εἰς σ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς σ'. ἤχος δ'. Ἰωσήφ· Τριστάτας κραταιούς. Ἐχοντα(;) εἰς τὰ θεοτοκία τῶν ἁγίων γυναικῶν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο, καὶ ἄλλο τοῦ ἁγίου ἤχος βαρὺς, πρὸς τὸ Σήμερον γρηγορεῖ ὁ Ἰούδας Σήμερον ὁ Χριστοῦ ἱεράρχης, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, προκείμενον ἤχος βαρὺς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσω. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολοσσαεῖς. Ἀδελφοί, ἐνδύσασθε, ὡς ἐκλεκτοί. Ζήτηι κυριακῇ λ'. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος· γρηγορεῖτε, ὅτι οὐκ οἴδατε. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μὴν Ὀκτωβρίου.

Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ α'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνανίου, καὶ τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα. ἱστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τό· Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ ἕτερα δύο τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. β'. πρὸς τό· Τριήμερος, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο καὶ ἰδιόμελον ἤχος α'. Τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος γ'. Ἀπόστολε ἄγιε, πρέσβευε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀπὸ α. στιχολογίας, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου τῆς ἡμέρας, καὶ μαρτυρικόν, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἀποστόλου, οὗ ἡ ἀρχή· Λουκιανοῦ τοῦ δυσσεβοῦς. Εἰ δὲ καταλειφθῇ ἐκ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἀναγινώσκεται ἐξ αὐτοῦ. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ὁσίου Ῥωμανοῦ, ἤχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ ὁσίου ἕτερος ἤχος πλ. β'. πρὸς τό· Ὡς ἐν

ἡπείρω πεζεύσας, καὶ ἄλλος τοῦ ἀποστόλου ἦχος πλ. δ'. Θεοφάνους, πρὸς τό· Ἰγρὰν διοδεύσας, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα τοῦ ἀποστόλου ἦχος πλ. δ'. ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἕτερον τοῦ ἀποστόλου, ἦχος πλ. β'. πρὸς τό· Ὀλὴν ἀποθέμενοι. Σήμερον ἐφέστηκε· καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τοῦ ἀποστόλου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν (οδ.)· στίχοι· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἦν τις μαθητής. Ζήτει τῇ παρασκευῇ τῆς γ'. ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα, ἀπὸ τὸ μέσον. Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἐξομολογῶνται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἁγίου· ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου δ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, ἀνὰ β'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον· Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἦχος β'. Τὸν φωστῆρα τὸν θεολαμπῆ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἦχος δ'. Καὶ τρόπων μέτοχος.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο, τὰ καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις πρώτη τοῦ Θεολόγου, οὗ ἡ ἀρχή· Μικροῦ Κυπριανός. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο εἰς ε'. καὶ τοῦ ἱερομάρτυρος ὁμοίως εἰς ε'. ἦχος δ'. Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Πολλὰ μὲν καὶ μεγάλα. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο καὶ ἐν τοῦ ἁγίου πρὸς τό· Νεφέλην σε φωτός. Ὁ μύστης τοῦ Θεοῦ, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον, προκείμενον ἦχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχοι· Τὶ ἀνταποδώσω· Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον α'. Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντι. Ἀλληλούια ἦχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου (π. 18.] εἰς ἦχον α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, Δόξα καὶ ἕτερα δύο εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων ταγμάτων, καὶ θεοτοκίον. Προκαίμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. Ἐν ἱερεῦσι καὶ μάρτυσι, καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτικίον ἦχος δ'. Χρησότητα ἐκδιδαχθεῖς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. αἱ στιχολογίαι, ὡς συνήθες, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Πάλαι μὲν ἐν τύποις. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. ἦχος πλ. δ'. Θεοφάνους· Ὑμνὸν διοδεύσας. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο καὶ ἐν τοῦ ἁγίου, ἦχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις ἀσκητηκῶν. Χαίροις θεολόγος πηγῇ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον αὐτοῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον δὲ τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκαίμενον ἦχος θαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον ὁ Θεός· Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῦνιξ, ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν [ἀνθρώπῳ] ἐμπόρῳ. Ζήτηε εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ Εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἱεροθέου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ἦχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτικίον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον· Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἦχου. Ἀνάγνωσις, ἐκ τοῦ προκαίμενου βιβλίου, ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο, καὶ τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. Θεοφάνους· Ὑμνὸν διοδεύσας, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος α'. ἀπὸ ε'. κάθισμα προσόμοιον τοῦ ἦχου τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἦχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Χαριτίνης. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ Τυπικόν.

τῆς ἀγίας ἡχῆς α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, δευτεροῦντες τὸ ἐν. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀντὶ προκειμένου, Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε παρθένε. (οδ.)

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. δύο τῆς Ὁκτωήχου καὶ εἰς τοῦ ἁγίου, Ἰωσήφ ἡχῆς δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἡχῆς πλ. δ'. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ Ἐκράτει ποτὲ τὰ τῆς ἀσεβείας. Ἀπὸ ε'. ὠδῆς, τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, ἑξαποστειλάριον τοῦ ἡχου. Εἰς τὸ στίχον τῶν αἵνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ συνήθης ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ. Ἑσπέρας. οὐ στιχολογοῦμεν εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ἡχῆς δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκειμένου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο, καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἡχῆς πλ. β'. Τῷ ἄρματι τῶν ἀρετῶν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἡχῆς γ'. Ἀπόστολε ἅγιε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου.

Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα, κανὼν τοῦ ἀποστόλου, Θεοφάνους, ἡχῆς δ'. Τριστάτας κραταιούς. Ἀπὸ γ'. οὐδέν, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον Ὁ σοφίης χάριν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου καὶ μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἡχῆς πλ. α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ὑπόμνημα εἰς αὐτόν, οὗ ἡ ἀρχὴ Πάλαι μὲν τὰς κατὰ γῆν. Κανόνες δύο ἕνα τῆς Ὁκτωήχου εἰς δ'. καὶ ἕτερον τοῦ ἀποστόλου εἰς η'. Ἰωάννου μοναχοῦ ἡχῆς δ'. πρὸς τὸ Ἄρματα Φαραώ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἡχῆς πλ. δ'. ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, ἑξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἵνους ἱστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου ἡχῆς πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, δευτεροῦντες τὸ ἐν. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο, καὶ ἐν τοῦ ἁγίου ἡχῆς δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν. Ὡς περ μαργαρίτην σε, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἡ ε'. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κον-

τάκιον. Προκειμένον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Ζήτει κυριακῇ ι'. Ἀλληλούια ἥχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Οὐσὶς ὀφίας. Ζήτει κυριακῇ τοῦ ἀντίπασχα. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Κυριακῇ μετὰ τὴν μνήμην αὐτοῦ ἀναγινώσκονται, ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ αἱ τούτου περίοδοι.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάχχου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἐκ β'. (π. 19| ἥχος δ'. πρὸς τὸ· Ὁ ἐξ Ὑψίστου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκειμένον· Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο, καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἥχος γ'. Εἴ τι καλόν, εἴ τι τερπνόν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτικίον ἥχος δ'. Οἱ μάρτυρες σου, Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου.

Εἰς τὸν ὁρθρὸν, αἱ στιχολογίαι, καὶ καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀναγνώσις τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχὴ· Μαξιμιανὸς βασιλεύοντος, τοῦ τυράννου. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο εἰς ε'. καὶ τῶν ἁγίων ὁμοίως εἰς ε'. Θεοφάνους ἥχος α'. πρὸς τὸ· Σοὺ ἡ τροπαιούχος, δεξιᾷ. Ἀπὸ γ'. ὁδῆς, καθίσμα τῶν ἁγίων ἥχος πλ. α'. τὸ μὲν ἐν ὁ ψάλλτης, τὸ δὲ ἕτερον ὁ λαός. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων, ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τὸν στίχον τῶν ἁγίων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο, καὶ τῶν ἁγίων ἥχος πλ. α'. πρὸς τὸ· Χαίροις ἀσκητικῶν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικά καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκειμένον ἥχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, στίχος· Προφωρὴν τὸν· Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, οἱ ἅγιοι πάντες. Ζήτει κυριακῇ α'. Ἀλληλούια ἥχος β'. Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος· Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ η'. τῆς ὁσίας Πελαγίας. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ὁσίας γ'. ἥχος πλ. δ'. δευτεροῦντες τὸ ἐν καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτικίον· Θεοτόκε παρθένα καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι καὶ καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τῆς ὁσίας, οὗ ἡ ἀρχή· Γυναικεῖαν ἀρετήν. Κανόνες γ'. δύο τῆς Ὁκτωήχου καὶ τῆς ὁσίας ἤχος δ'. Θαλάσσης, ἀνά δ'. Γεωργίου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ὁσίας ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαιου. Ἑσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἀνά β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Τὴν τοῦ Θεοῦ Πνεύματος σαφῶς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ἀπόστολε ἄγιε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι, καὶ καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀναγνώσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. (οδ.) Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου ὁμοίως εἰς ε'. ἤχος πλ. β'. Θεοφάνους· Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ τοῦτου κοντάκιον. ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο καὶ ἐν τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις ἀσκητικῶν, καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Ζῆτει κυριακῇ ι'. Ἀλληλούια, Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον ζῆτει ἐν τῷ Μηνολογίῳ τοῦ Εὐαγγελίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, δευτεροῦντες τὸ ἐν. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καὶ τὰ καθίσματα τοῦ ἤχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄρτι τῆς θεογνωσίας. Κανόνες γ'. οἱ δύο τῆς Ὁκτωήχου, καὶ τῶν ἁγίων ἤχος πλ. β'. Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τοῦ ἤχου. Ἐξα-

ποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν. στιχηρὰ τῆς Ὁκτω-
ήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου ἐνὸς τῶν ζ'.
διακόνων, καὶ τοῦ ἁγίου Θεοφάνους τοῦ ποιητοῦ καὶ ὁμολογητοῦ. Ἐσπέ-
ρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλ-
λομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τό' Ὁ ἐξ Ὑψίστου κλη-
θεῖς, καὶ γ'. τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. β'. πρὸς τό' Ὁλην ἀποθέμενοι, Δόξα
καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου
β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἤχος β'. Τὸν τοῦ Στεφάνου, Δόξα καὶ
νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Ἀπόστολε ἄγιε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς
Κύριος καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου.

Εἰς τὸν ὁρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνά-
γνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς,
καὶ τοῦ ἀποστόλου ἤχος πλ. β'. Ἰωσήφ, καὶ τοῦ ὁσίου ὁμοίως ἤχος
πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ῥῥῃς, κάθισμα τοῦ ἀπο-
στόλου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τοῦ ὁσίου ἤχος δ'.
Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανόν. (π. 20] Εἰς [τὸν στίχον, στιχηρὰ
τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἐν ἑκ τῶν προσομοίων τοῦ ἀποστόλου τὸ α'.
ἤχος δ'. Ὁ διακόνοις ἐπτά, καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυ-
πικά καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Προκείμενον. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στί-
χος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος Παύλος. Ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις ἄγγελος Κυρίου. Ζήτηι τῇ ε'. τῆς γ'. ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα.
Ἀλληλούια, Ἐξομολογήσονται. Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας εἰς τὸ γῶμα. Κοι-
νωνικόν. Εἰς πᾶσαν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. τῶν ἁγίων μεγαλομαρτύρων Πρόβου, Ταράχου
καὶ Ἀνδρονίκου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα,
ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἐκ β'. ἤχος δ'. πρὸς
τό' Ἐδωκας σημεῖωσιν, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον,
στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου η'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἤχος δ'. Στρατευ-
θέντες τῷ Χριστῷ, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος δ'. Οἱ μάρτυρές
σου. Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ
στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις. τὸ μαρτύριον τῶν
ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή. Διοκλητιανοῦ τὴν αὐτοκρατορίαν. Κανόνες γ'. τῆς
Ὁκτωήχου οἱ δύο. ὁ εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς ς'. ἤχος πλ. δ'. Ἰω-
σήφ. Μαρτυρικῶς ἡγλασμένοι. Ἀπὸ γ'. ῥῥῃς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος
πλ. δ'. ὁ ψάλτης, καὶ τὸ ἕτερον ὅμοιον τούτου ὁ λαός. Δόξα καὶ νῦν,

θεοτοκίον. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον. Ἑξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰώνων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τῶν ἀγίων ἐν, ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου. Τρίπλοκον ἀγχόνην, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τῶν ἀγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος δ'. Τοῖς ἀγίοις τοῖς, στίχος. Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους. Ἀδελφοί, οἱ ἅγιοι πάντες. Ζήτει κυριακῇ α'. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ Εὐαγγελίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. τῶν ἀγίων μαρτύρων Κάρπου καὶ Παπύλου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, στιχηρὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τῶν ἀγίων ἦχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες β'. καὶ ἕτερα β'. εἰς ἦχον δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον ἰστώμεν γὰρ δ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε παρθένε καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὕμνον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον τῶν ἀγίων, οὗ ἡ ἀρχὴ Μεμνησθαι τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τῶν ἀγίων ἦχος α'. Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος, Ἰωσήφ. ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τῶν ἀγίων ἦχος γ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, ἑξαποστειλάριον τοῦ ἡχοῦ. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας (οδ.)

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. τῶν ἀγίων μαρτύρων Ναζαρίου, Προτασίου, Γερβασίου καὶ Κελσίου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, ἰστώμεν δ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἀγίων πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, δευτεροῦντες τὸ ἐν, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε παρθένε καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὕμνον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον τῶν ἀγίων, οὗ ἡ ἀρχὴ Νέρωνος ἄρτι. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τῶν ἀγίων ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, ἑξαποστειλάριον τοῦ ἡχοῦ. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰώνων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος Λουκιανοῦ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ φάλλομεν

στιχηρὰ τοῦ ἱερομάρτυρος β'. ἤχος δ'. πρὸς τό· Ἐδωκας σημεῖωσιν, καὶ ἕτερα β'. εἰς ἤχον πλ. β'. πρὸς τό· Ὀλην ἀποθέμενοι. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλουῖα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε παρθένε καὶ τὰ λοιπὰ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλουῖα καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Σάμωσχα πόλις τῆς Συρίας ἐστίν. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Κανόνες γ'. οἱ β'. τῆς Ὁκτωήχου καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Ἀσوماί σοι, Κύριε ὁ Θεὸς μου, Θεοφάνους, ἀνά δ'. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Κοσμά τοῦ ποιητοῦ καὶ ἁγιοπολίτου. Ἀκολουθίαν ζήτηι, καὶ, εἰ εὐρεθῇ, ψάλλε καὶ ταύτην μετὰ τοῦ ἱερομάρτυρος. Εἰς γὰρ τὸ Κύριε κέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν τὰ προγραφέντα στιχηρὰ τοῦ ἱερομάρτυρος εἰς ἤχον δ'. τὰ γ'. ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον γ'. καὶ θεοτοκίον ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ ἱερομάρτυρος, καὶ τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον ἀνά δ'. καὶ τὸ κάθισμα τοῦ ὁσίου ψάλλεται ἀπὸ ε'. ἀναγινώσκεται δὲ καὶ ὁ βίος αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ· Νόμος ἐστί, πλὴν ἀλληλουῖα ψάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τοῦ ἁγίου Λογγίνου τοῦ ἑκατοντάρχου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἤχος πλ. δ'. ἀνά β'. πρὸς τό· Κύριε, εἰ καὶ κριτηρίῳ, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου ε'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. Ἐν τῷ Σταυρῷ παρестιχῶς. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος γ'. Ἀθλοφόρε ἅγιε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἤχος γ'. καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα (π. 21) τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Τοῦ Θεοῦ λόγος. Κανόνες γ'. οἱ δύο τῆς Ὁκτωήχου εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. Ἰωσήφ, ἤχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ τοῦτου κοντάκιον, ἑξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο καὶ τοῦ ἁγίου ἐν, ἤχος πλ. δ'. πρὸς τό· Τί ὁμᾶς καλέσωμεν, ἅγιοι, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίου. Προκαίμενον ἦχος δ'. Εὐφρανθήσεται, στίχος· Εἰσακούσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῶν, ἀνθήσει. Ἀποστόλον δὲ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ὡσηέ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου προφήτου ἦχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι, δευτεροῦντες τὸ ἔν, καὶ θεοτοκίου. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίου. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἦχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκαίμενου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου δύο καὶ τοῦ ἁγίου ἦχος α'. Θεοφάνους· Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, ἐξαποστειλάριον τοῦ ἦχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου ε'. εἰς ἦχον πλ. δ'. πρὸς τὸ· Τί ὁμᾶς καλέσωμεν, πρὸς μίαν, καὶ θεοτοκίου. Προκαίμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἦχος πλ. β'. Ἀπόστολε Χριστοῦ, καὶ τῶν θείων καὶ θεοτοκίου. Ἀπολυτίκιον ἦχος γ'. Ἀπόστολε ἅγιε. Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἀποστόλου, οὗ ἡ ἀρχή· Εἰ καὶ δικαίου μνῆμη. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο εἰς ε'. καὶ τοῦ ἀποστόλου ὁμοίως εἰς ε'. ἦχος πλ. δ'. Θεοφάνους· Ἡ κεκομμένη. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. τὸ ἔν ὁ ψάλλτης, καὶ τὸ ἕτερον ὁ λαός. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίου. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον, ἦχος δ'. ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἀποστόλου ἦχος πρῶτος, πρὸς τὸ· Νεφέλην σε φωτός. Χριστοῦ τὸν μαθητήν, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτοῦ θεοτοκίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ, καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἡ ε'. Τροπάριον· Ἀπόστολε ἅγιε, καὶ θεοτοκίου. Προκαίμενον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, (οδ.) στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολασσαεῖς. Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἐξομολογήσονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὁ ἀκούων ὁμῶν ἐμοῦ ἀκούει. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰωήλ, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Οὐάρου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ προφήτου γ'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τό· Ὡ τοῦ παροδῶντος, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ μάρτυρος, ἦχος πλ. β'. πρὸς τό· Ὁλην ἀποθέμενοι, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Οὐάρου, οὗ ἡ ἀρχή· Μαξιμιανοῦ τοῦ τυράννου. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ μάρτυρος ἦχος α'. ἀπὸ ε'. τοῦ προφήτου ἦχος β'. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ προφήτου ἦχος β'. Θεοφάνους· Δεῦτε λαοί, καὶ τοῦ μάρτυρος ἦχος πλ. β'. Ἰωσήφ· Ὡς ἐν ἡπείρῳ, ἀνά δ'. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου ἐκ β'. ἦχος δ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἦχος β'. Τὸν νοερόν φωστῆρα, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ὁ μάρτυς σου, Κύριε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Μετὰ τὴν τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος. Κανόνες γ'. οἱ δύο τῆς Ὁκτωήχου εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. ἦχος β'. Ἐν βυθῷ κητέστωσε· Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος δ'. ἀπὸ ε'. τὸ τοῦτου κοντάκιον, ἑξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἐν τοῦ μάρτυρος ἦχος δ'. Ὁ ἐξ Ἰψίστου, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ μάρτυρος καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, τοῖς ἀγαπῶσι. Ζῆτει φεβρ. α'. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγελίον κατὰ Μάρκον· Ἐξέπεν ὁ Κύριος· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν. Ζῆτει κυριακῇ γ'. τῶν νηστειῶν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος. Ἐσπέρας, (π. 22) μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰσθῶμεν ε'. καὶ

ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τό· Ὁλην ἀποθέμενοι, ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἤχος β', Ἐκ νεότητός σου φέρων, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος πλ. δ'. Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου. Εἰς τὸν ὁρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου, οὗ ἀρχή· Ἐν Παλαιστίνῃ πόλις. Κανόνες γ'. οἱ δύο τῆς Ὁκτωήχου εἰς ε'. καὶ τοῦ ὁσίου ὁμοίως εἰς ε'. Θεοφάνους ἤχος β'. Ἐν θυμῷ κατέστρωσε. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, ἑξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ὁσίου ἐν ἤχῳ δ'. πρὸς τό· Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τοῦ ὁσίου, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Καυχῆσεται ὁσιος, στίχος· Ἀσπτε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ πνεύματος. Ζήτηι σαββάτῳ κζ'. Ἀλληλουία ἤχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φαβούμενος τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔσθη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδεινοῦ. Ζήτηι εἰς τὸ Μηναλόγιον τοῦ Εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀβερκίου, καὶ τῶν ἁγίων ζ'. παιδῶν τῶν ἐν· Ἐφῆσω. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ'. πρὸς τό· Κύριε, εἰ καὶ κρητηρίῳ, καὶ ἕτερα γ'. τῶν ἁγίων παιδῶν ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος γ'. Ἀρχιερεῦ ὅσιε, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Κανόνα πίστεως [καὶ] εἰκόνα.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τῶν ἁγίων παιδῶν ἤχος δ'. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ἱεράρχου, οὗ ἡ ἀρχή· Μάρκου Ἀντωνίνου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ ε'. τὸ τούτου κοντάκιον· κανόνες δὲ ψάλλομεν γ'. ἓνα τῆς Ὁκτωήχου, καὶ τοῦ ἱεράρχου ἤχος β'. Ἰωσήφ, καὶ τῶν ἁγίων παιδῶν ἤχος δ'. τοῦ αὐτοῦ, ἀνά δ'. (οδ.) Ἑξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἐν τοῦ ὁσίου πρὸς τό· Ὁ τοῦ παραδόξου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τοῦ ὁσίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Τίμιος ἐναντίον

Κυρίου, στίχος· Τί ανταποδώσω. Ἀλληλούια ἦχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκρξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ· Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ ἕτερα γ'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ· Κύριε, εἰ καὶ κριτηρίῳ καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἦχος πλ. δ'. Τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἦχος β'. τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὁρθρον. Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητῆς. Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὑπόμνημα εἰς τὸν ἀπόστολον, οὗ ἡ ἀρχή· Οὐχ' ἡδὺ τι τῶν φιλαρέτου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο εἰς ς'. καὶ τοῦ ἀποστόλου εἰς ς'. Θεοφάνους ἦχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, ἑξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἐν τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ· Ὡς τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. τὸ τροπάριον αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοί. Πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, γνωρίζω ὑμῖν. Τὸ εὐαγγέλιον ζήτηι κυριακῇ η'. Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἐξομολογήσονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος· Οὐδεὶς λόγον ἄφατος. Ζήτηι σαββάτῳ ς'. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀρέθα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκρξα, ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν μαρτύρων ἦχος α'. πρὸς τὸ· Πανεύφημοι μάρτυρες, καὶ ἕτερα γ'. εἰς ἦχον δ'. πρὸς τὸ· Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον ἦχος δ'. Ἀσματικῶς τὸν ποιμενάρχην, (π. 23) καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου.

Εἰς τὸν ὁρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Ἔτος μὲν ἤδη πέμπτον. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς ς'. Θεοφά-

νοὺς ἦχος πλ. δ'. Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἦχος πλ. δ'. ἀπὸ ε'. τὸ τούτων κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τῶν ἁγίων ἐν, πρὸς τό. Ὅσιε πάτερ καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος δ'. Τοῖς ἁγίοις, τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, στίχος. Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους. Ἀδελφοί, οἱ ἅγιοι πάντες. Ζήτηί κυρικῇ α'. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον ζήτηί εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ Εὐαγγελίου. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. τῶν ἁγίων νοταρίων Μαρκιανοῦ, καὶ Μαρτυρίου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. ἦχος δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων, β'. πρὸς τό. Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα ε'. εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τό. Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἦχου. Αἱ στιχολογίαι, κάθισματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή. Ἐπεχωρίαζε μὲν καὶ προέτρπε. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο, καὶ τῶν ἁγίων ἦχος δ'. Τριστάτας κραταιούτ. Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων, ἦχος γ'. Τὴν ωραιότητα, καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, ἔξαποστειλάριον τοῦ ἦχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἐκ β'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τό. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἦχος α'. Τῇ τῶν ἁσμάτων τερπνότητι, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἦχος γ'. πρὸς τό. Θείας πίστεως. Μέγαν εὐρατο ἐν τοῖς κινδύνοις, σὲ ὑπέρμαχον Θεσσαλονίκη.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τοῦ ἁγίου ἦχος δ'. Θεοφάνους. Θαλάσσης τὸ ἐρουθραῖον. Δοξάσαι τοῖς τῆς σαρκὸς σου μέλεσιν. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ε'. κάθισμα ἦχος δ'. πρὸς τό. Ταχύ προκατάλαβε καὶ θεοτοκίον.

νοὺς ἤχος πλ. δ'. Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ε'. τὸ τούτων κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τῶν ἁγίων ἓν, πρὸς τό. Ὅσιε πάτερ καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος δ'. Τοῖς ἁγίοις, τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, στίχος. Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους. Ἀδελφοί, οἱ ἅριοι πάντες. Ζῆτει κυρικῇ α'. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον ζῆτει εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ Εὐαγγελίου. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. τῶν ἁγίων νοταρίων Μαρριανοῦ, καὶ Μαρτυρίου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν δ'. ἤχος δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων, β'. πρὸς τό. Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα ε'. εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τό. Ἐδωκας σημείωσαι, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή. Ἐπεχωρίαζε μὲν καὶ προέτρεπε. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο, καὶ τῶν ἁγίων ἤχος δ'. Τριστάτας κραταιούς. Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων, ἤχος γ'. Τὴν ὡραιότητα, καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, ἔξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τό. Ὁ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος α'. Τῇ τῶν ἁσμάτων τερπνότητι, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος γ'. πρὸς τό. Θεῖας πίστεως. Μέγαν εὖρατο ἐν τοῖς κινδύνοις, σὲ ὑπέρμαχον Θεοσαλονίκη.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Θεοφάνους. Θαλάσσης τὸ ἐρουδραῖον. Δοξάσαι τοῖς τῆς σαρκὸς σου μέλεσιν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ε'. κάθισμα ἤχος δ'. πρὸς τό. Ταχύ προκατάλαβε καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀναγνώσεις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Εἶχε μὲν τὰ Ῥωμαίων σκηπτρα. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. Θεοφάνους, ἤχος δ'. Θαλάσσης· Τὸν θεῖον τοῦ μαρτυρίου στέφανον. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ μάρτυρος, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπο ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ ἰδιόμελον· Τοῖς τῶν αἱμάτων σου ρεῖθροις, ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις ἀσκητικῶν, τὸ γ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ψδῆ τοῦ κανόνος τοῦ ὄρθρου ἡ α'. Μετὰ τὴν εἰσοδόν, τροπᾶριον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ. Ζῆτει κυριακῇ λθ'. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος, ταῦτα ἐντέλλομαι. Ζῆτει σαβ. γ'. ἀπὸ τοῦ Πάσχα. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ, καὶ εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νέστορος. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κυριε ἐκέκραξα ἱστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ μάρτυρος γ'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, δευτεροῦντες τὸ ἐν καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Εἰς δὲ τὰς ἀναγνώσεις·

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον ἀρχόμεθα ἀναγινώσκειν τοὺς Ε'. λόγους τοῦ Χρυσοστόμου, τοὺς εἰς τὸν πλοῦσιον καὶ τὸν Λάζαρον. Ἐὰν δὲ μεταξὺ ἐντύχη βίος ἢ μαρτύρων, ἢ ὁσίων τῶν ἀναγινωσκομένων, προκρίνεται ἐκεῖνος, καὶ πάλιν ἀρχόμεθα ἀναγινώσκειν τὰ λείποντα, ἕως τελειωθῶσιν οἱ Ε'. λόγοι μέχρι συμπληρώσεως τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ψάλλομεν δὲ κανόνας τῇ (π. 24] αὐτῇ ἡμέρᾳ γ'. τοὺς β'. τῆς Ὁκτωήχου, καὶ ἓνα τοῦ μάρτυρος, Ἰωσήφ, ἤχος δ'. Ἄρματα Φαραώ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Τερεντίου καὶ Νεονίλλης καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ

Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'· καὶ ψάλλομεν στιχηρά τῶν ἁγίων ἤχος δ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, γ'. δευτεροῦντες τὸ ἐν, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλουῖα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλουῖα καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου, αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τῶν Ε'. λόγων τοῦ Χρυσοστόμου. Κανόνες γ'. οἱ δύο τῆς Ὁκτωήχου, καὶ τῶν ἁγίων ἤχος δ'. Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, Ἰγνατίου. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας, ἑξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ'. τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Ῥωμαίας, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀβραμίου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά τῆς μάρτυρος γ'. ἤχος δ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, καὶ τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. δ'. πρὸς τό· Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλουῖα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε, καὶ τὰ λοιπὰ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλουῖα καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀναγνώσεις· ὁ βίος τῆς ὁσιομάρτυρος, οὗ ἡ ἀρχή· Διττὰς ἡμῖν ὁ λόγος· εἰς δύοσεις δύο. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου ὁ εἷς, καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ· Ἰγρὰν διοδεύσας, καὶ τοῦ ὁσίου ὁμοίως εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, Ἰωσήφ· Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τῆς ἁγίας ἤχος πλ. δ'. ἀναγνώσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀνδρῶν φιλαρέτων βίος. Ἀπὸ ε'. κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος α'. Ἑξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων Στάχυος, Ἀμπλίου. Οὐρβανοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά τῶν ἁγίων ἀποστόλων γ'. ἤχος α'. πρὸς τό· Πανεύφημοι μάρτυρες, καὶ ἕτερα γ'. τῶν μαρτύρων, ἤχος δ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλουῖα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε. (οδ.)

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου, αἱ στιχο-
λογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις τῶν ἁγίων μαρτύρων
Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας, οὗ ἡ ἀρχή· Αἶγαι, πόλις ἐστίν. Εἰ δὲ κατε-
λείφθη καὶ ἐκ τοῦ ὁσίου Ἀβραμίου, ἀναγινώσκεται κἀκεῖνο. Κανόνες γ'.
τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἤχος α'. Σοῦ ἡ τροπαι-
οῦχος δεξιὰ, Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἀπο-
στόλων ἤχος α'. ἀπὸ ε'. τῶν μαρτύρων ἤχος ὁ αὐτός, ἐξαποστειλάριον,
τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεο-
τοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λα'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Μαρκιανοῦ, καὶ τοῦ
ἁγίου μάρτυρος Ἐπιμάχου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ
Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἱερομάρ-
τυρος, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδῶκας σημειώσιν, καὶ ἕτερη γ'. τοῦ ἁγίου
Ἐπιμάχου ἤχος βαρύς, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον,
στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε παρθενε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου, αἱ στιχολο-
γίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τῶν Ε'. λόγων τοῦ
Χρυσοστόμου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ ἱερομάρτυρος
ἤχος δ'. Θεοφάνους· Τριστάτας κραταιούς, καὶ τοῦ μάρτυρος ἤχος πλ.
α'. Ἀρσενίου μοναχοῦ, ἀνά δ'. κατὰ τὸν ἦχον δὲ τῆς Ὁκτωήχου πρω-
τεύει ὁ εἰς τοῦ ἑτέρου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἱερομάρτυρος ἤχος
δ'. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἐπιμάχου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄρτι
μὲν ἡ τῆς ἀσεβείας ἀγλὺς ἀπὸ ε'. τὸ κάθισμα αὐτοῦ, ἐξαποστειλάριον
τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεο-
τοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι εἰ περισσεύσουσιν ἀναγνώσματα ἐκ τῶν Ε'.
λόγων τοῦ Χρυσοστόμου, ἀναγινώσκονται ἐν ταῖς ἀνά μέσσω τῶν ἡμε-
ρῶν τούτων ἀγρυπνίαις, ἢ καὶ μετὰ τὸ παρελθεῖν ταύτας, ἐπὶ ἐπιστῇ
κυριακῇ· ἔπει οὐ καταλιμπάνονται.

Χρὴ δὲ γινώσκειν καὶ τοῦτο, ὅτι τῇ κυριακῇ πρὸ τοῦ νοεμβρίου
μηνός, ἀναγινώσκεται εἰς τὴν λειτουργίαν ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους·
Ἀδελφοί, ἔχοντες παρρησίαν, εἰς τὴν εἰσόδον. Ζῆται Νοεμβρίου ε'.
Προκαίμενον δὲ λέγε τοῦ ἤχου, εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύ-
ριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος. Ἀλληλούια δὲ
(ἤχος) πλ. δ'. Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, στίχος· Ἐλέησόν
με, Κύριε, ὅτι ἀσθενής.

Ἀπὸ δὲ τῆς α'. τοῦ Νοεμβρίου μηνός, ἐν αἷς ἡμέραις οὐκ ἔστι βίος ἁγίων, ἢ μαρτύριον, ἀναγινώσκονται λόγοι τοῦ Χρυσοστόμου. οἱ εἰς τὸν Ὁξίαν καὶ τὰ Σεραφίμ, οἱ γ'. τὸν δὲ δ'. οὗ ἡ ἀρχή· Μόλις ποτε τὸ κατὰ Ὁξίαν ἀναγινώσκωμεν εἰς τὴν η'. τοῦ μηνός, αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῶν Ἀσωμάτων. Ζήτει δὲ αὐτούς εἰς τὸ Χρυσοστομικὸν βιβλίον, τοὺς Μαργαρίτας· Λόγος ιδ'. ιε'. ις'. (π. 25]

Μην Νοέμβριος.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ α'. τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ. Ἑσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐνέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἥχος πλ. γ'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, καὶ ἕτερα β'. ὁμοια τοῦτου, ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἥχος δ'. Πηγὴν ἱαμάτων ἔχοντες, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἥχος πλ. δ'. Ἅγιοι ἀναργυροὶ καὶ θαυματουργοί. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῶν ἁγίων ἥχος α'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Ἀσώμεν πάντες λαοί. Ἀπὸ γ'. φῶδης, οὐδέν, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν.

Εἰς τὸν ὁρθρον, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀναγνώσεις· ὁ βίος τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄρτι τῆς εὐσεβείας ἀναλαμπούσης. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου τοὺς δύο εἰς ε'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς ε'. ἥχος δ'. Τῷ ὁδηγήσαντι· Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. φῶδης, καθίσμα τῶν ἁγίων ἥχος πλ. δ'. ἐν ᾧ ψάλλτης καὶ ἕτερον ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀναγνώσεις· τοῦ Χρυσοστόμου. Ζήτει εἰς τοὺς Μαργαρίτας. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων ἥχος β'. Οἱ τὴν χάριν λαβόντες. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν· εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων, ἥχος πλ. β'. Ἀτελείτητος ὑπάρχει, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου, τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προκείμενον ἥχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ, στίχος· Προφώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, ὑμεῖς ἔστε σῶμα Χριστοῦ. Ἀλληλούια ἥχος β'. Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν, στίχος β'. Ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς. Ζήτει εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ Εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἐλπιδιφόρου, Ἀφθονίου καὶ Ἀνεμποδίστου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων, ἦχος δ'. πρὸς τό Ὡς γενναῖον, (οδ.] τὰ γ'. πρὸς μίαν, καὶ ἕτερα γ'. εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τό Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἦχος β'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸν συνήθη κατανυκτικὸν κανόνα.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή· Εἰ καὶ πρῶτοι Πέρσαι Χριστόν. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο εἰς ε'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς ε'. ἦχος δ'. Θεοφάνους· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἦχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ ἕτερα γ'. τῶν ἁγίων ἐκ τῶν προσομοίων τῆς ἐσπέρας, ἡ ἰδιόμελον ἦχος πλ. β'. Σήμερον ἡ πενταυγῆς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἦχου, τροπάριον τῶν ἁγίων, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτον ἔχοντες. Ζήτηι εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ ἀποστόλου. Ἀλληλουῖα ἦχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγελίον τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ἁγίων. Ζήτηι εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκεψιμᾶ, Ἀειθαλᾶ καὶ Ἰωσήφ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἦχος πλ. α'. πρὸς τό Χαίροις ἀσκητικῶν, καὶ ἕτερα γ'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τό Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἦχος β'. Ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας. Ἀπολυτίκιον ἦχος α'. Τὰς ἀλγηδόνας.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτῶν, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐλύττα κατὰ χριστιανῶν Σαβῶρ. Κανόνες γ'. τοὺς β'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς ε'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς ε'. ἦχος

δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κἀθισμα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν. Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἤχος πλ. β'. Προοίμιον τυπικοῦ καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχοῦ, τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, στίχος. Προωρώμην τὸν Κύριον. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Πολλὰ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον, (π. 26.) τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Νικάνδρου καὶ Ἑρμαίου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰσθῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν μαρτύρων γ'. ἤχος β'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ὁσίου, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ ἰδιόμελον τοῦ ὁσίου ἤχος β'. Τῷ τοῦ Χριστοῦ ἔρωτι τρωθεῖς, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος πλ. δ'. Ἐν σοί, πάτερ, ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὕμνου.

Εἰς τὸν ὕμνον, αἱ στιχολογίαι, κἀθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχή. Τὴν πρὸς ἀρετὴν ὁδὸν φέρουσιν. Κανόνας γ'. ἓνα τῆς Ὁκτωήχου, καὶ ἄλλον τῶν μαρτύρων ἤχος δ'. Χοροὶ Ἰσραὴλ. Ἰωσήφ, καὶ τοῦ ὁσίου ἕτερος ἤχος ὁ αὐτός. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, Θεοφάνους. ψάλλομεν δὲ τοὺς γ'. κανόνας ἐν τῷ ὕμνῳ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κἀθισμα τῶν ἁγίων ἤχος γ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. κἀθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. δ'. Εἰ δὲ ἔχει κοντάκιον, ψάλλομεν τὸ αὐτὸ κἀθισμα ἀπὸ τῆς β'. στιχολογίας, καὶ ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ὁσίου. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ὁσίου ἐκ τῶν προσομοίων ἐν πρὸς τὸ Ἐδωκας σημναῖωσιν. Νοῦν τὸν αὐτοκράτορα, καὶ θεοτοκίον, ἢ ἰδιόμελον ἤχος β'. Ἀνδρειοφρόνως τελέσας.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, οἱ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ὁσίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος βαρὺς. Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ. στίχος. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον. Τέκνον Τιμόθεε, χάριν ἔχω. Ζῆται Ὁκτωβρίου β'. Ἀλληλούια ἤχος β'. Μακάριος ἀνὴρ. Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ὁσίου. Ζῆται εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ εὐαγγελίου. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τό· Ὡ τοῦ παραδόξου, καὶ ἕτερον ἓν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, πρὸς τό· Τί ὑμᾶς καλέσωμεν, καὶ θεοτοκίον. (οδ.) Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε Παρθένε καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογαί, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις, εἰ κατελείφθη ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Ἰωαννικίου. Κανόνες γ'. οἱ δύο τῆς Ὁκτωήχου καὶ τῶν ἁγίων ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος δ'. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Τῆς πρὸς τῷ Λιβάνῳ, ὄρει τῆς Φοινίκης. Ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον κάθισμα τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ε'. πρὸς μίαν, ἤχος δ'. πρὸς τό· Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ κάθισμα. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο, καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἤχος α'. Ἀρχιερατικὴν στολήν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος γ'. Θείας πίστεως ὁμολογία.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον. Αἱ στιχολογαί, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἡνίκα Κωνσταντίνου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. ἤχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου· Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον, τὸ ἐν ὃ ψάλτης, τὸ δὲ ἕτερον ὁ λαός, ἤχος γ'. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου ἓν ἐκ τῶν προσομοίων· Παῦλε παμμακάριστε, καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, οἱ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα. Ζήτηε εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ ἀποστόλου. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην. Εὐαγγέλιον, τὸ τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἁγίου ἐν τῷ Μηνολογίῳ. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν Μελιτινῇ· τελοῦνται δὲ καὶ τὰ μνημόσυνα τοῦ ὁσίου Λαζάρου τοῦ Γαλλησιώτου. Ἐσπέρας (π. 27], μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν σ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων ἤχος α'. καὶ εἰ εἰσί, καὶ τοῦ ὁσίου Λαζάρου γ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· εἰ δὲ οὐκ εἰσί, φάλλομεν τῶν ἁγίων δύο εἰς ἤχον α'. καὶ ἕτερα δύο εἰς ἤχον δ'. ἰστώμεν γὰρ δ'. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Χρυσοστόμου τοῦ περὶ Ὁζίου· λόγος ιε'. ις'. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τῶν ἁγίων ἤχος β'. Θεοφάνους· Δεῦτε λαοί. Εἰ δὲ ἐστὶ κανὼν τοῦ ὁσίου Λαζάρου, καταλιμπάνομεν τὸν ἕνα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτῶν. οὗ ἡ ἀρχή· Ἰέρων τῷ γενναίῳ. Ἀπὸ σ'. τὸ προσόμοιον κάθισμα τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ η'. ἡ σὺνάξις τῶν Ἀσωμάτων. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν ἀγρυπνίαν· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τῶν Ἀσωμάτων ἤχος α'. πρὸς τὸ· Τῶν οὐρανίων ταγμάτων, γ'. καὶ ἕτερα γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ· Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Μετὰ τὴν εἴσοδον, προκείμενον, εἶτα αἱ προφητεῖαι. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν Ἀσωμάτων ἤχος πλ. β'. Συγχάρητε, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος δ'. Τῶν οὐρανίων στρατιῶν. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνα κατανυκτικόν τῆς ἡμέρας εἰς σ'. καὶ τῶν Ἀσωμάτων εἰς δ'. ἤχος δ'. Ἰωσήφ· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα κατανυκτικόν, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ· Ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ οἶκον. Ζήτει αὐτὸ εἰς τὰς σ'. Σεπτεμβρίου. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἀνάγνωσις Παντολέοντος διακόνου εἰς τὰ θαύματα τῶν Ἀσωμάτων, ὧν ἡ ἀρχή· Μεγάλαι καὶ πολλαὶ καὶ ποικίλαι.

Ἐπειτα, σημαίνοντος, ἀρχόμεθα τοῦ ὄρθρου. Εἰς τὸν ὄρθρον Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῶν Ἀσωμάτων καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, κατὰ ἀκολουθίαν καθίσματα γ'. Καὶ εἰς μὲν τὰ β'. λέγομεν καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου τῆς ἡμέρας, εἰς δὲ τὸ γ'. κάθισμα, λέγουσι τῶν Ἀσω-

μάτων ἤχος δ'. ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, καὶ θεοτοκίον· εἶτα αἱ λοιπαὶ ἀναγνώσεις ἐκ τῶν αὐτῶν θαυμάτων, εἰς γὰρ δ'. δόσεις γίνονται εἰς τὸ τρίτον δὲ κάθισμα, λέγομεν τὸν πολυέλεον, καὶ ψάλλομεν ἕτερον κάθισμα εἰς ἤχον δ'. τῶν Ἀσωμάτων, καὶ θεοτοκίον· ἀναγνώσεις, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, λόγος τοῦ Χρυσοστόμου περὶ εὐταξίας, οὗ ἡ ἀρχή· Πολλοὶ ὁρῶ τὴν σπουδὴν. Ζήτηι εἰς τοὺς Μαργαρίτας λόγος ιγ'. (οδ.) Εἶτα οἱ ἀναβαθμοὶ ἤχος δ'. ἀντίφωνον ἓν, καὶ εὐθὺς προκείμενον ἤχος δ'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, στίχος· Ὅτι αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγεννήθησαν, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. Ζήτηι τῇ ἐπαύριον τῆς Πεντηκοστῆς· Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁράτε. Ὁ Ν'. καὶ οἱ κανόνες· τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο εἰς ε'. καὶ τῶν Ἀσωμάτων εἰς η'. ἤχος πλ. δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν Ἀσωμάτων ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀναγνώσεις· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὰ Σεραφίμ, οὗ ἡ ἀρχή· Μόλις ποτὲ τὸ κατὰ τὸν Ὁσίαν. Ζήτηι εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον λόγον ιζ'. Ἀπὸ ε'. ὠδῆς, τὸ κοντάκιον ἤχος β'. Ἀρχιστράτηγε Θεοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τῶν Ἀσωμάτων ἕτερα β'. ἤχος πλ. α'. δευτεροῦντες αὐτά, Δόξα ἰδιόμελον ἤχος πλ. β'. Οἱ ἄγγελοί σου, καὶ νῦν, θεοτοκίον, Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον τῶν Ἀσωμάτων· καὶ ἡ α'. ὥρα.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, ψάλλονται κοινῶς, τὰ τε στιχηρὰ καὶ οἱ κανόνες τῶν Ἀσωμάτων μετὰ τῶν ἀναστασίμων, οἳ τε ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τό· Πᾶσα πνοή, ὁμοίως δὲ καὶ εὐαγγέλιον ἐωθινόν. Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, προκείμενον καὶ ἀλληλουῖα τῶν Ἀσωμάτων, ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρων καὶ κοινωνικόν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τῶν Ἀσωμάτων ἡ γ'. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ τροπάριον αὐτῶν, καὶ τὸ κοντάκιον. Προκείμενον ἤχος δ'. Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεῖς. Ἀλληλουῖα ἤχος β'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, στίχος β'. Ὅτι αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενήθησαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει. Ζήτηι ὀκτωβρίου, ιη'. Κοινωνικόν· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. τῆς ὁσίας Ματρώνης, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ὁνησιφόρου καὶ Πορφυρίου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὸν

κόπον τῆς ἀγρυπνίας, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τῆς ὁσίας, ἤχος δ'. καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων ἕτερα γ'. ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τῆς ὁσίας, οὗ ἡ ἀρχή· Τοὺς σώφρονας τοὺς καὶ φιλαρέτους. Κανόνας γ'. ἓνα τῆς Ὁκτωήχου καὶ ἕτερον τῆς ὁσίας (π. 28] ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, καὶ ἄλλον τῶν μαρτύρων ἤχος δ'. Ἰωσήφ, ἀνά δ'. πλὴν πρὸς τὸν ἡχον πρωτεύει ὁ εἷς τοῦ ἐτέρου. Ἀπὸ γ'. ῥόδης, κάθισμα τῆς ὁσίας ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τῶν μαρτύρων ἤχος α'. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. τῶν ἁγίων Ὁλομπᾶ, Ῥοδίωνος καὶ τῶν λοιπῶν, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὁρέστου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τῶν ἀποστόλων ἤχος α'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ μάρτυρος εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τῆς ὁσίας Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας, οὗ ἡ ἀρχή· Εἰκόνες καὶ στῆλαι καὶ ἀνδριάντες. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἷς, καὶ τῶν ἀποστόλων ἤχος α'. Ἰωσήφ, καὶ τοῦ μάρτυρος ἤχος β'. τοῦ αὐτοῦ, ἀνά δ'. κατὰ δὲ τὸν ἡχον τῆς Ὁκτωήχου, πρωτεύει ὁ εἷς τοῦ ἐτέρου. Ἀπὸ γ'. ῥόδης, κάθισμα τῶν ἀποστόλων ἤχος α'. ἀπὸ ς'. κάθισμα τῶν μαρτύρων ἤχος δ'. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι εἰ τύχη τοῦ Χρυσοστόμου γενέσθαι εἰς ἡμέραν κυριακὴν, ἢ σάββατον, ἢ β'. ἢ γ'. προαναγινώσκεται ἢ μεταναγινώσκεται ὁ βίος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ· εἰ δὲ τύχη ἐν τῇ τετράδι, ἀναγινώσκουμεν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας μέχρις οὗ τελειωθῇ· ἀναγινώσκουμεν δὲ καὶ σήμερον ἐξ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Καὶ πάντων μὲν τῶν κατὰ Θεόν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου, ἡγουμένου τῶν Στουδίου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλ-

λομεν στιχηρά τοῦ μάρτυρος γ'. ἤχος πλ. δ'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἤχος β'. Δεῦτε φίλαθλοι, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον δις, Δόξα, καὶ λέγομεν πλ. δ'. τοῦ ὁσίου ἄπαξ, καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ, εὐσεβείας διδάσκαλε καὶ σεμνότητος. (οδ.) Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή· Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ· ὁ δὲ βίος τοῦ ὁσίου Θεοδώρου ἀναγινώσκεται ἐν ταῖς μεταξὺ κυριακαῖς, ἐν ταῖς ἀγρουπνίαις, εἰ οὐκ ἔχουσιν ἀναγνώσματα οἵκεῖα αὐτῶν· εἰ δὲ εἰσὶν, ἀναγινώσκεται ἐν τῇ τραπέзῃ ἀντὶ Πατερικοῦ· ἀναγινώσκεται δὲ ἄρτι μόνῃ ἡ ἐπιστολὴ Ναυκρατίου περὶ τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τῶν μαρτύρων ἤχος δ'. Θεοφάνους, καὶ τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους, ἀνά δ'. πρὸς τὸν ἤχον δὲ πρωτεύει ὁ εἰς τοῦ ἑτέρου. Ἀπὸ γ'. ψδῆς. κάθισμα τῶν μαρτύρων ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τοῦ ὁσίου ἤχος γ'. Εἰ δὲ ἔχουσι κοντάκιον οἱ ἅγιοι, ψάλλεται τὸ κάθισμα αὐτῶν ἀπὸ τῆς β'. στιχολογίας, τὸ δὲ τούτων κοντάκιον ἀπὸ ε'. ψδῆς. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἐν τῶν μαρτύρων ἤχος δ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῶν μαρτύρων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος δ'. Θαυμαστὸς ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε. Ζῆτει κυριακῇ κζ'. Ἀλληλουῖα ἤχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ζῆτει τῇ γ'. τῆς ιβ'. ἐβδόμαδος τοῦ Λουκᾶ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νείλου μοναχοῦ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά γ'. τοῦ ἱεράρχου ἤχος δ'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἱεράρχου ἤχος β'. Ἡ τοῦ ἐλέους πηγὴ, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιῶν αἰεὶ μεθ' ἡμῶν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου, καὶ μαρτυρικὰ καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ τῆς β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ἱεράρχου ἡχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ Ἐλεήμονος, οὗ ἡ ἀρχὴ· Τὰς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ Ἐλεήμονος ἡχος β'. καὶ τοῦ ὁσίου ἡχος πλ. δ'. Θεοφάνους, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου Νείλου καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ Ἐλεήμονος. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ Ἐλεήμονος ἕτερον, (π. 29] ἡχος πλ. α'. πρὸς τὸ· Χαίροις ἀσκητικῶν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἡχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ἀλληλούια ἡχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἑσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ Χρυσοστόμου ἡχος δ'. πρὸς τὸ· Ὡς γενναῖον, ἀνὰ β'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου ἓν, καὶ τοῦ ἁγίου ἰδιόμελα β'. ἡχος δ'. Ἐπρεπε τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων, ἕτερον· Γέγονας, Χρυσόστομε, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἡχος πλ. δ'. Ἡ τοῦ στόματός σου. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τοῦ ἁγίου ἡχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἠπείρῳ, ποίημα Κωνσταντίνου, εἰς δ'. Ἐνδοθεν δὲ τοῦ ναοῦ ψάλλεται ἡ παννυχίς. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ δὲ ς'. κοντάκιον αὐτοῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον ἐγχειρόμεθα, εἰ μὴ ἐστὶ κυριακὴ, ἀρχῇ ὥρας ζ'. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἀπὸ τῆς α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου καὶ μαρτυρικόν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ τῆς β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἡχος πλ. α'. Τὸν λειμῶνα τῶν λόγων, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου αὐτοῦ. Κανόνας β'. τῆς Ὁκτωήχου τὸν ἓνα, καὶ τοῦ ἁγίου ἡχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραῶ, εἰς ἡ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἡχος πλ. δ'. Τὴν ἐξ ὕψους σοφίαν, καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον ἡχος πλ. β'. Ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐδέξω. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἰῶνας, ἱστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ἡχος πλ. α'. πρὸς τὸ· Χαίροις, καὶ θεοτοκίον προσόμοιον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ

τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἦχος πλ. δ'. Χρυσοῖς ἔπεσι, καὶ θεοτοκίον· καὶ ἀπολυτίκιον τὸ αὐτοῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ αὐτὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προκειμένον ἦχος α'. Τὸ στόμα μου λαλήσει, στίχος· Ἀκούσατε ταῦτα πάντα. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς. Ἀλληλούια ἦχος β'. Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, στίχος· β'. Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ε'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἦχος πλ. β'. πρὸς τό· Ὀλην ἀποθέμενοι, δευτεροῦντες αὐτά, καὶ θεοτοκίον προσόμοιον. Προκειμένον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς (οδ.) Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἦχος γ'. Τὴν τῶν ἰχθύων ἄγραν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ἀπόστολε ἅγιε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὕμνον. Εἰς τὴν παννυχίδα, ὡς σὺνηθες.

Εἰς τὸν ὕμνον, αἱ στιχολογίαι καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἀποστόλου, οὗ ἀρχή· Ὁ τοῦ Θεοῦ λόγος αἰδιῶς συνών. Κανόνας γ'. τοὺς β'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς ε'. καὶ τοῦ ἀποστόλου εἰς ε'. ἦχος πλ. β'. Θεοφάνους· Ὡς ἐν ἡπείρῳ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, καθίσμα(τα) τοῦ αὐτοῦ ἦχος πλ. δ'. τὸ ἐν ὃ φάλτης, τὸ δὲ ἕτερον ὃ λαός, καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον ἦχος πλ. δ'. Ὁ μαθητὴς καὶ φίλος σου. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν· εἰς δὲ τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἄλλο τοῦ ἁγίου ἦχος α'. πρὸς τό· Τῶν οὐρανίων. Διὰ Σταυροῦ τὸν καὶ θεοτοκίον τὸ αὐτό· ἀπολυτίκιον τοῦ αὐτοῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Προκειμένον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Ζήτηι κυριακῇ ι'. Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἐξομολογήσονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελεθεῖν. Ζήτηι κυριακῇ σ'. τῶν νηστειῶν. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβέβου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν δ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων ἦχος δ'. πρὸς τό· Ἐδωκας σημείωσιν, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν

στίχον, στιχηρά τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε Παρθένε. Τὴν δὲ παννουχίδα ἀφ' ἐσπέρας καταλιμπάνομεν διὰ τὴν τῆς ἀπόκρεω παρακλήσιν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή· Ἔτος μὲν ἦδη ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας· ὁμοίως καὶ τὸ θαῦμα αὐτῶν, οὗ ἡ ἀρχή· Τοιοῦτον μὲν δὴ καὶ ὁ μάρτυς Ἀβιβος. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τῶν ἁγίων ἡχος δ'. Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα τῶν ἁγίων ἡχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας, εἰσέρχεται ἡ τῶν Χριστουγέννων ἀγία τεσσαρακοστή, καὶ εἰ μὲν ἐστὶν ἑορταζόμενος ἅγιος τῆς ἡμέρας καὶ ψάλλεται Θεὸς Κύριος, οὐ ψάλλεται ὥρα ἐν τῷ κοινῷ, οὔτε μετανόιας ποιῶμεν, ἀλλ' ἰδίᾳ ἕκαστος ἐν ταῖς κέλλαις ἡμῶν ποιῶμεν τὴν ἀκολουθίαν ἡμῶν, ὡς σύνηθες· ἐσθίομεν δὲ (π. 30] καὶ δις τῆς ἡμέρας. Εἰ δὲ τύχη εἶναι ἀνεόρταστος ἅγιος, ψάλλοντες ἀλληλούϊα, ψάλλομεν καὶ τὰς ὥρας ἐν τῷ κοινῷ μετὰ τῶν στιχολογιῶν ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ ναοῦ.

Μετὰ δὲ τὴν θ'. ὥραν, εἴπερ οὐ γίνεται λειτουργία, εὐθὺς ἐπισυνάπτομεν καὶ τὰ τυπικά, οὐ μετὰ ἡχου δέ. Ἐπειτα, μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν, σημαίνει καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ἐσπερινοῦ, καὶ μετὰ τὴν τούτου ἀπόλυσιν, ἀπερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ· ἅπας γὰρ τῆς ἡμέρας ἐσθίομεν, μεταλαμβάνοντες καὶ ἐψητῶν καὶ οἴνου μετὰ τοῦ μεγάλου κρασβολίου.

Ἐὰν δὲ καὶ ἔστι καὶ ἅγιος ἐπίσημος, εἴτε ἔχομεν τὸ λείψανον αὐτοῦ, ποιῶμεν καὶ λειτουργίαν, καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν, ψάλλομεν τὴν θ'. χωρὶς τυπικοῦ, καὶ εὐθὺς ἀπαρχόμεθα τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ καθεξῆς, ὡς δεδῆλωται.

Εἰ δὲ μνημόσυνα ἀδελφοῦ, γίνεται εἰς τοὺς τάφους λειτουργία μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ε'. ἔπειτα σημαίνει τὴν θ'. τὴν δὲ παννουχίδα ψάλλομεν συνημμένως ἐν τοῖς ἀποδείπνοις· τὰς γὰρ λοιπὰς ἡμέρας, ἐν αἷς ψάλλεται Θεὸς Κύριος, μετὰ τοῦ ἐσπερινοῦ συνημμένως ψάλλομεν ταύτην, ὡς αἰεί.

Ἡ α'. ὥρα συνημμένως, ὡς σύνηθες, μετὰ τῆς ἀναγνώσεως, ἐκτὸς στιχολογίας· τὴν γὰρ α'. ὥραν οὐ στιχολογοῦμεν, εἰ μὴ μόνον τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ.

Ἀρχὴ δὲ γ'. ὥρας, κρούεται τὸ συνακτῆριον σήμαντρον οὐ τρία μόνον, ὡς καθ' ἡμέραν, ἀλλὰ μετὰ τὸ κρουσθῆναι τὰ γ', σημαίνει αὐτὸ καὶ πλείονα· ὅπερ αἰεὶ ὀφείλει γίνεσθαι τὰς ἐν τῷ κοινῷ συνάξεσι· καὶ, εὐθὺς συναγόμενοι, ψάλλομεν τὴν γ'. ὥραν τρίψαλμον ἐν τῷ νάρθηκι, ἔπειτα ἡ στιχολογία. Ἀρχομένου τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐναρξαμένου χοροῦ, ἄρχεται δὲ τὰ πρῶτα ἀλληλουάρια τοῦ πλ. β'. ἤχου, διὰ τὸ μὴ στιχολογεῖν, ὡς εἴρηται, τὴν α'. ὥραν, εἴθ' οὕτως μετὰ τὸ τέλος τῆς στιχολογίας, τὸ προκείμενον· Κύριε, ὁ τὸ πανάγιόν σου, λιτῶς μὲν καὶ οὐ μετὰ ἤχου, τρανώτερον δὲ καὶ ἀργότερον. Δόξα καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἴ, εἴτα τὸ Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον με'. καὶ ἡ εὐχή· Ὁ ἐν παντί· καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς εὐχῆς, μετανοίας ιε'. ὡς σύνηθες· τὰς μὲν γ'. ἀργῶς, τὰς δὲ ιβ'. συντομώτερον, ἔπειτα ἡ εὐχή τὸ· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἀπολύει. Ἐν δὲ τοῖς κελλίοις ἡμῶν, ψάλλομεν τὰ μεσώρια ταῦτα.

Ἀρχὴ δὲ ὥρας ε'. κρουομένου πάλιν τοῦ αὐτοῦ μικροῦ σημαντήρος, ὡς δεδηλωται, συναγόμενοι, ψάλλομεν τὴν ε'. ὥραν τρίψαλμον, καὶ ἡ στιχολογία εὐθὺς. Ἀρχομένου τοῦ ἐτέρου χοροῦ, τὰ ἀλληλουάρια τοῦ β'. ἤχου, τὰ πρῶτα, καὶ μετὰ τὸ τέλος, τὸ προκείμενον (οδ.) ἤχος β'. Ὁ ἐν ἑκτῇ ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, Δόξα καὶ νῦν, Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρρησίαν, καὶ εὐθὺς εἰσέρχεται ὁ μέλλων ἱερουργῆσαι ἱερεὺς, εἰπερ καὶ θέλει γενέσθαι λειτουργίαν, ὁμοίως δὲ σὺν αὐτῷ καὶ οἱ παρεκκλησιάρχαι τὰ κατὰ τὴν θείαν ἱερουργίαν ἐτοιμαζόμενοι, ἔξωθεν ψαλλόντων τῶν ἀδελφῶν τὰ πρόλοιπα τῆς ε'. ὥρας, ἤγουν τὸ Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον με'. τὴν εὐχήν, τὰς μετανοίας, καὶ τὴν ἐτέραν εὐχήν τῆς αὐτῆς ὥρας καὶ ἀπολύει. Εὐθὺς δὲ σημαίνει τὸν μέγα σημαντήρα, καὶ θυμῷ ὁ ἱερεὺς, εἴτε ὁ διάκονος, εἰ ἐστί, καὶ ἄρχεται τῆς θείας λειτουργίας. Καὶ ψάλλεται πᾶσα ἡ ἀκολουθία τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου ἐορταζομένου, οὗτινος καὶ τὸ λείψανον πρόκειται, εἰ καὶ Θεὸς Κύριος αὐτὸν οὐκ ἐψάλλομεν διὰ τὴν νηστείαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας λειτουργίας, διακλυόμενων τῶν ἀδελφῶν τῶν μεταλαβόντων τῆς θείας μεταλήψεως, εὐθὺς, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, ἤγουν εἰ ἐνείστηκει ἡ ἀρχὴ τῆς η'. ὥρας, κρουομένου τῆς θ'. τοῦ μικροῦ σημαντήρος, ὡς σύνηθες, ἀρχόμεθα ταύτης, καὶ ψάλλομεν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς τρίψαλμον, καὶ στιχολογοῦμεν. Ἀρχομένου πάλιν τοῦ ἐτέρου χοροῦ, ἤγουν τοῦ καὶ τὴν ἐναρξιν ἔχοντος, εἰς ἤχον πλ. δ'. τὰ πρῶτα ἀλληλουάρια, εἰς γὰρ πάσας τὰς ὥρας ταύτας, τὰ πρῶτα ἀλληλουάρια λέγομεν. Μετὰ δὲ τὴν στιχολογίαν, τὸ προκείμενον ἤχος πλ. δ'. Ὁ ἐν τῇ ἐννάτῃ ὥρᾳ, Δόξα καὶ νῦν, Ὁ δὲ ἡμᾶς γεννηθεὶς,

τὸ Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον με'. καὶ [ἡ] εὐχή· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, αἱ μετάνοιαι, ὡς σύνηθες, καὶ ἡ εὐχή ὁμοίως· Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἀπολύομεν. Καὶ εὐθέως εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ναόν, καὶ σημαίνοντος τοῦ μεγάλου σημαντήρος, θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς καὶ ἀρχόμεθα τοῦ λυχνικοῦ.

Εἰ δὲ οὐ θέλει γενέσθαι λειτουργία, μετὰ τὸ τέλος τῆς θ'. ἐπισυνάπτομεν καὶ τὰ τυπικὰ λιτῶς καὶ οὐ μετὰ ἤχου, ἔπειτα ἀρχόμεθα τοῦ ἑσπερινοῦ.

Εἰ δὲ γένηται ἡ θεία λειτουργία ταχύ. μὴ ἐνισταμένης τῆς η'. ὥρας, ὡς προλέλεκται, ἀπερχόμεθα μικρὸν ἐν ταῖς κέλλαις ἡμῶν, ψάλλοντες καθ' ἑαυτοὺς τὰ τῆς ς'. καὶ θ'. μεσῶρια· καὶ τι ἐργαζόμενοι μικρὸν, εἴτε διακονίαν τινὰ οἱ κεκτημένοι, εἴτε ἐργόχειρον ἕως οὗ κρουσθῇ ὁ μικρὸς σημαντήρ τῆς θ'. ὥρας. Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἑσπερινοῦ, οὔσης νηστείας. οὐ στιχολογοῦμεν, ἤγουν ἐν αἷς ἡμέραις ψάλλομεν τὰς ὥρας κοινῶς, ἐν αἷς δὲ ψάλλεται Θεὸς Κύριος καὶ ἔχομεν ἀργίαν τῶν ὥρων. στιχολογοῦμεν ἐν τῷ ἑσπερινῷ. Εἰ (π. 31] μὴ τί γε καταλειφθῇ διὰ μνήμην ἑορτῆς τινός. ἤγουν μεγάλου ἁγίου ἐκ τῶν ἑορταζομένων, ἅτινα σεσημειωμένα εὐρήσεις μίαν ἐκάστην ἡμέραν ἐν τῇ τάξει αὐτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ς'. πρὸς μίαν, ἤχος δ'. πρὸς τὸ· Ὁ ἐξ Ἰψίστου κληθεὶς, καὶ θεοτοκίον προσόμοιον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. Ἐκ πυθμένου κακίας, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος γ'. Ἀπόστολε ἄγιε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι εἰ ἐστὶ σήμερον καὶ ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαρλαάμ, ψάλλομεν δὲ αὐτὸν εἰς τὰς ιθ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τοῦ ἀποστόλου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, ὡς σύνηθες, καὶ τὰ καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἀποστόλου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἦδη μὲν τὴν παρά τοῦ πλάσαντος ἡμᾶς. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἰδύο εἰς ς'. καὶ τοῦ ἀποστόλου ὁμοίως εἰς ς'. ἤχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα τοῦ ἀποστόλου ἤχος πλ. δ'. ἐν ὃ ψάλτης καὶ ἕτερον ὁ λαὸς προσόμοιον αὐτοῦ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου μεγάλου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Ὁ μὲν σκοπὸς εἰς ἐστίν. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον

τοῦ ἀποστόλου, ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον, καὶ τοῦ ἁγίου ἐν ἤχῳ πλ. α'. πρὸς τό· Χαίροις ἀσκητικῶν, καὶ θεοτοκίον προσόμοιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, ἡ ε'. τὸ τροπάριον αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον· ἤχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Ζήτει κυριακὴ ι'. Ἀλληλούια ἤχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς. Ζήτει σαββάτῳ ε'. τοῦ αὐτοῦ. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. ἀνὰ β'. πρὸς τό· Τί ὑμᾶς καλέσωμεν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. Εἰς βᾶθος θεωρίας, καὶ θεοτοκίον, ἤχος πλ. δ'. Ἐν προσευχαῖς γρηγορῶν. (οδ.)

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος αὐτοῦ συγγραφεὶς παρὰ Γρηγορίου Νύσσης. Κανόνες γ'. τοὺς β'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. Θεοφάνους ἤχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἐν ᾧ ψάλτης καὶ ἕτερον ὁ λαὸς καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ε'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἐν τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. πρὸς τό· Χαίροις· τὸ γ'. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον, ἤχος βαρὺς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, ἐκάστῳ δίδεται ἢ φανέρωσις. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμεος ὁ Ἰησοῦς. Ζήτει τῶν ἁγίων Ἀναργύρων. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἐν τῇ ἐννάτῃ κυριακῇ τοῦ Λουκᾶ ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ὄρθρῳ λόγος τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐν τοῖς Ἡθικοῖς, εἰς τὸ ῥητὸν τῆς ἐρμηνείας τοῦ· Καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας· λόγος ιθ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πλάτωνος, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ῥωμανοῦ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Πλάτωνος, γ'. ἤχος πλ. δ'. καὶ τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ, ἕτερα γ'. ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούϊα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούϊα καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀναγνώσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Πλάτωνος, οὗ ἡ ἀρχή· Οὐ ξένα Γαλατῶν τὰ παρόντα καὶ ἐγκώμιον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν ἅγιον Ῥωμανόν. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ ἤχος δ'. καὶ ἄλλος τοῦ ἁγίου Πλάτωνος ἤχος πλ. δ'. πλὴν πρὸς τὸν ἤχον τῆς Ὁκτωήχου πρωτεύει ὁ εἰς τοῦ ἐτέρου, ποίημα ἀμφοτέρων Θεοφάνων. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τοῦ ἁγίου Πλάτωνος ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλᾶριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀβδοῦ καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαρλαάμ. Ἑσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ προφήτου γ'. ἤχος α'. (π. 32] καὶ τοῦ μάρτυρος ἕτερα γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλούϊα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά, εἴτα μετανοίας γ'. ἀργῶς, ὡς σύνηδες, καὶ ἡ εὐχή τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ἀπολύομεν. Καὶ κρουομένου τοῦ ξύλου τῆς τραπέζης, ἀρχόμεθα τοῦ συνήθους ψαλμοῦ, καὶ μετὰ τὸ γεύσασθαι, πάλιν ἡ συνήθης εὐχαριστία, καὶ ἀπερχόμεθα μικρὸν ἐν ταῖς κέλλαις ἡμῶν ἐργαζόμενοι τὰ ἐργόχειρά ἡμῶν. Πρὸς ὥραν δὲ ια'. πάλιν κρουομένου τοῦ μικροῦ σημαντήρος, συναγόμεθα ψάλλοντες τὰ ἀπόδειπνα, μετὰ τοῦ κανόνος τῆς παννυχίδος, ὥσπερ καὶ ταῖς ἐτέραις δυσὶν ἁγίαις τεσσαρακοσταῖς, μὴ τε αὐξόντες, μὴ τε μὴν τὸ οἰονοῦν ἐλαττοῦντες παρὰ τὸν εἰρημένον ἐκεῖ κανόνα. Εἰ δὲ γε ὦραι οὐκ εἰσὶν, ἐν τῷ κοινῷ, ἀλλὰ Θεὸς Κύριος, συνημμένως τῷ ἑσπερινῷ ψάλλομεν καὶ τὴν παννυχίδα διὰ τὸ δις τῆς ἡμέρας τίθεσθαι τὴν τράπεζαν, τὰς γὰρ ἄλλας ἡμέρας, ἐν αἷς ψάλλομεν ἀλληλούϊα, ἅπας τῆς ἡμέρας ἐσθίομεν. Οὗτος ὁ κανὼν φυλαττέσθω πάσῃ τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ ταύτῃ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούϊα καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καὶ τὰ τῆς Ὁκτωήχου καθίσματα. Αἱ ἀναγνώσεις·

ἐγκώμιον τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐν τοῖς Ἑθικοῖς εἰς τὸν μάρτυρα Βαρθολαίμ· λόγος ΛΔ'. καὶ ἕτερον ἐγκώμιον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν αὐτὸν μάρτυρα. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, ἄλλος τοῦ προφήτου ἥχος πλ. α'. Τῷ Σωτῆρι Θεῷ, Θεοφάνους· καὶ ἕτερος τοῦ μάρτυρος ποίημα ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ ἀνά δ'. πρωτεύει δὲ ὁ εἰς τοῦ ἐτέρου πρὸς τὸν ἥχον τῆς Ὁκτωήχου. Ἀπὸ γ'. ὠδή, κάθισμα τοῦ προφήτου ἥχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. κάθισμα τοῦ μάρτυρος ἥχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἥχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἡ α'. ὦρα, ὡς σύνηθες, καὶ αἱ λοιπαὶ ὁμοίως κατὰ τὸν προειρημένον τύπον τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς μετὰ στιχολογιῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ λοιπὴ πᾶσα ἀκολουθία, ὡς προλέλεκται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. προσόρτια τῶν Εἰσοδίων τῆς ἁγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου, καὶ τοῦ ἁγίου Πρόκλου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, μαθητοῦ τοῦ Χρυσοστόμου. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. τῆς νηστείας, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν προσόρτια τῆς Θεοτόκου εἰς ἥχον α'. δύο πρὸς τό· Τῶν οὐρανίων, (οδ.) καὶ ἕτερα δύο τοῦ ἁγίου Γρηγορίου εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον, καὶ ἕτερα στιχηρὰ δύο τοῦ ἁγίου Πρόκλου, εἰς ἥχον δ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον τῆς ἑορτῆς εἰς ἥχον δ'. Δεῦτε πάντες οἱ λαοί. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ προσόρτις ἥχος α'. πρὸς τό· Πανεύφημοι μάρτυρες. Σκηνὴν τὴν εὐρύχωρον, καὶ ἕτερα β'. ὅμοια τοῦ αὐτοῦ, ἅτινα καὶ ζῆται εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου, Δόξα καὶ νῦν, Παρθένε πανύμνητε. Ἀπολυτίκιον ἥχος α'. πρὸς τό· Τὸν τάφον σου. Δικαίων ὁ καρπὸς Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννης προσφέρεται τῷ Θεῷ ἱερῷ ἐν ἁγίῳ, σαρκὶ νηπιάζουσα, ἡ τροφὴ τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἣν εὐλόγησεν ὁ ἱερὸς Ζαχαρίας· ταύτην ἅπαντες, ὡς τοῦ Κυρίου μητέρα, πιστῶς μακαρίσωμεν. Τὰ ἀπόδειπνα συνημμένως καὶ τὴν παννουχίδα, κανὼν προσόρτις ἥχος α'. εἰς δ'.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἥχος α'. καὶ. τὸ προγραφὲν τροπάριον ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι, κάθισματα β'. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα προσόρτιον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό· εἰ δὲ οὐκ ἔχεις, εἰπὲ τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ὁσίου Γρηγορίου ἥχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος αὐτοῦ, εἰ ἐστίν, εἰ δ' οὖν ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου τοῦ Χρυσοστόμου ἐρμηνεία τοῦ κατὰ Ματθαῖον, ἡ ἐτέρου τινός. Κανόνες γ'. ὁ προσόρτις ἥχος α'. Γεωργίου· Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος, καὶ τοῦ ἁγίου Πρόκλου εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον, καὶ τοῦ ὁσίου Γρηγορίου

ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, τοὺς γ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἀγίου Πρόκλου, ἦχος γ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ε'. κάθισμα τῆς ἐορτῆς, ἀντί κοντακίου, ἦχος δ'. πρὸς τό' Ἐπεφάνης σήμερον. Εὐφροσύνης σήμερον. Λέγομεν δὲ καὶ ἓνα οἶκον ἐκ τῶν τῆς ἐορτῆς, τὸν δ'. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ προσορτία γ'. ἦχος δ'. πρὸς τό' Εὐφραίνεσθε δίκαιοι. Ἀγάλλεσθε δίκαιοι, καὶ ἕτερα δύο ὅμοια τοῦ αὐτοῦ, ἃ καὶ ζῆτει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται. Ἡ α'. ὦρα, ὡς σύνηθες, καὶ ἡ ἀνάγνωσις, καὶ ἀπολύομεν ἄγομεν γὰρ ἀργίαν τῶν ὥρων ἐν τῷ κοινῷ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ψδὴ τοῦ προσορτίου κανόνος ἡ γ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ τροπάριον. Προκείμενον ἦχος πλ. β'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος. Ἀκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε. Ἀλληλούια ἦχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου.

Εἰ δὲ εἴη κυριακή, πάντα τὰ τῆς κυριακῆς οἷτε μακαρισμοὶ τοῦ ἦχου, ὁμοίως καὶ προκείμενον καὶ ἀλληλούια καὶ τὰ λοιπά. (π. 33]

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. τὰ Εἰσόδια τῆς ὑπερχρίας Θεοτόκου ἐν τῷ ναῷ. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τό' Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια γ'. εἰς ἦχον α'. πρὸς τό' Ὡ τοῦ παροδόξου θαύματος. Σήμερον πιστοὶ χορεύσωμεν λέγεται β'. τὰ δὲ ἕτερα δύο ἀνά γ'. Δόξα καὶ νῦν, πάλιν τὸ α'. Εἰσόδος, προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ εὐθὺς τὰ ἀναγνώσματα τῆς Θεοτόκου. Ζῆτει ταῦτα εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου τὸ α'. Ἐξῆλθεν Ἰακώβ, τὸ β'. Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, τὸ γ'. Ἡ σοφία ψκοδόμησεν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἦχος δ. Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναός, στίχος. Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ στιχηρόν. Σήμερον ὁ θεοχώρητος, στίχος β'. Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως, ἕτερα στιχηρά. Δεῦτε πάντες οἱ λαοί, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε. Ἀπολυτίκιον ἦχος δ'. πρὸς τό' Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον. Σήμερον τῆς εὐδοκίας Θεοῦ τὸ προσίμιον. Τὸ αὐτὸ τροπάριον εἰς τὸ ἀπόδειπνον, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον.

Εἰς τὴν παννουχίδα τῆς ἀγρυπνίας, τὸν κανόνα τοῦ ἦχου τῆς ἡμέρας, εἰς ε'. καὶ τῆς ἐορτῆς ὁμοίως εἰς ε'. ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. [Τῶν] Ἀγίων εἰς ἅγια Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τῆς

ἡγου, κατὰ νουκτικόν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον· Προστασία τῶν χριστιανῶν καὶ τῶν οἴκων.

Εἰς δὲ ἐστὶ κυριακὴ, ἐσπέρας, τὸν κανόνα τῆς Θεοτόκου τοῦ ἡγου εἰς δ'. καὶ τῆς ἑορτῆς εἰς ς'. τὰ δὲ λοιπά, ὡς εἴρηται, ἡ ἀνάγνωσις ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ μετὰ τὸ τέλος τῆς παννουχίδος, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν κυριακῶν.

Εἰς τὸν ὁρθρον, τὸ Θεὸς Κύριος ἡχος δ'. καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. τῆς ἡμέρας, καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς, ἐν ᾧ ψάλτης καὶ ἕτερον ὁ λαός. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Εἴτα στιχολογοῦμεν τό· Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, ὅλον τὸ κάθισμα, ἔπειτα ὁ πολυέλεος, καὶ λέγομεν κάθισμα ἡχος πλ. δ'. Ἀγαλλιᾶσθω ὁ Δαβὶδ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ κυροῦ Γεωργίου εἰς δύοσεις δύο, οἳ ἡ ἀρχὴ· Καλὰς ἡμῖν ὑποθέσεις. Ζήτηε εἰς τὸ Πανηγυρικόν (οδ.) τὸ μικρὸν τὸ πρῶτον. Ἐπειτα οἱ ἀναβαθμοὶ ἡχος δ'. ἀντίφωνον ἐν, προκειμένον ἡχος δ'. Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ, στίχος· Ἀκουσον, θυγάτερ, καὶ ἴδε, τό· Πᾶσα πνοή, εὐαγγελιον κατα Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀναστᾶσα Μαριὰμ, ὁ Ν'. καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· οὐ γὰρ λέγομεν Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν· ὁ εἰς αὐτῶν ἡχος α'. εἰς γ'. μετὰ τοῦ εἰρμού· Ὁδὴν ἐπινίκιον· καταλιμπάνονται δὲ τὰ τριαδικὰ τροπάρια, ποίημα Βασιλείου. ὁ δὲ ἕτερος Γεωργίου ἡχος δ'. Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Σοφίας. πανάχραντε, σὲ θησαυρὸν ἐπιστάμεθα· καὶ αὐτὸν εἰς η'. ἐσχάτως δὲ οἱ χοροὶ ὁμοῦ τοὺς εἰρμούς· Ἀνοιξω τὸ στόμα. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα ἡχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ. Ἡ ἀμίαντος ἀμνάς, Δόξα καὶ νῦν, Τῇ ἀνατραφείσῃ. Ἀνάγνωσις, τὸ καταλειφθὲν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Γεωργίου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον ἡχος δ'. Ὁ καθαρώτατος ναός, καὶ κἂν γ'. οἴκους, εἰ ἔχει ἡ ὥρα. Ἀνάγνωσις εἰς τὸ Πανηγυρικόν λόγους δύο μικροὺς συνημμένως Πρόκλου καὶ Γερμανοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος, εἰ δὲ ἔχει ἡ ἑορτή, λέγομεν αὐτό. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν ς'. εἰς ἡχον δ'. καὶ λέγομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἀνά β'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον. Τῶν ἁγίων εἰς ἅγια, Δόξα καὶ νῦν ἡχος πλ. β'. Σήμερον τὰ στίφη. Δοξολογία μεγάλη. Τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς, καὶ α'. ὥρα.

Εἰ δὲ τύχη γενέσθαι ἐν κυριακῇ αὕτη ἡ ἑορτή, τὸ σάββατον ἐσπέρας στιχολογοῦμεν τό· Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ ἡγου εἰς δ'. δευτεροῦντες τὸ πρῶτον, καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ εἰρημένα εἰς δ'. δευτεροῦν-

τες τὸ γ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. τῶν αὐτῶν στιχηρῶν τῆς ἑορτῆς. Εἵσοδος. Προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Αἱ προφητεῖαι. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου, ἅπαξ, καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ εἰρημένα δύο ἰδιόμελα πρὸς μίαν, μετὰ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς στίχων, Δόξα καὶ νῦν. ἦχος πλ. δ'. Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε. Ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου. Σήμερον τῆς εὐδοκίας Θεοῦ τὸ προοίμιον. Εἰς τὴν παννυχίδα, ὡς εἴρηται.

Εἰς τὸν ὄρθρον, τὸ Θεὸς Κύριος καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Αἱ στιχολογίαι, ὡς εἴρηται, ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἀναγνώσεις μετὰ τὸ τέλος τῶν στιχολογιῶν, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου. ὁμοίως καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου, τὰ γ'. ἀντίφωνα, καὶ τὸ ἀναστάσιμον προκείμενον τοῦ ἡχου, καὶ τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ τὸ ἐωθινὸν ἀναστάσιμον εὐαγγέλιον, τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεσάμενοι, ὁ Ν'. καὶ οἱ κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος εἰς ς'. καὶ τῆς Θεοτόκου ὁ δ'. ἦχος εἰς η'. καὶ ἔσχατον τοὺς αὐτοὺς εἰρμούς οἱ χοροὶ· λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ὁ δὲ ἕτερος κανὼν ὁ εἰς ἡχον α'. τῆς ἑορτῆς, (π. 34] λέγεται ἐπὶ τῇ αὔριον. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν η'. καὶ λέγομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ εἰρημένα εἰς δ'. Δόξα ἡχος πλ. β'. Σήμερον τὰ στίφη, καὶ νῦν. Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον τὸ ἀναστάσιμον, ἡ α'. ὦρα, ὡς σύνηδες, μετὰ τῆς ἀναγνώσεως.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου. ἡ γ'. τοῦ δ'. ἡχου· λέγομεν δὲ καὶ τὸν εἰρμὸν ἀντὶ τοῦ· Διὰ ζύλου· εἰς δὲ τὴν εἵσοδον, εἰ μὲν ἐστὶ κυριακὴ, λέγομεν τὸ· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, εἰ δὲ ἄλλη ἡμέρα λέγομεν στίχον· Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ, καὶ εὐθὺς τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Ὁ Τρισάγιος, εἶτα ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου, προκείμενον ἦχος γ'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή. Ἀλληλούια ἦχος πλ. δ'. Ἀκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε, στίχος β'. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά. Κοινωνικόν· Ἀπενεχθήσονται.

Εἰ δὲ τύχη κυριακὴ, τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου τροπάρια γ'. καὶ ἕτερα γ'. τῆς Θεοτόκου τὰ προειρημένα μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Εἰς τὴν εἵσοδον· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ εὐθὺς τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, προκείμενον καὶ ἀλληλούια τῆς ἑορτῆς· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον, ἀμφοτέρω προηγούμενα δὲ τὰ τῆς κυριακῆς. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε, καὶ τῆς ἑορτῆς· Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. μεθέορτα καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Κικιλίας. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώντες ἕξ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. ἤχος δ'. πρὸς τό. Ὡς γενναῖον. Τῶν ἁγίων εἰς ἅγια· καὶ ἕτερα γ'. τῆς ἁγίας εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τό. Ἐδωκας σημεῖωσιν, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος δ'. Δεῦτε πάντες οἱ λαοί. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς δὲ τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς ἤχος β'. πρὸς τό. Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἐξ αὐτῶν τὸ δ'. λέγομεν δὲ καὶ τοὺς στίχους τῆς ἐορτῆς· Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ, καὶ ἕτερον· Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Τὴν παννουχίδα δὲ ἀρ' ἐσπέρας καταλιμπάνομεν διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, ἀλλὰ μόνα τὰ ἀπόδειπνα, εἰ μὴ που τύχη κυριακή.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἤχος δ'. καὶ τό τροπάριον τῆς ἐορτῆς ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, Τῇ ἀνατραφείσῃ. Ἐγειρόμεθα δὲ βραδύτερον καὶ στιχολογοῦμεν κάθισμα ἐν, ἀπὸ τῆς στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἐορτῆς ἤχος δ'. Ἡ ἀμίαντος ἀμνάς, Δόξα καὶ νῦν, Κατεπλάγη Ἰωσήφ. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ἀκραγαντίνου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Κάλλιστόν τι χρῆμα. (οδ.) Κανόνες δύο· τῆς ἐορτῆς ὁ πρῶτος ἤχος Ὡδὴν ἐπινίκιον εἰς η'. καὶ τῆς ἁγίας εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τό Χριστὸς γεννᾶται εἰς δ'. λέγεται δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἱστώνμεν γάρ ιβ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἁγίας, ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς, καὶ οἶκους κἂν γ'. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἐορτῆς, εἰ δὲ οὐκ ἔχεις, λέγε Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν, εἰς δὲ τὸν στίχον τῶν αἶνων, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς ἤχος δ'. πρὸς τό Εὐφραίνεσθε δίκαιοι, τὰ γ'. πρὸς μίαν, Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. δ'. Ὁ Δαβὶδ προανεφώνει σοι ἄχραντε· στίχους δὲ λέγομεν τῆς ἐορτῆς τοὺς προγεγραμμένους. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς καὶ ἡ α'. ὦρα, αἱ δὲ λοιπαὶ ὦραι ἐν ταῖς κέλλαις ἡμῶν.

Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κονόνος τῆς ἐορτῆς τοῦ α'. ἤχου ἡ γ'. τροπάριον ἤχος δ'. λέγομεν δὲ καὶ τό· Διὰ βρώσεως ἐξήγαγε, τὸ τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς, προκείμενον ἤχος πλ. β'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἀκουσον, θύγατερ. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰ δὲ ἐστὶ κυριακή, πάντα τὰ τῆς κυριακῆς μόνα, τὸ δὲ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. μεθέορτα καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλήμονος, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀμφιλοχίου, ἐπισκόπου Ἰκονίου. Ἐσπέρας, ψάλλομεν

στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἤχος β'. καὶ τοῦ ἁγίου Ἀμφιλοχίου ἕτερα γ'. ἤχος δ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος δ'. Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναός. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος ὁ αὐτός· Ἐπέλαμψεν ἡμέρα. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Καὶ ἀποδίδοται ἑσπέρας ἡ ἑορτή, διὸ οὐ στιχολογοῦμεν τὸ ἑσπέρας. Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ ἤχος δ'. [Τῶν] ἁγίων εἰς ἅγια εἰς δ'. τὴν δὲ η'. ψόδην καὶ θ'. εἰς ς'. Ἀπὸ γ'. ψόδης, οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἤχος δ'. τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς β'. Δόξα καὶ νῦν, Τῇ ἀνατραφείσῃ. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο. Ἀπὸ τοῦ πρώτου καθίσματος, κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό, ἀπὸ θ'. καθίσματος, τοῦ ἁγίου Φιλήμονος ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ἁγίου Ἀμφιλοχίου, εἰς δύοσιν μίαν, οὗ ἡ ἀρχή· Τί τῶν καλῶν ἔσται τις. Κανόνες γ'. τῆς ἑορτῆς ἤχος δ'. Γεωργίου· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Σοφίας πανάχραντε καὶ τοῦ ἁγίου Ἀμφιλοχίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον, καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλήμονος ἤχος β'. Ἰωσήφ. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ψόδης, κάθισμα τοῦ ἁγίου Ἀμφιλοχίου ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Γρηγορίου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἶκους γ'. Εἰς τὴν η'. καὶ θ'. ψόδην (π. 35) ἰστώμεν εὐδ'. καὶ ψάλλομεν τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων ἀνά δ'. Ἐξαποσταιλάριον· Ἅγιος Κύριος, ἡ τῆς ἑορτῆς, εἴπερ ἔχει. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἤχος δ'. Τῶν ἁγίων εἰς ἅγια γ'. Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. δ'. ἰδιόμελον· Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀγομεν δὲ ἀργίαν τῶν ὥρων ἐν τῷ κοινῷ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς, ὡς εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς· τὰ τε τυπικά, τὸ προκείμενον, ὁ ἀπόστολος, τὸ Ἀλληλούια, καὶ τὸ εὐαγγέλιον, καὶ τὸ κοινωνικὸν ὁμοίως.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, προηγούνται πάντα τὰ ἀναστάσιμα· τὰ τε στιχηρά, οἱ κανόνες, ὁ ἀπόστολος, τὸ εὐαγγέλιον, καὶ ἀπλῶς καθὼς δεδήλωται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῇ κδ'. τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἐπισκόπου Ἀκραγαντίων, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Αἰκατερίνης. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἁγίας γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν, καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἕτερα γ'. ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στι-

χρηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἀγίας ἡχος β'. Βίον αὔλον ἐξησχημένη, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἡχος δ'. Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, τὸ αὐτὸ τροπάριον τῆς ἀγίας, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου καὶ μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ τῆς β'. κάθισμα τῆς ἀγίας, ἡχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον αὐτῆς, εἰς δύοσεις δύο, οὗ ἡ ἀρχὴ Βασιλευόντος τοῦ ἀσεβεστάτου Μαξεντίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ ἁγίου ἡχος πλ. δ'. Ἰωσήφ· Τῷ συντρίψαντι πολέμῳ, καὶ τῆς ἀγίας εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον Θεοφάνους· Ἀρματηλάτην Φαραώ. Ζήτηι δὲ αὐτὸν εἰς τὰς κε'. τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἡχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις τὸ λοιπὸν τοῦ βίου αὐτοῦ. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς ἀγίας. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐν ἡχος πλ. α'. πρὸς τὸ Ὅσιε πάτερ, καὶ θεοτοκίον. Ἀγομεν δὲ ἀργίαν τῶν ὥρων ἐν τῷ μέσῳ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τῆς μάρτυρος καὶ θεοτοκίον, προκείμενον ἡχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίγος· Ἐν ἐκκλησίαις· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἀλληλοῦα ἡχος α'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν Κλήμεντος Ῥώμης καὶ Πέτρου Ἀλεξανδρείας. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Κλήμεντος γ'. ἡχος β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε καὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου, ἕτερα γ'. (οδ.) ἡχος πλ. α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου Πέτρου ἡχος δ'. Χαιρὶ Θεοῦ, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἡχος δ'. ἀλλ' ὥς εἴρηται, ὧδε λέγομεν δὲ καὶ τοῦτο καὶ εἰς τὸν ὄρθρον· Καὶ τρόπων μέτοχοι καὶ θρόνων διάδοχοι. Ἡ παννυχὶς μετὰ τοῦ ἐσπερινοῦ συνημμένως.

Εἰς τὸν ὄρθρον, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. ἀπὸ πρώτης στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου σὺν τῷ μαρτυρικῷ καὶ θεοτοκίῳ, ἀπὸ β'. κάθισμα τοῦ ἁγίου Πέτρου ἡχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Πέτρου, εἰς δύοσεις δύο, οὗ ἡ ἀρχὴ· Εἶχε μὲν ἡ ἐπιφανὴς Νικομήδεια. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου Κλήμεντος ἡχος πλ. δ'. Ὡς πολύφρον, καὶ

θεοτοκίον. Ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἕτερον τοῦ ἁγίου Πέτρου ἥχος α'. πρὸς τό. Τῶν οὐρανίων ταγματῶν. Ποιμαντικῶς διαπρέψας, καὶ θεοτοκίον. Κανόνας δὲ λέγομεν γ'. ἕνα τῆς Ὁκτωήχου, καὶ ἄλλον τοῦ ἁγίου Πέτρου ἥχος πλ. δ'. Θεοφάνους, καὶ ἕτερον τοῦ ἁγίου Κλήμεντος ἥχος δ'. Ἰωσήφ, ἀνὰ δ'. προηγεῖται δὲ ὁ εἰς τοῦ ἐτέρου πρὸς τὸν τῆς Ὁκτωήχου ἥχον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων, καὶ θεοτοκίον, προκείμενον ἥχος βαρὺς. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος. Τί ἀνταποδώσωμεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Φιλιππησίους. Ἀδελφοί, ἡμῶν τὸ πολίτευμα. Ἀλληλούια ἥχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. Ζῆτει σάβ. γ'. τοῦ Πάσχα. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι εἰ τύχη ἡ ἡμέρα αὕτη τῶν ἁγίων ἐν μέσῃ ἐβδομάδι, τῇ μετὰ τὴν μνήμην αὐτῶν κυριακῇ ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ, ἀναγινώσκονται τὰ Κλήμεντος, ὧν ἡ ἀρχὴ Κλήμης Ἰακώβω, τῷ Κυρίου, εἰ δὲ δευτέραν ἢ τετράδα, προαναγινώσκονται τῇ πρὸ τῆς μνήμης (π. 36) αὐτῶν κυριακῇ, διὰ τὸ τῇ ἐτέρᾳ κυριακῇ ἀναγινώσκεσθαι τὸν βίον τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ νέου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀλύπου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μερκουρίου. Ἑσπερας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ'. ἥχος α'. καὶ τοῦ μάρτυρος ἕτερα γ'. ἥχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἥχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου Ἀλύπου, οὗ ἡ ἀρχὴ Καλοὶ μὲν καὶ οἱ τῶν μαρτύρων ἄθλοι, εἰς δύοσαις δύο. Κανόνες γ'. εἰς τῆς Ὁκτωήχου καὶ ἄλλος τοῦ ὁσίου ἥχος πλ. α'. Ἰωσήφ, καὶ ἕτερος τοῦ μάρτυρος ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, ἀνὰ δ'. πρωτεύει δὲ πρὸς τὸν ἥχον ὁ εἰς τοῦ ἐτέρου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἥχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ Δέκιος ἡνίκα καὶ Βαλλεριανός. Ἀπὸ σ'. τὸ κάθισμα τοῦ αὐτοῦ μάρτυρος ἥχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἥχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὥραι ἐν τῷ κοινῷ καὶ ἡ θ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. τῆς τεσσαρακοστῆς, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἤχος β'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε παρθένε. Ὁ κανὼν τῆς παννυχίδος μετὰ τῶν ἀποδείπνων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, εἰς δύοσις δύο, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀρκαδίου τὰ Ῥωμαίων διέποντος. Κανόνες γ'. οἱ δύο τῆς Ὁκτωήχου, καὶ τοῦ ἁγίου ἡχος β'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἡχος πλ. δ'. θεοτοκίον· ἀναγινώσκεται δὲ ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἡ α'. ἀνάγνωσις, οὗ ἡ ἀρχή· Θεῖόν τι χρῆμα ἡ ἀρετή. Ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὥραι ἐν τῷ κοινῷ μετὰ στιχολογιῶν, διὰ δὲ τὸ ὑπάρχειν τὸ τοῦ ἁγίου λείψανον καὶ προκεῖσθαι μετὰ τὴν ε'. ὥραν. εἰ προστάξει ὁ προεστώς, ποιῶμεν καὶ λειτουργίαν διὰ τὸν ἅγιον· ψάλλομεν δὲ καὶ προκείμενον καὶ ἀλληλούια τοῦ ἁγίου, Εὐφρανθήσεται δίκαιος, καὶ Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. Καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἡ θ'. ὥρα καὶ τὸ ἑσπερινόν καὶ ἡ ἅπαξ βρῶσις. (οδ).

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος Στεφάνου τοῦ νέου, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εἰρηνάρχου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Στεφάνου δ'. ἡχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, καὶ ἕτερα β'. τοῦ ἁγίου Εἰρηνάρχου ἡχος πλ. δ'. τοῦ γὰρ ἁγίου Στεφάνου δευτεροῦμεν, τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἡχος πλ. β'. Ἐκ βρέφους τῷ Θεῷ, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἡχος δ'. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον Ἀσκητικῶς προγυμνασθεῖς ἐν τῷ ὄρει.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον, καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου καὶ μαρτυρικόν καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἡχος α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου αὐτοῦ. Κανόνες, γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς καὶ τοῦ ἁγίου Εἰρηνάρχου ἄλλος, Θεοφάνους, ἡχος πλ. β'. καὶ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἕτερος εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον,

Ἰωσήφ· Ὡς ἐν ἡπείρω, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, τὸ τοῦ ἁγίου Εἰρηνάργου καθίσμα ἦχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Στεφάνου. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον, τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἕτερα τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐκ τῶν προσομοίων, ἦχος πλ. α'. πρὸς τό· Χαίροις. Ἀγομεν δὲ καὶ ἀργίαν τῶν ὥρων ἐν τῷ κοινῷ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον, προκείμενον ἦχος βαρύς· Καυχῶνται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἀσάτε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Ἀλληλούια ἦχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παραμόνου, καὶ τοῦ ὁσίου Ἀκακίου τοῦ ἐν τῇ Κλίμακι. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ μάρτυρος ἦχος δ'. πρὸς τό· Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου Ἀκακίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς (π. 37) Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε. Ἡ παννουχίς συνημμένως τῷ ἐσπερινῷ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἦχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο, ὁμοίως καὶ τὰ καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ἡ ἐκ τῶν καταλειφθέντων ἐτέρων ἁγίων. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἷς, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου Παραμόνου εἰς ἦχον δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρρυθραῖον, Ἰωσήφ· καὶ ἄλλος τοῦ ὁσίου ἦχος ὁ αὐτὸς Θεοφάνους, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, καθίσμα τοῦ ἁγίου Παραμόνου ἦχος δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ σ'. καθίσμα τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἦχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὥραι κοινῶς μετὰ στιχολογίας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου ἦχος γ'. ἐκ β'. πρὸς τό· Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἦχος γ'. Τὸν συναίμονα Πέτρου, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἦχος δ'. Ὡς τῶν ἀποστόλων πρωτόκλητος.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανόνα τοῦ ἁγίου, εἴ ἐστι περισσός. εἰ δ' οὐ, τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἀπὸ τῆς α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὀκτωήχου καὶ μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἡχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἀποστόλου. οὗ ἡ ἀρχή· Ἄρτι τοῦ παιδὸς Ζαχαρίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου ὁμοίως εἰς ς'. ἡχος α'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Σοῦ ἡ τροπαιούχος. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς. κάθισμα τοῦ ἀποστόλου ἡχος πλ. δ'. Ὡς πρωτόκλητον πάντων· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ ἡχος β'. Τὸν τῆς ἀνδρείας. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶθουρας ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά τοῦ ἀποστόλου γ'. εἰς ἡχον α'. δευτεροῦντες τὸ ἐν πρὸς τῷ Νεφέλῃν σε φωτὶς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτὸ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων, στιχηρά τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἡχος α'. Ὁ πρωτόκλητος μαθητῆς, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἡ ς'. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ τροπάριον αὐτοῦ, Δόξα καὶ νῦν, ἡχος β'. καὶ τὸ κοντάκιον. Προκείμενον ἡχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. (οδ.) Ζήτει κυριακῇ ε'. Ἀλληλούια ἡχος α'. Ἐξομολογήσονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰστίγκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν. Ζήτει δ'. τῆς διακαινησίμου. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Καὶ ἄγομεν ἀρχίαν τῶν ὥρων ἐν τῷ μέσῳ σήμερον.

Μὴν Δεκεμβρίου.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ α'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ναούμ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώντες δ'. ψάλλομεν στιχηρά τοῦ προφήτου γ'. ἡχος γ'. καὶ ἐν ἡχοις δ'. πρὸς τὸ Ὁ εἰς Ὑψίστου κληθεὶς, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἀνάγνωσις ἀπὸ τοῦ ὁσίου Σάββα, οὗ ἡ ἀρχή· Οὐδὲν οὕτω κινῆσαι ψυχὴν εἰς ἀρετῆς. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἕτερος τοῦ προφήτου, Θεοφάνους, ἡχος πλ. α'. Ἴππον καὶ ἀναβάτην, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἡχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων, στιχηρά τῆς Ὀκτωήχου. Αἱ ὧραι κοινῶς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀββακούμ, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ προφήτου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τό' Ὡς γενναῖον καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Ζήτει εἰς τὴν δ'. τοῦ μηνός. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τοῦ ὁσίου ἐν ἤχῳ β'. πρὸς τό' Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν. Μύστης. Ἀπολυτίκιον ἤχος πλ. δ'. Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ. Ἡ παννυχὶς μετὰ τῶν ἀποδείπνων.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος. τὸ τροπάριον τοῦ ὁσίου καὶ θεοτοκίου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Σάββα· ἀναγινώσκουμεν δὲ καὶ τὸν βίον τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Κανόνες γ'. εἰς τῆς Ὀκτωήχου, καὶ ἕτερος τοῦ προφήτου ἤχος δ'. Ἄσομαί σοι, Κύριε ὁ Θεός μου, καὶ ἕτερος τοῦ ὁσίου ἤχος β'. τοῦ αὐτοῦ τροπάρια β'. καὶ θεοτοκίον, οἱ γ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ προφήτου ἤχος δ'. θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικά. Προκείμενον· Καυχῆσονται. Ἀλληλούια. Μακάριος ἀνὴρ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. τοῦ ἁγίου προφήτου Σοφονίου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰνδῆ, (π. 38] Δόμνας καὶ σὺν αὐτῇ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ προφήτου ἤχος δ'. καὶ ἕτερα γ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων ἤχος ὁ αὐτός· τοῦ προφήτου πρὸς τό' Ὁ ἐξ Ὑψίστου· τῶν μαρτύρων πρὸς τό' Ἐδωκας σημεῖωσιν, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσης ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Σάββα. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ προφήτου ἕτερος, ἤχος πλ. β' Ὡς ἐν ἡπεύρω· Θεοφάνους, καὶ ἄλλος τῶν μαρτύρων ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ προφήτου ἤχος γ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τῶν μαρτύρων ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὥραι κοινῶς μετὰ καὶ στιχολογιῶν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Βαρβάρας. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. κα

φάλλομεν στιχηρά τῆς ἀγίας γ'. ἤχος β'. πρὸς τό 'Οτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, ἐκ β'. καὶ θεοτοκίον. Προκειμένον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς 'Οκτωήχου β'. ἰδιόμελον τῆς ἀγίας ἤχος β'. 'Ἡ θεόκλητος μάρτυς Βαρβάρα, καὶ θεοτοκίον. 'Απολυτίκιον ἤχος δ'. 'Ἡ ἀμνάς σου. 'Ἡ παννυχὶς μετὰ τῶν ἀποδείπνων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἀγίας καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς 'Οκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Σάββα. Κανόνες γ'. τῆς 'Οκτωήχου οἱ δύο εἰς ς'. καὶ τῆς μάρτυρος εἰς τ'. Στεφάνου, ἤχος β'. 'Ἐν βυθῷ κατέστρωσε. 'Απὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς μάρτυρος ἤχος γ'. καὶ θεοτοκίον. 'Ανάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτῆς, οὗ ἡ ἀρχή· Μαξιμιανῷ τῷ δυσσεβεῖ, εἰς δόσιν μίαν. 'Απὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἀγίας. 'Εξαποστειλάριον 'Ο οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἵνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων, στιχηρά τῆς 'Οκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῆς μάρτυρος ἤχος πλ. β'. Πατρίδα γένος ὑπαρξίν, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν εἰσοδόν, τὸ τροπάριον τῆς ἀγίας καὶ θεοτοκίον. Προκειμένον ἤχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· 'Ἐν ἐκκλησίαις. 'Ο ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· 'Αδελφοί, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν. Ζῆτει τῇ (κυριακῇ) ιε'. τῆς ἐβδομάδος. 'Αλληλούια ἤχος α'. 'Υπομένων ὑπέμεινα. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠκολούθησαν τῷ 'Ιησοῦ ὄχλοι πολλοί. Κοινωνικόν· 'Αγαλλιάσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα. 'Εσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρά τοῦ ὁσίου γ'. ἤχος πλ. α'. πρὸς τό Χαίροις, (οδ.) ἐκ β'. καὶ θεοτοκίον. Προκειμένον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς 'Οκτωήχου δύο καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος β'. Τῶν ὑπὲρ νῶν, καὶ θεοτοκίον. 'Απολυτίκιον ἤχος πλ. δ'. Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώργησας.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς 'Οκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ βίου αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Οὐδὲν οὕτω κινῆσαι ψυχὴν εἰς ἀρετῆς. Κανόνες γ'. τῆς 'Οκτωήχου οἱ δύο εἰς τ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς τ'. ἤχος πλ. δ'. 'Απὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος ὁ αὐτὸς καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. 'Εξαποστειλάριον 'Ο οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς 'Οκτωήχου β'. καὶ ἐν τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. α'. πρὸς τό 'Οσιε πάτερ τὸ α'. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Κανχήσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ πνεύματος. Ζήτηι σάββατον κζ'. Ἀλληλούια ἤχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ. Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ὁσίου. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ἤχος β'. γ'. ἐκ β'. πρὸς τό· Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, καὶ θεοτοκίον ὁμοιον· Πάντων προστατεύεις. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου ἐν, καὶ ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου β'. ἤχος πλ. β'. Ἀνθρῶπε τοῦ Θεοῦ καὶ κληρονόμε Θεοῦ, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Κανόνα πίστεως.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τοῦ ἁγίου ἤχος β'. Στεφηφόρος βήματι Χριστοῦ, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον.

Εἰς τὸν ὕμνον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου β'. καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, τὸ τῆς Ὀκτωήχου κάθισμα καὶ μαρτυρικόν καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. Ἀναβάτ. εἰς τὰ ὕψη τῶν ἀρετῶν, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος αὐτοῦ, οὐ ἡ ἀρχή· Σοφόν τι χρῆμα. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος β'. Θεοφάνους· Ἐν βυθῷ κατέστρωσε, καὶ ἕτερος ἤχος α'. Ἰωσήφ· Διὰ στήλης πυρός, ἀνά δ'. Ἐξαποστευλάριον· Ὁ οὐρανός· Εἰς τοὺς αἴθους ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν [π. 39] στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. πρὸς τό· Χαίροις, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὸν στίχον, λέγομεν στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. Σαλπίσσωμεν, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. εἰς τὸν δεύτερον ἤχον, δευτεροῦντες τὸ ἐν τροπάριον. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ. Ζήτηι τῇ παρασκευῇ τῆς β'. ἐβδομάδας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλο-

μεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἤχος πλ. α'. πρὸς τό 'Οσιε πάτερ, καὶ ἕτερον ἐν πρὸς τό Χαίροις, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχο-
λογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ
ἁγίου Ἀμβροσίου, οὗ ἡ ἀρχή· Οὐαλεντινιανὸς μετὰ τὴν τελευτήν. Κά-
νόνες γ'. δύο τῆς Ὁκτωήχου, καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους,
ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ
ζ'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν
στίχον τῶν αἰνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Οὐ λει-
τουργοῦμεν, ψάλλομεν δὲ τὰς ὥρας κοινῶς, καὶ ἐσθίομεν ἀπαξ τῆς
ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παταπίου. Ἑσπέραις,
οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν
στιχηρὰ τοῦ ὁσίου εἰς ἤχον α'. πρὸς τό Πανεύφημοι μάρτυρες, δευτε-
ροῦντες τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς
Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε παρθένε. Ἡ παννυ-
χὺς μετὰ τῶν ἀποδείπνων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχο-
λογίαι, ὡς σὺνηθες, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ
ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχή· Οὐ πολλοὺς Αἰγυπτos. Ἀργόμεθα δὲ ἀπὸ τῆς σή-
μερον καὶ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Δανιήλ. οὗ ἡ ἀρχή· Ὡςπερ ἐπὶ τῶν ἀριστέ-
ων. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ὁσίου ἤχος β'. ἀνά δ'. Ἀπο
γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ζ'. τὸ
προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν
αἰνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὥραι κοινῶς μετὰ καὶ
στιχολογιών.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. ἡ σύλληψις τῆς αγίας Ἀννης, τῆς μητρὸς τῆς
Θεοτόκου. Ἑσπέραις, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶ-
μεν ζ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς ἤχος δ'. πρὸς τό 'Ο ἐξ
'Υψίστου κληθεῖς, ἐκ β'. τὰ γ'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. (οδ.) Καὶ
εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς ἤχος β'. πρὸς τό Οἶκος τοῦ
'Εφραθα, γ'. Ζήτει ταῦτα εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιό-
μελον ἤχος β'. Τὸ ἀπόρρητον τοῖς ἀγγέλοις. Σήμερον ἡ ἀπαρχὴ τῆς
σωτηρίας ἡμῶν φέεται, καὶ καρπογονεῖται ἐν τῇ μήτρᾳ τῆς ἀκάρπου

γαστρός, καὶ ἀγάλλεται λοιπὸν ἡ Ἄννα σὺν τῷ Ἰωακεῖμ, καὶ ὁ Ἀδὰμ συγκαίρει ἐλευθερούμενος· διὸ καὶ ἡμεῖς τῇ Θεοτόκῃ βοήσωμεν· Χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸν συνήθη κανόνα τῆς Ὀκτωήχου.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι εἰ τύχῃ ἡ ἑορτὴ αὕτη ἐν σαββάτῳ, οὐδὲν τῶν νεκρωσίμων ψάλλομεν, οὔτε στιχηρά, οὔτε κανόνας· τὴν δὲ παννυχίδα ψάλλομεν μετὰ τῶν ἀποδείπνων· ἐν τοῖς τάφοις τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ ἤχου· στιχηρὰ δὲ λέγομεν τὰ μαρτυρικὰ εἰς τοὺς αἶνους, τὰ δ'. καὶ θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὸν στίχον τῶν αἶνων, τὰ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὀκτωήχου καὶ μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἤχος α'. Χορὸς προφητικὸς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἀγίου Μηνᾶ, οὗ ἡ ἀρχή· Μετὰ τὴν ἐπὶ γῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, καὶ δύο τῆς ἑορτῆς· ὁ εἰς αὐτῶν ἤχος α'. ᾠδὴν ἐπινίκιον, καὶ ὁ ἕτερος εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον κατὰ ἀλφάβητον, ἀνὰ δ'.

Εἰ δὲ τύχῃ ἐν σαββάτῳ, ψάλλομεν τοὺς δύο μόνους τῆς ἑορτῆς· τὸν ἓνα εἰς η'. καὶ τὸν ἕτερον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἤχος δ'. Ἰωακεῖμ ὁ ἱερός, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· λόγος Γεωργίου εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν, ἀπὸ σ'. κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Εἰς τοὺς αἶνους, εἰ μὲν ἐστὶ σάββατον, ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, εἰ δὲ ἄλλη ἡμέρα, εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν, εἰς δὲ τὸν στίχον, λέγομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. πρὸς τό· Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ. Ζήτει εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. α'. πρὸς τό· Χαίροις.

Εἰ δὲ τύχῃ ἐν κυριακῇ, ψάλλονται πάντα κοινά, εἰς γὰρ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, Δογματικὸν τοῦ ἤχου. Ἀπὸ τοῦ προκειμένου, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου ἅπαξ καὶ δύο τῆς ἑορτῆς, ἤχος β'. πρὸς τό· Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος ὁ αὐτός· Τὸ ἀπόρρητον τοῖς ἀγγέλοις. Ἀπολυτίκιον τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν παννυχίδα, τοὺς συνήθεις κανόνας τοῦ ἤχου (π. 40] τῆς ἀγρυπνίας, καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν ὁμοίως.

Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, τὸ ἀναστάσιμον β'. Δόξα καὶ νῦν τὸ τῆς ἑορτῆς. Αἱ στιχολογίαι, τὰ καθίσματα, αἱ ἀναγνώσεις κοινά. Οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου τὰ γ'. ἀντίφωνα, τὸ Πᾶσα πνοή, ὁμοίως καὶ

τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον. Οἱ κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος εἰς ς'. καὶ οἱ δυο
τῆς ἑορτῆς εἰς η'. Εἰς δὲ τοὺς αἶνους τὰ δ'. ἀναστάσιμα πρὸς μίαν,
καὶ ἕτερα δ'. τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ, Δόξα ἡχος πλ.
α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε
παρθένε.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος ἡ γ'. ἡγου
τῆς ἑορτῆς· Καρπὸν κοιλίας εἰ παράσχῃς μοι. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ
τροπάριον μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Προκείμενον ἡχος πλ. β'. Εὐφράν-
θητε ἐπὶ Κύριον, στίχος· Μακάριοι ὧν ἀφέδησαν αἱ ἀνομιαί. Ὁ ἀπό-
στολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ. Ἀλληλούια
ἡχος α'. Σωτηρίᾳ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου. Εὐαγγέλιον δὲ ζῆται σαβ-
βάτῳ ς'. τοῦ Λουκᾶ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, ψάλλονται ἅπαντα κοινά, καὶ ἀναγινώσκον-
ται, πλὴν Ἀλληλούια τῆς ἑορτῆς, προκείμενον δὲ ἄμνημον. Πρόηγοῦνται
δὲ τὰ ἀναστάσιμα· οἱ τε μακαρισμοί, ὁ ἀπόστολος καὶ τὸ εὐαγγέλιον,
ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τροπάριον, κοινωνικὸν δὲ· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, καὶ
Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Ἑρμογένους καὶ
Εὐγράφου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα
ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν μαρτύρων γ'. εἰς ἡχον δ'. ἀνά
β', πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς
τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἡχος
πλ. β'. Ὅντως ἡ γλῶσσά σου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον
ἡχος δ'. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε. Εἰς τὴν παννυχίδα, ὁ συνήθης κα-
νὼν μετὰ τοῦ ἑσπερινοῦ συνημμένως.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον.
Αἱ στιχολογίαι· ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὀκτωήχου καὶ μαρτυρικὴν
καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τῶν μαρτύρων ἡχος α'. καὶ
θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ μαρτυρίου αὐτῶν. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτω-
ήχου οἱ δύο εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς ς'. ἡχος α'. Ἰωσήφ· Χριστὸς
γεννᾶται δοξάσχετε. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον,
ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς
τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τῶν ἁγίων ἐν,
ἡχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τὸ τρο-
πάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. (οδ.) Προκείμενον ἡχος δ'. Θαυμα-

στός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. Ἀγομεν γὰρ ἀρχίαν τῶν ὥρων.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ Στυλίου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ὁσίου εἰς ἦχον πλ. δ'. πρὸς τὸ· Τί ὁμᾶς καλέσωμεν, ἀνά β'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ὁσίου ἦχος πλ. α'. Τὸ ἐμπιστευθὲν σοι τάλαντον. Ἀπολυτίκιον. ἦχος α'. Ὑπομονῆς στύλος γέγονας ζηλώσας.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Θεὸς Κύριος ἦχος α'. καὶ τὸ τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ βίου αὐτοῦ. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα τοῦ ὁσίου ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἕτερον ἐν τοῦ ὁσίου, ἦχος πλ. α'. πρὸς τὸ· Ὅσπερ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἦχου, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος βαρὺς· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλούια ἦχος πλ. α'. Μακάριος ἀνὴρ. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου δύο ἦχος α'. πρὸς τὸ· Νεφέλην σε φωτὸς, καὶ ἕτερα β'. ἦχος πλ. α'. πρὸς τὸ· Χαίροις, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια, καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἦχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀναγνώσεις· ὁ βίος τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Μέριστον εἰς ψυχῆς ὠφέλειαν. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο, καὶ τοῦ ἁγίου ἦχος β'. Θεοφάνους. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. ἀπὸ ς'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἦχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὥραι κοινῶς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐστρατίου, Λαζαρίου, Εὐγενίου, Μαρδάρου καὶ Ὁρέστου. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ

Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἐκ β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημεῖωσιν, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον. στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἤχος γ'. Ῥητορικοὺς ἐπесιν. (π. 41] Ἀπολυτίκιον ἤχος δ'. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε. ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν.

Εἰς τὸν ὁρθρον. Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου καὶ μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον. ἀπὸ τῆς β'. στιχολογίας. κάθισμα τῶν μαρτύρων ἤχος δ'. πρὸς τὸν Τυχὸν προκατάλαβε, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον αὐτῶν εἰς δύοσεις γ'. οὗ ἡ ἀρχὴ· Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων ὁμοίως εἰς ς'. ἤχος δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν ἤχος β'. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τοὺς αἶθους ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ ἐν ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ὑπὲρ τὴν τῶν Ἑλλήνων παιδῶν. καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο καὶ ἐν τῶν ἁγίων ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τῶν ἁγίων ἡ γ'. τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ. Ζήτει κυριακῇ κζ'. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ἁγίων. Ζήτει εἰς τὸ Μεγαλόγιον τοῦ Εὐαγγελίου· λέγομεν δὲ καὶ τὸν ἀπόστολον τῆς ἡμέρας, μετὰ τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ. Ἐσπέρα. μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὁρθρον. Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχὴ· Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κοινωνία. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο, καὶ τῶν ἁγίων ἤχος πλ. β'. ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. ε' καὶ θεοτοκίον.

ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου. Αἱ ὧραι κοινῶς μετὰ στιχολογιῶν.

Εἰ δὲ διὰ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου θέλει γενέσθαι λειτουργία, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας. Προκείμενον καὶ ἀλληλούια τῶν ἁγίων. Εὐαγγέλιον δὲ καὶ Ἀπόστολος κοινὰ τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. (οδ.) εἰς ἤχον δ'. πρὸς τό· Ἐδωκας σημείωσιν, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, τὰ καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Αἰλίου Ἀδριανοῦ Ῥωμαίων. Κανόνες γ'. δύο τῆς Ὁκτωήχου καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος α'. Ἰωσήφ· Ὡδὴν ἐπινίκιον, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου. Αἱ ὧραι κοινῶς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀγγαίου, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ προφήτου γ'. εἰς ἤχον πλ. δ'. πρὸς τό· Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε· καὶ ἕτερα τοῦ μάρτυρος γ'. εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τό· Ὡ τοῦ παραδόξου, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια, καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν καὶ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Ἄρτι Ναβουχοδονόσορ. Κανόνες γ'. Ὁκτωήχου εἰς καὶ ἕτερος τοῦ προφήτου ἤχος β'. Θεοφάνους, καὶ ἄλλος τοῦ μάρτυρος, Ἰωσήφ, ἀνὰ δ'. πρωτεύει δὲ ὁ εἰς τοῦ ἑτέρου πρὸς τὸν ἤχον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ προφήτου ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τοῦ μάρτυρος ἤχος γ'. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὧραι κοινῶς.

Κυριακῇ πρὸ τῶν ἁγίων Πατέρων, ἤχουν τῶν Προπατόρων. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν τοῦ· Μακάριος ἀνὴρ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα

ιστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τῶν ἁγίων Προπατόρων ἕτερα γ'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τό· Ὁ ἐν Ἑδὲμ παράδεισος, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. δογματικὸν τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου ἅπαξ καὶ ἕτερον ἐκ τῶν κδ'. καὶ τὸ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων Προπατόρων ἤχος πλ. β'. Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου Πατέρας, Δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον ἰδιόμελον· Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν.

Εἰ δὲ ἐστὶν ἐορταζόμενος ἅγιος, λέγομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα ἅπαξ, καὶ τὰ γ'. ὁμοίως τῶν Προπατόρων. καὶ δύο τοῦ ἁγίου· εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, τὸ δογματικόν. ὥς εἴρηται. Εἰς τὸν στίχον δέ, τοῦ στίχου τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ, καὶ τὸ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων (π. 42.) Προπατόρων, καὶ τοῦ ἁγίου ὁμοίως, Δόξα καὶ νῦν, Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν. Ἀπολυτίκιον ἤχος β'. Ἐν πίστει τοὺς Προπάτορας ἐδικαίωσας. Εἰς δὲ τὰ ἀπόδειπνα. τὸ ἀναστάσιμον, καὶ εἰ ἐστὶ μέγας ἅγιος, καὶ τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τῶν Προπατόρων.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνες τῆς Ὀκτωήχου τῆς παννυχίδος· ὁ εἰς εἰς τ'. καὶ τῶν ἁγίων Προπατόρων εἰς δ'. ἤχος α'. Χριστὸς γεννᾶται. Πατράσιν ὕμνον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τὸ κατανυκτικὸν τοῦ ἤχου. ἀπὸ τ'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου καὶ τὸν οἶκον. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἡ τοῦ Πράξικοστοῦ ἀνάγνωσις· τὸ ἡμῖς τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς, τὸ δὲ ἕτερον ἡμῖς, τῇ κυριακῇ τῶν ἁγίων Πατέρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου τροπάριον δεύτερον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ τῶν Προπατόρων· Ἐν πίστει τοὺς Προπάτορας ἐδικαίωσας. Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος, τὸ ἀναστάσιμον β'. Δόξα, τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν, τῶν Προπατόρων. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἐξομολογήσομαί σοι καὶ Ἀγαπήσω σε. Καθίσματα ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Ἐπειτα ὁ Πολυέλεος ἡ ὁ Ἄμωμος. Κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου, ἡ μᾶλλον λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ μὴ πλησιάζειν θεάτροις, καὶ εἰς τὸν Ἀβραάμ. Ζήτει εἰς τὸ Πανηγυρικὸν εἰς δύο β'. οὗ ἡ ἀρχὴ· Πολλοὺς οἶμαι. Εἶτα, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, καὶ ὁ Ἄμωμος μετὰ τῶν ἀναστασίμων τροπαρίων αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς ἡ ὑπακοή, ἡ τό· Ἀγγελος παίδων, ἡ τό· Εἰς ὁρόσον. Ἐὰν γὰρ λάχῃ ὁ β'. ἤχος, ἡ ὁ πλ. β'. ἡ ὁ δ'. ἡ ὁ βαρύς, ψάλλεται πρῶτον τό· Εἰς ὁρόσον· εἰ δὲ λάχῃ ὁ γ'. ἡ ὁ πλ. α'. ἡ ὁ α'. ἡ ὁ πλ. δ'. ψάλλεται τό· Ἀγγελος παίδων. Ψάλλεται δὲ οὕτως· πρῶτον ὁ ψάλτης, ἔπειτα ὁ λαὸς μετὰ χειρονομίας,

εἶτα ὁ ψάλτης τὸν στίχον, ἢ τὸν Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ, ἢ τὸν Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν τὸ γὰρ Ἀλαλάξατε ἐνι τοῦ Ἄγγελος παιδῶν, τὸ δὲ, Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν, ἐστὶ τοῦ Εἰς ὁρόσον. Μετὰ δὲ τὸν στίχον, ψάλλει ὁ λαὸς πάλιν τὸ τέλος τῆς ὑπακοῆς, οἷον Ὑπάρχει γὰρ ζωὴ, (οδ.) ἢ Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ εὐθὺς ἡ ἀνάγνωσις, τὸ λοιπὸν τοῦ λόγου τοῦ Χρυσοστόμου, ἦχον ἡ β'. ἀνάγνωσις. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἦχου τὸ προκαίμενον, ὁμοίως καὶ τὸ Πᾶσα πνοή, Εὐαγγέλιον ἐωθινὸν τὸ ἐνὸρθενον, τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ', καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ', καὶ τῶν Προπατόρων ἦχος πλ. β'. Ἰωσήφ πρὸς τὸν Κύματι θαλάσσης, εἰς τ'. Ἄγιε ἅγιον.

Εἰ δὲ τύχη μέγας ἅγιος, τὸν ἀναστάσιμον τὸν α'. εἰς δ', καὶ τοῦ ἁγίου ὁμοίως εἰς δ', καὶ τῶν Προπατόρων εἰς τ', προηγροῦνται δὲ ὁ εἰς τοῦ ἑτέρου πρὸς τὸν ἦχον, Ἀπὸ γ', ὡδῆς, καθίσμα τῶν Πατέρων, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος, τοῦ ἁγίου, τὸ δὲ τῶν Προπατόρων λέγεται ἀπὸ τοῦ β' καθίσματος. Ἀναγνωσκόμεν δὲ καὶ, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου τὸ μαρτύριον, ἢ ἐγκώμιον, ἢ βίον. Ἀπὸ τ', τὸ κοντάκιον ἦχος πλ. β'. Χειρόγραφον. Εἰ δὲ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος ἀνάγνωσιν, ἀναγνωσκόμεν λόγον τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης εἰς τὸν Ἀβραάμ. Ἀναγνωσκόμεν δὲ καὶ τὰς ὁράσεις τοῦ Δαυΐδ, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, καὶ τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν.

Χρή δὲ εἰδέναι, ὅτι, εἰ τύχη τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν καὶ τοῦ προσφύτου Δαυΐδ ἐν ταύτῃ τῇ κυριακῇ τῶν Προπατόρων, ψάλλομεν κανόνα τὸν ἀναστάσιμον εἰς τ', καὶ τοὺς δύο κανόνες τῶν ἁγίων ἦχος πλ. δ', ἀνά δ', τὸν πλ. β'. Ἄγιε ἅγιον, καταλιμπάνομεν, Ἐξαποστειλάριον Ἄγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν γ', καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἦχου τὰ δ', πρὸς μίαν, καὶ ἕτερα τῶν ἁγίων Προπατόρων ἦχος πλ. β', πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, δευτεροῦντες τὸ ἐν, Δόξα ἦχος β', πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθα. Ἠστραψεν ἀληθῶς, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη, Δοξολογία μεγάλη, Ἀπολυτίκιον Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνύματος, ἢ τὸν γ'. Σήμερον σωτηρία.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἦχου οἱ ἀναστάσιμοι. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Χειρόγραφον. Προκαίμενον ἦχος δ'. Θαυμαστὸς ὁ Θεός, στίχος Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολοσσαεῖς Ἀδελφοί, ἦσαν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ. Ζήτει κυριακῇ κθ'. Ἀλληλουῖα ἦχος δ'. Ἐκέκραξαν

οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. τῶν ἁγίων τριῶν παίδων καὶ Δανιὴλ τοῦ προφήτου. Ἑσπέρας, εἰ μὴ τύχη κυριακῇ, οὗ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων πρὸς τὸ· Ὡς γενναῖον· καὶ ἕτερα γ'. τοῦ προφήτου (π. 43] πρὸς τὸ· Ἐδωκας σημεῖωσιν, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος ὁ αὐτὸς ἰδιόμελον προσόρτιον· Ἑσπέραι χόρευε. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον. στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο καὶ ἰδιόμελον ἦχος πλ. β'. Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. ἦχος β'. Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα.

Εἰς τὸν ὁρθρον. Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον. Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Αἱ ἀνακνώσεις ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τοῦ προφήτου. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς. καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων ἕτερος ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ· Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσπερ ξηρὰν· καὶ ἕτερος τοῦ προφήτου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς. καθίσμα τῶν ἁγίων ἦχος πλ. δ'. τὸ ἐν ὁ ψάλτης, τὸ ἕτερον ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰώνων. στιχηρὰ γ'. ἐν τῆς Ὀκτωήχου. καὶ ἐν τῶν ἁγίων τριῶν παίδων ἐκ τῶν προσομοίων τῆς ἑσπέρας πρὸς τὸ· Ἐδωκας σημεῖωσιν. καὶ ἐν τοῦ προφήτου ἐκ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸ· Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προκείμενον ἦχος δ'. Χαρυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ἀλληλουῖα ἦχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Ἀπόστολος δὲ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Χρὴ εἰδέναι. ὅτι, εἰ τύχη ἡ μηνίμη αὕτη τῶν ἁγίων τῇ κυριακῇ τῶν ἁγίων Προπατέρων, ἑσπέρας, μετὰ τὴν συνήθη στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. πρὸς μίαν, καὶ γ' τῶν ἁγίων Πατέρων ἦχος πλ. δ'. Ὁ ἐν Ἐδὲμ παράδεισός ποτε, καὶ δύο τοῦ προφήτου πρὸς τὸ· Ὡς γενναῖον. ἦχος δ'. Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. δογματικὸν τοῦ ἦχου. Ἀπὸ δὲ τοῦ προκειμένου λέγεται, καθὼς ἐκεῖσε εἰρήκαμεν, ἦτοι τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου καὶ ἕτερον ἐκ τῶν κδ'. καὶ ἰδιόμελον ἦχος πλ. β'. Τοῦτ' πρὸ τοῦ νόμου Πατέρας, Δόξα καὶ νῦν, Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν. Ἀπολυτίκιον ἦχος β'. Ἐν πίστει τούς. Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα, ὡς εἴρηται ἐκεῖσε

Εἰς τὸν ὄρθρον, κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου ὁ εἷς, εἰς τ'. καὶ τοῦ προφήτου ἕτερος, καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων ὁμοίως, οἱ καὶ προγραφέντες, ἀμφοτέρω ἥχος πλ. δ'. οἱ δύο ἀνά δ'. ὁ δὲ πλ. β'. τῆς κυριακῆς κα-
ταλιμπάνεται. (οδ.) Ἀπὸ γ'. ῥοδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων, καὶ ἡ ἀνά-
γνωσις· τὸ ὑπόμνημα τοῦ προφήτου· ἀπὸ τ'. τὸ κοντάκιον. Εἰς τοὺς
αἶνους, ὡς εἴρηται ἐν τῇ κυριακῇ τῶν Προπατόρων. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐν
τῇ λειτουργίᾳ.

Χρὴ δὲ εἰδέναι. ὅτι, εἰ τύχῃ ἡ μνήμη αὕτη τῶν ἁγίων τριῶν παί-
δων κοινῇ ἡμέρᾳ, ἐκτὸς κυριακῆς, στιχολογοῦμεν τὴν ζ'. ῥοδὴν πᾶσαν,
εἰς τὸν ἥχον τοῦ α'. κανόνες, τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ψαλλομένου ἥχου.
Ἢ δὲ ἐναρξίῃ τῆς ῥοδῆς ἐστὶν οὕτως· Τῶν Πατέρων ὁ Θεὸς εὐλογητός
εἰ Κύριε. Εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς γ'. ῥοδῆς, εἰς τό· Αἰνοῦμεν εὐλογοῦμεν,
λέγομεν εἰρμὸν εἰς ἥχον πλ. δ'. Ἱερουσαλὴμ ἡγιασμένη, ἢ ἄλλον
Ἀπόθλεψάμενος ὁ τύραννος. Εἰ δὲ τύχῃ ἐν κυριακῇ, τὸν μὲν εἰρμὸν
λέγομεν. τὴν δὲ ῥοδὴν οὐ στιχολογοῦμεν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβαστιανοῦ καὶ τῶν σὺν
αὐτῷ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν
δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν μαρτύρων ἥχος α'. πρὸς τό· Πανεύφημοι
μάρτυρες, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στί-
χον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε
παρθένε καὶ τὰ λοιπα.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἥχου. Αἱ στι-
χολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρ-
τύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή· Πολλῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς. Κανό-
νες γ'. τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου ἥχος α'. Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος,
Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ῥοδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἥχος α'. ἀπὸ τ'.
τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἥχου. Εἰς τὸν στίχον
τῶν αἶνων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὥραι κοινῶς ἐν
τῷ μέσῳ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀθηνοδώρου καὶ Βονι-
φατίου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκε-
κραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου Βονιφατίου εἰς
ἥχον δ'. πρὸς τό· Ἐδωκα· σημειώσιν, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου Ἀθη-
νοδώρου ἥχος πλ. β'. πρὸς τό· Τριήμερος, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια
Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον
Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Αἱ στιχο-
λογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύ-
ριον τοῦ ἁγίου Βονιφατίου, οὗ ἡ ἀρχή· Καὶ τὰ τῶν ἄλλων μὲν τοῦ
Χριστοῦ μαρτύρων. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς καὶ τοῦ ἁγίου Βο-
νιφατίου ἡχος δ'. Τριστάτας κραταιούς· Ἰωσήφ, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθηνά-
δώρου ἡχος πλ. α'. Ἱππον καὶ ἀναβάτην. Ἀπὸ γ'. φθῆς, κάθισμα
τοῦ ἐνὸς ἁγίου, ἡχος δ'. ἀπὸ γ'. κάθισμα τοῦ ἐτέρου ἁγίου, ἡχος πλ.
α'. εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχοῦ. Εἰς
τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὥραι
ἐν τῷ μέσῳ κοινῶς, καὶ ἡ τράπεζα ἅπαξ, ὡς εἴρηται.

Σαββάτω πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, ἡγουν τῶν ἁγίων Πατέρων.
Εἰς τὴν λειτουργίαν, ὁ ἀπόστολος· Ἀδελφοί, (π. 44) προῖδοῦσα ἡ
Γρηγόρη. Ζήτει σαββάτου κτ'. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Ὁμοιώθη ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σιναπλεως· ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία πᾶσα τοῦ
σαββάτου.

Κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, ἡγουν τῶν ἁγίων Πατέρων.
Σαββάτω ἐσπέρας, ἡ στιχολογία, τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέ-
κραξα ἰστώμεν γ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. δευτεροῦντες
τὸ α'. καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων ἕτερα γ'. ἡχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαί-
ροις, δευτεροῦντες ἐξ αὐτῶν τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον προσόρτιον
εἰς τὸν αὐτὸν ἡχόν· Μὴ στυγναῖε Ἰωσήφ. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ προ-
κείμενον. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου ἅπαξ, καὶ β'. τῶν
ἁγίων Πατέρων ἡχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ. Ἐσβεσαν τοῦ
πυρός. Πάντες τὴν τῶν σεπτῶν. Ζήτει δὲ ταῦτα τῇ κυριακῇ τῶν Προ-
πατόρων. Δόξα καὶ νῦν ἡχος βαρὺς ἰδιόμελον· Δεῦτε ἅπαντες πιστῶς
πληθυνούμεν. Ἀπολυτίκιον ἡχος β'. Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως. Προε-
γράφη τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν. Εἰς δὲ τὸ ἀπόδειπνον α'. τὸ ἀναστά-
σιμον, ἔπειτα τοῦτο καὶ τὸ κοντάκιον.

Εἰ δὲ τύχη μέγας ἅγιος, λέγομεν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ γ'.
ἀναστάσιμα, πρὸς μίαν, καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων τὰ προγραφέντα γ'. καὶ
ἕτερα β'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον. Εἰς δὲ τὸν στίχον, τὸ
ἀναστάσιμον ἅπαξ, καί, ἐὰν ἔχει ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἅγιος, ἰδιόμελον,
καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων τὰ δύο πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ μετὰ τοῦ
Δόξα καὶ νῦν, τὸ δὲ ἰδιόμελον τὸ εἰς ἡχόν βαρύν, καταλιμπάνομεν. Ἀπο-
λυτίκιον τῶν ἁγίων Πατέρων.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνα τὸν κατανυκτικόν τοῦ ἡχοῦ τῆς ἡμέ-
ρας τὸν α'. εἰς γ'. καὶ τὸν προσόρτιον τῶν ἁγίων Πατέρων ἡχος δ'.

πρὸς τὸ Ὁψθῆσαν αἱ πηγαί, σὺν τοῖς εἰρμαῖς εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τὸ κατανυκτικὸν τῆς ἡμέρας καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ τ'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, ἀνάγνωσις ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ, τὸ καταλειφθὲν ἤμισυ τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, λέγομεν τοῦ ἁγίου εἰς τὸ Δόξα, καὶ εἰς τὸ καὶ νῦν, τὸ τῶν ἁγίων Πατέρων. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἐξομολογήσομαι σοι, Κύριε, καὶ τὸ Ἀγαπήσω σε. Καθίσματα ἀναστάσιμα. Αἱ ἀναγνώσεις, Ἀρχόμεθα γὰρ ἀπὸ τῆς σήμερον τῆς εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον ἐρμηνείας τοῦ Χρυσόστομου τοῦ α'. βιβλίου Βιβλὸς γενέσεως. Ἐπειτα ὁ πόλινέλεος, καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχοῦ ἡ ἀναστάσιμος, εἶτα ὁ Ἀνωμος σὺν τοῖς ἀναστασιμοῖς αὐτοῦ τροπαρίοις, καὶ εὐδὴς ἡ ἐπιλαγχάνουσα ὑπακοή τῆς ἡμέρας, ἡ τὸ Ἀγγελος παιδων, ἡ τὸ Εἰς ὄρθρον. Ὑάλλεται δέ, καθὼς εἰρήκαμεν ἐν τῇ ἐτέρᾳ κυριακῇ τῶν ἁγίων Προπατόρων, καὶ ἀνάγνωσις Λόγος τοῦ ἁγίου Ἑφραίμ εἰς τὸν πάγκαλον Ἰωσήφ, οὗ ἡ ἀρχή (οδ.) Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ. Ἐπειτα οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον τοῦ ἡχοῦ, τὸ Πᾶσα πνοή, Εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ ὁ Ν'. Κανόνα δὲ ἀναστάσιμον οὗ ψάλλομεν, ἀλλὰ λέγομεν Ὡς Κυρίῳ ἄσπασιν, καὶ ἰστώμεν ιγ'. καὶ ψάλλομεν τὸν κανόνα τῶν ἁγίων Πατέρων, εἰς ἡχοῦ πλ. β'. Κύματι θαλάσσης. Βήματι, εἰς γ'. μετὰ τῶν εἰρμῶν, δευτεροῦντες τὰ α'. τροπάρια, διὰ τὸ εἶναι αὐτὰ ἀναστάσιμα λέγομεν δὲ αὐτὰ καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. οἷος ἂν εἴη, καὶ τὸν προσόρτιον ἔσχατον εἰς δ'. ἦχος α'. πρὸς τὸ Χριστὸς γεννᾶται. Χριστὸν σαρκι νηπιάσαντα. Ζήτει δὲ αὐτὸν εἰς τὰς κβ'. τοῦ μηνός, λέγομεν γὰρ αὐτὸν καὶ σήμερον. Εἰ δὲ ἔχει καὶ αὕτη ἡ ἡμέρα προσόρτιον, καταλιμπάνομεν αὐτὸν καὶ λέγομεν τῆς ἡμέρας, εἰ μὴ τί γε τύχη ἡ εἰκαστή τοῦ μηνός διὰ τὸ εἰς ἡχοῦ α', εἶναι καὶ αὐτῆς τῆς ἡμέρας τοὺς κανόνας. Λέγομεν δὲ καὶ τὰς καταβασίας τῶν Χριστουγέννων ὁ μὲν εἰς χροὸς τὸ Χριστὸς γεννᾶται, ὁ δὲ ἕτερος τὸ Ἐσωσε λαὸν θαυματουργῶν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον, καὶ εἰ ἔχει καὶ ἀνάγνωσιν, λέγομεν καὶ αὐτήν. Εἰ δὲ οὐκ ἔχει, τὴν β'. ἀνάγνωσιν τοῦ ἁγίου Ἑφραίμ, τοῦ εἰς τὸν Ἰωσήφ λόγου. Εἰ δὲ ἀνεγνώσθη ὅλος, ἀναγινώσκομεν καὶ αὐθις ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Ἀπὸ. τ'. τὸ κοντάκιον Χειρογράφον εἰκόνα. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν γ'. καὶ λέγομεν τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ ἡχοῦ τὰ δ'. καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων ἕτερα στιχηρὰ γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς.

Ζήτει ταῦτα τῇ κυριακῇ τῶν Προπατόρων, ἔπειτα ἰδιόμελον ἤχος α'. Βολίδες ἀστράπτοντες, Δόξα ἤχος β'. καὶ ἕτερον Χαίρετε προσφῆται. καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Ἀπολυτίκιον, οἶον λάχῃ τῆς κυριακῆς. ἡ τὸ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος, ἡ τὸ Σήμερον σωτηρία, καὶ ἡ α'. ὦρα.

Δεῖ δὲ γνωσκειν, ὅτι, ὡς εἴρηται, ἀπὸ ταύτης τῆς κυριακῆς ἀρχόμεθα ἀναγινώσκειν τὸ α'. βιβλίον τοῦ κατὰ Ματθαῖον μέχρι τῆς ἀγίας μεγάλης τεσσαρακοστῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὁδὴ τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων Πατέρων ἡ ς'. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν. τὸ κοντάκιον Χειρόγραφον. Ὁδὴ τῶν Πατέρων. προκείμενον ἤχος δ'. Εὐλογητός εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων, ἡμῶν, στίχος. Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πάντι. οἷς ἐποίησας ἡμῖν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους. Ἀδελφοί, πίστει Ἀβραάμ. Ἀλληλουῖα ἤχος δ'. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν. στίχος β'. Ἐσωσας γὰρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμᾶς. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. Βιβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, καὶ Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου. Ἐσπέρας. οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα. ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. (π. 45] εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον. γ'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Χριστὸς ὁ ἐρχόμενος. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἤχος β'. δύο. Οἶκος τοῦ Ἐφραθα. καὶ ἄλλο ὁμοιον. Δεῦτε οἱ γηγενεῖς. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου εἰς ἤχον α'. Ὡ τῆς στεφάνου καὶ ἀδαμαντίνου σου ψυχῆς. Καὶ νῦν προσόρτιον ἰδιόμελον ἤχος ὁ αὐτός. Προσεορτάσωμεν λαοί. Ἀπολυτίκιον ἤχος δ'. Καὶ τρόπων μέτοχος.

Εἰς τὰ ἀπόδειπνα λέγομεν τροπάριον Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ. Δόξα καὶ νῦν. τοῦ ἁγίου. Ἀντὶ δὲ κανόνος, ψάλλομεν εἰς τὰ ἀπόδειπνα τὰ β'. Τριψόδια τὰ προσόρτια ἤχος β'. πρὸς τὸ Τῷ τῇν ἄβαντον τὸ μὲν ἐν τριψόδιον, τὸ δὲ ἄλλο διψόδιον η'. καὶ θ'. Τῷ δόγματι τῷ, ἀνά β'. τὰ τροπάρια ὅλα. τοὺς δὲ εἰρμούς πρὸς μίαν ἀρχῶς δὲ καὶ μετὰ προσοχῆς, ἀφ' ὁμοια γάρ εἰσι τοῖς τῆς μεγάλης ἐβδομάδος.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος ἤχος δ'. τροπάριον Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ. β'. Δόξα καὶ νῦν. Καὶ τρόπων μέτοχος. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα προσόρτιον ἤχος α'. Ὁ κλίνας οὐρα-

νοῦς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό· ἀπὸ τῆς β'. στιχολογίας, ἕτερον κάθισμα προσόρτιον ἤχος πλ. δ'. Τῶν Γενεθλίων τοῦ Χριστοῦ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις, ἐν πρώτοις ὁ εἰς τὸν Φιλογόνιον λόγος τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐγὼ μὲν καὶ σήμερον, εἴτα τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, εἰς δύοσις δύο, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄρτι Τραϊανοῦ τὰ Ῥωμαίων. Κανόνας β'. τὸν προσόρτιον ἤχος α'. εἰς τ'. Ἰωσήφ· Ὁδὴν ἐπινίκιον, καὶ τῶν ἁγίων ὁμοίως εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, εἰς τ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος γ'. Χειροθετούμενος, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Καὶ ἡ β'. ἀνάγνωσις τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ τ'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ προσόρτια ἤχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες γ'. Δόξα, ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος ὁ αὐτός· Στήλη ἔμφυχος, καὶ νῦν ἰδιόμελον προσόρτιον· Ἄκουε οὐρανέ. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου· Καὶ τρώπων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ψδῆ τοῦ κανόνος τοῦ προσορτίου ἡ γ'. τροπάριον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Ἦμις ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν. Ζήτει κυριακὴ γ'. τῶν ἁγίων νηστειῶν. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Ζήτει τῇ παρασκευῇ τῆς ιγ'. ἑβδομάδος. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον·

Εἰ δὲ τυχῇ ἐν τῇ κυριακῇ τῶν ἁγίων Πατέρων, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς λειτουργίας ψάλλεται τῆς κυριακῆς, καθὼς ἐκεῖσε εἰρήκαμεν ἐν δὲ τῷ ὁρθρῷ λέγομεν κανόνα α'. τῶν ἁγίων Πατέρων εἰς τ'. ἔπειτα ὁ προσόρτιος· Ὁδὴν ἐπινίκιον, εἰς δ'. εἴτα τοῦ ἁγίου εἰς τ'. ὁ δὲ ἕτερος (οδ.) προσόρτιος καταλιμπάνεται· Χριστὸν σαρκὶ νηπιάσαντα, ψάλλεται γάρ εἰς τὰς κβ'. τοῦ μηνός. Στιχηρὰ δὲ ἐσπέρας καὶ πρωί, καθὼς ἐκεῖσε εἰρήκαμεν.

Χρή δὲ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀρχόμεθα ψάλλειν τὰ προσόρτια. καταλιμπάνομεν δὲ τῆς Ὀκτωήχου παντελῶς τοὺς τε κανόνας καὶ τὰ στιχηρά, καὶ τὰ καθίσματα, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς μακαρισμούς· Πάντα δὲ ψάλλομεν τὰ τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον δὲ τῇ ἐσπέρᾳ οὐ ψάλλομεν, οὔτε τῷ πρωί. Θεὸς Κύριος, ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν, ἀλληλούια, εἰ μὴ μόνον εἰς τὴν κ'. τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου καὶ εἰς τὴν κδ'. λέγομεν Θεὸς Κύριος. Ἀπολυτίκιον δὲ λέγομεν καθ' ἐσπέραν, τὸ τῆς ἑορτῆς ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ ὁρθρῳ, τὸ Ἐτοιμάζου Βηθλεὲμ, ἐκ γ'. ψάλλομεν

δὲ καὶ ἀλληλοῦν, ὥς εἴρηται, ποιῶμεν δὲ καὶ τὰς μετανοίας ἐν τῷ κοινῷ. Ἐσπέρως τὲ καὶ πρωΐ, ὥς συνήθες. Ψάλλομεν δὲ καὶ τὰς ὥρας ἐν τῷ κοινῷ μετὰ στιχολογίας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. Προσεόρτια, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰουλιανῆς, ψάλλομεν δὲ καὶ τὴν ἁγίαν Εὐγενίαν, διὰ τὸ μὴ ψάλλεσθαι αὐτὴν εἰς τὰς κδ', διὰ τὰ προσέορτια. Ἐσπέρως, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν τ', καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσέορτια εἰς ἥχον δ', δύο πρὸς τό' Ἐδωκας σημειώσιν. Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Θημωνία ἁλωνος. Καὶ ἕτερα β'. τῆς μάρτυρος εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον πρὸς τό' Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα δύο τῆς ἁγίας Εὐγενίας εἰς ἥχον β', πρὸς τό' Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε. Ζήτει ταῦτα εἰς τὰς κδ', τοῦ μηνός. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἥχος ὁ αὐτός. Ἰδοὺ καιρὸς ἤγγικε τῆς σωτηρίας. Ἀλληλοῦν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ προσέορτια ἥχος β', πρὸς τό' Οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ γ'. Δεῦτε αἱ γηγενεῖς. Πάντων τῶν προφητῶν. Λόγος τοῦ Πατρὸς. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον. Βηθλεὲμ γῆ Ἰούδα. Ἀπολυτίκιον τὸ προσέορτιον.

Εἰς τὴν πεντηκῆδα, τὸ τριώδιον ἥχος β', τοὺς εἰρμούς πρὸς μίαν. τὰ δὲ τροπάρια ἐκ β', ᾠδὴ γ'. Τῆς πίστεως ἐν πέτρα.

Εἰς τὸν ὁρθρον. Ἀλληλοῦν, καὶ τὸ προσέορτιον τροπάριον ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ α', στιχολογίας, κάθισμα προσέορτιον ἥχος α'. Λαμπρόνθητι ἡ κτίσις. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀπὸ τῆς β', στιχολογίας ἕτερον κάθισμα ἥχος β'. Ὁ ἀπρόσιτος Θεός. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον τῆς ἁγίας Ἰουλιανῆς, οὗ ἡ ἀρχή. Ἡ καλλίστη τῶν πόλεων Νικομήδεια. Ὅμοιος ἀναγινώσκεται καὶ ἐκ τοῦ βίου τῆς ὁσίας Εὐγενίας. οὗ ἡ ἀρχή. Κόμοδος μετὰ Μάρκον τὸν αὐτοῦ πατέρα. Κανόνες γ', τὸν προσέορτιον ἥχος δ'. Τριστάτας κραταιούς. Ἰωσήφ καὶ τῆς ἁγίας Ἰουλιανῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον (π. 46) Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον, τοῦ αὐτοῦ, καὶ τῆς ἁγίας Εὐγενίας ἥχος β'. Ἐν βυθῷ κατέστρωσε, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ', ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἁγίας Ἰουλιανῆς ἥχος δ'. Νομφίον πωθήσασα, καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ τ', κάθισμα τῆς ἁγίας Εὐγενίας ἥχος πλ. δ'. Ἐνασχέσασα πόνοις, καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ ἥχος πλ. β', πρὸς τό' Αἱ ἀγγελικαί, γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἥχος ὁ αὐτός. Σπήλαιον εὐτρεπίζου. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Αἱ ὥραι κοινῶς.

Εἰ δὲ θέλει γενέσθαι καὶ λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ προσορτίου κανόνος ἡ γ'. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν, Δόξα καὶ νῦν, καὶ τὸ τροπάριον

τῆς ἑορτῆς. Προκαίμενον ἄμνημον ἥχος α'. Γένοιτο, στίχος. Ἀγαλλιάσθε δίκαιοι. Ἀλληλούια ἄμνημον ἥχος α'. Ὁ Θεός ὁ δίδους ἐκδικήσεις ἐμοί. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιάσθε.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι, εἰ τυχῇ ἡμέρα προσέορτιος ἐν σαββάτῳ, οὐδὲν τῆς Ὀκτωῆχου ψάλλομεν, οὔτε νεκρώσιμον, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἀρμων μετὰ τῶν ἀλληλουιῶν τοῦ ἥχου στιχολογοῦμεν· ψάλλομεν δὲ τῇ ἑσπέρᾳ προκαίμενον, καὶ τὸ πρωὶ Θεός Κυριος, τὸ δὲ τροπάριον τῆς ἑορτῆς λέγομεν καὶ πρωὶ καὶ ἑσπέρως καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ. Εἰ δὲ κυριακῇ τυχῇ, προηγούνται πάντα τὰ ἀναστάσιμα, ὥσπερ εἴρηται, εἰδ' οὕτως τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν ἑορτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. Προεόρτια, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀναστασίας. Ἑσπέρως, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ', εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς', καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσέορτια ἥχος δ', πρὸς τὸ 'Ο ἐξ Ἰψίστου, γ', καὶ ἕτερα γ', τῆς ἁγίας εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον πρὸς τὸ 'Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον· Χριστὸς ὁ ἐρχόμενος. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἥχος β', πρὸς τὸ 'Οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ, Χαῖρε ἡ Βηθλεέμ. Δεῦτε οἱ γηγενεῖς. Ἄσωμεν τῷ Θεῷ. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἥχος ὁ αὐτός· Δεῦτε ἅπαντες Χριστοῦ τὰ γενέθλια. Ἀπολοτικὸν τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὰ ἀπόδειπνα, κανὼνα προσέορτιον ὁμοίον τῇ μεγάλῃς ε', ἥχος πλ. β'. Τμηθείσῃ τράται, εἰς δ', σὺν τοῖς εἰρμοῖς. Ἀπὸ γ', ὠδῆς, οὐδὲν, ἀπὸ ς', κοντάκιον τῆς Θεοτόκου ἐκ τῶν συνήθων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀλληλούια, καὶ τὸ προσέορτιον τροπάριον, ὡς εἴρηται ἐκ γ'. Ἀπὸ α', στιχολογία, κάθισμα ἥχος δ'. Παρθένοι δοξάσατε. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἀπὸ β', στιχολογία, ἕτερον κάθισμα ἥχος πλ. β'. Ἐκ Περσίδος βασιλεῖς, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀναγινώσκομεν δὲ ἐκ τοῦ βίου τῆς ἁγίας Εὐγενίας, καὶ τὸ Μαρτύριον τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, οὗ ἡ ἀρχὴ Ἀναστασία γυναικῶν ἡ καλλίστη. Κανόνες γ', ὁ προσέορτιος ἥχος α'. Χριστὸν σαρκὶ νηπιάσαντα. (οδ.)

Εἰ δὲ κατελείφθῃ καὶ ἐκ τῆς κυριακῆς καὶ ἕτερος κανὼν προσέορτιος, ψάλλομεν κἀκεῖνον, τοὺς δύο εἰς γ', εἰ δὲ οὐ κατελείφθῃ, ψάλλομεν τὸν προειρημένον ἥχος α', εἰς γ', καὶ τῆς ἁγίας εἰς δ', ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ· Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί. Ἀπὸ γ', ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἁγίας ἥχος πλ. δ'. Τῶν μαρτύρων ζητοῦμεν, καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς', κάθισμα προσέορτιον ἥχος πλ. δ'. Ἀγαλλιάσθω οὐρανός, Δόξα καὶ

νὺν τὸ αὐτό. Ζήτει δὲ τοῦτο εἰς τὰς κγ'. τοῦ μηνός. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ προσόρτια ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Αἰ ἀγγελικάι. Ὅρος νοήτων. Σαλπιγγος φωνή. Αἰδῶν παιμενικῶν, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος ὁ αὐτός. Σιών πανηγυρίζει. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰ δὲ θέλει γενέσθαι καὶ λειτουργίαν, λέγομεν τυπικὰ καὶ ᾠδὴν τοῦ προσορτίου κανόνος, τὴν γ'. Δόξα καὶ νῦν τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς. Προκειμένον ἤχος β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, στίχος. Πρὸς σέ. Κύριε, κεκράξομαι. Ἀλληλούια ἤχος β'. Ἐπακούσαι σου Κύριος. Ἀπόστολος δὲ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. προσόρτια καὶ τῶν ἀγίων ι'. μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ. Ἑσπέρας. οὗ στιχολογοῦμεν διὰ τὴν θ'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόρτια γ'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, καὶ γ'. τῶν ἀγίων ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος ὁ αὐτός. Βηθλεὲμ. εὐτρεπίζου. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἤχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ. Ὅρη καὶ οἱ βουνοί. Ἦκει ὁ λυτρωτής, καὶ ἰδιόμελον τῶν ἀγίων ἤχος γ'. Γενναῖοι μάρτυρες, Δόξα καὶ νῦν ἤχος ὁ αὐτός τῆς ἑορτῆς. Εὐτρεπίζου Βηθλεὲμ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸ ἀπόδαιπνον. τὸ τριψόδιον ᾠδὴ ε'. ἤχος πλ. β'. Πρὸς σέ ὀρθρίζω. ἀνά β'. τὰ τροπάρια χωρὶς τῶν εἰρμῶν, τοὺς γὰρ εἰρμούς καταλιμπάνομεν.

Εἰς τὸν ὁρθρον. ἀλληλούια καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἰ στιχολογίαι, ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα προσορτίον ἤχος α'. Ὁ θρόνος ποριμόρφος. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό ἀπὸ β'. στιχολογία κάθισμα ἕτερον ἤχος γ'. Χαρὰς ἐμπλήσθητε, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον. καὶ τὸ μαρτύριον τῶν ἀγίων, οὗ ἡ ἀρχή. Ἄλλος μὲν ἄλλο τι τῆς θρυλλουμένης. Κανόνες δύο τῆς ἑορτῆς ἤχος πλ. β'. Θεοφάνους. Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας, σὺν τοῖς εἰρμοῖς εἰς η'. καὶ τῶν ἀγίων ἤχος γ'. Γερμανοῦ, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, ἡ ὑπακοὴ ὁ ψάλτης καὶ λαὸς μετὰ χειρονομίας, ἤχος πλ. δ'. Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ εὐθὺς ἡ ἀνάγνωσις. Ἀπὸ δ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἀγίων ἤχος α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἤχος β'. πρὸς τὸ Ἄγγελος μὲν τὸ χαῖρε γ'. (π. 47) Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς ἤχον δ'. Παῖα χόρευε. Ἀπολυτίκιον τὸ αὐτό.

Εἰ δὲ θέλει λειτουργῆσαι, τυπικὰ καὶ ῥῶδῃ τοῦ κανόνος ἡ γ'. τὸ τροπάριον. Προκείμενον ἥχος δ'. Ὡς ἐμεγαλύνθη, στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Ἀλληλοῦα ἥχος δ'. Ἐνταῖνε καὶ κατενοοῦ καὶ βασιλευε. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. Προσεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, τὴν γὰρ ἁγίαν Εὐγενίαν προσφάλαμεν εἰς τὰς κδ'. τοῦ μηνός. Ἑσπέρας. οὐ στιχολογούμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν τ. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόρτια ἰδιόμελα ἥχος δ'. γ'. ἐκ β'. Βηθλεέμ εὐτρεπίζου. Χριστὸς ὁ ἐρχόμενος. Ἠσαΐα χόρευε. Δόξα καὶ νῦν ἥχος πλ. α'. Μὴ στόγναζε Ἰωσήφ. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ προσόρτια ἰδιόμελα ἥχος β'. Ἰδοὺ καιρός. Βηθλεέμ γῆ Ἰούδα. Δεῦτε ἅπαντες Χριστοῦ τὰ γενέθλια, Δόξα εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον· Οἶκος τοῦ Ἐφραθα. καὶ νῦν ἥχος πλ. β'. Σπήλαιον εὐτρεπίζου. Ἀπολυτίκιον. ἥχος δ'. Ἀπεγράφετο ποτὲ σὺν τῷ πρεσβύτῃ Ἰωσήφ. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθροῦ. καὶ εἰς τὰς ὥρας.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, κανὼν ἥχος πλ. β'. Κύματι θαλάσσης. σὺν τοῖς εἰρμοῖς εἰς δ'. Ἀπὸ τ'. ῥῶδης, κοντάκιον τῆς Θεοτόκου ἐκ τῶν συνήθων.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος. καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἀπογραφῆς ἐκ γ'. Αὐ' στιχολογίαι, καθίσματα δύο. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, καθίσμα τῆς ἑορτῆς ἥχος πλ. δ'. Τῶν γενεθλίων τοῦ Χριστοῦ. Ζήτει δὲ αὐτὸ εἰς τὰς κγ'. τοῦ μηνός, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Θεολόγου· Τίς ἡ τυραννίς, εἰς δύοσεις δύο. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, ἕτερον καθίσμα προσόρτιον· Ὁ τῶν αἰώνων δεσπότης. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις, τὸ λοιπὸν τοῦ Θεολόγου. Κανόνες β'. τῆς ἀπογραφῆς, ἀμφότεροι κατ' ἀλφάβητον, καὶ ψάλλονται ἀνὰ τ'. ὁ εἰς αὐτῶν ἥχος β'. Ἐν βυθῷ κατέστρωσε, ὁ ἕτερος δὲ ἥχος πλ. β'. πρὸς τὸ Κύματι θαλάσσης. Ἀρχὼν ἐξ Ἰούδα. Ἀπὸ γ'. ῥῶδης. ἡ ὑπακοή ἥχος πλ. δ'. Αὐλῶν ποιμενικῶν, (οδ.) ὁ ψάλτης καὶ λαὸς μετὰ χειρονομίας. Καὶ εὐθὺς ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου εἰς τὴν ἀπογραφὴν. οὗ ἡ ἀρχή· Ὡςπερ σὶ τὴν χρυσίτην γῆν. Ζήτει εἰς τὸ Πανηγυρικόν. Ἀπὸ τ'. ῥῶδης, τὸ προσόρτιον κοντάκιον ἥχος γ'. πρὸς τὸ· Ἡ παρθένος σήμερον. Ἐξαποστειλάριον· Ἄγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ προσόρτια ἥχος γ'. πρὸς τὸ· Σταυροφανῶς, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἥχος πλ. δ'. Ὑπόδεξαι Βηθλεέμ. Ἀπολυτίκιον τὸ αὐτό, καὶ ἡ α'. ὥρα, ὥς σὺν τῇ

θαί. Οὐ μέντοι ψάλλομεν καὶ τὰ τροπάρια ἄρτι, ἀλλ' ἐάν ἐστι νηστεία. ὥρα γ'. κρουομένου τοῦ ξύλου. ἀπερχόμεθα καὶ ψάλλομεν ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ τὴν γ'. ὥραν, καὶ εὐθὺς τὰ τροπάρια πάντα ὁμοῦ τῆς α'. ὥρας, τῆς γ'. τῆς δ'. καὶ τῆς θ'. ὥς κατωτέρω δηλωθήσεται περὶ τούτου σαφέστερον.

Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι ἐάν φθάσῃ ἡ κυριακὴ τῶν ἁγίων Πατέρων πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἔχουν τῇ κδ'. τοῦ μηνός, οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλεται, ἀλλὰ πάντα τῶν ἁγίων Πατέρων μετὰ τῶν προσορτίων προηγοῦνται δὲ τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων τῶν τῆς ἐορτῆς ὁμοίως καὶ οἱ κανόνες, μόνους δὲ τοὺς ἀναβαθμούς τοῦ ἔχον ψάλλομεν, καὶ ὁ ἐάν τύχῃ ἀναστάσιμον ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται.

Εἰ δὲ ἐν σαββάτῳ τύχῃ ἡ παραμονὴ αὕτῃ τῶν Χριστουγέννων, ἢ ἐν κυριακῇ, ἔχουν ἡ κδ'. τοῦ μηνός, οὐδὲν τῶν προειρημένων στιχηρῶν ψάλλομεν, οὔτε ἐσπέρας, οὔτε πρωί, ἀλλὰ πάντα ἐκ τῶν τροπαρίων. διὰ τὸ μὴ ψάλλεσθαι τὰς ὥρας κοινῶς, οὔτε μὴν τὰ τροπάρια, οὔτε ἀναγινώσκουμεν τὰ εὐαγγέλια, ψάλλομεν δὲ ταῦτα οὕτως· τῇ μὲν ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν τὰ προειρημένα γ'. στιχηρὰ ἰδιόμελα εἰς ἔχον δ'. ἔχουν Βηθλεὲμ εὐτρεπίζου. Χριστὸς ὁ ἐρχόμενος. Ίσαφα χόρευε. Τὰ μὲν δύο, τὰ πρῶτα, ἐκ β'. τὸ δὲ ἐν ἅπασι. Λέγομεν δὲ καὶ ἐκ τῶν τροπαρίων ἐν εἰς τὸν αὐτὸν ἔχον καὶ αὐτὸ ἅπασι· Ἄκουε οὐρανέ. Εἶτα Δόξα καὶ νῦν ἔχως πλ. α'. καὶ ἕτερον στιχηρὸν ἐκ τῶν τροπαρίων· Δεῦτε χριστοφόροι λαοί. Εἰς δὲ τὸν στίχον, ἕτερον ἔχως πλ. δ'. λέγομεν δὲ καὶ τοὺς στίχους αὐτοῦ, καθὼς εἰσιν ἐν ἐνὶ ἐκάστῳ στιχηρῷ· Βηθλεὲμ ἐτοιμάζου, καὶ ὁ στίχος αὐτοῦ, ἄλλο ἔχως ὁ αὐτός· Τάδε λέγει Ἰωσήφ. Στίχος ἕτερος καὶ ὁ αὐτός ἔχως ἕτερα στιχηρά· Πρὸ τῆς γεννήσεως τῆς σῆς. Δόξα, ἔχως γ'. Ἰωσήφ εἶπε ἡμῖν. καὶ νῦν, ἔχως ὁ αὐτός· Νῦν προφητικὴ πρόρρησις.

Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, ἀντὶ τῶν προσομοίων στιχηρῶν, ἔχουν τῶν πρὸς τὸν Σταυροφανῶς, λέγομεν ἐκ τῶν τροπαρίων ταῦτα, ἔχως α'. Δεῦτε πιστοί, εἶτα στίχος εἰς ἔχον β'. στιχηρὸν (π. 48)· Ὅτε Ἰωσήφ, καὶ πάλιν στίχος εἰς ἔχον πλ. β'. καὶ στιχηρὸν· Ὁὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἔχον, στιχηρὸν· Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου· τὸν δὲ βαρὺν ἔχον, τὸ Ἐξεπλήττετο ὁ Ἠρώδης, καταλιμπάνεται διὰ τὸ ψάλλεσθαι αὐτὸ εἰς τὰς κδ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός τῶν ἁγίων Νηπίων. Ἀπολυτίκιον· Ἀπεγράφετο ποτέ.

Καὶ ταῦτα μὲν ψάλλονται οὕτως, μὴ οὔσης νηστείας, εἰ δὲ ἐστὶ νηστεία, ἔχουν λιτὴ ἡμέρα, πρὸς ὥραν γ'. κρουομένου τοῦ ξύλου, συνα-

γόμεθα καὶ ψάλλομεν αὐτὴν τρίφαλμον ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ, ἡλλαγμένον ἱερέως καὶ διακόνου, καὶ κηρῶν ἀπτόντων ἐν ταῖς κατὰ συνήθειαν ἀγίαις εἰκόσι. Μετὰ δὲ τὸ τρίφαλμον, λέγομεν τροπάριον· Ἀπεγράφετο ποτέ, Δόξα καὶ νῦν. Θεοτόκε, σὺ εἰ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή. Ὡρα α'. Καὶ εὐθὺς ἄρχεται ὁ ἐνὸρθινος χορὸς ὁ καὶ ἐναρξάμενος τὸ α'. τροπάριον ἦχος πλ. δ'. Βηθλεὲμ ἐτοιμάζου, εἰτα λέγει αὐτὸ καὶ ὁ ἄλλος χορὸς, καὶ πάλιν ὁ α'. χορὸς λέγει στίχον, καὶ τὸ β'. τροπάριον ἦχος ὁ αὐτός· Τάδε λέγει Ἰωσήφ, καὶ πάλιν ὁ ἕτερος χορὸς ὁμοίως στίχον καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον. Εἰτα ὁ ἐναρξάμενος χορὸς πάλιν στίχον ἕτερον εἰς ἦχον πλ. β', καὶ τὸ γ'. τροπάριον· Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰτα στίχον ὁ ἕτερος χορὸς καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ τροπάριον. Ἐπειτα ἐνούμενοι ἐν τῷ μέσῳ οἱ δύο χοροί, λέγουσι Δόξα καὶ νῦν, καὶ ψάλλουσιν ὁμοῦ τὸ αὐτὸ γ'. τροπάριον· Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ εὐθὺς γίνεται ὑπὸ τοῦ διακόνου, μικρὰ συναπτὴ, καὶ ἡ παρὰ τοῦ ἱερέως ἐκφώνησις· Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Ψάλλουσιν τῷ Δαβίδ. Προκείμενον, ἦχος α'. Κύριος εἶπε πρὸς με γίός μου εἰ σὺ, στίχος· Αἵτησαι παρ' ἐμοῦ. Ὁ διάκονος· Σοφία. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Προφητείας Μιχαίου. Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, Ζήτει τῇ ἐσπέρας Προφητεῖαν. Εἰτα μετὰ τὸ τέλος τῆς Προφητείας, λέγει ὁ διάκονος· Σοφία. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς. Καὶ ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸν ἀπόστολον· Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως, Ζήτει σαββάτῳ α', τῶν νηστειῶν. Καὶ ὁ διάκονος· Σοφία ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου. Καὶ ὁ ἱερεὺς· Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Εὐαγγέλιον· Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γεννήσις. Ζήτει εὐαγγέλιον τῇ ἐορτῇ. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ εὐαγγελίου, εὐθὺς ἄρχεται ὁ ἄλλος χορὸς, τὸ δ', τροπάριον.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι οὕτως ὀφείλουσι ψάλλεσθαι καὶ ἀναγινώσκεισθαι εἰς πάσας τὰς ὥρας, καθὼς ἐν τῇ α'. Ὡρα εἰρήκαμεν τὰ τροπάρια, τὸ προκείμενον, αἱ Προφητεῖαι, οἱ ἀπόστολοι, καὶ τὰ εὐαγγέλια, καὶ ἡ λοιπὴ πᾶσα τάξις, ὥς εἴρηται. (οδ.)

Ὡρα γ'. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι εἰς μὲν τὰς προφητείας καθεζόμεθα, εἰς δὲ τοὺς ἀποστόλους ἱστάμεθα. Τροπάριον δ', τῆς γ'. ὥρας ἦχος γ'. Νῦν προφητικὴ πρόρρησις. Το αὐτὸ καὶ ὁ ἕτερος χορὸς. Εἰτα στίχον ὁ ἐναρξάμενος χορὸς, καὶ λέγει τὸ ε'. τροπάριον ἦχος πλ. δ'. Πρὸ τῆς γεννήσεως τῆς σῆς. Ὅμοίως καὶ ὁ ἕτερος ὡσαύτως. Καὶ πάλιν ὁ ἕτερος τὸ ε'. τροπάριον ἦχος γ'. Ἰωσήφ εἶπε ἡμῖν. Ὅμοίως καὶ ὁ ἕτερος ὡσαύτως. Εἰτα Δόξα καὶ νῦν, καὶ ἐνούμενοι ψάλλουσι τὸ αὐτὸ τροπά-

γόμεθα καὶ φάλλομεν αὐτὴν τρίφαλμον ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ, ἡλλαγμένου ἱερέως καὶ διακόνου, καὶ κηρῶν ἀπτόντων ἐν ταῖς κατὰ συνήθειαν ἀγίαις εἰκόσι. Μετὰ δὲ τὸ τρίφαλμον, λέγομεν τροπάριον· Ἀπεγράφετο ποτέ. Δόξα καὶ νῦν. Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή. Ὡρα α'. Καὶ εὐθὺς ἄρχεται ὁ ἐνὸρδινος χορὸς ὁ καὶ ἐναρξάμενος τὸ α'. τροπάριον ἦχος πλ. δ'. Βηθλεὲμ ἐτοιμάζου, εἴτα λέγει αὐτὸ καὶ ὁ ἄλλος χορὸς, καὶ πάλιν ὁ α'. χορὸς λέγει στίχον. καὶ τὸ β'. τροπάριον ἦχος ὁ αὐτός· Τάδε λέγει Ἰωσήφ. καὶ πάλιν ὁ ἕτερος χορὸς ὁμοίως στίχον καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον. Εἴτα ὁ ἐναρξάμενος χορὸς πάλιν στίχον ἕτερον εἰς ἦχον πλ. β'. καὶ τὸ γ'. τροπάριον· Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἴτα στίχον ὁ ἕτερος χορὸς καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ τροπάριον. Ἐπειτα ἐνούμενοι ἐν τῷ μέσῳ οἱ ὅσα χοροὶ. λέγουσι Δόξα καὶ νῦν. καὶ φάλλουσιν ὁμοῦ τὸ αὐτὸ γ'. τροπάριον· Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ εὐθὺς γίνεται ὑπὸ τοῦ διακόνου, μικρὰ συναπτὴ, καὶ ἡ παρὰ τοῦ ἱερέως ἐκφώνησις. Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Ψάλλοις τῷ Δαβίδ. Προκείμενον. ἦχος α'. Κύριος εἶπε πρὸς με γιὼς μου εἰ σὺ. στίχος· Αἴτησαι παρ' ἐμοῦ. Ὁ διάκονος· Σοφία. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Προφητείας Μιχαίου. Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Καὶ σὺ Βηθλεὲμ. Ζήτει τῇ ἐσπέρας Προφητείαν. Εἴτα μετὰ τὸ τέλος τῆς Προφητείας. λέγει ὁ διάκονος· Σοφία. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς. Καὶ ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸν ἀπόστολον· Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως. Ζήτει σαββάτῳ α'. τῶν νηστειῶν. Καὶ ὁ διάκονος· Σοφία ὁρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου. Καὶ ὁ ἱερεὺς· Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Εὐαγγέλιον· Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γεννήσις. Ζήτει ἐωθινὸν τῇ ἑορτῇ. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ εὐαγγελίου, εὐθὺς ἄρχεται ὁ ἄλλος χορὸς, τὸ δ'. τροπάριον.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι οὕτως ὀφείλουσι φάλλεσθαι καὶ ἀναγινώσκεισθαι εἰς πάσας τὰς ὥρας, καθὼς ἐν τῇ α'. ὥρᾳ εἰρήκαμεν τὰ τροπάρια, τὸ προκείμενον, αἱ Προφητεῖαι, οἱ ἀπόστολοι, καὶ τὰ εὐαγγέλια. καὶ ἡ λοιπὴ πᾶσα τάξις, ὥς εἴρηται. (οδ.)

Ὡρα γ'. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι εἰς μὲν τὰς προφητείας καθεζόμεθα, εἰς δὲ τοὺς ἀποστόλους ἱστάμεθα. Τροπάριον δ'. τῆς γ'. ὥρας ἦχος γ'. Νῦν προφητικὴ πρόρρησις. Τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἕτερος χορὸς. Εἴτα στίχον ὁ ἐναρξάμενος χορὸς, καὶ λέγει τὸ ε'. τροπάριον ἦχος πλ. δ'. Πρὸ τῆς γεννήσεως τῆς σῆς. Ὅμοίως καὶ ὁ ἕτερος ὡσαύτως. Καὶ πάλιν ὁ ἕτερος τὸ ε'. τροπάριον ἦχος γ'. Ἰωσήφ εἶπε ἡμῖν. Ὅμοίως καὶ ὁ ἕτερος ὡσαύτως. Εἴτα Δόξα καὶ νῦν, καὶ ἐνούμενοι φάλλουσι τὸ αὐτὸ τροπά-

ριόν· Ἰωσήφ εἶπὲ ἡμῖν. Καὶ πάλιν γίνεται παρὰ τοῦ διακόνου μικρὰ συναπτή, ὡς ἀνωτέρω εἰρήκαμεν, καὶ εὐθὺς προκαίμενον ἦχος δ'. Ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, στίχος· Οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγεννήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ, ἔπειτα Προφητεία Ἰερεμίου· Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ζήτηι τῇ αὐτῇ ἐσπέρα ἀνάγνωσμα ε'. καὶ ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἔχοντες παρόρησιν. Ζήτηι Νοεμβρίου α'. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος. Ζήτηι τῇ αὐτῇ ἐσπέρα.

Ὡρα γ'. Καὶ πάλιν ἄρχεται ὁ ἐναρξάμενος χορὸς τοῦ ζ'. τροπάριον ἦχος α'. Δεῦτε πιστοὶ ἐπαρθῶμεν· τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἕτερος χορὸς. Εἶτα στίχον ὁ ἄλλος χορὸς καὶ λέγει τὸ η'. τροπάριον ἦχος δ'. Ἀκουε, οὐρανέ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἕτερος χορὸς ὡσαύτως. Καὶ πάλιν ὁ α'. χορὸς στίχον, καὶ τὸ θ'. τροπάριον, καὶ ὁ ἄλλος χορὸς ὡσαύτως. Εἶτα ἐνούμενοι λέγουσι Δόξα καὶ νῦν, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ θ'. τροπάριον ἦχος πλ. α'. Δεῦτε, χριστοφόροι λαοί, καὶ γίνεται πάλιν ἡ μικρὰ συναπτὴ παρὰ τοῦ διακόνου, καὶ ἡ παρὰ τοῦ ἱερέως ὡσαύτως ἐκφωνήσις. Καὶ εὐθὺς τὸ προκαίμενον ἦχος δ'. Ἐκ γαστροῦ πρὸ ἐωσφόρου, στίχος· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Ἡ προφητεία Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα· Προσέθετο Κύριος λαλῆσαι τῷ Ἀχάζ, λέγων. Ζήτηι τῇ αὐτῇ ἐσπέρα προφητείαν γ'. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας. Ζήτηι κυριακῇ β'. τῶν νηστειῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος. Ζήτηι τῆς λειτουργίας τῆς ἐορτῆς.

Ὡρα θ'. Καὶ εὐθὺς πάλιν ἄρχεται ὁ ἕτερος χορὸς τοῦ ι'. τροπάριον· Ἐξεπλήττετο ὁ Ἡρώδης. Τὸ αὐτὸ ὁμοίως καὶ ὁ ἄλλος χορὸς. Εἶτα στίχον ὁ ἐναρξάμενος χορὸς καὶ λέγει τὸ ια'. τροπάριον ἦχος β'. Ὅτε Ἰωσήφ· ὡσαύτως καὶ ὁ ἕτερος χορὸς. Καὶ πάλιν στίχον ὁ ἐναρξάμενος καὶ λέγει τὸ ιβ'. τροπάριον ἦχος πλ. β'. Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου· εἶτα καὶ ὁ ἄλλος χορὸς. Καὶ πάλιν ἐνούμενοι οἱ χοροὶ λέγουσι Δόξα καὶ νῦν, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ ἡ μικρὰ συναπτὴ ὁμοίως, καὶ εὐθὺς τὸ προκαίμενον ἦχος δ'. Μήτηρ Σιών ἐρεῖ ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπος ἐγεννήθη, στίχος· Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις. Προφητεία Ἡσαΐου· Παιδίον ἐγεννήθη. Ζήτηι τῇ αὐτῇ ἐσπέρα ἀνάγνωσμα ζ'. (π. 49) Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι. Ζήτηι εἰς τὰς κς'. τοῦ αὐτοῦ μηνός. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Ἀναχωρησάντων τῶν μάχων. Ζήτηι τῇ ἐπαύριον μετὰ τὴν ἐορτὴν εἰς τὴν λειτουργίαν. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ εὐαγγελίου γίνεται ἐκτενής, ἐν ᾗ

μνημονεύομεν τοῦ καθηγούμενου μόνον, ὡς συνήθες, σὺν πάσῃ τῇ ἀδελφότητι καὶ τῶν προαπελθόντων πατέρων ἡμῶν, καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος ὁ Θεὸς ὑπάρχει· εὐθὺς λέγομεν· Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός, καὶ τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, τὸ Κύριε ἐλέησον με· καὶ τὴν συνήθη εὐχὴν· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ γ'. προσκυνήσεις καὶ τὴν εὐχὴν τῆς γ'. ὥρας. Καὶ μετὰ τὸ τέλος εὐθὺς λέγομεν ἐκ γ'. τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ ψάλλομεν τὴν σ'. ὥραν τριψαλμον· τὸ τροπάριον· Ἀπεγράφετο, Δόξα καὶ νῦν, Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρρησίαν, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως, εἴτα τὴν ταύτης εὐχὴν καὶ ἀπόλυσις. Τὰ δὲ μεσώρια ψάλλομεν ἐν ταῖς κέλλαις ἡμῶν. Ὅμοίως δὲ καὶ τὴν θ'. ὥραν ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. Ἡ ἁγία γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἑσπέρας, σημαίνει ἀρχὴ ὥρας θ'. Καί, εἰ μὲν ἐστὶ σαββάτου ὁφέ, στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνὴρ, πλὴν οὐδὲν τῆς κυριακῆς ψάλλομεν· εἰ δὲ ἐν ἄλλαις ἡμέραις, εὐθὺς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, χωρὶς στιχολογίας, εἰς ἤχον β'. ἰστώμεν δὲ στίχους η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἰδιόμελα στιχηρά, ἀνά β'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα. Τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γεννηθέντος. Ἡ βασιλεία σου, Χριστέ ὁ Θεός. Τί σοι προσενέγκωμεν, Χριστέ. Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον ἰδιόμελον ἕτερον· Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ γίνεται εἰσοδος μετὰ μεγαλείου, ἤγουν τοῦ εὐαγγελίου· καὶ μετὰ τὴν εἰσοδὸν, ἡ κάτω καθέδρα. Ἐπειτα τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, εἴτα τὰ ἀναγνώσματα, καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι ἀναγνώσματα γ'. λέγει εὐθὺς ὁ ψάλτης τροπάριον ἤχος πλ. β'. Λαθὼν ἐτέχθης ὑπὸ τὸ σπήλαιον. Ψάλλεται δὲ ἐν τῷ μέσῳ μετὰ χειρονομίας. Εἴτα λέγει στίχον ὁ ψάλτης, ψαλμὸς πς'. Στίχος α'. Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις. Ὁ λαός· Καὶ μάγους σοι προσήνεγκεν. Στίχος β'. Καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι καὶ Τύροις (οδ.). Ὁ λαός· Καὶ μάγους σοι προσήνεγκεν. Στίχος γ'. Κύριος διηγήσεται ἐν γραφῇ λαῶν. Καὶ πάλιν ὁ λαός· Καὶ μάγους σοι προσήνεγκεν. Εἴτα πάλιν ὁ ψάλτης τὸ αὐτὸ τροπάριον· Λαθὼν ἐτέχθης ὑπὸ τὸ σπήλαιον. Καὶ εὐθὺς ἀναγνώσματα ἕτερα γ'. Καὶ πάλιν μετὰ τὸ τέλος τῶν τριῶν ἀναγνωσμάτων, ψάλλει ἕτερον τροπάριον ἐν τῷ μέσῳ ὁ ψάλτης ἤχος πλ. β'. Ἀνέτειλξας, Χριστέ, ἐκ Παρθένου. Εἴτα λέγει στίχον ὁ ψάλτης· ψαλμὸς ιβ'. Στίχος α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ὁ λαός· Μάγους ὁδηγήσας. Ὁ δὲ ψάλτης τὸν β'. στίχον· Ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ Κύριε. Ὁ λαός· Μάγους ὁδηγήσας. Καὶ πάλιν ὁ ψάλτης τὸν γ'. στίχον· Θαυμαστοὶ οἱ με-

τεωρισμοί τῆς θαλάσσης. Ὁ λαός· Μάγους· ὁδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου. Εἶτα· λέγουσι πάντες τὸ αὐτὸ τροπάριον· Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ Παρθένου. Ἐπειτα ἀναγνώσματα β'. τὸ ζ'. καὶ τὸ η'. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῶν Προφητειῶν, γίνεται συναπτὴ παρὰ τοῦ διακόνου, ἢ τοῦ Τρισαγίου καὶ ψάλλομεν τὸ Τρισάγιον, καὶ γίνεται ἡ ἄνω καθέδρα τῶν ἱερέων. Καὶ εὐθὺς τὸ προκείμενον τοῦ ἀποστόλου ἡχος α'. Κύριος εἶπε πρὸς με· Υἱός μου εἶ σύ, στίχος α'. Αἶτησαι παρ' ἐμοῦ καὶ δώσω σοι, στίχος β'. Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ, στίχος γ'. Καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως· Ζήτηι σαββάτω α'. τῶν νηστειῶν. (π. 50) Ἀλληλοῦα ἡχος πλ. α'. Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸ Κυρίῳ μου, στίχος β'. Ῥάβδον δυνάμεως, στίχος γ'. Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου. Καὶ καθέξῃς ἅπαντα ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἁγίου Βασιλείου. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Εἰ δὲ τύχη ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἐν σαββάτῳ, ἡ κυριακῇ, ὥς μὴ γίνεσθαι νηστείαν, πρῶτ' μὲν λειτουργοῦμεν τὴν συνήθη λειτουργίαν τοῦ Χρυσοστόμου σὺν πάσῃ τῇ ἀκολουθίᾳ αὐτῆς, ἡγοῦν προκείμενον ἄμνημον τοῦ ἡχοῦ, ὁμοίως δὲ καὶ ἀλληλοῦα, ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, ἡγοῦν σαββάτῳ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, εἶτε κυριακῇ ὡσαύτως· τὸ δὲ ἑσπερινὸν γίνεται, ὥς προλέλεκται, πρὸς ὥραν η'. Μετὰ δὲ τὴν τῆς πρωῒας λειτουργίαν, οὐκ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ, κατὰ τὸν τύπον τοῦ Στουδίτου, ἐσθιόντες ὁσπριον ἐκξεστὸν ἄνευ ἐλαίου καὶ ὀπώρας, ἀλλὰ ἐν τῷ νάρθηκι μετὰ τὸ φαγεῖν τὸ κατακλαστὸν καὶ διακλύσασθαι ἀπὸ τῆς ἁγίας ὠρεᾶς, διανέμει ὁ κελλαρίτης πᾶσι πρὸς ἓν πεμμάχιον ψωμοῦ, ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς ἓν βαυκάλιον οἴνου, ὥς ἂν ὀρίσῃ ὁ προεστὼς καὶ πλεῖον οὐδέν. Πρὸς ὥραν δὲ η'. ὥς εἴρηται, σημαίνει τὸ ἑσπερινόν, καὶ γίνεται πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὥς εἴρηκαμεν· τὰ τε στιχηρὰ καὶ ἀναγνώσματα καὶ πᾶ λοιπὰ μέχρι τοῦ εὐαγγελίου, πλήν συναπτὴ εἰς τὸ Τρισάγιον οὐ γίνεται, ἀλλὰ λέγεται χωρὶς συναπτῆς. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ εὐαγγελίου, γίνεται ἐκτενὴς παρὰ τοῦ διακόνου, καὶ ἡ ἐκφώνησις παρὰ τοῦ ἱερέως· Ὅτι ἐλεῆμων καὶ φιλόπρωπος ὁ Θεὸς ὑπάρχεις, εἶτα ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ ἀπόλυσις· Καὶ εὐθὺς παρακράζομεν τὸν προεστῶτα. Λέγομεν καὶ τὸ κοντάκιον, τὸ γὰρ ἀπολυτίκιον ἕως τῶν ἀποδείπνων οὐ λέγομεν. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, εἰσερχόμενοι εἰς τὴν τράπεζαν, ἐσθίομεν τέλειον γεῦμα· Μετὰ δὲ τὸ ἀναστῆναι, εὐθὺς ψάλλομεν τὰ ἀποδείπνα ἀπὸ τοῦ Η'. ψάλμου· Ὁ κα-

τοικῶν, ὁμοίως καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ λοιπὰ μετὰ τοῦ κοντακίου. Εἶτα μικρὸν ἀδειάσαντες ἐν ταῖς κέλλαις, ἀρχόμεθα τῆς ἀγρυπνίας.

Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα, λέγομεν κανόνας β'. τὸν προεόρτιον ἤχος πλ. β'. Κύματι θαλάσσης· ὁμοίως δὲ καὶ τὸν ἕτερον τὸν κατὰ ἀλφάβητον, τοὺς β'. ἀνὰ δ'. Ζήτει ἀμφοτέρους εἰς τὰς κδ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα ἤχος πλ. δ'. Αὐλῶν ποιμενικῶν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· (οδ.) Προστασία τῶν χριστιανῶν καὶ τὸν οἶκον. Μετὰ δὲ τὸ τέλος, ἀνάγνωσις ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν αὐτῇ. Εἶτα σημαίνει καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ὁρθρου.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος ἤχος δ'. καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα ἤχος δ'. Ὁ ἀχώρητος παντί, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· Λόγος τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Μυστήριον ξένον καὶ παράδοξον. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, ἕτερον κάθισμα ἤχος ὁ αὐτός· Τί θαυμάζεις Μαριάμ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ αὐτοῦ· Ἄ πάλαι πατριάρχαι μὲν ὠδινον. Ἐπειτα στιχολογοῦμεν ἕτερον κάθισμα τό· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου εἰς ἤχον πλ. β'. ἀργῶς καὶ μετὰ μειζόνων ἀλληλουιαρίων, καὶ εὐθὺς ἡ ὑπακοή τῆς ἑορτῆς ἤχος πλ. δ'. Τὴν ἀπ' ἀρχῆν τῶν ἐθνῶν, ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαὸς μετὰ χειρονομίας, καὶ εὐθὺς ἡ ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Θεολόγου· Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε, εἰς δύοσιν μίαν. Εἶτα οἱ ἀναβαθμοὶ ἀντίφωνον ἐν εἰς ἤχον δ'. καὶ τὸ προκείμενον· Ἐκ γαστροῦ πρὶ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε, στίχος· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Πᾶσιν πνοή. Εὐαγγέλιον κατὰ Μαθθαῖον· Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. Ζήτει τὸ εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων Πατέρων ἀπὸ τὸ μέσον. Εἶτα ὁ Ν', καὶ οἱ δύο κανόνες Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου· τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἐνθα μὲν ἔχουσιν αἱ ὠδαὶ ἐκ γ'. τροπαρίων, λέγομεν αὐτὰ ἐκ β'. ἐνθα δὲ ἔχουσιν ἐκ β'. λέγομεν αὐτὰ ἐκ γ'. καὶ πάλιν λέγονται αἱ καταβασαί· τὸ μὲν Χριστὸς γεννᾶται, ὁ ἐναρξάμενος χορὸς· τὸ δὲ Ἐσωσε λαόν, παρὰ τοῦ ἑτέρου χοροῦ. Ἀρχεται δὲ τοῦ· Χριστὸς γεννᾶται, ὁ προεστώς, ἤγουν τὸ δεξιὸν μέρος, κἂν τύχη θέλει ἐνάρξασθαι τὸ ἕτερον μέρος, κἂν τε καὶ μή. Τὴν δὲ γ'. ὠδὴν, εἰ τύχη ταύτην ἐπιλαγχάνειν τῷ ἀριστερῷ μέρει, ἀρχέτω· εἰ δὲ μήγε, ἄρχεται καὶ ταύτην τὸ δεξιόν, διὰ τὸ ἰσάσαι πάλιν τὰς ἐνάρξεις τοῖς χοροῖς κατὰ τὸν τύπον αὐτῶν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἤχος πλ. δ'. Ἀγαλλιάσθω οὐρανός· Δόξα

καὶ νῦν, πάλιν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον· Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἴκους, εἰ ἔχει ἡ ὥρα καὶ γ'. εἰ δὲ ἐστὶ ταχύ, ἀναγινώσκουμεν καὶ ἕτερον λόγον εἰς τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχή· Τί τοῦτο; σημεῖον ἀντιλεγόμενον ὁρῶ. Ἐξαποστειλάριον· Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς. Τὸ δ' αὐτὸ ψάλλομεν καθ' ἑκάστην, ἕως οὗ ἀποδωθῇ ἡ ἑορτή. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν η'. εἰς ἥχον δ'. ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς δ'. ἐκ β'. Εὐφραίνεσθε δίκαιοι. Θεοτόκε Παρθένε. Δεῦτε ἀνυμνήσωμεν. Ὁ Πατὴρ εὐδόκησεν. (π. 51] Δόξα καὶ νῦν ἥχος β'. Σήμερον ὁ Χριστὸς ἐν Βηθλεέμ. Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ ἀπόλυσις.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἡ παροῦσα ἑορτή, ἢ τῶν Φώτων, ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλομεν, οὔτε Πᾶσα πνοή, οὔτε ἀναβαθμοί, οὔτε ἐωθινὸν εὐαγγέλιον, οὔτε εἰς τὴν λειτουργίαν ὁμοίως, ἀλλὰ πάντα τὰ τῆς ἑορτῆς, ἑκαθὼς δεοδήλωται, ἐσπέρα τε καὶ ὀρθρῶ καὶ λειτουργία.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνον α'. ψαλμὸς ρί'. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, στίχος· Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων ὁ Κύριος. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Αὐτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ. Ταῖς πρεσβείαις. Δόξα. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Καὶ νῦν, Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἀντίφωνον β'. Ψαλμὸς ΡΙΑ'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον. Σῶσον ἡμᾶς, Ἰῑε Θεοῦ. Δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ. Σῶσον. Δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς. Δόξα καὶ νῦν. Ὁ μονογενὴς Ἰῑός. Ἀντίφωνον γ'. Ψαλμὸς ΡΘ'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ. Ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος. Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ. Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου. Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ. Εἰς δὲ τὴν εἴσοδον, λέγομεν καὶ ἕτερον· Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε, ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται. Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, χωρὶς συναπτῆς. Προκείμενον ἥχος πλ. δ'. Πᾶσα ἡ γῇ προσκυνησάτωσάν σοι, στίχος α'. Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῇ, Εἶπατε τῷ Θεῷ, ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου. (οδ.) Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου. Ἀλληλούια ἥχος α'. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ· Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γινῶσιν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τοῦ Ἰησοῦ

γεννηθέντος. Κοινωνικὸν ἦχος βαρὺς· Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ. Τὸ αὐτὸ λέγεται ἕως οὗ ἀποδωθῇ ἡ ἑορτὴ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. τοῦ δικαίου Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, καὶ τὰ Ἑπιλόγια τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐθυμίου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος δ'. Εὐφραίνεσθε δίκαιοι. Θεοτόκε Παρθένε. Δεῦτε ἀνομνήσωμεν, καὶ ἕτερα γ'. τῶν δικαίων εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Δόξα καὶ νῦν, Ὁ Πατὴρ εὐδόκησεν. Εἴσοδος. Προκειμένον ἦχος βαρὺς· Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, στίχος α'. Καὶ εἶπα νῦν ἡρξάμην, στίχος β'. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, στίχος γ'. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς. Εἰ δὲ εἶη σάββατον, λέγομεν Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε· προηγεῖται γὰρ πάντων τῶν προκειμένων. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἦχος πλ. δ'. Παράδοξον μυστήριον. Στίχος· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Στιχηρὸν ἕτερον· Πῶς ἐξείπω τὸ μέγα μυστήριον. Στίχος· Ἐκ γαστροῦ πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε, ὥμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται. Στιχηρὸν ἄλλο· Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον ποιμένες. Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. β'. Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τοὺς αὐτοὺς στίχους λέγομεν καὶ ἑσπέρας καὶ πρωὶ ἕως οὗ ἀποδωθῇ ἡ ἑορτὴ, εἰ μὴ πού τυχῇ συνάντημα μνήμης ἁγίου, οἷον τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου· τότε γάρ, διὰ τὸ λέγειν εἰς τὸν στίχον τοῦ ἑσπερινοῦ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, οὐ λέγομεν τοὺς στίχους τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ τοὺς συνήθεις. Τὴν δὲ παννυχίδα ἑσπέρας καταλαμβάνομεν.

Εἰ δὲ ἐν σαββάτῳ τυχῇ στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνὴρ, ὡς σὺνηθες· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἡχοῦ εἰς δ'. καὶ τὰ προειρημένα προσόμοια τῶν δικαίων, εἰς ἦχον δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, εἰς δ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Δεῦτε ἀνομνήσωμεν τὴν Μητέρα· Εἴσοδος καὶ τὸ προκειμένον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου, [πρ 52] καὶ ἕτερα δύο ἰδιόμελα· τὰ προειρημένα τῆς ἑορτῆς ἦχος πλ. δ'. Παράδοξον μυστήριον, καὶ ἕτερον· Πῶς ἐξείπω τὸ μέγα μυστήριον, μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἦχος β'. Τί σοι προσενέγκωμεν, Χριστέ. Ἀπολυτίκιον Ἡ γέννησίς σου.

Εἰς τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας, κανόνες δύο· τὸν κατανοκτικὸν τοῦ ἡχοῦ εἰς ς'. καὶ τῆς ἑορτῆς τὸν α'. ἦχον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον ἀπὸ

ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἡ ἀνάγνωσις ἐν τῷ Πραξικοποστόλῳ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰ οὐκ ἔστι κυριακή, ἐγειρόμεθα ὥρα θ'. τὸ Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Ἡ γέννησις σου, Χριστέ. Οὐ στιχολογοῦμεν δέ, ἀλλ' εὐθὺς τὸν Ν'. καὶ λέγομεν Τῷ Κυρίῳ ᾠσωμεν, καὶ ἰστώμεν ιβ'. Κανόνας γ'. τὸν ἑνα-τῆς ἑορτῆς τὸ Χριστὸς γεννᾶται, καὶ ἕτερον τῆς Θεοτόκου εἰς ἦχον δ'. ποίημα Γαβριὴλ μοναχοῦ. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου· καὶ ἄλλον τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τοὺς γ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, καθίσμα τοῦ δικαίου Ἰωσήφ ἡχος α'. πρὸς τό. Τὸν τάφον σου, Σωτήρ. Πατὴρ ὡς ἀληθῶς. Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τῆς ἑορτῆς. Ἐν ψάτνῃ δι' ἡμᾶς. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ μεγάλου Βασιλείου εἰς τὴν ἑορτήν, οὗ ἡ ἀρχὴ Χριστοῦ γέννησις, εἰς δύο-σιν μίαν. Ζήτηί εἰς τὸ βιβλίον τὸν ἅγιον Βασίλειον λόγος ΛΓ'. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον ἡχος πλ. β'. Ὁ πρὸ ἐωσφόρου. Ἐξαποστειλάριον. Ἐπεσκέφατο ἡμᾶς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἡχος πλ. β'. πρὸς τό. Ὡς ὠράθης Χριστέ, πρὸς μίαν, μετὰ τῶν στίχων τῆς ἑορτῆς. Δόξα καὶ νῦν ἡχος πλ. α'. Τοῦ δικαίου Ἰωσήφ πρὸς τό. Χαίροις. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰ δὲ ἔστι κυριακή, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Αἱ στιχολογίαι, τὰ β'. καθίσματα καὶ ὁ πολυέλεος. Εἰ δὲ ἔστι ταχὺ, καὶ ὁ Ἄμωμος μετὰ τῶν ἀναστασίμων τροπαρίων αὐτοῦ. Καθίσματα ἀναστάσιμα. Εἰς δὲ τὸ τέλος τῶν στιχολογιῶν, φάλλομεν τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἡχοῦ τὴν ἀναστάσιμον· ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον, εἴτε, ἐὰν κατελείφθῃ λόγος, ἐκ τῆς ἑορτῆς. Εἴτα οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχοῦ, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ προκαείμενον, καὶ τὸ Πᾶσα πνοὴ τοῦ ἡχοῦ, καὶ τὸ ἐωθινὸν ἀναστάσιμον εὐαγγέλιον, τό. Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ ὁ Ν'. φαλμός. Καὶ λέγομεν κανόνας γ'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. καὶ τῶν δικαίων εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐθυμίου εἰς δ'. (αδ.) Ἀπὸ γ'. ψδῆς, καθίσμα τῶν δικαίων εἰς ἦχον α'. Τὸ προγραφέν· ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, καὶ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ μεγάλου Βασιλείου ὡσαύτως. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ὁ πρὸ ἐωσφόρου. Εἰς τοὺς αἰῶνες, ἰστώμεν ς'. καὶ λέγομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ ἕτερα γ'. τῶν δικαίων μετὰ τοῦ Δόξα ἡχος α'. πρὸς τό. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων, καὶ νῦν ἡχος β'. Σήμερον ὁ Χριστὸς ἐν Βηθλεέμ. Ἀπολυτίκιον τὸ ἀναστάσιμον, οἷον τύχη.

Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, εἰ οὐκ ἔστι κυριακὴ, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἵσοδον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον· Ὁ πρὸ ἑωσφόρου, ὁ Τρισάγιος. Προκείμενον, ὡδὴ τῆς Θεοτόκου· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι. Ἀλληλούια ἥχος πλ. δ'. τὸν β'. στίχον τοῦ· Ἀνάστηθι, Κύριε. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Ἀναχωρησάντων τῶν μαθητῶν. Κοινωνικόν· Λύτρωσιν ἀπέστειλεν.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι. Μετὰ τὴν εἵσοδον, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, Ὁ πρὸ ἑωσφόρου. Προκείμενον δὲ καὶ Ἀλληλούια ὁμοίως δὲ καὶ εὐαγγέλιον, λέγονται κυριακῇ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν, σὺν τοῖς κονωνικοῖς.

Σαββάτῳ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν, γίνεται ἡ ἀκολουθία πᾶσα κατὰ τὸν γεγραμμένον τύπον τῆς ἡμέρας· οὐδὲ γὰρ σαββάτου τι ψάλλομεν, ἔχουν τῆς Ὀκτωήχου. Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, προκείμενον καὶ ἀλληλούια ἄμνημον τοῦ ἐνεστῶτος ἔχον τῆς κυριακῆς. Ὁ δὲ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον α'. Τέκνον Τιμόθεε, δίδωκε δικαιοσύνην. Ζῆτει κυριακῇ λβ'. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς. Εἰ δὲ ἔχει ἡ ἡμέρα οἰκείαν ἀκολουθίαν, εἴτε ἅγιον ἑορτάσιμον, λέγομεν αὐτά· τὰ δὲ ἄμνημα καταλιμπάνομεν, τό τε προκείμενον καὶ τὸ ἀλληλούια, καὶ λέγομεν τοῦ ἁγίου.

Κυριακῇ μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν τελεῖται ἡ μνήμη τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος καὶ Δαβὶδ καὶ Ἰακώβ. Ἐσπέρας, ἡ συνήθης στιχολογία, τό· Μακάριος ἀνὴρ· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν γ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. καὶ τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸν ἔχον ἕτερα β'. Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος, ἀφίομεν τῆς ἑορτῆς καὶ λέγομεν τοῦ ἁγίου τὰ β'. καὶ τῶν δικαίων εἰς ἔχον δ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, γ'. Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἔχον τῆς ἑορτῆς· Δεῦτε ἀνυμνήσωμεν. Εἵσοδος. Προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου ἅπαξ, καὶ ἕτερα δύο ἰδιόμελα (π. 53] τῶν δικαίων ἥχος πλ. β'. Μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ ἄλλο· Ἱερρέων μνήμη καὶ βασιλέων, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς ἥχος πλ. δ'. Πῶς ἐξείπω τὸ μέγα μυστήριον. Ἀπολυτίκιον ἥχος β'. Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ. Εἰς τὸ ἀπόδειπνον λέγομεν τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, εἴτα τὸ τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον.

Εἰς τὴν παννουχίδα τῆς ἀγρυπνίας, τὸν α'. κατανουκτικὸν τοῦ ἡγου κανόνα καὶ ἓνα ἐκ τῶν εἰς τὴν παννουχίδα τῆς ἑορτῆς· τὸν μὲν κατανουκτικόν, εἰς ς'. τὸν δὲ τῆς ἑορτῆς, εἰς δ'. τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς σύνηθες.

Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν· Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ. Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος, εἰς τὸ Δόξα, τοῦ ἁγίου, καὶ εἰς τὸ καὶ νῦν, Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. τῆς κυριακῆς καὶ ὁ Πολυέλεος καὶ ὁ Ἀμωμος. Ψάλλομεν δὲ αὐτὸν μετὰ Ἀλληλουιαρίων τοῦ πλ. α'. ἡγου· λέγομεν δὲ καὶ τὰ προσόμια τροπάρια τὰ ἀναστάσιμα. Ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον, καὶ εἰ ἔχει καὶ ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἅγιος. Καθίσματτα ἀναστάσιμα καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἡγου, ἔπειτα οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Πᾶσα πνοή. Ὅμοίως καὶ τὸ ἀναστάσιμον ἐωθινὸν εὐαγγέλιον, τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. ὁ α'. ἀναστάσιμος εἰς ς'. καὶ τῶν δικαίων εἰς ς'. εἰς ἡχον δ'. πρὸς τό· Ἄσوماί σοι, Κύριε, ὁ Θεός μου· καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος εἰς ς'. καὶ τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. πρὸς δὲ τὸν ἡχον τοῦ ἀναστασίμου κανόνος πρωτεύει ὁ εἰς τοῦ ἐτέρου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα τῶν δικαίων ἡχος α'. Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον, τοῦ δὲ ἁγίου τὸ καθίσμα ψάλλομεν ἀπὸ τῆς γ'. στιχολογίας, Δόξα καὶ νῦν πρὸς τὸν ἡχον καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος κοντάκιον, ψάλλομεν αὐτό, τὸ δὲ καθίσμα ψάλλομεν ἀπὸ τῶν στιχολογιῶν, καταλιμπάνομεν τὰ ἀναστάσιμα. Ἀπὸ δὲ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἴκους κᾶν γ'. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ'. καὶ ἕτερα β'. τῶν δικαίων ἡχος α'. πρὸς τό· Τῶν οὐρανίων. Δόξα ἡχος πλ. δ'. Αἶμα καὶ πῦρ, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Εἰ δὲ ἔχει καὶ ὁ ἅγιος στιχηρά, ἰστώμεν γ'. καὶ λέγομεν καὶ ἕτερα δύο τοῦ αὐτοῦ· εἰ δὲ ἔχει ἰδιόμελα, λέγομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ γ'. τῶν δικαίων καὶ τὸ ἰδιόμελον αὐτῶν, τό· Αἶμα καὶ πῦρ, εἰς τὸ Δόξα τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν Ὑπερευλογημένη. Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον τῆς κυριακῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι τοῦ ἡγου. Μετὰ τὴν εἴσοδον, (οδ.) τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προκείμενον τῶν ἁγίων ἡχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, γνωρίζω ὑμῖν. Ζήτει κυριακῇ κ'. Ἀλληλούια ἡχος δ'. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβίδ. Στίχος β'. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβίδ ἀλήθειαν. Εὐαγγέλιον κυριακῇ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν.

Χρή δὲ εἰδέναι, ὅτι, ἐὰν τύχωσιν ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως μέχρι τῶν Φώτων δύο σαββατοκυρίακα, ἀναγινώσκονται ἀμφότερα, καθὼς εἴρηται. Εἰ δὲ τύχη ἓν, γίνεται ἀκολουθία τοῦ σαββάτου καὶ τῆς κυριακῆς ἢ πρὸ τῶν Φώτων, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον. Κεινωνικὸν δὲ τῆς κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν· Αἰνεῖτε καὶ Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου. Χρή δὲ γινώσκειν, ὅτι τὸ ὠδαεκαήμερον ὅλον, ἐκτὸς σαββάτου ἐσπέρας, ἐν τοῖς λυχνικοῖς οὐ στιχολογοῦμεν, καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ δὲ ἐν κάθισμα μόνον λέγομεν. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς ἦχον δ'. γ'. ἐκ β'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τῆς ἐορτῆς· Ὁ Πατὴρ εὐδόκησε. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς ἦχος β'. πρὸς τὰ Οἶκος τοῦ Ἐφραθα β'. Ἄστρον ἐξ Ἰακώβ. Πόλις ἡ τοῦ Δαβὶδ· καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἦχος δ'. Στέφανος, ἡ καλὴ ἀπαρχὴ τῶν μαρτύρων. Δόξα καὶ νῦν, Θεοτόκε Παρθένε, ἡ τεκοῦσα. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'. Βασιλεῖον διαδῆμα ἐστέφθη σὴ κορυφῇ.

Εἰς τὴν παννουχίδα, λέγομεν κανόνα τῆς ἐορτῆς Γεωργίου ἦχος α'. πρὸς τὸ Ὡδὴν ἐπινίκιον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, οὐδέν· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἦχος δ'. τροπάριον τῆς ἐορτῆς β'. Δόξα καὶ νῦν τὸ τοῦ ἁγίου. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἓν, κάθισμα τῆς ἐορτῆς πρὸς τὸν ἐνεστώτα ἦχον, εἰ ἔχει· εἰ δ' οὐκ, οἶον ἂν εἴη. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· Ἐγκώμιον τοῦ Νύσσης εἰς τὸν πρωτομάρτυρα, οὗ ἡ ἀρχὴ· Ὡς καλὴ τῶν ἀγαθῶν ἡ ἀκολουθία· Ζήτει εἰς τὸ Πανηγυρικόν, ἔπειτα· ὁ Ν'. καὶ ψάλλομεν κανόνα β'. τῆς ἐορτῆς (π. 54) τὸν ἱαμβικόν, τὸ Ἐσωσε λαόν, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἦχος πλ. α'. Ἰωάννου μοναχοῦ· λέγομεν γὰρ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος δ'. πρὸς τὸ Κατεπλάγη Ἰωσήφ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό θεοτοκίον, τὸ Κατεπλάγη· Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ δηλωθέντος λόγου, γίνεται γὰρ εἰς δύοσεis δύο. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου πρὸς τὸ Ἡ Παρθένος σήμερον, καὶ οἶκον ἓνα, καὶ δύο τῆς ἐορτῆς, καὶ ἔσχατον ἄρχεται ὁ ψάλτης τὸ Ἡ παρθένος σήμερον, καὶ τελειοῦται παρὰ τοῦ λαοῦ. Ἐξαποστειλάριον, τῆς ἐορτῆς ὁμοίως καὶ τοῦ ἁγίου· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ β'. τῆς ἐορτῆς ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Αἰ ἀγγελικαί. Ἰδὼν Ἰωσήφ. Νίκην κατ' ἐχθρῶν. Καὶ

ιδιόμελον τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Πρῶτος ἐν μάρτυσι. Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς· Χορεύουσιν ἄγγελοι πάντες ἐν οὐρανῷ· Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τοπικά καὶ ἡ ς'. ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν εἵσοδον, τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου. Ὁ Τρισάγιος. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεις· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Στέφανος πλήρης. Ζήτηι τῇ β'. τῆς γ'. ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα. Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἐξομολογήσονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης. Κοινωνικὸν τῆς ἐορτῆς, καὶ τοῦ ἁγίου· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνί τῷ αὐτῷ κη'. τῶν ἁγίων δισμουρίων, καὶ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ δύο τῶν μαρτύρων, δευτεροῦντες τὸ α'. εἰς ἦχον α'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ Γραπτοῦ εἰς ἦχον δ'. πρὸς τὸ· Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς· Εὐφραίνεσθε δίκαιοι, καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ γ'. τῆς ἐορτῆς πρὸς τὸ· Οἶκος τοῦ Ἐφραῖθα. Λόγος ὁ τοῦ Πατρὸς. Δώρα, ὡς βασιλεῖ. Σκίρτησαν, ὦ Δαβιδ. Δόξα καὶ νῦν ιδιόμελον· Ἡ βασιλεία σου, Χριστέ ὁ Θεός. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ἐνεστώτα ἦχον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, οὐδέν· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου ἐν ἑκ τῶν συνήθων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἓν, κάθισμα τῆς ἐορτῆς. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τὸν βίον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, οἷον ἡ ἀρχή· Τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ τὴν ἀθλήσιν ἐλομένων. Ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων δισμουρίων, οἷον ἡ ἀρχή· Ἄρτι Μαξιμιανοῦ, δεύτερον ἔτος ἄγοντος. (οδ.) Εἶτα ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τῆς ἐορτῆς τὸ· Χριστὸς γεννᾶται, καὶ τῶν ἁγίων εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, καὶ τοῦ ὁσίου εἰς ἦχον δ'. Θεοφάνους, τοὺς γ'. ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς πρὸς τὸ αὐτὸ κάθισμα· Τόκον ἄσπορον κατανοῶσα. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς εἰς ἦχον πλ. β'. πρὸς τὸ· Αἱ ἀγγελικαί. Τέτοκε χαράν. Αὐλῶν ποιμενικῶν. Ποῖος τοὺς βροτῶν. Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. δ'. ιδιόμελοson τῆς ἐορτῆς· Παράδοξον μυστήριον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ, τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς ἡ ε'. καὶ ἡ ε'. ὡδὴ μετὰ τοῦ ἐνὸς εἰρμουῦ Θεοῦ ὧν εἰρήνης, Πατὴρ οἰκτιρμῶν. Τὸ τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον, ὁμοίως καὶ τὸ προκείμενον καὶ ἀλληλουῖα καὶ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ'. τῶν ἁγίων Νηπίων, καὶ τοῦ ὁσίου Μαρκέλλου, καὶ μνήμη τῶν ἐγκαινίων τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκένραξα ἱστῶμεν γ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν ἐγκαινίων εἰς ἦχον πλ. β'. γ'. τὰ μὲν β'. τὰ πρῶτα ἐκ γ'. τὸ δὲ ἐν β'. Εἰσὶ δὲ ταῦτα Ἐγκαινία τιμᾶσθαι. Ἐγκαινίζεσθε, ἀδελφοί. Τὴν μνήμην τῶν ἐγκαινίων. Δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, τῆς ἑορτῆς. Ὅτε καιρὸς τῆς ἐπὶ γῆς παρουσίας σου. Εἵσοδος, τό Φῶς ἡλαρόν. Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων γ'. τὸ α'. Βασιλειῶν Ἑστὴ Σολομών τὸ β'. Παροιμιῶν Ὁ Θεὸς τῇ σοφίᾳ τὸ γ'. Παροιμιῶν Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῶν ἁγίων Νηπίων ἦχος πλ. δ'. πρὸς τό Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος γ'. Δόξα καὶ νῦν ἦχος βαρύς. Ἐξεπλήττετο ὁ Ἡρώδης. Ἀπολυτίκιον Ἡ γέννησις σου, Χριστέ ὁ Θεός.

Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας, κανόνα τὸν κατανυκτικὸν τῆς Ὁκτωήχου τῆς ἡμέρας εἰς ε'. καὶ τῶν ἐγκαινίων εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τὸ κατανυκτικόν, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Ἀνάγνωσις, ἡ κατὰ ἀκολουθίαν τοῦ ἀποστόλου.

Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἦχος δ'. τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν τὸ τῶν ἐγκαινίων εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Τὰ πέρατα ἐφώτισε τῇ παρουσίᾳ Χριστός, τὸν κόσμον ἀνεκαίνισε Πνεύματι θείῳ αὐτοῦ, ψυχαὶ ἐγκαινίζονται οἶκος γὰρ ἀνετέθη νῦν εἰς δόξαν Κυρίου. ἔνθα καὶ ἐγκαινίζει τῶν πιστῶν τὰς καρδίας Χριστός ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς σωτηρίαν βροτῶν. Αἱ στιχολογίαι, κάθισμα γ'. εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ψαλτῆρος κατὰ ἀποβολήν, κάθίσματα δὲ τῆς ἑορτῆς, εἴτα τὸν Πολυέλεον, ἡ, ἀντ' αὐτοῦ, (π. 55] χωρίζει ὁ ἐκκλησιάρχης ψαλμοὺς διαφόρους, ἀρμύζοντας εἰς ἐγκαίνια, καὶ στιχολογοῦμεν αὐτοὺς μετὰ καὶ τρανωτέρων ἀλληλουσιarίων. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ ὁσίου Μαρκέλλου, οὗ ἡ ἀρχὴ Ἐννοιά μου πολλάκις γέγονε. Ἀπὸ δὲ τοῦ Πολυελέου λέγομεν κάθισμα ἦχος πλ. δ'. τῶν ἐγκαινίων πρὸς τό Τὸ προσταχθέν. Τοῦ μαρτυρίου τὴν σκηνήν, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Ἀγαλλιάσθω οὐρανός. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ Θεολόγου τῶν Ἐγκαινίων,

οὗ ἡ ἀρχή· Ἐγκαινία τιμᾶσθαι, παλαιὸς νόμος· ἔπειτα οἱ ἀναβαθμοὶ ἤχος δ'. Ἀντίφωνον ἔν. Προκαίμενον ἤχος δ'. Πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου, ἅγιος ὁ ναὸς σου θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ, στίχος· Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεὸς, ἐν Σιών. Πᾶσα πνιή. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐγένετο τὰ ἐγκαινία. Ζήτηί τῇ παρασκευῇ τῆς ε'. ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα ἀπὸ τὸ μέσον. Ὁ Ν'. καὶ εὐθὺς Τῷ Κυρίῳ ᾄσωμεν, καὶ οἱ κληόνες, τῆς ἑορτῆς τό· Ἔσωσε λαόν, εἰς δ'. καὶ τῶν ἁγίων Νηπίων σὺν τῷ ὁσίῳ εἰς σ'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τό· Ὡς ἐν ἡπαίρῳ. καὶ τῶν ἐγκαινίων εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον εἰς σ'. ἰσθῶμεν γὰρ στίχους ιε'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων Νηπίων ἤχος δ'. πρὸς τό· Ἐπεφάνης σήμερον. Τῷ τεχθέντι σήμερον, Δόξα καὶ νῦν, Τὸν λόγον τοῦ Πατρὸς. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Νύσσης εἰς τὰ ἅγια Νήπια, οὗ ἡ ἀρχή· Σαλπίσσατε ἐν νεομηνίᾳ. Ζήτηί εἰς τὸ Πανηγυρικόν, εἰς στάσεις δύο, ἡ εἰς μίαν πρὸς τὴν ὥραν. Ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τῶν ἐγκαινίων ἤχος δ'. Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος, ἡ προσομοίαν πρὸς τό· Ἐπεφάνης σήμερον. Οὐρανὸς κατὰστερος. Ζήτηί Σεπτέμβριον ιγ'. εἰς τὸ Κοντακάριον. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὰ Νήπια. ἐν τῷ Πανηγυρικῷ. Ἐξαποστειλᾶριον τῆς ἑορτῆς· Ἐπεσκέφατο, καὶ τῶν ἐγκαινίων πρὸς τό· Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ. Ζήτηί ἐν τῷ Τροπολογίῳ. Εἰς τοὺς αἶνους ἰσθῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν Ἐγκαινίων, δύο πρὸς τό· Ἐδωκας σημειώσιν, καὶ τῶν ἁγίων Νηπίων γ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, καὶ τοῦ ὁσίου προσομοίαν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον δύο. Ζήτηί ταῦτα ἐν τῷ Τροπολογίῳ. Τὸν δὲ ἔσχατον στίχον, λέγοντες εἰς ἤχον α'. ἐνούμεθα καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα ἤχος α'. τῶν ἐγκαινίων· Πάλαι μὲν ἐγκαινίζων, ἅπαξ· εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν ἤχος γ'. ἰδιόμελον· Πρὸς ἑαυτὸν ἐπανάγου, ἄνθρωπε. Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς· Ἡ γέννησίς σου.

Εἰ δὲ τύχη τὴν μνήμην τῶν ἐγκαινίων λαχεῖν ἐν κυριακῇ, τῇ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν, τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας, στιχολογοῦμεν τό· Μακάριος ἀνὴρ· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου, ἐφ' ἅπαξ, εἴτα τῶν ἐγκαινίων· Ἐγκαινία τιμᾶσθαι, β'. Ἐγκαινίζεσθε ἀδελφοί, β'. Τὴν μνήμην τῶν ἐγκαινίων, ἅπαξ. Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. (οδ.) δογματικὸν τοῦ ἤχου. Εἴσοδος. Προκαίμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Τὰ ἀναγνώσματα. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ στίχου ἅπαξ, εἴτα στιχηρὰ ἤχος πλ. β'. ἰδιόμελον τῆς κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν· Μνήμην ἐπιτελοῦμεν. Ἄλλο· Ἱερῶν μνήμη καὶ βασιλέων· Δόξα καὶ νῦν ἤχος βαρύς· Ἐξε-

·πλήττετο ὁ Ἑρώδης. Ἀπολυτίκιον, τῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν κυριακῆς· Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ. Τὴν δὲ παννυχίδα, ὡς εἴρηται.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος πρὸς τὸν ἥχον, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον β'. Δόξα καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων. Αἱ στιχολογίαι. Αἱ ἀναγνώσεις, ὡς εἴρηται. Ἀναβαθμοὶ δέ, καὶ προκείμενον, καὶ Ἡᾶσα πνοή, καὶ εὐαγγέλιον ἐωθινόν, πάντα τοῦ ἥχου τὰ ἀναστάσιμα. Ἀνάστασιν Χριστοῦ καὶ ὁ Ν'. Καὶ ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν κανόνας, τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. εἶτα τῶν ἐγκαινίων εἰς δ'. ἔπειτα τῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν κυριακῆς, εἰς δ'. καὶ τῶν ἁγίων Νηπίων σὺν τῷ ὁσίῳ εἰς δ'. δύο μὲν τροπάρια τῶν ἁγίων Νηπίων, καὶ ἐν τοῦ ὁσίου καὶ θεοτοκίου. Καθίσματα καὶ τὸ κοντάκιον καὶ αἱ ἀναγνώσεις, ὡς εἴρηται. Ἐξαποστειλάριον Ἄγιος Κύριος, εἶτα τῶν ἐγκαινίων τὰ δύο. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ δύο τῶν Ἐγκαινίων ἐκ τῶν εἰρημένων εἰς ἥχον δ'. καὶ δύο ἁγίων Νηπίων, Δόξα ἥχος γ'. Ἰδιόμελον τῶν ἐγκαινίων. Πρὸς ἑαυτὸν ἐπανάγου, καὶ νῦν Ὑπερευλογημένη. Ἀπολυτίκιον τῆς κυριακῆς.

Δεῖ δὲ γινώσκειν. ὅτι, οὕτως ἐπιτελοῦμεν τὰ ἐγκαινία τοῦ ναοῦ. Πρὸς ὥραν δὲ δ'. σημαίνει τὴν λειτουργίαν καὶ, συνηγμένων τῶν ἱερέων ἅμα τῷ λαῷ ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἀρχόμεθα ἐκεῖ τῆς θείας λειτουργίας· ἡ δὲ μεγάλη ἐκκλησία θυμιᾶται, ἅμα τὸ σημαίνει, συχνῶς πρὸς τὸ γεμισθῆναι ταύτην καπνοῦ. Ψάλλονται δὲ ἐκεῖ τυπικὰ καὶ, ἀντὶ μακαρισμῶν, ὡδὴ τοῦ κανόνος τῶν ἐγκαινίων ἡ γ'. πρὸς τό· Εὐφραίνεται. Ἠγάσας ἐπὶ γῆς. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῶν μακαρισμῶν, εὐθὺς ἀρχόμεθα τοῦ τροπαρίου ἥχος βαρὺς· Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός· καὶ αἶροντες τὸν Σταυρὸν καὶ εὐαγγέλιον μετὰ καὶ τῶν κηρῶν τῆς εισόδου, ἐξερχόμεθα ἀπ' ἐκεῖ πάντες, ψάλλοντες τὸ αὐτὸ τροπάριον ἐκ γ'. Εἶτα στίχον Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἶνες, καὶ ἕτερον τροπάριον ἥχος βαρὺς· Ἄγιοι μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες καὶ στεφανωθέντες. Εἶτα πάλιν τό· Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ ὁ στίχος οὗτος· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι. Ἄγιοι μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες καὶ στεφανωθέντες. Οὕτως ψάλλομεν ἕως περικυκλεύσουσι τὴν ἐκκλησίαν. Ἀμα δὲ τῷ φθάσαι τὴν λιτὴν εἰς τὸ ἐξωνάρθηκον, λέγομεν Δόξα καὶ νῦν ἥχος β'. καὶ τροπάριον θ'. Ἀδιδόευτε πύλη. Ἰσταμένων δὲ πάντων ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ θεοτοκίου, ἀπάρχονται (π. 56] οἱ ψάλλοντες, τό· Ἄρατε πύλας. Ἰστάμενοι δὲ καὶ ἕτεροι ἔσωθεν, ἀντιψάλλουσι καὶ αὐτοί· Τίς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. Εἶτα οἱ ἔξω· Ἄρατε πύλας. Καὶ πάλιν οἱ

ἔσω· Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. Ἐπειτα ἐκ γ', οἱ ἔξω· Ἄρατε πύλας. Καὶ οἱ ἔσω· Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. Τούτων δὲ λεγομένων, λέγουσι τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου οἱ ἱερεῖς, τότε λέγουσιν οἱ ἔξω· Κύριος τῶν δυνάμεων αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς. Καὶ τοῦτον λεγόμενου, εὐθέως ἀνοίγονται αἱ πύλαι, καὶ εἰσέρχονται οἱ ἱερεῖς εἰσπορεύοντες· εἰσπορεύοντων δὲ τῶν ἱερέων, λέγει ὁ λαὸς Δόξα καὶ νῦν, καὶ τὸ κοντάκιον· Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος. Εἰς τοὺς ἰδίους τόπους εὐτάκτως παραγενομένων πάντων. Εἴτα γίνεται συναπτὴ τοῦ Τρισαγίου ὑπὸ τοῦ διακόνου, καὶ εὐθὺς τὸ Τρισάγιον. Προκείμενον ἤχος δ'. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, στίχος· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, κλήσεως ἐπουρανίου. Ἀλληλουῖα ἤχος δ'. Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός, ἐν Σιών, στίχος β'. Πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου. Εὐαγγέλιον ζῆτει Ἰουνοῦ καθ'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας. Καὶ τελεῖται ἅπαντα ἡ θεία λειτουργία. Κοινωνικὸν ἤχος α'. Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, πάντα μὲν καθὼς εἴρηται, πλην λέγομεν συνημμένως καὶ ἀπόστολον καὶ εὐαγγέλιον τῆς κυριακῆς, ἅτινα καὶ προηγοῦνται, ἔπειτα τῶν ἐγκαινίων πάντα, ὡς εἴρηται. Καὶ κοινωνικόν· Αἰνεῖτε καὶ τῶν ἐγκαινίων.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. Μεθεόρτα καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀνυσίας, καὶ τῆς ὁσίας Μελάνης· ψάλλομεν γὰρ καὶ ταύτην ἀφ' ἐσπέρας διὰ τὸ εἰς τὴν λα'. ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς δύο εἰς ἤχον γ'. πρὸς τὸ Μεγάλα τοῦ Σταυροῦ σου. Μεγάλα τοῦ περθέντος. Καὶ ἕτερον Μεγάλα τῆς οἰκονομίας σου. Ζῆτει ταῦτα ἐν τῷ Τροπολογίῳ, καὶ β'. τῆς ἁγίας Ἀνυσίας εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα β'. τῆς ὁσίας Μελάνης ἤχος ὁ αὐτὸς πρὸς τὸ Ὁ εἰς Ὑψίστου, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Σπηλαίῳ παρῶκησας. Προκείμενον· Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Μάγοι, Περσῶν βασιλεῖς. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου· εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἤχον· (οὐδ.)

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἐν, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Κανόνες γ'. τῆς ἑορτῆς· Χριστὸς γεννᾶται, καὶ τῆς μάρτυρος ἡχὸς δ'. Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρουθραῖον· καὶ τῆς ὁσίας εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τοῦ αὐτοῦ· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, οἱ γ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ὁσίας ἡχὸς δ'. πρὸς τό· Ταχὺ προκατάλαβε, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς πρὸς αὐτό· Εὐθέως εὐφραίνεται. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τῆς ὁσίας, οὗ ἡ ἀρχή· Ἦν ἄρα καὶ τοῦτο τῆς μεγίστης. Καὶ ἀπὸ τῆς στιχολογίας δὲ ἐξ αὐτοῦ. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλᾶριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνων, στιχηρὰ γ'. τῆς ἑορτῆς ἡχὸς πλ. δ'. πρὸς τό· Κύριε, εἰ καὶ κριτηρίῳ, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἡχὸς πλ. α'. Ἀκατάληπτον τὸ τελούμενον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τῶν παννουχίδων ἡ ς'. Τὸν προφήτην Ἰωάνν. Ὁ ἐν κόλποις τοῦ Πατρὸς. Τὸ τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Τρισάγιον. Προκείμενον ἡχὸς α'. Κύριος εἶπε πρὸς με· Υἱὸς μου. Στίχος· Αἰτησαι παρ' ἐμοῦ. Ἀλληλούια, ἡχὸς πλ. α'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς· Αὐτρωσιν ἀπέστειλεν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λα'. Ἐν ταύτῃ ἀποδίδομεν τὴν ἑορτήν, τὴν δὲ ἀγίαν Μελάνην ἐψάλλομεν τῇ λ'. Ἑσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ἡχὸς β'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα. Τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γεννηθέντος. Ἡ βασιλεία σου, Χριστέ ὁ Θεός, τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, Τί σοι προσενέγκωμεν, Χριστέ. Προκείμενον· Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα ἡχὸς πλ. δ'. Παράδοξον μυστήριον. Στίχος· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Πῶς ἐξείπω τὸ μέγα μυστήριον. Στίχος β'. Ἐκ γαστροῦ πρὸ ἐωσφόρου. Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον ποιμένες. Δόξα καὶ νῦν, Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις. Ἀπολυτίκιον· Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν.

Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς ἡχὸς α'. Ὤδὴν ἐπινίκιον. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἔν, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἡχὸς δ'. πρὸς τό· Κατεπλάγη Ἰωσήφ. Ὁ ἀχώρητος παντί, Δόξα καὶ νῦν ὅμοιον· Τί θαυμάζεις Μαριάμ. Ἀνάγνωσις· Λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν ἑορτήν, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄ πάλαι πατριάρχαι μὲν ὠδινον, εἰς δόσεις δύο. Κανόνες ψάλλομεν τῆς ἑορτῆς τοὺς δύο ἀνά ς'. καὶ ἔσχατον τὰς καταβασίας, πρὸς μίαν, οἱ χοροί· πλὴν οὐ λέγομεν πρῶτον τό· Χριστὸς γεννᾶται· τὴν

καταβασίαν, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ, ἀλλὰ τοῦ πληρουμένου κανόνος, ἔχουν τοῦ Ἑσώσε λαόν. Ὁ δὲ δεύτερος χορὸς, τὸ Χριστὸς γεννᾶται, λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς. ἦχος πλ. δ'. Ἀγαλλιᾶσθω οὐρανός, ἐν τῷ Τροπολογίῳ, (π. 57] ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, κάθισμα ἕτερον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, πρὸς τὸ Ἀνέστης ἐκ νεκρῶν. Παράδοξον πιστοί. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκους τοὺς γ'. τοὺς ἐν τῷ τέλει. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνων, στιχηρὰ ἦχος δ'. ἰδιόμελον· Εὐφραίνεσθε, δίκαιοι. Στίχος· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Θεοτόκε Παρθένε. Στίχος· Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου. Δεῦτε ἀνυμνήσωμεν. πρὸς μίαν. Δόξα καὶ νῦν. Ὁ Πατήρ εὐδόκησεν. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰ δὲ τύχη ἀποδιδασθαι τὴν ἑορτὴν εἰς ἡμέραν κυριακὴν, ψάλλομεν καὶ τὰ ἀναστάσιμα πάντα· τὴν γὰρ κυρίαν καὶ μόνην ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλομεν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος ἡ ε'. Θεὸς ὢν εἰρήνης, ἧς καὶ ἀρχόμεθα λέγομεν δὲ καὶ ταύτης τροπάρια, ὁμοίως καὶ τὰ β'. τροπάρια τῆς ς'. ᾠδῆς, τὸν γὰρ εἰρμὸν αὐτῆς οὐ λέγομεν· τὰ δὲ λοιπὰ πάντα τῆς ἑορτῆς. Τὸ τροπάριον μετὰ τὴν εἴσοδον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον, προκείμενον, ἀπόστολος, Ἀλληλούια, εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Σαββάτω πρὸ τῶν Φώτων. Ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, οἱ καλῶς διακονήσαντες. Ζήτει σαββάτῳ λδ'. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραγίνεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής.

Κυριακῇ πρὸ τῶν Φώτων. Προκείμενον τοῦ ἡχοῦ ἁμνημον. Ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, νῆφε ἐν πᾶσι. Ἀλληλούια ἦχος πλ. δ'. Ὁ Θεός, οἰκτειρήσαι ἡμᾶς. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἕτερον σάββατον πρὸ τῶν Φώτων. Εἰ τύχη γενέσθαι τὰ Φῶτα ἐν κυριακῇ, ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι. Ζήτει τῇ παρασκευῇ τῆς ς'. ἐβδομάδος ἀπὸ τοῦ Πάσχα.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι, εἰ μὲν εἰσι δύο κυριακαὶ μετὰ τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων, ἀναγινώσκεται τῇ α'. κυριακῇ· Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων· τῇ δὲ β'. κυριακῇ· Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου. Εἰ δὲ ἐν σάββατον καὶ μία κυριακὴ, ἀναγινώσκεται, τὸ μὲν σάββατον, σαββάτῳ μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν, τῇ δὲ κυριακῇ, πρὸ τῶν Φώτων. (οδ.)

Μὴν Ἰανουάριος.

Μηνὶ Ἰανουαρίῳ α'. Ἡ Περιτομή τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστῶμεν ς'. (οδ.] καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Περιτομῆς εἰς ἦχον δ'. γ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον γ'. πρὸς τό. Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἐξοδός, προκειμένον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου ἦχος γ'. Χριστὸν εἰσοικισάμενος. Ἔτερον Μῦρον ἐκκενωθέν. Ἄλλο. Τὴν ἱερατικὴν στολὴν. Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. δ'. ἰδιόμελον Συγκαταβαίνων ὁ Σωτὴρ. Ἀπολυτίκιον, ἦχος α'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγος σου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τοῦ ἁγίου. Ζήτει εἰς τὸ τέλος τῆς Ὀκτωήχου. Ἀπὸ γ'. οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἐγειρόμεθα ἀρχὴ ὥρας ζ'. Θεὸς Κύριος ἦχος α'. τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου β'. καὶ θεοτοκίον Συλλαβοῦσα ἀφλέκτως. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἓν, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἦχος α'. Ὁ πάντων ποιητής, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου, συγγραφέντα παρὰ Ἀμφιλοχίου, ἐπισκόπου Ἰκονίου, ὧν ἡ ἀρχή· Ἀγαπητοί, οὐκ ἴν' ἀπεικός, εἰς δύοσεις δύο. Ὁ Ν'. καὶ κανόνα ἓνα εἰς ἦχον β'. Θεοφάνους· Δεῦτε λαοί. Λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἰστῶντες ιδ'. καὶ λέγομεν τὸν εἰρμόν ἄπχξ, τὰ δὲ τροπάρια τῆς ἑορτῆς τὰ β'. ἀνά γ'. ἦχουν εἰς ς'. τὰ δὲ λοιπὰ τροπάρια τοῦ ἁγίου εἰς η'. ἔσχατον δὲ λέγομεν τὰς καταβασίας τῶν Φώτων· τὸ Βυθοῦ ἀνεκάλυψε, καὶ Στείβει θαλάσσης, πρὸς μίαν οἱ χοροί. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. Τῆς ἀρρήτου σοφίας, καὶ θεοτοκίον, καὶ ἡ β'. ἀνάγνωσις. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον Ὠφθης βάσις ἄσειστος. Ἀνάγνωσις· λόγος εἰς τὴν Περιτομὴν καὶ εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον, οὗ ἡ ἀρχή· Σκιὰν μὲν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν. Ἐξαπρωστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶωνους ἰστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια, ἦχος πλ. α'. πρὸς τό. Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμοιον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ἦχος πλ. δ'. Οὐκ ἐπαισχύνθη ὁ πανάγαθος, δευτεροῦντες αὐτό, καὶ ἕτερα στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. β'. Ἐξεχύθη ἡ χάρις, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος ἡ γ'. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον τὸ τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προ-

κείμενον ἦχος α'. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, στίχος· Ἀκούσατε ταῦτα. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολοσσαεῖς· Ἀδελφοί, βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς. Ἀλληλούια ἦχος πλ. δ'. Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχες. Ὁ ὁδηγῶν, ὡσεὶ πρόβατα, τὸν Ἰωσήφ. Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ. Στίχος β'. Ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου καὶ ἔλθε εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς. Ὁ Θεός, ἐπίστρεψον ἡμᾶς καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου. Εὐαγγέλιον κατὰ (π. 58] Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον. Τελεῖται δὲ πᾶσα ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας ἡ στιχολογία, τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἡχοῦ γ'. καὶ δύο τῆς Περιτομῆς ἦχος δ'. καὶ γ'. τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον τὰ προειρημένα, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον δογματικὸν τοῦ ἡχοῦ. Εἵσοδος. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου ἅπαξ, καὶ β'. ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου ἦχος γ'. Χριστὸν εἰσοικισάμενος. Ἔτερον Μῦρον ἐκκενωθέν. Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. δ'. τὸ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς· Συγκαταβαίνων ὁ Σωτὴρ. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνα τὸν α'. τοῦ ἡχοῦ τῆς παννυχίδος εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου τὸν προειρημένον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα κατανυκτικόν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. ἡ ἀνάγνωσις, ὡς σύνηθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπᾶριον τοῦ ἡχοῦ β'. Δόξα, τὸ τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι καὶ καθίσματα ἀναστάσιμα. Ἀναγνώσεις, αἱ εἰρημέναι, καὶ ὁ Ἐπιτάφιος τοῦ ἁγίου εἰς τὸν Θεολόγον, εἰς δύοσις δ'. Οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Πᾶσα πνοὴ τοῦ ἡχοῦ. Εὐαγγέλιον, τὸ ἐωθινόν. Κανόνες β'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δέκα, δευτεροῦντες τὰ τροπάρια τῆς ἑορτῆς, ἔσχατον δὲ λέγομεν καὶ τὰς καταβασίας τῶν Φώτων. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου· ἀπὸ ς'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Ἐξαποστειλᾶριον· Ἅγιος Κύριος, καὶ τό· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶνους, ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ δ'. τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. α'. πρὸς τό· Χαίροις, Δόξα ἦχος πλ. δ'. ἰδιόμελον· Οὐκ ἐπαισχύνθη ὁ πανάγαθος Θεός, καὶ νῦν· Ὑπερευλογημένη. Ἀπολυτίκιον τὸ ἐπιλαγχάνον τῆς κυριακῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι τοῦ ἡχοῦ. Μετὰ τὴν εἵσοδον, τροπᾶριον τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντά-

κιον τοῦ ἁγίου. Προκείμενον καὶ ἀλληλούια τοῦ αὐτοῦ. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον, ἀμφοτέρω, τῆς τε κυριακῆς καὶ τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, καὶ εἰς μνημόσυνον, καὶ ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι, εἰ οὐ τύχη ἐν κυριακῇ ἡ μνήμη αὐτοῦ· ἀναγινώσκειται ὁ Ἐπιτάφιος τῇ κυριακῇ, τῇ μετὰ τὴν μνήμην αὐτοῦ, εἰ μὴ τύχη ἡ παραμονὴ τῶν Φώτων, ἡ αὐτὴ ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν Φώτων.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. Προεόρτια τῶν Φώτων, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σιλβέστρου, πάπα Ῥώμης. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν σ'. (οδ.) καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια γ'. εἰς ἦχον δ'. πρὸς τό· Ὡς γενναῖον, καὶ γ'. τοῦ ὁσίου εἰς ἦχον πλ. δ'. πρὸς τό· Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον προεόρτιον ἦχος α'. Λαμπρὰ μὲν ἡ παρελθοῦσα ἑορτή. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ προεόρτια ἦχος β'. πρὸς τό· Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ, γ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἦχος β'. Πάλιν Ἰησοῦς. Ἀπολυτίκιον ἦχος δ'. Ἐτοιμάζου Ζαβουλών. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος καθ' ἐκάστην μέχρι τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανων προεόρτιος ἦχος α'. Ὡδὴν ἐπινίκιον, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, οὐδέν· ἀπὸ σ'. κάθισμα ἦχος πλ. α'. Ὁ συνάναρχος λόγος, χωρὶς τοῦ Δόξα καὶ νῦν.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ προεόρτιον τροπάριον ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἐν, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἦχος δ'. Πτωχεύσας ὁ πλούσιος, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου. Κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς ἦχος β'. Τῷ τὴν ἄβατον εἰς η'. Ἰωσήφ· καὶ τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. Ἡ κεκοιμημένη, τοῦ αὐτοῦ εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ σ'. κάθισμα προεόρτιον ἦχος πλ. α'. Προεόρτιον ὕμνον, Δόξα καὶ νῦν, Ὁ συνάναρχος λόγος. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἦχον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ προεόρτια ἦχος πλ. β'. πρὸς τό· Αἰ ἀγγελικαὶ γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Ἐτοιμάζου, Ἰορδάνη ποταμέ. Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ προεορτίου κανόνος ἡ θ'. Προκείμενον τοῦ ἁγίου ἦχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ὁ ἀπόστολος, ζητεῖ προεόρτια τῶν Φώτων. Ἀλληλούια ἦχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον ζητεῖ προεόρτια τῶν

Φώτων, ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ὁμοίως καὶ τὸν ἀπόστολον ἐν τῷ Ἀποστόλῳ. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. Προεόρτια, καὶ τοῦ ἁγίου Γορδίου, καὶ τοῦ ἁγίου προφήτου Μαλαχίου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια β'. εἰς ἤχον δ'. πρὸς τό· Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ ἕτερα β'. τοῦ προφήτου εἰς ἤχον πλ. δ'. πρὸς τό· Κύριε, εἰ καὶ κριτηρίῳ, καὶ δύο τοῦ μάρτυρος εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τό· Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ἰωάννη Βαπτιστά. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στιχόν, στιχηρὰ προεόρτια ἤχος πλ. β'. πρὸς τό· Τριήμερος ἀνέστης, γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Φαιδρότερος ἡλίου γέγονεν. Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν προεόρτιος ἤχος β'. πρὸς τό· Ἐν βυθῷ κατέστρωσέ, εἰς ς'. Τοῦ φωτὸς ἀκτῖνας ὁ Χριστός. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, οὐδέν· ἀπὸ ς'. κάθισμα ἤχος α'. Προέρχεσθαι Χριστός, χωρὶς τοῦ Δόξα καὶ νῦν. (π. 59]

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ προεόρτιον τροπάριον ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἐν, κάθισμα προεόρτιον ἤχος α'. Φορέσας τὴν ἐμὴν, Ἰησοῦ μου, πτωχείαν, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· Ἐγκώμιον τοῦ ἁγίου Βασιλείου εἰς Γόρδιον μάρτυρα. Ζήτηε εἰς τὰ ἠθικά τοῦ αὐτοῦ. Κανόνες γ'. τὸν προεόρτιον ἤχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, Ἰωσήφ· καὶ τοῦ προφήτου ἤχος πλ. δ'. Ἡ κεκομμένη, Θεοφάνους· καὶ τοῦ μάρτυρος εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ Θεοφάνους, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ προφήτου ἤχος πλ. δ'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. κάθισμα τοῦ μάρτυρος ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων, στιχηρὰ προεόρτια ἤχος πλ. β'. γ'. πρὸς τό· Αἱ ἀγγελικαί, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ἐρχεται πρὸς τὸν Ἰορδάνην. Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ προεορτίου κανόνος ἡ γ'. τροπάριον τὸ αὐτό. Προκείμενον τοῦ μάρτυρος ἤχος δ'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς. Ζήτηε κυριακῇ ια'. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ, ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον προεόρτιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής. Ζήτηε ἐν τοῖς εὐαγγελίοις τῶν ἑορτῶν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. Προεόρτια, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοκτίστου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια γ'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τό. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, καὶ γ'. τοῦ ὁσίου ἤχος β'. πρὸς τό. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος γ'. Φαιδρὰ μὲν ἡ παρελθοῦσα ἑορτή. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ προεόρτια γ'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τό. Αἱ ἀγγελικαί, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος γ'. Δεῦτε ἅπαντες πιστοί. Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν προεόρτιος ἤχος β'. Θεοφάνους. Τὴν Μωσέως ὥδην. Εὐφραινέσθω ἡ γῆ, εἰς ς'. Ἀπὸ ς'. κάθισμα ἤχος πλ. δ'. Ὁ μέγας Βαπτιστής, χωρὶς καὶ τοῦ Δόξα καὶ νῦν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ προεόρτιον τροπάριον ἐκ γ'. Μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα προεόρτιον ἤχος γ'. Ὁ ἀπερίγραπτος, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον λόγος Γ'. καὶ ΙΑ'. Κανόνες δύο. τὸν προεόρτιον ἤχος β'. εἰς γ'. Ἰωσήφ, πρὸς τό. Ἀτριπτον, ἀσυνήθην, καὶ τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον εἰς δ'. Ἰγνατίου. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τοῦ ὁσίου, ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. κάθισμα προεόρτιον ἤχος πλ. δ'. Ὁ μέγας Βαπτιστής, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων, στιχηρὰ προεόρτια ἤχος πλ. β'. πρὸς τό. Αἱ ἀγγελικαί, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Ἀγαλλιᾶσθω ἡ ἔρημος. Ἀπολυτίκιον τὸ προεόρτιον. (οδ.)

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὥδῃ τοῦ κανόνος ἡ δ'. Τροπάριον τὸ προεόρτιον. Προκείμενον ἤχος πλ. β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, στίχος. Πρὸς σέ, Κύριε, κεκράξομαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας. Ἀδελφοί, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν. Ζήτηι Δεκεμβρίου δ'. Ἀλληλοῦα ἤχος πλ. β'. Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱερουσαλὴμ. Ζήτηι τῇ β'. τῆς Διακαινησίμου. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. Προεόρτια τῶν Φώτων. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια ἰδιόμελα ἤχος πλ. β'. Ἐτοιμάζου, Ἰορδάνη. Ἐρχεται πρὸς τὸν Ἰορδάνην. Φαιδρότερος ἡλίου. Τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν ἕτερον ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Τὸν ἐκ Παρθένου ἡλίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ γ'. ἤχος β'. πρὸς τό. Οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ. Εὐτρεπίζου καὶ σύ. Ἐρχεται ὁ Χριστός. Ἴδε ὁ βασιλεύς. Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. α'. Ἐν Ἰορδάνῃ ποταμῷ.

Εἰ δὲ ἐν σαββάτῳ τύχῃ ἡ παραμονὴ αὕτη, τῇ παρασκευῇ ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰσθῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ προειρημένα δ'. προσόρτια στιχηρὰ εἰς ἦχον πλ. β'. δευτεροῦντες τὸ ἐν λέγομεν δὲ καὶ ἐκ τῶν τροπαρίων ἐν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Σήμερον ἡ ψαλμικὴ προφητεία, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Τὰδε λέγει Κύριος πρὸς Ἰωάννην. Εἰς δὲ τὸν στίχον, πάλιν ἐκ τῶν τροπαρίων ἦχος πλ. δ'. Ὡς ἄνθρωπος ἐν ποταμῷ. Στίχος· Ἐξαπέστειλεν ἐξ ὕφους, ἦχος ὁ αὐτός· Πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ βοῶντος. Στίχος· Ὅτι σὺ φωτιεῖς λύχνον μου, Κύριε. Ἡ τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ. Δόξα καὶ νῦν ἦχος δ'. Ἡ Τριάς, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸν προσόρτιον κανόνα τοῦ Μηναίου εἰς δ'. ἦχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας, Γεωργίου. Ἀπὸ γ'. οὐδέν· ἀπὸ ς'. κάθισμα προσόρτιον ἦχος πλ. α'. Ὁ συνάναρχος λόγος.

Εἰς δὲ τὸν ὕμνον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ προσόρτιον τροπάριον. Μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα προσόρτιον ἦχος πλ. α'. πρὸς τό· Τὸν συνάναρχον λόγον, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ ἁγίου Βασιλείου, οὗ ἡ ἀρχή· Ὁ μὲν σοφὸς Σολομών. Κανόνες β'. προσόρτιος, ἀνά ς'. ἦχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ, κατὰ ἀλφάβητον, καὶ ὁ ἕτερος ἦχος α'. πρὸς τό· Χριστὸς γεννᾶται. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα προσόρτιον ἦχος πλ. δ'. Πανήγυριν φαιδρᾶν, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό, ἀπὸ ς'. ἕτερον κάθισμα προσόρτιον ἦχος γ'. πρὸς τό· Τὴν ὠραιότητα. Ὁ ἀπερίγραπτος. Ζήτει αὐτὸ εἰς τὴν δ'. τοῦ μηνός. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ προσόρτια ἦχος πλ. β'. γ'. πρὸς τό· Αἱ ἀγγελικαί, Δόξα καὶ νῦν ἦχος β'. Σήμερον ὁ οὐρανοῦ καὶ γῆς ποιητής.

Εἰ δὲ ἐν σαββάτῳ, ψάλλομεν ἐκ τῶν τροπαρίων ἦχος πλ. α'. Ἐρχόμενος μετὰ σαρκός. Στίχος· Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου. (π. 60) Τί ἀναχαιτίζεις σου τὰ ὕδατα. Στίχος· Καὶ θήσομαι ἐν θαλάσῃ χεῖρα αὐτοῦ. Τὴν χεῖρά σου τὴν ἀφαιμένην. Δόξα, ἦχος β'. Ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον ὁ Πρόδρομος. Καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Σήμερον τῶν ὑδάτων ἀγιαζεται· τὸν δὲ βαρὺν ἦχον καταλιμπάνομεν.

Εἰ δὲ ἐν κυριακῇ τύχῃ αὕτη ἡ παραμονή, στιχολογοῦμεν τό· Μακάριος ἀνὴρ, σαββάτῳ ἐσπέρας, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν η'. καὶ λέγομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα στιχηρὰ, πρὸς μίαν, ἔπειτα τὰ προειρημένα προσόρτια ἰδιόμελα στιχηρὰ εἰς ἦχον πλ. β'. Ἐτοιμάζου, Ἰορδάνη ποταμέ. Ἔργεται πρὸς τὸν Ἰορδάνην. Φαιδρότερος ἡλίου γέγονεν. Τὸν

ἐκ Παρθένου ἤλιον. Καὶ ἐν ἐκ τῶν τροπαρίων εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Σήμερον ἡ ψαλμικὴ προφητεία. Δόξα, ἦχος πλ. δ'. Τὰδε λέγει Κύριος πρὸς Ἰωάννην. Καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, θεοτοκίον δογματικόν. Ἀπὸ τοῦ προκειμένου, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ ἡχοῦ ἅπαξ, εἶτα στίχος· Ἐξάπестειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβέ με, ἦχος πλ. δ'. τροπάριον· Ὡς ἄνθρωπος ἐν ποταμῷ. Δόξα, ἦχος ὁ αὐτός· Σήμερον τῶν ὁδῶν ἀγιάζεται. Καὶ νῦν, ἦχος δ'. Ἡ Τριάς, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνες β'. τὸν κατανοητικὸν τοῦ ἡχοῦ εἰς ς'. καὶ τὸν προεόρτιον εἰς δ'. ἦχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεξεύσας ὁ Ἰσραήλ, Γεωργίου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν, Ἐτοιμάζου Ζαβουλών. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο, καὶ ὁ πολυέλεος. Καθίσματα ἀναστάσιμα. Αἱ ἀναγνώσεις ἀπὸ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχοῦ, τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ τὸ ἐωθινὸν εὐαγγέλιον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι· καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς ς'. καὶ τοὺς δύο προεορτίους, τὸν πλ. β'. καὶ τὸν α'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ, καὶ Χριστὸς γεννᾶται, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα ἦχος πλ. δ'. Πανήγυριν φαειράν, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον, καὶ ἡ ἀναγνώσις· λόγος τοῦ Βασιλείου· Ὁ μὲν σοφὸς Σολομὼν· ἀπὸ ς'. ἕτερον κάθισμα ἦχος γ'. Ὁ ἀπερίγραπτος, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον.

Εἰ δὲ ἐστὶν ἐορταζόμενος ἅγιος, καταλιμπάνομεν τὸν ἕνα προεόρτιον κανόνα καὶ λέγομεν τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. καὶ τὸν προεόρτιον εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. καὶ ἀπὸ γ'. τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου, καὶ ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ ἐκ τῶν τροπαρίων ἕτερα ε'. τὰ γ'. ἦχος πλ. α'. Ἐρχόμενος μετὰ σαρκός. Τί ἀναχαιτίζεις. Τὴν χειρὰ σου τὴν ἀφαιμένην. Καὶ ἕτερον ἦχος πλ. δ'. Ἡ τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ. Δόξα, ἦχος β'. Ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἡχοῦ. Ἡ δὲ λειτουργία γίνεται εἰς τὴν ὥραν αὐτῆς, (οδ.) κἂν τε σαββάτῳ ἢ, κἂν τε κυριακῇ, καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ σαββάτου, ἢ τῆς κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, καὶ ζήτηι ὀπισθεν τό τε σάββατον καὶ τὴν κυριακὴν πρὸ τῶν Φώτων καὶ εὐρήσεις τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν.

Εἰ δὲ τύχη νηστείαν γίνεσθαι ἐν τῇ παραμονῇ, πρὸς ὥραν γ'. σηματομένου τοῦ συνακτηρίου τὴν γ'. ὥραν, καὶ συνερχόμενοι, ψάλλομεν αὐτὴν τριψαλμον, εἶτα τὸ τροπάριον· Ἐτοιμάζου Ζαβουλών, Δόξα καὶ νῦν,

Θεοτόκε, σὺ εἴ ἢ ἄμπελος ἢ ἀληθινή. Ὡρα α'. Καὶ εὐθὺς ἄρχεται ὁ ἐνόρ-
 δινος χορὸς τὰ τροπάρια· τὸ α'. ἦχος πλ. δ'. Σήμερον τῶν ὑδάτων
 ἀγιάζεται ἡ φύσις. Εἴτα λέγει καὶ αὐτὸ ὁ ἄλλος χορὸς. Καὶ πάλιν ὁ
 ἐναρξάμενος χορὸς λέγει στίχον καὶ τὸ β'. τροπάριον, ἦχος πλ. δ'. Ὡς
 ἄνθρωπος ἐν ποταμῷ. Καὶ ὁ ἄλλος χορὸς ἕτερον στίχον καὶ τὸ αὐτὸ
 τροπάριον. Εἴτα πάλιν ὁ ἐναρξάμενος χορὸς ἕτερον στίχον καὶ λέγει τὸ
 γ'. τροπάριον, ἦχος ὁ αὐτός· Πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ βοῶντος. Καὶ ὁ ἄλ-
 λος χορὸς στίχον καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον. Εἴτα ἐνούμενοι οἱ χοροὶ ἐν
 τῷ μέσῳ, λέγουσι Δόξα καὶ νῦν, καὶ πάλιν λέγουσι τὸ αὐτὸ τρίτον τρο-
 πάριον, ὥστε λέγειν τὰ μὲν β'. ἀνὰ β'. τὸ δὲ γ'. τρεῖς μετὰ τοῦ Δόξα
 καὶ νῦν. Οὕτως ψάλλομεν πάντα τὰ τροπάρια εἰς πάσας τὰς ὥρας αὐ-
 τῶν. Τοῦ δὲ ἱερέως ἡλλαγμένου ὄντος μετὰ καὶ διακόνου καὶ τῶν κη-
 ρῶν ἐν ταῖς ἀγίαις εἰκόσιν ἀπτόντων, γίνεται παρὰ τοῦ διακόνου μικρὰ
 συναπτὴ, ἣ παρὰ τοῦ ἱερέως, εἰ μὴ εἴη διάκονος, καὶ ἐκφωνεῖ· Ὅτι
 πρέπει σοι. Ὁ διάκονος· Σοφία. Ὁ ἀναγνώστης· Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ.
 Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Προκείμενον ἦχος δ'.
 Ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ ὁ Ὑψιστος, στίχος α'. Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ
 ἰσχὺς μου. Ὁ διάκονος· Σοφία. Ὁ ἀναγνώστης· Προφητείας Ἡσαΐου τὸ
 ἀνάγνωσμα. Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ ἀναγνώστης· Τὰδε λέγει
 Κύριος· εὐφράνθητι ἔρημος. Ζήτει τὴν α'. προφητείαν τοῦ ἀγιασμοῦ.
 Εἴτα πάλιν ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ ὁ ἀναγνώστης· Πράξεων τῶν ἀπο-
 στόλων, ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν, ὁ ἀναγνώστης· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
 ναις, ὡς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης. Ζήτει τῆς ἀποτομῆς τοῦ Προδρόμου.
 Εἴτα ὁ διάκονος· Σοφία, ὁρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου. Ὁ
 ἱερεὺς· Εἰρήνην πᾶσι, καὶ εὐθὺς ὁ αὐτός· Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον· Τῷ
 καιρῷ ἐκείνῳ, παραγίνεται Ἰωάννης. Ζήτει σάββάτῳ πρὸ τῶν Φώτων.
 Οὕτως ποιῶμεν εἰς πάσας τὰς ὥρας, μετὰ τὴν πλήρωσιν τῶν γ'. τροπα-
 ρίων μιᾶς ἐκάστης αὐτῶν. Ὡρα γ'. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ εὐαγγελίου, εὐθὺς
 ἄρχεται ὁ ἄλλος χορὸς τοῦ δ'. τροπαρίου ἦχος πλ. δ'. Ἡ τοῦ Προ-
 δρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, τὸ δ'. αὐτὸ [π. 61] καὶ ὁ ἄλλος χορὸς, καὶ πάλιν
 ὁ ἐναρξάμενος χορὸς, στίχον καὶ τὸ ε'. τροπάριον, ἦχος δ'. Ἡ Τρι-
 ἀς, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὁμοίως καὶ ὁ ἕτερος χορὸς στίχον καὶ τὸ αὐτὸ τρο-
 πάριον, καὶ πάλιν ὁ ἐναρξάμενος λέγει στίχον καὶ τὸ ς'. τροπάριον ἦχος
 πλ. α'. Ἐρχόμενος μετὰ σαρκός· καὶ ὁ ἕτερος χορὸς στίχον καὶ τὸ αὐτὸ
 τροπάριον, εἴτα Δόξα καὶ νῦν, καὶ, ἐνούμενοι ἀμφότεροι οἱ χοροί, ψάλ-
 λουσι τὸ τροπάριον, καὶ πάλιν ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ τὰ λοιπά, ὡς εἴ-
 ρητχι ἀνωτέρω. Προκείμενον ἦχος δ'. Εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδο-

σάν σε ὕδατα, στίχος· Φωνὴ μου πρὸς Κύριον. Προφητείας Ἑσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· λούσασθε, καὶ καθαροὶ γίνεσθε. Ζήτηι ἀνάγνωσμα ζ'. τῆς ἑσπέρας. Εἶτα ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι. Ζήτηι τῇ ἐπαύριον τῆς Ἀναληψίμου. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ζήτηι κυριακῇ πρὸ τῶν Φώτων. Ἐπειτα πάλιν ὁ προεναρξάμενος χορὸς, τροπάριον τὸ ζ'. ἦχος πλ. δ'. Τάδε λέγει Κύριος πρὸς Ἰωάννην. Τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἄλλος χορὸς. Εἶτα ὁ ἐναρξάμενος στίχον, καὶ λέγει τὸ γ'. τροπάριον ἦχος πλ. β'. Σήμερον ἡ ψαλμικὴ προφητεία. Εἶτα καὶ ὁ ἄλλος χορὸς στίχον, καὶ πάλιν τὸ αὐτό, καὶ πάλιν ὁ ἐναρξάμενος στίχον ἕτερον, καὶ τὸ θ'. τροπάριον ἦχος πλ. α'. Τί ἀναχαιτίζεις σου τὰ ὕδατα· καὶ ὁ ἄλλος χορὸς στίχον, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, εἶτα Δόξα καὶ νῦν, καὶ πάλιν ἐνούμενοι, λέγουσι τὸ αὐτό, καὶ εὐθὺς ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις. Προκειμένον ἦχος δ'. Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, στίχος· Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱοὶ Θεοῦ. Προφητείας Ἑσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἀντλήσατε ὕδωρ. Ζήτηι τὸ γ'. ἀνάγνωσμα τοῦ ἁγιασμοῦ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, νῆφε ἐν πᾶσι. Ζήτηι κυριακῇ πρὸ τῶν Φώτων. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ. Ζήτηι τὸ ἐωθινόν τῆς ἑορτῆς. Ὡρα θ'. Καὶ εὐθὺς πάλιν ἄρχεται ὁ ἄλλος χορὸς τροπάριον τὸ ι'. ἦχος βαρὺς· Θάμβος ἦν καταθεῖν, τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἕτερος χορὸς· εἶτα στίχον καὶ τὸ ια'. τροπάριον, ἦχος β'. Ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον, καὶ πάλιν ἕτερον στίχον, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ ὁ ἐναρξάμενος πάλιν στίχον, καὶ τὸ ιβ'. τροπάριον, ἦχος πλ. α'. Τὴν χειρὰ σου τὴν ἀψαμένην, καὶ ὁ ἄλλος χορὸς στίχον καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον· ἔσχατον δὲ, ἐνούμενοι πάλιν οἱ χοροὶ, λέγουσι Δόξα καὶ νῦν καὶ ψάλλομεν τὸ αὐτὸ τροπάριον, ἔπειτα ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ εὐθὺς προκειμένον ἦχος δ'. Μακάριοι ὧν ἀφείθησαν αἱ ἀνομίαι, στίχος· Μακάριος ἀνὴρ, ὃ οὐ μὴ λογίσῃται Κύριος ἁμαρτίαν. Προφητείας Ἑσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ. Ζήτηι τὸ β'. (οδ.) ἀνάγνωσμα τοῦ ἁγιασμοῦ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τίτον· Τέκνον Τίτε, ἐπεφάνη ἡ χάρις. Ζήτηι εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ. Ζήτηι εἰς τὴν λειτουργίαν τῇ αὐτῇ ἑσπέρα. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εὐαγγελίου, εὐθὺς γίνεται ἐκτενής, καὶ μετὰ τὴν ἐκτενή, ἡ παρὰ τοῦ ἱερέως ἐκφώνησις· Ὅτι ἐλεήμων, ἔπειτα· Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός, εἶτα Τρισάγιος, τὸ Κύριε, ἐλέησον· μέ'. ἡ εὐχὴ· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ προσκυνήσεις γ'. ἀρχαί, καὶ τὴν εὐχὴν τῆς γ'. ὥρας. Καὶ εὐθὺς· Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. καὶ

ψάλλομεν συνημμένως καὶ τὴν ς'. ὦραν τρίψαλμον. Τροπάριον· Ἐτοιμά-
 ζου Ζαβουλών, Δόξα καὶ νῦν, Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρῥησίαν, Τρισάγιος καὶ
 τὰ λοιπά, τὰς γ'. προσκυνήσεις καὶ τὴν ταύτης εὐχὴν καὶ ἀπόλουςις.
 Τὴν δὲ θ'. ὦραν ψάλλομεν· ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν, ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς
 κρουομένου τοῦ ξύλου, ὡς σύνηθες.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς'. Ἡ ἐορτὴ τῶν Φώτων. Ὅτε ἐστὶν ἡ παραμονὴ
 ἐν νηστείᾳ, σημαίνει τὸ ἐσπερινὸν ὦρα· θ'. οὐ στιχολογοῦμεν δέ, εἰς δὲ
 τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰσθῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς ἰδιό-
 μελα δ'. ἀνά β'. Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν. Τοῦ λυτρωτοῦ ἡμῶν. Τὰ ἱεροδά-
 νεια βρεῖθρα. Σῶσαι βουλόμενος. Δόξα καὶ νῦν ἡχος πλ. δ'. Τὰ τῶν
 ἀγγέλων στρατεύματα. Εἴτα, γινομένης εἰσόδου, εἰς τὸ Φῶς ἱλαρόν,
 μετὰ τοῦ εὐαγγελίου καὶ τῶν μανουαλίων τῆς εἰσόδου, πάντων τῶν ἱε-
 ρέων καὶ διακόνων εἰσοδουόντων, γίνεται ἡ κάτω καθέδρα, καὶ ψάλλο-
 μεν προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἔπειτα τὰ ἀναγνώσματα. Μετὰ δὲ τὸ γ'.
 ἀνάγνωσμα, ψάλλομεν μετὰ χειρονομίας τροπάριον ἡχος γ'. Ἐπεφάνης
 ἐν τῷ κόσμῳ. Εἴτα λέγει ὁ ψάλτης στίχον α'. Ὁ Θεός, οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς.
 Ὁ λαός· Ἰνα φωτίσῃς. Στίχος β'. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ Θε-
 ός. Ὁ λαός· Ἰνα φωτίσῃς. Στίχος γ'. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ Θε-
 ός. Ὁ λαός· Ἰνα φωτίσῃς. Εἴτα πάλιν ψάλλομεν τροπάριον· Ἐπεφάνης ἐν
 τῷ κόσμῳ. Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται ἕτερα γ'. ἀναγνώσματα, καὶ μετὰ
 τὸ τέλος τοῦ γ'. ἀναγνώσματος, ψάλλομεν ἐν τῷ μέσῳ μετὰ χειρονομίας
 τροπάριον, ἡχος πλ. β'. Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις διὰ πληθὺς ἐλέους
 σου. Εἴτα λέγει στίχον ὁ ψάλτης· ψαλμὸς 113'. Στίχος α'. Ὁ Κύριος
 ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο. Ὁ λαός· Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου
 λάμψαι. Στίχος β'. Ἐπῆραν οἱ ποταμοί, Κύριε. Ὁ λαός· Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς
 σου λάμψαι. Στίχος γ'. Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης. Ὁ λαός·
 Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου λάμψαι. Καὶ πάλιν ψάλλει τὸ αὐτὸ τροπάριον·
 Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις. (οδ.) Εἴτα τὰ ἕτερα ἑπτὰ ἀναγνώσματα,
 καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν, γίνεται συναπτὴ τοῦ Τρισαγίου, εἴτα τὸ Τρί-
 σάγιον, καὶ γίνεται ἡ ἄνω καθέδρα, καὶ εὐθὺς τὸ προκείμενον τοῦ ἀπο-
 στόλου· Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτὴρ μου, στίχος· Κύριος ὑπερα-
 σπιστὴς τῆς ζωῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἐλεύ-
 θερος ὢν ἐκ πάντων. Ἀλληλούια ἡχος πλ. β'. Ἐξηρεῖσθε τὴν καρδίαν
 μου λόγον ἀγαθόν, στίχος β'. Ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου, στίχος
 γ'. Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, δυνάτε. Εὐαγγέλιον
 κατὰ Λουκᾶν· Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε, καὶ καθε-
 ξῆς πᾶσα ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

Καί μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἱερέα τὴν ὑπισθάμβωνον εὐχήν, μήτε τῆς εὐλογίας διδομένης, μήτε τοῦ συνήθους ψαλμοῦ τοῦ· Εὐλογήσω τὸν Κύριον λεγομένου, ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῷ λουτρῷ, φάλλοντες τὸ παρὸν τροπάριον· Φωνή Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Μετὰ δὲ τὸ πάντας ἐξελθεῖν μετὰ κηρῶν ἐν τῇ φιάλῃ καὶ τρισαυθῆναι τὸ αὐτὸ τροπάριον, λέγει ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται τὰ γ'. ἀναγνώσματχ τοῦ ἁγιασμοῦ, πάντων ἱσταμένων. Καί μετὰ τὴν τούτων συμπλήρωσιν, λέγει ὁ διάκονος τὴν ὑποτεταγμένην συναπτὴν τῶν Φωτισμάτων, ὃ δὲ ἱερεὺς ἐπεύχεται καθ' ἐαυτόν, τὴν α'. εὐχήν ἐκ τοῦ ἁγιασμοῦ, ἧς ἡ ἀρχή· Κύριε, ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Πατρός. Πρὸς τῷ τέλει δὲ ταύτης, οὐκ ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν καὶ τὸ Ἀμήν, καθ' ἐαυτόν λέγει. Ταύτης δὲ τῆς εὐχῆς λεγομένης παρὰ τοῦ ἱερέως, ὁ διάκονος ἀπάρχεται λέγειν τὰ διακονικὰ ταῦτα τῶν Φώτων μέχρι συμπληρώσεως τῆς εὐχῆς, ἀργότερως δέ· Ἐν εἰρήνῃ... Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν. Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου. Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου. Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξει. Ὑπὲρ τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης. Ὑπὲρ εὐκχασίας ἀέρων. Ὑπὲρ πλεόντων. ὁδοιπορούντων, νοσούντων. Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὰ ὑδάτα ταῦτα. Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι αὐτοῖς. Ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτὰ εἰς ἁγιασμόν τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὰ ἀποτρόπαιον καὶ καθαρτήριον. Ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτὰ ἱατρεῖον καθαρισμοῦ πάσης νόσου ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, τοῦ Κυρίου. Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὰ πᾶσι τοῖς χριστένοις ἐξ αὐτῶν. Ὑπὲρ τοῦ κατχυιτῆσαι ἐν αὐτοῖς τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίου Τριάδος ἐνέργειαν, τοῦ Κυρίου. Ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἐν αὐτοῖς τοῦ ψυχοφθόρου πολεμίου (οδ.) τὴν δύναμιν βυθισθῆναι, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῶν ἀντλούντων καὶ ἀρυσμένων. Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὰ πηγὴν ἀφθαρσίας καὶ ἁγιασμοῦ οἴκων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι αὐτά, ὥς [τὰ] ἰορδάνεια βεῖθρα, τοῦ Κυρίου. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον. Τῆς παναγίας ἀχράντου. (Conf. Ευχολογ. Goar. edit. Venet. 1730 an. p. 368, 372). Οὕτω δὲ τῆς συναπτῆς λεγομένης ὑπὸ τοῦ διακόνου, καὶ τῆς εὐχῆς ὑπαναγινωσκομένης παρὰ τοῦ ἱερέως, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν διάκονον· Τῆς παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης Δεσποίνης, ἀπάρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς ἐπήκουσιν πάντων τῆς εὐχῆς οὕτως· Μέγας εἰ, Κύριε, καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου. Μετὰ δὲ τὸ τέλος καὶ τὴν ἐκφώνησιν ταύτης, λέγει ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνην

πᾶσιν. Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ. Καὶ πάλιν ἐτέραν εὐχὴν εἰς ἐπήκοον πάντων· Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσόν μου. Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, ἐπιλαβόμενος ὁ ἱερεὺς τοῦ τιμίου ξύλου, βαπτίζει τρίτον σταυροειδῶς, φάλλων· Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε· ὅπερ λέγει καὶ ὁ λαός. Πάντων ἀγιαζομένων καὶ μεταλαμβανόντων ἐκ τῆς τοῦ ἀγιάσματος μεταλήψεως καὶ ῥαντίσεως, φάλλοντες τὸ αὐτὸ τροπάριον ἐκ γ'. εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ, καὶ συστήσαντες χορόν, φάλλομεν μετὰ ἤχου τροπάριον· ἤχος δ'. Σήμερον Τριάς ἡ ἐν μονάδι θεότητος... (π. 64] ὁ ἐπιφανεῖς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ τὸν κόσμον φωτίσαι δόξα σοι. (См. выше стр. 41). Εἴτα Δόξα καὶ νῦν, καὶ φάλλομεν τὸ παρὸν στιχηρόν εἰς ἤχον, πλ. β'. Ἀνυμνήσωμεν, οἱ πιστοί. Ευχολ. Goar. pag. 372. Καὶ μετὰ τὴν τούτου τελείωσιν, γίνεται εὐθὺς ὑπὸ τοῦ διακόνου ἐκτενής, ἐν ᾗ μνημονεύομεν τοῦ ἡγουμένου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος, ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ κτήτορος. Καὶ μετὰ τὴν παρὰ τοῦ ἱερέως ἐκφώνησιν, εὐθὺς δίδοται ἡ εὐλογία, λεγόντων ἡμῶν καὶ τὸν ΔΓ'. ψαλμὸν, τό· Εὐλογήσω τὸν Κύριον. Εἴτα παρακράζομεν τῷ προεστῶτι, λέγοντες τὸ κοντάκιον· Ἐπεφάνης σήμερον, καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα τοῦ ψαλμοῦ τῆς τραπέζης. Καὶ μετὰ τὸ γεύσασθαι καὶ ἀναστῆναι, ποιοῦμεν τὴν συνήθη εὐχαριστίαν, καὶ ἀρχόμεθα τῶν ἀποδείπνων ἀπὸ τοῦ Γ'. ψαλμοῦ· Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ, καὶ καθ' ἐξῆς ἡ πᾶσα ἀκολουθία τῶν ἀποδείπνων. Καὶ οὕτως μὲν γίνεται ἡ ἀκολουθία τῶν Φώτων, νηστείας οὔσης.

Εἰ δὲ μὴ εἴη νηστεία, πρῶτὴ μὲν λειτουργοῦμεν, ὡς καθ' ἐκάστην, ποιοῦντες πᾶσαν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ σαββάτου, ἣ τῆς κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, ὡς ἔχει λαχεῖν· ἐσπέρας δὲ σημαίνει πρὸς ὥραν θ'. Πᾶσα δὲ (οδ.] ἡ ἀκολουθία καὶ ἡ τάξις οὕτως γίνεται, ὡς προεγράφη, μέχρι τοῦ ἀγίου εὐαγγελίου καὶ τῆς ἐκτενοῦς. Μετὰ δὲ τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἐπὶ τῇ ἐκτενεῖ τοῦ ἱερέως ἐκφώνησιν, ἐξερχόμεθα πάντες μετὰ κηρῶν, φάλλοντες τὸ προγραφὲν τροπάριον· Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, καὶ γίνεται, ὡς προγέγραπται ὁ ἀγιασμός, πλήν συναπτῇ εἰς τὸ Τρισάγιον οὗ λέγεται, διὰ τὸ μὴ ἐπιτελεῖσθαι λειτουργίαν. Μετὰ δὲ τὸ γενέσθαι τὸν ἀγιασμόν, εἰσερχόμενοι, ποιοῦμεν καθὼς προεγράφη, εἴτα τὴν ἐκτενὴν, ἐν ᾗ μνημονεύομεν τοῦ καλογήρου, ὡς εἴρηται, καὶ ἀπολύει. Εἰσερχόμενοι δὲ ἐν τῇ τραπέζῃ, ποιοῦμεν τέλειον γεῦμα· μὴ οὔσης γὰρ ἡμέρας νηστίμου, οὔτε ἡ εὐλογία δίδοται, οὔτε τὸν ψαλμὸν φάλλομεν, τό· Εὐλογήσω τὸν Κύριον. Τὸ δὲ ἄριστον οὕτως ποιοῦ-

μεν, ὅτε οὐκ ἔστι νηστεία, ὡς προεγράψαμεν, ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Χριστουγέννων.

Εἰς τὴν παννουχίδα τῆς ἀγρυπνίας, ψάλλομεν κανόνας β'. τοὺς προεορτίους τῆς αὐτῆς ἡμέρας, τὸν τε εἰς ἥχον πλ. β'. καὶ τὸν α'. τοὺς β'. ἀνά ς'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἐορτῆς ἡχὸς δ'. Τὰ ρεῖθρα ἡγίασας, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς, καὶ οἶκον τὸν δ'. καὶ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Πραξαποστόλου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἡχὸς α'. καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς ἐκ γ'. Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ τοῦ α'. καθίσματος, κάθισμα ἡχὸς δ'. πρὸς τό· Κατεπλάγη. Ἰορδάνῃ ποταμέ. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις εἰς τὸ Πανηγυρικὸν βιβλίον· λόγος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄνδρες φιλόχριστοι. Μετὰ τὴν β'. στιχολογίαν, κάθισμα ὅμοιον τῷ α'. Ἀπεστρέφετο ποτέ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχή· Πάντες ὑμεῖς ἐν εὐθυμίᾳ. Εἴτα στιχολογοῦμεν ἕτερον κάθισμα, τὸ Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, ἀργῶς καὶ μετὰ μειζόνων ἀλληλουσιarίων, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν, κάθισμα ὅμοιον τοῖς προγραφεῖσι· Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ· λόγος Σωφρονίου, οὗ ἡ ἀρχή· Πάλιν φῶς. Ἐπειτα τὸν πολυέλεον, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, ὡς σύνηθε, καὶ μετὰ τὸ τέλος τὴν ὑπακοὴν τῆς ἐορτῆς, ἡχὸς πλ. α'. Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου· ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαὸς μετὰ χειρονομίας. Καὶ εὐθὺς ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Θεολόγου· Πάλιν Ἰησοῦς, εἰς δόσιν μίαν. Εἴτα οἱ ἀναβαθμοὶ ἡχὸς δ'. ἀντίφωνον ἐν. (π. 65] Προκαίμενον ἡχὸς δ'. Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε, στίχος· Τί σοι ἐστὶ θάλασσα, ὅτι ἔφυγες. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ. καὶ ὁ Ν'.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι, ἐὰν τύχη ἐν κυριακῇ ἡ ἐορτὴ αὕτη, οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλομεν, οὔτε εὐαγγέλιον λέγομεν, οὔτε ἕτερόν τι, ἀλλ' ὡς εἴρηται πάντα τῆς ἐορτῆς. Κανόνες β'. εἰς ἥχον β'. Κοσμά καὶ Ἰωάννου ἀνά β'. τὰ τε τροπάρια καὶ τοὺς εἰρμούς, ἔσχατον δὲ τὴν μίαν καταβασίαν ὁ εἰς χορὸς, καὶ τὴν ἑτέραν ὁ ἕτερος, καθὼς καὶ ἐν τῇ τῶν Χριστουγέννων ἐορτῇ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἐορτῆς ἡχὸς πλ. δ'. πρὸς τό· Αὐλῶν ποιμενικῶν. Βαπτίζεται Χριστός. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον, οὗ ἡ ἀρχή· Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς. Ἀπὸ ς'. τὸ κον-

τάκιον καὶ οἴκους, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, γ'. Ἐξαποστειλάριον· Ἐπεφάνη ὁ Σωτήρ. Εἰς τοὺς αἶνους ἱστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἐκ β'. ἰδιόμελον ἤχος πλ. δ'. Κύριε, πληρῶσαι βουλόμενος, καὶ ἕτερα β'. ὁμοια αὐτῷ, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Σήμερον ὁ Χριστὸς ἐν Ἰορδάνῃ ἦλθε. Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον· Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε. Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι τοὺς κανόνας, χωρὶς ἐνάρξεως τῶν ᾠδῶν, ἀρχόμεθα ἐκ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν ἐν πάσαις ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνον α'. Ψαλμὸς ΡΙΓ'. Στίχος α'. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς. Στίχος β'. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οἴκου Ἰακώβ, ἐκ λαοῦ βαρβάρου. Ταῖς πρεσβείαις. Στίχος γ'. Ἐγενήθη Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτοῦ. Ταῖς πρεσβείαις. Στίχος δ'. Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν. Ταῖς πρεσβείαις. Δόξα καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἀντίφωνον β'. Ψαλμὸς ΡΙΔ'. Στίχος α'. Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθεὶς. Στίχος β'. Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεως, ὅτι ἔκλινε τὸ οὖς αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς. Υἱέ. Στίχος γ'. Περιέσχον με ᾠδίνες θανάτου. Σῶσον ἡμᾶς. Στίχος δ'. Θλίψιν καὶ ὀδύνην εὔρον. Σῶσον ἡμᾶς. (οδ.) Δόξα καὶ νῦν. Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀντίφωνον γ'. ἤχος α'. Ψαλμὸς ΡΙΖ'. Στίχος α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός. Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε. Στίχος β'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἐν Ἰορδάνῃ. Στίχος γ'. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ. Ἐν Ἰορδάνῃ. Στίχος δ'. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαρών. Ἐν Ἰορδάνῃ. Στίχος ε'. Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον. Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε. Εἰς δὲ τὴν εἴσοδον, λέγομεν στίχον ἕτερον· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανε ἡμῖν. Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε. Δόξα καὶ νῦν ἤχος δ'. τὸ κοντάκιον. Ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, χωρὶς συναπτῆς. Προκείμενον ἤχος δ'. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, στίχος· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τίτον· Τέκνον Τίτε, ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος. Ἀλληλούια ἤχος δ'. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ, Υἱοὶ Θεοῦ. Στίχος β'. Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκαίνω, παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς. Κοινωνικόν· Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. Ἡ σύναξις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰ μὴ εἴη κυριακῇ, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ζ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς ἦχον δ'. γ'. ἐκ β'. Σὲ τὸν ἐν πνεύματι. Ἄλλο· Ἐτρεμεν ἡ χεὶρ τοῦ Βασιστοῦ. Ἄλλο· Βαπτίζεται Χριστός. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς, ὡς ἱμάτιον. Εἵσοδος· εἰς τὸ Φῶς ἡλαρόν, προκείμενον ἦχος βαρύς· Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, στίχος α'. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. Στίχος β'. Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω. Στίχος γ'. Τι σοι ἐστὶ θάλασσα, ὅτι ἔφυγες. Εἰ δὲ λάχῃ κυριακῇ, λέγομεν προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν· προηγείται γὰρ πάντων τῶν προκειμένων. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα ἦχος α'. Φῶς ἐκ φωτός. Στίχος· Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω. Πῶς σε, Χριστέ, δοῦλοι τὸν Δεσπότην. (π. 66] Στίχος· Τί σοι ἐστὶ θάλασσα, ὅτι ἔφυγες. Σὺ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθεὶς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τοῦ Προδρόμου ἦχος πλ. β'. Ἀγγελος ἐκ στενωπικῶν ὠδίων προῆλθες. Ἀπολυτίκιον· Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε. Παννυχίδα δὲ οὐ ψάλλομεν, εἰ μὴ ἐστὶ κυριακῇ.

Εἰς δὲ τὸν ὁρθρον, ἐγειρόμεθα πρὸς ὥραν θ'. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, λέγομεν τροπάριον τὸ τῆς ἑορτῆς β'. Δόξα καὶ νῦν ἦχος β'. Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων. Οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εὐθὺς τὸν Ν'. Κανόνας β'. ἕνα τῆς ἑορτῆς· Βυθοῦ ἀνεκάλυψε, ἦχος β'. καὶ ἕτερον τοῦ Προδρόμου, ἦχος ὁ αὐτός· Τῷ τὴν ἄβατον, τοὺς δύο ἀνά ζ'. λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν. Ἀπὸ γ'. ὠδὴς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἦχος γ'. πρὸς τό· Τὴν ὠραιότητα. Ἐπιφανεύσας σου ἐν Ἰορδάνῃ. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Θεολόγου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Χθὲς τῇ λαμπρᾷ, τῶν Φώτων ἡμέρα, εἰς δόσεις δ'. Ἀπὸ ε'. κοντάκιον· Τὴν σωματικὴν σου παρουσίαν, ἦχος πλ. β'. καὶ τὸν οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Ἐπεφάνης σήμερον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνων, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἦχος πλ. α'. πρὸς τό· Χαίροις. Πάλαι τὴν ρυπωθεῖσαν. Στίχος· Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε. Θέλων τοὺς ποταμούς. Στίχος· Τί σοι ἐστὶ θάλασσα. Ποίαν εὐχαριστίαν Σωτὴρ. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τοῦ Προδρόμου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Τὴν χεῖρά σου τὴν ἀψαμένην. Ζήτει εἰς τὰ ιβ'. τροπάρια. Ἀπολυτίκιον· Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, εἰ μὴ τύχη κυριακῇ, τὸν δὲ στίχον τῆς εἰσόδου εἰς ἦχον β'. τροπάριον· Μνήμη δι-

καίου, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Τὴν σωματικὴν σου. Ὁ Τρισάγιος. Προκείμενον ἦχος δ'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ. Ζήτει τῇ ἐπαύριον τῆς ἀναληψίμου. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ, ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου· Μνήμη δικαίου.

Εἰ δὲ τύχη ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, ἐσπέρας μὲν γίνεται ἡ στιχολογία, ὡς σύνηθες. τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κυριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν γ'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα τοῦ ἡχου, πρὸς μίαν, καὶ τὰ εἰρημένα ἰδιόμελα στιχηρὰ τὰ β'. ἐκ β'. τὸ δὲ γ'. ἀπαξ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ εἰρημένον ἰδιόμελον· Ὁ ἀναβαλλόμενος. Εἰσοδος καὶ προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον· τὸ ἀναστάσιμον, ἀπαξ, καὶ δύο ἰδιόμελα ἦχος α'. ἐκ τῶν εἰρημένων, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. τὸ εἰρημένον.

Εἰς δὲ τὴν παννουχίδα τῆς ἀγρυπνίας, τὸν κανόνα τοῦ ἡχου τὸν ἕνα, καὶ ἕτερον τῆς ἑορτῆς ἦχος β'. Δευτε λαοί· Ἰωάννου μοναχοῦ, εἰς δ'. Κάθισμα δὲ καὶ κοντάκιον (οδ.) τὰ συνήθη. ἤρουν ἀπὸ γ'. τὸ κατανυκτικὸν τοῦ ἡχου, καὶ ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· πλήν βραδυτέρως ἀρχόμεθα τῆς ἀγρυπνίας, διὰ τὸν τῆς προλαβούσης κόπον.

Εἰς τὸν ὕμνον, Θεός, Κύριος εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἡχον καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων. Αἱ στιχολογίαι κατὰ τὰ καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, ὡς σύνηθες. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον, καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεολόγου· Χθὲς τῇ λαμπρᾷ, εἰς δύοσις δ'. εἰς δὲ τὸ τέλος τῶν στιχολογιῶν, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου. Εἶτα οἱ ἀναβιβασμοί. τὸ προκείμενον καὶ τὸ Πᾶσα πνοή, πάντα τοῦ ἡχου. Εὐαγγέλιον ἀναστάσιμον. Ἀναστίχον Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. καὶ τῆς ἑορτῆς τὸν εἰρημένον εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τὸ εἰρημένον, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἱστῶμεν γ'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ τὰ εἰρημένα γ'. τῆς ἑορτῆς. δευτεροῦντες τὸ ἐν, εἰς ἡχον πλ. α'. Δόξα, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον· Τὴν χειρὰ σου. καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις.

Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ οἱ ἀναστάσιμοι μακαρισμοί. Μετὰ δὲ τὴν εἰσοδὸν, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον· Τὴν σωματικὴν σου παρουσίαν. Ὁ Τρισάγιος. Προκείμενον καὶ

ἀλληλουῖα τοῦ ἁγίου τὰ προειρημένα. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρω. προηγούνται δὲ τὰ τῆς κυριακῆς. Ὁμοίως καὶ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἡ ἑορτὴ ἐν μέσῳ ἐβδομάδος μέχρι τῆς κυριακῆς, ἐν κάθισμα στιχολογοῦμεν ἐν μόνῳ τῷ ὕμνῳ, ἀπὸ δὲ ταύτης πάλιν, δύο καθίσματα ἐν τῷ ὕμνῳ καὶ ἕτερον τῇ ἑσπέρᾳ.

Σαββάτῳ μετὰ τα Φῶτα, προκείμενον καὶ ἀλληλουῖα, τὰ κατὰ συνήθειαν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑφραίμους· Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ. Ζήτει κυριακῇ κζ'. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνέχθη ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τοῦ πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

Κυριακῇ μετὰ τα Φῶτα. Προκείμενον καὶ Ἀλληλουῖα ἄμνημα. Ἀπόστολος δὲ πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὃ λατρεύω. Ζήτει κυριακῇ λγ'. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη.

Μηρὶ τῷ αὐτῷ γ'. Μεθέορτα τῶν Φώτων, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ, καὶ τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Δομνίκας. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν. Ὡς εἶδε σε, Δέσποτα· καὶ ἕτερον· Δεδρό μοι μυστηρίον, καὶ ἕτερα δύο (π. 67) τῆς ὁσίας ὁμοίως, καὶ δύο τοῦ μάρτυρος εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Δεῦτε μιμησώμεθα. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Τριήμερος ἀνέστης, Χριστέ, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ἀνομνήσωμεν, οἱ πιστοί. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς ἑορτῆς ἤχος β'. Ἰωάννου μοναχοῦ εἰς δ'. Ἀπό ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, εἰ δὲ εἴη κυριακῇ, τὸν κανόνα τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ἐνεστώτα ἤχον.

Εἰς τὸν ὕμνον. ἀπὸ τῆς στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις, τὸ ὑπολειφθὲν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Θεολόγου, καὶ ἀπὸ γ'. ὡδῆς, τὸν βίον τῆς ὁσίας, οὗ ἡ ἀρχὴ Δομνίκαν τὴν τῷ ὄντι. Κανόνες γ'. ἓνα τῆς ἑορτῆς τὸν ἱαμβικόν, εἰς δ'. ἤχος β'. Στεῖβει θαλάσσης, καὶ τῆς ὁσίας εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον Ἰωσήφ, εἰς δ'. Ἐν βοθρῷ κατέστρωσε, καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ἤχον α'. Ἰωσήφ· Σοῦ ἡ τροπαιούχος, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τοῦ μάρτυρος πρὸς τὸ Τὰχὺ προκατάλαβε. Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ἀπὸ τ'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Αἰ ἁγ-

γελικαί, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος β'. Εἰδὸσαν σε ὁδοῦτα, ὁ Θεός.
Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἑορτῆς ἤχος δ'.
τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως δὲ καὶ προκείμενον καὶ
ἀλληλούια, καὶ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος δὲ μεθέορτος πρὸς
Ἑφρεσίους· Ἀδελφοί, ἐν ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις. Εὐαγγέλιον ἔγ-
ται μεθέορτον εἰς τὰς γ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός. Εἰ δὲ τύχη κυριακῇ, πάντα
κοινά.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυεύκτου,
καὶ τοῦ ὁσίου Μαρκιανοῦ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύ-
ριε ἐκέκραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. ἤχος α'.
πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες. Ἰδὼν σε ἐρχόμενον. Ὁφθης ὁλος ἄν-
θρωπος. Καὶ τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον ἕτερα β'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς
τὸ Ὁ τοῦ παραδόξου. Τὰ τοῦ μάρτυρος καὶ αὐτὰ β'. Δόξα καὶ νῦν
ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Σήμερον ἡ κτίσις φωτίζεται.
Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ γ'. τῆς ἑορτῆς ἤχος β'. πρὸς τὸ
Οἶκος τοῦ Ἑφραθα, Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Ἐν Ἰορδάνῃ
ποταμῷ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα, ὡς σύνηθες.

Εἰς τὸν ὕμνον. Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'.
Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. εἰ μὴ ἐστὶ τέλος τῆς ἐβδομάδος. Ἀπὸ
α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἀπὸ β'.
στιχολογίας, κάθισμα τοῦ μάρτυρος ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνά-
γνωσις τὸ μαρτύριον (οβ.) τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή. Ἐπὲρ τις ἄλλη καλ-
λίστη, καὶ ὁ βίος τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχή. Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα. Κανό-
νες γ'. τὸν ἕνα τῆς ἑορτῆς· Βυθοῦ ἀνεκάλυψε. καὶ ἄλλον τοῦ μάρτυρος
ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους· Ἡ κεκοιμημένη. Καὶ ἕτερον τοῦ ὁσίου ἤχος
α'. πρὸς τὸ Ὁδὴν ἐπνύκιον Θεοφάνους. τοὺς γ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς,
κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ τ'. τὸ κοντάκιον.
τῆς ἑορτῆς, καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλῆριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στί-
χον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ γ'. τῆς ἑορτῆς ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Αἱ ἀγγε-
λικαί. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος β'. Ὑπέκλινας κάραν. Ἀπολυτίκιον
τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἑορτῆς οἱ ἐγκα-
ταλειφθέντες ἤχος δ'. Τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· ὁμοίως
δὲ καὶ προκείμενον καὶ ἀλληλούια, τὸν β'. στίχον τῆς ἑορτῆς· ἀπόστο-
λον δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νύσσης. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες. Συνέχομαι πάντοθεν. ἄλλο. Ἦλιον ῥυπτόμενον. Ἐτερον. Φρίττω σου τὴν ἔλευσιν. Καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις. Πάλαι τὴν ῥυπωθεῖσαν. Προκαίμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ἤχος α'. Φῶς ἐκ φωτός. Πῶς σε, Χριστέ. Καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Ὁ τῆς ὀρθῆς πίστεως, Δόξα καὶ νῦν. Τὸ ἀληθινὸν φῶς ἐπεφάνη. Ἀπολυτίκιον τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννουχίδα, ὡς σύνηθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον, τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ Δόξα καὶ νῦν τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ. Ἀπὸ τῆς στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Θεολόγου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Φίλου πιστοῦ, εἰς δόσιν μίαν. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα ὁμοιον τῆς ἑορτῆς. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Θεοδοσίου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἡδιστον μὲν ἔαρ ἐν ὥραις. Κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς τὸν ἱαμβικόν· Στείβει θαλάσσης, καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. Θεοφάνους ἀνά ς'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου, τὸ ἐν ᾧ ψάλτης καὶ τὸ ἕτερον ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Λι' ἀγγελικαί, καὶ ἐν τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. α'. πρὸς το Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν προσόμοιον τῆς ἑορτῆς (π. 68) Ποίαν εὐχαριστίαν Σωτήρ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκαίμενον τοῦ ἁγίου ἤχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς. Ζήτει Σεπτεμβρίου β'. ἀλληλουία ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα. Κοινωνικόν τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημεῖωσιν. Ἦλιον ῥυπτόμενον. Ἴδε πῶς περικείμεαι.

Ἐπειτα τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. α'. γ'. πρὸς τὸ Ὅσιε πάτερ, δευτεροῦν-
τες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. δ'. Κύριε, πληρῶσαι βουλόμενος. Εἰς
τὸν στίχον στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς β'. πρὸς τὸ Ὡς ὠράθης, Χριστέ, καὶ
ἕτερον ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Ὅσιε πάτερ, ὡς πόλις
ζῶντος Θεοῦ, Δόξα καὶ νῦν, Σῶσαι βουλόμενος. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορ-
τῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα, ὡς σὺνηθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς ἐκ β'.
Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. δ'. τοῦ ὁσίου. Ταῖς τῶν δακρύων σου ροαῖς.
Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς ἐορτῆς, Δόξα καὶ νῦν
τὰ αὐτά. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ ὁσίου. Κανόνες β'. τῆς ἐορτῆς, τὸ
Βυθὸς ἀνεκάλυψε, καὶ τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Ἐν βυθῷ κατέ-
στρωσε. ποίημα Στεφάνου ἀνά ς'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου
ἤχος πλ. δ'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ ὁσίου.
Ἐξαποστειλάριον τῆς ἐορτῆς καὶ τοῦ ὁσίου. Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον
τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ'. ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα
καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Ὁρῶσά σε ἡ φύσις
ἅπανσα τῶν γηγενῶν. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ὁσίου ἡ γ'.
Μετὰ τὴν εἰσόδον, Δόξα καὶ νῦν τὸ τροπάριον τοῦ ὁσίου καὶ τὸ κοντά-
κιον τῆς ἐορτῆς. Προκείμενον τοῦ ὁσίου ἤχος βαρύς. Καυχῆσονται ὅσοι
ἐν δόξῃ, στίχος. Ἀσάτε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς
(Γαλάτας). Ἀδελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος. Ζήτηι σαββάτῳ κζ'.
Ἀλληλούια ἤχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ. Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου. Ζήτηι
εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ εὐαγγελίου. Κοινωνικὸν τῆς ἐορτῆς καὶ τοῦ
ἁγίου. (οδ.)

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. Μεθέορτα καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Τατιανῆς,
ψάλλομεν δὲ καὶ τοὺς ἁγίους τῆς ιγ'. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Ἑρμυλον καὶ
Στρατόνικον. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα
ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ δύο τῆς ἐορτῆς ἤχος δ'. πρὸς τὸ
Ἐδωκας σημειώσιν. Ὡφ[θ]ῆς σωματούμενος. Καὶ ἕτερον. Σὺ με ἐν τοῖς
ὕδασι. Καὶ ἕτερα β'. τῆς ἁγίας ἤχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, καὶ
ἕτερα δύο τῶν μαρτύρων ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.
Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Τὸ ἀληθινὸν φῶς ἐπεφάνη.
Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς
τὸ Κύριε, εἰ καὶ κριτηρίῳ, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον.
Σήμερον ἡ χτίσις φωτίζεται.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ τῆς α'. καθίσμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἀπὸ β'. στιχολογίας, καθίσμα τῆς ἁγίας ἡχως δ'. Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τῆς ἁγίας, οὗ ἡ ἀρχὴ· Βασιλεύοντος ἐν τῇ Μεγαλοπόλει. Κανόνες γ'. ἀνά δ'. τῆς ἑορτῆς ὁ ἱαμβικός τὸ Στείβει θαλάσσης ἡχως β'. καὶ τῆς ἁγίας εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον, Ἰγνατίου. Δεῦτε λαοί, καὶ τῶν μαρτύρων, Ἰωσήφ, ἡχως πλ. δ'. ἄσσωμεν τῷ Κυρίῳ πάντες λαοί. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα τῶν μαρτύρων ἡχως α'. Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτῶν, οὗ ἡ ἀρχὴ· Βασιλεύοντος Λικινίου. Ἀπὸ δ'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἡχως πλ. β'. πρὸς τὸ Αἰ ἀγγελικαί, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον· Νάματα Ἰορδάνου. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Προδρόμου ἡ δ'. Ἐν ἄβυσσῳ, τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκειμενον ἡχως γ'. Κύριος φωτισμός μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστής. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἀλληλούια ἡχως πλ. β'. Ἐξηρεύεσθαι ἡ καρδιά μου λόγον ἀγαθόν. Κοινωνικὴν τῆς ἑορτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. Ἐν ταύτῃ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή. τοὺς δὲ ἁγίους ἐψάλλομεν εἰς τὰς ιβ'. Ἑσπέρας. οὗ στιχολογοῦμεν. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα γ'. ἀνά β'. Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν. Ἐὰ Ἰορδάνεια ρεῖθρα. Δόξα καὶ νῦν, Σῶσαι βουλόμενοι. Προκειμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα ἡχως α'. Φῶς ἐκ φωτός. Πῶς σε Χριστέ. Σὺ ἐν Ἰορδάνῃ. Δόξα καὶ νῦν, ἡχως πλ. β'. Ἀνομνήσωμεν οἱ πιστοί.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς ἑορτῆς, ἡχως β'. Δεῦτε λαοί, εἰς δ'. ἀπὸ δ'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. (π. 69]

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι καθίσματα β'. καθίσματα τῆς ἑορτῆς. Δόξα καὶ νῦν τὰ αὐτά. Ἀνάγνωσις, εἰ κατελείφθη ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου, ἡ ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κανόνες τοὺς β'. τῆς ἑορτῆς ἀνά δ'. ἔσχατον δὲ τὰς καταβασίας πρὸς μίαν οἱ χοροί· λέγομεν δὲ καὶ τῷ Κυρίῳ ἄσσωμεν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς. τὴν καταβασίαν τῆς ἑορτῆς· Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου· ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαὸς μετὰ χειρονομίας. Ἀπὸ δ'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλάριον· Ἐπεφάνη ὁ Σωτήρ. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἡχως πλ. δ'.

Κύριε, πληρῶσαι βουλόμενος, καὶ τὰ δύο τὰ τοῦτου ὅμοια, Δόξα καὶ νῦν ἡχος ὁ αὐτός· Τὰ τῶν ἀγγέλων στρατεύματα. Ἀπολυτίκιον τὸ τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἐορτῆς ἡ ε'. Ἰησοῦς ὁ ζωῆς ἀρχηγός, ὁ καὶ ἀρχόμεθα λέγομεν δὲ καὶ τὰ δύο ταῦτα τροπάρια, ὁμοίως δὲ καὶ τῆς σ'. τὰ ἕτερα β'. χωρὶς τοῦ εἰρμού, τὸ τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Προκείμενον καὶ ἀλληλούια, ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν ἅπαντα τῆς ἐορτῆς.

Εἰ δὲ εἴη κυριακὴ, ψάλλομεν καὶ τὰ ἀναστάσιμα συνημμένως ἐν τῷ ἐσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ καὶ τῇ λειτουργίᾳ· προηγούνται δὲ τὰ ἀναστάσιμα.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. Τῶν ἁγίων Ἀββᾶδων. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ὁσίων γ'. ἐκ β'. ἡχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Τί ὁμᾶς καλέσωμεν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ὁσίων ἡχος πλ. δ'. Ὅσοι πατέρες μελετήσαντες, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἡχος δ'. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιῶν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἐγειρόμεθα ταχύτερον, καὶ ψάλλομεν εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ αὐτὸ τροπάριον ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἀνάγνωσις· λόγος Νεῖλου μοναχοῦ εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἁγίων Πατέρων, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀλώμενος ἐγώ, εἰς δόσεις γ. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ δύο εἰς σ'. καὶ τῶν ἁγίων ὁμοίως εἰς σ'. ἡχος δ'. Ἰωσήφ· Θαλάσσης. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἡχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν. Ἐξαποστειλάριον [Ὁ] οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τῶν ἁγίων ἐν ἡχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, τὸ προγραφέν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχοῦ, τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἡχος βαρύς· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἄσχετε τῷ Κύριῳ ἄσμα καινόν. Ἀλληλούια ἡχος δ'. στίχος β'. Πολλὰ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου, καὶ τοῦ ὁσίου Παύλου τοῦ Θηβαίου. (οδ.) Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς

τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ Καλυβίτου ἡχος β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, καὶ ἕτερα δύο τοῦ ὁσίου Παύλου, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἡχος β'. Ἀρνησάμενος κόσμον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἡχος πλ. δ'. Ἐν σοί, πάτερ, ἀκριβῶς διεσώθη. Εἰς τὴν παννουχίδα, ὡς σύνηθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τοῦ ὁσίου β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ ὁσίου Παύλου, οὗ ἡ ἀρχή· Καὶ ζωγράφους τῶν ἀρχετύπων, εἰς δύοσιν μίαν. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ αὐτοῦ ἡχος α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου, εἰς δύοσιν δυο, οὗ ἡ ἀρχή· Τυραννικόν τι χρῆμα. Κανόνας γ'. ἓνα τῆς Ὁκτωήχου, καὶ ἕτερον τοῦ Καλυβίτου εἰς ἡχον β'. Ἐν βυθῷ κατέστρωσε, καὶ τοῦ ὁσίου Παύλου ἡχος πλ. δ', Ἀρματηλάτην Φαραῶν Θεοφάνους, τοῦς γ'. ἀνὰ δ'. πλήν πρωτεύει εἰς τοῦ ἑτέρου πρὸς τὸν ἡχον τοῦ κανόνος τῆς Ὁκτωήχου. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ Καλυβίτου ἡχος γ'. καὶ θεοτοκίον. ἀπὸ ς'. τὸ αὐτὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο, καὶ ἓν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἡχος πλ. α'. πρὸς τὸ Ὅσιε πάτερ, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἡχος βαρύς· Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλουῖα ἡχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ ιϞ αὐτῷ ις'. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἡχος δ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ ἕτερα δύο εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ἰφίστου, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου ἡχος β'. καὶ τοῦ ἀποστόλου ἰδιόμελον ἡχος δ'. Τῷ τρίτῳ τῆς ἐρωτήσεως, ἡ τοῦτο μὲν εἶναι οὐ θέλη λέγειν δὲ ἡχον πλ. β'. Πάλιν ἡμῖν ὁ θερμὸς προστάτης, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἡχος δ'. (π. 70] Τὴν Ῥώμην μὴ λιπών.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. ἀπὸ α'. στιχολογίας, καθί-

σματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις Ἐγκώμιον τοῦ ἀποστόλου, οὗ ἡ ἀρχή· Ὅσοι τῷ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων, εἰς δύοσεις δύο. Ἀπό β'. στιχολογίας, καθίσμα τοῦ ἀποστόλου, ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου τοὺς β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἀποστόλου εἰς ς'. ἦχος δ'. Χορὸς Ἰσραήλ. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, καθίσμα αὐτοῦ ἦχου δ'. πρὸς τὸ Ὁ ὠφθεῖς, καὶ θεοτοκίον. Ἀναγνώσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀγαθὴν ἄμειλλαν. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ ἀποστόλου. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου. Εἰ μὲν οὖν οὐ θέλει καταλεῖψαι τὸ στιχηρόν, τὸ Τῷ τρίτῳ τῆς ἐρωτήσεως, ψάλλομεν ἐνταῦθα εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ Πάλιν ἡμῖν ὁ θερμός· εἰ δὲ καταλεῖψαι ἐκεῖνο διὰ τὸ ψάλλεσθαι εἰς τὰς κτ'. τοῦ Ἰουνίου τῇ ἐορτῇ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ψάλλομεν εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρόν ἦχος πλ. β'. Σήμερον ἡμῖν ἡ κορυπὶς τῆς ἐκκλησίας καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ψδῆ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἡ γ'. Μετὰ τὴν εἰσοδόν, τὸ τροπάριον αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγῶνται. Ὁ ἀπόστολος Ἠράξειων· Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν. Ζήτει σαββάτῳ ε'. τοῦ Πάσχα. Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἦχος β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, καὶ ἕτερα γ'. εἰς ἦχον δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ὁσίου ἦχος πλ. β'. Τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσας ἀλώβητον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'. Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν τοῖς τρόποις μιμούμενος. (οδ.)

Εἰς τὸν ὁρθρον, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου. Κανόνες γ'. οἱ β'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς ς'. καὶ τοῦ ὁσίου ὁμοίως εἰς ς'. ἦχος πλ. δ'. Θεοφάνους· Ἀρματηλάτην Φαραώ. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, καθίσμα τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στι-

γῆρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ὁσίου ἡχους πλ. δ'. Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ὁσίου ἡ γ'. τροπάριον τοῦ αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἡχος βαρύς· Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος· Ἀσχετε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν. Ζήτει Δεκεμβρίου ς'. Ἀλληλούια ἡχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔστι ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ. Ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ τοῦ εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἡχος πλ. α'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ ἕτερα δύο τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ἡχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου δύο. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἡχος γ'. Τὸ μέγα κλέος τῶν ἱερέων, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἡχος δ'. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

Εἰς τὸν ὁρθρον, Θεὸς Κύριε, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, τὰ τῆς Ὀκτωήχου καθίσματα, ἀπὸ β'. κάθισμα τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἡχος γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ Θεολόγου εἰς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, ὃ ἡ ἀρχὴ Ἀθανάσιον ἐπαινῶν, εἰς ὁσάεις γ'. ὁ γὰρ βίος αὐτοῦ ἀναγιγνώσκεται Μάϊον μῆνα. Κανόνες γ'. εἰς τῆς Ὀκτωήχου, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἡχος δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Θαλάσσης τὸ ἐρουδραῖον, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἡχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην, τοῦ γ'. ἀνὰ δ'. πλὴν πρὸς τὸν ἡχον, πρωτεύει ὁ εἰς τοῦ ἑτέρου. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἡχος γ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἡχος γ'. Πάλιν ἡμῖν ὁ χρυσοῤῥόας. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἡχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν. Ἀλληλούια ἡχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστέ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. (π. 71) Ζήτει εἰς τὸ Μηναίον τοῦ εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνων.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἐορτῆς τῶν ἁγίων Θεοφανίων, ἐπ' ἃν ἐπιστῇ ἡμέρα, μὴ ἔχουσα δύο ἁγίους, ἧ καὶ ἓνα μέγαν ἐορταζόμενον, ἀναψηφίζοντες τοὺς τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς ἁγίους, τοὺς λα[γ]άζοντας ἀπὸ τῆς β'. τῆς α'. ἐβδομάδος μέχρι τῆς νέας κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ψάλλομεν αὐτοὺς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν τοῦ ὁσίου στιχηρὰ γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημεῖωσιν, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀντί προκειμένου, ἀλληλοῦα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὴν παννυχίδα, εἰ μὲν οὐκ ἔφθασεν ἀκμὴν ἡ κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, ψάλλομεν κανόνας τοὺς συνήθεις τῆς Ὀκτωήχου, εἰ δὲ διήλθεν ἡ εἰρημένη κυριακὴ, ψάλλομεν κανόνας τῶν ἁγίων τῆς τεσσαρακοστῆς, ὡς ἐκεῖσε δηλονότι εἴρηται.

Εἰς τὸν ὕμνον, ψάλλομεν ἀλληλοῦα, καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ ὁσίου καὶ μεγάλου Εὐθυμίου, οὗ ἡ ἀρχή· Καὶ παντός μὲν ἄλλου πράγματος. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς καὶ τοῦ ὁσίου ἕτερος ἤχος δ'. Θεοφάνους· Χοροὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἄλλος τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς, ἀνα δ'. προηγούμενοι δὲ οἱ κανόνες αἰεὶ πρὸς τὸν ἤχον. Ἀπὸ γ'. ὡδήτης καθίσμα τοῦ ὁσίου ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ τ'. τὸ καθίσμα τοῦ ἑτέρου ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν, ἧ μᾶλλον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἡ α'. ὦρα, ὡς συνήθεις ἀναγινώσκομεν δὲ τὰ Ἀποφθέγματα τοῦ ἁγίου Μακαρίου, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ τραπέζῃ. Εἰς τὴν λειτουργίαν πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου ἀνα β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ εἰς Ὑψίστου, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκειμένου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος β'. Τῶν ἐν τῷ βίῳ πραγμάτων, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος δ'. Εὐφραίνου ἔρημος ἡ οὐ τίχουσα.... ταῖς αὐτοῦ (οδ.) ἱεσάις. Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἰς τὸν ὕμνον, Θεός Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις,

ἐκ τοῦ βίου αὐτοῦ. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς τ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς τ'. ἤχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραώ Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ῥοδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ τ'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἰῶνες, ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος β'. Ὅσιε πάτερ. ἐκ βρέφους τὴν ἀρετὴν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, τὸ τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ῥοδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. τὴ προπάρειον τοῦ αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον· Καυχῆσονται ὅσοι. στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς. Ζήτει κυριακῇ ιε'. Ἀλληλούια ἤχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος πάντα μοι παρεδόθη. Ζήτει τῇ ε'. τῆς δ'. ἐβδομάδος. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νεοφύτου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ μάρτυρος ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε Παρθένε καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὁρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου. Κανόνες γ'. εἰς τῆς Ὁκτωήχου, καὶ ἕτερος τοῦ ὁσίου εἰς ἤχον πλ. δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἄλλος τοῦ μάρτυρος εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ἰγρὰν διοδεύσας, τοὺς γ'. ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ῥοδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος γ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ τ'. τὸ τοῦ μάρτυρος ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Τιμοθέου, καὶ τοῦ ὁσίου μάρτυρος Ἀναστασίου. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. Εἰς ἤχον α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, καὶ τοῦ ὁσίου μάρτυρος ἕτερα γ'.

εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἦχος α'. Τὸν φωστῆρα τῶν πιστῶν καὶ ἀπόστολον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἦχος δ'. Χρηστότητα ἐκδιδάχθεις.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τροπάριον τὸ αὐτὸ β'. Δόξα. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, καὶ νῦν θεοτοκίον. (π. 72) Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἀποστόλου εἰς δύοσιν μίαν, οὗ ἡ ἀρχή· Τιμόθεον τὸν μέγαν. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ἀποστόλου ἦχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ὁσιομάρτυρος Ἀναστασίου, οὗ ἡ ἀρχή· Τῆς μεγάλης πόλεως Ἱεροσολύμων. Κανόνας γ'. τῆς Ὁκτωήχου τοὺς δύο εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων ἀμφοτέρους εἰς ς'. Θεοφάνους· Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ. Εἰ δὲ εἴη καὶ ἕτερος κανὼν τοῦ ἁγίου Τιμοθέου, λέγομεν τῆς Ὁκτωήχου τὸν ἕνα εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τροπάριον β'. καὶ β'. τοῦ ἀποστόλου ἐκ τοῦ προρρήθέντος κανόνος καὶ τὸν ἕτερον τοῦ ἀποστόλου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ μάρτυρος ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ ἀποστόλου. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά β'. τῆς Ὁκτωήχου καὶ ἰδιόμελον τοῦ ὁσιομάρτυρος ἦχος πλ. α'. Ὅσιε Πάτερ, νικητῆς Μήδων καὶ Χαλδαίων, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, τὸ τοῦ ἀποστόλου· Χρηστότητα ἐκδιδάχθεις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἡ γ'. τὸ τροπάριον αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγροῦνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, χάριν ἔχω. Ζήτηι κυριακῇ λγ'. Ἀλληλούια ἦχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος· πᾶς ὅστις ὁμολογήσει. Ζήτηι εἰς τὸ Μηναλόγιον τοῦ εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος Ἀγκύρας καὶ Ἀγαθαγγέλου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκεκραῖα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά τοῦ ἁγίου Κλήμεντος γ'. ἦχος β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀγαθαγγέλου ἕτερα γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου Κλήμεντος ἦχος πλ. δ'. Τὴν τῶν χρόνων τετραχῶς, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἱερομάρτυρος ἦχος πλ. δ'. Κλῆμα ὁσιότητος

καὶ στέλεχος ἀθλήσεως, ἀνθος ἱερώτατον καὶ κάρπωσης θεόδοτος τοῖς πιστοῖς, μακάριε, ἀειθαλὲς διδώρησαι ἄλλ' ὥς μαρτύρων σύναθλος καὶ ἱεραρχῶν σύσκηνος, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα. Ἀπὸ α'. στιχολογίας τῆς Ὁκτωήχου. ἀπὸ β'. στιχολογίας. κάθισμα τοῦ ἁγίου Ἀγαθαγγέλου, ἥχος δ'. καὶ θεοτοκίον. (οδ.) Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Μετὰ τὸ διακοσιοστὸν καὶ πεντηχοστὸν ἔτος, εἰς δύοσεις δ'. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς. καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου Κλήμεντος ἥχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ. καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου Ἀγαθαγγέλου ἥχος δ'. Ἰωσήφ· Ὁ παταξας Αἴγυπτον. Ἀπὸ γ'. ὠδή· κάθισμα τοῦ ἱερομάρτυρος ἥχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. ἀπὸ δ'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ σὺρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν. στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἐν τοῦ ἁγίου ἥχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, Δόξα καὶ γὰρ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. το τοῦ ἱερομάρτυρος.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. τοπικὰ καὶ μακκοισμὸς τῆς ἡμέρας· τροπάριον τὸ τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἥχος βαρὺς, Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ἀλληλούια ἥχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιάσθε.

Μὲν τῷ αὐτῷ κδ'. τῆς ὁσίας μετὰ ἡμῶν Ξένης. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέραξα ἱστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ὁσίας γ'. ἥχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε· καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς, Δόξα καὶ γὰρ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἥχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ καταλειφθὲν ἐκ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Κλήμεντος. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τῆς ὁσίας ἕτερος ἥχος πλ. δ'. Ἰγνατίου· Ἄσμα ἀναπέμψομεν λαοί, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς ἀνά δ'. προηγούνται δὲ πρὸς τὸν ἥχον. Ἀπὸ γ'. ὠδή· κάθισμα τῆς ὁσίας ἥχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος αὐτῆς. οὗ ἡ ἀρχή· Ὁ καινὸς καὶ ξένος. Ἀπὸ δ'. ὠδή· κάθισμα τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἥχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀγίου γ'. ἐκ β'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, καὶ θεοτοκίον. Προκειμένον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀγίου ἤχου πλ. δ'. Τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος α'. Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς τῆς θεολογίας σου. (π. 73]

Εἰς τὸν ὄρθρον. Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου, ἀπὸ β'. κάθισμα τοῦ ἀγίου ἤχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ὁ συντακτὴρ τοῦ Θεολόγου, οὗ ἡ ἀρχή· Πῶς ὁμῶν τὰ ὁμέτερα, εἰς θύσεις γ'. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς τ'. καὶ τοῦ ἀγίου εἰς τ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Χριστὸς γενᾶται, Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀγίου ἤχου πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ τ'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τοὺς αἶθους ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀγίου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, καὶ ἄλλο ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀγίου ἤχου α'. Τὴν λυραν τοῦ πνεύματος, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἀγίου ἡ τ'. τροπάριον τοῦ αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον. Προκειμένον ἤχος α'. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, στίχος Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους Ἀδελφοί, ἐκάστω δίδεται ἡ φανέρωσις. Ζήτει Νοεμβρίου ιζ'. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἡ μᾶλλον Προσέχετε λαός μου τὸν νόμον μου. Στίχος Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κτ'. Τοῦ ἀγίου Ξενοφώντος. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν τ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἀγίου ἤχου β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἀγίου τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια, καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς καὶ ἕτερος τοῦ ἀγίου ἤχου β'.

Θεοφάνους· Δεῦτε λαοί, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς, ἀνὰ δ'. προηγούμεναι δὲ πρὸς τὸν ἥχον. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἥχου πλ. δ'. καὶ Θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχὴ Ξενοφὼν ὁ θαυμάσιος. Ἀπὸ ς'. κάθισμα τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ Θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἥχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ Θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τοῦ αὐτοῦ κζ'. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογούμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ἥχου δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, καὶ ἕτερα γ'. εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον πρὸς τὸ Ἐδωκας σημεῖωσιν, καὶ Θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἥχου δ'. (οδ.) Οὐκ ἔδει σε. Χρυσόστομε, Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἥχος πλ. δ'. Ἡ τοῦ στόματός σου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν παρακλητικὸς τοῦ Χρυσσοστόμου. Ἀπὸ γ'. οὐδέν· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον Ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐδέξω τὴν θεῖαν χάριν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ Θεοτοκίον. Αἱ στιχολογαί. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου ἀπὸ τῆς α'. στιχολογίας ἀπὸ δὲ τῆς β'. κάθισμα τοῦ ἁγίου πρὸς τὸ Ὁ ὠφθαεὶς, καὶ Θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· λόγος Κοσμᾶ Βεστίτορος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ Χρυσσοστόμου· καὶ ἕτερος λόγος εἰς τὴν μετάφρασιν τοῦ Λογοθέτου· Ὑπόμνημα εἰς τὴν ἐπάνοδον, οὗ ἡ ἀρχὴ· Ἀλλὰ πῶς ἂν τις. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου ὁμοίως εἰς ς'. ἥχος πλ. δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἥχου πλ. δ'. καὶ Θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον ἥχου α'. Νορὸς ἀγγελικὸς. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἰῶνας, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον ἥχου α'. Ἀγάλλεται σήμερον, καὶ Θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ψδῆ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ δ'. τροπάριον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον αὐτοῦ· Ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐδέξω. Προκείμενον ἥχου α'. Τὸ στόμα μου λαλήσει, στίχος· Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς. Ζήτει Σεπτεμβρίου β'. Ἀλληλουῖα ἥχου β'. Στόμα δικαίου μελετήσεται σοφίαν, στίχος β'. Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ

αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα. Ζήτει ἐν τῷ Μηνολογίῳ τοῦ εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τοῦ Σύρου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ', ἀνά β'. ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον. Προκειμένον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. Εὐφρόνως τῶν ὁκληρῶν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ τοῦ α'. καθίσματος, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου, ὁμοίως δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ β'. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐφραίμ ὁ θαυμάσιος. Κανόνες γ'. οἱ β'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἤχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἕτερον τοῦ ὁσίου ἤχος β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. (π. 74] Προκειμένον, ἤχος βαρὺς· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλούια ἤχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. εἰς ἤχον α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων ταγμάτων, καὶ ἕτερα γ'. εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκειμένον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. Θεοφόρε Ἰγνάτιε, τὸν σόν, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Καὶ τρόπων μέτοχος.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἤχος δ'. Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος δ', πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε, καὶ θεοτοκίον.

Ἀναγνώσεις· Ἐγκώμιον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν ἅγιον Ἰγνάτιον. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος α'. Στήλη ἔμψυχος, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου· Καὶ τρόπων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικά καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύονται. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰππολύτου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια, καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἀπὸ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Ἀρματα Φαραώ, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς· προηγουῖνται δὲ πρὸς τὸν ἤχον. Ἀπὸ γ'. ῥόδης, κάθισμα τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τοῦ ἑτέρου ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἀνὰ β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἤχος β'. (οδ.) Δεῦτε τῶν πιστῶν ὁ σύλλογος, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος πλ. α'. Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ β'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἀναγνώσεις· τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχὴ· Κύριος ὁ περιφανής. Κανόνες γ'. οἱ β'. τῆς

Ὁκτωήχου εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων ὁμοίως εἰς ς'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ
Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα
τῶν ἁγίων ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς, καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ς'. τὸ
κοντάκιον αὐτῶν. Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν
αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῶν
ἁγίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Τροπά-
ριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς
ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, στίχος. Προωρώμην τὸν Κύριον. Ἀλληλούια ἤχος β'.
Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἡ τί τερπνόν. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.
Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε.

Μὴν Φεβρουάριος.

Μηνὶ Φεβρουαρίῳ α'. Προεόρτια τῆς Ὑπαπαντῆς, καὶ τοῦ ἁγίου
μάρτυρος Τρίφωνος. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέ-
κραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια β'. δευτεροῦντες τὸ
ἐν ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ μάρτυρος ἤχος ὁ
αὐτότ, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτω-
ήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς ἤχος α'. Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν. Ἀπο-
λυτίκιον ἤχος α'. Χορὸς ἀγγελικὸς ἐκπληττέσθω τὸ θαῦμα, βροτοὶ δὲ
ταῖς φωναῖς ἀνακράζομεν ὕμνον, ὀρῶντες τὴν ἄφατον τοῦ Θεοῦ συγκατά-
βασιν· ὃν γὰρ τρέμουσι τῶν οὐρανῶν αἱ δυνάμεις, νῦν γηραλέαι ἐναγκαλί-
ζονται χεῖρες, τὸν μόνον φιλάνθρωπον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν προεόρτιος. Ἀπὸ γ'. οὐδέν· ἀπὸ ς'.
κάθισμα προεόρτιον, χωρὶς τοῦ Δόξα καὶ νῦν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ προεόρτιον τροπάριον ἐκ γ'.
Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα προεόρτιον
ἤχος α'. Οὐράνιος χορὸς, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀπὸ β'. στιχολογίας,
ἕτερον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τὸ Τοῦ λίθου σφραγισθέντος, Δόξα καὶ
νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· τὸ τοῦ ἁγίου μαρτύριον, οὗ ἡ ἀρχή· Τοῦ Κυρίου
καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν. Κανόνες γ'. ὁ προεόρτιος ἤχος δ'. Γεωρ-
γίου· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον· καὶ τοῦ μάρτυρος ἤχος πλ. δ'. (π. 75)
Θεοφάνους· Ὑγρὰν διαδεύσας· καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρκαχοστῆς,
ἀνα δ'. Προηγοῦνται δὲ πρὸς τὸν ἤχον. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ
μάρτυρος ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ προ-
φασσόμενου, καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος εἰς τὸν ἐνε-

στῶτα ἤχον. Εἰς δὲ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρά τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς ἤχος βαρύς· Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν. Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας. Προκείμενον δὲ ἤχος πλ. β'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἀκουσον, θυγατερ. Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσιν σου. Κοινωνικόν· Ποτήριον.

Εἰ δὲ τύχη ἡ προεόρτιος αὕτη ἡμέρα τῇ δ'. ἢ τῇ παρασκευῇ τῆς τυροφάγου, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ προγραφέντα προεόρτια στιχηρά, μετὰ καὶ τοῦ ἁγίου ὁμοίως. Ἀντὶ δὲ προκειμένου, Ἀλληλούια. Εἰς δὲ τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου β'. καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν τὸ προγεγραμμένον στιχηρόν· Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν, καὶ ἀπολυτίκιον τὸ προγραφέν. Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸν κανόνα, ὡς εἴρηται.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια εἰς ἤχον α'. καὶ τὸ προεόρτιον τροπάριον ἐκ γ'. καὶ καθεξῆς πᾶσα ἡ ἀκολουθία, καθὼς θεοδήλωται, καὶ αἱ ὥραι ἐν τῷ κοινῷ μετὰ καὶ στιχολογιῶν, ἤχουν ἡ γ'. καὶ θ'. ἄνευ τῆς α'. καὶ ς'. καὶ χωρὶς μετανοιῶν. Ἀρχὴ δὲ ὥρας ς'. σημαίνει τὴν θ'. καὶ μετὰ τὴν στιχολογίαν, λέγομεν τὸ προεόρτιον τροπάριον, ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ὥραις· οὐ γὰρ λέγομεν τὰ προκείμενα τῶν ὥρῶν, καθὼς ἔθος ἐστὶν ἐν ταῖς στιχολογίαις, ὅτε ψάλλομεν Ἀλληλούια, ἀλλ' εὐθύς, ὡς εἴρηται, τὸ τροπάριον τὸ προεόρτιον, Δόξα καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον· Ὁ δι' ἡμᾶς, καὶ καθεξῆς ἡ ἀκολουθία τῆς θ'. ὥρας. Εἴτα, μετὰ τὸ ταύτης τέλος, εὐθύς λέγομεν τὸ Μνήσθητί μου, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, Κύριε· καὶ καθεξῆς τὰ λοιπὰ, καθὰ τῇ τεσσαρακοστῇ ποιούμεν. Εἴτα θυμιάσαντος τοῦ διακόνου καὶ τῆς ἀκολουθίας τέλος δοθείσης, ἀρχόμεθα τοῦ ἑσπερινοῦ. Καὶ εἰ ἐστὶν, ὡς εἴρηται, ἡ παραμονὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, εἴη δὲ καὶ ἡ μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν τοῦ Τριωδίου τὸ ἰδιόμελον ἐκ δευτέρου, εἴτα τῶν ἁγίων Πατέρων τὰ γ'. πρὸς μίαν ἤχος πλ. δ'. Δεῦτε ἅπαντες πιστοί, ἔπειτα τὰ τῆς ἑορτῆς ἤχος βαρύς· Κατακόσμησον, καὶ τὰ ἕτερα ὅσα ἐφ' ἅπαξ, Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. β'. Ἀνοιγέσθω ἡ πόλη. Ἐπειτα, μετὰ τὴν εἰσοδον, τὰ τῆς ἡμέρας ἀναγνώσματα, εἴτα τὰ τῆς ἑορτῆς. Ἀντὶ δὲ τοῦ Κατευθυνθήτω, ψάλλομεν προκείμενον ἤχος πλ. β'. Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον καὶ (μετὰ) τῶν στίχων αὐτοῦ, (οδ.) καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

Εἰς τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας, ψάλλομεν κανόνας β'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς, καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων εἰς η'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κά-

θισμα τῶν ἁγίων, καὶ ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιόν αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἡ συνήθης ἀνάγνωσις. Εἰς δὲ τὸν ὕμνον, ψάλλομεν πᾶσαν τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς.

Ἐὰν δὲ τύχη αὐτὴ ἡ ἡμέρα τῆς Ὑπαπαντῆς τῇ δ'. ἢ τῇ παρασκευῇ τῆς τυροφάγου, τῇ γ'. ἢ τῇ ε'. ἐσπέρας εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶντες ἡ'. ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου στιχηρὸν ἐκ β'. εἶτα τὰ προγεγραμμένα τῆς ἑορτῆς στιχηρὰ εἰς ἦχον βαρὺν τὰ γ'. ἀνὰ δευτέρον, Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. Κατακόσμησον, εἶτα τὸ προκείμενον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Εἰς δὲ τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ἦχος β'. Ζήτηε εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα καὶ νῦν, Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἦχος α'. Χαῖρε, κεχαριτωμένη.

Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα, ζήτηε τοὺς κανόνας τῆς ἀγρυπνίας, οὓς ἔχει εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν.

Εἰς τὸν ὕμνον, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐκεῖσε διαγορεύει· ἄγομεν δὲ καὶ ἀργίαν τῶν ὥρων ἐν τῷ μέσῳ. Πρὸς ὥραν δὲ θ'. σημαίνει τὴν θ'. καὶ ψάλλομεν αὐτὴν ἐν τῷ ναῷ χωρὶς στιχολογίας, εἶτα τὸ τῆς ἑορτῆς τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ εὐθέως τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, καὶ ἡ προφητεία τῆς σ'. ὥρας, εἶτα Μὴ δὴ παρσθῶης ἡμᾶς εἰς τέλος, Τρισάριον, Κύριε ἐλέησον με'. αἱ γ'. προσκυνήσεις, καὶ αἱ συνήθεις εὐχαί, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς εὐχῆς, τὸ Μνήσθητί μου καὶ τὰ λοιπά, ὡς συνήθεις, καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ἐσπερινοῦ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου τῆς παρασκευῆς β'. εἶτα τὰ τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα στιχηρὰ ἦχος α'. Λέγε Συμεὼν καὶ τὰ ὅμοια τούτῳ, ἐφ' ἅπαξ, εἶτα ἕτερα γ'. τοῦ δικαίου Συμεὼν ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἦχος βαρὺς· Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, εἶτα εἴσοδος, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ προκείμενον· Ἐλπίσάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, χωρὶς τοῦ Ψαλμοῦ τῷ Δαβίδ. Καὶ μετὰ τοῦτο, γίνεται συναπτὴ ὑπὸ τοῦ διακόνου, καὶ εὐθὺς τὸ Τρισάριον, εἶτα τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος, τὸ Ἀλληλουία, τὸ εὐαγγέλιον, πάντα τῆς ἑορτῆς, καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. (π. 76] Ἡ δὲ εἴσοδος γίνεται μετὰ τοῦ εὐαγγελίου καὶ τῶν μονοαλίων τῆς εἰσόδου.

Μηνί τῷ αὐτῷ β'. ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰ μὴ που εἴη σαββάτω ἑσπέρας· τότε γὰρ στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνὴρ, πλὴν οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλομεν. Εἰς γὰρ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώντες η'. ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος βαρύς· Κατακόσμησον ἐκ β'. ἕτερον· Τὸν ὀχούμενον, ἐκ γ'. ἕτερον· Τὸν ἐκλάμψαντα, ἐκ γ'. Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. Κατακόσμησον. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον, τὰ τῆς ἑορτῆς ἀναγνώσματα· τὸ α'. Ἰσαΐου· Ἐγένετο τοῦ ἔτους. Ζήτηί· τῇ ε'. τῆς β'. ἐβδομάδος, τὸ β'. Ἰεζεκιήλ· Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας. Ζήτηί· εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, τὸ γ'. Παροιμιῶν· Κύριος ἔκτισέ με. Ζήτηί· εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα, γ'. ἦχος β'. Τὸν ἱερὸν ἡ ἱερὰ Παρθένος. Στίχος· Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα. Ἄλλο· Ὅνπερ οἱ ἄνω λειτουργοὶ τρόμφ. Στίχος· Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν. ἕτερον· Ὁ κτιστὴς οὐρανοῦ καὶ γῆς. Δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. β'. Ἀνοιγέσθω ἡ πόλις. Ἀπολυτίκιον, ἦχος α'. Χαῖρε, κεχαριτωμένη Θεοτόκε, Παρθένε.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν ὁ κατανοκτικὸς τῆς ἡμέρας εἰς ς'. καὶ τῆς ἑορτῆς Γερμανοῦ ἦχος δ'. Ἄσوماί σοι, Κύριε ὁ Θεός μου, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ῥόθης, κάθισμα τὸ κατανοκτικόν ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν, ἀκαταίσχυντε. Εἰ δὲ εἴη κυριακὴ ἑσπέρας, ζήτηί ἕτερον κανόνα τοῦ ἤχου κατανοκτικόν, ἦγουν τῆς β'. ἑσπέρας, καὶ μετὰ τὴν παννυχίδα, ἡ τοῦ Πραξαποστόλου ἀνάγνωσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἦχος α'. καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς τροπάριον ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι, κάθισμα β'. τῆς ἡμέρας· λέγομεν δὲ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Σαρκεὶ νηπιάσαντα. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις τῆς ἑορτῆς· λόγος Μεθοδίου Πατέρων, οὗ ἡ ἀρχὴ· Πάλαι ἱκανῶς ὡς οἶόν τε, εἰς δύοσεις β'. Ἀπὸ β'. στιχολογίας ἕτερον κάθισμα εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς. Χρηματισθεὶς παρὰ Θεοῦ. (οβ.] Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις β'. τοῦ εἰρημένου λόγου, ἔπειτα ὁ πολυέλεος, καὶ κάθισμα ἐν τῷ Μηναίῳ ἦχος α'. Ὁ ὢν σὺν τῷ Πατρὶ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ Θεολόγου ὁ περὶ φιλοπτωχίας, οὗ ἡ ἀρχὴ· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰς δύοσεις β'. Εἶτα οἱ ἀναβαθμοί, ἦχος δ'. ἀντίφωνον ἓν, εἰ δὲ εἴη κυριακὴ, τὰ γ'. τοῦ ἡχου ἀντίφωνα. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς ἦχος δ'. Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾄσμα καινόν. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. Ζήτηί· εἰς τὸ εὐαγγέλιον τῆς λειτουργίας ἀπὸ τὸ μέσον·

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἣν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλήμ, ὃ ὄνομα Συμεών. Εἶτα ὁ Ν'. ὁ κανὼν τῆς ἐορτῆς Κοσμᾶ μοναχοῦ χωρὶς ἐνάρξεως τῶν ᾠδῶν ἡχος γ'. Χέρσον ἀβυσσοτόκον· τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνά δ'. ἐσχάτον δὲ καὶ πάλιν ὁμοῦ ἀμφότεροι οἱ χοροί, τὴν καταβασίαν ἐφ' ἅπαξ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα ἡχος δ'. πρὸς τὸ Κατεπλάγη. Νηπιάζεις δι' ἐμε'. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις τὸ ὑπολειφθὲν τοῦ περὶ φιλοπτωχίας λόγου τοῦ Θεολόγου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον ἡχος γ'. Ὁ μήτρان παρθενικὴν, καὶ οἶκους κἂν γ'. εἰ ἔχει ἡ ὥρα, ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Ἐξαποστειλᾶριον· Ἐναγκάλιζε Χριστόν, καὶ ἕτερον· Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ. Εἰς τοὺς αἶνους, ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἐκ β' ἡχος α'. Λέγε Συμεών. Δέχου Συμεών. Δεῦτε καὶ ἡμεῖς. Δόξα ἰδιόμελον ἡχος β'. Σήμερον Συμεών ἐν ταῖς ἀγκάλαις. Καὶ νῦν. Σήμερον τὸν Χριστόν ἐν τῷ ναῷ. Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον, τὸ τῆς ἐορτῆς. Εἰ γὰρ καὶ κυριακῇ τύχῃ, οὐδὲν τῶν ἀναστασιμῶν ψάλλομεν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. ἀντίφωνον α'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἀντίφωνον β'. Ὁ Κύριος ἐβρασίλευσεν εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο. Σῶσον ἡμᾶς, Ὡς Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου. Ἀντίφωνον γ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἡχος α'. καὶ τροπάριον τῆς ἐορτῆς· Χαῖρε κεχαριτωμένη. Εἰς δὲ τὴν εἴσοδον· Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἐθνῶν ἀπεκάλυψε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. Χαῖρε, κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε. Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προκείμενον ἡχος γ'. ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον· στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, χωρὶς πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. Ἀλληλουῖα ἡχος πλ. δ'. Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, στίχος β'. Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ. (π. 77) Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνήγαγον αἱ γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ Κυρίῳ. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. Μετέορτα καὶ ἡ μνήμη τοῦ δικαίου Συμεών. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. ἰδιόμελα ἡχος α'. Λέγε Συμεών. Καὶ τὰ ἕτερα β'. ἔπειτα ἕτερα γ'. τοῦ δικαίου ἡχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν, Δόξα καὶ νῦν στιχηρὸν προσόμοιον τῆς ἐορτῆς· Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. ἡχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ. Φέρουσα ἡ ἀγνή. Δέχου, ὦ Συμεων. Νῦν

εἶδον, ἀγαθὲ. Λέγομεν δὲ καὶ τοὺς στίχους τῆς ἑορτῆς. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος α'. Σήμερον ὁ πάλαι τῷ Μωσεῖ ἐν Σινᾷ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Παννυχίδα δὲ οὐ ψάλλομεν, εἰ μὴ που εἶη κυριακὴ, τουτέστιν ἀγρυπνία.

Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰ μὴ ἔστι κυριακὴ, ἐγειρόμεθα πρὸς ὥραν θ'. καὶ ψάλλομεν εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. ἡ στιχολογία, κάθισμα ἓν, κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Ἀνάγνωσις· Λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν ἑορτὴν, οἷον ἡ ἀρχή· Οὐ μόνον φορεῖ σάρκα. Ὁ Ν'. καὶ κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς εἰς σ'. Χέρσον ἀβυσσοτόκον, καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Ἰωσήφ, εἰς σ'. λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾷ. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· Λόγος τοῦ ἁγίου Κυρίλλου εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οἷον ἡ ἀρχή· Χαῖρε σφόδρα, θύγατερ. Ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλάριον· Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰώνων, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἤχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ. Ὁνπερ οἱ λειτουργοί. Μέγα καὶ φοβερόν. Χαῖρε ἡ τὴν χαράν. Λέγομεν δὲ καὶ τοὺς στίχους τῆς ἑορτῆς. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος πλ. β'. Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικάς. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἑορτῆς ἤχος δ'. τροπάριον καὶ κοντάκιον ὁμοίως τὰ τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, Χριστὸς παραγενόμενος. Ζήτει κυριακὴ ε'. τῶν νηστειῶν. Ἀλληλουία τῆς ἑορτῆς. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. Ζήτει τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τὸ μέσον. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ, ᾧ ὄνομα Συμεὼν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Εἰ δὲ κυριακὴ τύχη, ἑσπέρας, στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνὴρ, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου, δευτεροῦντες τὸ α'. ὁμοίως καὶ τὰ γ'. τοῦ ἁγίου δευτεροῦντες τὸ α'. (οἶ.) Δόξα καὶ νῦν τὸ δογματικὸν θεοτοκίον. Εἰσοδὸς καὶ τὸ προκείμενον. Εἰς δὲ τὸν στίχον τὸ ἀναστάσιμον ἄπαξ καὶ δύο ἐκ τῶν εἰρημένων τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ, Δόξα καὶ νῦν, Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικάς. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα, ὡς σύνηθες αἰεὶ, τοῦ ἤχου πάντα.

Ὅμοιως καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ, αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα ἀναστάσιμα καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, οἱ κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος εἰς σ'. καὶ τῆς ἑορτῆς εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ τὰ εἰρημέα γ'.

τῆς ἑορτῆς, καὶ ἐν τῷ καταλειφθέν τῷ ἑσπέρας πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἑφραθά, Δόξα, ἰδιόμελον Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικαῖς, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τῆς κυριακῆς τροπάρια γ'. καὶ ἕτερα γ'. τροπάρια τῆς ἑορτῆς, τροπάριον ἀναστάσιμον, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς κοντάκιον. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρω. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε καὶ Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. Μεθεόρτα, καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημεῖωσιν, καὶ β'. τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα β'. τοῦ προφαλλομένου ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ, εἰ μὲν τύχη τῇ ἐβδομαδί τῆς τυροφάγου, ἢ ἔσωθεν τῆς τεσσαρακοστῆς, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ μαρτυρικόν καὶ θεοτοκίον, εἰ δὲ ἔξωθεν τῶν τριούτων ἡμερῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος β'. Σήμερον Συμεὼν ὁ πρεσβύτες. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα κανὼν τοῦ προφαλλομένου ἁγίου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι καθίσματα β'. καθίσματα τῆς ἑορτῆς, εἰ δὲ τύχη σταυρώσιμον, ἢ ἀναστάσιμον, τῆς ἡμέρας. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου τῆς εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον ἐρμηνείας τοῦ Χρυσοστόμου. Κανόνες γ'. ὁ τῆς ἑορτῆς εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. ἤχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ, καὶ ἕτερος τοῦ προφαλλομένου ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδὴ καθίσμα τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ἑλπίς τοῦ κόσμου ἀγαθή, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτὸ θεοτοκίον. Ἀπὸ ς'. τὸ τῆς ἑορτῆς κοντάκιον καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλάριον· Ἐναγκάλισαι Χριστόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς ἤχος δ'. Σήμερον ἡ ἱερὰ μήτηρ. Εἰ δὲ τύχη ἔσωθεν τῆς τεσσαρακοστῆς, ὡς εἴρηται, τῇ ἑσπέρα. (π. 78].

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ τὰ ὑπολειφθέντα τροπάρια τῶν μακαρισμῶν τῆς ἑορτῆς, καὶ τὸ τροπάριον ὁμολίως καὶ τὸ κοντάκιον. Προκείμενον ἤχος πλ. β'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἀκουσον, θύγατερ. Ἀλληλούια τῆς ἑορτῆς, ὁ β'. στίχος· Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

Μηνὶ ε'. Μεθέορτα καὶ ἀγίας Ἀγάθης, ψάλλομεν δὲ καὶ τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Βουκόλον διὰ τὸ ἀποδιδόναι τὴν ἑορτὴν εἰς τὰς ς'. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν, καὶ τῆς ἀγίας ἑτέρα β'. ἤχος ὁ αὐτός, καὶ τοῦ ἱερομάρτυρος β'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Τριήμερος ἀνέστης, Χριστέ, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος πλ. α'. Ἐρευνάτε τὰς Γραφάς. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. εἰ οὐκ ἔστι τεσσαρακοστή, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος πλ. δ'. Ὁ τοῦ Χερουβιμ ἐποχοῦμενος. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα, εἰ τύχη σταυρώσιμος ἡμέρα ἢ ἀναστάσιμος, τῆς ἡμέρας, εἰ δὲ μή γε, τῆς ἑορτῆς. Αἱ ἀναγνώσεις· ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. ἀνά δ'. ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς ἀγίας ἤχος β'. Θεοφάνους· Δεῦτε λαοί, καὶ τοῦ ἁγίου Βουκόλου ἤχος πλ. β'. Θεοφάνους· Ὡς ἐν ἡπείρῳ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἱερομάρτυρος ἤχος δ'. καὶ Θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλάριον· Ἐναγκαλίσαι Χριστόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος πλ. α'. Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως τὸ τε τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον. Προκείμενον, ὃ λέγεται εἰς τὸ Πᾶσα πνοὴ ἤχος δ'. Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἐθνῶν ἀπεκάλυψε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Ἀλληλούια ἤχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ποτηρίον σωτηρίου λήψομαι.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν ς'. Μεθέορτα, καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βουκόλου, ἐπισκόπου Σμύρνης. Ἐν ταύτῃ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, τὸν δὲ ἅγιον Βουκόλον ἐψάλλομεν εἰς τὴν ε'. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὸ γ'. τῆς ἑορτῆς στιχηρὰ ἐκ β'. ἤχος βαρύς· Κατακόσμησον, καὶ ἑτέρα β'. τὰ τούτῳ ὅμοια, Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. ἐξ αὐτῶν. Εἰς τὸν στίχον, εἰ μὲν τύχη ἡ τῆς τυροφάγου (οδ.) ἐβδόμας, λέγομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. εἴτα καὶ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸν ἥχον τοῦ στιχηροῦ τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον, ἤχος πλ. β'. Ἀνοιγέσθω ἡ πόλις. Εἰ δὲ ἔξωθεν τύχη τῆς τυροφάγου, πάντα τὰ στιχηρά, καθὼς προεγράφησαν ἐν τῇ ἑορτῇ μετὰ καὶ τῶν στί-

χων αὐτῶν, ἤχος β'. Τὸν ἱερὸν ἢ ἱερά, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως, Δόξα καὶ νῦν, Ἀνοιγέσθω ἡ πόλη. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς ἑορτῆς εἰς ἤχον δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον.

Εἰς τὸν ὕμνον, Θεὸς Κύριος καὶ τροπάριον τὸ τῆς ἑορτῆς. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς ἑορτῆς. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου, εἰ τύχῃ μετάφρασις, ἢ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον, ὁ Ν'. ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς. Λέγομεν δὲ τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια τὰ μὲν β'. ἐκ γ'. τὸ δὲ ἓν, εἰς δ'. ἰστώμεν γὰρ β'. λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν· ἔσχατον δὲ τὴν αὐτὴν καταβασίαν ἀμφότεροι οἱ χοροί. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, καθίσμα τῆς ἑορτῆς, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλάριον· Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἤχος α'. Λέγε Συμεῶν, καὶ ἕτερα β'. τὰ τούτῳ ὅμοια, μετὰ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς στίχων, Δόξα καὶ νῦν, Σήμερον Συμεῶν ἐν ταῖς ἀγκάλαις. Εἰ δὲ ἐστὶν ἡ ἐβδομάς τῆς τυροφάγου, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ πρὸς τὸν ἤχον αὐτοῦ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν τὸ εἰρημένον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ψδῆ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς ἢ ς'. Ἐβόησέ σοι, ὃ καὶ ἀρχόμεθα, δευτεροῦντες καὶ ἓν ἐκ τῶν τροπαρίων τῆς αὐτῆς ψδῆς, τὸ τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον, ἀπόστολος, ἀλληλουῖα, εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν, ἅπαντα τῆς ἑορτῆς· ὁμοίως καὶ ἐν τῇ εἰσόδῳ λέγομεν στίχον· Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ.

Εἰ δὲ τύχῃ ἀποδιδόναι τὴν ἑορτὴν ἐν κυριακῇ, ψάλλομεν καὶ τὰ ἀναστάσιμα πάντα μετὰ τῶν τῆς ἑορτῆς ἐσπέρας τε καὶ πρωί, πλὴν λέγομεν καὶ εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, καὶ τροπάριον ὁμοίως τὸ ἐπιλαγχάνον ἀναστάσιμον ἐν τῷ ὕμνῳ μόνον εἰς τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ καὶ τοῦ τῆς ἑορτῆς, καὶ κανόνας δὲ τὸν ἀναστάσιμον εἰς ς'. καὶ τὸν τῆς ἑορτῆς εἰς η'. Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας, κανόνα τὸν κατανυκτικὸν τοῦ ἤχου εἰς ς'. καὶ τῆς ἑορτῆς τὸν προῤῥηθέντα εἰς δ'. εἰ δὲ ἐστὶν ἐκ τῶν προφασσομένων ἁγίων, ἐῶμεν τὸν κατανυκτικὸν καὶ ψάλλομεν τῆς ἑορτῆς τὸν προῤῥηθέντα εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, τὸ τῆς ἑορτῆς καθίσμα, εἰ δὲ ἐστὶν ἅγιος, τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου, ὡς σύνηθες, καὶ ἡ ἀνάγνωσις ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ. (Μ. 79) Εἰς τὸν ὕμνον πάντα, ὡς εἴρηται, κοινῶς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, οἱ ἀναστάσιμοι μακαρισμοί, προκείμενον καὶ ἀλληλούια τῆς ἑορτῆς· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρω τῆς τε κυριακῆς καὶ τῆς ἑορτῆς. Κοινωνικὸν ὁμοίως ἀμφοτέρω.

Χρὴ εἰδέναι, ὅτι εἰ μὲν ἔξω τύχῃ τῆς ἑβδομάδος τῆς τυροφάγου ἡ ἑορτὴ αὕτη, ἑορτάζεται μετὰ τῶν ἁγίων ἡμέρας ε'. ὡς εἴρηται, εἰ δὲ τύχῃ τῇ ἑβδομάδι τῆς τυρηνῆς, ἡμέρας γ'. ἀποδίδονται δὲ εἰς τὰς δ'. τοῦ μηνὸς ἕως τῆς τετράδος ἢ τῆς παρασκευῆς. Ἐν ταύταις γάρ, εἰ μὴ ἡ ἑορτὴ αὕτη τύχῃ τῆς Ὑπαπαντῆς, ἀλληλούια φάλλομεν, ὅταν δὲ ἀποδίδονται φάλλομεν, ὡς καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ, πλὴν εἰς τὴν λειτουργίαν, καθὼς ἐκεῖσε ἡρμηνεύσαμεν, ἡγουν εἰ τύχῃ τῇ παρασκευῇ τῆς τυρηνῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παρθενίου, ἐπισκόπου Λαμφάκων, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λουκᾶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι. Ἐσπέρας. μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἱεράρχου, γ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων ταγμάτων, καὶ τοῦ ὁσίου Λουκᾶ ἕτερα γ'. ἤχος πλ. β'. ¹⁾ Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ἁγίου Παρθενίου, οὗ ἡ ἀρχή· Τὰ κατὰ τὸν μέγαν Παρθένιον. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἷς, καὶ τοῦ ἱεράρχου, ἤχος δ'. Γεωργίου· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον· καὶ τοῦ ὁσίου Λουκᾶ ἤχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπεύρω, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἱεράρχου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. κάθισμα τοῦ ὁσίου Λουκᾶ καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ η'. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου, καὶ τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχαρίου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τοῦ Στρατηλάτου δ'. ἤχος ²⁾ καὶ τοῦ προφήτου β'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Τί ὡμᾶς καλέσωμεν, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ

¹⁾ Стихиры пр. Лукѣ намѣчены, но не указаны. Въ рукописи для нихъ всюду оставлены пустыя мѣста. ²⁾ И въ этой службѣ тоже многія стихиры опущены.

τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ Στρατηλάτου ἦχος πλ. δ'. Ἀθλητικὸν συστησάμενος στάδιον. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'. Ὁ μάρτυς σου, Κύριε. Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνα ἐνὸς τῶν προφαλλομένων ἁγίων. Ἀπό ς'. ᾠδῆς, τὸ κάθισμα αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τοῦ μάρτυρος τροπάριον, καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα, ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Λικινίῳ τῷ βασιλεῖ. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, τοῦ προφήτου ἕτερος, ἦχος πλ. δ'. Θεοφάνους· (οδ.) Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ· τοῦ μάρτυρος τοὺς γ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα, ἀπὸ ς'. τὸ τοῦ μάρτυρος κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ β'. τῆς Ὀκτωήχου, καὶ ἐν τῶν τοῦ μάρτυρος προσομοίων τῆς ἐσπέρας καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, τὸ τοῦ μάρτυρος.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ὁ ἀπόστολος· Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικηφόρου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. τοῦ μάρτυρος ἦχος β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν, δευτεροῦντες αὐτά, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. β'. Ἐδειξας πᾶσιν ἐμφανῶς, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'. Ὁ μάρτυς σου, Κύριε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καὶ καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Λουκᾶ, οὗ ἡ ἀρχὴ· Οὗ χρόνος ἦν ἀληθῶς. Κανόνες γ'. οἱ β'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου ἕτερος ἦχος πλ. δ'. εἰς ς'. Θεοφάνους· Ἀρματηλάτην. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ μάρτυρος ἦχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ· Οὐδὲν ἔοικεν ἀγάπης μακαριώτερον. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ μάρτυρος.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τὸ τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος δ'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Δίκαιος, ὡς

φοῖνιξ, ἀνθήσει. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χαραλάμπους. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, καὶ ἕτερα γ'. ἄλλου ἁγίου τῶν προψαλλομένων καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καὶ καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Λουκᾶ. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ ἁγίου ἕτερος ἤχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ, Θεοφάνους· καὶ τοῦ προψαλλομένου ἁγίου, ἕτερος ἀνά δ'. (π. 80] Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος γ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τοῦ προψαλλομένου ἁγίου. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλασίου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, ἀνά β'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. Ὡς κκλὸς παιδοτρίβης, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος δ'. Καὶ τρόπων μέτοχος.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον β'. καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Λουκᾶ. Κανόνες γ'. αἱ β'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἤχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ· ἀπὸ γ'. ἀνάγνωσις, τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ· Βλάσιος ὁ μάρτυς. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος βαρὺς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον, τὰ δὲ λοιπὰ τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. Τῶν ἁγίων χιλίων τριῶν μαρτύρων, τῶν ἐν Νικομηδείᾳ, καὶ τοῦ ἁγίου Μελετίου, πατριάρχου Ἀντιοχείας. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν

στιχηρὰ τοῦ ἱεράρχου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον καὶ ἕτερα γ'. τῶν μαρτύρων εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἴς, καὶ τοῦ ἱεράρχου ἕτερος ἤχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φιραῶν Θεοφάνους, καὶ τῶν μαρτύρων ἤχος δ'. Ἄσομαί σοι, Κύριε ὁ Θεός μου· Ἰωσήφ, ἀνά δ'. προηγούμεναι δὲ πρὸς τὸν ἤχον. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἱεράρχου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· Ἐγκώμιον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς αὐτόν. Ἀπὸ ς'. κάθισμα τῶν μαρτύρων ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαρτινιανοῦ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ὁσίου (οδ.) εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ ἕτερα γ'. ἐνὸς τῶν προφαλλομένων ἁγίων. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀρχή· Ὅν τρόπον αἱ τῶν προλαβόντων, εἰς δύοσαις γ'. τῆς Ὁκτωήχου, καὶ τοῦ ὁσίου ἤχος δ'. Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος καὶ τοῦ προφαλλομένου ἁγίου, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τοῦ ἑτέρου ἁγίου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λύξεντίου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, δευτεροῦντες αὐτά, καὶ θεοτοκίον. Προκειμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ὁσίου ἤχος πλ. δ'. Ἡ καθαρά τοῦ πνεύματος. Ἀπολυτίκιον· Ἐν σοί, πάτερ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου αἱ β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ὁσίου εἰς ς'. ἤχος δ'. Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ

οσίου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τὸ τοῦ οσίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλούια ἤχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι, ἂν τύχωσιν οἱ ἅγιοι οὗτοι οἱ ἐορταζόμενοι ἔσωθεν τῆς τεσσαρακοστῆς, ψάλλομεν αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς· ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τοὺς βίους αὐτῶν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ὁνησίμου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ ἕτερα β'. ἐνὸς τῶν προψαλλομένων ἁγίων, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ἀπόστολε ἅγιε, πρέσβευε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ ἀποστόλου ἤχος πλ. β'. Θεοφάνους· Ὡς ἐν ἡπείρῳ, καὶ ἕτερος τοῦ προψαλλομένου ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς· προηγούμενοι δὲ πρὸς τὸν ἤχον. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τοῦ ἀποστόλου ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, (π. 81] ἀπὸ ς'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ἀπόστολε ἅγιε, πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἀποστόλου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον, Ἀλληλούια, κοινωνικόν τοῦ αὐτοῦ· ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἀποστόλου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Παμφίλου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις, ὡς εἴρηται. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τῶν ἁγίων ἤχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον,

καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ τοῦ ἑτέρου ἁγίου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος, καὶ τῆς ἁγίας Μαριάμνης. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. δευτεροῦντες τὸ ἐν, ἤχος δ'. πρὸς τὸ ἦ' Ως γενναῖον, καὶ β'. τοῦ ἁγίου ἤχος β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε. Προκαίμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. Ἀθλητικὴν ἀνδρείαν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος β'. Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἁγίας ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ Μαξιμιανῷ καὶ Μαξιμίνῳ, εἰς δύοσιν μίαν μέχρι τοῦ θαύματος. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου τὸν α'. καὶ τοῦ μάρτυρος ἤχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην, Ἰωσήφ· καὶ τῆς ἁγίας εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ μάρτυρος, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ὕψωθείς, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκαίμενου βιβλίου· τὸ γὰρ θαῦμα (οἪ.) τοῦ μάρτυρος ἀρτίως καταλιμπάνεται διὰ τὸ ἀναγινώσκεισθαι τοῦτο τῷ σαββάτῳ τῆς α'. ἑβδομάδος. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκαίμενον, Ἀλληλούια, κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἡμέρας. Τὸ προκαίμενον· Εὐφρανθήσεται, τὸ ἀλληλούια, Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ, ἀνθήσει.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι, εἰ μὲν τύχη ἔξω τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος, οὕτως ψάλλεται, ὡς προεῖρηται· εἰ δὲ ἔσωθεν τύχη, ἡ μὲν ἁγία ψάλλεται μετὰ τῶν προψαλλομένων ἁγίων, ὁ δὲ γε μάρτυς τελείως καταλιμπάνεται, διὰ τὸ ψάλλεσθαι αὐτὸν τῷ σαββάτῳ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἐν τῷ Τριωδίῳ, ὅτε ἀναγινώσκειται καὶ τὸ μαρτύριον αὐτοῦ σὺν τῷ ἐγκωμίῳ, τῷ περὶ τοῦ θαύματος τῶν κολύβων.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. Τοῦ ἁγίου Λέοντος, πάπα Ῥώμης. Εἰ μὲν τύχη ἔσωθεν τῆς τεσσαρακοστῆς, ψάλλομεν ἐν σαββάτῳ ἡ κυριακῇ, εἰ
Τυπικόν.

δὲ ἔξω τύχη, ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. δ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ ἕτερα β'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. β'. Σοῦ ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσι. Ζήτει Ἰανουαρίου α'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος πλ. δ'. Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἕτερος, καὶ τοῦ ἱεράρχου ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους· Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ· τὸ γὰρ κάθισμα τοῦ ἐτέρου ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς ψάλλομεν ἀπὸ τοῦ β'. καθίσματος. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι, εἰ μὲν τύχη αὕτη ἡ ἡμέρα τῆς μνήμης αὐτοῦ (π. 82] ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ, ἐν σαββάτῳ ἢ κυριακῇ, ἐορτάζεται ἐκεῖσε οὕτως, καὶ πάλιν ἔξωθεν τῆς τεσσαρακοστῆς ὁμοίως. Εἰ δὲ τύχη ἐν ἐβδομάδι μέσῃ νηστήμου, ψάλλεται καὶ οὕτως ἐν σαββάτῳ καὶ κυριακῇ, οὐ μέντοι δὲ καὶ ἐορτάζεται, ἀλλὰ ψάλλονται μὲν τὰ τούτου στιχηρά, καὶ ὁ κανὼν μετὰ τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς, τὸ δὲ τούτου ἀπολυτίκιον καταλιμπάνεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. Τῶν ἁγίων Μαξίμου, Θεοδότου καὶ τῶν λοιπῶν. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι, καὶ ἕτερα γ'. ἐνὸς τῶν ἁγίων τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου, καὶ θεοτοκίον. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς καὶ τῶν ἁγίων ἕτερος ἤχος δ'. Ἰωσήφ· Τριστάτας κραταιούς, καὶ τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς ἕτερος, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα

τῶν ἁγίων ἦχος δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀρχίππου, ἐνὸς τῶν ἐβδομήκοντα. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε· καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, τοῦ ἀποστόλου ἦχος δ'. Ἰωσήφ· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον· καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀποστόλου ἦχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τοῦ ἐτέρου ἁγίου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. Τοῦ ὁσίου Τιμοθέου τοῦ ἐν Συμβόλοις, καὶ τοῦ ὁσίου Λέοντος, ἐπισκόπου Κατάνης. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἱεράρχου εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον πρὸς τὸ Κύριε, εἰ καὶ κριτηρίῳ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, Θεοτόκε Παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου, τοῦ ὁσίου ἦχος πλ. δ'. Θεοφάνους· Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί· καὶ τοῦ ἱεράρχου ἦχος ὁ αὐτός· Ὑγρὰν διοδεύσας. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου· ἀπὸ ς'. (οδ.) τὸ τοῦ ἱεράρχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. ἡ εὐρεσις τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου. Ἐσπέρας, στιχηρὰ γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑφίστου κληθεῖς, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς. Κανόνες τῆς Ὁκτωήχου, τῶν ἁγίων ἦχος πλ. δ'. Θεοφάνους· Ἀρματηλάτην Φαραώ· καὶ τοῦ ἐτέρου ἁγίου· τὰ καθίσματα, ὡς εἴρηται, τὰ στιχηρὰ ὁμοίως, καὶ ἡ λειτουργία.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. Τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου, ἐπισκόπου Σμύρνης. Ἐσπέρας, στιχηρὰ ἦχος β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, γ'. καὶ

ἕτερα γ'. ἄλλου ἁγίου. Αἱ στιχολογίαι καὶ τὰ καθίσματα, ὡς πολλάκις εἴρηται. Κανόνες τῆς Ὁκτωήχου, καὶ τοῦ ἱερομάρτυρος ἡλχος β'. Δεῦτε λαοί· Ἰγνατίου, καὶ ἐτέρου ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ὡς σύνηθες.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. Ἡ εὗρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστῶμεν ς'. εἰ οὐκ ἔστι νηστεία, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἐκ β'. ἡλχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον, ἡλχος πλ. β'. Θησαυρὸς ἐνθέων ὠρεῶν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων. Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τοῦ Προδρόμου εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἡλχον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου, ἀπὸ τῆς α'. στιχολογίας· ἀπὸ τῆς β'. κάθισμα τοῦ Προδρόμου ἡλχος δ'. πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· λόγος διαλαμβάνων τὴν α'. καὶ β'. καὶ γ'. εὗρεσιν τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Κανόνες β'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, εἴτε κατανυκτικός, ἢ σταυρώσιμος, ἢ τῆς Θεοτόκου, οἷος ἂν λάχῃ, καὶ τοῦ Προδρόμου εἰς η'. ἡλχος, πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ αὐτοῦ ἡλχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ς'. τὸ τούτου κοντάκιον ἡλχος β'. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων, εἰ μὲν ἔστι σταυρώσιμος ἡμέρα, λέγομεν σταυρώσιμα β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ Προδρόμου ἡλχος β'. Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν, καὶ θεοτοκίον· εἰ οὐκ ἔστι σταυρώσιμος ἡμέρα, λέγομεν στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου β'. ἡλχος α'. Τῆς ἀποτμηθείσης κεφαλῆς, καὶ ἕτερον ὅμοιον αὐτοῦ καὶ τὸ προῤῥηθὲν ἰδιόμελον· Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ ς'. τὸ τροπάριον αὐτοῦ καὶ θεοτόκιον. Προκείμενον ἡλχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς (Ἐβραίους)· Ἀδελφοί, ὁ Θεός, ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους. Ζῆτει κυριακῇ ιγ'. Ἀλληλουία ἡλχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ, ἀνθίσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. (π. 83].

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι, ἐὰν τύχῃ νηστεία, τῇ παραμονῇ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ β'. προσόμοια τοῦ Τριωδίου τῆς ἡμέρας τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, πρὸς μίαν, εἴτα τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον ἐκ

β'. καὶ εἰδ' ὡς, τὰ προγραφέντα προσόμοια στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα, ἤχος πλ. β'. Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἵσοδος, καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Εἰς δὲ τὰ ἀπόδειπνα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, τὸ δὲ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, οὐ μετὰ ἤχου· καὶ κανόνα λέγομεν τοῦ Προδρόμου, ὡς εἴρηται, εἰς τὸν ἐνεστώτα ἤχον, μετανοίας δὲ οὐ ποιῶμεν, ἀλλὰ προσκυνήσεις, εἰ μὴ τοί γε τύχη ἡ α'. ἐβδομάς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλουία ἤχος β'. καὶ λέγομεν τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ Τριωδίου, ὁμοίως καὶ ἀπὸ β'. στιχολογίας. Ἀνάγνωσις ὁ λόγος τῆς Εὐρέσεως. Ψάλλομεν δὲ κανόνα ἓνα τοῦ Προδρόμου εἰς η'. ἤχος πλ. β'. Εἰς δὲ τὰς ψόδας, ἐν αἷς εἰσι τὰ τριώδια, ἀνὰ ς'. προηγούνται δὲ τὰ τριώδια τοῦ κανόνος, ψάλλομεν δὲ ταῦτα ὁμοίως ἀνὰ ς'. Ἀπὸ γ'. ψόδης, κάθισμα τοῦ Προδρόμου ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς, καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου· Πρεσβείαις, Κύριε, τοῦ Προδρόμου β'. εἶτα Τῆς τεκούσης σε, καὶ πλέον οὐδέν, πλὴν πρὸς τὸν ἤχον, οἶος λάχῃ, καὶ λέγομεν. Εἰς τοὺς αἵνους, ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν τοῦ Προδρόμου στιχηρὰ ἤχος α'. Τῆς ἀποτμηθείσης κεφαλῆς, καὶ ἕτερα β'. ὁμοία, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων, στιχηρά, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας ἐκ β'. καὶ τὸ τοῦ ἁγίου, ἤχος β'. Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Μνήμη δικαίου, ἡ ἐκτενῆς καὶ ἡ α'. ὥρα συνημμένως μετὰ στιχολογίας καὶ ἀναγνώσεως· μετανοίας δὲ οὐ ποιῶμεν, ἀλλὰ προσκυνήσεις. Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ὥρας ἐν τῷ καιρῷ αὐτῶν στιχολογοῦμεν, οὐκ ἀναγινώσκομεν δὲ οὔτε μετανοίας ποιῶμεν, εἰ μὴ πού λάχῃ ἡ α'. ἐβδομάς.

Εἰς δὲ τὸ ἑσπερινόν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ β'. προσόμοια τοῦ Τριωδίου τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, καὶ τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον ἐκ β'. καὶ ἐκ τῶν προσομοίων τοῦ Προδρόμου β'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον, ἤχος πλ. β'. Τὴν πανσεβάσμιον θήκην, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἵσοδος μετὰ εὐαγγελίου, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, εἶτα τὸ Κατευθυνήτω. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ εὐθὺς ὁ ἀπόστολος χωρὶς προκειμένου, ἔπειτα τὸ ἀλληλουία τοῦ ἁγίου, Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ, ἀνθήσει· καὶ τὸ εὐαγγέλιον ὁμοίως, καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Κοινωνικόν· Γεύσασθε καὶ ἴδετε, καὶ Εἰς μνημόσυνον. (οδ.)

Εἰ δὲ ἐν σαββάτῳ τύχη, τῇ παρασκευῇ ὀφέ, οὐ λέγομεν μαρτυρικόν, ἀλλὰ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ τὰ γ'. τοῦ ἁγίου, δευτεροῦντες τὸ α'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα, τὸ προειρημένον ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰσοδος, καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν νεκρώσιμος τοῦ ἤχου εἰς τοὺς τάφους.

Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου β'. καὶ θεοτοκίον. Κανόνες β'. τῆς Θεοτόκου, εἰς δ'. καὶ τοῦ Προδρόμου εἰς η'. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. μαρτυρικά τοῦ ἤχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὸν στίχον, λέγομεν τὰ προειρημένα γ'. στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς ἤχον α'. Τῆς ἀποτμηθείσης κεφαλῆς, Δόξα τὸ ἰδιόμελον, καὶ νῦν θεοτοκίον.

Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ὡς προσίρηται, νηστείας μὴ οὔσης. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρω τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἡμέρας, ἃ καὶ προηγούνται.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἀναστάσιμα, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τὰ εἰς ἤχον πλ. α'. γ'. προσόμοια τοῦ ἁγίου δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. δογματικὸν τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου ἅπαξ, καὶ ἕτερον ἀναστάσιμον ἐκ τῶν ἀνατολικῶν, καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὴν παννυχίδα, ὁ κατανυκτικὸς εἰς ς'. καὶ τοῦ Προδρόμου εἰς δ'.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον β'. καὶ τοῦ ἁγίου· εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· καὶ καθιεξῆς πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς σύνηθες. Αἱ στιχολογίαι, τὰ καθίσματα, αἱ ἀναγνώσεις, καὶ τὰ λοιπά. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος εἰς δ'. καὶ εἰ ἐστὶ καὶ τοῦ Τριωδίου, εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. εἰ δ' ἴσως ψάλλεται ὁ τοῦ Τριωδίου ἐν τῇ παννυχίδι, ὡς εἰς τινὰς κανόνας ἐρμηνεύει τὸ Συναξάριον, λέγομεν τὸν ἀναστάσιμον εἰς ς'. τὸν δὲ τοῦ ἁγίου εἰς η'. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ τοῦ ἁγίου τὰ προειρημένα τροπάρια ἤχος α'. εἶτα τὸ ἰδιόμελον ἤχος β'. Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν, Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένα ὑπάρχεις, Θεοτόκε Παρθένε. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία κοινὴ ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τοῦ ἁγίου· οἱ τε μακαρισμοί, τὰ τροπάρια, οἱ ἀπόστολοι, καὶ τὰ εὐαγγέλια καὶ τὰ κοινωνικά· προκείμενον δὲ καὶ ἀλληλούια τὰ τοῦ ἁγίου.

Εἰ δὲ τύχη κυριακῇ, ὁπὲ τὸ ἑσπερινόν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, νηστείας οὔσης, οὐ φάλλομεν, ὡς σύνηδες, τὰ καταनुκτικά, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἁγίου, δευτεροῦντες αὐτά. Ἀπὸ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου ἐκ β'. εἶτα τὸ τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. (π. 84] Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, μετανοίας δὲ οὐ ποιοῦμεν. Εἰς τὴν παννουχίδα κανὼν τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸν ὄρθρον, ὡς προεῖρηται, νηστείας οὔσης, ὁμοίως καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ταρασίου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Στιχηρὰ ἥχος β'. Ὁ κανὼν ἥχος ὁ αὐτός, Ἰγνατίου. Κάθισμα ἥχος δ'. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. Τοῦ ὁσίου Πορφυρίου, ἐπισκόπου Γάζης. Στιχηρὰ ἥχος α'. Κανὼν ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος δ'. Οὗτοι πάντες προφάλλονται, εἰ μὴ τύχωσιν ἐν σαββάτῳ ἢ κυριακῇ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. τοῦ ὁσίου Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Κανὼν ἥχος πλ. β'. Θεοφάνους. Κάθισμα ἥχος δ'. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. Τοῦ ὁσίου Βασιλείου, καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Προτερίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Στιχηρὰ τοῦ ὁσίου ἥχος δ'. Κανὼν καὶ κάθισμα ἥχος ὁ αὐτός, Θεοφάνους· καὶ τοῦ ἱερομάρτυρος στιχηρὰ ἥχος ὁ αὐτός. Κανὼν καὶ κάθισμα ἥχος δ'.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι, εἰ τύχη γενέσθαι βίσεκτον καὶ ἔχει ὁ Φεβρουάριος κθ'. φάλλομεν τὸν μὲν ὅσιον, εἰς τὰς κη'. τὸν ἱερομάρτυρα δὲ εἰς τὰς κθ'.

Μὴν Μάρτιος.

Μηνὶ Μαρτίῳ α'. Τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Εὐδοκίας. Στιχηρὰ ἥχος β'. Κανὼν ἥχος πλ. δ'. καὶ κάθισμα, ἥχος ὁ αὐτός. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κοῖντου. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Κανὼν καὶ κάθισμα ἥχος ὁ αὐτός· Ἰωσήφ. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐτροπίου, Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου. Στιχηρὰ ἥχος α'. Ὁ κανὼν ἥχος δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος α'. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἡσυχίου. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Κανὼν ἥχος δ'. Κάθισμα ἥχος γ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κόνωνος. Στιχηρὰ ἥχος α'. Κανὼν ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος α'. Οὗτοι πάντες προφάλλονται, εἰ μὴ τοί γε τύχωσιν αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἐν σάββασιν ἢ κυρια-

καὶς ἐν ταύταις γὰρ ψάλλονται, εἰ οὕτως λάχωσιν αἱ ἡμέραι αὐτῶν μετὰ καὶ ἐτέρων ἐορταζομένων ἁγίων. (οδ.)

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς'. Τῶν ἁγίων ΜΒ'. μαρτύρων τῶν ἐν τῷ Ἀμμορίῳ. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Ὁ κανὼν ἥχος πλ. β'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος πλ. δ'. Ψάλλονται ἐν σαββάτῳ ἡ κυριακῇ, καὶ ἀναγινώσκομεν καὶ τὸ μαρτύριον αὐτῶν, οὗ ἡ ἀρχὴ Φαιδρὰ μὲν τῆς πανηγύρεως ἡ ὑπόθεσις, εἰς δύοσεις β'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. Τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων Βασιλέως, Ἐφραίμ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Ὁ κανὼν ἥχος δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος γ'. Καὶ οὗτοι προσψάλλονται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ η'. Τοῦ ἁγίου Θεοφυλάκτου, ἐπισκόπου Νικομηδείας. Στιχηρὰ ἥχος α'. Κανὼν καὶ κάθισμα, ἥχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ψάλλομεν δὲ αὐτὸν ἐν σαββάτῳ ἡ κυριακῇ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. Τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων, τῶν ἐν Σεβαστείᾳ. Ἐσπέρας οὐ στιχολογοῦμεν, εἰ μὴ τύχη σαββάτῳ ἑσπέρας. Εἰ τύχη νηστεία, ἑσπέρας, τῇ παραμονῇ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ β'. προσόμοια τῆς ἡμέρας τοῦ Τριφδίου τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, εἴτα τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον ἐκ β'. καὶ γ'. τῶν ἁγίων ἥχος πλ. β'. Φέροντες τὰ παρόντα γενναίως, καὶ ἕτερα β'. τὰ ὅμοια σὺτῷ δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα ἰδιόμελον ἥχος β'. Τὴν τετραδεκάριθμον χορεῖαν, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἵσοδος. Προκείμενον. Τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ τῶν προηγιασμένων λειτουργία.

Εἰς δὲ τὰ ἀπόδειπνα, τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων ἥχος α'. Ὡς καλοὶ στρατιῶται· πλὴν τὰ ἀπόδειπνα οὐ μετὰ ἤχου· λέγομεν δὲ καὶ κανόνα τῶν ἁγίων ἥχος πλ. β'. ἔνδοθεν τοῦ ναοῦ, ποίημα Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάχιον αὐτῶν καὶ ἡ ἐκτενής, μετανόιας δὲ οὐ ποιοῦμεν, ἀλλὰ προσκυνήσεις καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀποδείπνων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια ἥχος α'. καὶ τροπάριον τῶν ἁγίων· Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογαί, καθίσματα β'. καθίσματα τοῦ Τριφδίου πρὸς ἓν. Ἀνάγνωσις Ἐγκώμιον τοῦ ἁγίου Βασιλέως, οὗ ἡ ἀρχὴ Μνήμη μαρτύρων, τίς ἂν γένοιτο κόρος. Ζήτηι εἰς τὰ Ἱθδικὰ λόγος λζ'. Κανόνες β'. τῆς Θεοτόκου· εἰς πρὸς τὸν ἥχον τοῦ Τριφδίου εἰς δ'. καὶ ἕτερος τῶν ἁγίων ἥχος β'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Δεῦτε λαοί, εἰς η'. Εἰς δὲ τὰς τῶν Τριφδίων ᾠδὰς, καταλιμπάνεται ὁ τῆς Θεοτόκου κανὼν, καὶ ψάλλομεν τὰ τριφδία, ἀνὰ ς'. χωρὶς τῶν τριαδικῶν, καὶ προηγοῦνται τοῦ κανόνος τῶν Τριφδίων εἰς οἷας ἂν ᾠδὰς

τόχωσιν. Ἀπὸ γ'. ῥῶδης, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. δ'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτῶν, οὗ ἡ ἀρχή· Εἶχε μὲν τὰ Ῥωμαίων σκηπτρα. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν ἤχος πλ. β'. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου· Πρεσβείαις, Κύριε, τῶν ἁγίων σου, ἐκ β'. πλήν πρὸς τὸν ἤχον, οἶος λάχῃ, εἶτα τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν δ'. εἰς ἤχον β'. (π. 85] καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν ἁγίων Ἀληθείας κρατῆρα, καὶ τὰ ἕτερα β'. τὰ τούτου προσόμοια, δευτεροῦντες τὸ ἐν καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον β'. εἶτα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Ὅσιε πάτερ, τὸ γ'. Μέσον ἀνόμων, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων. Ἐπειτα ἡ α'. ὦρα μετὰ γε στιχολογίας καὶ ἀναγνώσεως, χωρὶς μετανοῶν· ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ὥρας ἐν τῷ καιρῷ αὐτῶν στιχολογοῦμεν, οὐκ ἀναγινώσκομεν δέ, οὔτε μετανοίας ποιῶμεν. Ἀντὶ δὲ προκειμένου, λέγομεν τροπάριον τῶν ἁγίων· Ὡς καλοὶ στρατιῶται. Εἰς δὲ τὴν ς'. ὦραν ἐν τῇ προφητείᾳ, λέγομεν τροπάριον· Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων, καὶ τὸ τῆς ἡμέρας τροπάριον σημειοῦται καὶ λέγεται τῇ δ'. τῆς ε'. ἐβδομάδος.

Εἰς τὸ ἑσπερινὸν ταχύτερον, καὶ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ β'. προσόμοια τοῦ κυραῦ Ἰωσήφ, καὶ τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον β'. εἶτα τῶν ἁγίων β'. Φέροντες τὰ παρόντα γενναίως, καὶ ἕτερον ἐν, Δόξα ἤχος β'. Ἀληθείας κρατῆρα, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰσοδος μετὰ εὐαγγελίου, ἔπειτα τὰ προκείμενα τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα, τὸ Κατευθυνθήτω καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ λέγει ὁ ψάλτης· Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, καὶ τὸ προκείμενον τῶν ἁγίων ἤχος πλ. α'. Σὺ, Κύριε, φυλάξαις ἡμᾶς, στίχος· Σῶσόν με, Κύριε· καὶ ὁ ἀπόστολος τῶν ἁγίων πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοσοῦτον ἔχοντες. Εἶτα τὸ ἀλληλούια ἤχος δ'. Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, ἕως τοῦ· Εἶπατε τῷ Θεῷ, ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου. Στίχος β'. Ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἕως τοῦ· καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ. Κοινωνικόν· Γεύσασθε καὶ ἴδετε, καὶ Ἀγαλλιᾶσθε.

Εἰ δὲ ἐν σαββάτῳ τήχῃ, τῇ πρᾶσκειν ἑσπέρας μαρτυρικὸν οὐ ψάλλομεν, ἀλλὰ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ τῶν ἁγίων τὰ ἰδιόμελα· Φέροντες, καὶ τὰ λοιπὰ, εἰς δ'. Δόξα ἰδιόμελον· Τὴν τετραδεκάριθμον χορείαν. Καὶ νῦν θεοτοκίον, καὶ ἑξῆς ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Εἰς δὲ τὰ ἀπόδειπνα, κανὼν νεκρώσιμος ἐν τοῖς τάφοις.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος ἦχος α'. καὶ τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων· Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων β'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, καθίσματα μαρτυρικά τοῦ ἡχου, εἶτα τὸν ἄμωμον μετὰ τῶν ἀλληλουσιarίων τοῦ ἡχου, καὶ κάθισμα τῶν ἁγίων ἦχος δ'. καὶ θεοτοκίον, τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων καὶ οἱ κανόνες, ὡς εἴρηται· ὁμοίως καὶ τὸ κάθισμα αὐτῶν καὶ τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ μαρτυρικά τοῦ ἡχου, καὶ εἰς τὸν στίχον, τὰ εἰρημένα ἰδιόμελα· Ἀληθείας κρατῆρα, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. Ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων. (οδ.)

Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου. Τροπάριον, προκείμενον, Ἀλληλούια τῶν ἁγίων. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον, ἀμφοτέρω· προηγούνται δὲ τὰ τοῦ σαββάτου. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Εἰ δὲ κυριακῇ, ἐσπέρας, ἡ στιχολογία, Μακάριος ἀνὴρ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἡχου, εἰς δ'. καὶ τῶν ἁγίων τὰ προειρημένα εἰς ἡχον πλ. β'. εἰς δ'. Φέροντες τὰ παρόντα, Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. δογματικόν. Εἵσοδος. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου καὶ ἐκ τῶν ἀνατολικῶν ἓν, εἶτα ἰδιόμελον τῶν ἁγίων· Τὴν τετραδεκάριθμον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων. Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς ἡμέρας εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς δ'. Κάθισμα καὶ κοντάκιον, ὡς σύνηθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον β'. Δόξα τὸ τῶν ἁγίων, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰς τὴν στιχολογίαν, καθίσματα ἀναστάσιμα καὶ ἐν τῷ τέλει τούτων ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου. Αἱ ἀναγνώσεις τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ἁγίων. Οἱ ἀναβαθμοί, προκείμενον, τὸ εὐαγγέλιον πάντα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τοῦ ἡχου. Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες β'. ὁ α'. ἀναστάσιμος εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς η'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν μαρτύρων, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ β'. ἰδιόμελα τῶν ἁγίων ἐκ τῶν προειρημένων ἡχος β'. Ἀληθείας κρατῆρα, Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἡ α'. ὥρα, ὡς σύνηθες, καὶ ἀπολύει.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, προκείμενον καὶ Ἀλληλούια τῶν ἁγίων. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον, πρῶτον τῆς κυριακῆς, ἔπειτα τὰ τῶν ἁγίων καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε καὶ Ἀγαλλιᾶσθε.

Εἰ τύχη ἐν κυριακῇ τοῦ Σταυροῦ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολο-

γίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ φάλλόμεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. δύο τοῦ Σταυροῦ, καὶ τὰ προειρημένα γ'. τῶν ἀγίων, Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. δογματικὸν τοῦ ἤχου. Εἴσοδος. Τὸ προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον, καὶ τοῦ Σταυροῦ ἔν, καὶ τὸ εἰρημένον ἰδιόμελον τῶν ἀγίων ἤχος β'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον τοῦ Σταυροῦ ἤχος πλ. β'. Σήμερον τὸ σκήπτρον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος α'. Σῶσον, Κύριε, τὸ λαόν σου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. εἶτα τὸ τοῦ Σταυροῦ, Δόξα, τὸ τῶν ἀγίων. Τὰς ἀλγηδόνας, καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, ὡς σύνηθες. Καθίσματα ἀναστάσιμα, εἶτα ὁ πολυέλεος, καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, καὶ τὸ Πᾶσα πνοή τοῦ ἤχου, καὶ τὸ ἀναστάσιμον ἐωθινὸν εὐαγγέλιον. Κανόνες γ'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. τοῦ Σταυροῦ εἰς ς'. καὶ τῶν μαρτύρων εἰς ς'. ἰστώμεν γὰρ ις'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα τῶν ἀγίων, Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. β'. Σήμερον τὸ προφητικόν. (π. 86] Ἀνάγνωσις τὸ ἐγκώμιον τῶν ἀγίων. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν καὶ οἶκον. Ὑστερον δὲ ἄρχεται ὁ ψάλτης τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ, καὶ πληροῖ αὐτὸ ὁ λαός. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον β'. καὶ β'. τῶν ἀγίων ἐκ τῶν προειρημένων, Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, καὶ γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς τῇ γ'. κυριακῇ τῶν νηστειῶν διαγορεύει. Προκείμενον καὶ Ἀλληλούια τῶν ἀγίων. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῶν ἀμφοτέρων τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ἀγίων.

Εἰ δὲ κυριακῇ τύχῃ, ὁφεί οὐδὲν τῶν κατανοκτικῶν φάλλομεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, φάλλομεν μόνα τὰ τῶν ἀγίων στιχηρὰ καὶ θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὸν στίχον, λέγομεν τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου β'. εἶτα τὸ τῶν ἀγίων. Τὴν τετραδεκάριθμον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῶν ἀγίων, ἡ ἐκτενὴς καὶ προσκυνήσεις γ'. μετανόιας γὰρ οὐ ποιοῦμεν. Εἰς τὸ ἀπόδειπνον τὸ τροπάριον τῶν ἀγίων καὶ ἐν τῇ παννουχίδι δὲ φάλλομεν κανόνα τῶν ἀγίων ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ. Ἀπὸ ς'. τὸ τούτων κοντάκιον καὶ τὰ λοιπά, ἰὼς σύνηθες. Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια, τὸ τροπάριον τῶν ἀγίων, καὶ ἡ λοιπὴ πᾶσα ἀκολουθία, ὡς προεῖρηται, νηστείας οὔσης.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. Τοῦ ἀγίου, ἀποστόλου Κοδράτου, τοῦ ἐν Κορίνθῳ. Στιχηρὰ ἤχος δ'. Ὁ κανὼν Ἰωσήφ, σὺν τῷ καθίσματι, ἤχος ὁ αὐτός. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. Τοῦ ἀγίου Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύ-

μων. Στιχηρὰ καὶ ὁ κανὼν, Θεοφάνους καὶ κάθισμα, πάντα ἥχος δ'. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. Τοῦ ἁγίου Θεοφάνους καὶ ὁμολογητοῦ, τοῦ τῆς Σιγριανῆς. Στιχηρὰ ἥχος πλ. δ'. καὶ κάθισμα ἥχος ὁ αὐτός. Κανὼν Θεοφάνους ἥχος δ'. Τοῦτον ψάλλομεν ἐν σαββάτῳ ἡ κυριακῇ. Ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τὸν βίον αὐτοῦ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Νικηφόρου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Στιχηρὰ καὶ ὁ κανὼν Ἱγνατίου, ἥχος β'. κάθισμα ἥχος δ'. Καὶ τοῦτον ψάλλομεν ἐν σαββάτῳ ἡ κυριακῇ, ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τὸν βίον αὐτοῦ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. Τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐν Πύδνῃ. Στιχηρὰ καὶ ὁ κανὼν Θεοφάνους, ἥχος πλ. δ'. Κάθισμα ἥχος δ'. Προφάλλεται καὶ οὗτος.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. Τοῦ ἁγίου Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Στιχηρὰ καὶ ὁ κανὼν Ἰωσήφ, καὶ κάθισμα, τὰ πάντα ἥχος πλ. δ'. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πάπα. Στιχηρὰ ἥχος α'. Ὁ κανὼν ἥχος γ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος δ'. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. Τοῦ ἁγίου Ἀλεξίου, τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ. Στιχηρὰ ἥχος α'. Ὁ κανὼν Ἰωσήφ, ἥχος β'. (οβ.) Κάθισμα ἥχος δ'. Τοῦτον ψάλλομεν ἐν σαββάτῳ ἡ κυριακῇ· ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τὸν βίον αὐτοῦ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Στιχηρὰ καὶ [ὁ] κανὼν ἥχος δ'. Θεοφάνους. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Χρυσάνθου καὶ Δαρείας. Στιχηρὰ καὶ κανὼν ἥχος δ'. Ἰωσήφ, κάθισμα ἥχος α'. Προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου. Στιχηρὰ καὶ ὁ κανὼν, ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, κάθισμα ἥχος δ'. Καὶ οὗτος ψάλλεται ἐν σαββάτῳ ἡ κυριακῇ· ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τὸν βίον αὐτοῦ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ἐπισκόπου Κατάνης. Στιχηρὰ ἥχος α'. Κανὼν Θεοφάνους ἥχος β'. Κάθισμα ἥχος δ'. Καὶ οὗτος προφάλλεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Ὁ κανὼν Ἰωσήφ, ἥχος πλ. β'. Κάθισμα ἥχος πλ. β'. Ψάλλομεν αὐτὸν τῇ παραμονῇ τῶν προσεορτίων τῆς Θεοτόκου· ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τὸν βίον αὐτοῦ μετάφρασιν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Νίκωνος. Στιχηρὰ καὶ ὁ κανὼν, ἥχος δ'. Ἰωσήφ, κάθισμα ἥχος γ'. Προφάλλεται.

Μηνί τῷ αὐτῷ κδ'. Τοῦ ὁσίου Ἰακώβ τοῦ ἐπισκόπου. Στιχηρὰ ἤχος δ'. Κανὼν ἤχος β'. Ἰγνατίου. Κάθισμα ἤχος δ'. Προφάλλεται. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ προεόρτια τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι τῇ κγ'. τοῦ μηνὸς ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. εἴτα τὰ Προεόρτια τῆς Θεοτόκου, ἤχος α'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. ἔπειτα τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου, οὗ ἡ μνήμη ἐστὶ εἰς τὰς κβ'. στιχηρὰ β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ἰδοὺ ἡ ἀνάκλησις. Εἴτα εἴσοδος, εἰς τὸ Φῶς ἱλαρόν, αἶ προφητεῖαι τῆς ἡμέρας, καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τροπάριον ἤχος δ'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, πλὴν οὐ μετὰ ἤχου διὰ τὴν ἐορτήν, καὶ κανόνα τὸν προεόρτιον.

Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, εἰ ἐστὶ νηστεία, ψάλλομεν ἀλληλουῖα ἤχος δ'. καὶ τὸ προειρημένον τροπάριον ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τὰ τοῦ Τριωδίου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἱερομάρτυρος. Κανόνες β'. ὁ προεόρτιος ἤχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. εἰς δ'. καὶ τὰ Τριώδια εἰς τὰς ψδὰς αὐτῶν, α καὶ προηγούνται, καὶ ψάλλονται (π. 87] αἶτε ψδαὶ τῶν Τριωδίων καὶ αἱ τῶν κανόνων σὺν αὐτοῖς ἀνά δ'. ἤγουν στίχοι ις'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος γ'. ἀπὸ ς'. κάθισμα προεόρτιον ἤχος δ'. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τοὺς αἶνους, ἱστῶμεν δ'. καὶ ψάλλομεν Προεόρτια τῆς Θεοτόκου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, ἐν ἑξ αὐτῶν. Εἰς δὲ τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον. Ἡ α'. ὥρα συνημμένως μετὰ στιχολογίας καὶ ἀναγνώσεως· εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ὥρας ἐν τῷ καιρῷ αὐτῶν στιχολογοῦμεν μὲν, οὐκ ἀναγινώσκομεν δέ, οὔτε μετаноίας ποιοῦμεν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐγκριτον τῆς ἡμέρας καὶ τὴν ἀγρυπνίαν τῆς ἐορτῆς, σημαίνει καὶ τὸ ἐσπερινὸν ὥραν η'.

Μηνί τῷ αὐτῷ κε'. Ἡ ἐορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἐσπέρας, νηστείας οὔσης, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον ἐκ β'. εἴτα ἕτερα γ'. ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς καὶ αὐτὰ ἐκ β'. ἤχος δ'. Τῷ ἔκτω μηνί. Ἰδοὺ ἡ ἀνάκλησις. Γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἔγνω. Δόξα καὶ νῦν. ἤχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Εἴτα εἴσοδος εἰς τὸ Φῶς ἱλαρόν, καὶ λέγομεν τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, εἴτα ἕτερα γ'. τῆς Θεοτόκου τὰ καὶ εἰς τὴν Κοίμησιν αὐ-

τῆς· τὸ α'. Ἐξῆλθεν Ἰακώβ, τὸ β'. Ἰεζεκιήλ· Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, τὸ γ'. Παροιμιῶν· Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν. Εἶτα τὸ Κατευθυνθήτω, καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, κανόνα οὐ ψάλλομεν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἀπόδειπνον, καὶ λέγομεν τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς ἡχος δ'. Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον καὶ πλέον οὐδέν.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς ἡμέρας τοῦ ἡχου εἰς δ'. καὶ ὁ τῆς ἐορτῆς εἰς ς'. ἡχος πλ. β'. κατὰ ἀλφάβητον· Ὡς ἐν ἡπείρῳ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα κατανυκτικὸν τῆς ἡμέρας καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ σὺν-νηθες κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε. Ἀνάγνωσις ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τῆς ἐορτῆς τροπάριον ἐκ γ'. Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα γ'. τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ἀκολουθίαν. Καθίσματα δὲ λέγομεν τοῦ Τριωδίου, εἰς τὴν στιχολογίαν πρὸς ἕν, εἰς δὲ τὴν γ'. στιχολογίαν, κάθισμα τῆς ἐορτῆς ἡχος α'. Ὁ μέγας Γαβριήλ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου ἐν τοῖς σάββασιν καὶ ταῖς κυριακαῖς. Εἶτα στιχολογοῦμεν τὸν πολυέλεον, κάθισμα τῆς Ἑορτῆς ἡχος δ'. πρὸς τὸ Κατεπλάγη. Ἀπεστάλη Γαβριήλ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐν τῷ Πανηγυρικῷ λόγος Γρηγορίου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ εἰς τὴν τοιαύτην ἐορτήν, οὗ ἡ ἀρχή· Ἑορτὰς μὲν ἀπάσας. Εἶτα οἱ ἀναβαθμοὶ ἡχος δ'. (οἪ.) Ἀντίφωνον ἕν. Προκείμενον ἡχος ὁ αὐτός· Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον, στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ. Πᾶσα πνοή, ἡχος ὁ αὐτός, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν τῆς ἐορτῆς ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἀναστᾶσα Μαριάμ, εἶτα ὁ Ν'. καὶ εὐθὺς ὁ κανὼν τῆς ἐορτῆς κατὰ ἀλφάβητον· Ἰωάννου μοναχοῦ ἡχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, χωρὶς ἐνάρξεως τῶν ὠδῶν. Ψάλλομεν δὲ τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια, ἐν αἷς μὲν τῶν ὠδῶν εἰς γ'. ἀνὰ δ'. ἐν αἷς δὲ εἰς δ'. ἀνὰ γ'. ἔσχατον δὲ πάλιν ἀμφοτέρωι οἱ χοροί, τοὺς εἰρμούς κοινῶς. Τὰ δὲ τριῶδια ψάλλομεν εἰς τὴν παννυχίδα. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἐορτῆς ἡχος δ'. πρὸς τὸ Κατεπλάγη Ἰωσήφ. Οὐρανόθεν Γαβριήλ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐπέστη σήμερον. Ἀπὸ ς'. κοντάκιον τῆς ἐορτῆς ἡχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχή· Πάλιν χαρὰς εὐαγγέλια. Ζήτηε εἰς τὸ Πανηγυρικόν. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἱστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας στιχηρὸν ἐκ β'. εἶτα προσόμοια

τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι ἀνά β'. Δόξα καὶ νῦν ἦχος ὁ αὐτός· Ἀπεστάλη ἐκ οὐρανοῦ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι, εἰ τύχη ἡ μνήμη τῆς Θεοτόκου τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀκαθίστου, ὀφείλει ψάλλεσθαι εἰς τὴν παννυχίδα κανὼν τῆς ἀκαθίστου, καὶ τὰ τριώδια εἰς τὴν ὥδην αὐτῶν, καὶ ἀπὸ ς'. ὥδης, ὀφείλουσι ψάλλεσθαι οἱ IB'. οἴκοι, καὶ εἰς τὸν ὀρθρον ἀπὸ ς'. οἱ ἑτεροὶ IB'.

Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἑορτῇ ὥρας ἐν τῷ κοινῷ οὐ ψάλλομεν, πλὴν τῆς α'. ὥρας, ὡς συνήθες, χωρὶς στιχολογίας.

Περὶ δὲ ὥραν ε'. τῆς ἡμέρας σημαίνει τὸ μέγα, καὶ συναγόμεθα πάντες ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἐξέρχεται διάκονος, ἡλλαγμένος στολὴν μέλαιναν, καὶ ἐκφωνεῖ· Εὐλόγησον δέσποτα, καὶ τοῦ ἱερέως τὴν συνήθη ἐκφώνησιν ἐπειπόντος, εὐθὺς ἀπαρχόμεθα τοῦ τροπαρίου· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον. Αἶροντες δὲ λιτὴν μετὰ Σταυροῦ καὶ εὐαγγελίου, καὶ πυρείου, ἔτι δὲ καὶ λαμπάδος, ἐξερχόμεθα λιτανεύοντες καὶ περικυκλοῦμεν ἔσωθεν, ἅπαν τὸ μοναστήριον, εἴτα φθάσαντες ἐν τοῖς τοῦ ναοῦ προπυλαίοις, λέγομεν· Χαῖρε πύλη τοῦ Θεοῦ· καὶ τοῦτο ψάλλοντες, εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ. Μετὰ δὲ τὸ τελειῶσαι τοῦτο, εὐθὺς ἀρχόμεθα· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, ἐκ γ'. καὶ λέγομεν τὸν ΡΓ'. ψαλμόν· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. (π. 88] Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἔπειτα τὰ γ'. στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἦχος δ'. Τῷ ἔκτω μηνί. Ἰδοὺ ἡ ἀνάκλησις. Γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἔγνω. Καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου ἑτερα γ'. εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον ἐφ' ἅπαξ, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς ἦχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνός μυστήριον. Εἰσοδος εἰς τὸ Φῶς ἱλαρὸν μετὰ εὐαγγελίου. Τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, εἴτα τῆς ἑορτῆς ἀναγνώσματα β'. τὸ α'. τῆς Ἐξόδου· Εἰσῆλθε Μωϋσῆς, τὸ β'. Παροιμιῶν· Κύριος ἔκτισέ με, εἴτα, τὸ Κατευθυνθήτω, εἴτα γίνεται συναπτὴ ὑπὸ τοῦ διακόνου, καὶ εὐθὺς τὸ Τρισάγιον. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς ἦχος δ'. Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι. Ζήτηι τῇ ἐπαύριον τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Ἀλληλουία ἦχος α'. Καταβήσεται Κύριος, ὡς ὑετός ἐπὶ πόκον, στίχος β'. Ἔσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, συνέλαβεν Ἑλισάβετ, καὶ ἐξῆς, ἅπανσα ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Κοινωνικόν· Ὅτι ἐξελέξατο. Ἑσπέρας δὲ ψάλλομεν τὸ ἀπόδειπνον, χωρὶς κανόνος.

Τῇ δὲ ἐπαύριον εἰς τὴν κς'. τοῦ μηνός, εἰ ἐστὶ νηστεία, εἰς τὸν ὀρθρον στιχολογοῦμεν καθίσματα β'. ψάλλομεν δὲ Ἀλληλούια ἤχος α'. καὶ τροπᾶριον. Τοῦ Γαβριὴλ φθιγεῖσθαι σοι, Παρθένε, ἐκ γ'. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, καθίσμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἀπὸ β'. καθίσμα, τοῦ Τριψόδιου καὶ θεοτοκίον. Κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ Ἀρχιστρατήγου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον Ἰωσήφ. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, ἀνὰ δ'. καὶ τὰ Τριψόδια ἐν ταῖς ὥδαῖς αὐτῶν, καὶ ταῦτα ὁμοίως ἀνὰ δ'. προηγοῦνται δὲ οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ'. ὥδης, καθίσμα τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἤχος α'. Ὁ μέγας Γαβριήλ, ἀπὸ ς'. τὸ τῆς ἑορτῆς κοντάκιον. Ἐξαποστειλᾶριον τοῦ ἤχου. Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος α'. Τῷ ἔκτῳ μηνὶ ὁ ἀρχιστράτηγος. Εἰς τὸν στίχον, τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον β'. εἶτα τοῦ Ἀρχιστρατήγου, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος β'. Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς Ἡ δὲ α'. ὦρα συνημμένως μετὰ στιχολογίας καὶ ἀναγνώσεως ὁμοίως δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ ὦραι χωρὶς τῶν μετανοιῶν, ἡ δὲ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι. ἐὰν γένηται ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐν σαββάτῳ, εἰς τὴν παραμονὴν ἀναγινώσκονται τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, ἔπειτα τὰ τῆς ἑορτῆς τὰ ἐν τῇ λειτουργίᾳ μόνα τὰ δύο τῆς Ἐξόδου. Εἰσῆλθε Μωϋσῆς, καὶ τὸ ἕτερον Παροιμιῶν Κύριος ἔκτισέ με. (οδ.) Τὰ δὲ τῆς ἐσπέρας, ἡγουν τὰ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως, καταλιμπάνομεν, ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία πᾶσα καὶ ἐσπέρα καὶ ὀρθρῳ, ὡς εἴρηται· πᾶσα γὰρ ἡ ἀκολουθία μόνῃς γίνεται τῆς ἑορτῆς, οὔτε γὰρ τριψόδια ψάλλομεν, εἰ τύχῃ ἐν σαββάτῳ, οὔτε μαρτυρικὰ στιχηρὰ, οὔτε ἀπόστολον, οὔτε εὐαγγέλιον, ἀλλὰ πάντα μόνῃς τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνον α'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ. Ταῖς πρεσβείαις. Ἀντίφωνον β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου. Ἀντίφωνον γ'. Δεῦτε ἀγαλλισώμεθα τῷ Κυρίῳ ἤχος δ'. καὶ τὸ τροπᾶριον τῆς ἑορτῆς. Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον. Εἰς δὲ τὴν εἴσοδον, λέγεται στίχος· Εὐαγγελίεσθις ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ πάλιν τὸ τροπᾶριον, Δόξα καὶ νῦν ἤχος πλ. δ'. τὰ κοντάκιον, εἰδ' οὕτως συναπτή. Ὁ Τρισάγιος. Προκείμενον, ἀλληλούια, ἀπόστολος, εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν, μόνῃς τῆς ἑορτῆς, καὶ ἐξῆς τελεῖται ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου· γίνεται δὲ καὶ ἡ λιτή, ὡς εἴρηται.

Εἰ τύχη ἐν κυριακῇ, τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας ἡ στιχολογία, τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα τοῦ ἡχοῦ ἐφ' ἅπαξ, εἶτα τῆς ἑορτῆς τὰ μὲν β'. ἐκ β'. τὸ δὲ ἕτερον ἐν, ἐφ' ἅπαξ, Δόξα καὶ νῦν, ἡχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Εἴσοδος καὶ τὸ προκείμενον· Ὁ Κύριος· ἐβασίλευσε, τὰ ἀναγνώσματα πάντα, ἡγουν τὰ ε'. πρῶτον τὰ γ'. τὸ καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως, εἶτα τὰ β'. τῆς παρούσης ἑορτῆς· Εἰσῆλθε Μωϋσῆς, καὶ το Κύριος ἔκτισέ με. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχον, εἶτα τῆς ἑορτῆς στιχηρὰ β'. ἡχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι. Καὶ στίχους δὲ λέγομεν, τοὺς τῆς ἑορτῆς· Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, στίχος β'. Καταβήσεται Κύριος, Δόξα καὶ νῦν, ἡχος ὁ αὐτός· Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ Γαβριήλ. Ἀπολυτίκιον, τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα, ὡς εἴρηται.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον ἅπαξ, εἶτα τὸ τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Αἱ στιχολογίαι, τὰ καθίσματα, αἱ ἀναγνώσεις, πάντα κοινά, τὰ τε ἀναστάσιμα καὶ τῆς ἑορτῆς. Οἱ ἀναβαθμοί, τὰ γ'. ἀντίφωνα τοῦ ἡχοῦ. Προκείμενον, καὶ ἐωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Παῖσα πνοή, ἡχος πλ. β'. Ἀνάστασιν Χριστοῦ καὶ ὁ Ν'. Κανόνας δὲ, πρῶτον τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. ποιούμεθα γὰρ καὶ τὴν ἑναρξιν τῶν ψδῶν, εἶτα τῆς ἑορτῆς, τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἐκ γ'. ἔσχατον δὲ πάλιν ὁμοῦ τοὺς εἰρμούς. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα στιχηρὰ ἐφ' ἅπαξ, [π. 89] καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ ἕτερα β'. στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἡχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, Δόξα, ἰδιόμελον ἡχος ὁ αὐτός· Τῷ ἔκτῳ μηνί, καὶ νῦν Ὑπερευλογημένη ὑπάρχει. Ἀπολυτίκιον ἀναστάσιμον, ὁὖν λάχῃ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὸ σημᾶναι ἐξέρχεται ἡ λιτή, ὡς εἴρηται, καὶ μετὰ τὸ ὑποστρέψαι, γίνεται ἡ ἑναρξίς τῆς θείας λειτουργίας. Ἀντίφωνα δὲ λέγομεν τὰ προγεγραμμένα τῷ σαββάτῳ, ἡγουν τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι καὶ τὰ λοιπά, καὶ ἀπλῶς πάντα, ὡς ἐκεῖσε εἰρήκαμεν, πλὴν μετὰ τὸν στίχον τῆς εἰσόδου, λέγομεν τὸ τῆς ἑορτῆς τροπάριον, εἶτα Δόξα, καὶ τὸ ἀναστάσιμον, καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, εἴθ' οὕτως ἡ συναπτὴ καὶ ὁ Τρισάγιος. Προκείμενον καὶ Ἀλληλούια τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρω· προηγούονται δὲ τὰ τῆς ἑορτῆς, καὶ ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

Τῇ δὲ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν ἐκ τῶν τοῦ Τριωδίου προσόμοια στιχηρὰ β'. τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, καὶ γ'. τοῦ

Ἀρχιστρατήγου ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος ὁ αὐτός· Ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ. Εἰς δὲ τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου ἐκ β'. καὶ ἕτερα β'. τῆς ἑορτῆς, οἷα θέλει μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰ δὲ φθάσῃ ὁ Εὐαγγελισμὸς γενέσθαι τῷ σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου, τῇ παρασκευῇ ἐσπέρας οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. Τὴν ψυχωφελῆ, εἴτα ἕτερα γ'. τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἤχος δ'. ἐφ' ἅπαξ, ἔπειτα τοῦ Λαζάρου ἕτερα γ'. ἤχος πλ. β'. ἐφ' ἅπαξ, Δόξα, ἰδιόμελον ἤχος β'. τῆς ἑορτῆς· Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Εἰσοδος. Προκείμενον, τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, εἴτα τὰ ε'. τῆς ἑορτῆς, καὶ ἐφεξῆς πᾶσα ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος δ'. καὶ τροπάριον τῆς Θεοτόκου β'. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος α'. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Αἱ στιχολογίαι καὶ αἱ ἀναγνώσεις τῆς ἑορτῆς, οἱ ἀναβαθμοί, ἀντίφωνον ἓν, ἤχος δ'. τὸ προκείμενον, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν τῆς Θεοτόκου, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες· πρῶτον ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς ἡ'. εἴτα ὁ τοῦ Λαζάρου εἰς ς'. χωρὶς τῶν εἰρμῶν· Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν. Οὐ λέγομεν δὲ καὶ τὰ τετραψῶδια ἀπὸ τῆς ς'. ὥδῃς· ψαλλομένου δὲ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν τετραψιδίων, καταλιμπάνεται ὁ κανὼν τοῦ Λαζάρου. Καθίσματα δὲ λέγομεν ἐν ταῖς στιχολογίαις, πρῶτον τῆς Θεοτόκου, (οδ.) ἔπειτα τοῦ Λαζάρου· ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἀναγνώσεις. Ἀπὸ γ'. ὥδῃς, τὸ κοντάκιον τοῦ Λαζάρου, ἤχος β'. ἀπὸ δὲ ς'. τὸ τῆς Θεοτόκου. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου γ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τοῦ Λαζάρου ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον δ'. Δόξα, ἤχος πλ. δ'. Ἐπιστὰς τῷ μηνίματι Λαζάρου, καὶ νῦν ἤχος πλ. β'. ἰδιόμελον τῆς Θεοτόκου· Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ Γαβριήλ ὁ ἀρχάγγελος. Ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου. Τὰ δὲ λοιπὰ, ἥτοι τῆς λιτῆς καὶ τῆς λειτουργίας, ὡς προεγράφη· προηγουμένης δηλονότι, τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀκολουθίας. Ἀντίφωνα, τὰ προγραφέντα Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ. Ὁ στίχος τῆς εἰσόδου τῆς Θεοτόκου, καὶ τὸ τροπάριον ὁμοίως, Δόξα, Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, Καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκείμενον καὶ Ἀλληλουία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῶν ἀμφοτέρων· πρῶτον τῆς Θεοτόκου, εἴτα τοῦ Λαζάρου. Κοινωνικὸν ἀμφοτέρων.

Ὡσαύτως, εἰ φθάσει γενέσθαι ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ κυριακῇ τῶν Βαΐων, τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ γ'. ἤχος δ'. τὰ μὲν β'. ἐκ β'. τὸ δὲ ἐν ἁπαξ, καὶ ἕτερα γ'. ἰδιόμελα τῶν Βαΐων, ἤχος πλ. β'. τὰ ἐφ' ἁπαξ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἤχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Εἰσοδος. Προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε. Τὰ ε'. ἀναγνώσματα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ πρῶτον, εἶτα τὰ γ'. τῶν Βαΐων. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῶν Βαΐων, καὶ εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ὡς ἐκεῖσε εἴρηνται. Ἀπολυτίκιον τῶν Βαΐων· Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ. Εἰς τὴν παννυχίδα, οἷαν ἂν ἡμέραν τύχη, κανόνας τοὺς εἰρημένους ψάλλομεν, ἥτοι τὸν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς· ἀφ' ἐσπέρας δὲ λέγομεν ἓνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ ἕτερον τῶν Βαΐων τὸν τῆς παννυχίδος, τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς γράφει ἐκάστη ἡμέρα.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος δ'. καὶ τὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος α'. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Εἰς δὲ τὰς στιχολογίας, λέγομεν καθίσματα καὶ ἀναγνώσματα, πρῶτον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, εἶτα τῶν Βαΐων. Οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ τὸ ἐωθινὸν εὐαγγέλιον τῶν Βαΐων. Ὁ Ν'. Κανόνες β'. πρῶτον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἔπειτα τῶν Βαΐων. Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ λέγομεν, ἰστώμεν δὲ ιδ'. ὕστερον δὲ τοὺς εἰρμούς (π. 90] πρὸς μίαν καταβασίαν οἱ χοροί, πλὴν πρῶτον τῶν Βαΐων, ὕστερον δὲ τῆς Θεοτόκου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῶν Βαΐων, ἀπὸ ς'. τὸ τῆς Θεοτόκου. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν η'. καὶ λέγομεν στιχηρὰ πρῶτον τῆς Θεοτόκου γ'. εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ δ'. τῶν Βαΐων τὰ εἰρημένα ἐκεῖσε, Δόξα, ἤχος πλ. β'. τῶν Βαΐων· Πρὸ ἑξ ἡμερῶν, καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου. Ἡ δοξολογία μεγάλη.

Περὶ δὲ β'. ὥραν τῆς ἡμέρας γίνεται ἡ λιτή, ὡς σήνηθαι, καὶ ὅταν ὑποστρεψῇ, ἄρχεται ἡ λειτουργία. Πᾶσα δὲ ἡ ταύτης ἀκολουθία, ὡς προεγράφη, ἥτοι τὰ ἀντίφωνα· Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ, ὁ στίχος τῆς εἰσόδου τῆς Θεοτόκου, καὶ τὸ τροπάριον Δόξα, ἤχος α'. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν· καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Ὁ Τρισάγιος. Προκείμενον τῆς Θεοτόκου. Ἀλληλοῦα. (Στίχοι) ἀμφοτέρων, ἓνα μὲν στίχον τῆς ἑορτῆς, ἕτερον δὲ τῶν Βαΐων· εἰσι γὰρ καὶ ἀμφοτέρων ἤχος α'. (:) Ἀπόστολον καὶ εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν ἀμφοτέρων· προηγοῦνται δὲ τὰ τῆς Θεοτόκου, καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἐὰν δὲ γένηται ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ μεγάλῃ β'. τῇ κυριακῇ τῶν Βαΐων, ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς ε'. ἤχος δ'. καὶ γ'. τῆς ἡμέρας, ἤχος βαρὺς· Συναγωγὴ πονηρά, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Εἰσοδὸς καὶ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ γ'. ἀναγνώσματα τῆς ἐσπέρας τῆς ἑορτῆς, ἃ καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως. Εἰς τὸν στίχον, τὰ στιχηρὰ τῆς ἡμέρας, ἤχος α'. Ἐρχόμενος ὁ Κύριος, ἕτερον, ἤχος πλ. α'. Φθάσαντες πιστοί, καὶ ἕτερα τὰ εἰρημένα ἐκεῖσε, ἦτοι τῆς μεγάλης β'. Δόξα ἤχος πλ. δ'. Τῆς ξηρανθείσης συκῆς, καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς Θεοτόκου ἤχος πλ. β'. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὕμνον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀναβαθμοί, ἀντίφωνον ἓν. Προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοή, ἐωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, ὁ Ν'. Καὶ ψάλλομεν τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς, ὡς καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἑορτῇ, εἴτα τὰ τριψόδια τῆς ἡμέρας μετὰ τὸν κανόνα εἰς τὰς ψόδας αὐτῶν, εἰς ιθ'. ὕστερον δὲ τοὺς εἰρμούς ἐφ' ἅπαξ οἱ χοροί. Ἀπὸ γ'. ψόδης, τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας, ἀπὸ σ'. τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους, (οδ.) στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος πλ. β'. δευτεροῦντες τὸ α'. εἴτα ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας, ἤχος πλ. α'. Κύριε ἐρχόμενος. Κύριε, πρὸς τὸ μυστήριον. Κύριε, τὰ τελεώτατα φρονεῖν. Καὶ ἕτερον, ἤχος πλ. δ'. Δευτέραν Εὐάν. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος α'. Τῷ ἔκτω μηνί. Δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπολυτίκιον τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἄγομεν δὲ καὶ ἀρχίαν τῶν ὥρων ἐν τῷ κοινῷ. Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι εἰς τὴν παννυχίδα τῶν ἀγρουπνιῶν ψάλλομεν καὶ τὰ τριψόδια τοῦ κυροῦ Ἀνθρέου μετὰ καὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς.

Περὶ δὲ ὥραν ε'. τῆς ἡμέρας, γίνεται ἡ λιτή, ὡς εἴρηται, καὶ ὑποστρεφούσης, ἀρχόμεθα τοῦ λυχνικοῦ, οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἡμέρας ἤχος α'. Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἀγίων σου. Ἄλλο, ἤχος β'. Ὁ τῇ ψυχῇ ραθυμία. ἕτερον, ἤχος ὁ αὐτός· Καθαρίσωμεν ἑαυτούς. ἕτερον, ἤχος δ'. Τοῦ κρύφαντος τὸ τάλαντον. Εἴτα τὰ γ'. στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα ἤχος δ'. ἐφ' ἅπαξ, καὶ ἕτερα β'. τοῦ Ἀρχιστρατήγου μετὰ τοῦ Δόξα, ἤχος α'. Καὶ νῦν ἰδιόμελον ἤχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Εἴτα εἰσοδός, εἰς τὸ Φῶς ἰλαρόν, μετὰ τοῦ εὐαγγελίου· τὸ προκείμενον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, εἴτα τὰ β'. ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Μετὰ ταῦτα, τὸ Κατευθυνθήτω, ἡ συναπτὴ καὶ τὸ Τρισάχιον. Προκείμενον.

ἀπόστολος, ἀλληλουία, καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, ἔπειτα τὸ τῆς ἡμέρας εὐαγγέλιον, καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Τῇ δὲ ἐπαύριον τελεῖται ὁ ὄρθρος, ὡς προεγράψαμεν ὀπισθεν τῇ κτ'.

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὡς, εἰ λάχῃ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου ἐν ταῖς τρισὶν ἡμέραις τῆς ἐβδομάδος τῆς μεγάλης, ἔττοι τῇ β'. τῇ γ'. καὶ τῇ δ'. θεόν πάντα τελεῖσθαι, καθὼς προεγράψαμεν, ἡγουν τὰ τῆς ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἔττοι τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀρχιστρατήγου, τὰ μὲν ἄλλα τελεῖσθαι, καθὰ προεγράψαμεν, ἡγουν τό τε τροπάριον καὶ τὸν κανόνα, καὶ εἴ τι ἄλλο τοῦ ἁγίου συμπάλλεσθαι ἀνελλιπῶς τῇ λοιπῇ ἀκολουθίᾳ τῆς τεσσαρακοστῆς, τῇ καθεκάστην τελουμένῃ· γίνεσθαι δὲ καὶ τὰς μετανοίας ἐν πάσαις ταῖς ὥραις, πρὸς ταύτοις ἀναγινώσκεσθαι καὶ τὸ δ'. εὐαγγέλιον. Μὴ μέντοι οἰνοπότην ἢ περὶ τὴν δίαιταν τῆς τραπέζης τι κεινοτομεῖν, ἀλλὰ πάντα παραφυλάττεσθαι, καὶ οὕτω τελεῖσθαι, καθὰ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς τεσσαρακοστῆς εἰώθασιν γίνεσθαι.

Ἐὰν δὲ γένηται τῇ μεγάλῃ γ'. ὁ Εὐαγγελισμὸς, προηγοῦνται τὰ στιχηρὰ τῆς ἡμέρας, εἴτα τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἀναγνώσματα, ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία (π. 91) οὕτως τελεῖται, ὡς καὶ τῇ μεγάλῃ β'. Ὡσαύτως καὶ ἐὰν τῇ μεγάλῃ δ'. γένηται ὁ Εὐαγγελισμὸς, ὁ αὐτὸς τύπος καὶ ἡ αὐτὴ ἀκολουθία τελεῖται, ὡς καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ β'. εἴρηται, προηγουμένων τῶν στιχηρῶν καὶ ἀναγνωσμάτων τῆς ἡμέρας, ἔπειτα τῆς ἑορτῆς. Πλὴν τῇ ἐπαύριον, ἡγουν τῇ μεγάλῃ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, οὐδὲν μεθέορτον τῆς ἑορτῆς ψάλλομεν, ἀλλ' ἡ μόνην τῆς μεγάλης ε'. ἀκολουθίαν, τῇ δὲ δ'. ἐσπέρας, ἀπὸ τῶν στιχηρῶν τοῦ Τριωδίου, ψάλλομεν καὶ τὰ πολλάκις ῥηθέντα ἰδιόμελα στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἡχος δ'. ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία τελεῖται, ὡς ἤδη πολλάκις εἴρηται.

Τοῖνον ἐὰν γένηται ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ μεγάλῃ ε'. τῇ παραμονῇ, ἡγουν τῇ μεγάλῃ δ'. ἐσπέρας, εἰς τὸ λυχνικὸν οὐ στιχολογούμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἡμέρας γ'. ἡχος πλ. β'. Σήμερον ὁ Χριστὸς. Προσῆλθε γυνή. Γέννημα ἐχιδῶν. Εἴτα τὰ εἰρημένα γ'. ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, ἡχος δ'. ἐκ β'. μετὰ τοῦ Δόξα, καὶ νῦν, ἡχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον, εἴτα ἡ εἴσοδος εἰς τὸ Φῶς ἰλαρὸν μετὰ τοῦ εὐαγγελίου. Τὸ προκείμενον καὶ τὰ τῆς ἡμέρας ἀναγνώσματα, ἔπειτα τὰ γ'. ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς τὰ καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως, τὸ Κατευθυνθήτω, καὶ τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, ἡγουν τῆς μεγάλης δ'. καὶ καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, τῇ μεγάλῃ ε'. Θεὸς Κύριος, ἡχος δ'. καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, ἡχος πλ. δ'. Ὅτε οἱ ἐνδοξοί

μαθηταί. Αἱ στιχολογίαι. Τὰ καθίσματα, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Οἱ ἀναβαθμοί, ὡς εἴρηται, τὸ προκείμενον, Πᾶσα πνοή, καὶ τὸ ἐωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, ὁ Ν'. Κανόνες β'. πρῶτον τῆς ἑορτῆς, ἔπειτα τῆς ἡμέρας. Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ λέγομεν, ἰσθῶμεν δὲ χωρὶς τῶν εἰρμῶν ιδ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας· ἀπὸ ς'. τὸ τῆς ἑορτῆς. Πλὴν ἀναγινώσκουμεν ἀπὸ γ'. εἰς τὸ πανηγυρικὸν λόγον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, δευτεροῦντες τὸ α'. εἶτα τὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας, ἤχος β'. Συντρέχει λοιπόν. Ἰούδας ὁ παράνομος, Κύριε. Ἰούδας ὁ προδότης. Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δούλος. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη.

Περὶ δὲ ὥραν ε'. ἐξέρχεται ἡ λιτή, καὶ ὑποστρεφούσης, γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ λυχνικοῦ καὶ τῆς λειτουργίας. Ψάλλομεν τοίνυν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τῆς ἡμέρας γ'. ἤχος πλ. δ'. Σήμερον ὁ Ἰούδας τὸ τῆς φιλοπτωχίας. (οδ.) [Ὁ] τρόπος σου δολιότητος γέμει. Μηδεὶς, ὦ πιστοί. Καὶ τῆς ἑορτῆς ἕτερα γ'. ἰδιόμελα, ἤχος δ'. ἰσθῶμεν γὰρ ς'. Δόξα καὶ νῦν ἤχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Εἴσοδος εἰς τὸ Φῶς ἱλαρὸν μετὰ τοῦ εὐαγγελίου, καὶ ἡ κάτω καθέδρα. Ἐπειτα τὸ προκείμενον, καὶ τὰ τῆς ἡμέρας ἀναγνώσματα, εἶθ' οὕτως τὰ τῆς ἑορτῆς β'. καὶ μόνα, καὶ γίνεται ὑπὸ τοῦ διακόνου συναπτή. Ὁ Τρισάγιος, εἶτα προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστολος δὲ ἀμφοτέρων, τῆς ἑορτῆς πρῶτον, εἶτα τῆς ἡμέρας. Ἀλληλουία τῆς ἑορτῆς. Εὐαγγέλιον δὲ ἀμφοτέρων, πρῶτον τῆς ἑορτῆς, ἔπειτα τῆς ἡμέρας, καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Ἀντὶ δὲ τοῦ χερουβικοῦ λέγομεν· Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ· ὁμοίως δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ κοινωνικοῦ λέγομεν ἐκ γ'. ἤχος δ'. λέγομεν δὲ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς κοινωνικὸν ἅπαξ. Μετὰ δὲ τὴν μετάληψιν, τὸ Πληρωθῆτω, καὶ τοῦ ἱερέως ποιήσαντος τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, εἰ οὐκ ἐγένετο πρὸ τῆς λειτουργίας ὁ νικητὴρ, γίνεται ἄρτι κατὰ τάξιν, εἶθ' οὕτως δίδοται ἡ εὐλογία παρὰ τοῦ ἱερέως τοῖς ἀδελφοῖς· λέγουσι καὶ τὸν συνήθη φαλμόν, ἔπειτα εἰσέρχεται ὁ στίχος τῆς τραπέζης.

Ἐὰν δὲ γένηται ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ, ἑσπέρας τῇ παραμονῇ, ἦτοι τῇ μεγάλῃ ε'. ἑσπέρας, προηγοῦνται τὰ στιχηρὰ καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, εἶθ' οὕτως τὰ τῆς ἑορτῆς.

Τῇ δὲ ἐπαύριον ἤγουν τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὸ ἐξάψαλμον, λέγομεν· Θεὸς Κύριος, ἤχος δ'. καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς τρο-

πάριον ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν. ἤχος πλ. δ'. Ὅτε οἱ ἑνδοξαὶ μαθηταί, εἰθ' οὕτως γίνεται ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγίων Παθῶν κατὰ τάξιν, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀντιφώνων, λέγομεν εὐθὺς τὸ κοντάκιον τῶν ἀγίων Παθῶν. Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, εἶτα τὸ εὐαγγέλιον, ἔπειτα οἱ μακαρισμοὶ τῶν ἀγίων Παθῶν, καὶ τὸ προκείμενον. Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια. Εὐαγγέλιον, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτοῦ, λέγομεν ἀναβαθμούς, ἀντίφωνον ἕν, ἤχος δ'. εἶτα τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς, τὸ Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινόν τῆς ἑορτῆς. Ἀναστᾶσα Μαριάμ. Εἰθ' οὕτως, τὸν Ν'. καὶ πάλιν εὐαγγέλιον τῶν ἀγίων Παθῶν, καὶ μετὰ τὸ εὐαγγέλιον, εὐθὺς ψάλλομεν τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς, τοὺς εἰρμούς ἀνά β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνά δ'. ψάλλομεν δὲ καὶ τὰ τριψόδια εἰς τὰς ψόδας αὐτῶν μετὰ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, ἀμφότερα ἀνά β'. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὰ δὲ ἐπιλοῖπα εὐαγγέλια τῶν ἀγίων Παθῶν, (π. 92] ἀναγινώσκονται κατὰ τὴν ἐπακολουθοῦσαν τάξιν αὐτοῖς, ὡς ἐκεῖσε εἴρηγται. Εἰς δὲ τοὺς αἶνους ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἡμέρας εἰς ἤχον α'. Πᾶσα ἡ κτίσις. Ἔτερα β'. Λαὸς δυσσεβής. Ἄλλο· ἤχος γ'. Δύο καὶ πονηρά. Ἔτερον ἤχος πλ. δ'. Ἦδη βᾶπτεται κάλαμος. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἡ ἄνυμφος μήτηρ. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων ταγμάτων γ'. στίχον δὲ λέγομεν τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Ὡς δὲ οὐ ψάλλομεν, ἀλλὰ καὶ τὰ τροπάρια καὶ τὰ εὐαγγέλια τῶν ὡρῶν, καταλιμπάνομεν διὰ τὴν ἑορτήν.

Δέον δεῖ γινώσκειν, ὅτι, ἐν οἷα ἂν ἡμέρᾳ τῆς μεγάλης ἐβδόμαδος φθάσῃ ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἑορτή, καταλιμπάνεται καὶ ἡ τοῦ δ'. εὐαγγελίου ἀνάγνωσις, καὶ τὰ τροπάρια, τὰς δὲ ὥρας ψάλλομεν ἐν τοῖς κελίοις ἡμῶν. Περι δὲ ὥραν ς'. ἐξέρχεται ἡ λιτή, καὶ ὑποστρεφούσης. ἀρχόμεθα τοῦ λυχνικοῦ καὶ τῆς λειτουργίας· προηγούμενοι δὲ τὰ τε στιχηρὰ καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, καὶ οὕτως τὰ τῆς ἑορτῆς. Ὁ μέντοι ἀπόστολος καὶ τὸ εὐαγγέλιον προηγουμένως τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον καὶ ἀλληλουῖα καὶ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς. Καὶ τελεῖται τελεία ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου.

Τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ ἑσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἡμέρας γ'. ἤχος πλ. β'. Ὡ πῶς ὁ παράνομος. Φοβερόν καὶ παράδοξον. Σήμερον ὁ Δεσπότης καὶ Κύριος. Καὶ ἔτερα γ'. τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἤχος δ'. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, προκείμενον γὰρ ἐξ ἀρχῆς οὐ λέγομεν, ἀλλ' εὐθὺς ἡ προφητεία, εἶτα καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς ἀναγνώσματα, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν, ἀνίστανται καὶ ψάλλουσι τὸ προκείμε-

νον τοῦ ἀποστόλου· Ἐθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, στίχος· Κύριε ὁ Θεός, τῆς σωτηρίας μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ λόγος [γάρ] ὁ τοῦ Σταυροῦ. Ἀλληλούια, ἦχος πλ. α'. Σῶσόν με, ὁ Θεός, ὅτι εἰσῆλθosan ὕδατι. Στίχος β'. Ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου καὶ ταλαιπωρίαν. Στίχος γ'. Σκοτισθῆτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, συμβούλιόν ἔλαβον, καὶ ἐφεξῆς ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων, πλὴν οὔτε Φῶς Χριστοῦ, οὔτε Κατευθυνθῆτω λέγομεν. Κοινωνικόν· Γεύσασθε. Τὰ δὲ ἀπόδειπνα ψάλλομεν λιτῶς, λέγομεν δὲ καὶ κοντάκιον καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς δὲ τὴν παννουχίδα τῆς ἀγρυπνίας, ψάλλομεν κανόνας β'. εἰς τῆς ἡμέρας, ἦχος πλ. β'. Ὁ θρῆνος τῆς Θεοτόκου, καὶ ἕτερος τῆς ἑορτῆς.

Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἦχος β'. τροπάριον· Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς. Αἱ στιχολογίαι· καθίσματα τῆς ἑορτῆς. Αἱ ἀναγνώσεις. Εἰς δὲ τὸ τέλος τῶν στιχολογιῶν, κάθισμα τοῦ Τριωδίου, ἦχος β'. Σήμερον συνέχει. Ἀνάγνωσις· λόγος Ἐπιφανίου, οὗ ἡ ἀρχή· Τί τοῦτο σήμερον σιγὴ πολλή ἐν τῇ γῇ. Ἐπειτα οἱ ἀναβαθμοί, ἀντίφωνον ἐν ἦχος δ'. τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς, ἦχος δ'. τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ τὸ ἐωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, ὁ Ν'. Κανόνες β'. τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς. Τῷ Κυρίῳ ᾄσωμεν οὐ λέγομεν, ἀλλ' εὐθύς τοὺς εἰρμούς. Ψάλλομεν δὲ τοὺς β'. κανόνας εἰς ἰδ'. χωρὶς τῶν εἰρμῶν, λέγομεν ὕστερον καὶ τὴν καταβασίαν ἅπαξ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας. ἀπὸ ς'. τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἡμέρας ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, καὶ ἕτερα γ'. τῆς ἑορτῆς τὰ καὶ πολλάκις ῥηθέντα. Δόξα, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ, καὶ νῦν ἦχος πλ. α'. Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον. Καὶ τούτου ψαλλομένου, ἀλλάσσει ὁ ἱερεὺς πᾶσαν τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ γίνεται εἴσοδος μετὰ μεγαλείου, καὶ τελεῖται πᾶσα ἡ ἀκολουθία, καθὼς ἐκεῖσε διαγορεύει, ἡγουν τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ, οἷον τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, καὶ τὸ ἕτερον προκείμενον τοῦ ἀποστόλου. Ὁ ἀπόστολος, τὸ Ἀλληλούια, τὸ εὐαγγέλιον, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία, ὡς ἐκεῖσε εὐρίσκεται.

Εἰς δὲ τὸ ἑσπερινὸν περὶ ὥραν ς'. ἡγουν τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἡμέρας, ἦχος πλ. δ'. Σήμερον ὁ ᾄδης στένων βοᾷ, καὶ τὰ λοιπά, εἴτα τὰ γ'. ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, ἦχος δ'. δευτεροῦντες τὸ ἐν, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον, καὶ γίνεται ἡ εἴσοδος εἰς τὸ Φῶς ἰλαρόν,

καὶ ψάλλομεν τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἐπει-
τα ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ ἀναγινώσκειται τὸ πρῶτον ἀνάγνωσμα
τῆς ἡμέρας, τὸ Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός, εἰθ' οὕτως ἀναγινώσκονται τὰ
εἴ. (π. 93] ἀναγνώσματα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ μετὰ τὴν τούτων τε-
λείωσιν, ἀναγινώσκονται τὰ ἐπιλοιπα ἀναγνώσματα τοῦ Πάσχα, κατὰ τὴν
ἐπακολουθοῦσαν τάξιν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἡ λοιπὴ πᾶσα τῆς λειτουργίας
ἀκολουθία, καθὼς τὸ Συναξάριον τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ διαγορεύει. Ἀντι-
τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, προκείμενον τῆς ἡμέρας,
ἤγουν τοῦ μεγάλου σαββάτου. Ἀπόστολοι β'. καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀλληλουία,
Ἀνάστα ὁ Θεός. Εὐαγγέλιον β'. καὶ κοινωνικόν, β'. Καὶ καταλύεται ἡ
νῆστεια, πλην οὐκ ἐχθροφραγοῦμεν, οἷαν ἂν ἡμέραν λάχῃ τῆς μεγάλης
ἐβδομάδος.

Περὶ δὲ ὥραν γ'. τῆς νυκτὸς, κρουομένου τοῦ ξύλου, συναγόμεθα ἐν τῷ
ναῷ καὶ ψάλλομεν εἰς τὴν παννυχίδα κανόνας β'. τοῦ μεγάλου σαββάτου, καὶ
τῆς Θεοτόκου τὸν εἰρημένον, εἶτα ἀναγινώσκομεν λόγον Γρηγορίου Ἀντιο-
χείας, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐπαινετός καὶ οὗτος· πλήν καὶ ἀπὸ γ'. καὶ ς'. ἀνα-
γινώσκομεν ἕως οὗ ἐνστῇ ἡ ζ'. Ὥρα τῆς νυκτὸς· κάμνει γὰρ ἄφ' ἐσπέ-
ρας τὸ ὠρολόγιον, καὶ μετὰ τὴν ζ'. ὥραν, θυμῷ ὁ ἱερεὺς κατὰ τὸν τύ-
πον, καθὼς ἐκεῖσε διαγορεύει, καὶ λέγομεν τὸ Χριστὸς ἀνέστη, ὡς ἔθος
γ'. Λέγοντος δὲ τὸν δ'. στίχον τοῦ ἱερέως, τὸ Αὐτὴ ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποί-
ησεν ὁ Κύριος, ψάλλει ὁ λαὸς τὸ τροπάριον τῆς Θεοτόκου· Σήμερον τῆς
σωτηρίας ἡμῶν τὸ κατὰ καιρὸν, εἶτα πάλιν ὁ ἱερεὺς· Δόξα καὶ νῦν, καὶ ὁ
λαὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον. Εἶτα ἀπαρχόμεθα τῶν κανόνων πρῶτον τοῦ Πάσχα
εἰς η'. ἔπειτα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἰς ς'. ὕστερον δὲ οἱ χοροὶ τοὺς εἰρ-
μοὺς ὁμοῦ. Ἀπὸ γ'. ὥδῃς, τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα, καὶ ἀνάγνωσις·
λόγος τοῦ Θεολόγου, τὸν α'. τοῦ Πάσχα· Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἀπὸ ς'. τὸ
κοντάκιον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ ἀνάγνωσις. Εἶτα τὸ προκείμενον ἤχος
δ'. Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, στίχος· Ἀσπασαίτω Κυρίῳ, καὶ εὐ-
θὺς ὁ διάκονος· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιώθῃναι ἡμᾶς, καὶ λέγει τὸ ἐωθινὸν
εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου· Ἀναστᾶσα Μαριάμ. Εἶτα τὸ Ἀνάστασιν Χρι-
στοῦ θεασάμενοι, ἐκ γ'. ἀνευ τοῦ Ν'. Ἐξαποστειλάριον· Σαρκεὶ ὑπνώσας.
Εἰς τοὺς αἶνους, ἰσθῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. στιχηρὰ τοῦ Πάσχα,
ἤχος α'. Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ. Τῆς λαμπρᾶς καὶ ἐνδόξου. Ἀνα-
στάσεως ἡμέρα καρποφορήσῳμεν. Καὶ ἕτερα γ'. τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἰς
τὸν αὐτὸν ἤχον, ἔπειτα λέγομεν στίχον εἰς ἤχον πλ. α'. Ἀναστήτω ὁ
Θεός. Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Στίχος· Ὡς ἐκλείπει καπνός. Δεῦτε
ἀπὸ θείας γυναικὸς. Δόξα. Αἱ μυροφόροι γυναῖκες. Καὶ νῦν. Ἀναστάσε-

ως ἡμέρα. Χριστὸς ἀνέστη. Εἶτα ὁ ἀσπασμός, καὶ ἀπολύει· λιτὴν δὲ οὐ ποιοῦμεν. (οβ.)

Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, ψάλλομεν τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα. Μετὰ δὲ τὴν εἵσοδον, Δόξα, ἤχος δ'. καὶ τὸ τροπάριον τῆς Θεοτόκου· Σήμερον τῆς σωτηρίας, Καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα. Ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκείμενον καὶ Ἀλληλούια τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρων, πρῶτον τοῦ Πάσχα, εἶτα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ ἐξῆς ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Κοινωνικὸν τοῦ Πάσχα.

Εἰ δὲ εἴῃ εὐκτήριος οἶκος τῆς Θεοτόκου, τελεῖται ἐκεῖσε πᾶσα ἡ ἀκολουθία καὶ ἡ λειτουργία τῆς Θεοτόκου, ἐν δὲ τῷ ναῷ ἡ ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Περὶ δὲ τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἰστέον, ὅτι οὐκ ἀπὸ σκοποῦ, τοῦ πῶς δεῖ ψάλλεσθαι τὴν ἀκολουθίαν ἐν ταῖς τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς μεγάλης ἐβδόμηδος ἡμέραις, ἡμῖν πεπόνηται· καὶ γὰρ τῷ τύπῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀκολουθοῦντες, ἔτι μὴν καὶ δι' ἐρωτήσεως, τοῦ ταύτης ἀρχιερατεύσαντος Ἀντωνίου τοῦ ὁσιωτάτου ἀκριβῶς ἀναμαθόντες, ταῦτα ἐντετάχαμεν. Μηδεὶς οὖν ἐπαπορείτω τῇ ἐναλλαγῇ ἐντυγχάνων τῶν τε στιχηρῶν καὶ κανόνων καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων, ὅπως διώριστο, ἀλλὰ τὴν ἡμέραν σκοπεῖτω, ὅτε ἡ παραμονὴ τῆς ἐορτῆς γίνεται, εἶτα αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς ποία ἐστί, καὶ εὕρισει, ὅτι, ὅτε ἡ νηστεία τύχη, διὰ τὸ σεβάσμιον τῆς τεσσαρακοστῆς, ψάλλομεν πρῶτον τὰ στιχηρὰ τοῦ Τριωδίου τῆς ἡμέρας καὶ οἶονεὶ πέρας διδόχαμεν τῇ νηστείᾳ, εἶτα ψάλλομεν καὶ τῆς ἐορτῆς, καὶ τὴν τῶν προηγιασμένων λειτουργίαν. Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, πάντα τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ προηγεῖται, τοῦ δὲ σαββάτου τοῦ δικαίου Λαζάρου, καὶ τῆς κυριακῆς τῶν Βαΐων προετάξαμεν τῆς ἐορτῆς τῆς Θεοτόκου τὴν ἀκολουθίαν ἐν ἅπασι προηγεῖσθαι, διὰ τὸ πρὸ τοῦ Πάθους τοῦ Χριστοῦ γενέσθαι ταύτας τὰς ἐορτάς, καὶ διὰ τὸ μὴ εἶναι νηστείαν ἐν αὐταῖς.

Περὶ δὲ τοῦ γενέσθαι τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ προσκομιδὴν, εἰ τύχη ὁ Εὐαγγελισμός, καὶ οἱ κανόνες ἄλλως διηγόρευον, ἀλλ' οὖν εὕρομεν ἐν τῷ Συνταξάριῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἵνα εἰς τοὺς εὐκτηρίους οἶκους τῆς Θεοτόκου γίνηται προσκομιδὴ καὶ τελεία λειτουργία. Εἰ δὲ οὐκ ἔστιν εὐκτήριος οἶκος τῆς Θεοτόκου, προσκομιδὴ οὐ γίνεται, οὔτε ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, οὔτε ἐν ἄλλῃ, νηστείας οὕσης, ἀλλ' ἡ τῶν προηγιασμένων τελεῖται λειτουργία, πλὴν μόνῃς τῆς μεγάλης ε'. (π. 94]

Ἑρμηνεία περὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, εὗρεθεῖσα ἐν τοῖς κατὰ τὸν Ὀλυμποντυπικοῖς γινομένη, ἔχει δὲ οὕτως·

Εἰ ψθᾶση γενέσθαι ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ μεγάλῃ ε'. ἐσπέρας, εἰς τὰ ἅγια Πάθη δηλονότι, ἢ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ ἐσπέρας, ἡγουν τῇ κυριακῇ τοῦ Πάσχα, εἰς μὲν τὸ ε'. ἐσπερινὸν ψαλλέσθωσιν ἀμφότεραι αἱ ἐορταί, ὡς εἴρηται, ἐν δὲ τῷ ὄρθρῳ, ἐπεὶ ἀγρυπνία ἐστὶ, καταλιπὼν τὴν τὴν παννυχίδα, ἄρξει ἀφ' ἐσπέρας τοῦ ἐξαψάλμου, καὶ ποιήσων πᾶσαν τὴν ἀκολουθίαν μόνου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ στιχολόγησων ἐν καὶ μόνον κάθισμα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὁμοίως τὸν κανόνα, τὰς ἀναγνώσεις, τὰ καθίσματα, τὰ στιχηρὰ μόνου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Καὶ μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς τοῦ ὄρθρου πάσης ἀκολουθίας ἀπολύει, προτίθεται ἢ ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ ἀνάγνωσις. Καὶ πληρωθείσης αὐτῆς, ἄρξει πάλιν ἕτερον ἐξαψάλμον, ἢ ἐὰν ἐστὶ μεγάλη κυριακὴ, τοῦ Χριστοῦ ἀνέστη, καὶ ἀρξάμενος, μέχρι πρωίας πλήρωσων πάλιν τὴν ἀκολουθίαν μόνῃς τῆς ἡμέρας, μηδενὸς μηδόλως τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῇ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία συνεισφερομένου, καὶ γενήσονται αἱ δύο ἀκολουθίαι, ἀταράχως καὶ ἀπαρχειπτως κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. [Ὁ]μοίως καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ, εἰ ἐστὶν εὐκτήριον, τελεσθῆτω ἢ προσκομιδῇ καὶ πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου, ὡς ἐν τάξει προλειτουργίας, ἐν δὲ τῷ μέσῳ τελεσθῆτω μόνῃ ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ἀκωλύτως. Ὁ κρητὼν καὶ τούτοις ἐντυγχάνων, ἣν θέλεις ἀκολουθίαν ἐλοῦ.

Ἐὰν δὲ ψθᾶση γενέσθαι ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ β'. ἢ ἑτέρα ἡμέρα τῆς Διακαινησίμου, ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα τοῦ ἡγίου, ἔπειτα τὰ δ'. ἰδιόμελα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡχος δ'. δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, ἡχος β'. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Ἡ εἰσοδος, το προκείμενον καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Μετὰ δὲ τὴν τούτων τελείωσιν, λέγει ὁ διάκονος· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι, καὶ ἀναγνώσκει ὁ ἱερεὺς τὸ εὐαγγέλιον, ἔσωθεν τοῦ βήματος· Οὗσης ὁφίας, καὶ εὐθὺς ἢ ἐκτενής, ὁμοίως τε τὸ Καταξίωσον, Κύριε, καὶ τὰ λοιπά. Ἐπειτα στιχηρὰ γ'. ἡχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, τῆς ἐορτῆς, μετὰ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς στίχων, εἶτα λέγομεν στίχον τοῦ Πάσχα, ἡχος πλ. α'. Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα, τὸ Πάσχα ἱερόν, καὶ τὰ λοιπά, μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, τὸ Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἀπόλυσις. Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας, ψάλλομεν τὸν ἀναστάσιμον κανόνα τοῦ Τριωδίου εἰς δ'. καὶ τὸν τῆς ἐορτῆς εἰς ς'. τὸν κατὰ ἀλφάβητον, ἡχος πλ. β'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς Θεοτόκου, (οδ.) ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῆς καὶ οἶκους κἂν τρεῖς.

Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς Θεοτόκου ἐκ γ'. λέγομεν γὰρ καὶ τὸ ἐξάψαλμον, καὶ στιχολογοῦμεν κάθισμα ἔν, τὸ Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου, μετὰ μεζόνων ἀλληλουιαιῶν, εἴτα οἱ ἀναβαθμοὶ ἀντίφωνον ἔν, ἥχος δ'. Προκείμενον· Πᾶσα πνοή, καὶ ἐωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου, εἴτα ὁ Ν'. Καὶ ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς ιδ'. Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ λέγομεν. Τὰ καθίσματα, αἱ ἀναγνώσεις, πάντα τῆς ἑορτῆς. Ὁμοίως καὶ ἐξαποστειλάριον, εἰ ἔχει, εἰδ' οὖν, Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰσθῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. προσόμοια ἐκ β'. ἥχος α'. Δόξα καὶ νῦν, ἥχος πλ. β'. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Δοξολογία μεγάλη. Τὸ ἀπολυτίκιον, καὶ ἀπόλυσις. Καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Εἴτα πάλιν θυμιᾷ, ὡς ἔθος, ὁ ἱερεὺς πάντας, καὶ ἄρχεται τοῦ Χριστοῦ ἀνέστη κατὰ τὸν τύπον, καὶ ψάλλομεν τὸν κανόνα τοῦ Πάσχα· Ἀναστάσεως ἡμέρα εἰς γ'. μετὰ τῶν εἰρμῶν. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ'. ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ στίχου ἐφ' ἅπαξ, εἴτα στίχος· Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα τὰ γ'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, τὸ Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, γίνεται ἡ λιτή. Ἀντίφωνον τοῦ Πάσχα. Προκείμενον καὶ Ἀλληλουῖα τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολοι καὶ εὐαγγέλια δύο τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀντὶ τοῦ Τρισχιῖου, Ὅσοι εἰς Χριστόν. Κοινωνικὸν ἀμφοτέρων.

Μηνὶ εῷ αὐτῷ κτ'. Ἡ Σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Στιχηρὰ καὶ κάθισμα ἥχος α'. Κανὼν, ἥχος δ'. Εἴρηται περὶ τούτου, ἐὰν τύχη ἔξω τῆς μεγάλης ἐβδομάδος, ἐὰν δὲ οὐκ ᾔνηστεία, ψάλλομεν μετὰ τὴν ἑορτὴν κοινῶς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. Τῆς ὁσίας Ματρώνης, τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, Θεοφάνους. Κάθισμα ἥχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Μάρκου καὶ Κυρίλλου. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Κανὼν, ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰωάνᾶ καὶ Βαραχχισίου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, Ἰωσήφ, κάθισμα δὲ ἥχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. Τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος. Στιχηρὰ καὶ ὁ κανὼν, ἥχος πλ. δ'. Ἰγνατίου. Κάθισμα ἥχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λα'. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοφίλου. Στιχηρὰ, κανὼν Ἰωάννου μοναχοῦ, καὶ κάθισμα, ἥχος δ'. (π. 95)

Μήν Ἀπρίλιος.

Μηνὶ Ἀπριλίῳ α'. τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.

Χρὴ γινώσκειν, ὡς τῇ κυριακῇ τῆς ε'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, φάλλονται τὰ τε στιχηρὰ αὐτῆς, ἥχος πλ. β'. καὶ τὸ ἰδιόμελον στιχηρὸν, ἥχος β'. Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα ὅτε κανὼν, ἥχος β'. Θεοφάνους καὶ τὸ κάθισμα, ἥχος δ'. ταῦτα πάντα φάλλομεν μετὰ καὶ τῆς ἀκολουθίας τῆς κυριακῆς, ὡς δηλοῖ τὸ τῆς τεσσαρακοστῆς συναξάριον, τὸν δὲ βίον αὐτῆς ἀναγινώσκομεν, ὅτε φάλλεται ὁ μέγας κανὼν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. τοῦ ὁσίου Τίτου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἥχος πλ. δ'. Ἰγνατίου. Κάθισμα ἥχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. τοῦ ὁσίου Νικήτα, ἡγουμένου μονῆς τοῦ Μηδικίου. Στιχηρὰ ἥχος β'. Κανὼν Θεοφάνους ἥχος β'. φάλλομεν δὲ αὐτὸν ἐν σαββάτῳ ἢ κυριακῇ, ἀναγινώσκοντες καὶ τὸν βίον αὐτοῦ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. τῶν ἁγίων Θεοδούλου καὶ Ἀγαθόποδος. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἥχος δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα ἥχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τῆς ὁσίας Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ. Στιχηρὰ ἥχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν ἥχος πλ. α'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος πλ. δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς'. τοῦ ἁγίου Εὐτυχίου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Στιχηρὰ ἥχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν καὶ τὸ κάθισμα, ἥχος πλ. δ'. Θεοφάνους.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. τοῦ ἁγίου Γεωργίου, μητροπολίτου Μιτυλήνης. Στιχηρὰ καὶ κανὼν ἥχος πλ. δ'. καὶ κάθισμα ὁμοιον Θεοφάνους.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ η'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ἡρωδίωνος, Ἀγάβου καὶ τῶν λοιπῶν. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Ὁ κανὼν ἥχος γ'. Ἰωσήφ, κάθισμα δὲ ἥχος πρῶτος.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐφυχίου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων, Τερεντίου καὶ τῶν λοιπῶν. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Ὁ κανὼν ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀντίππα. Στιχηρὰ καὶ κανὼν ἥχος δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος γ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. τοῦ ἁγίου Βασιλείου, ἐπισκόπου Παρείου. Στιχηρὰ ἥχος δ'. Ὁ κανὼν ἥχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα ἥχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. τοῦ ὁσίου Μαρτίνου, πάπα Ῥώμης. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος δ'. (οδ.)

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ἀριστάρχου καὶ τῶν λοιπῶν. Στιχηρὰ ἤχος α'. Ὁ κανὼν, ἤχος πλ. β'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἤχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κρίσκεντος. Στιχηρὰ καὶ κανὼν ἤχος δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἤχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. τῶν ἁγίων γυναικῶν καὶ μαρτύρων Εἰρήνης, Ἀγάπης καὶ Χιονίας. Στιχηρὰ ἤχος δ'. Κανὼν Ἰωσήφ, ἤχος πλ. δ'. Κάθισμα ἤχος πλ. δ'.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦμεν ἡνωμένως τὰ μνημόσυνα τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν καὶ κτητόρων, τοῦ τε μοναχοῦ κυροῦ Παύλου καὶ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Τιμοθέου, γίνονται δὲ οὕτως· Ἐσπέρα· οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας γ'. καὶ γ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς, ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὁλην ἀποθέμενοι, καὶ θεοτοκίον. Εἵσοδος. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ γ'. νεκρώσιμα πρὸς τὸ Ὁλην ἀποθέμενοι. Ἐχων ἀκατάληπτον. Δόξα, ἰδιόμελον τοῦ ὁσίου πατρὸς, ἤχος πλ. β'. Ἐδόθης ἄνωθεν δοτός. Καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, εἵπερ ἔστιν ἐξώπασχα, εἰ δὲ μή, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος πλ. δ'. Ἐν σοί, πάτερ, ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβὼν γὰρ τὸν Σταυρόν.

Εἶτα κατερχόμεθα εἰς τὸ κοιμητήριον, καὶ ποιοῦμεν ἐν τοῖς ἁγίοις τάφοις αὐτῶν παννυχίδα, ψάλλοντες κανόνας β'. ἓνα μὲν τοῦ ὁσίου πατρὸς, ἤχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραώ. Ταῖς ἀρχηγώτοις ἀστροπαῖς λαμπόρμενοι, ἕτερον δὲ νεκρώσιμον ἤχος ὁ αὐτός· Θανάτῳ τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἀμφοτέρους ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα ἤχος πλ. α'. Ἀνάπαυσον, ἀπὸ δὲ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ ὁσίου πατρὸς, πρὸς τὸ Τὴν ἐν πρεσβείαις. Τὸν ἐν ἀσκήσει ἐκλάμψαντα θεῖον Παῦλον. Ἢ ἐκτενής, ἐν ᾗ μνημονεύομεν τῶν δύο ὁμοῦ, λέγοντες τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἀπολύει.

Εἰ δὲ τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας, ψάλλομεν κανόνα τῆς ἡμέρας, ἥτοι τῶν ἁγίων γυναικῶν εἰς δ'. καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἕτερον, ἤχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ, καὶ νεκρώσιμον, ἤχος β'. Τῷ θανάτῳ σου καταπατήσας θάνατον, τοὺς γ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ ὁσίου πατρὸς, πρὸς τὸ Τὰ ἄνω ζητῶν. Οἰκίαν ἀφείς. Ἢ ἐκτενής, ἐν ᾗ μνημονεύομεν τῶν ἀμφοτέρων ὁμοῦ, λέγοντες τὸ Κύριε ἐλέησον, μ'. καὶ ἀπολύει. Εἴθ' οὕτως, ἡ ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ ἀνάγνωσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἡμέρας, εἴπερ
λάχῃ ἐξώπασχα, ἐκ β'. (π. 96] εἰς δὲ τὸ Δόξα, τοῦ ὁσίου, καὶ νῦν, θεο-
τοκίον, εἰ δὲ λάχῃ τῇ τεσσαρακοστῇ, ψάλλομεν τοῦ ὁσίου β'. Δόξα, νε-
κρώσιμον, καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. ἐν ὁρῶνα, κα-
θίσματα τῆς ἡμέρας. Ἀναγνώσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου, εἴτα ὁ
Ἄμωμος εἰς ἦχον πλ. α'. μετὰ τῶν νεκρωσίων τροπαρίων αὐτοῦ, καὶ
καθίσμα· Ἀνάπαισον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἐπειτα οἱ ἀναβαῖντοι
ἀντίφωνον ἔν, ἦχος δ'. προκειμένον ἦχος ὁ αὐτός· Ὁ Θεός, ὁ ἐνδοξαζόμε-
νος ἐν βουλῇ ἁγίου, στίχος· Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα. Πᾶσα
πνοή, ἦχος ὁ αὐτός, εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον εἰς ὅσιν· Εἶπεν ὁ Κύ-
ριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Ζήτηε εἰς
τὸ Μηνολόγιον τοῦ Εὐαγγελίου, Ὁκτωβρίου, ὁ Ν'. Κανόνες γ'. εἰ μὲν
ἐστιν ἐξώπασχα, λέγομεν πρῶτον τῆς ἐορτῆς, καὶ ἕτερον τοῦ ὁσίου ἦχος
πλ. β'. πρὸς τὸ Κύματι θαλάσσης. Ὕμνοις ἐγκωμίων, καὶ νεκρώσιμον
ἦχος ὁ αὐτός· Ἐν οὐρανίοις θαλάμοις, ἀνά δ'. εἰς δὲ ἔσωθεν τῆς τεσ-
σαρακοστῆς, λέγομεν τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. τοῦ ὁσίου εἰς ς'. καὶ
τὸν νεκρώσιμον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα ἦχος πλ. β'. Ἀληθῶς
ματαιότης, ἀπὸ δὲ ς'. κοντάκιον νεκρώσιμον. Εἴτα κατέρχεται ὁ παρεκ-
κλησιάρχης ἢ ὁ ταψιώτης καὶ ἐτοιμάζει κάτω καλῶς, ἄπτει τε κηρούς
καὶ κανδύλας, καὶ θυμᾶ τὸ κοιμητήριον ἅπαν. Μετὰ δὲ τὴν συμπλή-
ρωσιν τῆς θ'. ὠδῆς, γινομένης μικρᾶς συναπτῆς, εὐθὺς ἀρχόμεθα τοῦ
ἐξαποστειλάριου· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις, εἴτα καὶ Ὁ νεκρῶν καὶ ζών-
των. Καὶ τούτων ψαλλομένων, ἐξερχόμενοι πάντες διὰ τῶν βασιλικῶν
πυλῶν, κατερχόμεθα εἰς τὸ κοιμητήριον, ψάλλοντες καὶ τὸ Ὁ γλυκασμός
ἀγγέλων, εἴτα ψάλλομεν ἐκεῖ τοὺς αἶνους, ἰστῶντες δὲ δ'. ψάλλομεν τὰ
καταλειφθέντα τρία στιχηρὰ τοῦ ὁσίου πρὸς τὸ Ὁλην ἀποθήμενοι, καὶ
ἕτερον ἰδιόμελον τοῦ αὐτοῦ, ἦχος β'. Ὁχυρωμένος, Δόξα καὶ νῦν, εἰ μὲν
ἐστιν ἐξώπασχα, ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς, εἰ δὲ μὴ, θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὸν
στίχον, ψάλλομεν στιχηρὰ νεκρώσιμα, ἦχος πλ. δ'. Βασιλικῶς μοι ὑπέ-
γραψας, τὰ δ'. ἐφ' ἅπαξ μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου·
Ἐν σοί, πάτερ, ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα. Ἡ α'. ὦρα, χωρὶς
ἀναγνώσεως.

Ἡ δὲ λειτουργία, τελεῖται ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Ἀκολουθία νεκρώ-
σιμος καὶ τοῦ ὁσίου ἅμα. Οἱ μακαρισμοὶ καὶ ἡ γ'. ὠδὴ τοῦ κανόνος
τοῦ ὁσίου τοῦ εἰς ἦχον πλ. β'. Προκειμένον, ἦχος βαρύς· Κανγῆσονται
ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀπόστολοι β'. τοῦ ὁσίου·
Ἀδελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ πνεύματος. Ζήτηε σαββάτῳ κζ'. καὶ νεκρώσιμος.

Ἀλληλοῦα ἦχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ, στίχος ἕτερος· Μακάριος, ὃν ἐξελέξω. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον. Εὐαγγέλια β'. τοῦ ὁσίου ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔσται ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ. Ζήτει τῇ παρασκευῇ τῆς β'. ἐβδομάδος τοῦ Λουκᾶ, καὶ νεκρώσιμον (οδ.). Εἰδέναι δὲ δεῖ, ὅτι εἰ τύχῃ γενέσθαι τὰ μνημόσυνα τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν τῇ μεγάλῃ ἐβδομάδι, ἢ τῆς διακαινησίμου, ἢ ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, οὐκ ἐπιτελοῦνται, ἀλλ' ἅμα τῷ παρελθεῖν ἢ τὴν κυριακὴν, εἴπερ ἔστιν, τηνικαῦτα ἐν ἐπιτηδεΐᾳ καὶ λιτῇ ἡμέρα ἐκτελοῦνται, ὅτε δηλονότι κελεύει ὁ προεστώς. Ἐὰν δὲ τῇ ἀγίᾳ τεσσαρακοστῇ λάχῃ, οἷα ἂν ἡμέρα εἴη, ἐν σαββάτῳ ἐπιτελοῦμεν τὰ μνημόσυνα αὐτῶν, καὶ ψάλλομεν, καθὼς ἡρμηνεύσαμεν ἐν τε τῷ ἐσπερινῷ καὶ ἐν ταῖς παννυχίαις. Εἰ δὲ ἐξώπασχα λάχῃ, οἷα ἂν ἡμέρα τύχῃ, κατ' αὐτὴν ἐπιτελοῦμεν τὰ τούτων μνημόσυνα, καθὼς δηλονότι καὶ ἄνωθεν ἡρμηνεύσαμεν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τοῦ ἀγίου Συμεὼν, ἐπισκόπου Περσίδος. Στιχηρὰ ἦχος δ'. Ὁ κανὼν, ἦχος πλ. α'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἦχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. τοῦ ἀγίου Ἀκακίου, ἐπισκόπου Μελιτηνῆς. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, Ἰωσήφ, ἦχος πλ. δ'. Κάθισμα ἦχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ ἐν Πέργῃ. Στιχηρὰ ἦχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν Θεοφάνους καὶ κάθισμα ἦχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ. Στιχηρὰ ἦχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν Θεοφάνους, καὶ κάθισμα ἦχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ἰαννουαρίου καὶ τῶν λοιπῶν. Τὰ στιχηρὰ, ὁ κανὼν Ἰωσήφ, καὶ τὸ κάθισμα ἦχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Σουεώτου. Στιχηρὰ ἦχος πλ. α'. Ὁ κανὼν Ἰωσήφ, καὶ κάθισμα ἦχος δ'. Εἰ τύχῃ ἔσθαι τῆς τεσσαρακοστῆς, ψάλλομεν ἐν σαββάτῳ ἢ κυριακῇ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου. Ἐσπερας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀγίου εἰς ἦχον δ'. Ὡς γενναῖον, δευτεροῦντες τὰ δύο τὰ πρῶτα, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀγίου, ἦχος πλ. β'. Ἀξίως τοῦ ὀνόματος, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς παρούσης ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'. Ὁ μάρτυς σου, Κύριε.

Εἰς τὴν παννυχίδα, ψάλλομεν ἐνδοθὲν τοῦ ναοῦ κανόνα τοῦ ἀγίου, ἦχος β'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, οὐδέν. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. Δόξα τοῦ ἀγίου· Ὁ μάρτυς σου, Κύριε, (π. 97) καὶ νῦν θεοτοκίον.

Καὶ εἰ μὲν ἐστὶν ἑβδομάς ἡ τῆς Διακαινησίμου, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰ δὲ ἑτέρα μετὰ ταύτην, στιχολογοῦμεν κἀθίσμα ἓν. Κἀθίσμα τῆς ἑορτῆς. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Διοκλητιανὸς ὁ Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ. Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ ὁ Ν΄. καὶ ψάλλομεν κανόνας β΄. τῆς ἡμέρας εἰς δ΄. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς΄. ἤχος δ΄. Κοσμά μοναχοῦ· Χοροὶ Ἰσραὴλ, ὕστερον δὲ λέγομεν καὶ τοὺς εἰρμούς ταύτης τῆς καταβασίας. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος β΄. κανόνας, εἰς η΄. Ἀπὸ γ΄. ᾠδῆς, κἀθίσμα τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς΄. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, ἤχος δ΄. Ἑξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς, καὶ τοῦ ἁγίου· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τοὺς αἰνους, οὐδέν. Εἰς δὲ τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου β΄. καὶ ιδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος δ΄. Τὸν νοσρὸν ἀδάμαντα, Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ΄. καὶ ἡ ς΄. τὸ τροπάριον τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, Θεοῦ ἐσμέν συνεργοί. Ζῆτει κυριακῇ θ΄. Ἀλληλούια ἤχος δ΄. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος· ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. Ζῆτει σαββάτῳ γ΄. τοῦ Πάσχα. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. Εἰ δὲ ἔχει ἡ ἡμέρα ἀπόστολον καὶ εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν, λέγομεν κακεῖνα.

Εἰδέναι μέντοι χρή, ὥς, ἐὰν φθάσῃ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ, ψάλλομεν τὰ στιχηρά καὶ τὸν κανόνα αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ δ΄. μετὰ καὶ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἡμέρας. Περὶ δὲ τοῦ λέγειν, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τοῦ μάρτυρος, οὕτω δεῖ ποιεῖν, καθὼς ποιῶμεν καὶ τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ προηγιασμένη λειτουργία, εἰ δὲ μὴ γε, ὥς δόξει τῷ προεστῶτι.

Εἰ δὲ γένηται ἡ μνήμη αὐτοῦ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ, καταλιμπάνεται ἡ ἑορτὴ αὐτοῦ, καὶ ψάλλεται τῇ ἑβδομαδί τῆς Διακαινησίμου. Ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα εἰ φθάσῃ γενέσθαι ἡ μνήμη αὐτοῦ, εἴτε ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Μάρκου, ψάλλομεν τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν, μετὰ τὴν τῆς ἡμέρας ἀκολουθίαν, καὶ τε τῇ νέᾳ κυριακῇ, καὶ τε τῇ Μεσοπεντηκοστῇ, παρεκτὸς τῆς β΄. τῆς Διακαινησίμου, διὰ τὸ τελεῖσθαι ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τὴν ἀκολουθίαν τῆς μεγάλης κυριακῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ΄. τῆς ὁσίας Ἐλισάβετ. Στιχηρά, κανὼν ἤχος πλ. δ΄. Ἰωσήφ. Κἀθίσμα ἤχος γ΄.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. (οδ.] ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, καὶ ἕτερα γ'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἤχος πλ. δ'. Δεῦτε τῆς οὐρανίου, Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον, ἤχος γ'. Ἀπόστολε ἄγιε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς, Δόξα τὸ τοῦ ἀποστόλου, καὶ νῦν θεοτοκίον. Κανόνες β'. τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἤχος α'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀποστόλου, ἤχος πλ. δ'. Ἀνάγνωσις· ὑπόμνημα τοῦ ἀποστόλου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, ἑξαποστειλάριον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἀποστόλου· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἡμέρας β'. καὶ ἕτερα τοῦ ἀποστόλου ἤχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, τὸ δ'. Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς ἢ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἢ γ'. τροπάριον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἁγίου. Προκείμενον, ἤχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος καθολικῆς ἐπιστολῆς Πέτρου· Ἀδελφοί, ταπεινωθῶμεν ὑπὸ τὴν κραταίαν. Ἀλληλούια ἤχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσιν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλέως, ἐπισκόπου Ἀμασειας. Στιχηρὰ, ἤχος δ'. Κανὼν Ἰωσήφ, ἤχος ὁ αὐτός. Κάθισμα ἤχος γ'. Ἀνάγνωσις· τὸ ὑπόμνημα αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Οἱ τὸ ἐπίγειον κράτος.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Συμεῶν, τοῦ συγγενοῦς τοῦ Κυρίου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν ἤχος δ'. Κάθισμα ἤχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰάκωβος, ἐνὸς τῶν ἐβδομήκοντα. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἤχος ὁ αὐτός.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ'. τοῦ ὁσίου Μέλκονος. Στιχηρὰ ἤχος πλ. δ'. Κανὼν ἤχος δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἤχος πλ. δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου, ἀδελφοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ ς'. στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου ἐφ' ἅπασι, ἤχος πλ. δ'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου

ἤχος πλ. δ'. Πρῶτος, πανεύφημε, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Ἀπόστολε ἅγιε, πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τῆς ἡμέρας, Δόξα, τὸ τροπάριον τοῦ ἀποστόλου, καὶ νῦν θεοτοκίον. Κανόνες β'. ὁ τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου εἰς ε'. ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου εἰς ἤχον α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ ε'. τὸ καντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον (π. 98] τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἁγίου. Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἐν τοῦ ἁγίου ἐκ τῶν προσομοίων τῆς ἐσπέρας, τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς, εἴπερ ἐστὶν ἡ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, τὸ τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἡ γ'. εἰ μὴ που τύχη ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ. Τροπάριον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ αὐτοῦ. Προκείμενον. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεις. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν. Ζήτηι σαββάτῳ ε'. τοῦ Πάσχα. Ἀλληλούια ἤχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον ζήτηι ἐν τῷ Μηνολογίῳ τοῦ εὐαγγελίου λέγομεν δὲ καὶ τὰ τῆς ἡμέρας. Κοινωνικὸν τῆς ἐορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου, οἶαν δὲ ἡμέραν λάχῃ ἡ μνήμη αὐτοῦ, εἴτε καὶ ἐτέρου ἀποστόλου ἡ μνήμη, ψάλλονται μετὰ τῆς ἐνεστώσης ἐορτῆς.

Μὴν Μαΐος.

Μηνὶ Μαΐῳ α'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἱερεμίου. Στιχηρὰ ἤχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν Θεοφάνους, ἤχος ὁαυτός. Κάθισμα ἤχος α'. Ψάλλεται δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ ἅγιος Σάβας (;) ὁ στρατηλάτης, οὗ ἡ μνήμη ἐστὶν εἰς τὴν β'. τοῦ μηνὸς τούτου, διὰ τὸ ψάλλεσθαι εἰς τὴν β'. τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ προφήτου, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ Στρατηλάτου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου. Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τῆς ἡμέρας, Δόξα, τοῦ προφήτου, καὶ νῦν θεοτοκίον. Κανόνες γ'. τῆς ἡμέρας, τοῦ προφήτου, ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους, καὶ τοῦ Στρατηλάτου ἤχος β'. Ἰωσήφ ἀνὰ δ'. καὶ τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ὡς σύνηθες.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἐκ β'. ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος γ'. Τὸ μέγα κλέος. Ζήτηι Ἰανουαρίου ιη'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς, ἡ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος πλ. δ'. Ὁρθοδοξίας.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον τῆς ἡμέρας, εἰ ἐστίν, εἶτα τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν στιχολογίαν, ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ἁγίου Ἰουανασίου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄλλοι μὲν ἄλλα τῶν μακαρίων ἀνδρῶν. Ζήτηι Ἰουουαρίου ιη'. Κανόνες β'. τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἤχος δ'. Γεωργίου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος γ'. Ἡ μεγάλη τῆς ἀληθείας σάλπιγξ. Ζήτηι Ἰουουαρίου ιη'. (οδ.) καὶ θεοτοκίον, ἧ τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. τροπάριον τοῦ αὐτοῦ καὶ τὸ τῆς ἡμέρας. Προκείμενον, ἤχος βαρὺς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς. Ζήτηι σεπτεμβρίου β'. Ἀλληλούια ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Τιμοθέου καὶ Μαύρας. Στιχηρὰ ἤχος α'. Ὁ κανὼν ἤχος πλ. β'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἤχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης. Στιχηρὰ καὶ κανὼν ἤχος δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα ἤχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Πελαγίας. Στιχηρὰ ἤχος δ'. Ὁ κανὼν ἤχος ὁ αὐτός, Θεοφάνους. Κάθισμα ἤχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς'. τοῦ δικαίου Ἰώβ. Στιχηρὰ καὶ κανὼν ἤχος δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Κάθισμα ἤχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. τοῦ ἁγίου Ἀκακίου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν καὶ κάθισμα ἤχος δ'. Θεοφάνους.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ η'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καὶ τοῦ ὁσίου Ἀρσενίου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώντες ς'. ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ β'. τοῦ ὁσίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἤχος β'. Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς, ἧ θ(εοτοκίον). Ἀπολυτίκιον, ἤχος β'. Ἀπόστολε Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡγαπημένε. Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τοῦ ἀποστόλου, εἶτε τῆς ἑορτῆς, εἰ ἐστίν, ὃ καὶ προηγέται. Ἀπὸ τῆς στιχολογίας, κάθισμα

τοῦ ἀποστόλου ἡχος πλ. δ'. Τῆς σοφίας τῷ στήθει, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ὁσίου Ἀρσενίου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀλλὰ τῶν σπουδαίων ἄρα. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἡχος πλ. δ'. Τοὺς θορύβους τοῦ βίου, καὶ κάθισμα. (τοῦ Θεολόγου): Κανόνες β'. τῆς ἐορτῆς εἰς δ'. καὶ τοῦ ἀποστόλου συνάμα μετὰ τοῦ ὁσίου εἰς ς'. Ἰωάννου μοναχοῦ, ἡχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φραῶ. Ἀπὸ ς'. τὸ τοῦ ἀποστόλου κοντάκιον ἡχος β'. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου ἡχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου, ἡχος πλ. β'. Ἀπόστολε Χριστοῦ, εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. (π. 99)

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὡδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἡ γ'. Τροπάριον καὶ κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ. Προκαίμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος καθολικῆς ἐπιστολῆς Ἰωάννου· Ἀδελφοί, ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς. Ἀλληλοῦα ἡχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰς[τ]ήκεισαν παρὰ τῷ Σταυρῷ τῷ Ἰησοῦ. Κοινωνικὸν τοῦ ἀποστόλου.

Ἰστέον μέντοι, ὅτι οἷαν ἡμέραν τύχη τοῦ Θεολόγου ἡ μνήμη μετὰ τὸ Πάσχα, κἂν τε τῇ Μεσοπεντηκοστῇ, κἂν τε τῆς Ἀναληψίμου, οὐ παραλιμπάνεται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, σὺν τῇ τῆς ἡμέρας ἀκολουθίᾳ· ὡσαύτως καὶ ἄλλου ἀποστόλου μνήμη τῶν ἐορταζομένων εἰ τύχη, οὐ παραλιμπάνεται.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἠσαΐου, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χριστοφόρου. Ἑσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων πέντε, ἡχος δ'. δευτεροῦντες τὸ ἐν τοῦ μάρτυρος, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰς τὸν ὕμνον, μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τοῦ προφήτου ἡχος γ'. καὶ θεοτοκίον. Ὁ κανὼν ἀμφοτέρων εἰς ς'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τοῦ μάρτυρος· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Σίμωνος τοῦ Ζηλωτοῦ. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἀποστόλου γ'. ἐκ β'. ἡχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκαίμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου ἡχος πλ. β'. Ζηλὼν ἐξήλωκας, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον, ἡ τῆς ἐορτῆς. Ἀπολυτίκιον· Ἀπόστολε ἅγια. Εἰς τὸν ὕμνον, μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τῆς

ἡμέρας. Ἀνάγνωσις, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κανόνες β'. τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ τοῦ ἀποστόλου εἰς ς'. ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀποστόλου ἤχος γ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, καὶ ἐν τοῦ ἀποστόλου ἐκ τῶν προσομοίων τῆς ἐσπέρας, τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τοῦ ἁγίου. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοί. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἁγίου. Ζήτηι εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ τε ἀποστόλου καὶ τοῦ εὐαγγελίου. Καθολικῆς ἐπιστολῆς Ἰούδα. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. τὰ γενέθλια τῆς πόλεως, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μωκίου. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἤχος δ'. μετὰ τῆς ἑορτῆς εἰς ς'. ὁμοίως καὶ τὸν κανόνα μετὰ τῆς ἑορτῆς, τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν, εἰς ι'. ἤχος δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία πᾶσα τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου, ἐπισκόπου Κύπρου, καὶ τοῦ ἁγίου (οδ.) Γερμανοῦ, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἐσπέρας, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου, ἤχος δ'. γ'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ, ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων. Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων. Ἀπὸ τῆς στιχολογίας, κάθισμα τοῦ ἐνὸς ἁγίου. Κανόνες γ'. τῆς ἡμέρας, τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου· Ἰωάννου μοναχοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ, ἤχος ὁ αὐτός, Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἑτέρου ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου. Ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τῶν ἁγίων. Προκείμενον ἤχος βαρύς· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, στίχος· Τί ἀνταποδώσωμεν. Ἀλληλούια, ἤχος β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου, τοῦ ἐν τῷ Μαλέα, καὶ τῆς ἁγίας Γλυκερίας. Στιχηρὰ τοῦ ὁσίου ἤχος α'. γ'. καὶ γ'. τῆς ἁγίας, ἤχος πλ. δ'. Κανόνες γ'. τῆς ἐνεστώσης ἑορτῆς, τοῦ ὁσίου ἤχος β'. Θεοφάνους, καὶ τῆς ἁγίας ἤχος πλ. δ'. τοῦ αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς σήμερον δὲ ἀναγιγνώσκεται καὶ ὁ βίος τοῦ ὁσίου Παχωμίου· ὁμοίως δὲ

καὶ εἰς τὴν α'. ὥραν καὶ εἰς τὴν τράπεζαν, ἕως οὗ πληρωθῇ. Εἰ δὲ τύχη ἀνὰ μέσον ἀγρυπνία γενέσθαι, ἀναγινώσκεται τότε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου τοῦ Χιώτου. Στιχηρὰ ἥχος πλ. β'. Ὁ κανὼν ἥχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα ἥχος γ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παχωμίου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου γ'. ἐκ β'. πρὸς τὸ Ὁλην ἀποθέμενοι, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ὁσίου ἥχος δ'. Κρίνον σε ἡ ἔρημος ἐξήνθησε, πάτερ, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἥχος πλ. δ'. Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς τῆς ἐρήμου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τῆς ἡμέρας. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου. Κανόνες β'. τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἥχος β'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ὁσίου ἥχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἑξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἔν ἐκ τῶν προσομοίων τοῦ ἁγίου, ἥχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἥχος βαρὺς. Καυ(π. 100)λήσονται ὅσοι, στίχος. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλούια, ἥχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νεαδίου. Στιχηρὰ ἥχος α'. Κανὼν ἥχος πλ. β'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρονίκου, ἐνὸς τῶν ο'. Στιχηρὰ καὶ κανὼν ἥχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Πέτρου, Διονυσίου καὶ τῶν λοιπῶν. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, Ἰωσήφ, ἥχος δ'. Κάθισμα ἥχος πλ. δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πατρικίου. Στιχηρὰ ἥχος β'. Ὁ κανὼν ἥχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα ἥχος πλ. δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. τοῦ ἁγίου Θαλαλαίου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν ἥχος δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἥχος πλ. δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων μεγάλων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶντες ς'. ψάλλομεν τῶν ἁγίων στιχηρὰ γ'. ἐκ β'. ἥχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων

ἤχος β'. Οὐκ ἐξ ἀνθρώπων τὴν κλήσιν, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος πλ. δ'. Τοῦ Σταυροῦ σου τὸν τρόπον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον ἐκ γ'. Ἀπὸ τῆς στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἡμέρας. Κανόνες β'. τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν. Ἐξαποστειλᾶριον Ὁ οὐρανόν... καὶ διὰ τῶν ὁσίων ἁγίων. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τῶν ἁγίων, ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου. Χαίροις, Κωνσταντίνε μέγιστε, καὶ θεοτόκιον. Ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων ἡ γ'. Τροπάριον τῶν αὐτῶν καὶ τῆς ἡμέρας. Προκείμενον, ἤχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς. Ἀλληλούια, ἤχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί, ἢ μᾶλλον τοῦτο εἶπέ· Ὑψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου. Εὐαγγέλιον ζητεῖ εἰς τὸ Μηηνολόγιον τοῦ εὐαγγε- (οδ.) λίου. Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον ἀρχόμεθα ἀναγινώσκειν τὸν βίον τοῦ ὁσίου Συμεών, τοῦ ἐν τῷ θαυμαστῷ ὄρει.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου. Στιχηρὰ, ἤχος δ'. Ὁ κανὼν, ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἤχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. τοῦ ἁγίου Μιχαήλ, ἐπισκόπου Συννάδων. Στιχηρὰ, ἤχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν, ἤχος β'. Θεοφάνους. Κάθισμα, ἤχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. τοῦ ὁσίου Συμεών, τοῦ ἐν τῷ θαυμαστῷ ὄρει. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ε'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἤχος β'. Εἰς ὄρος ὑψηλόν, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, ἢ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον ἤχος α'. Ὑπομονῆς στύλος γέγονας ζηλώσας.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον. Ἀπὸ τῆς στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἡμέρας, καὶ ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου. Κανόνες β'. τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου ἤχος α'. ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλᾶριον Ὁ οὐρανὸν ταῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ὁσίου ἐν ἐκ τῶν προσομοίων, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν τῆς ἡμέρας. Ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, προκείμενον, καὶ ἀλληλούια, καὶ κοινωνικὸν τοῦ ὁσίου, ἤγουν Καυχῆσονται ὅσοι, καὶ Μακάριος ἀνὴρ. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. ἡ τρίτη εὐρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου γ'. ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. Ἡ πρόφῃ ἐπὶ πίνακος, Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἡμέρας. Ἀπολυτίκιον, ἤχος β'. Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων. Εἰς τὴν πικνουχίδα, κανὼν τοῦ Προδρόμου τῆς Ὁκτωήχου. Ἀπὸ ς'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὸν ὕμνον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου ἐκ β'. μετὰ καὶ τοῦ τροπαρίου τῆς ἐνεστώσης ἑορτῆς, ἡ θεοτοκίον. Μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τῆς ἡμέρας. Κανόνες β'. τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. Θεοφάνους, ἤχος πλ. δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον. (π. 101] ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἀνάγνωσις λόγος, περιέχων τὰς γ'. εὐρέσεις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἤχος πλ. β'. Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν. Ζῆτει Φεβρ. Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. Τροπάριον τοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς ἡμέρας. Προκείμενον, ἤχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος. στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου· Ὁ ἀπόστολος πρὸς (Ἐβραίους)· Ἀδελφοί, Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς. Ζῆτει κυριακῇ ιε'. Ἀλληλούια, ἤχος πλ. α'. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ. Εὐαγγέλιον ζῆτει ἐν τῷ Μηνολογίῳ τοῦ εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. τοῦ ἁγίου Κάρπου, ἐνὸς τῶν σ'. ἀποστόλων. Στιχηρὰ, ἤχος πλ. β'. Ὁ κανὼν, ἤχος δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα, ἤχος γ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. τοῦ ἁγίου Ἑλλαδίου. Στιχηρὰ, ἤχος α'. Ὁ κανὼν ἤχος δ'. Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου. Κάθισμα, ἤχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐφύχου. Στιχηρὰ, ἤχος α'. Ὁ κανὼν ἤχος δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἤχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδοσίας. Στιχηρὰ, ἤχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν ἤχος δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα, ἤχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. τοῦ ἁγίου Εὐτυχοῦς, μαθητοῦ τοῦ Θεολόγου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν Ἰωσήφ, ἤχος πλ. δ'. Κάθισμα, ἤχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λα΄. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἑρμείου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἤχος πλ. δ΄. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἤχος δ΄.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ὧδε μὲν εἴρηται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων ἀπλῶς οὕτω καὶ ἀποικίλως, διὰ τὸ τῶν ἡμερῶν ἁθρόλον, κἂν τε Πάσχα τύχωσιν, κἂν τε τῇ Μεσοπεντηκοστῇ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἐκεῖ δὲ ἀναζητήσας, εὐρήσεις πῶς δεῖ τούτους ψάλλεσθαι, ἀκριβέστερον περιέχον τὸ συναξαριον. Εἰ μὲν τύχωσιν αἱ ἡμέραι τῆς Πεντηκοστῆς, καθ' ἑκάστην γεγραμμένον δηλοῦται πῶς ψάλλεται ὁ ἅγιος ἐκάστης ἡμέρας, μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἡμέρας, εἰ δὲ αἱ ἡμέραι τῆς τεσσαρακοστῆς, πάλιν ἐφ' ἅπαξ ὁμοῦ γεγραμμένον εὐρήσεις, πῶς δεῖ ψάλλεσθαι τούτους, τοὺς τε ἑορτασίμους καὶ ἀνευρτάστους ἁγίους μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς τεσσαρακοστῆς, καὶ οὕτω κρατῶν καὶ ποιῶν, τῆς πρεπούσης οὐ διαμάρτης ἀκολουθίας.

Μετὰ γὰρ [τὴν] παρέλευσιν τῆς κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων, εἰσερχομένης τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, ἀρχόμεθα πάλιν τοὺς κανόνας τῆς Ὀκτωήχου, καὶ ἰστώμεν ἐν τῷ ὁρθρῷ στίχους ιβ΄. τὰς δὲ ὥρας ψάλλομεν κοινῶς ἐν τῷ νάρθηκι μετὰ γε καὶ στιχολογιῶν. Μετὰ δὲ τὴν λειτουργίαν, ψάλλομεν τὴν θ΄. ὥραν, εἴτα γερούμεθα. Ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλομεν τὸν κανόνα τῆς παννυχίδος, ἐπ' ἅν ἔχη ἡ ἡμέρα ἀλληλουχίας· εἰ δὲ Θεὸς Κύριος ψάλλομεν, οὔτε ὥρας ψάλλομεν κοινῶς, οὔτε τὸν κανόνα εἰς τὸ ἀπόδειπνον, ἀλλὰ ποιοῦμεν παννυχίδα, συνημ[μ]ένως τῷ ἐσπερινῷ, (π. 102) ἐκ μιᾶς οὖν ἐκεῖ περὶ τούτων γεγραφότες, οὐ δεῖν ὠήθημεν πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν καθ' ἑκάστην διαλαμβάνειν. Εἰ μήτοι γε τύχη ἁγίου ἑορτασίμου ἡμέρα, ἔχουσα καὶ Θεὸς Κύριος, ἢ ἐκ τούτου γνώριμος ἦ, ποίους καὶ πῶς δεῖ ἑορτάζεσθαι τοὺς ἁγίους, τοὺς δὲ λοιπούς, ὡς ἡ τοῦ παντὸς χρόνου παρέλαβε συνήθεια ψάλλεσθαι, αὐτοὺς μετὰ τῆς Ὀκτωήχου.

Μηνὶ Ἰούνιος.

Μηνὶ Ἰουνίῳ α΄. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουστίνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Στιχηρὰ, ἤχος β΄. Ὁ κανὼν Ἰγνατίου, ἤχος ὁ αὐτός. Κάθισμα, ἤχος πλ. α΄.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β΄. τοῦ ἁγίου Νικηφόρου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Στιχηρὰ, ἤχος πλ. δ΄. Ὁ κανὼν, ἤχος δ΄. Θεοφάνους. Κάθισμα, ἤχος ὁ αὐτός.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ΄. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιλλιανοῦ. Στιχηρὰ, ἤχος α΄. Ὁ κανὼν Ἰγνατίου, ἤχος πλ. δ΄. Κάθισμα, ἤχος ὁ αὐτός.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. τοῦ ἁγίου Μητροφάνους, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἦχος πλ. β'. Θεοφάνους· Κάθισμα ἦχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τοῦ ὁσίου Ἰλαρίωνος, τοῦ νέου ἡγουμένου. Στιχηρὰ καὶ κάθισμα, ἦχος δ'. Ὁ κανὼν, ἦχος πλ. δ'. Ἰγνατίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς'. τοῦ ἁγίου Δωροθέου, ἐπισκόπου Τύρου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἦχος γ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. τοῦ ἁγίου Θεοδότου, ἐπισκόπου Ἀγκύρας. Στιχηρὰ ἦχος α'. Ὁ κανὼν, Ἰωσήφ ἦχος πλ. β'. Κάθισμα ἦχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ η'. τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἐκ β'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἦχος πλ. δ'. Ἀθλητικὸν συστησάμενος στάδιον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, ἡ τῆς ἡμέρας. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'. Ὁ μάρτυς σου, Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει.

Εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τῆς ἡμέρας. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· Λικινίῳ τῷ βασιλεῖ. Ζήτηι Φεβρ. ζ'. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου τοὺς β'. εἰς ς'. (οδ.) ἡ τῆς ἡμέρας, εἰ τύχῃ ἔσωθεν τοῦ Πάσχα, εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἦχος δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἐν τοῦ ἁγίου, ἦχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἦχος δ'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, (τῆς) φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ. Ζήτηι Ὀκτώβ. κτ'. Ἀλληλούια ἦχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ, ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος· ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ζήτηι σαβ. γ'. τοῦ Πάσχα. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Ὁρέστου καὶ Διομήδους. Στιχηρὰ, ἦχος δ'. Ὁ κανὼν, ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα, ἦχος πλ. δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βενιαμίν. Στιχηρὰ, ἦχος δ'. καὶ ἕτερον (:) πλ. δ'. Ὁ κανὼν καὶ τὸ κάθισμα γ'. Ἰωσήφ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν

ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἐνός γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ τοῦ ἐτέρου γ'. εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου Βαρνάβα, ἤχος πλ. δ'. Ἀπόστολε τοῦ Σωτῆρος Βαρνάβα. καὶ θεοτοκίον, Ἀπολυτίκιον ἤχος γ'. Ἀπόστολε ἅγιε.

Εἰς τὸν ὕμνον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου, ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ β'. τῶν ἀποστόλων εἰς ἤχον β'. ἀνὰ δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ῥοδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου Βαρνάβα, ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου, ἤχος δ'. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου ἕν, ἤχος πλ. δ'. Ὡς τοῦ παραδόξου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τῶν ἁγίων. Προκείμενον, ἤχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος Ὁ οὐρανοὶ διηγούνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις διασπαρέντες. Ζήτει κυριακῇ ε'. ἀπὸ τοῦ Πάσχα. Ἀλληλούια ἤχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσια. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς. Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ὀνουφρίου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ὁσίου ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου (π. 103] ἤχος πλ. α'. Ὅσιε πάτερ, οὐκ ἔδωκας ὕπνον, καὶ θεοτοκίον, ἤχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Εἰς τὸν ὕμνον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ τῆς στιχολογίας, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ ὁσίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἤχος β'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ῥοδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἕν τοῦ ἁγίου ἐκ τῶν προσομοίων τῆς ἐσπέρας καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τοῦ ὁσίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον, ἤχος βαρύς. Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλούια, ἤχος πλ. β'. Μα-

κάριος ἀνὴρ, ὁ φοβούμενος. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀκυλίνης. Στιχηρά, ἦχος δ'. Κανών, ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἦχος γ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἐλισσαίου. Στιχηρά ἦχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν ἦχος πλ. α'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Κάθισμα, ἦχος δ'. Καὶ εἰ ἐστὶ τεσσαρακοστή, αἱ ὥραι κοινῶς μετὰ στιχολογιῶν ἐν τῷ νάρθηκι, ἐκτὸς τῆς α'. ὥρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀμώς. Στιχηρά ἦχος β'. Ὁ κανὼν, Θεοφάνους, ἦχος βαρύς. Κάθισμα, (ἦχος) γ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. τοῦ ἁγίου Τύχωνος, ἐπισκόπου Κύπρου. Στιχηρά, ἦχος δ'. Ὁ κανὼν, Ἰωσήφ, καὶ κάθισμα, ἀμφοτέρω ἦχος ὁ αὐτός.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουήλ, Σαβὲλ καὶ Ἰσμαήλ. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά τῶν ἁγίων γ'. ἦχος πλ. δ'. ἀνά β'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων, ἦχος πλ. δ'. Εἰλικρινῶς ποθήσαντές σε, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον. Μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου. Κανόνες γ'. οἱ β'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς ς'. ἦχος πλ. β'. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τῶν ἁγίων, ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτῶν, οὗ ἡ ἀρχή· Οἱ μὲν ἄλλοι διώκται. Ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων. Εἰς δὲ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ μὲν λοιπὴ πᾶσα ἀκολουθία τῆς ἡμέρας, ἀλληλούια δὲ καὶ προκείμενον καὶ κοινωνικὸν τῶν ἁγίων.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λεοντίου. Στιχηρά, ἦχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν, ἦχος δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Κάθισμα, ἦχος ὁ αὐτός.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰούδα. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ (οϞβ.) τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά τοῦ ἀποστόλου γ'. ἦχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι καὶ ἕτερα γ'. πρὸς τὸ Ὅσιε πάτερ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἦχος πλ. β'. Ἰούδα, οἱ ἀδελφοί σου αἰνέσουσι καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ἀπόστολε ἅγιε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ἡ καθολικὴ αὐτοῦ ἐπιστολή. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ

β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἀποστόλου ὁμοίως εἰς ς'. ἤχος πλ. α'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ αὐτοῦ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ ἐν ἐκ τῶν προσομοίων τῆς ἐσπέρας τῶν εἰς ἤχον πλ. α'. πρὸς τὸ Ὅσιε πάτερ, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τοῦ ἁγίου. Προκείμενον καὶ ἀλληλουῖα τοῦ ἀποστόλου, ἀπόστολον δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Εἰ δὲ οὐκ ἀνεγνώσθη ἡ τούτου ἐπιστολὴ ἐν τῷ ὄρθρῳ, ἀναγινώσκομεν ἐξ αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργίαν ὁμοίως δὲ καὶ εὐαγγέλιον. Ζήτηι ἐν τῷ μηνολογίῳ τοῦ εὐαγγελίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ζωσίμου. Στιχηρὰ, ἤχος πλ. δ'. καὶ κανὼν ὁμοίως Ἰωσήφ. Κάθισμα, ἤχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ. Στιχηρὰ, ἤχος δ'. Ὁ κανὼν, ἤχος πλ. δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ. κάθισμα, ἤχος ὁ αὐτός.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐσεβίου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα (ἤχος) δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀγριππίνης. Στιχηρὰ καὶ κανὼν, ἤχος δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα, ἤχος ὁ αὐτός.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. τὸ Γενέθλιον τοῦ τιμίου Προδρόμου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν, στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου, ἤχος δ'. Θεοῦ λόγου μέλλοντος β'. Ἄλλο. Λύει τοῦ Ζαχαρίου τὴν σιωπὴν. β'. ἕτερον. Ἰωάννη πανεύφημε, ἀπαξ. Ἄλλο. Προφῆτα καὶ Πρόδρομε, ἀπαξ. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ ἰδιόμελον ἤχος πλ. β'. Σήμερον τοῦ φωτὸς ὁ λύχνος, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Προφῆτα καὶ Πρόδρομε τῆς παρουσίας Χριστοῦ.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν Ὁκτώηχον, ἤχος πλ. β'. Ἄγγελος θεὸς τὴν σὴν. Ἀπὸ γ'. οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἡ στεῖρα σήμερον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τροπάριον. Μετὰ δὲ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀναγνώσεις. Ἐγκώμιον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ Γενέσιον τοῦ Προδρόμου. Ζήτηι εἰς τὸ Πανηγυρικόν. Κανόνες β'. τῆς Ὁκτωήχου, εἰ τύχη κατανυκτικόν, ἢ σταυρώσιμον, ἢ τῆς Θεοτόκου εἰς δ'. καὶ τοῦ Προδρόμου εἰς η'. ἤχος δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ

αὐτοῦ ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ ἦχος γ'. Ἡ στεῖρα σήμερον. (π. 104] Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς, καὶ ἕτερα γ'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὁ τοῦ παραδόξου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἦχος β'. Ἦλθεν ἡ φωνή, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἡμέρα σταυρωσιμος, οὐδ' ὅλως ψάλλομεν τῆς Ὁκτωήχου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ Προδρόμου λέγομεν, ἦχος δ'. Ὁ τοῦ παραδόξου. Ἄλλο. Ἐπέφανε σήμερον, εἶτα ἦχος β'. Ἦλθεν ἡ φωνή καὶ θεοτοκίον.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐὰν τύχη ἡ ἐορτὴ αὕτη ἐν σαββάτῳ, οὐδὲν τῶν νεκρωσίμων ψάλλομεν, οὔτε ἐσπέρας, οὔτε πρωΐ, οὔτε παννυχίδα νεκρώσιμον ψάλλομεν, εἰ μὴ εἰσι μνημόσυνα ἀδελφῶν, ἀλλὰ πᾶσα ἡ σχολουθία τοῦ ἁγίου. Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, ψάλλεται κοινῶς μετὰ τῶν ἀναστασίμων στιχηρῶν τε καὶ κανόνων καὶ πᾶσα τῆς λοιπῆς ἀκολουθίας. Ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ τῆς κυριακῆς, λέγονται δύο ἀπόστολοι καὶ εὐαγγέλια β'. Προκείμενον δὲ καὶ ἀλληλούια ψάλλονται τοῦ ἁγίου· κοινωνικὸν δὲ ἀμφοτέρων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ψδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. Τροπάριον καὶ κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ Προκείμενον, ἦχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσακούσον, ὁ Θεὸς, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία. Ἀλληλούια, ἦχος α'. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, στίχος· Καὶ σὺ παῖδιον προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Φεβρωνίας. Στιχηρὰ, ἦχος δ'. Ὁ κανὼν, ἦχος πλ. δ'. Κάθισμα α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. τοῦ ὁσίου Λαυρέντιου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ. Στιχηρὰ, ἦχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν, πλ. α'. Ἰωσήφ. Κάθισμα, πλ. α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. τοῦ ὁσίου Σαμψὼν τοῦ ξενოდόχου. Στιχηρὰ ἦχος β'. Ὁ κανὼν, ἦχος ὁ αὐτός, Ἰωσήφ. Κάθισμα, ἦχος α'. Εἰς τὸν ὄρθρον δὲ ἀνάγνωσις· ὁ βίος αὐτοῦ μετάφρασις, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀμα μὲν χάριτος ἔργον. Ψάλλομεν δὲ καὶ σήμερον τὰς ὥρας κοινῶς μετὰ στιχολογιῶν. Ἀπὸ τῆς σήμερον δὲ καταλιμπάνομεν ταύτας ἐν τῷ κοινῷ, καὶ ψάλλομεν αὐτάς ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν, ὡς σύνηθες.

Μηνί τῷ αὐτῷ κη'. ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἐκ β'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων, ἦχος πλ. δ'. (οδ.] Δυὰς μαρτύρων σήμερον ἀνέτειλεν ἡμῖν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἦχος πλ. α'. Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου μαρτύρων. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὴν στιχολογίαν, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου ρί β'. εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων ὁμοίως εἰς ς'. ἦχος β'. Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἦχος δ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τὸ τούτων κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἐν τῶν ἁγίων ἐκ τῶν προσομοίων τῆς ἐσπέρας, καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον, ἦχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, στίχος. Προωρώμην τὸν Κύριον. Ἀλληλούια ἦχος β'. Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνί τῷ αὐτῷ κθ'. τῶν ἁγίων καὶ πνευφήμων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἀνὰ β'. Ποίοις εὐφημιῶν, καὶ ἕτερον ὁμοιον αὐτῶν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰσοδος εἰς τὸ Φῶς ἱλαρόν, καὶ προκείμενον τῆς ἡμέρας, εἶτα τὰ ἀναγνώσματα ἐκ τῆς καθολικῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Πέτρου. Εἰς δὲ τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν ἁγίων, ἦχος α'. Τὰ κατὰ πόλιν δεσμὰ καὶ τὰς θλίψεις σου. Στίχος. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἄλλο. Τὰ κατὰ πόλιν δεσμὰ καὶ τὰς θλίψεις σου, τίς διηγῆσεται. Στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ἔτερον ἦχος δ'. Τῷ τριττῷ τῆς ἐρωτήσεως. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'. Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθροντοι.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς ἡμέρας, ὁ εἰς τὴν παννυχίδα ψαλλόμενος, εἰς ς'. καὶ ἕτερος τῶν ἁγίων εἰς ς'. ἦχος δ'. Ἄσσομαί σοι, Κύριε ὁ Θεός μου. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα κατανοητικόν τῆς ἡμέρας ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων, καὶ τὸν δ'. οἶκον. Εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς παννυχίδος, ἢ τοῦ ἁγίου Πέτρου ἐπιστολῆ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα δύο τῆς ἡμέρας καὶ τὴν λαγχάνουσαν ἀκολουθίαν ὕστερον δὲ λέγομεν καὶ ψαλμόν. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται, μετὰ μειζόνων ἀλληλουαρίων. Καθίσματα δὲ ἐν ταῖς στιχολογίαις

τῆς Ὀκτωήχου πρὸς τὸν ἥχον ἀποστολικά· ἀνάγνωσις, πρῶτον λόγος τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τῷ Πανηγυρικῷ, ἔπειτα τὸ ἐγκώμιον αὐτῶν, τὸ συντεθὲν παρὰ Θεοδώρου μαγίστρου, εἰς ἄσσεις β'. οὗ ἡ ἀρχή· Καὶ τῶν τεχνῶν. Μετὰ τὸ τέλος τῶν στιχολογιῶν, ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων, ἥχος πλ. α'. (π. 105] Ποία φυλακὴ οὐκ ἔχει σε δέσμιον; καὶ ἡ β'. ἀνάγνωσις τῶν ἁγίων, εἶτα οἱ ἀναβαθμοί, ἀντίφωνον ἓν, ἥχος δ'. Προκείμενον ἥχος ὁ αὐτός· Ὁ Θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων, στίχος· Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ εὐαγγέλιον ἀποστολικόν. Ζήτηι κυριακῇ α'. τοῦ Λουκᾶ. Κανόνες β'. εἰς εἰς ἥχον δ'. εἰς ς'. Οὐκ ἔστι σοι ὅμοιος· καὶ ἕτερος εἰς ἥχον πλ. δ'. Ἡ κεκομμένη· καὶ ψάλλεται εἰς η'. καὶ ἀμφότεροι Ἰωάννου μοναχοῦ, ἰστώμεν γὰρ ιδ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων εἰς ἥχον α'. Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν ἥχος β'. Τοὺς ἀσφαλεῖς. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων ς'. ἥχος δ'. πρὸς μίαν, πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς, Δόξα, ἰδιόμελον ἥχος πλ. β'. Ἡ πάνσεπτος ἀποστόλων ἐπεδήμησε, καὶ νῦν θεοτοκίον. Δοξολογία μεγάλη μὲν, ἡσύχως δὲ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων, καὶ ἡ α'. ὦρα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τῆς παννουχίδος, τοῦ Ἀσομαί σοι, Κύριε, ἡ ς'. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον τῶν ἁγίων, Δόξα καὶ νῦν κοντάκιον, προκείμενον, ἥχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ. Ἀλληλουῖα, ἥχος α'. Ἐξομολογήσονται. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν.

Εἰ τύχη ἐν κυριακῇ, τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας γίνεται ἡ στιχολογία, τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. εἶτα τὰ τῶν ἁγίων, ἥχος β'. Ποίοις εὐφημιῶν, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. δογματικόν. Εἴσοδος. Προκείμενον, τὰ ἀναγνώσματα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά, τὸ ἀναστάσιμον ἀπαξ, εἶτα στίχους τοὺς εἰρημένους τῶν ἁγίων ὁμοίως δὲ καὶ τὰ β'. ἰδιόμελα στιχηρὰ ἥχος α'. Τὰ κατὰ πόλιν δεσμά, Δόξα, ἥχος δ'. Τῷ τριτῷ τῆς ἐρωτήσεως, καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων. Εἰς τὴν παννουχίδα, ὡς εἴρηται.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα, ἥχος δ'. τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων, καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, ὡς εἴρηται, ὡς καὶ αἱ ἀναγνώσεις. Καθίσματα δὲ ἀπὸ μὲν α'. στι-

χολογίας, τὸ ἀναστάσιμον, ἀπὸ δὲ δευτέρας, ἡ ἀναστάσιμος ὑπακοή· εἶπερ θέλομεν, στιχολογοῦμεν καὶ γ'. κάθισμα· εἰ δὲ μόνον δύο καθίσματα στιχολογοῦμεν, καταλιμπάνεται μὲν ἡ ἀναστάσιμος ὑπακοή, ψάλλεται δὲ ἡ τῶν ἁγίων. Ποία φυλακὴ οὐκ ἔχει σε δέσμιον. Οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὰ γ'. ἀντίφωνα, τό τε προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ ἐωθινὸν ἀναστάσιμον εὐαγγέλιον, εἶτα τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. (οδ.) ὁ ἀναστάσιμος εἰς δ'. τοῦ ἁγίου Πέτρου εἰς δ'. ἤχος δ'. Οὐκ ἔστι σοι ὁμοιος, καὶ τοῦ ἁγίου Παύλου εἰς ς'. ἤχος πλ. δ'. Ἡ κεκομμένη. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, τὸ εἰρημένον κάθισμα, ἤχος α'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν, καὶ Ἅγιος Κύριος, ὃ καὶ προηγείται. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ τῶν ἁγίων ἕτερα δ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς, Δόξα, ἤχος πλ. β'. Ἡ πάνσεπτος, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Ἀπολυτίκιον τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων. Προκείμενον καὶ ἀλληλούια τῶν αὐτῶν. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρων. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, καὶ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. τῶν ἁγίων δώδεκα ἀποστόλων. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰ μὴ εἴη κυριακή, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν κορυφαίων τοῦ ἁγίου Πέτρου καὶ τοῦ ἁγίου Παύλου γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ ἕτερα γ'. τῶν ιβ'. εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ β'. τῆς Ὀκτωήχου, καὶ ἰδιόμελον τῶν ἀποστόλων, ἤχος β'. Δεῦρο δὴ μοι σήμερον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος γ'. Ἀπόστολοι ἅγιοι. Παννυχίδα δὲ οὐ ψάλλομεν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος γ'. καὶ τὸ τροπάριον Ἀπόστολοι ἅγιοι, καὶ θεοτοκίον. Οὐ στιχολογοῦμεν δέ, ἀλλ' εὐθύς τὸν Ν'. καὶ ψάλλομεν κανόνας β'. τῶν κορυφαίων εἰς ς'. ἤχος δ'. Ἄσσομαί σοι, Κύριε, καὶ τῶν ιβ' ὁμοίως εἰς ς'. ἤχος ὁ αὐτός, Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν αὐτῶν, ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῶν κορυφαίων· Τοὺς ἀσφαλεῖς. Ἀνακινώσκομεν δὲ λόγον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν Ῥοδισμόν. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τῶν ἁγίων ἰδιόμελον ἤχος γ'. Οἱ τῆς ἄνω Ἱερουσαλήμ πολίται, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ἀπόστολοι ἅγιοι.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τῶν δώδεκα, ἡ γ'. τροπάριον καὶ κοντάκιον τὰ εἰρημένα. Προκείμενον, ἀλληλούια καὶ

κοινωνικὸν τῶν αὐτῶν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Ζήτηι κυριακῇ ι'. εὐαγγέλιον δὲ ζήτηι τῇ β'. τῆς γ'. ἐβδομάδος τοῦ Ματθαίου.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι κοινῶς ὦραν οὐ ψάλλομεν μέχρι πάλιν τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων, οὐδὲ κανόνα εἰς τὰ ἀπόδειπνα, ἀλλὰ συνημμένως τῷ ἐσπερινῷ ποιούμεν τὴν παννυχίδα, ὡς σύνηθες, καὶ ψάλλομεν (π. 106] τοὺς συνήθεις ἡμῖν τῶν Ὀκτωήχων κανόνες· μόνας γὰρ τὰς γ'. τεσσαρακοστάς, ψάλλομεν κοινῶς τὰς ὥρας μετὰ καὶ στιχολογιῶν, καὶ ἐν τῷ ἀποδείπνῳ τὸν κανόνα τῆς παννυχίδος, τὸ δὲ λοιπὸν ἅπαν τοῦ χρόνου τὰς ὥρας ψάλλομεν ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν, κρουομένου τοῦ ξύλου ἐν τοῖς τεταγμένοις καιροῖς αἰέποτε, ἐν τε ταῖς κυριακαῖς καὶ ταῖς ἑορταῖς, τὸν δὲ κανόνα, ὡς εἴρηται, ψάλλομεν συνημμένως τῷ ἐσπερινῷ, ἐκτὸς τῶν ἀγρυπνιῶν. Εἰς γὰρ τὰς ἀγρυπνίας, οὐ μετὰ τοῦ ἐσπερινοῦ ψάλλομεν καὶ τὸν κανόνα τῆς παννυχίδος, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἀπόδειπνον· τῆς ἀγρυπνίας ἀρχομένης, ποιούμεν τὴν παννυχίδα.

Μὴν Ἰουλίος.

Μηνὶ Ἰουλίῳ α'. τῶν ἀγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα [ίστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἀγίων γ'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον, ἤχος δ'. Πηγὴν ἰαμάτων ἔχοντες, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος πλ. δ'. Ἄγιοι ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῶν ἀγίων. Ἀπὸ γ'. οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῶν ἀγίων καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἓν, καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου, ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ ὁ τῶν ἀγίων εἰς ς'. ἤχος δ'. Ἰωσήφ· Τριστάτας κραταιούς. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἀγίων, ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν, ἤχος β'. Οἱ τὴν χάριν λαβόντες. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰώνων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον ἤχος πλ. β'. Ἀτελεύτητος ὑπάρχει, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῶν ἀγίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῶν ἀγίων ἡ γ'. τροπάριον καὶ κοντάκιον τῶν ἀγίων. Προκείμενον, ἤχος δ'. Τοῖς ἀγίοις, τοῖς ἐν τῇ γῇ, στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐστέ σῶμα Χριστοῦ. Ἀλληλούια, ἤχος β'.

Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ εἰς αὐτῷ β'. Τὰ καταθέσια τῆς τιμίας Ἑσθῆτος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τῆς Θεοτόκου ἐκ β'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, Δόξα καὶ νῦν, ἐξ αὐτῶν τὸ α'. Προκείμενον. (οδ.) Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον τῆς Θεοτόκου, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Φρένα καθάραντες. Ἀπολυτίκιον, ἤχος πλ. δ'. Θεοτόκε ἀειπάρθενε τῶν ἀνθρώπων ἡ σκέπη. Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν ἤχον εἰς δ'.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Μετὰ τὴν στιχολογίαν, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· λόγος Συμεὼν μαγίστρε εἰς τὴν ἑορτήν, περιέχων καὶ διήγησιν, πῶς ἀνεκομίσθη ἐν τῇ πόλει ἡ ἁγία Ἑσθῆς. Κανόνες β'. εἰ τύχη σταυρώσιμος ἡ ἀναστάσιμος, εἰς δ'. καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς η'. ἤχος δ'. Ἰωσήφ· Τριστάτας κραταιούς· εἰ δὲ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ, ὁ εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἤχον τῆς Θεοτόκου κανὼν, εἰς δ'. καὶ ὁ τῆς ἁγίας Ἑσθῆτος εἰς η'. Εἰ δὲ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τύχη, ἕτερον κανόνα τῆς Ὁκτωήχου οὐ ψάλλομεν, οὔτε κατανυκτικόν, οὔτε ἀποστολικόν· εἰ δὲ σαββάτῳ τύχη, πρῶτον τῆς ἑορτῆς εἰς η'. εἶτα τὸν νεκρώσιμον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἤχος γ'. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ὠφωθεῖς, Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου. Εἰ τύχη σταυρώσιμον ἐν, καὶ γ'. τῆς Θεοτόκου, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, εἰ δὲ ἑτέρα ἡμέρα, τῆς Θεοτόκου καὶ μόνα, Δόξα καὶ νῦν, ἐν ἐξ αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς ἡ γ'. Μετὰ τὴν εἴσοδον, Δόξα καὶ νῦν τὸ τροπάριον αὐτῆς. Προκείμενον, ἤχος γ'. ὠδὴ τῆς Θεοτόκου· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή. Ζήτει Σεπτεμβ. θ'. Ἀλληλούια, ἤχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις, ἀναστὰσα Μαριάμ. Ζήτει ἐωθινόν τῆς Θεοτόκου. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰακίνθου. Στιχηρὰ, ἤχος πλ. δ'. Ὁ κανὼν Θεοφάνους, ἤχος ὁ αὐτός. Κάθισμα γ'. Ἀναγινώσκωμεν δὲ ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. τοῦ ὁσίου Ἀνδρέου, ἐπισκόπου Κρήτης. Στιχηρὰ, ἥχος α'. Ὁ κανὼν Θεοφάνους, ἥχος πλ. α'. Κάθισμα (ἥχος) πλ. δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀστίου. Στιχηρὰ, ἥχος δ'. Ὁ κανὼν Ἰωσήφ, ἥχος ὁ αὐτός. Κάθισμα δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς'. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σισώη τοῦ μεγάλου. Στιχηρὰ καὶ κανὼν Θεοφάνους, ἀμφοτέρω ἥχος πλ. δ'. Κάθισμα δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. τοῦ ὁσίου Θωμᾶ, τοῦ ἐν τῷ Μαλεῳ. Στιχηρὰ, ἥχος α'. Ὁ κανὼν ἥχος β'. Ἀνατολίου. Κάθισμα δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ η'. τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἐκ β'. ἥχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων. (π. 107] Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἥχος πλ. β'. Ἐξέλαμψε σήμερον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἥχος δ'. Ὁ μάρτυς σου, Κύριε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Μετὰ τὴν στιχολογίαν, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἥχος δ'. Θεοφάνους· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου ἥχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, ἥχος β'. Τῷ θεῷ ζήλω. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου δ'. ἥχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν, καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου δύο, καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἥχος δ'. Κογχύλη αἵματος τοῦ... καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικά καὶ μακαρισμοί, τοῦ κανόνος ἡ γ'. ὠδὴ τοῦ ἁγίου. Τροπάριον καὶ κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ. Προκείμενον, ἥχος δ'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεόν. Ζήτει Φεβρ. α'. Ἀλληλουία ἥχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ, ἀνθήσει. Ἐπαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν ὄχλος. Κοινωνιόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Παγκρατίου. Στιχηρὰ, ἥχος β'. Ὁ κανὼν ἥχος α'. Κάθισμα, ἥχος α'. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ μαρτύριου τοῦ ἁγίου Προκοπίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. τῶν ἁγίων με'. μαρτύρων, τῶν ἐν Νικοπόλει. Στιχηρὰ, ἥχος δ'. Ὁ κανὼν, (ἥχος) πλ. α'. Θεοφάνους, Κάθισμα δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ ὄρου τῶν πατέρων. Ἐσπέρας οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἁγίας γ'. ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἁγίας, ἤχος α'. Σήμερον χοροὶ πατέρων, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Τὸν νυμφίον σου Χριστόν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τοῦ ἁγίου Ἀνατολίου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις περιέχει τὸ γεγονός θαῦμα τῆς ἁγίας Εὐφημίας. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τῆς ἁγίας ὁμοίως εἰς ς'. Ἰωσήφ, ἤχος πλ. β'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἁγίας, ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῆς, ἤχος πλ. β'. Ἀγῶνας ἐν ἀθλήσει. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἁγίας, ἤχος πλ. β'. Ἡ διηνδισμένη ταῖς ἀρεταῖς, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον καὶ κοντάκιον τῆς ἁγίας. Προκείμενον ἤχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος. Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας. Ἀδελφοί, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν. (οδ.) Ζήτηι Δεκεμβ. δ'. Ἀλληλούια ἤχος α'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριόν. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί. Ζήτηι ὁμοίως. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρόχλου καὶ Ἰλαρίωνος. Στιχηρὰ, ἤχος α'. Κανὼν, ἤχος δ'. Ἰωσήφ. Κάθισμα ἤχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεραπίωνος. Στιχηρὰ, ἤχος δ'. Κανὼν, ἤχος ὁ αὐτός, Γεωργίου (?) Κάθισμα ἤχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀκύλα. Στιχηρὰ, ἤχος α'. Κανὼν, ἤχος β'. Ἰωσήφ. Κάθισμα, ἤχος δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τῶν ἁγίων μαρτύρων Κυρίκου καὶ Ἰουλίττης. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. εἰς ἤχον β'. πρὸς τὸ Ἄγγελος μὲν τὸ Χαῖρε, καὶ ἕτερα γ'. εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων, ἤχος β'. Νήπιος ἀνεφάνης, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχὴ Διοκλητιανοῦ τοῦ τυράννου. Κανόνες γ'. οἱ β'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς ε'. καὶ τῶν ἁγίων ὁμοίως εἰς ε'. ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν, ἤχος δ'. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανὸν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων, ἤχος πλ. β'. Δεῦτε καὶ θεάσασθε, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον, ἤχος δ'. Τοῖς ἁγίοις, τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, στίχος· Προωρώμην τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὅτε ἤμην νήπιος. Ζήτηι τῇ δ'. τῆς θ'. ἐβδομάδος. Ἀλληλουία, ἤχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, προσῆλθον οἱ τὰ διδραχμα. Ζήτηι σαβ. ι'. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τοῦ ἁγίου Πέτρου Κρήτης τοῦ νέου καὶ μάρτυρος. Στιχηρὰ, ἤχος πλ. δ'. Κανὼν, ἤχος δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα, ἤχος α'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Μαρίνης. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἁγίας γ'. ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἁγίας, ἤχος β'. Ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ, κράζει μεγάλη τῇ φωνῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία καὶ καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Κανόνες γ'. οἱ β'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς ε'. καὶ τῆς ἁγίας ὁμοίως εἰς ε'. ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἁγίας καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον αὐτῆς. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἁγίας, ἤχος α'. Ὡς πέτρα στερῶν, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τῆς ἁγίας καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον, ἤχος α'. Θαυμαστὸς ὁ Θεός, (π. 108] στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ἀλληλουία ἤχος α'. Ἰπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κρῆ ἀκομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λαζάρου, τοῦ ἐν τῷ Γαλλησίῳ. Ζήτει τὴν ἀκολουθίαν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αἰμιλιανοῦ. Στιχηρὰ, καὶ κανὼν, καὶ κάθισμα, ἥχος δ'. Ἰωσήφ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. τῆς ὁσίας Μακρίνης. Στιχηρὰ, ἥχος δ'. Ὁ κανὼν, ἥχος δ'. Θεοφάνους. Κάθισμα, ἥχος α'. Ἀναγινώσκεται δὲ καὶ ὁ βίος αὐτῆς, εἴπερ ἐστίν.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἡλιοῦ. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ προφήτου ἥχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, καὶ ἕτερα γ'. εἰς ἥχον δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκειμένον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου ἐν, καὶ β'. ἰδιόμελα εἰς ἥχον πλ. β'. Προφῆτα κηρῶς Χριστοῦ, καὶ ἕτερον Δεῦτε τῶν ὀρθοδόξων τὸ σύστημα, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἥχος δ'. πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Ὁ ἐνσαρκος ἄγγελος, τῶν προφητῶν ἡ κρηπίς.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τοῦ ἁγίου ἥχος δ'. Ὁ πατάξας Αἴγυπτον, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. οὐδέν, ἀπὸ ς'. κάθισμα ἥχος δ'. Ὁ ἐν χειρί.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τροπάριον β'. καὶ θεοτοκίον. Οὐ στιχολογοῦμεν δέ, εἰς μὴ που ἐστὶ κυριακή. Κανόνες β'. τῆς Θεοτόκου εἰς ἥχον β'. Ἀτριπτον ἀσυνήθην αὐλὸς πάλαι κλίμαξ, εἰς δ'. καὶ ἕτερος τοῦ προφήτου εἰς η'. ἥχος β'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ προφήτου, ἥχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις ὑπόμνημα εἰς τὸν αὐτόν. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ ἥχος β'. Προφῆτα καὶ προόπτα. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἥχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Τὶ ὑμᾶς καλέσωμεν, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου ἥχος β'. Τὸ ἐξάραν ἄρμα σε, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ αὐτοῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ προφήτου ἡ γ'. Τροπάριον καὶ κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ. Προκειμένον, ἥχος δ'. Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. Στίχος· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Ὁ ἀπόστολος καθολικῆς ἐπιστολῆς Ἰακώβου· Ἀδελφοί, ὑπόδειγμα λάβετε. Ἀλληλουία, ἥχος δ'. (οδ.) Μωϋσῆς καὶ Ἀαρών. Στίχος β'. Ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον ζῆτει τῇ παρασκευῇ τῆς α'. ἐβδομάδος τοῦ Λουκά. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰεζεκιήλ, καὶ τοῦ ὁσίου Συμεών, τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, καὶ τοῦ συν αὐτῷ ὁσίου Ἰωάννου. Ἐσπέ-

ράς, μετὰ τὴν στιχολογίαν, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ προφήτου γ'. εἰς ἦχον πλ. δ'. καὶ ἕτερα γ'. τῶν ὁσίων εἰς ἦχον β'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Ἡ στιχολογία, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ὁ βίος τῶν ὁσίων. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἷς, καὶ τοῦ προφήτου ἕτερος, ἡχος πλ. δ'. καὶ ἕτερος τῶν ὁσίων, ἡχος δ'. προηγοῦνται δὲ πρὸς τὸν ἦχον. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τοῦ προφήτου, ἡχος γ'. ἀπὸ ς'. κάθισμα τῶν ὁσίων, ἡχος α'. καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. τῆς ἁγίας Μαρίας Μαγδαληνῆς. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἁγίας, ἡχος α'. γ'. καὶ ἕτερα γ'. ἡχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἁγίας, ἡχος πλ. β'. Πρώτη κατιδοῦσα τὴν θεῖαν ἀνάστασιν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἡχος α'. Χριστῷ, τῷ δι' ἡμᾶς ἐκ Παρθένου τεχθέντι.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τῆς ἁγίας, ἡχος πλ. δ'. Θεοφάνους εἰς ς'. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τῆς ἁγίας, ἡχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῆς. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον, ἡχος πλ. δ'. Τῷ ἐκουσίως πτωχεύσαντι, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀπολλωνίου. Στιχηρὰ, ἡχος δ'. Ὁ κανὼν Ἰωσήφ, ἡχος πλ. β'. Κάθισμα δ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. τῆς ἁγίας μάρτυρος Χριστίνης, ψάλλομεν δὲ καὶ τὰς ὁσίας Εὐπραξίαν καὶ Ὀλυμπιάδα. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. (π. 109) καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. εἰς ἦχον δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ ἕτερα β'. τῶν ὁσίων, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, δευτεροῦντες τὸ ἓν, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου ἓν, καὶ ἰδιόμελον τῆς μάρτυρος, ἡχος δ'. Δοξάζομέν σου, Χριστέ, καὶ ἕτερον ἰδιόμελον τῆς ὁσίας Εὐπραξίας, ἡχος β'. Τὸν ὄντως ἔρωτα, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ, κράξει.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Κάθισμα τῆς μάρτυρος, ἤχος α'. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τῆς ὁσίας Εὐπραξίας. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ ἕτερος τῆς μάρτυρος, ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, καὶ ἕτερος τῶν ὁσίων εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῶν ὁσίων, ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς μάρτυρος. Ἐξαποστειλάριον [Ὁ] οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τῆς μάρτυρος ἕτερον, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τροπάριον τῆς ἁγίας. Προκείμενον ἤχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε. Ἀλληλούια, ἤχος α'. Ὑπομένων ὑπέμεινα· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἀννης, τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἁγίας γ'. ἐκ β'. ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἁγίας, ἤχος πλ. δ'. Οἱ ἐξ ἀκάρπων λαγόνων, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Ζωὴν τὴν κυχῆσαν ἐκυσφόρησας.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις. Κανόνες β'. τῆς Ὁκτωήχου ὁ εἰς εἰς δ'. καὶ τῆς ἁγίας Ἀννης εἰς η'. ἤχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς κάθισμα τῆς ἁγίας, ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῆς. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τῆς ἁγίας, ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Κύριε, εἰ καὶ κριτηρίῳ, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος ὁ αὐτός, Δεῦτε πᾶσα ἡ κτίσις. Ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τῆς ἁγίας ἡ γ'. Τροπάριον, προκείμενον, ἤχος πλ. β'. Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, στίχος· Μακάριοι ὦν. Ὁ ἀπόστολος, ζήτηι σεπτεμβ. δ'. Ἀλληλούια, ἤχος α'. Σωτηρία τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου. Στίχος· Καὶ βοηθήσει αὐτοῖς Κύριος. Εὐαγγέλιον· Εἶπεν ὁ Κύριος· οὐδεὶς λύχνον ἄψας. Ζήτηι σαββάτῳ ς'. τοῦ Λουκᾶ. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε. (οδ.)

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἑρμολάου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Παλαιολαυρίτου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στι-

χηρὰ τοῦ ἱερομάρτυρος γ'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ὁσίου, ἤχος πλ. α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπὰ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ ἕτερος τοῦ μάρτυρος, ἤχος πλ. δ'. καὶ ἕτερος τοῦ ὁσίου ἤχος δ'. Θεοφάνους, ἀνὰ δ'. προηγούνται δὲ πρὸς τὸν ἤχον. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἱερομάρτυρος, ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. κάθισμα τοῦ ὁσίου ὁμοιον καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος. Ἑσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου ἐκ β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς, καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. Ἐξελαμψε σήμερον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Ὁ μάρτυς σου, Κύριε.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, οὐδὲν ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος δ'. τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τοῦ ἁγίου, ἤχος δ'. Τὸν γενναῖον ἀθλητὴν, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ· Τῆς εἰδωλικῆς ἀχλὺς. Ἀρχόμεθα δὲ τούτου ἀπὸ τῆς κς'. τοῦ μηνός, ἡγουν τοῦ ἁγίου Ἑρμολάου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἤχος β'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ· Μιμητῆς ὑπάρχων. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἰνους, ἱστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου, καὶ θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. Μητρικὴν ἀγαπήσας εὐσέβειαν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. Τροπάριον καὶ κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ. Προκείμενον, ἤχος βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον· Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι. Ἀλληλούια, ἤχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ, ἀνθῆσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Ζήτει σαβ. γ'. τοῦ Πάσχα. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνί τῷ αὐτῷ κη'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων Προχόρου, Νικάνους καὶ Παρμενᾶ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἐκ β'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Ἀπόστολοι ἅγιοι.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου (π. 110] οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων ὁμοίως εἰς ς'. ἤχος δ'. Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἀπὸ ς'. ἕτερον κάθισμα τῶν αὐτῶν, ἤχος γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἑξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἐν τῶν ἁγίων, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὸ τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἀλληλούια. Ἑξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνί τῷ αὐτῷ κθ'. τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλινίκου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε πρῆθένα, καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Τῆς εἰδωλικῆς μανίας. Κανόνες γ'. οἱ β'. τῆς Ὁκτωήχου, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου ἀνά δ'. ἤχος δ'. Ἰγνατίου. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ μάρτυρος, ἤχος γ'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνί τῷ αὐτῷ λ'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων Σίλα καὶ Σιλουανοῦ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, ψάλλομεν στιχηρὰ β'. εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ ἕτερα β'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Ἡ στιχολογία. Τὰ καθίσματα, ὡς σύνηθες. Ἀπὸ γ'. κάθισμα τῶν ἁγίων, ἤχος δ'. ἀπὸ ς'. τὸ προσόμοιον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λα΄. τοῦ ὁσίου καὶ δικαίου Εὐδοκίμου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ΄. ἦχος πλ. δ΄. δευτεροῦντες τὸ α΄. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· ὁ βίος τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχή· Εὐδοκίμου, τοῦ κατὰ Θεὸν φερωνύμως. Κανόνες γ΄. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β΄. καὶ τοῦ ἁγίου, ἦχος β΄. Ἰωσήφ, ἀνά δ΄. Ἀπὸ γ΄. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἦχος δ΄. ἀπὸ ς΄. τὰ προσόμοια τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας. (π. 110)

Μὴν Αὐγούστου.

Μηνὶ Αὐγούστῳ α΄. Τῶν ἁγίων Μακκαβαίων. Ἑσπέρας οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ΄. ἦχος α΄. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, καὶ ἕτερα γ΄. ἦχος πλ. β΄. πρὸς τὸ Φέροντες, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β΄. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων ἦχος δ΄. Τὸν κατὰ τῶν Μακκαβαίων, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἦχος α΄. Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῶν ἁγίων, ἦχος δ΄. πρὸς τὸ Χοροὶ Ἰσραὴλ εἰς ς΄. χωρὶς τῶν εἰρμῶν. Ἀπὸ γ΄. οὐδέν· ἀπὸ δὲ ς΄. κάθισμα τῶν ἁγίων, ἦχος δ΄. Ὡς ἀστέρες μέγιστοι, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἦχος α΄. καὶ τροπάριον τὸ τῶν ἁγίων, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἓν, καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Θεολόγου εἰς τοὺς Μακκαβαίους, οὗ ἡ ἀρχή· Τί δὲ οἱ Μακκαβαῖοι· εἰς δύο· οὗς. Κανόνες γ΄. οἱ β΄. τῆς Ὁκτωήχου εἰς ς΄. καὶ ἕτερος τῶν ἁγίων εἰς ς΄. ἦχος α΄. Ἀνδρέου· Ὡδὴν ἐπινίκιον. Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, ψάλλεται ὁ μὲν εἰς α΄. ἦχον κανὼν εἰς τὴν παννυχίδα, ὁ δὲ εἰς δ΄. ἐν τῷ ὄρθρῳ· ψάλλομεν δὲ καὶ τοὺς αὐτοὺς εἰρμούς, τὴν καταβασίαν τῆς Μεταμορφώσεως. Ἀπὸ γ΄. ὠδῆς, καθίσματα τῶν ἁγίων ἦχος πλ. δ΄. ἐν ὃ ψάλτης καὶ ἕτερον ὁ λαός· ἀπὸ ς΄. κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν ταῖς ἀστροῖς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β΄. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων, ἦχος πλ. δ΄. Οἱ ἅγιοι Μακκαβαῖοι, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῶν αὐτῶν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας, τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον, ἤχος δ'. Θαυμαστός ὁ Θεός, στίχος: Ἐν ἐκκλησίαις. Ὁ ἀπόστολος ζῆτει κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων. Ἀλληλούια, ἤχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς: Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς. Ζήτει τῇ δ'. τῆς γ'. ἐβδομάδος. Κοινωνικόν: Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Τῇ δὲ ἐπιούσῃ μετὰ τὴν μνήμην αὐτῶν κυριακῇ, ἀναγινώσκουμεν λόγον τοῦ μαρτυρίου αὐτῶν ἐκ τῶν τοῦ Ἰωσήπου, εἶπερ καὶ τύχη ἡ μνήμη αὐτῶν διὰ μέσης τῆς ἐβδομάδος: εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, ἀναγινώσκεται τότε ὁ τοιοῦτος λόγος, οὗ ἡ ἀρχή: Φιλοσοφώτατον λόγον. (ΟΘ.)

Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. Ἡ ἀναχομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος. Ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου ἐκ β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου ἰδιόμελον, ἤχος β'. Πρῶτος ἐν διακόνους, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος γ'. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ῥήτης, καθίσμα τοῦ ἁγίου, ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον: ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, ἤχος πλ. β'. Πρῶτος ἐσπάρης. Ἐξαποστειλάριον: Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τοῦ ἁγίου. Προκείμενον, ἀπόστολον, ἀλληλούια, εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν Δεκεμβρίου κζ'.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. Τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Ἰσαακίου, Φαύστου καὶ Δαλμάτου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶντες ἔξ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων, ἤχος πλ. β'. Πατέρες πανεύφημοι, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις: ὁ βίος αὐτῶν.

Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς ς'. ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων, ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν. Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰώνων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἕτερον τῶν ὁσίων, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ τροπάριον τῶν ἁγίων. Προκείμενον, ἤχος βαρύς· Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλουῖα, ἤχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, ἡγουμένου Πατλαρέας, καὶ τῶν ἁγίων ς'. Παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ μὲν ὁσίου β'. εἰς ἤχον β'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ ἕτερα γ'. τῶν ἁγίων, εἰς ἤχον δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλουῖα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλουῖα καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Κανόνες γ'. (π. III] τῆς Ὀκτωήχου εἰς, καὶ ἕτερος τοῦ ὁσίου, ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους, ἄλλος τῶν ἁγίων, ἤχος δ'. ἀνὰ δ'. προηγοῦνται δὲ ἀλλήλων πρὸς τὸν ἤχον τῆς Ὀκτωήχου. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου, ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. κάθισμα τῶν ἁγίων, ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰώνων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. Προεόρτια τῆς ἁγίας Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐσιγνίου. Ἑσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια γ'. εἰς ἤχον α'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ μάρτυρος εἰς ἤχον δ'. καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ γ'. Δόξα καὶ νῦν ἤχος α'. ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς· Τὴν σὴν τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ προορώμενος. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Χριστοῦ τὴν Μεταμόρφωσιν προὔπαντήσωμεν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία. Τὰ τῆς Ὀκτωήχου καθίσματα. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ μάρτυρος οἱ γ'. ἀνὰ δ'. καὶ προεόρτιον τριψόδιον ἤχος δ'. ἐνθα δὲ εἰσὶν αἱ ᾠδαὶ τοῦ Τριψοδίου, καταλιμπάνομεν(;) τελείως ἡ Ὀκτωήχος, καὶ ψάλλεται ἡ ᾠδὴ μόνη τοῦ Τριψοδίου εἰς η'. καὶ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος.

Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. α'. ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς. Δεῦτε ἀναβῶμεν. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς'. Ἡ ἀγία Μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν· εἰ μὴ ἔστι κυριακή· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν η'. εἰς ἦχον δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς γ'. Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε, ὄρος, ἐκ β'. Ἔτερον· Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε, παραλαβὼν τοὺς μαθητάς, ἐκ γ'. Ἄλλο· Εἰς ὄρος ὑψηλόν, ἐκ γ'. Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. Εἴσοδος. Προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἔπειτα ἀνάγνωσμά α'. Εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἀνάβηθι πρὸς με. Τὸ β'. τῆς Ἐξόδου· Ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐνώπιος ἐνωπίῳ. Τὸ γ'. Βασιλειῶν γ'. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἔρχεται Ἡλιοῦ. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἦχος α'. Ὁ πάλαι τῷ Μωϋσεὶ συλλαλήσας. Στίχος· Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἔστιν ἡ γῆ. Ἔτερον· Τὴν σὴν τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ. (οδ.) Στίχος· Τὸν βορρᾶν καὶ τὴν θάλασσαν. Ἄλλο· Τὸ ἄσχετον τῆς σῆς φωτοχυσίας. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Προτυπὼν τὴν ἀνάστασιν τὴν σὴν, Χριστέ ὁ Θεός. Ἀπολυτίκιον ἦχος βαρύς· Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει, Χριστέ.

Εἰς τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας, κανόνες β'. τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἦχον εἰς δ'. καὶ τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. δ'. Γερμανοῦ, εἰς ς'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἦχος γ'. Τῆς θαῖκῆς σου δόξης, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστυχία τῶν χριστιανῶν. Ἀνάγνωσις εἰς τὸ τέλος τῆς παννυχίδος ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ, αἱ καθολικαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ ἀγίου Πέτρου.

Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι ἐὰν τύχη ἐν κυριακῇ, οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλομεν, ἀλλὰ πάντα τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεός Κύριος, ἦχος βαρύς, τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἐν τῇ α'. στιχολογία κάθισμα τῆς ἡμέρας τὸ ἐπιλαγχάνον, ἐν τῇ β'. κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἦχος δ'. Τὴν τῶν βρώτων ἐναλλαγὴν, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις τῆς ἑορτῆς ἐν τῷ Πανηγυρικῷ, εἶτα στιχολογοῦμεν τὸ Κλῆνον, Κύριε, τὸ οὗς σου· ἅπαν τὸ κάθισμα, καὶ λέγομεν κάθισμα ὅμοιον τῷ α'. Ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἔπειτα ὁ πολυέλεος, καὶ κάθισμα ἕτερον ὅμοιον· Ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Θαβώρ, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Αἱ ἀναγνώσεις δὲ πᾶσαι ἐν τῷ Πανηγυρικῷ· λόγος τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἕτερος τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου καὶ τῶν λοιπῶν. Εἶτα οἱ ἀναβαθμοί, ἦχος δ'. ἀντίφωνον ἐν. Προκείμενον, ἦχος ὁ αὐτός· Θαβώρ καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ὄνό-

ματί σου, ἀγαλλιάσονται, στίχος· Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί, τὸ Πᾶσα
 πνοή. Εὐαγγέλιον ἑωθινὸν τῆς ἑορτῆς κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
 παρέλαβεν, ὁ Ν'. Εἰ δέ ἐστι κυριακή, λέγομεν καὶ τὸ Ἀνάστασιν Χρι-
 στοῦ θεασάμενοι, καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς· ὁ εἰς ποίημα τοῦ
 κυροῦ Κοσμᾶ, ἦχος δ'. ψάλλομεν εἰς η'. οἱ εἰρμοὶ ἐκ β'. τὰ δὲ τροπά-
 ρια εἰς ς'. ὁ δὲ ἕτερος ποίημα τοῦ κυροῦ Ἰωάννου, ἦχος πλ. δ'. ψάλ-
 λομεν εἰς ς'. χωρὶς εἰρμῶν· ἔσχατον δὲ τοὺς εἰρμούς τοῦ αὐτοῦ κανό-
 νος οἱ χοροὶ ἀμφότεροι· Ὑγρὰν διοδεύσας. Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ λέγο-
 μεν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἦχος γ'. Τῆς θεϊκῆς σου δό-
 ξης, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἦχος βαρὺς· Ἐπὶ τοῦ ὅρους.
 Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς· Φῶς ἀναλλοίωτον,
 Λόγε, φωτός. (π. 112] Εἰς τοὺς αἶνους, ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ
 γ'. τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ.
 β'. Πέτρῳ καὶ Ἰωάννῃ καὶ Ἰακώβῳ. Μετὰ τὸ ποιῆσαι τὴν Δοξολογίαν,
 ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Καὶ εὐθὺς ἐξέρχεται ἡ λιτὴ μετὰ τοῦ μεγάλου
 Σταυροῦ καὶ τοῦ τιμίου ξύλου, καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ Σω-
 τῆρος, καὶ ποιήσαντες ἐκεῖσε ἐκτενή, κατερχόμεθα καὶ περιγυρεύομεν
 τὰς κέλλας πάσας τῶν ἀδελφῶν, ψάλλοντες τροπάριον, τὸ Σῶσον, Κύριε,
 τὸν λαόν σου, καὶ ποιῶμεν κατὰ μίαν ἐκάστην κέλλαν ἐκτενή, μνημο-
 νεύοντες τοὺς ἀδελφούς μιᾶς ἐκάστης κέλλας, εἶτα, εἰσερχόμενοι ἐν τῷ
 ναῷ, ποιῶμεν ἐκτενή καὶ ψάλλομεν τὴν α'. ὥραν, καὶ ἀπολύει.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, λέγομεν ἀντίφωνον α'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολο-
 γεῖσθαι τῷ Κυρίῳ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἀντίφωνον β'. Ὁ
 Κύριος ἐβασίλευσε. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ μεταμορφωθείς.
 Ἀντίφωνον γ'. ἦχος βαρὺς· Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. Μετεμορ-
 φώθης ἐν τῷ ὄρει, Χριστέ ὁ Θεός. Μετὰ τὴν εἴσοδον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ
 κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, εἶτα γίνεται ἡ συναπτὴ τοῦ Τρισαγίου, καὶ ὁ Τρι-
 σάγιος. Προκείμενον, ἦχος δ'. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, στί-
 χος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος καθολικῆς ἐπιστο-
 λῆς Πέτρου· Ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν. Ἀλληλούια, ἦχος πλ.
 δ'. Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ. Στίχος β'. Μακάριος ὁ λαός.
 Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς.
 Κοινωνικόν, ἦχος βαρὺς· Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης σου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. Μεθέορτα, καὶ τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος Δομε-
 τίου τοῦ Πέρσου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα
 ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ
 ἐξ Ὑψίστου, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ὁσίου, ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὁλην ἀπο-
 τυτικόν.

θέμενοι, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἤχος ὁ αὐτός· Προτυπὼν τὴν ἀνάστασιν. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. ἤχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἑφραθα. Ὅρει ἐν τῷ Θαβώρ. Ὡφθης σὺν Μωϋσῇ. Ἦκουον πατρικῆς. Στίχον δὲ λέγομεν τῆς ἐορτῆς. Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοί. Θαβώρ καὶ Ἑρμών. Δόξα καὶ νῦν, Τὸν γνώφον τὸν νομικόν. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς. Παννουχίδα δὲ οὐ ψάλλομεν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς. Οὐ στιχολογοῦμεν. Κανόνες β'. τῆς ἐορτῆς τὸν δ'. ἤχον· Χοροὶ Ἰσραήλ, εἰς η'. Λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, εἴτα τὸν τοῦ ἁγίου κανόνα εἰς δ'. ἤχος πλ. β'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος γ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ἑξαποστειλάριον Ὁμοίως τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ γ'. τῆς ἐορτῆς, (οδ.) ἤχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἑφραθα· τὰ καταλειφθέντα τῇ ἐσπέρᾳ. Στίχος δὲ τῆς ἐορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ὁ ἐν τῷ ὄρει τὸ Θαβώρ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἐορτῆς, ἤχος δ'. Διὰ ξύλου ὁ Ἀδάμ, τὸ τροπάριον, τὸ κοντάκιον, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Ἀλληλουία καὶ τὸ κοινωνικὸν τῆς ἐορτῆς· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ η'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ, ἐπισκόπου Κυζίκου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἑδωκας σημείωσιν, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ αὐτοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ὅρος τὸ ποτέ. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς, ἤχος πλ. δ'. Παρέλαβεν ὁ Χριστὸς τὸν Πέτρον. Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου τῆς ἡμέρας. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες β'. τῆς ἐορτῆς, ὁ εἰς ἤχον πλ. δ'. Ὑγρὰν διοδοῦσας, εἰς η'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. ἤχος α'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ἑξαποστειλάριον τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς, ἤχος β'. Ὁ φωτὶ σου ἅπασαν. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἡ γ'. ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἐορτῆς τοῦ πλ. δ'. ἤχου, τροπάριον καὶ κοντάκιον ὁμοίως. Προκείμενον τοῦ

Πᾶσα πνοή, ἤχος δ'. Θαβώρ καὶ Ἑρμών, στίχος· Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Ἀλληλούια, τὸν β'. στίχον τῆς ἐορτῆς· Μακάριος ὁ λαὸς, ὁ γινώσκων ἀλαλαγμόν. Κοινωνικὸν τῆς ἐορτῆς. Ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Μαθθία. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἐκ β'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς, ἤχος ὁ αὐτός· Τὸ ἄσχετον τῆς σῆς φωτοχυσίας. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου, ἤχος πλ. β'. Μαθθία ἀπόστολε, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Πέτρω καὶ Ἰωάννῃ καὶ Ἰακώβω. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Ἀπόστολε ἅγιε, ἤχος γ'.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς β'. Δόξα καὶ νῦν, Ἀπόστολε ἅγιε· τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐν τῷ β'. βιβλίῳ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον· λόγος Νς'. Κανόνες β'. τῆς ἐορτῆς, ὁ εἰς ἤχον δ'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἀποστόλου ἕτερος ὁμοίως εἰς ς'. ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, (π. 113] ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἐορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου β'. καὶ ἐν τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς, ἤχος ὁ αὐτός· Δεῦτε ἀναβῶμεν. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ψδῆ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. τροπάριον τοῦ αὐτοῦ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ τῆς ἐορτῆς τροπάριον. Προκείμενον, ἀπόστολος, ἀλληλούια, εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου πάντα. Ζῆτει δὲ τὸν ἀπόστολον ἐν ταῖς Πράξεσι τῇ β', τῆς Διακινήσιμου, τὸ δὲ εὐαγγέλιον ἐν τῷ Μηνολογίῳ τοῦ Εὐαγγελίου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαυρεντίου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον· Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἐορτῆς, ἤχος πλ. α'. Τῆς θεότητός σου, Σωτήρ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς. Ἡ στιχολογία. καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου

βιβλίου. Κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς, ὁ εἰς ἥχον πλ. δ'. εἰς η'. καὶ τοῦ μάρ-
τυρος εἰς δ'. ἥχος δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου,
ἥχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἐξαπο-
στειλάριον ὁμοίως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου
γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, ἥχος δ'. Εἰς ὅρος ὑψηλόν. Ἀπο-
λυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ πλ. δ'. ἥχου
τῆς ἑορτῆς ἢ ε'. Τὸ τροπάριον, προκείμενον καὶ ἀλληλούια καὶ κοινω-
νικὸν τῆς ἑορτῆς· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι οἷαν δ' ἂν ἡμέραν Μεθέορτα τύχη σαββάτω
γενέσθαι, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ἐν τῇ λειτουργίᾳ γίνεται, ἥγουν
νεκρώσιμος· ὁμοίως δὲ καὶ τῇ ἑσπέρᾳ καὶ τῷ πρωΐ φάλλομεν τὰ μαρ-
τυρικά στιχηρὰ σὺν τοῖς νεκρώσιμοις, πλὴν κανόνα νεκρώσιμον ἐν τῷ
ὄρθρῳ οὐ φάλλομεν, ἀλλ' ἡ μόνον εἰς τὴν παννουχίδα ἐν τοῖς τάφοις,
ὡς σύνηθες. Εἰ δὲ καὶ κυριακῇ λάχῃ, φάλλονται πάντα τὰ ἀναστάσιμα, οἷ
τε κανόνες καὶ τὰ στιχηρὰ μετὰ τῆς ἑορτῆς· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν,
φάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς κυριακῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐπλου·
φάλλομεν δὲ καὶ τοὺς ἁγίους Φωτίον καὶ Ἀνίκητον. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν
στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ
τοῦ ἱερομάρτυρος γ'. ἥχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα γ'. τῶν
μαρτύρων, ἥχος ὁ αὐτὸς πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, (οδ.) Δόξα καὶ
νῦν ἰδιόμελον· Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε, παραλαβὼν. Προκείμενον. Εἰς
τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορ-
τῆς, ἥχος πλ. δ'. Παρελαβεν ὁ Χριστὸς τὸν Πέτρον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς. Ἡ στι-
χολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ανάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βι-
βλίου. Κανόνες γ'. ὁ τῆς ἑορτῆς δ'. ἥχος, καὶ ἕτερος τοῦ ἱερομάρτυ-
ρος, ἥχος ὁ αὐτός, Ἰωσήφ· καὶ τῶν μαρτύρων ὁμοίως εἰς τὸν αὐτὸν
ἥχον Ἰωσήφ, πάντα ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἱερομάρτυρος,
ἥχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. καθίσματα τῶν μαρτύρων, ἥχος δ'. καὶ θεοτοκίον.
Ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς
Ὁκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἥχος πλ. δ'. Τὸν γνώφον τὸν
νομικόν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τοῦ
δ'. ἥχου. Προκείμενον καὶ ἀλληλούια καὶ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς· ἀπο-
στολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. Μεθέορτα καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Φωτίου καὶ Ἀνικήτου. Ἐψάλλομεν δὲ αὐτοὺς εἰς τὰς ια'. καὶ σήμερον ψάλλομεν τὸν ἅγιον Μαξίμου, διὰ τὸ ἀποδίδουσαι τὴν ἑορτὴν εἰς τὰς ιγ'. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειῶσιν, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου Μαξίμου, δευτεροῦντες τὸ α'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν, Παρθενικῆς ἐκ νεφέλης σε τεχθέντα. Ζήτει τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἤχος α'. Ὁ τῆς ὀρθῆς πίστεως, Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Ὁ πάλαι τῷ Μωϋσῇ συλλαλήσας. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ, εὐσεβείας διδάσκαλε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, τοῦ ἁγίου. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις, ὁ βίος τοῦ ἁγίου Μαξίμου. Κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς ὁ πλ. δ'. καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Τὸν Ἰσραὴλ ἐκ δουλείας. Ἀνδρέου, ἀνά ς'. καὶ ἀμφοτέρους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. α'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἔν τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Ὅσιε Πάτερ, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος ὁ αὐτός. Δεῦτε ἀναβῶμεν. Ἀπολυτίκιον, τὸ τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ δ'. Τροπάριον τοῦ αὐτοῦ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον, ἤχος βαρύς. Καυχῆσονται ὅσοι, στίχος. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλουῖα, ἤχος πλ. β'. Μακάριος ἀνὴρ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. (π. 114]

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Μαξίμου. Ἐν ταύτῃ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, τὸν δὲ ἅγιον ἐψάλλομεν εἰς τὰς ιβ'. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶντες ς'. ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἐκ β'. ἤχος δ'. Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε, ὅρος οὐρανόν, καὶ ἕτερα β'. ὅμοια αὐτῷ, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος ὁ αὐτός. Ὅρος τὸ ποτὲ ζοφῶδες καὶ καπνῶδες. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος α'. Ὁ πάλαι τῷ Μωσῇ συλλαλήσας. Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοί. Τὴν σὴν τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ. Θαβώρ καὶ Ἑρμών. Τὸ ἄσχετον τῆς σῆς φωτοχυσίας. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Προτυπῶν τὴν ἀνάστασιν τὴν σὴν, Χριστὲ ὁ Θεός. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς τροπάριον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον ὁμοίως. Οἱ β'. κανόνες τῆς ἑορτῆς ἀνά ς'. καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Πέτρῳ καὶ Ἰωάννῃ καὶ Ἰακώβῳ. Ἀπολυτίκιον ὁμοίως.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἑορτῆς, ἦχος δ'. Τροπάριον, κοντάκιον, προκείμενον, ἀπόστολος, εὐαγγέλιον, κοινωνικόν, πάντα τῆς ἑορτῆς.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, ψάλλομεν καὶ τὰ ἀναστάσιμα πάντα μετὰ τῆς ἑορτῆς. Ἐσπέρας μὲν, μετὰ τὴν στιχολογίαν, τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ εἰρημένα δ'. εἰς ἦχον δ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. δογματικὸν τοῦ ἦχου. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου, καὶ τὰ β'. ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς τὰ εἰρημένα, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Προτυπῶν τὴν ἀνάστασιν τὴν σὴν, Χριστὲ ὁ Θεός.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα, ἀναγνώσεις, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἦχου, τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. ὁ α'. ἀναστάσιμος εἰς ς'. καὶ οἱ β'. τῆς ἑορτῆς ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἰνους τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ γ'. τῆς ἑορτῆς, ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα, Πέτρῳ καὶ Ἰωάννῃ καὶ Ἰακώβῳ, Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι, τροπάριον ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον καὶ Ἀλληλούια τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρᾳ προηγοῦνται δὲ τὰ τῆς κυριακῆς. Κοινωνικὰ ὁμοίως ἀμφοτέρᾳ. (οδ.)

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. Προεόρτια τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τοῦ ἁγίου προφήτου Μιχαίου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, Δόξα καὶ νῦν, ἐκ τῶν προεορτίων τὸ α'. Ἐν κυμβάλοις ἠχήσωμεν. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορ-

τῆς ιδιόμελον, ἦχος α'. Θεαρχίῳ νεύματι. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'. Λαοὶ προσκირτήσατε. Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸν προεόρτιον κανόνα εἰς δ'.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἦχος δ'. καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις. Κανόνες β'. ὁ προεόρτιος, ἦχος α'. Ὡδὴν ἐπινίκιον εἰς η'. Ἀνδρέου, καὶ ἕτερος τοῦ προφήτου εἰς δ'. Θεοφάνους, ἦχος πλ. δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἦχος α'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. κάθισμα προεόρτιον ἦχος γ'. τὰ προεόρτια τῆς Μεταστάσεως, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος α'. ιδιόμελον Ἐπρεπε τοῖς αὐτόπταις. Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἡ γ'. ὠδὴ τοῦ προεορτίου κανόνος. Τροπάριον τὸ προεόρτιον, καὶ προκείμενον, ἦχος πλ. β'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου. Στίχος Ἀκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε. Ἀλληλουία, ἦχος πλ. δ'. Ἀκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. ἡ Κοίμησις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ιδιόμελα, ἦχος δ'. Δεῦτε ἀνυμνήσωμεν λαοί, γ'. Δαυιτικὴν ὠδὴν σήμερον, γ'. Τὴν πάνσεπτόν σου κοίμησιν, β'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος ὁ αὐτός Ὅτε ἐξεδήμησας. Εἰσοδος. Προκείμενον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἦχος β'. Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλότερα. Στίχος α'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Πάλιν τὸ αὐτό. Στίχος β'. Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών. Ἡ πανάμωμος νόμφη. (π. 115] Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει. Ἀπολυτίκιον, ἦχος α'. Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν.

Εἰς τὴν παννουχίδα τῆς ἀγρουπνίας, ὁ κανὼν τοῦ ἡχοῦ τῆς ἡμέρας εἰς ς'. καὶ τῆς ἑορτῆς εἰς δ'. ἦχος β'. Θεοφάνους Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν τὰ αὐτά. Εἴτα ὁ Ἀμωμος μετὰ τῶν ἀλληλουιάρων τοῦ ἡχοῦ καὶ κάθισμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Καὶ αἱ ἀναγνώσεις πᾶσαι τῆς ἑορτῆς ἐν τῷ Πανηγυρικῷ. Εἴτα τὸν πολυέλεον, εἵπερ ἔχει ἡ ὥρα, εἰδ' οὖν καταλιμπάνομεν αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ τέλει τῶν στιχολογιῶν ψάλλεται ἡ ὑπακοὴ τῆς Θεοτόκου, ἦχος πλ. δ'. Μακαρίζομέν σε πᾶσαι, καὶ ἀνάγνωσις. Εἴτα

οἱ Ἀναβαθμοί, ἀντίφωνον ἔν, ἤχος δ'. Προκείμενον· Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἀκουσον, θύγατερ. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ἐωθινὸν τῆς Θεοτόκου· Ἀναστᾶσα Μαριάμ, ὁ Ν'. Καὶ κανόνες β'. τοῦ κυροῦ Κοσμά, ἤχος α'. τοὺς εἰρμούς καὶ τὰ τροπάρια ἀνά β'. τοῦ δὲ κυροῦ Ἰωάννου, ἤχος δ'. Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, εἰς σ'. χωρὶς εἰρμῶν· ἔσχατον δὲ οἱ χοροὶ ὁμοῦ τοὺς εἰρμούς αὐτοῦ, Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ λέγομεν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἤχος πλ. δ'. Ἡ Θεὸν σὺ λαβοῦσα. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου· Μυστήριον ἡ παροῦσα πανήγυρις. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου, ἤχος β'. Τὴν ἐν πρεσβείαις. Ζήτει καὶ ἕτερον λόγον τῆς Θεοτόκου· εἰς τὰ Ἀνθολογήματα τοῦ Χρυσοστόμου πρὸς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Ἐξαποστειλάριον· Ἀπόστολοι ἐκ περάτων. Εἰς τοὺς αἶνους. ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου εἰς ἤχον α'. Ὡ τοῦ παραδόξου. Ἄλλο· Βαβαί τῶν σῶν μυστηρίων ἄγνή. Ἅτερον· Τὴν σὴν δοξάζουσι κοίμησιν. Τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Ὅτε ἡ μετὰστασις, Δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνον α'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἀντίφωνον β'. Ὁ Κύριος ἐβχσίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς. Ἀντίφωνον γ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. Καὶ τροπάριον τῆς ἑορτῆς· Ἐν τῇ γεννήσῃ τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας, καὶ τὰ λοιπά. Εἰσοδος. Προκείμενον, ἤχος γ'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν, ὃ καὶ ἐν Χριστῷ. Ἀλληλούια, ἤχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι. Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Στίχος β'. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβίδ. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι. (οδ.)

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας ἡ στιχολογία, Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὰ γ'. ἀναστάσιμα τοῦ ἡγου, καὶ τὰ προειρημένα γ'. ἰδιόμελα τῆς Θεοτόκου, δευτεροῦντες τὰ β'. Δόξα καὶ νῦν, Ὅτε ἐξεδήμησας. Εἰσοδος, προκείμενον, καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ, εἴτα στίχους τοὺς προειρημένους τῆς Θεοτόκου εἰς ἤχον β'. Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλότερα. Ἄλλο· Ἡ πανάμωμος νύμφη, πρὸς μίαν, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσαι. Ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὴν παννυχίδα, ὡς εἴρηται.

Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, β'. Δόξα καὶ νῦν τῆς Θεοτόκου. Αἱ στιχολογίαι, ὡς εἴρηται. Καθίσματα

ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου, αἱ ἀναγνώσεις τῆς ἐορτῆς, πλὴν στιχολογοῦμεν καὶ τὸν Ἀμωμον μετὰ τῶν ἀλληλουιαρίων, μετὰ τὸ Ἐξομολογήσομαι σοι, Κύριε. Εἴτα ἡ ὑπακοή τῆς Θεοτόκου, εἴπερ οὐ θέλει στιχολογηθῆναι ὁ πολυέλεος, πλὴν καὶ οὕτως καταλιμπάνεται· εἰ γὰρ θέλουσι στιχολογῆσαι καθίσματα γ'. λέγομεν τὰ β'. τῆς ἡμέρας, καὶ ὁ Ἀμωμος, εἴτα ἡ ὑπακοή, καὶ ἡ ἀνάγνωσις· τὴν γὰρ ὑπακοὴν τοῦ ἤχου λέγομεν ἀπὸ τοῦ β'. καθίσματος. Καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὰ γ'. ἀντίφωνα, τὸ προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ εὐαγγέλιον ὁμοίως τῆς Θεοτόκου, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τὸν α'. ἀναστάσιμον εἰς δ'. εἴτα τοὺς δύο τῆς Θεοτόκου, ἀνὰ β'. τοὺς εἰρμούς καὶ τὰ τροπάρια· ἔσχατον δὲ τοὺς εἰρμούς ὁμοῦ οἱ χοροί· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἐορτῆς, ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος, καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν η'. καὶ φάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα στιχηρά, καὶ τὰ προειρημένα γ'. τῆς Θεοτόκου, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα, Ὅτε ἡ μετὰστασις, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον, οἷον τύχη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Προκείμενον καὶ ἀλληλούια τῆς Θεοτόκου. Κοινωνικὸν καὶ ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον, τὰ ἀμφότερα· προηγούνται δὲ τὰ τῆς κυριακῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. τοῦ ἁγίου Μανδηλίου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Διομήδους. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρά τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, γ'. ἤχος β'. Ποίοις εὐφημιῶν, (π. 116] καὶ γ'. τοῦ μάρτυρος, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ὁ αὐτὸς ἤχος· Τὴν πάνσεπτόν σου κοίμησιν. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά τῆς Θεοτόκου, ἤχος β'. Ποίοις εὐφημιῶν. Λέγομεν δὲ καὶ τοὺς στίχους τῆς ἐορτῆς. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον, ἤχος β'. Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα. Ἀπολυτίκιον, ἤχος β'. Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου. Παννουχίδα δὲ ἄφ' ἑσπέρας οὐ φάλλομεν διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος β'. τὸ τροπάριον· Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος α'. τὸ τροπάριον τῆς Θεοτόκου. Οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εὐθὺς ὁ Ν'. Ἐπειτα Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, καὶ φάλλομεν κανόνας γ'. ἔνα τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, ἤχος δ'. εἰς ς'. καὶ τῆς Θεοτόκου τροπάρια β'. εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, καὶ ἕτερον τοῦ ἁγίου Διομήδους εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου Μαν-

δηλίου ἤχος δ'. Ὁ καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, Δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τῆς Θεοτόκου. Ἀνάγνωσις· λόγος εἰς τὴν Μετάφρασιν περὶ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, οὗ ἡ ἀρχή· Οὐκ ἄρα μόνος αὐτός. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου καὶ οἶκους γ'. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος καὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, ἤχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς Θεοτόκου ἤχος γ'. Δεῦτε ἅπαντα τὰ πέρατα τῆς γῆς. Ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου Μανδηλίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἐκ μὲν τῆς γ'. ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου Μανδηλίου τροπάρια γ'. ἐκ δὲ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου τροπάρια προσόμοια ἕτερα β'. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Προκείμενον ἤχος δ'. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε. Στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, πεποίθησιν. Ζήτηι τῇ δ'. τῆς ια'. ἐβδομάδος. Ἀλληλούια, ἤχος δ'. Ἐντεινε καὶ κατευοδοῦ καὶ βασίλευε. Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. Ζήτηι ἐν τῷ Μηνολογίῳ τοῦ Εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε καὶ τῆς Θεοτόκου.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. Μετέορτα τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μύρωνος. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ γ'. τῆς Θεοτόκου, ἤχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Ἡ πανάμωμος νύμφη. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον τῆς Θεοτόκου εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς δ'. ἤχος πλ. δ'. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ. Ἀπὸ ς'. ᾠδῆς τὸ κοντάκιον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία. Κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἤχος δ'. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Κανόνες β'. εἰ μὲν τύχη τετράς, ἡ παρασκευὴ, ἡ κυριακὴ, (οδ.) φάλλομεν ἓνα κανόνα τῆς ἡμέρας, εἴτε σταυρώσιμον, εἴτε ἀναστάσιμον εἰς δ'. εἴτα τὸν τῆς ἑορτῆς καὶ τὸν τοῦ ἁγίου, ἀνά δ'. εἰ δὲ ἄλλη ἡμέρα ἐστί, τὸν μὲν κανόνα τῆς Θεοτόκου εἰς η'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. τὸν δὲ τῆς Θεοτόκου λέγομεν τὸν α'. ἦχον, τοῦ ἁγίου, ἤχος β'. Δεῦτε λαοί, Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου, καὶ οἶκους καὶ γ'. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον, ἤχος δ'. Δεῦτε ἀνυμνήσωμεν λαοί. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, μακαρισμοί. Προκείμενον, ἀλληλούια καὶ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς· ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. Μεθέορτα, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Φλώρου καὶ Λαύρου. Ἐσπέρως, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου γ'. εἰς ἦχον δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ ἕτερα γ'. τῶν μαρτύρων εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν, Δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Τὴν πάνσεπτόν σου. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον, ἦχος πλ. δ'. Πιστούμενος Ἰησοῦς ὁ Υἱός σου. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου, ἦχος β'. Θεοφάνους. Ἐν βυθῷ κατέστρωσε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς τροπάριον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἡ ἀνάγνωσις. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἷς, καὶ τῆς ἑορτῆς ἕτεροι εἰς ἦχον δ'. Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, καὶ ἕτερος τῶν ἁγίων, ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τῶν ἁγίων, ἦχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ οἶκους κᾶν γ'. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, ἦχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθα. Πᾶσα τῶν οὐρανῶν. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλάτου. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ γ'. τῆς ἑορτῆς, ἦχος α'. πρὸς τὸ Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Ἐπρεπε τοῖς αὐτόπταις. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον, ἦχος πλ. β'. Ὅτε ἡ μετάστασις τοῦ ἀχράντου σου. Ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν μεθέορτος, ἦχος πλ. δ'. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. τῆς ἑορτῆς ὁ α'. ἦχος. Πεποιικιλμένη, καὶ τοῦ ἁγίου, ἦχος δ'. Ἰωσήφ, καὶ τῆς Ὁκτωήχου ἕτερος, οἱ γ'. ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἦχος α'. (π. 117] Δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τῆς Θεοτόκου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου καὶ

οἴκους κᾶν γ'. Ἐξαποστειλᾶριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ. Πύλη τῶν οὐρανῶν. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. Μεθεόρτα καὶ τοῦ ἁγίου προφήτου Σαμουήλ. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, καὶ τοῦ προφήτου γ'. ἦχος ὁ αὐτός, πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἦχος ὁ αὐτός· Δαυιτικὴν ᾠδὴν. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον, ἦχος πλ. β'. Δεῦτε τὴν παγκόσμιον κοίμησιν.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ἐνεστώτα ἦχον, εἰς δ'.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπᾶριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς ἡμέρας, καὶ ἡ ἀνάγνωσις. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, καὶ τῆς Θεοτόκου ἕτερος εἰς ἦχον δ'. Ἀνοίξω, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου ἦχος ὁ αὐτός, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. κάθισμα τοῦ ἁγίου ἦχος πλ. δ'. Δόξα καὶ νῦν τῆς Θεοτόκου· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἴκους κᾶν γ'. Ἐξαποστειλᾶριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ. Ἡθροισται μαθητῶν. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θαδδαίου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου γ'. ἦχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου, ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὡς τοῦ παραδόξου θαύματος, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον ἦχος ὁ αὐτός· Παρθενικαὶ χορεαίαι. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. α'. Ἄσατε λαοί. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ἐνεστώτα ἦχον, εἰς δ'.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπᾶριον τῆς ἑορτῆς. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἡ ἀνάγνωσις. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, καὶ ἕτερος τῆς Θεοτόκου, ἦχος α'. Πεποιικιλμένη, καὶ τοῦ ἁγίου, ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἦχος πλ. δ'. καὶ Θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἴκους. Ἐξαποστειλᾶριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἦχος γ'. Δεῦτε ἅπαντα τὰ πέρατα τῆς γῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνί τῷ αὐτῷ κβ'. Μεθέορτα, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου. Προφάλλομεν δὲ σήμερόν καὶ τὸν ἅγιον Λαῦπον, διὰ τὸ ἀποδίδοναι τὴν ἑορτὴν εἰς τὰς κγ'. Ἑσπέρας, (οδ.] μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν; ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίκου γ'. εἰς ἦχον δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου Λαύπου προσόμοια, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος ὁ αὐτός. Τὴν πάνσεπτόν σου κοίμησιν. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον, ἦχος α'. Ἐπρεπε τοῖς αὐτόπταις.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἦχον. Ἀπὸ ς'. κοντάκιον ἐκ τῶν συνήθων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς. Ἡ στιχολογία. Κάθισμα τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίκου, ἦχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις. Κανόνες γ'. εἰς τῆς Θεοτόκου εἰς ἦχον δ'. Ἀναίξω τὸ στόμα μου, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου Λαύπου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Τριστάτας κραταιούς, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίκου, ἦχος α'. Ὡδὴν ἐπινίκιον, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τοῦ ἁγίου Λαύπου, ἦχος α'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἴκους γ'. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. καὶ ἰδιόμελον εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. α'. Δεῦτε φιλεόρτων τὸ σύστημα. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνί τῷ αὐτῷ κγ'. Μεθέορτα καὶ τοῦ ἁγίου Λαύπου. Ἐν ταύτῃ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, τὸν δὲ ἅγιον Λαῦπον προεφάλλομεν εἰς τὰς κβ'. τοῦ μηνός. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τὰ καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν, ἦχος δ'. τὰ γ'. ἐκ β'. Δεῦτε ἀνυμνήσωμεν λαοί. Δαυιτικὴν ὥδὴν. Τὴν πάνσεπτόν σου κοίμησιν. Δόξα καὶ νῦν. Ὅτε ἐξεδήμησας. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἦχος β'. Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλότερα. Στίχος α'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Ἡ πανάμωμος νύμφη. Στίχος β'. εἰς ἦχον πλ. β'. Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών. Δεῦτε τὴν παγκόσμιον κοίμησιν. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος ὁ αὐτός. Ὅτε ἡ μετὰστασις. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τῆς ἑορτῆς, ἦχος β'. Ἐν βυθῷ κατέστρωσε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς τροπάριον ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Θεοτόκου, πρὸς τὸν ἦχον, Δόξα καὶ νῦν, πὰ αὐτά. Ἀνάγνωσις λόγου τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου. Ὅσοι τὸ πάνσεπτον. Κανόνες, οἱ β'. τῆς ἑορτῆς, τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Κοσμᾶ, ἦχος α'. καὶ τοῦ

μοναχοῦ κυροῦ Ἰωάννου ἤχος δ'. ἀνά ς'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, ἡ ὑπακοή τῆς Θεοτόκου· Μακαρίζομέν σε. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἵκους γ'. Ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἤχος α'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ ἕτερα β'. τὰ σὺν αὐτῷ τὰ γ'. πρὸς μίαν, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς Θεοτόκου, ἤχος δ'. τροπάριον καὶ κοντάκιον ὁμοίως, ὡσχύτως προκείμενον, ἀλληλούια καὶ κοινωνικόν, ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον, πάντα τῆς Θεοτόκου. (π. 118].

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, ὡς ἐκεῖσε εἰρήκαμεν, γινέσθω ἡ ἀκαλουθία πᾶσα, ὡς ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς ἑσπέρας τε καὶ πρωί, καὶ τῇ λειτουργίᾳ, φαλλομένων δηλονότι πάντων τῶν ἀναστασίμων, κοινῶς μετὰ τῆς ἑορτῆς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. Ἡ κατάθεσις τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Βαρθολομαίου ἐν τῇ νήσῳ τῆς Λιπάρεως. Ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ς'. εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, γ'. καὶ ἕτερα γ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου ἤχος β'. πρὸς τὸ Ποίους εὐφημιῶν. Τίς σου τὰ ἱερὰ στίγματα, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος γ'. Ἀπόστολε ἄγιε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἡ ἀνάγνωσις. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἀποστόλου εἰς ς'. ἤχος δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀποστόλου, ἤχος α'. καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἡ γ'. τὸ τροπάριον τοῦ αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ἀλληλούια. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Τίτου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτω-

ήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἀποστόλου, ἤχος α'. Τὸν φωστῆρα τῶν πιστῶν καὶ ἀπόστολον, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Χρηστότητα ἐκδιδαχθεῖς.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ κείμενον τῆς αὐτοῦ ἐπιστολῆς. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ δύο εἰς ς'. καὶ τοῦ ἀποστόλου ὁμοίως εἰς ς'. ἤχος δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τοῦ ἁγίου, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Τίτον· Τέκνον Τίτε. Ζήτηι εἰς τὸ Μηνολόγιον τοῦ Ἀποστόλου. Ἀλληλούια. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξηλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ. (οδ.)

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'. ἐκ β'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων, ἤχος πλ. β'. Ὡς ζευγὸς ἅγιον καὶ ἐκλεκτόν, καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις· τὸ μαρτύριον αὐτῶν. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων ὁμοίως εἰς ς'. ἤχος πλ. β'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων ἤχος δ'. ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτῶν. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ τῶν ἁγίων, ἤχος δ'. Ὁ ἐξ Ὑψίστου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας. Τροπάριον τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον· Θαυμαστὸς ὁ Θεός. Στίχος· Ἐν ἐκκλησίαις. Ἀλληλούια, ἤχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ποιμένος. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, δευτεροῦντες τὸ

α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριχδικὰ τοῦ ἤχου. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀναγνώσεις εἰς τὸ Πατερικόν· τὰ ἀποφθέγματα τοῦ ὁσίου Ποιμένος. Κανόνες γ'. ἀνά δ'. τοῦ ἤχου οἱ β'. καὶ ἕτερος τοῦ ὁσίου, ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τοῦ ὁσίου, ἤχος δ'. καὶ θεοτοκίον· ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μωϋσέως τοῦ Αἰθίοπος. Ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε, καὶ ἕτερα. β'. εἰς ἤχον πλ. δ'. πρὸς τὸ Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀναγνώσεις εἰς τὸ Πατερικόν· τὰ ἀποφθέγματα τοῦ ὁσίου Μωϋσέως. Κανόνες γ'. ἀνά δ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ β'. καὶ τοῦ ὁσίου ἕτερος, ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς κάθισμα τοῦ ὁσίου, ἤχος γ'. ἀπὸ ε'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον ὁμοίως τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ'. Ἡ ἀποτομή τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Ἐσπέρας οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ Προδρόμου δ'. ἐκ β'. ἤχος πλ. β'. Γενεθλίων τελουμένων. Ἄλλο· Ὁρχήσατο ἡ μαθήτρια. (π. 119) Ἄλλο· Οὐκ ἔδει σε, ὦ Ἡρώδη. Ἄλλο· Πάλιν Ἡρωδίας μαίνεται. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· Ἀξιὸν ἐστίν, ὡς ἀληθῶς. Εἰ δὲ ἐστὶ κυρικὴ τὸ δογματικὸν τοῦ ἤχου. Εἵσοδος εἰς τὸ Φῶς ἱλαρόν. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, εἶτα τὰ ἀναγνώσματα· τὸ α'. Ἡσαίου· Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω. τὸ β'. Τάδε λέγει Κύριος· πρὸς ἀποκαλεῖτε. τὸ γ'. Παροιμιῶν· Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἤχος δ'. Γενέσιον ἀθέμιτον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος β'. Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων.

Εἰς τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας, κανὼν τῆς Θεοτόκου, εἰς τὸν ἐνεστώτα ἤχον, εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. Τῷ ἐκτινάξαντι ἐν θα-

λάσση, εἰς η'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ Προδρόμου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Μετὰ τὴν ἀπόλουσιν τῆς παννουχίδος, ἡ ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ ἀνάγνωσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καὶ καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου, εἴτα ὁ Ἀμωμος μετὰ τῶν ἀλληλουιαρίων τοῦ ἡχου, ἔπειτα κάθισμα τοῦ Προδρόμου, ἡχος πλ. δ'. Ἐκ τῆς στείρας ἐκλάμψας, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, οὗ ἡ ἀρχή· Πηδᾶ καὶ γῆρας, ὡς τὰ πολλά. Εἴτα οἱ ἀναβαθμοί, ἡχος δ'. ἀντίφωνον ἓν. Προκείμενον, ἡχος δ'. Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαβίδ, Ἡτοίμασα λύχνον τῷ Χριστῷ μου. Στίχος· Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβίδ. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ἐωθινὸν τοῦ Προδρόμου. Εἴτα ὁ Ν'. καὶ κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ β'. εἰς ς'. καὶ τοῦ Προδρόμου εἰς η'. ἡχος πλ. δ'. ποίημα Θεοδωρήτου πρωτασηκρίτου, ἡ δὲ γ'. καὶ η'. καὶ θ'. ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα, ἡχος πλ. δ'. Ὁ Πρόδρομος πιστοί. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προειρημένου λόγου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον ἰδιόμελον, ἡχος πλ. α'. Ἡ τοῦ Προδρόμου, καὶ ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου. Ζήτηε εἰς τὸ βιβλίον, τὰ Ἀνθολογήματα τοῦ Χρυσοστόμου, πρὸς τὸ τέλος. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου γ'. ἡχος γ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, καὶ ἕτερα γ'. ἡχος πλ. δ'. Δόξα, εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον ἰδιόμελον τοῦ Προδρόμου· Πρόδρομε τοῦ Σωτήρος σύ, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἡχος α'. Τί σε καλέσωμεν, προσφῆτα, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπόλυτικίον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ Προδρόμου, ἡχος δ'. τὸ τροπάριον αὐτοῦ καὶ τὸ κοντάκιον. Προκείμενον, ἡχος δ'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος. Στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὡς ἐπλήρου Ἰωάννης. Ἀλληλούια, ἡχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ, ἀνθήσει. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς. (οδ.) Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

Εἰ δὲ τύχη ἐν κυριακῇ, τὸ σάββατον ἐσπέρας στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, λέγομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα στιχηρὰ, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τὰ εἰρημένα δ'. ἰδιόμελα τοῦ Προδρόμου, πρὸς μίαν, Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. δογματικὸν τοῦ ἡχου. Ἐξοδος, τὰ προκείμενα, τὰ ἀναγνώσματα. Εἰς τὸν στίχον, τοῦ στίχου τὸ ἀναστάσιμον καὶ ἐν ἐκ τῶν ἀνατολικῶν καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἡχος δ'. Γενέ-

σιον ἀθέμιτον, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον, τὸ β'. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὴν παννουχίδα, ὡς εἴρηται.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα, ἤχος β'. τὸ τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα ἀναστάσιμα. Αἱ ἀναγνώσεις, ὡς εἴρηται. Ὁ Ἀμωμος καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου. Ψάλλεται δὲ ὁ Ἀμωμος μετὰ τῶν ἀναστασίμων τροπαρίων χωρὶς ἀλληλουιαιῶν, ἔπειτα οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου τὰ γ'. ἀντίφωνα, τὸ Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ καὶ ὁ Ν'. Κανόνες β'. ὁ ἀναστάσιμος εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς η'. Ἀπὸ γ'. ὥδης καὶ ἀπὸ ς'. ὡς εἴρηται. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος, καὶ τοῦ ἁγίου. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ τοῦ ἁγίου τὰ γ'. ἤχος πλ. δ'. Ὡς τοῦ παραδόξου, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα, ἤχος ὁ αὐτὸς ἰδιόμελον. Πρόδρομο τοῦ Σωτῆρος, σὺ βασιλεῖς ἤλεγξας, καὶ νῦν Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον καὶ ἡ α'. ὦρα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι. Τροπάριον, τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ καντάκιον τοῦ ἁγίου. ὡσαύτως προκείμενον καὶ ἀλληλουία τοῦ αὐτοῦ. ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρω, προηγοῦνται δὲ τὰ τῆς κυριακῆς. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε, καὶ Εἰς μνημόσυνον.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. Τοῦ ἁγίου Φίληκος. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ'. ἤχος πλ. δ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἡ ἀνάγνωσις. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ β'. καὶ τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. Ἰωσήφ, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τοὺς στίχους τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας. (π. 120)

Μηνὶ τῷ αὐτῷ λα'. Τὰ καταθέσια τῆς τιμίας Ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατ[εῖ]οις. Ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου ς'. εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, τὰ ς'. πρὸς μίαν, Δόξα καὶ νῦν, ἐξ αὐτῶν τὸ α'. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου

γ'. Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον, ἦχος β'. Ὡς στέφανον ὑπέρλαμπρον. Ἀπολυτίκιον, ἦχος πλ. δ'. [Θ]εοτόκε ἀειπάρθενε τῶν ἀνθρώπων ἡ σκέπη.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου ἐν τῷ Μηναίῳ, ἦχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον, εἰς δ'. Θεοφάνους. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ς'. κάθισμα, ἦχος δ'. Τῆς τιμίας Ζώνης σου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς, ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Εἰ τόχῃ σταυρώσιμον ἢ ἀναστάσιμον, εἰ δὲ μήγε τῆς Θεοτόκου, ἦχος δ'. Ὡς θεῖον ἀνάθημα, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀναγνώσις· λόγος Γερμανοῦ πατριάρχου εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν. Κανόνες β'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς δ'. καὶ ἕτερος τῆς Θεοτόκου εἰς γ'. ἦχος πλ. δ'. Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα, ἦχος δ'. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ γ'. τῆς Θεοτόκου, ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις· Ὁκτωήχου γὰρ στιχηρὰ οὐ φάλλομεν, εἰ μὴ ἐστὶ κυριακὴ ἢ σταυρώσιμος ἡμέρα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου ἢ γ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ τροπάριον τῆς Θεοτόκου. Προκείμενον, ὠδὴ τῆς Θεοτόκου· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιοῦματα λατρείας. Ἀλληλουῖα, ἦχος δ'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διήρχετο ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεριχώ. Ζήτηι κυριακῇ ιε'. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου. (οβ.)

(π. 121] Ἀκολουθία σὺν Θεῷ ἀκριβῆς τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῶν ἁγίων Πάντων.

Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου. Τῇ κυριακῇ, ἐν ἣ ἀναγινώσκειται τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, ἤγουν τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας ἡ στιχολογία τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν γ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τοῦ Τελώνου ἰδιόμελα β'. ἦχος πλ. δ'. Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην. Ἄλλο· Ἀτενίσαι τὸ ὄμμα εἰς οὐρανόν. Ταῦτα δὲ φάλλονται καὶ κυριακῇ γ'. πρῶτὶ καὶ ἐσπέρας, ἔπειτα ἕτερα β'. στιχηρὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, πλὴν πρὸς τὸν ἦχον προηγοῦνται, Δόξα καὶ νῦν, τὸ

δογματικὸν α'. θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἰσοδος εἰς τὸ Φῶς ἰλαρόν, προκει-
μενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ, καὶ
β'. τῆς κυριακῆς ἰδιόμελα, ἡχος πλ. δ'. Ταῖς ἐξ ἔργων καυχήσεσιν. Ἐτε-
ρον· Παντοκράτωρ Κύριε, καὶ νῦν, τὸ β'. δογματικὸν θεοτοκίον. Εἰ δὲ ἔχει
τὸ Συναξάριον ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καταλιμπάνεται τὸ ἐν
τῆς προλεχθείσης κυριακῆς· καὶ ψάλλεται τοῦ ἁγίου καὶ τὸ εἰρημένον
θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, εἰ μὲν ἔχει ὁ ἅγιος τοῦ αὐτοῦ, εἰ δὲ μήγε, τὸ
ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου. Εἰς δὲ τὸ ἀπόδειπνον, λέγεται τὸ ἀναστάσιμον
καὶ τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν ἐν τῷ Τριωδίῳ τοῦ Τελώνου, ἡχος πλ.
β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ, εἰς ς'. εἰς γὰρ τὸν ὄρθρον οὗτος οὐ ψάλλεται, [καὶ 1)
ἕτερος κανὼν ἐκ τῶν τῆς τεσσαρακοστῆς ἁγίων εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς
κάθισμα τοῦ ἁγίου, οὗ καὶ ὁ κανὼν, ψάλλεται.] ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον
τῆς Θεοτόκου. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, ἡ ἀνάγνωσις εἰς τὸ χῦμα τοῦ
Πραξαποστόλου, εἴτα σημαίνει καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ἐξαψάλμου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'.
Δόξα, τοῦ ἁγίου, εἴπερ ἔχει, καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι· Ἐξο-
μολογήσομαί σοι, Κύριε, καὶ Ἀγαπήσω σε, Κύριε· καὶ τὸν πολυέλεον ἡ
καὶ τὸν Ἀμωμον μετὰ τῶν ἀναστασίμων τροπαρίων αὐτοῦ. (οδ.) Κα-
θίσματα ἀναστάσιμα. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν στιχολογιῶν, ἡ ὑπακοή τοῦ
ἡχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου· εἴτε τοῦ κατὰ Ματ-
θαῖον, ἢ τινος ἐτέρου, ἔπειτα οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου, τὸ προκειμένον
καὶ τὸ Παῖσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ
καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. ὁ α'. ἀναστάσιμος εἰς ς'. καὶ ὁ β'. εἰς δ'. καὶ
τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Εἰ δὲ εἴη ἐορταζόμενος ὁ ἅγιος, λέγομεν τοῦ ἁγίου εἰς
ς'. τὸ δὲ α'. ἀναστάσιμον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου.
Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν Τελώνην καὶ τὸν Φαρισαῖ-
ον. Ζήτηι εἰς τὸ Πανηγυρικὸν βιβλίον τῆς τεσσαρακοστῆς, οὗ ἡ ἀρχή·
Μηδέποτε διαλιμπάνομεν. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, (ἀνάγνωσιν?) τοῦ ἁγίου,
τὸν δὲ τοῦ Χρυσοστόμου λόγον τὸν ῥηθέντα ἀναγινώσκομεν μετὰ τῶν
στιχολογιῶν· ὁμοίως δὲ καὶ ἕτερον λόγον τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ,
οὗ ἡ ἀρχή· Οἱ πόρρωθεν τοὺς λειμῶνας. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ
ἁγίου, εἰ ἔχει, εἰ δὲ μή, τοῦ Τελώνου, εἴτε καθίσματα ἀναστάσιμα. Ἐξα-
ποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἵνους, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν
τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ β'. ἰδιόμελα τοῦ Τελώνου, ἡχος α'. Μὴ προσευ-

1) Вставка рукою писца.

ξώμεθα. Ἑτέρον Φαρισαῖος κενοδοξία. Δόξα, τὸ ἐωθινὸν τοῦ εὐαγγελίου, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον, ἀναστάσιμον τῆς κυριακῆς τοῦ ἡχου, οἶον λάχῃ.

Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος καὶ ἔχει καὶ στιχηρά, ἰσθῶμεν εἰς τοὺς αἶνους ἡ'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ ἰδιόμελα τῆς κυριακῆς β'. τὰ προῤῥηθέντα, καὶ ἕτερα δύο τοῦ ἁγίου.

Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ οἱ ἀναστάσιμοι τοῦ ἡχου. Προκείμενον, ἄμνημον τοῦ ἡχου. Ἀλληλουία, ἡχος πλ. δ'. Ἐπιβλεψὼν ἐπ' ἐμέ. Στίχος β'. Τὰ διαβήματά μου. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον, τὰ τῆς κυριακῆς. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε. Εἰ δὲ εἴῃ μέγας ἅγιος, καὶ τὸ Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Θεοφανείων, ἐπ' ἅν ἐπιστῇ ἡμέρα, μὴ ἔχουσα β'. ἁγίους, ἢ καὶ ἓνα ἐκ τῶν μεγάλων, ψάλλομεν μετὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας καὶ ἕτερον ἅγιον τῆς τεσσαρακοστῆς, ἐπειδὴ ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ τεσσαρακοστῇ ἅγιον, ἐκτὸς σαββάτου καὶ κυριακῆς, οὐ ψάλλομεν.

Δεῖ δὲ καὶ τὸν ἐκκλησιάρχην ἀκριβῶς τούτους ἀναψηφίζειν καὶ ἀνερευνᾶν ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός, ἄρχεται ἡ β'. τῆς α'. ἐβδομάδος, καὶ ἀπεκεῖ ἄρχεσθαι προφάλλειν αὐτούς, τοὺς δὲ ἐν τοῖς σάββασιν καὶ ταῖς κυριακαῖς ἐπιλαγχάνοντας, ὑπεξαίρειν καὶ σημειοῦσθαι ἐν χάρτῃ (π. 122] ἐγγράφως, καὶ ψάλλειν αὐτούς ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, κανόνας ψάλλομεν τῶν ἁγίων ἐν τοῖς σάββασιν καὶ ταῖς κυριακαῖς. Εἰ δέ γε ἀνὰ μέσον τῆς ἐβδομάδος τύχῃ γενέσθαι μνήμην ἁγίου ἑορτασίμου, ἔχοντος Θεὸς Κύριος, οὐ προφάλλομεν αὐτόν, ἀλλὰ σημειούμενοι καὶ τοῦτον ἐν τῷ χάρτῃ, ψάλλομεν ἐν τῇ ἐβδομάδι τῆς μνήμης αὐτοῦ τῷ σαββάτῳ ἢ τῇ κυριακῇ, ἢ τοῖς προλαβοῦσιν, ἢ τοῖς μετέπειτα, ψάλλοντες καὶ τὸ κοντάκιον αὐτοῦ, εἰ ἔχει, καὶ ἀναγινώσκοντες καὶ τὸν βίον αὐτοῦ, εἴτε μαρτύριον, ὡς δηλοῖ τοῦ μηνολογίου τὸ Συναξάριον. Καὶ ἐν μὲν τοῖς ὁρθροῖς, προφάλλομεν τοὺς ἁγίους, ὡς εἴρηται, ἐπ' ἅν οὐκ εἰσι δύο ἅγιοι, ἢ ἐνὸς τῶν μεγάλων μνήμη, οὔς εὐρήσεις ἐκεῖ σεσημειωμένους, διὰ δὲ τὸ μὴ δοῦνασθαι οὕτω πληροῦν αὐτούς:

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, ἄλλοτε κανόνα καταनुκτικὸν ἐκ τῶν συνήθων τοῦ ἡχου ἐν ταῖς παννυχίσιν οὐ ψάλλομεν, ἀλλ' ἐκ τούτων τῶν εἰρημένων τῆς τεσσαρακοστῆς ἁγίων, καὶ καθ' ἑκάστην ἐν ταῖς παννυχίσι, πρὸς ἓνα· εἰ μήτι γε ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς ἐπιστῇ, ἢ μνήμη μεγάλου ἁγίου, ὡς τε ἔχειν οἰκεῖον κανόνα ἐν τῇ παννυχίδι. Ἀπὸ γ'. ὥδῃς, οὐδέν· ἀπὸ δὲ ς'. τὸ

κάθισμα τοῦ αὐτοῦ ἁγίου, ὃν φάλλομεν, καὶ θεοτοκίον καὶ πληροῦμεν τοὺς ἀπὸ τῆς β'. τῆς α'. ἐβδομάδος ἁγίους, ἄχρι τῆς β'. τῆς Νέας Κυριακῆς Θωμᾶ· ταῖς δὲ γε παρασκευαῖς ἐσπέρας, οὐ φάλλομεν ἅγιον, ἀλλὰ τὸν συνήθη νεκρώσιμον ἐν τοῖς τάφοις τῶν ὁσίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν.

Τῇ κυριακῇ τοῦ Ἀσώτου, ἤγουν τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας, ἡ στιχολογία, τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ἡ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ β'. ἰδιόμελα τῆς κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου, ἤχος β'. Πάτερ ἀγαθέ. Τοῦτο δὲ φάλλομεν καὶ τῇ β'. τῆς γ'. ἐβδομάδος, ἐσπέρας. Ἔτερον Πάτέρα σε τὸν κτίστην. Ψάλλομεν δὲ καὶ τοῦτο τῇ γ'. τῆς γ'. ἐβδομάδος ἐσπέρας, καὶ β'. στιχηρὰ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. δογματικὸν θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου ἅπαξ καὶ β'. ἰδιόμελα τῆς κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου, ἤχος πλ. β'. Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς. (οδ.) Ἔτερον Πάτερ ἀγαθέ, ἐμακρύνθη. Δόξα καὶ νῦν, τὸ β'. δογματικὸν θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰ δὲ εἴη μέγας ἅγιος, ἐν ἰδιόμελον τοῦ Ἀσώτου καὶ ἐν τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, εἰ ἐστὶ τοῦ ἁγίου, εἰδ' οὖν τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνα τὸν κατανυκτικὸν τοῦ ἤχου εἰς ς'. καὶ ἕτερον ἐνὸς τῶν προφalloμένων ἁγίων, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ τῆς Θεοτόκου κοντάκιον, καὶ ἡ τοῦ Πραξαποστόλου ἀνάγνωσις, κατὰ τὸ ἔθος.

Εἰς τὸν ὄρθρον, αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Εἶτα ὁ πολυέλεος ἡ ὁ Ἀμώμος μετὰ τῶν ἀναστασίμων τροπαρίων αὐτοῦ, καὶ εὐδὺς ἡ ὕπακοή τοῦ ἤχου. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τῷ Πανηγυρικῷ, οὗ ἡ ἀρχή· Πρῶτην ἡμῖν ἡ μεγάλη. Εἶτα οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ· καὶ ὁ ν'. Κανόνες γ'. ὁ α'. ἀναστάσιμος εἰς δ'. τοῦ ἁγίου εἰς δ'. καὶ τοῦ Ἀσώτου εἰς ς'. ἤχος β'. Τὴν Μωσέως ὠδὴν, πλὴν πρὸς τὸν ἤχον προηγούνται. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, καὶ ἀνάγνωσιν, εἰ ἔχει ὁ ἅγιος, εἰ δὲ μή, λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν Ἀσωτον, οὗ ἡ ἀρχή· Αἰ μὲν τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ Ἀσώτου, ἤχος γ'. Τῆς πατρῴας δόξης σου. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, φάλλομεν ἀπὸ γ'. τὸ ἐν, καὶ ἀπὸ ς'. τὸ ἄλλο, τὸ δὲ τοῦ ἁγίου κάθισμα εἰς τὴν στιχολογίαν. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς

αίνους, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ β'. ἰδιόμελα τοῦ Ἀσώτου, ἤχος β'. Ὡ πόσων ἀγαθῶν. Καὶ ἄλλο· Τὴν τοῦ Ἀσώτου φωνήν. Δόξα, τὸ ἑωθινὸν στιχηρὸν τοῦ εὐαγγελίου, εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, τὸ αὐτοῦ, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος καὶ προσόμοια, ἰστώμεν η'. Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον, τὸ τῆς κυριακῆς ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχοῦ οἱ ἀναστάσιμοι. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τοῦ Ἀσώτου. Προκείμενον, ἄμνημον τοῦ ἡχοῦ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, πάντα μοι ἔξεστιν. Ἀλληλούια, ἤχος β'. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός. Στίχος β'. Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν τῆς κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Σαββάτῳ τῆς Ἀπόκρεω, ἦτοι τῶν ψυχῶν. Τῇ παρασκευῇ ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. (π. 123] καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἡχοῦ, καὶ γ'. τοῦ Τριωδίου εἰς τοὺς κοιμηθέντας, ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐν Ἐδὲμ παράδεισος ποτέ, καὶ ἕτερον εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον, πρὸς τὸ Δεῦτε, ἅπαντες πιστοί, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, ψάλλομεν τὰ γ'. μαρτυρικά, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου· ταῦτα δὲ τοῦ Τριωδίου, τὰ εἰς ἡχον πλ. δ'. ἀπὸ τοῦ προκειμένου. Εἰς τὸν στίχον, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ στίχου, καὶ β'. νεκρώσιμα τοῦ ἡχοῦ καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, ἤχος πλ. δ'. Ὁ βάθει σοφίας φιλανθρώπως. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰ ἀπόδειπνα, καὶ εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰ δὲ εἷη μέγας ἅγιος, τοῦ ἁγίου. Μετὰ δὲ τὸ ἐσπερινόν, κατερχόμεθα εἰς τοὺς τάφους καὶ ψάλλομεν κανόνα τὸν νεκρώσιμον τοῦ ἡχοῦ, ἐπειδὴ ἐν τῷ ὄρθρῳ οὐ ψάλλεται. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, καθίσμα· Ἀληθῶς ματαιώτης, καὶ θεοτοκίον ἀπὸ ς'. Μετὰ τῶν ἁγίων. Εἰς τὴν ἐκτενῆ, τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰ μὲν εἷη μέγας ἅγιος, ψάλλομεν Θεός Κύριος καὶ τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου, Δόξα, Ὁ βάθει σοφίας, καὶ θεοτοκίον· εἰ δὲ οὐκ ἔστι, ψάλλομεν Ἀλληλούια καὶ τὸ τροπάριον· Ὁ βάθει σοφίας, καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία, καθίσματα β'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Καθίσματα μαρτυρικὰ τοῦ ἡχοῦ. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ Δαμασκηνοῦ, εἰς δύοσεις γ'. οὗ ἡ ἀρχή· Τὰ τῶν βρωμάτων ἡδέα καὶ τίμια. Εἶτα ὁ Ἀμωμος, ἤχος πλ. α'. μετὰ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων αὐτοῦ, καθίσμα, ἤχος πλ. α'. Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν, καὶ θεοτοκίον. Κανόνες β'. τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἰς δ'. καὶ τὸν νεκρώσιμον τοῦ χοροῦ Θεοδώ-

ρου τοῦ Στουδίτου εἰς η'. ἤχος πλ. δ'. Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί. Λέγομεν δὲ καὶ τὴν β'. ὡδὴν. Ἀπὸ γ'. ὡδὴς, κάθισμα, ἤχος πλ. β'. Ἀληθῶς ματαιότης. Εἰ δὲ εἴη μέγας ἅγιος, τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ οἴκους καὶ γ'.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ ς'. ὡδὴς προκατέρχεται ὁ παρεκκλησιάρχης ἐν τοῖς τάφοις καὶ ἐτοιμάζει, ἅπτων κηρούς καὶ κανδύλας καὶ θυμίων. Μετὰ δὲ τὴν θ'. ὡδὴν, ἀρχόμενοι τοῦ ἑξαποστειλαρίου. Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων, ἐξερχόμεθα πάντες διὰ τῶν βασιλικῶν πυλῶν καὶ κατερχόμεθα εἰς τοὺς τάφους τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, λέγοντες τὸ εἰρημένον ἑξαποστειλάριον, ἕως γ'. καὶ φάλλομεν ἐκεῖ καὶ τοὺς αἰνους, καὶ ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν τὰ δ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, καὶ β'. ἐκ τῶν προσομοίων τῆς ἐσπέρας, ἤχος πλ. δ'. Ὁ ἐν Ἐδέμ παρὰ θείους, καὶ ἕτερον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, πρὸς τὸ δεῦτε ἅπαντες πιστοί, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἡ σκέπη σου, ἡ ἐκτενής, τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. Ἀπολυτίκιον, τὸ προγραφέν. Ἡ α'. ὥρα καὶ ἀπόλυσις.

Ἡ δὲ ἁγία λειτουργία τελεῖται ἐν τοῖς τάφοις, καὶ φάλλομεν τυπικὰ καὶ ἀντὶ τῶν μακαρισμῶν, λέγομεν τὴν δ'. ὡδὴν τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου, τροπάριον καὶ κοντάκιον τὰ νεκρώσιμα. (οδ.) Προκείμενον, ἤχος πλ. β'. Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, στίχος. Μακάριοι ὧν ἀφένθησιν αἱ ἀνομίαι. Ἀλληλούια, ἤχος ὁ αὐτός. Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου. Στίχος β'. Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. Εἶπεν ὁ Κύριος· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε. Κοινωνικόν, ἤχος πλ. α'. Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων γίνεται, καὶ Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου.

Εἰ δὲ τύχη ἑορτὴ μεγάλου ἁγίου, εἰς τοὺς τάφους μὲν γίνεται προλειτουργία καὶ νεκρώσιμος ἀκολουθία, ἐν δὲ τῷ ναῷ ἡ τελεία μετὰ καὶ τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς.

Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω. Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας ἡ στιχολογία, ὡς σύνηθες, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τῆς Ἀπόκρεω γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. ἤχος πλ. β'. Ἐννοῶν τὴν ἡμέραν. Ὡ ποία ὥρα τότε. Ὅταν ἔλθῃς ἐν δόξῃ. Τοῦτο δὲ φάλλεται καὶ τῇ γ'. τῆς μεγάλης ἐβδομάδος, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον, δογματικὸν τοῦ ἤχου τὸ α'. Εἰ δὲ εἴη μέγας ἅγιος, λέγομεν ἀναστάσιμα γ'. καὶ γ'. τῆς κυριακῆς, καὶ β'. τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον τὸ εἰρημένον. Εἰσοδος. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ, καὶ β'. ἰδιόμελα τῆς Ἀπόκρεω, ἤχος πλ. δ'. Ὅταν τίθωνται θρόνοι. Ἄλλο. Οἶμοι μέλαινα ψυχή. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον

τοῦ ἡχου, τὸ β'. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, λέγομεν (;) αὐτό· εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, εἰ ἔχει, εἰ δὲ μὴ, τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνες β'. τῆς Ἀπόκρεω, ἡχος πλ. δ'. Ἰωσήφ· Χαίρει χορός, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἰς δ'. εἰ δὲ ἐστὶν ἑορταζόμενος, καὶ ὀφείλει ψαλθῆναι ἐν τῷ ὄρθρῳ, ψάλλομεν ἕτερον ἅγιον ἐκ τῶν προψαλλομένων τῆς τεσσαρακοστῆς. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, λέγομεν αὐτὸ εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι. Καθίσματα ἀναστάσιμα τοῦ ἡχου. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Ἐπειτα ὁ Πολυέλεος, καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχου, καὶ ἀνάγνωσις λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν β'. παρουσίαν, οὔ ἡ ἀρχή· Ἐνόμιζον μέγαλον. Οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου, τὸ προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες β'. ὁ ἀναστάσιμος εἰς ς'. καὶ τῆς Ἀπόκρεω, ἡχος πλ. β'. εἰς η'. Εἰ δὲ εἴη μέγας ἅγιος, ἰστώμεν ις'. καὶ λέγομεν τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. τῆς δὲ κυριακῆς, εἰς η'. προηγούμενοι δὲ καὶ οὗτοι, πρὸς τὸν ἡχόν (π. 124] Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, εἴπερ ἐστὶν ἑορταζόμενος, καὶ ἀνάγνωσις αὐτοῦ, εἰ ἔχει, εἰ δὲ μήγε, κάθισμα κατανυκτικόν, ἡχος πλ. β'. Ἐννοῶν τὴν ἡμέραν τὴν φοβερὰν. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ Χρυσοστόμου, οὔ ἡ ἀρχή· Παρακαλῶ ὑμᾶς, ἀδελφοί. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον, ἡχος πλ. α'. ἢ μᾶλλον α'. Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, ψάλλομεν αὐτὸ ἀπὸ γ'. ψδῆς, τὸ δὲ κάθισμα αὐτοῦ ἀπὸ στιχολογίας. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ εἰς τὴν β'. παρουσίαν. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος, καὶ εἰ ἐστὶν ἑορταζόμενος ἅγιος, τὸ Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ β'. τῆς Ἀπόκρεω, ἡχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, εἶτα τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον β'. ἡχος α'. Προκαθάρωμεν ἑαυτούς, ἀδελφοί. Δόξα, τὸ ἐωθινόν, εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, τὸ τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Τροπάριον ἀναστάσιμον, εἶον λάχῃ. Ἡ α'. ὦρα καὶ ἡ κητήχησις καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς Ἀπόκρεω. Προκείμενον, ἡχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν. Στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς ψαλμός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελ-

φοί, βρῶμα ἡμᾶς οὐ παράσῃσι τῷ Θεῷ. Ἀλληλουία, ἥχος πλ. δ'. Δεῦτε ἀγαλλιάσώμεθα τῷ Κυρίῳ. Στίχος β'. Προφθάσωμέν τὸ πρόσωπον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος, ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Εἰ δὲ ἔχει καὶ ὁ ἅγιος, ἀμφοτέρω, προηγουμέναι δὲ τῆς κυριακῆς, εἴτα τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε, καὶ τοῦ ἁγίου.

Τῇ αὐτῇ κυριακῇ, ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, γ'. καὶ ἕτερα γ'. ἄλλου προφαλλομένου ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Προκειμένον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου, ἥχος πλ. δ'. Λιχνευσάμενοι, ἐκ β'. καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον τὸ α'. Μάρτυρες Κυρίου· αἰεὶ γὰρ πρὸς τὸν ἥχον τοῦ στιχηροῦ τῆς τεσσαρακοστῆς λέγομεν καὶ τὰ μαρτυρικά, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, οἴου κἂν τύχη, τὴν γὰρ ἐβδομάδα ταύτην πᾶσαν ἑορτάζομεν, οἴου κἂν τύχη ἁγίου, καὶ οὔτε μετανοίας ποιῶμεν ἐν τῷ μέσῳ, ἄνευ τῆς τετάρτης καὶ τῆς παρασκευῆς, τὰς γὰρ αὐτὰς β'. ἡμέρας, οἴου κἂν τύχη ἁγίου, κἂν αὐτοῦ τοῦ Προδρόμου, ἢ ἑτέρου τῶν μεγάλων ἁγίων, ἀλληλουία φάλλομεν, εἰ μήπου τύχη αὐτῇ ἡ κυρία ἡμέρα τῆς Ὑπαπαντῆς.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν ἑνὸς τῶν προφαλλομένων ἁγίων. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κάθισμα αὐτοῦ. (οβ.)

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἡ στιχολογία, κάθισμα ἓν. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀναγνώστis, ἔτι οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Κανόνες γ'. ἓνα τῆς Ὀκτωήχου τὸν κανανυκτικόν, καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ ἄλλον ἑτέρου ἁγίου, προφαλλομένου, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. καὶ ς'. ᾠδῆς, τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου, ἥχος γ'. Πάντα τὸν χρόνον ἡ νηστεία, ἐκ β'. Μαρτυρικὸν τὸ α'. τοῦ αὐτοῦ ἥχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας, εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, τοῦ ἁγίου.

Τῇ β'. τῆς Τυροφάγου, ἐσπέρας, μετὰ τὸ προοίμιον, ἡ στιχολογία, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας γ'. καὶ ἕτερα γ'. ἑνὸς τῶν προφαλλομένων ἁγίων, οὗ τὸν κανόνα φάλλομεν εἰς τὴν παννυχίδα, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκειμένον τῆς ἡμέρας. Ἐπεὶ, ὡς εἴρηται, οἷος ἂν τύχη ἅγιος, ἑορτάζομεν αὐτόν, οὐδὲ γὰρ μετανοίας ποιῶμεν ἐν τῷ μέσῳ. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἥχος πλ. δ'. Διὰ νηστείας καθαρθῆναι σπεύσωμεν, καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον τὸ β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, ὁ κανὼν τοῦ προφαλλομένου ἁγίου. Ἀπὸ ς'. ᾠδῆς, τὸ καθίσμα αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τοῦ ἁγίου. Ἡ στιχολογία, καθίσμα ἐν. Καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. Ἀνάγνωσις, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου εἰς, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ ἑτέρου ἐνὸς τῶν προφαλλομένων ἁγίων, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. καὶ ς'. ᾠδῆς, τὰ καθίσματα αὐτῶν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἦχος γ'. Ἀσμένως λαοὶ τὴν νηστείαν ἀσπασώμεθα, ἐκ β'. καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τὸ β'. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, εἰ μὴ ἔχει ὁ ἅγιος, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι καταλιμπάνεται ἡ προηγιασμένη τῆς τετράδος.

Τῇ γ'. τῆς Τυροφάγου. Ἑσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας γ'. καὶ ἕτερα γ'. τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλούια, οἷου καὶ τύχη ἁγίου, εἰ μήπου εἴη αὕτη ἡ κυρία ἡμέρα τῆς Ὑπαπαντῆς. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον, ἦχος α'. Περιχαρῶς δεξώμεθα πίστοι, β'. καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, τὸ γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν ἐνὸς τῶν προφαλλομένων ἁγίων, ποιούμεν δὲ καὶ μετανοίας, ὡς σύνηθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὁκτωήχου. (πλ. 125) Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ Θεολόγου· Τί λύετε τάξιν ἐπαινουμένην, εἰς δύοσεις β'. Κανόνες γ'. ἀνά δ'. τῆς Ὁκτωήχου ὁ σταυρώσιμος, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ ἄλλος ἑτέρου ἁγίου τῶν προφαλλομένων. Ἀπὸ γ'. καὶ ς'. ᾠδῆς, τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον, ἦχος α'. Βρωμάτων νηστεύουσα ψυχὴ μου, καὶ μαρτυρικὸν τοῦ αὐτοῦ ἡχου τὸ γ'. καὶ θεοτοκίον. Ἡ α'. ὥρα, καὶ αἱ μετάνοιαι, ἡ κατήχησις καὶ ἀπόλυσις.

Ἀρχὴ δὲ γ'. ὥρας σημαίνει τὴν γ'. καὶ συναγόμενοι ἅπαντες ἐν τῷ ναῷ ἔσωθεν, ψάλλομεν αὐτὴν τριψαλμον, καὶ στιχολογοῦμεν τῆς ἀκολουθίας καθίσμα ἐν, εἶτα προκείμενον, ἦχος πλ. β'. Κύριε, ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα, λιτῶς δὲ καὶ οὐ μετὰ ἡχου, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, τὸ Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον με. αἱ μετάνοιαι, ὡς σύνηθες, καὶ ἡ εὐχή.

Καὶ εὐθὺς συνημμένως φάλλομεν καὶ τὴν ς'. ὥραν, ἀρχόμενοι ἀπὸ Τρισαγίου. Οὐ στιχολογοῦμεν δέ, ἀλλὰ μετὰ τὸ τρίφαλμον, φάλλομεν προκείμενον, ἤχος β'. Ὁ ἐν ἕκτῃ ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, λιτῶς καὶ αὐτὸ καὶ οὐ μετὰ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρῤῥησίαν, καὶ εὐθὺς τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, ἤχος γ'. Βασιλεῦ ἅγιε παντοδύναμε, Δόξα καὶ νῦν, τὸ τέλος αὐτοῦ, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ τροπάριον, εἴτα τὸ προκείμενον καὶ ἡ προφητεία, καὶ εὐθὺς Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν, Τρισάγιον, αἱ μετάνοιαι, ἡ εὐχὴ καὶ ἀπόλυσις.

Περὶ δὲ ς'. ὥραν, σημαίνει τὴν θ'. καὶ συναγόμενοι, φάλλομεν καὶ ταύτην τρίφαλμον, εἴτα ἡ στιχολογία, τὸ προκείμενον, ἤχος πλ. δ'. Ὁ ἐν τῇ ἐννάτῃ ὥρᾳ, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· Ὁ δὲ ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου. Μὴ δὴ παραδώῃς ἡμᾶς εἰς τέλος, τὸ Τρισάγιον, αἱ μετάνοιαι, καὶ ἡ εὐχή, καὶ εὐθὺς οἱ μακαρισμοί, εἰς ἤχον πλ. δ'. καὶ στιχολογοῦμεν τοὺς μακαρισμούς, μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, μετὰ ἤχου, εἴτα Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε. Μνήσθητι ἡμῶν, ἅγιε. Μνήσθητι ἡμῶν, Δέσποτα, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν Τυπικῶν, ἤγουν τὸ Πιστεύω, Ἄνες, ἄφες, συγχώρησον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, τὸ Κύριε ἐλέησον λ'. Μετὰ δὲ τὸ ἄρξασθαι ἡμᾶς στιχολογεῖν τοὺς μακαρισμούς, ἐξέρχεται ὁ ὠρολόγος καὶ σημαίνει τὸ μέγα τοῦ ἑσπερινοῦ, ὁ δὲ διάκονος, ἐξερχόμενος, θυμιᾷ, φαλλόντων ἡμῶν τὰ τυπικά, ὡς εἴρηται. Καὶ μετὰ τὴν τούτων πλήρωσιν, θυμιάσας πάντα τὸν ναὸν καὶ εἰσελθὼν ἅμα τῷ ἱερεῖ, βαλὼν τε σὺν αὐτῷ μετάνοιαν ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ ὁ διάκονος, ἐξέρχεται καὶ λέγει· Εὐλόγησον δέσποτα, (οἪ.) καὶ ὁ ἱερεὺς· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος νῦν καὶ αἰεί. Ὁ λαός· Ἀμήν, καὶ εὐθὺς Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. καὶ φάλλομεν τὸ λυχνικόν.

Τῇ δὲ αὐτῇ δ'. ἑσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶντες ς'. φάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἤχος γ'. Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ τῆς νηστείας, ἐκ β'. εἴτα στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ μαρτυρικὸν πρὸς τὸν ἤχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου τὸ δ'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ καὶ μανουαλίων, εἴτα τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· Ὁ Θεός, ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με, τὰ ἀναγνώσματα, τὸ δὲ Φῶς Χριστοῦ οὐ λέγομεν, οὔτε σήμερον, οὔτε τῇ παρασκευῇ. Ἀντὶ δὲ τοῦ Κχτευθундῆτω, φάλλομεν προκείμενον, ἤχος πλ. β'. Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, στίχος· Κύριε, οὐχ ὑφώθη ἡ καρδιά μου, στίχος β'. Οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις, στίχος γ'. Εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν, ἀλλὰ ὑψωσα τὴν ψυχὴν μου, ὡς τὸ ἀπογεγαλακτισμέ-

νον. Καὶ ἀντὶ τοῦ χερουβικοῦ, ψάλλομεν Νῦν αἱ δυνάμεις, καὶ κατὰ τάξιν ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Εἰς δὲ τὴν ὑποστροφὴν τῶν ἁγίων, Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως. Τοῦτο γὰρ ψάλλομεν καὶ ὅλην τὴν τεσσαρακοστήν. Κοινωνικόν· Γεύσασθε καὶ ἴδετε, εἴτα εἰσέρχεται ὁ στίχος τῆς τραπέζης.

Τὴν δὲ παννουχίδα ψάλλομεν συνημμένως μετὰ τοῦ ἀποδείπνου πρὸς ὥραν ια'. κρουομένου τοῦ ξύλου· ψάλλομεν δὲ κανόνα ἐνός τῶν προψαλλομένων ἁγίων, καὶ ἀπὸ ς'. τὸ κάθισμα αὐτοῦ, μετανοίας δὲ οὐ ποιοῦμεν διὰ τὸ ἐορτάζειν καὶ τῇ αὔριον, οἷου καὶ τύχη ἁγίου.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ταύτῃ τῇ ἐβδομαδί, οὔτε Τριωδίον ψάλλομεν, οὔτε κάθισμα τοῦ Τριωδίου, ἀλλὰ μόνα τὰ ἰδιόμελα στιχηρὰ σὺν τῇ εἰρημένη ἀκολουθίᾳ.

Τῇ ε'. τῆς Τυροφάγου εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τοῦ ἁγίου. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἓν. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Αἱ ἀναγνώσεις, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, ὁ ἀποστολικός, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ ἄλλος ἐτέρου ἁγίου τῶν προψαλλομένων. Ἀπὸ γ'. καὶ ς'. ὡδῆς, τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων. Ἐξαποστειλάριον Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἤχος γ'. Ἐλαμψε τῆς ἐγκρατείας, καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν (π. 126] ἤχον τὸ δ'. καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας, καταλιμπάνεται δὲ καὶ προηγιασμένη τῆς παρασκευῆς, τὰς δὲ ὥρας, ψάλλομεν ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν.

Ἐσπέρας, μετὰ στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, στιχηρὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ ἕτερα ἄλλου ἁγίου τῶν προψαλλομένων, ἰστώμεν γὰρ ς'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον, ἤχος β'. ἐκ β'. Ὁ τοῦ Κυρίου Σταυρός, καὶ μαρτυρικόν, εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον τὸ α'. καὶ θεοτοκίον, ἢ παννουχίς συνημμένως τῷ ἑσπερινῷ, ψάλλομεν κανόνα ἐνός τῶν προψαλλομένων ἁγίων.

Τῇ παρασκευῇ τῆς Τυροφάγου. Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου, οἷου καὶ τύχη ἁγίου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν προφήτην Ἰωνᾶν καὶ Δανιήλ, οὗ ἡ ἀρχή· Φαιδρὰ σήμερον ἡμεῖν ἡ πανήγυρις, εἰς δόσεις β'. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου εἰς, ὁ σταυρώσιμος, καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ ἄλλος ἐτέρου ἁγίου τῶν προψαλλομένων, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. καὶ ς'. ὡδῆς, τὰ καθίσματα αὐτῶν. Ἐξα-

ποστειλάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον, ἦχος πλ. β'. Πρὸ τοῦ σωτηρίου Σταυροῦ, β'. καὶ μαρτυρικὸν τοῦ αὐτοῦ ἡχου τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Ἡ α'. ὥρα, χωρὶς στιχολογίας, καὶ ἡ συνήθης ἀνάγνωσις. Αἱ δὲ λοιπαὶ ὥραι, ἡγουν ἡ γ'. καὶ ς'. καὶ δ'. ὡς προεγράφη τῇ δ'. τῆς τοιαύτης ἐβδομάδος ἀπαρallάκτως. Αἱ τε στιχολογίαι, καὶ ὥραι τῆς ἡμέρας αἱ αὐταὶ σὺν τοῖς προκειμένοις ὁμοίως καὶ τῇ λειτουργίᾳ τῶν προηγιασμένων.

Εἰς δὲ τὸ λυχνικὸν οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἐκ β'. ἦχος β'. Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀδελφοί, καὶ τῶν ὁσίων πατέρων στιχηρὰ γ'. ἦχος δ'. πρὸς (τὸ) Δεῦτε ἅπαντες πιστοί, καὶ νεκρώσιμον ἐν, τὸ Θρηνῶ καὶ ὁδύρομαι, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος, ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ τοῦ ἁγίου στιχηρὰ β'. εἶτα τὰ λοιπά, ὡς εἴρηται. Εἰσοδος. Προκείμενον, ἡ προφητεία, ἀντὶ τοῦ Κατευθυνθήτω, Ἐλπίσάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, καὶ ἀπλῶς πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς εἴρηται τῇ τετράδι.

Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα, ψάλλομεν κανόνα νεκρώσιμον τοῦ ἐνεστῶτος ἡχου εἰς τοὺς τάφους τῶν ἀδελφῶν, ὡς σύνηθες, σὺν τοῖς ἀποδείπνοις.

Τῷ σαββάτῳ τῆς Τυροφάγου. Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἦχος δ'. τροπάριον. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων, ὃ λέγομεν καὶ εἰς τὰ ἀπόδειπνα, εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, λέγομεν καὶ τοῦ ἁγίου, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Καθίσματα μαρτυρικὰ τοῦ ἡχου καὶ θεοτοκίον, εἶτα τὸν Ἀμωμον μετὰ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων αὐτοῦ, κάθισμα νεκρώσιμον, (οἱ) ἦχος πλ. α'. Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, οὗ ἡ ἀρχή. Οὐδὲν ὡς ἀληθῶς, εἰς δόσεις γ'. Κανόνες β'. τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν εἰς η'. ποίημα τοῦ κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, ἦχος πλ. δ'. λέγομεν δὲ καὶ τὴν β'. ᾠδὴν, πλὴν οὐ στιχολογοῦμεν αὐτήν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῶν ὁσίων. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, λέγομεν αὐτὸ ἀπὸ γ'. Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἡχου καὶ τὰ γ'. τῶν ἁγίων πατέρων, ἃ καὶ τῇ ἐσπέρᾳ ψάλλομεν, πρὸς τὸ Δεῦτε ἅπαντες πιστοί, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ στίχου, καὶ β'. νεκρώσιμα εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον τῆς Ὀκτωήχου καὶ θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὡδὴ τοῦ κανόνος τῶν ὁσίων ἡ δ'. Τροπάριον τῶν ὁσίων καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον, ἤχος βαρύς· Καυχῶνται ὅσοι, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, τὰ τῆς εἰρήνης διώκετε. Ἀλληλουία, ἤχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος· προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου. Τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας, ἡ στιχολογία, ὡς σύνηθες, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τῆς κυριακῆς ιδιόμελα γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. ἤχος πλ. β'. Ἡλιος ἀκτῖνας ἔδυσεν, β'. Ἐξεβλήθη Ἀδὰμ τοῦ παραδείσου. Ἐκάθισεν Ἀδὰμ. Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἰ δὲ εἴη μέγας ἅγιος, γ'. μὲν ἀναστάσιμα καὶ γ'. τῆς κυριακῆς ἐφ' ἅπαξ καὶ β'. τοῦ ἁγίου, καὶ τὸ θεοτοκίον, ὡς εἴρηται. Εἰσοδος. Προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ, καὶ β'. ιδιόμελα τῆς κυριακῆς, ἤχος πλ. α'. Οἱμοὶ ὁ Ἀδὰμ. Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον τὸ β'. Ἀπολυτίκιον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸν κανόνα τῆς Ὀκτωήχου εἰς ς'. καὶ ἕτερον ἑνὸς τῶν προψαλλομένων ἁγίων. Εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας ἑορταζόμενος, ψάλλομεν αὐτόν. Ἀπὸ γ'. κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Μετὰ τὴν παννυχίδα, ἡ ἐν τῷ Πράξαποστόλῳ ἀνάγνωσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα, τοῦ ἁγίου, εἰ ἔχει, καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, ὡς σύνηθες. Καθίσματα ἀναστάσιμα. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Μετὰ τὸν Ἀρωμαὸν ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, καὶ ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ ἁγίου Βασιλείου εἰς τὰ Ἠθικὰ περὶ νηστείας, οὗ ἡ ἀρχὴ· Σαλπίζατε φησί. Οἱ ἀναβαθμοί, (π. 127] τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου, τὸ Πᾶσα πνοή, καὶ τὸ ἀναστάσιμον εὐαγγέλιον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τῆς Ὀκτωήχου οἱ β'. εἰς η'. καὶ ὁ τῆς κυριακῆς, εἰς ς'. ἤχος πλ. β'. εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. καὶ τῆς κυριακῆς εἰς ς'. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου, εἰ δὲ οὐ ψάλλομεν ἅγιον, λέγομεν κατανουκτικόν, ἤχος πλ. β'. Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· λόγος β'. περὶ νηστείας τοῦ μεγάλου Βασιλείου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Παρακαλεῖτε. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς κυριακῆς, ἤχος πλ. β'. Τῆς σοφίας ὁδηγέ. Καὶ εἰ ἐστὶ ταχύ, ἀνάγνωσις· λόγος κ'. τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον· Ὅταν

δὲ νηστεύητε, μέχρι τοῦ Ἡθικοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ ἐν τῷ Τριῳδία ἕτερα β'. ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἦχος ὁ αὐτός· Ἐφθασε καιρός, Δόξα τὸ ἐωθινὸν τοῦ εὐαγγελίου, ἡ τὸ τοῦ ἀγίου ἐὰν ἔχη, καὶ νῦν Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Ἡ α'. ὥρα καὶ ἀνάγνωσις μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς. Κατήχησις τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου. Καθ' ἐκάστην γὰρ κυριακὴν ἀπὸ τῆς σήμερον, καὶ τετράδα ὁμοίως καὶ παρασκευὴν, κατηχήσεις τοῦ αὐτοῦ ἀναγινώσκομεν εἰς τὴν α'. ὥραν· ταύτας δὲ ἄλλος οὐκ ἀναγινώσκει, εἰ μὴ ὁ προεστώς, ἡ ἀπόντος αὐτοῦ, ὁ οἰκονόμος, εἰ δὲ λείπουσι καὶ ἀμφότεροι, ὁ ἐκκλησιάρχης, πλὴν ἱσταμένων πάντων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι, Δόξα, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς κυριακῆς. Προκείμενον, ἦχος πλ. δ'. Εὐξασθε καὶ ἀπόδοτε, στίχος· Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, νῦν ἐγγύτερον. Ἀλληλούια, ἦχος πλ. δ'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε.

Τῇ κυριακῇ, ἐσπέρας, οὐ στιχολογούμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἡχοῦ δ'. καὶ β'. τοῦ Τριῳδίου τῆς β'. ἦχος β'. πρὸς τὸ Ἄγγελος μὲν τὸ χαῖρε, Δόξα καὶ νῦν, Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου, τὸ γὰρ ἕτερον στιχηρὸν τὸ προσόμοιον τοῦ κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου καταλιμπάνομεν. Εἴσοδος εἰς τὸ Φῶς ἰλαρόν· καὶ ἐν πάσαις δὲ ταῖς κυριακαῖς τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς, εἴσοδος γίνεται εἰς τὸ Φῶς ἰλαρόν, εἶτα προκείμενον, ἦχος πλ. δ'. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου, στίχος· Ἡ σωτηρία σου, ὁ Θεός, ἀντιλάβοιτό μου, στίχος β'. Ἰδέτωσαν πτωχοὶ καὶ εὐφρανθήτωσαν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἦχος δ'. Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου, Κύριε. Μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τὸ α'. καὶ θεοτοκίον· Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά.

Παννυχίδα δὲ ἀφ' ἐσπέρας οὐ ψάλλομεν διὰ τὴν παράκλησιν, (οδ.) ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὸ ἀπόδειπνον ποιούμεν μετανόας, ψάλλομεν δὲ λιτῶς ἔξω, ὡς σύνητες.

Τῇ β'. τῆς α'. ἐβδομάδος εἰς τὸν ὄρθρον, ἐγειρόμεθα, ὡς καθ' ἡμέραν ὥρα ἡ'. διὰ τὴν παράκλησιν. Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Ἡ στιχολογία, καθίσματα β'. ἀπὸ τοῦ α'. καθίσματος, κάθισμα τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ τοῦ β'. καθίσματος, κάθισμα τοῦ

Στουδίτου, πλὴν πάντα τὰ καθίσματα πρῶτον ὁ ψάλτης, εἶτα ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον ἀναγινώσκειν ἀρχόμεθα τὸν ἅγιον Ἐφραίμ ἐν τε τοῖς ὁρθροῖς καὶ εἰς τὰς ὥρας· εἰς μὲν τὸν ὁρθρον ἐκάστη ἀνάγνωσις, ὡσεὶ φύλλα β'. ἢ καὶ γ'. εἰς δὲ τὰς ὥρας, ἐν καὶ ἡμῖς. Μετὰ ποίνυν τὴν β'. ἀνάγνωσιν τοῦ ὁρθρου, ὁ Ν'. καὶ εὐθὺς τὰ τῆς ἡμέρας Τριψόδια ἀργῶς καὶ μετὰ προσοχῆς, ἰστῶντες ἀεὶ στίχους(?) ιδ'. ἀπὸ τοῦ Ἐπάγγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα· τὸ μὲν τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ τριψόδιον εἰς η'. μετὰ τοῦ εἰρμοῦ, τὸ δὲ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου εἰς ς'. καὶ οὕτως ποιῶμεν πᾶσαν τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν· ψάλλομεν δὲ τὰς τρεῖς ὥδας μόνας, μήτε κάθισμα διαμένοντες, μήτε ἀνάγνωσιν ποιῶντες. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον, ἤχος πλ. α'. ἐκ β'. Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία. Μαρτυρικὸν τοῦ αὐτοῦ ἤχου τὸ α'. καὶ θεοτοκίον. Καὶ εὐθὺς τὴν πρώτην ὥραν συνημμένως τρίψαλμον· οὐ γὰρ διαχωρίζομεν αὐτήν, ὡς τινες, καὶ ψάλλομεν αὐτὴν μετὰ στιχολογίας ἀργῶς, εἶτα τὸ προκείμενον μετὰ ἤχου· Τὸ πρῶτ' εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου, στίχος· Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισον, στίχος ἕτερος· Ὅτι πρὸς σὲ προσεύξομαι, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Τί σε καλέσωμεν, ὦ κεχαριτωμένη, καὶ εὐθὺς ἡ ἀνάγνωσις.

Δεῖ γὰρ γινώσκειν, ὅτι κατὰ πᾶσαν τὴν μεγάλην ταύτην τεσσαρακοστήν, τὰς ε'. ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, μετὰ τὸ θεοτοκίον, τὸ Τί σε καλέσωμεν, εὐθὺς γίνεται ἡ ἀνάγνωσις τῆς α'. ὥρας, τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας, μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς α'. ὥρας· Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος, πλὴν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τὰς ὥρας (οὐκ) ἀναγινώσκομεν τὸν ἅγιον Ἐφραίμ, ἀλλὰ λόγον εἰς τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου εἰς τὸν ς'. ψαλμόν, εἰς δόσεις δ'. πληροῦντες αὐτὸν εἰς τὴν θ'. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον, λιτῶς καὶ οὐ μετὰ ἤχου, ἐκ γ'. εἶτα τὸ Τρισάγιον, Τὸ Κύριε ἐλέησον με'. ἡ εὐχή· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, μετάνοιαι ιε'. ὡς σύνηδες, εἶτα αἱ εὐχαί· Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος, καὶ τὴν ἑτέραν συνημμένως (π. 128] αὐτῇ· Ὁ ἀποστέλλων τὸ φῶς, καὶ ἀπόλυσις.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι πάσας τὰς ὥρας τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ ψάλλομεν.

Πληρουμένης δὲ β'. ὥρας, σημαίνει τὴν γ'. καὶ ψάλλομεν αὐτὴν τρίψαλμον, στιχολογοῦμεν δὲ καὶ ἀναγινώσκομεν, ὡς καὶ εἰς τὴν α'. ὥραν· ἐξίσου γὰρ καὶ τὰς ἀναγνώσεις καὶ τὰς μετανοίας ποιῶμεν εἰς πάσας τὰς ὥρας, πλὴν τὴν ς'. ὥραν· ἐν ταύτῃ γὰρ καὶ μόνῃ τῇ α'. ἐβδομάδι, ἀναγινώσκομεν καὶ εἰς τὴν ς'. ὥραν· ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἐβδο-

μάδαις (σι;) ἀντὶ τῆς ἀναγνώσεως, ἀναγινώσκεται ἡ τῆς ἡμέρας προφητεία, καὶ ἀνάγνωσις οὐ γίνεται. Ὅμοίως καὶ τὰς παρασκευὰς εἰς τὴν θ'. ὥραν οὐκ ἀναγινώσκουμεν, τὰς δὲ λοιπὰς δ'. τῆς ἐβδομάδος ἡμέρας, ἀναγινώσκουμεν καὶ εἰς τὴν θ'. ὥραν· τὰ δὲ προκείμενα πάντων (sic) τῶν ὥρων τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς φάλλονται μετὰ ἤχου, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ θεοτοκία αὐτῶν, μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ θεοτοκίου, εὐθὺς γίνεται ἡ ἀνάγνωσις, εἴτα Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός, τὸ Τρισάγιον, ἡ εὐχή· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, αἱ συνήθεις ιε'. μετάνοιαι, ἡ εὐχή τῆς γ'. ὥρας· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν σὴν εἰρήνην δεδωκώς τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἀπόλυσις. Τὰ δὲ μεσῶρια φάλλομεν ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν.

Δεῖ δὲ εἰδέναι καὶ τοῦτο, ὅτι αἱ στιχολογίαι τῶν ὥρων, φάλλονται κατὰ τῶν ἤχων τῶν (sic) προκειμένων αὐτῶν, ἤγουν ἐν μὲν τῇ α'. ὥρᾳ, ἡ α'. καταβασία τῶν ἀλληλουιαρίων τοῦ πλ. β'. ἤχου, ἐν δὲ τῇ γ'. ἡ β'. καταβασία τοῦ αὐτοῦ ἤχου, ἐν δὲ τῇ ἑκτῇ, ἡ α'. καταβασία τοῦ β'. ἤχου, ἐν δὲ τῇ θ'. ὥρᾳ, ἡ α'. καταβασία τοῦ πλ. δ'. ἤχου, ἐν δὲ τῷ ὀρθρῷ εἰς τὰ γ'. καθίσματα τῶν στιχολογιῶν, λέγομεν τὰ θ'. ἀλληλουιάρια τοῦ ἐνεστῶτος ἤχου, τὸ δὲ ψαλτήριον ἀκολουθῶς καθ' εἰρμόν ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους, πληροῦμεν δὲ αὐτὸ β'. τὴν ἐβδομάδα.

Ἀρχὴ δὲ ε'. ὥρας σημαίνει τὴν ζ'. καὶ μετὰ τὸ τρίψαλμον καὶ τὴν στιχολογίαν, προκείμενον· Ὁ ἐν ἑκτῇ ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, καὶ οἱ ἐπ' αὐτῷ στίχοι, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· Ὅτι οὐκ ἔχομεν παύρησίαν, καὶ εὐθὺς λέγεται ὑπὸ πάντων, τὸ τῆς ἡμέρας τροπάριον, εἴτα ὁ ἀναγνώστης, Δόξα καὶ νῦν, καὶ λέγει ὁ λαὸς τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ εὐθὺς τὸ προκείμενον τῆς προφητείας, καὶ τὴν προφητείαν, εἴτα τὸ δεύτερον προκείμενον, καὶ εὐθὺς συνημμένως ἡ ἀνάγνωσις, ὥς γὰρ εἴρηται, ταύτῃ, τῇ α'. ἐβδομάδι, ἀναγινώσκουμεν καὶ εἰς τὴν ζ'. ὥραν τὰς δὲ λοιπὰς ἐβδομάδας οὐχί· μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν, τὸ Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον με'. μετάνοιαι ιε'. ἡ εὐχή τῆς ζ'. ὥρας καὶ ἀπόλυσις. (οδ.)

Ἀρχὴ δὲ τῆς ζ'. ὥρας σημαίνει τὴν θ'. καὶ πάλιν συνερχόμενοι φάλλομεν καὶ αὐτὴν τρίψαλμον, ἡ στιχολογία, τὸ προκείμενον· Ὁ ἐν τῇ ἑννάτῃ ὥρᾳ, Δόξα καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ εὐθὺς ἡ ἀνάγνωσις· ἀναγινωσκόντων δὲ, ἄπτονται αἱ κανδύλαι τοῦ ναοῦ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς ἀναγνώσεως, Μὴ δὴ παραδῶης, Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον με'. εὐχή· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, αἱ ιε'. μετάνοιαι, καὶ ἡ εὐχή τῆς θ'. καὶ εὐθὺς στιχολογοῦμεν τοὺς μακαρισμούς, μετὰ ἤχου. Ἄμα δὲ τῷ ἄρξασθαι τῶν μακαρισμῶν, σημαίνει τὸν μέγα σημαντῆρα τῆς ἐσπέρας,

καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν τυπικῶν, σημαίνει τὸν μικρὸν· εἰ μὴ γὰρ τὰ τυπικά τελειώσωμεν, οὐ σημαίνει τὸν μικρὸν σημαντῆρα. Διελθόντος δὲ τοῦ θυμιατοῦ, ψαλλόντων ἡμῶν τὰ τυπικά ἅμα τῷ πληρῶσαι αὐτά, ἀρχόμεθα τοῦ ἐσπερινοῦ.

Δεῖ δὲ γινώσκειν καὶ τοῦτο, ὅτι ταύτῃ καὶ μόνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐ λειτουργοῦμεν. Ψάλλομεν οὖν ἐν τοῖς τυπικοῖς καὶ τὸν ψαλμόν, τὸ Εὐλογήσω τὸν Κύριον. Ὅταν δὲ λειτουργοῦμεν, ψάλλομεν αὐτὸν ἐν τῷ τέλει τῆς λειτουργίας.

Χρὴ οὖν εἰδέναι, ὅτι ἐπᾶν οὐκ ἔχει εἴσοδον ἡ λειτουργία ὁ ἱερεὺς, εἰς πάντα τοῦ ὅλου χρόνου τὰ λυχνικά καὶ τὰς λοιπὰς ἀκολουθίας τῆς ἐκκλησίας ἀρχόμεθα τῆς ἀκολουθίας ἀπὸ Τρισαγίου καὶ λέγομεν τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, ὃ καὶ ταύτῃ τῇ ἐσπέρᾳ ποιοῦμεν καὶ πάντα τὸν χρόνον. Ἐπᾶν δὲ ἔχη εἴσοδον ὁ ἱερεὺς, ὡς πάντα τὰ σάββατα καὶ πάσας τὰς ἑορτὰς ὁμοίως καὶ πᾶσαν τὴν μεγάλην τεσσαρακοστήν, οὐκ ἀρχόμεθα ἀπὸ Τρισαγίου, ἀλλ' εὐθὺς Δεῦτε προσκυνήσωμεν, ἐκ γ'. καὶ τὸν ψαλμόν, τεκμαιρόμεθα. δὲ τοῦτο, ἐκ τοῦ ἐνδεδύσθαι τὸ φελώνιον τὸν ἱερέα, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν διάκονον τὸ στιχάριον καὶ θυμιᾶν δέ, ἢ οὕτως εἶναι αὐτοὺς γυμνοὺς, ὡς ἔχουσι καὶ αὐτοστόλους. Τῇ β'. τοῖνον τῆς α'. ἑβδομάδος ἐσπέρας στιχολογοῦμεν τὰ Πρὸς Κύριον, καὶ λειτουργία οὐ γίνεται ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ μόνῃ. Ἀπὸ δὲ τῆς γ'. καὶ δι' ὅλης τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, οὐ στιχολογοῦμεν ἐν τοῖς ἐσπερινοῖς, ἐκτὸς τῆς τοῦ σαββάτου ἐσπέρας, λειτουργοῦμεν δὲ καθ' ἐκάστην ἡμέραν τὴν θείαν λειτουργίαν τῶν προηγιασμένων.

Ταύτῃ τοιγαροῦν τῇ β'. ἐσπέρας, στιχολογοῦμεν, ὡς εἴρηται, τὰ Πρὸς Κύριον, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά τῆς γ'. προσόμοια ἐν τῷ Τριωδίῳ· δύο μὲν τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἦχος β'. πρὸς τὸ Πάντας ὑπερβάλλω, ἐν δὲ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, ἦχος πλ. α'. τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἴτα τὸ τοῦ προφήτου προκαίμενον, καὶ αἱ προφητεῖαι, ἔπειτα τὸ Καταξίωσον. (π. 129] Καὶ εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας ἐκ β'. ἦχος γ'. Νηστεύσωμεν νηστείαν δεκτὴν, μαρτυρικόν, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τὸ β'. Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Τρισάγιον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά, εἴτα αἱ τρεῖς ἀργαὶ μετάνοιαι, ἡ εὐχὴ τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ ἀπόλυσις.

Μέσον δὲ δεκάτης ὥρας, σημαίνει τὸ ἀπόδειπνον καὶ ψάλλομεν αὐτὸ οὕτως· Τρισάγιον, τὸ ἐξάψαλμον, ἔπειτα τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, μετὰ ἡχοῦ· ἐνδοθεν γὰρ τοῦ ναοῦ ψάλλομεν καὶ αὐτό, ὡς καὶ τὰ λοιπά, καὶ μετὰ ἡχοῦ τροπάριον· Τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν μου, Δόξα, Ὡς φοβερὰ ἡ

κρίσις σου, Κύριε, και νῦν, Τὴν ἀκαταίσχυντον, Θεοτόκε, ἐλπίδα σου· καὶ ταῦτα μετὰ ἡχου. Κύριε ἐλέησον μέ'. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, αἱ συνήθεις ιε'. μετάνοιαι, καὶ ἡ εὐχή· Κύριε, Κύριε, ὁ ρυσάμενος ἡμᾶς, καὶ εὐθὺς τὸν Ν'. καὶ κανόνα τὸν συνήθη τῆς παννουχίδος τοῦ ἡχου. Ἀπὸ γ'. ῥόδῃς, κάθισμα κατανουκτικὸν τοῦ ἡχου, ἀπὸ ς'. κοντάκιον τῆς Θεοτόκου ἐκ τῶν συνήθων. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ κανόνος, τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, σχολαιώτερον καὶ προσεκτικώτερον, εἶτα Τρισάγιον, καὶ ἐκτενής, καὶ εὐθὺς τὸ Κύριε παντοκράτορ, καὶ συνημμένως ἡ ὑπὲρ τῶν ὁμογενῶν εὐχή, τὸ Τρισάγιον τῶν κεκοιμημένων ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν εὐχή καὶ ἀπολύσις, καὶ γίνεται ἡ συνήθης μετάνοια καὶ συγχώρησις, τὴν δὲ λοιπὴν ἀκολουθίαν, ψάλλομεν ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν. Σήμερον γὰρ ἄγομεν ἀργίαν τῆς τραπέζης.

Τῇ γ'. τῆς α'. ἐβδομάδος. Ἀπὸ ταύτης ἐγειρόμεθα καθ' ἐκάστην ἀρχὴν ὥρας ς'. καὶ στιχολογοῦμεν καθίσματα γ'. καὶ ἐν μὲν τῇ α'. λέγομεν κάθισμα τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ. Πάντα δὲ τὰ καθίσματα πρῶτον ὁ ψάλτης, ἔπειτα ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, καθ' ἐν κάθισμα, ἐκ τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ. Εἶτα ὁ Ν'. καὶ εὐθὺς τὸ τριῳδίου συνημμένως αἱ γ'. ῥοδαὶ τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἡ'. καὶ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, εἰς ς'. στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὴν β'. ῥοδὴν. Ἡ δὲ ἐναρξὶς γίνεται τὴν τεσσαρακοστὴν οὕτως: οὐκ ἄρχεται τοῦ τριῳδίου ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐναρξάμενος χορός, ἀλλ' ὁ ἄλλος· ἐκεῖ γὰρ ἐνήρξατο τοῦ γ'. καθίσματος τὴν στιχολογίαν, ἄρχεται τοίνυν τοῦ τριῳδίου ὁ ἕτερος, τὴν δὲ ἡ'. ῥοδὴν ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐναρξάμενος χορός, καὶ τὴν θ'. πάλιν ὁ ἄλλος· τοὺς δὲ αἶνους, ὁ ἐναρξάμενος, καὶ τὴν στιχολογίαν τῆς α'. ὥρας πάλιν ὁ ἄλλος, τὴν δὲ στιχολογίαν τῆς γ'. ὥρας ὁ ἐναρξάμενος, καὶ τῆς ς'. ὥρας ὁ ἄλλος· τὴν δὲ θ'. πάλιν ὁ ἐναρξάμενος, καὶ γίνονται ἴσως πᾶσαι αἱ ἐνάρξεις καὶ ἀταράχως. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἡχος γ'. Ἀρξώμεθα λαοί, ἐκ β'. καὶ μαρτυρικόν! (ΟΒ.) τοῦ αὐτοῦ ἡχου τὸ β'. καὶ θεοτοκίον. Ἀπὸ γ'. ἡ α'. ὥρα μετὰ καὶ στιχολογίας. Προκείμενον· Τὸ πρῶτ' εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου, μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ, Δόξα καὶ νῦν, Τί σε καλέσωμεν, καὶ εὐθὺς ἡ ἀνάγνωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον γὰρ ἀρχόμεθα ἀναγινώσκειν τὸν ἅγιον Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, ἀρχόμενοι ἐκ τοῦ α'. αὐτοῦ λόγου· εἰς τὴν α'. δὲ ὥραν μόνον καὶ εἰς τὴν τράπεζαν, τὰς δὲ λοιπὰς ὥρας, ἡγοῦν γ'. ς'. καὶ θ'. ἀναγινώσκομεν τὸν ἅγιον Ἐφραίμ, ὡς εἴρηται. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὴν α'. ὥραν τετράδι καὶ παρασκευῇ καὶ κυριακῇ ἀνὰ πᾶσαν τὴν τεσσαρακοστὴν ἀναγινώσκει ὁ προεστὼς τὰς κατηχήσεις τοῦ ἁγίου Θεοδώρου

τοῦ Στουδίτου, τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας εἰς τὴν α'. ὦραν ἐκ τῆς Κλίματος, ὡσεὶ φύλλα β'. ὁμοίως δὲ καὶ καθ' ἑκάστην εἰς τὴν τράπεζαν. Ἡ δὲ ἀκολουθία τῶν ὥρων, ὡς καὶ τῇ β'.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἡμᾶς ἐκ τῆς τοῦ ὁρθρου ἀπολύσεως, ψάλλομεν ἐν ταῖς κέλλαις ἡμῶν τοὺς ς'. ψαλμούς, ὡς σύνηθες, καὶ καθ' ἑκάστην ὥραν, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ψάλλομεν ἐν τοῖς κελλίσις ἡμῶν τὰ μεσῶρια τῶν ὥρων.

Τῇ γ'. ἐσπέρας, εἰς τὸ λυχνικόν. Ἀπὸ ταύτης οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ δύο προσόμοια τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ. ἤχος β'. πρὸς τὸ Ὡς ὠραίητος, Χριστέ, δευτεροῦντες τὸ α'. εἶτα τὸ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, ἁπαξ. Εἰς δὲ τὸν στίχον, τὸ Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, ἐνούμενοι οἱ χοροὶ ἐν τῷ μέσῳ ψάλλουσι τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. Νηστείαν οὐκ ἀποχὴν βρωμάτων μόνον, Δόξα, μαρτυρικὸν τοῦ αὐτοῦ ἤχου τὸ γ'. καὶ θεοτοκίον, καὶ γίνεται εἰσόδος εἰς τὸ Φῶς ἱλαρόν, προηγουμένου τοῦ διακόνου μετὰ θυμιατοῦ καὶ μανουαλίων τῆς εἰσόδου, καὶ αὐτοῦ τοῦ διακόνου ἐκφωνοῦντος τὸ Φῶς ἱλαρόν. Μετὰ δὲ τὴν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ εἰσέλευσιν, λέγει ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν, ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν. Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου. Ὁ διάκονος· Σοφία. Καὶ εὐθὺς ὁ ψάλτης ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ καὶ τὸ α'. ἀνάγνωσμα. Ψαλλομένου δὲ τοῦ β'. προκειμένου, ἀνάψας τὴν λαμπάδα ὁ παρεκκλησιάρχης τίθησιν αὐτὴν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, ἀνοίγων αὐτάς, καὶ τοῦ προκειμένου τρισσευομένου, ἐξέρχεται ὁ διάκονος διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, κατέχων τὸν θυμιατόν, καὶ δόντος τοῦ ἱερέως ἔσωθεν· Σοφία, προσφωνεῖ ὁ διάκονος, ἀναλαβόμενος καὶ τὴν λαμπάδα ἔμπροσθεν (π. 130] τῶν ἁγίων θυρῶν, τὸ Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι. καὶ εἰσέρχεται κατέχων αὐτά, καὶ εὐθὺς ἡ παροιμία. Καὶ μετὰ τὸ τέλος, ὁ διάκονος· Σοφία ὀρθοί, πρόσχωμεν. Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι. Καὶ εὐθὺς ὁ ψάλτης· Κατευθυνθήτω, καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Ἀντὶ δὲ τοῦ χερουβικοῦ λέγομεν τὸ Νῦν αἱ δυνάμεις, καὶ κοινωνικόν· Γεύσασθε, καὶ τὸ Πληρωθήτω· αἰέποτε γὰρ αὐτὸ λέγομεν, καὶ τὸ Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον. Αὕτη ἡ τάξις τελεῖται πᾶσαν τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν μέχρι τῆς μεγάλης δ'. Εἶτα κρουομένου τοῦ ξύλου, κατέρχονται οἱ βουλόμενοι εἰς τὴν τράπεζαν, εἶτα τὰ ἀπόδειπνα, ὁμοίως τῇ χθές, ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ, ὃ τε κανὼν καὶ τὰ λοιπά.

Τῇ δ'. ὡσαύτως σημαίνει ἀρχὴ ὥρας ς'. Εἰς τὸν ὁρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι τὰ γ'. καθίσματα. ὁ Ἀμω-

μος μετὰ τῶν ἀλληλουιαιρίων τοῦ ἤχου, ὁ πολυέλεος, καὶ τὸ Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεός μου· τὰ γὰρ πρὸς Κύριον, ἐφάλλομεν τῇ β'. ἐσπέρας. Αἱ ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ ἀγίου Ἐφραΐμ. Τὰ τριώδια, ὡς εἴρηται. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον, ἤχος πλ. δ'. ἐκ β'. Νηστεία τῶν λογισμῶν τὰ πάθη. Μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον τὸ γ'. καὶ θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὴν α'. ὥραν, πάλιν ἀρχόμεθα τοῦ ψαλτῆρος, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Μακάριος ἀνὴρ. Ἀνάγνωσις, ὁ προσεστὼς τὴν κατήχησιν, καὶ καθεξῆς πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς εἴρηται.

Ἐσπέρας δέ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν τὰ στιχηρά τὰ προσόμοια τῆς ε'. τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, β'. δευτεροῦντες τὸ α'. τὸ δὲ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου ἁπαξ, εἶτα ἐνούμενοι ἀμφότεροι οἱ χοροί, ὡς εἴρηται, εἰς τὸ Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, φάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. Νηστεύοντες ἀδελφοί, Δόξα μαρτυρικὸν τοῦ αὐτοῦ ἤχου τὸ δ'. καὶ θεοτοκίον. Ἡ εἰσόδος, καὶ ἡ λοιπὴ τάξις ἀκολουθῶς, ὡς εἴρηται, ὁμοίως καὶ ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας εἰς τὰ ἀπόδειπνα.

Τῇ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, ἐγειρόμεθα τῇ αὐτῇ ὥρᾳ. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα γ'. τὰ καθίσματα τοῦ τε κυροῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, καὶ μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου, τὰ τριώδια, αἱ ἀναγνώσεις. Εἰς τοὺς στίχους τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὰς ὥρας, ὡς εἴρηται, αἱ τε στιχολογίαι, αἱ ἀναγνώσεις, καὶ πᾶσα ἡ ἀκολουθία αὐτῶν.

Ἐν τῷ λυχνικῷ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν τὰ β'. προσόμοια τῆς παρασκευῆς τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, δευτεροῦντες τὸ α'. ἤχος β'. πρὸς τὸ Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν, καὶ τὸ ἐν τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, εἶτα ἐνούμενοι, ὡς εἴρηται, φάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἤχος δ'. Οἱ ποθοῦντες τοῦ θεοῦ Πάσχα, ἐκ β'. μαρτυρικὸν τὸ α'. καὶ θεοτοκίον, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία. (ΟΘ.)

Τῇ παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, ὁμοίως εἰς τὰς ὥρας καὶ εἰς τὴν λοιπὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν, ὡς εἴρηται, τὴν δὲ θ'. ὥραν σημαίνει· παρὰ τὰς ἄλλας ἡμέρας ταχύτερον καὶ οὐδὲ ἀναγινώσκομεν· πᾶσας γὰρ τὰς παρασκευὰς εἰς τὴν θ'. ὥραν, οὐκ ἀναγινώσκομεν, ἀλλὰ στιχολογοῦντων ἡμῶν, ἄπτονται αἱ κανδύλαι, καὶ ἐτοιμάζονται οἱ ἱερεῖς, καὶ μετὰ τὸ προκείμενον καὶ ἑτὰ λοιπά, εὐθὺς οἱ μακαρισμοὶ καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ἐσπερινοῦ.

Τῇ παρασκευῇ ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἤχος πλ. δ'. Δεῦτε πιστοί, ἐπερ-

γασώμεθα οὐχ ἡνωμένως, ἀλλ' ἕκαστος ὁ χορὸς πρὸς μίαν, εἴτα στιχο-
λογοῦμεν γ'. τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, ἤχος δ'. πρὸς τὸ 'Ως
γενναῖον, δευτεροῦντες τὸ α'. μαρτυρικὸν γὰρ τοῦ ἡχοῦ οὐ ψάλλομεν ἄφ'
ἐσπέρας· Δόξα, ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. β'. 'Αγισύνης ὠρεά,
καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰσοδος, καὶ ἡλαιοπὴ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων.

Εἰς δὲ τὸ ἀπόδειπνον, τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, λιτῶς, ψάλλομεν δὲ
αὐτὸ ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ. Τροπάριον τοῦ ἁγίου, ἤχος β'. Μεγάλα τὰ τῆς
πίστεως κατορθώματα, τὸ Κύριε ἐλέησον με'. καὶ γ'. προσκυνήσεις διὰ
τὸν ἅγιον· τὰς γὰρ λοιπὰς παρασκευὰς μετανοίας ποιοῦμεν. Εἴτα ὁ Ν'.
καὶ κανὼν τοῦ ἁγίου, ἤχος πλ. δ'. Ὑγρὰν διοδεύσας. Τὸν θεῖον ἀγῶνα,
μάρτυς Χριστοῦ. Καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία καὶ ἀπόλυσις. Εἰ δὲ τύχη μέ-
γας ἅγιος, ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον, ἐκ β'. καὶ τὰ γ'. τοῦ
ἐτέρου ἁγίου ἕτερα γ'. Δόξα τὸ προειρημένον, ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, καὶ
νῦν θεοτοκίον.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ταύτην τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἦτοι
τῷ α'. σαββάτῳ τῶν ἁγίων νηστειῶν, ἐννόμως παρελάβομεν παρὰ
τοῦ προεστῶτος ἡμῶν ἁγίου πατρὸς κυροῦ Τιμοθέου
ποιεῖν παράκλησιν αἰετὸν κατὰ καιρὸν προεστῶτα τῆς ποιμένης
αὐτοῦ τοῖς ἀδελφοῖς, οἷαν ἡ χρεῖα ἀπαιτεῖ καὶ τὸ εὐλογον· ἐν τούτῳ
γὰρ καὶ οἶνου τῇ παρασκευῇ ταύτῃ μεταλαμβάνομεν, ὁμοίως καὶ πιστο-
γραύτου καὶ ἐριβινθοζώμου ἄνευ ἐλαίου, τῷ δὲ σαββάτῳ μεταλαμβάνομεν
καὶ ἐλαίου, οὐ μέντοι γε τῶν λαχάνων καὶ ὀσπρίων ἐκτός· ἐν τούτοις γὰρ
μόνοις ἑορταστέον παρέδωκε καὶ παρήγγειλε, καὶ οὐκ ἐν ὄφιοις καὶ κα-
ρυκεύμασι.

Τῷ σαββάτῳ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου εἰς τὸν ὕμνον ἐγειρόμεθα διὰ
τὸν κόπον τῆς ἐβδομάδος μικρὸν βραδύτερον, καὶ ψάλλομεν Θεὸς Κύριος,
ἤχος β'. τροπάριον τοῦ ἁγίου· Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως, καὶ θεοτοκίον.
Εἰ δέ ἐστι καὶ ἕτερος ἅγιος ἑορταζόμενος, λέγομεν καὶ τὸ αὐτοῦ τροπά-
ριον· εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. 'Η α'. στιχολογία· Εἶπεν ὁ Κύριος
τῷ Κυρίῳ μου, εἴτα μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς, καθίσματα (π. 131]. μαρτυ-
ρικὸν τοῦ ἡχοῦ. 'Ανάγνωσις, ἐγκώμιον τοῦ Νύσσης εἰς τὸν ἅγιον μάρ-
τυρα Θεόδωρον, οὗ ἡ ἀρχή· 'Ημεῖς ὁ τοῦ Χριστοῦ λαός, εἰς δόξιν
μίαν. Εἴτα ἡ β'. στιχολογία, ὁ Ἄμωμος μετὰ τῶν ἀλληλουιαρίων τοῦ
ἡχοῦ, καὶ καθίσμα τοῦ ἐτέρου ἁγίου τῆς ἡμέρας. 'Ανάγνωσις, λόγος
Νεκταρίου εἰς τὸ θαῦμα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, οὗ ἡ ἀρχή· 'Ως πολὺ τὸ
πλῆθος, εἰς δόσεις δύο. Εἰ δὲ τύχη ἐτέρου ἁγίου μνήμη μεγάλου καὶ
ἔχει βίον, ἢ μαρτύριον, ἢ καὶ ἐὰν τύχη αὐτῇ ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Θεο-

δώρου, καταλιμπάνεται ὁ λόγος τοῦ Νύσσης, καὶ ἀναγινώσκομεν τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἥ καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου μαρτύριον. Κανόνες γ'. ὁ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἥχος πλ. δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ· Ὑγρὰν διοδεύσας. Θεοῦ σε Θεόδωρε ἐραστήν, εἰς ς'. καὶ β'. τροπάρια τοῦ κανόνος τοῦ ἐτέρου ἁγίου, καὶ τὸν νεκρώσιμον τοῦ ἡχοῦ εἰς δ'. Εἰ δὲ εἴη μέγας ὁ ἅγιος, τοὺς γ'. ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ὁ οὐρανόν. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ'. μαρτυρικά τοῦ ἡχοῦ, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ γ'. τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἥχος β'. πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου, Δόξα, ἰδιόμελον, ἥχος πλ. β'. Ὁργάνῳ χρησάμενος, καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, τὸ τοῦ ἁγίου. Ἡ α'. ὦρα τρίφαλμος σὺν τῷ ὄρθρῳ, ἡ ἀπὸ τῆς εὐχῆς ἀνάγνωσις ἐκ τῆς Κλίμακος, αἱ λοιπαὶ ὦραι ἐν τοῖς κελλίοις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ γ'. Τροπάριον καὶ κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ. Προκείμενον, ἥχος βαρύς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος· Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως. Ἀλληλούια, ἥχος δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι πᾶσαν τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν καὶ ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἡμέραις, καὶ ἐν ταῖς κυριακαῖς ἡ λειτουργία ἐν τῷ ναῷ γίνεται, τοῖς δὲ σάββασιν ἐν τοῖς εὐκτηρίοις.

Χρὴ δὲ γινώσκειν καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ σαββατοκυρίακα τῆς τεσσαρακοστῆς, ἐὰν μὴ εἴη μνήμη μεγάλου ἁγίου, ἔχουσιν ἀνάγνωσιν, ἐν τῷ ὄρθρῳ ἀναγινώσκομεν ἐξ ἐτέρου βιβλίου, ἢ ἀπὸ τῶν Ἡθικῶν τοῦ μεγάλου Βασιλείου, ἢ ἀπὸ τῶν τοῦ Χρυσοστόμου, ἢ τοὺς Ἀνδριάντας, ἢ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ Ψαλτῆρος, ἢ τὴν Ἐξαήμερον, καὶ ἀπλῶς ὅσον προκρίνει ὁ προεστώς· τὰς δὲ λοιπὰς ε'. τῆς ἐβδομάδος ἡμέρας τὸν ἅγιον Ἐφραίμ.

Κυριακὴ πρώτη τῶν νηστειῶν τῆς Ὁρθοδοξίας. Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας, μετὰ τὴν στιχολογίαν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἡχοῦ γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων δύο, ἥχος δ'. καὶ β'. τῶν ἁγίων προφητῶν, ἥχος α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον τὸ α'. Εἵσοδος. Προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὸν τοῦ στίχου ἅπαξ, (οδ.) καὶ ἰδιόμελα β'. ἥχος β'. Χαίρετε προφῆται τίμιοι. Ζήτει τῇ κυριακῇ τῶν προπατόρων. Καὶ ἄλλο, ἥχος β'. Ἡ χάρις ἐπέλαμψε, Δόξα καὶ νῦν,

ιδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Οἱ ἐξ ἀσεβείας. Ἀπολυτίκιον· Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, ἀγαθέ. Εἰς δὲ τὰ ἀπόδειπνα, τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου.

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων β'. στιχηρὰ πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, προηγούνται δὲ τὰ πρὸς τὸν ἦχον ἀρμόζοντα.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνες γ'. τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ἐφεστώτα ἦχον, τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ ἑτέρου ἁγίου ἀπὸ τῶν τῆς τεσσαρακοστῆς, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου, καὶ ἡ συνήθης τοῦ Πραξαποστόλου ἀνάγνωσις.

Χρὴ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι, ὅτι, εἰ τύχῃ ἑορτάσιμος ἅγιος, εἰς τὸν ἐσπερινὸν λέγομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα ἐφ' ἅπαξ, καὶ β'. τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ ἓν τῶν προφητῶν, καὶ β'. τοῦ ἁγίου· εἰς δὲ τὸν στίχον, φάλλομεν ἅπαξ τὸ ἀναστάσιμον, καὶ τῶν ἁγίων· προφητῶν· Ἡ χάρις ἐπέλαμψε, καὶ ιδιόμελον τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, Οἱ ἐξ ἀσεβείας.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν. Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου, εἶτα στιχολογοῦμεν καθίσματα β'. τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα ἀναστάσιμον, ἀπὸ β'. ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἦχου, εἶτα ὁ πολυέλεος, καὶ κάθισμα τῶν ἁγίων προφητῶν, ἦχος β'. καὶ ὁ χορὸς τῶν προφητῶν. Ἀνάγνωσις ἐν τῷ Πανηγυρικῷ λόγος περὶ τῆς ἐν Βυριτῷ ἁγίας εἰκόνης, λόγος ἕτερος περὶ Θεοδώρου Ναυκλήρου, καὶ τοῦ Ἀβραμίου ὁ περὶ τοῦ Ἀντιφωνιτοῦ, λόγος ἕτερος τῆς Ὁρθοδοξίας περὶ Θεοφίλου. Ζήτηι καὶ ἕτερον ὑπόμνημα, ἱστορικὸς λόγος, ἐπέχων (:) περὶ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ζήτηι καὶ ἕτερον λόγον Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου ἐπιστολὴ πρὸς Λέοντα τὸν αἵρετικόν. Τὸν δὲ Ἀμωμον οὐ στιχολογοῦμεν. Οἱ ἀναβαθμοί, προκείμενον τοῦ ἦχου, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. Κανόνες γ'. ὁ ἀναστάσιμος, εἰς ς'. εἶτα τῆς Ὁρθοδοξίας, εἰς δ'. ἦχος δ'. Θεοφάνους Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. καὶ τῶν προφητῶν εἰς δ'. ἦχος πλ. α'. Εἰ δὲ τρέχει ὁ πλ. α'. ἦχος, πρωτεύει ὁ κανὼν τῶν προφητῶν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα, ἦχος βαρὺς· Τὴν τῶν ἀληθινῶν δογμάτων, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. κοντάκιον, ἦχος πλ. δ'. Ὁ ἀπερίγραπτος. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἵνους, ἰστώμεν η'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ'. καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας β'. ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, (π. 132] καὶ τὸ ιδιόμελον, ἐκ β'. ἦχος ὁ αὐτός· Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας, Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Ἡ α'. ὦρα καὶ ἡ κατήχησις τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου οἱ ἀναστάσιμοι. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον Ὁ ἀπερίγραπτος. Προκείμενον, ἡχος δ'. Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, στίχος· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, πίστει Μωσῆς μέγας γενόμενος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ἀλληλούια, ἡχος δ'. Μωϋσῆς καὶ Ἀαρών. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε, καὶ ἐφ' ἐξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

Τὰς γὰρ κυριακὰς πάσας τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, ἡ τοῦ μεγάλου Βασιλείου λειτουργεῖται λειτουργία, τῇ δὲ κυριακῇ τῆς Βαΐοφόρου ἡ τοῦ Χρυσοστόμου.

Τῇ β'. τῆς β'. ἐβδομάδος. Τῇ κυριακῇ ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἡχου δ'. καὶ τὰ τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, β'. προσόμοια τῆς ἡμέρας, ἡχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημειώσιν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἴσοδος, προκείμενον, ἡχος πλ. δ'. Ἐδωκας κληρόνομίαν, στίχος· Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ταῦτα τὰ προκείμενα ψάλλονται ἐκάστη κυριακῇ πρὸς ἓν μέχρι τῆς κυριακῆς τῆς Βαΐοφόρου. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἡχος πλ. δ'. Δεῦτε ἐκκαθάρωμεν ἑαυτούς. Μαρτυρικόν, εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε, Δόξα, Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ νῦν, Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν ἐκ τῶν τῆς τεσσαρακοστῆς ἁγίων. Ἀπὸ ς'. ψδῆς, τὸ αὐτοῦ κάθισμα.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τροπάριον· Τῶν ἀοράτων, καὶ λοιπὰ λιτῶς οὕτως καὶ ἐξωθεν τοῦ ναοῦ ἐν τῷ νάρθηκι· τὰς γὰρ παρασκευὰς ἐσπέρας καὶ τὰ σάββατα, καὶ τὰς κυριακὰς, οὐ μετὰ ἡχου ψάλλομεν τὰ ἀπόδειπνα, ἥτοι τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς καὶ τὰ τροπάρια, μετανοίας δὲ τῇ κυριακῇ ἐσπέρας ποιούμεν, καὶ τὴν παννυχίδα συνημμένως τῶν ἐσπερινῶν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀπὸ τῆς σήμερον ὑφαιροῦμεν ὥραν μίαν καὶ ἐγειρόμεθα ἀρχὴν ὥρας ς'. ἀλληλούια, τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα γ'. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ὁ ψάλτης πρῶτον, καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπὸ β'. κάθισμα τοῦ Στουδίτου καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ γ'. κάθισμα, μαρτυρικόν τοῦ ἡχου, ὁ ψάλτης, εἶτα ὁ λαός, καὶ θεοτοκίον. Ἀναγινώσκομεν δὲ ἐν τῷ ὄρθρῳ τὸν ἅγιον Ἐφραίμ ἄχρι τῆς δ'. τῆς ς'. ἐβδομάδος, ἐν δὲ ταῖς ὥρας μέχρι τῆς παρασκευῆς τοῦ Λαζάρου, πρὸς ὀλίγον, ὡς εἴρηται. Εἰς δὲ τὴν ς'. ὥραν, ἀπὸ τῆς σήμερον

οὐκ ἀναγινώσκομεν, ἀλλὰ μετὰ τὴν τῆς ἡμέρας προφητείαν, (οδ.) Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς, εἰς δὲ τὴν α'. ὥραν, ἀναγινώσκομεν τὴν Κλίμακα καὶ τὰς Κατηγήσεις· ἐν δὲ τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς, τοὺς τῶν προφαλλομένων ἁγίων βίους καὶ τὰ μαρτύρια, ἢ ἐκ τῶν προειρημένων βιβλίων, οἷον προτεθῇ, καὶ τὰς παρασκευὰς δὲ πάσας, ἐν τῇ θ'. ὥρᾳ, οὐκ ἀναγινώσκομεν. Εἰς δὲ τὰ τριώδια, καθ' ἑκάστην ἰστώμεν ιδ'. καὶ ψάλλομεν τὸ μὲν τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ τριώδιον, εἰς η'. τὸ δὲ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, εἰς ς'. τὰς γ'. ᾠδὰς συνημμένως· στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τοὺς στίχους ἅπαντας τῶν ᾠδῶν· ἑκάστη ᾠδὴ εἰς τὴν ἡμέραν αὐτῆς, ἡγουν τῇ μὲν β'. τὴν α'. ἕως οὗ στήσωμεν, εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν κανόνων, εἰς τὸ Ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος. Τῇ δὲ γ'. τὴν β'. τῇ δὲ δ'. τὴν γ'. τῇ ε'. τὴν δ'. τῇ παρασκευῇ τὴν ε'. τῷ σαββάτῳ τὴν ζ'. εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον β'. καὶ μαρτυρικόν, εἰς τὸ αὐτὸν ἦχον, τὸ ἐπιλαγχάνων καὶ θεοτοκίον.

Τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον β'. διηρημένως οἱ χοροί, τὰ τε δ'. μαρτυρικά τοῦ ἡχοῦ, καὶ β'. τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου, Δόξα, πρὸς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου, νεκρώσιμον α'. καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἴσοδος καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὸ ἔθος, τὰ δὲ ἀποδείπνα ψάλλομεν ἐν τοῖς τάφοις τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, πρὸς δέ, καὶ κανόνα νεκρώσιμον, ποιοῦμεν δὲ καὶ μετανοίας.

Εἰ μὲν οὖν γένηται ἀδελφὸν ἡμῶν πρὸς Κύριον ἐκδημῆσαι, μέσον τῆς ἐβδομάδος τῶν ἁγίων τούτων ἡμερῶν, οὐ ψάλλεται ἡ παννυχὶς αὐτοῦ ἕως τῆς παρασκευῆς, τότε γὰρ τελεῖται ἡ παννυχὶς αὐτοῦ· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ λειτουργία αὐτοῦ τῷ σαββάτῳ, τὸ δὲ ἐπιὸν σάββατον, γίνονται τὰ θ'. αὐτοῦ κἂν τε λαγχάνη κἂν τε καὶ μή. τὰ δὲ τεσσαρακοστὰ αὐτοῦ γίνονται, ὅτε πληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν· αἱ δὲ προσφοραὶ καὶ μνήμη αὐτοῦ, ἄρχονται ἀπὸ τῆς νέας κυριακῆς ἄχρι συμπληρώσεως ἡμερῶν μ'.

Σαββάτῳ β'. τῶν νηστειῶν. Εἰ μὴ ἐστὶν ὁ ἅγιος μέγας καὶ ἑορταζόμενος, οὐ ψάλλομεν τὸ Θεὸς Κύριος, ἀλλ' ἀλληλούια δι' ὅλης τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς εἰς ἦχον β'. τροπάριον· Ἀπόστολοι μάρτυρες καὶ προφηταί, ἱεράρχαι καὶ ὅσιοι, Δόξα, Μνήσθητι, Κύριε, καὶ νῦν, Μῆτερ ἁγία. Αἱ στιχολογίαι καθίσματα β'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, καθίσματα μαρτυρικά τοῦ ἡχοῦ, εἶτα ὁ Ἀμωμος καὶ τὰ τούτου τροπάρια. Καθίσματα τὰ προσόμοια τοῦ ἡχοῦ τῆς ἡμέρας. Ἀνάγνωσις, εἰ ἔχει ὁ τῆς ἡμέρας ἅγιος, εἰδ' οὖν, ἐκ τοῦ ἀναγινωσκομένου χρυσοστομικοῦ βιβλίου

τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς, ὡς δεδήλωται. Ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τῶν ἁγίων β'. ἐκ τοῦ Μηναίου καὶ τὸν νεκρώσιμον τοῦ ἡχου, ἀνὰ δ'. μετὰ καὶ τῶν (π. 133] κανόνων τῶν ἁγίων, οἱ καὶ προηγοῦνται τῶν τριψοδίων. Στιχο-
λογοῦμεν καὶ τὴν ζ'. ψδὴν. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου· Πρεσβεΐαις, Κύ-
ριε, τῶν ἀθλοφόρων σου. Τῆς τεκούσης σε. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ'. μαρ-
τυρικὰ τοῦ ἡχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τὰ νεκρώσιμα
προσόμοια τοῦ ἡχου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον, οὐδέν. Εἰς
τὴν α'. ὦραν, ἀνάγνωσις ἐν τῇ Κλίμακι.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου τῆς ἡμέρας,
τροπάρια τὰ αὐτά, προκείμενον· Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, στίχος· Μα-
κάριοι ὧν ἀφένθησαν αἱ ἀνομίαι. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελ-
φοί, βλέπετε μήποτε ἔσται. Ἀλληλούια, ἡχος. πλ. β'. Μακάριοι, οὓς ἐξε-
λέσω. Εἰ δέ ἐστι μέγας ἅγιος, καὶ ἀμφοτέρους τοῦ ἁγίου. Εὐαγγέλιον
κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον.
Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε, καὶ νεκρώσιμον.

Σάββατῳ ἑσπέρας, ἡ στιχολογία Μακάριος ἀνὴρ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέ-
κραξα ἰσθῶμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἡχου ἀναστάσιμα γ'. δευ-
τεροῦντες τὸ α'. καὶ τοῦ τῆς ἡμέρας ἁγίου γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα
καὶ νῦν, τὸ α'. θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἰσοδος. Προκείμενον· Ὁ Κύριος
ἐβασίλευσεν. Εἰς τοὺς στίχους, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου, ἅπαξ, καὶ
β'. ἀνατολικά Ἰωάννου μοναχοῦ ἐκ τῶν κατὰ ἀλφάβητον, εἰς τὸν ἐνε-
στῶτα ἡχον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ τούτων θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, εἰ οὐκ
ἔχει ὁ ἅγιος.¹⁾ Εἰς δὲ τὸ ἀπόδειπνον, τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνα κατανυκτικὸν τοῦ Τριψοδίου, ἡχος πλ.
δ'. Θεοφάνους, εἰς ζ'. καὶ ἄλλον ἐνὸς τῶν ὑπεξαيرهθέντων ἁγίων, εἰς
δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, καθίσμα τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον ἀπὸ ζ'.
τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν καὶ τὸν οἶκον,
καὶ ἀνάγνωσιν ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ, ὡς σύνηθες, εἶτα σημαίνει.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'.
Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰ δέ ἐστι μέγας ἅγιος, καὶ τοῦ ἁγίου. Αἱ στι-
χολογίαι, καθίσματα β'. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, καὶ Ἀγαπήσω σε,
Κύριε, ἡ ἰσχύς μου. Καθίσματα ἀναστάσιμα τοῦ ἡχου. Ἀνάγνωσις ἐκ
τοῦ χρυσοστομικοῦ βιβλίου. Εἶτα ὁ πολυέλεος, καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχου,
ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου· προτίθενται γὰρ ἡ τὰ Ἠθικά τοῦ Χρυσοστό-
μου, ἢ οἱ Ἀνδριάντες ἢ ἡ ἐρμηνεία τῶν ψαλμῶν, ἢ τὰ Ἠθικά τοῦ μεγάλου

¹⁾ Въ рукописи не окончено предложение.

Βασιλείου· τὸν δὲ Ἀμωμον ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ ψάλλομεν, διὰ τὸ τὰς νύκτας ἐλαττωθῆναι. Οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ προκείμενον, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. καὶ οἱ κανόνες, ὁ α'. ἀναστάσιμος, εἰς ς'. ὁ β'. εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον, καὶ εἰ ἐστὶν ἀνάγνωσις, τοῦ ἁγίου, εἰ δ' οὖν (οδ.), ἀνάγνωθι εἰς τὸ Πανηγυρικὸν λόγον τοῦ Χρυσοστόμου περὶ μετανοίας· Ἐξ ἁγροῦ αὐτοῦ ἐπανελθόντος. Ἀπὸ ς'. ᾠδῆς, εἰ οὐκ ἔχει κοντάκιον ὁ ἅγιος, ψάλλομεν κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου τὸ κρεῖττον, ὁ ψάλτης, εἶτα ὁ λαός. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον ἐκ β'. ἤχος πλ. β'. Τοῖς ἐν σκότει, Δόξα, τὸ ἐωθινὸν τοῦ εὐαγγελίου, καὶ νῦν Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, Ἀπολυτίκιον ἀναστάσιμον, οἶον λάχῃ, εἰς δὲ τὴν α'. ὦραν, ἢ κατήχησις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικά καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι, τροπάριον τοῦ ἤχου τὸ ἀναστάσιμον καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον. Ἀλληλούια ἄμνημον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Κατ' ἀρχὰς σὺ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε.

Τῇ αὐτῇ κυριακῇ ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ κατανυκτικά τοῦ ἤχου δ'. καὶ β'. τὰ προσόμοια τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἤχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ἀμέτρητος ὑπάρχει, ἐν τῷ Τριωδίῳ τῆς β'. Δόξα καὶ νῦν, Τὴν ἐνδοξον καὶ ἄχραντον. Εἰσοδος, προκείμενον, ἤχος πλ. δ'. Μὴ ἀποστρέψῃς, στίχος· Ἡ σωτηρία σου, ὁ Θεός. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον β'. ἤχος πλ. δ'. Χαλινοὺς ἀποπτύσας, μαρτυρικὸν τοῦ αὐτοῦ ἤχου τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε καὶ τὰ λοιπά. Εἶτα τὴν παννουχίδα συνημμένως, κανόνα τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς. Ἀπὸ ς'. τὸ κάθισμα αὐτοῦ.

Τὰ ἀπόδειπνα ἐν τῷ νάρθηκι, τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, καὶ τὰ τροπάρια λιτῶς, μετανοίας ιε'.

Τῇ β'. τῆς γ'. ἐβδομάδος, εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα γ'. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἤχος πλ. α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ, εἶτα τὰ τριώδια, τὸ τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, εἰς η'. καὶ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, εἰς ς'. στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὰς ᾠδὰς, ἐκάστην εἰς τὴν ἡμέραν αὐτῆς. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἤχος δ'. Τὸν χαλεπὸν, τὸ α'. μαρτυρικὸν τοῦ αὐτοῦ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν,

θεοτοκίον. Τρισάγιον, ἐκτενής, ἡ α'. ὦρα μετὰ στιχολογίας, ἀνάγνωσις τῆς Κλίμακος. Αἱ λοιπαὶ ὥραι μετὰ στιχολογιῶν καὶ ἀναγνώσεων τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ, εἰς δὲ τὴν ς'. ὦραν οὐκ ἀναγινώσκομεν, ἀλλ' ἀναπληροῦ τὸν τῆς ἀναγνώσεως τόπον ἢ τῆς ἡμέρας προφητεία. Μετὰ δὲ τὴν θ'. ὦραν, τὸ Μνήσθητί μου, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν τυπικῶν, εἴτα τὸ ἐσπερινόν καὶ οὐ στιχολογοῦμεν.

Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ προσόμοια στιχηρὰ τῆς γ'. τὰ δύο τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, δευτεροῦντες τὸ ἓν, καὶ τὸ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου ἅπαξ. Εἰς δὲ τὸ (π. 134] Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, συνερχόμενοι ψάλλομεν τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον, ἐκ β'. ἤχος β'. Πάτερ ἀγαθέ, Δόξα, μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τὸ β'. Καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰσοδος, τὰ ἀναγνώσματα, καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Τὰ ἀπόδειπνα ἔνδοθεν τοῦ ναοῦ, τὸ Μεθ' ἡμῶν, τὰ τροπάρια μετὰ ἤχου, καὶ ὁ συνήθης κανὼν τῆς ἡμέρας. Οὕτως τελεῖται ἡ ἀκολουθία δι' ὅλης τῆς ἐβδομάδος.

Τῇ δὲ παρασκευῇ, ἐσπέρας, εἰς τὴν θ'. οὐκ ἀναγινώσκομεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ τῆς ἡμέρας ἰδιόμελον, ἐκ β'. διηρημένως οἱ χοροί, εἴτα τὰ θ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου καὶ β'. τοῦ ἁγίου τοῦ σαββάτου, Δόξα, νεκρώσιμον, πρὸς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰσοδος καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Τὰ ἀπόδειπνα ἐν τοῖς τάφοις λιτῶς οὕτως· τροπάριον· Ἀπόστολοι μάρτυρες, Δόξα, Μνήσθητι, Κύριε, καὶ νῦν, Μητερ ἀγία, αἱ συνήθεις μετάνοιαι καὶ ὁ νεκρώσιμος κανὼν.

Σάββατον γ'. τῶν νηστεῶν. Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια, ἤχος β'. τροπάριον· Ἀπόστολοι μάρτυρες, καὶ τὰ λοιπὰ. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. τὰ συνήθη. Ἀπὸ τοῦ α'. καθίσματος, τοῦ Εἶπεν ὁ Κύριος, καθίσματα μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, ἀπὸ τοῦ β'. καθίσματος, ἦτοι τοῦ Ἀμώμου, τὰ προσόμοια τοῦ ἤχου καθίσματα, ἀνάγνωσιν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, ἐκ τοῦ προτεθημένου βιβλίου ἐν τε τοῖς σάββασιν καὶ ταῖς κυριακαῖς. Κανόνες γ'. τῶν ἁγίων β'. καὶ τὸν νεκρώσιμον τοῦ ἤχου, ψάλλομεν δὲ καὶ τὰ β'. τετραψῆδια μετὰ τῶν κανόνων τῶν ἁγίων, ἀνὰ θ'. προηγοῦνται δὲ οἱ κανόνες. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου· Πρεσβεΐαις, Κύριε, τῶν ἀθλοφόρων σου. Τῶν ἁγίων σου. Τῆς τεκούσης σε. Στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὴν ζ'. ψδὴν. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὰ θ'. προσόμοια στιχηρὰ τοῦ ἤχου μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, ἀπολυτικίον οὐδέν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, προκείμενον, ἀλληλούια καὶ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τυπικῶν τῆς ἡμέρας, ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἀναμνησθεσθε, εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῶν ὀρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε, καὶ νεκρώσιμον.

Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας. Χρὴ εἶδέναι, ὅτι πρὸ τοῦ ἐσπερινοῦ προερχόμενος ὁ τίμιος Σταυρὸς προτίθεται ἐνδοθεν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, εἴτα γίνεται ἡ ἑναρξίς τοῦ ἐσπερινοῦ, ἔπειτα ἡ στιχολογία, ὡς σύνηθες. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκρχα ἰστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ γ'. τοῦ Σταυροῦ, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἑδωκας σημείωσιν, δευτεροῦντες τὸ α'. Ζήτηι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Τριωδίου. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος. Προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον (οδ.) τοῦ στίχου, ἅπαξ, καὶ ἕτερα β'. ἀνατολικά εἰς τὸν ἤχον τοῦ κυροῦ Ἰωάννου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τοῦ Σταυροῦ, ἤχος πλ. α'. Ὁρῶσά σε ἡ κτίσις ἅπαντα. Εἰ δὲ ἐστὶ στιχηρόν, ἤχος πλ. β'. Σήμερον τὸ σκῆπτρον τοῦ βασιλέως, ψάλλομεν αὐτό, καταλιμπάνοντες τὸ προγραφέν εἰς ἤχον πλ. α'. Ἀπολυτίκιον· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Εἰς δὲ τὰ ἀπόδειπνα, τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸν κατανοκτικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, εἰς ς'. καὶ τοῦ Σταυροῦ εἰς δ'. ἤχος δ'. Τριστάτας κραταιούς. Ἀγάλλου, οὐρανέ. Ζήτηι τῇ β'. τῆς μεγάλης ἐβδομάδος, ψάλλομεν δὲ αὐτόν εἰς δ'. ὡς εἴρηται, δευτεροῦντες τὰ πρῶτα τροπάρια. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα κατανοκτικὸν τοῦ ἤχου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν, καὶ ὁ οἶκος.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν, Τὸ τοῦ Σταυροῦ σου. Σῶσον Κύριε. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. καθίσματα ἀναστάσιμα. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προτιθεμένου βιβλίου τοῖς σάββασιν καὶ ταῖς κυριακαῖς. Εἴτα ὁ πολυέλεος καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν Σταυρόν. Ζήτηι εἰς τὸ μέγα Πανηγυρικόν. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀταστάσιμον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. Κανόνες γ'. ὁ α'. ἀναστάσιμος εἰς ς'. καὶ β'. τροπάρια τοῦ ἄλλου, ἥτοι τοῦ β'. ἀναστασίμου, καὶ ὁ τοῦ Σταυροῦ εἰς ς'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ὁ θειότατος. Ἐπ' ἐσχάτων δὲ λέγουσιν ἀμφότεροι οἱ χοροὶ τὰ πρόσειρμα. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα, ἤχος πλ. β'. Ὁ Σταυρὸς σου, Κύριε, ἡγιάσται, α'. ὁ ψάλτης, εἴτα ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, Σήμερον τὸ προ-

φητικὸν πεπλήρωται λόγιαν. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου εἰς τὸν Σταυρόν. Ζήτηι εἰς τὸ μικρὸν Πανηγυρικόν, τὸ α΄. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον, ἤχος βαρὺς· Οὐκέτι φλογίνη ρομφαία. Ἀνάγνωσις· λόγος Ἰωσήφ Θεσσαλονίκης. Ζήτηι ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν ἡ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ'. καὶ β'. τοῦ Σταυροῦ, ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις. Ζήτηι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Τριωδίου. Τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἤχος πλ. δ'. Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε παρθένε. Ψαλλόντων δὲ ἡμῶν τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, ἀποτίθεται τὸ τετραπόδιον μετὰ βλαττίου εἰς τὸν ὁμφαλὸν τῶν φαλτῶν. Μετὰ δὲ τὸ λαχὸν ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, ἡ τὸ Σήμερον σωτηρία, ἡ τὸ Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος, εὐθὺς ἀρχόμεθα τοῦ Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Ἄμα δὲ τῷ ἄρξασθαι τούτου, αἶρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς σὺν τῇ θήκῃ τὸν ζωοποιὸν Σταυρόν, καὶ ἐξέρχεται ἀπο τοῦ ἀριστεροῦ βήματος, προπορευομένου αὐτοῦ καὶ διακόνου μετὰ θυμιατοῦ καὶ τῶν β'. μανουαλίων τῆς εἰσόδου. Μετὰ δὲ τὸ τέλος (π. 135] τοῦ Σῶσον, Κύριε, εὐθὺς ἀρχόμεθα· Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, Δέσποτα. Καὶ ὅταν ἀποθήσῃ τὸν Σταυρόν ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ τετραπόδιον καὶ ἀνοίξῃ τὴν θήκην αὐτοῦ, προσκυνεῖ πρῶτον αὐτός, ἡμῶν ψαλλόντων, τὸ Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, ἐκ γ'. τῶν λαμπάδων τῆς εἰσόδου ἱσταμένων ἐνθεν κακεῖθεν, εἶτα μετὰ τὸν ἱερέα, προσκυνεῖ ὁ καθηγούμενος μόνος, καὶ καθεξῆς οἱ λοιποὶ πάντες ἀδελφοί σὺν δύο εἰσερχόμενοι, ποιῶντες ἐν ἰσότητι ἀνὰ γ'. μετανοίας, εἶτα ἀσπαζόμενοι τὸν τίμιον Σταυρόν εὐτάκτως καὶ προσεχόντως ὁ εἷς καὶ πάλιν ὁ ἕτερος, ἀπέρχεται ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Ὅταν δὲ ἐκ γ'. λεχθῇ τὸ τροπάριον, τὸ Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, λέγεται κάθισμα· Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον, Χριστέ, τοῦ Σταυροῦ σου, εἶτα πάλιν ἐκ γ'. Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, ἔπειτα, συναχθέντων κύκλῳ τῶν ἀδελφῶν ἐν χορῷ, φάλλομεν στιχηρά, ἤχος β'. Δεῦτε πιστοί, τὸ ζωοποιόν. Στίχος, ἤχος δ'. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν. Ἔτερον στιχηρόν, ἤχος δ'. Ὁ συμμαχῆσας, Κύριε, Δόξα καὶ νῦν, Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, ἐκ γ'. Εἶτα ἐκτενὴς καὶ ἡ α'. ὦρα, ἡ δὲ ἀνάγνωσις σήμερον καταλιμπάνεται.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι. Μετὰ τὴν εἰσόδον, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ, ἤχος βαρὺς· Οὐκέτι φλογίνη ρομφαία. Ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, Δέσποτα. Πρακείμενον, ἤχος πλ. β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον. Στίχος· Πρὸς σέ, Κύριε, κεκράζο-

μαί. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἔχοντες ἀρχιερέα. Ἀλληλουία, ἥχος α'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, καὶ ἕτερον· Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς, καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας, αἶρεται πάλιν ὁ τίμιος Σταυρός, καὶ ἀποτίθεται ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι.

Τῇ αὐτῇ κυριακῇ ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶντες ς'. ψάλλομεν στιχηρὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἡχοῦ δ'. καὶ β'. ἐκ τῶν προσομοίων τοῦ Τριωδίου τῆς β'. τὰ τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἥχος πλ. δ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Τὴν Θεοτόκον Μαρίαν. Εἰσοδος. Προκείμενον, ἥχος πλ. δ'. Ἐδωκας κληρονομίαν, στίχος· Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς. Εἶτα στιχηρόν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἥχος πλ. δ'. καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον, τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Ἡ παννυχὶς συνημμένως τῷ ἐσπερινῷ, ἐν ᾗ ψάλλομεν κανόνα τοῦ ἁγίου τῆς τεσσαρακοστῆς. Ἀπὸ ς'. (οβ.) τὸ κάθισμα αὐτοῦ, τὰ δὲ ἀποδειπνα, ἐν τῷ νάρθηκι λιτῶς, τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, καὶ τὰ τροπάρια, μετανοίας ιε'. καὶ τὰ λοιπά, ὡς σύνηθες.

Τῇ β'. τῆς δ'. ἐβδομάδος εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλουία καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Αἱ στιχολογίαι, τὰ γ'. καθίσματα. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἀπὸ β'. κάθισμα τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, ἀπὸ δὲ τῆς γ'. στιχολογίας, ἀντὶ μαρτυρικοῦ λέγομεν κάθισμα σταυρώσιμον τοῦ ἡχοῦ καὶ θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις· ὁ ἅγιος Ἐφραίμ. Τὰ τριώδια, τὸ μὲν τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, εἰς η'. τὸ δὲ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, εἰς ς'. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον, τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τοῦ Σταυροῦ, ἥχος β'. Δεῦτε πιστοὶ τὸ ζωοποιόν. Ἡ α'. ὥρα μετὰ στιχολογίας καὶ ἀναγνώσεως ἐκ τοῦ τῆς Κλίμακος, αἱ δὲ λοιπαὶ μετὰ στιχολογιῶν καὶ ἀναγνώσεων ἐκ τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ.

Τῇ β'. ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου τῆς γ'. δύο μὲν τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἥχος πλ. δ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ ἓν τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, ἥχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, εἶτα ἐνούμενοι ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον, ἐκ β'. Μεγαλοῤῥήμων Φαρισαῖος, Δόξα, μαρτυρικὸν τοῦ αὐτοῦ ἡχοῦ, τὸ β'. καὶ νῦν, ἰδιόμελον τοῦ Σταυροῦ, ἥχος δ'. Ὁ συμμαχήσας, Κύριε, τῷ πρᾶσάτῳ. Εἰσοδος καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Ἡ παννυχίς συνημμένως τοῖς ἀποδείπνοις ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ, τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς καὶ τὰ τροπάρια μετὰ ἤχου, καὶ κανῶν τοῦ Σταυροῦ, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Τριστάτας κραταιούς· Τὸ ξύλον τοῦ Σταυροῦ, εἰς δ'. Ἀπὸ ς'. κάθισμα· Σωτηρίαν εἰργάσω, καὶ θεοτοκίον.

Τῇ γ'. εἰς τὸν ὄρθρον ὁμοίως, ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, τὰ γ'. κάθισματα. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἀπὸ β'. κάθισμα τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, ἀπὸ γ'. στιχολογίας, κάθισμα σταυρώσιμον τοῦ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, ὁ ἅγιος Ἐφραίμ. Ὁ Ν'. καὶ τὰ β'. τριψόδια, ὡς σύνηδες. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, τὸ β'. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ. Αἱ ὥραι, ὡς σύνηδες, μετὰ στιχολογιῶν καὶ ἀναγνώσεων, εἰς δὲ τὴν θ'. ὥραν οὐκ ἀναγινώσκωμεν.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι, εἰ τύχῃ διὰ μέσου ταύτης τῆς ἐβδομάδος γενέσθαι τὸν Εὐαγγελισμόν, οἷα ἂν ἡμέρᾳ τύχῃ, ἐκτὸς τῆς κυριακῆς, καταλιμπάνεται ἄρτι ἢ ἀγρυπνία τοῦ Σταυροῦ, διὰ τὸ γίνεσθαι ἑτέραν ἀγρυπνίαν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, εἰ δ' οὐ τύχῃ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ταύτῃ τῇ ἐβδομάδι, τελεῖται ἡ ἀγρυπνία τοῦ Σταυροῦ. (π. 136]

Τῇ γ'. τῆς ἐβδομάδος ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ Τριψοδίου τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, γ'. ἤχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, καὶ ἐν τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, ἤχος α'. πρὸς τὸ Ὁ πάλαι τῷ Μωσεῖ, εἶτα ἐνούμενοι ψάλλομεν εἰς τὸν στίχον τὸ Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἤχος γ'. ἐκ β'. Νικῶν τὸν τελώνην. Μαρτυρικὸν δὲ οὐ λέγομεν, ἀλλὰ Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. α'. Ὁρῶσά σε ἡ κτίσις ἅπασα. Εἰσοδος καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Καὶ γευσάμενοι, ἀναπαυόμεθα μικρόν, εἴθ' οὕτως τῇ τεταγμένῃ ὥρᾳ τῆς ἀγρυπνίας, τοῦ ξύλου κρουομένου καὶ πάντων ἐπισυναγομένων τῶν ἀδελφῶν, ἀρχόμεθα τῶν ἀποδείπνων καὶ τῆς συνήθους τῶν κανόνων δοξολογίας, καὶ ἐχόμενα τούτων τοῦ ὄρθρου, τῆς ἀγρυπνίας· τὸ δ' αὐτὸ ποιῶμεν ἀπαράλλάκτως, ἐν τε τῇ ἀκολουθίᾳ τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῇ τοῦ μεγάλου κανόνος. Ψαλλόντων τοίνυν τῶν ἀποδείπνων, ποιῶμεν μετανοίας τὰς συνήθεις, εἶτα ψάλλομεν συνημμένως τοὺς κανόνας τῆς παννυχίδος· τὸν μὲν κατανουκτικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας, εἰς ς'. καὶ τὸν τοῦ Σταυροῦ, εἰς δ'. ἤχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Τὸ ξύλον τὸ ἅγιον. Ἀπὸ γ'. ὥδῃς, κάθισμα κατανουκτικὸν καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Εἰ δὲ ἔχει περισσοὺς ἁγίους

ἐκ τῶν τῆς τεσσαρακοστῆς, οὐ ψάλλομεν τὸν κατανουκτικόν, ἀλλὰ β'. ἀγίους τῆς τεσσαρακοστῆς, καὶ τοῦ Σταυροῦ τὸν εἰρημένον, ἀνὰ δ'. προηγεῖται δὲ ὁ κανὼν τοῦ Σταυροῦ, εἴτα οἱ τῶν ἀγίων. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἀγίων, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἀγρυπνία, ψάλλομεν τὸν κανόνα τοῦ Σταυροῦ μόνον εἰς τὰ ἀπόδειπνα, μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, ἀνάγνωσις, τὸ χῦμα τοῦ ἀποστόλου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια, ἤχος α'. ἀντὶ δὲ τριαδικοῦ, λέγομεν τροπάριον τοῦ Σταυροῦ. Τοῦ Σταυροῦ σου τὸ ξύλον προσκυνούμεν, φιλήν-θρωπε, β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Οἱ τὴν σὴν προστασίαν. Αἱ στιχολο-γίαι, καθίσματα γ'. ὁ Ἀμωμος μετὰ τῶν ἀλληλουιαρίων τοῦ ἤχου, καὶ κά-θισμα τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, εἴτα ὁ πολυέλεος εἰς τὸν ἤχον, τὸ ὅλον κάθισμα καὶ κάθισμα τοῦ κυροῦ Θεοδώρου, ἔπειτα τὸ Εὐλογητὸς Κύριος, καὶ κάθισμα τὸ προσόμοιον τοῦ ἤχου τῆς Ὀκτωήχου τῆς τετράδος, Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Ἀνάγνωσις, ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου τοῖς σάββασιν καὶ ταῖς κυριακαῖς· μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ γ'. καθίσματος, ὁ Ν'. Εὐαγγέλιον γὰρ οὐ λέγομεν, οὔτε Πᾶσα πνοή, ψάλλομεν δὲ κανόνας β'. ἰστῶντες ιβ'. ἓνα τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Ὀκτώηχον, ἤχος πλ. β'. εἰς δ'. καὶ ἕτερον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, εἰς η'. ἤχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραώ. Τὸν τοῦ Κυρίου προσελθόντες σήμερον. (οδ.)

Εἰ δὲ τύχη μέγας ἅγιος, ἤγουν ἡ μνήμη τῶν τεσσαράκοντα, ἡ τὰ προσέορτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἡ τὰ μεθέορτα, καταλιμπάνεται μὲν ὁ τῆς Θεοτόκου κανὼν, ὁ δὲ τοῦ ἀγίου καὶ ὁ τοῦ Σταυροῦ ψάλλονται ἀνὰ ς'. καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας· προηγεῖται δὲ ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου, εἴτα τὰ τριώδια καὶ μετὰ ταῦτα ὁ τοῦ Σταυροῦ, ὅλα ἀνὰ δ'. ἐν ταῖς τῶν τριωδίων ᾠδαῖς, καταλιμπάνονται δὲ εἰς τὸ τοῦ κυροῦ Θεοδώρου τριψύδιον, τὰ τριαδικὰ μόνα τροπάρια. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ Σταυροῦ, ἤχος πλ. β'. εἰς τὴν Ὀκτώηχον. Ὁ Σταυρός σου, Κύριε, ἡγίασται, Δόξα καὶ νῦν, Σήμερον τὸ προφητικόν. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τοὺς ἀνδριάντας, οὗ ἡ ἀρχή· Πολλοὺς εἶδον. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ, ἤχος βαρὺς· Οὐκέτι φλογίνη ρομφαία. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τοὺς αἰνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὸ ἰδιό-μελον τῆς ἡμέρας β'. ἤχος πλ. α'. Οἱ ἐν κρυπτῷ ἀρετὰς ἐργαζόμενοι, καὶ ἄλλο, ἤχος πλ. δ'. Τῆς νηστείας τὴν ὁδόν, ἅπαξ. Μαρτυρικὸν δὲ οὐ λέγομεν, ἀλλὰ Δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον καὶ ἰδιόμελον τοῦ Σταυροῦ. Σήμερον ὁ Δεσπότης τῆς κτίσεως. Ψαλλόντων δὲ ἡμῶν τὸ Τρισάγιον, ἀλλάσσει ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος καὶ εἰσέρχεται, καὶ προ-σφέρει τὸν τίμιον Σταυρὸν μετὰ καὶ λαμπάδος καὶ θυμιατοῦ, ὥσπερ καὶ

τῇ κυριακῇ, ψαλλόντων ἡμῶν μετὰ τὸ τέλος τοῦ Τρισαγίου, τὸ Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, καὶ ἀποτιθέασι τοῦτον ἐν τῷ προαποτεθειμένῳ μετὰ ἐνδοτῆς τετραποδίῳ ἔξωθεν, ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν· ἀνοιξας δὲ ὁ ἱερεὺς τὴν θήκην, προσκυνεῖ πρῶτος αὐτός, ἔπειτα ὁ καθηγούμενος μόνον καὶ καθεξῆς οἱ λοιποὶ πάντες ἀδελφοί, δύο δύο εἰσερχόμενοι καὶ ποιούν-
τες ἀνά γ'. μετανοίας εὐτάκτως καὶ ἐν ἰσότητι, ἔπειτα ἀσπαζόμενοι τὸν Σταυρὸν ὁ εἷς καὶ πάλιν ὁ ἕτερος, ἀπέρχεται μετὰ εὐλαβείας ἕκα-
στος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Ψαλλόντων δὲ πάντων· Τὸν Σταυρὸν σου προ-
σκυνοῦμεν, Δέσποτα, ἐκ γ'. λέγομεν καθίσμα, ἦχος πλ. β'. Σήμερον τὸ
προφητικόν, εἶτα πάλιν· Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, ἐκ γ'. καὶ συνα-
γόμενοι ψάλλομεν τὰ στιχηρά, ἦχος β'. Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιὸν ξύ-
λον προσκυνήσωμεν. Στίχος, ἦχος δ'. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν.
Ὁ συμμαχήσας, Κύριε, τῷ πρασιότῳ Δαβίδ, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ.
β'. Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ. Εἶτα Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, ἐκ γ'.
καὶ γίνεται ἐκτενής, καὶ εὐθὺς συνημμένως ψάλλομεν τὴν α'. ὦραν μετὰ
καὶ στιχολογίας, ἀναγινώσκεται δὲ καὶ ἡ Κατήχησις. Ἀντὶ δὲ προκειμέ-
νου εἰς πάσας τὰς ὥρας, ψάλλομεν τὸ Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, λιτῶς,
καὶ μετανοίας δὲ ποιούμεν. (π. 137] Τὰ δὲ τίμια ξύλα, ἀπόκεινται ἔξω, πρὸς
τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ βήματος, μετὰ κηροῦ ἡμμένου ἕως τοῦ τέλους τῆς
λειτουργίας. Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ὥρας, στιχολογοῦμεν καὶ μετανοίας ποι-
οῦμεν· καὶ ἀναγινώσκομεν δὲ, πλὴν ταχύτερον διὰ τὸν κόπον. Ἐν ταύτῃ
γὰρ καὶ οἶνῳ καὶ ἐλαίῳ χρώμεθα.

Εἰς δὲ τὸ ἐσπερινόν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶντες ς'. ψάλλο-
μεν τὰ στιχηρά τοῦ Τριωδίου, τὰ δύο προσόμοια τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, εἰς
ἦχον α'. καὶ ἐκ τῶν προσομοίων τοῦ Σταυροῦ ἕτερα β'. εἰς ἦχον δ'.
Εἶτα τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἦχος δ'. Ἡ τῶν ἀγαθῶν, ἐκ β'. Δόξα,
ἦχος πλ. δ'. Μεσάσαντες τὸ πέλαγος. Καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ. Σήμερον
ὁ ἀπρόσιτος τῇ οὐσίᾳ προσιτός. Εἴσοδος, καὶ ἐξῆς ἡ τῶν προηγιασμέ-
νων λειτουργία Μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, αἶρονται τὰ τίμια
ξύλα, καὶ πάλιν ἀποτίθενται ἐν τῷ βήματι.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, κανὼν τοῦ Σταυροῦ, ἦχος δ'. Ἄρματα Φεραῶ,
εἰς δ'. χωρὶς εἰρμού. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, οὐδέν· ἀπὸ ς'. καθίσμα σταυρώσι-
μον, ἦχος πλ. δ'. Βλέπων ὁ ληστής, Δόξα καὶ νῦν, Τὸν ἀμὸν καὶ ποι-
μένα καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου.

Τῇ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς σύνηθες. Ἀλλη-
λούια, τὰ τριαδικά, αἱ στιχολογίαι, καθίσματα γ'. καθίσματα τοῦ Τριω-
δίου καὶ μαρτυρικὸν τοῦ ἠχου, αἱ ἀναγνώσεις εἰς τὸν ἅγιον Ἐφραίμ.

Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον καὶ μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον. Αἱ ὥραι μετὰ στιχολογιῶν καὶ ἀναγνώσεων. Τῇ ε'. ἐσπέρας ὁμοίως, ὡς σὺνηθες, εἰς δὲ τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, κανὼν τοῦ Σταυροῦ, ὃν καὶ τῇ ἑορτῇ ἐσπέρας ἐφάλλομεν, ἤχος δ'. Τὸ ξύλον τὸ ἅγιον, εἰς ς'. μετὰ τῶν εἰρμῶν.

Τῇ παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, ὡς σὺνηθες. Ἀντὶ δὲ καθίσματος μαρτυρικοῦ, λέγομεν τὸ προσόμοιον τοῦ ἡχοῦ τῆς ἡμέρας, ὁμοίως καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος δ'. Ὁ συμμαχήσας, Κύριε. Τὰς ὥρας ὁμοίως μετὰ στιχολογιῶν καὶ ἀναγνώσεων. Μετὰ δὲ τὴν θ'. ὥραν, φαλλόντων ἡμῶν τὸ Μνήσθητί μου καὶ τὰ λοιπὰ τῶν τυπικῶν, προτίθεται τὸ τετραπόδιον ἐν τῷ μέσῳ ὑπὸ τῶν παρεκκλησιαρχῶν, προσφέρεται δὲ καὶ ὁ τίμιος Σταυρὸς παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου μετὰ θυμιατοῦ, εἶτα ἀσπαζόμενος ὁ ἱερεὺς εἰσέρχεται, ὁ δὲ διάκονος θυμιᾷ τὸν τε ναὸν καὶ τοὺς ἀδελφούς. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῶν τυπικῶν, εὐθὺς φάλλομεν συνημμένως. Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, ἐκ γ' καὶ ἄρχονται προσκυνεῖν πάντες τὸν τίμιον Σταυρόν καὶ ἀσπάζεσθαι. Μετὰ δὲ τὸ τρισσεῦσαι τὸ, Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, φάλλομεν στιχηρόν, ἤχος β'. Δεῦτε πιστοί, Δόξα, ἤχος πλ. α'. Ὁρῶσά σε, καὶ νῦν, Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, χριστιανῶν (οδ.) εἶτα, Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν, ἐκ γ'. καὶ εὐθὺς ἄρχεται ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων μετὰ τοῦ ἐσπερινοῦ, δόντος Δόξαν τοῦ ἱερέως, μετατιθεμένου καὶ τοῦ τιμίου Σταυροῦ πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ βήματος ἔξωθεν.

Εἰς δὲ τὸ ἐσπερινόν, ἰστῶντες η'. φάλλομεν στιχηρά, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἤχος βαρύς, ἰδίᾳ ἕκαστος χορός, καὶ δ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἡχοῦ, καὶ β'. τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, Δόξα, νεκρώσιμον, πρὸς τὸν ἡχόν τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἵσοδος, καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Ἀπὸ δὲ τῆς λειτουργίας, ἀνέρχεται ὁ τίμιος Σταυρὸς, προπορευομένων τινῶν ἀδελφῶν καὶ φαλλόντων τὸ Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, εἶτα εἰσέρχεται ὁ στίχος τῆς τραπέζης.

Εἰς τὰ ἀπόδειπνα, κανὼν νεκρώσιμος εἰς τοὺς τάφους. Περὶ δὲ μετανοιῶν, ὡς ὁρίζει τῷ προεστῶτι, πλὴν τὸ ἀπόδειπνον λιτῶς φάλλομεν.

Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλουῖα, ἤχος β'. Ἀπόστολοι μάρτυρες καὶ τὰ λοιπὰ. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, τὸ Εἶπεν ὁ Κύριος, καθίσμα μαρτυρικόν, εἶτα τὸν Ἀμωμον μετὰ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων αὐτοῦ, καὶ καθίσματα τοῦ ἡχοῦ, τὰ προσόμοια τῆς ἡμέρας. Ἀναγινώσκεται δέ, εἰ τύχη βίος ἢ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, εἰ δὲ μή γε, ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου τοῖς σαββάσι καὶ ταῖς κυριακαῖς. Ὁ Ν'. καὶ κανόνες γ'. δύο

ἀγίων, ἀνά δ'. καὶ τὸν νεκρώσιμον τοῦ ἡχου. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἀπὸ ς'. τοῦ ἐτέρου ἁγίου. Εἰς τὴν ς'. ᾠδὴν, καταλιμπάνεται ὁ νεκρώσιμος κανὼν καὶ ψάλλομεν τὰ τετραψῆδια, ἀνά δ'. μετὰ τῶν κανόνων τῶν ἁγίων, οἳ καὶ προηγούνται· στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὴν ς'. ᾠδὴν. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου· Πρεσβεΐαις τῶν ἀθλοφόρων. Εἰς τοὺς αἵνους, τὰ δ'. μαρτυρικά τοῦ ἡχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, τὰ προσόμοια νεκρώσιμα τοῦ ἡχου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτῶν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον οὐδέν. Ἡ α'. ὥρα μετὰ ἀναγνώσεως ἐν τῷ τέλει. Εἰς τὴν λειτουργίαν, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τοῦ σαββάτου.

Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας, ἡ στιχολογία, Μακάριος ἀνὴρ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα τοῦ ἡχου, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τοῦ ἁγίου ἕτερον γ'. δευτεροῦντες καὶ ἐξ αὐτῶν τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον τοῦ ἡχου, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου, καὶ β'. τοῦ ἀλφαβήτου καὶ τὸ θεοτοκίον, ἀπολυτίκιον. Εἰς δὲ τὸ ἀπόδειπνον, τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν ἐν τῷ Τριψδίῳ, ἡχος πλ. δ'. Τῷ Σωτῆρι Θεῷ. Εἰς τὸν περιπεσόντα εἰς τοὺς ληστάς· καὶ ἐτέρους β'. τῶν προφαλλομένων ἁγίων τῆς τεσσαρακοστῆς, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα ἑνὸς τῶν προφαλλομένων ἁγίων, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς [π. 138] Θεοτόκου, ἡ ἐν τῷ Πραξαποστόλῳ ἀνάγνωσις, καὶ ὁ ὄρθρος.

Τῇ κυριακῇ, εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα ἀναστάσιμα, ὁ πολυέλεος καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχου, ἀναγνώσεις, ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου τοῖς σάββασιν καὶ ταῖς κυριακαῖς, καὶ λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ Πανηγυρικόν, εἰς δύοσεις β'. οὗ ἡ ἀρχή· Πάντοτε μὲν ὁ θεὸς ἀπόστολος. Μετὰ τὸν πολυέλεον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου, Πᾶσα πνοή, καὶ εὐαγγέλιον ἐωθινόν, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. καὶ κανόνες γ'. ὁ α'. ἀναστάσιμος τοῦ ἡχου, εἰς ς'. ὁ β'. εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ ἀνάγνωσις, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, ἐκ τοῦ εἰρημένου λόγου, ἀπὸ ς'. ᾠδῆς, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος κοντάκιον, ψάλλομεν κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου, ἡ κοντάκιον ἀναστάσιμον. Ἐξαποστειλάριον· Ἁγίος Κύριος. Εἰς τοὺς αἵνους, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἡχος α'. Δεῦτε ἔργασώμεθα, Δόξα, τοῦ ἐωθινοῦ εὐαγγελίου τὸ στιχηρόν, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον ἀναστάσιμον, οἶον λάχῃ, καὶ ἡ α'. ὥρα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι τοῦ ἡχου, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον καὶ ἀλληλούια τοῦ

ἤχου ἄμνημον, ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπος τις προσήλθε. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε, καὶ ἐξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

Τῇ κυριακῇ ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶντες ς'. ψάλλομεν στιχηρὰ καταनुκτικὰ τοῦ ἤχου, τὰ δ'. καὶ β'. τῆς β'. τὰ τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἤχος γ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Πῶς μὴ θαυμάσωμεν. Εἴσοδος, καὶ τὸ προκείμενον· Μὴ ἀποστρέψῃς, στίχος· Ἡ σωτηρία σου, ὁ Θεός. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον, ἤχος βαρύς· Ὁ τὸν ἀμπελῶνα φυτεύσας, καὶ ἕτερον, ἤχος πλ. β'. Λησταῖς λογισμοῖς, πρὸς μίαν ἀμφοτέρα καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὴν παννυχίδα συνημμένως, κανὼν τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. ὡδῆς, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, τὸ ἀπόδειπνον λιτῶς ἐν τῷ νάρθηκι μετὰ μετανοιῶν.

Τῇ β'. τῆς ε'. ἐβδομάδος, πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς σύνηθες, εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὰς ὥρας, καὶ εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Τῇ δ'. τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος, εἰς τὴν θ'. ὥραν οὐκ ἀναγινώσκουμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἤχος πλ. δ'. Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν, ἰδίᾳ καὶ χωρὶς ἕκαστος χορός, καὶ ἕτερα ἐπτὰ στιχηρὰ μετὰ τοῦ Δόξα, τοῦ μεγάλου κανόνος, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἦθελον δάκρυσιν, εἰς τὸ καὶ νῦν, ἐξ αὐτῶν τὸ κβ'. Χεῖρά μοι ἔκτεινον. Εἴσοδος, καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων. (οδ.) Οὔτε δὲ οἶνω χρώμεθα, οὔτε ἐλαίῳ, μετὰ δὲ τὸ γεύσασθαι εὐθέως ἀναπαυόμεθα. Ἀρχομένης δὲ τῆς νυκτός, κρουομένου τοῦ μικροῦ σημαντήρος, συναγόμενοι ψάλλομεν τὸ ἀπόδειπνον λιτῶς καὶ οὐ μετὰ ἤχου, τὰς δὲ μετανοίας ποιοῦμεν· ἀκολουθίαν δὲ ἐν τοῖς κελλίοις τῇ ἐσπέρᾳ ταύτῃ οὐ ψάλλομεν, ἀλλ' εὐθύς μετὰ τὸ ἀπόδειπνον, εἰσερχόμενοι ἐν τῷ ναῷ, ψάλλομεν τὴν παννυχίδα. Κανόνα τὸν καταनुκτικὸν τῆς ἡμέρας, εἰς ς'. χωρὶς τῶν εἰρμῶν, καὶ ἕτερον τῆς ὁσίας Μαρίας, ἤχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ, εἰς δ'. ποίημα Συμεὼν Λογοθέτου· ψάλλομεν δὲ καὶ τὰ τριψῆδι τῆς ἡμέρας, εἰς τὰς ὡδὰς αὐτῶν, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. κάθισμα καταनुκτικὸν τοῦ ἤχου καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. κάθισμα τῆς ὁσίας, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Πραξαποστόλου, εἴτα σημαίνει καὶ ἀρχάμεθα τοῦ ὁρθρου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλουσία, καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα γ'. ὡς σύνηθες, καὶ λέγομεν καθίσματα τοῦ Τριψήδιου καὶ μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου. Ἀνάγνωσις ἀπὸ τοῦ α'. καθίσματος, εἰς τὸ βιβλίον

τὸ ἀναγινωσκόμενον ταῖς κυριακαῖς· ἀπὸ τοῦ β'. καθίσματος, ἐκ τοῦ βίου τῆς ὁσίας Μαρίας, εἰς δ'. γὰρ δόσεις γίνεται, ἀπὸ τοῦ β'. καθίσματος καὶ γ'. καὶ ἀπὸ γ'. καὶ ς'. ᾠδῆς. Μετὰ τὰς στιχολογίας, ὁ Ν'. εἴτα ἀρχεται ὁ κανὼν λέγομεν δὲ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, καὶ εὐθὺς ἱστῶμεν καὶ ψάλλομεν τὰ τροπάρια ὅλα, πρὸς μίαν, ὁμοίως καὶ εἰς πάσας τὰς ᾠδὰς προαρχόμεθα τῆς ᾠδῆς, καὶ ὅσαι μὲν ᾠδαὶ οὐ σώζουσι, μετὰ τὸ πληρῶσαι πάλιν ἀναλαμβάνομεν στίχους πρὸς τὰ λείποντα τροπάρια καὶ δευτεροῦμεν αὐτούς, τὴν δὲ β'. ᾠδὴν καὶ τὴν δ'. καὶ τὴν ζ'. στιχολογοῦμεν ἕως οὗ στήσαι θέλομεν, ποιοῦμεν δὲ μετανοίας ὁ καθείς χορὸς κατὰ τροπάριον, ἀνὰ γ'. ψάλλοντος τοῦ ἐτέρου χοροῦ, εἰς δὲ τὸ τριαδικὸν καὶ θεοτοκίον, οὐχί. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα κατανοκτικὸν τῆς Ὀκτωῆχου, ἦχος πλ. β'. Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν τὴν φοβερὰν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Καὶ ἀναγινώσκομεν, ὡς εἴρηται. Ἀπὸ ς'. ᾠδῆς, κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν, καὶ οἶκον· εἰ ἔχει ἡ α'. καὶ ἡ ἀνάγνωσις. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, ψάλλομεν τοὺς μακαρισμοὺς τοῦ μεγάλου κανόνος, καὶ οὕτως τὴν ζ'. ᾠδὴν καὶ τὰς λοιπὰς. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους, ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ μεγάλου κανόνος η'. ἐξ ὧν καὶ τῇ ἐσπέρᾳ ἐψάλλομεν, ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ἡθελον δάκρυσιν, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ Θῆρές με ἄγριοι, Δόξα, ἐξ αὐτῶν τὸ κγ'. ψάλλοντες· Δέξαι με, καὶ νῦν, ὦ τῆς ἀφάτου σου εὐσπλαγχνίας, ὁμοῦ ι'. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας ἐκ β'. (π. 139] ἦχος πλ. δ'. Ταῖς ληστρικαῖς ἐφόδοις, μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, τὸ δ'. καὶ θεοτοκίον. Τὴν α'. ὥραν συνημμένως μετὰ στιχολογίας καὶ ἀναγνώσεως· ὁμοίως καὶ τὰς λοιπὰς εἰς τοὺς ἰδίους καιροὺς μετὰ καὶ στιχολογιῶν καὶ μετανοιῶν· καὶ ἀναγινώσκομεν δέ, πλὴν ταχύτερον μικρόν, διὰ τὸν κόπον. Τὸ δὲ ἐσπερινόν, ὡς πάντοτε, καὶ τὸ ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ κανόνος τῆς ἡμέρας.

Τῇ παρασκευῇ τῆς αὐτῆς ε'. ἐβδομάδος ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἰδίως, ἦχος πλ. β'. Ὡς ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ β'. εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, τῆς Θεοτόκου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, εἴτα τὰ δ'. μαρτυρικά τοῦ ἡχοῦ, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς Θεοτόκου, ἦχος δ'. Ἰδοὺ ἡ ἀνάκλησις νῦν ἐπέφανεν ἡμῖν. Εἰσοδος, καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τροπάριον· Ἀπόστολοι, μάρτυρες, καὶ τὰ λοιπά, καὶ κανὼν νεκρώσιμος· ψάλλεται δὲ εἰς τοὺς τάφους λιτῶς, πλὴν ψάλλομεν τὸ ἀπόδειπνον ταχύ, [κ]αὶ πλήρωμα δ'. ὥρας τῆς νυκτὸς ἐγειρόμεθα,

καὶ μετὰ τὸ Εὐλογεῖτε ἅγιοι, εὐθὺς ἄπτονται αἱ κανδύλαι, καὶ σημαίνει τὸ μέγα, καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ὄρθρου· ἀκολουθίαν γὰρ ἐν τοῖς κελλίοις σήμερον οὐ φάλλομεν.

Μετὰ δὲ τὸ ἐξάψαλμον, ἀλληλουῖα, ἤχος α'. τροπάριον τῆς Θεοτόκου· Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι, παρθένε, τὸ χαῖρε, τὸ αὐτὸ ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἐν· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου. Κανὼν τῆς Θεοτόκου, ἤχος πλ. δ'. εἰς τὴν Ὀκτώηχον, ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός· Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Σὲ τὸ ἀπόρητον τεῖχος. Ἀνάγνωσις, ἐκ τοῦ λόγου εἰς τὸν ἀκάθιστον, τὸ ἡμῖς, καὶ εὐθὺς ὁ Ν'. καὶ οἱ κανόνες· τῆς Θεοτόκου, ἤχος δ'. Χριστοῦ βίβλον ἔμφυχον, εἰς ς'. σὺν τῷ εἰρμῷ, καὶ τοῦ ἀγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. ἱστώμεν γὰρ ι'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Ὀκτώηχον ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός· Χαριστήριον αἶνον χρεωστικῶς, Δόξα καὶ νῦν, Ἐπὶ σοὶ χαίρει· οὐκ ἀναγινώσκομεν δε'. Εἰς τὴν ς'. ᾠδὴν, προστίθενται καὶ τὰ τετραώδια εἰς τοὺς κανόνας, ἀνὰ δ'. προηγοῦνται δὲ οἱ κανόνες. Ἀπὸ ς'. ᾠδῆς, φάλλομεν τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου, ἤχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ, ἱσταμένων πάντων, καὶ τοὺς οἴκους, κατὰ δὲ δ'. οἴκους ἄρχεται ὁ ψάλτης τὸ κοντάκιον καὶ φάλλει αὐτὸ καὶ ὁ λαός, καὶ τότε εἰ ἀλλαχθῆναι δεῖ τὸν ψάλτην, ἀλλάσσεται, καὶ ψάλτης ἄλλος οἶκον. Καὶ ὅτε τελειωθῶσιν οἱ κδ'. οἴκοι καὶ τὸ κοντάκιον, εὐθὺς ἀναγινώσκομεν τὸ λείπον τοῦ λόγου τῆς ἡμέρας, εἴτα φάλλομεν καὶ τὰς λοιπὰς ᾠδὰς, τὴν δὲ ζ'. σήμερον οὐ στιχολογοῦμεν. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος τοῦ ἡχοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ δ'. μαρτυρικὰ καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων ταγμάτων, γ'. τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, Δόξα καὶ νῦν, (οδ.) τὸ αὐτὸ θεοτοκίον, Τῶν οὐρανίων ταγμάτων. Ἀπολυτίκιον· Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου, καὶ ἡ α'. ὥρα μετὰ ἀναγνώσεως ἐν τῷ τέλει.

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὡς, εἰ τύχῃ ἐν ταύτῃ καὶ ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, φάλλομεν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ προειρημένα στιχηρά. ὕστερον δὲ, ἀντὶ τῶν μαρτυρικῶν, λέγομεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων· εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, τῆς Θεοτόκου τὸ ἰδιόμελον. Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, καὶ τῆς Θεοτόκου β'. εἰς δὲ τὸ Δόξα, τῶν ἁγίων, καὶ νῦν, πάλιν τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα.

Εἰς τὴν λειτούργιαν, τὰ τυπικά, καὶ ἀντὶ μακαρισμῶν, ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου τῆς ἡμέρας ἡ γ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον· Τῇ ὑπερμάχῳ. Ὡδὴ τῆς Θεοτόκου, προκείμενον· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελ-

φοί, οὐκ εἰς χειροποίητα ἅγια. Ἀλληλούια, ἤχος πλ. δ'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παράγων ὁ Ἰησοῦς. Κοινωνικόν· Πότῃριον.

Κυριακῇ τῆς ε'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας ἡ στιχολογία, Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἡχοῦ γ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τῆς ὁσίας Μαρίας στιχηρὰ δ'. ἤχος πλ. β'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. Θεοτοκίον τοῦ ἡχοῦ· αἰεὶ γὰρ τῇ ε'. κυριακῇ τῶν νηστειῶν ψάλλομεν τὴν ἀκολουθίαν τῆς ὁσίας Μαρίας. Εἰσοδος. Προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου, καὶ ἐν ἐκ τῶν τοῦ ἀλφαβήτου, εἶτα τῆς ὁσίας ἰδιόμελον, ἤχος β'. Τὰ τῆς ψυχῆς θηράματα, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον· Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου. Ἀπολυτίκιον. Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τὸ ἀναστάσιμον.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανόνες γ'. τοῦ Τριωδίου εἰς τὸν πλούσιον καὶ τὸν Λάζαρον, κανὼν, ἤχος πλ. β'. κατὰ ἀλφαβήτην, καὶ β'. ἁγίων τῶν προφαλλομένων, ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. καὶ ς'. ᾠδῆς, τὰ τῶν ἁγίων καθίσματα.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον, εἶτα αἱ στιχολογίαι, ὡς σὺνήθες, καὶ καθίσματα ἀναστάσιμα, ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου ταῖς κυριακαῖς. Εἰς τὸν πολυέλεον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχοῦ, καὶ ἀνάγνωσις εἰς τὸ Πανηγυρικόν, λόγος τοῦ Χρυσοστόμου περὶ μετανοίας, καὶ εἰς τὸν Ἀχαάβ, οὗ ἡ ἀρχή· Εἶδτε τῇ προτέρᾳ κυριακῇ. Οἱ Ἀναβαθμοί, καὶ προκείμενον τοῦ ἡχοῦ, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινόν, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. καὶ οἱ κανόνες· ὁ α'. ἀναστάσιμος εἰς ς'. ὁ β'. εἰς δ'. καὶ τῆς ὁσίας Μαρίας εἰς δ'. ἤχος β'. ἡ πλ. δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ὁσίας, ἀνάγνωσις· λόγος Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου περὶ τῆς ἁγίας συνάξεως, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀεὶ μὲν ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ὁσίας, ἀνάγνωσις· (π. 140) λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν πλούσιον καὶ τὸν Λάζαρον, οὗ ἡ ἀρχή· Μέγιστόν ἐστι διδασκαλεῖον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, ἐκ β'. ἤχος α'. Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, Δόξα, τὸ στιχηρὸν τοῦ ἐωθινοῦ εὐαγγελίου, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, ἡ α'. ὥρα καὶ ἡ Κατήχησις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι τὸ τροπάριον καὶ Θεοτοκίον ὁμοίως, προκείμενον καὶ ἀλληλούια ἄμνημα τοῦ ἡχοῦ, ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, Χριστὸς παραγενόμενος,

εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς β'. μαθητάς. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε.

Τῇ αὐτῇ κυριακῇ ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἤχου δ'. καὶ β'. τῆς β'. τοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, ἤχος α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Νεφέλην σε φωτός. Εἴσοδος. Προκείμενον· Ἐδωκα κληρονομίαν, στίχος α'. Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον ἐκ β'. ἤχος α'. Θαυμαστή τοῦ Σωτῆρος, καὶ μαρτυρικόν τὸ α'. τοῦ αὐτοῦ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε. Εἰς τὴν παννουχίδα συνημμένως κανὼν ἁγίου. Ἀπὸ ς'. τὸ κάθισμα αὐτοῦ. Τὸ ἀπόδειπνον ἔξωθεν ἐν τῷ νάρθηκι λιτῶς, τὸ Μεθ' ἡμῶν καὶ τὰ τροπάρια· ποιοῦμεν δὲ τὰς μετανοίας.

Τῇ β'. τῆς ς'. ἐβδομάδος, ὡς σύνηθες πᾶσα ἡ ἀκολουθία, εἰς τε τὸν ὄρθρον εἰς τὰς ὥρας καὶ εἰς τὸ λυχνικόν.

Τῇ δ'. τῆς αὐτῆς ς'. ἐβδομάδος, εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνομεν τὸν ἅγιον Ἐφραίμ καὶ ἀναγινώσκομεν ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἐρμηνείαν τοῦ Χρυσοστόμου, εἰς τὴν περικοπὴν τοῦ Λαζάρου· Ἦν τις ἀσθενῶν Λάζαρος. Λόγος ΕΒ'. εἰς δύοσεις β'. καὶ ΕΓ'. εἰς δύοσιν μίαν τὸ ἥμισυ, ὁμοίως καὶ τῇ ε'. ἐξ αὐτῶν ἀναγινώσκομεν τὸν ΕΔ'. λόγον, εἰς δύοσεις β'. καὶ ἕτερον λόγον τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ Πανηγυρικῷ εἰς τὸν Λάζαρον, εἰς δύοσιν μίαν· εἰς δὲ τὰς ὥρας, τὸν ἅγιον Ἐφραίμ καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν, ὡς σύνηθες.

Τῇ ε'. τῆς ς'. ἐβδομάδος εἰς τὸν ἐσπερινόν, μαρτυρικὰ στιχηρὰ οὐ ψάλλομεν, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. ἰδιόμελον τοῦ Λαζάρου· Κύριε, πιστῶσαι θέλων.

Τῇ ε'. δὲ παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, ἀναγινώσκομεν κατήχησιν τοῦ Χρυσοστόμου περὶ μνησικακίας, οὗ ἡ ἀρχή· Πρὸς τὸ τέλος ἡμῖν λοιπόν, εἰς δύοσεις γ'. Εἰς τὴν γ'. καθίσματα τῶν στιχολογιῶν, εἰς δὲ τὸν στίχον τῶν αἵνων, μαρτυρικόν οὐ λέγομεν, ἀλλὰ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. εἴτα ἕτερον ἰδιόμελον, ἤχος πλ. δ'. Τὴν ψυχωφελῇ πληρώσαντες τεσσαρχκοστήν, βοήσωμεν χαίροις, ἡγουν τὸ μέγα, Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον τοῦ Λαζάρου· Λάζαρον τεθνεῶτα. Εἰς τὴν α'. ὥραν ἡ κατήχησις μετὰ στιχολογίας, εἰς δὲ τὴν γ'. ὥραν, ἀπόδειπνα καὶ ὁ ἅγιος Ἐφραίμ, εἰς γὰρ τὴν θ'. σήμερον οὐκ ἀναγινώσκομεν. {ΟΘ.}

Χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον μαρτυρικόν στιχηρὸν ἢ θεοτοκίον τῆς Ὀκτωήχου οὐ ψάλλεται.

Τῇ παρασκευῇ ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶντες η'. ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας β'. ἤχος πλ. δ'. Τὴν ψυχωφελῇ πλη-

ρώσαντες τεσσαρακροστήν καὶ τὴν ἁγίαν ἑβδομάδα, εἶτα τοῦ Λαζάρου στιχηρὰ γ'. ἐκ β'. ἤχος πλ. α'. Κύριε, Λαζάρου θέλων τάφον ἰδεῖν. Κύριε, ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ τετραημέρου. Κύριε, ἡ φωνή σου κατέλυσε, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος α'. Τῆς θεότητός σου, Χριστέ. Εἵσοδος καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τροπάριον. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, καὶ κανὼν τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, ἤχος α'. εἰς ς'. πλὴν ἐν τῷ νάρθηκι ἔξω, χωρὶς μετανοιῶν καὶ λιτῶς τὸ ἀπόδειπνον. Ἀπὸ γ'. ὥδῃς, οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἡ πάντων χαρά, καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος α'. καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς ἐκ γ'. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. Ἀρωμος μετὰ τῶν ἀλληλουιарίων, καθίσματα τοῦ Λαζάρου, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, τὰ αὐτά. Ἀνάγνωσις λόγος τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου εἰς τὸν Λάζαρρον, εἰς δύοσεις γ'. οὗ ἡ ἀρχή. Λάζαρρον τὸν παρόντα συγκεκρότηκε. Ζήτηι εἰς τὸ τέλος τοῦ β'. βιβλίου τῆς Μεταφράσεως τοῦ Ἰανουαρίου μηνός. Εὐαγγέλιον ἐωθινὸν οὐ λέγομεν, ἀλλὰ μετὰ τὸ τέλος τῆς β'. ἀναγνώσεως λέγομεν τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ τὸ Ν'. Κανόνες β'. ἤχος πλ. δ'. ἀνὰ ς. μέχρι τῆς ς'. ὥδῃς. ἀπὸ δὲ ταύτης ἀρχόμεθα ἀργῶς ψάλλειν τὰ τετραῶδια τοῦ κυροῦ Κοσμᾶ καὶ τοῦ κυροῦ Ἰωάννου, τοὺς μὲν α'. εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνὰ γ'. Ζήτηι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Τριωδίου κάθισμα, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Κατεπλάγη Ἰωσήφ. Ἀπὸ γ'. ὥδῃς, κάθισμα τοῦ Λαζάρου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἡ πάντων χαρά. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος τοῦ ἡχοῦ. Εἰς τοὺς αἰῶνες, ἰστώμεν ς'. εἰς ἤχον α'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα γ'. ἐκ β'. Ἀνάστασις καὶ ζωὴ. Μαρία καὶ Μάρθα. Λάζαρρον τεθνεῶτα. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. δ'. Ἐπιστὰς τῷ μνήματι. Δοξολογία μεγάλη. Τροπάριον. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ συναπτή, ὡς ἐν ταῖς κυριακαῖς ἡ α'. ὦρα, καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἐν τῷ ναῷ τυπικά. Εἰς τὴν εἵσοδον, τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, εἰς ἤχον α'. καὶ τροπάριον. Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Ἡ πάντων χαρά. Ἀντὶ δὲ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκείμενον, ἤχος γ'. Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτήρ μου, στίχος. Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους. Ἀδελφοί, βασιλείαν ἀσάλευτον. Ἀλληλουία. Ὁ Κύριος ἐβασιλεύσεν εὐπρέπειαν, ἕως τοῦ καὶ περιεζώσατο. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦν τις ἀσθενῶν Λάζαρρος. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε, καὶ τὸ Ἐκ στόματος. (π. 141]

Κυριακὴ τῶν Βαΐων. Τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας, ἡ στιχολογία, Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, ἥχος πλ. β'. Σήμερον ἡ χάρις, λέγομεν β'. Ἄλλο· Εἰσερχομένου σου, Κύριε, λέγομεν γ'. Ἄλλο· Δόξα σοι, Χριστέ. Καὶ τοῦτο λέγομεν γ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. Σήμερον ἡ χάρις. Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι εἰς τὰ β'. στιχηρὰ τὸ Εἰσερχομένου σου, Κύριε, καὶ τὸ Δόξα σοι, Χριστέ· ἀρχόμεθα μὲν τοὺς στίχους πλ. β'. λήγομεν δὲ εἰς ἥχον β'. καὶ οὕτως ὑπερβαίνομεν αὐτά, διὰ τὸ εἶναι τὸν ἥχον αὐτῶν, μέσον πλ. β'. καὶ ἥχον β'. Εἰσοδος καὶ προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀνάγνωσμα, τὸ α'. Γενέσεως· Ἐκάλεσεν Ἰακώβ. τὸ β'. Σοφονίου· Τάδε λέγει Κύριος· χαῖρε, εὐφραίνου. τὸ γ'. Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος· χαῖρε καὶ εὐφραίνου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἥχος πλ. δ'. Χαῖρε καὶ εὐφραίνου. Στίχος α'. Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστόν τὸ ὄνομά σου. Ἄλλο· Ἦλθεν ὁ Σωτὴρ σήμερον. Στίχος β'. Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων. Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος, τὰ γ'. πρὸς μίαν. Δόξα καὶ νῦν, ἥχος πλ. β'. Ὁ ἔχων θρόνον οὐρανόν. Ἀπολυτίκιον, ἥχος δ'. Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ ἀπόδειπνον.

Εἰς τὴν παννουχίδα τῆς ἀγρυπνίας ψάλλομεν κανόνα ποίημα Γαβριὴλ μοναχοῦ, εἰς ι'. ἥχος δ'. πρὸς τὸ Ὡφθησαν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, οἶον θέλομεν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν, καὶ τὸν οἶκον. Μετὰ τὸ τέλος τῆς παννουχίδος, ἀνάγνωσις ἐν τῷ Πανηγυρικῷ λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν ἑορτήν· οὔτε γὰρ Πραξαπόστολον ἀναγινώσκομεν, οὔτε ἀναστάσιμόν τι ψάλλομεν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἥχος α'. τροπάριον· Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, β'. Δόξα καὶ νῦν, ἥχος δ'. Συνταφέντες. Αἱ στιχολογίαι. Ἀπὸ τοῦ α'. καθίσματος, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος β'. τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Χθὲς ἡμᾶς, εἰς ὁσείς β'. εἶτα τὸν πολυέλεον, καὶ κάθισμα τῆς ἑορτῆς ὁμοίως, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ζήτει εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Τριωδίου κάθισμα, ἥχος δ'. πρὸς τὸ Κατεπλάγη, καὶ ἕτερον πρὸς τὸ Ἀγγελικαὶ δυνάμεις, ἥχος πλ. β'. Ἀνάγνωσις, τὸ ὑπολειφθὲν τοῦ ρηθέντος λόγου. Εἶτα οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχοῦ, ἀντίφωνον γ'. προκείμενον, ἥχος δ'. Ἐκ στόματος νηπίων. Στίχος· Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν. Πᾶσα πνοή, ἥχος ὁ αὐτός. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ἤγγισεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, εἶτα ὁ Ν'. τὸ γὰρ Ἀνά-

ἄτασιν Χριστοῦ οὐ λέγομεν, καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα τοῦ κανόνος. Τῷ γὰρ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ λέγομεν, φάλλομεν δὲ τοὺς εἰρμούς ἐκ β'. (οδ.) τὰ δὲ τροπάρια, ἔνθα εἰσι β'. ἀνὰ ς'. ἔνθα δὲ εἰσι τρία τροπάρια ἀνὰ δ'. ὡς γίνεσθαι ἐκάστην ὥδην, ἀνὰ ιδ'. ἤχος δ'. Ὁφθῆσαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου. Λέγομεν (:) δὲ καὶ ἔσχατον τοὺς εἰρμούς ἀμφοτέρω οἱ χοροὶ ἅπαξ. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τῆς ἐορτῆς, ἤχος δ'. Μετὰ κλάδων, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην ΕΒ'. Εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον· Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ, καὶ εἰ ἔχει ἡ ὥρα, ἀνάγνωσις εἰς τὸν αὐτὸν κατὰ Ἰωάννην, λόγος Ες'. Ἀρχὴ δὲ τῆς θ'. ὥδης, ἡ καὶ μικρὸν ὀπισθεν, παρέχει τὰ βαῖτα καὶ τοὺς κηροὺς τοῖς ἀδελφοῖς ὁ ἐκκλησιάρχης, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ προεστῶτος μέχρι τοῦ ἐσχάτου. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος, εἰς τὸν ἦχον. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν ς'. εἰς ἦχον δ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα γ'. ἐκ β'. Μέλλοντός σου εἰσιέναι. Ἄλλο· Ὁ πλεῖστος ὄχλος. Ἔτερον· Ἐξέλθετε ἔθνη. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα. Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον· Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Καὶ εὐθὺς ἐξέρχεται ἡ λιτή, καὶ ἀνερχόμεθα εἰς τὸν Σωτῆρα ψάλλοντες· Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, ἐκ γ'. εἶτα Συνταφέντες σοι, καὶ αὐτὸ ἐκ γ'. εἶτα τὸ κοντάκιον, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν ὑποστροφὴν, ποιοῦντες δὲ ἐκεῖ ἐκτενῇ εὐθὺς ὑποστρέφομεν, καὶ πάλιν ἐν τῷ ναῷ εἰσελθόντες ποιούμεν ἐκτενῇ μεγάλῃν, καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα φάλλειν τὴν α'. ὥραν. Ἀνάγνωσις δὲ οὐ γίνεται, τοὺς δὲ κηροὺς ἅμα τῷ ὑποτρέψαι, ἀναλαμβάνόμενος ὁ παρεκκλησιάρχης, φυλάττει αὐτούς, παρέχων αὐτοὺς πάσι τοῖς ἀδελφοῖς, ἐν τε τῷ νιπτῆρι καὶ τοῖς εὐαγγελίοις τῶν ἁγίων παθῶν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοί, ἤχος δ'. Διὰ ξύλου ὁ Ἀδάμ. Εἰς τὴν εἰσόδον, στίχος εἰς ἦχον α'. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, καὶ εὐθὺς τροπάριον· Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. τὸ κοντάκιον· Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ. Τὸ Τρισάγιον. Προκείμενον, ἤχος δ'. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος. Στίχος· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Φιλιππισίους· Ἀδελφοί, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. Ἀλληλουία, ἤχος α'. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ὅτι θαυμαστά ἐποίησεν ὁ Κύριος. Στίχος β'. Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα, καὶ ἐξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε, καὶ Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος.

Τῇ αὐτῇ κυριακῇ ἐσπέρας οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἐκ β'. ἤχος βαρύς· Συνα-

γωγὴ πονηρὰ (π. 142] καὶ ἕτερα β'. ὁμοία αὐτῷ, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. Ἐκ βαίων καὶ κλάδων. Εἴσοδος. Προκειμένον· Ἴδου δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. Στίχος· Οἱ ἐστῶντες ἐν οἴκῳ Κυρίου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά, ἦχος α'. Ἐρχόμενος ὁ Κύριος, ἐκ β'. Ἄλλο· ἦχος πλ. α'. Φθάσαντες πιστοί, ἅπαξ. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Τῆς ξηρανθείσης συκῆς. Ἀπολυτίκιον· Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπά.

Ἡ παννουχὶς συνημμένως καὶ ψάλλομεν τὸ τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου τῆς μεγάλης β'. τριψόδια, ἦχος πλ. δ'. Τῷ συντρίψαντι, εἰς η'. εἶτα ἐκτενής, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία.

Τὸ ἀπόδειπνον ἔξω ἐν τῷ νάρθηκι, λιτῶς τὸ Μεθ' ἡμῶν καὶ τὰ συνήθη τροπάρια, τὰς δὲ μετανοίας ποιοῦμεν, καὶ ἐξῆς πᾶσα ἀκολουθία.

Τῇ ἀγίᾳ μεγάλῃ β'. εἰς τὸν ὄρθρον ἐγειρόμεθα ἀπὸ τῆς σήμερον ὥρα ς'. καὶ ψάλλομεν ἀλληλούια, ἦχος πλ. δ'. τροπάριον· Ἴδου ὁ νυμφίος. Τὸ αὐτὸ ἐκ γ'. στιχολογοῦμεν καθίσματα γ'. καὶ λέγομεν καθίσματα τοῦ Τριωδίου, Δόξα καὶ νῦν τὰ αὐτά, καὶ ἕτερον κάθισμα τοῦ Τριωδίου, ἦχος α'. πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου Σωτήρ. Ἀπὸ τῆς γ'. στιχολογίας, τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας, καὶ οἶκον, ἦχος πλ. δ'. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ Πανηγυρικὸν περὶ τῆς μεγάλης ἐβδομάδος, δι' ἣν αἰτίαν καλεῖται μεγάλη ἐβδομάς, οὗ ἡ ἀρχή· Διηνύσαμεν τῆς νηστείας, εἰς δόσεις β'. καὶ ἕτερον λόγον τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ξηρανθεῖσαν συκὴν. Εἶτα ὁ Ν'. καὶ εὐθύς τὸ τριψόδιον. Τῷ γὰρ Κυρίῳ ἄσσωμεν, οὐ λέγομεν, ἀρχόμενοι δὲ τὰς ᾠδὰς, ἰστώμεν ιδ'. τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνὰ ς'. ἐνθα δὲ εἰσὶ γ'. ἀνὰ δ'. ἔσχατον δὲ πάλιν ὁμοῦ τοὺς εἰρμούς ἅπαξ, ἀμφοτέρους, ἦχος β'. ψδὴ α'. Τῷ τὴν ἄβατον, καὶ η'. καὶ θ'. Ἐξαποστειλάριον, ψάλλεται δὲ παρὰ τοῦ ψάλτου καὶ ἡμῶν· Τὸν νυμφῶνα σου βλέπω. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν, εἰς δὲ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρά ἦχος, πλ. α'. Κύριε, ἐρχόμενος πρὸς τὸ πάθος. Κύριε, πρὸς τὸ μυστήριον. Κύριε, τὰ τελεώτατα φρονεῖν, τὰ γ'. πρὸς μίαν, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Δευτέραν Εὐὰν τὴν Αἰγυπτίαν. Τρισάγιον, καὶ τὴν α'. ὥραν μετὰ στιχολογίας. Εἰ δὲ βραδύτερον ἀπολύει ὁ ὄρθρος, ψάλλομεν αὐτὴν τρίψαλμον χωρὶς στιχολογίας, καὶ στιχολογοῦμεν εἰς τὴν θ'. ὥραν. Εἰ γὰρ γένηται εἰς τὴν α'. ὥραν στιχολογία, εἰς τὴν θ'. ὥραν οὐ στιχολογοῦμεν. Τὸ προκειμένον μετὰ ἤχου· Τὸ πρῶν εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου, Δόξα καὶ νῦν, Τί σε καλέσωμεν. Εἶτα ἱσταμένου τοῦ ἀναλογίου μετὰ βλαττίου εἰς τὸν τόπον τῶν ψαλτῶν ἔμπροσθεν τοῦ ἀγίου βήματος μετὰ καὶ δύο κηρῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἀναγινώσκει τὸ χῆμα τοῦ τετραευαγγελίου παρὰ τῶν ἱερέων καὶ

διακόνων, ἐκάστης ἡμέρας εὐαγγελιστῆς εἷς· τῇ β'. ὁ Ματθαῖος ὅλος εἰς δύοσεις δ'. ἤγουν εἰς τὴν α'. ὥραν καὶ εἰς τὴν γ'. (οδ.) καὶ ς'. μετὰ τὸ β'. προκείμενον τῆς προφητείας, πάντων ἱσταμένων, καὶ εἰς τὴν θ'. ὥραν, εἶτα μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ εὐαγγελίου, Τὰ διαβήματά μου, Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον με'. αἱ μετάνοιαι, αἱ εὐχαί, καὶ ἀπόλυσις. Οὕτως ἐν πάσαις ταῖς ὥραις, εἰς δὲ τὴν θ'. ὥραν οὐ στιχολογοῦμέν, εἴ γε οὐ κατελείφθη ἡ τῆς α'. ὥρας στιχολογία.

Τῇ αὐτῇ μεγάλῃ β'. ἑσπέρας εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος α'. Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου, ἐκ β'. Ἄλλο, ἤχος β'. Ὁ τῇ ψυχῇ ραθυμία, ἐκ β'. Ἐτερον εἰς τὸν οὐτὸν ἤχον· Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀδελφοί, καὶ τοῦτο ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος δ'. Τοῦ κρύψαντος τὸ τάλαντον. Εἰσοδος μετὰ εὐαγγελίου, τὸ προκείμενον καὶ αἱ προφητεῖαι, εἶτα τὸ Κατευθυνθήτω, καὶ εὐθύς· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου. Ὁ διάκονος· Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον, καὶ ἀναγινώσκει τὸ εὐαγγέλιον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καθημένου τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, καὶ ἐξῆς ἡ τῶν προηγιασμένων λειτουργία. Εἰς γὰρ τὸν ὀρθρον εὐαγγέλιον οὐ λέγεται, καθὼς ἔθος τοῖς ἐν κόσμῳ.

Εἰς δὲ τὸ ἀπόδειπνον, τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, καὶ τὰ συνήθη τροπάρια μετὰ ἤχου ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ, ψάλλομεν καὶ τὸ τῆς μεγάλης γ'. τριψόδιον τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, εἰς η'. ἤχος πλ. δ'. Ἴδετε ἴδετε.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ γ'. ὀρθρος, ἡ αὐτὴ ὥρα ς'. Ἀλληλουία, ἤχος πλ. δ'. τροπάριον· Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα γ'. καθίσματα τοῦ Τριψοδίου τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν, τὰ αὐτά, ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαὸς ὅλα. Ἀπὸ τοῦ γ'. καθίσματος τῆς στιχολογίας, τὸ κοντάκιον τῆς μεγάλης γ'. ἤχος β'. καὶ οἶκον. Ἀνάγνωσις, ἐν τῷ Πανηγυρικῷ λόγους β'. τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὰς δέκα παρθένους· τὸν μὲν α'. ἀπὸ τοῦ μέσου, τὴν γὰρ ἀρχὴν τοῦ λόγου καταλιμπάνομεν, τὸν δὲ β'. ὅλον, καὶ ἕτερον λόγον εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου· καὶ ἐξέλθετε φησὶν οἱ Φαρισαῖοι, ἀπὸ τοῦ μέσου, εἶτα ὁ Ν'. καὶ εὐθύς ἀρχόμεθα τὴν η'. ψδὴν· Τῷ δόγματι, ἱστῶμεν ιδ'. τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνὰ δ'. ἔρχεται δὲ αὐτό, ὁ ἀρχόμενος κατὰ τὴν ἡμέραν χορὸς διὰ τὴν ἰσότητά, δύο γὰρ ψδὰς μόνον ψάλλομεν, ὁμοίως καὶ τὴν θ'. τὸν μὲν εἰρμόν β'. τὰ τροπάρια ἀνὰ ς'. καὶ ἔσχατον πάλιν τοὺς εἰρμούς ὁμοῦ ἀπαξ. Ἐξαποστειλάριον· Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος πλ. β'. Δεῦτε, πιστοί, ἐπεργασώμεθα. Ἄλλο· Ὁ νυμφίος ὁ κάλλει ὥραϊος. Ἄλλο· Ὅταν ἔλθῃς ἐν δόξῃ, πρὸς μίαν

ἀμφοτέρα. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος γ'. Φοβερόν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Εἰς τὴν α'. ὦραν ἡ στιχολογία καὶ ἀνάγνωσις, τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον, εἰς δύοσεις γ'. εἰς δὲ τὴν θ'. ὦραν οὐ στιχολογοῦμεν, ἀναγιγνώσκεται δὲ (π. 143] τὸ ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον· εἰς γὰρ ε'. δύοσεις ποιοῦμεν αὐτό.

Ἐσπέρας δὲ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἦχος α'. Τὸ πολυτίμητον μῦρον, ἐκ β'. Ἄλλο· Ὅτε ἡ ἀμαρτωλός, ἐκ β'. Ἔτερον· Ὡς τῆς Ἰουδα ἀθλιότητος, μίαν, καὶ ἄλλο· Σὲ τὸν τῆς παρθένου Υἱόν, μίαν. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις. Εἵσοδος μετὰ εὐαγγελίου, τὸ προκείμενον καὶ αἱ προφητεῖαι, τὸ Κατευθυνθήτω, καὶ εὐθὺς εὐαγγέλιον, τὸ κατὰ Ματθαῖον· Περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας, καὶ ἐξῆς ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τὸ τριψῆδιον τῆς μεγάλης δ'. εἰς η'.

Τῇ ἀγίᾳ μεγάλῃ δ'. ὁρθρος, ἡ αὐτὴ ὥρα ς'. Ἀλληλουῖα, τροπάριον· Ἰδοὺ ὁ νομφίος, ἐκ γ'. ἡ στιχολογία, καθίσματα β'. τὸ Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, καὶ ὁ Ἀμωμος μετὰ τῶν ἀλληλουιαρίων τοῦ ἤχου, καθίσματα τοῦ Τριψήδιου ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν τὰ αὐτά, κοντάκιον σήμερον οὐ λέγομεν. Ἀνάγνωσις, εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον, λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν πόρνην, καὶ ἕτερος τοῦ ἀγίου Ἐφραίμ, εἶτα ὁ Ν'. καὶ τὸ τριψῆδιον, ἰστώμεν ιδ'. ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς, τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνὰ ς'. ἐν αἷς δὲ εἰσὶ γ'. ἀνὰ δ'. καὶ ἔσχατον τοὺς εἰρμούς ὁμοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Τὸν νομφῶνά σου. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἶνων, στιχηρά, ἦχος πλ. β'. Ἡ ἀπεγνωσμένη, καὶ ἕτερα β'. ὁμοία αὐτοῦ. Ἡ βεβυθισμένη. Ἡ ἐσκοτισμένη, πρὸς μίαν. Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Ἡ πλωσεν ἡ πόρνη. Εἰς τὴν α'. ὦραν στιχολογοῦμεν τὰ πρὸς Κύριον, καὶ ἀνάγνωσις, τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον· ὁμοίως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ὥρας. Εἰς τὴν γ'. ὦραν στιχολογοῦμεν τὸν πολυέλεον, εἰς ἦχον πλ. β'. εἰς τὴν ς'. τὸ Εὐλογητός Κύριος ὁ Θεός μου, καὶ τελειοῦμεν τὸ Ψαλτήριον, εἰς δὲ τὴν θ'. ὦραν, οὐ στιχολογοῦμεν, τὰ δὲ λοιπὰ καὶ αἱ μετάνοιαι, ὡς σὺνηθες.

Ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἦχος πλ. β'. Σήμερον ὁ Χριστὸς παραγίνεται, β'. Ἄλλο· Πρόσῃλθε γυνή, ἐκ β'. Ἄλλο· Γέννημα ἐχιδνῶν, ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. Συντρέχει λοιπόν. Εἵσοδος μετὰ εὐαγγελίου. Προκείμενον καὶ αἱ προφητεῖαι, Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσιν, ἐν ᾧ καὶ ἀποδίδεται, ὁμοίως καὶ τὸ Κατευθυνθήτω, καὶ λέγομεν τοὺς γ'. στίχους· Κύριε ἐκέκραξα. Θεοῦ Κύριε. Μὴ ἐκκλίνης· τὰς γὰρ ἄλλας οὐ ψάλλονται οἱ τρεῖς, ἀλλ' ἡ

εἰς ἡ δύο. Εὐαγγέλιον κατὰ Μοϋθαῖον· Τοῦ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ, καὶ ἐξῆς ἡ θεία λειτουργία τῶν προσηγιασμένων.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, ὡς σύνηθες, μετὰ ἤχου τὸ Μεθ' ἡμῶν καὶ τὰ ἐξ ἔθους τροπάρια, τὸ δὲ τριψῆδιον τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου τῆς μεγάλης ε'. ἤχος πλ. β'. Ἀκήκοεν ὁ προφήτης, (οδ.] ἀνά η'. τὰς γ'. ὠδὰς, αἱ μετάνοιαι, ὡς σύνηθες καὶ τὰ λοιπά.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τῇ ἀγίᾳ μεγάλῃ δ'. ἐσπέρας ἀποδίδονται αἱ ἐν τῷ μέσῳ μετάνοιαι, αἱ τε τῶν ὠρῶν στιχολογίαι, καὶ τὰ μετὰ ἤχον ἀπόδειπνα, ὁμοίως καὶ τὰ τούτων τροπάρια, καὶ Δόξα σοι ὁ Θεός.

Τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, ἐγειρόμεθα ὥρα ς'. καὶ ψάλλομεν ἀλληλούια, ἤχος πλ. δ'. τροπάριον· Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί, ἐκ γ'. Στιχολογία, κάθισμα ἐν· Ἐλέησόν με ὁ Θεός, ὅτι κατεπάτησέ με ἄνθρωπος, κάθισμα τοῦ Τριψήδιου ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό, ἕτερον κάθισμα, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐπεφάνης σήμερον· Ἀνάγνωσις, λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν προδοσίαν, οὗ ἀρχή· Ὅλίγα ἀνάγκη σήμερον εἰπεῖν, εἰς δύοσεις β'. ὁ Ν'. καὶ ἀρχόμεθα Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἤχος πλ. β'. καὶ ἰστώμεν ιδ'. καὶ λέγομεν τοὺς εἰρμούς τοῦ κανόνος, ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνά ς'. ἐν αἷς δὲ ὠδαῖς εἰσι τρία τροπάρια, ἀνά δ'. καὶ ἔσχατον ὁμοῦ τοὺς εἰρμούς· Τμηθεῖσθι τμάται πόντος ἐρυθρός· Ἀπὸ γ'. ὠδὴς κάθισμα τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό· Ἀνάγνωσις, ἡ β'. τοῦ εἰρημένου λόγου· ἀπὸ ς'. κοντάκιον, ἤχος β'. Τὸν ἄρτον λαβὼν· Ἐξαποστειλάριον· Τὸν νομφῶνά σου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος β'. Ἰούδας ὁ παράνομος, Κύριε· Ἄλλο· Ἰούδας ὁ προδότης· Ἄλλο· Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δόλιος, πρὸς μίαν. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. α'. Μυσταγωγῶν σου, Κύριε· Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, Τρισάγιον, ἐκτενής, καὶ εὐθύς ἡ α'. ὥρα τρίψαλμος, τροπάριον λιτῶς· Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί, Δόξα καὶ νῦν, Τί σε καλέσωμεν, καὶ εὐθύς ἡ α'. ἀνάγνωσις τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου· γίνεται γὰρ εἰς δύοσεις δ'. μέχρι τῆς Διαθήκης, ἀπ' ἐκεῖ δὲ καταλιμπάνεται. Τὰ διαβήματά μου, Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον με· προσκυνήσεις μεγάλαι γ'. αἱ εὐχαὶ καὶ ἀπόλυσις. Οὕτως τοίνυν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ὥρας ἐκτὸς στιχολογίας, πλήν ταχύτεραν, ὥστε συμφθάσαι ταύτας πρὸς ἀρχὴν ὥρας ς'. ὥρα δὲ ε'. σημαίνει τὴν θ'. ὥραν καὶ συναγόμενοι ψάλλομεν καὶ ταύτην, ὡς ἔθος τρίψαλμον, τὸ τροπάριον· Ὅτε οἱ ἔνδοξοι, λιτῶς, ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ὥρας, Δόξα καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς, καὶ εὐθύς ἡ δ'. ἀνάγνωσις τοῦ εὐαγγελίου. Μὴ δὴ παραδῶης ἡμᾶς, Τρισάγιον, προσκυνήσεις μεγάλαι γ'. ἡ εὐχὴ καὶ τὰ λοιπὰ συνημμένως, ὡς σύνηθες, τὸ Μνήσθητί μου, καὶ

τὰ ἄλλα, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν γίνεται ἀπόλυσις. Εἴ γε μέλλει γενέσθαι ὁ νιπτήρ, καὶ ἀρχὴ ὥρας ς'. πάλιν κρουομένου τοῦ ξύλου, συναγόμεθα (π. 144] καὶ ποιούμεν τὸν νιπτήρα, ὡς δηλοθήσεται· εἰ δέ γε οὐ μέλλει γενέσθαι ὁ νιπτήρ, ὥρα ς'. φάλλομεν τὴν θ'. καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν τυπικῶν, εὐθύς ἀρχόμεθα συνημμένως τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τῆς λειτουργίας, ὡς ἔθος ἡμῖν ποιεῖν πάσῃ τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρχοστῇ.

Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ νιπτήρος γίνεται οὕτως· ὥρα ς'. πάντων τῶν ἀδελφῶν εἰσερχομένων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἥδη τελεσθείσης τῆς τῶν ὥρῶν ἀκολουθίας, γίνεται ἡ ἑναρξίς παρὰ τοῦ ἱερέως, λέγοντος οὕτως· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, καὶ ἴστανται οἱ ἀδελφοί, οἱ μὲν ἔσωθεν τῆς ἐκκλησίας, οἱ δὲ ἐν τῷ δεξιῷ παραπτερύγῳ τῆς ἐκκλησίας, καὶ εὐθύς ἄρχονται φάλλειν στιχηρά, ἦχος α'. Ἐπὶ τὸ πάθος τὸ ἐκούσιον παραγενόμενος ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὑπόδειγμα δεικνὺς ταπεινώσεως, ἀντὶ πορφύρας λέντιον περιεζώσατο, καὶ ἐνίψε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς, ὡς ἱμάτιον. Καὶ λέγομεν στίχους ἐκ τοῦ Ἀμώμου. [Στίχος α'. Μακάριοι οἱ ἄμωμοι. Ἔτερον στιχηρόν, ἦχος β'. Ἐν τῷ νιπτήρῳ σου, Χριστέ ὁ Θεός, τοῖς μαθηταῖς σου προέλεγες. Στίχος β'. Μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες. Μεγάλῃς εὐεργεσίας, ἀπολαβεῖν μέλλοντες οἱ πιστοί. (οδ.) Στίχος· Οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι. Ὁ Πέτρος ἠύλαβεῖτο νίψασθαι πόδας ἐκ τῶν ἀχράντων χειρῶν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Ἀδιόδευτε πόλῃ. Ἀντίφωνον, β'. πρὸς τὸ Ὅν στρατιαί, ἦχος πλ. β'. Ταπεινωθεῖς δι' ἡμᾶς ὁ πλούσιος, τοῦ δείπνου ἐξανκστάς, λέντιον, Χριστέ, τότε περιεζώσω, καὶ κλίνῃς τὸν αὐχένα ἐνίψας τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ τοῦ προδότου. Στίχος α'. Σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου. Τῆς ὑπὲρ νοῦν καὶ ἀφράστου γνώσεως τὸ ὕψος σου, Ἰησοῦ, τίς μὴ ἐκπλαγῇ, ὅτι πηλῷ παρέστης, ὁ πλάστης τῶν ἀπάντων, νίπτων μὲν τοὺς πόδας, ἐκμάσσων δὲ καὶ τῷ λεντίῳ. Στίχος β'. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν εὐθύτητι. Ἄλλο, πρὸς τὸ Ἀσπόρου συλλήψεως. Πιπράσκεις τριάκοντα ἀργυρίοις τὸν Κύριον, καὶ οὐ λογίζῃ, Ἰουδα παράνομε, τοῦ δείπνου τὴν μύσιν ἢ τοῦ σεπτοῦ νιπτήρος, ὃ πῶς εἰς τέλος τοῦ φωτός ὀλισθήσας πτώμα ἦλθες, τὴν ἀγχόνην ἀσπασάμενος. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Μεγάλων χαρισμάτων ἀγνή παρθένε. Ἀντίφωνον γ'. ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Τὸν ζῶγον τῆς ψυχῆς μου. Ἐγείρεται τοῦ δείπνου (π. 145] καὶ λεντίῳ ζώννυται θελλων Χριστὸς τὴν ὁσφύν, καὶ ὑποκλίνει αὐχένα τῷ Πέτρῳ ἐκβοῶντι· οὐ μὴ μου νίψῃς ποτέ, ὁ ποιητής μου, τοὺς πόδας, ἀλλ' ὅμως ἐνίψατο. Στίχος α'. Τὰ δικαιώματά σου φύ[λαξον]. Ἐδέξατο τὸν ἄρτον εἰς τὰς χεῖρας, αἷς καὶ τὴν πρᾶσιν εἰργάσατό σου, εἰς προδοσίαν τοὺς πό-

δας ἐξέτεινεν Ἰούδας, ὁ δόλιος μαθητής, οὕσπερ αὐτὸς ἀπονίψας, λεντίῳ ἐξέμαξας. Στίχος· Ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος· πρὸς τὸ Ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶα. Ὁ περιβάλλων τοῖς νέφεσι τὸν οὐρανὸν Ἰησοῦς, ὁ ἐν θρόνῳ δόξης συμβασιλεύων τῷ ἀφθάρτῳ Πατρί, σὺ λαβὼν λέντιον, τοῦτο περιεζώσω πρὸς τὸ νίψαι, πόδας τῶν πηλίνων, ὅλος πῦρ ὑπάρχων, Λόγε, κἂν ἐσαρκώθης. Στίχος γ'. Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα. Τῆς ὑψηλῆς ταπεινώσεως τὴν εὐσπλαγχνίαν ἰδὼν, ὁ θερμὸς ἐβόα Πέτρος τῷ Κτίστῃ· οὐ μὴ νίψῃς με σὺ· ταῦτα δὲ λέγοντος ὁ Χριστὸς ἀπεκρίθη· ἄφες, Πέτρε, σὲ γὰρ ἂν μὴ νίψω, μέρος μετ' ἐμοῦ οὐκ ἔχεις εἰς τοὺς αἰῶνας, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Τὰ οὐράνια ὕμνεϊ σε κεχαριτωμένη. Καὶ εὐθὺς λέγεται εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Πρὸ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα. Ζήτηι εἰς τὸ ἐωθινόν· Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι λεγομένου τοῦ εὐαγγελίου, ὅταν εἴπῃ· Καὶ ἔβαλεν ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ αἶρει τὸ μεγαρικὸν ὁ ἡγούμενος, καὶ βάλλει ὕδωρ ὀλίγον εἰς τὴν λεκάνην, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εὐαγγελίου, βάλλει καὶ τὸ ἕτερον ὕδωρ, εἴτα γινομένης συναπτῆς, λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν. Γίνεται γὰρ συναπτὴ ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς εὐχάς, ζώννυται τὸ λέντιον ὁ ἡγούμενος, καὶ ἄρχονται πάντες ψάλλειν τροπάριον, ἦχος α'. Ὁ λεντίῳ ζωσάμενος. (οδ.) Καὶ εὐθὺς στίχος· Μακάριος ὁ συνιών. Εἴτα ἐκ γ'. λέγομεν τὸ αὐτὸ τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Χαίροις παρ' ἡμῶν, ἁγία Θεοτόκε παρθένε. Καὶ οὕτως ὁ ἡγούμενος ἄρχεται νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, πάντων φαλλόντων ταῦτα τὰ στιχηρά, ἦχος πλ. β'. Ὁ νίψας τοὺς πόδας τῶν ἁγίων μαθητῶν, καὶ ἡμᾶς καθάρισον ἐκ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν. Στίχος· Ἐν τοῖς χερσὶ μου ἐξήγγειλα· Ὁ δεῖξας τῷ Πέτρῳ ἐκ σοῦ μὴ χωρίζεσθαι, καὶ ἡμῶν ἀσάλευτον τὴν πίστιν διαφυλάξον. Στίχος· Ἐν τοῖς δικαίωμασί σου μελετήσω. Τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἀοράτως, Κύριε, μέσον στὰς τῶν δούλων σου, εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς. Στίχος· Ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου. Τὸ ὕδωρ τοῦτο πταισμάτων καθάρσιον νιπτομένοις, Κύριε, γενέσθω τοῖς δούλοις σου. Καὶ μετὰ τούτων συμπλήρωσιν ἐν τῷ ἀκμὴν νίπτεσθαι τοὺς ἀδελφούς, ψάλλεται καὶ ἡ ε'. ὦδὴ τοῦ κανόνος, ἦχος πλ. β'. Κοσμᾶ μοναχοῦ· Τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης. Στίχος· Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με. Ἡ τὸ ἄσχετον κρατοῦσα καὶ ὑπερῶον ἐν αἰθέρι ὕδωρ. Στίχος· Τὰ διαβήματά μου. Μαθηταῖς ὑποδεικνύει ταπεινώσεως ὁ Δεσπότης τύπον. Δόξα, Πρὸς σὲ ὀρθρίζω. Ὑψιθέντες πόδας, καὶ προκαθαρθέντες (π. 146] μυστηρίου μεθέξει. Καὶ νῦν, θεοτοκίον· Ἐκ σοῦ. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν νιπτομένων, λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν γ'.

εὐχὴν, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς εὐχῆς, λέγει ὁ διάκονος· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς, καὶ λέγει εὐαγγελίον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ἐνίψε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν. Ζήτηι εἰς τὸ ἐωθινὸν εὐαγγέλιον. Καὶ λεγομένου τοῦ εὐαγγελίου, ψάλλομεν στιχηρά, εἰς ἥχον πλ. δ'. Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῇ οὐσίᾳ. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Ἡ σκέπη σου, Θεοτόκε παρθένε. Εἰθ' οὕτως γίνεται ὑπὸ τοῦ διακόνου ἐκτενής, καὶ λέγοντος παντός τοῦ λαοῦ τὸ Κύριε ἐλέησον, ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς λέγων· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ ἀπόλυσις. Ταῦτα δὲ πάντα ἐν τῷ παραπτερύγῳ τῆς ἐκκλησίας τελεῖται, καὶ αἱ ψαλμοδίαί καὶ αἱ εὐχαί, αἱ γενόμεναι παρὰ τοῦ ἱερέως, ὡσαύτως καὶ τὰ εὐαγγέλια. Τῆς γὰρ θείας εἰκόνος κρεμασμένης, ἔμπροσθεν ταύτης καὶ ἡ λεκάνη καὶ τὸ σκαμνίον ἵστανται, πρὸς δὲ καὶ οἱ ψάλλοντες, σὺν αὐτοῖς καὶ οἱ μέλλοντες καθαρθῆναι καὶ ὁ ἡγούμενος. Ὅτε δὲ τελεσθῶσι καὶ λεχθῶσιν, ὡσπερ εἰρήκαμεν ἄνωθεν, καὶ λάβῃ ἀπόλυσιν παρὰ τοῦ ἱερέως, ἀναπαύονται μικρόν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἑτοιμάζονται, καὶ ἄρχονται πάλιν τοῦ τε ἐσπερινοῦ καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς θείας λειτουργίας, καὶ μετὰ τὸ τελεῖσαι ταῦτα, εἰσέρχονται εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἐσθίουσι θείαν καὶ ὑπερβαύμαστον τροφήν, ἐξερχόμενοι δὲ ἐκεῖθεν, ἀπέρχονται εἰς τὰ κελλία αὐτῶν.

Αἱ εὐχαὶ τοῦ ἁγίου νιπτῆρος, αἱ γενόμεναι ἐν τοῖς μοναστηρίοις. Γινομένης συναπτῆς ὑπὸ τοῦ διακόνου, ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται λέγων. (οβ.] Θεὲ ὑπεράγαθε, ὁ ἀπρόσιτος τῇ θεότητι. Gouar. Εὐχολόγ pag. 592. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις. Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνομεν. Καὶ ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται, λέγων· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν μέτρον ταπεινώσεως. Ibid. p. 592 (π. 147] Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις. Καὶ μετὰ τὸν νιπτῆρα πάλιν τοῦ διακόνου λέγοντος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου κενώσας ἑαυτόν. Ibid. pag. 594 Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ε'. ἐσπέρας, σημαίνει τὸ ἐσπερινόν, ὥρα ἀρχὴ η'. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶντες η'. ψάλλομεν στιχηρά γ'. ἰδιόμελα ἐκ β'. ἥχος πλ. δ'. Σήμερον τὸ κατὰ τοῦ Χριστοῦ πονηρόν. Ἄλλο· Σήμερον ὁ Ἰουδᾶς τὸ τῆς φιλοπτωχίας. (οβ.] Ἄτερον· Ὁ τρόπος σου δολιότητος γέμει. Δόξα καὶ νῦν, Μηδεῖς, ὦ πιστοί. Εἰσοδος μετὰ ἱερέων πλειόνων καὶ τοῦ εὐαγγελίου. Προκείμενον, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τὰ γ'. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς γ'. προφητείας Ἑσαΐου, εὐθὺς γίνεται συναπτὴ τοῦ Τρισαγίου ὑπὸ τοῦ διακόνου, καὶ λέγεται ὁ Τρισάγιος. Προ-

κείμενον τοῦ ἀποστόλου· Οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν, στίχος· Ἵνα τί ἐφρύναν. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου. Ἀλληλούια, ἦχος πλ. β'. Μακάριος ὁ συνιών, στίχος· β'. Οἱ ἐχθροί μου εἶπον κακά μοι, ἕως τοῦ· καὶ γὰρ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης, στίχος γ'. Ὁ ἐσθίων ἄρτους μου, ἕως τοῦ· καὶ ἀνάστησόν με καὶ ἀνταπόδος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· οἶδατε, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται, καὶ ἐξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Ἀντὶ δὲ χερουβικοῦ λέγομεν Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, ἐκ γ'. εἰς ἦχον δ'. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἀντὶ κοινωνικοῦ, εἰς δὲ τὴν ὑποστροφὴν τῶν ἁγίων, λέγομεν τὸ Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν, εἶτα ὁ στίχος τῆς τραπέζης. Ἐσθίωμεν δὲ καὶ ἔλαιον, καὶ οἶνῳ χρώμεθα, καὶ εὐθὺς ἅμα τοῦ γεύσασθαι, ἀναπαυόμεθα.

Ἀρχὴ δὲ ὥρας β'. τῆς νυκτός, κρουομένου τοῦ ξύλου, συναγόμεθα ἐν τῷ ναῷ, καὶ ψάλλομεν τὸ ἀπόδειπνον ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ, πλὴν λιτῶς. Τροπάριον· Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταί, προσκυνήσεις γ'. μεγάλαι, καὶ τὰ λοιπά, ὡς σύνηθες· ψάλλομεν δὲ καὶ τριψῆδιον τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, εἰ ἐστίν, εἰς ἦχον πλ. δ'. ᾠδὴ ε'. Τὸν ζῶσον τῆς ψυχῆς μου, ἀνά η'. Ψαλλόντων δὲ ἡμῶν τὸ ἀπόδειπνον, ἄπτονται καὶ αἱ κανδύλαι τοῦ ναοῦ, καὶ ἅμα τῇ ἀπολύσει, σημαίνοντος τοῦ μεγάλου σημαντήρος, ἀρχόμεθα τοῦ ὄρθρου.

Τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ παρασκευῇ. Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλληλούια, ἦχος πλ. δ'. Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταί, ἐκ γ'. καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ἡ Διαθήκη, τὸ α'. εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, καὶ μετὰ τὴν τούτου πλήρωσιν, ἀρχόμεθα τὰ ἅγια πάθη· τὰ μὲν τροπάρια πάντα, ἐκ β'. εἰς δὲ τὸ Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, ἅπαξ, ἐνθα λάχῃ, τὰ δὲ καθίσματα ὁμοῦ ἀμφότερα, Δόξα καὶ νῦν, πάλιν τὰ αὐτά. Εἶτα Ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι, καὶ τὸ εὐαγγέλιον, καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα πάλιν τὸ ἕτερον ἀντίφωνον. Οὕτως καθ' ἕκαστον εὐαγγέλιον. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ιε'. ἀντιφώνων, ἀναγινώσκεται εὐαγγέλιον ς'. καὶ εὐθὺς γίνεται συναπτὴ, εἶτα ψάλλομεν τὸ κοντάκιον· Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, καὶ οἶκον, καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται λόγος Γεωργίου Νικομηδείας εἰς τὸν θρῆνον τῆς Θεοτόκου πρὸς τὴν ὥραν. Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, εὐθὺς οἱ (π. 148] μακαρισμοί, ἦχος δ'. Ἀρχόμενοι δὲ τὸ Ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἰστώμεν η'. εἰς τὸ Μακάριοι οἱ πραεῖς. Μετὰ τοὺς μακαρισμούς, προκείμενον, ἦχος δ'. Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, στίχος· Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου, πρόσχες μοι, καὶ εὐαγγέλιον ζ'. εἶτα ὁ Ν'. καὶ πάλιν εὐθὺς εὐαγγέλιον η'. εἶτα ἀρχόμεθα τῆς ε'. ᾠδῆς τοῦ τριψήδιου ἐκ τοῦ εἱρμοῦ· Πρὸς σέ ὀρθρίζω, μὴ λέγον-

τες τὸ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· τὸν μὲν εἰρμὸν ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνά
 ς'. καὶ πάλιν ἔσχατον τὸν εἰρμὸν ὁμοῦ· Τὴν δὲ η'. καὶ θ'. ὠδὴν, τοὺς
 μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνά δ'. καὶ πάλιν ὁμοῦ τοὺς εἰρμούς,
 εἶτα συναπτὴν καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον, ἦχος γ'. Τὸν ληστὴν αὐθημερόν,
 λεγόμενον παρὰ τοῦ ψάλτου καὶ ἡμῶν γ'. καὶ εὐθὺς εὐαγγέλιον θ'. Εἶτα
 ἀρχόμεθα τοὺς αἵνους, εἰς ἦχον α'. καὶ ἱστῶντες ς'. ψάλλομεν στιχηρὰ
 ἰδιόμελα γ'. ἐκ β'. ἦχος α'. Πᾶσα ἡ κτίσις. Ἄλλο, ἦχος β'. Λαὸς δυσ-
 σεβῆς καὶ παράνομος. Ἄλλο, ἦχος γ'. Δύο καὶ πονηρά, Δόξα καὶ νῦν,
 ἦχος πλ. α'. Ὁρῶσά σε ἡ κτίσις, εἶτα εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον
 ι'. ἔπειτα τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις, συναπτὴ καὶ τὸ Πληρώσωμεν τὴν ἐωδι-
 νὴν δέησιν καὶ τὰ λοιπὰ. Ἐπειτα στιχηρὰ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν,
 ἰδιόμελον, ἦχος πλ. β'. Τὸν νῶτόν μου ἔδωκα, μίαν. Στίχος α'. Ἐδωκαν
 εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν, καὶ στιχηρόν· Ἐξέδυσάν με τὰ ἱμάτιά μου,
 ἀπαξ. Στίχος β'. εἰς ἦχον πλ. δ'. Ἐθεντό με ἐν λάκκῳ. Στιχηρόν· Ἦδη
 βάπτεται κάλαμος ἀποφάσεως, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος ὁ αὐτός· Σήμερον ὁ
 Δεσπότης τῆς κτίσεως, εἶτα εὐαγγέλιον ια'. καὶ εὐθὺς Ἀγαθὸν τὸ ἐξα-
 μολογεῖσθαι, Τρισάγιον, ἀπολυτίκιον, ἦχος α'. Σταυρωθέντος σου, Χρι-
 στέ, ἀνῆρέθη ἡ τυραννίς, εἶτα ἐκτενής, καὶ ψάλλομεν τὴν α'. ὦραν τρί-
 φαλμον, ὡς σύνηθες. Τὸ γὰρ ιβ'. εὐαγγέλιον, Τῇ ἐπικύριον, ἀναγι-
 νώσκεται ἐν τῷ ὄρθρῳ. Ἀντὶ δὲ προκειμένου, ἡγουν τοῦ Τὸ πρωὶ εἰσά-
 κουσιν, λέγει τροπάριον ὁ ψάλτης, ἦχος πλ. β'. Κύριε, κατέκρινάν σε
 Ἰουδαῖοι θανάτῳ. Εἶτα ὁ λαὸς τὸ αὐτὸ μετὰ ἡγου. Στίχος α'. Ἐκβα-
 λόντες με νυνί. Ὁ λαός· Ἄλλ' ἐκὼν ὑπέμεινας. Στίχος β'. Οἱ ἐχθροί
 μου εἶπον κακά με· πότε... Ὁ λαός· Ἄλλ' ἐκὼν ὑπέμεινας. (οδ.) Δόξα καὶ
 νῦν. Τί σε καλέσωμεν, ὦ κεχαριτωμένη. Τὰ διαβήματά μου. Τρισάγιον,
 πρόσκυνήσεις ἀργαί γ'. αἱ εὐχαί, ἡ ἐξ ἔθους ἀνάγνωσις, καὶ ἀπόλυσις.

Πρὸς δὲ ἀρχὴν ὥρας γ'. κρουομένου τοῦ ξύλου, συναγόμεθα πάν-
 τες ἐν τῷ ναῷ, καὶ ψάλλομεν τὴν γ'. ὦραν τρίφαλμον, ὡς σύνηθες,
 ἀντὶ δὲ προκειμένου, ἡγουν τοῦ Κύριε, ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα, λέ-
 γει ὁ ψάλτης τροπάριον, ἦχος πλ. β'. Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον, Χριστέ,
 τοῦ σταυροῦ σου, τὰ θεμέλια ἐσαλεύθη τοῦ θανάτου, Κύριε, ὃν γὰρ κα-
 τέπαι πόθῳ ὁ ἄδης, ἀπέλυσε τρόμφ, ἔδειξας ἡμῖν τὸ σωτήριόν σου,
 ἄγιε, καὶ δοξολογοῦμεν σε, Υἱὲ Θεοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς. Τὸ αὐτὸ καὶ ὁ λαὸς
 μετὰ ἡγου. Ὁ ψάλτης στίχον α'. Δίκασον, Κύριε, τοὺς ἀδικοῦντάς με.
 Ὁ λαός· Καὶ δοξολογοῦμέν σε. Στίχος β'. Ἐπιλαβοῦ ὄπλου καὶ θυρεοῦ.
 Ὁ λαός· Καὶ δοξολογοῦμέν σε. Δόξα καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἰ ἡ ἄμπελος
 ἡ ἀληθινή. Καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα ψάλλειν τὰ τροπάρια τῶν ἁγίων Πατῶν·

Σήμερον τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα, ἀνὰ β'. τὰ γ'. τῆς α'. ὥρας, εἴτα Δόξα καὶ νῦν, καὶ ψάλλομεν τὸ γ'. ὁμοῦ ἀμφότεροι οἱ χοροί, εἴτα λέγει ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος μικράν συναπτὴν, εἴτα Σοφία, καὶ εὐθὺς προκείμενον, ἤχος δ'. Ἡ καρδιά αὐτοῦ συνήγαγεν ἀνόμιαν ἑαυτῷ, καὶ Ἐξεπορεύετο ἔξω καὶ ἐλάλει ἐπὶ τὸ αὐτό. Στίχος· Μακάριος ὁ συνιὼν ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα. Προφητεία Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος· λήψομαι τὴν ῥάβδον μου. Ζήτηι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ εἰς τὴν ς'. ὥραν. Μετὰ τὴν προφητείαν εὐθὺς ὁ ἀπόστολος πρὸς Γαλάτας· Ἀδελφοί, ἐμοὶ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι. Ζήτηι κυριακῇ κβ'. ἀπὸ τὸ μέσον. Εἴτα λέγει ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, καὶ ἀναγινώσκεται ἔσωθεν παρὰ τοῦ ἱερέως, εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἰδὼν Ἰούδας, ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς, ἐπέστρεψε. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ εὐαγγελίου, πάλιν ὁ ἕτερος χορὸς τὸ δ'. τροπάριον, ὁμοῦ πάλιν τὸ ς'. εἴτα γίνεται πάλιν μικρὰ συναπτὴ καὶ εὐθὺς τὸ προκείμενον, ἤχος πλ. δ'. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἑτοιμος. Στίχος· Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με. Προφητεία Ἡσαΐου· Κύριος δίδωσί μοι γλῶσσαν. Ζήτηι τῇ μεγάλῃ ε'. Ἀνάγνωσις γ'. ἐν τῇ λειτουργίᾳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ἔτι Χριστὸς ὄντων ἀσθενῶν. Ζήτηι κυριακῇ γ'. ἀπὸ τὸ μέσον. Ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν. (π. 149) Καὶ ἀναγινώσκεται εὐαγγέλιον παρὰ τοῦ ἱερέως τῆς γ'. ὥρας κατὰ Μάρκον, καὶ πάλιν ἄρχεται ὁ ἐναρχόμενος χορὸς, τὸ ζ'. τροπάριον, ὁμοίως καὶ τὸ η'. καὶ τὸ θ'. καὶ αὐτά, ὡς εἴρηται, ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ θ'. ὁμοῦ, καὶ πάλιν μικρὰ συναπτὴ καὶ προκείμενον, ἤχος πλ. β'. Ἐδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν. Στίχος· Σῶσόν με, ὁ Θεός, ὅτι εἰσῆλθον ὕδατα. Προφητεία Ἡσαΐου· Ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου. Ζήτηι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀνάγνωσιν γ'. τῆς λειτουργίας, καὶ εὐθὺς ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιάζομενδοι. Δεκέμβριῳ κς'. Ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν, εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν τῆς ς'. ὥρας. Καὶ πάλιν ἄρχεται ὁ ἕτερος χορὸς τὸ ι'. τροπάριον καὶ τὸ ια'. καὶ τὸ ιβ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, πάλιν τὸ ιβ'. ὁμοῦ ἀμφότεροι οἱ χοροί, ἢ μικρὰ συναπτὴ, καὶ προκείμενον, ἤχος πλ. δ'. Ἐθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ. Στίχος· Κύριε ὁ Θεός τῆς σωτηρίας μου. Προφητεία Ἱερεμίου· Κύριε, γνῶρισόν μοι. Ζήτηι τῇ μεγάλῃ ε'. ὥρα ς'. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί, ἔχοντες παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον. Ζήτηι πρὸ τῆς ς'. τοῦ Νοεμβρίου μηνός. Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οἱ στρατιῶται ἀπήγαγον. Καὶ μετὰ τὸ εὐαγγέλιον, εὐθὺς Κύριος ὁ Θεός εὐλογητός, Τρισάγιον, εἴτα ἀπολυτίκιον μετὰ

ἤχου, συντόμως δέ· Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, ἔπειτα ἡ ἐκτενής, καὶ εὐθὺς συνημμένως Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. καὶ ψάλλομεν τὴν ς'. ὥραν τρίψαλμον, ὡς σὺνηθες, τὴν γὰρ εὐχὴν τῆς γ'. ὥρας καταλιμπάνομεν. Προκείμενον· Ὁ ἐν ἕκτῃ ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, καὶ τοὺς συνήθεις στίχους, Δόξα καὶ νῦν, Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρρησίαν, εἴτα τὸ τροπάριον τῆς ἡμέρας· Σταυρωθέντος σου, Χριστέ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Προκείμενον, ἡ προφητεία, καὶ τὸ ἕτερον προκείμενον· Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοὶ σου, Κύριε, Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον με'. προσκυνήσεις γ'. ἀργαί, ἡ εὐχή τῆς ς'. ὥρας καὶ ἀπόλυσις.

Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, ἐτοιμάζεται ὁ ναὸς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, πρὸς τὸ ἐκεῖ γενέσθαι τὴν θείαν ἱερουργίαν, ὁ δὲ κυριακὸς ναὸς καταπλύνεται. Καὶ μετ' ὀλίγον κρουομένου τοῦ ξύλου, συναγόμεθα ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ ψάλλομεν τὴν θ'. ὥραν τρίψαλμον, καὶ προκείμενον· Ὁ ἐν τῇ ἐννάτῃ ὥρᾳ, μετὰ ἤχου, καὶ τοὺς συνήθεις στίχους, Δόξα καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς, Μὴ δὴ παραδόῃς ἡμᾶς εἰς τέλος, Τρισάγιον, προσκυνήσεις γ'. ἀργαί, ἡ εὐχή τῆς θ'. ὥρας καὶ εὐθὺς, τὸ Μνήσθητί μου, ὡς κατ' ἡμέραν, ὁμοίως καὶ τὰ λοιπὰ τῶν τυπικῶν.

Σημαίνοντος δὲ τοῦ μεγάλου, ψάλλομεν ἐκεῖ καὶ τὸ ἑσπερινόν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τρία στιχηρὰ ἰδιόμελα ἐκ β'. ἤχος πλ. β'. Ὡ πῶς ἡ παράναμος συναγωγή. Φοβερόν καὶ παράδοξον μυστήριον. Σήμερον ὁ Δεσπότης καὶ Κύριος. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. δ'. (οβ.) Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῇ οὐσίᾳ. Ζήτει τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ. Εἰσοδος μετὰ μεγαλείου, καὶ εὐθὺς αἱ γ'. προφητεῖαι, προκείμενον δὲ ἐξ ἀρχῆς οὐ λέγομεν, ἀλλ' εὐθὺς τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα· Ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, εἴτα προκείμενον· Δίχασον, Κύριε. Ἀνάγνωσμα β'. Ἰωβ. Εὐλόγησε Κύριος τὰ ἔσχατα. Καὶ πάλιν προκείμενον, ἤχος δ'. Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου. Προφητεία Ἡσαΐου· Ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς. Εἴτα ἀνίσταται ὁ λαός, καὶ ψάλλομεν προκείμενον τοῦ ἀποστόλου, ἤχος πλ. β'. Ἐθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, στίχος· Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους· Ἀδελφοί, ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ, ὅλος. Ἀλληλουῖα, ἤχος πλ. α'. Σῶσόν με, ὁ Θεός, ὅτι εἰσῆλθον ὕδατα. Στίχος β'. Ὀνειδισμόν προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου. Στίχος γ'. Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, συμβούλιον ἔλαβον πάντες, καὶ τὰ ἐξῆς τῆς θείας λειτουργίας τῶν προηγησμένων, πλὴν οὔτε Φῶς Χριστοῦ λέγομεν, οὔτε τὸ Κατευθυνήτω, ταῦτα γὰρ ὡς εἴρηται, τῇ μεγάλῃ δ'. ἀποδίδονται. Μετὰ δὲ τὸ ἀπολύσαι, εἰσέρχεται ὁ συ-

νήθης τῆς τραπέζης φαλμός, χρώμεθα δὲ λιτῇ καὶ ἱσῇ διαίτῃ, ταῖς παρελθούσαις τῆς ἀγίας ταύτης ἑβδομάδος ἡμέραις, ἤγουν τῇ ἐκ καρύων, ἰσχαδῶν, καὶ ὀσπρίων βρεκτῶν, πίνομεν. δὲ καὶ οἶνον, μετὰ τοῦ μεζῶ-
νος κρασβολίου, εἴτε ἀνιστάμενοι καὶ ποιήσαντες τὴν εὐχαριστίαν, ὡς
σύνηθες, εὐθὺς ψάλλομεν τὸ ἀπόδειπνον, τὸ Μεθ' ἡμῶν, λιτῶς, καὶ τρο-
πάριον· Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, καὶ κανόνα τὸν θρηνώδη τῆς Θεοτόκου,
ἤχος πλ. β'. Κύματι θαλάσσης εἰς ς'. ἀργῶς καὶ μετὰ προσοχῆς· ἔσω-
θεν δὲ τοῦ ναοῦ ψάλλομεν καὶ τὸ ἀπόδειπνον καὶ τὸν κανόνα· λέγομεν
δὲ καὶ τοὺς εἰρμούς αὐτοῦ. Ἀπὸ γ'. οὐδέν, ἀπὸ ς'. Πρεσβεία θερμῇ, καὶ
τὰ λοιπά, ὡς σύνηθες, καὶ ἀπόλυσις.

Τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ εἰς τὸν ὀρθρον, ἐγειρόμεθα ὥρα ς'. καὶ λέ-
γομεν Θεὸς Κύριος, εἰς ἤχον β'. τροπάριον· Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, β'.
Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερδοξαμένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε παρθένε. Καὶ στιχο-
λογοῦμεν τὸν Ἀμωμον μετὰ τῶν ἀλληλουιῶν τοῦ ἤχου, καὶ λέγομεν
ἀντὶ καθίσματος, τὸ τροπάριον τῆς προφητείας· Ὁ συνέχων τὰ πέρατα,
Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀναγινώσκομεν δὲ λόγον Ἐπιφανίου, οὗ ἡ ἀρχή·
Τί τοῦτο σήμερον σιγὴ πολλή, εἰς δόσεις β'. εἴτα ὁ Ν'. καὶ ἀρχόμεθα
τὰς ᾠδὰς ἱστώντες ἰδ'. Ἐπάγει ὡσεὶ τεῖχος, καὶ ψάλλομεν κανόνα, ἤχος
πλ. β'. Κύματι θαλάσσης. Μάρκου μοναχοῦ ἕως τῆς ς'. ᾠδῆς· τοὺς μὲν
εἰρμούς ἐκ β'. (π. 150] τὰ δὲ τροπάρια ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, καθίσμα,
ἤχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· ἡ
β'. τοῦ ῥηθέντος λόγου. Μετὰ δὲ τὴν ε'. ᾠδὴν, ἀρχόμεθα τὸ τετραῶδιον
τοῦ κυροῦ Κοσμᾶ, καὶ ψάλλομεν αὐτὸ ὁμοίως τῷ κανόνι· ἔσχατον δὲ λέ-
γομεν ὁμοῦ τοὺς εἰρμούς, καὶ εἰς ὅλον τὸν κανόνα οὕτως ποιοῦμεν. Ἀπὸ ς'.
ᾠδῆς κοντάκιον· Τὴν ἄβυσσον ὁ κλείσας νεκρὸς ὁράται. Ἐξαποστειλάριον·
Ἅγιος Κύριος, εἰς ἤχον β'. Εἰς τοὺς αἶνους ἱστῶμεν ς'. εἰς ἤχον β'.
καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἐκ β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν. Ἄλλο·
Ὅτε ἐν τῷ τάφῳ. Ἄλλο· Ὅτε αἱ δυνάμεις, Δόξα, ἤχος πλ. α'. Σὲ τὸν
ἀναβαλλόμενον. Καὶ τούτου ψαλλομένου, ἀλλάσσει ὁ ἱερεὺς πᾶσιν τὴν
στολὴν αὐτοῦ καὶ διάκονος, καὶ γίνεται εἴσοδος μετὰ μεγαλείου καὶ τῶν
μανουαλίων· γίνεται δὲ οὕτως. Καὶ νῦν, ἤχος β'. Ὑπερευλογημένη ὑπάρ-
χεις, Θεοτόκε παρθένε, καὶ γίνεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ τῆς εἰσό-
δου. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ τροπαρίου, εὐθὺς ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος·
Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, μετὰ ἤχου, καὶ ὁ λαὸς τὸ αὐτὸ ψαλτὸν μετὰ
ἤχου· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη. Καὶ εἰσοδεύουσι, τού-
του ψαλλομένου, εἴτα Τρισάγιον τρανωῶς μετὰ ἤχου. Καὶ μετὰ τὸ τέλος
τοῦ Τρισαγίου, οὐ λέγεται τροπάριον, ἀλλ' εὐθὺς ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ

φαλμός τῷ Δαβίδ, εἶτα προκείμενον, ἦχος δ'. Ἀνάστα, Κύριε, βοήθησον ἡμῖν. Στίχος· Ὁ Θεός ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν. Καὶ εὐθὺς ἡ προσφητεία, ἱσταμένου τοῦ λαοῦ παντός χωρὶς τῶν ἱερέων, εἶτα προκείμενον, ἦχος πλ. β'. Ἀναστήθι, Κύριε ὁ Θεός μου, στίχος· Ἐξομολογήσομαι σοι, Κύριε, στίχος β'. Εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι, ἔπειτα ὁ ἀποστολος πρὸς Κορινθίους α'. Ἀδελφοί, μικρὰ ζύμη. Ἀλληλούια, ἦχος δ'. Ἀναστήτω, ὁ Θεός καὶ διασκορπισθήτωσαν. Ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν. Ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἔσωθεν τοῦ βήματος εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Τῇ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευὴν. Ζήτηί τὸ ιβ'. τῶν ἁγίων Παθῶν. Ὁ διάκονος· Εἵπομεν πάντες, ἐκτενής· Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν δέησιν, καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ εὐθὺς ἡ α'. ὥρα συνημμένως μετὰ καὶ τῆς συνηθούς ἀναγνώσεως καὶ ἀπόλυσις. Εἶτα κοσμεῖται ὁ ναὸς ἄπκς· τὰς δὲ ὥρας φάλλομεν ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν ἕκαστος, ἕως γὰρ ἐσπέρας σήμερον ξύλον οὐ κρούεται.

Τῷ αὐτῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ σαββάτῳ ἐσπέρας, πλήρωμα ια'. ὥρας, σημαίνει τὸ λυχνικόν, καὶ δὴ ἀλλαξάντων πλειόνων ἱερέων στολὰς λευκάς, τελεῖται ἡ ἀκολουθία οὕτως. Οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν η'. εἰς ἦχον πλ. δ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ δ'. ἐκ β'. (οδ.) Σήμερον ὁ ἄδης στένων βοᾷ. Καὶ ἕτερα β'. ὅμοια αὐτῷ. Ἄλλο ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Πορευθέντος σου ἐν πύλαις ἄδου, Κύριε. Καὶ αὐτὸ β'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἦχος πλ. β'. Τὴν σήμερον μυστικῶς ὁ μέγας Μωσῆς. Εἴσδος εἰς τὸ Φῶς ἱλαρὸν μετὰ μεγαλείου, καὶ ἡ κάτω καθέδρα, καὶ εὐθὺς προκείμενον τῆς ἡμέρας· Ὁ Κύριος ἐβρασίλευσε, στίχος· Ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν. Καὶ εὐθὺς αἱ προσφητεῖαι. Μετὰ δὲ τὴν πλήρωσιν τοῦ ς'. ἀναγνώσματος, ὅτε εἴπη ὁ διάκονος· Σοφία, λέγει ὁ ψάλτης· ὦδὴ Μωϋσέως, ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν, ὁ ψάλτης· Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ λαὸς τὸ αὐτό. Λέγοντος τοῦ ψάλτου τὴν ὦδὴν πᾶσιν κατὰ στίχον, καὶ τοῦ λαοῦ ἀποκρινομένου· Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, καὶ πάλιν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ιε'. ἀναγνώσματος, λέγει ὁ διάκονος· Σοφία, ὁ ψάλτης· ὕμνος τῶν τριῶν Παίδων, ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν, ὁ ψάλτης· Ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ὁ λαὸς τὸ αὐτό, καὶ τὰ ἐξῆς πάσης τῆς ὦδης κατὰ στίχον. Μετὰ δὲ το τέλος, λέγει ὁ ψάλτης· Ὑμνεῖτε, καὶ ὁ λαός· Καὶ ὑπερυψοῦτε, καὶ πάλιν ὁ ψάλτης· Καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅπερ ποιεῖ καὶ εἰς τὸ Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ. Εἶτα γίνεται συναπτὴ τοῦ Τρισαγίου, καὶ φάλλομεν ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκείμενον, ἦχος πλ. δ'. Παῖσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι, στίχος· Ἀλαλάξατε τῷ

Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθη[τε]. Καὶ εὐθὺς ὁ ψάλτης ἀντὶ τοῦ Ἀλληλούια, Ἀνάστα ὁ Θεός, ἤχος βαρύς· τὸν γὰρ ψαλμὸν τῷ Δαβὶδ οὐ λέγομεν, ἀλλ' εὐθὺς οὕτως ἄρχεται· Ἀνάστα ὁ Θεός, στίχος· Ὁ Θεός ἔσται ἐν συναγωγῇ θεῶν, στίχος β'. Ἔως πότε κρίνετε ἀδικίαν, ἔως· ὀρφανὸν καὶ πτωχὸν καὶ ταπεινόν, στίχος γ'. Ἐξέλεσθε πένητα καὶ πτωχόν ἔως· ἀποθνήσκετε. Ἐῖτα πάλιν ὁ ψάλτης· Ἀνάστα ὁ Θεός, ὁ λαός· Κρίνον τὴν γῆν· πλήν εἰς τὸ Ἀνάστα ὁ Θεός, ἐπ' αὐτὴν ψάλλεται παρὰ τοῦ ψάλτου καὶ πρῶτον καὶ ἔσχατον, ἀνίστανται οἱ ἱερεῖς, εἰς δὲ τοὺς στίχους καθέζονται. Ἐῖτα εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον παρὰ τοῦ διακόνου· Ὁφεί σαββάτων, καὶ ἐξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Κοινωνικόν· Ἐξηγέρθη, ὡς ὁ ὑπνῶν, Κύριος. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, γίνεται πάλιν μέγας διακλυσμός ἐν τῷ νάρθηκι, ὁμοίως τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ· ἄγομεν γὰρ καὶ σήμερον ἀργίαν τῆς τραπέζης. Ἐῖτα ἐκεῖ καθεζομένων ἡμῶν, ἀναγινώσκεται λόγος Γρηγορίου Ἀντιοχείας, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐπαινετός καὶ οὗτος. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀναγνώσεως, ποιήσαντες εὐχαριστίαν, καὶ τοῦ μικροῦ συμβόλου χρουσθέντος, εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν καὶ ψάλλομεν τὸν Ν'. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, (π. 151) καὶ εὐθὺς κανόνα Γαβριηλ μοναχοῦ· Κύματι θαλάσσης. Θάμβους ἐπληροῦτο, ἐκ β'. καὶ τοὺς εἰρμούς καὶ τὰ τροπάρια. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα, ἤχος α'. Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀπὸ ς'. Τὴν ἄβυσσον ὁ κλείσας. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ κανόνος, Τρισάγιον, ἐκτενής, καὶ ἀπόλυσις, εῖτα γίνεται ἀνάγνωσις.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι κάμνει ἀφ' ἐσπέρας τὸ ὠρολόγιον ἐκ παντός, καὶ εἰ μὲν ἐστὶν ὁ χειρὸς ἔσωθεν τῆς ζ'. ὥρας, γίνονται ἀναγνώσεις ἐν τῇ εἰρημένῃ παννυχίδι, καὶ ἀπὸ γ'. ὠδῆς καὶ ς'. καὶ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς· ἀναγινώσκεται δὲ λόγος ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην· Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, εἰ δὲ διήλθεν ἡ ζ'. ὥρα, γίνεται ἐν τῷ τέλει μόνον τοῦ κανόνος μία μεγάλη ἀνάγνωσις, ἀπτόντων καὶ τῶν τοῦ ναοῦ πολυκανδύλων.

Ἐῖτα ἀρχὴ πρὸς ὥραν η'. ἡ καὶ πρὸς, σημαίνει τὸ μέγα, καὶ ἐξεληθόντων πάντων τῶν ἀδελφῶν ἐν τῷ νάρθηκι, κλείονται αἱ τοῦ ναοῦ πύλαι· ἵσταμένων δὲ πάντων καὶ προσευχομένων ἡσυχῇ, διανέμει αὐτοῖς ὁ ἐκκλησιάρχης τοὺς κηρούς, ἀπὸ τοῦ προεστώτος μέχρι τοῦ ἐσχάτου, ὁ δὲ ἱερεὺς ἀλλάζας ἅπασαν τὴν στολὴν αὐτοῦ, ἤγουν σὺν στιχαρίῳ ἅμα τῷ διακόνῳ, θυμιᾷ ἔσωθεν τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, καὶ ἔξωθεν τὴν ἐκκλησίαν γύροθεν πᾶσαν, προπορευομένου τοῦ διακόνου καὶ λαμπάδα κα-

τέχοντος ἐπὶ χεῖρας, εἰθ' οὕτως ἔξῃσι διὰ τοῦ βορείου μέρους, δι' οὗ καὶ αἱ εἰσοδοὶ γίνονται, καὶ ἀπερχόμενος πρῶτον, θυμιᾷ τὸν προεστῶτα καὶ ἅπαν τὸ δεξιὸν μέρος, εἶτα τὸ ἀριστερόν μέρος. Ὅταν δὲ ἐξέλθῃ ὁ ἱερεὺς, εὐθὺς ἅπτουσι πάντες τοὺς κηρούς αὐτῶν, ὁμοίως καὶ ἔσωθεν οἱ παρεκκλησιάρχαι πασῶν τῶν εἰκόνων ἅπτουσι τὰ κηρία. Τελειώσας τοίνυν ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸν λαόν, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ σφραγίσας ἐκ γ'. μετὰ τοῦ θυμιατοῦ, λέγει εἰς ἐπήκοον· Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ Τριάδι. Καὶ τοῦ λαοῦ τὸ Ἀμήν ἀποκρινομένου, ἀπάρχεται τὸ τροπάριον ὁ ἱερεὺς μετὰ ἤχου πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Τούτου δὲ λεγομένου, πάντες πίπτουσι χαμαί, δοξάζοντες τὸν ἀναστάντα Χριστόν, εἶτα ἀντιφάλλουσιν αὐτῷ (αὐτός) οἱ ἀδελφοί, ἐκ τῆς γονυκλησίας ἀνιστάμενοι, ἔπειτα λέγει στίχον ὁ ἱερεὺς εἰς ἐπήκοον πάντων· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. (ΟΘ.) Καὶ ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Εἶτα πάλιν λέγει στίχον β'. ὁ ἱερεὺς· Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Εἶτα πάλιν ὁ ἱερεὺς στίχον γ'. Ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης, [καὶ] εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς, Ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ. Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ εὐθὺς ἀνοίγουσιν ἔσω οἱ παρεκκλησιάρχαι ἢ αὐτός ὁ ἐκκλησιάρχης, ὁ δὲ λαός ψάλλει τὸ Χριστὸς ἀνέστη. Εἰσέρχεται δὲ ὁ ἱερεὺς, προπορευομένου τοῦ διακόνου μετὰ τῆς λαμπάδος, καὶ ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ μικρόν τι πρὸς, οἱ δὲ ἀδελφοί εἰσελθόντες ἵστανται εἰς τὴν πύλην στοιχιδόν, οἱ δεξιοὶ δεξιά, καὶ οἱ ἀριστεροὶ ἀριστερά, ὁ δὲ γε. προεστὼς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Καὶ πάλιν λέγει στίχον ὁ ἱερεὺς· Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Εἶτα ἀνέρχεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ διακόνου καὶ ἵστανται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ λέγει πάλιν στίχον ε'. Συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν, ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. Θεός μου εἰ σύ, καὶ ἐξομολογήσομαί σοι· Θεός μου εἰ σύ καὶ ὑψώσω σε. Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Τούτου δὲ τοῦ στίχου ψαλλομένου, ἀπέρχονται οἱ ἀδελφοί καὶ ἵστανται ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Εἶτα εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς ἔσωθεν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, καὶ λέγει Δόξα καὶ νῦν, Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη. Δοξάζοντος δὲ τοῦ ἱερέως, θυμιᾷ ὁ διάκονος τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ ὅλον τὸ βῆμα, εἶτα πάλιν ὁ ἱερεὺς μετὰ ἤχου λέγει· Χρι-

στὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας. Ὁ λαός· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ πάλιν ὁ ἱερεὺς· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Εἴτα ποιεῖ ὁ διάκονος συναπτὴν μεγάλην, καὶ οὐκ ἐξέρχεται ἔξω καὶ ἴσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, ὡς σύνηθες, ἀλλ' ἔσω τοῦ βήματος. Καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα τοῦ κανόνος Ἰωάννου μοναχοῦ, ἤχος α'. Ἀναστάσεως ἡμέρα· τοὺς μὲν εἰρμούς ἀνά δ'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνά ς'. οἷψ δ' ἂν μέρει λάχῃ ἢ ἑναρξίς, ὁ προεστὼς ἄρχεται τοῦ κανόνος καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ, ἡγουν τὸ δεξιόν· εἰς δὲ τὴν γ'. ψδὴν, πάλιν ἰσάζουσιν οἱ χοροὶ κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Πληρουμένης δὲ τῆς α'. ψδῆς, γίνεται μικρὰ συναπτὴ ἔσωθεν τοῦ βήματος, ὡς εἴρηται, καὶ σβεννύουσι καὶ οἱ ἀδελφοὶ [π. 152] τὰ κηρία ἑαυτῶν. Κατὰ δὲ ψδὴν, γίνεται συναπτὴ ἔσωθεν τοῦ βήματος πᾶσιν τὴν ἡμέραν ταύτην. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, ἢ ὑπακοή, ἤχος δ'. Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Θεολόγου· Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον, ἀνάγνωσις· λόγος τῆς ἑορτῆς εἰς τὸ Πανηγυρικόν, εἴτα τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ἐκ γ'. τὸν γὰρ Ν'. οὐ λέγομεν.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι, εἰ ἐστὶ ταχύ, ἀπὸ τῆς ε'. ψδῆς γινομένης τῆς συναπτῆς, λέγομεν κάθισμα, ἤχος α'. Γυναῖκες πρὸς τὸ μνήμα, καὶ γίνεται ἀνάγνωσις εἴτε ἐκ τοῦ Πανηγυρικοῦ, εἴτε ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, ὁμοίως καὶ ἀπὸ τῆς η'. ψδῆς γίνεται μὲν ἀνάγνωσις, κάθισμα δὲ οὐ λέγεται. Εἰς δὲ τὴν θ'. ψδὴν, ἀρχομένου τοῦ ἱερέως· Φωτίζου φωτίζου, εὐθὺς ἅπτουσι πάντες τοὺς κηροὺς αὐτῶν μέχρι τῆς ἀπολύσεως. Ἐξαποστειλάριον· Σαρκεὶ ὑπνώσας, ὡς θνητός. Εἰς τοὺς αἶνους ἰσθῶμεν ς'. εἰς ἤχον α'. Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ. Ἄλλο· Ἀναστάσεως ἡμέρα καρποφορήσωμεν. Ἄλλο· Τῆς λαμπρᾶς καὶ ἐνδόξου, τὰ γ'. ἐκ β'. πλὴν τὰ ἰδιόμελα εὐρίσκονται πανταχοῦ ψαλλόμενα, εἴτα ἐνούμενοι, λέγομεν στίχον εἰς ἤχον πλ. α'. Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν. Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Στίχος β'. Ὡς ἐκλείπει καπνός. Δεῦτε ἀπὸ θεάς γυναῖκες. Δόξα καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα καὶ λαμπρυνθῶμεν. Ἐπειτα συνημμένως τὸ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ οὕτως γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοιοῦτοτρόπως·

Περὶ τοῦ ἀσπασμοῦ, ὅπως ὀφείλει γίνεσθαι. Ὁ ἱερεὺς, κατέχων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, ἴσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος, καὶ ἀσπάζεται πρῶτος ὁ διάκονος καὶ ἴσταται πλησίον αὐτοῦ κατέχων τὸ πυρεῖον μετὰ θυμιάματος, εἴτα ὁ προεστὼς ἀσπάζεται πρῶτος τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καὶ τὸν ἱερέα, εἴτα τὸν διάκονον, καὶ ἐξῆς τὴν αὐτὴν τάξιν ἅπαντες, ἕως τοῦ ἐσχάτου, κυκλοῦντες τὴν ἐκκλησίαν ἰσθάμε-

νοι, καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους ἕως τελειωθῶσι πάντες, ψάλλοντες τὸ Χριστὸς ἀνέστη. Εἷτα ἱσταμένου μέσον τοῦ ἀναλογίου, εἰσέρχεται ὁ προσεστὼς καὶ ἀναγινώσκει λόγον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν ἀσπασμόν, οὗ ἡ ἀρχή· Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος, καὶ μετὰ τὸ τέλος, γίνεται ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις.

Ἡ λειτουργία τῆς μεγάλης κυριακῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλομεν ἀντίφωνα (что и ныне). Εἷτα ὁ διάκονος· Σοφία ὀρθοί καὶ λέγει στίχον ε΄. Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ. Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Καὶ τούτου λεγομένου, γίνεται ἡ εἴσοδος. Μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον· Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες, ἀθάνατε, καὶ ἡ συναπτὴ τοῦ Τρισαγίου. Ἀντὶ δὲ τοῦ Τρασαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε.

Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι τὰ κηρία καὶ τὰ πάντα τοῦ ναοῦ πρὸ τοῦ ἐνάρξασθαι τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἄπτονται, ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ καὶ τῷ ἑσπερινῷ καὶ πᾶσαν τὴν ἐβδομάδα ταύτην, πρὸ τοῦ ἄρξασθαι τῆς ἀκολουθίας. Προκείμενον, ἤχος πλ. δ΄. Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος. Στίχος· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων, Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμεν. Ἀλληλουία, ἤχος δ΄. Σὺ, Κύριε, ἀναστὰς οἰκτειρήσεις τὴν Σιών. Στίχος β΄. Κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος. Ἀναγινώσκεται δὲ (π. 153] ἔσωθεν ὑπὸ τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ, καὶ ἐξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, ἐκ γ΄.

Ἀπερχόμενοι δὲ ἐν τῇ τραπεζῇ, ψάλλομεν τὸ Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ΄. καὶ πλεῖον οὐδέν· ψαλμὸν γὰρ οὐ λέγομεν. Μετὰ δὲ τὸ τέλος, λέγομεν τὸ· Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τρέφων ἡμᾶς, καὶ εὐθὺς ἐπαίρει μετὰ τῶν ἄρτων ὁ τραπεζάριος, λέγων· Χριστὸς ἀνέστη, ὅπερ λέγομεν καὶ ἡμεῖς, ἐκ γ΄. ἀνιστάμενοι, εἷτα Δόξα καὶ νῦν, Εἰ καὶ ἐν τάφῳ, Κύριε ἐλέησον ιε΄. καὶ ἀπόλυσις. Αὕτη ἡ τάξις ἐν πᾶσιν, ὡς εἴρηται, φυλάττεται πᾶσαν τὴν ἐβδομάδα ταύτην.

Τῇ ἀγίᾳ μεγάλῃ κυριακῇ ἑσπέρας, ἀλλάσσει ὁ ἱερεὺς πᾶσαν τὴν σταλὴν αὐτοῦ καὶ ὁ διάκονος, καὶ ἐστὼς ἔσωθεν τοῦ θυσιαστηρίου, δοὺς Δόξαν, μετὰ τὸ Ἀμὴν, ἀπάρχεται αὐτὸς τὸ Χριστὸς ἀνέστη, εἷτα οἱ ἀδελφοί, ὁ ἱερεὺς· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη, καὶ πάλιν ὁ ἱερεὺς· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ καθ' ἑαυτὸν εἰπὼν Δόξα καὶ νῦν, ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη. Εἷτα ὁ ἱερεὺς· Χριστὸς ἀνέστη, ὁ λαός·

Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ εὐθὺς γίνεται συναπτὴ μεγάλη ὑπὸ τοῦ διακόνου ἔσωθεν. Εἶτα τὸ Κύριε ἐκέκραξα εἰς ἤχον β'. ἰστώμεν γ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου δ'. Τὸν πρόαιώνων, καὶ τὰ λοιπά, καὶ ἕτερα γ'. τοῦ Τριωδίου εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν, μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Εἰσοδος μετὰ μεγαλείου. Προκείμενον, ἤχος βαρύς· Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Στίχος α'. Καὶ εἶπα· νῦν ἠρξάμην. Στίχος β'. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου. Στίχος γ'. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς. Εἶτα ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν. Καὶ ἀναγινώσκεται ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ παρὰ τοῦ ἱερέως εὐαγγέλιον θ'. Οὐσης ὁφίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἕως τοῦ· οὐ μὴ πιστεύσω. Εἶτα ἡ ἑκτενής, τὸ Καταξίωσον, Κύριε, καὶ τὸ Πληρώ[σωμεν]. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά, ἤχος πλ. α'. Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν. Στίχος α'. Ἀναστήτω ὁ Θεός. Δεῦτε ἀπὸ θείας γυναῖκες. Στίχος β'. Ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν. Αἱ μυροφόροι γυναῖκες. Δόξα καὶ νῦν, Πάσχα τὸ τερπνόν. Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. Σοφία καὶ ἀπόλυσις. Οὕτως ποιούμεν πᾶσαν τὴν ἐβδομάδα ταύτην χωρὶς τοῦ εὐαγγελίου. Ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον οὔτε εὐαγγέλιον λέγομεν, οὔτε ἔσωθεν τοῦ βήματος ποιούμεν τὰς συναπτάς, ἀλλ' ἔξω, ὡς σύνηθες.

Ἀποδειπνον δὲ φάλλομεν ἀπὸ τοῦ Ὁ κατοικῶν, τροπάρια δὲ λέγομεν τὰ ἀναστάσιμα τῶν ἡχῶν, Δάξα καὶ νῦν, Εἰ καὶ ἐν τάφῳ, τὸ Κύριε παντοκράτωρ, καὶ τὰς εὐχάς, ὡς σύνηθες, καὶ ἀπόλυσις. Εἰς δὲ τὰ κελλία κατὰ τὴν πρόσταξιν τοῦ προεστῶτος.

Τῇ β'. τῆς Διακινήσιμου, εἰς τὸν ὀρθρον, ὥρα θ'. σημαίνει τὸ μικρόν τῆς ἀκολουθίας, εἶτα ἄπτονται (οβ.) αἱ κανδύλαι τοῦ ναοῦ, ὁμοίως καὶ τὰ κηρία, ἔπειτα σημαίνει τὸ μέγα πρὸς ὥραν ι'. καὶ ἀλλάξας ὁ ἱερεὺς, θυμιᾷ τὴν ἐκκλησίαν πᾶσαν καὶ τοὺς ἀδελφούς, προπορευομένου καὶ διακόνου μετὰ λαμπάδος, εἶτα δοὺς Δόξαν ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων θυρῶν, Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ Τριάδι, εἰσέρχεται ἔσωθεν καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, ἀπάρχεται αὐτὸς τὸ Χριστὸς ἀνέστη, εἶτα ὁ λαός, ὁ ἱερεὺς· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη. Ὁ ἱερεὺς· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη. Ὁ ἱερεὺς· Χριστὸς ἀνέστη. Ὁ λαός· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Εἶτα ἐξέρχεται ὁ διάκονος καὶ ποιεῖ συναπτὴν μεγάλην, καὶ ἀπαρχόμεθα τοῦ κανόνος· Ἀναστάσεως ἡμέρα λαμπρυνθῶμεν λαοί, καὶ τοὺς εἰρμούς καὶ τὰ τροπάρια, ἐκ β'. καὶ ἕτερον κανόνα τοῦ Πάσχα ἐν τῷ Τριωδίῳ, ἤχος β'. Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, συναπτὴ ἔξω παρὰ τοῦ διακόνου, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ β'. ἤχου· Μετὰ τὸ πάθος πορευθεῖσαι, ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, εἶτα ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Θεολόγου εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα·

Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου, χωρίζεται δὲ εἰς δύο μέρη ε'. καὶ ἀναγινώσκεται μέχρι τῆς παρασκευῆς, καὶ ἑκάστην ἀνάγνωσις μία ἀπὸ γ'. ὥδῃς, ἀπὸ δὲ ς'. τὸ κοντάκιον· Εἰ καὶ ἐν τάφῳ, καὶ οἴκῳ, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ἐκ γ'. Ἐξαποστειλάριον· Σορὴ ὑπνώσας, ὡς θνητὸς. Εἰς τοὺς αἰνοὺς ἱστῶμεν δ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τὰ ἐωθινὰ ἀναστάσιμα τοῦ β'. ἤχου, Πᾶσα πνοὴ καὶ πᾶσα κτίσις, καὶ τὰ λοιπά. Εἴτα λέγομεν στίχον, εἰς ἤχον πλ. α'. Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν. Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον ἀναδεδείκται. Στίχος· Ὡς ἐκλείπει καπνός. Δεῦτε ἀπὸ θέας. Δόξα καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. καὶ ἐξέρχεται ἡ λιτὴ καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν Σωτῆρα. Εἴτα ὑποστρέψαντες, καὶ περικυκλῶσαντες τὴν ἐκκλησίαν, εἰσερχόμεθα, καὶ γενομένης ἐκτενοῦς, ἀπολύει, τὴν γὰρ α'. ὦραν κοινῶς οὐ φάλλομεν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα τῆς κυριακῆς. Ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Ταῦτα γὰρ λέγομεν πᾶσαν τὴν ἐβδομάδα. Προκείμενον, ἤχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὑπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι. Ἀλληλούια, ἤχος α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ.

Τῇ ἐσπέρᾳ γίνεται ἡ ἑναρξίς παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου, ὡς καὶ τῇ προλαβούσῃ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ γ'. ἤχου τὰ δ'. πρὸς μίαν· Τῷ σῶ Σταυρῷ, Χριστὲ Σωτήρ, εἴτα ἕτερα β'. εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον (π. 154] ἐν τῷ Τριωδίῳ πρὸς τὸ Σταυροφανῶς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Πύλας μεν παρθένος. Εἰσοδος. Προκείμενον, ἤχος βαρύς· Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ. Στίχος α'. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. Στίχος β'. Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε. Στίχος γ'. Τί σοι ἐστὶ θάλασσα, ὅτι ἔφυγες. Ἐκτενής, τὸ Καταξίωσον Κύριε, Πληρώσωμεν τὴν δέησιν, εἴτα στιχηρὰ Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν. Στίχος· Ἀναστήτω ὁ Θεός. Δεῦτε ἀπὸ θέας γυναικες. Στίχος· Ὡς ἐκλείπει καπνός. Αἱ μυροφόροι γυναῖκες. Δόξα καὶ νῦν, Πάσχα τὸ τερπνόν, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. Σοφία καὶ ἀπολύει. Τὸ ἀπόδειπνον, ὡς χθὲς εἴρηται.

Τῇ γ'. τῆς Διακινήσιμου εἰς τὸν ὄρθρον, ὡς καὶ τῇ β'. ἡ αὐτὴ ὥρα, ὁ θυμιατός, ἡ ἑναρξίς, τὸ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ὁ αὐτὸς κανὼν ἐκ β'. καὶ ἕτερος τῆς ἑορτῆς, ἤχος γ'. Ὁ τὰ ὕδατα πάλλαι, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὥδῃς, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου· Ἐκπλήττων. Ἀνάγνωσις, ἡ β'. τοῦ Ἐπὶ Τυπικόν.

τῆς φυλακῆς. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ἐκ γ'. Ἐξαποστειλάριον· Σαρκεὶ ὑπνώσας. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν. δ'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα τοῦ γ'. ἤχου πρὸς μίαν, εἶτα τὸ Ἀναστήτω ὁ Θεός. Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Ὡς ἐκλείπει καπνός. Δεῦτε ἀπὸ θέας γυναῖκες. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον. Ἀγγελοι σκιρτήσατε. Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. Καὶ ἐξέρχεται ἡ λιτὴ καὶ κατερχόμεθα πάντες εἰς τὴν ἀγαθοποιόν. Μετὰ τὴν ὑποστροφὴν ἡ ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις.

Εἰ δὲ ἐστὶ ταχύ, γίνεται μετὰ τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκτενὴς τοῦ ὁρθρου καὶ ἀπολύει, ἐπειδὴ οὐδὲ σήμερον ψάλλομεν κοινῶς τὴν α'. ὥραν. Εἶτα εἰς τὴν ἀρμόζουσαν ὥραν, κρουομένου τοῦ ξύλου, συναγόμεθα πάντες καὶ ποιῶμεν λιτὴν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα, τὸ κοντάκιον, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, προκείμενον, ὡδὴ τῆς Θεοτόκου· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Στίχος· Ὅτι ἐπέβλεψεν. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, σταθεὶς ὁ Πέτρος. Ἀλληλούια, ἤχος πλ. δ'. Ἀναστήθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὁ Πέτρος ἀναστάς. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τα δ'. ἀναστάσιμα τοῦ δ'. ἤχου, πρὸς μίαν, καὶ γ'. εἰς τὸ Τριψόδιον, εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, πρὸς τὸ Ὅ ἐξ Ἰψίστου, μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, εἰσόδος, προκείμενον. ἤχος πλ. δ'. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα. Στίχος α'. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου. Στίχος β'. Ἀπηνήνατο παρακληθῆναι. Ἐκτενὴς, Καταξίωσον, Πληρώσωμεν τὴν δέησιν, εἶτα στιχηρά· Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Στίχος· Ἀναστήτω ὁ Θεός. (οδ.) Δεῦτε ἀπὸ θέας γυναῖκες. Ὡς ἐκλείπει καπνός. Πάσχα τὸ τερπνόν. Δόξα καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. Σοφία καὶ ἀπόλυσις. Τὸ ἀποδειπνον, ὡς εἴρηται, ὅλη τῇ ἐβδομαδί.

Τῇ δ'. τῆς Διακινήσιμου. Εἰς τὸν ὁρθρον, ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις, ἡ ἑναρξίς καὶ ὁ κανὼν, ὁμοίως καὶ ἕτερος κανὼν, ἤχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, ἡ ὑπακοὴ τῆς ἐορτῆς· Προλαβοῦσαι τὸν ὁρθρον, καὶ ἡ γ'. ἀνάγνωσις τοῦ Θεολόγου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον. Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ἐκ γ'. Ἐξαποστειλάριον· Σαρκεὶ ὑπνώσας. Εἰς τοὺς αἶνους ἰστώμεν δ'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἐωθινὰ ἀναστάσιμα τοῦ δ'. ἤχου, εἶτα Ἀναστήτω ὁ Θεός. Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Ὡς ἐκλείπει καπνός ἐκλιπέτωσαν. Δεῦτε ἀπὸ θέας γυναῖκες. Δόξα καὶ νῦν, Αἱ μυροφόροι γυναῖκες. Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. Ἢ ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις, καὶ εἰ ἐστὶ λιτὴ, ποιῶμεν αὐτήν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα, Ὅσοι εἰς Χριστόν, προκείμενον, ἦχος πλ β'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου. Στίχος· Ἀκουσον, θύγατερ. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν. Ἀλληλούια, ἦχος β'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Στίχος β'. Ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ β'. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. εἰς ἦχον πλ. α'. καὶ φάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα τοῦ αὐτοῦ ἡχοῦ τῆς Ὁκτωήχου, καὶ β'. προσόμοια τοῦ Τριωδίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον· Ναὸς καὶ πόλη ὑπάρχεις. Εἰσοδος. Προκείμενον, ἦχος βαρύς· Ἐνώτισαι, ὁ Θεός, τὴν προσευχήν μου. Στίχος· Πρόσχες μοι καὶ εἰσάκουσόν μου. Στίχος β'. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμέ ἀνομίαν. Στίχος γ'. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν ἐκέκραξα. Ἐκτενής, Καταξίωσον Κύριε, Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινήν. Εἰς τὸν στίχον, Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Στίχος· Ἀναστήτω ὁ Θεός. Δεῦτε ἀπὸ θέας. Ὡς ἐκλείπει καπνός ἐκλιπέτωσαν. Αἱ μυροφόροι γυναῖκες. Δόξα καὶ νῦν. Ἀναστάσεως ἡμέρα. Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. Σοφία καὶ ἀπολύει. Το δὲ ἀπόδειπνον, ὡς εἴρηται.

Τῇ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς, ἡ ἐναρξίς καὶ ὁ κανὼν ἀνά β'. τὰ τε τροπάρια καὶ οἱ εἰρμοί, καὶ ἕτερος κανὼν τοῦ Τριωδίου, εἰς ἦχον πλ. α'. πρὸς τὸ Ἰππον εἰς δ'. Ἀπο γ'. ψδῆς, ἡ ὑπακοὴ τοῦ πλ. α'. ἡχοῦ· Ἀγγελικῇ ὁράσει τὸν νοῦν, καὶ εἰς τὸν Θεολόγον ἡ δ'. ἀνάγνωσις. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Σαρκεὶ ὑπνώσας. Εἰς τοὺς αἵνους, ἰστώμεν δ'. καὶ φάλλομεν τὰ δ'. ἐωθινὰ ἀναστάσιμα (π. 155) τοῦ πλ. α'. ἡχοῦ, εἶτα Ἀναστήτω ὁ Θεός. Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Ὡς ἐκλείπει καπνός. Δεῦτε ἀπὸ θέας γυναῖκες. Δόξα καὶ νῦν, Πάσχα τὸ τερπνόν. Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. ἐκτενής καὶ ἡ λιτή.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ αὐτὰ ἀντίφωνα, Ὅσοι εἰς Χριστόν, προκείμενον, ἦχος γ'. Ψάλλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν. Στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν. Ἀλληλούια, ἦχος δ'. Ἐντεινε καὶ κατευοδοῦ καὶ βασίλευε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις ἦν ἐκ τῶν Φαρισαίων. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, τοῦ πλ. β'. ἡχοῦ πρὸς μίαν, καὶ ἕτερα β'. ἐν τῷ Τριωδίῳ εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, Δόξα καὶ νῦν, Τίς.

μή μακαρίσῃ σε. Εἴσοδος, προκείμενον, ἦχος βαρύς· Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου. Στίχος α'. Ὁ Θεός μου βοηθός μου. Στίχος β'. Αἰνῶν ἐπεκαλεσάμην τὸν Κύριον. Στίχος γ'. Ἦκουσεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς. Ἐκτενής, Καταξίωσον, Κύριε, Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινήν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά· Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Στίχος· Ἀναστήτω ὁ Θεός. Δεῦτε ἀπὸ θεάς γυναῖκες. Ὡς ἐκλείπει καπνός. Αἱ μυροφόροι γυναῖκες. Δόξα καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. Σοφία καὶ ἀπολύει. Τὸ δὲ ἀπόδειπνον, ὡς εἴρηται.

Τῇ παρασκευῇ τῆς Διακινήσιμου εἰς τὸν ὄρθρον ἡ αὐτὴ ὥρα καὶ ἑναρξίς, Χριστὸς ἀνέστη, ἡ συναπτὴ, καὶ ὁ κανὼν, ἐκ β'. καὶ ἕτερος κανὼν ἐν τῷ Τριωδίῳ, εἰς ἦχον πλ. β'. Τμηθείσῃ τμᾶται, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, ἡ ὑπακοὴ τοῦ πλ. β'. ἦχου· Τῷ ἐκουσίῳ. Ἀνάγνωσις, ἡ τελευταία εἰς τὸν Θεολόγον, Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Σαρκεὶ ὑπνώσας, ὡς θνητός. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰσθῶμεν δ'· καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἐωθινὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β'. ἦχου, εἶτα στίχος· Ἀναστήτω ὁ Θεός. Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Στίχος. Ὡς ἐκλείπει καπνός ἐκλιπέωσαν. Δεῦτε ἀπὸ θεάς γυναῖκες. Δόξα καὶ νῦν, Αἱ μυροφόροι γυναῖκες. Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. ἐκτενής καὶ ἡ λιτή.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα τὰ αὐτά, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Προκείμενον, ἦχος βαρύς· Κύριος ἰσχύϊν τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει. Στίχος· Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον. Ἀλληλούια, ἦχος πλ. δ'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά ἰδιόμελα, ἦχος πλ. δ'. Σήμερον ὁ ἄδης στένων βοᾷ, καὶ ἕτερα β'. Ζῆτει τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ ἐσπέρας, τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ὡ Δέσποτα τῶν ἀπάντων. (οἶ.) Ζῆτει εἰς τὰ κατ' ἀλφάβητον. Εἴσοδος, προκείμενον, ἦχος πλ. δ'. Ἐδωκας κληρονομίαν. Στίχος· Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς. Στίχος β'. Σκεπασθήσομαι ἐν τῇ σκέπῃ. Στίχος γ'. Οὕτως ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου. Ἐκτενής, Καταξίωσον, Πληρώσωμεν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά· Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. Στίχος· Ἀναστήτω ὁ Θεός. Δεῦτε ἀπὸ θεάς γυναῖκες. Ὡς ἐκλείπει καπνός. Πάσχα τὸ τερπνόν. Δόξα καὶ νῦν. Ἀγγελοι σκιρτήσατε. Χριστὸς ἀνέστη γ'. Τὸ ἀπόδειπνον, ὡς εἴρηται.

Τῷ σαββάτῳ τῆς Διακινήσιμου εἰς τὸν ὄρθρον ἡ αὐτὴ ὥρα καὶ τᾶξις καὶ ἑναρξίς, συναπτὴ, καὶ ὁ κανὼν μόνος τῆς ἑορτῆς· Ἀναστάσεως

ἡμέρα, τοὺς εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπαρια, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, ἡ ὑπακοὴ ἤχος δ'. Προλαβοῦσαι. Ἀνάγνωσις, εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ἰωάννην, δύοσις δ'. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον, τὸν πρῶτον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ἐκ γ'. Ἐξαποστειλάριον. Σαρκὶ ὑπνώσας. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν δ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ γ'. εἰς ἤχον α'. ἃ καὶ τῇ μεγάλῃ κυριακῇ εἰς τὸν ὕμνον ἐφάλλομεν, δευτεροῦντες τὸ α'. εἶτα στίχος Ἀναστήτω ὁ Θεός. Πάσχα ἱερὸν ἡμῶν σήμερον. Ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν. Δεῦτε ἀπὸ θεας. Δόξα καὶ νῦν. Ἀναστάσεως ἡμέρα. Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ἡ ἐκτενής.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ αὐτὰ ἀντίφωνα, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Ὅσοι εἰς Χριστόν, προκείμενον, ἤχος γ'. Κύριος φωτισμός μου. Στίχος. Κύριος ὑπερασπιστής. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, κρατοῦντος τοῦ ἱαθέντος. Ἀλληλούια. ἤχος πλ. α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Κοινωνικόν. Σῶμα Χριστοῦ.

Ἰστέον, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ πρὸ τοῦ καθεσθῆναι τοὺς ἀδελφούς, κλῶνται οἱ ἄρτοι παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ διανέμονται πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς παρὰ τοῦ τραπεζαρίου.

Κυριακὴ τοῦ Ἀντίπασχα. Χρὴ εἶδέναι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἑσπέρᾳ ἀλλ[λ]ιάσσουσιν οἱ χοροὶ τοὺς ἤχους μέχρι πάλιν τῆς ἡμέρας ταύτης.

Τῷ σαββάτῳ τοίνυν ἑσπέρας, δόντος Δόξαν τοῦ ἱερέως, ἀλλαγμένου ὄντος, εὐθὺς ἀρχόμεθα δεῦτε προσκυνήσωμεν, ἐκ γ'. καὶ τὸ προοίμιον, ἤχουν τὸν ψαλμόν. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, εἶτα ἡ στιχολογία, Μακάριος ἀνὴρ, εἰς ἤχον πλ. δ'. τὸ δὲ β'. ἀντίφωνον, εἰς ἤχον α'. Ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον ἄλλο τὸ Χριστὸς ἀνέστη οὐ φάλλομεν· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν γ'. εἰς ἤχον πρῶτον, πλὴν οὐδὲν τῆς Ὀκτωήχου φάλλομεν, ἀλλ' ἰδιόμελα, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς. ἤχος α'. Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ, λέγομεν β'. Ἄλλο. Τῶν θυρῶν (π. 156] κεκλεισμένων, ἐκ γ'. Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, ἐκ γ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ. Εἰσαδός, προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα, ἤχος β'. Μετὰ τὴν ἔγερσίν σου, Κύριε. Στίχος Ἐπαινεῖ Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον. Καὶ πάλιν τὸ αὐτό. Μετὰ τὴν ἔγερσίν σου, Κύριε. Στίχος β'. Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς, ἤχος ὁ αὐτός. Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπιστάς. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης, Χριστέ, πρὸς τοὺς μαθητάς. Ἀπολυτίκιον, ἤχος βαρύς Ἐσφραγισμένου. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος καὶ ὅλην

τὴν ἐβδομάδα. Τὸ ἀπόδειπνον μικρόν, ἀπὸ τοῦ Ὁ κατοικῶν, ὡς καὶ τὰς προλαβούσας ἡμέρας.

Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸ Τρισάγιον καὶ τὸν Ν'. φαλμόν· Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ὡς σύνηθες. Κανόνες γ'. τὸν καταनुκτικὸν τοῦ α'. ἤχου, τὸν α'. εἰς δ'. καὶ β'. ἀγίους ἐκ τῶν καταλειφθέντων ἐκ τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς Διακινήσιμου, ἀνά δ'. Ἀπὸ γ'. καὶ δ'. ᾠδῆς, τὰ τῶν ἀγίων καθίσματα. Ἀνάγνωσις, μετὰ τὸ τέλος τοῦ κανόνος, ἐξ ἀρχῆς αἱ Πράξεις τῶν ἀποστόλων· Τὸν μὲν πρῶτον λόγον, εἶτα σημαίνει καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ὁρθρου.

Εἰς τὸν ὁρθρον, τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, ἀρχόμεθα καὶ εὐθὺς τὸ ἐξάφαλμον· Θεὸς Κύριος, ἥχος βαρύς, τροπάριον· Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό· λέγεται γάρ ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι· Ἐξομολογήσῃ μοι, καὶ Ἀγαπήσω σε. Καθίσματα τοῦ Τριωδίου τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὰ αὐτά. Ἀνάγνωσις, ἡ ἀκολουθία τοῦ κατὰ Ἰωάννην, ἔπειτα ὁ πολυέλεος, καθισμα δε. ἥχος πλ. β'. Ὡς ἐν μεσῷ τῶν μαθητῶν σου, ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον· Ὁ τὴν εὐλογημένην καλέσας σου. Ἀνάγνωσις, ἐν τῷ Πανηγυρικῷ λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν ἑορτήν, εἶτα αἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ α'. ἤχου, ὁμοίως καὶ τὸ προκείμενον τοῦ αὐτοῦ ἤχου, καὶ Πᾶσα πνοή, καὶ εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἀναστάσιμον, τὸ α'. Οἱ ἐνδεκα μαθηταί. Ἀναστασεν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. καὶ εὐθὺς τοὺς εἰρμούς τοῦ κανόνος τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Ἰωάννου, ἥχος α'. Ἄσωμεν πάντες λαοί. Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ λέγεται. Τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια, ἐν αἷς ᾠδαῖς εἰσι γ'. ἀνά δ'. ἐν αἷς δὲ εἰσὶ δ'. ἀνά γ'. καὶ πάλιν ὁμοῦ τοὺς εἰρμούς ἀμφοτέρους. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, καθισμα πρὸς τὸ τοῦ λίθου σφραγισθέντος. Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος τοῦ Θεολόγου· Ἐγκαίνια τιμᾶσθαι παλαιὸς νόμος. Ἀπὸ δ'. τὸ κοντάκιον, ἥχος πλ. δ'. Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ, καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον, πρὸς τὸ τοῖς μαθηταῖς συνελθόμεν. Συγκεκλησμένων Δέσποτα. (οδ.) Εἰς τοὺς αἶνους, στιχηρὰ εἰς ἤχον δ'. Ὡς τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ ἕτερα β'. ὁμοία αὐτῷ, τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, ἥχος πλ. β'. Μεθ' ἡμέρας ὁκτώ. Δοξολογία μεγάλη, τὸ γάρ Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις οὐ λέγεται. Τροπάριον τῆς ἑορτῆς. Ἡ α'. ὥρα συνημμένως μετὰ ἀναγνώσεως· ἀπολυτικίον δὲ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα, α'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἀντίφωνον β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ. Ἀντίφωνον γ'.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος. Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ. Ὁ Τρισάγιος, προκείμενον, ἥχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν. Στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς ψαλμός. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, δια τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων. Ἀλληλουία, ἥχος δ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. Στίχος β'. Ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Οὓσης ὀφίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Κοινωνικόν· Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ τὸν Κύριον. Λέγεται δὲ ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ὁ ἐξ ἔθους ψαλμός ἀπερχομένων ἡμῶν εἰς τὴν τράπεζαν, ὁμοίως καὶ μετὰ τὸ ἀναστῆναι ἀπὸ τῆς τραπέζης· ἢ κατὰ συνήθειαν ἀκολουθία.

Τῇ αὐτῇ κυριακῇ ἐσπέρας, ἡλλαγμένου τοῦ ἱερέως, Τρισάγιον οὐ λέγομεν, ἀλλ' εὐθὺς τὸ προσίμιον ἡγουν τὸν ψαλμόν. Χρὴ γὰρ εἰδέναι, ὅτι ἐκτὸς σαββάτου ἐσπέρας, εἰς τὸ λυχνικὸν οὐ στιχολογοῦμεν μέχρι τῶν ἁγίων Πάντων. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν σ'. εἰς ἥχον δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τῆς ἐορτῆς, ἐκ β'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ ἕτερα β'. ὅμοια αὐτῷ, εἰ οὐκ ἔστι μέγας ἅγιος ἐορταζόμενος, εἰ δὲ καὶ ἅγιος, τὰ γ'. πρὸς μίαν τῆς ἐορτῆς, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, ἥχος πλ. α'. Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον. Εἰσόδος. Προκείμενον· Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Στίχον δὲ ζῆτει τῇ μεγάλῃ κυριακῇ. Ἐκτενής, τὸ Καταξίωσον Κύριε, Πληρώσωμεν. Εἰς τὸν στίχον· στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, τὸ α'. ἀναστάσιμον· Τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν εὐχάς, καὶ κατανυκτικὸν ἐν Ὅτι τὸ πέλαγος πολὺ, καὶ μαρτυρικὸν τὸ α'. Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε. Δόξα καὶ νῦν, ἥχος πλ. δ'. Ἀψαι Θωμᾶ. Ἀπολυτικίον (π. 157) Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ ἀπόδειπνον, καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου, καὶ πᾶσαν τὴν ἑβδομάδα.

Τῇ β'. τοῦ ἀντίπασχα εἰς τὸν ὁρθρον, ἀρχόμεθα ἀπὸ Τρισαγίου καὶ τοῦ ψαλμοῦ, θυμιῶντος τοῦ ἱερέως, ὡς σύνηθες, εἶτα τὸ ἐξάψαλμον, Θεὸς Κύριος, ἥχος βαρύς. τροπάριον τὸ τῆς ἐορτῆς β'. Δόξα καὶ νῦν, εἰ ἔχει ὁ ἅγιος, τοῦ ἁγίου, εἰ δ' οὐκ, θεοτοκίον· Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως. Οὕτως μέχρι τοῦ σαββάτου. Ἡ στιχολογία, ἀπὸ τῆς σήμερον χάδισμα ἐν ἐν μόνῳ τῷ ὁρθρῷ· πληροῦμεν δὲ τὸ Ψαλτήριον ἀπ᾽ ἑως τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἐκτὸς τῶν σαββατοκυριακῶν. Τοῖς γὰρ σάββασιν, τὸν Ἀμωμον στιχολογοῦμεν μετὰ τῶν ἀλληλουιαιῶν τοῦ ἡχου, ταῖς δὲ κυριακαῖς, τὸ Ἐξομολογήσομαί σοι, τὸ Ἀγαπήσω σε, Κύριε· τοῖς γὰρ λυχνικοῖς, ἐκτὸς σαββάτου, οὐ στιχολογοῦμεν. Μετὰ τὴν στιχολογίαν χάδισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον τὸ α'. Ἀνά-

γνωσις, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ἰωάννην μέχρι τῶν ἁγίων Πάντων. Εἰ δὲ τύχη ἀνὰ μέσον βίος, ἡ μαρτύριον ἁγίου, ἀναγινώσκονται καθεῖνα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, εἴτα Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ τὸν Ν'. Οὕτως γὰρ ποιούμεν καθ' ἐκάστην μέχρι τῆς Ἀναληψίμου. Κανόνες β'. τὸν α'. ἀναστάσιμον εἰς ς'. Σοῦ ἢ τροπαιῶχος, καὶ τὸν κατὰ τὴν ἡμέραν ἅγιον εἰς δ'. καὶ γὰρ ἀπὸ τῆς σήμερον στίχους ὀκτὼ ἰστώμεν, καὶ Δόξα καὶ νῦν, ὡς γίνεσθαι δέκα. Λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν. Εἰ δὲ τύχη μέγας ἅγιος, ὥστε ψάλλειν τὸν κανόνα αὐτοῦ εἰς ς'. ψάλλομεν τὸν μὲν τῆς ἡμέρας εἰς δ'. τὸν δὲ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ἐξαποστειλάριον. Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου. Εἰς τοὺς αἰνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωῆχος, ἀναστάσιμον ἐωθινόν τὸ α'. κατανυκτικὸν καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὁμοῦ καὶ τὴν α'. ὥραν, μετὰ ἀναγνώσεως, ὡς σύνηθες ἡμῖν αἰεί.

Εἰς τὴν λειτουργίαν ἐν τῷ ναῷ μετὰ διακόνου, καὶ ψάλλομεν τυπικά. Ἀντὶ δὲ μακαρισμῶν, λέγομεν τὴν θ'. ὠδὴν τοῦ Τριψόδιου μέχρι τῶν ἁγίων Πάντων. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον, τὸ τῆς ἐορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Ὁ Τρισάγιος, προκείμενον. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου. Στίχος. Ἀκουσον, θύγατερ. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, συνιδὼν ὁ Πέτρος. Ἀλληλούια, ἦχος β'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ γάμος ἐγένετο. Κοινωνικόν. Ἐπαίνει. Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον.

Τῇ αὐτῇ β'. ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν, ἐὰν ἔχωμεν δύο ἁγίους, καὶ γὰρ τοὺς ἐναπομείναντας ἀπὸ τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς Διακινήσιμου (οδ.) ψάλλομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς σήμερον καθ' ἐκάστην, ἕως πληρωθῶσι, πλην τυποῦνται τὰ στιχηρὰ καὶ οἱ κανόνες αὐτῶν, εἴτε πρὸς τὸν τῆς κυριακῆς ἦχον, εἴτε πρὸς τὸν τοῦ ἁγίου κανόνα, καὶ λέγομεν τῶν ἐνδοξοτέρων ἁγίων τροπάριον ἔσχατον δ'. τοῦ δὲ ἐτέρου ἁγίου τροπάρια β'. καὶ τῆς ἡμέρας εἰς δ'. Μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι τοὺς περισσοὺς ἁγίους, ψάλλομεν τῆς ἡμέρας πρὸς τὸν ἅγιον. Εἰ μὲν μέγας ἅγιος, εἰς ς'. καθὼς σεσημείωνται ἐν τῷ Μηνολογίῳ, εἰ δὲ μὴ γε, εἰς δ'. καὶ τῆς ἡμέρας εἰς ς'. ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς στίχους ἀμφοτέρους. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐσπέρᾳ ἰστώμεν ς'. ὡς εἴρηται, καὶ ψάλλομεν ἐκ τῶν προσομοίων τῆς ἐορτῆς στιχηρά, ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, καὶ β'. τοῦ ἐνὸς ἁγίου, καὶ ἕτερα β' τοῦ ἄλλου. Εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἅγιος περισσός, τὰ εἰρημμένα γ'. τῆς ἐορτῆς καὶ γ'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Δεῖ δὲ εἶδεναι. ὅτι θεοτοκία λέγομεν τὰ κρειττονα καὶ δογματικά. ἤγουν τὰ πρῶτα. Προκειμενον τῆς ἡμέρας· Κύριος εἰσακούσεται μου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, ἀναστάσιμον ἐν, κατανυκτικὸν καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ. Ἀπολυτίκιον· Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὄρθρον.

Εἰς τὴν παννυχίδα συνημμενως τὸ τριωδίου, τὰς τρεῖς ψόδας, τὰ λοιπὰ καὶ ἀπολύσεις.

Τῇ γ'. εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα τῆς ἑορτῆς. ἦχος α'. Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσιν. εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην· δύο γὰρ ἀναγνώσεις ποιούμεν καθ' ἑκάστην, ἀπὸ τῆς στιχολογίας, καὶ ἀπὸ γ'. ψδῆς. Κανόνες γ'. ἡ δὲ οὖν· ἰστώμεν γὰρ δεκά μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, ὡς εἴρηται· τῆς ἑορτῆς, Ἄσωμεν πάντες λαοί, εἰς δ'. καὶ β'. τροπάρια τοῦ ἐνὸς ἁγίου καὶ δ'. τοῦ ἄλλου. Εἰ δὲ εἰς ἅγιος, τῆς ἑορτῆς ὁ κανὼν εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Οὕτως τὴν ἑβδομάδα ὅλην. Εἰ δὲ τυγχῇ ἑορταζόμενος ὁ ἅγιος, καταλιμπάνεται ὁ ἕτερος ἅγιος ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ, καὶ ποιούμεν τὸν ἑορταζόμενον εἰς ς'. καὶ τῆς ἑορτῆς εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ τῆς ἡμέρας ἁγίου. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις. Ἀπὸ ς'. ψδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάριον· Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, ἀναστάσιμον, κατανυκτικὸν καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν ἦχον· Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὴν δ'. ψδὴν τοῦ Τριωδίου, τροπάριον τῆς ἑορτῆς. Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον, ἡ θεοτοκίον. Προκειμενον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, ἐκ τῶν κυριακῶν τὸ ἄμνημον, ἦχος α'. Γένοιτο, Κύριε. Στίχος· Ἀγαλλιάσθε δίκαιοι. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἀλληλούια, ἦχος α'. Ὁ Θεός, ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἔμοι. Κοινωνικόν· Ἐπαινέι Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον. (π. 158]

Τῇ αὐτῇ ἑσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. εἰς ἦχον α'. πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες, καὶ β'. τοῦ ἐνὸς ἁγίου καὶ ἕτερα β'. τοῦ ἄλλου. Εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἅγιος περιττός, γ'. τῆς ἑορτῆς τὰ εἰρημένα καὶ γ'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκειμενον τῆς ἡμέρας· Τὸ ἑλεός σου, Κύριε. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἦχος ὁ αὐτός· Τῶν μαθητῶν δισταζόντων.

Χρῆ εἶδέναι, ὅτι τῇ δ'. καὶ τῇ παρασκευῇ, τὰ σταυρώσιμα φάλλονται πρῶτον, εἰθ' οὕτως τὰ ἀναστάσιμα, εἶτα τὰ μαρτυρικά. Ἀπολυτίκιον. Ἑσφραγισμένου τοῦ μνήματος.

Εἰς τὴν παννυχίδα τὸ τριψῆδιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ δ'. εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα σταυρώσιμον τοῦ ἡχου, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ἰωάννην, εἶτα Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τὸν β'. ἀναστάσιμον εἰς δ'. Πικρὰς δουλείας, καὶ τοῦ ἐνὸς ἁγίου τροπάρια β'. τοῦ δὲ ἄλλου δ'. Εἰ δὲ εἰς ἅγιος, τὸν ἀναστάσιμον εἰς σ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον τῆς ἐορτῆς. Ἐξαποστειλάριον. Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἡχος β'. Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων τῶν μαθητῶν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ψδῆ τοῦ τριψήδιου, τροπάριον τῆς ἐορτῆς. Προκείμενον, ἡχος πλ. β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Στίχος. Πρὸς σέ, Κύριε, κεκραξομαι. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἀλληλούια, ἡχος β'. Ἐπακούσαι σου Κυριε. Κοινωνικόν. Ἐπαινέι Ἱερουσαλήμ τὸν Κύριον.

Τῇ αὐτῇ ἑσπέρα, εἰς τὸ Κύριε ἐκεκραξά ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. εἰς ἡχον δ'. Ὁ τοῦ παραδόξου θαυματοῦ, καὶ τὰ προσόμοια αὐτοῦ, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου. Εἰ δὲ καὶ ἕτερος ἅγιος, ἀνά β'. Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, ἀναστάσιμον τοῦ στίχου, ἀποστολικόν καὶ μαρτυρικόν τοῦ στίχου, Δόξα καὶ νῦν, ἡχος πλ. δ'. Ἀψαί Θωμᾶ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα τὸ τριψῆδιον.

Τῇ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὴν στιχολογίαν, κάθισμα ἀποστολικόν τοῦ ἡχου, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις. Κανόνες τῆς ἐορτῆς εἰς σ'. Ἀσωμεν πάντες λαοί, καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Εἰ δὲ δύο ἅγιοι, ὡς εἴρηται. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις. Ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ἐξαποστειλάριον ὁμοίως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου ὁμοίως τῇ ἑσπέρα, τὰ ἐωθινὰ δέ. Δόξα καὶ νῦν, εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον, τὸ γ'. στιχηρὸν τῶν προσομοίων, πρὸς τὸ Πανεύφημοι μάρτυρες. (οδ.)

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ψδῆ τοῦ τριψήδιου, τὸ τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Προκείμενον. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Στίχος. Οἱ οὐ-

ρανοὶ διηγοῦνται. Ἀλληλούια, ἦχος α'. Ἐξομολογῶνται. Κοινωνικόν· Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ.

Τῇ ἐσπέρᾳ, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, γ'. καὶ γ'. τοῦ ἁγίου. Εἰ δὲ β'. ἅγιοι, ἀνά β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας· Ἡ βοήθειά μου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον, καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν ἰδιόμελον, ἦχος πλ. δ'. Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων. Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸ τριώδιον.

Τῇ παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, ἡ στιχολογία, κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἡχοῦ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες β'. ἡ α'. καταβασία τοῦ ἀναστασίμου εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Εἰ δὲ β'. ἅγιοι, ὁ ἀναστάσιμος εἰς δ'. καὶ β'. τροπάρια τοῦ ἑνὸς ἁγίου καὶ τοῦ ἑτέρου δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχοῦ· Ἡ τοῦ ληστοῦ μετάνοια, καὶ ἀνάγνωσις. Ἀπὸ ς'. τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάριον· Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἦχος ὁ αὐτός· Τῶν μαθητῶν δισταζόντων. Ἡ α'. ὥρα μετὰ ἀναγνώσεως.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ὠδὴ τοῦ τριωδίου, τροπάριον τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον, ἦχος δ'. Ὡς ἐμεγαλύνθη. Στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ [μου]. Ἀλληλούια, ἦχος δ'. Ἐνταῖνε καὶ κατευοδοῦ. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Τῇ αὐτῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ, Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων. Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. α'. Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνεύκαστον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας· Ὁ Θεός ἀντιλήπτωρ μου εἶ. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, ἦχος β'. Μετὰ τὴν ἑγερσίν σου, Κύριε. Στίχος· Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ τὸν Κύριον. Καὶ πάλιν τὸ αὐτό. Στίχος β'. Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς. Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπιστάς. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων. Εἰ δὲ τύχη ἑορταζόμενος ἅγιος, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ εἰρημένα γ'. τῆς ἑορτῆς πρὸς μίαν, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, Φιλάνθρωπε. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸν στίχον τὰ β'. τῆς ἑορτῆς πρὸς μίαν, εἶτα στίχος τοῦ ἁγίου, καὶ στιχηρὸν ἰδιόμελον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον· Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος.

Ἡ νεκρώσιμος παννουχίς εἰς τοὺς τάφους τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, ὡς σὺνήθες.

Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον, μετὰ τὸ Θεὸς Κύριος, τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. εἶτα Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος. Ἡ στιχολογία, ὁ Ἀμωμος μετὰ τῶν ἀλληλουιῶν τοῦ ἤχου, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἤχος α'. Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων. Ἀνάγνωσις. Κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς, Ἀσωμεν πάντες οἱ λαοί, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἶκον τὸν α'. Ἐξαποστειλᾶριον Ἑμῶν μελῶν χειρὶ σου. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν. (π. 159] Ἄλλο. Τί τὰ μύρα. Στίχους δὲ τοὺς συνήθεις, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Αἱ μυροφόροι γυναῖκες. Ἀπολυτίκιον Ὁ εὐσχήμων.

Ἡ παννυχὶς εἰς τοὺς τάφους, ὡς συνήθες· αἱ γὰρ αἱ τε λειτουργίαι καὶ αἱ πννυχίδες τελοῦνται ἐν τῷ κοιμητηρίῳ ἀνυστερήτως, κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς παράδοσιν.

Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτό, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον Ὑπερδοξασμένη. Ἡ στιχολογία, ὁ Ἀμωμος μετὰ τῶν ἀλληλουιῶν τοῦ ἤχου, κάθισμα ἀναστάσιμον. Ταῖς μυροφόροις γυναῖξί, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, βοῶντες. Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς. Τὴν Μωσέως ψδὴν εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα, ἤχος β'. Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορός, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλᾶριον Γυναῖκες. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἶνων, στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, ἤχος α'. Μυροφόροι γυναῖκες. Μετὰ φόβου ἤλθον. Ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Ἐβρανὰ μύρα. Ἀπολυτίκιον τὸ αὐτό.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἡ γ'. ψδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, τὸ τε τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον. Προκείμενον. Θαυμαστὸς ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο ὁ Σαῦλος. Ἀλληλούια τῆς ἑορτῆς. Εὐδόκησας, Κύριε. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος· ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν. Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε.

Κυριακὴ δ'. τοῦ Παραλύτου. Τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας, ἡ στιχολογία, Μακάριος ἀνὴρ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἀναστάσιμα, ἤχος γ'. Τῷ σῶ Σταυρῷ, Χριστὲ Σωτὴρ, τὰ γ'. ἐκ β'. ἀνατολικά ἐκ τῶν κατὰ ἀλφάβητον, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, τὸ α'. Εἰ δὲ ἑορταζόμενος ἅγιος, καταλιμπάνομεν τὰ ἀνατολικά καὶ φάλλομεν β'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν θεοτοκίον τὸ α'. πρὸς τὸν ἥχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου. Εἴσοδος. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ, καὶ ἔτι β'. τοῦ Παραλύτου, ἤχος πλ. α'. Ἐπὶ τῇ

προβατικῇ κολυμβήθρᾳ. Ἄλλο· Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Δόξα καὶ νῦν, ἡχος πλ. δ'. Ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. Ἀπολυτίκιον, ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν κατανυκτικὸς τοῦ ἡχου εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν. Ἡ ἀνάγνωσις ἐκ τῶν Πράξεων τῶν ἀποστόλων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον ἀναστάσιμον, ἡχος γ'. Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν. Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος, τοῦ ἁγίου. Αἰστιχολογίαι· Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, καὶ Ἀγαπήσω σε, Κύριε, καὶ ὁ πολυέλεος, κάθισμα ἀναστάσιμον. Ἀνάγνωσις, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ἰωάννην, εἰς τὴν περικοπὴν τοῦ εὐαγγελίου λόγοι Γ'. ΛΣ'. ΛΖ'. ΛΗ'. Οἱ ἀναβαθμοί, προκείμενον καὶ Πᾶσα πνοή, τοῦ ἡχου. Εὐαγγέλιον δὲ ἐωθινὸν ζῆτει κατὰ Ἰωάννην· Τῇ μίᾳ τῶν σαββάτων, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες β'. ἢ α'. καταβασία τῶν ἀναστασίμων εἰς ς'. καὶ τοῦ Παραλύτου, ἡχος ὁ αὐτὸς εἰς η'. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, (οδ.) τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. τοῦ Παραλύτου εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, εἰ ἐστὶ καὶ ἅγιος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ ἀνάγνωσις τοῦ αὐτοῦ, εἰ ἐστὶν· εἰ δ' οὐκ ἔχει, λέγομεν τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἡχου· Ἐκπλήττων τῇ ὁράσει, καὶ ἀνάγνωσις τοῦ αὐτοῦ, εἰ ἐστὶ Παράλυτον, ἐν τῷ Πανηγυρικῷ. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον, ἡχος γ'. πρὸς τὸ Ἡ παρθένος σήμερον. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα καὶ β. τοῦ Παραλύτου. ἡχος α'. Ἀταφος νεκρός. Ἐτερον· Ὁ τῇ παλάμῃ τῇ ἀχράντῳ, Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε παρθένε.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου. Μετὰ τὴν εἵσοδον, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προκείμενον, ἡχος γ'. Ψάλλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν ψάλλατε. Στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο Πέτρον. Ἀλληλούια, ἡχος πλ. δ'. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ. Στίχος β'. Τὰ διαβήματά μου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, εἰ μὴ εἰσὶ β'. δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου γ'. ἀναστάσιμον, κατανυκτικόν καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἡχος πλ. α'. Ἐπὶ τῇ προβα-

τικῇ κολουμβήθρᾳ. Ἀπολυτίκιον: Εὐφρανέσθω. Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸ τριψῶδιον τῆς ἡμέρας, ὡς σύνηθες.

Τῇ β'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον τοῦ ἡχου, Δόξα καὶ νῦν, Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν. Ἡ στιχολογία, τὸ τῆς ἀκολουθίας κάθισμα, κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου. Ἀνάγνωσις ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κανόνες β'. ὁ σταυροαναστάσιμος, ἦτοι ἡ β'. καταβασία τοῦ ἡχου. Ἄσμα καινόν, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Εἰ δὲ β'. ἅγιοι, τοῦ ἐνός τροπάρια β'. καὶ τοῦ ἐτέρου δ'. καὶ τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, ὡς σύνηθες, Δόξα καὶ νῦν, ἡχος πλ. α'. Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἡ θ'. ᾠδὴ τοῦ τριψωδίου, τὸ τροπάριον καὶ τὸ θεοτοκίον. Προκείμενον ἄμνημον, ἡχος πλ. α'. Σύ, Κύριε. φυλάξεις ἡμᾶς. Στίχος. Σῶσόν με, Κύριε. Ἀλληλούια. Τὰ ἐλέη σου, Κύριε. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου.

[Τ]ῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, προκείμενον τῆς ἡμέρας, εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, ἀναστάσιμον, κατανυκτικόν καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἡχος πλ. δ'. Ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. Ἀπολυτίκιον τὸ αὐτό. Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸ τριψῶδιον τῆς ἡμέρας, ὡς σύνηθες.

Τῇ γ'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἀναστάσιμον, ἢ ἀνάγνωσις, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. Κανόνες β'. τῆς ἐορτῆς. Θωμαστός ἐν δόξῃ, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου, εἰς δ'. (π. 160] Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, Δόξα καὶ νῦν, ἡχος πλ. δ'. Κύριε τὸν Παράλυτον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ᾠδὴ τοῦ Τριψωδίου, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον, προκείμενον ἄμνημον, ἡχος βαρύς. Κύριος ἰσχυρὸν τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει. Στίχος. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλούια, ἡχος πλ. β'. Ὁ κατοικῶν. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν.

Τῇ δ'. τῆς Μεσοπεντηχοστῆς. Τῇ γ'. ἐσπέρας οὐ στιχολογοῦμεν. εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς, εἰς ἡχον πλ. δ'. Μεσουσης τῆς ἐορτῆς διδάσκοντός σου. Ἄλλοι

Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς πρὸ τοῦ πάθους· Ἄλλο· Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν τὸ α'. Εἰ δὲ τύχη καὶ μέγας ἅγιος, ἰστώμεν η'. καὶ ποιούμεεν τῆς ἑορτῆς εἰς ε'. φάλλομεν δὲ καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον πρὸς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου. Εἴσοδοι. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς. ἦχος α'. Πεντηκοστὴ ἐφέστηκεν. Στίχος α'. Μνησθητι, Κύριε, τῆς συναγωγῆς σου ἕως τοῦ κληρονομίαν σου. Καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ στιχηρὸν. Στίχος β'. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος, ἔωσι· ἐν μέσῳ τῆς γῆς. Ἄλλο· Ἐν τῷ ἱερῷ ἐπέστης. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης. Ἀπολυτίκιον, ἦχος πλ. δ'. Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ ἀπόδειπνον καὶ εἰς τὸν ὄρθρον.

Εἰς τὴ παννυχίδα, κανὼν τῆς Θεοτοκου, ἦχος γ'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἰς δ'. εἰ μὴ ἔστι μέγας καὶ ὀφείλει ψαλθῆναι ἐν τῷ ὄρθρῳ. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Πρεσβεΐα θερμή. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἀνάγνωσις εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ἰωάννην, εἴτα σημαίνει καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ὄρθρου.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἦχος πλ. δ'. Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς, ἐκ γ'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Αἱ στιχολογίαι ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ψαλτήρος καθίσματα τρία, εἴ γε εἰσὶ περισσα. τῇ γὰρ παρασκευῇ τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος τέλος λομβάνει ἅπαν τὸ Ψαλτήριον. ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς β'. τοῦ Ἀντίπασχα, ὡς εἴρηται, ἐκτὸς δηλονότι τῶν σαββατοκυριακῶν. Εἰ δὲ ὀλίγα καθίσματα κατελείφθησαν, στιχολογοῦμεν καθίσματα β'. τῆς ἀκολουθίας, καὶ τὸν πολυέλεον. Ἀνάγνωσις δὲ ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην, εἴπερ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος. Ἀπὸ α'. στιχολογίας, κάθισμα σταυρώσιμον τοῦ ἦχου· Τὸ ἀναρίθμητον τῆς ἐξουσίας σου. Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ἀπὸ β'. στιχολογίας, κάθισμα ἀναστάσιμον· Χριστὸς ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ἀπὸ γ'. στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ἀνέστης ἐκ νεκρῶν. Μεσοῦσης ἀνελθόν. Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις, ἐν τῷ Πανηγυρικῷ, λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, καὶ ἕτερος λόγος συνημμένως εἰς τὴν πεντηκοστήν, τοὺς β'. ὁμοῦ. Εἴτα Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ τὸν Ν'. οὔτε γὰρ (οδ.) εὐαγγέλιον λέγομεν, οὔτε Πᾶσα πνοή. Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, καὶ ἰστώντες ιδ'. Ἐπάγη ὥσει τεῖχος τὰ ὕδατα, φάλλομεν τοὺς β'. κανόνας τῆς ἑορτῆς, τὸν πρῶτον εἰς ἦχον δ'. εἰς ς'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον, ποίημα Θεοφάνους, καὶ τὸν ἕτερον εἰς η'. ἦχος πλ. δ'. Θαλάσσαν ἐπύξας, ποίημα τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, ἔσχατον δὲ τοὺς εἰρμούς αὐτοῦ.

Εἰ δὲ καὶ μέγας ἅγιος, τὸν ἕνα τῆς ἐορτῆς εἰς δ'. καὶ τὸν πλ. δ'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, κάθισμα τῆς ἐορτῆς, ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ τὴν σαφίαν τοῦ λόγου. Ἀνελθὼν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἱεροῦ. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις· λόγος Λεοντίου, οὗ ἡ ἀρχή· Τοῖς φιλοῦσι τὸν Κύριον. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον, ἦχος δ'. Τῆς ἐορτῆς τῆς νομικῆς, καὶ οἶκον. Ἀνάγνωσις, εἰς τὸν κατὰ Ἰωάννην λόγον ΜΘ'. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἵνους ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τῆς ἐορτῆς ἐκ β'. ἦχος δ'. Πάρεστιν ἡ μεσότης ἡμερῶν. Ἄλλο· Ἠγγικεν. Ἔτερον· Ἠκούσε. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. Ὅτε τὸ μέσον. Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον· Μεσοῦσης τῆς ἐορτῆς. Ἡ α'. Ὥρα μετὰ τὴν ἐξ ἔθους ἀνάγνωσιν καὶ ἀπολύει.

Ἡ λειτουργία ἐν τῷ ναῷ καὶ ἀντίφων· Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ. Ἀντίφωνον β'. Ὁ Κύριος ἐβρασίλευσε. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν. Ἀντίφωνον γ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, εἰς ἦχον πλ. δ'. Μεσοῦσης. Μετὰ τὴν εἴσοδον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον, προκείμενον, ἦχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν. Στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι. Ἀλληλουῖα ἦχος α'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῆς ἐορτῆς μεσοῦσης. Κοινωνικόν· Ὁ τρώγων μου.

Τῇ αὐτῇ δ'. ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου. καὶ γ'. τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, ἀναστάσιμον, κατανυκτικὸν καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος δ'. Φωτισθέντες ἀδελφοί. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸ τριψόδιον τῆς ἡμέρας, ὡς σύνηθες.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς, ἐκ γ'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Οὐ στιχολογοῦμεν δέ, εἰ μὴ ὥστε καθίσματα περισσά, ἀλλ' εὐθὺς Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ τὸν Ν'. Κανόνα τῆς ἐορτῆς τὸν εἰς δ'. ἦχον, εἰς ς'. καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου εἰς δ'. εἰ μὴ ἔστι μέγας. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, ἀναστάσιμον ἀπο[στολι]κόν, καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ἦχος β'. Ὅτε παρεγένου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἡ θ'. ᾠδὴ τοῦ τριψοδίου, τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προκείμενον· Εἰς πᾶ-

σαν τὴν γῆν. Ἀλληλούια. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν. (π. 161].

Τῇ ε'. ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β'. ἤχος πλ. α'. πρὸς τὸ Χαίροις, καὶ β'. τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ β'. τοῦ ἁγίου τοῦ σαββάτου, ἐπειδὴ τῷ σαββάτῳ ἅγιον οὐ ψάλλομεν διὰ τὸ ἀποδιδόναι τὴν ἑορτήν, εἰ μήπου ἐστὶν ἑορταζόμενος. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Μεσούσης τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον ὁμοίως. Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸ τριώδιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ παρασκευῇ τῆς δ'. ἐβδομάδος εἰς τὸν ὄρθρον, τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία. Εὐλογητός Κύριος ὁ Θεός μου. Ἀπὸ γὰρ τῆς β'. τοῦ Ἀντίπασχα μέχρι τῆς σήμερον τελειοῦται ἅπαξ τὸ Ψαλτήριον στιχολογούμενον καθ' ἑκάστην ἡμέραν κάθισμα ἐν ἐν τῷ ὄρθρῳ, πάρεξ τῶν σαββατοκυριακῶν καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς αὐριον μέχρι τῶν ἁγίων Πάντων ἅπαξ. Ἀπὸ τῆς στιχολογίας, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην, Ἀνάστασιν Χριστοῦ καὶ ὁ Ν'. Κανόνες γ'. τῆς ἑορτῆς, ἤχος πλ. δ'. εἰς δ'. καὶ β'. τροπάρια τοῦ ἐνὸς ἁγίου, καὶ δ'. τοῦ ἑτέρου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάριον. Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. δ'. Καθαριθώμεν ἐννοίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, προκείμενον. Σῶσον, Κύριε. Ἀλληλούια, ἤχος α'. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα.

Τῇ ἐσπέρα, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώντες ς'. εἰ οὐκ ἔστι μέγας ἅγιος, λέγομεν στιχηρὰ γ'. τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. ἤχος πλ. δ'. Μεσούσης τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. Εἰ δὲ καὶ μέγας ἅγιος, τὰ τοιαῦτα στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς τὰ γ'. ἐφ' ἅπαξ, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸν ἤχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, τοὺς πρώτους, ὡς καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ, μετὰ τῶν αὐτῶν στίχων, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Τῆς ἑορτῆς μεσούσης τῆς σῆς, Χριστέ, ἀναστάσεως. Ἡ παννυχὶς εἰς τοὺς τάφους, κανὼν νεκρώσιμος.

Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον, τὸ αὐτὸ τροπάριον ἐκ γ'. εἶτα ὁ Ἀμωμος μετὰ τῶν ἀλληλουϊαρίων τοῦ ἤχου, κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Με-
Τοπικόν.

σούσης ἀνελθών, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσιν ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ἰωάννην, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ τὸν Ν'. Κανόνας, ἐὰν οὐκ ἔστιν ἐορταζόμενος ἅγιος, τοὺς β'. τῆς ἐορτῆς, τὸν δ'. ἤχον εἰς δ'. καὶ τὸν πλ. δ'. εἰς ς'. εἰ δὲ καὶ ἅγιος, τοὺς γ'. ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἐορτῆς, πρὸς τὸ Τὴν σοφίαν τοῦ λόγου· ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰώνων, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. πρὸς μίαν, ἤχος δ'. Πάρεστι, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Ὅτε τὸ μέσον τῆς ἐορτῆς. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ δ'. ἤχου, ἢ γ'. Προκείμενον καὶ ἀλληλούια τῆς ἐορτῆς, τὰ εἰρημένα. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν. (οδ.) Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους. Κοινωνικὸν τῆς ἐορτῆς.

Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδος. Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας, μετὰ τὴν συνήθη στιχολογίαν, τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν, ἐὰν οὐκ ἔστιν ἐορταζόμενος ἅγιος, τὰ γ'. ἀναστάσιμα τοῦ δ'. ἤχου ἐκ β'. καὶ δύο ἀνατολικά ἐκ τῶν κατὰ ἀλφάβητον, Δόξα καὶ νῦν, Μέγα καὶ παράδοξον· εἰ δὲ καὶ μέγας ἅγιος, τὰ γ'. ἀναστάσιμα δευτεροῦντες τὸ α'. ὁμοίως καὶ τὰ τοῦ ἁγίου δ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον τὸ εἰρημένον· εἰσοδος. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον καὶ τῆς Σαμαρείτιδος, ἰδιόμελον, ἤχος πλ. β'. Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ. Ἄλλο· Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. δ'. Ὡς ὠφθης. Ἀπολυτίκιον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου.

Εἰς τὴν παννυχίδα, κανόνα τὸν κατανυκτικὸν τοῦ ἤχου εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. εἰ μὴ ἔστιν ἐορταζόμενος. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν. Μετὰ τὸ τέλος, ἡ ἀνάγνωσις ἐκ τῶν Πράξεων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος δ'. τροπάριον· Τὸ φαιδρὸν τῆς Ἀναστάσεως, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τοῦ ἁγίου. Αἱ στιχολογίαι· Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε· καὶ Ἀγαπήσω σε, Κύριε· καὶ ὁ πολυέλεος. Καθίσματα ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου. Ἀνάγνωσις, εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην· λόγος ΛΑ'. ΛΒ'. ΛΓ'. ΛΔ'. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοὴ τοῦ ἤχου, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν η'. κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, Μαρία εἰστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. Κανόνες β'. ἢ πρώτη καταβασία τῶν ἀναστασίμων τοῦ δ'. ἤχου εἰς ς'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον, καὶ τῆς Σαμαρείτιδος, εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον εἰς η'. Ὁ πατάξας Αἴγυπτον. Εἰ δὲ καὶ μέγας ἅγιος, τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. τῆς Σαμαρείτιδος εἰς ς'. καὶ τοῦ

ἀγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, ὑπακοή τοῦ ἡχου, εἰ δὲ ἅγιος, τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου, τὴν δὲ ὑπακοὴν λέγομεν εἰς τὸν πολυέλεον. Ἀνάγνωσις, λόγος τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τῷ Πανηγυρικῷ εἰς τὴν Σαμαρείτιδα. Ἀπὸ ς'. ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον αὐτῆς. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰσθῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, πρὸς μίαν, καὶ ἰδιόμελον, ἡχος β'. Ἐπὶ τὸ φρέαρ. Ὁ συνάναρχος, Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον· Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι τοῦ ἡχου, τὸ τροπάριον καὶ τὸ θεοτοκίον, ὁ Τρισάγιος. Προκείμενον ἄμνημον, ἡχος δ'. Ὡς ἐμεγαλύνθη. Στίχος· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. (π. 162] Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι. Ἀλληλούια. Ἐντείνε καὶ κατευοδοῦ. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε.

Τῇ ἐσπέρᾳ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ στιχηρὰ τοῦ ἀγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, ἀναστάσιμον, καταनुκτικὸν καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἡχος πλ. β'. Τὰδε λέγει Κύριος τῇ Σαμαρείτιδι. Ἀπολυτίκιον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως. Τὸ αὐτὸ πᾶσαν τὴν ἐβδομάδα. Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸ τριψόδιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ β'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, θεοτοκίον· Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Ἡ στιχολογία πάλιν κατὰ ἀκολουθίαν, τὸ Πρὸς σέ, Κύριε, κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ τὸν Ν'. Κανόνας β'. τὸν ἀναστάσιμον εἰς ς'. Θαλάσσης, καὶ τοῦ ἀγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀγίου. ἀπο ς'. εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, κοντάκιον, κάθισμα μαρτυρικὸν τοῦ ἡχου. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος, πᾶσαν τὴν ἐβδομάδα. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, ἀναστάσιμον, καταनुκτικὸν καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἡχος α'. Ἐπὶ τὴν πηγὴν ἐπέστης.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ δ'. ᾠδὴ τοῦ τριψοδίου, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἄμνημον, ἡχος α'. Γένοιτο, Κύριε. Στίχος· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι. Ἀλληλούια. Ὁ Θεός, ὁ διδούς ἐκδικήσεις ἐμοί. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ στιχηρὰ τοῦ ἀγίου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἡχος β'. Ἐπὶ τὸ φρέαρ ὡς ἦλθεν ὁ Κύριος.

Τῇ γ'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία, κάθισμα ἀναστάσιμον, ἀνάγνωσις, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. Κανόνες β'. ἡ β'. κατὰβασία τοῦ ἤχου εἰς ς'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀνάγνωσις, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην· αἶ γὰρ δεύτερον ὀφείλομεν ἀναγινώσκειν πρὸς ὀλίγον ἀπὸ τῆς στιχολογίας, καὶ ἀπὸ γ'. ᾠδῆς· ἀπὸ ς'. κάθισμα μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου· εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἤχος β'. Ὁ συνάναρχος. Ἀπολυτίκιον τὸ αὐτό.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ᾠδὴ τοῦ τριψόδιου. Προκείμενον· Ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν. Στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη. Ἀλληλούια, ἤχος β'. Ἐπακούσαι σου Κύριος. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος γ'. ἰδιόμελον· Ἀγαλλιάσθε σήμερον φαιδρῶς. (οβ.) Ἀπολυτίκιον· Τὸ φαιδρόν. Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸ τριψόδιον.

Τῇ δ'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτό, Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Κάθισμα σταυρώσιμον τοῦ ἤχου. Ἡ ἀνάγνωσις, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. καὶ κανόνες β'. τῆς κυριακῆς· Ὁ πατάξας Αἴγυπτον εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ τῆς ἑορτῆς κοντάκιον· Πίστει ἐλθοῦσα, ἡ κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, σταυρώσιμον καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἤχος πλ. β'. Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ. Ἀπολυτίκιον· Τὸ φαιδρόν τῆς ἀναστάσεως.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ᾠδὴ τοῦ τριψόδιου. Προκείμενον· Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου. Στίχος· Ἀκουσον, θύγατερ. Ἀλληλούια. Ἀνάστηθι, Κύριε. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, ἀναστάσιμον, ἀποστολικόν καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Τάδε λέγει Κύριος τῇ Σαμαρείτιδι.

Τῇ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτό, Δόξα καὶ νῦν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, τὸ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία. Κάθισμα ἀποστολικόν, ἀνάγνωσις, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. καὶ κανόνες β'. τὸν ἀνα-

στάσιμον εἰς ς'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον, καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὦδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωῆχου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἦχος πλ. β'. Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ὦδῆ τοῦ τριωδίου, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἀλληλούια. Ἐξομολογήσονται. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, στιχηρὰ τοῦ ἁγίου. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωῆχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον, καὶ ἡμартυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Ὡς ὠφθῆς ἐπὶ γῆς, Χριστὲ ὁ Θεός.

Τῇ παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον καὶ θεοτοκίον τὰ αὐτά, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος. Ἡ στιχολογία, κάθισμα σταυρώσιμον τῆς Ὁκτωῆχου, Ἀνάστασιν. Κανόνας β'. τὸν σταυροαναστάσιμον εἰς ς'. Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὦδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἡχου Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωῆχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἦχος γ'. Ἀγαλλιᾶσθω σήμερον φαιδρῶς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ὦδῆ τοῦ τριωδίου, τροπάριον τὸ αὐτό. Προκείμενον· Σῶσον, Κύριε. Ἀλληλούια. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν γ'. μαρτυρικά τοῦ ἡχου, (π. 163] καὶ γ'. τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωῆχου, τοῦ στίχου τὸ μαρτυρικόν, καὶ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. β'. Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ. Ἄλλο· Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Ὡς ὠφθῆς. Ἀπολυτίκιον· Τὸ φαιδρὸν. Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος, δευτεροῦντες τὰ τούτου στιχηρά, καταλιμπάνομεν τὰ μαρτυρικά, ὁμοίως καὶ εἰς τὸν στίχον, ἀντὶ τοῦ μαρτυρικοῦ στιχηροῦ, προστίθεται στιχηρὸν τοῦ ἁγίου, καὶ ἀπολυτίκιον τοῦ αὐτοῦ. Ἡ παννυχὶς εἰς τοὺς τάφους.

Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον· Τὸ φαιδρὸν, Δόξα καὶ νῦν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, τὸ θεοτοκίον. Ἡ στιχολογία, ὁ Ἀμωμος μετὰ τοῦ ἀλληλούια, ἦχος δ'. κάθισμα ἀναστάσιμον, ἀνάγνωσις,

Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. Κανόνες β'. Ὁ πατάξας Αἴγυπτον εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον Πίστει ἐλθοῦσα, καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ δ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος β'. Ἐπὶ τὸ φρέαρ ὧς ἦλθεν. Ἄλλο. Ὁ συνάναρχος. Ἄλλο, ἤχος πλ. β'. Τάδε λέγει Κύριος τῇ Σαμαρείτιδι, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος α'. Ἐπὶ τὴν πηγὴν ἐπέστης. Ἀπολυτίκιον τὸ αὐτό.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ᾠδὴ τοῦ τριψαλμοῦ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουῖα τῆς κυριακῆς. Ὡς ἐμεγαλύνθη, καὶ ἔντεινε καὶ κατενδοῦ. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Παῦλος καὶ Βαρνάβας. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε.

Κυριακὴ τοῦ τυφλοῦ. Τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας, μετὰ τὴν συνήθη στιχολογίαν, τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα τοῦ πλ. α'. ἤχου ἐκ β'. καὶ ἐκ τῶν κατὰ ἀλφάβητον ἀνατολικὰ β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, τὸ α'. Εἰσοδος. Προκείμενον. Εἰ δὲ τύχοι ἐορταζόμενος ἅγιος, τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον ἁπαξ, καὶ τοῦ τυφλοῦ εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Κύριε, ποτὲ παράγων ἐν τῇ ὁδῷ. Ἄλλο, ἤχος πλ. δ'. Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας, Δόξα καὶ νῦν, Δικαιοσύνης ἤλις. Ἀπολυτίκιον, εἰ μὴ ἔχει ὁ ἅγιος, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου.

Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸν κατανοητικὸν τοῦ ἤχου τὸν α'. εἰς τ'. καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Προστασία, ἡ ἀνάγνωσις, ἐκ τῶν Πράξεων τῶν ἀποστόλων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος πλ. α'. τροπάριον. Τὸν συνάναρχον, Δόξα καὶ νῦν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, θεοτοκίον. Χαῖρε πύλη Κυρίου. Αἱ στιχολογαί, Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, καὶ Ἀγαπήσω σε, Κύριε. Καθίσματα ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου. Ἀνάγνωσις, (οδ.) ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην εἰς τὴν περικοπὴν τοῦ εὐαγγελίου τῆς ἡμέρας, λόγος Νς'. ΝΖ'. καὶ ΝΗ'. καὶ τὸν πολυέλεον. Κάθισμα ἀναστάσιμον, εἰ δὲ οὐκ ἔστι καὶ ἅγιος, τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἤχου. Ἀνάγνωσις ἐξ αὐτοῦ. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, καὶ Πᾶσα πνοὴ τοῦ ἤχου. Εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ια'. Τῷ χειρὶ ἐκείνῳ, ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. καὶ κανόνας β'. τὸν α'. ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου εἰς ς'.

Ἰππον καὶ ἀναβάτην, καὶ τοῦ τυφλοῦ εἰς ς'. Γῆν, ἐφ' ἣν οὐκ ἔλαμψεν. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τὸν ἀναστάσιμον εἰς δ'. τοῦ τυφλοῦ εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, εἰ μὴ ἐστὶν ἅγιος, ἀνάγνωσις, λόγος τοῦ Χρυσουστόμου εἰς τὸν τυφλόν. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον, ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἐπεφάνης σήμερον. Ἀνάγνωσις, ἐκ τοῦ προρρήθεντος λόγου. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ δ'. ἀναστάσιμα πρὸς μίαν, καὶ τοῦ τυφλοῦ ἰδιόμελον, ἤχος β'. Ὁ τυφλὸς γεννηθεὶς. Ἄλλο. Παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκ τοῦ ἱεροῦ, Δόξα καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον. Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι τοῦ ἤχου, τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἄμνημον. Σύ, Κύριε, φυλάττεις. Στίχος. Σῶσόν με, Κύριε. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις, ἐγένετο περευομένων. Ἀλληλούια. Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παράγων ὁ Ἰησοῦς. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, ἀναστάσιμον, καταनुκτικὸν καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. δ'. Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας. Ἀπολυτίκιον, εἰ μὴ ἔχει ὁ ἅγιος, τὸ τοῦ ἤχου ἀναστάσιμον. Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸ τριψόδιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ β'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον. Τὸν συνάναρχον λόγον, Δόξα καὶ νῦν, Χαῖρε πύλη· εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τοῦ ἁγίου. Ἡ στιχολογία κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς παρασκευῆς, κάθισμα ἀναστάσιμον, ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. Κανόνας β'. τὸν ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου τὸν β'. Τῷ Σωτῆρι Θεῷ, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. κάθισμα μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, ἀναστάσιμον, καταनुκτικὸν καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἤχος δ'. Ὁλον τὸν βίον ὁ τυφλός.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ᾠδὴ τοῦ τριψοδίου, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεοτοκίον. Προκείμενον ἄμνημον, ἤχος βαρύς. Κύριος ἰσχὺν τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει. Στίχος. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ. Ἀλληλούια, ἤχος πλ. β'. Ὁ κατοικῶν. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε.

Τῇ ἐσπέρᾳ, δεῖ γινώσκειν, ὅτι ψάλλομεν β'. ἁγίους, τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς ε'. εἰ δὲ ἐστὶν [π. 164] ἑορταζόμενος τῆς ε'. ὁ ἅγιος, ψάλλομεν τὸν τῆς δ'. τῇ δὲ δ'. τὸν τῆς ε'. τῇ γάρ ε'. ἅγιος οὐ ψάλλεται,

εἰ μὴ μόνῃ ἢ ἑορτῇ. Εἰ τύχοι γενέσθαι τοῦ Θεολόγου, εἰς τὸ Κύριε ἐκέ-
κραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τοὺς β'. ἁγίους, ὡς εἴρηται, Δόξα καὶ
νῦν, θεοτοκίον. Προκαίμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου,
ἀναστάσιμον, κατανουκτικὸν καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς
τὸν αὐτὸν ἦχον· Κύριε, ποτὲ παράγων ἐν τῇ ὁδῷ. Ἀπολυτίκιον, τὸ
ἀναστάσιμον. Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸ τριψῆδιον τῆς ἡμέρας, ὡς σύνηθες.
Σημειωτέον δέ, ὅτι, εἰ τύχοι μνήμη τινὸς τῶν κεκοιμημένων ἀδελφῶν
ἡμῶν, καταλιμπάνομεν τὸ τριψῆδιον καὶ ψάλλομεν κανόνα νεκρώσιμον ἐν
τῷ κοιμητηρίῳ.

Τῇ γ'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτὸ καὶ θεο-
τοκίον. Ἡ στιχολογία, ἀνάγνωσις, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. καὶ κανό-
νες γ'. τῆς ἑορτῆς εἰς δ'. Γῆν, ἐφ' ἣν οὐκ ἔλαμψε, καὶ τῶν β'. ἁγίων,
ἀνὰ δ'. ἱστῶμεν γὰρ ιβ'. Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς,
κάθισμα τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἀπὸ ς'. τοῦ ἐτέρου. Ἐξαποστειλάριον·
Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου,
ἀναστάσιμον, κατανουκτικὸν καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἦχος
πλ. δ'. Δικαιοσύνης ἤλιε νοητὲ, Χριστὲ ὁ Θεός.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ δ'. ὠδὴ τοῦ τριψηδίου, τροπάριον τὸ αὐτό,
προκαίμενον καὶ ἀλληλουῖα ἄμνημον τοῦ ἡχοῦ τῆς κυριακῆς· Σὺ, Κύριε,
φυλάτεις ἡμᾶς, καὶ Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι. Ἀπό-
στολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ
τῶν οὐρανῶν.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶντες ς'. ψάλλομεν στιχηρὰ
γ'. τῆς Ἀναληψίμου, ἦχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων ταγμάτων, καὶ γ'.
τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἰ δὲ μέγας ἅγιος, δύο τῆς ἑορτῆς, καὶ δ'. τοῦ
ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκαίμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ
τῆς Ὁκτωήχου σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον, καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ
νῦν, ἰδιόμελον, ἦχος δ'. Κύριε, τὸ μυστήριον. Ἀπολυτίκιον, Τὸν συνά-
ναρχον λόγον.

Εἰς τὴν παννουχίδα, κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἦχον.

Τῇ δ'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον· Τὸν συνάναρχον
λόγον, Δόξα ται νῦν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, θεοτοκίον· Χαῖρε πύλη Κυ-
ρίου. Ἡ στιχολογία, κάθισμα τῆς Ἀναληψίμου, ἦχος α'. Ἐπέστη ἄσω-
μάτων, ἀνάγνωσις, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. Κανόνες β'. προσόρτια
ἦχος πλ. α'. κατὰ ἀλφάβητον εἰς ς'. καὶ ἕτερος τοῦ ἁγίου εἰς δ'. εἰ δὲ
μέγας ἅγιος, καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. ἱστῶμεν γὰρ στίχους ιβ'. Ἀπὸ γ'.
ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. εἰ οὐκ ἔχει κοντάκιον ὁ ἅγιος, κά-

θίσμα ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰώνων, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, σταυρώσιμον, ἀναστάσιμον καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἤχος δ'. Ὅτε παραγέγονας.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ γ'. ᾠδὴ τοῦ κανόνος, τροπάριον τὸ αὐτό. Προκείμενον· Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου. Ἀλληλούια. Ἀνάστηθι, Κύριε. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἁγίου. (οδ.)

Τῇ δ'. ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ἡ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος πλ. β'. Ὁ Κύριος ἀνελήφθη, β'. Ἄλλο· Κύριε, τῇ σῇ ἀναλήψει, γ'. Ἔτερον· Ἐν τοῖς ὅρεσι τοῖς ἁγίοις, γ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. Εἰσοδος. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀνάγνωσμα τὸ α'. Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις· τὸ β'. τοῦ αὐτοῦ· Τάδε λέγει Κύριος· πορεύεσθε· τὸ γ'. Ζαχαρίου· Τάδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ ἡμέρα Κυρίου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος β'. Ἀναλαμβάνομένου σου, Χριστέ. Στίχος α'. Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας. Ἄλλο· Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ. Στίχος β'. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ. Ἄλλο· Ἐτέχθης, ὡς αὐτὸς ἠθέλησας, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν. Ἀπολυτίκιον, ἤχος δ'. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ ὁ Θεός.

Εἰς τὴν παννυχίδα τῆς ἀγρυπνίας, κανόνα τὸν προεόρτιον· Ἴππον καὶ ἀναβάτην, εἰς ς'. καὶ τῆς Θεοτόκου ἕτερον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, καθίσμα τῆς ἐορτῆς, ἀπὸ ς'. κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Πρεσβεῖα θερμῇ. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Ὁ σημαντὴρ καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ὄρθρου.

Τῇ ε'. τῆς Ἀναληψίμου εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος δ'. τροπάριον τὸ τῆς ἐορτῆς, ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι, καθίσματα β'. τῆς ἀκολουθίας, καὶ τὸν πολυέλεον, ὡς σύνηθες. Καθίσματα πάντα τῆς ἐορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὰ αὐτά. Ἀνάγνωσις, ἀπὸ α'. στιχολογίας, εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, ἀπὸ β'. εἰς τὸ Πανηγυρικόν, λόγοι β'. τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν ἐορτὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοῦς β'. ὁμοῦ. Ἀπὸ γ'. στιχολογίας, τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐορτὴν, εἰς δύοσις β'. οὗ ἡ ἀρχή· Καὶ ὅτε Σταυροῦ μνεῖαν ἐπετελοῦμεν. Εἶτα οἱ ἀναβαθμοί, ἀντίφωνον ἐν, ἤχος δ'. Προκείμενον, ἤχος ὁ αὐτός· Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ. Στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ἐωθινόν γ'. κατὰ Μάρκον· Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς πρωτὶ πρώτη σαββάτων, καὶ τὸν Ν'. εἶτα ὁ κανὼν, τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ β'. τὰ δὲ τροπάρια ἀνὰ δ'. ἐν αἷς δὲ ᾠδαῖς εἰσι τροπάρια β'. ἀνὰ ς'. ὕστερον δὲ τοὺς εἰρμούς ἀπαξ οἱ χοροί, ἤχος πλ. α'. Τῷ Σωτῆρι Θεῷ. Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, οὐ λέγε-

ται. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα, ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Τὴν σοφίαν τοῦ λόγου, ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις, ἡ β'. τοῦ αὐτοῦ λόγου τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον, ἦχος πλ. β'. Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον. Τῶν μαθητῶν ὁρώντων σε. Εἰς τοὺς αἰνους, ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. ἦχος δ'. Ὅτε πραχέγονας. Τὴν καταβάσαν φύσιν. Κύριε, τὸ μυστήριον. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Κύριε, οἱ ἀπόστολοι, ὡς εἰδόν σε. Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Ἡ α'. ὥρα μετὰ ἀναγνώσεως καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνον α'. Ἐξηρεύζατο ἡ καρδιά μου. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἐξηρεύζατο ἡ καρδιά μου λόγον ἀγαθόν· λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. (π. 165] Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως. Ταῖς πρεσβείαις. Ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου. Δόξα, Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Καὶ νῦν, Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Ἀντίφωνον β'. Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς. Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις βοηθὸς ἐν θλίψεσι ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς σφόδρα. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ. Ἦχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ. Δόξα καὶ νῦν. Ὁ μονογενὴς Υἱός. Ἀντίφωνον γ'. ἦχος δ'. Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεός. Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὅτι Κύριος ὑψιστος, φοβερός βασιλεὺς. Ἀνελήφθης. Ἐβασίλευσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη. Ἀνελήφθης. Στίχος τῆς εἰσόδου. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Ἀνελήφθης. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. τὸ κοντάκιον. Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν, ὁ Τρισάγιος, προκείμενον, ἦχος βαρύς· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Θεός. Στίχος· Ἐτοίμη ἡ καρδιά μου. Ὁ ἀπόστολος Πράξεις· Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην, ἕως· σαββάτου ἔχον ὁδόν. Ἀλληλούια, ἦχος β'. Πάντα τὰ ἔθνη. Στίχος· Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλαλαγμῷ. Εὐαγγέλιον, ἐωθινόν ε'. κατὰ Λουκᾶν. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν. Κοινωνικόν· Ἀνέβη ὁ Θεός.

Τῇ ἑσπέρᾳ, ἡλλαγμένου τοῦ ἱερέως, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ε'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος δ'. ἐκ β'. Ὅτε ἀνελήφθης ἐν δόξῃ. Ἄλλο· Κύριε, τὸ μυστήριον. Καὶ ἕτερον, ἦχος πλ. α'. Δεῦτε τῶν πιστῶν τὸ σύστημα. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ. Εἰ δὲ ἐστὶ μέγας ἅγιος, τὰ εἰρημένα γ'. πρὸς μίαν,

καὶ τοῦ ἁγίου γ'. εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον πρὸς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου. Εἰσοδος. Προκείμενον, ἦχος βαρύς· Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ. Στίχος· Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς, (οδ.) ἦχος α'. Ἀνελθὼν εἰς οὐρανοὺς. Στίχος α'. Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας. Ἄλλο· Ἀνῆλθες, Χριστέ, πρὸς τὸν ἀναρχον Πατέρα σου. Στίχος β'. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ. Ἄλλο· Οἱ ἄγγελοι σου, Κύριε, τοῖς ἀποστόλοις ἔλεγον. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, δύο τῶν εἰρημένων τῆς ἐορτῆς, καὶ ἐν τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ. Ἀπολυτίκιον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα, οὐδέν.

Τῇ παρασκευῇ τῆς ς'. ἐβδομάδος εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἦχος δ'. τροπάριον τῆς ἐορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, πάλιν τῆς ἐορτῆς. Οὐ στιχολογοῦμεν, οὐδὲ τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ λέγομεν ἄλλο ἐν ταῖς καθημεριναῖς, εἰ μὴ μόνον ἐν ταῖς κυριακαῖς, μόνον δὲ τὸν Ν'. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός· λέγομεν δὲ καὶ Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, καὶ ἰστώμεν ι'. Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου, καὶ ψάλλομεν τὸν κανόνα τῆς ἐορτῆς· Τῷ Σωτῆρι Θεῷ, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τῆς ἐορτῆς εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. Ἀπὸ γ'. ὥδης, κάθισμα τοῦ ἁγίου. Ἀνάγνωσις, ἐν τῷ Πανηγυρικῷ λόγος τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Ἀπὸ ς'. κοντάκιον τῆς ἐορτῆς, εἰ μὴ ἔχει ὁ ἅγιος, καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Τῶν μαθητῶν ὁρώντων σε ἀνελήφθης. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἶνων, στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς, ἦχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθα. Πληρώσας ἀγαθῆ. Ἀνῆλθες πρὸς τὸν σόν. Νεφέλη σε φωτός· τοὺς στίχους δὲ λέγομεν τῆς ἐορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Κύριε, τῆς οἰκονομίας πληρώσας. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, β'. τῆς ἐορτῆς καὶ ἐν τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ εἰρημένον. Ἀπολυτίκιον· Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς, τὸ τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον, ὁμοίως προκείμενον, ἦχος δ'. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ. Στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ. Ἀλληλοῦσα τῆς ἐορτῆς. Πάντα τὰ ἔθνη. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· μὴ ταρσασέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά. Κοινωνικόν· Ἀνέβη ὁ Θεός. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, ἀκολουθία τοῦ ἁγίου. Ἀπόστολον δὲ καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρων.

Τῇ ἐσπέρᾳ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ἑδωκας σημείωσιν, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, τὸ προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, τὰ γ'. μαρτυρικά τοῦ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Κύριε, ἀναλαμβάνομένου σου. Ἀπολυτίκιον Ἀνεληφθῆς ἐν δόξῃ. Εἰς τὴν παννυχίδα, κανὼν νεκρώσιμος εἰς τοὺς τάφους τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν. (π. 166]

Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τῆς ἑορτῆς, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία, ὁ Ἀνωμος μετὰ τοῦ ἀλληλούια, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην, ὁ Ν'. καὶ κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς, ἤχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου, εἰς δ'. εἰ δὲ μέγας ἅγιος, καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. καὶ ἰστώμεν ιβ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Τῶν μαθητῶν ὁρώντων σε. Εἰς τοὺς αἵνους, τὰ δ'. μαρτυρικά τοῦ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἤχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος. Οὐ λείπω ὀρφανούς. Ἀγγελοι τοῖς σοφοῖς κατήλθον ἐν χαρᾷ. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἤχος βαρὺς· Εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν ἤλθες. Ἀπολυτίκιον Ἀνεληφθῆς ἐν δόξῃ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ὠδὴ τοῦ δ'. ἤχου ἡ ψ'. τροπάριον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ προκείμενον· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς ὁ Θεός. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, συνηγμένων τῶν μαθητῶν. Ἀλληλούια, ἤχος β'. Ὁ β'. στίχος τῆς ἑορτῆς· Ἀνέβη ὁ Θεός. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας, τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ. Μετὰ τὴν συνήθη στιχολογίαν, τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ πλ. β'. ἤχου, δευτεροῦντες τὸ ἓν, καὶ γ'. τῶν ἁγίων πατέρων εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι, δευτεροῦντες τὸ ἓν. Δόξα καὶ νῦν, Ὁ Κύριος ἀνεληφθῆ. Εἰσοδος. Προκείμενον. Ἀνάγνωσμα τὸ α'. Γενέσεως Ἀκούσας Ἀβραμ. τὸ β'. Δευτερονομίου· Εἶπε Κύριος τῷ Μωϋσεῖ. τὸ γ'. τοῦ αὐτοῦ· Εἶπε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. Ἀπὸ τοῦ στίχου, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ στίχου λέγομεν ἅπαξ, καὶ ἕτερον ἐκ τῶν κατὰ ἀλφάβητον ἀνατολικῶν, καὶ ἕτερον τῶν πατέρων εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Τὰς μυστικὰς σήμερον, Δόξα καὶ νῦν, Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ. Ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων. ἤχος πλ. δ'. Ὑπερδεδοξασμένος εἶ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Εἰς τὴν παννυχίδα, ὁ α'. κατανυκτικῶς τοῦ ἤχου κανών, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν, καὶ οἶκος· μετὰ τὸ τέλος, ἡ ἀνάγνωσις ἐκ τῶν Πράξεων, εἶτα ὁ σημαντήρ καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ὄρθρου.

Τῇ κυριακῇ τῶν ἁγίων πατέρων εἰς τὸν ὄρθρον. Θεὸς Κύριος ἤχος πλ. β'. τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον β'. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. δ'. Ὑπερδοξασμένος εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Αἱ στιχολογίαι. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, καὶ Ἀγαπήσω σε, Κύριε, καθίσματα ἀναστάσιμα. Ἀνάγνωσις ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ἰωάννην, εἶτα, εἰ ἔχει ἡ ὥρα, ὁ πολυέλεος, καὶ ἡ ὑπακοή, ἡ ἀναστάσιμος τοῦ ἤχου· ἀνάγνωσις, λόγος Γεωργίου εἰς τοὺς ἁγίους πατέρας, οὗ ἡ ἀρχή· Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις. Ἀναβαθμοὶ (οδ.) τοῦ ἤχου καὶ προκείμενον καὶ Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον, ἐωθινὸν τὸ β'. κατὰ Μάρκον· Διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, ὁ Ν'. καὶ κανόνας β'. τὸν ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου εἰς ς'. καὶ τῶν ἁγίων πατέρων εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, εἰς η'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων πατέρων, ἤχος πλ. δ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀνάγνωσις, λόγος ἱστορικός περὶ τῆς ἁγίας συνόδου, ἐν ᾧ καὶ μερικὴ διήγησις τοῦ βίου τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων· Τῶν ἀποστόλων τὸ κήρυγμα, καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἱστῶμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα, καὶ ἕτερα δ'. τῶν ἁγίων πατέρων εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον, πρὸς τὸ Ἡ ἀπεγνωσμένη, Δόξα καὶ νῦν, Ἐν τοῖς ὅρεσι τοῖς ἁγίοις, καὶ νῦν, ἤχος β'. Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον· Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος. Ἡ α'. ὥρα μετὰ ἀναγνώσεως.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικά, εἰς δὲ τοὺς μακαρισμοὺς ἱστῶμεν η'. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, καὶ λέγομεν ἀναστασίμους μακαρισμούς, τροπάρια δ'. καὶ τῶν ἁγίων τὴν α'. ᾠδὴν τοῦ κανόνος. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον· Ὑπερδοξασμένος εἶ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον· Τῶν ἀποστόλων τὸ κήρυγμα. Ὡδὴ τῶν πατέρων, προκείμενον ἤχος δ'. Εὐλογητός εἶ, Κύριε ὁ Θεός. Στίχος· Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἔκρινεν ὁ Παῦλος. Ἀλληλούια, ἤχος α'. Θεὸς θεῶν Κύριος ἐλάλησε καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε, καὶ Ἀγαλλιᾶσθε.

Τῇ κυριακῇ ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Ἀναληψίμου γ'. ἤχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων,

καὶ γ': τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος βαρὺς· Εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τῆς ἑορτῆς β'. καὶ τοῦ ἁγίου δ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Προκείμενον. Ἀπὸ τοῦ στίχου, τῆς ἑορτῆς ἐν εἰς τὸν πλ. β'. ἦχον· Ὁ Κύριος ἀνελήφθη, καὶ ἐν κατανουκτικὸν μαρτυρικόν, τὸ α'. τοῦ ἦχου, Δόξα καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσῃ σε. Οὕτω γὰρ φάλλονται τὰ στιχηρὰ μέχρι τῆς ε'. ἐν τῆς ἑορτῆς καὶ β'. τοῦ ἦχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· τῇ δὲ γ'. ἐσπέρας καὶ τῇ δ'. εἰς τὸν ὄρθρον οὐχ εὐτως, ἀλλὰ β'. σταυρώσιμον καὶ μαρτυρικόν, εἰς δὲ τὸ Δόξα καὶ νῦν, λέγομεν τῆς ἑορτῆς. Εἰς δὲ τὴν παννυχίδα, τὸ τριψῆδιον, ὡς σύνηθες.

Τῇ β'. εἰς τὸν ὄρθρον οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλὰ μετὰ τὸ Θεὸς Κύριος, τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, καὶ εὐθὺς τὸν Ν'. Κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς τὸν ἦχον πλ. α'. εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τὸν ῥηθέντα κανόνα τῆς ἑορτῆς· Τῷ Σωτῆρι Θεῷ, εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ε'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου. Ἀνάγνωσις, τὸ κατὰ Ἰωάννην. Ἀπὸ ε'. ψδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Τῶν μαθητῶν ὁρώντων. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἰδιόμελον· Κύριε, τῇ σῇ ἀναλήψει, καὶ κατανουκτικόν τῆς Ὀκτωήχου, καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. (π. 167]

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἡ θ'. ψδῇ τοῦ τριψδίου, τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον, ἦχος βαρὺς· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Θεός. Στίχος· Ἐτοίμη ἡ καρδιά μου. Ὡσαύτως καὶ ἀλληλουῖα τῆς ἑορτῆς, Πάντα τὰ ἔθνη, καὶ κοινωνικὸν ὁμοίως. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ ἐσπέρα, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ τὰ γ'. τοῦ ἁγίου. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, β'. τῆς ἑορτῆς καὶ δ'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, α'. Ἐν τοῖς ὅρεσι τοῖς ἁγίοις. Κατανουκτικόν τοῦ ἦχου καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸ τριψῆδιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ γ'. Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ αὐτὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς. Ἡ στιχολογία κατὰ τὴν ἀκολουθίαν καὶ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Ἀνάγνωσις, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ἰωάννην, ὁ Ν'. καὶ κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς τὸν δ'. ἦχον, Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, εἰς ε'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ψδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάριον· Τῶν μαθητῶν ὁρώντων. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν,

στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, α'. Κύριε, οἱ ἀπόστολοι, ὡς εἶδόν σε. Κατανυκτικὸν τῆς Ὀκτωήχου, μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ᾠδὴ τοῦ τριψόδιου, τροπάριον καὶ κοντάκιον. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς. Στίχος· Ἐτοίμη ἡ καρδιά μου. Ἀλληλουία, τὸν β'. στίχον τῆς ἑορτῆς· Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, καὶ κοινωνικόν, ὡσαύτως τῆς ἑορτῆς, ἀπόστολος δὲ καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐξ Ὑψίστου, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, β'. τῆς ἑορτῆς καὶ δ'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, σταυρώσιμα β'. καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς, Ἀνέβη ὁ Θεός. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸ τριψόδιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ δ'. εἰς τὸν ὄρθρον, τροπάριον τὸ αὐτό. Ἡ στιχολογία, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἀνάγνωσις, ὁ Ν'. καὶ κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς, ἤχος πλ. α'. Τῷ Σωτῆρι Θεῷ, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάριον· Τῶν μαθητῶν ὁρώντων. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, σταυρώσιμα β'. καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ θ'. ᾠδὴ τοῦ τριψόδιου, προκείμενον καὶ ἀλληλουία τῆς Θεοτόκου. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου, καὶ Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν τῆς ἑορτῆς.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τοὺς β'. ἁγίους τῆς ε'. καὶ τῆς παρασκευῆς, ἀνὰ γ'. Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς πρὸς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἐσχάτου ἁγίου. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὸν τῆς ἑορτῆς ἐν πρὸς τὸν ἦχον, Κύριε τῆς οἰκονομίας, καὶ τῆς Ὀκτωήχου β'. ἀποστολικόν καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον.

Τῇ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τὸ αὐτό. Ἡ στιχολογία, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἡ ἀνάγνωσις, καὶ ὁ Ν' (οδ.) Εἰς τοὺς κανόνας ἰστώμεν ιβ'. καὶ ψάλλομεν κανόνας γ'. τῆς ἑορτῆς τὸν δ'. Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, καὶ τοὺς γ'. ἁγίους ἀνὰ δ'. Ἀπὸ γ'. καὶ ς'. ᾠδῆς, τὰ καθίσματα αὐτῶν. Ἐξαποστειλάριον· Τῶν μαθητῶν ὁρώντων. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὸν ἐν τῆς ἑορτῆς· Σήμερον ἐν οὐρανοῖς, καὶ τῆς Ὀκτωήχου ἀποστολικόν καὶ μαρτυρικόν θεοτοκίον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἀλληλούια. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Τῇ ἑσπέρα, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς γ'. ἤχος πλ. β'. καὶ β'. Ὁ Κύριος ἀνελήφθη. Ἔτερον· Ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις, Κύριε, τῇ σῇ ἀναλήψει, Δόξα καὶ νῦν, Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, τοὺς β'. Ἀναλαμβάνομένου σου, Χριστέ. Στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη. Ἄλλο· Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ. Στίχος· Ἀνέβη ὁ Θεός. Ἄλλο· Ἐτέχθης, ὡς αὐτὸς ἠθέλησας, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλαλαγμῷ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸ τριώδιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπᾶριον τῆς ἑορτῆς, ἡ στιχολογία, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἀνάγνωσις, εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, ὁ Ν'. καὶ οἱ β'. κανόνες τῆς ἑορτῆς, ὁ πλ. α'. εἰς σ'. καὶ ὁ δ'. εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ψόδης, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἤχος πλ. δ'. ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ οἶκον τὸν α'. Ἐξαποστειλᾶριον· Τῶν μαθητῶν ὁρώντων. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ ἤχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ. Πληρώσας ἀγαθῆ. Στίχος· Πάντα τὰ ἔθνη. Ἄλλο· Ἀνῆλθες πρὸς τὸν σόν. Στίχος· Ἀνέβη ὁ Θεός. Ἄλλο· Νεφέλη σε φωτός. Ἐγράφη δὲ τῇ παρασκευῇ πρωΐ. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Κύριε, οἱ ἀπόστολοι, ὡς εἰδόν σε ἐν νεφέλαις ἐπαιρόμενον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ψόδῃ τοῦ τριωδίου, τροπᾶριον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, προκείμενον· Ὑψώθητι. Ἀλληλούια τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Τῷ σαββάτῳ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς μνήμην τελοῦμεν τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶν. Τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἡχοῦ, καὶ γ'. τῶν κεκοιμημένων πρὸς τὸ Ὁ ἐν Ἐδέμ παρὰδεισος. Ζῆται τῆς Ἀπόκρεω, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ τοῦ στίχου, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ στίχου καὶ β'. νεκρώσιμα τοῦ ἡχοῦ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον· Ὁ βυθοῖς σοφίας.

Ἡ παννουχίς εἰς τοὺς τάφους τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ὁ νεκρώσιμος κανὼν τοῦ πλ. β'. ἡχοῦ· Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας. Ἀπὸ γ'. ψόδης, Ἀληθῶς ματαιότης, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον· Μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ οἶκος, εἰς τὴν ἐκτενήν, τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἀπόλυσις.

Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος πλ. δ'. τροπᾶριον· Ὁ βυθοῖς σοφίας, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. (π. 168] Ἡ στιχολο-

γία, ὁ Ἄρωμος, ἦχος πλ. α'. μετὰ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων αὐτοῦ. κάθισμα· Ἀνάπαυσον, Σωτήρ ἡμῶν. Ἀνάγνωσις, λόγος τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τοὺς κοιμηθέντας, εἶτα τὸν Ν'. καὶ κανόνες β'. τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. καὶ τῆς Ἀπόκρεω εἰς η'. ἦχος πλ. δ'. Ἄσμα. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, Ἀληθῶς ματαιότης, καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ ς'. κοντάκιον Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, καὶ οἶκον.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι μετὰ τὴν ς'. ὠδὴν, κατέρχεται ὁ ταφιώτης ἢ ὁ παρεκκλησιάρχης καὶ ἐτοιμάζει εἰς τοὺς τάφους, ἦγουν θυμῶ καὶ ἄπτει κηροὺς καὶ κανδύλας. Μετὰ δὲ τὴν πλήρωσιν τῶν κανόνων, λέγεται ἑξαποστειλάριον· Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων, ἐκ γ'. καὶ τούτου λεγομένου. ἐξερχόμεθα διὰ τῶν βασιλικῶν πυλῶν πάντες καὶ κατερχόμεθα εἰς τοὺς τάφους τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ εὐθὺς ψάλλομεν τοὺς αἶνους, ἰστώμεν δὲ ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. μαρτυρικά τοῦ ἦχου, καὶ β'. τῆς ἐσπέρας, ἦχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Ὁ ἐν Ἐδὲμ παρὰ δαίμονας. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον τὰ γ'. νεκρώσιμα, τὰ προσόμοια τοῦ ἦχου καὶ τὸ αὐτῶν θεοτοκίον, ἀπολυτίκιον· Ὁ βυθοῖς σοφίας.

Ἡ λειτουργία ἐν τῷ ναῷ. Ἀντί δὲ μακαρισμῶν, ἡ δ'. ὠδὴ τοῦ κανόνος τῶν ψυχῶν, ἦχος πλ. δ'. τροπάριον καὶ κοντάκιον τῶν ψυχῶν, καὶ προκείμενον, ἦχος πλ. β'. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν. Στίχος· Πρὸς σέ, Κύριε. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, διασωθέντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον. Ἀλληλούια, ἦχος πλ. β'. Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου. Ἄλλοι δὲ πάλιν ἱερεὺς ἱερουργεῖ εἰς τοὺς τάφους, ποιῶν καὶ αὐτὸς λειτουργίαν νεκρώσιμον· λέγεται δὲ καὶ ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον νεκρώσιμον σὺν πᾶσι τοῖς λοιποῖς.

Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, μετὰ τὴν συνήθη στιχολογίαν, τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώντες η'. ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. β'. Ἀγνοοῦντα τὰ ἔθνη, δεύτερον. Ἄλλο· Κύριε, τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἐκ γ'. Ἄλλο· Ἐν τοῖς προφήταις ἀνήγγειλας, ἐκ γ'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. Εἰσόδος. Προκείμενον, καὶ ἀναγνώσματα, τὸ α'. Ἀριθμῶν· Εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν· συνάγαγέ μοι, τὸ β'. προφητείας Ἰωήλ· Τάδε λέγει Κύριος· Τὰ τέκνα Σιών, τὸ γ'. Ἰεζεκιήλ· Τάδε λέγει Κύριος· λήψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν. Ἀπὸ τοῦ στίχου, στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, ἦχος α'. Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν. Στίχος· Καρδίαν καθαρὰν κτίσον. Ἄλλο· Γλώσσαις ἁλλογενῶν. Στίχος· Μὴ ἀπορρήψῃς με. Ἄλλο· Πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Βασιλεῦ οὐράνιε, παράκλητε. Ἀπολυτίκιον, ἦχος πλ. δ'. Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν τῆς γὰρ κυριακῆς ἀναστάσιμον οὐδὲν ψάλλομεν.

Εἰς τὴν παννουχίδα, τὸν κατανουκτικὸν κανόνα τοῦ β'. ἤχου, εἰς σ'. καὶ τοῦ ἀγίου τῆς ἡμέρας, εἰς δ'. (οβ.] Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀγίου, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν, καὶ οἶκον. Ἡ ἀνάγνωσις, τὸ τέλος τῶν Πράξεων.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος πλ. δ'. τὸ τροπάριον τῆς ἐορτῆς ἐκ γ'. Αἱ στιχολογίαι, Ἐξομολογήσομαί σοι, καὶ Ἀγαπήσω σε, εἰς τὸν βαρὺν ἤχον, καθίσματα τῆς ἐορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὰ αὐτά, οὐδὲν γὰρ ἀναστάσιμον φάλλομεν. Ἀναγνώσεις· οἱ λόγοι τῆς ἐορτῆς. Εἶτα οἱ ἀναβαθμοί, ἤχος δ'. ἀντίφωνον ἓν, τὸν γὰρ πολυέλεον οὐ στιχολογοῦμεν. Προκείμενον, ἤχος δ'. τῆς ἐορτῆς· Τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν, Κύριε, ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ. Στίχος· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ἐωθινόν θ'. κατὰ Ἰωάννην· Οὕσης ὀφίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εὐθὺς τὸν Ν'. τὸ γὰρ Ἀνάστασιν Χριστοῦ οὐ λέγομεν, φάλλομεν δὲ κανόνας β'. τὸν βαρὺν ἤχον, εἰς σ'. μετὰ τῶν εἰρμῶν, καὶ τὸν ἕτερον, ἤχον δ'. τοὺς εἰρμούς καὶ τὰ τροπάρια εἰς η'. ὕστερον δὲ πάλιν τοὺς εἰρμούς ἅπαξ οἱ χοροί· Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ λέγομεν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῆς ἐορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀνάγνωσις, λόγος τοῦ Θεολόγου· Περὶ τῆς ἐορτῆς βραχεία φιλοσοφήσωμεν, ἀπὸ σ'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον, ἤχος βαρύς· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν σ'. εἰς ἤχον δ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ'. ἐκ β'. Παράδοξα σήμερον, καὶ ἕτερα β'. ὁμοία αὐτῷ, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Ἐτέχθη, ὡς αὐτὸς ἠθέλησας, Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς· Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἡ α'. ὦρα μετὰ ἀναγνώσεως καὶ ἀπολύει.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι περὶ γ'. ὦραν, κρουομένου τοῦ μικροῦ σημαντήρος, συναγόμεθα ἅπαντες ἐν τῷ ναῷ ἔσω καὶ φάλλομεν ὁμοῦ τὴν γ'. ὦραν μετὰ τῶν μεσωρίων αὐτῆς, λέγεται καὶ προκείμενον, τὸ Κύριε ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα, λιτῶς καὶ μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ· εἰς τὸ Δόξα, τροπάριον τῆς ἐορτῆς, καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ, ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα (что нѣтъ). Στίχος τῆς εἰσόδου· Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ἄσωμεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας. Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Δόξα καὶ νῦν, Ὅτε καταβάς τὰς γλώσσας. Ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, χωρὶς συναπτῆς. Προκείμενον· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται. Ὁ ἀπόστολος Πράξεων· Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν. Ἀληλουία, ἤχος α'. Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν. Στίχος β'. Ἐξ οὐρανοῦ ἐπέβλεψεν ὁ Κύριος. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Κοινωνικόν· Τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν, Κύριε, ὁδηγήσει με. Τὸ αὐτὸ καὶ πᾶσαν τὴν ἑβδομάδα.

Τῇ ἑσπέρα, ἀρχὴ ὥρας η'. σημαίνει τὸ ἑσπερινόν. Οὐ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχιρὰ γ'. τῆς ἑορτῆς, ἤχος δ'. Παράδοξα σήμερον, καὶ ἕτερα β'. ὅμοια αὐτῷ, πρὸς μίαν, καὶ γ'. ἰδιόμελα, ἤχος β'. πρὸς μίαν. Ἐν τοῖς προφήταις ἀνήγγειλας ἡμῖν. Ἄλλο· Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. Ἄλλο· Ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, Κύριε, οἱ πιστοί. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον· Ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑμνήσω σε. Εἴσοδος. Ἠλλαγμένου τοῦ ἱερέως πᾶσαν τὴν στολὴν αὐτοῦ μετὰ καὶ διακόνου. Προκείμενον· Τίς Θεὸς μέγας. Στίχος α'. Καὶ εἶπα· νῦν ἠρξάμην. Στίχος β'. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου. Στίχος γ'. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς. Εἶτα, μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ προκειμένου, ἐξελθὼν ὁ διάκονος εὐθὺς λέγει· Ἐτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ τῶν ἀδελφῶν γόνου κλινάντων ἐπὶ γῆς, ἀκατακαλύπτους ταῖς κεφαλαῖς, ἐπεύχεται ἕσθθεν τοῦ βήματος ὁ ἱερεὺς, καὶ αὐτὸς κλίνας τὴν κεφαλὴν ἐπ' ὀλίγον, καὶ εἰς ἐπήκον πάντων λέγει τὰς εὐχὰς ἀργῶς καὶ μετὰ προσοχῆς. Εὐχὴ α'. Ἀχραντε, ἀμίαντε. Ὁμοῦ καὶ τὴν ἐπισυνημμένην αὐτῇ· Εὐλογητὸς εἶ, Δέσποτα Θεέ. Εἶτα πρὸς τὸ τέλος τῆς εὐχῆς, λέγει ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἀνάστησον. (οδ.) Καὶ ἐχειρομένων τῶν ἀδελφῶν, πάλιν λέγει· Τῆς παναγίας ἀχράντου ὑπερευλογημένης. Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὴν ἐκφώνησιν· Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ ὁ λαός· Ἀμήν. Καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος· Εἵπωμεν πάντες, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς συναπτῆς. Ἐπειτα τὴν ἐκτενῆ πᾶσαν, καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἐκτενοῦς λέγει· Ἐτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ πάλιν, γόνου κλινάντων τῶν ἀδελφῶν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς οὕτω τὴν β'. εὐχὴν· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν σὴν εἰρήνην. Ἐπισυνάπτει καὶ τὴν ἐτέραν· Κύριε, Κύριε ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς. Εἶτα μετὰ τὸ τέλος, λέγει ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης. Ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν· Εὐδοκία καὶ ἀγαθότητι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ. Ὁ λαός· Ἀμήν. Εἶτα λέγομεν τὸ Καταξίωσον, Κύριε, ἀργῶς, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτοῦ, λέγει ὁ διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ πάλιν, κλινάντων τὸ γόνου τῶν ἀδελφῶν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς τὴν γ'. εὐχὴν· Ἡ ἀενάως βρύουσα καὶ τὴν ἐτέραν συνημμένως· Ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος. Καὶ μετὰ τὸ τέλος πάλιν λέγει ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογη-

μένης, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· Ὅτι σὺ εἰ, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Αὖθις δὲ πάλιν, ὁ διάκονος· Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν, ἀργῶς καὶ τὰς λοιπὰς αἰτήσεις, τοῦ ἱερέως λέγοντος καθ' ἑαυτὸν τὴν μυστικὴν εὐχὴν· Σὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς. Λέγει δὲ ὁ διάκονος τὴν συναπτὴν πᾶσαν β'. ἢ γ'. ἕως οὗ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τελειώσῃ, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ταύτης ἐκφώνησιν· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις. Καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα ψάλλειν τὰ στιχηρά, ἤχος γ'. θυμιῶντος τοῦ διακόνου, οὐχ ὁμοῦ πάντες, ὡς πάντοτε, ἀλλ' ἰδίως οἱ χοροὶ πρὸς μίαν, ἄρχεται δὲ τούτων ὁ ἐναρξάμενος χορὸς· Νῦν εἰς σημεῖον, ἀργῶς καὶ μετὰ χειρονομίας, εἴτα τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἕτερος χορὸς, εἴτα λέγει στίχον πάλιν ὁ ἐναρξάμενος χορὸς. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, εἴτα τὸ β'. Νῦν περιβάλλονται κράτος· Στίχον ὁ ἕτερος χορὸς· Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ λέγει τὸ αὐτὸ στιχηρόν, καὶ πάλιν στίχον ὁ ἄλλος· Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου. Ἄλλο· Νῦν τὸ παράκλητον Πνεῦμα. Στίχον ὁ ἕτερος χορὸς· Τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ. Καὶ λέγει τὸ αὐτὸ στιχηρόν. Δόξα καὶ νῦν, ὁμοῦ πάντες ἐνούμενοι, ψάλλομεν στιχηρόν, ἤχος πλ. β'. (π. 170] Βασιλεῦ οὐράνιε. Ἀπολυτίκιον· Εὐλογητὸς εἰ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἴτα Σοφία, καὶ ἀπόλυσις. Τὴν γὰρ εὐχὴν τοῦ τέλους τοῦ ἑσπερινοῦ οὐ λέγομεν, οὐδὲ παννυχίδα ψάλλομεν, εἰμὴ μόνον τὰ ἀπόδειπνα μετὰ τὸ δειπνήσαι, καὶ πλέον οὐδέν.

Τῇ β'. εἰς τὸν ὄρθρον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐγειρόμεθα ὥρα η'. Θεὸς Κύριος, ἤχος πλ. δ'. Οὐ στιχολογοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ Θεὸς Κύριος ψάλλεται τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. καὶ εὐθὺς ὁ Ν'. καὶ λέγομεν Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, καὶ ἰστώμεν ι'. καὶ ψάλλομεν κανόνας β'. τῆς ἑορτῆς τὸν βᾶρον εἰς δ'. καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς ς'. ἤχος α'. Πικρὰς δουλείας. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀνάγνωσις, λόγος εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην ΝΑ'. Ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐδέν· εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἤχος δ'. Τοὺς ἀγραμμάτους μαθητάς. Στίχος· Καρδίαν καθαρὰν. Ἄλλο ὁμοιον αὐτῷ. Στίχος· Μὴ ἀπορρίψῃς με. Ἄλλο ὁμοιον αὐτῷ, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἤχος β'. Τριὰς ὁμοούσιον. Ἀπολυτίκιον· Εὐλογητὸς εἰ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ἡ λειτουργία ἐν τῷ ναῷ. Ἀντίφωνον τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον, ὁ Τρισάγιος, προκείμενον, ἤχος πλ. β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Στίχος· Πρὸς σέ, Κύριε. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε. Ἀλληλούια, ἤχος β'. Ἐλέησόν με.

ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου. Στίχος β'. Μὴ ἀπορρίψῃς με. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε. Κοινωνικόν· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῶν β'. ἀγίων τῆς β'. καὶ τῆς γ'. ἀνά γ'. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον πρὸς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἐσχάτου ἀγίου. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά· ἐν τῆς ἑορτῆς, ἦχος βαρὺς· Παράκλητον ἔχοντες, καὶ ἐν κατανυκτικόν τῆς Ὁκτωήχου καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸ τριώδιον τοῦ κυροῦ Θεοφάνους.

Τῇ γ'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τῆς ἑορτῆς, ἐκ γ'. Ἡ στιχολογία, τὸ λοιπὸν τῆς ἀκολουθίας, κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Ἀνάγνωσις, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην μέχρι τῶν ἀγίων Πάντων. Ὁ Ν'. καὶ κανόνες γ'. τῆς ἑορτῆς, τὸν δ'. ἦχον εἰς δ'. καὶ τοῦ ἐνὸς ἀγίου, ἡγρουν τῆς β'. τροπάρια δ'. καὶ τοῦ ἐτέρου ἀγίου τῆς ἡμέρας τροπάρια δ'. ἰστώμεν γὰρ ιβ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἀγίου τῆς ἡμέρας, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας, ἡγρουν τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος, ὅλην τὴν ἐβδομάδα. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρά· ἐν τῆς ἑορτῆς, ἦχος β'. Ἐν τοῖς προφήταις· καὶ ἕτερον τῆς Ὁκτωήχου, κατανυκτικόν, ἦχος βαρὺς καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ὠδὴ τοῦ τριωδίου. Ἀντὶ μακαρισμοῦ, ὡς σὺνηθες, τὸ τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον, ἦχος γ'. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν. Στίχος· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, πρὸς Ῥωμαίους. Ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον ἄρχεται τὸ χύμα τοῦ ἀποστόλου. Ἀλληλουία τῆς ἑορτῆς. Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοί. Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν. (οδ.)

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἦχος δ'. πρὸς τὸ Ἐδωκας σημείωσιν, καὶ γ'. τοῦ ἀγίου τῆς ἡμέρας· εἰ δὲ μέγας ἅγιος, β'. τῆς ἑορτῆς καὶ δ'. τοῦ ἀγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, σταυρώσιμα β'. καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. δ'. Δεῦτε λαοὶ τὴν τρισυπόστατον. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Καὶ τὸ τριώδιον τοῦ κυροῦ Θεοφάνους.

Τῇ δ'. εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, Δόξα καὶ νῦν, τοῦ ἀγίου. Ἡ στιχολογία, μέχρι γὰρ τῆς παρασκευῆς πληροῦται τὸ Ψαλτήριον. κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Ἀνάγνωσις.

Ὁ Ν'. καὶ κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς, ἥχος βαρύς, εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τῆς ἑορτῆς εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. κοντάκιον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, εἰς τὸν ἥχον, σταυρώσιμα β'. καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς. ἥχος β'. Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀκολουθία, προκείμενον καὶ ἀλληλούια, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, τῆς Θεοτόκου, ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. ἥχος πλ. β'. πρὸς τὸ Τριήμερος ἀνέστης, Χριστέ, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, ἀποστολικά τοῦ ἥχου β'. καὶ μαρτυρικόν. Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον, ἥχος πλ. δ'. Γλῶσσαι ποτὲ συνεχύθησαν. Ἀπολυτίκιον, εἰ μὴ ἔχει ὁ ἅγιος, τῆς ἑορτῆς, καὶ τὸ τριψῆδιον εἰς τὴν παννυχίδα.

Τῇ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, τροπάριον εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τῆς ἑορτῆς. Ἡ στιχολογία, κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Ἀνάγνωσις, ὁ Ν'. καὶ κανόνες β'. τῆς ἑορτῆς, ἥχος δ'. εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνων, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, ἀποστολικά β'. καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, ἥχος β'. Ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, Κύριε, οἱ πιστοί.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ὡδὴ τοῦ τριψδίου, τροπάριον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἀλληλούια, Ἐξομολογῶνται, ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ φάλλομεν β'. ἁγίους, τῆς παρασκευῆς καὶ τοῦ σαββάτου. Εἰ δὲ εἴη ἑορταζόμενος ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας τοῦ σαββάτου, φάλλομεν τῇ ε'. εἰ δὲ ἐστὶ τοῦ σαββάτου ὁ ἅγιος ἑορταζόμενος, φάλλομεν αὐτὸν τῷ σαββάτῳ μετὰ τῆς ἑορτῆς, εἰ τοῖνον οὐκ εἰσὶν ἑορταζόμενοι, φάλλομεν ἐσπέρας τοὺς β'. ἁγίους, Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, σταυρώσιμα β'. καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἥχος πλ. δ'. Ὅτε τὸ Πνεῦμά σου.

Τῇ παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος καὶ τροπάριον τῆς ἑορτῆς. Ἡ στιχολογία. Σήμερον γὰρ λαμβάνει τέλος τὸ Ψαλτήριον. Κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Ἀνάγνωσις. Ὁ Ν'. καὶ κανόνες γ'. τῆς ἑορτῆς, ὁ

α'. ἤχος τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, (π. 171] Πικρὰς δουλείας εἰς δ'. καὶ τοῦ ἐνὸς ἁγίου τροπάρια β'. καὶ τοῦ ἐτέρου δ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωῆχου. σταυρώσιμα β'. καὶ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑμνήσω σε.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ᾠδὴ τοῦ τριψοδίου, τροπάριον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον, ἤχος δ'. τὸ ἑωθινὸν τῆς ἑορτῆς· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν, Κύριε. Στίχος· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Ἀλληλούια, ἤχος β'. Μὴ ἀπορρίψῃς με. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τὰ καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν ἤχος πλ. β'. Ἀγνοοῦντα τὰ ἔθνη, Κύριε. Κύριε τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἡ ἐπιφοίτησις. Ἐν τοῖς προφήταις, τὰ γ'. ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. Προκείμενον. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος α'. Πεντηκостὴν ἑορτάσωμεν. Στίχος· Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεός. Γλώσσαις ἄλλογενῶν ἐκαινούργησας. Στίχος· Μὴ ἀπορρίψῃς με. Πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Δόξα καὶ νῦν, Βασιλεῦ οὐράνιε. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ γ'. τῆς ἑορτῆς, πρὸς μίαν, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, πρὸς τὸν ἥχον τῶν στιχηρῶν τοῦ ἁγίου, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, καὶ εἰς τὸν στίχον, β'. τῆς ἑορτῆς, καὶ ἐν τοῦ ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ εἰρημένον. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Τὴν παννουχίδα, εἰς τοὺς τάφους τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ νεκρώσιμον κανόνα τὸν βαρὺν ἤχον, ὡς σὺνηθες.

Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, τροπάριον τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, πάλιν τὸ αὐτό. Ἡ στιχολογία, ὁ Ἀμωμος μετὰ τοῦ ἀλληλουϊαρίου, ἤχος βαρὺς. Κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Ἀνάγνωσις, λόγος ΛΔ'. τοῦ Νύσσης εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, οὗ ἡ ἀρχὴ· Ἐρωτήσωμεν αὐτούς, εἰ ἄλογον ἡγοῦνται τὸν Θεόν. Ζήτει εἰς τὸ βιβλίον αὐτοῦ. Ὁ Ν'. τοὺς β'. κανόνας τῆς ἑορτῆς, τὸν βαρὺν ἥχον εἰς δ'. καὶ τὸν δ'. εἰς ς'. Εἰ δὲ καὶ μέγας ἅγιος, τοὺς β'. ἀνὰ δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. καὶ ἰστώμεν ιβ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον καὶ οἶκον τοῦ ἁγίου. Ἐξαποστειλάριον· Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἰνους, οὐδέν. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἤχος δ'. Παράδοξα σήμερον, καὶ ἕτερα β'. ὅμοια αὐτῷ. Στίχος τῆς ἑορτῆς, Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς, ἤχος βαρὺς. Παράκλητον ἔχοντες. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἡ ς'. ὡδὴ τοῦ τετραωδίου, ἤχος πλ. β'. τὸ τροπάριον, τὸ κοντάκιον, τὸ προκείμενον, τὸ ἀλληλούια, τὸ κοινωνικόν, τῆς ἑορτῆς, ἀπόστολος δὲ τῆς ἡμέρας πρὸς Ῥωμαίους· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ αἰτοῦντί σε δίδου. Κοινωνικόν· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν. (οδ.)

Τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας, ἡγουν τῶν ἁγίων Πάντων, μετὰ τὴν στιχολογίαν, τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα στιχηρά· ἤχος πλ. δ'. δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τῶν ἁγίων Πάντων στιχηρὰ γ'. πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον, δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ. Εἴσοδος. Προκείμενον, ἀναγνώσματα· τὸ α'. Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· Πάντα τὰ ἔθνη, τὸ β'. Σοφίας· Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Κυρίου. τὸ γ'. τοῦ αὐτοῦ· Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι. Ἀπὸ τοῦ στίχου, τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ, καὶ τῶν ἁγίων Πάντων ἰδιόμελον, ἤχος πλ. β'. Μαρτύρων θεῖος χορός. Ἄλλο· Δεῦτε πιστοὶ σήμερον χορεῖαν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· Τίς μὴ μακαρίσῃ σε, παναγία. Ἀπολυτίκιον· Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων.

Εἰς τὴν παννυχίδα, τὸν κατανοκτικὸν κανόνα τοῦ α'. ἤχου εἰς ς'. καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὡδῆς· κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν, καὶ τὸν οἶκον. Ἀνάγνωσις, τὸ χύμα τοῦ Πραξαποστόλου ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς· ἡ γὰρ ἀνάγνωσις τῶν παννυχίδων τῶν κυριακῶν αἰεὶ ἐκ τοῦ χύματος τοῦ Πραξαποστόλου γίνεται. ἐπὶ δὲ πληρωθῶσι πᾶσαι αἱ Ἐπιστολαί, πάλιν ἀρχόμεθα αὐτῶν ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους· τὰς γὰρ Πράξεις ἐν μόναις ταῖς κυριακαῖς τοῦ Πάσχα λέγομεν μέχρι τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς.

Τῇ κυριακῇ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος· ἤχος πλ. δ'. τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος δ'. Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων σου. Αἱ στιχολογίαι· Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε. Κάθισμα ἀναστάσιμον. Ἀνάγνωσις· λόγος Κωνσταντίνου, χαρτοφύλακος εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, καὶ ἕτερος λόγος τοῦ Χρυσοστόμου, ἕτερος λόγος τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· Ζήτει δὲ τούτους τὸν μὲν α'. εἰς τὸ μικρὸν Πανηγυρικόν, τὸ α'. τοὺς δὲ ἄλλους δύο ἐν τῷ β'. μεγάλῳ Πανηγυρικῷ. Ἀρχόμεθα δὲ καὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολήν, καὶ ἐξ αὐτῆς ἀναγινώσκομεν ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τῆς α'. Σεπτεμβρίου μηνός. Ἐπὶ δὲ ἔχῃ ὁ ἅγιος, τοῦ ἁγίου, ἀπὸ β'. στιχολογίας, τοῦ Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, εἴτα οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, καὶ προκείμενον, καὶ Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν τὸ α'. Οἱ

ἐνδεκχ μαθηταί. Ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον λαμβάνει ἀρχὴν ἀναγινώσκεισθαι ἐνορδύνως τὰ ἐωθινὰ εὐαγγέλια, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν'. ψάλλομεν δὲ καὶ κανόνας β'. τὸν α'. ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου εἰς ς'. Ἀρματηλάτην Φαραῶ, καὶ τῶν ἁγίων Πάντων ὁμοίως εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον εἰς ς'. ἰστῶμεν γὰρ ιβ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τῶν ἁγίων Πάντων, ἡχος δ'. πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς. Ὡς στρατιῶται. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον Ὡς ἀπαρχάς, καὶ οἶκον. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος. Εἰς τοὺς αἰνους, ἰστῶμεν ς'. (π. 172] καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα πρὸς μίαν, καὶ β'. τῶν ἁγίων Πάντων, πρὸς μίαν, ἡχος α'. πρὸς τὸ Τῶν οὐρανίων, Δόξα, τὸ ἐωθινὸν τοῦ εὐαγγελίου. Εἰς τὸ ὅρος τοῖς μαθηταῖς, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη, Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος. ἢ α'. ὦρα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι, τροπάρια β'. καὶ ἐκ τῆς γ'. ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων Πάντων τροπάρια β'. καὶ θεοτοκίον. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων, ὁ Τρισάγιος, προκείμενον, ἡχος δ'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς. Στίχος Προφωρῶμεν τὸν Κύριον. Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἑβραίους Ἀδελφοί, οἱ ἅγιοι πάντες. Ἀλληλούια, ἡχος δ'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. Στίχος β'. Πολλὰ αἱ θλίψεις. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς πᾶς, ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοί. Κοινωνικὸν Αἰνεῖτε, εἰτα, Ἀγαλλιᾶσθε, καὶ τὸ Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Περὶ τῆς τεσσαρακοστῆς τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Τῇ κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων ἐσπέρας, οὗ στιχολογοῦμεν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν ς'. εἰ μὲν ἐστὶν ἑορταζόμενος ἅγιος, ἢ δῶο καὶ ψάλλομεν τῶν ἁγίων τὰ στιχηρά, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, εἰ δὲ εἷς ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος, ἰστῶμεν δ'. εἰς τὸ Ἀπὸ φυλακῆς πρωίας, καὶ ψάλλομεν τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας τὰ στιχηρά δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Προκείμενον Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε. Ἀπὸ τοῦ στίχου, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου κατανυκτικὰ β'. καὶ μαρτυρικὰ α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον Ἐκ τῶν μεγάλων. Ἀπολυτίκιον, εἰ οὐκ ἔστιν ἑορταζόμενος ὁ ἅγιος, Θεοτόκε παρθένε, λιτῶς, Δόξα, Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ νῦν, Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγγνίαν ἡ ἐκτενὴς καὶ μετανοίας ἀργὰ γ'. ἡσύχως καὶ ἴσως, εἰτα ἡ εὐχή. Εὐλογητὸς εἰ, Δέσποτα, καὶ ἀπαλύει. Ἀφ' ἐσπέρας γὰρ πηνυχίδα οὐ ψάλλομεν διὰ τὴν ἑορτήν.

Μετὰ τὸν δεῖπνον δέ, τὸ ἀπόδειπνον, τὸ ἐξάψαλμον, τὸ Μειθ' ἡμῶν ὁ Θεός, καὶ τὰ λοιπὰ τροπάριον, εἰ μὴ ἐστὶν ἑορταζόμενος ὁ ἅγιος, Τῶν

ἀοράτων ἐχθρῶν μου, τὸ Κύριε ἐλέησον, με'. εὐχὴ· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, προσκυνήσεις ἀργά γ'. ἀφ' ἐσπέρας γάρ διὰ τὴν ἐορτὴν μετανοίας οὐ ποιοῦμεν. Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ἡμέρας, ἐν αἷς ψάλλομεν Ἀλληλούια, μετανοίας ιε'. γ'. ἀργα καὶ ιβ'. συντημώτερα, εἶτα εὐχὴ Κύριε, Κύριε, ὁ βου-
σάμενος ἡμᾶς, καὶ συνημμένως τὸ Κύριε παντοκράτωρ, καὶ ἑτέρα εὐχὴ ὑπὲρ τῶν ὁμογενῶν· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν (οδ.), εἶτα Τρι-
σάχιον τῶν κεκοιμημένων, τροπάριον· Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθός, Δόξα.
Ὁ βοηθὸς σοφίας. καὶ νῦν, Μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ τὸ Σὲ καὶ τεῖχος καὶ
λιμένα, Κύριε ἐλέησον ιε'. καὶ εὐχὴ· Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐπ' ἐλπίδι
ἀναστάσεως, καὶ ἀπολύει. Οὕτω ψάλλομεν τὰ ἀπόδειπνα αἰί, ἐπὶ ὅν
ἔστι κανὼν.

Τῇ β'. εἰς τὸν ὄρθρον, εἰ οὐκ ἔστιν ἐορταζόμενος ὁ ἅγιος, Ἀλλη-
λούια, καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἵησου, ἡ στιχολογία, κάθισμα α'. ἐν γὰρ στι-
χολογεῖ εἰς τὸν ὄρθρον ἄχρι τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ· καθί-
σματα τῆς Ὀκτωήχου, κατανοητικόν, μαρτυρικόν καὶ θεοτοκίον, ἀνάγνωσις
ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς ἢ τὰ ἡθικά τοῦ Χρυ-
σοστόμου, οἷον δοῖται προθεῖναι τῷ προσεστώτι. Κανόνες γ'. ἀπὸ γὰρ τῆς
σήμερον ἰσθῶμεν στίχους ιβ'. Ἀπέστειλας τὸ Πνεῦμά σου, τοῦ κατανο-
ητικοῦ κανόνος τὸν εἰρμόν καὶ τα β'. κατανοητικὰ τροπάρια καὶ θεοτο-
κίον· τὰ γὰρ μαρτυρικὰ καταλιμπάνομεν. καὶ τῶν ἁσωμάτων εἰς δ'. Εἰ
δὲ ἔχει γ'. τῶν ἁσωμάτων, ψάλατε καὶ ἐν μαρτυρικόν διὰ τὴν ἰσότητά, καὶ
τὸ Μεγαλὸν εἰς δ'. Εἰ δὲ ἔστιν ἐορταζόμενος ὁ ἅγιος, τοῦ κατανοητι-
κοῦ εἰς δ'. ὡς εἴρηται, καὶ β'. τροπάρια τῶν ἁσωμάτων καὶ τοῦ ἁγίου
εἰς δ'. οὕτως αἰί, χωρὶς τῶν ἀγροπνῶν. Ἀπὸ γ'. φθῆς τὸ κάθισμα
τοῦ ἁγίου ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον· ἀπὸ δ'. κά-
θισμα, τὸ προσόμοιον τῆς ἡμέρας ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν,
θεοτοκίον, ἑξαποστειλάριον. εἰ οὐκ ἔστιν ἐορταζόμενος ὁ ἅγιος, τοῦ ἵησου.
Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν, στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου, Δόξα καὶ νῦν, θεο-
τοκίον, ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις. Ὡρα α'. συνημμένως, ὡς σύνθητες, μετὰ ἀνα-
γνώσεως, ἐκτὸς στιχολογίας· οὐ γὰρ στιχολογεῖ εἰς τὴν α'. ὥραν, εἰ μὴ
μόνην τὴν μεγάλην τεσσαρακοστήν. Προκείμενον· Τὸ πρῶτ' εἰσάκουσον τῆς
φωνῆς μου, λιπῶς καὶ τὰ λοιπὰ, Κύριε ἐλέησον, με'. μετανοίας ιε'. Εἶτα
ἡ κατήχησις τοῦ Πατερικοῦ καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ ἀπόλυσις. Εἰς δὲ τὰ κε-
λίαι, κρουομένου τοῦ βύλου δις, ψάλλομεν τὰ μεσώρια ἵησους τοὺς ἑξαψάλ-
μους. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον πάλιν, ἐν αἷς ἡμέραις οὐκ
ἔστι Θεός Κύριος, ψάλλομεν τὰς ὥρας ἐν τῷ μέσῳ κοινῶς ἐν τῷ νάρ-
θηκι τοῦ ναοῦ μετὰ στιχολογίας οὕτως. Ὡραν δευτέραν πρὸς τῷ τέλει

σημαίνει τὴν γ'. ὥραν καὶ συναγόμεθα ἐν τῷ νάρθηκι. ψάλλομεν αὐτὴν γ'. ψαλμόν, ἀρχόμενοι ἀπὸ Τρισάγιον, καὶ εὐθὺς ἡ στιχολογία, ἀρχεται δὲ ταύτης οὐχ ὁ ἀρχόμενος κατὰ τὴν ἡμέραν χορός, ἀλλ' ὁ ἕτερος εἰς ἤχον πλ. β'. τὰ πρῶτα ἀλληλουάρια, προκείμενον· Κύριε, ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα, λιτῶς καὶ οὐ μετὰ ἤχου, Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός. Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον, με'. καὶ μετανοίας ιε'. ἡ εὐχή καὶ ἀπολύει. Τὰ δὲ μεσώρια τῆς γ'. καὶ τῆς δ'. ψάλλομεν ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν καὶ ἀπὸ τοῦ γεύματος τὰ τῆς θ'. ὥρας.

Ἀρχὴ δὲ ὥρας δ'. σημαίνει τὴν δ'. μετὰ τοῦ μικροῦ σημάντρου καὶ ψάλλομεν καὶ αὐτὴν τριψαλμόν (π. 173), εἶτα τὴν στιχολογίαν, ἀρχεται δὲ ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀρχόμενος χορός εἰς ἤχον β'. τὰ πρῶτα, προκείμενον· Ὁ ἐν ἑκτῇ ἡμέρᾳ, λιτῶς καὶ τὰ λοιπὰ, μετανοίας ιε'. ἡ εὐχή καὶ ἀπολύει, καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν σημαίνει τὸ μέγα καὶ ἀρχεται ἡ θεία λειτουργία, προετοιμαζομένου τοῦ τε ναοῦ καὶ τοῦ ἐγκαθέτου ἱερέως, μετὰ τὴν τῆς στιχολογίας συμπλήρωσιν. Ἐπὶ δὲ οὐ γένηται λειτουργία, ψάλλομεν τὰ τυπικὰ μετὰ τὴν θ'.

Δεῖ δὲ γνωσθαι, ὅτι τὰ λοιπὰ μοναστήρια, ὅσα τὸ Τυπικὸν κρατοῦσι τῆς περιωνύμου μονῆς τῶν Στουδίου, οὐ ψάλλουσι τὰ τυπικὰ ἐν ταῖς λειτουργίαις, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ'. ὥρας, τότε ψάλλουσι τὰ τυπικὰ λαμβάνειν τὸ ἀντίδωρον. Ἡμεῖς δέ, διὰ τὸ καθεκάστην σχεδὸν πάντας μεταλαμβάνειν τῶν θείων μυστηρίων, ὅσον ἐκρίναμεν ψάλλειν τὰ τυπικὰ ἐν τοῖς κελλίοις αὐτῶν καὶ διακλύεσθαι τοὺς ἀδελφοὺς μετὰ τὴν τῆς θείας λειτουργίας συμπλήρωσιν, πλὴν συντόμως καὶ ἔπειτα ψάλλειν τὴν θ'. ὥραν, ὡς ἔδει ῥηθῆσεται. Ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ τὰ τυπικὰ, ὡς συνήθες, οἱ μακαριστοὶ τῆς ἡμέρας τῆς Ὀκτωῆχου, τροπάριον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, τῶν ἁσωμάτων καὶ θεοτοκίον ὁμοίως καὶ προκείμενον καὶ ἀλληλουαία τῶν ἁσωμάτων, εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, τοῦ ἁγίου, ὁμοίως καὶ κοινωνικόν, ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, διδεται τὸ ἀντίδωρον, ὡς συνήθες, καὶ συντόμως μικρὸν ἐπικαθεζομένων ἡμῶν ἐν τῷ νάρθηκι γίνεται ὁ διακλυσμός. Εἶτα τοῦ μικροῦ παντός συμβόλου κορυομένου τὴν τῆς θ'. ὥρας καὶ οὐκ ἔτι ψάλλομεν καὶ ταύτην τριψαλμόν μετὰ τῆς στιχολογίας αὐτῆς, ἀρχόμενοι τοῦ ἑτέρου χοροῦ εἰς ἤχον πλ. δ'. τὰ πρῶτα προκείμενον· Ὁ ἐν τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ καὶ τὰ λοιπὰ, τὸ Κύριε ἐλέησον, με'. μετανοίας ιε'. ἡ εὐχή τῆς θ'. ὥρας, καὶ ἀπολύει· καὶ εὐθὺς ὁ στίχος καὶ ἀρχόμενοι τὸ Ὑψώσω σε, ὁ Θεὸς μου, ἀπερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ. Αὕτη ἡ ταῖς τῶν ὥρων φυλάττεται. Ἐπὶ ψάλλομεν ἀλληλουαία, μέχρι τῶν ἁγίων ἀποστόλων· ὅταν δὲ ψάλλομεν τὸ Θεὸς Κύ-

ρις, ὥρας ἐν τῷ μέσῳ οὐ ψάλλομεν. ἀλλ' ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν, ὡς σύνηθες. Πρὸς ὥραν θ'. σημαίνει τὸ ἑσπερινὸν καὶ ψάλλομεν αὐτὸ ἀρχόμενοι ἀπὸ Τρισάγιον. Στιχολογοῦμεν δὲ καθεκάστην μέχρι τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τοῖς ἑσπερινοῖς τὰ Πρὸς Κύριον· εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, προκείμενον, ἀλληλουῖα. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, ἀπολυτίκιον· Θεότοκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπὰ, μετανοίας γ'. ἀργὰ καὶ εὐθύς ἢ εὐχὴ καὶ ἀπολύει.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι τὰς γ'. τεσσαρακοστὰς παννυχίδα οὐ ψάλλομεν συνημμένως τῶν ἑσπερινῶν, ἀλλὰ τὸν κανόνα εἰς τὰ ἀπόδειπνα, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, κρουομένου τοῦ ξύλου, ψάλλομεν τὸ ἀπόδειπνον, τὸ ἐξάψαλμον, τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς καὶ τὰ λοιπὰ, μετανοίας ιε'. (οδ.) καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν· Κύριε, Κύριε, ὁ ρυσάμενος, εὐθύς ὁ Ν'. καὶ ὁ κανὼν τῆς παννυχίδος τοῦ ἤχου, ποσοῦμενος εἰς τροπάρια τ'. γ'. κατανυκτικὰ καὶ γ'. τῆς Θεοτόκου. Ἀπὸ γ'. ὁδῆς, κάθισμα κατανυκτικὸν τοῦ ἤχου, καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ τ'. Προστασία τῶν χριστιανῶν ἡ ἕτερον κοντάκιον, Πρεσβεία θερμῇ. Ἡ ἐν ἀνάγκαις, ἄλλο· Προστασία ἄμαρτε, ἕτερον· Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ. Ταῦτα ἐν πρὸς ἐν. Μετὰ τὴν θ'. ὁδὴν, τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐν τῷ τέλει Τρισάγιον, ἐκτενές, εἴτα Δεῦτε προσκυνήσωμεν ἐκ γ'. καὶ ψάλλομεν τὸ Κύριε παντοκράτωρ, συνημμένως δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν ὁμογενῶν εὐχὴν, τὸ Τρισάγιον, καὶ τροπάριον καὶ τὴν εὐχὴν τῶν κεκοιμημένων καὶ ἀπολύει. Καὶ γινομένης τῆς ἐξ εἵθους μετανοίας, ἀπερχόμεθα ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν καὶ ψάλλομεν τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν τῶν κελλίων ἡμῶν.

Ἀρχὴ δὲ ὥρας ζ'. τῆς νυκτὸς βαλὼν ὁ ἐκκλησιάρχης ἐν τῇ κέλλῃ τοῦ προεστῶτος μετανοίαν, ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐν τῷ κοινῷ συναξεσι, κρούει τὸ ξύλον, λέγων τὸ Εὐλογεῖτε ἅγιοι, μετὰ μέλους ἐν τοῖς δυσὶ μέρεσι τοῦ ναοῦ. Εἴτα διερχόμενος ὁ παρεκκλησιάρχης φῶτα παρέχει τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ψάλλομεν τὸν ἁμωμον καὶ τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν ἡμῶν. Εἴτα σημαίνει τὸ μέγα καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, δόντος δὲ δόξαν τοῦ ἱερέως, ἀρχόμεθα ἀπὸ Τρισάγιον καὶ ψάλλομεν τὸ ἔσχατον μεσώριον τῆς θ'. θυμιῶντος τοῦ ἱερέως. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν, ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρίων ὁ ἱερεὺς, θυμιῶν σταυροειδῶς λέγει· εἰσερχόμενος Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ εὐθύς ἀρχόμενος τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, ψάλλομεν τὸ ἐξάψαλμον. Εἴτα, εἰ οὐκ ἔστιν ἑορταζόμενος ὁ ἅγιος, ψάλλομεν Ἀλληλουῖα τοῦ ἤχου καὶ τὰ τριαδικά, εἴτα ἡ στιχολογία, κάθισμα ἐν, κάθίσματα τῆς Ὁκτωήχου, κατανυκτικὸν μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον, ἢ ἀνάγνωσις, ὁ Ν'. κανόνες γ'. τῆς Ὁκτωήχου β'. τὸν κατα-

νοκτικὸν εἰς δ'. χωρὶς τοῦ μαρτυρικοῦ καὶ τοῦ Προδρόμου εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ ἀνάγνωσις, β'. γὰρ ἀναγνώσεις γίνονται αἰεὶ ἀπὸ τ'. κάθισμα, τὸ προσόμοιον τοῦ ἤχου, ἑξαποστειλάριον τοῦ ἤχου. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου. Ἡ α'. ὥρα χωρὶς στιχολογίας καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς σύνηθες, αἱ δὲ λοιπαὶ ὥραι μετὰ στιχολογίας. εἰ οὐκ ἔστι Θεὸς Κύριος, καὶ πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς εἴρηται.

Ἐν τῇ λειτουργίᾳ, οἱ μακαρισμοὶ καὶ τροπάριον τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον, προκείμενον τοῦ αὐτοῦ. Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στίχος. Εἰσακούσων ὁ Θεός. Ἀλληλούια. Δίκαιος, ὡς φρονεῖ, ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, καὶ κοινωνικόν. Μνήμη δικαίου. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου. Μετὰ δὲ τὴν λειτουργίαν, ἡ δ'. ὥρα (π. 174) μετὰ στιχολογίας καὶ εὐθὺς ὁ στίχος τῆς τραπέζης. Ὁρα δ'. τὸ ἑσπερινόν, ὡς εἴρηται, ἡ στιχολογία. τὸ Πρὸς Κύριον, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, προκείμενον, Ἀλληλούια. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου, β'. σταυρώσιμα καὶ μαρτυρικὸν καὶ θεοτοκίον, ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε παρθένε, καὶ τὰ λοιπὰ εἰ δὲ ἐστὶν ἑορταζόμενος ὁ ἅγιος, φάλλομεν τὸ ἀπολυτίκιον αὐτοῦ καὶ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τὸν κανόνα, ὡς εἴρηται.

Τῇ δ'. εἰς τὸν ὄρθρον, Ἀλληλούια καὶ τὰ τριαδικὰ τοῦ ἤχου, εἰ οὐκ ἔστιν ἑορταζόμενος ὁ ἅγιος. ἡ στιχολογία, ἡ ἀνάγνωσις, τὰ καθίσματα, ὡς εἴρηται, κανόνας γ'. τὸν σταυρώσιμον εἰς δ'. χωρὶς τῶν μαρτυρικών, καὶ τῆς Θεοτόκου εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. εἰ δ' ἔχει ὁ τῆς Θεοτόκου γ'. προστίθεται καὶ ἐν μαρτυρικὸν ἐκ τῶν τροπαρίων τοῦ σταυρώσιμου, ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον, ἀπὸ τ'. τὸ προσόμοιον τοῦ ἤχου καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ὡς σύνηθες, μετὰ τῆς στιχολογίας τῶν ὥρων.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀναγνώσεις δύο ἐπιτελοῦνται ἐν τῷ ὄρθρῳ. ἀπὸ τε τῆς στιχολογίας καὶ ἀπὸ γ'. ὠδῆς, ἀνά β'. φύλλων ἢ γ'. εἰ δὲ διὰ μέσον τῆς ἐβδόμηδος τύχη ἁγίου μνήμη, ἔχοντος μέγα ἀνάγνωσμα, ἀναγινώσκονται ἐξ αὐτοῦ πρὸ β'. ἢ γ'. ἡμερῶν τῆς μνήμης αὐτοῦ, καὶ πᾶν μετὰ τὴν μνήμην αὐτοῦ, ἕως οὗ τελειωθῇ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τροπάριον. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Οἱ τὴν σὴν προστασίαν. Τὰ αὐτὰ καὶ τῇ περασκειῇ. Προκείμενον, ὠδὴ τῆς Θεοτόκου. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου. Ἀλληλούια. Ἀνάστηθι, Κύριε, ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, κοινωνικόν τῆς

Θεοτόκου· Πατήριον σωτηρίου. Εἶτα ἡ θ'. ὦρα, καὶ εὐθὺς ὁ στίχος τῆς τραπέζης.

Εἰς τὸ ἐσπερινόν, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, μετὰ τὸ προκείμενον, τῆς Ὁκτωήχου, καὶ τὸν κανόνα εἰς τὸ ἀποδαιπνον.

Τῇ ε'. εἰς τὸν ὄρθρον, πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς εἴρηται, κανόνες γ'. β'. τῆς Ὁκτωήχου, ἤχου τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ τοῦ ἁγίου ἀνα θ'. καὶ τὰ λοιπα, ὡς σύνηθες. Εἰς τὴν λειτουργίαν, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Τῇ παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς τῇ θ'. Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, προκείμενον, ἤχος βαρύς· Ὑψοῦτε Κύριον. Στίχος· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν. Ἀλληλουία, ἤχος α'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

Τῇ παρασκευῇ ἐσπέρας, οὐ στιχολογοῦμεν· οὔτε ταύτην πᾶσαν τὴν ἁγίαν μετὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, οὔτε τοῦ ἁγίου Φιλίππου τὰς παρασκευὰς ἐσπέρας οὐ στιχολογοῦμεν· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σ'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. μαρτυρικά τοῦ ἤχου, καὶ γ'. τοῦ ἁγίου (οδ.), Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Προκείμενον· Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτω μου. Εἰς τὸν στίχον, τὸ μαρτυρικόν τοῦ στίχου, καὶ β'. νεκρώσιμα, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Εἰ δ' ἐστὶν ἐορταζόμενος ὁ ἅγιος, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου μόνον ἐκ β'. καὶ Θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὸν στίχον, τῆς Ὁκτωήχου μαρτυρικόν β'. καὶ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου. Εἰ δὲ οὐκ ἔχει ἰδιόμελον, στιχηρὰ μαρτυρικά γ'. εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἐν νεκρώσιμον τοῦ ἤχου καὶ ἐν Θεοτοκίον, ἀπολυτίκιον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, ἀποστολομαρτυρικόν καὶ τὰ λοιπά. Ἡ παννυχὶς, ἐν τοῖς τάφοις ἀείπατε, εἶτα τὸ ἀποδαιπνον χωρὶς κανόνος.

Τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον, Θεὸς Κύριος, ἤχος β'. τροπάριον ἀποστολομαρτυρικόν καὶ προφητολ. καὶ τὰ λοιπά· ἡ στιχολογία, ὁ ἄμωμος μετὰ τῶν νεκρώσιμων τροπαρίων αὐτοῦ, κάθισμα μαρτυρικόν τοῦ ἤχου β'. καὶ Θεοτοκίον. ἀνάγνωσις, ὁ Ν'. καὶ κανόνες γ'. πρῶτον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἶτα τὸν ἱεραρχικόν τοῦ ἤχου, καὶ τὸν νεκρώσιμον, τοὺς γ'. ἀνα θ'. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, πρῶτον τοῦ ἁγίου εἰς γ'. καὶ τὸν νεκρώσιμον τοῦ ἤχου εἰς θ'. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ σ'. τὰ προσόμοια καθίσματα τοῦ ἤχου, ἐν ᾧ ψάλτης καὶ ἕτερον ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου, ἐξαπостειλάριον· Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζών-

των· Ο γλυκασμός τῶν ἀγγέλων. Εἰς τοὺς αἰῶνες, ἰστώμεν δ'· καὶ ψάλλομεν τὰ δ'· μαρτυρικά τοῦ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, τὰ προσόμοιχα γ'. νεκρώσιμον τοῦ ἤχου σὺν τῷ Θεοτοκίῳ αὐτῶν μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Εἰς τὴν λειτουργίαν, οἱ μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας τοῦ ἤχου, τροπάριον, τὰ αὐτά. προκείμενον· Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, στίχος· Μακάριοι, ὧν ἀφείθησαν. Ἀλληλουῖα, ἤχος πλ. β'. Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε καὶ τὸ νεκρώσιμον. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, πᾶσα ἡ ἀκολουθία τοῦ αἵγιου, ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τὰ ἀμφότερα, πρῶτον τοῦ σαββάτου, εἶτα τοῦ αἵγιου.

Τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας, μετὰ τὸ τῶν αἱγίων Πάντων, ἡ στιχολογία, τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς ἤχον πλ. δ'. τὸ α'. ἀντιφωνὸν αἰί, τὰ δὲ ἕτερα β'. Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με, καὶ Κύριε ὁ Θεός μου, εἰς τὸν ἐνεστώτα ἤχον, ἤχουν ἄρτι εἰς ἤχον α'. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν γ'. αἰί καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. ἀναστάσιμα, δευτεροῦντες τὸ α'. καὶ τοῦ αἵγιου τῆς ἡμέρας δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, τὸ α'. Θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἵσοδος μετὰ θυμιατοῦ καὶ κηρῶν αἰί. Προκείμενον· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. εἶτα ἐκτενής, τὸ Καταξίωσον. Κύριε, ἔπειτα τὸ Πληρώσωμεν καὶ αἰτήσεις μετὰ καὶ τῆς εὐχῆς τῆς κεφαλολησίης καὶ εὐθὺς τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου, ἦτοι τοῦ στίχου ἅπαξ, καὶ β'. ἐκ τῶν κατὰ ἀλφάβητον Ἰωάννου μοναχοῦ, τοῦ Δαμασκηνοῦ, Δόξα καὶ νῦν, τὸ δευτεροθεοτοκίον. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, ἔν ἐκ τῶν κατὰ ἀλφάβητον καὶ ἐν ἰδιόμελον τοῦ αἵγιου. καὶ Θεοτοκίον. ἀπολυτίκιον, εἰ οὐκ ἔχει ὁ ἅγιος, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου, αἶ τε τρεῖς προσκυνήσεις καὶ ἡ τοῦ ἐσπερινοῦ εὐχή λέγονται αἰί. Εἰς τὰ ἀπόδειπνα, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον καὶ Θεοτοκίον.

(π. 175] Περὶ τῆς ἀγρυπνίας τῶν κυριακῶν.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι οὕτως γίνονται αἱ τῶν κυριακῶν ἀγρυπνίαι αἰί. Μετὰ τὸ ἀπόδειπνον ἀπερχόμεθα ἐν ταῖς κελλίοις ἡμῶν, τὴν μέντοι ἀκολουθίαν τοῦ κελλίου τῆς ἐσπέρας οὐ ψάλλομεν διὰ τὸν τῆς ἀγρυπνίας κόπον, εἶτα, κρουομένου τοῦ μικροῦ, συναγόμεθα πάντες ἐν τῷ ναῷ καὶ ψάλλομεν τὴν παννυχίδα, ἀρχομένην ἀπὸ Τρισάγιον καὶ τὸν Ν'. Εἶτα κανόνες β'. τὸν κατανυκτικὸν τοῦ ἤχου εἰς ς'. καὶ τὸν β'. εἰς δ'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς κᾶθισμα κατανυκτικὸν τοῦ ἤχου, ἀπὸ ς'. κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· Προστασία τῶν χριστιανῶν, καὶ οἶκον. Μετὰ δὲ τὸ τέλος, Τρισάγιον μόνον καὶ ἐκτενής, καὶ εὐθὺς ἀπολύει, καὶ γίνεται εἰς τὸν Πραξαπόστολον αἰί ἢ α'. ἀνάγνωσις, ὡσεὶ φύλλα η'. ἐκ τῶν ἐπιστολῶν, ὡς εἴρηται. Εἶτα, σημαίνοντος τοῦ μεγάλου σημάντρου, θυμῷ ὁ ἱερεὺς καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ὁρθρου ἀπὸ τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, Θεός Κύριος, καὶ

το ἀναστάσιμον τοῦ ἡχοῦ τροπάριον β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον τὸ α'. Εἰ δὲ ἔχει ὁ ἅγιος, τροπάριον τοῦ ἁγίου, ἔπειτα αἱ στιχολογίαι, κάθισματα β'. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, καὶ Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἀνάγνωσις, ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου. Μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν, κάθισμα ἀναστάσιμον, μετὰ τὴν β'. ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ, αἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ α'. ἡχοῦ, τὸ προκείμενον, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ εὐαγγέλιον ἐωθινὸν τὸ β'. εἴτα Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ ὁ Ν', εἴτα κανόνες γ'. ἰστώμεν αἰεὶ τὸ δ'. Ἐπάγη ὥσει τεῖχος τὸν α'. ἀναστάσιμον εἰς ς'. τὸν β'. εἰς δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τοὺς β'. ἀναστασίμους ἀνὰ δ'. καὶ τοῦ ἁγίου εἰς ς'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ ἀνάγνωσις, εἰ ἔχει, εἰ δὲ μὴ γε, ἐκ τοῦ συνήθους βιβλίου. Ἀπὸ ς'. εἰ οὐκ ἔχει κοντάκιον ὁ ἅγιος, κάθισμα ἀναστάσιμον, τοῦ ἡχοῦ τὸ κρεῖττον, ὁ ψάλτης καὶ ὁ λαός, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι καὶ κοντάκιον εἰ ἔχει ὁ ἅγιος καὶ οὐκ ἔστιν ἐορταζόμενος, οὐ ψάλλομεν αὐτό, οὔτε στιχηρὸν ἰδιόμελον. Ἐξαποστειλάριον Ἅγιος Κύριος τοῦ ἡχοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους, ἰστώμεν η'. καὶ ψάλλομεν τὰ δ'. ἀναστάσιμα τοῦ ἡχοῦ ἐκ β'. Δόξα, τοῦ ἐωθινοῦ εὐαγγελίου τὸ στιχηρὸν, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, τὰ δ'. ἀναστάσιμα πρὸς μίαν καὶ δ'. προσόμοια τοῦ ἁγίου, Δόξα, ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη καὶ κατὰ κράτος τοῦ εὐαγγελίου τὸ στιχηρὸν, Δόξα ἐν ὑψίστοις, λιτῶς καὶ ἡσύχως, ὡς συνήθως. ἀπολυτίκιον τοῦ ἡχοῦ. Σήμερον σωτηρία, ἔπειτα συνημμένως ἡ α'. ὥρα μετὰ τῆς κατηχήσεως καὶ ἀπόλυσις. Οὕτω τελοῦνται αἱ ἀγρυπνίαι τῶν κυριακῶν χωρὶς ἐορτῶν. Ἐπὶ δὲ αὐξήσωσιν αἱ νύκτες, προστίθεται καὶ ὁ πολυέλεος καὶ κάθισμα ἀναστάσιμον, ἦχος πλ. β'. τὸν δὲ χειμῶνα, ὅταν τελείως μεγάλα γίνωνται, προστίθεται καὶ ὁ ἄμωμος εἰς ἡχοῦ πλ. α'. μετὰ τῶν ἀναστασίμων τροπαρίων αὐτοῦ, καὶ λέγεται μετὰ τὸν ἄμωμον ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ, δηλονότι ἐν τῷ τέλει τῶν στιχολογιῶν (ΟΒ.).

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ τυπικά, μακαρισμοὶ ἀναστάσιμοι τοῦ ἡχοῦ. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον καὶ θεοτοκίον, προκείμενον, ἦχος α'. ἄμνημον τοῦ ἡχοῦ. Γένοιτο, Κύριε, στίχος Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι, ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους, κυριακῇ β'. Ἀλληλούια ἄμνημον ἡχοῦ α'. Ὁ Θεός, ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις. Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, κυριακῇ β'. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε. Εἰ δὲ μέγας ἅγιος, μετὰ τὴν εἴσοδον, τροπάριον τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα, τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν, θεοτοκίον, ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον ἀμφοτέρων, πρῶτον τῆς κυριακῆς εἴτα τοῦ ἁγίου. Ἀλληλούια καὶ προκείμενον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν ἀμφοτέρων, τῆς κυριακῆς καὶ τοῦ

ἀγίου. Οὕτως τελεῖται πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγρυπνιῶν, καὶ τῶν λοιπῶν ἡμερῶν τῶν ἐβδομάδων, μέχρι τῆς ἐορτῆς τῶν ἀγίων ἀποστόλων.

Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἐορτῆς τῶν ἀγίων ἀποστόλων, δεῖ γινώσκειν, ὅτι καταλιμπάνονται αἱ ἐν τῷ κοινῷ ὥραι μέχρι τῆς ἀγίας μ'. τοῦ ἀγίου Φιλίππου· τὰς γὰρ μόνον τεσσαρακοστὰς ψάλλομεν τὰς ὥρας ἐν τῷ κοινῷ μέχρι καὶ στιχολογίας, τὸ δὲ λοιπὸν ἅπαν τοῦ ὅλου χρόνου ψάλλομεν τούτας ἐν τῷ κελλίῳ ἡμῶν:

Ἀρχὴ μὲν γ'. ὥρας, κρουομένου τοῦ ξύλου γ'. ἀρχὴ δὲ ε'. ὥρας, σημαίνοντος τοῦ μεγάλου σημάντρου, ψάλλομεν τὴν ς'. ὁμοίως ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν, ἔπειτα, ἐλθόντος τοῦ ἱερέως καὶ ἀλάξαντος, κρουομένου τοῦ μικροῦ, συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τελεῖται ἡ θεία λειτουργία, καὶ γευόμεθα. Ἀρχὴ δὲ ὥρας θ'. κρουομένου τοῦ μικροῦ ἑννατον, ψάλλομεν τὴν θ'. ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν· τὸ γὰρ ξύλον διηνεκῶς παρὰ τοῦ ἐκκλησιάρχου εἰς τὰς τεταγμένας ὥρας ὀφείλει κρούεσθαι καὶ ἐν τοῖς σάββασιν καὶ ἐν ταῖς κυριακαῖς καὶ ἐορτῇ αἰεί· τὰς δὲ ὥρας ψάλλομεν ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν, ἄχρι τῆς μ'. τοῦ ἀγίου Φιλίππου. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀκολουθίας τῆς θ'. ὥρας, σημαίνοντος τοῦ μεγάλου σημάντρου, συναγόμεθα καὶ ψάλλομεν τὸ ἑσπερινόν, ἀρχόμενοι ἀπὸ Τρισάγιον, εἰ μὴ ἐστὶν ἀγρυπνία. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι καὶ εἰς τὰ ἀπόδειπνα, μετὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἀγίων ἀποστόλων, καταλιμπάνομεν τὸν κανόνα, ψάλλομεν δὲ αἰεὶ μικρὸν τὸ ἀπόδειπνον· ὡς σύνηθες, προστίθεται τῷ ἑσπερινῷ ἡ παννυχίς ἀπὸ τῆς α'. τοῦ Ἰουλίου μηνός. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἑσπερινοῦ, λέγει Δεῦτε προσκυνήσωμεν ἐκ γ'. καὶ ἐξερχόμεθα ἐν τῷ νάρθηκι, ψάλατε τὸν Ν'. καὶ εὐθὺς τὸν κανόνα τῆς παννυχίδος. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς συναπτῇ καὶ κάθισμα, ἀπὸ ς'. ᾠδῆς, κοντάκιον τῆς Θεοτόκου. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ κανόνος, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ Τρισάγιον, μετανόιας γ'. ἀργά, ἡ εὐχὴ τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ἀπόλυσιν. Ἐν δὲ τῷ ὁρθρῷ ἐν στιχολογεῖ μέχρι τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καθίσματα δὲ καὶ στιχηρά καὶ κανόνες, ὡς εἴρηται, τῆς αὐτοῦ ἀγίου τεσσαρακοστῆς.

(π. 176] Δεῖ γινώσκειν, ὅτι τὰς γ'. μόνας τεσσαρακοστὰς ψάλλομεν τὰς ὥρας ἐν τῷ κοινῷ μετὰ καὶ στιχολογίας, τὴν δὲ γε μεγάλην, ἐν τῷ ναῷ μετὰ καὶ ἀναγνώσεως, τὰς δὲ λοιπὰς β'. χωρὶς ἀναγνώσεως καὶ ἐν τῷ νάρθηκι· τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ ὅλου χρόνου ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν, ὁμοίως καὶ τοὺς κανόνας τὰς γ'. τεσσαρακοστὰς εἰς τὸ ἀπό-

δειπνον, τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ χρόνου παννυχίδα ποιούμεν συνημμένως τῷ ἑσπερινῷ.

Προκείμενα ἀναστάσιμα κατὰ τὸν ἥχον τῶν ἑωθινῶν εὐαγγελίων.

(Тѣже, что и нынѣ).

Προκείμενα ἄμνημα τῆς λειτουργίας τῶν ὀκτῶ ἡχων.

Ἦχ. α'. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεος. Στίχ. Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ. Ἦχ. β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καί. Στίχ. Πρὸς Σέ, Κύριε, κεκραῶμαι. Ἦχ. γ'. Ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν. Στίχ. Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε. Ἦχ. δ'. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου. Στίχ. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Ἦχ. πλ. α'. Σὺ, Κύριε, φυλάξαις ἡμᾶς. Στίχ. Σῶσόν με, Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν. Ἦχ. πλ. β'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καί. Στίχ. Πρὸς σέ, Κύριε, κεκραῶμαι. Ἦχ. βαρύς· Κύριος ἰσχὸν τῷ λαῷ αὐτοῦ. Στίχ. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱοὶ Θεοῦ. Ἦχ. πλ. δ'. Εὐξασθε καὶ ἀπόδοτε Κυρίῳ. Στίχ. Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός.

Τὰ ἄμνημα ἀλληλούια τῶν ὀκτῶ ἡχων.

Ἦχ. α'. Ὁ Θεός, ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις. Στίχ. Μεγαλυνων τὰς σωτηρίας. Ἦχ. β'. Ἐπακούσαι σου, Κύριος, ἐν ἣ· Στίχ. Σῶσον, Κύριε, τὸν βασιλέα καὶ ἐπάχ· Ἦχος ὁ αὐτός· Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἠλπισαμή κα· Στίχ. Γενοῦ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπ· Ἦχος δ'. Ἐντεινε καὶ κατευοδοῦ. Στίχ. Ἠγάπησας δικαιοσύνην. Ἦχ. πλ. α'. Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τοὺς αἰῶνας. Στίχ. Ὅτι εἶπας εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος. (π. 177] Ἦχ. πλ. β'. Ὁ κατοικῶν ἐν βοήθειᾳ τοῦ Ὑψίστου. Στίχ. Ἐρεῖ τῷ Κυρίῳ ἀντιλήπτωρ μου. Ἦχ. πλ. δ'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι. Στίχ. Τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρωὶ τὸ ἔλεος. Ἦχ. πλ. δ'. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐλέησον. Στίχ. Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον. Ἦχ. Δεῦτε ἀγαλλισώμεθα. Στίχ. Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον.

Ἐκ τούτων, τῶν β'. περισσῶν, οἷον θέλεις ψάλλε εἰς τὸν βαρύν, ἐπεὶ αὐτὸς οὐκ ἔχει, ὡς οὐδὲ ὁ γ'. τὸ δὲ παρὰ τοῦ λαοῦ ψαλλόμεν ἀλληλούια εἰς τὸν α'. ἥχον καὶ πλ. α'. ἴσως· ὁμοίως καὶ εἰς τὸν β'. καὶ πλ. β'. ὁμοίως καὶ εἰς τὸν δ'. καὶ πλ. δ'.

Τὰ δὲ καθημερινὰ τῶν λοιπῶν ἡμερῶν, ἐν αἷς ψάλλομεν ἀλληλούια, μὴ ἑορτάζοντες τὸν ἅγιον τῆς ἡμέρας, εἰς! τὰ τε προκείμενα καὶ ἀλληλούια καὶ κοινωνικά τῶν λειτουργιῶν ταῦτα:

Τῇ β'. τῶν Ἀσωμάτων, προκείμενον, ἤχ. δ'. Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους, στιχ. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου. Ἀλληλούια, ἤχ. β'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ. Κοινωνικόν· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους. Τῇ γ'. τοῦ Προδρόμου, προκείμενον, ἤχ. βαρὺς· Εὐφρανθήσεται δίκαιος, στιχ. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός. Ἀλληλούια, ἤχ. δ'. Δίκαιος, ὡς φοῖνιξ. Κοινωνικόν· Μνήμη δικαίου, ἡ Εἰς μνημόσυνον, ἤχ. β'. Τῇ δ'. προκείμενον, ἤχ. γ'. τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου, στιχ. Ὅτι ἐπέβλεψεν. Ἀλληλούια, ἤχ. πλ. δ'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου. Τῇ ε'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων, προκείμενον, ἤχος πλ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, στιχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Ἀλληλούια, ἤχ. α'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Τῇ περασκευῇ, σταυρώσιμον προκείμενον, ἤχος βαρὺς· Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν. Στιχ. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν ὁρ. Ἀλληλούια, ἤχ. α'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Τῷ σαββάτῳ, προκείμενον, ἤχ. πλ. β'. Εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ Κύριον, στιχ. Μακάριοι, ὧν ἀφείθησαν. Ἀλληλούια, ἤχ. πλ. β'. Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβον. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε καὶ Μακάριοι, οὓς.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι πάσαις ταῖς κυριακαῖς ἐσπέρας οὐ ψάλλομεν πώποτε ἀντὶ προκειμένου ἀλληλούια, ἀλλὰ τὸ προκείμενον· Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε ὁμοίως καὶ ταῖς παρασκευαῖς πάσαις προκείμενον· Ὁ Θεός, ἀντιλήπτωρ μου εἶ· ταῖς δὲ λοιπαῖς ἡμέραις τῆς ἐβδομάδος, εἰ οὐκ ἔχει ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἅγιος ἀπολυτίκιον, ψάλλομεν τὸ ἀλληλούια εἰς ἤχ. πλ. β'. οὕτως:

Τὰ ἀλληλούια τῶν ἐσπερινῶν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, οἱ στιχοὶ:

Τῇ β'. ἐσπέρας· Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με.... παιδεύσῃς με. Τῇ γ'. ἐσπέρας· Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν καὶ προσκ.... ὅτι ἅγιος ἐστί. Τῇ δ'. ἐσπέρας· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος... τὰ ῥήματα αὐτῶν. (οδ.) Τῇ ε'. ἐσπέρας· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς... ἡ δεξιὰ σου. Λέγε καθεκάστην, Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι... τῶν αἰώνων, ἀμήν, τὸ ὕστερον ἀλληλούια. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι τὰ τέλη μόνον λέγονται τὰ σεσημαδευμένα.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι πᾶσι τοῖς σάββασιν, ἤγουν ταῖς παρασκευαῖς ἐσπέρας, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ γ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, εἶτα τὰ γ'. τοῦ ἀγίου. Ἀπὸ δὲ τοῦ προκειμένου, ψάλλομεν τὸ μαρτυρικὸν τοῦ στίχου, καὶ β'. νεκρώσιμον τοῦ ἤχου καὶ θεοτοκίον, τὴν δὲ παννυχίδα εἰς τοὺς τάφους, καὶ ψάλλομεν κανόνα, ὅταν μὲν ἔστιν ἤχος α'. τὸν πλ. α'. καὶ ὅταν ἤχος β'. τὸν πλ. β'. καὶ ὅταν ἤχος, γ'. τὸν βαρύν, ὅταν δὲ ἤχος δ'. τὸν πλάγ. δ'. καὶ ὅταν ἤχος πλ. α'. τὸν α'. ἤχον, ὅταν δὲ ἤχος πλ. β'. τὸν β'. ὅτε δὲ ἤχος βαρύς, τὸν γ'. ὅταν δὲ ἤχος πλ. δ'. τὸν δ'. Ἐν δὲ τοῖς ὄρθροις, εἰς τοὺς αἰνους, τὰ δ'. μαρτυρικὰ καὶ θεοτοκία, εἰς δὲ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, τὰ γ'. τοῦ ἤχου νεκρώσιμα, τὰ προσόμοια, Δόξα καὶ νῦν, τὸ τούτων θεοτοκίον.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ὀφείλει ὁ κανονάρχος εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἐκδέχασθαι τὴν πλήρωσιν τοῦ στιχηροῦ καὶ τότε ποιεῖν μετάνοιαν ἰσως μετὰ τῶν ἀδελφῶν, καὶ ἐν τῷ ἐτέρῳ μέρει ἀπέρχεσθαι κακεῖ ποιεῖν ὁμοίως, εἰς δὲ τὸν τελευταῖον στίχον, τὸ Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, εὐθὺς τῷ ἄρξασθαι τὸν στίχον, συνάγονται τὰ δύο μέρη ἐν τῷ μέσῳ ἰσως, μὴ ἐτέρου προβαίνοντος καὶ ἄλλου ἐκδεχομένου, ἢ ἄλλου ποιούντος μετάνοιαν, τοῦ δὲ ἐτέρου ἀμερίμνως διάγοντος, ἀλλὰ πάντων συνηγμένων πρὸς τὸ μέσον τοῦ στίχου, καὶ τοῦ κανονάρχου ἀσκεπῶς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ ἱσταμένου, ποιεῖν ἄμφω ἰσως καὶ εὐτάκτως ἅπαντας τὴν μετάνοιαν, ὡς ἐξ ἐνὸς σώματος ἐκπεμπομένων, τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῇ γῇ προσερείδοντας. Δεῖ δὲ τὸν κανονάρχον ἐκδέχασθαι, μέχρις ἂν ψαλθῇ τὸ θεοτοκίον, καὶ τότε πάλιν πάντας σὺν αὐτῷ ὁμοίως ἐν ἰσότητι βαλόντας (π. 178] μετάνοιαν, ἰσως καὶ εὐτάκτως βαδίζοντας, εἰς τοὺς ἰδίους τόπους ἀπέρχεσθαι. Καὶ ὁ τὸ προκείμενον δὲ ψάλλων, ἢ ἀλληλούια, ὀφείλει καὶ αὐτὸς ἐκδέχασθαι, μέχρις ἂν πληρώσῃ πάντες, καὶ τότε καὶ αὐτὸς σὺν πᾶσιν ἰσως ποιεῖν τὴν μετάνοιαν. Ὅμοίως καὶ μετὰ τὸ προκείμενον δεῖ πάλιν συνάγεσθαι εἰς τὸ μέσον, καὶ βαλόντας ἰσως μετάνοιαν, εἰς τοὺς οἰκείους τόπους ἀναχωρεῖν. Δεῖ δὲ καὶ τὸν κανονάρχον διηνεχῶς ἄσκεπον κανοναρχεῖν, εἰ δὲ τοῦτο ἀδύνατον διὰ τὴν ἀσθένειαν, ὡς ἐν τῷ χειμῶνι, ἀλλ' οὖν ἐπ' ἂν ἐν τῷ μέσῳ ἱσταται ἄσκεπος ὀφείλει εἶναι διὰ τὴν τάξιν. Δεῖ δὲ καὶ τὸν ἱερέα ἢ τὸν διάκονον οὕτως θυμιᾶν πρῶτον τὰ θυσιαστήρια ἔσωθεν τε καὶ ἔξωθεν, εἶτα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ ναοῦ, ἔπειτα τὸν καθηγούμενον καὶ μετ' ἐκεῖνον, τὸν προεναρχόμενον χορὸν τοῦ Κύριε ἐκέκραξα, εἰθ' οὕτως τὸν ἕτερον καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ναοῦ, πλὴν μετ' ὃ θυμιάσῃ τὸν ἕνα χορὸν, ἱσταται ἀπέναντι αὐτοῦ εἰς τὸ μέ-

σον, καὶ ἐπιτηρῶν καθ' ὃ φάλλει ὁ ἕτερος χορός, οὗτος δὲ σιωπᾷ, ποιεῖ
 σταυροειδῶς μετὰ τοῦ θυμιατοῦ εἰς τὸν χορόν, καὶ ἀνέχων τὸ θυμιατή-
 ριον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ προσκυνεῖ τοῖς ἐν τῷ αὐτῷ χορῷ, τὴν ἀριστερὰν
 χεῖρα προσερείδων τῷ ἐδάφει, καὶ ἀντιβάλλουσιν αὐτῷ πάντες (ΟΒ.) οἱ
 τοῦ αὐτοῦ χοροῦ μετάνοιαν, καὶ οὕτως μεθιστάμενος ὁ θυμιῶν ἀπέρχε-
 ται καὶ θυμιᾷ τὸν ἕτερον χορόν, ποιῶν καὶ ἐν αὐτῷ ὁμοίως. Παρατη-
 ρεῖται δὲ καὶ τοῦτο ὑπὸ τοῦ θυμιῶντος, ἐὰν ἐν τῷ θυμιάν αὐτὸν εἰς ἓνα
 τῶν χορῶν τύχῃ τινὰ τῶν τοῦ αὐτοῦ χοροῦ ποιήσασθαι τὴν ἐκφώνησιν
 τῆς γ'. τυχόν, ἢ τῆς ἑκτῆς ἢ ἐτέρας ᾠδῆς, ἢ τινος ἐτέρου τῶν ὑπο-
 βαλλομένων καὶ ψαλλομένων καὶ ἤδη ψαλθέντος τοῦ προεκφωνηθέντος,
 μέλλει ὁ ἐναρξάμενος βαλεῖν πρὸς τὸν χορόν μετάνοιαν, καθὰ δὴ καὶ
 περὶ τούτου λεχθήσεται. Εἰ μὲν παρὰ τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρας τῶν ἐν τῷ
 αὐτῷ χορῷ ἱσταμένων ἔλθῃ ὁ θυμιῶν τοῦ ἀποπληρῶσαι τὸν χορόν, κα-
 ταλιμπάνει τοὺς τοιούτους, καὶ ἀπερχόμενος ἵσταται εἰς τὸ μέσον τοῦ
 χοροῦ, ἐνθα ἐστὶν αὐτῷ ἡ συνήθεια ποιεῖν τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ, καὶ βα-
 λόντος τοῦ ἐναρξαμένου τὴν ἐποφειλομένην μετάνοιαν πρὸς τὸν χορόν,
 βάλλει καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ καὶ παντὶ τῷ χορῷ, καὶ οὕτως ὑποστρέφων,
 θυμιᾷ τοὺς ὑπολειφθέντας, εἰ δὲ πλείονες τῶν τεσσάρων εἰσὶν ὑπολει-
 πόμενοι, ἔχεται ἀκολουθῶς καὶ ἀπερικόπως τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ. Ὁ
 δὲ καὶ ἐκφώνησιν ποιήσας βάλλει μόνον τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ πρὸς τὸν
 χορόν, καὶ ὁ χορὸς πρὸς αὐτόν. Αὐτὸ δὲ τοῦτο ποιεῖ ὁ θυμιῶν, καὶ εἰς
 τὸν κανονάρχον, εἴπερ εἰς τὸν αὐτὸν χορὸν τύχωσιν ἀμφοτέροι, καὶ ὀφεί-
 λει βαλεῖν καὶ ὁ κανονάρχος μετάνοιαν. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ θυμιῶν εἴτε
 προεκπληρῶσει θυμιῶν τὸν χορόν, ἐναρ-(π. 179) ξαμένου ἤδη, εἴτε τοῦ
 τὴν προεκφώνησιν ποιουμένου τῆς ᾠδῆς, εἴτε τοῦ κανονάρχου, ἐν τῷ
 μέσῳ στάς, ἐνθα καὶ ἡ συνήθεια ἔχει βάλλειν αὐτὸν τὴν μετάνοιαν, ἐκ-
 δέχεσθαι τῶν ἐναρχθέντων τὴν ἐκπλήρωσιν καὶ οὕτως κοινῶς ἐκτελοῦσι
 τὴν μετάνοιαν, πρὸς τὸ μὴ συχνωτέρας ποιεῖσθαι τοὺς ἐν τοῖς χοροῖς
 τὰς ἐπικλήσεις καὶ ἀνασχίσεις(?) καὶ ὁ κανονάρχος δὲ πρὸ τοῦ ἐνάρξα-
 σθαι κανοναρχεῖν βάλλει μετάνοιαν τῷ καθηγουμένῳ, ἢ, τούτου ἀπόν-
 τος, τῷ οἰκονόμῳ καὶ τῷ ἐκκλησιάρχῃ, μεθ' ὧ δέ, κανοναρχήσας καὶ
 ψαλθῇ παρὰ τοῦ προεναρξαμένου χοροῦ τὸ πρῶτον στιχηρὸν ἢ, τυχόν
 ἐν τῷ ὄρθρῳ τῆς ᾠδῆς τοῦ κανόνος ὁ εἰρμὸς ὁλοκληρῶς, καὶ ἄρξεται ὁ
 ἕτερος χορὸς φάλλειν τὸν ἐπιλαγχάνοντα αὐτῷ στίχον, βάλλει μετάνοιαν
 πρὸς τὸν ψάλλοντα χορὸν καὶ ἀντιβάλλουσιν αὐτῷ οἱ τοῦ χοροῦ, καὶ οὕτως
 μεθιστάμενος, ἀπέρχεται εἰς τὸν ἕτερον, καὶ μετὰ τὸ καὶ ἐκεῖσε κανο-
 ναρχῆσαι τὸ ἐπιλαγχάνον τῷ αὐτῷ χορῷ πρῶτον στιχηρὸν ἢ τροπάριον

ποιεῖ καὶ ἐν αὐτῷ ὁμοίως, εἰς δὲ τὰ μετὰ ταῦτα, οὐκέτι. Καὶ πᾶς δὲ ταχθεὶς παρὰ τοῦ ἐκκλησιαρχοῦντος καὶ ἐναρξάμενος εἴτε ἀλληλουαρίῳ ἐν τῇ στιχολογίᾳ, εἴτε προεκφωνήσῃ ψδῆς εἰρμού, μεθ' ὃ πληρωθῇ αὐτὸ τὸ ἐναρχθέν, ὁ στίχος δηλαδὴ, ἧ ὁ εἰρμός, ἧ ἕτερόν τι, καὶ ἤδη ἐνάρχεται καὶ ὁ ἕτερος χορὸς ψάλλειν, βάλλει μετάνοιαν καὶ ἀντιβάλλουσιν αὐτῷ καὶ οἱ τοῦ χοροῦ πάντες ἐν ἰσότητι. Ὅμοίως καὶ ἐὰν τις διὰ τινα χρεῖαν ἐξέλθῃ τῆς ἐκκλησίας, καὶ πάλιν ὑποστρέψῃ, παρατηρεῖ τὸν χορόν, ἐν ᾧ τεταγμένος (ΟΘ.) ἐστὶν ἵστασθαι, καὶ εἰ μὲν σιωπὴν ἔχει, ὡς ψάλλοντος τοῦ ἐτέρου χοροῦ, ἧ καὶ ἄρτι πληρωθείσης ψδῆς, καὶ διὰ τοῦτο παυσαμένου αὐτοῦ, εἰσέρχεται εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ ἵσταται καὶ ποιεῖ μετάνοιαν, ποιοῦσι δὲ αὐτῷ καὶ οἱ τοῦ χοροῦ. Εἰ δὲ ψάλλων ἐστὶν ὁ χορὸς, ἧ οὐκ εἰσέρχεται εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἀλλὰ περιμένει, ἕως ἂν παύσῃται, καὶ οὕτως εἰσέρχεται καὶ βάλλει μετάνοιαν, ἧ, καὶ ἐὰν εἰσέλθῃ, περιμένει, ἕως ἂν εἰς τέλος ἔλθῃ τὸ ψαλλόμενον, καὶ τότε βάλλει αὐτὴν τὸ αὐτὸ τοῦτο τηρεῖ, καὶ εἴ τις ἀπολειφθεὶς τῆς ἐνάρξεως καὶ ἐσχάτως ἐλθὼν, ἀναλόγως τῆς οἰκείας ῥαθυμίας ἐπιτιμηθῇ παρὰ τοῦ καθηγουμένου καὶ τοῦ ἐκκλησιάρχου, καὶ εἰς τὴν οἰκείαν ἀπολυθῇ στάσιν. Καὶ ἐν πᾶσι τοῦτο παρατηρεῖται, τὸ, ψάλλοντος τοῦ χοροῦ, προσκύρια μὴ γίνεσθαι, ἕως ἂν παύσῃται. Ὅμοίως οὐδὲ ἐξέρχεσθαι δεῖ τοῦ ναοῦ, ἕως πληρώσεως ἀμφοτέρων τῶν χορῶν, εἴτε ψδῆς τῆς οἴασου, εἴτε στίχου, εἰ τάχα γὰρ καὶ τὸ τῆς εὐαγεστάτης Μονῆς τοῦ Μανουὴλ τυπικὸν ἀπαγορεύει ὅλως εἰσέρχεσθαι τινα ἀπὸ τῶν ἔξω καὶ ἵστασθαι εἰς τοὺς χορούς, ἕως δοξάσῃ, ἀλλ' οὐκ ἔδοξεν εἶναι καλόν. Συμβαίνει γάρ, ἄρτι ἐναρχθείσης τῆς ψδῆς, ἐλθεῖν τινα ψάλλοντα δὲ πολλάκις καὶ γ'. καὶ δ'. καθίσματα ἴσως καὶ σχολαίως ἄγαν, ἐορτῆς οὔσης· ἂν οὖν ἵσταται τις ἔξω, ἕως ἂν πληρωθῇ, ὀλιγορήσει πάντως καὶ ὑποκλάσει, τάχα δὲ καὶ ἀπονυστάξει ἧ καὶ αὖτις ὑπαναχωρήσει, συμβήσεται δὲ οὐκ εἰς ἓνα πολλάκις τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἰς β'. καὶ γ'. καὶ πλείονας, καὶ λοιπόν, καὶ αὐτοὶ βλαβήσονται, καὶ οἱ ἐντὸς ζημιωθῶσονται, καὶ ἀποστερηθήσονται τῆς συμφωνίας καὶ συνεργείας αὐτῶν. Δόξα σοι, ὁ Θεός.

(π. 180] Ο ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΤΥΠΙΚΟΥ.

Ἐκθεσις καὶ ὑποτύπωσις τοῦ βίου τῶν ἐν τῇ μονῇ τῆς ὑπεράγιας Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος μοναχῶν, παραδοθεῖσα παρὰ Τιμοθέου μοναχοῦ, ἱερέως καὶ καθηγουμένου γεγονότος μετὰ τὸν κτήτορα τῆς αὐτῆς μονῆς. Πάτερ, εὐλόγησον.

Α'. Κάλλιστον, ὅτι καὶ Θεῷ εὐαπόδεκτον καὶ πρὸς τὴν ὁμετέραν οὐκ ὀλίγα συντεῖνον ὠφέλειαν, ᾧ ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί καὶ τέκνα μου πνευματικά, τὸ πᾶσαν τὴν ἱεράν ὑμῶν ἐν ψαλμωδίαις ἀκολουθίαν, ὅση τέ ἐστι καὶ οἷα, πότε τε καὶ πῶς αὐτὴν ἐκτελεῖσθαι δεῖ παρ' ὑμῶν, ἐν γραφῇ καταθεῖναι, καὶ ὡς περὶ τινα στάθμην καὶ τύπον οὐ μόνον ὑμῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς μεθ' ὑμᾶς καταλιπεῖν. Οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην ἅπασαν τοῦ βίου διαγωγὴν, τὴν τε εἰς αὐτὴν δηλαδὴ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα πρέπουσαν, ἣν ἔχετε, σὺν Θεῷ πρὸς ταύτην ἀποβλέποντες, ἀπλανῶς τὸν βίον ὑμῶν διεξάγειν τε καὶ διϋθύνειν, καὶ μὴ τῇδε κάκεισε περιπλανώμενοι, τῶν ὁρθῶν εἴητε σκοπῶν διαπίπτοντες, (οἰβ.) ἀλλ' ἀκίνητοι πρὸς τῷ καλῷ μένοιτε, μήτε δεξιὰ μήτε ἀριστερά, κατὰ τὸν Σολομῶντα, περιφερόμενοι. Τίνος δὲ ἔνεκεν καὶ διατὶ τοῦτο βεβούλευμαι, ὑμεῖς μὲν οὐκ ἀγνοεῖτε· ἀναγκαῖον δὲ ἄρα καὶ διὰ τοὺς μετὰ ταῦτα εἰπεῖν.

Περὶ τῆς καθέδρας ταύτης τῆς ἀγίας μονῆς, ἥτοι τοῦ προαστείου τοῦ οἰοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ πρώτου κτήτορος κυροῦ Παύλου, τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκείνου ἀφιερωθέντος εἰς μοναστήριον.

Β'. Ἡ καθ' ἡμᾶς αὕτη ἀγιωτάτη μονή, ὡς πάντες ἴσασι, προάστειον γέγονε τοῦ ἀοιδίμου καὶ τρισμάκαρος πατρὸς τε ἡμῶν καὶ κτήτορος, τοῦ μοναχοῦ, φημί, κυροῦ Παύλου, ἐκ γονικῆς αὐτῷ κληρονομίας περιελθόν· ὅπερ ἄρα παντός οὐτινοσοῦν ἐτέρου τῶν ἐπὶ γῆς ἀτεχνῶς ἐκείνῳ προτετίμητο, διὰ τὸν πρὸς ἀρετὴν δηλονότι πόθον, καὶ τὴν περικαῶς ἐζήτει, καὶ πάντων εἶχε προτιμωτέραν ἡσυχίαν· ἥς τῷ θερμῷ τρωθεὶς ἔρωτι, τῷ θεῷ τε κινηθεὶς πνεύματι, τὴν βασιλίδαν ταύτην εὐθὺς μεγαλόπολιν καὶ ἐαυτοῦ πατρίδα καταλιπών, πρὸς δὲ καὶ γονεῖς καὶ λοιποὺς συγγενεῖς, φίλους τε καὶ συνήθεις καὶ πλοῦτον, τὰλλὰ τε, ὅσα περὶ τὴν γῆν, καὶ ψυχὴν δουλοῦντα φιλόκοσμον, τουτὶ κατέλαβε τὸ ἀγρίδιον κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα τῆς δευτέρας ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλίστου πεντη-

κοστοῦ ἑκτου ἔτους, οὗ δὴ κατόπιν, καὶ ὡσπερ αὐτῷ (π. 181] ἐπόμηνος, ἦλθον καὶ γὰρ τοῦ Σεπτεμβρίου ἐνισταμένου τῆς τρίτης Ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους.

Περὶ τοῦ καιροῦ τῆς τελευτῆς τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν, τοῦ πρώτου κτήτορος, καὶ ὅτι ἐνδιαθήκως οὗτος κατέλιπε τὸ μοναστήριον ἐπὶ μικροῦ σχήματος τῷ ὁσίῳ πατρὶ ἡμῶν κυρῷ Τιμοθέῳ, τῷ δευτέρῳ κτήτορι, καὶ οὗτος ἐπὶ τοῦ νῦν ὄντος μεγαλοπρεποῦς τοῦτο κατεστήσατο σχήματος, καὶ περὶ τῶν ἐπικτηθέντων αὐτῷ.

Γ'. Ἐντυχῶθα τοίνυν, ὡς εἵπομεν, ἐξελθὼν ὁ μακάριος καὶ τὸν τόπον ἀφιερῶσας εἰς μοναστήριον, μικρά τε κελλία δαιμάμενος, καὶ τινὰς ὀλίγους σὺν ἑμοὶ ἀποκείρας, τοὺς τε μεγάλους ἐκείνους καὶ ὑπερφυεῖς ἀγῶνας διηनुκῶς, καὶ πέντε μόνους χρόνους ἐπιβιούς, πρὸς τὴν αἰδίων μετετέθη μαχαριότητα, τῇ ἐκκαίδεκάτῃ τοῦ Ἀπριλίου μηνός, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ ἑξηκοστοῦ δευτέρου ἔτους, ἐνδιαθήκως καταλιπὼν μοι τὸ μοναστήριον ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἐκείνου καὶ εὐτελοῦς σχήματος, εἰς ὅπερ αὐτὸς αὐτὸ κατεστήσατο· ὃ δὴ μικρὸν οὕτω καὶ εὐτελέστατον ἑμοὶ καταλειφθέν, οἷον ἀνθ' οἷου γέγονε ταῖς τῆς Εὐεργετιδὸς μου πρεσβείαις καὶ ταῖς ἐκείνου ἁγίαις εὐχαῖς, ὅπως τε ἀπὸ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἀτελοῦς ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστατόν τε τοῦτο ἦρθη καὶ διαφανές, καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ ναὸς οἷος τῇ Θεομήτορι (οδ.) καὶ Κυρίᾳ ἡμῶν, τῇ Εὐεργετιδί, ἐξ αὐτῶν ἀνηγέρθη τῶν βάνθρων, κελλία τε, οἷα πολλῶ τῶν πρῶην ὑψοδομήθησαν κρείττονα, βίβλοι τε ὅποῃαι καὶ πόσαι, ὡσαύτως ἱερά τε σκευή καὶ θεῖαι εἰκόνες, ἀλλὰ δὴ καὶ ἅγια πέπλα καὶ ἐπιπλα, καὶ ἀπλῶς ἄλλη πᾶσα κόσμησις τοῦ πανιέρου ναοῦ, πρὸς δὲ καὶ κτήσεις ἀκίνητοι πρὸς σύστασιν τῆς μονῆς καὶ διαμονῇ ἐπεκτῆθησαν, καὶ ὑμεῖς οἴδατε καὶ ἡ ἀλήθεια δείκνυσιν, περὶ ὧν ἡμᾶς μὲν λέγειν οὐκ ἀναγκαῖον· ἔξεστι δὲ τῷ βουλομένῳ μαθεῖν, τῷ βρεβίῳ ἐγκυφάντι διδάχθῃναι σαφέστερον, ἡμᾶς δὲ, τοῦ προκειμένου ἐχομένους, πρὸς τὴν ἀκλουθίαν τὸν λόγον μετακλιτέον.

Ἄλλ' ὦ Θεὲ καὶ Κύριε τοῦ παντός, καὶ ὦ πανόμνητε Μήτηρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, γένοιτο ταῦτα ἐνεργά τε καὶ ἔμπρακτα ἡμῖν τε καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἄχρι τέλους τοῦ παρόντος αἰῶνος ταῖς τιμίαις εὐχαῖς τοῦ ὑμετέρου θεράποντος, ἡμῶν δὲ πατρὸς τε καὶ κτήτορος. Προσεκτέον τοιγαροῦν ἤδη τοῖς λεγομένοις· ἐπεὶ ἄρξασθαι βουλόμεθα· οὐδὲν ἄμεινον, ἄμεινον δέ, ἀπὸ τῆς τὸ φῶς ἡμῖν

ἐφαπλούσης ὥρας. ἥτις ἡ πρώτη τῆς ἡμέρας ἐστί. θεῖν δὲ αἶμαι πάν-
τῳ τοὺς περὶ ἔργων φωτὸς τὴν ἐξηγήσιν ποιησομένους ἀκολουθῶς ἀπὸ
φωτὸς ἄρξασθαι.

Περὶ τῆς ψαλμοδίας τῆς Α'. ὥρας (π. 182], καὶ περὶ τῶν εὐχῶν,
καὶ περὶ τοῦ ἅμα τελειωθῆναι τὴν ὀρθρινὴν δοξολογίαν καὶ τὴν πρώτην
ὥραν ἀπιέναι τοὺς ἀδελφοὺς εἰς τὰ ἑαυτῶν κελλία, καὶ τὴν ὀφειλομέ-
νην ψάλλειν ἀκολουθίαν.

Δ'. Χρὴ τοίνυν μετὰ τὴν ὀρθρινὴν δοξολογίαν, συντημένως ψάλ-
λεσθαι ὅφ' ὁμῶν τὴν πρώτην ὥραν, ὡς συνήθες ἐπιλέγεσθαι τε μετὰ
τὸ τέλος αὐτῆς καὶ τὴν εὐχὴν ταύτην ἐχόμενα· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ
πάσῃ ὥρᾳ, καὶ τὰ ἐξῆς. Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν, γίνεσθαι τὰς εἰδισμένας
γονυκλισίας ἀπὸ φιλοῦ τοῦ ἐδάφους τοῖς δυναμένοι· τοῖς δὲ ἀσθενούσι,
μικρά τινα εἶναι ὑποστηρίγματα· τούτων δὲ τὰς μὲν τρεῖς, σχολαιότερον
τελεῖσθαι κατὰ τοσοῦτον,, καθ' ὅσον ἄρα, ἱσταμένων μὲν ὁμῶν, τρεῖς τὸ
„Ὁ Θεὸς ἰλασθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ“ λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, ἐκτεταμένως
ἐχόντων καὶ τὰς χεῖρας, κλινόντων δὲ τὰ γόνατα καὶ τὰς κεφαλὰς ἕως
γῆς, τὸ „Ἡμαρτόν σοι, Κύριε, συγχώρησόν μοι“, ἐκ τρίτου ὁμοίως· τὰς δὲ
γε λοιπὰς δώδεκα σπουδαιότερον, ὡς ἐφ' ἅπας ἐκάστη γονυκλισία καὶ
στάσει τὰ προειρημένα προσφέρειν ἱκετεχὰ λόγια, ἐν ἰσότητι γοῶν καὶ τῇ
προσηκούσῃ εὐταξίᾳ, καὶ μὴ τῶν μὲν προηγουμένων, τῶν δὲ ὑστεριζόν-
των. ἀλλ' ὁδηγῶ πάντων χρωμένων τῷ ἐκκλησιαάρχῃ ἢ τῷ τὴν ἐφημε-
ριαν ἔχοντι ἱερεῖ. πλησίον τῶν (οδ.) ἱερῶν ἱσταμένῳ κιγκλίδων καὶ τὴν
ταξιν ὑποδεικνύοντι· ταῦτα δὲ μὴ τοῦ Θεοῦ Κύριος ἐν τῷ ὀρθρῷ ψαλ-
λομένου, εἰ δὲ τοῦτο, σχολαστέον τὸ ταῦτας ἐν τῷ ναῷ ἐκτελεῖν, τρία
δὲ βραδέα προσκυνήματα ποιητέον ἐν τῷ καθ' ἑαυτοῦς, ὡς εἴρηται, τρισ-
σὼς ἐκάστῳ αὐτῶν τὰ προλεχθέντα ἱκετήρια φάσκειν. Μετὰ τοίνυν ταύ-
τας τὰς γονυκλισίας ἢ τὰ προσκυνήματα, τὴν εὐχὴν ταύτην εἰκότ' ἐκφω-
νεῖσθαι πάνιν ἐν ἐπάρσει τῶν χειρῶν· „Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος, τὸ ἀνιρχόν
καὶ αἰδίων φῶς, ὁ πάσης κτίσεως δημιουργός·“ τίθεσθαι τε αὐτίκα, μετὰ
τὴν εὐχὴν, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν πατερικῶν λόγων μικρὰν κατήχησιν, τὴν
παρὰ τοῦ προεστῶτος ἀναγινωσκομένην, καθὼς παρὰ τοῦ παρμάρχαρος
πατρὸς ἡμῶν παρελάβομεν, ἣν, εἰ μὴ ἐκ τοῦ Συναξαρίου κολούοιτο, οὐ
χρὴ παραλιμπάνειν ποτέ. Ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ τετυπωμένον ἡμῖν Τρισά-
γιον μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν γίνεσθαι, ὅτινι καὶ ταύτην τὴν εὐχὴν ἐπισυ-
ναπτέον· „Ὁ ἀποστελλὼν τὸ φῶς καὶ πορεύεται“. Καὶ τοῦτο δέ, ἀναγι-

νωσχομένης, ὥς δεδιόλωται, τῆς κατηχήσεως, εἰ δὲ μὴ, σχολαστέον μὲν τὸ Τρισάγιον, τὴν δὲ τοι εὐχὴν συναπτέον τῇ πρὸ τῆς κατηχήσεως ἑτέρᾳ εὐχῇ καὶ λεκτέον. Τὰς μέντοι πάσας εὐχὰς χερσὶ λέγειν ἀνα-
 τεταμέναι· (π. 183] κατὰ τὸ „Ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον“· καὶ τὸ „Ἐπαρσας τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπερινή“· καὶ τὸ „Ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίας χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμῶν“. Τελειωθείσης δὲ τῆς εἰρημένης εὐχῆς, καὶ τοῦ ἱερέως τὴν ἐξ ἔθους ἐπειπόντος, αὐτίκα πίπτειν ἐπὶ πρόσωπον πάντας, καὶ τοῦ προεστῶτος ἀκούειν οὕτω πῶς εὐχὴν αἰτοῦντος ἡμᾶς· „Εὐξασθε ὑπὲρ ἐμοῦ ἐν Κυρίῳ, ἀδελφοί, ἵνα ῥυσθῶ ἐκ τῶν παθῶν καὶ τῶν σκανδάλων τοῦ πονηροῦ“. Καὶ ὑμεῖς ἀποκρίνασθαι· „Ὁ Θεὸς σώσαι σε, τίμιε πάτερ. Εὐξαι καὶ σὺ ὑπὲρ ἡμῶν, πάτερ ἅγιε, ἵνα ῥυσθῶμεν ἐκ τῶν παθῶν καὶ τῶν σκανδάλων τοῦ πονηροῦ“. Εἴτ' αὐθις τὸν καίτη-
 γούμενον ἐπεινχόμενον λέγειν· „Ὁ Θεὸς δι' εὐχῶν τῶν πατέρων ἡμῶν σώσαι πάντας ὑμᾶς“. Καὶ οὕτως ἀνισταμένους ἐν τοῖς κελλίσις ὑμῶν ἀπιέναι, πάσης ἀφεμένους συνελεύσεώς τε καὶ ματαίας ἀπασχολίας, ἀργολογίας τε καὶ γέλωτος ἀτάκτου, ἀφ' ὧν τι συμβαίνει· τὸ εἰς αἰσχρο-
 λογίας δηλονότι παρεκπεσεῖν καὶ λοιδορίας καὶ κατακρίσεις, ὥς ἐντεθῆεν, τὸν νοῦν χαυνωθέντας, λήθην τε λαμβάνειν τῶν ὄντως καλῶν, καὶ νοθεῖς καὶ ῥαθιύμους πρὸς τὰς ἑαυτῶν ἀπαντήσαντας κέλλας τῷ τῆς ἀκηδίας ὕπνῳ εὐθιῶς καταβυθίζεσθαι, καὶ σχεδὸν (οδ.] πᾶσαν τὴν ἡμέραν ἀργούς καὶ ἀμετόχους τῆς οἰασοῦν ὠφελείας ἐς ἅπαν ἀποκαθίστασθαι, καθὰ φησὶ καὶ ὁ μέγας Βασιλεὺς· „Τὸ τοίνυν ἐκπεσεῖν τῆς ἀρμοζούσης αὐτῶν κα-
 ταστάσεως εὐκόλον, τῆς ψυχῆς πρὸς γέλωτα χρομένης, καὶ τὸ διαλυθῆ-
 ναι τὴν τοῦ καλοῦ μέριμναν καὶ εἰς αἰσχρολογίας παρεκπεσεῖν εὐκολω-
 τερον“. Ὁ μὴ εἴη τοῖς ἐμοῖς πατράσι καὶ ἀδελφοῖς, ἀλλ' ἀπίαι πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κέλλαν ἕκαστος νηφάλεός τε ὁμοῦ καὶ γρηγορώτατος καὶ τὰ τῷ Θεῷ φίλα διαπραττόμενος πάντοτε. Εἰ δὲ τινες ἔσως εὐρίσκοντο τῷ τιοῦτύῳ ἀλώσιμοι, καὶ νέοι εἶεν, καὶ γέροντες, καὶ πρωδευκότες ἐν τῷ σχήματι, καὶ ἀρχάριοι, ἀγάπης νόμοις νομιθεταῖσθωσαν παρὰ τοῦ ἐπιστη-
 μονάρχου, οἱ μὴ διοριθούμενοι, καὶ ἐπιτιμᾶσθωσαν· οὐ γὰρ τοὺς ἀρχαρί-
 ους ἀμελῶς ἔχοντας ἐπιτιμᾶσθαι ἀρμόδιον, ἀλλὰ δὴ καὶ τοὺς πολλούς·
 μὲν ἀνύσαντας χρόνους ἐν τῷ σχήματι, ἀμελῶς δὲ καὶ ῥαθιύμως διάγον-
 τας, καθὰ πῶς περὶ τούτου φησὶν ὁ τῆς Κλέμης. Ἀπιόντας δὲ ἐν
 τοῖς κελλίσις ὑμῶν, τὴν ὀφειλομένην ἐκτελεῖν πᾶσαν ἀκολουθίαν, μετὰ
 τῶν συνήθων εὐχῶν καὶ γονυκλισιῶν, κατὰ τὸν ἀνωτέρω ῥηθέντα
 τύπον, τοὺς ἑξ, φημί, ψαλμοὺς, τὴν τρίτην ὥραν καὶ τὴν ἑκτην,

χρονόμενων τῶν συμβόλων (π. 184] κατὰ τὸ ἔθος τὰς γὰρ τοι γυναικείας ἐν τῷ ναῷ μόνον παραφυλακτέον. ὅτε δὲ τὸ Θεὸς Κύριος ψάλλεται, καθὼς εἶρηκαμεν. Ἐπὶ τοίνυν τοῖς κελλίοις ὕμνων αἰεὶ τὸ γονυκλιτέον εὐχομένους. φυλαξόμεθα δὲ τοῦτο καὶ τοῖς κελλίοις. ὅταν ἀγροπνία ἢ διὰ τὸν ἐξ ἐκείνης κόπον, πρὸς δὲ κατὰ τὸ ὡδοκαήμερον τῶν Χριστουγέννων καὶ τὴν Διακλήσιμον ἐβδομάδα· ἔτι γε μήν καὶ τὰς μεθεόρτους ἐννεα ἡμέρας τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν καὶ Εὐεργετίδος τῆς Θεοτόκου. Τὰ μὲν οὖν περὶ τῆς τρίτης καὶ ἑκτης ὥρας καὶ πρώτης ἐν ταῖς ἀπολειομέναις ἡμέραις τοῦ ἐνικοῦτοῦ ὡδὲ πῶς ἐχέτω.

Περὶ τῆς ἀγίας λειτουργίας καὶ τοῦ χωρίου προτροπῆς τοῦ προσετώτου μὴ κοινωνεῖν τινά, μήτε πάλιν ἑαυτὸν ἡγεῖσθαι ἀκοινωνήτον, χωρὶς τῆς τούτου εἰδήσεως.

Εἴ. Ῥητέον δὲ ἄρα καὶ περὶ τῆς θείας μυσταγωγίας, ἣτις χρωστικῶς καθ' ἑκάστην ὀφείλει τελεῖσθαι ἐν τῷ ναῷ. Πλὴν ἀλλ' ἐν ταύτῃ προσεκεῖται ὅμιν ἑαυτοῖς, ἀδελφοί, ἀσφαλῶς, ὅτι τε θεία τὰ ἐν αὐτῇ τελεούμενα καὶ φρικτὰ, καὶ ὅτι ταυτὴ μαλλόν τῶν ἄλλων τὸ φρικτὸν καὶ ὑπέρμεγα τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως τελεσιουργεῖται μυστήριον, ἡ θειοτάτη, φημί, καὶ ὑπέρτιμος ἱερουργία τοῦ παναχράντου σώματος τε καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ (οἰδ.) καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐν αὐτῇ γὰρ, ὡς εἶρηται, προσεκεῖται ὅμιν ἑαυτοῖς ἀκριβῶς ὅτι μάλιστα, καὶ πάντα λογισμὸν ζιζανιώδη καὶ ἀκάθαρτον καὶ ἀνάξιον τῆς φρικτῆς ἐκείνης τελεσιουργίας ἀφ' ὧν ἐκδιωκτέον, καὶ παντὶ τρόπῳ ἑαυτοῖς καθαρτέον· οὕτω τε τῶν θείων ἀγιασμάτων μεταληπτέον τούτῳ. ὅσοι ἄρα καὶ μεταλαμβάνειν παρὰ τοῦ προσετώτου συγκεχώρητο. Οὐδὲ γὰρ ἐξέσται ὧν τινι ἀδελφί, οὕτω καὶ ἀκρίτως, οὐδὲ καθ' ἑκάστην μεταλαμβάνειν. Ἐβουλόμεθα μὲν δὲ τοῦτο· τὸ γὰρ πολλαχῶς τῶν θείων μετεχειν ἀγιασμάτων, πολλαχῶς ἐστὶ μετέχειν καὶ τῆς ζωῆς, καθὰ φησὶ καὶ αὐτὸς ὁ Χριστός· „Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει· καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ“, καὶ πάλιν „Ἐάν μὴ φάγητέ μου τὴν σάρκα καὶ πίνητέ μου τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς“. Καὶ ὁ θείος Ἀπόστολος· „Ὁ προσκολλώμενος τῷ Κυρίῳ, ἐν πνεῦμα ἐστίν“, ὥσπερ καὶ τὸν αὐτίκον· „Οἱ μακρόνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σοῦ ἀπολούνται“. Δαβὶδ φησὶν ὁ πραότατος. Ἐβουλόμεθα μὲν οὖν, ὡς εἶρηται, τοῦτο, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν καὶ τὸ τοῦ πράγματος δυσχερές οὐκ ἐπι-

τρέπομεν. „Ὁ γὰρ ἀναξίως ἐσθίων καὶ πίνων τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου, ἔνοχος ἐστὶ (π. 185) τοῦ σώματος αὐτοῦ καὶ τοῦ αἵματος“, φησὶν ὁ θεὸς πνευματορρήτωρ καὶ πρῶτος τῶν ἀποστόλων Παῦλος. Φοβερόν, ἀδελφοί μου, τὸ ῥῆμα. καὶ τρέμειν τὴν μεταλήψιν οὐ μόνον τοῖς κατ' ἐμὲ ἁμαρτωλοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς λίαν ἑαυτοῖς θαρρόντας πείθει. Ἐκείνους τοιγαροῦν τρίς τῆς ἐβδομάδος μεταληπτέον, ὅσοι περ ἑαυτοὺς ἴσασι καθαρεύοντας τῶν αἰσχυρῶν λογισμῶν, καὶ τῆς τούτων συγκαταλέσειω, ὀργῆς τε μὴν καὶ γογγυσμοῦ, λύπης καὶ καταλαλιάς, ψεύδους καὶ γέλωτος ἀτάκτου, ἔτι τε μνησιχακίας, μᾶλλον καὶ θυμοῦ, αἰσχρολογίας τε καὶ τῶν ὁμοίων. Τοὺς δὲ γε τοῖς εἰρημένοις περιπίπτοντας πάθεισι, δι' ἐξαγορεύσειω δὲ καὶ μετανοίας πρὸς τὴν τούτων σπεύδοντας ἀποχῆν, ἅπαρ τῆς ἐβδομάδος μεταληπτέον, ἥ οὐδ' ὅλως κατὰ τὴν τοῦ προεστῶτος ὁληνότητι διάκρισιν, ἐκείνῳ γὰρ φροντιστέον περὶ τῶν τοιούτων. Ἀκρινώνητον δὲ τινα ἑαυτὸν ἡγεῖσθαι, ἄνευ τῆς ἐκείνου εἰδήσεως οὐκ ἐπαινετόν. ὁ γὰρ οὕτω ποιῶν, ὥς ἴδιον πληρῶν θέλημα κατακρηθῆσεται. Τοῦς μεταλαμβάνειν ὀφείλοντας ἐνδεχόμενόν ἐστι τὴν τετυπωμένην ἐπὶ τῇ μεταλήψει ψάλλειν ἀκολουθίαν, κοινὴν τε κοινῶς γονυκλισίαν ἀλλήλοις ποιούντας (οδ.) διδόναι συγχώρησιν. καὶ οὕτω τῶν ζωοποιῶν εὐχαρίστως μεταλαμβάνειν ἁγιασμάτων. Ἦτω δὴ οὖν καὶ ταῦτα τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον.

Διάταξις περὶ τῆς ἐνάτης ὥρας, τοῦ ἐσπερινοῦ, καὶ τῆς παννυχίδος, εἴτα καθεξῆς περὶ τῶν μεσονυχτικῶν καὶ τοῦ ὀρθρου.

ς'. Τὴν δὲ ἐνάτην κατὰ τὰς προλαβούσας ὥρας ψάλλεσθαι χρή, τοῦ συμβολικοῦ χροῦσματος ἐπὶ ταύτην ἡμᾶς καλοῦντος, ὡς ἔθος. Καὶ τὸν ἐσπερινὸν δὲ ὕμνον ἢ τοῦ Συναξαρίου διάταξις, ὅπως ὀφείλει γίνεσθαι, ἀριθλήτως παρίστησιν αὐτὴν τε τὴν παννυχίδα καθεξῆς συνημμένως, ὥς καὶ τὰ ἀποδείπνα μετὰ τὸ δεῖπνον, ἐν οἷς καὶ γονυκλιτέον, ὅποτε μὴ ἐορταστέον, ἐορτὴν δὲ λέγομεν τὴν Θεοῦ Κύριος κατὰ τὸν ὀρθρον ἔχουσαν. Καὶ τοῦ ἀποδείπνου δὲ φαλέντος, τοῦ τε ἱερέως τὴν συνήθη ἐπειπόντος εὐχὴν, πίπτειν ὑμᾶς ἐπὶ γόνυ, καθάπερ ἐν τῷ τέλει τῆς πρώτης ὥρας, καὶ τῷ προεστῶτι τὸ οὕς ὑποκλίνειν καλὸν λέγοντι. „Συγχωρήτατέ μοι ἐν Κυρίῳ, ἀδελφοί, ἡμαρτον γὰρ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, καὶ κατὰ διάνοιαν“. Καὶ ὑμᾶς διδόναι αὐτῷ τὴν συγχώρησιν λέγοντας. „Ὁ Θεὸς συγχωρήσαι σοι, πάτερ“. Ἀλλὰ καὶ ἐξατεῖν αὐτίκα ταύτην παρ' ἐκείνου προστιθέντα, το „Συγχώρησον καὶ ἡμῖν αὐτός, τίμιε πάτερ, (π. 186) ἡμαρτομεν γὰρ καὶ ἐν ἔργῳ καὶ ἐν λόγῳ καὶ κατὰ διάνοιαν“. Εἰτ' αὖτις

ἐπεύχεσθαι τε ὑμῖν ἐκεῖνον καὶ λέγειν. „Ὁ Θεὸς δὲ ἐν ἑσέων τῶν πατέρων ἡμῶν συγχωρήσαι πάσιν ὑμῖν“. Οὕτω τε ἀνισταμένους καὶ τὴν προσήκουσαν προσκύνουσιν αὐτῷ ἀπονέμοντας, ἐν τοῖς κελλίοις ἀπιέναι, τὴν νυκτερινὴν ὥμων ἀκολουθίαν κατὰ τὸν τύπον ἐκτελοῦντας. Καὶ οὕτως, ὅλους εὐχαριστίας γινομένους καὶ εὐφροσύνης πνευματικῆς, ἐφ' ὅπῃον τρέπεσθαι, ἄχρις ἂν ὁ τοῦ ὠρολογίου φροντίζων τὴν ἀρμόζουσαν ἐκεῖθεν ὥραν μαθὼν, τῷ τε προσεστώτι προσελθόν, καὶ τὴν προσήκουσαν ἐξ ἐκεῖνου λαβὼν εὐχὴν, εἶτα καὶ γεγωνοτέρᾳ φωνῇ τὸ „Εὐλογεῖτε, ἅγιοι“. εὐρύθμως ἐκκεκραγώς, κορούσας τε τηγικαῦτα κατὰ τὸ ἔθος τὸ σύμβολον, καὶ φῶτα πᾶσι διαδόντες, ἐξεγερεῖ πρὸς λειτουργίαν ὑμᾶς τῆς μεσονυχτίου ἀκολουθίας, ἣν δὴ καὶ αὐτὸς ψαλεῖται πάντως, ποιῶν καὶ τὴν ὑφειλομένην τοῦ ναοῦ φωταΐαν καὶ οὕτω, τὸν μέγα σημαντήρα διασημάνας, πρὸς δὲ καὶ τὸν χαλκοῦν, καλέσῃ πάντας ὑμᾶς πρὸς τὴν ἐωθινήν δοξολογίαν, ἥσπερ τὴν ἐναρξῆν οὕτω θέον ποιεῖν. Μετὰ γάρ τοι τὴν τοῦ χαλκοῦ σημαντήρος ἐπείκουσιν, εὐλογεῖσθαι τὸν Θεὸν παρὰ τοῦ τὴν ἐφ' ἡμέριαν ἔχοντος ἱερέως, αὐτίκα (οδ.] τὸν τύπον τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης· ἅμα τῇ τοῦ Θεοῦ αἰνέσει μετὰ τοῦ θυμιατηρίου ἐπισφραγίζοντες, ὑμᾶς δὲ τὸ „Ἀμήν“ ἐκδεχομένους Τρισάγιον ψάλλειν εὐθέως μετὰ τοῦ ἐννεακαιδεκάτου καὶ εἰκοστοῦ ψαλμοῦ, καὶ τῶν συνήθων τροπαρίων καὶ τοῦ Κύριε ἐλέησον, προσέχοντας ἐξισοῦν, ἐφ' ὅσον εἰχῆς, τοῦτων ψαλλομένων, αὐτὸν τὸν ἱερέα περιτέναι τε τὸν θεῖον ναὸν ἅπαντα, καὶ πάντας θυμῖαν, καὶ τηγικαῦτα τῶν ἀγίων ἐπίπροσθεν σπάντα κιχλιδῶν, καὶ τὸν τύπον αὐθιγ τοῦ τιμίου Σταυροῦ τῷ θυμιατηρίῳ σφραγίσαντα, ἅμα τῇ σφραγίδι δόξαν ἀναπέμπειν τῇ παναγίᾳ Τριάδι, οὕτως δὲ λέγοντα εἰς ἐπήκουσον „Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὑμνουσίῳ καὶ ζωοποιῷ Τριάδι, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν“. Ἀψ' οὗ, τὸ Ἀμήν ἐκδεχόμενον τὸν ἐκκλησιαάρχην, τοῦ ἐξαψάλμου εὐθέως ἀπαρχεσθαι σχολαίως τε καὶ ἡσυχῶς καὶ προσεκτικῶς, μικρὸν ἄγαν ὑποφωνοῦντα τὰ ῥητὰ τῶν ψαλμῶν, ἵν' ἐντεῦθεν ἔχουσιν ἅπαντες ἀπροσκόπως καὶ ἀπλανῶς αὐτὰ διεξέρχεσθαι, καὶ οὕτω, μετὰ τὴν τοῦ ἐξαψάλμου συμπλήρωσιν, ἀκολουθῶς τὴν πᾶσαν ἐκτελεῖσθαι τοῦ ὁρθροῦ ἀκολουθίαν, καθὼς τὸ Συναξάριον (π. 187) διέξεισιν. Οὕτω μὲν ἡ περὶ τῆς ἡμερονύκτου ἀκολουθίας ὁρῶν ὑποτύποις.

Περὶ τῆς ψυχασώστου ἐξαγορεύσεως.

Ζ'. Λεχτέον δὲ ἡμῖν καὶ περὶ τῆς ψυχασώστου ἐξαγορεύσεως, ὃ δὲ περὶ τῆς τραπέζης λόγος τέως ἀναμεινάτω. Δέον τοίνυν τὸν προσ-

στώτα δις τῆς ἡμέρας ἐν ἰδιάζοντι καθήσθαι τόπω. καὶ παντός σούτησόν ἀφέναν ἐτέρου ἔργου. καὶ πάσης οἰκονομικῆς ὀχλήσεως τε καὶ διατάξεως. φροντίδα ποιῆσθαι ἐπιμελεστάτην. ἀκροᾶσθαι τῶν βουλομένων ἐξομολογῆσθαι. καὶ ἐκάστῳ ἀρμοδίαν τὴν ἰατρειάν ἐπιτιθέσθαι. Εἶναι δὲ τὸν ἑνα καιρὸν ἐπιτρέπομεν μετὰ τὸ ἀρξᾶσθαι τῆς ὀρθρινῆς συλλογῆς. ἐν ᾧ τοὺς διγενεῶς διάγοντας ἐν τῇ μονῇ καὶ μὴ τισι διακονίαις ἀπασχολουμένους θεραπεύσει μετὰ δὲ τὰ ἀπόδειπνα, τοὺς ἔξω τε καὶ ἔσω διακονήτας ἰατρεύσει παρόντας. Ἐφείσθω δὲ τουτοῦ, μὴ ἀδιάζοντι ἴσως, ἐπεὶ καὶ ἡ ἀδελφότης πεπλήθυνται. προτρέπειν καὶ οἷς ἂν βούλοιο τῶν ἱερέων τε καὶ διακόνων, ἐπὶ δὲ καὶ τισι τῶν εὐλαχέστερων ἀδελφῶν, τῶν πλειόνων καὶ ἀγροικιτέρων τοὺς λογισμοὺς δέχεσθαι. λογισμοὺς δὲ τοὺς ὁσμήρας καὶ ὥραι ἡμᾶς ἐνοχλοῦντας, οὓς δεῖ παντός τῶν εὐδελυτωνόντας. (οδ.) καὶ μὴ τὴν ὀχλήσιν στερρότεραν πεποιημένους. καὶ ἀφέναι τοῦτοις καὶ συγχωρεῖν. Τοὺς δὲ γε ἰατρίας τινὲς θεομένους καὶ ἐπιμελείας, πρὸς τὸν προσετώτα τοὺς θεομένους ἀναφέρειν. καὶ κείνους κατὰλληλον τὴν θεραπείαν ἐργάσασθαι. Οἱ τοίνυν ἐξομολογούμενοι οὐδὲν ἀπακούουσιν ἐνδιάζοντες ἴσως, εἰ τοὺς σφόν λογισμοὺς ἐπιμελείας θεομένους εἶδαι. ἀλλὰ πάντα καθαρῶς πρὸς τὸν λαχόντα ἐκκαλύψουσι, πλην ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸς εἰπεῖν τὰ εἰκότα ἡμᾶς καλόν. Τοιγαροῦν καὶ ὑμεῖς, ἀδελφοί, τὸν προσετώτα βλέποντες πρὸς τὸ καλόν τοῦτο καὶ λίαν φυχονεῖς διακονήματι σπεύδοντα, τρέχετε καὶ αὐτοὶ τρέχετε, καὶ τὸν γαλήνιστον τοῦτον καὶ φυχρῶσστην λιμένα σπουδαίως καταλαμβάνετε, καὶ πᾶν τοῦ νοῦς ὑμῶν κίνημα καὶ φυχροβλαχῆς ἐνθύμιον καθαρῶς καὶ ἀπερικαλύπτως ἀποκαλύπτεται. ὥς εἰς ἐνώπιον Θεοῦ καὶ οὐκ ἀνθρώπου ποιῶντες τὴν ἐξομολόγησιν. Θεῷ δὲ πάντως ὁ σπουδάζων ψευδεσθαι δίκην ἀπειτιθήσεται. „Ἀπολεῖς γάρ, φησὶν ὁ Παλμωδός, πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος“. Ἀδελφῶς τοίνυν ἐξομολογούμενοι καὶ πάσης γινωσιμαχίας, πάσης ἀκαθαρσίας, πάσης ταραχῆς καὶ ὀχλήσεως τὰς (π. 188] ἑαυτῶν διανοίας ἀπαλάττοντες, χιρίοντες εἴητέ μοι καὶ ἀγαλλόμενοι, τοῦτο εὐελπι κομισάμενοι, τὸ μὴ ἀστοχῆσαι τῆς σωτηρίας. Ἐξομολογήσεσθε δὲ μὴ ἀλλήλους αἰτιώμενοι, παροξυσμοῦ τοχὸν παρεπιπτότος ἢ τινος ἐτέρας ἀμφιβολίας, ἑαυτοῦ δὲ ἀναίτιου τιθέμενοι, καὶ κρίσεις μᾶλλον ζητοῦντες, οὐκ ἐξαγορεύοντες, μηδὲ περὶ τῶν συμπιπτόντων ὑμῶν χρεῶν λέγοιτε τῶν σωματικῶν· τούτων γὰρ ἅπας καιρὸς, νυνὶ δὲ καιρὸς ἐξαγορεύσεως καὶ ἰατρίας τῶν ψυχικῶν ὑμῶν παθῶν. Καὶ εἰ μὲν περὶ τινος παροξυσμοῦ λέγειν ὀφείλεται, πάσαν τὴν μέμφιν καὶ τὰς αἰτίας τοῦ σφάλματος, ὅποσον ἂν καὶ εἴη, ἑαυτοῖς ἐπιγράφειν σπουδάζετε καὶ ἐπιθρόμπειν, εἰ δὲ περὶ τινων

ἄλλων παθῶν, καὶ ταῦτα καθάρως ἐκπομπεύετε, ἵν' ἔχαιτε καρποῦσθαι καὶ τὴν ἐντεῦθεν διττὴν ὠφελειαν, τῷ τε πρὸς καθάραν τῆς ψυχῆς ἰέναι ὑγίαν, καὶ τῷ τὴν ὑψοποῖον ταπεινῶσιν περιβάλλεσθαι, ἣν ἔχοντες, ὁμοίαι ὄντως ἐσόμεθα τῷ Θεῷ, τῷ „Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶος εἰμί καὶ ταπεινός τῇ καρδίᾳ“ λέγοντι. Τί δ' ἂν ἄλλο εἴη τεκμήριον ἐναργέστερον τοῦ πρᾶου καὶ ταπεινοῦ τῇ καρδίᾳ. ἡ δὲ δηλονότι τὸ φέρειν πᾶσαν θλίψιν γενναίως καὶ ἑαυτῷ ἐν παντί ἐπιμέμψεσθαι. Τοσούτων ἄρα καλῶν αἰτίᾳ ἡ ἀληθείης καθέστηκεν ἐξαγόρευσις. ἣς ἄνευ (οδ.) οὐκ οἶμαι τινα σωτηρίας τυχεῖν. Τὸν τοίνυν οὐκ ἐξαγορεύοντα ἀκοινωνήτον εἶναι ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ παντοκράτορος ἐντελλόμεθα. ἕως ἂν ἑαυτοῦ γενόμενος καὶ τοῦ κρείττονος, πάντα τὰ σφαλερὰ τε καὶ βλαβερά ἐξομολογήσῃτο μελετήματα. Ἔδει μὲν οὖν τοῦτον καὶ τῆς μονῆς ἐξωθεῖν, καὶ οἷόν τι σεσηπὸς ἀποκόπτειν μέλος, καὶ ὥσπερ τραῦμα δυσίατον ἢ παντελῶς ἀνίσχοντον ἐξαίρειν τε καὶ ἀπορρίπτειν. ἀλλ' ἡ τοῦ μέλλοντος ἀδηλία καὶ τοῦ ἔσως ποτὲ ἐπιγινῶναι ἐκυτὸν προσδοκία τῆς τοιοῦτου βουλήματος ἡμᾶς ἀνεχαίτισεν. Ὑποκεῖσθαι μέντοι αὐτόν τῷ τῶν ἀκοινωνήτων ἐπιτιμῷ, καὶ λίαν ἐπωφελές, ὥς ἀνυσιμώτατον· ποῖον γὰρ αὐτῷ κέρδος τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς; τί δὲ καὶ τὸ ὄφελος ἐκ τοῦ μὴ ἐξαγορεύειν; ἢ οὐχὶ μᾶλλον βλάβη καὶ ὀλεθρος καὶ διηνεκὴς τοῦ κακοῦ μελέτη καὶ πάντοτε τῇ ψυχῇ φέρον ἀπώλειαν ἐπιγίνεται; Ὡς τοίνυν ἀρρώστούντά τινα ἢ τραύματα ἔχοντα, κρύπτοντά τε ταῦτα τῷ ἱατρῷ, δύσκολον πρὸς ὑγίαν ἐπανελθεῖν, οὕτω δὲ καὶ πολλῷ μᾶλλον χαλεπώτερον τὴν τῆς ψυχῆς ὑγίαν λήψεσθαι ποτε τὸν μὴ ἐξαγορεύοντα, καὶ τούτου μάρτυς ὁ θεὸς Βασίλειος, οὕτω πως λέγων· „Χρὴ τὸν ὑποταττόμενον, εἴγε μέλλοι ἀρμόζουσαν προκοπὴν ἐπιδειξάσθαι, καὶ εἰς ἔξιν γενέσθαι τῆς κατὰ πρόσταγμα (π. 189) τοῦ Κυρίου ζωῆς, μηδὲν φυλάσσειν ἀπόκρυφον κίνημα τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ γυμνὰ πάντα παριστὰν τὰ κρυπτά τῆς καρδίας τῷ προσεστώτι αὐτοῦ“. Οὕτω γοὺν ποιῶντες, ἀδελφοί, οὐ μόνον τῶν οἰκείων σφαλμάτων ἀπολυτρούμεθα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξῆς βεβαίωτερον ἔσομεν. Φησὶ γὰρ ὁ τῆς Κλήμακος· „Μώλωπες θριαμβευόμενοι οὐ προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον“, καὶ αὖτις· „Ψυχὴ ἐξαγόρευσιν ἐννοουμένη, ὥς ὑπὸ χαλινοῦ ὑπ' αὐτῆς κατέχεται μὴ ἐξαμαρτάνειν“. Οὕτω ἄγαν ὠφέλιμος ἡ τῶν ἰδίων σφαλμάτων φανέρωσις. Λοιπὸν, πρόθυμοι, προθύμως ἅπαντες ἐπ' αὐτὴν τρέχουμεν. Τὴν μὲν οὖν καθημερινὴν ἐξαγόρευσιν οὕτω διαταττόμεθα γίνεσθαι, αὐτῷ τε δηλονότι τῷ προσεστώτι, καὶ τοῖς, ὅσοι αὐτῷ ἐπιτιθεῖται πρὸς τὸ δέχεσθαι λογισμούς, δόξαιεν, τὴν δὲ γε πρώτην καὶ μεγάλην ἐξαγόρευσιν, ἣν ἄρα τὴν κοσμικὴν ἀποβάλλόμενοι τρίτῃ ἐξαγορεύει.

ὀφειλομεν. τῷ προεστῶτι μόνῳ καὶ μὴ τινὶ ἄλλῳ ἀναθετέον. ἐν ἔχοι πάντας αὐτὸς εἰδέναι, καὶ ἁρμοδίως τὰ φάρμακα κεραννύνειν ἐκάστω. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτω.

Περὶ τῶν ἀγροπνιῶν, πότε ὀφείλουσι γίνεσθαι.

Η'. Περὶ δὲ τῆς τῶν ἀγίων νηστειῶν ἀκολουθίας τὸ Συναξάριον ὑμῖν ἀκριβέστατα ὑποθήσοι, καθὼ καὶ ποιητέον ἐν αὐταῖς πάντοτε. (οδ.) Καὶ τὰς ἀγροπνίας δὲ κατὰ τὸν τύπον ὀφειλόμενον γίνεσθαι, ἐν τε πάσῃ κυριακῇ καὶ θεσποτικῇ ἑορτῇ, καὶ ἐν λοιπῶν ἀγίων μνήμας, ἅς ἐκ τοῦ Συναξαρίου μαθησόμεθα.

Περὶ τῆς τραπέζης καὶ τῆς διαίτης.

Θ'. Καιρὸς δ' ἂν εἴη, λοιπόν, καὶ τραπέζης ἐπιμνησθῆναι καὶ βρώσεως, καὶ τῶν λοιπῶν, ὅσα περ τὴν σύστασιν τῷ σώματι ταμιεύονται. Ὅσπερ γὰρ ἡμεῖς ἐκ δύο συγκεῖμεθα, ψυχῇ καὶ σώματι. οὕτω δὴ καὶ τὰ τῆς μονῆς. Καὶ ψυχὴ μὲν αὐτῆς, εἰκότως ἂν νομίζοιτο ἢ ἐν ψαλμοῖς πᾶσα θεωρεῖσθαι ἀκολουθία. σῶμα δέ, αὐτὴ τε ἢ μονὴ καὶ ὅσα τοῖς ἡμῶν λυσιτελεῖ σώμασιν. Ἐπεὶ τούτων ἀρκούντως ἤδη σὺν Θεῷ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς εἴπομεν. πρέπον ἐστὶ καὶ περὶ τῶν τῷ σώματι ταύτης διαφερόντων εἰπεῖν, τὴν τε τῶν τροφῶν διαίταν διατυπώσασθαι, καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα τὴν τῆς μονῆς σύστασιν διαρκεστέραν περιμνηστεύονται, ἀκριβέστερον ἐκθέσθαι ὑμῖν, ὥν οὐκ ἔλαττον φροντίζειν χρεὼν τὸν αὐξάνειν ἐθέλοντα τὴν οἰκίαν μονήν. Λεγέσθω τούτων καὶ ταῦτα, καὶ τοῖς ἐμοῖς ποθυομένοις πατράσι καὶ ἀδελφοῖς εἰκότως παραδεδῶσθω.

Μετὰ τὸ γενέσθαι τὸν συνήθη διακλυσμὸν ἐν τῷ νάρθηκι, τῆς θείας ἡδὴ περαιωθείσης ἱερουργίας, θέον ἅπαντα συνηγμένους ἐνταυθαῖ (π. 190) καθῆσθαι, ἐκδεχομένους τὴν ἐν τῇ τραπέζῃ πρόσκλησιν, τὴν διὰ τοῦ κρούματος τοῦ τραπέζικου συμβόλου γινομένην. Κρουσθέντες δὲ τοῦ συμβόλου, εὐθὺς ἅμα τῷ ἱερουργήσαντι ἱερεὶ ἐξιόντας, προσκύνουν τῷ προεστῶτι ποιεῖν, καὶ οὕτω, τοῦ συνήθους ψαλμοῦ ἀρξαμένους εἰς ἐπήκουσον, βαδίζουσιν ἐπὶ τὴν τραπέζαν αὐτὸν τε δηλαδὴ τὸν ἡγουμένον καὶ πάντας, ὅσοι κατὰ τὴν πρώτην ἐστίαν ἐν τῇ τραπέζῃ καθῆσθαι τετάχονται ἀπαρλεῖπτως. Οὕτω τε τὸ ἀριστήριον εἰσιόντας, καὶ τὸν ῥηθέντα ψαλμὸν μετὰ τῆς σὺν αὐτῷ μικρᾷ εὐχῆς ἐκπεράνχοντας, καθιεῖσθαι τε κατὰ τάξιν τὴν παρὰ τοῦ προεστῶτος διορισμένην, καὶ τῶν παρατεθειμένων εὐχαρίστως μεταλαμβάνειν. Τὸν τοίνυν τοῦ ψαλμοῦ καὶ τῆς εὐχα-

ριστίας ὑστερίσαντα, προσαγγέλεσθαι παρὰ τοῦ τραπέζαριου τῷ προεστῶτι, ἔρσεσθαι τε αὐτὸν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως· καὶ εἰ μὲν εὐλογος δόξειε, συγχωρεῖν, εἰ δ' οὐκ, ἀλλὰ γονυκλισίας ποιεῖν, ὅσας ὁ προεστὼς βούλοιο. Γίνεσθαι μέντοι καὶ τὴν ἐξ ἔθους ἀνάγνωσιν ἐν ταῖς ἐστιάσεσιν ἀναγκαῖον, κατὰ τὸ σὺνηθες, μὴ θορυβοῦντός τινος, μὴ ταράττοντος, μὴ συγχέοντος τὴν ἐκεῖθεν ὠφέλειαν ταῖς κοσμικαῖς ὁμιλίαις καὶ ἀργολογίαις (ΟΒ.), μόνου δὲ τοῦ προεστῶτος εἴ τι βούλοιο λέγοντος φειδομένως, καὶ τοῦ ἴσως ἐρωτωμένου παρ' αὐτοῦ τὴν ἀπόκρισιν ὁμοίως ποιουμένου, εἰ δυνατόν, ἐν ὀλίγοις τισὶ καὶ συντετριμμένοις τοῖς ῥήμασιν. Εἰ δέ τις εἴη ταράττων καὶ ταραττόμενος, θορυβῶν τε καὶ θορυβοῦμενος, τὴν ἀνάγνωσιν τε συγχέων ἐκ τῆς ἀκαίρου καὶ ἀπρεποῦς ὁμιλίας, κατασιγάξουσιν παρὰ τοῦ τραπέζαριου. Εἰ δ' ὑπὲρ ἀπείη, μὴ δ' αὐτοῦ τοῦ σιγάζοντος λόγον ποιεῖτο ὁ θορυβοῦμενος, τῆς τραπέζης καὶ ἄκων ἐξεγερῶσθαι, καὶ τῷ τῆς ἀβρωσίας ἐπιτιμῷ ὑποβεβλήσθαι, ἢ καὶ ἐτέρως σωφρονιζέσθαι, καθὼς ὁ προεστὼς βούλοιο. Καθέδρας οὖν ἕνεκεν οὐδ' ὅλως εἶπεῖν ἀνεχόμεθα, ποῦ γὰρ ἂν καὶ εἴη τοῦτο δεκτόν, ἄνδρας κατὰ Θεὸν ζῶντας, ὅλως ἐρίζειν περὶ καθέδρας, ἐπίσης τοῖς κατὰ κόσμον ἐντεῦθεν ἑαυτοὺς τῶν ἄλλων ὑπερέχοντας ἀποδεικνύναι σπουδάζουσιν, οἷα περὶ τὴν ματαίαν δόξαν καὶ τῷ Θεῷ μεμισημένην ἐπτοημένοις. „Βδέλγμα γὰρ παρὰ Κυρίῳ πᾶς ὑψηλοκάρδιος“, φησὶν ἡ θεία Γραφή, καὶ „Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοὺς δὲ δίδωσι χάριν“. Οὐκ ἔσται οὖν ἐν ὑμῖν τοῦτο, οὐκ ἔσται· οὐ γὰρ ἂν ποτε, σώας ἔχοντες τὰς ψυχάς, (Π. 191] προκρίναιτε τὸ βδέλγμα ἔσεσθαι Κυρίῳ τοῦ λαμβάνειν χάριν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐγγὺς ὑμῶν ἔχειν αὐτὸν, ὥς τὴν καρδίαν συντετριμμένων, ἢ τάληθές εἶπεῖν, οἴκους αὐτοῦ εἶναι καὶ ἐπεράστους. Εἰ δὲ καὶ τις ὑμῶν, φεῦ! εὑρεθείη τούτου χάριν διαπληκτιζόμενος, χρόνους τυχὸν ἢ ἐνέργειαν προβαλλόμενος, καὶ οὐκ ἐμμένει τῇ προστάξει τοῦ προεστῶτος, καὶ τὸν ἀποκληρωθέντα τόπον αὐτῷ (οὐ) στέργοι, ἐντέλλομαι ἐν Κυρίῳ τὸν ἔσχατον αὐτῷ τόπον ἀποκληροῦν, καὶ διδάσκειν τῷ κόσμῳ τὰ τοῦ κόσμου καταλιμπάνειν. Εἰ δ' ὑπὲρ ἀπευκταῖον πάντῃ καὶ ἄκοσμον, ἔτι τε διενίσταται καὶ ἀμφιβάλλοι, καὶ μετὰ δευτέραν καὶ τρίτην παραίνεσιν ἀδιόρθωτος ὅλως μείνῃ καὶ πάμπαν ἀνίατος, ἐκδιώκειν τοῦτον καὶ τῆς μονῆς, καὶ καθάπερ εἴ τινα φαγέδαιναν ἔξω που καὶ μακρὰν ἀφ' ὑμῶν ἐκρίπτειν, ὥς ἂν μὴ καὶ τοῖς λοιποῖς ὑμῶν τῆς ἑαυτοῦ μεταδοίῃ λύμης· ῥᾶον γὰρ κακίας μᾶλλον ἢ ἀρετῆς μεταλαμβάνειν, ὥς τις ἐφη σοφός. Καὶ ἀριστοῦντας δὲ ὑμᾶς οὐ μεταδοτέον ἀλλήλοις βρώματός τινος ἢ πόματος, ἄχρι γούν καὶ μικρὰς ῥανίδος εἰς ψύξιν κράματος, ἀλλὰ τὸν χρειαν πολλῶς

ἔχοντα τούτων τινός ὑπανίστασθαι μικρὸν μάλα σεμνῶς, καὶ μετ' εὐλαβείας (οἰ.) αἰτεῖσθαι τὸν προεστῶτα οὕτω πως λέγοντα· Εὐλόγησον πάτερ, χρεῖά μοι ἐστὶ τοῦδε. Ἄν μὲν οὖν ἐκεῖνος προστάξειε, λαμβάνειν καλῶς τὸ χρεῖωδες, ἂν δὲ μὴ, συστέλλειν αὐτῷ ἐαυτόν, καὶ σιωπῇ καθῆσθαι εὐχαριστοῦντα. Τοῦτο δὲ ποιούμεν οὐ φειδοῦς ἕνεκέν τινος, ὥς τινες οἴονται, καὶ σκνιφότητος· μὴ δὲ γὰρ ἔσται ἡμῖν τοσοῦτον περιέχεσθαι τῶν βρόντων, ὥς προκρίνειν αὐτὰ τῆς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἀναπαύσεως, τίνος γὰρ ἂν καὶ χάριν ταῦτα κτᾶσθαι σπουδάζωμεν, μὴ πρὸς τὴν ὑμῶν τυγχάνοντα θεραπείαν, ὥς εἴρηται, ἀδελφοί μου; ἀλλὰ τὸ εὐλαβὲς κἀντούτῳ καὶ εὐτακτον ὑμῖν μνηστευόμενοι, ἵνα μὴ χώραν ἐντεῦθεν ἢ τῶν πολλῶν ῥαθυμία λαβοῦσα, τὴν ὅλην τῆς τραπέζης τάξιν συγχέοι, καὶ οὐδέν τι τῶν ἀπαιδεύτων καὶ ἀνευλαβῶν ἐσόμεθα διαφέροντες, οἳ ἐν τῷ πίνειν ἀλλήλους φιλοτιμοῦνται δεξιούμενοι ταῖς προπόσεσι τε καὶ ἀντιπόσεσιν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ θελήματος περικόπτομεν πρόκρισιν· πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἐκρίζομεν ἀκρασίαν, καὶ διδάσκομεν ὀλίγοις ἀρκεῖσθαι καὶ τοῖς ἀναγκαίοις, ἅμα δὲ καὶ τοὺς τῆς ἐγκρατείας πλέκομεν ὑμῖν ἐντεῦθεν στεφάνους. Ἀλλὰ καὶ τοῦ λάθρα γινομένου σκοτῶδους ἔργου καὶ ἀφανοῦς, ἵνα μὴ λέγω καὶ κλοπιμαίου, (π. 193 ¹)] ὑμᾶς ἀπάγομεν· τί θαί; οὐ σκότους ἔργον τὸ κρυφῇ γινόμενον; παντί που δῆλον, καὶ τοῦτο καὶ τὸ κατὰ Ἰωάννην θεῖον διατρανοῦς Εὐαγγέλιον, οὕτως ἔχον· „Πᾶς, ὁ φαῦλα πράσσει οὐκ ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ ὑπὸ τοῦ φωτός τὰ ἔργα αὐτοῦ τα πονηρά“, καὶ ὁ Ἀπόστολος· „Πᾶν τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν, ὡς δηλοῦντος τοῦ λόγου, ὅτι τὸ μὴ φανερούμενον σκότος ἀντικρὺς. Τίνος οὖν χάριν, ἀδελφέ μου, τὸ τοῦ φωτός ἀφείς ἔργον, τὸ τοῦ σκότους ποιεῖς; Αἰδοῦμαι φησὶν αἰτῶν. Τοῦναντίον μὲν οὖν ποιῶν, καὶ ὁ μισεῖ ὁ Θεὸς οὐκ αἰδοῖ, καὶ ὑπὲρ τοῦ καλοῦ ἐπιδοιάζεις; Μὴ σύ γε παρκαλῶ, ἀλλὰ τοῦτο πολλοὺς οἶδα ποιῶντας, καὶ τὴν ἐαυτῶν πατοῦντας συνείδησιν καὶ λανθάνειν δοχοῦντας, ὅπερ μου καὶ μέσης αὐτῆς ἄπτεται τῆς καρδίας, καὶ ὁρνεῖν αὐτοὺς οὐ παραιτοῦμαι, ὅτι περ οὕτω κακῶς ἔχοντες, ἀναισθητοῦσιν, οἴμοι, καὶ οὐδὲ τὸ πάθος ἀποκαλύπτουσιν· οἷς ἱλεῶς γένοιτο Κύριος, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον, ὥς συμφερόντως τὰ πάντα οἰκονομῶν, αὐτοὺς ὁδηγήσοι, ἡμῖν δὲ ἰτέον, ὅθεν ἐξέβημεν. Ἀριστήσαντας οὖν, καὶ τὴν ἐξ ἔθους εὐχαριστίαν

¹) По ошибкѣ въ счетѣ листовъ послѣ 191 прямо слѣдуетъ листъ 193.

εἰπόντας καὶ ἀναστάντας, ψάλλειν τὴν κατὰ τύπον ἀκολουθίαν μετὰ τῆς εὐχῆς, καὶ οὕτως πρὸς τὰς ἑαυτῶν ἀπιέναι κέλλας. Καὶ κατὰ τὸ δεῖπνον δέ, εἴ τις, βουλόμενος δειπνῆσαι, ὑστερίσει τῆς εὐχαριστίας, τῷ ὁμοίῳ (οδ.) ὑποπεσεῖται ἐπιτιμίῳ τοῦ κατὰ τὸ ἄριστον ὑστερίσαντος, ἐρωτώμενος δηλαδὴ καὶ τὴν αἰτίαν οὐκ ἔχων εὐλογον· ὁ μέντοι δι' ἐγκράτειαν μὴ εἰσιῶν ἐν τῷ δείπνῳ ἀνένοχος. Ἄρτος τοίνυν ὑμῖν δειπνοῦσι παρατεθήσεται μόνος, καὶ οὗτος βραχύς, ἂν δέ τινες καὶ μικραὶ ὀπῶραι, κατὰ γνώμην τοῦ προεστῶτος, καὶ τούτων εὐχαρίστως μεταληπτέον. Τὸ δέ τοι πόμα μετὰ τοῦ μείζονος δοθήσεται κρασοβολίου κατὰ τὸν τύπον. Εἰ μὲν οὖν ἄρα τις ἑορτὴ παρά τινος τῶν ἀδελφῶν ἑορταζομένη τύχοι εἰδῆσαι τοῦ προεστῶτος, οὗ τοῦτον φυλακτέον ἐν τῷ δείπνῳ τὸν κανόνα, ἀλλ' ὥς ἔσται τῷ ἑορτάζοντι βουλευτόν, οὕτω δὴ καὶ ποιεῖν. Εἰσιέναι τὸν ἐπιστημονάρχην ἐν ταῖς δευτέραις ἐστιάσεσι καὶ ἐρευνᾶν, εἴ τινες ὀφείλοντες ἐν ταῖς πρώταις ἐστιαθῆναι παρελείφθησαν, ὅτου χάριν ἢ παράλειψις· καὶ εἰ μὲν ἢ πρόφασις εὐλογος, ἀναίτιοι, εἰ δὲ παράλογος, μὴ ἔαν αὐτοὺς ἐσθίειν ἐντελλόμεθα· οὐδὲ γὰρ τοῦτο ἐπαινετόν, τὸ ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ὑστερίζειν ἐν ταῖς ἐστιάσεσι, τοῦτό τοι καὶ κολαστέον αὐτό, καὶ ἀποτρεπτέον εἰς δύναμιν πάντοτε. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν ταῖς λιταῖς ἡμέραις τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Περὶ τῶν ἁγίων νηστειῶν.

Ι'. Ἐν δέ τοι ταῖς τῶν ἁγίων νηστειῶν οὐχ' οὕτως, καὶ πρόγε τῶν ἄλλων ἐν τῇ πρώτῃ καὶ (π. 194] μερίστῃ, ἧς κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν, ἤγουν τὴν δευτέραν τῆς πρώτης ἐβδομάδος, μὴδ' ἱερουργητέον, μήτε τραπέζης φροντιστέον ἢ βρώσεως· ταῖς μέντοι ἐξῆς ἡμέραις τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος, καὶ τραπέζης ἐπιμελητέον, καὶ βρώσεως τὸν αἰρούμενον μεταληπτέον, ἥτις δὴ ἔσται ἐξ ὁσπρίων διαβρόχων ὕδατι, καὶ ὠμῶν τινων ἴσως λαχάνων καὶ ὑπωρῶν, τὸ δὲ πόμα, θερμὸν ὕδωρ κυμίνῳ συνηρτυμένον. Ταῦτα δὲ ἄχρι τῆς παρασκευῆς. Ἐν ταύτῃ δὲ ἐφηγά τινα βρωτέον ὑμῖν ἐδέσματα δύο, ἐλαίου ἀμέτοχα· οἶνον τε ποτέον κρείττονα, μετὰ τοῦ μείζονος ἐξαγίου δεδόμενον διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, ἣν ὁ προεστὼς ὀφείλει ἐπιτελεῖν χρεωστικῶς καὶ παρακαλεῖν ὑμᾶς. Εἰ δέ τις ἕτερος ὑμῶν ἑορτάζειν ταύτην βούλοιο, τούτῳ διδόμεν ἄδειαν καὶ ὁστρακοδέρμοις τισὶ κατὰ τὴν τοῦ σαββάτου ἡμέραν τὴν ἀδελφότητα ἐστιᾶν, ἰχθυοῖ δὲ οὐκ οὐκ οὐκ χρῆσώμεθα. Ἡ μὲν

δὴ πρώτη ἐβδομάς τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς οὕτως ὑμῖν ἀνυέσθω.

Τοῖς δὲ σαββάτοις πᾶσι καὶ ταῖς κυριακαῖς τῆς αὐτῆς ἁγίας νηστείας δύο παρατιθέσθωσαν ὑμῖν ἐδέσματα μαγειρευτά, μετέχοντα καὶ ἐλαίου, (οδ.) διδύσθω δὲ καὶ εἰς πόσιν τὸ σύνηδες μέγα κρασοβόλιον, τὸ δ' αὐτὸ γινέσθω καὶ τῇ τετράδι τῆς μεσονησιτίμου, καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ μεγάλου κανόνος· ταῖς δὲ γε τρίταις καὶ πέμπταις ἄλλαις, δύο μὲν ἐδέσματα παρατεθήσονται ὑμῖν μαγειρευτά, οὐ μὴν δὲ καὶ ἀμφότερα ἐλαίου μέτοχα, ἀλλ' ἢ μόνον τὸ ἐν καὶ οἶνος δέ. τῷ ἐλάττονι ἐξαγίῳ μετρούμενος, ὅπερ ἐστὶ τοῦ μείζονος τὸ ἥμισυ, τὰς τοίνυν ἄλλας ἡμέρας, δευτέρας φημὶ καὶ τετράδας καὶ παρασκευάς, οὐκ οὖν ὑμᾶς μαγειρευτοῦ τινος, οὔτε οἶνου μεταληπτέον, ἀλλ' ἢ μόνων κυάμων ἐφθῶν καὶ τινων μικρῶν ὀπωρῶν, εἴπερ εἰσὶ, καὶ τοῦ κυμινάτου θερμοῦ ὕδατος· ἂν δὲ τούτων μιᾷ τύχοι τὴν μνήμην συνδραμεῖν τῆς εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου ἢ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, καταλυτέον, καὶ δύο ἐδέσμασιν ἐλαίου μετόχοις ἐστιατέον, καὶ οἶνου μεταληπτέον τῷ μείζονι μετρουμένῳ ἐξαγίῳ.

Περὶ ἰχθύων βρώσεως τῆς ἐν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ καὶ τοῦ
Εὐαγγελισμοῦ.

Καὶ ἰχθύων δέ, εἴπερ τις ἐκ φιλοχρίστων πεμφθεῖη παράκλησις ἀπογευστέον, οὐ μέντοι οἴκοθεν ὀψωνητέον ἐξεπίτηδες· καὶ ἐν μιᾷ δὲ τῶν τῆς πρώτης ἐβδομάδος ἡμερῶν, μίαν τούτων τῶν μνημονευθεισῶν ἑορτῶν φθάσασαν τελεσθῆναι, τιμητέον καὶ παρακλητέον ὑμᾶς, οὐ κατὰ τὰς (π. 195] προλεχθεῖσας ἡμέρας, ἀλλ' ἢ μόνῳ οἶνῳ, τῷ διὰ τοῦ μείζονος ἐξαγίου, καὶ γρούτῃ· τὰς δ' ἄλλας τοίνυν πάσας ἡμέρας τῆς ἁγίας ταύτης τεσσαρακοστῆς οὐκ ἐξέσται ὑμῖν ἰχθυοφαγῆσαι τὸ σύνολον, οὐδ' ἂν παράκλησις ἴσως πεμφθεῖη παρὰ τινος· ἂν τοίνυν αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ παρακαλῶν ὑμᾶς μεθ' ὑμῶν ἐστιαθησόμενος ἔκοιτο, τότε δὴ καὶ τοῦτο καταλυτέον διὰ τὴν διάκρισιν, ἵνα μὴ φανῶμεν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες.

Περὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς ἑορτῆς.

Τῆς ἑορτῆς δὲ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐνστάσης, λαμπρῶς ἑορταστέον εἰς δύναμιν, καὶ ἰχθύων μεταληπτέον οἴκοθεν ὀψωνισμένων, καὶ οἶνου ποτέον διὰ τοῦ μείζονος κρασοβολίου, οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τὴν αὔριον

εἴτι λείψανον τῆς χθεσινῆς τραπέζης βρωτέον ὑμῖν, καὶ οἴνου ποτέον ὁμοίως, καὶ ἰχθύων δὲ μὴ παραλειφθέντων, τὰ ἐλαιώδη δύο ἐδέσματα, τὸ τῆς ἑορτῆς ἐκπληρωτέον κατὰ τὰς λοιπὰς ἀπολελυμένας ἡμέρας. Ἰχθυοφαγήσομεν δὲ ἐν τῇ ἀγίᾳ ταύτῃ ἑορτῇ, ὡς εἴρηται, ἂν μὴ τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ ἐβδομάδι συνδράμοι. τότε γὰρ τοῖς ὀστρακοδέρμοις χρυσόμεθα μόνοις, μᾶλλον δὲ παρακληθήσόμεθα διὰ τὴν ἑορτήν, ἐπεὶ τὰς τρεῖς ἡμέρας ταύτης τῆς ἐβδομάδος, ἡγούν δευτέρα, τρίτην (οδ.) καὶ τετράδα, ἐπίσης ταῖς τῆς πρώτης ἐβδομάδος διάγειν εἰκόσι, ὁσπρίοις τισὶ διαβρόχοις, καὶ λαχάνοις ὡμοῖς, καὶ ὀπώραις ταῖς παρατυχοῦσαις ἀρκοῦμενοι, καὶ τῷ κυρινάτῳ θερμῷ πόματι. Εἰ δὲ ἡ προδηλωθεῖσα ἀγία ἑορτὴ ταύταις συνδράμοι τῶν ὀστρακοδέρμων, ὡς ἔφημεν, καὶ οὐκ ἰχθύων μεταληφόμεθα, οἴνου τε πόμεθα τῷ μείζονι ἐξαγίῳ, καὶ τὰ εἰκόσι τῇ ἑορτῇ πάντα ποιήσομεν, καὶ τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ συνδράμοι, καὶ τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ, καὶ αὐτῷ τῷ μόνῳ ἀγίῳ καὶ μεγάλῳ σαββάτῳ. Τῇ τοίνυν ἀγίᾳ πέμπτῃ, κατὰ τὰς ἀπολελυμένας ἡμέρας τῆς τεσσαρακοστῆς, ἡ ἐστίασις ὑμῖν ἔσται ἐν τε τοῖς ἐδέσμασι καὶ τῷ οἴνῳ τῇ μέντοι ἀγίᾳ παρασκευῇ οὐδ' ὅλως μαγειρευτέον, λαχάνων δὲ τινων ὡμῶν καὶ ὀπωρῶν καὶ οἴνου μεταληπτέον, τῷ μείζονι διδομένῳ ἐξαγίῳ διὰ τὸν ἐκ τῆς ἀγρυπνίας κόπον, ἐν δὲ τῷ ἀγίῳ σαββάτῳ, ἀπέστω πᾶσα μέριμνα περισπασμὸν ἐμποιοῦσα, μόνος δὲ διακλυσμὸς γινέσθω κατὰ τὸ ἔθος. Τοῦτον μὲν δὴ τὸν τρόπον ἡ ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ διαίτα τῶν τροφῶν ὑμῶν ἐχέτω, τῆς περὶ τῶν ἀσθενούντων φροντίδος τῇ διακρίσει τοῦ προεστώτος ἀνατεθείσης.

Περὶ τῶν μικρῶν (π. 197] δύο τεσσαρακοστῶν, τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Χριστοῦ γέννων.

Ἀμέλει γοῦν τὰ δὲ τῆς τῶν ἀγίων Ἀποστόλων αὐτίκα δὴ καὶ τυπωθήσεται. Μετὰ δὲ τὸ τελεσιθῆναι τὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν τῶν τε ὥρῶν καὶ τῆς θείας ἱερουργίας, ὡς τὸ Συναξάριον διέξεισι, καλεῖτω ὑμᾶς ἡ τράπεζα, κατὰ τὸν ἀνωτέρω διαταχέντα τύπον, ἐβδομης ὥρας ἐνισταμένης, ἐν ᾗ καὶ δύο ἐδέσματα σὺν ἐλαίῳ ἐφηγτὰ ὑμῖν ἐσθιέσθω, καὶ οἶνος πινέσθω ὁ διὰ τοῦ μείζονος ἐξαγίου. Ἀλλὰ καὶ δεῖπνος παρατιθέσθω, ἄρτου μικρὸν τι τρύφος, καὶ οἶνος ὁμοίως ὁ τοῦ μείζοντος ἐξαγίου διὰ τὸ καυσῶδες καὶ ξηραντικὸν τοῦ καιροῦ, οὐ μέντοι καὶ ἰχθυοφαγήσομεν οἰκοθεν ἂν δέ τις ᾖ παράκλησις, μεταληπτέον εὐχαριστοῦντας, ἐν γὰρ ταῖς δυοσί ταύταις ἤττοσι τεσσαρακοσταῖς τοῦτο κωλύειν

οὐ δίκαιον. Καὶ ἡ τῶν ἁγίων δὲ Χριστοῦ γέννων τεσσαρακοστὴ ὁμοία ἔσται τῇ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐν ταῖς βρώσεσι τε καὶ πόσεσι, μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι δηλαδὴ τὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν κατὰ τὸ Συναξάριον, δύο τούτοις μόνοις παραλάττουσα, τῷ τε μὴ καθεκάστην ἱερουργεῖν, ὁπότε καὶ νηστεία ἄγοιτο· οὐ γὰρ ἄρκει ἡ ἡμέρα, μικρὰ τις οὔσα, καὶ τῷ ἅπαξ ἐστιᾶσθαι, ἐννάτῃ γὰρ (οἪ.) ὥρα τὴν ἐστίασιν ὑμῖν παραθήσοι, νηστείας ἀγομένης, ὡς εἴρηται· νηστεία δὲ εἴη πάντως, ὁπότε μὴ Θεὸς Κύριος ἐν τῷ ὀρθρῳ, ἀλλ' Ἀλληλούια ψάλλοιτο. Οὕτως οὖν καὶ ταῦτα ἐχέτω.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἐορτάζεσθαι τὰς δεσποτικάς ἐορτάς καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

ΙΑ'. Πᾶσαι μὲν οὖν αἱ θεαὶ τε καὶ δεσποτικαὶ ἐορταί, αἱ τε τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης καὶ Εὐεργέτιδος ἡμῶν τῆς Θεοτόκου, ἐορταζέσθωσαν ὑμῖν τῶν ἄλλων πρὸς βατικώτερον, ἐν τε ψαλμοῖς φημί καὶ φωταψίαις καὶ αὐταῖς δὴ ταῖς ὑμῶν ἐστίασεσιν· ἡ δὲ γε τῆς ἁγίας αὐτῆς Μεταστάσεως ἐορτὴ, ἣν δὴ καὶ Κοίμησιν λέγομεν, λαμπρῶς ὑμῖν ἐορταζέσθω, λαμπρῶς καὶ πολυτελῶς, ἐορτὴ γὰρ ἐορτῶν, καὶ πανηγυρις πανηγύρεων ἔσται, ἐν ᾗ καὶ διαδόσιν ἐν τῷ πυλῶνι γίνεσθαι ἐντελλόμεθα, καθύσον ἄρχ θυνάμεθα, καὶ ἡ χεὶρ ὑμῶν εὐποροίη. Ἀρχούντως ἤδη περὶ τούτων διαλεχθέντες, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίως μνημονεύσομεν.

Περὶ τοῦ ἐλευθέραν εἶναι τὴν μονὴν καὶ αὐτοδέσποτον.

ΙΒ'. Ἐντελλόμεθα οὖν πᾶσιν, ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ παντοκράτορος, ἐλευθέραν εἶναι τὴν ἁγίαν ταύτην μονὴν ἀπὸ πάντων, αὐτοδέσποτον τε καὶ ἰδιοδέσποτον, καὶ μηδέ τισιν ὑποκειμένην δικαίοις, βασιλικοῖς τυχόν ἢ ἐκκλησιαστικοῖς, ἢ προσωπικοῖς, (π. 198) ἀλλ' ὑπὸ μόνῃς τῆς πανμνήτου Θεοτόκου καὶ Εὐεργέτιδος, καὶ τῆς τοῦ παμμάκαρος καὶ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν εὐχῆς, καὶ τοῦ καθηγουμενεύοντος ἐν αὐτῇ, ἐφορᾶσθαι τε καὶ διειθύνεσθαι, καὶ κυβερνᾶσθαι καὶ ἄγεσθαι, ἔτι γε μὴν καὶ τοῖς χρυσοβούλλοις τῶν αὐοιδίμων βασιλέων, οἷς τὸ ἐλευθέρον καὶ πάσῃ ἐξουσίᾳ ἀκαταδούλωτον ὑμῖν ἐμπεδοῦται στερρότερον, ἀπερικλόνητον τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ὅλον ἀπαρασάλευτόν τε καὶ ἀπαρατρέπτον ἔχετε. Εἰ δὲ καὶ τις βουληθεῖη ποτὲ ἐν οἰωδῇποτε χρόνῳ, καθ' οἷονδῇτινα τρόπον, κατα-

δουλώσασθαι ταύτην ἢ ὑπαγαγέσθαι ἢ ὑπὸ ἐξουσίαν τινὸς ποιήσασθαι, καὶ βασιλεὺς ἢ, καὶ πατριάρχης, καὶ ἄλλος τις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἢ συγκλητικῶν, καὶ αὐτὸς ὁ ταύτης προεστὼς, ἢ ὁ οἰκονομῶν, ἢ τίς ἀπλῶς τῶν ἐν ταύτῃ ἀδελφῶν ἐξ ἐπηρείας δαιμονικῆς παρακεκινημένος, οὐ μόνον ἔνοχος ἔσται τῷ θεῷ σῶματι καὶ αἵματι τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ Θεομήτορι καὶ Δεσποίνῃ ἡμῶν τῇ Εὐεργέτιδι, ἀλλὰ καὶ ἀνάθεμα ἔστω, καθὼς φησὶν ὁ θεὸς Ἀπόστολος, καὶ τῆς ἀρχῆς τῶν τριακοσίων δεκκοκτὼ ἀγίων Πατέρων κληρονόμος γένοιτο, καὶ τῷ προδότῃ σύγκληρος Ἰούδα, καὶ τοῖς Ἄρον ἄρον σταύρωσον αὐτόν, καὶ Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, κραυγᾶσαι συναρίθμιος, (οδ.) ὅτι τὸ πολλοῖς ἰδρῶσι καὶ κόποις ἐξ ἀγριδίου εἰς μοναστήριον ἀποκαταστάν, καὶ παρ' αὐτῶν τῶν συστησαμένων ἐλευθέρως ἔχειν διαταγέν, αὐτὸς καχοτρόφῳ γνώμῃ καὶ δολερᾷ ὑπὸ ἐξουσίαν ἀνθρώπων, ἴσως διεφθαρμένων καὶ πονηρῶν, καὶ πρὸς οὐδὲν ἄλλο βλέπόντων ἢ κέρδος ὑλέθριον, ἀθλίως ὁ ἄθλιος πεποιτῇ. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν ἀοιδίμων βασιλέων σταυρούς, οὓς ἐκεῖνοι φιλοθέῳ γνώμῃ τοῖς ἐαυτῶν ἐνεχάραξαν χρυσοβούλλαις τὴν ἐλευθερίαν ἐπιβραβεύοντες τῇ μονῇ, ὁ τρισάθλιος ἐκεῖνος καὶ τρισκατάρατος, ὅς ἂν καὶ εἴη, καταπεπατήχοι τε καὶ τὸ μηδὲν ἐλογίσατο ὑπὲρ ὧν τί ἂν καὶ διαπραξάμενος ὕστερον οὐκ ἔσται ὑπεύθυνος; Ἦτω γοῦν καὶ ταῦτα τουτονὶ τὸν τρόπον διωρισμένα.

Περὶ τῆς χειροτονίας τοῦ ἡγουμένου καὶ τοῦ οἰκονόμου, καὶ περὶ τοῦ μὴ ἐξεῖναι τῷ ἡγουμένῳ εἰς τὴν πόλιν ἰέναι ἢ ἀλλαχοῦ που μακράν, ὥς τε τῆς μονῆς ἔξω κοιτάζεσθαι, ἄνευ τῶν ἀναταττομένων ἐνταῦθα τριῶν αἰτιῶν¹⁾).

ΙΓ'. Χρήσιμον δ' ἂν ἔσται λοιπὸν καὶ περὶ τῆς χειροτονίας τῶν διακονητῶν ἐπιμνησθῆναι, ὧν πάντως πρώτη ἢ πρώτη ἔσται, ἢ τοῦ ἡγουμένου φημί, πλὴν ἀλλὰ μικρόν τι περὶ τούτου πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀπολογητέον ἀγάπην. Ἐγὼ μὲν ἐν Κυρίῳ μου, ἀδελφοί, δεῖν ἔκρινα πρότερον δύο (π. 199] εἶναι τοὺς ἡγουμένους, ἓνα μὲν ἐγκλειστον, ἕτερον δὲ ἄνετον· θνήσκοντος δὲ γε τοῦ ἐγκλειστοῦ, τὸν ἄνετον εἰσιέναι τὸ ἐγκλειστρον, ἄλλον δὲ ἀντ' αὐτοῦ πάλιν ἄνετον παρ' ὧν καὶ τοῦ ἐγκλειστοῦ ἀποκαθί-

¹⁾ Ἡ τοῦ ἡγουμένου καὶ τοῦ οἰκονόμου αὕτη ὑπόθεσις ἐν ἑπτὰ φύλλοις διαλαμβάνεται.

στασθαι, καὶ ἐν' οὕτως ἔχει, αὐτὸς ἐγὼ πεποίηκα τὴν ἀρχήν, ὥς δὴ περ ἴστε καὶ αὐτοί. Ἀλλὰ τὸ ὑπὸ τὴν ἐκάστου προαίρεσιν κείσθαι τὸ ἀγαθὸν ἐπιστάμενος, οὐ βίαν ἐπενεγκεῖν δεόν ἐλογισάμην τοῖς μετ' ἐμέ, τὸ γὰρ ἐξ ἐντολῆς ἔχειν τὸν ἀνετον ἡγούμενον ἄκοντα εἰσιέναι τὸ ἐγκλειστρον μετὰ θάνατον τοῦ ἐγκλειστού βία τις ἀντικρυς καὶ ζυγὸς ὁ βαρύτερος, ἀλλ' οὐδὲ τῷ κοινοβίῳ συντεῖνον ἐς τὰ πολλὰ τὸ πρᾶγμα σκοπούμενον εὐρηται. Διὰ τοι ταῦτα, κρεῖττόν τι, ὥς οἶσμαι, προβλεψάμενος, ἓνα τῶν [τὸν] ἡγούμενον εἶναι κέκρινα μετὰ τὴν ἐμὴν ἀποβίωσιν. Ἔστω οὖν εἷς, εἰ μὲν βούλοιτο, ἐγκλειστος· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο καταλυτέον εἰς ἅπαν, εἰ δὲ μὴ βούλοιτο, ἀνετος καὶ πάντοτε συνὼν ὁμῖν ἀχωρίστως.

Οὐδὲ γὰρ ἐξέσται αὐτῷ πρὸς τε τὴν πόλιν ἰέναι καὶ ἀλλαχόσε μακράν· οὐ πρὸς συγγενοὺς ἐπίσκεψιν, οὐ πρὸς φίλου, οὐδὲ τινος τῶν συνήθων, οὐκ ἄρχοντος, οὐχ' ἐτέρου τοῦ οἰουδὴ περ προσώπου ἀρρωστούντος ἢ ἀποθνήσκοντος, οὐ χάριν ἄλλης τινὸς αἰτίας εὐλόγου ἢ ἀλόγου ἢ καὶ ἀναγκαιοτάτης, ἀλλ' ἐξελεύσεται ἐν τε τῇ περιοχῇ τῆς μονῆς, (οδ.) ἐν τε τοῖς πλησιάζουσιν αὐτῇ προαστείαις ἡμῶν, ἀφ' ὧν συντόμως ὅτι πάλιν ὑποστρέφων, μὴ ἔξω που ταύτης κοιταζόμενος φωραῖθῃ. Ἐξελεύσεται δὲ καὶ βασιλέως τυχόν ἢ πατριάρχου προσκεκληχότων αὐτόν, ἐπιδρομῆς τε γινομένης τινῶν πολεμίων, ὁπότε καὶ ἄκοντες πάντες μεταναστεύομεν. Ταύταις μόναις ταῖς αἰτίαις ἔξει ἀκωλύτως τῆς ἐπὶ τὴν πόλιν προόδου, ὥς τῆς ἀκηθίας χάριν, ἐπὶ τὰ δηλωθέντα προάστεια, δεσμός γὰρ τούτῳ ἐπικεῖσεται ἅλυτος, καὶ τεῖχος ἀνυπέρβατον, κατὰ τὸν θεῖον Δαβὶδ, λογισθήσεται, καὶ ὥς τις αὐτῷ θύρα ἐπιζυγωθήσεται τῆς ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν πόλιν προόδου καὶ τῆς ἀλλαχόθι κοιτάσεως, ἢ ἐν Κυρίῳ Θεῷ παντοκρατορι ἡμῶν ἐντολή, ἣν, εἰ παραβραίη ποτέ, ἀντ' οὐδενὸς λογισάμενος, ἀκοινωνήτος ἔσται. Ταῦτα μὲν ὥς ἂν μηδέποτε τῆς μονῆς ἐξέρχοιτο ὁ προεστώς· χρεὼν δὲ ἄρα καὶ πῶς αὐτόν δεῖ χειροτονεῖσθαι διαγράψαι. Μετὰ τὸ ἐμὲ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ἐχμετρησαί ζωὴν, συνδιασκεψάμενος ὁ ὑπ' ἐμοῦ καταλειφθεὶς προεστώς μετ' ὀλίγων τινῶν ἐξ ὁμῶν, ὧν δὴ πού πάντως ὑπάρχει τὸ τῶν ἄλλων προσέχειν ἐν τε βίῳ καὶ τρόπῳ καὶ λόγῳ καὶ ἡθελ καὶ τάξει, καὶ τῇ πνευματικῇ καταστάσει καὶ διαγωγῇ, ἐκλεγέσθω τὸν πάντων προσέχοντα ἐν πᾶσι τούτοις, καὶ εἰς οἰκονόμον προχειρίζετω, (π. 200) προχειρίζετω δὲ τρόπον τιόνδε. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου καὶ τὴν συνήθη τοῦ ἱερέως εὐχήν, Τρισαγίου παρὰ πάντων γινομένου, ποιείτω τρεῖς βαθείας γονυκλισίας ἔμπροσθεν καὶ πλησίον τοῦ θεοῦ βήματος ὁ ἐκλεγμένος, εἴτα καὶ αὐτὰ τὰ ἱερὰ καὶ θεῖα εἰκονί-

σματα καὶ σεβάσμια τοῦ τε Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ αὐτῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ κοινῆς Εὐεργέτιδος· εὐλαβῶς ἀσπαζέσθω. Μετὰ δὲ ταῦτα τῷ προεστῶτι τὴν προσήκουσαν ἀπονεμέτω προσκύνησιν, εἰδ' οὕτως ὑποκλινῇ τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν ἐκείνῳ διδόντω καὶ ἀπερικάλυπτον, κάκεινος, τῷ τιμῇ ταύτην σφραγίζων σταυρῷ, οὕτω πως εὐλαβῶς λεγέτω „Ἡ πρεσβεία τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου, διὰ τῶν εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων, προχειρίζεται σε οἰκονόμον τῆς μονῆς“. Ἐπειτα, τὸν ἐν Κυρίῳ δοὺς αὐτῷ ἀσπασμόν, εἰς τὸν ἀρμόζοντα τόπον ἱστάτω. Καθεξῆς οὖν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἀσπαζέσθωσαν, μετὰ δὲ καὶ τὸν ἀσπασμόν, δόξα μὲν τῷ Θεῷ ἀναφερέσθω καὶ ἀπόλυσις ἐπέσθω τῇ συνήθει τοῦ ἱερέως εὐχῇ. Τοῦτον τὸν οἰκονόμον ἀπτότως τὴν διακονίαν αὐτοῦ τελοῦντα, καὶ Θεῷ καὶ ὑμῖν δόκιμον ἀποφανθέντα, κρινόμενόν τε παρ' ὑμῶν εἰς ἡγουμενείαν ἐπιτήθειον, εἰ μὲν προγνοίῃ ὁ προεστὼς τὴν ἐντεῦθεν ἑαυτοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημίαν, εἰς προστασίαν ὑμῶν ἀντικαταστήσοι, ἀρχούσης ἤδη τῆς ἐν τῇ οἰκονομίᾳ (οδ.) ἀδιαπτώτου ἐνεργείας αὐτοῦ εἰς δοκιμασίαν τε καὶ πρόκρισιν, καὶ τῆς πνευματικῆς ἐν πᾶσιν, ὡς δεδηλωται, αὐτοῦ ἀναστροφῆς· εἰ δὲ μὴ προγνοὺς ὁ ἡγούμενος τελευτοίῃ, ἀλλ' ὑμεῖς, οἱ πρόκριτοι τῶν ἄλλων δηλονότι καὶ εὐλαβέστεροι, τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ τοῦτο δὴ τὸ τυπικὸν ἐπιτιθέντες, προσερείσαντές τε καὶ τὴν βακτηρίαν αὐτῇ, προτρέποιτε τὸν προκριθέντα, εἰσελθόντα τὸ ἅγιον βῆμα, μετὰ τὸ ὀφειλόμενον Τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια ταῦτα· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς. Κύριε, Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψαι. Δόξα καὶ νῦν, Μονογενές, ὁμοούσιε τῷ Πατρὶ σου καὶ τῷ Πνεύματι, καὶ τὰ τριάκοντα Κύριε ἐλέησον, ποιήσαντά τε βαθείας γονυκλισίας τρεῖς ἐπὶ τῆς ἀγίας τραπέζης, λαμβάνειν ἐκεῖθεν τὸ τυπικὸν καὶ τὴν βακτηρίαν, ἐπιφωνούντων πάντων τὸ Ἄξιος, καὶ ἐξιόντα ἵστασθαι εἰς τὸν ἀρμόδιον τόπον, καὶ ὑπὸ πάντων ἀσπαζέσθαι, καὶ τὸ ἐξῆς εἶναι ὑμῶν ἡγούμενον ἰσοχειροτόνητον. Εἴτ' αὐθις αὐτόν τε καὶ ὑμᾶς τὸν πάντων ἐκλέγεσθαι κατ' ἀρετὴν ὑμῶν διαφέροντα, καὶ εἰς οἰκονόμον ἀποκαθιστάν, κατὰ τὴν ἄνωθεν εἰρημένην διάταξιν. Ταῦτα μὲν οὕτω.

Τὰ δ' ἐξῆς οὐκ ἐβουλόμην γραφῇ παραδοῦναι, οὐδὲ γὰρ ἔδει τὸν ἅπαξ εἰς τοῦτο προκεχρισμένον τῆς αὐτοῦ στάσεως τε (μ. 201) καὶ τάξεως μεθιστάν, ἀλλ' ἦν μὲν ἦν, ἀρεστόν τοῦτο καὶ ἀπόδεκτον, εἴπερ καὶ αὐτοὶ ἄτρεπτοί τε καὶ τὸ παντελὲς ἀναλλοιώτοι πρὸς τὰ καλὰ διεμένοντες, ἐπεὶ δὲ τοῦτο οὐκ ἔστι, τρεπόμεθα γὰρ πολλάκις καὶ ἀλλοιούμεθα, οἷα τὰ ἀνθρώπινα, καὶ τιμῆς ἀξιούμενοι πρὸς τὴν τῶν καλῶν ἐργασίαν μᾶλλον χυνοῦμεθα, εἴτε ῥαθυμία εἶχοντες τὰ πολλὰ, ὡς φι-

λούσης τῆς ἀρχῆς τοὺς εἰς αὐτὴν ἀνηγγμένους ὑποχαυνοὺν, ὅποτε πλείω τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν προσοχὴν ἀσχεῖν ἔδει, εἴτε καὶ τὴν ἀρετὴν ἐκ πρώτης μὲν ὑποκρινόμενοι διὰ τὴν ὁρεξίν τῆς ἀρχῆς καὶ τὴν ἐπιτυχίαν, τυχόντες δὲ ταύτης, εὐθύς εὐρισκόμεθα μένοντες ὅπερ ἡμεν κατὰ τοὺς πολυπόδας, οἷ, παρὰ μειζόνων ἰχθύων διωκόμενοι, τῶν παρακειμένων πετρῶν ἀπρίξ ὀρασσομένοι, τοῦτ' αὐτὸ πέτρα τυγχάνειν ἀτεχνῶς ὑποκρίνονται. ἡνίκα δὲ τὸν κίνδυνον διαὐράσουσιν, πολυπόδες αὐθις, ὅπερ ἦσαν, γνωρίζονται. Διὰ ταῦτα καὶ γραφῇ δοτέον τὸ πρᾶγμα, καὶ κολαστέον εἰς δύναμιν.

Περὶ τοῦ δι' ἃς ἀνετάξατο αἰτίας ὁ κήτωρ τὸν οἰκονόμον μειψιτᾶν καὶ ἄλλον τὸν ἄξιον καθιστᾶν.

ΙΔ'. Εἰ μὲν οὖν ἄτρεπτος μένῃ ὁ οἰκονόμος, τῆς ἀρετῆς ἐπιεικῶς ἀντεχόμενος, δι' ἣν καὶ ταύτης (οδ.) ἡξιώθη τῆς τάξεως, ἀμετακίνητος ἔσται τῆς διακονίας καὶ ἀδιάπτωτος, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ τῆς ἡγουμενείας ὡς ἄξιος ἐπιβήσεται, εἰ δ' ἀδόκιμόν τε καὶ ἀσύμφορον ὁ χρόνος αὐτὸν ἀπελέγξῃ, ὡς εἴτε τῆς διακονίας ἀμελῶς τε καὶ καταφρονητικῶς ἐχόμενον, εἴτε τοῖς ἑαυτοῦ συγγενέσι χαρίζομενον, εἴτε τι τῶν τῆς μονῆς νοσφιζόμενον, εἴτε ταραχώδη τινὰ καὶ στασιαστὴν ἀποδεικνύμενον, καὶ πρὸς τὰς τοῦ προεστώτος ἐυλόγους διατάξεις ἀντιλέγοντα, εἴτε τὰ τῆς μονῆς ὑποτιθέοντα τινὲ καὶ καταπροδιδοῦντα, εἴτε τι τῶν τοῦ τυπικοῦ διαταγμάτων παραθραύοντα ὅλως, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ στοιχοῦντα θελήμασιν, ἢ καὶ σωματικοῖς τις πάθεσι προφανῶς συμφορόμεν, ἢ ἀλόγῳ προσπαθείᾳ τινὸς παρὰ τὴν λοιπὴν συνδούμενον ἀδελφότητα καὶ διὰ ταῦτα καὶ πρὸς κυβέρνησιν ψυχῶν ἀνεπιτήδειον ἐλεγχόμενον, εἴη τε ἄλλος, ὁ πᾶσι κομῶν τοῖς καλοῖς, καὶ τὴν ἀρετὴν ἐκείνου κρείττων καὶ ἀδιάβλητος, αὐτὸς ἐκείνου πάντως προτιμηθήσεται. καὶ εἰς τὴν οἰκονομίαν προβήσεται, ἢ καὶ ἡγουμενείαν, οὗτος δὲ μεταστήσεται, καὶ πάλιν ὑποταγήσεται. Ταῦτα γοῦν, ζῶντος τοῦ ἡγουμένου καὶ ἀταράχως τὴν ὁμῶν ἀγάπην διακυβερνῶντος, εἰ δὲ γε προαπέλθοι μὲν ὁ ἡγούμενος, τὸν κακὸν (π. 202] τοῦτον οἰκονόμον μὴ μεταστήσας, ἔστι δὲ ὁ τούτου ὑπερτερῶν ἐν τοῖς κατορθώμασι, καὶ τοῖς προκρίτοις ὁμῖν, οἷς καὶ τὸν ἡγούμενον χρᾶσθαι συμβούλοις εἰρήκαμεν, ἀρέσκων, ὁμογνωμονεῖτέ τε καὶ ὑμεῖς ἐπ' αὐτῷ καὶ σύμφωνοι γίνεσθε πάντες, προκρινέσθω παρ' ὁμῶν καὶ εἰς τὴν ἡγουμενείαν ἀπεντεῦθεν προβεβλήσθω, καὶ μετ' αὐτοῦ φροντιστέον ὁμῖν ἐτέρου οἰκονόμου τοῦ κρείττονος. Εἰ δ', ὁ μὴ ὁφίη Θεός, πρὸς τι-

νῆς καὶ ὁμαῖς· αὐτοὶ διὰ διαστάσεις καὶ διαφωνίας χωρήσεται. αὐτὸς ἔσται ὁμῶν προεστώς, ὁ κακὸς οἰκονόμος, διὰ τὸ ἀθύρουβόν τε καὶ ἀστασίαστον· δύο γὰρ κακῶν προκείμενων, τὸ μὴ χεῖρον βέλτιον, καὶ κρεῖσσον μικρόν τι παραβλαβῆναι ἐπὶ τῇ τοῦ ἀδοκίμου τούτου προστασίᾳ, ἢ παντελῶς ἀχρειωθῆναι ὁμαῖς, ἐπὶ στάσεις ἐκτραπέντας καὶ μάχας, ἢ καὶ μνησικακίας· εἰρηνευόντων γὰρ ὁμῶν καὶ τὴν εὐνομίαν φυλαττόντων, οὐκ ἔστιν οὐδὲ μικράν τινα βλάβην ὁμῖν ἐγγενέσθαι πρὸς τῆς τοῦ ἀδοκίμου τούτου προστασίας, στασιαζόντων δὲ καὶ διαπληκτιζομένων, πάντα ἐψέταται τὰ κακά. Ἰνα δὲ μὴ κάκεινος τῇ ἐφέσεως, ὥσπερ καὶ τῆς ἐξουσίας, ὁραζόμενος ἀπεριμερίμνως τε ἔξοι, καὶ ἀδιόρθωτος ὅλως μείνοι καὶ πάμπαν ἀνίατος, οὐδὲ τοῦτο παριδεῖν ἄξιον. [οδ.] Εἰ μὲν οὖν ἑαυτοῦ ποτὲ γενόμενος, τῶν τε προφανῶν κακῶν ἀπόσχοιτο, τῆς τε πρὸς τὰ κρεῖττονα καὶ σωτηριώδη φερούσης ἄπτοιτο, ἔστω καὶ ἡγούμενευέτω, κἂν εἰ καὶ μικρόν οὐκ εὐδοκίμη. Εἰ δ' ὁ αὐτὸς εἴη ἔτι μὴ τῶν κακῶν ἀποσχόμενος, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον αὐτοῖς ἐπεκτεινόμενος, ὁμεῖς δὲ εἰς ἓνα συνίοιτε καὶ ὁμογνωμονοῖτε, τὸν κρεῖττονα δηλονότι, τηνικαῦτα ἐκείνον μὲν τὸν ἀδόκιμον μετατιθένα· ἐντελλόμεθα τῆς προστασίας ὁμῶν, τὸν δὲ παρ' ὁμῶν ἐκλεγέντα προβιβάσθηναι εἰς ἡγούμενον, καὶ τὸν ἀπόβλητον, εἰ βούλοιτο, καθῆσθαι μὲν εἰς κελλίον τῆς μονῆς, δευτέρας δὲ ἀξιουῖσθαι στάσεώς τε καὶ ἔδρας τῷ ἡγουμένῳ, ἐν τε τῇ τραπέζῃ, φημί, καὶ ταῖς λοιπαῖς συνελύσεσι, βρώσει τε καὶ πόσει καὶ λοιπῇ πάσῃ διαίτῃ τοῦ κοινοβίου ἀρχούμενον· ἐξιέναι μὲντοι τῆς μονῆς καὶ ἡ βουλευτὸν αὐτῷ ἵεναι ἰδίῳ θελήματι οὐκ ἐπιτρέπομεν, μελήσει δὲ ἄρα καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ προεστῶτι. Εἴεν. Ἀλλὰ παρακαλῶ ¹⁾), τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ποιούμενα, παρακαλῶ, μᾶλλον δὲ καὶ ἐντέλλομαι, καὶ μάρτυρα τοῦ λόγου τὸν Θεὸν ἐπικέκλημαι, ὥς καὶ τοῦ πράγματος ἔφορον. τῆς τῶν προεστῶτων ἢ καὶ τῶν οἰκονόμων δοκιμασίας τε καὶ προκρίσεως παρ' ὁμῶν γινομένης, πρὸς ὁμαῖς γάρ μου καὶ πάλιν ὁ λόγος, οἵτινες ἂν εἰς τοῦτο κριθεῖητε, ἀπέστω (π. 203) ἔρις, ἀπέστω φθόνος, ἀπέστω πᾶσα ματαία προσπάθεια καὶ χάρις ἀλόγιστος, κρίσις δὲ τοι ὁριθῇ καὶ στοχασμὸς ἀκριβής, καὶ στάθμη δικαιοσύνης, καὶ ἀληθείας ἀκρίβεια συνιέτωσαν, καὶ ὥς αὐτοῦ ἐφορῶντος τοῦ τὰ πάντα βλέποντος ὀφθαλμοῦ, καρδίας τε καὶ νεφροῦς ἐξετάζοντος, οὕτω παρ' ὁμῶν ἢ κρίσις τε καὶ ἡ δοκιμασία γινέσθω· εἰ γὰρ καὶ τι ἀνθρώπινον ὁμεῖς νοσήσαντες, τὴν κρίσιν ἐσφαλμένην ἐξάξοιτε, σκοπή-τέον ὅποι προβῇ τὸ κακόν, καὶ πόσα τὰ παρέποντα βλαβερά λογιστέον,

¹⁾ На поляхъ киноварью замѣчено: "Ορα φοβερόν.

ὧν τὸν λόγον εἰ δικαίως ὁ δίκαιος καὶ ἀπαραλόγιστος δικαστὴς εἰς πρα-
τόμενος ἔσται ἀφ' ὑμῶν, οὐκ οἶμαι, τίνα ἂν τὸν ἀπόλογον ποιησάμενοι,
τὴν κατάκρισιν ἐκφυγεῖν θυνήσαιοι, οἳ γε, φεῦ! κακῶ καὶ ὀλεθρίῳ προ-
κρίματι τὸν ἀνάξιον προκεκρίκατε, καὶ τοσαύτην ἐνήκατε τὴν βλάβην οὐ-
μόνον ἐκείνῳ, ἀλλὰ δὴ καὶ σφίσι αὐτοῖς, καὶ τοῖς σὺν ὑμῖν πᾶσι λοι-
ποῖς, ὡς αὐτῷ τε τούτῳ καὶ ἑαυτοῖς τὴν ἀπώλειαν μετὰ τῶν ἄλλων
προυξηνηκότες· οὐ χωρήσεται τοίνυν εἰς διαμάχας καὶ ἀμφιγνωμοσύνας
προκρίνοντες, ἀλλ' ἐν ὁμογνωμοσύνῃ καὶ συμφροσύνῃ τὸν ἐκλελεγμένον
ἐκλέγοισθε· ἀμέλει καὶ τοῦ προεστῶτος δὲ ζῶντος, μέλλοντες (οδ.) ἐπι-
λέγεσθαι τὸν ἐπίλεκτον, ἂν μὲν πρὸς μίαν δράμοιτε συμφωνίαν καὶ βού-
λησιν, οὐκ ἀντιτεθῆσεται ὑμῖν ὁ ἡγούμενος, ἐπόμενος δὲ μᾶλλον ἔφεται
τῇ συνδρόμῳ ὑμῶν γνώμῃ καὶ ὁμοβούλλῳ, καὶ τὸν παρ' ὑμῶν ἐκλελεγ-
μένον προχειριεῖται, εἰ δ', ὅπερ ἀπεύχομαι, τὸναντίον διχογνωμονεῖτέ τε
καὶ ἀμφιρρέποιτε, ἐκείνος ὑμῶν μηδένα λόγον ποιούμενος, ὃν ἂν αἰροῖτο,
προτιμῆσεται.

Περὶ τοῦ τῷ προεστῶτι τοὺς ἀδελφοὺς ἐξαγορεύειν, καὶ μηδένα τούτων
ἄλλον ἔχειν πατέρα πνευματικόν, κακεῖνῳ τοὺς οἰκείους προσανατιθέναι
λογισμούς.

ΙΕ'. Ὑποτίθῃμι δὲ καὶ πᾶσιν ἀπλῶς, ἀδελφοί, ἅμα τῷ προχειρι-
σθῆναι ὑμῖν τὸν ἡγούμενον σπεύδειν τὰ τῶν ψυχῶν αὐτῷ ἀνατιθέναι
κινήματα πάντα, καὶ τοὺς λογισμοὺς ὑμῶν τοὺς ψυχοβλαβεῖς ἐξομολογεῖ-
σθαι, ἵν' ἐντεῦθεν αὐτίκα τὴν πρὸς αὐτὸν σχέσιν τε ὑμῶν καὶ διάθεσιν,
ὅποια, χαρακτηρίζοιτο, λογισμοὺς δέ, οὐ τοὺς προεξαγορευθέντας τοῖς
προλαβοῦσι, φάμεν. ἀλλὰ τοῖς ὁσημέραι καὶ ὥραι παρενοχλοῦντας ὑμᾶς·
οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ἀνθρώπους ὄντας ὑμᾶς, μὴ καὶ λογίζεσθαι τι
πονηρὸν ποτέ, καὶ μὴ ἀναβολῇ τὸ καλὸν ἦτε διδόντες, ὅπερ οὐ δεῖ,
ἀλλὰ σὺν προθυμίᾳ πάσῃ καὶ σπουδῇ πρὸς τοῦτο τρέχετε, ὡς ἂν ἐν
ἦτε πάντες, τὸ αὐτὸ φρονοῦντες, τὸ αὐτὸ λογιζόμενοι, ὅφ' ἐνὶ καὶ τῷ
αὐτῷ ποιμένοι (π. 204] ποιμαινόμενοί τε καὶ ὁδηγούμενοι, καὶ καθσπε-
ρεῖ τις χρυσὴ σειρὰ ἀλλήλοις συνδούμενοι, ἀλλήλων τε περιέχουσιν, καὶ
εἰς ἓν συναρμολογοῦσθε σῶμα ὑπὸ μιᾷ κεφαλῇ, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστο-
λον, τῇ ἀρχιτεκτονίᾳ τοῦ Πνεύματος· εἰ δέ τις, ὢν ἀκαμπτὴς καὶ ἀμείλι-
κτος, ἀτεράμων τε καὶ ἀνένδοτος, τῷ ἑαυτοῦ τε στοιχῶν θελήματι, μὴ
βούλοιτο τὴν πρὸς τὸν προεστῶτα ἐξομολόγησιν ποιεῖσθαι, ἀλλ' ἄλλον ἑαυ-
τοῦ καὶ οὐ τοῦτον πνευματικόν ἐπιγράφειτο πατέρα, κακεῖνῳ τοὺς λογι-
σμοὺς προσανατιθέναι διατείνειτο, ἔξω που καὶ μακρὰν τῆς ἡμετέρας ποί-

μνης γινέσθω, παρευθὺ διωκόμενος καὶ μηρὲ φειδὼ λαμβάνων μὴ ὁ ἔλεον, ἀλλ' ὡς ἑαυτὸν ἀλλοτριῶν, οἷς ἄρα κακῶς, ὁ Θεοῦ πάντα βλέποντες ὀφθαλμοί, κακῶς καὶ λίαν ἐπικινδύνως βεβούλευτο, ἀποσκορακίζέσθω τῆς μονῆς καὶ ἀλλοτριούσθω, καὶ ξένος τῆς ἡμετέρας ἦτω μερίδος καὶ συναυλίας, διαίτης τε καὶ ὁμιλίας, ὡς διασπασμοῦ καὶ διαστάσεως, καὶ πάσης ἄλλης ἀκαταστασίας, καὶ ταρχχῆς, καὶ βλάβης αἵτιος οὐ τῆς τυ-
χούσης. Οὕτως μὲν δὴ οὗτος.

Παραίνεσις πρὸς τοὺς ἀδελφούς περὶ τῆς πρὸς τὸν προεστῶτα τιμῆς καὶ
εὐλαβείας καὶ εὐπειθείας.

ΙΣ'. Ὑμεῖς δέ, ἵνα πρὸς ὑμᾶς καὶ πάλιν τρέφωμαι, εἰητέ μοι
πᾶσαν τιμὴν, πᾶσαν εὐνοίαν, πᾶσαν εὐλάβειαν, πᾶσαν ὑποταγὴν (οδ.)
ἀδιάκριτον, πᾶσαν εὐπειθεῖαν τῷ ἡγουμένῳ ὑμῶν ἀποσώζοντες, καθά-
περ τινὶ τῶν θείων πατέρων εἴρηται, ψησί γάρ· „Εἰ γὰρ ὑπὲρ ὑμῶν
οἱ ὑμῶν ἐπιμελλόμενοι λόγον ἀποδοῦναι μέλλουσι, πῶς οὐχὶ κατὰ πάν-
τα τούτοις ὑποταγησόμεθα. καὶ ὡς κεφαλῇ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώμα-
τος ὑπακούομεν τε καὶ ἐξυπηρετήσομεν“: Καὶ ὁ θεὸς δὲ καὶ μέγας
ἀπόστολος Παῦλος οὕτως ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους αὐτοῦ ἐπιστολῇ φάσκει·
„Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπαίχετε. αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες.“ Ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀλλή-
λους ἀγάπην, εἰρήνην, ὁμόνοιαν φυλάττοντες, εἰητέ μοι, ἀλλήλων ὑπερ-
καιόμενοι ἐκ φιλοστοργίου γνώμης, ἀλλήλους ὑποστηρίζοντες, νουθετοῦντες,
παρακαλοῦντες, ἀνεχόμενοι, κατανοοῦντες ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγά-
πης καὶ καλῶν ἔργων, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, πᾶν εἴ τι χρηστόν, εἴ τι σωτή-
ριον, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, σπεύδοντες κατορθοῦν εἰς δύναμιν,
ψησί γάρ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· „Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα
ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς καὶ γὰρ ὑμᾶς ἠγάπησα“, καὶ πάλιν· „Ἐν τούτῳ
γινώσκονται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστέ, ἐὰν ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.“
Ὅρατε, τίνας ἐσόμεθα μαθηταί, ταῦτα φυλάττοντες; ὁράτε, (π. 205)
οἷας δόξης καὶ μακαριότητος καὶ ἀγαλλιάσεως τυχεῖν μέλλομεν τῷ φι-
λανθρώπῳ Δεσπότη μαθητευόμενοι; Τοιγαροῦν, πάσῃ σπουδῇ, πάσῃ ду-
νάμει, πάσῃ προθυμίᾳ τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ περιεχόμεθα.

Παραίνεσις πρὸς τὸν προεστῶτα.

ΙΖ'. Καὶ σὺ δέ, ὦ πάτερ πνευματικέ, τῆς ἱερᾶς ταύτης πόλιν καὶ ὁδηγέ, μέτριος ἔσο τοῖς ἀδελφοῖς, κηδεμονικός, καὶ τὸ ὅλον πατρι-
κὴν αὐτοῖς ἀποσώζων τὴν εὐνοίαν. Ναὶ παρακαλῶ πάντων κήδου,

πάντων φρόντιζε, ἀνέχων πάντων, ἀντέχου, νοσήτων, πικραιῶν, διδάσκων, παρακαλῶν, νοσούντας ὑγιαίνων, ἀσθενούντας ὑποστηρίζων, ὀλιγοψυχοῦντας παραμυθούμενος, ἀμαρτάνοντας ἐπιστρέφων, ἐβδομηκοντάκις ἑπτὰ συγχωρῶν κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνήν· συμφέρει γάρ, αὐτὸν μιμουμένους τὸν Κύριον, συγκαταβάτικους ἡμᾶς κριθῆναι καὶ τι τῶν θεόντων παραλιμπάνοντας, ἢ τὴν ἄκραν φυλάττοντας διακαιοσύνην, ὡς ἀσυμπαθεῖς καὶ μισαδέλφους κατακριθῆναι, καί, ἵνα τᾶλλα παρῶ, φησὶν ὁ ἅγιος Βασίλειος· „Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ καθηγούμενος, ὡς πατὴρ παίδων γνησίων ἐπιμελλούμενος, ἐπισκέπεται τὴν καθ' ἑνὸς ἐκάστου χρεῖαν, καὶ τὴν ἀρμόζουσαν κατὰ τὸ δυνατόν εἰσάξει θεραπείαν καὶ ἐπιμέλειαν, καὶ τὸ κατ' ἀλήθειαν ἀσθενοῦν μέλος, (ΟΒ.) εἴτε σωματικῶς, εἴτε ψυχικῶς, μετὰ ἀγάπης καὶ τῆς πατρικῆς εὐνοίας διαβαστάσει“. Οὕτω δὲ πάντως ὑμῶν ἐχόντων, οὐκ ἔσται ὁ τῷ ἡγουμενεύειν, ἢ ὁ τῷ οἰκονομεῖν ἀναξίως ἐπιπεθῶν, χρόνους τυχὸν προβαλλόμενος, ἢ ἐνέργειαν, ἢ εὐγένειαν, ἢ ἀξιώμα, ἢ προσαγωγὴν κτημάτων τινῶν, ἢ χρημάτων, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔσται προτιμητέος ἐν τούτοις, ὁ παρὰ πάντων ὑμῶν τῶν εἰς συμβουλὴν καὶ διάσκεψιν τῷ ἡγουμένῳ προκεκριμένων, καὶ αὐτοῦ δὴ τοῦ προεστῶτος ἐκλελεγμένος, κἂν ἐκ νέου τύχοι ἀποκαρεῖς, κἂν ἰδιώτης καὶ τοῖς ἔξω πράγμασιν ἀφελής· οὐδὲ μία γάρ παρὰ τούτῳ βλάβη τῇ μονῇ προσγενήσεται, „δύναται γάρ ὁ Θεὸς καὶ ἀπὸ λίθων ἐγείρει τέχνα τῷ Ἀβραάμ“, καὶ τυφλοῖς δίδόναι σοφίαν, καὶ λόγον ἀλόγοις ἐπιχορηγεῖν, ὅς γε καὶ πλέον ἐν τούτοις ἐπευδοκεῖ, ἢ τοῖς ἐγκανυχωμένοις τῇ ἑαυτῶν σοφίᾳ τε καὶ δυνάμει καὶ πλούτῳ· καὶ τούτου μάρτυς ὁ θεὸς ὢντως καὶ μέγας ἀπόστολος, ὁ ἅγιος Παῦλος, οὕτως διαῤῥήθην βοῶν· „Τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς καὶ δυνατοὺς καὶ ὑψηλοὺς κατασχύνῃ, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ“. Ταῦτα δὴ καὶ τὰ περὶ χειροτονίας τῶν ἡγουμένων τε καὶ οἰκονόμων· μικρὸν δέ τι καὶ ἕτερον προσθήσω (Π. 206) τοῖς εἰρημένοις καὶ λίαν χρήσιμόν τε καὶ ἀναγκαιότατον.

Περὶ τοῦ ὅτι οὐκ ἀνακρινοῦσιν οἱ ἀδελφοὶ τοὺς ἡγουμένους ἐφ' οἷς εἰσοδιάξουσιν καὶ ἐξοδιάξουσιν, ἀλλ' οὐδὲ αὐτοὶ οἱ καθηγούμενοι, τοῖς συγγενέσι καὶ φίλοις ἑαυτῶν χαριζόμενοι, τὰ τῆς μονῆς ἀναλώσουσιν.

ΙΗ'. Οὐκ ἀνακρινοῦσιν οἱ ἀδελφοὶ τοὺς ἡγουμένους, οὐδὲ λόγον ποτὲ ἀπαιτήσουσιν ἐφ' οἷς εἰσοδιάξουσιν τε καὶ ἐξοδιάξουσιν· ἀνάξιον γάρ τοῦτο καὶ βλαπτικόν, καὶ οὐκ ὀλίγην ἀποτίκτον τὴν ἀπιστίαν, διχονοσίαν

τε καὶ ἀκαταστασίαν, καὶ εἴ τι ἕτερον σκάνδαλον ἐμποιοῦν· ἀλλ' οὐδὲ αὐτοὶ οἱ καθηγούμενοι, τοῖς συγγενέσι καὶ φίλοις ἑαυτῶν χαρίζόμενοι, τὰ τῆς μονῆς ἀναλώσουσιν, ἔσονται γὰρ οὕτω ποιῶντες τῶν θείων ἀμέτοχοι μυστηρίων ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι. Εἰ γὰρ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μὴ ὑπάγεσθαι ἐν ἐξετάσει τῶν πραττομένων αὐτοὺς κεκρίκαμεν, ἀλλὰ τὸν ἀπαραλόγιστον δικαστὴν καὶ τὸν τῆς συνειδήσεως ἑλεγχον ὄντως οὐκ ἐκφεύξονται, διὸ καὶ προσεκτέον αὐτοὺς μὴ ἐμπέσειν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος· κἂν γὰρ ἡμεῖς οὐχ' ἰκανῶμεν ἰσθῦρόπουλον αὐτοῖς ἐπιθεῖναι τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἄνευ λόγου καὶ μὴ δεούσης ἐξόδου καὶ καινοτομίας τῶν τῆς μονῆς πραγμάτων τε καὶ χρημάτων, ἀλλὰ τὴν τοῦ Θεοῦ φρικτὴν κρίσιν οὐ διαφεύξονται, ἣν καὶ ἐπιψηφίζόμενοι τούτοις ταῦτα γράφομεν. (οδ.) Εἰ δὲ τοσοῦτον ἀδελεῖς ὀφθεῖν καὶ ἀναιδέεστατοι, ὥς μηδὲ τὸ τοῦ Θεοῦ δεδιέναι κρῖμα, ἀλλ' ἀπρεπῶς τὰ τῆς μονῆς ἀναλίσκοιεν, ἀκοινώνητοι ἔσονται, ἕως ἂν τοῦ τοιοῦτου ἀπόσχωνται. Καὶ ταῦτα τοῖς εἰρημένοις προστεθῆναι ἀναγκαϊότατον.

Περὶ τοῦ ἀνεκποιήτα εἶναι τὰ ἱερά, τὰς ἀγίας εἰκόνας, καὶ τὰ ἀκίνητα εἰμή που συμβαίη τὰ ἐνταῦθα ἀναταττόμενα αἵτια.

ΙΘ'. Ἀνεκποιήτα εἶναι βουλόμεθα τὰ ἐπικτηθέντα ἡμῖν ἱερά τε σκεῦη καὶ ἑπιπλα, θεία τε εἰκόνας καὶ βιβλους. Περὶ γὰρ τῶν ἀκινήτων περιττόν ἐστι καὶ λέγειν, οὐ μόνον δὲ ἀνεκποιήτα, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἀναφάριετα, καὶ παρὰ μηδενός ποτε τὸ σύνολον ὑφαιρούμενα, ὅτι τε κόπῳ πολλῷ καὶ μόχθῳ προσεπεκτιήθησαν, καὶ ὥς ἀναθήματα τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν καὶ Δεσποίνῃ, τῇ ὑπεραγίᾳ Θεοτόκῳ καὶ Εὐεργετίδι, ἀφιερώθησαν καὶ ὁ τούτων τι ἀποκτησόμενος, ἢ ὑφαιρησόμενος διὰ πρόφασιν τὴν οἰانوῦν, τῷ τῆς ἱεροσυλίας ὑποπεσεῖται ἐγκλήματι, καὶ ταῖς ἐπὶ τούτῳ νομίμοις εὐθύναις ὑπόδικος ἔσται· ἐτέραν γὰρ εὐλογον πρόφασιν τοῦ ὑφαίρεσιν τινα τούτων ποιήσασθαι, ἢ ἀπόκτησιν, οὐδ' ἡμεῖς, οὐτ' ἄλλος τις εὖ φρονῶν ὀρίσασιτο, εἰ μὴ τὴν ἐκ τυχερᾶς συμβάσεως περίστασιν, τὴν ἐξ ἐμπρησμοῦ τυχὸν γενομένην, ἢ ἐπιδρομῆς τινων πολεμίων, τὴν μονὴν ἴσως τεφρωσάντων, (Μ. 207) ἢ καὶ ἀπὸ βάθρων καταρρέψάντων, ἢ καὶ τὴν ἀπὸ σεισμοῦ κατάπτωσιν, καὶ γνηκαῦτα πολλῆς ὅτι δέοντο τῆς ἐξόδου εἰς περιποίησιν, ἢ καὶ ἀνέγερσιν· τότε γὰρ εὐλόγως ὑφαιρεθήσονται, ἢ καὶ ἀποκτηθήσονται· ὑφαιρεθήσονται δέ, νομισμάτων ἴσως μὴ ὄντων τῶν εἰς περιποίησιν τοῦ δέοντος ἀρκετῶν, οὐ τοῦτο δὲ μόνον, ἀλλ' οὐδὲ λαθραίως, ἢ ὑφ' ἐνός καὶ ἀνωστή, ἀλλ' ἐς προῦπτον καὶ ἀριδύλως, συνιόντων

ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοῦ προεστῶτος, τοῦ οἰκονόμου, τοῦ ἐκκλησιαρχοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν προκρίτων διακονητῶν, καὶ παρουσίᾳ τούτων πάντων τὴν τῶν θεόντων ὑφαίρεσιν ποιεῖσθαι, τοῦ βρεβίου ἐπὶ μέσον χειμένου, καὶ παρὰ τοῦ ἡγουμένου σημειουμένου τῶν ἀφαιρουμένων ἐκάστου· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρακτικὸν τῆς τῶν ἀφαιρεθέντων χάριν προτρέπομεν γίνεσθαι δηλώσεως, ὑπογεγραμμένον παρὰ τούτων πάντων τῶν συνιόντων, καὶ ἀριδῆλως παριστῶν τὰ τε ἀφαιρεθέντα εἶδη, καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἀφῆρέθησαν, ὑπερ καὶ ἀποθετόν ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ εἰς δηλωσιν τοῖς μετέπειτα. Τί ἐστι;

Περὶ τοῦ τὸν δοχειαρίον τῶν νομισμάτων τὰς εἰσδοδεξόδους ἀκριβῶς ἀναγράφεσθαι εἰς πληροφορίαν πάντων.

Κ'. Τὸν τὰς εἰσόδους τε καὶ ἐξόδους τῇ μονῇ (οδ.) διακονοῦντα καταλεπτόν ἀπογράφεσθαι ἐντελλόμεθα τὰς τε εἰσόδους, ὅθεν καὶ πότε, καὶ τὰς ἐξόδους, ὅθεν καὶ ποῦ, εἰ μέλλοι ἐαυτῷ τε τὸ ἄμεπτον περικοπεῖσθαι καὶ πάντας πληροφορεῖν. Εἴρηται μὲν δὴ καὶ ταῦτα προσφόρως, καὶ ὥς ἦν δυνατόν· λοιπόν, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα τὸν λόγον ἱτέον, καὶ λεκτέον καὶ περὶ ἐκείνων ἐνδεχομένως.

Περὶ τοῦ τοὺς ματαιολογοῦντας καὶ ἀργολογοῦντας νουθετεῖσθαι παρὰ τοῦ κρείττονος.

ΚΑ'. Εἴπερ τινὲς ὁμῶν ἐν ἐργοχειρῇ τινί, ἢ καὶ ἄλλῃ διακονίᾳ συνέρχοντο, καὶ ματαιαῖς ἀπασχολοῦντο ταῖς ὁμιλίαις· εἶωθε γὰρ τοῦτο ταῖς συνελύσεσιν εἶτα καὶ εἰς ἀργολογίας ἐκτρέποντο. ἐκ πολυλογίας γὰρ φησὶν οὐκ ἐκφευγῆ ἀμαρτίαν, νουθετεῖσθαι παρὰ τοῦ κρείττονος μὴ παραιτεῖσθωσαν· ἐντελλόμεθα γὰρ αὐτῷ τοῦτο ποιεῖν ἐξ ἀγάπης, καὶ πείθειν τῶν ψυχὸβλαβῶν ἀφεμένους, ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν, ὡς ψυχοφελῶν, διαλέγεσθαι, ἢ σιγᾶν· „φειδόμενος γὰρ χειλέων, νοτήμων ἔστι καὶ φρόνιμος“, φησὶν ὁ Παροιμιαστής. Καὶ ἐν ὁδῷ δὲ τυγχάνοντες, καὶ τὸ αὐτὸ νοσοῦντες, τῷ αὐτῷ θεραπευέσθωσαν· χρὴ γὰρ οὐχ ἥκιστα τούτους τηνικαῦτα ἐρηγορέναι περὶ τὴν τοῦ νοός τήρησιν, εἰδότας, ὡς εὐκόλῳ (π. 208] δῆπου τῷ ἀντικειμένῳ βραδίως αὐτοῖς ἐπιβῆναι καὶ πρὸς πτώσιν καταγαγεῖν, ὃ μὴ γένοιτο, οἷα καὶ τῆς μάνδρας, καὶ τῆς ποιμνῆς, καὶ τοῦ ποιμένου ἀποκισμένους. Πρὸς τούτοις, μηδὲ πρὸς ὕβρεις ἀλλήλων χωρεῖν ἢ διαπληκτισμούς· ὁ γὰρ τοιοῦτο ποιῶν ἀφορισμῷ ὑποπε

σεῖται, μὴ μετανοῶν δὲ καὶ τὴν συγχώρησιν ἐξαιτούμενος ἐν συντετριμμένη καρδίᾳ, καὶ ἐπιτιμηθήσεται· εἰρήνην γὰρ καὶ ἀγάπην ἔχειν αἰρούμεθα πρὸς ἀλλήλους ὑμᾶς πάντοτε, καὶ ἀντὶ τοῦ παροξύνοντος, μεταμαθεῖν τὸ „Εὐλόγησον καὶ συγχώρησον, ἀδελφέ“, καὶ οἱ συνελεύσεις δὲ ματαίαις ποιοῦντες, καὶ παραβάλλοντες ἀνευλόγως ἀλλήλοις καὶ χωρὶς τινὸς χρειώδους αἰτίας καὶ τῆς τοῦ προεστῶτος εἰδήσεως, νουθετούμενοι, καὶ μὴ τοῦ κακοῦ ἀπεχόμενοι, ἐπιτιμηθήσονται.

Περὶ τοῦ μὴ ἐπικτήσεις τινὰς ἔχειν παρὰ τὸν κανόνα τῆς μονῆς, καὶ περὶ τοῦ μὴ λαθροφαγοποιεῖν, καὶ λοιπῶν.

ΚΒ'. Καὶ οἱ ἐπικτήσεις τινὰς ἐπικτώμενοι παρὰ τὸν κανόνα τοῦ μοναστηρίου, ἄχρι καὶ ὀβολοῦ ἢ ὀπώρας, μὴ εἰδότες τοῦ προεστῶτος, τῷ ἐπιτιμίῳ ὑποπεσοῦνται, παραπλησίως δὲ τούτοις καὶ ὁ λαθροφαγοποιῶν, εἰ μὴ ἐξομολογοῖτο, καὶ ὁ μηνύματα δεχόμενος ἐκ φίλων καὶ συγγενῶν, καὶ ἀντιγράφων αὐτοῖς· ὁ δὲ τι νοσφίζόμενος ἀπὸ τῆς μονῆς, μὴ διοριζόμενος δέ, ἐκδιωχθήσεται ἐξάπαντος.

Περὶ τοῦ μὴ ἀριθμὸν εἶναι ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, ἀλλὰ τοὺς ἀρχετῶς ἔχοντας τῆς διατροφῆς, καὶ τοὺς εὐλαβεῖς, καὶ μὴ τοὺς ἀτάκτους καὶ ἀπειθεῖς, εἶναι ἐν τῇ μονῇ.

ΚΓ'. Προσκεισθῶ καὶ τοῦτο τοῖς εἰρημένοις, ἀριθμὸν ἐν ὑμῖν οὐ βουλόμεθα εἶναι, τοσοῦτοι δὲ ἔσεσθε, ὁπόσων ἀρχετῶς ἔξετε τῆς διατροφῆς, καὶ ὅσοι τὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ὁμόνοιαν τῶν ἄλλων πάντων ἡγοῦνται προτιμητέοι, καὶ τοῖς προεστῶσιν αὐτῶν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ καὶ ταπεινώσει καρδίᾳς ὑπέιχουσι, καὶ τὰ παρ' ἐκείνων ἐντελλόμενα φιλοθέως ἐκπληροῦν σπουδάζουσιν, οἱ δ' ἄλλοι ἀποπεμπέσθωσαν, κἂν εἰς ὀλίγους δέοι περιστῆναι ὑμᾶς· κρείσσων γὰρ εἶς ποιῶν τὸ θέλημα Κυρίου, ἢ μυρίοι παράνομοι.

Περὶ τοῦ μὴ ἐξεῖναι τοῖς ἀδελφοῖς ἔχειν ὑπουργούς.

ΚΔ'. Ὑπουργοὺς οὐκ ἔξεσται ὑμῖν ἔχειν. εἶναι δὲ σὺν δύο ἐν τοῖς κελλίοις καὶ μάλα χρηστόν· εἶναι δὲ ἐν καὶ τὸ αὐτό, πνέοντας ἀγάπης νόμῳ πνευματικῆς, τὸ αὐτὸ φρονούντας, καὶ ὡς ὁμοψύχους ἀδελφοὺς τῷ ὄντι συνδιάγοντας, τὸν αὐτὸν τε ζυγὸν τοῦ Κυρίου ἔλκοντας ὁλοψύχως,

καὶ ἀλλήλοις ἐν εἰρήνῃ καὶ τῇ θεούσῃ ἐπιμελείᾳ καὶ εὐλαβείᾳ ὑποτα-
τομένους, ἵνα καὶ ἐν (Π. 209) ὑμῖν χώραν ἔξῃ τὸ τοῦ Δαβὶδ πληροῦ-
σθαι ῥητόν, τὸ „Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν, ἀλλ’ ἢ τὸ κατοικεῖν
ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό“; Δέον δὲ καὶ τούτῳ τὴν διάκρισιν ποιῆσαι τὸ ἴδι-
ον, ὡς ὑπείκειν δηλαδὴ τὸν ἀρχαρέστερον τῷ προωδευκότε, τὸν ἰδιωτι-
κώτερον τῷ λογιωτέρῳ, τὸν ἀγροικώτερον τῷ ἐμπειροτέρῳ, καὶ τὸν νεώ-
τερον τῷ γηραιότερῳ· εἰ δὲ τινὰς καὶ μόνους εἶναι ἐν τοῖς κελλίοις κρί-
ναι ὁ προεστώς, αὐτὸς ἂν εἰδείῃ τὸν τρόπον.

Περὶ τοῦ προεξωνεῖσθαι ἱμάτια καὶ τῷ δοχείῳ ἐναποτίθεσθαι.

ΚΕ'. Ἱμάτια ὠνεῖσθαι καὶ τῷ δοχείῳ ἀποτίθεσθαι ἐπιτρέπομεν,
ὡς ἂν, ὅτε χρήζοιτε, λαμβάνητε, περιποεῖσθαι τε καὶ τὰ παλαιὰ κατὰ
δύναμιν, καὶ χρᾶσθαι τούτοις καλόν· μόνην γάρ τὴν ἀναγκαίαν ζητητέον
χρείαν, τὸ δὲ περισσόν, ὡς τοῦ ἐναντίου, μισητέον. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ
τῶν μανδύων, καὶ τῶν περιστηθίων, καὶ τῶν ὑποδημάτων, καὶ πάντων
ἀπλῶς τῶν χρειωδῶν λέγομεν. Ὅταν γοῦν σχοίῃ τις ἀναγκαίως καινό-
τερόν τι τούτων ἀπολαβεῖν, τὸ παλαιὸν κομιστέον ἄρα ἐν τῷ δοχείῳ.
δοτέον τε αὐτὸ τοῦτο, καὶ ἕτερον ἀποληπτέον εἰδήσει τοῦ προεστῶ-
τος· ἄλλως γάρ, εἰ μὴ τὰ παλαιὰ κομίζοιτε διδόναι ὑμῖν οὐκ ἐντελλό-
μεθα. (οδ.)

Περὶ τοῦ πάντας τῇ αὐτῇ βρώσει καὶ πόσει καὶ ἐνδυμασίᾳ χρᾶσθαι,
ἐκτὸς τῶν προφανῶν ἀρρώστων.

ΚΣ'. Ἐπὶ δὴ τούτοις, καὶ τοῦτο ὑμῖν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτῆς
τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἐυεργέτιδος παραγγέλλομεν· ὡς ἂν
εἴῃ πᾶσιν ὑμῖν ἡ αὐτὴ τροφή τε καὶ πόσις, ἐγδυαίς τε καὶ ὑπόδυσις,
καὶ μὴ διαφορά τις τούτων ποτὲ ἐν ὑμῖν γένοιτο, ἀλλὰ τοῖς αὐτοῖς χρή-
σεσθε πάντες, φημί δὴ ὁ ἡγούμενος, ὁ οἰκονόμος, ὁ ἐκκλησιάρχης, οἱ
προῦχοντες τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ τοῦ βίου περιφανείᾳ, καὶ οἱ
τούτων κατὰ ταῦτα λειπόμενοι· μόνους γὰρ ἐκείνους θεραπευτέον ἐν
ἅπασιν καὶ χειραγωγητέον, ὅσοι δὴ προφανεῖς ἀρρώστιάς περιέκινται, καὶ
διὰ τοῦτο δέονται τυχὸν κρείττονος βρώσεώς τε καὶ πόσεως πρὸς σύστα-
σιν τοῦ ταλαιπώρου αὐτῶν σώματος· τοῦτο γὰρ καὶ διακρίσεως οἶμαι,
καὶ τὴν συνείδησιν τῶν λοιπῶν διατηροῦν ἀσκανδάλιστον.

Περὶ τοῦ καθ' ἕκαστον μῆνα ἐπισκέπτεσθαι τὸν ἡγούμενον τὰ κελλία τῶν ἀδελφῶν, καὶ εἴ τι πλεον εὐρίσχει τῶν αὐτοῖς ἀναγκαίων, τοῦτο ἀναλαμβάνειν.

ΚΖ'. Καὶ τοῦτο δὲ ποιεῖν τὸν ἡγούμενον ἀναγκαῖον, εἰσιέναι ἐν τοῖς κελλίοις ὕμῶν τοῦ μηνός, ὅποτε καὶ βούλοιτο, καὶ τὰ περιττά, εἴπερ εἰσὶ (π. 210] τινες ἔχοντες, ἐκφορεῖν καὶ τῷ δοχείῳ ἀποτιθέναι, ἢ τοῖς ἐνδεῶς ἔχουσιν ἐπιχορηγεῖν.

Περὶ τοῦ ἔνεκεν τῶν ἀρρώστων εἶναι καὶ ἄπτειν τὸ λουτρόν, ἔνεκεν δὲ τῶν ὑγιαίνοντων ἀδελφῶν τρίς καὶ μόνον ἄπτειν τοῦ ἐνιαυτοῦ.

ΚΗ'. Καὶ ἄλουτοι δὲ τὸ παράπαν διάγοιτε, εἰ γὰρ καὶ λουτρόν προσφκοδομήκαμεν τῇ μονῇ, ἀλλ' οὐχ ὥστε ζῆν ὑμᾶς θρυπτικῶς, εὐεκτοῦντας καὶ λουομένους, ἀλλ' ὥστε τοὺς ἀρρώστοῦντας, εἰ δέοι παραμυθεῖσθαι τοὺς μέντοι ὑγιῶς ἔχοντας τρίς παραχωροῦμεν τοῦ ἐνιαυτοῦ λούεσθαι, ἐν τε τῇ τῶν ἀγίων Χριστουγέννων ἑορτῇ, καὶ τῇ τοῦ θεοῦ Πάσχα, καὶ τρίτον, τῆς ἐκ τῶν περιγείων ἐνσωμάτου μεταστάσεως τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ πλεον δὲ εἰ δεῖ, τῇ τοῦ προεστῶτος διακρίσει παραχωρητέον. Ἦρκει μὲν οὖν ταῦτα τῇ ὑμῶν ἀρετῇ, ἀλλ' ἵνα μὴ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐριστικῶς ἔχοιτε, δέον καὶ περὶ ἐκείνων διαλαβεῖν.

Περὶ τοῦ τοὺς διακονητὰς χειροτονεῖν κατὰ τὴν τοῦ οἰκονόμου προχείρισιν.

ΚΘ'. Αἱ χειροτονίαι τῶν διακονητῶν κατὰ τὴν τοῦ οἰκονόμου προχείρισιν ὀφείλουσι γίνεσθαι, τῶν κλειδίων δηλαδὴ ἐνώπιον τιθεμένων τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Θεοτόκου, καὶ Τρισαγίου γινομένου, καὶ αὐτοῦ δὴ τοῦ (οδ.) προχειριζομένου μετὰ τὰς δεούσας τρεῖς γονυκλισίας, τὰς κλεῖς ἐκείθεν λαμβάνοντος αὐτοχειρῶς, εἶτα, τῷ προεστῶτι τὸν ἑαυτοῦ ὑποκλίνοντος αὐχένα, καὶ τὴν ἀνωτέρω ῥηθεῖσαν εὐλόγησιν παρ' ἐκείνου ἐκδεχομένου· ταῖς μέντοι μὴ ἐχούσαις κλειδιά, ὁ τῆς θείας εἰκόνος ἀσπασμός, καὶ ἡ τοῦ ἡγουμένου σφραγίς, ἀρκέσουσιν εἰς προχείρησιν.

Περὶ τοῦ εἶναι σκευοφύλακα ἐν τῇ μονῇ, καὶ δοχειάριον τῶν νομισμάτων, καὶ δοχειάριον τῶν πανίων.

Λ'. Πρέπον οὖν τρεῖς εἶναι δοχειαρίους, ὧν τὸν μὲν ἕνα, τὰ τῆς μονῆς ἱερὰ σκεύη καὶ ἔπιπλα, καὶ ἀπλῶς εἴτι κρεῖττον ἐστὶ παραφυλάττειν, ὃν δὴ καὶ σκευοφύλακα ἐπικλητέον, τὸν δὲ ἕτερον, τὰ τῆς μονῆς νομίσματα κατέχειν, τὸν δ' ἄλλον, τοῖς ἀδελφοῖς διανέμειν τὰ χρειώδη ἀπὸ τοῦ δοχείου, ἐνδύματα λέγω καὶ ὑποδήματα καὶ τὰ λοιπὰ, ποιεῖν τὲ καὶ τὴν τῶν παραβλλόντων ἀδελφῶν ἀνάπαυσιν ἐνδεχομένως ἐν τοῖς κοιτῶσιν, ὧν ἄρα τὴν ἐπὶ βρώσει χρεῖαν ἢ κοινὴν τράπεζα παραυθίσει πρὸς τε τὸν καιρὸν καὶ τὸ πρόσωπον.

Περὶ τοῦ εἶναι ἐπιστημονάρχην καὶ τραπεζάριον.

ΛΑ'. Ὡς δεόν εἶναι καὶ ἐπιστημονάρχην, ἐν τε ταῖς τῶν ψαλμωδιῶν εἰς τὸν ναὸν εἰσελεύσεσι, καὶ ἐν ταῖς τῶν ἐστιάσεων ἐπιτηροῦντα (π. 211] τοὺς ἀδελφούς, ὡσαύτως καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν, καὶ συγκαθήμενους ἀνευλόγως, ἢ ἀργολογοῦντας, ἢ ἀργοῦντας. εἴτε τι ἀπρεπὲς καὶ ἀνόνητον ποιοῦντας ἀδελφικῶς παραινούντα καὶ διορθούμενον, πείθοντά τε ταῖς αὐτῶν προσιέναι κέλλαις, τῇ εὐχῇ καὶ τῷ ἐργοχείρῳ προσανέχοντας, ἀλλὰ μὴν καὶ τραπεζάριον, διακονοῦντα μὲν καὶ ἐφ' οἷς ὁ κελ-λαρίτης αὐτῷ ἐπιτρέψει. περιόντα δὲ καὶ τὴν τράπεζαν ἐν τοῖς καιροῖς τῶν ἐστιάσεων, καὶ τοὺς ἀδελφούς ὀχλοῦντας ἴσως, ἢ ψιθυρίζοντας, ὑπομνησάμενον τὴν σιωπὴν καὶ τὸν πεντηχοστὸν κατὰ νόον ψάλλειν ἕκαστον, εἴτι γε μὴν, καὶ τοὺς παραβάλλοντας ἀνερευνᾶν, καὶ ὡς εἰκὸς καθίζειν εἰς τὴν τράπεζαν, παρατηρεῖσθαι τε καὶ τὴν τῶν ἀδελφῶν εἰσέλευσιν ἐν τῇ τραπέζῃ, καὶ σημειοῦσθαι τίς μὲν αὐτῶν ἀπέλειπεν ἐν τῇ εὐχαριστίᾳ, τίς δὲ καὶ εἰς τὴν ἐστίαν, καὶ προσαγγέλλειν τούτους τῷ προεστῶτι· μὴ γὰρ οὕτω ποιῶν, ὥς μὴ ὀλοφύχως διακονῶν, ἐπιτιμηθήσεται.

Περὶ τοῦ τοὺς κατὰ Θεὸν διακονοῦντας καὶ μετ' ἐπιμελείας τὰς διακονίας αὐτῶν ἐὰν ἐν αὐταῖς ἀμετακινήτους, τοὺς δὲ δολερῶς καὶ ἀμελῶς ματερχομένους αὐτάς, μεθιστᾶν καὶ ἄλλους ἀποκαθιστᾶν, καὶ ἄρα τοῦ κτήτορος (οδ.) κατὰ τῶν νοσφίζομένων τι ἀπὸ τῶν διακονιῶν αὐτῶν.

ΛΒ'. Ἀμέλει τοὺς ἐφ' ἑκάστην τῶν διακονιῶν προκεχειρισμένους, προσεκτικῶς μὲν καὶ θεοφύβως αὐτάς μετιόντας. ἐὰν ἀμετακινήτους δι-

καιον, ἀμελοῦντας δὲ αὐτῶν καὶ καταφρονοῦντας, ἴσως δὲ καὶ δολιευομένους ἐν αὐταῖς, μεθιστὰν καὶ ἐτέρους ἀποκαθιστὰν· εἴ τις δὲ τούτων νόσφιζόμενος εἴη τι, ἄχρι καὶ τοῦ τυχόντος, ὑπόδικος ἔσται τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ τῇ παναχράντῳ αὐτοῦ Μητρί, καὶ κοινῇ Εὐεργέτιδι, ἀφ' ὧν ἄρα τὰς κλεῖς παρέλαβεν ὑποσχόμενος ἀδόλως καὶ ἐκθύμως διακονῆσαι.

Παραίνεσις πρὸς πάντας τοὺς διακονητάς, τοὺς τε ἔνδον τῆς μονῆς καὶ τοὺς ἔξω.

ΔΓ'. Παρακαλῶ οὖν τοὺς κελλαρίτας, τοὺς ἀρτοποιούς, τοὺς ὀψοποιούς, τοὺς ἐπιμελητάς τῶν ἡμιόνων, τοὺς μετοχειαρίους, τοὺς οἰκονομοῦντας ἐν τοῖς τῆς μονῆς κτήμασι, τοὺς ἐν τῇ πόλει στελλομένους, τοὺς ἄλλοσέ που ἀπιόντας ἐκ προτροπῆς τῶν προεστώτων, καὶ ἀπλῶς πάντας τοὺς διακονοῦντας, ὁλοφύχως τῶν διακονιῶν αὐτῶν ἔχουσιν, ὡς οὐ μικρὰν ἐντεῦθεν ἐλπίζοντας τὴν ἀντάμειψιν, ὧν τοῖς μὲν ἀγραμμάτοις ἀρκέσει πάντως εἰς ἀπολογία καὶ Θεῷ καὶ ἡμῖν ἡ περὶ τὴν διακονίαν προσοχή τε καὶ ἐπιμέλεια, τοὺς δὲ γε εἰδότας μὲν (Π. 212] γράμματα, κωλυομένους δὲ ἴσως διὰ τὸ τῆς διακονίας πολύοχλον, τὴν ἐν ταῖς εὐχαῖς αὐτῶν ἀκολουθίαν ἐκτελεῖν καὶ τοῦ συνέναι τοῖς ἀδελφοῖς κατὰ τὰς συνάξεις, παραινῶμεν μὴ ὀλιγωρεῖν, ἢ ἀπογινώσκειν, ὡς δὴ τὴν ἑαυτῶν ἀπολωλεκότας ὠφέλειαν, ἀλλ' εὐθύμως τε μᾶλλον ἔχειν καὶ χαρμοσύνως, ὅτι ἐνίσχυσεν αὐτοὺς ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτῶν ἀδελφοῖς κατὰ μίμησιν ἐκείνου διακονῆσαι, ὅς φησὶν „οὐκ ἤλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ θεῖναι τὴν ψυχὴν μου λύτρον ἀντὶ πολλῶν“. Ὁρᾶτε, ἀδελφοί μου, ποῖον αὐτοὶ ἔργον ἀποπληροῦτε, ὁρᾶτε τίνα μιμεῖσθε; Βλέπετε, ὅτι τὸ κεφάλαιον παντός ἀγαθοῦ τὴν ἀγάπην μετέρχεσθε; τί οὖν λυπεῖσθε καὶ κατηφιᾶτε τῆς συνάξεως ἀπολειπόμενοι; οὐκ ἐννοεῖτε, ὅτι τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς τίθεσθε ἀντὶ πολλῶν, ὡς ὁ ἐμὸς Δεσπότης Χριστός, ἵνα δηλαδὴ τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν ἀναπαύσῃτε. Χαίρειν μὲν οὖν δεῖ καὶ σκιρτᾶν ὑμᾶς, ὅτι ὁ μόλις δύναιντ' ἂν κατορθῶσαι οἱ τῇ εὐχῇ προσανέχοντες, ἔργῳ καθεκάστην αὐτοὶ ἐκπληροῦτε, μακάριοι ἐστέ τῆς ἐντεῦθεν ἀπασχολίας καὶ ζηλωτοί· κλητὴ μὲν γὰρ καὶ ἡ προσευχή καὶ σφόδρα καλή, Θεῷ προσομιλεῖν ἡμᾶς ποιῶσα, καὶ ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν ἡμᾶς (ΟΒ.] αἵρουσα, κρείσσων δὲ ἄρα καὶ μεῖζων πολλῶ πλέον (ἢ) ἀγάπη· ἐκείνη μὲν γὰρ μέρος ἀρετῆς, καὶ τοῦ ὅλου σώματος τῆς τελειωτικῆς τελειότητος ἀπότμημά τι καὶ μόριον, ἡ δὲ ἀγάπη κεφαλὴ καὶ ἀπαρτισμός· καὶ γὰρ καὶ

τὴν ὑποποιὸν ταπεινῶσιν συνεζευγμένην ἑαυτῇ δείκνυσι, καὶ τὴν ἔλεημοσύνην καὶ τὴν φιλάνθρωπίαν, δι' ἧ καὶ μᾶλλον ὁ Θεὸς γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ ἧ καλεῖται Θεός, καὶ δι' ἧ ὧν ὁ ἄνθρωπος Θεὸς ἀποδείκνυται καὶ τῷ οὐρανίῳ Πατρὶ ὁμοιος, ἵνα τί γοῦν, τὸν θησαυρὸν τούτων πάντων τῶν ἀγαθῶν ἀφέντες καὶ τὴν κεφαλὴν, ἐπὶ τὰ κάτω καὶ πρὸς ἑνὸς ἐπίκτησιν τρέχετε; θέον τὴν κεφαλὴν οὕτω φθάσαντας εὐπειῶς κατέχειν τε ἀσφαλῶς καὶ πάντα ποιεῖν, ὥστε μὴ ταύτης ἐκπεσεῖν· δεδοίκαμεν, φασί, διὰ τὴν τοῦ κανόνος ὑστέρησιν, ἀλλὰ μὴ δεδίατε· ἡ γὰρ καθαρὰ ἐξαγόρευσις τὸ ὑστέρημα ταύτης ἀναπληρώσει ὑμῖν, τὴν συγχώρησιν δικαίως ἐπιβραβεύσασα, μόνον μὴ ῥαθυμίας ἢ τὸ ὑστέρημα, τοῦτο φοβεῖσθε, τοῦτο προσέχετε· ἂν δὲ τοῦτο μὴ εἴη, χαίρετέ μοι τῶν διακονῶν προθύμως ἐχόμενοι. Οἱ μὲν δὲ διακονηταὶ οὕτως ἱκανῶς νοουθηθέντες, ὅλοι τοῦ διακονεῖν ἔσονται καλῶς (π. 213] ποιοῦντες, ἐγὼ δὲ ὁ με μικροῦ παρέδραμε, τοῦτ' ὃ δὴ προσθήσω τῷ λόγῳ.

Περὶ τοῦ ὁποίου δεῖ εἶναι τοὺς ἀποστελλομένους προνοητὰς ἐν τοῖς κτήμασιν.

ΛΔ'. Ἐπεὶ τοίνυν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν συνεπόμενοι, καὶ κτήρεις μικρὰς τινὰς ἀκινήτους ἐπεκτησάμεθα, καὶ δεῖ καὶ τούτων φροντίζειν τὸν προεστώτα, παρατηρητέον αὐτῷ τὰ εἰς δύναμιν ὁποίους εἶναι τοὺς εἰς τὴν τούτων πρόνοιαν πεμπομένους, εὐλαβεῖς δηλόνότι καὶ σώφρονας καὶ γηραιούς εἰς ἅπαν, εἰ δυνατόν, καὶ πρὸς τὰ πάθη νεκροὺς διὰ τὰς ἐκ τοῦ Βελίαρ ἐπιβουλὰς. Ἀρκούντως ἤδη περὶ τῶν τῇ μονῇ ἀρμοδίων καὶ ὡς εἶχός διαθέμενοι, περὶ τῶν κεκοιμημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τοιγαροῦν διαληψόμεθα.

Περὶ τῆς ἀγίας μνήμης τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν κυροῦ Παύλου, τοῦ πρώτου κτήτορος.

ΛΕ'. Προσῆκει τοίνυν λαμπρῶς καὶ μεθ' ὁλονόκτου φαλμοφδίας ἐορτάζειν ὑμᾶς τὴν μνήμην τοῦ τρισμάκαρος καὶ ἀοιδίμου πατρὸς ἡμῶν καὶ κτήτορος, κυροῦ Παύλου, ἧτις κατὰ τὴν ἐκκαιδεκάτην τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς τυγχάνουσα, ἐπεὶ πολλάκις ἔσωθεν τῆς μεγάλης ἐβδομάδος εὐρίσκεται, καὶ τῶν πασχαλίων τῆς Διακινήσιμου ἡμερῶν, μιᾷ πάντως τῆς μετὰ τὴν Διακινήσιμον ἐβδομάδος ἡμέρα (οδ.) ἐορτασθήσεται ἀνεορτάστῳ. Εἰ δ' ἔξω τούτων καὶ ἀπόλυτος ἐπιστῇ, κατ' αὐτὴν δῆπου ἀνυπερθέτως τελεσθῆσεται, ἐν ᾗ καὶ συνδράμοι, εἰ μὴ τις εἴη κυριακή.

Περὶ τῶν μνημοσύνων τῶν κεκοιμημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν, καὶ τῶν ποιησάντων τι μνήμης ἄξιον τῇ μονῇ, καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτῶν ἐν τῷ πυλῶνι διαδόσεως.

ΛΣ'. Ναὶ μὴν ἀλλὰ καὶ τῶν ὅσοι τι μνήμης ἄξιον τῇ μονῇ πε-
 ριεποίησαντο καὶ μνημονεύεσθαι παρ' ἡμῶν τετυπώκασιν, ἐτησίως τὰ
 μνημόσυνα γένοιτο, καὶ τῶν ἀδελφῶν δὲ ὁμοίως, ὧν δὴ καὶ τὰ ὀνό-
 ματα τοῖς διπτύχοις ἐνεγράφησάν τε καὶ ἐγγραφήσονται· οὐ μόνον δέ,
 ἀλλὰ καὶ τοῦ νεωστὶ τελευτήσαντος, καθεκάστην ἀνὰ πᾶσαν σύναξιν
 ὀρθρου τε, φημί, καὶ λειτουργίας καὶ ἐσπερινοῦ, τὴν ἀνάμνησιν γί-
 νεσθαι ἐν ταῖς ἐκτενέσι δεήσεσιν ἄχρι τῶν τεσσαρακοστῶν αὐτοῦ, ἐν
 οἷς ὁσημέραι καὶ προσφορά ὑπὲρ αὐτοῦ προσκομισθήσεται, σὺν τούτοις
 δέ, ἀλλὰ καὶ τὰς μνήμας ἐκάστου τῶν θνησκόντων σημειωτέον τὸν ἐκ-
 κλησιάρχην, ἵν' ἔχοιεν ὑμῖν αὗται ἀνεπιλήστως καὶ τελῶνται ἀπαραλεί-
 πτως, πλὴν ἀλλ' ἐνταῦθα δεῖ τι καὶ οἰκονομικώτερον διορίσασθαι· ἐπειδὴ γὰρ
 ἐνδέχεται πληθυνομένων τῶν θνησκόντων ἀδελφῶν, πολλάκις ἐν τῇ (Π.
 214] αὐτῇ ἐβδομάδι τριῶν ἢ τεττάρων μνήμας συνδραμεῖν ἢ καὶ πλειόνων,
 καὶ ἀνάγκη πάντως μέλλοντας ἐκάστου μνήμην τελεῖν ἐν ταῖς παννυχίσι,
 καταλιμπάνειν τοὺς ἀφωρισμένους κανόνας ἐπὶ ταῖς παννυχίσι ταῖς καθ'
 ἡμέραν ὑμῖν χρεωστικῶς ὀφειλομέναις, καὶ τὸν ἐπὶ τῷ προαπελθόντι ψάλ-
 λειν, ἵνα μὴ τοῦτο γένοιτο, ἐντελλόμεθα, ὥς εἰ μὲν τινες τῶν ἀδελφῶν
 ἀπιέναι καὶ ψάλλειν τὸν νεκρώσιμον αἰροῦντο, οἱ δὲ λοιποὶ τὸν τετυπω-
 μένον τῆς παρακλητικῆς παννυχίδος, ἔστω καὶ τελείσθω, καὶ εὐαπόδεκ-
 τον ἡμῖν, οἶμαι δὲ καὶ τῷ Θεῷ, εἰ δὲ διὰ χειμῶνα ἴσως, ἢ καὶ ἀσθέ-
 νειαν, ἵνα μὴ λέγω καὶ ῥαθυμίαν οὐ βούλοισθε τοῦτο, ἀλλὰ παρατηρη-
 τέον, καὶ ὅσων ἂν εἰδῇτε μνήμας ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἐβδομάδι συν-
 δραμούσας, πάσας ὁμοῦ τῶν πάντων διὰ μιᾶς τελευτέον παννυχίδος διὰ
 πάντων, εἰ μὴ τις εἴῃ μνήμη τινὸς ἡγουμένου ὑμῶν γεγονότος· τούτου
 γὰρ ἡ μνήμη ἰδίᾳ τελεῖσθαι ὀφείλει, ὥς ὑπὲρ πάντων ἀπολογησομένου
 ὑμῶν, καὶ οὕτως ἐστὲ τοῖς τε ἀδελφοῖς ὑμῶν τὸ χρέος τῆς μνήμης
 ἀφοσιούμενοι, καὶ τοῦ κανόνος ὑμῶν μὴ ἐκπίπτοντες, καὶ ἐν μὲν ταῖς
 παννυχίσιν οὕτως, ἐν δὲ ταῖς ὑπὲρ αὐτῶν λειτουργίαις καὶ τοῦτο καλόν,
 τὸ ὁμοῦ πάντων (66.] διὰ μιᾶς γίνεσθαι τὰς μνήμας, προσφορῶν ὑπὲρ
 ἐκάστου κομιζομένων. Ἐπεὶ δὲ ὁ τῶν τάφων λειτουργὸς ἀφωρισμένος τε-
 τύπεται, ὥς βουλευτὸν αὐτῷ ποιεῖτω, μᾶλλον δὲ ὥς δυνατόν· καὶ τὰ ἐν
 τῷ πυλῶνι δὲ διδόμενα ὑπὲρ τινων, οἷον, φέρε εἰπεῖν τοῦ Προμοτήνοῦ,

τοῦ κατὰ Φλώρον, καὶ ἀπλῶς παντὸς οὐτινοσοῦν μνήμης τι ἄξιον, ὡς εἴρηται, τῇ μονῇ καταλείψαντος ἢ καταλείφοντος, καὶ διδοσθαι τι ταῖς μνήμαις αὐτῶν συμπεφωνήκασιν ἢ συμφωνήσαιεν, παρέχεσθαι προτρέπομεθα ἀνεγκρατήτως. Τὰ μέντοι δίπτυχα ἐντελλόμεθα ἐν Κυρίῳ τοῖς τε ἱερεῦσιν αὐτοῖς καὶ τοῖς διακόνοις κατὰ πᾶσαν ἐπιέναι λειτουργίαν εἰς ἀνάμνησιν τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπογεγραμμένων, ἵνα μὴ αὐτοὶ τὸ χρῆμα βαστάσωσι τῆς ἐκεῖνων ἀμνηστίας τε καὶ ὑστερήσεως. Εἴρηται μὲν δὴ καὶ περὶ τούτων δεόντως.

Περὶ τῶν ἀποχειρομένων.

ΛΖ'. Ῥητέον δὲ καὶ περὶ τῶν ἀποχειρομένων, οἳ γε εἴ τινες εἶεν περιφανεῖς ἢ τῶν ἀνέκαθεν ὑμῖν γνωρίμων, καὶ σχεδὸν εἰδότες τὴν ἡμετέραν θάλατταν, ἀποχειρέσθωσαν καὶ ἔσωθεν τοῦ νενομισμένου καιροῦ, ἀξιοῦντες καὶ αὐτοὶ τοῦτο ἴσως καὶ ἀποδεχόμενοι, εἰ δὲ τῶν τυχόντων εἶεν καὶ ἄγνωστοι, μετὰ παρέλευσιν (π. 215] ἐπὶ τὰ ἡμερῶν τῆς ἐνταυθοῖ τούτων ἀφίξεως, ἐνδυέσθωσαν τὰ ῥάκη καὶ τὰς μοναχικὰς περιβεβλήσθωσαν περικεφαλαίας, ἐπιταττέσθωσαν τε ταῖς κατὰ δυνάμιν διακονίαις καὶ ἐπιτηρήσθωσαν, εἰ μεθ' ὑπομονῆς ταύτας καὶ ταπεινώσεως ἐκτελοῖεν, ἂν μέντοι οὕτως ἔχοντες διακαρτεροῖεν ἄχρι μηνῶν ὁλοκλήρων ἕξ, τοῖς ἀδελφοῖς τρικαῦτα συνταττέσθωσαν ἀποχειρόμενοι, καὶ τὸν ἀρράβωνα τοῦ θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ λαμβανέτωσαν σχήματος. Εἰ δ' ὀκλάσαντες τυχὸν φανεῖεν, γογγύζοντες τε καὶ καταρράθυμοῦντες τῶν ἐντεταλμένων, τῷ προεστώτι μελήσει περὶ τοῦ εἰ τε δεῖ τούτους εἰσδέχεσθαι, εἰ τε καὶ μή, πρὸς δὲ τούτῳ φροντιστέον καὶ τῶν ἀπὸ ξένης ἐρχομένων μοναχῶν. Τούτους τοίνυν εἰσδεχθῆναι κριθέντας οὐ καταναγκαστέον περὶ τίνος ἀποταγῆς τε καὶ προσενέξεως· οὐ γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν καπηλεύειν χρεῶν ἢ χρήμασι πιπράσκειν, μήπου τις ἐντεῦθεν αἰσχύνῃ καὶ ὄνειδος προστριβῇ τοῖς προῖκα ἐν ἡμῖν ἀποκαρεῖσι, καὶ τὸ κακὸν καὶ ἐπάρατον τοῦτο ῥῆμα παρειαχθῇ, τὸ ἐμὸν δηλονότι καὶ τὸ σόν, καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἥττον, καὶ τὸ κρεῖττον αἰεσθαι τὸν προσενέγκαντα τοῦ μὴ προσενέγκαντος, μὴ γένοιτο (οδ.) τοῦθ' ἡμῖν εἰς τὸν αἰῶνα μὴ γένοιτο. Εἰ δέ τι αὐτὸς ἐκὼν ὁ ἀποκαρησόμενος προσενεγκεῖν αἰροῖτο, δεκτέον· προαιρετικὸν γὰρ τοῦτο καὶ ἀβίαστον καὶ γνώμης ἔργον θεοφιλοῦς, καὶ ἐλεημοσύνης τάξιν ἐπέχον καὶ εὐποιίας, καὶ ὑπὲρ τῆς θεοῦ ἀντιμισθίας γινόμενον εἰς ἐξίλασμα τῶν πεπλημμελημένων αὐτῷ, μᾶλλον δέ, ἵνα τ' ἀληθὲς εἴπωμεν, ἀνάθημα προσφέρεται τῷ Θεῷ καὶ τῇ παναχράντῳ αὐτοῦ Μητρί, καὶ Εὐεργετίδι· ἄλλα μὲν γὰρ ἀποταγὴ καὶ προ-

σένεξις, καὶ ἕτερον δῶρον, ἣ ἐλεημοσύνης ἀπόδομα ἢ ἀνάθημα, ἐκεῖνο μὲν γάρ, ἐντεῦθεν ἔχει τὴν τῆς ἐλπίδος ἀντάμειψιν, καὶ ὥσπερ τι ὄνιον τῶν χρειωδῶν προκαταβάλλεται ἐπὶ τισιν ἴσως ῥήταῖς συμφωνίαις καὶ ἀνταλλάξεσι, τὸ δέον προίκα καὶ οὐρανίαις ἐλπίσι καὶ ἀνταμείψεσιν ἀποκείμενον, τῷ τοι μὴ δὲ πρόκρισιν τινα διὰ τοῦτο τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν ὁ διδοὺς ὑπολαμβανέτω, ἀλλ' ἐπίσης εἶναι τοῖς πᾶσι καὶ κατὰ τὸν κρατήσαντα τύπον τῆς μονῆς, ἂν δέ γε ποτὲ πειρασθεῖς ἐκ δαιμόνων, ὁ δοὺς οἷα πολλὰ τὰ τῆς ἀβουλίας ἐκστῆναι μὲν τῆς μονῆς πειραθῇ, βούλοιο δὲ καὶ τὸ δεδωρημένον ἀποκομίσασθαι, ἀλλὰ μὴ δοτέον αὐτῷ τοῦτο [π. 216] κἂν ὅτι τύχοιεν ὄν' τὸ γὰρ ἅπαξ Θεῷ ἀφιερωθὲν ἀναφαίρετον, καὶ ὁ ἀφαιρούμενος ἱερόσυλος, ὅποσον δὲ τὸ ἱεροσυλεῖν ἔχει τὸ ἐπιτίμιον πάντες ἴσασι κἂν ἡμεῖς μὴ λέγωμεν. Τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτον καὶ οὕτως ἔχον.

Περὶ τῆς ἐν τῷ πυλῶνι καθ' ἡμερινῆς διαδόσεως, καὶ τῆς ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῶν ξένων καὶ ἀσθενῶν ὑποδοχῆς.

ΔΗ'. Τὸ δὲ δὴ ῥηθισμένον καὶ λίαν ὑμῖν φυλακτέον, οὐκ ὀλίγην ὠφέλειαν καὶ σωτηρίαν ὑμῖν ἐπιδαφιλευόμενον· ποῖον δὴ τοῦτο; ἢ ἐν τῷ πυλῶνι διάδοσις, καὶ ἡ τῶν ξένων καὶ ἀσθενῶν ἀνάπαυσις τε καὶ ἐπίσκεψις, δι' οὓς καὶ τὸ ξενοδοχεῖον ἐκ φιλοχρίστου τινὸς τὸν τόπον ἐξαίτησάμενοι ἀνηγείραμεν, ἐφ' ᾧ καὶ παρεγγυώμεθα τοὺς ξένους τε ἀναπαύειν ἀδελφούς, καὶ τοὺς ἀσθενοῦντας αὐτῶν ἀνακλινομένους, τῆς κατὰ δύναμιν ἐπιμελείας ἀξιοῦσθαι, γυμνιτεύοντάς τε καὶ ἀνυποδετοῦντας ἐνδιδύσκειν τε καὶ ὑποδύειν τοῖς παλαιοῖς ὑμῶν χιτῶσι καὶ ὑποδήμασιν, οὐκ οὐν οὐ παρ' ὑμῶν αὐτῶν διδομένοις, τοῦτο γὰρ οὐκ ἐπιτρέπομεν, ἀλλὰ παρὰ τοῦ προεστῶτος, τρέφειν τε πεινῶντας καὶ ψυχᾶσθαι, ὡς ἔφημεν, τῷ τε ἡδὴ τυπωθέντι ἄρτῳ καὶ οἴνῳ, καὶ ὁσπρίοις τισὶ [οδ.] τοῖς ἐκ τῶν χρείων ὑμῶν περιττεύουσιν· ἔδει μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ὑστερήματος ὑμῶν ταῦτα γίνεσθαι, ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐνόν, ἔστω κἂν ἀπὸ τοῦ περιττεύματος, καὶ Θεῷ γὰρ φίλον τὸ κατὰ δύναμιν. Καὶ ἀποθνήσκοντας δὲ θάπτειν ἐν τῷ ξενοταφίῳ τῷ δι' αὐτοὺς οἰκοδομηθέντι, ἵνα μὴ τὰ ἐλάττω παρ' ὑμῶν περιποιούμενοι, τῷ κρείττονι καὶ καιριωτέρῳ ἀτημελήτως ἔχοντες λάθοιεν· θάπτειν δὲ οὐχ' ἀπλῶς οὐδ' ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ πρότερον ψαλλομένους τὰ ἐπιτάφια παρ' ὑμῶν, καὶ τῆς ἄλλης ἀξιουμένους ἐπιμελείας, καὶ ἀπαξαπλῶς, τὸ παράπαν ἡλαρωτάτως τὴν πρὸς τοὺς ξένους ἡμῶν ἀδελφούς ἡλαρότητα διαδείκνυσθαι, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἡλαρόν τε καὶ δαφιλῆς

τὸ ὑπὲρ αὐτῶν ἔλεος ἐκ Θεοῦ ἀπολάβωμεν, οὐ δέ τινα γὰρ ἐκ τοῦ πυλῶνος ἡμῶν κενὸν ἀποστρέφειν βουλόμεθα, εἰ μὴ τις εἴη γυνή· ταύταις γὰρ οὐ μεταδοτέον, οὐ μισοῦντας τὸ συγγενές, ἅπαγε, ἀλλὰ τὴν ἐκεῖθεν βλάβην ὑφορωμένους, ὥς μὴ συνηθείας κρατησάσης, πυκνότερον τῷ πυλῶνι παραβάλλειν αὐτάς, καὶ κακῶν αἰτίας μᾶλλον ἢ ἀγαθῶν, τοῖς διακονοῦσιν εὐρίσκεισθαι, εἰ μέντοι καθολικὴ διὰδοσις ἐστίν, ὥς ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν τῆς Θεοτόκου, ἐν τε διαφόροις (π. 217] μνημοσύναις τῶν προκεκοιμημένων, διδόναι καὶ ταύταις οὐ κωλυτέον, σπάνιον γὰρ τοῦτο καὶ βλάβην οὐδὲ μίσην ἡμῖν ἐμποιοῦν.

Περὶ τοῦ ἄβατον εἶναι τὴν μονὴν γυναῖξιν ἄνευ τῶν περιφανῶν τε καὶ ὑψηλῶν.

ΛΘ'. Καὶ τὴν μονὴν δὲ ἄβατόν τε καὶ παντελῶς ἀδιόδευτον γυναῖξιν ἐβουλόμεθα μὲν εἶναι καὶ ἀποδεχόμεθα, ἡ δὲ τῶν πολλῶν περιφάνεια, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ταύτας ἀποπέμπεσθαι ῥαδίως, οὐκ εἶασεν ἡμᾶς τοῦτο δὴ καὶ προτρέψασθαι· διὰ τοι ταῦτα, εἰσιέτωσαν μὲν, ὅσαι βίῳ καὶ ἀρετῇ, εὐγενείᾳ τε καὶ περιφανείᾳ διαβόητοι, σπανίως δὲ ἄγαν καὶ ἐπιτετηρημένως, καί, εἰ δυνατόν, ἀνωῖστί, ἔν' οὕτως ἔχοιμεν τό τε εὐλαβές ἐπ' αὐταῖς συντηρεῖν, καὶ τὸ ἀβλαβές ἑαυτοῖς περιφυλάττειν. Καὶ ἐτέρας δὲ διακονίας, αἷς καὶ τὰ λοιπὰ μοναστήρια χρωῖνται συνήθως, καιροῦ καλοῦντος καὶ χρείας κατεπειγούσης, προχειρίζεσθαι ἐν τῇ μονῇ βούλομαι· ἔσσονται γὰρ λυσιτελοῦσαι καὶ πρὸς τὴν τῆς μονῆς συντείνουσαι σύστασιν.

Τοῦ κτήτορος παραίνεις πρὸς πάντας, ἡγουν τὸν τε ἡγούμενον, τὸν οἰκονόμον καὶ τοὺς ἀδελφούς, τοῦ ἀπαράθραυστα φυλάξαι πάντα τὰ ἐν τῷ παρόντι αὐτοῦ Τυπικῷ διατεταγμένα.

Μ'. Παρακαλῶ δὲ πάντας ὑμᾶς, ἀδελφοί καὶ τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ποθούμενα, τηρῆσαι ἀπαράθραυστον (οδ.] καὶ ἀμετακίνητον τὴν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἄνωθεν διατεταγμένοις ὑμῖν ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλησίν μου καὶ ἀποδοχὴν καὶ συμβουλὴν καὶ διάταξιν, εἰς συμφέρον ὑμῖν οὖσαν καὶ σωτηρίαν ψυχικὴν καὶ ἀσφάλειαν, καὶ πάντων ἀνάπαυσιν, ἔν' εἴπω καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος ἐν προσώπῳ Κυρίου καύχημα καὶ ὠράϊσμα· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ πᾶσαν σκανδάλου ἀφορμὴν κατὰ

τὸ ἐνὸν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι Τυπικῷ, καὶ ἀνεταξάμεθα προφανῶς καὶ ἀνεπικαλύπτως, καὶ περιελεῖν ἐσπουδάσαμεν, ἵν' ὅπως μὴ μετὰ τὴν ἡμετέραν ἐκδημίαν χώραν εὐρών, ὅπερ ἀπεύχομαι, Δέσποινά μου καὶ Κυρία πανύμνητε Εὐεργέτις, ὁ ἐχθρὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν Σατάν, διασαλεύσῃ ὑμᾶς τοῦ ὀρθοῦ λογισμοῦ καὶ τὴν οἰκείαν ἐλέπολιν ἐπιστήσῃ, καὶ καταβάλλῃ τὰ μετὰ πολλῶν ἰδρώτων καὶ κόπων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καλῶς ἡδρασμένα, καὶ εἰς τοῦθ' ὃ νῦν ὀράται κάλλος τεθεμελιωμένα, ὅπου γε καὶ μετὰ τὴν τσσαύτην ἡμῶν ἀσφάλειαν καὶ ὡς δυνατόν ἀκρίβειν, οἶδα ὡς οὐ μὴ τῇ κακίᾳ ἐπιλήψειε ποτε κακίας ἀφορμή, καὶ τῷ πονηρῷ θηρὶ καὶ σκολιῷ, σκολιότητος καὶ λοξότητος ἀφορμαὶ καὶ ὑποβολαί, ἀλλὰ ὑμεῖς σχεδὸν ἅπαντες διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ χάριν πεφωτισμένοι τυγχάνοντες, καὶ τὰς αὐτοῦ μηχανουργίας, καὶ ὅπως ταύτας ὀφείλετε ἀποκρούεσθαι μὴ ἀγνοοῦντες, ἀπὸ τε τῆς τῶν θείων (π. 218] Γραφῶν καὶ τῶν κατηχήσεων συνεχοῦς ἀναγνώσεως, ἀπὸ τε τῆς πείρας αὐτῆς, καὶ ὧν αὐτοὶ ἐν πείρᾳ δοκιμασθέντες γέγονατε, ἀντίστητε τῇ κακίᾳ στερεοί, συμμαχίαν μεγάλην καὶ ἀρράγῃ ἔχοντες τὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τῶν θερμῶν πρεσβειῶν τῆς ὑπεραμώμου καὶ ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν καὶ κυρίας τῆς Θεοτόκου καὶ δι' εὐχῶν τοῦ μακαρίτου καὶ ἁγίου ἡμῶν πατρὸς, προσθήσω δὲ καὶ τὴν εὐχὴν ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ διδασκέσθω μὲν ἀδελφικῶς, καὶ ὑποτιθέσθω τὸ δέον ὁ ἀγνοῶν ὑπὸ τοῦ καλῶς τοῦτο ἐπισταμένου, ἐπιτιμάσθω δ' αὖ ὁ ἀπαίδευτος καὶ ἀσύνετος παρὰ τοῦ συνεωτέρου, καὶ οὕτως ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι καὶ ἀγάπῃ ὁ εἰς ὑπὸ τοῦ ἐνὸς ὑποστηριζόμενοι καὶ συναρμολογούμενοι ὡς ἐπὶ παρατάξεως, καὶ τὸ καλὸν καὶ πνευματικὸν καὶ σωτηριῶδες ἐκδιδασκόμενοι, ὡς διείληπται, εὐ οἶδα, καὶ πέποιθα εἰς Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τὴν αὐτοῦ ὑπεραγίαν Μητέρα καὶ Θεοτόκον, τὴν προστάτιν ἡμῶν καὶ ὑπέρμαχον, ὡς ἀβλαβεῖς ἀεὶ διατηρηθήσεσθε· καὶ οὕτως εὐρίσκων ὠπλισμένους καὶ κατωχυρωμένους ὑμᾶς ὁ ἐχθρὸς καταισχυνθήσεται, καὶ μάτην καὶ διακενῆς χαίνων ἀπελεγχθήσεται, καὶ ἄπρακτος πόρρῳ ὑμῶν ἀποσκοραχισθήσεται, ὑμεῖς δὲ σώζοισθε, καὶ μεγαλυνθήσασθε, καὶ εἰρηνεύσιτε, (οδ.] καὶ ζηλωτοὶ παρὰ πᾶσιν ἐπὶ τῇ ἀγαθοποιίᾳ ὑμῶν καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ γενήσεσθε, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. Ἐνὸς γοῦν ἔτι μνησθεῖς, καταπαύσω τὸν λόγον.

Περὶ τοῦ νοσοκομείου καὶ τῶν ἀρρώστων.

ΜΑ'. Ἐξρηταί μοι τοιγαροῦν ἄνωθεν ὀλίγα περὶ τῶν ἀρρώστων ἡμῶν ἀδελφῶν, τῇ τοῦ προεστῶτος βουλῇ τὸ πᾶν τῆς αὐτῶν προνοίας

ἀναθέντι, χρὴ δὲ καὶ περὶ ἐκείνων πλατύτερον διαλαβεῖν. Ἐντελλόμεθα οὖν ἀφορισθεῖναι χάριν τῶν ἀρρώστων κελλίον, τύπον ἀποσῶζον νοσοκομείου, καὶ κραμβάτους ὁκτῶ πρὸς τὴν ἐκείνων ἀνάκλινιν τε καὶ ἀνάπαυσιν, καὶ δύο τινὰς ὑπηρέτας, ὥστε τούτοις ὑπηρετεῖν ἐν πᾶσι, καὶ ἄρουραν μεγάλην, ἐν ᾗ δέον τὰ τούτων ἔφειν μαγειρεύματα, θερμά τε ποιεῖν, καὶ ἄλλα, τὰ πρὸς τὴν ἐκείνων παράκλησιν ποιεῖσθαι δὲ τὴν τούτων ἐπιμέλειαν οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ κατὰ τὸ δυνατόν ἐν τε βρώσει καὶ πόσει καὶ λοιποῖς χρειώδεσιν, ἐνδέχεται δὲ καὶ τὸν ἰατρὸν, εἴπερ ἐστί, μὴ πρέργως μηδὲ σπανίως τῷ νοσοκομείῳ ἐπιφοιτᾶν, ἀλλὰ καθεκαστην καὶ ὀλοφύχως ἐπισκέπτεσθαι τε τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἐκάστῳ συνεισφέρειν τὰ πρόσφορα, καὶ οἱ ἀδελφοὶ δὲ ἡμῶν οἱ ἀρρώστοι, μὴ τούτῳ τεθαρβήκοτες ἐκλύωσιν ἑαυτοὺς, ζητοῦντες περιττὰ τινα καὶ ἄπερ ἴσως (π. 219] οὐδ' εἰς ἀκοὴν ποτὲ ἐδέξαντο, μὴ ὅτι γε εἶδον ἢ ἔφαγον, ἀλλὰ συνεχέτωςσαν ἑαυτοὺς καὶ συστελλέτωςσαν, ἀρκούμενοι ἐκείνοις καὶ μόνοις, οἷς ἄρα ἡ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς εὐπορίας τῆς μονῆς περιφορὰ τούτους δεξιοῦται· εἰ γὰρ καὶ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῶν διὰ τὴν ἐντολήν ἐντελλόμεθα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τρυφᾶν αὐτοὺς παραχωροῦμεν, συνεσταλμένους δὲ μᾶλλον ζῆν, καὶ ὥς δεῖ τοὺς μοναχοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ τὸν τῆς ὑπομονῆς μισθόν, ὃν ἡ στέργεισι τῶν ὀρέξεων, καὶ ἡ τῆς ἀρρώστιας δυσχέρεια προξενεῖν αὐτοῖς μέλλοι ἐκ Θεοῦ ἀπολάβωσιν.

Ἐτέρα παραίνεσις τοῦ κτήτορος.

ΜΒ'. Ἔστι μὲν οὖν ταῦτα, ὅσα γε ἡμῖν βουλευτὰ καὶ τῷ Θεῷ εὐαπόδεκτα, καὶ τῇ Εὐεργετιδί, καὶ τῇ ὑμῶν δὲ ὠφελείᾳ οὐκ ὀλίγα λυσιτελοῦντα, ὑμῖν δὲ τὸ ἐξῆς μελήσει φυλάξαι ταυτί ἀπαράθραυστά τε καὶ ἀπαραποίητα ἄχρι παντός, λέγω δὴ, τὸ ἀπαραλείπτως τὴν παραδοθεῖσαν ὑμῖν ἀκολουθίαν ἐκτελεῖν ἐν πάσαις ταῖς συνάξεσι, τὸ φυλάττειν πίστιν καὶ τιμὴν τὴν ἀρμόζουσαν τοῖς προεστώσιν ὑμῶν, τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν, καὶ σπουδάζειν ἕκαστον ἐκάστου προέχειν ἐν μετριοφροσύνῃ, συμπονεῖν τε ἀλλήλοις ἐν πᾶσιν, ὥς ἐνός μέλι, σώματος, καὶ τὰ ἀλλήλων ἀναπληροῦν ὑστερήματα· μὴ πρὸς ἕρεις ὁρμᾶν, (ΟΒ.] μὴ πρὸς φιλίας ἀπρεπεῖς, ἢ παρασυνάξεις καὶ σχίσματα, ἀπέχεσθαι πρωτοκαθεδρίας, καὶ τῶν κοσμικῶν προτιμήσεων, πρὸς ἐν δὲ μόνον ὄραν, τὸ ἐναρέτως ζῆν δηλονότι καὶ πολιτεύεσθαι, καὶ μηδὲν ἄλλο, εἰ δυνατόν, ἀναπνεῖν, ἢ λόγον σωτήριον, καὶ πᾶν τὸ εἰς οἰκοδομὴν ψυχῆς τυγχάνον καὶ ὠφέλειαν. Πρὸς τούτοις ἐξορίζειν ἅψ' ὑμῶν πάντων τῶν κακῶν τὴν πηγὴν, τὴν

φιλοχρηματίαν λέγω καὶ φιλαρχίαν, καὶ τὸ παρακερδαίνειν καὶ ὑποκρατεῖν ἀπὸ τῶν τῆς μονῆς, ἢ ἐτέρου τοῦ οἰουδήτινος τρόπου, καὶ ἀποτιθέναι καὶ θησαυρίζειν ἄχρι καὶ τοῦ τυχόντος, ἐν ᾧ μὴ εὐδόκησεν ὁ προσεστώς, οὔτε ὁ δοθεὶς ὑμῖν κανὼν συνεχώρησεν. Οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ ἐξ ἀμελείας ἢ τινος ἐτέρας καταφρονήσεως ἔαν τι τῆς μονῆς παραπόλλυσθαι ἴσον γὰρ καὶ τοῦτο τοῦ προτέρου, κἂν τι διαφέρειν δοκῇ, καὶ τῆς ἴσης ἐνοχῆς παρὰ τῷ Θεῷ πρόξενον, τὴν παρρησίαν ὅση δύναμις ἐκκοπτέον, καὶ ἵνα συνελὼν εἴπω πᾶν ὃ μὴ εἴη πρὸς σωτηρίαν ὁδηγοῦν, ἐκδιωκτέον. Μὴ οὖν, ὧ τέκνα καὶ ἀδελφοί, μηδαμῶς τὰ βλάπτοντα προτιμήσωμεν, τὰ δὲ σώζοντα παραδράμωμεν, οὐδὲ γάρ τι τῶν παραδοθέντων ὑμῖν ἀδύνατον ἢ δυσκατόρθωτον, εἰ δὲ καὶ τι τούτων ἴσως τοιοῦτον νομίζοιτο τισὶ τῶν (π. 220] ἀσθενεστέρων, ἀλλ' ἀγωνισώμεθα, ἀλλ' ὑπομείνωμεν, ἀλλὰ καρτερήσωμεν, φέρωμεν γενναίως. βιασώμεθα μικρὸν ἑαυτούς· οὐ γὰρ ἀνέσεως ἕνεκα καὶ τρυφῆς τὸν κόσμον κατελίπομεν, ἀλλὰ σπουδῆς καὶ ἀγῶνος τοῦ κατὰ δύναμιν, πρὸς τὸ τυχεῖν τῶν ἐν ἐπαγγελίαις ἀγαθῶν „βιασώμεθα οὖν ἑαυτούς. ὡς εἴρηται, βιασώμεθα, βιαστή γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν“. οὐδεὶς ἀμελῶν ἔσχησέ ποτε τρόπαιον, οὐδεὶς ὑπνώττων καὶ ὀνειρώττων τὸν ἑαυτοῦ πολέμιον ἐτροπώσατο, ἐκείνων εἰσὶν οἱ στέφανοι καὶ τὰ τρόπαια, τῶν τρεχόντων καλῶς, τῶν κοπιόντων, τῶν ἀγωνιζομένων, τῶν ὑπομενόντων τὰ ἐκ τῶν ἀγῶνων πονήματα. „Διὰ πολλῶν θλίψεων, φησὶν ὁ Κύριος, δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν“. Τοίνυν παρακαλῶ πάντας ὑμᾶς, ἀξίως πορευθῆτε τῆς κλήσεως ὑμῶν, παραστήσατε τὰ σώματα ὑμῶν ἅγια τῷ Κυρίῳ, ἀγαπάτε ἀλλήλους, καλῶς τρέχετε τὸν προκείμενον ὑμῖν ἀγὼνα. ὅσα καλὰ, ὅσα θεοφιλῆ, ταῦτα λογίζεσθε· ἃ ἠκούσατε καὶ ἐμάθετε, ταῦτα ποιεῖν μὴ ἀπόσχησθε. Ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος, μνημονεύετε τῶν ψυχῶν ὑμῶν, καὶ τῆς ὑμῶν δὲ εὐτελείας, μὴ ἐπιλανθάνησθε ἐν ταῖς (οδ.) προσευχαῖς ὑμῶν.

Περὶ τοῦ ἀναγινώσκεισθαι τὸ Τυπικὸν καθ' ἑκάστου μηνὸς ἀρχήν.

ΜΓ'. Τὸ γοῦν παρὸν Τυπικὸν ἐντέλλομαι ὑμῖν ἀναγινώσκειν ἐπὶ ἑκάστου μηνὸς ἀρχῇ, κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν ἐστιάσεων ὑμῶν, εἰς τε ἀνάμνησιν τῶν ἐντεταλμένων ὑμῖν, καὶ ὠφέλειαν τῶν ψυχῶν ὑμῶν· οὕτω γὰρ ἔσεσθε, ὑμεῖς μὲν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ὑμῶν πεπληροφορημένοι, ὡς καλῶς φυλάξαντες, ἃ παρελάβετε παρὰ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ

ἐμοὶ δὲ τὰ τροφεῖα τῆς πνευματικῆς ταύτης ἀναγωγῆς καὶ παιδεύσεως ἐν Κυρίῳ ἀποτινύνντες. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν, διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ καὶ ἄφατον ἀγαθότητα, καταρτίσαι ὑμᾶς καὶ στηρίξαι εἰς τὸ ἅγιον θέλημα, διὰ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος, ὃ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις καὶ μεγαλοπρέπεια νῦν τε καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

(π. 221] Ἐπεὶ τοίνυν ὁ τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτῶν αἰεὶ ποιῶν Κύριος τοῖς ἀββήτοις αὐτοῦ κρίμασιν ὥκονόμησε, τῇ μηνίμῃ τοῦ πανοσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ πρώτου κτήτορος, κυροῦ Παύλου, συνδραμεῖν καὶ τὴν κοίμησιν τοῦ ἡγιασμένου πατρὸς καὶ δευτέρου κτήτορος κυροῦ Τιμοθέου, κατ' αὐτὴν ἐκείνην ἀποβεβιωκότος τὴν ἡμέραν, κατ' ἣν ἄρα κάκεινος πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, θέον ὡήθημεν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνημμένως τὰς ἐκατέρων μηνίμας ἐπιτελεῖν, καθὰ δὴ ἐκεῖνος ἔτι ζῶν, καὶ προσεῖπε καὶ ἐπέσκηψεν ἡμῖν, ἥ τις ἐκκαιδεκάτῃ μὲν ἐστὶ τοῦ Ἀπριλίου μηνός, ὅπως δὲ ὀφείλλει ψάλλεσθαι, δηλοῖ τὸ Συναξάριον. Ἐντελλόμεθα οὖν πᾶσι τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι, μηδέποτε διαχωρίσαι τὴν ἐτήσιον μηνίμην αὐτῶν, κατ' οἰανδήτινα πρόφασιν ἢ περιστάσιν, ἀλλ' οὕτως αὐτὴν ἐπιτελεῖν πάντοτε ἡνωμένως, καθὼς περ δὴ καὶ τετύπωται παρ' ἡμῶν καὶ παραδεδόται ἄχρι συστάσεως τοῦδε τοῦ παντός.

Σὺν τούτῳ δὲ καὶ τόδε χρὴ εἰδέναι καὶ φυλάσσειν ὑμᾶς, ὅτι ὁ μακαρίτης καὶ ἅγιος ἡμῶν πατήρ, ὁ μοναχὸς κῆρις Τιμόθεος, μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἐν τῷ παρόντι Τυπικῷ ἀνετάξατο, ἐντετέλατο καὶ τοῦτο, μὴ οἷνῳ χρᾶσθαι ἡμᾶς τὸ σύνολον ἐν τῇ πρώτῃ (οδ.) ἐβδομάδι τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς ἄχρι τῆς παραμονῆς τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου. ὥσαύτως δὲ ποιεῖν καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἀπάσαις δευτεροτετραδοπαρασκευαῖς τῆς αὐτῆς ἀγίας νηστείας.

Ἄλλ' ἐπεὶ ἔπασχον οἱ ἀσθενεῖς ἀπὸ τῆς τοῦ κυμινάτου θερμοῦ πόσεως, ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, καὶ οἱ ὑγιαίνοντες ἡσθένουν, κατανοήσας τοῦτο ὁ πανσέβαστος σεβαστός, καὶ μέγας δοῦκας, ὁ μοναχὸς κῆρις Ἀντώνιος, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς οἰκτηρήσας τῆς τε ὑλονύχτου στάσεως καὶ ἐπιτεταμένης φαλμωδίας καὶ ἀγρυπνίας, πρὸς δὲ καὶ τῆς ἐκ τοῦ κυμινάτου ἐπι-

γινομένης βλάβης αὐτοῖς, δέησιν, ὅτι θερμοτάτην πρὸς ἡμᾶς ἐποιήσατο μετὰ συντετριμμένης καρδίας, τοὺς ἀδελφοὺς οἴνου μεταλαμβάνειν ἀπ' αὐτῆς τετράδος τῆς πρώτης ἐβδομάδος, καὶ εἰς τὸ μετέπειτα, φημί δὴ τὰς λοιπὰς ἀπάσας δευτεροτετραδοπαρασκευάς· διὸ δὴ, καὶ μὴ θέλοντες λυπῆσαι τὸν εἰρημένον θεοφιλῆ ἄνδρα, εἴξαμεν τῇ αὐτοῦ παρακλήσει, διὰ τε τὸ τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ αἰδεσίμῳ, καὶ τὸ τοῦ πράγματος εὐσεβές, καὶ διὰ τὸ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα προενέγκαι τοῦτον τῇ μονῇ, ποιῆσαι δὲ τούτου ἔνεκεν καὶ ἀμπέλιον ἐξ οἰκείων ἐξόδων, τὸ ἔξωθεν ὄν καὶ τῇ μονῇ πλησιάζον, ὑπὲρ (π. 222] τῆς τοῦ οἴνου τῶν ἀδελφῶν πόσεως τῆς ἁγίας μεγάλης τεσσαρακοστῆς, πρὸς δὲ δωρήσασθαι ἡμῖν καὶ ἐν τῷ κατὰ τὸ βολερὸν διαχειμένῳ κτήματι ἡμῶν, καὶ τοῦ Θεοφάνους ὀνομαζομένῳ, παροίκων ἐξ κουσσεῖαν, ζευγαράτων δώδεκα, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τῷ κατὰ τὸ χορτοκόπιον διαχειμένῳ κτήματι ἡμῶν, καὶ τοῦ Ἐπιφανίου ἐπιλεγομένῳ, ἐτέρων δεκαεὶς παροίκων, ζευγαράτων καὶ αὐτῶν· τούτου χάριν καὶ ἐντελλόμεθα ὑμῖν τοῦ οἴνου τε μεταλαμβάνειν εὐχαρίστως, καὶ τοῦ εἰρημένου θεοφιλοῦς ἀνδρὸς ὑπερεύχεσθαι ἀδιαλείπτως, ἑαυτοὺς τε κατακρίνειν, ὡς τῶν πολλῶν καὶ τοῦ ὕδατος ἐγκρατευομένων δι' ὑπερβολὴν ἀσκήσεως, καὶ μή τινα τῶν μετ' ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νῦν ἐπ' ἀδείας ἔχειν διὰ πρόφασιν τὴν οἰκονομίαν, περικόπτειν, τὴν τοιαύτην εὐποιῖαν, εἰς μνήμην τε τοῦ εἰρημένου γινομένην καὶ ἀνάπαυσιν ἀπάσῃς τῆς ἀδελφότητος.

Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν, διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ καὶ ἄφατον ἀγαθότητα, καταρτίσαι ὑμᾶς καὶ στηρίξαι εἰς τὸ ἅγιον αὐτοῦ θέλημα, διὰ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις καὶ μεγαλοπρέπεια, (οδ.] νῦν τε καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Ἦδὺς ὁ λιμὴν τοῖς πλέουσι τυγχάνει,

Καὶ τοῖς γραφεῦσι τέρμα τῆς βίβλου πάλιν·

Ἄμφω γὰρ ἀνάπαυλαν εἰσφέρει πόνων.

Приписка позднѣйшей (XVI в.) руки: Τὸ δὲ τὸ τοῦ Τυπικοῦ βιβλίον τῷ θεῷ καὶ βασιλικῷ ναῷ, τῷ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένῳ τῆς Παναγίας μου Πετριτζιωτίσσης, ἀφιερῶθῃ ὑπὸ τοῦ κυροῦ Νικηφόρου εἰς μνημόσυον τῶν ἑαυτοῦ γονέων, τοῦ τε Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ Νικηφόρου. Καὶ ὅστις τοῦτο ἀφερῇ τοῦ μοναστηρίου ὑπόδικος εἴη τῷ ἀναθέματι τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ¹⁾.

Е) Типиконъ константинопольскаго Пандократоровскаго монастыря

(По рукописи 1749 года № 85 библиотеки Халкинской богословской школы въ Константинополѣ).

Начала нѣтъ

[л. 69] καὶ πάσις ἐνέδρας καὶ μηχανῆς ὑπέρτερον ἀναδείξασα καὶ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ζωστήρα τῆς πατρικῆς Λυσόνων ἀρχῆς ἀνωδύνως κατὰ καιρὸν ἐμβιβάσασα συνδρόμως ὡς ἂν τις εἴποι τῷ ἐπιτελευτῷ νεύματι καὶ βουλήματι τῆς θείας ἐκείνης τοῦ τεκόντος ψυχῆς. Εἵτα καὶ μετ' ἐκείνην τὴν ἐξαισίαν ἀνάβασιν, τὰς πολυπλόκους ἐπιβουλάς τῶν φαινομένων ἐχθρῶν καὶ τῶν ἀφανῶν διαλύσασα, καὶ πάσις ἐπιξελοῦσα παρίδος, καὶ πάντας τοὺς ἐναντιοῦς τοῖς ποσὶν ὑποτάξασα. Πῶς ἂν ἐφεξῆς καταλέξω τὰ κατὰ Περσῶν, καὶ Σκυθῶν, καὶ Δαλματῶν, καὶ Δακῶν, καὶ Παιόνων τῆς θείας δεξιᾶς ἐπ' ἐμοὶ θαυμάσια, τὰς κατὰ πάντων ἀρρήτους τροπαιουχίας, ὅσας πολλὰκις ἐτερατούργησε μετ' ἐμοῦ, πάντων τῶν ἐπεισπεσόντων ἐχθρῶν κατευμεγεθύνασα, καὶ τοὺς ἐντὸς καὶ τοὺς ἔξωθεν λόχους διατεμοῦσα καὶ διαρρήξασα, καὶ τοὺς ἐκ τῶν φίλων καὶ τῶν πλησίον ἀπεναντίας μοι στάντας καὶ ἀπομακρυνθέντας κακῶς τῆς ἀδελφικῆς ὁμονοίας καθελοῦσα καὶ (οὐβ.) συμποδίσασα. Τί οὖν ὑπὲρ τῶν τοσούτων χαρισμάτων ἀντισπενέγκω τῷ πανοικτίρμονι; Τί σοι, φιλάγαθε Δέσποτα, τῶν τηλικούτων ὀφλημάτων ἀντιμετρῆσαιμι, ἢ πάντως τὴν ἐπιστροφὴν, τὴν πρὸς σέ καὶ τὴν ὀλόφυχον σύνευσιν, ὅψ' ἦς καὶ ναὸν ἐκ καινῆς δομησάμενος τῇ παντοδυνάμῳ σοφίᾳ σου, καὶ πρὸ τοῦ τεμένους κἂν τοῖς ἀδούτοις εἰκονίσας τὸν ἀπερίγραπτον, σοὶ προσφέρω τὰ σά

¹⁾ Прологъ заключаетъ въ себѣ шесть тетрадей съ отдѣльными счетомъ.

διὰ σοῦ, συγκαινωνὸν τῆς προθέσεως καὶ τῆς προσχωγῆς καὶ τῆς πράξεως εὐρὼν τὴν τοῦ βίου κοινωνὸν καὶ συλλήπτορα, καὶν πρό τῆς ἐντελοῦς τοῦ ἔργου συστάσεως μετέστη τῶν τῇ δὲ τοῖς ἀρρήτοις σου κρίμασι, καὶ με συναποτεμοῦσα τῇ μεταστάσει καὶ διχότομον ἀποδείξασα. Πλὴν τὸ βάθος τῆς ἀρρήτου σοφίας σου, τῆς πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομούσης τὰ καθ' ἡμᾶς, οὐκ ἔχων κατανοεῖν, εὐχαριστῶ τῇ μακροθυμίᾳ σου, καὶ πρὸς τέλος, ὡς δυνατόν, ἐξάγω τὸ ἐπιχείρημα, χορὸν ἀσκητικὸν σοι προσάγων, τίμιον ἄθροισμα ναΐραιων, τῇ μονῇ προσανέχειν ὀφείλοντας, καὶ ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων ἐξιλεῦσθαι τὴν σὴν ἀγαθότητα. Τούτοις ἐπισυνάπτω καὶ ἱερὸν κατάλογον ἕτερον, κληρὸν (π. 70) ἐκκληλεγμένον, μερίδα τιμίαν, ἀφροσίωμα κάλλιστον, ἱερεῖς καὶ λευῖτας, καὶ ὅσον ἐφεξῆς τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ βήματος σύνταγμα· συνανιστῶ γὰρ καὶ θεῖον κατοικητήριον ἕτερον τῇ ὑπεράγῳ Παρθένῳ, τῇ ἀσπόρως τεκούσῃ σε, καὶ τὴν θεῖαν τούτου δοξολογίαν, διὰ τῆς ἱερᾶς τοῦ κλήρου συντάξεως, κατὰ τὸ πρέπον συνίστημι. Σὺν τούτοις δὲ σοι προσάγω τῷ φιλαγάθῳ τοὺς ὁμοδούλους, οὓς ἀδελφοὺς ὁ συμπαθὴς κατωνόμασας, γήρα καὶ πόνοις τετρωχομένους, καὶ τῇ πενίᾳ συνθλιβομένους, καὶ νόσοις πολυτρόποις ὀδυνωμένους, τοὺς δὲ καὶ αὐτὰ λελωβημένους τὰ σώματα, καὶ τὴν προσήκουσαν δεχομένους ἐφ' ἅπασιν ἐπιμέλειαν· τοὺς μὲν κουφιζομένους τῶν πόνων, καὶ ἀνακτωμένους τῆς ἀσθενείας, καὶ τῶν τραυμάτων δεχομένους συνούλῳσιν, τοὺς δὲ τῆς ἐνδείας ἀνιεμένους, καὶ τὴν παράκλησιν ἐφευρίσκοντας ταῖς διατροφαῖς, ταῖς ἀρκούσαις, καὶ τοῖς σκεπάσμασι. Τούτους σοι πρέσβεις ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων πλημμελημάτων προσάγομεν, τούτοις τὴν σὴν εὐμένειαν ἐφελκόμεθα, διὰ τούτων παρακαλοῦμεν τόσον εὐσυνπάθητον· τῆς γὰρ κηδεμονίας καὶ προνοίας καὶ διοικήσεως τῶν τοιούτων ἐμψύχων (οδ.) ὁμοῦ καὶ ἀψύχων ναῶν, κατὰ τὸ προσῆκον τὴν φροντίδα ποιήσαντες, κατὰ μέρος ἐνταῦθα διατυποῦμεν τὰ ἐπ' αὐτοῖς γενησόμενα.

Τὴν μὲν οὖν ἐν τοῖς θείοις ὕμνοις ἀκολουθίαν τῆς εὐαγοῦς ταυτησί μονῆς βουλόμεθα προβαίνειν, κατὰ τὸ γεγονός παρ' ἡμῶν ἐκκλησιαστικὸν Τυπικόν. Ἡ δὲ ὀρθρὴν συνάξις, κατὰ μὲν τὰς κυριακάς καὶ τὰς μεγίστας τῶν ἑορτῶν, ἀπ' αὐτῆς τῆς πέμπτης ὥρας τῆς νυκτὸς γενήσεται, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις ἀπάσαις πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν, ἢ ταχινώτερα τοῦ μεσονυχτίου, ἢ βραδυτέρα γενήσεται. Φροντίσει γὰρ ὁ καθηγούμενος συμμέτρως τοῦ ὕπνου τοὺς ἐκκλησιαζομένους μεταλαμβάνειν, ὥς ἂν μετὰ νηφούσης τῆς διανοίας τὴν προσευχὴν καὶ τὴν ψαλμωδίαν ἐπιτελεῖν ἰσχύωσι, τῆς ἐκ τῶν βρωμάτων παχυτέρας

ἀναθυμιάσεως τῇ συμμέτρῳ τοῦ ὕπνου μεταλήψει διαλυομένης, καὶ οὕτω τοῦ λογισμοῦ προσεκτικωτέραν ποιουμένου τὴν ὕμνωδιαν καὶ τὴν παράκλησιν. Καταλαβούσης δὲ τῆς ὥρας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ συνάξεως, οὕτως ἐκάστης ἡμέρας τὰ τῆς ἐκκλησίας τελεσιουργηθήσονται. Ἐγερθήσεται μὲν ὁ ἀφυπνιστής, καὶ πρὸς τὸ τοῦ καθηγούμενου κελλίον ἀπελεύσεται, (π. 71) καὶ βαλὼν μετάνοιαν ἔξωθεν, Εὐλόγησον, εὐχαῖ μοι, πάτερ, ἐπιφθέγγεται. Ὁ δὲ εὐλογήσει τοῦτον, ἐκ τῶν χειλέων προπέμφας φωνήν, καὶ ὥς ἀπελεύσεται καὶ σημανεῖ τὸ ἀφυπνιστήριον εὐθύς. Εἶτα τῶν ἀδελφῶν μετὰ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν συναγομένων, σημανεῖ καὶ τὸ συνακτήριον, ὃ καὶ μέγα κατονομάζεται, καὶ οὕτως οἱ μοναχοί, πρὸς τὸν νάρθηκα συναχθέντες, τὴν ἀκολουθίαν τῆς μεσονυκτίου ψαλμωδίας ἐκτελέσουσιν, ὀφείλοντες μετὰ τοιαύτης ἀκολουθίας ψάλλειν τὸ ἄμωμον, ὥς τε διὰ τριῶν αὐτὸν στάσεων ἐκπληροῦν, ἐφ' ἐκάστη δὲ τῶν στάσεων Τρισάγιον λέγειν μετὰ τροπαίων τριῶν, δύο κατανυκτικῶν, καὶ θεοτοκίου ἑνός, καὶ οὕτω, τοῦ ἀμώμου συμπληρουμένου, καὶ τῶν μοναχῶν ἤδη μελλόντων ἐν τῷ ναῷ εἰσπορευέσθαι. ὁ τὴν ἐφημερίαν ἔχων ἱερεὺς εἰσελεύσεται σὺν αὐτοῖς, καὶ λήψεται παρὰ τοῦ ἐκκλησιάρχου τὸ θυμιατήριον. Εἶτα πρὸ τοῦ βήματος στήσεται καὶ βαλεῖ μετὰ τῆς συνήθους εὐχῆς μετάνοιαν, καὶ οὕτως σταυροειδῶς θυμιάσας ἔμπροσθεν τῶν κιγκλίδων, ἐφεξῆς ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρήσει, καὶ τῆς ἱερᾶς τραπέζης ἐμπροσθεν ἐκ τρίτου θυμιάσει σταυροειδῶς, εἶτα καὶ εἰς ἕκαστον τῶν (οδ.) ἐτέρων τῆς ἱεῖας τραπέζης μερῶν ὁμοίως ποιήσει. Τοῦ δὲ βήματος αὐτὸν ἐκπορευόμενον ἐφεξῆς τῶν ἀναγνωστῶν ὑποδέξεται εἰς, ἀκατακάλυπτον ἔχων κεφαλὴν, καὶ μετὰ λαμπάδος προπορευόμενος, ἐφέψεται δὲ ὁ ἱερεὺς, καὶ πρωτοτύπως μὲν ἀπελεύσεται πρὸς τὸ τοῦ Ἀσωμάτου εὐκτήριον, ἐν ᾧ καὶ οἱ ἡμέτεροι τάφοι τυγχάνουσιν. Εἶτα, πρὸς αὐτὴν τὴν εἰκόνα τοῦ Παντοκράτορος ἐπιστάς, θυμιάσει ταύτην σταυροειδῶς, ἐφεξῆς δὲ καὶ πάντας ἀπλῶς τοὺς ἱεροὺς τῆς ἐκκλησίας τόπους, καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς πανσέπτους εἰκόνας, καὶ σὺν αὐταῖς τοὺς ἱσταμένους ἅπαντας μοναχοὺς. Μετὰ δὲ τῆς τοῦ θυμιατηρίου διελύσεως, ψάλλουσιν οἱ μοναχοί, νῦν μὲν, τὸ τῆς βασιλείας μου Τρισάγιον καὶ τοὺς προσφύρους ψαλμοὺς, ἡγούν τὸν ἑννέα καὶ δέκατον, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐπακούσαι σου Κύριε ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ, καὶ τὸν εἰκοστόν, οὗ ἡ ἀρχή· Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα. Τροπάρια δὲ ταῦτα· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, καὶ Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, καὶ

θεοτοκίον· Τάχῃ προκατάλαβε πρὶν δουλωθῆναι ἡμᾶς, καὶ τὸ Κυριε ἐλέησον πέντε καὶ δέκα (π. 72).

Μετὰ δὲ τὴν τῆς βασιλείας μου μετástασιν, δύο Τρισάγια κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ποιήσουσιν ἀνθ' ἑνός· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὑπὲρ τῶν ζώντων βασιλέων γενήσεται, μετὰ ψαλμοῦ ἐνός, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ τῶν προῤῥηθέντων τροπαρίων καὶ τοῦ θεοτοκίου, τὸ δὲ ἕτερον Τρισάγιον ὑπὲρ τῆς ἡμέτερας μνήμης ἐκτελέσουσιν, ἐν ᾧ ὑπαγορευθήσεται ψαλμὸς ἕκτος, οὗ ἡ ἀρχή· Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με. Τροπάριον δὲ ψάλλουσιν ἕν, τὸ Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, καὶ θεοτοκίον· Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα, εἴτα καὶ ταύτην ἐπιφθέγγονται τὴν εὐχὴν·

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν κεκοιμημένων ὀρθοδόξων ἡμῶν βασιλέων καὶ κτητόρων, καὶ συγχώρησον αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον, ἐν ἔργῳ, ἢ λόγῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν πλημμεληθέν ὑπ' αὐτῶν· καὶ κατασκήνωσον αὐτοὺς ἐν τόποις φωτεινοῖς, ἐν τόποις χλοεροῖς, ὅθεν ἀπέδρα πᾶσα ὁδὴ καὶ λύπη καὶ στεναγμός, ὅπου ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ προσώπου σου εὐφραίνει πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος ἁγίους σου. Καὶ χάρισαι αὐτοῖς τὴν βασιλείαν σου, καὶ τὴν μέθεξιν τῶν ἀφράστων καὶ αἰωνίων ἀγαθῶν, (οἱ β.) καὶ τῆς σῆς ἀπεράντου καὶ μακαρίας ζωῆς. Σὺ γὰρ εἶ ἡ ζωὴ καὶ ἀνάπαυσις τῶν κεκοιμημένων, καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

Ἐν τούτοις οὖν καὶ ὁ ἱερεὺς τὸν ὅλον ναὸν θυμιάσας, ὡς προδηλῶται, αὖθις πρὸς τὰς τοῦ θυσιαστηρίου πύλας ἐλείσεται καὶ ἐν αὐταῖς σταυροειδῶς θυμιάσας ἐκ τρίτου ἐκφωνήσῃ τὸ Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ Τριάδι πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Οἱ δὲ μοναχοὶ τὸ Ἀμήν ἐπειπόντες, εὐθὺς τὴν τοῦ ἑξαψάλμου ποιήσονται ἑναρξιν, οὐ μετὰ κραυγῆς, ἀλλ' ἡρέμα τοῦτο καθ' ἑαυτοὺς ὑποψάλλοντες, καὶ φροντίζοντες τῷ ἐκκλησιάρχῃ συμφωνεῖν, μέσον ἐστῶτι τοῦ ναοῦ, καὶ τρανότερον φθεγγομένῳ πρὸς τὸ ἐξακούεσθαι. Μετὰ δὲ τὴν τοῦ ἑξαψάλμου συμπλήρωσιν, ποτὲ μὲν μελωδηθήσεται τὸ Θεὸς Κύριος, ἐν ταῖς φαιδροτέραις ἡμέραις δηλαδὴ καὶ ταῖς ἑορταῖς, ποτὲ δὲ τὸ Ἀλληλούια, ἀμφοτέρω μετὰ τινος ψῳδῆς ἐπινικίου τε καὶ λαμπρᾶς. Ἡ δὲ στάσις τῶν μοναχῶν οὕτως ἔσεται· οἱ πρεσβύτεροι πρὸ τῶν διακόνων στήσονται, οἱ δὲ διάκονοι μετ' αὐτούς, καὶ οὕτως ἐφεξῆς οἱ λοιποὶ, καθὼς ἂν ὁ ἐκκλησιάρχης ἐκάστῳ τὴν στάσιν ἀφορίσῃ, νεύμασι τοῦ καθηγουμένου ἐπόμενος. Διάκονοι μέντοι οὐδέποτε μετὰ τὸ πρεσβυτέρων στήσονται, κἂν οἰανδήποτε τῶν κρείττωνων διακονιῶν ἐγκεχειρισμένοι εἶεν. Ὁ μέντοι οἰκονόμος ὑπεξαίρεθήσεται, καὶ τὴν ἰδίαν

στάσιν αἰεὶ τηρήσει, καὶ μὴ ἱερατικῶς τετίμηται ἀξιωματι. Συναγομένων
 ὁ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν μοναχῶν, οὐδεὶς ἐπ' ἀδείας ἔξει πρὸ τῶν τοῦ
 θυσιαστηρίου κιγκλῶν, ἢ ἐν ἐτέρῳ τόπῳ προσεύχεσθαι, ἀλλ' ἕκαστος,
 εἰσιέναι μέλλων ἐν τῷ ναῷ, πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν βαλεῖ μετόνοιον,
 εἴτα εἰσελεύσεται εὐλαβῶς, καὶ στήσεται ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ, μὴ ποιή-
 σας πρὸς τοὺς μοναχοὺς μετόνοιον. Ἐνάρξεως δὲ γινομένης στιχολογίας,
 ἢ ᾠδῆς ἐτέρας, πάντες ἀναμενέτωσαν τὸν ἀρχόμενον, καὶ ἐπειδὴν συμ-
 πληρώσῃ τὸν τῆς ἐνάρξεως στίχον, ἐκεῖνος προσκυνεῖτω χαμαί, συμπρο-
 σκυνεῖτωσαν δὲ πάντες ἰσοταχῶς, μηδεὶς δὲ τολμάτῳ ποιεῖν τὴν ἑναρ-
 ξιν, μὴ τασσόμενος παρὰ τοῦ τὴν διακονίαν ταύτην ἔχοντος. Δεῖ δὲ ἕκα-
 στον ἀνέχεσθαι, ὥστε διδαχθῆναι τὸ μέλλον ἀρχθῆναι παρὰ τοῦ ταχθη-
 σομένου καὶ ποιησομένου τὴν ἑναρξιν· καὶ ἀκριβῶς τις γινώσκῃ τὴν ἀκο-
 λουθίαν ἡσυχάζειν ὀφείλει, καὶ πάντες ἀπλῶς (π. 73] ἀπὸ πάσης ὁμι-
 λίας ἐν τῷ καιρῷ τῆς ψαλμοῦδίας σιγάτωσαν, μόνην ταύτην ἀνὰ στόμα
 φέροντες. Εἰ δὲ τις ἀπορῶν βούλεται τι μαθεῖν εἰς ὠφελείαν, ἐν τῷ
 καθίσματι τοῦτο ἡσυχῶς ἐπερωτάτω, ὁπακοῆς δὲ ψαλλομένης, ἢ ἐτέρου
 τοιούτου μέλους, ἰστάσθωσαν οἱ ἐπιστήμονες ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου,
 καὶ ψαλλέτωσαν τοῦτο μετὰ τῆς προσηκούσης τάξεως.

Ἡ δὲ φωταγωγία τοῦ ναοῦ γινέσθω τοιαύτη· κανοῦλαι ἀκοίμητοι
 ἀπτεσθῶσαν ἐν μὲν τῷ βήματι δύο, μία καθιστὴ ἐν τῷ συνθρόνῳ κάτω,
 καὶ ἄλλη ἐν τῷ τρικανοῦλῳ τοῦ βήματος· εἰς τὸν Παντοκράτορα δύο, εἰς
 τὴν Ἀνάστασιν μία, καὶ ἄλλη εἰς τὴν Σταύρωσιν, μία ἐν τῷ τρικανοῦλῳ
 τοῦ τρούλλου, μία εἰς τὴν δεξιὰν ἀψίδα τοῦ βήματος, ἔνθα καὶ ὁ Δεῖπνος
 ἐστίν, ἑτέρα εἰς τὴν ἀριστερὰν ἀψίδα, ἔνθα ἐστίν ὁ Νικτῆρ, καὶ ἄλλη
 πρὸ τῶν ὠραίων πυλῶν, ἔνθα καὶ ἡ Κοίμησις ἐστὶ τῆς Θεοτόκου.

Ἀκοίμητοι δὲ νυκτεριναὶ ἕστωσαν αὗται· τοῦ νάρθηκος μία, τοῦ
 ἐξωνάρθηκος ἄλλη, καὶ τῶν συνόδων ἑτέρα· ἐν δὲ ταῖς συνάξεσι τοῦ
 ὁρθρου, τῆς λειτουργίας καὶ τοῦ ἐσπερινοῦ ἀπτεσθῶσαν μὲν κύκλῳ τοῦ
 χοροῦ. οἱ κρατῆρες ἅπαντες, ἔξ καὶ δέκα τὸν ἀριθμὸν ὄντες, καὶ αἱ τοῦ
 τέμπλου κανοῦλαι (οδ.] πᾶσαι, καὶ τῶν τρικανοῦλων, καὶ τῶν τεσσάρων
 ἐπιθολίων τέσσαρες. τοῦ νάρθηκος τρεῖς μετὰ τῆς νυκτερινῆς, καὶ τοῦ
 ἐξωνάρθηκος δύο μετὰ τῆς νυκτερινῆς ὁμοίως. Κηρία δὲ ἀπτεσθῶσαν
 ἀκοίμητα ἐν εἰς τὸν μύακα, δύο εἰς τὸν Παντοκράτορα, ἐν εἰς τὴν Ἀνά-
 στασιν, ἐν εἰς τὴν Σταύρωσιν, ἐν εἰς τὸν Νικτῆρα, εἰς τὸν Δεῖπνον ἐν,
 καὶ ἐπάνω τῶν ὠραίων πυλῶν ἕτερον, καὶ τὸ τοῦ τρούλλου ἐπὶ τοῖς ἄλ-
 λοις. Κατὰ δὲ τὰς συνάξεις ἕστωσαν ἀπτόμενα ἐν τῷ τέμπλῳ τρία, εἰς
 τὸ μικρὸν τέμπλον ἐν, καὶ παρὰ τῷ θυσιαστηρίῳ ἕτερον ἐν. εἰς τὸν Παν-

τοκράτορα ἕτερα δύο, εἰς τὰς δύο προσκυνήσεις ἀνά ἕτερον ἐν. Ἐν δὲ ταῖς κυριακαῖς κατὰ τοὺς ὁρθοὺς καὶ ἐν ταῖς ἱερουργίαις, ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐσπερινοῖς τῶν σαββάτων ἀπτεσθώσαν κατὰ τὸ τέμπλον τὸ μέσον κηρία ἐπτὰ, καὶ εἰς τὸ δεξιὸν τέμπλον τοῦ μικροῦ βήματος κηρία τρία. Τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἐν ταῖς κοιναῖς ἑορταῖς. Κατὰ δὲ τὰς μεζονας ἑορτὰς ἡ φωταφία τοῦ ναοῦ οὕτω γενήσεται· ἐν αὐτῇ πρώτῃ τῇ Μεταμορφώσει ἀντὶ τῶν κρατήριων κρεμάσθωσαν πολυκάνδηλα, καὶ πάντα λαμπρῶς ἀρτυόμενα ὁλόφωτα ἀπτεσθώσαν, (π. 74| κηρία δὲ πηγνύσθωσαν περὶ τὰ τέμπλα καὶ τὰς προσκυνήσεις ἑξαοῦγγια. Ἐν δὲ τοῖς δωδεκαφωτίοις, τοῖς ἰσταμένοις ἔμπροσθεν τῆς προκειμένης ἀγίας εἰκόνας τοῦ Σωτῆρος κηρία λιτραῖα, καὶ εἰς τοὺς χοροὺς λαμπάδες ὀκτάλιτροι ἕξ, εἰς τὸν νάρθηκα τρεῖς, καὶ εἰς τὸν ἐξωνάρθηκα μία, ἐν δὲ τοῖς μανουαλίοις τῶν τρικανδήλων τοῦ μύακος καὶ τοῦ τροῦλλον τετραοῦγγια, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τρικανδήλα ὁμοίως, ἐν οἷς εἰσὶ κηροπήγια, καὶ ἐν τοῖς διακονικοῖς, παρ' ἑκάτερα δὲ τοῦ σεπτοῦ θυσιαστηρίου λαμπάδες δύο, ῥοδοστάγματα, καὶ ξυλαλόη ἀπὸ τοῦ δοχείου χορηγηθήσεται δι' ἐξωνήσεως, καὶ διάδοσις ἐν τῷ πυλῶνι προβήσεται φωμίου μοδίων εἰκοσιτεσσάρων, καὶ νουμίων ἢ τεταρτηρῶν νομισμάτων χρυσῶν δύο, τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν προτιμωμένων.

Καὶ ὁπὲρ ὁψώνιον τῆς τραπέζης ἐχθρῶν νεαρῶν φροντισθήσονται μίνσοι τρεῖς, καὶ ἡ ἑορτὴ δὲ τοῦ Πάσχα ὁμοίως ἐν ἅπασι τελεσθήσεται. Κατὰ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν, τὰ μὲν πολυκάνδηλα ὁμοίως ἀναφθῇσονται, κηρία δὲ περὶ μὲν τὰ τέμπλα καὶ τὰς προσκυνήσεις στήσονται τετραοῦγγια, ἐν τοῖς δωδεκαφωτίοις ὀκταοῦγγια, (οδ.) εἰς δὲ τοὺς χοροὺς λαμπάδες ἑξάλιτροι ἕξ, καὶ εἰς τὸν νάρθηκα δύο, καὶ ἡ τοῦ πυλῶνος διάδοσις ὁμοία ἔσεται, τὸ δὲ ὁψώνιον τῆς τραπέζης φροντισθήσεται πρὸς μίνσους δύο. Τὰ αὐτὰ καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Φώτων καὶ κατὰ τὴν Ἰψῶσιν γενήσεται, ἡ δὲ ἐν τῷ πυλῶνι διάδοσις ἡμισευθήσεται. Ἐν δὲ τῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡ φωταφία ἐξ ἡμισείας γενήσεται, καὶ διάδοσις προβήσεται φωμίου μοδίων ὀκτώ, καὶ νουμίων ἢ τεταρτηρῶν, χρυσοῦ νομίσματος ἑνός, καὶ ὁψώνιον τῶν μοναχῶν τὸ ἀρχοῦν εἰς μίνσον ἓνα, καὶ ἐν τῇ Πεντηκοστῇ τὰ αὐτὰ ὁμοίως γενήσεται, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Βαῖοφόρου, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῇ Ὑπαπαντῆς καὶ τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου, καὶ τῆς εἰς τὰ Ἁγία τῶν Ἀγίων Εἰσόδου, τῇ δὲ ἑορτῇ τοῦ ἁγίου Βασιλείου, τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ Χρυσοστόμου ἡ μὲν φωταφία καὶ ἔτι ἐλαττωθήσεται, ὥς προστίθεσθαι τῇ τῶν κοινῶν ἑορτῶν φωταφίᾳ δωδεκαφώτιον μόνον ἐν, τὸ μέλλον

ἔμπροσθεν τῆς ἑορταζομένης ἀγίας εἰκόνης ἵστασθαι, τὸ δὲ ὀψώνιον ἔσεται ὁμοίως μίνσου ἐνός. Ἡ δὲ τῶν ἀγίων ἀποστόλων ἑορτὴ τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ φωταψίαν ἔξει καὶ τὸ ὀψώνιον, ἡ δὲ τοῦ ἀγίου Φιλίππου μόνον τὸ ὀψώνιον, (π. 75] κατὰ δὲ τὴν μεγάλην πέμπτην διάδοσις γεννήσεται φωμίου μοδίων εἰκοσιτεσσάρων καὶ νουμίων ἢ τεταρτηρῶν δύο ὁμοίων χρυσῶν νομισμάτων. Ἡ δὲ τῆς Θεομήτορος Κρίμης ἑορτασθήσεται μὲν ἐν τῇ μονῇ ὁμοίως τῷ Εὐαγγελισμῷ, λαμπρότερον δὲ πανηγυρισθήσεται ἐν τῷ τῆς Ἐλεούσης ναῷ, καθὼς μετὰ ταῦτα δηλωθήσεται, πλὴν καὶ διάδοσις ἐν τῷ πυλῶνι γενήσεται φωμίου μοδίων εἰκοσιτεσσάρων, καὶ νουμίων ἢ τεταρτηρῶν νομισμάτων δύο ὁμοίων χρυσῶν, δοθήσεται δὲ καὶ ὑπὲρ ὀψωνίου τῆς τραπέζης τὰ ἀρχοῦντα νομίσματα εἰς μίνσους δύο.

Καιρὸς δὲ καὶ περὶ τῶν προσφορῶν τῆς ἀγίας λειτουργίας εἰπεῖν. Γινέσθωσαν ἐκάστης ἡμέρας σεμιδάλεως ἑξάγια τέσσαρα καὶ διὰ τούτων ἀρτοποιείσθωσαν προσφοραί· δύο μὲν μείζονες, ἦτε Δεσποτική, καὶ ἡ τῆς Θεομήτορος, ἑτέρα δὲ ὑπὲρ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀγίου, καὶ ἑτεραι τέσσαρες ὑπὲρ τῶν μνημοσύνων τοῦ μακαρίτου αὐθέντου καὶ πατρὸς τῆς βασιλείας μου, τῆς μακαριωτάτης μου δεσποίνης καὶ μάμμης, τῆς μακαριωτάτης δεσποίνης καὶ μητρὸς τῆς βασιλείας μου, καὶ τῆς μακαριωτάτης δεσποίνης καὶ συζύγου μου. Ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν ἑξαγίων (οδ.) γινέσθω καὶ τὸ τοῦ καθηγουμένου ἡμερησίον ἀφράτον· αἱ δὲ προσφοραί εἰς κλάσματα τεμνόμεναι τοῖς μοναχοῖς ἐπιμεριζέσθωσαν. Ἐκάστῳ δὲ σαββάτῳ καὶ ἑτεραι προσφοραί ἐξ ἁλεύρου γινέσθωσαν, ἧγουν τοῦ μακαρίτου πάππου τῆς βασιλείας μου τοῦ Κουροπαλάτου, τῆς μακαριτιδος μάμμης μου, τῆς πρωτοβεστιαρέας, τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, τοῦ μακαρίτου θείου τῆς βασιλείας μου, τοῦ σεβαστοκράτορος, τῆς μακαριτιδος νύμφης τῆς βασιλείας μου, τῆς συμβίου τοῦ περιποθήτου μου υἱοῦ, τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου, τοῦ μακαρίτου ἀδελφοῦ μου, τοῦ σεβαστοκράτορος κυροῦ Ἀνδρονίκου, τῆς αὐταδέλφης μου, τῆς μοναχῆς κυρᾶς Εὐδοκίας, τοῦ καίσαρος καὶ γαμβροῦ τῆς βασιλείας μου, τοῦ Βρυενίου, τοῦ ἑτέρου μου γαμβροῦ, τοῦ Ἐφορβηνοῦ, τοῦ θείου τῆς βασιλείας μου, τοῦ μεγάλου Δομεστίκου, τῆς θείας μου τῆς συμβίου αὐτοῦ, τοῦ κυροῦ Μανουήλ, τοῦ θείου τῆς βασιλείας μου, τοῦ καίσαρος, τῶν μακαριτιδῶν τριῶν θείων τῆς βασιλείας μου, τῆς καיסαρίσσης, τῆς πανυπερσεβάστου καὶ τῆς κυρᾶς Ξένης, τοῦ θείου τῆς βασιλείας μου τοῦ πρωτοστράτορος, τοῦ ἑτέρου θείου αὐτῆς (π. 76] τοῦ μεγάλου δουκός, τοῦ σεβαστοῦ κυροῦ Γεωργίου τοῦ Παλαιολόγου, τῆς θείας μου τῆς παντίμου, καὶ τῆς

ἐτέρας μου θείας τῆς συμβίου τοῦ Παλαιολόγου. Καί ὑπὲρ τῶν τελευταίων ἐκγόνων μου προσφοράί δύο, ὑπὲρ δὲ αὐτοῦ τοῦ ποιθαινοτάτου μου ἐκγόνου κυροῦ Ἀλεξίου, τοῦ παιδὸς τοῦ περιποθήτου μου υἱοῦ, τοῦ σεβαστοκράτορος κυροῦ Ἰσαακίου, εἰδικῶς προσφορά μία.

Γενέσθωσαν δὲ κοινῶς ὑπὲρ πάντων ὁμοίως κατὰ σάββατον καὶ διὰ κολύβων κανίσκια τρία. Μνημονευθήσονται οὖν διὰ τοῦτο αἱ δηλωθεῖσαι ὀνομασίαι τῶν κεκοιμημένων· κατὰ δὲ τὸ σάββατον τῆς ἀπόκρεω, τὸ σάββατον τῆς τυροφάγου καὶ σάββατον τῆς Πεντηκοστῆς μνημονευθήσονται καὶ οὗτοι· ὁ ἀποιχόμενος ἐκεῖνος εὐνοῦχος Ἰωάννης ὁ Μυστικός, ὁ ἕτερος μυστικός ὁ τζουκανιστηριώτης, ὁ σεβαστὸς κύρις Κωνσταντῖνος ὁ Ῥογέρης, ὁ σεβαστὸς Εὐστάθιος ὁ καμυτζής, ὁ Μεγαηλίτζης ὁ στυπειώτης, ὁ ἱατρὸς Νικήτας ὁ πρῶτος, ὁ Γεώργιος τοῦ δεκανοῦ, καὶ ὁ βεστιάριτης τῆς βασιλείας μου Θεόδωρος ὁ Βεροῖτης, διδομένης καὶ ὑπὲρ ἐκάστου τούτων προσφορᾶς μιᾶς.

Μετὰ δὲ τὴν ἡμετέραν μετὰστασιν, προστεθήσονται ὑπὲρ μνημοσύνων ἐκαστῆς ἡμέρας καὶ αὐταὶ αἱ προσφοραί, ἥγουν ἐμοῦ, τῶν περιποθήτων μου υἱῶν καὶ πορφυρογεννήτων τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου, τοῦ σεβαστοκράτορος κυροῦ Ἀνδρονίκου, τοῦ σεβαστοκράτορος κυροῦ Ἰσαακίου καὶ τοῦ σεβαστοκράτορος κυροῦ Μανουήλ, τῶν φιλότων μου θυγατέρων, τῆς καισαρίσσης κυρᾶς Μαρίας, τῆς κυρᾶς Ἀννης, τῆς κυρᾶς Θεοδώρας καὶ τῆς κυρᾶς Εὐδοκίας. Γενήσεται δὲ καὶ κανίσκιον ἕτερον ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος διὰ κολύβων.

Γραφήσονται δὲ καὶ τὰ ὀνόματα πάντων ἐν τοῖς διπτύχοις καὶ ἐσόμειθα μνημονευόμενοι τηνικαῦθα ἐν τῇ προσκομιδῇ καὶ τοῖς θείοις μυστηρίοις, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔσονται γεγραμμένα ἐν τοῖς διπτύχοις τῶν ζώντων τὰ ἡμέτερα ὀνόματα, καὶ μνημονευθήσονται ὁμοίως ἐν τε τῇ προσκομιδῇ καὶ τοῖς θείοις μυστηρίοις.

Ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ ἐπ' ἀνεψιᾷ γαμβρὸς τῆς βασιλείας μου, ὁ πανσέβαστος σεβαστὸς κύρις Ἰωάννης ὁ Ἀρβαντινός, θελήσας ἐν τῇ τοιαύτῃ τῆς βασιλείας μου ἰδιοκτίτῳ μονῇ ταφῆναι, διάφορα ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀκινήτων ταύτῃ ἀφιέρωσεν, (οἰδ.) οἶκόν τε καὶ κτήματα, ἔχοντα προσόδους ἱκανάς, ἐφ' ᾧ γίνεσθαι καθ' ἡμέραν παννυχίδα ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ Τρισάχιον ὁρθρινόν τε καὶ ἐσπέριον παρὰ τινων μοναχῶν ἀπὸ τῆς μονῆς, εἰ μὴ πλειόνων τέως τεσσάρων· πρὸς τούτοις δὲ ἠθέλησεν ὁ αὐτὸς ἀπὸ τῶν προσόδων τῶν αὐτῶν ἀκινήτων δίδοσθαι κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν μνημοσύνων αὐτοῦ εἰς ψυχικὰς διαδόσεις τὸ τρίτον μέρος τῶν προσόδων τῶν ἀφιερωθέντων παρ' αὐτοῦ ἀκινήτων, τυποῖ καὶ ἡ βασιλεῖα μου ταῦτα οὕτω

γίνεσθαι, ὥς τε καὶ Τρισάγιον ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκτελεῖσθαι ἐκάστης ἡμέρας παρὰ τινων μοναχῶν κατὰ δὲ τὸν ὄρθρον, καὶ μετὰ τὸ λυχνικόν, καὶ παννυχίδα ὁμοίως παρ' αὐτῶν ψάλλεσθαι παρακλητικὴν ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ κηρίον ἀκοίμητον καὶ κανδήλαν ὁμοίως ἀκοίμητον ἐν τῷ τάφῳ τούτου διηνεχῶς ἄπτειν, καὶ ψυχικὰς διαδόσεις πρὸ τῶν μνημοσύνων αὐτοῦ καὶ μετὰ τὰ μνημόσυνα γίνεσθαι προσεχῶς, ὥς συμποσοῦσθαι τὰ δι' ἀμφοτέρων διδόμενα εἰς τὸ τρίτον τῶν προσόδων τῶν ἀκινήτων αὐτοῦ, καὶ ταύτην τὴν ἀκολουθίαν οὕτω προβαίνειν ἀναλλοίωτον ἐς αἰεὶ, διὰ τὸ καὶ τοῦτον ἐπὶ τοιαύτῃ ἐλπίδι ἀφιερῶσαι τὰ διαφέροντα (π. 78] αὐτῷ τῇ τοιαύτῃ μονῇ τῆς βασιλείας μου. Ἐν μέντοι τοῖς τάφοις ἡμῶν, ἡγουν τῆς περιποθῆτου μου συζύγου καὶ τῷ τῆς βασιλείας μου, ἀντὶ ἑνὸς ἀκοιμήτου κηρίου, ἀνὰ δύο ἄπτειν ὀφειλοῦσιν.

Καιρὸς δὲ καὶ περὶ τῆς κοινῆς τραπέζης τῶν ἀδελφῶν διαλαβεῖν κοινήν ἐχέτωσαν οἱ μονάζοντες τράπεζαν ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος Σωτῆρος μονῇ, κοινῶν τῶν ἐδεσμάτων ἀπολαβέτωσαν, μὴ λαθροφαγεῖτω μηδεὶς· ἐπειδὴ τοῦτο καὶ τοῖς θείοις πατράσιν ἀπηγόρευται, καὶ μεγίστην προξενεῖ τῇ ψυχῇ τὴν ζημίαν, καὶ τὸν κίνδυνον χαλεπώτερον. Ὁ δὲ τῆς τροφῆς καιρὸς οὐ πάντοτε ὁ αὐτός· ὅτε μὲν γὰρ στιχολογία ἐν ταῖς ὥραις ἐστί, νηστήμιων οὓσων τῶν ἡμερῶν, λέγω δὴ πρὸ τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἡ τρίτη ὥρα καὶ ἡ ἕκτη, κατὰ τὸ Τυπικόν τῆς ἐκκλησίας· στιχολογηθήσεται, καὶ μετὰ τὴν θείαν ἱεουργίαν ἡ ἐννάτη δίχα στιχολογία ψαλλθήσεται. Δοθείσης δὲ τῆς εὐλογίας ἤδη τοῖς μοναχοῖς, καὶ τοῦ ξύλου κρουσθέντος ἐκ τρίτου, ἡ πρὸς τὴν τράπεζαν βάδισις αὐτῶν γενήσεται ἐν τοῖς χεῖλεσιν ᾄδόντων τὸν ψαλμόν, οὗ ἡ ἀρχή· Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου. Ὅτε δὲ οὐ νήστιμοι εἰσὶν αἱ (οδ.) ἡμέραι, ἄλλ' ἐορτάσιμοι καὶ ἐπιφανεῖς, ἡ ἱερὰ μυσταγωγία τελεσθήσεται, καὶ λήφονται τὴν εὐλογίαν οἱ μοναχοί, καθὼς δεδῆλωται, καὶ τρίς τὸ ξύλον κρουσθήσεται, καὶ ἀπελεύσονται πρὸς τὴν τράπεζαν τὸν δηλωθέντα ψαλμόν ἐπὶ στόματος ἔχοντες. Καὶ ἡ μὲν τοῦ καιροῦ τῆς τροφῆς διαίρεσις ἐστί τοιαύτη, δίχα τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Φιλίππου. Γενήσεται δὲ μετὰ εὐταξίας καὶ ἡ πρὸς τὴν τράπεζαν ἀπέλευσις αὐτῶν, προηγούμενου μὲν ἀπάντων τοῦ λειτουργήσαντος ἱερέως, τοῦ δὲ κατηγουμένου ἐχόμενα τούτου βαδίζοντος, καὶ καθεξῆς τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν συνεπομένων. Ὅτε δὲ πλησιάσουςι τῇ τραπέζῃ, γινόμενος ὁ ἱερεὺς ἐν τοῖς ἀνωτέροις δεξιόις μέρεσι, πρὸς ἀνατολὰς ὁρῶν, ταύτην λεγέτω κατ' ἑαυτὸν (τὴν) εὐχὴν· Κύριε, ὁ Θεός μου, ὁ ἐπουράνιος καὶ ζωοποιὸς ἄρτος· ἡ ἀληθινὴ τροφή τοῦ παντὸς κόσμου, καὶ

τὴν παρούσαν ζωὴν κυβερνῶν, καὶ τῆς μελλούσης τὴν ἀπόλαυσιν ἡμῖν ἐπαγγεिलाίμενος, αὐτὸς εὐλόγησον τὴν βρώσιν ἡμῶν καὶ τὴν πόσιν, καὶ ἀκατακρίτως ἡμᾶς μεταλαβεῖν αὐτῶν καταξίωσον, δοξάζοντάς τε καὶ εὐχαριστοῦντας τῷ χορηγῷ πάντων τῶν ἀγαθῶν δωρημάτων.

Εἶτα ὁ (π. 79) καθηγούμενος ἐπὶ τῆς οἰκείας τάξεως στήτω. τῆς ἐν τῇ κεφαλῇ τραπέζης, ὁ δὲ ἱερεὺς τηνικαῦτα τὸν τοῦ σταυροῦ τύπον τῇ τραπέζῃ ἐπιβαλὼν, ἐκφωνεῖτω, μετὰ τὴν δειλωθεῖσαν εὐχὴν, Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου. Καὶ οὕτως, ἐπειπόντων τῶν ἀδελφῶν τὸ Ἀμήν, καθεξέσθω ὁ καθηγούμενος, καὶ μετὰ τοῦτο οἱ λοιποί, δέχα θορύβου καὶ συγχύσεως, καὶ ἕκαστος ἑκάστῳ τῆς καθέδρας παραχωρεῖτω· τοῦτο γὰρ καὶ ταπεινώσεως καὶ ἀγάπης ἐστὶ σημεῖον. Πάντων δὲ καθεσθέντων, ὁ ἀναγνῶναι ταχθεὶς ἀρχέσθω τῆς ἀναγνώσεως. ὁ δὲ ἱερουργήσας ἱερεὺς, ὄρθιος ἐστώ, εὐλογεῖτω, λέγων τὸ Εὐλογητὸς ὁ Θεός.

Καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐπειπόντων τὸ Ἀμήν, ὁ περὶ τὴν τράπεζαν διακονῶν σιγὴν πᾶσιν ἐμποιείσθω, καὶ οὕτως ὁ ἀναγινώσκων ἀρχέσθω τῆς ἀναγνώσεως. Τῆς μαγειρίας δὲ παρετεθείσης, ὁ τῆς τραπέζης διακονητῆς μεγαλοφώνως βοάτω· Κύριε ἐλέησον, εὖξαι. Καὶ ὁ λειτουργήσας ἱερεὺς εὐλογεῖτω τὸ παρατεθειμένον βρῶμα. Εἶτα τοῦ καθηγουμένου τὴν χεῖρα τῷ βρώματι ἐπιβαλόντος, καὶ οἱ λοιποὶ ἐσθίειν ἐπιχειρεῖτωσαν· (οδ.) ἀδελφοί δὲ περιερχέσθωσαν μετὰ ταῦτα χάριν τῆς τοῦ θερμοῦ διαδόσεως, ἥδη τῶν κρασβολίων προαπονεμηθέντων ἅπασι. Πλὴν ὁ καθηγούμενος πρῶτον ἐν ξύλῳ σφύρα μικρὰ τὸ τῆς τραπέζης ἄκρον ἐκ τρίτου τυπτέτω ἐφ' ἑκάστῳ κεράσματι, τοῦ δὲ πρώτου κρουσματος γενομένου, πάντες ὄρθιοι στήτωσαν, κατέχοντες τὰ ἑαυτῶν κρασβόλια, καὶ ὁ καθηγούμενος ὁμοίως. Πάντες δὲ οὕτω κοινὴν λαβόντες εὐλογίαν, αὐτοὶς καθεξέσθωσαν, καὶ ἕκαστος τὸ ἀπὸ τοῦδε, τὸ οἰκεῖον εὐλογεῖτω πόμα τῷ τοῦ σταυροῦ διατυπώματι· οὐδαὶς μὲντοι παρ' ἑτέρου εὐλογίαν αἰτήσῃ, παρόντος τοῦ καθηγουμένου. Τοῦτου δὲ ἀπόντος, ὁ οἰκονόμος ἀντ' αὐτοῦ καὶ τὸ κρούσμα καὶ τὴν τῶν κρασβολίων εὐλογίαν ποιεῖτω· εἰ δὲ μὴ ἱερεὺς εἴη, κρουέτω μὲν αὐτὸς τὸ ξύλον, ἐπετρεπέτω δὲ τῷ πρωτοπαπᾷ. ἢ τῷ λειτουργήσαντι ἱερεῖ, καὶ ποιεῖτω τὴν εὐλογίαν τοῦ πόματος· ἀπόντος δὲ τοῦ οἰκονόμου, αὐτὸς ὁ τῶν ἱερέων πρῶτος. ἢ ὁ λειτουργήσας ἱερεὺς, ποιεῖτω τὰ παρὰ τοῦ καθηγουμένου γίνεσθαι ὀφείλοντα.

Ἐπὶ δὲ τῆς καθέδρας τοῦ καθηγουμένου καθεξέσθω μηδεὶς βρωθείσης δὲ τῆς μαγειρίας, καὶ σιγῆς παρὰ τοῦ διακονοῦντος γενομένης. (π. 80) εἰσαγέσθω ὁ δεύτερος μόνος, οἷος ἂν καὶ εἴη, καὶ εὐλογεῖτω

καὶ τοῦτον ὁ ἱερεὺς· τοῦτο δὲ γινέσθω ἐφ' ἑκάστῳ βρώματι, εἰ δὲ καὶ παράκλησις ἐστί, καὶ πλείω εἴη τὰ παρατιθέμενα. Παρακλήσεως δὲ οὐσης, καὶ βρωμάτων πλείονων προσιτιμεμένων, προσθήκην λαμβανέτωσαν καὶ τὰ κρασοβόλια κατὰ τὴν τοῦ καθηγουμένου διάκρισιν. Τῆς δὲ ἐστιάσεως συμπληρουμένης, καὶ τοῦ ἀναγνώστου παυομένου, προστάξει τοῦ προεστῶτος, ὁ διακονητὴς τῆς τραπέζης κανίσκιον τιθέτω, δεχόμενον τὰ ὀρθομύλια, καὶ ἕτερον, ἐν ᾧ βληθήσονται τὰ κοχλιάρια. Εἴθ' οὕτως ὁ καθηγούμενος ἐπιλεγέτω τὸν στίχον, καὶ πάντες κατὰ τάξιν ὁμοίως, καὶ αὐτίκα τιθέσθω τὸ κανίσκιον εἰς ὑποδοχὴν τῶν περιττευμάτων· καὶ πρῶτος ὁ ἡγούμενος ἐμβαλλέτω τούτῳ τὸν περιττεύσαντα αὐτῷ ἄρτον, εἶτα καὶ πάντες, ψαλλομένου μεταξὺ τοῦ Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τρέφων ἡμᾶς. Τὰ δὲ κλάσματα διδόνουσιν τοῖς πρὸ τοῦ πυλῶνος ἀδελφοῖς, ὁ δὲ ἱερεὺς ὁ λειτουργήσας, μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸ Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ἐπιλεγέτω τὴν εὐχὴν ταύτην· Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, πλήθυνον τὰς περισσείας τῶν δοῦλων σου, (οδ.) καὶ ἡμᾶς ἐλέησον, ὅτι ἅγιος εἶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Εἶτα μετὰ τὸ Ἀμήν ὁ τραπεζάριος νεύματι τοῦ καθηγουμένου σταυρὸν μετὰ τοῦ κανισκίου ποιέτω καὶ λεγέτω μεγάλη φωνῇ· Μέγα τὸ ὄνομα. Πάντες δὲ ἀποκρινέσθωσαν· Τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ Τριάδος. Εἶτα ὁ καθηγούμενος ἐπευλογεῖτω πάντας. Ὁ δὲ περὶ τὴν τράπεζαν διακονῶν ψαλλέτω μεγαλοφώνως τὸ Ἐλεήμων καὶ σικτίρμων ὁ Κύριος, συμπαλλόντων αὐτῷ καὶ τῶν ἀδελφῶν. Εἶτα τοῦ ἱερουργήσαντος ἱερέως εὐχαριστήσαντος μετὰ πάντων τῷ Θεῷ, ἀπαρχέσθω τοῦ ραί· ψαλμοῦ· Εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι, καὶ τοῦ πγ'. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε. Εἶτα ὁ ἱερεὺς εὐχαριστίαν ποιέτω, καὶ οὕτως λεγέτω εὐχὴν, καὶ ἀπερχέσθω ἕκαστος εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τὸ ἀναστῆναι τοὺς μοναχοὺς τῆς τραπέζης, ἐσθιέτωσαν οἱ διακονήσαντες. μηδενὶ δὲ ἐξέστω ἢ ἄρτον, ἢ ἕτερόν τι τῶν παρακειμένων λαβεῖν εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ· εἰ δὲ τινες τῶν εἰς διακονίας ἀποστελλομένων ἐπὶ τοσοῦτον ἐμβραδύνουσιν, ὥς μὴ φθᾶσαι τὸν καιρὸν τοῦ ἀρίστου, χρή καὶ τούτοις ὁμοίως ἐν τῇ τραπέζῃ (π. 81) τὰ αὐτὰ παρατίθεσθαι βρώματα, ἵνα μὴ σκάνδαλον γίνηται, ἀποφερομένων αὐτῶν τὰς τροφὰς ἐν τοῖς κελλίοις αὐτῶν.

Εἰ δὲ τις ἐπὶ τοσοῦτον νοσεῖ, ὥς κληήρης εἶναι καὶ μὴ βαδίζειν δύνασθαι, γινέσθω ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ ἡ προσήκουσα ἐπιμέλεια, ἀλλὰ καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν νοσοῦντων ἐπιμελείσθω ὁ καθηγούμενος, ἱατρὸν ἔχων παραβάλλοντα τῇ μονῇ, καὶ ἐπισκευάζοντα τὰ συμβαλλόμενα ἔμπλαστρα καὶ τὰ ἔλαια, ὥς τε ἐναποκεῖσθαι τῷ τρικλίνῳ τῶν νοσοκο-

μουμένων, καὶ αὐτὸς δὲ παραβαλλέτω συχνότερον ἐπισκεπτόμενος τοὺς δεομένους ἐπιμελείας, καὶ προνοούμενος τούτων ἐπὶ πᾶσι τοῖς χρειώδεσιν, ἄρτω καθαρῷ, οἴνῳ καλλίστῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, τοῖς δυναμένοις τοὺς ἐν νόσοις παρηγορεῖν. Ἐχέτω δὲ καὶ τὸ τρικλινάριον κλῖνας ἐστρωμένας ἕξ, λόγῳ τῶν βουλομένων ἀνακλίνεσθαι, καὶ ἐτέραν, λόγῳ τοῦ ἱατροῦ, μέλλοντος καὶ τούτου παρχαμένειν τοῖς κάμνουσιν, ὁπότε χρεῖα κατεπείγῃ. Ἔστωσαν δὲ καὶ τὰ ἐπιτήδεια πρὸς τὸ λούεσθαι διαρκῶς ἐναποτεθειμένα, καθδάρια λέγω, ἐπιχυτάρια καὶ σαπωνάρια, σάβανα, κομοσεμᾶγια, λέντια καὶ λοιπά, (οδ.) ὥς ἐφαρκεῖν ἕξ ἅμα λουομένοις, τούτοις δὲ οὐ μόνον οἱ νοσοῦντες χρήσονται, ἀλλὰ καὶ πάντες ἀπλῶς οἱ ἀδελφοί. Φροντιστέον δὲ μάλιστα, ὥς τε τοὺς ἕξ ὑπηρετουμένους αὐτοῖς χειρὶ πάσῃ καὶ προθυμίᾳ δεικνύειν τὴν εἰς αὐτοὺς ἐπιμέλειαν, πιστεύοντας τῷ εἰπόντι Χριστῷ· ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Καὶ περὶ μὲν τῶν νοσοῦντων ταῦτα.

Διοριστέον δὲ καὶ περὶ τοῦ δεῖπνου. Μετὰ γὰρ τὸ λυχνικόν, τρεῖς κρουομένου τοῦ ξύλου, πρὸς τὴν τράπεζαν οἱ μοναχοὶ εἰσελεύσονται, ψάλλοντες τὸν στίχον, οὗ ἡ ἀρχή· Φάγονται πένητες καὶ ἐμπλησθήσονται, ἕως τοῦ· εἰς αἰῶνα αἰῶνος, καὶ οὕτω καθεζέσθωσαν, καὶ εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως τοῦ ἱερουργήσαντος, ἐσθιέτωσαν ἄρτον καὶ πινέτωσαν οἶνον· καιροῦ δὲ διδόντος, καὶ λάχανα αὐτοῖς παρατεθήσονται, καὶ ὕψωραί τινες τῷ καιρῷ κατάλληλοι, καὶ ὅσα ἄλλα πρὸς ἐστίαν ἐν δεῖπνῳ ἐπιτήδεια, ἐν τοῖς κεράσμασι δὲ τηρηθήσεται ὁ τύπος, οὗ καὶ ἐν τῷ ἀρίστῳ ἐπεμνήσθημεν.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς βρώσεως καὶ τῆς πόσεως, τιθέσθω τὸ κανίσκιον, ὥς ἐμβληθῆναι τὰ περιττεύματα ἐν αὐτῷ, καὶ λεγέσθω οὕτως· Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ (π. 82] καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι. Εἴτα ἐπευλογεῖτω ὁ καθηγούμενος, τῶν ἀδελφῶν πρότερον εἰπόντων συνημμένως ἐκ τρίτου τὸ Κύριε, ἐλέησον, καὶ ἐπαχόντων τὸ Κύριε, εὐλόγησον. Καὶ οὕτως ὁ καθηγούμενος ἐπιλεγέτω· Χριστὲ ὁ Θεός, πλήθυνον καὶ τὰ ἐξῆς. Εἴτα ὁ περὶ τὴν τράπεζαν διακονῶν αἰρέτω τὸ κανίσκιον καὶ πρὸς τῷ ἄκρῳ τῆς τραπέζης σταυρὸν μετ' αὐτοῦ ποιεῖτω καὶ λεγέτω μεγάλῃ τῇ φωνῇ· Παναγία Θεοτόκε, βοήθει ἡμῖν. Ἀρξάμενος δὲ αὐθις ὁ τῇ τραπέζῃ διακονῶν τοῦ στίχου τοῦ λέγοντος· Εὐφρानας ἡμᾶς, Κύριε, ἐν τῷ ποιήματί σου, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιασόμεθα· ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, ἐχέτω συμπάλλοντας ἅπαντας τὸν τοιοῦτον στίχον ἕως τοῦ· ἐπ' ἐλπίδι κατώκισάς με. Εἴτα ἀπολυέσθωσαν παρὰ τοῦ καθηγουμένου μετὰ τῆς τελευταίας

φωνῆς, ὁ δὲ ἐκκλησιάρχης εὐθὺς, προστάζει τοῦ καθηγουμένου, σημαίνετω τὰ ἀπόδειπνα. Πλὴν ἐν ταῖς παρχμοναῖς τῶν μεγάλων ἐορτασίμων ἡμερῶν, καὶ μάλιστα τοῦ Σταυροῦ, ἐπιμελέστερόν τε καὶ φιλοτιμώτερον αὐτοῖς τὰ πρὸς δεῖπνον ἐτοιμαστέον, ὥς καὶ ἐφητὰ τοῦτοις παρατίθεσθαι, ἐκ λαχάνων καὶ ὀσπρίων ἐσκευασμένα, καὶ ὀπώρας τὰς (06.) τοῦ καιροῦ, πολλάκις δὲ καὶ ἰχθύες καὶ κρᾶσοβόλιον πλεῖον τῆς συνηθείας αὐτοῖς ἐπιδιδόσθωσαν.

Ῥητέον δὲ καὶ πόσα καὶ ὅποια τοῖς μοναχοῖς ἐκάστοτε παρατεθήσονται βρώματα. Κατὰ μὲν οὖν τὰς ὅλας τετράδας καὶ παρασκευάς, ἡ τῶν θείων κανόνων παρατήρησις οὐκ ἀμεληθήσεται, οὐ δὲ παροπτεῖα λογισθήσεται, κείσεται δὲ πάντως ἐπὶ τῇ τοῦ καθηγουμένου διακρίσει πρὸς τὰς τῶν ἀδελφῶν ἀσθενείας ἐναλλάττειν τὴν κανονικὴν ἀκρίβειαν. Κατὰ δὲ τὰς δευτέρας τὰς ἀπολύτους, διόχα τῶν τεσσαρακοστῶν, τρία τοῖς ἀδελφοῖς παρατεθήσονται βρώματα. ἐλαίῳ μετὰ παραρτυμάτων καθιδυσμένα, μὴ διὰ λαχάνων καὶ ὀσπρίων μόνον, ἀλλὰ καὶ δι' ὀστρεῶν καὶ μυδιῶν ἐσκευασμένα, ὅτε ἔχει ὁ καιρὸς. Τρίταις δὲ καὶ πέμπταις τυρὸς καὶ ὠὰ βρωθήσονται, σάββασι δὲ καὶ κυριακαῖς καὶ ἰχθύες νεαροὶ παρατεθήσονται, αἰεὶ δὲ τρία τὰ ὄψα γενήσονται, καὶ τὰ μὲν δύο ταῖς δηλωθείσαις τέσσαρσι τῆς ἐβδομάδος ἡμέραις ἀπὸ τε ἰχθύων ταριχευτῶν καὶ νεαρῶν καὶ τυροῦ καὶ ὠῶν γενήσονται, τὸ δὲ τρίτον ἔσται δι' ὀσπρίου. Αἱ δὲ τεσσαρακοσταὶ τοιαύτην ἔξουσι τὴν διαφοράν, (π. 83) ἡ μὲν τῶν ἀγίων ἀποστόλων τοῦ τυροῦ καὶ τῶν ὠῶν τὴν ἀποχὴν ἔξει μόνον πρὸς τὰς ἀπολύτους ἡμέρας παρατηρήσιμον, ἡ δὲ τοῦ ἀγίου Φιλίππου καὶ τῶν ἰχθύων τὴν βρώσιν κωλύσει, κατὰ τὰς πέντε τῆς ἐβδομάδος ἡμέρας, διόχα τοῦ σαββάτου καὶ τῆς κυριακῆς, εἰ μὴ τις ἐν μιᾷ τῶν πέντε ἐορτάσιμος ἐπιστῇ· παρακληθήσονται γὰρ καὶ ἐν αὐτῇ διὰ τῆς τῶν ἰχθύων βρώσεως. Ἀπαξ δὲ τῆς ἡμέρας ἐστιαθήσονται μετὰ τὴν τοῦ λογιτικοῦ συμπλήρωσιν ἐν τῇ τοιαύτῃ τεσσαρακοστῇ, εἰ καὶ ἡ τῶν ἀγίων ἀποστόλων τεσσαρακοστὴ τὸ δεῖπνεῖν οὐκ ἐκώλυσεν. Παρατεθήσεται δὲ ταῖς δηλωθείσαις πέντε τῆς ἐβδομάδος ἡμέραις ἡ τῶν μοναχῶν τροφή, πῇ μὲν ἐλαίου μετέχουσα πρὸς παράκλησιν αὐτῶν, πῇ δὲ τῆς τοιαύτης ἰλαρότητος ἁμοῖρος διὰ τὴν ἀγνότητα τῶν ἡμερῶν. Δεσποτικῆς δὲ ἐορτῆς ἐφισταμένης, ἡ τῆς Θεομήτορος, ἡ τινος τῶν ἐπισήμων ἀγίων, ἔσται τις ἐν ταῖς τοιαύταις ἐορτασίμοις παράκλησις τοῖς μονάζουσι, κατὰ τὴν τοῦ καθηγουμένου διάκρισιν· πάσας μὲντοι τὰς τραπέζας τῶν μοναχῶν, καὶ τὰς τοῦ γεύματος, καὶ τὰς τοῦ δεῖπνου κατὰ τὸ τέλος ἐπισφραγίζετω τὸ σεπτὸν τῆς Θεο-

μήτορος (οδ.) ὄνομα, καὶ μετὰ τῆς τοιαύτης ἐπικλήσεως ὁ τραπεζάριος ἄρτου τρύφος ἄρχοι, κελεύσει τοῦ καθηγουμένου, λαμβάνων, σταυροειδῶς εὐλογεῖτω τοῦτο, καὶ οὕτως οἱ μοναχοὶ πάντες μεταλαμβάνοντες ἐξ αὐτοῦ, καὶ πόμα τελευταῖον ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεομήτορος πινέτωσαν, ἵνα καὶ διὰ τῆς τοῦ θείου ταύτης ὀνόματος ἐπικλήσεως, καὶ τῆς ἐπὶ τούτῳ βρώσεώς τε καὶ πόσεως σωματικῶς ὁμοῦ καὶ ψυχικῶς ἀγιαζῶνται. Γινέσθω δὲ καὶ ἡ πρὸς τὸν πυλῶνα διάδοσις ἐκάστης ἡμέρας, ψωμίου μοδίῳ θαλασσίῳ δύο, καὶ ἡ τοιαύτη παρατήρησις τῆς διαδόσεως ἀπροφασίστως φυλαττέσθω διὰ πάσης ἡμέρας. Ἡ δὲ τυροφάγος ἐβδομάς ἀφύλακτον ἔξει τὴν τοῦ τυροῦ καὶ τῶν ὠν βρωσιν, ἵνα μὴ δοκῶσι τὰς τῶν ἀπίστων νηστείας παραφυλάττειν οἱ πιστοί, τὴν ἐκείνων νομοθεσίαν αἰδούμενοι. Ἡ δὲ μεγάλη τεσσαρακοστὴ τὸ ἐξαίρετον ἐν ἅπασιν ἔχουσα, οἷά τι καθιέρωμα τῷ Θεῷ παρ' ἡμῶν προσαγομένη, ἀκριβεστέραν ἔξει πάντως καὶ τὴν περὶ τὴν πόσιν καὶ τὴν βρωσιν παρατήρησιν· ἅπαξ μὲν οὖν ἐσθιέτωσαν ἐν αὐτῇ, καὶ ἑορτὴ τις ἐπισταίη· δίχα τοῦ σαββάτου καὶ τῆς κυριακῆς. Καὶ τὴν μὲν (π. 84] πρώτην ἐβδομάδα ἄρτος ἐλάττων παρὰ τὸ σὺνηθες τεμάχιον παρατελλήσεται, καὶ ὕσπριον βεβρεγμένον, καὶ ἄλμαϊα δίχα ἐλαίου, καὶ κάρια καὶ ἰσχάδες, μεθέξουσιν δὲ καὶ οἶνου διὰ τούτων τῶν ἡμερῶν βραχυτέρον παρὰ τὸ σὺνηθες. Εἰ δὲ τινες βούλονται τὴν πρώτην ἡμέραν ἀσίτως διάγειν, ὥς ἔθος πολλοῖς, παρὰ τὴν προαιρέσει τούτων ἐαθλήσεται. Τῇ δὲ κατὰ τὴν παρασκευὴν ἐσπέρα, διὰ τὴν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου παραμονήν, διδούσθω τοῖς ἀδελφοῖς ἀνά κρασοβόλιον οἶνου, καὶ εἰς τὴν ἄλμαϊαν βαλλέσθω ἔλαιον. Τοῖς σάββασιν δὲ καὶ ταῖς κυριακαῖς τρία παρατιθέσθωσαν βρώματα, τὸ ἐν διὰ λαχάνων, καὶ τὸ ἕτερον δι' ὀσπρίου, καὶ τὸ τρίτον ἐξ ὀστρείων καὶ μυδίων, καὶ νεύρων, καὶ κρομμύων, καὶ πάντα ἐλαίῳ ἄρτυμένα, διδούσθω δὲ καὶ τὸ σὺνηθες κρασοβόλιον. Ὁμοίως δὲ τῇ πρώτῃ ἐβδομάδι προβήσεται ἡ δίαιτα καὶ κατὰ τὰς δευτέρας, τετράδας τε καὶ παρασκευὰς τῶν ἐφεξῆς ἐβδομάδων τῆς τεσσαρακοστῆς. Ταῖς τρίταις δὲ καὶ ταῖς πέμπταις ὕσπριον καὶ λαχανον τούτοις παρατελλήσεται, ἐπιχεομένου καὶ ἐλαίου μετρίου μετὰ τὴν ἔφησιν· εἰς προσθήκην δὲ παρακλήσεως καὶ ὕσπριον αὐτοῖς βρωθήσεται μετὰ μέλιτος ἐσκευασμένον, (οδ.) δοθήσεται δὲ καὶ τὸ σὺνηθες κρασοβόλιον. Ὅτι δὲ προσήκει τοὺς ἀγωνιζομένους καὶ ἀνεσιν ἔχειν τινά, παρακαλεῖσθωσαν οἱ ἀδελφοὶ διὰ τῆς ἀγίας ταύτης τεσσαρακοστῆς, ἰχθυοφαγοῦντες κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, εἴπερ μὴ κατὰ τὰς πέντε ἡμέρας τῆς πρώτης ἐβδομάδος ἐπιστῇ· τότε γὰρ ἐλαίῳ μόνῳ παρακληθήσονται. Ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν Βαϊοφόρον ἰχθυοφα-

γήσουσιν. Ἡ μέντοι τετάρτη τῶν νηστειῶν ὅλη ἐβδομάς τὴν αὐτὴν ἔξει περὶ τὴν τροφήν παρατήρησιν τῇ πρώτῃ ἐβδομάδι, καὶ ἡ μεγάλη ἐβδομάς ὁμοίως, μόνῃς τῆς μεγάλης πέμπτῃς ἐπιδεχομένης τὴν δι' ἐλαίου παράκλησιν. Τῇ δὲ μεγάλῃ παρασκευῇ καὶ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ γινέσθω πρὸς ἐσπέραν ἢ διαίτα, ἄρτῳ μόνῳ καὶ ὁσπρίῳ βεβρεγμένῳ, καὶ εὐκράτῳ διὰ κυμίνου ἐσκευασμένῳ. Ἡ δὲ χαρμόσυνος ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἐν ᾗ ἂν τῶν ἡμερῶν τῆς τεσσαρακοστῆς ἐπιστῇ, δίχα τῶν πέντε τῆς πρώτης καὶ τῆς μεγάλης ἐβδομάδος ἡμερῶν, εἰς βρῶσιν ἰχθύων τοῖς μονάζουσιν ἐκχωρηθήσεται· κατ' αὐτὰς δὲ τὰς πέντε τῶν δύο ἐβδομάδων ἡμέρας ἐπιστᾷσα, οἶνῳ καὶ ἐλαίῳ παρηγορήσει τοὺς μοναχοὺς, (π. 85] λαχούσης δὲ τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν μεγάλην πέμπτῃν καὶ ἰχθύες αὐτοῖς βρωθήσονται.

Οὐδεὶς μέντοι τῶν μοναχῶν δι' ὅλης τῆς μεγάλης ταύτης τεσσαρακοστῆς λουθῆναι συγχωρηθήσεται, εἰ μὴ τινος κατεπείγει νοσήματος ἀνάγκη· καὶ οὐδὲ τῆς μονῆς ἐξιέναι συγχωρηθήσεται, ἵνα τὴν ἐν ταῖς προσευχαῖς προσεδρεῖαν ἀπερίσπαστον ἔχουσιν. Εἰ δὲ χρεῖα τις ἀναγκαία κατεπείγει τῆς ἐξελεύσεως, ἡ παραφυλὶς ἀνοιγήσεται, καὶ ὁ παρὰ τοῦ καθηγουμένου προσταχθισόμενος, ἐξελεύσεται δι' αὐτῆς. Πάντες δὲ οἱ διακονίας τινὸς ἄψασθαι μέλλοντες, ἢ ἐντὸς τῆς μονῆς, ἢ ἐκτὸς, πρότερον παρὰ τοῦ καθηγουμένου εὐχὴν λαμβανέτωσαν, εἰ δὲ ἀποδημεῖ ὁ καθηγούμενος, ὁ οἰκονόμος τοῦτο ποιείτω, ἀμφοτέρων δὲ λειπόντων, ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων ἀναπληροῦτω τὸν τόπον αὐτῶν. Τοσαύτην δὲ πάντες τῷ καθηγουμένῳ τὴν τιμὴν ἀπονεμέτωσαν, ὥς μηδέποτε παρατρέχειν τοῦτον ἀπροσκύνητον, εἰ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῷ συναντήσουσιν, ἢ καὶ προκύπτοντα θεάσονται, καὶ ὁ προσκληθεὶς δὲ καὶ ὁ οἰκοθεν πρὸς αὐτὸν ἀφικόμενος, ὁμοίως βαλλέτω μετάνοιαν, καὶ τὰς χεῖρας συνδεσμεύτωσαν ἔμπροσθεν τοῦ καθηγουμένου (οβ.) ἱστάμενοι, καὶ πανταχόθεν αὐτῷ τὸ προσῆκον ἀπονεμέτωσαν σέβας, βραβευσούσης ἐν ᾧ πασι τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ὑπακοῆς. Ἐπεὶ δὲ καὶ λουτρῷ παρακαλεῖσθαι τοὺς μοναχοὺς προσῆκον, δις τοῦ μηνὸς ἅπαντες πρὸς ῥύσιν οἰκείαν λουέσθωσαν, δίχα μέντοι τῶν τεσσαρακοστῶν· κατὰ μὲν γὰρ τὴν μεγάλην, ὡς προεῖρηται, οὐδόλως λουθήσονται, κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς δύο, τοῦ μηνὸς ἅπαξ λουτροῦ μετέξουσιν. Ὁπηνίκα δὲ προσέλθῃ τις τῇ μονῇ προσδεχθῆναι αἰτῶν, οὐκ ἀβασανίστως εἰσδεχθήσεται, ἀλλὰ μετὰ ἀκριβοῦς ἐξετάσεως· ἂν ἑτέρας δὲ μονῆς ὦν, δίχα τῆς τοῦ ἡγουμένου ἐκείνου προτροπῆς, οὐ παραδεχθήσεται, ὡς κωλυούσης τοῦτο καὶ τῆς τῶν κανόνων παρατηρήσεως. Οὐ ζητηθήσεται δὲ ἀποταγὴν οὐδεὶς, ἵνα μὴ ἐν-

τεῦθεν ἄδεια δοθῇ τοὺς τυχόντας εἰς τὴν μονὴν παραδέχεσθαι· ὁ γὰρ τρόπος ἐκάστου καὶ ἡ παιδεία, καὶ ἡ ἐν τοῖς πράγμασι δεξιότης, καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς περιούσιον, ἀντὶ χρυσοῦ καὶ δώρου παντὸς λογισθήσεται. Καὶ ἡ ἀδελφότης πᾶσα ὁμοτίμως βιώσεται. Εἰ δέ τις ἀναγκαῖος ἢ τῇ μονῇ, τῆς τῶν πραγμάτων χρείας ἐπιζητούσης τοὺς κατ' ἐκεῖνον συντελεῖν δυναμένους, ὁ δὲ διὰ (π. 86] τινὰς προφάσεις δεῖται συγκαταβάσεως τῶν προεχόντων ἐν γένει τυγχάνων, ἢ ἄβροτέρα συντεθραμμένον διαγωγῇ. ἐπὶ τῷ καθηγουμένῳ κείσεται τὰ πρὸς θεραπείαν ἐκείνου ἀναλόγως ἐπινεεῖν, καθὼς ἂν ἄρα συνίδῃ τὴν τῆς μονῆς ὠφέλειαν.

Γυναῖκες εἰς τὴν μονὴν οὐκ εἰσελεύσονται· ἄβατος δὲ αὐταῖς ἔσται ἡ μονή, καὶ τινες τῶν περιφανῶν εἶεν, καὶ βίῳ σεμνῷ κεκόσμηται, καὶ τῇ ἐκ γένους λαμπρότητι· εἰ δέ τινες ἴσως ἔνεκεν ταφῆς τῶν ὠκειωμένων αὐταῖς, ἢ μνημοσύνων χάριν ἀναγκαῖον ἔχουσιν εἰσελθεῖν, οὐκ ἀπὸ τῆς πύλης τῆς μονῆς εἰσελεύσονται, ἀλλ' ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ ναοῦ τῆς Ἐλεούσης.

Ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μοναχῶν προσῆκον διαλαβεῖν, ἔσονται μονάζοντες οἱ πάντες οὐκ ἐλάττους τῶν ὀγδοήκοντα· πλὴν οἱ μὲν ἐκκλησιαζόμενοι ἄχρι τῶν πεντήκοντα περιστήσονται, καὶ τῇ θεῇ δοξολογίᾳ προσκαρτερήσουσι, καὶ τοῖς ἱεροῖς ὕμνοις ἀδιασπάστως παραμενοῦσιν, οἱ δὲ λοιποὶ ταῖς ὑπηρετικαῖς διακονίαις καταμερισθήσονται. Οἱ μέντοι ἐκκλησιαζόμενοι ἔσονται σεμνοὶ τὸ ἔθος, κόσμιοι τὴν ἀρετὴν, σπουδαῖοι πρὸς τὰς ἐμπεπιστευμένας αὐτοῖς (οδ.] διακονίας, τὴν φρόνησιν πολιοί, φροντίζοντες μηδὲν τι τῶν τῆς μονῆς ἐξ ἀμελείας ἀπόλλυσθαι. Ἀπὸ δὲ τῶν δουλευτῶν οὐκ ἄρτοποιοὶ καὶ κηπουροί, καὶ μάγειροι μόνον γενήσονται, ἀλλὰ καὶ παρεκκλησιάρχαι καὶ παροικονόμοι καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι. Ὁ μέντοι ἐκκλησιάρχης καὶ οἱ σκευοφύλακες, καὶ οἱ χαρτοφύλακες, καὶ ὁ νοσοκόμος, καὶ ὁ ξενοδόχος ἀπὸ τῶν ἀφωρισμένων τῇ ἐκκλησίᾳ γινέσθωσαν· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ δοχειαῖοι καὶ οἱ ὠρειάριοι. Δομέστικοι δύο, ἱερεῖς ἕξ, διάκονοι ἕξ, εἰ δὲ καὶ πλείονες εἶναι δυνήσονται ἱερεῖς ἢ διάκονοι, οὐδὲν ἀπὸ τῆς τοιαύτης γραφῆς τῷ ἡγουμένῳ ἔσται κώλυμα· κανονάρχαι δύο, παραδομέστικοι δύο καὶ ὁ ὠρολόγος. Ἀπὸ δὲ τῆς τῶν δουλευτῶν μοίρας καὶ τέσσαρες ἔσονται πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς κοινῶς ὑπηρετοῦντες πρὸς τὰς ἐσχάτας διακονίας, ἢ μᾶλλον τὰς πρώτας καὶ ἰσοθέους, εἴπερ ἀληθὴς ὁ λέγων· ὅτι πᾶς ὁ ταπεινῶν ἐκτὸν ὕψωθήσεται. Οὗτοι γοῦν καὶ τοὺς χιτῶνας καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐκπλυνούσι, καὶ τὰ σώματα ῥύψουσι τῷ λουτρῷ καὶ νοσηλευομένοις προθύμως ἐκδουλεύουσιν. καὶ ἕστας καὶ πίνακας καὶ χύτρας αὐτὰς ἀποσμήξουσιν. Ἐπιστα-

τήσῃ δὲ τούτοις ἅπασιν ὁ προεστὼς ἀπὸ (π. 87] τῶν πρώτων μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων, καὶ λογοπραγήσει πάντας ἐφ' αἷς ἐνεργοῦσι διακονίαις, καὶ τοὺς μὲν διακονοῦντας ὀρθῶς τῆς προσηκούσης αἰδοῦς καὶ τιμῆς ἀξιώσει, τοὺς δὲ ἐναντίως ἀναστρεφομένους μετακινήσει πάντως ἐπὶ συμφέροντι. Κτημάτων μέντοι προστασίαν, καὶ ὅσαι τῶν διακονιῶν ἀπαιτοῦσι τὴν ἔξωθεν τῆς μονῆς διατριβήν, οὐδεὶς τῶν μοναχῶν ἐμπιστευθήσεται, ἵνα μὴ τὴν ψυχικὴν βλάβην μείζονα τῆς προσδοκωμένης ὠφελείας ἐπὶ πράγμασι τῆς μονῆς ἔκεινοι προσκτῇσονται· ψυχῆς γὰρ μιᾶς οὐδ' αὐτὸς ὁ κόσμος ὅλος ἐστὶν ἰσοστάσις. Τὰς μέντοι ἐντὸς τῆς μονῆς ἀπάσας διακονίας οἱ μοναχοὶ διοικήσουσι, καὶ οὐδεὶς τῶν κοσμικῶν ἔνδον οἰκήσει· τῆς μονῆς, ἀλλ' αὐτοὶ μόνον τὸν οἶκτον παράδεισον κατοικήσουσι, καὶ τοῦτον ἐπιμελῶς γεωργήσουσι καὶ φυτεύσουσιν, ὁ μὲν εἰς τριάκοντα, ὁ δὲ εἰς ἑξήκοντα, καὶ ἄλλος εἰς ἑκατόν, ὁ τὸ μέτρον φθάσας τῆς τελειώσεως, καὶ οὐδὲν μετὰ τούτων κοσμικὸν ζῆζάνιον ἐκφυήσεται· ὥσπερ αὖθις τὰς ἐν τοῖς κτήμασι τῆς μονῆς ὑπηρεσίας κοσμικοὶ διοικήσουσι, καὶ ταῖς προσηκούσαις εὐθιῇαις ὑποπεσεῖται ἕκαστος.

Ἄλλ' οὐδὲ ἔξω τῆς μονῆς παραχωρηθήσονται τινες τῶν (οδ.) ἐκκλησιαζόντων μοναχῶν ἀπέργεσθαι χάριν ψαλμωδίας, ὁποῖα ἂν εἴη ἡ τελουμένη παρὰ τινος ἑορτῇ, καὶ εἴτε μοναστήριον ἕτερόν ἐστι τὸ ταύτην τελῶν, εἴτε τινὲς τῶν κοσμικῶν, δυσχερές γὰρ καὶ ἐπιβλαβές τὸ τοιοῦτον ἐπιχείρημα παντοίως γινήσεται τοῖς ἐν τῇ μονῇ μονάζουσι, πρὸς τῷ καὶ τῇ μονῇ ἐπιφέρειν καὶ τῷ προεστώτι ταύτης αἰσχύνην, διὰ τὸ περὶ τοῦς ὑπ' αὐτὸν ἀνεπιτήρητον τε καὶ ἀπρονόητον.

Ἐπεὶ δὲ κοινὰ τὰ μοναχῶν ἅπαντα ὁ λόγος ἀνωτέρω διευτυπώσατο, τὴν μέθεξιν τῆς τραπέζης, τὴν ἔνδον τῆς μονῆς κατοικίαν, τὴν ἐν τῷ ναῷ προσεδρεῖαν, τὴν ἀρέμβαστον προσευχὴν, κοινὴν αὐτοῖς καὶ τὴν πρὸς τὸν καθηγούμενον ἐξαγγελίαν τῶν ἐπταισμένων εἶναι διορίζεται, καὶ πάντας ὁμοίως προτρέπειν προθύμως ἀνακαλύπτειν αὐτῷ τοὺς ἐπισφαλεῖς λογισμοὺς καὶ τὰ τῆς ψυχῆς κινήματα ἅπαντα, ἵν' οὕτω κατασχυνόμενος ὁ ἐγκεκρυμμένος πολέμιος ἀποδιδράσκη τάχιστα τῶν διανοιῶν αὐτῶν. Ἐντεῦθεν οὖν καὶ ἡ τῶν περιβόλων τῆς μονῆς πρόσδος οὐχ ἔξει παρόρησιαν ἐν τοῖς μονάζουσι, πρόσφασιν ἐφευρίσκουσα εἰς τὸ ἐξέναι τῆς μονῆς τὴν τῶν λογισμῶν ἐξαγόρευσιν, ἵνα μὴ λάθωσιν ἀντιφαρμάκου (π. 88) σωτηρίας, βέλος θανατηφόρον δεχόμενοι, καὶ ἀντὶ τῆς ἐπιζητουμένης θερμασίας, διὰ τῶν θυρίδων αὐτῶν τιτρωσόμενοι, πινέτωσαν δὲ τὰ ἐκ τῆς οἰκείας πηγῆς ποτιμώτατα νάματα, καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν καθηγούμενον ἐξαγορείας ἕκαστος ὑποδεχέσθω τὸ κατάλ-

ληλον ἴαμα, εἰ δέ τις ἴσως ἐπὶ τοσοῦτον ἀπιστίας χωρήσει, καὶ δυσαρ-
στῶν φανεῖται τῇ πρὸς τὸν καθηγούμενον ἐξαγορεύσει, φροντίσει καὶ
τοῦτον, ὡς δυνατόν, ἐκεῖνος κερδῆσαι, καὶ τῇ ἀσθενείᾳ τούτου συγκα-
ταβῆσεται, καὶ ἐπιτρέψει τινὶ τῶν ἐν τῇ μονῇ γερόντων σεμνῶ, δυναμένῳ
καὶ λογισμοὺς διακρίνειν, καὶ τοὺς τοῦ τοιούτου ἀδελφοῦ λογισμοὺς ἀνα-
δέξασθαι. Πάντως δὲ καὶ ὁ καθηγούμενος, καὶ ὁ παρὰ τούτου δεξιόμενος
τὴν ἐκχώρησιν τῆς τῶν λογισμῶν ἀναδοχῆς, κατὰ τὴν τῶν θείων κανό-
νων ἀκολουθίαν, πρότερον ἐκχωρηθήσονται διὰ τῆς ἀρχιερατικῆς σφραγί-
δος τοὺς τῶν ἀδελφῶν λογισμοὺς ἀναδέχεσθαι, καὶ τὴν τοῦ δεσμεῖν
καὶ λύειν ἐξουσίαν πνευματικῶς καὶ φιλοθέως κομίσονται παρὰ τῶν ἐκ
Θεοῦ ταύτην κομισαμένων. Οὐ παραχωρηθήσεται μέντοι τῶν μοναχῶν οὐ
δὲ εἰς ἔξω ποτὲ τῆς μονῆς διανυκτερεῦσαι· σπουδᾷ γὰρ πάντως ἕκα-
στος τῶν μετὰ προτροπῆς τοῦ καθηγουμένου (ΟΒ.] ἐξερχομένων πρὸ
τῶν τοῦ ἡλίου θυσιῶν ἐν τῇ πύλῃ τῆς μονῆς εἰσελθεῖν· ἐπιβλαβῆς
γὰρ καὶ ὀλεθρία τοῖς ἔξω τῆς μάνδρας ἀπολιμπανομένοις τῆς ποίμνης
προβάτοις ἢ πρὸς ἐσπέραν μόνωσις, καὶ τοῖς λύκοις ἐπὶ χάρτος, ὃ μὴ
γένοιτό τινι τῶν τῆς ἱερᾶς ταύτης μάνδρας ἐπισυμβῆναι, τῇ παντοκρα-
τορικῇ τοῦ Σωτῆρος περισωζομένων ἀπάντων χειρί.

Ἐπεὶ δὲ χρεῖα τοῖς ἀδελφοῖς καὶ περιβλημάτων ἀρκούντων, ἐτοι-
μασθήσεται ἐκάστῳ αὐτῶν κατὰ τὸν τῆς πασχαλίας καιρὸν ὑποκάμισα
δύο, ἱμάτιον βαμβακηρὸν ἓν, ἔχον βαμβάκιον λίτρας τέσσαρας, καὶ καλί-
για ζυγὰς δύο καὶ κατὰ χρόνους δύο μανδύας εἰς καὶ ἐπιστήθιον ἓν, καὶ
αὐτὸ κατὰ διετίαν· ταῦτα δὲ λήφονται οἱ μοναχοί, τὰ παλαιὰ πρότερον
τῷ καθηγουμένῳ ἐμφανίζοντες, ὥς τε οἰκονομεῖσθαι ταῦτα παρ' αὐτοῦ,
καθὼς ἄρα καὶ βούλεται.

Ταῦτα μὲν οὖν ἡ βασιλεία μου περὶ τῆς ἀκολουθίας τῆς μονῆς
διετάξατο· εἰ δέ τι πολλάκις ἢ ἐπὶ τῇ διαίτῃ τῶν μοναχῶν, ἢ ἐπὶ τῇ
τῆς ἐκκλησίας ἀκολουθίᾳ, συνίδῃ ὁ κατὰ καιροὺς καθηγούμενος δέον εἶναι
προσθήκην ἢ ὑφαίρεσιν δέξασθαι, ἢ διὰ τινος τῶν μοναχῶν ἀσθενείας,
ἢ καὶ δι' οἰκονομίαν ἐτέραν εὐλογον, κείσεται τοῦτο ἐπὶ τῇ διακρίσει
αὐτοῦ.

(Π. 89] Καίρος δὲ λοιπὸν καὶ περὶ τῆς τοῦ ἡγουμένου προχειρί-
σεως εἰπεῖν. Ἐπεὶ γοῦν ἐν ταῖς ἐκλογαῖς τῶν ἡγουμένων εἰώθασι διε-
νέξεις καὶ στάσεις τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιγίνεσθαι, τῶν μὲν τοῦτον, τῶν δὲ
ἐκεῖνον προαιρουμένων, βούλομαι τὸν μετὰ τὴν ἐμὴν τελευτὴν καθηγου-
μενεύοντα τρεῖς τῶν ἀδελφῶν ἐπιλέγεσθαι καθ' ἑαυτὸν ἀπὸ πάντων τῶν
μοναχῶν, τῶν τε ἐν τῇ κυρίᾳ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος καὶ τῶν ἐν τοῖς

συνημμένοις ταύτῃ μοναστηρίοις ἢ καὶ μετοχίοις· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τούτους ἀποπέμψασθαι, εἴπερ εὖρη τινὰ τῆς τοιαύτης προστασίας ἄξιον ἔν τινι τῶν τοιούτων μοναστηρίων ἢ μετοχίων· συναθροίσας δὲ τοὺς μοναχοὺς τὰ τῶν ἐπιλεγέντων ὀνόματα εἰς χάρτην ἐγγράφεται ἐπ' ὄψεσι τούτων, καὶ οὕτως ἐπισημνῆται καὶ σφραγίσαι τοῦτον τὸν χάρτην, καὶ ἐναποθήσει τῷ σκευοφυλακίῳ, καὶ τηρηθήσεται μέχρι τῆς αὐτοῦ μεταστάσεως, τὰ δὲ ἐγγεγραμμένα ὀνόματα οὐδενὶ τῶν ἀδελφῶν γνωστὰ ἔσονται. Ἐἵτα χηρέυσάσης τῆς ἡγουμενείας, ἐξενεχθήσεται μὲν ὁ χάρτης, πάντων τῶν ἀδελφῶν συνελθόντων, καὶ προτεθήσεται μέσον, καὶ ἀποσφραγισθήσεται· καὶ εἰ μὲν ἀρέσκονται πάντες ὁμοῦ ἐφ' ἐνὶ τῶν τριῶν, τῶν ἐγγεγραμμένων, ὡς προδήλως τῶν ἐτέρων (οδ.) προέχοντι, αὐτίκα τὸν τοιοῦτον εἰς προστασίαν, δίχα τινὸς ἐνδοιασμοῦ, παραδέχονται· εἰ δὲ διαφέρονται ἐπὶ τοῖς τρισί, καὶ ἄλλοι ἄλλον ἐξ αὐτῶν ἐπιλέγονται, κοινὴν ἢ ἀδελφότης ἅπασα θερμοτάτην ἱκεσίαν πρὸς Θεὸν ποιήσονται, συνόντων τῇ πρωτοτύπῳ μονῇ καὶ τῶν ἄλλων μοναστηρίων, καὶ μετὰ δακρύων ἐκλιπαρήσουσιν ἀναδειχθῆναι αὐτοῖς τὸν τῆς προστασίας ἄξιον. Ἐἵτα ἐν τρισὶ τμήμασι χαρτίων τὰ ὀνόματα ἐγγραφέτωσαν, καὶ τῇ θεῖᾳ τραπέζῃ ταῦτα προσφερέτω τις τῶν μὴ εἰδόντων γράμματα, καὶ ὑπὸ κάτω τῶν θείων ταύτης ἐπίπλων τιθέτω, καὶ οὕτως ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας γινομένων παννυχίδων, ἐσπερινῶν καὶ λειτουργιῶν, συντελουμένης τῆς κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν μυσταγωγίας, ἕτερός τις, καὶ αὐτὸς γράμματα μὴ εἰδώς, παρὰ τῆς ἀδελφότητος προτρεπόμενος εἰσερχέσθω πρὸς τὰ ἄδυστα, καὶ τῇ θεῖᾳ τραπέζῃ τὴν χειρὰ ἐπιβάλλων, καὶ ἐν τῶν χαρτίων λαμβάνων, πᾶσιν ὑποδεικνύτω, καὶ ὁ ἐν αὐτῷ γεγραμμένος λογιζέσθω πᾶσι παρὰ Θεοῦ κριθῆναι τῆς προστασίας ἄξιος. Εἰ δέ ποτε, τῶν παρὰ τοῦ καθηγουμένου γεγραμμένων ὀνομάτων ἀναπτυσσομένων, εὔρεθῇ τις ἀπολειφθεὶς τῆς τοιαύτης γραφῆς, καθ' ὑπεροχὴν τῶν γεγραμμένων (π. 90) διαφέρων, καὶ διαλάμπων προδήλως ἐπὶ τῇ τοῦ βίου διαγωγῇ, καὶ εἰς προστασίαν τῶν ἄλλων ὑπερτερῶν, καὶ μαρτυροῦσι τοῦτο οἱ πλείους τῶν μοναχῶν, λέγω δὴ τὸ διπλάσιον μέρος τῆς ὅλης ἀδελφότητος, ἐξέσται τούτοις τηνικαῦτα διὰ τινος τῶν οἰκαιοτάτων τῷ βασιλεῖ ὑπομιμνήσκειν τὸ θεῖον κράτος αὐτοῦ, καὶ τοῦ γινομένου ζητεῖν διορθωσιν, ἵνα μὴ λάθῃ ὁ τῶν ἄλλων κρείττων διὰ τι πάθος ἀνθρώπινον, οἷα πολλὰ πολλάκις συμβαίνειν εἰσθὲν, ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῇ προστασίᾳ ψήφου μὴ θεόντως ἀπολειφθεὶς.

Τὸν οὖν κατὰ τὴν δηλωθεῖσαν παρατήρησιν εἰς ἡγουμενείαν ἐπιλεγησόμενον, εἷς τῶν κατὰ τὴν μεγαλοῦπλιν παρατυχόντων ἀρχιερέων.

ἐξ αἰτήσεως τῶν μοναχῶν διὰ πιττακίου πατριαρχικοῦ τὴν θείαν τελέσαι μυσταγωγίαν προτρεπόμενος, χειροτονεῖτω καθηγούμενον. ἵνα καὶ ἡ τοῦ κανόνος ἀκρίβεια φιλαχθῇ, καὶ ἡ τῆς μονῆς ἐλευθερία μηδὲν ἀπὸ τῆς τοῦ ἡγουμένου σφραγίδος κατασισθῇ. Εἶτα καὶ τὴν ποιμαντικὴν ῥάβδον ὁ χειροτονούμενος ἀπ' αὐτῆς τῆς τοῦ Παντοκράτορος εἰκόνος μετὰ πολλῆς τῆς εὐλαβείας ὑποδέξεται, λόγους πάντως ἐκείνῳ ποιήσων τῆς οἰκείας ἀρχῆς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Δέξεται δὲ τὸν προβληθυσόμενον ἢ (οδ.) ἀδελφότης, ὡς ἂν τις εἴποι, θεοκρίτως οὕτω καὶ θεοπροβλήτως μετὰ πολλῆς τῆς περιχαρείας, ὑπταίς τὸ τοῦ λόγου χερσί, καὶ πᾶσαν εὐνοίαν καὶ ὑποταγὴν καὶ εὐλάβειαν καὶ εὐπείθειαν πρὸς αὐτὸν ἐνδείξεται· ὁ δὲ καὶ αὐτὸς αὐθις, ὡς τέκνων ἀγαπητῶν, αὐτῶν ἀντιλήφεται, καὶ ὑπὲρ ἐκάστου μεμεριμνημένην φροντίδα ποιήσεται, νουθετῶν, ὑπαλείφων, ἐπιστηρίζων, παρακαλῶν, ἐπιστύφων, πρὸς ἐπιστροφὴν ἐκκαλούμενος, πάντα ποιῶν πρὸς τὸ κερδοῦσαι πάντας κατὰ τὸν ἀπόστολον. Οὗτος οὖν ὁ καθηγούμενος, ἐπειδὴ πλείονας τῶν ἄλλων φροντίδας καὶ πόνους ἔχειν ὀφείλει, διὰ ταῦτα καὶ κατὰ τὴν δίαιταν ἔξει τῶν λοιπῶν τὸ ἐξαιρετον, καὶ οὐ φθόνος ἔσται τινὶ τῆς ἐξηλλαγμένης ἐκείνου διαίτης, ἐκάστου συλλογιζομένου καθ' ἑαυτὸν τὴν εἰς προστασίαν ἐκείνου ἐπιλογὴν, καὶ τὸ τῶν φροντίδων πολὺ καὶ ποικίλον παρακλήσεώς τινος ἐπιδεόμενον. Βρωθήσεται μὲν οὖν αὐτῷ ἐκάστης ἡμέρας τὸ μνημονευθὲν ἀφράτον, ὃ χάριν αὐτοῦ ἀρτοποιεῖσθαι προσετάξαμεν, καὶ οἶνος δὲ κρείττων ποθήσεται, καὶ ὀψώνιον ἀπὸ τοῦ δοχείου δοθήσεται, ἐν αἷς τῶν ἡμερῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἰχθυοφαγεῖν ἐκκεχώρηται. Διατάττομαι δὲ τὸν εὐλαβέστατον καθηγούμενον οὕτω μετὰ τὴν ἐμὴν (π. 91) τελευτὴν τῶν πραγμάτων ἀντιληψόμενον, καὶ φιλοθέως καὶ πνευματικῶς, κατὰ τὴν τοῦ Τυπικοῦ περίληψιν, πολιτευόμενον, ὑπὸ μηδενὸς ἀνακρίνεσθαι, ἢ λόγον ἀπαιτεῖσθαι τινα, μόνῳ τῷ Παντοκράτορι τὰς εὐθύνας ἐν τῷ καιρῷ τῆς δικαιοκρισίας ὑφέξοντα.

Ἐπεὶ δὲ καὶ ἕτερα μοναστήρια παρὰ τῆς βασιλείας μου προσηνώθησαν τῇ τοιαύτῃ μονῇ, ἡγοῦν ἡ μονὴ τῶν Νοσσιῶν, ἡ μονὴ τῆς Μονοκαστάνου, ἡ μονὴ τῶν Ἀνθεμίου, ἡ πέραθεν ἀντικρὺ τῆς πόλεως μονὴ τοῦ Μηδικαρίου, ἡ μονὴ τῶν Γαλακηνῶν, καὶ ἡ μονὴ τοῦ Σατύρου, κατὰ τὴν γενομένην ἐπ' αὐτῇ πατριαρχικὴν οἰκονομίαν, μετὰ πάντων δηλαδὴ τῶν διαφερόντων αὐταῖς ἐν τε τῇ πόλει καὶ ἐν ταῖς ἐξωθεν· βούλομαι γίνεσθαι πρότερον ἀπὸ τῶν προσόδων αὐτῶν τὴν πᾶσαν οἰκονομίαν καὶ πρόνοιαν, καὶ διοίκησιν αὐτῶν τε τῶν μοναχῶν, καὶ τῶν ἐν ταῖς μοναῖς ἐκκλησιῶν, καὶ τὰς συνήθεις ἐορτάς, καὶ τὰ μνημόσυνα,

καὶ τὰ ἄλλως ἐκάστη τῶν μονῶν ἀνγκαιᾶ· καὶ οὕτω, μετὰ πάσας τὰς εὐλόγους καὶ ἀπαραιτήτους ἐξόδους, τὸ περιττεῦον εἰς τὴν κυρίαν μονὴν τοῦ Παντοκράτορος περιελεύσεσθαι, ὥσπερ αὐτὸς κατὰ τινὰ τῶν πραγμάτων (66.] ἀνωμαλίαν, τινὸς τῶν τοιούτων μοναστηρίων ἐρχομένου εἰς ἐνδειαν, τὰ χρειώδη αὐτῷ παρασχεθήσεται. Ἐξαι δὲ ἡ μὲν τῶν Νοσσιῶν μονὴ κοινοβιακὴν δίαιταν, κατὰ τὸ Τυπικὸν αὐτῆς, αἱ δὲ λοιπαὶ κελλιωτικὴν διαγωγὴν ἔξουσι, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν. Ἐπεὶ δὲ ἐκάστη τῶν τοιούτων μονῶν ἀδιαφόρως ἔσχε μέχρι τοῦ νῦν ἐσωμονίτας τινὰς καὶ ἐξωμονίτας κατὰ τὸ δόξαν τοῖς ἐπιτηροῦσιν αὐτάς, μήτε τῆς κανονικῆς ἀκριβείας, μήτε τῆς μοναχικῆς καταστάσεως ἐν ταύταις φυλαττομένης, τῶν μὲν εὐρεθέντων νῦν προσετάξαμεν γενέσθαι κατάστιχον καὶ ἐπιδοθῆναι τῷ καθηγούμενῳ, ὥστε συντηρηθῆναι τούτους ἀδιασείστους, ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ οὔτε ἐσωμονίτης, οὔτε ἐξωμονίτης ἐν τινὶ τῶν τοιούτων μονῶν ταγήσεται, ἄχρις ἂν ἡ τῶν ἐν ἐκάστη τούτων μοναζόντων ποσότης περιστῇ εἰς τὸν ἐνταῦθα δηλούμενον ἀριθμὸν. Βουλόμεθα γάρ τὴν μὲν τῶν Νοσσιῶν μονὴν ἔχειν μοναχοὺς κοινοβιακῶς ζῶντας δυοκαίδεκα, καὶ διακονητὰς ἐτέρους ἑξ, πᾶσαν τὴν τῆς μονῆς ἀναγκαίαν ὑπηρεσίαν ἀναπληροῦντας, ἡ δὲ διαγωγὴ τούτων ἔσεται, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς κυρίας μονῆς τοῦ Παντοκράτορος. Τὴν δὲ τῆς Μονοκαστάνου μονὴν βουλόμεθα μοναχοὺς (π. 92] ἐσωμονίτας κελλιῶτας ἔχειν δεκαῆξ, καὶ λήφονται οἱ τοιοῦτοι μοναχοὶ εἴ τι καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐκάστῳ τούτων ἐδίδοτο, κατὰ τὴν περίληψιν οὗ ἔχουσι Τυπικοῦ, καὶ τὸ παρακολουθήσαν ἐπ' αὐτοῖς ἄχρι τοῦ νῦν ἔθος. Ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἀνθεμίου ἔσονται μοναχοὶ κελλιῶται δώδεκα, καὶ λήφονται καὶ αὐτοὶ εἴ τι καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐλάβανον, κατὰ τὸν παρακολουθήσαντα ἐπ' αὐτοῖς τύπον. Ἐν τῇ μονῇ τοῦ Μηδικαρίου ἔσονται μοναχοὶ ἐσωμονίται κελλιῶται ἑξ, καὶ λήφονται καὶ αὐτοὶ ὁμοίως. Ἐν τῇ μονῇ τῶν Γαλακρυνῶν ἔσονται μοναχοὶ ὁμοίως κελλιῶται ἑξ, τὴν αὐτὴν ἀκολουθίαν τοῖς λοιποῖς κελλιῶταις ἔχοντες. Ἐν τῇ μονῇ τοῦ Σατύρου ἔσονται ὡσαύτως μοναχοί, κελλιωτικῶς ζῶντες, δεκαοκτώ, καὶ λήφεται ἕκαστος τούτων εἴ τι καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐλάβανεν. Ἡγούμενος δὲ ἐπ' οὐδεμιᾷ τῶν τοιούτων μονῶν ἔσεται, ἀλλὰ δι' οἰκονόμων ἐνεργηθήσονται τὰ ἐν αὐταῖς, συναριθμεῖσθαι καὶ συνυσάγεσθαι ὀφειλόντων τῷ δηλωθέντι ποσῷ τῶν ἀδελφῶν ἐφ' ἐκάστη μονῇ. Πᾶσαι δὲ ὁμοίως ὑπὸ τὸν καθηγούμενον τῆς τοῦ Παντοκράτορος μονῆς ἔσονται, καὶ ὡς ἐν σῶμα, διαφόροις (66.] συναρμολογούμενον μέλεσιν, ὑπὸ μίαν ταχθήσονται κεφαλὴν, τὸν δηλωθέντα καθηγούμενον.

Ἐπεὶ δὲ καὶ ναὸν ἡθέλησεν ἡ βασιλεία μου οἰκοδομηθῆναι πλησίον τῆς τοιαύτης μονῆς, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας μου Δεσποίνης καὶ Θεοτόκου τῆς Ἐλεούσης, καὶ μεταξὺ τοῦ τοιούτου ναοῦ καὶ τῆς μονῆς ἕτερον εὐκτῆριον ἐν σχήματι Ἡρώου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, ἐν ᾧ καὶ τοὺς τάφους ἡμῶν τεθῆναι διευτυπωσάμην, ἰδοὺ καὶ τὰ περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν τοιούτων δύο νοῶν ἐνταῦθα διαληπτέον. Βούλομαι γάρ τὴν μὲν φωταφίαν τοῦ ναοῦ τῆς Ἐλεούσης οὕτω γίνεσθαι· εἰς τὸν μύακα ἅπτειν κανδήλαν ἀκοίμητον μίαν, εἰς τὰς δύο προσκυνήσεις ἀνὰ μίαν, ἐν δὲ τῷ σίγῳ τῆς ἀγίας εἰκόνης τῆς Ἐλεούσης κανδήλας τρεῖς, καὶ ἐν τῷ τρούλλῳ μίαν. Ταύτας μὲν οὖν ἀκοιμήτους εἶναι διορίζομαι, αἱ δὲ ἀπτόμεναι ἐν ταῖς συνάξεσι, καὶ αὐτῇς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν σβεννύμεναι, οὕτως ἔσονται· τῶν τριῶν ἀψίδων τοῦ ναοῦ ἀνὰ μία, οἱ περί τῃ τοῦ χοροῦ κρατῆρες ἅπαντες, εἰς τὸ μέσον τοῦ τέμπλου κανδήλαι ἑπτὰ, εἰς τὰ μικρὰ δύο τέμπλα ἀνὰ (π. 93] τρεῖς, εἰς τὴν ἀγίαν εἰκόνα τῆς Ἐλεούσης ἕτερον τρικάνδηλον ἓν, εἰς τὰ τέσσαρα φουρνικὰ ἀνὰ κανδήλαν μίαν, καὶ εἰς τὸν νάρθηκα κανδήλαι τρεῖς. Κηρίον ἀκοιμήτον ἔμπροσθεν τοῦ σίγνου ἀναφθῆσεται ἓν, εἰς τὰς δύο προσκυνήσεις ἀνὰ ἓν, εἰς τὸν τρούλλον ἓν, καὶ εἰς τὸν μύακα ἕτερον, ἀπτόμενα δὲ καὶ σβεννύμενα ἐν μὲν τῷ σίγῳ ἔσονται ἕτερα τρία, εἰς τὰς δύο προσκυνήσεις ἀνὰ ἓν, εἰς τὸ μέσον τέμπλον τρία, εἰς τὰ μικρὰ ἀνὰ ἓν, ἐν τῷ συνθρόνῳ ἓν, καὶ τῶν τριῶν ἀψίδων ἀνὰ ἓν, καὶ ἐν τῷ νάρθηκι, ἐν τῇ διὰ μουσείου εἰκόνι τῆς Ἐλεούσης ἓν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ κατὰ τὴν τῆς παρασκευῆς ἐσπέραν ἐκάστης ἐβδομάδος ἐτυπώθη παρ' ἡμῶν τὸ τῆς πρεσβείας σίγνον μετὰ τῶν λοιπῶν ἀγίων εἰκόνων, τῶν συνεπομένων αὐτῷ, παρεκνεύειν, καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις τάφοις διέρχεσθαι, καὶ ἐκτενῇ δέησιν ποιεῖσθαι ὑπὲρ ἡμῶν, ἰδοὺ καὶ περὶ τῆς φωταφίας τῆς μελλούσης κατὰ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν γίνεσθαι ταῦτα διατυποῦμεν. Εἰς γὰρ τὴν Ὑπαντὴν τῶν ἀγίων σίγνων ἀναφθῆσονται λαμπάδες τέσσαρες, εἰς τοὺς ἐμβόλους, τοὺς παρακειμένους τῷ δημοσίῳ ἐμβόλῳ, καὶ πρὸς τὴν ἀνοδὸν ὁμοῦ καὶ τὴν κάθοδον (οδ.] τῶν τοιούτων ἀγίων εἰκόνων χρηματίζοντας, ἀναφθῆσονται ὁμοίως κατὰ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν κανδήλαι ἀνὰ δέκα, ἐντὸς φαναρίων ἅπτειν ὀφείλουσαι. Εἰς τὴν ψιάλην, ἐν ἣ ὀφείλει τὸ ὕδωρ καταρρέειν εἰς ψυχασγωγίαν τινὰ τῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τλαιπορούντων, ἕτερα μετὰ φαναρίου κανδήλα μία, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τοῦ ναοῦ πλαγίῳ, τῷ μετὰ τὴν τοιαύτην εἰσοδοεξόδον παρακειμένῳ, κανδήλαι ἕξ. Ἐν τῇ εἰσοδοεξόδῳ, τῇ πρὸ τοῦ νάρθηκος τοῦ ναοῦ κειμένῃ, ἕτεραι κανδήλαι δύο, καὶ εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τὴν πρὸ τῆς πύλης τοῦ νάρθηκος κανδήλα καθιστὴ μία, καὶ κηρίον ἓν. Ἐν

τῷ αὐτῷ δέ, τῷ νάρθηκι, ἕτεραι κανδήλαι τρεῖς, ἐν τῷ Προδρόμῳ, τῷ ἄνωθεν τῆς πύλης τοῦ νάρθηκος, κανδήλα καθιστὴ μία καὶ κηρίον ἓν, καὶ εἰς τὴν διὰ μουσείου εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, τῆς ἀντικρύ, κηρίον ἓν, ἔξωθεν δὲ τῆς ἐτέρας φιάλης, ἐν ᾗ ὁμοίως ἕτερον ὕδωρ καταρρέει πρὸς παρηγορίαν τοῦ λαοῦ, κανδήλα μία μετὰ φαναρίου. Ἐντὸς τοῦ ναοῦ λαμπάδες τέσσαρες, ἕτερα κηρία ἑπτὰ, καθ' ἑκάστην δηλονότι εἰκόνα τῇ ἱσταμένην ἐπάνω τῶν ἐν τῷ ναῷ διαφόρων πυλῶν, κηρίον ἓν, καὶ τὰ λοιπὰ κηρία τὰ συνήθως ἀπτόμενα. Εἰς τὴν (π. 94] εἰσοδοεξόδον τοῦ Ἑρώου λαμπάς μία, ἐν αὐτῷ τῷ Ἑρώῳ πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ, τῆς ἱσταμένης ἄνωθεν τῆς εἰσοδοεξόδου τῶν ἡμετέρων τάφων, κηρία δύο, γύροθεν τοῦ Ἑρώου, ἵνα ἅπτωσιν οἱ ὅλοι κρατῆρες ἢ τὰ πολυκάνδηλα, ὅτε ταῦτα ἀντὶ τῶν κρατήρων κρέμονται. Εἰς τὰς δύο τοῦ Ἑρώου ἀψίδας, ἡγουν εἰς τὴν Σταύρωσιν καὶ εἰς τὴν Ἀνάστασιν ἀνὰ κηρίον ἓν, καὶ εἰς τὴν ἐτέραν ἀψίδα, ἐπὶ μὲν τὸν ἅγιον τάφον κηρίον ἓν, ἐπὶ δὲ τὸν Χριστόν, τὰς Μαρίας ἐπιφανόμενον ἕτερον κηρίον ἓν.

Τυποῦμεν δὲ τοὺς κληρικοὺς τοῦ ναοῦ εἶναι πάντας πεντήκοντα, ἡγουν πρεσβυτέρους ὀκτώ, ἀφ' ὧν οἱ δύο, ἕκαστος τῆς ἰδίας ἐβδομάδος προτεύσει τῶν λοιπῶν, ὄντες ἀξιολογώτεροι, ὥσπερ δὴ καὶ οἱ διάκονοι, διακόνους δέκα, ὁμειστικούς δύο, λαοσυνάκτας ἑτέρους δύο, ψάλτας δεκαεξί, κανονάρχας τέσσαρας καὶ ὀρφανούς, ἢ τοὶ κανδηλάπτας ὀκτώ, καὶ περισσοὺς ἑτέρους ὀρφανούς τέσσαρας, ὀφείλοντας ἐπιδέχεσθαι προκοπὴν κατὰ ἀκολουθίαν, ὅποτε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμβάθμων ὀρφανῶν ἐλλιπὴς γένηται.

Πρὸς ταῦτοις τυποῦμεν καὶ γυναῖκας σεμνάς καὶ κοσμίας, (οδ.] καὶ τῇ ἡλικίᾳ καὶ τῷ ᾗθει πενιλιωμένας, ὡς ἐν τάξει γραπτῶν τέσσαρας, ὀφειλούσας καὶ αὐτὰς ἐκδουλεύειν, τὰς μὲν δύο τὴν μίαν ἐβδομάδα, τὰς δὲ ἑτέρας δύο τὴν ἐτέραν, κατὰ δὲ τὴν τῆς παρασκευῆς ἐσπέραν καὶ τὰς τέσσαρας προσμένειν καὶ ἐπιτηρεῖν τὸν ναὸν καὶ τὰ περὶ αὐτόν. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τοὺς τοιοῦτους ὀρφανούς καὶ τὰς γραπτὰς τετυπώκαμεν εἶναι, διὰ τὸ καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῆς Ὑπαντῆς τῶν ἁγίων σίγνων καθ' ἑκάστην ἐβδομάδα παρ' αὐτῶν ὀφείλειν γίνεσθαι, καὶ τὴν εἰς τοὺς συνερχομένους ἀδελφούς ὑπηρεσίαν, ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ὕδατος τούτων ψυχαγωγίᾳ καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ναοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτόν.

Ὅφειλουνσι δὲ οἱ τοιοῦτοι κληρικοὶ δύο ἐβδομάδας ἔχειν, καὶ οἱ μὲν ἡμίσεις ἵνα ψάλλωσι κατὰ τὴν μίαν ἐβδομάδα, οἱ δὲ ἡμίσεις κατὰ τὴν ἐτέραν. Ὅφειλει δὲ ψάλλεσθαι παρ' αὐτῶν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀγιοπολίτου, κατὰ τὸν τύπον τοῦ ἐν τῷ παλατίῳ μεγάλου

να οὐ. Ἐκάστης δὲ ἐβδομάδος ὀφείλει κατὰ τὴν παρασκευὴν ἀγρυπνία μετὰ παννουχίδος γίνεσθαι, ὅτε δὴ καὶ τὸ τῆς πρεσβείας σίγνον μετὰ τῶν λοιπῶν τῶν σὺν αὐτῷ προοδευόντων καὶ ἐπομένων, ἔτι δὲ καὶ τοῦ κλήρου παντός καὶ τοῦ λαοῦ, μετακληθήσεται κατὰ (π. 95] τὴν ὁδὸν παρὰ τῶν ἐν τῷ κλήρῳ τῆς Ἐλεούσης, καὶ ὑπαντηθήσεται μετ' εὐλαβείας ἀπάσης καὶ τῆς προσήκουσας τιμῆς, καὶ πρὸς τὸν ναὸν μετὰ πίστεως εἰσαχθήσεται, καὶ πάντες καὶ πᾶσαι, ὅσοι δηλαδὴ τοῖς τοιούτοις σεβασμίῳις σίγνοις συνέπονται, ποιήσουσι κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν, τὰ δὲ σίγνα καὶ ὁ λαὸς ἐκτενῆ δέξιν· Ὑπὲρ ἀφέσεως καὶ λύτρου τῶν ἡμετέρων πλημμελημάτων, ἐκφωνηθήσεται δὲ παρ' ἐκάστου σίγνου τὸ Κύριε ἐλέησον πεντεκαίδεκα, καὶ οὕτως αὖθις ἀπελεύσονται ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν πρὸς τὴν ἁγίαν σορόν.

Λήφονται δὲ τηνικαῦτα οἱ ἀκολουθοῦντες ὑπὲρ μερικῆς αὐτῶν παρακλήσεως νομίσματα ὑπέρπυρα δώδεκα, προβήσεται δὲ ἡ τοιαύτη ἀκολουθία καθ' ἐκάστην ἐβδομάδα καὶ ἡ δόσις ὁμοίως, ἅμα τῇ ἀπὸ τοῦ ναοῦ ἐξελεύσει τῶν σίγνων. Τυποῦμεν δὲ τοὺς κληρικοὺς τοῦ τοιούτου ναοῦ λαμβάνειν ὑπὲρ ῥόγας καὶ ἀννόνας αὐτῶν ταῦτα, τοὺς μὲν πρώτους τῶν ἱερέων ἀνὰ νομίσματα ὑπέρπυρα δεκαπέντε, καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους θαλασσίους εἰκοσιπέντε, τοὺς ἑτέρους ἐξ ἱερεῶν ὑπὲρ ὁμοίως ἀνὰ νομίσματα ὑπέρπυρα δεκατέσσαρα, καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους (ΟΒ.] θαλασσίους εἰκοσιπέντε, τοὺς δέκα διακόνους ἀνὰ νομίσματα ὅμοια δεκατρία, καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους θαλασσίους εἰκοσιτέσσαρας, τοὺς δύο δομεστίκους, τὰ αὐτὰ τοῖς διακόνοις, τοὺς δύο λαοσυνάκτας, καὶ τοὺς δεκαεὶ ψάλτας ἀνὰ νομίσματα τὰ ὅμοια δώδεκα καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους θαλασσίους εἴκοσι, τοὺς τέσσαρας κανονάρχας ἀνὰ νομίσματα ὅμοια ἕξ καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους ὁμοίους δεκαπέντε, τοὺς ὀκτὼ ὀρφανούς, ἥτοι κανδηλάπτας τὰ αὐτά, τὰς τέσσαρας γραπτὰς ἀνὰ νομίσματα ὅμοια τέσσαρα καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους θαλασσίους δώδεκα. Ἡ δὲ δόσις προβήσεται κατὰ τοὺς καιροὺς καθ' οὓς παρηκολούθησεν ἐξ ἀρχῆς γίνεσθαι, δίδοσθαι δὲ καὶ ἐβδομαδικὸν τοῖς δουλευταῖς ἐκάστης ἐβδομάδος, νόμισμα ὑπέρπυρον ἓν, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀγρυπνίας τῆς παρασκευῆς ἐκάστης ἐβδόμαδος τοῖς αὐτοῖς ἕτερον νόμισμα ὅμοιον ἓν. Ἐν δὲ ταῖς δυσὶν ἑορταῖς τῆς Θεοτόκου, ἡγουν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς Ὑπαπαντῆς, λαμβάνειν τοὺς ὅλους ἐκάστη τούτων ἑορτῇ νομίσματα ὑπέρπυρα δύο, εἰς τὰ μνημόσυνα τοῦ μακαρίτου αὐθέντου καὶ πατρὸς τῆς βασιλείας μου νομίσματα ὑπέρπυρα τρία. Εἰς τὰ μνημόσυνα τῆς βασιλείας μου τὰ αὐτά, εἰς τὰ μνημόσυνα τῆς (π. 96] μακαρίτιδος δεσποίνης καὶ περιποθήτου συζύγου μου τὰ αὐτά, εἰς τὰ

μνημόσυνα τῆς μακαρίτιδος δεσποίνης καὶ μητρὸς τῆς βασιλείας μου νομίσματα ὑπέρπυρα δύο, εἰς τὰ μνημόσυνα τῆς μακαρίτιδος δεσποίνης καὶ μάμης τῆς βασιλείας μου τὰ αὐτά.

Ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ τοῦ περιποθήτου μου υἱοῦ, τοῦ πορφυρογεννήτου καὶ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου ἐλπίζει ἡ βασιλεία μου, ὅτι καθὼς ὑπέσχετό μοι, ἵνα θελήσῃ τεθῆναι ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ μετ' ἐμοῦ, λήφονται καὶ εἰς τὰ μνημόσυνα τούτου εἴτι καὶ ἐν τοῖς μνημοσύνοις τῆς βασιλείας μου.

Αἱ μέντοι ἑορταὶ τῆς ὑπεραγίας μου Δεσποίνης καὶ Θεομήτορος οὕτω γενήσονται· ἡ μὲν ἑορτὴ τῆς ἁγίας αὐτῆς Μεταστάσεως διὰ ἀγρυπνίας γενήσεται, συναρχομένων τῶν ὄλων κληρικῶν, καὶ τὴν ἀκολουθίαν ἅπασαν μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας ἐκπληροῦντων, οἱ καὶ λήφονται ὑπὲρ ψαλτικοῦ νομίσματα ὑπέρπυρα δεκατέσσαρα. Πλὴν εἴ τινας ἀπὸ τούτων τῆς τοιαύτης ἑορτῆς ἀπολείπουσι καὶ οὐχὶ σπουδάζουσιν ἐκπληροῦν τὴν ἀκολουθίαν πᾶσαν μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας, οὗτοι οὐ μόνον οὐκ ὀφείλουσι τοῖς λοιποῖς συμμερίζεσθαι τὰ ὑπὲρ τῆς (ΟΘ.) τοιαύτης ἑορτῆς διδόμενα, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ποινῆς ζημιωθήσεται ἕκαστος ἀπὸ τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ νομίσματα ὑπέρπυρα δύο. Ἡ δὲ τοῦ ναοῦ φωταγωγία τελεσθήσεται λαμπρότερον κατὰ τὴν ἄνωθεν τυπωθεῖσαν ἀκολουθίαν ἐν τῇ μονῇ ὑπὲρ τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως. Ἡ δὲ ἑορτὴ τῆς εἰς τὰ Ἁγία τῶν Ἀγίων εἰσόδου τὴν μὲν φωταγωγίαν μετὰ τινος ἐλαττώσεως ἐπιδέξεται, ἡ δὲ ψαλμωδία τῆς ἑορτῆς παρὰ παντὸς τοῦ κλήρου ἐκτελεσθήσεται. Ἡ αὐτὴ δὲ ἀκολουθία κρατήσῃ καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς τῆς Θεοτόκου γεννήσεως. Χορηγηθήσονται μέντοι καθ' ἑκάστην ἐν τῷ ναῷ ἀπὸ τοῦ τῆς μονῆς ἀρτοκοποίου μία μὲν ἀπὸ σεμιδάλεως πρὸςφορὰ δίλιτρος καὶ ἕτεραι δύο ἀπὸ ἀλεύρου καθαρωτάτου, δίλιτροι καὶ αὐταί· καὶ ἡ μὲν ἐκ σεμιδάλεως ἔσεται δεσποτική, αἱ δὲ ἐξ ἀλεύρου ὑπὲρ τῶν μνημοσύνων ἡμῶν, καὶ νάμα χορηγηθήσεται καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα ἀπὸ τῆς μονῆς, μέτρου θαλασσίου τὸ ἥμισυ, καὶ θυμίαμα δοθήσεται ἀπὸ τῆς μονῆς ὁμοίως ἐφ' ἑκάστην ἑβδομάδι λίτρας τὸ ἥμισυ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τῷ τῆς Ἐλεούσης ναῷ διορίζομαι. (π. 97]

Εἰς δὲ τὸν τοῦ Ἀσωμάτου ναόν, εἰς μὲν τὸν μύακα κηρίον ἀκοιμητον ἐν ἀναφθήσεται, εἰς δὲ τὸν τάφον τῆς περιποθήτου μου συζύγου καὶ αὐτῆς τῆς βασιλείας μου ἀνὰ ἕτερον ἐν. Ἐν δὲ ταῖς συναξέσι κατὰ τε τὸν ὄρθρον καὶ τὴν λειτουργίαν καὶ τὸ ἑσπερινόν, εἰς μὲν τὴν ἀντιπρὸς τοῦ Σωτῆρος προσκύνουσιν τὸν Ἀσώματον, κηρίον ἐν, εἰς τὸ τέμπλον

τὸ μέσον κηρία τρία, εἰς τὸ ἅγιον βῆμα ἕτερον ἓν, καὶ εἰς τοὺς τάφους ἡμῶν ἀνὰ ἕτερον ἓν. Κανδῆλαι ἀπτέσθωσαν ἀκοίμητοι εἰς τὸν μύακα μία, εἰς τὸν Ἀσώματον τρικάνδηλον, εἰς τὸν τροῦλλον τοῦ Ἀσωμάτου ἑτέρα κανδῆλα μία καὶ εἰς τὸ Ἡρώον, τὸ ἔξωθεν, κατὰ τὸ μέσον μία· ἰδίᾳ δὲ ἀπτέσθωσαν καὶ ἐν τοῖς τάφοις, τοῖς ἔχουσι λείψανα, ἀνὰ μία ἀκοίμητος, καὶ κατὰ τὰς συνάξεις τῆς ἀγρυπνίας τῆς παρασκευῆς ἀνὰ κηρίον ἓν. Ἡ δὲ τοῦ τοιούτου ναοῦ πᾶσα ψαλμωδία καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία, ἵνα γένηται διόλου ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς μονῆς.

Ἀπὸ δὲ τοῦ κλήρου, ἔξωθεν ἱσταμένου, ἵνα τελεῖται τὸ ἐπὶ τοῖς τάφοις Τρισάγιον, καὶ ἡ καθ' ἑκάστην ἑσπέραν παννυχὶς ὁμοίως, ἵνα δὲ ἐπιτηρῇ ὁ τῆς μονῆς (ΟΒ.) ἐκκλησιάρχης καὶ τὴν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσωμάτου φωταγωγίαν, καὶ αὐτῶν τῶν τάφων, καὶ ἵνα φροντίξῃ γίνεσθαι ταύτην κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον· αὐτῷ γὰρ ὀφείλει χορηγεῖσθαι καὶ τὸ ἔλαιον καὶ ὁ κηρὸς τῆς τοιαύτης ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς μονῆς κατὰ τὸ ἀναστέρητον. Ἵνα δὲ γένηται καὶ λειτουργία ἐν τῷ τοιούτῳ ναῷ τρισάκις τῆς ἑβδομάδος, ἡγουν τρίτην, πέμπτην καὶ σάββατον, διδομένων ἐφ' ἑκάστη λειτουργίᾳ προσφορῶν διλίτρων τριῶν ἀπὸ τῆς μονῆς, ἐξ ἀλεύρου καθαρωτάτου, μετὰ καὶ τοῦ ἀρχοῦντος νάματος. Τὰ δὲ περὶ τῶν μνημοσύνων ἡμῶν γενήσονται, καθὼς ἐν ἑτέρῳ μυστικωτέρῳ χαρτίῳ ἡ βασιλεία μου διατάξατο.

Τὴν μέντοι θείαν εἰκόνα τῆς ὑπεράγνου Δεσποίνης καὶ Θεοτόκου μου, τῆς Ὁδηγητρίας, βούλομαι καταλαμβάνειν ἐν τῇ μονῇ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν μνημοσύνων ἡμῶν, ἡγουν τῆς περιποθήτου συζύγου τῆς βασιλείας μου, καὶ αὐτῆς τῆς βασιλείας μου, καὶ τοῦ περιποθήτου μου υἱοῦ καὶ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου, εἴπερ κάκεῖνος θελήσει ταφῆναι σὺν ἐμοί, καὶ ἅμα τῷ καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν ταύτης εἰκόνα, γίνεσθαι ἐκτενὴ δέησιν ὑπὲρ ἡμῶν παρὰ πάντων τῶν ἀκολουθούντων, καὶ ἐκφωνεῖσθαι τὸ Κύριε ἐλέησον λ'. (Π. 98] εἴτα προσμένειν ἐν τῷ τοῦ Ἀσωμάτου ναῷ τὴν τοιαύτην ἁγίαν εἰκόνα, πλησίον τῶν τάφων ἡμῶν, καὶ γίνεσθαι κατὰ τὰς αὐτὰς νύκτας ἀγρυπνίας παρὰ τε τῶν μοναχῶν καὶ τῶν κληρικῶν, τῇ δὲ ἐπαύριον τελεῖσθαι τὴν θείαν ἱεουργίαν, ἐν τῷ παρεῖναι τὴν ἁγίαν εἰκόνα. Καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῆς ἐκτενὴ δέησιν ὑπὲρ ἡμῶν γίνεσθαι, παρουσίᾳ καὶ τοῦ συναυδροῖζομένου λαοῦ παντός. Λαμβάνειν δὲ αὐτοὺς ἐν τῷ ὑποχωρεῖν καθ' ἑκάστην ἔλευσιν τῆς Θεοτόκου νομίσματα ὑπέρπυρα ν'. καὶ γινέσθω ὁ μερισμὸς αὐτῶν οὕτως· λόγῳ μὲν τῆς ἁγίας εἰκόνης, νομίσματα ὑπέρπυρα ἕξ, εἰς τὰς δώδεκα κούδας νομίσματα ὑπέρπυρα εἰκοσιτέσσαρα, εἰς τοὺς βασταγαρίους καὶ λοιποὺς δουλευτάς

τῆς ἀγίας εἰκόνης νομίσματα ὅμοια δύο, τὰ δὲ λοιπὰ ὑπαλλαττέσθωσαν εἰς ἀγιογεωργάτα νομίσματα, καὶ διδόσθωσαν ταῦτα εἰς τὰ σίγνα. Ὁ μέντοι καθηγούμενος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ οἰκονομοῦντες τὰ περὶ τὴν μονὴν καὶ τὸν ναὸν φροντίσουσι πάντως τοῦ εἶναι τοὺς κληρικούς ἀξιολόγους, τοὺς μέλλοντας τάσσεσθαι εἰς τὸν ναόν. (οδ.)

Ἐπεὶ δὲ καὶ ξενὼν ἀφωρίσθη παρὰ τῆς βασιλείας μου, ἔχειν ὀφείλων ἀνακεκλιμένους ἀρρώστους πεντήκοντα, βούλομαι καὶ διατυπῶ κλίνας μὲν εἶναι τοσαύτας εἰς ἀνάπαυσιν τῶν τοιούτων ἀρρώστων ἔσονται δὲ ἀπὸ τούτων τῶν πεντήκοντα, δέκα μὲν λόγῳ τῶν ἐνοχλουμένων τραύμασιν ἢ καὶ κεκλασμένων, λόγῳ δὲ τῶν ὀφθαλμιώντων, καὶ κοιλιακῷ κατεχομένων νοσήματι, καὶ ἑτέροις τισὶν ὀξυτάτοις ἐπωδύνοις ἑτέρας ὁκτώ. Ταῖς δὲ γυναιξί, ταῖς νοσοῦσαις, ἀφορισθήσονται κλίναι δώδεκα, καὶ αἱ λοιπαὶ τοῖς ἀπλῶς νοσοῦσιν ὑπολειφθήσονται· εἰ δὲ πολλάκις ἐπιλείπουσιν ἢ ἀπὸ τῶν τραυματικῶν τινες, ἢ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμιώντων καὶ λοιποῖς ὀξυτάτοις κατεχομένων νοσήμασιν, ἀναπληρωθήσεται ὁ ἀριθμὸς δι' ἑτέρων ἀρρώστων, τῶν ἀπλῶς οἰαδῆτιν νόσῳ κατεχομένων. Ἐκάστη δὲ κλίνη ἐχέτω τζόλιον ἓν, πιλωτὸν μετὰ προσκεφαλαίου καὶ ἐφ' ἀπλωμα, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα καὶ λοονίκια δύο. Ἐπεὶ οὖν αἱ τοιαῦται πεντήκοντα κλίναι εἰς πέντε ὀρδίνους διήρηνται, ἔσεται ἐφ' ἑκάστῳ ὀρδίνῳ καὶ παρακράββατον ἓν, ἐν ᾧ τεθήσεται εἴ τις τῶν (π. 99] νοσοῦντων ἀναγκαῖος μὲν ἐστὶ διὰ τὸ κατεπεῖγον τῆς νόσου ἀνακλιθῆναι, δια δὲ τὸ πλήρες τῶν κραββάτων οὐχ' εὐρίσκει τόπον ἐμβαθμον ἀνακλίσεως· παρέξ δὲ τῶν τοιούτων κραββάτων, καὶ ἑτεραι κλίναι ἀφορισθήσονται περισσαὶ ἕξ, ἔχουσαι πιλωτὰ κατὰ τὸ μέσον τετροπημένα, λόγῳ τῶν μὴ δυναμένων ὅλως μετακινεῖσθαι, ἢ διὰ τὸ τῶν νοσημάτων ὀξύ, ἢ διὰ τὴν τῆς δυνάμεως ἄκραν ἀσθένειαν, ἢ πολλάκις καὶ διὰ τὸ τῶν ἐπισυμβαίνόντων τραυμάτων ἐπώδυνον· ὀφείλουσι δὲ φυλάττεσθαι διηνεκῶς λόγῳ τῶν ἀπορωτέρων ἀρρώστων, ἢ καὶ δεινότεροις συνεχομένων νοσήμασιν ὑποκάμισα καὶ ἱμάτια ἄχρι τῶν πεντεκαίδεκα ἢ καὶ εἴκοσιν, ὥς ἂν ὀπηνίκα ἀνακλίνωνται ἀλλάσσωσι ταῦτα, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτῶν ἵνα πλύνωνται καὶ φυλάττωνται αὐτοῖς, ὥστε ἐνδύεσθαι ταῦτα ὀπηνίκα τῆς νόσου ἀπαλλαττόμενοι ὑποχωρεῖν μέλλουσι. Καθ' ἕκαστον δὲ χρόνον ἀπὸ τῶν τοιούτων ἐγκοίτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐνδυμάτων, ἵνα ὑπαλλάττωνται ὅποσα παντελῶς ἀχρηστεύουσι, τὰ δὲ πιλωτοπροσκέφαλα ἵνα ἀπορράπτωνται καὶ ἀναξάινηται τὸ μαλλίον, καὶ τὰ διερρήγμενα (οδ.) πανίκα ἀλλάττωνται καὶ αὐθις ἀναρράπτωνται, πρὸς τὴν τῶν ἀνακλινομένων ἀνάπαυσιν. Τὰ

μέντοι ὑπαλλαττώμενα παλαιὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ἔγκοιτα, ὅσα μὲν εἰσὶ
 χρειώδη λόγῳ τῶν ἀρρώστων, ὑποκράτηθήσονται παρὰ τοῦ νοσοκόμου,
 τὰ δὲ λοιπὰ διαδοθήσονται πένησιν. Ἐπεὶ δὲ πέντε ὀρδῖνοι ταῖς τοιαύ-
 ταις πεντήκοντα κλίναις ἀφωρίσθησαν, ἐκδουλεύουσιν ἐκάστῳ ὀρδίνῳ
 ἱατροὶ δύο, ὑπουργοὶ ἑμβριθμοὶ τρεῖς, καὶ περισσοὶ ὑπουργοὶ δύο, καὶ ὑπη-
 ρέται δύο· ἀπὸ μέντοι τῶν ὑπουργῶν ἐκάστη ἐσπέρᾳ παραμενοῦσι τοῖς
 νοσοῦσιν ὑπουργοὶ τέσσαρες καὶ ὑπουργίσσα μία, ἡγουν εἰς ἕκαστον ὀρδινον
 εἷς, οἱ καὶ ἐξκουβήτορες καλοῦνται. Τῷ δὲ τῶν γυναικῶν ὀρδίνῳ ἱατροὶ
 μὲν ἔσονται δύο, παρακολουθήσει δὲ καὶ ἰάτραινα μία, καὶ ὑπουργίσσαι
 ἑμβριθμοὶ τέσσαρες, καὶ περισσαὶ δύο, καὶ ὑπηρέτριαι δύο· ἀπὸ δὲ τῶν
 τοιούτων ἱατρῶν, τῶν εἰς τοὺς ὀρδίνους κατατεταγμένων, οἱ μὲν δύο, οἱ
 πρῶτοι, καὶ πρωτομηνίται ὀνομασθήσονται, ἔσονται δὲ καὶ δύο ἐπέκεινα τῶν
 ἐν τοῖς ὀρδίνοις ἱατρῶν, πριμμικήριοι κς'. διδάσκαλος εἷς, εἰς τὸ διδάσκειν
 τὰ τῆς ἱατρικῆς (π. 100] τέχνης, καὶ ὀπτίωνες δύο, λόγῳ δὲ τῶν ἔξω-
 θεν ἐρχομένων ἀρρώστων ἔσονται ἱατροὶ περισσοὶ τέσσαρες, ἀφ' ὧν οἱ
 δύο μὲν ἔσονται διαιτητικοί, οἱ δὲ δύο τραυματικοί· οἱ δὲ τοιοῦτοι δύο
 τραυματικοὶ καὶ εἰς τὸ γυναικεῖον δουλεύουσιν, ὀπηνίκα τύχῃ τινὰ τῶν
 γυναικῶν τραυματικὸν ἔχειν νόσημα· ταῦτοις δὲ τοῖς τέσσαρσιν ἱατροῖς,
 τοῖς ἀφωρισμένοις λόγῳ τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων ἀρρώστων, παρακολουθή-
 σουσι καὶ ὑπουργοὶ τέσσαρες ἑμβριθμοὶ καὶ περισσοὶ ἕτεροι τέσσαρες, ἀφ'
 ὧν οἱ δύο καὶ εἰς τὸ μοναστήριον ἐκδουλεύουσιν ἐναλλάξ κατὰ μῆνα.

Οὗτοι γοῦν ἅπαντες οἱ ἱατροὶ μερισθήσονται εἰς δύο, καὶ οἱ μὲν
 ἡμίσεις τὸν ἕνα μῆνα δουλεύουσιν, οἱ δὲ ἕτεροι ἡμίσεις τὸν ἕτερον,
 ὁμοίως δὲ καὶ οἱ δύο πριμμικήριοι καὶ προελεύονται εἰς τὸν ξενῶνα
 καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀδιακόπως, ἀπ' ἀρχῆς δὲ τοῦ μαΐου καὶ μέχρι τοῦ
 Σταυροῦ, καὶ μετὰ τὰ δειλινὰ προελεύονται, καὶ μετὰ τὴν συνήθη ψαλ-
 μωδίαν, ἐπισκέφονται τοὺς νοσοῦντας ἐπιμελῶς, καὶ τὴν νόσον ἐκάστου
 μετὰ πολυπραγμοσύνης ἀκριβοῦς ἐξετάσουσι, καὶ ἱατρίαις προσφόροις ἕκα-
 στον θεραπεύουσιν, καὶ τὰ εἰκότα περὶ πάντων διατάσσονται, (06.] καὶ τῆς
 ἐπιμελείας ἀπάντων μετὰ πολλῆς φροντίσουσιν ἐπιτάσεως, ὥς λόγον ὑπὲρ
 τούτων ποιῆσαι τῷ Παντοκράτορι μέλλοντες.

Ἀλλὰ καὶ τῶν πριμμικήριων ἕκαστος ἐναλλάξ κατὰ μῆνα ἰδιαζόν-
 τως τὰς κλῖνας ἀπάσας περιελεύσεται ἐκάστη ἡμέρᾳ, καὶ ἐρωτήσει τῶν
 ἀρρώστων ἕκαστον, ὅπως τε ἰατρεύεται, καὶ εἰ μετὰ τῆς προσηκούσης
 ἐπιμελείας καὶ σπουδῆς ἐκδουλεύεται παρὰ τῶν εἰς τοῦτο τεταγμέ-
 νων· καὶ σπουδάσει τὸ κακῶς γινόμενον διορθώσασθαι, καὶ ἐπιστίψει τὸν
 ἀμελοῦντα, καὶ μετὰ σφοδρότητος ἐκκόψει τὸ παρὰ τὸ προσήκον τελού-

μενον· ἐπιτηρήσει δὲ καὶ τὸ διδόμενον τοῖς ἀρρώστοις ψωμίον, καὶ εἴ τι ἄλλο τούτοις ἡμερησίως τετύπεται δίδοσθαι, καὶ πάντα μετ' ἐπιμελείας κατασκοπήσει, καὶ τῆς δεούσης ἀξιώσει φροντίδος καὶ διορθώσεως ἕκαστον· διὰ τοῦτο γὰρ οὐδὲ ὀρδινον ὀφείλει ἔχειν, ὡς μόνης τῆς ἐπιτηρήσεως ἀντὶ παντός ἔργου τούτῳ ἀνακειμένης. Ἀπὸ δὲ τῶν ἐρχομένων ἔξω τοῦ ξενωνος ἀρρώστων, εἴ τινα δυσιάτως εὖρει νοσοῦντα ὁ τεταγμένος ἐκεῖσε ἰατρός, ἀναδιδάξει περὶ τούτων τὸν πριμικήριον, καὶ κατὰ κέλευσιν ἐκείνου ἀπελεύσεται καὶ ἕτερος ἰατρός πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ χάρμνοντος, ὁ τῶν λοιπῶν ἐμπειρότερος, καὶ ἐπιμεληθήσεται προσηκόντως (π. 101] αὐτοῦ πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς ἰάσεως· ἐπέκεινα δὲ τῶν προδιαληφθέντων ἰατρῶν, καὶ νοσοκόμος ἔσται καὶ μειζότερος, καὶ λήφονται πάντα τὰ χρειώδη κατὰ τὸ αὐταρκες, καὶ ἐπιχορηγήσουςι θαψιλῶς οὐχ' ὑπὲρ τῶν ἐντός ἀνακεκλιμένων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἔξωθεν ἀρρώστων, ὡς εἴρηται. Οὗτοι δὲ καὶ ἀλογαρίστοι ὑπὲρ τούτων ἔσονται πρὸς τὸ ποιεῖν ἀνελλιπῇ τὴν πρόνοιαν ἀπάντων· κοινῶς δὲ ταύτην τὴν παραγγελίαν πρὸς πάντας ποιούμεθα, τοὺς τε ἰατροὺς καὶ τοὺς ἐπιτηροῦντας αὐτούς, καὶ τοὺς ὑπουργούς, καὶ τοὺς λοιπούς, ὡς ἂν πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπωσιν ἅπαντες τὸν Παντοκράτορα, καὶ μὴ καταφρονῶσι τῆς τῶν ἀρρώστων ἐπιμελοῦς ἐπισκέψεως, εἰδότες ὅποσον ἔχει τὸν μισθὸν ἢ τοιαύτη ἐργασία, προσηκόντως γινομένη, καὶ οἷον αὐτῆς ἐπάγει τὸν κίνδυνον, καταφρονουμένη καὶ τοῦ προσήκοντος ἀποπίπτουσα· οἰκειοῦται γὰρ ὁ ἡμέτερος Δεσπότης τὰ ἐφ' ἐκάστῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐλαχίστων γινόμενα, καὶ ἀντιμετρεῖ τὰς ἀμοιβὰς ἀναλόγους ταῖς εὐεργεσίαις ἡμῶν. Οὕτω γοῦν ἅπαντες περὶ τοὺς τοιούτους ἀδελφοὺς ἡμῶν διατεθησόμεθα, ὡς τὸν ἀκοίμητον ὀφθαλμὸν τῷ Θεοῦ λαθεῖν μὴ δυνάμενοι, (οδ.] καὶ τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας ἐκείνου μετὰ πολλῆς τῆς φρίκης ὑφορώμενοι. Τῷ δὲ λωθέντι τάγματι τῶν ἰατρῶν καὶ λοιπῶν προστεθήσονται καὶ οὗτοι ὠδιστήκων(?) εἷς, πημεντάριοι ἑμβαθμοὶ τρεῖς, καὶ περισσοὶ δύο, ὀστιάριοι εἷς, σαπωνίστριαι πέντε, λεβητάριος εἷς, μάγειροι δύο, στράτωρ εἷς, ὁ μέλλων ἐκδουλεύειν τοῖς μυλωνικοῖς ἀλόγοις, παραλαμβάνειν δὲ καὶ ἐπιβλέπειν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἰατρείου καὶ τὰ ἄλογα τῶν ἰατρῶν, πυλῳρός καὶ ὀλωνιάτωρ ἕτερος, ἱερεῖς τῶν ἐκκλησιῶν δύο, ἀναγνώσται δύο· εἷς μέντοι τῶν ἱερέων καὶ ἀρχιερατικὴν σφραγίδα κομίζεται πρὸς τὸ ἀναδέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς τῶν καταπεπονημένων ἀρρώστων, ἵνα μὴ καὶ τὸν ψυχικὸν τῷ ὄντι καὶ ὀλεθριον θάνατον θνήσκωσιν οὗτοι, ἀνεξομολογήτως τῶν τῇ δὲ μεδιστάμενοι. Μάχισσαι δύο, νεκροθάπται τέσσαρες, ἱερεὺς τῆς κηδείας εἷς, κανχλοπλύτης εἷς, καὶ μυλοχαράκτης εἷς· οὗτοι, δὲ πάντες

κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν μνημοσύνων τοῦ μακαρίτου αὐθέντου καὶ πατρὸς τῆς βασιλείας μου, καὶ τῆς μακαρίτιδος δεσποίνης καὶ περιποδήτου συζύγου μου, πρὸς δὲ (π. 102] καὶ αὐτῆς τῆς βασιλείας μου, καὶ τοῦ περιποδήτου μου υἱοῦ καὶ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου, εἴπερ κάκεῖνος θελήσει ταφῆναι ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ μετ' ἐμοῦ, ὡς πολλάκις εἴρηται, συνελεύσονται εἰς τὸν τῆς ὑπεραμώμου Δεσποίνης καὶ Θεοτόκου ναὸν μετὰ καὶ τῶν δυναμένων μετακινεῖσθαι ἁρρώστων, ποιοῦντες λιτὴν καὶ ψάλλοντες τὸ Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων σου, καὶ τὸ Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, καὶ τὸ Πρεσβεῖα θερμή, εἰθ' οὕτως, ἵνα ποιῶσιν ἑκτενῇ δέησιν, καὶ λέγωσι τὸ Κύριε ἐλέησον τεσσαράκοντα, καὶ τὸ Μακαρίσει ὁ Θεὸς τοὺς κτήτορας, καὶ ἵνα διακλύωνται καὶ ὑποτρέψωσι, διδομένων ὑπὲρ τῶν τοῦ διακλυσμοῦ προσφορῶν μοδίων θαλασσίων τεσσαρῶν, καὶ οἴνου μέτρων ὁμοίων τεσσαρῶν, ἵνα δὲ λαμβάνωσιν ὑποστρέφοντες, οἱ μὲν ἱατροὶ μετὰ τῶν λοιπῶν δουλευτῶν τοῦ ξενῶνος, νομίσματα ὑπέρπυρα τέσσαρα, οἱ δὲ πεντήκοντα ἁρρώστοι ἀνά τραχὺ νόμισμα ἓν, ἐφ' ἑκάστη δηλονότι τῶν τοιούτων μνημοσύνων λιτῇ, διδομένων καὶ φατλίων μεγάλων ὑπὲρ τῶν λιτῶν τῆ ὁλοῦ χρόνου δεκαεξ, ὥστε ἔχειν ταῦτα τοὺς πριμικηρίους (οδ.] πρὸς τὸ ἀνάπτεισθαι κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν λιτῶν. Πρὸς τούτοις τυποῦμεν δίδοσθαι καὶ λόγῳ προσφορῶν καὶ κολύβων, τῶν καθ' ἑκάστην ἀρχιμηνίαν γινομένων καὶ παρεχομένων τοῖς ἱατροῖς, ὑπουργοῖς καὶ λοιποῖς δουλευταῖς τοῦ ξενῶνος, σίτου μοδίου μοναστηριακοὺς ἑβδομήκοντα καὶ δύο, ἡγουν ἑκάστῳ μηνί σίτου μόδια ἕξ, ὡσαύτως καὶ λόγῳ προσφορῶν καὶ κολύβων, τῶν μελλόντων γίνεσθαι κατὰ τὸ σάββατον τῆς ἀπόκρεω, τῆς τυροφάγου καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, χάριν μνήμης τῶν τελευτώντων ἀδελφῶν εἰς τὸν αὐτὸν ξενῶνα, σίτου μοδίους ὁμοίους δεκαπέντε, καὶ ὑπὲρ γραμμιδίων ἑνὸς ἑκάστου τῶν τοιούτων κανισκίων φόλλεις τεσσαράκοντα, λαμβάνειν δὲ καὶ τοὺς ἱατροὺς καὶ λοιποὺς δουλευτὰς ἑκάστῳ τῶν τοιούτων τριῶν σαββάτων φόλλεις διακοσίους πεντήκοντα. Τυποῦμεν δὲ λαμβάνειν τοὺς πεντήκοντα ἁρρώστους ἑκάστη ἡμέρᾳ ἅμα τοῖς τέσσαρσιν ὑπουργοῖς, τοῖς καὶ ἐξκουβήτοραι, καὶ τοῖς τέσσαρσιν ὑπηρέταις, καὶ τῇ μιᾷ ὑπουργίσει, καὶ τῇ ὑπηρετρίᾳ καὶ τῷ λεβηταρίῳ ἀνά ψωμίον ἓν καθαρὸν, ἐκ τῶν πεντεκαίδεκα τῷ θαλασσίῳ μοδίῳ, ὑπὲρ προσφαγίου κοινῶς (π. 103] δίδοσθαι πᾶσι φάβατος μόδιον ὅμοιον ἓνα, καὶ ἑτέρου ὁσπρίου μόδιον ἕτερον· εἰ δὲ πίστος ἐστὶ τὸ δίδόμενον, ἀντὶ μοδίου δοθήσεται δέμοιρον, καὶ κρόμυα ὑπὲρ τῶν δύο τούτων βρωμάτων κεφάλια ἑκατόν, πολλάκις δὲ

ἀντὶ τοῦ ἐνὸς ὀσπρίῃ, λάχανα δοθήσονται, καὶ ὑπὲρ ἀρτύσεως τῶν δύο τούτων μίνσων, δοθήσεται παρὰ τοῦ μειζοτέρου τὸ ἀρκοῦν ἔλαιον, ὑπὲρ δὲ οἴνου καὶ λοιπῆς παρακλήσεως οἱ πεντήκοντα λήφονται ἀνά τραχὺ νόμισμα ἓν, ἣ ἱκανωθήσεται τοῖς πεντήκοντα ἐκάστης ἡμέρας διὰ τεταρτηρῶν ἢ νουμίων, τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν προτιμώμενον χρυσοῦν νόμισμα, καὶ ἕκαστος τούτων ἐκάστη κυριακῇ ὑπὲρ σαπωνίου λήφεται φύλλεις τρεῖς, ἔσεται δὲ καὶ μαγικιπεῖον, ἐν ᾧ γενήσεται τὸ φωμίον τῶν ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφῶν τῶν ξενωνιτῶν καὶ τῶν γηρωχομιτῶν, ὁφείλον ἔχειν μυλιστὰ ἐργαστήρια δύο καὶ ἄλογα τρία.

Ἐπεὶ δὲ καὶ λουτροῦ χρεῖα τοῖς νοσοῦσι, λυθήσονται δις τῆς ἐβδομάδος ὁπόσοι παρὰ τῶν ἱατρῶν προτραπήσονται μετὰ τῶν ἀρκοῦντων ὑπουργῶν τε καὶ ὑπηρετῶν ἐν τῷ λουτρῷ τοῦ ξενῶνος. Εἰ δέ τις διὰ περιστάσιν συχνότερως θέοιτο (ΟΘ.) τῆς ἀπὸ τοῦ λουτροῦ θεραπείας, ἔξει ἐπ' ἀδείας ὁ τῷ οὕτω κάμνοντι παρακολουθῶν ἱατρὸς εἰσάγειν αὐτὸν ὀπηνίκα βούλεται ἐν τῷ βαλανίῳ παρὰ μηδενὸς κωλυόμενος. Ἔσονται δὲ καὶ λέντια διηνεκῶς ἐν τῷ ξενῶνι δέκα, καὶ σάβανα τοσαῦτα, καὶ κομοεχμάγια τὰ αὐτά, λεκάναι τρεῖς, καὶ καδδάρια χαλκὰ τέσσαρα καὶ ὠθιχυτάρια(?) τέσσαρα παρὰ τοῦ νοσοκόμου φυλαττόμενα λόγῳ τῶν μελλόντων λούεσθαι. Ἀποκείσονται δὲ καὶ τρουλλία χαλκὰ, καὶ κακάβια τοῦ μαγειρείου, καὶ ἕτερα μικρὰ τῶν σκευασιῶν, καὶ μοχλία, καὶ ὄλμοι εἰς τὴν τοῦ ξενῶνος χρεῖαν, καὶ λέβης μέγας εἷς καὶ μικρὸς ἕτερος.

Τυποῦμεν δὲ εἶναι καὶ ἐτέρους δύο ἱατροὺς περισσοὺς ἐπὶ τῷ δουλεύειν εἰς τὴν μονὴν μῆνα παρὰ μῆνα, καὶ ἐπιμελεῖσθαι παντοίως τῶν ἐν ταύτῃ νοσοῦτων, λαμβάνοντας ἀπὸ τοῦ νοσοκομείου τὰς καταλλήλους τοῖς νοσοῦσιν ἰατρείας, βοηθήματά τε καὶ ἔμπλαστρα, καὶ ἕτερα εἶδη τὰ χρειώδη, οἵτινες ὁφείλουσιν εἰσάγεσθαι εἰς τὸ μοναστήριον ἀπὸ τῶν ἐμβαθμιωτέρων περισσῶν τοῦ ξενῶνος, ὡς μέλλοντες ἐκεῖθεν εἰς τὸν ξενῶνα προκοπὴν ἐπιδέχεσθαι· καὶ πρῶτα μὲν εἰσελεύσονται (π. 104] εἰς τὸν τόπον τῶν λειψάντων ἐν τῷ ἱατρείῳ τῶν γυναικῶν, εἶτα καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς κατὰ προκοπὴν, ὡς εἴρηται. Ἀντὶ δὲ τῶν προκοπόντων περισσῶν εἰς ἐμβάθμιους, ἐξ ἀνάγκης εἰσάγεσθαι περισσοὺς ἐτέρους, τοὺς ὁφείλοντας, ὡς προεῖρηται, τὴν τοῦ ξενῶνος ὑπηρεσίαν καὶ τῆς μονῆς ἐκπληροῦν. Ἰνα δὲ μηδὲ ὁ νοσοκόμος ἔχῃ πρόφασιν τινα εἰς τὸ διδόναι μετὰ φειδοῦς τὰ χρειώδη εἰς τὴν μονὴν, ἔσεται καὶ οὗτος λαμβάνων ἐτησίως ὑπὲρ τῶν ὁφειλόντων δίδασθαι εἰς τὴν μονὴν ἐπέκεινα τῶν ὑπὲρ τοῦ ξενῶνος τυπυμένων αὐτῷ νομίσματα ὑπέρπυρα εἶχουσιν. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὸ ἡμερήσιον φωμίον καὶ εἰς τὸ προσφάγιον τῶν ἐν τῷ ξενῶνι ἀρρώστων

εἰσῆχθησαν καὶ τέσσαρες ὑπηρέται, καὶ μία ὑπηρέτρια, εἰσὶ δὲ κατὰ ὄρδινον ὑπηρέται δύο, λήφονται τὴν τοιαύτην ἡμερησίαν δόσιν οἱ ὑπηρέται· οἱ μὲν ἡμίσεις τὴν μίαν ἡμέραν, οἱ δὲ ἡμίσεις τὴν ἑτέραν. Ὡσαύτως καὶ αἱ ὑπηρέτριαι, ὡς ἂν ἐκτελῶσι τὴν δουλείαν ταύτην προθυμότεραν, παραδοθήσονται δὲ τῷ νοσοκόμῳ λόγῳ ποιήσεως τῶν ὅλων ἀλοιφῶν, καὶ ὑπὲρ σκευασίας τῶν ἐμπλάστων. ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ἀκοιμήτων δύο κανδηλῶν, τῶν ἐν (ΟΒ.) ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ ξενώνου. καὶ ὑπὲρ ἑτέρων ὀκτὼ κανδηλῶν, τῶν ὀφειλουσῶν ἅπτειν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κατὰ τὸν ὄρθρον καὶ τὴν λειτουργίαν καὶ τὸν ἑσπερινόν, καὶ ὑπὲρ τῶν πέντε κανδηλῶν, τῶν ἐν τοῖς ὀρδίνοις τῶν ἀρρώστων ἅπτειν μελλουσῶν. σὺν τῇ μιᾷ κανδήλῃ τοῦ πορτίκου, καὶ ταῖς δυοῖς τῶν χρειῶν, καὶ τῷ τρικανδήλῳ, τῷ ὀφείλοντι ἅπτειν εἰς τὴν καθέδραν τῶν ἱατρῶν, καὶ ὑπὲρ ἑτέρας ἀπάσης δι' ἐλαίου ἐξόδου, τῆς παρ' αὐτοῦ μελλούσης γίνεσθαι, ἐλαίου μέτρα θαλάσσια ἐξήκοντα ἕξ, ἃς ὧν δύο μέτρα ἔσονται ἐλαίου παλαιοῦ, καὶ ἕτερα δύο ἐλαίου ὀμφακίνου. Ὡσαύτως δοθήσεται τῷ νοσοκόμῳ λόγῳ τῶν βοηθημάτων καὶ τῶν ὑδροροσάτων, καὶ τοῦ ὀξύμελιτος σὺν τῷ ὑγρῷ διωσπολίτῃ καὶ τῷ ὀμφακομέλιτι, καὶ ὑπὲρ πάσης ἑτέρας ἐξόδου, τῆς παρ' αὐτοῦ γινομένης διὰ μέλιτος, σὺν τοῖς χυλαρίοις τοῖς μέλλουσι διδοσθαι κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Σωτῆρος, καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ πρώτῃ νοεμβρίου μηνὸς τελουμένην ἑορτὴν τῶν ἁγίων Ἀναργύρων, μέλιτος μέτρα θαλάσσια πεντήκοντα· δοθήσεται δὲ αὐτῷ καὶ ὄξους μέτρα τεσσαράκοντα, ὑπὲρ τῶν γινομένων παρ' αὐτοῦ παντοίων ἐξόδων, ὡς εἴρηται, καὶ ξυλῆς καυσίμης, πείσας εἵχουσιν, (Π. 105] ὑπὲρ ἐψήσεως τῶν χρειωδῶν ἱατρικῶν σὺν τῇ ἐψήσει τῶν χυλῶν καὶ τῶν κολύβων.

Λήφεται δὲ καὶ ὑπὲρ θυμιάματος τῶν ἐκκλησιῶν σὺν τῷ διδομένῳ εἰς τὰς εὐχρας καὶ ὑπὲρ κηρίου τῶν ἐκκλησιῶν σὺν τῷ διδομένῳ ὁμοίως κηροῦ ἀκαμάτου λίτρας μετὰ τοῦ καμπανοῦ ἑκατὸν καὶ νομίσματα ὑπέρπυρα δύο, ὑπὲρ οἰνανθίου, θεοτοκία τρία ὑπὲρ ἀγορᾶς καυκοπινακίων, νομίσματα τραχέα δέκα, ὑπὲρ ψυχοκαυτήρων, θεοτοκία δύο, ὑπὲρ ἀγορᾶς κανδηλῶν, θεοτοκίον ἓν, ὑπὲρ σεμιδάλεως λήφεται ἐκάστῳ μηνὶ μοναστηριακοὺς μοδίους πέντε, σάκχαρος τῷ ὅλῳ χρόνῳ λίτρας ζυγικὰς ἑκατὸν, σαφυλῶν βυτία τρία, ροιῶν βουτία δύο, καὶ λόγῳ σταφυλοζώμου ἀγριοσταφυλῶν βουτία τέσσαρα, ὑπὲρ τοῦ χυλοῦ τῶν δύο ἑορτῶν, ἀνὰ κριθῆς μοδίους θαλασσίους τέσσαρας, λόγῳ τοῦ ἀρτομέλιτος καὶ τοῦ διὰ ζύμης, ἐκάστῃ ἡμέρᾳ ψωμίον ἓν, λόγῳ ἀγορᾶς κηρίων, χάριν τῶν ἀρρώστων, τῶν ἱατρῶν, τῶν ὑπουργῶν, τῶν ὑπηρετῶν καὶ λοιπῶν

κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Βαΐων, καὶ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα, λήφεται νομί-
 σματα ὑπέρπυρα δύο, (οδ.) ὑπὲρ ἐφωνήσεως τῶν ἱατρικῶν εἰδῶν, τῶν
 βοηθημάτων, τῶν ἐμπλάστρων, καὶ λοιπῶν σκευασίων τοῦ ξενῶνος, ἄνευ
 τῆς θηριακῆς καὶ τῆς μιθριδάτης κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος, λίτρας
 ὑπερπύρους δύο. Ὡσαύτως λήφεται καὶ ὑπὲρ τῶν δύο ἐκκλησιῶν τοῦ
 ξενῶνος, τῆς τε τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, λόγῳ προσφορᾶς καὶ νά-
 ματος ἐτησίως σίτου μοδίους θαλασσίους δέκα, καὶ οἴνου μέτρα ὅμοια
 δέκα. Ὁ δὲ μειζότερος, ἐπειδὴ καὶ τὴν τοῦ κελλαρίου θωλείαν ὀφείλει
 ἐκπληροῦν, λήφεται καὶ αὐτὸς λόγῳ μὲν τῆς ἀρτύσεως τῶν καθ' ἡμέραν
 μελλόντων δίδοσθαι τοῖς ξενωνίταις δύο μίνσους, ἔτι δὲ καὶ λόγῳ τῶν
 πυριῶν, καὶ τῶν κλυστήρων, καὶ λοιπῆς ἀπάσης ἐτέρας ἐξόδου παρ' αὐ-
 τοῦ δι' ἐλαίου μελλούσης γίνεσθαι, μέτρα θαλάσσια τριάκοντα ἕξ, ὑπὲρ
 δὲ χυλαρίων καταπλασμάτων, ἐλιγμάτων καὶ λοιπῶν, μέλιτος μέτρα θα-
 λάσσια πεντήκοντα καὶ ἐφήματος μέτρα ὅμοια τεσσαράκοντα ὀκτώ, καὶ ὕζους
 μέτρα ὅμοια τριάκοντα, ὑπὲρ οἰνοκόλλης καὶ πυριῶν καὶ καταπλασμάτων
 οἴνου μέτρα τριάκοντα ἕξ, λινοκόκκου μοδίους τριάκοντα, ἅλατος (π. 106)
 μοδίους τριάκοντα, ὀρύζης μοδίους ὀκτώ, ζειᾶς μοδίους ὀκτώ, ἀμυγδαλοῦ
 μοδίους δεκαοκτώ, τὰ ὅλα μετὰ τοῦ μοναστηριακοῦ μοδίου καὶ μέτρου·
 ὑπὲρ ἀγορᾶς μαστιχίου, σμύρνης, λιβάνου, ἀμμωνιακοῦ, καὶ λοιπῶν ἀπλῶν
 ἱατρικῶν εἰδῶν, πρὸς δὲ καὶ φοινίκων, θαμασκηῶν, ὠῶν, στυπείων καὶ
 λοιπῶν ἐκάστω μηνί νομίσματα ὑπέρπυρα τρία, ὑπὲρ καταστατοῦ καὶ
 τρεμούσης ἐτησίως μοδίους τρεῖς, ὑπὲρ ἀγορᾶς σεύτλων σὺν τοῖς ἀνή-
 κουσιν ἀρτύμασι χάριν ἀλμαίας, νόμισμα ὑπέρπυρον ἓν, ὑπὲρ δὲ τῶν δύο
 λεβήτων τῶν μελλόντων ἄπτειν διηνεκῶς ἐν τῷ ξενῶνι, τῇ μὲν ἐνὸς με-
 γάλου, τοῦ δὲ ἐτέρου μικροῦ, δοιθήσονται καθ' ἕκαστον μῆνα σὺν τῷ
 μαγειρείῳ, ξυλῆς καυσίμης, πείσας θαλασσίας τεσσαράκοντα, λήφεται δὲ
 καὶ ὁ μειζότερος καθ' ἕκαστον μῆνα, καὶ δαδίου κορμίον ἓν, καὶ ὑπὲρ
 χυλοῦ πτοσάνης καὶ τῶν ξηρῶν πυριῶν καὶ κριθαλεύρου καὶ γυμνοκρί-
 θου καὶ λοιπῶν, ἐκάστω μηνί κριθῆς μοδίους μοναστηριακοὺς δώδεκα,
 σιταλεύρου μόδιον ὅμοιον ἓνα, φαβατίνου ἀλεύρου μοδίου τὸ ἥμισυ, ἐρε-
 βίνθου μοδίου τὸ ἥμισυ, φακῆς μοδίου (οδ.) τὸ ἥμισυ, κέγχρου μοδίου τὸ
 ἥμισυ, καὶ ὀροβίνου μοδίου τὸ τέταρτον· ὑπὲρ ἀγορᾶς σέατος αἰγείου, χαι-
 ρείου καὶ χηνείου, μυελοῦ ἐλάφων καὶ λοιπῶν τοιούτων ἐτησίως νόμισμα
 ὑπέρπυρον ἓν, ὑπὲρ ἐλαιῶν κολουμβάδων καὶ θλαστῶν ἐτησίως μόδια δύο,
 σαφίδων ἐτησίως μοδίους τέσσαρας, καὶ ἰσχάδας μόδια δώδεκα, ῥοδο-
 στάγματος ἐτησίως λίτρας πεντήκοντα ὑπὲρ κλοκίων τρουλλίων, θωραχι-
 στηρίων, τζυκαλίων, ξυλοσελλίων, σπογγαρίων, πρίσματος, πιτύρος, πα-

νίων, κτενίων καὶ λοιπῶν ἐτησίως νομίσματα ὑπέρπυρα τέσσαρα, καὶ ὑπὲρ ἀγορᾶς χουσπῶν καὶ ἐκπλύσεως τοῦ τρικλίνου, τῆς ὑφειλούσης γίνεσθαι δις τοῦ μηνὸς παρὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἐτησίως νομίسمatos ὑπερπύρου τὸ ἥμισυ. Ἔσεται δὲ εἰς τὸν ξενῶνα ἄρουρα μεγάλη μία, εἰς τὸ τραῦμα μικρὰ μία, καὶ εἰς τὸ γυναικεῖον ἑτέρα ὁμοία, καὶ χορηγηθῆσονται καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐτησίως καρβωνίου ἁμαξαι εἴκοσι. Γενήσονται δὲ ἐκάστη ἐβδομάδι ἐν τῷ ξενῶνι λειτουργία τέσσαρες· τετράδι, παρασκευῆ, σαββάτῳ καὶ κυριακῇ· ὑπὲρ τε τῆς δεσποτικῆς δοξολογίας, καὶ ὑπὲρ τῆς μνήμης ἡμῶν, ἐκτὸς τῶν παρεμπιπτουσῶν εἰς τὴν ἐβδομάδα δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ (π. 107] λοιπῶν ἐπισήμων· ἰδιχζόντως γὰρ καὶ ἡ ἐν ἐκείναις θεία μυσταγωγία τελεσθῆσεται.

Τὰ δὲ μνημόσυνα τῶν τελευτώντων ἀρρώστων, ἵνα γίνωνται τρισάκις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὡς ἀνωθεν εἴρηται, ἔχουν κατὰ τὴν ἀπόκρεω, κατὰ τὴν τυροφάγον καὶ κατὰ τὴν Πεντηκοστήν. Ὑπὲρ κηρίου καὶ θυμιάματος ἐκάστῳ τῶν τελευτώντων ἀρρώστων δοθήσεαι τῷ ἱερεῖ τῆς κηδείας νομίσματα τραχέα ἄσπρα δύο, ἢ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν προτιμωμένου χρυσοῦ νομίسمatos μέρος εἴκοστὸν τέταρτον.

Ὁ δὲ νιπτὴρ τῶν ἀρρώστων γενήσεται παρὰ τοῦ καθηγουμένου κατὰ τὴν μεγάλην πέμπτην, καὶ λήφονται οἱ πεντήκοντα ἀνὰ τρικέφαλον νόμισμα ἓν, ὑπὲρ ἀγορᾶς δὲ κηρίου δοθήσονται κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν λόγῳ τοῦ νιπτῆρος, ὥστε διανεμηθῆναι τῷ ἱατρείῳ παντί, νομίσματα ὑπέρπυρα τρία.

Ἐν τῷ ξενῶνι οὐκ ἀνακληθήσεται ὑπουργὸς τοῦ μοναστηρίου, ἢ δοῦλοι, ἢ ἑτέρου τινὸς τῶν ἐνεργούντων δουλείαν τινὰ τῆς μονῆς, καὶ τῶν ὑπ' αὐτήν· ἐλεύθεραι γὰρ ἔσονται αἱ πεντήκοντα κλίνει λόγῳ τῶν ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφῶν, τῶν δὲ ἀρρώστων τῆς μονῆς ἐν τῇ μονῇ γενήσεται πρόνοια, ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται. (οβ.) Οἱ καθάρσιον πόμα πίνοντες, μετὰ τῶν ὀφθαλμιῶντων καὶ κοιλιακῶ κατεχομένων νοσήματι, ἀνακληθήσονται καὶ αὐτοί, ἵνα μὴ διὰ τῶν συνεχῶν ἐπαναστάσεων καὶ τῶν ἐπιγινομένων αὐτοῖς ἐντεῦθεν ὀδυνῶν, ἐπικόπτωσι τοῖς λοιποῖς ἀρρώστοις τὸν ὕπνον καὶ τὴν ἀνάπαυσιν αὐτῶν. Τοὺς ξενωνίτας ἅπαντας, τοὺς ταχθέντας ἐκδουλεύειν τοῖς ἀρρώστοις, τυποῦμεν λαμβάνειν ταῦτα· τοὺς δύο πριμικηρίους ὑπὲρ βόγας ἀνὰ νομίσματα χρυσᾶ, τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν προτιμώμενα πάντων, ἑπτὰ ἥμισυ, ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ νομίسمatos ὁμοίῃ τὸ ἥμισυ, καὶ ὑπὲρ ἀνόννας ἀνὰ σίτου μοδίους ἀννονικὸς τέσσαράκοντα πέντε· τοὺς δύο πρώτους ἱατρούς, τοὺς καὶ πρωτομηνίτας ὀνομάζεσθαι τυπωθέντας, ἀνὰ νομίσματα ὁμοία

ἑπτά, ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ νομίσματος τὸ ἥμισυ, καὶ ὑπὲρ ἀννόνας ἀνὰ σίτου μοδίους τριάκοντα ὀκτώ· τοὺς δύο πρώτους τραυματικούς ὁμοίως ἐν πᾶσι, τοὺς ἑτέρους τέσσαρας, τοὺς μετ' αὐτούς, ἀνὰ νομίσματα ὅμοια (π. 108] ἔξ. ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ τρίτον καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους τριάκοντα ἔξ· τοὺς δύο ἰατροὺς τοῦ γυναικείου ἀνὰ νομίσματα ὅμοια ἔξ, ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ τρίτον καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους τριάκοντα ἔξ· τοὺς δύο ἰατροὺς τῆς μονῆς ἀνὰ νομίσματα ὅμοια τέσσαρα. ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ νομίσματος ὅμοιαι τέταρτον καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους τριάκοντα· τοὺς δύο διαιτητικούς ἰατροὺς τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων ἀρρώστων, καὶ τοὺς δύο τραυματικούς, καὶ ὡς περισσοὺς ταχθέντας, ἀνὰ νομίσματα ὅμοια τέσσαρα, ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ τέταρτον καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους τριάκοντα· τὸν νοσοκόμον νομίσματα ὅμοια ὀκτώ, ὑπὲρ προσφαγίου νομίσματος ὁμοίου δέμοιρον, σίτου μοδίους πεντήκοντα, κριθῆς μοδίους ἑξήκοντα καὶ χόρτου χιλιᾶδα μίαν· τὴν ἰάτραιναν νομίσματα ὅμοια τρία σὺν τῇ προσφαγίῳ καὶ σίτου μοδίους εἰκοσιῆξ· τοὺς δύο ὀπτιώνας ἀνὰ νομίσματα ὅμοια τρία. ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ νομίσματος ἕκτον, καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους εἰκοσιὸκτώ. Τὸν μειζότερον, μέλλοντα καὶ εἰς τὴν τοῦ κελλαρίου δουλείαν ὑπουργεῖν, νομίσματα ὅμοια τέσσαρα, ὑπὲρ προσφαγίου τρίτον, καὶ σίτου μοδίους τριάκοντα ἔξ· τὸν ἐπιστήκοντα τοῦ πημέντου νομίσματα ὅμοια τρία ἥμισυ τρίτον. ὑπὲρ προσφαγίου νομίσματος ὁμοίου (οδ.] τρίτον, καὶ λόγῳ οἴνου καὶ προσφαγίου τῶν πημενταρίων, ὅτε τὰς σκευασίας ποιοῦσι, νομίσματα τραγέα εἴκοσι πέντε, σίτου μοδίους ἀννονικούς τεσσαράκοντα δύο. ὑπὲρ κοσίωνων θεοτοκίον νόμισμα ἓν, καὶ κατὰ τὸν μάϊον μῆνα λόγῳ τοῦ βοτανολογίου νομίσματα ὑπέρπυρα παλαιὰ ἔξ, καὶ σίτου μοδίους ὁμοίους ἑννέα. Τοὺς δεκαῆξ ἐμβάθμους ὑπουργοὺς σὺν ταῖς τέσσαρσιν ὑπουργίσσαις ἀνὰ νομίσματα καινούργια, τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν προτιμώμενα. δύο ἥμισυ. ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ ἕκτον, καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους εἰκοσιτέσσαρας· τοὺς ὀκτώ περισσοὺς ὑπουργοὺς σὺν ταῖς ὑπουργίσσαις ἀνὰ νομίσματα ὅμοια δύο. ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ δωδέκατον καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους εἴκοσι· τοὺς τρεῖς ἐμβάθμους πημενταρίους ἀνὰ νομίσματα ὅμοια τρία τρίτον, ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ νομίσματος ἕκτον καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους εἰκοσιτέσσαρας· τοὺς δύο περισσοὺς πημενταρίους ἀνὰ νομίσματα ὅμοια δύο ἥμισυ. ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ δωδέκατον καὶ ἀνὰ σίτου μοδίους εἴκοσι· τὰ αὐτὰ δὲ ἵνα λαμβάνωσι καὶ οἱ τοῖς ἔξωθεν ἀφωρισμένοι καὶ τῇ μονῇ τέσσαρες περισσοὶ ὑπουργοί, τοὺς ὀκτώ (π. 109] ὑπηρέτας σὺν ταῖς τρισὶν ὑπηρετρίαις ἀνὰ νομίσματα ὅμοια τέσσαρα, ὑπὲρ προσφαγίου ἀνὰ τέταρτον. ἀνὰ σίτου μοδίους τριάκοντα, καὶ ὑπὲρ

μηναίου αὐτῶν ἐκάστῳ μηνὶ ἀνά τραχέα ὀκτώ· τοὺς δύο πρεσβυτέρους
 σὺν τῷ προσφαγίῳ ἀνά νομίσματα ὅμοια ἕξ, ἀνά σίτου μοδίους θαλασ-
 σίους εἰκοσιτέσσαρας, ἀνά οἴνου μέτρα δεκαοκτὼ ὅμοια, καὶ ὑπὲρ μηναίου
 ἕκαστον τούτων ἐκάστῳ μηνὶ νομίσματα ὅμοια τραχέα τέσσαρα· τοὺς δύο
 ἀναγνώστας σὺν τῷ προσφαγίῳ ἀνά νομίσματα ὑπέρπυρα καινούργια ὅμοια
 τρία, ἀνά σίτου μοδίους θαλασσίους δώδεκα, ἀνά οἴνου μέτρα ἑννέα, καὶ
 ὑπὲρ μηναίου ἀνά νομίσματα τέσσαρα ἐκάστῳ μηνὶ· τὸν ὀστιάριον ὑπὲρ
 ῥόγας σὺν τῷ προσφαγίῳ νομίσματα ὅμοια καινούργια τρία, σίτου μοδίους
 ἀννονικοὺς εἴκοσι πρὸς τοῖς τέσσαρσι, καὶ ὑπὲρ μηναίου ἐκάστῳ μηνὶ νο-
 μίσματα τραχέα τέσσαρα· τὸν λεβητάριον ὑπὲρ ῥόγας νομίσματα ὅμοια
 τρία, ὑπὲρ προσφαγίου τέταρτον, σίτι μοδίους ὁμοίους τριάκοντα, καὶ μη-
 ναῖον ἐκάστῳ μηνὶ νομίσματα τραχέα τέσσαρα· τοὺς δύο (ΟΒ.) μαγεί-
 ρους σὺν τῷ ὀψωνιάτορι ἀνά νομίσματα ὅμοια τρία σὺν τῷ προσφαγίῳ,
 ἀνά σίτου μοδίους ὁμοίους τριάκοντα, καὶ ἐκάστῳ μηνὶ ἀνά τραχέα τέσσαρα·
 τὰς πέντε σαπωνιστρίας ἀνά νόμισμα ὅμοιον ἐν πρὸς τὸ ἡμισυ, ἀνά σί-
 του μοδίους ὁμοίους δώδεκα, ὑπὲρ μηναίου αὐτῶν ἐκάστῳ μηνὶ ἀνά
 νομίσματα τέσσαρα, καὶ ἐκάστη κυριακῇ ὑπὲρ σαπωνίου χάριν ἐκπλύν-
 σεως τῶν ἱματίων τῶν ἀνακεκλιμένων ἀρρώστων ἀνά φόλλεις δώδεκα·
 τὸν ἱερέα τῆς κηδείας σὺν τῷ προσφαγίῳ νομίσματα καινούργια τρία, σί-
 του μοδίους εἴκοσι, καὶ ἐκάστῳ μηνὶ νομίσματα τραχέα τέσσαρα· τοὺς τέσ-
 σαρὰς νεκροθάπτας ἀνά νομίσματα ὅμοια δύο, καὶ ἀνά σίτου μοδίους δώ-
 δεκα· τὸν πυλωρὸν νομίσματα ὑπέρπυρα καινούργια δύο τρίτον, ὑπὲρ
 προσφαγίου ἕκτον, καὶ σίτι μοδίους ἀννονικοὺς δεκαπέντε· τοὺς δύο μάγ-
 κιπας ὑπὲρ ῥόγας ἀνά νομίσματα ὑπέρπυρα ὅμοια τέσσαρα, ὑπὲρ προ-
 σφαγίου ἀνά νόμισμα ὅμοιον ἕν, καὶ ὑπὲρ ἀννόνων ἀνά σίτου μοδίους
 ὁμοίους τριάκοντα· τὸν στράτορα, τὸν μέλλοντα ἐκδουλεύειν τοῖς μυλωνι-
 κοῖς ἀλόγοις, τὸν καὶ τὰ τῶν ἱατρῶν ἄλογα ὑφείλοντα κρατεῖν (π. 110)
 κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἱατροῦ, νομίσματα ὑπέρπυρα ὅμοια τέσσαρα, καὶ
 σίτου μοδίους ὁμοίους εἰκοσιτέσσαρας. Ὑπὲρ διοικήσεως τῶν τοιοούτων
 τριῶν μυλωνικῶν ἀλόγων, δοθήσονται κριθῆς μόδιοι ἀννονικοὶ πεντακόσιοι
 τεσσαράκοντα ἑπτὰ, χόρτι χιλιάδες τρεῖς, καὶ ἄχυρον τὸ ἀρχοῦν· ὑπὲρ
 ἐφήσεως τοῦ ψωμίου τῶν ἐν τῷ ξενῶνι ἀρρώστων, καὶ τῶν γηρωκομιτῶν
 ἀδελφῶν, ξυλῆς καυσίμης πείσας θαλασσίας ἐκάστῳ ἐνιαυτῷ ἑκατὸν ὀγ-
 δοήκοντα, ὑπὲρ κοσκίνων λόγῳ τοῦ μαγιπιείου ἐκάστῳ ἐνιαυτῷ θεοτοκία
 νομίσματα δύο, καὶ ὑπὲρ σκαφιδίων καὶ σκεπασμάτων λινῶν καὶ λοιπῆς
 ἀπάσης ἀκολουθίας νομίσματα ἕτερα θεοτοκία τρία. Ἔσεται δὲ καὶ μυ-
 λοχαράκτης, ὑφείλων λαμβάνειν, εἴπερ εἰσὶ δύο μυλικά ἐργαστήρια. νο-

μίσματα ὑπέρπυρα δύο, καὶ σίτη μοδίους ἄννωνικους δεκαἕξ, εἰ δὲ ἐστὶν ἕν, τὸ ἥμισυ τούτων, καὶ καναλοπλῦτης, ὃς λήφεται ὑπὲρ ρόγας νομίσματα ὑπέρπυρα καινούργια δύο, ὑπὲρ προσφαγίου νομίσματος ὁμοίου ἕκτον, καὶ σίτου μοδίους μοναστηριακούς δεκαπέντε· πρὸς τούτοις καὶ ἀκονητῆς ἔσεται, (οδ.) ὑφείλων ἀνακαθαίρειν τὰ ἱατρικὰ ἐργαλεῖα, ὅποσα τῷ ξενῶνι ἀνακεῖσθαι μέλλουσι καὶ φλεβοτομεῖν τοὺς ἀρρώστους· ἐναποκεῖσθαι γὰρ ἐν αὐτῷ τῷ ξενῶνι διόλου φλεβοτόμα. σίδηρα καυτηριῶν, καθετήρ, ὀδοντάγρα, στομαχικά ἐργαλεῖα. καὶ κεφαλικά, καὶ ἀπλῶς τὰ χρειώδη τοῖς ὅλοις· ἀλλὰ καὶ χερνιβόξεστα χαλκὰ ἔσονται διόλου καθ' ἕκαστον ὀρδινον ἕν, πρὸς τὸ ἀπονίπτεισθαι τοὺς ἰατροὺς μετὰ τὸ ἐκτελέσαι ἐπὶ τοῖς ἀρρώστοις ὅποσα ἐκάστῳ πρὸς ἰατρικὴν θεραπείαν συμβάλλεται. Καὶ λήφεται ὁ ἀκονητῆς νόμισμα ὑπέρπυρον καινούργιον ἕν πρὸς τὸ ἥμισυ, καὶ σίτου μοδίους δώδεκα ἄννωνικούς· ἀλλὰ καὶ κηλοτόμου εὐπορήσει πάντως ὁ ξενῶν, ὃς καὶ λήφεται ὑπὲρ ρόγας νομίσματα ὑπέρπυρα καινούργια ὅμοια τρία τρίτον, ὑπὲρ προσφαγίου τρίτον, καὶ ὑπὲρ ἀννόνας σίτου μοδίους ὁμοίους τριάκοντα. Ὁ χαλκωματᾶς, καὶ καθοδᾶς ὑφείλων εἶναι, νομίσματα ὑπέρπυρα ὅμοια δύο, καὶ σίτου μοδίους εἴκοσι λαμβάνων ἔσεται· ὑπὲρ μηχαναίου λήφονται οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ ὑπουργοὶ νομίσματα τρικέφαλα πέντε ἐκάστῳ μηνί, ὡσχύτως καὶ ὁ πρωτομηνίτης, χάριν διαδόσεως τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων (π. III) ἀρρώστων, τρικέφαλον νόμισμα ὅμοιον ἕν, καὶ ὑπὲρ μηχαναίου δοιθήσεται τοῖς ἐξουβήτορσιν ἐκάστῳ μηνὶ νομίσματα τραχέα τριάκοντα ἕξ.

Πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα τυποῦμεν· κατὰ τὴν λαμπρὰν ἡμέραν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δοιθήσεται ὑπὲρ ἀρτύσεως τῶν ἐν τῷ ξενῶνι δύο ἐκκλησιῶν καὶ λοιπῶν ἐλαίου μέτρον ἄννωνικόν ἕν. ὑπὲρ προσφορῶν καὶ κολύβων σίτου μόδιοι ἄννωνικοὶ δύο, τοῖς πενήτηκοντα ἀρρώστοις ἀνά τραχὺ νόμισμα ἕν, καὶ τοῖς ἰατροῖς, καὶ λοιποῖς δουλευταῖς τοῦ ξενῶνος, νομίσματα τραχέα πενήτηκοντα καὶ τεταρτηρὰ ἐννεακόσια εἴκοσι. Ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νοεμβρίου μηνὸς τελουμένῃ ἑορτῇ τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων ὑπὲρ ἀρτύσεως τῶν δύο τούτων ἐκκλησιῶν καὶ λοιπῶν δοιθήσεται ἐλαίου μέτρον ἄννωνικόν ἕν, καὶ ὑπὲρ προσφορῶν καὶ κολύβων σίτου μόδιος ἄννωνικός εἷς, καὶ τοῖς ἰατροῖς καὶ λοιποῖς δουλευταῖς τοῦ ξενῶνος νομίσματα τραχέα δεκαπέντε. Ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Ἰπαπαντῆς τοῖς αὐτοῖς τεταρτηρὰ νομίσματα (οδ.) τριακόσια ἐννέα· κατὰ τὴν μεγάλην πέμπτην, καθ' ἣν ὁ νικτὴρ εἶωθε γίνεσθαι, τοῖς ἰατροῖς καὶ ὑπουργοῖς καὶ λοιποῖς δουλευταῖς τῇ ξενῶνος νομίσματα

τραχέα τεσσαράκοντα δύο. Οὐκ ἐξέσται μέντοι τοῖς ἰατροῖς ἀπέρχεσθαι ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ ἐξυπηρετεῖν τισι τῶν ἀρχόντων, καὶ τῶν μεγίστων εἶεν καὶ προσωκειομένων τῷ βασιλεῖ· κοινῶς γὰρ κωλύομεν τὸ διὰ σουπέρων τινὰ τῶν ἰατρῶν ἐκδουλεύειν, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ τὸ κατὰ βασιλικὴν ἐπιταγὴν ἀγγαρεύεσθαι τοὺς τοιούτους ἰατροὺς, εἰς τὰ κατὰ καιροὺς γινόμενα κοσμικὰ ταξειδία, ἀπείργομεν, πρὸς δὲ καὶ τὸ ἀφαιρεῖσθαι ἀπὸ τοῦ ξενῶνος ἱατρικὰ τινὰ εἶδη λόγῳ τῶν τοιούτων ταξειδίων. οἷόν τινα παράκλησιν τὴν παροῦσαν ἡμῶν γραφὴν τοῖς μεθ' ἡμᾶς βασιλεῦσι ποιούμενοι. Ἀλλὰ καὶ διδάσκαλον εἶναι τυποῦμεν, ὁφείλοντα διδάσκειν τὰ τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης, ὅστις καὶ λήφεται τὰ αὐτὰ τῷ νοσοκόμῳ ἐν ἅπασιν. Διὰ τοῦτο δὲ τετύπωνται αὐτῷ τὰ ἀνωτέρω δηλωθέντα σιτηρέσια. ἵνα τοῦ ἔργου τῆς διδασκαλίας ἐπιμελῇται, καὶ ἐκδιδάσκη τοὺς παῖδας τῶν ἰατρῶν τοῦ ξενῶνος τὰ τῆς ἱατρικῆς μαθήματα ἐπιμόνως καὶ μετὰ σπουδῆς· οὐ γὰρ ὥς ὁφείκειον τυποῦται παρ' ἡμῶν (π. 112] τὸ διδασκαλίκιον. ὥστε τὰ μὲν σιτηρέσια λαμβάνειν τὸν τῆς τοιαύτης προστασίας ἀξιούμενον, τῆς δὲ διδασκαλίας καταφρονεῖν· ἐπειδὴ ὁ φωραθησόμενος μὴ διακονεῖν τῷ τοιούτῳ λειτουργήματι τῆς τῶν σιτηρεσίων ἀπολήψεως στερηθήσεται, ἄλλου πάντως ἀντεισαχθησομένου, τῷ ἐκπληρώσαντος κατὰ τὰ διατεταγμένα παρ' ἡμῶν τὴν τῶν ἱατρικῶν μαθημάτων διδασκαλίαν.

Ἐπεὶ δὲ ἀπαραίτητόν ἐστι καὶ τὸ θάπτεσθαι τοὺς τελευτῶντας ἐν τῷ ξενῶνι καὶ τῷ γηρωκομείῳ ἀδελφούς, ἔστι δὲ βαρὺ καὶ ἐπέισακτον τὸ μετακομίζεσθαι τούτους ποτὲ μὲν ἐν τῇ κοινῇ ἀποθέσει τῶν σωμάτων. τῶν ἐν τῷ ἀγίῳ ἀποστόλῳ Λουκᾷ ἀπαγομένων, ἄλλοτε δὲ ἀλλαχοῦ, ἐν τε τοῖς διὰ πόλεως κοιμητηρίοις καὶ ἐν τοῖς πέραθεν, ἀφιερῶμεν λόγῳ ταφῆς αὐτῶν ἐν τῇ πέραθεν ἡμετέρᾳ μονῇ τοῦ Μηδικαρίου ἀπὸ τῶν δικαίων αὐτῆς τόπον, ὡσεὶ μοδίων δύο, ἐν ᾧ καὶ εὐκτήριον γενήσεται καὶ περιτείχισμα κτισθήσεται διὰ τοίχου ἐμπήλου ὀλοβώβου διόλιον τὸν αὐτὸν τόπον περικλείοντος, καὶ ἀφ' ἐνὸς μέρους διὰ πυλῶνος τὴν εἴσοδον τοῖς εἰσιούσι πρὸς ἔξω. Ἱερουργεῖτωσαν δὲ ἐν τῷ αὐτῷ εὐκτηρίῳ ἱερεὺς μοναχὸς (οδ.) ἀπὸ τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Μηδικαρίου ἅπασι τῆς ἐβδόμαδος, τῇ ἀφωρισμένῃ δηλονότι ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου λόγῳ τῶν προκειμαιμένων ἀπάντων ἀδελφῶν· τῇ δὲ πρὸ ταύτης ἡμέρᾳ, ἥτοι τῇ παρασκευῇ, ψαλλέτω ἐσπερινὸν μετὰ παννυχίδος. Διδόσθω δὲ πρὸς τὸ τοιοῦτον εὐκτήριον ἀπὸ τῆς κυρίας μονῆς τοῦ Παντοκράτορος καθ' ἕκαστον χρόνον λόγῳ φωταφίας αὐτοῦ κηρίῳ λίτραι δώδεκα, ἐλαίου μέτρον ἀννικὸν ἐν πρὸς τὸ ἡμισυ, θυμιάματος λίτραι ἕξ, ὑπὲρ προσφορῶν καὶ νάματος σίτου μόδιοι μοναστηριακοὶ ἕξ καὶ οἶνου μέτρα ὅμοια ἕξ. Ὁ

αὐτὸς δὲ ἱερεὺς, ὁ καὶ μοναχός, μὴ ἀνακρινέσθω παρὰ τῆς λοιπῆς αὐτοῦ ἀδελφότητος περὶ οἰασθησομένων παραμυθίας, ἐπιχορηγομένης ἱσως αὐτῷ ἀπὸ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ διακονίας ἐκ τοῦ μέρους τῶν τελευταίωντων καὶ θάπτομένων ἐκείσε. Τὰ μέντοι μοναστηριακὰ μόδια καὶ μέτρα ὀφείλουσι ποιεῖν τὰ πέντε θαλάσσια τέσσαρα, τὰ δὲ ἀννονικὰ τὰ τρία θαλάσσια δύο.

Ἐπεὶ δὲ καὶ γηρωκομεῖον εἶναι βούλομαι ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ, ἔσονται γηρωκομούμενοι ἐν αὐτῷ ἄνδρες εἴκοσι τέσσαρες, πάντες ἀνάπηροι καὶ χωλοὶ καὶ παρειμένοι, (π. 113] καὶ ἄλλως καταπαθεῖς, ὑπεργήσουσι δὲ αὐτοῖς καὶ ὑπηρέται ἑξ. Οὐκ ἐξέσται δὲ ἡ τῷ καθηγουμένῳ, ἢ ἐτέρῳ τινὶ κατατάττειν εἰς τὸν τοιοῦτον ἀριθμὸν τῶν γερόντων ὕμεις τινὰς ἄνδρας καὶ εὐρώστους, εἴτε ἀπὸ τῆς μονῆς, εἴτε ἀπὸ τινων ἀρχόντων, ἢ καὶ ἐκκλησιῶν, εἴ τε δούλους. εἴ τε ἐτέρους, δυναμένους ἐκ τῶν ἰδίων ἔργων τὰς τοῦ ζῆν ἀφορμὰς πορίζεσθαι μεγάλην γὰρ τὴν κατάκρισιν ἐπισείομεν αὐτῷ τε τῷ καθηγουμένῳ καὶ τοῖς λοιποῖς, εἰ τὴν τοιαύτην ἀκολουθίαν παραβῆναι ὅλως ἐπιχειρήσαιεν. Λήφεται δὲ ἕκαστος τῶν γηρωκομιτῶν ψωμία ἐτησίως μοδίων θαλασσίων εἴκοσιν, οἴνου μέτρα θαλάσσια δεκαοκτώ, ὑσπρίον μοδίους θαλασσίους δύο, τυροῦ λίτρας πεντήκοντα, ἐλαίου μέτρον θαλάσσιον ἓν, ξυλῆς καυσίμης πείσας θαλασσίας τρεῖς, καὶ ὑπὲρ ρόγας καὶ ἐνδυμασίας, νομίσματα ὑπέρπυρα δύο. Ἐν δὲ ταῖς τῶν ἐορτῶν διαδόσεσι, καὶ τῶν μνημοσύνων, λήφονται καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τῶν διδομένων ὑπὲρ ψυχικῶν ἀπὸ τῆς μονῆς εἴτι καὶ οἱ ἐν τῷ πλὼνι ἀδελφοὶ λαμβάνουσι συνελεύσονται μέντοι καὶ οὗτοι ἐν τοῖς μνημοσύνοις ἡμῶν, καὶ ποιήσουσι τὴν ὑπὲρ ἡμῶν ἱκεσίαν, (οδ.] ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται. Δοθήσονται δὲ λόγῳ τοῦ εὐκτηρίου, ἐν ᾧ μέλλουσιν οὗτοι ἐκκλησιάζειν, ἐτησίως ἐλαίῳ μέτρα δύο θαλάσσια, ὑπὲρ νόματος οἴνου μέτρα ὅμοια ἑξ, ὑπὲρ προσφορὰς σίτου μόδιοι ὅμοιοι ἑξ, κηροῦ λίτραι εἰκοσιτέσσαρες, καὶ θυμιάματος λίτραι ἑξ. Τῷ ἱερεὶ τοῦ τοιοῦτου εὐκτηρίου σὺν τῷ προσφαγίῳ νομίσματα ὑπέρπυρα ἑξ, σίτου μόδιοι θαλάσσιοι εἰκοσιτέσσαρες, οἴνου μέτρα ὅμοια δεκαοκτώ, καὶ τῷ ἀναγνώστῃ τὰ ἡμίση τούτων. Εἰ δὲ τινες τῶν γηρωκομητῶν ἀρρώστια τινὶ συσχεθῶσιν, ἐτέρᾳ παρὰ τὴν νόσον, δι' ἣν τοῦ γηρωκομείου ἡξίωται, ὁ τοῦ γηρωκομείου πρεσβύτερος, ὑπομνήσει τὸν τοῦ ξενῶνος νοσοκέρμον, καὶ δοθήσεται εἰδοχίς τῷ ἱατρείῳ, καὶ ἐπιτρέψουσί τινι τῶν ἱατρῶν, ἢ τῶν ὑπουργῶν, ἐπιμελεθῆναι τοῦ νοσοῦντος, ὡς εἴρηται, ὥστε τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς τοιαύτης νόσου τοῦτον εὐρεῖν. Εἰ δὲ βαρυτέρα ἢ νόσος διαγνωσθῇ, καὶ εἰς τὸν ξενῶνα ἀνακληθῆσεται, καὶ τῆς

θεούτης ἐπιμελείας καὶ ἰατρείας ἀξιοθήσεται, καὶ αὐτοὶ ἀναρρώσθεις εἰς τὸ γηρωκομεῖον ἐπανελεύσεται. Λουθήσεται δὲ καὶ οἱ τοῦ μηνὸς ἕκαστος τῶν γηρωκομιτῶν ἐν τῷ λουτρῷ τοῦ ξενῶνος. Ἔσεται (π. 114) δὲ καὶ κατὰ καιροὺς γηρωκόμοι ἀπὸ τῶν ἐν τῇ μονῇ μοναχῶν, ὁ τῶν πολλῶν εὐλαβέστερος, ὃς πᾶσαν ἐπιμελείαν καὶ σπουδὴν ποιήσεται πρὸς τὸ ἐξυπηρετεῖσθαι καλῶς τοὺς γηρωκομουμένους. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ καθηγούμενος δι' ἐπιμελείας ποιήσεται τὴν τῶν τοιούτων ἀδελφῶν ἐπιτήρησιν· φροντίζει δὲ κατὰ τὴν μεγάλην πέμπτην καὶ ἀπονίπτειν αὐτούς, ὥσπερ δὲ καὶ τοὺς ἐν τῷ ξενῶνι ἀρρώστους, ἐπιδώσει αὐτοῖς μετὰ τὸν νιπτήρα νομίσματα ὑπέρπυρα τρία, ἡγῶν τοῖς ὅτι τὸ νόμισμα ἐν οἷ δὲ ὑπηρέται τούτων, ἔξ ὧντες, λήψεται ἕκαστος ὑπὲρ ῥόγας ἀνὰ ὑπέρπυρα νομίσματα δύο, ἀνὰ σίτου μισθίους θαλάσσιους εἴκοσιν, ἀνὰ οἴνου μέτρα ὁμοῖα δεκαεῖς, καὶ ὑπὲρ προσφαγίου ὁσπρίου μισθία θαλάσσια δύο, καὶ τυροῦ λίτρας πεντήκοντα.

Ἐπεὶ δὲ καὶ ἀδελφοὺς τινας τῶν κατεχομένων τῇ ἱερᾷ νόσῳ ἐβουλόμεθα ἰδιαζόντως ἐν τινι τόπῳ ἀφιερωσαι καὶ τὴν οἰκονομίαν αὐτῶν, καὶ παντοίαν παράκλησιν, καὶ διοίκησιν, ἀπὸ τινων προσόδων ἀφορίσαι πρὸς τὸ εἶναι ταύτην αὐτοῖς ἀνερόκλητον, ἔδοξε δέ, τὸ μὲν ἐν τῇ πόλει τὸν τοιοῦτον τόπον τῆς τούτων καταμονῆς καὶ διαγωγῆς ἀφορισθῆναι, διὰ τὸ συγκεχυμένον τῶν οἰκήσεων, τοῖς (οδ.) ἐκ γειτόνων οἰκοῦσι φανῆναι δυσχερὲς καὶ δυσπρόσιτον, τὸ δὲ περὶ τὸν τόπον, τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀφιερωθέντα τῇ ὅλῃ ταύτῃ συστοιχίᾳ τῶν ἀδελφῶν, γενέσθαι τοῖς παρ' ἡμῶν τασσομένοις τοιοῦτοις καταπαθέσιν ἀρρώστοις ἰδιαιτάτην οἰκονομίαν, ἐφάνη φορτικὸν τῷ τοιοῦτῳ συστήματι, διὰ τοῦτο πρὸς τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν ἀπείδομεν οἰκοδομήσαι μὲν ἰδιαιτάτην κατοικίαν σύνεγγυς τῶν ἐτέρων τρικλίνων, ἐν οἷς οἱ ἀδελφοὶ νῦν διαγροῦσι, καὶ μάλιστα πλησιάζουσιν τῷ γηρωκομείῳ τῆ βασιλέως κυροῦ Ῥωμανοῦ, λόγῳ τῶν παρ' ἡμῶν τατομένων καταπαθῶν ἀδελφῶν, τὴν δὲ ὑπὲρ αὐτῶν ἀναλίσκεσθαι μέλλουσιν πρόσδοτον κοινῶς ἀφιερωσαι καὶ ἀναθέσθαι μετὰ τῶν ἄλλων προσόδων, ἃς ἔχουσι νῦν οἱ τοιοῦτοι ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφοί, ὥς ἂν γίνηται καὶ ἡ τούτων οἰκονομία κοινῶς παρὰ τοῦ οἰκονομοῦντος τὴν πρόνοιαν καὶ διοίκησιν τῶν ὅλων τούτων καταπαθῶν ἀδελφῶν. Καὶ εἰ μὲν ἰδικωτέρας ἐντεῦθεν ἀξιούμεθα μνήμης παρὰ τοῦ τοιοῦτου ἱεροῦ καὶ θεοῦ συντάγματος, ὥς περὶ τὰς πρὸς τὸ ζῆν αὐτῶν ἀφορμὰς κοινῶς καὶ αὐτοὶ μετὰ τῶν λοιπῶν φροντιστῶν τῆς τούτων ἐπετηρίας συμφροντίσαντες ἅμα καὶ συμπονήσαντες. (π. 115) χάρις τῆς περὶ ἡμᾶς εὐγνωμοσύνης αὐτῶν· εἰ δὲ ἴσως κατὰ τινα τρόπον καταρράθυμῆσαι θελήσουσι

τῆς ὑπὲρ ἡμῶν ἰδικωτέρας ἐντεύξεως, καὶ οὕτως θαρρόμεν τῷ ἀγαθῷ μισθαποδότῃ Θεῷ μὴ στερηθῆναι τοῦ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης φροντίδος μισθοῦ.

Ἐπεὶ δὲ τὸ πολὺ τῶν φροντίδων, τῶν ἐντὸς τῆς μονῆς τε καὶ τῶν ἐκτός, καὶ τῶν ψυχικῶν καὶ τῶν σωματικῶν ὑποθέσεων, τῶν ἀναφανισμένων ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα παρ' ἡμῶν διατυπωθέντων, δίδωσιν εὖλογον ἐννοίαν μὴ δύνασθαι αὐτὸν δι' ἑαυτοῦ τὸν κατὰ τὴν ἡμέραν ἡγουμένοντα τῆς μονῆς πᾶσι τοῖς πράγμασιν ἐπιστατεῖν, καὶ πάντα ὁμοίως ἐπιτηρεῖν, ὥς ἀποροῦντα πρὸς τοσαῦτα μερίζεσθαι, διὰ τοῦτο τυποῦμεν καὶ οἰκονόμους διαφόρους γενέσθαι· καὶ τὸν μὲν ἐξ ἀνάγκης ἐν τῇ κυρίᾳ μονῇ προβάλλεσθαι, καὶ τὰς ἀνηκούσας αὐτῷ φροντίδας καὶ διοικήσεις ἐπιμελῶς ἐνεργεῖν, ἕτερον δὲ ἐν τοῖς μοναστηρίοις τοῖς ἄλλοις, τοῖς προσενομιθεῖσι τῇ τοιαύτῃ μονῇ προϊστάσθαι, καὶ οἰκονομεῖν τὰ ἐν αὐτοῖς μετὰ πολλῆς ὁμοίας ἐπιμελείας καὶ συντεταμένης σπουδῆς, πάντας τοὺς κατὰ μέρος οἰκονόμους τούτων ἐπιτηροῦντα, καὶ ἐπὶ πᾶσι (οδ.) τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν ἐνδεικνύμενον· ἕτερον δὲ τὰ τοῦ ναοῦ τῆς Ἐλεούσης οἰκονομεῖν, καὶ ἄλλον τὰ τοῦ ξενωνοῦ σὺν τῷ γηρωκομείῳ· πάντας δὲ μετὰ τῆς τοῦ καθηγουμένου προτροπῆς καὶ εἰδήσεως ἐνεργεῖν τὰ παρ' αὐτῶν ἐνεργεῖσθαι ὀφείλοντα. Ναὶ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν καθηγούμενον ἐν ταῖς ἀναγκαιοτέραις τῶν ὑποθέσεων ἀπάσαις μηδὲν δίχα τῆς συνελεύσεως τούτων ποιεῖν, μήτε λογαριαστάς, ἢ προνοητάς, μήτε ἐκδόσεις ἀκινήτων οἰωνοτήτων, ἢ πακτεύσεις, ἢ ἐτέρας μισθώσεις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ταῖς τυπώσεσι τῶν μεγαλωτέρων ἐξόδων, καὶ ταῖς ἄλλαις ἀναγκαιοτέραις οἰκονομίαις, παρουσίᾳ καὶ τῶν τοιούτων οἰκονόμων ποιεῖν, ὑπὲρ ἂν φανῇ ἐνδεχόμενον, ὥσπερ ὁ καὶ ἐπὶ ταῖς προβολαῖς ἐκάστου τῶν τοιούτων οἰκονόμων· ἐν γὰρ τῇ τῶν πλειόνων συνελεύσει καὶ συμβολῇ κριεπτόνως αἱ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων οἰκονομίαι γενήσονται. Πάντες δὲ οὗτοι οἱ οἰκονόμοι ἐξ ἀνάγκης ἀπαιτηθήσονται ἐν τῇ κυρίᾳ καταμένειν μονῇ, ὥς καὶ μοναχοὶ τυγχάνειν ὀφείλοντες, καὶ μηδέποτε διὰ τινα πρόφασιν ἔξω ταύτης τὰς κατοικήσεις ποιεῖσθαι, εἰ μήπου δι' ἀναγκαίαν καὶ ἀπαραίτητον χρείαν εἰς (π. 116) τινα τῶν ἔξω κτημάτων δεῖσαι τινὰ τούτων ἐξελθεῖν. Εἰ μέντοι πολλάκις καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος μοναστηρίων εὐρήσει τινὰ μοναχὸν ὁ καθηγούμενος ἄξιον προβληθῆναι εἰς τινα τῶν τοιούτων οἰκονομιῶν, καὶ διαγνωσθῇ τοῦτο οὕτως ὀφείλει γενέσθαι ἐκ κοινῆς τῶν δηλωθέντων μοναχῶν συνελεύσεως καὶ διαγνώσεως, γενήσεται καὶ τοῦτο οὕτως. Οἱ μέντοι κατὰ καιροὺς οἰκονόμοι τῶν μοναστηρίων, ἕκαστος διάξει ἐν τῇ μονῇ, ἧς οἰκονόμος ἐστίν.

Ἐπεὶ δὲ καὶ κτήματα διάφορα ἀφωρίσθησαν τῇ τοιαύτῃ μονῇ παρ' αὐτῆς τε τῆς βασιλείας μου, καὶ παρὰ τῆς μακαριωτάτης δεσποίνης καὶ περιπαθήτου συζύγου μου, παρὰ μὲν τῆς βασιλείας μου ἐν τῷ χωρίῳ τῶν Διαβενέτων, τὸ προάστειον τῆ Ἀνθεμιώτου καὶ τὸ προάστειον τοῦ Κοστομούρη· τὸ προάστειον ὁ Κότταβος σὺν τῷ ξενοδοχείῳ αὐτοῦ, τὸ ἐν τῷ χωρίῳ τῶν Μίντου προάστειον, τὸ λεγόμενον τοῦ Κιβουλίου, καὶ τὸ ἕτερον προάστειον, τὸ λεγόμενον τοῦ Κυκλοβίου, ἦτοι τοῦ Καρύτζη, ἡ εἰς τὸ Δαόνιον ὑπόστασις τοῦ Μονομαχάτου, τὸ προάστειον τούτου, τὸ λεγόμενον τῆ Τορνικίου, καὶ τὸ ἕτερον τούτου προάστειον, τὸ λεγόμενον Αὐζίζιν· ὁ κατὰ Ῥαιδεστόν οἶκος τῆ Σήθ μετὰ καὶ τῶν ἐνοικικῶν αὐτοῦ, ὁ οἶκος τῆ Νεστογίῃ μετὰ τῶν δύο τούτου ξενοδοχείων καὶ χωραφίων, πρὸς δὲ καὶ ἀμπελώνων, ὧν ἐκέκτητο οὗτος ἐξωθεν τῆ τοιοῦτε κάστρε· τὸ προάστειον τῆ Ἀγελάτου, τὸ χωρίον τοῦ Μελάνδρη, τὸ προάστειον τὸ Κρύον νερόν, τὸ προάστειον τοῦ Μωροχαρτζάνη, τὸ ἐξωνηθὲν ἀπὸ τῆς μονῆς τοῦ Κεγχρή, τὸ χωρίον αἱ Ἀχμισαί, τὸ εἰς τὸ πετῖτον Παμφίλι προάστειον τοῦ ἐπάρχου, καὶ τὸ προάστειον ὁ ἅγιος Θεόδωρος, καὶ ἔσωθεν τοῦ κάστρου Πανίς δύο οὐλαὶ τοῦ Τριακονταφύλλη, ὧν ἡ μὲν μία εἰς τὴν πόρταν τοῦ Πολυδρίου ἐστίν, ἡ δὲ ἑτέρα εἰς τὸν αἰγιαλόν· τὸ χωρίον τὸ Ψυχρὸν πηγᾶδιν, τὸ προάστειον τὸ Ζαπηχώνιον, τὸ χωρίον ἡ Μάδουτος, ὃ κατεῖχον οἱ ἀλακασσεῖς, τὸ κατὰ τὸ πετῖτον Ἀπρω προάστειον, ὁ ἅγιος Βλάσιος, τὸ χωρίον τοῦ Μαρμαρά, τὸ χωρίον ἡ Αεύκη, ἡ κατὰ τὸ ἐξαμίλιον ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῆ Βραχιονίῃ προνοία τοῦ ἀποιχομένου Συναδηνῆ, τὰ παράλια δίκαια τῆ ἐμπορίας Βραχιονίου μετὰ τῶν ἐποχῶν, τὸ χωρίον τὸ Θρυμβάκιν σὺν τοῖς προσκαθημένοις ἐκεῖσε ἐστρατευμένοις, καὶ τῷ ἐν αὐτῷ προαστείῳ τὸ προάστειον (π. 117] τὸ Λιμνίν, τὸ προάστειον τὸ Πλατάνιν, τὸ χωρίον τὰ Βούτη, τὸ χωρίον τῆ Γρηγορά, τὸ προάστειον ἡ Κινστέρινα, τὸ χωρίον ἡ Ἀρμούκωμις, αἱ κατὰ χερσόνησον ἀλικαὶ πᾶσαι, ἡ κατὰ χερσόνησον ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῶν Κοίλων, ἅπασα ἐβραϊκή, καὶ ἡ δεκατία τῶν οἰναρίων, τὸ ὅλον ἐμπόριον τῆς Μαδύτου, χωρὶς τῶν στρατειῶν, ἡ ἅπασα ὑπότασις, ἡ οὖσα ἐν τῷ τοιοῦτῳ ἐμπορίῳ τοῦ Ἀλhuisιάνου, ἥγην ὁ οἶκος τούτου, τὰ ἐνοικικά, τὰ περιβόλια καὶ τὸ λουτρὸν σὺν τοῖς ἐκεῖσε οὖσι χωραφιαίοις τόποις καὶ ἀμπελῶσι, τὸ προάστειον τούτου ὁ ἅγιος Γεώργιος τοῦ Μήλη, τὸ προάστειον ὁ ἅγιος Δημήτριος, τὸ ἕτερον προάστειον αὐτοῦ ἡ Κοχλακέα, καὶ τὸ προάστειον αὐτοῦ ὁ Καρεών, τὸ προάστειον οἱ Σθλάβοι, τὰ ἐστρατευμένα δύο χωρία, ἥγουν τὸ χωρίον ἡ Δάφνη καὶ τὸ χωρίον ὁ Δάμων σὺν τοῖς ἐκεῖσε προσκαθημένοις παροίκιοις τῆ Ἀλhuisιάνου, ἡ ἐπίσκεψις Δαδούνας καὶ τῆ Τζηβάκη, καθὼς διὰ τοῦ σχιδευμῆ

περιῆλθον εἰς τὸν δημόσιον, ἡ ἐπίσκεψις τῶν Καρινίων, ἡ περιελθοῦσα ἀπὸ ἐνοχῆς δημοσιακῆς εἰς τὸν δημόσιον, καὶ ἐξ ἐκείνου κατὰ ἀνταλλαγὴν (οδ.] καὶ ὠρεὰν μεταβιβασθεῖσα εἰς τὴν μονήν, τὸ χωρίον Λοξάδι, τὸ πλησιάζον αὐτῇ χωρίον τοῦ Κανικλείς, τὸ χωρίον τῆ Μεγαλέβου, τὸ χωρίον ἡ Μίξις σὺν τῷ περάματι· τὸ χωρίον τοῦ Δαβροβούλου, τὸ χωρίον Πούμδου, ἡ ἐπίσκεψις τῶν Κυφέλλων καὶ αὐτὸ τὸ κάστρον τὰ Κυφέλλα, ἡ ἐπίσκεψις τῶν Ἰαλούκου σὺν τῷ περάματι τοῦ ποταμοῦ τῆς Μαρίτζας· ἡ ἐπίσκεψις τῶν Παρευρίων, καθὼς περιῆλθε τῇ βασιλείᾳ μου ἀπὸ ὠρεᾶς τοῦ σεβαστοῦ τοῦ Βοτανειάτου, καὶ ἀπὸ ἐξωνήσεως τῶν θυγατέρων τῆ σεβαστοῦ καὶ ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας μου, τοῦ μοναχοῦ κυρῆ Ἰωάννη, τοῦ υἱοῦ τοῦ αἰοδήμου σεβαστοκράτορος, τὸ ἐξωνηθὲν ἀπὸ τοῦ Ἀντζᾶ κτῆμα, ὁ ἄγιος Ἰωάννης τῆ χαλκῆως, τὸ ἐξωνηθὲν ἀπὸ τῆς ψυχρῶσστιδος κτῆμα τοῦ Μα....¹⁾ καὶ τῆ Μάλωνος μετὰ τῶν ἐν τοῖς Κυφέλλοις ξενοδοχείων, τὸ κτῆμα ἡ ἰτέα, τὸ ἐξωνηθὲν ἀπὸ τῆ Κυρτικίου, τὸ προάστειον τῆ Λόκου, τὸ ἐξωνηθὲν ἀπὸ τῆ Συναδηνοῦ, τὸ χωρίον τῆ Κόξη²⁾.... Ἐν τῷ πεδίῳ Ποπολίας τὸ χωρίον τὰ Ἀδρειανά, τὸ χωρίον ἡ Τζερκουβίτζανες, τὸ χωρίον ἡ ἄνω (л. II8] καὶ κάτω Βλακτίστα σὺν τῷ Νεοχωρίῳ, τὸ προάστειον τῆ Σιλαβοπόλιν τῆς βασιλείας μου τοῦ Θεοδωρίτζη, τὸ ἐπιλεγόμενον Κωδωνεῖανες μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ μολώνων, τὸ χωρίον Ὀρνιάλες, ὁ οἶκος τοῦ αὐτοῦ Θεοδωρίτζη, ὁ ἐν Χριστουπόλει καὶ τὰ ἀμπέλια αὐτοῦ, τὸ ἐν Χριστουπόλει πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ Πραιτώριον μετὰ τῶν γύροθεν τούτῃ ἐνοικικῶν, τὸ χωρίον П...³⁾ ἤτοι Νεοβολιάνες, τὸ ἐξωνηθὲν παρὰ τοῦ δημοσίου διὰ τοῦ σεχρέτου, τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν, ἀπὸ τοῦ ἐγγόνου τοῦ σεβαστοῦ ἐκείνου Εὐμαχίδου μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ μολώνων, τὸ κατελίσον ὁ Πάνακας ἡ κατὰ Θεσσαλονίκην νέα ἐπίσκεψις, καθὼς παρεδόθη παρὰ τῆ Γαλάτωνος καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν αὐτῆς δικαίων· τὸ δίκαιον τοῦ ἀπὸ τοῦ Χορταῖτι καταρρέοντος ὕδατος σὺν τῷ ἀγωγῷ καὶ τοῖς ἐν Θεσσαλονίκη ἐνεργοῦσι μύλῳσι, τὸ ἐξωνηθὲν ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Κακοδίχη καὶ τοῦ Καρβέως ἔνδον τοῦ κάστρου Θεσσαλονίκης οἰκοστάσιον, ἡ διακονία τοῦ Κραμβέως μετὰ τῶν δύο αὐτῆς λοετρῶν καὶ ἐνοικικῶν καὶ λοιπῶν δικαίων, τὸ προάστειον ἡ ἀγία Γαλακτερή, τὸ ἀπὸ ὠρεᾶς τινῶν Θεσσαλονικέων (οδ.] περιελθὼν τῇ μονῇ, ἡ ἐν Βερρόϊα περιελθοῦσα ἐπίσκεψις τῇ βασιλείᾳ μου ἀπὸ ὠρεᾶς τοῦ σεβαστοῦ κυροῦ Μανουήλ τοῦ Βοτανειάτου, μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ πλανητῶν καὶ λοιπῶν δικαίων.

1) Въ рукописи это слово не дописано. 2) Конец не достаетъ въ рукописи. 3) Въ рукописи и это слово не дописано.

Τὰ ἐν Μιτολήνῃ κτήματα τοῦ Μαχηταρίου, τὰ κατὰ τὴν Κῶ κτήματα τοῦ Κάφηκος σὺν τῇ ἐπισκέψει τοῦ Δρόσου καὶ τῆ μοναχοῦ Χριστοδοῦλου, τὰ τελέσματα τῆς μητροπόλεως Πατρῶν, τὰ τελέσματα τῆς ἐπισκοπῆς Μεθώνης. ἀπὸ τῶν τελεσμάτων τῆς μονῆς τοῦ Μολιβωτοῦ, λίτραι ὑπέρπυροι τέσσαρες· ὁ οἶκος τοῦ Οὐμπερτοπώλου, ὁ οἶκος τοῦ Σαραντηνοῦ, ἡ μονὴ τῶν Νοσῶν, ἡ μονὴ τοῦ Μονοκαστάνου, ἡ μονὴ τοῦ Ἀνθεμίου, ἡ μονὴ τῆ Μηδικαρίου, καὶ μονὴ τοῦ Σατόρου μετὰ πάντων τῶν διαφερόντων αὐταῖς. σωματικῶν τε καὶ ἀσωμάτων δικαίων. Παρὰ δὲ τῆς μακαριωτάτης μου δεσποίνης ἡ ἐπίσκεψις Κωδωνιάνας, τὸ ἐν τοῖς Διαβενέτοις κτήμα τῆς Σκληραίνης μετὰ τῶν δικαίων τῶν ἐν τῷ χωρίῳ Φλωρίῳ καὶ τῶν σκαλῶν. καὶ τῶν παραλίῳν (π. 119] δικαίων καὶ τῆς ἐποχῆς, ἡ κατὰ τὸ ὀφίκιον μονὴ τῶν Βορδῶν, ἡ μονὴ τῶν Γαλακκηνῶν, καὶ ἡ κατ' ἐπίδοσιν περιελθὼσα αὐτῇ μονῇ τῆς ἀγίας Ὁρασιζήλης μετὰ πάντων τῶν διαφερόντων αὐταῖς σωματικῶν καὶ ἀσωμάτων δικαίων, ὁ οἶκος τοῦ Ῥαούλ...¹⁾ ὁ οἶκος τοῦ Ἀθηνῶν, τὸ οἰκοστάσιον τοῦ Ῥοδηνοῦ, τὸ οἰκοστάσιον τοῦ ἐργοδότου, τὸ οἰκοστάσιον τοῦ Καμάχωνος, τὰ ἐν τοῖς Σαλιβαρίοις οἰκήματα. καὶ αὐτῇ ἡ πᾶσα περιοχὴ τῆς τῆ Παντοκράτορος Σωτῆρος μονῆς ἀπὸ διαφόρων ἐπικτητέων οὕτως ἐνωθεῖσα, βούλομαι καὶ ταῦτα πάντα ἀνεκποιήτα παρὰ τῇ μονῇ συντηρεῖσθαι αἰεί.

Τὰ μέντοι συνεγγυῇ τῆς τοιαύτης μονῆς οἰκοδομηθέντα ἢ καὶ οἰκοδομηθησόμενα κελλία. λόγῳ τῆς ἡμετέρας ἀναπαύσεως καὶ διαίτης, βούλομαι μετὰ τὴν ἐμὴν τελευτήν²⁾.....

Ἐπεὶ δὲ ἴσως εἰκότ' ἐστὶν ἢ τινα τῶν περιελθόντων μέχρι τῆ νῦν τῇ μονῇ κατὰ τινα περιπέτειαν ἐπιλησθῆναι ἐν τῇ παρούσῃ γραφῇ, ἡ μεταγενεστέρως εἰς (οβ.) αὐτὴν περιελευσόμενα μὴ μνημονευθῆναι ἐνταυθοῖ, οὐδὲν κατὰ τοῦτο γενήσεται πρόκριμα τῇ μονῇ εἰς τὸ μὴ κατέχειν ἐνδυνάμως τὰ καλῶς καὶ ἀληθῶς αὐτῇ διαφέροντα. Εἰ μὲν οὖν κατὰ τὸν σκοπὸν τῆς βασιλείας μου διεξάγοντο τὰ τῆς μονῆς προσηγόντως καὶ ἀνεπιλήπτως. χάρις τῷ Παντοκράτορι Σωτῆρι μου, εὐδοκήσαντι προβαίνειν τὰ τῆς μονῆς εἰς ἐπίδοσιν καὶ τὴν προσήκουσαν βελτίωσιν ἐπιδέχεσθαι εἰ δὲ τάναντία ἐπὶ τούτοις ἀποβαίνειν, ὅπερ ἀπεύχομαι, αὐτὸν αὖθις ἡ βασιλεία μου τὸν Παντοκράτορα ἐπικαλέσεται πρὸς τὴν τῶν κακῶς γινομένων διόρθωσιν, καὶ σπουδάσει μετὰ τῆς αὐτοῦ βοήθειας μεταγαγεῖν τὰ χεῖρω πρὸς τὸ βέλτιον. Ὅτι οὐδὲ ἀνέξεται αὕτη

1) Слово недонисанное. 2) Текстъ дальнѣйшій не доконченъ.

ἔτι ζῶσα, πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτῆς καθορᾶν οὕτω παραμελούμενον, καὶ εἰς κίνδυνον συνωθούμενον τὸ ἡμέτερον σπούδασμα.

Ταῦτα μὲν νῦν κατὰ τὸ ὄξαν συμφέρον τῇ μονῇ καὶ τῆς περὶ αὐτὴν καὶ δέδοκται καὶ βεβούλευται, καὶ θέλω τὰ διατυπωθέντα συντηρηθῆναι κατὰ διηνέκειαν, Θεοῦ συνεργούντος, ἀμετάπτωτα· εἰ δέ τι πολλάκις τῶν νῦν ἐπικριθέντων ὑπὸ τῆς τῶν πραγμάτων μεταβολῆς ἀλλοιωσαί μετὰ ταῦτα (π. 120] ὀυνηθείην, ἐξέστα· μοι τοῦτο κατὰ τὸ βιβλητὸν διαπράττεσθαι, καὶ κρατήσουσιν αἱ μεταγενέστεραι διατυπώσεις καὶ μεταβουλεύσεις, ἐγγράφως δηλούμεναι· δίδοται γὰρ μοι καὶ παρὰ τῶν θείων πατέρων, καὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας θεσμῶν, καὶ τῶν νομικῶν παραγγελμάτων ποιεῖν ἐν τοῖς ἐμοῖς καὶ διατυποῦσθαι ὅποσα καὶ βούλομαι.

Ἐπεὶ δὲ καὶ ἕτερον χαρτίον γέγονε παρὰ τῆς βασιλείας μου τινὰ τῶν ἐμοὶ βουλευτῶν διαλαμβάνον, ὃ καὶ ἠθέλησα ἐναποθῆναι τῷ σκευοφυλακίῳ τῆς μονῆς ἐσφραγισμένον, συντηρηθήσεται οὕτω· ἐκεῖσε μέχρις ἂν βούλομαι τοῦτο οὕτω φυλάττεσθαι. Εἰ δὲ πολλάκις συμβῇ πρὸ τῆς ὑποστροφῆς τελευτῆσαι με, οἷα τὰ ἀνθρώπινα, τηνικαῦτα ἀποσφραγισθῇσεται τὸ χαρτίον, ἀπὸ τοῦ σκευοφυλακίου ἐξενεχθέν, παρουσίᾳ αὐτοῦ τοῦ καθηγουμένου, τοῦ οἰκονόμου, τοῦ ἐκκλησιάρχου, τῆ χαρτοφύλακος, τοῦ μεγάλου ὀρηγγαρίου τῆ Νικηφόρου, τῆ πρωτονοταρίου καὶ τοῦ Νικομηδείας Κωνσταντίνου, διδομένης καὶ τῷ ἀγιωτάτῳ πατριάρχῃ εἰδήσεως· καὶ μετὰ τὸ ἀποσφραγισθῆναι καὶ ἀναγνωσθῆναι τὸ τοιοῦτον χαρτίον, φροντίσουσι πάντως οἱ ἐν ἐκείνῳ δηλούμενοι ποιῆσαι (οδ.) κατὰ τὴν ἐκείνῃ περιλήψιν.

Ἐπεὶ δὲ ἡ μονὴ τὸ ἐλεύθερον πάντῃ καὶ ἀκατάδουλωτον, ὑπὸ μηδεμίαν ἐξουσίαν τελοῦσα, μηδένα τὸν κυριεύοντα ἔχουσα, αὐτοδέσποτος, αὐτεξούσιος, ἑαυτῆς κυριεύουσα καὶ δεσπόζουσα, μὴ ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, μὴ ὑπὸ ἀνακτορικὴν ἐξουσίαν, μὴ ὑφ' ἑτέραν ἀρχοντικὴν ἐξουσίαν ταυτομένη, μόνῃ τῶν ἑαυτῆς ἀντιποιοιμένη, καὶ πάντων ἐξουσιαστικῶς καὶ αὐθεντικῶς κατακυλεύουσα, τῆς τοῦ ἀνεκποιήτου διαστήξεως φυλαττομένης ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀνατεθγμένοις αὐτῇ, εἴτε κτήματα εἶεν, εἴτε μοναστήρια, εἴτε τινὰ δίκαια σωματικά ἢ ἀσώματα. Περιέπεσθαι δὲ ταύτην καὶ διεκδικεῖσθαι βούλομαι, καὶ συγκροτεῖσθαι πρῶτα μὲν παρὰ τοῦ περιποθήτου μου υἱοῦ καὶ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου, εἶτα καθ' ἑξῆς παρὰ τοῦ πρωτεύοντος ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν, οὐχ' ἵνα τι τῆς μονῆς ἐκεῖνοι τὸ παράπαν ἀποφέρωνται, ἀλλ' ἵνα τοὺς ἑξωθεν ἐπηρεαστὰς ἀποκρούωνται, τὸν Σωτήρηρα πλουτῶντες ἐπὶ τούτοις ἀνταποδότην φιλότιμον, οὐκ ἐνταῦθα

μόνον αὐτοῖς εὐοδοῦντα τὰ τοῦ βίου διαβήματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ μέλλον δικαστήριον (π. 121] ἀντιμετροῦντα πολλαπλασίονα.

Ἄλλ' ὦ Σῶτερ, ὕψιστε Παντοκράτορ, ἐλέους Κύριε, πατρικῆς ἀπαύ-
γασμα δόξης, ὁμότης τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι σύνθρονε, Λόγε Θεῶ,
σοφία καὶ δύναμις, ὁ τὴν ἡμετέραν σάρκα φορέσας ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ μέχρι
σταυροῦ καὶ θανάτου κενώσας ἑαυτὸν δι' ἡμᾶς, καὶ τῷ τιμίῳ σου αἵματι
τὴν ἀπολύτρωσιν ἡμῖν χαρισάμενος, δέξαι μου τὴν μικρὰν ταύτην προ-
σαγωγὴν, εἰ καὶ μὴ κατὰ τὴν Ἄβελ θυσίαν καὶ τὴν τοῦ Ἀβραάμ ὀλο-
καύτωσιν, καὶ τὰ τῆς χήρας λεπτὰ, καὶ ὅσα πρὸ τοῦ νόμου καὶ μετὰ
νόμον καθαρά καὶ ἄμωχα θύματα, ἀλλ' ὥς τὴν τοῦ τελώνου μετάγνω-
σιν, καὶ τὴν τοῦ ἀρχιτελώνου τῶν συκοφαντηθέντων πολλαπλῶν ἀντα-
πόδωσιν, καὶ τὴν τοῦ Μανασσῆ μετὰ συντριβῆς ἐξαγόρευσιν· ἐπικάμφθητι
φιλευσπλάγχχνως ταῖς κατωδύνοις τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν παρακλήσεις, καὶ
ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν ἐπιμέτρησον τὴν συγχώρησιν· δέξαι τοὺς ἐν βίῳ νε-
κρούς, τοὺς ἡμιτόμους τοῖς σώμασι καὶ ἡμιθανεῖς ἰκέτας τῆς σῆς ἀγαθό-
τητος, ὑπὲρ ἡμῶν ἐξιλεωμένους τὸ σὸν εὐσυμπάθητον· οὐ γὰρ θελήσει
θέλεις τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν θάνατον, ὁ τὴν ἐπιστροφὴν ἡμῶν ἀναμένων
καὶ τὴν μετάγνωσιν. (οδ.] Ἔτι προσάγω σοι πρεσβείαν δεκτὴν ἀκαταί-
σχυντον, αὐτὴν τὴν τοῦ ἐλέους πηγὴν, τὸ καθαρὸν ἱλαστήριον, τὸ τῶν
γηγενῶν καταφύγιον· τῷ γὰρ ἀχράντῳ καὶ θείῳ τῆς σῆς μεγαλειότητος
οἴκῳ, τὴν ἁγίαν ταύτην συναπαρτίζω σκηνήν· ταύτης τὰς πεπαρῥησια-
σμένας ἐντεῦξεις ὁ συμπαθὴς προσδεχόμενος, νέμοις ἡμῖν τῶν ὀφλη-
μάτων τὴν ἀπολύτρωσιν, συντηρήσας τὸ σπουδάσμα τῶν χειρῶν ἀκατά-
λυτον, ἰθύναις τὰς τῶν μοναζόντων ψυχὰς πρὸς τὸ σὸν σωτήριον θέ-
λημα· στηρίξαις αὐτοῖς τὰ τῶν δεικνοῶν ὀλισθήματα, καὶ τὰς ὑπὲρ ἑαυ-
τῶν καὶ ἡμῶν κατανενυγμένας οὕτω ῥοέςεις ὥς θυμίαμα κατευθύναις
δεκτὸν ἐνώπιον τῆς σῆς ἀγαθότητος.

Τί δὲ ὑμεῖς, πατέρες καὶ ἀδελφοί; μικρὰ γὰρ καὶ ὑμῖν ἐνταῦθα
προσδιαλέξομαι· μνήσθητε καὶ αὐτοὶ τῶν ἡμετέρων ἐπαγγελιῶν, ἃς ἐνώ-
πιον Θεοῦ καὶ ἀγγέλων ἐπηγγείλασθε, τὰς πρὸς Θεὸν ὑποσχέσεις ἀνα-
λογίσασθε, φρίξατε τὴν ἐπικειμένην δίκην τῆς ἀθετήσεως· ἐνόησατε τοὺς
ἀποτεταμειυμένους τῆς ἐργασίας μισθοὺς, καὶ ἣν ὑπέσχεσθε νέκρωσιν ἕκα-
στος τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἐπὶ νῦν λαβόμενοι, πάσης ἐμπαθείας γηγίνης
(π. 122] ἀπαλλοτριωθῆναι θελήσατε, πᾶσαν κραυγὴν καὶ βλασφημίαν, καὶ
ἔριν, καὶ ζῆλον μακρὰν ἀποθέμενοι, καὶ τὸν καρπὸν τοῦ Πνεύματος ἐπικτώ-
μενοι, χαράν, ἀγάπην, εἰρήνην, μακροθυμίαν, ὑπακοήν, ὡς αὐτὸν τὸν Δε-
σπότην ὑποδεχόμενοι, τὸν ἐξ ἐκείνου τὴν ἡμετέραν προστασίαν δεχόμε-

νον, καὶ ὡς πρόβατα ποιμένοι, τῷ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν ἡγεμόνι, πρὸς τὰς ζωηφόρους καὶ σωτηρίους νομὰς ἐφεπόμενοι, καὶ τῆς μερίδος τῶν ἐκλεκτῶν τυχεῖν ἐπισπεύδοντες. Μέννησθε δὲ καὶ τῆς ἡμετέρας ἀθλιότητος, καὶ ὡς δυνατόν ἱεῖσθε τὸ θεῖον ὑπὲρ ἡμῶν· ὑπερεύχεσθε δὲ καὶ τῶν ἀοιδίμων αὐθεντῶν καὶ γονέων τῆς βασιλείας μου, καὶ τῶν περιποδήτη μου υἱῶν καὶ βασιλέως κυρῶν Ἀλεξίῳ, καὶ τῶν πανευτυχῶν σεβαστοκρατόρων, καὶ τῶν λοιπῶν φιλάτων μου παίδων, καὶ τῶν κόσμου παντός. Καὶ σῶζοισθέ μοι τὸ μικρὸν τὸ Σωτῆρος ποίμνιον, καὶ σωζοίμεθα πάντες ἰλέω τοῦ Παντοκράτορος νεύματι.

Ἐπεσημάνθη τὸ παρὸν Τυπικὸν τῆς ἰδιοκτητοῦ μου μονῆς τῆς Παντοκράτορος Χριστοῦ... κατὰ μῆνα ὁκτώβριον, ἰνδικτιῶνος πεντεκαίδεκάτης, ἔτους ἑξακισχιλιοστοῦ ἑξακοσιοστὶς τεσσαρακοστοῦ πέμπτου. (οβ.)

Ἰωάννης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς πορφυρογέννητος καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Κομνηνός.

Ε) ΤΥΠΙΚΟΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΜΑΝΤΟΣ.

(По той же Халкинской рукописи № 85 1749 г.).

Πρόλογος ¹⁾ περὶ τοῦ μακαρίτου Μυστικῶ καὶ νέου δομητορος.

Μέγα τι καὶ θεῖον χρῆμα καὶ τίμιον ψυχὴ φιλόθεος καὶ φιλόπτωχος· τῷ ὄντι γὰρ αὕτη πάσας ἐν ἑαυτῇ συλλαβομένη φέρει τὰς ἀρετάς· ὅτι τὸ κεφάλαιον τούτων τὴν ἀγάπην ἐγκυμονεῖ. Τί γάρ καὶ μείζον καὶ ὑψηλότερον τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης καὶ τὸν πλησίον; ἐν γὰρ ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ταύταις καὶ ὁ Δεσπότης πάντων τοὺς τε προφήτας καὶ πάντα τὸν νόμον προαπεφύνατο κρέμασθαι. Μακάριος γοῦν καὶ πολλάκις τῆτο, ὅς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, ὥσπερ τις χρυσοῖς ὀρμίσκοις, ταύταις περιεκάλλυνε· τί γὰρ ὁ τοιοῦτος οὐκ ἐντεῦθεν οἶδεν ἐργάζεσθαι τῶν καλῶν; ποίαν δ' οὐ τέμνειν σωτηρίας ὁδόν, ὥσπερ τις διψητικώτατος ἑλαφὸς πηγὰς ὑδάτων ἐπιποδῶν, καὶ ὅλον ἑαυτὸν ἐκθύμως ταύταις ἐπιδιδούς;

¹⁾ Прологъ, подписан (съ нѣкоторыми пропусками) и главы 3, 4 и 5 дѣликомъ изъ этого Типикона и съ переводомъ на русскій языкъ изданы проф. О. И. Успенскимъ въ брошюрѣ: „Типиконъ монастыря св. Маманта въ Константинополѣ“. Одес. 1892 г.

Ὅποιās δὴ τινος φιλοθέω, καὶ φιλοπτώχου, καὶ ὅλως φιλοκάλε ψυχῆς εὐμοίρησε καὶ ὁ αἰμίνηστος Μυσικὸς ὁ Καππαδόκης κύρις Γεώργιος, ὃς τῷ τῶν πώποτε βασιλέων εὐγενεστάτῳ καὶ τῶν κατὰ χεῖρα γενναίων ἀνδρῶν ἀνδρικοτάτῳ πορφυρογενεῖ αὐτοκράτορι τῷ Κομνηνῷ κυρῷ Μανουήλ, ἐς νεανίσκου ἀρτι τελοῦντι, παρὰ τοῦ βασιλεύσαντος αὐτὸν αἰοδίμῃ βασιλέως καὶ πατρὸς αὐτοῦ εἰς ἐξαίρετον ὑπηρεσίαν ἀπεκεκλήρωτο. Ἐπεὶ δ' εἰς ἀνδρας ὁ πάμμεγας οὗτος αὐτοκράτωρ ἐκ νεανίσκων παρήγγελλε, καὶ ἡ βασιλίσκος ἀρχή, ἐρασθεῖσα τούτου, ὅλοις ὀφθαλμοῖς αὐτῷ ἐνητένισε, τῷ πατρὸς αὐτοῦ καὶ βασιλέως ἔσχατα μύσαντος, ὁ λαμπρὸς οὗτος ἀνὴρ, καὶ τὴν φρένα πυκνὸς ἀρράβωνα τῆς ἐκεῖθεν λαμπρότητος τὴν ἐν τοῖς βασιλείοις οἴκοις ἔσχε περιωπὴν αὐτὸ δὴ τοῦτο τῶν δημοσίων θησαυρῶν φύλαξ ὅμῃ καὶ οἰκονόμος γενόμενος. Καὶ τὴν γὰρ ὥς ἀληθῶς τῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα πίστει, καὶ τῷ τῷ φρονήματος ὁραστηρίῳ ἐκ διαμέτρου τοὺς ἄλλους πάντας ὑπερνικῶν καί, ὁ μᾶλλον τῶν ἄλλων αὐτοῦ πλεονεκτημάτων, πολλῶν ὄντων, θαυμάσαι χρησὺς οὐχ' ὅπως ἐπὶ μέγα δόξης ἀρθεῖς, καὶ τὰ πρῶτα τυγχάνων παρὰ τῷ κρατίστῳ ἡμῶν αὐτοκράτορι, τῆς ταπεινοφροσύνης κατωφρυώσατο, καὶ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαστράπτουσαν χάριν τῷ κενῷ τῆς δόξης ἐζόφωσεν, ἀλλ' εἰ δεῖ τάληθές εἰπεῖν, καὶ λαμπροτέραν ταύτην ἐντεῦθεν μᾶλλον εἰργάσατο, οἷά τις ἄριστος ζωγράφος φύσει χρωμάτων ἐναντίων, ἄριστα ταῦτα καὶ αὐτὸς κερασάμενος. Ἐκύσκει δὲ ἄρα τὸ φιλόθεον τῷ ἀνδρὶ, καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης καλὸν οὐχ' ἦττον, ἢ τὸ ταπεινὸν τοῦ φρονήματος. Καὶ τί δεῖ τὰ πλεῖστα τῶν ψυχικῶν κατορθωμάτων τούτῳ καταριθμεῖν, ἐξὸν ἐνὶ λόγῳ πάντα περιλαβεῖν; ὃν καὶ τοῦ πικρὸς τῆς λόγου προετεινάμεθα, οὐκ ἄδοξόν τινα καὶ ψευδῇ πλασάμενοι πρότασιν, ἀλλὰ παρὰ τοῖς πάντων κειμένην εἰσέτι νῦν στόμασιν, ἣν δὴ καὶ τὸ τοῖς φθάσαι καλοῖς ἐπενεχθὲν αὐτῷ συμπέρασμα μάλιστα ἂν ἐπαληθεύουσαν δείξειεν. Ἔστι δὲ ἐκεῖνο.

Τὴν γάρ τοι μονὴν τῷ ἐν μάρτυσι καλὸν ἐκλάμπαντος Μάμαντος, ἀκμάσασαν ἦν ὅτε καὶ ἀναθῆλασαν, καὶ πολλῶν εὐπορήσασαν κτημάτων τε καὶ πραγμάτων καὶ πανταχόθεν φαινομένην καλήν, καὶ ὅσον εἰπεῖν δορυφορημένην ταῖς χάρισι, τῷ μακρῷ δὲ χρόνῳ γεγηρακυῖαν, καὶ ὑποβρέουσαν, καὶ τῷ αὐτὸ κινδυνεύουσαν ὀνόματι μόνῳ σεμνύνεσθαι τῷ τῷ μάρτυρος, παντάπασιν τῶν πραγμάτων ἀπολελοιπότην αὐτὴν διὰ τὴν τῶν κατὰ καιροὺς χαριστικαρίων ἀπληστίαν τε καὶ ἀναίδειαν, ὥς λίκων ἐπιχαινόντων αὐτῇ, ὁ θεοφιλὴς ἐκεῖνος ἀνὴρ καὶ φιλόκαλος, ἰδὼν ἐν καλῷ μὲν κειμένην τῷ περιέχοντος, ἄλλως δὲ τῇ ἀκόσμῳ καταστάσει συναχρειοῦσαν καὶ

τοῦ τόπου τὸ ἐπιτήδειον, ἔρωτι θειοτέρῳ κάτοχος γίνεται, καὶ τὴν πρὶν εὐκοσμίαν ἐκ μικρῶν τινων ὑπεμφαινομένην λειψάνων, καὶ οἶον εἰπεῖν ἀμυδρῶς σκιαγραφουμένην ἀποδοῦναι ταύτῃ διαθερμαίνεται. Καὶ δὴ πρόσσει μὲν τῷ τηνικαῦτα πατριαρχοῦντι τῆς μεγάλης τῆσδε τῶν πόλεων, καὶ τῆς μονῆς τὴν κατάπτωσιν, καὶ ἐρημίαν ἐκτραγωδεῖ, καὶ δεῖται θερμῶς τὴν οἰκίαν αὐτῇ χειρὰ βοηθὸν αὐτῇ ἐπορεύξαι· καὶ τὸ μὲν αὐτὴν ἤδη βαρυνομένην, καὶ γόνυ κάμπτουσαν δι' αὐτῆς ἀνακουφίσαι, καὶ ἀνακτίσασθαι, τὸ δὲ καὶ βῆθρων αὐτῶν ἀναγεῖραι τῶν οἰκοδομημάτων τινὰ καὶ φιλοτίμως προσεπικτήσασθαι. Δεινὸν γὰρ ἦγεῖτο, καὶ φιλοθεῖς ψυχῆς ὄντως ἀνάξιον εὐμεγέθη ναόν, καὶ τὸν κατ' αὐτὸν οὐκ ἐλάττω τά γε εἰς οἰκοδομήν, κενὸν οὕτω καὶ ἄλλως ἄκοσμον ἵστασθαι μικρὸν ὅσον κινδυνεύοντα, καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο προσαφαιρεθῆναι, καὶ ὅρασι ἐπὶ στόμα πεσεῖν· αὐτὸν δὲ ἐκ μακροῦ καὶ ταῦτα ποθοῦντα τὸ ἐκυτὶ φιλόθεον, καὶ φιλότιμον ἐπιδείξασθαι, τούτου ὑπερυδεῖν. Ἐνθεντοὶ καὶ αἰτήσας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν αἰτηθεῖς, λαμβάνει τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος σεβασμίαν μονὴν δι' ὑπομνήματος ἐπὶ προσώποις δυοῖ. τῷ εὐαγεῖ σεκρέτῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μεγάλης σακκέλης τῷ τότε ὑποκειμένῳ. Εὐθὺς οὖν λαβὼν, τοῦτο δὴ τὸ ἀδόμενον, θαλὸς ἦν εἰς πῦρ, ἢ κατὰ πρᾶντις ὕδωρ πολλῷ τῷ ροίῳ φερόμενον, καὶ πρῶτα μὲν τῶν τινος διάρπαγμα τιθεμένων τὰ τῆς μονῆς μέχρι καὶ χαρτῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, εἰ καὶ μὴ πάντα ἀφῆκεν ὁ φιλόνοτος, τῆτο μὲν δώροισι, τοῦτο δὲ πειθοῖ, παραμύξας τὸ δύνασθαι, πάντα καταθέσθαι καὶ ἀποδοῦναι τῇ μονῇ, καὶ αὐτῇ παρέπεισεν, ἔπειτα τοῖς ἔργοις προσχών, οὐκ ἔστιν ὅσην εἰπεῖν εἰσήνεγκε τὴν σπουδὴν. Ἀλλὰ τί τὸ ἐντεῦθεν; Ὡς εἴωρα ταύτην δὴ τὴν μονὴν πολλοῖς καὶ μεγίστοις καινουργημένην τοῖς ἀναλώμασιν, ὧν ἦν αὐτὸς χορηγός, σὺ μὴν ἀλλὰ καὶ μεῖζονος ἔτι δεομένην καὶ ἀφθονωτέρας καὶ χειρόας, καὶ γνώμης, συνιδῶν μὴ ποτέ τινες κηφῆναι. ἄνθρωποι λυμεῶνες ἄλλοτρίοις πόνοις ἐπιφυρόμενοι· καὶ γὰρ ἦν ἀγγέλουσι εἰ καὶ τις ἄλλος, καὶ τοῦ προχείρου τὸ θέον θηρᾶσαι πάντων ὀπωριμώτατος· τῆτο οὖν βαλλόμενος ἐπὶ νοῦν, μὴ ποτέ τινες μετὰ τὴν τῶν δωρηθέντων αὐτῷ δύο προσώπων παραδρομὴν τῇ φιλοτίμῳ θαφιλείᾳ τῶν τῇ μονῇ προσεπικτηθέντων, καὶ ἀφιερωθέντων ἐπεγαθίσωσι, καὶ τὸ πᾶν ἐδηροκότες τοίχης μόνους, ὁφῆσιν ἢ Γραφῇ, κεκονιαμένους καταλείψωσιν, ἔπειτα καὶ τούτων ἀπανθρώπως ἐφάψονται καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν πάλιν κατάπτωσιν κατασπάσωσι τὴν μονήν, τί ποεῖ. ὥς λίαν συνετόν τε καὶ ὑψηλόν; Πρόσεισι καὶ αὐτῇ τῷ τηνικαῦτα πατριάρχῃ καὶ ἐξαιτεῖται ἐλευθερίαν διηνεκῇ, καὶ μη-

θενί ποτε χρόνῳ περικλειομένην τιμηθῆναι τὴν τοιαύτην μονήν, ὡς ἂν αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἴη, μηδενί ποτε προσώπῳ κατ' ἐφορίας λόγον, ἢ κατ' ἐπίδοσιν διδομένην, ἢ καθ' ἑτέραν ἡντιναοῦν οἰκονομίαν ὑπὸ χειρὰ τινι γινομένην, ἀλλ' οὐδ' αὐτῷ τῷ εὐαγεῖ τῆς μεγάλης σακέλλης σεκρέτῳ, ᾧ προϋπέκειτο, καθ' οἷονδῆτινα τρόπον εὐλογον ἢ παράλογον ὑποποιουμένην, μόνοις δὲ τοῖς ἐν αὐτῇ μοναχοῖς διοικοῖτο καὶ διεξάγοιτο. Ὁ γοῦν ἀρχιερεὺς, τὸν σκοπὸν τῆς τοῦ ἀνδρὸς αἰτήσεως βασιλίσσης παρ' ἑαυτῷ, σύμφωνόν τε τοῖς ἐπὶ τῇ μονῇ μέχρι τότε παρ' ἑαυτοῦ γεγονόσιν εὐρών, καὶ ἄλλως τῷ Θεῷ ἀρεστόν, τὴν τῆς μονῆς ἐλευθερίαν ἐγγράφως ὑπεμνημάτισε· καὶ παριστῶσι ταύτην σαφέστατα ἦτε τηνικαῦτα γεγονυῖα ὑπόμνησις τοῦ μεγαλυπερόχου ἐκείνου ἀνδρός, καὶ ἡ ἐπ' αὐτῇ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχῃ λύσις, καὶ τὸ ἐπ' αὐταῖς πατριαρχικὸν ὑπόμνημα, ἔτι δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τούτοις ἀπολυθεὶς χρυσόβουλλος λόγος τοῦ θεοστεφούς ἡμῶν αὐτοκράτορος καὶ πορφυρογεννήτη, κυρῆ Μανουὴλ τῆ Κομνηνοῦ, οἷά τις χρυσῇ καρῶνι ταῖς προῤῥηθείσαις ἐπιτεθείσα γραφαῖς. Ἀρ' οὖν τὸ πᾶν ἡνυχώς, καὶ χειρὸς ἀπάσης ὑπερτέραν θέμενος τὴν μονήν, ὡς μηδενί ποτε ζυγῷ δουλείας ὑπάγεσθαι, μαλακώτερον ἔσχε πρὸς τὸ ἐξῆς περὶ τὴν αὐτῆς ἐπιμέλειαν, καὶ ἡ χεὶρ αὐτῷ τῇ φειδωλῷ βληθεῖσα νάρκη συνέσταλται; Οὐμένουν, οὐδαμῶς· ἀλλ' αὐτὸ δὴ τὸ τοῦ λόγου „πῦρ ἐπὶ πυρὶ προσετίθετο“, καὶ ὑπανῆπτε τὸν πόθον. Ἐξήτει δὲ ἄρα ὁ διάπυρος ἐκεῖνος τῇ κρείττονος ἐραστῆς καὶ τὸν κατὰ πνεῦμα προστησόμενον τῆς μονῆς, καὶ ταύτης ἡγμενεύσοντα, καὶ εὕρισκε, οὐκ οἶδ' ὅθεν, καὶ ὅπως εἰς τοῦτο κινηθεὶς, ἐμέ, τὸν τότε καιροῦ τὴν οἰκονομίαν ἐμπεπιστευμένον τῆς περιωνύμου καὶ βασιλικῆς μονῆς τῇ Φιλανθρώπου Σωτῆρος, ἐν ἣ καὶ τέθραμμαι, καὶ ἀποκέαρμαι, καὶ πεπαίδευμαι.

Ἄμα γοῦν τὴν τε προστασίαν καὶ ἐξουσίαν τῆς μονῆς ἐμοὶ ἐνεχείριζε, καὶ εὐθὺς ἡ φιλόθεος ἐκεῖνη ψυχὴ, καὶ ἡ διαρκὴς καὶ ἀφθονος χεὶρ, φιλοτίμως ἔτι μᾶλλον ἢ πρότερον καὶ θαψιλῶς ἐπέρρει τὰ πρὸς τὴν σύστασιν τῆς μονῆς. Καὶ πάντα ἦσαν ὁμοῦ, τὸ θαψιλὲς τῆς ἐπὶ τοῖς οἰκοδομήμασι χορηγίας, τὸ ἐπὶ τούτοις φιλότιμον, τὸ φιλόκαλον, ἡ τῶν μοναχῶν ἄθροισις, ἡ χορηγία τούτοις τῶν ζωαρκειῶν, καὶ ἡ λοιπὴ πᾶσα πρόνοιά τε καὶ διοικήσις, ὡς ἔτυχε τότε σχεδιασθεῖσα· ἑαυτῷ μὲν γὰρ τὴν χορηγίαν, ἐμοὶ δὲ τὴν οἰκονομίαν καὶ ἐξουσίαν ἐπέτρεψεν. Ἡῤῥανε γὰρ ἡ καθ' ἡμᾶς αὕτη μονὴ καὶ ἐκραταιοῦτο, καὶ τὴν πρὶν αὐτῆς ἀπελάμβανε κοσμιότητα, ὅσῃ ἐν ἱεροῖς σκεύεσιν, ἐξ ἀργύρου τῆ καθαρωτάτου πεποιημένοις, περιχρωσθέντος χρυσῷ, ὅσῃ ἐν πέπλοις ἱεροῖς, καὶ τούτοις καταστιχθεῖσι χρυσῷ, ὅσῃ ἐν εἰκόσιν ἀγίαις, καὶ τῷ περὶ αὐτάς

κόσμῳ φιλοτίμως ἄγαν ἐξησχημένῳ, ὅσῃ ἐν βίβλοις, οὐκ ἀγενῶς ἔστιν αἷς κοσμηθείσαις, ὅσῃ ἐν οἰκοδομαῖς, ὁπόσῃ ἐνδον, ὁπόσῃ ἐξωθεν. Ἦν οὖν ἰδεῖν χρόνου φοράν, πάλαι κατὰ τῆς μονῆς ἐξισχύσασαν, καὶ γνώμην θεοφιλῇ καὶ φιλότιμον μαχομένας ἀλλήλαις· τῆς μὲν, ὅπως ὄκνον ἐμποιήσοι τῷ ἀνδρὶ πρὸς φιλοκαλίαν τῇ συνεχεῖ δαπάνῃ, τῆς δ', ὅπως φιλοτίμως καὶ μεγαλοπρεπῶς ἄπκντα καταπράξαιτο, πόθῳ τῷ πρὸς τὸν Θεὸν ἀντιπραττούσης τε, καὶ βιαζομένης. Καὶ δῆλον ἐντεῦθεν· μήπω γὰρ ὕδατος πηγμαῖς, ὀχετηγουμενῷ πρὸς τὴν μονήν, ὁ μεγαλόφρων ἐκεῖνος ἀνὴρ καὶ φιλότιμος τὴν ἀφθονίαν ἡμῖν παρέσχε τοῦ ὕδατος, πολυχειρίᾳ μὲν τεχνιτῶν, ἀφθονίᾳ δὲ δαπανημάτων, ὡς καὶ τὴν χρεῖαν ὑπερβαίνειν ἀενάως ῥέον τὸ ὕδωρ, καὶ ὑπερεκπίπτον ἀπανταχῇ τῆς μονῆς. Καὶ τί δεῖ τὰ πλείστα λέγειν, καὶ αὐτὰ ἕκαστα τῶν φιλοτίμων ἔργων καταριθμεῖν; Ἐξεστὶ τῷ βουλομένῳ, τὸ παρ' ἡμῶν γεγονός μετὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν ἐκεῖνος τῆς μονῆς βρέβιον ἐπιόντι, κατὰ μέρος ἐξευρίσκειν τὸν ἐπὶ τῇ μονῇ τοῦ ἀνδρός διάπυρον πόθον ἐκ τῆς τῶν ἐγγεγραμμένων τούτῳ προσθέσεως. Εἰ δέ τι καὶ αὐτὸς τῷ τε πόθῳ τῷ ἀνδρός καὶ τοῖς πράγμασι συνεισήμεγα, ἐκεῖνον χάρις τῷ Θεῷ καὶ προσελομένῳ, καὶ συνεργὸν ποιησαμένῳ τῷ ἐγχειρήματι. Ἄλλ' ἤμεν ἐν τούτοις χρόνον οὐχὶ συγχρόν, ἐξούτου δηλονότι ἐτέρας μὲν ἢ μονὴ πάσης χειρὸς ἀνωτέρα, ὑπὸ δὲ τὴν ἐμὴν αὐτοδέσποτος γέγονε, καὶ ὁ ὑψηλὸς ἐκεῖνος ἀνὴρ καὶ ὅλως ἀνθρώπος τῷ Θεοῦ ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο, καὶ τῆς ἐπὶ τῇ μονῇ ἐφρέσεως καὶ ἄκων ἐπαύσατο. Τὰ δ' ἐντεῦθεν ἐγὼ μὲν λέγειν ὀκνῶ, μήποτε ἄρα καὶ περὶ αὐτολογεῖν δόξαιμι, ἢ δὲ τῶν πραγμάτων ὕψις καὶ κατάστασις, ὅσα καὶ στόμα τοῖς μὴ βασκαίνεσι γίνεται. Εἰ δέ τις ἦν ἄλλος, ἐλευθεροστομεῖν οὐκ ὀκνῶν, θαρρόντως ἂν εἶπε, χωρὶς τοῦ εἰς τὴν χορηγίαν πολυτελοῦς, ἀναπληρῶσαι τὸ τοῦ μακαρίου ἀνδρός ἔλλειμμα· καὶ γὰρ ἴσασιν οἱ εἰδότες, ὅσῃ ἐνεδειξάμεθα τὴν σπουδὴν, ὥστε παραλαβεῖν τὴν τοιαύτην μονήν ἀπὸ τῆς ἣ προϋπέκειτο ἐκκλησιαστικῆς μεγάλῃ σακέλλῃ. Εἰ γάρ, καὶ ζῶντος ἔτι τοῦ μακαρίου ἀνδρός, ἐλευθερίᾳ τετίμητο ἡ μονή, ὥς που τὸ πατριαρχικὸν διαλαμβάνει ὑπόμνημα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ ἐνδόσιμον ἀπὸ τῆς παραδόσεως εἴληφεν, ὅπερ ἡμεῖς, Θεοῦ διδόντος εἰς πέρας ἡγάγομεν, ὡς τὸ τηνικαῦτα γεγονός βρέβιον παριστᾷ. Ἐπεὶ δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἔδει καὶ Τυπικὸν ἐκθέσθαι, ὡς μὴ φθάσαν ἤδη γενέσθαι· περιόντος ἔτι τοῦ θεοῦ ἐκεῖνου ἀνδρός, καὶ τούτῳ πληρῶν ἐκεῖνου θέλημα, ἤδη καὶ τοῦτο προσανατάττομαι· ἐπεὶ κάκεῖνος ὁ εὐσεβὴς ὄντως ἀνὴρ, καὶ συνιδεῖν τὸ θέον ὀξύτατος, ἔτι ζῶν, ἐμοὶ προσανέτιθει τὴν τοῦ Τυπικοῦ ποίησιν, καὶ με πρὸς τοῦτο παρώρμα τε καὶ

ἡρέθειζεν, ὅτι καὶ αὐτὴν δὴ τὴν μονήν, καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν πάντα, ἔτι δὲ καὶ τὸν αὐτοῦ χοῦν φέρων ἐμοὶ προσανέθετο, εἰ καὶ αὐτός, τοῦτο μὲν εὐλαβούμενος, τὸτο δὲ ἀναβολῇ τὸ πλεῖον διδούς, ὑπερετίθη τὴν τοῦ ἐπιτάγματος ἀποπλήρωσιν. Ἦγουν διὰ τοῦτο δίκαιον ἂν εἴγῃ τὰ τῇ μονῇ συντείνοντα διορίσασθαι, ἦ, ἀλλ' ἀπέστω νέμεσις, διὰ τὸ μικρὸν τῷ θεοφιλεῖ τούτῳ ἔργῳ καὶ με συνεισενεγκεῖν, εἰ καὶ τοὺς θεμελίους καὶ μικροῦ τὸ πᾶν ὁ θαυμάσιος ἐκεῖνος ἀνὴρ κατεβάλλετο. Ὁ γὰρ τῶν δύο θείῃ τις, ἐμοὶ τὸ πᾶν ἐπιτρέψοι ἂν, ἐπεὶ καὶ τὸ προθυμεῖσθαι πολ- λάκις εἰς ἔργον κρίνεται. Ἀποδεκτέος δὲ ἄρα οὐ μόνον ὁ τοὺς ἄθλους αὐτός ἀνύων, ἀλλ' ἤδη καὶ ὁ τὸν ἀγῶνα διατιθείς, καὶ ὑπαλείψων τὸν ἀθλητήν. Πρῶτα μὲν οὖν περὶ τῆς τοῦ καθηγουμένου προχειρίσεως τάδε διαταττόμεθα.

Настоящій Типиконъ состоитъ, кромѣ пролога и подписей, изъ 48 главъ, которыя, за весьма немногими исключеніями, и по надписанію, и по расположенію, и даже по тексту почти буквально сходны съ подобными главами Типикона 1162 г. Богородичнаго монастыря τῶν Ἱλίου Βωρῶν. Такъ какъ этотъ послѣдній Типиконъ мы печатаемъ ниже по подлинной патмосской рукописи цѣликомъ, то въ вариантахъ къ нему и отмѣчаемъ все тѣ особенности, какія представляетъ сравнительно съ нимъ Типиконъ монастыря св. Ма- манта 1159 г. Исключеніе составляетъ лишь 40 глава Типикона монастыря св. Маманта, которая не только разнится во всемъ отъ 40 главы Типикона монастыря τῶν Ἱλίου Βωρῶν, но даже и отъ подобной по содержанію 49 главы. Въ виду этого мы даемъ ей мѣсто здѣсь цѣликомъ:

κεφ'. ρ'. Ἐντολὴ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὸν κα-
θηγουμένον περὶ τοῦ πῶς δεῖ γίνεσθαι τὰ ἐτήσια μνη-
μόσυνα τοῦ μακαρίτου αὐθέντου ἡμῶν τοῦ Μυστικοῦ,
καὶ νέου δομητόρος. Ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ περὶ τοῦ μακαρίτου αὐθέντου
ἡμῶν Μυστικῆς καὶ νέου δομητόρος προοιμιατικῷ λόγῳ τοῦ παρόν-
τος ἡμῶν Τυπικοῦ τὴν πᾶσαν χάριν καὶ δωρεάν, ἔτι δὲ καὶ τὴν τῆς ἀγίας
ταύτης μονῆς σύστασιν, καὶ ἐπιδόσιν τούτῳ ἀποδεδώκαμεν, ἢ μᾶλλον εἴ-
πειν, αὐτός ἡμῖν φιλοπόνως τὰς χάριτας ἐπιδέδωκε, τὴν παροῦσαν αὐτῷ
χρηστότητα ἐνδειξάμενος, καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἡμῶν ὁμοῦ καὶ φιλόθεον,
δεῖν ἔγνωμεν καὶ αὐτός, κἂν μὴ τῆς ἀξίας ἐφικέσθαι ἰσχύσωμεν, τὴν
γοῦν ἐφικτὴν τέως ἀμοιβήν, ὡς οἶόν τε, ἀπονεῖμαι τῷ θεοσεβεῖ ἐκείνῳ
ἀνδρί· καὶ τούτῳ γὰρ οὐ μικρόν, ὅτι καὶ αὐτός αὐτῷ, ὡς ἐνὸν ἀντιχαρι-

ζόμεθα, ὅσον μὲν ἐξὸν προθύμως ἀποδιδόντες, τῆς δὲ κατ' ἀξίαν ἀνταποδόσεως παραχοροῦντες τῷ κρείττονι, ὃς οἶδε μόνος ἀναλόγως ἀπονέμειν τοῖς ἀξίοις τὰς ἀμοιβάς· διὰ δὴ τοῦτο καὶ πατρικὴν ὑμῖν ἐντολήν, ὡς ἐσχάτην παρακαταθήκην, ἀφίημι, ᾧ πατέρες καὶ ἀδελφοί, ὥστε τοῦτον μᾶλλον κυρίως καὶ καθαρῶς κτήτορα τῆς μονῆς λογίζεσθαι, καὶ κατὰ πᾶσαν τυπικὴν ἀκολουθίαν ἐκτενῆ προσάγοντες ὑπὲρ αὐτοῦ ἐντευξίν ἐκφωνεῖτε ἐξάκις τὸ Κύριε ἐλέησον ἐν τε τῷ ἐσπερινῷ, τῷ ὄρθρῳ, καὶ τῇ λειτουργίᾳ. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐσπερινοῦ, καὶ τοῦ ὄρθρου, κατὰ πᾶσαν ἀποκελυμένην ἡμέραν, ἄνευ τῶν κυριακῶν, καὶ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ψάλλεται ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ τὸ συνήθες παραστάσιμον, τὸ Μετὰ πνευμάτων δικαίων καὶ τὰ λοιπά· γίνεται δὲ καὶ ἐκτενὴς δέησις ὑπὲρ αὐτοῦ, λεγομένου τοῦ Κύριε ἐλέησον πεντεκαδεκάκις, ἐκάστη δὲ λειτουργία μία προσφορά προσκομιζέσθω ὑπὲρ αὐτοῦ· καὶ οὕτω μὲν ἐν ταῖς καθημεριναῖς συναξέσιν. Ἐορταζέσθωσαν δὲ ἐτησίως καὶ τὰ τούτου μνημόσυνα διὰ τε δωδεκαφωτίων δύο, καὶ λαμπάδων τεσσάρων ἐντὸς τοῦ ναοῦ, γινέσθωσαν δὲ καὶ τὰ τῆς φωταψίας τοῦ ναοῦ τῶν συνήθων θαψιλέστερα, καὶ τὸ ὁψώνιον τῶν μοναχῶν διὰ νεαρῶν ἰχθύων ἄχρι μίνσων τριῶν, διδομένης καὶ τῆς συνήθους εὐλογίας· ἔσται καὶ ἡ κανοδήλα τοῦ τάφου αὐτοῦ ἀκοίμητος ἐσαεῖ, καὶ κηρίον ἅπτον κατὰ πᾶσαν ἀκολουθίαν. Τὰ μέντοι μνημόσυνα τοῦ αὐταδέλφου αὐτοῦ κυροῦ Θεοχαρίστου, καὶ τῆς τούτου συμβίου, κυρᾶς Νωῆς τῆς Δαλασσηνῆς, ὀφείλουσι γίνεσθαι, καθὼς αὐτοὶ ἐγγράφως διατάσσονται. Ναὶ μὴν ἀλλὰ καὶ τῶν ὅσοι τι μνήμης ἄξιον τῇ μονῇ περιποιήσαντο, καὶ μνημονεύεσθαι παρ' ἡμῶν τετυπώκασιν, ἐτησίως τὰ τούτων μνημόσυνα γίνεσθαι κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν συμφωνιῶν αὐτῶν· καὶ τῶν ἀδελφῶν δὲ πάντων τῆς μονῆς ὁμοίως, ὧν δὴ πάντων ὁμοῦ τὰ ὀνόματα τοῖς διπτύχοις ἐνεγράφησάν τε καὶ ἐγγραφῇσονται, δόξης πάντως καὶ τῆς ἐκάστου τούτων γινομένης τελευτῆς ἐκ τῆς εἰς τὸ Συναξάριον γραφῆς· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τοῦ νεωστὶ τελευτήσαντος ἀδελφοῦ καθ' ἐκάστην ἀνὰ πᾶσαν σύναξιν τὴν ἀνάμνησιν γίνεσθαι ἐν ταῖς ἐκτενέσι δεήσεσιν ἄχρι τῶν τεσσαρακοστῶν αὐτοῦ, καθὼς ἀνωτέρῳ πλατύτερον διείληπται.

Ποσειδ. 48 главы Типикона слѣдуютъ αἱ ὑπογραφαί:

Τὸ παρὸν Τυπικὸν μετὰ καὶ εἰδήσεως ἡμετέρας προβάν ἐκ προτροπῆς τοῦ μακαρίτου ἐκείνου αὐθέντου καὶ αὐταδέλφου μου, τοῦ Μυστικοῦ κυροῦ Γεωργίου, παρὰ τοῦ τιμιωτάτου καθηγουμένου τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος, μοναχοῦ κυροῦ Ἀθανασίου τοῦ Φιλανθρωπίνου, ὑπεγράφη καὶ παρ' ἐμοῦ, ὅς ἐθος ἔχω

τοῦ ὑπογράφειν, κατὰ μῆνα νοέμβριον, Ἰνδικτιῶνος ζ'. ἔτους ς'χξζ'. Ὁ δοῦλος τοῦ βασιλέως Θεοχάριστος ὁ Καππαδόκης. Ὁ ταπεινὸς Ἀθανάσιος ὁ Φιλανθρωπινὸς καὶ εὐτελής καθηγούμενος τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος τὸ παρὸν Τυπικὸν ἐκδόμενος κατ' ἐπιταγὴν τοῦ μακαρίτου ἐκείνου μεγαλοδοξοτάτου αὐθέντου ἡμῶν, καὶ νέου δομήτορος τῆς καθ' ἡμᾶς μονῆς, κυροῦ Γεωργίου τοῦ Καππαδόκη, τοῦ διὰ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος Γρηγορίου μετονομασθέντος, ἔτι γε μὴν καὶ κατὰ θέλησιν τοῦ νῦν περιόντος μεγαλεπιφανεστάτου αὐταδέλφου ἐκείνου κυροῦ Θεοχαρίστου, τοῦ καὶ ἄνωθεν ἐν τούτῳ οἰκιοχειρῶς ὑπογράφαντος, ἐπὶ τῆς βασιλείας Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ¹⁾, ὑπέγραψα κατὰ μῆνα νοέμβριον, Ἰνδικτιῶνος ζ'. ἔτους ς'χξζ'. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς εὐτελής μοναχὸς Γρηγόριος καὶ οἰκονόμος. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος εὐτελής μοναχὸς Θεοδώρητος καὶ ἐκκλησιαάρχης. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος Σάββας μοναχὸς καὶ ἱερεὺς. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς Καλλίνικος μοναχὸς καὶ ἱερεὺς. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς Καλλίνικος ἱερεὺς καὶ μοναχός²⁾. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς Λεόντιος μοναχὸς καὶ ἱερεὺς. Ὁ ἀπὸ τῆς ἁγίας μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος Ἀθανάσιος μοναχὸς καὶ εὐτελής διάκονος. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς εὐτελής μοναχὸς Βασίλειος³⁾ καὶ δοχειαρίως οἰκιοχειρῶς ὑπέγραψα. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς Ἡσαΐας μοναχὸς. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς Ἰωσήφ μοναχὸς καὶ σκευοφύλαξ. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Μάμαντος Κύριλλος εὐτελής μοναχός. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς Κλήμης εὐτελής μοναχός. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς εὐτελής μοναχὸς Συμεών. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς εὐτελής μοναχὸς Νεόφυτος. Ὁ εὐτελής μοναχὸς Ἀντώνιος, ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Ὁ εὐτελής μοναχὸς Νικηφόρος, ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς εὐτελής μοναχὸς Γεώργιος.

Οἱ διὰ σιγνογραφίας ὑπογράφαντες⁴⁾. Σίγνον τοῦ μοναχοῦ Λουκά, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Σίγνον τοῦ μοναχοῦ Ἰλαρίωνος, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Σίγνον Θεοδοσίου μοναχοῦ, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Σίγνον Μελετίου μοναχοῦ, τοῦ ἀμπεληργοῦ, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Σίγνον Βασιλείου μοναχοῦ, τοῦ ἀμπεληργοῦ, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς.

¹⁾ Слова: ἐπὶ τῆς βασιλείας Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ опущены проф. Θ. И. Успенскимъ. ²⁾ У него же эта подпись опущена. ³⁾ Опущено имя. ⁴⁾ Эти лица проф. Θ. И. Успенскимъ лишь перечислены въ примѣчаніи.

Σίγνον Γεράσιμου μοναχοῦ, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Σίγνον Ἰωαννικίου μοναχοῦ, τοῦ στρατέως, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Σίγνον Μελετίου μοναχοῦ τοῦ Μαχιπ...¹⁾, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Σίγνον Σάββα μοναχοῦ, τοῦ πορτάρη, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Σίγνον τοῦ μοναχοῦ Ἰλαρίωνος, τοῦ κηπουροῦ, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς. Ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος εὐτελὴς μοναχὸς Κύριλλος.

Ἔχει καὶ δικαστικὴν ἐπιβεβαίωσιν, οὕτω πως ἔχσαν. Τὸ παρὸν Τυπικὸν ὀφείλει ἔχειν τὸ ἰσχυρὸν καὶ βέβαιον εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα, καὶ μὴ παρὰ τινος μεταποιεῖσθαι, ἢ ἀθετεῖσθαι, ὥς καὶ σημείωμα ἐπ' αὐτῷ ἡμῶν ποιησάντων. Μηνὶ ἰανουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιβ'. ἔτις ς' χοβ'. Ὁ κοικίστωρ καὶ νομοφύλαξ Θεόδωρος ὁ Παντεχνῆς. Ἀπηώρητο καὶ ἐξώθηεν τοῦ βιβλίου, πλαγίως ἐν τῇ τῶν τετραδίων δέσει, βούλλαι δύο, περιέχουσαι ὅφ' ἑαυτὰς τὰ ὅλα τετράδια, ὧν ἡ μὲν μία τοῦ τοιούτου ἦν δικαστοῦ γράψουσα οὕτω: γραφὼν σφραγίσμα Παντεχνῆ Θεοδώρου· ἡ δὲ ἑτέρα τοῦ ἐντὸς ὀηλημένου τιμωτάτου μοναχοῦ, κυροῦ Ἀθανασίου τοῦ Φιλανθρωπικοῦ, καὶ καθηγούμενου τῆς μονῆς, σφραγίζουσα οὕτως: γραφὼν μοναχοῦ σφραγίς Ἀθανασίου.

Τὸ δὲ τοιοῦτον βιβλίον. ἔχει τὸ Τυπικόν, ὑπάρχει ἐνδεδομένον διὰ βλαπτικῶν, ἔχον κομβοειδέην ἀργυρὰν θ'. ἀμυγδαλῶν ὀκτώ, καὶ βούλλας στρογγύλας ιε'. τὰ ἀμφότερα ἀργυρὰ. Τὸ δὲ γεγονὸς σημείωμα ἐπὶ τῇ τούτῳ βεβαιώσει ἔχει οὕτως: μηνὶ ἰανουαρίῳ ε'. ἡμέρα α'. ἰνδικτιῶνος ιβ'. Παρουσία τοῦ πανεντιμωτάτου ἀρχιμανδρίτου καὶ καθηγούμενου τῆς σεβασμίας μονῆς τῶν Στουδίων, κυροῦ Θεοφυλάκτου, τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου γραμματικοῦ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου τοῦ αὐθέντου, τοῦ Κουροπαλάτου κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Μαυριχ...²⁾, τοῦ τιμωτάτου μοναχοῦ καὶ οἰκονόμου τῆς μονῆς τῶν Στουδίων, κυροῦ Θεοδοσίου, τοῦ μοναχοῦ Παύλου καὶ πρωτοπαπᾶ τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς Περιβλέπτου, τοῦ μοναχοῦ Θεοδούλου, τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς, τῶν ἀπὸ τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Στουδίου μοναχῶν Ἀκακίου ἱερέως, Βαρνάβα ἱερέως, τοῦ Φιλαρέτου, τοῦ Μιχαήλ καὶ τοῦ Κυρίλλου, μετακληθέντες τὴν σήμερον εἰς τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ περιωνόμου ἁγίου μάρτυρος Μάμαντος, τὴν κατάντικρυ μὲν τῆς κοινωβιακῆς γυναικείας μονῆς τῆς Ἀρειστηγῆς διαχειμένην, πλησίον δὲ τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Ἰασίτου, εἴρομεν ἐν τῷ κυριακῷ ἡθροισμένους τὸν τε τιμω-

¹⁾ Слово это въ рукописи не дописано. Проф. Θ. И. Успенскій не упоминаетъ объ имени Мелетія монаха. ²⁾ Не дописано это слово.

τατον μοναχόν καὶ καθηγούμενον τῆς αὐτῆς μονῆς, κύριον Ἀθανάσιον τὸν
 Φιλανθρωπινὸν καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν μοναχοὺς, τοὺς ἐφεξῆς κατ' ὄνομα δη-
 λωθησομένους. Ἐφασαν οὖν οἱ τῆς ρηθείσης μονῆς μοναχοί, παρόντος
 καὶ τοῦ τιμιωτάτου καθηγουμένου αὐτῶν, ὅτι ἡ μονὴ τοῦ ἁγίου Μάμαντος,
 πρότερον ὑπὸ τὰ πατριαρχικά δίκαια οὖσα, παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς πα-
 τριάρχων διαφόροις ἐδίδοτο χαριστικαρίοις, ἀφ' ὧν οἱ πλείους ὡς ἀγρῶ
 κατεχρῶντο τῷ μοναστηρίῳ, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἀνεζήτουν, ἀλλ' ἡ τί μέλ-
 λουσι κερδοῦναι ἐξ αὐτοῦ, ἐπιμέλεια δὲ τῆς μονῆς καὶ τῶν περὶ αὐτὴν
 οὐδεμία ἦν, διὸ καὶ κατήντησε τὰ τῆς τριαύτης μονῆς εἰς τὸ μηδὲν· αἱ
 τε γὰρ οἰκοδομαὶ πᾶσαι τῶν περὶ τὴν μονὴν εἰς γῆν κατέπεσον, μόνου
 ὑπολειφθέντος τοῦ ναοῦ, καὶ κείνου ἀστέγου, καὶ οἱ μοναχοὶ εἰς δύο περιέ-
 στησαν· καὶ οὗτοι μὴ τῷ μοναστηρίῳ περικαθήμενοι, ἀλλὰ περιοδεύοντες,
 καὶ ἀναζητοῦντες τὰ πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν ζωάρκειαν. Τελευταῖον ἀνε-
 τέθη ἡ αὐτὴ μονὴ τῷ μακαρίτῃ Μυστικῷ ἐκείνῳ, κυρῷ Γεωργίῳ τῷ Καπ-
 παδόκῃ, ὡς χαριστικαρίῳ, παρὰ τοῦ γεγονότος πατριάρχου ἐκείνου κυροῦ
 Κοσμά. Παραλαβὼν οὖν τὰ τῆς μονῆς ὁ Μυστικός, καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἰς
 παντελῇ ἐρήμωσιν καταντήσασαν, καὶ αὐτὸ τὸ εἶναι μονὴν σχεδὸν ἀπο-
 λέσασαν, ζήλῳ θείῳ παρακινήθεῖς, ἠθέλησεν ἐπανορθῶσαι τὰ τῆς μο-
 νῆς, καὶ εἰς τὴν προτέραν ταύτην ἐπαγαγεῖν κατάστασιν, ἢ καὶ κρείτ-
 τονα. Ὑποπτεύσας δὲ φόβον οὐκ ἄλογον, μὴ ποτε πάλιν μετὰ τὸν θάνα-
 τον αὐτοῦ, ἢ καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν τὴν τριαύτην μονὴν ἀναδεξαμένου, εἰς
 χεῖρας ἐμπέσῃ χαριστικαρίου κατὰ τοὺς πρότερον, καὶ χρήσῃται τῷ
 μοναστηρίῳ, ὡς ἐκεῖνος, τὰς μὲν τούτου προσόδους ἀναζητῶν, ἐπιμέλειαν
 δὲ τῆς μονῆς οὐδεμίαν ποιούμενος, καὶ ἀπολέσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ γενη-
 σόμενα δαπανήματα, προσῆλθε τῷ γεγονότι πατριάρχῃ, κυρῷ Νικολάῳ
 τῷ Μουζάλλωνι, καὶ ἐζήτησεν ἐλευθερωθῆναι τὴν μονὴν, καὶ τῶν πα-
 τριαρχικῶν ἀπολυθῆναι δικαίων, ὃ καὶ γέγονε, τῇ τοῦ μεγαλεπιφανεστά-
 του Μυστικοῦ αἰτήσει, τοῦ πατριάρχου ἐκείνου πειθαρχήσαντος, καὶ γέ-
 γονεν ὑπόμνημα ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ τῆς τριαύτης μονῆς. Αὕτη ἡ τῆς ἐλευ-
 θερίας υπόθεσις διηγείρε τὴν προθυμίαν τοῦ Μυστικοῦ· παρόντος οὖν
 ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν οὐκ εἰς μάτην μέλλει δαπανῆσαι, οὐδὲ αἱ παρ' αὐτοῦ
 γενησόμεναι βελτιώσεις εἰς τὸ μηδὲν μέλλουσι καταντῆσαι, χειρὶ δαφι-
 λεστέρᾳ τὴν τούτου σχεδὸν πᾶσαν περιουσίαν εἰς ἀνορθῶσιν τῆς μονῆς,
 καὶ τῶν τῆς μονῆς κατεβάλετο, συνεργῶ πρὸς τοῦτω χρησάμενος καὶ
 τῷ σημερινῷ τιμιωτάτῳ καθηγουμένῳ τῆς αὐτῆς μονῆς. Οὗτος γὰρ τὸ
 φορτίον ἅπαν ἀναδεξάμενος, οὐκ ἐφείσατο ἑαυτοῦ ἀνενδότοις πόνοις πρὸς
 τὴν τῆς μονῆς κατεπειγόμενος σύστασιν· καὶ ἡ μὲν δαπάνη ἐχορηγεῖτο

παρά τοῦ Μυστικοῦ, ἡ δὲ τῶν πραγμάτων ἐπιμέλεια καὶ ἐκάστη κατὰ μέρος φροντίς διὰ τοῦ καθηγουμένου ἡνύετο, αὐτοῦ ἐπιστατοῦντος τοῖς πράγμασι, μὴ συγχωροῦντος τὰ δαπανώμενα εἰς κενὸν καταβάλλεσθαι, ἀλλ' ἐφ' ἐκάστου τῶν γινομένων ἀποτελεῖσθαι τὸ κάλλιστον. Τῶν γοῦν οἰκοδομῶν γινομένων, καὶ μήπω τοῦ μοναστηρίου ἀπαρτισθέντος, ἐτελεύτησεν ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος Μυστικός, Θεῷ τὴν μονὴν ἀναθέμενος, καὶ τῷ μεγαλεπιφανεστάτῳ ἐκείνῳ αὐταδέλφῳ αὐτοῦ, κυρῷ Θεοχαρίστῳ Καππαδόκῃ, καὶ αὐτῷ τῷ καθηγουμένῳ, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὴν ταύτης διαγωγὴν καὶ σύστασιν παρακελευσάμενος διὰ τοῦ αὐτοῦ καθηγουμένου γινέσθαι, καὶ τὸ Τυπικὸν τῆς μονῆς, ᾧ ἀκολούθως μέλλουσι τὰ τῆς μονῆς καὶ οἱ ἐν αὐτῇ μοναχοὶ διεξάγεσθαι. Μετὰ γοῦν τὸν τοῦ Μυστικοῦ θάνατον πλείους τῶν προτέρων οἰκοδομαὶ γεγόνασιν, καὶ λαμπρότεραι· ἦτε γὰρ τράπεζα ἐκ βάθρων ἀνεγέρχεται, λουτρὸν ἐπωκοδομήθη εἰς τε τὴν τῶν μοναχῶν παρηγορίαν, ἀλλὰ καὶ πρόσδοον τῇ μονῇ περιποιούμενοι, καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα ἐκ καινῆς γεγόνασιν ἔργα θαύματος ἄξια, καὶ ἀρκοῦντα εἰς παράστασιν, ὅτι προσεδέξατο ὁ Θεὸς τὴν τοῦ μακαρίτου ἐκεῖνου Μυστικοῦ πρόθεσιν καὶ προσαγωγὴν· οὐ γὰρ ἂν τοιοῦτο ἀνδρὶ τὰ ἐκεῖνου μετὰ τὸν ἐκεῖνου ἐνεπιστεύσατο θάνατον. Γέγονεν οὖν καὶ τὸ Τυπικὸν κατὰ μῆνα νοέμβριον, Ἰνδικτιῶνος ζ'. ἔτους ς'χξζ'. ἐν ᾧ ὑπέγραψαν ὁ τε μακαρίτης ἐκεῖνος κύρις Θεοχαρίστος, καὶ αὐτὸς ὁ καθηγούμενος. Ἐνεχειρίσθη οὖν ἡμῖν τὸ τοιοῦτον Τυπικὸν παρὰ τῶν μοναχῶν, παρόντος καὶ αὐτοῦ τοῦ καθηγουμένου, καὶ τὴν οἰκείαν ὑπογραφὴν αὐτοῦ γινώσκοντος ¹⁾. Ἦν δὲ τὸ τοιοῦτον Τυπικόν, οὕτως ἔχον ἐν προοιμίῳ: „Μέγα τι καὶ θεῖον χρῆμα ψυχὴ φιλόθεος καὶ φιλόπτωχος“, ἐν δὲ τῷ τέλει οὕτως: „Ἀρχεῖ ταῦτα τῇ εὐλαβείᾳ σου. εὐχου δὲ διὰ τὸν Κύριον ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἐσκοτισμένου, τοῦ γράφαντος μὲν, μὴ πράξαντος δέ· καὶ ἡ χάρις τοῦ Φιλανθρώπου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τῶν πρέσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος, εἴη μετὰ σοῦ καὶ ἡμῶν, ἀμήν“. Ἦσαν δὲ τὰ ὅλα φύλλα τοῦ Τυπικοῦ ἐξήκοντα πρὸς τῷ ἐνί. Μετὰ δὲ τὸ συμπλήρωμα ἔγραψε ταῦτα: „Τὸ παρὸν Τυπικὸν μετὰ εἰδήσεως ἡμετέρας προβὰν ἐκ προτροπῆς τοῦ μακαρίτου ἐκεῖνου αὐθέντου καὶ αὐταδέλφου μου, τοῦ Μυστικοῦ κυροῦ Γεωργίου, παρὰ τοῦ τιμιωτάτου καθηγουμένου τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος, μοναχοῦ κυροῦ Ἀθανασίου τοῦ Φιλανθρωπικοῦ, ὑπεγράφη παρ' ἐμοῦ ²⁾“, ὥς ἔθος ἔχω τοῦ

¹⁾ Проф. Θ. И. Успенский читаетъ: ἐπιγινώσκοντος. ²⁾ Тамъ же опущены слова: παρ' ἐμοῦ, ὡς ἔχω τοῦ ὑπογράψειν.

ὕπογράφειν, κατὰ μῆνα νοέμβριον, ἰνδικτιῶνος ἐβδόμης, ἔτους ςϞϞϞ'. 'Ο
δοῦλος τοῦ βασιλέως Θεοχάριστος ὁ Καππαδόκης, καὶ μετ' αὐτὸν ἡ τοῦ
καθηγουμένου ὑπογραφή, οὕτως ἔχουσα: „ὁ ταπεινὸς μοναχὸς Ἀθανά-
σιος ὁ Φιλανθρωπινός, καὶ εὐτελὴς καθηγούμενος τοῦ ἁγίου μεγαλομάρ-
τυρος Μάμαντος, τὸ παρὸν Τυπικὸν ἐκδόμενος κατ' ἐπιταγὴν τοῦ μακαρίτου
μεγαλοδοξοτάτου αὐθέντου ἡμῶν, καὶ νέου δομήτορος τῆς καθ' ἡμᾶς μονῆς,
κυροῦ Γεωργίου τοῦ Καππαδόκη, τοῦ διὰ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος Γρη-
γορίου μετονομασθέντος, ἔτι γε μὴν καὶ κατὰ θέλησιν τοῦ νῦν περιόντος με-
γαλεπιφανεστάτου αὐταδέλφου ἐκείνου κυροῦ Θεοχαρίστου, τοῦ καὶ ἄνωθεν
ἐν τούτῳ οἰκιοχειρὼς ὑπογράψαντος, ὑπέγραψα, κατὰ μῆνα νοέμβριον, ἰνδι-
κτιῶνος Ϟ'. ἔτους ςϞϞϞ'. Μετ' αὐτοὺς δὲ ὑπέγραψαν οἱ ἀπὸ τῆς αὐτῆς
μονῆς μοναχοί: 1) 'Ο μοναχὸς Γρηγόριος καὶ οἰκονόμος, ὁ μοναχὸς Θεοδώ-
ρητος καὶ ἐκκλησιάρχης, ὁ μοναχὸς Σάββας καὶ ἱερεὺς, ὁ μοναχὸς Καλλίνικος
καὶ ἱερεὺς, ὁ ἕτερος Καλλίνικος καὶ ἱερεὺς, Λεόντιος μοναχὸς καὶ ἱερεὺς,
'Αθανάσιος μοναχὸς καὶ διάκονος, Βασίλειος μοναχὸς καὶ δοχειάριος, Ἰω-
σὴφ μοναχός, ὁ σκευοφύλαξ, Κλήμης μοναχός, Συμεὼν μοναχός, Νεόφυ-
τος μοναχός, Ἀντώνιος μοναχός, Γεώργιος μοναχός. Διὰ σιγνογραφίας δὲ
ὑπέγραψαν μοναχοὶ δέκα: ὁ μοναχὸς Λουκάς, ὁ μοναχὸς Ἰλαρίων, ὁ μονα-
χὸς Θεοδόσιος, ὁ μοναχὸς Μελέτιος, ὁ ἀμπελουργός, ὁ μοναχὸς Βασίλειος,
ὁ ἀμπελουργός, ὁ μοναχὸς Γεράσιμος, ὁ μοναχὸς Ἰωαννίκιος, ὁ μοναχὸς
Μελέτιος, ὁ μοναχὸς Σάββας, ὁ καὶ πορτάρης, ὁ μοναχὸς Ἰλαρίων, ὁ κη-
πουρός, τελευταῖος δὲ ὑπέγραψεν ὁ μοναχὸς Κύριλλος.

Ἦν δὲ τὸ τοιοῦτον βιβλίον ἐσφραγισμένον διὰ μολυβδίνης βούλλης τοῦ
αὐτοῦ καθηγουμένου, ἐχούσης γράμματα ἐν ἑκατέροις τοῖς μέρεσι γράφοντα:
„Γραφῶν μοναχοῦ σφραγίς Ἀθανασίου“. 'Ο Τυπικὸν καὶ ἡμεῖς ἐπεσφρα-
γίσαμεν δι' ἡμετέρας μολυβδίνης σφραγίδος, γραφούσης ἐν ἑκατέροις τοῖς
μέρεσι: „Γραφῶν σφράγισμα Παντεχνῆ 2) Θεοδώρου“. Ὑπεγράψαμεν δὲ καὶ
μετὰ τὴν τοῦ τελευταίου μοναχοῦ ὑπογραφὴν, βεβαιώσαντες τὸ τοιοῦτον
Τυπικόν, ὡς ἂν ἔχη καὶ ἐφεξῆς τὸ αὐτόπιστον, πρὸ τῆς ὑπογραφῆς γράψαν-
τες: „Ὁφείλει τὸ τοιοῦτον Τυπικὸν τὸ ἰσχυρὸν ἔχειν καὶ βέβαιον εἰς τὸν
αἰῶνα τὸν ἄπχντα, καὶ μὴ παρὰ τινος μεταποιεῖσθαι, ἢ ἀθετεῖσθαι, ὡς καὶ

1) Проф. Θ. И. Успенскій объ этихъ подписяхъ замѣтилъ только:
„перечень ихъ какъ выше“ („Типикъ мон. св. Маманта въ Констант.“
стр. 25 прим. 1), но въ дѣйствительности здѣсь отсутствуютъ имена
монаховъ Исаїи и Кирилла, о чемъ ниже (стр. 714) и оговорено
прямо. 2) У Θ. И. Успенскаго — Панτεחנוῦς.

σημείωμα ἐπ' αὐτῷ ποιήσαντες“. Τὸ τοιοῦτον Τυπικὸν κοινῶς ἅπαντες οἱ μοναχοί, σὺν αὐτῷ τῷ καθηγουμένῳ, ἐφθέγγαντο ἐθέλειν βέβαιον, καὶ ἀμετακίνητον συντηρεῖσθαι κατὰ τὸ διηγεῖσθαι, καὶ μέχρις ἂν τὸ δε τὸ πᾶν συνίσταται, καὶ κατ' αὐτὸ οἰκονομεῖσθαι τὰ τῆς μονῆς, καὶ τοὺς ἐπαμένους μέχρι τῆς τοῦ παντός συστάσεως ἡγουμένους, αἰκονόμους καὶ λοιποὺς μοναχοὺς ἀκολουθῶς αὐτῷ πολιτεύεσθαι· τὸν δὲ γε ἐπιχειρήσοντα ¹⁾ ἀνατρέφαι τι τῶν τοῦ Τυπικοῦ, καὶ πρὸς ἐναντίωσιν τοῦτου χωρῆσαι, ἀπεντεῦθεν ἐκδιώκεσθαι τῆς μονῆς, πρὸς μηδεμίαν βοήθειαν καταφεύγοντα, διὰ τὸ ἐναντιοῦσθαι τοῦτον τῷ ὀρισμῷ τῶν κτητόρων ²⁾; ἅτε τοῦ Τυπικοῦ τοῦ ῥηθέντος μοναχοῦ καὶ καθηγουμένου γεγονότος κατὰ προτροπὴν μὲν τοῦ Μυστικοῦ, ὡς προτρεψαμένου διὰ τοῦ καθηγουμένου τοῦτο γενέσθαι, ἀρεσκείᾳ δὲ καὶ τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου κυροῦ Θεοχαρίστου, ὡς ὑπογράφαντος ἐν αὐτῷ, ὅτινι κυρῷ Θεοχαρίστῳ, καὶ αὐτός ὁ μακαρίτης Μυστικός τὴν τῆς μονῆς φροντίδα καὶ ἐφορίαν ἀνέθετο. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν τῆς τοιαύτης μονῆς μοναχῶν δύο μοναχοὶ ἀπελειμπάνοντο, ὃ τε μοναχὸς Ἡσαΐας, καὶ ὁ μοναχὸς Κύριλλος, εἰάθη τόπος, κατὰ τὸν ἀνήκοντα τοῦτοις βαθμόν, ὥστε ὑπογράψαι αὐτοὺς μετὰ τὸ ἐπανελθεῖν, καὶ μηδένα ὑπολειφθῆναι τῶν τῆς τοιαύτης μονῆς ἀδελφῶν, μὴ ἐν τῷ τοιούτῳ Τυπικῷ συναινέσαντα, καὶ ὑπογράψαντα. Ταῦτα παρεχβληθέντα, καὶ συνήθως πιστωθέντα, ἐπεδόθη μηνί καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς προγεγραμμένοις ἔτους 6702 ³⁾).

Ἡ ὑπογραφή:

Ὁ κοιαίστωρ καὶ νομοφύλαξ Θεόδωρος ὁ Παντεχνῆς, ἀπληρόρητο δὲ καὶ ἡ συνήθης αὐτοῦ μολυβδινὴ βούλλα.

Ὁ πρωτονοτάριος καὶ μέγας λογάριος ⁴⁾ τὰ παρόντα ἴσα τοῦ τε πρωτοτύπου Τυπικοῦ, καὶ τοῦ γεγονότος σημειώματος, ἐκ θελήσεως τοῦ τε καθηγουμένου, καὶ τῶν λοιπῶν μοναχῶν παρὰ τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου κοιαιστόρος ἀντιβληθέντα μετὰ τοῦ πρωτοτύπου, ὑπέγραψα.

Ὁ κοιαίστωρ καὶ νομοφύλαξ Θεόδωρος ὁ Παντεχνῆς τὰ παρόντα ἴσα τοῦ τε πρωτοτύπου Τυπικοῦ, καὶ σημειώματος τοῦ παρ' ἐμοῦ γεγονότος, ἀντιβαλὼν, ὅμοια μετὰ τοῦ πρωτοτύπου καὶ ἰσάζοντα εὐρών, ὑπέγραψα.

Ὁ κριτὴς τοῦ βήλου Ἰωάννης ὁ Μανοὺς τὰ παρόντα ἴσα τοῦ τε πρωτοτύπου Τυπικοῦ, καὶ τοῦ γεγονότος σημειώματος, ἐκ θελήσεως τοῦ τε καθηγουμένου, καὶ τῶν λοιπῶν μοναχῶν παρὰ τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου κοιαιστόρος ἀντιβληθέντα μετὰ τῶν πρωτοτύπων, ὑπέγραψα.

Ὁ κριτὴς τοῦ βήλου καὶ ἐπὶ τοῦ ἱπποδρόμου Θωμᾶς ὁ Ἀπλούχης τὰ παρόντα ἴσα τοῦ τε πρωτοτύπου Τυπικοῦ, καὶ τοῦ γεγονότος σημειώ-

1) Тамъ же ἐπιχειρηθέντα 2) κτιστῶν 3) ἔτει 6672 4) λογαριστής.

ματος, ἐκ θελήσεως τοῦ τε τιμιωτάτου ¹⁾ καθηγουμένου, καὶ τῶν λοιπῶν μοναχῶν παρὰ τοῦ μεγαλοδοξοτάτου ²⁾ κοιαιστόρος ἀντιβληθέντα μετὰ τῶν πρωτοτύπων, ὑπέγραψα.

Ὁ χριτὴς τοῦ βήλου καὶ ἐπὶ τοῦ ἵπποδρόμου Λέων ὁ Μοναστηρίτης τὰ παρόντα ἴσα τοῦ τε πρωτοτύπου Τυπικοῦ, καὶ τοῦ γεγονότος σημειώματος, ἐκ θελήσεως τοῦ τε τιμιωτάτου καθηγουμένου, καὶ τῶν λοιπῶν μοναχῶν παρὰ τοῦ μεγαλοδοξοτάτου κοιαιστόρος ἀντιβληθέντα μετὰ τῶν πρωτοτύπων, ὑπέγραψα ³⁾.

G) (л. 4]⁴⁾ ΤΥΠΙΚΟΝ τῆς σεβασμίας ΜΟΝΗΣ τῆς ὑπεραγίας ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΤΩΝ ΠΑΛΙΟΥ ΒΟΜΩΝ ΗΤΟΙ ΤΩΝ ΕΛΕΓΜΩΝ, τῆς διαχειμένης μὲν ἐν ταῖς μέρεσι τῆς Ἀνατολῆς, ἐν τῷ θέματι Ὁφικίου, ὑπὸ τὴν ἐνορίαν τοῦ Καταβολίου, τῆς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς πρότερον τῆς ἀγιωτάτης Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐλευθερωθείσης δὲ δι' ὑπομνήματος πατριαρχικοῦ, τοῦ καὶ ἐπικυρωθέντος ὀπισθεν διὰ τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρός, καὶ τῆς κηρίνης βούλλης, ἐκτεθὲν κατὰ θέλησιν καὶ ἀρέσκειαν ἐμοῦ, τοῦ καὶ ἐλευθερώσαντος αὐτὴν Νικηφόρου, τοῦ γεγονότος Μυστικοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ εὐτυχεστάτου, καὶ ἀνδρικοτάτου, καὶ ἐκ Θεοῦ ἐστεμμένου πορφυρογενοῦς αὐτοκράτορος κυρίου Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, φέρον ὑποτύπωσιν τῆς διαγωγῆς τῶν ἐν αὐτῇ μελλόντων διάγειν μοναχῶν, καὶ παντοίαν ἄλλην διαγωγὴν καὶ κατάστασιν ὥστε κατ' αὐτὸ διακυβερνᾶσθαι καὶ (οἱ) διεξάγεσθαι αὐτὴν τε τὴν πρωτότυπον μονὴν τῶν Ἐλεγκῶν, τό τε ἐν τῇ βασιλευού(σ)ῃ ὃν μετόχιον αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν τε καὶ ὑπ' αὐτὴν, γενόμενον κατὰ μῆνα.... ἰνδικτιῶνος... ἐν ἔτει τῷ ς' / ρ'.

¹⁾ Слово это опущено ²⁾ μεγαλεπιφανεστάτου. ³⁾ В концѣ Типикона Проф. Θ. И. Успенскій напечаталъ и приложение (προσθήκη) къ нему, въ которомъ говорится о передачѣ двухъ экземпляровъ настоящаго Типикона и подлинныхъ актовъ монастыря св. Маманта на хранение въ обитель Филантропа, и опредѣляются условія, на коихъ монастырь св. Маманта можетъ брать ихъ по нуждѣ для пользованія ими не болѣе, впрочемъ, какъ на три дня. „Типикъ мон. св. Маманта въ Константинополѣ“ стр. 27—30. ⁴⁾ Первые три листа рукописи содержатъ оглавление (πίναξ) Типикона, которое мы опускаемъ въ виду того, что то же оглавление имѣется потомъ на каждой главѣ отдѣльно.

Рукопись № 265 патмосской библиотеки въ 8 долю листа, 74 листа, писана на пергаментѣ красивою и четкою скорописью 1162 года.

Ἵτι μὴδὲ τοῦτο τῶν ἀποβλήτων παρὰ Θεῷ, εἴ τις εὐχαριστῶν εὐρίσκεται πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἄπονον ταύτην ἀντεισάγει ὅσιν, ἐφ' οἷς εἰς τοσοῦτον εὖ ἔπαυε τὴν ἀνθομολόγησιν· Ἰδοὺ καὶ αὐτὸς ἐν συντριβῇ καρδίας προσπίπτω αὐτῷ, μεγαλύνω τὰς δυναστείας αὐτοῦ, καὶ ἐκπλήττομαι τὰς ἀβύσσους τῆς εὐσπλαγχνίας· δοξάζω τὴν ἀγαθότητα, ὑμῶν τὴν μεγαλωσύνην τῆς δόξης, καὶ γνώμην εὐχάριστον, ὑπὲρ ὧν μετ' ἐμοῦ ἐποίησεν ἔλεος ἀντιδίδωμι, καὶ ταύτην θυσίαν ὑπὲρ μόσχον νέον, καὶ ὑπὲρ εἴ τι πᾶν ἄλλο, ὀλοκαυτοῦμαι ἐναντίον αὐτοῦ. Τί γάρ ἂν τις τῶν ἀπάντων καὶ προσενέγκοι (π. 5) αὐτῷ; ἐπεὶ τῆς αὐτοῦ δεσποτείας τὰ πάντα, καὶ οὐδὲν τὸ μὴ γινώσκων αὐτήν. Εὐγνωμοσύνη λοιπὸν ἀπομνηχανῶμαι τὸν ἔλεον, καὶ προαιρέσει τὴν αὐτοῦ φιланθρωπίαν ἀνακαλοῦμαι, καὶ ὧν μοι δέδωκε, τῷ κρείττονι καὶ ἱερωτέρῳ, τὸ ζέον τῆς προθυμίας, ἐνδείκνυμι, τῶν περιελθόντων μοι πάντων τὸ τιμιώτερον ἐκλεξάμενος ἦδη προσαφωδιοῦμαι καὶ ἀνατίθημι τῇ πανυμνήτῳ καὶ ἀειπαρθένῳ Μητρὶ τοῦ Κυρίου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ· τοῦτο μὲν εἰς διαιωνίζον μνημόσυνον τῶν αὐθεντῶν μου καὶ βχσιλέων, τοῦτο δὲ καὶ εἰς ἐξίλασμα καὶ κουφισμὸν τοῦ βάρους τῶν ἐγκλημάτων μου. Ἀλλὰ πρὸς τί ταῦτα; καὶ τί τοῦ λόγου βούλεται τὸ προσίμιον; Τὰ ἐξῆς δηλώσει.

Τὴν γὰρ σεβασμίαν ταύτην μονήν, τὴν ἐπ' ὀνόματι μὲν ἰδρυμένην τῆς ὑπεράγνου Δεσποίνης καὶ (οδ.) Θεομήτορος, ἐπικεκλημένην δὲ Ἑλίου Βωμῶν, ἦτοι τῶν Ἑλεγκῶν, τὴν περὶ τὸ ἔφον τοῦτο κλῆμα καὶ τὸ Ὀφίκιον καὶ τὴν τοῦ Καταβολίου ἐνορίαν διακειμένην, τὴν πάλαι μὲν ἐπιφανῇ καὶ ἐπίσημον, τῷ δὲ χρόνῳ γηράσασαν, καὶ αὐτὴν κατὰ γόνου πτώσιν μόνον παθεῖν κινδυνεύουσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατὰ στόμα κατὰπτωσιν ὑποστῆναι μέλλουσαν τάχιον, καὶ πληγῆναι πληγὴν ὀλοσώματον· ὥς ἐκ τούτου κινδυνεύειν μὴ μόνον δυσανάκλητον αὐτῇ τὴν ἀνόρθωσιν ἔσεσθαι, ἀλλὰ μικροῦ προσαποβαλλέσθαι καὶ τὸ ἀπλῶς ὀνομάζεσθαι ἀνδρῶν μοναστῶν οἰκητήριον, καθὼς καὶ τὸ ἐπὶ τῇ παραδόσει ταύτης γεγονὸς βρέβιον παράστησιν ἀριθλοτέρον· ἥς τινος τῇ τοιαύτῃ πτώσει καὶ ἡμεῖς οὐ μικρῶς τὴν ψυχὴν ἀλγήσαντες, πρὸς τὴν ταύτης ἀντίληψιν (π. 6) καὶ ἀνόρθωσιν ὀλοσχερῶς διαναστῆναι ἡρετησάμεθα. Καὶ πρῶτον μὲν, ὥσπερ κατωχυρωμένον θεμέλιον, τὴν παντοίαν ἐλευθερίαν αὐτῇ περιεποιησάμεθα δι' ὑπομνήματος τοῦ ἀγιωτάτου ἐκείνου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Κωνσταντίνου τοῦ Χλιαρινοῦ, τῇ ἀγιωτάτῃ τοῦ Θεοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ πρῶην ὑποκειμένη· ὃ δὴ ὑπόμνημα καὶ ἡ βασιλικὴ καὶ

θεία χεὶρ ἐπεκύρωσεν ἔξωθεν, τῷ διὰ τῶν ἐρυθρῶν γραμμάτων μηνολογήματι, καὶ τῇ διὰ κηροῦ συνήθῃ σφραγίδι. Εἴθ' οὕτως τῶν ταύτης κινήτων τε καὶ ἀκινήτων, ὅσα διάρππαγμα γεγονάσι τοῖς ἀρπάζουσι τὰ ἀλλότρια, ταύτῃ πάλιν ἐπανασώσαντες, (οἰ.) τῇ ἀντιλήψει καὶ χαρᾷ τοῦ αὐθέντου μου καὶ βασιλέως· σολεμνίαν τε δόσιν ἐτήσιον τρικεφάλων νομισμάτων ἑκατὸν διὰ βασιλικοῦ καὶ θείου προστάγματος ταύτῃ προσεπεθήκαμεν, καὶ τὰ καταπεσόντα μέρη αὐτῆς ἀνορθώσαμεν, τινὰ δὲ καὶ ὑπεστηρίξαμεν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἕτερα πλεῖστά τε καὶ κάλλιστα ἐκ βάρων αὐτῶν ἀνηγείραμεν, οὐ μετρίοις τοῖς ἀναλώμασι, καὶ φραγμὸν τῇ πρωτοτύπῳ (π. 7] μονῇ περιεθέμεθα ἀσφαλέστατον, δι' οὗ τὰς εἰς αὐτὴν εὐχερεῖς παρεισόδους ἀπετειχίσσαμεν τοῖς ἐπιβούλως δι' αὐτῆς παροδεύειν ἐθέλουσιν ἀσφαλὲς ἀνδρῶν μοναστῶν καταστήσαντες οἰκητήριον τὴν ἄχρις ἡμῶν ἀσίκητον μονονουχί ἱεροῖς ἀνδράσι καὶ τῷ Κυρίῳ δουλεύουσι μένουσαν, τοῖς δὲ βουλομένοις καὶ οἷς οὐκ ἐφεῖται προκειμένην εἰς καταπάτημα. Καὶ τὸ ἐν τῇ βασιλευούσῃ δὲ αὐτῆς μετόχιον περιποιησάμεθα, καὶ ἀπλῶς τῇ τοῦ Θεοῦ εὐδοκίᾳ πάντα τὰ τῆς μονῆς τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀλλοίωσιν (οἰ.) ἡλλοιωθήσαν, ἀντὶ παλαιῶν σχεδὸν πάντα καινὰ χρηματίσαντα, τὴν ἐκ τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἀμελείας προσγενομένην αὐτοῖς ρυτίδα ἀποξυσάμενα. Ἐπεὶ δὲ τοῦ πατριαρχικοῦ ἐξεχωρήθημεν ὑπομνήματος, καὶ Τυπικὸν ἐκθῆναι κατὰ τὸ δοκοῦν ἡμῖν, διαλαμβάνον περὶ τε τῆς ποσότητος τῶν ἐν τῇ τῷ αὐτῇ μονῇ μελλόντων τὸν μοναδικὸν βίον διαζῆν μοναχῶν, καὶ τῆς προσηκούσης τούτοις οἰκονομίας τε καὶ διοικήσεως, καὶ λοιπῆς ἀπάσης ἀκολουθίας, καὶ ἀπλῶς περὶ πάντων τῶν τῆς μονῆς, ἰδοὺ δηλοῦμεν καὶ τοῦτο, καὶ σαφῶς παριστώμεν τὴν ἡμετέραν βούλησιν τε καὶ θέλησιν. ἔχει δὲ οὕτως.

(π. 8] Κεφάλαιον α'. Περὶ προχειρίσεως ἡγουμένου. Περὶ δὲ ἐπιλογῆς ἡγουμένου καὶ προχειρίσεως πρώτον διαληπτέον. Εἰ μὲν οὖν προσδόκιμος καὶ προεγνωσμένη ἡ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἡγουμενεύοντος γένηται τελευτή, προσέρχεσθαι αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀδελφότητα μετὰ πάσης αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας καὶ τοῦ καθήκοντος σχήματος, καὶ ὑπομινῆσκει αὐτὸν φροντίσαι τοῦ ὅς τις ἂν ἄρξοιτο μετ' αὐτὸν τῆς μονῆς θεαρέστως· τῷ δὲ μελήσει πάντως, οἷα φιλοστόργῳ πατρί, καταλιπεῖν αὐτοῖς, ὥσπερ κληρὸν πατρικόν, εἰς προστασίαν τὸν ἄξιον, ὡς εἶδῃσιν ἔχοντι τῆς ἑκάστου τῶν μοναχῶν πολιτείας τε καὶ διαγωγῆς· ἐπιλέξεται γὰρ καθ' αὐτὸν ἀπροσωπολήπτως, καὶ ἀπαθῶς, καὶ ὡς τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐτάζοντος καρδίας καὶ νεφροῦς ἀφορῶντος ἀφανῶς τὴν κρίσιν αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὅλης ἀδελφότητος τρεῖς, τοὺς (οἰ.) λόγῳ μᾶλλον τῶν ἄλλων, καὶ ἀρετῇ γε-

κοσμημένους, καὶ εἰς προστασίαν ψυχῶν σοφωτέρους, καὶ ἐμπειροτέρους γνωρίζομένους, καὶ ὁμολογουμένους, εἴτε ἀπὸ τῶν διακονητῶν⁴ πάντων τοιοῦτοί τινες εὐρίσκονται, εἴτε καὶ ἀπὸ τῶν προκριτωτέρων¹) μοναχῶν καταγράψαντός τε ἐν χάρτῃ ἰδιοχείρως τὰ τούτων ὀνόματα, καὶ σφραγίσαντος τοῦτον αὐτοῦ μετὰ τῶν προκρίτων τῆς ἀδελφότητος, τῶν ἐκλελεγμένων²) μὴ γινωσκόντων, ἀποτεθήσεται ὁ χάρτης ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ, ἧ ἐν ἐτέρῳ πεφυλαγμένῳ τόπῳ³)· καὶ μετὰ τὴν εἰς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ ἡγουμενεύοντος ἐκβληθήσεται ὁ χάρτης, καὶ ἀνοιγήσεται, καὶ τῶν ἐπιλεγέντων μοναχῶν ἐπιγνωσθέντων τῇ ἀδελφότητι, γενήσεται ἡ τοῦ ἡγουμενεύοντος προχείρισις, καθὼς ὁ λόγος προῖων δηλώσει σαφέστερον. Εἰ δὲ ἀδοκῆτως οὕτως συμβῇ τὸν προεστώτα τὸν βίον καταλιπεῖν, περὶ διαδόχου (л. 9) μὴδὲν μῆτε σκοπήσαντα, μῆτε γνωρίσαντα, τηνικαῦτα πᾶσαν καθ' ἑαυτὴν συναχθεῖσαν τὴν ἀδελφότητα, ποιεῖσθαι τὴν ἐπιλογὴν. Καὶ πάντων μὲν συμφωνούντων καὶ ὁμογνωμονούντων εἰς ἓνα, τὸν κρεῖττονα πάντως κατὰ τε ἀρετὴν καὶ ἐνέργειαν καὶ ὑπόληψιν, οὐδεμία χρεια τῆς τοῦ ἀντιλαμβανομένου τῆς μονῆς γενήσεται διακρίσεως, ἧ μόνον τοῦ καὶ αὐτὸν τοῦ πράγματος εἶδῃσιν λαμβάνειν. Καὶ ἀπὸ τῶν τριῶν δέ, τῶν παρὰ τοῦ καιτηγουμένου φθασάντων ἐπιλεγῆναι, ὡς ἄνωθεν εἴρηται, ἐὰν εἰς ἓνα ἐξ αὐτῶν οἱ πάντες συνέλθωσι καὶ συναρεσθῶσι, περιττὴ ἡ ἐν τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ τῶν χαρτίων ἀπόθεσις. Διαστάσεως δὲ ἀναφουμένης, καὶ φιλονεικίας ἐγειραμένης ἐν αὐτοῖς, ὅπερ ἀπεύχομαι, περὶ τὴν ἐκλογὴν, ὡς τῶν μὲν τὸν δε, τῶν δὲ τὴν δε, προβαλλομένων, τότε ἡ περὶ τῶν τριῶν ἐπιλογὴ χώραν ἔξει, καὶ ἡ ἐν τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ τῶν χαρτίων ἀπόθεσις, (об.) καὶ ὁ ἀντιλαμβανόμενος τῆς μονῆς ἐπ' ἀδείας ἐχέτω λύειν τὰς ἀμφιβολίας, τὴν κρίσιν προτιμώμενος τοῦ ἀρετῇ καὶ καταστάσει πνευματικῇ ὑπερέχοντος μέρους. Μελήσει δὲ αὐτῷ πάντως τοῦ ἐλευθέρως καὶ ἀπαθῶς ποιεῖσθαι τὴν διάγνωσιν, εἰ μὴ βούλοιο τὸν πάσης κτίσεως Κριτὴν καὶ Δεσπότην πλαγίως κατ' αὐτοῦ ἰδεῖν φερόμενον, καὶ τὴν⁴) αὐτοῦ πανακῆρατον καὶ παναγίαν Μητέρα καὶ ἀειπάρθενον Θεοτόκον ἀντίδικον καὶ ἀντίπαλον, διὰ τὸ καὶ αὐτὸν ἴσως πλαγιάσαι, ὅπερ ἀπεύχομαι, ἐν ἀδίκῳ κρίσει τὸ δίκαιον. Ἡ δὲ τῶν μελλόντων ἐπιλεγῆναι τριῶν πρόκρισις τε καὶ προχείρισις τοῖς δε τρόπῳ ἐνεργηθήσεται. Γραφήσεται παρὰ τῶν μοναχῶν ἐν χαρτίοις ἴσαις

¹) Варианты изъ Типикона монастыря св. Маманта 1159 г. Лопов. ²) ἐκλελεγέντων. ³) НѢТЬ—ἡ ἐν ἐτέρῳ πεφυλαγμένῳ τόπῳ. ⁴) Καὶ τὸν ἄγιον μεγαλομάρτυρα Μάμαντα ἀντίδικον.

τρισι τάδε· Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καρδιογνώστα, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν καὶ Θεοτόκου¹⁾, ἀνάδειξον ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς, εἰ ἄξιόν ἔχρινας τοῦ τῆς ἡγουμενείας²⁾ ἀξιώματος τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν (π. 10] τὸν δε. Καὶ ἐν ἐτέροις³⁾ χαρτίοις τὰ αὐτὰ πάλιν ῥήματα, τῶν ὀνομάτων τῶν τριῶν ἐντιθεμένων, καὶ σφραγίδι ἐνσημανθέντες οἱ χάρται, παρόντος μὲν τοῦ ἀντιλαμβανομένου, τῇ δι' ἐκείνου, παρεῖναι δὲ μὴ βουλομένου, ἢ κωλυομένου κατὰ τι, τῇ σφραγίδι τοῦ παρ' αὐτοῦ⁴⁾ προτραπέντος δι' ἐνυπογράφου γραφῆς αὐτοῦ, τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τεθήσονται. Ἐν τῷ ἐσπερινῷ τοῦ σκῆβράτου, ἢ εἰ φθάσει τότε δεσποτικὴ ἑορτή, ἢ τῆς Θεοτόκου⁵⁾, καὶ ἀγρυπνίας ἐπιτελεσθείσης καὶ ἱεσίας ὁλοφύχου ἐκ συντετριμμένης καρδίας παρ' ὑμῶν γινομένης, τιμιώτατοί μου πατέρες, ὡς ἀναγκαίου τοῦ πράγματος ὄντος, περὶ οὗ ἢ παράκλησις, δι' οὗ καὶ ἡ σύστασις τῆς μονῆς, ὥσπερ οὖν, ὃ μὴ γένοιτο, καὶ ἡ κατάλυσις, δι' οὗ καὶ ἡ τῆς ἡμῶν σωτηρίας ἐλπίς. Καὶ τῇ ἐπαύριον τῆς θείας λειτουργίας τελεσθείσης, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ταύτης, ἔτι τοῦ ἱερέως τὴν ἱερατικὴν ἐνδεδυμένου στολὴν, Τρισάγιον παρ' ὑμῶν γενήσεται, (ΟΒ.] καὶ τὰ τροπάρια ταῦτα ψαλμῶνται. Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς. Δόξα, Κύριε⁶⁾, ἐλέησον ἡμᾶς· ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποιθαμεν. Κύριε, Κύριε, ἐπὶ βλεψὸν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἴδε, καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην. καὶ νῦν, Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς νῦν προσδράμωμεν. Καὶ ὁ διάκονος ἐκτενῇ αἴτησιν ποιήσεται, ἀνιχνεύσας μετὰ τὰς ἄλλας αἰτήσεις καὶ τὸ Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀποκαλύψαι ἡμῖν Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν τὸν ἄξιον τῆς προστασίας ἡμῶν. Καὶ ὑμεῖς ἐπιφωνήσετε τὸ Κύριε ἐλέησον λ'. καὶ προσκυνήσεις βαθείας ποιήσετε πέντε καὶ δέκα, τοῦτο καὶ ὑμεῖς ἐν τῇ πρὸς Θεὸν ἀνατάσει τῶν χειρῶν ὑμῶν ἐπιφωνοῦντες ἑαυτοῖς· Ὁ Θεός, ὁ καρδιογνώστης, ἀνάδειξον ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸν ἄξιον τῆς προστασίας ἡμῶν. Καὶ μετὰ ταύτας τὰς προσκυνήσεις, ὁ ἱερεὺς, τρεῖς καὶ αὐτὸς προσκυνήσεις ὁμοίας ποιήσας ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, ἔτι τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐνδεδυμένος, ὡς ἔφημεν, καὶ (π. 11] τὸ αὐτὸ πρόσρημα κάκεῖνος ἐπιλέγων, ἕνα τῶν τριῶν ἀναλήψεται χάρτην, οὗ δεδομένου παρ' αὐτοῦ τοῦ ἱερέως ἐνώπιον πάσης

¹⁾ Καὶ τοῦ ἐν μάρτυσι περιβοήτου ἁγίου Μάμαντος ²⁾ приобавлено: ἡμῶν

³⁾ ἐν τοῖς ἐτέροις ⁴⁾ παρὰ τούτου ⁵⁾ ἢ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος.

⁶⁾ Этого второго тропаря отсчитывается, но после Κύριε, ἐπὶ βλεψὸν ἐξ οὐρανοῦ, слѣдуютъ: Δόξα, Ἐν τῇ ράβδῳ, ἅγιε, τῇ ἐκ Θεοῦ σοι. Καὶ νῦν, Μονογενὲς ὁμοούσιε.

τῆς ἀδελφότητος πρὸς τὸν τὴν οἰκειάν σφραγίδα αὐτῷ ἐπιθέντα, ἐπιγνώσεται μὲν οὗτος τὸ ἑαυτοῦ ἐκσφράγισμα, ἀνοιγήσεται δέ, πάντων ὁρώντων, ὁ χάρτης· καὶ οὗ τὸ ὄνομα γεγραμμένον φανῇ, εἰσελεύσεται μετὰ τοῦ ἱερέως εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ, καὶ τοῦ παρόντος Τυπικοῦ ἡμῶν, καὶ τῆς βακτηρίας ἐν τῷ πρὸ τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου τόπῳ κειμένων, τρεῖς γονυκλισίας ποιήσας, λήψεται ταῦτα, ἀποσκοπῶν καὶ ἐν ἑαυτῷ λογιζόμενος ¹⁾), ὅθεν ταῦτα λαμβάνει, καὶ τίνι ὑπισχνεῖται φυλάττειν αὐτά, καὶ ὅτι ἄγγελοι τὴν ὑπόσχεσιν ἀπογράφονται, οἵτινες μέλλουσιν αὐτὸν εἰς τὸ φοβερόν ἐκεῖνο εἰσαγαγεῖν δικαστήριον, λόγους τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποσχέσεων (οδ.] ἀποδώσαντα. Πάσης δὲ τῆς ἀδελφότητος ²⁾) ἐπιφωνησάσης τὸ Ἄξιός, ἐξιών στήσεται εἰς τὸν ἀποκεκληρωμένον τῷ ἡγουμένῳ τόπον, καὶ πάντες αὐτῷ τὸν θεὸν προσάξουσιν ἀσπασμόν, ὁῶσα τε τῷ Θεῷ ἀναπεμφθήσεται, ἢ ἀπόλυσις ἔψεται τῇ συνήθει τοῦ ἱερέως εὐχῇ.

Αὐτὸς δὲ ἔσται ὡμῶν εἰς τὸ ἐξῆς προεστῶς, ὃν καὶ ὡς πατέρα σεβάσεσθε, καὶ διαθέειν καὶ ὑπακοὴν πρὸς αὐτὸν ἔχετε, ὡς θεοχειροτόνητον. Μετὰ δὲ ταῦτα, συμπαραλαμβάνοντες αὐτὸν πάντες οἱ ἀδελφοί, ἀνερχέσθωσαν εἰς τὸν ἀγιώτατον καὶ οἰκουμενικὸν πατριάρχην ³⁾) τὴν σφραγίδα καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς ἡγουμενείας δεξιόμενον παρὰ τῆς ἀγίας ἐκείνου δεξιᾶς, κατὰ τὴν περιλήψιν ⁴⁾) τοῦ προσόντος τῇ μονῇ ὑπομνήματος, ἐπιβεβαιωθέντος ἔξωθεν καὶ παρὰ τοῦ θεοκινήτου ἡμῶν αὐτοκράτορος. Αὐτὸ γοῦν τοῦτο γινέσθω καὶ ἐπὶ (π. 12] τῷ ἐξ ἀρεσκείας πάντων προβεβλημένῳ. Εὐχταῖον οὖν ἔστι μοι πάντοτε εἶναι ἐν ὑμῖν αὐτοῖς εὐπορίαν τῶν ἀξίων τῆς προστασίας, καὶ μηδέποτε τοιαύτους ἀνδρας ἐν τῷ ὡμῶν εὐαγεῖ μοναστηρίῳ ἐπιλιπεῖν, ἀλλ' ὅσάκις ἂν γένηται χρεία προχειρίσεως ἡγουμένου, ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν τούτῳ ἀσκουμένων μοναχῶν ἐξεῖναι γίνεσθαι τὴν ἐπιλογὴν. Εἰ δ' ὁ πονηρὸς καὶ ἀρχέκακος ἐχθρὸς, ὁ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων βασκαίνων ἀεὶ τρυσοῦτον κατισχύσει τῶν ὑμετέρων ψυχῶν, καὶ οὕτως ὑμᾶς ἀμελεῖν τῆς ἐσுτῶν σωτηρίας παρασκευάσει, ὥστε μηδένα ἐν ὑμῖν εὐρίσκεισθαι ἐπ' ἀρετῇ, καὶ λόγῳ, καὶ πείρᾳ κυβερνήσεως, καὶ προστασίας ψυχῶν μαρτυρούμενον, ὁ πέποιθα ἐπὶ τῷ ἐλέει τοῦ φιλανθρώπου μου Χριστοῦ, καὶ τῆς κυρίως ⁵⁾) καὶ ἀληθῶς ὑπεραγίας Δεσποίνης μου Παρθένου καὶ Θεοτόκου ὡς

1) Ἀναλογιζόμενος 2) τρίς 3) ὡς τε 4) κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν τῇ μονῇ προσόντων ὑπομνημάτων. Αὐτὸ γοῦν τοῦτο γινέσθω κ. τ. λ. 5) Опышено: καὶ τῆς κυρίως καὶ ἀληθῶς ὑπεραγίας Δεσποίνης μου Παρθένου καὶ Θεοτόκου.

οὐκ ἂν ποτε γένοιτο, τότε δὴ ἐκχωροῦμεν τῷ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀντιλαμβανομένῳ (οἪ.) τῆς μονῆς μεγαλοδοξοτάτῳ ¹⁾ Μυστικῷ, μετὰ τῆς τῶν μοναχῶν προτροπῆς τε καὶ συνέσεως ²⁾ ἔξωθεν ἐφευρίσκειν τινά, ἐξ ἐτέρου μοναστηρίου, εἴτε ἀπὸ τῶν τοῦ Ὀλύμπου ³⁾, εἴτε ἀπὸ τῶν ἐν τῷ στενῷ διακειμένων, εἴτε καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων, ἀνδρα εὐλαβῇ καὶ δόκιμον εἰς ἡγουμενείαν, καὶ ἐγκαθιστᾶν τοῦτον εἰς τὴν τοιαύτην ἀρχήν. Βουλόμεθα δὲ γίνεσθαι τοῦτον οὕτως. Εἰ μὲν γὰρ δύο εὐρίσκονται μόνοι ἐν τῇ ὅλῃ τῇ μονῇ ἀδελφότητι, ὁποίους δεῖν ἐπιλέγεσθαι εἴρηται, ὁ τρίτος δ' ἐπιλείπει, ἓνα μόνον ἔξωθεν ἐπεισάγεσθαι δεόν, καὶ οὕτω τῶν τριῶν ἀπογραφομένων ἐν ταῖς χαρτίαις, καθὼς ⁴⁾ ἄνωθεν πλατύτερον ἐδηλώσαμεν, καὶ τῆς εἰρημένης παρατηρήσεως γινομένης, ὃν ἂν ὁ Θεὸς εὐδοκήσῃ καὶ ἀναδείξῃ προκρίνεσθαι. Εἰ δ' εἷς μόνος ἐξ ὅλων ὑμῶν ἄξιος φαίνεται (π. 13] τῆς ἐπιλογῆς, τοῦ ἐτέρου δύο ἐτέρωθεν πάντως εὐρίσκειν προσήκει καὶ ἀπογράφεσθαι, καὶ τὴν αὐτὴν αὐθις προβαίνειν ἀκολουθίαν. Εἰ δὲ καὶ τῶν τριῶν ἐνδεῖ τῇ μονῇ, ὅπερ ⁵⁾ μὴ εἴη, ἀναγκαῖον πάντως καὶ τῶν τριῶν ἅφ' ἐτέρων μοναστηρίων ἐπιλεγομένων τε ὁμοίως καὶ ἀπογραφομένων τὰς ὀρισθείσας ἰκεσίας τε καὶ ἐντεύξεις πρὸς τὸν φιλάνθρωπον ⁶⁾ Θεόν, καὶ ⁷⁾ τὴν αὐτοῦ παναγίαν Μητέρα ποιεῖσθαι ὑμᾶς. καὶ οὕτω τὸν ἐκείνους ⁸⁾ δοκοῦντα ἀναδεικνύμενον ἄξιον εἰς τὴν ἡγουμενείαν προχειρίζεσθαι.

Κεφ. αλ. β'. Περὶ μετακινήσεως τοῦ μὴ ὡς δεῖ ἡγουμενεύοντος. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· τὰ δὲ ἐξῆς ρηθῆναι μέλλοντα περὶ τῶν ⁹⁾ μετὰ τὴν ἡμῶν παρέλευσιν ἡγουμενευσόντων εἰς τὴν ¹⁰⁾ ὑφ' ἡμᾶς σεβασμίαν μονὴν τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου οὐκ ἐβουλόμην γραφῇ παρὰδοῦναι· οὐδὲ γὰρ ἔδει τὸν ἅπαξ εἰς τοῦτο κεκριμένον τῆς αὐτοῦ τάξεώς τε καὶ στάσεως μεθιστᾶν, (οἪ.) ἀλλ' ἦν μὲν ἀρεστὸν τοῦτο καὶ ἀποδεκτὴν, εἴπερ ἡ φύσις ἡμῶν ἄτρεπτός τε καὶ ἀναλλοίωτος ἦν. Ὑπεὶ δὲ τοῦτο οὐκ ἔστι· τρεπόμεθα γὰρ αὖθις καὶ ἀλλοιούμεθα, οἷα τὰ ἀνθρώπινα, καὶ τιμῆς ἀξιούμενοι, πρὸς τὴν τῶν καλῶν ἐργασίαν μᾶλλον χαυνούμεθα, ῥαθυμία εἰκοντες τὰ πολλὰ, ὡς φιλοῦσας τῆς ἀρχῆς τοὺς εἰς αὐτὴν ἀνηγγμένους ὑποχαυνοῦν, ὁπότε πλείω τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν προ-

¹⁾ Опущены слова: μεγαλοδοξοτάτῳ Μυστικῷ ²⁾ συναινέσεως ³⁾ Указанія, откуда должно выбирать игумена, нѣтъ ⁴⁾ нѣтъ—καθὼς ἄνωθεν πλατύτερον ἐδηλώσαμεν. ⁵⁾ ὅπερ ἀπεύχομαι ⁶⁾ (Слова этого нѣтъ ⁷⁾ καὶ τὸν ἅγιον ⁸⁾ ἐκείνῳ ⁹⁾ περὶ τοῦ ἡγουμενεύοντος ¹⁰⁾ Слова: εἰς τὴν ὑφ' ἡμᾶς σεβασμίαν μονὴν τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου—опущены.

σοχήν μᾶλλον ἐπιδείκνυσθαι ἔδει· τὴν γὰρ ἀρετὴν ἐκ πρώτης ὑποκρινόμεθα διὰ τὴν ὄρεξιν τῆς ἀρχῆς καὶ ἐπιτυχίαν, τυχόντες δὲ ταύτης, εὐρισκόμεθα μένοντες ὅπερ ἡμεν, κατὰ τοὺς πολυπόδας, οἷ, παρὰ μειζόνων ἰχθύων διωκόμενοι, τῶν παρακειμένων πετρῶν ἀπρίξ ὀρασσόμενοι, τοῦτ' αὐτὸ πέτρα τυγχάνειν ἀτεχνῶς ὑποκρίνονται· ἥνίκα δὲ τὸν κίνδυνον διαδράσῃσι, πολυπόδες αὖθις, ὅπερ ἦσαν, γνωρίζονται, διὰ ταῦτα καὶ γραφῇ (π. 14] δοτέον τὸ πρᾶγμα, καὶ κολαστέον εἰς δύναμιν. Εἰ μὲν ἄτρεπτος μένοι ὁ καθηγούμενος, τῆς ἀρετῆς ἐπιεικῶς ἀντεχόμενος, δι' ἣν καὶ ταύτης ἡξιώθη τῆς τάξεως, ἀμετακίνητος ἔσται τῆς ἀρχῆς ταύτης καὶ ἀδιάδοχος¹⁾). Εἰ δ' ἀδόκιμον καὶ ἀσύμφορον αὐτὸν ὁ χρόνος ἀπελέγξειεν, ὥς εἴτε τῆς προστασίας τῶν ἀδελφῶν ἀμελῶς τε καὶ καταφρονητικῶς ἐχόμενον, εἴτε τοῖς ἑαυτοῦ συγγενέσι χαριζόμενον, εἴτε τι τῶν τῆς μονῆς ἢ αὐτὸν νοσφίζόμενον, ἢ ἐτέρῳ ὑποτιθέντα τινὶ καὶ καταπροδιδόντα, εἴτε τι τῶν τοῦ παρόντος Τυπικοῦ παραθραύοντα ὅλως διαταγμάτων, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ στοιχοῦντα θελήμασιν, ἢ καὶ σωματικοῖς τισι πάθεσι προφανῶς συμφυρόμενον, καὶ διὰ ταῦτα καὶ πρὸς κυβέρνησιν ψυχῶν ἀνεπιτήδιον ἐλεγχόμενον· εἰ μὲν οὖν οὕτως κακῶς ζῶν ἑαυτοῦ ποτε γένοιτο, καὶ τῶν κακῶν ἀπόσχοιτο, τῆς τε πρὸς τὰ κρείττω καὶ σωτηριώδη φερούσης ἄπτοιτο, ἔστω καὶ ἡγουμενεύτω. (οδ.] Εἰ δ' ὁ αὐτὸς μένοι, μὴ τῶν κακῶν ἀποσχόμενος, εἰ μὴ μᾶλλον αὐτοῖς ἐπεκτεινόμενος, ὁμογνωμονησάντων πάντων ὁμῶν, καὶ τῷ ἀντιλαμβανομένῳ τῆς μονῆς περὶ τούτου κοινολογησαμένων, ἐκεῖνον μὲν τὸν ἀδόκιμον μετατίθεσθαι βουλόμεθα τῆς προστασίας ὁμῶν, ἐκλογὴν δὲ πάλιν καὶ ψῆφον ἐτέραν γίνεσθαι, καὶ προχειρίσιν ἐτέρου ἡγουμένου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατετυπωμένα. Ὁ δὲ ἀποβληθεὶς τῆς ἡγουμενείας, εἰ βούλοιτο καθῆσθαι μὲν ἐν τῇ μονῇ ὥς εἷς τῶν ἀδελφῶν, δευτέρας ἀξιούμενος στάσεώς τε καὶ ἑδρας τῷ ἡγουμένῳ, ἐν τῇ τραπέзῃ, φημί, καὶ ταῖς κοιναῖς συνελεύσεσι, καὶ τῷ προεστώτι ἐφ' ᾧ πᾶσιν ὑποτάσσασθαι, καὶ μὴ καταλυμαίνεσθαι τὴν τῆς μονῆς εὐταξίαν, ταραττόμενός τε καὶ ταραττων, ἔστω πάλιν ἐν τῇ μονῇ· εἰ δὲ μὴ, ἐξιέτω ταύτης, καὶ ἀπιέτω ἔνθα καὶ βουλευτὸν αὐτῷ, καὶ μᾶλλον εἰ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν τυγχάνει, ἵνα μὴ σκανδάλου αἴτιος καὶ τοῖς λοιποῖς γένηται.

Κεφάλαιον γ'. Περὶ τῶν εἰς ἀντίληψιν αὐτῆς τεταγμένων, ἢ τοι ἀντιλαμβανομένων. (π. 15] Ἐπεὶ δὲ τῶν ἀναγκαίων ἐστὶ μετὰ²⁾ τὴν ἐμὴν ἀποβίωσιν ἔχειν τὴν μονὴν τὸν αὐτῆς

¹⁾ Ἀδιάπτωτος. ²⁾ Нѣтъ словъ: μετὰ τὴν ἐμὴν ἀποβίωσιν.

ἀντιλαμβανόμενον, ἵνα μὴ τοῖς τὰ ἀλλότρια βουλομένοις συλᾶν διάρπαγμα γένηται, οἷα μὴ ὑπὸ σκέπην τινὰ καὶ ἀσφάλειαν φρουρουμένη, ὅπερ δὴ καὶ πρότερον πέπονθε, τοῦτο δὴ καὶ πεποιήκαμεν κατὰ λόγον ἀρίστης οἰκονομίας. Βούλομαι ¹⁾ οὖν μετὰ τὴν ἐμὴν ἀποβίωσιν, ὡς ἔφην· ἄνθρωπος γὰρ ὢν θνητός, πάντως θανεῖν ἀπεκδέχομαι, καὶ τὸ κοινὸν τῆς φύσεως ἀποδοῦναι χρέος· εἰς ἀντίληψιν αὐτῆς καὶ προστασίαν εἶναι τὸν κατὰ καιροῦς μεγαλοδοξότατον Μυστικόν, ὅστις ἂν καὶ εἴη, διὰ ἰκεσίας ὅτι πλείστης τοῦ τε καθηγουμένου καὶ τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς εἰς τὸ ψυχωφελές τοῦτο προσκαλούμενος διακόνημα προῖκα καὶ ἀμισθί, ψυχικῆς αὐτοῦ ἔνεκεν σωτηρίας καὶ μόνης, ὡς ἔφημεν· τί γὰρ καὶ θελήσει ἐξ αὐτῆς ²⁾, εἰμὴ μόνον διαιωνίζον μνημόσυνον; Τῇ προφάσει δὲ τούτῃ οὐκ ὀφείλει τις τῶν οἷς τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι ³⁾ (ΟΒ.] παρ' ἡμῶν ἐκκεχώρηται ⁴⁾ ἐξουσιάζειν τινὸς τῶν ἐν αὐτῇ, οὐ παραχαράττειν τι τῶν ἐν τῷ Τυπικῷ, εἰς βλάβην αὐτῆς ἀφορῶν, οὐ τὸν ἡγούμενον μεθιστάν, οὐ μοναχοὺς κατατάττειν, οὐκ εἰσάγειν, οὐκ ἐξάγειν, οὐκ ἐκλογισμοῖς τισιν ὑποτιθέναι ἢ τὸν ἡγούμενον, ἢ τὸν οἰκονόμον, ἢ τινὰ τῶν μοναχῶν, ἐφ' οἷς διοικοῦσιν τε καὶ προνοοῦνται, οὐ τῶν εἰσοδιαζομένων τε καὶ ἐξοδιαζομένων εἰδῆσιν

¹⁾ Βουλόμεθα οὖν πρὸ πάντων εἰς ἀντίληψιν αὐτῆς καὶ προστασίαν εἶναι τὸν μεγαλοδοξότατον νωβελλίας μου κῆριν Θεοχάριστον τὸν Καππαδόκην, καὶ γνήσιον αὐτάδελφον τοῦ μακαρίτου αὐθέντου ἡμῶν καὶ νέου δομήτορος, ὥστε περιέπειν αὐτὴν καὶ συγκροτεῖν, καὶ διεκδικεῖν, καὶ ἀποτρέπειν παντοίως τοὺς πειρωμένους ἐπηρεάζειν αὐτήν, καί, ὅτε τι ἴσως τῶν ἐν τῷ παρόντι Τυπικῷ διωρισμένων παραθράυεσθαι κινδυνεύει, κωλύειν, καὶ ἀπλῶς τοιαύτην ἔχειν ἐπὶ τῇ μονῇ τὴν δικαιοδοσίαν, ἔστ' ἂν ἐν τοῖς ζῶσι διάγοι, ὅποιαν ἔσχε καὶ ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος αὐθέντης ἡμῶν, ἅτε τὸ ἐκεῖνου καλῶς ἐπιστάμενος βούλημα, καὶ ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς κατορθώμασιν ἐκεῖνῳ παρομοιοῦμενος, καὶ τὴν μονὴν ἐξόχως ποθῶν, καὶ ὡς δυνατόν αὐτῇ συγκρατῶν καὶ χειραγωγῶν. Ἀλλὰ καὶ εἴτι βουληθῇ ἐν τῷ παρόντι Τυπικῷ προσθεῖναι ἢ καὶ περιλεῖν, ἐχέτω καὶ τούτῳ ἐπ' ἀδείας. Καὶ τί τὰ πολλὰ λέγειν καὶ τὸν λόγον μηκύνεσθαι; Εἴ τι ἂν αὐτῷ δοξείε θεᾶρεστον πάντως καὶ ἐπωφελές τῇ μονῇ, οἰκονομησάτω καὶ στεργέτω, ὡς παρ' ἐκείνου αὐτοῦ τοῦ μακαρίτου αὐθέντου ἡμῶν οἰκονομηθέν. Μετὰ μέντοι τὴν αὐτοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημίαν· ἄνθρωπος γὰρ ὢν θανεῖν ἀπεκδέχεται, καὶ τὸ κοινὸν τῆς φύσεως ἀποδοῦναι χρέος· ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν μεγαλοδοξότατος Μυστικός, ὅστις ἂν καὶ εἴη, τὴν τῆς μονῆς ἀντίληψιν ἀναδέχεται, δι' ἰκεσίας ὅτι πλείστης κ. τ. λ. ²⁾ придалено: παμπτώχου καὶ ἀπόρου σχεδὸν τυγχανούσης ³⁾ τῆς μονῆς ⁴⁾ ἄνευ μόνου τοῦ εἰρημένου αὐταδέλφου τοῦ μακαρίτου Μυστικοῦ· τούτῳ γὰρ καὶ μόνῳ ἐφείτῃ, ὡς ἄνωθεν ἔφημεν, ποιῆσαι εἴτι καὶ βουλητὸν αὐτῷ...

ἀπαιτεῖν, ἢ λαμβάνειν τι ἀπὸ τῆς μονῆς, τὸ σύνολον ἐπιχειρεῖν ἢ νοσφίζεσθαι τὸ οἶονοῦν, μόνον δὲ διορθοῦσθαι ὀφείλει τὰ παρὰ τὴν περίληψιν τοῦ παρόντος¹⁾ ἡμῶν Τυπικοῦ εἰς βλάβην αὐτῆς ἔστιν ὅτε πρατόμενα. Ἐτι γε μὴν ἀποσβεῖν, ὡς δυνάμεως ἔχει, καὶ τοὺς βουλομένους ἐπηρεαστικόν τι ἐνδείκνυσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ τοὺς μοναχοὺς καὶ τὸν καθηγούμενον τυχόν στασιάζοντας εἰρηνεύειν. Ἀρκέσει δὲ αὐτοῖς τούτων ἕνεκεν τὸ μνημονεύεσθαι καθ' ἑκάστην τρισσῶς ἐν αὐτῇ, καὶ μετὰ θάνατον γράφεσθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις²⁾).

(π. 16] Κεφ. αλ. δ'. Περὶ τοῦ αὐτοδεσποτον εἶναι τὴν μονήν. Ἐπεὶ δὲ δι' ὑπομνήματος πατριαρχικοῦ³⁾, τοῦ καὶ ὀπισθεν ἐπικυρωθέντος διὰ τῆς βασιλικῆς θείας χειρὸς, ἐλευθερίας παντοίας εὐμοίρησεν ἡ μονή, ὀφείλει εἶναι κατὰ τὰς περιλήψεις αὐτῶν ἐλευθέρα καὶ αὐτοδεσποτος, καὶ πάσης χειρὸς καὶ δεσποτείας ἀνωτέρα, καὶ μηδενὶ τῶν ἀπάντων ἐπ' αὐτῇ προσεῖναι ὅτιοῦν δίκαιον ἢ προνόμιον, ἀλλὰ παντάπασιν οὕσαν ἐλευθέραν, καὶ αὐτοδεσποτον⁴⁾ μένειν καθ' ἑαυτήν, καὶ ἐφ' ἑαυτῆς διοικεῖσθαι καὶ διεξάγεσθαι, κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι Τυπικῷ ῥητῶς διατετυπωμένα· μήτε βασιλικοῖς, ἢ ἐκκλησιαστικοῖς, ἢ προσωπικοῖς ὁτεδήποτε ὑποτιθεμένην δικαίους, μήτε κατὰ ὁωρεάν, ἢ ἐπίδοσιν, ἢ ἐφορείαν, ἢ οἰκονομίαν, ἢ ἐπιτήρησιν, ἢ ἐτέραν τινὰ πρόφασιν, προσώπῳ οἰωδῆτινι, ἢ μονῇ, ἢ εὐαγεῖ οἴκῳ, ἢ ἐτέρῳ τινὶ σεκρέτῳ κατ' οἰκονομίαν τινὰ ἢ λόγον⁵⁾, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μόνου τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ⁶⁾, καὶ τῆς αὐτὸν ἀσπόρως (οδ.) κυρσάσης παναμώμου Δεσποίνης ἡμῶν Παρθένου ἁγίας καὶ Θεομήτορος, ἣ δὴ καὶ ἀνατέθεται, κείσθαι μέλλουσα ἑσαεῖ, καὶ παρὰ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἡγουμενεύοντος ἐν αὐτῇ κυβερνᾶσθαι, καὶ διεξάγεσθαι, κατὰ τὴν τοῦ παρόντος ἡμῶν Τυπικοῦ διαταγήν· αὐτῇ⁷⁾ ἑαυτῆς κρατοῦσα, καὶ γινώσκουσα Δεσπότην τὴν ἐνδοξοτέραν τῶν χερουβὶμ Παρθένον καὶ Θεομήτορα, μηδὲ ὅλως ἔχουσα τὸν καταυθεντοῦντα αὐτῆς, αὐτῇ δὲ μᾶλλον ὑπερέχουσα τοῦ ἐν τῇ μεγαλοπόλει ὄντος μετοχίου αὐτῆς τοῦ ἁγίου Βασιανοῦ, καὶ πάντων τῶν κατ' αὐτὴν τε καὶ ὑπ' αὐτήν. Εἴ τις δὲ βουληθεῖη ποτὲ ἐν οἰωδῆποτε χρόνῳ, καθ' οἰονοῆτινα τρόπον καταδουλώ-

¹⁾ НѢТЬ—τοῦ παρόντος ἡμῶν ²⁾ прибавлено: θάπτεσθαι δὲ ἐν αὐτῇ, εἰ βούλονται, ἄνευ δόσεως τῆς οἰασοῦν. ³⁾ Καὶ βασιλικοῦ χρυσοβόλου λόγου ἐλευθερίας παντοίας εὐμοίρησεν ἡ μονή κ. τ. λ. ⁴⁾ НѢТЬ—καὶ αὐτοδεσποτον ⁵⁾ НѢТЬ—κατ' οἰκονομίαν τινὰ ἢ λόγον. ⁶⁾ прибавлено: Καὶ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος, Μάμαντος ᾧ δὴ καὶ ἀνατέθεται κ. τ. λ. ⁷⁾ Отсюда въ Мамантовскомъ Типиконѣ пропущенъ до словъ: Еἴ τις δὲ βουληθεῖη ποτὲ κ. τ. λ.

σασθαι ταύτην, καὶ ὑπὸ ἐξουσίαν ἑτέρου θέσθαι τινός, καὶ βασιλεὺς εἶη, καὶ πατριάρχης, καὶ ἄλλος τις τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἢ συγχλητικῶν καὶ αὐτὸς ὁ προεστώς, ἢ ὁ οἰκονόμος, ἢ τις ἀπλῶς τῶν ἐν ταύτῃ ἀδελφῶν, ἐξ ἐπηρείας δαιμονικῆς (π. 17] παρακεκίνημένος, οὐ μόνον ἔνοχος ἔσται τῷ θεῷ σώματι καὶ αἵματι τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἀλλὰ καὶ ἀνάθεμα ἔσται, καθὼς ἔφη ὁ ἀπόστολος, καὶ τῇ ἀρχῇ τῶν τριακοσίων ὀκτώ ἁγίων πατέρων ὑπόδικος γένηται, καὶ τῷ προδότῃ σύγχληρος Ἰουδα, καὶ τοῖς τὸ „ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν“, καί, „τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν“ κραυγάσαι συναρίθμιος.

Κεφαλ. ε'. Περὶ τοῦ κοινοβιακῆν τὴν διαγωγὴν μετιέναι, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μοναχῶν, καὶ τοῦ δωρεὰν ἀποκεῖρεσθαι, καὶ τοῦ ἀνεκποιήτα εἶναι πάντα τὰ τῇ μονῇ κινήτᾳ καὶ ἀκίνητᾳ, καὶ περὶ τοῦ προσδέχεσθαι τὰ μετὰ θεοφιλοῦς σκοποῦ προσαγόμενα. Περὶ γε μὴν τῆς διαγωγῆς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μοναχῶν¹⁾, καὶ τῆς ὅλης ἐν τῇ μονῇ πολιτείας ἐφεξῆς σαφέστερόν τε καὶ διὰ βραχέων εἰρεῖσθαι καλόν. Ἔσονται μὲν οὖν οἱ μοναχοὶ²⁾ ἐν τε τῇ πρωτοτύπῳ μονῇ, τῆς ἐπ' ὀνόματι τιμωμένης τῆς ὑπερενδόξου (οδ.] Δεσποίνης ἡμῶν καὶ Θεοτόκου, καὶ τῷ ἐν τῇ βασιλευούσῃ μετοχίῳ αὐτῆς, τὸν ἀριθμὸν εἴκοσιν, οἱ τῇ τῆς ἐκκλησίας ὑπηρεσίᾳ καὶ ψαλμωδία, καὶ ταῖς ἑσώθεν τῆς μονῆς διακονίαις καὶ ἑξώθεν διηνεκῶς προσανέχειν ὀφείλοντες. Ἐξ αὐτῶν δὲ πρὸς ἀνάγκης ἔστω ἱερεῖς μὲν εἶναι δύο ἢ καὶ τρεῖς, διακόνους δὲ δύο· εἰ δὲ καὶ πλείους, εἶεν, τῷ Θεῷ χάρις· εἰ δ' ὅπερ εὐχόμεθα δόξῃ Κύριος ὁ Θεὸς πρὸς τὴν μονὴν καὶ ἑτέρους προσδραμεῖν διὰ τὴν τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων ἀρετὴν, καὶ τὴν τῆς κοινοβιακῆς καταστάσεως τήρησιν, παράσχοι τε καὶ τὰ πρὸς αὐτάρκειαν ἐπιτηδεῖα, εἴτε ἀφ' ὧν³⁾ κέκτηται ἡ μονὴ ἐπιμελέστερον περὶ ταῦτα τῶν προεστώτων⁴⁾ διατεθέντων, εἴτε καὶ ἀφ' ὧν φιλόχριστοὶ τινες ἀναθήσουσιν, ὥς πιστεύομεν, ὥς καὶ εἰς πλείονας ἐξαρκεῖν, ἀκώλυτος ἔσται καὶ ὁ ἐπὶ πλεόντων μοναχῶν ἀριθμὸς μέχρις ἂν ὁ προεστὼς βούλοιτο, καὶ χώρησις εἶη ἐν τῇ μονῇ κελίων. (π. 18] Δωρεὰν δὲ προσλαμβάνεσθαι καὶ ἀποκεῖρεσθαι τοὺς προ-

1) Μοναζόντων 2) τῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος μονῆς τὸν ἀριθμὸν εἴκοσιν, οἱ τῇ τῆς ἐκκλησίας ὑπηρεσίᾳ κ. τ. λ. 3) прибавлено: нын 4) τοῦ προεστώτος διατεθέντος.

σιόντας βουλόμεθα, καὶ τῇ ῥηθείᾳ τῶν μοναχῶν ἐγκαταριθμεῖσθαι ποσότητι, δόσεως ἄνευ τινός. Εἴ τις δὲ ἐξ αὐτῶν οἰκειοθελῶς προσαγαγεῖν βουληθεῖη τι τῶν ἑαυτοῦ, εἴτε κινητόν, ἢ ἀκίνητον εἴη τὸ προσαγόμενον, προσδεχθήσεται· τὸ γὰρ ὡς ἀνάθημα τῷ Θεῷ, καὶ ¹⁾ τῇ αὐτοῦ παναμώμῳ Μητρὶ ἐκ πίστεως προσαγόμενον, εἰς σύστασιν μὲν τῆς μονῆς, μνήμην δὲ καὶ ψυχῆς ὠφέλειαν τῷ διδόντι ἐσόμενον, οὐκ ἀποπέμπεσθαι χρῆ. Ἄν δέ γέ ποτε πειραθεῖς ἐκ δαιμόνων, οἷα πολλὰ τῆς ἀβουλίας, ἐκστῇναι μὲν τῆς μονῆς πειραθῇ, βούλοιο δὲ καὶ τὸ δεδωρημένον ἀναλαβεῖν, μὴ δοτέον αὐτῷ τοῦτο, κἂν ὅτι τύχη ὄν· τὸ γὰρ ἅπαξ ἀφιερωθὲν τῷ Θεῷ, ἀναφαίρετον, καὶ ὁ ἀφαιρούμενος ἱεροσυλος, ὁποῖον δὲ τὸ ἱεροσυλεῖν ἔχει τὸ ἐπιτίμιον, πάντες ἴσασι, κἂν ἡμεῖς μὴ λέγωμεν. Ὡστε, ὅς ἂν (οδ.) προσάγῃ τὸ οἰκεῖον ἀκίνητον ἢ κινητόν, ἀναγινωσκέτω ταῦτα τὰ ῥήματα πρότερον, καὶ εἴπερ ἐλευθέρῳ σκοπῷ, καὶ θεοφιλεῖ ποιεῖται τὴν τούτου προσαγωγὴν, ὥς μὴ ποτε ἀναληψόμενος ὕστερον, τότε δὴ προσδεχέσθω τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ τῷ Θεῷ, καὶ ²⁾ τῇ αὐτοῦ παναχράντῳ Μητρὶ ἀνατιθέσθω, παρ' ὧν καὶ ὁ μισθὸς αὐτῷ τῆς πίστεως πάντως ἀξίως ἀποδοθήσεται. Πάντα δὲ τὰ τῇ μονῇ ἀφορισθέντα, ἢ ἀφορισθησόμενα, ἢ ὁπωσοῦν προσγενησόμενα, οὐκ ἀκίνητα μόνον, ἀλλὰ καὶ κινητά, μένειν ἀνεκποιήτα παρ' αὐτῇ, μὴ δωρούμενα, μὴ ἀνταλλαττόμενα, μὴ ὁπωσδηποτοῦν ἀποκτώμενα· ἱεροσυλία γὰρ ἀντικρυς τὸ ποιῆσαι τι τοιοῦτον ἢ γενόμενον καταδέξασθαι, καὶ ὁ τοιοῦτόν τι ποιήσας ἢ ἀνασχόμενος, λόγους ὑφείξει τούτου ἕνεκεν κατὰ (π. 19) τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς κρίσεως, καὶ αὐτόν τὸν τῶν ἐκποιουμένων Δεσπότην Χριστὸν ἀσυμπαθῇ καὶ δίκαιον εὐρίσκων Κριτὴν ³⁾, τὴν ὑπερένδοξον Μητέρα αὐτοῦ καὶ Θεοτόκον, φοβερὸν ἀντίδικον ἔν τε τῇ παρούσῃ καὶ τῇ μελλούσῃ ζωῇ, κἂν διπλάσιον, ἢ τριπλάσιον εἴη τὸ ἀντὶ τοῦ ἐκποιουμένου διδόμενον. Οὕτως ἔσται ⁴⁾ παντάπασι κεκωλυμένη τῶν ἀφιερωθέντων ἐκποιήσις.

Κεφάλαιον ς'. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ γίνεσθαι τὰς προχειρίσεις τῶν διακονητῶν. Καὶ πάντων δὲ τῶν τῆς μονῆς διακονητῶν τὴν πρόχρισίν τε καὶ προχειρίσιν ὁ καθηγούμενος ἔσται ποιῶν, κατὰ γνώμην οἰκείαν καὶ προκρίνων, καὶ προχειριζόμενος· πάντως γὰρ ἂν τοὺς τῶν ἄλλων προσέχοντας προχειριεῖται, κατὰ τε ἀρετὴν καὶ δε-

¹⁾ Καὶ τῷ ἀγίῳ μεγαλομάρτυρι Μάμαντι. ²⁾ Καὶ τῷ ἀγίῳ ³⁾ καὶ τὸν μεγαλομάρτυρα Μάμαντα ⁴⁾ ἔστω.

ξιότητα τοῦ τῆς διακονίας ἀποτελέσματος. Ὅσακις δ' ἂν δεήσῃ προχειρισθῆναί τινα εἰς ὁποιοανοῦν διακονίαν, αἱ κλειῖδες μὲν ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου (οδ.) τεθῆσονται, Τρισαγίου δὲ γινομένου, προσελύσεται ὁ εἰς τὴν διακονίαν ἀφορισθεὶς ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ¹⁾, τρίτον τε γονυκλιτήσας, καὶ τὰς κλεῖς εἰληφώς, γυμνὴν ὑποκλινεῖ τὴν κεφαλὴν τῷ καθηγουμένῳ, ὁ δὲ σφραγίσει τοῦτον εἰπὼν· „Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τῶν πρεσβειῶν²⁾ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, προχειρίζεται σε εἰς τὴν δε τὴν διακονίαν“. Ἐν μέντοι ταῖς διακονίαις, αἷς οὐ πρόσσεισι κλειῖδες, ἀρκέσει μόνον εἰς προχείρισιν ἡ τοῦ καθηγουμένου σφραγίς, καὶ τὰ ταῦτῃ ἐπιλεγόμενα ῥήματα, ὥς ἂν εἰδείῃ, ὅθεν τε ἀναδέχεται τὴν διακονίαν, καὶ ὅπως ὑπισχνεῖται ταύτην διέπειν.

Κεφαλ. ζ'. Περὶ προχειρίσεως οἰκονόμου. Καὶ οἰκονόμος δὲ τῆς μονῆς γενήσεται παρὰ τοῦ καθηγουμένου ὁ κρείττων κατ' ἀρετὴν καὶ ἐνέργειαν καὶ ὑπόληψιν. Ὁ δ', ὡς εἴρηται, προκριθεὶς, προσελθὼν τῷ καθηγουμένῳ (π. 20) καὶ τὴν προσήκουσαν ἀπονείμας προσκύνησιν, ὑφέξει τούτῳ τὴν κεφαλὴν ἀπερικάλυπτον, κάκεινος τῇ χειρὶ σφραγίσας αὐτὸν καὶ εἰπὼν· „Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς³⁾ ὑπεραγίας Θεοτόκου, προχειρίζεται σε οἰκονόμον τῆς αὐτῆς μονῆς“. Εἴτα, καὶ φιλήματι ἁγίῳ ἀσπασάμενος, εἰς τὸν τοῦ οἰκονόμου καταστήσει τόπον, καὶ καθ' ἐξῆς ἡ ἀδελφότης ἅπανα τοῦτον ἀσπάζεται· καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμόν, τοῦ ιερέως τὴν συνήθη ἐπιειπόντος εὐχὴν, ἔσται καὶ ἡ τῆς ἐκκλησίας ἀπόλυσις. Ὁ δὲ γε εἰς τὸ οἰκονομεῖν καταστάς ἐνεργήσῃ πάντα τὰ τῆς μονῆς, καθὼς ἂν παρὰ τοῦ ἡγουμένου ἐπιτρέποιτο, καὶ χωρὶς εἰδήσεως καὶ προσταξέως αὐτοῦ ἔσται ποιῶν οὐδέν.

Κεφαλ. η'. Περὶ τοῦ ἐκκλησιάρχου. Ὁ μέντοι ἐκκλησιάρχης παρὰ τοῦ καθηγουμένου προχειριζόμενος, ὅστις ἂν αὐτῷ δόξῃ πρὸς τὴν τοιαύτην διακονίαν πρόσφορός τε καὶ (οδ.) ἐπιτήδειος, παρλαμβάνειν μέλλει ἀπὸ τοῦ σκευοφύλακος τὰ μὲν ἐν τῷ ναῷ ὀφείλοντα ἀεὶ χρησιμεύειν, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς προχειρίσεως διὰ πρακτικοῦ, τὰ δ' ἄλλα, τὰ ταῖς ἑορταῖς, ἢ τῇ καθημερινῇ χρήσει πρόσφορα, κατὰ τὸν θεόντα καιρὸν. Οὗτος φροντιεῖ τοῦ συνήθους κόσμου τῆς ἐκκλησίας, ποιεῖσθαι δὲ φροντιδα καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐν τῇ ψαλμωδίᾳ καταστάσεως, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς

1) Нѣтъ — ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ²⁾, обращенія къ Богородицѣ Нѣтъ. 3) τοῦ ἁγίου.

ἐκκλησιάρχαις. Ἡ δὲ ἀκολουθία ὀφείλει ψάλλεσθαι, κατὰ¹⁾ τὸ νῦν ψαλλόμενον Στουδιτικὸν Συναξάριον, ὡς ἡ παρακολουθήσασα συνήθεια κεκράτηκεν. Ὁ αὐτὸς ὀφείλει φυλάσσειν²⁾ καὶ τὸ τῆς εἰσόδου καὶ ἐξόδου τῶν νομισμάτων κιβώτιον, ὡς κατωτέρω πλατύτερον δηλωθήσεται.

Κεφαλ. Θ'. Περὶ προχειρίσεως σκευοφύλακος³⁾ καὶ χαρτοφύλακος, καὶ τῆς τούτου⁴⁾ διακονίας. Καὶ σκευοφύλακα εἶναι βούλομαι⁵⁾ ἐν τῇ μονῇ, ὅστις ὀφείλει φυλάττειν (π. 21] τὰ ἱερὰ σκευή καὶ ἐπιπλα, καὶ παντοίας ἐπιμελείας ἀξιῶν αὐτά, παραδιδόμενα τούτῳ δι' ἐγγράφου καὶ ἀξιοπίστου τῆς παραδόσεως πρακτικοῦ. Δεῖ δὲ τοῦτον τὰ μὲν τῇ καθημερινῇ χρειᾷ καὶ τὰ ἐν ταῖς ἑορταῖς χρειῶν παραδιδόναι τῷ ἐκκλησιάρχῃ εἰς ὑπηρεσίαν τῆς ἐκκλησίας, ὅτε δὲ καιρὸς, παραλαμβάνειν ταῦτα ἐξ αὐτοῦ καὶ παραφυλάττειν, τὰ δὲ τῶν χρειῶν ἐπέκεινα ἔχειν, ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ, ἐγκεκλεισμένα καὶ βεβουλλωμένα παρὰ τε τοῦ καθηγουμένου καὶ αὐτοῦ, πάντα τὰ τούτῳ ἐμπειπιστευμένα ἀντιπαραδιδόναι ὀφείλοντι, ὁπηνίκα ἂν τῆς τοιαύτης διακονίας μετακινῶτο κατὰ τὸ γεγονὸς πρὸς αὐτὸν τῆς παραδόσεως πρακτικόν· ἐπ' ἐξουσίας γὰρ ἔσται τῷ καθηγουμένῳ μεθιστᾶν τοὺς διακονοῦντας, καὶ ἐναλλάττειν, καθ' ὃν εἴρηται τρόπον· τοὺς γὰρ ἐφ' ἐκάστη τῶν διακονιῶν προκεχειρισμένους, προσεκτικῶς μὲν καὶ θεοφόβως αὐτὰς (οδ.] μεινόντας, ἐὰν ἀμετακινήτους, δίκαιον, ἀμελοῦντας δὲ αὐτῶν καὶ καταφρονοῦντας, ἴσως δὲ καὶ δολιευομένους ἐν αὐτοῖς, μεθιστᾶν καὶ ἐτέρους ἀποκαθιστᾶν. Εἴ τις δὲ τούτων νοσφίζομενος τύχῃ ἄχρι καὶ τοῦ τυχόντος, ὑπόδικος ἔσται τῷ Θεῷ, καὶ τῇ⁶⁾ αὐτοῦ παναχράντῳ Μητρί, ἅφ' ὧν ἄρα καὶ τὰς τῆς διακονίας κλεῖς παρέλαβεν. Ὁ αὐτὸς δὲ οὐ σκευοφύλαξ μόνον ἔσται, ἀλλὰ καὶ χαρτοφύλαξ, τὰ χαρτῶα πάντα δικαιώματα τῆς μονῆς παραλαμβάνων, καὶ παραφυλάττων ταῦτα, καὶ παντοίας ἐπιμελείας ἀξιῶν. Χρείας δὲ χαρτίου τινός ποτε γινομένης, ὁρισμῷ τοῦ καθηγουμένου ἐξενέγκῃ τὸ ζητούμενον χαρτίον, καὶ ἐπιδώσει· ἡμερῶν δὲ τινων μετὰ τοῦτο διελθουσῶν, ὑπομνήσει τὸν καθηγουμένον καὶ ἀνακαλέσεται τὸ ἐκβληθὲν χαρτίον, ὡς

1) Κατὰ τὸ Εὐεργετινὸν Συναξάριον, κατὰ τὸν παρακολουθήσαντα τύπον καὶ συνήθειαν. Ὁφείλει δὲ ἔχειν ὁ κατὰ καιροὺς ἐκκλησιάρχης καὶ παρεκκλησιάρχην συμπονοῦντα αὐτῷ, καὶ καθυπηρετοῦντα, καὶ συνεργῶντα εἰς τὴν ἀνακειμένην αὐτῷ διακονίαν. 2) Κρατεῖν 3) ἅμα 4) τούτων 5) βουλόμεθα 6) τῆς καθημερινῆς χρειᾷς, καὶ τῷ ἁγίῳ μεγαλομάρτυρι Μάμαντι.

εἴρηται, καὶ οὐκ ἔσσει παραπόλλυσθαι. Ἐνθα¹⁾ μέντοι ἐναπόκεινται τὰ χαρτῶα δικαιώματα, ὀφείλουσι καὶ ταῦτα ἐγκεκλεισμένα (π. 22] ὑπάρχειν, καὶ βεβουλωμένα παρὰ τε τοῦ καθηγουμένου καὶ αὐτοῦ, ὡς ἀνωτέρω διείληπται, ὥστε μὴ δύνασθαι θάτερον θατέρου ἄτερ ἀνοίγειν.

Κεφαλ. ι'. Περὶ τοῦ δοχειαρίου τῶν νομισμάτων. Λεκτέον δὲ ἄρα²⁾ καὶ περὶ τῆς τῶν νομισμάτων εἰσόδου τε καὶ ἐξόδου, φυλακῆς τε καὶ ἀπογραφῆς· βούλομαι³⁾ γάρ εἶναι κιβώτιον κατησφαλισμένον, εἰς ᾧ⁴⁾ ὀφείλουσιν ἀποκεῖσθαι πάντα⁵⁾ τὰ ὀθενδῆποτε εἰσοδιζόμενα νομίσματα, ὁποίας ἂν καὶ εἴη ποιότητος, καὶ οἱ ὑπὲρ τούτων προβαίνοντες τῆς εἰσοδουἐξόδου πρόσγραφοι, παρουσία τοῦ καθηγουμένου, τοῦ οἰκονόμου, τοῦ ἐκκλησιάρχου, καὶ τοῦ σκευοφύλακος· καὶ μετὰ τὴν τούτων ἀπόθεσιν, σφραγίζεται τὸ τοιοῦτον κιβώτιον παρὰ τοῦ καθηγουμένου καὶ τῶν εἰρημένων. Ἐκβαλεῖ δὲ ὁ καθηγούμενος ἐξ αὐτοῦ ποσότητα τῶν νομισμάτων ἐνώπιον τῶν εἰρημένων μοναχῶν, καὶ ἐπιδώσει ταύτην τῷ δοχειάρῳ χάριν καθημερινῶν ἐξόδων τῆς μονῆς, (οδ.] προσγράφονται δὲ τὴν τοιαύτην ποσότητα ἐν τῷ κοντακίῳ τῆς ἐξόδου, τοῦ ἐντὸς τοῦ κιβωτίου ὀφείλοντος εἶναι διὰ παντός. Ἐπερὶν δὲ πρόσγραφον λεπτομερῆ ποιήσεται ὁ δοχειάριος τῆς ἐξόδου τῶν τοιούτων νομισμάτων, ὅς δὴ πρόσγραφος, ὁ παρὰ τοῦ δοχειαρίου δηλοῦσι προβαίνων, ὀφείλει ἐμφανίζεσθαι δις τῆς ἐβδομάδος τῷ καθηγούμενῳ, καὶ σημειοῦσθαι παρ' αὐτοῦ⁶⁾ πρὸς τὸ ἔχειν ἑναυλον τὴν προβαίνουσαν ἐξοδον, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὧν φθάσει λαβεῖν ὅλων νομισμάτων, ἵνα ἀναγιγνώσκηται ἐξ ἀρχῆς ἡ πᾶσα ἐξοδος αὐτοῦ, παρουσία τοῦ καθηγουμένου καὶ τῶν εἰρημένων μοναχῶν, καὶ λογαριάζεται παρὰ τοῦ καθηγουμένου. Εἰδ' οὕτως, ἀνοιγομένου τοῦ κιβωτίου, κατὰ τὴν εἰρημένην παρατήρησιν, παραδοθήσονται αὐτῷ ἕτερα νομίσματα, καὶ οὕτως γενήσεται εἰς τὸ διηγεκές· ἕτερα δὲ οὐκ ἐκβληθήσονται ἀπὸ τοῦ κιβωτίου, (π. 23] εἰ μὴ πρότερον ὁ δοχειάριος δώσει τῆς ἐξόδου τὸ κατάστιχον, καὶ λογαριασθῇ ἐφ' οἷς παρέλαβε καὶ ἐξοδιάσεν.

Κεφαλ. ια'. Περὶ τοῦ τὰ ἐδῶδιμα εἰσοδιάζοντος καὶ ἐξοδιάζοντος διακονητοῦ, ἧτοι κελλαρίτου. Ὡσαύτως καὶ

1) Конецъ слѣдующій: Ἐπεὶ δὲ τῷ λόγῳ φυλακῆς τούτων κατασκευασθὲν ἀρμάριον δυοὶ κλεισὶ κατησφάλισται, τὸ μὲν ἐν τούτων ὀφείλει διὰ παντός ἔχειν ὁ καθηγούμενος, τὸ δὲ ἄλλο ὁ σκευοφύλαξ, κηροβουλλιζόντων τῶν ἀμφοτέρων, ὥστε μὴ δύνασθαι θάτερον θατέρου ἄτερ ἀνοίγειν τὸ εἰρημένον ἀρμάριον

2) нѣтъ этого слова 3) Βουλόμεθα 4) ἐν ᾧ 5) нѣтъ 6) нѣтъ—παρ' αὐτοῦ.

τὸν τὰ εἰσοδιαζόμενα πάντα τῇ μονῇ βρώσιμά τε καὶ πόσιμα, εἰσοδιάζοντά τε καὶ ἐξοδιάζοντα διακονητὴν, ὃν καὶ κελληρίτην ὀνομάζομεν, ἔτι δὲ καὶ τὰ γενήματα πάντα καὶ τὰ ὄσπρια εἰσοδιάζειν, καὶ τὰς ἐξόδους τούτων ποιεῖσθαι προστάξει τοῦ καθηγουμένου, καὶ παντοίως ἐπιμελεῖσθαι τούτων, ἵνα μὴ ἐξ ἀμελείας τυχὸν ἐξ αὐτῶν τι ἀπόλληται. Ὁ αὐτὸς ὀφείλει φροντίζειν καὶ τὴν τῆς τραπέζης τῶν μοναχῶν ἐτοιμασίαν καὶ ἐπιμέλειαν, ἔτι γε μὴν καὶ τοῦ μαγειρείου, ὀφείλων ἔχειν ὑφ' ἑαυτὸν καὶ ἕτερον¹⁾), συμπνοοῦντα αὐτῷ. Παρατεθήσεται δὲ τοῖς ἀδελφοῖς τὰ ἐδέσματα²⁾) πάντα ἐπίσης, ἀπὸ τε τοῦ πρώτου καὶ μέχρι τοῦ ἐσχάτου· τὸ δὲ ἔλαιον (οδ.] ὀφείλει λαμβάνειν μηνιαῖον ἀπὸ τοῦ παραφυλάσσοντος αὐτό. Καὶ γὰρ ἀπὸ τῶν διακονητῶν πάντων οὐκ ὀφείλει τις ἀντιποιεῖσθαι, ὡς τῇ διακονίᾳ αὐτοῦ ἀνηκόντων, τοῦ τε ἐλαίου, τοῦ κηροῦ, καὶ τῶν θυμιαμάτων, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔσται ὁ δικαιοῦμενος εἰς τὴν αὐτῶν φυλακὴν, ὅποῖον ἂν ὁ καθηγούμενος ἐπιτρέψοιεν, εἴ τε ἀπὸ τῶν διακονητῶν, εἴτε ἀπὸ τῶν ἰδιαζόντων³⁾).

Κεφαλ. ιβ'. Περὶ τοῦ πυλωροῦ. Ἀλλὰ καὶ τὸν τὰς κλεῖς τοῦ πυλῶνος ὀφείλοντα κατέχειν, ὃν καὶ πυλωρὸν ὀνομάζομεν, ὁ καθηγούμενος ὀφείλει προχειρίζεσθαι, ὃ καὶ φροντὶς ἔσται τοῦ μηδόλως, γνώμης ἄτερ τοῦ ἡγουμένου, τὸν πυλῶνα ἀνοίγεσθαι, μῆτε μὴν εἰσιέναι τινὰς εἰς τὸ μοναστήριον, ἢ ἐξίέναι, ἄνευ εἰδήσεως τοῦ καθηγουμένου. Εὐλαβῆς μέντοι ὀφείλει εἶναι, καὶ πρὸς γῆρας ἥδη κλίνων ὁ εἰς ταύτην τὴν διακονίαν προβαλλόμενος, καὶ σεμνοῦ βίου, καὶ μεμαρτυρημένος παρὰ πάσης τῆς ἀδελφότητος· (π. 24] ὅστις καθ' ἑκάστην ἐσπέραν εἰσχομίζων ἔσται τὰς κλεῖς τῷ καθηγουμένῳ, καὶ οὐδὲ αὐτὸς τοὺς ἐπὶ θέαν αὐτοῦ ἀφιγμένους ὄψεται, ἄνευ προτροπῆς τοῦ καθηγουμένου, ἐπιτροπῇ δὲ τούτου θεάσεται αὐτούς, καθὼς ἂν ἐπιτραπείῃ.

Κεφαλ. ιγ'. Περὶ τῶν ἐν τῷ πυλῶνι τῆς μονῆς προσερχομένων πενήτων, μοναχῶν τε καὶ λαϊκῶν. Εἰκὸς δὲ ἐστὶ προσέρχεσθαι τῷ πυλῶνι τῆς μονῆς καὶ τινὰς τῶν ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφῶν τῶν πενήτων δι' ἔνδειαν· καὶ ἐπεὶ πάντας εἰσάγεσθαι ἔνδον τοῦ μοναστηρίου ἀδύνατον, ἐχέτω ἐπ' ἀδείας ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν πυλωρός, εὐλα-

1) παρακελλάριον τε καὶ μάγειρον вѣсто: συμπνοοῦντα αὐτῷ 2) прибавлено: ἀνὰ πινάκιον ἐν, καὶ ἀνὰ σκουτέλιον ἐν· οὐδὲ γὰρ βουλόμεθα οὖν δύο ἐσθίειν, καὶ μᾶλλον τὰς μαγειρείας καὶ τὰ ὄσπρια δι' οἰκονομίας ἀρμοζούσης· τὸ δὲ γε ἔλαιον ὀφείλει λαμβάνειν 3) прибавлено: Εἰ δὲ καὶ αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ κατέχειν βουλευθῇ αὐτά, ὁ κωλύων οὐδεὶς.

βῆς πάντως ὀφείλων εἶναι καὶ ἀδιάβλητος, ὡς ἄνωθεν ἔφημεν, ἀπέρχεσθαι πρὸς τὸν κελληρίτην, καὶ λαμβάνειν ψωμίον, καὶ διδόναι τῷ ἐπαιτοῦντι ἀόκνως καὶ ἀγογγύστως, ἵνα μὴ αὐτὸς τὸ κρῖμα βαστάσῃ. Εἰ δὲ καὶ μοναχός ἐστιν ὁ ἀπαιτῶν, καὶ οἶνος διδούσθω αὐτῷ, καὶ ἰχθύς ἢ τυρός, ἢ ἄλλο τι· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ ἀριστῆσαι (οἩ.) τοὺς ἀδελφούς, τὰ περιτεύσαντα μαγειρευτὰ ἐδέσματα διδούσθωσαν καὶ αὐτὰ παρὰ τοῦ αὐτοῦ πυλωροῦ τοῖς ἐν τῷ πυλῶνι εὐρισκομένοις πένησιν, ὡς ἂν διὰ τῆς πρὸς τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν ἰλαρᾶς ἐλεημοσύνης καὶ μεταδόσεως, ἰλαρὸν καὶ ὕμεις καὶ θαυσιλῆ τὸν ἐκ Θεοῦ ἔλεον ἀπολαύετε· οὐδὲ γὰρ ὑποστρέφειν τινὰ ἐπαιτοῦντα κεναῖς χερσὶ τοῦ πυλῶνος αἰρούμεθα· καὶ τοῦτο φυλάττειν τὸν κατὰ τὴν ἡμέραν πυλωρὸν ἄχρι παντός¹⁾ βούλομαι, ἵνα μὴ τὸ κρῖμα, ὡς ἔφην, αὐτὸς βαστάσῃ.

Κεφαλ. ιδ'. Περὶ τοῦ ἔχειν ἐπ' ἀδείας τὸν καὶ τηγούμενον καὶ ἐτέρους προχειρίζεσθαι διακονητάς. Καὶ ἐτέρας δὲ διακονίας, αἷς καὶ τὰ λοιπὰ μοναστήρια χρῶνται συνήθως, καιροῦ καλοῦντος, πλατυνθείσης σὺν Θεῷ τυχὸν τῆς μονῆς, καὶ χρείας κατεπειγούσης, προχειρισθῆναι ἐν τῇ μονῇ βούλομαι²⁾· καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ τοις ἐμὴν³⁾ θέλησιν (π. 25] καὶ ἀποδοχὴν, καὶ συμβουλὴν, καὶ διατάξιν ἀπαράθραυστον καὶ ἀμετακίνητον, εἰς συμφέρον ὁμῶν οὔσαν, καὶ σωτηρίαν ψυχικὴν καὶ ἀσφάλειαν καὶ πάντων ἀνάπausιν⁴⁾).

Κεφαλ. ιε'. Περὶ τοῦ δεῖν πάντα τὰ ἐν τῷ παρόντι τυπικῶ διηγορευμένα τὸ ἀναλλοίωτον ἔχειν καὶ ἄτρεπτον ἔsαεί. Τὸ γάρ τοι παρὸν τυπικὸν ἔξει τὸ διαμένον, ἀκλόνητόν τε καὶ ἀπαράτρωτον, μέχρι παντός· μὴ προσθήκην τινὰ δεχόμενον, μὴ ἀφαίρεσιν, μὴ μεταποίησιν· οὐδέποτε γὰρ βούλομαι⁵⁾ τι τῶν ἐν αὐτῷ διωρισμένων ὁμῶν παραβαθῆναι, ἢ τινὰ ἀλλοίωσιν, ἢ μεταποίησιν δέξασθαι παρ' οὔτινοςοῦν, καὶ πολλῶ κρείττονα διατάγματα καὶ οἰκονομήματα εἴτε παρὰ τοῦ ἡγουμένου, εἴτε παρὰ τοῦ ἀντιλαμβανομένου τῆς μονῆς εἰσάγοιντο⁶⁾, καὶ εἰς ὠφέλειαν ἴσως ταύτης δοκῇ ἀφορᾶν.

¹⁾ Далѣе въ Мамантовскомъ Типиконѣ: 'εν ἀγίῳ ἐντελλόμεθα πνεύματι. Καὶ τὰ μὲν τῆς φιλοξενίας καὶ ἐλεημοσύνης οὕτως ἔsαεί τηρηθήsονται ἀπαράθραστα καὶ ἀναλλοίωτα ²⁾ βουλόμεθα. ³⁾ ἡμῶν ⁴⁾ прибавлено: ἵνα εἶπω καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος ἐν προσώπῳ Κυρίου καθύχημα καὶ ὠράισμα ⁵⁾ βουλόμεθα ⁶⁾ конецъ читается такъ: ἄνευ μόνου τοῦ αὐταδέλφου τοῦ Μυστικοῦ, ὡς ἄνωθεν ἔφημεν· τοῦτο γὰρ καὶ μόνῳ δεδώκαμεν ἄδειαν ποιῆσαι εἴτε καὶ βουλευτὸν αὐτῷ, εἰς ὠφέλειαν καὶ συγχρότησιν πάντως τῆς μονῆς ἀφορῶν.

Κεφαλ. ις'. Περὶ τοῦ ἀναγινώσκεισθαι ἐν τῇ τραπέζῃ τὸ παρὸν Τυπικὸν εἰς ἐπήκοον πάντων. (οδ.) Ἐπὶ πᾶσι καὶ τοῦτο παραφυλακτέον οὐδὲν ἥττον τῶν ἄλλων, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον, ὡς ἀρχὴν τε καὶ αἰτίαν τῆς ἀμεταπτώτου τῶν διατετυπωμένων τηρήσεως, καὶ τοῦ ὅλου τῆς μονῆς καταρτισμοῦ· ἀναγινωσκέσθω τοίνυν εἰς ἐπήκοον πάντων τῆς μονῆς ἐν τῇ τραπέζῃ ἐξάκις¹⁾ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἥτοι κατὰ διμήνην²⁾, ἐπέκεινα δὲ τούτων, καὶ ἐν τῇ ἐμῇ μνήμῃ, καθ' ἣν ἡμέραν ἐκδημήσω τοῦ σώματος, ἵνα τῇ συνεχεῖ ἀναγνώσει παράμωνα μᾶλλον καὶ ἀνεξάλειπτα εἶη τὰ διατετυπωμένα, ἃ δὴ πάσῃ φυλακῇ τηρεῖν ἀναγκαῖον, οὐχ' ὡς ἡμετέρας νομοθεσίας· ἀλλ' ὡς θείου νόμου, ἀπαρβιάτως καὶ ἀναλλοιώτως ἔχοντας, καὶ ταῖς τοιαύταις ὑποθήκαις καὶ εἰσγήγεσιν οὐ μόνον μὴ ἀθυμεῖν ὑμᾶς, τοὺς ἐν Κυρίῳ³⁾ πατέρας μου καὶ ἀδελφούς, μὴ δ' ἄχθεσθαι, ἀλλὰ καὶ χαίρειν καὶ ἀγαλλιᾶσθαι εἰκός, ὅτι πάσης ἀπολελυμένοι φροντίδος, ἐν ἔργον ἀπερίσπαστον ἔξετε, τὴν τῆς (π. 26] ψυχικῆς σωτηρίας φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν.

Κεφαλ. ις'. Περὶ τῆς ἐν τῇ τραπέζῃ μελλοῦσης, γίνεσθαι ἀκολουθίας καὶ καταστάσεως, καὶ περὶ τῆς ἐν ταῖς λιταῖς ἡμέραις τροφῆς τῶν μοναχῶν, καὶ περὶ τῶν τριῶν τεσσαρακοστῶν. Καιρὸς δ' ἂν εἶη καὶ τραπέζης ἐπιμνησθῆναι, καὶ βρώσεως, καὶ τῶν λοιπῶν, ὅσα τὴν σύστασιν τοῦ σώματος παρέχει· οὔτε γὰρ ψυχὴ χωρὶς τῶν ταύτης προσφόρων τροφῶν, προσευχῆς, ψημί, καὶ ψαλμωδίας, καὶ θείων γραφῶν ἀναγνώσεως, εὖ ἔξει ποτέ, οὔτε μὴν σῶμα συστήσεται, καὶ πρὸς τὰ θεῖα ταύτης διακονήματα ὑπουργήσει, δίχα τῶν ἐξ ἀνάγκης αὐτῷ χρειωδῶν. Μετὰ τὸ γενέσθαι τοίνυν τὸν συνήθη διακλυσμὸν ἐν τῇ ἀγίᾳ⁴⁾ ἐκκλησίᾳ, πληρωθείσης τῆς θείας λειτουργίας, θέον ἅπαντας συνηγμένους καθῆσθαι, ἐκδεχομένους τὴν ἐν τῇ τραπέζῃ πρόσκλησιν, τὴν διὰ τοῦ κρούματος τοῦ (οδ.) ἐπ' αὐτῇ συμβόλου γινομένην. Κρουσθέντος δὲ εὐθὺς σὺν τῷ καθηγουμένῳ, τοῦ συνήθους ψαλμοῦ ἄρξαμένους εἰς ἐπήκοον, βαδίζειν ἐπὶ τὴν τράπεζαν,

1) Τετράκις 2) Въ Типиконѣ монастыря св. Маманта: τρίμηνον, ἐπέκεινα δὲ τοῦ τετράκις, ἵνα ἀναγινώσκηται καὶ ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ μακαρίτου Μοστικοῦ κατὰ τὴν πεντεκαιδεκάτην τοῦ ἰουλίου μηνός, καὶ ἐν τῇ μνήμῃ τῇ ἐμῇ, καθ' ἣν ἡμέραν ἐκδημήσω τοῦ σώματος, ἔτι τε ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ αὐταδέλφου τοῦ Μοστικοῦ, κυροῦ Θεοχαρίστου. 3) опущены слова: τοὺς ἐν Κυρίῳ πατέρας καὶ ἀδελφούς 4) нѣтъ словъ: ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ, πληρωθείσης τῆς θείας λειτουργίας.

αὐτόν τε δηλαδὴ τὸν ἡγούμενον καὶ πάντας, ὅσοι κατὰ τὴν πρώτην ἐστίασιν ἐν τῇ τραπέζῃ καθῆσθαι ἐτάχθησαν ¹⁾ ἀπαρχλείπτως· καὶ οὕτω, τὸ ἀριστητήριον εἰσιόντας, καὶ τὸν ῥηθέντα ψαλμὸν μετὰ τῆς σὺν αὐτῷ μικρᾶς εὐχῆς ἐκπεράναντας, καθῆσθαι κατὰ τάξιν, τὴν παρὰ τοῦ προεστῶτος διωρισμένην, καὶ τῶν παρατιθεμένων εὐχαρίστως μεταλαμβάνειν. Γίνεσθαι μέντοι καὶ ἀνάγνωσιν ἐν ταῖς ἐστιάσεσιν ἀναγκαῖον ἀπὸ τινος τῶν θείων Γραφῶν, καθὼς ἂν παρὰ τοῦ προεστῶτος διαταγείη, μὴ θορυβῶντός τινος, μὴ ταράττοντος, μὴ συγχέοντος τὴν ἐκεῖθεν ὠφέλειαν ταῖς κοσμικαῖς ὁμιλίαις καὶ ἀργολογίαις, μόνου (π. 27] δὲ τοῦ προεστῶτος ὅτι βούλοιο φειδομένως λέγοντος, καὶ τοῦ ἱσως ἐρωτωμένου, εἰ δυνατόν, ἐν ὀλίγοις τισὶ καὶ συντετμημένοις ῥήμασι τὴν ἀπόκρισιν ὁμοίως ποιουμένου. Ὅτε δὲ οὐ πάρεστιν ὁ καθηγούμενος, τυχὸν δι' ἀσθένειαν σώματος παρεμποδίσασαν, ἢ καὶ τινα ἑτέραν αἰτίαν, ὁ οἰκονόμος ἂντ' αὐτοῦ πληρώσει τὰ ὀφειλόμενα παρ' ἐκείνου γίνεσθαι· καὶ τούτου δὲ μὴ παρόντος, ὁ ἐκκλησιάρχης πληρώσει, ἢ ὁ πρῶτος ²⁾ τῶν ἱερέων. Τοῖνον μετὰ τὸ τοὺς μοναχοὺς ἀναστῆναι τῆς τραπέζης, καὶ ἐστίασις δευτέρα γινέσθω, ἄρτων τε παρατιθεμένων καὶ βρωμάτων, ὅσα καὶ ἐν τῇ πρώτῃ παρατέθηται τραπέζῃ, καὶ ἐσθιάσθωσαν οἱ διακονήσαντες. Ἡ δὲ τροφή ὑμῶν ἔσται ³⁾ ἐν ταῖς λιταῖς ἡμέραις κατὰ τὸ ἀριστον, τρίτῃ μὲν καὶ πέμπτῃ, καὶ σαββάτῳ, καὶ κυριακῇ ἐδέσματα δύο, ἔστι δ' ὅτε καὶ τρία δι' ἰχθύων (οδ.] καὶ τυροῦ καὶ ὀσπρίων, καθὼς ὁ προεστὼς διατάξοιτο· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ δύο δι' ὀσπρίων ἐψητῶν μετὰ ἐλαίου, τετράδι δὲ καὶ παρασκευῇ, δύο καὶ τότε ἐδέσματα δι' ὀσπρίων ἐψητῶν καὶ αὐτῶν μετὰ ἐλαίου καὶ λαχάνων ὁμοίων, καθὼς ὁ προεστὼς διατάξοιτο. Εἰ δὲ βούλονται φυλάττειν διὰ τὴν τῶν κανόνων ἀκρίβειαν, ξηροφαγείτωσαν τὰς δύο ταύτας ἡμέρας, καὶ μᾶλλον, ἐὰν μὴ τὸ Θεὸς Κύριος, ἀλλὰ τὸ Ἀλληλούια ψάλλοιτο. Οἶνον δὲ πινέτωσαν διὰ τὴν ἀσθένειαν, μετὰ τοῦ συνήθους κρασοβολίου. Εἰ δὲ καὶ ἐν αὐταῖς, τετράδι, ψημί, καὶ παρασκευῇ, ἑορτὴ τύχῃ δεσποτικῇ, ἢ καὶ τῆς ὑπεραγίας ⁴⁾ Θεοτόκου, ἐσθίειν καὶ τότε ἰχθύας, εἰ μὴ τις εἴῃ παρ' ἑτέρων παράκλησις, αὐτοῦ τοῦ ἡγουμένου τοῦτο φροντίζοντος. Ἢ δὲ πόσις ἡμῶν ἐν πάσαις ταῖς λιταῖς ἡμέραις ἔσται μετὰ τοῦ μείζονος ἐξαγίου· ὅτε δὲ τῷ προεστῶτι δοῖται, καὶ μᾶλλον ἐν ταῖς ἑορταῖς, τοῖς μνημοσύνοις, διδόνθω καὶ ⁵⁾ (π. 28] [ἢ συνήθως

1) Τετάχαντο. 2) Опущены слова: ἢ ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων, но за то прибавлены: τὰ ὀφειλόμενα 3) ἔστω ἐν τῇ λιτῇ ἡμέρᾳ 4) нѣтъ—ἢ καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. 5) Далѣе въ рукописи патмосской библіотеки у четы-

εὐλογία. Κατὰ δὲ τὸν δεῖπνον τῶν αὐτῶν ἡμερῶν παρατεθήσεται ὑμῖν ἄρτος καὶ λάχανα τὰ κατὰ καιρὸν καὶ ὀπῶραι, ἧ τι ἕτερον, ὃ ῥόξει τῷ προεστῶτι, τὸ δὲ τοι πόμα μετὰ τοῦ μείζονος δοθήσεται ἐξαγίου κατὰ τὸν τύπον.

Κεφ. ιη'. Περὶ τῆς ἐν ταῖς τρισὶ τεσσαρακοσταῖς τροφῆς τῶν μοναχῶν. Ταῦτα μὲν ἐν ταῖς λιταῖς ἡμέραις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν δὲ τοι ταῖς τῶν] ἁγίων νηστειῶν οὐχ οὕτως. Καὶ πρό γε τῶν ἄλλων ἐν τῇ πρώτῃ καὶ μεγίστῃ, ἧς κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν, ἤγουν τὴν δευτέραν τῆς πρώτης ἐβδομάδος μηδ' ἱερουργητέον, μή τε τραπέζης φροντιστέον, ἢ βρώσεως, ταῖς μέντοι ἐξῆς ἡμέραις τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος καὶ τραπέζης ἐπιμελητέον, καὶ βρώσεως μεταληπτέον, ἥτις δὴ ἔσται δι' ὁσπρίων διαβρόχων ὕδατι, καὶ ὠμῶν ἴσως λαχάνων καὶ ὀπωρῶν, τὸ δὲ πόμα οἶνος κρασοβολίου τὸ ἥμισυ ὀλιγοστών γὰρ ὄντων (οδ.) [τῶν φαλλόντων, καὶ τῆς ἀκολουθίας μεγάλης οὔσης, ἐὰν ὕδροποτοῦσιν, οὔτε γεωνότερον δύνανται ἂν φάλλειν, οὔτε μὴν τὴν τῶν γονάτων συνεχῆ κλίσιν εὐμαρεστέραν ποιεῖν, καὶ διὰ τοῦτο χρεῖα μετρίας συγκαταβάσεως, καὶ καὶ παρὰ τὸν ὅρον τῶν θείων κανόνων ἐστί. Ταῦτα δὲ ἄχρι τοῦ σαββάτου· ἐν αὐτῷ γὰρ ἐφητά τινα βρωτέον, καὶ ὁστρακόδεσμα, καὶ δις τῆς ἡμέρας πίνειν τε μετὰ τοῦ συνήθ]ους μεγάλου κρασοβολίου· εἰ δὲ παρὰ τινος τῶν φιλοχρίστων παράκλησις γένοιτο¹⁾, καὶ δι' ἰσχύδων²⁾ ἐστιαθή-σεσθε. Ἡ μὲν δὴ πρώτη ἐβδομάς τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς· οὕτως ὑμῖν ἀνυέσθω τοῖς δὲ σάββασι πᾶσι καὶ ταῖς κυριακαῖς τῆς αὐτῆς ἁγίας νηστείας δύο, ἢ τρία παρατιθέσθω ὑμῖν ἐδέσματα μαγειρευτὰ ματὰ ἐλαίου, διδύσθω δὲ καὶ εἰς πόσιν τὸ σύνηθες μέγα κρασοβόλιον. Τὸ δ' αὐτὸ γινέσθω καὶ τῇ τετράδι τῆς μεσσηστήμου, καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ (π. 29) μεγάλου κανόνος· ταῖς δὲ γε τρίταις κυάμους ἐφθούς, ἐλαίας μαύρας καὶ λοιπὰ τοιαῦτα, ταῖς δὲ πέμπταις δύο ἐδέσματα παρατεθήσονται ὑμῖν μαγειρευτὰ, ἀμφοτέρω ἐλαίου μετέχοντα, τὰς δὲ δευτέρας τετράδας τε καὶ τὰς παρασκευὰς δι' ὁσπρίων διαβρόχων ὕδατι καὶ λαχάνων ὠμῶν, ἔτι τε καρύων καὶ ἰσχύδων καὶ λοιπῶν τοιούτων·

рехъ листовъ, содержащихъ въ себѣ 18 главу и конецъ 17, оторваны верхнія половины, а по сему въ текстѣ образовались недочеты, которые мы восполняемъ по рукописи Халкинской библ. № 85 изъ Типикона монастыря св. Маманта, заключивъ дополненія въ большія скобки. Надписаніе же 18 главы взято нами изъ оглавленія къ настоящему Типикону.

¹⁾ γένηται ²⁾ ἰσχύδων.

τὸ δέ τοι πόμα τὴν πᾶσαν ἐβδομάδα, ἄνευ τοῦ σαββατοκυριάκου, ὀφείλει δίδοσθαι μετὰ τοῦ συνήθους διμοίρου. Εἰ δὲ ἐν τρίτῃ, ἢ πέμπτῃ, ἢ σαββατοκυριάκῳ τύχῃ τὴν μνήμην συνδραμεῖν τῆς εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, ἢ τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ δι' ἰχθύων ἐστιατέον, καὶ οἶνος μεταδοτέον τῷ μείζονι ἑξαγίῳ. Εἰ δὲ τῶν ἁγίων μ'. τὴν μνήμην τύχῃ συνδραμεῖν ἐν ταῖς ῥηθείαις ἡμέραις, δι' ὅστρακοδέρμων ἐστιαθήσεσθε, καὶ ὁ οἶνος διὰ τοῦ μείζονος (οδ.) [ἑξαγίου. Τὰς ἄλλας τοίνυν πάσας ἡμέρας τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς οὐκ ἐξέσται ὑμῖν ἰχθυοφαγεῖν τὸ σύνολον, εἰ μὴ παράκλησις ἴσως πεμφθῇ παρὰ τινος φιλοχρίστου ἐν σαββάτῳ ἢ κυριακῇ. Τῆς ἐορτῆς δὲ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐπιστάσης, λαμπρῶς ἐορταστέον εἰς δύναμιν, καὶ ἰχθύων μεταληπτέον οἰκοθεν] ὀψωνιζομένων, καὶ οἶνον ποτέον διὰ τοῦ μείζονος ἑξαγίου· ἰχθυοφαγήσετε δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ ἁγίᾳ¹⁾ καὶ μεγάλη ἐορτῇ, ὡς εἴρηται, ἂν μὴ τῇ μεγάλῃ καὶ ἁγίᾳ ἐβδομάδι συνδράμῃ· τότε γὰρ τοῖς ὅστρακοδέρμοις χρήσεσθε μόνοις, μᾶλλον δὲ παρακληθήσεσθε διὰ τὴν ἐορτὴν, ἐπεὶ τὰς τρεῖς ἡμέρας ταύτης τῆς ἐβδομάδος, ἡγουν δευτέραν, τρίτην, καὶ τετράδα διάγειν εἰκὸς ὁσπρίοις τισὶ διαβρόχοις, καὶ λαχάνοις ὠμοῖς, καὶ ὀπώραις, ταῖς παρατυχοῦσαις, ἀρκουμένους, καὶ τὸ ἥμισυ δὲ τοῦ χρassoβολίου πίεσθε διὰ τὸν κόπον. (π 30) [Εἰ δὲ καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ τετράδι καὶ τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ, ἢ καὶ αὐτῷ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ, τῇ μὲν τετράδι τῇ μεγάλῃ καὶ τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ ὁσπρίοις τισὶ ἐψητοῖς καὶ λαχάνοις σὺν ἐλαίῳ ἀρκεσθήσεσθε, μεταληπτέον δὲ καὶ οἶνου τῷ μείζονι ἑξαγίῳ, ἐν δὲ τῷ ἁγίῳ σαββάτῳ ἀπέστω πᾶσα μέριμνα περισπασμὸν ἐμποιοῦσα· οὐ γὰρ διὰ τὴν ἐορτὴν καταλύσετε τὴν τοῦ μεγάλου σαββάτου νηστείαν, ὁ μόνον ἀπὸ πάντων νηστεύειν κανονικῶς παρελᾶβομεν, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τηρητέον τὰς τῶν θείων πατέρων διατάξεις. Τῇ τοίνυν ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ, ὅτε μὴ ἐορτάζομεν τὸν Εὐαγγελισμόν, κατὰ τὰς πέμπτας τῶν λοιπῶν ἐβδομάδων τῆς τεσσαρακοστῆς ἢ ἐστίας ἐσται ὑμῖν ἐν τοῖς ἐοδέσμασιν, ὁ δὲ οἶνος τῷ μείζονι ἑξαγίῳ. Τῇ μέντοι ἁγίᾳ παρασκευῇ, εἰ μὴ ἡ προλεχθεῖσα ἐορτὴ συνδράμῃ, οὐδόλως μαγειρευτέον, λαχάνων δὲ τινων ὠμῶν (οδ.) [καὶ ὀπωρῶν μεταληπτέον, καὶ οἶνου τῷ μείζονι ἑξαγίῳ διὰ τὸν ἐκ τῆς ἀγρυπνίας κόπον. Ἐν δὲ τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ σαββάτῳ μόνος διακλυσμὸς γινέσθω κατὰ τὸ ἐπακολουθήσαν ἔθος, ἐν τῇ τραπέζῃ μέντοι εἰσερχομένων διὰ τὸ ἀθόρυβον. κάκεῖσε διακλυσμένων κατὰ τὸν παρακολουθήσαντα τύπον, κἂν τὴν συνήθειαν], κἂν καὶ

¹⁾ НѢТЬ СЛОВЪ: ἁγία καὶ μεγάλη.

ἡ τῆς παναρχάντου Δεσποίνης ἡμῶν καὶ Θεοτόκου ἐορτῇ συνδράμῃ. Τοῦτον μὲν δὴ ¹⁾ τὸν τρόπον, ἡ ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ μ'. δίατα τῶν τροφῶν ὑμῶν ἐχέτω, τῆς περὶ τῶν ἀσθενούντων τροφῆς τῇ διακρίσει τοῦ προσεστώτος ἀνατεθείσης. Ἐν μέντοι τῇ εἰρημένῃ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ μ'. ἄνευ μεγάλης βίας, οὐδόλως ὀφείλουσιν ἐξέρχεσθαι τῆς μονῆς οἱ μοναχοί, εἰ μὴ μόνοι οἱ διακονηταί. Τὰ δὲ τῆς τῶν ἀγίων ἀποστόλων, αὐτίκα διατυπωθήσεται. Μετὰ τὸ τελεσθῆναι τὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν τῶν τε ὥρων καὶ τῆς θείας ἱερουργίας, ὡς τὸ (π. 31) [Συναξάριον διέξεις, καλεῖτω ὑμᾶς ἡ τράπεζα, κατὰ τὸν ἄνωθεν διατεταγμένον τύπον ἐβδόμης ὥρας ἐνισταμένης, ἐν ᾗ κατὰ τὴν τρίτην καὶ πέμπτην δύο, ἡ τρία ἐδέσματα] μαγειρευτὰ συν ἐλαίῳ παρατεθήσονται, καὶ οἶνος πινέσθω διὰ τοῦ μείζονος ἑξαγίου, κατὰ δὲ τὰς δευτέρας, τὰς τετράδας, καὶ τὰς παρασκευάς, ξηροφαγήτωσαν, καὶ οἶνος πινέσθω ²⁾ διὰ τοῦ μείζονος ³⁾ ἑξαγίου. Ἐχέτω δὲ ἐπ' ἀδείας ὁ προσεστὼς ποιεῖν παρακλησεις καὶ συγκαταβάσεις, ὁπόταν ⁴⁾ καὶ βουλευτὸν αὐτῷ, τὰ δὲ σάββατα καὶ τὰς κυριακάς καὶ ἰχθύων μεταληπτέον, οἴκοθεν ὀφωνιζομένων, εἰ μὴ παράκλησις διὰ τινος γένοιτο· καὶ οἶνος δὲ ἐν ἀπάσαις ταῖς ἡμέραις ταύταις, καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς τετράσι καὶ ταῖς παρασκευαῖς διὰ τοῦ μείζονος ⁵⁾ ἑξαγίου. Ἀλλὰ καὶ δεῖπνος ἐν ἀπάσαις πκρατιθέσθω, ἄρτου [καὶ (οδ.) λαγάνων ὠμῶν, καὶ ὀπωρῶν τῶν κατὰ καιρὸν, καὶ οἶνος ὁ διὰ τοῦ μείζονος ἑξαγίου διὰ τὸ καυσῶδες καὶ ξηραντικὸν τοῦ καιροῦ· ἂν δέ τις εἴη παράκλησις καὶ ἐν ἐτέρᾳ ἡμέρᾳ, ἄνευ τετράδος καὶ παρασκευῆς, μεταληπτέον] καὶ τότε ἰχθύων εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ. Καὶ ἡ τῶν ἀγίων ⁶⁾ τοῦ Χριστοῦ γενεθλίων τεσσαρακοστὴ ὁμοία ἔσται τῇ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, ἐν τε ταῖς βρώσεσι καὶ ταῖς πόσεσι· μετὰ τὸ πληρωθῆναι δηλαδὴ τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν, κατὰ τὸ ἄνωθεν ⁷⁾ δηλωθὲν Συναξάριον, ἐνὶ μόνῃ παραλάττουσα ἡ ῥηθεῖσα ἀγία τῶν Χριστοῦ γέννων τεσσαρακοστὴ, τὸ ἅπαρ ἔστιν αἰσθαι· ἐννάτῃ γὰρ ὥρᾳ τὴν ἐστίασιν ὑμῶν παραθήσει, νηστείας ἀγομένης, ὡς εἴρηται, νηστεία δὲ εἴη πάντως ὁπότ' ἂν μὴ Θεὸς Κύριος, ἀλλ' Ἀλληλούϊα φάλλοιτο ἐν τῷ ὄρθρῳ.

Κεφαλ. ιθ'. Περὶ τοῦ ἐσθίειν ἀπαρατηρήτως κατὰ πᾶσαν τὴν πρωτοαπόκρεω ἐβδομάδα τυρόν καὶ ὡς διὰ τὴν τῶν Ἀρτζιβουρίων (π. 32) αἵρεσιν, συνεισέρχεσθαι δὲ καθ' ἐκάστην ἐν τῇ τραπέζῃ τῇ πρώτῃ ⁸⁾ τοὺς γεωρ-

1) οὖν 2) διδόνθω 3) μεγάλου 4) ὁπότε 5) прибавлено: ἔσται 6) нѣтъ — ἀγίων 7) κατὰ τὸ τῆς ἐκκλησίας Συναξάριον 8) нѣтъ — τῇ πρώτῃ τοὺς γεωργοὺς.

γούς, τοὺς κηπουρούς, τοὺς ἀμπελικούς¹⁾ καὶ πάντας²⁾ ἀπλῶς ἄνευ τῶν ἐξ ἔθους παρισταμένων. Ἄλλ', ὅπερ ἡμᾶς μικροῦ³⁾ καὶ πρέδραμεν, ἀναγκαῖον ὄν, καὶ τῆς μυσαρᾶς παραδόσεως τῶν Ἀρτζιβουρίων ἀποδιαιροῦν, καὶ τοῦτο γραφῇ δοτέον· ἐν γὰρ τῇ πρὸ τῆς Ἀπόκρεω ἐβδομάδι τῶν τοιούτων Ἀρτζιβουρίων μὴ ἄλλο τι ἐσθίειν πρὸς λαβόντων⁴⁾ πάρεξ ἄρτου καὶ ὕδατος, ἡμεῖς, ἵνα τῆς τούτων αἰρέσεως ἀποδιηρημένοι τυγχάνωμεν, καὶ τυρὸν καὶ ὠά δι' ὅλης⁵⁾ τῆς ἐβδομάδος ἀνενδοιάστως ἐσθίομεν. Ὡσαύτως καὶ κατὰ τὴν ἐβδομάδα πᾶσαν τῆς τυρινῆς, δι' ἐτέραν αἵρεσιν καὶ τοῦτο παρατηρούμενοι, συνεισέρχονται μέντοι ἐν τῇ πρώτῃ τραπέζῃ καθ' ἑκάστην ἀνυπερθέτως ὀφείλουσι καὶ οἱ γεωργοί⁶⁾, οἷτε τῶν ἀμπελώνων καὶ τῶν κήπων ἐπιμελούμενοι⁷⁾, καὶ οἱ τὴν ἀλιευτικὴν (οδ.) μετερχόμενοι ἀδελφοί, ὡσαύτως καὶ οἱ λοιποὶ πάντες διακονηταί, ἄνευ τῶν ἐξ ἔθους⁸⁾ παρισταμένων, καὶ κοινῶς ἐπαπολαύειν τῶν τοῦ Θεοῦ δωρεῶν· ἵν' οὕτως μὴ ὀνόματι μόνῳ ἢ προσηγορίᾳ τῆς ἀδελφότητος λέγοιτο, ἀλλ' ἔργοις αὐτοῖς τὸ ἐνεργὸν ἀποφύγῃται. Εἴπερ δέ τινες τῶν ἀδελφῶν εἰς διακονίαν σταλέντες, ἢ καὶ εἰς οἰκίαν τινὰ δουλείαν ἀπελθόντες μετὰ εἰδήσεως πατρικῆς, ἐμβραδύνουσιν, εἴτα μετὰ τὸ ἄριστον ἢ καὶ τὸν δεῖπνον τυχὸν ἐπανέλθωσιν, ἀνυστερήτως καὶ τούτοις διδοσθαι χρῶν εἴ τι καὶ τοῖς λοιποῖς ἀδελφοῖς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐν τῇ τραπέζῃ διενεμήθῃ. Παράδοσιν δέ⁹⁾, ὡς μανθάνομεν, ἔχουσιν αἱ μοναί, ἵνα κατὰ τὴν ἀγίαν καὶ σεβάσμιον Κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐν τῷ ἀριστᾷ τοὺς ἀδελφούς ἐν τῇ τραπέζῃ, ἐσθίωσι¹⁰⁾ καὶ σταφυλὰς εὐλογουμένας πρότερον ἐν τῷ ναῷ παρὰ τοῦ τὴν ἐφημερίαν ἔχοντος (π. 33] ἱερέως. Καὶ δὴ τηρεῖσθαι καὶ τὴν τοιαύτην παράδοσιν. Εἴπερ δέ τις τῶν μοναχῶν¹¹⁾ φοραθεῖν πρὸ τῆς τοιαύτης ἑορτῆς ἀπογευσάμενος σταφυλῶν, τῆς παρακλῆς ἐντεῦθεν ἔξει τὸ ἐπιτίμιον, καὶ οὐ μεθέξει τούτων τὸ συνόλον ἄχρι τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ· τῷ αὐτῷ δὲ ὑποπесεῖται ἐπιτιμῷ καὶ εἴ τις τῶν τοὺς ἀμπελῶνας ἐργαζομένων ἀδελφῶν τὴν τοιαύτην ἀθετήσῃ ἐντολήν. Ἐπὶ μέντοι τῆς τραπέζης δίς, εἴ τε καὶ τρίς τῆς ἐβδομάδος μετὰ τὴν ἑορτήν, αἱ σταφυλαὶ προτεθήσονται ἄχρι τῶν τοῦ τρυγητοῦ

1) ἀμπελουργούς 2) ἅπαντας 3) прибавлено: δεῖν 4) нѣтъ этого слова 5) δι' ὅλης ταύτης 6) οἱ γεωργοί—нѣтъ 7) прибавлено: συνάδελφοι ἡμῶν, καὶ πάντες οἱ λοιποὶ διακονηταί 8) ἐξ ἔθους—нѣтъ 9) прибавлено: ἔχομεν, ἵνα κατὰ τὴν ἀγίαν καὶ σεβασμίαν Κοίμησιν 10) ἐσθίειν 11) τῶν ἀδελφῶν.

καιρῶν, ἐπὶ δέ γε τῶν σύκων, καὶ τῶν πεπωνίων, καὶ τῶν λοιπῶν ὀπωρῶν¹⁾), καὶ καθ' ἑκάστην σχεδόν, εἰ ἔχουσι, μεταλήφονται.

Κεφαλ. κ'. Περὶ τοῦ μὴ λαθροφαγεῖν τοῦ μοναχοῦς, καὶ περὶ ἀκτησίας. Ἀλλὰ καὶ περὶ ἀποχῆς λαθραίας βρώσεώς τε καὶ πόσεως εἰσηγοῦμαι²⁾ ὑμῖν, καὶ φεύγετε ταύτην ὁπόση δύναμις, ἐκεῖνο διὰ παντὸς φέροντες κατὰ νοῦν, (οδ.) ὅτι καὶ κατ' ἀρχὰς βρώσις ἡμᾶς ὑπήγαγε τῷ θανάτῳ παρήκοος, καὶ τῆς ἐν παραδείσῳ διαγωγῆς ἀπεστέρησε, τοῦ πονηροῦ καὶ ἀρχεκάκου δαίμονος αὐτὴν εἰσηγησαμένου, ὅστις ἐξ ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν οὐ παύεται τοῖς τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον ἀναδεξαμένοις, ὡς ἀρχαῖον ὄπλον, τὴν λαθραίαν καὶ ἀπηγορευμένην γεῦσιν βρωτοῦ τινος ἢ ποτοῦ προβαλλόμενος, καὶ μὴ μόνον προβαλλόμενος, ἀλλὰ καὶ σονηγορῶν τῇ λαθραίᾳ γεύσει, καὶ κατὰ φύσιν εἶναι τὸ πρᾶγμα λέγων καὶ ἀναιτίαν. Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί³⁾ καὶ πατέρες μου, μὴ ἀγνοήσητε αὐτοῦ τὰ νοήματα, πρὸς τὸ τέλος ἀφορῶντες τῆς συμβουλῆς, ὅτι παράβασις ἐστὶν ἐντολῆς· ἵνα γοῦν τὴν τοιαύτην παγίδα τοῦ πονηροῦ εὐχερῶς ὑπερβαίνητε, ἀκτησίαν ὑμῖν ἐπιτάττομεν, τὰ μέγιστα συμβάλλεσθαι δυναμένην, ἣν φυλάττοντες, ἀμογητὴ⁴⁾ τὸν τῆς λαθροφαγίας διαδράσετε κίνδυνον· ὁ γὰρ ἔχων μηδὲν τινος ἂν γεύσοιτο; Ἀκτησίαν οὖν ἀσκήσατε οὐκ ἐν πράγμασι μόνον ἀνηνύτοις καὶ περιττοῖς, (π. 34) ἀλλὰ καὶ ἐν βρώμασί τε καὶ πόμασιν ἄχρι καὶ τοῦ ἐλαχίστου· διὰ γοῦν τοῦτο καὶ τῷ προεστῶτι εἰσηγοῦμεθα εἰς τὰς κέλλας ὑμῶν εἰσέρχεσθαι, ὅπταν καὶ βουλευτὸν αὐτῷ, καὶ διερευνᾶν αὐτούς, καὶ μηδὲν πλέον ἔχειν ἢ τῶν παρὰ τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος συγχωρουμένων.

Κεφαλ. κα'. Περὶ τοῦ μὴ ἀπολιμπάνεσθαι τινὰ χωρὶς σωματικῆς ἀρρώστιας, ἢ ἐτέρας εὐλόγου αἰτίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας. Πρὸ πάντων⁵⁾ δὲ παρακαλῶ ὑμᾶς, τοὺς πνευματικούς μου πατέρας καὶ ἀδελφούς, ὥστε μὴ τινὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας ἀπολιμπάνεσθαι, ἢ ἐν ταῖς ἡμεριναῖς καὶ νυκτεριναῖς δοξολογίαις, ἢ ἐν ταῖς συνήθως τελουμέναις ἀγρυπνίαις, ὡς, εἴπερ τις κατὰ ῥαθυμίαν καὶ ἀμέλειαν ἀπολειφθεῖη, καὶ μὴ δι' ἀσθένειαν, ἢ καὶ συγγνώμην οἷδεν ἐφέλκεσθαι, ἴστω ὁ τοιοῦτος, ὡς, εἴ γε μετὰ πρῶτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην παραίνεσιν ἐπιμένει τῇ ῥαθυμίᾳ αὐτοῦ, ἐνδικον ἐντεῦθεν ἔξει (οδ.) τὸ ἐπιτίμιον, τὴν ξηροφαγίαν αὐτὴν καὶ τὸ ὑδροποτεῖν καθ' ἣν ἡμέραν ὑπ' αὐτοῦ τοῦτο πλημμεληθείη. Οἱ μέντοι

¹⁾ ΗΉΤΒ—καὶ τῶν λοιπῶν ὀπωρῶν. ²⁾ εἰσηγοῦμεθα ³⁾ ΗΉΤΒ—ἀδελφοί καὶ πατέρες μου. ⁴⁾ ΗΉΤΒ ⁵⁾ Ἀλλὰ πρὸ πάντων.

διακονίαις ἴσως τισὶν ἀσχολούμενοι, ἢ σωματικαῖς ἀρρώστιάις, ὡς εἴρηται, προσπαλαίοντες, τῷ τοιούτῳ δεσμῷ οὐχ' ὑποβλήθησονται· ταῖς γὰρ ἀσθενείαις τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῖς κόποις συγκαταβαίνειν χρεών.

Κεφάλ. κβ'. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἀποχείρεσθαι τοὺς προσερχομένους, καὶ μετὰ πόσον καιρόν. Ῥητέον δὲ λοιπὸν καὶ περὶ τῶν προσερχομένων τῇ μονῇ ἐπὶ τὸ ἀποκαρῆναι πλατύτερον, εἴγε οἵτινες εἶεν περιφανεῖς, ἢ τῶν ἀνέκαθεν γνωρίμων, καὶ σχεδὸν γνωσκότων τὴν τῆς μονῆς διαγωγὴν καὶ κατάστασιν, ἀποχειρέσθωσαν διὰ ἑξαμηνιαίου καιροῦ, ἀξιοῦντες καὶ αὐτοὶ ταῦτο ἴσως καὶ ἀποδεχόμενοι. Εἰ δὲ τῶν τυχόντων εἰσὶν, ἢ ἄγνωστοι, μετὰ παρέλευσιν ἑπτὰ ἡμερῶν τῆς ἐν τῇ μονῇ τούτων ἀφίξεως, ἐνδυσέσθωσαν τὰ ῥάκη, (π. 35] καὶ τὰς μοναχικὰς περικεφαλαίας περιβεβλίσθωσαν, ἐπιταττέσθωσαν δὲ καὶ τὰς καταλλήλους διακονίας, καὶ ἐπιτηρεῖσθωσαν εἰ μεθ' ὑπομονῆς καὶ προθυμίας καὶ ταπεινώσεως ἐκτελοῖεν ταύτας. Ἄν μέντοι οὕτως ἔχοντες διακαρτεροῖεν ἄχρι διχρονιαίου καιροῦ, τηνικαῦτα καὶ τὸν ἀρῥαβῶνα τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος, ἥτοι τὸν μανδῦαν περιβαλλέσθωσαν· εἰ δ' ὀκλάσαντες τυχὸν φανεῖεν γογγύζοντές τε καὶ καταρῥαθυμοῦντες τῶν ἐντεταλμένων, τῷ προσεστώτι περὶ τούτων μελήσει. Τοὺς τοίνυν εἰσδεχθῆναι κριθέντας οὐκ ἀναγκαστέον περὶ ἀποταχῆς τε καὶ προσενέξεως, εἰ δ' ἴσως αὐτός τε ἔκων ὁ ἀποκαρησόμενος τῷ Θεῷ καὶ τῇ παναχράντῳ¹⁾ αὐτοῦ Μητρὶ προσενεγκεῖν τι αἰροῖτο, δεκτέον τοῦτο, ὡς ἄνωθεν ἔφημεν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν τῶν ἀποχειρομένων ἐν τῇ μονῇ, φροντιστέον δὲ καὶ τῶν ἀπὸ ξένης (οδ.) ἐρχομένων ἐπὶ τὸ βαλεῖν ἀρχὴν ἐν αὐτῇ. Ὁ τοίνυν εἰσδεχθῆναι κριθεὶς τῇ μονῇ μοναστῆς ὁκτῶ καὶ μόνας ἡμέρας διαγέτω ἐν ταύτῃ πρὸς θεὸν τῆς αὐτῆς καταστάσεως, καὶ εἴγε δὴ ἀρεσθῇ, γινέσθω μὲν παρ' αὐτοῦ ἐξαγορεία τῷ προσεστώτι, εἴτα, τελουμένου Τρισαγίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὑποκλινῇ μὲν οὗτος αὐτῷ διδότη²⁾ τὴν ἰδίαν κεφαλὴν καὶ ἀπερικάλυπτον, αὐτός δὲ τῷ τιμίῳ ταύτῃ σφραγίζων σταυρῷ, οὕτω πῶς³⁾ εὐλαβῶς λεγέτω· Ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος, ἀδελφέ, δι' εὐχῶν τῶν⁴⁾ πτερόντων ἡμῶν, δόξη σοι δύναιεν καὶ ἰσχὺν καλῶς τετελεχέναι καὶ θεαρέστως ἦν ἔβαλας ἀρχὴν, εἰς οἰκοδομὴν καὶ σωτηρίαν τῆς σῆς ψυχῆς. Ἐπειτα τὸν ἐν Κυρίῳ δότη αὐτῷ ἀσπασμον, καὶ καθ' ἑξῆς ὁμοίως οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Οὗτος δὲ ποιείτω μετάνοιαν τοῖς ἀδελφοῖς λέγων· Εὐξασθέ μοι, πατέρες καὶ ἀδελφοί, ἵνα μοι δώσῃ (π. 36] ὁ Θεὸς ὑπομονήν. Καὶ τῶν ἀδελφῶν ἀποκρινομέ-

¹⁾ Καὶ τῷ ἁγίῳ ²⁾ δίδωσι ³⁾ οὕτωςί πως ⁴⁾ прибавлено: ἁγίων.

νων· Ὁ Θεὸς δώῃ σοι, ἀδελφέ, ὑπομονὴν ἐν παντί ἔργῳ ἀγαθῷ, συγκαταλεγέσθω τῇ ἀδελφότητι. Ἄλλως γὰρ οὐ συναριθμηθήσεται τις τοῖς τῆς καθ' ἡμᾶς μονῆς ἀδελφοῖς, εἰ μὴ ¹⁾ ἡ παροῦσα ἀκολουθία προβῇ.

Κεφαλ. κγ'. Παραίνεσις περὶ τοῦ πάντας τοὺς διακονητάς ὁλοσχερῶς ἀντέχεσθαι τῶν διακονιῶν αὐτῶν, καὶ μὴ κατὰ τι καταφρονεῖν αὐτῶν. Παρακαλῶ οὖν ἅπαντας τοὺς τῆς μονῆς διακονητάς, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἄχρι καὶ τοῦ ἐσχάτου, ὁλοψύχως τῶν διακονιῶν αὐτῶν ἔχεσθαι, ὡς οὐ μικρὰν ἐντεῦθεν ἐλπίζοντας ἔχειν τὴν ἀντάμειψιν, ὣν τοῖς μὲν ἀγραμμάτοις ἀρκέσει πάντως πρὸς ἀπολογίαν καὶ Θεῷ καὶ ἡμῖν ἡ περὶ τὴν διακονίαν προσοχὴ τε καὶ ἐπιμέλεια, τοὺς δὲ γε εἰδότας γράμματα, καὶ κωλυομένους ²⁾ ἴσως διὰ τὸ τῆς διακονίας πολυάσχολον τὴν ἐν ταῖς (οδ.) εὐχαῖς αὐτῶν ἀκολουθίαν ἐκτελεῖν, καὶ συνεῖναι τοῖς ἀδελφοῖς κατὰ τὰς συνάξεις, παραινοῦμεν μὴ ὀλιγωρεῖν ἢ ἀπογινώσκειν, ὡς δὴ τὴν ἐαυτῶν ἀπολωλεκότας ὠφέλειαν, ἀλλ' εὐθύμως τε μᾶλλον ἔχειν καὶ χαρμωδύνως, ὅτι ἐνίσχυσεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς τοῖς ἀδελφοῖς κατὰ μίμησιν ἐκείνου διακονῆσαι, ὅς ἐφη ³⁾· „Οὐκ ἤλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ θεῖναι τὴν ψυχὴν μου λύτρον ἀντὶ πολλῶν“. Ὁράτε, φίλοι μου ⁴⁾, οἷον αὐτοὶ ἔργον ἀποπληροῦτε; Ὁράτε τίνα μιμεῖσθε; Βλέπετε, ὅτι τὸ κεφάλαιον παντός ἀγαθοῦ, τὴν ἀγάπην, μετέρχεσθε; Τί οὖν λυπεῖσθε καὶ κατηφιᾶτε τῆς συνάξεως ἀπαλειπόμενοι; Οὐκ ἐννοεῖτε, ὅτι τὰς ἐαυτῶν ψυχὰς τίθεσθε ἀντὶ πολλῶν, ὡς ὁ ἐμὸς Δεσπότης Χριστός, ἵνα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀναπαύσῃ; Χαίρειν μὲν οὖν ὑμᾶς δεῖ καὶ σκιρτᾶν, ὅτι, ὃ μόλις δύναντ' ἂν κατορθῶσαι σὶ τῇ εὐχῇ προσανέχοντες, ἔργῳ ἀποπληροῦτε (π. 37) καθ' ἐκάστην αὐτοί, „μακάριοι οὖν ἐστὲ τῆς ἐντεῦθεν ἀπασχολίας καὶ ζηλωτοί“. καλὴ μὲν γὰρ καὶ ἡ εὐχή, καὶ σφόδρα καλὴ, Θεῷ προσομιλεῖν ἡμᾶς ποιοῦσα, καὶ ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανοὺς ἀΐρουσα, κρείσσων δὲ ἅρα καὶ μεῖζων πολλῶ πλέον ἀγάπη· ἐκείνη μὲν γὰρ μέρος ἀρετῆς, καὶ τοῦ ὅλου σώματος τῆς θεοποιῶς τελειότητος ἀπότμημά τι καὶ μόνιον, ἡ δὲ ἀγάπη κεφαλὴ καὶ ἀπαρτισμός. Καὶ γὰρ καὶ τὴν ὑψοποιὸν ταπεινώσιν συνεζευγμένην ἐαυτῇ δείκνυσιν, καὶ τὴν ἐλεημοσύνην, καὶ τὴν φιλάνθρωπίαν, δι' ἃ καὶ μᾶλλον ὁ Θεὸς γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ δι' ὧν ὁ ἄνθρωπος Θεὸς ἀποδείκνυται· ἵνα τί γοῦν τὸν θησαυρὸν τούτων πάντων ἀφέντες τῶν ἀγαθῶν καὶ τὴν κεφαλὴν, ἐπὶ τὰ κάτω τρέχετε; Δέον τὴν κεφαλὴν οὕτω φθάσκοντας εὐπετῶς κατέχειν τε

¹⁾ Конецъ служебной: Εἰ μὴ σὺν τῇ ἐξαγορεΐᾳ καὶ ἡ παροῦσα ἀκολουθία ἀπαρallάxτως προβῇ ²⁾ κωλυομένους δὲ ³⁾ φησὶν ⁴⁾ ἀδελφοί μου.

Κεφ. κδ'. Περὶ τῆς εἰς τὸν προεστῶτα αἰδοῦς καὶ ὑποχωρήσεως, ἥτοι ὑποπτώσεως. Ὅτε δὲ μέλλῃ τις, ἀναγκὰς γὰρ καὶ ταῦτα τοῖς ἐν κοινοβίῳ ζῶσι τὰ παραγγέλματα, τῆς μονῆς ὅλως ἐξιέναι, ἢ διακονίας τινός· χάριν, ἢ δι' οἰκείας ἕνεκεν χρείας, μὴ πρότερον τῆς μονῆς ἐξιέτω, πρὶν ἂν εὐχὴν λάβῃ παρὰ τοῦ καθηγουμένου. Ὡσαύτως μήτε εἰς λουτρὸν ἀπιέτω χωρὶς μετανοίας, μήτε μὴν τὰς τρίχας ἀποκαιρέσθω, ἢ φλεβοτομείσθω. Καὶ ὁ μέλλων δὲ σημάναι, καὶ οἱ λαχόντες ἱερουργῆσαι, καὶ οἱ ψάλλται, καὶ οἱ κανονάρχαι, καὶ πάντες ἀπλῶς, πρὸ (π. 38] τοῦ ἔργου εὐχὴν παρ' αὐτοῦ λαμβανέτωσαν· δεῖ γὰρ τὸν πειθαρχεῖν τοῖς ἀποστολικοῖς βουλόμενον διατάγμασι μηδὲν τι τὸ σύνολον ἄνευ τοῦ καθηγουμένου πράττειν, ἀλλ' ἐν πᾶσι ταῖς ἐκείνου ἐπεσθαὶ προσταγαῖς· μᾶλλον μὲν οὖν καὶ τὴν προσήκουσαν ἀπονέμειν τιμὴν, ὥς μηδέποτε τοῦτον παρατρέχειν ἀπροσκύνητον, καὶ καθ' ὁδὸν τοῦτον²⁾ συναντήσοι, καὶ ἀν' ἀπροσέκτοντα θεάσοιτο, καὶ ἀν' ἀπροσκληθῆ παρ' αὐτοῦ, ἢ καὶ οἴκοθεν αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀπέλθοι ἐρωτήσεως χρείας τινός. ἀπροσκύνησιν βαθεῖαν πρότερον ποιεῖτω, καὶ οὕτως συνδεσμῶν τὰς χεῖρας ἱστιάσθω³⁾).

1) διεκπεσεῖν 2) τοῦτω 3) прибавка: Τῷ αὐτῷ δὲ καὶ ἑκαστον ἑκάστῳ προσήκει σέβας ἀπονέμειν, εἰρήνης οὐρας πανταχοῦ καὶ ὁμονοίας, τὰ πρὸς ἀλλήλους βραβευούσης 4) τοῦ ἁγίου Μάμαντος; 5) μοναγῶν.

πολιτείαν, καὶ εἰς ὑποταγὴν ἐκδίδοσθαι, ἀρνησαμένους τὸ ἴδιον θέλημα τοὺς ἄρτι τὸν πολυχύμονα φυγόντας κόσμον, καὶ προσπεφευγότες τῷ τοῦ μονήρους βίου ἀκυμάντῳ λιμένι· ἅτε δεομένους κυβερνήτου καὶ ὁδηγοῦ, ὥς τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα τυφλὸν περιφέροντας, καὶ μὴ οἷους τε ὄντας ἑαυτοὺς ἐπαρκεῖν διὰ τὴν τοῦ καλοῦ ἄγνοιαν. Τούτοις οὖν πειθόμενοι, βουλόμεθα ἐν κοινοβιακῇ διαγωγῇ τε καὶ καταστάσει τοὺς ἐν τῇ ὑφ' ἡμᾶς ¹⁾ σεβασμῖα μονῇ τῆς ὑπεραγίας μου (π. 39] Θεοτόκου μοναχοὺς διαζῆν, καὶ τὸν τῆς τοιαύτης πολιτείας κανόνα ἔσαι· κύριον εἶναι παρ' αὐτῇ, ἀναλλοίωτόν τε καὶ ἀπαράθραυστον, κατὰ μηδένα τρόπον παρχαραττόμενον ἢ ἀλλοιούμενον δι' ἡντιναοῦν αἰτίαν, ἢ πρόφασιν, μὴ διὰ πλοῦτον, μὴ διὰ πενίαν, μὴ δι' ἀφορίαν, ἢ εὐφορίαν, μὴ δι' ἄλλην ὅποιαν οὖν εὐλογοφανῆ αἰτίαν, ἢ ἀφορμὴν, ἀλλὰ πάντῃ τε καὶ πάντως τὴν κοινοβιακὴν φυλάττεσθαι διαγωγὴν καὶ κατάστασιν μέχρι παντός ἀπαράθραυστον, καὶ εἰς δύο μοναχῶν διάρκειαν, ὅπερ ἀπεύχομαι, περιστῆναι συμβῇ τὴν ὅλην πρόσδοτον τῆς μονῆς. Καὶ μὲν τις τῶν ἡγουμένων ἐναντίον βουλευθεῖη, τοὺς μοναχοὺς ἀντιλέγειν· εἰ δ' οἱ μοναχοί, τὸν ἡγούμενον ἀντιπίπτειν· εἰ δὲ καὶ πάντες συμφωνήσαιεν, τὸν τῆς μονῆς ἀντιλαμβάνόμενον τὰ παρ' ἡμῶν τετυπωμένα διεκδικεῖν· εἰ δὲ καὶ (οβ.] οὗτος ἐκείνοις συναπαχθείη, ἄδειαν ἐκχωροῦμεν παντὶ τῷ βουλομένῳ ὑπὲρ εὐσεβοῦς ἀγωνίζεσθαι πράγματος, καὶ δικαστηρίῳ προσιέναι δι' αὐτὸ τὸ καλόν, καὶ τὸν ὑπὲρ τούτου μισθόν, καὶ τὰ παρ' ἡμῶν διηγορευμένα ζητεῖν ἔχειν τὸ ἐνεργόν, καὶ τοὺς πρωταιτίους τῆς τοῦ κοινοβιακῶς ζῆν καταλύσεως ἐξωθεῖν τῆς μονῆς, καὶ μὴ νόμιζεῖν μικρόν εἶναι τοῦτο κατόρθωμα, ἀλλὰ πάνυ μέγα τε καὶ σωτήριον.

Κεφ. κς'. Περὶ τοῦ μὴ εἶναι κελλιώτας ἐν μονῇ, ἢ κατὰ πεμπτούς. Κελλιώτας δέ, ἢ κατὰ πεμπτούς, ὅπως ἐντὸς τῆς πρωτοτύπου ²⁾ μονῆς τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου εἶναι οὐ βούλομαι ³⁾· τελείως γὰρ τοῦτο ἀπαγορεύω. Ἀλλὰ καὶ τοὺς οὖν κελλιωτικῶς διαζῶντας ἐν τῷ κατὰ τὴν βασιλεύουσαν μετοχίῳ αὐτῆς, καὶ αὐτοὺς βούλομαι πρὸς τὴν κοινοβιακὴν μεταμειψθῆναι διαγωγὴν διὰ πολλὰ τὰ συντείνοντα. (π. 40] Εἰ δέ τις, ἐκ τοῦ ὑψηλοτέρου βίου ὧν, θελήσει προσελθεῖν τῇ μονῇ, καὶ ἐν αὐτῇ τὴν κοσμικὴν ἀποθέσθαι τρίχα, ἢ ἴσως

¹⁾ Καθ' ἡμᾶς μονῇ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος. ²⁾ ИѢТЬ СЛОВѢ: πρωτοτύπου ἢ τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου. ³⁾ βουλόμεθα, ἀλλὰ τελείως γὰρ τοῦτο ἀπαγορεύομεν. Εἰ δέ τις ἐκ τοῦ ὑψηλοτέρου βίου ὧν κ. τ. λ.

καὶ ἀποκεκαρμένος ὢν εἰσελθόν, ἐκ δὲ τῆς ἀβροτέρας διαίτης ἐπὶ τὴν σκληροτέραν μεταπεσεῖν αἰφνυδὸν μὴ δύναιτο, ἀλλ' ὑπουργοῦ δέοιτο ἴσως, καὶ τινος μικρᾶς ἀλλοιώσεως καὶ συγκαταβάσεως, ὥστε μῆτε τὴν τοῦ κοινοβίου κατάστασιν παρχλύεσθαι εἰς τὸ παντελές, μὴ τε μὴν τὸν ἐρχόμενον ἀποπέμπεσθαι, ἐξέσται τῷ καθηγουμένῳ, εἰ βουλευθεῖη, συγκαταβαίνειν τῷ προσερχομένῳ, καὶ συγχωρεῖν τούτῳ ἔχειν τε ὑπουργόν, μοναχὸν¹⁾ καὶ αὐτὸν τυγχάνοντα, καὶ παρηγορίαν, οἶαν ἡ αὐτοῦ συνίδου ἀγχίνοια, καὶ μᾶλλον εἰ ὁ προσερχόμενος εἰς ὠφέλειαν ἀφορᾷ τῆς μονῆς, ἢ ἀπὸ ἀξιολογότητος, ἢ ἀπὸ προσενέξεως, ἢ καὶ ἀπὸ τῶν ἀμφοτέρων. Κοινοβιακὴν μέντοι καὶ οὗτοι ἔχειν ὀφείλουσιν τὴν διαγωγὴν· (οδ.] κελλιώτου γὰρ κλησιν οὐδ' ὅπως οὖν βουλόμεθα ἐν τῇ μονῇ ὀνομάζεσθαι²⁾), καὶ περιφανοὺς τις εἴη τύχης, καὶ περιουσίας εὐποροίη πολλῆς, καὶ τευθεν προσαγωγὴν τινα θαυσιλῆ τε καὶ περιττὴν προσφέρει, ἢ ἐπαγγέλλεται ὑπὲρ τοῦ ῥητά τινα κομίζεσθαι σιτηρέσια ἐξωθεν τῆς μονῆς· ἀποτρόπαιον γὰρ ἐστὶ τοῦτο τῶν πατρικῶν διατάξεων, καὶ τοῦ ἡμετέρου βουλήματος, καταπεμπτόν δὲ εἰς ἐλευθέραν μονήν, καὶ μόνῃ τῇ κραταίᾳ χειρὶ τοῦ Κυρίου δεσποζομένην³⁾), καὶ τῆς αὐτὸν ἀρρήτως καὶ ὑπὲρ λόγον κυρσάσῃ παναμώμου Μητροῦ, ἀγίας Παρθένου καὶ Θεομήτορος, ὡς τὸ προσὸν αὐτῇ ἀρράγες πατριαρχικὸν ὑπόμνημα, τὸ καὶ διὰ τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς ἐπιβεβαιωθὲν παριστᾷ. Τίς παραπέμψει; Μηδεὶς τοίνυν τοῦτο βουλευθεῖη ποτέ, μὴ τοῦτο φρονήσῃ κακῶς, ὥστε παραβῆναι τοὺς τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς ἐγγράφους ὁρισμούς, (π. 41] εἰ μὴ βούληται πάντως προδήλως ἑαυτῷ ἐκπολεμῶσαι τὸν κραταῖον ἐν πολέμοις Θεόν.

Κεφ. αλ. κζ'. Περὶ τοῦ μὴ εἰσερχεσθαι γυναῖκας ἐν τῇ μονῇ, ἢ κοσμικοὺς οἰκεῖν ἐνδον αὐτῆς. Καὶ τοῦτο⁴⁾ δὲ τῶν ἀναγκαιῶν ἐστὶ, τὸ γυναιξὶν ἄβαστον εἶναι καθάπαξ τὴν μονήν, εἰ μὴ ποὺ σπανίως ταφῆς ἕνεκεν, ἢ μνημοσύνων τῶν καθ' αἶμα προσωκειωμένων⁵⁾ αὐταῖς· καὶ αὗται δὲ ἅμα τῷ ἐκτελέσαι τὴν τε κηδεῖαν, ἢ καὶ τὰ ἐτή-

1) Нѣтъ — μοναχὸν καὶ αὐτὸν τυγχάνοντα 2) приобавлено: ἀλλ' οὔτε ἐξωμνύται³⁾ καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ τιμωμένου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος, ὡς τὰ προσόντα αὐτῇ ἀρράγεστα ἐγγράφα περιστώσι, τίς παραπέμψει; Μηδεὶς τοίνυν τοῦτο βουλευθεῖη κ. τ. λ. 4) κατὰ τοῦτο 5) иное изложение: τῷ μακαρίτῃ ἐκείνῳ αὐθέντῃ ἡμῶν καὶ νέῳ δομήτορι, ἢ καὶ ἐτέρων τινῶν μεγιστάνων ἴσως μετὰ ταῦτα ταφησομένων καὶ αὗται δὲ ἅμα τῷ ἐκτελέσαι τὰ εἰς μνήμην τοῦ τελευταίου, εὐθὺς τῆς μονῆς ἐκχωρήσουσι διὰ τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Εἰσιέτωσαν μέντοι καὶ χάριν προσκυνήσεως δοῦναι βίῳ καὶ ἀρετῇ, εὐγενείᾳ τε καὶ περιφανείᾳ διαβόητοι, σπανίως δὲ ἄγαν καὶ ἐπι-

σια μνημόσυνα τοῦ ταφέντος, εὐθὺς τῆς μονῆς ἐκχωρήσουσι διὰ τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἀλλ' οὔτε μὴν τὰς τῆς πασχαλίας ἡμέρας, οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἑορταῖς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἰ μὴ μόνον τῆς Κοιμήσεως, καὶ τοῦτο χάριν προσκυνήσεως. Ἀλλ' οὐδὲ τινας ὅλως τῶν κοσμικῶν ἔνδον τὰς οἰκήσεις ἔχειν αἰρούμεθα, [ἀλλὰ τοῖς ἀσκουμένοις μόνοις, ὡς τινα θεοφύτευτον παράδεισον, τὸν ἔσω τῆς μονῆς (οἰκ.) ἀποκληροῦσθαι ἄχωρον, τῷ μὴ τινα ἐκεῖθεν αἰτίαν εὑρεσθαι σκανδάλου.

Κεφ. κη'. Περὶ ἐνδυμενίας τῶν μοναχῶν, καὶ περὶ βαλανικοῦ καὶ σαπωνίου. Περὶ γε μὴν ἐνδυμενίας καὶ ὑποδήσεως καὶ παντοίας ἄλλης σωματικῆς περιβολῆς τῶν μοναχῶν ἐβουλόμην¹⁾ διδῶσθαι ἐκάστῳ εἴ τινας χρεῖαν ἐκέκτητο, κατὰ τὴν ἑκπαλαι παρηκολογηκυῖαν κοινοβιακὴν ἀκολουθίαν τε καὶ κατάστασιν. Ἐπεὶ δὲ ταῖς τοιαύταις διδόσεσιν ἕρις ὡς τὰ πολλὰ ἐπακολουθεῖ, καὶ τῶν ἐργωδεστάτων ἐστὶν ἐκάστου ἀρέσκειαν καὶ θέλημα ἐκπληροῦν, κρεῖττον ἡγησάμην²⁾ διὰ νομισμάτων τὰ τῆς ἐνδυμενίας ἐκάστῳ τῶν ἀδελφῶν ἀναπληροῦσθαι, καὶν τούτῳ τὰς ἕρεις καὶ τοὺς γογγυσμοὺς καταπαύοντες. Δοθήσονται τοίνυν ἐκάστῳ τῶν ἀδελφῶν, ἀπὸ τε τῶν προκρίτων καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, τοῖς (π. 42) πᾶσιν ἐπίσης ἄνευ τῶν μὴ κοπιόντων γερόντων· οὗτοι γὰρ τῇ διακρίσει τοῦ προεστῶτος προκεῖσθαι ὀφείλουσι³⁾· καθ' ἕκαστον ἐξάμηνον ἀνὰ νομίσματος ἐνὸς (καὶ) ἡμισυ διὰ πάντων ἄνευ τῶν μνημοσύνων· ἐπέκεινα δὲ τούτων ὀφείλουσι διδῶσθαι ἐκάστῳ ἐνιαυτῷ τοῖς διακονηταῖς ἀνὰ προσέργιον χονδρὸν ἓν, ἐν οἷς συντάττεσθαι ὀφείλουσι καὶ οἱ τὴν⁴⁾ γεωργικὴν καὶ τὴν ἀλιευτικὴν μετερχόμενοι ἐκάστῳ

τετηρημένως, καὶ εἰ δυνατόν ἀνοητί, ἵνα οὕτως ἔχοιμεν τό τε εὐλαβὲς ἐπ' αὐταῖς συντηρεῖν, καὶ τὸ ἀβλαβὲς ἑαυτοῖς περιφυλάττειν. Ταῖς δὲ ἄλλαις πάσαις ἄβρατος ἔσται παντάπασιν ἡ μονή, καὶν πρόδηλοι συγγενεῖς ὡς τοῦ τε καθηγουμένου, ἢ καὶ τινος τῶν μοναχῶν. Ἀλλ' οὔτε μὴν τὰς τῆς πασχαλίας ἡμέρας, οὔτε ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου ταύταις ἢ ἐν τῇ μονῇ εἰσοδὸς παραχωρηθήσεται. Ἀλλ' οὐδὲ τινας ὅλως τῶν κοσμικῶν κ. τ. λ.

1) ἐβουλόμεθα 2) ἡγησάμεθα 3) Вставка: Νῦν μὲν ἀνὰ νομίσματα ὑπέρπυρα δύο, καὶ ἀνὰ τρικέφαλα παλαιὰ δύο, ἡγουν κατὰ μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ σεπτεμβρίου ἀνὰ νόμισμα ὑπέρπυρον ἓν, καὶ ἀνὰ τρικέφαλον ἓν, κατὰ δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ μαρτίου ἀνὰ ὁμοίως. Εἰ δὲ γε τοῦ καιροῦ προϊόντος εἰς ἐπίδοσιν ἔλθοι τὸ μοναστήριον, ὡς ἐλπίζω καὶ εὐχομαι, καὶ ἀνὰ τρία ὑπέρπυρα τὸν ὅλον βουλόμεθα ἐνιαυτὸν τούτοις διδῶσθαι, ἐπέκεινα δὲ τούτων ὀφείλουσι παρέχεσθαι ἐκάστῳ ἐνιαυτῷ τοῖς διακονηταῖς κ. τ. λ. 4) Иное мзложение: οἱ τὴν ἀμπελουργικὴν μετερχόμενοι

δὲ μὴνί, ἵνα δίδωται τοῖς πᾶσι χάριν λουτροῦ ἐνὸς ὑπὲρ τε σαπωνίου καὶ βαλανικοῦ ποσὸν τὸ ἀρχοῦν.

Κεφαλ. κθ'. Περὶ ἐξαγορεύσεως τῶν μύναχων, καὶ περὶ τοῦ πάντας ἔχειν πατέρα πνευματικὸν τὸν ἡγούμενον. Ὁ μὲν κοινὸς ἡμῶν ἐχθρὸς καὶ πολέμιος, ὅστις, κατὰ τὸν μέγαν ἀπόστολον, περιέρχεται, ὡς λέων, ζητῶν τίνα καταπίη, γινώσκων, ὅτι περ ἐκ μέσου τοῦ αὐτοῦ φάρυγγος ἀφαρπάξει τοὺς καταποθῆναι μέλλοντας ἢ ἐξομολόγησι, πάσας αὐτοῦ κινεῖ τὰς μεθοδείας καὶ μηχανάς, ὥστε γυμῶσαι οὓς ἂν (οδ.) δύναιτο τοῦ μεγάλου τούτου καὶ καλοῦ βοηθήματος, ἐντροπήν ἐντιθεὶς καὶ αἰσχύνην τῷ πράγματι· ἀλλὰ τὴν αἰσχύνην ταύτην μέρος εἶναι, φησὶν ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, τῆς ἐκεῖθεν κολάσεως. Ἐπειχθῶμεν τοίνυν, ὅσον ἡμῖν δυνατόν, ὑποσπᾶν τῆς ἐκεῖθεν κολάσεως διὰ τοῦ σωτηριώδους τούτου καὶ καλοῦ βοηθήματος, φημί δὴ τῆς ἐξαγορεύσεως· οὐδεὶς γὰρ τῶν πάντων¹⁾ ἂν ἀγνοήσαιεν ὅσον ἐστὶν ἀλυπώπερον τὸ πρὸς ἓνα, καὶ τοῦτον ποιμένα συμπαῖθῃ τε καὶ ὁμοιοπαθῇ, ἐξείπειν τὰ ἀπόρρητα, τοῦ ἐλεγχθῆναι ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων, καὶ παντὸς γένους ἀνθρώπων, καὶ αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ. Βουλόμεθα τοίνυν τὴν ὁμήγουρ· πᾶσαν τῶν ἀδελφῶν τοὺς ὡς ἀνθρώποις²⁾ γεγεννημένους ψυχικοὺς μώλωπας³⁾, ἢ ἐγγινομένους ῥυπαροὺς λογισμοὺς τῷ προεστῶτι αὐτοὺς ἀναγγέλειν, καὶ κοινὸν ἅπαντας τοῦτον ἔχειν πατέρα πνευματικόν, καὶ ἀνέρος ἴσως τυγχάνη (π. 43], ἔχοντα πάντως τὸ ἐνδόσιμον ἀπὸ τοῦ ἀγνωστάτου⁴⁾ πατριάρχου, δεδυνημένον ἐκάστω ἀρρώστηματι πρόσφορον ἐπάγειν καὶ τὸ βοηθήμα· τραύματα γὰρ εἰσιν οἱ λογισμοὶ ψυχικά, παρὰ τοῦ τὴν ζωὴν ἡμῶν ἐνεδρεύοντος πονηροῦ θαίμονος ἐπαγόμενα, τραῦμα δὲ παραχρῆμα φανερούμενον, καὶ προσφυῇ τὴν ἰατρείαν δεχόμενον καὶ κατάλληλον εὐκόλως ἰᾶται· κρυπτόμενον δὲ καὶ χρονίζον σῆψιν ἐργάζεται, καὶ δυσωδίαν ἀπογεννᾷ, καὶ δυσχερὲς καθίσταται πρὸς τὴν ἴασιν. Σφόδρα τοίνυν ὠφέλιμον ἐγγὺς ἔχειν τὸν ἱατρὸν· εἰ δέ τινα ἴσως⁵⁾ ἀκαταθύμιον ἐστίν, ὅπερ ἀνευλόγον μοι δοκεῖ, τὸ τὸν ἴδιον πατέρα ἔχειν καὶ ἱατρὸν, λεγέτω ἐν ἀπορρήτῳ τὸν αὐτοῦ σκο-

καὶ γὰρ τῶν ἄλλων πάντων οὗτοι μᾶλλον τὰς ἐνδουμενίας αὐτῶν ἀπὸ τοῦ λησγάρου διαρρήγνυουσιν· ἐκάστω δὲ μὴνὶ ὀφείλει δίδεσθαι τοῖς ὅλοις ἀδελφοῖς λόγφ λουτροῦ ἐνὸς ὑπὲρ τε σαπωνίου καὶ βαλανικοῦ ποσὸν τὸ ἀρχοῦν, εἴ γε μὴ προσεστὶ τῇ μονῇ λουτρόν.

¹⁾ ἀπάντων ²⁾ ἀνθρωπίνους ³⁾ нѣтъ — ψυχικοὺς μώλωπας ἢ ἐγγινομένους

⁴⁾ καὶ οἰκουμενικοῦ ⁵⁾ οὐγνιμένο· ἴσως.

πόν τῷ πατρί, καὶ αὐτῷ μελήσει τοῦ ἐξαποστεῖλαι αὐτὸν πρὸς ὃν αὐτὸς ὁ προεστὼς βουλευθῇ, ἣ καὶ πρὸς ἓνα τῶν τῆς μονῆς ἱερέων, τὸν εὐλαβέστερόν (οδ.) τε καὶ γηραιότερον. Τοῦτο δὲ γεγράψαμεν κατὰ πολλήν συγκατάβασιν, ἐπεὶ οὐδέν τι δίκαιον ὁ ὑποτακτικὸς κέκτηται, ὡς μανθάνω¹⁾ ἀπὸ τῶν πατρικῶν παραδόσεων, τοῦ μὴ ἔχειν πατέρα πνευματικόν τὸν ἡγούμενον.

Κεφ. λ'. Προτροπὴ εἰς τὸ ἀνενδοιάστως καὶ καθαρῶς ἐξαγορεύειν τοὺς ἀδελφούς. Πλὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτοὺς ὑμᾶς τὰ εἰκότα εἰπεῖν καλόν. Τοιγαροῦν καὶ ὑμεῖς, ὦ ἀδελφοί καὶ πατέρες²⁾ μου, τὸν προεστῶτα ὑμῶν βλέποντες πρὸς τὸ καλὸν τοῦτο καὶ λίαν ψυχωφελὲς διακόνημα σπεύδοντα, τρέχετε καὶ αὐτοὶ τρέχετε, καὶ τὸν γαληνότατον³⁾ τοῦτον λιμένα καὶ ψυχασώστην σπουδαίως καταλαμβάνετε, καὶ πᾶν τοῦ νοὸς ὑμῶν κίνημα καὶ ψυχοβλαβὲς ἐνθύμιον καθαρῶς καὶ ἀπερικαλύπτως ἀποκαλύπτετε, ὡς εἰς ἐνώπιον Θεοῦ καὶ οὐκ ἀνθρώπου ποιούμενοι τὴν ἐξομολόγησιν, (π. 44] Θεῷ δὲ πάντως ὁ σπουδάζων ψεύδεσθαι δίκην ἀπαιτηθήσεται. „Ἀπολεῖς γάρ, φησὶν ὁ Μελωδός, πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος“. Ἀδόλως τοίνυν ἐξομολογούμενοι, καὶ πάσης γνωσιμαχίας, πάσης ταραχῆς καὶ ὀχλήσεως τὰς ἑαυτῶν διανοίας ἀπαλλάττοντες, χαίροντες εἴη τέ μοι καὶ ἀγαλλιώμενοι, ὡς τὸ εὐελπι κομιζόμενοι τοῦ μὴ ἀστοχῆσαι τῆς σωτηρίας. Ἐξομολογεῖσθε δὲ μὴ ἀλλήλους αἰτιώμενοι, παροξυσμοῦ τυχόν παρεμπίπτοντος ἢ τινος ἐτέρας ἀμφιβολίας, ἑαυτοὺς δὲ ἀναιτίους τιθέμενοι, καὶ κρίσεις μᾶλλον καὶ ἐκδικήσεις ζητοῦντες, οὐκ ἐξαγορεύοντες. Καὶ εἰ μὲν περὶ τινος παροξυσμοῦ λέγειν ὀφείλετε, πᾶσαν τὴν μέμψιν καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ σφάλματος, ὅποιον ἂν καὶ εἴη, ἑαυτοῖς ἐπιγράφειν σπουδάζετε, καὶ ἐπιρρίπτειν· εἰ δὲ περὶ τινων ἄλλων παθῶν, καὶ ταῦτα καθαρῶς ἐκπομπεύετε, ἢ ἔχοντα (οδ.) καρποῦσθαι καὶ τὴν ἐντεῦθεν διττὴν ὠφέλειαν, τό τε πρὸς καθαρὰν τῆς ψυχῆς ἵεναι ὑγίαν, καὶ τὸ τὴν ὑψοποιὸν ταπεινώσιν περιβάλλεσθαι, ἣν ἔχοντες, ὅμοιοι πάντως ἐσόμεθα τῷ Θεῷ, „Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶος εἰμί καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ“, λέγοντι. Τί δ' ἂν ἄλλο εἴη τεκμήριον ἐναργέστερον τοῦ πρᾶου καὶ ταπεινοῦ τῇ καρδίᾳ, ἢ δηλονότι τὸ φέρειν πᾶσαν θλίψιν γενναίως, καὶ ἐχυτῶ ἐν παντί ἐπιμέμφεσθαι; τοσούτων ἄρα καλῶν αἰτία ἡ ἀληθῆς καθεστῆκεν ἐξαγρεύσεις, ἥς ἄνευ οὐκ οἶμαι τινα σωτηρίας τυχεῖν.

Κεφ. λα'. Περὶ τῆς τρίτης καὶ ἑκτῆς ὥρας, καὶ τῆς τοῦτων ἀκρολουθίας. Κρουόμενου τοίνυν τοῦ συμβόλου κατὰ καιρὸν

¹⁾ Нѣтъ—ὡς μανθάνω ²⁾ καὶ πατέρες—Нѣтъ ³⁾ γαληνόν.

τὸν προσήκοντα, συναίγεσθαι δεῖ πάντας ἐν τῷ νάρθηκι, κάκεισε¹⁾ ψάλλειν ὁμοῦ τὴν τρίτην ὥραν καὶ τὴν ἑκτην²⁾. Κατὰ μέντοι τὴν (π. 45] ἑναρξιν τῆς ἑκτης³⁾ δεῖ ποιεῖν γονυκλισίαν τῷ προσεστώτι τὸν⁴⁾ τὴν ἐφημερίαν ἔχοντα ἱερέα, καὶ εἰσέρχεσθαι εἰς τὸ ἅγιον βῆμα ποιήσοντα τὴν θεῖαν προσκομιδὴν. Καὶ τὰ μὲν τῆς τρίτης καὶ ἑκτης ὥρας ὥδὲ πως ἔχέτω.

Κεφαλ. λβ'. Περὶ τῆς θείας μυσταγωγίας, καὶ τίνες τῶν ἀδελφῶν, καὶ πῶς⁵⁾, καὶ πότε ὀφείλουσι μεταλαμβάνειν τῶν θείων⁶⁾ ἁγιασμάτων. Ῥητέον δὲ ἄρα καὶ περὶ τῆς θείας μυσταγωγίας, ἣτις χρεωστικῶς, ἐὰν μὴ καθ' ἑκάστην, ὀφείλει τελεῖσθαι, ἀλλ' οὖν ἀπαραπροθέσμως τετράκις τῆς ἐβδομάδος ἄνευ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν· πλὴν ἄλλ' ἐν ταύτῃ προσεκτέον, ἀδελφοί μου, ἑαυτοὺς ἀσφαλῶς, ὅτι τε θεῖα τὰ τελούμενα ἐν αὐτῇ φρικώδη, καὶ ὅτι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐν ταύτῃ τὸ φρικτὸν καὶ ὑπέρμεγα τῆς ὀρθοδόξου καὶ θείας ἡμῶν πίστεως· τελεσιουργεῖται μυστήριον, ἡ (οδ.) θειότης, φημί, καὶ ὑπέρτιμος ἱερούργησις τοῦ παναχράντου σώματός τε καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐν αὐτῇ γοῦν, ὡς εἴρηται, προσεκτέον ἑαυτοῖς, ἀδελφοί μου, ἀκριβῶς ὅτι μάλιστα, καὶ πάντα λογισμὸν ζιζανιώδη καὶ ἀκάθαρτον, καὶ τῆς φρικτῆς ἐκείνης ἱεουργίας ἀνάξιον ἀφ' ὑμῶν ἐκδιωκτέον, καὶ παντὶ τρόπῳ ἑαυτοῦς καθαρτέον, καὶ οὕτω τῶν θείων ἁγιασμάτων μεταληπτέον τοὺς, ὅσοις ἄρα καὶ πρὸ τοῦ προσεστώτος συγκεχώρηται· οὐδὲ γὰρ ἐξέσται ὑμῶν τι ἀδεῶς⁷⁾ καὶ ἀκρίτως, οὐδὲ κατὰ πᾶσαν ἱεουργίαν μεταλαμβάνειν. Ἐβουλόμεθα μὲν δὴ τοῦτο· τὸ γὰρ συνεχῶς μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων, συνεχῶς ἐστὶ μετέχειν καὶ τῆς ζωῆς, καθὰ φησί καὶ αὐτός ὁ Χριστός· „Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἶμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ“, καὶ πάλιν· „Ἐὰν μὴ φάγητε τὴν (π. 46] σάρκα μου, καὶ πίνητέ μου τὸ αἶμα οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς“. Καὶ ὁ θεὸς ἀπόστολος· „Ὁ κολλώμενος τῷ Θεῷ ἐν σῶμα ἐστίν“, ὡς περ καὶ τὸ ἐνχντίον· „Οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σοῦ ἀπολοῦνται“, Δαβὶδ φησὶν ὁ θειότατος. Ἐβουλόμεθα μὲν

1) Καὶ 2) прибавлено: μετὰ τῶν σὺν αὐταῖς εὐχῶν 3) ὥρας 4) Иное изложение: τὸν τε ἱερέα καὶ τὸν διάκονον, τοὺς τὴν ἐφημερίαν ἔχοντας, καὶ τὸν παρεκκλησιάρχην σὺν αὐτοῖς· καὶ τοὺς μὲν εἰσέρχεσθαι εἰς τὸ ἅγιον βῆμα ποιήσοντας τὴν θεῖαν προσκομιδὴν, τὸν δὲ ἀπέρχεσθαι κρυβτόντα τὸν μέγαν σημαντήρα, ἀλλὰ τὰ μὲν τῆς τρίτης καὶ τῆς ἑκτης ὥρας ὥδὲ πως ἔχέτω. 5) Нѣтъ—καὶ πῶς 6) опущено—θείων 7) прибавлено: οὕτω.

οὖν, ὡς εἴρηται. τοῦτο, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθενεῖαν, καὶ τοῦ πράγματος δυσχερές, οὐκ ἐπιτρέπομεν. „Ὁ γὰρ ἀναξίως ἐσθίων καὶ πίνων τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου ἔνοχος ἐστὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ καὶ τοῦ αἵματος“, φησὶν ὁ θεὸς¹⁾ ἀποστόλος. Φοβερὸν, ἀδελφοί μου, τὸ ῥῆμα, καὶ τρέμειν ποιεῖ τὴν μετάληψιν οὐ τοὺς κατ' ἐμὲ ἀμαρτωλούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς λίαν ἑαυτοῖς θαρρόυντας. Ἐκείνους τοιγαροῦν ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος μεταληπτέον, ὅσοι περ ἑαυτοὺς ἴσασι καθαρεύοντας τῶν αἰσchrῶν λογισμῶν, καὶ τῆς τούτων συγκαταθέσεως, ὀργῆς τε μὴν καὶ γογγυσμοῦ, λύπης καὶ κατχλαλιᾶς, ψεύδους καὶ γέλωτος ἀτάκτου, ἔτι τε (οδ.) μνησικακίας καὶ θυμοῦ, αἰσχρολογίας τε καὶ τῶν ὁμοίων· τοὺς δὲ γε τοῖς εἰρημένοις περιπίπτοντας πάθει, δι' ἐξαγορεύσεως δὲ καὶ μετανοίας πρὸς τὴν τούτων σπεύδοντας ἀποχῆν, ἅπαξ τοῦ μηνός, ἢ καὶ τῶν δύο ἅπαξ μηνῶν, κατὰ τὴν τοῦ προεστῶτος δηλονότι διάκρισιν· ἐκεῖνον γὰρ φροντιστέον περὶ τῶν τοιούτων. Ἐαυτὸν δὲ ἡγεῖσθαι τινα ἄνευ τῆς ἐκείνου εἰδήσεως ἀνάξιον οὐκ ἐπαινετόν· „Ὁ γὰρ οὕτω ποιῶν, ὡς ἴδιον πληρῶν θέλημα, δικαίως κατακριθήσεται“. Τοὺς μέντοι μεταλαβεῖν ὀφείλοντας ἐνδεχόμενον ἐστὶ τὰς τετυπωμένας ἐπὶ τῇ ἀγίᾳ μεταλήψει προσεκτικώτερον ἀναγινώσκειν εὐχάς, κοινὴν τε κοινῶς γονυκλησίαν ἀλλήλοις ποιῶντες διδόναι συγχώρησιν, καὶ οὕτω τῶν ζωοποιῶν εὐχαρίστως μεταλαμβάνειν ἁγιασμάτων. Ἦτω δὴ οὖν καὶ ταῦτα τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον.

Κεφαλ. λγ'.²⁾ (π 47] Περὶ τοῦ πάντας τὴν αὐτὴν ἔχειν βρῶσιν καὶ πόσιν ἀκριβῆς παραγγελία, ἐν ᾗ καὶ περὶ τῆς τῶν ἀρρώστων ἐπιμελείας, καὶ περὶ τοῦ μὴ ἔχειν ὑποουργοὺς ἢ οἰκέτας. Ἐπὶ τούτοις καὶ τοῦτο ὁμῶς ἐνώπιον Θεοῦ καὶ τῆς³⁾ ὑπεραγίας Δεσποίνης καὶ Θεομήτορος παραγγέλλομεν, ὡς ἂν εἴη πᾶσιν ἡ αὐτὴ τροφή τε καὶ πόσις, καὶ μὴ διαφορά τις ἐν μηδενί ποτε ἐν ὁμῶν γένοιτο, ἀλλὰ τοῖς αὐτοῖς χρήσεσθε πάντες, οἱ προὔχοντες τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ τοῦ βίου περιφανείᾳ, καὶ οἱ τούτων κατὰ ταῦτα λειπόμενοι· μόνους γὰρ ἐκείνους θεραπευτέον ἐν ἅπασιν καὶ χειραγωγητέον εἰς δύναμιν, ὅσοι δὴ προφανεῖς ἀρρώστίας περικεῖνται, καὶ θέονται τυχὸν διὰ τοῦτο βρώσεώς τε καὶ πόσεως κρείττονος πρὸς σύστασιν τοῦ ἀσθενοῦς αὐτῶν⁴⁾ καὶ ταλαιπώρου (οδ.) σώματος. Τοῦτο γὰρ⁵⁾ διακρίσεως οἶμαι, καὶ τὴν συνείδησιν τῶν λοιπῶν διατηροῦν

1) Прислано: πνευματοῤῥήτωρ καὶ πρῶτος τῶν ἀποστόλων Παῦλος 2) κεφ. λδ'. 3) καὶ τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος 4) ἡμῶν 5) γὰρ καί.

ἀσκηθᾶλιστον. Ἐκχωρητέον τοίνυν τοῖς κάμνουσι διὰ τὴν ἐπιπεσοῦσαν ἀσθενείαν, εἰδῆσαι τοῦ προεστώτος, ἐν τοῖς κελλήοις αὐτῶν ἐπαναπαύεσθαι, καὶ τροφῆς ἐκεῖσε καταλλήλου καὶ τῇ νόσῳ ἀρμοζούσης μεταλαμβάνειν οἷς καὶ ὑπηρετήσαι ἐν ἅπασι, τῇ τε τροφῇ καὶ τῇ πόσει καὶ τοῖς ἄλλοις ἀναγκαίοις, ὅς ἂν παρὰ τοῦ προεστώτος ἐπιτραπείη. Καὶ οἱ ἀδελφοὶ δὲ ἡμῶν, οἱ ἄρρώστοι, μὴ τούτῳ τεθαῤῥηκότες ἐκλύωσιν ἑαυτοὺς, ζητοῦντες περιττὰ τινα¹⁾, ἀλλὰ συνεχέτωσαν ἑαυτοὺς καὶ συστελλέτωσαν, ἀρκοῦμενοι ἐν ἐκείνοις καὶ μόνοις, οἷς ἄρα ἡ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς εὐπορίας τῆς μονῆς περιφορά, καὶ ἡ τοῦ προεστώτος ἀνεπαχθῆς διάκρισις τούτους δεξιῶνται²⁾. Εἰ δὲ κραταῖα³⁾ τυγχάνει ἡ νόσος καὶ πολυήμερος, ἐχέτω πρὸς ἀνάγκης (π. 48] ὁ καθηγούμενος προσέρχεσθαι διὰ παρακλήσεως τοῖς ἐν τοῖς ξενῶσι μετέχουσι πρὸς τὸ ἀνακληθῆναι τὸν ἱατρευθῆναι θεόμενον, κάκεισε δὲ τοῦ ἀδελφοῦ ἀνακεκλιμένου τυγχάνοντος καὶ ἱατρευομένου, ἀπὸ τῆς μονῆς γενέσθω ἡ οἰκονομία τῆς διατροφῆς αὐτοῦ, ἵνα μὴ κατὰ τι στενοχωρούμενος βλασφημῇ, ὥς μὴ ἐξαρκούντων τῶν διδομένων ἐν τῷ ξενῶνι. Ὑπουργοὺς δὲ οὐκ ἐξέσται ὑμῖν ἔχειν, οὐδ' οἰκέτας τοὺς ἐκδουλεύοντας, ἀλλ' ἕκαστος ἐκὺτῷ δουλεύσει, καὶ ἀλλήλους ἐκάτεροι· ὁ νέος τῷ προβεβηκότι, καὶ τῷ προὔπεισδύνει τὸ στάδιον ὁ ἀρχαίος, καὶ τῷ ἀσθενεστερῷ ὁ σθεναρώτερος, ὥς ἂν δηλαδὴ ὁ προεστώς ἐπιτρέποι οὕτω· γὰρ ἡ θεσποτικὴ ἐντολὴ πληρωθῆσεται, καὶ ὁ τῆς ἀγάπης θεσμὸς ἀπαράτρωτος τηρηθῆσεται.

Κεφ. αλ. λδ'. 4) Περὶ τοῦ μὴ ἀργολογεῖν τοὺς συνερχομένους ἐν τοῖς ἐργοχείροις, καὶ περὶ τοῦ (οδ.] μὴ ἔχειν ἐπικτήσεις, καὶ περὶ τοῦ μὴ νοσφίζεσθαι τι ἐκ τῆς μονῆς. Ἐπερ δὲ τινες ὑμῶν ἐν ἐργοχείρῳ, ἢ καὶ ἄλλῃ διακονίᾳ συνέρχοντο, καὶ ματαίαις προσασχολοῦντο ταῖς ὁμιλίαις· εἶωθε γὰρ τοῦτο ἐν ταῖς συνελεύσεσι γίνεσθαι, εἴτα καὶ εἰς ἀσχρολογίας ἐκτρέποντο, ἐκ

¹⁾ Ветавка: καὶ ἅπερ ἴσως οὐδ' εἰς ἀκοὴν ποτε ἐδόξαντο, μὴ ὅτι γε εἶδον ἢ ἔφαγον, ἀλλὰ συνεχέωσαν κ. τ. λ. ²⁾ тоже самое: ἐπεὶ δὲ καὶ ξενῶνες δύο πλησιάζουσιν ἡμῖν, εἰ μὲν οὖν ὥς ἐλπίζω καὶ εὐχομαι θυνηθῇ ποτε ἡ μονή, ὀφείλει φροντίζειν ὁ καθηγούμενός τινα τῶν πλησιάζόντων ἱατρῶν, ὥς ἂν καθ' ἑκάστην ἐπισκέπτηται τοὺς ἀσθενοῦντας ἀδελφούς, καὶ τὰς προσηκούσας ἱατρείας προσφέρει, καὶ παντοίας ἐπιμελείας ἀξιοῖ. Εἰ δ' ἀδυνατεῖ ἡ μονή, (ὅπερ ἀπεύχομαι), ὀφείλει προσέρχεσθαι διὰ παρακλήσεως τοῖς ἐν τοῖς ξενῶσι μετέχουσι κ. τ. λ. ³⁾ Слова: εἰ δὲ κραταῖα τυγχάνει ἡ νόσος καὶ πολυήμερος, ἐχέτω πρὸς ἀνάγκης ὁ καθηγούμενος προσέρχεσθαι—опычен 4) κεφ. λε'.

πολυλογίας γάρ, φησίν, οὐκ ἐκφεύξεται ἀμαρτία, νοουθετεῖσθαι παρὰ τοῦ κρείττονος μὴ παραιτεῖσθωσαν· ἐντελλόμεθα γάρ αὐτῷ ποιεῖν τοῦτο ἐξ ἀγάπης, καὶ πείθειν τῶν ψυχοβλαβῶν ἀφεμένους ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν διαλέγεσθαι ἢ σιγᾶν¹⁾). „Φειδόμενος γὰρ χειλέων νοήμων ἔση καὶ φρόνιμος“, φησὶν ὁ Παροιμιαστής. Καὶ ἐν ὁδῷ δὲ τυγχάνοντες, ἢ ἐν θαλάσῃ²⁾), καὶ τὸ αὐτὸ νοσοῦντες, τῷ αὐτῷ παρὰ τοῦ αὐτοῦ φαρμάκῳ θεραπευέσθωσαν. Πρὸς τοῦτοις μὴδὲ πρὸς ὕβρεις ἀλλήλων χωρεῖν, ἢ διαπληκτισμούς· ὁ γάρ (π. 49] τοιοῦτον ποιῶν ἀφορισμῷ ὑποπεσεῖται, μὴ μετανῶν δὲ καὶ τὴν συγχώρησιν ἐξαιτούμενος ἐν συντετριμμένῃ καρδίᾳ, καὶ αὐστηρότερον ἐπιτιμηθήσεται· εἰρήνην γὰρ αἰρούμεθα καὶ ἀγάπην ἔχειν πρὸς ἀλλήλους ὑμᾶς πάντοτε, καί, ἀντὶ παντός παροξύνοντος ῥήματος, μεταμαθεῖν τὸ „Εὐλόγησον, καὶ συγχώρησον, ἀδελφέ“. Καὶ οἱ συνελεύσεις δὲ ματαίως ποιῶντες, καὶ παραβάλλοντες ἀνευλόγως ἀλλήλοις, καὶ χωρὶς τινος χρειώδους αἰτίας, καὶ τῆς τοῦ προσεστώτος εἰδήσεως, καὶ μᾶλλον μετὰ τὰ ἀπόδειπνα νοουθετούμενοι, καὶ μὴ ἀποσχόμενοι, ἐπιτιμηθήσονται. Καὶ οἱ ἐπικτήσεις δὲ τινος ἐπικτώμενοι παρὰ τὸν κανόνα τοῦ μοναστηρίου, μὴ εἰδότας τοῦ προσεστώτος, τῷ ἐπιτιμῷ ὑποπεσοῦνται. Ὁ δὲ τινος νοσφιζόμενος ἀπὸ τῆς μονῆς, καὶ μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν καὶ ἄχρι τῆς ἐβδόμης παραίνεσιν μὴ (οδ.] διορθούμενος, ἐξάπαντος ἐκδιωχθήσεται.

Κεφ. αλ. λς'.³⁾ Περὶ τοῦ μὴ ζητεῖν τινὰ πρωτοκαθεδρίαν τὸ σύνολον. Καθέδραν δὲ ὑψηλοτέραν, ἢ τὴν ἐπὶ ταύτῃ προτίμησιν, οἰκοθεν ἐπιζητεῖν τινὰ οὐδὲ ἀκοῦσαί τινά⁴⁾ τὸ σύνολον ἀνεχόμεθα· ποῦ γὰρ ἂν καὶ εἴη τοῦτο δεκτὸν ἄνδρας κατὰ Θεὸν ζῶντας ὅλως ἐρίξειν περὶ καθέδρας ἐπίσης τοῖς κατὰ κόσμον, ἐντεῦθεν ἑαυτοὺς τῶν λοιπῶν ὑπερέχοντας ἀποδεικνῦναι σπουδάζουσιν, οἷα περὶ τὴν ματαίαν δόξαν καὶ Θεῷ μεμισσημένην ἐπτοημένοις; Βδέλυγμα γὰρ παρὰ Κυρίῳ πᾶς ὑψηλοκάρδιος, φησὶν ἡ Θεία Γραφή, καὶ „Κύριος ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται, ταπεινοὺς δὲ δίδωσι χάριν“. Οὐκ ἔσται οὖν τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ ἔσται. Εἰ δὲ καὶ τις ὑμῶν εὑρεθῇ τούτου χάριν διαπληκτιζόμενος, χρόνους τύχον ἢ ἐνέργειαν προβαλλόμενος, καὶ μὴ ἐμμένον· τῇ προστάξει τοῦ (π. 50] προσεστώτος, καὶ τὸν ἀποκληρωθέντα τόπον αὐτῷ στέργει, διοριζόμεθα⁵⁾ τὸν ἔσχατον αὐτῷ τόπον ἀποκληροῦν, καὶ διδάσκειν τῷ

¹⁾ σιωπᾶν ²⁾ нѣтъ—ἢ ἐν θαλάσῃ. ³⁾ Κεφ. λς'. ⁴⁾ опущено—τινά
⁵⁾ ἐντελλόμεθα ἐν Κυρίῳ.

κόσμῳ τὰ τοῦ κόσμου καταλιμπάνειν. Ἀλλὰ προκαθεδούνται μὲν τῶν ἀπάντων οἱ τὰς δύο ταύτας πρώτας διακονίας ἐγκεχειρισμένοι, ὅτε οἰκονόμος καὶ ὁ ἐκκλησιαρχὴς ἐν τῷ ἐνὶ μέρει, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ οἱ ἱερεῖς κατὰ τὴν τούτων προβαθμιότητα, μετὰ τούτους δὲ πάλιν οἱ διάκονοι, εἴπερ μὴ τινας, χρόνῳ ἢ γῆρα προβεβηκότας, ἢ καὶ τῶν κατὰ κόσμον περιφανῶν, ἀξίους αἰδοῦς καὶ τιμῆς προκαθῆσθαι τούτων, τῶν διακόνων δηλαδὴ, αἰροῖτο ὁ καθηγούμενος. Μετὰ δὲ τὴν τούτων καθέδραν οὐκ ἔσται ἐν ταύτῃ προτίμησις, ἀλλ' ὥς ἂν τῷ προεστώτι δοκῇ, ἐκάστῳ προσκόντως ἢ καθέδρα λοιπὸν ἀποκληρωθήσεται.

Κεφ. λς'.¹⁾ Περὶ τῶν ἐγγηρασάντων ἐν τῇ μονῇ, (οδ.] ἢ καὶ λώβην²⁾ τινὰ ὑποστάντων. Ἐπὶ καὶ τοῦτο τυποῦμεν καὶ διαγορεύομεν, καὶ οἶμαι οὐκ ἄνευ λόγου καὶ σκοποῦ κρείττονος· τοὺς ἐγγηράσοντας τῇ μονῇ, ἢ καὶ ἄλλως ταλαιπωρήσαντας, καὶ τινὰ λώβην ἢ ἀκρωτηριασμόν ὑποστάντας τοῦ σώματος, ὥς ἐκ τούτου μὴ δύνασθαι διακονεῖν, εἴτε γραμματισμένοι εἶεν, εἴτε μὴν καὶ ἀγράμματοι, κἂν τῇ μονῇ μὴ πολὺν χρόνον διάγοντες εὐρεθεῖεν, οὐ μόνον τούτους μὴ ἐκδιώκεσθαι βουλόμεθα ἀπο τῆς μονῆς, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον γηροκομεῖσθαι καὶ ἐκδουλεύεσθαι κατὰ τὸ δυνατόν παρὰ τοῦ τῶν ἐν τῇ μονῇ συναδέλφων, ὃν ἂν προκρίνῃ ὁ ταύτης προεστώς, τῆς τούτων διατροφῆς καὶ πόσεως γίνεσθαι ὀφειλόσης ἐπίσης τῶν νεαζόντων καὶ ὑγιῶς ἐχόντων. Καὶ κατακρίνω ἕνεκεν τοῦ τοιούτου σκοποῦ καὶ τῆς τοιαύτης οἰκονομίας πάντας τοὺς (π. 51] τὰ τῆς μονῆς ὅπωςδὴποτε μέλλοντας οἰκονομεῖν, ἡγουμένους τε καὶ λοιπούς, μηδέποτε ἀθετῆσαι ἢ παραθραῦσαι, ἢ ἀλλοιωσαι τὴν τοιαύτην θεοφιλῇ διατάξιν, ἔστ' ἂν, Θεοῦ διδόντος³⁾, ἡ μονὴ συνίσταται, καὶ ἐν αὐτῇ διάγωσι μοναχοί, εἰ μὴ βούλεται ὁ τοιοῦτος τινὶ ἐπιχειρήσων, τὴν „ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε“ καθ' ἑαυτοῦ φωνὴν ἐπισπάσασθαι.

Κεφ. λς'.⁴⁾ Περὶ τοῦ ἀνεκποίητα εἶναι πάντα τὰ ἐν τῷ παρ' ἡμῶν⁵⁾ γεγονότι βρεβίῳ ἐντεταγμένα, ἔτι γε μὴν καὶ τὰ ὅπωςδὴποτε καθ' οἷονδὴτινα χρόνον ἐπικτηθῇ σόμενα⁶⁾. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἱερῶν σκευῶν, ἀναθημάτων τε θείων καὶ

¹⁾ Κεφ. λγ'. ²⁾ Нѣтъ—ἢ καὶ λώβην τινὰ ³⁾ εὐδοκοῦντος. ⁴⁾ Эта глава изъ Типикона монастыря св. Маманта напечатана проф. Θ. И. Успенскимъ въ брошюрѣ: «Типикъ монастыря св. Маманта въ Константинополѣ» стр. 19—20 ⁵⁾ παρ' ἡμῶν γεγονότι—нѣтъ ⁶⁾ ἐπικτηθέντα.

βιβλίων¹⁾ ἀνέκαθεν εὐμοίρησεν ἡ μονὴ εἰς τε Θεοῦ δοξολογίαν καὶ τῆς Θεομήτορος, καὶ φωτισμὸν τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων, ὅσα ἐν ἀργυρέοις σκεύεσι καὶ σεπταῖς εἰκόσι, καὶ πέπλοις, καὶ βιβλίοις, καὶ (οἰβ.) ὅσα ἐν χαλκῷ τεθεώρηνται, καὶ βρέβιον γέγονε παρ' ἡμῶν, ἐν ᾧ ἀνατάττονται πάντα²⁾ τὰ τε ἑκπαλαὶ τῶν χρόνων προσόντα αὐτῇ³⁾, τὰ τε ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ σκευοφυλακίου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀφαιρεθέντα δι' ἐμοῦ δικαίῳ τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ ἐναποτεθέντα πάλιν δι' ἐμοῦ χάριν παραφυλακῆς ἐν τῇ σεβασμῇ μονῇ⁴⁾.... καὶ τὰ ἐν τῇ πρωτοτύπῳ μονῇ νῦν ὄντα, καὶ τὰ ἐν τῷ μετοχίῳ αὐτῆς· ὁ δὲ βρέβιον καὶ βεβαιωθὲν παρ' ἐμοῦ, διὰ τε τῆς συνήθους μου ὑπογραφῆς καὶ τοῦ βουλλωτηρίου, ἐναπετέθη σὺν τῷ παρόντι ἡμῶν Τυπικῷ ἐν τῇ σεβασμῇ μονῇ⁵⁾.... ἴσα τούτων ὀφείλοντα προβῆναι, καὶ εἶναι διὰ παντός παρὰ τῇ μονῇ, τῶν πρωτοτύπων τούτων ἄνευ μεγάλης βίας μὴ ἀναλαμβάνομένων, ἀφ' ἧς καὶ ἐναπετέθησαν· χρείας δὲ κατεπειγούσης, λήφονται καὶ ταῦτα δι' ἀποδείξεως (π 52], καὶ πάλιν, ἀντιστραφέντα διὰ τάχους, ἐπαναθήσονται ἀφ' ἧς ἀνελήφθησαν, περὶ ὧν καὶ παρεγγυώμεθα εἶναι εἰς τὸ παντελὲς ἀνεκποίητά τε καὶ ἀναφαίρετα. Καὶ ὁ τολμήσων ἐξ αὐτῶν ἀφελῆσθαι τὸ οἰονοῦν, ὡς ἱερόσυλος λογισθήσεται, καὶ σὺν τῷ Ἰουδα ἐν κολάσεσιν αἰωνίοις καταταγήσεται, πρὸ ἐκείνων δὲ καὶ τῆς ἐκείνου ἀγγόνης κληρονόμος γένοιτο. Ἀλλὰ μηδὲ εἰς νοῦν μελετηθεῖη ποτέ τι, μὴ δυνάστη, μὴ ἄρχοντι, μὴ τῷ ἀντιλαμβανομένῳ, μὴ τοῖς ἐν τῇ μονῇ, ἢ προεστῶτι, ἢ ὑποτασσομένῳ, ἀφελῆσθαι, ἢ ἐκποιήσασθαι τι τῶν θείων ἀναθημάτων, ἢ τῶν ἐν αὐτῇ βιβλίων, ἢ μέγα, ἢ μικρόν, ἢ οἰονοητοῦν ἕτερον, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον διὰ σπουδῆς γενέσθω, προστιθέναι καὶ προσαφιεροῦν εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ αὐτῶν οὐ τὴν τυχοῦσαν ὠφέλειαν. Αὐτὸ δὲ⁶⁾ τοῦτο φυλατέσθω καὶ ἐπὶ τοῖς ἐπικτηθισομένοις, καθ' οἰονοήτινα χρόνον, κινητοῖς (οἰβ.) τε καὶ ἀκινήτοις.

¹⁾ Иное изложение: Ἐδέησε τῇ μονῇ εἰς Θεοῦ δοξολογίαν καὶ τοῦ ἁγίου, καὶ φωτισμὸν τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων, ἀφιερῶθησαν ταύτῃ ὅσα χρειώδη χάριτι Θεοῦ διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου καὶ διὰ μακαρίας Κοιμήσεως τοῦ πολλαχῶς εἰρημένου αὐθέντου ἡμῶν τοῦ Μυστικοῦ, ὅσα ἐν ἀργυρέοις κ. τ. λ. ²⁾ πάντα — нѣтъ ³⁾ Вставка: τῇ μονῇ, καὶ τὰ ἐκ νέου τὰ κατασκευασθέντα, ὁ δὲ βρέβιον καὶ ὑπεγράφη τῇ οἰκειᾷ μου χειρὶ, περὶ ὧν καὶ παρεγγυώμεθα εἶναι εἰς τὸ παντελὲς ἀνεκποίητά τε καὶ ἀναφαίρετα, κ. τ. λ. ⁴⁾ Въ патмосской рукописи нѣтъ имени монастыря ⁵⁾ тоже самое ⁶⁾ γάρ.

Κεφαλ. λη'. Παράκλησις ἑνορκος πρὸς τὸν κατὰ τὴν ἡμέραν ἀντιλαμβανόμενον τῆς μονῆς. Ἀλλὰ γὰρ ἡ περὶ 1) τὴν ἐμὴν ταύτην μονὴν τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου φροντίς τε καὶ μέριμνα, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ διαγόντων μοναχῶν, σφοδροτάτη τις ἀεὶ ἐγκαθήμενη μου τῇ ψυχῇ, πάντοθεν αὐτοῖς τὰ πρὸς ὠφέλειαν ἀναπείθει συνερανίζειν. Ἵνα τοῖνον μὴ παρὰ τινων ἐπηρεαστῶν, ὡς ἔρημοι βοηθείας ἀνθρωπίνης, ἐπηρεάζονται, τοὺς κατὰ τὴν ἡμέραν ἀντιλαμβανομένους τῆς μονῆς, ὡς προχείρους εἰς ἀντίληψιν αὐτῆς, εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἑνορκῶ, ἵνα, εἴπερ οἱ μοναχοὶ προσέλθοιεν τούτοις, καὶ τὴν παροῦσαν εὐτελεῖ τυπικὴν διάταξιν ἐμφανίζοιεν, καὶ λέγοιεν ἀδικεῖσθαι παρὰ τινων 2), ἐπεξέρχονται τῇ ἀδικίᾳ, κατὰ τὸ δυνατόν αὐτοῖς, καὶ ἀναστέλλωσι τὴν ταύτης ὁρμήν, καὶ ἐκ χειρὸς στερεωτέρων τὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς (π. 53] ὑπεραγίας Θεοτόκου ῥύονται ποίμνιον, καὶ μὴ παραβλέπωνται τοῦτο, ἀλλ' ἀντέχονται καὶ ὑπερασπιῶσιν αὐτοῦ, κατὰ τὸν εὖνομον λόγον καὶ δίκαιον· ἔν' οὕτω μισθὸν ἑαυτοῖς προξενήσωσι, καὶ τὴν θείαν εὐμένειαν ἔξουσιν, ἀνθ' ὧν εὐμενῶς τὴν μονὴν 3) καὶ τοὺς μοναχοὺς ὑπεδέξαντο, καὶ χειραγωγίας τῆς προσηκούσης ἡξίωσαν· τούτου γὰρ ἕνεκα καὶ μνημονεύεσθαι τούτους ζῶντας καὶ μετὰ θάνατον τετυπώκαμεν.

Κεφαλ. λθ'. Περὶ τῶν πρὸς Κύριον ἐκδημούντων μοναχῶν. Ἐπεὶ δὲ τῶν μοναχῶν οὐχὶ ζώντων ἡμᾶς μόνον φροντίζειν χρή, ἀλλὰ καὶ πρὸς Κύριον μεθισταμένων, θέον καὶ τὰ περὶ τούτων νῦν διατυπῶσαι. Ἐπὶ οὖν τις τῶν μοναχῶν ἐνθὲνδε μετανασταίῃ, τελεισθῶσαν μὲν ἐν τῷ ἐξωνάρθηκι τὰ ἐπὶ τῷ τεῖνεῳτι νενομισμένα, ἢ τε ψαλμοφῳδία, ψημί, καὶ ἡ τοῦ λειψάνου πᾶσα ἁμφίσεις. (οδ.) Ἐπειτα μετακομιζέσθω εἰς τὸ ταφεῖον μετὰ τοῦ κραββάτου καὶ ἀπατιθῆσθω ἐν τοῖς τῶν μοναχῶν τάφοις 4), ἐν οἷς μόνοι οἱ ἀδελφοὶ ὑφείλουσι θάπτεσθαι, μὴ τινος τῶν ἔξωθεν τούτοις συνθαπτομένου. Τὰ δὲ τρίτα, καὶ τὰ ἑννατα, καὶ τὰ τεσσαρακοστά τοῦ ἀποιχομένου ψαλλέσθωσαν ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας, γινομένων τηνικαῦτα καὶ κολύβων ὑπὲρ αὐτοῦ προ-

1) Вставка: περὶ τῶν ἐμῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν φροντίς σφοδροτάτη τις ἀεὶ ἐγκαθήμενη μου τῇ ψυχῇ κ. τ. λ. 2) тоже самое: καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῇ τοῦ ὕδατος διὰ σωλήνων ἀπὸ τῶν ἔξωθεν εἰσαγωγῇ, ὑπὲρ οὗ πολλὰ καὶ πολλάκις ἐμόχθησα ἐπεξέρχονται κ. τ. λ. 3) τὴν μονὴν—оуищено 4) прибавка: ἐν τῷ δεξιῷ δηλονότι μέρει τῆς ἐκκλησίας.

σφοδρά δὲ γινέσθω ἕως τῶν τεσσαρακοστῶν ἐκάστη λειτουργία ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ μνημονευέσθω. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ὄρθροις, καὶ τοῖς ἐσπερινοῖς ἄχρι τῶν εἰρημένων τεσσαρακοστῶν μνημονευέσθω, γραφέντος καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν τοῖς διπτύχοις, καὶ μνημονευομένου καὶ αὐτοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν. ἵνα δὲ καὶ κοινὴ μνήμη πάντων γίνηται τῶν ἀδελφῶν¹⁾, καθ' ἐκάστην παρασκευὴν, μετὰ τὸ λυχνικόν, εἰ μὴ τις ἑορτὴ κωλύει, φηλέτωσαν κανόνα νεκρώσιμον ἐν τῷ ἐξωνάρθηκι, ἢ ἐν (π. 54] τῷ ταφείῳ²⁾ καὶ ἐκτενὲς δέησις γινέσθω ὑπὲρ τῶν προαπελθόντων πάντων. Τὰ μέντοι διπτύχα ἐντελλόμεθα τοῖς τε ἱερεῦσι καὶ τοῖς διακόνοις κατὰ πᾶσαν ἐπιέναι λειτουργίαν εἰς ἀνάμνησιν τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπογεγραμμένων, ἵνα μὴ αὐτοὶ τὸ κρίμα βαστάζωσιν³⁾ ἐκ τῆς ἐκείνων ἀμνηστίας τε καὶ ἐλλείψεως. Ἐν μέντοι τῷ σαββάτῳ τῆς ἀπόκρεω, τῷ σαββάτῳ τῆς τυροφάγου, καὶ τῷ σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς, γινέσθωσαν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν σταυρία, καὶ μνημονευέσθωσαν καθ' ἐν σταυρίῳ τέσσαρες τῶν προαπελθόντων· εἰ δὲ ἡγούμενοι εἶεν, γινέσθωσαν μοναὶ προσφοραί, καὶ μνημονευέσθωσαν καὶ οὗτοι. Ὡσαύτως καὶ ἐν τοῖς μνημοσύνοις ἐκάστου γινέσθω ὑπὲρ αὐτοῦ λειτουργία καὶ προσφορά, τὰ δὲ τῶν ἡγουμένων μνημόσυνα γινέσθωσαν φιλοτιμώτερον, καὶ μᾶλλον εἰ τύχοιεν τινες τούτων ἀξίως τῆς κλήσεως αὐτῶν πολιτεύσασθαι, ὥς ἀγαθὰ τινα τοῖς μετ' αὐτοὺς (οδ.] καταλιπεῖν προτερήματα. Ὀφείλουσι δὲ λαμβάνειν οἱ περιόντες μοναχοὶ ἐν⁴⁾ τοῖς δηλωθεῖσι τρισὶ σάββασιν, ἡγουν τῆς ἀπόκρεω, τῆς τυροφάγου καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ ἀνὰ σταυρίον ἐν ἑκάστῳ αὐτῶν εἰς μνημόσυνον τῶν οἰκείων γονέων καὶ συγγενῶν, μετὰ δὲ τὸ προσκομισθῆναι, συνάγεσθαι πάλιν παρὰ τοῦ πυλωροῦ καὶ διδόναι ἐν τῷ πυλῶνι.

Κεφαλ. μ'.⁵⁾ Αἰτίαι, δι' ἃς ἡ παροῦσα τυπικὴ ἐξέτεθῃ διάταξις, καὶ εὐχὴ περὶ τοῦ διατηρεῖσθαι τὰ ἐν αὐτῇ ἀπαράθραυστα, καὶ ἄρὰ φρικωδεστάτῃ κατὰ τοῦ πειρίαθῃσομένου χωρῆσαι πρὸς ἀθέτησιν τῆς παρούσης διατάξεως. Ἄ μὲν οὖν τὴν σύστασιν τῆς παρούσης ἡμῶν τυπικῆς διατάξεως ἀναγκαίαν ἡμῖν ἐξειργάσαντο, τὰ προαναπεφωνημένα παρέστησαν ἀριδῆλως· τύπος γὰρ καὶ κατάστασις κοινοβίων ἀβασάνιστα

1) τῶν μοναχῶν 2) ПѢТЬ—ἢ ἐν τῷ ταφείῳ 3) βαστάσωσιν 4) НѢТЬ—ἐν τοῖς δηλωθεῖσι τρισὶ σάββασιν, ἡγουν, но прямо говорится: ἐν τε τῷ σαββάτῳ τῆς ἀπόκρεω, τῷ σαββάτῳ τῆς τυροφάγου καὶ τῷ σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς ἀνὰ προσφορὰν σταυρίον ἐν εἰς μνημόσυνον τῶν γονέων αὐτῶν. 5) κεφ. μα'.

παρεώμενα, καὶ μὴ τῇ πρεπούσῃ τοῦ λόγου ἡνιοχείᾳ περιαγόμενα, οὐκ εἰς μακρὰν ὑποσταῖεν (π. 55] τὴν διάπτωσιν. Καὶ εἶη ἡ Τριάς, ὁ Θεός, ἄχρι τῆς τοῦ παρόντος αἰῶνος συντελείας, ἀπαρεγχείρητα πάντα τὰ διατυπωθέντα φυλάττουσα, ἔν' οὕτω καὶ φῶς εὐαγγελικῶς τὸ τοῦ Χριστοῦ ὀνομάζεται ποιμνιον, καὶ πρὸς οἰκοδομὴν μᾶλλον δι' αὐτοῦ ἐνεχθεῖεν καὶ ἕτεροι. Καὶ εἶη ποιμνιον ἀληθῶς ἐκλεκτόν, τῆς τοῦ καλοῦντος πρὸς ζωὴν ὑπακοῦον φωνῆς, καὶ πολλὰς ἀνθρώπων ψυχὰς τοῖς παρ' ἑαυτοῦ ὑποδείγμασι καταρτίζειν δυνάμενον, ὥσπερ ἀρχέτυπον θαυμαστὸν τὴν ἀκριβῆ τούτου πολιτείαν βλεπούσας. Ὁ δὲ γε πρὸς ἀθιέτησιν τῆς παρούσης τυπικῆς ψυχοσώστου διατάξεως, χωρῆσαι πειραθισόμενος, πρὸς τὸ μὴ εἰσακούεσθαι, καὶ ἀλλότριος ἔστω τῆς τῶν χριστιανῶν ἐλπίδος, ἀνθ' ὧν τὴν ἀπράγμονα ταύτην διάταξιν, καὶ εἰς ὠφέλειαν τῶν ἐμῶν πατέρων (οδ.] καὶ ἀδελφῶν καθεστηκυῖαν, καταστρέφαι καὶ διασεῖσαι βεβούληται.

Κεφ. αλ. μα'. 1) Κατήχησις πρὸς τὸν προεστῶτα, πῶς διακεῖσθαι ὀφείλει περὶ τὴν ἀδελφότητα. Καὶ σὺ δέ, ὦ πάτερ πνευματικὲ τῆς ἱερᾶς τῆς Θεοτόκου 2) μου ταύτης ποιμνης καὶ ὁδηγέ, μέτριος ἔσω τοῖς ἀδελφοῖς, ἐπεικῆς, κηδεμονικός, καὶ τὸ ὅλον πατρικὴν αὐτοῖς ἀποσώζων τὴν εὐνοίαν. Καὶ παρακαλῶ, πάντων κήδου, πάντων φρόντιζε, ἀνέχου πάντων, ἀντέχου νοσηθεῶν, παραινῶν, διδάσκων, παρακαλῶν, νοσοῦντας ὑγιάζων, ἀσθενοῦντας ὑποστηρίζων 3), ὀλιγοψιχοῦντας παραμυθούμενος, ἁμαρτάνοντας ἐπιστρέφων, ἐβδομηκοντάκις ἑπτὰ συγχωρῶν, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνήν· συμφέρει γὰρ ὑμῖν, αὐτὸν μιμουμένους τὸν Κύριον, ὡς συγκαταβατικούς κριθῆναι καὶ τι τῶν θεόντων παραλείποντας, ἢ τὴν ἄκραν φυλάττοντας δικαιοσύνην, (π. 56] ὡς ἀσυμπαθεῖς καὶ μισαδέλφους κατακριθῆναι, καί, ἵνα τὰλλα παρῶ, φησὶν ὁ μέγας Βασίλειος· „Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ καθηγούμενος, ὡς πατὴρ παίδων γνησίων ἐπιμελούμενος, ἐπισκεῖφεται τὴν καθ' ἑνὸς ἐκάστου χρείαν, καὶ τὴν ἀρμόζουσαν κατὰ τὸ δυνατόν εἰσάξει θεραπείαν, καὶ τὸ κατὰ ἀλήθειαν ἀσθενοῦν μέλος, εἴτε ψυχικῶς, εἴτε σωματικῶς, μετὰ ἀγάπης καὶ πατρικῆς εὐνοίας διαβιβάζει.

Κεφ. αλ. μβ'. 4) Ἐνορχος παραγγελία πρὸς τὸν ἀπὸ ξένης μονῆς μέλλοντα ἴσως ἡγουμενεῦσαι. Ἐνορχῶ δέ σε 5) εἰς Κύριον τὸν Θεόν καὶ εἰς 6) τὴν ὑπεραγίαν μου Δέσποιναν καὶ Θεο-

1) κεφ. μβ'. 2) τῆς Θεοτόκου—НѢТЬ. 3) Ἀσθενοῦντας ὑποστηρίζων—НѢТЬ

4) κεφ. μγ'. 5) σε—НѢТЬ 6) καὶ εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Μάρμαντα.

τόκον, τὸν ἀπὸ ξένου μοναστηρίου μέλλοντα ἡγουμενεῦσαι, κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατεταγμένα, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ταύτῃ μονῇ μὴ πλέον τοῦ ἐνὸς ἀδελφοῦ, καὶ αὐτοῦ ὡς ἐν τάξει μαθητοῦ, εἰσαγαγεῖν ἐν τῇ μονῇ μεθ' ἑαυτοῦ, ἀφ' ὧν ἔχει συνήθων τε καὶ γνωρίμων· ἐὰν γὰρ (οδ.] πλείονας ἐπιφέρηται, πολλὰ τὰ ἄτοπα ἀπὸ τούτου ἀναφυήσονται· συνάγεται γὰρ ἐκ τούτου, οὓς μὲν αὐτὸς ἀπὸ τῶν ἔξω εἰσάξει ἔχειν ὡς γνησίους υἱούς, οὓς δὲ εὐρήσει¹⁾ ἐν τῇ μονῇ, ἔχειν ὡς νόθους, ὅπερ τῶν ἀτοπωτάτων ἐστίν, ἐξ οὗ ἀρχὴ σκανδάλου καὶ ἀπιστίας ἀφορμὴ. Ἀλλ' ἐκείνους μάλλον ὀφείλει ἔχειν γνησίους καὶ λίαν περιποθήτους, οὓς εὐρήσει ἐν τῇ μονῇ, τοὺς καὶ ὑποδεξομένους αὐτὸν καὶ τιμήσοντας, οὓς χρεωστεῖ καὶ αὐτὸς καὶ τιμῆσαι καὶ ἀναπαῦσαι κατὰ τὸ δυνατόν αὐτῷ, καὶ καὶ τινα μικρὰ ἐλαττώματα, ὅποια πέφυκε γεννᾶν ἢ μακροχρονία, ἦτοι ἀργολογία, εὐτραπελία, παρρησία καὶ λοιπὰ τοιαῦτα, ἴσως ὡς ἄνθρωποι κέκτηνται, ἵνα καὶ ἐπ' αὐτῷ πέρας ἔξει τὸ „Ὁ ἐξάγων ἄξιον ἐξ ἀναξίου“ καὶ τὰ ἐξῆς.

Κεφαλ. μγ'.²⁾ Παραίνεσις πρὸς τοὺς μοναχοὺς περὶ τοῦ μὴ ἀνακρίνειν τὸν προεστώτα ἐν οἷς ποιεῖ, ὡς μέλλοντα (π. 57] τῷ Θεῷ δοῦναι λόγον τῶν παρ' αὐτοῦ τολμωμένων κακῶς, εἶναι δὲ ἀκοινώνητον, μὴ διορθούμενον. Οὕτως οὖν ἔχοντα τὸν καθηγούμενον(ον) ὁμῶν, ἀδελφοί, ὡς ἄνωθεν ἔφημεν, καὶ πατρικῶς περὶ ὑμᾶς διακείμενον καὶ φιλοθέως, καὶ εὐσεβῶς ποιέοντα τὸ τῆς Θεοτόκου³⁾ μου ποίμνιον, οὐκ ἀνακρίνετε κατὰ τινα τρόπον, οὐδὲ λόγον ὧν διαπράττετο ἐν τοῖς τῆς μονῆς ἀπαιτήσοιτε· ἀνάξιον γὰρ τοῦτο καὶ βλαπτικόν, καὶ οὐκ ὀλίγην ἀποτίκτον τὴν ἀπιστίαν, διχονοίαν τε καὶ ἀκαταστασίαν, καὶ εἴ τι ἕτερον σκάνδαλον ἐμποιοῦν. Ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸς ὁ καθηγούμενος, τοῖς συγγενέσι καὶ φίλοις αὐτοῦ χαριζόμενος, τὰ τῆς μονῆς ἀναλώσειεν· ἔσεται γὰρ, οὕτω ποιῶν, τῶν θείων μοναστηρίων ἀμέτοχος ἀπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων. Εἰ γὰρ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μὴ ὑπάγεσθαι εἰς ἐξέτασιν τῶν πραττομένων αὐτῷ (οδ.] κεκρίκαμεν, ἀλλὰ τὸν ἀπαραλόγιστον Δικαστὴν καὶ τὸν τῆς συνειδήσεως ἑλεγχον οὗτος οὐ διαφεύξεται, διὸ καὶ προσεκτέον αὐτῷ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος· καὶ γὰρ ἡμεῖς οὐχ ἰκανῶμεν ἰσόρροπον αὐτῷ ἐπιτιθέναί τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἄνευ λόγου καὶ μὴ δεούσης ἐξόδου, καὶ καινοτομίας τῶν τῆς μονῆς πραγμάτων, ἀλλὰ τὴν τοῦ Θεοῦ φρικτὴν οὐκ ἐκφεύξεται κρίσιν, ἣν καὶ ἐπιψηφίζόμενοι τούτῳ, ταῦτα γράφομεν. Εἰ δὲ τοσοῦτον ἀπηνῆς ὀφθαίη⁴⁾ καὶ ἀναιδέστατος, ὡς μηδὲ τὸ τοῦ Θεοῦ δεδιέναι κρίμα,

¹⁾ εὐρή ²⁾ κεφ. μδ'. ³⁾ τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον ⁴⁾ ὀφθαίη.

ἀλλ' ἀπρεπῶς τὰ τῆς¹⁾ μονῆς ἀναλίσκοι, ἀκοινώνητος ἔσται, κατὰ τοὺς θείους καὶ πατρικοὺς ὁρισμούς²⁾, ἕως ἂν τοῦ ἀθέσμου τούτου ἀπόσχηται ἐγχειρήματος, διορθούμενος δέ, συγκεχωρημένος ἔσται ἀπὸ Θεοῦ Παντοκράτορος.

Κεφ. αὐτ. μδ'.³⁾ Ἐτέρα παραίνεσις πρὸς πάντας τοὺς ἀδελφούς, καὶ πρὸς τὸν ἀντιλαμβανόμενον, (π. 58] περὶ τοῦ⁴⁾ κατὰ τίνα τρόπον ἐπίψογον ποιεῖσθαι τὴν τῶν προεστώτων πρόκρισιν τε καὶ ἐπιλογὴν, ἐν ᾧ καὶ περὶ τοῦ μὴ ἐπιπηθᾶν τινὰ τῇ τοιαύτῃ διακονίᾳ κατ' οἰκείαν προπέτειαν καὶ θρασύτητα. Ἀρκούντως οὖν περὶ τε τοῦ καθηγουμένου καὶ τῶν λοιπῶν πάντων διακονητῶν διαλαβόντες, πρὸς ὑμᾶς, ὧ πατέρες⁵⁾ μου καὶ ἀδελφοὶ ἐν Κυρίῳ ποθοῦμενοι, καὶ πρὸς τὸν ἀντιλαμβανόμενον τοῦ⁶⁾ τῆς Θεομήτορος ποιμνίου καὶ αὐτῆς τῆς μονῆς, τὸν λόγον τρέπτεον. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μᾶλλον δὲ καὶ ἐντέλλομαι, καὶ μάρτυρα τοῦ λόγου τὸν Θεὸν καὶ τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον⁷⁾ ἐπικέκλημαι, ὥς καὶ τοῦ πράγματος ἐφόρους⁸⁾, τῆς τῶν προεστώτων ἐκλογῆς καὶ προκρίσεως παρ' ὑμῶν γινομένης, ἀπέστω ἔρις, ἀπέστω φθόνος, ἀπέστω ματαία προσπάθεια καὶ χάρις ἀλόγιστος· κρίσις δὲ τοι ὀρθή, καὶ στοχασμὸς ἀκριβής, καὶ (οδ.) στάθμη δικαιοσύνης, καὶ ἀληθείας⁹⁾ ἀκριβεία συνήτωσαν, καὶ ὡς αὐτοῦ ἐφορῶντος τοῦ τὰ πάντα βλέποντος ὀφθαλμοῦ, καρδίας τε καὶ νεφρῶν ἐξετάζοντος, οὕτω παρ' ὑμῶν γινέσθω ἡ πρόκρισις· εἰ γὰρ καὶ τι ἀνθρώπινον ὑμεῖς νοσήσαντες τὴν κρίσιν ἐσφαλμένην ἐξάξιτε, σκοπητέον ὅποι προβῇ τὸ κακόν, καὶ πόσα τὰ παρέποντα βλαβερὰ λογιστέον, ὧν τὸν λόγον εἰ δικαίως ὁ δίκαιος καὶ ἀπαραλόγιστος Δικαστὴς ἔσται εἰσπραττόμενος ἀφ' ὑμῶν, οὐκ οἶδα ἂν τίνα τὴν ἀπόλογον ποιησάμενοι, τὴν κατάκρισιν δυνήσησθε ἐκφυγεῖν, οἷ γε, φεῖ! κακῇ καὶ ὀλεθρίῳ κρίσει τοὺς ἀναξίους προκεκρίκατε, καὶ τσαύτην ἐνήκατε τὴν βλάβην οὐ μόνον ἐκείνοις, ἀλλὰ δὴ καὶ σφίσιν αὐτοῖς, ὥς αὐτοῖς τε τούτοις καὶ ἑαυτοῖς τὴν ἀπώλειαν προεξενηκότες. (π. 59] Οὐ χωρήσετε τοίνυν εἰς διαμάχας καὶ ἀμφιγνωμοσύνας προκρίνοντες, ἀλλ'

1) Прибавлено: τὰ τῆς παμπτώχου ταύτης μονῆς 2) слова: κατὰ τοὺς θείους καὶ πατρικοὺς ὁρισμούς—опущены 3) κεφ. με'. 4) περὶ τοῦ μὴ κατὰ τρόπον τινὰ 5) обращение: ὧ τέκνα ἐν Κυρίῳ ποθοῦμενα вѣсто: ὧ πατέρες 6) опущены слова: τοῦ τῆς Θεομήτορος ποιμνίου καὶ αὐτῆς τῆς μονῆς 7) нѣтъ—καὶ τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον 8) ἔφορον 9) ἀληθείας.

ἐν ὁμογνωμοσύνῃ καὶ συμφρονήσει τοὺς ἐκλελεγμένους ἐκλέγοισθε, καὶ βουλῇ καὶ γνώμῃ τοῦ ἀντιλαμβανομένου τὴν τούτων ἐπιλογὴν τε καὶ πρόκρισιν διαπράττειτε. Οὕτω δὲ πάντων ὑμῶν ἐχόντων, οὐκ ἐπιπηδήσει τις προπετῶς καὶ οἰκειογνώμως τῇ τοιαύτῃ ἀρχῇ, χρόνους τυχόν προβαλλόμενος, ἢ γνῶσιν, ἢ ἐνέργειαν, ἢ εὐγένειαν, ἢ ἀξίωμα, ἢ προσαγωγὴν χρημάτων, ἢ κτημάτων, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔσται προτιμητέος εἰς ταύτην, ὁ παρ' ὑμῶν προκεκριμένος μετὰ τὴν ἐντελῇ διάκρισιν, κἂν ἐκ νέου τύχῃ ἀποκαρεῖς κἂν ἰδιώτης καὶ τοῖς ἔξω πράγμασιν ἀφελής· οὐδεμία γὰρ παρὰ τούτου βλάβη τῇ μονῇ γενήσεται ¹⁾. „Δύναται γὰρ ὁ Θεὸς καὶ ἐκ ²⁾ λίθων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ“, (οἩ.) καὶ „τυφλοῖς διδόναι σοφίαν, καὶ λόγον ἀλόγοις ἐπιχορηγεῖν“, ὅς γε καὶ πλέον ἐν ταύτοις ἐπευδοκεῖ, ἢ τοῖς ἐγκαυχωμένοις τῇ ἑαυτῶν σοφίᾳ τε καὶ δυνάμει, καὶ πλούτῳ, καὶ εὐγενείᾳ. Καὶ τούτων μάρτυς ὁ θεὸς ὄντως καὶ μέγας ἀπόστολος, οὕτω διαρρήδην βοῶν· „Τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς, καὶ δυνατοὺς, καὶ ὑψηλοὺς κατασχύνῃ, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ“.

Κεφαλ. με'. ³⁾ Κατήχησις πλατυτέρα πρὸς τὴν ἀδελφότητα, πῶς δεῖ αὐτοὺς ἀναστρέφεσθαι. Ἡ μὲν οὖν καὶ ἡμῖν βουλευτὰ καὶ τῷ Θεῷ εὐαπόδεκτα, ὥς γε οἶμαι ⁴⁾, τῇ τε πανάγνῳ Δεσποίνῃ μου καὶ Θεοτόκῳ, καὶ τῇ ὑμῶν δὲ ὠφελείᾳ οὐκ ὀλίγα συντείνοντα, εἴρηται ἱκανῶς, ὑμῖν δὲ τὸ ἐξῆς μελήσει φυλάττειν ταυτὶ ἀπαράθραυστά (π. 60) τε καὶ ἀπαραποίητα ἄχρι παντός. Λέγω δὴ τὸ ἀπαραλείπτως τὴν παρακοιδεῖσαν ὑμῖν ἐκτελεῖν ἐν πάσαις ταῖς συνάξεσιν ἀκολουθίαν, κατὰ τὸ σήμερον παρ' ὑμῖν ἐνεργοῦν Στουδιτικὸν Συναξάριον ⁵⁾, τὸ φυλάττειν πίστιν καὶ τιμὴν τὴν ἀρμόζουσαν πρὸς τοὺς προεστῶτας ὑμῶν, τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους, καὶ σπουδάζειν ⁶⁾ ἕκαστον ἐκάστου προέχειν μετριοφροσύνῃ, συμπονεῖν τε ἀλλήλοις ἐν πᾶσιν, ὥς ἐνὸς μέλη σώματος, καὶ τὰ ἀλλήλων ἀναπληροῦν ὑστερήματα· μὴ πρὸς ἔρεις ὁρμᾶν, ἢ πρὸς φιλίας ἀπρεπεῖς, ἢ παρασυνάξεις καὶ σχίσματα, ἀπέχεσθαι πρωτοκαθεδρίας, καὶ τῶν κοσμικῶν προτιμήσεων· πρὸς ἔν δὲ μόνον ὁρᾶν τὸ ἐναρέτως ζῆν δηλονότι καὶ πολιτεύεσθαι, καὶ μηδὲν ἄλλο ἀναπνεῖν, εἰ δυνατόν, ἢ λόγον σωτήριοι, καὶ πᾶν τὸ εἰς οἰκοδομὴν ψυχῆς (οἩ.) τυγχάνον καὶ ὠφέλειαν. Πρὸς τοῦτοις

1) προσγενήσεται 2) ἀπὸ λίθων 3) κεφ. με'. 4) ὥς γε οἶμαι καὶ τῷ θερμῷ προστάτῃ καὶ ἀντιλήπτορι ἡμῶν τῷ ἁγίῳ μεγαλομάρτυρι Μάμαντι 5) Εὐεργετινὸν Συναξάριον 6) приδавлено: παντοίως.

ἐξορίζειν ἀφ' ὧν πάντων τῶν κακῶν τὴν πηγὴν, τὴν φιλοχρηματίαν λέγω, καὶ τὸ παρακερδαίνειν ἀπὸ τῶν τῆς μονῆς, ἢ ἐτέρου τοῦ οἰουδῆτινος τρόπου, ἐν ᾧ μὴ εὐδόκησεν ὁ προεστώς, οὔτε ὁ δοθεὶς ὑμῖν καὶ συνεχώρησεν, οὐ μὴν ἀλλ' οὐδ' ἐξ ἀμελείας, ἢ τινος ἐτέρας παροράσεως ἔαν τι τῆς μονῆς παραπόλλυσθαι. ἴσον γὰρ καὶ τοῦτο τοῦ προτέρου, καὶ τι διαφέρειν δοκῇ, καὶ τῆς ἴσης ἐνοχλῆς παρὰ τῷ Θεῷ πρόξενον· τὴν παρρησίαν ὅση δύναμις ἐκκοπτέον, καὶ ἵνα συνελὼν εἴπω πᾶν, ὃ μὴ εἶη πρὸς σωτηρίαν ὁδηγοῦν, ἐκδιωκτέον. Μὴ οὖν, ὦ πατέρες ¹⁾ καὶ ἀδελφοί, μηδαμῶς τὰ βλάπτοντα προτιμήσωμεν, τὰ δὲ σώζοντα παραδράμωμεν· οὐδὲν γὰρ τῶν παραδοθέντων ἡμῖν (π. 61] ἀδύνατον ²⁾), ἢ δυσκατόρθωτον· εἰ δὲ καὶ τι τούτων ἴσως τοιοῦτον νομίζοιτο, ἀλλ' ἀγωνισώμεθα, ἀλλ' ὑπομείνωμεν, ἀλλὰ καρτερήσωμεν, φέρωμεν γενναίως, βιασώμεθα μικρὸν ἑαυτούς· οὐ γὰρ ἀνέσεως ἕνεκα καὶ τρυφῆς τὸν κόσμον κατελίπατε ³⁾), ἀλλὰ σπουδῆς καὶ ἀγῶνος, τοῦ κατὰ δύναμιν, πρὸς τὸ τυχεῖν τῶν ἐν ἐπαγγελίαις ἀγαθῶν. „Βιασώμεθα οὖν ἑαυτούς, ὡς εἴρηται, βιασώμεθα· „βιαστή γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν“. Οὐδεὶς ἀμελῶν τρόπαιον ἔστησέ ποτε, οὐδεὶς ὑπνώτων καὶ ῥαθυμῶν τὸν ἑαυτοῦ πολέμιον ἐτροπώσατο· ἐκείνων εἰσὶν οἱ στέφανοι καὶ τὰ τρόπαια, τῶν τρεχόντων καλῶς, τῶν κοπιώντων, τῶν ἀγωνιζομένων, τῶν ὑπομενόντων τὰ τῶν ἀγῶνων πονήματα. „Διὰ πολλῶν (οδ.] θλίψεων, φησὶν ὁ Κύριος, δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν“. Τοίνυν παρακαλῶ πάντας ὑμᾶς, ἀξίως πορευέσθαι τῆς κλήσεως ὑμῶν, πρᾶσθήσασθε τὰ σώματα ὑμῶν ἅγια τῷ Κυρίῳ, ἀγαπάτε ἀλλήλους, καλῶς τρέχετε τὸν προκείμενον ὑμῖν ἀγῶνα· ὅσα καλὰ, ὅσα θεοφιλῆ, ταῦτα λογίζεσθε· ἃ ἠκούσατε καὶ ἐμάθετε ἀγαθὰ· ταῦτα ποιεῖν μὴ ἀπόσχησθε. Ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος, μνημονεύετε τῶν ψυχῶν ὑμῶν ⁴⁾· εὐχεσθε ἐκτενῶς καὶ ὑπὲρ σωτηρίας, κράτους, καὶ διαμονῆς τῶν ἁγίων αὐθεντῶν μου, αὐτοκρατόρων καὶ βασιλέων, καὶ τῆς ἡμῶν δὲ ἐλεεινότητος καὶ εὐτελείας, μὴ ἐπιλανθάνησθε ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑμῶν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν, διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ καὶ ἄφατον ἀγαθότητα (π. 62], καταρτίσαι ὑμᾶς καὶ στηρίξαι εἰς τὸ ἅγιον αὐτοῦ θέλημα, διὰ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ

¹⁾ ὦ τέκνα ²⁾ ἀδιόρθωτον ³⁾ κατελίπομεν ⁴⁾ приδавлено: καὶ τῆς ὑμῶν δὲ συντελείας καὶ ταπεινότητος μὴ ἐπιλανθάνησθε ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑμῶν.

παναγίου καὶ ζωοποιῦ Πνεύματος, ὃ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Κεφ. αλ. μς'. 1) Μερικὴ ἐξήγησις περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ λοιπῆς διαγωγῆς. Καὶ τὰ μὲν προγραφέντα πάντα κεφάλαια στεργέτωσαν ὡς ἐγράφησαν· ἀναγκαῖον δὲ εἶπειν διὰ βραχέων καὶ περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ ἀκολουθίας 2), ἥτις ὀφείλει τελεῖσθαι, ὡς πολλαχῶς ἐγράψαμεν, κατὰ τὸ νῦν ἐνεργοῦν Στουδιτικὸν Συναξάριον 3), ἀπαρλείπτως καὶ ἀνακρωτηριάστως. (οδ.) Προσεκτέον οὖν ἤδη τοῖς λεγομένοις, ἐπεὶ ἄρξασθαι βούλομαι 4), ὅθεν ἄμεινον, ἄμεινον δὲ πάντως ἀπὸ τῆς τὸ φῶς ἡμῖν ἐφαπλούσης ὥρας, ἥτις ἡ πρώτη τῆς ἡμέρας ἐστί, δεῖν δὲ οἷμαι πάντως τοὺς περὶ ἔργα φωτὸς τὴν ἐξήγησιν ποιουμένους ἀκολουθῶς ἀπὸ φωτὸς ἄρξασθαι. Χρῆ τοίνυν μετὰ τὴν ὀρθρινὴν δοξολογίαν 5) ψάλλεσθαι τὴν πρώτην ὥραν, ὡς συνήθες 6), μετὰ τῶν συνήθων εὐχῶν, γίνεσθαι δὲ καὶ τὰς εἰθισμένας γονυκλισίας ἀπὸ φιλοῦ τοῦ ἐδάφους τοῖς δυναμένοις. Τούτων δὲ τὰς μὲν τρεῖς σχολαιότερον τελεῖσθαι, κατὰ τοσοῦτον, καθ' ὅσον ἄρα, ἱσταμένων ὑμῶν, τρεῖς τὸ „ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ“ λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, ἐκτεταμένας ἐχόντων τὰς χεῖρας· κλινόντων δὲ τὰ γόνατα (π. 63] καὶ τὰς κεφαλὰς ἕως γῆς, τὸ „Ἡμαρτόν σοι, Κύριε, συγχώρησόν μοι“ ἅπαξ λέγειν· τὰς δὲ λοιπὰς 7) σπουδαίστερον, ὡς ἐφ' ἅπαξ ἐκάστη γονυκλισία καὶ στάσει τὰ εἰρημένα 8) προσφέρειν ἱκετικὰ λόγια, ἐν ἰσότητι γοῶν καὶ τῇ προσηκούσῃ εὐταξίᾳ, καὶ μὴ τῶν μὲν προηγούμενων, τῶν δὲ ὑστεριζόντων, ἀλλ' ὁδηγῶ πάντων χρωμένων τῷ ἐκκλησιαρχῇ. Ταῦτα δὲ μὴ τοῦ Θεοῦ Κυρίου ἐν τῷ ὄρθρῳ φαλλομένου, εἰ δὲ τοῦτο, σχολαστέον τὸ ταύτας ἐκτελεῖν, τρία δὲ 9) προσκυνήματα ποιητέον 10) καὶ τὰς συνήθεις εὐχὰς ἐπιλέγειν. Εἰ δὲ γε βουληθεῖη ὁ προεστώς, προτιθέσθω καὶ ἡ ἀπὸ τῶν πατρικῶν λογίων μικρὰ κατήχησις, καὶ ἀναγινωσκέσθω παρ'

1) κεφ. μς'. 2) καὶ ἀκολουθίας—пѣтъ 3) Εὐεργετινὸν Συναξάριον

4) βουλόμεθα 5) прибавлено: συνημμένως 6) Иное изложение: ἐπιλέγεσθαι τε μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς καὶ τὴν εὐχὴν ταύτην· Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ. Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν, γίνεσθαι τὰς εἰθισμένας δεκαπέντε γονυκλισίας ἀπὸ φιλοῦ τοῦ ἐδάφους τοῖς δυναμένοις κ. τ. λ. 7) прибавлено: δώδεκα 8) προειρημένα 9) прибавлено: βιβλία 10) тоже самое: λέγοντας τὰ προλεχθέντα ἱκετήρια ῥήματα. Μετὰ μέντοι ταύτας τὰς γονυκλισίας ἢ τὰ προσκυνήματα, τὰς εὐχὰς ταύτας ἐκφωνεῖσθαι ἐν ἐπάρσει χειρῶν· «Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος», καὶ «Ὁ ἀποστέλλων τὸ φῶς». Εἰ δὲ γε βουληθεῖη ὁ προεστώς κ. τ. λ.»

αὐτοῦ¹⁾), ἦτοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τροπαρίου. Τελειωθείσης δὲ τῆς πρώτης ὥρας, ὡς ἔφημεν, καὶ τοῦ ἱερέως τὴν ἐξ ἔθους ἐπειπόντος εὐχὴν, αὐτίκα πίπτειν ἐπὶ πρόσωπον πάντας (οδ.), καὶ τοῦ προεστῶτος ἀκούειν οὕτω πως εὐχὴν αἰτοῦντος ὑμᾶς· „Εὐξασθε ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀδελφοί, τῷ Κυρίῳ, ἵνα ῥυσθῶ ἐκ τῶν παθῶν, καὶ σκανδάλων τοῦ πονηροῦ“. Καὶ ὑμᾶς ἀποκρίνασθαι „Ὁ Θεὸς σῶσαι σε, τίμιε πάτερ“. „Εὐξαι καὶ σὺ ὑπὲρ ἡμῶν, πάτερ ἅγιε, ἵνα ῥυσθῶμεν ἐκ τῶν παθῶν καὶ τῶν σκανδάλων τοῦ πονηροῦ“. Εἴτ' αὖθις τὸν καθηγούμενον ἐπευχόμενον λέγειν· „Ὁ Θεὸς δι' εὐχῶν τῶν πατέρων ἡμῶν σῶσαι πάντας ὑμᾶς“. Καὶ οὕτως ἀνισταμένους, οἱ μὲν εἰς τὰς διακονίας ὑμῶν²⁾, οἱ δὲ ἐν τοῖς κελλίοις ἀπιέναι, πάσης ἀφεμένους συνελεύσεως καὶ ματαιίας ἀπασχολίας, ἀργολογίας τε καὶ γέλωτος ἀτάκτου. Ἀπιέτω οὖν ἕκαστος πρὸς τὴν ἐχυτοῦ κέλλαν, νηφάλιός τε ὁμοῦ καὶ γρηγορώτατος, καὶ τὰ τῷ Θεῷ φίλα διαπραττόμενος. Εἰ δέ τινες ἴσως εὐρίσκονται ἀτάκτως διάγοντες, κἂν νέοι εἶεν, κἂν γέροντες, κἂν προωδευκότες ἐν τῷ (π. 64] σχήματι, ἀγάπης νόμῳ νοουθετείσθωσαν παρὰ τῶν εὐλαβεστέρων, ἥ καὶ³⁾ αὐτοῦ τοῦ προεστῶτος, μὴ διορθούμενοι δέ, καὶ ἐπιτιμᾶσθωσαν. Ἀπιόντας δὲ ἐν τοῖς κελλίοις ὑμῶν, εἰκὸς τὴν ὀφειλομένην ἐκτελεῖν πᾶσαν ἀκολουθίαν⁴⁾· τὰς γὰρ ται γονυκλισίας ἐν τῷ ναῷ μόνῳ παραφυλακτέον, ὅτε δὴ τὸ Θεὸς Κύριος ψάλλεται, καθὼς προειρήκαμεν. Ἐπὶ μέντοι τοῖς κελλίοις ὑμῶν αἰεὶ γονυκλιτέον εὐχομένους, φυλαξώμεθα δὲ τοῦτο κἂν τοῖς κελλίοις, ὅταν ἀγρουπνία ἢ διὰ τὸν ἐκ ταύτης κόπον, πρὸς δὲ κατὰ τὸ δωδεκαήμερον τῶν Χριστουγέννων, τὴν διακαινήσιμον ἑβδομάδα, ἥ καὶ ὅλην τὴν πεντηκοστήν· οἱ δὲ προαιρούμενοι, γονυκλιτεῖτωσαν μετὰ τὴν διακαινήσιμον. Τὰ μὲν οὖν περὶ τῆς πρώτης ὥρας ἐν ταῖς ἀπολελυμέναις ἡμέραις τοῦ ἐνιαυτοῦ ὧδέ πως ἐχέτω· τὰ δὲ τῆς τρίτης καὶ ἑκτῆς προεγράφη (οδ.) ἐν τῷ περὶ τῆς θείας μυσταγωγίας κεφαλαίῳ. Ῥητέον δὲ ἄρα καὶ περὶ τῆς ἐννάτης, καὶ τοῦ λυχνικοῦ τὴν μέντοι ἐννάτην κατὰ τὰς προλαβούσας ὥρας ψάλλεσθαι δεῖ⁵⁾ ἐν τῷ νάρθηκι, τοῦ μικροῦ συμβόλου κρουομένου ἐπὶ ταύτῃ, καὶ καλοῦντος ἡμᾶς, ὡς ἔθελ·⁶⁾). Τὸν δὲ ἐσπερινόν

1) Иное изложение: πρὸ τῶν τριῶν εὐχῶν δηλονότι. Τὰς μέντοι πάσας εὐχὰς χειροὶ λέγειν ἀνατεταμέναις, κατὰ τὸ „Ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον“, καὶ τὸ „Ἐπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπερινή“, καὶ τὸ „Ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίας χεῖρας, χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμῶν. Τελειωθείσης δὲ τῆς πρώτης ὥρας κ. τ. λ. 2) αὐτῶν 3) καὶ παρ' αὐτοῦ 4) прибавлено: μετὰ τῶν συνήθων εὐχῶν καὶ γονυκλισιῶν 5) χρή 6) Вставка:

ὕμνον, ὅπως ὀφείλει γίνεσθαι, ἢ τοῦ Συναξαρίου διάταξις ἀριδῆλως παρίστησιν, ὡς καὶ τὰ ἀποδείπνα μετὰ τὸν δεῖπνον· οὗ δὲ ἀποδείπνου φαλέντος, τοῦ τε ἱερέως τὴν συνήθη ἐπειπόντος εὐχήν, πίπτειν ὑμᾶς ἐπὶ γόνυ, καθάπερ καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς πρώτης ὥρας, καὶ τῷ προσεστώτι τὸ οὕς ὑποκλίνειν λέγοντι· „Συγχωρήσατέ μοι ἐν Κυρίῳ, ἀδελφοί, ἡμαρτον γὰρ καὶ ἔργω καὶ λόγῳ, καὶ κατὰ διάνοιαν“. Καὶ ὑμᾶς διδόναι αὐτῷ τὴν συγχώρησιν λέγοντας· „Ὁ Θεὸς συγχωρήσαι σοι, πάτερ¹⁾· συγχώρησον καὶ ἡμῖν αὐτοίς, (π. 65) τίμιε πάτερ, ἡμάρτομεν γὰρ καὶ ἔργω, καὶ λόγῳ καὶ κατὰ διάνοιαν“. Εἴτ' αὖτις ἐπεύχεσθαι τε ὑμῖν ἐκεῖνον, καὶ λέγειν· „Ὁ Θεὸς δι' εὐχῶν τῶν πατέρων ἡμῶν συγχωρήσαι πᾶσιν ὑμῖν“. Οὕτω τε ἀνισταμένους καὶ τὴν προσήκουσαν αὐτῷ προσκύνησιν ἀπονέμοντας, ἐν τοῖς κελλίοις ἀπιέναι, τὴν νυκτερινὴν ὕμνων ἀκολουθίαν κατὰ τὸν τύπον ἐκτελοῦντας. Καὶ οὕτως ὅλους εὐχαριστίας γινομένους καὶ εὐφροσύνης πνευματικῆς, ἐφ' ὅπνον τρέπεσθαι, ἄχρις ἂν ὁ τοῦ ὄρθρου²⁾ φροντίζων, τὴν ἀρμόζουσαν ὥραν³⁾ μαθῶν, καὶ τῷ προσεστώτι προσελθῶν, καὶ τὴν προσήκουσαν ἐξ ἐκείνου λαβὼν εὐχήν, κρούσας τε τηνικαῦτα κατὰ τὸ ἔθος τὸ μικρὸν σύμβολον, ἐξεγερεῖ πρὸς λειτουργίαν ὑμᾶς τῆς μεσονυκτίου ἀκολουθίας, τῆς ἐν τῷ νάρθηκι ψαλλομένης⁴⁾. Καὶ οὕτω, τὸν μέγαν σημαντῆρα διασημάνας, πρὸς δὲ καὶ τὸν χαλκοῦν, καλέσει πάντας⁵⁾ (οδ.) πρὸς τὴν ἐωθινὴν δοξολογίαν, ἥσπερ τὴν ἑναρξιν οὕτω δέον ποιεῖν⁶⁾. Εὐλογεῖσθαι τὸν Θεὸν παρὰ τοῦ τὴν ἐφημερίαν ἔχοντος ἱερέως, αὐτίκα⁷⁾ ἐπισφραγίζοντος μετὰ τοῦ θυμιατηρίου ἅμα τῇ τοῦ Θεοῦ αἰνέσει τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης,

ἐνορκῶ δὲ εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Μάμαντα τὸν κατὰ καιροὺς ἐκκλησιάρχην, καὶ τὸν τὴν ἐφημερίαν ἔχοντα ἱερέα, τοῦ μὴ ὑπερτίθεσθαι τὸν καιρὸν τοῦ συμβόλου κρουομένου, τοῦ τε νυκτερινοῦ, φημί, καὶ τοῦ τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ ἅμα τῇ τούτου κρούσει εὐθὺς τῆς ὕμνων ἀπαρχεσθαι· ἢ γὰρ ὑπέρθεσις, ὡς πεπεῖραμαι, ἔργοις αὐτοῖς πολλὰ εἴωθε κατεργάζεσθαι τὰ ἐπιβλαβῆ.

1) Прибавлено: Ἀλλὰ καὶ ἐξαιτεῖν αὐτίκα ταῦτα παρ' ἐκείνου, προστιθέντες τὸ Συγχώρησον κ. τ. λ. 2) Ὁρολογίου 3) прибавлено: ἔκείθεν 4) то же самое ἢν δὲ καὶ αὐτὸς ψαλεῖται πάντως, ποιῶν καὶ τὴν ὀφειλομένην τοῦ ναοῦ φωταψίαν 5) то же ὑμᾶς 6) то же μετὰ γάρ τοι τὴν τοῦ χαλκοῦ σημαντῆρος ἐπικρούσιν εὐλογεῖσθαι τὸν Θεὸν κ. τ. λ. 7) Иное изложение: τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ἅμα τῇ τοῦ Θεοῦ αἰνέσει μετὰ τοῦ θυμιατηρίου ἐπισφραγίζοντος, ὑμᾶς δὲ τὸ Ἀμήν ἐκδεχομένους, Τρισάγιον εὐθέως μετὰ τοῦ εἰκοστοῦ ψαλμοῦ, καὶ τῶν συνήθων τροπαρίων, καὶ τοῦ Κύριε ἐλέησον,

ὡμᾶς δὲ τὸ „Ἀμὴν“ ἐκδεχομένους, Τρισάγιον ψάλλειν εὐθέως μετὰ τοῦ ἐννέα καὶ δεκάτου ψαλμοῦ καὶ τοῦ εἰκοστοῦ, εἶτα Τρισάγιον, καὶ τὸ τροπάριον· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, Δόξα. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, καὶ νῦν, Ταχὺ προκατάλαβε, καὶ τὸ Κύριε ἐλέησον ἐ'. Αὐτόν τε τὸν ἱερέα περιϊέναι τὸν θεῖον ναόν, καὶ πάντας θυμιᾶν, καὶ τηνικαῦτα τῶν ἁγίων ἐπίπροσθεν στάντα κιγκλίδων, καὶ τὸν τύπον αὐθις τοῦ τιμίου σταυροῦ τῷ θυμιατηρίῳ σφραγίσαντα¹⁾, δόξαν ἀναπέμπειν τῇ παναγίᾳ Τριάδι, οὕτως λέγοντα εἰς ἐπήκοον „Δόξα τῇ ἁγίᾳ (π. 69]²⁾ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ Τριάδι, πάντοτε νῦν καὶ αἰεί“, ἅψ' οὗ τὸ Ἀμὴν ἐκδεχόμενον τὸν ἐκκλησιάρχην, τοῦ ἐξαψάλμου εὐθέως ἀπάρχεσθαι, σχολαίως τε καὶ ἡσύχως καὶ προσεκτικῶς, μικρὸν ἄγαν ὑποφωνοῦντα τὰ ῥήματα τῶν ψαλμῶν³⁾. Καὶ⁴⁾ μετὰ τὴν τούτου⁵⁾ πλήρωσιν, ἀκολουθῶς τὴν πᾶσαν ἐκτελεῖσθαι τοῦ ὁρθρου ἀκολουθίαν, καθὼς τὸ Συναξάριον διέξεισιν. Οὕτω μὲν οὖν καὶ ἡ περὶ τῆς ἡμερονύκτου⁶⁾ ἀκολουθίας ὡς ἐν συνόψει πρὸς ὡμᾶς ὑποτύπωσις. Αἱ μέντοι ὥραι τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς ἐντὸς τοῦ ναοῦ ὀφείλουσι ψάλλεσθαι μετὰ μέλους, διὰ τῶν συνήθων Ἀλληλουϊαρίων καὶ τῶν ἀναγνώσεων.

Κεφαλ. μζ'.⁷⁾ Συμβουλίᾳ⁸⁾ καὶ ὑποθήκῃ ψυχωφελῆς πρὸς τὸν κατὰ καιροῦς προεστῶτα. Πνευματικῆ ἡμῶν ἐν Κυρίῳ πάτερ καὶ ἀδελφέ, ὁ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος πρὸς τοὺς ἄλλοις, οἷς ἡμᾶς εὐηργέτησε, καὶ τοῦτο (οδ.) ὡμῖν ἐχαρίσατο, παρεῖναι τοῖς ζῶσι καὶ μετὰ θάνατον· καὶ κατὰ φύσιν ὄντας θνητοὺς, ἀθανάτους εἶναι σχεδὸν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος, καὶ τοῦτο πάντως τερατουργοῦσι τὰ γράμματα. Οὐκ οὖν καὶ αὐτὸς θνητὸς ὢν, καὶ τὸν κατὰ φύσιν⁹⁾ μέλλον ὑποστήσεσθαι θάνατον, πάρεμί σοι διὰ τοῦδε τοῦ γράμματος, καὶ στόματι τούτῳ κέχρημαι, καὶ τὴν ὀφειλομένην προσάγω φωνήν· οὐδὲ γὰρ ἐὰν με ὁ παρὰ

προσέχοντας ἐξισοῦν, ἐφ' ὅσον εἰκός, τοῦτων ψαλλομένων, αὐτὸν τὸν ἱερέα περιϊέναι τὸν θεῖον ναὸν ἅπαντα κ. τ. λ.

¹⁾ ἅμα τῇ σφραγίδι ²⁾ Въ подлинной патмосской рукописи листы перемѣшаны. ³⁾ Прибавлено: ἵνα ἐντεῦθεν ἔχοιεν ἅπαντες ἀπροσκόπτως καὶ ἀπλανῶς αὐτὰ διεξέρχεσθαι ⁴⁾ οὕτω ⁵⁾ τοῦ ἐξαψάλμου συμπλήρωσιν ⁶⁾ Иное изложение: νυκτερινῆς ἀκολουθίας ἡμετέρα πρὸς ὡμᾶς ὑποτύπωσις, ἣτις καὶ ὀφείλει τελεῖσθαι μῆτε προσθήκην, μῆτε μὴν ὕψουν τὴν οἰανοῦν δεχομένην. Αἱ μέντοι ὥραι τῆς μεγάλης κ. τ. λ. ⁷⁾ κεφ. μζ'. ⁸⁾ Прибавлено: καὶ παραίνεσις ⁹⁾ Иное изложение: ἤδη ὑποστὰς σωματικὸν θάνατον, καὶ ὑπὸ πλῆθος, ὡς δρᾶς καλυπτόμενος, πάρεμί σοι κ. τ. λ.

τῇ Γραφῇ ἀδόμενος τῶν ὁστέων σῆς, διηνεκῶς ὀτρύνων καὶ παραθήγων εἰς τὸ καὶ πάλιν πλατύτερον γράψαι ἀδελφικῶς, καὶ ὑποθεῖναι σοι γνησίως καὶ ἀγαπητικῶς ἓνα τῶν λυσιτελούντων εἰς εὐαρέστησιν τοῦ Θεοῦ. Νύττομαι δὲ πρὸς τὸ γράφειν¹⁾ οὐχ ὥς ἐμχυτὸν εἰδότα πλέον σοῦ, ὅστις ἂν καὶ εἴη²⁾, ἀλλ' ὥς εἰς τοῦτο³⁾ ὑπὸ (π. 70] τῆς πατριαρχικῆς καὶ θείας μεγαλειότητος ἐκκεχωρημένος. Ἀγαπητέ, μέγα ἀληθῶς τὸ τῆς φυγικῆς ἡγεμονίας ἀξίωμα, καὶ δυσβάσταχτον τὸ βάρος τῆς προστασίας τῶν ἀδελφῶν, ὅθεν δεῖ νῆφειν καὶ γρηγορέναι διὰ παντός τὸν τοῦτο ἐπωμισάμενον, ἵνα μὴ μικρὸν νυστάξας, σὺν αὐτῷ τῷ φόρτῳ κατενεχθῇ, καὶ πρὸς αὐτὸ ῥιφῇ ταχέως τῆς ἀπολείας τὸ βάραθρον· στενὴ γὰρ ἡ τῆς ζωῆς ὁδὸς καὶ ἐπίκρημνος, καὶ ἡ μικρὰ τοῦ μέσου παρέγκλισις ἐλεεινὸν τὸν ὀλεθρον ἀπεργάζεται· παραπεπῆγας γάρ, κατὰ τινα τῶν συφῶν, αἱ κακίαι ταῖς ἀρεταῖς, καὶ εἰσὶ πῶς ἀγχίθυροι. Καὶ σε τοῖνον, ἐπεὶπερ ἡ θεία χάρις εἰς τὴν μεγίστην ταύτην καὶ φοβερὰν καὶ πολύμισθον διακονίαν ἐξελέξατο⁴⁾, καὶ εἰς τὴν προστασίαν τῶν ἀδελφῶν τῆς ἡμετέρας (οδ.] μονῆς⁵⁾, μᾶλλον δὲ τῆς ἐν αὐτῇ δεσποζούσης παναχράντου ἁγίας Παρθένου καὶ Θεοτόκου μου καλῶς καὶ ἀρμοδίως προεχειρίσατο, διαναστῆναι χρεῶν, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν τὸ θεῖον ἐκλιπαρεῖν, ὅπως σοι ποιμαντικὴν ἐπιστήμην καὶ ψυχῆς καὶ σώματος ἀπάθειαν χαρίσεται, καὶ θώρακα δικαιοσύνης καὶ ἀληθείας ἐνδύσῃ σε, ἵνα μηδὲν ἐμπαθῶς μήτε λέγοις, μήτε μὴν πράττοις. Δεῖ γάρ σε καὶ ἀοργήτως ὀργίζεσθαι, καὶ ἀπαθῶς τὰ πάθη καθυποκρίνεσθαι διὰ τὴν τῶν ἀσθενουσῶν ψυχῶν βελτίωσιν καὶ ὠφέλειαν· ἀναδέχεσθαι τε εἰς ἑαυτὸν τοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ τοῖς ἀδελφοῖς⁶⁾ ἐπιόντας πολέμους, καὶ μακροθυμεῖν ἐπὶ τῇ μικροψυχίᾳ καὶ ἀσθενείᾳ αὐτῶν, ὑποφέρειν τε γεννικίως τὰς τούτων παρατροπὰς καὶ τοὺς γογγυσμούς, καὶ μετὰ ἀγάπης καὶ εὐσπλαχνίας (π. 71] παρακαλεῖν αὐτοὺς τῶν ψυχολέθρων ἔργων, καὶ τῶν ἀνωμάτων καὶ τῶν ἀπαιδεύτων ἡθῶν ἀπέχεσθαι, μετ' εὐλαβείας δὲ μάλιστα καὶ σωφροσύνης συζῆν. Εἰ δὲ καὶ τινες θεάσῃ τοὺς σοῖς ἀπειθῶντας λόγοις, καὶ ἀδιαφόρως ζῆν αἵρουμένους, μὴ ἀναπέσῃς, ἢ κηταρῶραθυμήσῃς, ἀλλ' ἐλεγχε

1) Вставка: ἐγὼ ὁ πάντων ἀνθρώπων ἐλεεινότερος 2) тоже: τὸ τοῦ Θεοῦ δικαίωμα λογιζόμενος 3) иное изложение: κεκελευμένος, ἤτοι ἐντεταλμένος, εἰ καὶ ἀνάξιος παρὰ τοῦ πολλαχῶς εἰρημένου αὐθέντου ἡμῶν, τοῦ μακαρίτου ἐκείνου Μυστικοῦ. Ἀγαπητέ, μέγα ἀληθῶς κ. τ. λ. 4) ἐνεκαλέσατο 5) τοῦ ἐν μάρτυσι περιβοήτου ἁγίου Μάρμαντος καλῶς καὶ ἀρμοδίως κ. τ. λ. 6) приδавлено: ἀοράτως.

καὶ παρκαλάει, καὶ δίδασκε αὐτοὺς τὰ πρὸς σωτηρίαν συντείνοντα, καὶ μὴ ἀνήσης γενναίῳ φρονήματι τοὺς μὲν κρυφιομύστως¹⁾ νοουθετῶν, τοὺς δὲ καὶ φανερώς, καὶ μὴ ὀλιγώρει, ἐφ' οἷς ἴσως ἀντιλέγουσι καὶ ὀργίζονται, παραινούντός σου· διπλοῦν γὰρ ἀπολήψῃ τὸν στέφανον, ὑπὲρ τε τοῦ διδάσκειν, καὶ συμβουλεύειν τὰ θέοντα, καὶ μέντοι καὶ τοῦ μὴ λυπεῖσθαι καὶ θυμικῶς ἐκταράττεσθαι, ἐφ' οἷς ἐκεῖνοι δεινοπαθοῦσί τε καὶ δυσχεραίνουσιν. Εἰ δέ ποτε καὶ τραχύνεσθαι θεήσει, ἀπαθῶς παιδεύσεις καὶ ἐπιστύφεις, ὅτε μὲν δι' ἐπιτιμίων, ὅτε δὲ δι' αὐστηροτέρων λόγων, ἐνίοτε δὲ δι' ἐπιπλάστου ἀποστροφῆς καὶ παροράσεως· κατὰ γὰρ τὴν τῶν ἡθῶν²⁾ ποικιλίαν καὶ τῶν σφαλμάτων τὸ μέτρον ὀφείλεις ἐπάγειν καὶ τὴν διόρθωσιν, εἰδὼς τοῦτο σαφῶς, ὡς οὔτε πᾶσαι αἱ ἡλικίαι ἴσαι, οὔτε μὴν αἱ γινῶμαι, καὶ αἱ τῶν σωμάτων κράσεις ἢ ἕξεις, ἢ διαθέσεις, οὐχ αἱ αὐταὶ τοῖς πᾶσιν ὡσχύτως ἐνυπάρχουσιν, ἀλλ' οὐδ' οἱ πόλεμοι πάντες ἴσοι· ἀλλ' ὁ μὲν τῶν ἀσχοιμένων οὕτως, ὁ δὲ ἐτέρως, ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν, ἢ τῶν δαιμόνων πειράζεται, ὡς ἀκριβῶς³⁾ ἔγωγε παρὰ πολλῶν ἀκήκοα ἀσκητῶν. Καὶ δεῖ σου τὴν ἀγαθὴν σύνεσιν σπλάγχνα πατρῶα ἐπίσης εἰς πάντας ἐνδείκνυσθαι, καὶ ἐλεεῖν ἅπαντας ζεοῦσῃ καὶ φιλοκίτῳ ψυχῇ. Πάσης σου πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἐπιταγῇ· καὶ κελεύσεως λύχνος ἡγείσθω διακρίσεως, καὶ (π. 72) πᾶν, ὅπερ οἰκονομεῖν ὀφείλεις καὶ διαπραττέσθαι, καὶ κοινῶς, ἢ ἰδίως θεσμοθετεῖν καὶ παρακελεύεσθαι, διακρίσει κεκοσμημένῃ ἔστω, καὶ μετὰ δοκιμασίας ἀσφαλοῦς καὶ νοερᾶς μελέτης, καὶ συμβουλευτικῆς ἐπικρίσεως, τὰ τῆς σῆς ψυχῆς ἐργάζου κοινωφελῇ ἐννοήματα, μὴ τῷ ἰδίῳ στοιχῶν θελήματι, ἐκ παντὸς δὲ μᾶλλον τρόπου τὸ κοινῇ συμφέρον ἐπιζητῶν. Εἰ γὰρ συνετὸν ἑαυτὸν καθόλου νομίζεις, καὶ βδελύττῃ συμβουλίαν⁴⁾ φρονίμων ἀνδρῶν, ῥαδίως ἀπατηθῇ, καὶ ταῖς ἄλλεπαλλήλοις ἀντιπνοαῖς τῶν τῆς ἰδιορρυθμίας ὠδνημάτων ὡς δόναξ ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων ἔσῃ, τῇ δὲ χάκεῖσε περιφερόμενος. Χρὴ τὴν θεοσέβειάν σου τὰς πρὸς διοίκησιν τῆς μονῆς καὶ τῶν ἀδελφῶν λεπτομερεστέρας δόσεις, ἥτοι ἐξόδους, μὴ ποιεῖσθαι οἰκειοχείρως· ἀνάξιον γὰρ τοῦτο προσεστώτος μοναχῶν, καὶ πνευματικῶν ψυχῶν ἐπιστάτου. Προσῃκει δὲ κατὰ τὴν ἀποστολικὴν παραίνεσιν ἀπροσκόπτους ἡμᾶς τοῖς ἔξωθεν γίνεσθαι, καὶ περιαιρεῖν, ὡς δυνατόν, πᾶσαν πρόφασιν, ἐξ ἧς οἱ μωμοσκόποι λαβὰς ὡς πρὸς διαβολὴν τοῦ ἡμετέρου βίου εὐρίσκειν δύνανται,

1) то же самое: καθ' ἓνα ἕκαστον. 2) παθῶν 3) словъ: ὡς ἀκριβῶς παρὰ πολλῶν ἀκήκοα ἀσκητῶν--нѣтъ 4) συμβουλίας φρονήματα.

οὓς ἀποσοβεῖν διὰ τῆς ἑαυτῶν ἀκαταγνώστου ἀναστροφῆς παντοίως σπου-
δάσωμεν. Ἐντεῦθεν γάρ καὶ τὸ ἐν εὐαγγελίοις ὑπὸ τοῦ Κυρίου εἰρη-
μένον πληροῦντες ἀναδειχθείμεν· „Λαμψάτω γάρ, φησί, τὸ φῶς ὑμῶν
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων“, τῶν ποιμένων δηλονότι καὶ ἡγουμένων,
„ὅπως ἴδωσι τὰ καλὰ ὑμῶν ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν
ἐν τοῖς οὐρανοῖς“. Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἄλλως ἄχραντον διατηρηθῆναι
τὴν τοῦ προεστώτος ὑπόληψιν, εἰ μὴ σπεύδῃ φανεράν καὶ κοινὸσύμβου-
λον (π. 66] καὶ δι' ἐτέρων χειρῶν πᾶσαν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν, καὶ
δόσιν, κατὰ κέλευσιν αὐτοῦ, κατὰ τὸ πρόδηλον γίνεσθαι· διὸ καὶ ὑποτι-
θέμεθα σοι, μηκέτι διὰ σεαυτοῦ τὰς τῆς μονῆς ἐξόδους ποιεῖσθαι, ἀλλ'
ἀριθμεῖν ποσότητα νομισμάτων, καὶ διδόναι τινὶ τῶν εὐλαβεστέρων ἀδελ-
φῶν, ὡς ἂν παρ' ἐκεῖνου πᾶσα ἐξοδος γένοιτο, μετὰ καὶ σῆς εἰδήσεως
καὶ προστάξεως, ὡς ἐν τῷ περὶ τοῦ δοχειαρίου κεφαλαίῳ πλατύτερον
ἐδηλώσαμεν. Ταῦτα ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου τῇ εὐλαβείᾳ σου ὑπεθέμεθα, τῆς
πρὸς ὑμᾶς ἀγάπης ἀδελφικῶς ἐξερχόμενοι, καὶ τό τε σὸν ἀκατάγνωστον,
τὴν τε τῶν ἀδελφῶν εἰρηναίαν κατάστασιν, καὶ πρὸς ἀρετῆς ἐπίδοσιν ἐκ
παντός τρόπου πραγματευόμενοι. Σὺ δέ, τιμιώτατε πάτερ μου, μικρὰν
ὑπόμνησιν ἅψ' ἡμῶν εἰληφώς, τὰ λείποντα παρὰ (οδ.] σεαυτοῦ πρό-
στιθι, ὡς¹⁾ σοφός τε καὶ νουνεχής, πλήν καταλλήλως ἅμα καὶ ἐχομέ-
νως· „Δίδου γάρ, φησί, σοφῷ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσται“, σοφὸν δ'
ἐγὼ καλῶ τὸν ἐν καρδίᾳ τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον φέροντα²⁾, ἐπεὶ καὶ „ἀρχὴ
σοφίας φόβος Κυρίου“. Ἀρκεῖ ταῦτα τῇ εὐλαβείᾳ σου. Εὐχεσθε³⁾ δέ,
διὰ τὸν Κύριον⁴⁾ παρακαλῶ, προηγουμένως μὲν τῶν ἁγίων αὐθεντῶν μου
καὶ βασιλέων, τοῦ τε στρατοῦ καὶ τοῦ κόσμου παντός, ἀλλὰ καὶ τῆς
ἐμῆς ἀθλιότητος, ἐν ταῖς πρὸς Θεὸν ὑμῶν ἐκτενέσι δεήσεσι· καὶ σώζοισθέ
μοι, τὸ μικρὸν τῆς Θεομήτορος ποίμνιον, καὶ σωθείημεν πάντες ταῖς
πρὸς Θεὸν αὐτῆς ἀκατασχύντοις ἐντεύξεσι. Καὶ ἡ χάρις τοῦ φιλανθρώ-
που Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ σοῦ καὶ ἡμῶν.
Ἀμήν.

¹⁾ ὡς σοφός τε καὶ νουνεχής—НѢТЬ ²⁾ ἔχοντα ³⁾ εὐχου ⁴⁾ иное изло-
женіе: ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἐσκοτισμένου, τοῦ γράψαντος μὲν, μὴ πράξαντος δέ, καὶ ἡ
χάρις τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τῶν πρε-
σβειῶν τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου με-
γαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Μάμαντος εἴη μετὰ σοῦ καὶ ἡμῶν, Ἀμήν. На этомъ
Типиконѣ Мамантовскаго монастыря и оканчивается. Далѣе слѣдуютъ
αἱ ὑπογραφαί. См. выше стр. 708—715.

Κεφ. μη'. Περὶ τῆς ἐορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν καὶ Θεοτόκου. (π. 67] Ὁφείλει μέν τοι γε ἐορτάζεσθαι κατ' ἐξαίρετον τῶν ἄλλων πασῶν ἐορτῶν τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου ἡ ἐορτὴ τῆς ἁγίας Κοιμήσεως αὐτῆς, λαμπρῶς ἄγαν καὶ φιλοτίμως διὰ τε παντοίας κοσμήσεως τοῦ θείου αὐτῆς ναοῦ, ἡγουν ἱερῶν σκευῶν, βλατίων, φωταψίας ἐξαίρετου, καὶ πάσης ἄλλης λαμπρότητος, μετὰ ὁλονόκτου ἀγρυπνίας, καὶ εὐφώνων ψαλτῶν· γίνεσθαι δὲ καὶ τὴν τῆς τραπέζης δίαιταν ἀβροτέραν ἀπὸ τε νεαρῶν ἰχθυῶν καὶ ταριχευτῶν ἄχρι μίνσων τεσσάρων, ἧ καὶ πλειόνων, ὥς δυνάμεως καὶ προαιρέσεως ἔχει ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν προεστώς. Δίδοσθαι τε καὶ εὐλογίας δύο εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου. Ἐστιαθήσονται δὲ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ μνήμῃ τῆς Θεομήτορος, ἐὰν μὴ πάντες οἱ παρὰβάλλοντες, ἀλλ' οὖν ὅσους ἂν ὁ προεστὼς βουληθῇ, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες, αἱ παρευρεῖσθαι, εἰσερχέσθωσαν κατ' αὐτὴν καὶ μόνην (οδ.] τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς χάριν προσκυνήσεως, καὶ εὐθὺς ἐξιέτωσαν, καὶ οὐκ ἐν τῇ μονῇ μόνον ἡ τοιαύτῃ ἐορτῇ, τῆς Κοιμήσεως δηλονότι τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου λαμπρῶς ἐορτασθήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μετοχίῳ, ὥς δυνάμεως καὶ προαιρέσεως ἔχει ὁ καθηγούμενος. Οἶμαι δέ, ὅτι οὐ θελήσει παραδραμεῖν τι τῶν ἐνδεχομένων καὶ ἀρμοζόντων εἰς τιμὴν τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐτήσιος μνήμη τοῦ ὁσίου Βασιανοῦ ἐορταζέσθω ἐν τῷ μετοχίῳ ἐκ παντός, καθὼς δηλονότι δύναται τε ὁ προεστὼς καὶ βούλεται, ἵνα μὴ αὐτὸς σχοίῃ τὸ κρῖμα.

Κεφαλ. μθ'.¹⁾ Περὶ τῶν μνημοσύνων τοῦ αὐθέντου μου καὶ βασιλέως. Τελείσθωσαν τὰ μνημόσυνα τοῦ αὐθέντου μου καὶ βασιλέως, κυρίου Μανουὴλ τοῦ πορφυρογεννήτου ἐστ' ἂν, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, ἐν τοῖς ζῶσιν ἐστὶν κατὰ τὴν παρακολουθήσασαν συνήθειαν. Μετὰ δὲ τὴν (π. 68] πρὸς Κύριον αὐτοῦ ἐκδημίαν, οὕτως. Ἀφ' ἐσπέρας, γινομένης φωταψίας ἐν τῷ ναῷ, οἵας ἐν ταῖς ἐορταῖς, καὶ παννυχίδος ἐκτενοῦς, λεγομένου τοῦ Κύριε ἐλέησον ἑκατοντάκις· τῇ δὲ ἐπαύριον, λειτουργίας ἰδίας μετὰ καὶ κολύβων γινομένης, καὶ παρακλήσεως λόγῳ τῶν μοναχῶν δι' ἰχθυῶν νεαρῶν ἄχρι μίνσων τριῶν, καὶ ἐπιβάλλματος τοῦ συνήθους, ἧτοι εὐλογίας, διδομένων καὶ ἐν τῷ πολῶνι ψωμῖα μοδιῶν θαλασσίων τριῶν, οἴνου μέτρων ὁμοίων τριῶν, καὶ τεταρτηρῶν νομισμάτων τρικεφάλων δύο· ἀναφέρεσθαι δὲ καθ' ἑκάστην ἐν τε τῷ

¹⁾ Подобную, но иначе изложенную, 40 главу Типикона монастыря св. Маманта см. выше стр. 707—708.

ὁρθρῳ, τῇ λειτουργίᾳ καὶ τῷ ἑσπερινῷ, καὶ λέγεσθαι τὸ Κύριε ἐλέησον ἀνά ἕξ.

Κεφ. ν'. Περὶ τοῦ πῶς γίνεσθαι ὀφείλουσι τὰ μνημόσυνά μου νῦν τε, καὶ μετὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν μου. Ἄ μὲν οὖν δι' ἐμοῦ προεξένηται καὶ κατώρθωται μόχθοις οἰκείοις (οἪ.) καὶ σπουδαῖς ἀνευδότοις πρὸς σύστασιν τῆς πολλάκις ῥηθείσης μονῆς τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου ἐν τῷ προοιμιαστικῷ λόγῳ τοῦ παρόντος μου Τυπικοῦ ἀριθηνώτερον διηγόρευται· ἐπεὶ δέ, κατὰ τὴν ἐν εὐαγγελίοις θείαν φωνήν, „ἄξιός ἐστις ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ“, καὶ χρὴ τοὺς κοπιῶντας ἐπ' ἀγαθοῖς δεξιούσθαι προσηκούσαις ἀνταμοιβαῖς, ἀντιβολῶ καὶ ἐγὼ καὶ δέομαι ὑμῶν τε τῶν σήμερον εὕρισκομένων ἐν τῇ μονῇ, καὶ τῶν μεθ' ὑμᾶς, ταύτην μοι χαρίσασθαι τὴν ἀνταμοιβὴν ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸ δυνατόν καὶ ἐμόχθησα, καὶ τὰ πρὸς διάρκειαν ὑμῶν καὶ τὰ πρὸς σύστασιν τῆς μονῆς ἔσπευσα, τὸ ἀκαίρεα καὶ ἀπαρεγγχείρητα τὰ ὑποτεταγμένα ποιεῖν. Καὶ νῦν μὲν, ἐστ' ἂν ἐν τοῖς ζῶσιν εἰμί, ὀφείλουσι γίνεσθαι οὕτως, ὥς τε (π. 73] κατὰ πᾶσαν τυπικὴν ἀκολουθίαν ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ἵνα γίνηται ἐκτενὴς δέησις ὑπὲρ ἐμοῦ, λεγομένου καὶ τοῦ Κύριε ἐλέησον ἀνά ἕξ, ἐν τε τῷ ἑσπερινῷ δηλονότι, τῷ ὁρθρῳ καὶ τῇ λειτουργίᾳ. Ἐν δὲ τῷ ὁρθρῳ, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ς'. ᾠδῆς, γίνηται καὶ Τρισάγιον παρακλητικὸν μετὰ τῶν δε τῶν τροπαρίων. „Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς“. Δόξα. „Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς· ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποιθάμεν“. Καὶ νῦν. „Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην“. Εἵτα παρὰ τοῦ ιερέως ἐκτενὴς δέησις, καὶ τοῦ Κύριε ἐλέησον παρ' ὑμῶν πεντεκαίδεκάκις λεγομένου. Κατὰ πᾶσαν δὲ ἑσπέραν τῆς κυριακῆς, μετὰ τὴν τοῦ λυχνικοῦ ἀπόλυσιν, ἵνα φάλληται κανὼν παρακλητικὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τῇ ἐπαύριον λειτουργίᾳ ἰδιαιτάτη. Ἐν πάσαις δὲ ταῖς τελουμέναις λειτουργίαις ἐν τῷ ναῷ ὀφείλει προσκομίζεσθαι μία προσφορὰ ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, (οἪ.) τὰ αὐτὰ δέ, ἵνα γίνωνται καὶ μετὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν μου, ἡγουν κατὰ τὸ τέλος τῆς ς'. ᾠδῆς ἐκάστ....¹⁾ Τρισάγιον, καὶ τὰ νεκρώσιμα συνήθη τροπάρια· „Ὁ βυθοῖς σοφίας φιλενθρώπως“. Δόξα. „Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον“. Καὶ νῦν. „Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα“, καὶ ἐκτενὴς. Ὡσαύτως καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἑσπερινοῦ ἐκάστης κυριακῆς ψάλλεσθαι κανὼν νεκρώσιμος, καὶ τῇ ἐπαύριον ἡ λειτουργία. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῶν ἐτησίων μου μνημοσύνων, ἵνα

¹⁾ Въ патмосской рукописи это мѣсто и другія, отмѣченныя точками ниже, испорчены.

γίνηται φωταψία ἐν τῷ νυχθ, ὅποια καὶ ἐν ταῖς ἐορταῖς, καὶ παννυχίς ἐκτενής διὰ τε δωδεκαφωτίων δύο, καὶ λαμπάδων τεσσάρων, καὶ τῇ ἐπαύριον λειτουργία ἰδιαιτάτως, ὁψωνίζηται δὲ καὶ ἐν τῇ τραπέζῃ διὰ νεαρῶν ἰχθύων μίνσους τρεῖς, διδομένης καὶ τῆς συνήθους εὐλογίας διὰ οἴνου καλλίστου. Ἄμα δὲ τῇ ἀπολύσει τῆς λειτουργίας δίδεται ἐκάστῳ τῶν ἀδελφῶν ἀπαραπροθέσμως χάριν μικρᾶς (π. 74] παρακλήσεως ἀνά τρικέφαλον¹⁾ τὸ... τοῖς πᾶσιν ἐπίσης, γένηται δὲ καὶ διαδόσεις ἐν τῷ πυλῶνι τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς μου, τοῖς πένησι, ψωμία μοδίων θαλασσίων τεσσάρων, οἴνου μέτρα ὅμοια δ'. καὶ τεταρτηρὰ τρικέφαλα²⁾ δύο. Ἡ αὐτὴ δὲ ἀκολουθία ὀφείλει τελεῖσθαι ἀπαρалаκτως καὶ ἐν τῷ ἐντός τῆς βασιλευούσης ὄντι μετοχίῳ, ἐν τε τῇ ζωῇ μου, καὶ ἐν τῇ πρὸς Κύριον ἐκδημίᾳ μου, ἄνευ τῆς ἐν τῷ πυλῶνι διαδόσεως.

Κεφ. να'. Περὶ τῶν μνημοσύνων τῶν ἀρχαίων κτητόρων. Καὶ τὰ μνημόσυνα δὲ τῶν ἀρχαίων ἐκείνων καὶ μακαρίων κτητόρων ἐκ παντός, καὶ χωρὶς τῆς οἰασθῆναι προφάσεως, ἐκτελείσθωσαν, ἐν τε τῇ πρωτοτύπῳ μονῇ, καὶ ἐν τῷ μετοχίῳ, διὰ τε παννυχίδος, καὶ λειτουργίας, καὶ τῆς κατὰ πᾶσαν ἀκολουθίαν ἀναφορᾶς αὐτῶν, ψαλλομένου καὶ Τρισαγίου καθ' ἐκάστην ἡμέραν ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ μνημονευομένων αὐτῶν. (οδ.)

Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως ὁ Μυστικός Νικηφόρος.

Η) ΤΥΠΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΕΡΙΩΝΥΜΩ ΒΟΥΝΩ ΤΟΥ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Χαλκηδόνος βασιλικῆς ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛ, ἧς κτήτωρ ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ πρῶτος τῶν Παλαιολόγων.

(По рукописи Халкинской библиотеки № 85 1749 г.)

(π. 198] Ὁ πρόλογος διήγησιν ἔχων εὐχαριστήριον ὡς ἀπὸ τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν Θεόν.

„Τὸν εὐχαριστήριον εὐμενῶς δέχου,
καὶ τὴν ἀπαρχὴν εὐλόγει Θεοῦ Λόγε“.

Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. Εὐκαιρον γὰρ ἄρτίως τῇ βασιλείᾳ μου πρὸς Κύριον τὸ τοιοῦτον τοῦ Θεοπάτορος ἀναφαλάξαι ῥητόν, καὶ εἰς εὐπρόσωπον θέσθαι
Τυπικόν.

τῆς παρούσης τυπικῆς συντάξεως ἀπαρχήν· ἐμεγάλυνε γάρ οὗτος τὰ ἐλέη αὐτοῦ ἐπ' ἐμοί, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ περιφανῶς ἐνεδείξατο, καὶ οὐ πάλαι μόνον καὶ πρότερον, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁσημέραι καὶ ὁσῶραι. Ταῦτα μέχρι τοῦ νῦν μεγαλύνει, καὶ μυρίαις καθ' ἐκάστην περιαντλεῖ με προχύσεις τῶν ἁρρήτων αὐτοῦ μεγαλοδωρεῶν· ζῶον γάρ με τὰ πρῶτα δημιουργήσας ὁ βασιλεὺς μου, καὶ ὁ Θεός μου, καὶ λόγῳ κοσμήσας, τότε ἡλιακὸν φῶς τοῦτο βλέπειν καταξιώσας, ἀέρος μοι τὴν χύσιν ἐλευθερώσας, ὑδάτων ῥοὰς ἐξαπλώσας, καὶ πᾶν, εἴ τι κάλλιστον, ἐν τῇ γῇ μοι θαψιλῶς φιλοτιμησάμενος. Ἀπ' ἀρχῆς γάρ διὰ τὸν ἄνθρωπον ὁ Φιλάνθρωπος τὸν κόσμον παρήγαγεν, ἵν', ἐξ ὧν οὗτος ἀπολαύει, διὰ τε τῆς καθέκαστον αἰσθήσεως, (οδ.) διὰ τε τῆς νοερᾶς τῶν ὄντων, καὶ ὑψηλῆς καταλήψεως, ἀνυμνῇ καὶ δοξάζῃ τὸν Εὐεργέτην, ἐξαιρέτως τοῖς ἄλλοις, καὶ τῇ δε τῇ κατὰ κόσμον εὐγενείᾳ ἐλάμπρυνε. Καὶ γὰρ γονέων με προσελθεῖν εὐδοκήσας, ἀρετῇ τε καὶ ἡθῶν κοσμιότητι περιθρυλλουμένων, καθ' αἷμα καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν περιφανέσιν ἐκείνοις καὶ μεγάλοις βασιλεῦσιν ὤκείωσε, χρήμασι, κτήμασι, καὶ λοιπαῖς περιουσίαις, ὠλβίωσε, τιμαῖς ταῖς ἐν τοῖς ἀνακτόροις, καιροῖς ἐν διαφόροις, ἀλληλοδιαδόχως ἐδόξασεν. Ἐρρύσατό με συχνῶς διὰ τοῦ πρωτοστάτου τῶν αὐτῶν αὐτοῦ λειτουργῶν Μιχαήλ, ὃν ἐξ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸν ἄγρυπνον φύλακα τῆς ἐμῆς ὑπὸ τύχησα βιοτῆς, κινδύνων πολλῶν, περιστάσεων χαλεπῶν, φόβων, τῶν μὲν ἐνδοτέρων, τῶν δ' αὖγε καὶ ἐξωτερικῶν· ἀντελάβετό μου δὲ αὐτοῦ ἐν καιρῷ πολέμου, καὶ μετὰ δόξης προσλαβὼν με, νικητὴν τοῖς οἰκείοις πολλάκις καὶ τοῖς ἄλλοτρίοις ἀνέδειξε. Τί μὴ λέγω τὸ μεῖζον; ταῦτα γάρ, εἰ καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, ἂν ἀριθμοίην, ὑπὲρ ἄμμον θαλάσσιον πληθυνθήσονται, καὶ σταγόνας ὕδατος, καὶ ἡμέρας αἰῶνος ὑπερελάσσουσιν· ἠὲ δόκησέ τι μέγα θαυμασίως καὶ ἐπ' ἐμοί τῷ ἐλαχίστῳ, τῷ τῶν ἀπάντων ἐκτρώματι, καὶ τοῦτο πάντως, ἵνα τῇ ἐμῇ ἀσθενείᾳ τὴν ἑαυτοῦ τελειώσῃ ἀπειροδύναμον δύναμιν, (π. 199) καὶ ἀρκοῦσαν χάριν ἡμεῖς ἐπιδείξειεν, ὥς τῷ μεγάλῳ Παύλῳ, τῷ σκευεῖ τῆς ἐκλογῆς. Καὶ γὰρ τοῦ χαμαιζήλου με ἀπάρας βαθμοῦ, ἐπὶ τὴν σκοπιὰν ἀνεβίβασε ταυτηνὴ τὴν μετέωρον, ὄνομά τέ μοι ἐχαρίσατο τὸ ὑπὲρ ἄλλο πᾶν ἐγκόσμιον ὄνομα, καὶ τῆς βασιλείου ὀλκάδος ξενотρόπως, καὶ ὥς αὐτὸς οἶδε μόνος, τοὺς οὐρανούς ἐνεχείρισεν, οὓς καὶ μέχρι τοῦ νῦν, συμβασιλεύων μοι διθύνει, καὶ παντὸς κοσμικοῦ σάλου καὶ κλύδωνος ἀκατακλύστους διατηρεῖ. Μέντοι γε, μετέχοις τούτους καὶ εἰς τὸ ἐξῆς κραταιότερον, καὶ διθύνοντις φιλοτιμότερον Βασιλεῦ τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριε τῶν κυριευόντων, Θεέ. Ἀλλὰ πόσας θαναισάμενος γλώσσας ἀξίως διηγησαίμην ὅσα ἐποίησε

τῇ ψυχῇ μου ὁ Κύριος, ἀφοῦ με καί εἰς τὸ αὐταρχικόν, εἴτουν αὐτοκρατορικόν καὶ βασιλικόν ἀνήγαγεν ἄρμα, μυριοπλάσιον ἰταλῶν ὄφρυν, κάκεινων πρίγκιφι καὶ κόμησι συνηριθμημένων, εἰς γῆν καταρρίψας, Περσῶν ἀλαζόνα δύναμιν καταλύσας, Μυσσοῦς τοῖς στενωποῖς τοῦ Αἴμου καὶ μόνον περιορίσας, καὶ πᾶν ἀλλόθρουν καὶ ἀντίξουν τοῖς Ῥωμαίοις φρονούν, ὡς σκεύη κεραμέως, συντρίψας, καὶ εἰς χοῦν λεάνας, ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. Τὸ ξένον καὶ πᾶσαν (οδ.) ἐκπλήττον ἀκοὴν καὶ διάνοιαν, ὃ πάλαι βασιλεῖς καὶ πατριάρχαι, γερουσία, καὶ δῆμοι ἐπεθύμουν μὲν, ἀλλ' ἰδεῖν οὐκ εἶχον, τὴν τῆς περιφανοῦς, λέγω, τῆς δε καὶ βασιλίδος τῶν πόλεων ἐκ τῆς ἰταλικῆς τυραννίδος ἀνάρρυσιν, καὶ ἀπὸ ζυγοῦ δουλείας ἐλευθερίαν καὶ ἀπολύτρωσιν, τοῦτ' ἐκεῖνο· ἀλλὰ τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; φθάνει τελεσθῆναι καινοτρόπων πολέμων ἄτερ καὶ μόχθων, αἱμάτων ἀνευθεν καὶ τραυμάτων, χρόνοις τοῖς νῦν, ὅτε καὶ ἡμῖν ἐκ Θεοῦ τὰ τῆς βασιλείας σκήπτρα ἐνεχειρίσθησαν. Τοῖνυν καὶ πάρεστι, τὴν Κωνσταντίνου τὴν δε μεγαλόπολιν ὅσα καὶ βασίλισσαν περιβεβλημένην τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον καὶ περικαλλῇ στολισμόν, καὶ τὴν νέαν Ἱερουσαλήμ, ὠκοδομημένην ὡς πόλιν, εὐκαίρως φάναι τὸ ψαλμικόν· „πλήθουσιν ἄγοραὶ ταύτης, ἄμφοδοι, στενωποὶ τε καὶ ἀγυαί“· πλὴν οὐ μίξοβραχάρου λαοῦ τὸ φθέγμα φύρδην προΐεμένου, ἀλλὰ τὸ ὅλον αὐσονικοῦ καὶ ἀκριβῶς ἐξησχημένον διατρανοῦν τὴν ἐλλάδα γλῶτταν, τὴν ὀρθορρήμονα. Σεμνεῖα καὶ ἀσκητήρια μοναζόντων καὶ μοναζουσῶν περικοσμοῦσι χοροί, καὶ τὸν μοναχικὸν ἐν τούτοις εὐπρεπῶς σταδιεῖουσι δίαυλον, τοῖς θείοις ναοῖς ἱερέων ἐνασμενίζουσι σύλλογοι, καὶ τὰς συνήθεις (π 200] αὐτοῖς εὐχὰς καὶ ἱεροτελεστίας τῷ Θεῷ μετ' εὐχαριστίας καὶ ἐκάστην προσφέρουσι. Τὸ μεῖζον, ἐν τῷ περιώνυμφ καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἐπωνύμφ νάφ οὐ προσεδρεύει πατριάρχης ἀλλογενῆς καὶ παρέγραπτος, ἀλλ' ἰθαγενῆς καὶ ὁμόφυλος, τοὺς ἑαυτοῦ γινώσκων, καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἔμπαιιν γινωσκόμενος. Τούτων τοῖνυν οὕτως ἐχόντων, ὡς ἐπιτροχάδην μὲν εἴρηται τῇ βασιλείᾳ μου καὶ συνωπτικῶς, παρ' ἄλλοις δὲ συγγραφεῦσι φιλοτίμως καὶ πάνυ γε πλατικῶς, διενοεῖτο καὶ ἐκάστην ἡ βασιλεία μου, καὶ φροντίδα βαρεῖαν εἶχε καὶ σύντονον, τί ἂν μετελθοῦσα βραχεῖαν ἀντίχαριν, ἥ καὶ πολλοστὸν ἀντίδωρον ἀπονείμῃ, τῷ τοσαύτας εὐεργεσίας, μεγάλας τε καὶ περιφανεῖς ἐπιδειξαμένῳ ταύτῃ Θεῷ. Τοῖνυν καὶ ἀκριβῶς εἶδεῖα, ὡς ἂ τοῖς γνησίοις αὐτοῦ προσφέρει τις λατρευταῖς, ταῦθ' οὗτος ὡς ὑπεράγαθος οἰκιοῦται, καὶ τὴν πρὸς ἐκείνους τιμὴν εἰς ἑαυτὸν ἐπιγράφεται, συνέλαβεν ἡ βασιλεία μου κατὰ νοῦν, ὅπως τὴν εἰς τὸ περιθρύλλητον ὄρος καὶ περιώνυμον, ὃ πᾶ-

λαι δεύτερον Πηλούσιον ἢ Νιτρία, ἢ Ταβεννήσιον, ἢ Σκῆτις ἐτύγγανεν
 ὄν, ἄνδρας φέρον θεοπρεπῶν ἔργων ὡς ἀληθῶς ζηλωτάς, καὶ τῆς τῶν
 οὐρανῶν βασιλείας περιφανεῖς βιαστάς, καὶ τῇ τοῦ θεοῦ (οδ.) Αὐξεντίου
 κλήσει ἐνσεμνυνόμενον, ἐνιδρυθεῖσαν περιφανῶς καὶ ὀλβίως σεβασμίαν τὴν
 δε μονὴν παρὰ τοῦ αἰοιδίου πάππου τῆς βασιλείας μου, τοῦ μεγάλου δουκὸς
 ἐκείνου κυροῦ Ἀλεξίου, τοῦ διὰ τοῦ θεοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχή-
 ματος μετονομασθέντος Ἀντωνίου μοναχοῦ, χρόνῳ, μᾶλλον δὲ ταῖς σι-
 χναῖς αὐτοῦ περιπετεῖαις, καὶ ἀλλεπαλλήλοις περιφοραῖς, καμνοῦσαν,
 καί, ὃ φασιν, εἰς γόνυ κλιθεῖσαν, ἀνεγείρῃ πάλιν καὶ ἐπὶ τὸ κρεῖττον
 μεταποιήσῃ, λαμπροτέραν τε ταύτῃ προσθήσῃ τὴν καλλονήν, καὶ τὸν πρὸς
 ζωάρκειαν τῶν μοναζότων πορισμὸν ἐπιχορηγήσῃε θαφιέστερον, ἅμα μὲν,
 ὡς εἴρηται, τῷ Θεῷ βραχεῖαν ἀντίχαριν ἐπιφέρουσα, ἅμα δὲ καὶ τοῖς
 ἑαυτοῖς προγόνοις μικράν τινα χάριν, μᾶλλον δὲ μεγάλην τὴν ὀφειλὴν
 ἀπονέμουσα. Τοῦτο γοῦν τὸ ἐνθύμιον ὅσα τι σκιαγράφημα ἢ προκέντημα
 τῇ βασιλείᾳ μου εἰδοποιήσασα, καὶ εἰς ἔργον τελεσφορήσασα, τὴν σε-
 βασμίαν τὴν δε μονὴν εἰς ὅπερ ἐστὶ σήμερον, καὶ ἐν οἷς θεωρεῖται σύμ-
 πασιν ἀποκαθιστᾶ, καὶ τῷ μεγάλῳ Προστάτῃ αὐτῆς καὶ Πρωτοστάτῃ
 τῶν ἄνω δυνάμεων, καὶ δι' αὐτοῦ τῷ παντοδυνάμῳ καὶ ὑπεραγάθῳ Θεῷ,
 ταύτην προσάγει μετ' εὐθυγνωμοσύνης πολλῆς καὶ εὐνοϊκῆς διαθέσεως.
 Καὶ ταῦτα μὲν ἡ βασιλεία μου. (π. 201] Σοὶ δ' ἂν εἴη, προστάτα μου,
 βοηθέ μου καὶ ἀντιλήπτορ μου, τῶν οὐρανίων καὶ αὐλῶν στρατιῶν ἀρχηγέ,
 τὸ τὰ τῆς μονῆς εἰς τὸ κρεῖττον προκόπτειν, καὶ καθ' ἡμέραν ἐπιδιδό-
 ναι πρὸς αὐξῆσιν, καὶ τὸν δε τὸν σὸν λαὸν πνευματικῶς καὶ θεοπρεπῶς
 διεξάγεσθαι, νῦν μὲν παρ' ἀνθρώποις σεμνολογούμενον, καὶ τῆς ἀρετῆς
 θαυμαζόμενον, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι ταῖς τῶν δικαίων σκηναῖς αὐλιζόμε-
 νον, καὶ τοῖς τοῦ παρχδεΐσου ἀκηράτοις χώροις ἀναπαυόμενον, ἵνα καὶ
 ἡ βασιλεία μου ταῖς σαῖς προστασίαις, καὶ ταῖς τοῦδε τοῦ ἱεροῦ παν-
 τὸς πολιτεύματος, πρὸς τὸν κοινὸν Δεσπότην καὶ Σωτῆρα πρεσβείαις,
 συγχωρήσεως τύχῃ τῶν πολλῶν ταύτης ἀμαρτιῶν, τῆς ἐν τῷ μέλλοντι
 φοβερῷ καὶ ἀδεκάστῳ δικαστηρίῳ ἐκ δεξιῶν στάσεως, καὶ τῆς μετὰ τῶν
 σωζομένων ἀποκαταστάσεως· τοῦτο γὰρ ἡ βασιλεία μου ὑπὲρ ἄλλο πᾶν
 ἐκθύμως θέλει καὶ εὐχεται, καὶ τυχεῖν ἀναμφιβόλως τοῦδε θαρρύει, χά-
 ριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, Ἀμήν.

Περὶ τοῦ ἐλευθέραν εἶναι καὶ αὐτοδέσποτον τὴν μονήν.

„Εὐαγγελικὸν οἱ φέροντες φόρτιον

„μένειεν ἐκτὸς δουλικῆς ζεύγλης βάρους“.

Πρὸ πάντων τοίνυν θέλει καὶ εὐχεται ἡ ἐκ Θεοῦ βασιλεία μου διαμένειν τὴν δε τὴν σεβασμίαν μονήν αὐτεξούσιον καὶ αὐτοδέσποτον, παντὸς ἐλευθέραν ἀρχικοῦ καὶ πράγματος καὶ ὀνόματος, ἡγουν ἐφορείας, ἐπιτηρήσεως, πρὸς ἐτέραν ἐνώσεως τε καὶ ἐπιδόσεως, καὶ πάσης ἄλλης δυναστείας, σεμνυνομένης τάχα τῷ τῆς κηδεμονίας ὀνόματι, αὐτὴν δὲ κατ' αὐτὴν οἰκονομεῖσθαι καὶ διεξάγεσθαι παρὰ τοῦ κατὰ καιροῦς προεστῶτος, καὶ τῶν λογάδων τῆς πνευματικῆς ἀδελφότητος, χρόνῳ καὶ βίῳ, ἔστι δ' ὃν καὶ λόγῳ τῶν λοιπῶν προεχόντων, ὑπ' οὐδενὸς λογοπραγουμένων, ἢ παρὰ μόνου τοῦ τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων εἰδότος Θεοῦ, πρὸς ὃν καὶ λόγον ὑφέξουσι τῆς τοιαύτης αὐτῶν προστασίας καὶ διοικήσεως. Ἄν δέ τις κατ' αὐτῆς πράξαι τι πειράσαιο βίαιον, τὸ αὐτεξούσιον ταύτης ἀνατρέπειν ἐπιχειρῶν, τὸν τοιοῦτον, ὅποῖος ἄρα καὶ εἴη, ὑπόδικον ἡ βασιλεία μου τίθησι ταῖς βαρυτάταις τῶν ἁγίων πατέρων ἀραῖς· μέγα γὰρ ἡ ἐλευθερία, καὶ τοῖς δε νοῦν ἔχουσι τῶν ἄλλων ἀπάντων πέφυκε προὔργιαίτερον, πράγμα τι· τοῦτο καὶ Θεός (II 202] αὐτὸς βεβαιοῖ, τὸν ἀνθρώπον πάλαι δημιουργήσας, καὶ τιμήσας τῇ αὐτεξουσιότητι. „Ἐκβάλλεται δέ, φησί καὶ ἡ πρέσβα γραφή, ἥς ὑποφήτης ὁ πολὺς τὴν θεοπνευστίαν Μωσῆς, τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας“. Τὸ δὲ τῆς δουλείας πρᾶγμα καὶ ὄνομα καινοτομία τις δυναστείας, καὶ τοῦ ἐθνικοῦ νομίμου βιαία τῷ τῇ δε βίῳ παρείσδουσις, ὅθεν ἀφεκτέον μὲν αὐτῆς, τῆς δ' ἐλευθερίας ἀντιληπτέον, ἐπὶ συστάσει τῆς μονῆς, καὶ ἐπὶ τῷ βέλτιον προκοπῇ· τὰ γὰρ τῶν μοναστηρίων αὐτοδέσπντα, τῶν ἄλλων, τῶν προσώποις ὑποκειμένων, εὐθαλέστερά τε καὶ αὐταρκέστερα· τὰ μὲν γὰρ ἀνυστερήτως ὧν ἔχουσιν ἀπολαύουσι, τὰ δ' οὐδὲν ἢ μικρὰ τῶν εἰσόδων ἀπολαμβάνουσι, τὸ πᾶν, ἢ τὰ πλείω τῶν κατεχόντων ὡς ἴδια σφετεριζόμενων, καὶ ταῦτα νεμομένων ὡς ἴδια. Τούτων μὲν οὖν ἄλλις, ἢ δὲ προσήκουσα τοῖς ἀρχιερεῦσι τιμὴ ἀξίως ἀποδιδοσθῶ τοῖς ἱεραρχοῦσι κατὰ καιρὸν ἐν τῇ ἀγία μητροπόλει τῆς Χαλκηδόνος, ὡς ψυχῶν ποιμέσι καὶ φροντισταῖς, ἢ εἰδυῖα ἐπ' ἐκκλησίας τούτων ἀναφορὰ ἐν ταῖς συνήθειαι γινέσθω συναπταῖς καὶ ἐκτενέσιν εὐχαῖς. Δεῖ γὰρ (οδ.] εὐχαῖς ἀνταμειβεσθαι, καὶ πνευματικῶν δώρων πνευματικὰς ἀνταπονέμειν τὰς χάριτας. Πλὴν

προσαγέσθωσαν τοῖς τοιούτοις μητροπολίταις κατ' ἔτος καὶ τρία κανίσκια, ἀνὰ ἓν καθὲν ὑπέρπυρον ἀξιοῦμενα, καὶ κηροῦ λίτρας τρεῖς, καὶ οὐ πλέον, ὅς δ' ἡ καὶ αὐτὸς τοῖς τοιούτοις καὶ μόνοις ἀγαπήσει, καὶ οὐκ εἰς πλείονα δόσιν παραβιάσει τοὺς ἀδελφούς. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημένα, ἀπάρτι δὲ καὶ περὶ τῆς τοῦ προεστῶτος ἐκλογῆς ἀκολουθῶς ὁ λόγος διεξιέναι μοι βούλεται.

Περὶ τῆς τοῦ προεστῶτος ἐκλογῆς τε καὶ προχειρίσεως.

„Τὴν ἐκλογὴν μὲν τοῖς μονάζουσι νέμω,

„τὴν δὲ πρόβλησιν τοῖς κρατοῦσιν αὐτόνων“.

Τί δὲ καὶ περὶ τοῦ κατηγουμένου ἡ βασιλεία μου εὐχεται; Τὰ πρῶτα μὲν πίστιν ἔχειν πρὸ τῶν ἄλλων τὴν εἰς τὸ θεῖον ὁρίθην, ἄμεμπτον βίον, τῷ τῆς ἱερωσύνης κεκοσμημένον σεμνώματι, φρόνησιν σταθεράν, εἴτ' ἐκ παιδείας, ὃ τελειώτερον, εἰ δ' οὖν, φυσικὴν, πρὸς διάκρισιν ἀγαθοῦ τε καὶ μὴ καλοῦ, φρόνημα μέτριον, ἡθὺς μειλίχιον, ζῆλον εὐκαιρον, λόγον πρόσφορον, τρόπον τῇ ἀρίστη τῶν ἀρετῶν διακρίσει ἐνσεμνυνόμενον, ἵνα καὶ ὡς λύχνος φαίνηται ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων τῷ περιόντι τῆς ἀρετῆς, καὶ πρὸς αὐτόν, ὡς εἰς ἀρίστην σφραγίδα, τυπούμενος (π. 203] τῶν ὑπ' αὐτῶν μοναζόντων ἅπας ὁ σύλλογος, ἐκμαγεῖα γίνονται κάλλιστα, τοὺς τῆς ἀρετῆς θεοπρεπεῖς χαρακτῆρας ἀκριβῶς ἐντεῦθεν ἀποματτόμενος· καὶ γὰρ ὁ τοῖς ζωγράφοις ἀρχέτυποι πίνακες, τοῦτο κατηγῆται τοῖς μονάζουσι. Τὴν τοῦ κατηγουμένου τοίνυν ἐκλογὴν ἀριστινὴν ἡ βασιλεία μου γίνεσθαι βούλεται, πάσης συνεδριαζούσης τῆς ἀδελφότητος, καὶ ψυχῆς ἐκ μέσης ἰχνηλατούσης τὸν ἐκζητούμενον, καὶ ἀπαθῶς ὅσα καὶ λίθος γνώμων δοκιμαζούσης τὸν προστησόμενον· ἀπέστω τοίνυν ἐντεῦθεν χάρις καὶ φιλία, τυφλοῦσα πρὸς τὸ φιλούμενον· συναπέστω ταύτῃ καὶ σκοπὸς δυσμενῆς, ἡ δ' ἀλήθεια παρρησιαζέσθω καὶ δοκιμαζέτω τὸν ἄξιον· οὐ γὰρ μικρὸν τὸ ἀτύχημα τοῖς ἐνταῦθα δικάζουσι, ψυχῶν προίεμένοις ὠφέλειαν, ἢ μᾶλλον πραγματευομένοις ἀπώλειαν, ὣν μιᾶς οὐ δ' οὗτος ὁ κόσμος ἅπας πέφυκεν ἰσοστάσις. Εἰ μὲν οὖν πάντες τῶν ἀδελφῶν ἐφ' ἐνὶ συμφωνοῖεν, τὸν αὐτὸν ὁμοφρόνως αἰρούμενοι, τοῦτο θεῷ φίλον, τοῦτο καὶ εὐχταῖον τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ μεγάλη πρὸς εἰρήνην τὴν ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον γλυκυτέραν ὑπόθεσις· εἰδ', ὅπερ ἡ βασιλεία μου ἀπεύχεχεται, στάσις ἐν τῇ ἐκλογῇ κινήθῃ, πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀδελφῶν ἑτεροζυγούντων, (οδ.] καὶ ἄλλο ἄλλου προτιθεμένου, καὶ μεγαλύνοντος φιλίᾳ ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ οὐκ ἀνεπισφαλεῖ, οἷς τὸ ἀληθὲς πολλάκις εἶωθεν ὑποκλέπτεσθαι,

τό τε δὴ τῷ κατὰ καιροῦς τὰ τῆς βασιλείας σκῆπτρα σὺν Θεῷ διυθύνοντι ἀνατεθήσεται ἡ τοῦ προεστῶτος ἐπιλογή, ὅς ὑπὸ τῶν παρὰ τῆς ἀδελφότητος πάσης ἐγκριθέντων, παρῶν μὲν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, οἱ ἑαυτοῦ, ἐν ταξειδίῳ δ' ἀποδημῶν, διὰ γράμματος, τὸν κατὰ τε λόγον καὶ ἀρετὴν διαφωρότερον, καὶ πρὸς λαοῦ κυβέρνησιν δεξιώτερον, ἐκλέξεται, καὶ τὴν προστασίαν ἐμπιστεύσεται τῆς μονῆς, καὶ ὁ ἐκλεγείς ἐκ παντός ἤξει τῇ ἐπιλογῇ· ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις τὸ ἀδυσώπητον οὐκ ἀκίνδυνον. Εἴτα κατὰ τὴν εἰωθυῖαν τοῖς βασιλεῦσι προχείρισιν, τὴν αὐτὴν παρὰ τοῦ βασιλέως ῥάβδον καὶ βακτηρίαν ἐγχειρισθήσεται, τῇ μὲν πατρικῶς τοὺς φρεσὶ νηπιάζοντας σωφρονίζων καὶ δέει τρέφων πρὸς τὸ εὐθές, τῇ δὲ τοὺς πολιῶντας χρόνῳ ἢ καὶ φρονήματι, καὶ τοῖς ὑπὲρ ἀρετῆς ἐγγεγραχότας πόνοις, ὑποστηρίζων, καὶ παρακαλέσων ὡς δύνამις, ἣ ὅσα ποιμὴν ἀγαθὸς καὶ οὐ μισθωτός, τὴν μὲν ποίμην ἐλάσων πρὸς εὖνομον χῶρον καὶ ἐνυδρον, τοὺς δὲ λύκους ἀπελάσων μακράν, ἐπιτροχάδην αὐτοὺς καὶ ἰσχυρῶς ἀμυνόμενος. Μετὰ δὲ τὴν ἐκ τοῦ βασιλέως προχείρισιν, λήφεται ὁ (π. 204] προεστὼς ἐξ ἀνάγκης καὶ τὴν συνήθη σφραγίδα παρὰ τοῦ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνης κατὰ καιροῦς προεδρεύοντος· θέλει γὰρ τοῦτο ἡ βασιλεία μου, καὶ ὁλοσχερῶς ἀποδέχεται. Εἴτα τῶν μοναχῶν ἕκαστος, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἕως τὸν ἐσχάτου, τὸ γόνυ κάμψας μοναχικῶς, ὡς προεστῶτι τούτῳ δώσει τὸν ἀσπασμόν, καὶ πάντες γνωριοῦσι τὸν κοινὸν ποιμένα, καὶ ταῖς τούτου ὑποπεσούνται ἀναμφιβόλως ἐπιταγαῖς. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν αὐθιγενοὺς καὶ ἀφ' ἐστίας εὐρεθέντος τοῦ προεστῶτος, ὃ καὶ περὶ πολλοῦ ποιεῖται ἡ βασιλεία μου, εἰδ', ὅπερ ἀπείη, δεήσει θύραθεν ἐκλέξασθαι τὸν ἡγούμενον, εἴτε διὰ τὸ τοὺς τῆς μονῆς ἐποίκους ἀδελφοὺς εὐλαβεῖσθαι ἴσως, καὶ τῇ τοῦ ἀξιώματος ὑπεροχῇ τὴν προστασίαν ἀπαρνεῖσθαι, ἐπεὶ περ οὐδὲν ἐπιστάσις ψυχῶν ἐργωδέστερον· εἴτε διὰ τὸ τῶν ἀπάντων ἀνίκανον, ἢ παρὰ τὴν οὐκ εὐτόνον ἴσως πρὸς τὸ μοναχικὸν ἐπάγγελμα ἐπιμέλειαν, ἢ διὰ τὴν εἰς ἀρετὴν καὶ ἀγωγὴν σπουδαίαν ἀμέλειαν, ἀλλ' ὅτι περ ἄλλο τι παρὰ ταῦτα, εἰ καὶ ἐν τύποις. τὸ χάρισμα τῆς ἀρχῆς· οὐ γὰρ ὁ δόκιμος στρατιώτης ἐκεῖνος ἄρξοι ἂν καὶ στρατοῦ, οὐ δ' ὁ δεξιὸς ἐρέττειν καὶ κυβερνήτη· εἴη ἂν αὐτὸς ἀκριβής. Εἰ τοίνυν δεήσει ξεναγῆσαι καθηγητὴν, κατὰ δεύτερον πλοῦν, οὐκ ἀπόβλητον· πλὴν (οδ.] προσεκτέον ἐπιστῆσαι διδάσκαλον ἀρετῆς, μὴ κακίας ἀρχέτυπον, σκοπόν, μὴ πολέμιον, ποιμένα ἀγαθόν, καὶ μὴ λύκον ὠμωστήν· οὐ μόνον γὰρ ἀνυπόκριτος ἀρετὴ περισπούδαστον καὶ πρὸς ἀρχὰς μεγάλας ἐπίλεκτον, ἀλλὰ καὶ σκηνὴ πολιτείας ἐπαινετής. ἄλλον τὸν ἐκτός ἐπιδεικνύουσιν, καὶ τὸν ἔσω ἄνθρωπον

ἕτερον ὑποκρύπτουσα, ὅς καὶ τῷ ἐν εὐαγγελίοις τάφῳ παρεικασθεῖν ἂν προσφυῶς, ἔξωθεν μὲν κεκονιαμένῳ καὶ ἀπατῶντι τὴν ὄρασιν, λειψάνων δ' ἐντὸς μυδῶντων πεπληρωμένῳ, καὶ βαρεῖαν ἐκπεμπομένων καὶ δύσοδμον τὴν ἀποφοράν. Φυλακτέον τοίνυν ἐντεῦθεν τὴν ἐκ προσχήματος ἀπάτης συναρπαγὴν· ταῦτόν γάρ συμβαίνει τοῖς μὴ ἀκριβῶς καὶ ἐμμελῶς τὰ τοιαῦτα περισκοποῦσιν, ὃ καὶ τοῖς ἰχθύσι συχνά, περιχαίνουσι μὲν ἤδη πρὸς βρώσιν, ὀλέθρῳ δὲ δεινῷ περιπίπτουσι. Δοκιμαζέσθω τοίνυν, ὡς εἴρηται, καὶ ὁ θύραθεν προσεστὼς, τοῦ τρόπου καὶ τῆς μοναχικῆς πολιτείας σαφές παραστήσας ἐχέγγυον· ταύτης γάρ μὴ προσούσης, ἀνάγκη τοὺς αὐτῷ μαθητευομένους ἕτερα μανθάνειν ἀντ' ἄλλων, ἴσως καὶ τὰ δοκοῦντα μὲν ἀσφαλῆ, ὄντα δέ, μᾶλλον διὰ τὸ τὴν διάγνωσιν ἐπιλείπειν, ὀλέθρια καὶ ἀκροσφαλῆ. Ὁ δὲ γε τοιοῦτος καθηγούμενος τὴν συνήθη τάξιν καὶ κατάστασιν τῆς μονῆς ὀφείλει κατέχειν ἀπαραπονήτως (π. 205] πάντῃ καὶ ἀπαραλλάκτως, καθὼς καὶ ἦδε ἡ παρὰ τῆς βασιλείας μου τυπικὴ θεσπίζει διάταξις· φιλεῖ γὰρ πολλάκις ὁ ἐπίσκοπος, ἐξουσίας δραξάμενος, μετακινεῖν τοὺς ὅρους ἧς ἂν προσταίῃ μονῆς, καὶ οὕς οἶδεν ἀνέκαθεν ὑποτίθεσθαι, τὴν ἀρχαίαν ἀνατρέπων καὶ συνήθη κατάστασιν. Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημένα.

Πρὸς τὸν προσεστῶτα.

„Παραίνεσιν δέδεξο τὴν δε προφρόνως,
„Σὺ τῆς μονῆς πρόεδρος, καὶ κράτονέ μοι“.

Ἐνταῦθα δὲ τοῦ λόγου γινομένη ἡ βασιλεία μου καθ' εἰρμὸν καὶ τῆς πρὸς σέ, τὸν προσεστῶτα, διαλέξεως θεόντως ἀπάρχεται· χρεὼν γάρ καὶ σοὶ τὰ ἱκανὰ προσειπεῖν. Οἰκονομίαν τοίνυν εἰ ἴσθι πεπίστευσαι μοναχῶν, καθηγητὰ καὶ διδάσκαλε, καὶ ποιμένειν τὸ ἱερὸν τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον ἄνωθεν ἀποτέταξαι. Μὴ σοι γούν ἡ προστασία γένοιτο πρόφασις ἀναπαύσεως, μὴ δ' ἀποκάμῃς πρὸς πόνους σωτηρίους πνευματικούς, ὑπὲρ ὧν μισθὸς σοι πρὸς τὸ μέλλον ἀπόκειται πολλαπλάσιος· εἰ μὲν γὰρ ἔπαθλον ἀρετῆς ἡ προστασία προσέκειτο, ἔδει πάντως τοὺς ἔχοντας ἀναπαύεσθαι, προσγεγονότος τούτοις τοῦ ἀρχικοῦ· εἰ δ' ἀναλογοῦντες τῇ ἀρχῇ προτίθενται καὶ οἱ κάματοι, καὶ ἀρχὴ οὐκ (οἰδ.) ἔστιν ἕτερον, εἰ μὴ ἀρετῆς δοκιμή, ἐπιδεικτέον, ὡς ἐν πελάγει, τῷ πνευματικῷ ἐπαγγέλματι, σπουδαίαν καὶ εὐθύπλουν τὴν τῶν ψυχῶν σωτηριώδη κυβερνήσιν, ἣ καὶ πολλῆς τὰ μάλιστα τῆς τοῦ κυβερνήτου δεῖται νήψεως. Καὶ γὰρ ἀγαθὸν κυβερνήτου καὶ μικρά τις ἀνάπτωσις, μακρὰν τοῖς λοιποῖς πλωτῆρσι

προϋξένησε τὴν κατάπτωσιν. Ἐν μὲν οὖν ἀρχῇ τῷ πράγματι, τῇ δὲ διαφορᾷ τῶν ἀρχομένων πολυσχιδές, καὶ ὁ ταύτην ἀναδεξάμενος ἔχοι πολυωνυμεῖσθαι ἂν προσφυῶς· πότε μὲν πατήρ, ἄλλοτε προεστώς, ἔστιν οὖν ποιμὴν, κυβερνήτης, ὁδηγός, σκοπός, διδάσκαλος, ἄλας, λύχνος, καὶ φῶς προσαγορευόμενος. Ὁφείλει γὰρ πατρικῶν τοῖς ἀσθενούσι συνασθενεῖν, ἀρχικῶς τοῖς πολεμουμένοις προασπίζειν, ὡς κυβερνήτης τὸ κινδυνεῦον ὑπερανέχειν τοῦ κλύδωνος, ὡς ποιμὴν εἰς τόπον χλόης τὸ ποίμνιον κατασκηνοῦν, καὶ ἐπὶ ὕδωρ ἐκτρέφειν πνευματικῆς ἀναπαύσεως, ὡς σκοπός τοῖς ἐπισκοπούμένοις προσημαίνειν τῶν ἐπιβούλων τὴν ἐφοδον, ἐκπαιδεύειν τὸ νηπιάζον τὴν σύνεσιν ὡς διδάσκαλος, ὡς ἄλας ἀρτύειν ταῖς ἀρεταῖς τὸ λειπόμενον πνευματικῆς νοστιμότητος, ἢ στύφειν τὸ χαῦνον, καὶ πρὸς τὸ σήπεσθαι πρόχειρον, ὡς λύχνος καὶ φῶς τὴν τῆς ἀρετῆς πορείαν παρέχειν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ποιμενομένοις ἀπρόσκοπον, καὶ (π. 206] ἀπλῶς πᾶσι τὰ πάντα γίνεσθαι κατὰ τὸν θεὸν ἀπόστολον· „ὁ δὲ τούτων λειπόμενος ἄρχει μὲν, πληρὸν οὐ χριστιανικῶς, οὐ πνευματικῶς, οὐμενουν, ἀλλ' ἐθνικῶς, ἀλλὰ σαρκικῶς, βία κρατῶν μᾶλλον, ἢ ἐπαινουμένῃ πειθοῇ, καὶ ἐναντία τῷ τῶν ἀποστόλων κορυφαίῳ Πέτρῳ, οὕτω πως λέγοντι· „ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκουσίως, μὴ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, μὴ δ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλ' ὡς τύποι τοῦ ποιμνίου γινόμενοι“. Ἀρχε τοιγαροῦν οὕτω κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ὑποθήκην, ὁ τὴν προστασίαν ἐγκεχειρισμένος τῶν ἀδελφῶν, τοὺς μὲν καλῶς ἔχοντας ἐπιστηρίζων, τοὺς πίπτοντας ὅση δύναμις ἀνεγείρων, σπλάγχνοις πατρικοῖς ἐπίσης πάντων κηθόμενος, ἐκάστῳ τὰ δέοντα καθ' ἑαυτὸν συμμετρούμενος, πρὸς τε ἡλικίαν καὶ ἔξιν τοῦ σώματος, καὶ ζωῆς τῆς πάλαι συνήθειαν. Ἐντεῦθεν γάρ, ὁ καὶ παράδοξον, θαυμασία τις ἰσότης ἐξ ἀνισότητος, ὡς καὶ ἄλλοις εὗροι τις ἂν καὶ ἐξ ἰσότητος ἀνισότητα· ποῦ γὰρ ἂν εἴη ἰσότης ἐκ τῆς τοῦ προεστῶτος διακρίσεως, εἰ τοῦ αὐτοῦ ἀπολαύει νέος καὶ γέρον, ἀστικός καὶ ἀγροῖκος, ὑγιής καὶ νοσῶν; Ἦκουσας πάντως, ὃ τῆς δε καθηγεμῶν τῆς μονῆς, καὶ τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν κορυφαῖον εἰπόντος ἀπόστολον· (οδ.) „εἰ φιλεῖς με, Πέτρε, ποιμαίνε τὰ πρόβατά μου“. Καὶ τοῦτο οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ τρίς, τῶν δύο ἐπέκεινα. Σύνες γοῦν τὸν ὄγκον τῆς πνευματικῆς προστασίας, μίμησαι τῆς ἀποστολικῆς ἐκθύμως ποιμάνσεως τὴν ἐκτύπωσιν, καὶ ποιμαίνε μετ' ἐπιμελείας τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ, ἵν' οὕτω καταρτίσας λαὸν περιούσιον, εἰς ἡμέραν καυχῆσθαι Χριστοῦ, λέγων· „ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός“. Ἐπὶ τούτοις πᾶσι περιποιῶ σαυτῷ τὸ ἀνεπίλη-

πτου πάντοθεν· πᾶσαν μὲν σωματικὴν συγγένειαν παραιτούμενους, μόνοις δὲ τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς καὶ τέκνοις προσκείμενος. Ἐνταῦθα δὲ τοῦ λόγου γεγονυῖα ἡ βασιλεία μου, καὶ τοῦτο βούλεται γινώσκειν, ὅτι ἐξ ἀνάγκης πάντα τηρεῖν ὀφείλεις τὰ διατεταγμένα περὶ πάσης μοναχικῆς τάξεως, καὶ ἀρχικῆς καὶ ὑποτακτικῆς καταστάσεως.

Πρὸς τοὺς μοναχοὺς ὁμιλία.

„Τοὺς δὲ κρατοῦντες, ὧ μονασταί, τοὺς ὄρους,
„καλῶς κατευθύνουσθε, καὶ σώζοισθέ μοι“.

Καὶ ὑμῖν δὲ τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς τοῦτ' ἐκεῖνο ἡ βασιλεία μου εὐχεται, ὃ καὶ περὶ τῶν πιστευσάντων ἐν ταῖς τῶν ἀποστόλων Πράξεσι γέγραπται, ὅτι „ἦν αὐτῶν ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδεὶς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς τὰ πάντα κοινά“. Τοῦτο τῆς ἡμετέρας ἔστω (π. 207) συνηθείας ἀρχέτυπον, τοῦτο τρόπος τοῦ μοναδικοῦ πολιτεύματος, ὁμοφυχεῖν ἀλλήλοις, καὶ τοὺς διαφόρους τοῖς σώμασι ταῖς καρδίαις ὥς ἐνίξεσθαι, καὶ σὺν ὁμονοίᾳ συντρέχειν ἀγωνιστικῶς ἐν μοναχικοῖς ἀμιλλήμασι, καὶ ταῖς ἀλλήλων μὲν ἐπευφραίνεσθαι πρακοπαῖς τε καὶ ἐπιδόσεσι, λυπεῖσθαι δὲ τοῖς τὸ ἐπάγγελμα ψευδομένοις, καὶ ἀτάκτως τὴν τῆς μοναχικῆς πολιτείας στελλομένοις ὁδόν, μηδὲν τι τῶν ἐπὶ γῆς ἐξιδιούμενοι, ἀλλὰ διατροφαῖς καὶ σκεπάσμασι μόνοις ἀρκούμενοι, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, ἐκ πρυτανείου χορηγουμένοις κοινοῦ· μήποτε τῇ τοῦ πλείονος ὁρέξει στραφεῖς τις, ὡς κύων ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμετον, τὸ τῆς τοῦ Λῶτ γυναικὸς πάθος ἢ τὸ τοῦ εὐαγγελικοῦ ἀροτῆρος, δι' αἰτίαν παλινστροφίας τῆς βασιλείας ἐκπεσόντος τῶν οὐρανῶν· οὐ γὰρ τὸ εὐξασθαι περισπούδαστον, ἀλλὰ τὸ τὰς εὐχὰς ἀποδοῦναι τῷ Θεῷ ἀξιόγαστον· ὅσων γὰρ θεραπεῦσαι τὸ θεῖον καὶ περὶ τοῦ ἐπαγγεῖλασθαι μισθὸν ἄξιον, τόσης τὸ ὁμολογῆσαι καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ψεύσασθαι δίκης ὑπόχρεων. Τοῦτο καὶ ὁ σοφὸς ὑποφαίνεται Σολομών· „κρεῖσσον, εἰπὼν, μὴ εὐξασθαι, ἢ εὐξασθαι, καὶ μὴ ἀποδοῦναι“, καὶ αὖθις· „ἄνδρὶ παγὶς ἰσχυρὰ τὰ ἴδια χεῖλη“. Τὴν μέντοι πρὸς τοὺς προεστῶτας ὑμῶν ὑπακοὴν Παῦλος ὁ κλεινὸς ἀπόστολος ὑποτίθησι· „πειθεσθε γάρ, φησί, τοῖς (ὁβ.) ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπήκετε“, καὶ τὴν αἰτίαν εἰς τὸ ἐξῆς προτιθεῖς, οὕτω πως ἀκολούθως ἐπάγει· „αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες“. Ἠκούσατε δὲ καὶ τοῦ Κυρίου μου λέγοντος, ὅτι „καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ

ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πα-
τρός“. Διδάχθετε τοίνυν ἐντεῦθεν μέτρον εὐηκοίας, καὶ ἀκολουθήσατε κα-
τόπιν Χριστοῦ, διὰ Χριστόν τοῖς ἐν Χριστῷ πατράσιν ὑμῶν ὑπακούοντες·
Αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν „ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς,
ἐμὲ ἀθετεῖ“, ὃ τοῖς ἀποστόλοις μὲν ἐλέχθη τὰ πρῶτα, μετ' ἐκείνους
δὲ καὶ πᾶσι τοῖς ἀποστολικὸν λαχοῦσι διδασκαλίας ἀξίωμα καὶ πολιτείας
ἐπάγγελμα. Πάντα λοιπὸν τρόπον τοῖς πατράσιν ὑμῶν ὑποτάγητε, ἥ ὡς
υἱοὶ φιλοπάτορες δι' ἀγάπην ἀληθινήν, ἥ διὰ φόβον, ὡς δοῦλοι διὰ Χρι-
στόν, καὶ κοινῇ καὶ αἰεὶ πάντες τὴν πρὸς αὐτοὺς ὑπακοὴν ἐπιδείκνυσθε,
μακράν που τὴν παρακοὴν καὶ εἰς ἀψάντως ἀποτρέποντες· ὅσον δ' αὕτη
κακὸν καὶ ὁ προπάτωρ μάρτυς αὐτός, παρακοῆς ὑποστὰς δίκην, κἀν-
τεῦθεν ἑαυτῷ καὶ ὑμῖν παραπέμψας τοῦ Θεοῦ παραδείσου τὴν στέρη-
σιν, καὶ τὴν ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου ποριζομένην μοχθηρὰν ζωὴν καὶ
ἐπίπονον.

Ἐὰν πολλάκις, οἷα πολλὰ συμβαίνειν φιλεῖ, λάθῃ τι (π. 208] τῶν
θεόντων τὸν προεστῶτα· τὸ θεῖον γὰρ καὶ μόνον ἀλάθητον, τὸ μὲν πλη-
θος ἡσυχάζετω, καὶ ἔστω, κατὰ τὸν θεῖον φάναι Δαβὶδ· „ὡς ἄνθρωπος
οὐκ ἀκούων καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγχμούς“, οἱ δὲ λόγῳ
καὶ ἀρετῇ καὶ τῇ τοῦ χρόνου ἀρχαιότητι διαφέροντες ὑπομνησκέτωσαν
τῷ προΐσταμένῳ τὸ θεόμενον διορθώσεως, οὐ φιλονείκως, ἀλλ' ἡπίως,
οὐκ ἀντιρρήτικῶς, ἀλλ' εὐνοικῶς, ὀφείλοντος καὶ αὐτοῦ τὴν τοιαύτην ὑπό-
μνησιν ὡς χάριν προσδέχεσθαι, καὶ εὐχαριστεῖν τοῖς τὸ λανθάνον τοῦτο
γνωρίσας, καὶ τοῖς ἔργοις διορθοῦσθαι τὸ ἀπεικὸς καὶ σφαλλόμενον. Εἰ δ'
ὅπερ ἀπεύχεται ἡ βασιλεία μου, στάσις ἐντεῦθεν μέσον τοῦ προεστῶ-
τος ἀναφθῇ καὶ τῶν ἀδελφῶν, τότε τῷ κατὰ καιροῦ βασιλεύοντι τὰ
τῆς ὑποθέσεως ἀναχθήσεται, κάκεινος δι' αὐτὸ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἡμετέ-
ραν χάριν, δι' ἑαυτοῦ, ἥ δι' ἐτέρου τῶν κατὰ πνεῦμα προσωκειομένων
αὐτῷ, καὶ τὰ πνευματικὰ διακρίνειν ἐπισταμένων, τὸ διεστῶς συνάξει, τὸ
μαχόμενον εἰρηνοποιήσει ἢ καὶ ἄλλως, ὡς θεῖα κεκασμένος συνέσει, τὸ
ἐσφαλμένον διορθώσεται. Ἐκαστος δὲ ὑμῶν ἦν ἐλαχε τάξιν, ἀδελφοί, τῷ
τῆς ἀδελφότητος σώματι μὴ πάντως ὑπερβαίνετω, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ συ-
νοδίᾳ συμμελείαν μετ' εὐχαριστίας στεργέτω, (οδ.] καὶ μηδεὶς ὕβριοπα-
θεῖτω τοῖς ἄλλοις ἀδελφοῖς, ἀποταχθεὶς ἴσως κατὰ λόγον χειρός, ἢ ὅσα
καὶ ποῦς ὑποτεθεὶς, ἐτέρου γλώττης, ἢ ἀκοῆς, ἢ ὄψεως τόπον ἐπέχοντος·
συμφερόντως γὰρ ὁ Θεὸς ἅπασιν τὸ κατ' ἀξίαν χαρίζεται, καὶ τοὺς βα-
θμοὺς παρέχει συμμετρῶς ταῖς προαιρέσεσι, καθὼς καὶ τῆς ἐν τοῖς ἱε-
ροῖς εὐαγγελίῳ διανομῆς τῶν ταλάντων μανθάνομεν. Ἐκαστος τοίνυν

τῶν ἐλαχίστων ἐκὼν μετριαζέτω, καὶ ὑποχωρεῖτω τοῖς κρείττοσιν· εἰ δέ τις μὴ σωφρονῶν, παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, καὶ τῶν αὐτῶν ἀξιοῖ πάντας ἀδιαφόρως, ἔν' οὕτω καὶ αὐτός, ἐλάχιστος ὢν, συναριθμῆται τοῖς μείζουσιν, εἰ μὲν ἡσυχάσει, συγγνωμονεῖσθω, εἰ δ' ἐπιμείνηται τοῖς αὐτοῖς καὶ μετὰ πλείστην παραίνεσιν, ἐκκοπτέσθω τῆς ἀδελφότητος, καὶ ἐξωθεῖσθω κακῇ τῆς μονῆς, ἵνα μὴ διαστρέψῃ καὶ τοὺς ἀφελεστερόους, καὶ σύγχυσις ἐνθα γένηται τῷ κοινῷ· „ὁμιλίαι γὰρ κακαὶ φθειροῦσιν ἡθὴ χρηστά“, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, ὡς καὶ λοιμώδης ἐλωβήσατο νόσος τὰ προσπελάζοντα σώματα. Πρὸς τοῖς ἄλλοις κοινῇ καὶ τὰς ἰδιαζούσας φιλίας καὶ ὁμιλίας φιλάξασθε· ταῦτα γὰρ οὐ μόνον σκανδάλων καὶ μεγάλων ὑποψιῶν αἰτία τοῖς ἀδελφοῖς, ἀλλὰ καὶ ἄλλως βλαβερὰ καὶ ὀλέθρια. Οἱ διακονοῦντες καὶ τινων εἰδήμονες τεχνῶν μηδὲν (π. 209] τι μηδενὶ παρεχέτωσαν ἄχρι καὶ τοῦ σμικροτάτου παρὰ γνώμην τοῦ προεστῶτος, ἥ καὶ τοῦ οἰκονόμου· εἰ δέ τις ἐπὶ τούτοις ἄλλῳ, τὰ πρῶτα μὲν νομιθεῖσθω δις καὶ τρίς, εἴτ' ἐπιτιμάσθω, προσμένωνν δὲ ἀδιόρθωτος καὶ τῶν αὐτῶν ἀνασχόντως, ἐκδιωκέσθω τῆς μονῆς, ὡς μὴ τῷ ζυγῷ τῆς εὐταξίας, καὶ τῆς εὐπειθείας ὑποταττόμενος.

Περὶ ποσότητος τῶν μοναχῶν.

„Δεκάς τετραπλῇ τῶν μοναστῶν τὸ στίφος,
„νήστις ἐμὸς Κύριος ἡμέραις τόσαις“.

Ἀπάρτι δὴ καὶ περὶ τῆς τῶν ἀδελφῶν ποσότητος ἔγνω δεῖν ἡ βασιλεία μου διατάσσασθαι. Τοῖνον τοὺς ἐν τῇ δε τῇ μονῇ τὸν μονήρη βίον ἐπανηρημένους εὐλαβεστάτους ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς μηδέποτε τὸν ἀριθμὸν ὑπερβαίνειν, τὸν τεσσαράκοντα, θεσπίζει ἡ βασιλεία μου. Οἱ μὲν οὖν ἐκ τούτων δεκαεὶ διὰ παντός προσανέξουσιν τῷ ναῷ, καὶ τῆς θείας δοξολογίας κατὰ τὸ ἔθος ἐκθύμως ἐπιμελήσονται, τοῖς δ' ἐτέροις τέσσαρσι πρὸς τοῖς εἴκοσι πᾶν ἔργον ὑποτεθήσεται ὑπηρετικόν, κελλικόν τε καὶ ἀγροικικόν. Ὡστε δεῖσαν ἄλλοτε ἄλλοις σχολάζειν καμάτοις ἐντός τε καὶ ἐκτός τῆς μονῆς, καὶ ὅτε, καὶ ἐνθα παρὰ τοῦ προεστῶτος ὀρίζονται διακονεῖν καὶ ἐργάζεσθαι ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ, ὡς ἂν ἡ χρεία τῆς μονῆς ἀπαιτοίη, καὶ ὡς ὁ καθ' ἑνας ἔχῃ τέχνης καὶ ἐπιτηδεύματος. Οὐκ ἀναβαλῶνται γοῦν οἱ τοιοῦτοι, οὐ γογγυσμὸν ἐκπέμψουσιν, οὐχ ὑπ' ὀδόντα λαλήσουσιν, οὐκ ἀνακρινούσι τὴν τοῦ προεστῶτος ἐπίκρισιν, ἀλλ' ἐν πᾶσιν ὑπακούουσιν, καὶ τὸ συγχῶς τοῖς μονασταῖς προσαδόμενον „Εὐλόγησον“, προσφωνήσουσιν. Πλήν οὐδὲ τοὺς δε τοὺς διακονητάς ἀπολιμπά-

νεσθαι τῆς συνάξεως ἡ βασιλεία μου βούλεται, ὁπγνίχα μὴ καιρὸς καλοίη διακονήματος, ἀλλ' οὐδ' οἱ τῇ ἐκκλησιαστικῇ προσανέχειν ἀφορισθέντες ὕμνολογία, τὴν ἐκεῖσε προβαλοῦνται σχολήν, ἴσως καὶ τὸ ἐν ψαλμωδήμασι δοκίμον, ἀλλ' εἴ τινα καὶ τούτων εἰς διακονίαν ὁ προεστὼς ἐγκρίνει, καὶ οὗτος τῆς ἐπιταγῆς τοῦ προεστῶτος ἀνυπερθέτως ἀκούσει, καὶ τὸ κελευσθὲν ἐτοίμως ἀποπληρώσει· καὶ γὰρ ὑπακοὴν ἐκπαιδεύεσθαι σύμπαντας ἡ βασιλεία μου βούλεται. Οἷον δὲ τοῖς μονάζουσιν ὑπακοή, μάρτυς ἀκριβὴς τὸ τῆς μοναχικῆς λειμωνίας εὐανθὲς φυτὸν καὶ πολύκαρπον, ὁ ἱερὸς καὶ θεὸς Ἀκάκιος, ὃς οἷς κατώρθωσε καὶ τέκνον τῆς ὑπακοῆς ἀραρότως ἔλαχεν ὀνομάζεσθαι. (π. 210 |

Περὶ τῆς τῶν διακονητῶν προχειρίσεως.

„Διακονητῶν ἐνθάδε προχειρίσεις

„σκοπῶν, μονῆς πρόεδρε, σὺν λόγῳ τίθει“.

Προχειρίζεσθωσαν δὲ παρὰ τοῦ ἡγουμένου κατὰ τὴν συνήθειαν διακονηταὶ σπουδαῖοι καὶ δεῖξιοι τῶν πόνων, τῷ προεστῶτι συμφροντισταί, καὶ τῶν καμάτων συμμερισταί, καὶ ἐντρεχεῖς πρὸς ἀρίστην πρόνοιαν καὶ κυβέρνησιν τῶν τῆς μονῆς ἀπάντων ἀκινήτων καὶ κινητῶν· οὐδὲ γὰρ εἰς ἱκανὸς διαφοροῖς πράγμασιν ἐξαρκεῖν, περισπασμοῖς πλείοσι κάμων, καὶ ἰθῆττον ἐκλυόμενος, κἀντεῦθεν πάντων ὀκνηρότερον ἀντιλαμβάνόμενος· καταστήτω τοίνυν πρὸ πάντων πιστὸς καὶ φρόνιμος οἰκονόμος, πραγματικῇ γνώσει τῶν πολλῶν διαφέρων, καὶ πάντα τὰ τῆς μονῆς διέπων πραγματικά, καὶ τῇ πολυσχιδεῖ τῶν πραγμάτων διοικήσει ἐπιμερίζων ἑαυτὸν καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν, καὶ παντοίως ἀγωνιζόμενος, ὅπως ἂν τὰ ἐν τῇ μονῇ συνεστῶτα, τὰ οὐκ ἐνούστατα, τὰ ἀπρόσφορα, τὰ μὲν ἐπιδοῖεν, τὰ δὲ σύσταῖεν, τὰ δ' ἐνπρόσφορα γένοντο. Οὗτος, εἰδῆσει τοῦ καθηγουμένου καὶ προτροπῇ, γεωργοῖς, ἀμπελουργοῖς, ἐπιτάξει τὰ τοῖς ἔργοις ἀνήκοντα, διεγερεῖ τοὺς βουκόλους, τοὺς τῶν προβάτων νομεῖς πρὸς βελτιώσεις (ΟΘ.) τῶν ἐπιτεθέντων αὐτοῖς, καὶ ἐπισκέψεται τούτου· συχνῶς καὶ ἀνακρίνει. Ἐκλέξεται μοναχοὺς ἢ καὶ κοσμικοὺς τὴν ὑπόληψιν ἀκαταγνώστους, καὶ βουλήσει τοῦ προεστῶτος, ἐπιστήσαι τούτους τοῖς κτήμασι τῆς μονῆς. Πρὸς τοῦτο καὶ ἐκκλησιάρχης προβαλλέσθω, τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας εἰδήμων καὶ θερμὸς ζηλωτῆς, ἀρετῆς καὶ γνώσεως μέτοχος, γρήγορος καὶ νηφάλιος, ὥστε τῇ τούτου νήψει καὶ γρηγορότητι καὶ τοὺς λοιποὺς διυπνίζεσθαι τε καὶ διανίστασθαι, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν „ἐν ἐκκλησίαις, ψαλμικῶς εἰπεῖν, εὐλογεῖν τὸν

Θεόν“. Οὗτος πρὸς τὰς ἱεροφαλτίας καὶ τὸν ὕπνον παραμετρήσει, τὸν καιρὸν τῆς κρούσεως τοῦ συνακτηρίου ξύλου ἐπιτάξει, μέτρα φωνῶν ἐν δοξολογίαις ῥυθμίσει, τοῦ τῆς προσευχῆς ἀμετεωρίστου καὶ ἀρεμβάστου φροντίσει, τὸ ἐκ βραδυτῆτος ἀσύγχυτον τῇ ψαλμωδίᾳ ὑποβαλεῖ, καὶ τὴν ἐκ ταχυτῆτος σύγχυσιν ἀποτρέφεται. Προχειριζέσθω σὺν τούτοις καὶ δοχειάριος μεμαρτυρημένος καὶ ἀξιόχρεως, εἰς τὴν τῶν ἐμπιστευθέντων αὐτῷ φυλακὴν καὶ ἀπόδοσιν. Οὗτος πάντα ὑποδέξεται ὅποια ἂν καὶ εἴη χρειώδη καὶ λυσιτελῇ τῇ μονῇ, καὶ πᾶν τὸ ὑποτεταγμένον ἐπ’ αὐτοῖς παρὰ τοῦ ἡγουμένου ποιήσεται, τὰς ὕλας τῶν ἐργοχειρῶν ποριεῖ τοῖς περὶ τὰ τοιαῦτα (π. 211] ἔστιν ὅτε σχολάζουσι, πλήν πάσης ἀπάνευθε χάριτος καὶ πάλιν λήψεται, τὰ ἐργόχειρα ἐξωνήσεται καιροῦ καλοῦντος, καὶ ἀποθήσει πάντως τὰ συνήθη καὶ χρειώδη τῇ ἀδελφότητι, μετὰ καὶ τῆς τοῦ ἡγουμένου προτροπῆς, ὅπως ἐν καιρῷ διανομῆς, ὅτε καὶ καινὰ ξύμπαντες λήφονται, εὐρεθῶσιν ἀνενδεεῖς αἱ ἀμφιάσεις, αἱ ἐπενδύσεις, αἱ ὑποδύσεις τῶν μοναχῶν. Οἷς καὶ ἐτησίως δοθήσεται ἱμάτιον ἓν, χιτῶνες οἱ ἀμέσως τῇ σαρκὶ ὁμιλοῦντες, οὓς ἡ δημώδης γλῶττα καλεῖν εἴωθεν ὑποκάμισα, δύο, κατὰ δὲ παρέλευσιν δύο χρόνων περιστήθιον ἓν, καὶ μανδύον ἓν, πλήν οὐ πρότερον τὰ καινὰ περιβαλοῦντες, πρὶν ἂν τὰ παλαιὰ τῷ δοχείῳ ἕκαστος ἀποθήσῃ, μέχρι καὶ αὐτῶν ὑποδύσεων, ἃ ὀῖτα καὶ πρὸς τὸ θεόν πάντως ἢ τοῦ προεστῶτος ἐπίκρισις ἀναλώσει· γύμνωσιν τε καὶ πενήτων περιστελεῖ, καὶ τῶν μοναχῶν ἔστιν οἷς ἐπιδώσει, ὅσοις δηλαδὴ τὸ τῆς ὑπηρετικῆς ἐργομοχθίας βάρος ἐπίκειται, ὥς τό γε μετὰ τῶν τὴν χρεῖαν συμπληροῦντων καὶ τὰ περιττὰ συνεπάγεσθαι, φιλοκτημοσύνης ἔννοιαν ὑποβάλλει, καὶ πρὸς βιωτικὴν τὸν μοναχὸν κατὰγει προσπάθειαν. Οὕτω γὰρ διοικεῖσθαι θέλει ἡ βασιλεία μου τοὺς μοναχοὺς, (οδ.) τὴν δ’ ὀνομαζομένην νόγαν ἐν τούτοις ἐκκόπτει, καὶ μακρὰν ἀποπέμπεται, χρυσομανίαν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν κρίνουσα ταύτην, καὶ πρᾶξιν εἰς μοναχικὴν πολιτείαν ἀπάδουσαν· ἀστατοῦσι γὰρ λογισμοὶ τῇ στασίμῳ κατοχῇ τοῦ χρυσοῦ, καὶ ἡ τούτου χρῆσις εἰς παράχρησιν οἷδεν ἀποβαίνειν τοῖς μονασταῖς. Τετάρθω καὶ κελληρίτης ὁ τῶν ἡμερισίων τροφῶν καὶ πόσεων τοῦ μοναδικοῦ συντάγματος φροντιστής, ἐγχεφρων, καρτερικός, τοῦ ἴσου διανεμητικός, καὶ τῇ διακρίσει τοῦ ἡγουμένου πάντα ποιῶν, τῇ τραπέζῃ ἄρτον ὅμοιον πᾶσι προτιθέμενος καὶ ἰσόποσον, οἶνον ἀπαράλλαχτον γεύσει τε καὶ ποσότητι, ἐφήτᾳ καὶ ἀνέφητᾳ, καθὼς ἂν ἐκάστη ἡμέρα ἀπαιτοῖη κοινῇ τὰ αὐτά, εἰ μὴ πως ἀσθενείᾳ τινὸς συγκαταβαίνων ὁ προεστὼς, ἕτερόν τι προτρέφεται. Συναριθμεῖσθω τοῖς εἰρημένοις καὶ ὠριάριος, αἵτου, οἶνου καὶ ἐλαίου, καὶ τῶν ἄλλων δὲ

ὁ αὐτὸς ἔστω ταμιούχος ἐδωδίων ἐιδῶν, ὥστε καιροῦ καλοῦντος, τοῖς κελλαρίταις, τοῖς ἀρτοποιοῖς ἤδη παρέχειν κελλαρικά καὶ μαγειρικά. Μελέτω δὲ τούτῳ μὴ μόνον ταμιεύειν τὰ ἐδωδιμά τε καὶ πότιμα, ἀλλὰ προνοεῖσθαι καὶ τῆς τούτων ἀβλαβοῦς μονιμότητος, δεῖσαι δὲ προσηκόντως ἐξοδιάζειν, καὶ οἷον συμμετρεῖν τῇ χρεῖα τὴν ἑξοδον· τὸ γὰρ ἐν ὀαπάναις ἀσύμμετρον, καὶ ἀκαίρως φιλότιμον, εἰς ἀσωτίας ἀντικρυς πηρασύρεται. Ταῦτα μὲν οὖν περὶ τῶν πρώτων διακονητῶν, οἱ διακονήσουσι ταῖς ἀνατεθείαις αὐτοῖς ὑπηρεσίαις, μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς ὅλης αὐτῶν βιοτῆς· εἰ μήπως τῆς ἐπὶ τὸ μεῖζον ἄψονται προκοπῆς, ἣ φωραθείη τις κακοῦργος καὶ δολερός, ὅς καὶ ἀνυπέρβητος μεταστήσεται τοὺς δ' αἰεὶ πόνοις διακονίαις ἀσχολουμένους καὶ κάμνοντας, οἷον μαγείρους, μάγειρας, γεωργούς, κηπουρούς τε καὶ πυλωρούς, ἄλλοτε ἄλλοι διαδεχέσθωσαν, ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζοντες, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον.

„Ἐκκλησίαις ἅπαναν ἀκολουθίαν
τάξις μοναστῶν διδότη Παλαιστίνης“.

Ἀκολουθία δὲ φαλμωδίας ἡμερινῆς καὶ νυκτερινῆς ἐκτελείσθω ἢ πάλαι συνήθης τῶν (ἐν) τῇ Παλαιστίνῃ μονῶν, πλήν τῶν ἐν ταῖς κυριακαῖς παννύχων ἀγρυπνιῶν. Θέλει γὰρ ἡ βασιλεία μου μὴ κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην καὶ πρὸς ταῦτα τοὺς μοναχοὺς ἐπεκτείνεσθαι, ἀλλὰ μηδὲν μὲν τῶν κατὰ δύναμιν ἐλλιπεῖν, τὰ δ' αὖ ἐπαχθέστερα παρῃλιπεῖν· οὐ δὲ γὰρ ἔξεστι μοχθοῦντας διημερεῦειν, καὶ ψάλλοντας διανυκτερεύειν, ἀλλ' ἢ (οδ.] μεθ' ἡμέραν τὸν τῆς νυκτὸς κόπον, ἢ νύκτωρ διαναπαύειν τὸν τῆς ἡμέρας κάματον ἄξιον· οὐ γὰρ ἀκάμας οὗτος, ὃν περιφέρομεν, χοῦς, οὐ δ' ἰσχύει διηνεκῶς, ἀλλ' ἐκ διαλείμματος ἐνεργεῖ. Ἀποδοτέον οὖν διὰ ταῦτα τὰς κατὰ δύναμιν εὐχὰς ἐκ μέσης ψυχῆς τῷ Θεῷ, ἐπεὶ καὶ φίλον τούτῳ τὸ κατὰ δύναμιν, ὅς, καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας φύσεως ἀσθένειαν ἐπιστάμενος, μόνῃ προθυμίᾳ καὶ χρηστῇ προαιρέσει θαφιλῇ καὶ πλούσια τὰ ἐλέη αὐτοῦ χορηγεῖ.

Περὶ τῶν εἰσόδων τῆς μονῆς.

„Ἐνταῦθα τύπος τῆς μονῆς τῶν εἰσόδων,
πλήν κατὰ μῆνα καὶ λογισμὸς ἐξόδων“.

Πρόσοδος πᾶσα τῇ μονῇ συνήθης καὶ κατ' ἔτος συγκομιζομένη, παραληφθήτω ὑπὸ τοῦ προεστώτος, πλήν εἰδῆσει καὶ τριῶν ἐγκρίτων ἀδελφῶν, εἰ πάρεσιν οἰκονόμος, ἐκκλησιάρχης καὶ δοχειάρχης, εἰδ' οὖν,

ἕτεροι· καὶ παρ' ἐκείνου μὲν εἰς τὰ θέοντα δαπανεῖσθω, συνίσθωσαν δὲ καὶ οὗτοι τὴν ἔξοδον· ταύτης γὰρ ἀγνοουμένης, ὑπόνοιαι φέρονται πονη-
 ραί, ψιθυρισμοὶ λεπτολογοῦνται κατὰ τῶν οἰκονομούντων συχνοί. Ἐκ τοῦ-
 των ἀντιλογίαι κινεῖνται, στάσεις ἀνάπτονται, δίκαι συνάγονται, τὸ δὲ
 τέλος, σύγχυσις, ἡ δεινὴ σκοτόμαινα (π. 213] διαστάσεως, καὶ ἀνατροπὴ
 τῆς γαληναίας καὶ ἡσύχου τῶν ἀδελφῶν καταστάσεως· καὶ ἄλλως γὰρ
 βαρὺ τὸ κοινοῖς πράγμασιν ἓνα κεχρῆσθαι τινα, ἐτέρου μηδενός συγγι-
 νώσκοντος· δυοῖν γὰρ θάτερον συμβαίνει τοῖς οὕτω πράττουσιν, ἡ νο-
 σφισμοῦ κατηγορία, ἡ πρὸς τοὺς ἀδελφούς ὑπεροψία, ἡ καὶ ἄμω πολλ-
 λάκις, ἧ καὶ πρὸς ἀσθενεῖς συνειδήσεις σκανδάλου πρόφασις οὐκ ἀνεύ-
 λογος· εἰ γὰρ καὶ ἔξεστι διὰ τὴν ἐξουσίαν τῷ προεστῶτι παρὰ τὴν τῶν
 ἄλλων γνώμην τὸ βουλευτὸν τούτῳ ποιεῖν, ἀλλὰ διὰ τὴν τῶν πολλῶν οὐ
 συμφέρει βλάβην, ἐξ ὑποψίας μᾶλλον, ἢ περ ἀληθείας πολλῆς ἀναφυσμέ-
 νης τῆς καταγνώσεως, τὸ δὲ τὰς ὑπολήψεις καὶ ψευθεῖς ὧσιν ἐκφεύ-
 γειν, ἐπαινετόν. Τὴν μὲν οὖν εἴσοδον καὶ ἔξοδον οὕτω κελεύει ἡ βασιλεία
 μου γίνεσθαι, τὸν δὲ λογαριασμὸν καθ' ἕκαστον μῆνα, συνεδριαζόντων
 τῷ προεστῶτι καὶ τοῖς τρισὶν ἐγκρίτοις ἀδελφοῖς, καὶ οὕς διὰ τὸ τὴν
 ἐκκλησιαστικὴν ἔχειν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν εἰώθαμεν ὀνομάζειν ἐκκλη-
 σιαστικούς, καὶ λαμβανόντων ἀκριβῆ τῶν ἐξοδισθέντων πραγμάτων εἶδγσιν.
 Ὡσαύτως παρακελεύεται ἡ βασιλεία μου μὴ τὸν προεστῶτα σπεύδειν εἰς
 ἀποθέσεις χρημάτων ἐν τῇ μονῇ· τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδι-
 κίας κρίνεται ταύτῃ, (οδ.] καὶ θησαυρισμοὶ οὐ χρημάτων, ἀλλὰ σκωλή-
 κων μὴ τελευτώντων, καὶ οὐ χρυσοῦ, ἀλλ' αἰθόμενον πυρὸς καὶ μὴ σβε-
 νυμένου· εἰ γὰρ τὸ μὴ χρηματίζεσθαι καὶ τοῖς κατὰ κόσμον πολιτευσ-
 μένοις, καὶ ταῖς τοῦ βίου πάχαις συμπεριειλημμένοις, καὶ γυναικὸς καὶ
 παίδων ἀνάγκαις συνισχημένοις, ὥς αἰωνιζούσης πρόξενον κολάσεως ἀπη-
 γόρευται, καὶ μαρτυρεῖ πλοῦσιος ἐκεῖνος, ὁ ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐαγγελίοις
 φερόμενος, καὶ πυρὶ ἀστέκτω τηγανιζόμενος, ὁ τὸν Λάζαρον ὄλον ὥς
 βδελυγμίαν ἀποπεμπόμενος πρότερον, ὕστερον δὲ τὸν δάκτυλον ἐκείνου
 ζητῶν τοῦ εὐλογιζομένου στόματος εἰς μετρίαν ἀνάψυσιν, τοῖς κόσμῳ καὶ
 τοῖς ἐν κόσμῳ καὶ διὰ ταῦτα καὶ τῷ πικρῷ Κοσμοκράτορι ἀποταξαμέ-
 νοις, καὶ ἄνω τὸ πολίτευμα ἔχειν, καὶ ἴσον κατ' ἰσχὺν τὴν ἀγγελικὴν
 μεταδιώκειν διαγωγὴν ἐπαγγεिलाμένοις, τοῦτ' αὐτὸ ποίας ἂν εἴη συγγνώ-
 μης ἄξιον; ἢ τίνα δώσουσιν ἀπολογίαν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐσπουδαχότες
 μετὰ τὸ μοναχικὸν καὶ θεῖον ἐπάγγελμα τῷ ἀδεκάστῳ ἐκείνῳ καὶ φο-
 βερῷ Δικαστῇ, πλουτοῦντες, ἄλλων ἐν κόσμῳ πενομένων, καὶ τῇ στερή-
 σει τῶν ἀναγκαίων ἐκτριβομένων; Διὰ τοῖς ταῦτα βούλεται ἡ βασιλεία

μου, ἵνα πᾶν, ὃ μετὰ συμπλήρωσιν ἑνὸς ἐκάστου ἔτους ἀπολιμπάνεται τῇ δε (π. 214] τῇ σεβασμίᾳ μονῇ χρηματικόν, ἐκδίδωται εἰς αἰχμαλώτων ἀνάρρουσιν, εἰς ὄρφανων ἀντίληψιν, εἰς παρθένων, ἀπορίᾳ συνεχομένων, ἐννόμου γάμου κοινωνίαν καὶ σύζευξιν, καθὼς ἂν ἐπικρίνει ὁ προσεστὼς καὶ οἱ λογάδες τῶν ἀδελφῶν. Τούτων δ' οὕτω γινομένων, πέποιθεν ἡ βασιλεία μου εἰς Θεόν, ὥς ἀντὶ τούτων ἐκάστου ἐκατονταπλασίονα λήψεσθε, ὧ κατὰ Κύριον ἀδελφοί, καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσετε.

Περὶ διαίτης μοναχῶν.

„Τροφῆς μοναστῶν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον
„τάξις ὁ τύπος τῶν μονῶν Παλαιστίνης“.

Ἐπεὶ δὲ τὸ ἱεροσολυμικὸν Τυπικὸν κρατεῖν καὶ ἐν τῇδε τῇ σεβασμίᾳ μονῇ προέφθασε καὶ ἀνωτέρω θεασπίσαι ἡ βασιλεία μου, προσεκτέον καὶ τῇ ἐκεῖσε περιειλημμένῃ διαίτῃ τῶν μοναχῶν, καὶ ταύτην ἀκριβῶς τηρητέον ἐν τε ταῖς ἄλλαις τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐν σαββάτῳ, καὶ κυριακῇ, ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ Δεσπότη μου καὶ Σωτῆρος Χριστοῦ, τῆς ὑπεράγνου Μητρὸς αὐτοῦ, τῆς ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου τῆς Δεσποίνης μου, καὶ τῶν γνησίων πάντων αὐτοῦ λατρευτῶν, τῶν τῆς βασιλείας μου διηνεκῶν συμμάχων καὶ βοηθῶν· πλὴν ἐπ' ἀδείας ὁ (οδ.) προσεστὼς ἔξει συγκαταβαίνειν κατ' ὀρθὴν διάκρισιν, καὶ παρακαλεῖν ἔστιν ὅτε τοὺς ἀδελφούς, τῷ μὲν νόσῳ ἐξεταζομένῳ ὑπενδῶσει, τὸν δὲ γήρᾳ τετρυχωμένον ὑποθάλλει, ἐτέρου, πολλὰ καμόντος ἐν τινὶ τῆς μονῆς λειτουργήματι, τὸν κόπον ἀνακουφίσει. Καὶ ἐπὶ τούτοις μὲν οὕτως.

Διαιτωμένης δὲ τῆς ἀδελφότητος, πᾶς θόρυβος καὶ πᾶσα κραυγὴ ἐσθιόντων, διακονούντων, πόρρω πεμφιθήσεται, καὶ ἀκριβῆς σιγὴ παρατηρηθήσεται, ὅπως ἂν πάντες συνεταῖς ἀκοαῖς καὶ δεκτικαῖς τῇ ἀναγνώσει προσέχρουν, ὡς πανδαισίᾳ πνευματικῇ· καὶ γὰρ ὁ ἄρτος σῶματι, τοῦτο ψυχῇ λόγος τῆς θεοπνεύστου γραφῆς· βεβαίως δὲ τοῦτο αὐτὸ καὶ ὁ ἐμὸς Δεσπότης Χριστός, ὁ τῆς ζωῆς ἄρτος, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, „οὐκ ἐπ' ἄρτι μόνον, λέγων, ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐν παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. Τοῖνον ὁ μὴ κατακόρως ἐσθίων τὸν μὴ οὕτως ἐσθιόντα μὴ ἐξουθενείτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, τὸν ἐσθιόντα μὴ κρίνέτω, κατὰ τὸν θεὸν ἀπόστολον, ἀλλ' εὐχαριστεῖτωσαν τῷ Θεῷ καὶ ἄμφοι, ὁ μὲν οἷς ἐκορέσθη, ὁ δ' ἐπὶ τῇ δοθεῖσαι αὐτῷ χάριτι. Ἐξιόντες δὲ τῆς τραπέζης, ἀπερχέσθωσαν ἅπαντες ἡσυχῇ, ὁ μὲν ἐπὶ τὸ ἴδιον κελλίον καὶ τὸ ἐργόχειρον, ὁ δ' εἰς τὸ ἐπικείμενον αὐτῷ διακόνημα. (π. 215] Περὶ μὲν οὖν τῆς τῶν μοναχῶν διαίτης τοσαῦτα τὰ εἰρημένα.

Περὶ τῶν ἡσυχαστηρίων, καὶ τῶν ἡσυχαστῶν.

„Τοῖς ἡσυχασταῖς, ὡς βιασταῖς τῶν ἄνω,
 „οὐ τῆς μονῆς, πρόεδρε, τὰ κάτω νέμε“.

Τὰ δὲ ὑπὸ τὴν μονὴν ἡσυχαστικὰ κελλῖα συνίστασθαι βούλεται ἡ βασιλεία μου, καὶ μένειν οὕτως εἰς τέλος ἡσυχαστήρια. Διὸ δὴ καὶ μόνον ἄνδρας ἡσυχίας ζηλωτάς, καὶ μονίας ἐραστάς, μεμαρτυρημένους κατὰ τε ἡθους σεμνότητα, καὶ βίου χρηστότητα, ἀπλότητί τε κατὰ Χριστὸν χαίροντας, καὶ μὴ ὑφάλους καὶ πολυτρόπους καὶ τὸ ἡθος ἐγκαθήμενον ἔχοντας, ὅποιοί τινες σιδηροφόροι καὶ σακκοφόροι εὐρίσκονται, καὶ ἕτεροι περιβαλλόμενοι κώδια, „τὸν λύκον τῇ ἀρνακίδι“, κατὰ τὴν παροιμίαν ἐγκρύπτοντες. Ἐν τισι τούτων εἶναι ἡσυχαστήρια παρακελεύεται, τὸ πᾶν τῆς οἰκονομίας αὐτῶν εἰς ἀμφίσχιν καὶ ὑπόδεσιν λαμβάνοντας ἀπὸ τῆς μονῆς δωρεάν, καὶ πάσης ἄνωθεν λήψεως τῆς οἴασοῦν ἀντιχάριτοι· οὔτε οὖν ἡ μονὴ χρεωστικῶς ἀπὸ τούτων βαρυνθήσεται, οὔτ' ἐκ τῆς μονῆς ὅσον δυνατόν οὗτοι τὸ σύνολον παραλυπηθήσονται, ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλους ἡ ἐξ ἀγάπης χάρις γενήσεται, χρηστῆς τε προκίρέσεως (ΟΘ.) καὶ σὺθαιρέτου μεταδόσεως· καὶ γὰρ νόμῳ φύσεως κοινωνικὸν ζῶον ὁ ἄνθρωπος, καὶ κυριακῶ παραγγέλματι ἕκαστος οἷς ἔχει συνωθεῖται μεταδιδόναι καὶ τῷ μὴ ἔχοντι. Τούτων γοῦν οὕτω γινομένων, καὶ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν ἀμφοτέρωθεν τὸ ἄβαρὲς προσέσται καὶ ἀσκανδάλιστον· ἐξέσται δὲ τῷ ἡγουμένῳ καὶ πλείονας κατοικίσας τοῖς ἡσυχαστηρίοις μοναστάς, ἐπὶ τὸ κρεῖττον τῆς μονῆς ἐπιδιδούσης, καὶ ἱκανὸν ἐχούσης ἐν τοῖς τοιοῦτοῖς τὸ δύνασθαι.

„Πείρας ἄνευθεν οὐδέ τις κουράν λάβη,
 „Γυνή δὲ πόρρω τῆς μονῆς σχεδὸν πᾶσα“.

Τοὺς μέντοι ἀπὸ λαϊκῆς καταστάσεως τῇ μονήρῃ διαγωγῇ προσιόντας, καὶ ἐν τῇ θεῇ τῇ μονῇ τὰς κοσμικὰς αἰρουμένους ἀποκείρασθαι τρίχας, οὐχ ἀπλῶς καὶ ἄνευ δοκιμῆς ἀκριβοῦς βούλεται ὅλως ἡ βασιλεία μου παραλαμβάνεσθαι, ἵνα μὴ τυχὸν παραδεχθῇ ποτε σκαιὸς ἀνὴρ καὶ κακώτροπος, παρεισφθαρεῖς εἰς λόμπην ἱτῶν ἀδελφῶν συνεργεία τοῦ πονηροῦ· καὶ γὰρ τοῦτο τρόπος τῷ Σατανᾷ, τοῖς ἀγαθοῖς παρενεῖραι τὰ πονηρά, ὡς ζιζάνια τῷ σίτῳ, τῇ ἀμπέλῳ βᾶτον, καὶ τοῖς προβάτοις λύκον ὀλέθριον, ἴσον γὰρ τούτοις καὶ ταραχώδης ἀνὴρ συνοδία πνευμα-

τικῇ. Προσεκτέον (π. 216] οὖν μή τινι τὸ μονῆρες περιθέσθαι τριβώνιον, πρὶν ἂν καὶ χρόνῳ καὶ πείρᾳ τὰ κατὰ τοῦτον διαγνωσθῇ· συναχθέντι μέντοι τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ μενέτω, τὰ συνήθη περικείμενος ἄμφια μέχρι τοῦλάχιστον ἑξαμηνιαίου καιροῦ· ἐν τοσούτῳ γὰρ μετρίως πως, εἰ καὶ μὴ πάνπαν, ἥθος ἀνδρὸς εἰκασθήσεται, καὶ τὸν μοναχὸν σχηματισθήσεται, ἢ ἀποδοκιμασθεὶς εἰρηνικῶς ἐκπεμφθήσεται· πρὸς δοκιμὴν μὲν ξεναγηθεὶς, ὥς ξενικός, δὲ μετὰ τὴν βάσανον πρόπεμφθεὶς, καὶ οὐμενοῦν ὥς ἀδελφὸς τῆς συνοδίας ἀποκοπεῖς. Τὸν ἐγκριθέντα μέντοι γε, γυμναστέον εἰς πᾶσαν ὑπηρεσίαν τῆς ἀδελφότητος, οἷας ἂν καὶ εἴη κοσμικῆς ἀξίας καὶ καταστάσεως· πάντα γὰρ τὰ πολυτελεῖ τοῦ κόσμου μικρόν, ἢ οὐδέν, πρὸς τὴν ἐν Χριστῷ μεγαλοπρεπεστάτην εὐτέλειαν. Γυναῖκες τὸ σύνολον πάροδον ἐν τῇ μονῇ μὴ ἐχέτωσαν προσκυνήσεως τοῦ ναοῦ ἢ ἄλλης χρείας ἕνεκεν, εἰ μὴ δέσπονται εὐσεβεῖς, καὶ προσγενίδες τῶν φιλοχρίστων βασιλέων, καὶ μεθ' ἡμᾶς τῶν τῆς βασιλείας σκήπτρων διαδόχων καὶ κληρονόμων, ἂν καὶ αὐθημερόν ὑποχωρήσουσι, μηδεμιᾶς καταλιμπανομένης ἐν τῇ μονῇ. (οδ.)

„Τῶν μακαριστῶν μνημόσυνα κτητόρων,
„καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐκτελείσθω συντόνως“.

Οἱ μακαριστοὶ τοίνυν ὅτε πάππος καὶ ἡ μάμμη τῆς βασιλείας μου, ἤγουν ὁ μέγας δοῦξ ἐκεῖνος κύρις Ἀλέξιος, ὁ διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθεὶς Ἀντώνιος μοναχός, καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ κυρά Βιρῆνη ἢ Κομνηνή, ἡ διὰ τοῦ μοναχικοῦ ἀμφίου κλήσιν μεταλλάξασα τὴν τῆς Εὐγενίας, καὶ οἱ αἰοίδιμοι γονεῖς τῆς βασιλείας μου, ὁ τε μέγας δομέστικος ἐκεῖνος κύρις Ἀνδρόνικος, ὁ διὰ τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθεὶς Ἀρσένιος μοναχός, καὶ ἡ μήτηρ τῆς βασιλείας μου ἡ Κομνηνή κυρά Θεοδώρα, ἡ μετὰ τὸ μοναχικὸν ἐπάγγελμα κληθεῖσα Θεοδοσία μοναχή, ἔξουσι μὲν ὥς μέχρι τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ἔστ' ἂν Θεοῦ χάριτι καὶ ἀντιλήψει τοῦ γνησίου αὐτοῦ λειτουργοῦ, τοῦ Ἀρχιστρατήγου τῶν ἄνω δυνάμεων Μιχαήλ, διαμένη ἤδε ἡ σεβασμία μονή, τὴν συνήθη καθ' ἡμέραν μνήμην διὰ τε Τρισαγίου καὶ λοιπῶν ψαλμωδίων, κατὰ δὲ τὴν ἐννάτην τοῦ νοεμβρίου μηνός, τελεσθήσονται τούτων ὁμοῦ τὰ μνημόσυνα ἐπιμελῶς τε καὶ κτητορικῶς διὰ δωδεκαφωτίων δύο, καὶ λαμπάδων μεγάλων δύο, ἐν τούτοις εἰς τε κηρῶν ἀγοράν, καὶ ἐτέρων τινῶν χρειωδῶν (π. 217] εἰς ὀψώνιον, καὶ διάδοσιν, ἐξοδιασθήσονται ὑπέρπυρα τεσσαράκοντα. Γενήσεται δὲ καὶ ἐν τῇ τραπέζῃ παράκλησις διὰ ψωμίων τοῦ συνήθους καθαρωτέρων, καὶ οἶνων καὶ ἐγκρί-

των, καὶ ἡ εἰς τὸν πυλῶνα διάδοσις διὰ τε ψωμίων, οἴνου καὶ νομισμάτων, καθὼς ἂν κελεύσῃ καὶ ἐπικρίνῃ ὁ προεστώς. Ἐπεὶ δὲ μέγα φιλαδελφίας τεκμήριον καὶ τὸ τὰ τῶν ἐποικομένων ἐτησίως τελεῖσθαι μνημόσυνα, καὶ δὴ μὴ μόνον περιόντας τοὺς ἀδελφοὺς ἀλλήλοις βοηθεῖν καὶ συναίρεσθαι, ἀλλὰ καὶ τελευτῶσι τὰ εἰκότα χαρίζεσθαι, καὶ περὶ αὐτῶν μνείαν ποιεῖν· τοῦτο δὲ τοῖς μὲν ἀποικομένοις ψυχωφελές, ὥς παρὰ διαφόρων γραφῶν μεμαθήκαμεν, ἡμῖν δὲ τῆς ἴσης μνήμης ἐχέγγυον καὶ ὠφελείας τῆς αὐτῆς, ἐπεὶ καὶ ἀψευδὴς ὁ εἰπὼν· „ὦ μέτρω μετρεῖτε, ἀντιμετριθήσεται ὑμῖν“. Τελεῖσθω τοῖς τελευτήσασιν τὸ χρεὼν, πρῶτον μὲν τὰ τῇ ὁσίᾳ ἐκάστου ἀνήκοντα, κατὰ τὴν κρατήσασαν συνήθειαν, εἶτα τρίτα, ἔννατα, καὶ τεσσαρακοστά, πρὸς ἐσπέραν μὲν, τῆς μνήμης γενομένης κολύβοις τε καὶ νεκρωσίμῳ κανόνι, κατὰ δὲ τὴν ἐπιούσαν, τελεώτερον ἀποδοιδομένης κολύβοις τε καὶ ἱερουργίᾳ μυστικῇ. Δύο δὲ τεύχη διπτύχων ἰσότυπα περιεχέτωσαν μόνον τῶν ἀδελφῶν τὰ ὀνόματα παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς προεστώτων ἢ ἐκκλησιαρχῶν μνήμης ἕνεκα προσγραφόμενα, (ΟΘ.) ὧν τὸ μὲν κείσθω τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς μονῆς, τὸ δὲ παρὰ τῷ ἐκκλησιάρχῃ· οὐκ ἐξέσται δέ τινι προσθεῖναι τοῖς μνημονευομένοις ἀδελφοῖς οἰονδήτινα ἕτερον ἐκτὸς τῆς τοῦ προεστώτος βουλῆς καὶ εἰδήσεως. Γυναῖκα μνημονεύεσθαι μὲν τῇ μονῇ συνευδοκεῖ ἡ βασιλεία μου καὶ συντίθεται, ταφῆναι δὲ πάνπαν ἀπαγορεύει καὶ ἀποτρέπεται.

Τὸ δὲ γε παρὸν Τυπικὸν τῆς βασιλείας μου, θεσπίζομεν ἀναγινώσκεισθαι ὠδωδεκάκις τοῦ ἔτους ἐν τῇ τραπέζῃ, διαιτουμένων τῶν ἀδελφῶν, ἡγρουν κατὰ τὴν πρώτην ἐνὸς ἐκάστου μηνός, ἄνευ τοῦ νοεμβρίου· τότε γὰρ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν κτητορικῶν μνημοσύνων γενήσεται ἡ τούτου ἀνάγνωσις.

„Πρώτην ἑορτῶν τὴν Σύναξιν ἀγγέλων
„ὁμνησον, εἶτα θαῦμα ταῖς Χώναις ξένον“.

Κυρία μέντοι τῶν ἑορτῶν λαμπροτέρα ἡ Σύναξις ἔστω τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων, ἡ κατὰ τὸ κρατήσαν ἔθος τῇ ὁγδόῃ συμφθάνει τοῦ νοεμβρίου μηνός. Ἄφ' ἐσπέρας μὲν οὖν ὁλονύκτιον ἀγρυπνίαν ποιήσουσιν οἱ μονάζοντες, πᾶσαν ἀκούουσίαν εὐρύθμως ἐκτελοῦντες, καὶ ἑορταστικῶς κηρίων ὑπαναπτόντων ἐν τῷ τέμπλῳ, καὶ ἐν ταῖς προσκυνήσεσι διόλου, καὶ ὠδωδεκαφωτίων (π. 218] ἱσταμένων ἐν μεσονάφ τεσσάρων, πρὸς δὲ καὶ ἄρωμάτων, καὶ καπνισμάτων αὐταρκῶς διαδιδωμένων, ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς τραπέζης ἐστίασις παρατιθέσθω

πολυτελῶς, ὀφωνίῳ καταλλήλῳ τῇ ἑορτῇ, καὶ ψωμίοις καθαρωτέροις τοῦ συνήθους, καὶ οἴνοις ἐγκρίτοις. Ἐν τῇ τοιαύτῃ γοῦν ἑορτῇ ὀφείλει ὁ προσεστὼς καλεῖν καὶ ἑτέρους ἀδελφούς ἐκ τῶν ἑτέρων μονῶν, καὶ λοιποὺς ἱεροφάλτας τῇ ψαλμωδίᾳ συγχροτήσοντας, καὶ πνευματικῶς τὴν ἀγίαν ἑορτὴν καὶ μετὰ θεοπρεποῦς θυμιδίας συνεορτάσοντας. Ἐν ταύτῃ γοῦν ἐξοδιασθήσονται, διὰ τε ἀγορᾶς κηρῶν, ὀφωνίου οἴνου τυχὸν ἐγκρίτου, καὶ τῆς ἐν τῷ πυλῶνι διαδόσεως, ὑπέρπυρα πεντήκοντα. Τὰ πάντα δὲ ἀνημνήσονται, καθὼς ἂν προκρίνῃ ὁ προσεστὼς, φίλα ποιῶν τῷ Θεῷ, τῷ Ἀρχιστρατήγῳ τῶν αὐτῶν αὐτοῦ δυνάμεων Μιχαήλ, μετὰ δέους εἰπεῖν, καὶ τῇ βασιλείᾳ μου. Κατὰ δὲ τὴν ἕκτην τοῦ σεπτεμβρίου μηνός, ἑορτασθήσεται καὶ τὸ ἐν Χώναις θαῦμα τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, μόνων παρόντων, καὶ τὴν ἑορτὴν συγχροτούντων ἀπάντων τῶν ἀδελφῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν ἡσυχαστῶν τῆς μονῆς. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἑορτῇ διὰ τε κηρῶν ἐξωνήσεως, ὀφωνίου τυχὸν καὶ οἴνου, καὶ ἀναλόγου ἐν τῷ πυλῶνι διαδόσεως, ἐξοδιασθήσονται ὑπέρπυρα δώδεκα. Ἀλλὰ καὶ περὶ μὲν τῶν ἑορτῶν τοσαῦτα τὰ εἰρημένα. (οδ.)

„Θεοστεφεῖς ἄνακτες, ἀκούσατέ μου,

„Καὶ τέρμα μοι νέμοιτε τῶν αἰτουμένων“.

Ἀπάρτι δὲ καὶ πρὸς ὑμᾶς τὸν λόγον τρεπτέον, ὧ φιλόχριστοι βασιλεῖς, καὶ μεθ' ἡμᾶς τῶν βασιλείων σκήπτρων κληρονόμοι τε καὶ διάδοχοι, καὶ ἀζιωτέον ὅσα ἡμᾶς μὲν εἰπεῖν, τὴν δ' ὑμετέραν ἐν Χριστῷ ἀγάπην ἀκοῦσαι καὶ πράξαι, δίκαιόν τε ἅμα καὶ φίλον Θεῷ. Ὅσων μὲν οὖν ἡ βασιλεία μου παρὰ Θεοῦ διὰ τοῦ Ἀρχιστρατήγου τῶν αὐτῶν αὐτοῦ λειτουργῶν ἀπήλαυσεν εὐεργεσιῶν ἔφθασεν ἐν προσιμίῳ ἐκ πολλῶν βραχὺ συλλαβῶν στηλογραφῆσαι, κἂν τῇ δε τῇ βίβλῳ, οἷον ἀναπαλείπτοις κύρβεσιν, ἐγχαράξαι μερικὰ διηγήματα· εἰ γὰρ καὶ ἕκαστον ἔμελλεν ἡ βασιλεία μου ταῦτα καὶ πλατυκώτερον ἀνατάξασθαι, ἐπέλειπεν ἂν ὁ χρόνος αὐτῇ, καὶ πρότερον ἢ περὶ τὸ λέγειν ὁρμή. Ἐπεὶ οὖν ὑπὲρ τῶν τοσούτων αὐτοῦ μεγαλοδωρεῶν, δι' ὧν τὰ μὲν εἰς ἡμᾶς ἐκ διαδοχῆς τῶν πρὸ ἡμῶν μακαριστῶν βασιλέων ἐλθόντα συνετηρήσαμεν ἀκολόβωτα, τὰ δ' ἄλλα μὴ παρόντα προσεκτησάμεθα, καὶ μέχρις ὑμῶν σὺν Θεῷ δ' εἰρήσθω ταῦτα δὴ παρεπέμψαμεν, βραχυτάτην ἀντίδοσιν τῷ ὑφίστῳ κράτει αὐτοῦ προσηγάγομεν, οἷς τῷ πρωτοστάτῃ τῶν αὐτῶν θεραπόντων αὐτοῦ τὴν δὲ τὴν μονὴν συνεστήσαμεν, καὶ εὐπρεπεῖα τό γε κατ' ἰσχὺν (π. 219) ἐκαλλύναμεν, καὶ σύλλογον μοναχῶν εὐλαβῶν συνηθροίσσαμεν, καὶ τὰ πρὸς αὐτάρκειαν τούτοις περιεστήσαμεν· ὁ δὲ ἐστίν, ἵνα

καὶ ὑμεῖς τὴν τοιαύτην ἡμῶν εἰς τὸ θεῖον προσαγωγὴν οἰκειώσασθε, καὶ τὴν ταύτης συντήρησιν, καὶ εἰς τὸ κρεῖττον ἐπίδουσιν βασιλικῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐπεργάσασθε. Ἐἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν εἰς ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ εὐεργεσιῶν αἱ τοιαῦται προσαγωγαί, ἐκεῖναι δὲ πάντως διήλθον καὶ πρὸς ὑμᾶς, τοὺς μεθ' ἡμᾶς κληρονόμους καὶ διαδόχους τῆς βασιλείου ἀρχῆς, ὑπὲρ ὑμῶν εἰσὶ πάντως καὶ ἅπερ ἡμεῖς ἀφωσιωσάμεθα τῷ Θεῷ· ἄλλως δὲ οὐδὲ πλεῖστα τῇ δε τῇ σεβασμῇ μονῇ γρήματα τῆς βασιλείας κατεκενώσαμεν, οὐ πολυάνθρωπα ταύτῃ χωρία, οὐ πολύπλεθρα γῆδια, οὐ βαθεῖς καὶ κερποφόρους ἀγροὺς ἀφωρίσαμεν, τὸν βασιλεῖον ὄγκον καὶ τὸ ἐντεῦθεν αὐταρχικὸν ἐπιδεικνύμενοι καὶ αὐτόβουλον, δι' ᾧ καὶ τις ἂν ἐν καιρῷ προφασίσαιτο τὴν τοῦ ὀλοκλήρου τυγλὴν καινοτομήσαι κολόβωσιν, ἀλλὰ τόσα ταύτῃ προσαρμόσαι διανοησάμεθα, ὅσα ἂν εὐγνωμόνως οἱ νοῦνεχεῖς διακρίνοιν εἰς ἀντίχαριν, ἥ καὶ ἀντιμισθίαν λογισθῆναι τῶν ὑπὲρ τῆς Ῥωμανίας ἀγώνων καὶ καθημερινῶν χαμάτων ἡμῶν, ὧν τε σὺν Θεῷ πρὸ τῆς βασιλείας, καὶ ὅσων (οδ.) διγνύσαμεν μετὰ τὴν ἀρχήν· ἐκ πρώτης γάρ, ὃ φασί, τριχὸς ταῖς βασιλείοις αὐλαῖς ἀνετράφημεν παιδείας ἀγαθῆς χάριν, πράγματος οὐκ εὐπορίστου, καὶ ἥμισυ χωρὶς ἰδρώτων καὶ συχνῶν χαμάτων ληπτοῦ. Ἦδη δὲ καὶ τὸν ὀκτωκαιδέκατον χρόνον ἐλαύνοντες Θεοῦ χορηγοῦντος τὸ δύνασθαι· καὶ γὰρ εἰ δεῖ με καυχῆσασθαι, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, ἐν Κυρίῳ καυχῆσθαι, ὅπως ἂν μεγαληνθείῃ τὰ τούτου ἔργα καὶ ἐν ἐμοί, περιεβαλόμεθα χιτῶνα φωλιδωτόν, κράνος ἐκορυφωσάμεθα σιδηροῦν, δόρυ διηγκωνισάμεθα δολιχόν, καὶ ἀρείκτην ἀσπίδα ἐπωμισάμεθα, καιροῦ δὲ καλοῦντος καθ' ἑπάν τε καὶ λύσιν, στρατηγοὶ χειροτονηθέντες, πολυάνθρωπον στράτευμα σὺν Θεῷ διαιθύναντες, μάχας ποτὲ μὲν πρὸς Μουσούς, ἄλλοτε πρὸς Τρίβαλους, καὶ τοὺς ὁμοφίλους ἡμῶν Ῥωμαίους ἐχθρὰ καθ' ἡμῶν φρονοῦντας καὶ ἄσπονδα, ἐν καιρῷ πρὸς Πέρσας, καὶ τοὺς τῆς Κωνσταντίνου κατατυραννοῦντας ὑφάυχενας Λατίνους συνεκροτήσαμεν. Αὐτῆς τοῖς ἀναχτόροις ἐνδιατρίβοντες τὰ προσταττόμενα ἡμῖν διαφόροις ὑπηρεσίαις προθύμως καὶ εὐνοϊκῶς διηγνόμεν, ἐν συμβουλίαις ἀγρυπνοῦντες, καὶ μᾶλλον ἀφοῦ τὰ πρῶτα τῆς γερουσίας ἐλάχομεν, ἐν ἡλίῳ διημερεύοντες, ὅπως τὰ βουλαῖς κυρωθέντα καλῶς, (π. 220) εἰς πράξεις ἀποβαῖεν ἐπιτυχεῖς, νῦν μὲν τάχους δεομένας, ἔστι δ' ὅτε καὶ βράδους διὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἀνάγκην, ἥ διὰ τὴν τοῦ χρόνου φοράν. Ἐπεὶ δ' ὁ φθόνος καθὰ καὶ τοῖς πάλαι δοκεῖ τοῖς ἀνθρώποις ἀκόλουθον, ὥς σκιά τοῖς σώμασι παρεπόμενον, οὗτος φθάνει τὸ οἰκεῖον τόξον ἐντείνειν καὶ καθ' ἡμῶν, καὶ ἀκοντίζει ἐν σκοτομήνῃ βέλη πικρά, καὶ ταχ' ἂν ἔδρασέ τι δεινόν, εἰ μὴ ὁ Κύριος ἐγένετο

ἀντιλήπτωρ μου καὶ καταφυγή μου, ὁ Θεός μου βοήθης, ἐφ' ὃν ἠλπίσα, καὶ οὐκ ἐφοβήθην ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, ἀπὸ βέλους πετωμένου ἡμέρας, καὶ ἀπὸ πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου· παρωδητέον γὰρ προσφόρως τὰ ψαλμικά. Τοίνυν καὶ τῆς ἐνδοαπῆς ἀπάρας, τῆς τῶν Ῥωμαίων, ψημί, προσπεύψευγα τὴν ἀλλοδαπὴν· εἰσέδυν τὴν περσικὴν μεθ' ὅσων κινδύνων ἐνοδύνων ἄν εἴπη τις, ὧν ἀπάντων ἐρρύσθη παρὰ Θεοῦ, προσέμεινα χρόνον ἱκανὸν τῷ ἄρχοντι τῶν Περσῶν· πολέμους πολλάκις μοῖραν φέρων Περσῶν τὰ εἰς μάχην οὐκ ἀγενῆ, σὺν τοῖς Ἀταρίοις. Γένος δ' οὗτος τῶν ἐφῶν οὐ πρὸ μακρῶν τῶν χρόνων ἀπάραν μερῶν, Ἄρει σύντροφον, φιλαίματόν τε καὶ ἀγελόθυμον, ἐτολύπευσα φερόμενος τῷ καιρῷ, καὶ τῇ ἀνάγκῃ πειθόμενος. Τὰ μὲν οὖν ἐκεῖσε τελεσθέντα λεγέτωσαν (οδ.) ἕτεροι· καὶ γὰρ οὐ χρεὼν μοι τοῖς τοιούτοις περιχυτολογεῖν· ἐν δὲ τὸ πᾶν συμπεριλαβὼν λέγω, καὶ μάρτυς μοι τῶν λεγομένων ὁ παντέφορος ὀφθαλμός, ὡς τῇ Περσίδι ἐγκαρτερῶν, οὐδέν τι λόγῳ, ἔργῳ, βουλῇ, ἐπιχειρήσει, κρύφα ἢ καὶ ἀναφανδὸν κατὰ τοῦ τότε τῶν Ῥωμαίων κρατοῦντος, ὁ μακαριστὸς ἦν ἐκεῖνος βασιλεὺς καὶ ἐμὸς ἐξάδελφος, ἢ κατὰ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐπικρατείας τὸ σύνολον εἰργασάμην, ἀλλ' ὅπερ συμφέρειν ἔμελλε τούτοις, ἐκεῖνο σὺν Θεῷ καὶ ἐμελέτησα καὶ διεπραξάμην· ἤδη δὲ τοῦ φθόνου ἡρεμήσαντος πρὸς βραχύ, τῆς Περσικῆς ἐκχωρήσας, πρὸς τὴν τῶν Ῥωμαίων ἐπαλιννόστησα, ὑποκείμενος τῷ κρατοῦντι, καὶ αὐθις εὐνοϊκῶς ἐν οἷς παρ' ἐκείνου προσεττατόμην ὑπηρετῶν· καὶ ταῦτα μὲν πρὸ τῆς βασιλείας. Τί δ' ἐξότου καὶ πρὸς τὴν δε τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀνήλθομεν σκοπίαν, τῇ τοῦ Κυρίου χειραγωγούμενοι δεξιᾷ; ἢ καὶ ἐν ἡμῖν θαυμασίως ἐποίησε δύναμιν, ἅπαντες σχεδὸν ὅσοι τοῖς ἄρτι χρόνοις ζῶσι διαφόρου τύχης καὶ ἡλικίας ὄντες καὶ ἀξιώματος, ἐν Κυρίῳ μοι ἀψευδέστατοι μάρτυρες, καὶ καυχήσεως στέφανος. Οὐκ ἔδωκα ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, οὐ νυσταγμὸν τοῖς βλεφάροις, καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου, οὐ τῶν ἰσχύων μου τοὺς γλουτοὺς βασιλείῳ (π. 221) σκίμποδι προσανέπαυσα, ἕως ὅτου τὴν κατὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν χωρῶν ἐποφθαλμίαισιν τῶν ὑπεναντίων θυμῷ καὶ τύφῳ βαρβαρικῷ οἰστρηλατουμένων, πράξεις πολυτρόποις ἀπεκρυσάμην, καὶ τὴν ὑφουμένην κεφαλὴν καθ' ἡμῶν, καὶ πτέρναν ἐπαίρουσαν, τοὺς τῶν Ῥωμαίων ἄρτους ἐσθίοντας, καὶ ἐπ' αὐτοὺς πτερνισμὸν μεγαλύνοντας, τοὺς τῆς Κωνσταντίνου ἐξορμῶντας Λατίνους, οἷον ἀσπίδων ἔγγονα πετώμενα, λεκτέον εὐκαίρως ἐνθαδί· καὶ γὰρ τὰ προφητικά, καὶ πᾶσαν χώραν βοσκόμενα τὴν ἀγχιθυροῦσαν καὶ πρόσοικον, καὶ τὴν πόρρω, ἡπειρωτικὴν καὶ παράλιον, ὅσα καὶ ἄχνην ἀπετιναξάμην ἀπὸ τῆς τῶν

Ῥωμαίων ἄλλωνος θερυνήν, καὶ τῆς τῶν ἐμῶν ὁμοφύλων ἐκτοπισταῖς οὐκ ἐδόθη τόπος ὑποσοῦν εἰς κατοίκησιν. Καὶ εὖγε, εὖγε, ἡμῖν προμαχοῦσης καὶ ὑπερμαχοῦσης τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ, ἣν ὑψηλὴν ὁ Ἡσαΐας καλεῖ, ὅμαι πάντως διὰ τὴν αὐτῆς πρὸς τοὺς ὑπερηφάνους καταφοράν, βριαρὰν καὶ ἀρτιμελῆ τὴν βασιλείαν ἐν Θεῷ τῷ συνάγοντι ὅσα πρὸς ὅσα, καὶ ἁρμονίαν πρὸς ἁρμονίαν, ἀποκατέστησα, καὶ τοὺς ταύτης ὅρους, ὅσον ἦν μοι πρὸς ἰσχύος, ἐπηύξησα, καὶ διὰ ταῦτα κουροτρόφου εἰρήνης τὰ κατ' αὐτὴν καὶ περὶ αὐτὴν ἀπολαύει, καὶ μένει μέχρι τοῦ νῦν τοῖς (οἱ) ὑπεναντίοις ἅπασι φοβερὰ καὶ εἶεν οὕτω καὶ περαιτέρω καὶ ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐπιδιδοῦεν αἰεὶ, Θεὲ καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους. Ἐπεὶ δὲ οὖν οὕτως ὑπὲρ τῶν Ῥωμαίων ἀγωνιζόμενος ἐφθασα καὶ αὐτός, ὡς τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν περιχέμενος, πολλῶν ἁμαρτιῶν ἐπιφορτίσαι τῇ ἐμῇ ψυχῇ φορυτόν, καὶ εἰς ἐξίλασμον τούτων τὴν βραχεῖαν προσήνεγκα τὴν δεπροσαγωγὴν τῷ Θεῷ, στεργητέαν ταύτην καὶ ὑμῖν γενέσθαι, ὧς θεοφιλεῖς βασιλεῖς, ἀξιῶ, καὶ παραφυλαχθῆναι ἀπαρεγγεῖρητον καὶ ἀκαινοτόμητον, καὶ σφόδρα ἀποδοῦναι ταύτην τῷ χρόνῳ συμβαίῃ καὶ ἐπαυξῆσαι, καὶ μείωσιν καὶ τὴν ἐσχάτην πρόβασιν ἐπὶ τὸ χεῖρον παθεῖν. Τί γάρ ἢ ἐκ ταύτης τῷ δημοσίῳ συνεισφορά, καὶ ἢ ἐν τῷ τῆς βασιλείας ταμείῳ χρημάτων ἐπίδοσις, ἢ τίς τῶν εὐγενῶν αὐτάρχης διοίκησις, ἢ στρατιωτῶν ἐντεῦθεν τὰ σιτηρέσια ληψομένων ἐπαύξησης, ἢ τι τοιοῦτον ἕτερον, ὅπου γε εἰ καὶ ταῦτα ἦν, ἐχρῆν ὡς τῷ Θεῷ ἀφοσιωθείσα τηρηθῆναι πάμπαν ἀδιαλώβητος, εἰ μή ποῦ τις τὸ ἱεροσουλία ἐγκληθῆναι, παρὰ φαῦλον ἡγεῖται, καὶ ἥμισυ κατὰ ψυχὴν ἐπιβλαβές τε καὶ ἐπικίνδυνον; Ἐπεὶ δὲ καὶ ἡμεῖς τὴν βασιλειὴν ἀναλαβόντες ἀρχὴν τὰς τῶν πρὸ ἡμῶν αἰοιδίμων βασιλέων διὰ χρυσοβούλλων δωρεάς, (π. 222) ἐν μοναστηρίοις, ἐκκλησίαις, πόλεσιν, ἄρχουσι καὶ προσώποις ἐτέροις ἀπαραλλάκτως ἐστέρξαμέν τε καὶ ἐκυρώσαμεν, σὺν Θεῷ δὲ τὰς ἐκ τούτων πλείους καὶ ἐπηύξησαμεν, τοῦτ' ἐκεῖνο καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις αἰτοῦμεν κρατῆσαι δικαίους, ὃ καὶ ἐν τοῖς τῶν ἄλλων κεκράτηται παρ' ἡμῶν, καὶ τὸν νόμον, ὃν μέχρις ἡμῶν πεφθακότα καὶ αὐτοὶ διετηρήσαμεν ἀπαράθραυστον, τοῦτον ἅτε καλῶς ἔχοντα καὶ τῷ χρόνῳ φέροντα τὸ πρεσβεῖον βαθύ, καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς τηρεῖν ὑποτιθέμεθα καὶ προτρέπομεν, καὶ τὴν δε τὴν μικρὰν ἡμῶν προσφοράν, ἣν καὶ ὡς θύμα τῷ Θεῷ τέλειον προσηγάγομεν, ἀκολόβωτον ἀξιόϋμεν παραμεῖναι καὶ ἀπαραθραυστον, ἵνα μὴ τὰ κατὰ παρὰ τῷ νόμῳ κολοβόκερκα, ἢ ὠτόμητα θύματα, ὡς μὴ εὐπαραδέκτα, παροραθῶσι Θεῷ. Ἐτι δὲ καὶ ὡς λυχνίαν τήνδε τὴν μονὴν ἐκ τῆς ἐμπύρου καρδιακῆς διαθέσεως τῷ Ἀρχιστρατήγῳ ἀνάψαντες Μιχαήλ, τῷ μετὰ τὸ πρῶτον καὶ μέγιστον

φῶς δευτέρῳ καὶ μεγάλῳ φωτί, αἰείφωτον διαμένειν βουλόμενά τε καὶ φυγῆς ἐκ μέσης εὐχόμεθα, ἐπαρδομένην τῷ ἐλαίῳ τῆς εὐποιίας ὑμῶν τῶν μεθ' ἡμᾶς κληρονόμων τῆς βασιλείας καὶ διαδόχων, ὡς υἱῶν ποιότητος γραφικῆς. Ἵνα τὴν δε τὴν λυχνίαν ἣ τε βασιλεία μου καὶ ὑμεῖς εἰς τὴν (οὐδ.) πρὸς τὰς τῶν δικαίων σκηνάς, καὶ τὸν ἀγιώτατον χῶρον, τὸν θεῖον, λέγω, πρᾶδειςον, εἴσοδον ἔχοιμεν ἄληθῶς φωτεινὴν λαμπράδα καὶ προπεμπτήριον, καὶ ὡς ἡμέρας υἱοὶ καὶ φωτὸς τῷ τε θεῷ βαπτίσματι, τῷ τε βασιλείῳ χρίσματι, καὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀξιώθειμεν, ἣν οὐκ οἶδε διαδέχεσθαι νῦν πρ. ¹⁾).

„Τῶν πατριαρχῶν ἀκρότης σεβασμία.

„τὸν τῆς μονῆς κράτυνε σὺν Θεῷ τύπον“.

Τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα πρὸς τοὺς φιλοχρίστους βασιλεῖς ἡ βασιλεία μου λέξασα, ἤδη καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀποτείνει τὸν λόγον, τοὺς τῆς κορυφαίας προΐσταμένους περιωπῆς, τοῦ πατριαρχικοῦ, φημί, θρόνου τῆς περιφανοῦς τῆς δε καὶ βασιλευούσης τῶν πόλεων, καὶ ὅσα δὴ τι ἐπισφράγισμα ἱερὸν τῆς νῦν ὑποθέσεως ἐπιτίθησι τοῦτον, ἣ καὶ ἀναγκαῖον συμπέρασμα. Ὅσας μὲν οὖν καὶ οἷας εὐεργεσίας ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων Θεὸς παρέσχε τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ ὡς διὰ ταῦτα καὶ ἡμεῖς μικρὰν ἀντίχαριν τῶν τοσούτων ἀγαθῶν αὐτῷ ἀπονέμοντες, τὴν δε τὴν σεβασμίαν μονήν, ἐπ' ὀνόματι τιμωμένην τοῦ Ἀρχιστρατήγου τῶν ἄνω δυνάμεων, Μιχαήλ, ἀνηγείραμεν, ἔχοι ἂν μαθεῖν ἀκριβῶς ἡ ὑμετέρα ἀρετὴ ἐξ ὧν ἓν τε τοῖς προοιμίοις καὶ τῇ πρὸς τοὺς βασιλεῖς ὁμιλίᾳ (π. 223] μικρὸν ἐπεμνήσθημεν. Ἐπεὶ οὖν ἔθος τοῖς μονὰς ἀνοικοδομοῦσι, καὶ μοναχῶν ἐν τούτοις συνοικίζουσιν ὁμιλον πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἀντιλήπτορας, ἱκανὸν κεκτημένους τὸ δύνασθαι, δικαίως ἀποκαθιστάνειν αὐταῖς, τοῦτ' αὐτὸ ποιεῖ καὶ ἡ βασιλεία μου. Τοίνυν καὶ ἀκριβῶς εἰδυῖα, ὡς χρὴ τὰ πνευματικὰ μὴ ἀνατιθέναι πάμπαν οἷς σπουδὴ τὰ σωματικά, ἀλλ' ὑμῖν, οἷς ἡ ἀρχὴ πνευματικὴ, καὶ τὸ περὶ σωτηρίας φυγῶν φροντίζειν διηνεχῆς μελέτῃ τε καὶ σκοπός, ἀξιοῖ τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν ἡ βασιλεία μου, ὅπως ἂν τῶν ὑπὲρ τῶν Ῥωμαίων ἀγώνων μνησθῆτε ταύτης, ὧν ἐν τοῖς ἀνωτέρω καφαλαίοις περιελάβομεν, καὶ ὡς ἐκ Θεοῦ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, διὰ τῶν ἡμετέρων ἰδρώτων τε καὶ καμάτων τῷ τῆς Κωνσταντίνου πόλεως ὑμεῖς ἀνιδίῃ ἐγκάθησθε θρόνῳ, καὶ παρὰ πάντων οὐ τῶν οἰκείων μόνων, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν ἀλλοτρίων καὶ ἄλλογε-

¹⁾ В рукописи это слово не окончено.

νῶν πατριάρχας κυρίως καὶ ὀνομακλήρῃν τῆς Κωνσταντίνου πόλεως πα-
 ριάδεσθε, τῶν πρὸ ὑμῶν καὶ ἐκτὸς τῆς δε τῆς βασιλείδος τῶν πόλεων
 πατριαρχευσάντων παρὰ μὲν τοῖς „πατριαρχῶν Νικαίας“ ὀνομαζομένων,
 παρ' ἑτέροις δὲ „πατριαρχῶν τῆς τῶν Βιθυνῶν ἐπαρχίας“, ὥς καὶ τῶν
 εὐσεβεστάτων καὶ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενόμενων βασιλέων τῶν καὶ πρὸ
 ἡμῶν βεβασιλευκότων (οἰδ.) ποτὲ μὲν ἀπλῶς „ἀρχόντων τῆς Ῥωμα-
 νίας φημιζομένων“, ποτὲ δὲ καὶ βασιλέων, ἀλλ' οὐχ' ἀπάντων Ῥωμαίων,
 τῶν δὲ κατὰ ἀνατολὰς καὶ μόνων· ἀπιστήσκειν ἂν τις τοῖς λεγομένοις,
 εἰ μὴ τὴν τῶν Λατίνων ἐπίσταται κόρυζαν, καὶ τὸν σιδηροῦν αὐτῶν καὶ
 ἀκαμπῇ τράχηλον, καὶ τὴν καθ' ἡμῶν μανίαν δεινὴν τῶν ὁμοφύλων
 ἡμῖν Ῥωμαίων ἀποστατῶν, ἀσπόνδων ἐχθρῶν, ἀγρίων θηρῶν, τὴν τῆς
 Ῥωμανίας μονοουχί πνεόντων ἀπώλειαν· καὶ εἰ μὴ διὰ τ' ἄλλα, διὰ
 γοῦν τὰ νῦν προσεχῶς εἰρημένα, χάριν ταύτην ἡμῖν ἀπονέμοντες, δι' ἐαυ-
 τῶν ἀντιλαμπάνησθε τῆς δε τῆς μονῆς, καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὀλοσχερῶς
 κατὰ τὴν παροῦσαν ἐπιτροπὴν τῆς βασιλείας μου. Καὶ οὐχὶ δὴ τοῦτο
 μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς κατὰ καιροὺς κρατοῦντας κληρονόμους καὶ
 διαδόχους τῆς βασιλείας μου, εἰ δέον, περὶ τούτων ἀναφέρητε καὶ ἀνα-
 μιμνήσκητε αὐτοὺς τῆς τε συστάσεως, καὶ ἐπὶ τὸ χρεῖττον τῆς μονῆς
 ἐπιδόσεως, καὶ τοῦ ἀναφέρετα καὶ ἀναπόσπαστα πάντα φυλάττειν τὰ τῆς
 μονῆς κτήματα μέχρι καὶ τοῦ βραχυτάτου, κατὰ πάντα τρόπον τὸν ἐν-
 ταῦθα ἐμπεριειλημμένον, καὶ ἀπλῶς προσκαλεῖσθε τούτους εἰς τὸν τῆς
 μονῆς συνεχέστερον ἔλεον, καὶ τὸ τῶν μοναζόντων ἀπερίσπαστον, καὶ
 ἀτύρβαστον, ἢ ἡρέμα καὶ ἡσυχίως οὗτοι διάγοντες, (π. 224] τῆς ἐμῆς
 ψυχῆς ὑπερεύχονται, τῶν τε φιλοχρίστων βασιλέων, τῆς ὑμετέρας ἀρε-
 τῆς, καὶ παντὸς τοῦ χριστωνόμου συστήματος, καὶ πληρώματος. Εἰδέναι
 γοῦν ὀφείλετε, ὥς ἂν μὴ ταῦθ' οὕτω ποιήσητε, λόγον ὑφέξετε τῇ βα-
 σιλείᾳ μου καὶ ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ἅτε μὴ βουληθέντες πε-
 ρατῶσαι βασιλέως εὐσεβοῦς, ὀρθοδόξου διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, καὶ
 πολλὴν ὑμῖν, ὥς εἴρηται, προκαταβαλλόντος τὴν χάριν, ἀξίωμα εὐχερέ-
 στατον, καὶ τοῦ Ἀρχιστρατήγου τῶν ἄνω δυνάμεων ἀντιλαβεῖν ἐφ' ἅπασιν
 ἀξιόχρεων τὸν μισθόν, καὶ τὴν ἀντίληψιν πολλαπλάσιον.

„Κἂν βραχέα πλὴν ἐνθαδὶ συνταχτέα

„τὰ τῆς μονῆς κτήματα πεπλατυσμένως“.

B) Западные.

I.) a) Codex. CCXVI. b. III. 27. Τυπικὸν σὺν Θεῷ, ἤτοι διάταξις τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ ἀκολουθίας τῶν τε δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τῶν ἐπισήμων ἁγίων, καὶ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων· τοῦ τε ἁγίου Σάββα, καὶ τοῦ Στόυδιτου καὶ τοῦ πλεῖστον τοῦ Ἀγίου Ὁρους, οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ μέρος τι τῆς παραδόσεως τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΩΝ ΚΑΣΟΥΛΩΝ, δηλοῦσα καὶ διακρίνουσα τὰς τε ὀφειλομένας καὶ παραδεδομένας νηστείας καὶ γονυκλισίας, πῶς τε, καὶ πότε ὀφείλουσι γίνεσθαι, καὶ πότε οὐ. Καὶ πρῶτον μὲν ἐν κεφαλαίαις τισὶν ἐν ἐπιτομῇ ταῦτα προδηλοῦν, ἔπειτα δὲ καὶ τρανοτέρως κατὰ τάξιν ἐν τῷ ἰδίῳ καὶ προσφῶρι καιρῷ διαλαμβάνειν. Рукопись университетской библиотеки въ Туринѣ въ полулистѣ, 183 листа, писана на пергаментѣ скорописью XII—XIII в. Настоящій кодексъ представляетъ списокъ съ болѣе древняго, какъ это видно изъ слѣдующей приписки 1174 года: Τέλος εἴληψεν ἡ ἱερὰ βίβλος αὕτη τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως χειρὶ Νικολάου μοναχοῦ καὶ εὐτελοῦς καθηγουμένου τῆς μονῆς τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τῶν Κασούλων, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ α'. ἔτει ς'χρβ'. ἰνδ. ζ'. (л. 172 об.) Рукопись эта описана Иосифомъ Пазиниомъ (I. Pasinns) и др. въ книгѣ: „Codices manuscripti bibliothecae regii Taurinensis athenaei. Taurin. 1749 an. pars I. pag. 308—309“, но съ нѣкоторыми неточностями и ошибками. Такъ, напр., въ описаніи совершенно не упомянуто о записи на выходныхъ листахъ¹⁾ пожертвованій въ обитель Казулявскую книгами и священными обличеніями; о стихирахъ—„стиχηρὰ Νεκταρίου ἱερομονάχου καὶ καθηγουμένου τῆς εὐαγυὸς μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου τῶν Κασούλων ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἡγουμένων (тою же рукою на поляхъ замѣчено: εἰς τὸν κύρ Ἰωσήφ κτήτορα, εἰς τὸν Βίκτωρα, εἰς τὸν Νικόλαον, εἰς τὸν Καλλίνικον, εἰς τὸν Ἰλαρίωνα, εἰς τὸν Νικόδημον, εἰς τὸν Νεκτάριον καὶ εἰς τὸν μέλλοντα γενέσθαι), въ которыхъ кратко воспѣваются заслуги для монастыря каждаго изъ ктиторовъ—игуменовъ. Пра-

¹⁾ На полѣ л 6 замѣчено: Τὸ παρὸν Τυπικὸν ἐμοῦ Ζαχαρίου μέγα(;) Ἰωάννου. Ἠγόρασα αὐτὸ ςαφ'.

вильнѣе назвать—это краткіе тропари. Въ выпискахъ съ третьяго листа на об. допущены опибки: *μητήρης* вмѣсто *μητρός*, *κυρός* вмѣсто *κῆρ* или *κυροῦ*, ἐν ἡμέραις вмѣсто ἐν ἡμέρᾳ, μηνὶ Ἰανουαρίῳ κβ'. вмѣсто κζ'. и т. д. Въ первой припискѣ не только точно указанъ годъ построения Казулянскаго монастыря: ςϷζ'. (у *Rasinus*'а опечатка ςϷξ'), но съ боку приписаны день и число мѣсяца: ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, εἰς β'. τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς δ'. ἰνδ. (?) Смерть игумена Никодима точно и ясно обозначено годомъ ςϷκ'. Послѣ приписокъ, приведенныхъ у *Rasin.* pag. 308, слѣдуетъ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου μεγάλου μάρτυρος Παντελεήμονος, ἥχος πλ. δ'. Μητρικὴν εὐσέβειαν ἐπιποθήσας.. Τῶν σαυτοῦ στρατιῶν ἀρχιστράτηγος... а затѣмъ приписка: Ἰστέον, ὅτι ἐνθρονιάσθη, ἥγουν ἐγκαινιάσθη ὁ πάνσεπτος ναὸς τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τῶν Κασούλων ἐν ἔτει δευτέρῳ τῆς ἀρχῆς Καρούλου Ῥηγός, ἡγουμενεύοντος ἐν αὐτῷ Βασιλείου ἱερομονάχου παρὰ τοῦ πανευλαβεστάτου καρδινάλιου Ῥανδούλου ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ςϷϧωπ'. μηνὶ νοεμβρίῳ δεκάτῃ τετάρτῃ, αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Φιλίππου, ὅτε καὶ αὐτὸς ὁ ἡγούμενος Βασίλειος παρὰ αὐτοῦ τοῦ καρδινάλιου μετελλάγη εἰς τὸν ἅγιον βίτον τοῦ Πιτέρου εἰς ἡγούμενον. Болѣе обстоятельное описание Туринскаго Типикона сдѣлалъ недавно проф. Диль (*Diehl*) въ журналѣ *Melung. d' archeolog. et d' histor.* 1886 an. fascicul. III—IV, pag. 173—188.

Л. 4 Огрывокъ изъ номоканона начинается 21 правиломъ и прерывается на 56. Начало: περὶ τοῦ βιβλιοφύλακος. Ἐὰν τις λάβῃ βιβλίον καὶ μὴ φιλοκάλως κατέχη.

Л. 6. Τυπικὸν κ. τ. λ. см. заглавіе Типикона. (стр. 795.)

Κεφάλαιον α'. ἐν ᾧ περὶ τοῦ Θεοῦ Κύριος. Ἰστέον, ὅτι τὸ Θεὸς Κύριος πάντοτε ἱστάμενοι ψάλλομεν, ὁμοίως καὶ τὸν ἀπόστολον ἱστάμενοι ἀκροώμεθα, ὡς καὶ τὸ θεῖον εὐαγγέλιον. Καὶ ὅτε ψάλλεται τὸ Θεὸς Κύριος, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἑσπερινοῦ οὐ λέγομεν τὸ Ἅγιος ὁ Θεός, ἀλλὰ μετὰ τὸ εὐλογῆσαι τὸν ἱερέα, εὐθέως λέγομεν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν τῷ βασιλεῖ ἡμῶν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Τοῦτο λέγομεν γ'. ὁμοίως καὶ εἰς τὸν ὕμνον. Δόξα ἐν ὑψίστοις γ'. οὐ μετανοίας ποιῶμεν. Ὅτε δὲ οὐκ ἔστι μνήμη ἐπισήμου ἁγίου, ὃν οὐχ ἐρτάζομεν, οὐδὲ Θεὸς Κύριος ψάλλομεν, ἀλλ' ἀντὶ τούτου ψάλλομεν Ἀλληλουῖα κατὰ τὸν ἥχον τῶν τριαδικῶν τροπαρίων, ποιῶμεν δὲ καὶ τὰς συνήθεις μετανοίας· καὶ εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὡσαύτως λέγομεν τροπάριον· Θεοτόχε

παρθένε, Δόξα, Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ νῦν, Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν καταφεύγομεν, Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἀπόλυσις.

Κεφ. β'. Περὶ τοῦ σημαντηρίου. Εἰδέναι χρή; πῶς δεῖ σημαίνειν εἰς¹⁾ τε τὸ λυχνικὸν καὶ εἰς τὸν ὄρθρον. Γινώσκειν χρή τὸ σημαίνειν τὸν ἐκκλησιάρχην τὴν²⁾ δικαίαν ὥραν, καὶ ἀπέρχεσθαι πρῶτον καὶ κρούειν τὸ μέγα σημαντήριον ὥραν ἱκανήν, εἶτα εἰσελθεῖν³⁾ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἄπτειν τὰς κανδήλας καὶ ποιεῖν τὸν θυμιατόν, καὶ πάλιν ἐξέρχεσθαι καὶ σημαίνειν τὸ μικρὸν ἢ τὸ κωδόνιον, ἐὰν ἐστί, καὶ ὑποστρέφας⁴⁾ καὶ βάλλειν μετάνοιαν μέσον τοῦ ναοῦ, καὶ οὕτως ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ λέγων· Εὐλογητός ὁ Θεὸς ἡμῶν. Οὕτως γίνεται εἰς τὸ ἐσπερινὸν καὶ εἰς τὸν ὄρθρον.

Κεφ. γ'. Περὶ τοῦ θυμιατοῦ. Содержание тоже самое, что и въ обычныхъ Типиконахъ.

Κεφ. δ'.⁵⁾ ἐν ᾧ περὶ τῆς στιχολογίας τοῦ ὁρθρου⁶⁾. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι στιχολογοῦμεν εἰς τὸν ὄρθρον, παρεκτός τῶν μετὰ τὰς δεσποτικάς ἐορτὰς τελουμένων τῇ ἐπαύριον μεθεόρτων. Ἀρχόμεθα δὲ ἀπὸ τῆς νέας κυριακῆς, ἥτοι τοῦ ἀντίπασχα, στιχολογοῦντες καθ' ἑκάστην νύκτα κάθισμα ἐν μέχρι τῶν κβ'. σепτεμβρίου μηνός· ἀπὸ γὰρ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀρχόμεθα στιχολογεῖν δύο καθίσματα μέχρι τῆς παρασκευῆς τῆς ἀπόκρεω⁶⁾· Τὰ τε σάββατα πρὸς ἓν στιχολογοῦμεν κάθισμα, καὶ τὰς κυριακάς πάσας τοῦ ἐνιαυτοῦ ὁμοίως πρὸς ἓν, καὶ αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα ὅλην τῆς τυρίνης καὶ τὸ δωδεκαήμερον ἐν κάθισμα στιχολογοῦμεν.

Κεφ. ε'.⁷⁾ περὶ τῆς ἐσπερίνης στιχολογίας τοῦ σαββάτου. Ἀρχόμεθα στιχολογεῖν τὰ σάββατα ἐσπέρας εὐθὺς ἀπὸ τοῦ σαββάτου τῆς διακαινησίμου τὸ Μακάριος ἀνὴρ, κατὰ σάββατον, χωρὶς τοῦ μεγάλου σαββάτου, καὶ τοῦ σαββάτου τῆς ν'. τότε γὰρ οὐ στιχολογοῦμεν.

1) Ркп. Барбер. библ. XVI в. III. 102 (236) словъ: εἰς τε τὸ λυχνικὸν καὶ εἰς τὸν ὄρθρον—и въ 2) τὰς δικαίας ὥρας, καὶ ἀπέρχεσθαι πρῶτον³⁾ εἰσερχεσθαι⁴⁾ ὑποστρέφειν. 5) Въ кодексѣ 1336 г. № 15 Лаврентіанской библ. во Флоренціи эта глава стоитъ на первомъ мѣстѣ и имѣетъ надъ собою слѣдующую любопытную надпись: Κεφάλαια ἐνεπιτόμως δηλοῦντα τὴν συνήθειαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως τοῦ Ἀγίου Ὁρους. (Κεφ. α'), ἐν ᾧ περὶ τῆς στιχολογίας τοῦ ὁρθρου. Въ вариантахъ мы и будемъ далѣе отмѣчать особенности тѣхъ же статей въ Лаврентіанской рукописи. 6) словъ: ἡμεῖς δὲ μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς κυριακῆς τῆς τυρίνης κάθισμα ἐν στιχολογοῦμεν, οἱ τῆς μονῆς τῶν Κασσούλων—и въ 7) κεφ. β'.

Κεφ. ζ'.¹⁾ περί στιχολογίας, τὸ Πρὸς Κύριον. Ἀρχόμεθα στιχολογεῖν τὰς ἐσπέρας τὰ Πρὸς Κύριον ἀπὸ τῶν ἁγίων πάντων καθεκάστην ἐβδομάδα δευτέρον ἢ τρίτον, καὶ δι' ὅλου τοῦ χρόνου τοῦτο²⁾, εἰ μὴ περικόφη δεσποτικὴ ἑορτὴ μετὰ τῶν ἑορτασίμων³⁾ αὐτῆς τῶν ἡ'. καὶ μνήμας ἁγίων, οὓς ἑορτάζομεν⁴⁾. Ὁμοίως καὶ τὴν ἐβδομάδα τῆς τυρίνης καὶ τὸ δωδεκάημερον οὐ στιχολογοῦμεν τὰς ἐσπέρας τὰ πρὸς Κύριον.

Κεφ. ζ'.⁵⁾ ἐν ᾧ περὶ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου⁶⁾. Ἐν ταῖς παραμοναῖς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἰς τὸν ἐσπερινὸν οὐ στιχολογοῦμεν, κἂν ἐν κυριακῇ λάχῃ ἢ δεσποτικὴ ἑορτὴ, ἀλλ' οὐδὲ τῇ ἐπαύριον⁷⁾ τὸ μεθεόρτιον στιχολογοῦμεν. Ἡ δεσποτικὴ⁸⁾ ἑορτὴ καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου εἰς τὸν ὄρθρον ἰδίαν μόνον δὲ τὸν κανόνα ψάλλομεν. Φυλάττομεν δὲ καὶ τὰς ἡ'. ἡμέρας μέχρι οὗ ἀποδώσωμεν τὴν ἑορτήν, μὴ στιχολογούντες τὰ Πρὸς Κύριον. Ἐκάστη δὲ ἑορτὴ τῶν δεσποτικῶν καὶ τῆς Θεοτόκου ἰδίαν ἔχει στιχολογίαν, ἣν καὶ παρακάτω ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς εὐρίσκεις ἑκάστης, ποῖα ἀντίφωνα καὶ ποίους ψαλμοὺς ὀφείλεις στιχολογεῖν⁹⁾

Κεφ. η'.¹⁰⁾ περὶ τῶν μετανοικῶν. Ἰστέον, ὅτι¹¹⁾ μετανοίας ἀπὸ τοῦ Πάσχα οὐ βάλλομεν¹²⁾ μέχρι τῶν ἁγίων πάντων, ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς τεσσαρακοστῆς τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἀρχόμεθα βάλλειν μετανοίας ὅλον τὸν χρόνον, χωρὶς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς Θεοτόκου σὺν ταῖς ἡ'. ἡμέραις, καὶ τῶν ἁγίων, ὧν καὶ τὰς μνήμας ἑορτάζομεν, καὶ τὰ εἰς¹³⁾. Ἡμερᾶς πλὴν οὖν συνάπτεται ἡ πρώτη ὥρα, μετὰ τοῦ ὄρθρου πάντοτε¹³⁾, εἰ μὴ περικόφη μεγάλη δοξολογία, τοῦτο ποιοῦμεν, ποιοῦντες ἐν τῷ

1) Κεφ. γ'. ἐν ᾧ²⁾ приисавлено: ποιοῦμεν³⁾ ἡμερῶν⁴⁾ иное изложение: τὴν τοιαύτην τελοῦνται ἀκολουθίαν, ἥγουν ὅταν ἔχωμεν Ἀλληλουῖα μέχρι τῆς παρισκαυτῆς τῆς ἀπόκρεως τὴν γὰρ ἐβδομάδα τῆς τυρίνης οὐ στιχολογοῦμεν τὰς ἐσπέρας οὔτε τὸ δώδεκα ἡμέρας χάριν ἀνέσεως, διὰ τὸν μέλλοντα κόπον γινέσθαι τῇ ἁγίᾳ μ'.⁵⁾ κεφ. δ'.⁶⁾ прибавлено: ἐν οὓς (αἷς) οὐ στιχολογοῦμεν⁷⁾ и въ⁸⁾ слова: ἡ δεσποτικὴ ἑορτὴ καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου εἰς τὸν ὄρθρον ἰδίαν—опущены⁹⁾ прибавлено: κατὰ τὴν τῶν μηνῶν καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς αὐτῆς διερευνῶμεν.¹⁰⁾ κεφ. ε'. ἐν ᾧ¹¹⁾ Ἰστέον, ὅτι—опущены¹²⁾ прибавлено: ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.¹³⁾ Вставка: καὶ ὅταν ψάλλωμεν Ἀλληλουῖα, οὐ μόνον ἐν ταῖς τεσσαρακοσταῖς, ἀλλὰ καὶ ὅλον ἐνιαυτὸν.

τέλει στάσιν μίαν μετανοίας ιβ'. ὁμοίως ¹⁾ καὶ εἰς τὸ λυχνικὸν μετανοίας ιβ'. καὶ εἰς τὸ ἀπόδειπνον οὕτως ποιούμεν.

Κεφ. θ'. ²⁾ περὶ τῆς τεσσαρακοστῆς τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, τὰς δύο ὥρας, τὴν γ'. καὶ τὴν ς'. μετὰ στιχολογίας ψάλλομεν, τὴν δὲ πρώτην καὶ θ'. οὐχί ³⁾ ταύτας γὰρ τῇ μεγάλῃ μ'. καὶ μόνον ποιούμεν μετὰ καθίσματος, τὴν δὲ θ'. ψάλλομεν μετὰ τὸ ἄριστον, ἐπεὶ καὶ δις ἐσθίομεν, μόνον δὲ τῇ τεσσαρακοστῇ τοῦ ἁγίου Φιλίππου μονοσιτοῦμεν.

Κεφ. ι'. ⁴⁾ Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ὅλον τὸν χρόνον εἰς τὰς λοιπὰς ἡμέρας, ὅτε οὐκ ἔστιν ἑορτὴ, ἀρχομένης τετάρτης ὥρας σημαίνει τὴν λειτουργίαν, καὶ ἀπολύοντες κρούει τὸ ξύλον ὁ κελαρίτης, καὶ εἰσερχόμενοι εἰς τὴν τράπεζαν, προηγούμενου τοῦ ἱερέως, τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν λειτουργήσαντος, λέγομεν τὸν συνήθη ψαλμόν, τὸ Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου. Ἐσθίομεν δὲ μίαν διακονίαν.

Κεφ. ια'. ⁵⁾ περὶ τῶν νησιτίμων ἡμερῶν καὶ ἐορτῶν. Τὰς δὲ νησιτίμους ἡμέρας, ἤγουν τετράδα καὶ παρασκευὴν ξηροφαγοῦμεν

1) опущены слова: ὁμοίως καὶ εἰς τὸ λυχνικὸν μετανοίας ιβ'. 2) κεφ. ζ'. ἐν φ 3) ἄνευ τὴν (τῆς α'.) καὶ τὴν (τῆς) θ'. 4) Въ ркп. Лаврентіанской подобная глава обнимаетъ цѣлыхъ двѣ главы Туринской рукописи и по изложенію весьма разнится отъ послѣднихъ: κεφ. ζ'. περὶ τοῦ σημαντροῦ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς εἰσόδου τῆς τραπεζῆς. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἡ μὲν θεία λειτουργία ἀρχομένης τετάρτης ὥρας σημαίνει, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς λειτουργίας, κρούει τὸ ξύλον, καὶ συνάγονται οἱ ἀδελφοί, καταλιμπάνοντες τὰ ἱλῖα ἐργόχειρα, καὶ εἰσέρχονται εἰς τὴν τράπεζαν, προηγούμενου τοῦ ἱερέως, τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν λειτουργήσαντος, καὶ τὸν συνήθη ψαλμόν ψάλλονται, ἐπομένου καὶ συμπάλοντος τοῦ λαοῦ. Ὅταν δὲ ὥρας ποιούμεν, λέγω δὴ τὴν τεσσαρακοστὴν τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ψάλλομεν τὴν γ'. ὥραν μετὰ στιχολογίας, καὶ οὕτως τελεῖται ἡ θεία λειτουργία· καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν σημαίνει τὴν ς'. καὶ ψάλλομεν μετὰ στιχολογίας, καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν ποιούμεν τὰς μετανοίας. Ψάλλομεν δὲ καὶ τοὺς μακαρισμοὺς καὶ τὰ λοιπά, καὶ οὕτως εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, τὴν δὲ θ'. ὡς εἴρηται, μετὰ τὸ ἄριστον, ψάλλομεν ἄνευ στιχολογίας. Τῇ μὲν μ'. τοῦ ἁγίου Φιλίππου, ἡνίκα ἐννάτας ποιούμεν, εἴ τε μὴν ἔχονται ἑορτὴ, ἡ μὲν θεία λειτουργία ἀφ' ἑκτῆς ὥρας τελεῖται, εἴτα σημαίνει τὴν θ'. καὶ ποιούμεν αὐτὴν ἄνευ στιχολογίας. Ἀντὶ δὲ ταύτης τῆς στιχολογίας στιχολογοῦμεν τὰ πρὸς Κύριον εἰς τὸν ἐσπερινόν, ἐὰν μὴ ἔστιν ἑορτὴ. 5) Въ Лаврентіанскомъ кодексѣ подобной главы нѣтъ.

δίχα ἀρρώστιας, κατὰ τὴν τῶν θείων πατέρων παράδοσιν. Ἐὰν δὲ λάχῃ ἐν αὐταῖς ἑορτὴ ἐνός τῶν ιβ'. ἀποστόλων, ἢ τῶν ἁσωμάτων, ἢ τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμου, ἢ ἡ ἀποτομὴ αὐτοῦ, ἢ τῶν ἑορτῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἢ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τὰ αὐτῶν ὀκταήμερα, ἢ ἀσθένεια σωματικὴ τινι συμβῇ, καταλύομεν τὴν νηστείαν, ἀγνάς δὲ αὐτὰς τηροῦμεν. Τῶν δὲ λοιπῶν ἁγίων, εἰ καὶ τὸ Θεὸς Κύριος ψάλλομεν, ἀλλ' ὅμως τὴν νηστείαν τῶν τετραδοπαρασκευῶν αὐτῶν ἀκριβῶς φυλάττομεν, κατὰ τὴν τῶν ἁγίων ἀποστόλων διάταξιν.

Κεφ. ιβ'. 1) Περὶ τοῦ πόσους στίχους ἰστώμεν τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι καθ' ἕκαστον σάββατον ἐσπέρας²⁾ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν στίχους ἡ'. ἤγουν ἀπὸ τοῦ Ἐκ βαθέων ἐκέκραξα, καὶ ψάλλομεν στίχους ἡ'. καὶ λέγομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. τὰ ἀρχαῖα, καὶ δύο ἰδιόμελα ἐκ τῶν Ἀνατολικῶν, καὶ γ'. τοῦ Μηναίου. Καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν Θεοτοκίον³⁾ κατὰ τὸν ἥχον τοῦ Μηναίου ἐκ τῶν ἀρχαίων. Μετὰ δὲ τὸ προκείμενον, ἢ ἐκτενὴς καὶ αἱ αἰτήσεις, καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως, συναγόνται οἱ δύο χοροὶ εἰς ἓν, καὶ ψάλλεται πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ στίχου, εἶτα ἐκ τοῦ ἀλφαβήτου τῆς ἀκροστιχίδος Ἰωάννου, καὶ εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον ἐκ τοῦ ἀλφαβήτου.

Κεφ. ιγ'. 4) Περὶ τοῦ ἐσπερινοῦ τοῦ σαββάτου, ἐν ᾧ καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου τελεῖται. Εἰ δὲ καὶ μνήμην ἁγίου ἐπιτελοῦμεν τῇ κυριακῇ, ψάλλομεν πάντα τὰ στιχηρά, ὡς προγέγραπται, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα. Μετὰ δὲ τὸ προκείμενον, καὶ τὴν ἐκτενὴν καὶ τὰς

1) κεφ. η'. ἐν ᾧ περὶ τῶν στιχηρῶν, πόσα ἰστώμεν τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, καὶ τῇ κυριακῇ πρῶτῃ εἰς τοὺς αἶνους. 2) ἐσπέρα ἰστώμεν στίχους ἡ'. καὶ λέγομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ'. καὶ δύο ἰδιόμελα κ. τ. λ. 3) Иное изложение: Τὸ α'. τοῦ ἡχοῦ τῆς Ὀκτωήχου, καὶ εἰς τὸν στίχον λέγεται τὸ ἀναστάσιμον, εἶτα ἐκ τοῦ ἀλφαβήτου τῆς ἀκροστιχίδος Ἰωάννου, καὶ εἰς τὸ Δόξα τοῦ ἁγίου, οὗ ἂν τύχη, εἰ δὲ οὐκ ἔχει, Δόξα καὶ νῦν, καὶ λέγει Θεοτοκίον ἀπολυτίκιον. Θεοτόκε παρθένε. Ψάλλεται δὲ γ'. ἀργὰ καὶ ἀπόλυσις. Τῇ δὲ κυριακῇ εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλομεν τοὺς β'. ἀναστάσιμους, καὶ τοῦ Μηναίου· εἰς δὲ τοὺς αἶνους Πᾶσα πνοή, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ δ'. τῆς ἀρχῆς, καὶ δ'. Ἀνατολικά, Δόξα καὶ νῦν, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα, εἶτα, Ὑπερευλογημένη εἰς ἥχον β'. καὶ ἐκφωνεῖ ὁ ψάλτης· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ γίνεται καθέξης ἐκτενὴς συναπτὴ τῶν αἰτήσεων, καὶ ἀπόλυσις. 4) κεφ. ια'. ἐν ᾧ περὶ τῶν ἐσπερινῶν τοῦ σαββάτου, ὅταν τύχῃ ἁγίου μνήμη, ἐν ᾧ ἑορτάζομεν.

αἰτήσεις τὸ στιχηρὸν τοῦ στίχου, καὶ εἰς τὰ στιχηρὰ τοῦ ἀλφαβήτου λέγεις στίχους· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, στίχος· Καὶ γὰρ ἐστερέωσε, καὶ εἰς τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου λέγεις στίχους, εἰ μὲν ἐστὶν ἀποστόλου, Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν· εἰ δὲ μάρτυρος, Εὐφρανθήσεται δίκαιος· εἰ δὲ ἱεράρχου, Οἱ ἱερεῖς σου· εἰ δὲ ὁσίου, Μακάριος ἀνὴρ· εἰ δὲ ἁγία μάρτυς, Ὑπομένων ὑπέμεινα. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον ἐκ τοῦ ἀλφαβήτου, κατὰ τὸν ἦχον τοῦ ἰδιομέλου, καὶ ἐν τῷ τέλει τὴν καταβασίαν τοῦ ἁγίου. Καὶ οὐ λέγομεν τὸ Θεοτόκε παρθένε, οὔτε τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον, ἀλλὰ τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου, καὶ ἀπόλυσις.

Κεφ. ιδ'. Περὶ τοῦ ὁρθρου τῆς κυριακῆς, ἐν ᾗ οὐκ ἐπιτελοῦμεν μνήμην τῶν ἁγίων. Изложень обыкновенный чинъ утрени, начиная съ шестопсалмия.

Κεφ. ιε'. Περὶ τοῦ ὁρθρου τῆς κυριακῆς, ἐν ᾗ καὶ μνήμην ἁγίου ἐπιτελοῦμεν. Отличій отъ нынѣшняго чина нѣтъ.

Κεφ. ις'.¹⁾ Περὶ τῶν στίχων τῶν καθημερινῶν ἐσπερινῶν τοῦ ὅλου χρόνου, πόσους ἰστώμεν. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι καθ' ἑκάστην²⁾ ἐσπερινὸν τοῦ ὅλου χρόνου, δίχα τοῦ ὧς σαββάτων, καὶ³⁾ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῶν ἁγίων, ὧν τὰς μνήμας ἑορτάζομεν, ἔξ στίχους ἰστώμεν⁴⁾· τῶν σαββάτων ἐσπέρας, καὶ ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς ἡ'. στίχους κρατῶμεν, καὶ ταῖς ἑορταῖς, ἐν αἷς οὐχ ἑορτάζομεν, κρατῶμεν στίχους δ'. ὅταν δὲ κρατῶμεν στίχους ἔξ, δοσσεύομεν τῶν ἁγίων τὰ στι-

¹⁾ κεφ θ'. ἐν ᾗ περὶ τῶν στιχηρῶν τοῦ ὅλου χρόνου, πόσα ἰστώμεν ²⁾ καθ' ἑκάστην εἰς τὸν ἐσπερινόν ³⁾ нѣтъ—καὶ τῶν ἁγίων, ὧν τὰς μνήμας ἑορτάζομεν.

⁴⁾ Иное изложение: τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων δοσσεύονται. Καὶ μετὰ τὸ προκείμενον ἐκ τῆς Ὁκτωήχου β'. κατανοχικά, εἴτα σταυρώσιμον, εἴτε ἀποστολικόν, κατὰ τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς δὲ τὸν ὁρθρον, μετὰ τὸ εἰπεῖν τοὺς αἶνους καὶ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις, ψάλλομεν τῆς Ὁκτωήχου β'. ὡς περ ἔφημεν κατὰ τὴν ἡμέραν, καὶ μαρτυρικόν καὶ θεοτοκίον. Ὅτε δὲ τύχη ἁγίου (μνήμη,) εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα προσόμοιον τοῦ ἁγίου· μετὰ δὲ τὸ προκείμενον, τῆς Ὁκτωήχου, εἰς τὸ Δόξα, ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν, θεοτοκίον κατὰ τὸν ἦχον τοῦ ἰδιομέλου, τὸ τραπάριον τοῦ ἁγίου, καὶ ἀπόλυσις. Εἰς δὲ τὸν ὁρθρον ἐνὸς ἐκάστου ἁγίου εὐρίσεις ἐν πρὸς ἓν, οὐ καὶ τὰ τροπάρια τοῦ κανόνος τὰ δοσσεύομεν, ποιῶντες αὐτὸν ἔξ μετὰ τοῦ καὶ νῦν ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς αἶνους, ἐὰν ἔχη στιχηρὰ προσόμοια, ψάλλομεν πρὸς ἅπας, καὶ εἰς τὸ στίχον τῆς Ὁκτωήχου, εἰς τὸ Δόξα, ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν, θεοτοκίον, κατὰ τὸν ἦχον τοῦ ἰδιομέλου.

χηρά, καὶ ποιούμεν αὐτὰ ἕξ, καὶ μετὰ τὸ προκείμενον, ἐκ τῆς Ὀκτωή-
χου δύο κατανοητικὰ ἢ στιχυρώσιμα, εἴτε ἀποστολικά, κατὰ τὴν ἡμέραν,
καὶ ἐν μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Περὶ τοῦ ὄρθρου. Εἰς δὲ τὸν
ὄρθρον, ὅτε τὸ Θεὸς Κύριος οὐ φάλλεται, ἀλλὰ τὸ Ἀλληλούια καὶ τὰ
τριαδικά, εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς, λέγων οὕτως· Εὐλογητός ὁ Θεὸς ἡμῶν. καὶ
ἀρχόμεθα τὸ Τρισάγιον, τὸ Παναγία Τριάς, τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς·
Ὅτι σοῦ ἐστίν, εἴτα ὁ ἐκκλησιάρχης, ἢ ἄλλος τις τῶν μοναχῶν, ἀρχεται
λέγων τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις γ'. Κύριε τὰ χεῖλη β'. καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ
ἐξαφάλμου ἢ κατὰ συνήθειαν συναπτῇ, καὶ εὐθὺς Ἀλληλούια κατὰ ἤχον,
εἴτα τὰ τριαδικά. Ψάλλονται δὲ σχολέως καὶ κανοναρχοῦνται διὰ τοὺς χο-
ρικούς, εἴτα ἀρχόμεθα τὰς στιχολογίας, καὶ κατὰ ἀντίφωνα μετανοίας γ'.
Πληρουμένης δὲ τῆς στιχολογίας, ψάλλομεν καθίσματα, καὶ ἀναγινώσκο-
μεν, εἴτα ὁ ν'. καὶ οἱ κανόνες. Εἰς τὴν θ'. ὡδὴν μετάνοιαν μίαν, εἴτα
τὸ φωταγωγικὸν τῆς ἡμέρας· εἰς τοὺς αἶνους στιχηρά οὐ ψάλλονται, ἀλλὰ
μετὰ τὸ Δόξα καὶ νῦν, λέγομεν· Σοὶ δόξα πρέπει. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ
καὶ ποιούμεν μετανοίας γ'. Καὶ μετὰ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις ὁ ἱερεὺς τὴν
ἐκτενὴν καὶ τὰς αἰτήσεις, καὶ ψάλλομεν τὰ στιχηρά, συνηγμένοι οἱ δύο
χοροὶ εἰς ἓν, εἴτα λέγομεν Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, εὐθὺς τὸ Τρισά-
γιον, καὶ πληρουμένου τοῦ Τρισαγίου, τὸ Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν,
Κύριε ἐλέησον γ'. καὶ γίνονται μετάνοιαι γ'. μεγάλαι καὶ ἡρέμα. Ἀρχεται
ὁ προεστώς· Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. μετανοίας γ'. Εἰς τὸ πλήρωμα
τῶν φαλμῶν μετανοίας γ'. ὁ ψάλτης πλ. β'. Τὸ Πρῶτ' εἰσάκουσον τῆς
φωνῆς, Δόξα καὶ νῦν. Τί σε καλέσωμεν, μετάνοιαν μίαν, εἴτα τὰ διαβή-
ματά μου γ'. ἀργόν, οὐ ποιούμεν δὲ μετάνοιαν, ἀλλ' εἰς τὸ Ἅγιος ὁ Θεὸς
μετανοίας γ'. εἴτα τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ γίνονται μετάνοιαι γ'. με-
γάλαι καὶ ἄλλαι ιβ'. ἀργαί, καὶ ὅλαι ἴσαι, εἴτα πρὸς μικρὸν σιγή, καὶ εὐ-
χονται κατὰ μόνας, εἴτα ὁ ἱερεὺς· Δόξα σοι ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς, καὶ ἀπο-
λύει. Ὅτε δὲ τύχη ἁγίου, ὃν ἑορτάζομεν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα προσο-
μοια τοῦ ἁγίου ς'. καὶ θεοτοκίον. Μετὰ δὲ τὸ προκείμενον, τὰ στιχηρά
τῆς Ὀκτωήχου, εἰς τὸ Δόξα, ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν, θεοτοκίον κατὰ
τὸν ἤχον τοῦ ἰδιομέλου, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ ἀπόλυσις. Ὅτε δ'
οὖν τύχη ἁγίου, ὃν οὐχ ἑορτάζομεν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα προσόμοια
τοῦ ἁγίου δ'. καὶ θεοτοκίον. Μετὰ δὲ τὸ προκείμενον, τὰ στιχηρά τῆς
Ὀκτωήχου· εἰς τὸ Δόξα, ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη, καὶ νῦν, θεοτοκίον
κατὰ τὸν ἤχον τοῦ ἰδιομέλου, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου, καὶ ἀπόλυσις. Εἰς
δὲ τὸν ὄρθρον ἐνὸς ἐκάστου ἁγίου εὐρίσεις ἔμπροσθεν, οὗ τὰ τροπάρια τοῦ
κανόνος τὰ δύο δυσσεύομεν, ποιῶντες αὐτὰ ς'. καὶ μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν,

Ὅμοίως καὶ εἰς τοὺς αἶνους, ἐὰν ἔχῃ στιχηρὰ προσόμοια, ψάλλομεν αὐτὰ πρὸς ἅπαξ, καὶ γίνονται δ'. Καὶ εἰς τὸν στίχον, τῆς Ὀκτωήχου. Εἰς τὸ Δόξα, ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, καὶ νῦν, θεοτοκίον, κατὰ τὸν ἥχον τοῦ ἰδιομέλου, εἴτε Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ μετὰ τὸ Τρισάγιον, τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου, καὶ ἡ ἐκτενὴς καὶ αἰτήσεις, καὶ ἀπολύει.

Κεφ. ιζ'.¹⁾ Περὶ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι εἰς τὴν δεσποτικὴν ἑορτὴν τῇ παραμονῇ ἰστώμεν στίχους η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ'. τὰ β'. ἐκ τρίτου, καὶ ἐν δεύτερον. Εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον ὡσαύτως τῆς ἑορτῆς, ἅπερ εὐρίσεις εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τρανότερον καὶ λεπτότερον²⁾.

Κεφ. ιη'.³⁾ Περὶ τῶν ὀκταήμερων τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Τὰ δε ὀκτὰήμερα τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν οὕτως τελοῦνται. Εἰς μὲν τὸν ἑσπερινόν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, κρατῶμεν στίχους ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τῆς ἑορτῆς, καὶ γ'. τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Μετὰ δὲ τὸ προκείμενον, στιχηρὰ πάλιν τῆς ἑορτῆς, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς, εἴτα τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς, καὶ ἡ ἐκτενὴς καὶ αἰτήσεις, καὶ ἀπολύει. Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, καὶ τῷ καλοκαίρῳ καὶ τῷ χειμῶνι, εἰς τὸ ὀκτὰήμερον δύο κανόνας μόνον ψάλλομεν, ποιοῦντες τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς τροπάρια ς'. μετὰ τοῦ εἱρμοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου δ'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, δέκα στιχηρὰ ἰστώμεν μετὰ τοῦ εἱρμοῦ καὶ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Τῆς δὲ Ὀκτωήχου τίποτε οὐ ψάλλομεν, μόνον τὰς κυριακὰς ψάλλομεν τὰ ἀναστάσιμα, καὶ προηγοῦνται ἐν μὲν τῷ ἑσπερινῷ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, πάντα τὰ ἀναστάσιμα, καὶ τοῦ ἁγίου, καὶ εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς. Ὅμοίως καὶ εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον πρῶτον, εἴτα τῆς ἑορτῆς, καὶ εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς, καὶ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀπολύει. Ὅμοίως εἰς τὸν ὄρθρον τῆς κυριακῆς πρῶτον τὸν ἀναστάσιμον κανόνα, ἔπειτα τῆς ἑορτῆς, καὶ τότε τοῦ ἁγίου ὁ γὰρ σταυροαναστάσιμος κανὼν ἀφίεται. Εἰς δὲ τοὺς αἶνους, τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ πάντα, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, τὸ στιχηρόν, τὸ συνημμένον μετὰ τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις, τῆς ἑορτῆς.

¹⁾ κεφ. ι'. безъ заглавія ²⁾ прибавленъ конецъ: περὶ πάντων ἐγγράφως ἐκτιθέμεθα, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν πᾶσαν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ὄρθρου καὶ τῆς λειτουργίας. ³⁾ Въ Лаврентіанской рукописи № 15 главы съ 18 по 20 отсчитываютъ.

Κεφ. ιθ'. Περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὅτε δὲ ἀποδίδονται αἱ δεσποτικαὶ ἑορταί, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, οὐδόλως ψάλλομεν ἁγίου στιχηρὰ ἢ κανόνας, ἀλλ' ἢ μόνον εἰς τὸ ἀπόδειπνον. Εἰς τὴν ἀπόδοσιν δὲ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ὑπαπαντῆς μόνον ψάλλομεν εἰς τὸν ὄρθρον τοῦ ἁγίου τὸν κανόνα, διὰ τὸ ἔχειν τὴν ἑορτὴν ἓνα κανόνα, καθὼς παρελάβομεν ἐξ ἀρχῆς.

Κεφ. κ'. Περὶ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐὰν τύχωσιν ἐν κυριακῇ. Обычное правило о предпочтеніи господскихъ праздниковъ воскресной службѣ и о соединеніи богородичной службы съ воскресною.

Κεφ'. κα'.¹⁾ ἐν ᾧ περὶ τῶν στίχων, πόσους ἰστώμεν εἰς τὸν ὄρθρον καὶ ἑκάστην. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι εἰς ἕκαστον ὄρθρον ἰστώμεν δέκα²⁾ στίχους μετὰ τοῦ εἰρμοῦ καὶ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς νέας κυριακῆς, καὶ ἑκάστην ἡμέραν, μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων³⁾, ποιῶντες τὸν κανόνα τῆς κυριακῆς, εἴτε τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, εἴτε τῆς Ἀναλήψεως, εἴτε τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ πάντα τὰ ἡ'. ἡμερὰ τροπάρια ς'. μετὰ τῶν εἰρμῶν, τοῦ δὲ Μηναίου δ'.⁴⁾ μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Ὅμοίως καὶ ἀπὸ τῶν Ἀγίων Πάντων εἰς τὸν ὄρθρον δέκα στίχους ἰστώμεν μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ταῖς καθημεριναῖς

1) κεφ. ιγ'.²⁾ ἡ'. ἰστώμεν στίχους, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς νέας κυριακῆς. 3) Прибавлено: χωρὶς τοῦ Δόξα καὶ νῦν 4) Иное изложение: ἀπὸ δὲ τῶν ἁγίων πάντων προστίθεμεν στίχους β'. καὶ ψάλλομεν τὴν Ὀκτώηχον, ἀφίεμεν δὲ τὰ μαρτυρικά, τὸν τε κατανυκτικὸν κανόνα, καὶ τὸν σταυρώσιμον ἕως οὗ ἀποδίδωμεν τὸ (τάς) ἡ'. ἡμέρας τῆς Ὑψώσεως· ἀπὸ γὰρ τότε προσθέτομεν ἑτέρους στίχους β'. καὶ ψάλλομεν τὰ μαρτυρικά, καὶ γίνονται ὁμοῦ τροπάρια ιδ'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Καὶ ταῦτα μὲν (ἐν) ταῖς καθημεριναῖς μέχρι τῆς τυρινῆς, ἐν δὲ ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς, καθὼς ἐν μιᾷ ἑκάστη τελοῦμεν εὐρίσεις ἐκτεθημένα ἔμπροσθεν. Ἐγειρόμεθα δὲ τὰς καθημερινάς, πληρουμένης ὥρας ἐβδόμης, ἀπὸ τῆς β'. μετὰ τῆς νέας κυριακῆς μέχρι τῆς τυρινῆς, τὰς δὲ κυριακὰς πάσας, πληρουμένης ὥρας ἑκτῆς, ἐν δὲ ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς πάσαις ἑορτάζομεν ἄχρις ὥρας ς'. τῆς δὲ διακαινησίμου τὴν ἐβδομάδα, καὶ τὸ δώδεκα ἡμέρας, ἕως συμπληρώσεως τοῦ ὀκταημέρου τῶν Φώτων, καὶ τῆς τυρινῆς τὴν ἐβδομάδα, καὶ τὰ μεθεόρτα τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἐνάτης ὥρας ἐγειρόμεθα. Ἀλλὰ τὰ σάββατα τοῦ ὅλου χρόνου ὀκτὼ στίχους ἰστώμεν, διότι ψάλλομεν τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας εἰς τὸ ἀπόδειπνον τῶν προφητῶν τὸν κανόνα, καὶ εἰς τὸν ὄρθρον κανόνας β'. τοῦ Μηναίου καὶ τῶν νεκρωσίμων· καὶ ὁ μὲν τοῦ Μηναίου ψάλλεται πρῶτον, ποιῶντες αὐ-

μέχρι τῆς τυρινῆς, ἐν δὲ ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς, καθὼς ἐν μιᾷ ἐκάστη τελοῦμεν, εὐρίσκεις ἐκτεθημένα ἔμπροσθεν.

Κεφ. κβ'.¹⁾ Περὶ τῶν κανόνων τῆς ὁλῆς ἐβδομάδος. Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ κανόνες, οὓς ψάλλομεν δι' ὅλης τῆς ἐβδομάδος, ἀπὸ τῶν Ἀγίων Πάντων μέχρι τῆς τυρινῆς, ἄνευ τῶν κυριακῶν καὶ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ ὀκταημέρων, οὗτοι·

Τῇ β'. κανόνες δύο· τῆς Ὀκτωήχου κανὼν κατανυκτικός, καὶ τοῦ Μηναίου.

Τῇ γ'. κατανυκτικός, καὶ τοῦ Μηναίου.

Τῇ δ'. σταυρώσιμος, καὶ τοῦ Μηναίου.

Τῇ ε'. τῶν ἀποστόλων, καὶ τοῦ Μηναίου.

Τῇ παρασκευῇ, σταυρώσιμος, καὶ τοῦ Μηναίου.

Τῷ σαββάτῳ, τοῦ Μηναίου πρῶτον, καὶ τὸν ἀναπαύσιμον.

Περὶ τῶν κανόνων, οὓς ψάλλομεν εἰς τὰ ἀπόδειπνα.

Τῇ κυριακῇ, εἰς τὸ ἀπόδειπνον ψάλλομεν κανόνα τῶν Ἀσωμάτων, τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Θεοφάνους τῆς Ὀκτωήχου κατὰ τὸν ἥχον.

Τῇ β'. τοῦ Προδρόμου κατὰ τὸν ἥχον, τοῦ Θεοφάνους.

Τῇ γ'. τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου παρακλητικός κατὰ τὸν ἥχον.

τὸν τροπάρια ἐξ μετὰ τῶν εἰρμῶν, ὁ δὲ νεκρώσιμος κανὼν τροπάρια δ'. μετὰ τοῦ) Δόξα καὶ νῦν. Ἐπεὶ καὶ εἰς τὸν ἐσπερινὸν τῆς παρασκευῆς ὁψὲ προηγουνται τὰ γ'. μαρτυρικὰ στιχηρά καὶ οὕτως τὰ γ'. τοῦ Μηναίου. Μετὰ δὲ τὸ προκειμένον τοῦ στίχου, τὸ μαρτυρικὸν καὶ τὰ β'. ἀναπαύσιμα, καὶ τὸ θεοτοκίον. Καὶ εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τοὺς αἶνους, τὰ μαρτυρικά, καὶ εἰς τὸν στίχον τὰ προσόμοια, νεκρόστιχος τοῦ κυρ Θεοφάνους. Τὰς δὲ ὀκτὼ ἡμέρας τῶν ἑορτῶν καὶ τὸ καλοκαίριον καὶ τὸν χειμῶνα δύο καὶ μόνον κανόνες ψάλλομεν, ποιῶντες τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς τροπάρια ς'. καὶ τοῦ ἁγίου δ'. μετὰ τὸ (τοῦ) Δόξα καὶ νῦν. Ὅταν γὰρ στίχους ἰστώμεν, οὐδὲν γὰρ ἐνδέχεται τὸ ψαλθῆναι τι τῆς Ὀκτωήχους, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δὲ ἐγειρόμενοι κατὰ μίαν ἐκάστην, λέγομεν τὸ Κύριε ἐλέησον ς'. καὶ οὕτως ἀρχόμεθα τῆς στιχολογίας η'. τοῦ κανόνος, διὰ τὸ φθᾶσαι τὴν ἀναγνώστην καὶ τὸν μέλλοντα ἐνάρξασθαι, ἵνα προσκυνήσωσιν ἀμφοτέροι ἐμοῦ. Ὅταν δὲ θέλῃ ψαλθῆναι ὁ ν'. ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν οὐ λέγεται τὸ Κύριε ἐλέησον, ἀλλ' εὐθύς Ἐλέησόν με, ὁ Θεός. Ἀναγινώσκωμεν δὲ ἀναγνώσεις β'. ὅταν ψάλλωμεν κάθισμα ἓν, ὅταν δὲ στιχολογοῦμεν καθίσματα β'. ποιῶμεν ἀναγνώσεις γ'. ἐκ δὲ τῶν ἀναβαθμῶν ψάλλομεν ἀντίφωνον ἓν ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ ἀντίπασχα μέχρι τοῦ Σταυροῦ, ἀπὸ δὲ τοῦ Σταυροῦ τὰ γ'. ἀντίφωνα μέχρι τῆς Βαΐφόρου.

1) Въ Лавр. ркп. № 15 нѣтъ статей, составляющих главы съ 22 по 24.

Τῇ δ'. παρακλητικὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου κατὰ τὸν ἥχον.

Τῇ ε'. παρακλητικὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου κατὰ τὸν ἥχον.

Τῇ παρασκευῇ, παρακλητικὸς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Παντε-
λεήμονος.

Τῷ σαββάτῳ, εἰς τὸ ἀπόδειπνον τῆς Θεοτόκου κατὰ τὸν ἥχον.

Κε φ. γγ'. Περὶ τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς παρασκευῆς. Χρὴ εἰδέναι, ὅτι τῇ παρασκευῇ, εἰς τὸν ἐσπερινόν, ἐὰν οὐκ ἔστι δεσποτικὴ ἑορτή, ἢ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἢ ὀκταήμερος, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν στίχους ς'. καὶ ψάλλομεν πρῶτον τὰ μαρτυρικά γ'. τῆς Ὁκτω-
ήχου, καὶ τρία τοῦ Μηναίου. Εἰς δὲ τὸ Καταξίωσον, Κύριε, τὸ μαρτυρι-
κὸν τοῦ στίχου πρῶτον, καὶ δύο ἀναπαύσιμα, καὶ θεοτοκίον. Εἰ δὲ ἐστὶ
μνήμη ἁγίου, ὃν ἑορτάζομεν, ἢ ἀποστόλου, αὐτοῦ τὰ στιχηρὰ πρῶτον ψάλ-
λομεν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, καὶ οὕτως τὰ μαρτυρικά. Ὅμοίως καὶ εἰς
τὸν ὁρθρον τοῦ σαββάτου, εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ'. μαρτυρικά καὶ εἰς τὸν
στίχον, τὰ προσόμοια νεκρώσιμα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους. Ἐγειρόμεθα εἰς
τὸν ὁρθρον τὰς καθημερινὰς πλήρωμα ὥρας ζ'. ἀπὸ τῆς β'. τῆς μετὰ
τὴν Νέαν Κυριακὴν μέχρι τῆς τυρινῆς, τὰς δὲ κυριακάς πάσας πλήρωμα
ὥρας ς'. ἐν δὲ ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς πάσαις ἀρχὴ ε'. ὥρας, τὰς δὲ
μνήμας τῶν ἁγίων, ὧν ἑορτάζομεν, ἀρχὴ ὥρας ς'. τῆς δὲ διακαινησίμου
τὴν ἐβδομάδα, καὶ τὸ δωδεκαήμερον ἕως συμπληρώσεως τοῦ ὀκταμήρου
τῶν Φώτων, καὶ τῆς τυρινῆς τὴν ἐβδομάδα, καὶ μεθέορτα τῶν δεσποτικῶν
ἑορτῶν, ἐννάτην ὥραν ἐγειρόμεθα.

Κε φ. κδ'. Περὶ τῆς ἀναγνώσεως. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι, ὅταν
στιχολογοῦμεν κάθισμα ἐν, ἀναγνώσεις δύο ποιοῦμεν μίαν μετὰ τὴν στι-
χολογίαν, καὶ ἄλλην εἰς τὴν δ'. ὥδην. Ὅταν δὲ στιχολογοῦμεν καθί-
σματα β'. ποιοῦμεν τρεῖς ἀναγνώσεις, ἐγειρόμενοι δὲ ἀπὸ τῆς ἀναγνώ-
σεως, λέγομεν τὸ Κύριε ἐλέησον ς'. καὶ οὕτως ἀρχόμεθα τῆς στιχολο-
γίας ἢ τοῦ κανόνος, διὰ τὸ φθᾶσαι τὸν ἀναγνώστην καὶ τὸν μέλλοντα
ἐνάρξασθαι, ἵνα προσκυνήσωσιν ἀμφοτέρω ὁμοῦ. Ὅταν δὲ θέλῃ ψαλθῇ-
ναι ὁ ν'. ἐγειρόμενοι ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως, οὐ λέγομεν τὸ Κύριε ἐλέη-
σον, ἀλλ' εὐθὺς Ἀμήν. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός.

Κε φ. κε'. 1) Περὶ τῶν ἀποδείπνων. Τὰ ἀπόδειπνα ποιοῦμεν
οὕτως: ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ σαββάτου τῆς διακαινησίμου ψάλλομεν τὸν κατα
συνήθειαν ἐξάψαλμον, καὶ τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, καὶ τὸν ν'. καὶ τὸ 2)

1) Κε φ. ιδ'. ἐν ψ 2) καὶ τὸν κανόνα τοῦ τριψόδιου μέχρι τῶν ἁγίων πάντων
κ. τ. λ.

τριώδιον τῆς ἡμέρας τῆς ν'. Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τὰ τριώδια ψάλλονται καθημερινὰ μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων, μὴ ποιῶντες μετανοίας· ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς μ'. τῶν Ἀγίων Πάντων ψάλλομεν¹⁾ τὸν Ἄμωμον καὶ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ τὸ Κύριε Παντοκράτωρ, καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς στάσεως α'. μετανοίας ιβ'. ἐὰν οὐκ ἔχωμεν ἑορτὴν διὰ μέσου ταύτης τῆς τεσσαρακοστῆς. Τὸν αὐτὸν τύπον ποιῶμεν καὶ τῇ μ'. τοῦ ἁγίου Φιλίππου²⁾. Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τῶν ἁγίων ἀποστόλων τὴν τεσσαρακοστήν, ἕως τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις, τὸ Κύριε Παντοκράτωρ. Εἰς δὲ τὸ ιβ'. ἡμέρας ἀναλαμβάνομεθα πάλιν τὴν ἀκολουθίαν, ἣν ποιῶμεν μετὰ τὸ Πάσχα³⁾ ἕως τῶν Ἀγίων Πάντων, λέγοντες μετὰ τὸν κανόνα, τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις, καὶ τὸ Τρισάγιον. Τὸ δὲ αὐτὸ ποιῶμεν καὶ πάσας τὰς κυριακάς, ἤγουν τὰ σάββατα ὀφέ, καὶ τὴν ἐβδομάδα τῆς τυρινῆς⁴⁾, καὶ πάντα τὰ ὀκταήμερα. Εἴτα πάλιν μετὰ τὸ δωδεκαήμερον καὶ τὰ ὀκταήμερα τῶν Φώτων ἀναβάλλομεν, τὴν ἀκολουθίαν τὴν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἕως τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου, ἕως τῆς παρασκευῆς τῆς ἀπόκρεω.

Κεφ. κς'.⁵⁾ Περὶ τῶν ἀντιφώνων τῆς λειτουργίας. Ἰστέον, ὅτι ἀπὸ τῆς νέας κυριακῆς ἕως τῶν Ἀγίων Πάντων ἀντίφωνα ψάλλει ἡ ἐκκλησία κατ' οὐ τυπικά, ὁμοίως ιβ'. ἡμέρας, καὶ ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς, καὶ τῶν ἁγίων ταῖς μνήμας ἑορταζομέναις τὰ ἀντίφωνα ψάλλομεν, τὰς δὲ λοιπὰς πάσας κυριακάς τοῦ χρόνου τυπικὰ ψάλλομεν.

Κεφ. κς'.⁶⁾ Δεῖ εἰδέναι⁷⁾, ὡς ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν οὐ συγχωρεῖται ὁ ἱερεὺς δοῦναι Δόξαν πρὶν ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ δευτέρου συμνητήριου ἐλθὼν ὁ εἰς αὐτὸ τεταγμένος, ἀνακαλύψας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ποιῇ μετάνοιαν μεγάλην ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐκκλησίας, καὶ οὕτως⁸⁾

¹⁾ приобавлено: τὰ προλεχθέντα καὶ προστίθεμεν ²⁾ Далѣе читаемъ: εἰς δὲ τὸ ιβ'. ἡμέρας ἀναλαμβάνομεθα πάλιν τὴν ἀκολουθίαν κ. τ. λ. ³⁾ Иное изложение: καταλαμβάνομεν τὸν Ἄμωμον καὶ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ τὸ Κύριε Παντοκράτωρ. Τὸ δὲ αὐτὸ ποιῶμεν κ. τ. λ. ⁴⁾ Ковечъ изложено такъ: Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἕως τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου ψάλλομεν ἀπὸ τὸν κανόνα τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, τὸ Κύριε Παντοκράτωρ, ἐκτὸς τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν, ὡς προεῖρηται, εἴτα πάλιν μετὰ τὸ ιβ'. ἡμέρας καὶ τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν τῶν Φώτων τὴν αὐτὴν ἀκολουθίαν ἀρχόμεθα ἕως τῆς παρασκευῆς τῆς ἀπόκρεω, ποιῶντες ἐν τῷ τέλει μετανοίας ιβ'. Ἀλληλουῖα. ⁵⁾ Κεφ. ιε'. ἐν ᾧ ⁶⁾ κεφ. ις'. ⁷⁾ Δεῖ εἰδέναι καὶ τοῦτο, ὅτι πάντα τὸν τοῦ ἐνιαυτοῦ κύκλον οὐ συγχωρεῖται ὁ ἱερεὺς κ. τ. λ. ⁸⁾ Иное изложение: οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ ὀρθρον, ἐὰν μὴ

εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς εἰς τε τὸν ὄρθρον καὶ εἰς τὸ λυχνικὸν καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ καθημεριναῖς ἡμέραις.

Κεφ. κη'. 1) Περὶ τῆς στιχολογίας τοῦ Ἀμώμου. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι τῷ σαββάτῳ ἢ στιχολογία²⁾ γίνεται τοῦ Ἀμώμου. Εἰ μὲν ἐστὶ μνήμη ἁγίου ἑορτασίου, οὗ τὸ τροπάριον εἰς τὸ Θεοῦ Κύριος, ψάλλομεν τὸν Ἀμωμον μετὰ τοῦ Ἀλληλούια, καὶ λέγομεν καθίσματα μαρτυρικά β'. καὶ εἰς τὴν δ'. τοῦ Μηναίου, καὶ εἰς τὴν ζ'. μαρτυρικὸν καὶ

πληρώση τὸ δεῦτερον σημαντήριον ὁ ἱερεὺς τὸν στίχον οὐ ποιεῖ καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν κυριακῶν, καὶ τῶν ἑορτῶν, καὶ τῶν ἁγίων ἑορταζομένων, ἐὰν μὴ πληρώσῃ τὸ δεῦτερον σημαντήριον, οὐκ ἄρχεται ἡ λειτουργία.

1) κεφ. ιζ'. Заглавія пѣтъ 2) Иное изложение: εἰς τὴν στιχολογίαν τοῦ Ἀμώμου, εἰ μὲν ἐστὶ μετὰ τὸ Ἀλληλούια κάθισμα, μαρτυρικὸν λέγομεν, ἢ θεοποτικὴ ἑορτή, ἐὰν τελοῦμεν η'. ἡμέρας· εἰ δὲ στιχολογοῦνται τὰ β'. καθίσματα. εἰς τὸ Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ, κάθισμα μαρτυρικόν· κατὰ σάββατον γὰρ τοῦτο στιχολογοῦμεν β'. καθίσματα καὶ ὁ Ἀμωμος, ὅτε ἂν στιχολογῇται μετὰ Ἀλληλούια, κάθισμα μαρτυρικὸν καὶ τὸ νεκρώσιμον. Ἀπὸ γ'. φῶδης] κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον. "Ὅταν δὲ οὐκ ἔχωμεν Θεὸς Κύριος, στιχολογεῖται τὸ Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, καὶ μετὰ τὸ εἰπεῖν· Τὴν πόλιν ταραχοθλίμονα, εὐχὴ καὶ συναπτὴ τῶν κεκοιμημένων, ὁμοίως καὶ εἰς τὸ πλήρωμα τούτου. Μετὰ τὸ ψαλθῆναι ψαλμόν, τροπάρια γ'. Τῶν ἁγίων ὁ χορὸς, Τὴν ὁδόν, Ἀνάπαυσον, ὁ Θεός, Δόξα, τριαδικὸν καὶ νῦν, θεοτοκίον. Τὰ δὲ σάββατα ὁπὲ εἰς τὸν ἑσπερινόν, καὶ τῶν ἑορτῶν ἑσπερινά, Δεῦτε προσκυνήσωμεν λέγει μετὰ τὸ εὐλογεῖν τὸν ἱερέα, ὁμοίως καὶ εἰς τὸ ἀπόδειπνον τῶν τε ἑορτῶν καὶ σαββάτου, τὰ δὲ λοιπὰ ἑσπερινὰ τοῦ χρόνου τὸ Πάτερ ἡμῶν ἀρχόμεθα, τὰς δὲ ὥρας μετὰ Τρισαγίου, ὁμοίως καὶ τὴν μεγάλην μ'. τὸ ἑσπερινὸν καὶ τὰς ὥρας καὶ τὰ ἀπόδειπνα μετὰ Τρισαγίου ἀρχόμεθα. Ἀρχεται δὲ τὴν στιχολογίαν τῆς α'. ὥρας ὁ ἐναρξάμενος χορὸς καὶ τὸν ὄρθρον, ὁμοίως καὶ τὴν ς'. καὶ τοὺς μακαρισμοὺς, τὴν δὲ γ'. καὶ θ'. ὁ ἕτερος χορὸς, καὶ ἡ μὲν α'. ὥρα ψάλλεται πλ. β'. προσόμοιον (?) Μακάριος ἀνὴρ, ἡ δὲ γ'. ὁμοίως πλ. β'. Ἐξομολογήσεται, ἡ δὲ ς'. ἤχος β'. Μακάριος ἀνὴρ, ἡ δὲ θ'. προσόμοιον(?) Μακάριος. Οὕτως δὲ ψάλλομεν πᾶσαν τὴν τεσσαρακοστὴν τὰς ὥρας, μετὰ δὲ τὸ ψαλθῆναι τὴν θ'. ἤγουν Τί σε καλέσωμεν. Τὰ διαβήματα, δυσσεύομεν, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν γ'. ὥραν, καὶ εἰς τὴν ς'. καὶ εἰς τὴν θ'. Μὴ δὴ παραδόξης μέχρι τὴν διαθήκην σου, καὶ πάλιν ἕως τέλους. Τὰ δὲ τριψόδια τῆς τυρινῆς εἰς τὸ ἀπόδειπνον ψάλλομεν ἕκαστον εἰς τὴν ἡμέραν αὐτοῦ, τὰ δὲ σάββατα εἰς τὸ ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου, οὗ ἂν τύχη καὶ μόνον, τὰ δὲ λοιπὰ σάββατα τῆς Θεοτόκου ὁ ἐγκωμιαστικὸς κανὼν. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι τῇ παρασκευῇ τῆς α'. ἐβδομάδος τρώγομεν ἀπαλὸν πιστὸν καὶ ἀπικδοκίπεν ἐψημένον, ὁμοίως τῇ παρασκευῇ μόνον τῶν Χριστοῦ γέννων καὶ τῶν Φώτων.

ἀναπαύσιμον. Εἰ δὲ ἐστὶ ὀκταήμερον, ψάλλομεν κἀθισμα τῆς ἑορτῆς, καὶ εἰς τὴν δ'. ᾠδὴν, τοῦ Μηναίου, καὶ εἰς τὴν ς'. τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· εἰ δὲ οὐκ ἔστι μνήμη ἁγίου, ὃν ἑορτάζομεν, ἢ ὀκταήμερον, ψάλλεται ὁ Ἀωμος, πλ. α'. μετὰ τοῦ Εὐλογητοῦ εἰ, Κύριε, διδάξον, καὶ εἰς τὸ Σός· εἰμι ἐγώ, ψάλλομεν τροπάριον, ἥχος πλ. α'. Τὴν πολυτάραχον θάλασσαν. Τοῦτο λέγεται ἁπαξ, καὶ εὐθὺς ὁ ἱερεὺς συναπτὴν καὶ εὐχὴν τῶν κεκοιμημένων, καὶ εἰς τὸ πλήρωμα τοῦ Ἀωμοῦ ψάλλονται τὰ τροπάρια ταῦτα· Τῶν ἁγίων ὁ χορός, Οἱ τὴν ὁδόν, Ἀνάπαυσον, ὁ Θεός, τοὺς δούλους, Δόξα, τριαδικόν, καὶ νῦν, θεοτοκίον· τρία γὰρ μόνον τροπάρια ψάλλονται, οἱ δὲ δύο στίχοι οὗτοι, Ζήσεται ἡ ψυχὴ μου, καὶ τὸ Ἐπλανήθην, ὡς πρόβατον, ψάλλονται ἐκ τρίτου μετὰ μέλους, πλ. α'. καὶ οὕτως ψάλλονται τροπάρια, ἔχουν Τῶν ἁγίων ὁ χορός.

Περὶ ¹⁾ τοῦ ὁρθρου τοῦ σαββάτου.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὁρθρον, ὅτε οὐκ ἔστι μνήμη ἁγίου ἑορτασίμου, ἢ ὀκταήμερου, οὐ ψάλλεται τὸ Θεός Κύριος, ἀλλ' ἀντὶ τούτου, Ἀλληλούια, ἥχος β'. τροπάριον, ἥχος β'. Ἀπόστολοι, μάρτυρες β'. Δόξα, Μνήσθητι, Κύριε, καὶ νῦν, Μητρὶ ἁγία τοῦ ἀφράστου φωτός.

Л. 15. Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἔχει ἡμέρας λ'. κ. τ. λ. Службѣ Синаксарный на цѣлый годъ, по съ пропусками многихъ чиселъ въ каждомъ мѣсяцѣ.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. Γενέθλιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Μετὰ ²⁾ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὴν εὐχὴν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν στιχηρὰ ³⁾ η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα ⁴⁾, ἥχος δ'. Ἡ παγκόσμιος χαρὰ ⁵⁾. Δι' ἀγγέλου προρρήσεως ⁶⁾. Ταῦτα τὰ δύο ἐκ τρίτου λέγονται. Τὴν πάνσεπτόν σου. Τοῦτο δυσσεύεται, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, Στεῖρα ἄγονος, εἴτα γίνεται ⁷⁾ εἴσοδος· εἰς τὸ Φῶς ἱλαρόν, προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἀναγνώσεις ⁸⁾ γ'. τὸ α'. Ἐξῆλθεν Ἰακώβ, τὸ β'. ⁹⁾ Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, τὸ γ'. ¹⁰⁾ Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν. Ὁ ἱερεὺς ¹¹⁾ τὴν ἐκτενὴν καὶ τὰς αἰτήσεις. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ

¹⁾ Въ ркп. Маврент. библ. № 15 подобной статьи нѣтъ. ²⁾ Ркп. Ватик. библ. 1292 г. № 1877 въ той же службѣ содержитъ слѣдующія отличія: Ἐσέρας, μετὰ τὸν προοιμιακὸν στιχολογεῖται τὸ Μακάριος ἀνὴρ, μόνον τὴν α'. δόξαν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ³⁾ στίχους ⁴⁾ нѣтъ—ἰδιόμελα ⁵⁾ приобавлено: τὸ β'. ⁶⁾ τὸ γ'. Τὴν πάνσεπτόν σου· τὰ μὲν β'. ἐκ γ'. τὸ δὲ ἕτερον δυσσεύεται, Δόξα καὶ νῦν, ἥχος δ'. ⁷⁾ нѣтъ—εἴτα γίνεται ⁸⁾ ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. Γενέσεως. ⁹⁾ Ἰεζεκιήλ ¹⁰⁾ Παροιμιῶν ¹¹⁾ нѣтъ—ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενὴν καὶ τὰς αἰτήσεις.

ἤχος πλ. β'. Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, στίχος: Ἄκουσον, θυγάτερ. Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς, στίχος: Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν. Εἰ καὶ θεῖον βουλήματι, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, Σήμερον στερωτικάι πύλαι, ἀπολυτίκιον ἤχος α'. Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε¹⁾. Ὁ ἱερεύς: Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν. Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός Χριστός ὁ Θεός, καὶ ἀπολύει. Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, κανὼν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, στιχολογοῦμεν ἀντίφωνα γ'. τὸ α'. ψαλμὸς μδ'. Ἐξηρεύετο ἡ καρδιά μου, τὸ β'. ψαλμὸς με'. Ὁ Θεός ἡμῶν καταφυγή, τὸ γ'. Μνησθήτι, Κύριε, τοῦ Δαβὶδ²⁾. Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε παρθένε, ἡ κάθισμα τῆς ἐορτῆς³⁾. Ἀνάγνωσις⁴⁾, Ἀνδρέου Κρητός, εὐθὺς οἱ ἀναβαθμοί, ἀντίφωνον ἔν, ἤχος δ'. προκείμενον, ἤχος δ'. Μνησθήσεται τοῦ ὀνόματος, στίχος: Ἄκουσον, θυγάτερ, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν: Ἀναστᾶσα Μαριάμ, ὁ ν'. οἱ κανόνες⁵⁾, ὁ εἰς ἤχον β'. Δεῦτε λαοί, ποιῶμεν αὐτὸν τροπάρια γ'. μετὰ τοῦ εἰρμοῦ, ὁ ἕτερος πλ. δ'. τροπάρια ς'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα, καὶ ἀνάγνωσις⁶⁾. Ψάλλομεν δὲ κατὰ ὠδὴν τοῦ εἰρμοῦ τῆς Ὑψώσεως. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον, ἀπὸ θ'. τὸ ἐξαποστειλᾶριον. Εἰς τοὺς αἶνους, Πᾶσα πνοή, στιχηρά, ἤχος α'.⁷⁾ Ὁ τοῦ παραδόξου, καὶ τὰ ὅμοια τούτου, ποιῶμεν αὐτὰ ς'. εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. προσόμοιον: Σήμερον ὁ Χριστός ἐξάπτισθῃ. Σήμερον ἡ παγκόσμιος χαρά, καὶ γίνεται μεγάλη δοξολογία, τὸ τροπάριον, ἡ ἐκτενὴς αἱ αἰτήσεις, καὶ ἀπολύει. Ἀγομεν ἀργίαν πάντες. (λ. 17—18).

10. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαριφαβᾶ.

13. Отдание праздника и обновление храма.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. ἡ Ὑψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἑσπέρα, εἰς τὸ λυχνικόν, μετὰ τὸ προσόμιον, εὐχὴ συναπτῇ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν στίχους γ'. καὶ ψάλλομεν, ἤχος πλ. δ'. Ὅνπερ πάσαι Μωϋσῆς,

1) Прибавлено: Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεός Κύριος καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου. Εἰς τὸν ὄρθρον στιχολογοῦμεν κ. τ. λ. О повечерии и кондѣ вечерни ничего не говорится²⁾, прибавлено: ὑπακοή. ³⁾ Нѣтъ — κάθισμα τῆς ἐορτῆς ⁴⁾ прибавлено: λόγος Ἀνδρέου Κρητός, οὗ ἡ ἀρχή Ἀρχὴ μὲν ἐορτῶν, ⁵⁾ κανόνες β'. τῆς ἐορτῆς, εἰς ἤχον β'. καὶ ὁ ἕτερος πλ. δ'. Τῷ συντρίψαντι πολέμους, καὶ εἰς τὸ τέλος λέγομεν τὴν καταβασίαν τοῦ Σταυροῦ: Σταυρὸν χαράξας. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς κ. τ. λ. ⁶⁾ καὶ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἀναγνώσεως. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον κ. τ. λ. ⁷⁾ ἤχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ. Δόξα καὶ νῦν, Ὁ συνάναρχος, καὶ γίνεται δοξολογία μεγάλη, καὶ ἡ ἐκτενὴς καὶ συναπτὴ τῶν αἰτήσεων, καὶ ἀπολύει.

τὸ β'. Ἡ φωνὴ τοῦ προφήτου σου. Ταῦτα τρισεύονται. τὸ γ'. Σήμερον ὁ Δεσπότης τῆς κτίσεως. Τοῦτο δισσεύεται. Εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, Παρισταμένη τῇ σταυρώσει ἢ σὲ ἀγνώως. Ἡ εἵσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, προκείμενον, ἦχος πλ. β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, στίχος. Ἐνεδύσατο Κύριος, ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. τῆς Ἐξόδου. Ἐξῆρε Μωϋσῆς, τὸ β'. Παροιμιῶν. Ὑιέ, μὴ ὀλιγώρει παιδείας. Ζήτει τῇ ε'. τῆς ε'. ἐβδομάδος ἀπὸ τῆς μέσης, τὸ γ'. Ἡσαίου. Τάδε λέγει Κύριος· ἀνοιχθήσονται. Ζήτει τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ ἐσπέρα, ἀνάγνωσις β'. ἀπὸ τῆς μέσης. Ὁ διάκονος. Εἴπωμεν πάντες, ἡ ἐκτενής, καὶ ἐκφώνησις. Καταξίωσον, Κύριε, ὁ διάκονος. Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέησιν. Στιχηρά, πλ. β'. Ὁ τετραπέρατος κόσμος, στίχος. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, Σήμερον τὸ φυτὸν τῆς ζωῆς, στίχος. Ὁ Θεὸς ἡμῶν βασιλεὺς ἡμῶν. Τῶν προφητῶν αἱ φωναί, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος γ'. Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀπολυτικίον, ἦχος α'. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν, καὶ ἀπολύει.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, φάλλομεν τὸν κανόνα τοῦ Χρυσοστόμου, ὅτι ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐστὶ ἡ κοίμησις αὐτοῦ, ἦχος πλ. δ'. Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς. Γίνεται δὲ καὶ λειτουργία ἐν ἑτέρᾳ ἐκκλησίᾳ εἰς ἱεράρχας αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ὑψώσεως.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἡ Ὑψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων φάλλομεν, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν ἀκολουθίαν τῆς Ὑψώσεως.

Εἰς τὸν ὄρθρον, τροπάριον, ἦχος α'. Σῶσον, Κύριε. Τοῦτο λέγεται ἐκ β'. εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἦχος α'. Τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν τῆς σῆς ἀγαθότητος. Στιχολογοῦμεν ἀντίφωνα γ'. τὸ α'. ψαλμὸς ογ'. Ἴνα τί ὁ Θεὸς ἀπόσω, τὸ β'. ψαλμὸς ιη'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, τὸ γ'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὑπακοή, ἦχος πλ. β'. Σήμερον τὸ προφητικόν, Δόξα καὶ νῦν. Ὁ τὴν εὐλογημένην καλέσας. Ἀνάγνωσις, Ἀνδρέου Κρητός. Σταυροῦ πανήγυριν ἄγομεν, εἴτα οἱ ἀναβαθμοὶ πλ. δ'. ἀντίφωνον ἕν, προκείμενον. ἦχος δ'. Ὁ Θεὸς ἡμῶν βασιλεὺς, στίχος. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, τὸ Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁ φίλων τὴν ψυχὴν, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ ὁ ν'. ὁ κανὼν, ἦχος πλ. δ'. τοὺς μὲν εἰρμούς ἐκ δευτέρου, τὰ δὲ τροπάρια ἀνὰ τεσσαρῶν, καὶ ποιοῦμεν αὐτὰ τροπάρια ιδ'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς καθίσμα πλ. δ'. Ἐν παραδείσῳ μὲν τὸ πρίν, καὶ ἀνάγνωσις. Ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον, ἀπὸ ιθ'. τὸ ἐξαποστειλάριον. Εἰς τοὺς αἵνους, Πᾶσα πνοή, ἦχος δ'. προσόμοιον. Ἐδωκας σημείωσιν. Σήμερον ἐξέλαμψε, καὶ τὰ ὅμοια τούτου, ποιοῦμεν αὐτὰ ε'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. Σήμερον ὁ Σταυ-

ρὸς ὁ τίμιος ὑψοῦται μετὰ δόξης. Τέλος, ἡμεῖς δὲ ἀκαταπαύστως βοῶ-
 μεν· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς. Οἱ ψάλλται ψάλλουσι τὸ Δόξα ἐν
 ὑψίστοις Θεῷ με γά λ α. Τρισάγιον, τὸ τροπάριον, ἦχος α'. Σῶσον, Κύριε,
 τὸν λαόν. Καὶ τούτου λεγομένου, ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς, ὁ μέλλων ὑψῶσαι
 τὸ τίμιον ξύλον ἐκ τῶν ἁγίων θυρῶν, προπορευομένων ἔμπροσθεν δύο
 μοναχῶν μετὰ μονουαλίων, καὶ ὁ διάκονος, ἐπὶ χειρὰς ἔχων τὸν θυμια-
 τον, ὀπισθὲν τῶν λαμπάδων, ὁμοίως καὶ τὴν θήκην τοῦ τιμίου Σταυ-
 ροῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔχων, λέγοντος τοῦ λαοῦ, μετὰ τὸ Σῶσον,
 Κύριε, τὸν λαόν σου, καὶ ἕτερον τροπάριον, ἦχος α'. Τοῦ Σταυροῦ σου τὸ
 ξύλον προσκυνοῦμεν. Εἷτα στάντες ἄνω ἐπὶ τοῦ ἁμβωνος τῆς ἐκκλησίας,
 καὶ διαβάς ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ καθηγούμενος, ὁ ὑψῶσαι θέλων τὸ τίμιον ξύλον,
 ποιεῖ γονυκλισίας γ'. καὶ σταθεὶς κατὰ ἀνατολὰς, ἄρας τὸ τίμιον ξύλον
 ἐκ τοῦ διακόνου, σφραγίζειν ἀπάρχεται, τοῦ ἐκκλησιάρχου, ἢ ἕτερός τις
 τῶν μοναχῶν, εὐθὺς τὸ Κύριε ἐλέησον ἐκ γ'. μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς
 κράζοντος καὶ μετὰ μέλους. Καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς, σφραγίσας τρίτον μετὰ τοῦ
 τιμίου Σταυροῦ κατ' ἀνατολὰς, ὑψοῖ αὐτόν, κατέχων ἀμφοτέραις ταῖς
 χερσὶν μετὰ καὶ κλάδων βασιλικῶν, ἵσταμένων τῶν μοναχῶν ἐκ δεξιῶν
 αὐτοῦ καὶ ἐξ εὐωνύμων μετὰ καὶ τῶν μονουαλίων. Ὁ δὲ ἐκκλησιάρχης
 μετὰ παντός τοῦ λαοῦ λέγει τὸ Κύριε ἐλέησον ρ'. ὥστε τὰς προλεχθεί-
 σας τρεῖς φωνὰς, τὸ Κύριε ἐλέησον, ἐκτός εἶναι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ρ'.
 Εἷτα, μετὰ τὸ ἐκβοῆσαι τὸν λαόν τὸ Κύριε ἐλέησον ἱζ'. πάλιν τῆς προτέ-
 ρας φωνῆς ἅπτεται ὁ ἐκκλησιάρχης, ὡς αἰσιθόμενον τὸν ἱερέα σφραγίζειν,
 καὶ αὐθις τρίτον, καὶ τελεῖται ἡ ἑκατοντάς. Εὐθὺς οὖν πρὸς τὸ νότιον
 μέρος στραφεὶς ὁ ἱερεὺς, ὑψοῖ πάλιν τὸν τίμιον σταυρόν, συνεπομένων
 αὐτῷ τῶν μοναχῶν εἰς οἷον ἂν μέρος αὐτὸν ὑποκλίνῃ. Οὕτως ἐν ἀρχῇ
 τῆς ἑκατοστῆς καὶ ἐν τῷ τέλει, ἐν ᾧ μέρει ἵσταται σφραγίζων ἐκ τρί-
 του, ἑαυτὸν πάλιν πρὸς δυσμὰς ὑποκλίνει, κάκεῖσε τὰ ὅμοια τῆς προτέ-
 ρας ὑψώσεως διατελέσας, τοῖς πρὸς τὸ βόρειον μέρος ἑαυτὸν ἐμφανίζει,
 κάκεῖθεν πάλιν πρὸς ἀνατολὰς τὴν ὑψωσιν ποιήσας, ἐν τῷ τέλει τρεῖς καὶ
 μόνας ὑψηλοτέρας φωνὰς ἀφιέντος τοῦ ἐκκλησιάρχου, καὶ τοῦ ἱερέως σφρα-
 γίζοντος, τέλος λαμβάνει ἢ ὑψώσας. Εἷτα ἄρχονται οἱ ψάλλται ψάλλειν τὸ
 κοντάκιον, ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, ἐκ γ'. Ὁ δὲ ἱερεὺς βα-
 λὼν τὸν σταυρόν εἰς τὴν θήκην, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ θυσιαστήριον (πλύ-
 νει αὐτόν μεθ' ὕδατος καθαροῦ), εἷτα λαβὼν τὸν θυμιατὸν καὶ θυμιάσας,
 ἄρας αὐτόν μετὰ τῆς θήκης ἐκ τῆς ἁγίας τραπέζης, ἐξέρχεται ἔξω τοῦ
 βήματος, καὶ τιθεὶς παντὶ τῷ λαῷ εἰς προσκύνησιν, ψάλλονται τροπάριον,
 ἦχος α'. Τοῦ Σταυροῦ σου τὸ ξύλον προσκυνοῦμεν, φιλόανθρωπε... Εἷτα

προσκυνήσαντες πάντες καὶ μετὰ πόθου ἀσπάζόμενοι, ψάλλομεν τροπάριον, ἵχος πλ. β'. Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα... Εἴτα εἰσάγεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, (ψάλλοντες τὸ τροπάριον τοῦ Σταυροῦ τοῦτο), καὶ εὐθὺς γίνεται ἐκτενὴς καὶ συναπτὴ τῶν αἰτήσεων, καὶ ἀπολύει. Ἀγομεν ἀργίαν τὸ καθόλου ὅλην τὴν ἡμέραν. (λ. 19—22).

21. Отдание праздника воздвиженія св. креста. Находимъ здѣсь слѣдующее замѣчаніе: Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ὅλον τὸ ὀκταήμερον τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ ἀντίφωνον ψάλλει ἡ ἐκκλησία τῆς ἡμετέρας μονῆς, καὶ οὐ τοπικά. (λ. 24 ὀβ.)

Нѣтъ памятей подѣ числами 3, 17, 18, 19, 21, 22, 25 и 27.

Октябрь 1. Нѣтъ памяти св. Романа сладкопѣвца.

25. Τῶν ἁγίων ναταρίων, καὶ τοῦ ἁγίου Νέστορος.

27. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Καπετολίνης καὶ Ἱεροτιδος, τῆς οἰκέτιδος, καὶ τοῦ ἁγίου Νέστορος.

Опущены памяти святыхъ подѣ числами 4, 5, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 22, 29, 30 и 31.

Ноябрь 20. Προεόρτια τῆς Θεοτόκου, καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου Πρόχλου.

21. В службѣ утрени и литургіи положены антифоны.

22. Отдание праздника, а памятей святыхъ не указано.

27. Τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, τοῦ Πέρσου. Ἡ κοίμησις τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου (τ. ε. τῶν Κασούλων) καὶ καθηγουμένου.

Нѣтъ памятей подѣ числами 5, 7, 9, 10, 18, 19, 23, 26 и 29.

Декабрь 6. Служба св. Николаю праздничная съ антифонами на утрени и литургіи.

7. Отдание праздника въ честь св. Николая. Служба св. Николаю.

8. Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἀννης, καὶ τοῦ ὁσίου Παταπίου.

20. Ἰστέον, ὅτι ἀπ' ἐντεῦθεν καταλιμπάνομεν καὶ τὸ ἀναπαύσιμον Τρισάριον, καθὼς ἔθος ἔχομεν εἰς τὴν ἡμετέραν μονὴν ψάλλειν, ὁμοίως καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπ' ἐντεῦθεν μέχρι τῆς ἐορτῆς εἰς τὸ ἀποδειπνον ψάλλομεν τὰ τριώδια, τὰ προεόρτια, καὶ εἰς τὸν ὄρθρον τὸν προεόρτιον κάμομεν τροπάρια ς'. καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου τροπάρια δ'. ὁμοίως καταλιμπάνομεν καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῆς Ὁκτώηχου ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τῆς ιγ'. Ἰανουαρίου μηνὸς ἄνευ τῶν μεταξὺ κυριακῶν· τὰς γὰρ κυριακάς, ἐν αἷς οὐ λάχνη ἡ γέννησις ἢ ἡ βάπτισις τοῦ Κυρίου, λέγομεν τὴν Ὁκτώηχον, καὶ προηγείται, καθὼς εὐρίσκει παρακατίων ἐν

αὐτῇ, καταλιμπάνομεν δὲ καὶ τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἡγουν τὴν στιχολογίαν τῶν ᾠδῶν, ἀλλὰ μόνον ὅσα τροπάρια βάλλομεν εἰς τὸν κανόνα, τούτους στίχους λέγομεν, εἴτα μεσῶριον καὶ τὴν στιχολογίαν τῶν ᾠδῶν, καὶ τὰς μετανοίας, καὶ τὰ μεσονύκτια εἰς τὸν ὄρθρον μέχρι τοῦ ἀποδείπνου τῶν Φώτων, ἀλλ' εὐθύς, μετὰ τὴν στιχολογίαν τοῦ ὄρθρου, ψάλλομεν κανόνας β'. τὸν προεόρτιον, τροπάρια γ'. καὶ τοῦ ἁγίου, τροπάρια δ'. κ. τ. λ. (л. 46.)

24—25. Службы предпразднества и на самый праздник Рождества Христова. См. у Toscani. Ad typica graecorum pag. 44—51. Повечеріе на канунѣ Рождества Христова изложено такъ: Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. Ὁ κατοικῶν ἐν βοθηθείᾳ, Μετ' ἡμῶν, καὶ τὰ λοιπά, εἴτα τὸ ἀπολυτίκιον, ἡχος δ'. Ἡ γέννησίς σου, τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. καὶ ἡ ἀπόλυσις. Далѣе замѣчено: Ἰστέον, ὅτι τὸ αὐτὸ ἀπόδειπνον ψάλλομεν καὶ τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων, καὶ τῇ κυριακῇ τῆς τυρινῆς ἑσπέρας, καὶ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ μετὰ τὸν δεῖπνον ἐν ταύταις γὰρ ταῖς παραμοναῖς ἡ ἐκκλησία ἡμῶν ἄλλο ἀπόδειπνον οὐ ψάλλει, εἰ μὴ τοῦτο, ὃ περ σήμερον ἐν τῇ παραμονῇ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ψάλλομεν (л. 51 об.)

Ἰστέον, ὅτι ἐν ταῖς δυοῖς ταύταις παραμοναῖς, τῆς τε τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως καὶ τῶν Φώτων, κατὰ ἀρχαίαν παράδοσιν, μετὰ τὸν δεῖπνον καὶ τὸ ἀπόδειπνον, πολυχρονῆσαι τοὺς ἀγιωτάτους ἡμῶν βασιλεῖς, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πιστοὺς ὀρθοδόξους, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν καθηγούμενον τῆς ἡμετέρας μονῆς, καὶ τοὺς οἰκονόμους μετὰ τῶν ἄλλων διακονητῶν, καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν (л. 51 об.).

26. Εἰ δὲ τύχη ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἡγουν τῇ κυριακῇ, τοῦ ἁγίου Στεφάνου ¹⁾, ἡ τῶν ἁγίων νηπίων, καταλιμπάνομεν τὴν ἀκολουθίαν τῶν συγγενῶν τοῦ Κυρίου, καὶ ψάλλομεν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Στεφάνου ²⁾, ἡ τῶν ἁγίων νηπίων, καὶ εἰς τὸ ἀπόδειπνον ψάλλομεν κανόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου (л. 56).

Не указаны памяти святыхъ подъ числами 1, 2, 3, 10, 12, 15, 16, 18, 19, 21, 22 и 23.

Генварь 1. Служба обычная съ слѣдующимъ замѣчаніемъ: Ταῦτα δὲ οὕτως γίνεται εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἡ τῆς Θεο-

¹⁾ Ркн. Валичичлианов. библ. XIII в. № 61 прибавлено: ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ²⁾ Τοже самое.

τόκου, ἢ ἐτέρου ἀγίους τινός. Εἰς δὲ ναόν, ἐν ᾧ δοξολογεῖται καὶ τιμά-
ται ὁ ἅγιος Βασιλῆιος, поются антифоны на утрени и на литургіи
(л. 58).

4. Τοῦ ὁσίου Ζωσίμου.

5. Предпразднество. Χρὴ εἰδέναι, ὅτι, νηστείας οὔσης, εἰς τὴν εἴ-
σοδον τῆς λειτουργίας τὴν εὐχὴν λέγει ὁ ἱερεὺς· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ
καταστήσας ἐν οὐρανοῖς· μὴ οὔσης δὲ νηστείας, τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου
τοῦ λυχνικοῦ· Ἑσπέρας καὶ πρωΐ. Γίνεται δὲ εἴσοδος μετὰ κηρῶν τριῶν
καὶ θυμιατοῦ. Τὸ εὐαγγέλιον, κἂν ἐστὶ νηστεία. κἂν οὐκ. Μετὰ δὲ τὸ
τέλος τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ἐκφωνήσεως· Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς
ἡμῶν, σὺ λέγει ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προσέλθωμεν, οὔτε ὁ ἱερεὺς τὴν
ὀπισθὰμβωνον εὐχὴν, ἀλλ' εὐθέως ὁ ἐκκλησιάρχης, διανέμων τὰ κηρία
πᾶσιν, ἄρχονται οἱ ψάλλται τροπάριον, ἦχος πλ. δ'. Φωνὴ Κυρίου, στίχος·
Καρδίαν καθαρὰν κτῆσον, στίχος· Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου.
Ψάλλουσι δὲ τοῦτο γ'. Ἐξέρχεται ὁ καθηγούμενος, καὶ ὁ ἱερεὺς σὺν τοῖς
διακόνου καὶ πᾶσι τοῖς μοναχοῖς, περιβεβλημένοις στολὰς λευκάς, οἱ κλη-
ρικοί, καὶ περιφερόμενοι οἱ μὲν τὸν θυμιατόν, οἱ δὲ τὰ τίμια ξύλα, καὶ
ἀνέρχονται εἰς τὴν κολυμβήθραν, κάκεισε δὲ φθάσαντες, ἀναγινώσκο-
μεν ἀναγνώσματα γ'. διατεταγμένα ἐν τῇ προφητείᾳ, τοῦ ἱερέως ἐκφωνοῦν-
τος ἐν ἐκάστῃ προφητείᾳ· Εἰρήνη σοι, καὶ τοῦ διακόνου· Σοφία и обычный
чинъ освященія воды. Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ τίμιον
ξύλον, καὶ βαπτίζει αὐτὸ σταυροειδῶς, λέγων· Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς,
ἐκάστῃ προσήρσει κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ ἀνάγων, καὶ δεξιόμενος τὸ τίμιον ξύ-
λον ὁ προσετώς ἢ ἄλλος τις, ὃν προστάξει ὁ καθηγούμενος, εἰσάγει αὐτὸ
μετὰ τοῦ δίσκου ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ τίθησιν αὐτὸ ἐπάνω τῆς ἀγίας
τραπέζης. Ὁ δὲ ἱερεὺς, γεμίσας τὰ ἀγγεῖα τῆς ἐκκλησίας ἐκ τῆς ψιᾶλης,
φαλλόντων τῶν ψαλτῶν τροπάριον, ἦχος α'. Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου,
ἄρχεται ραίνειν ὁ ἱερεὺς τὸν λαόν ἐκ τοῦ ἀγίου ὕδατος, εἰδ' οὕτως ἀπο-
γεύεται ἐξ αὐτοῦ, μετὰ τὸ συστεῖλαι τὰ ἅγια, καὶ δίδωσι καὶ τῷ λαῷ, καὶ
μετὰ τὸ πιεῖν ἅπαντα τὸν λαόν, εἰσερχόμενοι ἐν τῷ ναῷ πάντες εὐθέως,
ἄρχεται ὁ ἱερεὺς λέγων· Ἐλέησον ἡμᾶς... Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, ὁ
διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προσέλθωμεν κ. τ. λ. (л. 64—65).

Если навечеріе Богоявленія приходится въ субботу и ли въ во-
скресеніе то часы не поются, а литургія совершается св. Златоуста.
Εἰς τὴν ὥραν αὐτῆς, καὶ λαμβάνουσιν οἱ ἀδελφοὶ κλαστόν, καὶ πρὸς ἐν κρα-
σοβόλιον ἐν τῷ νάρθηκι καὶ πλέον οὐδέν. Εἰς δὲ τὸ λυχνικόν, πάντα τελεῖται
τῆς ἐορτῆς, καθὼς προγέγραπται, μέχρι τοῦ εὐαγγελίου. Καὶ μετὰ τὸ τέ-

λος τοῦ εὐαγγελίου ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πάσιν. Ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοί, καὶ ἄρχονται οἱ ψάλται· Φωνὴ Κυρίου κ. τ. λ. (чинѣ водоосвященія) Καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ γενομένου, εἰσερχόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ γίνε-
ται ἐκτενὴς καὶ συναπτὴ τῶν αἰτήσεων, καὶ ἀπόλυσις. Εἴθ' οὕτως εἰσερχό-
μεθα εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τοῦ· Ὑψώσω σε, ὁ Θεός, καὶ ἐσθίωμεν
(ἰχθύας¹⁾) καὶ πίνωμεν οἶνον καλὸν²⁾ διὰ τὴν ἀκολουθίαν, καὶ ἀνα-
στάντες ἐκεῖθεν ψάλλομεν τὸ μικρὸν³⁾ ἀπόδειπνον· Ὁ κατοικῶν, τὸ Μεῖν⁴⁾
ἡμῶν κ. τ. λ. Εἰς τὸ τέλος τὸ ἀπολυτίκιον· Ἐν Ἰορδάνῃ, καὶ πλέον
οὐδέν. Εἴτα, μετὰ τὸ ἀπόδειπνον, ἄρχεται εἴς τῶν κληρικῶν, ὃν προσ-
τάξει ὁ καθηγούμενος, καὶ πολυχρονεῖ οὕτως, ὥς τὰ Χριστοῦ γεννα (л. 65
об. 66).

Нѣтъ памятей подѣ числами 19, 21, 24, 26 и 30.

Февраль 2. О службѣ праздника Срѣтенія Господня замѣчено:
Ἰστέον, ὅτι ἐὰν λάχῃ ἡ ἑορτὴ αὕτη ἐν κυριακῇ, οὐδέν τι ἀναστάσιμον
ψάλλομεν, ἀλλὰ πάντα τῆς ἑορτῆς (л. 75).

Ἰστέον, ὅτι ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τῇ κυριακῇ τῆς ἀπόκρεω.
ἢ μὲν ἀκολουθία τῆς ἀπόκρεω ψάλλεται τῇ πρὸ αὐτῆς κυριακῇ, ἢ γοὺν τοῦ
ἁσώτου, κατ' αὐτὴν δὲ τὴν κυριακὴν τῆς ἀπόκρεω ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς
ἑορτῆς καὶ μόνον. Εἰ δὲ λάχῃ ἡ ἑορτὴ αὕτη τῷ σαββάτῳ τῆς ἀπόκρεω.
ὑφίλει ψάλλεσθαι ὁ κανὼν τῶν κοιμηθέντων τῇ ὀπισθεν ἡμέρᾳ, ἢ γοὺν τῇ
παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, τῇ τοῦ Φεβρουαρίου μηνός, καὶ ταύτην δὲ τὴν
ἡμέραν τοῦ σαββάτου ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ μόνον.
Ὅμοίως δὲ καὶ ἐὰν λάχῃ τῷ σαββάτῳ τῆς τυροφάγου, ὁ κανὼν τοῦ σαβ-
βάτου ψάλλεται τῇ ὀπισθεν παρασκευῇ, ἢ γοὺν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τοῦ
Φεβρουαρίου μηνός, κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου ψάλλεται
ἡ ἀκολουθία τῆς αὐτῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς. (л. 75 об.)

28. На полѣ записано: Тῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ κοίμησις τοῦ πατρὸς
ἡμῶν Ἰακώβου ἱερομονάχου, δευτέρου ἡγουμένου 6900 ἐτ. ἰνδ. ιε'.

Отсутствуютъ памяти подѣ числами 4—8, 10, 12—23 и
25—28.

Мартъ 25. Службу Благовѣщенія см. у Toscani pag. 56—64,
столбецъ второй по Типикону Calabro—Casulan.

Опущены памяти подѣ числами съ 1—8 и съ 10—31.

¹⁾ Vallicell. cod. нѣтъ ἰχθύας ²⁾ прибавлено: διὰ τὴν ἑορτὴν ³⁾ τὸ
μικρὸν — опущено.

Въ апрѣлѣ мѣсяцѣ изложены только три службы: 23 въ честь св. Георгія великомученика, 25 въ честь евангелиста Марка и 30 въ честь св. апостола Іакова.

Въ маѣ мѣсяцѣ не указаны памяти святыхъ на слѣдующія числа 3—7, 9, 11, 13—20, 22—31; въ іюнѣ мѣсяцѣ—съ 1—8, 10, 12—13, 15—18, 20—23, 26—28 и 30; въ іюлѣ 2—7, 9—14, 16, 18, 19, 21—24 и 28—31 и въ августѣ 3, 4, 7, 8, 11, 12, 17—22 и 25—28.

Подъ 1 числомъ августа ничего не говорится о выносѣ креста, но есть замѣчаніе объ успенскомъ постѣ патріарха константинопольскаго Николая, которое читается такъ: Νικολάου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, περὶ τῆς τεσσαρακοστῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἔστι δὲ παρ' ἡμῖν ἑτέρα νηστεία, προηγουμένη τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀπὸ τῆς α'. τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἀρχομένη, ἣτις περὶ τῆς ἐνώσεως τῆς ἀγίας¹⁾ συνόδου μνημονεύεται. Ἀλλὰ τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν τοῦ Αὐγούστου μηνὸς οὗ νηστεύομεν διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων Μακκαβαίων, ἀλλ' ἀπὸ τῆς β'. ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου τὴν τετυπωμένην νηστείαν, καὶ τὴν τῆς Μεταμορφώσεως ἀκολουθίαν, ἔχουσιν τὴν γ'. ἡμέραν, πᾶσαν τελείαν ψάλλομεν²⁾. (л. 92)

6. На литургіи въ праздникъ Преображенія Господня положено пѣть антифоны и „Елицы во Христа креститесь“.

23. Празднуется отданіе праздника Успенія Богоматери.

Л. 98. Συναξάριον σὺν Θεῷ, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαισαίου μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων.

Эта часть Типикона по изложенію сходна съ Типиконами библиотекъ Барбериновской № 69 и № 102 и Валичилліановской № 61, а посему особенности службъ въ этой части изложимъ ниже, при описаніи этихъ послѣднихъ рукописей.

Л. 173. Περί τῆς μ'.³⁾ τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Здѣсь изложены замѣчанія о пѣніи стихиръ на „Господи воззвахъ“, о пѣніи стиха: „Господеви поемъ“. о томъ, что въ постѣ

1) Vallicell. cod. καὶ ἐβδόμης συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ 2) тамъ же прибавлено: ἀλλ' οὗ καταλύομεν ἐνκεν τοῦ ὀκταήμερου τούτου τὴν νηστείαν.

3) Pisanus p. 309 чичаетъ этотъ заголовокъ такъ: Περί τῆς μνημύσεως(?) τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

не проется „Утверди Боже“, объ откровении главъ монаховъ, о поведении хоровъ и иноковъ въ храмѣ, о времени пробужденія братіи къ службамъ церковнымъ и о поведении иноковъ на трапезѣ.

Л. 175. об. Τοῦ ἁγίου Σάββα. Περὶ τοῦ σαββάτου, ἐν ᾧ καὶ Θεὸς Κύριος φαίνεται.

Л. 136. Ὑποτύπωσις ἀκριβῆς καὶ κανὼν περὶ βρώσεως καὶ πόσεως τῆς μονῆς τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τῶν Κασσούλων, συγγραφεῖσα παρὰ Νικολάου μοναχοῦ, καὶ ἀναξίου ἡγουμένου τῆς αὐτῆς ἁγίας μονῆς ἐν ἔτει 4757. ἰνδ. η'.

Κεφ. α'. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι κανόνα πρῶτον καὶ ἐπωφελεῖ ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς παρελάβομεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἁγίᾳ μονῇ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ κτήτορος τῆς μονῆς τοῦ ὁσίου πατρὸς Νικολάου τῶν Κασσούλων κῆρ Ἰωσήφ ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως τῆς μονῆς, ἡγουν ἔτει 4757. ἰνδ. ζ'. τοῦ μηδέποτε¹⁾ (ἐσθίειν) τοὺς μοναχοὺς τυρὸν ἢ ὠόν, ὅπου ἂν ᾖσιν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτον κρατεῖν ἐν τῇ ῥηθείσει ταύτῃ καὶ πρῶτῃ μονῇ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτὴν οὖσι μετοχίοις.

Κεφ. β'. Ἐτι μὴν παρελάβομεν παρ' αὐτοῦ ἐσθίειν τὸν ἅπαντα χρόνον ὁσπρια μετὰ ἐλαίου, καὶ λάχανον, καὶ ἰχθύας, καὶ οἰνοποιεῖν ἄνευ τῶν κεχωρισμένων ἡμερῶν τῶν ἁγίων τεσσαρακοστῶν· καὶ γὰρ ἐν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ, δευτέραν μὲν καταλιμπάνομεν τὸ ἔλαιον, τετράδα δὲ καὶ παρασκευὴν καὶ τὸν οἶνον. (οβ.] Ὁψάριον δὲ παρ' ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν μηδαμῶς ἐσθίειν, εἰ μήτοι τῶν ἀδελφῶν τινι βαρυτάτῃ ἀρρώστια συμβῇ.

Κεφ. γ'. Ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις δύο τεσσαρακοσταῖς, τοῦ τε ἁγίου Φιλίππου καὶ τῶν δώδεκα ἀποστόλων, τετράδα μὲν καὶ παρασκευὴν καταλιμπάνομεν τὸ ἔλαιον, τρίτην δὲ καὶ πέμπτην μεγερίας ἐσθίομεν δύο, ὅμως δ' οὖν καὶ ἐν ταύταις ἐσθίομεν καὶ ἰχθύας· ἐν μὲν τῇ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου, τῇ ἑορτῇ τῶν Εἰσόδων τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου ἡμέρας τρεῖς, τὴν παραμυνὴν, λέγω, τὴν ἑορτὴν, καὶ τὸ μεθέορτον· ἐν δὲ τῇ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, τῇ ἑορτῇ τοῦ Προδρόμου, ἡγουν τὸ ἡλιοτρόπιον, καὶ μόνον.

1) На полѣ замѣчено такъ: "Ὅτι μὲν τινες καθάπτονται ἡμῶν περὶ τοῦ τοιοῦτου κανόνος φληνάφους αὐτοῦς ἀποδείκνυσιν ὁ τῆς ἁγίας ταύτης μονῆς προεστὼς Νεκτάριος ἐκ τοῦ σχολίου αὐτοῦ ἀποδέδεικται. Ζήτει δὲ τοῦτο ἐν τῇ τέλει ταύτης τῆς βίβλου, ἂν εὔρης τὸν ἄλλον.

Κ ε φ. δ'. Πρὸς τοῦτοις δὲ παρελάβομεν πάσαις ταῖς κυριακαῖς τοῦ χρόνου δύο μαγειρίας ἐσθίειν ἐν τῷ ἀρίστῳ, ἐν δὲ τῷ δεῖπνῳ μὴ δαμῶς τι μαγειρεῖν.

Κ ε φ. ε'. Δεῖ εἰδέναι, ὡς παρελάβομεν παρὰ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν καὶ τοῦτο, ὅπως τὰς τρεῖς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, τοῦτ' ἐστὶ δευτέραν καὶ τετραδοπαρασκευήν, νηστεύωμεν, εἰ μὴ λάχῃ ἐν αὐταῖς ἑορτὴ δεοποτική, ἢ τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν ὀκταημέρων αὐτῶν, (π. 177] ἢ τῶν Ἀσωμάτων, ἢ τοῦ Προδρόμου, ἢ τῶν δωδεκα ἀποστόλων, ἢ ἐτέρου ἁγίου, οὕτως ἢ μνήμη ἑορτάζεται. Εἰ δ' ἐνὸς τούτων μνήμη ἐν αὐταῖς λάχῃ, καταλύομεν τὴν νηστείαν, καὶ τρώγομεν ὡς καὶ τὰς ἄλλας ἡμέρας. Τὰς δὲ τέσσαρας ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἡγουν δευτέραν, τρίτην, πέμπτην καὶ τὸ σάββατον, ἐσθίομεν μαγειρίαν μίαν, ὅσπριον ἢ λάχνον μετὰ ἐλαίου, ἢ καὶ ἰχθύας, εἴπερ χορηγεῖ ἡμῖν ὁ Θεὸς ἐν αὐταῖς.

Κ ε φ. ς'. Προστίθεμεν οὖν ἀρτίως καὶ ἡμεῖς ἐν ταῖς δυοὶ ταύταις ἁγίαις ἡμέραις, ἡγουν τετράδι καὶ παρασκευῇ, ὅπως μὴ δ' ὅλως ἐν ταύταις ὑψάριον τρώγομεν, χωρὶς ἐπισήμου ἑορτῆς, ἀργίαν ἐχούσης, καὶ ἀρρώστιας καταναγκαζούσης (τοὺς) ἀδελφούς.

Κ ε φ. ζ'. Ἰστέον, ὅτι τῇ κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, εἰς τὴν τράπεζαν οὐκ ἀπερχόμεθα, ἀλλ' ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας ἐσθίομεν τὸ κλαστόν καὶ μόνον, πίνοντες καὶ οἶνον ἀπὸ ποτηρίου ἐνός· μετὰ δὲ τὸν ἑσπερινόν, γίνεται τὸ κροῦσμα τοῦ τραπεζαρείου καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ τρώγομεν εἴ τι παράσχοι ἡμῖν ἢ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Κ ε φ. η'. Ὁμοίως τῇ παρχιμονῇ τῶν Χριστοῦ γέννων (οδ.) καὶ παραμονῇ τῶν ἁγίων Θεοφανίων, ἢ σαββάτῳ¹⁾, ἡ κυριακὴ τύχωσιν, φάλλομεν τὴν ἁγίαν λειτουργίαν εἰς τὴν τετυπωμένην ὥραν αὐτῆς, εἴτα τρώγομεν τὸ κλαστόν καὶ μόνον ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας, καὶ οἶνον πίνομεν ἀπὸ ποτηρίου ἐνός. Εἰς δὲ τὸν ἑσπερινόν, μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, γευόμεθα ἐκ τοῦ ἁγίου ὕδατος, καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸ τραπεζαρεῖον μετὰ τοῦ Ὑψώσω σε, ὁ Θεὸς μου, ὥσπερ καὶ εἰς τὸν δεῖπνον τῆς κυριακῆς τῆς ν'. καὶ ἐσθίομεν εἴ τι παράσχοι ἡμῖν ἢ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, φάλλοντες ἐνταῦθα τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, εἰς τὸ τραπεζαρεῖον.

Κ ε φ. θ'. Ἰστέον, ὅτι τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ μ'. τὴν πρώτην ἐβδομάδα ἐσθίομεν ἄρτον καὶ φάβαν βρεκτὸν καὶ ὕδωρ, καὶ ταῦτα μὲν ἐγκρα-

¹⁾ Въ рукописи повсюду почти слово сάββατον пишется такъ: сάμβατον.

τῶς καὶ πάννυ μετριῶς ἄχρι τῆς ε΄. Τῇ γὰρ παρασκευῇ τρώγομεν φάβαν βρεχτόν καὶ κόλυβα, καὶ οἶνον πίνομεν διὰ τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Θεόδωρον, ἀλλ' οὐδὲ λάχανόν τι τρώγομεν παρ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα ταύτην μέχρι τοῦ σαββάτου. Ἀπὸ δὲ τῆς κυριακῆς τῆς ὀρθοδοξίας ἄχρι τῆς κυριακῆς (π. 178] τῶν βιβίων δευτέραν μὲν καταλιμπάνομεν τὸ ἔλαιον, τὸν δὲ οἶνον πίνομεν, τετράδα δὲ καὶ παρασκευὴν καταλιμπάνομεν καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον, καὶ ἄλλο τι οὐ τρώγομεν, εἰμὴ ἄρτον καὶ φάβαν εὐζεστόν, καὶ λάχανον ὠμόν, καὶ καρύδια, ἐὰν ᾖσι, καὶ ὕδωρ πίνομεν. Τὰς δὲ ἄλλας τέσσαρας ἡμέρας, ἡγουν τρίτην, πέμπτην, σάββατον καὶ κυριακὴν καθ' ἑκάστην ἡμέραν μαγειρίαν μίαν μετὰ ἐλαίου τρώγομεν, πίνομεν δὲ καὶ οἶνον. Τὴν δὲ μεγάλην ἐβδομάδα τὰς τρεῖς ἡμέρας, ἡγουν δευτέραν, τρίτην καὶ τὴν τετράδα κρατοῦμεν, ὥσπερ καὶ τὰς τέσσαρας τῆς πρώτης ἐβδομάδος ἡμέρας, τοῦτ' ἔστι δευτέραν, τρίτην, τετράδα καὶ τὴν πέμπτην. Τὴν δὲ ἁγίαν καὶ μεγάλην ε΄. ἐσθίομεν μαγειρίαν μετὰ ἐλαίου, καὶ οἶνον καλὸν πίνομεν διὰ τὴν ἀγρυπνίαν, ἣν τοῦ ἁγίου πάθους τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιτελέσαι μέλλοι(ο)μεν· καὶ γὰρ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐσπέρας τῆς μεγάλης ε΄. ἄχρι βαθείας νυκτὸς τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου σαββάτου οὐδέν τι τὸ σύνολον γευόμεθα, κατὰ τὸν λέγοντα τῆς ἐν τῷ Τρούλλῳ συνόδου κανόνα· Τῷ μεγίστῳ σαββάτῳ περὶ μέσας νύκτας ἡ νηστεία διαρκετέον (οδ.). Τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ σαββάτῳ ἐσπέρας, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἀπερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ μετὰ τοῦ Ὑψώσω σε, ὁ Θεὸς μου, καὶ τρώγομεν μαγειρίαν μετὰ ἐλαίου, πίνοντες δὲ καὶ οἶνον, εἴτα ἐκεῖ εἰς τὸ τραπέζαρειον (ψάλλομεν) τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ὥσπερ καὶ τῇ μεγάλῃ ε΄. ἐσπέρας, καὶ τῇ παραμονῇ τῶν Χριστοῦ γέννων, καὶ τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων, καὶ οὕτως ἀπερχόμεθα εἰς τὰ κελλία ἡμῶν, ψάλλων ὁ καθεὶς τὸ ἑαυτοῦ ἀπόδειπνον, κατὰ τὴν τάξιν αὐτοῦ.

Κ ε ς. ι'. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῆς λαμπρᾶς κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς κυριακῆς τῶν Ἀγίων Πάντων δις ἐσθίομεν καθ' ἑκάστην, καὶ κατὰ τὸν κανόνα τῆς ἡμετέρας μονῆς τὴν βρῶσιν τρώγομεν, καὶ ἀπὸ τῆς κυριακῆς τῶν Ἀγίων Πάντων μέχρι τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, χωρὶς σαββάτου καὶ κυριακῆς καὶ μηνῆς ἁγίου ἑορτασίμου, μονοσιτοῦμεν, κατὰ τὴν τῶν θείων ἀποστόλων παράδοσιν, ἐσθιόντες ἐν ταύτῃ, ὥσπερ καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νηστείᾳ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου, πλὴν ἐν ταύτῃ τῇ νηστείᾳ τῇ ἑορτῇ τοῦ Προδρόμου τοῦ ἡλιοτρόπου τρώγομεν καὶ ὀψάριον, ὡς ἤδη εἰρήκαμεν.

Κ ε ς. ια'. Ἰστέον, ὅτι ἐν τῇ Κοιμήσει τῆς ὑπεραγίας (π. 179] Θεοτοκου τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ Αὐγούστου μηνός, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν,

εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν σταφυλὴν, καὶ ἐσθίωμεν αὐτὴν μετὰ τὸ ἐσθίειν τὸ κλαστὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν.

Κε φ. ιβ'. Καὶ ὅτι τῇ τέσσαρες καὶ δεκάτῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιού Σταυροῦ, ἐσθίωμεν δῖς, πλὴν φάβαν, ἢ ὕσπριον, ἢ λάχανόν τι μετὰ ὄξους, ἔλαιον δὲ ἢ ὀψάριον οὐ τρώγομεν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ Τυπικὸν τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἄρτον καὶ οἶνον, τρώγομεν καὶ κολακύνθια μετὰ ὄξους μόνον.

Κε φ. ιγ'. Χρὴ εἰδέναι καὶ τοῦτο, ὅτι ἓνα ἄρτον ἐσθίωμεν οἱ πάντες, καὶ οἶνον ἓνα πίνομεν, κατὰ ἀρχαίαν παράδοσιν τοῦ θεοτιμήτου πατρὸς ἡμῶν κϋρ Ἰωσήφ τοῦ κτήτορος.

Κε φ. ιδ'. Καὶ ὅτι ὁ καθεὶς μοναχός, καθεζόμενος ἐν τῇ τραπεζῇ, ὀφείλει ἔχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸ ἑαυτοῦ κρασοβόλιον, χωροῦν τὸ καθ' ἐν κεραστικά τρία, καὶ κρούων ὁ καθηγούμενος τὸ κωδώνιον, εὐλογεῖ ὁ ἐβδομαδάριος, καὶ πίνομεν ἐν πρώτοις εἰς τὴν δόξαν τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀσυγχύτου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος (οδ.)· τὸ δεύτερον εἰς τὴν πρεσβείαν καὶ ἀντίληψιν τῆς παναχράντου Θεομήτορος· τὸ τρίτον εἰς τὴν πρεσβείαν τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων, καὶ εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ εὐχὴν τοῦ τιμιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου πνευματικοῦ ἡμῶν πατρὸς τοῦδὲ, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν σεβασμίας καὶ θεοσυλλέκτου ἀδελφότητος· τὸ δὲ τέταρτον κερνᾷ ὁ τραπεζΐτης, καὶ πίνομεν εἰς τὴν μακαρίαν κοίμησιν καὶ ἀνάπausιν τῶν προαπελθόντων πατέρων ἡμῶν τε καὶ ἀδελφῶν, καὶ εἰς τὴν μνήμην τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀδελφοῦ τοῦδὲ, δι' οὗ τὴν κοίμησιν σήμερον ἐπιτελοῦμεν· τὸ δὲ πέμπτον μετὰ τὸ ἄραι τὴν Παναγίαν πίνομεν, μηδὲν κερνῶν, εἰς τὴν πρεσβείαν καὶ ἀντίληψιν τῆς παναχράντου Θεομήτορος.

Κε φ. ιε'. Καὶ τοῦτο δεῖ γινώσκειν, ὅτι, ἐν τῇ τραπεζῇ καθημένοι ἐσθίωντες, οὐκ ἔχομεν ἄδειαν συντυχεῖν τι ἢ βῆξαι χωρὶς μεγάλης ἀνάγκης.

Κε φ. ις'. Καὶ τοῦτο δεῖ γινώσκειν, ὡς τῇ παρασκευῇ ἐσπέρας τοῦ Λαζάρου, εἰ θέλημα ἐστὶ τοῦ καθηγουμένου, πίνομεν οἶνον διὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, ὅμως ἔστω τοῦτο τῇ τούτου διακρίσει.

(π. 180] **Κε φ. ιζ'.** Ἰστέον, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστοῦ γένων ἄχρι τῶν ὀκταημέρων τῶν ἁγίων Θεοφανίων οὐ νηστεύομεν, ἀλλ' ἔλαιον καὶ ὀψάριον καθ' ἐκάστην ἀκολούτως τρώγομεν, καὶ οἶνον ὁμοίως πίνομεν.

Κε φ. ιη'. Ἰστέον, ὅτι τὰ ὀκταήμερα τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου οὐ νηστεύομεν, ἀλλὰ καὶ ὀψάριον καὶ μαγειρίαν μετὰ ἐλαίου τρώγομεν.

Κε φ. ιθ'. Καὶ ὅτι τὴν ἐβδομάδα τῆς τυροαποθέσεως καὶ ἑκάστην νηστεύομεν χωρὶς σαββάτου καὶ κυριακῆς, ἐσθίωντες μαγειρίαν μετὰ ἐλαίου καὶ ὀψάριον ἄχρι τῆς κυριακῆς ἐσπέρας, ἐν ᾗ καὶ τὸ μικρὸν ἐν τῷ τραπέζαρειφ ἀπόδειπνον ψάλλομεν, καὶ οὕτως ἕκαστος πορεύεται εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ, ψάλλον ὁ καθείς τὸ τετυπωμένον αὐτοῦ Τρισάγιον καὶ ἀναπαύεται.

Κε φ. κ'. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι, ἀνιστάμενοι ἀπὸ τῆς τραπέζης, παρελθόμεν ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων, ὅπως μηδεὶς τῶν μοναχῶν ἀπέλθῃ ἐν κελλίῳ ἀδελφοῦ τινὸς διὰ τὸ συντυχεῖν τινι ἢ συμβουλευσαί τι, εἰ μὴ εἰς τὸ ἑαυτοῦ κελλίον ἕκαστος πορευόμενος ἀναγινωσκέτω, εἰδὼς γράμματα, εἰ δὲ μὴ, προσευχέσθω, (οδ.) κλαίων τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας, ποιῶν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἐργόχειρον μετ' ἐπιμελείας, διὰ τὸ τοὺς πονηροὺς ἀποδιώξει λογισμοὺς.

Κε φ. κα'. Ἰστέον, ὅτι τὸ τοῦ στελλομένου ἀδελφοῦ μέρος εἰς τινα διακονίαν, εἴτε ὀψάριον, εἴτε ἄλλου τινὸς βρώματος, φυλαττέσθω λόγῳ αὐτοῦ ἕως οὗ ἐπανέλθῃ, καὶ εἰ μὲν καταλύεται τὸ βρῶμα, δοθῇ τῷ ἀδελφῷ ἁρρώστῳ, ἢ γέροντι, ἢ ὅπου ὁ κελαρίτης βούλεται, καὶ ἀντ' ἐκείνου ἄλλο αὐτῷ ἐπανελθόντι δότω, ὅμοιον ἐκείνῳ, ἢ καὶ βελτίον Θεοῦ συνεργία.

Κε φ. κβ'. Καὶ ὅτι τῇ δ'. ἐσπέρας, ὅταν βουλόμεθα ψάλλειν τὸν μέγαν κανόνα, χωρὶς ἐλαίου καὶ οἴνου ἐσθίομεν, ὥσπερ καὶ ταῖς ἄλλαις τετραδοπαρασκευαῖς τῆς ἁγίας μ'. Ὅμως δὲ καὶ περὶ τοῦ οἴνου τῆς δ'. ταύτης ἐν τῇ διακρίσει ἔστω τοῦ προσεστώτος διὰ τὸν κόπον, ὃν οἱ ἀδελφοὶ μέλλουσιν ἔχειν τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ, ἦγουν τῇ ε'. τρώγομεν μαγειρίαν μετὰ ἐλαίου, καὶ οἶνον καλὸν πίνομεν.

Κε φ. κγ'. Ἰστέον, ὅτι τῇ παρασκευῇ τῆς α'. ἐβδομάδος, καὶ τῇ παρασκευῇ τοῦ Λαζάρου περὶ τοῦ οἴνου εἰς τὴν διάκρισιν [τοῦ προσεστώτος¹⁾]: τὸ μὲν διὰ τὸν μεγαλομάρτυρα Θεόδωρον, τὸ δὲ διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου.

Κε φ αλ. κδ'. Ἰστέον, ὅτι τῇ παραμονῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῇ κδ'. τοῦ Μαρτίου μηνός, καὶ τῇ κε'. καὶ τῇ κς'. ἦτοι τὸ μεθέορτον, τὰς γ'.

¹⁾ Въ ркн. Туринской конца не достааетъ, который мы возстановляемъ на основаніи рукописи Барбериновской III. № 69 л. 119. Конецъ этихъ правилъ намъ любезно сообщилъ проф. А. Л. Павловскій, списавшій его при помощи магистра филологіи М. Н. Крашенинникова. Считаемъ долгомъ выразить свою глубокую благодарность обоимъ этимъ лицамъ.

ἡμέρας ταύτας ἀκολούτως διακονίας μετὰ ἐλαίου τρώγομεν, καὶ οἶνον καλὸν πίνομεν διὰ τὴν χαρὰν τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Κεφ. κέ'. Καὶ περὶ τῶν ἀλιέων μοναχῶν ἄξιόν ἐστιν εἰπεῖν τὴν διαγωγὴν αὐτῶν, ἣν ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ μ'. μέλλουσιν ἐπιτελέσαι. Βουλόμεθα, ὅπως τὰς δύο ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἡγούν τετράδα καὶ παρασκευήν, ἀγνάς αὐτὰς φυλάξωμεν ἀπὸ τε ἐλαίου καὶ ὀψαρίων μόνον, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἡμέραις ὀψάριον τρώγειν καὶ ἔλαιον ἀκολούτως, καὶ οἶνον πίνειν διὰ τὸν κόπον καὶ τὴν ἀγρυπνίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀπασαν κακουχίαν τῆς τε νυκτὸς καὶ ἡμέρας. Τέλος τῶν κανόνων].

Л. 181. Διάταξις τῆς προσκομιδῆς, σταλθεῖσα παρὰ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τῷ κυρῷ Παύλῳ, ὑποψηφίῳ Καλλιπόλεως. Конца статьи нѣтъ.

Л. 182. Περί τῶν προηγιασμένων. Говорится здѣсь о приготовленіи св. Агнца на каждый день поста и о причинахъ сего обычая.

Л. 183. Замѣчаніе о пѣніи „Елицы во Христа крестистеся“ и „Кресту твоему“ вмѣсто „Святый Боже“.

Л. 183 об. Ἀναπαύσιμον ἀκολουθίαν. Заупокойная служба въ честь ктиторовъ. Не окончена служба, такъ какъ на этомъ листѣ рукопись обрывается.

b) № 69 III. (по Toscan. 77) Συναξάριον, σὺν Θεῷ ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων. Рукопись Барбериновской библиотеки въ 16 долю, 126 листовъ, писана на пергаментѣ (во многихъ мѣстахъ палимпсестъ) четкимъ почеркомъ 1205 года, какъ это видно изъ слѣдующей приписки въ концѣ Синаксаріа: Τέλος εἴληψεν ἡ ἱερὰ αὕτη βίβλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως χειρὶ Ἱεροθέου μοναχοῦ, καὶ ἀναξίου θύτου, προτροπῇ τοῦ ὁσιώτατου κυροῦ Νικοδήμου, καὶ καθηγουμένου τῆς μονῆς τῶν Κασσολίων μηνὶ Ἰανουαρίῳ εἰς τὴν κθ'. ἡμέραν τοῦ σαββάτου, ἔτει ς'ψιγ'. Ἰνδικτιῶνος γ'. (л. 112 об.). Приписка эта, или, вѣрнѣе, дата ея подверглась поддѣлкѣ: цифра ψ передѣлана въ рукописи на φ, а по сему и годъ написанія рукописи указывается иногда 1005 г. (Bulet. critiqu. № 9, 1887 pag. 176, not 1), а не 1205 г., когда на самомъ дѣлѣ написана рукопись (Toscani. Ad typica graecorum. pag. 7 not. 8). На выходныхъ листахъ рукописи находятся двѣ приписки: а) на греческомъ языкѣ (л. 2) и писана рукою Франциска Аркудія.

архиепископа Солента, а b) на латинскомъ языкѣ съ подробнымъ описаніемъ содержанія рукописи (л. 1.) Вторая приписка читается такъ: *Scribenda in principio libri Typicon: Synaxarium Typicum seu Ordinarium recitandi officium a Domenica, quae dicitur Phari-sei et Publicani usque ad festum omnium Sanctorum, juxta ritum monasterii s. Nicolai Casulorum, in agro Hydruntino positi.*

Extat in fine perpulchra et exacta regula vigenti quinque capitibus explicata circa cibum et potum observanda a monachis hujus monasterii, conscripta per indignum Nicolaum rectorem hujus monasterii, redolet autem haec regula nunquam satis laudatam antiquam monachorum pietatem et abstinentiam.

Extat etiam in fine ordo circa oblationem, missus à Patriarcha Constantinopolitana domino Paulo, suffraganeo Callipolitano.

Insigne hic extabat monasterium, a ss. Nicolao et Iosepho monachis constructum et celebris schola litterarum graecarum ac bibliotheca non vulgaris, ex qua quondam emin-mus Bessarion, cum primum Hydruntum appulit ad florentinum profecturus consilium multos codices excerpsit. Quae tamen omnia in curiam hominum, temporum injuriam ac barbarorum tyrranide, cum captum fuit Hydruntum, funditus eversa sunt. Fuit scriptus hic liber ante annos sexcentos triginta, ut in calce adnotatur, laceratus autem ac in multas partes discerptus et concisus à Turcis, sed per pium aliquem monachum è faucibus luporum utcunque ereptus statim resarcitus est; ita tamen, ut plagarum a barbarico furore illatarum cicatrices, tanquam religionis nostra de execranda immanitate reportatum triumphum adhuc ferat.

Службу недѣли мытаря и фарисея см. у Toscani. Ad Typica graecorum p. 52—54.

Σαββάτῳ τῆς ἀπόκρεω φάλλομεν εἰς τὸ κοιμητήριον τῶν κοιμηθέντων.

Τῇ δ'. τῆς τυροφάγου λειτουργία μὲν οὐ τελεῖται, μεσασμοῦ¹⁾ δὲ ὥρας γ'. σημαίνει τὴν γ'. καὶ φάλλομεν αὐτὴν μετὰ στιχολογίας, καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ μεσωρίου ποιοῦμεν μετανοίας εἰς'. ὁμοίως καὶ τὴν τ'. ὥραν, πέμπτης ὥρας μεσασμοῦ, σημαίνοντος τοῦ ἐκκλησιάρχου, φάλλομεν καὶ αὐτὴν μετὰ στιχολογίας καὶ μετὰ τὸ τροπάριον. (1) ἐν ἐκτῇ ἡμέρᾳ, καὶ τὸ

¹⁾ Vallicil. bibl. № 61. Турин. биб. № 216 л. 101 об. μεσασμῷ δὲ

θεοτοκίον¹⁾ ἐκφωνεῖ τοῖς πᾶσιν ὁ ψάλτης τὸ τροπάριον τῆς προφητείας καὶ ψάλλομεν αὐτὸ ἅπαξ, καὶ τοῦ ψάλτου τὸ Δόξα καὶ νῦν εἰπόντος, ἐκφωνεῖ καὶ ψάλλει αὐτὸ ὁ λαός. Μετὰ δὲ τὸ τροπάριον, καθιεσθέντος τοῦ λαοῦ, λέγεται τὸ προκείμενον καὶ προφητεία, εἴτα ἀνίστανται πάντες καὶ εὐθὺς λέγομεν τὸ Τάχῃ προκαταλαβέτωσαν, εἴθ' οὕτω Τρισάγιον λέγομεν καὶ τὸ μεσώριον²⁾, καὶ μετὰ τὸ μεσώριον, Τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια, τὸ Κύριε ἐλέησον λ'. καὶ μετανοίας ιβ'. καὶ ἀπόλυσις. Εὐθὺς ὁ ἐκκλησιάρχης ποιῶν τὸ κροῦσμα τῆς θ'. καὶ ὁ ἱερεὺς ἄρχεται λέγων· Δεῦτε προσκυνήσωμεν и 9 часть съ блаженными. (л. 6—7)

Πρόσχες, ὦ ἱερεῦ, ἵνα φυλάξῃς προηγιασμένα τρία διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν προηγιασμένων, ἣν μέλλεις λειτουργῆσαι ταῖς τρισὶ τῆς ἐβδομάδος ταύτης ἡμέραις, τετράδι, πέμπτῃ καὶ παρασκευῇ· τῇ γὰρ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ τῆς πρώτης τῶν νηστειῶν ἐβδομάδος οὐδόλως λειτουργοῦμεν προηγιασμένα διὰ τινὰ πρόφασιν ἀγαθὴν καὶ εὐάρμοστον. (л. 11)

Εἰς τὸ διάφαιμα τῆς ἡμέρας, т. е. въ понедѣльникъ еклисиархъ ударяетъ 2-жды и, собравшись въ церковь, начинаемъ 1 часть. Каѳизма одна, послѣ которой чтецъ произноситъ „Заутра“ и богородиченъ. „Ἀρχόμεθα ἀναγινώσκειν ἄνω εἰς τὸν ἄμβωνα τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον· Βίβλος γενέσεως. Τέλος· εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. πάντων ἱσταμένων καὶ ἀκροωμένων. Стопы моя“, Трисвятое, Отче нашъ, Господи помилуй 12, εἴτα ἀρχόμεθα μεσώρια, послѣ котораго Трисвятое, Отче нашъ, тропарь: „Пречистому твоему образу“, „Μιλοсердія сущи источникъ“ и Господи помилуй 40 разъ, 23 поклона и отпустъ. Такой порядокъ службы всю недѣлю до пятницы. Ὡρας ἐνάτης ὅλον τὸ εὐαγγέλιον. Εἰς τὰς ὥρας τὸ κατὰ Ματθαῖον ἀναγνώσεις ς'. τὸ κατὰ Μάρκον, ἀναγνώσεις δ'. τὸ κατὰ Λουκᾶν ς'. τῇ παρασκευῇ δὲ τὸ κατὰ Ἰωάννην, ἀναγνώσεις δ'. ἕως τῆς διαθήκης. (л. 12 об., 13.)

На 3 часѣ евангеліе отъ Матѳея: Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις. Τέλος· ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Послѣ Трисвятаго, Господи помилуй 12 разъ и междочасіе. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ὥρας γ'. ἅμα τῷ εἰσελθεῖν ἕκαστον εἰς τὸ ἑαυτοῦ κελίον, οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ βαλὼν τῷ ἑαυτοῦ κουκούλλιον ὁ ἐκκλησιάρχης, καὶ κατακαλύψας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ῥάβδον κατέχων, στὰς κατὰ ἀνατολὰς ἔμπροσθεν τοῦ τραπεζαρίου, βοᾷ

1) "Οτι οὐκ ἔχομεν. 2) Εἴτα τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ τροπάριον.

μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς, λέγων οὕτως· Κύριε, εὐλόγησον. Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, προσέχωμεν ἑαυτοὺς, ὅτι ἀποθνήσκομεν, μνημονεύσωμεν καὶ τῆς αἰωνίου κολάσεως. Πάντες οὖν οἱ ἀκούσαντες τῆς τοιαύτης φωνῆς εὐθέως κκτακλίνουσιν ἑαυτοὺς ἐπὶ πρόσωπον. Καὶ μετὰ τὸ παύσασθαι τοῦ κράζειν, ἀνιστάμενος ἕκαστος ἄρχεται τὸ Τρισάγιον καὶ μετανοίας ιβ'. Τοῦτο τοίνυν ποιεῖ πᾶς ὁ ἀκούων τοιαύτης φωνῆς, ἐν ᾧ ἂν φθασθῇ τόπῳ. Οὕτως οὖν τοῦτο τελεῖται ἀπὸ τῆς β'. τῆς α'. ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν ἕως τῆς ε'. ἐβδομάδος τῶν βατίων χωρὶς σαββάτου καὶ κυριακῆς. (λ. 13 об.)

Въ пятомъ часу звонъ къ 6 часу съ каѳизмою. Послѣ богородична часа, тропарь пророчества, πάντων ἰσχυμένων, прокимень, пророчество Исаїи и чтеніе евангелія отъ Матѳея: Εἶπεν ὁ Κύριος· τίνι ὁμοιώσω τὴν γενεάν ταύτην. Τέλος· οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Почасіе и отпустъ. Въ началѣ 7 звонъ на часть 9 съ каѳизмою и евангеліемъ отъ Матѳея: Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. Τέλος· λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Господи помилуй 40 разъ и три поклона, и тотчасъ μετὰ μέλους ὃν ἂν προτρέψῃ ὁ ἐπιστημονάρχης εἰς ἤχον δ'. Помяни Господи". Καὶ ὅταν δοξάσωμεν, καὶ ὁ ἕτερος χορὸς εἴπῃ τὸ Καὶ νῦν, εὐθὺς οἱ δύο χοροὶ τρανότερον τὴν φωνὴν ὑψώσαντες, ψάλλομεν οὕτω λέγοντες· Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε и т. д. Вѣрую, Отче нашъ, „Господи помилуй“ 20 и „Благословлю Господа“ καὶ λέγομεν ὁμαλῶς καὶ ἡσύχῳ φωνῇ, ποιῶντες μετὰ ταῦτα ἐν τῇ ἀπολύσει καὶ μετανοίας κδ'. καὶ οὕτως ἡ ἀπόλυσις· Εὐλογία Κυρίου ἐφ' ἡμᾶς. (λ. 14—15).

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι εἰς τὰ μοναστήρια ἐν ταῖς δυσὶν ἡμέραις τῆς πρώτης ἐβδομάδος τῆς ἀγίας μ'. ἤγουν τῇ β'. καὶ γ'. πῆρο ηγιασμένα οὐ ψάλλονται, εἰ μὴ μόνον οἱ ἐπίσκοποι καὶ ἀρχιεπίσκοποι ψάλλουσι ταῦτα¹⁾ ἐν ταῖς ἐπισκοπαῖς αὐτῶν, καὶ μεγάλαις ἐκκλησίαις. (λ. 16).

Въ первую недѣлю поста служба пророковъ и православія. Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἰσοδὸν, δίδεται καιρὸς ἐν τῷ ἁμβωνι τοῖς ἀναγνώσταις, καὶ δοξάζουσιν εἰς τὸν ἤχον τοῦ τροπικίου τοῦ ἀναστασίμου, εἶτα τὸ Καὶ νῦν, εἰς ἤχον πλ. δ'. καὶ ψάλλεται τὸ κοντάκιον, εἶτα τὸ Τρισάγιον ἀνευ συναπτῆς· εἰρηνεύοντος δὲ τοῦ ἱερέως, καὶ καθεζομένου, καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος· Σοφία, ἐκφωνεῖ ἐν τῷ ἁμβωνι ὁ μέλ-

¹⁾ Vallie. № 61 ἐν ταῦταις ταῖς ἡμέραις.

λων ἀναγνῶναι τὸ συνοδικὸν λέγων οὕτως· Ἐποφειλομένη πρὸς Θεόν. Μετὰ τὸ συνοδικόν, ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν. Ὁ διάκονος· Σοφία, εἶτα ὁ ἀναγνώστης, ἦχος βαρύς· Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, στίχος· Ἀσατε τῷ Κυρίῳ. Ὁ ἀπόστολος· Πίστει Μωσῆς μέγας γενόμενος... Евангеліе отъ Іоанна: Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν (л. 24).

Если кто нибудь скончается въ четьредесятницу, то панихиды по умершемъ не поются въ теченіе всей недѣли до пятницы, а девятины и сорочины правятся по субботамъ, αἱ δὲ λειτουργίαι αὐτοῦ γίνονται ἀπὸ τῆς β'. τῆς μετὰ τὴν νέαν κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ (л. 25).

Въ 3 недѣлю поста на утрени, μετὰ δὲ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις καὶ τὸ ἀνάστασιμον τροπάριον, ἐκφωνεῖ εἰς τῶν μοναχῶν τροπάριον, ἦχος α'. Τοῦ σταυροῦ σου τὸ ξύλον προσκυνοῦμεν, Φιλάνθρωπε... Καὶ εὐθέως, τοῦ τροπαρίου φαλλομένου, εἰς τῶν ἱερέων λαμβάνει τὰ τίμια ξύλα μετὰ τῆς θήκης, βαστάζων αὐτὰ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, προπορευομένων τῶν ἱερέων καὶ διακόνων μετὰ манουαλίων καὶ θυμιατοῦ, τίθησιν αὐτὰ ἐπὶ τραπεζακίου μικροῦ εἰς προσκύνησιν πᾶσιν ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς· καὶ θυμιάσας αὐτὰ πρῶτον κυκλόθεν ὁ ἱερεὺς, οὕτως ἄρχεται πρῶτον ὁ καθηγούμενος προσκυνεῖν τὰ ἅγια ξύλα, καὶ ἀσπαζόμενος αὐτὰ ψάλλει τροπάριον пл. β'. Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν. Εἴθ' οὕτως ἀσπάζεται αὐτὰ ὁ κληρὸς καὶ ὁ λοιπὸς λαός, ψάλλοντος τοῦ κλήρου καὶ τῶν μοναχῶν τὸ προγεγραμμένον τροπάριον κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τῆς προσκυνήσεως ἄχρις οὗ πληρωθῇ ἡ τῶν τιμίων ξύλων προσκύνησις. Εἶτα, μετὰ τὴν προσκύνησιν καὶ τὸν ἀσπασμὸν τῶν τιμίων ξύλων, ἐκφωνεῖ ὁ ψάλλτης μετὰ τοῦ λαοῦ τροπάριον, ἦχος α'. Τοῦ σταυροῦ σου τὸ ξύλον, καὶ λέγει θεοτοκίον· Ὑπὸ τῇ σὴν προστασίαν, καὶ εὐθέως ἡ ἐκτενὴς καὶ συναπτὴ τῶν αἰτησέων καὶ ἀπόλυσις (л. 27).

Въ среду на утрени μετὰ δὲ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις, τὸ ἰδιόμελον τῆς μ'. δις, εἶτα μαρτυρικόν, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, σταυροθεοτοκίον· Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, καὶ ἀρχόμεθα ψάλλειν· Τοῦ σταυροῦ σου τὸ ξύλον, καὶ εὐθύς, λαμβάνων ὁ ἱερεὺς τὰ τίμια ξύλα μετὰ τοῦ δίσκου, καὶ βαστάζων αὐτὰ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, ποιῶντες ἀνελλιπῶς τὴν προσκύνησιν, ὡς προτέτακται τῇ κυριακῇ. Μετὰ γοῦν ταῦτα λαμβάνων αὐτὰ ὁ ἱερεὺς, ὡς τὸ πρότερον, καὶ εἰσάγων αὐτὰ εἰς τὸ θυσιαστήριον, οὕτως λαμβάνει τέλος ἡ τῶν τιμίων ξύλων προσκύνησις· καὶ εὐθύς ὁ

διάκονος ἔκτενῃν καὶ τὰς αἰτήσεις. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, Κύριε ἐλέησον μ'. στάσις μικρά, μετανοίας ιβ'. καὶ εὐθέως ὥρα α'.

Въ пятницу тоже самое, καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς προσκυνήσεως ἐπαίρει αὐτὰ ὁ σκευοφύλαξ ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ εἰς φύλαξιν, ψάλλων μετὰ τῶν λοιπῶν κληρικῶν τὸ κοντάκιον· Ὁ ὕψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ, εἴτα ἡ ἐκτενῆς καὶ τὰ λοιπὰ καὶ ἀπόλυσις. (лл. 28, 29).

Служба Благовѣщенія, т. е. 24 и 25 марта издана Toscan. p. 56—64.

О великомъ четвергѣ съ праздникомъ Благовѣщенія замѣчено: Τινές δὲ ἀντὶ τοῦ χερουβικοῦ ὕμνου ψάλλουσι τροπάριον πλ. δ'. Τοῦ δείπνου σου, τὸ αὐτὸ δὲ λέγουσι καὶ κοινωνικόν, τὸ δὲ Συναξάριον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας προτρέπει πρῶτον εἰπεῖν τὸ χερουβικόν, ἔπειτα τὸ τροπάριον· Τοῦ δείπνου σου. Ἡμεῖς δὲ τῷ ἡμετέρῳ ἐξακολουθοῦντες Τυπικῷ, ἤτοι τῷ τοῦ Ἀγίου Ὁρου, οὐδὲν τῶν ἀμφοτέρων ποιῆσαι βουλούμεθα, ἀλλ' ἢ μόνον τὸ χερουβικόν ᾄδειν ἄσμα τῆς λειτουργίας, ὁμοίως καὶ κοινωνικόν, τὰ προγραφέντα εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν. После заамвонной молитвы совершался чинъ омовенія ногъ (л. 42).

Если Благовѣщеніе приходилось на Пасху. „Περὶ δὲ ὥραν πρώτην τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης κυριακῆς γίνεται λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τῷ ναῷ τοῦ Προδρόμου, ἢ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἢ ἐτέρου τινὸς ἁγίου, καὶ ψάλλουσιν ἐκεῖ ἐν τῇ αὐτῇ λειτουργίᾳ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, προκείμενον, ἀπόστολος, ἀλληλούια, εὐαγγέλιον, κοινωνικόν. Περὶ δὲ ὥραν γ'. τῆς αὐτῆς ἡμέρας γίνεται ἡ θεία λειτουργία ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ψάλλομεν πᾶσαν τὴν ἀκολουθίαν τῆς μεγάλης κυριακῆς τοῦ Πάσχα. Ἰστέον δέ, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ Πάσχα λιτὴ κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ οὐ γίνεται... Τὸν δὲ ἀπόστολον ἀναγινώσκει ὁ διάκονος ἔσω εἰς τὸ θυσιαστήριον, τὸν δὲ ἀπόστολον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀναγινώσκει ὁ ἀναγνώστης ἄνω εἰς τὸν ἄμβωνα, ψάλλει δὲ τὸ ἀλληλουάριον τοῦ Πάσχα· τὸ δὲ εὐαγγέλιον τοῦ Πάσχα ἀναγινώσκει ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τούτου τελειωθέντος, λέγει εἰς τὸ βῆμα· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν, καὶ ἀναγινώσκει ὁ διάκονος ἔσω, εἰς τὸ βῆμα τοῦ ἁμβωνος, τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ καθεξῆς τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου (л. 46 об., 47).

На праздникъ Благовѣщенія въ великую пятницу перὶ ὥραν γ'. σημαίνει, καὶ ψάλλομεν τὴν ἀκολουθίαν τῶν ὥρῶν τῶν ἁγίων παθῶν, καθὼς ἐστι γεγραμμένον, τὸ δὲ Τυπικόν τοῦ ἁγίου Σάββα λέγει,

ὅτι ὥρας οὐ ψάλλομεν, ἀλλὰ καταλιμπάνομεν αὐτάς διὰ τὸ σεβάσμιον τῆς ἑορτῆς. Δεκτέον γάρ ἐστι καὶ τοῦτο, καὶ οὐδέν τι τῆς ἀκολουθίας ἐκπίπτει. На полѣ рукою писца приписано: Σὺ δὲ τοῦ ἁγίου Σάββα ἔχε τὸ κρεῖττον περὶ τῶν ὥρῶν, ἡμεῖς δὲ λέγομεν τὰς ὥρας κατὰ τὸ Τυπικὸν τοῦ Ἁγίου ὅρους (л. 44).

Въ великій четвертокъ положено совершать часы съ особыми псалмами: на первомъ часѣ псалмы 5, 35 и 40, на третьемъ— 51, 52 и 50, на шестомъ 54, 58 и 90 и на девятомъ 56, 139 и 85. Ταύτας τὰς ὥρας ψάλλομεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἰδίως ἐκάστην ὥραν ἀνευστιχολογίας, καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ὥρας λέγομεν Κύριε ἐλέησον λ'. Μετὰ τὴν θ'. ψάλλομεν τοὺς μακαρισμοὺς τὰ λοιπὰ καὶ ἀπόλυσις (л. 57—58).

Часы въ великую субботу совершались съ особыми псалмами: на первомъ часѣ положены псалмы 11, 15 и 5, на третьемъ 20, 29 и 50, на шестомъ 70, 81 и 90 и на девятомъ 91, 117 и 85. (л. 72 об.—73).

Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας (т. е. великой субботы) ἀπερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τοῦ Ὑψώσω σε, καὶ τρώομεν μαγειρίας μετὰ ἐλαίου, καὶ πίνομεν οἶνον. Μετὰ τὸ φαγεῖν ἀρχόμεθα τὸ Τρισάγιον, Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. и т. д. повечеріе, которое начинается 90 псалмомъ, „Съ нами Богъ“, а затѣмъ слѣдуютъ „Пресвятая Богородица“, 50 псаломъ, „Слава въ вышнихъ“, тропарь: „Камени запечатану“, богородиченъ: „Гавріилу вѣщавшу тебѣ Дѣво“, Господи помилуй 12 и отпустъ. Εἴτα ὁ ἐκκλησιάρχης ἀπέρχεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν μετὰ ἑνὸς ἢ δύο κληρικῶν ψάλλαι τὸ ἀπόδειπνον. Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι με ἕως τέλους, ὁμοίως καὶ κανὼν παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου τοῦ πρώτου ἤχου, καὶ τροπάριον. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος, καὶ τὸ θεοτοκίον. Τινὲς δὲ ποιούσιν οὕτως· μετὰ τὸν δεῖπνον, σημαίνει ὁ ἐκκλησιάρχης τὸ ἀπόδειπνον, καὶ εἰσέρχονται πάντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μηδενὸς ἀπολιμπανομένου, ἐκτός τῶν γερόντων καὶ τῶν νοσιλευομένων· πάντας γὰρ εἰσάγει ὁ ποιμὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἵνα μὴ ἀπολειφθῇ ἓν πρόβατον ἔξω τῆς μάνδρας· καὶ εὐθέως εἰσελθόντες ἄρχονται τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι με καὶ καθεξῆς ἑξαψάλμους, τὸ Μεθ' ἡμῶν κ. τ. λ., τροпάριον. Τοῦ λίθου, τὸ Κύριε ἐλέησον γ'. ὁ ν'. καὶ ὁ κανὼν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Μετὰ τὴν ς'. ἀνάγνωσις, λόγος Ἐπιφανίου, ἐπισκόπου Κύπρου. Τί τοῦτο σήμερον σιγὴ πολλή; εἴτα τὸ λοιπὸν τοῦ κανόνος, εἴτα ψάλλουσι καὶ ἕτερον κανόνα, ὃν διαχωρήσει ὁ ἐκκλησιάρχης τῇ βουλῇ τοῦ

καθηγουμένου, καὶ ἀνάγνωσις, εἴτα κανὼν καὶ ἀνάγνωσις, καὶ αὐθις κανὼν καὶ ἀνάγνωσις ἕως οὗ φθάσωσιν εἰς τὴν ὠρισμένην ὥραν τοῦ ὄρθρου. Καὶ ταῦτα μὲν ἄλλοι, ἡμεῖς δὲ καθὼς προεγράψαμεν, οὕτω καὶ ποιοῦμεν κατὰ τὴν τοῦ ἁγιοτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ διὰτάξιν, τοῦ κτήτορος τῆς ἁγίας μονῆς τῶν Κασσούλων. (π 77—78).

Τῇ ἁγία καὶ ζωφόρῳ νυκτὶ τῆς ἐγέρσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὥρας θ'. ἀρχὴ σημαίνει, καὶ συναχθέντων τῶν ἀδελφῶν πάντων (π. 146) ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας, ἀπαρχομένου τοῦ β'. σημαντήρος, ἅπτουσι τὰς λαμπάδας αὐτῶν· ὁ δὲ ἱερεὺς, ἔνδον τοῦ ναοῦ περιβιλλόμενος στολὴν λευκὴν, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ ἐξελθὼν διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ θυσιαστηρίου θυμιᾷ ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, εἴτα προπορευομένου ἐνός τῶν κληρικῶν μετὰ λαμπάδων καὶ μετὰ μανουαλίων ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως, καὶ αὐτοῦ τοῦ διακόνου ἐνδεδυμένου στολὴν λευκὴν, ἐξέρχεται εἰς τὸν νάρθηκα. Εἴθ' οὕτως σφалиζονται πάλιν αἱ πύλαι, μηδενὸς ἔνδον τοῦ ναοῦ καταλειφθέντος, εἰ μὴ τοῦ ἅπτοντος τὰ πυρεῖα. Εἴτα σταθεὶς ὁ ἱερεὺς ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ σταυροειδῶς ἐν αὐτοῖς σφραγίσας μετὰ τοῦ θυμιατοῦ γ'. διέρχεται ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, προπορευομένου τοῦ διακόνου μετὰ μανουαλίων, καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τοὺς ἀδελφοὺς πάντας μετὰ σιωπῆς. Καὶ συντελέσας αὐτούς, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν, κεκλεισμένων αὐτῶν οὐσῶν, καὶ μόνον αὐτοῦ σφραγίσαντος, ἀνοιξαντες, εἰσερχόμεθα μηδὲν σύνολον ψάλλοντες· διαβὰς δὲ ὁ ἱερεὺς διὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ ναοῦ καὶ εἰσελθὼν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ θυμιάσας ἐξέρχεται ἔξω τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ στὰς κατὰ ἀνατολὰς, ἔμπροσθεν δὲ σταθεὶς ὁ διάκονος μετὰ μανουαλίων καὶ θυμιατῶν, ἄρχεται ψάλλειν ὁ ἱερεὺς εἰς ἤχον πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη... δωρησάμενος. Τούτου δὲ ψαλλομένου γ'. καὶ ἀποκρινόμενου τοῦ λαοῦ κατὰ μίαν τῶν ἱερεῖ, εἴθ' οὕτως ἄρχεται στιχολογεῖν μελωδικῶς λέγων· Αὐτὴ ἡ ἡμέρα... Καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται κατὰ στίχον τὸ Χριστὸς ἀνέστη, στίχος β'. "Ω Κύριε, σῶσον δὴ... στίχος γ'. Συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς ποικάζουσιν... Δόξα καὶ νῦν, Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη. Καὶ μετὰ τὸ Δόξα καὶ νῦν, εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς ἔνδον τοῦ θυσιαστηρίου τρανοτέρως· Χριστὸς ἀνέστη. 'Ο λαός· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. 'Ο ἱερεὺς· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασιν. 'Ο διάκονος· 'Εν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Въ концѣ утрени, при пѣніи стихиръ Пасхи, происходило христосываніе. Καὶ τούτου λεγομένου, ἐξέρχεται ὁ ἡγούμενος ἡλλαγμένος εἰς τὸ βῆμα, βα-

στάζων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, εἴτα καθεξῆς οἱ ἱερεῖς καὶ διάκονοι, πάντες ἡλλαγμένοι, καὶ καθεὶς αὐτῶν ἀσπάζεται τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καὶ τὸν ἡγούμενον, ὁμοίως καὶ πάντες τοὺς πάντας. Εὐθέως, τοῦ ἀσπασμοῦ γινομένου, εἰς τῶν ἀδελφῶν, ἀναβάς ἄνω εἰς τὸν ἄμβωνα, ἀναγινώσκει τὸν λόγον τοῦ Θεολόγου· Ἀναστάσεως ἡμέρα, πάντων ἱσταμένων καὶ ἐπακρωμένων τῆς ἀναγνώσεως, καὶ πληρωθείσης, ψάλλομεν τὸ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ γίνεται ἐκτενὴς καὶ συναπτή τῶν αἰτησέων καὶ ἀπολύει.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, αἱ ὥραι τῆς κυριακῆς καὶ πάσης τῆς ἐβδομάδος τῆς διακαινησίμου ψάλλονται οὕτως μέχρι τοῦ αὐτοῦ σαββάτου· Εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς λέγων· Εὐλογητὸς ὁ Θεός, Χριστὸς ἀνέστη γ'. Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι γ'. Κύριε ἐλέησον λ'. καὶ ἀπολύει. Ἔτεραι ὥραι τοῦ ἁγίου Σάββα, что нынѣ. (л. 78—81).

На литургіи ἀναγινώσκονται τὰ ἀμφοτέρα (т. е. апостолъ и евангеліе) ἔνδον τοῦ βήματος· ὁ μὲν ἀπόστολος ὑπὸ τοῦ διακόνου, τὸ δὲ εὐαγγέλιον ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου· τὸ δὲ χειρουβικὸν γ'. ὥσπερ καὶ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ. Τὸ δὲ εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἡγουμένου ἔνδον τοῦ βήματος, κρατοῦντες αὐτὸ δύο κληρικοὶ ἐνώπιον αὐτοῦ, ὃ τε ἐκκλησιάρχης καὶ εἰς τῶν ἀναγνωστῶν, καὶ ἐκφωνεῖ ὁ καθηγούμενος· Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ ἄρχεται ὁ ἡγούμενος τοῦ εὐαγγελίου, κατὰ δὲ στίχους εὐαγγελίου ἀνταποκρίνεται ὁ εὐαγγελιζόμενος διάκονος ἐν τῷ ἄμβωνι τὸν παρὰ τοῦ ἡγουμένου λεγόμενον λόγον. Μετὰ δὲ τὸ τελειῶσαι ἀμφοτέροι τὸ εὐαγγέλιον, προσκυνεῖ ὁ ἡγούμενος ἔνθεν καθεῖθεν τοὺς σὺν αὐτῷ ὄντας ἱερεῖς ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ καὶ τελεῖται εἴτα ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου (л. 82).

Τῇ κυριακῇ ἐσπέρα εἰς τὸ λυχνικόν, μετὰ τὸ δεύτερον σήμαντρον, ἡγουν τὸ σιδηροῦν, ἀνέρχεται ὁ διάκονος ἄνω εἰς τὸν ἄμβωνα λέγων· Εὐλόγησον, δέσποτα. Ὁ ἱερεὺς· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία. Ὁ λαός· Ἀμήν, καὶ ἀρχόμεθα ψάλλειν ὁμοφώνως πάντες τὸ Χριστὸς ἀνέστη, εἴτα ὁ διάκονος συναπτὴν μεγάλην, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν, εἶθ' οὕτως μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ὁ διάκονος θυμιᾷ ἡλλαγμένους, ψάλλοντος τοῦ λαοῦ, τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἦχος β'. στιχηρὰ τὰ ἐν ἀρχῇ Ὁκτωήχου γ'. καὶ ἀνατολικά γ'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον ἐκ τῶν στιχηρῶν· Ὡσπερ παρθενευούσης τῆς φύσεως. Εἰ δ' οὐκ ἔχει τοῦτο, λέγε· Ὁ θαύματος καινοῦ... Во время чтенія евангелія, диаконъ кадитъ кругомъ св. трапезу и весь алтарь. Отпустъ совершается такъ: Ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν. Ὁ

λαός· Ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὁ διάκονος· Σωφία. Ὁ λαός· Εὐλογεῖτε, ἅγιε, Κύριε εὐλόγησον, καὶ ἀπόλυσις (л. 83).

Τὸ δὲ ἀπόδειπνον γίνεται οὕτω· μετὰ τὸ σημαίνειν τὸν ἐκκλησιάρχην, εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς· Εὐλογητὸς ὁ Θεός, καὶ ἄρχεται ὁ λαὸς ψάλλειν ὁμοφώνως καὶ μελωδικῶς τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ'. εἶτα ὁ κανὼν· Ἀναστάσεως ἡμέρα, ποιῶμεν αὐτοῦ τροπάρια μετὰ τοῦ εἰρμοῦ καὶ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον, ἀπὸ θ'. ἐξαποστειλάριον, εἴθ' οὕτως Χριστὸς ἀνέστη γ'. Κύριε ἐλέησον λ'. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι, ὥσπερ ἐγένετο ἡ τάξις τῆς α'. ἡμέρας ἀπὸ τε τοῦ θυμιάματος τῆς ἀρχῆς τοῦ ὄρθρου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀποδείπνου, ἡ αὐτὴ τάξις τελεῖται μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ σαββάτου, τῆς διακαινησίμου ἀνελλιπῶς. Εὐθὺς ὁ ἱερεὺς, λαβὼν τὸν θυμιατὸν καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, θυμιά, τοῦ διακόνου πορορευομένου ἔμπροσθεν αὐτοῦ (μετὰ) μανουαλίων δύο, ὁ δὲ λαὸς ἅπας, ἔνδον ὑπάρχων τοῦ ναοῦ, ὁμοίως, καὶ τὸ Χριστὸς ἀνέστη τοῦ ὄρθρου ὑπ' αὐτοῦ ψάλλεται μετὰ τῶν στίχων, καὶ ὁ αὐτὸς κανὼν ψάλλεται δι' ὅλης τῆς ἐβδομάδος εἰς τὸν ὄρθρον καὶ τὸ ἀπόδειπνον. (л. 84).

Служба отданію праздника Пасхи ничего не заключаетъ въ себѣ пасхальнаго. Канонъ слѣпому и святому. Но рядомъ съ этимъ имѣется: ἐτέρα ἀκολουθία τοῦ πατριαρχικοῦ Τυπικοῦ. Τῇ γ'. ἑσπέρα, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἀναστάσιμα γ'. τὰ ἀρχαῖα, καὶ τοῦ ἁγίου γ'. εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. δ'. Δικαιοσύνης ἦλιε. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ τοῦ στίχου, καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα, ἦχος πλ. α'. Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν, στίχος· Ἀναστήτω ὁ Θεός, στίχος β'. Ὡς ἐκλείπει, Δεῦτε ἀπὸ θεάς, Δόξα καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα, Χριστὸς ἀνέστη γ'. εἶτα Νῦν ἀπολύεις, ἀπολυτίκιον, πλ. α'. ἦχος, Τὸν συνάναρχον Λόγον. Χαῖρε πύλη Κυρίου, καὶ ἀπολύει. Утренняя Пасхи, какъ нынѣ (л. 97).

Службу праздника Вознесения Господня см. у Toscan. p. 66—70.

Вечерня на Пятидесятницу начинается обычнымъ порядкомъ. Паремій, апостола и евангелія¹⁾ нѣтъ, но есть антифоны.

Л. 108. Περὶ τῆς μ'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

¹⁾ Въ рк. Барб. библи. № 102 чинъ вечерни съ пареміями Исаіи, Даниїла и того же Даниїла, апостолъ: Ἐκρινεν ὁ Παῦλος, εὐαγγέλιον· Ἐὰν ἀγαπᾷτε με. Τέλος· καὶ ὑπομνήσει ὑμῖν πάντα, ἃ εἶπον ὑμῖν. Послѣ евангелія сугубая ектенія и чтеніе первой молитвы, антифонъ: Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται. Ταῖς πρεσβείαις, ектенія и молитва вторая, 2 антифонъ:

Далѣ съ л. 112 слѣдуютъ тѣже статьи, какія имѣются въ предыдущемъ Туринскомъ кодексѣ, съ прибавленіемъ на л. 125 об. „Ἐκ τοῦ Τοπικοῦ τοῦ ἁγίου Σάββα“ замѣчаній о несовершеніи литургіи въ великую пятницу, о чтеніи евангелія на утрени чрезъ всю недѣлю Пасхи, о вечерни въ первую недѣлю поста и др. Последняя статья, очевидно, вырвана изъ Туринской рукописи.

с) Типиконъ Валличеллановской библіотеки въ Римѣ подъ буквою D. № 61 въ „Index universalis cognominum, nominum, auctorum et materiarum, quae in manuscriptis codicibus graecis bibliothecae Vallicellanae continentur, ordine alphabetico dispositus anno Domini MDCCXLIX“, находящемся въ самой библіотекѣ, описывается такъ: „Synaxarium Graecorum, scriptum circa XIII Iesu Christi saeculum, olim usui praecis presbiteris Galateis Neretinae dioecesis“. Настоящая рукопись въ 16 долю листа, всего 165 листовъ, писана на пергаменѣ (большинство листовъ палимпсесты) разгонистымъ небрежнымъ почеркомъ XIII вѣка. Рукопись безъ начала и конца. Начинается она изложеніемъ особенностей въ службѣ на 14 число ноябрю мѣсяца, а обрывается на службѣ шестой недѣли по Пасхѣ, или недѣли святыхъ отецъ. Своими литургическими особенностями и изложеніемъ ихъ, эта рукопись за весьма немногими исключеніями, сходна съ предыдущею рукописью Барбериновской библіотеки III № 69.

d) III. № 102 (236) Τοπικὸν τὸν Θεῷ τοῦ ὅλου χρόνου, ἔχον τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν ἅπασαν τῶν τε δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τῶν ἐπισήμων ἁγίων, καὶ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἁγίων πατέρων, τοῦ τε ἁγίου Σάββα, καὶ τοῦ Στουδίτου καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ Ἀγίου Ὁρους· οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ μέρος τῆς παραδόσεως τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ, τοῦ κτήτορος τῆς ἁγίας μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου τῶν Κασούλων. Καὶ πρῶτον μὲν ἐν κε-

Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα. „Спаси насъ, Утѣшителю благій“, „Единородный Сыне“, 3 молитва, антифонъ 3: „Хвалите Господа“ съ тропаремъ: „Благословенъ еси, Христе“, слава и нынѣ, кондакъ, Сподоби Господи, ектенѣя и стихиры на стиховнѣ, Нынѣ отпускаеши, Трисвятое, тропарь и отпустъ. На повечеріи канонъ святого.

φαλαίους τισὶν ἐν ἐπιτομῇ πάντα προδηλοῦν, ἔπειτα δὲ τραυτοτέρως κατὰ τάξιν ἐν τῷ ἰδίῳ καὶ προσφόρῳ τόπῳ καὶ καιρῷ διαλαμβάνον. Рукопись Барбериновской библиотеки въ 16 долю листа, 148 листовъ, писана на бумагѣ четкимъ почеркомъ 1583 года. Дата эта опредѣляется слѣдующею припискою на послѣднемъ листѣ: „Τὸ παρὸν Τοπικὸν τῆς μονῆς τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τῶν Κασσούλων, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς μέχρις Αὐγούστου, καὶ ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου μέχρι τῆς τῶν Ἀγίων Πάντων, σὺν τοῖς αὐτοῦ κεφαλαίοις ἐγράφη διὰ χειρὸς τοῦ ἐλαχίστου καὶ ἀναξίου ἱερέως Στεφάνου Ῥήπα ἀπὸ τῆς πόλεως Σωλέντου καὶ ἐτελειώθη ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ, ἡμέρᾳ ιγ'. ἔτει ἀπὸ κόσμου κτίσεως 7091, καὶ ἀπὸ τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ 1583. Ἀμήν. Τέλος τῷ Θεῷ χάρις“. (л. 148 об.). Въ рукописи имѣются еще двѣ приписки на латинскомъ языкѣ, опредѣляющія происхождение ея, изъ коихъ первая на выходномъ листѣ гласитъ слѣдующее: „Prior pars Typicon ex vetusto quodam codice ms., qui extat apud Antonium Arcudium archipresbyterum terrae Soleti Hydruntinae dioecesis transcripta, et ab eo nobis in urbem transmissa et accepta die XIII. mensis Iulii MDLXXXIII“, а вторая на 93 листѣ почти тождественна первой: „Posterior pars Typicon ex eodem vetusto codice ms. et ab eodem Antonio archipresbytero terrae Soleti Romam nobis transmissa et accepta die VII mensis Octobris MDLXXXIII“. Этимъ „нѣкимъ древнимъ кодексомъ“, съ котораго списана настоящая рукопись, и нужно считать выше описанный нами кодексъ Туринской библиотеки № 216, воспроизведенный въ настоящей Барбериновской рукописи, за исключеніемъ конца, почти дословно.

Изъ дополнительныхъ статей, послѣ главы на л. 145 об. Περὶ τῆς μ'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων, мы находимъ здѣсь замѣчанія о пѣніи стихиръ на „Господи воззвахъ“, стиховъ: „Господеви поемъ“ „Утверди Боже“ (послѣдній стихъ въ постъ не поется), объ откровеніи главъ, о поведеніи хоровъ и монаховъ въ храмъ и внѣ его, о времени буженія братіи къ службамъ и оповеденіи ихъ на трапезѣ, извлеченіе изъ Типикона св. Саввы о службѣ субботней съ памятью какого нибудь святого и, наконецъ, на л. 147 об. Κεφάλαια τῶν παραλειπομένων τοῦ Τοπικοῦ Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ. Въ составъ этихъ послѣднихъ главъ входятъ замѣчанія о повседневно-

ныхъ припѣвахъ къ стихирамъ на стиховнѣ на утрени, о славникахъ для тѣхъ же стихирь, о томъ, что въ господскіе праздники не должно пѣть обычныхъ, вмѣсто канона, пѣсней, говорить тропаря: „Господи, иже пресвятаго твоего Духа“, о чтеніи евангелія на утрени чрезъ всю недѣлю Пасхи и др. Подобныхъ главъ св. Іоанна Постника въ другихъ однородныхъ по содержанію рукописяхъ—нѣтъ.

Антоній Аркудій воспользовался описанною рукописью для своего извѣстнаго Аноѳологіона, напечатаннаго имъ въ 1598 году въ Римѣ. Книга эта носитъ слѣдующее заглавіе: „Νέον Ἀνθολόγιον πληρέστατόν τε καὶ ἀκριβέστατον εἰς τὸ τὰς νυχθημέρους κανονικὰς ὥρας τε καὶ δεήσεις ἀναγινώσκειν, συντεθὲν καὶ συλλεχθὲν, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ παλαιοῦ καὶ καθολικοῦ Τυπικοῦ τῆς παραδόσεως τῶν ἁγίων πατέρων, τοῦ τε ἁγίου Σάββα καὶ τοῦ Στουδίτου, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ Ἁγίου Ὁρους· οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ μέρος τῆς παραδόσεως τοῦ ὀσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου τῶν Κασούλων. Ἐτυπώθη ἐν Ῥώμῃ 1598 ἔτ. ἐκ τῆς Βατικανῆς τυπογραφίας“. Въ посвященіи этой книги папѣ Клименту VIII издатель опредѣляетъ составъ ея такимъ образомъ: Τοῦτο οὖν τὸ Ἀνθολόγιον συνέχει τὰ τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ καθολικὰ κεφάλαια, τὸ Ψαλτήριον μετὰ τῶν ᾠδῶν, κατὰ τοὺς ἐβδομήκοντα, τῆς νέας διορθώσεως τὸ Ὡρολόγιον, τὴν τῆς ἐβδομάδος ἀκολουθίαν, ψαλλομένην ἀντὶ τῆς Παρακλητικῆς, τὴν ἀναστάσιμον Ὁκτώηχον μετὰ τῶν ἑνδεκα ἑωθινῶν εὐαγγελίων τε καὶ ἐξαποστειλαρίων ἀναστασίμων, τὸ Πεντηκοστάριον μετὰ τῶν τριωδίων, ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψαλλομένων, τὴν τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν τῶν κοιμηθέντων ἀκολουθίαν, τὰ τῶν κοινῶν ἁγίων στιχηρά, δόξας, καθίσματα καὶ κανόνες, καὶ τὰ αὐτῶν ἴδια Συναξάρια, ὧν τὰς τελετὰς ἐορτάζομεν, τὰς τοῦ Κυρίου, τῆς τε ὑπεραγίας Θεοτόκου Μαρίας, τέλος δέ, καὶ πάντων τῶν ἄλλων ἐπισήμων ἁγίων τοῦ ἐνιαυτοῦ ὁλοτελεῖς ἀκολουθίας, ἀντὶ δὲ τῶν ἰδίων κανόνων τῶν ἀπλῶν καὶ οὐχ ἐορταζομένων ἁγίων τὰ κοινὰ συμφωνοῦντα προσηρμώσαμεν· ἐξαπλῶς δὲ συνέχει οὐ σιωδῶς πάσας τὰς ἐν ταῖς εἰκόσι βίβλοις συνεχομένας ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀκολουθίας“. Отсюда, слѣдовательно, ясно, что описываемая нами Барбериновская рукопись № 102 (236) послужила оригиналомъ для труда архипресвитера Антонія Аркудія только въ незначительной своей части, а именно, при изданіи имъ Типикона греческой церкви. Но и здѣсь изда-

тель его далеко не вездѣ слѣдуетъ за имѣвшимся у него подѣ руками оригиналомъ, а измѣняетъ и передѣлываетъ послѣдній, по своему личному усмотрѣнію, сообразно съ своими планами и намѣреніями. Такъ, напр., въ самомъ началѣ онъ помѣщаетъ, согласно съ оригиналомъ, главы ἐν ἐπιτόμῃ, но изъ нихъ опускаетъ главы 2, 3 и 10, и статьи: 1) περὶ τῆς ἐγέρσεως τοῦ ὁρθροῦ, 2) περὶ τῆς ἀναγνώσεως, 3) περὶ τοῦ ὁρθροῦ τοῦ σαββάτου и замѣчаніе о прощеніи іерея. Нѣкоторыя главы излагаются нѣсколько иначе (напр. 2, а по ркп. 4 περὶ τῆς στιχολογίας τοῦ ὁρθροῦ), или же получаютъ названія, не бывшія въ оригиналѣ (гл. 17 περὶ τοῦ ὁρθροῦ) и т. д.

К) а) № 1877. Ркп. Ватиканской библіотеки въ 16 долю листа, 260 листовъ, писана на пергаменѣ (нѣкоторые листы палимпсесты) почеркомъ 1292 года, какъ это видно изъ слѣдующей приписки въ срединѣ рукописи: „Ἀνάρχων, Χριστέ, τῶν καλῶν ἡ ἀκρότης, ὁ νύκτας ποιῶν καὶ δαδουχῶν ἡμέρας, σκέπε, φρούρει, φύλαττε τὸν Κορίνθιον Παῦλον, ὃς ἦν ἐκ μονῆς Ἀγροῦς τῶν ἀποστόλων, κάτοικος δ' αὖθις Θεοτόκου τοῦ Μῆλι, σύμπραξον ἀρχήν, συμμάχησον καὶ τέλος. Ἡ χεῖρ τὸ γράμμα, νοῦς ἐφέλκει τοὺς λόγους, τὸ πνεῦμα δ' αὖθις συμπарέσχε τὴν ἵσχύσιν, ὡς τοῦ γράφειν ἔπαυσα τοὺς τρεῖς δακτύλους. Τῇ χειρὶ, Χριστέ, τῇ ταῦτα χαρὰξάσῃ παράσχου χάριν, χρηστὰ γράμματα γράφειν. Ἐτελειώθη δὲ μηνὶ Δεκεμβρίῳ, πρώτῃ, ἡμέρᾳ κυριακῇ, ὥρα θ'. Ἰνδικτιῶνος ς'. ἔτους ρζω (1292 года) δι' οἰκοδομῆς καὶ συνδρομῆς κυροῦ Νικοδήμου, κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐκκλησίαν τῆς αὐτῆς ἀγίας μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Μίλι (sic). Οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθέ μοι διὰ τὸν Κύριον, καὶ μὴ καταράσθε, ὅτι καὶ ὁ γραφὰς (γράψας) παραγράψας, καὶ μάλιστα ὄντος μου ἀμαθοῦς καὶ ἀπη... (Здѣсь переплетчикомъ строка отрѣзана), καὶ ἡ ἀνάγκη ἡ πολλή, ἀτυχίῳν τὰ πλήθη, καὶ ἡ τοῦ βίου μέριμνα ἐσχότισε τὸν νοῦν μου καὶ διὰ τοῦ εὐχαιραν κεφαλὴν εἰς τὸν γράψαντα. Ἡ χεῖρ με ἡ γράψασα σέσηπται τάφῳ, γραφὴ δὲ μένει αἰῶσιν ἀπεράντοις. Εὐχεσθε, φίλοι, τοῦ Κορινθίου Παύλου, οὗ γὰρ πατρίς πέφυκε πόλις Τραῖνα. (л. 177).

Л. 1. Κεφάλαια ἐν ἐπιτόμῳ δηλοῦνται τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως.

Въ этихъ главахъ изложены особенности суточныхъ службъ, какъ это видно и изъ наименованій каждой главы, какъ напр.,

κεφ. α'. Περὶ τῆς στιχολογίας τοῦ ὁρθρου, κεφ. β'. Περὶ τῆς ἐσπερινῆς στιχολογίας, κεφ. γ'. ἐν ᾧ περὶ τῆς στιχολογίας, τὸ Πρὸς Κύριον и т. д. По изложению эти главы нѣсколько отличны отъ подобныхъ главъ въ Туринскомъ Типиконѣ и въ однородныхъ съ нимъ Типиконахъ другихъ библиотекъ.

Ι. 9 об. Μῆσαπесловъ. 'Η ἀρχὴ τῆς ὑδρίκτου, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ Στυλίου.

2. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μάμαντος.

3. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀνθίμου.

4. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βαβύλα.

5. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχαρίου.

6. Μνήμη τοῦ γεγονότος θαύματος ὑπὸ τοῦ¹⁾ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ ἐν ταῖς Χώναις.

7. Προεόρτιον τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σώζοντος.

8. Τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἐσπέρας, μετὰ τὸν προοιμιακόν²⁾, στιχολογεῖται τὸ Μακάριος ἀνὴρ³⁾ μόνον⁴⁾ τὴν α'. δόξαν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν στίχους γ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. ἦχος δ'. 'Η παγκόσμιος χαρά, τὸ β'. Δι' ἀγγέλου προῤῥήσεως⁵⁾, τὸ γ'. Τὴν πάνσεπτόν σου, τὰ μὲν β'. ἐκ γ'.⁶⁾ τὸ δὲ ἕτερον δισσεύεται. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος δ'. Στεῖρα ἡ Ἄννα, ἡ εἰσοδος, εἰς τὸ Φῶς ἰλαρὸν προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. Γενέσεως· Ἐξῆλθεν Ἰακώβ, τὸ β'. Ἰεζεκιήλ· Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, τὸ γ'. Παροιμιῶν· Ἡ σοφία ψκοδόμησεν. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ, ἦχος πλ. β'. Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, στίχος α'. Ἀκουσον, θύγατερ. Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς, στίχος β'. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν. Εἰ καὶ θεῖω βουλήματι, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Σήμερον στερωτικαὶ πύλαι. Ἀπολυτίκιον, ἦχος α'. 'Η γέννησίς σου, Θεοτόκε. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, (καὶ) εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου. Εἰς τὸν ὁρθρον στιχολογοῦμεν ἀντίφωνα γ'. τὸ α'. Ἐξηρεύετο, ψαλμὸς μδ'. τὸ β'. Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ, ψαλμὸς με'. τὸ γ'. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβίδ, ψαλμὸς ρλε'. Ἡ ὑπακοή· Μακαρίζομέν σε, ἀνάγνωσις, Λόγος

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 μεγάλου ²⁾ Barber. ms. № 78 ψαλμὸν στιχολογοῦμεν ³⁾ ркп. ватик. библ. № 1609 καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα δύο μόνους ψαλμοὺς ἕως εἰς τὴν πρώτην δόξαν ⁴⁾ Barber. № 78. Этого слова нѣтъ. ⁵⁾ Ταῦτα ἐκ γ'. ⁶⁾ ркп. ватик. библ. № 1609 τὰ μὲν β'. ἐκ τρίτου, τὸ δὲ ἐν δισσεύεται.

Ἀνδρέου Κρήτης, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀρχὴ μὲν ἑορτῶν ἡ παροῦσα πανήγυρις. Ἀναβαθμοί, ἀντίφωνον α'. ἤχος δ'. προκείμενον, ἤχος δ'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, στίχος· Ἄκουσον, θύγατερ, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· Ἀναστᾶσα Μαριάμ, ὁ Ν'. κανόνας β'. τῆς ἑορτῆς, εἰς ἤχον β'. ¹⁾ καὶ ὁ ἕτερος πλ. δ'. Τῷ συντρίψαντι πολέμους, καὶ εἰς τὸ τέλος λέγομεν τὴν καταβασίαν τοῦ Σταυροῦ· Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς. Ἀπὸ γ'. ὥδῃς, κάθισμα καὶ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἀναγνώσεως· ἀπὸ ε'. τὸ κοντάκιον, ἀπὸ θ'. τὸ ἑξαποστειλᾶριον. Εἰς τοὺς αἶνους, στιχηρά ²⁾, ἤχος β'. Πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἑφραθᾶ, Δόξα καὶ νῦν, Ὁ συνάναρχος ³⁾, καὶ γίνεται δοξολογία μεγάλη καὶ συναπτὴ τῶν αἰτησέων καὶ ἀπολύει.

Ἐχει ⁴⁾ δὲ ⁵⁾ καὶ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κυροῦ Λέοντος τοῦ δεσπότης εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, καὶ εἰς τὸ Πανηγυρικὸν ἱστορίαν Ἰακώβου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν ⁶⁾, ἀντίφωνα γ'. τὸ α'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου, τὸ γ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα. Ἡ γέννησίς σου, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον. Προκείμενον, ἤχος γ'. ὥδῃ τῆς Θεοτόκου, ἀποστολῇ, евангеліе и причастіе, что нынѣ. Ἄγομεν ἀργίαν τοῦ καμάτου (лл. 15—16).

9. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης.

10. Τῶν ἁγίων Μηνοδώρας καὶ Νυφοδώρας, καὶ Μητροδώρας, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Σοφίας.

11. Τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Θεοδώρας, τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ⁷⁾.

12. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Αὐτονόμου ⁸⁾.

13. Τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἀναστάσεως ⁹⁾.

14. Ἡ Ὑψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, καὶ ἡ κοίμησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

¹⁾ Ркп. ватик. библ. № 1609 Δεῦτε λαοί ²⁾ Barber. № 78 στιχηρά προσόμοια, ἤχος α'. Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'. Σήμερον ἡ παγκόσμιος χαρά. ³⁾ ркп. ватик. библ. № 1609 Σήμερον ἡ παγκόσμιος χαρά ⁴⁾ Barber. № 78 Нѣтъ этого замѣчанія. ⁵⁾ Ркп. ватик. библ. № 1609. Ἐχει δὲ καὶ ἑτέρους λόγους διαφόρους εἰς ταῦτα, ἐν οἷς ἀναγινώσκονται, ὅταν προστεθῶσιν ⁶⁾ Barber. № 78 ἀντὶ τῶν μακαρισμῶν ἡ ε'. ὥδῃ τοῦ κανόνος, ἤχος δ'. ἀντίφωνον ⁷⁾ καὶ τοῦ ὁσίου τοῦ Σπηλαίου ⁸⁾ ἐπισκόπου Ἰταλίας ⁹⁾ ркп. ватик. библ. № 1609. Τῆς ἁγίας Ἀννης, вмѣсто обновленія храма воскресенія, но службы въ обоихъ уставахъ дословно сходны. Не ошибка ли здѣсь?

Ἐσπέρα εἰς τὸ λυχνικόν, μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμόν, στιχολογοῦμεν τὸ Μακάριος ἀνὴρ, τὴν α'. δόξαν, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν στίχους η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα δ'. εἰς ἦχον πλ. β'. καὶ δευτεροῦμεν αὐτά, τὸ α'. Σήμερον ξύλον ἐφανερώθη, τὸ β'. Σήμερον τὸ φυτὸν τῆς ζωῆς, τὸ γ'. Ὁ τετραπέρατος, τὸ δ'. Τῶν προφητῶν αἱ φωναί, Δόξα καὶ νῦν, Ἡ φωνὴ τοῦ προφήτου σου, ἡ εἴσοδος, εἰς τὸ Φῶς ἰλαρὸν προκείμενον. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε, στίχος. Ἐνεδύσατο Κύριος, ἀναγνώσματα γ'. τὸ α'. τῆς Ἐξόδου. Ἐξῆρε Μωσῆς, τὸ β'. Παροιμιῶν. Υἱέ, μὴ ὀλιγώρει, τὸ γ'. Ἡσαΐου. Τάδε λέγει Κύριος· ἀνοιχθήσονται πύλαι. Εἰς τὸν στίχον, στιχηρά, ἦχος πλ. β'. πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι. Σταυρὸς ἀνυψούμενος, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος γ'. Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀπολυτίκιον. Σῶσον, Κύριε. Καὶ ὁ κανὼν τοῦ ἀγίου φάλλεται εἰς τὸ μεσονύχτιον.

Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, τροπάριον, ἦχος β'. Τὸν ζωοποιὸν σταυρόν, στιχολογοῦμεν δὲ ἀντίφωνα γ'. τὸ α'. ὁ πολυέλεος, τὸ β'. Ἰνα τί ὁ Θεός, ψαλμὸς ογ'. τὸ γ'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ψαλμὸς ρμη'. κάθισμα, ἦχος πλ. β'. Σήμερον τὸ προφητικόν, Δόξα καὶ νῦν, Ὁ τὴν εὐλογημένην, ἀνάγνωσις Ἀνδρέου Κρήτης¹⁾. Σταυροῦ πανήγυριν, οἱ ἀναβαθμοί, ἦχος πλ. δ'. προκείμενον, ἦχος δ'. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν, στίχος. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος· ὁ φίλων πατέρα ἢ μητέρα, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ὁ Ν'. ὁ κανὼν, ἦχος πλ. δ'. Σταυρόν χαράξας Μωσῆς, ἀνὰ τροπάρια η'. Ἀπὸ γ'. ὠδῆς, κάθισμα καὶ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἀναγνώσεως, ἀπὸ ς'. ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, ἀπὸ θ'. τὸ ἐξαποστειλάριον. Σταυρὸς ὑψοῦται. Εἰς τοὺς αἵνους, Πᾶσα πνοή, στιχηρά, ἦχος β'. πρὸς τὸ Οἶκος τοῦ Ἐφραθα, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος β'. Σήμερον ὑψουμένου σου, ἢ Σήμερον ὁ σταυρὸς ὁ τίμιος, Δόξα ἐν ὑψίστοις, καὶ γίνεται δοξολογία μεγάλη· τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν²⁾, τροπάριον. Σῶσον, Κύριε. Καὶ τούτου λεγομένου, ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς ὁ μέλλων ὑψῶσαι τὸ τίμιον ξύλον ἐκ τῶν ἀγίων θυρῶν, προπορευομένων ἔμπροσθεν αὐτοῦ δύο³⁾ διακόνων, ἐπὶ χεῖρας ἔχοντας τοῦ ἐνὸς θυμιατῆρα, καὶ ὁ

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 οὗ ἡ ἀρχή. ²⁾ НѢТЬ—τὸ Πάτερ ἡμῶν.

³⁾ Barb. № 78; № 102 δύο μανουαλίων καὶ θυμιατοῦ, βαστάζων ἐπάνω κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ τίμιον ξύλον, καὶ ἐλθὼν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ποιεῖ γονυκλισίας γ'. κἂν τε σάββατόν ἐστι κἂν τε κυριακή, καὶ σταθεὶς κατ' ἀνατολάς, κρατῶν ταῖς χερεῖ τὸ τίμιον ξύλον, ἀπάρχεται σφραγίζειν, τοῦ ἐκκλησιάρχου μετὰ τῶν συνιστα-

ιερεὺς¹⁾ μέλλων ὑψῶσαι, ποιεῖ γονυκλισίας γ'. καὶ σταθεῖς κατὰ ἀνατολάς ἐπὶ τοῦ ἁμβωνος, ἄρας τὸ τίμιον ξύλον ἀπὸ τοῦ ἐτέρου²⁾, ὁ ἱερεὺς ἀπάρχεται σφραγίζειν, τοῦ ἐκκλησιάρχου μετὰ τῶν συνισταμένων αὐτῷ εὐθὺς κράζοντος³⁾ τὸ Κύριε ἐλέησον γ'. μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς, καὶ ὁ ἱερεὺς, σφραγίσας⁴⁾ γ'. κατὰ ἀνατολάς, ὑφοῖ αὐτὸν κατέχων ἀμφοτέροις ταῖς χερσίν, ἵσταμένων τῶν διακόνων ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ εὐωνύμων⁵⁾. Ὁ δὲ ἐκκλησιάρχης μετὰ παντός τοῦ λαοῦ λέγει· Κύριε ἐλέησον ρ'. ὥστε τὰς προλεχθείσας φωνὰς τρεῖς τοῦ Κύριε ἐλέησον, ἐκτός εἶναι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ρ'. Εἷτα μετὰ τὸ ἐκβοῆσαι τὸν λαὸν ἐννενήκοντα ἐπτὰ τὸ Κύριε ἐλέησον, πάλιν τῆς προτέρας⁶⁾ ἄπτονται ἰσχυρᾶς φωνῆς. Ὅτε ὁ ἐκκλησιάρχης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐκ γ'. τὸ Κύριε ἐλέησον λέγοντες, ὡς αἰσθόμενοι τὸν ἱερέα σφραγίζειν γ'. καὶ τελεῖται ἡ ἐκκοντάς. Εὐθὺς οὖν, πρὸς τὸ νότιον μέρος στραφεῖς, ὁ ἱερεὺς ὑφοῖ πάλιν τὸν τίμιον σταυρόν, συνεπομένων⁷⁾ αὐτῷ τῶν διακόνων εἰς οἶον ἂν μέρος ἑαυτὸν ὑποκλίνῃ. Οὕτως ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκατοστῆς καὶ ἐν τῷ τέλει, ἐν ᾧ μέρει ἵστατο σφραγίζων ἐκ γ'. Καὶ πάλιν πρὸς δυσμὰς ὑποκλίνει, κάκεισε ὁμοία τῆς προτέρας ὑψώσεως διατελέσας, τοῖς πρὸς τὸ βόρειον μέρος ἑαυτὸν ἐμφανίζει (λ. 22), κάκειθεν πάλιν τῇ ὑστεραίᾳ πρὸς⁸⁾ ἀνατολάς τὴν ὑψωσιν ποιήσας, ἐν τῷ τέλει τρεῖς μόνας ὑψηλοτέρας φωνὰς ἀφέντος τοῦ ἐκκλησιάρχου μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ⁹⁾ ψαλλόντων. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ. Ὁ ἱερεὺς, βαλὼν τὸν τίμιον σταυρόν ἐν τῷ δίσκῳ¹⁰⁾, κάτεισι μετ' αὐτοῦ,

μένων αὐτῷ εὐθὺς κράζοντος τὸ Κύριε ἐλέησον ἐκ γ'. μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς, καὶ ὁ ἱερεὺς, σφραγίσας γ'. μετὰ τοῦ τιμίου ξύλου κατὰ ἀνατολάς, ὑφοῖ αὐτὸν κατέχων.

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 καὶ ἕτερος ὁπισθεν βρατάζων τὸ τίμιον ξύλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ διαβάς ὁ μέλλων ὑψῶσαι ποιεῖ ²⁾ ἀπὸ τοῦ ἔτους ³⁾ κράζοντα ⁴⁾ μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ ⁵⁾ Barber. № 78; № 102 ἢ εἰσίν, εἰ δὲ οὐκ εἰσιν οὔτε διάκονοι οὔτε ἱερεῖς, ἀρκετὸν αὐτὸς μόνον. ⁶⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 φωνῆς ⁷⁾ συναπτῇ ⁸⁾ πρὸς ἐκκλησιάρχην μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ τοῦ ἱερέως σφραγίσαντος λαμβάνει ἡ ὑψωσις, εἷτα τοῦ πρώτου ψάλτου μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ ψάλλοντων. Ὁ ὑψωθείς ⁹⁾, Barber. № 78; № 102 καὶ τοῦ ἱερέως σφραγίσαντος, τέλος λαμβάνει ἡ ὑψωσις, εἷτα ὁμοθυμαδὸν ψάλλον τὸ κοντάκιον. ¹⁰⁾ Καὶ ἀπομυρίσας αὐτὸν ἐν σκευῇ ἱερῇ μετὰ ῥοδοστάγματος, καὶ λαβὼν τὸ θυμιατόν, καὶ θυμιάσας αὐτόν, προτίθηναι εἰς προσκύνησιν, προσευτεπισμένου ὑπάρχοντος πρὸ τῆς ὑψώσεως ἀναλογίου μετὰ πανίων χριστῶν καὶ βασιλικῶν. Μετὰ δὲ τὸ κοντάκιον.

καὶ εἰσελθὼν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ λαβ(ὼν) τὸ θυμιατόν, καὶ θυμιάσας, ἄρας αὐτόν μετὰ τοῦ δίσκου, ἐξέρχεται ἔξω τοῦ βήματος καὶ προτίθῃσιν ¹⁾ εἰς προσκύνῃσιν. Μετὰ δὲ τὸ κοντάκιον, εὐθὺς ἄρχονται ψάλλειν· Τὸν σταυρόν σου ἐκ γ'. εἶτα τροπάρι(ο)ν, ἦχος πλ. β'. Μόνον ἐπάγη, καὶ πάλιν Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν. Τούτω(ν) δὲ οὕτως ψαλλομένων, ἀπέρχεται πρῶτος ὁ προεστὼς μόνον καὶ προσκυνεῖ, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ ὑψώσας τὸν τίμιον σταυρόν, εἶτα καθεξῆς πάντες μετ' εὐταξίας πολλῆς καὶ εὐλαβείας. Προσκυνούντων δὲ τῶν ἀδελφῶν, ἄρχονται ψάλλειν οἱ ψάλλται στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἦχος β'. Δεῦτε πιστοὶ τὸ ζωοποιόν καὶ ἄλλο, ὃ ἐὰν θέλῃ ὁ πρωτοψάλλτης, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὐθὺς Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, εἶτα γίνεται ἐκτενὴς καὶ συναπτὴ τῶν αἰτησέων καὶ ἀπολύει (λ. 19—22).

15. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικήτα.

16. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας (τῆς πανευφήμου).

17. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Σοφίας καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς Πίστews, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης.

18. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐμενίου, ἐπισκόπου Γορτύνης.

19. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Τροφίμου ²⁾ καὶ τοῦ σὺν αὐτῷ. (На полѣ: Νικάνδρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ³⁾).

20. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

21. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κοδράτου ⁴⁾. Ἐν ταύτῃ οὖν τῇ ἡμέρᾳ ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ τιμίου σταυροῦ.

22. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φωκᾶ.

23. Σύλληψις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

24. Τῆς ἁγίας μάρτυρος ⁵⁾ Θέκλας.

25. Τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

26. Μετάστασις τοῦ ἀποστόλου εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Ἀγομεν ἀργίαν καθόλου. На литургіи антифоны: „Благо есть“. Съ этого дня читаются двѣ каѳизмы и 3 чтенія (л. 29).

27. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλιστράτου καὶ ⁶⁾ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ τελοῦμεν καὶ τὸ μεθεόρτιον τοῦ Θεολόγου, καὶ ψάλλομεν τῇ ἑσπέρᾳ στι-

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 Καὶ θυμιάσας, μετὰ δὲ τὸ κοντάκιον εὐθὺς ἄρχονται ψάλλειν· Τὸν σταυρόν σου. ²⁾ Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος. ³⁾ Варб. № 78 нѣтъ приписки. ⁴⁾ Имени Кодрата нѣтъ, а вмѣсто него: τοῦ προφήτου Ἰωνᾶ. ⁵⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 πρωτομάρτυρος ⁶⁾ καὶ μεθεόρτιον τοῦ Θεολόγου.

χηρὰ τοῦ Θεολόγου καὶ τῶν ἁγίων. Εἰς τὸν ὄρθρον, στιχολογοῦμεν καθίσματα β'. ἀνάγνωσις, τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων, οὗ ἡ ἀρχή· Τὴν τοῦ Χριστοῦ ποίμνην. Κανόνες β'. τοῦ Θεολόγου καὶ τῶν ἁγίων.

28. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Χαρίτωνος.

29. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ τῆς ἐρήμου.

30. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Γρηγορίου τῆς μεγάλης Ἀρμενίας.

Октябрь. 1. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνανίου, καὶ τοῦ ὁσίου Ῥωμανοῦ τοῦ μελφδοῦ.

2. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης.

3. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου.

4. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ¹⁾ Ἱεροθέου.

5. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Χαριτίνης. Ἡ ἀκολουθία ²⁾ ὡς καθ' ἡμέραν.

6. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ. На утрени—антифоны.

7. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάχχου.

8. Τῆς ὁσίας μάρτυρος ἡμῶν Πελαγίας ³⁾.

9. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου.

10. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας.

11. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου, ἐνὸς τῶν ζ'. διακόνων. Гίνε-
ται ⁴⁾ πᾶσα ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ, καθὼς προεγράφη ⁵⁾ (л. 35).

12. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρόβου, Ταράχου ⁶⁾ καὶ Ἀνδρονίκου ⁷⁾.

13. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Κάρπου καὶ Παπύλου.

[Приписаны другою рукою: 14 ⁸⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Γερβασίου, Νοζαρίου, Προτασίου καὶ Κελσίου.

15. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Λουκιανοῦ]

16. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λογγίνου τοῦ ἐκατοντάρχου.

17. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ὠσηέ.

18. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

19. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰωήλ.

20. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου.

21. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος.

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Имя святого не написано. ²⁾ Barb. № 78 Ἀλληλούια ³⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 Εὐδοκίας ⁴⁾ Barb. № 78 ζῆται, ἡ ἀκολουθία πᾶσα εἰς ἀποστόλους ⁵⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 про-
εуαγγέλιον εἰς θ'. τοῦ Μηναίου ⁶⁾ Ταρασίου ⁷⁾ Barb. № 78 καὶ τῆς ἁγίας ὁσιο-
μάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Ῥωμαίας ⁸⁾ Barb. № 78; Ркп. Ватик. библ. № 1609 и въ ркп. Вѣн. библ. № 127. Святые 14 и 15 чиселъ стоятъ на
своемъ мѣстѣ.

22. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀβερκίου.
 23. Τοῦ ἁγίου Ἰακώβου ἀποστόλου καὶ Ἀδελφοθέου.
 24. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀρέθα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 25. Τῶν ἁγίων νοταρίων Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου.
 26. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου¹⁾.
 27. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νέστορος²⁾.
 28. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Τερεντίου καὶ Νεονίλλης³⁾.
 29. Τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Ῥωμανίας (Ῥωμαίας) καὶ τοῦ ὁσίου Ἀβραμίου.
 30. Τῶν μαρτύρων Ζηνοβίου⁴⁾ καὶ Ζηνοβίας.
 31. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Στάχυος, Ἀμπλίου καὶ τῶν λοιπῶν, καὶ⁵⁾ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἐπιμάχου.
- Ноябрь. 1. Τῶν ἁγίων θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ.
2. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκινδύνου, Πηγασίου⁶⁾, Ἀφθονίου, Ἐλπιδιφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου.
 3. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ.
 4. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου⁷⁾.
 5. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης.
 6. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ.
 7. Τῶν ἁγίων⁸⁾ μαρτύρων τῶν ἐν Μελετινῇ⁹⁾.
 8. Σύναξις τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων.
 9. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὀνησιφόρου, Πορφυρίου καὶ τῆς ὁσίας Μαρτώνης, καὶ τὸ μεθεόρτιον τοῦ Ἀρχιστρατήγου.
 10. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὁρέστου¹⁰⁾ καὶ τῆς Θεοκτίστης¹¹⁾ τῆς Λεσβίας.
 11. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου¹²⁾ τῶν Στουδιτῶν.

¹⁾ Barb. № 78. Καὶ μνήμη τοῦ μεγάλου σειμοῦ ²⁾ Ibid. и въ ркп. Вѣн. № 127 Μεθεόρτιον τοῦ ἁγίου Δημητρίου. ³⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Καὶ μεθεόρτιον τοῦ ἁγίου Δημητρίου ⁴⁾ Barb. № 78. Ζήνωνος ⁵⁾ Этой прибавки нѣтъ ⁶⁾ Вѣн. ркп. № 127 нѣтъ имени Пегасіу. ⁷⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Ἰωαννικήτου ⁸⁾ Barb. № 78; Вѣн. библ. № 127 τῶν ἁγίων λγ'. μαρτύρων. ⁹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 прибавлено: μαρτυρησάντων ¹⁰⁾ Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ὀλυμπᾶ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς, а имени Θεоктисты не указано. ¹¹⁾ Barb. № 78 καὶ τοῦ ὁσίου Θεοκτίστου. ¹²⁾ Θεοδοζίου. Очевидно, ошибка.

12. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νεΐλου μοναχοῦ.

13. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

14. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου.

16.¹⁾ Τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου.

17. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ.

18. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Πλάτωνος.

19. Τοῦ ἁγίου προφήτου Αὔδιοῦ καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαρλαάμ²⁾).

20. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Πρόκλου³⁾ καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου, καὶ προεόρτιον τῶν Εἰσοδίων τῆς παναγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου.

21. Τὰ Εἰσόδια τῆς ὑπεραγίας καὶ πανασπίλου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τῷ ναῷ.

Ἰστέον δέ, ὅτι ἄγομεν ἀργίαν τοῦ καμάτου σήμερον, ἀλλὰ καὶ χθὲς ἐν τῇ παραμονῇ καὶ αὔριον τῶν μεθεόρτων· παραιτέρω γὰρ τῆς αὔριον οὐ προβαίνει τὸ μεθεόρτιον (л. 57 об.)

22. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Κικιλίας.

23. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμφιλοχίου.

24. Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἐπισκόπου Ἀκραγαντίνου.

25. Τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν Κλήμεντος, πάπα Ῥώμης, καὶ Πέτρου Ἀλεξανδρείας, καὶ τῶν μαρτύρων Αἰκατερίνης καὶ Μερκουρίου.

26. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀλυπίου⁴⁾).

27. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου.

28. Τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος Στεφάνου τοῦ νέου.

29. Τοῦ ἁγίου Πхраμόνου.

30. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ πρωτοκλήτου Ἀνδρέου.

Декабрь 1. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ναοῦμ. Ἀλληλούια.

2. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀμβαχούμ. Ἀλληλούια.

3. Τοῦ ἁγίου προφήτου Σοφονίου. Ἀλληλούια.

4. Τῆς ἁγίας Βαρβάρας.

5. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα.

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. и Варб. № 78. Подъ 15 числомъ памяти: Тῶν ἐμολογητῶν Γουρία, Σχμενᾶ καὶ Ἀβίβου ²⁾ Варб. № 78. Имени Варлаама—нѣтъ. ³⁾ Имя Прокла не упомянуто. ⁴⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 τοῦ στυλίου.

6. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου¹⁾.

Καὶ ἐσθίομεν δὲ δις καὶ αὔριον καὶ χθὲς καὶ εἰς τὸ μεθεόρτιον, καὶ ἄγομεν ἀργίαν τοῦ χαμάτου σήμερον καὶ αὔριον²⁾ (л. 63 об.)

7. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου, ἐπισκόπου Μεδιολάνου. Память сего отца празднуется со службою св. Николаю.

8. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παταπίου.

9. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἀννης.

10. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου.

11. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ στυλίου³⁾.

12. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος.

13. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Εὐστρατίου⁴⁾ καὶ⁵⁾ τῶν σὺν αὐτῷ.

14. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου καὶ⁶⁾ Λευκίου, Φιλήμονος⁷⁾ καὶ Ἀπολλωνίου.

15. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου.

16. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀγγαίου.

17. Τοῦ ἁγίου προφήτου Δανιὴλ καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων.

18. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβαστιανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

19. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βονιφατίου.

20. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου. Καὶ ἀρχόμεθα τὸ προεόρτιον τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἰστέον δέ, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου καταλιμπάνομεν τῇ ἐσπέρᾳ τὰ τε Πρὸς Κύριον καὶ τοὺς ἕξ φαλμοὺς τοῦ ἀποδείπνου τοῦ μεγάλου, καὶ τῆς Ὀκτωήχου οὐδόλως ψάλλομέν τι δῆποτε, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ποιούμεν, οἷον τὰς ὥρας, τὰς μετανοίας, τὸ Ἀλληλούια (л. 71 об.)

21. Προεόρτιον, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰουλιανῆς⁸⁾.

22. — καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀναστασίας⁹⁾.

23. — καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ.

¹⁾ Barb. № 78 замѣчено просто: ἄγομεν ἀργίαν καὶ τοῦ χάματος σήμερον καὶ αὔριον. ²⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 γίνεται δὲ ῥόγα καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς ἕκ τε ἄρτου καὶ οἴνου καὶ τυρίου ³⁾ Vallic. № 61 ἐν τῷ Ἀνάπλῳ

⁴⁾ Barb. № 78 Εὐστρατίου, Αὔξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδάρου καὶ Ὁρέστου, καὶ Λουκίας τῆς παρθένου. ⁵⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ

⁶⁾ καὶ Ἐλευθερίου, а прочихъ именъ нѣтъ. ⁷⁾ Вѣн. ркп. № 127 и Barb. № 78 именъ Филимона и Аполлонія нѣтъ. ⁸⁾ Ркп. Ватик. библ. №

1609 τῆς ἐν Νικομηδείᾳ ⁹⁾ τῆς φαρμακολυτρίας.

24. Προεόρτιον καὶ τῆς ὁσίας Εὐγενίας.

Въ началѣ 3 часа начинаются часы. Поются совокупно первый и третій часы. На первомъ часѣ псалмы: „Глаголы моя“, 44 и 45, ектенья и поются тропари: Βηθλεὲμ ἐτοιμάζου, при чемъ каждый хоръ поетъ ихъ по разу съ припѣвами, затѣмъ прокимень, апостолъ къ Евреямъ, евангеліе отъ Матѳея, діаконъ „Исполнимъ молитву нашу“, по возгласѣ которой поется „Что Ты наречемъ“ (οἱ ἐν τοῖς χοροῖς ἀδελφοί), потомъ ἐν τῷ βήματι ψάλλονται β'. ἀδελφοί. Τὰ διαβήματά μου, Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον, Ὁ Θεὸς οἰκτερήσαι ἡμᾶς· οἱ ἐν τῷ βήματι μεγάλα γ'. προσκυνήματα καὶ εὐθὺς Приидите поклонимся, „Боже, ущедри ны“—пс. 66, 86 и 50 и порядокъ тотъ же, что и выше. На третьемъ часѣ пророчество Іереміи, апостолъ къ Евреямъ и евангеліе отъ Луки. Послѣ поклоновъ (молитвъ нѣтъ, какъ на первомъ часѣ), и отпустъ. 6 и 9 часы пѣли вмѣстѣ. Псалмы на шестомъ часѣ: „Боже, судъ твой“—75, 71 и 131, стихиры, пророчество Исаіи, апостолъ къ Евреямъ, евангеліе Матѳея. На 9 часѣ—„Рече Господь Господеви“, пс. 109 и 84, стихиры, пророчество Исаіи, апостолъ къ Евреямъ, евангеліе отъ Матѳея, по ектеньи, блаженны (л. 74—76).

Послѣ трехъ паремій на вечерни ἀνίστανται πάντες καὶ ψάλλουσιν οἱ ψάλται τροπάρια, ἤχος πλ. β'. Λαθὼν ἐτέχθης¹⁾, ψάλλεται δὲ μετὰ χειρονομίας, καὶ τελειουμένου τοῦ τροπαρίου εὐθὺς δέχεται αὐτὸ ὁ λαός, καὶ ψάλλουσιν αὐτὸ λιτῶς καὶ οὐ φαλτικῶς, εἴτα εἰς μόνος ψάλτης, ψαλμός 86, Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἕως τοῖς γινώσκουσί με, καὶ δέχονται οἱ ἄλλοι ψάλται. Καὶ μάγους σοι, καὶ ὁ λαὸς ἄρχεται αὐτὸ καὶ ψάλλουσιν ἕως τέλους· καὶ ὁ ψάλτης, στίχος β'. Καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι ἕως ἐθεμελίωσε, καὶ οἱ ψάλται. Καὶ μάγους σοι προσήνεγκε, καὶ ὁ λαὸς τὸ τροπάριον. Λαθὼν ἐτέχθης. Καὶ ὁ ψάλτης, στίχος γ'. Κύριος διηγῆσεται, καὶ οἱ ψάλται. Καὶ μάγους σοι, καὶ ὁ λαός. Λαθὼν ἐτέχθης, εἴτα

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Καὶ τελειουμένου τοῦ τροπαρίου, ὁ δὲ λαὸς ἄρχονται καὶ ψάλλουσιν αὐτὸ ἕως τέλους· στίχος β'. Καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι. Ὁ λαός. Λαθὼν ἐτέχθης. Ὁ ψάλτης, στίχον γ'. Κύριος διηγῆσεται. Καὶ ψάλται. Καὶ μάγους. Λαθὼν ἐτέχθης μέχρι τέλους ψάλλονται ὑπ' αὐτῶν τὰς πάσας φορές, εἴτα λέγουσιν οἱ ψάλται τὸ αὐτὸ τροпάριον μίαν φαλτικῶς. Такой порядокъ и въ канунъ Богоявленія (л. 49).

οἱ ψάλλται τὸ αὐτὸ τροπάριον μίαν ψαλτικῶς. Такъ поются и прочіе тропари въ кануны Рождества и Богоявленія (л. 77) см. Toscan. p. 44.

25. Ἡ κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. См. Toscan. p. 48—50.

26.¹⁾ Τῇ ἐπαύριον, καὶ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου²⁾

27. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Στεφάνου.

28.³⁾ Τῶν ἁγίων δισχυρίων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ γραπτοῦ.

29. Τῶν ἁγίων νηπίων καὶ τοῦ ὁσίου Μαρκέλλου⁴⁾.

30. Τῆς ὁσίας μάρτυρος Ἀνυσίας⁵⁾.

31. Τῆς ὁσίας Μελάνης τῆς Ῥώμης. Отдание праздника.

Январь. 1. Ἡ ὀκταήμερος περιτομή τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου.

Листъ 87 вставленъ бумажный и чистый.

2. Προεορτὴ τῶν Φώτων, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σιλβέστρου, πάπα Ῥώμης.

3. Προεορτὴ καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Гордіου⁶⁾, καὶ τοῦ προφήτου Μαλαχίου.

4. Προεορτὴ τῶν ἁγίων Θεοφανίων⁷⁾.

5. Idem.

На первомъ часѣ псалмы: ⁸⁾ Τὰ ῥήματά μου, 25 и 26; на 3—Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ, пс. 28 и 51, на 6 часѣ—„Гласомъ моимъ ко Господу“—псал. 76, 73 и 90; на девятомъ—92, 113 и 85.

Водоосвященіе вечеромъ на канунѣ. Облачаются въ бѣлыя одежды и выходятъ діаконъ съ кадильницею, а священникъ съ чест-

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Ἡ σὺναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

²⁾ ἐπισκόπου Σαρδώνης. Barb. № 78, Вѣн. № 127. Нѣтъ памяти Евѳимія.

³⁾ Въ Барб. ркп. № 78 Съ этого числа по 3 генваря памяти отсут-

ствуютъ, по недостатку листа. ⁴⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Памяти

Μαρκέλλου нѣтъ ⁵⁾ καὶ τοῦ ὁσίου Ζωττικοῦ ⁶⁾ Гордіану ⁷⁾ Barb. № 78 и

Вѣн. библ. № 127 καὶ τοῦ ὁсίου Φωστήριου, а въ Ркп. Ватик. библ. №

1609 Тоῦ ὁсίου πατρὸς ἡμῶν Θεοκτιστοῦ τῆς Σικελίας. ⁸⁾ Въ рукописяхъ

Ватик. № 1609; Barb. № 78, № 102; Vallis. № 61; Вѣн. № 127; Турин.

№ 216. На первомъ часѣ псалмы: 5, 12 и 25, на третьемъ—28, 41 и 50, на шестомъ—76, 73 и 90 и на девятомъ—92, 113 и 85.

нымъ древомъ, имъ предшествуютъ подсвѣчники. Поется 3 раза „Гласъ Господень“. По приходѣ εις τὴν ψαλὴν, чтенія три ἐφ' ὅσον δὲ λέγονται αἱ προφητεῖαι, διανέμονται τὰ κηρία τοῖς ἀδελφοῖς παρὰ τοῦ προεστῶτος ¹⁾). При погруженіи креста (βαπτίζει αὐτὸ σταυροειδῶς), говоритъ священникъ: Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν. Поютъ „Во Иорданѣ“ и „Днесъ Троица въ Единицѣ“. (л. 98) О совершеніи водоосвященія утромъ не говорится. Но если праздникъ приходится въ воскресеніе, то водоосвященіе совершалось въ самый праздникъ послѣ утрени, т. е. послѣ пѣнія великаго словословія (л. 99).

6. Богоявленіе.

7. Память Предтечи.

8. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ ²⁾, καὶ τῆς ὁσίας μάρτυρος Δομνίκης, καὶ μεθεόρτιον.

9. Μεθεόρτιον, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυχάρπου ³⁾.

10. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νύσσης.

11. Μεθεόρτιον, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου.

12. Μεθεόρτιον, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Τατιανῆς.

13. Τῶν μαρτύρων Ἑρμούλου ⁴⁾ καὶ Στρατονίκου. Отданіе праздника.

Μετὰ γοῦν ⁵⁾ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ὥρας α'. εἰς τῶν ἱερέων ἀλλάσσει καὶ ἐξέρχεται τοῦ ναοῦ μετὰ τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν κληρικῶν, προπορεύομένων αὐτῷ διακόνων μετὰ δύο манουαλίων καὶ θυμιατοῦ, καὶ ἐνὸς βαστάζοντος χειρνίδιον μετὰ σπόγγου, καὶ ἐτέρου κεράμιον μετὰ τοῦ ἁγιασμοῦ. Καὶ πρῶτον μὲν ἀπέρχονται εἰς τὸ κελλίον τοῦ προεστῶτος, φάλλοντες τὰ στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς, καὶ φωτίζουν αὐτό, εἴτα καθεξῆς ἅπαντα τὰ κελλία τῶν ἀδελφῶν, τὰ τε κάτω καὶ τὰ ἄνω, οὐδὲ ἡ τράπεζα ἀπολέλειπται, οὐδὲ τὸ κελλάριον, ἀλλ' οὐδὲ τὸ μαγειρεῖον ὁμοίως καὶ τὸ νοσοκομεῖον, καὶ τὸ μαγκιπεῖον, καὶ εἰς ἅπασαν τὴν μονήν, εἴθ' οὕτως ὑποστρέφει εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ δίδοται ἡ ἀπόλυσις (л. 105 об.—105).

¹⁾ Ркп. Ватик. билб. № 1609. Во время водоосвященія священникъ читалъ молитву: Δοξάζομέν σε, Δέσποτα Παντοκράτορ, а на ектенѣ въ послѣднемъ прошеніи поминалъ св. Іоанна Предтечу ²⁾ Ркп. Варб. № 78. Нѣтъ памяти Іуліана ³⁾ Ibid. и Вѣн. № 127. Въмѣсто Поликарпа стоитъ Полубѣху. ⁴⁾ Въ ркп. № 1609. Ἑρμούλου ⁵⁾ Нѣтъ этого замѣчанія въ другихъ рукописяхъ.

14. Τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν, τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊδῷ τελειωθέντων.

15. Τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου καὶ τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ καλυβίτου.

16. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου.

17. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου.

18. Τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου.

19. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου.

20. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου.

21. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νεοφύτου *).

22. Τοῦ ἀποστόλου Τιμοθέου, καὶ τοῦ ὁσίου μάρτυρος Ἀναστασίου Πέρσου.

23. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος καὶ πολυάθλου Κλήμεντος Ἀγκύρας, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀγαθαγγέλου.

24. Τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Ξένης.

25. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

26. Τοῦ ὁσίου Ξενοφῶντος καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ.

27. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

28. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τοῦ Σύρου.

29. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψανοῦ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου.

30. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰππολύτου.

31. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου.

Февраль 1. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τρίφωνος καὶ προσέορτιον τῆς Ἰπαπαντῆς.

2. Срѣтеніе.

Листъ вырванъ.

3. Τοῦ ἁγίου δικαίου Συμεῶν τοῦ Θεοδόχου.

4. Τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

5. Μεθεόρτιον, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀγάθης.

6. Μεθεόρτιον. Τοῦ ἁγίου Βουκόλου *).

7. Μεθεόρτιον. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παρθενίου, ἐπισκόπου Λαμφάκου.

*) Въ ркп. № 1609. Нѣтъ имени Неофита. *) ἐπισκόπου Σμόρνης, Τυπικόν.

8. Μεθεόρτιον, καὶ τοῦ προφήτου Ζαχαρίου, καὶ τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος ¹⁾ Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου.

9. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικηφόρου. Отдается праздниѣ.

10. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χαραλάμπους.

11. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλασίου.

12. Τοῦ ἁγίου Μελετίου ²⁾, ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας.

13. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαρτινιανοῦ.

14. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Αὐξεντίου.

15. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ὁνησίμου.

16. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παμφίλου ³⁾.

17. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος.

18. Τοῦ ἁγίου Λέοντος, πάπα Ῥώμης.

19. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀρχίππου.

20. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λεοντίου ⁴⁾, ἐπισκόπου Κατάνης.

21. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Τιμοθέου, τοῦ ἐν συμβόλῳ ⁵⁾.

22. Ἡ εὐρησις ⁶⁾ τῶν λειψάνων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου ⁷⁾.

23. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πολυχάρπου, ἐπισκόπου Σμύρνης.

24. Ἡ εὐρησις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

25. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ταρασίου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

26. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πορφυρίου.

27. Τοῦ ὁσίου Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.

28. ⁸⁾ Τοῦ ὁσίου Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ, καὶ τοῦ ὁσίου Ἀκακίου τῆς Κλίμακος ⁹⁾.

Мартъ 1. Τῆς ὁσίας μάρτυρος Εὐδοκίας.

¹⁾ Въ ркн. Ватик. библ. № 1609. μεγαλομάρτυρος. ²⁾ Память еп. Мелетія находится подъ 13 числомъ, а память Мартиніана подъ 12 числомъ. ³⁾ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ⁴⁾ Barb. № 78 Λέοντος. ⁵⁾ Ἡ εὐρησις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Но эта память стоитъ не на мѣстѣ, по ошибкѣ писца, вмѣсто 24 числа. Памятей 22 и 23 чиселъ нѣтъ вовсе, а за упомянутымъ праздникомъ слѣдуютъ числа 25 и 26. ⁶⁾ Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐσταθίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας ⁷⁾ Barb. № 78. Τῶν ἁγίων μαρτύρων, τῶν ἐκ τοῦ Εὐγενίου, ἤγουν ἡ εὐρησις κ. τ. λ. ⁸⁾ Ркн Ватик библ. № 1609. Δεῖ γινώσκειν, ὅταν γίνηται βίσεκτος καὶ ἔχει ὁ μὴν xθ'. καὶ τότε ψάλλομεν Ἀλληλουία ⁹⁾ Barb. № 78. 29 Τοῦ ἁγίου καὶ πολυάθλου Ἰώβ.

2. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδότου¹⁾.
3. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐτροπίου, Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου.
4. ²⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Παύλου καὶ Ἰουλιανοῦ³⁾.
5. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἡσυχίου⁴⁾.
6. Τῶν ἁγίων⁵⁾ μβ'. μαρτύρων ἐν τῷ Ἀμμορίῳ.
7. Τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων, τῶν⁶⁾ ἐν Χερσῶνι⁷⁾, Βασιλέως, Ἐφραίμ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
8. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοφυλάκτου, ἐπισκόπου Νικομηδείας.
9. Τῶν ἁγίων μ'. μαρτύρων, τῶν ἐν Σεβαστείᾳ.
10. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κοδράτου καὶ⁸⁾ τῶν σὺν αὐτῷ.
11. Τοῦ ὁσίου Σωφρονίου⁹⁾ Ἱεροσολύμων.
12. Τοῦ ἁγίου Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ¹⁰⁾.
13. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
14. Τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐν Πύδνῳ¹¹⁾.
15. Τοῦ ἁγίου¹²⁾ Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
- 16.¹³⁾ Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πάππα¹⁴⁾.
17. Τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ Ἀλεξίου.
18. Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου¹⁵⁾ Ἱεροσολύμων.
19. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Χρυσάνθου καὶ Δαρίας.
20. Τῶν ἁγίων πατέρων¹⁶⁾ ἡμῶν, τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου.
21. Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ἐπισκόπου Κατάνης. Τῇ αὐτῇ¹⁷⁾ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου Ἰακώβου, ἐπισκόπου Ἀντιοχείας.

1) Ркп. Ватик. № 1609 ἐπισκόπου Κυρινίας. 2) Подъ 4 числомъ: Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κόνωνος, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου, а память Павла и Іуліана или Іуліаніи стоитъ подъ 5 числомъ 3) Barb. № 78 ркп. Ватик. № 1609 καὶ Ἰουλιανῆς 4) Ркп. Ватик. № 1609. Этой памяти нѣтъ. 5) Τῶν ἁγίων μαρτύρων, τῶν ἐν Συρίᾳ τελειωθέντων μβ'. 6) Barb. № 78 τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπισάντων· Ἐφραίμ, Βασιλέως καὶ σὺν αὐτῷ 7) Ркп. Ватик. № 1609 ἐπισκοπισάντων 8) καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ 9) ἀρχιεπισκόπου 10) τοῦ τῆς Σιγριανῆς 11) καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βενεδίκτου, 12) Τῶν ἁγίων ζ'. μαρτύρων и Аганія 13) Barb. № 78. Τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν Κιλικίᾳ, а памяти Папы нѣтъ. 14) Ркп. Ватик. № 1609 καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σαββίου 15) ἐπισκόπου. 16) Только память одного мученика Василия. 17) Barb. № 78 и въ ркп. № 127 Вѣн. библ. Имени еп. Іакова нѣтъ.

22. ¹⁾ Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου.

23. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νίκωνος ²⁾).

24. Προεόρτιον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς ³⁾ ἁγίας Θεοτόκου.

25. Ὁ Εὐαγγελισμός τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Службы 24 и 25 марта см. у Toscani. Ad Typica Graecorum. pag. 56—64.

Ἀρχὴν δὲ ὥρας γ'. (въ самыя праздникъ) κρουσθέντος τοῦ ξύλου, καὶ συναχόμεθα ἐν τῷ ναῷ, καὶ ψάλλομεν πάσας τὰς ὥρας ὁμοίως (т. е. первому часу) χωρὶς στιχολογίας ⁴⁾, καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὥρῶν κρούεται τὸ χαλκοῦν, καὶ ἐξέρχεται ὁ διάκονος, καὶ ἀναβὰς ἐν τῷ ἄμβωνι λέγει· Εὐλόγησον δέσποτα· Καὶ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνήσας, ἄρχονται οἱ ψάλλται καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαξ τὸ Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν. (л. 130) Ἐξέρχονται ἐκ τῆς πλαγίας τοῦ ἱεροῦ, ψάλλοντες τοῦτο, προπορευομένου αὐτῶν σταυροῦ καὶ τῶν διακόνων μετὰ τοῦ εὐαγγελίου καὶ θυμιατοῦ, προπορευομένων αὐτῶν καὶ μανουαλίων· μετὰ τοὺς διακόνους καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ μετ' αὐτοὺς ὁ λοιπὸς κληρὸς, καὶ περικυκλοῦμεν τὸν ναόν, εἴτα ὑποστρέψαντες, καὶ ἐνώπιον τῶν βασιλικῶν πυλῶν στάντες, κεκλεισμένων αὐτῶν οὐσῶν, σφραγίζει ὁ ἱερεὺς τὰς πύλας αὐτὰς σταυροειδῶς μετὰ τοῦ θυμιατοῦ γ'. καὶ ἀνοίξας αὐτάς, ἄρχεται λέγειν μεγαλοφώνως· Χαῖρε ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ καὶ πανάχραντε Παρθένε ἀγνή... Καὶ εἰσερχόμεθα ἅπαντες ἄχρι ὡς ἔμπροσθεν τῆς σταυρώσεως, καὶ ποιήσαντες ἐκεῖ χορόν, ψάλλουσι τοῦτο τὸ θεοτοκίον ψαλτικῶς, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι αὐτό, (об.) εἰσέρχονται πάντες ἀπέξω οἷτε πρεσβύτεροι καὶ οἱ διάκονοι εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, οἱ δὲ λοιποὶ κληρικοὶ εἰς τοὺς χοροὺς ψάλλονται τὸ Σήμερον τῆς σωτηρίας, καὶ πληρωθέντος αὐτοῦ, ἐξέρχεται ὁ διάκονος καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος λέγει ἐκτενῆς μετὰ τῶν αἰτήσεων, καὶ μετὰ τὴν

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 Τοῦ ἁγίου ἱεράρχου Κυρίλλου, а памяти м. Василия нѣтъ. Ватл. № 78. Τοῦ ἁγίου Ἀρτέμονος, ἐπισκόπου Σελευκίας, а имени Василия тоже нѣтъ. ²⁾ Ркп. Ватик. № 1609 καὶ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν ³⁾ τῆς πανομνήτου καὶ πανασπίλου καὶ ὑπεραγίας κ. τ. λ. ⁴⁾ εἴτα ἐκβάλλομεν λιτὴν καὶ κυκλοῦμεν τὸν πάνσεπτον ναόν, ψάλλοντες τὸ Σήμερον τῆς σωτηρίας, εἴτα εἰσερχόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀρχόμεθα τοῦ λυχνικοῦ. Вѣн. библ. № 127 л. 42. εἴτα ἐξέρχόμεθα μετὰ λιτῆς, ψάλλοντες· Σήμερον τῆς σωτηρίας, καὶ περικυκλοῦμεν τὸν ναόν, εἴτα ὑποστρέψαντες, καὶ Χαῖρε ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ ἐναρξάμενοι, εἰσερχόμεθα διὰ τῆς ὥραιας πόλης ἐν τῷ ναῷ, καὶ τοῦτου τελειώσαντος, ἀρχόμεθα τοῦ ἐσπερινοῦ· Πάτερ ἡμῶν, Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου.

ἐκφώνησιν ὁ διάκονος· Σοφία. Εὐλόγησον, ἅγιε, εὐλόγησον. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητός, καὶ δίδεται ἡ ἀπόλυσις (л. 129 об.—130).

26. 1) Τῇ ἐπαύριον. Слово св. Аѳанасія и литургія преждеосвященныхъ Даровъ.

Δεῖ μέντοι εἰδέναι, ὅτι ἐὰν γένηται ὁ Εὐαγγελισμός ἐν σαββάτῳ, εἰς τὴν παρομονήν, ἤγουν τῇ παρασκευῇ ὁπὲ ἀναγινώσκουμεν τῆς ἡμέρας, ἔπειτα τῆς ἑορτῆς, τὰ δύο οὐ μὴν τὰ τῆς Κοιμήσεως, ἡ δὲ λοιπὴ πᾶσα ἀκολουθία ¹⁾ γίνεται μόνῃ τῆς σωσικώσμου ἑορτῆς. Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, ἡ ς'. ὡδὴ τοῦ κανόνος. Ἀντίφωνον α'. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι. Ταῖς πρεσβείαις, τὸ β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου. Ἀντίφωνον γ'. ἦχος δ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα. Σήμερον τῆς σωτηρίας. Εἰς τὴν εἰσοδὸν Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν, Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, Δόξα καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον· Τῇ ὑπερμάχῳ, συναπτῇ καὶ τὸ Τρισάγιον, προκείμενον, ἀπόστολος, Ἀλληλούια, εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν, μόνα τὰ τῆς ἑορτῆς, καὶ τελεῖται ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου, γίνεται δὲ πρὸ τῆς λειτουργίας καὶ ἡ λιτή, ὡς εἴρηται (л. 131).

О чтеніи евангелія на литургіи въ праздникъ Благовѣщенія, если онъ приходился въ субботу Лазаря, замѣчено такъ: ἐὰν εἰσι δύο διάκονοι, ἀναγινώσκει ὁ εἷς τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, εἶτα πάλιν λέγει· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν.. καὶ λέγει ὁ ἄλλος διάκονος· Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην, καὶ ἀναγινώσκει τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Λαζάρου· ἐὰν δὲ εἷς διάκονος, τὰ ἀμφότερα εὐαγγέλια ἀναγινώσκει. Μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, λέγει εἰς τὸ βῆμα· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν, καὶ ἀποκρίνεται ὁ διάκονος· Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Τὸν δὲ αὐτὸν τρόπον ἐν ἑκάστῳ, καθὼς προεγράφη (л. 133 об.).

Изложение службы Благовѣщенія въ великую пятницу сходно съ Евергетидскимъ Типикономъ см. выше стр. 438—443.

Если Благовѣщеніе на Пасху въ первый день, то утромъ періοδε γ'. ὦραν ³⁾ τῆς νυκτὸς σημαίνει, καὶ συναγόμεθα εἰς τὸν ναόν, εἴ ἐστι τῆς Θεοτόκου, καὶ φάλλομεν τὸν ἐξάφαλμον, Θεὸς Κύριος, ἦχος δ'. Σήμερον τῆς σωτηρίας, καὶ εὐθὺς ἀρχόμεθα τοῦ κανόνος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

1) Barb. № 78. Ἡ ἱσούναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. 2) Вѣн. № 127. ὡς εἴρηται, εἰς δὲ τὸν ὀρθρον πᾶσα ἡ ἀκολουθία γίνεται μόνῃ τῆς σωσικώσμου ἑορτῆς. 3) Barb. № 78. ὦραν ς'

Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, ἡ ὑπακοὴ καὶ ἀνάγνωσις, οὗ ἡ ἀρχή· Πάλιν χαρὰς, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον· Τῇ ὑπερμάχῳ, ἀναβαθμοί, ἀντίφωνον α'. προκείμενον, ἦχος δ'. Εὐαγγελίζεσθε, στίχος· Ἄσχετε τῷ Κυρίῳ, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον, Ἀναστᾶσα Μαριάμ, εἴτα ὁ Ν'. ἡ ζ'. καὶ ἡ'. καὶ θ'. ἐξαποστειλάριον. Εἰς τοὺς αἶνους, στιχηρά, εἴτα Δόξα ἐν ὑψίστοις, τὸ Τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· Σήμερον τῆς σωτηρίας. Καὶ εὐθὺς ὁ ἱερεὺς ἀλλάσσει ἅπασαν τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν, ὡς ἔθος, ἐπὶ τὰς βασιλικὰς πύλας καὶ πᾶσαν ποιῆσαι κατὰ τάξιν τὴν ἀκολουθίαν, καὶ εἰσελθεῖν ἔνδον, πάντων ἐφεπομένων αὐτοῦ, καὶ θυμιᾶσαι ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ ἀποθέσθαι τὸν θυμιατόν, ἐξέρχεται εἰς τὰ ἅγια θυρία καὶ ψάλλει πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, καὶ ἀποκρίνεται ὁ λαός. Καὶ πληρωθέντος τούτου κατὰ τὸ εἰωθός (ἔθος), τελεῖται πᾶσα ἡ ἀκολουθία τοῦ Πάσχα κατὰ τάξιν (л 139).

Ἐὰν δὲ γένηται ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ β'. τῆς διακαινησίμου, τῇ μεγάλῃ κυριακῇ ἐσπέρα, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν στιχηρά ἡ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά ἀναστάσιμα τοῦ ἡχοῦ δ'. καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ δ'. ἦχος δ'. δευτεροῦντες τὸ ἐν, Δόξα καὶ νῦν, τῆς Θεοτόκου, ἡ εἰσοδος εἰς τὸ Φῶς ἱλαρὸν προκείμενον, ἦχος βαρύς· Τίς Θεὸς μέγας, ἔπειτα τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Μετὰ δὲ τὴν πλήρωσιν αὐτῶν, λέγει ὁ διάκονος· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι, καὶ ἀναγινώσκει ὁ ἱερεὺς ἔσωθεν τοῦ βήματος τὸ εὐαγγέλιον· Οὕσης ὀψίας, εἴτα ἡ ἐκτενὴς τῶν αἰτήσεων, τὸ Καταξίωσον, Κύριε, ἔπειτα τὰ στιχηρά τοῦ Πάσχα, τὸ Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἀπόλυσίς. Εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ Χριστὸς ἀνέστη ὁ τε ἱερεὺς καὶ ὁ λαός, ὡς συνήθως, ἐκ γ'. λέγει ὁ ἱερεὺς στίχον· Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, καὶ ὁ λαός τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου· Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, εἴτα πάλιν ὁ ἱερεὺς· Δόξα καὶ νῦν, καὶ ὁ λαός τὸ αὐτὸ ἀπολυτίκιον, εἴθ' οὕτως οἱ κανόνες· ὁ τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ ἀνάγνωσις αὐτοῦ· Πάλιν χαρὰς, εἴτα προκείμενον· Εὐαγγελίζεσθε, στίχος· Ἄσατε τῷ Κυρίῳ, εὐαγγέλιον ἐωθινὸν τῆς Θεοτόκου· Ἀναστᾶσα Μαριάμ, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ἄνευ τοῦ Ν'. Ἀπὸ θ'. ἐξαποστειλάριον τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, Δόξα, τῆς ἑορτῆς, καὶ νῦν, τῆς Ἀναστάσεως. Εἰς τοὺς αἶνους, στιχηρά τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ· Καὶ προέφη(ς), Δόξα, τῆς ἑορτῆς, καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα¹⁾. (л. 140).

¹⁾ Ркп. № 1069 л. 90 об. Тотъ же чинъ, но изложенъ кратко.

Ὁ αὐτός τύπος γίνεται ἐν ᾗ δ' ἂν ἡμέρα τῆς διακαινησίμου τύχῃ ὁ Εὐαγγελισμός.

Ἰστέον¹⁾ δέ, ὅτι οὐκ ἄπο σκοποῦ περὶ τοῦ πῶς δεῖ ψάλλεσθαι τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀκολουθίαν ἐν τε τῇ μεγάλῃ ἐβδομαδὶ καὶ πρὸ αὐτῆς ἡμῖν πεπόνηται· καὶ γὰρ τῷ τύπῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀκριβέσι συναξαρίοις ἐντυχόντες, τῆς τε ἀοιδήμου μονῆς τῶν Στουδίου, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ τῶν Ἱεροσολύμων ταῦθ' οὕτως ἐν τε-
τάχαμεν (л. 141).

26. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ²⁾.

27. Τῆς δσίας Ματρώνης, τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

28.³⁾ Τοῦ δσίου πατρὸς ἡμῶν Μάρκου⁴⁾.

29.⁵⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰωανᾶ καὶ Βαραχισίου.

30.⁶⁾ Τοῦ δσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τῆς Κλίμακος.

31.⁷⁾ Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοφίλου.

Апрѣль. 1. Τῆς δσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.

2. Τοῦ δσίου⁸⁾ Τίτου.

3.⁹⁾ Τοῦ δσίου Νικήτα τοῦ Μηδικίου.

4.¹⁰⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδούλου καὶ Ἀγαθοπούδου.

5. Τῆς δσίας Θεοδώρας¹¹⁾.

6. Τοῦ δσίου Εὐτυχίου Κωνσταντινουπόλεως.

7. Τοῦ δσίου Γεωργίου Μιτυλήνης.

Въ этой же ркп. есть выдержки изъ Типикона Олимпійскаго (л. 91), по изложенію не многимъ отличающіяся отъ Евергетидскаго Типикона.

1) Ркп. № 1609 л. 91—об. 92. Эта статья изложена во многомъ сходно съ Тип. Евергетидскимъ. Упомянутся архіепископъ Антоній, синаксари великой церкви, студійскій и іерусалимскій 2) Τελείαν λειτουργίαν τελούμεν ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Χρυσοστόμου. Τέλος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ (л. 92) 3) Varb. № 78 и ркп. Вѣв № 127 Τοῦ δσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος, а имени Марка нѣтъ 4) Ркп. № 1609 Ἀρεθουσιῶν. 5) Подъ этимъ числомъ стоитъ одна память: Τοῦ δσίου πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου τοῦ θαυματουργοῦ. 6) Varb. № 78 Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοφίλου, а другихъ памятей не указано. Имя св. I. Климаса стоитъ подъ 31 числомъ 7) Ркп. № 1609 Τοῦ δσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Ὑπατίου, а имени Θεοφила нѣтъ. 8) πᾶτρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ. 9) Τοῦ δσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ τοῦ ποιητοῦ, а имени Никиты не указано 10) Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γεωργίου, τοῦ ἐν τῇ Μαλαίᾳ, а память муч. Θεодула и Агаѳопуда стоитъ подъ 5 числомъ 11) Нѣтъ этой памяти.

8. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ἡρωδίωνος¹⁾, Ἀγάβου καὶ τῶν λοιπῶν.
 - 9.²⁾ Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐφυχίου.
 10. Τῶν ἁγίων³⁾ μαρτύρων Τερεντίου, Ἀφρικανοῦ καὶ τῶν λοιπῶν.
 11. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀντίππα.
 - 12.⁴⁾ Τῶν ἁγίων Δήμου καὶ Πρωτίωνος.
 - 13.⁵⁾ Τοῦ ὁσίου Μαρτίνου, πάπα Ῥώμης.
 14. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ἀριστάρχου, Πουδίου⁶⁾ καὶ τῶν λοιπῶν.
 15. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κρίσκεντος.
 16. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Εἰρήνης, Ἀγάπης⁷⁾ καὶ Χιονίας.
 17. Τοῦ ἁγίου Ἀκακίου⁸⁾, ἐπισκόπου Μελιτηνῆς καὶ τοῦ Συμεῶν τοῦ ἐν Περσίδι.
 18. Τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ ἀσκητοῦ.
 19. Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ⁹⁾ ἐν Πέργῃ.
 20. Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ.
 21. (Другой руки приписка на полѣ: Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰαννουαρίου καὶ τῆς συνοδίας¹⁰⁾ αὐτοῦ).
 22. Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τοῦ Συκεώτου.
 23. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου.
- Δεῖ εἰδέναι, ὥς, ἐὰν φθάσῃ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ, φάλλομεν τὰ στιχηρὰ καὶ τὸν κανόνα αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ δ'. μετὰ τῆς ἡμέρας τὴν ἀκολουθίαν· εἰ δὲ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ, καταλιμπάνεται ἡ ἑορτὴ αὐτοῦ, καὶ φάλλεται τῇ ἐβδομάδι τῆς διακαινησίμου· ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα εἰ φθάσῃ γίνεσθαι τὴν αὐτὴν μνήμην, ἢ τὴν τοῦ ἁγίου Μάρκου, φάλλομεν τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν μετὰ τῆς ἡμέρας τὴν ἀκολουθίαν, ἃν τε τῇ νέᾳ κυριακῇ, ἃν τε τῇ μεσοπεντηκοστῇ, πάρεξ τῇ β'. τῆς διακαινησίμου διὰ τὸ τελεῖσθαι τὴν ἀκολουθίαν τῆς μεγάλης κυριακῆς καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ. (л. 143 об.)
24. Τῆς ὁσίας Ἐλισάβετ τῆς θαυματουργοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Σάββα τοῦ στρατηλάτου.

¹⁾ Ркп. Ватик. № 1609 καὶ τῶν λοιπῶν ²⁾ Подъ 9 числомъ стоить мамятъ м. Терентія, а подъ 10—Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐφυχίου ³⁾ Варб. № 78. τεσσαράχοντα. ⁴⁾ Ркп. Ватик № 1609 Τοῦ ὁσίου καὶ ὁμολογητοῦ Βασιλείου. Другихъ памятей нѣтъ. ⁵⁾ Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀρτέμονος. Имени еп. Мартина не указано. ⁶⁾ Πουδίου καὶ Τροφίμου. ⁷⁾ Имени м. Агапіи не указано. ⁸⁾ Нѣтъ подъ этимъ числомъ еп. Акакія ⁹⁾ τοῦ ἐν Τύρῳ τῆς Παμφόλου. ¹⁰⁾ Нѣтъ словъ: τῆς συνοдіας αὐτοῦ.

25. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.
26. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλέως, ἐπισκόπου Ἀμασειας.
27. Τοῦ ἁγίου Συμεών, τοῦ συγγενοῦ τοῦ Κυρίου.
28. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰάσονος ¹⁾).
29. ²⁾ Τοῦ ὁσίου Μέμνονος ³⁾ καὶ τῶν θ'. μαρτύρων τῶν ἐν Κυζίκῳ.
30. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.
- Μαῖ 1. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰερεμίου.
2. Τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.
3. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Τιμοθέου καὶ Μαύρας ⁴⁾).
4. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης ⁵⁾).
5. Τῆς ὁσίας Πελαγίας.
6. Τοῦ δικαίου Ἰώβ.
7. Ἀνάμνησις τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ σταυροῦ ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει περὶ ὧραν γ'. ἐπὶ Κωνσταντίου βασιλέως, υἱοῦ ⁶⁾ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου.
8. Τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀρσενίου.
9. Τοῦ προφήτου Ἠσαΐου, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χριστοφόρου.
10. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Σίμωνος τοῦ Ζηλωτοῦ.
11. Τὰ γενέθλια τῆς πόλεως, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μωκίου.
12. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἐπιφανίου, ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Φιλίππου τοῦ ἀργυρίου, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γερμανοῦ, ἀρχιεπισκόπου ⁷⁾ Κωνσταντινουπόλεως.
13. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Γλυκερίας, καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Μεθοδίου, ἐπισκόπου Πατάρων.
14. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰσιδώρου ⁸⁾).
15. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παχωμίου ⁹⁾).
16. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου ¹⁰⁾ Μυτιλήνης, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδότου ¹¹⁾ τοῦ ἡγιασμένου.

¹⁾ Ркп. Ватик № 1609 ἐνὸς τῶν ἐβδομήκοντα ²⁾ Varb. № 78 Τοῦ ὁσίου Ζωσιμᾶ, а памяти Мемнона нѣтъ ³⁾ Ркп. Вѣн. библ. № 127. Σέμνονος ⁴⁾ Ркп. Ватик. № 1609 Прибавлено: Σεβαστιανῆς μάρτυρος ⁵⁾ Память Ирины стоитъ подъ 5 числомъ, а память Пелагiи подъ четвертымъ. ⁶⁾ Нѣтъ послѣднихъ словъ ⁷⁾ Ркп. Вѣн. библ. № 127 πατριάρχου ⁸⁾ Varb. № 78 τοῦ Χιότου ⁹⁾ Ркп. Ватик. № 1609 Παχρίου ¹⁰⁾ Ркп. Вѣн. библ. № 127 ἐπισκόπου ¹¹⁾ Вѣн. ркп. № 127; Ркп. Ватик. № 1609. Θεοδώρου.

17. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρονίκου¹⁾, ἐνὸς τῶν ὁ'.

18.²⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Πέτρου, Διονυσίου καὶ τῆς συνοδείας αὐτῶν.

19. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πατρικίου καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ.

20. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θαλελαίου.

21. Τῶν ἁγίων μεγάλων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

22.³⁾ [Приписка позднѣйшая: Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλίσκου.

23. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μιχαήλ, ἐπισκόπου Συννάδων].

24. Τοῦ ὁσίου Συμεών, τοῦ ἐν τῷ θαυμαστῷ ὄρει.

25. Εὐρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

26. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Κάρπου, ἐνὸς τῶν ὁ'.

27. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεράποντος. Προσκυνοῦμεν⁴⁾ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου τὰ ἅγια λείψανα αὐτοῦ μετὰ εὐλαβείας. (л. 149 об.) Псалмы особенные на утрани.

28. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐτυχίου.

29. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδοσίας.

30. Τοῦ ἁγίου Εὐτυχοῦς⁵⁾, μαθητοῦ τοῦ Θεολόγου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰσαακίου⁶⁾.

31. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἑρμείου⁷⁾.

Юнь 1. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουστίνου⁸⁾.

2. Τοῦ ἁγίου Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως.

3. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιλλιανοῦ⁹⁾.

4. Τοῦ ἁγίου Μητροφάνους Κωνσταντινουπόλεως.

5. Τοῦ ὁσίου Ἰλαρίωνος, τοῦ νέου ἡγουμένου τῶν Δαλματῶν¹⁰⁾, καὶ τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου Ἀντιοχείας¹¹⁾.

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 καὶ Ἰουνίας ²⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Πατρικίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, а святые 18 числа перенесены на 19 число.

³⁾ Тамъ же; въ Varb. № 78 и Вѣн. № 127. Памяти 22 и 23 чиселъ стоять на своемъ мѣстѣ. ⁴⁾ Varb. ркп. № 78. О поклоненіи мощамъ не говорится, но есть замѣчаніе: Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Ἑλλαδίου.

Ркп. Ватик. библ. № 1609. Этого замѣчанія нѣтъ ⁵⁾ μαθητοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ⁶⁾ καὶ Δαλμάτου ⁷⁾ Varb. № 68; Вѣн. библ. № 127. Ἑρμείου. ⁸⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ⁹⁾ Λουκιανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Var. № 78. Λουκιανοῦ καὶ τοῦ ὁσίου Κόνωνος ¹⁰⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 нѣтъ—τῶν Δαλματῶν. ¹¹⁾ Barber. № 78 καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Δωροθέου.

11) Barber. № 78 καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Δωροθέου.

6. ¹⁾ Τοῦ ἁγίου Δωροθέου ²⁾, ἐπισκόπου Τύρου.
7. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδότου Ἀγκύρας.
8. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου. *Послѣ славословія великаго поклоненіе мощамъ.*
9. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ὁρέστου καὶ Διομήδους ³⁾, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.
10. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Τιμοθέου ⁴⁾ Προύσης.
11. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα.
12. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ὀνουφρίου.
13. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀκυλίνης.
14. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ἐλισσαίου, καὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Μεθοδίου Κωνσταντινουπόλεως.
15. Τοῦ προφήτου Ἀμώς ⁵⁾.
16. Τοῦ ἁγίου Τύχωνος ⁶⁾.
17. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουήλ, Σαβὲλ καὶ Ἰσμαήλ.
18. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λεοντίου ⁷⁾.
19. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰούδα, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου.
20. ⁸⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰννα, Ῥίμμα ⁹⁾ καὶ Πίννα.
21. ¹⁰⁾ Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ.
22. Τοῦ ἁγίου Εὐσεβίου ¹¹⁾.
23. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀγριππίνης.
24. Τὸ γενέσιον τοῦ Προδρόμου ¹²⁾.
25. Τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Φευρονίας.
26. Τοῦ ὁσίου Δαυὶδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ.
27. Τοῦ ὁσίου Σαμφῶν τοῦ ξενοδόχου.
28. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων Κύρου καὶ Ἰωάννου.
29. Τῶν ἁγίων καὶ πανευφύμων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου

¹⁾ *Barb. № 78. Стоитъ память Θεοдота Анкирскаго, а подъ 7 числомъ: Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου* ²⁾ *ркп. Ватик. библ. № 1609 ἱερομάρτυρος Θεοδώρου, ἐπισκόπου Τύρου* ³⁾ *καὶ Ῥοδίωνος* ⁴⁾ *ἐπισκόπου* ⁵⁾ *καὶ τοῦ ἁγίου Φορτουνάτου* ⁶⁾ *ἐπισκόπου Κύπρου* ⁷⁾ *Δέοντος.* ⁸⁾ *Barb. № 78. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰουλιανοῦ, а другихъ памятей нѣтъ.* ⁹⁾ *Ркп. Ватик. библ. № 1609. Ῥίμμα καὶ Ῥίμμα, а о Пиннѣ не упоминается.* ¹⁰⁾ *Ркп. Barb. № 78. Памяти 21 и 22 чиселъ переставлены.* ¹¹⁾ *Ркп. Ватик. библ. № 1609 ἐπισκόπου Σαμοσαίου* ¹²⁾ *καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου*

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐὰν τύχη εἰς κυριακὴν ἢ ἑορτὴ, προηγούνται τὰ ἀναστάσιμα (л. 156 об.).

30. Ἡ σύναξις τῶν ἁγίων ιβ'. ἀποστόλων.

Июль 1. Τῶν ἁγίων ἀναρχύρων Κρομαῖ καὶ Δαμιανοῦ ¹⁾, οἱ ²⁾ καὶ ἐτελειώθησαν ἐν καιρῷ ἐπὶ Καρίνου βασιλέως.

2. Τὰ καταβάσια ³⁾ (sic) τῆς τιμίας ἐσιδήτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ πανασπίλου Δεσποίνης ἡμῶν.

3. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὑακίνθου.

4. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου Κρήτης.

5. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ῥούφου ⁴⁾ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Στεφάνου ⁵⁾, Σωκράτους καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν, κειμένων ἐν τῷ Ῥηγίῳ τῆς Καλαυρίας.

6. Τοῦ ὁσίου Σισώη τοῦ μεγάλου καὶ πατρὸς ἡμῶν.

7. ⁶⁾ Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀσκληπιάδου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Κυριακῆς.

8. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου.

9. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παγκρατίου, ἐπισκόπου ⁷⁾ Ταυρομένου.

10. Τῶν ἁγίων με'. μαρτύρων, τῶν ἐν Νικοπόλει.

11. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ ὅρου τῶν ἁγίων πατέρων.

12. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρόχλου, Ἰλαρίωνος ⁸⁾.

13. Τοῦ ἀποστόλου Ἀκύλα.

14. Τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ, ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης.

15. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Κυρίκου ⁹⁾ καὶ Ἰουλίττης, καὶ τῶν ἁγίων ¹⁰⁾ Σενάτορος, Βίκτωρος ¹¹⁾, Κασσιοδώρου καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Δομινάτης.

16. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀθηνογένους ¹²⁾.

¹⁾ Barb. № 78 τῶν παρὰ τοῦ καθηγητοῦ αὐτῶν ἐν τῷ ὕρει τελειωθέντων.

²⁾ Ркп. Ватик. библи. № 1609. Этой прибавки нѣтъ. ³⁾ Barb. № 78 κατὰ θεοις. ⁴⁾ Въ ркп. Вѣн. библи. № 127 Нѣтъ памяти Руфа. ⁵⁾ Ркп. Ватик. библи. № 1609. Кромѣ Руфа, другихъ памятей нѣтъ. ⁶⁾ Подъ 7 числомъ одна память парθενомάρτυρος Κυριακῆς. ⁷⁾ Нѣтъ—ἐπισκόπου Ταυρομένου ⁸⁾ Barb. № 78; Вѣн. библи. № 127. Ἰλαρίου ⁹⁾ Вѣн. ркп. № 127. Κύρου Barb. № 78 Κύρου καὶ Ἰουλίττης, а прочихъ памятей нѣтъ. ¹⁰⁾ Ркп. Ватик. библи. № 1609. Этихъ святыхъ нѣтъ. ¹¹⁾ Вѣн. библи. № 127. Βιάτωρος. ¹²⁾ Подъ этимъ числомъ положена память соборовъ Халкидонскаго, Никейскаго перваго, Константинопольскаго и Ефесскаго.

17. Τῆς ἁγίας ¹⁾ Μαρίνης.
 18. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αἰμιλιανοῦ.
 19. Τῆς ἁγίας Μακρίνης ²⁾ καὶ τοῦ ὁσίου Δίου.
 20. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ἡλιοῦ.
 21. Τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰεζεκιήλ ³⁾ καὶ τοῦ ὁσίου Συμεών, τοῦ διὰ τὸν Χριστὸν σαλοῦ, καὶ τοῦ ὁσίου Ἰωάννου.
 22. Τῆς ἁγίας ⁴⁾ Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, καὶ τοῦ ἁγίου ιερομάρτυρος Φωχᾶ.
 23. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Τροφίμου καὶ Θεοφίλου ⁵⁾.
 24. Τῆς ἁγίας μάρτυρος Χριστίνης ⁶⁾ καὶ τοῦ ὁσίου Φαντίνου ⁷⁾, τοῦ θαυματουργοῦ.
 25. Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἀννης, τῆς μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.
 26. Τοῦ ἁγίου ιερομάρτυρος Ἑρμολάου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ τῆς ὁσίας μάρτυρος Παρασκευῆς ⁸⁾.
 27. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος.
 28. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Προχόρου ⁹⁾ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 29. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλινίκου.
 30. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Σίλα καὶ Σιλουανοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ¹⁰⁾ στρατιώτου.
 31. Τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Εὐδοκίμου.
- Августъ 1. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Μακκαβαίων. О водосвященіи и о выносѣ креста не говорится.
2. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Στεφάνου.
 3. Τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Ἰσαακίου, Δαλμάτου καὶ Φαύστου.
 4. ¹¹⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Κατιδίου καὶ Κατιδίας, καὶ τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ¹²⁾ καὶ μάρτυρος Εὐδοκίας.

¹⁾ Ркп. Ватик. библи. № 1609 μεγαλομάρτυρος. ²⁾ τῆς ἀδελφῆς τοῦ ἁγίου Βασιλείου, а имени преподобнаго Діа неѣтъ ³⁾ Памяти пророка Іезекиїли неѣтъ ⁴⁾ мучоφόρου. ⁵⁾ Barber. № 78 и Вѣн. библи. № 127 Филоθέου. ⁶⁾ Ркп. Вѣн. библи. № 127. Кромѣ имени Христіны, другихъ памятей не записано. ⁷⁾ Ркп. Ватик. библи. № 1609. Памяти Фантина неѣтъ. ⁸⁾ Неѣтъ памяти Параскевы. ⁹⁾ Имя Прохора не названо. ¹⁰⁾ Память св. Іоанна воина не указана ¹¹⁾ Τῶν ἁγίων μαρτύρων Κατιδίου καὶ Εὐδοκίας, καὶ τῶν ἁγίων ζ. (sic.) παιδων ἐν καμίνῳ. ¹²⁾ Вѣн. библи. № 127 Неѣтъ словъ: μητρὸς ἡμῶν.

5. Προεόρτιον τῆς Μεταμορφώσεως, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐ-
αιγνίου.

6. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7. Μεθεόρτιον, καὶ τοῦ ὁσίου μάρτυρος Δομετίου.

8. Μεθεόρτιον. Τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ ¹⁾).

9. Μεθεόρτιον. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ματθαίου ²⁾).

10. ³⁾ Μεθεόρτιον. Τοῦ μάρτυρος Λαυρεντίου.

11. ⁴⁾ Μεθεόρτιον, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Φωτίου ⁵⁾ καὶ Ἀνικίτου.

12. Μεθεόρτιον, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐπλου.

13. Μεθεόρτιον. Τοῦ ἁγίου Μιχαίου ⁶⁾. Отдание праздника.

14. Προεόρτιον τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τοῦ
ἁγίου προφήτου Μιχαίου.

15. Ἡ πάνσεπτος Κοίμησις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

16. Μεθεόρτιον, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Διομήδους.

17. Μεθεόρτιον, καὶ τοῦ μάρτυρος Μύρωνος.

18. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Φλώρου καὶ Λαύρου.

19. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλάτου ⁷⁾).

20. Τοῦ ἁγίου προφήτου Σαμουήλ.

21. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θαδδαίου ⁸⁾).

22. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου.

23. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λούπου. Отдание праздника Успения.

24. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Τίτου.

25. Ἐκτάθεσις ⁹⁾ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Βαρθολομαίου.

26. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας.

27. Τοῦ ὁσίου Ποιμένος

28. Τοῦ ὁσίου Μωσέως τοῦ Αἰθιοπικοῦ.

29. Ἡ ἀποτομή τοῦ Προδρόμου.

30. Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φίληκος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ τοῦ
ἁγίου Φαντίνου τοῦ θαυματουργοῦ.

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 ἐπισκόπου Κυζίκου ²⁾ Тамъ же и ркп. Вѣн. библ. № 127. Ματθία. Barb. № 78 καὶ τῆς ἁγίας Ἱερουσαλήμ. ³⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Τῆς ἁγίας Κυριακῆς, а памяти м. Лаврентія нѣтъ.

⁴⁾ Памяти одинадцаго и двѣнадцатаго чиселъ переставлены. ⁵⁾ Это имя читается такъ: Σωτίου ⁶⁾ ὁμολογητοῦ ⁷⁾ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων ςβϛζ'.

⁸⁾ καὶ τοῦ ἀποστόλου Φορτουνάτου ⁹⁾ Ἡ ἐπάνοδος.

31. Τὰ καταθέσια τῆς τιμίας Ζώνης¹⁾.

Л. 163 об. Κεφάλαια, διαλαμβάνοντα περί τῆς μ'. τῶν Χριστοῦ γέννων καὶ τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης μ'. καὶ τῶν ἀγίων ἀποστόλων, καὶ λοιπῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας καὶ καταστάσεως.

Монахи ѣдятъ въ великомъ посту всякій день, когда служитъ литургія преждеосвященныхъ. Въ пятницу на первой недѣли коливо св. Θεοдора μετὰ ῥοδίων καὶ καρύων, καὶ ἀμυγδάλων, καὶ μέλιτος, καὶ ἐσθίομεν αὐτὸ μετὰ τοῦ ζωμοῦ (л. 175). Εἰς δὲ τὸν Εὐαγγελισμόν, εἰ μὲν τύχη ἔξω τῆς μεγάλης ἐβδομάδος, τὰς γ'. ἡμέρας, ἤγουν προεόρτιον καὶ τὴν ἐορτὴν καὶ τὸ μεθεόρτιον, ὡς τὰ σαββατοκυρίακα· εἰ δ' ἔσω τῆς μεγάλης ἐβδομάδος, αὐτὴν μόνον τὴν τῆς ἐορτῆς ἡμέραν. Ἰχθυᾶς μέντοι πᾶσαν τὴν τεσσαρακοστὴν οὐδόλως ἐσθίομεν ἄνευ ἀρρώστιας, διὰ τὸ εἶναι ἡμᾶς μέσον τῆς θαλάσσης, καὶ ἔχειν αὐτοὺς ἅπαντα τὸν χρόνον, ὅτε καὶ θέλομεν διαγοῦν τὸ γραφὲν ἐν τοῖς Τυπικοῖς τῶν Ἱεροσολύμων, τοῦ Στουδίτου καὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ προτρέπον ἐν τῷ Εὐαγγελισμῷ ἐσθίειν ἰχθυᾶς, εἰ δόξει τῷ καθηγουμένῳ προτρέπειν τοὺς ἀδελφοὺς φαγεῖν ἰχθυᾶς, τὴν ἡμέραν καὶ μόνην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κελεύομεν, καὶ τοῦτο, εἰ λάχῃ ἔξω τῆς μεγάλης ἐβδομάδος ἢ ἐορτῇ, εἰ δὲ ἐνδον, οὐδαμῶς. (л. 175)

На литургіи всегда поется на входѣ „рождейся отъ Дѣвы“, а „во святыхъ дивенъ сынъ“ поется ἐν ταῖς προλίταις ἡμέραις (л. 176 об.)

Л. 178²⁾ Ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου. См. службу недѣли мытаря и фари-сея у Toscan. Ad. Typic. Graecor. pag. 52—54.

Τῇ κυριακῇ, ἐν ᾗ ἀναγινώσκεται τὸ ἱερὸν³⁾ εὐαγγέλιον τοῦ ἀσώτου, ἐσπέρας, ἤγουν⁴⁾ τῷ σαββάτῳ ὀψέ, μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν καὶ τὴν στιχολογίαν, ἰστώμεν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, στιχηρὰ ἡ'. καὶ φάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα ἀρχαῖα γ'. καὶ ἀνατολικά β'.⁵⁾ καὶ ἰδιόμελα τοῦ ἀσώτου γ'. εἰς ἤχον α'. δευτεροῦντες⁶⁾ τὸ ἐν, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος β'.

1) Ркп. Ватик. библ. № 1609 τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χάλκοις (sic) 2) На листѣ 178 об. внизу, на полѣ, сдѣлано изображение рукою писца рукописи. Въ изображеніи представленъ человѣкъ молящій *деуперстно*. Изображеніе отчетливое и ясное. 3) нѣтъ τὸ ἱερὸν 4) нѣтъ ἤγουν 5) прибавлено: ἀντὶ δὲ τοῦ Μηναίου λέγομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα 6) τὸ ἐν ἐκ δευτέρου.

Ὡς πόσων ἀγαθῶν, ἡ εἴσοδος, εἰς ¹⁾ τὸ Φῶς ἰλαρὸν τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἀναστάσιμον, ²⁾ εἶτα τοῦ ἀλφαβήτου, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ. β'. Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς, ἀπολυτίκιον ἀναστάσιμον, τὸ αὐτὸ ³⁾ καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου. Εἰς τὸν ὁρθρον, μετὰ τὸν ἐξάφαλμον, τὸ Θεὸς Κύριος, ἡ συνήθης στιχολογία ⁴⁾, ἡ ὑπακοή, ἀνάγνωσις τοῦ Χρυσοστόμου ⁵⁾ εἰς τὸν ἄσωτον, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄει μὲν τὴν τοῦ Θεοῦ φιλάνθρωπ(αν), οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ἐωθινόν, ὁ Ν'. ⁶⁾ κανόνες γ'. ὁ ἀναστάσιμος καὶ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Τριωδίου, ὁ δὲ ⁷⁾ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου ψάλλεται εἰς τὸ μεσονύκτιον ⁸⁾. Ἀπὸ γ'. ⁹⁾ ὠδῆς κάθισμα καὶ ἀνάγνωσις, εἰ ἐπληρώθη ¹⁰⁾ ἡ ἀνωτέρω, τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου, εἰ ἔχει ἀπὸ ς'. κοντάκιον καὶ ἀνάγνωσις ¹¹⁾, ἀπὸ θ'. ἐξαποστειλᾶριον. Εἰς τοὺς αἶνους, στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου ¹²⁾ γ'. ἀνατολικά γ'. καὶ ἰδιόμελα τοῦ ἁσώτου β'. ¹³⁾ Τὴν τοῦ ἁσώτου φωνήν, καὶ τὸ ἕτερον, ἤχος δ'. Ὡς ὁ ἄσωτος, εἶτα Δόξα, τὸ ἐωθινόν, καὶ νῦν ¹⁴⁾, Ὑπερευλογημένη, δοξολογία μεγάλη, συναπτὴ τῶν αἰτήσεων, καὶ δίδοται ¹⁵⁾ ἡ ἀπόλυσις. Εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας (л. 178 об.—179).

Въ среду на сырной недѣли совершаются часы. Μεσσασμόν δὲ ὥρας γ'. σημαίνει τὴν γ'. οὐ γὰρ τελεῖται λειτουργία, καὶ ψάλλομεν αὐτὴν μονοφάλμιον, οὐ στιχολογοῦμεν. Κύριε, ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα, λιτῶς καὶ μετ' ἤχου, Δόξα καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἰ ἡ ἄμπελος, Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός, τὸ Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. διπλᾶ μετὰ μέλους, εὐχὴ παρὰ τοῦ ἱερέως, εἶτα προτίθεται ὁ Στουδίτης, καὶ ἀναγινώσκειται παρὰ τοῦ προεστῶτος ἡ τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατήχησις, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, καὶ δίδωσιν αὐτὸς ὁ προεστὼς τὴν ἀπόλυσιν.

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Нѣтъ — εἰς τὸ Φῶς ἰλαρὸν ²⁾ στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ στίχου, εἶτα στιχηρὰ ἀλφαβήτου ³⁾ Нѣтъ — τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρθρου. ⁴⁾ Прибавлено: τῇ κυριακῇ ⁵⁾ Кому принадлежитъ чтеніе и какъ оно начинается въ ркп. № 1609 никогда не обозначается. ⁶⁾ Нѣтъ — ὁ Ν'. κανόνες γ'. ⁷⁾ Ὁ δὲ γὰρ τοῦ ἁγίου ⁸⁾ εἰς τὸ ἀπόδειπνον. ⁹⁾ О третьей пѣсни ничего не говорится, а прямо о шестой. ¹⁰⁾ Варб. № 78. Нѣтъ этого замѣчанія. ¹¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Нѣтъ словъ: καὶ ἀνάγνωσις, ἀπὸ θ'. ἐξαποστειλᾶριον ¹²⁾ Нѣтъ — τοῦ ἤχου γ'. ἀνατολικά γ'. ¹³⁾ ἤχος β'. Εἰς τὸν ἐν τῇ ποιμνῇ. Ἄλλος, εἰς τὴν πᾶσαν πνοήν, ἤχος δ'. Ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς ¹⁴⁾ Θεοτοκίον. ¹⁵⁾ Нѣтъ.

Μεσασμῶ, ὥρα ε'.¹⁾ σημαίνει τὴν ζ'. ὥραν, καὶ ψάλλομεν αὐτὴν μονόφαλμον μετὰ στιχολογίας, εἴτα 'Ο ἐν ἕκτῃ ἡμέρᾳ λιτῶς καὶ οὐ μετὰ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν, "Οτι οὐκ ἔχομεν παρῥησίαν, καὶ εὐθὺς τροπάριον τῆς προφητείας ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ μέλλοντος ἀναγνῶναι τὴν προφητείαν, καὶ ψάλλει αὐτὸ ὁ εἰς χορός, Δόξα καὶ νῦν, τὸ τέλος αὐτοῦ ὁ αὐτὸς χορός, εἴτα στραφεῖς ἐκφωνεῖ τὸ αὐτὸ τροπάριον καὶ πρὸς τὸν ἕτερον χορόν, καὶ ψάλλεται πάλιν καὶ παρ' αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς τὸ προκείμενον, εἴτα, Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν, τὸ Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. μετὰ μέλους, ἡ εὐχὴ καὶ εὐθύς· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ψάλλομεν τὴν θ'. 'Ο δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς, Μὴ δὴ παραδόξης, τὸ Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. λιτῶς καὶ οὐ μετὰ ἤχου, ἡ εὐχὴ καὶ εὐθύς οἱ Μακαρισμοὶ λιτῶς καὶ οὐ μετὰ ἤχου, ἡ εὐχὴ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν τυπικῶν, ἤγουν τὸ Πιστεύω εἰς ἓνα, τὸ Πάτερ ἡμῶν, τὸ Εὐλόγησω τὸν Κύριον, καὶ τὸ 'Υψώσω σε, καὶ ἀπόλυσις. Περὶ δὲ ὥραν ζ'. σημαίνει τὸ μέγα σήμαντρον τοῦ ἐσπερινοῦ, καὶ ψάλλομεν²⁾ αὐτόν.

Τῇ δ'. ἐσπέρα, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστῶμεν στίχους ζ'. καὶ ψάλλομεν τοῦ Μηναίου στίχους γ'.³⁾ καὶ τῆς Θεοτόκου γ'. ἡ εἴσοδος, εἰς τὸ Φῶς ἱλαρὸν τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· 'Ο Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου, ἡ προφητεία καὶ εὐθύς ὁ ψάλτης· 'Ελπισάτω 'Ισραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, στίχος α'. Κύριε, οὐχ ὑψώθη ἡ καρδίᾳ, στιχ. Οὐδὲ ἐπορεύθη ἐν μεγάλοις, στίχος· Εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν, Καταξίωσον Κύριε. Εἰς τὸν στίχον,

1) Ркп. Ватик. библи. № 1600. Е'. ὥρα μεσασμῶ σημαίνουν, ψάλλει στιχολογίαν καὶ μετὰ τὸ 'Ο ἐν ἕκτῃ ἡμέρᾳ καὶ τὸ θεοτοκίον, ἐκφωνεῖ ταῖς πᾶσιν ὁ ψάλτης τροπάριον τῆς προφητείας, ψάλλουσιν οὖν αὐτὸ ἅπαξ, Δόξα καὶ νῦν, εἰπόντος τοῦ ψάλτου αὐτὸ πάλιν, καὶ πάλιν ψάλλει ὁ λαός, μετὰ δὲ τὸ τροπάριον καὶ τὸ προκείμενον, καθίσταται καὶ ἡ προφητεία, καὶ μετὰ τὴν προφητείαν ἀνίστανται, εἴτα ἕτερον πάλιν προκείμενον καὶ εὐθύς· Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν, εἴθ' οὕτως Τρισάγιον, μετανοίας ιβ'. καὶ εὐθύς· Δεῦτε προσκυνήσωμεν εἰπὼν, ψάλλομεν τὴν θ'. τρίφαλμον χωρὶς στιχολογίας, καὶ μετὰ τὰς ιβ'. μετανοίας, οἱ μακαρισμοί, τὸ Εὐλόγησω τὸν Κύριον, καὶ τὸ 'Υψώσω σε, καὶ ἀπόλυσις. Εἴτα ὥρα ζ'. τὸ λυχνικὸν τελευτήσαντες, εἰσερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ καὶ μεταλαμβάνομεν τῶν προτεθιμένων ἡμῖν καὶ τυροῦ βραχύτατον λίαν, καὶ τὸ παιοῦμεν πρὸς ἀνατροπὴν βδελυρᾶς τινος αἰρέσεως. Πρὸ δὲ τοῦ ἀποδειπνίου κρούει τὸ ξύλον, καὶ συνάγονται οἱ ἀδελφοὶ καὶ πίνουσι πάλιν. 2) Вѣн. № 127 слѣдуетъ: καὶ ψάλλομεν τοῦ Μηναίου στιχηρὰ γ'. καὶ τῆς Θεοτόκου γ'. κ. τ. λ., а прочее опущено. 3) Barb. № 78 στιχηρὰ γ'.

ιδιόμελον, ἤχος γ'. Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ, ἐκ β'. μαρτυρικὸν τὸ δ'. εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, ἀπολυτίκιον τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου. Πληρώσαντες οὖν τὸ λυχνικόν, εἰσερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ, καὶ μεταλαμβάνομεν μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἂν δῶ ὁ Θεὸς βρωμάτων, καὶ βραχέος τυροῦ διὰ τινας αἰρέσεις θεοσυγεῖς. Πρὸ δὲ τοῦ ἀποδείπνου κρούεται τὸ ξύλον, καὶ πίνουσιν οἱ ἄδελφοὶ ὑποκεράσιον ἀνὰ ὕαλιον ἔν, καὶ οὕτως εἰσερχόμεθα εἰς τὸ ἀπόδειπνον· μετάνοιαι δὲ οὐ γίνονται ἐν αὐτῷ διὰ τὸ ἐορτάζειν καὶ τῇ αὔριον οἴου καὶ τύχῃ μνήμη ἁγίου. (J. 182—183).

Τῷ σαββάτῳ ὁ τῆς τυρινῆς μνήμην ἐπιτελοῦμεν πάντων τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν, τῶν ἐν τῇ ἀσκήσει λαμπάντων. Τῇ παρασκευῇ ἐσπέρα, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰσθῶμεν στίχους ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ γ'. τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν, ἥχος πλ. δ'. πρὸς τὸ Δεῦτε ἅπαντες πιστοί, Δόξα, τὸν α'. στίχον, καὶ νῦν, θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τῆς παρασκευῆς, ἥχος β'. Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς καὶ μαρτυρικὰ τὰ β'. ἐκ β'. ἡ ἁπαξ εἰς τὸν αὐτὸν ἥχον, εἰς τὸ Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, ἀπολυτίκιον. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. Εἰς τὸ μεσονύκτιον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸν ὄρθρον, στιχολογία τοῦ ἀλώμου μετὰ τοῦ ἀλληλουιαρίου, κάθισμα... μαρτυρικόν, ἀνάγνωσις τοῦ Ἑφραίμ λόγος εἰς и т. д. какъ и въ Евергетидскомъ Типикѣ, хотя въ послѣднемъ прямо и неположена указанная память. (л. 145—185).

Описанный порядокъ вечерни долженъ быть до пятой недѣли, замѣчаетъ Типикъ монастыря Мили, а съ пятой недѣли поклоновъ на вечерни не было. Повечеріе въ недѣлю сыропустную служилось въ трапезѣ такимъ образомъ: „Живый въ помощи“, „Съ нами Богъ“, „Безплотное естество“, „Пресвятая Госпожа“, „Просвѣти очи мои“, Господи помилуй 40 разъ, 50 псал., Слава въ вышнихъ, тропарь: „Боже отецъ нашихъ“ и молитва отпуста отъ священника или настоятеля.

Τῇ β'. τῆς πρώτης ἐβδομάδος, εἰς τὸν ὄρθρον σημαίνει ὥρα ζ'. καὶ συναγόμεθα πάντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἀρχόμεθα τοῦ μεσονυχτίου²⁾ οὐ κατὰ τὸ σύνηθες, ἀλλ' εἰς τῶν ψαλλόντων ἀδελφῶν ἐν τῷ βήματι, πρὸ

1) Ркп. Ватик. библи. № 1609; Barb. 69; Vallis. № 61. Ἡ πρώτη τῆς τορινῆς μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἀσκητῶν, ἀσχεουσῶν, ἱεραρχῶν καὶ ἱερομαρτύρων 2) О полунощницѣ въ Типиконѣ Ватик. библи. № 1609 не говорится, но говорится опоклонахъ на ней: Τὰς δὲ μετάνοιās οὕτω ποιῶμεν εἰς τὸ μεσονύχτιον, εἷς λέγει τὸν ἄμωμον μετὰ φωνῆς πρὸ τοῦ ἁμβωνοῦ. καὶ ἐφ’

τοῦ ἄμβωνος ἴσταται, καὶ λαμβάνει τὸ Ψαλτήριον παρὰ τοῦ ἐκκλησιάρχου, καὶ τοῦ ἱερέως εἰπόντος τὸ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, καὶ ἀποκριναμένων τὸ Ἀμήν, τὸ μὲν Τρισάγιον κοινῇ ψάλλομεν πάντες καὶ τὸ Πάτερ ἡμῶν, τὸ δὲ Δεῦτε προσκυνήσωμεν μόνος ὁ πρὸ τοῦ ἄμβωνος ἀδελφὸς λαμπρᾷ τῇ φωνῇ¹⁾ καὶ οὕτως ἄρχεται²⁾ τοῦ Μακάριοι οἱ ἄμωμοι, ἐξ οὗ δὲ ἄρξεται αὐτὸς τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ἡμεῖς ἀρχόμεθα ποιεῖν τὰς μετανοίας ἄχρι τέλους τοῦ ἁμώμου, αὐτῶν μὴ παυόμενοι, εἰ μὴ ἐν ταῖς δυοῖς δόξαις, ἃς ἡμεῖς λέγομεν μετὰ καὶ τοῦ Ἀλληλουῖα ἐκ γ'. βραχύ τι δῆθεν τοὺς ἀδελφοὺς ἀναπαύοντες. Ὅταν δὲ πληρώσωμεν τὸν ἁμωμον, καὶ ἡμεῖς παυόμεθα τῶν μετανοιῶν καὶ κοινῇ ψάλλομεν τὸ Τρισάγιον ἅπαντες μέχρι τέλους, τὸ Πάτερ ἡμῶν, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, Τῆς εὐσπλαγχνίας, Πολλὰ τὰ πλήθη καὶ πλέον οὐδέν, τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ ἀπόλοις. Εἶτα καθήσαντες βραχύ τι διαναπαυόμεθα. Βαλόντος³⁾ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ ἡγουν τοῦ σημαντήρος τῷ προεστῶτι μετάνοιαν, καὶ κρούσαντος τὸ χαλκοῦν, εὐθὺς καὶ τοῦ ὄρθρου ἀρχόμεθα. Οὕτως οὖν γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μεσονυκτίου πᾶσαν τὴν τεσσαρακοστὴν μέχρι τῆς αὐτῆς ἀγίας τετράδος, ἐκτὸς σαββάτου καὶ κυριακῆς· εἰ μὴ περικόποι τις δεσποτικὴ ἑορτή, ἢ μεγάλων ἀγίων, οὓς διαγορεύει ἑορτάζεσθαι τὸ Τυπικόν, ἐν ᾧ εἰσι γεγραμμένοι.

Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰπόντος τοῦ ἱερέως τὸ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἀποκρινομένων ἡμῶν τὸ Ἀμήν, εὐθὺς οἱ κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταχθέντες ψάλλται δύο ἀδελφοὶ (οὐβ.) πρὸ τοῦ ἄμβωνος ἐν τῷ βήματι ἄρχονται λέγειν τὸ Πάτερ ἡμῶν, πάντων ἱσχυμένων μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ πάσης προσοχῆς, μετὰ δὲ τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ Ὅτι σοῦ ἐστι, καὶ πάλιν οἱ αὐτοὶ ἀδελφοὶ⁴⁾· Δόξα ἐν ὑψίστοις γ'. Κύριε τὰ χεῖρά μου ἐκ γ'. Κύριε τί ἐπληθύνθησαν καὶ καθεξῆς λέγουσι τὸν ἐξάψαλμον ὅλον, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν, καὶ

ὅσον αὐτὸς λέγει αὐτόν, ἡμεῖς ποιῶμεν μετανοίας, ἀρχόμενοι τούτων ἀπὸ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν μέχρι τέλους αὐτοῦ τοῦ ἁμώμου.

¹⁾ Barber. № 78 ἐκφωνεῖ ²⁾ ἀρχόμεθα. ³⁾ Этого замѣчанія нѣтъ, а прямо: οὗτος οὖν. ⁴⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Εἰς τὸν ἐξάψαλμον τοῦ ὄρθρου δύο λέγουσιν αὐτόν πρὸ τοῦ βήματος, καὶ ἡμεῖς ποιῶμεν τὰς μετανοίας, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις μέχρι τέλους. Οὕτω καὶ εἰς τὴν α'. ὦραν οὕτω καὶ εἰς τὸν ἑσπερινόν, οὕτω καὶ εἰς τὸ ἀπόδειπνον, καὶ εἰς ιβ'. ψαλμοὺς, καὶ εἰς τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ μετὰ τοῦ Τρισαγίου, καὶ εἰς τὸ Κύριε παντοκράτωρ, στίχος· Ὑψώσω σε, Κύριε, ὅτι ὑπέλαβες, ψαλμὸς κθ'. Ἐπακούσαι σου, Κύριε,

τὸ Δόξα καὶ νῦν· οὐ γὰρ διαδέχονται ταῦτα οἱ χοροί, ὥς καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἡμέραις, ἐν αἷς ψάλλομεν τὸ Θεὸς Κύριος, εἴτα βάλλονται γ'. μεγάλα προσκυνήματα, ἐν πρὸς δυσμὰς καὶ δύο τοὺς χοροὺς καὶ ἀπέρχεται ὁ καθείς τῶν ἱσταμένων εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ αὐτοὶ ἄρξωνται τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις, καὶ ἡμεῖς ἀρχόμεθα ποιεῖν τὰς μετανοίας ὅλοι μετὰ ἰσότητος μέχρι τέλους, εἰς τὸ Δόξα μηδὲν ἀργοῦντες, εἰ μὴ μόνον εἰς τὸ α'. Δόξα, ὃν λέγομεν ἡμεῖς μετὰ τοῦ Ἀλληλούια γ'. τοὺς ἀδελφούς μικρόν τι διαναπαύοντες. Πληρωθέντος τοῦ ἐξαψάλμου, ὁ διάκονος τὴν συναπτὴν, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, (π. 188) καὶ ὁ διάκονος, τὸ Ἀλληλούια, καὶ ἡμεῖς τὰ τριαδικὰ τοῦ ἡχου μετὰ μέλους, κανοναρχοῦντος ταῦτα τοῦ ταχθέντος ἀδελφοῦ, εἴτα στιχολογία, κάθισμα α'. καθ' ἓνα δὲ ἀντίφωνον. Εἰς τὸ Ἀλληλούια ποιοῦμεν προσκυνήματα μεγάλα γ'. οἱ πάντες ἐξ ἰσου. Πληρωθείσης δὲ τῆς στιχολογίας καὶ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, τῶν προσκυνημάτων, τὸ Πάτερ ἡμῶν, κάθισμα τοῦ Τριωδίου, ἀνάγνωσις εἰς τὴν Ἑξαήμερον τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον ἄρχεται ἀναγινώσκεισθαι τὰς ε'. ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ὑπερορωμένων τῶν σαββάτων καὶ κυριακῶν μέχρι τῆς παρασκευῆς τῆς ς'. ἐβδομάδος, καὶ πάλιν ἡ δευτέρα στιχολογία, κάθισμα τοῦ Τριωδίου τὸ β'. καὶ ἀνάγνωσις αὐτῆς β'. καὶ εὐθὺς ὁ Ν'. οὐ γὰρ λέγομεν τῇ β'. πλέον, εἰ μὴ μόνας β'. στιχολογίας καὶ δύο ἀναγνώσεις, τρίτην δὲ καὶ τετράδην, καὶ πέμπτην, καὶ παρασκευὴν γ'. στιχολογοῦμεν καὶ γ'. ἀναγνώσματα. Μετὰ τὸν Ν'. μετὰ μέλους, ἡχος πλ'. δ'. Τῆς μετανοίας ἀνοιξον... (οὐβ.) Τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἕτερος χορὸς, πλὴν ἀντὶ τοῦ Ζωοδότα λέγει· Θεοτόκε! εἰς δὲ τὸ τέλος· Ἀλλ' ὥς οἰκτιρμῶν πάναγνε, καθάρισον σαῖς πρεσβεΐαις. Καὶ τοῦτο μὲν τὸ Πεντηκοστάριον φάλλεται οὕτως καθ' ἕκαστον ὄρθρον, ἐκτὸς σαββάτου καὶ κυριακῆς μέχρι μεσασμοῦ τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς, ἀπεκεῖθεν δὲ τετράδα καὶ παρασκευὴν καὶ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα μέχρι αὐτῆς τῆς ἀγίας τετράδος ψάλλομεν εἰς τὸν αὐτὸν ἡχον· Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ πειρασθῇτε εἶπεν ὁ Κύριος... καὶ τοῦτο ἐκ β'. Μετὰ τὸ Πεν-

ψαλμὸς λ'. Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν, ψαλμὸς λθ'. Μακάριοι, ψαλμὸς μ'. Τρισάγιον καὶ Κύριε ἐλέησον ιβ'. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὧσιν ἡμῶν, ψαλμὸς μγ'. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς δεήσεως, ψαλμὸς ζ'. Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου, πρόσχες, Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούια, ἡχος γ'. Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, ψαλμὸς ο'. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον, ψαλμὸς, ος'. Ἐξελοῦ με, Κύριε, ἐξ ἀνθρώπου, ψαλμὸς ρλθ'. τῇ δὲ ἐξῆς ἡγουν.

1) Вѣн. библ. № 127. Παρθένε.

τηκοστάριον εὐθύς τοῦ τῆς ἡμέρας Τριωδίου β'. τοῦ μὲν ἀγίου Ἰωσήφ εἰς ς'. μετὰ τοῦ εἰρμοῦ, τοῦ δὲ Στουδίτου εἰς ς'. ἄνευ τοῦ εἰρμοῦ, ὃν οὐ ψάλλομεν μετὰ τὴν ὥδην, ψάλλομεν δὲ ἡνωμένως τὰς γ'. ὥδας μόνων τῶν β'. Τριωδίων, μήτε κάθισμα διὰ μέσου, μήτε ἀνάγνωσιν ποιοῦντες· μετὰ δὲ τὴν θ'. ψάλλομεν τοὺς ζ'. εἰρμούς τῆς Θεοτόκου, μὴ μέντοι¹⁾ συνερχόμενοι (ι. 189) πρὸ τοῦ ἁμβωνος, ἀλλ' ἐν τοῖς χοροῖς ἰστάμενοι, ἐφ' οἷς καὶ τὸ Τριωδίου ἐψάλαμεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐξ εἰρμούς κεχωρισμένους ψάλλομεν ὁ καθείς χορὸς ἓνα, τὸν δὲ ἑβδομον καὶ οἱ δύο χοροὶ ἐνηπωμέναις φωναῖς, εἴτα τὸ ἑξαποστειλάριον τοῦ ἥχου. Εἰς τοὺς αἶνους, οὐ ψάλλομεν στιχηρά, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν καὶ τὸ Σοὶ δόξα πρέπει²⁾, ἀπέρχονται οἱ ψάλται πρὸ τοῦ βήματος, καὶ ἄρχονται λέγειν· Δόξα ἐν ὑψίστοις ἕως τοῦ· Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογῆσαι καὶ αἰνέσαι, καὶ ἀφέντες τὸ Καταξίωσον, Κύριε, λέγουσι· Κύριε καταφυγὴ ἕως τοῦ· ὁψόμεθα φῶς, παράτεινον τὸ ἑλεός σου. Καὶ πλεον οὐδέν. Ἀρχομένων δὲ αὐτῶν τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἡμεῖς ἀρχόμεθα τῶν μετανοίων, καὶ παυσαμένων αὐτῶν, παυόμεθα καὶ ἡμεῖς, εἴτα ὁ διάκονος τὴν ἐκτενὴν καὶ πάλιν οἱ ἀδελφοί· (οὐ.) Καταξίωσον, Κύριε, ἕως τοῦ· Ὅτι σοὶ πρέπει ὕμνος... Ἐν τούτῳ δὲ οὐ ποιούμεν μετανοίας, καὶ ὁ διάκονος πάλιν τὴν συναπτὴν τῶν αἰτήσεων, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν. Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ, ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν. Καὶ πληρωθείσης τῆς εὐχῆς, εὐθύς ἀρχόμεθα τοῦ ἰδιομέλου τῆς ἡμέρας, ἥχος πλ. α'. Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία, ἐκ β'. μαρτυρικὸν τοῦ αὐτοῦ, ἥχος α'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, εἴτα πάλιν οἱ ἀδελφοί· Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι μεχρὶ τοῦ· καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν τούτοις πᾶσι καὶ ἡμεῖς τὰς μετανοίας. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς, ἡμεῖς· Ἐπουράνιε Βασιλεῦ, καὶ μετανοίας ἀργὰς μεγάλας γ'. καὶ ἀπολύει. Οὗτος ὁ τύπος³⁾ καὶ ἡ τάξις ὀφείλει γίνεσθαι ἅπασαν τὴν ἀγίαν τεσσαρασχοστὴν ἐν τῷ ὁρθρῳ μέχρι τῆς παρασκευῆς τῆς ς'. ἐβδομάδος, χωρὶς σαββάτου καὶ κυριακῆς,

¹⁾ Въ Barb. № 78. Нѣтъ этого замѣчанія о схожденіи, а прямо: εἴτα τὸ ἑξαποστειλάριον τοῦ ἥχου ²⁾ καὶ ἄρχονται λέγειν οἱ ἑβδομαδάριοι· Δόξα ἐν ὑψίστοις. ³⁾ Въ ркп. Ватик. библи. № 1609 Тотъ же чинъ утрени излагается такъ: Σημαίνει ἡ ὥρα, στιχολογοῦμεν καθίσματα α β'. καὶ πάσας τὰς β'. τῆς τεσσαρασχοστῆς β'. καθίσματα στιχολογοῦμεν, μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν κάθισμα τοῦ Τριωδίου καὶ ἀνάγνωσις εἰς τὴν Ἐξαήμερον τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ μετὰ τὴν β'. στιχολογίαν τὸ ἕτερον κάθισμα τοῦ Τριωδίου, καὶ πάλιν ἀνάγνωσις,

καὶ εἰ μὴ περικόψοι (λ. 190) τις δεσποτική ἑορτή, ἥ μετὰ τὴν α'. ταύτην ἑβδομάδα μεγάλων ἁγίων, οὓς τὸ Τυπικὸν διαγορεύει ἑορτάζεσθαι... (λ. 186 σ. 1.—190).

Ἀκολουθία τῆς α'. ὥρας. Τὸ διαφραῦσαι τὴν ἡμέραν, σημαίνει¹⁾ τὸ μικρὸν καὶ εὐθὺς μετὰ σπουδῆς συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ τοῦ ἱερέως εἰπόντος· Ἐὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, οἱ τεταγμένοι πρὸ τοῦ βήματος ψάλλειν δύο ἄδελφοί· εὐθὺς ἄρχονται τοῦ Τρισαγίου. Μετὰ τὸ Πάτερ ἡμῶν ἐκφωνοῦντος τοῦ ἱερέως· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, οἱ πρὸ τοῦ βήματος πάλιν λέγουσι· Δεῦτε προσκυνήσωμεν β'. καὶ ψάλλουσι τὴν α'. ὥραν μονόφαλμον, ἤγουν Τὰ ῥήματά μου καὶ μόνον, Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούια γ'. Ἀφ' οὗ ἄρξωνται ἐκεῖνοι τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ἡμεῖς ἀρχόμεθα τῶν μετανοιῶν μέχρι (οὐ.) τέλους τοῦ ψαλμοῦ· ἐν γὰρ τῷ Δόξα καὶ νῦν οὐ ποιοῦμεν μετανοίας. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ ψαλμοῦ καὶ τὸ Δόξα καὶ νῦν, μετανοίας οὐ ποιοῦμεν, ἀλλ' εὐθὺς γίνεται εὐχή παρὰ τοῦ ἱερέως πρηνοῦς κειμένου ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου, προειπόντος τοῦ διακόνου τὴν μεγάλην συναπτήν. Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως, εὐθὺς ἡ στιχολογία εἰς ἤχον πλ. β'. τὸ α'. ἀντίφωνον. Πληρωθέντος δὲ αὐτοῦ, Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούια ἐκ γ'. καὶ προσκυνήματα μεγάλα γ'. ποιοῦμεν αὐτὰ οὐ κατ' ἀρχάς τοῦ Ἀλληλούια, ἀλλ' εἰς τὸ Δόξα σοι, ὁ

εἶτα ὁ Ν'. τριψῆλι β'. τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ Στουδίτου, ποιοῦντες αὐτὰ τροπάρια ιβ'. Μετὰ τοὺς αἶνους καὶ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις, τὸ ἰδιόμελον στιχηρὸν ἐκ β'. ἤχος πλ. α'. Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία, καὶ μαρτυρικά τοῦ αὐτοῦ ἤχου, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, εἶτα τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ Τρισάγιον, τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. καὶ λέγεται παρὰ τῶν ψαλλόντων εἰς τὸ βῆμα δύο ἁδελφῶν μετὰ μέλους, καὶ οἱ ἁδελφοὶ ἐκτεταμέναις χερσὶν ἀπολογοῦνται τὸ αὐτὸ κατὰ τὴν ἐκεῖνων φωνήν· ἅπαντες δὲ τὴν τεσσαρακοστὴν (λ. 132).

¹⁾ Въ ркн Ватик. библ. № 1609 σημαίνει τὴν α'. ὥραν καὶ ψάλλομεν μονόφαλμον τὴν α'. ὥραν, μετὰ οὖν τὸ τέλος τοῦ ψαλμοῦ, εὐχή παρὰ τοῦ ἱερέως, πρηνοῦς κειμένου ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου, παρὰ τοῦ διακόνου συναπτή μεγάλη, μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως εὐθὺς ἡ στιχολογία, ἀντίφωνον α'. ἤχος πλ. β'. πάλιν εὐχή καὶ συναπτή μικρά· Ἔτι καὶ ἔτι, εἶτα τὰ ἀντίφωνα καὶ συναπτή μικρά, εἶτα τὸ Πρωὶ εἰσάκουσον, καὶ μετὰ τὸ θεοτοκίον, ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ Κλίμακος, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν συναπτή· Πληρώσωμεν τὴν δέησιν μετὰ τῶν αἰτήσεων, οἱ ἁδελφοί· Τὰ διαβήματα, τὸ Τρισάγιον, καὶ μετὰ τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν, ὁ λαός· Ἀμήν, τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. στάσις μεγάλη καὶ ἀπόλυσις (λ. 123 οὐ.)

Θεός, καὶ πάλιν ὁ διάκονος τὴν συναπτὴν μικράν, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, εἶτα τὸ β'. ἀντίφωνον, καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι πάλιν Ἀλληλούια ἐκ γ'. καὶ προσκυνήματα μεγάλα γ'. πάντες ἐξ Ἰσου, καὶ πάλιν συναπτὴ μικρά, καὶ ἡ ἐκφώνησις παρὰ τοῦ ἱερέως, εἶθ' οὕτως τὸ γ'. ἀντίφωνον, Δόξα, Ἀλληλούια γ'. προσκυνήματα μεγάλα γ'. συναπτὴ μικρά καὶ ἡ ἐκφώνησις, Τὸ πρῶτ' εἰσάκουσον μετὰ ἤχου καὶ μεγάλου λέγει εἰς τῶν ψαλτῶν πρὸ τοῦ βήματος, καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτό, στίχος α'. Τὰ ῥήματά μου, ἡμεῖς· Τὸ πρῶτ' εἰσάκουσον, στίχος β'. Ὅτι (л. 191) πρὸς σὲ προσεύξομαι, ἡμεῖς πάλιν· Τὸ πρῶτ' εἰσάκουσον, ἐκεῖνος· Δόξα καὶ νῦν, καὶ ἡμεῖς· Τί σε καλέσωμεν. Ἀλλ' ἐν τῷ ψάλλειν τὸν ἕνα χορὸν τοῦτο, καὶ ὁ ἄλλος ποιεῖ τὰς μετανοίας, τὸ σὺτὸ καὶ εἰς τὸ Πρῶτ' εἰσάκουσον. Καὶ μετὰ τὸ θεοτοκίον, ἀνάγνωσις ἐκ τῆς προκειμένης πανοσίου Κλίμακος, πρῶτος αὐτῆς λόγος οὐχ ὅλος, ἀλλ' ὥστε φύλλα β'. εἰ μὲν¹⁾ ἔχει ἐρμηνείαν τινὰ φύλλον ἓν, ἡ δ' οὐ, φύλλα δ'. κατὰ τὸ τεῦχος τοῦ βιβλίου. Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνῶναι, ὁ μὲν ἀναγνοὺς βαλὼν μετανοίας γ'. ἤγουν μεγάλα προσκυνήματα κατὰ τὸ σύνηδες καὶ τῷ προεστῶτι ἀπέρχεται εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Ὁ δὲ διάκονος λέγει τὴν συναπτὴν τῶν αἰτήσεων, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, καὶ εὐθὺς οἱ πρὸ τοῦ ἄμβωνος καὶ τοῦ βήματος ψάλλουσι· Τὰ διαβήματα, τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι σοῦ ἐστιν, οἱ πρὸ τοῦ βήματος τὸ Κύριε ἐλέησον^{ιβ')}. μεγαλοφώνως καὶ σχολαίως, ἀπολογουμένων ἡμῶν πάντων, τὸ καθ' ἐν κατὰ τὴν ἐκεῖνων φωνήν, (об.) ὥς γίνεσθαι τὰ ἐκεῖνα καὶ τὰ ἡμέτερα κδ'. Ποιοῦμεν δὲ μετανοίας, ἀφ' οὗ ἄρξωνται ἐκεῖνοι λέγειν· Τὰ διαβήματά μου μέχρι τοῦ τέλους τοῦ Πάτερ ἡμῶν. Μετὰ δὲ τὸ Κύριε ἐλέησον²⁾, λέγομεν· Δόξα Πατρί. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, ἅγιε. Ὁ ἱερεὺς· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, λέγει τὴν εὐχὴν τῆς α'. ὥρας, πάντων κλινάντων ἐν ταύτῃ καὶ γόνυ καὶ κάραν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι, ποιοῦσιν οἱ πρὸ τοῦ βήματος σχολαίως γ'. μεγάλας μετανοίας, καὶ ἡμεῖς ὁμοίως ἅπαντες ἐξ Ἰσου, εἶτα ὁ προεστὼς· Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, καὶ ὁ ἱερεὺς δίδωσι τὴν εὐχὴν καὶ ἀπολύει (л. 190—191).

Третій часъ имѣетъ тотъ же порядокъ и то же изложеніе. Послѣ 3 часа чтеніе изъ Студита, далѣе тропарь, а затѣмъ отпустъ и расходъ.

¹⁾ Barb. № 78. Этого замѣчанія о чтеніи толкованія вѣтъ *) Ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τῆς α'. πάντων κλινόντων τῶν ἐν ταύτῃ καὶ κ. τ. λ.

Въ пятѣмъ часу, подобно первому часу, совершается шестой. На немъ читается пророчество. Прокимень поется πάντων ἱσταμένων. Послѣ пареміи, εἴτα τὸ β'. проκείμενον, ἀνιστάντων πάντων. Чтеніе Лѣствицы и затѣмъ ектенія просительная. Въ началѣ 7 часа—девятый часъ. Чтеніе изъ Лѣствицы. Послѣ молитвы 9 часа αἱ γ'. μεγάλαι μετάνοιαι, καὶ εὐθὺς ὁ προτραπεὶς ἐκφωνεῖ μετὰ μεγάλης τῆς φωνῆς εἰς ἤχον δ'. τὸ Μνήσθητι ἡμῶν.

Когда предполагается совершеніе литургіи преждеосвященныхъ, то въ этомъ случаѣ „Благословлю Господа“ переносится на конецъ литургіи.

Εἰς τὸ τέλος τῆς η'. ὥρας σημαίνει τὸν ἑσπερινόν ¹⁾ τὸ μέγα σήμαντρον, καὶ εὐθὺς εἰστρέχουмен ἅπαντες ²⁾ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ³⁾, καὶ τοῦ παρεκκλησιάρχου βαλόντος μετάνοιαν τῷ проεστώти καὶ κρούσαντος τὸ χαλκοῦν σήμαντρον, ἐξέρχεται ὁ διάκονος, μελαμβάφες ⁴⁾ ἐνδεδυμένος στιχάριον. Τοιοῦτον γὰρ ἐνδεδυται οὗτος στιχάριον, καὶ τοιοῦτον φελώνιον ὁ ἱερεὺς ἀμφιέννυται ἅπασαν τὴν τεσσαρακοστήν, ἐκτὸς σαββάτου καὶ κυριακῆς καὶ δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἀγίων τῶν μεγάλων. Ἐξελθόντος οὖν τοῦ διακόνου ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ εἰπόντος πρὸ τῶν ἀγίων θυρῶν· Εὐλόγησον, δέσποτα, τοῦ δὲ ἱερέως ἐκφωνήσαντος ἔσωθεν· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία. Καὶ πάντων τῶν εἰπόντων τὸ Ἀμήν, εὐθὺς οἱ πρὸ τοῦ βήματος ταχθέντες ψάλλται δύο ἀδελφοὶ ἄρχονται οὕτως· Πάτερ ἡμῶν, πάντων ἱσταμένων μετὰ φό-

¹⁾ Въ ркп. Ватик. библ. № 1609 τὸ λυχνικόν ²⁾ πάντες ³⁾ μετὰ θυμιάματος εἴτα σημαίνει τὸ χαλκοῦν ἔνδον ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἀρχόμεθα τοῦ ἑσπερινοῦ. Καὶ μετὰ τὸν ψαλμὸν εὐχὴ καὶ συναπτὴ μεγάλη, εἴτα στιχολογοῦμεν τὰ Πρὸς Κύριον καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ γ'. ἀντιφώνου, εὐχὴ καὶ συναπτὴ μεγάλη, εἴτα τὸ Κύριε ἐκέκραξα, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ Τριψδίου προσόμοια γ'. τοῦ Ἰωσήφ β'. καὶ τοῦ Στουδίτου α'. ὃ καὶ δισσεύομεν, καὶ γίνεται (л. 125) δ'. Μετὰ οὖν τὸ Καταξίωσον, συναπτὴ τῶν αἰτήσεων, εἴτα ιδιόμελα τῆς μ'. ἐκ β'. τὸ μαρτυρικόν, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἔστι, Θεοτόκε Παρθένε, Δόξα, Εὐππιστὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ νῦν, Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν, τὸ Κύριε ἐλέησον, ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς, ὁ λαός· Ἐπουράνιε Βασιλεῦ, στάσις μεγάλη μετάνοιας κδ'. καὶ ἀπόλυσις. Μετὰ δὲ τὸν ἑσπερινὸν εἰσερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ καὶ ἐσθίομεν τὰ πρατιθέμενα, ἅτινα ἀκριβομένως δεδῆλωται ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῷ περὶ βρώσεως. (л. 123 об.—124) ⁴⁾ Вѣн. № 127 μελαμβάφες ἐνδεδυμένον στιχάριον καὶ τοιοῦτον φελώνιον ὁ ἱερεὺς ἀμφιέννυται к. т. л.

βου Θεοῦ καὶ πάσης προσοχῆς καὶ τοῦ ἱερέως ἐκφωνοῦντος· Ὅτι σοῦ ἐστι, λέγουσιν αὐτοί· Δεῦτε προσκυνήσωμεν β'. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου μέχρι τέλους (J. 196), Δόξα καὶ νῦν, ἐκτὸς τοῦ Ἀλληλούια, εἴτα βάλλοντες¹⁾ δ'. μεγάλα προσκυνήματα κατ' ἀνατολὰς καὶ ἄλλα πρὸς δυσμὰς, καὶ δύο πρὸς τοὺς δύο χορούς, ἀπέρχεται ὁ καθεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ θὲ αὐτοὶ ἄρξωνται λέγειν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ἡμεῖς ἀρχόμεθα ποιεῖν τὰς μετανοίας μέχρι τέλους τοῦ ψαλμοῦ. Ὁ διάκονος συναπτὴν, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, ἡ στιχολογία, τὰ Πρὸς Κύριον, εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἤχον, Δόξα καὶ νῦν, χωρὶς τοῦ Ἀλληλούια, ὁ διάκονος τὴν συναπτὴν καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν. Εἴτα Κύριε ἐκέκραξα καὶ ἰστώμεν ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριψδίου γ'. προσόμοια τοῦ Ἰωσήφ β'. καὶ τοῦ Στουδίτου α'. ὁ καὶ δυσσεύομεν. Τοσοῦτους δὲ στίχους ἰστώμεν καὶ τῇ β'. ὁψέ, καὶ τῇ γ'. ὁψέ, καὶ τῇ ε'. ὁψέ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, ἡ εἰσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς προφητείας, πάντων ἰσταμένων· οὗ γὰρ κάθηται τις τούτων λεγομένων, καὶ εὐδὺς ἡ Γένεσις, καὶ πάλιν τὸ β'. προκείμενον, εἴτα ἡ παροιμία, ὁ διάκονος τὴν ἐκτενὴν, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, οἱ πρὸ τοῦ βήματος ψάλλουσι· Καταξίωσον, Κύριε. Ποιοῦμεν μετανοίας, ὁ διάκονος τὴν συναπτὴν· Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν μετὰ τῶν αἰτήσεων, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν. Εἰς τὸν στίχον, ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας, ἤχος γ'. Νηστεύσωμεν, ἐκ β'. καὶ μαρτυρικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον β'. Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον. Οἱ πρὸ τοῦ βήματος ἀδελφοί· Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστιν, οἱ αὐτοὶ ἀπολυτικίον· Θεοτόκε Παρθένε, Δόξα, Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ νῦν, Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν, Κύριε ἐλέησον, Δόξα καὶ νῦν, Ἐν ὀνόματι Κυρίου. Καὶ ποιήσαντες ἐν προσκύνημα μέγα πρὸς τὸ θυσιαστήριον, ἀπέρχεται ὁ καθεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ ποιούμεν μετανοίας ἀφ' οὗ ἄρξωνται τοῦ Νῦν ἀπολύεις, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἀπολυτικίου. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς, Ἐπουράνιε Βασιλεῦ, καὶ μετανοίας μεγάλας ἀργὰς γ'. Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς παρὰ τοῦ προεστῶτος, εἴ ἐστι παρῶν, εἴ δ' οὐ, παρὰ τοῦ ἐκκλησιάρχου, καὶ δίδοται εὐχὴ παρὰ τοῦ ἱερέως τῆς ἀπολύσεως.

Αὕτη ἡ ἀκολουθία γίνεται τοῦ λυχνικοῦ καθεκάστην ἐβδομάδα τῆς τεσσαρακοστῆς, τῶν προηγιασμένων γινομένων μέχρι αὐτῆς τῆς ε'. τῆς ς'. ἐβδομάδος (J. 195—196).

¹⁾ Barb. № 78 εἴτα βάλλοντες μετάνοιαν, ἀπέρχεται ὁ καθεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἀφ' οὗ δὲ ἄρξωνται κ. τ. λ.

Ἀρχὴ τῆς ια'. ὥρας σημαίνει τὸ μικρὸν¹⁾ τὸ ἀπόδειπνον, καί *) εὐθύς πάντες συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ σπουδῆς, καὶ τοῦ ἱερέως εἰπόντος· Εὐλογητός ὁ Θεός, οἱ ἐν τῷ βήματι προτεταγμένοι ψάλλειν δύο ἀδελφοὶ ἄρχονται λέγειν τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, πάντων ὡς ἐνώπιον Θεοῦ ἱσταμένων μετὰ δέους καὶ εὐταξίας, καὶ πολλῆς προσοχῆς, ὁ ἱερεὺς ἐκφώνησιν· Ὅτι σοῦ ἐστι, καὶ οἱ ἀδελφοί· Δεῦτε προσκυνήσωμεν ἐκ β'. Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι, καὶ ψάλλουσιν ἀκολούθως τὸν ἐξαψάλμον μέχρι τέλους, Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ'. καὶ πάλιν Δόξα καὶ νῦν, καὶ ποιοῦσιν ἐν μέγα προσκύνημα κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἀπέρχονται πρὸς τοὺς τόπους αὐτῶν, ἐξ οὗ δὲ αὐτοὶ ἄρξωνται λέγειν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ἡμεῖς ἀρχόμεθα³⁾ εὐτάκτως μηδὲν ἀργοῦντες μέχρι τέλους τοῦ ἐξαψάλμου, εἰ μὴ μόνον ἐν τῇ μέσῃ τῶν γ'. ψαλμῶν, Δόξα, (οἱ.) ὃ καὶ διαδεξάμενοι, λέγομεν ἡμεῖς, ἐκείνους δὴθεν διαναπαύοντες. Πληρωθέντος οὖν τοῦ ἐξαψάλμου καὶ τοῦ Δόξα καὶ νῦν, ὁ προεστώς, εἴτε ἄλλος, ὁ προτραπεῖς, ἄρχεται μετὰ φωνῆς καὶ ἤχου καὶ μέλους· Μεθ' ἡμῶν, καὶ ψάλλουσιν αὐτὸ οἱ δύο χοροὶ σχολαίως ἀμειβαδόν, εἴτα Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός καὶ ψάλλουσιν αὐτὸ οἱ δύο χοροὶ γ'. Τὴν ἡμέραν διελθὼν, εὐχαριστῶ σοι, Κύριε, Δόξα, Τὴν ἡμέραν διελθὼν, εὐχαριστῶ σοι, Δέσποτα, Καὶ νῦν, Τὴν ἡμέραν διελθὼν, εὐχαριστῶ σοι, ἅγιε· καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἀσκανδάλιστον, ἐν δὲ τῷ β'. ἀνεπιβούλευτον, ἐν δὲ τῷ γ'. ἀναμάρτητον. Καὶ πάλιν ὁ ἕτερος χορὸς, οὐχ ὁ ἀρξάμενος τοῦ Μεθ' ἡμῶν, Ἡ ἀσώματος φύσις, καὶ τοῦτο μετ' ἡχοῦ καὶ μέλους, πλὴν οἱ ἀμφοτέρω χοροὶ ἠνωμέναις ταῖς φωναῖς· Ἄγιε, ἅγιε, ἅγιε, τρισάγιε Κύριε, σῶσον ἡμᾶς· οἱ ἐν τῷ βήματι· Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, εἴτα ὁ εἰς ἀπ' αὐτῶν· Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀμάρτωλῶν β'. Πᾶσαι αἱ οὐράνιοι δυνάμεις, (π. 198) Ἄγιε Ἰωάννη προφῆτα, Ἄγιοι ἀπόστολοι, προφῆται... ἕως οὗ δὲ ποιοῦμεν μετανοίας, ἀφ' οὗ

¹⁾ Ркп. Ватик. № 1609 нѣтъ τὸ μικρὸν *) καὶ γίνεται οὕτως κατὰ τὸ σὺνηθες ἐξαψάλμος, τὸ Μεθ' ἡμῶν, ὁ Θεός, ἀργῶς καὶ μετὰ φωνῆς μεγάλης, καὶ μετὰ ταῦτα· Ἡ ἀσώματος φύσις, ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους, ἔπειτα τὸ ἅγιον σύμβολον, Παναγία Δέσποινα. Ταῦτα λέγομεν ἐκ β'. καὶ καθεξῆς τὰ λοιπὰ, τὸ Τρισάγιον, τροπάριον, ἤχος πλ. δ'. Τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν μου, Δόξα, Ὡς φοβερά, καὶ νῦν, Τὴν ἀκαταίσχυντον, τὸ Κύριε ἐλέησον μετὰ τὸ μέλος καὶ ὁ ἱερεὺς· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, καὶ εὐθύς· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, εἴτα ὁ κανὼν τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν αγίου εἰς τὸ μέσον. ³⁾ Barb. № 78 и Вѣн. № 127 τῶν μετανόων εὐτάκτως μηδὲν ἀργοῦντες μέχρι τέλους τοῦ ἐξαψάλμου κ. τ. λ.

ἄρξωνται λέγειν ἐκεῖ· Ἄγιε, ἄγιε, τρισάγιε, εἴτα μετὰ τὸ Ὁ Θεός, ἱλάσθητι, λέγουσι τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν. Ἐν τούτοις οὐ γίνονται μετάνοιαι, καὶ εὐθὺς ὁ προτραπείς ἄρχεται φάλλειν¹⁾. Τῶν ἀοράτων, Δόξα, Ὡς φοβερὰ ἡ κρίσις, καὶ νῦν, Τὴν ἀκαταίσχυντον. Ταῦτα δὲ φάλλουσιν οἱ χοροὶ ἀμοιβαδόν, οἱ πρὸ τοῦ βήματος φάλλουσι τὸ Κύριε ἐλέησον κ'. μεγαλοφώνως καὶ σχολαίως, ἐν τούτοις οὖν ἀντιφωνούντων καὶ τῶν δύο χορῶν, ὡς γίνεσθαι τὰ ἐκεῖνα καὶ τὰ τῶν χορῶν ὁμοῦ μ'. Δόξα καὶ νῦν, ὁ ἱερεὺς· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, καὶ εὐθὺς οἱ αὐτοί· Δεῦτε προσκυνήσωμεν β'. Ἐλέησόν με Θεός, ἄχρι τέλους· καὶ δευτερώσαντος τὸ Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ἄχρι τοῦ Ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου, εὐθὺς ὁ κανὼν. Ἐνταῦθα βάλλοντες δ'. μεγάλα προσκυνήματα, ἀπέρχεται ὁ καθ' εἷς εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ στάμα. Ἐν τῷ πεντηχοστῷ (οὐ.) δὲ ποιούμεν μετανοίας ἐξ ἀρχῆς τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν μέχρι τέλους αὐτοῦ, εἴτα ὁ κανὼν τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀγίου. Ἀπὸ γ'. οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κάθισμα αὐτοῦ, Δόξα καὶ νῦν, θεοτοκίον, τὸ Συναξάριον· ἀπὸ θ'. οἱ συνήθεις εἵρμοι²⁾ τῆς Θεοτόκου ἐν τῷ τοῦ κανόνος³⁾ ἤχῳ, φάλλομεν δὲ αὐτούς, ὡς καὶ ἐν τῷ ὁρθρῳ, ἐν τοῖς χοροῖς ἱστάμενοι, καὶ πάλιν οἱ πρὸ τοῦ βήματος τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν τούτοις οὐ γίνονται μετάνοιαι, τὸ Κύριε ἐλέησον μετ' ἡχοῦ καὶ μέλους ιβ'. καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτό, ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· Παντοκράτορ Δέσποτα, πάντων κλινόντων ἐν ταύτῃ καὶ γόνυ καὶ κέραν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐθὺς πάλιν οἱ αὐτοί· Δεῦτε προσκυνήσωμεν β'. καὶ ἄρχονται λέγειν τοὺς ιβ'. ψαλμούς· Ὑψώσω σε, Κύριε, ψαλμὸς κθ'. Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, ψαλμὸς λ'. Μακάριοι,

¹⁾ В. гр. № 78 μετ' ἡχοῦ ²⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609. Τὸ Τρισάγιον, ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου, τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. εἴτα εὐχὴ παρὰ τοῦ ἱερέως· Παντοκράτορ Δέσποτα, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν εὐθὺς γίνονται καὶ οἱ ιβ'. ψαλμοί, καὶ μετὰ τοὺς γ'. ψαλμοὺς λέγομεν Ἀλληλοῦια, Δόξα σοι ὁ Θεός ἐκ γ'. καὶ πάλιν οἱ ψαλμοί καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι τοὺς γ'. Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, τὸ Κύριε ἐλέησον, τοὺς ιβ'. καὶ τοῦ ἱερέως εἰπόντος στίχον, εὐθὺς· Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ οἱ ψαλμοί, καὶ μετὰ τοὺς τρεῖς (л. 126) Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια δόξα σοι, ὁ Θεός, καὶ πάλιν ἐσχάτους γ'. ψαλμοὺς· καὶ μετὰ τοὺς γ'. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, Ὁ Θεός τῶν πατέρων ἡμῶν, θεοτοκίον· Οὐ σιωπήσωμεν, Παντοκράτορ, μετανοίας μεγάλας γ'. ὁ προεστώς· Δόξα σοι ὁ Θεός, ἡ ἄλπις ἡμῶν Δόξα σοι, εὐχὴ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ ἀπόλυσις. (л. 125—126) ³⁾ Barb. № 78 καὶ πάλιν οἱ πρὸ τοῦ βήματος· τὸ Τρισάγιον.

ὧν ἀφένθησαν αἱ ἀνόμιοι, ψαλμός λα'. Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούια ἐκ γ'. Ἐν τούτοις ποιῶμεν μετανοίας ἐξ ἀρχῆς τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν μέχρι τέλους τοῦ γ'. ψαλμοῦ, τὸ δὲ Δόξα καὶ νῦν διαδεχόμεθα (λ. 199) ἡμεῖς, εἶτα πάλιν αὐτοί· Δίκασον, Κύριε, τοὺς ἀδικούντάς με, ψαλμός λδ'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, ψαλμός λθ'. Μακάριος ὁ συνιὼν ἐπὶ πτωχόν, ψαλμός μ'. Καὶ ἐν τούτοις ποιῶμεν μετανοίας. Οἱ αὐτοὶ τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, χωρὶς μετανοιῶν, τὸ Κύριε ἐλέησον μετὰ ἡχοῦ καὶ μέλου· ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν β'. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν, ψαλμός μγ'. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς δεήσεώς μου, ψαλμός ξ'. Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειαν, ψαλμός ξθ'. Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούια, ἐκ γ'. Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, ψαλμός ο'. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον, ψαλμός ος'. Ἐξελοῦ με, Κύριε, ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ, ψαλμός ρλθ'. καὶ συνημμένως Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, Κύριε καταφυγή, τὸ Τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, θεοτοχίον· Οὐ σιωπήσωμεν, τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. ἀντιφωνούντων ἡμῶν τὰ αὐτά. Ποιῶμεν δὲ μετανοίας πάλιν ἀπὸ τοῦ Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ Τρισαγίου, καὶ μετὰ τὸ Κύριε ἐλέησον, ἄρχονται αἱ πρὸ τοῦ βήματος (οὐβ.) τῆς εὐχῆς σχολαιώτερον καὶ προσεκτικώτερον· Κύριε παντοκράτωρ, καὶ ἡμεῖς τῶν μετανοιῶν μέχρι τέλους τῆς εὐχῆς, ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὧν εὐλογητός. Αὕτη ἡ τάξις γίνεται τοῦ ἀποδείπνου, εἰ μὴ περικόφοι τις ἑορτὴ, πᾶσαν τὴν τεσσαρακοστὴν τὰς δ'. ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἐκτὸς τῆς δ'. καὶ τῆς ε'. τῆς ε'. ἐβδομάδος, ἐν αἷς τοῦτο καὶ μόνον καινοτομιτόν, ὅτι εἰς τὸ ἀπόδειπνον φάλλομεν τοὺς ς'. ψαλμοὺς καὶ εἰς τὸ ἄλλο τοὺς ἄλλους ς'. καὶ τοῦτο ποιῶμεν διὰ τὸν κόπον τοῦ μεγάλου κανόνος (λ. 197—199).

Τῇ παρασκευῇ¹⁾ ὅψε ἡμεῖς μὲν ἀπόδειπνον οὐ φάλλομεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ τὴν Πρεσβείαν, καὶ οὐ μόνον ἐν ταύτῃ τῆς τεσσαρακοστῆς, ἀλλὰ καὶ πάσαις ταῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ, εἰ μὴ τις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν κωλύσειεν. Γίνεται δὲ οὕτως· περὶ ὥραν ια'. σημαίνει τὸ μέγα σήμαντρον, καὶ εὐθὺς ὁρομαίως συναγόμεθα πάντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καί, βαλόντος τοῦ παρεκκλησιάρχου μετάνοιαν τῷ προεστῶτι καὶ χρούσαντος τὸν χαλκόν, ἐξέρχεται ὁ διάκονος λευκὸν ἡμφιεσμένος στιχάριον· λευκὸν γὰρ καὶ ὁ ἱερεὺς ἐνδύεται φαλῶνιον, καὶ ἐξελθὼν ὁ διάκονος λέγει· Εὐλόγησον, δέσποτα. Ὁ ἱερεὺς· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία. Ὁ διάκονος τὴν μεγάλην συναπτὴν, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, ὁ λαός·

¹⁾ Въ рки Ватик. библ. № 1069. Нѣтъ этой статьи.

Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα. Ὁ διάκονος, Δόξα καὶ νῦν, Θείας γεγόναμεν, ὁ διάκονος συναπτὴν μικράν, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, ὁ λαός· Ἐν τῷ ναῷ. Ὁ διάκονος· Δόξα καὶ νῦν, ὁ λαός· Ἐλπίς τοῦ κόσμου, ὁ διάκονος συναπτὴν μικράν, ὁ λαός· Προστασία φοβερά. Ὁ διάκονος· Δόξα καὶ νῦν, ὁ λαός· Ἡ νοητὴ πύλη τῆς ζωῆς, ὁ διάκονος αὐθις συναπτὴν, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, καὶ εὐθὺς ἅπαντες ὁμοῦ ἄρχονται λέγειν· Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου σχολαίως, Δόξα καὶ νῦν, Ἀλληλούια ¹⁾), Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ'. Εἶτα ἐξέρχεται ὁ διάκονος μετὰ θυμιάματος καὶ στας πρὸ τῶν ἀγίων θυρῶν, ψάλλει εἰς ἦχον δ'. Θεός Κύριος, καὶ αὐτὸς μὲν ἄρχεται θυμιᾶν τὰς ἀγίας εἰκόνας, τῷ προεστῶτι, τοὺς χοροὺς καὶ καθεστῆς πάντας, οἱ δὲ κληρικοὶ ἄρχονται ψάλλειν τὸ ἀπολυτίκιον· Τεῖχος ἀκαταμάχητον, ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, Ἡ κυρίως καὶ ἀληθῶς, καὶ εὐθὺς τὸν κανόνα τῆς παναχράντου Θεοτόκου τὸν παρακλητικόν. Ἀπὸ γ'. ᾠδῆς, οὐδέν, ἀπὸ ς'. τὸ κοντάκιον τῆς παναχίας Θεοτόκου, ἀπὸ θ'. τοὺς συνήθεις εἰρμούς, ζητεῖ εἰς τὸν κανόνα τοῦ ἡχου, πρὸ τοῦ ἁμβωνος, εἶτα τὸ Τρισάγιον κοινῇ πάντες, τὸ Πάτερ ἡμῶν, ἐν τέλει· Θεοτόκε, ὁ κόσμος εἰς σὲ ἐλπίζει, καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος ἐν τῷ ἁμβωνι λέγει τὴν ἐκτενὴν. Αὕτη ἡ τάξις τῆς Πρεσβείας γίνεται τὸν ὅλον χρόνον (λ. 202—203).

Такъ какъ два богородичныхъ канона, то они поются попеременно каждую пятницу.

Σαββάτῳ α'. τῶν νηστειῶν τοῦ ἀγίου μεγάλου μάρτυρος Θεοδώρου. (λ. 203) Служба сходна съ Евергетидскимъ Типикономъ. (См. выше стр. 519).

Τῇ κυριακῇ α'. τῶν νηστειῶν τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ μνήμη τῶν ἀγίων προφητῶν Μωϋσέως καὶ Ἀαρών. (λ. 204)

Ὅτε καὶ τοῦ (κρούσματος) ἀκούσαντες πάντες (т. е. на 6 часъ), ὅσοι ἐργόχειρα ἐργάζονται, ἢ ἄλλο τι ποιοῦσιν ἢ μέγα ἢ μικρὸν ἔργον, εὐθὺς ἀφέντες αὐτά, μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰστρέχουσι διὰ τὸ ἀκοῦσαι κατηχήσεις τοῦ Στουδίτου· ταύτην ἀκούσαντες καὶ βαλόντες ματάνοιαν πάλιν ὁ καθεὶς εἰς τὸ ἴδιον ἔργον συντομώτερον ἀπέρχεται, καὶ τοῦτο οὕτως γίνεται πᾶσαν τὴν τεσσαρακοστήν. (206 об)

Въ крестопоклонную недѣлю. Ψαλλόντων οὖν ἡμῶν τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, εὐτρεπίζεται ἐν ᾧ μέλλει προτεθῆναι ὁ τίμιος σταυρός, ἡ προσκύνησις μετὰ βλατίου, καὶ μετὰ τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου τῆς

¹⁾ Barb. № 78. Ἀλληλούια β'.

ἡμέρας, εὐθὺς ἀρχόμεθα· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Ἐνταῦθα δὲ ἄρξασθαι τοῦ τροπαρίου, ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπιτρέρων τὸν τίμιον σταυρόν, προπορευομένων αὐτοῦ δύο μανουαλίων καὶ θυμιάματος, εἶτα λέγομεν καὶ ἕτερον τροπάριον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον· Τοῦ σταυροῦ σου τὸ ξύλον προσκυνοῦμεν. Προτειθέντος οὖν τοῦ σταυροῦ εἰς προσκύνησιν εὐθὺς ἀρχόμεθα· Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, ἐκ γ'. καὶ πρῶτος μὲν προσκυνεῖ ὁ προεστῶς, εἶτα ὁ τὸν τίμιον σταυρόν βαστάζων, εἶτα ὁ προσκομίσας ἱερεὺς καὶ καθεξῆς οἱ λοιποὶ πάντες ἀδελφοὶ μετὰ εὐταξίας πολλῆς καὶ φόβου Θεοῦ. Τελειώνοντες οὖν τὸ Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, ἀρχόμεθα ψάλλειν στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ σταυροῦ, ἦχος β'. что нынѣ. (л. 190 об.—210).

Въ субботу акаѣста¹⁾ на утрени Богъ Господь, Тὸ προσταχθὲν μυστικῶς и канонъ. По 3 пѣсни первый пѣвецъ входитъ на амвонъ и начинаеть лампрѣ τῇ φωνῇ· Τῇ ὑπερμάχῳ καὶ μετ' αὐτὸν δέχονται οἱ ἀδελφοὶ ἀπὸ τοῦ Ὁς λυτρωθέντες τῶν δεινῶν, εἶθ' οὕτως ἄρχεται ψάλλειν τοὺς οἴκους, πάντων τῶν ἱσταμένων μετ' εὐλαβείας ἀκροωμένων καὶ ἀποκρινομένων ἐν τῷ τέλει τῶν οἴκων τὰ ἀκροτελεύτια, καὶ κατὰ τέσσαρας οἴκους ἐν τῷ ἄμβωνι λέγει· Τῇ ὑπερμάχῳ, οἱ ἀδελφοί· ὡς λυτρωθέντες. Послѣ 12 икосовъ слѣдуетъ 4 пѣснь канона. По 9 пѣсни, Трисвятое, Отче нашъ, тропарь, ектенья. Чтеніе акаѣста происходило „πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ προεστῶτος ἐν τῷ ἀναλογίῳ, καὶ συναγόμεθα πάντες οἱ ἀδελφοὶ ἐκεῖ καὶ ἱστάμεθα κυκλόσῃ. (л. 214)

На канунѣ вербнаго воскресенія прѡς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἀλλάσσουν οἱ χοροί, ἀπέρχονται οἱ τοῦ δεξιοῦ μὲν εἰς τὸ εὐώνυμον, καὶ οἱ τοῦ εὐωνύμου εἰς τὸ δεξιόν, καὶ μετὰ τὸ ἀλλαγῆναι τοὺς χορούς, λέγει τὸ Κύριε ἐκέκραξα. (л. 217)

Не достаеѣтъ нѣсколькихъ листовъ. Дополняемъ по ркп. № 1609, въ которой замѣчено, что послѣ заутрени совершалась литія²⁾ μέχρι τοῦ Σταυροῦ. (л. 137)

¹⁾ Barb. № 78 Ὁ ἀκάθιστος ψάλλεται πρὸ πέντε ἡμερῶν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ²⁾ Ркп. Вѣн. библ. № 126; Barb. № 78 καὶ μετὰ τοῦτο (т. е. послѣ утрени) λαμβάνομεν τὰ βαῖα πρὸ τοῦ προεστῶτος καὶ εὐθὺς ἐξέρχόμεθα, καὶ ψάλλομεν· Συνταφέντες, καὶ λιτανεύοντες ἀπέρχόμεθα εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην, ἐκεῖσε δὲ λέγεται ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον, καὶ μετὰ τὴν ἐκτενῆν ἐξέρχόμεθα, εἰσερχόμενοι δὲ ἐν τῷ ναῷ ψάλλομεν· Χαῖρε ἡ πόλῃ, ектенья и отпусть.

На утрени въ понедѣльникъ, вторникъ, среду, и четвергъ нѣтъ евангельскаго чтенія. Часы, какъ на первой недѣли. Вмѣсто чтеній, положено чтеніе евангелія εἰς πάσας τὰς ὥρας, ἱσταμένων πάντων καὶ ἐπακρωμένων τῆς ἀναγνώσεως, ὥστε τὴν μεγάλην β'. εἰς τὰς δ'. ὥρας πληρωθῆναι τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον, τῇ δὲ μεγάλῃ γ'. τὸ κατὰ Μάρκον εἰς τὰς γ'. ὥρας, καὶ εἰς τὰς ς'. τὸ κατὰ Λουκᾶν, τῇ δὲ μεγάλῃ δ'. τέλος λαμβάνει καὶ αὐτό, τὴν δὲ μεγάλην ε'. τὸ κατὰ Ἰωάννην ἀναγινώσκουμεν ἕως τοῦ Νῦν ἐδοξάσθη (л. 138).

Въ великій четвертокъ каждый часъ состоялъ изъ 3-хъ псалмовъ, за которыми слѣдовали великая ектенья, тропарь: „Егда славнии“, чтеніе евангелія, просительная ектенья, Трисвятое, Господи помилуй 40 разъ, поклона 3 и отпустъ (л. 140 об.)

Около 8 часа совершается вечерня. Собираются въ церковь, *προτίθεται*¹⁾ ἐπὶ τὰς βασιλικὰς πύλας κατὰ τάξιν, *προτίθεται* καὶ τὸ ἀναλόγιον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ κρουσθέντος τοῦ χαλκοῦ σημαντήρος, ἀρχόμεθα ἐκεῖσε τοῦ ἑσπερινοῦ. Μετὰ γὰρ τὸν προοιμιακὸν ψαλμόν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στίχους η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά, ἤχος δ'. τὸ α'. Συντρέχει λοιπὸν τὸ συνέδριον, τὸ β'. Ἰούδας ὁ παράνομος, τὸ γ'. Ἰούδας ὁ προδότης δόλιος, τὸ δ'. Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δόλιος, ταῦτα δυσσεύονται, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος πλ δ'. Μυσταγωγῶν σου, Κύριε. Τούτων ψαλλομένων, ἀπέρχεται²⁾ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ ἀναλόγιῳ, οὗ ἐστὶ τὸ εὐαγγέλιον, ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν, ὁ ἱερεὺς λέγει· Εἰρήνη πᾶσιν, ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου, ὁ ἱερεὺς· Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς ἕως τοῦ· καὶ τίθησι (об.). Καὶ εὐθὺς αἶρει τὸ μανδύον τοῦ ἡγουμένου, εἶτα ὁ ἱερεὺς· Καὶ λαβὼν τὸ ἱμάτιον διέζωσεν ἑαυτόν. Καὶ ὁ ἐκκλησιάρχης λαβὼν λέντιον ζωννύει τὸν ἡγούμενον. Ὁ ἱερεὺς· Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ λέγει οὖν καὶ ὁ ἡγούμενος αὐτός. Ὁ ἱερεὺς· Καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐχμάσσειν τῷ λεντίῳ, ὃ ἦν διεζωσμένος. Καὶ ὁ ἡγούμενος ὡσαύτως ποιεῖ, ἀρχόμενος νίπτειν. Ὅταν δὲ φθάσῃ ια'. νίπτειν, οὕς ἂν αὐτός ὁ προεστὼς θελήσῃ,

1) Ркп. Barb. № 78 и Вѣн. № 127 ὁ ἐκκλησιάρχης μετὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ τὰ σκαμνία κάτω ἐπὶ τὰς βασιλικὰς πύλας κατὰ τάξιν, καὶ μέσον αὐτῶν τὸ ἀναλόγιον μετὰ βλατίου, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ πάντων συναθροισθέντων ἐκεῖσε, εὐθὺς ἀρχόμεθα τοῦ ἑσπερινοῦ. (л. 146) 2) ὁ ἐκκλησιάρχης εἰ ἐστὶν ἱερεὺς. Вообще въ ркп. Barb. № 78 изложение иное, хотя порядкомъ тотъ же самый.

ἀργεῖ. Λέγει ὁ ἱερεὺς· Ἐρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον ἕως τοῦ· ὁ λελουμένος οὐ χρεῖαν ἔχει τοὺς πόδας νίφασθαι, ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος, Ταῦτα τοῦ ἱερέως εἰπόντος, νίπτει καὶ τοῦ δωδεκάτου τοὺς πόδας. Ὁ ἱερεὺς· Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λαμβάνει καὶ ὁ ἡγούμενος τὸ μανδύον αὐτοῦ· οὐ λέγει πλεῖον ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ ἡγούμενος· Ὑμεῖς φωνεῖτέ με· ὁ διδάσκαλος. Ψαλλομένης (л. 140) τῆς ε'. ᾠδῆς τοῦ κανόνος· Τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης μετὰ καὶ τῶν τροπαρίων, εἴτα τοῦ νιπτῆρος, ἤχος α'. Ὁ λεντίῳ ζωσάμενος, ἄλλος ἤχος β'. Μεγάλῃς εὐεργεσίας, ἕτερος ἤχος Ὁ Πέτρος εὐλαβεῖ τὸ νίφασθαι, Δόξα καὶ νῦν, ἤχος пл. δ'. Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος, εἶθ' οὕτως γίνεται ἡ εἰσοδος μετὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡσυχῇ μεγάλη τοῦ ἀγίου θυσιαστηρίου, καὶ ὁ διάκονος ἀνέρχεται ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ ἄρχεται τῆς μεγάλης συναπτῆς καὶ εὐθὺς τὸ προκείμενον καὶ τὰ ἀναγνώσματα и т. д. Τῇ ἡμέρᾳ δὲ ταύτῃ οὔτε Φῶς Χριστοῦ φαίνει, οὔτε Κατευθυνθήτω, οὔτε ἀντίφωνα, οὔτε Τρισάγιον λέγεται, οὔτε ἡ μεγάλη καθέδρα τῶν ἱερέων γίνεται, ἀλλὰ εὐθὺς μετὰ (об.) τὰ ἀναγνώσματα ἀνίστανται καὶ κάθηνται οἱ ἱερεῖς, καὶ ψάλλεται τὸ προκείμενον τοῦ ἀποστόλου κ. т. л.... Ἀπόδειπνον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οὐ ψάλλεται. τῇ ἐσπέρᾳ ἐν τῇ τραπέζῃ τὸ Ὁ καταικῶν, τὸ Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός, ὁ πεντήκοστός καὶ πλέον (οὐ)δέν. (л. 141—142).

На утрени въ пятницу 9 евангеліе читалось послѣ 9 пѣсни канона, 10 послѣ ексаностиларія, 11 послѣ стихирѣ на хвалитѣхъ. Послѣ евангелій всегда поется: „Слава тебѣ, Господи, слава тебѣ“. Послѣ 11 евангелія εἶθ' οὕτως ἐκφωνεῖ ὁ ψάλτης· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ γίνεται μεγάλη δοξολογία, μετὰ δὲ τὸ Τρισάγιον εὐθὺς εὐαγγέλιον ιβ'. εἴτα συναπτὴ καὶ τὰς αἰτήσεις μετὰ τῶν γ'. προσκυνήσεων μεγάλων καὶ ἀπόλυσις (л. 143 об.)

Часы поются такъ: 3 и 1 соединяются вмѣстѣ. Послѣ облаченія, священникъ говоритъ: „Благословенъ Богъ“, установленные 2 чтеца (εὐδοχοῦντες)—Приидите поклонимся, псалмы 2, 5 и 40, великая ектенья, возгласъ, и лѣвый хоръ поетъ: Σήμερον τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα, правый хоръ повторяетъ припѣвъ первый: 1) Ἵνα τί ἐφρούαξαν, тропарь Ὡς πρόβατον... стихъ 2 Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς

1) Въ ркп. Vallis. № 61. Припѣвы на первомъ часѣ: Μακάριος ὁ συνίων .. στιχ. β'. Οἱ ἐχθροί μου.

и снова тотъ же тропарь, слава одинъ тропарь и другой: Τοῖς σολ-
λαβοῦσί σε παρὰ νόμοις, и нынѣ тоже самое, діаконъ малую ектенью.
Вмѣсто „Завтра услыши“, поются стихиры, при чемъ всѣ стоятъ:
Κύριε, κατέκρινάν σε. Поетъ сначала пѣвецъ, потомъ народъ, пѣвецъ
стихъ: Μακάριος ὁ συνιών, стихъ 2: Ὁ ἐσθίων ἄρτους, ὁ φύλτης Δόξα
καὶ νῦν, ὁ λαὸς θεοτοκίον. Ὁ τὴν εὐλογημένην κατέσας σου Μητέρα,
прокимень, пророчество Захаріи, апостолъ и евангеліе, ектенья:
„Исполнимъ молитву“, возгласъ, „Стопы моя“, Трисвятое, Отче
нашъ, возгласъ, Господи помилуй 12 разъ, священникъ: „Ὁ Θεὸς
οἰκτερήσαι ἡμᾶς, καὶ γίνονται γ'. προσκυνήσεις μεγάλα καὶ ἄργαι. Потомъ
„Благословенъ Богъ“, „Прійдите поклонимся“ и 3 часть. Псалмы
16, 34 и 50. Дальнѣйшій порядокъ, что выше. По отпустѣ 3 часа,
читается слово Георгія Никомидійскаго о крестѣ. 6 и 9 часы со-
вершаются вмѣстѣ въ 4 часа. Псалмы 6 часа: 51, (58) 68 и 90,
девятаго: 21, 108¹⁾ и 85. Порядокъ тотъ же, что и на первомъ
часѣ. Послѣ 9 часа изобразительныя²⁾. (Ркп. Ват. библ. № 1877
л. 218—220).

Повечеріе съ 6 псалмами, „Съ нами Богъ“, тропарь: „Бла-
гообразный Іосифъ“, канонъ Андрея Критскаго и „Слава въ выш-
нихъ“ (л. 221).

Въ субботу на утрени выносъ евангелія. „Καὶ ὅτε ἔλθῃ³⁾ εἰς
τὴν πληρώσιν τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις, γίνεται ἡ εἰσοδος παρὰ τοῦ ἱερέως,
ἡλλαχμένου ὄντος πᾶσαν τὴν στολὴν αὐτοῦ, μετὰ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, καὶ
διακόνου προηγουμένου μετὰ μανουαλίου, γίνεται δὲ ἐκ τῶν βασιλικῶν
πυλῶν καὶ ὅτε δοῦναι εἰς τὸ Τρισάχιον, τότε σφραγίζων εἰσέρχεται.
Μετὰ οὖν τὸ Τρισάχιον λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον, ἦχος β'. Ὁ εὐσχήμων
Ἰωσήφ, φάλλεται δὲ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις παρὰ πάντων μετὰ ἡχου,
εἴτα ὁ διάκονος: Πρόσχωμεν, ὁ ἱερεὺς, εἰρήνην δοὺς, καθέζεται, ποιῶν
τὴν ἄνω καθέδραν, εἴτα ὁ διάκονος: Σοφία, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, προκεί-
μενον, ἦχος δ'. Ἀνάστα, Κύριε, στίχος: Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν,
προφητείας Ἰεζεκιήλ: Ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, εἶθ' οὕτως ψαλμὸς
τῷ Δαυίδ, προκείμενον: Ἀνάστηθι, Κύριε, στίχος: Ἐξομολογήσομαί σοι,
Κύριε, ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους: Ἀδελφοί, μικρὰ ζύμη, Ἀλληλουία,

¹⁾ Ркп. Валлич. библ. № 61. Псаломъ 87 ²⁾ Такой порядокъ ча-
совъ въ великую пятницу изложенъ во всѣхъ западныхъ Типиконахъ.

³⁾ Barb. № 78 πλησίον.

ἦχος δ'. Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν, ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν. Ὁ ἱερεὺς ἔσωθεν τοῦ βήματος· Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον· Τῇ ἐπαύριον, ἣτις ἐστί, τὸ ιβ'. τῶν ἁγίων παθῶν. Ὅταν ψάλλωμεν τὸ Ἀλληλούια, θυμιᾷ ὁ διάκονος τὸ θυσιαστήριον πρῶτον, εἴθ' οὕτως ἐκφωνεῖ· Σοφία, ὀρθοί, καὶ ὁ ἱερεὺς ἄρχεται τοῦ εὐαγγελίου. Ἐν δὲ τῷ τέλει οὐκ ἐκφωνεῖ ὁ λαὸς τὸ Δόξα σοι, Κύριε, καθὼς ἐν ταῖς κυριακαῖς καὶ ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς, ἀλλ' εὐθὺς ἐξελθὼν ὁ διάκονος λέγει· Εἴπωμεν πάντες (л 222).

Τῷ αὐτῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ σαββάτῳ ἀρχὴ ὥρας α'. τῆς νυκτὸς σημαίνει τὸ λυχνικόν, καὶ μετὰ¹⁾ τὸ συναθροισθῆναι τοὺς ἀδελφούς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλάσσει ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος καὶ περιβέβληνται μέλανας στολὰς, εἴτα κρούεται τὸ χαλκοῦν καὶ ἄρχονται τοῦ ἑσπερινοῦ. Μετὰ δὲ τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν παρὰ τοῦ διακόνου συναπτὴ μεγάλη, ὁ ἱερεὺς τὴν α'. εὐχὴν τοῦ λυχνικοῦ, ἔπειτα τὸ Κύριε ἐκέκραξα, καὶ ὁ μὲν διάκονος θυμιᾷ τὸν λαόν, ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν προσκομιδὴν. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν στίχους η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά, ἦχος πλ. δ'.²⁾ Σήμερον ὁ ἄδης στένων βοᾷ... ἄλλο· Σήμερον ὁ ἄδης στένων βοᾷ κατεπόθη μου, ἄλλο· Σήμερον ὁ ἄδης στένων, βοᾷ καταλύθη μου, ἄλλο· Πορευθέντος σου ἐν πύλαις.. Ταῦτα ἐκ β'. Δόξα καὶ νῦν, ἦχος γ'. Σταυρωθέντος σου, Χριστέ, εἴτα (οβ.) εἰσοδος ὑπὸ ἐνὸς ἱερέως καὶ διακόνου μετὰ μανουαλίων καὶ θυμιάματος μόνου, τὴν οὖν συνήθην εἰρήνην ὁ ἱερεὺς δοὺς τῷ λαῷ καθέζεται τὴν κάτω καθέδραν, ὁ δὲ λαὸς ἅπας ἵσταται, καὶ εὐθὺς προκείμενον, ἦχος πλ. δ'. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι, στίχος· Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ, εἴτα τὰ ἀνηγνώσματα, τοῦ λαοῦ ἐνταῦθα καθεζομένου, τὸ α'. Γενέσεως· Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός, τὸ β'. προφητείας Ἡσαΐου· Φωτίζου, φωτίζου, τὸ γ'. τῆς Ἐξόδου· Εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν. Προκείμενον, ἦχος γ'. Κύριος φωτισμός μου, στίχος· Κύριος ὑπερασπιστής. Τὸ δ'. Ἰωνᾶ· Ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν, τὸ ε'. Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ· Παρέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, τὸ ς'. τῆς Ἐξόδου· Ἐξάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. Τέλος· τότε ἦσε Μωϋσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ὁδὸν ταύτην τῷ Κυρίῳ καὶ εἶπαν. Καὶ

¹⁾ Ркп. Vallic. bibl. D. № 61. καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν τοῦ λυχνικοῦ συναπτὴ μεγάλη, εἴτα ἀλλάσσει ὁ πρεσβύτερος καὶ ὁ διάκονος, καὶ ὁ μὲν διάκονος θυμιᾷ τὸν λαόν, ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν προσκομιδὴν, στολὰς μελαίνας περιβεβλημένοι ἀμφότεροι. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα. Вообщее по изложению Валиччеллановская ркп. отличается отъ Ватиканской № 1877 ²⁾ Ркп. Витик. № 1609. στιχηρά δ'. Ἰωάννου μοναχοῦ.

ἀνίσταται ὁ λαὸς ἅπας, ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη, ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ ὁ ψάλτης ἄρχεται πλ. α'. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ· ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται, ὁμοίως ὁ λαὸς τὸν αὐτὸν στίχον. Καὶ ὁ ψάλτης, κρατῶν τὸ ψαλτήριον, στιχολογεῖ τὴν ᾠδὴν πᾶσαν, ἤγουν τὴν α'. ἀποκρινομένου τοῦ λαοῦ καθ' ἑνὸς ἐκάστου στίχου τὸ τέλος, καὶ λέγοντος· Ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται. (π 224) Εἰδ' οὕτως ὁ ψάλτης· Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως, ὁ λαός· ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται. Καὶ εὐθὺς τὸ ζ'. ἀνάγνωσμα προφητείας Σοφοῦ· Τάδε λέγει Κύριος· ὑπόμεινόν με, τὸ η'. Βασιλειῶν γ'. Ἐγένετο ῥήμα Κυρίου, τὸ θ'. Ἡσαΐου· Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχὴ μου, τὸ ι'. Γενέσεως· Ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα, τὸ ια'. Ἡσαΐου· Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, τὸ ιβ'. Βασιλειῶν δ'. Ἐγένετο ἡμέρα, καὶ διέβη Ἐλισσαιέ, τὸ ιγ'. Ἡσαΐου· Τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἡμέρα, τὸ ιδ'. Δανιήλ· Ἐτους ὀκτὼ καὶ δεκάτου. Τέλος· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ. Λέγονται ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν, ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ ὁ ψάλτης ἄρχεται, ἤχος πλ. α'. Ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε, καὶ ὁ λαὸς τὸν αὐτὸν στίχον, καὶ στιχολογεῖ ὅλην τὴν ἡ'. ᾠδὴν, ἀποκρινομένου τοῦ λαοῦ καθ' ἓνα στίχον· Ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε, καὶ εὐθὺς οἱ ἱερεῖς ἀλλάσσουν, ὅσοι θέλουσιν, ἀλλάσσουν δὲ στολὰς λευκάς, καὶ ἵστανται ἔξω ἐν τῷ νάρθηκι· ὁμοίως καὶ οἱ προεισοδεύσαντες (οὐ.) ἱερεῖς ἐξέρχονται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, καὶ ἀποθέμενοι τὰς μελανὰς στολὰς, ἀλλάσσουν καὶ αὐτοὶ λευκάς καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν βασιλικὴν πύλην, προπορευομένων μετὰ κηρῶν καὶ θυμιατῶν τῶν διακόνων ἔμπροσθεν τοῦ εὐαγγελίου, ποιοῦσι τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς λειτουργίας. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω γίνεται ἐν ὧσφ ὁ ψάλτης στιχολογεῖ. Μετὰ δὲ τὴν πλήρωσιν, τὴν ᾠδὴν πᾶσαν καὶ τὸ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, καὶ ὁ λαός· Ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐν τῷ τέλει πάλιν ὁ λαός· Ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Καὶ εὐθέως εἰς τῶν διακόνων, σταθεῖς ἔμπροσθεν πάντων, ψάλλειν ἄρχεται προκείμενον, ἤχος βαρύς· Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν, ὁ λαὸς τὸν αὐτὸν στίχον, (π. 225) καὶ διαβάντων πάντων αὐτῶν μικρὸν ἀπὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἵσταται ὁ διάκονος, ὁ ψαλλόμενος τῆς ἐκκλησίας καὶ λέγει στίχον β'. Μακάριος ἀνὴρ, ᾧ οὐ μὴ λογίσσῃται. Καὶ ὁ λαὸς τὸν α'. στίχον· Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν. Καὶ πάλιν μεταβάντες, ἔρχονται πλησιέστερον τοῦ βήματος, ἔμπροσθεν μὲν αὐτῶν τοῦ διακόνου τοῦ ψάλλοντος, προπορευομένων τῶν βασταζόντων τὰ μανουάλια, ὀπισθεν δὲ αὐτῶν ὁ πᾶς κληρὸς ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ λέγει τὸν στίχον τοῦτον· Εἴπα ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ. Καὶ ὁ λαὸς τὸν α'. στίχον. Εἴτα φθάσαντες εἰς τὰ ἅγια θυρία καὶ ἀνοίξαντες αὐτά, εἰσέρχονται οἱ τὰς λαμπάδας κατέχοντες

ἐνδον, ὁ δὲ ψάλλων διάκονος, σταθεὶς ἐν μέσῳ τῶν ἁγίων θυρίων, ψάλλει τὸν πρῶτον στίχον· Μακάριοι, ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, ὁ λαός· ὧν ἐπεκαλύφθησαν, καὶ οὕτω πᾶς ὁ κληρὸς εἰσέρχεται ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ πάλιν ὁ διάκονος (οβ.) λέγει· Ὡν ἀπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι, εὐθὺς ὁ διάκονος συνάπτειν μεγάλην, ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου. Ἀντίφωνον οὐ λέγεται. Ἀντὶ δὲ τοῦ Τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, καὶ γίνεται ἡ ἄνω καθέδρα, εἶτα ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν, ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη σοι, Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου, ὁ διάκονος· Σοφία, καὶ εὐθὺς ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· Ἀδελφοί, ὅσοι εἰς Χριστόν. Προκείμενον γὰρ οὐ λέγεται· ἐνταῦθα γὰρ προσεφάληται τὸ Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν. Καὶ μετὰ τὸν ἀπόστολον, ἀνισταμένων πάντων τῶν ἱερέων, ὁ προῤῥηθεὶς ψαλμός τῷ Δαυίδ· Ἀλληλούια γὰρ οὐ λέγομεν. Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν, καὶ ἄρχεται ¹⁾ ψάλλειν, ἡχος βαρύς· Ἀνάστα, ὁ Θεός, καὶ ὁ λαός· πάλιν τὸ αὐτό· αὐτοῦ μὲν τοῦ ψάλλοντος βλέποντος πρὸς ἀνατολάς, τῶν δὲ λοιπῶν ἱερέων βλέπόντων πρὸς τὸν ψάλλοντα, καὶ στιχολογοῦμεν τὸν πα'. ψαλμὸν κατὰ στίχον, ἀποκρινομένου τοῦ λαοῦ πρὸς καθένα ἕκαστον στίχον· Ἀνάστα, ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν, στίχος α'. Ὁ Θεός ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, στίχος β'. Ἔως πότε (λ. 226) κρίνετε ἀδικίαν, στίχος γ'. Κρίνατε ὀρφανὸν καὶ ταπεινόν, στίχος· Ἐξελεσθε, πένητα καὶ πτωχόν, στίχος ε'. Ἐγὼ εἶπα· θεοὶ ἐστε, εἶτα πάλιν ὁ ψάλλτης· Ἀνάστα, ὁ Θεός. Ὁ λαός· Κρῖνον τὴν γῆν, ὁ ψάλλτης· Κρῖνον τὴν γῆν. Ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν, καὶ ἕτερος διάκονος· Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον· Ὅψε σαββάτου, καὶ τελεῖται καθέξις πᾶσα ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καὶ ψάλλομεν τὸ χερουβικόν ἐκ γ'. τὰς μὲν β'. γοργόν, τὴν δὲ γ'. ἀργόν. Κοινωνικόν· Ἐξηγέρθη, ὡς ὁ ὑπνῶν. Μετὰ οὖν τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας φαγόντες τὸ κατακλαστόν, ἀπερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν ἅπαντες, ἀκολουθοῦντες τῷ προσεστῶτι. (λ. 223—226)

Τῇ ἀγία ²⁾ καὶ ζωηφόρῳ νυκτὶ τῆς ἐγέρσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐννάτης ὥρας ἀρχὴ σημαίνει, καὶ συναχθέντων ³⁾ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας ⁴⁾ τοῦ γὰρ β'. σημάντρου ἀπαρχομένου, ὁ προσεστὼς διανέμει τὰ κηρία, πάντες πρὸς αὐτὸν ἀπερχόμεθα, ἐν

¹⁾ Barb. № 87 ὁ ἱερεὺς ²⁾ Ркп. Ватик. биол № 1609. Τῆς ἐγέρσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ³⁾ καὶ συνάγονται οἱ ἀδελφοί ⁴⁾ καὶ ἱσταμένων πάντων μετ' εὐλαβείας καὶ προσοχῆς, διανέμει πᾶσιν ὁ παρεστὼς τοὺς κηρούς, ὁ δὲ ἱερεὺς ἐνδον ἐν τῷ νηφ (περιβεβλημένος) ἀπικνυ τὴν αὐτοῦ λευκὴν στολὴν θυμῶ

ὃ ἵσταται, καὶ δεχόμεθα ταῦτα ἐκ τῶν αὐτοῦ χειρῶν, καὶ ὅτε ἄψις ὁ προσεστὼς τὴν αὐτοῦ λαμπάδα, ἅπτουσι καὶ πάντες. Ὁ δὲ ἱερεὺς, ἐνδὸν ἐν τῷ ναῷ περιβεβλημένος στολὴν λευκὴν, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ἐξελθὼν διὰ τοῦ ἀριστεροῦ εὐκτηρίου¹⁾, θυμιᾷ ἔμπροσθεν πάντων τῶν ἁγίων θυρίων, εἴτα προπορευομένου τοῦ διακόνου μετὰ μανουαλίου καὶ λαμπάδος ἔμπροσθεν²⁾ αὐτοῦ, καὶ αὐτοῦ στολὴν λευκὴν ἐνδεδυμένου, ἐξέρχεται εἰς τὸν νάρθηκα, εἴθ' οὕτως σφραγίζονται αἱ πύλαι³⁾. Σταθεὶς δὲ ὁ ἱερεὺς δι' αὐτῶν μέσον, καὶ τρίτον σταυροειδῶς ἐν αὐταῖς σφραγίσας μετὰ τοῦ θυμιατηρίου (λ. 227), εἰσέρχεται ἀπ' αὐτῶν ἐκ τοῦ δεξιῦ μέρους, θυμιᾷ πρῶτον μὲν τὸν προσεστῶτα, ἔπειτα τοὺς ἀδελφούς καὶ πάντας. Συντελέσας, ἵσταται εἰς τὰς πύλας, κεκλεισμένων οὓσων αὐτῶν, καὶ μόνον σφραγίσας, ἀνοίγει καὶ εἰσερχόμεθα ὀπίσθεν αὐτοῦ, μηδὲν τὸ σύνολον ψάλλοντες. Διαβὰς ὁ ἱερεὺς διὰ τοῦ δεξιῦ μέρους τοῦ ναοῦ, καὶ εἰσελθὼν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ θυμιάσας ἔξω τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ στάς κατ' ἀνατολάς, ἄρχεται λαμπρᾷ τῇ φωνῇ τροπάριον, ἦχος πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη⁴⁾. Τούτων δὲ ψαλλομένων ἐκ γ'. ὁμοίως καὶ ὁ λαός, εἴθ' οὕτως ἄρχεται πάλιν ὁ ἱερεὺς, στίχος α'. Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, καὶ ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη, στίχος β'. Ὡ Κύριε, σῶσον δὴ, ὦ Κύριε, εὐδόωσον, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλογήκαμεν ἡμᾶς ἐξ οἴκου Κυρίου, Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Χριστὸς ἀνέστη⁵⁾. Στίχος γ'. Συνστήσασιθε ἑορτὴν⁶⁾ ἕως (οὐδ.) τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. Θεὸς μου εἰ σὺ καὶ ἐξομολογήσομαι σε· Θεὸς μου εἰ σὺ καὶ ὑψώσω σε. Ὁ λαός· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ πάλιν ὁ λαός· Χριστὸς ἀνέστη Καὶ εἰσελθὼν ἐνδοθέν τοῦ θυσιαστηρίου, λέγει· Χριστὸς

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 ὀπίσθεν τῶν ἁγίων θυρίων ²⁾ Нѣтъ с.ловъ: ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ αὐτοῦ στολὴν λευκὴν ἐνδεδυμένου ³⁾ ἐξερχομένου τοῦ ἱερέως, ἅπτουσι πάντες τοὺς κηροὺς αὐτῶν, καὶ ἀπελθὼν θυμιᾷ πρῶτον μὲν τὸν παρεστῶτα καὶ ἅπαν τὸ δεξιὸν μέρος, θυμιῶν τὸν λαόν, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν μετὰ τοῦ θυμιατοῦ καὶ λέγει εἰς ἐπήκοον· Δόξα τῇ ἁγίᾳ. Καὶ τοῦ λαοῦ τὸ Ἀμήν ἀποκρίνοντος, ἀνοίξαντες εἰσερχόμεθα, μηδὲν τὸ σύνολον ψάλλοντες. Διαβὰς οὖν ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ καὶ θυμιάσας ἐξέρχεται ἔξω τῶν ἁγίων θυρῶν κατὰ ἀνατολήν, ἄρχεται ψάλλειν τροπάριον, ἦχος πλ. α'. Χριστὸς ἀνέστη ⁴⁾ Τοῖς ἐν τοῖς μνήμασιν. ⁵⁾ Отвѣтъ предъупиіи ⁶⁾ ἕως τοῦ ψαλμοῦ καὶ εἰσελθὼν ἐνδὸν τοῦ θυσιαστηρίου, λέγει· Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ὁ λαός· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι, ὁ διάκονος συναπτὴν μεγάλην, καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν εὐθὺς ὁ ἡγούμενος· Ἀναστάσεως ἡμέρα.

ἀνέστη. Καὶ ὁ λαός· Καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασιν. Εἶτα ὁ διάκονος συναπτήν μεγάλην, καὶ ὁ ἱερεὺς εὐθὺς ἐωθινὸν α'. καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, εὐθὺς ὁ ἡγούμενος λαμπρᾷ τῇ φωνῇ· Ἀναστάσεως ἡμέρα, καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν, γινόμενα τροπάρια ι'. 1) μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Κατὰ δὲ ἐκάστην ᾠδὴν συναπτὴ μικρά 2). Ἀπὸ γ'. ἡ ὑπακοὴ εἰς ἤχον δ'. Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον, καὶ ἀνάγνωσις τοῦ Θεολόγου εἰς τὸ Πάσχα, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου. Ἀπὸ ε'. κοντάκιον πλ. δ'. Εἰ καὶ ἐν τάφῳ 3), εἶτα πάλιν ἀνάγνωσις, καὶ εἰ δόξαι 4) τῷ προεστῶτι, καὶ καθεκάστην ᾠδὴν μετὰ τὴν συναπτήν γίνεται ἀνάγνωσις. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, ἦτοι τὴν ε'. ᾠδὴν λέγομεν· Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ἐκ γ'. τὸν γὰρ Ν'. οὐχί, ἀπὸ θ'. ἐξαποστειλάριον· Σαρκὶ ὑπνώσας, καὶ εὐθὺς· Πάσχα ἱερόν, στίχος α'. Ἀναστήτω ὁ Θεός. Πάσχα ὁ Χριστὸς ἡτέθηται, στίχος β'. (λ. 228) Ὡς ἐκλείπει ὁ καπνός· Δεῦτε ἀπὸ θέας, Δόξα καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα 5). Καὶ τὸ Χριστὸς ἀνέστη συνημμένον, καὶ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς οὕτως· ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου ὁ πρῶτος πρεσβύτερος, κατέχων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, συνεξέρχονται δὲ αὐτῷ καὶ οἱ ἱερεῖς πάντες ἡλλαγμένοι καὶ οἱ διάκονοι, καὶ ἀπέρχεται ἐπὶ τὸ στασίδιον τοῦ ἀρχιεπισκόπου προσκυνήσαντες τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καὶ ἀσπασαμένου τὸν ἱερέα, εἶτα τε ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ εὐαγγελίου δεξιωθέντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου, εἶτα ἀσπάζονται οἱ ἱερεῖς, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ διάκονοι, καὶ ἵστανται κατὰ τάξιν καὶ οἱ ἱερεῖς πάντες ἕως τοῦ ἐσχάτου, κυκλοῦντες τὴν ἐκκλησίαν, ἱστάμενοι καὶ ἀσπάζόμενοι ἀλλήλους ἕως οὗ τελειωθῶσι πάντες. Ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ ἀσπασμοῦ 6) ἀναγινώσκεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ

1) Ркп. Ватик. библ. № 1609. Замѣчанія о количествѣ стиховъ нѣтъ.

2) Vallic. № 61 καὶ μίαν εὐχὴν 3) Barb. № 78 εἶτα Ἀνάστασιν Χριστοῦ γ'. καὶ πλεον οὐδὲν 4) Ркп. Ватик библ. № 1609. Нѣтъ этого замѣчанія 5) Εἶτα ἀσπάζεται ὁ προεστὼς τὸ εὐαγγέλιον καὶ αὐτοῖς μετέρχονται μοναχοὶ κατὰ τάξιν, καὶ πρὸ τοῦ πληρωθῆναι τὸν ἀσπασμὸν προτίθεται· Ἀναστάσεως ἡμέρα, καὶ ἀναγινώσκεται ἐπὶ τοῦ ἁμβωνος καὶ πληρωθείσης τῆς ἀναγνώσεως, ψάλλομεν τὸ Χριστὸς ἀνέστη, ἐκτενὴς καὶ συναπτὴ τῶν αἰτήσεων. Εἶτα προτίθεται τὸ ἀναλόγιον, (καὶ ἀναγινώσκει) αὐτὸς ὁ προεστὼς τὸν λόγον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν ἀσπασμὸν, οὗ ἡ ἀρχή· Εἴ τις εὐσεβής, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, δοθείσης ἀπολύσεως παρὰ τῶν βαλλόντων αὐτῷ μετάνοιαν, (ἀπερχόμεθα) ἐν τοῖς κελλίοις ἡμῶν, δοξάζοντες τὸν ἀναστάντα Χριστὸν καὶ Θεὸν ἡμῶν. 6) Barb. № 78 προτίθεται ἀναλόγιον τοῦ Θεολόγου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἀναστάσεως ἡμέρα, καὶ πληρωθέντος τούτου, ψάλλομεν τὸ Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. καὶ γίνεται ἐκτενής.

Θεολόγου παρὰ τοῦ ἐπιτραπέντος ἐπάνω ἐν τῷ ἄμβωνι, οὔ ἡ ἀρχή· Ἄναστασεως ἡμέρα. Καὶ γινομένου τοῦ ἀσπασμοῦ καὶ πληρωθείσης τῆς ἀναγνώσεως, ψάλλομεν· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'. καὶ γίνεται ἐκτενὴς καὶ συναπτὴ τῶν αἰτήσεων. (οἰ.) Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, ὁ διάκονος· Σοφία. Ὁ λαός· Εὐλόγησον, εὐλόγησον. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητός, εἴτα τίθεται ἀνάγνωσις τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα, εἰς τὸν ἀσπασμόν, οὔ ἡ ἀρχή· Εἴτις εὐλαβίης καὶ φιλόθεος. Ζήτηι αὐτὸν εἰς τὸ τέλος τοῦ μεγάλου βιβλίου τοῦ Στουδίτου, καὶ ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ προεστῶτος καὶ οὕτως ἀπολύει. (226 οἰ.—223 οἰ.)

На литургіи апостола ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ διακόνου ἔνδον τοῦ βήματος, ὁ αὐτὸς ἀλληλουάριον, ἤχος δ'. Σύ, Κύριε, ἀναστάς, στίχος β'. Κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην· Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, ἀναγινώσκεται¹⁾ δις, παρὰ τοῦ προεστῶτος, ἢ παρὰ τοῦ πρώτου πρεσβυτέρου ἔνδον τοῦ βήματος ἐν τῷ συνθρόνῳ, ἔσωθεν δὲ ἐν τῷ ἄμβωνι ἀντιφωνεῖται παρὰ τοῦ διακόνου, τὸν αὐτὸν λόγον λέγοντος αὐτοῦ, ὃνπερ ἐκεῖνος ἔνδοθεν. Κρούεται δὲ ὁ σημαντήρ ἐν τούτῳ μόνον τῷ εὐαγγελίῳ, ἐν μιᾷ ἐκάστῃ τοῦ λόγου τελειώσει, κροῦσμα δὲ μέχρι τέλους τοῦ εὐαγγελίου, ἐν δὲ τῷ τέλει σημαίνει χύμα, ὡς σύνηθες. Ἰστέον, ὅτι καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἀποστόλου ἔσωθεν τοῦ βήματος λέγεται ὑπὸ τῶν ἱερέων, τὸ δὲ χερουβικὸν τρίτον ψάλλεται σήμερον, ὡς καὶ ἐν τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ. (л 229 οἰ.)

Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς αὐτῆς μεγάλης κυριακῆς εἰς τὸ λυχνικόν, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ σήμαντρον²⁾, ὁ μὲν τεταγμένος σημαίνει τὸ χαλκοῦν³⁾, βαλὼν μετάνοιαν τῷ προεστῶτι, ἀπέρχεται καὶ σημαίνει αὐτό, καὶ στὰς κατεναντίον τῆς ἀγίας τραπέζης ὁ ἱερεὺς, ἡλλαγμένος πᾶσαν τὴν στολὴν αὐτοῦ μετὰ θυμιατοῦ, σφραγίζει σταυροειδῶς ἐκ γ'. καὶ ἀρχή· Εὐλογητός ὁ Θεός. Καὶ εἰπόντος· Ἀμήν, ἀπάρχεται μετὰ φωνῆς· Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτὸ и стихи. На „Господи воззвахъ“ стихиры Пасхи и восточныя. Во время великаго прокимна, диаконъ кадитъ. Евангеліе читаетъ священникъ. (л. 230)

Ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον οὔτε εὐαγγέλιον λέγομεν τῇ ἑσπέρᾳ, οὔτε ἔσωθεν τοῦ βήματος εἰς τὴν λειτουργίαν ἀπόστολον ἢ προκείμενον, ἀλλὰ

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 ἀναγινώσκονται δὲ τὰ ἀμφότερα ἔνδον τοῦ βήματος, τὸ εὐαγγέλιον ὑπὸ τοῦ διακόνου (л. 153 οἰ.) ²⁾ β'. σήμαντρον ³⁾ καὶ ὁ μὲν τέταρτον χαλκοῦν.

ἔξωθεν, ὡς συνήθως· τὸ δὲ ἀπόδειπνον γίνεται οὕτως· μετὰ τὴν μετανοίαν τοῦ σημαντήρος, εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς καὶ ψάλλομεν λιτῶς ἐκ γ'. Χριστὸς ἀνέστη, εἴτα ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα· Ἀναστάσεως ἡμέρα, τροπάρια π'. μετὰ τοῦ Δόξα καὶ νῦν. Ἀπὸ γ'. οὐδέν, ἀφ' ἑκτης, τὸ κοντάκιον· Εἰ καὶ ἐν τάφῳ, μόνον, ἀπὸ θ'. ψάλλομεν εἰρμόν, ἔπειτα Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. ἀπολυτίκιον· Ὅτε καθῆλθες πρὸς τὸν θάνατον. Οὕτως γίνεται πᾶσαν τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἀνελλιπῶς ἡ ἀκολουθία. (л. 231)

Утренняя въ понедѣльникъ Пасхи въ 3 часа. Всѣ братія стоять въ нарѣкскѣ. Священникъ въ полномъ облаченіи кадитъ святыя двери и идетъ также въ нарѣкскѣ, кадитъ игумена и братію и дѣлаетъ начало. Послѣдованіе, какъ на первый день. Гίνονται καὶ συναπταὶ εἰς πάσας ᾠδὰς. (л. 231)

Τῇ β'. τῆς διακαινησίμου μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων (л. 155)

Τῇ γ'. τῆς διακαινησίμου ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου (л. 232)

Въ недѣлю Θομину. Вечеромъ въ субботу, послѣ обычнаго начала священника, ἄρχονται πρὸ τοῦ βήματος οἱ τεταγμένοι ψάλλειν κατὰ τὴν συνήθειαν, Πάτερ ἡμῶν, Δεῦτε προσκυνήσωμεν и т. д. Послѣ Нынѣ отпущаеши, ἀντὶ δὲ τοῦ Τρισαγίου, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ'. Πάτερ ἡμῶν и тронарь. Повечеріе: „Господь просвѣщеніе“, „Боже въ помощь мою“, канонъ Богородицы, „Боже ущедри ны“, „Трисвятое“ (по ркп. № 1877 Христосъ воскресе) и отпустъ. Этотъ чинъ до Вознесенія, а по ркп. № 1609 до недѣли всѣхъ святыхъ. Утренняя начинается въ нарѣкскѣ, куда священникъ выходитъ не облаченный въ ризы; ему не предшествуетъ діаконъ съ лампадою. По кажденіи въ нарѣкскѣ, въ царскихъ вратахъ возглашаетъ: „Благословенъ входъ святыхъ твоихъ всегда нынѣ и присно“, и сейчасъ начинается шестопсалміе и обычный чинъ утрени.

Съ понедѣльника начинаютъ читать обычные два ктиторскіе псалма 19 и 20 (л. 236 об.). Каѳизма одна до 26 сентября. (л. 102).

На преполовеніе пареміи изъ Михея, Исаіи и Притчей. (л. 166).

Въ среду на шестой недѣли служба обычная. Канонъ на утрени предпразднеству Вознесенія и слѣбному. Отданіе праздника выражается лишь въ слѣдующей фразѣ: ἀπὸ τῆς σήμερον Ἀνάστασιν Χριστοῦ οὐ ψάλλεται. Ἀντίφωνα τὰ τῆς κυριακῆς οὐ λέγονται πλέον, εἰ μὴ τὰς κυριακάς. (л. 345)

Службу правника Вознесения см. у Toscani Ad Typic. Graecorum p. 66—71.

Τῷ σαββάτῳ¹⁾ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶν (л. 249).

На самую Пятидесятницу за литургією положена 6 пѣснь канона вмѣстѣ съ антифонами. Вмѣсто Трисвятого поютъ „Елицы во Христа“ (л. 250 об.—251).

Τῇ ἐσπέρᾳ ἀρχὴ ὥρας ζ'. σημαίνει, καὶ²⁾ ποιῶμεν γονυκλισίαν, γίνεται δὲ οὕτως· μετὰ τὸ θυμιάσαι λέγει ὁ διάκονος· Εὐλόγησον δέσποτα, ὁ ἱερεὺς· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία, ὁ διάκονος τὴν μεγάλην συναπτήν μέχρι τέλους, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα, ὁ δομέστικος³⁾· Νέανε, ἤχος πλ. α'. Καὶ ἐπάκουσόν μου, Δόξα σοι, ὁ Θεός, ὁ διάκονος· Ἐπι καὶ ἔτι, Ἀντιλαβοῦ, Τῆς παναγίας, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφωνήσιν, ὁ δομέστικος⁴⁾· Κλῆνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, αἱ ψαλται, τὸ οὖς σου. Καὶ ἐπάκουτόν μου, Δόξα σοι, ὁ Θεός, καὶ εἰθ' οὕτως στιχολογοῦμεν τὸν ψαλμὸν ὅλον⁵⁾· Κλῆνον, Κύριε, τὸ οὖς σου... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Φύλαξον τὴν ψυχὴν μου. Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ἐλέησόν με, Κύριε... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Εὐφρανὼν τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ὅτι σύ, Κύριε, χρηστός. Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ἐνώπισαι, (л. 252) Κύριε, τὴν προσευχήν... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Οὐκ ἔστι ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς... Δόξα σοι ὁ Θεός. Καὶ δοξάσουσι τὸ ὄνομά σου ἐν θεοῖς... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ὅδῃγησόν με, Κύριε... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Εὐφρανθήτω ἡ καρδιά μου τοῦ φοβεῖσθαι... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ' ἐμέ... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ὁ Θεός, παράνομοι ἐπανεστήσαν... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Καὶ σύ, Κύριε ὁ Θεός μου, οἰκτίρμων... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ (об.) καὶ ἐλέησόν με... Δόξα σοι, ὁ Θεός... Ὅτι σύ, Κύριε, ἐβρόνθισάς με. Δόξα σοι, ὁ Θεός. Δόξα Πατρί... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Καὶ νῦν... Δόξα σοι, ὁ Θεός. Εἶτα ὁ δομέστικος· Δόξα σοι, ὁ Θεός.

1) Ват. библ. № 1609 л. 165 об. ВФн. библ. № 127 л. 109; Barb. № 78 л. 174. Μνήμην ἐπιτελοῦμεν πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων χριστιανῶν ὁρθοδόξων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν. Порядокъ службы, какъ въ субботу мисоустную. 2) Ркп. Ватик. библ. № 1609 καὶ ἀλλάσσει ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος, εἶτα θυμιάσας τὸν ναὸν ὁ διάκων λέγει· Εὐλόγησον δέσποτα 3) ὁ διάκονος. 4) Пѣтъ этого слова. 5) Не указываются всѣ стихи псалмовъ.

ός. Ὁ διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι, καὶ εὐθὺς ὁ δομέστικος· Τὴν οἰκουμένην Ἀλληλούια. Ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, Τῆς παναγίας, ὁ ἱερεὺς ἐκφώνησιν, εἶτα ὁ δομέστικος ἀντίφωνον· Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται. Καὶ οἱ ψάλλται (ἦχος) πλ. β'. διηγούνται. Δόξα σοι, ὁ Θεός. Ἀλληλούια. Ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ... Ἀλληλούια. Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα... Ἀλληλούια. Οὐκ εἰσι λαλῖαι, οὐδὲ λόγοι... Ἀλληλούια. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν... Ἀλληλούια. Ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκὴνωμα. Ἀλληλούια (π. 253) καὶ λέγεται στίχος, ὃς οὐ θέλει, δοξάζει Δόξα, Ἀλληλούια, καὶ νῦν, Ἀλληλούια. Καὶ εὐθὺς ἄρχεται τὸ Κύριε ἐκέκραξα μετὰ τοῦ ἀκροτελευτίου, οὗ ἡ ἀρχή· Ὁ τοῖς μαθηταῖς ἐξαποστείλας τὸ Ἀγιόν σου Πνεῦμα¹⁾. Ἀντιλαβοῦ μου, Κύριε. Κύριε ἐκέκραξεν ἕως· ἐν τῷ κεκραγῆναι με πρὸς σέ. Ὁ τοῖς μαθηταῖς. Κατευθυνθήτω ἕως· θυσία ἐσπερινή. Θεοῦ, Κύριε, φυλακὴν ἕως· περὶ τὰ χεῖλη μου. Ὁ τοῖς μαθηταῖς. Μὴ ἐκκλίνης τὴν καρδίαν ἕως· ἐν ἁμαρτίαις. Ὁ τοῖς μαθηταῖς. Σὺν ἀνθρώποις ἐργαζόμενοις. Ὁ τοῖς μαθηταῖς. Παιδεύσει με δίκαιος ἕως· τὴν κεφαλὴν μου. Ὁ τοῖς μαθηταῖς. Ὅτι ἔτι καὶ ἡ προσευχή μου ἕως· οἱ κριταὶ αὐτῶν. Ὁ τοῖς μαθηταῖς. Ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου. Ὁ τοῖς μαθηταῖς. Ἰστέον, ὅτι ἀφ' οὗ ἄρξονται²⁾ ψάλλειν τὸ Κύριε ἐκέκραξα, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξέρχεται τοῦ ποιῆσαι τὴν εἴσοδον. Εἰσοδικόν· Ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοί μου ἕως· τὴν ψυχὴν μου. Ὁ τοῖς μαθηταῖς. Καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον δοξάζει, εἰθ' οὕτως· Ὁ τοῖς μαθηταῖς, καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος· Προσχωμεν. Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν. Ὁ ψάλτης (οὐβ.) προκείμενον, ἦχος βαρύς· Τίς Θεὸς μέγας³⁾ καὶ τοὺς στίχους αὐτοῦ. Εἶτα ἐκτενής⁴⁾ παρὰ τοῦ διακόνου καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι ἐλεῆμων, καὶ ὁ διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ τῶν ἀδελφῶν γόνου κλινάντων ἐπὶ γῆς, ὁ ἱερεὺς⁵⁾ ἔσωθεν τοῦ βήματος, κλίνας τὴν κεφαλὴν ἐπ' ὀλίγον, εἰς ἐπήκοον πάντων ἀργῶς καὶ μετὰ προσοχῆς λέγει τὰς εὐχάς. Εὐχὴ α'. Ἀχραντε, ἀμίαντε, ὁμοῦ καὶ τὴν⁶⁾ ἐπισυνημένην αὐτῆς· Εὐλογητὸς εἷ, Κύριε, Δέσποτα. Τέλος· τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Εἶτα πρὸς τὸ τέλος τῆς εὐχῆς λέγει ὁ διάκονος· Ἀν-

1) Р҃н. Ватик. библ. № 1609 За этимъ прямо слѣдуетъ замѣчаніе о выходѣ 2) λέγειν τὸ Κύριε ἐκέκραξα, γίνεται ἡ εἴσοδος μετὰ τῶν μανουαλίων καὶ θυμιατοῦ, καὶ ὅτε ἄρξονται λέγειν τὸν στίχον τοῦτον· Ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε... καὶ εὐθὺς εἰσέρχονται, εὐθὺς Δόξα. Ὁ τοῖς μαθηταῖς 3) μετὰ τριῶν στιχηρῶν, τῶν ἐπιλοίπων 4) τὸ Εἵπωμεν πάντες 5) ἐπεύχεται εἰς ἐπήκοον πάντων 6) καὶ τὴν εὐχὴν τοῦ λυχνικοῦ.

τιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον, Τῆς παναγίας, ὁ ἱερεὺς ἐκφώνη-
σιν· Σὺν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν. Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν εὐθὺς οἱ
ψάλλται, ἀντίφωνον α'. Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς...
Ταῖς πρεσβείαις... Στίχος β'. Ὅτι ἐκλινε τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοί, Ταῖς πρε-
σβείαις. Στίχος γ'. (π. 254) Περιέσχον με ὁδύναι θανάτου... Ταῖς πρε-
σβείαις. Στίχος δ'. Θλίψιν καὶ ὁδύνην εὗρον... Ταῖς πρεσβείαις, Δόξα¹⁾,
ἤχος γ'. Νῦν εἰς σημεῖον τοῖς πᾶσι, Καὶ νῦν, τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἕτερος
χορός, καὶ ὁ διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι κλινάντες τὰ γόνατα. Καὶ πάλιν γόνυ
κλινάντων τῶν ἀδελφῶν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς τὴν β'. εὐχὴν· Κύριε Ἰησοῦ
Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν σὴν, ἐπισυνάπτων καὶ τὴν ἐτέραν· Κύριε,
Κύριε, ὁ ῥυσάμενος. Τέλος· καὶ προκόπτοντες ἐν ταῖς παραγγέλμασιν. Ὁ
διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, Τῆς παναγίας, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·
Εὐδοκίᾳ καὶ ἀγαθότητι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ. Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, εὐθὺς
οἱ ψάλλται ἀντίφωνον α'. Ἐπίστευσα, δι' ὃ ἐλάλησα... Σῶσον ἡμᾶς, Πα-
ράκλητε ἀγαθέ. Ἐγὼ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου. Σῶσον ἡμᾶς. Τί ἀντα-
ποδώσω τῷ Κυρίῳ. (οβ.) Σῶσον ἡμᾶς... Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι...
Σῶσον ἡμᾶς. Δόξα, ἤχος γ'. Νῦν τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, Καὶ νῦν,
τὸ αὐτὸ τροπάριον ὁ ἄλλος χορός. Καὶ τούτου πληρωθέντος, ὁ διάκονος·
Ἐτι καὶ ἔτι κλινάντες τὰ γόνατα. Καὶ γόνυ²⁾ κλινάντων πάλιν τῶν ἀδελ-
φῶν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς τὴν γ'. εὐχὴν· Ἡ ἀεννάως βρούουσα, καὶ τὴν
ἐτέραν συνημμένως³⁾. Ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος. Τέλος· Σὲ τὸν μόνον
ἀληθινὸν καὶ φιλόνηρον. Ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, Τῆς πανα-
γίας, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ μετὰ
τὸ Ἀμήν οἱ ψάλλται ἀντίφωνον γ'. ἤχος γ'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα
τὰ ἔθνη. Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος. Στίχος β'. Ἐπαι-
νέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. Ἅγιος ὁ Θεός. Στίχος γ'. Ὅτι ἐκραταιώθη
τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἅγιος ὁ Θεός. Στίχος δ'. Καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μέ-
νει (π 225) εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἅγιος ὁ Θεός, Δόξα, ἤχος πλ. Νῦν πε-
ριβάλλονται, Καὶ νῦν, τὸ αὐτὸ ὁ ἕτερος χορός· Ὁ διάκονος· Πληρώσω-
μεν τὴν δέησιν⁴⁾. Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης. Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμ-
παντος. Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι.. Ἀντιλαβοῦ, σῶ-

¹⁾ Ркп. Ватик. библ. № 1609 Δόξα καὶ νῦν, τὸ αὐτὸ ὁ ἕτερος χορός
καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι. ²⁾ Этого замѣчания нѣтъ ³⁾ О присое-
диненіи молитвы не говорится ⁴⁾ καὶ τὰς λοιπὰς αἰτήσεις, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν
εὐχὴν τοῦ λυχνικοῦ· Ὁ Θεός ὁ μέγας καὶ ὕψιστος, καὶ τὴν ἐκφώνησιν, εἴτα γί-
νεται ἡ ἄνω καθέδρα, κ. τ. λ.

σον καὶ καθέξῃς τὰς αἰτήσεις ὅλας. Καὶ οἱ μὲν ψάλλται καὶ ὁ διάκονος τελοῦσι τὰ ἀνωτέρω, ὡς εἴρηται, ὁ δὲ ἱερεὺς ἀκολούθως, ἀρξαμένων τῶν ψαλτῶν τὸ ἀντίφωνον, λέγει καθ' ἑαυτὸν τὴν μυστικὴν εὐχὴν. Σοὶ γάρ ὡς ἀληθῶς, ἐπισυνάπτει αὐτῇ καὶ ταύτῃ· Ὁ Θεὸς ὁ μεγάλς ὁ ὑψίστος. Τέλος· ὦν ταῖς πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι. Καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς ἐκφωνεῖ τὴν ταύτης ἐκφώνησιν· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις. Λέγει δὲ ταύτην σχολαιότερον, ἵνα, συμπληρουμένης τῆς συναπτῆς ὑπὸ τοῦ διακόνου, πληρώνη καὶ οὗτος τὰς εὐχάς, καὶ ἐκφωνῇ τὴν ἐκφώνησιν. Γίνεται ἡ ἄνω καθέδρα, καὶ λέγει ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνῃ πᾶσιν. Ὁ διάκονος· Σοφία καὶ εὐθὺς τὰ ἀναγνώσματα (οὐβ.) προφητείας Ἰσαΐου 1). Ἐπιβλέψον, Κύριε, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, τὸ β'. Ἰερειμίου· Τάδε λέγει Κύριος· θαρσεῖτε τέκνα, τὸ γ'. Δαυὶδ· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐξαγορεύσας. Καὶ μετὰ ταῦτα ἄρχονται οἱ ψάλλται τὸ ἀπολυτίκιον· Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ψάλλομεν ἐκ γ'. 2) ἐξερχόμεθα δὲ πάντες ἔμπροσθεν τοῦ ἁμβωνος 3), καὶ δοξάζει ὁ δομέστικος στίχον πλ. δ'. καὶ μετὰ ταῦτα οἱ ψάλλται· Δεῦτε λαοὶ τὴν τρισυπόστατον θεότητα, εἰθ οὕτως ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνῃ πᾶσιν. Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς, ὁ ἱερεὺς· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοῦς, Ὁ διάκονος· Σοφία. Ὁ λαός· Εὐλόγησον ἅγιε, εὐλόγησον. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὦν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ 4) εὐθὺς ἅπαντες ἱσοφώνως λαμπρᾷ τῇ φωνῇ· Ἐπουράνιε Βασιλεῦ, ... σπερέωσον, ἔπειτα ἀναγινώσκεται ἡ κατήχησις παρὰ τοῦ προεστῶτος καὶ ἀπολύει (249—255 οὐβ.)

Въ слѣдующую субботу отдаѣе прѣзидника Пятидесятницы. Послѣ литургіи гинονται δὲ κόλυβι δια πάντας τοὺς ἁγίους πολλὰ καὶ καλὰ (л. 257).

О постѣ св. апостоловъ 5) ничего не говорится. Послѣ службы недѣли всѣхъ святыхъ слѣдуютъ статьи: а) о поклонахъ, когда

1) Ркн. Ватик. библ. № 1609. πῆτῃ указаниѣ, откуда читать пареміи 2) ἐκ γ'. πῆτῃ 3) εἰς τὴν σωλῆαν 4) καὶ ἀπόλυσις· Ὁ ἐξ ἀνάρχου τοῦ Πατρὸς διὰ τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ ἀχώριστος, ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν ἐπιφοιτῆρας τοῖς μαθηταῖς Παράκλητος ἀγαθὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς ὑπερουμένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφρόνων ἀποστόλων, τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλεῖου τοῦ οὐρανοφάντορος, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεράρχου καὶ θαυματουργοῦ Νικολάου, καὶ τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης, καὶ πάντων τῶν ἁγίων εὐχαῖς τῶν πατέρων ἡμῶν σῶτοι πάντα ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Ἀμήν γ'. 5) О постѣ успенскомъ замѣчено въ рукописи Ватик. библ. № 1877 л. 166—

они полагаются и когда не полагаются, съ указаніемъ самыхъ чиселъ мѣсяцевъ, в) о поклонахъ въ келліяхъ и с) о коливѣ, по какимъ днямъ оно ставится. Статья эта безъ конца, такъ какъ на этомъ обрывается рукопись.

b) № 127 (D. de-Nessel. Catalogus sive Recensio specialis omnium codicum mss. graecorum bibliotheca caesariae Vindobon. Vindob. et Norimberg. 1690 an. pag. 213), или № 326 (Lambec. Commentar. de augustissima bibliotheca caesarea Vindobon. edit. Vindob. 1778 an. lib. V, pag. 603), или № 144 (Ibid. not. 1). Τυπικόν, рукопись Императорской Вѣнской бібліотеки въ полулистъ (Lamb. и Ness. in fol.) на пергаменѣ, 109+4 листовъ, писана четкою скорописью XIII в. Начала и конца рукописи нѣтъ. Начинается она изложеніемъ службъ на 8 число октябрія мѣсяца. По изложенію и памятямъ святыхъ, настоящій Типиконъ весьма близко стоитъ къ описанному нами рукописному Типикону Ватиканской бібліотеки № 1877, но въ нѣкоторыхъ случаяхъ онъ приближается и къ рукописному Типикону Барбериновской библи. № 78. (См. выше варианты). Прибавочной главы о постахъ апостоловъ, рождественскомъ и др. въ этой рукописи нѣтъ. Синаксарь оканчивается краткимъ замѣчаніемъ о разрѣшеніяхъ въ среду и пятницу господскихъ, богородичныхъ праздниковъ и дней великихъ святыхъ. Какъ любопытную особенность этого Синаксаря, отмѣтимъ здѣсь прибавочное замѣчаніе въ концѣ мѣсяца маія. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ἀπλῶς ἐντετάχαμεν ὡς τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων διὰ τὸ τῶν ἡμερῶν ἁγῆλον, ἀγνοοῦντες καὶ τε Πάσχα τύχωσι, καὶ τε τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, διὰ τοῦτο καὶ πρὸς τοὺς ἀνεορτασίμους ἁγίους οὐδὲ τὸ Ἀλληλούια ἐγράψαμεν. Παρατηρητέον οὖν, καὶ ὅταν τυγχάνωσιν ἐν

οὐ. 166: Χρὴ μέντοι εἰδέναι, ὅτι τῆς νηστείας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἀρχόμεθα ἀπὸ Αὐγούστου α'. ἤγουσιν τῶν ἁγίων Μακκαβαίων, διαφαυόντες τε καὶ ἐχθροφαγόντες, τὰς δὲ β' καὶ τὰς γ' καὶ δ'. τοῦ μηνὸς νηστεύομεν, ἅπαξ ἐσθίομεν, τὴν δὲ παραμονὴν εἰς τὴν ε' καταλύομεν, καὶ ἔχομεν παράκλησιν ταύτην τε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἑορτήν, καὶ μετὰ τὴν ἑορτήν τρεῖς ἡμέρας παράκλησιν δὲ καλὴν καὶ λαμπράν, εἰς δὲ τὰς τέσσαρας τοῦ μηνὸς ἀρχόμεθα πάλιν νηστείας μέχρι τῆς ἑορτῆς, (ἤγουσιν) ἄχρι τῆς παραμονῆς τῆς Θεοτόκου. Φυλάττομεν δὲ ταύτας πάσαις τὰς ἡμέρας, ὡς καὶ τὰς τῆς τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστοῦ γεννῶν καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

ταῖς ἡμέραις τῆς Πεντηκοστῆς, ψαλλέσθωσαν οἱ ἅγιοι μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἡμερῶν, κατὰ τὴν συνήθειαν. Ὅταν δὲ ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, γενέσθω ἡ ἀκολουθία πάλιν κατὰ τὴν τῆς τεσσαρακοστῆς συνήθειαν. Τῇ ἐσπέρα μετὰ τὸν ἐσπερινόν, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, λέγομεν τὸ ἀπολυτίκιον αὐτοῦ, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος καὶ εἰς τὰ τέλη τοῦ ὄρθρου, καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ, ὡς γέγραπται· εἰ δὲ μὴ ἐορτάζεται, εἰ μὲν ἔχει ἀπολυτίκιον, τῇ μὲν ἐσπέρα Θεοτόκε Παρθένε, ἐν δὲ τῷ ὄρθρῳ τὸ Ἀλληλούια καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· εἰ δὲ οὐκ ἔχει ἀπολυτίκιον, τὰ τριδικὰ τοῦ ἡχοῦ. Δεδήλωται δὲ τίνες τε ἔχουσι. Θεὸς Κύριος καὶ τίνες ἀπολυτίκιον, καὶ τίνες οὐδέν. Μετὰ οὖν παρέλευσιν τῶν ἁγίων πάντων, εἰσερχόμενοι τῆς τεσσαρακοστῆς, ἀρχόμεθα ψάλλειν τὸν κανόνα τῆς Ὁκτωήχου καὶ ἰστώμεν ἐν τῷ ὄρθρῳ μετὰ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ι'. τὰς δὲ ὥρας ψάλλομεν μετὰ στιχολογίας, πλὴν τῆς α'. καὶ θ'. καὶ ψάλλονται τρίψαλμοι, ἡ δὲ θ'. ψάλλεται μετὰ τὴν λειτουργίαν, εἴτα γευόμεθα· ἐν δὲ τοῖς ἀποδείπνοις, μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸν κανόνα, λέγομεν τοὺς ἐξαψάλμους, τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις, Κύριε παντοκράτορ, στάσις μετανοιῶν καὶ ἀπολύει (л 52).

Л. 66. Τῇ κυριακῇ, ἐν ᾗ ἀναγινώσκεται τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου.

Подъ этою рубрикою положены службы на великій постъ и на всю пятидесятницу до недѣли Пятидесятницы. Обрывается рукопись на службѣ утрени Пятидесятницы. Текстъ изложенія службъ, за немногими исключеніями, сходенъ тоже съ ркп. Ватик. библ. № 1877.

Л. 110. Листъ изъ Тріоди, писанный другою рукою.

Л. 111—113. Стаття безъ начала о провожденіи постовъ и о разрѣшеніяхъ на вино, елей, сыръ и яйца. Стаття во многихъ мѣстахъ вытертая, и потому весьма трудна для чтенія, но писана она одною и тою же рукою, что и Типиконъ. По всей вѣроятности, эта статья составляла дополненіе къ Типикону, что видно изъ указаній на нее въ самомъ Типиконѣ. Εὐθέως οὖν, замѣчается въ Типиконѣ о постѣ рождественскомъ, εἰσερχόμεθα ἐν τῇ τραπέζῃ καὶ μεταλαμβάνομεν τῶν παρατιθεμένων ἡμῖν, καθὼς ἐν τῷ περὶ τῆς τοιαύτης τεσσαρακοστῆς κεφαλαίῳ ἀριθηνότερον εἴρηται, ἀπαξ δὲ ἐσθίομεν καὶ ταύτην τὴν τεσσαρακοστὴν πᾶσαν, πλὴν τοῦ σαββάτου καὶ τῆς κυριακῆς καὶ τινων ὠρισμένων ἡμερῶν, ἃς παρακατιῶν ὁ λόγος δηλώσοι μέν, καὶ ἐνταῦθα, δεδῆλωται δὲ καὶ ἐν τῷ κεφαλαίῳ (л. 7 об.).

с) III. № 78 Τυπικόν (безъ начала) рукопись Барбериновской библіотеки въ 16 долю листа, 184 листа, писана разгонистымъ почеркомъ 1552 года, какъ это видно изъ приписки: ἐτελειώθη τὸ παρὸν Τυπικόν τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ἐπισκοπῆς πόλεως Βοός, οὗ (sic) τῇ ἐπωνυμίᾳ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Εἰσοδίων, ἀρχιερατεύοντος τοῦ νῦν καιροῦ ἐπισκόπου Ἀκύλα Πράττι, διὰ χειρὸς κάμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἐλαχίστου Γεωργίου ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων τῶν τιμιωτάτων κληρικῶν, ἱερέων τε καὶ διακόνων, τῶν εὐρισκομένων ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τῆς ἁνωθεν εἰρημένης πόλεως Βοός, ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου 555 ἰνδικτιῶνος ι'. καὶ ἀπὸ Χριστοῦ συγκαταβάσεως 1193'. ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ κθ'. ἡμέρα παρασκευῆς, ὥρα θ'. τῆς ἡμεροῦ (ἡμέρας?). Δόξα σοι, ὁ Θεός, τῷ διδόντι ἀρχὴν καὶ τέλος. На выходномъ листѣ эта рукопись описывается такъ: „Bovensis Typicon sanctae ecclesiae sine principio incipit a secunda mensis Septembris progreditur usque ad finem Augusti. Typicon et ordo officii recitandi in magna quadragesima, incipensa a domenica publicani Pharisei usque ad domenicam omnium Sanctorum 109. Series et ordo Menologium secundum Latinos imperfectus 183“.

Л. 1. Типиконъ начинается концемъ службы перваго числа сентября. Мѣсяцесловъ, за весьма немногими исключеніями, отмѣченными нами выше въ вариантахъ, сходенъ съ ркп. Ватикан. библ. № 1877. Какъ особенность, можно здѣсь указать, что въ службѣ Благовѣщенія о литіи говорится кратко: Ἀρχὴ δὲ γ'. ὥρας, κρουσθέντος τοῦ ξύλου, συναγόμεθα ἐν τῷ ναῷ, καὶ φάλλομεν πάσας τὰς ὥρας ὁμοίως χωρὶς στιχολογίας, εἴτα ἐξερχόμεθα μετὰ λιτῆς φάλλοντες. Σήμερον τῆς σωτηρίας, καὶ περικυκλοῦμεν τὸν ναόν, εἴτα ὑποστρέψαντες, καὶ Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Θεοῦ, ἐναρξάμενοι, εἰσερχόμεθα διὰ τῆς ὥραιας πύλης ἐν τῷ ναῷ, καὶ τούτου τελειωθέντος, ἀρχόμεθα τοῦ ἐσπερινοῦ. (л. 70 об. 71)

Л. 108 чистый.

Л. 109. Τετόπωται δὲ ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς ἀπὸ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων. Службою недѣли всѣхъ святыхъ рукопись оканчивается. По изложенію и эта часть Типикона весьма немногимъ разнится отъ ркп. Ватик. библ. № 1877.

Л. 138. Ἀκολουθία καὶ τάξις τοῦ Μηναλογίου κατὰ Λιτίνων.

Μηνὶ Ἰανουαρίῳ. Ἐχει ἡμέρας λα΄. Εἰς τὴν πρώτην ἡ περιτομὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου.

κρατ.

6. Βάπτισις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

—

15. Ἰωάννου τοῦ Καλυβήτου.

δεξοτ.

17. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου.

—

20. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβαστιανοῦ.

—

25. Τοῦ ἁγίου Παύλου Κονβέσσου.

κρατ.

Μηνὶ Φεβρουαρίῳ. Ἐχει ἡμέρας κη΄. 1. Τοῦ ἁγίου Τρύφωνος.

δεξοτ.

2. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

κρατ.

5. Τῆς ἁγίας παρθενομάρτυρος Ἀγάθης.

δεξ.

7. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου.

—

11. Τοῦ ἁγίου Βλασίου.

—

23. Εἰς τὴν κη΄. βιργίλια, ἐὰν βίσεκτός ἐστιν.

24. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ματθία.

κρατ.

Τὸ δὲ τετράκριόν ἐστι δ΄. ς΄. καὶ σάββατον τῆς β΄. ἐβδομάδος τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς.

Μηνὶ Μαρτίῳ. Ἐχει ἡμέρας λα΄.

12. Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, πάπα Ῥώμης.

κρατ.

24. Βιργίλια.

25. Εὐαγγελισμὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

κρατ.

Μηνὶ Ἀπριλίῳ. Ἐχει ἡμέρας λ΄.

23. Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου.

—

25. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

—

Μηνὶ Μαΐῳ. Ἐχει ἡμέρας λα΄. 1. Τοῦ ἁγίου Φιλίππου ἐγιακίπου(;) κρατ.

3. Τοῦ Σταυροῦ.

—

5. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λαΐου. (sic)

—

6. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Μύρων.

—

Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

—

Πεντηκοστὴ μετὰ δύο ἡμέρας ὀπίσω αὐτῆς.

—

Τοῦ ἁγίου Σώματος.

—

Τὸ δὲ τετράκριόν ἐστι δ΄. ς΄. σάββατον μετὰ τὴν Πεντηκοστήν.

20. Τοῦ ἁγίου Βερνανδίνου

δεξ.

21. Τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

—

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι μέσον τοῦ Πάσχα καὶ τῆς πεντηκοστῆς οὐκ ἔχει βιργίλια, εἰ μὴ τῷ σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς.

Μηνὶ Ἰουνίῳ. Ἐχει ἡμέρας λ'.

11. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Βαρνάβα.

κρατ.

15. Τοῦ ἁγίου Βύτου.

δεβοτ.

Εἰς τὴν κγ'. Βιργίλια.

24. [Приписки повднѣшнія: Τὸ γενέθλιον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου.

κρατ.

28. Βιργίλια].

29. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου.

κρατ.

Μηνὶ Ἰουλίῳ. Ἐχει ἡμέρας λα'.

2. Σάντα Μαρία Λαγράτζια.

κρατ.

9. Τοῦ ἁγίου Παγκρατίου.

δεβοτ.

22. Τῆς ἁγίας Μαρίας Μαγδαληνῆς.

—

24. Βιργίλια.

25. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου, καὶ τῶν ἁγίων δικαίων Ἰωα-
κειμ καὶ Ἀννης.

κρατ.

27. Τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος.

δεβοτ.

Μηνὶ Αὐγούστῳ. Ἐχει ἡμέρας λα'.

2. Τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου.

δεβοτ.

5. Σάντα Μαρία Λουπιερία.

κρατ.

6. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

—

9. Βιργίλια.

10. Τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαυρεντίου.

—

14. Βιργίλια.

15. Ἡ Κοίμησις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

—

24. Βιργίλια.

25. Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Βαρθολομαίου.

—

28. Τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου.

—

29. Ἡ ἀποτομή τοῦ Προδρόμου.

δεβοτ.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ. Ἐχει ἡμέρας λ'.

На этомъ обрывается мѣсяцесловъ.

d) № 1609. Σὺν Θεῷ Τυπικόν, περιέχον τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου καὶ λοιπῶν. Рукопись Ватиканской библиотеки въ полулистѣ, 169 листовъ, писана на бумагѣ размашистымъ и четкимъ почеркомъ XVI в. Писцемъ былъ нѣкто Георгій, какъ это видно изъ слѣдующей приписки: Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον Τυπικὸν διὰ χειρὸς Γεωργίου ἀμαρτωλοῦ. Τὸν ἔχοντα καὶ γράψαντα, Χριστέ μου, σῶσον (л. 158). На оборотѣ того же листа есть нѣсколько и другихъ замѣтокъ, особеннаго значенія не имѣющихъ. Рукопись настоящая въ 1585 году подарена была Еммануиломъ, хорепископомъ Родоса, папѣ Сиксту V для Ватиканской библиотеки. Это видно изъ приписки на выходномъ листѣ рукописи, напечатанной у Mai. *Novae patrum bibliothecae. Rom. 1849 an. t. V. pag. 102—103. Theod. Studit. Cateches.* и въ *Patrol. Curs. Complet. Mign. t. 99 pag. 1691—1692*, но съ пропускомъ послѣ: Σίξτω πέμπτω двухъ словъ: ἀρχιερεῖ μεγίστῳ, изъ коихъ ясно читаются послѣднее слово и три буквы перваго.

Л. 1. Μὴν Σεπτέμβριος, ἔχων ἡμέρας λ'. ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιβ'. καὶ ἡ νύξ ὥρας ιβ'. Такъ начинается изложение службъ по Синаксарю, имѣющее весьма значительныя отличія отъ Синаксаря въ Ватиканской рукописи № 1877 (см. выше варианты къ этой рукописи стр. 837—863). Заключеніемъ Синаксаря и переходомъ къ изложенію службъ по Тріодамъ постной и цвѣтной служить небольшая статья о постахъ слѣдующаго содержания: Δεῖ γινώσκειν, ὅτι καὶ Θεὸς Κύριος ἐν τετράδι ἢ ἐν παρασκευῇ διάλυσις οὐ γίνεται τῆς νηστείας, εἰ μὴ που τύχη ἐκ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν τῆς πανάγνου Θεοτόκου, ἀσωμάτων, τὸ γενέσιον τοῦ Προδρόμου καὶ ἀποτομή τῆς κάρας, ἀπὸ τῶν δώδεκα ἀποστόλων καὶ τῶν ἁγίων, ὧν τὰς μνήμας λαμπρῶς ἑορτάζομεν· ἐν ταύταις οὖν ταῖς ἡμέραις καὶ ἑορταῖς, καὶ ἐάν τις ἀσθένεια σωματικὴ τινι συμβαίνει, διάλυσις γίνεται τῆς νηστείας τῆς τετράδος καὶ τῆς παρασκευῆς, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις, χωρὶς σαββάτου καὶ κυριακῆς, ἡ τετραδοπαρασκευὴ ἀκριβῶς φυλάττεται, καθὼς αἱ Διατάξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων διδάσκουσιν ἡμᾶς. Τέλος. Ἀμήν (л. 117 об.—118).

Л. 118. Συναξάριον σὺν Θεῷ τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου ἕως τῆς κυριακῆς τῶν Ἀγίων Πάντων. Но описываемый нами Типиконъ не содержитъ

въ себѣ службы недѣли всѣхъ святыхъ и оканчивается изложеніемъ вечерней службы въ день Пятидесятницы. „Τέλος. Ἀμήν. Ἀμήν“. И эта вторая часть Типикона въ изложеніи имѣетъ немало особенностей сравнительно съ рукописью № 1877 Ватиканской бібліотеки. (См. выше варианты стр. 863—892).

Рукопись полная и хорошо сохранившаяся, въ прекрасномъ пергаменномъ позднѣйшемъ переплетѣ.

L) A. II. № 7. Συναξάριον σὺν Θεῷ, ἡ γοὺν Τυπικόν, Κανωνάριον, περιέχον τοῦ ὅλου χρόνου τὴν τῆς ἐκκλησίας ἀκολουθίαν τῆς τε στιχολογίας καὶ τῶν κανόνων, καὶ ἀναγνωσμάτων, καὶ ποίας τῶν ἡμερῶν σχολάζομεν ἀπὸ τοῦ συνήθους καμάτου, καὶ εἰς ποίας τῶν ἀγίων μνήμας ἐπιτελοῦμεν ἀργίαν τῶν ὥρων καὶ μετανοίας ποιοῦμεν· περιέχει δὲ καὶ ἄλλα τινὰ τὰ εἰς τὴν σύναξιν τῆς ἐκκλησίας συντελοῦντα, ὅπερ ἀνακαινίσθη ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ, τοῦ τυπωθέντος παρὰ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βαρθαλομαίου τοῦ νέου τοῦ Ῥουσιανίτου, δι' ὀρισμοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου πατρὸς κυροῦ δευτέρου Βλασίου, κατηγουμένου τῆς περιβλέπτου μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἐπονομαζομένης τῆς Κρυπτοφέρρης, ἐν ἔτει τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως ἐξάκισ χιλιοστῷ ὀκταχοσιοστῷ η'. τῆς δὲ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως χιλιοστῷ τριαχοσιοστῷ ἰνδικτιῶνος δεκάτης τρίτης. Ркп. на пергаменѣ 1300 г. 152 листа. Описание ея сдѣлано въ „Codices Cryptens. seu abbatae Cryptae Ferratae in Tusculano, digesti et illustrati cura et studio D. Antonii Rocchi, gieromonachi Basiliani, bibliothecae custodis“. Romae. 1884 pag. 209. Болѣе подробно этотъ Типиконъ описанъ тѣмъ же авторомъ въ его другой книгѣ: „De coenobio Cryptoferratensi, ejusque bibliotheca et. cod. praesertim graecis comment. Tuscul. 1893 pag. 52—58 и у Toscani. Ad Typica Graecorum pag. 9—15. Нѣкоторыя изъ особенностей древнѣйшаго Кriptoфerratскаго Типикона были заимствованы издателями въ книгу подъ заглавіемъ: „Λειτουργικὸν σὺν Θεῷ ἀγίῳ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τυπικοῦ τῆς πανσέπτου μονῆς τῆς Κρυπτοφέρρης, καὶ μὴν καὶ ἐθῶς τῶν Ἱταλογραικῶν μοναζόντων τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου. Ἐν Ῥώμῃ 1863 ἔτ.“ и въ болѣе обширныхъ извлеченіяхъ въ другую книгу съ названіемъ такимъ: „Ὁρολόγιον σὺν Θεῷ ἀγίῳ κατὰ τὴν ἐκπαλαι τὰξιν τῆς μονῆς τῆς Κρυπτοφέρρης, περιέχον μὲν δὴ σὺν τῷ Ψαλτηρίῳ Τυπικόν

καὶ πᾶσαν τὴν ἔξω τοῦ χοροῦ ἀκολουθίαν, κατὰ τὴν ἐσχάτην συγχώρησιν τῆς ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, εἰς χρεῖαν τῶν τῆς Ἰταλίας μοναζόντων τοῦ οὐρανοφάντορος καὶ πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου. Ἐξάμηνον. Romaе MDCCCLXXII". На рукописи въ концѣ и началѣ нѣсколько позднѣйшихъ надписей, имѣющихъ историческій характеръ, изъ коихъ нѣкоторые приведены А. Рокки въ Codices Cryptenses pag. 211.

Л. 1. Синаксарь. Ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου. Εἰς τὴν α'. ποιούμεν τῆς ἁγίας Θεοτόκου τῶν Μιασινῶν καὶ τῶν ἁγίων μ'. γυναικῶν μαρτύρων τε καὶ ἀσκητριῶν, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀειθαλᾶ καὶ Ἀμῶν καὶ μνήμην τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ στυλῆτου. Τῇ ἐσπέρᾳ γίνονται κόλυβα καὶ κρούονται αἱ καμπάναι πᾶσαι, μικραὶ τε καὶ μεγάλαι, εἰς τὴν ἐσπέραν, εἰς τὸν ὄρθρον καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν, ἐν πάσαις δὲ ταῖς ἀκολουθίαις τῆς ἐκκλησίας ἀλλάσσει ὁ ἐβδομαδάριος. σὺν τῷ διακόνῳ. На утрени 3 антифона, что и въ ркп. Ватик. библ. № 1877. На литургіи антифоны. Причастенъ: Εὐλόγησον τὸν στέφανον. Διὰ τὴν ἐορτὴν διφαγοῦμεν, καὶ ἔχομεν παράκλησιν εἰς τὴν τράπεζαν μαγειρίας β'. μετὰ ὀσπρίων καὶ λαχάνων καὶ τυροῦ, εἴ ἐστι λιτὴ ἡμέρα, εἰ δὲ πάλιν ἐστὶ παρασκευὴ ἢ δ'. ἐσθίομεν δις, ὡς προεῖρηται, ἄνευ τυροῦ, καὶ ἐὰν τύχωσιν, ἰχθύας, ἔχομεν δὲ καὶ ὑποκερασίαν τῇ ἐσπέρᾳ εἰς τὰ κόλυβα, καὶ τὸ πρῶτ' εἰς τὴν τράπεζαν.

8. Сентября. Τῇ ἐσπέρᾳ, εἰς τὴν ἐσπερινήν, σημαίνουσι πᾶσαι αἱ καμπάναι, ὁμοίως σημαίνουσι καὶ εἰς πάσας τὰς ἐορτάς τῆς Θεοτόκου, καὶ εἰς πάσας τὰς δεσποτικὰς ἐορτάς, καὶ εἰς πάσας τὰς ἐορτάς, ἃς ποιούμεν κόλυβα. Поются на утрени антифоны. Καὶ ἀντὶ τῆς πρώτης ὥρας, τὸ ἀπολυτίκιον γ'. καὶ ἡ ἀπόλυσις. Τὴν δὲ πρώτην ψάλλομεν κατὰ μόνας. Εἰς τὴν λειτουργίαν ποιούμεν λιτὴν, γένηται δὲ οὕτως. Μετὰ τὸ κρουσθῆναι πάσας τὰς καμπάνας, ὥρας γ'. συνάγονται πάντες οἱ ἀδελφοὶ σὺν τῷ ἡγουμένῳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐνδύονται πάντες κατὰ τάξιν· ὁ μὲν ἡγούμενος τὴν ἡγουμενικὴν στολὴν καὶ πλούβιον, ὅσον θέλει, οἱ δὲ πρεσβύτεροι πᾶσαν τὴν ἱερατικὴν στολὴν, καὶ οἱ λοιποὶ κατὰ τάξιν. Ἐνδύόμενοι δὲ ψάλλουσι γ'. καὶ ς'. καὶ εὐθὺς τοὺς μακαρισμοὺς τῆς ἐορτῆς. Μετὰ δὲ τοὺς μακαρισμοὺς καὶ τὴν ἀπόλυσιν, εἰσέρχεται ὁ πρεσβύτερος σὺν τῷ διακόνῳ, καὶ ποιῶσι τὰς τετυπωμένας μετανοίας, λαμβάνει ὁ διάκονος παρὰ τοῦ ἱερέως τὴν εὐλογίαν καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸ βῆμα, καὶ ἐκφωνεῖ· Εὐλόγησον, δέσποτα, καὶ ὁ ἱερεὺς· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία, καὶ ὁ διάκονος τὴν μεγάλην ἐκτενήν, εἰτα ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα. Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν, ἄρχεται τὸ ἀπολυτίκιον, καὶ

οἱ ἱερεῖς λαμβάνουσι τὰ ἅγια λείψανα, καὶ οἱ διάκονοι σταυρούς, καὶ οἱ ὑποδιάκονοι τὰ θυμιατήρια, καὶ οἱ ἀναγνώσται τὰ φάτλια, καὶ εἰς μοναχὸς ιδιώτης, ἐνδεδυμένος τὸ πλούβιον, βαστάζει τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ ἐξέρχονται κατὰ τὰς τάξεις εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ καπιτολίου, ψάλλοντες τὸ προῤῥηθὲν ἀπολυτίκιον, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ προῤῥηθὲν καπιτόλιον, λέγουσι τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων πατέρων καὶ θεοτοκίον. Εἵτα ὁ διάκονος τὸ Ἑλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, πᾶσαν τὴν ἐκτενῆν, καὶ ἐκφώνησις· Ὅτι ἐλεήμων, καὶ ἐξερχομένων, ἄρχεται τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ ψάλλοντες τὸ κοντάκιον, γυρίζουσι τὴν ἐκκλησίαν μέχρι τῆς μεγάλης πύλης, τελειώσαντες τὸ κοντάκιον ἐν τῷ νάρθηκι, ἄρχεται ὁ ἡγούμενος ἢ ὁ ἐβδομαδάριος· Τῇ Θεοτόκῃ ἐκτενῶς, καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται, λέγων κατὰ στίχον ἕως τέλους τοῦ τροπαρίου. Εἵτα ὁ διάκονος, εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, λέγει· Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἰσέρχονται πάντες, ἀκολουθοῦντες καὶ ψάλλοντες τὸ αὐτὸ τροπάριον. Εἵτα τιθέασιν οἱ βαστάζοντες τὰ ἅγια λείψανα ἔξωθεν τῆς χοροστασίας, καὶ προσκυνεῖ πρῶτον ὁ ἡγούμενος τὴν προῤῥηθεῖσαν ἁγίαν εἰκόνα καὶ τὰ ἅγια λείψανα, εἵτα πάντες οἱ ἀδελφοὶ κατὰ τάξιν, καὶ μετ' αὐτῶν πάντες οἱ παρεστῶτες. Εἵτα πορεύεται ὁ ἡγούμενος εἰς τὸ σκευοφυλάκιον καὶ ἀλλάσσει στολὴν λευκὴν, ὁ δὲ ἐβδομαδάριος μετὰ τοῦ διακόνου καὶ ὑποδιακόνου εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοί, καθὼς εἰσιν ἐνδεδυμένοι, στέκουσιν ἐν ταῖς χώραις. Ἀρχομένου δὲ τοῦ διακόνου τὴν μικρὰν στάσιν ἕως εἰς τὸν α'. ἀντίφωνον, ἄρχονται οἱ χοροὶ τὸ α'. ἀντίφωνον, εἶθ' οὕτως τὸ δεύτερον κατὰ τὴν συνήθειαν· ἐν δὲ τῷ γ'. ἀντιφώνῳ ἄρχεται τὸ Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα, εἰς ἥχον, κατὰ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ ἐξέρχεται ὁ ἐβδομαδάριος σὺν τῷ διακόνῳ καὶ ὑποδιακόνῳ καὶ τοῖς ἀναγνώσταις μετὰ φατλίων ἕως τοῦ προῤῥηθέντος σκευοφυλαχίου καὶ συνοδεύουσι τὸν ἡγούμενον, καὶ ὁμοῦ ποιῶσι τὴν εἴσοδον, ψαλλόντων τῶν χορῶν τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Γινομένης δὲ τῆς εἰσόδου καὶ εἰσελθόντος τοῦ ἡγουμένου μετὰ τοῦ ἐβδομαδαρίου εἰς τὸ θυσιαστήριον, οἱ ψάλλουσι τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ κοντακίου καὶ τὴν προσκύνησιν τῶν λειψάνων, ὁ ἐκκλησιάρχης μετὰ καὶ ἐτέρων ἱερέων λαμβάνει μετ' εὐλαβείας τὰ ἅγια λείψανα, φέρων αὐτὰ εἰς τὸ θυσιαστήριον, εἵτα ὁ ἡγούμενος ἢ ὁ ἐβδομαδάριος· Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεός, καὶ ὁ λαὸς τὸ Τρισάγιον. (λ. 6). Въ воскресный день τὴν ἀναστάσιμον ἀκολουθίαν καταλιμπάνομεν καὶ προτιμῶμεν τὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἑορτήν.

11. Μνήμη τῆς ὁσίας Θεοδώρας (На поляхъ: πατὴρ Ἡλιοῦ τοῦ ἐν Σαλίναις).

14. Τὴν δὲ α'. (ῶραν) ψάλλει ἕκαστος καταμόνας. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κρουσθέντων τῶν καμπανῶν ὄλων καὶ συναχθέντων τοῦ ἡγουμένου καὶ τῶν κληρικῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, εὐλογεῖ ὁ ἐβδομαδάριος, καὶ ψάλλεται ἡ γ'. καὶ ς'. καὶ αὐτὸς πορεύεται εἰς τὸ θυσιαστήριον τοῦ καπιτολίου καὶ ποιεῖ ἐκεῖ τὴν πρόθεσιν. Καὶ οὕτως γίνεται ἡ πρόθεσις ἐν τῷ ῥηθέντι θυσιαστηρίῳ ἐν πάσαις ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς, μάλιστα δὲ ὅταν ἐνδύηται ὁ ἡγούμενος. Ὁ δὲ ἡγούμενος ἐνδύεται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ στολὴν λευκὴν μετὰ διακόνων, ὑποδιακόνων καὶ ἀναγνωστῶν, καὶ ἐτέρων, ὅσους αὐτὸς θελήσῃ. Ψαλλομένων δὲ τῶν μακαρισμῶν, ὁ ἱερεὺς τὴν συνήθη ἀπόλυσιν, καὶ ὁ διάκονος, λαβὼν τὴν εὐλογίαν παρὰ τοῦ ἱερέως, ἄρχεται τὴν μεγάλην ἐκτενὴν, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, εἴτα ὁ κληρὸς τροπάριον, ἦχος β'. Τὸν ζωοποιὸν σταυρόν, καὶ ὁ ἐβδομαδάριος μετὰ διακόνων, ὑποδιακόνων καὶ ἀναγνωστῶν σὺν θυμιατηρίοις, μανουαλίοις καὶ φατλίοις πορεύονται ἀπὸ τοῦ μεγάλου θυσιαστηρίου εἰς τὸ ῥηθὲν θυσιαστήριον τοῦ καπιτολίου καὶ λαμβάνουσιν ἐκεῖθεν τὸν τίμιον σταυρόν, καὶ βαστάζεται ὑπὸ ἑνὸς διακόνου, καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς πύλης τῶν καγκέλλων, καὶ πορεύονται ἕως τοῦ μέσου τῶν χορῶν, καὶ ἐκεῖ εὐρίσκουσι τράπεζαν εὐτρεπισμένην τοῦ τεθῆναι τὸν προῤῥηθέντα τίμιον σταυρόν, ἐν ᾗ τραπέζῃ γίνονται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ὑψώσεις ε'. Ἡ μὲν κατὰ ἀνατολὰς οὕτως· ὁ ἱερεὺς κρατεῖ τὸν τίμιον σταυρόν, κεκυφὼς ἕως τῆς γῆς, ὁ διάκονος λέγει· Ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ ὁ λαὸς μεγάλη τῇ φωνῇ, τὸ Κύριε ἐλέησον, καὶ ὁ ἱερεὺς, λέγων τὸ Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, μυστικῶς, ἀνίσταται κατὰ μικρόν μικρόν ὀρθῇ καὶ μεγάλη τῇ φωνῇ λέγει γ'. τὸ Κύριε ἐλέησον, σφραγίζων μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ τὸν λαόν, καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἀνταποκρίνεται τὸ Κύριε ἐλέησον, εἴτα ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος, καὶ ὁ κληρὸς τροπάριον, ἦχος β'. Τὸν ζωοποιὸν σταυρόν. Ὁ δὲ ἱερεὺς μεταλλάσσεται εἰς τὸν κατὰ μεσημβρίαν τόπον καὶ ποιεῖ ἐκεῖ β'. ὕψωσιν, καθὼς τὴν α'. τοῦ διακόνου λέγοντος· Ὑπὲρ τοῦ Ἰλεων. Καὶ τοῦ λαοῦ τὸ Κύριε ἐλέησον, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως· Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ πάλιν τοῦ λαοῦ· τροπάριον, ἦχος πλ. β'. Μόνον ἐπάγει τὸν ξύλον τοῦ σταυροῦ σου... Καὶ πάλιν ὁ ἱερεὺς μεταλλάσσεται εἰς τὸν κατὰ τὴν δυτικὴν τόπον, καὶ ποιεῖ γ'. ὕψωσιν, καθὼς τὴν α'. καὶ β'. τοῦ διακόνου λέγοντος· Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεόν. Καὶ τοῦ λαοῦ τὸ Κύριε ἐλέησον, καὶ τοῦ ἱερέως· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, καὶ πάλιν τοῦ λαοῦ· τροπάριον πλ'. β'. Σήμερον τὸ προφητικὸν πεπλήρωται λόγιον. Καὶ πάλιν ὁ ἱερεὺς μεταλλάσσεται εἰς τὸ κατὰ ἄρκτον μέρος καὶ ποιεῖ δ'. ὕψωσιν, καθὼς τὰς γ'. προγραφείσας, τοῦ διακόνου λέγοντος· Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ τιμιω-

τάτου καὶ ἀγιωτάτου ἡμῶν πατρός ὁ δεῖνα πάπα Ῥώμης, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν χάριση αὐτὸν ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἐντιμον... εἰπόμεν πάντες. Καὶ τοῦ λαοῦ τὸ Κύριε ἐλέησον, καὶ τοῦ ἱερέως· Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας. Καὶ τοῦ λαοῦ· τροπάριον, ἦχος βαρύς· Ἡ ἐκκλησία βοᾷ σοι, Χριστέ. Εἴτα ὁ ἱερεὺς μεταλλάσσεται πάλιν εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος, καὶ ποιεῖ ἐκεῖ πάλιν ε'. ὕψωσιν, ὡς καὶ τὴν α'. τοῦ διακόνου λέγοντος· Ἐπάχουσον ἡμῶν, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν καὶ ῥύσαι, Κύριε, Κύριε, τὴν ποιμένην ἡμῶν ταύτην καὶ πᾶσαν ποιμένην, πόλιν καὶ χώραν εὐσεβῶν χριστιανῶν ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων καὶ εὐφυλίου πολέμου δεόμεθα. Καὶ τοῦ λαοῦ τὸ Κύριε ἐλέησον, καὶ τοῦ ἱερέως ἐκφωνήσιν· Ὅτι Θεὸς ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν. Καὶ εὐθὺς τίθησι τὸ τίμιον σταυρὸν ἐν τῇ τραπέζῃ, εἴτα λαμβάνει αὐτὸς ὁ ἡγούμενος καὶ μετὰ φωνῆς λέγει· Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν. Καὶ ὁ λαὸς ἀνταποκρίνεται τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ πάλιν ὁ ἡγούμενος τὸ αὐτὸ τροπάριον μετὰ ὑψηλοτέρας φωνῆς, καὶ πάλιν ὁ λαὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ πάλιν ὁ ἡγούμενος ἐκ τρίτου μετὰ ὑψηλοτέρας φωνῆς τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ προσκυνεῖ αὐτὸν μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ τίθησιν αὐτὸν ἐν τῇ τραπέζῃ, εἴτα προσκυνεῖ αὐτὸν ὁ ἐβδομαδάριος καὶ πάντα οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ κατὰ τάξιν. Καὶ τοῦ λαοῦ ἀνταποκρινομένου τὸ προῤῥηθὲν τροπάριον, ἦτοι τὸ Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ῥηθέντος τροπαρίου, στιχηρά, ἦχος β'. Δεῦτε ἅπαντα τὰ ἔθνη τὸ εὐλογημένον ξύλον, εἴτα, Δόξα καὶ νῦν, ἦχος πλ. β'. Σήμερον προέρχεται ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου. Καὶ τελεσθέντος τοῦ στιχηροῦ, ὁ διάκονος τὴν μικρὰν συναπτὴν, καὶ ὁ ἱερεὺς· Ὅτι πρέπει σοι, εἴτα τὰ ἀντίφωνα, (λ. 9—10) πτο ημῆ. Εἴτα ἡ εἰσόδος· Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεόν. Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ τιμίου σταυροῦ, λαμβάνει αὐτὸν ὁ διάκονος καὶ φέρει εἰς τὸ μέγα θυσιαστήριον, καὶ γίνεται μεγάλη καθέδρα, τὸ κοντάκιον, ἦχος δ'. Ὁ ὕψωθεῖς. Ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου, τροπάριον· Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν κ. τ. λ. Μετὰ τὸ ἐκδυθῆναι τοὺς ἐνδεδυμένους, συνάγονται πάντες ἐν τῷ καπιτωλίῳ καὶ ψάλλειν ἀρχίζουσι τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ πορεύονται εἰς τὴν τράπεζαν. Μετὰ δὲ ἐσθίαισιν ψάλλοντες τὸ τῆς ἑορτῆς ἀπολυτίκιον στρέφονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν χορὸν, ὅπου ἡ ἑορτὴ ἐτελέσθη, καὶ ψάλλουσι τὸ τῆς ἑορτῆς κοντάκιον, καὶ δίδεται ἡ ἀπόλυσις. Μνηστέον δέ, ὅτι αὕτη ἡ προλεχθεῖσα τάξις τῆς τραπέζης γίνεται ἐν πάσαις ταῖς δεσποτικαῖς καὶ ἐπισήμοις ἑορταῖς, μάλιστα δὲ ὅταν Πᾶσα πνοὴ καὶ ἐωθινὸν εὐαγγέλιον λέγηται.

Παράκλησιν δὲ ἐχέτωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐν τῇ τραπέζῃ, ὡς τὴν προ-
γραφεῖσαν ἐν τῷ γενεθλίῳ τῆς Θεοτόκου¹⁾).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ ἐστὶν ἡ κοίμη-
σις τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ψάλλομεν καὶ
τὸν κανόνα αὐτοῦ προεόρτιον καὶ λέγομεν προλειτουργίαν ἐν τῷ
θυσιαστηρίῳ τοῦ ἀγίου Νικολάου. (λ. 11).

Ἀπὸ δὲ τῆς Ὑψώσεως ἕως τοῦ ἀγίου Φιλίππου νηστεύομεν δ'. καὶ
παρασκευῇ, ἐκτὸς τῶν ἐπισήμων ἑορτῶν, ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς οὐ
νηστεύομεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Πάσχα, ψάλλο-
μεν τὴν θ'. Ὥραν ἅμα τὸ ἐγερθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ἀρίστου. Ὅταν δὲ
νηστεύωμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς λειτουργίας ψάλλομεν τὴν ς'. Ὥραν καὶ
εἰς τὸ τέλος τὴν ἐνάτην.

26. Μετάστασις τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελι-
στοῦ, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νείλου τοῦ νέου. Τῇ ἐσπέρᾳ
γίνονται κόλυβα. Служба праздничная. На великой вечерни, послѣ
стихирѣ на стиховнѣ, ψάλλονται τὸ ἀπολυτίκιον, ὁ ἐβδομαδάριος καὶ ὁ
διάκονος μετὰ θυμιατηρίου στέκονται, ὁ εἷς ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους καὶ ὁ
ἄλλος ἐκ τοῦ ἄλλου τῆς ἀγίας εἰκόνος τοῦ ὁσίου, καὶ ὁ ὑποδιάκονος μετὰ
φατλίου, ὁ ἡγούμενος προσκυνεῖ αὐτὴν καὶ πάντες οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ κατὰ
τάξιν. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς προσκυνήσεως τῆς εἰκόνος, ὁ ἐβδομαδάριος
εὐλογεῖ τὰ κόλυβα καὶ δίδει τὴν ἀπόλυσιν. Ἐὰν δὲ ἐστὶν ἡ παραμονὴ
τοῦ ὁσίου ἐν δ'. ἢ ἐν παρασκευῇ, ἐσθίομεν αὐτὸ ἐν τῷ καπιτολίῳ, ἢ ἐν
τῷ νάρθηκι διὰ τὸ εἶναι αὐτὰς νηστείμας ἡμέρας, ἐὰν δὲ ἐστὶν ἄλλη
ἡμέρα, ἐσθίομεν αὐτοῦ, εἰς τὴν τράπεζαν.

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι αὕτη ἡ τάξις γίνεται, ἥτοι τῆς προσκυνήσεως
τῆς εἰκόνος καὶ τῶν κολύβων ἐν πάσῃ ἑορτῇ, ὅταν προσκυνῇ τὴν εἰκόνα
τῆς ἑορτῆς, καὶ ποιῶμεν κόλυβα, ὑποκερασίας δὲ ἔχομεν τὸ τοῦ βούτ-
του μουστάριον, τιθέμενον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ τιμίου πατρὸς. Τὴν αὐτὴν δὲ
ἔχομεν εἰς ἀπόδειπνον καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν ὑποκερασίαν καὶ εἰς τοὺς κό-
πους (λ. 15).

29. Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κυρίκου, ἡγουμένου τοῦ Σούχα, καὶ
μνήμη τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ ἐν Γαλγάλοις.

Ноябрь. Εἰς τὴν α'. τῶν ἀγίων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ
Κατὰ δὲ τὴν ἀγιωτάτην ἐκκλησίαν τῆς Ῥώμης μνήμην ἐπι-

¹⁾ Въ ркп. л. 7. Объ этомъ праздниѣ читаемъ: "Εχουσι δὲ οἱ
ἀδελφοὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἑορτῇ παράκλησιν τοιαύτην· ἐν τῇ τραπέζῃ μαγειρίας β'.
ἡγουν λαχάνων καὶ ὀσπρίων καὶ τυρὸν χλορὸν καὶ ὠά, ἢ ἰχθῆς καὶ ὑποκερασίαν
καλὴν, καὶ τῇ ἐσπέρᾳ τυρόν.

τελοῦμεν τῶν Ἀγίων Πάντων καὶ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Καισαρίου (λ. 23 οβ.).

2. Τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκινδύνου, Πηγασίου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν κοιμημένων κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἁγιοτάτης ἐκκλησίας Ῥώμης, διὰ τὸ λαμβάνειν ἡμᾶς ἐλεημοσύνας. Μέρος τῶν κληρικῶν φαλλέτωσαν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὴν τῶν ἁγίων προγραφεῖσαν ἀκολουθίαν, μέρος εἰς τὸ καπιτόλιον πορευέσθωσαν καὶ φαλλέτωσαν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν. (λ. 24 οβ.)

10. Τοῦ ὁσίου Ὁρέστου, διότι ἐορτάζομεν εἰς ια'. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὴν ἐορτὴν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βαρθολομαίου τοῦ νέου. Ἐορτάζομεν εἰς ι'. τὴν μνήμην τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (λ. 26)

О постѣ св. Филиппа замѣчено: Ἐχομεν δὲ παράκλησιν· εἰς τὴν τράπεζαν τὸ πρῶτ' παραθέμεθα δύο λάχανα μετὰ τυρίου καὶ ὄσπρια καλῶς εὐτρεπισμένα, τὴν ἐσπέραν ὡς μετὰ πιπερίου καὶ τυρὸν χλορόν, καὶ ὡς τυγανισμένα (λ. 29 οβ.).

Каждый день въ этотъ постѣ, кромѣ воскресныхъ дней, поется Трисвятое и послѣдованіе умершихъ въ капитоліѣ, и монахи упражняются въ чтеніи Псалтири. (л. 35 οβ.).

17. Декабря. Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Δανιὴλ καὶ τῶν ἁγίων γ'. παίδων, καὶ μνήμη τῶν ἐγκαινίων τοῦ θείου ναοῦ τῆς Θεομήτορος καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς μονῆς ταύτης, τῆς ἐπονομαζομένης Κρυπτοφέρρης, ὅς ἐγκαινίσθη ὑπὸ τοῦ ἁγιοτάτου ἐνδεκάτου Ἰωάννου πάπα Ῥώμης, ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πάνσοφου πατρὸς ἡμῶν Βαρθολομαίου τοῦ νέου, ἐν τῷ ᾠδ' γ'. τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως, τῆς δὲ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν σαρκὶ οἰκονομίας καέ'. ἔτει ἰνδικτιῶνος η'. Ἐν δὲ τῷ ᾠδ' θ'. τῆς κόσμου κτίσεως καὶ τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐνανθρωπήσεως καρλα'. ἔτει ἰνδικτιῶνος θ'. τῇ προῤῥηθείᾳ ιζ'. ἡμέρᾳ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἐγκαινίσθη ὁ θεὸς ναὸς τοῦ καπιτολίου· ἐν ᾧ τὰ τῶν ἁγίων καὶ θείων πατέρων ἡμῶν Νείλου καὶ Βαρθολομαίου ἅγια λείψανα κεῖνται, καὶ τὰ τῶν ἀδελφῶν κοιμητήριον ὑπάρχει ἐν ταῖς ἡμέραις (sic) τῆς ἡγουμενίας τοῦ τιμιωτάτου κυροῦ Νικολάου. (λ. 40). Совершается праздничная служба съ литанією, на которой ѣмпросθεν τῆς μεγάλης πύλης λέγομεν τὴν τῶν Λατίνων λιτανείαν съ чтеніемъ латинскихъ молитвъ. На литургіи положены для чтенія апостолъ и евангеліе на латинскомъ языкѣ.

Γνωστόν, ὅτι οὕτως ψάλλομεν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τὴν ἀκολουθίαν Γραικῶν καὶ Λατίνων συνημμένην· ἐν τῇ ἐορτῇ τῶν Χριστοῦ γεννῶν καὶ

ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ ἐὰν ὁ ἡγούμενος ἔν τινι ἄλλῃ ἑορτῇ τοῦτο προβλέψῃ ἀρμόζειν ὀρίσει (λ. 41).

18. Ἐν ταύτῃ δὲ ἡμέρᾳ τελεῖται ἱερουργία εἰς πάντα τὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας θυσιαστήρια, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς μεγάλης ἱερουργίας ὁ ἡγούμενος σὺν πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς προσκυνοῦσι τὰ ἅγια θυσιαστήρια, φάλλοντες τὸ ἀπολυτίκιον εἰς καθέκαστον θυσιαστήριον (λ. 42).

24. Декабря. Службу 24 вечеромъ и 25 утромъ см. у Toscani. Ad Typica Graecorum. pag. 46—50.

Χρὴ γινώσκειν καὶ τοῦτο, ὅτι τῇ παραμονῇ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ὥρα ιβ'. σημαίνουσιν αἱ καμπάναι πᾶσαι, καὶ συναγόμεθα πάντες εἰς τὸ ἡγουμενικὸν κελλίον, καὶ πρῶτον ὁ ἡγούμενος πολυχρονεῖ τὸν πάπα, εἶτα ὁ ἐκκλησιάρχης πολυχρονίζει τὸν ἡγούμενον, καὶ πάντες οἱ ἄλλοι ἀνταποκρίνονται. Εἶτα καθεζόμεθα πρὸς ὥραν καὶ ἔχομέν τι στομαχικὸν καθὼς ὁ ἡγούμενος ὀρίσει, καὶ πίνομεν, εἶτα πορευόμεθα πάντες ὁμοίως εἰς τὸ κελλίον τοῦ ἐκκλησιάρχου καὶ πολυχρονίζεται καὶ αὐτὸς παρὰ τῶν ἀδελφῶν, εἴθ' οὕτως πολυχρονίζονται, οἱ οἰκονόμοι τῆς μονῆς καὶ ἄλλοι πρῶτοι καὶ κατὰ τάξιν. (λ. 48).

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανίων μέχρι τῆς ὀκταημερίας καθ' ἡμέραν εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὴν ἑνάτην ὥδην τοῦ κανόνος, ἐνδύεται ὁ ἐβδομαδάριος σὺν τῷ διακόνῳ καὶ ἀναγνώστη, τοῦ μὲν ἱερέως βασιτάζοντος τὸ ἅγιον ὕδωρ, τοῦ διακόνου τὸ θυμιατήριον καὶ τοῦ ἀναγνώστου τὸ φατλῖον, ῥαντίζουσι πᾶσαν τὴν ἐκκλησίαν καὶ πάντα τοὺς ἀδελφούς κατὰ τάξιν καὶ τὸν περιεστῶτα λαόν. (λ. 59 οβ.).

Службу въ канунъ Благовѣщенія и въ самыѣ праздниѣ см. у Toscani pag. 56—64.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ταύτην τὴν προγραφεῖσαν ἀκολουθίαν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ψάλλομεν ἐν ἣ ἂν ἡμέρᾳ λάχῃ, χωρὶς τῆς κυριακῆς τῶν Βαΐων καὶ τῆς μεγάλης παρασκευῆς, καὶ τοῦ μεγάλου σαββάτου, καὶ τῆς κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς β'. τῆς κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ. Ἐὰν δὲ τύχῃ εἰς τὴν μεγάλην παρασκευὴν ἢ εἰς τὸ μέγα σάββατον, ἢ τῇ κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἢ ἐν ἄλλαις ἡμέραις τῆς ἐβδομάδος τῆς διακαινησίμου διαπαυόμεθα καὶ τηροῦμεν αὐτὴν ἕως τῆς προγραφείσας δευτέρας τῆς διακαινησίμου, καὶ τότε ἐπιτελοῦμεν κατὰ τάξιν τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς, ἡγούν τῇ ἑσπέρᾳ τῆς κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ (λ. 75).

Мая 9. Τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, τοῦ ἁγίου μεγάλου μάρτυρος Χριστοφόρου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κοδράτου, καὶ ἡ ἀνακομιδὴ τῶν

λειψάνων τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ὅτε ἀνεχομίσθησαν ἀπὸ τῶν Μύρων ἐν τῇ πόλει Βάρη. Службы нѣтъ. Тропарь: „Правило вѣры“ (л. 79 об.)

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἦτοι τῇ κα'. καὶ τῇ ἐρχομένη κβ'. τοῦ παρόντος μηνὸς (т. е. августа мѣсяца) συναυροῖζεται ὄχλος ἀπὸ πάσης τῆς περιχώρου, κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν, εἰς ταύτην τὴν περιβλεπτον θεῖαν μονήν, εἰς τιμὴν καὶ εὐλάβειαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου (л. 98 об.).

Л. 101 об. Τάξις τοῦ εὑρεῖν ἐν συντόμῳ προκείμενα, ἀποστόλους, ἀλληλουάρια, εὐαγγέλια καὶ κοινωνικὰ διαφόρων ἑορτῶν καὶ ἁγίων.

Л. 102. Ἀκολουθία εἰς εὐχαριστείαν, ὅταν λαμβάνωμεν εὐεργεσίαν παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ Θεοῦ, ὅταν εἴμεθα ἐν ἀνάγκῃ καὶ περιστάσει.

— Γνώσις τῶν δεκατεσσάρων δεσποτικῶν ἑορτῶν.

Здѣсь называются Благовѣщеніе, Рождество Христово, Обрѣзание, Срѣтение, Крещение, воскрешение Лазаря, недѣля ваѣй, Преображение, Тайная вечеря, Распятие, Воскресение, недѣля новая, Вознесение и Пятидесятница.

Л. 103 об. Διάταξις καὶ διατύπωσις τοῦ ὀφφικίου, ἡγουν τῆς ἀκολουθίας τοῦ τιμίου καὶ ἀχράντου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διατεταγμένη παρὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ καὶ ἀγιωτάτου ἡμῶν Ῥώμης προέδρου, ἡγουν πάπα κὺρ Ἰωάννου πρὸς ψυχοφελῇ ὀφέλειαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους τῶν χριστιανῶν. Ἀρχετε δὲ ἑορτάς θῆναι τῇ πρώτῃ πέμπτῃ μετὰ τὴν κυριακὴν τῶν Ἀγίων Πάντων, ἡγουν μετὰ τὴν ὀκτωήμερον τῆς Ν'.

Л. 105. Συναξάριον σὺν Θεῷ τῆς ἁγίας μ'. ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου μέχρι τῆς κυριακῆς τῶν Ἀγίων Πάντων.

Службу въ недѣлю мытаря и фарисея см. у Toscani. Ad Typica Graecorum pag. 52—54.

Ο средѣ сырной недѣли замѣчено: Γνωστέον, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ δ'. καὶ τῇ ἐρχομένη παρασκευῇ ταύτης τῆς ἐβδομάδος, κατὰ τὴν παλαιὰν παράδοσιν, ἡ ἐκκλησία οὐκ ἐκτελεῖ λειτουργίαν, ἀλλ' ἡμεῖς ἐπροβλέψαμεν διὰ τὴν τῆς περιχώρου συνήθειαν (ὅπως) ὁ ἐβδομαδάριος εἰς τὴν ἂν ὥραν ὁ ἐκκλησιάρχης ὀρίσει, ἱερουργήσῃ καταμόνας τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἐν τῷ μεγάλῳ θυσιαστηρίῳ· καὶ εἰ μὲν τύχῃ ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἡμέραις ἢ τῆς Ὑπαπαντῆς ἑορτῇ, ἢ ἡ ὀκταήμερος αὐτῆς, ψάλλομεν πάντα τὰ τῆς ἑορτῆς, εἰ δὲ μὴ γε, λέγει ἀπόστολον καὶ εὐαγγέλιον σταυρωσίμους ὁ προῤῥηθεῖς ἐβδομαδάριος (л. 107 об.).

По поводу замѣчанія Типикона о повседневной въ великій постъ литургіи преждеосвященныхъ даровъ говорится: Δεῖ γινώσκειν, ὅτι, κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν, ἡ ἐκκλησία ἐν ταῖς τῆς ἀγίας μ'. ἡμέραις καθ' ἐκάστην οὐ ψάλλει προηγιασμένην, εἰ μὴ δύο ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, εὐαγγέλιον δὲ οὐδαμῶς, ἀλλὰ ἡμεῖς, διότι ἡ ἐκκλησία τῆς Ῥώμης καθ' ἐκάστην ψάλλει τελείαν λειτουργίαν, προηγιασμένα ψάλλομεν καθ' ἐκάστην, χωρὶς σαββατοκυριακῶν καὶ τῆς ἑορτῆς τῶν ἀγίων μ'. καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ· εὐαγγέλιον δὲ ἀναγινώσκεται ἐκ τῶν παραβολῶν τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου εὐαγγελίου, ὡς προεγράφη (л. 113 об.).

Во всѣхъ службахъ постовыхъ имѣются особыя молитвы. На вечерни читается евангеліе (л. 113) Повечеріе великое, но съ раздѣленіемъ на двѣ половины, изъ коихъ первая совершается до „Вѣрую“ обычно, а далѣе слѣдуетъ литія съ особою молитвою. Въ капитоліѣ совершалось окончаніе повечерія, за которымъ слѣдовало прощеніе братіи, окропленіе св. водою и кажденіе ея съ молитвою.

Въ недѣлю православія на литургіи, послѣ стиховъ аллилуарія, по апостолѣ, εὐθὺς ὁ προκρίθεις ἀναγνῶναι τὸν ὄρον, ἀναβάς εἰς τὸν ἄμβωνα, ἄρχεται τῆς ἀναγνώσεως ἐν ὑψηλῇ καὶ τετρανωμένῃ φωνῇ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ νουνεχῶς καὶ προσεχόντως, καὶ λίαν ἠκριβωμένως ποιούμενος τὴν ἀνάγνωσιν, πάντων ἱσταμένων καὶ ἀκρωμένων μετὰ πάσης εὐλαβείας, καὶ τὰς ἀποκρίσεις, ὅτε δεῖ, ποιῶμεν. Ἦς ἀναγνώσεως ἡ ἀρχή ἐστι· Προφητικαῖς ἐπόμενοι ῥήσιν (л. 117 об.).

Поклоненію кресту бываетъ на литургіи 3 недѣли поста. Εἰς τὴν λειτουργίαν, προσκυνοῦμεν τὸν τίμιον σταυρὸν τοιοῦτῳ τρόπῳ· Μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν διάκονον τὴν πρώτην καὶ μεγάλην συναπτὴν, καὶ τοῦ ἱερέως ἐκφωνήσαντος τὸ Ὅτι πρέπει, οἱ χοροὶ ἄρχονται ψάλλειν τροπάριον, ἡχος β'. Τοῦ σταυροῦ σου τὸ ξύλον, εἶτα ὁ διάκονος λαμβάνει ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ καπιτολίου τὸν τίμιον σταυρὸν μετὰ τοῦ ἱερέως καὶ ὑποδιακόνων. μετὰ θυμιατηρίων, καὶ ἀναγνωστῶν μετὰ φατλίων, ἐξέρχονται εὐτάκτως ἀπὸ τῆς θύρας τῶν καγκελλίων καὶ ἔρχονται εἰς τὸ μέσον τοῦ μεγάλου χοροῦ, ὅπου εὕρισκousи τράπεζαν εὐτρεπισμένην, καὶ ἐκεῖ τίθεται ὁ τίμιος σταυρός. Καὶ λαμβάνει αὐτὸν ὁ ἡγούμενος, ἐάν ἐστι παρών, εἰ δὲ μὴ γε, ὁ ἐβδομαδάριος· καὶ κρατῶν αὐτὸν μετὰ τῶν δύο χειρῶν λέγει μετὰ φωνῆς τροπάριον· Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, καὶ οἱ χοροὶ ὁμοίως τὸ αὐτὸ τροпάριον, καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς μετὰ ὑψηλοτέρας φωνῆς τὸ αὐτὸ τροпάριον, ὁμοίως καὶ οἱ χοροί, εἶτα πάλιν ὁ αὐτὸς μετὰ ὑψηλοτέρης φωνῆς τὸ αὐτὸ τροпάριον, ὁμοίως

πάλιν οἱ χοροί, εἴτα προσκυνεῖ πρῶτον αὐτὸς ὁ κρατῶν, εἴθ' οὕτως κατὰ τάξιν πάντες οἱ ἀδελφοί, ὁ δὲ χορὸς ὁ ἔχων ἀρχὴν ἄρχεται ψάλλειν στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος β'. Δεῦτε πιστοί, εἴτα εἰς τὸ τέλος ὁ ἄλλος χορὸς· Δόξα, ἤχος πλ. δ'. Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος, καὶ εἰς τὸ τέλος ὁ διάκονος τὴν μικρὰν συναπτὴν, παρεστῶς μετὰ τοῦ ἱερέως ἔμπροσθεν τοῦ τιμίου σταυροῦ, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ ὁ ἕτερος ἐξ εὐωνύμων, εἴτα ἄρχονται τὰ ἔξωθεν ἀντίφωνα. (л. 119 об.—120).

Въ недѣлю ваѣй, εἰς τὴν λειτουργίαν, ποιοῦμεν λιτὴν τοιοῦτω τρόπῳ· ἐνδουόμεθα, ὡς προγέγραπται, εἰς τὸν καπίτουλον καὶ ψάλλομεν τρίτην καὶ ἕκτην καὶ τοὺς μακαρισμούς, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν μακαρισμῶν, ὁ ἡγούμενος εὐλογεῖ τοὺς κλάδους τῶν ἐλαιῶν καὶ φοινίκων, ραντίζων αὐτοὺς μετὰ τοῦ ἁγίου ὕδατος, εἴτα λαμβάνει αὐτὸς πρῶτον ἐκ τῶν κλάδων διὰ χειρός, οὗτινος αὐτὸς ὀρίσει, εἴθ' οὕτως αὐτὸς διανέμει τοὺς κλάδους κατὰ τάξιν πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις παρεστῶσι. Διανεμομένων δὲ τῶν κλάδων παρὰ τοῦ ἡγουμένου, οἱ κληρικοὶ ψάλλουσιν ἀπολυτίκιον, τὸ Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, καὶ Συνταφέντες σοι. Μετὰ δὲ τὸ διανέμεσθαι τοὺς κλάδους, λέγει ὁ διάκονος· Εὐλόγησον δέσποτα, καὶ τὴν μεγάλην συναπτὴν, εἴτα ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν, καὶ οἱ χοροί· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ θεοτοκίον, εἴτα, ψάλλοντες τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἐξερχόμεθα διὰ τῆς πύλης, καὶ φθάσαντες εἰς τὴν πλατείαν ἔμπροσθεν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, δοξάζομεν στιχηρόν, ἤχος δ'. Ἐξέλθετε ἔθνη и канонъ. Читаются апостолъ и евангеліе во время литіи на греческомъ и латинскомъ языкахъ (л. 123).

О чтеніи четырехъ евангелистовъ на часахъ страстои седмицы не говорится.

На повечеріи въ поведѣльникъ и вторникъ трипѣснцы. Андрея Критскаго, а въ среду Козмы монаха.

Χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ (т. е. въ великій четвертокъ), ποιεῖ ὁ κελλάριος λα'. ἄρτον, ἕκαστον αὐτῶν οὐγκιῶν λ'. καὶ κομίζει αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι τὸν ἐβδομαδάριον τὴν πρόθεσιν, εὐλογεῖ αὐτοὺς, λέγων τὴν εὐχὴν ταύτην· Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς Παντοκράτωρ, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ εὐλογήσας πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας καὶ πεντακισχιλίους διατρέψας. Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν, ραντίζει αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἁγίου ὕδατος καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας, φυλάγει αὐτοὺς ὁ ἐκκλησιάρχης ἕως τῆς μεγάλης παρασκευῆς, καὶ μετὰ τὴν ἀκολουθίαν πᾶσαν τῆς μεγάλης παρασκευῆς, μερισθέντος ἑκάστου ἄρτου εἰς τέσσαρα μέρη, διανέμονται παρὰ τοῦ ἡγουμένου πᾶσι τοῖς ἀδελ-

φοῖς καὶ τοῖς παρεστῶσι κατὰ τάξιν, καὶ τοῦτο μόνον ἐκάστω τῶν ἀδελφῶν ἀρκέσει. (λ. 127).

Παράκλησιν δὲ ἔχομεν τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ ε΄. ἐν τῇ τραπέζῃ μαγειρίας β΄. λαχάνων, καὶ ἐρεβύνθων, ἰχθύας δὲ καὶ καλὴν ὑποκερασίαν. Ἀπόδειπνον δὲ οὐ φάλλομεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐσπέρᾳ ταύτῃ, ἀλλ' ἐν τῇ τραπέζῃ, ὡς γέγραπται ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Χριστοῦ γεννῶν (λ. 127)

Въ четвергъ предварительно совершается водоосвященіе по особому чину, на которомъ читаются апостолъ и евангеліе, а потомъ, согласно съ евангеліемъ, происходило омовеніе ногъ. Εἴτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, εἴτα λαμβάνει ὀλίγον ἐκ τοῦ εὐλογηθέντος ὕδατος, καὶ βάλλει εἰς βαυκάλιον καὶ φυλάσσει ἕως τέλους τῆς ἀκολουθίας, εἰθ' οὕτως βάλλει ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἰς τὴν λεχάνην, καὶ πάλιν ἀναγινώσκει τὸ ἐξῆς τοῦ εὐαγγελίου μέχρι τοῦ· Ἐρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον. Καὶ αὐτὸς ὁ ἡγούμενος ἔρχεται εἰς ἕνα τῶν ἀδελφῶν, καὶ λέγει ὁ ἀδελφὸς πρὸς τὸν ἡγούμενον· Καὶ σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας; Καὶ ὁ ἡγούμενος λέγει· Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσεις δὲ μετὰ ταῦτα. Καὶ αὐτὸς πάλιν ἀποκρίνεται· Οὐ μὴ μοῦ νίψῃς ἡ τ. λ. (λ. 128) Послѣ чина, ἔτι προσκυνοῦμεν κατὰ τάξιν τὸν τίμιον σταυρόν, καὶ ὁ ἡγούμενος ἐκ τοῦ φυλαχθέντος ὕδατος ῥαντίζει πάντας τοὺς ἀδελφούς. (λ. 128 об.).

Въ сѹбботу φαλλομένων δὲ τούτων καὶ τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ μετὰ μέλους, ἀλλάσσει ὁ ἱερεὺς μελανὴν στολὴν καὶ ποιεῖ τὴν εἴσοδον μετὰ τοῦ εὐαγγελίου, καὶ μετὰ τὸ Τρισάγιον, τροπάριον· Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, εἴτα ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν. Ὁ δὲ ἱερεὺς, εἰρήνην δούς, καθέζεται (λ. 131 об.).

Послѣ послѣдней пареміи въ сѹбботу на литургіи στιχολογεῖ ὅλην τὴν η΄. ᾠδὴν, καὶ εὐθὺς ὁ ἡγούμενος ἀλλάσσει, ὁμοίως καὶ ὅσους καὶ οὓς θελήσοι καὶ ὀρίσοι ἱερεῖς καὶ διακόνους μετ' αὐτοῦ. Ἀναγινωσκομένης δὲ τῆς προφητείας, πορεύεται εἰς τὰς βασιλικὰς πύλας ἔμπροσθεν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, ὁμοίως καὶ οἱ προεισόδευσαντες, ἐξέρχονται οἱ διάκονοι μετὰ τῶν εὐαγγελίων καὶ ὑποδιάκονοι μετὰ θυμιατηρίων, καὶ οἱ ἀναγνώτται μετὰ μονουαλίων, καὶ στάντες εὐτάκτως ἔμπροσθεν τῶν προειρημένων πυλῶν ἔμπροσθεν τοῦ τιμίου σταυροῦ, ὁ ἡγούμενος λέγει τὰς εὐχὰς τῶν ἀντιφώνων τῆς λειτουργίας καὶ τὴν εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου. Καὶ μετὰ τὸ τελειῶσαι τὸν ἀναγνώστην τὴν προφητείαν, ποιεῖ ὁ ἡγούμενος τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς λειτουργίας. Εὐθὺς δὲ τῶν διακόνων, σταθέντες ἔμπροσθεν πάντων, ἄρχονται ψάλλειν προκείμενον εἰς ἤχον βαρύν· Μακάριοι ὧν ἀφείθησαν. Καὶ ὁ λαὸς τὸν αὐτὸν

στίχον. Καὶ διαβάντες ἔσω τῶν χορῶν, ἵστανται οἱ προῤῥηθέντες διάκονοι ὁμοίως, ὡς προεῖρηται, ἔμπροσθεν πάντων, καὶ ψάλλουσι στίχον· Μακάριος ἀνὴρ. Καὶ ὁ λαὸς ἀνταποκρίνεται τὸν πρῶτον στίχον. Καὶ πάλιν μεταβάντες ἔμπροσθεν τοῦ βήματος, προπορευομένων τῶν προῤῥηθέντων διακόνων, οἱ ὑποδιάκονοι καὶ οἱ ἀναγνώσται ὀπισθεν, καὶ πᾶς ὁ κληρὸς καὶ λέγουσι τὸν στίχον τοῦτον· Εἰτὰ ἐξαγορεύσω. Καὶ ὁ λαὸς ἀνταποκρίνεται. Καὶ εἰσελθόντες ἔσωθεν τῶν καγκελλίων τοῦ θυσιαστηρίου, ψάλλουσι ἤμυσι τοῦ πρώτου. Στίχος· Μακάριοι ὦν, καὶ ὁ λαός· Καὶ ὦν ἀπεκαλύφθησαν. Καὶ πάλιν λέγουσιν οἱ διάκονοι εἰς μειζοτέραν φωνήν· Καὶ ὦν ἀπεκαλύφθησαν. Καὶ γίνεται ἡ ἄνω καθέδρα. (λ. 132 ὀβ.—133).

Τῇ ἀγίᾳ καὶ ζωηφόρῳ νυκτὶ τῆς ἐγέρσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, εἰς τὸν ὄρθρον, ὁ ἐκκλησιάρχης ἄπτει πάσας τὰς λαμπάδας τῆς ἐκκλησίας πρῶτον, εἰτὰ ἀποστέλλει τὸν παρεκκλησιάρχην ἔμπροσθεν τοῦ ἡγουμενικοῦ κελλίου καὶ λέγει ἐκεῖ τὸ Εὐλόγησον γ'. ὁμοίως καὶ πάσας τὰς ἄλλας κέλλας κατὰ τὸ σύνθητες, εἰτὰ σημαίνει τὸ ξύλον, καὶ συναγόμεθα πάντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ καπιτόλου, καὶ ἐνδύομεθα εἰς τὸν τετυπωμένον τόπον, ἕκαστος κατὰ βαθμὸν καὶ τάξιν, τὰς ἱεράς στολὰς, εἰτὰ ὁ ἡγούμενος διανέμει κατὰ τάξιν τὰ φάτλια τοῖς ἀδελφοῖς, ὡς ἔθος, εἰτὰ ὁ ἐβδομαδάριος διάκονος, ὁ ὑποδιάκονος καὶ ὁ παρεκκλησιάρχης μένουσιν ἔσωθεν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν τῆς ἐκκλησίας, ἡμεῖς δὲ πάντες οἱ ἄλλοι ἐξερχόμεθα ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ καπιτόλου μετὰ τῶν φατλίων ἀπτομένων, ψάλλοντες ἡρέμα τὸν Ν'. ἢ τὸν ἐξάψαλμον, καὶ εἰσερχόμεθα διὰ τῆς πύλης τοῦ κάμπου, καὶ ἀπερχόμεθα ἕως τῆς μεγάλης πύλης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ πρῶτον θυμιᾷ ὁ ἡγούμενος, ἢ εἰς ἱερεὺς πάντας κατὰ τάξιν, εἰδ' οὕτως λέγει ὁ διάκονος ἔσωθεν τῆς ἐκκλησίας τὸ Εὐλόγησον, δέσποτα γ'. Εἰτὰ ὁ ἡγούμενος· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία. Ὁ λαὸς τὸ Ἀμήν. Εἰτὰ ἄρχεται ὁ ἡγούμενος· Χριστὸς ἀνέστη. Καὶ ὁ παρεκκλησιάρχης σημαίνει πάσας τὰς λαμπάνας. Ἀποκρίνονται δὲ τῷ ἡγουμένῳ οἱ ἔσωθεν τῆς ἐκκλησίας ἐστῶτες τὸ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ πάλιν ὁ ἡγούμενος τὸ αὐτό, καὶ ἀποκρίνονται αὐτὸ πάλιν οἱ ἔξωθεν κληρικοὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐστῶτες τὸ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ πάλιν ὁ ἡγούμενος τὸ αὐτό, καὶ πάλιν οἱ ἔσωθεν τῆς ἐκκλησίας ἐστῶτες τὸ αὐτό, εἰτὰ ὁ ἡγούμενος στίχον· Αὕτη ἡ ἡμέρα ἕως τοῦ· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Καὶ ἀποκρίνονται αὐτῷ οἱ ἔξωθεν τὸ Χριστὸς ἀνέστη, εἰτὰ πάλιν ὁ ἡγούμενος στίχον· Συστήσασθε ἑορτὴν ἕως τοῦ τέλους τοῦ ψαλμοῦ. Εἰτὰ πάλιν ἀποκρίνονται αὐτῷ οἱ ἔσωθεν τῆς ἐκκλησίας· Χριστὸς ἀνέστη. Πάλιν ὁ ἡγούμενος· Δόξα καὶ νῦν, Καὶ τοῖς ἐν τοῖς. Καὶ πάλιν οἱ ἔξωθεν ἀποκρίνονται· Χριστὸς ἐνέστη. Πάλιν ὁ ἡγού-

μενος τὸ ἡμῖσι τοῦ Χριστοῦ ἀνέστη, καὶ οἱ ἔξωθεν ἀποκρίνονται τὸ ἀκρο-
τελεύτιον καὶ αὐτὸς πάλιν. Καὶ τοῖς ἐν τοῖς. Καὶ εὐθὺς ἀνοίγει τὴν πό-
λιν τῆς ἐκκλησίας, ψάλλον τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα. (л. 133). Послѣ
шестой пѣсни читается второе воскресное евангеліе. Христосова-
ніе съ игуменомъ, сидящимъ съ крестомъ, происходило въ алтарѣ.
На отпустѣ утрени поминаются Богоматерь, апостолы, преподоб-
ные Нилъ и Варѳоломей (л. 134).

Съ понедѣльника поются на канонѣ богородичны (л. 135).

Во вторникъ сὺναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου (л. 135 об.). Со-
вершается литія и поклоненіе кресту.

Въ среду на Пасху καὶ πορευόμεθα εἰς μετόχιον τῆς Μουρίνης
κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν (л. 136 об.)

Въ отданіе Пасхи не говорится о пасхальной службѣ, а лишь
о воскресной.

Службу Вознесенія см. у Toscani. Ad Typica Graecorum pag.
66—70.

На вечерни въ Пятидесятницу поются антифоны древняго пѣ-
сеннаго послѣдованія въ началѣ, а затѣмъ вторично, послѣ пер-
вой молитвы, особые, по одному антифону послѣ каждой молитвы.
Объ этомъ чинѣ вечерни замѣчено: Αὕτη ἡ τάξις, ἣν προεγράψαμεν,
ἐστὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ, ἡ δὲ τοῦ Τυπικοῦ ἐστὶν αὕτη. Въ этомъ
второмъ чинѣ положены чтенія паремій и антифоны, которые поются
между молитвами (л. 144 об.—145).

Л. 147. Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι εἰς τὸ τρίτον ἀντίφωνον τῆς θείας
leitourgias λέγομεν ἐν πάσαις κυριακαῖς οὕτως.

Л. 147 об. Αὗται εἰσὶν αἱ ἀπολύσεις τῶν ἀκολουθιῶν τῆς ἐκ-
κλησίας.

Л. 150. Прибавка позднѣйшей руки: Γνωστέον, ὅτι ἀπὸ τῆς
δευτέρας τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἀρχεται ἡ προεορτὴ τῶν Θεοφανίων,
καὶ τὸ Τυπικὸν καθεκάστην εἰς τὴν λειτουργίαν προστάττει τὴν ἀκολουθίαν
τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου, διὰ τοῦτο ἔδοξεν ἡμῖν εὐλογον εἶναι εἰς τὰς
leitourgias τῆς προεορτῆς ποιεῖν, ὥσπερ καὶ ἐν ἄλλαις ὥραις. Οὕτως οὖν
σὺ ποιήσεις.

Въ концѣ рукописи два листа исписаны разными историче-
скими замѣтками. Здѣсь имѣется замѣтка 1741 г. о посѣщеніи
Гротаферратскаго монастыря папою Венедиктомъ.

Опечатки, поправки и дополненія.

Стран.	строк.		напечатано:	слѣдуетъ читать:
I	13	сверху	Гротаферратскаго	Гроттаферратскаго
IV	12	—	памятникамъ	памятникахъ
—	26	—	Монфаконъ	Монфоконъ
XIX	9	свизу	добачной	добавочной
XXII	14	сверху	αἵροντες	αἵροντες
—	22	—	ἐκτενοῦς	ἐκτενῆς
—	24	—	ἐκτενῆν	ἐκτενήν
XXVI	30	—	ἕως τέλος	ἕως τέλους
XXX	7	—	ἐπιῤῥοδ	ἐπιῤῥοδ
XXXVI	9	—	Constantinopolitana	Constantinopolis
XXXVIII	16	спизу	второго	второго
XXXIX	7	сверху	извѣстнаго	извѣстнаго
—	30	—	извѣстомъ	извѣстномъ
XLI	1	—	употребленіи	употребленія
XLIV	1	—	нѣе	
XLV	7	—	намѣстникъ	намѣсникъ
XLVIII	1	—	ἐξήγησιν	ἐξήγησιν
LI	20	—	τῆς ἐκκλησιαστικῆς	ἐκκλησιαστικῆς
LII	16	—	Сакн	Сакн
—	23	—	приложихъ	приложихъ
LXI	3	снизу	намъ паломникъ	нашъ паломникъ
LXXIX	7	—	дѣлилась	дѣлились
LXXXVI	17	—	золотые	золотыя
LXXXVIII	6	—	зонды (καθετήρ)	касетирь (καθετήρ), или полая стеклянная трубка
XCIX	4	сверху	они	онѣ
—	11	—	тожественныя	тождественныя
C	12	—	большее	большое
CXLV	4	снизу	воттока	востока
1	13	сверху	орфографія	ореографія
—	21	—	ἐκτενής	ἐκτενή

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
1	21	сверху κακει τελοῦντ' αῷ	κακει τελοῦνται αῷ
2	11	снизу εὐαγγέλιον	εὐαγγέλιον
3	9	сверху πρὸς Ἑβραίους	πρὸς Ἑβραίους
—	13	снизу Ἀνδρέα... κῦρ	Ἀνδρέου κῦρ
—	7	— σινατόρων	σенаτόρων
—	5	— Χαρίτωνος	Χαρίτωνος
—	2	— εἰς Κόριον	ἐπὶ Κόριον
4	4	сверху ἄψας	ἄψας
5	7	— Τὰ δέ	Τάδε
—	15	— ὀψικευόντων	ὀψικευόντων
—	17, 19	— ἄμβωνι	ἄμβωνι
—	21	— ὠμοφόριον	ὠμοφόριον
6	3	— ἐρωτᾷ	ἐρώτα
—	7, 8	— Κλ(ε)ωπᾷ	Κλ(ε)ώπα
—	17	— Γοτθῶν	Γότθων
—	8	снизу ἐγγόνου	ἐκγόνου
7	7	сверху ἔλεον	ἔλεος
—	8	— ἐρωτᾷ τις	ἐρώτα τις
8	7	— μαρτύρας	μάρτυρες
9	5	— παρακολούθηκας	παρηκολούθηκας
—	18	— ἀποστολίφ	ἀποστολείφ
10	9	— Παρθῶν	Пάρθων
—	1	снизу Ἀβραμίου	Ἀβραμίου
11	13	сверху δάφνην	Δάφνην
12	2	снизу Ἀβραάμ	Ἀβραάμ
13	9	сверху ἰατρίνα	ἰατραινα
14	5, 6	— Νικομηθεῖων	Νικομηδέων
—	2	снизу ἔθνων	ἐθνῶν
15	12	сверху Βαβαθᾶ	Βαβαθᾶ
—	5	снизу ἀποστολίφ	ἀποστολείφ
16	14	— στρατευόμενος	στρατεύομενος
—	2	— Γλόκωνος	Γλόκωνος
—	1	— ἐν τῷ δευτέρῳ	ἐν τῷ δευτέρῳ
17	7	— ἀνεψιοῦ	ἀνεψιοῦ
—	5	— ἐν Λευκῷ πόλει	ἐν Λευκοπόλει
18	14	— Κοριακοῦ	Κοριακοῦ
23	8	сверху ἄββα	ἄββα
—	3	снизу κακοδείαν	κακοδοξίαν
—	1	— ἦυρατε	εὔρατε

III

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
24	2	снизу κατάκρινον	κατάκριτον
25	6	сверху Γαλάτων	Γαλατῶν
—	2	снизу Κολασσαέων	Κολοσσαέων
26	2	сверху Μυρόπης	Μερόπης
—	20	— Βηργιλίου	Βιργιλίου
—	22	— εὐσεβίων	εὐσεβῶν
27	3	— Νομέρα	Νόμερα
—	4	— εἶτα τὲ	εἶτα δὲ
—	20	— Γαλάτων	Γαλατῶν
—	25	— ἤλωσαν	ἤλωσαν
28	17	— Σολομῶνος	Σολομῶντος
29	4	— Μυρόπης	Μερόπης
—	22	— αὐτὸν	αὐτῷ
—	29	— κουράτωρος	κουράτορος
30	10	— Τριμυθοῦντων	Τριμυθοῦντος
31	8	снизу οὔτινος	οὔτινος
33	9	сверху Ἀβραάμ	Ἀβραάμ
35	13	снизу ἐκ οὗ Παρθένου	ἐκ Παρθένου
36	1	сверху Ἡσαίου	Ἡσαίου
38	6, 1	снизу Ἴνδη	Ἴνδη
—	3	— ἐντυγχάνουσα	ἐντυγχανοῦσα
39	3	сверху Ἰαννουάριος	Ἰαννουάριος
40	1	— Ἀπολιναρίας	Ἀπολλιναρίας
—	19	— περισσὴν	περισσὴν
41	3	— ὠμοφόριον	ὠμοφόριον
—	11, 12, 13, 20	— Ἡσαίου	Ἡσαίου
—	3	снизу ἔδηλοῦτο	ἐδηλοῦτο
42	14	— Ἑλλαδίου λαϊκοῦ	Ἑλλαδίου λαϊκοῦ
43	12	сверху Λικινίου	Λικινίου
—	27	— Βαβύλου	Βαβύλα
46	12	снизу ἐν Ἐδέσση	ἐν Ἐδέσση
48	11	сверху κατεμετρήσας	καταμετρήσας
49	14	— ὑμεῖς ἔστε	ὑμεῖς ἔστε
50	11	— ἡμῶν	ἡμῶν
51	7	— θυσασύρισμα	θησασύρισμα
52	8	— ὠρμεῖτο	ὠρμάτο
—	15	— συνστρατιῶται	сυνστρατιῶται
—	18	— τελιοῦνται	τελειοῦνται
53	1	— ἀλιν	пάλιν

IV

Стран.	строк.		напечатано:	слѣдуетъ читать:
53	8	сверху	ἐξῆς	ἐξῆς
—	10	—	παρά σου	παρά τοῦ
—	11	—	ἐνευσε	ἐνευσε
—	17	—	ὀρμώμενος	ὀρμώμενος
—	24	—	ἐπισκοπησάντων	ἐπισκοπευσάντων
54	18	—	Ἰάσωνος	Ἰάσονος
55	1	—	ἀσχοῦντος	ασχοῦντες
—	13	—	Ἀιγύπτου	Αἰγύπτου
—	21	—	παιδίᾳ	παιδείᾳ
—	30	—	μνήμη	μνήμην
—	32	—	Ἡσαίου	Ἡσαίου
—	34	—	Μὴ ἀποστρέψης	Μὴ ἀποστρέψης
56	10	—	τὸ ἀκάκιον	ἄκακον
—	4	снизу	εὐχῇ	εὐχῇ
57	11	—	ἐκκλησιαστήν ἐὰν φθάσῃ	Ἐκκλησιαστήν. Ἐὰν φθάσῃ
58	6, 10	сверху	κἀκεῖσε	κἀκεῖσε
—	18	—	πρεσβυτέρους	πρεσβυτέρους
—	24	—	σαββατου	σαββάτου
—	25	—	τριθέκτης	τριθέκτης
59	6	снизу	μεγάλῃ	μεγάλῃ κυριακῇ
60	19	сверху	τὸν σάββατον	τὸ σάββατον
—	26	—	εἰσὶν οἱ πρεσβύτεροι	εἰσὶ δὲ πρεσβύτεροι
—	2	снизу	Ἄσατε	Ἄσατε
61	14	сверху	ἢ τις	ἦ τις
—	21	—	διὰ τινός	διὰ τινος
—	3	снизу	ἐπισκόπου	ἐπισκόπου
62	19	сверху	ᾧτινι	ᾧτινι
—	26	—	Γλαυκοῦ	Γλαύκου
—	30	—	γηραιός	γηραιός
—	31	—	πειθέντες	πειθέντες
—	32	—	ῥιφθέντων	ῥιφθέντες
—	35	—	αὐται	αὐται
63	19	—	ἐπίσθη	ἐπέισθη
—	36	—	Ἀντίπα	Ἀντίππᾱ
64	18	—	ἀνηρέθη	ἀνηρέθη
—	20	—	κατέθησαν	κατετέθησαν
—	29	—	Λεωνίδους	Λεωνίδου
—	31	—	Ἑλλάδος	Ἑλλάδος
65	9, 11	—	Συχεῶν	Συκέων

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
65	12	сверху Ἀγκύρων	Ἀγκυρῶν
—	26	— ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου Ἰωσήφ	ἀδελφοῦ Ἰωσήφ τοῦ Κυρίου
—	4	снизу ῥοδινός	ῥόδιнос
66	8	— Ἄσατε	Ἄσατε
—	7	— ὀπισθεν	ὀπισθεν
67	13	сверху ἐρμηνεύεται	ἐρμηνεύεται
—	15	— αἰδεσθέντας	αἰδεσθέντες
—	—	— ἡδέσθησαν	ἡδέσθησαν
—	6	снизу ἑνός τῶν ζ'.	ἑνός τῶν ζ'. διακόνων
69	5	сверху ὁμολόγησε	ὡμολόγησε
—	18	— οἰκίαις	οἰκειαῖς
70	9	— κυνοκεφάλων	κυνοκεφάλων
—	3	снизу ἀπὶ χθι	ἀπὴ χθι
71	2, 3, 4	сверху Ἡσαΐου	Ἡσαΐου
72	11	— εἰς τὲ	εἰς τε
—	18	— ὠμοφόριον	ὠμοφόριον
—	25	— ἀνταποδώσομεν	ἀνταποδώσωμεν
74	18	— Ἀκλᾶ	Ἀκλᾶ
75	9	снизу Δισκοκρίδους	Δισκοκρίδου
—	5	— ἤρξατο τῆς πρὸς αὐτὸν αἰρέσεως	ἤρξατο τῆς πρὸς αὐτὸν αἰρέσεως
76	1, 3	сверху ἀρειανῶ	ἀρειανῶ
—	3	— ὑπερμάχει	ὑπερεμάχει
—	7	— Χαραλάμπους	Χαραλάμπου
—	21	— ἡ ἡμέρα	ἡ ἡμέρα
—	3	снизу εἶπεν	εἶπε
77	6	сверху Ἑράσμου	Ἑράσμου
—	—	— Πύρρου	Πύρρου
—	17	— Βύζαντιον, εὔρεν	Βυζάντιον, εὔρε
78	4	— Λεωνίδους	Λεωνίδου
—	6	снизу Μνήμη	Μνήμην
—	3	— ἐπελεύσεως	ἐπελεύσεως
79	16	— Ἀγκύρων	Ἀγκυρῶν
—	5	— Μνησθήτω	Μνήσθητι
—	3	— Βαβύλον	Βαβύλαν
—	1	— πρὸς σε	πρὸς σὲ
80	1	сверху πράξιν	πρᾶξιν
—	8	— πορνίαν	πορνείαν
—	18	— Ἀντιοχείων	Ἀντιοχείων

Стран.	строк.	напечатано:	сλѣдуетъ читать:
80	19	сверху πανσέμνη	Πάνσεμνη
—	27	— ἀνήγγειλε	ἀνήγγειλε
81	4	снизу Ἀμαθοῦντων	Ἀμαθοῦντος
—	1	— τῇ Ζαβουλῶν	τῆς Ζαβουλῶν
82	3	сверху κάλλει	κάλει
—	29	— ἐρώς	ἔρως
83	13	снизу Ἰσαυροῦ	Ἰσαύρου
84	6	сверху δικόνου	διακόνου
85	7	— περιεστὸς	περιεστὼς
—	12	снизу τεταμиеύεται	τεταμиеυται
—	2	— Παλίον	Πάλιον
86	9	— εἰκοστόν	εἰκοστόν τε
—	2	— Ἀβραάμ	Ἀβραάμ
87	9	сверху Ἰανουαρίου	Ἰανουαρίφ
88	1	— Τραινοῦ	Τραῖνοῦ
—	5, 9	— Περιγρίνου	Περεγρίνου
89	3	— Σάρδεις	Σαρδέων
—	5	— ὁμῶσαι	ὁμόσαι
—	7	— ὁμνύομεν	ὁμνύομεν
90	8	— θέλοντας	θέλοντος
—	6	снизу ἐκλείπειν	ἐκλιπεῖν
—	2	— σινεγράψαντο	συνεγράψαντο
92	24	— Βυθηνῶν	Βιθυνῶν
—	5	— ἡχμαλωτεύθη	ἡχμαλωτεύθη
93	11	— Δωροστόλου	Δωροστόλου
—	9	— σφύραν	σφῦραν
94	3	— δῶμα	δόμα
—	2	— αὐτὸ	αὐτὰν
95	2	сверху δειλιάσης	δειλιάσης
—	4	— οὗτος ἐστιν	οὗτος ἐστίν
—	23	— Ἀπολιναρίου	Ἀπολλинаρίου
96	2	— θηλωῶν	θηλέων
—	12	— ὅτι γὰρ ἦν νεάνις	ὅτε γὰρ ἦν νεᾶνις
—	25	— τοῦ ἀνάπλου	τοῦ Ἀνάπλου
97	10	— Ἀγκύρων	Ἀγκυρῶν
—	1	снизу Πανδέκτη	Πανδέκτη
98	2	сверху ἐτίμησεν	ἐτίμησε
—	3	— Βενιαμὴν	Βενιαμίν
—	27	— θύσαι	θύσαι

VII

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
99	3	сверху δειλιάσης	δειλιάσης
—	1	снизу Ταρκωνίφ	Ταρκῶνιφ
100	1	сверху θύσαι	θύσαι
102	2	— Λυσίας	Λυσίου
—	5	— Λεωνίδους	Λεωνίδου
103	7	— Ζήνωνας	Ζήνωνος
—	4, 2	снизу ἐν Μωραθῇ	Μωραθῇ
—	1	— καί ἐστιν	καί ἔστιν
104	9	сверху σινεγράψατο	συνεγράψατο
106	7	снизу μανδιλίου	μανδύλιου
—	3	— ὁ Χριστὲ ὁ Θεός	Χριστὲ ὁ Θεός
108	16	— ἐπίσκοπος	ἐπίσκοπος
—	1	— Βοσβάς	Βοσβᾶς
109	3	сверху Ζωΐλος	Ζωΐλος
110	16	снизу ζώνης	Ζώνης
—	11, 9	— ἀποκρέω	ἀπόκρεω
—	5	— ἐβασίλευσεν	ἐβασίλευσε
111	8	сверху ἀποκρέω	ἀπόκρεω
114	23	— ἦχος πλ. α'. προκείμενον	προκείμενον, ἦχος πλ. α'.
116	10	— εὐφροσύνη	εὐφροσύνην
—	11	— ἀγαγών	ἐπαγαγών
—	1	снизу εἶπεν	εἶπε
117	15	— υπόμεινον	υπόμεινον
—	14	— ἐγὼ σοὶ	ἐγὼ σοι
119	3	сверху τὴν γ'. ἐβδομάδος	τῆς γ'. ἐβδομάδος
—	8	снизу δίκαιοσύνην	δικαιοσύνην
120	7	— ἀπάρξεται	ἀπάρξεται
122	8,16,26,36	сверху Ἀβραάμ	Ἀβραάμ
123	11, 12, 19	— Ἄσατε	Ἄσατε
—	13	— πατέρα	Πατέρα
—	15	— παντοκράτωρ	Παντοκράτορ
124	16	— ὠδᾶς	ὠδᾶς
—	20	— ἀναγνώσται	ἀναγνώσται
126	13	— ἐπὶ ἀμαρτωλοῦς	ἐπὶ ἀμαρτωλοῖς
—	17	— ἦρα	ἦρα
—	31	— φελονήν	φελώνην
128	15	— πτέουσι	πταίουσι
129	7	снизу κατὰπλυσις	ἀκατὰπλυσις
—	5	— ἔξω τῷ νάρθηκι	ἔξω ἐν τῷ νάρθηκι

VIII

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
129	5	снизу προοδευόντων	προσθενόντων
130	4	сверху εὐεργεσίας	εὐεργεσίας
133	10	— ἐξάραντες	ἐξάραντες
—	15	— περρισή	περισή
—	17	— παρατεῖναι	μὴ παρατεῖναι
—	23	— Ἀβραάμ	Ἀβραάμ
136	15	— τὸ εὐαγγέλιον	εὐαγγέλιον
—	21	— χερουβιμ	χερουβιμ
—	36	— στιχος	στίχος
137	5	снизу ἀναγινώσκει	ἀναγινώσκει
138	6	сверху ἐφυγεν	ἔφυγε
—	7	— σοι ἐστί	σοί ἐστι
140	10	— Ἀπολλῶ	Ἀπολλώ
—	16	— ἀντιπάσχα	ἀντίπασχα
142	9	снизу γυναιξί	γυναιξίν
143	6, 12	сверху ἐγὼ εἰμι	ἐγὼ εἰμι
144	5	снизу Ἀντιοχία	Ἀντιοχεία
146	2	сверху Ἀπολλῶ	Ἀπολλώ
148	2	— φελόνιον	φελώνιον
—	9	— λόγος	Λόγος
—	15	— πνεῦμα	Πνεῦμα
—	18	— πεντηκοστῆς	Πεντηκοστῆς
—	24	— τὸ στιχηρά	τὰ στιχηρά
—	12	снизу Τὸ ῥῆμα	ῥῆμα
—	5	— ἐπήκoon	ἐπήκοον
—	4	— ἐπιγονυκείμενων	ἐπὶ γόνυ κειμένων
—	1	— ταῖς	ταῖς
149	9	— π. δ'.	πλ. δ'.
—	2	— τῆς μεγάλης	τῆς (μετὰ) μεγάλης
150	11	сверху λόγος	Λόγος
152	16	— Ἰεζεκιήλ	Ἰεζεκιήλ
153	1	снизу κεφαλοκλισίας	κεφαλοκλισίας
—	—	— εἴη	εἴη
154	5	— ἐκ δικήσεως	ἐκδικήσεις
156	17, 18, 19	сверху νεκρώσιμον	νεκρώσιμον
—	7, 4	снизу Τίς ἔστιν	Τίς ἐστιν
157	13	сверху ἄπτουσι	ἄπτουσιν
—	29	— προσινεχθείσης	προσνεχθείσης
158	13	— ὀπισθάμβωνος	ὀπισθάμβωνος

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
159	12	сверху ἔλεον	ἔλεος
—	24	— ἐπὶ	ἐπὶ
—	6	снизу οἰκτηρῆσαι	οἰκτηρήσαι
167	10	— τύχει	τύχοι
168	13	— ταυτῷ	ταυτῷ
—	2	— εὐφημή	εὐφήμη
169	20	— πορευόμενοι	πορευόμενοι
—	12	— γύρωθεν	γυρόθεν
170	10	сверху κύκλωθεν	κυκλόθεν
—	24	— γύρωθεν	γυρόθεν
—	3	снизу ὁποῖος ἐστὶ	ὁποῖός ἐστι
171	13	сверху ὑπερετοῦντος	ὑπηρετοῦντος
173	4	снизу Αἱ μυροφόραι	Αἱ μυροφόροι
174	15	— ὁ λόγος	ὁ Λόγος
175	9	сверху πόποτε	πώποτε
176	16	— ἀπόλειται, ἀλλ' ἔχει	ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη
—	25	— περὶ πάντων	περιπατῶν
177	15	снизу ὑπάγωμεν	ὑπάγομεν
179	2	сверху ἐληλύθη	ἐληλύθει
182	3	— ὑπερώφ	ὑπερώφ
183	14	— γὰρ ἐστὶ	γάρ ἐστι
—	25	— πρὸς Ἐφесίους	πρὸς Ἐφесίους
184	13	— κατηγονίσαντο	κατηγωνίσαντο
185	15,20,25,35	— Ἀποκρέω	Ἀπόκρεω
187	3	снизу Σαμαρίτιδος	Σαμαρείτιδος
190	4	— διακονήματα	διακονήματα
191	7	сверху ἐξελοῦμε	ἐξελοῦ με
—	9	— καταλάβας	καταβάς
—	24	— ὄπλον	ὄπλου
192	6	— Κύριος	Κόριος
—	15	— Ἀναστήτω	Ἀναστήτω
—	31	— γὰρ ¹⁾	γὰρ ²⁾
—	—	— ἀναγνωσμα	ἀνάγνωσμα
193	12	— ἐξηλθεν	ἐξηλθε
194	9	— Κολοσσαεῖς	Κολοσσαεῖς
—	26	— φκοδώμησεν	φκοδόμησεν
196	15	— φθάσει	φθάσοι
198	6	снизу Κάστωρος	Κάστορος
199	13	— Σίλλαν	Σίλαν

Стран.	строк.	напечатано:	сѣбѣуегѣ читать:
200	16	снизу χορήσει	χωρήσει
—	14	— κτήσασθε	κτήσεσθε
202	5	— Νείλου	Νείλου
203	11	сверху Ἀκρακάντου	Ἀκραγάντου
—	23	— Σύλλα	Σίλα
205	19	— Κολασσαεῖς	Κολοσσαεῖς
—	35	— ἀναχωρήτου	ἀναχωρητοῦ
207	7	— ὤμωσε	ὤμοσε
—	22	— καὶ ἐστὶ	καὶ ἐστι
208	15	снизу Κολασσαεῖς	Κολοσσαεῖς
—	1	— πρᾶόν	πρᾶον
209	2, 16	сверху ἴδωσαν	ἴδωσαν
211	6	снизу Θεοδώτου ἐπισκόπου	Θεοδότου, ἐπισκόπου Ἀγ-
		Ἀγκύρων	κυρῶν
212	9	сверху φανερωθῇ	φανερωθῇ
213	12	— ἰδίᾳ	ἰδίᾳ
214	14	— καυχόμενος	καυχώμενος
—	24	— αὐτόν	αὐτόν
215	6	— χορήσει	χωρήσει
216	16	— Μακεδονίου	Μακεδονίου
—	22	— Ἐπιφανοῦ	Ἐπιφανοῦς
—	23	— Ἀκυλήνης	Ἀκυλήνης
—	29	— Λεωνίδου	Λεωνίδου
217	16	— εὖρησις	εὖρεσις
218	22	— Μουδέστου	Μοδέστου
219	17	— Θεράποντος	Θεράποντος
—	26	— Κατσιοδώρου	Κασσιοδώρου
220	16	— ἀναστῇ	ἀναστῇ
223	19	— προβληθῇ	προβληθῇ
—	24	— χρήζουσιν	χρήζουσιν
—	—	— παρέσχεσθαι	παρέχεσθαι
—	3	снизу συστροφᾶς	συντροφίας
224	12	сверху περιβαλλόντων	παραβαλλόντων
—	15	— διχονοίας καὶ στάσεις	διχονοίας καὶ στάσεις
		ἀναρύπτειν	ἀναρρίπτειν
—	16	— τε φημί	τέ φημι
225	25	— κλίτος	κλίτος
226	3, 10	снизу πύριον	πυρεῖον
—	6	— ἕως τέλος	ἕως τέλους

Стран.	строк.	напечатано:	σλѣдуетъ читать:
228	7	σверху αἶροντες	αἶροντες
229	1	— ὅτι	ὅτι
—	21	— εἶτα	εἶτα
—	—	— ἐκ τότε	ἐκτοτε
232	19	— πῇ μὲν... πῇ δὲ	πῇ μὲν... πῇ δὲ
233	20	— ὑστερίσει	ὑστερίσοι
—	28	— βρώμασι	βρώμασι
234	6	— παραθῆσαι	παραθῆναι
—	24	— χορηγοίηται	χορηγοίητο
—	25	— κιρνᾶ	κιρνᾷ
235	1	— φάβον	φάβαν
—	6, 27	— καρίου	καρύου
236	5	снизу δειπνίσαι	δειπνήσαι
—	2	— ἕως	ἕως
237	20, 25	σверху μαλωτᾶ	μαλλωτα
—	—	— ἄμαλι	ἄμαλλι
—	27	— μαλωτάρια	μαλλωτάρια
239	6	— κατηχουμένοις	κατηχουμενίοις
—	18	— ἀπονοίας	ἀπονοίας
—	27	— προσεδρευόντων	προσεδρευόντων
240	6	— ἀριστηρίῳ	ἀριστηρίῳ
241	3	снизу εἰς τὸν ταπεινὸν ἐμέ	εἰς τὸν ταπεινὸν ἐμέ καὶ ἀνάξιον
242	4	σверху ἑτερῖαι	ἐτερεῖαι
—	6	— ἐντολῶν	ἐντολῶν μου
—	12	— οὐκ ἐπεύχομαι	ἀπεύχομαι
—	14	— μὴ συναναμίγνυσθαι τινα ἐξ ὑμῶν, ὡς λυμεῶνα	μὴ συναναμίγνυσθαι τινα ἐξ ὑμῶν, ἀλλὰ θᾶττον ἐξεῶσαι καὶ ἐκδιῶξαι τῆς συνοδίας ὑμῶν, ὡς λυμεῶνα
—	7	снизу μὲν οὖν	μενοῦν
243	13	σверху γήρους	γῆρωσ
—	10	снизу προσομιλῶν	προσομιλείτω
—	7	— γινώσκοντος	γινώσκοντος
244	15	σверху ἐκτενοῦς	ἐκτενῆς
—	17	— ἐπιστραφεῖτω	ἐπιστραφήτω
—	10	снизу τὸν καθηγούμενον	πρὸς τὸν καθηγούμενον

XII

Стран.	строк.		напечатано:	слѣдуетъ читать:
246	2	сверху	διαταγῇ, καὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ. Ἐν πάσαις ὑμῶν	διαταγῇ. Καὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ ἐν πάσαις ὑμῶν
—	6	—	ἀναστάσεως	ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
—	10	—	ἀδελφῶν ἀθροιζομένων	ἀδελφῶν πάντων ἀθροιζομένων
—	13	—	δεέρεται	διέρχεται
—	14	—	κλίτος	κλίτος
—	7	снизу	ἀναγινώσκεται ἡμέρας	ἀναγινώσκεται τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα
—	4	—	ἀπολυτίκον	ἀπολυτίκιον
247	1	сверху	ἄρχονται	ἀρχόμεθα
—	16	—	γίνονται δὲ ἀναγνώσεις β'.	γίνονται δὲ καὶ ἀναγνώσεις β'.
—	20	—	ἀντιπάσχα	ἀντίπασχα
—	30	—	τῆς γ'. ἐβδομάδος β'.	τῆς τρίτης τῆς β'. ἐβδομάδος
248	10	—	Ἀποκρέω	Ἀπόκρεω
—	13	снизу	ἄλλας β'. ἐπίσης καὶ αὐθις	ἄλλας ιβ'. ἐπίσης καὶ ταύτας
—	12	—	καὶ αὐθις ἀπόλυσις	καὶ εὐθὺς ἀπόλυσις
—	9	—	ἀργῶς ἄγομεν	ἀργίαν ἄγωμεν
—	8	—	εὐλογεῖται	σημαίνει
—	6	—	μετὰ τὸ ψάλλειν	μετὰ τὸ ψᾶλαι
—	2	—	μετὰ καθίσματα	μετὰ καθίσματος
249	2	сверху	τὴν θ'. συνάπτοντες τὴν στιχολογίαν	τὴν θ'. συνάπτοντες τὴν στιχολογίαν τούτου
—	10	—	τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων δι-σεύομεν, τὰ δ' ἄλλα οὐχί,	τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων δι-σεύομεν, σαββάτῳ μέν-τοι καὶ δεσποτικῇ ἑορτῇ ὁκτώ ἱστών-τες, τὰ μὲν πρῶτα τῶν ἀναστασίμων δι-σεύομεν, τὰ δὲ ἄλλα οὐχί
—	14	—	πέμπτης ἀρχομένης	πέμπτης ἀρχήν
—	20	—	ζωοποιῶ σταυροῦ	ζωοποιῶ ξύλου
—	25	—	τὸ γενέθλιον αὐτῆς	τὸ γενέθλιον τῆς αὐτῆς
—	2	снизу	δύο μόνον ἀντίφωνα ψαλ-μοὺς	δύο μόνον ἀντίφωνα ψάλ-λομεν

XIII

Стран.	στροφ.	напечатано:	σλβдyетъ читатъ:
250	3	σверху ἐν κάθισμα ψαλμοὺς	ἐν κάθισμα ψάλλομεν
—	6	— τῇ ἡμέρᾳ	τῇ τεσσαρακοστῇ
—	13	— συνάπτοντες λιτῶς	ἐπισυνάπτοντες λιτὰ
—	22	— τοὺς νοθεῖς	τοὺς νωθεῖς
—	24	— καθιστερήσαντας	καθυστερήσαντας
—	28	— τοὺς λοιποὺς τόπους νύκτα καὶ ἡμέραν	τοὺς λοιποὺς τόπους τῆς λαύρας νυκτὸς καὶ ἡμέρας
—	29	— καὶ συντυχίαν συνδιάζοντας	καὶ συντυχίας συνδυάζοντας
—	4	снизу ὅτι δεχόμεθα	ὥς ὅτε δεχόμεθα
251	3	σверху τῇ ἑαυτοῦ ποιμνῇ	τῇ αὐτοῦ ποιμνῇ
—	9	— τὴν μικρὰν παιδίαν	τὴν μακρὰν παιδίαν
—	14	— πάντα παρ' ἡμῖν	πάντῃ παρ' ἡμῖν
—	18	— κώδονος	κώδωνος
—	25	— μηδὲ	μηδεν
—	27	— ὁ ἥχος τῶν κοχλιαρίων	ὁ ἥχος ἐστὶ τῶν κοχλιαρίων
—	29	— διὰ συστήματος	διὰ συστήματος
252	2	— τὸ ἄριστον τρία	τὰ ἄριστα τρία
—	19	— χορηγῇται	χορηγῇται
—	8	снизу ἡγουν φάβαν ἢ ἐρεβίνθι ἐκζεστόν	ἡγουν φάβα ἢ ἐρεβίνθους ἐκζεστός,
—	6	— καὶ τρίτῃ ε' εἴτε καὶ σ'.	καὶ τρίτῃ ε'. τε καὶ ἕκτῃ
253	16	σверху Περὶ δὲ	Περὶ δὲ
—	25	— ἐρρήθη	ἐρρήθη
254	2	— συμβαίνει	συμβαίη
—	11, 18, 30	— βορδοναρίοις	βορδωναρίοις
—	5	снизу ἀνὰ χρossoβολίων δύο	ἀνὰ χρossoβόλια β'.
—	4	— παρατίθεται	παρατίθεται
255	11	σверху ᾤτινι	ᾤτινι
—	25	— ἐπανωφορία	ἐπανωφορία
—	26	— καὶ ἕτερον, ὅπερ νόμος ἐστὶ	καὶ ἕτερον βαθύτερον, ᾧ περ νόμος ἐστὶ
—	27	— καλύγια	καλίγια
256	4	— οὗτοι	οὗτοι
—	6	— πάντῃ	πάντοτε
—	1	снизу εἰ ἐστὶ	εἰ ἐστὶ
257	7	σверху τὸν βιβλίον	τὸ βιβλίον
—	1	снизу οἷα ἂν τύχῃ ἡμέρα	οἷα ἂν τύχῃ ἡμέρα
263	1	— на полѣ руко	на полѣ рукописи
264	5, 19	σверху εἴτα	εἴτα

Стран.	строк.	напечатано:	следуетъ читать:
266	4	сверху ἐορτῆς	ἐορτῆς
268	24	— ἥχος	ἥχος
270	8	— οἷα ἂν ἡμέρα	οἷα ἂν ἡμέρα
273	24	— εἶτα	εἶτα
274	1	— συνεσομένων	сυνεπομένων
—	21	— ἴσως	ἴσως
277	6	— οἷα ἂν ἡ	οἷα ἂν ἡ
278	9	— ἔστι δὲ	ἔστι δὲ
288	15	— ἀσκητικῶν	ἀσκητικῶν
291	20	— ἥχος	ἥχος
303	19	— ἥχος	ἥχος
304	10	— ἥχος	ἥχος
318	13	— Θεοφανῶν	Θεοφανῶν
319	1	— ἐγκώμιον	ἐγκώμιον
—	4	снизу εἰ δ' οὖν	εἰ δὲ οὐκ
320	1	сверху ἥχος	ἥχος
332	14	— εἰς	εἰς
—	21	— ἐν βυθῷ	ἐν βυθῷ
336	1	— Ἀλληλούια	Ἀλληλούια
338	1	— στιχηρά	στιχηρά
—	8	— ἱστώμεν	ἱστώμεν
339	10	— δογματικόν	δογματικόν
349	12	снизу ποριμόρφω	पुरिमóρφω
358	2, 19	сверху ἀποδοθῇ	ἀποδοθῇ
362	14	снизу εἰ δ' οὖν	εἰ δ' οὐ
366	12	сверху Ἅγιος	Ἅγιος
384	2	— κυριακῇ	κυριακῇ
415	22	— εἰς δόσεις γ'. τῆς 'Οκτωήχου	εἰς δόσεις γ'. κανόνες β'. τῆς 'Οκτωήχου
422	11	снизу ἴσως	ἴσως
435	9	— ὑποστρέψῃ	ὑποστρέψῃ
439	16	— Δέον δεῖ γινώσκειν	Δέον γινώσκειν
443	5	сверху τὸ ε'. ἐσπερινὸν	τὸν (τῆς) ἐσπερινόν
—	7	— ἀφ' ἐσπέρας	ἀφ' ἐσπέρας
444	15	— ὁ Θεός	ὁ Θεός
446	7	снизу εἰ δὲ τὴν παννυχίδα	εἰς δὲ τὴν παννυχίδα
448	9, 12	сверху οἷα ἂν ἡμέρα	οἷα ἂν ἡμέρα
—	12	— ἑπιτελοῦμεν	ἐπιτελοῦμεν
454	4	— εἰς τὸν στίχων	εἰς τὸν στίχων

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
463	16	сверху καὶ πάσα τῆς λοιπῆς ἀκολουθίας	καὶ πάσης τῆς λοιπῆς ἀκολουθίας
471	6	снизу στεῖρῶ	στεῖρά
472	1	сверху να ἡ ἀκομιδὴ	ἡ ἀνακομιδὴ
476	24	— οὐ ἡ ἀρχή	οὐ ἡ ἀρχή
480	15	-- τὸν βορρᾶν	τὸν βορρᾶν
481	19, 21	— ἐκτενή	ἐκτενήν
490	3	— μονος	μόνος
493	12	снизу Τὴν πάνσεπτόν σου	Τὴν πάνσεπτόν σου
504	10	— κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεω	κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεω
507	19	— πίστοι	πιστοὶ
511	7	сверху κυριακῇ τῆς τυροφάγου	κυριακῇ τῆς τυροφάγου
522	2	снизу ἐν δὲ ταῖς ὥραις	ἐν δὲ ὥραις
523	11	сверху τὴν γ'.	τὴν γ'.
528	21	— καχεῖθεν	καχεῖθεν
544	1	— εἷς	εἷς
—	11	— οὐτὸν ἦχον	αὐτὸν ἦχον
—	21	— Ἴδετε	Ἴδετε
546	17	— ἰστώμεν	ιστώμεν
—	18	— εἰσι	εἰσι
547	3	— δηλωθήσεται	δηλωθήσεται
548	24	-- ἀγίων	ἀγίων
553	20	снизу τὸ ἐσπερινὸν	τὸν ἐσπερινὸν
—	1	— ἀπολύσαι	ἀπολύσαι
557	1	сверху ἔξεισι	ἔξεισι
584	6	снизу Δόξα ταὶ νῦν	Δόξα καὶ νῦν
592	8	сверху Ἀνελήφθης	Ανελήφθης
596	9	снизу οἶκον	οἶκον
597	1	-- Ἀνάγνωσις	Ἀνάγνωσις
598	12	сверху πρὸς τὸ	πρὸς τὸ
—	10	снизу εἶη	εἶη
604	6	сверху Θεότοκε	Θεοτόκε
—	11	— σιωπήσωμεν	σιωπήσωμεν
609	11	— ἀλλάξαντος	ἀλλάξαντος
—	21	-- κανόνα	κανόνα
610	3	снизу ψαλλόμεν	ψαλλόμενον
615	1	— τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ πεντηχοστοῦ	τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ πενταχοστοῦ πεντηχοστοῦ
617	19	сверху ἱκετικὰ	ἱκετικά

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
618	14	сверху τῶν πτερῶν	τῶν πτέρων
621	16	— ἐφημέριαν	ἐφημερίαν
623	10	— παντοκράτορας	Παντοκράτορος
625	1	— προσαγγέλλεσθαι	προσαγγέλλεσθαι
—	3	— συρχωρεῖν	συγχωρεῖν
—	26	— οὐκ ἐμμένει	οὐκ ἐμμένει
—	27	— (οὐ) στέργοι	στέργοι
627	5	снизу ἐξαγίου δεδόμενον	ἐξαγίου διδόμενον
634	22	сверху συμφορόμεν	συμφορόμενον
635	1	— χωρήσεται	χωρήσετε
636	1	— εἰς πραττόμενος	εἰσπραττόμενος
—	3	— δυνήσαιοθε	δυνήσησθε
—	7	— χωρήσεται	χωρήσετε
637	14	— ἐπιμελλόμενοι	ἐπιμελόμενοι
638	6	— διακαισόνην	δικαισόνην
—	9	— ἐπιμελλόμενος	ἐπιμελούμενος
—	15	— ἀξίωμα	ἀξίωμα
—	19	— οὐδέ μία	οὐδεμία
639	1	снизу προὔπτον	προὔπτον
640	14	сверху ἄμεπτον	ἄμεπτον
—	25	— ψυχωφελῶν	ψυχωφελῶν
—	26	— ἔση	ἔρει
642	11	— περιποεῖσθαι	περιποιεῖσθαι
644	4	— κρεῖττον ἔστι	κρεῖττόν ἐστι
646	6	снизу Ἀπριλίου	Ἀπριλίου
648	6	— αἰροῖτο	αἰροῖτο
649	14	— γυμνιτεύοντάς τε	γυμνητεύοντάς τε
651	5	сверху ἐλέπολιν	ἐλέπολιν
653	20	— κοπιόντων	κοπιώντων
—	8	снизу ὁμῶν	ἡμῶν
654	10	сверху αὐτῶν	αὐτὸν
—	15	— ὠήθημεν	ὥήθημεν
—	17	— ἦ τις	ἦτις
—	18	— ὀφείλλει	ὀφείλει
655	24	— αὐτοῦ	αὐτοῦ
656	17	— ἐπιξελοῦσα	ἐπεξελοῦσα
—	27	— ἀντιμετρῆσαιμι	ἀντιμετρήσαιμι
657	3	— τῇ δέ	τῇδε
659	1	— τάχυ	ταχύ

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
659	10	снизу ἐστῶτι	ἐστῶτι
660	25	сверху ἡ Κοίμησις ἐστί	ἡ Κοίμησις ἐστί
663	16	— ἐκαστῆς	ἐκαστης
—	24	— τηνικαῦθα	τηνικαῦτα
664	12	— ὀφειλοῦσιν	ὀφείλουσιν
665	2	— βρώσιν	βρώσιν
—	7	— δειλωθεῖσαν	δηλωθεῖσαν
666	4	— ἐστιάσεως	ἐστιάσεως
—	12	снизу ἐσθιέτωσαν	ἐσθιέτωσαν
—	6	— αὐτῶν	αὐτῶν
667	5	— λέγοτος	λέγοντος
—	4	— ποιήματι σου	ποιήματί σου
668	12	сверху ἀναλάττειν	ἀναλλάττειν
669	7	снизу ἐψῆσιν	ἐψῆσιν
672	8	сверху ἐκεῖνοι	ἐκεῖνοι
675	3	— φυλαχθῇ	φυλαχθῇ
—	4	— κατασεισθῇ	κατασεισθῇ
676	11	снизу ἐσωμονίται	ἐσωμονίται
—	5	— συνεισάγεσθαι	συνεισάγεσθαι
677	5	— ταλαιπορούντων	ταλαιπωρούντων
678	16	— ὅποτε	ὁπότε
—	14	— γυναῖκας	γυναῖκας
679	7	— ἐβδόμαδος	ἐβδομάδος
680	13	— ἀρτοκοποίου	ἀρτοκοπέιου
—	10	— νάμα	νάμα
682	16	— μέν ἐστι	μέν ἐστι
683	1	сверху ὑπαλλαττώμενα	ὑπαλλατόμενα
—	12	— πρωτομινίται	πρωτομινίται
—	13	— πριμμικήριοι κς'.	πριμμικήριοι καὶ
—	14	— ὀπτίωνες	ὀπτίονες
—	27	— ἐπισκέψονται	ἐπισκέψονται
—	36	— ἐπιστίξει	ἐπιστιξεῖ
684	27	— ἱατρῶν	ἱατρῶν ὑπουργῶν
—	—	— ὠθιστήκων (?)	ἐπιστήκων
—	32	— ὀλωνιάτωρ	ὀψωνιάτωρ
—	36	— τῇ δέ	τῇδε
685	—	— πίστος	πίσσο;
686	8	— γηρωκομιτῶν	γηροκομιτῶν
—	17	— ὠθιχυτάρια (?)	ἐπιχυτάρια

Стран.	строк.		напечатано:	слѣдуетъ читать:
686	24	сверху	νοσοῦτων	νοσοῦντων
688	13	—	ἐλιγμάτων	ἐλιγμάτων
—	28	—	πιτσάνης	πιτσάνης
689	15	—	δοθήσεαι	δοθήσεται
691	32	—	γηρωχομιτῶν	γηροχομιτῶν
692	7	—	ἐναποκεῖσθαι	ἐναποκεῖσθαι
693	21, 694	32 —	γηρωχομεῖον	γηροχομεῖον
695	33, 696	1 —	ἰδικωτέρας	ἰδικωτέρας
698	7	снизу	λουτρῶν	λουτρῶν
703	30	сверху	ἦν ὅτε	ἐνίотe
—	33	—	σεμνύνεσθε	σεμνύνεσθαι
706	13	снизу	λλος	ἄλλος
707	21	—	такъ какъ	такъ какъ
—	7	—	ημῶν	ἡμῶν
708	2	сверху	παραχοροῦντες	παραχωροῦντες
710	22	—	панεντιμωτάτου	панεντιμωτάτου
714	4	—	ἐπομένους	ἐπομένους
716	23	—	κλῆμα	κλίμα
—	29	—	προσαποβαλλέσθαι	προσαποβάλλεσθαι
717	2	—	συνήθη	συνήθει
718	1	снизу	γιον	ἅγιον
720	19	—	πατριάρχην	πατριάρχην
—	9	—	τουσοῦτον	τοσοῦτον
721	10	—	ἀποδεκτύν	ἀποδεκτόν
722	17	сверху	ἀνεπιτήδιον	ἀνεπιτήδειον
723	11	—	τούτῃ	ταῦτῃ
724	23	—	ἔσαι	ἐς αἰ
726	7	—	χρῇ	χρή
728	23	—	τούτων	τούτων
729	9	—	εἰσοδιαζόμενα	εἰσοδιαζόμενα
—	17	—	εἶναι	εἶναι
730	3	—	γενήματα	γεννήματα
731	6	снизу	ἔσαι	ἐς αἰ
—	5	—	ἀπαράθραστα	ἀπαράθραστα
732	9	—	γινομένην	γινομένην
737	11	—	φωραθείη	φωραθείη
—	7	—	σύνολον	σύνολον
738	12	сверху	σונהγορῶν	σונהγορῶν
743	11	—	οὐδ	οὐδ'

Стран.	строк.	напечатано:	σλѣдуетъ читать
743	20	σверху παριστᾷ	παριστᾷ
—	29	— τυγχάνοντα	τυγχάνοντα
744	18	— κοπιόντων	κοπιόντων
745	1	— δίδωται	δίδοται
—	15	— ἄλυπώπερον	ἄλυπώτερον
748	6	— θαρρόοντας	θάρροοντας
—	13	— ἐκείνῳ	ἐκείνῳ
754	13	— τυροφάγου	τυροφάγου
755	15	σнизу ψυχούντας	ψυχούντας
—	9	— ἐπισκείψεται	ἐπισκήψεται
760	13	σверху χρῇ	χρῇ
764	10	— ἀπολείας	ἀπωλείας
765	11	— ἴσαι	ἴσαι
766	12	— ἐκείνου	ἐκείνου
767	12	— παραβάλλοντες	παραβάλλοντες
—	9	σнизу οἷας	οἷας
768	23	— ἀκαιρέα	ἀκαιρέα
—	5	— ἐκτενής	ἐκτενή
770	20	σверху ηὐτύχησα	ηὐτύχηκα
—	21	— δὲ αὐτοῦ	δ' αὐτοῦ
—	5	σнизу ἐνεχείρισεν	ἐνεχείρεσέ μου
771	1	σверху εἴτουν	ἄφ' οὗ
—	2—3	— κακείνων πρίγκιψι	Κα(τ)αλ(ών)ων πρίγκηψι
—	4	— Αἴμου	Αἴμου
—	8	— δῆμοι	δῆμος
—	13	— καινοτρόπων	καινοτρόπως
—	27	— παρέγραπτος	παρέγραπτος
—	30	— συνωπτικῶς	συνοπτικῶς
—	33	— τοσαύτας	τοσαύτας καὶ τηλικαύτας
—	—	— ἐπιδειξαμένῳ	ἐπιδεξαμένῳ
—	—	— εἰδεῖα	εἰδυῖα
772	1	— Νητρία	Νητρία
—	8	— χαμνοῦσαν	χαμοῦσαν
—	11	— μοναζόντων	μοναζόντων
—	13	— ἑαυτοῖς	ἑαυτῇ
—	14	— ἀπονέμουσα	ἀπονεμοῦσα
—	17	— ἀποκαθιστᾷ	ἀποκαθιστᾷ
—	20	— Σοὶ	Σὸν
—	22	— τὸ τὰ τῆς μονῆς	καὶ τὰ τῆς μονῆς

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
773	3	сверху βάρους	βίου
—	6	— ἀρχικῶς	ἀρχικῶς
—	10	— ἔστι δ' ὄν	ἔστι δ' οὐ
—	12	— πειράσαιο	πειράσατο
—	18	— θεοπνευστίαν	θεοπτίαν
—	20	— τὸ δὲ τῆς δουλείας	τὸ δὲ γε τῆς δουλείας
—	27	— ἀπολαμβάνουσι	ἀπολαύουσι
—	32	— Δεῖ γὰρ εὐχαῖς	Δεῖ γὰρ εὐχαὶ εὐχαῖς
774	12	— σταθεράν	σταθιράν
—	19, 20	— ἀποματτόμενος	ἀποματτόμενοι
—	27	— δικάζουσι	δεκάζουσι
—	32	— ἀπεύχεται	ἀπεύχεται
—	34	— καὶ ἄλλο ἄλλου	καὶ ἄλλον ἄλλου
775	5	— διαφορώτερον	διαφερώτερον
—	6	— ἐμπιστεύσεται	ἐμπιστεύσει
—	12	— ὑποστηρίζων	ὑποστηρίξων
—	13	— ποιήμην	ποίημην
—	19	— ἕως τὸν ἐσχάτου	μέχρι τοῦ ἐσχάτου
—	27	— ἢ παρὰ	οὐ παρὰ
—	30	— ἐν τύποις	ἐν τούτοις
776	3	— δύσοδμον	δύσσοσμον
—	6	— συχνά	συχνόν
—	22	— γινομένη	γενομένη
—	29	— πάντως τοὺς ἔχοντας	πάντας τοὺς ἄρχοντας
—	34	— δεῖται	δέεται
777	2	— ἔχει	ἔχει
—	5	— πατρικῶν	πατρικῶς
—	8	— ἐπὶ ὕδωρ	ἐπὶ ὕδατος
—	19	— ἀναγκαστῶς	ἀναγκαστικῶς
—	20	— τῶν κλήρων	τοῦ κλήρου
—	34	— τὴν ἐκτύπωσιν	τὸ ἐκτύπωμα
778	13	— συνηθείας	συνοδίας
—	25	— ὄσων... καὶ περὶ	ὄσον..... καὶ πρὸ
—	31	— ὑπήκετε	ὑπείκετε
779	3, 7	— πατράσιν	πατρᾷσιν
—	28	— τὸ δεστώς	τὸ διεστώς
—	30	— ἐσφαλμένον	σφαλλόμενον
—	32	— συνοδεία	συνοδεία
—	—	— μετ' εὐχαριστίας	μετ' εὐχαριστήσεως

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
780	3	σверху μείζουσιν	μείζουσιν
—	4	— ἐπιμείνῃ	ἐπιμείνει
—	5	— πλείστην παραινέσειν	πλείστης παραινέσεως
—	13	— σμικροτάτου παρὰ γνώμην	μικροτάτου, παραγενομένου
—	14	— νουθετίσθω	νουθετείσθω
—	19	— τὸ στίφος	τὸ στίφος
—	21	— τῶν ἀδελφῶν	τῶν μοναχῶν
—	23	— βίον ἐπανηρημένους	βίον διάγειν ἐπανηρημένους
—	27	— κελλικόν τε	[ἀγε:]λικόν τε
781	19	— ἐκλυόμενος	ἐκλυόμενος
—	24	— ἐνούστατα	εὐσύστατα
—	25	— ἐνπρόσφορα	εὐπρόσφορα
—	29	— καὶ κοσμικοὺς	ἄλλως μικτοὺς
—	31	— πρὸς τοῦτο	πρὸς τοῦτοις
782	5	— ταχυτήτος	ταχύτητος
—	12	— ἀποθήσει	ἀποθέσει
—	14	— ξύμπαντες	ξύμπαντα
—	18	— περιβαλοῦντες	περιβαλοῦνται
—	26	— τήν δ' ὀνομαζομένην	τὴν διονομαζομένην
—	31	— ἡμεριοίων	ἡμερησίων
—	32	— διανεμητικός	διανεμητής
—	33	— ἄρτον ὅμοιον πᾶσι προτιθέμενος	ἄρτους μὲν πᾶσι προτιθέμενος
783	2	— μελέτω	μελλέτω
—	4	— δεῖσαι	δεῖσαν
—	6	— ἀσωτίας	ἀσωτίαν
—	17	— τῶν (ἐν) τῇ Παλαιστίνῃ μονῶν	ταῖς τῆς Παλαιστίνης μοναῖς
—	23	— ἀκάμας	ἀκάματος
—	24	— ἐνεργεῖ	ἐνεργεῖν
—	27	— μόνη προθυμία καὶ χρηστῇ προαιρέσει	μετὰ προθυμίας καὶ χρηστῆς προαιρέσεως
—	33	— ἐγκρίτων	ἐκκρίτων
—	34	— εἰ πάρεσιν	εἰ παρείῃ
784	5	— καὶ ἀνατροπῇ	καὶ ἀπαρχῇ
—	22	— θησαυρισμοὶ	θησαυρισμός
—	23	— αἰθομένον	αἰθομένου
—	31	— ἀποταξάμενοις	ἀποταξάμενος
—	32	— ἶσον	ὅσον

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читать:
785	4	сверху ἐννόμου	ἐννομον
—	—	ἐπικρίνει	ἐπικρίνη
—	24	πεμφθήσεται	πεμφθήτω
—	25	παρατηρηθήσεται	παρατηρηθήτω
—	33	δοθείση	δοθείση
786	13	ἄνωθεν	ἄνευθεν
—	14	ἀντιχάριτοι	ἀντιχάριτος
—	21	κατοικίσας	κατοικίσαι
—	30, 31	τοῦ πονηροῦ	τῶν ἀδελφῶν
787	2	διαγνωσθῇ συναχθέντι	διαγνωσθῆναι συναχθέντα
788	14	τῶν ἀδελφῶν	τῶν ἄλλων ἀδελφῶν
—	23	δαιτουμένων	δαιτωμένων
789	2	ἐγκρίτοις	ἐκκρίτοις
—	5	θυμιδίας	θυμηδίας
—	8	προκρίνη	προκρίνειεν
—	—	ποιῶν	ποιεῖν
—	25	βραχὺ συλλαβῶν	βραχυσυλλάβως
—	28	πρώτερον	πρότερον
—	31	ὑμῶν	ἡμῶν
—	32	ταῦτα δὴ παρεπέψαμεν, τ' αὐτὰ δὴ παρεπέψαμεν, βραχυτάτην ἀντίδοσιν	ταῦτα δὴ παρεπέψαμεν, τ' αὐτὰ δὴ παρεπέψαμεν, βραχυτάτας ἀντιδόσεις
790	6, 7	ἄλλως δέ οὐδὲ	ἄλλως τε δέ οὐδὲ
—	20	μεγαληνθείη	μεγαλυνθείη
—	21	περιεβαλόμεθα	περιεβαλλόμεθα
—	—	κράνος	κράνος
—	22	ἀρείκην	ἀρηϊκὴν
—	23	καθ' ἐπὶ τὸ	καθ' ἑω τὸ
791	2, 35	πετωμένου	πετομένου
—	4	τὰ ψαλμικά	τὸ ψαλμικόν
—	6	ἐνοδῶν	ἐνοδίων
—	7	πολέμους	πολεμίων
—	8	Ἀταρίοις	Ἀτταρίοις
—	9	ὁ οὗτος	ὁ οὗτοι
—	20	ἐπαλιννόστησα	ἐπαλινόστησα
—	30	ἐποφθαλμίασιν	ἐποφθάλμιοις
792	1	τῆς τῶν ἐμῶν	τοῖς τῶν ἐμῶν
—	2	ὁποσοῦν	ὅπως οὖν
—	14	στεργητέαν	στεργτέαν
—	29	πεφθακότα	πεφθακότες

Стран.	στροφ.	напечатано:	следуетъ читать:
792	35	σверху ὠτότμητα	αὐτότμητα
793	2	— ἐπαρδουμένην	ἐπαρδευομένην
—	16	— νῦν ὑποθέσεως ἐπιτίθητι	νῦν ἀπὸ Θεοῦ ἐπιτίθαι
—	28	— τὰ σωματικά	τὰ σώματα
—	31	— κεφαλαίοις	κεφαλαίοις
—	33	— ἀνιδιτι ἐγκάθησθε	ἀνιδρυτι ἐγκάθεσθε
794	1	— πατριάρχας	πατριάρχαι
—	17	— εἰ δέον περὶ τούτων ἀναφέρητε	εἰ δέοι περὶ τούτων ἀναφέρετε
—	18	— ἀναμιμνήσκητε	ἀναμιμνήσκετε
—	29	— προκαταβαλλόντος	προκαταβαλόντος
—	31	— καὶ τὴν ἀντίληψιν	καὶ τὴν ἀντίχαριν
—	33	— πεπλατυσμένως	πεπλατυμένως ..
797	8	— κωδόνιον	κωδώνιον
—	10	— τὸ ἐσπερινὸν	τὸν ἐσπερινὸν
—	22	— τυρίνης	τυρινῆς
—	23	— ἐσπερίνης	ἐσπερινῆς
798	6, 28	— τυρίνης	τυρινῆς
—	17	— εὐρίσεις	εὐρήσεις
—	30	— γινέσθαι	γίνεσθαι
799	26	— συμφάλλοντος	συμφάλλοντος
800	23	— ἐκτενῆν	ἐκτενήν
801	21, 24	— δυσσεύομεν	δισσεύομεν
—	31	— τραπάριον	τροπάριον
—	32	— εὐρίσεις	εὐρήσεις
802	10	— σχολέως	σχολαίως
—	17	— ἐκτενῆν	ἐκτενήν
—	36	— εὐρίσεις	εὐρήσεις
—	37	— δυσσεύομεν	δισσεύομεν
803 9, 804 28, 805 2	—	— εὐρίσεις	εὐρήσεις
—	13	— ἐσπερινὸν	ἐσπερινὸν
805	27	— Ὀκτωήχους	Ὀκτωήχου
807	22	— συγχωρεῖται	συγχωρεῖται
808	8	— πληρώση	πληρώση
—	32	— δυσσεύομεν	δισσεύομεν
—	38	— ἐψημένον	ἐψημένον
809	25, 34	— δυσσεύεται	δισσεύεται
—	28	— ἐκτενῆν	ἐκτενήν
811	31	— φίλων	φιλῶν

Стран.	строк.	напечатано:		слѣдуетъ читать:
812	18	снизу	μονουαλίων	μονουαλίων
—	3	—	ἄρας	ἄρας
813	1	—	εὐρίσεις παρακατιών	εὐρήσεις παρακατιών
814	11	сверху	ὁ κατοικῶν	Ὁ κατοικῶν
815	1	—	ἁγίους	ἁγίου
—	9	—	κἂν οὐκ	κἂν οὐ
—	—	—	τιμάται	τιμᾶται
—	2	снизу	λυχνικῶν	λυχνικόν
816	11	—	φεβρουαρίου	φεβρουαρίου
819	3	сверху	μαγηρεύειν	μαγειρεύειν
820	8	—	εὐζεστόν	εὐξεστόν
821	14	снизу	ἄραι	ἄραι
822	4	—	проф. А. Л. Павловскій	проф. А. А. Павловскій
823	12	сверху	Κονца статьи нѣтъ.	Начала и конца статьи нѣтъ. Заглавіе заимствовано изъ ркп. Варб. библ. № 69
825	5	—	Τάχυ	Ταχὺ
—	28	—	αἰτησέων	αἰτήσεων
836	16	—	διδουχῶν	διδουχῶν
—	18, 30	—	Ἡ χεῖρ	Ἡ χεῖρ
—	26	—	καταράσθε	καταρᾶσθε
852	20	—	ἁγνή	ἁγνή
853	5	снизу	ἐξάψαλμον	ἐξάψαλμον
854	16	—	ὀψίας	ὀψίας
855	3	сверху	ἄπο	ἀπὸ
861	7	—	Μαγδαλινῆς	Μαγδαληνῆς
863	14	—	διάγοῦν	διὰ γοῦν
—	27	—	εἰς	εἰς
864	4	—	ἐξάψαλμον	ἐξάψαλμον
865	15	снизу	№ 1600	1609
867	11	—	χήλη	χείλη
868	24	—	ἰσου	ἰσου
869	9	—	τεσσαρασχοστήν	τεσσαρακοστήν
870	2	сверху	οὐς	οὐς
873	12	—	δυσσεύομεν	δισσεύομεν
875	5	—	ψαλουσιν	ψάλλουσιν
879	20	—	δυσσεύονται	δισσεύοντα
881	6	снизу	χεῖρ	χείρ

Стран.	строк.	напечатано:	слѣдуетъ читати:
883	8	сверху ῥήμα	ῥῆμα
885	20	— Κόριου	Κυρίου
886	13	— ἡτέθηται	τέθεται
888	6	— καθήλθες	κατήλθες
890	6	— λαλία	λαλαί
892	4	— ὁ μέγας ὁ ὑψίστος	ὁ μέγας ὁ ὑψίστος
894	2	снизу δηλώσει μέν,	δηλώσει μέν
899	4	— 1863 ἐτ.	1683 ἐτ.
900	2	— ἐκτενῆν	ἐκτενήν
903	11	сверху εὐφυλίου	ἐμφυλίου
—	13, 21	— τὸ τίμιον σταυρὸν	τὸν τίμιον σταυρὸν
—	14	— αὐτὸς	αὐτὸν
—	20	— πάντα	πάντες
—	6	снизу ἐσθίασιν	ἐστίασιν
905	15	— ἑνδεκάτου	ἐννεακαιδεκάτου
906	13	сверху πολυχρονίζει	πολυχρονίζει
907	11	— εὐχαριστείαν	εὐχαριστίαν
—	22	— ὀφέλειαν	ὠφέλειαν
909	4	снизу ἁγίου	ἁγίου
910	22	— οὐ μὴ μου	οὐ μὴ μου
—	7	— μονουαλίων	μανουαλίων
911	1	— ἐνέστη	ἀνέστη
912	1	сверху τὸ ἥμισι	τὸ ἥμισυ
—	21	— Ἐκκλησιαστικοῦ	Ἐκκλησιαστικου

